

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK GENT

90000088165

Digitized by Google

Neues
Deutsch-Holländisches
Wörterbuch,

worinnen

alle Wörter und Redensarten, nebst vorkommenden Kunst-
und Handelswörtern fleißig zusammengetragen, und dem Gebrauche
der besten Schriftsteller gemäß erklärt worden,

von

Matthias Ramern,

der occident. Sprachen weyl. Professorn, und der Königl. Preuß. Societät
Mitgliede;

jetzt in dieser

dritten Auflage

mit unzähligen Redensarten und einer Zahl von beynabe vierzigtausend
Originalwörtern vermehret, durchaus verbessert, und zum gemeinen Gebrauche
bequemer gemacht

durch

Ad. Abr. von Moerbeek,

Predigern zu Dordrecht in Süd-Holland.

Leipzig,

bey Johann Friedrich Zundus. 1768.

Vorrede

an den geneigten Leser.

Da ich bereits in der Vorrede zu dem holländischdeutschen Theile dieses Kramerischen Wörterbuchs von der Geschichte desselben das Erheblichste beigebracht; so erachte nicht für nöthig, solches hier zu wiederholen, sondern ich will nur eines und das andere, welches gegenwärtigen teutschen Theil besonders angeht, und die Gelegenheit kürzlich berühren, bey welcher mir diese neue Ausgabe desselben übertragen worden. Zween sehr wichtige Mängel mußten bey den bisherigen Ausgaben dieses Wörterbuchs sogleich in die Augen fallen. Einmal hatte sich Kramer, der sonder Zweifel eine viel zu geringe Kenntniß des Holländischen besaß, die ganz unerlaubte Freyheit genommen, eine Menge Wörter als ächte holländische hinzusetzen, welche doch weder jemals im Gebrauche gewesen, noch der Natur und Eigenschaft dieser Sprache gleichförmig waren, der unzähligen Fehler in der Rechtschreibung nicht einmal zu gedenken. Und hiernächst war auch, sonderlich dieser deutsche Theil, der von ihm gerühmten Vollständigkeit ungeachtet, dennoch so mangelhaft und unzulänglich, daß das Nachschlagen, ich möchte fast sagen bey den meisten Wörtern, immer vergeblich war. Dieses letztere vornehmlich, und da auch sonst kein ander Wörterbuch zur Zeit vorhanden ist, in welchem sich ein Holländer, der keine andere als seine Muttersprache kennet, bey Lesung deutscher Schriften Rathß erhalten kann, hat mich schon vor mehrern Jahren veranlasset, alle Wörter, welche mir vorkamen, und im Kramer nicht zu finden waren, sogleich aufzuzeichnen, von denen mir denn die Werke eines Reinbeck, Sack, Rambach, Mosheim, Gellert, Gottsched, und anderer berühmten deutschen Gelehrten, einen gar reichen Vorrath darboten. Diesen brachte ich nachgehends, nach den bekannten Wörterbüchern des P. Roudeau, Fr. Poman, Jac. Bayer, und anderer, und vorzüglich nach dem erstern, in Ordnung, und bot diese meine Sammlung, als ein Supplement zu dem Kramerischen Wörterbuche, einem Freunde in Amsterdam zum Verlag an. Da sich aber hier wegen des deutschen Drucks einige Schwierigkeiten ereigneten, und ich so eben von dem Vorhaben des ieszigen Herrn Verlegers dieses Wörterbuchs, selbiges von neuem aufzulegen, durch meinen Freund Nachricht erhielt; so entschloß ich mich um so viel lieber, die Vermehrung und Verbesserung desselben zu übernehmen, und meine Sammlung, die ich nochmals durchsah, und besonders auch aus dem Bayerischen Wörterbuche ergänzte, dem Kramerischen Werke einzuverleiben, und damit zu verbinden. Die

Vorrede.

Liebhaber erhalten also, bey dieser dritten Auflage, ein genau berichtigtes, und, wenn auch nicht vollkommenes, doch hinlänglich vollständiges Deutschholländisches Wörterbuch. Ich habe nicht nur die ehemals eingeschlichenen Fehler, falschen Wörter und andere Unrichtigkeiten mit möglichster Sorgfalt daraus verbannet, sondern auch die Geschlechter und andere Eigenschaften der Wörter beygesetzt, sie in richtigere Ordnung gebracht, und die Zahl derselben mit mehr als vierzigtausend ursprünglich guten teutschen Wörtern, außer den in Menge beygefügeten Redensarten, vermehret. Da der bloße Augenschein selbst hiervon einem jeden leicht überzeugen kann; so ist es eben so unnütz, ein mehrers davon zu sagen, als von der unendlichen Mühe und Beschwerlichkeit, welche ich bey Fertigung dieses Werks übernehmen müssen, weitläufig zu reden, da ohnedem niemand, der nicht selbst dergleichen Arbeit unter Händen gehabt, davon zu urtheilen vermagend ist. Ich begnüge mich also, hier nur noch die Versicherung beyzufügen, daß ich ferner in Sammlung guter deutscher Wörter und Redensarten unermüdet fortfahren, und mir überhaupt alle Mühe geben werde, bey etwa künftig sich zeigender Gelegenheit, wenn Gott Zeit, Leben und Kräfte verleihet, dieses Kramerische Wörterbuch zu einem der vollständigsten zu machen. Geschrieben in Dordrecht den 17ten Junii 1768.

Ab. Abr. von Moerbeek.

SCALIGER *Sylv. carm. 39.*

Si quem dira manet sententia iudicis olim,
    Damnatum aerumnis, suppliciisque caput:
Hunc neque fabrili lassent ergastula massa,
    Nec rigidas vexent fossa metalla manus.
Lexica contexat, nam caetera quid moror? omnes
    Poenarum facies hic labor unus habet.

Omnia conando docilis solertia vincit.

Deutsch

W o r t e r b u c h.

A

der Buchstabe A (a).
 Das A, b, c, t A b c, A be ce.
 A, b, c: büchelchen, : täfelchen, n. A be ce- loekje, - tafeltje, - boydje.
 A, b, c: schüler, m. Abecejongen, -meisje, Abeceling.
 A, b, c: tafel, f. een A, b, c-bord, -plankje.
 Achen, n. Aken.
 Aal, m. aal, paling; den Aal beim Schwanz halten, den aal by den staart houden; vrugteloos werk doen.
 Aal, f. schoenmakers els; f. Aal.
 Aalfang, Aalenhdter, m. een aalskorf.
 Aalhaut, f. een aalsvel.
 Aalraupe, f. aalrups, quab, quabbe, quabaal.
 Aalruppe, f. prik, negemoog, lamprey.
 Aalschmid, m. een elsmaker; f. Ahlenschmidt.
 Aar, m. een gier, roofvogel.
 Aaron, n. Aaron.
 Aaron, Aaronswur, n. kalfsvoet, duitfche gember.
 Aas, n. aas, dood aas, kreng, karonje, pry, vuilik.
 Aas, loekans, Euder, lokaas.
 Aasen, v. a. aazen.
 Aasfrebig, adj. aasvreetend; ein aasfressiges Thier, een aasvreetend dier.
 Ab, praep. af (of).
 Ab: Part. compos. f. plur. vieler Verbor. af- &c.
 Abänderlich, adj. toevallig; f. zufällig; der ab- anderliche Misbrauch, het toevallig misbruik.
 Abarbeiten, v. a. abjapen ic. mit Arbeiten; f. bejapen.
 Abarten, v. a. ontaarten, veraarten, verba- steren.
 Abartig, adj. ontaart, verbafterd.
 Abartuna, f. ontaarting, verbaftering, ver- bafterheid.
 Abdgen, v. a. afeten door, met sterk water; item afweiden, afeeten; f. abjrtfen.
 Abbaden, v. a. schoon maaken, afwafchen; babet das Kind ab, maakt het kind schoon.
 Abbalgen, v. n. de buit, het vel afrekken; item slaan, kloppen.
 Abbauen, v. n. zyn ampt nederleggen; van zyne bediening afstand doen.
 Abbeifen, v. a. afbyten.
 Abbeugeln, f. abbrügeln.
 Abbiegen, v. a. buigen, krommen.
 Abbiegung, f. het buigen, krommen.
 Abbiß, m. beer.
 Abbißkraut, n. Teufelsabbiß, m. duivelskruid.
 Abbeteln, v. a. af bedelen, abidden, affmee- ken, afhunkeren, afprangen, afvergen, aftronen.
 Abbilden, vorbilden, v. a. afbeelden, uirbeel- den; abbilden, abmalen, affchilderen.
 Abbildung, f. afbeeldzel, portrét.
 Abbinden, v. a. afbinden, losbinden.

ABB

Abbitte, f. afbede; verzoek om vergiffenis; bey einem eine Abbitte thun, vergiffenis van jemand verzoeken; abbittweise, by wyze van verzoek.
 Abbitten, v. a. afbidden, affmecken, verzoeken.
 Abbitter, m. bemiddelaar, verbidder, voor- spraak, voorstaander.
 Abbitting, f. f. Abbitte.
 Abblauen, v. n. met de vlakke hand slaan.
 Abblafen, v. a. afblaazen, -blazen.
 Abblatten, v. a. afbladren, ontlooven.
 Abblähen, v. n. verwelken, verflenfen, ver- gaan; gedaan hebben met bloeien.
 Abborgen, v. a. afborgen; abborgen, um nicht zu bezahlen, lorfken, afloffen.
 Abborgung, f. het afborgen, afloffen.
 Abbraten, v. a. braaden; f. Braten.
 Abbrechen, v. a. afbreeken; item om verbaa- len, werpen; an einer Rechnung, korten, afkorten, afrekken van eene rekening.
 Abbrecher, m. een plukker, afbreeker, ver- zamelaar.
 Abbrechung, f. het afbreeken, om ver wer- pen.
 Abbreunen, v. a. afbranden.
 Abbréviation, f. in der Schrift; verkorting, afbreking in het fchryven, verkorte fchryf- wyze.
 Abbrévieren, v. a. de woorden in het fchryven verkorten, by verkorting fchryven.
 Abbringen, v. a. afbrengen.
 Abbruch, m. afbreuk, fchaade, nadeel; ver- mindering; onthouding; einem Abbruch thun, jemand afbreuk, fchaade doen.
 Abbrüchig, adj. fchaadelyk, nadeelig; item zuinig, karig.
 Abbrügeln, v. a. roffen, afroffen, afkloppen, aflaan, affmeeren.
 Abbrühen, v. a. af-, opkooken; met warm water begieten.
 Abbürden, v. a. ontlaften; den laft vermin- deren, verligten.
 Abbürsten, v. a. fchujeren, afborstelen, bor- stelen, met den fchujer afveegen.
 Abbüffen, v. a. verzoenen, boeten; feinen Fehler mit einer Geldstrafe abbüffen, zyne misdaad met eene geldstraf boeten.
 Abbüßung, f. verzoening.
 Abbuken, v. a. afkladden, schoon maaken, afmaaken.
 Abcirteln, v. a. afpassen.
 Abconterfeven, v. a. affchilderen.
 Abcopieren, v. a. afcopijen, affchryven; over- fchryven éene copy.
 Abdachung, f. eitter Mauer; afwatering van een' muur.
 Abdanken, v. a. afdanken.
 Abdankung, f. afdanking; auf den Frieden folgt die Abdankung, op den vrede volgt de

ABDE

afdanking; Abdankung vom Tinte, ontlla- ging, afstand, nederlegging van een ampt; Abdankungsschein, brief van afdanking, pasport.
 Abdecken, v. a. afdekken, opdekken, ontdek- ken; item villen; f. fchinden.
 Abdecker, m. een viller; die de buit afbaat; f. fchinder.
 Abdeckung, f. ontblooting, ontdekking; het afkaalen van de buit.
 Abdieneu, v. a. dienen; den tyd uiddienen; das Jahr abdieneu, het jaar uiddienen; den Tisch abdieneu, abrdumen, de tafel op- afwemen.
 Abdieneung, f. het op-, afneemen.
 Abdingen, v. a. afdingen, afknellen.
 Abdonnern, v. n. das Gefchüt, het gefchut af- branden.
 Abdrat, Abgang, m. afvyffel.
 Abdrehselen, f. abdrehen.
 Abdrehen, v. a. afdraajen.
 Abdringen, f. abdringen.
 Abdrischen, abdrischen, v. a. uiddorfchen; aflaan, afkloppen; so viel Garben täglich abdrischen, zo veete gerven, koorfchooven, dagelijks, uiddorfchen; er ist weidlich abge- drofchen worden, hy is helder afgeroft, af- geklopt.
 Abdringen, v. a. afdringen, afdwingen, af- perffen, afknevelen.
 Abdringung, f. afperffing, afkneveling.
 Abdrohen, v. a. met bedreigingen afperffen.
 Abdröfchen, f. Abdrischen.
 Abdruck, einer Form, eines Siegels, m. af- druk, afdrukzel van eene vorm, van een zegel; item Abdruck des Lebens, de laafte levensfnik.
 Abdrucken, v. a. afdrukken; item fterven; den geest geeven, affchikken.
 Abend, m. avond; zu Abend effen, t' avond eeten, spyzen; gegen Abend, na ten welften.
 Abendarbeit, f. avondwerk.
 Abendbrodt, n. namiddagsontbyt.
 Abenddämmerung, f. avondschemering, fche- meravond.
 Abendessen, n. Avondspeife, f. avondeeten, avondspyze, avondkost.
 Abendgast, m. een gast, die 's avonds ten eeten blyft.
 Abendgebet, n. avondgebed.
 Abendgespräch, n. avondgefprek.
 Abendländer, m. pl. de welferfche landen.
 Abendlich, adj. de tyd der avonds; welferfch.
 Abendlied, n. een avondlied.
 Abendluft, f. avondlugt.
 Abendluft, f. avondluft, -vermaak.
 Abendmahl, n. Avondmahlheit, f. avondmaal, avondmaaltyd; das heilige Abendmahl, f. Communion.
 Abendmarkt, m. avondmarke.
 Abendmusik,

Abendmuff, *f.* avondmuziek.
 Abendopfer, *n.* avondoffer.
 Abendregen, *m.* avondregen.
 Abendröthe, *f.* de rootheid der wolk, als de zon ondergaat.
 Abendsonne, *f.* avondzon.
 Abendstern, *f.* Abendsterren.
 Abendstern, *m.* avondster, -star.
 Abendstunde, *f.* avondstond, avondryd.
 Abendtheur, *f.* het avontuur, geval, gebeurtenis.
 Abendtheurer, *m.* een avonturier, gelukzoeker.
 Abendtheuerlich, *adj. & adv.* by avontuur, geval, gevallig, singulier; ein abentheuerlicher Handel, *eene singuliere zaak*; die abentheuerliche Gesichte des 17. de gevallen van enz.
 Abendwärts, *wert.* *adv.* ten westen.
 Abendwind, *m.* avondwind.
 Abendzeit, *f.* avondstund.
 Aber, *maar, conj.* wederom, nogmaals, *adv.* o selig und aber selig! o driewerf gelukkig, zalig!
 Aberglaube, *m.* overgeloof, bygeloof, waangeloof.
 Aberglaubisch, *adj.* overgeloovig, bygeloovig, waangeloovig.
 Aberglauben, *v. a.* afslaan, weigeren; die Klage ist ihm aberkannt worden, *de aanklage is hem afgeslagen*.
 Abermal, *adv.* *f.* wieder aufs neue, noch einmal.
 Abermalig, *adj.* wederom, nog, herhaald; bey einer abermaligen Musik, *by een herhaald muziek*.
 Aberndten, *f.* Abmshen.
 Abernrathen, *f.* Errathen.
 Aberwill, *Abfcheu, Widerwille, w.* afkeer, tegenzin.
 Aberwis, *f.* Wahneis, Thorheit.
 Aberwisig, *adj.* waanwys, eigenzinnig; aberwisig seyn, *raafkallen, krankzinnig zyn, mymeren, fuffen, het spoor byster zyn; aberwisig machen, dol maaken*.
 Abessen, *v. a.* afeeten.
 Abfabren, *v. n.* afvaaren; vom Lande, afvaaren, afsteeken, *van land steeken, afdouwen, afzeilen, 't zeil gaan; afklimmen*.
 Abfahrt, *f.* afvaaring, afsteeking, vertrek, afklimming.
 Abfaum, *Schaum, f.* Abfaum.
 Abfaumen, *f.* Abfaumen.
 Abfall, *m.* afval.
 Abfallen, *v. n.* afvallen; verminderen; vom wahren Glauben, afvallen, *afvallig worden van 't waare geloof*.
 Abfällig, *adj.* afvallig, oproerig, strydig.
 Abfälliger, *m.* een afvallige, overlooper, die zyn geloof verzaakt.
 Abfangen, *v. a.* voor inneemen, voorkomen, opvangen.
 Abfärben, *v. n.* afverwen, affmetten.
 Abfassen, *v. a.* bevatten, begrypen, opstellen.
 Abfaulen, *v. n.* verrotten, vervuilen; die Nase wird ihm abfaulen, *de neus zal hem door vervuiling afvallen*.
 Abfaulung, *f.* vervuiling, verrotting.
 Abfaum, *m.* schuim.
 Abfaumen, *v. a.* affchuimen.
 Abfaumung, *f.* schuiming, het schuimen.

Abfechten, *v. a.* door vegten overwinnen, verkrygen.
 Abfeegen, *v. a.* afveegen, afvaagen.
 Abfeigung, *f.* het afveegen.
 Abfeilen, *v. a.* afvlylen.
 Abfeilung, *f.* het afvlylen.
 Abfertigen, *v. a.* afvaardigen; einen Bettler, *een bedelaar afwyzzen*.
 Abfertigung, *f.* afzending, wegzending; vol-eindiging, voltoojing.
 Abfeuern, *f.* losbrengen, afschieten.
 Abficken, *f.* Abfraken.
 Abfinden, *v. a.* verdraagen, overkomen, afhandelen, *te rede stellen*.
 Abfindung, *f.* voldoening, verdrag.
 Abfliegen vom Neste, *v. n.* afvliegen van 't nest.
 Abfließen, *v. n.* afvlieten, afvloejen, aftroommen, afwateren, afloopen.
 Abfließend, *adj.* afvloeiend, aflopend.
 Abfließung, *f.* Abfließ, *m.* afloop, kanaal, verlaat.
 Abfolgen lassen, *afvolgen laten*.
 Abfordern, *v. a.* afvorderen, afeischen, afvergen.
 Abforderer, *m.* een afeischer, afverger.
 Abforderung, *f.* eisch, afvordering, afeisching.
 Abformen, *v. a.* af-, uitbeelden, vertoonen.
 Abforschen, *afvragen, v. a.* afvraagen, uitvorfchen, uitvifchen.
 Abforscher, *m.* uitvraager, uitvorscher.
 Abforschung, *f.* het uitvraagen, uitvorschen.
 Abfragen, *f.* abforschen.
 Abfressen, *v. a.* afeeten, afvreeten, afweiden.
 Abfressung, *f.* het afvreeten, afweiden.
 Abführung, *m. f.* Abführung.
 Abführen, *v. a.* afleiden, afvoeren; abführen, *afgabeln, f. zahlen, bezahlen; den Schleim, die Galle, den slym, de gal lossen, afvlyven, aflossen; abzuführen, abgerichtet seyn, afge-regt, onderweezen zyn; er ist auf allen Betrug abgeführt, by is op alle bedriegeryen, listig afkerget*.
 Abführung, *f.* afleiding, vervoering, transport.
 Abfurchen, *v. a.* mit Furchen unterscheiden die Acker, *afreppelen de akkers, ze door greppels afcheiden*.
 Abfüttern, *f.* füttern.
 Abgabe, *f.* belasting, impost, taxatie.
 Abgang, *m.* afgang; in Abgang gerathen, *in afgang, verval, afval geraaken; guten Abgang haben einer Waare, eine laufige Waare seyn, eene waar grooten loop hebben*.
 Abgang, *dood; gebrek; Abgang an Lebensmitteln, gebrek aan levensmiddelen; Abgang von der Summe, afrekking van de som; Abgang einer Gewohnheit, ontwenning, ontleering*.
 Abgang, *Abganglein vom Golde, Silber, verlies van goud, zilver*.
 Abgänglich, *adj.* iets, dat wel afgaat, trek heeft.
 Abgauckeln, *v. a.* afzetten, afgochelen; er wird euch alles abgauckeln, *by zal u alles ontfufelen*.
 Abgeben, *v. a.* afgeeven, uit-, opleveren, verftrekken; einen Narren, *voor zot, gek speelen*.
 Abgebrochen, *afgebroken, gebroken, part. pass.* von abbrechen.
 Abgefallen, *adj.* afgevallen; ein Christ, ein

Kenegot, Mammeluck, *een Christen, die het Christendom verzaakt*.
 Abgedumt, *adj.* arglistig, loos, ondeugend; afgeragt.
 Abgeführt, *adj.* listig, loos.
 Abgehen, *v. n.* afgaan, afdwaalen van &c. abgehen, *die Post, eine Kutsche, f. ablaufen, afvahren; vor Alterthum, afgaan van ouderdom, nan't afgaan zyn, vervallen, verzwakken; mit Tode, sterben, overlyden, ster-ven; eine Farbe, ein Flecken, afgaan, verbleeken, verdwynen eene verf, eene finet; eine Waare, een waar wel gewild zyn, goed vertier hebben; von einem Vertrage, von seinen Reden, van een contract, van zyn woord afspringen, afgaan*.
 Abgehen, *ontbreken, sterven; wel gelukken; zig door het gann moeile maaken; es geht ihm nichts ab, het ontbreekt hem niets; die Sache geht ohne Zank nicht ab, die zaak loopt zonder twist, kramkeel niet af*.
 Abgekippt, *adj.* itomp, gefnuikt.
 Abgelassener Wein, *overgestoken wyn*.
 Abgelebt, *adj.* ein sehr alt und abgelebter Mann, *een oud, en afgeleefd, nitgeleefd man*.
 Abgelebt, *gestorven, overleeden*.
 Abgelegen, *adj.* afgelegen, buiten, bezynen wegs, ter zyden af; weit von der Kirche, *verre van de kerk afgelegen zyn, afftaan; ein alter und abgelegener Wein, wyn, die afgelegen, die gepokt, en gemauzeld heeft*.
 Abgelegenheit, *f.* afgelegenheid, affland.
 Abgelegt, *adj.* seine Schuldigkeit haben, *zig geyueeten hebben van zyn' pligt*.
 Abgeliebt, *adj.* gestorven, overleeden.
 Abgeneigt, *adj.* ongenegen, vyandig, baat toedragend.
 Abgenommen, *adj.* afgenomen; Milch, *afge-nome, getapte, afgetapte, laave melk, zonder room*.
 Abgenüßt, *adj.* verfleeten.
 Abgeordnet, *adj.* afgezonden.
 Abgeordneter, *m. f.* Abgesandter.
 Abgepust, *adj.* schoongemaakt.
 Abgeredt, *adj.* afgesproken, beslooten; mit abgeredet, *abgeredter maaken, volgens af-spraak*.
 Abgerichtet, *adj.* afgeragt; auf alle Schelmeren abgerichtet, *op alle schelmstukken afgeragt; f. abgeführt*.
 Abgesagte Feindschaft, *gestage, doodelyke vyandschap; abgesagter Feind, een gestagen, doodelykan*.
 Abgesandter, *m.* afgezand.
 Abgeschaben, *afgeschabt, adj.* *f.* abgenüßt.
 Abgeschmacktheit, *f.* wanvoegelykheid; *f.* Abgeschmacktheit.
 Abgeschmackt, *adj.* laf, listaf, meeps, onguur, vaats, onfmaakelyk, smaakeloos, onzour, labbezoet, flap; ongerymd, wanschappen.
 Abgeschmacktheit, *f.* lafheid, smaakeloosheid; ongerymdheid, wanvoegelykheid.
 Abgeschoren, *part. pass.* von abschären.
 Abgeschöpft, *adj.* afgescheppt; Brühe, ohne Fett, *afgescheppt, laar nat, zonder vet*.
 Abgeschossen, *part. pass.* von abschießen; abgeschossene Farbe, *verschoote kleur*.
 Abgeschworen, *part. pass.* von abschwören.
 Abgesetzt, *adj.* afgeschakt, afgezet; gefpeend; abgesetzt

abgefekt Geld, afgezet geld; abgefekte Rämmer, gefpene lammeren.
 Abgeftanden, adj. bedorven, verftaald; abgeftandener Fifch, bedorven, doode vifch; abgeftandener Wein, verf. haatle, lekwyn.
 Abgethan, part. paff. von abthun, afgedaan.
 Abgetheilt, adj. afgedeeld.
 Abgetraagen, adj. weggedraagen; volvoerd, geeindigd, voltooid; betaald, voldaan; afgedraagen, afgeleeten, verteerd; abgetragene Schuld, voldaan, betaalde fchuld; abgetragenes Kleid, een afgedraagen, verfleeten kleid.
 Abgetrieben, adj. weggedreeven; moede.
 Abgemengten, u. f. w. t. abgemöthnen, u. f. w.
 Abgeminnen, v. a. afwinnen.
 Abgewegen, adj. afgewoogen.
 Abgemöthnen, v. a. afwennen.
 Abgemöthnt, adj. afgewend, ontwend.
 Abgemöthnung, f. ontwenning, ongewoonte; het fpeenen; onthouden.
 Abgeworfen, adj. afgeworpen, om, vergeworpen, -gefneeten.
 Abgezehet, adj. f. mager.
 Abgezeichnet, adj. afgetekend, afgebakend.
 Abgeziet, adj. afgezien, afgeuurd.
 Abgezogen, part. paff. von abziehen; abgezogener Wein, zuivere, klaare, fchoongemaakte, hel leve wyn.
 Abgewungen, part. paff. von abwingen.
 Abgießen, v. a. afgieten.
 Abglipfen, v. a. het fpijs wegneemen.
 Abgleiten, abgliffen, v. n. afglyden, afglibberen, affullen.
 Abgott, m. afgod.
 Abgötterer, m. een afgodendienaar.
 Abgötteren, f. afgodery, fchepzeldienft.
 Abgöttich, adj. afgodifch.
 Abgötdiener, -tempel, -prieftter, m. een afgodsdienaar, -tempel, -prieftter.
 Abgraben, v. a. afgraaiven.
 Abgrämen fih, v. recip. door droefheid vertieren, kwynen.
 Abgrasen, v. a. afgraaiven, afweiden.
 Abgreinen fih, v. recip. meermalen, hevig wenen, fchreyen.
 Abgrund, m. afgrond, grondlooze kolk.
 Abgunft, f. afgunft, ongunft, wangunft, nyd.
 Abgunftig, adj. afgunftig, nydig.
 Abgürten, v. a. afgorden, ontgorden.
 Abgürtung, f. onrgording.
 Abhauf, m. het afgieren.
 Abhaben, v. n. beneemen, ontnemen, benadeelen.
 Abhacken, f. abhauen.
 Abhalten, v. a. afhouden, tegenhouden.
 Abhalter, m. verhoeder, beletter, tegenhouder.
 Abhaltung, f. af-, tegenhouding, belet, weering, verhinderung.
 Abhandeln, f. abtaufen; einen Text, een' text verhandelen, verklaaren, nitleggen, 'er over prediken, leeren.
 Abhandlung, f. verhandeling, verklaring.
 Abhandig, adj. afhandig.
 Abhang, m. Abdängung, f. bet afhangen, de afhelling van iet.
 Abhängen, v. n. af hangen.
 Abhängig, adj. afhangelijk.
 Abhängigkeit, f. afhangelijkheid.
 Abhängig des Wines an einem Orte, helling.
 Abhängung, f. Abhang.

Abhären, v. rec. f. abtrauen.
 Abhärten, v. a. hard, sterk maaken; f. er:härten.
 Abhaspeln, v. a. af haspelen, haspelen; Garn, Raden, garen haspelen, afhaspelen.
 Abhasplung, f. het haspelen, afhaspelen.
 Abhauen, v. n. afhouwen, afkappen, afhakken.
 Abbauung, f. het afhouwen, de afkapping.
 Abheben, v. a. afheffen, aflijten, affillen, afbeuren, opneemen.
 Abhebung, f. het opruimen, wegneemen.
 Abheften, v. a. afhegten, afneemen, loos maaken.
 Abheiffen, f. abfordern.
 Abhelfen, v. n. afhelpen, verlossen, wegneemen.
 Abheifflich, adj. toereikend, genoegzaam; eine abheiffliche Mafse, eene toereikende, genoegzame maate; einer Sache abheiffliche Mafse geuen, de zuarigheid omtrent eene zaak opruimen, wegneemen.
 Abhinzuführen, v. a. met zig voeren.
 Abhingehen, v. n. f. hinabgehen.
 Abhingeworfen, adj. wegge worpen.
 Abhintrinnen, v. n. uitvloejen, uitruppelen.
 Abhinfschwimmen, v. n. voortzweemen, van de ene na de andere plaats zweemen.
 Abhinfschaffen, v. a. wegtooten, f. hinwegftoelen.
 Abhinwelen, v. a. weggrollen, f. hinwegrollen.
 Abhobeln, v. a. affchaaven.
 Abholung, f. het affchaaven.
 Abhold, f. ongunftig, niegunftig, neidifch.
 Abholen, v. a. afhaalen, van boven afhaalen; einen Gefandten zur Audienz, een' gezandter audientie ophaalen.
 Abholer, m. een afhaalder.
 Abholung, f. afhaaling.
 Abholz, n. Span, Spaander, Splinter van hout.
 Abhdren, f. verhdren, behdren.
 Abhdzung, f. verhooring; Abhdzung der Zeu:gen, verhooring der getuigen, f. Behdzung.
 Abhd, m. Nachdeffen, n. nagerogt.
 Abhdßen, v. a. ontbatten, den baf afdoen, pellen.
 Abhdren fih, v. recip. zig door boerejaagen uitputten, verzwakken, bederven.
 Abhdten, v. a. afweiden.
 Abjaagen, v. a. f. n. afjaagen, ontjaagen.
 Abjochen, v. a. ontjukken, ontkoppelen, ontfpannen.
 Abkämmen, v. a. af- uitkammen.
 Abkärten, f. abreiden.
 Abkaufen, v. a. afkooopen.
 A. Käufer, m. een kooper.
 Abkaufung, f. het kooopen.
 Abkehlen, v. a. keelen; de keel afsteeken; ein Schwein abkehlen, een verken keelen.
 Abkehren, v. a. afkeeren, afwenden; mit einem Weim, Würffe, afkeeren, affchujeren.
 Abkehrung, f. afkeering.
 Abkeiffen, v. a. afknaagen, afknabbelen, af-eeten.
 Abkippen, v. a. afhouwen, afhakken, affnoejen, affnyden, knoeten, wegneemen.
 Abklauben, v. a. afleezen, afkluiwen.
 Abklauber, m. een kluiwer.
 Abkleiden, v. a. uit- ontkleeden.
 Abklopfen, v. a. afkloppen, affroffen, afflaan.

Abknäpfen, v. n. de knäpfen, woefen van de loonen fwaarven; f. aufknäpfen.
 Abkechen, f. abfieden.
 Abkommen, v. n. afkomen; na beneilen komen; bevryd worden.
 Abköpfen, abtoppen, v. a. het fpijs wegdoen; den kop wegneemen.
 Abkoppung, f. het wegneemen van het fpijs, den kop.
 Abkrämen, f. abtaufen.
 Abkräften, entkräften, v. a. verzwakken, krachten beneemen; die Krankheit hat ihn fehr abgekräftiget, de ziekte heeft hem veele van zyne krachten benomen.
 Abkrabben, v. a. afkrabben.
 Abkruffen, abkruffen, v. a. afkorften; de korff wegneemen, afdoen; das Brod abkruffen, het brood de korff afdoen.
 Abkrullen, herabkrullen, v. n. afrollen; den Berg abkrullen, den berg afrollen.
 Abkrüßen, v. a. verkrüßen, verkoelen, ververfchen.
 Abkühlung, f. verkoeling, verkrüffing, ververfching.
 Abkümern fih, v. recip. door kommer vergaan, verteeren.
 Abkündigen, v. a. afkondigen; etwas vom Rathhause, vom Predigtftuhle, iets afkondigen, verkondigen van 't ftadhuis, van den preekftoel.
 Abkündigung, f. verwittiging, aan- afkondiging.
 Abkunft, f. afkomst; von adelicher, bürgerlicher Abkunft, van adelyke, burgerlyke afkomst.
 Abkürzen, f. abkruffen.
 Abkürzen, v. a. korten, afkorten, bekorten, verkorten, inkorten, opkorten, intrekken, inhaalen; korter by een haalen; af-trekken.
 Abkürzung, f. korting, verkorting, afkorting.
 Abladen, v. a. aflaaden, ontladen.
 Ablader, m. aflaader, ontlader.
 Abladung, f. af- ontladning.
 Ablager, m. eene pleifter- wiffelplaats.
 Ablaffen, v. a. aflaaten, afftaan, uitscheiden; nachlaffen, afhören zu fündigen, ic. aflaa:ten, nalaa:ten, achterlaaten, ophouwen te zondigen, &c. ein Fuß Wein, een vat wyns verlaaten, aflaa:ten, afsteeken, overtappen.
 Ablaß, m. afaat.
 Ablaßbrief, m. afaatbrief.
 Ablaspennung, afaatpenning, -geld.
 Ablaß des Wassers, waterloozing, fluis, verlaar.
 Ablaß des Weins, overfteeking, het overfteeken, f. boonnaaken, zuiveren van den wyn.
 Ablaffung, f. het nalaa:ten, ophouden.
 Ablatten, mit Latten abtheilen, v. a. aflatten, met latten afheinen, afzetten.
 Abläuben, f. abblatten.
 Ablauf, m. afloop, loop, verloop, uikomft, uitflag; Ablauf des Meeres, f. Ebbe; Ablauf einer Sache, vervolg, uikomft eener zaak.
 Abläufen, v. a. afloopen; ein Wasser, afloopen, verlopen, vallen een water; man weiß nicht, wie es ablaufen wir, men weet niet, hoe dat afloopen zal.
 Abläugnen, f. idugnen, veridugnen.
 Abläugnung, f. ontkenning.

Abbläuren,

Ablauen, v. a. afloren; op, in eene hinderlaag leggen; afneuzen.
Ablauten, v. a. afzuizen.
Ablauteren, v. a. schoon maaken, zuiveren, reinigen.
Ableben, v. n. overlyden, sterven.
Ableben, n. de dood, het sterven.
Ablecken, v. a. afleken.
Ableedigen, v. a. ontbinden, scheiden.
Ablegen, v. a. afleggen; ihren Ehrener, haaren slager afdoen, ligten, zig ontluieren; einc Probe, zyn proef doen; ablegen eincm, jemand ongelijk geeven; alle Schoam abgelegt haben, van bleeken, nog bloezen wecten.
Ableger, m. *stek, tak, om in te pooten.*
Ablegung, f. aflegging, voldoening; Ablegung der Schuld, voldogning, betaaling der schuld.
Ablehnen, v. a. afweeren, tegengaan, leenen, ontgaan, weerleggen; eincn Fehler, Verweis ablehnen, zig wegens eene fault verdedigen, een verwyf afweeren; einc Gefahr ablehnen, een zevaar ontwyken.
Ablehren, v. n. afleeren, ontwennen.
Ableiben, v. n. sterven, overlyden; nach Ableiben, naa het overlyden, den dood.
Ableibig, adj. mager gemaakt; vermagerd, verdroogd, uitgemergeld.
Ableibung, f. dood, het overlyden, sterven.
Ableiben, v. n. afleenen, leenen.
Ableinen, f. ableschen.
Ableinung, f. werlegging; Ableinung einer Klage; verdediging, verweering.
Ableiten, v. a. afleiden; ein Wasser, eincn Fluß, een wat.r. een' stroom afleiden, afschutten; ableiten, verführen, afleiden, verleiden.
Ableitung, f. afleiding, riool; verleiding; das frische Wasser kommt durch eine Ableitung in die Stadt, het versche water wordt door een riool in de stad gebragt; Ableitung eines Worts, afleiding van een woord.
Ableiten, v. a. afkeeren, afdwaalen, afstrekken.
Ableitung, f. afwending, afstrekking.
Ablernen, v. a. afleeren, ontleeren.
Ableischen, f. afblischen.
Ablesen, v. a. afleezen; die Namen, opleezen, oproepen de naamen.
Ableser, m. afleezer, leezcr, opleezer.
Ableitung, f. het leezen, afleezen; opleezen.
Ablegen, v. n. afscheid neemen.
Abliefern, v. a. afleveren, overleveren; die Waare abliefern, de waar leveren, afleveren; eincn Brief abliefern, een' brief overleveren.
Ablieferung, f. aflevering.
Ablegen, f. entlegen.
Ablissen, v. a. door list verkrygen, winnen.
Ablösen, v. a. ontlokken.
Ablösern, v. a. door vleyery, liefkoozing, pluimfrykery verkrygen.
Ablösen, v. n. den loon geeven; vergelden.
Ablöschung, f. vergelding.
Ablösen, f. lösen, ontdöschcn.
Ablösen, v. a. aflossen, lossen; los maaken; die Wachten, die Kuderer einander, de wogten, de roejers &c. by beurtten aflossen,

verpooten; malkander ontervangen, vervangen.
Ablöslich, adj. aflosbaar; dat afloslyk is.
Ablösung, f. lossing, aflossing, betaaling, voldoening.
Ablöschcn, v. a. verlooden.
Ablösen, v. n. door liegen iets verkrygen, afpersen.
Abmachen, v. a. wegneemen, afmaaken, afdoen, afneemen, wegdoen.
Abmahnen, v. a. afmaaijen.
Abmalen, v. a. afschilderen, konterfeiten, afschetzen; sich lassen, zig laten schilderen, afschilderen; jemand schwarz, häßlich beschreiben, jemand leelyk, zeer zwart uitschilderen, beschryven, afschetzen.
Abmahlen, v. n. maalen; so viel Korn in eincm Tage abmahlen, zo veel koorn op een' dag maalen, breeken.
Abmahnen, v. a. afmaanen, afraaden, onttraaden.
Abmahner, m. afraader, ontraader.
Abmahnung, f. afmaaning, ontraading, afraading.
Abmarsch, f. abtaufen; item f. abstecken.
Abmargeln, v. n. zig afloooven, aflyten, afstaaven aan eenen barlen arbeid; zyne krachten er mee verspillen, verslyten.
Abmarsch, abmarschiren, f. afbrecken, abziehen.
Abmatten, v. a. matten, afmatten, vermoejen; ein Pferd, een paard afmatten, affaagen, afrylen.
Abmattung, f. afmattung, vermoejing, vermoeidheid.
Abmeßen, f. abmessen.
Abmessen, v. a. afzien, afsturen, afkyken, ruiken; gewaar worden; eincm seine Kunst abmessen, jemand zyne kunst afzien; den Vratcn abmessen, riechen, het gebruaad ruiken.
Abmetsung, f. voorgevoelen.
Abmetseln, f. abmetseln.
Abmetselung, f. uitmetseling, vermindering van krachten.
Abmessen, v. a. afmeeten, meeten; mit dem Zirkel, met den passer afpassen, afmeeten.
Abmesser, m. afmetseler; oppersteenhouwer, die de steenen tekenet voor den werkmán, die ze naar die rekening bouwt.
Abmessung, f. af- uitmetsing; Abmessung nach den Schuhen, afmeting naar de voeten.
Abmäßen, v. a. vermoejen; moede maaken.
Abmüdung, f. vermoeidheid.
Abnagen, v. a. afknaagen; ein Weis, een been, een beentje afknaagen, afpeuzelen &c. sich das Herz, zig verknieszen van hartzeer.
Abnager, m. f. Abklauber.
Abnagung, f. Abnagen, n. het afknaagen, afpeuzelen.
Abnahn, f. verval, vermindering; vertier, afstrek; in Abnahm der Dabrunng gerathen, zyn' kost, zyn bestaan niet hebben; die Waare hat starke Abnahme, in die waar is groote, sterke trek, van die waar vertierd men veel; ich habe keine Abnahm meiner Waar, myne waar heeft geen trek, afstrek, word niet sterk gezogt.
Abnehmen, v. a. afneemen, opmaaken, ontrokken; seinen Huth, zyn boed afdoen, afneemen, afzigten; eincn kreisenden Frauen

ein todt Kind, eene baarnde vrouw een dood kind afhaalen; schwinden, afneemen, zwymen, raanen, verdwynen, flyten; an Kräften, aan Leibe, afneemen aan krachten, an zyn lyf; desmonds, afgang der maan; der Mond ist im Abnehmen, de maan is in 't afneemen, in afgang; erachten, ermessen, schließen, afneemen, afneceten, sluiten, leezen; eines sein Gemüthe aus seinem Gesichte, Conterfeit, afneemen, afneeten; jemand's gemood uit zyn aanzigt, portret leezen.
Abnehmen, korter maaken, ligter maaken; verminderen; ein Kleid abnehmen, een kleed korter maaken; sein Geld nimmt ab, zyn geld vermindert; den Tisch abnehmen, de tafel opneemen; eincn Fuß abnehmen, een' voet afzetten.
Abnehmen, n. Abnehmung, f. het afneemen, vermindering, verval, gissing, uitteering.
Abnehmend, adj. schwindend, afneemend, zwymend &c.
Abnehmung, f. f. Abnehmen, n.
Abneigen, v. a. afwenden, afwyken; er ist mir abgeneigt, hy is my niet genezen, gunstig.
Abneigung, f. afkeer, ongenegenheid; Abneigung gegen jemand gewinnen, een' afkeer van jemand hebben.
Abnötigen, v. a. afpersen, afdwingen; Geld eincm, jemand geld afdwingen, afpersen, afhaalen, afkloppen.
Abnötigung, f. afpersing, afkneveling.
Abnutzen, v. a. aflyten, flyten, verslyten; afloooven zyne krachten over een zwaar werk.
Abnützung, f. flytagie, flyting.
Abordnen, v. a. afzenden, afvaardigen.
Abordnung, f. afzending, afvaardiging, bezending; eine Abordnung thun, eene bezending doen.
Abpachten, v. a. pagten, huuren; in pagt, huur neemen.
Abpachtung, f. het huuren, pagten, de huur.
Abpacken, f. afbladen.
Abpeitschen, f. peitschen.
Abpezen, v. a. met de ruytong uitbaalen.
Abplücken, v. a. afmeeten, afbakenen.
Abplücken, v. a. afplukken, plukken; Blumen, Doff, bloemen, ooft plukken.
Abplucker, m. eincn plukker, afplukker.
Abplückung, f. het afplukken, plukken.
Abpicken, v. a. afbikken.
Abplagen, v. a. afplaaen, afstruggelen.
Abpochen, v. n. met geweld afvorderen, afdringen.
Abprellen, v. a. weersturen, afopstuiten.
Abpressen, v. a. afpersen, afknevelen, afparfen, afsknellen, ontwingen, afpraamen.
Abpressung, f. afpersing, afkneveling.
Abprägen, v. a. f. abkloppen.
Abprüffen, v. a. met wassen slaan; it. f. schutten.
Abpugen, v. a. affnuiten; ein Riecht zu kurz, eene knars te diep snuiten.
Abpugung, f. zuivering, het affnuiten.
Abrahamsbaum, m. kinschboom, zcewillig, schaapsmuil.
Abraunden, v. a. afranden; den rand afraamen.
Abraupeln, v. a. afraspen.
Abrauchen, v. a. afraaden, ontraaden, misraaden, ontleegen;

den, ontleggen; *mit 't hoofd pradden, brengen*; ontpraaten.
Abtuhung, f. af- ontpraading.
Abrauden, v. a. ontrooven, rooven; die *Kaude* raubten ihm sein Geld ab, de roovers namen hem zyn geld af.
Abrauchen, v. n. uitdampen; den damp uitvliegen.
Abraam, m. afbraak; den *Abraum* eines Hauses wegbringen, den afbraak van een huis wegbrengen.
Abrdumen, i. wegdumen, abneemen; den *Lisch*, de tafel opneemen.
Abrechnen, v. a. afrekenen, afrekken; de rekeningen met iemand effen, klaar maaken; ze effenen, klaaren, slegten, sluiten.
Abrechnung, f. afrekening; *Abrechnung* halten, afrekening houden.
Abrechnen, v. a. door het regt iets van iemand winnen, verkrygen.
Abrede, f. afspraak, beraad; mit einem *Abrede* nehmen, met iemand affpreken, maatregelen met iemand nemen; in *Abrede* seyn, steden, in beraad staan.
Abrede, f. gesprek, onderhandeling; nicht in *Abrede* seyn, nicht laugnen, niet ontkennen, niet lochuen.
Abreden, v. a. affpreken; etwas mit jemand, iets met iemand bespreken, affpreken, verspreken, besteecken, belingen, aanleggen.
Abreiben, v. a. afwryven, afboenen, boenen, afschuuren; die *Stühle*, *Kissen* sauber, de stoelen, kussen schoon afboenen; *Schutze* mit der *Schuhbürste*, schoenen wryven, met den schoenborstel, -schuwer schoon maaken.
Abreibung, f. afwryving.
Abreife, f. vertrek, verreizen.
Abreissen, v. n. vertrekken; bald *abreissen* werden, staan te vertrekken, op zyn vertrekken.
Abreiben, v. a. afryten, affcheuren, afrukken, afruppen; aftekenen; einem *Missethäter* die *Brüste* mit glühenden *Zangen*, een' misdadiger de borsten met gloeiende tangen afrukken, affcheuren, afrypen; eutverfen, teichnen, scherzen, affcherzen, ontwerpen, bewerpen; seine *Kleider*, zyne kleederen af-, van 't lyf ryten, afllossen, *Abreiben*, vernielen, verlossen, verlossen, vernielen, versmoeren, verscheuren.
Abreiber, m. een, die iets affcheurt, enz.
Abreibung, f. affcheuring.
Abreiten, v. a. afryden.
Abrennen, v. n. voorkomen; einem den *Weg* abrennen, jemand den *pas*, weg affnyden; einem etwas abrennen, jemand ergens in voorkomen, beletten.
Abrennen, v. a. jagen, met een' *loffentoom* ryden.
Abrcumen, f. abrdumen.
Abrcuten, f. abrcuten.
Abreiten, v. a. afregten, afregten; ein *Pferd*, ein *Hund*, afregten een paard, eenen *band*; auf etwas abgerichtet seyn, op iets gericht zyn.
Abreiben, v. a. onderwys, bedreevenheid.
Abribose, f. *Abribose*; caudirte *Abribose*, ingeleide *abrikoos*.
Abribselen, v. a. afbrytselen, afbrokkelen; met stukjes af-, of uitvallen.
Abribose, f. *abricoos*.
Abribofenbaum, m. *abrikoosfenboom*.

Abrrinden, v. a. affschellen, ontbasten, ontkorsten; de *korst* afloeren.
Abrrinnen, v. n. afvloeyen, afvlieten.
Abriß, m. schets, ontwerp, bewerp, tekening.
Abrollen, v. a. ontrollen.
Abrrufen, m. f. *Abrrufung*.
Abrrufen, v. a. afroepen, afrekken, intrekken, verminderen; das *Geld* abrrufen, ver-rufen, het geld afzetten, de waarde verminderen.
Abrrufung, f. *Abrruf*, m. afroeping, afrekking; *Abrruf*, *Verrufung* des *Geldes*, af-zetting, vermindering van de waarde des gells.
Abrrunden, v. a. afronden; *gleich* by maaken; eine *Kugel* abrrunden, een' *kloot* rond draagen; ein *Stück* *Holz* abrrunden, een *stuk* *hout* rond by maaken, bakken.
Abrrundung, f. het rond by maaken.
Abrrupfen, f. abrcissen.
Abriage, f. ontzegging, opzegging, verzaaking; *afstand* van een verkreegen regt.
Abriagebrief, m. *brief* van ontzegging, opzegging.
Abriagen, v. n. afzeggen; afflaan, weigeren, verzaaken, verzaken, verzeggen; verlochuenen, lochuenen, ontkennen.
Abriagen, krg. *uankondigen*.
Abriagung, f. verzaaking, verlochening, opzegging.
Abriagen, v. a. afzaagen.
Abrianden, v. a. zanden.
Abriatteln, v. a. afzadelen, ontzadelen.
Abriat, m. afzetting; *Abriat* eines *Schubes*, *schoenbak*, *schoenbiel*, *biel* - *banstokje*, - *blokje* aan *schoenen*; *Abriat*ner *Abriat*, *biel* - *houtje* in een' *schoen*.
Abriat, m. verdeeling, afdeeling; einen *Abriat* außer der *linie*, um das *ganze* *Gebude* maachen, een *wisfel*, *lyf* *random* het *ganse* *gebouw* maaken; *Abriat* von der *Arbeit*, *tuffenpoozing*; *Abriat* an *Bergen*, *bult* van een *berg*.
Abriatbogen, m. *hoog*, *overwelfde* *opening*.
Abriatstein, m. in einem *Gewölbe*, *steen* in een *welfzel*.
Abriadern, v. a. zuiveren, *schoon* maaken.
Abriadern, f. zuivering, *het* *schoon* maaken.
Abriausen, v. a. afzuipen.
Abriaugen, v. a. afzuigen, zuigen, uitzuigen.
Abrihaben, v. a. affchaaven.
Abrihaben, m. *Abrihabfel*, n. affchraapzel, *spaan*, *schêrf*, *splinter*, *affchaaafzel*.
Abrihabfel, n. affchaaafzel.
Abrihabung, f. affchaaaving.
Abrichaffen, v. a. affchaffen, afftellen, afdoen, vernietigen; einen *Knecht*, eine *Magd*, affchaffen, *gaan* *laaten* een' *knecht*, *eene* *meid*; hem, *haar* *den* *zak* *geeven*; hem, *haar* *oorlof* *geeven*; ein *Gesetz*, *eene* *wet* affchaffen, afdoen.
Abriaffung, f. affchaffing, vernietiging; *Abriaffung* eines *Gesetzes*, *Gebruuchs*, vernietiging van een' *wet*, *gebruik*; *Abriaffung* vom *Dienste*, *ontstaging* van den *dienst*.
Abrihsalen, v. a. affschellen, affpellen; einen *Baum*, een' *boom* *pellen*, *affpellen*.
Abrihsalen, v. a. affcheeren.
Abrihsalen, v. a. affnyden; ein *paar* *Gohlen* *abrihsalen*, een *paar* *soolen* *affnyden*.

Abrihsarren, v. a. affchraapen; den *Koth* von den *Schuben* *abrihsarren*, den *styk*, de *vuiligheid* van de *schoenen* *doen*, *affchraapen*, *ze* *schoon* *maaken*.
Abrihsatten, v. a. affchaduwen, verbeelden, verroonen; schetzen, doodverwen.
Abrihsattiren, f. *abrihsatten*.
Abrihsattirung, f. *schets*, *ruwe* *tekening*, *affchaduwing*, *doodverwing*.
Abrihsagen, v. a. affkorten, verminderen.
Abrihsagig, adj. gering, *slegt*.
Abrihsagung, f. *vermindering* van den *prys*.
Abrihsadumen, v. a. *schuimen*, *affschuimen*, den *put*, den *ketel*.
Abrihsadumung, f. *affschuiming*.
Abrihscheid, f. *Abrihscheid*.
Abrihscheidbrief, m. *affscheid* *brief*.
Abrihscheidsegen, m. *affscheid* *zegen*, *het* *laatst* *Vaarwel*.
Abrihscheidstrunk, m. *affscheid* *dronk*, een *glaasje* van *affscheid*.
Abrihscheiden, v. a. affschieden, f. *absondern*.
Abrihscheidung, f. f. *Abrihscheid*.
Abrihschalen, *abrihschalen*, v. a. affschellen; einen *Baum* *abrihschalen*, een' *boom* *affschellen*.
Abrihschlung, f. het affschellen.
Abrihschieren, v. a. affcheeren.
Abrihschierung, f. het affcheeren.
Abrihscheu, m. affschuwen, afkeer, affschrik, *grouwel*, *afgryzen*, *walg*, *weêrzin*.
Abrihscheuen, einen *Abrihscheu* *haben*, v. n. een *afkeer*, *tegenzin*, *walg*, *weêrzin* *hebben*.
Abrihscheulich, adj. affschouwelyk, afgryffelyk, yffelyk, verfoeijelyk, grouwelyk, walgelyk, wanschuwelyk, mismaaft, afzigtig, wanfchapen, byfter, leelyk.
Abrihscheulich, adv. yffelyk, vreezelyk, grouwelyk, enz; er *fuucht* *abrihscheulich*, *ky* *vloekte* *vreeslyk*, *yffelyk*.
Abrihscheulichkeit, f. verfoeijelykheid, haatelykheid, lelykheid enz; die *Abrihscheulichkeit* der *Sünden*, de *verfoeijelykheid* enz. der *zonden*.
Abrihscheuren, v. a. affschuuren, afwryven, afveegen, afboenen, *schoon* *maaken*, *affschrobben*.
Abrihschicken, f. *abfenden*.
Abrihschickung, f. *afzending*, *bezending*.
Abrihschieben, v. a. affschuiven.
Abrihschied, m. *affscheid*; *nehmen*, *zig* *affschieden*, *jemand* *adieu* *zeggen*, *verlof* *nemen*, *om* *te* *vertrekken*.
Abrihschied, *Urtheil*, *ic*. *vonnis*, *uitspraak*, *raadslot*, *laatste* *besluit* van *eene* *raadpleeging*; einen *benyfalligen* *Abrihschied* *erhalten*, een *gunstige* *vonnis* *erlangen*; den *Abrihschied* *schriftlich* *verfassen*, *het* *raadslot* *schriftelyk* *opstellen*; *Reichs* *abrihschied*, *Ryksgoeddunken*.
Abrihschiedschmauß, m. *affscheid* *maalyd*, *fooi*.
Abrihschiedspredigt, f. *affscheid* *predicatie*.
Abrihschiefern, v. n. *sch*, *affschilferen*, *af* *brokkelen* &c.
Abrihschießen, v. a. affschieten, verschieten; einen *Wiel* *abrihschießen*, een' *pyl* *affschieten*; die *Farbe* *schiebet* *ab*, de *kleur* *verschiet*, *verandert* *van* *kleur*.
Abrihschießung, f. het affschieten, verschieten.
Abrihschiffen, v. n. affscheepen; *Güter* *den* *Rhein*, *goederen* *den* *rhyne* *affscheepen*.
Abrihschildern, f. *abmalen*.
Abrihschinden, v. a. affvallen; einem *Wische* *die* *Haut*,

Haut, een beest de huid afvillen, afstrekken, afbaalen, afrukken, afstroopen.
Abfchirren, v. a. uitspannen, het enig afdoen; die *Pferde* abfchirren, de paarden uitspannen.
Abfchlachten, v. a. dooden, flagten; einen *Döfen* abfchlachten, een *os* dooden, flagten.
Abfchlag, v. m. vermindering der waarde; wegering; *Abfchlag der Waare, des Gelds, des Preises, vermindering van waaren, geld, prys; auf Abfchlag bezahlen, op korting van de fom betaalen.*
Abfchlag, m. afflag; einem so viel *Abfchlag* geben, jemand zo veel afflag geeven.
Abfchlagen, v. o. afflaan; einem seine *Bitte, jemand zyn verzoek afflaan, weigeren, ontzeggen; den Preis, afflaan, zakken, daalen, minderen den prys van eene waar; geel, beter koop worden.*
Abfchlagen, das Wasser, zyn water maaken, piffen; einen Weiber abfchlagen, het water uit een' wyver laten uitloopen.
Abfchlagig, adj. weigerend; *abfchlagige Antwort bekommen, een wegerend antwoord krygen.*
Abfchlecken, v. a. likken, aflikken.
Abfchleifen, v. a. afflypen.
Abfchleimen, v. a. fchuimen, affchuimen; den *Zucker, den Fisch* abfchleimen, den *Zucker, visch* fchuimen.
Abfchleiffen, v. a. afflyten; die *Schuhe* abfchleiffen, de fchuoen afflyten.
Abfchleudern, v. a. afflooderen, afflonfen.
Abfchleiffen, v. a. fluiren, affluiren; een *Stof* fluiten, toemaaken.
Abfchmätzend, adj. ongefchmakt, bedurven, dat zyn *kragt verliest; der Wein* wird abfchmätzend, de *wyn* verliest zyne *kragt.*
Abfchmeicheln, v. a. afruggelen, afroonen, afroetelen, door vleyen iets verkrygen; er *weilt es ihm* abfchmeicheln, *hy weet het hem* af te truggelen.
Abfchmeichler, m. een, die iets afroont, afroetelt, door vleyen verkrygt.
Abfchmeiffen, f. adreiffen, abfchlagen.
Abfchmeiffung, f. afwerping, nederwerping, nederlooting.
Abfchmelzen, v. a. affmelken, finelken.
Abfchmieden, v. a. affmeeden; ein *Hufeifen* abfchmieden, een *hoefyfzer* affmeeden.
Abfchmieren, v. a. affmeeren.
Abfchnallen, v. a. ontgefpnen; de *gefpnen* losmaaken, doen.
Abfchnappen, v. n. losgaan, afbreeken; das *Nittel Schnappte ab, het pistool* ging los; die *Rede* abfchnappen, de *reden* kort afbreeken.
Abfchnneiden, v. a. affnyden; einem die *Haare, jemand 't hair* affnyden, affcheeren; die *Kinde vom Brodte, 't brood* ontkorffen, afkorffen, de *korffen 'er van* afdoen; den *Feind, den Weg, die Lebensmittel, den wyand* affnyden, *hem den weg, den leef* ogte affnyden; mit einem *kleinen Scheerlein, met een fchaartje* afknippen; einem den *Lebensfaden, jemand den draad des levens* afknippen.
Abfchneidtel, f. *Abfchnittel.*
Abfchneidung, f. affnyding; *Abfchneidung der Ehre, vermindering, verkortig van eer.*
Abfchneiteln, v. a. die *Reben, de ranken* inhorten.

Abfchnellen, v. a. & n. ontspannen.
Abfchnetzen, v. a. das *Licht, affnuiten, fnuiten* de kaars; ein *Licht* zu kurz abfchnetzen, *eene kaars* te diep fnuiten, affnuiten.
Abfchnitt, Abfchnitt, m. affnyding, fnyding, verdeeling, afdeeling, verval; *wykfchans, be-, verschanffing.*
Abfchnittlein, n. f. *Abfchnitt.*
Abfchnitzel, n. affnydzal, fnydzal, fnyppelingen; *abfchnitzenes, dürres Reifig* von *Döftdumen, Weinreben, Inoefel.*
Abfchnitzeln, Schnitzeln von *Papier, Reinen, Laffet* ic. *fnyppelingen, fnyppers van papier, linnen, taf &c.*
Abfchöpfen, v. a. affcheppen.
Abfchöpf, m. het hangen, *bellen van een dak; geld, dat men betaald, om met zyne goedere na eene andere plaats te vertrekken; ontgronding.*
Abfchrapen, v. a. affchrappen, affchraapen.
Abfchrauben, v. a. af-, openvzelen, een *fchroef* ontloffen.
Abfchrecken, m. affchrik.
Abfchrecken, v. a. affchrikken, afkeeren, afkeering maaken.
Abfchreiben, v. a. affchryven, weér affchryven, *herfchryven, verfchryven, overfchryven.*
Abfchreiber, m. af- uitschryver.
Abfchreibung, f. uit- affchryving.
Abfchreiben sich, v. recipr. zig bek af fchreeuwen.
Abfchreiten, v. n. von etwas, van iets afgaan, *nietfoppen, uitweiden, eene buitenrede maaken.*
Abfchreitung, f. uitsapping, uitweiding, afwyking, buitenrede.
Abfchrift, f. affchrift, naafchrift, dubbel van een *gefchrift.*
Abfchriftlich, adj. etwas *abfchriftlich* mittheilen, iets in *gefchrift* mededeelen.
Abfchroden, f. abfchreeden.
Abfchrotten, v. a. affchroeten, fchroeyen, be- fchroeyen; *Wein* in *Keller, wyn* kelleren, *inflaan, aflaan, in den kelder* laaten.
Abfchuppen, f. fchuppen.
Abfchuf, m. eines *Geuerrohres, het losgaan van een fnapbaan; Abfchuf* eines *Wassers, een waterval; Abfchuf* eines *Hügels, heling van een' heugel.*
Abfchüßig, adj. fchuins, hellend, afhangend, fteil.
Abfchütteln, f. abfchütteln.
Abfchütten, abfchütteln, v. a. affhudden; das *Joch, die Laft, het juk, den laft* affchütten, afwerpen.
Abfchwagen, v. a. afpraaten, afroonen, afbinden.
Abfchwellen, v. a. lesschen; den *Kalk* abfchwellen, *löfchen, kalk lesschen.*
Abfchwemmen, v. a. atwaffen, affpoelen.
Abfchweren, f. abfchwören.
Abfchwerung, f. f. *Abfchwörung.*
Abfchwimmen, v. n. afzwemmen.
Abfchwingen, abwringen, v. a. afflaan, afwerpen, *aidwingen, afperffen, afknevelen.*
Abfchwören, v. n. verzweren, verzeggen, verzaaken, verlooven.
Abfchwörung, f. afzweering; *Abfchwörung* des *Claudens, afzweering van het geloof.*
Abfzeigeln, v. n. van *land* fteeken, in *zee* fteeken, *afsteeken, afvaaren, de zee* kienen,

's zeil maaken; effends, *afgieren, afwerpen, fchielyk afzeilen.*
Abfzehen, v. a. afzien, afkyken; jemand eine *Kunft, einen Wortheil, jemand zekere konft, een voorleel* afzien, *afkyken, afftoeren.*
Abfzehen, n. afzien, afzigt, einde, doelwit, voorneemen; *Betrachtung, opzigt.*
Abfzehen, een instrument, (werkzig) waarmede men in de hoogte ziet, hoogte- en wydmeeter.
Abfzehen, auf der Büchse, het verfier, de verfierknop, verfiertop van een roer.
Abfzeigen, f. abfzehen.
Abfzehen, v. a. afzygen, doorzygen.
Abfzeigung, f. het doorzygen.
Abfzeite, f. *Seite, vleugel, zyde, fchuinsheid; die Abfzeite* eines *Hauses, de vleugel van een huis.*
Abfzeitig, abfzeit, adv. ter zyde, agter af; einen *abfzeit* führen, jemand *aan eene zyde, om een' boek, van de menschen* af brengen; das *Haus* ift *abfzeit* gelegen, *het huis* ligt van den *weg* af.
Abfzende, f. *Abfzenter, m.* loot, afzetfel, tak van een *boom* of *plant.*
Abfzenden, v. a. zinken, verzinken. f. auch *abfinken, melches* better.
Abfzendung, f. het zinken, verzinken.
Abfzenden, v. a. afzenden.
Abfzendung, f. af- be- verzending; eine *Abfzendung thun, eene bezending* doen.
Abfzengen, v. a. afzengen, affchroeyen; er hat sich das *Haar* abfzengt, *hy heeft zyn hair* afgefchroeyd.
Abfzengung, f. het affchroeyen, afzengen.
Abfzeten, v. a. *Welken, angelieren* afzetten, 'er *afzetfels* van maaken.
Abfzeten, f. *senfen.*
Abfzeten, v. a. afzetten; einen *Reiter, een' ruiter* afzetten, *mit den zadel* zetten, *ligten, werpen, afwerpen; einen* von *seinem Amte, afzetten* jemand *van zyn ampt; hem* fchoppen, *den voet* ligten; einen *Rödig, een' koning* afzetten, *van den troon* zetten, *stooten, afzetten; Geld, afzetten, verwerpen* eenig *geld; ein Kind* von der *Mutter, ontwennen.*
**Abfzeten, verkoopen; nalaaen, waaren laaten; *ruiten; onderfcheiden.*
Abfzeten, n. *Abfzetting, f.* afzetting.
Abfzeten, v. n. afzyn, *afwezend zyn, oder* abfchlagen, *afflaan, weigeren; der Arm* ift ihm *ab, hy heeft maar een' arm; ich* kann ihnen *das* nicht *abfzeten, ik kan u dat* niet weigeren.
Abfzichten, f. *Abfzichten; einem* seine *Abfichten* zu *Wasser* machen, *jemand's voorneemens, oogmerken* verfyden.
Abfzieden, v. a. afzieden, afkooken; einige *Argenekrudter* zu *einem Trant, enige geneeskruiden* afzieden, 'er *een afziedzel* van maaken.
Abfziedung, f. *afziedfel, afkookfel, afkooking.*
Abfzingen, f. *zingen.*
Abfzingen, finken, v. n. afzakken, zakken, zinken.
Abfzingen, v. a. & n. afzitten; vom *Pferde, afzitten, afflygen* van 't *paard.*
Abfzondern, v. a. afzonderen, affcheiden.
Abfzonderlich, adj. & adv. afzonderlyk, byzonderlyk.**

Abfonderlichteit.

Absonderlichtheit, **Absonderung**, *f.* afzondering, byzonderheid.
Abzorgen, *rich*, *v. recip.* zig door zorgen afmatten, afftooven.
Abspannen, *v. a.* affspannen, uitspannen; eimen seinen Knecht, seine Wagd, jemand zyn knegt, zyne meid affrooven, oprokken, opmaaken, *f.* auch abjirren.
Abspannung, *f.* ontspanning, uitspanning.
Abspannia, *adj.* afkeerig, vervremd; abspandig maaken, afkeerig maaken.
Absparen, *v. n.* dem Maule absparen, den mond onttrekken, ontboulen, zuinig, spaarzaam leeven, hongerbrokken, schraal eeten en drinken.
Abweisen, *f.* speisen, unterhalten, erudieren; noddend, affspelen, zyne maltye volbrengen; abweisen, eimen mit leeren Worten, jemand met ledige woorden afzetten, paayen.
Abwijking, *f.* onthaal, voedsel, lyfzogt.
Abwippen, *v. a.* speenen, de borst ontboulen, *f.* entboulen.
Abwippen, *v. a.* affspinnen.
Abwippen, *f.* abklimpen.
Abwippen, *v. a.* affpreken, niet toewyzen.
Abwippen, *f.* Abwippen.
Abwippen, *f.* abjirren.
Abwippen, *v. n.* affspringen.
Abwippen, *m.* Abwippen, *f.* ontzegging.
Abwippen, *m.* afdwaaing, afwyking; eimen Abwippen von einer Party thun, eene party lauten vaaren, den zak geveen.
Abwippen, *v. a.* afspoelen; die in der Geise gewaschene Wäsche, bet in zeepsoep gewasche linnē goel afspoelen, spoelen.
Abwippen, *f.* affpoeling, uitspoeling.
Abwippen, *v. n.* spoelen, haspelen.
Abwippen, *v. n.* afkomen, afftammen.
Abwippen, *f.* afftaming, oorspronk, afkomst; eime sehr alte Abwippen, eene zeer oude afftaming; seine Abwippen ausführlich, zyne afkomst aantoonen; die Abwippen eines Wortes suchen, den oorspronk van een woord zoeken.
Abwippen, *m.* Abwippen, *f.* afftand.
Abwippen, *adj.* droog, dood; abwippen des Heils, droog hout.
Abwippen, von staten gehen, *v. n.* gelukken, wel nitvallen, slaagen.
Abwippen, *v. a.* quytten, klaaren; den Zell, die Haut, den tol, den accys klaaren, klaar maaken; seine Schuldigkeit, zig quytten van zyn pligt.
Abwippen, *f.* voldoening, betaaling; Abwippen des Danks, dankzegging; er leistet richtige Abwippen seiner Zinsen, hy betaald zyne interesten op zyn tyd.
Abwippen, *v. a.* afflossen, afftuiven, stoffen, bet stof van iets afkeeren, afveegen.
Abwippen, *m.* stoffer, afftoffer.
Abwippen, *v. a.* met roeden slaan, geesselen.
Abwippen, *v. a.* afsteeken; ein Schwein zc. een varken de keel afsteeken; slaan, keelen, den strot, den gorgel affnyden, de keel afsteeken.
Abwippen, overtreffen; er sticht alle seine Mitweiser ab, hy overtreft alle zyne mede-tilbroeders.
Abwippen, *f.* het keelen, de affsteeking; affstekung; Abwippen des Lagers, affsteeking van de legerplaats; Abwippen des Weines, het oversteeken van den wyn.

Abstecken, *v. a.* afsteeken, afbakenen; ein Lager abstecken, eene legerplaats afsteeken; mit Pfählen abstecken, met paalen afzetten.
Abstecker, *m.* afsteeker, aftekenaar, grondmeeter.
Absteckung, *f.* affteeking, aftekening, grondmeering.
Abstecken, *v. n.* affstaan; von einem Kaufe, Klage, Gut, van een goel affstaan, affstand doen; von seinem Rechte, zyn regt overgeeven, 'er van affstaan, afftaaten; ein Tisch, een' tisch affstaan, sterven; ein Wein, een wyn affstaan, verschaaften, verwaazemen, verwiiegen.
Absteckung, *f.* afftand.
Abstecken, *v. a.* afsteelen, steelen, rooven, afneemen.
Abstecken, *v. a.* afftygen, afklimmen; vom Pferde, van 't paard stygen; von einem Wagen, affstygen, afreeden van een wagen; die Stiegen, de trappen afaan.
Abstellen, *v. a.* affstellen, afzetten; eimen Gebrauch, ein Gefeg abstellen, een gebruik, eene wet affschaffen, vernietigen; eine Zusammenkunft abstellen, eene byeenkomst affstellen; eine Last abstellen, zig van een' last outdoen.
Abstellung, *f.* affschaffing, vernietiging.
Absteppen, *v. a.* affstikken, pikeeren, een deken, een' vrouwenrok.
Absterben, *v. n.* affsterven, versterven.
Absterben, *n.* Absterbung, *f.* affsterving, dooden, te onder brengen; die Absterbung des alten Menschen, der bösen Begierden, de affsterving, het dooden; te onder brengen van den ouden mensch, de kwaade begeerlykeden.
Abstich, Entwurf. *m.* schets, ontwerp.
Abstimmen, *v. a.* wangeluid maaken, niet overeenstemmen, afwyken.
Abstimmung, *f.* wangeluid.
Abstoßen, *v. a.* afftoeten, stuiten; vom Lande, *f.* abfahren; seine Aermel am Ellenbogen, zyne mouwen aan de elleboogen styten, affstyten, verstyten.
Abstrafen, *v. a.* straffen, kastyden; die Bösen abstrafen, de onlengenden straffen.
Abstrafung, *f.* ket straffen, kastyden.
Abstrahlen, *v. a.* kammen, uitkammen.
Abstreichen, *v. a.* affstryken; den Schweiss, zyn zweet affstryken, affstroogen, affwisschen.
Abstreifen, *v. a.* affstroopen, affstroopen, opstroopen; eimen Hasen, eimen Al, ihm die Haut abziehen, affstroopen een haas, een aal, hem de huid affstroopen, afftrekken, afhaalen.
Abstreifer, *m.* affstrooper.
Abstreifig, *adj.* dat men affstroopen kan, of afhaalen.
Abstreifung, *f.* affstrooping, afhaaling.
Abstreiten, *v. a.* beneemen, overwinnen, overtuigen, kamp geveen.
Abstricken, beneemen *v. a.* beneemen, affnyden; eimen alle Hoffnung abstricken, jemand alle hoop beneemen; dem Feinde die Lebensmittel abstricken, den vyand de levensmiddelen beneemen, affnyden.
Abstriegeln, *v. a.* afftreelen, (van paarden); rossen; doorhaalen, doorneemen, over den bekel baalen.
Abstümmeln, *v. a.* verminken,

verfstompen, affnyden, afhouwen, afhakken.
Abstümmung, *f.* verminking, affnyding, affkapping.
Abstumpfen, *v. a.* affstompen, stompen, it verminken.
Abstürzen, *v. n.* affstorten, na beneden storten; den Hals abstürzen, den hals breeken.
Abtusen, *f.* fussen, stumpsen.
Abt, *m.* Abtissin, *f.* Abt, Abdiffe; der Abt reitet, word gebrukt, wanneer een van het gezelschap gedronken heeft, de overigen ook verpligt werden, te moctyn drinken; da wird der Teufel ein Abt werden, dat zal een werk van den duivel worden, daar zal een groot leven uit ontfaan.
Abtackeln, *v. a.* onttakelen een schip; eine Flotte, een vloot opleggen.
Abtrauschen, *v. a.* afruilen, afbuiten, affwisschen, verruilen, vertuiffchen.
Abten, *f.* eene abdy.
Abtlich, *adj.* dat tot eene abdy behoort.
Abtheil, Antheil, *m.* deel, aandeel; Abtheil einer Erbschaft, aandeel aan eene ervenis; das gehört nicht zu meinem Abtheile, dat raakt my niet, daar hebbe ik geene bestelling over.
Abtheilen, *v. a.* afdeelen, verdeelen.
Abtheilung, *f.* af-, verdeeling.
Abthun, *v. a.* afdoen; eimen Missethäter, afdoen, regten eimen misdadiger; eimen Streit, een' stryd, eene zaak afdoen, afmaaken, nitmaaken, seggen, besleggen; eine Schuld, eene schuld afdoen, afbetaalen, quytten.
Abthuung, *f.* het slagten, afdoening; befliffing, betaaling; vernietiging, affschaffing.
Abtügen, *v. a.* afdoen, uiddelgen, voldoen.
Abtügen, *f.* *f.* Abt.
Abtöden, *v. a.* dooden, te onder brengen, bedwingen.
Abtödtung, *f.* dooding, het bedwingen, tng-riging.
Abtrag, *m.* voldoening, verbindtenis, onderdaanigheid, regt, schaa delooshouding; Abtrag thun, voldoenen; Abtrag fordern, voldoening vorderen; Abtrag von einem Lehen, regt van een leen.
Abtragen, *v. a.* afdraagen; ein Gebdu, afdraagen, afbrecken, sloopen, seggen, werpen, neerwerpen een gebou; ein Kleid in kurzer Zeit, een kleed in korten tyd afdraagen, afreepen, affstyten, afflossen, verlossen.
Abtragen, wedergeeven, betaalen, opbrengen, vergoeden; den Schaden abtragen, de schaa de vergoeden; seine Miethe abtragen, zyne huur betaalen, voldoen; das endlechte Geld abtragen, het geleende geld wedergeeven; der Acker kann ein Webrer abtragen, de akker, bet land kan meer opbrengen; eimen Vogel abtragen, zahn maaken, een' vogel tan, mak maaken.
Abtragung, *f.* eimer Schuld, voldoening, betaaling eener schuld.
Abtrouren, abgrdmēn, *v. recip.* vergaan van droefheid.
Abtreiben, *v. a.* afdryven, wegdryven; moede maaken.
Abtreiber, *m.* wegdryver.

Abtreibung,

Abtreibung, *f.* af-, wegdryving, het tegen-
gaan; Abreibung der Metalle, zuivering,
loutering der metalen.

Abtrennen, *v. a.* aftornen, ontarnen, lostor-
nen.

Abtrennung, *f.* Abtrünniger.

Abtrennung, *f.* afscheiding, afzondering.

Abtreiben, *f.* abdreifen.

Abtreiben, *v. a.* aftraeden; die Schube, zyne
schoenen neer hakken, de agterstukken neer-
gaan; hinausgehen, vertrekken; vom rech-
ten Wege, afstreeken, afswaalen, afwyken
van den rechten weg; ein Guth, van een
goed afstaan, een goed afstaan, 'er afstand
van doen, zig van een goed onteigenen, ont-
doen, ontgeeven, 't overgeeven, overlaten;
sein Guth seinen Schuldner, zyne goederen
aan zyne schuldeischen overgeeven, af-
staan, hen 'er de overzeving, afstand van
doen; jemand eine Schuld, Guth, jemand
eene schuld, een goed overdraagen, overge-
even, hen 'er de overdragt van doen.

Abtretung, *f.* neerlegging, overgaave, af-
stand, overdragt; adwaaling, afwyking.

Abtretungsbrief, *m.* een overdragtbrief.

Abtrieffen, *f.* abtropfen; es wird dir hievon
wenig abtrieffen, gy zult 'er weinig voor-
deel by hebben.

Abbringen, *f.* abdringen.

Abtrinken, *v. a.* afdrinken, uitdrinken; ihm
das Leben abtrinken, zig den dood door het
drinken op den hals haalen.

Abtritt, *m.* in folgenden, afreeding; einen
Abtritt nehmen, een vertrek neemen, wat
ter zyde, wat aan een kant gaan.

Abtritt, *f.* heimlich Gemach; Abtritt, Treppe
ben einem hochbemauerten Ufer, um zum
Wasser hinabzufleigen, steiger.

Abtrocknen, *v. a.* afdroogen, afwisschen.

Abtrocknung, *f.* afdrooging, afveeinging.

Abtropfen, *v. a.* afdruppen, aflekken, afzy-
pelen.

Abtropfen, *v. a.* door bedreigingen afpersen,
afknevelen.

Abtrogung, *f.* Abdringung.

Abdruck, abdrucken, *f.* Abdruck, u. f. w.

Abtrünnig, *adj.* afvallig; abtrünnig werden
vom Glauben, van het geloof afvallen.

Abtrünniger, *m.* afvallige, verzaaker.

Abtrünnigkeit, *f.* afval.

Abverdienen, *v. n.* verdienen.

Abwachen sich, *v. recip.* zig door waaken ver-
moeten, afmatten.

Abwehnen, *v. a.* weigeren, vonniffen; eine
abgeurtheilte Sache, eene gevonniffe, be-
sifte zaak.

Abwägen, *v. a.* afweegen, weegen.

Abwählen, *v. a.* afventelen, afrollen.

Abwandelbar, *adj.* buigzaam, buigend.

Abwandeln, *v. a.* buigen; ein Seitwort ab-
wandeln, een werkwoord buigen.

Abwandlung, *f.* buiging; eine gleichstehen-
de Abwandlung, eene regelmaatige buiging.

Abwarnen, *f.* abmaten.

Abwarten, *v. a.* afwagten, verwagten, in-
wagten; seine Geschäfte, met zyn sinnen
bezig zyn.

Abwärts, *adv.* nabeneden, nederwaart, be-
nedenwaarts.

Abwärtsbaugen, *v. n.* nederheilen.

Abwartung, *f.* afwagting, verwagting, waar-
neeming, zorg.

Abwaschen, *v. a.* afwasschen.

Abwaschung, *f.* afwassching.

Abwehen, *v. a.* afweeven.

Abwechfel, *m.* Abwechfelung, *f.* verwisseling.

Abwechfelweise, *adv.* by beurten.

Abwechfeln, *v. a.* & n. wisselen, beurtwisselen,
beurt houden, by beurte iets doen, of ge-
schieden.

Abwechfelung, *f.* Abwechfel.

Abweg, *m.* afweg, uirweg, zydweg, doolweg,
dooling.

Abwegs, *adv.* aan een kant, aan eene zyde,
om een hoek.

Abwehen, *v. a.* afwaayen.

Abwehren, *v. a.* afweeren, afkeeren, afschut-
ten, hinderen.

Abwehrung, *f.* afweering, afkeering.

Abweichen, *v. n.* afwyken, afdaalen, afgaan.

Abweichung, *f.* afwyking.

Abweiden, *v. a.* afweiden.

Abweidung, *f.* afweiding.

Abweinen sich, *v. recip.* weenen, uitweenen,
uitfchreyen.

Abweisen, *v. a.* afwyzen.

Abweisung, *f.* afwyzing.

Abwelen, *f.* abwälen.

Abwägung, Abwägung, *f.* afwenteling.

Abwenden, *v. a.* afwenden, afkeeren, afwee-
ren; einen Streich, Schlag, een slag af-
weeren, affhatten, afkeeren.

Abwendig, *adj.* afkeering; abwendig machen,
afkeering maaken, ontkeeren; die Gemüther
durch Uneinigheit suchen, de gemoeieren
zoeken te verwyleren, te verleelen, om te
zetten, afkeering te maaken.

Abwendung, *f.* omwending, omdraaiing, af-
wending, verhoeding.

Abwerck, *n.* werk, runvlas. *f.* Weg.

Abwerfen, *v. a.* afwerpen, afgooien.

Abwerfen, opbrengen; das Gut wirkt so viel
ab, dat goed, land brengt zo veel op.

Abwerfung, *f.* om verre werping, het om ver-
haalen.

Abwertig, abwärts, *f.* abwärts.

Abweisen, *n.* *f.* Abweisenheit.

Abwesend, *adj.* afweezend, afweezig.

Abwesenheit, *f.* afweezendheid, afweezig-
heid.

Abwischen, *f.* abnugen, afschleifen, afschleifen.

Abwickeln, *v. a.* ontrollen, afaspelen. *f.* ab-
winden.

Abwicklung, *f.* afaspeling, ontwinding.

Abwiegen, *f.* abwägen.

Abwiegun, *f.* het afweegen.

Abwinden, *v. a.* ontwinden een kluwen garen.

Abwindung, *f.* *f.* Abwicklung.

Abwischen, *v. a.* afwisschen, -wischen, -wissen;
seine Thränen, zyne traanen afwisschen, af-
droogen; mit einem nassen Hader, afdwel-
len, met enen natten doek, of dweil afwis-
schen, -weegen; alle Schaam abwischen,
ablegen, geene schaamte meer hebben; einen
Schandstuck wieder abwischen, de eer ber-
stellen.

Abwischer, *m.* veeger, afveeger.

Abwischung, *f.* afveeinging, uitwissching.

Abwürfen, *f.* abwehen.

Abwürdigen, *v. a.* afstaan, verminderen; die
Münzen abwürdigen, het geld in waarde
verminderen.

Abwürdigung, *f.* vermindering der waarde.

Abwurf, *m.* Ertrag, waarde, voordeel, rente;

ein Gut von geringem Abwurf, een goed,
een land van geringe waarde, dat niet veel
opbrengt.

Abwürfig, *adj.* ein abwürfiges Pferd, een bals-
starrig, wild, ongetend paard, dat geweldig
opspringt en schopt.

Abwürgen, *v. a.* dooden, slagten, worgen,
den nek omdraaien; ein Huhn abwürgen,
een hoen dooden.

Abwürgen, *v. a.* te regt brengen, het hoofd
verzetten; *f.* auch würgen.

Abysinier, *n.* Abissinie, in Africa.

Abysinier, *m.* een Abissinier.

Abzahlen, *f.* bezahlen.

Abzahlung, *f.* betaaling, voldoening.

Abzanken, *v. a.* afwissen, betwiffelen.

Abzapfen, *v. a.* afstappen; ein Fass Wein,
Bier, in kleinere; item in Flaschen, een
vat wyn, hier, vertappen, bertappen, over-
tappen, vertonnen; in kleinere vaten, of
vlessen afstappen, afstaaten.

Abzäumen, *v. a.* ontroomen, ontbreidelen,
den toom afdoen.

Abzählen, *v. a.* afstellen, tellen.

Abzählung, *f.* afstelling.

Abzehren, *f.* schwinden, zehren.

Abzehrung, *f.* *f.* Auszehrung.

Abzeichnen, *v. a.* aftekenen, afbeelden, af-
schertien; *f.* abreiben.

Abzeichnung, *f.* aftekening, schets, ontwerp.

Abzerren, u. f. w. *f.* abreiben, u. f. w.

Abziehen, *v. a.* afrekken, afrukken, afhaa-
len; die Kleider, ontkleeden, uittrekken,
uitschudden; den Huth, *f.* abnehmen;
die Haut abziehen, *f.* schinden, streifen, ab-
schinden; die Larve, het masker afdoen, af-
ligten; einen Druckbogen, een' hoog af-
drukken; Wein von der Hefe, wyn van de
hef afrekken, afstaaten, afstappen; ein Druck,
Abdruck in der Buchbinderpresse sich, een
druk in de boekbinderpersse overzetten, over-
staaten, smetten; von der Macht, afrekken
van de wagt; von einer Belagerung, af-
trekken van eene belegering; ohne das Ver-
langte zu erlangen, abziehen müssen, on-
beriesel, ongerisft moeten vertrekken; ein
Scheermesser, *f.* afschleifen.

Abziehung, *f.* aftekking.

Abzielen, *v. n.* strekken; solche Neben zielen
ab zum Zank, zur Aufruhr, zulke praat
streckt tot twist, tot oproer.

Abzirkeln, *v. n.* afpassen, afcirkelen, afmee-
ren, afrekken.

Abzollen, vertollen, *f.* verzollen.

Abzug, *m.* aftek, vertrek, afrog; von einem
zu bezahlenden Conto, korting, askorting,
aftekking; von Waaren, trek, aftek, ver-
tier in de waaren.

Abzugsflage, *f.* slag, teken van te vertrekken.

Abzugsgeld, *n.* gelid, schatting, dat gegeven
wordt, om mit een land te mogen vertrek-
ken. *f.* auch Abzich.

Abzupfen, *v. a.* afpluizen, afpeuteren.

Abzwickeln, *v. a.* afknypen, afnypen, afstroo-
pen.

Abzwagen, *v. a.* met loog, potsich afwasschen.

Abzwickeln, *f.* abzwickeln.

Abzwingen, *v. a.* afdwingen, dringen, af-
persen, afklemmen, afknevelen.

Academicus, *m.* jemand, die op de hoogeschool
studeert.

Academic, *f.* hoogeschool, academie.

Academisch,

Academisch, adj. dat tot eene hoogeschool behoort.
Academist, m. een academist, lid van eene hoogeschool, it. een Academien, wysgeer, die de gezindheid van Plato volgde.
Accent, m. tongval, accent.
Acceptant, m. een, die een wissel onderteekent, om ze op den vervaldag te betaalen.
Acceptation, f. aanneming, om een wissel op een' zekeren dag te betaalen.
Accident, n. voordeel, profyt, byval.
Accis, **Accis**, f. accyns, belasting, pagt.
Accisbude, f. Accisbude.
Accisneemmer, m. ontvanger van den accyns, impost, inzamelaar van den accyns, hoofdgarder.
Accisfchreiber, m. een schryver op den accyns, ad - assistent.
Accisfube, = bude, f. accynskantoor.
Accisjettel, m. een briefje van den accyns, het kantoor.
Accord, m. accoort, verdrag; den Accord genuds, overeenkomstig met het verdrag.
Accordiren, v. n. verdrag maaken, overeenkomen; es accordiret in alleen, het komt in alles overien; diese Dinge accordiren nicht zusammen, deze dingen komen onderling niet overien; der Schuh accordirt nicht mit dem Fuß, de schoen past aan den voet niet.
Ach! interj. ach! och! aai! aaimy! eilaas! ocharm!
Achat, m. agat, agaart, agaasteen. f. Agat.
Achs, f. een byl. f. Art.
Achs, **Achse**, f. as, wagenas.
Achsenagel, f. Pünne.
Achsel, f. oksel, oxel, armhol.
Achselband, m. f. Achsellichting.
Achselhaar, = schweis, n. gestank, m. okselhaar, - zweet, - stank.
Achselklinge, f. livreylint, strikling; diese Achselklingen sind nicht für mich, deze livreylinten zyn niet voor my.
Achsenblech, n. een yzere halve ring aan het einde van een rad.
Acht, f. ban, banning; eimen in die Acht erkldren, jemand bannen, verdryven, balling, banneling maaken, in den ban doen.
Acht, adj. acht.
Acht, agt; **Acht** aeken, f. hen Achtung.
Achttel, n. een regelmatige agtboek.
Achtreckig, adj. agthoekig, van agt bucken.
Achrel, m. achtendeel.
Achtemäßen Wein, n. muddetje, mudsje, mudsje wyn.
Achteren, adj. achterlei.
Achten, v. a. schäden, balten, agten, werk maaken; die Gefahr nicht achten, het gevaar niet agten, het over 't hoofd zien.
Achtbar, adj. agtbaar.
Achtbarkeit, f. agtbaarheid.
Achtlos, adj. agteloos, zonder oplettendheid.
Achtzaam, adj. oplettend, agtzaam; ein achtzamer Mensch, een oplettend mensch.
Achtzaamkeit, f. agtzaamheid, oplettendheid; mit aller Achtzaamkeit, met alle oplettendheid.
Achtzaamlich, adv. oplettend.
Achtzeitig, adj. agtkantig.
Achterfärer, m. een, die in den ban doet, in ballin schap zett.
Achtserklärung, f. ban, ballingschap.

Achtspunnig, adj. van een gespan van agt.
Achttig, adj. van agt dagen; eine achttigige Krankheit, eene ziekte van agt dagen.
Achtung, f. agt, gade; **Achtung**, **Acht** auf etwas aeken, etwas in Acht nehmen, ergens agt op geeven, neemen, staan, iets in agt neemen, op iets letten, het waarneemen, gade, gad staan, 'er op passen, zien; etwas aus der Acht lassen, iets verwaarloozen; sich in Acht nehmen, op zig agt neemen, letten, zien.
Achtzehn, adj. agttien.
Achtzehende, adj. agttiende.
Achtzehen, (jum) adv. ten agttienden, in de agttiende plaats.
Achtzehnmahl, adv. agttien maal.
Achzen, f. achzen.
Achtzig, adv. tagtig, tachtentig.
Achtziger, m. een van de tagtigen, een van tagtig jaaren.
Achtzigjährig, adj. van tagtig jaaren.
Achtzigmal, adv. tagtig maal.
Achtzigste, adj. de tagtigste.
Achzen, f. achzen.
Achelen, f. akeley, (bloem.)
Acker, m. akker, bouwland.
Ackerbar, adj. dat ploegbaar is.
Ackerbau, m. akkerbouw.
Ackerfeld, n. akker, land.
Ackerfurche, f. eene akkervoor.
Ackerpau, f. Akkerpau, een ploegpaard.
Ackerpflug, n. landwet, wet aangauwde de akkers, landeryen, landscheidingen.
Ackerstett, f. bastaardeppe, kaukalis.
Ackerrecht, m. een boereknegt.
Ackerstein, n. een akkertje.
Ackerlobn, n. akker - ploegloon.
Ackermann, m. akkerman.
Ackermist, m. mest, om het land vrugtbaar te maaken.
Ackeru, v. a. akkeren, ploegen.
Ackernuß, f. eene aardaker, aardnoot.
Ackerpferd, n. een akker - land - ploegpaard.
Ackerreich, adj. ryk aan, in land, landeryen.
Ackerschnall, f. Klapprie.
Ackerschell, f. klomp, kluit aarde, aardklomp, aardkluit.
Ackerswaag, een meetfok, om het land te metten.
Ackerweg, m. een weg, die door het land loopt.
Ackerwerk, n. akkerwerk.
Ackerzeug, n. boerentuig, gercedfchap.
Akten, f. pl. staatsfchriften, - registers, keuren of wetten der overigheid; in die Akten aufzeichnen, in de staats - staatsregisters fchryven.
Aktenmäßige, adj. overeenkomstig met de staatsregisters.
Actie, f. actie, kwestie.
Acuveur, m. kindervaar, vroedman, kraamvrouwenverlosser, vroedmeester.
Adam, m. Adam.
Adamsappel, m. adamsappel, soort van groote citroen.
Addiren, v. a. addeeren, by malkander voegen, optrekken.
Addiren, n. her addeeren, optrekken.
Addition, f. optrekking.
Adel, **Adel**, oder **Edelland**, m. adel, edeldom, edelstand, edelheid.
Adel, der **Adel**, m. die Edelen, die **Edelleute**, m. pl. de edelen, de edellieden.

Adelbrief, m. brief, getuigenis, getuigfchrift van veradeling, van adeldom.
Adeln, v. a. edelen, veradelen; jemand, jemand edelen, veradelen, edel maaken, hem een van geeven.
Adelich, adj. adelyk, edel.
Adelschaft, f. **Adelstand**, m. f. **Adel**.
Adelung, f. **Adeln**, n. edelmaaking, edelverklaaring, veradeling.
Adem, f. **Athem**.
Aden, f. ader.
Aderig, adericht, adj. aderagtig.
Aderlaß, m. **Aderlaße**, f. aderlaating.
Aderlaßen, v. a. aderlaaten, laaten, jemand eens ader openen, staan, bloed laaten.
Aderlaßer, m. een, die zig eene ader heeft laaten openen.
Aderlaßbecken, n. laatzbekken.
Aderlaßbinde, f. laarband, laarwindzel.
Aderlaßzeit, f. tyil, faifoen, van zig ader te laaten.
Aderslein, n. adertje, aartje.
Aderslos, adj. zonder aderen, aderloos.
Aderrich, adj. aderryk, ryk van, aan aderen.
Adjutant, m. een Adjutant, die den veldheer de bevelen helpt uitvoeren.
Adler, m. arend, adelaar.
Adlerauge, n. arendsoog.
Adlersfarb, f. arendskleur.
Adlersfch, adj. van een arend, adelaar.
Adlersflügel, m. arends vleugel.
Adlersstein, m. arendssteen, zeker kostelyk en dierbaar gefeente, dat men, volgens Plinius, in het nest der arenulen vind, en, nit inwigt van zyne groote nuttigheid, zeer geagt wordt.
Administrator, m. administrateur, waarneemer van zaaken.
Admiral, m. admiral, admiraal, zeevoogd.
Admiralin, f. vrouw van den admiraal.
Admiralsflagge, f. admiralsvlag.
Admiralsgalce, f. f. **Admiralschiff**.
Admiralschaft, f. admiraalichap, zeevoogdy, admiraalsampt, waardigheid van den admiraal.
Admiralschiff, n. flagge, f. admiraalschip, -vlag.
Admiralitäts, f. admiraaliteyt.
Admiralitätswürde, f. f. **Admiralschaft**.
Adresse, f. een verzoekschrift.
Advent, m. advent, toekomit.
Advijagd, -sacht, n. advysjagt.
Advocat, m. een advocaat, pleitbezorger; einen Advocatu abgeben in einer Sache, de verdediging van jemanis zaak op zig neemen.
Advocatenftrich, m. een ftreek, loopje der advocaaten.
Advociren, v. n. pleiten, voor pleitbezorger handelen.
Aecht, adj. egt, wettig; ein **echtes** Kind, een egt, wettig kind.
Aechten, v. a. bannen, in den ban doen.
Aechter, m. een, die in den ban gedaan is.
Aechzen, f. achzen.
Aechzen, v. a. wiederholen, -erinnern, herhaalen, herkaauwen, overdenken.
Aechzung, f. herhaaling, herkaauwing, overdenking.
Aechzen, v. n. zugten, fteenen, kermen.
Aechzen, n. timmerje, zimmerje.
Aeffen, f. spotten, verfpotten.

Aeffisch,

Allerheiligen, Allerseelentag, allerheiligen, allerzielendag.
Allerdicht, adj. & adv. ten hoogsten, allerslangst.
Allerley, f. allerhand.
Allermaken, conj. overmits, doordien, dewyl.
Allermeest, adv. allermceest.
Allernacht, adv. allernaast; allernacht an der Stadt, allernaast de stad.
Allerorten, allerwegen, adv. overal, op alle plaatsen.
Allerseits, adv. allezins, doorgaans; allerseits, van, op alle kanten, zyden; siehe überall.
Allejammt, al te zamen, allegader, allegaär.
Alleweil, allweil, adv. itraks.
Allezeit, adv. altyd, altoos, geduurig, gestaag; allezeit wehren, altoos dwaren; f. ewig.
Allegenwärt, f. alteenwoordigheid.
Allegenwärtig, adj. alteenwoordig.
Algemach, allmächtig, adv. allenskens, metter tyd; algemach, zoerjes, zagties; f. gemach.
Allgemein, algemeen, f. gemein.
Allanugsam, adj. algenoezaam.
Allanugsamkeit, f. algenoezaamheid.
Allgut, allgütig, adj. algoed.
Allheit, allhier, adv. hier.
Allianz, f. verdrag, verbond.
Alliirt, m. & adj. verëenigd, door een verdrag verëenigd.
Allmacht, f. f. Allmchtigheid.
Allmchtig, adj. almagrig, almogend.
Allmchtigheid, Allmacht, f. almagrigheid, almogendheid.
Allmchtighch, adv. allmagtig, op eene allmagtige wyze.
Allmächtig, f. allgemach.
Allmanach, m. almanak.
Allment, m. gemeene weide.
Allmoesen, f. Almoesen.
Allo! welaan! nu dan!
Allodial, adj. eigen; Allodialgut, eigen, vry goed, vrye haven.
Allmacht, f. allgemach.
Allduslich, adj. dagelyksch.
Allwultend, adj. f. allmchtig.
Allwe, adv. altoos, ten allen tyde; ich bin allwege bereit, ik ben altoos bereid, klaar.
Allwegen, volstrekt; es soll allweg so seyn, het zal volstrekt zo wesen.
Allweil, f. alleweil.
Allweseud, adj. allomtegenwoordig.
Allweseudheit, f. allomtegenwoordigheid.
Allwissend, adj. allweetend.
Allwissenheit, f. allweetendheid.
Allwo, wo, adv. alwaar, waar; f. wo.
Allzeit, f. allezeit.
Allzu, zu, adv. alte, te; es ist allzu warm, allzu kalt, 't is al te warm, al te koud.
Allzudchtig, adj. te vroegtydig.
Allzurech, u. f. w. alte kaarig, zrek enz.
Allzammen, alle mit etuander, allzumal, alle gaar, al te gader, gaär, al te zamen, altemaal.
Allzer, m. Schrank, kas, kast.
Allzojen, n. aalmoessen; von Allzojen leben, van den armen leeven.
Allzojenant, n. diakony.
Allzojenbuchse, f. armbos.

Almoesensetter, m. een, die geen aalmoes waardig is.
Almoesensetter, m. aarmvoogd, aalmoessenier.
Almoesensammlung, f. verzameling van aalmoezen.
Aloe, f. Aloë.
Aloje, n. Else, f. elst, (visch.)
Alp, m. nagtemerrie, drukking der ingewanden; vom Alpe gedrückt werden, van de nagtemerrie bereiden worden; eene drukking in den slaap gevoelen.
Alpen, m. pl. Alpegebürge, n. alpebergte.
Alphabet, n. het Alphabet.
Alphabetisch, adj. dat tot een Alphabet behoort.
Alraum, m. mandraagerskruid.
Als, conj. toen, als, dan; als ein Fürst leben, leeven gelyk een prins; als, als, dan; f. dann; gelehrter seyn, als, geleerder zyn, dan.
N.B. Als, wenn es eine Gleichheit anzeigt, wird im Holländischen ausgedrückt durch als; dieses ist so groß, als jenes, dit is zo groot als dat; aber um eine Vergleichung anzuzeigen, giebt man es durch dan; dieses ist größer als jenes, dat is grooter dan dat.
Als, of; es kann nicht anders seyn, als es muß, het kan niet anders wesen, of het moet.
Alsbad, f. alsobad.
Alsdan, adv. alsdan, toen, thans.
Alsen, f. Aloje, elst.
Also, conj. also, zo, dus, aldus, op zulk eene wyze; es ist besser also, 't is beter dus.
Alsobald, alsbald, adv. terstond; aanstonds, daarelyk.
Alster, m. Elster, f. ekster, aakster.
Alt, m. Alte, grootkop, (visch.)
Alt, m. Altstimme, f. bovenzang, bovenstemme.
Alt, alte, adj. oud, oude; sehr alt seyn, zeer oud, veeljaarig, hoogbejaard zyn; heute werde ich fünfzig Jahr alt seyn, heden heb ik 't vyftigste maal verjaard; heden ben ik 50 jaaren oud.
Altan, m. wandelgang, boven op een dak.
Altar, m. altaar, autaar, outer.
Altarblatt, n. altaarblad.
Altarstein, m. altaarsteen.
Altartich, n. altaardock.
Altbacken, adj. oudbakken.
Alte, f. Alter, n. oudheid.
Alten, altern, v. n. owl worden, zyn.
Alter, m. Alterthum, n. ouderdom, oudheid; vor Alters, van ouds, voortyds, eerryds, voordezen, voornaals.
Alticker, Altmacher, m. een lapper.
Altickerim, f. eene lapster.
Altlich, oudst; Altetier, Vorsteher, Kirchmeister einer reformierten Gemeinde, onderling van een gereformeerde gemeente.
Altfränkisch, altväterisch, adj. onder-, of ouwerwets, oudvaderfch, bestevaderfch.
Altaesell, m. de ouiste knegt.
Althee, f. witte maluwe, althea, (plant.)
Altist, m. een, die de bovenstem zingt.
Altken, v. n. naar den onderdom smaken; der Wein altlet, de wyn smaakt na den onderdom.
Altlich, adj. & adv. een weinig oud, oudageig.
Altmacher, f. Alticker.

Altmeister, m. een overman, deken van eenig gild.
Altmutter, f. overgrootmoeder; f. auch Eltermutter, u. f. w.
Altmutterbruder, m. betoveroudoom, oudovergrootoom, outovergrootmoeters broeder.
Altmutterchwester, f. overoudmoey, overgrootmoey, overgrootmoeders zuster.
Altreis, f. Alticker.
Altwater, Ahnterr, m. oudvader, bestevader.
Altväterisch, adj. oudvaderfch.
Altväterlich, adj. op zyn oudvaders, onderwetsch.
Altworderen, f. Borektern.
Altweiblich, adj. & adv. op zyn oudwyf, oudwyfch.
Am, praep. f. an; am Markt, by, op de markt; am Meer, op de see.
Am, ten, op; am wenigsten, ten minsten, op zyn minst.
Am, aller; am liebsten, aller liefst; am meisten, aller meest; am nächsten, aller naast.
Amarant, m. amarant, eene purpere bloem, die niet verwelkt, fluwzelbloem.
Amarellenbaum, m. kirschen, f. morellen, morellenboom; morellen, moerellen.
Amarillen, f. eene abrikoos.
Amarillenbaum, m. een abrikoosboom.
Amber, m. amber, ambergrys.
Ambertuchen, f. een muskuskoekje.
Ambos, m. aanbeeld, ambeeld.
Ambosstück, m. aanbeeldblok, ambeeldstok.
Ambra, m. f. Amber.
Ambrosie, f. ambrozyen.
Ameis, f. mier.
Ameishausen, m. Ameisnest, n. mierenhoop, mierenest, mierenbol.
Ameiseneger, n. pl. miereneyeren.
Ameislein, n. een miertje.
Amelkorn, n. amelkoren.
Amelmehl, n. ameldonk, styzel.
Amen, n. Amen, zeker, waarheid; es ist so wahr als Amen, het is volstrekt waar.
America, n. America.
Americaner, m. een Amerikaan, een nit, van America.
Americanerin, f. eene vrouw uit America.
Amerikanisch, adj. amerikaanfch, van, uit America, tot America behoorend.
Amethyst, m. amethyst, amethyststeen.
Ammaal, Muttermaal, n. een vlak, of plek aan eenig deel van het lighaam, daar men mēe gebooren is.
Amman, m. Amman, amptman, regter, schout, bailluw.
Amm, Amme, f. minnemoer.
Amme, voedster.
Ammeister, m. een burgermeester.
Ammelbeer, f. eene spaansche kers.
Ammeren, plur. gloeyende kooltjes onder de asche.
Ammoniak, n. Ammoniak.
Ammoniter, m. pl. de Ammoniten.
Amoriter, m. pl. de Amoriten.
Ampel, f. Lampe, eene lamp.
Ampelröhlein, n. Ampelwica, f. de pyp van eene lamp.
Ampfer, m. Sauerampfer, zuuring.
Ampha, Amphaheit, f. Emigie.
Amiel, f. meerle.
Am, n. ampt, bediening, land; gild; regenhuis, kantoor; mis, dienst.

voert, wat scheidt dat u? wann es mich anlauge, als 't my aanginc; gelincen, gerathen, aangaan, gelukken, lukken; es wird ihm nicht angehen; das geht so nicht an, het zal hem niet lukken; dat gaat zo niet aan; man weis noch nicht, ob die Sache angehen, gelincen werde, oder nicht, men weet nog niet, of de zaak aangaan, gelukken, opnemen zal of niet.

Angehen, bederven, rotten; das Obst will angehen, die vrugt wil bederven.

Angעהend, *adj.* aankomend; ein angehender Schüler, een nieuwe, aankomende leerling; angehende Schönheit, eene frische schoonheid, eerste schoonheid; ein angehendes Schwein, een driejaarig verken.

Angעהend, *betreffend*, aangaande; angehend die Sache, de zaak aangaande.

Angעהoben, *part. pass.* von anheben.

Angעהören, *v. n.* aangaan, hooren, toe behooren; wir liebden die uns angehören, wy hemmen hen, die ons aangaan, ruken.

Angעהörig, *adj.* toebehoorend, aangaande, verwant; ich und alle meine Angehörigen, ik en allen, die my aangaan; dieies Buch ist mir angehörig, dit boek behoort my toe.

Angel, *m.* angel, hoek, vischangel, vischhoek, hengel; afpunt.

Anael, Thürangel, duim, herre.

Anaeland, *adj.* aangeland.

Anaelnd, *n.* verkocht, aan-, inkoop.

Angelegen, *adj.* aangelegen, gelegen, nabyliegen.

Angelegen, gewichtig; eine höchst angelegene Sache, eene zaak, daar veel aan gelegen legt; sich eine Sache hoch angelegen seyn lassen, eene zaak zeer ten harte neemen.

Angelegenheit, *f.* aangelegenheid, belang, aanbelang, wigtigheid.

Angelegentlich, *adv.* ernstig, instandig, zorgvuldig; höchst angelegentlich bitten, zeer instantelyk verzoeken.

Angelegt, *adj.* gekleed, aangedaan; angelegt; er ist noch nicht angelegt, hy is nog niet gekleed; ein wohl angelegtes Haus, een wel aangelegte hús; angelegtes Geld, nizezet, belegte geld.

Angelen, *v. a.* engelen, hengelen.

Anaeler, Angelischer, *m.* een hengelaar, die met den hengel vischt.

Angelica, Angelice, *f.* angelicawortel (plant.)

Angelig, *adj.* als een engel gebogen.

Angeloben, *f.* gelieven.

Angeleber, *m.* een beloover, borg.

Angelebung, *f.* woordgeving, handbelofte, beding.

Angelesen, *adj.* half stinkend, half rot; *f.* andrúchtig.

Angelesen, *part. pass.* von anlauen.

Angelebet, *adj.* gezoudeerd.

Angelruthe, *f.* hengel.

Angelachs, *m.* een Anglax.

Angelschnur, *f.* een sim.

Angelstern, *f.* de noordster.

Angeleit, *adv.* wyd; die Thüre steht angeleit offen, de deur staat geheel en al open.

Angemerkt, *conj.* aangemerkt, nademaal, naardien, dewyl.

Angen, *f.* Ahnen, *plur.* de voorouders, geslagt.

Angenehm, *adj.* aangenaam, bevallig, behaagelyk.

Angenommen, *adj.* aangenomen; ein angenommener Sohn, eine angenommene Tochter seyn, een aangenomen zoon, eene angenome dogter, verzoond, verdogter, een aan-, of opneemeling zyn; versiekt, gemaakt, nagebotst; angenommener Weise, gemaaktheid.

Anger, *m.* veld, kamp; Schindanger, veld.

Anaerget, *adj.* gemeld; die oben angeregte Ursache, de vooraf gemelde oorzaak, rede.

Angerichtet, *adj.* bereid, klaargemaakt; ein angerichteter Tisch, eene gedekte, toebereide tafel.

Angefahren, *f.* anerschaffen.

Angefahren, *v. a.* anfahren, optoomen en zadelen; die Pferde angefahren, de paarden de teugen aandoen, optoomen en zadelen.

Angefahren, *part. pass.* von anschneiden.

Angefahren, *f.* befoeden.

Angefahren, *adj.* aan malkander gelscht.

Angefahren, *gezien*, *gezien*; wohl seyn den einem, wel gezien zyn by jemand; in Ansehung, dat, aangeziet, dat.

Angefahren, *adv.* gehuif, gehuifvest; Mann, een ingezeten man, een ingezetene.

Angefahren, *adv.* beitemd, bepaald.

Angefahren, *n.* aangezigt, aanzigt, gezigt, troenie; aanschyn.

Angefahren, *adv.* op het ernstigst, yverigst.

Angefahren, *adj.* aangespoord.

Angehoben, *adj.* du kommst mir eben recht angehoben, gy zo net van pas, op slag.

Angehoben, *part. pass.* von ansechen.

Angehoben, *adj.* aangestooten; angehofene Uepfel, geblatze, gekensde, gequetste opelen.

Angehoben, *adj.* aangenaad.

Angehan, *adj.* aangedaan.

Angetrieben, *adj.* aangedreeven, aangezet.

Ange wachsen, *adj.* aangewassen.

Ange wehnen, angewöhnen, *v. a.* aanwennen.

Ange winnen, *v. n.* winnen, aanwinnen, overwinnen.

Ange wöhnen, *f.* angewehnen.

Ange wöhen, *v. a.* mengen, beflaan; die Farben ange wöhen, de verwen, kleuren mengen.

Ange wöhen, *f.* mengen, menging.

Ange wöhen, *v. n.* glimteren.

Ange wöhen, *v. n.* aanglimmen, ontsteeken.

Ange wöhen, *v. n.* aangrenzen, aanpaalen; angrenzende die angrenzende Landschaften, Mecker, aangrenzend, aanpaalend; de aanpaalende landouwen, akkers.

Ange wöhen, *f.* aangrenzing.

Ange wöhen, *v. a.* aangrypen, aanvatten; den Feind, den vyand aangrypen, aantasten, aanvallen; das Werk aangrypen, het werk aantasten, aangrypen, aanvaarden, aanvallen, beginnen.

Ange wöhen, *m.* aanvaller.

Ange wöhen, *u. f. w. f.* angrenzende, *u. f. w.*

Ange wöhen, *m.* aanval, aangryping; aanvang.

Ange wöhen, *f.* angst, benaauwdheid; des Gewissens, wroeging, kwaaging des gewoetens.

Ange wöhen, *v. a.* kwellen, beangst wezen, benaauwen.

Ange wöhen, *m.* Angstkammer, *f.* een kindertul, tuil op pyphan.

Ange wöhen, *n.* naar, benaauwd geschreeuw, geroep.

Ange wöhen, *angsthaftig*, *angstig*, *adj.* beangst, benaauwd, ongerust, bevreesd.

Ange wöhen, *angsthaftigkeit*, *angstlichkeit*, *f.* beangtheid, bevreesdheid, benaauwdheid.

Ange wöhen, *f.* angsthaft.

Ange wöhen, *f.* angsten.

Ange wöhen, *f.* Angsthaftigkeit.

Ange wöhen, *adv.* beangst, bevreesd.

Ange wöhen, *f.* beangtheid.

Ange wöhen, *m.* angstweert, bangzweet; der kalte Angstschweiß brach ihm aus, het klanne zweet brak hem uit.

Ange wöhen, *v. a.* aankyken, aanzien.

Ange wöhen, *v. a.* aangorden.

Ange wöhen, *aan hebben*; ein gewisses Kleid, een zeker kleed aan hebben, dragen; einem nichts anhaben können, niets aan jemand hebben, niets op hem kunnen winnen.

Ange wöhen, *anhaken*, *v. a.* aanhaaken, aanklampen.

Ange wöhen, *v. n.* aanhegten, kleeven; *f.* anheften.

Ange wöhen, *v. a.* aanhouden, aanhaalen, vast houden; eines Güters, jemand's goederen aanhaalen, beflaan, aanslaan, verbeuren, verbeurd verklaaren, in beslag neemen, panden; insididig bittlen um etwas, aanhouden, sterk bidden, smeeken, navoeken, verzoeken, om iets; d. i. hindern, haperen, stutten, letten; antreiben, aandryven, aanmaanen; zwingen, treiden zu etwas, dwingen, ergens toe noodzaaken.

Ange wöhen, *m.* aanhouder.

Ange wöhen, *v. a.* valreep, hangtoew, om uit en in het schip te klimmen, loopsteg, klimsteg.

Ange wöhen, *f.* aanhouding, bede, verzoek, aanzetting, aandrang.

Ange wöhen, *m.* aanhang; einen großen Anhang haben, een grooten aanhang, veel aanhanggers, navolgers hebben; Julia, aanhangzel, byvoegzel.

Ange wöhen, *v. n.* aanhangen, navolgen.

Ange wöhen, *m.* Anhänger seyn des Plato, des Papius, des Luthers, een aanhanger, leerling, volger, genoot, gezindte zyn van Plato, van den Paus, van Luther.

Ange wöhen, *adj.* aangrenzend; einen Proceß anhängig machen, een geding, rechtszaak aanleggen; einen Proceß anderswo anhängig machen, een rechtsgeding elders verzoeken.

Ange wöhen, *m.* n. anhangsel, een aan den hals hangend voorgewend geneesmiddel.

Ange wöhen, *f.* het aanhangen.

Ange wöhen, *v. a.* beademen, bezwalken met zyn adem.

Ange wöhen, *n.* Anhauchung, *f.* het bewaasemen, bewaasching.

Ange wöhen, *v. a.* aanhouwen, beginnen te houwen.

Ange wöhen, *v. a.* aanheffen, beginnen, aanvangen.

Ange wöhen, *m.* een bewerker, oorzaak, die een begin maakt; Anheber des Streits, oorzaak van het geschild.

Ange wöhen, *f.* begin.

Ange wöhen, *f.* anhefen, anhefsen.

Ange wöhen, *v. a.* aanhegten, aan een hegten, aanvoegen.

Anheftung,

Aanleiding, *f.* aanleiding; zu etwas geben, *aanleiding*, gelegenheid tot iets geven.
Aanleuchten, *v. a.* schynzel geven, lichten, blinken.
Aanliegen, *v. n.* aanleggen; wol staan; aandringen, verzoeken.
Aanliegen, *ter harte gaan*, bekommeren; *Dieses liegt mir sehr an*, dit gaat my zeer ten harte; *ik ben over die zaak zeer bekommerd*.
Aanliegen, *f.* Künmertil.
Aanloeden, *n.* bede, verzoek.
Aanloeden, *v. a.* aanlokken, verlokken, bekooren, aanzoeten, aantrekken; die Liebhaber, de mimnaars aanlokken, aanbaalen; *aanloedend zur Geilheit, zur unreinen Liebe*, bekoorlyk, lodderlyk.
Aanloeder, *m.* aan verlokker, bekoorder.
Aanloefung, *f.* aan-verlokking, bekooring, aanhaaling.
Aanlobben, *v. a.* soudecren, klinken.
Aanmaken, *v. a.* aanmaken; *Feuer, v. a. aanmaken*, aanstoken; *Salat aanmaken*, lefen, suldaat verliezen, schoonmaken; *einem eines amachen*, iemand een bokking geeven, een schoot onder water geeven; *den Teig mit Milch amachen*, den deeg met melk mengen.
Aanmaß, *n.* een vlak, plek, teken aan eenig deel van het ligbaan; *f.* Anmaat.
Aanmaalen, *v. a.* beschilderen; *(auf) die Mauer ammaalen*, den muur beschilderen.
Aanmaanen, *v. a.* aanmaanen, maanen, vermaanen.
Aanmaaker, *m.* aan-, vermaaner.
Aanmaakerinn, *f.* aan-, vermaanster.
Aanmaaking, *f.* aan-, vermaaning.
Aanmarsch, *anmarschieren*, *f.* Marsch.
Aanmaatigen, *v. recipr.* aanmaatigen; *sich großer Dinge, zig grote dingen aanmaatigen*, ze bestaan, onderneemen, onderwinden; *sich einen Titel, zig een tytel of eernaam aanmaatigen*, toeleggen.
Aanmatig, *angemagt*, *adj.* & *adv.* aangemaatigd.
Aanmatiging, *f.* aanmatiging, gebruik, inneeming, bezitting tegen regt, usurpatie.
Aanmelden, *v. a.* aanmelden, aanzeggen.
Aanmeldung, *f.* aanmelding, aanzegging.
Aanmerken, *v. a.* aanmerken, opmerken, waarneemen, aantekenen.
Aanmerklich, *adj.* aanmerkelyk, merkwaardig.
Aanmerking, *f.* aanmerking.
Aanmerken, *v. a.* aanmerken, passen.
Aanmerken, *v. a.* mompelen over iemand reden, over iemand gesprek eene mompeling of rumoer maaken.
Aanmut, *f.* aangenaamheid, gracie, bevalligheid, aanminnigheid; *die Amuth der Rede*, der Gebärden, de bevalligheid der reden, gebaarren.
Aanmuten, *v. a.* bevelen, opleggen.
Aanmutig, *adj.* aanminnelyk, genoeglyk, aanminnig.
Aanmutigheid, *f.* Amuth.
Aanmutiglyk, *adv.* aangenaam, bevallig, aanminnig, vol genoeg, geneugte.
Aanmutigwell, *adj.* i. anmutig.
Aanmutigwell, *f.* eisch; item gemoedsneiging, -aandoening; eene onbillige Amuthung, een onredelyke eisch.
Aanmagelt, *v. a.* aanmagelen, aanfpykeren.
Aanmagen, *f.* beiaagen.

Aanmaken, *f.* amdhern.
Aanmaken, *f.* anmaken.
Aanmaken, *n.* aannaanderen, naderen, aankomen, genaaken.
Aanmaken, *f.* aannadering, nadering.
Aanmaken, *f.* Zunahm.
Aanmaken, *f.* onderstelling.
Aanmaken, *f.* zekere geestelyke inkomsten (van het eerst jaar).
Aanmaken, *v. a.* aannaaien, aansteeken.
Aanmaken, *v. a.* aannemen; *ein Amt, die Regierung, ein Wert, een ampt, de regering, een werk aanvaardren, aangaan; eine Meinung, eine Religion, Professie aannemen, een geweten, eene religie, professie aannemen, omhelzen; etwas mit Dank, iets in dank aannemen; Kriegsvolk, krygsvolk aannemen, werven; einen armen Waisen, een arm weeskind aannemen, opneemen; einen zum Sohn, zur Tochter, jemand tot een zoon, tot eene dogter aannemen*.
Aanmaken, *onderstellen*, aannemen; **Grundsätze aannemen, grondbeginzels onderstellen, aannemen; *sich einer Sache eines Freundes, seiner Geschäfte aannemen*, zig eene zaak aantrekken van een vriend, zyne zaak ten harte neemen, behartigen.
Aanmaaker, *m.* aanneemer.
Aanmaakerlyk, *adj.* aangenaam; *die annehmliche Jahreszeit*, het aangenaam jaarzai-
soen; f. aangenehm.
Aanmaakerlyk, *adj.* aannemelyk; *annehmliche Bedinge, Vor schläge, aannemelyke voorwaarden, voorstellingen*.
Aanmaakerlykheit, *f.* aangenaamheid, bevalligheid, behaaglykheid.
Aanmaaking, *f.* aanneming, aanvaarding, onderstelling.
Aanmaken, *v. a.* vastbinden, vastmaaken, toebinden.
Aanmaken, *v. a.* met kromme spykers vastmaaken, vastheggen.
Aanmaken, *f.* nesh.
Aanmaken, *v. a.* vernietigen, te niete doen.
Aanmaken, *v. a.* bestemmen, bestuuren, voeren, bestellen, beleggen, beschikken, beleiden, bestecken.
Aanmaken, *f.* bestier van een werk, ordonancie.
Aanmaken, *v. a.* aanpakken, aanvatten, aantasten, grypen, vangen, krygen, vatten, aanhouden.
Aanmaken, *v. a.* f. leimen.
Aanmaken, *v. a.* met paalen bestaan.
Aanmaken, *v. a.* nâschuiffelen, wiejcauwen.
Aanmaken, *v. a.* de eerste akker voor met den ploeg in het land maaken.
Aanmaken, *v. a.* vullen, aanvullen.
Aanmaken, *v. a.* beteeren, bepikken.
Aanmaken, *v. a.* aanpissen, bepissen.
Aanmaken, *v. a.* aanplakken.
Aanmaken, *f.* antloffen, anpochen.
Aanmaken, *v. a.* aanpryzen.
Aanmaken, *v. n.* aansluiten, tegenstuiten.
Aanmaken, *v. a.* verzoeken, beproeven.
Aanmaken, *v. a.* aanraaden, aanmaanen, aanporren, noodigen.
Aanmaken, *v. a.* bewyrouken.
Aanmaken, *v. a.* aan-, toerekenen, *jemand de schuld geeven, op jemaands rekening stellen, zetten; der Wirth hat mir zu viel ange,***

rechnet, de waard heeft te veel op myne rekening gezet.
Aanrekening, *f.* aan-, toerekening.
Aanrecht, *f.* eisch, regt, pretensie.
Aanrede, *f.* Rede.
Aanreden, *v. a.* aanspreken.
Aanreden, *v. a.* aan- toespreken.
Aanrege, *f.* Anregung, aanmoeding, aandraag, trek; melding; *ich empfinde eine heimliche Anrege hierzu, ik word 'er eene heimelyke aanmoediging, beweegrede toe; einer Sache Anrege thun, van eene zaak melden, gewag maaken*.
Aanrege, *v. a.* aanroeren, melden, gewagen; *er bat diesen Punkt mir anzuregen, hy heeft dit stuk slegts aangeroerd; einen zum Zorn anzuregen, jemand tot toorn aanzetten, toornig maaken*.
Aanrege, *f.* f. Anregung, Anrege.
Aanreiben, *v. a.* aanwryven, aanstooten.
Aanreibung, *f.* wryving, aanwryving.
Aanreiken, *v. a.* aanreiken, aanbrengen, opperen, aanlangen, aandraagen.
Aanreiken, *v. n.* aan-, byryden.
Aanreizen, *v. a.* aanporren, aanritzen, aanzerten, aanstooten, aanranfen, aanlokken, aantrekken, verlokken, bekooren; *zur Geilheit, tot geilheid, wile wellusten aanritzen, aanritzen, aanranfen, bekooren, aanbitzen; zum Aufbruch, tot oproer aanstooten, aanporren; junge Leute anzureizen Soldaten zu werden, jonge manslieden met geld aanritzen, om soldaaten te worden, ben aanritsgeld op de band geeven*.
Aanreizen, *adj.* aantrekkellyk, bekoorlyk, lodderlyk; *lieblich anreizende Wellüste, soet prikkelende lusten*.
Aanreizen, *m.* aan-, opitooker, enz.
Aanreizerinn, *f.* aan-, opitookster, enz.
Aanreizenlyk, *adj.* f. anreizend.
Aanreizing, *f.* aanporring, opitooking, enz.
Aanreizen, *v. n.* aanrennen, aanloopen.
Aanreizing, *f.* aanval, aanloop.
Aanreizen, *v. a.* aanreizen; *die Speisen in der Küche, de spyzen in de keuken aanreizen, opscheppen, opdoen, in de schotel doen; Sank anrichten, twisf maaken; der Böses anrichtet, die kwaad stonkt, een stoekebrand*.
Aanreizenlyk, *m.* aanregt tafel, richelbank, -tafel.
Aanreizenlyk, *f.* aanregting, toerusting, aanstooking.
Aanreizen, *v. n.* ricken, beruiken, aansnui-
**ven, snuffelen, ruiken aan iets.
Aanreizen, *f.* riechen.
Aanreizen, *f.* aansieken.
Aanreizen, *v. n.* aanrukken, aannaderen, naderen, genaaken.
Aanreizen, *v. a.* aanroepen, toeroepen.
Aanreizen, *f.* aanroeping, toeroeping.
Aanreizen, *v. a.* pryzen, roemen.
Aanreizen, *v. a.* aanroeren, aanraaken, aantasten, reppen; *berühren, melden, Meldung thun von etwas in einer Schrift, iets aanvaaken, melden, gewagen in een geschrift*.
Aanreizen, *f.* aanraaken, aanroering.
Aanreizen, *f.* aanzegging, overweeging, omvraag; *eine Sache in die Anreize bringen, eene zaak, iets in overweeging neemen, in omvraag brengen*.
Aanreizen, *v. a.* aanzeggen, aankondigen.
Aanreizen, *Adjungung,***

Anfagung, *f.* aanzegging.
 Anfaß, *m.* aanval, aanleiding, aandrang.
 Anfaß, *begin, aanvang; hulp; Anfaß des Unratfs, stof, onligheid van iets; Anfaß der Krankheit, aanval van ziekte.*
 Anfaß, *mondstuk, f. Mund.*
 Anfchaffen, *v. a.* 't beftier hebben, geezen, gebielen, verfcchaffen.
 Anfchaffer, *m.* verfcaffer, verzorger, opziender.
 Anfchaffung, *f.* verfcaffung, bezorging.
 Anfchalmen, *v. a.* zamenvoegen.
 Anfchauen, *v. a.* aanschouwen, befchouwen.
 Anfchauer, *m.* aanschouwer, toezierder, bekyker.
 Anfchauender Weyfe, *adv.* hefchouwender wyze.
 Anfchauung, *f.* aanzien, zien, befchouwen, befchouwing.
 Anfchein, *f.* fcheinen.
 Anfchellen, *v. n.* aanbellen, de bel trekken.
 Anfchicken, *v. a.* befchikken, beftieren, verzoeken.
 Anfchicker, *m.* verzoeker, vryer.
 Anfchickung, *f.* befchikking, beftoering, toebereiding, toebereidfel.
 Anfchieben, *v. a.* aanschuiuen.
 Anfchieten, *v. a.* aanlonken, toelonen.
 Anfchießen, *v. a.* met fchieten jemand begroeten, met hut gefchut falveeren.
 Anfchiffen, *f.* anldnden, anfabren.
 Anfchirren, *v. a.* de paarden infpannen.
 Anfchlag, *m.* aanflag, voornemen, toeleg, fchatting, opzet; an einer Mufikete, *Büchfe, kofp van een musket, bus, roer; offentliker Anfchlag, te koopzetting, offenbaare opveiling, verbewrd verkluring van jemaunds goederen, profcritie; Erbanschlag, waarderung van een erf.*
 Anfchlagen, *v. a.* aanslaan; mit der Glocke, *kleppen, de klok kleppen; beftig die Welten an ein Schiff, de baaren yffelyk klutzen, aankluten tegen een fchip; ein Gebot anfchlagen, een gebod aanslaan, aanplakken; die Hand mit, de hand med aan-, of aan 's werk ftaan; die Fefne, de lyn aanslaan; eines felne Güter, jemaunds goederen aanslaan, verbewrd verklaren; ze fchatten, panden; anfchlagen, gefingn, gerathen, angehen, gelukken, uivallen; die Pflanzen fchlagen an, de planten fchieten wortelen.*
 Anfchlagel, *m.* aanplakker.
 Anfchlagig, *adj.* vinding, zinryk; ein anfchlagiger Kopf, *een zinryk brein, fchrandler hoofd, verftand, vernuft, vlugge geest.*
 Anfchlagung, *f.* aanplakking, aanhegting, aanftooting.
 Anfchließen, *v. a.* met eene keten vafst maaken.
 Anfchmecken, *v. a.* verfcuchen, probeeren, waagen.
 Anfchmeifen, *v. a.* aansmyten, aanwerpen.
 Anfchmelzen, *v. a.* door fmelten aan elkander begen.
 Anfchmettern, zerschmettern, *v. a.* aan ftukken ftoeten, verbruyzen. *f. auch anftürmen.*
 Anfchneiden, *v. a.* aansneden, aanlaffen; an Ketten anfchneiden, *aan de keten vafst fmeeden, knufteren.*
 Anfchmieren, *v. a.* aansmeeren; einem eine lofe Waare, *jemand een looze waar aansmeeren, aanplakken, duur verkoupen.*

Anfchminken, *v. a.* blanketten, befmeeren.
 Anfchminken, *f.* anfchweifen.
 Anfchmisen, anfchmugen, *v. a.* met kryt smetten, tekenen; einem etwas anfchmisen, *jemand bekladden, zwart maaken, een lak op jemand werpen. f. auch läftern.*
 Anfchnallen, *v. a.* toegespen.
 Anfchnarben, anfchnauben, *f.* anfchnauzen.
 Anfchnauben, anfchnaußen, *v. n.* met den neus digt by iets komen, om te ruiken.
 Anfchnauen, *v. a.* fnaauwen, toefnaauwen, -fnorken, toegraauwen; bits, lebbig, trots, of hard aanspreken, -kyven.
 Anfchnelden, *v. a.* ontginnen, opfnyden, be- ginnen te fnyden, te gebruiken. *f. auch anbrechen.*
 Anfchnitt, *m.* opfnyding, *begin van iets, dat men opfnyd.*
 Anfchnüren, *v. a.* aansnoeren, aanlaffen, aanrygen, rygen.
 Anfchnurren, *v. a.* aanblaffen, aanbaffen.
 Anfchrauben, *v. a.* aanschroeven, toefchroeven.
 Anfchreiben, *v. a.* aanschryven, optekenen; *ich bin übel bey ihm angefcrieben, ik ftaa niet wel by hem te boek; ik ftaa by hem in een kwaad blaadje.*
 Anfchreibung, *f.* aanschryving, optekening.
 Anfchreuen, *v. a.* nafchreuwen, naroeven.
 Anfchreutung, *f.* uitroeping, uifchreeuwing.
 Anfchüren, *v. a.* aanftooken, opftooken, on- fteeken een vuur; das Feuer, *het vuur berftellen, weer aanmaaken.*
 Anfchuhjen, *v. n.* fchoejen, fchoenen aantrekken.
 Anfchütten, *v. a.* bygieten.
 Anfchüttung, *f.* het bygieten.
 Anfchwärzen, *v. a.* zwart maaken.
 Anfchwaken, *v. a.* aanpraaten, aanpreken, aanpryzen.
 Anfchweifen, *v. a.* aanlaffen, de namen laffen, aanklinken.
 Anfchwellen, *v. a.* zwellen, opzwellen, *rik worden.*
 Anfchwimmen, *v. n.* aan, na toe zwemmen.
 Anfchauen, *v. a.* aanzien, aanschouwen, aankyken; *einander eine Well anfchauen, ehe man zum Schlagen, Treffen komme, eemen tyd lang pratten tegen malkanderen; eer men tot ftaan komt; worauf ift es angefehen? waar is het op gemunt?*
 Anfchauen, *praep.* aanzien; in Anfchauen deffen, *ten dien aanzien, ten aanzien, ten opzigt daarvan.*
 Anfchauen, *n.* Ehre, aanzien, gezag, agrbaareheid, gedaante.
 Anfcher, *m.* aan-, befchouwer, aan-, roekyker.
 Anfchullich, *adj. f. adv.* aanzienlyk, agrbaar, deftig, voornaam.
 Anfchullichkeit, *f.* aanzienlykheid, agrbaareheid, aanzien, deftigheid.
 Anfchung, *f.* aanzien, opzigt.
 Anfchüßen, *v. a.* aanpiffen, bepiffen.
 Anfchüßen, *v. a.* aanzetten; an Sand, *jemand aanzetten, aan land zetten; anfchreiben, auf Rechnung, aanzetten, opfchryven op rekening; an den Feind, op den vyand aanvallen; einen gewiffen Tag zu etwas, een zeker den dag vafst zetten, beftellen, befteeken, beftimmen, benoemen, vafstellen, bepaalen.*

Anfehen, *bedriegen, opligten; et hat mich listiglich angefeht, hy heeft wy listig bedrogen, by den neus gebad.*
 Anfehen, *speenen, tot vrage zetten; diese Birnen haben häufig angefeht, deze peeren zyn in menigte gezet, gefpeend.*
 Anfehen, *schatten, waardeeren; mengen, aanmaaken, bereiden.*
 Anfezung, *f.* aanzetting.
 Anfichtig, *adj. f. adv.* gezien; *eines anfichtig werden, jemand zien; ich bin feiner noch nicht anfichtig worden, ik heb hem nog niet gezien.*
 Anfingen, *cinen, jemand met een gezang ver- ceeren; voor jemand zingen.*
 Anfinnen, *f.* zumuthen.
 Anfingen, *v. a.* aanzitten.
 Anfpann, *n.* Gefpann, een gefpan, voorfpan; ein Gefpann von 4, 2 Pferden, *en gefpan van 4, 2 paarden.*
 Anfpannen, *v. a.* aanspannen; *die Pferde, de paarden infpannen, aanspannen, voorspannen; anwenden alle feine Kräfte zu etwas, al zyne kragten tot iets infpannen, beftee- den, te werk stellen, of zetten.*
 Anfpanner, *m.* een, die verpligt is, een voor- span te leveren.
 Anfpegen, *v. a.* befpuwen.
 Anfpielen, *v. n.* zinspeelen; *f. deuten.*
 Anfpielung, *f.* zinspeeling.
 Anfpiinnen, *v. a.* etwas übel, *iets quaals ver- zinnen, browwen.*
 Anfpißen, *v. a.* aan het spit fteeken; *den Braten, 't gebrad aanleggen, aanfteeken, aan het spit doen.*
 Anfporren, *v. n.* aanspoorn, de fpooren gee- ven, aanprikkeln.
 Anfpruch, *f.* aanspraak, eifch.
 Anfprechen, *v. a.* aanspreken; *einem um et- was, jemand om iets aanspreken, verzoeken, bidden; anfchreuen, ein, auf der See und begegnendes Schiff, een fchip op zee ontmoeten, preyen, en met den fchipper fpreken; ein Haus, eine Erbfchaft anfpre- chen, een huis, eene ervenis wederom eifchen, benaderen, reclameeren.*
 Anfprechung, *f.* het aanspreken, eifch.
 Anfprengen, *v. a.* besprengen, besprenkelen, besproejen.
 Anfprengung, *f.* besprenging, besprenkeling, besproeijing.
 Anfpringen, *v. a.* bespringen, aanvallen, aan- randen.
 Anfpringen, *v. a.* bespatten.
 Anfpruch vor Gericht, *m.* aanspraak, eifch, Pretension, aanspraak; *an jemand haben, vat op jemand hebben.*
 Anfprüchig, *adj.* dat betwiftelyk is.
 Anfprung, *m.* aanval, bespringing, aanran- ding.
 Anfprügen, *f.* anfpringen.
 Anfprügung, *f.* bespating.
 Anfpuhlen, *v. a.* aanpoelen, aandryven.
 Anfpuß, *f.* beleid, beftier, befchik, roeftel, fchikking.
 Anfammen, *v. n.* van, in het geflagt zyn, in den bloede wezen.
 Anfänkern, *v. a.* finkend maaken, met ftank befmetten.
 Anfand, *f.* Zweifel, Verschub, Aufschub, Stillftand.
 Anfändig, *f.* angenehm.

Anfändigkeit,

Aanfandigheid, f. betaamelykheid, welvoegelykheid.
Aanfechen, v. a. aansteeken; *ein Fass Wein, Bier, een vat, een oxhoofd wyn, een ton bier ontfecken, opfecken, afstecken, aftappen; f. auch andrechen, anehen, anheften.*
Aanfecken, v. a. aansteeken; mit *Stecknadeln, spelden, aanfpelden, vastfpelden, of spelden, aanhegen, vaststeeken met een speld; den Ring, den ring aansteeken; den Braten, 't gebrad aansteeken, aan het spit doen, steeken; ein Feuer, Feuerwerk, aansteeken, ontsteeken een vuur, een vuurwerk; ein Haus, een huis aansteeken, in den brand steeken; das Licht, ontsteeken, opsteeken de kaars; mit einer Seude, mit falscher Lehre, aansteeken, besmetten met een quaaide ziekte, met eenne valsche leer; ansteckende Krankheit, aansteekenule, besmettelijke ziekte; f. anfdllig.*
Aanftecking, f. aan-, ontfteeking.
Aansehen, v. n. aanstaan; zweifeln, aanstaan, twyfelen; gefallen, amsidndig seen, aanstaan, behaagen, gevallen; das Kleid sieht euch wohl an, dat kleed staat u beel wel; es wird noch eine Weile, ehe das, het zal nog wel wat aanstaan, duwen, lyden, eer, voor dat.
Aansteigen, v. n. opklimmen, opklauteren; gegen den Berg ansteigen, tegen den berg opklimmen.
Aanstellen, v. a. aanstellen, aanzetten; ich weiß nicht, wie ich es anstellen muß, dat ik weet niet, hoe dat ik 't aanleggen moet, dat; stellen, gebeden sich, als wann, zig aanstellen, bonden, of; wie stellt ihr euch so an? hoe stelt gy u dus aan? hoe houdt gy u zo?
Aanstellen, f. anstiften.
Ansteller, m. opsteller, bewerker, uitvinder, auteur, aantooker.
Anstellung, f. beschikking, het houden.
Ansterben, v. n. aanbesterven, door ervenis verkrygen, te heurt vallen; es ist mir angesterben, het is my aanbestorven, door ervenis te heurt gevallen; ik heb het by ervenis gekreegen; angesterbene Güter, aanbestorve goederen.
Ansteyren, f. anleghen.
Ansteyern, v. a. de laarzen aandoen.
Anstiften, v. a. veroorzaaken.
**Anstiften, aanzetten, omzétten; einen heimlich anstiften, iemand op zyn hand krygen, omzetten, onkooppen.
Anstifter, m. f. Ansteller.
Anstifterinn, f. bewerkster, optookster.
Anstiftung, f. aanzetting, omzetting.
Anstimmen, v. a. aanstemmen, opzingen, beginnen te zingen, voorzingen.
Anstimmer, m. voorzanger.
Anstimmung, f. het voorzingen, enz.
Anstinken, v. n. f. stinken, toestinken, van verre.
Anstochern, v. a. aanstooken, stooken; anhegen, anreizen, aanstooken, aanstouwen, aanporren, aanrizen; einen anreizen zum Boden, iemand aanstooken, opstooken, aanporren, aanbitzen, opruizen, tot het quaaide.
Anstocherer, m. aanstooker, optooker.
Anstochern, v. n. aankloffen.
Anstoch, m. aanstoor; des Fiebers, aanstoor, aanvang, vlag van de koorts; Aergernis,**

aanstoot, ergernis; item fout, gebrek; niemand ist ganz frey von Anstößen, niemand is geheel vry van gebreken.
**Anstöß, Anstößu, vermeertering, vergrooting van een gebouw.
**Anstöß, grens; ongeluk, wederwaardigheid; twyfel, bedenking; viel Anstöß haben, veel wederwaardigheden uitstaan; Anstöß haben an einer Sache, over een zaak in bedenking staan.
Anstößen, v. a. & n. aanstooten; mit der Zunge, aanstooten met de tong; etwas auswendig herfagen, sonder anstößen, iets van buiten opzeggen, zonder haperen; anordnen, aanstooten, aanpaalen, aangrenzen.
**Anstößen, aanvallen, aanranden; twyfelen; byvoegen; das Fieber hat ihn angestößen, de koorts heeft hem overvallen; er ist schändlich angestößen, hy heeft eenne lompe fout begaan.
Anstößend, adj. aanstootende; die anstößende Länder, Dörfer, Häuser, Aecker, de aanstootende, aanpaalende, aangrenzende landen, dorpen, huizen, akkers.
Anstößer, m. aanstooter, hakkelaar, die in het leezen stoot, feilt of hapert.
Anstößig, adj. f. anstößlich.
**Anstößig, anbrüchig, wat begint te rotten.
Anstößlich, adj. aanstootelyk, ergerlik.
Anstößung, f. let aanstooten, haperen in het leeren, hakkelen.
Anstralen, f. bestralen.
Anstrecken, v. a. rekken, strekken.
Anstreich, f. Anstrich, m. blanketsfel, stryksel, smeersel.
Anstreichen, v. a. aanstryken; eine Mauer weiß, een' muur wit aanstryken, witten, bestryken; anfarben, befrischen, schilderen, verwen; sich, zig blanketten.
Anstreichfarb, f. blanketsfel.
Anstreichpinsel, m. pensel, om te vergulden.
Anstreichung, f. het aanstryken, bestryken, blanketten.
Anstreifen, v. a. aanschuuren; ein angelaufener Fluß gewaltig an den Ufern, een booge rivier winnig langs de wal schuuren, aanschuuren; streifen, even, of nauwelijk raaken.
Anstrengen, v. a. strengelen, knevelen; item dringen, aandringen, indringen, aanzetten.
Anstrengung, f. het strengelen, knevelen, aandringen, enz.
Anstrich, m. blanketsfel, moojmaakzel; item laaving.
Anstricken, v. a. aanmaaken, aanvoegen, aanstrikken, aanbrejen.
Anstücken, anstücken, v. a. aanzetten, aanlappen.
Anstückung, f. het aanzetten, aanlappen.
**Anstümen, v. n. digt, sterk aan de deur aankloppen.
Ansuchen, v. a. aanzoeken, verzoeken, bidden.
Ansuchung, f. aanzoek; Ansuchung thun, aanzoek doen, begeeren.
Ant, anten, f. and, anden, abnden.
Antasten, v. a. aantasten, aangrypen, aanvatten.
Antheil, n. aandeel, deel, part; f. Abtheil.
Anthun, v. a. aandoen, aankleeden.
Antichrist, m. antichrist, tegenchrist.**********

Antichten, f. andichten.
Antiff, m. An-, Endyvy.
Antillische Inseln, f. karibische eylanden.
Antimoni, m. spiegelglas, Antimonie.
Antlis, f. Angeficht.
Antori, m. Antwerpen.
Antörfer, m. Antwerpenaar.
Antrag, m. bede, het aanbieden, voorstel, aanbieding; einen Antrag thun, een voorstel doen.
Antragen, v. a. aandraagen, bybrengen, aanbieden.
**Antragen, aanklaagen, aanbrengen.
Antrauen, v. a. betrouwen, toebetrouwen.
Antreffen, v. a. aantreffen, ontmoeten, vinden; ungesäht, by geval ontmoeten, opstooten; es trifft viel, wenig an, het is van veel, van weinig belang; het heeft veel, weinig te beduiden.
Antreiben, v. a. aandryven; das Vieh, die Ochsen, het vee, de ossen aandryven, voortdrijven, aanstouwen, of voortstouwen; die Pferde, de paerden aanmenen, aandryven; die Reifen eines Fasses stark, de hoepen van een vat, of ton vast toedryven, aanknippen; zu etwas Højem, aandryven, aanzetten, aanporren tot iets quaaide.
Antreiber, m. aandryver, aanzetter.
Antreibung, f. aandrijving, aanporring, aanzetting.
Antreten, v. a. aantreeden; die Regierung, de regeering aantreeden, aanvaardden.
Antretung, f. aanvaarding.
Antrieb, m. weerd, mannetjes eulvogel.
Antrieb, m. aandryvende oorzaak.
Antritt, m. intrede, oprede, aanvaarding; im ersten Antritte, in het eerste begin.
Antrittspredigt, f. intrecpreek, -predikatie.
Antroben, f. androben.
Antrucken, f. andrukken.
Antvogel, m. eend, end, endvogel.
Antwort, f. antwoord, bescheid.
Antworten, v. a. antwoorden; auf ein Fragestück, op een vraagstuk antwoorden, voldoen.
**Antwortschreiben, een brief tot antwoord, antwoord op een brief.
Anverleihen, v. a. einverleihen, inlyven, byvoegen.
Anvermählen, v. a. aanhuwelyken.
Anvertrauen, v. a. toebetrouwen, vertrouwen; f. antrauen.
Anverwandt, m. nabestaande, maage, bloedvriend, bloedverwandt.
Anverwandtniß, Anverwandtschaft, f. bloedverwandtschap, maagschap.
Anvor, adv. voorwaards, naa vooren.
Anwachsen, m. aanwas, wasdom.
Anwachsen, v. n. aanwassen, wassen, groejen, aangroejen; aneinander wachsen, aanwassen, aan malkanderen, te zamenwassen.
Anwalt, m. gevolmagtigde.
Anwaltschaft, f. volmagt; eine Anwaltschaft auf sich nehmen, zig van eenne volmagt voorzien.
Anwänder, m. een kamp, veld, land, dat aan meer andere grenst.
Anwarten, v. a. erwarten, wagten, verwagten.
Anwarterschaft, f. auf einen Dienst, de toezegging van een' dienst.****

Antwartung,

Archibussieren, v. a. arkebuseeren, dood schieten.
 Architrav, Architrav, m. architraaf, een overbalk, of opperbalk, die op twee stylen rust.
 Archiv, n. archief, secretary, plaats, waar de oorspronkelijke stukken van iets bewaard worden.
 Archivarius, m. bewaarder van de oorspronkelijke stukken, bescheiden.
 Arg, adj. arg, erg, sliim, boos, loos; it. doortrapt; drager maken, verergeren, erger, sinner maken.
 Argdenklich, adj. erg denkend.
 Argderlich, adj. ergerlyk, schandelyk, aanspootlyk.
 Argern, v. a. ergeren, ergernis geeven. f. erzenen.
 Argernis, f. ergernis, aanstoot; Argernis geben, ergernis geeven, aanspoot geeven.
 Arges, n. arg; denken, arg, ergdenken, vermoeden.
 Argheit, f. boosheid, kwaadaardigheid, vul-aardigheid, godloosheid.
 Arglist, f. Arglistigheid.
 Arglistig, adj. arglistig, listig, snood.
 Arglistigheid, f. arglistigheid, snoodheid.
 Argument, n. bewys, flaitrede; ein falsch Argument, eene valsche fluitrede, bedrieglyke, verstrikkende fluitrede.
 Argwohn, m. argwaan, agterdenken, quaad nadenken, quaad vermoeden, wantrouw; dugting.
 Argwöhnen, v. n. argwaanen, arg-ergdenken, agterdenken, dugten, een quaad vermoeden, nadenken hebben.
 Argwöhnig, adj. die verdagt is.
 Argwöhnisch, adj. argwaanig, agterdogtig, argdenkig, wantrouwig, nadenkend.
 Ariadne, f. Ariadne, eene star van de tweede groote.
 Arlesber, f. eene forbe-spreuwbezie.
 Arlesbaum, m. een sorben-spreuwbezienboom.
 Arm, m. arm; seine Plebs in Arm nehmen, syn lief in den arm neemen, omhelzen.
 Armbrüder, n. plur. armingen, brasseletten.
 Armbein, n. f. Armbre.
 Armbinde, f. schlinge, f. slinger op den arm, armschluier, -scherpe.
 Armbruch, m. een armbreuk.
 Armbruist, m. armborst, boog, handboog.
 Armbrüster, Armbrüster, Armbrüster, Armbrüster, m. borsthand-, voetboogschutter.
 Armet, f. Emet.
 Armgeige, f. viool, handviool.
 Armgeschmeide, m. Armzierath, n. armzierzel.
 Armharnisch, n. armharnas, -stuk.
 Arminianer, m. plur. Arminianen, Remonstranten, navolgers van Arminius.
 Armküs, Armküssen, Armposster, n. een oor-, hoofdkussen, hoofdpeulen, leunkussen.
 Armlein, n. een armtje, kleine arm.
 Armslechter, m. armkandelaaar.
 Armudsagen, n. armspier.
 Armposster, f. Armküs.
 Armredre, f. armpyp.
 Armschien, f. Armbein.
 Armschiene, f. Armstück, n. een armstuk.
 Armschlinge, f. f. Armbinde.
 Armschmalz, n. zweet onder den arm.

Armspindel, f. de bovenste armpyp, van den schouder tot den elleboog.
 Armstück, Armwaffen, n. armstuk, armwapen.
 Armstuhl, m. arm-leunstoel.
 Armvoll, n. een arm vol.
 Armwaffen, f. Armstück.
 Armzier, n. Armzierath, m. f. Armgeschmeide.
 Arm, adj. arm, behoefstig; jemand arm machen, jemand verarmen, in, tot armoede brengen, zetten; werden, arm worden, verarmen; schlecht, elendig, arm, liegt, elendig.
 Armadill, n. armadill, een dier.
 Armen, die, m. pl. de armen.
 Armenbüchse, f. tasjen, n. armbusse, armkist.
 Armengeld, n. armegeld.
 Armenhaus, n. een armbuis, daar arme menschen in onderhouden worden, diakony.
 Armenkasten, m. f. den Armenbüchse.
 Armenmutter, f. armoeder.
 Armenpflege, f. f. Armenhuus.
 Armenpfeger, -vater, m. armen- of armvoogd, -vader, -meester, -bezorger.
 Armenpende, f. der armenkerklyke beddeling.
 Armenpfeuer, f. collecte, f. Armengeld.
 Armenstok, m. armitok, armbus, offerkistje.
 Armenvater, m. f. Armenpfeger.
 Armselig, adj. & adv. armelyk, elendig, schamelyk, schamel, naakt.
 Armseligheit, f. schamelheid, naaktheid.
 Armseliglich, adv. f. armselig.
 Armuth, f. & n. armoede, armoed, armoed; sein weniges Armuth in ihm geföhlet worden, het weinig, dat hy nog had, is hem gestolen; dem Armuth ratben, de armen te genoeed komen, ondersteunen.
 Armuthlein, n. armoedje, gering, weinig goet.
 Arnee, f. leger, krygshier.
 Aron, Aronwurz, f. Aronwurz, kalfsvoet, duitse gember.
 Arragonien, n. Arragonie, in Spanje.
 Arragonier, m. een Arragonier, uit, van Arragonie.
 Arragonierinn, f. eene vrouw van, uit Arragonie.
 Arragonisch, adj. arragonisch, van, uit Arragonie, tot Arragonie behoorend.
 Arras, m. een soort van popesayen.
 Arras, Arroit, n. Atrecht.
 Arrest, m. arrest, gevangenneeming, -zetting; Hausarrest, huisarrest, gezezing.
 Arrestiren, v. a. arresteeren, gezezen, gevangen neemen, in gevangenis, onder bewaaring zetten.
 Arsch, m. f. v. aers, aars, naars, gat, agteren, billen.
 Arschbace, f. bil; mit braven Arschbace versehen, braave, dikke billen bebbend.
 Arschfinger, m. de middelste vinger.
 Arschferbe, f. -sch, n. f. v. aerskerf, -gat, v. sterk, stinkert, kakkert.
 Arschkraber, m. een gatkruijer.
 Arschling, arschling, adv. verkeerd, averegts; ihr habt die Strämpse arschlings angeleat, gy hebt de konzen averegts, verkeerd aangedaan; arschlings gehen, agterwaarts gaan; es gehet mir ganz arschlings mit der Sache, myne zaak gaat agter nit.
 Arschloch, n. f. Arschferbe.

Arshmenarch, Arschpauker, m. bediller, bestraffer; die gaarne geeselt, kastydt.
 Arschsalbe, f. aanbeyzalf.
 Arschwisch, m. aars, -aers vodde, -wisch.
 Arsenal, n. tuig-, wapenhuis, veldtruihuis, magazyn.
 Arseuc, n. rottekruid.
 Art, f. aart, zwier; natuurlijke Art eines Menschen, inborst, natuurlyke, aangehoore aart; guter Art seyn, van goeden aart, goet van aart zyn; Gattung, aart, slag, soort, gading.
 Art, manier, wyze, gebruik; auf diese Art, op deze wyze; Art des Landes, landgebruik; auf was Art? op welke manier, wyze?
 Art, im Ackerbaue, het omploegen, bemesten, bezorgen; die erste Art, enz. het eerste omploegen; einem Acker die erste Art geben, een stuk lands wel beploegen, bemesten, bezorgen.
 Arten, v. n. aarten, een aart hebben; der fremde Weinstock artet hier nicht, de vromde wynstok heeft hier geen aart.
 Artig, adj. aardig, fraay, mooy; etwas artig wissen anzubringen, zu appliciren, iets aardig, of aartig weeten te passe te brengen, toe te passen.
 Artigkeit, f. aardigheid.
 Artlich, adv. f. artig.
 Artikel, m. artykel.
 Artillerie, f. artillery, geschut, krygsbehoef-tens.
 Artilleriebedienter, m. artillerybediende, die kruit, kogels enz. uitdeelt.
 Artilleriebrüster, m. overste over de artillery.
 Artilleriepferd, n. artillerypaard.
 Artilleriewagen, m. artillerywagen.
 Artischok, f. artichok; Artischockenblätter, Artischockenferen, Artischockenkäse, Artischockenkarten, artichokbladen, artichokstoelen, artichokkaarden.
 Arzney, f. artzeny, geneesmiddel.
 Arzneyen, v. a. & n. artzeny, geneesmiddel geeven, gebruiken, doctoren.
 Arzneylich, adj. tot de medicyn behoorend.
 Arzneyruder, n. pl. artzenykruiden, geneeskruiden.
 Arzneykunst, Arzneykunde, f. geneeskunde.
 Arzneymittel, n. geneesmiddel.
 Arzneypulver, n. middel in poejer, pille.
 Arzneytrank, m. purgeer-, medicinale drank.
 Arzneyverständig, adj. dat tot de kunst, weeten-schap, kennis der kruiden behoort.
 Arzneywasser, n. medicinale drank.
 Arzneywein, m. inwekking, doortrekking, insmelting van eenig apothekersgoed.
 Arzneyzeltlein, n. een rond artzenykoekje.
 Arzt, m. genees- of heelmeeester, geneesheer, arts, heeler.
 Artzlohn, n. geneesloon, meesterloon.
 Artztinn, f. meesteresse, doctores.
 Asbest, m. steenvlas, zeker onbrandbaar vlas.
 Asche, m. esche, een soort van visch.
 Asch, f. Esche.
 Asch, m. een asdepan, -kom; ein Asch voll Milch, een kom vol melk.
 Asche, f. asche, as, asse.
 Aschenbrenner, m. aschman, -heer, -karreman, die in de stal de asch opneemt en wegbrengt.
 Aschensarf, f. aschkleur.

Aschensarfbig,

Achterschouwen, v. n. achteraf kijken.
 Achtervolger, m. koopman in sch.
 Achtervolgen, f. bey Nachhaefde.
 Achtervolgzaam, kolk, gat, daar de achb in valt.
 Achtervolger, m. keukenjongen.
 Achtervolg, n. weedas, fouda, ten gebruike van glasblaazers en zeepzieders enz.
 Achtervolg, n. waayer; keukenjongen, meid.
 Achtern, v. a. tot achb maaken.
 Achtern, f. cindichern.
 Achtern, adj. afchagig, asagtig, beaft.
 Achterhaefde, -effel, -haufen, afchvambak, -pot, -kerel, -hoop.
 Achtermitwoch, m. afchtdag, affenwoensdag.
 Achtergrond, afchtdig, adj. afchdgrauw, afchdverwig.
 Acher, m. een zak.
 Acher, f. Acher.
 Acherich, adj. Acherich, van uit Asia, tot Afg behoort.
 Acher, m. Acher.
 Acher, m. Acher, m. een uit, van Afe.
 Acher, f. efpe, efpenboom, abeel, abeelboom, witte popelie, of populierboom.
 Acher, m. Acher, i. Afe.
 Acherholy, n. efpen-, populierhout.
 Acherlauk, n. bladen van populierboomen.
 Acherwald, m. een bofch, vol van efpen-, populierboomen.
 Acher, m. Alper, een kleine turkfe zilvere munt.
 Acherbillig, m. affodille, (kruil.)
 Achercuratie, f. verzekering, affurance.
 Achercuratiekamer, f. affurance-, verzekeringskamer, daar fchepen en goederen verafsureerd of verzekerd worden.
 Acher, m. Kellernuut, zeuge, pissebed, duizendbeen.
 Acherien, n. Affyrie.
 Acheric, m. een Affyrier, van, uit Affyrie.
 Acherich, adj. van, uit Affyrie, tot Affyrie behoort.
 Acher, m. Acher, tak, telg; in Holze, noeft, knoest, quaft, weer in 't hout.
 Acherich, m. een takicheut, raak van Acherich.
 Acherich, m. knoestig, quaftig.
 Acherich, n. een takje, rankje.
 Acherolabium, n. affrolabium, waarop de vafte Acherichkenil zyn.
 Acherologie, f. ftarreloopkunde.
 Acherologisch, adj. ftarreloopkundig.
 Acherologie, m. die den loop der ftarren verftaat, weet.
 Acheronomie, f. ftarrekunde.
 Acheronisch, adj. ftarrekundig.
 Acheronisch, m. een ftarrekundige.
 Acherpoten, afymptoten, niet aan raakende Acher.
 Acher, m. een Atheift, Ongodift, Godverft.
 Acheren, f. atheifterey, ongodifterey.
 Acherich, adj. ongodiftich.
 Acher, m. adem, aaffem, aadm, togt; den Acheren Atherm ausblafen, den laufften adem ausblafen; f. ausblafen; f. aus dem Atherm ausblafen, ten einde van zyn adem loopen;
 Acher, m. de looge-, gorgel-, lugtpyp.

Athermen, v. n. ademen, aaffemen, aamen, zyn adem fcheppen, haalen, laaten; fchwerlich, fnikken, fnakken, zwaar ademen, of adem haalen, met hygen, met fnikken ademen.
 Athermhofung, f. ademhaaling.
 Athermkrantheit, f. moejelykheil, bennaauwheid van adem te haalen.
 Athermloch, n. een togt, lugtgat.
 Athermloos, adj. ademloos, uit, buiten adem.
 Athermzug, m. ademhaaling, verpoozing in eene reden, om adem te haalen.
 Athermzuglein, Zdfpzin, n. ademtongetje, ftroklapje, keellapje, de lel, huig, aaffemtongetje.
 Ather, n. Acheen, ftad van Griekenland.
 Atherienfer, m. een Athenienzer, een uit, van Acheen.
 Atherienfch, adj. op zyn Acheenfch.
 Atherifche (Meer,) de atherifche zee.
 Atlas, m. atlas, fatyn.
 Atlasmaaker, m. atlasmaaker, fatynweever.
 Atome, f. ondeelbaar deeltje, zonneftoffe; f. Sonnenftaublein.
 Atrecht, n. Arras.
 Atrecht, m. een van, uit Arras.
 Atter, f. Matter.
 Atteftat, n. eene attestation, fchriftelyk getuigenis, waarin getuigd word, wat jemand voor reizen doen moet, om een regtgeding.
 Attich, m. hadik, adik, wilde vlier.
 Ae, f. aas, voedsel, item een boute pennetje.
 Ael, m. elfter.
 Azen, v. a. aafen, aazen; item erzen, f. ehen.
 Azung, f. het aazen, voeden.
 Azung, f. Azunggerechtigheit, f. gafvryheidsregt; regt van vryghouden te worden, in eene plaats, daar jemand doortrekt, in het lutz, jus Albergariae.
 Azwasser, Azwasser, n. sterk water.
 Au! auwehe! interj. eilaas! o my!
 Au, f. aue.
 Auch, conj. ook, ook al, meê, wel, zelfs; er wird kommen, und ich auch, by zal komen, en ik ook, mede; wenn ihr auch mein Bruder wäret, al waart gy zelfs myn broeder; oder auch, of wel; auch nicht einmal in der Kirche kann er fchweigen, by kan zelfs in de kerk zyn' mond niet houden.
 Audienz, f. Gehör; Audienz geben, gehoor geeven, verleenen.
 Audienznummer, n. gehoorzaal.
 Auditor, m. toehorder; item een auditeur by de soldaaten; een legerregter.
 Aue, f. landftreek, landfchap, gewest.
 Auerbahn, m. berghaan, oorhaan, woerhaan.
 Auerehne, f. een berghen; f. Urheune.
 Auerochs, m. f. Urochs, een wilde os.
 Auf, praepp. op, boven, op.
 Auf, auf! adv. hort. welaan!
 Auf, voor; auf die folgenden Seiten, voor de volgende tylen.
 Aufackern, v. a. omploegen.
 Aufabahren, v. a. afleggen, ontkleeden, uitkleeden; einen Todten aufabahren, een' dooden uitkleeden, afleggen.
 Aufabahren, een doodkift op de doodbaar ftellen.
 Aufbauen, v. n. opbouwen, optimmeren.
 Aufbauung, f. opbouwing, ftigting.
 Aufbaumen, v. recipr. fteigeren, om hoog

fteigeren een paard; zig verzetten, balsftarrig zyn.
 Aufbaufen, v. a. hoog optuyeren, opzuiieren.
 Aufbehalten, v. a. behouden, bewaaren, zuinigen, spaaren.
 Aufbeißen, v. a. opbyten; Müffe, nooten opkruaken.
 Aufbeißen, v. a. af-, uitknaagen, afknabbelen.
 Aufberften, v. a. opbarften, barften, opspringen, opfplyten; f. aufschneiden.
 Aufbieten, v. a. oppikken.
 Aufbieten, v. a. opbieden; item beroepen.
 Aufbietung, f. opontbieding; f. auch Aufbot.
 Aufbinden, v. a. opbinden, losbinden, ontbinden; seine Haare, den Pferdeschwanz, zyn hair, den paardftaart opftrecken, offtroopen.
 Aufbindung, f. ontbinding.
 Aufblähen, v. n. opzwellen.
 Aufblähung, f. opzwellung.
 Aufblafen, v. a. opblaazen.
 Aufblaffung, f. opblaazing, het opblaazen.
 Aufbleiben, f. aufblähen.
 Aufbleiben, v. n. opblyven, open blyven.
 Aufblicken, v. n. de oogen opflaan.
 Aufblickung, f. de opregting, het om hoog ftaan van de oogen.
 Aufblähen, v. n. zig openen.
 Aufbergen, f. bergen.
 Aufbot, Aufgebot, n. opbod, opontbieding; Aufbot der Lehnperde, opbod der leenmannen; Aufbot der Ritter und Lehnperde, nitroeping van den ban en arriereban; afkondiging van den algemeenen opbod, van de edelen en leenbouders.
 Aufbrechen, v. a. opbreeken; eine Thüre, ein Schloß, eene deur, een slot opbreeken; oprakken; einen Brief, een brief ofbreeken, openen, opdoen, ontzegelen; einem die Fersen, Füße, kakkhielen, winterhielen, de kouw of winter in de hielen krygen; das Lager, opbreeken, 't leger opflaan, op- of voorttrekken; f. auch aufgleiten.
 Aufbrechen, v. n. opbreeken, opbreeken; von einem Orte aufbrechen, van eene plaats vertrekken; die Armee ist aufgebrochen, de armee, het leger is opgebroken.
 Aufbreiten, v. a. uitbreiden, uittrekken; eine Decke aufbreiten, eene deken uittreiden.
 Aufbrennen, v. a. ligter laaje opbranden.
 Aufbringen, her-, binaufbringen, v. a. opbrengen; Geld, geld opbrengen, verfabaffen; einen Gebrauch, opbrengen, invoeren, inbrengen een gebruike; ein feindliches Schiff, einen Kaper, een vyandlyk fchip, een kaper opbrengen, veruieren; ein Kind, een kind opbrengen, opvoeden, opneeken; eine Handelshandlung, Wirthschaft, Nahrung, opbrengen, herftellen, wêr opregen een bedorven koophandel, waardfchap, neering; Verlangen aufbringen, begeerte verwekken.
 Ausbruch eines Pagets, m. opbreuk, aftogt van een leger.
 Ausbruch der Fäße von Kälte, een kak-, winterhiel.
 Ausdrudeln, v. n. opborrelen.
 Aufbürden, v. a. opftryden, aanftryden, te last leggen; einem eine Missethat, jemand eene misdaad betigten, optigen, optigen,

opryzen, toefchryven, 'er de fchuld van op hem leggen, werpen.
 Aufdärften, v. a. reinigen, borstelen, afborstelen, *efftoffen met een' borstel.*
 Aufbusen, f. aufpugen.
 Auf das, conj. op dat, ten, ten einde, om; *ich fage diefes, auf das ihr fehet, ik zeg dit, op dat gy ziet; auf das ich kurz mache, op dat ik het kort maake, om het kort te maaken, om kort te gaan.*
 Aufdecken, v. a. opdekken, ontdekken, het dekzel afnemen.
 Aufdeckung, f. op-, ontdekking; *Aufdeckung feiner Hölle, ontdekking zyner fchaamte.*
 Aufdichten, befchuldigen, te laff leggen; f. aufdichten.
 Aufdienen, v. a. aufwarten, dragen, oppaffen, opzetteren, bedienen; *einem fleißig aufdienen, jemand naarftig oppaffen; die Speifen aufdienen, de fpyzen opzetteren, de tafel bedienen.*
 Aufdingen, v. a. befteden, huuren; *einen Jungen zu einem Handwerke, een jongen op een ambagt befteden, loen, beftellen; einen Knecht, een knecht huuren.*
 Aufdingung, f. huur; *bestellung op een ambagt.*
 Aufdörren, v. n. opdroogen, droog laaten worden.
 Aufdrahen, v. a. opdraayen, los draayen.
 Aufdringen, v. a. opdringen, tegen dank opdringen, doen aanneemen.
 Aufdrücken, v. a. opdrukken, opzetten.
 Aufdrückung, f. indruk.
 Aufeinander, adv. op malkander.
 Auf einmal, adv. reffens, op eenmaal.
 Aufheben, v. a. opbyten, 't ys ophyten, opbakken.
 Aufenthalt, m. verbyft, verbyftplaats; *auf eine Zeitlang, vertoefplaats.*
 Aufenthalt, huisvelting, onderhoud; *Aufenthalt geben, huisvesting geeven, onderdak neemen; feinen Aufenthalt vom Almosen haben, van aanmoezen leeven; süßer Aufenthalt meiner Seelen, genoeg, genuegte, vermaak van myne ziel, van mynen geest.*
 Aufenthalten, v. a. onderhouden, behouden, huisvesting geeven.
 Aufenthaltung, f. onderhoud, voedsel; *Aufenthaltung geben, onderhouden.*
 Auferbauen, v. a. bouwen, opbouwen, ftigten; *een goed voorbeeld geeven. f. aufbauen, erbaren.*
 Auferbaulich, adj. ftigtrelyk.
 Auferbauung, f. opbouwing, ftigting.
 Auferlegen, v. a. opleggen, laften, belaften, laft, bevel geeven, beveelen.
 Auferlegung, f. oplegging, bevel, laft.
 Auferhanden, adj. opgeltaan, verreezen; *der auferhandene Heiland, de verreezen Heiland.*
 Auferstehen, v. n. opstaan, verryzen van den dooden.
 Auferstehung von den Todten, f. opftanding, verryzen, weeropftanding van den dooden.
 Auferwachen, v. a. ontwaaken, opwaaken.
 Auferwecken, v. a. opwekken; *die Auferweckung Lazarus, de opwekking van Lazarus.*
 Auferziehen, v. a. opvoeden, opqueeken, opbrengen, optrekken.
 Auferzieher, m. opvoeder, opbrenger, opkweker, optrekker.

Auferzieherin, f. opvoedster, opbrenger, opkweester, optrekker.
 Auferziehung, f. optrekking, opvoeding.
 Auferzogen, part. pass. von auferziehen; *ein wohl auferzogenes Kind, een wel opgevoed kind.*
 Aufessen, v. a. opeeten, opvreeten, opschokken.
 Aufessen, v. a. door een bytend middel openen.
 Aufsädeln, aufsdmnen, v. a. fnoeren, rygen; *eine Schnur Perlen aufsädeln, eene snoer paarden rygen aan een draad.*
 Aufsädeln, f. aufsdmnen.
 Auffahren, v. n. opvaaren; *eilends in Schrecken, schielyk in schrik opryzen, opvliegen.*
 Auffahren, schielyk opstaan, opryzen; *ontstaan, voor den dag komen; vom Stuhl auffahren, schielyk van den stoel opstaan, opryzen; es fahren Blätter auf, daar komen blaaven, bleinen voor den dag.*
 Aufahrt, f. opvaart; hemelvaart.
 Auffallen, v. a. op- opvallen; *er hat die Thüre aufgefunden, by beeft de deur open gevallen; sich auffallen, door het vallen kwetsen.*
 Auffalten, v. v. toe- opvouwen.
 Auffaltung, f. op- toevouwing.
 Auffangen, v. a. opvangen; *fremde Briefe, vrede brieven opvangen, anderscheypen, opriffchen, agterbaalen, afwerpen; eine Rede, eene rede beginnen.*
 Auffangung, f. opvang, onderschepping.
 Auffeben, v. a. opverwen.
 Auffassen, v. u. opvatten, opneemen.
 Aufficken, f. aufstrassen.
 Auffischen, v. a. opriffchen, weerviffchen.
 Aufsechten, v. a. onvlegten, de vlegten los doen; *it. opvlegten, vlegten.*
 Aufstiegen, v. n. opvliegen; *ein Vogel, een vogel opvliegen, zig opgeeven; einen Falken aufstiegen lassen, een valk opfchieten, of opvliegen laaten; in die Luft, opspringen, opvliegen, springen.*
 Aufstuf, m. opkomt, ontftaan.
 Auffordern, v. a. opeiffchen, eene vesting tot de overgaave vorderen; *it. noodigen.*
 Aufforderer, m. opeiffcher.
 Aufforderung, f. opeiffching.
 Aufstreffen, v. a. opvreeten, opeeten, opschrokken, opflokken, opnappen, opbrassen; *diese Heleute haben das ihrige alles aufgefressen, deze huislieden hebben hun goeje opgevreeten, het hammetje is 'er geklooven; du wirst mich nicht aufstreffen, ik ben niet bang voor u; gy zult my niet bang, vervaard maaken.*
 Auffressung, f. het opeeten, opvreeten, opschrokken, enz.
 Auffricren, f. aufthauen.
 Auffrischen, f. erquiden.
 Auffrischen, v. a. aanmanen, aanzetten.
 Aufführen, v. a. opvoeren; *eine Mauer höher, eenen muur aanhoogen, hooger maaken; ein Haus drei Stockwerk hoch, een huis drie zolderingen hoog optimmeren, opbaalen, optrekken; die Wache, de wagt optrekken; sich halten, verhalten, zig leiden, beleiden, opleiden, drangen, gedragen.*
 Aufführen, binnen brengen, leiden.
 Aufführung, f. beleid, gedrag.
 Aufführung, f. het na binnen voeren, inleiden; *het hooger maaken, verhoogen.*

Auffüllen, v. a. opvullen, aanvullen.
 Auffüllung, f. op- aanvulling.
 Aufgabe, f. opgaf; *Zugabe, opgaf, toegaaf, toegaave; seines Amtes, opgaf, overgaave van zyn ampt. f. auch Frage.*
 Aufgabeln, v. a. met eene vork verzamelen, opneemen; *wo hast du dieses aufgabelt? waar hebt gy dit van daan? van wien hebt gy dit geboord?*
 Aufgang, m. opgang; *der Sonnen, ryzing, opryzing, opgang van de zon; gegen Aufgang der Stadt, na het oosten der stad; der Berg hat einen jden Aufgang, de berg steil, om te beklimmen.*
 Aufgang, f. Aufwand; *den täglichen Aufgang einrichten, de dagelykfe verteerung, uitgaave regelen.*
 Auf, ge-, op- ge-.
 Aufgeben, v. a. opgeeven; *den Geist, den geest geeven; eine Festung, overgeeven eene vesting; sein Amt, zyn ampt overgeeven, opgeeven, afleggen; einen Kranken, een zieken opgeeven, verlaaten; eine Frage, ein Rathsel, een vraagstuk, een raadzal opgeeven, voorfchellen; das Spiel, het spel gewonnen geeven; f. beschlen, auferlegen.*
 Aufgeben, adj. opgeblaazen, hoogmoedig, trots.
 Aufgeblasenheit, f. opgeblaazenheid, hoogmoed, trotsheid.
 Aufgeborken, part. pass. von aufbersten.
 Aufgebot, n. aankondiging, bekendmaking.
 Aufgeboden, adj. opontboden.
 Aufgebracht, adj. te wege gebragt; *verzameld; begonnen, ingevoerd, it. f. zornig.*
 Aufgebrochen, adj. opgebrooken; *von Kälte aufgebrochene Füße haben, de koule in voeten, kak of winterhielen hebben.*
 Aufgebunden, part. pass. von aufbinden.
 Aufgebung, f. opgeeving, overgeeving; *opgaave, voorstel.*
 Aufgedeckt, adj. ontdekt, ontbloot; *mit aufgedecktem Angesichte, met een ontdekt aangezigt.*
 Aufgedruckt, adj. op-, ingedrukt.
 Aufgedrungen, adj. opgedrongen.
 Aufgedünset, adj. opgeblaazen, opgezwollen; *ein aufgedünsetes Angesicht, een gezwollen, opgezwollen wezen.*
 Aufgefallen, adj. door het vallen gekensd.
 Aufgegangen, adj. ontfprongen, opgegaan, voortgekomen; *aufgegangene Kosten, verterde kosten.*
 Aufgehört, adj. opgehoopt.
 Aufgehalten, adj. opgehouden; *part. pass. von aufhalten.*
 Aufgeben, v. n. opgaan, opkomen, opryzen; *die Sonne, der Mond, opgaan, ryzen, opryzen, opkomen de zon, de maan; die Sonne geht auf, de zon ryzt, ryzt op; nicht aufgehen eine Thüre, ein Schloß, niet opengaan eene deur, een slot; ein Saamen, een zaad opgaan, wassen, voortkomen, opkomen, uitspruiten; der Teig geht auf, de deeg ryzt, gaat op, begint te ryzen; das Eis, f. aufthauen; viel aufgehen lassen, veel laaten opgaan, veel verduen, verflyten, vertereen; es ist sehr viel Geld aufgegangen, het heeft zeer veel geld gekoft; das Geschwür ist aufgegangen, de zweer, zweering is door-, opengegaan, gebroken.*

Aufgehnen

Aufgehnen, auferstien, v. a. ryten, splyten, opherften.

Aufgehoben, part. pass. von aufheben, opgenomen, weggeleg, afgeschaf; aufgehoben ist nicht aufgehoben, lang geborgd is niet kuyt gefcholden; euer Geld ist bey mir wohl aufgehoben, uw geld is by my wel bewaard.

Aufgefneut, adj. opgewonden, op een klonwen gewonden.

Aufgetraufelt, adj. opgekruld.

Aufgeblafen, adj. opgeblaazen, opgezwollen; f. auflaufen.

Aufgeld, n. opgeld.

Aufgelegt, adj. opgelegt, gefchikt; zu etwas aufgelegt sein, ergens toe gefchikt zyn.

Aufgemauert, adj. opgemetseld, opgetrokken.

Aufgenagelt, adj. met een' spyker vastgehegt, genageld.

Aufgedunst, adj. opgefchikt, opgefimukt, opgepronke, opgetoojd.

Aufgerdumt, adj. oppernim; wel gebumeurd, wel gefchikt, wel te pur; ich bin heute nicht aufgerdumt, ik ben thans niet welgefeld, myn hoofd staat er thans niet na.

Aufgericht, adj. & adv. opgeregt, zuiver, waarlyk.

Aufgerieben, adj. verteerd, verdaan.

Aufgeriffen, adj. oppereeten, opgefpleeten.

Aufgescharrt, adj. opgeworpen, opgehoogd.

Aufgeschürt, adj. op-, opengescheurd, open gehaald.

Aufgeschoben, adj. uirgefcheld.

Aufgeschossen, adj. opgefchooten, hoog; ein junger aufgeschossener Mensch, een jong opgefchooten mensch; ein aufgeschossener Narr, een volflagen, olyke gek.

Aufgeschrieben, adj. opgefchreeven, opgetekend.

Aufgeschürzt, adj. opgefchort.

Aufgeschüttet, adj. opgehoopt; aufgeschüttete Frucht, bewaarde, weggelegde vrugt.

Aufgeschwollen, adj. opgezwollen; ein aufgeschwollenes Gesicht, eene opgezwolle, eene holle trani.

Aufgefetzt, adj. opgezet.

Aufgefottet, adj. opgekookt; aufgefottene Milch, opgekookte melk.

Aufgefpalten, adj. gekloofd.

Aufgefperret, adj. opgefpart, opgefpart.

Aufgefprungen, adj. opgefprongen.

Aufgethan, part. pass. von aufthun, op-, opengedaan.

Aufgetührt, adj. getoorend, daar toorens opftaan, dat toorens heeft.

Aufgetrennt, adj. los getornd.

Aufgeweckt, adj. opgewekt, levendig, vlug; ein aufgewecktes Gemüth, een levendig gefel.

Aufgewendet, adj. aangewend, befteed.

Aufgeworfen, adj. opgeworpen; aufgeworfene Erde, opgeworpe, opgewroete aarde; ein aufgeworfenes Maul, een vooruitschekende, groote mond; eine aufgeworfene Nase, eene plat opgaande neus.

Aufgerdumt, adj. opgetoomd.

Aufgezehrt, adj. opgeteerd, verteerd.

Aufgezogen, adj. gefpannen, uirgefpannen; aufgezogen kommen, komen, zig vertoonen; er kommt mit einer lahmen Entschuldigung aufgezogen, by komt met eene

kaale verontschuldigung voor den dag; by brengt een slegts excuus by.

Aufgezungen, adj. opgedrongen.

Aufgeien, v. a. afbrengen, open gaan, ontfluiten.

Aufgießen, v. a. opgieten.

Aufgiebung, f. opgieting.

Aufgraben, v. a. opgraaven, opdelven.

Aufgärten, v. a. opgorden, opfchorten, opbinden.

Aufhaben, v. n. ophebben, bedekt zyn; den Hut aufhaben, den hoed op hebben; die Sache hat viel auf sich, de zaak is van veel belang, daar is veel aan gelegen.

Aufhaben, aufhaben, v. a. onthaaken, loshaaken.

Aufhalten, v. a. ophouden; anhalten, ophouden, aanhouden, bezig houden; einem mit Gesprache, jemand mit spreken ophouden, onderhouden; die Gemüther der Zuhörer, lezers ophouden; sich irgend an einem Orte, zig ergens onthouden, ophouden; einhalten, hindern, ophouden, inhouden, stuiten.

Aufhaltung, f. op- tegenhouding, het beletten.

Aufhalseln, v. a. ophaalen, ophyzen, optrekken, om hoog haalen met een windas.

Aufbauen, v. a. opbouwen; das Eis, 't ys opbouwen; opzyen, -byten.

Aufbäumen, v. a. oplooopen, opftapelen, opvullen.

Aufbauung, f. opbouwing.

Aufbeben, v. a. opheffen, opbeuren, optillen, vertillen, om hoog tillen; von der Erde, opheffen, ophaalen, opdraagen, opgrypen van de aarde; die Tafel, de tafel, 't tafeltgoed opneemen, wegneemen; eine feindliche Party, eene vyandlyke party optillen, gevangen krygen; aufbeben, d. i. verwaren, aufbehalten, wegleggen, bewaaren; ein Geis, einen Contract, ein Gebot, eine Gesellschaft, eene wet, een verdrag, verding; een gebod, een gefelschap affchaffen, vernietigen, te niet doen.

Aufhebung, f. bewaaring; het wegneemen, affchafing, vernietiging.

Aufheften, f. anheften.

Aufheitern, v. n. den bemel zig opklaaren, ophelderen, ontwolken. f. heitern.

Aufheitern, opbeuren, aanmoedigen, opwakkeren; das Gemüth aufheitern, het gemoel opbeuren, verligten, aanmoedigen.

Aufhelfen, v. a. ophelpen, opregten; gezond maaken.

Aufhelfung, f. het ophelpen, opregten.

Aufhengen, aufhengen, v. a. ophangen, opknopen.

Aufheben, v. a. ophitzen, tergen, opruijen, opof aantlooken, oprokkenen, opmaaken.

Aufhissen, v. a. opgeyen, ophyffen, met een blok of windas optrekken.

Aufhocken, aufhocken, v. n. op de fchouders gaan zitten; agter op een kots springen.

Aufhocken, v. n. op d' fchouders draagen.

Aufhören, v. n. fophoulen, af- of nalaaen, stilhouden iets te doen; opmerken.

Aufhüpfen, v. n. ophuppelen, opspringen.

Aufhuchen, f. aufhuchen.

Aufjagen, v. a. opjaagen; ein Wild, een wilt opjaagen, opzoeken, opdryven.

Auffammen, v. a. opkammen.

Auffauf, m. opkoop, voorkoop, alleenkoop.

Auffaufen, v. a. opkopen, voorkopen.

Auffäufer, m. opkoper, voorkoper.

Auffäuferer, f. Auffauf.

Auffäuferin, f. op- voorkoopster.

Auffaufung, f. Auffauf.

Auffippen, aufstoßen, v. a. door tegenbotzen aan stukken breeken.

Aufflaffen, v. a. opspalden.

Auffloffung, f. opspalding.

Aufflären, v. n. den bemel zig opklaaren, ophelderen, ontwolken; f. auch erkliden.

Aufflauben, v. a. fopraapen; van den grond neemen; verzinnen.

Aufflittern, v. n. opklouderen.

Aufflimmen, v. n. opklimmen; auf einen Felsen aufklimmen, op eene rots klimmen.

Aufflopfen, v. a. opkloppen; die Nüsse aufklopfen, de nooten opkloppen.

Auffnaden, v. a. nooten kraaken, opkraaken.

Auffndypen, v. a. ontknopen, de knoopden losmaaken, losdoen.

Auffnäpfen, v. a. opknopen, opbinden, opstrikken, opfnoeren.

Auffochen, v. a. opkopen, opzieden.

Auffommen, v. n. opkomen; von einer Krankheit, opkomen, opryzen, opftaan, geneezen, gezond worden van eene ziekte; zu Mitteln, zu Ehren kommen, opkomen, tot staat, ryklom komen, te boven komen.

Auffragen, v. a. opkrabben, opkrassen, opfchrabben, met de nagelen ophaalen.

Auffragung, f. het opkrabben, opkrassen, enz.

Auffraufeln, v. a. opkrullen, krullen.

Auffreiden, v. a. met kryt tekenen, merken.

Auffünden, f. auffinden.

Auffündigen, v. a. opzeggen, ontzeggen, verzaaken, afzeggen.

Auffündigung, f. opzegging, ontzegging.

Auffunft, f. weeropkomst, herftelling, geneezing; inkomst; einem zu seiner Aufkunft Glück wünschen, jemand wegens zyne herftelling geluk wenschen; die Aufkünfte, Einkünfte eintreiben, de inkomsten, rentens vorderen, ophaalen.

Auffupplen, v. a. losmaaken, -laaten; die Hunde aufsupplen, de hondden los laaten.

Auffaden, v. a. oplaaden.

Auffader, m. oplaader, ftuwer, fhouwer, ftouwer.

Auffadung, f. oplaading, het oplaaden, ftuwing, het net plaatzen, leggen van de laading in een fchip.

Auffage, f. Auflagen, last, belasting, impost, fchatting; eines Buches, 't getal der afdrukszels; die man gemacht heeft van een boek, de druk van een boek.

Auffage, aanklagt, betigting, geregtelyke aanzegging; einen mit einer falschen Auffage beschweren, jemand te onregt aanklaagen, beschuldigen; eine gerichtliche Auffage thun, eene infmatie, geregtelyke aanzegging, bekenmaking van iets doen.

Auffähnen, f. aufsehnen.

Auffaffen, v. a. oplaaten; item openlaaten; die Thüre auffaffen, de deur oplaaten; ein Leben auffaffen, van een leen afstand doen, afstaan; sich auffaffen, bovaardig, groots, trots worden.

Auffaufen, v. a. & n. oplooopen; eine Thüre mit einem

mit einem Baume, eene deur met een boom op- open- of aan stukken loopen; schwellen, geschwellen, oploopen, opzwellen, zwellen.

Aufkauf des Volks, m. o ploop, beroerte onder 't volk.

Aufkaren, v. n. loeren, oppassen, opluisteren, bespieden, nazyn.

Auflecken, v. a. oplekken, -likken.

Auflegen, v. a. opleggen; eene Schatzung, eene schatting, nieuwe lasten opleggen, aanleggen, opzetten, uitschryven; ein Buch, een boek drukken.

Auflegen, toerekenen; er legt es mir auf, by reket het my toe, by wet het my, by geeft my daar de schuld van.

Auflegung, f. het opleggen, oplegging.

Aufnehmen, v. recip. opleunen, opnutren; sich wider seinen Landesfürsten, tegen zyn landsheer zig opstaan, muiten.

Aufnehmen, v. a. ontllymen, van malkander doen, wat gelynd is.

Aufnehmen, n. Aufnehmung, f. het ontllymen, enz.

Aufsehen, v. a. opleezen, opraapen.

Aufsetzung, f. het opleezen, opraapen.

Aufsteuten, v. a. aufstellen, oppellen.

Aufstiegen, v. a. opliggen, leunen.

Aufstehen, v. a. oplossen, lossen, opdoen; ein Rathsel, ein Geheimniß, schwere Frage, vermorrene Sache, een raadsel, een geheim, een zwaar vraagstuk, eene verwarde zaak ontknoopen, ontlossen, oplussen, opknoopen, ontwarren, verklaren, uitleggen; das Zauberverk, zooverwerk ontlossen; onttoveren; aufgeschiet werden, sterven; er ist durch einen seligen Tod aufgeschiet worden, by is zalig gestorven; Perlen aufstehen in Eßig, paarlen in azyn ontbinden.

Aufstößlich, adj. wat zig ontbinden, ontknoopen laat.

Aufstufung einer Intrigue auf der Schaubühne, ontlossing, ontknooping van eene verwarde geschiedenis op 't toneel.

Aufstosen, v. a. zudorchen, opmerken, aan-, toehoren.

Aufstosung, f. opmerking.

Aufstößen, v. a. wat gezondert is, van malkander maaken, doen.

Aufstufung, f. het van malkander doen, wet gezondert is.

Aufstun, voor auf dem, op den, die, dat; aufm Tisch, op de tafel.

Aufmachen, v. a. opmaaken; eine Thür, ein Schloß, einen Brief, opmaaken eene deur, een sloot, een brief open doen, openen, ze ontzegelen; ein Schloß mit einem Dietrich, een slot met een zeker steekzer opsteeken, ontsluiten; auf der Geige, op de viool speelen; sich eilend, zig opmaaken, schielyk opryzen; sich wider seine Feinde, zig opmaaken, hen gaan ontmoeten, hen te gemoed gaan, tegens hen optrekken.

Aufmahnen, v. a. aufmuntern, opwekken, aanmoedigen.

Aufmauern, v. a. opmuuren, opmetzelen.

Aufmerken, v. a. opmerken, toeluyteren.

Aufmercker, m. opmerker, opziender, toezieder, toehoorder.

Aufmerksam, adj. opmerkzaam, aandagtig.

Aufmerksamkeit, f. opmerkzaamheid; mit Aufmerksamkeit etwas thun, met aanden met aandeligt iets doen.

Aufmerksamkeit, adv. oplettend, opmerkend.

Aufmerkung, f. Aufmerksamheit.

Aufmuntern, v. a. aanwakkeren, moedigen, aanmoedigen, opwekken.

Aufmunterung, f. aanmoediging, uitspanning.

Aufmühen, v. a. opnaaken, optoojen; eine Sache, eene zaak oppronken, opmaaken, vergrooten.

Aufn, voor auf den, op den, de dit, of dat; aufn Abend, op, tegen den avond.

Aufnageln, v. a. opspykeren.

Aufnähren, f. opneemen.

Aufnahme, f. opneeming; onthaaling, onthaal; in Aufnahme kommen, aanwassen, groejen, enz.

Aufnehmen, v. a. opnaajen, opzetten een lap.

Aufnehmen, v. a. opneemen; eine Last, einen Sack auf die Schultern, een pak, zak opneemen, op zyne schouderen neemen, oppakken; seinen Rock, opneemen, ophaalen, opraapen, opschorten zyn rok; aufnehmen, d. i. ontfangen, opneemen, onthaalen; ins Haus, opneemen, aanneemen, in 't huis; an Kindes statt, voor zoon, of voor dogter opneemen, aanneemen; Geld, geld ligten, opneemen, leenen, beleenen; etwas wohl, nicht wohl, übel aufnehmen, iets wel, niet wel, quaalyk neemen, opneemen, uitleggen, afneemen.

Aufnehmer, m. opneemer, huisvester.

Aufnehmung, f. op- aaneeming, huisvesting.

Aufnen, v. a. vermehren, vermeerderen, vergrooten.

Aufnesteln, v. a. ontnestelen, losmaaken, ontbinden; die Hosen aufnesteln, de nestel van de broek los maaken.

Aufnöthigen, v. a. opdringen; dieses ist mir aufnöthiget worden, dit is my opgedrongen.

Aufopfern, v. a. opofferen, ten offer opdragen; sich zum Dienste Gottes, zig ten dienste Gods opdragen, opofferen, overgeeven, overleveren, verloozen.

Aufopferung, f. opoffering.

Aufpacken, v. a. oppakken; auf einen Wagen, op een wagen pakken.

Aufpacken, ontpakken, los maaken; die Güter aufpacken, de goederen ontpakken.

Aufpassen, v. a. oppassen, passen, loeren.

Aufpasser, m. oppasser, een, die loert, laaghen legt.

Aufpauken, v. a. met pauken beginnen; den Marsch aufpauken, de tron tot den aftogt slaan.

Aufpaußen, v. a. opblaazen, doen opzwellen; die Backen aufpaußen, den mond opblaazen, de koonen opzetten.

Aufspeisen, v. a. opluyten, op de sluit voor jemand speelen.

Aufspichen, aufspießen, v. a. oppikken.

Aufspuffen, v. a. schwellen, zwellen, doen opzwellen, doen opblaazen.

Aufspuß, m. optooizel, pröngewaad, vercierzel, oppronkzel, opschikking, optooijing.

Aufspußen, v. a. opschikken, optoojen, palderen, frauy opstellen, oppronken.

Aufquellen, aufquellen, v. n. opborrelen, opwellen, opbruizen.

Austraffen, v. a. opraapen, opneemen, opzamelen.

Austräumen, v. a. ruimen, ruim, plaats maaken, it. elk ding weer op zyn plaats zetten, opruimen, aan een kant doen.

Austräumung, f. opruiming, enz.

Aufstechen, v. a. opryven, met de ryf versamelen.

Aufstechen, v. a. opregten, overeind zetten, opheffen.

Aufrecht, adj. & adv. overeind, overeinde, opregt, regt, op zyn kant; etwas aufrecht sehen, iets overeind zetten, stellen.

Aufrecht halten, v. a. duurzaam zyn, stand houden.

Aufrechthaltung, f. duurzaamheid, standhouding.

Aufstechen, v. a. oprekken, opsteeken; seine Ohren, zyne ooren opsteeken; die Finger, de vingeren opsteeken; een eed doen.

Aufreden, v. a. by den neus, om den zwin leiden, met praatjes opbouden, met schoen praaten, schoone woorden misleiden, opligten, sleepende houden.

Aufreiben, v. a. opryven; aufgerieben, smarten, smerten, afgeschaaft zyn tusschen de beenen; seine Feinde, zyne vyanden verflaan.

Aufreiden, verteeren.

Aufreibung, f. verteering, het oprassen.

Aufreißen, v. a. opscheuren, opryten; seinen Kachen, zyn keel opsplakken.

Aufrennen, v. a. oploopen, oprameyen; eine Thüre aufrennen, eene deur oploopen.

Aufrichten, v. a. opregten, overeind zetten, opstellen, opzetten; sich vom Liegen, Sitzen, zig opregten, opryzen van leggen, van zitten; einen Bau, ein Altar, ein Bildniß, een gebouw, een altaar, een beeld opregten; eine hohe Schule, een hooge school opregten, stigten, houwen; ein Handelshaus, einen Kram, Fabrike, een koop- of handelshuis, een winkel, een werkhuis opregten, open doen; einen Bund, een verbond maaken; neue Regimente aufrichten, f. werden.

Aufrichtig, adj. opregt, eerlyk, vroom, rond, guthartig, redelyk, voor de wiff, regt, zuiver, goed.

Aufrichtig, adv. opregt, eerlyk, opregtelyk.

Aufrichtigkeit, f. opregtheid, ongeveinsdheid, eerlykheid.

Aufrichtiglich, adv. opregt, redelyk, enz.

Aufrichtung, f. opregting; Aufrichtung eines Bundes, opregting, het aangaan, sluiten van een verbond, verdrag.

Aufriegeln, v. a. ontgrendelen, ontwervelen, de grendels afdoen.

Aufriß, m. plan, ontwerp, schets van een gebouw.

Aufrißen, v. a. opschaaven, affchaaven, 't vel wat ophaalen, opscheuren.

Aufrißung, f. het schaaven, opscheuren, enz.

Aufrollen, v. a. oprollen, open rollen, ontvouwen, opdoen.

Aufrücken, v. a. verwyten, berispen.

Aufrührung, f. verwyt.

Aufrufen, v. a. oproepen.

Aufrubr, f. oproer, beroerte, o ploop, opstand, opruijing, ontroering, ontroerenis.

Aufrühren, v. a. oproeren, vertroeren, be-roeren, ontroeren, ophaalen.

Aufrührer,

Aufschärer, m. oproeftigter, -maaker, op-ruyer, aanstooker, ophitser.
 Aufschärerinn, f. oproemaakster, opruyster, optookster.
 Aufschärlig, adj. oproerig, muitagtig.
 Aufschärling, f. i. Aufschär.
 Aufschärfen, v. a. door den neus wryven, bekelen.
 Aufschärfen, v. a. ausrüsten, opfieren, versieren; ein aufgeschärftes Zimmer, een: gestoffeerde kammer.
 Aufschärfung, f. toerusting, gebouw, toetel.
 Aufschärfeln, v. n. schokken, schudden.
 Aufs, voor auf das, op dat, het; aufs Dach, aufs Rathhaus gehen, op het dak, op het raadhuis, stadhuus gaan.
 Auftragen, v. a. opzeggen, zyne les; in einem seinen Dienst, den Kauf, die Miete, jemand zyn' dienst, den koop, de huur, opzeggen, ontzeggen; item afzeggen, afkondigen.
 Auftrammeln, v. a. opzamelen, opleezen, op- raapen, opgrypen, opvatten, ophaalen.
 Auftratten, v. n. de zadel opzeggen.
 Aufzug, m. opzet, opstel; ontwerp.
 Aufzug, knis, vrouwe hufsel; ein Aufzug von Blumen, een ruiker; von Federn, een bos pluimen; zur Aufsicht, priel, uitkyk boven de huizen; einer Windmühle, het binnenwerk, het zwaartste houtwerk van een windmolen.
 Aufzug, (Eigensinn), hoofdig, eigenzinnig- heid; an den Springbrunnen, mondfuk van eene fontein, eene kopere pyp met een gat, zo naauw, of zo wyd, als men den spring of fraal wil hebben.
 Aufzugig, adj. opzertig, gebeeten, quaad, ge- stort; einem sen, op jemand gebeeten, sel gebeeten zyn.
 Aufzügen, f. auftragen.
 Aufzügen, v. a. scherven, vlymen, schrob- ben, eene ligte insyding doen.
 Aufzügen, f. het scherven, vlymen, enz.
 Aufzügen, v. a. opgraaven, opdelfen, op- kraffen.
 Aufzügen, v. n. opwaarts zien; schauet auf den Himmel, ziet na den bemel.
 Aufzügen, v. a. opscheppen, opschoppen, opschuppen.
 Aufzügen, v. a. opschikken, in orde brengen.
 Aufzügen, v. a. opschuiven; ein Wert, een werf opschuiven, opschorren, opschorten, nitsellen, schorten, agter de bank stellen, verschuiven; etwas durch Faulheit, Nach- lüsigkeit, iets vertraagen, vertrekken, ver- schuiven, nitsellen, vertoeven; door traag- heid opschuiven.
 Aufzügen, m. uitsteller.
 Aufzügen, m. Sarrre, eene dakribbe.
 Aufzügen, f. i. Aufschub.
 Aufzügen, v. a. n. opschieten; d. i. wach- sen, opschieten, waffen, spruiten, opsprui- ten, opslaan.
 Aufzügen, adj. opwassend, opgroefend.
 Aufzügen, m. een uitpruietel.
 Aufschlag, m. opslag, impost, belasting.
 Aufschlag, flooving, sloofzel, dat men op het ongefeld deel van het ligbaam legt.
 Aufschlagbuch, n. een woordenboek.
 Aufschlagen, v. a. opslaan, op-, of open beu- ken, kloppen; in einem Buche, een, of in een boek opslaan, naslaan; seine Augen, zyne oogen opslaan, om hoog, opwaarts beffen, opbeffen; theurer werden, opslaan, steig-

ren, dierder worden, willig zyn; auf die Esroaaren eine Beschwerung aufschlagen, eene belasting op de eetwaaren leggen; de eetwaaren belasten; ein Gebäude aufschla- gen, oprichten, een gebouw opzetten.
 Aufschlagung, f. opslag, ryzing, het open- slaan, kloppen.
 Aufschichten, v. a. stapelen, opstapelen, op- hoopen, op malkander stapelen, -hoopen, in- vlyen, inschikken.
 Aufschließen, v. a. opdoen, open doen, ope- nen, ontsluiten.
 Aufschließen, f. opsluiting, het opsluiten, open doen, openen.
 Aufschließen, v. a. klooven, splitsen, scheiden.
 Aufschließen, v. a. op-, doorflokken, op- schranffen.
 Aufschmeißen, v. a. opsyneten met geweld.
 Aufschmeißen, v. a. opsmeeeren, opstryken.
 Aufschmeißen, v. a. ontgespen, de gespen los doen.
 Aufschmeißen, v. a. opsnappen, opwippen een plank, bejaagen.
 Aufschneiden, v. a. opsyniden; eine Wafete, eene pastey opsyniden, ontginnen; d. i. prā- len, grotspreken, opsyniden, praalen, groot- spreken, poffen, stoffen, liezen.
 Aufschneider, m. Praler, opsynyder, snorker, stoffer, potter.
 Aufschneiderey, f. Pralerey, opsynydery, snor- kery.
 Aufschneidung, f. op-, ontsnyding.
 Aufschnitt, m. leugen, verdigtel, versiering, sprookje.
 Aufschneiden, v. a. ontrygen, ontsnoeren, los rygen.
 Aufschneiden, v. a. op hoopen zetten, hooy enz.
 Aufschöpfen, v. a. opscheppen.
 Aufschöpfen, v. a. n. opschieten, opspruiten.
 Aufschöpfung, m. f. Aufschöpfung.
 Aufschrauben, v. a. open schroeven, om hoog ryzen.
 Aufschreiben, v. a. opschryven, aantekenen.
 Aufschreiben, f. opschryving, aantekening.
 Aufschreiben, v. n. opschreeuwen.
 Aufschreiben, f. opschrift; auf ein Wetterdach, luiselschrift; auf einen Reisewagen, krat- schrift.
 Aufschub, m. verschuiving, uitstelling, uit- stel, vertoeving.
 Aufschüren, v. a. opstooken; das Feuer auf- schüren, het vuur opstooken, om den turf of het hout lugtig te doen branden.
 Aufschüren, v. a. opschorten, schorten; den Rock, rok opschorten; zig schorten, op- schorten, opgorden, opkoppelen, om raffer te gaan, om vryer te werken.
 Aufschüßeln, v. a. in de sebotel doen.
 Aufschüßeln, m. telg, opslag, spruit; f. Auf- schüßeln.
 Aufschütten, v. a. opschudden, opdoen, op- leggen; Korn, kooren zolderen, opzoldere- ren, opleggen, op zolder leggen.
 Aufschüttung, f. ophooping, uitgieting, het opzolderen.
 Aufschwimmen, v. n. opzwellen, opzwellen gelyk een zwam.
 Aufschwimmen ein Pferd, een paard zyne staart strengelen, opstrengelen, opbinden, op- vlegten.
 Aufschwellen, v. n. opzwellen, zwellen, pui- len, uitpulen; auflaufen, oploopen, op-

zwellen van toorn, van boosheid; ein Was- ser durch den Wind, een water door den wind opzwellen, opgejaagd worden.
 Aufschwimmung, f. opzwelling, uitpuling.
 Aufschwimmen, v. a. die Erde, de aarde los, mul, zagt, zweek maaken.
 Aufschwimmen, v. n. om hoog zwemmen, bo- ven dryven.
 Aufschwimmen, sich, v. recip. zig om hoog ver- heffen; der Adler schwinget sich auf mit seinen Flügeln, de arend, adelaar begeeft zig door behulp van zyne vlerken om hoog.
 Aufsehen, v. n. opzien, opzigt hebben, toe- zien.
 Aufseher, m. inspector, rector, opziender, opziener, opzinger, die het opzigt heeft.
 Aufsehung, f. i. Aufsicht.
 Aufsein, f. auffein.
 Aufsetzen, v. a. opzetten; auftragen, opzet- ten, opdissen, opdraagen, opdienen, op- schaffen; bevirgen door valsche beloften; ein Grauzimmer, eene juffer of vrouw op- zetten; so kappen, hullen; sein Leben für einen, zyn leeven voor jemand zetten, wa- gen, verpanden; festiglich vornehmen, op- zetten, vastelyk voorneemen; eine Schrift, instellen een geschrift; eine Rechnung stel- len, eene rekening opstellen, de opstelling, het opstel 'er van maaken.
 Aufsehen, f. ausdauen.
 Aufseher, m. een opzetter.
 Aufseherinn, f. eene kappemaakster.
 Aufsetzig, adj. weerspannig, halsstarrig, weer- bartig.
 Aufsetzlich, adv. eigenzinnig, styfhoofdig, halsstarrig.
 Aufsetzung, f. opzetting, het opzetten, op- stellen.
 Aufseyn, aufsein, v. n. op zyn, niet slaapen; ich bin auf, wenn der Tag anbricht, ik ben met het kricken van den dag op; wohl oder übel auf sein, wel, of niet wel weren.
 Aufsicht, f. opzigt.
 Aufsehen, v. a. opzieden, opkooken.
 Aufsegen, v. a. ontzegelen, het zegel afloen.
 Aufsegen, f. ontzegeling, het afdoen van het zegel.
 Aufsegen, v. a. opzingen, op-, aanheffen te zingen.
 Aufsehen, v. a. opzitten; der Hüner, het rek- ken, te rek gaan, gerekt zyn van de bon- deren; das Schiff ligt auf, het schip zit op het drooge, op den grond, vast.
 Aufsegen, f. rek, hoenderrek.
 Aufspalten, v. a. opspouwen, opsplyten, op- klieven, opryten.
 Aufspannen, v. a. opspannen; ein Tuch, um darauf zu malen, einen Seidenzeug um drauf zu sticken, opspannen eenen doek, om 'er op te schilderen; een zydelstoffe bespannen, om 'er op te borduren; ein geschlachtetes Schwein, Kalb, Kind, een geslagt varken, kalf, rund opspalten, met spulken nitsetten; die Segel, de zeilen aanslaan, beslaan.
 Aufspannung, f. opspanning.
 Aufsperrren, v. a. opsparren, op- of open- doen; eine Thür, eene deur open doen, open sluiten; weit die Augen vor Verwun- derung, Entsetzung, zyne oogen van ver- wondering, van ontzetting opspalten.
 Aufsperrung, f. opening.

Aufspielen,

Auffspielen, v. a. opspelen, opmaaken op een speeltuig.
Auffspinnen, v. a. opspinnen.
Auffspringen, v. n. doen opspringen, met geweld openen; ein Schloß auffspringen, een slot doen opspringen.
Auffspringung, f. het doen opspringen.
Auffspringen, v. n. opspringen; wie ein Ball, stuiten, opstuiten, opspringen gelyk een bal, knikker; vor Schrecken, vor Entsetzen, verschieten, opspringen van schrik, verzetting; f. j. auſſchzen.
Auffpressen, v. n. open gaan, ontfluiten.
Auffsprung, m. stuiting, stuit van een bal, knikker, trokklot.
Auffspühlen, v. a. opspoelen.
Auffspunden, v. a. de bom van een vat opligten, uittrekken, uitflaan.
Auffstampen, v. a. opstampen, met den voet stampen.
Auffstand, m. opstand, oproer.
Auffstecken, v. a. opsteeken; verrathen, opsteeken, verklikken, verraden, verklappen.
Auffstecher, m. verraader, verklikker, spion, aanbrenger.
Auffstecken, v. a. opsteeken, opspelden.
Auffstecken, winnen; er hat wenig dabey aufgesteckt, hy heeft 'er weinig by gewonnen, op- in zyn zak gekoken.
Auffstehen, v. n. opstaan, ryzen, opryzen.
Auffsteigen, v. a. & n. opitygen, opklimmen, opkomen; die Speise, een spyze oprispen, opbreken, opwerpen, opkomen, opfooten.
Auffsteiger, m. opklimmer.
Auffstieger, f. der Mutter, opstying der lyfmoeder.
Auffstellen, v. a. opstellen, opzetten.
Auffstellen, belaaen, laagen leggen.
Auffstellung, f. opregting; het leggen van laagen, belaaing.
Auffstippen, v. a. aan- opzetten.
Auffstippen, v. a. opzetten, opflaan; den Hut aufstippen, den hoed opzetten, opflaan. f. aufstülpen.
Auffstoß, m. toeval; dsteren Auf, Aufstößen unterworfen seyn, aan menigerlei toevallen onderhevig zyn, menige toevallen hebben.
Auffstoßen, v. a. & n. opstoeten; eine Thür mit einem Fuße, eene deur met een voet opstooten, open stooten, openschoppen; eine Thür mit Häumen, Hdcken, eene poort opbonzen, opstooten, oprummen, of rammejen; einem was er gegeben hat, jemand oplrecken, oprispen 't geen hy gegeeten heeft; be- gegnen jemand, oder etwas einem ungefahr, eenen, jemand of iets op zyn weg opstooten, ontmoeten. f. auch aufstippen.
Auffstößig, adj. aan toevallen onderhevig; aufstößig werden, een toeval krygen.
Auffstößung, f. ontmoeting.
Auffstreichen, v. a. opstryken; ein Pfaster, Butter auf's Brod, eene pleister opstryken, boter op 't brood stryken, sineeren.
Auffstreifen, v. a. opschorten, opstroopen, opflaan.
Auffstreuen, v. a. opstrooien; Sand auf die Schrift aufstreuen, zand op het schrift strooien.
Auffstulpen, v. a. opstulpen, overstulpen, stroopen, opstroopen, opflaan, omflaan.
Auffstutzen, f. aufstülpen, it. aufstutzen.

Auffsuchen, v. a. opzoeken, opspuren; ein Wort, een woord opzoeken, opflaan; etliche Lappen, um was auszubessern, wat lappen en leuren opzoeken, opschommelen, om iets te lappen.
Auffsucher, m. op- onderzoeker.
Auffsuchung, f. het opzoeken, nazoeken, opspuren.
Auffsummen, v. a. rekening opmaaken, sluiten.
Auffthauen, v. n. ontdoojen, onlataan, losgaan.
Auffthauen, n. het ontdoojen, onlataan.
Auffthun, v. a. opdoen, opendoen, openen, ontsluiten; eine Thür, opendoen, openen, open stuiten eene deur; eine Blume an der Sonne, eene bloem zig opdoen, ontsluiten, ontsluiken in de zon.
Auffthürmen, f. thürmen.
Auffthung, f. het opendoen.
Aufftischen, v. a. opdisschen; er tischet uns täglich Gestottenes und Gebratenes auf, hy discht ons dagelyks gezwolen en gebraden op.
Aufftragen, v. a. opdraagen, om hoog draagen; die Speisen zur Tafel, opdraagen op tafel, aandienen, opbrengen ter tafel; opdisschen, opdissen, opdienen, opschaffen, f. aufdienen; die Farben im Malen, de verwen opdraagen in 't schilderen; die Farbe auf die Forme, in der Druckerij, opgeeven, den inkt met de ballen op de vorm doen; einem ein Amt, eine Verriichtung, jemand een ampt, eene commissie opdraagen; hem het bewint, het bestier van iets opdraagen, geeven.
Aufftreiben, v. a. opdryven, ligten; ein Wild aufheben, anjagen, een wilt opdryven, opspeuren, opjagen, opspooren, opzoeken, opbitzen; Geld auftreiben, schaffen, geld schaffen, zoeken.
Aufftreiben, aufspalten, splyten, klooven, van malkander splyten.
Aufftrennen, v. a. onttarnen, onttornen, ont-naajen, het naysel los doen, maaken.
Aufftreten, v. n. optreden; auf die Kanzel, auf die Schaubühne, op den stoel treden, op het tooneel treden, verschynen.
Aufftringen, f. aufdringen.
Aufftritt, m. optrede; tooneel; uirkomst.
Aufftroonen, v. a. opdroogen; aufwischen, opdroogen, opwischen, opweilen; trocken werden lassen, opdroogen, droog laten worden.
Aufftrücken, f. aufdrücken.
Auffwachen, v. n. opwaaken, ontwaaken, wakker worden.
Auffwachen, v. n. opwassen, opgrocijen, opschieten; von selbst, van zelfs wassen, opwassen, opflaan, voortkomen.
Auffwachsend, adj. opwassend, opgroeijend; ein aufwachsender Jüngling, ein aufwachsendes Mädchen, een aankomend jongman, een aankomend meisje; ein frisch, frisch aufwachsendes Kind, een tierig, groeizaam, wierig kind.
Auffwachung, f. het opwassen, opgroejen, opschieten.
Auffwägen, f. aufwiegen.
Auffwählen, v. a. uitzoeken.
Auffwallen, v. n. opwellen, opzieden, opborrelen.
Auffwallen, n. Aufwallung, f. opwelling, opzieding, opborreling.

Aufwand, m. onkoste, koste, uitgaave, teering; ein starker, überflüssiger Aufwand, groote, overtollige, noodeloze onkoste, Aufw. Aufwandern, v. a. opwarmen; aufwärmen, d. i. wieder auflegen auf den Rest, was drauf gebraten und kalt worden, oproolteren; aufgewärmtes Essen, opgewarmd, veruarmd eten.
Aufwarten, v. a. opwagten, dienen, oppassen; seinem Herrn, zyn heer, meester oppassen, dienen, ten dienst staan.
Aufwärter, m. opwagter, oppasser, dienaar, knegt, minnaar; ein fleißiger Aufwärter, een naarftege opwagter; sie hat viele Aufwärter, zy heeft vele minnaars.
Aufwärterin, f. dienaars, meid.
Aufwärtig, adj. dienstvaardig, bereidvaardig, dienend.
Aufwärts, adv. opwaart, opwaarts, om hoog, na boven.
Aufwartsam, adj. f. aufwärtig.
Aufwartsamkeit, f. dienstvaardigheid, bereidvaardigheid.
Aufwartung, f. opwagting, oppassing, dienst.
Aufwaschen, v. a. opwasschen, wasschen.
Aufwascherin, f. opwakter, oppoelster, boenster.
Aufweben, v. a. ontweeven, 't geweeft weer ontweeven, opweeven, opdoen.
Aufwechsel, f. Aufwech.
Aufwechsel, m. verwisseling, opwisseling; der Aufwechsel des harten Geldes, de opwisseling van hard geld.
Aufwechseln, v. a. opwisselen; ich werde hart Geld aufwechseln, ik zal hard, grof geld opwisselen.
Aufwechsler, m. wisselaar.
Aufwecken, v. a. opwekken, wekken, wakker maaken.
Aufwecker, m. opwekker.
Aufweckung, f. opwekking, wakkermaaking.
Aufwehen, v. a. opwaayen; der Wind wehet den Staub auf, de wind doet het stof opgaan, om hoog waayen; es wehet auf, het is eene styve koelte.
Aufweichen, v. a. gedwee, zagt, week maaken.
Aufweisen, v. a. opwyzen, wyzen, toonen, aantoonen, zien lauten.
Aufweiser, m. toonder, aantoonder.
Aufweisung, f. aanbieding, het toonen, aanwyzen.
Aufwellen, v. a. op een zagt vuur koken, opzieden.
Aufwenden, v. a. besteeden, te kosten leggen, uitgeeven.
Aufwendung, f. besteeding, uitgaave, onkoste.
Aufwerfen, v. a. opwerpen; das Maul, zyn muil opwerpen, het tot een varkensmuil maaken; sich wider seinen Herrn, zig tegen zyn heer opwerpen, verzetten, tegenopflaan.
Aufwärts, f. aufwärts.
Aufwickeln, v. a. oprollen, openrollen; ein gewickeltes Kindlein, een gebakerd kinlijje ontwinden, ontzwagtelen, ontbakeren, ontluieren; het los, of uit de doeken doen.
Aufwickelung, f. ontzwagteling, ontknooping.
Aufwiegen, v. a. in oproer, in beroerte, in opstand brengen, doen opflaan, oproerig maaken, opstand verwekken.

Aufwiegen,

Aufwiegen, v. a. opweegen, ophaalen.
Aufwiegeler, m. een oproermaaker, opstand-
 verwekker, *belhamel van een oproer, roer-
 vink.*
Aufwieslerisch, adj. oproerig, muitziek, war-
 koppig; *ein aufwieslerischer Kopf, een
 warziek, muitziek, oproerig mensch, een
 woerhoofd.*
Aufwinden, v. a. opwinden; Garn, garen
 opwinden; mit einer Winde, opwinden,
 opvynzen, met een windas; met vyzels op-
 hysfen, ophaalen, om hoog haalen, om hoog
 trekken.
Aufwindung, f. opwinding, opvyzing, het
 opvysfen.
Aufwischen, v. a. opwischen; einen Unflat
 mit einem Hader, vuiligheid opwischen,
 opdwelen; met eenen doek, of dweil op-
 neemen.
Aufwischer, Aufwischbader, m. vaat-, keuke-
 schuurdoek, dweil.
Aufwölben, f. wölben.
Aufwühlen, v. a. omwroeten; die Erde wüh-
 len den Acker auf, de verken wroeten het
 land om.
Aufzählen, v. a. optoemen, toomen.
Aufzählung, f. het optoemen.
Aufzählen, v. a. opteeren, verdoen.
Aufzehrung, f. verteeding, het doorbrengen,
 verdoen.
Aufzeichnen, v. a. optekenen, of opteikenen,
 opschryven.
Aufzeichner, m. optekenaar, opschryver.
Aufzeichnung, f. optekening, opschryving.
Aufzeigen, v. a. vertoonen, toonen, te berde
 brengen.
Aufziehen, v. a. opprekken; mit einer Win-
 de, Zugrolle, hysfen, opvysfen, ophaalen, op-
 trekken, om hoog trekken met een touw in
 een katrol; die Uhr, het uurwerk opwinden;
 sich ein schwer Gewitter, een zwaar weer op-
 komen, aantraanen, naderen, opryzen; auf
 die Macht, optrekken, op de wacht trekken;
 stättlich, gekleed gaan; pragtig, staadig ge-
 kleed gaan; ein Kind, optrekken, opvoeden,
 opbrengen, opvreeken, een kind.
Aufziehen, scherzen, schertsen, boerten; aan-
 komen; er hat die Gabe, einen artig auf-
 zuziehen, hy bezit de kunst, om iemand artig
 voor het lapje te boerden, met iemand
 te schertsen; du kommst mir eben recht
 aufgezogen, gy komt net van pas, op slag;
 mit etwas aufgezogen kommen, met iets
 voor den dag komen.
Aufziehen, Säiten, de snaaren spannen; an-
 dere Säiten aufziehen, van gedagten ver-
 anderen; gelindere Säiten aufziehen, beter
 denken, bykomen, op een' zageren toon spre-
 ken, zingen.
Aufziehen, einen lang, aushalten, jemand lang
 ophouden; mit eitler Hoffnung aufziehen,
 jemand met eene ydele hoop paalen.
Aufziehen, die Münze, het geld toetsen.
Aufzug, m. d. i. Kleidertracht, satsoen van te
 kleeden, item kleeding, kleed; optogt;
 niestel.
Aufzug, ophaaling, opvysing; voedsel; be-
 drijf in eene komedie; item ketting, draa-
 den, daar de weever de scheering doorschiet;
 item verheffing, hoogte.
Aufzugseil, n. een hyltouw.
Aufzwingen, v. a. opdringen, met geweld ope-

nen; ich werde es ihm aufzwingen, ik zal
 het hem opdringen.
Auge, n. oog, kyker; einem unter die Au-
 gen kommen, iemand durven naderen, om-
 trent, onder oogen komen; die Augen über-
 gehen, een de oogen traanen, traanoogen;
 ein Auge zuthun, een oog toedoen, door de
 vingeren zien; aus den Augen, aus dem
 Sinne, nit het oog, nit het hart.
Aug, de bor, knop van een boom.
Augapfel, m. oogappel.
Augbrauen, Augbraunen, f. Augenbraunen.
Augbraunenhaar, n. het hair aan de wenk-
 brauw.
Augeln, augen, v. a. schilddwyze inenten,
 oculeeren.
Augenader, f. oogader.
Augenarzt, m. oogarts, oogmeester, oculist.
Augenarzney, f. medicyn, geneesmiddel voor
 het oog.
Augenblender, f. Augenverblender.
Augenblenderen, f. bedriegery, guichelaary,
 verblindung der oogen.
Augenblick, m. oogeblik, oogknipping.
Augenblicklich, adj. & adv. oogebliklyk,
 op het oogeblik, aanstonds; das ist nur
 eine augenblickliche Freude, dat is maar
 eene vreugde, een vermaak voor een oog-
 eblik; ich will augenblicklich wieder kom-
 men, ik zal op het oogeblik, aanstands weer
 komen.
Augenbraunen, m. wenkbrauw.
Augenbogen, m. de boog van het oog.
Augenbutter, f. :bug, :mdger, :sicher, m.
 oogendragt, etter der oogen.
Augendeckel, m. oogschaal, het vel, dat de
 oogen dekt, oogdeksel.
Augendiener, Augendienst, m. oogendienaar,
 oogendienst, vleyer, vleyery.
Augenfell, n. paarvel op het oog, cataract, oog-
 vlies, itaar.
Augenfinstl, f. oogfistel; traanfistel.
Augenflecken, m. :maal, n. f. Augensfell.
Augenflus, m. zinking op het oog; augensflü-
 sig seyn, leese, loopende, druipeude oogen
 hebben.
Augengehör, n. een zweer op het oog, oog-
 schille, paarvel op het oog.
Augengebilde, n. verandring van het gezigt.
Augenlanz, m. licht, straal der oogen.
Augenlas, n. oogglas, vergrootglas, bril.
Augenhaar, n. hair der oogschelen.
Augenhäutchen, n. oogenvliezen, -vel.
Augenhäutlein, f. Augenhäutchen.
Augenkrankheit der Pferde, f. Star, of plek in
 den oogappel der paarden.
Augenlicht, n. het licht der oogen; ein schar-
 fes Augenlicht haben, een scherp gezigt
 hebben; du bist mein Augenlicht, gy zyt
 myn ooglyn, myn hartje, myn troost, al myn
 vermaak; myn engel, myn lieffe.
Augenlied, n. pl. Augenslieder, het lid der
 oogen.
Augenlust, f. f. Augentrost.
Augenmaal, f. Augensleck.
Augenmaas, n. oogenschyn; nach dem Au-
 genmaas urtheilen, naar oogenschyn, naar
 den s. hyn van eene zaak oordeelen.
Augenmaser, f. Augenuutter.
Augenmäuschen, oder die verlicbten Müus-
 chen, n. pl. minnaarspienen.
Augenpulver, n. oogpoeder.

Augenrinnen, n. Augenflus, m. oogloop;
 -vloed.
Augensalbe, f. oogenzalf, -zalve.
Augenscharfe, f. scharpte van het gezigt.
Augenschein, n. oogenschyn, waarschynlyk-
 heid.
Augenscheinlich, adj. & adv. oogschynelyk,
 klaarblykelyk; eine klare Wahrheit, eene
 klare blykbaare waarheid.
Augenschirm, n. een oogscherm.
Augensternen, f. pl. (by de poeten) vuurige
 brandende oogen.
Augenspiegel, m. bril, verrekyker, oog-
 spiegel.
Augenstar, m. parcel op het oog, cataract.
Augenstern, m. f. Augapfel.
Augentriefen, n. leepoogigheid, drage, looping
 der oogen.
Augentriefig, adj. die leepe oogen heeft.
Augentrost, m. oogentrost, vermaak der
 oogen.
Augentrost, oogentrost, klaarrooge, (kruid.)
Augenverblender, m. een aaszakspelder,
 guichelaar, gochelaar, taspelder, be-
 drieger.
Augenverblenderinn, f. guichelaares, goche-
 laarster, taspelster, bedriegster.
Augenverblendung, f. bedrog, guichela-
 ryen, gochelaaryen, bedriegeryen.
Augenwasser, n. oogwater.
Augenwehe, n. oogpyn.
Augenweide, f. vermaak der oogen; schöne
 Gemälde sind meine Augenweide, fraaye
 schilderyen zyn het vermaak myner oogen;
 ik zie gaarne fraaye schilderyen.
Augenwels, n. oogwit, wit van het oog.
Augenwelle, f. f. Augenwinde.
Augenwimmer, Augenwimper, m. oogknip-
 ping.
Augenwinde, f. draaying van het oog, (door
 middel van de bovenste oogzenuw.)
Augenwink, m. ooglonk, -wenk, lonk.
Augenwinkel, m. oogenhoek, -winkel, -hol.
Augenwinklung, f. f. Augenwink.
Augenwurt, m. het opstaan van het oog
 na iets.
Augenwurzel, m. speerkruid, sint Joriskruid.
Augenzahn, m. oogrand.
Augenzug, m. :zugnis, n. ooggeruige, -ge-
 rugenis.
Augenzieber, f. Augenbutter.
Augig, adj. dat oogen heeft; das Brodt ist
 augig, het broodt heeft oogen; daar zyn ga-
 zen in de kruim van het brood.
Auglein, n. een oogje.
Augeln, v. a. enten, okuleeren; f. Augeln.
Augler, m. een enter, okuleerder.
Augloedel, f. Augenspiegel.
Augspurg, n. Augsburg.
August, m. Augustus, oogstmaand; f. Au-
 gustinat.
Augsbirn, f. eene vroege peer.
Augstein, m. amber, barnsteen.
Augsteinern, adj. van amber, barnsteen.
Augsten, v. a. & n. oogsten.
Augstmonat, f. Augustmonat.
Augustinernduch, m. een augustiner monnik;
 naar de orde van Augustinus.
Augustinernonne, f. eene non, bagyn naar de
 orde van Augustinus.
Augstbrief, m. advyser brief, waarin men je-
 mand van iets kennis geeft.

Augustmonat, *m.* oogstmaand, Augustus.
Aurbahn, *f.* Auerbahn
Auricula, *f.* auricula, fleutelbloem, enz.
Aur, *m.* *f.* Urochs.
Aurin, *m.* (wildt.) godsgenade, (*plant.*)
Aus, *praep.* uit, buiten, van.
Ausackeren, *v. a.* den grond, het land om-
ploegen.
Ausadern, *aderlassen*, *v. n.* bloed-ader laten.
Ausarbeiten, *v. a.* uitwerken, bearbeiden;
ein Werk wohl, een werk wel uitwerken,
bearbeiden, wel hewerken, wel beschouwen,
beblokken, 't zelve door en door nagaan, na-
zien, voleindigen.
Ausarbeitung, *f.* uitwerking, bearbeiding,
bewerking.
Ausarten, *v. n.* ontarten, uit den aart slaan.
Ausathmen, *v. a.* uitaaftemen, uitwaastemen,
uitdampen.
Ausathmung, *f.* uitwaasteming, uitdamping.
Ausbacken, *ausbacken*, *v. a.* uitbakken, gaar
koken.
Ausbaben, *v. a.* uitwassen.
Ausbilden, *v. a.* wel behandelen, oppassen,
bezorgen; item *f.* bāhen.
Ausbannen, *v. a.* uitbannen, verdryven, uit-
dryven; die Teufel ausbannen, de duivels
bannen, uitbannen, uitdryven.
Ausbanner, *m.* der Teufel, uitbanner, banner,
bezweerder der duivelen.
Ausbannung, *f.* uit-, verbanning, bezwee-
ring.
Ausbauen, *v. a.* uitbouwen, een gebouw vol-
toojen.
Ausbedingen, *v. a.* uitbedingen, voorbehou-
den.
Ausbedungen, *ausbeschrieben*, *adj.* *♂* *ad v.* uit-
gezonderd, met die uitzondering; ich gehe
alles ein, nur dieses ausbedungen, ik stem
u alles toe, alleen dit uitgezonderd, nitgenom-
men, met deze uitzondering.
Ausbrechen, *v. a.* uitbyten; etinen aus seinem
Dienste, jemand uitbyten, uitsteeken, van
zyn dienst.
Ausbeschiden, *ausbeschrieben*, *f.* ausbedingen,
ausbedungen.
Ausbesserer, *m.* verbeteraar, vermaaker;
Ausbesserer alter Sachen, een, die wat
ouds weer opmaakt, verfelt, opvoest.
Ausbesserlohn, *m.* verbeter-, vermaakloon.
Ausbessert, *v. a.* vermaaken, hermaaken, lap-
pen, verlappen, herlappen, boeten, op-
maaken, verstellen; alte Kleider zum Ver-
kauf, oude kleederen weer lappen, en ver-
banselen; an einem so bauwürdigen Hause
hilft kein ausbessern, aan een zo bouwvallig
huis is geen verhelpen, verbeteren, verstel-
len aan.
Ausbesserung, *f.* verbetering, vermaakung,
verstelling.
Ausbeten, *f.* ausbitten.
Ausbetteln, *ausbitteln*, *v. a.* *f.* abbetteln.
Ausbetten, *f.* ausbitten.
Ausbeute, *f.* winst, voordeel, inkomst; die
Fundgrube giebt reiche Ausbeute, die myn
geest ryklyk op; brengt veele voordeelen op.
Ausbeuten, *v. a.* uitbuidelen, buidelen, mel-
len, zeeften; das Wehl ausbeuten, meel
uitbuidelen, buidelen, zeeften; ich habe auf
der Messe alle mein Geld ausgebeutet, ik
heb op de mis all myn geld besteed; man
hat ihn bis auf den letzten Heller ausge-

beutet, men heeft hem den laafsten duit toe
afgeperst.
Ausbezahlen, *f.* bezahlen.
Ausblicken, *v. a.* uitpikken.
Ausbieten, *v. a.* uitbieden, uiteiffchen, uit-
daagen.
Ausbieten, *aanzeggen*, om te vertrekken; er
hat mir ausgedoten, hy heeft my belast,
te vertrekken.
Ausbilden, *v. a.* vervormen, verbeteren,
eene andere gedaante geeven; sich erst selbst
ausbilden, zig zelv' eerst verbeteren.
Ausbitten, *v. a.* verbidden, door bidden ver-
krygen.
Ausblasen, *v. a.* uitblaazen, uitblussen.
Ausblaufung, *f.* uitdamping, uitblussing.
Ausblauen, *ausblauen*, *v. a.* braaf afvossen,
toetakelen, afslaan.
Ausbleiben, *v. n.* uitblyven.
Ausblähen, *v. n.* uitbloeyen, verwelken.
Ausbluten, *v. n.* uitbloeden; eine Wunde
wohl ausbluten lassen, eene wonde wel
laten uitbloeden.
Ausböhren, *v. a.* uitbooren, uithollen.
Ausborgen, *v. a.* uit-, afborgen, door borgen
entleenen.
Ausbraten, *v. a.* uitbraaden, volbraaden.
Ausbrauchen, *v. a.* gebruiken.
Ausbrausen, *v. n.* niet meer bruiffchen; das
Meer hat ausgebraust, de zee is bedoord;
is niet meer onstuimig.
Ausbrechen, *v. n.* uitbreeken, uitkomen, uit-
lekken.
Ausbreiten, *v. a.* uitbreiden, verbreedten, of
verbreiden, verspreiden, uitspreiden, uit-
weiden, breeder, wyder maaken; sein Reich,
zyn ryk, zyne landpaalen uitbreiden; ein
Gerüchte, een gerugt uitbreiden, uitsprei-
den, verbreiden; loen voortzeggen, voort-
stuiven; sich allzu weit, zig al te breed uit-
laten, al te veel uitweiden.
Ausbreitung, *f.* uitbreiding, verbreiding,
verspreiding.
Ausbrennen, *v. a.* *♂* *n.* uitbranden.
Ausbringen, *v. a.* uitbrengen, uitdoen.
Ausbringen, *verkrygen*; verkoopen, aan
man helpen; verspreiden; leeven, be-
staan; einen sārftlichen Befehl ausbrin-
gen, een vorstelyk bevel verkrygen; ich kann
nichts aus ihm bringen, ik kan niet uit
hem krygen; seine Waare wohl ausbrin-
gen, zyne waare wel verkoopen, aan den
man helpen; eine Zeitung ausbringen, eene
tyding verspreiden; er bringt sich kümmer-
lich aus, hindurch, by leeft bekrōmpen; er
bringt sich ehrtich aus, by heeft een orden-
telyk bestaan.
Ausbrodeln, *v. n.* opborrelen, overzieden,
overkookten, overloopen.
Ausbruch, *m.* uit-, doorbraak, wyn die onge-
perst uit de druiven loopt, ongeperste wyn.
Ausbrüchig, *adj.* dat uitbreekt, uitlekt; aus-
brüchig, bekantt werden, bekend, openbaar
worden.
Ausbrühen, *v. a.* uitbroeyen; mit warmen
Wasser ausbrühen, met warm water uit-
broeyen.
Ausbrüten, *v. a.* uitbroeden.
Ausbullen, *v. n.* minnaaryen slaaken; sie hat
ausgebult, zy heeft haaren minnehandel,
minnaaryen gestaakt.
Ausbündig, *adj.* uitneemend, uitmyncend.

Ausbündig, byzonder, buitengemeen; eine
ausbündige Schönheit, eene buitengemeene
schoonheid, eene schoone, zonder wedergaa.
Ausbund, *m.* 't puik, 't puikje, 't best, 't pit
van iets; der Jugend, pronk, 't puik- 't
pronkjuweel van deugd; von einem gott-
und zuchtlosen Menschen, een staal van
een overgeeven, stout, een spoorloos mensch.
Ausbürsten, *v. a.* uitbarsten, uitbersten, stof
uitslaan.
Ausbüßen, *v. a.* boeten, herstellen, beraalen,
verzoenen.
Ausbückung, *f.* verzoening, wildelging.
Ausbügen, *f.* auspußen.
Ausbügen, *v. a.* bestraffen, hekelen, door-
haalen; einen scharf auspußen, jemand
streng doorneemen.
Ausbüßer, *m.* bestraffer, bekyver.
Ausbüßer, *m.* *f.* Berweiser.
Ausbüßung, *f.* versiering, beschaaving; be-
kyving, doornceeming; Auspugung auf
den Kauf, luizemarkt kraamery.
Auscirceln, *v. a.* met den passer afmeeten, af-
passen.
Ausdāhnen, *f.* ausdehnen.
Ausdāhnung, *f.* Ausdehnung.
Ausdāmpfen, *v. a.* uitdampen, uitwaastemen;
ein brennendes Licht, glāhende Kohlen,
eene brandende kaars, gloejende kolen dem-
pen, uitdampen, uitloopen, smooren.
Ausdāmpfung, *f.* uitdamping, het uitdam-
pen, smooren.
Ausdānzen, *ausstānzen*, *v. n.* uitdānzen, op-
houden van dānzen.
Ausdāren, *v. a.* ein Fußn, de darmen uit
een boen haalen.
Ausdāuen, *v. a.* verdauen, verteeren, ver-
duwen.
Ausdāuren, *v. a.* verduuren, duuren, uithou-
den, uitstaan.
Ausdāurung, *f.* het uithouden, uitstaan, ver-
draagen, verduuren.
Ausdehnen, *v. a.* uitrekken, uitsprekken, uit-
spannen.
Ausdehnung, *f.* uitgebreidheid, uitgestre-
heid.
Ausdenken, *v. a.* uitdenken, begrypen; es
ist nicht auszudenken, het is niet te beden-
ken, begrypen; etwas neues ausdenken,
iets nieuws uitdenken, verzinnen, uit-
vinden.
Ausdenkung, *f.* het uitdenken, uitvinden.
Ausdeuten, *v. a.* verklāaren; etwas ābel,
iets gualyk āviden, neemen.
Ausdeuter, *m.* verklaarder, u'legger.
Ausdeuterinn, *f.* uitlegster, verklaarster.
Ausdeutung, *f.* uitlegging, verklaaring.
Ausdichten, *v. a.* digten, digt maaken; item
f. ausdenken.
Ausdienen, *v. n.* uirdienen; ausgedient ha-
ben, uitgedient hebben.
Ausdingen, *f.* ausbedingen.
Ausdinglich, *adj.* dat uitgezonderd kan wor-
den; nitgezouderd; item dat voorbunden
kan worden.
Ausdingung, *f.* uitzondering, voorbehou-
ding.
Ausdonnern, *v. n.* uitdonderen; es hat aus-
gedonnert, het heeft nitgedonderd, met don-
deren gedaan; graufame Glāche ausdon-
nern, ontaarte, wreelyke vloeken uitbraaken.
Ausdörren, *v. a.* *♂* *n.* uitdörren, uitdroogen.
Ausdörnung,

Ausdröng, f. uitdrooging; *von einer Krankheit, teering.*
Ausdreheln, f. ausdrehen, uitdraaen.
Ausdrehen, v. a. uitdraaen; *einem den Degen, den Ring, jemand zyn degen, zyn ring onttraajen, ontwringen, ontweidigen.*
Ausdreijden, v. a. uitdorsen; *bekend maaken; das Korn rein ausdröchen, het koor schoon uitdorschen; es ist ausgedroschen, het is alle man bekend; eine ausgedroschene, abgedroschene Sache, eene algemeene, bekende zaak.*
Ausdrücken, v. a. uitpersen; *verdringen; diefer Anblick dringet einem die Thränen aus, dit gezigt perst jemand de traanen uit de oogen; einen aus der Reihe ausdringen, jemand van zyn plaats dringen.*
Ausdrocknen, f. austrocknen.
Ausdrocknung, f. f. Austrocknung.
Ausdruck, m. uitdrukking.
Ausdrucken, v. a. uitdrukken, uitpersen; *ausgedruckter Gast, Bräue aus etwas, sap, nat, uitdrukfel van iets; ausgedruckt haben ein Buch, een boek uitdrukken, 'er den druk van ten einde gebracht hebben.*
Ausdrucker, m. uitdrukker, uitperser.
Ausdrücklich, adj. *adv.* uitdrukkelijk; *ausdrücklichen Befehl haben, uitdrukkelyk, volstrekt beveel hebben; einem ausdrücklich etwas befehlen, jemand iets uitdrukkelyk, volstrektelyk beveelen.*
Ausdrücken, f. austrocknen.
Ausdrückung, f. uitdrukking, uitpersing.
Ausdunken, f. austunten.
Ausdämpfen, v. a. uitdampen, uitrooken, *verschaaften den wyn; das Bier ausdämpfen, verrooken lassen, het bier verrooken, verschaaften lassen.*
Ausdünstung, f. uitdamping, uitwaasseming.
Ausdünstungswirbel, m. Dunstkreis, de dampkring.
Aussehen, v. a. gelyk, effen maaken; *einen Hof aussehnen, een hof, plaats gelyk maaken.*
Aussehen, v. a. uitheeken, uitranden.
Auseinander, adv. van malkander, afgezonderd.
Auseinander gehen; *legen; schreiben; setzen, van malkander, afzonderlyk gaan; -legen; -schryven; -zetten.*
Auseinander setzen, beslisten; *streitende Parteien aus einander setzen, de partyen bevredigen.*
Auseinandersehung, f. scheidung, bevrediging, *het van malkander zetten.*
Auseinander seyn; *spieren; stellen; thun; wiscken, mirren; ziehen; van malkander zyn; -verdeelen; -stellen; -doen; -rollen; -verdrücken.*
Außen, f. buiten.
Außenwerk, f. Außenwerke.
Außen, f. uifer.
Außen, f. dussen.
Außenhalb, f. auferhalb.
Außenlesen, ausertlesen, f. auferlesen; *ausdröhlen.*
Außendenken, v. a. uitdenken, verzinnen, *verlieren, uirvinden.*
Außenlesen, v. a. uirlezen, uirverkiezen, *verkiezen, uirgrypen; von einer Waare, het puik van eene waar; puik, puiks puik goed.*

Außenlesen, adj. uirverkoozen, uirgezogt; *auserlesene Äpfel; Bücher, uirgezogte appelen, beste boeken.*
Außenreiben, f. auferwählen.
Außenwählen, v. a. uirverkiezen; *ausdröhlst, uirverkoozen.*
Außenwählung, f. verkiezing.
Außenwehlen, f. auferwählen.
Außenwehlung, f. Außenwählung.
Außenessen, v. a. uiteeten.
Außenabemen, ausfdhlen, v. n. f. ausfdhern.
Außenfahren, v. n. uirvaaren; *in einer Kutsche, Schale, uirnyden met een wagen, op een chais; ausgleiten, ausfchampen, uirfchampen, uirfchieten, uirglyden, afchampen; einem das Heil, jemand zyn byl uirfchampen; bald werden eines seine Seele, jemand's ziel stam om te veruoligen; gegen jemand, uitzaaren, kyven, schelden, raazen, tieren, uitvallen.*
Außenfahrt, v. n. uirtrek, uirgaan; *wenn soll die Außenfahrt sein? wannver zalt gy op reis gaan? man weis seine Außenfahrt, aber nicht die Heimsfahrt, men weet, wannver men uitgaat, maar niet, wannver men weer te huis zal komen.*
Außenfall, m. uitval; *übler, unglücklicher, mislukking, ongeval, misval.*
Außenfallen, v. n. uirtvallen; *etwas übel, iets misvallen, misfchieden, mislukken, niet uel uitvallen.*
Außenfangen, v. a. uirtvangen, uirtviffchen.
Außenfätern, v. n. ravelen, uirpluizen, noppen, *ie. uirtavelen, uirtvezelen; sich, zig uirtvazelen, uirtavelen, of uirtafelen, uirtvezelen.*
Außenfassen, v. n. uirtasten.
Außenfaulen, v. n. verrotten, vervuilen.
Außenfaulung, f. veruiling, verrotting.
Außenfächten, v. a. beslegten, besliffen, byleggen, afdoen.
Außenfegen, v. a. uirtveegen, uirtvaagen, zuiveren.
Außenfeger, m. uirtveeger, schoonmaaker.
Außenfegung, f. het uirtveegen, schoonmaaken.
Außenfeilen, v. a. veilen, uirtveilen.
Außenfertigen, f. siegeln, besiegeln, uirtfchreiben.
Außenfertigung, f. afvaardiging, expedicie, uirtvoering.
Außenfetzen, f. ausmachen, ausfchelten.
Außenfinden, v. a. uirtvinden, ontdekken; *eine neue Manier ausfinden, eene nieuwe wyze uirtvinden; das Geheimniß ausfinden, het geheim ontdekken.*
Außenfinder, m. uirtvinder, ontdekker.
Außenfindung, f. uirtvinding, ontdekking.
Außenfischen, v. a. uirtviffchen.
Außenflicken, f. ausbessern.
Außenflicker, m. een hersteller van iets, oudenkleerlapper, voddefnyer, lapfnyer, versteller van ouden kleeren.
Außenflickerin, f. eene lapnaayster, voddenaayster, eene naayster, die ouden kleeren verftelt.
Außenflickung, f. verbetering, herftelling.
Außenfliegen, v. n. uirtvliegen.
Außenfließen, v. n. uirtvloegen, uirtwateren.
Außenfließen, f. het uirtvloegen, uirtwatering. f. Ausfluß.
Außenflucht, f. uirtvlugt, voorwendfel, voorgeeven.

Außenflüchten, v. n. ontvlugten, ontfnappen.
Außenfluß, m. uirtvloed, uirtwatering.
Außenfolgen, ausfolgen lassen, v. n. volgen laten.
Außenfordern, ausfordern, v. a. uirtdaagen, uirtveiffchen.
Außenforderer, m. uirtdaager, uirtveiffcher.
Außenforderung, f. uirtdaaging, uirtveiffching.
Außenforderungsbrief, m. schriftelyke uirtlaaging.
Außenforschen, v. a. uirtvorschen, uirtviffchen, *bespeuren, bespieden, naspeuren; jemand, oder jemand's Meinung, jemand de pols tasten, zyn voornemen, grond, gevoelen peilen, ondertaften.*
Außenforscher, m. uirtvorscher, bespieder, spion.
Außenforschung, f. uirtvorsching, naspeuring, bespieding.
Außenforfchen, f. ausfragen.
Außenfragen, v. a. uirtvraagen, ondervraagen; *alles ausfragen und durchfchnauben wollen, alles doorvraagen, en doorfchnuffelen willen.*
Außenfressen, v. a. uirtvreeten, opvreeten, opflokken, opfchrooken; *die Schäflein, de fchotelen lustig, dapper uiteeten, uirtveegen.*
Außenfuhr, f. uirtvoer, uirtgang; *die Außenfuhr des Korn's, de uirtvoer, het uirtvoeren van het koor.*
Außenführen, v. a. uirtvoeren, uirtleiden; *aus dem Lande führen, uirtvoeren, uit het land voeren; ein Werk, eine Sache, einen Bau, uirtvoeren een werk, eene zaak, een gebou; weitduftig eine Gefchichte, eene gefchiedenis wyllonpig uirtvoeren, in 't breede verhandelen, 'er uirtvoerig in zyn; se breed, breedelyk verbaalen; einen Graben, een graf fchoon maaken.*
Außenführer, m. uirtvoerder, voltrekker.
Außenführlich, adj. *adv.* uirtvoerig, wydloopig, breed, breed en wyll, omftandig.
Außenführung, f. uirtvoering; *Wolziehung, uirtvoering, voltrekking, uitmaaking.*
Außenfüllen, f. fällen.
Außenfüllung, f. het vullen.
Außenfüttern, v. a. verzadigen; *voeren, met voering lekken.*
Außengab, m. boek, *waarin de uirtgaaven worden opgefchreeven; Ausgab- und Einnahmabuch, boek van ontfangst en uirtgaave.*
Außengabe, f. uirtgaave, uirtgift, kosten.
Außengaben, v. n. uirtgiften.
Außengang, m. uirtgang, d. i. Ausfchlag, uirtgang, uirtslag, uitkomst; *Außengang des Jahres, des Monats, einde des jaars, der maand.*
Außengehen, f. ausgaben.
Außengeartet, adj. ontaart, *uit den aart geflagen.*
Außenge; *ge* uirt-ge; *ausgekammte, kurze Haar, Wolle, kammeling, uirtgekamd kort haitre, wol; eine alte, ausgelegte Henne, een oude, nytgelegde henne; ausgenommen, uirtgenomen, behalven; ausgenommen, daß, behalven, dat; ausgeronnen, lekkaadje, lekkig; ein ausgefchlagen Maul haben, vom higigen Stieber, denen Rosinen ähnlich, een' rozyncmond, een rozynenbuurd hebben; ausgepannt, uirtgespannen; ausgeftrakt, uirtgestrekt; ausgefuchte Waare, uirtgezogte waar; puikgoed; ausgeviden, uirtgeweeken;*

uitgeweeken; ein **Ausgewichener**, een uitwykeling, een uitgeveekene.
Ausgedau, v. a. uitsleekend, uitlopend gedeelte van een gebouw, dat verier gaat dan de rooy, een gedeelte van een gebouw.
Ausgebauet, adj. volbouwd, voltooid.
Ausgeben, v. a. uitgeeven; viel Geld, veel gelds uitgeeven, verdoen, verteeren; sich für einen Grafen, zig uitgeeven, voordoen voor een graaf; Dochter zur Ehe geben, beftaten, aushetraden, ausficuren, zyne dogter uitgeeven, uittrouwen, uithuwelyken; die Trauben geben wenig aus dieses Jahr, de druiven leveren weinig uit in dit jaar; etwas, iets uitfrocjen.
Ausgeber, m. nitgeever, verkwister, verteeder, uitfrocjoer.
Ausgeberinn, f. uitgeefster, uitfrocjofter, verteester.
Ausgebessert, adj. verbeterd, vermaakt.
Ausgeböhrt, adj. uitgeboord.
Ausgeborgt, adj. uit afgeborgd.
Ausgedot, n. bod, het bieden, bieding; das erste Ausgetot, het eerste bod.
Ausgebrannt, part. pass. von ausbrennen, uitgebrand.
Ausgebreitet, part. pass. von ausbreiten, uitgebreid.
Ausgebrochen, part. pass. von ausbrechen, uitgebroken.
Ausgebrütet, ausgeheckt, part. pass. von ausbrüten, aushecten, uitgebroed.
Ausgedacht, part. pass. von ausdenken, uitgedagt, verzoumen.
Ausgedehnt, adj. uitgetrekt, groot, wydloopig; ein ausgedehnt Wert, een groot, wydloopig, dik, breed, voerig, uitgestrekt werk.
Ausgetroschen, part. pass. von ausbrechen, uitgedorst; ausgebrochenes Stroh, uitgedorst stroo.
Ausgedrückt, adj. uitgedrukt, uitgeperst.
Ausgedrungen, part. pass. von ausdringen, vooruit bedongen.
Ausgedient, adj. uitgediend, afgewerkt, die, dat geen dienst meer doen kan; ein ausgedienter Soldat, een zoldaat, die uitgediend heeft, die geen dienst meer doen kan.
Ausgedrret, adj. droog gemaakt.
Ausgeect, adj. uitgesneeden, doorgebroken, met hoeken; ein ausgeectes Kreuz, een doorgebroken kruis.
Ausgefakren, adj. uitgeslagen over het lyf, vol puisten.
Ausgefault, adj. verrot, vuil.
Ausgefressen, adj. uit doorgevreeten.
Ausgefüttert, adj. gevoerd van binnen, met linnen, enz. it. part. pass. von ausfüttern.
Ausgegangen, adj. uitgegaan.
Ausgegrichtet, adj. te gaar gebakken, verkookt, it. effengen.aakt.
Ausgerübet, adj. nagespoord, uitgevonden.
Ausgedacht, adj. uitgesneeden.
Ausgehärtet, adj. verhard.
Ausgehaucn, adj. met de byl om ver gebakt, gebouwen; ausgehaucne Arbeit, snywerk, uitgesneeden werk.
Ausgeheft, f. ausgebrütet.
Ausgehen, v. n. uitgaan; eindigen; viel uitloopen, dikwils uithuizig zyn; ein Buch ausgehen lassen, een boek in druk laaten uitgaan, uitgeeven, in het licht geeven.
Ausgehen auf etwas, iets bedenken; die Farbe

geht nicht aus, die kleur verschiebt niet; ledig ausgehen, niet verkrygen, het geen men zoekt; aus dem Dienste, f. bey ausstehen.
Ausgehen lassen, afkondigen; das Geld gehen aus, het geld neemt af; die haare gehen aus, de hairen vallen uit; es geht über mich aus, het raakt my.
Ausgehölet, adj. uitgehold.
Ausgehungert, adj. uitgehongerd.
Ausgehüllet, adj. uitgelpeld; ausgehüllete Erbsen, uitgepelte erwten.
Ausgeißelt, f. ausgepeitschen.
Ausgetünfelt, adj. uitgewerkt.
Ausgetünmt, f. bey aus: ge.
Ausgelassen, adj. uitgelaten, onmaartig, ongebonden, uitgelegd, moedwillig; es ist im Druck ausgelassen, het is in den druk nitgelaten; eine ausgelassene Freude, eene onmaatige vreugde; ein ausgelassenes Leben führen, een ongebonden leven leiden; ein ausgelassenes Kleid, een uitgelegd kleed.
Ausgelassenheit, f. onmaartig-, ongebonden-, ongeregeldheid, moedwilligheid.
Ausgeleert, adj. ledig gemaakt.
Ausgelegt, f. bey aus: ge.
Ausgeleht, adj. uitgelescht, uitgedoofd, gefinoord, uitgedelgd.
Ausgelobt, adj. uitgehouden, gevonden, uitgevonden; item f. ausgebohrt.
Ausgemacht, adj. uitgemaakt, afgedaan, beslist, beslooten, afgezet, uitgemonsterd, uitgelpeld; ein ausgemachter vollkommener Mann, een volmaakt man, in alles bedreeven.
Ausgemergelt, adj. uitgemergeld.
Ausgemessen, adj. uitgemeeten.
Ausgenommen, f. aus: ge.
Ausgepeitscht, adj. uitgezweept, uitgegeesfeld; eine ausgepeitschte Lüge, een yffelyke, opgeraapte leugen; ein ausgepeitschter Narr, een volffigen, olyke gek.
Ausgeperst, adj. uit afgeperst.
Ausgerben, f. aerben.
Ausgerechnet, adj. uitgerekend.
Ausgereckt, adj. uitgerekt.
Ausgeredet, adj. uitgesproken, gedaan met spreken.
Ausgerichtet, adj. uitgevoerd, ten einde gebracht; wer sein Ding will wohl ausgerichtet haben, der thue es selbst, die zyne zaken wel wil hebben nitgevoerd, die doe het zelf; es ist damit nichts ausgerichtet, de zaak is daar mede niet ten einde.
Ausgerissen, adj. uitgetrokken, uitgescheurd; ein ausgerissener Soldat, een overlooper, deferteur; ein ausgerissener Damm, een doorgebroken dyk.
Ausgeronnen, f. bey aus: ge.
Ausgerührt, adj. uitgerukt, braak gelegen bebende.
Ausgerundet, adj. ausgefchuppt, adj. rond uitgehold.
Ausgerüstet, adj. uitgerust, toegerust.
Ausgefaugt, adj. uitgezoogen.
Ausgeschämt, adj. die gene schaamte meer heeft.
Ausgeschickt, adj. uitgezonden; ein ausgeschickter Bote, een uitgezonden bode.
Ausgeschnit, adj. uitgesneeden.
Ausgeschrieben, part. pass. von ausschreiben, uitgeschreeven.

Ausgeschossen, adj. uitgeschooten; ausge-schossene Waare, uitgeschootte waar.
Ausgeschweift, adj. uitgesneeden.
Ausgeschlagen, f. bey aus: ge.
Ausgeschikt, adj. blood gesteld; der Gefahr, blood gesteld voor gevaar; an die Sonne, in de zon gezet.
Ausgeschick, n. uitziftel, vuiligheid, kaf.
Ausgeschindert, adj. uitgezonderd, uitgezocht.
Ausgeschmit, f. bey aus: ge.
Ausgesprungen, adj. ontvlugt, ontsnapt.
Ausgesprungen, m. een vlugteling, overlooper, deferteur.
Ausgestanden, adj. uitgestaan, geleeden.
Ausgestochen, adj. uitgestoken.
Ausgestreckt, adj. f. bey aus: ge.
Ausgeschickt, f. bey aus: ge.
Ausgethan, adj. uitgedaan, buiten gestooten; er ist ausgethan, by heeft gedaan, by is overwonnen; item f. aushaben.
Ausgetragen, adj. uitgedraagen, voldraagen; ein ausgetragenes Kind, een voltdraagen kind.
Ausgewachsen, adj. uitgewassen, dat niet meer groeit; gebugheld.
Ausgemeint, adj. uitgemeend.
Ausgewichen, **Ausgewichener**, f. bey aus: ge.
Ausgeworfen, adj. uit, buiten geworpen.
Ausgezehrt, adj. uitgeleerd.
Ausgießen, v. a. uitgieten, uitstorten, uitschudden; f. auschwüthen.
Ausgiehung, f. uitgieten, uitstorten.
Ausgleiten, v. n. uitglyden, uitglibberen, uitglippen, uitfullen, uitflippen, uitwyken.
Ausglitschen, f. ausgleiten, auschlipsen.
Ausglühen, v. a. gloeien, uitbranden.
Ausglühung, f. gloeijing, uitbranding.
Ausgraben, v. a. uitgraaven, uitdelven, uithollen, uitsleeken; einen todten Leichnam, een dood lichaam, een lyk weer uitgraaven, opgraaven, ontgraaven, opdelven.
Ausgraber, m. opgraaver, opdelver, uitsleeker.
Ausgrabung, f. opgraaving, opdelving, ont-aarding; her uitsnyden.
Ausgräben, v. a. den ficht, den graut uit den vifch doen, f. ausgrüthen.
Ausgrafen, v. a. het gras afmaaien, affnyden.
Ausgräten, v. a. de graaten uitloen.
Ausgräbeln, f. ausersichen.
Ausgründen, v. a. navorschen, tot den grond toe doorzoeken.
Ausgründung, f. navorsching.
Ausgurgeln, v. n. gorgelen, uitspoeken.
Ausguk, m. Gufftein, pompbak, gootsteen.
Aushaben, v. n. uithebben; es bey einem, 't uithebben by jemand.
Aushacken, v. a. uithakken, uitsnyden, uitsleeken.
Aushalftern, sich aus einer Cache, zig uit eene zaak reddlen.
Aushalten, v. a. uithouden, doorstaan, draagen, lyden.
Aushändigten, v. a. overgeeven, overhandigen, weergeeven.
Aushändigung, f. overgeeving, overhandiging.
Aushang, f. Aushängschild.
Aushangen, v. a. uithangen.
Aushängschild, m. uithangbord.
Ausharren, f. ausdauern.

Ausharten,

Ausharten, v. a. verharden.
 Ausbauchen, v. a. uitademem, uitaaftemen, uitblaazen; den lekten Athem, den lautsten snik, adem geeven, of uitblaazen, geeft geeven.
 Ausbauchung, f. uitaafteming, uitdamping, het uitblaazen.
 Ausbauen, v. a. uithouwen, uisteecken.
 Ausbauer, m. uithouwer, beeldhouwer.
 Ausbauung, f. het om ver houwen.
 Ausbeben, v. a. uisteeften, uithangen.
 Ausbecken, f. ausbrüten; das kind heftet zóne aus, het kind krygt tanden; wenn er lange nie bleib, was will er ausbecken, wanneer hy lang hier blyft, wat zal hy uitvoeren, vorderen?
 Ausbeilen, v. a. in den grond geneezen.
 Ausheimisch, f. ausländisch.
 Ausheitern, f. v. recip. ophelderem, helder, klaar worden.
 Ausheifen, v. n. uithelpen, te gemoed komen.
 Ausheiten, f. v. recip.
 Ausheken, v. a. met de handen jaagen, of gejaagd worden; wo du mir wieder kómmst, will ich dich mit hunden ausheken lassen, zo gy weer komt, zal ik de honden op u afzenden.
 Ausin, f. hinaus.
 Ausbilden, v. a. fchaaven, effen, glad, gelyk maaken, polyften, befchaaven, opmaaken.
 Ausbilden, v. a. uithollen, hollen, hol maaken.
 Ausbblung, f. uitholling, het hol maaken.
 Ausbblnen, auspöcken, f. spotten, bespotten.
 Ausbblner, m. een spotter, bespotter.
 Ausbblnung, f. bespottung, het spotten.
 Ausbolen, v. a. ausforschen, austragen, uithaalen; uirtorschen, uirtvraagen, uithooren.
 Ausborchen, ausbóren, v. a. uithooren, uirtvraagen.
 Ausbudeln, v. a. berispen, doorstryken, ont-ruten, farren.
 Ausbullen, v. a. uirtoppen, uirtellen.
 Ausbungen, v. a. uithongeren.
 Ausbängen, v. a. uirtlaghen, den spot dryven, f. auch ausbellen.
 Ausburen, v. a. van een ongeregeld leven af-
 foom.
 Ausbüßen, v. n. uirtroosten.
 Auslachen, v. a. uirtjaagen, wegzenden.
 Auslachen, v. a. uirtwieden.
 Auslacher, m. een wieder, uirtwieder.
 Auslätung, f. het wieden, uirtwieden.
 Auslammem, v. a. uirtkammen.
 Auslaufen, v. a. uirtkooopen; sich, v. recip. lossen.
 Auslehen, v. a. voeren, groeven, reepen in een pylaar maaken.
 Auslehen, v. a. uirtkeeren; ein Zimmer, een kamer uirtkeeren, 'er de vuilnis met een bezem uirtkeeren, uirtveegen.
 Auslebricht, f. Achrict.
 Ausleimen, v. n. kiemen.
 Ausleimen, n. het kiemen.
 Ausleiten, v. a. uirtperffen, uirtdrukken.
 Auslernen, v. n. den kern, het pit uitdoen.
 Auslernung, f. het uitdoen van den kern, het pit.
 Auslagen, v. n. ophouden van klagen, een eind van klagt maaken; eine ausgeklagte Sache, eene nitgeweez, beflifte zaak.

Ausflauben, v. n. afkluiven, afpenzelen; Nüsse ausflauben, nooten kraaken en het pit uirtbaalen.
 Ausfleiden, v. a. uirtkleeden, ontkleeden.
 Ausflossung, v. a. uirtkloppen, uirtlaan.
 Ausflossung, f. uirtklopping, het uirtkloppen, uirtlaan.
 Ausflügeln, v. n. behendig uirtdenken, naarstig navorschen.
 Ausfuchen, v. a. uirtkooken.
 Auskommen, v. n. uirtkomen; selten ausgehen, zelden uirtkomen, uitgaan, verschyuen; offenbar werden, uirtkomen, openbaar worden, uirtleken; nicht können mit einem Gelde, met een geld niet kunnen uirtkomen, raaken, bestaan, toekomen.
 Auskommen, overrekenomen, overweg kunnen; mit dem man nicht auskommen kann, een mensch, waar mede men niet overweg kan; een onhandelbaar mensch.
 Auskommen, n. uirtkomen, uirtkomst; sein Auskommen haben, zyn bestaan hebben, om van te leeven; f. Bekommiß.
 Auskraben, v. a. uirtkrabben, uirtkrassen, uirtfchaaven.
 Auskriechen, v. n. uirtkruipen, voor den dag komen; die junge Hünlein kriechen aus, de jonge kuikens komen voor den dag.
 Auskriegen, v. n. krygen, uirtkrygen, verkrygen; item den kryg, oorlog eindigen.
 Auskühen, v. a. verkoelen.
 Auskünder, m. uirt-, omroeper.
 Auskündig, adj. openbaar, afgekondigd.
 Auskündigen, ausküden, v. a. af-, omroepen, bekend maaken.
 Auskündigung, Auskündung, f. omroeping, afroeping, bekendmaking.
 Auskündigkeit, f. bespieding, verfpieding.
 Auskündigkeiten, v. a. bespieden, naspeuren, navorschen, uirtvorschen.
 Auskündigster, m. een bespieder, naspeuder, navorscher.
 Auskündigung, f. bespieding, naspeuring, navorsching.
 Auskünseln, v. a. door kunst uirtvinden, met kunst, kunstig uirtwerken.
 Auslachen, v. a. uirtlagen, uirtlaghen.
 Auslachenwürdig, adj. belaghenwaardig, bespottelyk.
 Auslachenwürdigkeit, f. belaghenwaardigheid, bespottelykheid.
 Auslächung, f. het uirtlaghen, bespottung.
 Ausladen, v. a. uirtfcheepen, ontfcheepen, lossen, ontladen.
 Auslader, m. uirtlaader, lossen, ontlader.
 Ausladung, f. ontlading, lossing; Ausladung von einem Gebäu, uirttek, borles, boord, rand, uirtfprong van een gebouw.
 Auslage, f. f. Ausgabe.
 Auslahren, v. a. ledig maaken, ontleedigen, ruimen; f. ausleeren.
 Auslahrung, f. het ledigen, ontleedigen, ruimen.
 Auslanden, v. n. op het vaste land komen, aanlanden, voet aan land zetten.
 Ausländer, m. uirtlander, vremdeling.
 Ausländisch, adj. uirtlandfch, uirtheemfch.
 Auslangen, v. a. uirtlangen, uirtreiken.
 Auslahren, f. uirtlahren.
 Auslassen, v. a. uirtlaaten; ein allzu enges Kleid, een al te eng kleed uirtlaaten, uirtleggen; seine geile Lustbegierde, zyne geile,

vuile lust voldoen, verzadigen, bluffchen, koelen; seinen Zorn, zyne gransfchap verzadigen, den vryen tengel vieren; ein Wort, eine Zeile, een woord, eene ry in 't leezen uirtlaaten.
 Auslassen, nalaaten; slaaken, vry laaten gaan; die Gefangenen auslassen, de gevangenen slaaken; einen Befehl, ein Buch auslassen, een bevel, een boek nitgeeven.
 Auslassung, f. uirt-, weglating; slaaking, het uirtleggen, nalaaten; het louteren, zuiveren, uirtfnelen.
 Auslauf, m. uirtloop, uirtwatering; der Tag des Auslaufs, de zeldag van een fchip.
 Auslaufen, v. n. uirtloopen; rinnen, austrinnen, uirtleken; ins Meer, uirtloopen in zee; das Gafß lauft aus, het vat is lek.
 Auslahren, v. a. beloeren, bespieden.
 Auslahren, f. ausleeren.
 Auslehen, v. a. uirtleeven.
 Auslecken, v. a. uirtlikken, uirtlappen.
 Ausleeren, v. a. ledigen, ledig maaken; die Gläser, Schüsseln, de glazen, fchotel-n veegen.
 Auslegen, v. n. uirtleggen; seine Waaren, zyne waaren ten toon, en ten verkoop uirtleggen, uirtzetten, uirtfellen, voorleggen, voordoen, voorhungen, voorzetten; Geld für jemand, geld fchieten, vortfchieten voor jemand; einen Text der heil. Schrift, uirtleggen, verklaaren eenen text van de h. fchriftuur; ein Geheimniß, uirtleggen, ontflossen, opluffen, ontknoopen een geheim, eene verborgenheid; eines seine Fehler zum Besten, jemens feilen ten besten uirtleggen, duiden, in de beste ploog leggen.
 Ausleger, m. uirtlegger, verklaarder.
 Auslegerinn, f. uirtlegster, verklaarster.
 Auslegung, f. uirtlegging, verklaring.
 Auslehen, f. ausleeren.
 Auslehnung, f. f. Auslehung.
 Auslehren, v. a. uirtleeren.
 Ausleihen, v. a. uirtleenen, te leen geeven.
 Ausleihen, m. een uirtleender.
 Auslehung, f. uirtleening.
 Auslernen, v. a. uirtleeren; ausgelehrt haben, uirtgeleerd hebben.
 Ausleichen, f. ausküchen.
 Ausleischlich, adj. uirtleefchlyk.
 Ausleischung, f. f. Ausküschung.
 Ausleien, v. a. uirtleezen; uirtzoeken.
 Auslejung, f. uirt-, doorleezing; uirtzoeking.
 Ausleuten, v. a. uirtluiden, -luuen.
 Ausleufern, v. a. uirtleeveren.
 Ausliffen, v. a. door lift uirtvraagen, uirtbooren, verneemen.
 Auslochen, ausküchern, v. a. doorbooren, een gat maaken.
 Auslocken, f. heranslocken.
 Auslöfchen, v. a. uirtleffchen, uirtbluffchen, -dempen; eine Schuld, oder andere Schrift, een fchuld, of andere fchrift uirtleffchen, vloordoan.
 Auslöschung, f. uirtleffching, uirtbluffing.
 Auslöfen, v. a. een pandgoed ontpanden, ontfiaan; lossen 't geen verpand, of verzet staat; einen Gefangenen, los-, of vrykooopen een' gevangenen.
 Auslöfung, f. lossing, slaaking.
 Auslüften, v. a. uirtlugten, lugten, lugt geeven.
 Ausläpfen, v. a. uirttrekken.

Ausmachen,

Ausmachen, v. a. uitmaaken; ein Kleid, een kleed stoffeeren, uitstoffeeren, vercierien; eine Streitfacke, f. ichlichten, beslegien; item ausschelten, ausfihlen: einen Flecken, een vlek uitdoen; so und so viel eine Waare, zo en zo veel beloopien, bedruagen een waar; f. erklaeren.

Ausmachung, f. voltoojing, bewerking.

Ausmalen, ausmalien, v. a. uitmaalen, uitschilderen, uitrekenen, eene schildery verwaardigen; warum malet ihr mich allezeit aus? waarom ranlt gy my altyd aan?

Ausmarken, v. a. ein Feld, een land met grenssteenen voorzien, tekenen.

Ausmarten, f. martren.

Ausmauren, v. a. met eenen muur voorzien.

Ausmaufen, v. n. ompuizen, opknappen.

Ausmehren, f. ausmereln.

Ausmelken, v. a. uitmelken.

Ausmergeln, v. a. uitmergelen, syne krachten door iets afflyten, uitputten, verzwakken, afflooven, nitteeren; seine Untertanen, syne onderlaanen uitmergelen, uitputten, nitmelken, droog maaken, op 't droog zetten; arm maaken.

Ausmergeling, f. uitmergeling.

Ausmerzen, v. a. uitleezen, afzonderen; f. ausmusteren.

Ausmessen, v. a. uitmeeten.

Ausmesser, m. uitmeeter; tapper, verkooper in het klein.

Ausmessung, f. uit-, afmeeting.

Ausmucbliren, v. a. stoffeeren, uitsstoffeeren, behuisraaden, opschikken.

Ausmiffen, v. n. uitmiffen, de mist, de vuiligheid, vuilnis uitwerpen.

Ausmiffen, v. a. uitmonfteren, uitwerpen, uitschieten, f. abdanken.

Ausmiffung, f. uitmonftering, verwerping.

Ausnagen, v. a. uitknaagen, afknabbelen, afteeren.

Ausnagen, f. her uitknaagen, afknabbelen, afteeren.

Ausnahme, f. uitzondering; ohne Ausnahme, zonder uitzondering.

Ausnehen, v. n. vol af naaien.

Ausnehmen, v. a. uitneemen, uithaalen; uitzonderen; junge Vögel aus dem Neste, jonge vogeltjes uit 't nest ligten; einen Fisch, een visch wammen, grommen; 'er het ingewand uithaalen; f. ausbedingen, voorbehalten.

Ausnehmer, m. uitneemer.

Ausnehmung, f. uitneeming, uitzondering; Ausnehmung des Königs, vergadering, verzameling van den koning uit de korven.

Ausnichten, v. n. den roes uitslaapen.

Ausnutzen, v. g. gebruiken.

Auspacken, v. a. ontpakken.

Auspähen, v. n. einem mit dem Degen, een' degen met den degen afweeren.

Auspähen, v. n. uitrommen, door trommel-slag bekend maaken.

Auspfeiffen, v. a. uitzweepen, uitgeeffelen.

Auspfinden, v. a. panden.

Auspfindung, f. het panden.

Auspfeiffen, v. a. uitlaghen, bespotten.

Auspflanzen, v. a. verplanten, verzetten.

Auspflügen, v. a. omploegen.

Auspfeifen, v. a. uitkippen, uitbyten, uitpikken.

Ausplaudern, v. n. uitpraaten, -lappen, of -labben.

Ausplündern, v. a. uirplonderen, aftroopen; einen armen Wandersmann, een armen reizenden man uirplonderen, plonderen, aftroopen, uirschudden, uitkleeden.

Ausplünderung, f. uirplondering, uirfchudding.

Auspuliren, v. a. polysten, beschaaven, zuiveren.

Auspulirung, f. het polysten, beschaaven.

Auspumpen, v. a. uirpumpen, ledig pompen; f. auspumpen.

Auspraufen, v. n. verfühlen, koud worden, te koelen staan.

Auspressen, v. a. uirpersen, uirdrukken; aus-, herauspressen, -zwingen ein Bekantnis aus einem, eene bekentenis van jemand uirpersen, uirzwingen, eene belydenis door dwangmiddelen jemand afpersen.

Auspressung, f. uit- afpersing.

Auspumpen, v. a. uirpumpen.

Auspugen, v. a. uirfluiten de kaars; verbeteren, beschaaven, zuiveren; f. ausbügen.

Auspüger, m. verfierder, verbeteraar.

Ausrajen, v. n. raazen, tieren, woeden, hollen, ligtmissen.

Ausrajen, f. ausruhen.

Ausrauchen, v. n. verschaalen, uitwaaffemen, verwaaffemen, uirdampen, vervliegien.

Ausrduchern, v. a. uirrooken.

Ausraufen, v. a. uirplukken, -wieden, -roojen; die Federn, pluimen, plukken, plokken, uirplukken de veeren, ontpluimen, outverderen.

Ausraufung, f. het uirplukken, enz.

Ausraumen, v. a. ruimen, ruim, ledig manken.

Ausrdamer, m. een ruiner, schoon-ledig-maaker.

Ausrdamung, f. het ruimen, ledig-schoon maaken.

Ausrduten, u. f. w. f. ausreuten, u. f. w.

Ausrechnen, v. a. oprekenen, overrekenen, berekenen, optellen, uitrekenen.

Ausrechnung, f. uitrekening.

Ausrecken, v. a. uirrekken, -itrekken, trekken.

Ausreckung, f. uirrekking, het uirrekken.

Ausrede, f. verschooning, uitvlugt, voorwendfel.

Ausreden, v. n. einen ausreden lassen, nicht lassen, uitspreken: eenen uitspreken laten, niet lauten; sich, d. t. entschuldigen, zig 'er uirpraaten, zig ontschuldigen, verontschuldigen; einem etwas, jemand iets uit 't hoesl praaten.

Ausreden, ausbedingen, voorbedingen, voorbehouden; er hat ihm noch diescs ausgedet, hy heeft zig dit nog voorbehouden.

Ausregnen, v. n. met regenen ophoulen, uirregenen; wenn es wird ausgegnet haben, wullen wir gehen, wanneer de regen ophoudt, wullen we gaan.

Ausreiben, v. a. uirwryven.

Ausreichen, v. n. zureichen, toereiken, genoeg hebben; diescs wenig nicht ausreichen, dit weinige zal niet genoeg wezen; ich reiche mit diesem Gelde nicht aus, ik kom niet dit geld niet toe.

Ausreitigen, v. a. reinigen, schoon maaken.

Ausreisen, f. abreisen.

Ausreisen, v. n. scheuren, ryten; ein Kraut mit der Wurzel, een kruid uitroojien met

den wortel, het ontwortelen; weglaufen, wegloupen.

Ausreißer, m. een overlooper, defesteur.

Ausreiten, v. n. uirryden de paard.

Ausreiter, m. een die te paard uirrydt.

Ausreitern, v. a. wannen, ziften, doorzygen, buidelen, harpen, teemzen.

Ausrennen, v. n. uirrennen, rennen.

Ausreispren, v. n. uirspouwen, uirgohelen.

Ausreispung, f. uirspouwing, geroghel.

Ausreuten, v. a. uirroojen, -roejen.

Ausreuter, m. uirroojer, wieder.

Ausreuter, f. Aufreiter.

Ausreutung, f. uirroojing, het wieden.

Ausrichten, v. n. uirregten, uirwerken, verrijgen, volvoeren, volbrengen, nakomen; sein Amt ausrichten, syn amt waarnemen; er richtet alle Leute aus, hy spreekt van alle menschen kwaad, hy is een kwaadspreekende tong, lustertong, schimptong; ich will es ausrichten, ik wil het uirvoeren nakomen, volbrengen.

Ausrichter, m. uirvoerder, bewerker; Ausrichter eines Testaments, uirvoerder van jemand's laaften will.

Ausrichtsam, adj. werkzaam, gaauw, uirvoerend.

Ausrichtung, f. uitvoering, volbrenging; gute oder schlechte Ausrichtung haben, wel of niet wel in eene zaak slagen; das ist ein Mann zur Ausrichtung, dat is een man, die wat uirvoert.

Ausrichten, v. n. verriecken, verflaan; der Wein riecht aus, wenn die Flasche nicht vermachet ist, de wyn verflaat, wanneer 'er de kurk niet op is.

Ausrinnen, v. n. uirlekken.

Ausrinnung, f. het uirlekken.

Ausröheln, v. n. uirgohelen.

Ausrופן, f. ausraufen.

Ausröten, v. a. uirroojen.

Ausrötter, m. uirroojer.

Ausrötung, f. uirroojing.

Ausrücken, f. verrücken.

Ausrücken, v. n. uirrukken; die Armee ist ausgerückt, de armee is uirvoortgerukt.

Ausruf, m. oproep, opflag, openbaare verkooping.

Ausrufen, v. a. uirroepen, uirschreutwen.

Ausrufet, m. uirroeper, omroeper.

Ausrufen, v. n. uirruften.

Ausrubung, f. uirrusting.

Ausrühren, v. n. die Butter, de melk doen dik worden, fremmen.

Ausrunden, v. a. uirronden.

Ausrupfen, v. a. einem Vogel die Federn, plukken, snikken een vogel; se de veeren uirtrekken, afplukken.

Ausrüsten, v. a. uirrusten, -reeden.

Ausrüstung, f. uirrusting, toerusting.

Ausfaat, f. zaad, het geen tot zaayen gebrukt word.

Ausfackeln, v. a. geld verschieten; de beurs linnen.

Ausfacken, v. a. versakken, oversakken.

Ausfaden, f. faden.

Ausfage, f. Zeugnis, uitspraak, getuigenis.

Ausfagen, v. n. uirzeggen, uitspreken, zeggen, belyden.

Ausagung, f. Zeugnis.

Ausfänden, f. ausfackeln.

Ausfag, m. melaatsheid, lazerye.

Ausfeyn, v. n. uitzyn; auf etwas, om, op iets uitzyn; es ist aus mit ihm, 't is uit met hem, het is met hem gedaan.

Außen, außen, *adv.* buiten, van buiten.

Außenkleiden, f. auekleiden.

Außenfenden, v. a. uitzenden, afzenden.

Außenfendung, f. uitzending.

Außenwärts, *adv.* uitwaarts, buitenwaarts, van buiten.

Außenwerte, n. pl. buitenwerken.

Außen, außer, *praep.* buiten, van buiten; dem Hause, buiten 't huis; außer dem Geleise fahren, buiten, bezijden 't spoor ryden; außer Gefahr seyn, buiten gevaar, van het gevaar ontslagen zyn; außer sich selbst seyn, uit, buiten zig zelven, opgetogen zyn; etwas außer eines Macht, Kräften, Gewalt seyn, iets buiten jemand's magt, bereik, krachten zyn; außer daß, buiten, dat; außer dem, buiten dat.

Außenhalb, außerhalb, *praep.* behalven, uitgenomen.

Außen, äußern, v. *rec.* sich mit Worten, v. a. zig uiten, uitdrücken, verklaren met woorden.

Außen; außerordentlich, *adj.* & *adv.* buitengewoon, ongemeen, ongeregeld; ein außerordentliches Mittel, een buitengewoon middel; außerordentlich verfahren, ongeregeld te werk gaan.

Außenferung, f. uiting.

Außenflich, *adj.* & *adv.* niterlyk, uirwendig.

Außenficht, *adj.* niterft.

Außenficht, außerwesentlich, *adj.* dat wezenlyk zo niet is, niet wezenlyk; außerwesentliche Stücke des Gottesdienstes, außerwesentlike stukken van den godsdienst.

Außenfegen, v. a. uitzetten, uirleggen, uirtstellen; an Band fegen, uirtzetten, aan land zetten; einftellen, uirtstellen, ftaaken.

Außenfegen, berifpen, weerleggen; verzetten, verplanten; een' dug bepalen; einem große Fehler außenfegen, jemand groote fouten toefchryven; von einem außenfegen, abfegen, jemand's party verlaten.

Außenfegung, f. uirtfel, verplanting.

Außenficht, f. uirtzig, doorzigt, uirtkyk, gezigt.

Außenfichten, v. a. uirtziften, buidelen.

Außenfichtung, f. uirtzifting, het uirtziften, uirtbuidelen.

Außenfieden, v. a. uirtkookken, zieden, opkookken.

Außenfingen, v. a. uirtzingen, het zingen eindigen, met zingen ophouden; es ist außenfungen, het is gedaan, het liedje is uit.

Außenfinnen, v. a. verzinnen, uirtdenken, bedenken.

Außenfimmung, f. verzinning, bedenkning.

Außenfitt, m. puortier aan eene koets.

Außenföhnen, v. a. verzoenen, bevredigen.

Außenföhnung, f. verzoening; bevrediging.

Außenfonderen, v. a. uirtzonderen.

Außenfonderung, f. uirtzondering.

Außenforgen, v. n. zyne zorgen ftaaken, ophouden van te zorgen.

Außenfpähen, v. a. verfpieden, verfpießen, befpieden; jemand's Thun, jemand's doen befpieden, beloeren, nagaan.

Außenfpäher, m. verfpieder, befpieder.

Außenfpähdiff, n. een verfpiedjagt, advysjagt, dat in de vlooten dient, om den vyant te ontdekken, en koudfchap te geeven.

Außenfpähung, f. verfpieding, befpieding.

Außenfpännen, m. uirtfpan, uirtfpanning, herberg.

Außenfpännen, v. a. uirtfpannen; die Pferde, de paarden uirtfpannen, uit het gareel doen; ein Fell, eine Haut, ein Tuch, ein Seegel, een vel, eene huid, een' doek, een' stuk laken, een zeil uirtfpannen, uirtrekken.

Außenfpännen bey einem, *by* jemand zyn intrek neemen.

Außenfpännung, f. uirtfpanning, het uirtfpannen, uirtrekken.

Außenfpärieren, v. n. uirtwandelen gaan.

Außenfpänden, v. a. uirtdeelen, bedeeelen.

Außenfpänder, m. uirtdeeler, bedeeeler.

Außenfpändung, f. uirtdeeling, bedeeeling.

Außenfpärrer, v. a. van malkander doen, klieven, opfplyten; uirten het huis, fluiten; uit laten gaan.

Außenfpären, v. a. uirtfpouwen, -fpuwen, uirtbraaken, uirtwerpen.

Außenfpoung, f. uirtfpouwing, uirtbraaking.

Außenfpäuelen, v. a. uirtfpäuelen.

Außenfpäuelen, f. auefpuilen.

Außenfpännen, v. a. afspinnen, zyn taak van fpinnen afdoen; sich mit Arbeit außenfpännen, zig afmatten, afflooven, de krachten verfpillen door het werken.

Außenfpäneren, f. außenfpähen.

Außenfpägen, v. a. fpitfen, fpits maaken.

Außenfpäppen, f. verfpöppen, befpöppen, verfhöppen.

Außenfpötter, m. befpötter, hoorder.

Außenfpöttung, f. befpötting, hoon.

Außenfpärke, f. uirtfpraak.

Außenfpähen, v. a. uirtfpreeken; das Urteil, het vonnis uirtfpreeken, wyzen, uirtwyzen, 'er de uirtwyzing van doen, vonnissen.

Außenfpärehlich, *adj.* wat uirtgefpoken kan worden.

Außenfpärehung, f. f. Außenfpärke.

Außenfpärehen, f. ausbreiten.

Außenfpärehen, v. a. uirtbreiden, verbreiden, verfpreden, uirtstroojen.

Außenfpärehen, m. verbreider, uirtstroojer.

Außenfpärehung, f. verbreiding, uirtstroojing.

Außenfpärehen, v. n. uirtfpringen, wegloopen; der Stein ist aus dem Ring außenfpärehen, de steen is uit den ring gefprongen; aus dem Kloster außenfpärehen, uit het klooster gaan, loopen; ein außenfpärehener Mönch, een verloopen monnik.

Außenfpärehen, v. a. uirtfpuiten, uirtwerpen; die Kbhre fpricht das Wasser hoch aus, die huis werpt het water hoog, die fontein fpringt hoog.

Außenfpärehen, v. n. uirtfpraken, uirtfpruiten.

Außenfpärehing, m. een uirtfpruitfel.

Außenfpärehung, f. het uirtfpraken, uirtfpruiten.

Außenfpärehung, m. uirtfpraak; des Urteils, uirtfpraak, uirtwyzing van het vonnis.

Außenfpärehung, m. uirt-, buitenfprong.

Außenfpärehen, v. a. uirtfpoelen, fpoelen, uirtwafchen, uirtvloojen.

Außenfpärehen, n. Schwindgrube, riool, verlaat, vuilniszyp.

Außenfpärehung, f. uirtfpoeling, fpoeling.

Außenfpärehen, f. fpärehen, ausforfchen.

Außenfpärehen, m. uirtvorfcher, opfpeurder, ontdekker.

Außenfpärehen, v. a. uirtstoffeeren, opfchikken; zum Krieg außenfpärehen, tot den kryg toerufen, uirtrufen.

Außenfpärehung, f. opfchikking, toerufing, uirtfusting.

Außenfpärehen, v. a. uirtfampnen.

Außenfpärehen, m. het overgefchoorene, agterftal, overige, dat aan hoofd ftaat; tyd, bepaalde tyd, betaaling; buitenitap; morgen wird mein Außenfpärehen feyn, morgen zal myn tyd om wezen; den Außenfpärehen fordern, bes zahlen, dat aan hoofd ftaat, vorderen, betaalen.

Außenfpärehig, *adj.* agterftalig, ten agteren; die außenfpärehige Zinsen zahlen, de agterftalige huur, pagt betaalen.

Außenfpärehen, v. a. feine Tochter, zyne dogter ten huwelyk befteden, ze uirttrouwen, uirt-huwen, uirtbylyken; f. beftiften.

Außenfpärehen, v. a. uirtstofften.

Außenfpärehen, v. a. uirtgeeffelen; met geeffels ftaan.

Außenfpärehen, v. a. uirtfteeken, graveeren.

Außenfpärehen, m. uirtfteeker, graveerder.

Außenfpärehen, v. a. uirt-, afsteeken.

Außenfpärehen, v. n. uirtftaan, overftaan, doorftaan, overbrengen; die Felter außenfpärehen haben, ohne zu betommen, de pynbank uirtgeftaan, overftaan hebben, zonder te bekennen; noch Schulden haben, nog fchulden, uirtfchulden uirtftaan, uirtftaande, te goed hebben; daar noch veel fchulden uirtftaan vor jemand; außenfpärehen aus einem Amte, van een ampt afftaan, affftand doen; aus dem Dienfte; uirtfcheiden met dienen.

Außenfpärehung, f. het uirt-, doorftaan.

Außenfpärehen, v. n. af-, uirtklimmen; aus dem Schiffe fteigen, uit het fchip klimmen.

Außenfpärehung, f. het uirt-, afklimmen.

Außenfpärehen, m. Aufschub, uirtfel; Außenfpärehen begehren, uirtfel verzoeken.

Außenfpärehen, v. a. uirtstellen, uirtzonderen, bepalen.

Außenfpärehen, opstellen, te koop zetten.

Außenfpärehung, f. het te koop zetten, ftehlen; uirtzondering.

Außenfpärehung, f. uirtstelling; uirtfel, verfhuiving, opfchorting.

Außenfpärehen, v. n. uirtfterven; das Gefchlecht ist außenfpärehen, het geflacht is uirtgeftorven.

Außenfpärehen, f. uirtfterving, het uirtfterven.

Außenfpärehen, f. uirtzetting, pakje van een dogter, huwelykzift.

Außenfpärehen, v. a. uirtzetten eene dogter.

Außenfpärehen, v. a. tot den wortel toe uirtbaalen, ontwortelen.

Außenfpärehen, v. n. opftoppen, opproppen, opvullen, opftapelen.

Außenfpärehung, f. het vullen, opvullen, enz.

Außenfpärehen, v. a. uirtftoeren; einen aus der Verjammlung, aus der Gemeine, Kirche, jemand uit de vergadering, gemeente, kerk ftoeten, uirtwerpen, uirtbofjen, verbannen, hen den fchop geeven; mit den Füßen, uirtfampnen, met de voeten uirtftoeten.

Außenfpärehen, affchaffen; Butter außenfpärehen, boter maaken, karmen.

Außenfpärehung, f. uirtfooting, uirtwering; Außenfpärehung des Zorns, het uirtlaten in toorn.

Außenfpärehen, v. n. uirttrekken, uirtrekken; den Hals, den hals uirttrekken, uirttrekken; reikhalzen.

Außenfpärehung, f. het uirttrekken, uirtrekken.

Außenfpärehen, v. a. uirtftryken; item geestelen, doorgaan; die Kunfteln mit einem Bugeleifen,

Bilgeleisen, *de rimpels, ontfenbeden, vanden met een beet stryker uitstryken.*
Ausfiringung, *f. doorhaaling, het doorstryken.*
Ausstreifen, *v. n. gins en weer loopen, omlooien, zwerfen.*
Ausfiringung, *f. omdooling, omzwerwing.*
Ausstreuen, *v. a. uitstrooien; ein falsch Gerucht, Zeitung, Nährlein, een valsch gerucht, valsche tydingen uitstrooien, uit spreiden, onder 't volk uitzaaien; ausgestreute falsche Nährre, Spargament, uitgestrooijl valsch gerugt, uitstrooijl.*
Ausfiringung, *f. uitstrooijing.*
Ausstrohen, *f. strohen.*
Ausstudieren, *v. n. uitleeren, uitstudeeren, verzinnen, bedenken; die Sache ist wohl ausstudiert, de zaak is wel bestudeerd, verzonnen, uitgedagt; der ausstudiert hat, die zyne studien volbragt heeft.*
Aussuchen, *v. a. uitzoeken, doorzoeken.*
Ausucher, *m. uitzoeker, navorscher.*
Ausuchung, *f. het uit doorzoeken.*
Ausudeln, *v. a. uitslenteren, uitslobberen.*
Ausfühen, *v. a. verzoeten, zoet maaken.*
Ausführung, *f. het verzoeten, zoet maaken.*
Ausdräeln, *v. a. uitkraamen. f. täfeln.*
Austanzjen, *f. afdanzen.*
Austauschen, *v. a. ruilen, verruilen, verwisselen.*
Austern, *f. oester, oesters.*
Austerscher, *krämer, mann, m. oestervischer, verkooper, man.*
Austerschale, *muskel, f. oesterschulp, schelp.*
Austheilen, *v. a. uitdeelen, verdeelen, bedeele; Almosen, aalmoezen aan den armen uitreiken, uitdeelen; seine Zeit, Stunden; seinen Vorrath vorsichtiglich austheilen, zynen tyd, zyne uren; zyn voorraad voorzigtiglyk uitdeelen, bedeele, verdeelen.*
Austheiler, *m. uitdeeler, uitgeever.*
Austheilerin, *f. uitdeeltster, uitgeeffter.*
Austheilung, *f. uitdeeling, bedeeleing, uitgaave.*
Austhan, *v. a. uitdoen; sich, v. recip. uitgeeven.*
Austilgen, *v. a. uiddelgen, doordoen, doorhaalen.*
Austilger, *m. een uiddelger.*
Austilgung, *f. uiddelging, het uiddelgen.*
Austoben, *f. austrafen.*
Austrag, *m. beflissing opbrengen; inkomst; bis zu Austrag der Sache, tot dat de zaak besliff is; das Gut ist von geringem Austrag, Ertrag, dat goed brengt weinig, niet veel op.*
Austragen, *v. a. uitdraagen; Briefe, brieven uitdraagen, omdraagen; d. i. ontdekken, ofsendaren, uitdraagen, uitbrengen; das Gut trägt so viel aus oder ein, dat goed brengt zo veel op; alles zusammen trägt so viel aus, alles te samen bedraagt zo veel; einen austragen, jemand lasteren, op de tong doen ryden.*
Austräglich, *adj. voordeelig, nuttig, genoegzaam; ein austrägliches Dienst, een voordeelige dienst; austrägliches Kosten, genoegzaame, toereikende kosten.*
Austräuen, *v. n. uittreuen.*
Austreiben, *v. a. uitdryven, jaagen; böse Geister, f. bespweren.*
Austreiber, *m. een uitdryver.*

Austreibung, *f. uitdryving, uitdryvende kragt.*
Austreichen, *f. ausdreschen.*
Austreten, *v. n. uittreeden; seinen Speichel, brennende Pichtpugen, zyn speeksel, brandende, gloeiende kaarsnuitfels uittreeden, uittrappen; die Kinderstube austreten, een man worden, de kinderagtige lingen staaken; einem die Schuh austreten, in jemand's ampt treden; aus dem Kloster austreten, uit het klooster gaan, loopen.*
Austreten, *zig te buiten gaan.*
Austretung, *f. het uitgaan.*
Austreiben, *v. n. uitdruipen; f. auströpfeln.*
Austringen, *f. afdringen.*
Austrinken, *v. a. uitdrinken.*
Austritt, *m. uittreede, balkon; het overloopen.*
Austrocknen, *v. a. uitdroogen, droog maaken, worden.*
Austrocknung, *f. uitdrooijing, het droog maaken.*
Austrummeln, *austrummeln, v. a. uit omtrinnen, door trummelslag bekend maaken; it. bannen, uitwyzen.*
Austrummeln, *austrumpeten, v. a. uit trompetten, uitbazunen, door den trompettenklang bekend maaken; it. bannen, uitwyzen.*
Auströpfeln, *v. n. uitdruipen, druipelen, druppen, druppelen, lekken, zypen.*
Austrudeln, *f. afdrukken.*
Austrücklich, *f. ausdrücklich.*
Austrummeln, *f. austrummeln.*
Austunden, *v. a. uitzoppen, doopen.*
Ausüben, *v. a. uitoefenen, oefenen; die Wissenschaften, de wetenschappen ophouwen, opneeken.*
Ausübung, *f. oefening, uitoefening, praktijk.*
Auswachs, *m. uitwas.*
Auswachsen, *v. n. uitwassen, uitgroejen.*
Auswachsung, *f. f. Auswachs.*
Auswägen, *v. a. uitweegen, verkoopen met het pond.*
Auswählen, *f. auswählen.*
Auswähren, *v. n. uithouden, doorstaan.*
Auswandern, *v. n. uitgaan, doorgaan.*
Auswannen, *v. a. uitwannen.*
Auswarten, *v. a. wagten, afwagten; seine Zeit auswarten, zyn tyd afwagten.*
Auswärtig, *f. auswärtig.*
Auswärts, *f. auswärts.*
Auswaschen, *v. a. uitwassen, uitspoelen.*
Auswaschung, *f. het uitwassen.*
Auswässern, *v. a. verwateren, in versch water leggen.*
Ausweben, *v. a. afweeven.*
Auswechseln, *v. a. uitwisselen, verwisselen.*
Auswechsler, *m. wisselaar; der Kinder, een die een kind verruilt, een gewaand kind stelt in de plaats van het regte.*
Auswechslerin, *f. eene vrouw, die een vreemd kind in plaats van het regte stelt.*
Auswechslung, *f. verwisseling, verruiling.*
Auswehen, *v. a. uitwaaien, uitblaazen.*
Auswehlen, *auswählen, v. a. uitzoeken, kiezen, verkiezen.*
Ausweichen, *v. n. uitwyken, ontwyken; aus dem Wege gehen, auf die Seite weichen, op zyle gaan, omgaan, uit den weg wyken; sich abenturen, bankrott spielen, uitwyken, ter stad, ten lande uitwyken, agter uit vaaren.*
Ausweiden, *v. a. ontweien, ontweiden, 't in*

gewand uitbaalen; ein Wild, einen Fisch, een wilt ontweien, een visch grommen.
Ausweiden, *abweiden, afweiden.*
Ausweinen, *v. n. uitweenen, schreyen, kryn; seine Augen, zyne oogen uitweenen, schreyen, uitgewend, uitgekreeten hebben.*
Ausweis, *m. Ausweisung, f. uitwyzing, uitspraak; nach Ausweis der Gesetze, naar de uitspraak der wetten.*
Ausweisen, *v. n. uitwyzen; einen zur Stadt, zum Lande aus-, oder hinaus weisen, jemand ter stad, ten lande uitwyzen, bannen.*
Ausweisung, *f. Ausweis.*
Ausweisen, *v. a. witten, met kalk overstryken.*
Ausweiten, *v. a. verwyden, wyder maaken.*
Auswelben, *auswölben, v. a. overwelven, overwulven, met een overwulst of gewelf overdekken.*
Auswendig, *adv. f. Adv. uitwendig, uiterlyk; das Auswendige, het uitwendige, het buitenste; etwas lernen, können, auffagen, van buiten iets leeren, können, opzegen.*
Auswendiger, *m. een vreemdeling, buitenman.*
Auswerden, *v. n. eindigen, een eind hebben.*
Auswerfen, *hinauswerfen, = ausschmeißen, v. a. uitwerpen, -snyten, -goojen; die Netze, de netten uitwerpen, uitzetten; viel Guth, veel goed opspoelen, opwerpen, afschuimen; das Innage, Schlechte, uitwerpen, uitraapen, uitschieten; Samen, zaad strooien, zaaien; ein gewisses Jahrgeld auswerfen, een zeker jaargeld vaststellen, bepalen.*
Auswerfung, *m. een verwerping, die verasmaad word.*
Auswerfung, *f. het uitwerpen, uitgoojen, opspoelen, uitstrooijing, zaaien, over boord werpen.*
Auswertig, *auswärtig, adj. vremd, buitenlandfch, een vreemdeling, een buitenman, vremde.*
Auswärts, *adv. f. auswärts.*
Auswehen, *v. a. uitslypen, uitwetten.*
Auswickeln, *v. a. ontvouwen, ontwarren.*
Auswicklung, *f. het ontrollen, ontwinden, ontkenooping, ontzwaagteling.*
Auswiegen, *v. a. f. auswägen.*
Auswinden, *v. a. uitwringen, 't water uit het gewasschen, een nitgespoeld linnen.*
Auswinder, *m. Betrüger, een bedrieger, spitsboef, beschyter.*
Auswintern, *v. a. uitwinteren, den winter door, over houden, bewaaren.*
Auswintern, *sich, v. recip. zig tot de koude gewinnen, hard maaken.*
Auswinterung, *f. uitwintering.*
Auswirken, *v. a. uitwerken, bewerken.*
Auswirker, *m. uitwerker, bewerker.*
Auswischen, *v. a. uitwischen, uitdweilen, wischen, uitveegen; it. ontvlieden.*
Auswischung, *f. het uitwischen, uitveegen.*
Auswittern, *v. a. verlugten, den reuk hebben, in den neus krygen; ein Gemach auswittern, een vertrek, kamer de lugten zetten; der Hund hat das Wild aufgewittert, de hond heeft den reuk van het wild; etwas auswittern, een geheim ontdekken, 'er den snuif van krygen; 'er agter komen.*
Auswölben, *f. ausweiben.*
Auswölben, *v. n. balder maaken.*
Auswühlen, *v. a. omwroeten.*
Auswürfen, *f. auswirken.*

Auswurf, *m.* uitworpeling, uitwerpsel, uitschot, prulgoed, *steete waar.*
Auswürfen, *adj.* dat uitgefchooten, verworpen, weggeworpen wordt.
Auswürzeln, *f.* entwurzeln.
Auswüten, *v. n.* uitwoeden, -raazen, -malen; *zyne woede belaaeren.*
Ausjahlen, *v. a.* voldoen, beraalen, uittellen.
Ausjabler, *m.* uitteller, beraaler.
Ausjahlung, *f.* voldoening, beraaling.
Ausjapfen, *v. a.* uittappen, aftappen, *in het klein toppen, verkoopen.*
Ausjehenden, *v. n.* vertienden.
Ausjichten, *v. a.* rekenen, optellen.
Ausjehren, *v. a.* uitteeren, quynen, verquynen, uitdroogen, uitmergelen, *van hartseer vergaan.*
Ausjehring, *f.* uitteering, teering.
Auszeichnen, *v. a.* uitrekenen, tekenen.
Ausziehen, *v. a.* uittrekken, uithaalen; *einen Zahn, een' tand trekken, uittrekken; den Degen, zyn degen, rapier trekken, uittrekken, van leer trekken; seine Kleider, Schuhe, Strümpfe, zyne kleederen, schoenen, kussen uittrekken, uidoen; einen ausziehen, f. pländern; aus einem Lande, uittrekken uit een land; aus einer Wohnung in eine andere, uittrekken uit een huurbuis in een ander; verhuizen, in een ander huis gaan wonen; einem ausziehen, d. i. seinen Haustrath in die neue Wohnung bringen helsen, jemand, die verhuist, zyn goed helpen overbrengen, overdraagen.*
Ausziehung, *f.* f. Auszug.
Auszuhlen, *v. a.* bepaalen, paalen stellen.
Auszuhren, *v. a.* verhuieren, opschikken.
Auszuhierung, *f.* verhuiering, zwier, opschik.
Auszuhmern, *v. a.* vierkant bakken, *in den baak schaaiven.*
Auszuhischen, *v. a.* uitjouwen, uitlaghen, begekken.
Auszuhcken, *v. a.* den Degen, den degen trekken.
Auszug, *m.* uittrogt; extract, uittrekfel; *monatliche Auszüge von neuen Büchern, maandelijche uittreksels van nieuwe boeken.*
Auszug, *m.* keuze, affchrift; **Auszug**, **Ausschlag** in der Waage, *uitslag van de waag; Auszug aus einem Hause, vertrek, verhuizing uit een huis.*
Auszupfen, *v. a.* uithaalen, uittrekken, uittrekken; *den Bart auszupfen, den baard uittrekken.*
Authentisch, *adj.* oorspronglyk, authentiek.
Auteristren, *v. a.* wetrigen, magt, gezag verleenen.
Auw, *auwehe!* f. au!
Auwe, *f.* Aue.
Auwe, *f.* Insel, een eyland.
Aur, **Achs**, *f.* am Rade, eene as, eene wagenas.
Axt, *f.* eene ax, byl.
Arthalm, **Arthelm**, *m.* steel van eene ax, byl.
Aertlein, *n.* eene kleine ax, eene kleine byl, bylje.
Aomer, *f.* Eimer.
Ai, **Ayel**, *f.* Ayel.

Baack, *m.* baak.
Baacken (Merckmaale gefährlischer Denter im Meere) *setzen*, baaken zetten, baakenen.
Baacktonne, *f.* Sectonne, baackton, zee-tonne.
Baacktonnenmeister, *m.* baacktonnenmeester, baackmeester.
Baar, **Baare**, *f.* eene baar, doodbaar.
Baar, *adj.* gereed; *mit baarem Gelde zahlen*, gereed, geteld geld; *met gereed geld, gereede penningen, kontant betaalen.*
Baarschaft, *f.* baar, gereed geld, dat een koopman enz. in kassa heeft, gereede penningen.
Baas, *f.* nig, vaders, moeders zufter.
Babeln, *v. n.* babbelen, labbekakken.
Babeler, *m.* een babbelaar.
Babelerinn, *f.* eene babbelaarster, labbekakster.
Babelhaft, *adj.* babbelagrig, praatziek.
Babelmaultchen, *n.* een babbel-praatmondje.
Bacchant, *m.* een Bacchant, een dronkaart, wynzuiper.
Bacchus, *m.* Bacchus, *God des wyns by de Heidenen.*
Bacchusbruder, *m.* een zuiper, dronkaart, nachals.
Bacchusfeest, *n.* het Bacchusfeest.
Bach, *m.* beek, waterbeek.
Bach, *f.* een wilde zeug.
Bachen, *f.* bakken.
Bachfisch, *m.* Bachforen, *m.* Bachforelle, *f.* riviervooren, -vifch.
Bachkrebs, *m.* rivierkreeft.
Bachlein, *n.* een beekje.
Bachnas, *adj.* vogtig, doornat.
Bachrinne, *f.* gragt, waterleiding, foor, watering.
Bachstiel, *f.* wipstaart, quikstaart, quispelstaart.
Bachusfeest, *f.* Bacchusfeest.
Bachusstab, *m.* bacchusstaf, *met wyngaardranken omvloten, die op het bacchusfeest der oude heidenen gebragen wierden.*
Bachwasser, *n.* rivierwater.
Bachweide, *f.* waterwillig. (boom.)
Bac, *n.* her voorkasteel, de bak, voorplegt.
Bac, *n.* kaapitander; dryfton, boey.
Bachbord, *n.* f. Bachbord.
Back, *f.* f. Backen.
Backel, *m.* een stok, staf.
Backen, *v. n.* bakken; *in den oven; in der Pfanne, bakken, fruiten in de pan; Brod, so im Backen, it. Siegel, Hfen, und Erdengeschir, so im Brennen nicht gerathen, misbakken; misbakke steenen, potten, en ardewerk; misbak.*
Backen, *m.* kaaken, wangen, koonen, kinnebakken.
Backengrübchen, *n.* *putje in de koon, by zonnigen, wanneer ze laghen.*
Backenrecht, **Bäckergeißel**, *m.* bakkersknegt.
Backenkie, *n.* Knieholz, knies, knieshout.
Backenschnaller, *m.* de klank van opgeblaaene kaaken.
Backenreich, *m.* bakkenflag, muifchel, kaakflag, koonflag, kinnebakflag.
Backensdhne, *m. pl.* bak- of maaltanden; kiezen, hoekranden, agterranden.
Bäckerbrod, *n.* bakkersbrood.

Bäckeren, *f. f.* Backhaus.
Bäckergeißel, *f.* Bäckerknegt.
Bäckerhandwerk, *n.* bakkerswerk, -ambage.
Bäckerzunft, *f.* bakkersgild.
Bachfisch, *m.* gebakke vifch.
Backhaus, *n.* Backstube, *f.* bakkerye, bakhuis.
Backicht, *m.* bullebak.
Backkunst, *f.* de kunst van te bakken.
Backmulse, *f.* f. Backtrog.
Backofelein, *n.* een bakoventje.
Backofen, *m.* bakoven.
Backofenscharr, **Backschäufel**, *f.* rakelstok, koolkrabber, gloeyzer.
Backstein, *m.* bak- gebakke steen.
Backstube, *f.* f. Backhaus.
Backtrog, *m.* bakkertrog, kneedtrog.
Backwerk, *n.* het bakken, bakkerswerk.
Backzeug, *n.* bakkersgereedschap.
Baculometrie, *f.* het meeten van de boogte met enkele stokken, de sweetenschap daarvan.
Bad, *n.* bad; warmee, warm bad, of badwater, gezondbad; *ausgießen müssen, het gelag betaalen moeten.*
Bademagd, *f.* Badeweib, *n.* badmeid, badwyf.
Baden, *v. a.* baaden, baden; *sich, v. n.* zig baden.
Bader, *m.* badstoofohouder; *einer der sich badet, baader, die zig baadt.*
Baderinn, *f.* eene vrouw, die zig baadt, eene baadster.
Badstec, *f.* Badstürze.
Badgast, *m.* f. Bader.
Badgeld, *n.* geld, dat in de badstoof, voor het gebruik daarvan, gegeven wordt; baadgeld.
Badheind, *f.* bey Badstürze.
Badhut, *m.* wats, die in, by het baaden opgezet wordt.
Badkessel, *m.* plaats in de badstooven, daarmed men zig in lauw water baadt.
Badkleid, *n.* f. Badstürze.
Badknegt, *m.* een knegt in, by de badstoof.
Badkopf, *m.* een kop, of bus, om mede te kopen.
Badkübel, *f.* eene baadkuip.
Badmagd, *f.* Bademagd.
Badnas, *adj.* doornat.
Badofen, *m.* een dampbad.
Badort, *m.* badplaats, plaats, daarmed men zig baadt.
Badstürze, *f.* Badheinde, **Badtuch**, *n.* badschort, badvoorschoot, badheind, baddoek.
Badschwamm, *m.* spons.
Badstein, *m.* puim- dryfsteen.
Badstube, *f.* badstoof.
Badstübchen, *n.* een badstoofje.
Badtuch, *n.* f. bey Badstürze.
Badwaine, *f.* badkuip.
Badwasser, *n.* badwater.
Badweib, *n.* f. Bademagd.
Badzeug, *n.* alles, wat noodig is by het baaden.
Bäzuber, *m.* f. Badwaine.
Bäzzen, *v. n.* blaffen; *bäzzen wie ein Hund, blaffen als een hond.*
Bähen, *v. a.* erwärmen, stooven, verwarmen eene wonde, een verkoud lid.
Bähschnitte, *f.* geroofte sneebrood, gerooff sneelje brood.
Bähung, *f.* stooving.
Bagage, *n.* bagagie.

Bagagewagen, *m.* een bagagiewagen.
 Bagatell, *m.* een bagatel, wisselwaarde, *eene geringe zaak, van weinig aanteleming.*
 Bahn, Ban, *f.* baan, weg; *die Bahn brechen, maken, de baan, den weg maaken; het y breeken; etwas auf die Bahn bringen, iets op de baan brengen, voordraagen, voorstellen.*
 Bahnen, *v. a.* den Weg, den weg baanen, effenen, slegten.
 Bahr, *f.* Bier.
 Bohr, *f.* Daar, Tragbahr, draagbaar, barrie; Todtenbahre, doodbaar, lykbaar.
 Bahrmutter, *f.* Barmutter.
 Bahrrecht, *n.* begraafrecht, -geld.
 Bahrwagen, *m.* lykwagen, lykkoets.
 Baiche, Bäche, Beuche, *f.* loog, loogwater.
 Baichen, bänden, beuchen, *v. a.* in loogwater zetten, broejen.
 Baichfah, *n.* loogkuip.
 Bajonet, *n.* eene bajonet.
 Bais, Weis, *f.* vogeljagt.
 Bais, het byten, *f.* beisen.
 Baisgen, *v. n.* op de vogeljagt gaan.
 Baisgen, *f.* beisen.
 Baitier, *m. u. f. w. f.* Barbierer, *u. f. w.*
 Baldiergeschell, *m.* een barbiers-, chirurgynskaegt.
 Baldierjunge, *m.* een barbiersjonge.
 Baldierkunst, *f.* barbierekunde.
 Baldiermesser, *m.* scheermes.
 Baldierstube, Baldiertuch, *f.* Barbier.
 Baldierung, *f.* het baard scheeren.
 Baldierzeug, *n.* barbiers, chirurgyns gereedschap.
 Balck, *f.* Balfe.
 Balck, balk, *f.* Kuttelstisch.
 Bald, *adv.* haast, haastelyk, metter haast.
 Balder, *f.* Armbruff.
 Balg, *m.* balg; buik; *die Balge auf einer Orgel treten, een orgel blaazen; f.* Hülse, Schaal.
 Balg, twist, krakeel.
 Balgen, *v. n.* vegten, zig smyten, in een tweegerigt.
 Balger, *m.* vegter, smyter.
 Balieren, *f.* vegterey.
 Balke, *m.* balk.
 Ball, *m.* bal; spieren, schlagen, kaatzen, kaatsbal.
 Ball, een baal; *f.* Ballen; ein Ballen Papier, een baal papier; ein Ballen Leder, een baal leër.
 Ballast, *f.* Ballast.
 Ballchen, *n.* een ballerje, een baaltje.
 Ballhaus, item Ballspiel, *n.* kaatsbaan.
 Ballmeister, *m.* kaatsmeester.
 Ballast, *m.* ballast.
 Ballasten, *v. a.* ein Schiff, ballasten, ballast schieten, met ballast laden.
 Ballastschiff, *m.* een ballastschip.
 Ballen sich, *v. rec.* tot een bal, of ballerje worden; *die Ballen an Fingern, de tippen van de vingers; der Buchdrucker, drukkersballen.*
 Ballen, *m.* baal; Waffer, peper; binden, baalmaaken, baalbinden.
 Ballenbinder, *m.* pakker, baalmaaker, of binder.
 Ballenbinderstohn, *m.* pakloon.
 Ballenbindersticht, *n.* paktkok.

Ballenklinge, Papier, *f.* fleur, sehermedegen, stompe stootdegen.
 Ballentuch, *n.* pakdoek.
 Ballenwaar, *f.* een paak waaren, pak goed.
 Ballen, *f.* baljouschap, drofsaardschap.
 Balliren, *f.* poliren.
 Ballirer, *f.* Polirer.
 Ballen, *m.* een leere bal vol wind, wind-, voerbal; den Ballen schlagen, met den windbal spelen.
 Ballonnenmacher, *m.* een windbalmaaker.
 Ballspiel, *n.* het speelen met den baal; item kaatsbaan, *f.* Ballhaus.
 Balsam, *m.* balsam.
 Balsambüchse, *f.* Balsambüchlein, *n.* een ruik-, balzendoosje.
 Balsamiren, *v. a.* balsemen, inbalsemen, met balsam sryken, smeeren, zalven.
 Balsamirung, *f.* het balsemen.
 Balsamisch, *adj.* balzemagtig.
 Balsamöl, *n.* balzemoly.
 Bals, Bals, *f.* word gezegd van den tyd, wanneer de knorbaanen &c. ritzig zyn.
 Balsen, Balsen, *v. n.* ritzig zyn, van de knorbaanen, &c.
 Bammeln, baummeln, boummeln, *v. n.* hangen te sportelen.
 Bammen, *v. n.* drebnen, dreunen, weerklank geeven.
 Ban, *f.* Bahn.
 Banck, *f.* Bank.
 Bankerott, *u. f. w. f.* Bankrott, *u. f. w.*
 Bankstein, *n.* een bankje.
 Bankogeld, *n.* bankgeld.
 Bankoverth, *m.* waarde, prys van de bank.
 Banker, *n.* banker.
 Banketiren, *v. n.* galkereeren, stempen en smullen, banketeeren.
 Banketirer, *m.* een smuller, stemper.
 Banketirung, *f.* het smullen; galkereeren.
 Bankier, Bankierer, *m.* een bankier, bankhouder.
 Bankrott, *u. f. w. f.* Bankrott.
 Band, *n.* band; zu einer Wunde, zu einem Weinbruche, hand, windzel, zwaytel tot eene wonde, een beenbrenk te verbinden; Bruchband, band, breakbank; Borte, lint, boordzel; Bande, Jessel, band, banden, boej, boeijen, kluisler; einen in Banden legen, schlagen, jemand aan den hand leggen, aanbinden, aanleggen, kluisleven, boejen; Bindweide, teen; *f.* Weide; Bänder an einer Thür, Kiste, Laden, bangzel, bengzel van eene deur, kist, luik; eines Buches, ein franzijscher, engelscher kalbergementener, een frantsche, engelsche, hoorne band.
 Bändel, *f.* Bindel.
 Bandelier, *m.* bandelier, bandolier.
 Bandgeschenk, *n.* bruidstoesint, de bruidslivrey, die de gasten draagen.
 Bändig, *adj.* tam, mak, bedwingbaar.
 Bändiggen, *v. a.* jemand in den band houden, temmen, tuztigen, muilbanden, -korten.
 Bändiger, *m.* temmer.
 Bändigerin, *f.* temster.
 Bändigung, *f.* het temmen, enz.
 Bandit, *m.* bandit, straatroover; gebannene.
 Bandlein, *n.* een bandje, lintje.
 Bandmesser, *m. f.* Windmesser.
 Bandnagel, *m.* voegnagel, haak, kraam, houwvast, klamp.

Bandschleife, *f.* fontangie, kapsel met breed lint van lien naam.
 Bandsuck, *n.* lünse, lunts, wagenlunts.
 Bandweiden, *u.* bindwillig.
 Bandwert, *n.* uitgesneeden werk.
 Baner, *f.* Banier.
 Banerherr, *m.* een baanderbeer, kerklyk vaandraager, baniervoerder, banierdraager, zaanjonker, vaanbeer.
 Bang, *adj.* bang, beangst, bevreesd, be-naauwd.
 Bangigkeit, *f.* bangheid, bevreesdheid.
 Banier, *f.* Banier, vaan, banier.
 Banierherr, *f.* Banerherr.
 Bank, *f.* bank; eine Sache auf die lange Bank schieben, eene zaak afschuiven, slepende houden; durch die Bank eine Waare kaufen, verkaufen, vertauschen, rompslomp een goed koopen, verkoopen, vervuilen; Sandbank, bank, zandbank, ondiepte, droogte; Wechselbank, bank, wisselbank.
 Bankrott, *m.* bankrot; spielen, bankrottiren, bankrot speelen, bankbreken, fullceven, agter uitvaaren of zeilen.
 Bankrottirer, *m.* bankrotspeelder, bankbreker, bankrottier.
 Bankert, *f.* Bankart.
 Bann, *m.* Kirchenbann, ban, kerkban; einen in Bann thun, jemand in den ban doen, bannen.
 Bann, Gerichtsbann, ban, regtsgebied, grenscheiding; Wildbann, het jagtregt, regt van te jaagen.
 Bannen, *v. a.* bannen, uitbannen, balling maaken; bannen, d. i. austreiden den Zuesel, den duivel bannen, bezweeren, uitzryven; er wird den Zuesel nicht bannen, by zal geene groote zaaken uitvoeren.
 Bannjiren, *f.* bannen.
 Bannjirung, *f.* het bannen, uitbannen.
 Bannosen, *m.* een dwangoven, daar jemand moet bakken.
 Bannrichter, *m.* banregter, crimineele regter.
 Bannstrahl, *m.* geesteliker, geestelyke, kerkeleyke ban, banstiksem.
 Bannwald, *m.* bosch, waarin verboden is, te hakken, bouwen.
 Bannwart, *f. m.* landsopziender.
 Banse, *f.* Banse, schuur, koornschuur.
 Bansen, *v. a.* schuuren, in de schuur haalen.
 Bantsch, *f.* Bantsch, buik, pens.
 Bantschen, *v. a.* gulzig eeten, schransen; it slaan; vervalschen; du sollst gebantscht werden, gy zult slagen krygen; den Wein bantschen, den wyn vervalschen. it. *f.* wühlen.
 Bapp, boppen, *f.* papp, pappen.
 Bar, bar Geld, *f.* baar.
 Bar, *adj.* blof, naakt, schraal, bloot; mit barem Haupt und Füßen, met het bloote hoofd en voeten.
 Bar, *f.* dorheid, schraalte, naaktheid.
 Bar, baar, draagbaar; *f.* Wahr.
 Bar, *m.* beer.
 Baracke, *f.* barak, soldatshuisje of hut.
 Barakan, *n.* grob Kamelot, borkaan; ein barakaner Mantel, een borkaane mantel.
 Barb, *f.* Barbe.
 Barbar, *m.* een barbaar, een wreel mensch.
 Barbara, Barbe, Barber, *f.* Barber, Barbara, een vrouwenaam.

Barbaren, *f.* barbaarye, wildernis, barbaarsheid.
Barbarisch, *adj.* *adv.* barbaarsch, wreed, streng; barbarische Wölfer, Sitten, onbeschaafde volken, zedens; barbarischer Welse, op eene wreede, ontmenschte, barbaarsche wyze.
Barbe, *f.* barbeel, barm.
Barbe, **Barber**, *f.* Barbara.
Barber, *m.* een paard uit Barbarye.
Barbier, *m.* *f.* Barbierer.
Barbierbecken, *n.* een scheerbekken.
Barbieren, *v. a.* baardscheeren.
Barbierer, *m.* barbier, baardscheerder.
Barbiersstube, *f.* scheerwinkel.
Barbiersstuch, *n.* scheerdoek.
Barbet, *m.* bombazyn.
Barbetweber, *m.* een bombazynwever.
Barbe, *f.* Barke.
Barcke, *f.* een bark, klein schip.
Barckholzer, *n. pl.* berkhouten, gordels.
Barren, *m.* een krip.
Barrendeck, *f.* een deekzel van een beerenhuid, -vel.
Barrenführer, *m.* eene star van de eerste grootte, die aan den staart van den grooten beer staat; *f.* auch Barrenleiter.
Barrengehirnte, *n.* de grote en kleine beer.
Barrenhaut, *f.* beerenhuid, -vel; auf der Barrenhaut liegen, *luy*, traag zyn; die Haut verkaufen, ehe der Bar gefangen, victorie zingen, voor de overwinning behaald te hebben; te vroeg blyd zyn.
Barrenhäuter, *m.* beerenhoeder, *luy*, traag, vaalig mensch, bloodaart, schyetebroek.
Barrenhäuteren, *f.* lafhartigheid, blooheid.
Barrenhäuterisch, *adj.* lafhartig, bloo.
Barrenhüterzug, *m.* mezelaan, half wolle en linnestof.
Barrenhüter, *m.* *f.* Barrenführer.
Barrenjagd, *f.* beerenjagt.
Barrenklauf, *m.* beerenklaanw.
Barrenleiter, *m.* Barrenführer, een beerenleider, landlooper.
Barrenschmalz, *n.* beerenvet.
Barrenstoss, *m.* stoot onder de kin; einem einen Barrenstoss geben, jemand een poets speelen, verdriet veroorzaaken.
Barrentanz, *m.* beerendans.
Barrentas, *f.* de poot van een beer.
Barrenwurz, *m.* *f.* Barrenklauf.
Barret, *n.* muts, bonnet, hoed van een kardinal, enz.
Barfuß, *adj.* barvoets, barrevoets, blootsvoets, ongeschoeid, ontschoeid, zonder eenig schoeisel; barfuß gehen, barvoets gaan, loopen.
Barfüßer, *m.* barvoeter, barrevoeter.
Barfüßermönch, *m.* barvoetermonnik.
Barfüßig, *adj.* *f.* barfuß.
Barq, *m.* een gelt varken, gelubt varken.
Barhaupt, *m.* een, die bloodschoof gaat.
Barhüptig, *adj.* naakt, kaal van hoofd.
Barillecht, *m.* Barillen, *n.* een Abrikoos.
Barillenbaum, *m.* een Abrikoosboom.
Barin, *f.* eene beerin.
Barmerzig, *adj.* barmhartig, ontfermend, mededogend, goedertieren, medelydend; elendig, slegt.
Barmerziglich, *adv.* barmhartiglyk.
Barmerzigheit, *f.* barmhartigheid, ontferming, medelyden.

Barmitter, *f.* de baarmoeder, lyfmoeder.
Barn, *m.* bak, kreb, daar de paarden in een stal uit eten.
Barndeifer, *m.* een krebhenbyter, een paard, dat aan de kreb kluuwt.
Baron, *m.* een Baron, Vryheer.
Baronat, *f.* Baronny.
Barracan, *n.* barrakan, stof, van bokkehair, enz. geweeven.
Barsch, *adj.* trogig, stark, bars, sterk, forsch; ein barscher Mann, een sterk, forsch man; barscher Kasse, sterke kaas.
Barschaft, *f.* Barschaft.
Barsten, *f.* bersten.
Bart, *m.* baard; kurz und dickhaartiger, stoppelbaard, borstelbaard.
Bart, *m.* am Schlüssel, de baard van een stentel.
Bartbecken, *n.* een scheerbekken.
Bartbürste, *f.* een hairborstel.
Barte, *f.* byl, *f.* Weil, hake.
Bartel, *m.* Bart, Bartholomeus.
Barten, *v. n.* een baarl krygen.
Bartbaar, *n.* het hair aan den baard.
Barthans, *n.* een grylaart, oude paay.
Barthelomäus, *f.* Bartel.
Bartig, *adj.* baardig, gebaard.
Bartscheer, **Bartscheere**, *f.* eene schar, om den baard te knippen.
Bartscheerer, *m.* baardscheerder, barbier.
Bartseife, *f.* savonnet, gezuiverde zeepbal.
Basament, *n.* een lung, smal lint, of snoer van wolle, zeide, enz.
Base, *f.* nig, nigre, broeder- of zusterslogter.
Basel, *n.* Bazyl, stad en Kanton in Zwitserland.
Baseler, *m.* een uit, van Bazyl.
Basellisch, *adj.* dat tot Bazyl behoort.
Basillisk, *m.* bazilisk.
Bas, *m.* bas, basstemme.
Bas, *bet.* (ein altes Wort,) es kömmt mir zu Bas, het komt my te pas; is my nut.
Basstode, *f.* eene basfluit.
Basneige, *f.* basveel, knieveel.
Basst, *m.* een, die den bas speelt, of zingt.
Basstpeis, *f.* *f.* Basstode.
Basstposaune, *f.* schuiftrumpet, trompet, die in malkander schuift, en uit malkander genomen wordt.
Basst, *m.* basst, binnebasst, -schorsse, spint, van een boom, schors.
Basst, *f.* Bestand.
Basstzell, *n.* basstzell.
Basstart, *m.* basstaard, bassterd, basstert; ein Basstart, een basstardkind, een onegt, onwettig kind; een ongeteling; -hund, -vogel, basstardhond, -vogel.
Bassten, *adj.* van basst.
Bassten, *f.* bulwerk.
Basstian, *m.* Basstiaan, Sebastiaan.
Basstion, *m.* het bulwerk.
Bassten, *f.* beten.
Bataille, *f.* bataille, slag, slagorde.
Bataillon, *n.* een bataillon, krygsbende.
Batavien, *n.* Batavie, op het eyland Java.
Bate, *m.* Bathe, een peet, gevader.
Batist, *m.* batist, kamerdoek.
Batistweber, *m.* een batist-, kamerdoekwever.
Batteric, *f.* eene battery.
Bas, **Wagen**, *m.* een dubbeltje, omtrent twee stuivers hoogdnitsch geld; of drie fransche stuivers.

Bdte, **Bese**, *f.* teef.
Bakenichmelzer, *m.* een doorbrenger, verkwifter.
Baig, *adj.* vermetel, hoogmoedig, grootfch; sich baig machen, weerstreezen, zig verzetten.
Baiglein, *n.* een teefje.
Baigner, *m.* een stuk gelds in Duitschland van 2 ligte stuivers; Zweybdäner, Dreybdäner, een stuk van 4, 6 stuivers.
Bau, *m.* bouw, gebouw, timmer, timmerarie; akkerbouw.
Bauamt, *n.* opzigt over de gebouwen.
Bauart, *f.* bouwwyze, bouworde; die jonische, dorische ic. Bauart, de jonische, dorische bouwwoorde.
Bauaufseher, *m.* opziener over de gebouwen.
Bauch, *m.* buik; eines Viehes, pens, penszak; eines Schiffes, buik, 't hul, 't ruim van een schip.
Bauchblähung, *f.* opzwellung van den buik.
Bauchblähig, *adj.* herschblähig, aamborftig; ein bauchblähiges Pferd, een aamborftig, engborftig, kortalenig paard, dat benaauwd van borst is.
Bauchdiener, *m.* buikdienaar, schuimlooper.
Bauche, **Bäuchen**, *f.* Baiche, Väiden.
Bauchfuß, *m.* buikloop, doorloop, loslyvigheid.
Bauchflüßig, *adj.* loslyvig.
Bauchrimmen, *n.* *f.* Bauchwehe.
Bauchgurt, *f.* buikriem, -gordel.
Bauchig, *adj.* buikig, met een buik; ein großdickbauchiger Mann, een man met een grooten, dikken buik.
Bauchlein, *n.* een buikje, kleine buik.
Bauchnaht, *f.* buiknaad, wanneer de buik gewoond, en weer toegenaaid wordt.
Bauchstiechig, *adj.* die den buikloop heeft.
Bauchstück, *n.* knies, knieshout.
Bauchvoll, *adj.* buik vol; seinen Bauch voll fressen, zynen buik vol eten.
Bauchwehe, *f.* buikpyn, -wee.
Bauchwind, *m.* wind, winderigheid; mit Bauchwinden gequält seyn, met winden gekweeld zyn; diese Speise verursacht Bauchwinde, deze spys verwekt winden; deze spys is winderig.
Bauchwurm, *m.* buikwurm.
Bauchzwang, *m.* hardlyvigheid, verstopping.
Bauen, *v. a.* bouwen, opbouwen, timmeren; anders, vernieuwen, vertimmeren, veranderen.
Bauersegl, *m.* lomper, plomper.
Bauerichast, *f.* dorps geregtigheid.
Baufällig, *adj.* bouwvallig.
Baufälligkeit, *f.* bouwvalligheid.
Baufeld, **Bauland**, *n.* bouwveld, bouwland.
Baufreyn, *f.* dienstbaarheid, ter ouderkonding van een gebouw.
Bauherr, *m.* bouwheer, bouwmeester.
Bauhof, *m.* bouwhof.
Bauhols, *n.* bouwhout, timmerhout.
Bauböcklein, *n.* een ribbetje, balkje.
Baufosten, *f. pl.* de bouwkosten.
Baufunft, *f.* bouwkonst.
Bauland, *f.* Baufeld.
Baulente, *m. pl.* bouwlieden.
Baulich, *adj.* ein Haus in baulichem Wesen erhalten, een huis in een goeden staat houden.
Baumaterialien, *f.* bouwstoffen.

Baumeister,

Baummeister, *m.* bouwmeester, timmerbaas, fabryk.
Baummeisterei, *f.* bouwkunde, fabrykmeesterfchap, bouwmeesterfchap.
Bauordnung, *f.* bouworden, -order, of -wyze.
Bauschreiber, *m.* een afschryver der gebouwen, en het geen verder daartoe behoort.
Bauwesen, *n.* bouwkunst, het bouwen, en al wat daartoe behoort.
Bouzeug, *n.* timmergereetschap, -werktuig, timmertuig.
Bauer, *m.* een bouwer, die bouwt.
Bauer, *m.* boer, landbouwer, akkerman, landman.
Bäuerin, *f.* eene boerin, boerenwyf, dorp-, landwyf, landvrouw.
Bäuerisch, *adj.* boersch, boeragtig, kinkel-agtig, onbeschoft, plomp, lomp.
Bäuerlein, *n.* een boertje, een geringe, arme werkmán by de boeren.
Bauersmann, *m.* boer, bouwman, landman, huisman, dorpman; **Bauer**, *d. i.* Bauereisegel, grober Bauerknoll, kinkel, een grove kinkel, lompaart.
Bauerarbeit, *f.* boerewerk.
Bauerfrau, *f.* Bäuerin.
Bauerhof, *m.* hofsteede, landhoeve.
Bauchhund, *m.* boerenhond.
Bauermagd, *f.* boeremaid.
Bauerzeug, *n.* boertuig, boeregereetschap.
Bauerzucht, *f.* boerentuig, *f.* weiter nach Bauer.
Baum, *n.* boom; Schlagbaum, Weberbaum, Schifferbaum, *s. an seinem Orte.*
Baumbäcker, *m.* een specht.
Baumbäuer, *m.* een boomfnoejer, -scheerder.
Bäumchen, *n.* een jong boomtje, spruit.
Baumeln, *f.* bammeln.
Bäumen, *sich, v. recip.* stygeren; das Pferd bäumt sich, het paard stygert, is stygeragtig.
Bäumen, *v. a.* laaden; der Wagen heu ist zu hoch gebäumt, de wagen hooy is te hoog geladen.
Bäumen, *bämin*, *adj.* van een zeker hout; nußbäumenholz, nootboomen hout.
Baumfrucht, *f.* boomvrugt, ooft.
Baumgarten, *m.* boomgaard, bogaard.
Baumgärtner, *m.* boomman, kwecker van boomen.
Baumgärtneren, *f.* kweckery van boomen, plantsoen; *f.* Baumfchule.
Baumbäcker, *m.* een pimpelmees, (vogeltje,) item *f.* Specht.
Baumhars, *m.* hars, hart.
Bäumlicht, *bäumig*, *adj.* ein bäumiges Feld, een land, akker, met boomen bezet, beplant.
Baumkletterlein, *n.* een boomlooperje, (vogeltje.)
Bäumlein, *n. f.* Bäumchen.
Baumleiter, *f.* eene boom-, dubbelde ladder.
Baummesser, *n.* een fnoemes.
Baummistel, *n.* middelboomtje, aangegroeid by gewas op de eiken.
Baummos, *m.* boommos.
Baumnus, *f.* boomnoot, walnoot, okker-noot.
Baumöl, *n.* boomoly, olyfolie.
Baumplaster, *n.* een pleister van wasch, die men op de wonde van een boom legt.

Baumreihe, -straße, *f.* eene alleé, eene rei met boomen, eene laan met boomen.
Baumrinde, *f.* boomchors, schors, schel, bast van een boom.
Baumstamm, *f.* vogt der boomen.
Baumstatten, *m.* schalluwe der boomen.
Baumstee, *f.* eene boomfchaar.
Baumsticht, *f.* *f.* Baumsticker.
Baumstule, *f.* plantagie, plantsoen, queekhof van jonge boomjes, telkweckery.
Baumstamm, *m.* boomzwam, woodzwam.
Baumstark, *adj.* zo sterk als een boom, zeer sterk.
Baumstraße, *f.* Baumreihe.
Baumstreich, *m.* eene rechte rey boomen.
Baumwachs, *n.* entwas.
Baumwagen, *m.* een houtwagen.
Baumwärter, *m.* boomplanter, -pooter, -snoejer, oppasser op den boomen.
Baumwolle, *f.* katoen, boomwol.
Baumwollen, *adj.* van boomwol.
Baumwollendamm, *m.* katoenboom.
Baumwollengarn, -zeug, *f.* boomwollegaren, katoene garen, stof van katoen.
Baumzichthuis, *f.* queek- of entkonst.
Bauplatz, *m.* eene plaats, om te bouwen.
Baur, *f.* Bauer.
Baurenarbeit, *f.* Bauerarbeit.
Baurenart, *f.* boersheid; nach Baurenart, op zyn boers.
Baurenbengel, *m.* eene boerekinkel, lom-pert.
Baurenfeind, *m.* een vyand van de boeren.
Baurensiedler, *m.* een boerespeelman.
Baurensiegel, *f.* Baurenbengel.
Baurenfrau, *f.* *f.* Bäuerin.
Baurengeding, *n.* plegtige dag, waarop de bailhuw op een dorp regt doet; ein Baurengeding halten, op een dorp regt doen.
Baurengemein, *f.* boerengemeente, gezamenlyke inwoners van een burgt of dorp.
Baurengeschlecht, *n.* boerengelagt, -afkomst.
Baurenfesinde, *n.* boerenly, -lieden.
Baurengut, *n.* *f.* Bauerhof.
Baurengütlein, *n.* eene kleine landhoeve.
Baurenhandthierung, *f.* hoerenwerk.
Baurenhaus, *n.* hütte, *f.* een boerenhuis, hut.
Baurenhof, *f.* Bauerhof.
Baurenhütte, *f.* Baurenhaus.
Baurenkirchweib, *f.* boerekermis.
Baurenkittel, *w.* Baurenkleid, *n.* een boerekeel, -kleed.
Baurenknecht, *m.* een boereknecht.
Baurenkost, *f.* boerenkost.
Baurenleben, *n.* het boereleven.
Baurenlied, *n.* een dorp-, boerenlied.
Baurenmagd, *f.* Bauermagd.
Baurenmaddelein, *n.* een boeremaisje.
Baurenperd, *n.* een boerepaard.
Baurenplacker, -schinder, *m.* een boerenplaager.
Baurenregel, *f.* een boereregel; aanmerking, opzigtyk op tyden en seizoenen.
Baurenschenke, *f.* een boereherberg.
Baurenschinder, *f.* Baurenplacker.
Baurenschneider, *m.* een boeresnyder, een kleermaaker by de boeren.
Baurenschube, *m.* boereschoen.
Baurenstief, *m.* wilde kors, schildkrut.
Baurenstief, *m.* boereschicht, werpfpies.

Baurenstiefel, *m.* boere schoefel, boere-, fliklaarzen.
Baurenstolz, *m.* ongemamierdeid, onbeschaaftheid, lomp- plompheid, die by de boeren is.
Baurenstanz, *m.* een boerendans.
Baurenstapel, *m.* *f.* Baurenbengel.
Baurensticht, *m.* boeredragt, kleeding der boeren.
Baurenstief, *n.* boerenstief.
Baurenwagen, *m.* een boerewagen.
Baurenweib, *n.* *f.* Bäuerin.
Baurenweise, *f.* boerewyze, -manier.
Baurenwesen, *n.* zaaken van een boer; boersche huishouding.
Baurenzeug, *f.* Bauerzeug.
Bäurin, *f.* Bäuerin.
Bäurisch, *adj.* adv. boersch; bäurische Sitten, boersche zeden, manieren; sich bäurisch kleiden, zig boersch, op zyn boersch kleeden.
Bäurlein, *n.* een boertje, kleine boer.
Bausch, *m.* bos; ein Bausch Stroh, een bos stroo.
Bauschen, *bausen*, opzwellen, *f.* pausen.
Bauschig, *adj.* opgezwollen.
Bausrück, *n.* een bouwituik.
Bausen, *n.* Bausen, stad in den Overlausnitz.
Bauvoigt, *m.* aanvoerder, presmeester, over 't volk en de wagers aangesteld; een opziender over het bouwen.
Bauung, *f.* het bouwen.
Bay, *f.* Bay, baay.
Bayer, *m.* een uit Beyeren.
Bayerfürst, *m.* keurvorst van Beyeren.
Bayern, *n.* Beieren, Bejerland.
Bedachten, *v. n.* betreuren, beweenen; den Tod seines Freundes bedachten, den dood zynes vriends beweenen.
Beamter, **Beamte**, *m.* amptenaar; amptman, bediende van stad of staat.
Bedngstigen, *v. a.* beangstigen, beangsten, naauwen, beklennen.
Bedngstigung, *f.* het beangstigen, enz.
Beantworten, *v. a.* beantwoorden.
Beantwortung, *f.* antwoord, beantwoording.
Bearbeiten, *v. a.* zig vermannen, zig mannelijk, sterk vermoeten, om iets te doen, bewerken.
Beathemen, *v. a.* beademen, beaassen, bewaassen, bezwalken.
Beaugen, *v. a.* bezién, bekyken, begluren.
Bebauen, *v. a.* bebouwen, betimmeren.
Beben, *v. n.* beeven, trilderen, schudden, rillen, trillen.
Bedung, *f.* het beeven, beeving.
Bebluten, *v. n.* bebloeden, bebloed, of bloedig maaken.
Beblutet, *adj.* bebloed.
Beboorden, *v. a.* boorden, boorduren, met boorden bezetten, of beleggen.
Becker, *m.* beeker, drinkbeeker.
Beckerlein, *n.* een bekertje.
Beckerpiel, *n.* bekerverspel, als de kwakzalvers en gochelars doen.
Beckelhaube, *f.* Pickelhaube, helm, stormhoed, hoofdwapen.
Beck, *f.* Becker.
Becke, **Becken**, *n.* een bekken.
Becker, *m.* bakker; -brodt, bakkersbrood.
Beckeren, *f.* *f.* Beckhaus.
Beckerhandwerk, *f.* Bäderhandwerk.
Beckerknecht,

Beckerknecht, *f.* Bäckerknecht.
Beckerladen, *m.* een bakkerswinkel.
Beckerknecht, *f.* scheutel, om het brood mee in den oven te schieten.
Bedachen, *v. a.* bedaken, *f.* Dach, deken.
Bedacht, *adj.* bedagt; mit Bedacht etwas thun, met zinnen, met aandacht, met overleg, bedagtiglyk, niet met haast iets doen.
Bedacht, *m.* overleg, vooruitzigt, beleid.
Bedachtzaam, bedachtig, bedachtlich, *adj.* bedagzaam, bedagt; *f.* besonnen.
Bedachtzaamheit, *f.* bedagzaamheid.
Bedachtzaamlich, *adv.* bedagzaam, voorzigtig.
Bedammen, *v. a.* bedammen, bedyken; ein Stück, oder Strich bedammtes Land benni Meere, polder, een stuk bedamd, of bedykt land.
Bedanken, *v. a.* bedanken, danken, dank zeggen.
Bedarfen, *f.* bedorfen.
Bedauern, *v. a.* betreuren, beweenen.
Bedauernswürdig, *adj.* betreurenswaardig.
Bedaurlich, *adj.* droevig, smartelyk; ein behaullischer Schaden, een droevige schade.
Bedaurung, *f.* betreuring, beweening.
Bedecken, *v. a.* bedekken; item beschermen; ein bedekt Schiff, eene overdekte schuit, eene schuit met een overdek.
Bedeckung, *f.* dek, bedekking, bescherming.
Bedell, *f.* Bedell.
Bedenken, *v. a.* & recip. bedenken, betragten, overwegen, overdenken, overleggen, nadenken, bepeinzen, verzinnen; sich über etwas, zig op iets bedenken; etwas wohl juvor, iets wel te voeren bedenken, overleggen, in bedenking neemen; bedenks wohl! verzint, bedenkt 't wel! einen wohl bedenken, in seinem Testamente, jemand wel bedenken, bedenken, befeeld hebben; cinem etwas zu bedenken geben, jemand iets te bedenken geeven; fragen, etwas zu thun, stam in bedenken; zwaarigheid maaken, iets te doen.
Bedenklich, *adj.* bedenkelijk.
Bedenklichkeit, *f.* bedenkelijkheid, zwaarigheid.
Bedenkung, *f.* bedenking, overweeging, opzigt.
Bedenkzeit, *f.* bedenkyd, tyd, om te bedenken.
Bedeuten, *v. a.* beduiden, bedieden, aanduiden, betekenen; viel, wenig zu bedeuten haben, veel, weinig te beduiden hebben; das hat nichts zu bedeuten, zu sagen, dat heeft niet, niets te zeggen; dat heeft niet te beduiden; cinem etwas, jemand iets wel beduiden.
Bedeutlich, *adj.* aanmerkelyk, gewichtig, nadruklyk; etwas mit bedeutlichen Worten vorhalten, iets mit nadruk, nadruklyke woorden voorhouden.
Bedeutnis, *f.* Bedeutung.
Bedeutung, *f.* beduidenis, betekenis.
Bedeutung, *f.* voorbeduiding, voorspelling; böse Bedeutung, een kwaal voorteken.
Bedienen, *v. a.* bedienen; einen, wie einer es verlangt, jemand bedienen, beregten, naar wensch; sich eines Dinges, zig van iets bedienen, einem in etwas bedient seyn, *f.* dienen, helpen.

Bedenklich, *adj.* dienstig, van dienst; kann ich morinn bedenklich seyn? kan ik u ergens in dienen, van dienst wezen?
Bedienter, *m.* bediende, amptenaar, beampte.
Bedienung, *f.* bediening, waarneming.
Beding, *n.* beding, voorbeding, voorwaarde; etwas unter Beding einwilligen, iets onder, met voorwaarde, beding, of voorwaardiglyk, voorwaardelyk inwilligen; eine bedingliche Angelobung, eene voorwaardige belofte.
Bedingen, *v. a.* bedingen, bespreken, bevoorwaarden, verdingen, een verding, verdrag met jemand maaken, aangaan, sluiten.
Bedinglich, *adj.* voorwaardelyk.
Bedingung, *n.* Bedingung, *f.* *f.* Beding.
Bedorfen, *v. u.* behoeven, hoeven, van doen, van nooden, noodig hebben.
Bedrängen, *v. a.* verdrukken, benaauwen.
Bedrängnis, *f.* bedruktheid, druk, droefheid.
Bedrängt, *adj.* bedrukt, bedroefd.
Bedrecken, *v. a.* bedrekken, beslyken, bevuiten, bekladden, bemodderen, vuil maaken, bespatten.
Bedrengen, *f.* bedrängen.
Bedrohen, *v. a.* dreigen, bedreigen, dreigementen doen.
Bedrohlich, *adj.* dreigend, bedreigend; mit bedrohlichen Worten, met dreigende woorden.
Bedrohung, *f.* bedreiging, het dreigen.
Bedürken, *v. n.* dunken; sich etwas bedürken, zig wat groots laaten voorstaan, een groot gevoelen van zig selven hebben; meines Bedürkens, myns bedunken, naar myn bedanken, meening, gevoelen, ordeel, gedagten, naar het my voorkomt, toefchynt.
Bedürfen, **Bedürfnis**, *f.* bedorfen, ic.
Bedürftig, *adj.* behoefstig, arm.
Bedürftigkeit, *f.* behoefstigheid, armoede.
Beede, *f.* beede.
Beehren, *f.* ehren, verehren.
Beehrung, *f.* eer; cinem mit großer Beehrung begeauen, jemand groote eer aanloen.
Beelden, *v. a.* beëdeligen, den eed jemand afneemen.
Beidet, *adj.* beëdeligt; ein beeidigter Zeuge, een getuige, dien een eed afgenomen is.
Beefern, *v. n.* beyveren, benaarfigen.
Been, (weiser) *m.* witbeen, kniid.
Beeträchtigen, *v. a.* benadeelen, te kort doen, verkorten, besnoejen.
Beeträchtigung, *f.* benadeeling, verkorting, bétersel, vooroordeel, besnoeijing.
Beer, *f.* bes, bezie.
Beerben, *v. n.* erven, beërven, by erfenis verkrygen.
Beerbigen, *v. a.* beaarden, begraven.
Beerdigung, *f.* begraving, begravenis.
Beerlapp, *n.* aardmos.
Beest, *n.* een dier, beest.
Beer, *bst*, *f.* Beet.
Beendigen, *f.* beelden.
Befahren, *v. a.* bevaaren; elne See, einen Strom oft, eene zee, een stroom dikwils bevaaren; *f.* sürchten, besorgen.
Befallen, *v. a.* bevallen.
Befangen, *v. a.* bevangen, bezet zyn; er ist

mit heftigen Schmerzen befangen, by heeft zwaare pyn, by staat groote pyn, smarte uit.
Befechten, *f.* bescreiten.
Befechden, *v. a.* kryg aankondigen.
Befehdung, *f.* ryandlyke aankondiging.
Befehl, *m.* bevel, ordre, last, gebod.
Befehlen, *v. a.* bevelen, gebieden, lasten, be-lasten, last geeven, heeren, toebetrouwen; Gott befohlen! waar wel!
Befehlshaber, *m.* bevelhebber, bewindhebber.
Befehlung, *f.* het bevelen, aanbeveeling.
Befehl, *f.* Befehl.
Befestigen, *v. a.* bevestigen, vestigen, vast-, hard maaken; bekräftigen, beveltigen, vesten, bekräftigen, bewyzen, vast stellen, staaven, versterken, door bewyzen aantoonen.
Befestiger, *m.* een bevestiger, staaver, bekräftiger.
Befestigt, *adj.* gevestigd, bevestigd, bekräftigt.
Befestigung, *f.* bevestiging, versterking; einer Stadt, vestingen, vesten, stadsvesten; wallen, beschansingen, luitewerken van eene stad.
Befestigungskunst, *f.* vestingbouw, fortificatie, vestingskunst.
Befestigen, *v. a.* bevoogtigen, nat maaken.
Befestigung, *f.* bevoogting, het nat maaken.
Befinden, *v. a.* bevinden; sich sehr wohl, zig heel wel gevoelen, heel wel waaren.
Befindlich, *adj.* dat men ergens op, of in vind; das Schiff ist mit allen darauf befindlichen Gütern untergegangen, het schip is met alle goederen, die 'er in waaren, vergaan.
Befindung, *f.* Befinden, *n.* bevinding, ondervinding; nach Befindung der Sache, naar bevinding van zaken.
Beflecken, *v. a.* bevléken, bevlakken, besmetten, verontreinigen.
Befleckt, *adj.* geylekt, gevlast.
Befleckung, *f.* bevlékking, verontreiniging.
Befleissen, **Befleissigen**, *v. rec.* zig benaarfigen, bevytigen, heyyeren.
Beflissen, *adj.* zig toelegend; der Künsten beflissen, zig op de kunsten, wetenschappen toelegend; ich bin höchst beflissen, ik leg 'er my zeer op toe.
Beflissener, *m.* jemand, die zig ergens op toezigt, in studeert; der Rechte, der Arnen beflissener, die in de regten, de medicynkunde studeert.
Beflissenheit, *f.* naarfstigheid, beyvering.
Beflissentlich, *adv.* met naarfstigheid, yver.
Beflügeln, *v. a.* vleugels geeven.
Befohlen, *part. pass.* von befehlen, bevolen; lasse dir dieses befohlen seyn, draag daar zorg voor.
Befolgen, *v. a.* opvolgen, uitvoeren; einen Befehl befolgen, een bevel uitvoeren, nakomen.
Befolgung, *f.* gevolg, uitvoering; zu Befolgung des gemachten Schlusses, in gevolge van het gemaakte besluit.
Befürchten, *v. n.* *f.* befürchten; es ist zu befürchten, het is te duchten, te vreezen.
Beförderer, *m.* bevorderaar, bekräftiger, patroon.
Beförderlich, *adj.* bevorderend, gunstig.
Befördern, *v. a.* bevorderen, vervorderen, vervolgen, voortzetten; einen zu einem Amte, jemand tot een ampt bevorderen.

Bevordering,

Bevordering, f. bevordering, begunftiging, voortzetting.
Bevrachten, v. a. bevrachten.
Bevragen, v. a. bevragen, vraagen; eimen Gefangenen fcharf, een' gevangenen fcherpelyk ondervraagen, onderzoeken.
Bevraging, f. ondervraaging, onderzoek.
Befremden, v. n. vreemd voorkomen; eimen etwas befremden, iets heel vreemd, zeltzaam blyken, fchyuen.
Befremdlich, adj. vreemd.
Befremdung, f. verwondering.
Befreffen, fch. v. recip. zig met etten overladden.
Befreunden, fch. mit jemand, v. recip. zig bevrinden met jemand, vriendschap aangaan.
Befreundeter, m. een uit de maagfchap, van de vrinden.
Befreundt, adj. bevrind, bevrindt, vermaagfchapt; eimen befreundt feyn, met jemand vermaagfchapt zyn, hem na beftaan.
Befreundung, f. maagfchap, bloedverwandfchap.
Befreyden, v. a. bevreren, vryen, vry maaken, ontfiaan; eimen der von Wörtern angegriffen wird, jemand, die van moordenaars wordt aangevallen, bevreren, verlossen, ontzetten, redden, slaaken; fch von etwas, f. aufschrauben.
Befreyer, m. een bevrerder, verlosser, redder.
Befreyt, adj. gevryt.
Befreyding, f. bevridding, vrymaaking, verlossing.
Befriedigen, v. a. bevrédigen, betaalen, te vrede ftellen.
Befriedigung, f. bevrédiging, gerustftelling, voldoening, betaaling; zu feiner Befriedigung gelangen, aan zyn geld komen.
Befugnis, f. Befugfamkeit, f. bevoegdheid; feine Befugnis beobachten, op zyn regt ftaan.
Befugt, adj. bevoegd, geregrigd; du bift dessen nicht befugt, gy hebt er geen regt op, toe; ich bin befugt, dieses zu thun, ik heb regt, magt, dit te doen.
Befühlen, v. a. bevoelen, betasten, behandelen; die Brüste, de borsten bevoelen, feelen.
Befürchten, f. befürchten.
Befürcht, adj. bevreest, befchroomd, bezorgd, verlegen.
Befürdten, f. befürdten.
Befürcht, f. befürchten.
Begaaven, v. a. begaaven, begiftigen, bedeeft.
Begaabt, adj. begaaft, bedeeft.
Begabung, f. bedeefting, begiftiging.
Begangen, adj. begaan, gepleegd, volbragt, uitgevoerd.
Begannnis, f. uitvaart, lykftacie.
Begaaffen, v. a. begaafen, bekyken.
Begauckeln, v. a. beguigelen, begochelen.
Begeben, v. a. begeeuen; fch auf den Weg, zig op den weg begeeuen, geeuen; fch in den Dienst, in een' dienst, in een' huur gaan; in Gefahr, zig in gevaar begeeuen; eines Amtes, zig van zyn ampt ontfiaan, afbaauen.
Begeden, gebeuren, geschieden, voorvallen; den begedender Gelegenheit, by voorkomende gelegenheid; unverbost begiebt sich oft,

was men het minst verwacht, gebeurt, geschiedt dikwils.
Begebenheit, f. geschiedenis, voorval, geval, gebeurdenis, gelegenheid.
Begeblick, adj. mogelyk, gebeurlyk, gangbaar; es ist eine begehliche Sache, 't is een mogelyke zaak, het kan gebeuren; eine begehliche Münze, gangbaar geld.
Begeggen, v. a. ontmoeten, bejegenen; entgegen gehen, ontmoeten, te gemoed gaan; eimen auf der Gassen, jemand ontmoeten, te gemoed komen, tegen komen, bejegenen op de straat; eimen ungefahr, jemand gewallig ontmoeten, vpsfooten; eimen etwas feltames begegnet feyn, jemand iets vreemds overkomen zyn; eimen freundlich, grob, unfreundlich begegnen oder begehen, jemand vriendlyk, grof, onvriendlyk bejegenen, behandelen; eimen abel, een quaal verweeren, voorkomen.
Begegnis, Begegnung, f. ontmoeting, herontfangen, bejegenen, onthaal.
Begehen, v. a. begaan; ein Feft feyerlich, een feest plegtelyk vieren.
Begehung, f. het begaan, vieren, viering.
Begehr, m. Begehrung, f. eifch, vordering.
Begehren, v. a. eifchen, verzoeken, na iets ftaan; begeeren.
Begehrer, m. eifcher, vorderaar.
Begehrung, f. f. Begehr.
Begeifern, v. a. bequylen, bezeveren, bezaberen.
Begeiftern, v. a. bezielen, ingeeuen, inblaazen.
Begeifterung, f. inblaazing, ingeeving, infpiratie.
Begierde, f. begeerte, hertstogt, trek.
Begierig, adj. begerig; auf etwas feyn, fallen, begerig, graag, gretig, happig, hitzig, fchoortig, fchootig, driftig, beluft naar iets zyn; op iets vallen.
Begierlich, adj. f. adv. begeerlyk, gulzig.
Begierlichkeit, f. begeerlykheid.
Begießen, v. a. begieren, befpaten, besproegen, bevoigtigen.
Begießung, f. her begieten, besproegen, bevoigtigen, nat maaken.
Begiften, v. a. ausftatten, uitzetten, withuwelyken; feine Tochter wohl beiften, zyne dogter een goede uitzetting geeuen, wel withuwelyken.
Beginn, m. begin, aanbegin, beginzel, aanvang.
Beginnen, v. a. beginnen, aanvangen.
Beglauben, beglaubigen, v. a. bewaarheeden, bevestigen, getuigen.
Beglaubigung, f. geloofwaardigheid, bevestiging.
Begleiten, v. a. geleiden; eimen nach Hause, jemand te huis brengen.
Begleiter, m. een geleider, verzeller.
Begleitung, f. geleiding, geleide.
Beglimpfen, v. a. overzien, door de vingeren zien, verfchoonen.
Beglücken, v. a. ryklyk ontfangen, voorzien zyn, gezegend worden.
Beglückt, adj. gelukkig; die beglückte Stunde, het gelukkig uur.
Beglückseligen, f. beglücken.
Begnaden, begnadigen, v. a. begenadigen, begracien; eimen Missethater begnadigen, een' misdadigen genuede bewyzen; eimen

mit einem Amte begnadigen, jemand een ampt fchenken.
Begnadigung, f. genade, verzoening.
Begnadigungsbrief, m. herroeping, wederroeping, intrekking van den hantvrief.
Beaugen, beudigen, v. a. voldoen, behaagen, genoeuen neemen; fch beaugen lassen, te vrede zyn, zig vergenoegen; er laßt sich daran beugnen, by neemt er genoeuen in.
Beaugung, f. vernoegen, vergenoegzaamheid.
Begossen, part. pass. von begießen.
Begraben, v. a. begraven; f. beerdigen.
Begraber, m. een begraaver.
Begrabnis, f. begravenis; zur Begrabnis gehen, te begravenis, te groeve gaan.
Begrabnis, Grab, n. graf, grafstede; in feiner Väter Begrabnis beygefet werden, in zynen vaders graf begraven worden; sein Begrabnis in dem Meer finden, zyn graf in de zee vinden, in de zee gefineten worden naa zyn' dood.
Begrabnisfactel, f. lyktoorts.
Begrabnisfosten, f. pl. begraveniskosten, koften, op de begravenis gelooopen.
Begrabnislied, n. dood-, lyklied.
Begrabnisstatt, f. begraafplaats.
Begrabnistag, m. dag der begravenis, wanneer jemand begraven wordt, of is.
Begrasen, v. n. begraazen, met gras bedekken.
Begreifen, v. a. begrypen, bevatten, vatten, vervatten, behelzen; d. i. faffen, begrypen, verftaan, vatten, bevroeden, befeffen, bevatten; anfangen eine Sache zu begreifen, jemand iets te binnen komen, beginnen, een' zaak te begrypen; eimen im Ehebruch begreifen, jemand op overfjel betrappen. f. ergreifen.
Begreiflich, adj. f. adv. begrypelyk, bevatcelyk, vattelyk, vatbaar, kort.
Begreifung, Begriff, m. begrip, omtrek, uitgetrektheid; Inhalt, begrip, inhoud; denkbeeld.
Begriffen feyn, v. n. über, mit etwas, met iets bezig zyn.
Begründen, v. a. bekragtigen, bevestigen, gezag aan iets geeuen.
Begrüben, v. a. begroeten; eimen um etwas, jemand om iets verzoeken.
Begrücker, m. een, die groet.
Begrückerinn, f. een, die groet.
Begrüßung, f. groete, pligtpleeging.
Begucken, v. a. bekyken.
Begünstigen, v. a. begonstigen, begunstigea.
Begünstigung, f. begunstiging, gunst; ft. f. unrecht, Beleidigung.
Begürten, f. gürten.
Begütern, v. a. ryk maaken; fch begütern, zig verryken, zyne goederen vermeeieren.
Begüttert, adj. gegoed, wel bemiddeld, ryk.
Begütigen, v. a. begoedigen, bevredigen, paajen, te vrede stellen.
Begütigung, f. verzoening, paajing.
Begypst, adj. bepleisterd, met pleisterkalk befmeeerd.
Behaaren, v. n. demachfen, begroejen, bewaffen; it. met hair bewaffen; der Ort wird bald wieder behaaren, die plaats zal wel haast weer begroejen.
Behaart, adj. behaard.

Behaften,

Behacken, v. a. hakken, omspirten, met een mes besnoejen.

Behachtung, f. besnoeijing.

Behaft, adj. bevat, aangeraakt, bevangen, vast; mit dem Fieber seyn, met de koorts bevangen, 'er aan vast zyn; behaftet mit Schulden, met schulden belast, bezwaard.

Behaagen, v. n. behaagen, wel behaagen.

Behaaglich, adj. aangenaam, behaaglyk; ein behaaglicher Ort, eene aangename plaats.

Behaaglichkeit, f. behaaglykheid, aangenaamheid, behaagen; ich finde hieran keine Behaaglichkeit, ik vind 'er geen behaagen in.

Behalt, n. onthoud, onthouden; meinet Behalts ist es so zugegangen, naar myn onthoud, naar het my voorstaat, is het zo gebeurd.

Behalten, v. a. behouden; im Gedächtnis, onthouden, gedenken, gedagtig, indagtig zyn, niet vergeten, binnen houden; behaltet was ihr habt! onthoud, wat gy hebt! das Geld, f. Giesg, siegen, obliegen.

Behalten, adj. behouden; von seiner Reise wohl behalten, in behaltemem Staude wiederkommen, behouden van zyne reis, in eenen behouden staat te huis komen.

Behälter, m. behouder, bewaarder; kist, kleerkamer.

Behältnis, f. kist; vyver, vischhouder, kaar.

Behaltzaam, adj. die wel onthouden kan, dat wel, lang duurt; ein behaltzamer Kopf, jemand, die wel onthouden kan; behaltzames Obst, duurzame vrugten.

Behaltung, f. behoudenis, bewaaring.

Behandigen, v. a. behandigen, overleveren.

Behandeln, v. a. behandelen.

Behangen, behängen, behängen, v. a. behangen; ein Zimmer mit Tapeten behängen, eene kamer met tapyten behangen; sich mit Huren behängen, zig mit hoeren ophouden.

Beharren, v. a. volharden, volstandig blyzen.

Beharrlich, adj. duurzaam, bestendig, aanhoudend.

Beharrlichkeit, Beharrung, f. aanhouding, volharding, het volstandig blyzen.

Behauen, v. a. behouwen een timmerhout; einen Baum, een boom snoeijen.

Behauung, f. behouwing, besnoeijing.

Behaupten, v. a. beweeren, bewyzen, staande houden.

Behauptung, f. het beweeren, beweering, verdediging.

Behausen, v. a. huisvesten, huisvesting geeven.

Behausung, f. huisvesting, verblyf.

Behelb, adj. gedrongen, gepakt.

Behelfen, v. recip. behelpen; sich mit etwas, zig met iets behelpen, ofzien; kümmerlich, zig kommerlyk behelpen, sukkelen moeten.

Behelf, behelp, behulp, behulpzel. f. Behülfe.

Behelfsam, adj. handig, bekwaam, toegevend.

Behen, bähnen, stooven, warmen, warm houden, roosten, f. bähnen; Gebähet Brod, ge-rooift brood.

Behenken, f. behangen.

Behend, adj. & adv. behendig, handig, gaauw, ras, vaardig, rep, snel, spoedig.

Behendigkeit, f. behendigheid, vaardigheid, handigheid, schielykheid.

Behendiglich, adv. f. behend.

Behengen, behängen. f. behangen.

Beherbergen, v. a. herbergen, huisvesten, huizen, een huizen en hoven, huisvesting geeven.

Beherbergung, f. herberging, huisvesting.

Beherrschen, v. a. beheerschen, bemesteren.

Beherrscher, m. een beheerscher, heer, meester.

Beherrschung, f. beheersching.

Beherten, behertigen, v. a. behartigen, ter harte neemen.

Behert, adj. dapper, kloek, moedig, kloekmoedig.

Behertigung, f. behartiging, het ter harte neemen.

Behesäcklein, n. een zakje met knuiden, enz. stoffel, dat op een ongesteld deel van het lighaam gelegd wordt.

Beheren, v. a. betoveren, behexen.

Behobeln, v. a. beschaaven, beschaaven.

Beholzen, v. a. met hout voorzien; it. v. n. met hout bewassen.

Beholzung, f. het voorzien met hout, enz.

Behorpen, v. a. belasteren.

Behören, v. a. verhoeren, verhooren, onder-vraagen, onderzoeken; die Zeugen behören, de getuigen verhooren, onder-vraagen.

Behörig, adj. behoorlyk.

Behörner, adj. gehörnt, met hoorns voorzien, gehoord.

Behörung, f. Abhörung, verhooring, onder-vraaging.

Behuf, m. behoef, behoefte, gerief.

Behufen, v. n. (statt vonnöthen haben, bequem seyn) behoeven, noodig, van nooden hebben; ihr behuft nicht zu warten, gy behoeft niet te wachten.

Behülfslich, adj. behulpzaam, gedienschtig.

Behülfslichkeit, f. behulplykheid, gedienschtigheid.

Behung, f. Abhung, stoving.

Behüten, v. a. behoeden, beschutten, beschermen, bewaaren, behouden. Gott behüte euch! waar, vaart wel!

Behüter, m. een behoeder, bewaarder, beschermmer, behouder.

Behüterin, f. behoedster, bewaardster, beschermster, behoudster.

Behutsam, adj. voorzigtig, gewaarschouwd, wys; gehen, een oog in 't zeil hebben; unter einer Brücke durchfahren, door een brugge schutten.

Behutsamkeit, f. behoedzaamheid.

Behutsamlich, adv. behoedzaam, f. behutsam.

Bei, f. bep.

Bejahren, v. a. belyden, toestaan, bekennen.

Bejahung, f. bevestiging, toestemming.

Bejahrt, adj. bejaart, bedaagt, oud.

Bejammern, v. a. bejammeren, betreuren, beweenen.

Beichen, f. baiden.

Beichte, f. biegt.

Beichten, v. a. biegtren.

Beichter, Beichtiger, m. een, die biecht; er ist ein seltener Beichter, by biecht zelden.

Beichtkind, n. biegtkind, een, die biecht.

Beichtpfennig, m. biechtpenning, stuiver gelds, dat de geen, die biecht, geeft.

Beichtstuhl, m. biegtstoel.

Beichtvater, m. biegtvader.

Beide, beiderley, beiderseits, f. beide, ic.

Beil, n. byl.

Beilschmidt, m. een bylmaaker.

Bein, n. been, knokken; Bettel, d. i. Schenkel, been, beenen, schinkel; hölzern, een houtse been, steel.

Beinbrecher, m. vischarend.

Beinbruch, m. een beenbreuk.

Beindrücker, m. f. Beingerüste.

Beindröhler, m. een beendrager.

Beinern, adj. beenen, van been gemaakt.

Beinflügel, pl. m. vleugels aan de beenen van Mercurius.

Beingerüste, m. geraamte, rif van een lighaam.

Beinbart, adj. hard als een been.

Beinharnisch, m. een yzere laars.

Beinhaus, n. beender-, of knokkelhuis, op een kerkhof.

Beinbäutchen, Beinbäutlein, n. beenvlies.

Beinhöle, f. de holte van een been.

Beinholz, n. mondhou, rhywilligen.

Beinigt, adj. beenig, beenagtig.

Beinkleider, pl. n. kouzen; item broek; f. Hosen.

Beinlein, m. beenlym.

Beinlein, n. een beentje.

Beinröhre, f. beenpyp.

Beinschläferin, f. Beinschläferin.

Beinschell, m. Beinschelle, een voetyzer.

Beinschiene, f. spalk, spanhout, dunne stukken hout, waarmede gebroete beenderen, als ze gezet zyn, gespalte worden; item de dy-stukken, beenwapenen van den yzeren man, of man in het volle barnas.

Beissen, v. a. byten; auf seine Zähne, vor Bosheit, op zyne tanden byten, knarssen van boosheid; f. jucken, schmerzen.

Beißer, m. een byter; rufte-, kwestliemaaker.

Beißerlein, n. Zähnen, bytertje, tandje; das Kind bekümmert schon Beißerlein, het kind krygt reeds bytertjes, tandjes.

Beißig, adj. bytend, bytig, bits, vinnig.

Beißigkeit, f. het byten, jukken.

Beißwind, m. een bytende, schraale, noorde-wind.

Beißzang, f. byttang.

Beiß, f. baiz.

Beiz, f. Beizung.

Beizen, f. baizen.

Beizen, f. beizen.

Beizung, f. het insfeeken in de verw, in azyn, sterkwater, enz.

Beizen, v. a. in azyn leggen, in sterkwater zetten, vermurven, weken, in de week leggen.

Beizrer, m. een, die in de verw iets doet, in azyn enz. steekt.

Beizstufe, f. Beizstüber, m. runkuil, om de haren van de vellen, door middel van ran, te byten.

Beisachen, v. a. beisachen, bekakken.

Beisämpfen, v. a. beistryden, tegen gaan; die böse Lüste beisämpfen, de kwaade lusten te onderhengen, tegen gaan.

Bekannt, adj. bekend, kundig.

Bekannter, m. een bekende, vriend.

Bekanntlich, adj. f. bekannt.

Bekanntnis, Bekanntnuß, f. belydenis, bekentenis, f. Bekantnis.

Bekanntschaft, f. kennis.

Bechren,

Beregen, v. a. beregenen.
Bereichen, bereichern, v. a. verrijken, rijk maaken, worden; sich mit fremden Gut, zig met een vreemd, een anders, andersmans goed verrijken, verrijkt hebben.
Bereicherung, f. verrijking.
Bereifen, v. n. met rym, nevel bedekt zyn.
Bereit, adj. bereid, gereed, reë, klaar, vaardig.
Bereiten, v. a. bereiden, reeden, toebereiden, toestellen, toemaaken, klaaren, klaar, gereed, reë maaken; Tuch, laaken bereiden, reeden; Leder, leder bereiden, f. gerben; Arbeit schneiden für die Gesellen, werk voor de knechte klaar maaken, snyden.
Bereiten, v. a. ein Pferd, beryden, afrigten een paard op de ryschool.
Bereiter, **Bereuter**, m. beryder; bereider.
Bereitoren, f. Reithaus zc. plaats, daar de paarden bereiden worden.
Bereits, **albereits**, schon, adv. alreede, alreeds, al.
Bereitschaft, f. gereedschap; **Bereitschaft zu etwas machen**, klaarigheid tot iets maaken.
Bereitsfel, n. bereidsfel, om de vaten droog te maaken.
Bereitigung, f. bereiding, toebereiding.
Bereitwillig, adj. bereidwillig, -vaardig.
Bereitwilligkeit, f. bereidvaardig, bereidwilligheid.
Berenennen, v. a. berennen; eine Stadt, berennen, bespringen eene stad.
Berenning, f. berenning; einer Stadt, berenning, insluiting eener stad.
Bereuten, beryden, besser f. bereiten.
Bereuter, m. een beryder, f. Bereiter.
Berouen, v. a. berouwen, berouw hebben.
Berouung, f. berouw, leetwezen.
Berg, m. berg; bergab, bergan, bergauf steigen, reizen, bergaf, bergop, opwaarts stygen, reizen; einem die Haare zu Berge stehen, jemand het haar te berge ryzen, overeinde staan.
Bergamottenbitt, f. eene bergamot.
Bergart, f. mynstof.
Bergblau, n. azuursteen, ultramarine.
Bergan, n. Bergen, in Henegouwe, in Noord-Nederl.
Bergan, v. a. bergan, verbergen.
Bergerts, n. bergerts, bergstof.
Berggabel, n. oker, gele aarde uit de loot.
Berggrün, adj. & subst. berggroen, engelsche afk.
Bergbaum, m. joodenlym, zekere vette en kleevige aarde.
Bergbahn, :bahn, m. berggaan, -hoen, oorbahn.
Bergbaumann, m. opziender over de mynen.
Bergbaumannschaft, f. opzigt over de mynen.
Bergbau, f. Bergbau.
Berglicht, berglicht, adj. bergagtig.
Bergkapp, f. een mantel met een kovel of kap, een schippers py.
Bergknaap, :mann, m. bergknaap, bergman.
Bergkristal, m. bergkristal, bergglas.
Berglein, n. een bergje.
Bergleute, f. Bergmann.
Bergmann, m. leute, m. pl. bergman, berg-

Bergmännlein, adj. naar de wyze, het gebruik der berglieden.
Bergmännlein, n. klabonter mannetje, mal-duvelstje, zekere wind, of sterk gemisch, dat de berglieden kobold noem:n.
Bergmuis, f. bergmuis, marmot.
Bergmeister, m. f. Berghauptmann.
Bergrecht, n. wetten, reglementen, ordonnancien omtrent de mynen.
Bergrichter, m. regter over zaaken, aangaande de mynen.
Bergroth, n. Sandarach, eene roode bergstof.
Bergstaf, m. mineraal, mynstof.
Bergsturz, n. bergzout.
Bergsturz, n. bergsturz, kastel, dat op een berg ligt.
Bergschreiber, m. boekhouder van de mynen.
Bergstadt, f. stad, op een berg gelegen.
Bergtheil, n. deel, portie in de mynen.
Bergwachs, n. f. Bergharz.
Bergwerk, n. bergwerk.
Bergwingert, m. wynberg.
Bergwurt, n. bergwerkerswoord.
Bergwinde, m. bergrood, vermiljoenverwe, steenverwe, ook draakenbloed genoemd.
Bericht, m. berigt, kennis, narigt, onderwys; jemand einigen Bericht über eine Sache geben, jemand eenig berigt, licht opening van eene zaak geven.
Berichten, v. a. berigten, onderwyzen, berigten; einen Sterbenden, berigten, berigten een sterfenden, zietogenden.
Berichtat, f. berechtigt, item abgethan.
Berichten, v. a. berieken, beneuzen, beknuffelen.
Berill, **Beryll**, m. beril, berilsteen, edelgesteente.
Beritten, adj. bereeden.
Bermutter, f. Bärmutter.
Bern, n. Bern, stad en Kanton in Zwitserland.
Berner, m. een uit, van Bern.
Bernhäuter, f. Bärenhäuter.
Bernstein, **Bernstein**, m. barnsteen, brandsteen, ambersteen.
Bernsteindrechsler, m. een barnsteendraajer.
Bernsteinen, adj. van barnsteen; bernsteinene Korallen, barnsteene kraalen, korallen.
Berobren, v. a. ein Haus, een huis met riet dekken.
Berosten, v. n. roesten, beroesten.
Bersich, f. barsch.
Bersich, f. Barsch.
Berst, m. Ris, zc. berst, barst, scheur.
Bersten, v. n. barsten, bersten, opbarsten; vor Schaden, barsten door lagchen, zig te barsten lachen.
Berstig, adj. berstig, barstig, iets dat berst.
Bertram, m. Speichelswurz, spouw-, speekzel-, of quylwortel.
Berüchtigen, v. a. uirlugten, eer, of saam roeven, lasteren, naam schenden, agterklappen.
Berüchtigt, adj. berugt, ter kwaader naam.
Berüchtigung, f. saamrooving, lastering, agterklap.
Berüden, v. a. bedriegen, berrappen, agterhaalen, vangen.
Berückung, f. bedrog, agterhaaling.
Beruf, m. f. Berufung.
Berufen, v. a. roepen; sich auf etwas, zig op iets beroepen.
Berufen, betoveren, f. bezaubern.

Berufen, adj. beroepen, beroemd; betoverd.
Berufung, f. Beruf, m. roeping, beroeping, beroep, ampt.
Beruben, v. a. beruften; ein Werk etwas beruben lassen, een werk wat beruften laten; es haben beruben lassen, nicht lassen, het daar by beruften laten, niet laten; eine Sache beruben lassen, eene zaak beruften laten, 'er niet van milden, nog geuaagen; auf jemand beruben, op jemand beruften, steunen, aangaan.
Berubigen, v. u. te vrede, gerust stellen, bevredigen.
Berubigung, f. bevrediging, geruststelling.
Berühmen, beroemen; sich, v. recip. pochgen, snorken.
Berühmt, adj. beroemd, vermaard; ein berühmter Mann, een beroemd, vermaard, befaamd man; in Unehren berühmt, berugt, laidrugtig, roemrugtig.
Berühmung, f. roem, het beroemen, beroeming, gepoeh, snorkery, verwaardheid, opnyding, snoeving, ydele eer.
Berühren, v. a. roeren, beroeren, aanroeren, raaken, aanraaken, aanraken, betasten, behandelen; etwas nicht berühren wollen, iets niet willen roeren, ophalen; unzüchtiglich berühren, betasten, onzuggelyk betasten, bevoelen, handelen, behandelen, voelen.
Berühren, f. ketreffen, belangen.
Berührung, f. aanraaking, betasting, beontroering; ich kann ohne Berührung nicht daran gedenken, ik kan 'er zonder ontroering niet aan denken.
Berupfen, v. a. beplukken, plukken, 'er aan plukzen, peuten.
Beryll, f. Berill.
Besaffen, sich, v. recip. f. bereisken.
Besäen, v. a. bezaaien; f. besamen.
Besät, adj. gezaaid, bezaaid.
Besagt, adj. gemeld, reeds, vooraf gemeld; besagter Brief, u. f. w. gemelte brief, enz.
Besalben, v. a. bezalven, besmeeren, bestryken.
Besalzen, v. a. salzen, zouten, met zout toemaaken, bestrooien.
Besamen, v. recip. sich, bezaaden, in zaad, het zaad schieten.
Besänftigen, v. a. verzagten, verzoeten, gedwee maaken; einen Zornigen, verzagten, bedaaren een die toornig is; der Herr besänftigte sich! myn heer, bedaar wat!
Besänftigung, f. verzagting, verzoeting.
Besänsmast, m. bezaansmast.
Besagung, f. besagen, Besagung.
Besausen, v. recip. sich, zig bezuispen, dronken zuipen.
Beschung, f. bezaaiing.
Beschaben, v. a. beschaaven; ein beschabtes Kleid, een gesleeten, gebruikte kleed.
Beschädigen, v. a. beschadigen, benadeelen, kwetsen, verkorten; ein so sehr beschädigt Schiff, daß es schwerlich mehr zu retten, een redloos, of schaa'leloos schip.
Beschädigung, f. beschaadiging, benadeeling, verkorting, kwetsuur.
Beschäftigen, v. a. bezig houden, werk geeven.
Beschäftigt, adj. bezig.
Beschäftigung, f. werk, bezigheid, werkzaamheid.

Beschäuen,

Beschâmen, *v. a.* bekaajen, met schaante over-
storten; beschaamen, beschaamd maaken.
Beschâmt, *adj.* beschaamd, bekaajd; be-
schâmt werden, beschaamd worden; een
schoonen neus krygen.
Beschâmung, *f.* beschaaming, schaamte.
Beschâffen, *adj.* geschâpen, gesteld; etwas
so und so beschâffen seyn, met iets zo en zo
geschâpen of gesteld zyn.
Beschâffenheit, *f.* geschâpenheid, gesteldheid,
hoedanigheid; nach Beschâffenheit, naar
maate.
Beschângen, *v. a.* verschânsen, affnydingen
maaken, met affnydingen dekken, zig be-
graaven, verstecken.
Beschânzung, *f.* verschânsing, beschânsing,
affnyding.
Beschâren, *f.* bescheeren.
Beschâten, *v. a.* beschaduwen, overschadu-
wen, belommeren.
Beschattung, *f.* schaduw, lommer, gelom-
mer.
Beschâuen, *v. a.* beschouwen, bezien, be-
kyken.
Beschâuer, *m. f.* Bescheer.
Beschâulich, *adj.* beschouwend, bespiege-
lend; dat beschâuliche leben, het beschou-
wend leeven.
Beschâumen, *v. a.* schuimen, schuim opwer-
pen.
Beschâuung, *f.* beschouwing, bespiegeling.
Bescheeren, *v. a.* scheeren, bescheeren; den
Bart, den baard scheeren.
Bescheering, *f.* scheering, het scheeren, be-
scheeren.
Bescheiden, *v. n.* geschieden, gedaan worden;
alchtwie hiemit bescheidet, zo als hier ge-
schiedt, gedaan wordt.
Bescheiden, *f.* bescheiden.
Bescheiding, *f.* verleening, het geeven; aus
Gottes Bescheiding, door Gods gunst,
gaave, terwyl het God geeft, verleent.
Bescheid, *m.* bescheid, narigt; *f.* auch Ab-
schied.
Bescheid, *f.* Beding, voorwaarde, antwoord,
enz.
Bescheid thun im Trinken, bescheid doen in
het drinken.
Bescheiden, *v. a.* bescheiden; einen irgend
hin, jemand ergens bescheiden, ontbieden;
einander an einen Ort zu kommen, mal-
kander bescheiden, op ene plaats te verschy-
nen; einen auf seine Anfrage bescheiden,
jemand op zyne vraag antwoorden; seinen
Sohn zum Studiren bescheiden, zyn' zoon
tot de stude schikken, bepaalen; einem sein
Haus, u. i. w. bescheiden, jemand zyn huis,
enz. maaken, vermaaken, legateeren.
Bescheiden, *sich*, *v. recip.* beruften; man muß
sich des bescheiden, men moct daarin beru-
ften.
Bescheiden, *adj.* bescheiden, redelyk, gezeg-
gelyk, discreteer; bescheiden reden, handeln,
bescheidenlyk spreken, handelen.
Bescheidenheit, *f.* bescheidenheid.
Bescheidentlich, *adv.* *f.* bescheidenlyk.
Bescheinen, *f.* bescheinen; *it.* beleuchten,
bestralen.
Bescheinen, *v. a.* beschynen, verlichten;
f. schriftlyk bewyzen, dârtuun.
Bescheinung, **Bescheinigung**, *f.* schriftelyke
verzekering, verklarung.

Bescheisen, *v. a.* beschyten, bekakken, be-
dryten, bestruiven, bedoen; bedriegen,
bedotten.
Bescheiser, *m.* een beschyter; bedrieger, op-
ligter, bedotter.
Bescheller, *m.* een kweckhengst, hengst, om de
merryen van eene paardenteelt te bespringen.
Beschelten, *v. a.* schelden, uitmaaken, uit-
luiden, bekyven; *f.* uitshelken.
Bescheltung, *f.* bekyving, enz.
Beschenten, *v. a.* begiftigen; einen auf sei-
nen Geburtsttag, jemand beschenken op zyn
geboortelag; iets vereeren.
Beschent, *adj.* trunken, die dronken, beschon-
ken is, een roes weg heeft.
Beschentung, *f.* vereering, erkentenis; *it.*
omkoopung.
Bescheren, *v. a.* verleenen; Gott einem et-
was, toevoegen, God jemand iets, verleenen,
geeven.
Bescherung, *f.* Bescheering.
Beschicken, *v. a.* jemand ontbieden, laaten
baalen, beschikken, bezending doen.
Beschicker, *m.* beschikker, roeper, bezender.
Beschickung, *f.* beschikking, bezeding.
Beschieten, *v. a.* beschieten; jemand beschie-
sen, jemand beschieten.
Beschiffen, *v. a.* bevaaren; viel Meere be-
schiff, befahren haben, veel zeen belooppen,
bevaaren hebben.
Beschimmeln, *v. a.* beschimmelen, uitlaan;
beschimmelt Brod, beschimmeld brood.
Beschimpfen, *v. a.* beschimpen, bespotten,
onteeren.
Beschimpfung, *f.* beschimping, bespoting,
onteering.
Beschinden, *v. a.* villen, te huid afbaalen;
nypen, snuiten.
Beschirmen, *v. a.* beschermen, beschutten,
behoeden.
Beschirmer, *m.* beschirmer, beschutter, be-
hoeder, patroon.
Beschirmerinn, *f.* beschirmerster, behoedster,
patroones.
Beschirmung, *f.* bescherming, behoeding,
hoede.
Beschiffen, *adj.* bescheeten, vuil.
Beschlabbern, *v. a.* beschlabberen.
Beschlafen, *v. a.* beslaapen; sich über etwas,
zig over iets beslaapen, de nagt tot beraad
neemen.
Beschlag, *m.* beslag; arrest.
Beschlagelohn, *m. f. n.* beslag-, timmer-
loon.
Beschlagen, *v. a.* beslaan; anhalten, confis-
cieren, in Beschlag nehmen, jemanis goe-
deren beslaan, in beslag neemen; in einer
Sache sehr wohl beschlagen seyn, wel be-
slagen zyn in een zaak, zegrondig verstaan;
einen mit Worten beschlagen, jemand den
mond stoppen, snoeren; mit eigenen Wor-
ten beschlagen, jemand met zyne eige wor-
den dooden.
Beschlecken, *v. a.* lekken, likken, oplikken.
Beschleichen, *v. a.* bekruipen.
Beschleunen, *v. n.* met een werk spoeden,
haasten, bevorderen.
Beschleunigung, *f.* haast, spoed.
Beschleunern, *v. a.* met een sluyer dekken, be-
dekken.
Beschließen, *v. n.* besluiten, sluiten, vast
zetten; vervatten; wegluiten; Kleider ic.

beschließen, kleeren enz. wegluiten; eine
Stadt mit Mauern beschließen, eene stad
met muren ontrekken, omvangen; das Ve-
ben beschließen, het leven eindigen, sterven,
den geest geeven; es ist beschloffen, het is
beslooten, vastgesteld.
Beschließen, *f.* huishoudster.
Beschlossen, *part. pass.* von beschließen.
Beschluß, *m.* besluit; **Schluß**, **Ende** einer
Rede, besluit, einde, slot.
Beschmausen, *v. a.* braaf smullen, lustig, vro-
lyk zyn, zyn hart ophaalen, joelen.
Beschmeisen, *f.* bescheiden, bevuilen.
Beschmieren, *v. a.* besmeeren; seine Kleider,
zyne kleederen smeeren, bevuilen, bemors-
sen, vuil maaken.
Beschmierung, *f.* besmeering.
Beschmigen, *v. a.* besmetten, smetten.
Beschmigung, *f.* **Beschmierung**.
Beschmutzen, *v. a.* bevuilen, bemorsen, be-
smeeren, vuil, smeerg maken.
Beschmutzung, *f.* **Beschmierung**.
Beschnâbeln, *v. n.* trekkebekken.
Beschnâren, *v. a.* besnuffelen; bedillen.
Beschnârcher, *m.* bediller, viter, knibelaar.
Beschneideln, **beschneiden**, *v. a.* besnyden,
besnoeyen; einen Juden, een jood besny-
den; einen Baum, einen Weinstock, een'
boom, een' wynstok snoeyen, snyden; die
Federn einem Vogel, snuiken, besnoeyen
een vogel zyne vereen; Geld, Münze, geld
besnoeyen, snoeyen, schroejen, khippen.
Beschneider, *m.* besnyder, besnoejer, snui-
ker, schroejer.
Beschneidung, *f.* besnyding, besnydenis, be-
snoeying, het schroejen, snuiken, besnoeyen.
Beschneiteln, *v. a.* besnoeyen, snoeyen, ont-
lasten.
Beschnellern, *v. a.* overvallen, verrassen, be-
driegen.
Beschneuen, *v. n.* met sneeuw bedekken, over-
dekken.
Beschneuet werden, *v. n.* met sneeuw over-
dekt, bedekt zyn, worden.
Beschnitten, *adj.* besneeden, afgesneeden,
besnoejd, gesneeden; beschnitten Papier,
afgesneeden papier; ein beschnittener Jude,
een besneeden jood.
Beschnudeln, *v. a.* besnotten, met snot bezui-
len.
Beschnuffeln, *v. a.* besnuffelen.
Beschônern, **beschônigen**, *v. a.* voorwenden,
verschoonen, zig verontschuldigen.
Beschônigung, **Beschônung**, *f.* verschooning,
voorwendel, verontschuldiging.
Beschoren, *part. pass.* von bescheeren.
Beschränken, *v. a.* bepaalen, beperken.
Beschränkung, *f.* bepaaling.
Beschreiben, *v. a.* beschryven; einen recht
beschreiben, *f.* abmalen.
Beschreiber, *m.* een beschryver, schryver;
der Beschreiber des trojanischen Krieges,
de beschryver van den Trojaanschen kryg.
Beschreiblich, *adj.* beschryfelyk, dat beschree-
ven kan worden; nicht beschreiblich, dat
niet beschreeven, nitgedrukt kan worden.
Beschreibung, *f.* beschryving, uit-, omschry-
ving.
Beschreien, *v. a.* beschrejen, luidruchtig ma-
ken; beschreuen, *f.* bezaubern, beheren.
Beschreiten, *f.* befeigen.
Beschreitung, *f.* betovering.

Beschrieben,

Beschreiben, *part. pass.* von beschreiben, beschreeven, uitgeschreeven, omschreeven, berugt.
Beschreiben, *adj.* betoverd.
Beschritten, *adj.* beklommen.
Beschrotten, beschrotten, f. schrotten, beschneiden.
Beschrumpten, *v. n.* rimpelen, verschrompelen, krimpen, bekrimpen.
Beschuhen, *v. a.* schoeien, beschoeien.
Beschubet, *adj.* geschoeid, geschoend.
Beschulden, *v. a.* schulden maaken, in schulden ruaken, beleenen, verpanden; ein beschuldeter Mann, een man, die in schulden leet; ein beschuldigtes Haus, een verpand huis.
Beschuldigen, *v. a.* beschuldigen, betygen, betygen, aantygen; jemand einer Missethat, jemand van, met eene misdaad beschuldigen, aantygen, aanstryden, opleggen, te last leggen, betygen, betygen, wroegen, schuld opleggen.
Beschuldiger, *m.* een beschuldiger, aanklaager.
Beschuldigung, *f.* beschuldiging, aanklagt.
Beschuppt, *adj.* geschobt, met schobben bezet.
Beschutten, *v. a.* bestoeren, beschutten, beplengen; mit Sand die Gartengänge, de paden van een tuin zanden, met zand bestrooien, bezanden.
Beschützen, *v. a.* beschutten, beschermen.
Beschützer, *m.* beschutter, beschermmer, patron.
Beschützerin, *f.* beschutsvrouw, beschermster, patrones.
Beschützung, *f.* bescherming, beschutting, verdediging.
Beschützungsbrief, *f.* een verdedigschrift.
Beschwägen, *sich, v. rec.* mit einem, zig met jemand vermaagschappen.
Beschwäger, *v. a.* bezwangeren.
Beschwäger, *f.* beschwägen.
Beschwären, *v. a.* zwaren maaken.
Beschwären, *v. a.* bepraaten, belezen, wys, vreed maaken.
Beschweeren, **Beschweerer**, *ic. f.* beschwören.
Beschwermen, *v. a.* overstroomen.
Beschweren, *v. a.* bedrukken, belasten, vermasten, bezwaaren, op-, overladen.
Beschwerer, *f.* beschwörer.
Beschwert, *adj.* bezwaard.
Beschwerlich, *adj.* bezwaarlyk, lastig, moeilyk; einem kon, jemand bezwaarlyk, lastig, moeilyk, verdrüetig vallen.
Beschwerlichkeit, *f.* bezwaarlykheid, lastigheid, moeilykheid.
Beschwerniß, *f.* bezwaaring, belasting, bezwaardheid; klagt.
Beschwörungen, **Auslagen der Obrigkeit**, *lassen, püblyke belastingen, schattingen; klagten.*
Beschwören, *f.* beschwären.
Beschwören, *v. n.* bezweeren; ganz beschwört ansprechen, er heel bezweet uitzien.
Beschwören, *v. a.* bezweeren; einen Bund, einen Frieden, een verbond, een vrede bezweeren; beschwören, beëdigen; einen Eid, een boezen geest bezweeren, belezen,

Beschwörer, *m.* bezweerder, banner.
Beschwörung, *f.* bezweering, banning, het uitbannen, uirdryven.
Beseelen, *v. a.* bezielen, levendig maaken.
Beseelung, *f.* bezieling, levendigmaaking.
Beseelen, *v. a.* bezielen, bevaaren.
Besehen, *v. a.* beziën, beschouwen, bekyken.
Besehendwerth, *adj.* bezienswaardig.
Beseher, *m.* beziender, beschouwer, bekyker.
Beseherin, *f.* beziënter, beschouwster, bekykster.
Besehung, *f.* het beziën, beschouwing, bekyk.
Besehen, *v. a.* bepiffen, bewateren.
Beseifen, *v. a.* eiseifen, bezeepen, in zeep doen, zeten.
Beseligen, *v. a.* geeven, begiften; zegenen, schenken.
Besem, *m.* bezem; Besen.
Besembinder, *m.* bezembinder.
Besemlein, *n.* een bezemtje, kleine bezem.
Besemmacher, *m.* een bezemmaker, -binder.
Besemreiterin, *f.* kolydyter, toverhex.
Besemstiel, *m.* bezemstok, -steel.
Besemverduferin, *f.* eene bezemenverkoopster.
Besen, *ic. f.* Besen, *ic.*
Besengen, *v. a.* zengen.
Besengt, *adj.* gezengd, geschroeid.
Besessen, *adj.* bezeten; vom Teufel besessen, van den duivel bezeten; ein Besessener, een bezetene, een bezeten mensch.
Besetzen, *v. a.* bezetten; ein Haus, einen Tisch, een huis, eene tafel bezetten; eine Stadt, eine Festung, eene stad, eene vesting bezetten; ein ödes Land mit Volk, een woest land bevolken, met volk bezetten; ein Kleid mit Borten, een kleed bezetten, beleggen; ein Contrefait mit Demanten, een portret met diamanten omzetteren, bezetten; die Fersen an einem Paar Strümpfen, oude konzen verbakstikken, 'er hielstikken aan-, of opzetzen; ein Amt, een amt vergeeven.
Besetzfeld, *m.* Aflasterfeld, plaveyblok, straatmaakersblok of stamper.
Besetzung, *f.* bezetting, garnizoen; in einen Platz legen, bezetting in eene plaats leggen, met een garnizoen voorzien.
Beseufen, *v. a.* bezugten, besteunen.
Besichtigen, *v. a.* bezigtigen, beziën.
Besichtiger, *m.* beziender, opziender, beschouwer.
Besichtigung, *f.* bezigtiging, het bezigtigen, beziën.
Besiegeln, *v. a.* bezegelen, zegelen.
Besiegelung, *f.* bezegeling, zegeling.
Besiegen, *f.* odfiegen, siegen.
Besingen, *v. a.* bezingen, zingen.
Besingnus, *n.* Gesang, gezang; Reichbesingnus, Reichengesang, lykzang.
Besinnen, *v. a.* verzinnen, bezinnen; auf etwas sich, op iets zinnen, verzinnen, denken; besinnt, ehe das ihr beginnt! verzint, eer gy begint! sich eines bessern, zig beter berigten, zig uit den dut, uit de doolung, misleiding helpen; sich besinnen, bekommen; aus einer Ohnmacht sich wieder besinnen, uit eene slaauwe weer tot zyn zels' komen; ich besinne mich, het valt my in, het schiet my te binnen.
Besinnt, *adj.* vernünftig, verständig, schrand; ein besinnter Mensch, een schran-

der, vernünftig mensch; besinnter Weise, met overleg.
Besinnung, *f.* het te binnen brengen; raadpleeging, overleg.
Besiß, *m.* bezit, bezitting; ein Erbtheil in Besiß nehmen, een erfdeel aanvaarden.
Besitzen, *v. a.* bezitten.
Besitzer, *m.* bezitter.
Besitznehmung, *f.* bezitneeming, aanvaarding.
Besitzung, *f.* bezitting, f. Besiß.
Besoffen, *adj.* bezooopen, dronken.
Besohlen, *v. a.* verzoolen.
Besolden, *v. a.* bezoldigen, betaalen.
Besoldung, *f.* bezolding, betaaling, loon.
Besolen, *f.* besohlen.
Besonder, *adj.* byzonder; was besonders, wat byzonders; nichts besonders, niet, niet veel byzonders; ein besonderer Mensch, een byzonder mensch, een zonerling; ins besondere mit einem reden, in 't byzonder jemand spreken, alleen spreken.
Besonderheit, *f.* byzonderheid.
Besonderlich, *f.* besonder.
Besonders, *adv.* byzonder, byzonderlyk, zonderlyk.
Besonnen, *adj.* vorsichtig, bedagt, overdagt, voorzigtig.
Besonnenheit, *f.* bedagtzaamheid, overzigtigheid.
Besorgen, *v. a.* bezorgen, benaerftigen; besürchten, bezorgen, vreezen, in vrees, in pyn, verlegen staan; besorgt für etwas seyn, bedugt, verlegen, bevreest, bekommerd, in pyn om iets zyn.
Besorglich, *adj.* bedagt, wantrouwend, nadenkend, kunnal vermoeden hebbend.
Besorgniß, *f.* vrees, bekommering.
Besorgung, *f.* bezorging, het bezorgen.
Bespannen, *v. a.* bespannen.
Bespechen, *v. a.* bespouwen, bestuimen, bebraaken, bevuilen met speeksel een met braakzel.
Bespicken, *v. a.* bespekken, lardeeren, besteecken; voordeel doen; einen Schinken mit Würstgelein bespicken, eene ham met kruitmagels besteecken; er hat sich bey seinem Dienste wohl bespickt, hy heeft zyn voordeel met zynen dienst gedaan; hy is 'er door in de veeren gekomen.
Bespiegeln, *f.* spiegeln.
Bespitzen, *v. a.* spits maaken, afkanten, met hoeken maaken.
Bespotten, *v. a.* bespotten.
Besprechen, *v. a.* bespreken, aanspreken; einen vor Gericht (gerichtlich) besprechen, jemand voor het gerecht vervolgen, daagen.
Besprechen, *sich, v. rec.* raadpleegen, ergens over spreken; sich mit einem über eine Sache besprechen, met jemand over eene zaak raadpleegen.
Besprechung, *f.* aanspraak, zamenpraak.
Besprengen, *v. a.* besprengen, besproejen, bespatten, beplengen.
Besprengung, *f.* besprenging, bestroeing.
Bespringen, *v. a.* bespringen; die Stutte, bespringen, dekken de merrie.
Bespringung, *f.* bespringing, het bespringen.
Bespreisen, *v. a.* spatten, bespatten, beplengen met slyk; mit garstig, kochigem Wasser, mit Blut, bespatten, besproejen met vuil water, met bloed; mit einer Spritze, bespuiten.
Bespritzung,

Bespreking, *f.* besprenging.
Besproken, *part. pass.* von bespreken.
Besser, *adj.* & *adv.* beter; wider besser Wissen sündigen, tegen zyn beter weten, ge-weten zondigen; desto besser, des, zo veel te beter; sich eines bessern besinnen, *f.* des-sinnen.
Besserer, *m.* verbeteraar, versteller, lapper, kalfataraar.
Besseren, *v. a.* bereren, verbeteren, gebete-ren; der Kranke bessert sich, de zieke be-zert, wordt beter; bessern, *f.* ausbessern, sicken; bessern sich, zig beteren; die Felder, het land mesten.
Besserung, *f.* berering, beterschap, beternis; gute Besserung zusagen, *betering*, goede be-tererschap belooven.
Besserung eines Schiffes, kalfatering; der Felder, het mesten der landen.
Best, *adj.* der, die, das Beste, best, het be-ite; eine Schilderen von einem der besten Meistern, *schildery van het puik der mee-steren.*
Bestes, best; zu jemand's Besten sprechen, tot, ten besten, ten goeden, ten voordele van jemand spreken; von einer Waare, 't best, 't puik, 't pit, 't merg, de bloem, het puikje, van een goed.
Bestellen, *v. a.* bezolden, *bezolding*, loon, huurloon geeven.
Bestallung, *f.* bezolding, huurloon, loon-geld.
Bestallungsbrief, *m.* een jaarbrief, brevet.
Bestand, *m.* stand, vastigheid; keinen Be-stand haben, geen stand hebben, houden; Nacht, pagt, landhuur; ein Haus in Be-stand nehmen, een huis huuren, inhuuren; einen Bestand aufrichten, een huurcontract aangaan.
Bestand der Wahrheit, zekerheid, verzeke-ring.
Bestand, rest, overschot, 't geen overig blyft.
Beständer, Bestandner, *m.* huurder, pagter.
Bestandgeld, *n.* huurgeld, pagt.
Beständig, *adj.* standvastig, bestendig, stand-houdend, volstandig; dauerhaft, beiten-dig, duurzaam, vast; beständig verharren, bestendiglyk volharderen.
Beständigkeit, *f.* standvastigheid, bestendig-heid, volstandigheid, volharding.
Beständiglich, *adv.* bestendig, geduurig, aan-houdend.
Beständer, *f.* Beständer.
Beständner, *f.* huur, pagt.
Bestätigen, *v. a.* bevestigen, vesten, bekrag-tigen, versterken, staaven, vast maaken; *f.* begründen; eine Lehre bestätigen, eene leer bevestigen; etwas mit einem Eide, iets met een eed staaven, met een gestaafden eed bezweeren; einen Hirschen, een hert beloeren, bespielen.
Bestätiger, *m.* bevestiger.
Bestätigung, *f.* bevestiging, verzekering, bekragting, staaving.
Bestätigungsedd, *m.* een bevestigende eed, een eed ter bevestiging.
Bestatten, *v. a.* besteeden; uithuwelyken; eine Weide zur Erden bestatten, een lyk ter aarde brengen.
Bestatter, *m.* factoor, lasthebber.
Bestätigen, *u. l. w.* *f.* bestätigen.
Bestauben, *v. a.* bestuiven, stofsen, met stof

begruizen; bestuibt, bestoven, bestaft, met stof belaauden, begruißt.
Bestauben, bestrooijen; eine Torte mit Zucker bestauben, eene taart met zuiker be-strooijen, 'er zuiker over doen.
Beste, *f.* Best.
Bestehen, *v. a.* besteeken; den Richter, den regter besteecken, smeeren, de poot smeeren, de hand vullen, hem met gelden giften win-nen, omkooopen, omzetten; eine Wand, een muur vullen, witten.
Besteckung, *f.* besteeking, omkoopung.
Bestecken, *v. a.* besteeken; in der Rede be-stecken bleiben, in de reden steeken blyven; niet voort kunnen met spreken; die Sache bleibt besteecken, die zaak blyft onafgedaan; aan den spyker hangen.
Besteck, *n.* zu kleinen Instrumenten, kokertje.
Bestehen, *v. n.* bestaan; gültig seyn, bestaan, van waarde zyn; nicht bestehen können, niet bestaan kunnen; auf seinem Wort, op zyn woord staan, bestaan, volharden, byblyven; in etwas, in iets bestaan, geleegen zyn; aus etwas, bestaan uit iets; ein Haus be- stehen, een huus huuren; ich habe das Haus auf zehn Jahr bestanden, ik heb dit huus voor tien jaar gehuurd.
Bestehlen, *v. a.* besteelen.
Bestehlung, *f.* besteeling.
Besteifen, *v. a.* bevestigen, bekragtigen, staa-ven; seine Meinung besteifen, zyn gevele-ten staaven, versterken, bevestigen.
Besteigen, *v. a.* beitygen, beklimmen, be-klauteren; mit Leitern besteigen, beladde-ren, met ladders besteigen, beklimmen; ei-nes andern Ehebettes besteigen, het bed van een and'r schenken.
Besteigung, *f.* beklimming.
Bestellen, *v. a.* beschikken; eine Arbeit bey einem Meister, een werk aan een meester bestellen, aanbesteden, aanbesteden, bespre-ken; einen Brief auf die Post, een brief aan, op de post bestellen; einen Eis auf der Landstraße, einen Platz auf einem Schiffe, ein Kenner bey einem Einzugs, eene plaats op een koers, in een schuit, een venster by een intrudee bestellen, bespreken; einen zu seinem Anwald, jemand tot zyn gevolmagtigden stellen, instellen, magtig maaken; anordnen ein Werk, een werk bestel-len, bestieren, beschikken, besteecken; etwas wohl wissen zu bestellen, iets wel weten te stellen, te klaaren, te schicken, te beschi-ken, te beleggen; sich bestellen, zig beschei-den.
Besteller, *m.* besteller, factoor, lasthebber, bestierder, opziender.
Bestellt, *adj.* gesteld, geschapen; bestellte Arbeit, besteld werk; bestellter Acker, een be-ongeploegde akker; Herrn N. bestell-ten Amtmann, den Edelen Heere N. ampt-man.
Bestellung, *f.* bestelling, bestel, huur; die Bestellung über etwas haben, het bestel, bestier, bewind over iets hebben.
Bestetigen, *f.* bestätigen.
Bestie, *f.* beest; hoer, *ecrloos vrouwenensch,* teef.
Bestialisch, *adj.* beestig, beestagrig, dieragrig.
Bestimmen, *v. a.* bestemmen, beraamen, be-stellen, bepalen.
Bestimmung, *f.* bestemming, bepaling.

Bestmöglichst, *adv.* bestmogelyk, zo veel men kan.
Bestoben, *adj.* bestoven, met stof bezet; vom Wein, bestoven van den wyn, die een roes, knip weg heeft.
Bestochen, *part. pass.* von bestechen.
Bestohlen, *part. pass.* von bestehlen.
Bestopfen, stopfen, *v. a.* stoppen, vullen, in-pakken; overlaaden met eeten; ein Bett bestopfen, een bed vullen; ein Kind übers mäßig bestopfen, een' kind al te veel eten geeven.
Bestoßen, *v. a.* afschuuren, beschaadigen, schenden.
Bestrafen, *v. a.* bestraffen; jemand über et-was, bestraffen, berispen, aandoen jemand over iets.
Bestrafer, *m.* een bestraffer, berisper.
Bestrafung, *f.* bestraffing, berisping.
Bestralen, *v. a.* bestralen, bestralen, beschy-nen.
Bestreben, sich, *v. rec.* toeleggen, poogen, tragen.
Bestrebung, *f.* toeleg, pooging, werk, be-moijing.
Bestreichen, *v. a.* bestryken.
Bestreichen, *v. a.* ronlom streelen, zagjes streelen, vleyen, troetelen.
Bestreichung, *f.* bestryking.
Bestreifen, *v. a.* bestreepen, streepen, stree-pen maaken.
Bestreiten, *v. a.* bestryden, bevegten, be-twisten, twistig maaken; nicht können ein Werk, die Geschäfte, die Unkosten, een werk, de bezigheden, de onkosten, niet kon-nen nitharden, bestaan; ein Amt, een ampt waarneemen.
Bestreiter, *m.* bevegter, tegenkanter, be-wiifter.
Bestreitung, *f.* berwisting, aanval, tegenkan-ting, goedmaking.
Bestreuen, *v. a.* bestrooijen, begruizen; die Gassen mit Gras, Blumen, de straaten be-graazen, met gras, met bloemen, met groen-te bestrooijen; sein Haar mit Asche, zyn hair met asche begruizen.
Bestreichen, *part. pass.* von bestreichen.
Bestrieken, *v. a.* bestrikken, verstrikken, strikken, in een strik, of net vangen.
Bestrickt, *adj.* bestrikt, gestrikt, verstrikt.
Bestritten, *part. pass.* von bestrieten.
Bestürmen, *v. a.* bestormen, stormen, be-springen; die Bestürmer, und die Bestürmt-ten, de bespringers, en de verweerders.
Bestürmung, *f.* storm, bestorming, besprin-ging.
Bestürzen, *v. a.* verbaazen, ontzetten, ver-zetten, onstellen; bestürzt, verbaast, ont-zet, verzet, onsteld, verslagen.
Bestürzung, *f.* verbaasdheid, ontzetting, ont-steltenis, verslagenheid.
Besuch, *m.* bezoeking, bezoek.
Besuchen, *f.* inspreken, inspreken. Eine Kindbeterium, Geschwöchnerium, gehen besuchen, een kraamvrouw vanden, of van-nen, als ze weyl begint op te zitten, in de vandyd; die Wirths-, Huren-, Spiels-häuser öfters, de waards-, hoer-, spelhuizen bezoeken, bezam, belooopen, 'er dikwils kö-men, verkeeren, omgaan.
Besucher, *m.* bezoeker, verklikker.
Besuchung, *f.* *f.* Besuch.

Beubelen, v. a. bezoedelen, besmetten; seine Leib mit Unzucht, seine Hände mit Mord, *zyn digbaam met ontugt, zyne handen met moord besmetten, verontreinigen.*
Beubelung, f. besmetting, verontreiniging.
Bevingen, part. pass. von besingen.
Besinnen, ic. f. besonnen, ic.
Betablen, v. a. bedillen, berispen.
Betafeln, f. tdseln.
Betagen, v. a. daagen, dagvaarden, circeren, roepen; einen vor Gericht betagen, *jemand voor 't gerecht dagvaarden.*
Betaagt, adj. bedaagd, op zyn dagen.
Betaagt, vervallen, verscheenen; betaagt Bansen, *vervalle renten; betagter Wechselbrief, een vervallen, verscheenen wissel, wisselbrief.*
Betaken, v. a. betakelen, betouwen; ein Schiff betaken, *een schip onder 't wand brengen, met touwwerk voorzien.*
Betasten, v. a. betasten, bevoelen, behandelen; mit Betasten beschmieren, *beschmuigen, door betasten bemexelen, besmodderen, sammelen, versmelen, verkruken.*
Betastung, f. betasting, aanraaking, aanroering, behandeling.
Betastern, v. a. verdooven, onrusten, doof, *baloorig maaken, den Schmerzen durch etwat de kwast door iets verloooven, verzoegen, de kwast, seine bdsse Gestüßen, zyn wisch, zyne quade driften verdooven, doodden, kruissen, verserven doen.*
Betäubt, adj. verdoofd van sterk geluid.
Betäubung, f. verdooving, dooding, verdooving.
Betauern, ic. f. bedauern, ic.
Betbrüder, m. een schynheilige, geveinsde, hypocriet, pylaarbyter.
Betbuch, n. een gebedeboek.
Beten, v. a. bidden, God bidden.
Beter, m. een bidder, die bidt.
Beterinn, f. eene bidster, die bidt.
Betrachtung, f. schatting, lasten, impost.
Bethaus, n. bidhuis, bedehuis.
Bethkammer, n. bedekamerje.
Bethklopper, f. klop, klopje, klopzuster, *syn zuje, feekel, quezel.*
Bethlund, f. bedestond, biduur.
Bethm, m. beed-, of biddag, beededag.
Bethnen, v. a. bedauwen.
Bethnung, f. honigdauw, her dauwen.
Bethnisch, adv. met verzekering, by eede, plechtiglyk.
Bethweeren, v. a. bezweeren, met woorden bevestigen.
Bethweering, f. bezweering, bevestiging.
Bethören, v. a. gek maaken, begogelen, verzotten.
Bethörung, f. begocheling, verblinding, mistasting, dwaaling.
Bethun sich, v. rec. zig bedoen, bedryten, beschyten, bevuilen.
Betting, m. beeting, beetingbalken.
Betteln, v. a. f. titulieren.
Bettstunt, f. kunst, van te bidden, bekwaamheid van te bidden.
Betonien, n. betonie.
Betonienkraut, n. f. Betonien.
Betrachten, v. a. betragten, bedenken, beharrigen, overweegen, overdenken, beschouwen.

Betrachter, m. beschouwer, die overweegt, overdenkt, enz.
Betrachterinn, f. beschouwerster, welke overdenkt, overweegt, enz.
Beträchtlich, adj. aanmerklyk.
Betrachtung, f. betragting, overdenking, beschouwing, in Betrachtung, *mit hoofsie, ten opzigt.*
Betragen, n. het gedrag.
Betragen, v. a. bedraagen, belooopen, afbrengen; sich wohl, übel mit einander, *zig wel, quaantlyk onder malkander gedraagen, of verdraagen.*
Betragen, sich, zig behelpen; sich schlecht betragen, *zig zuinig behelpen.*
Beträngt, f. bedrängt.
Beträufen, f. betropsen.
Beträufen, f. betropsen.
Betrauren, v. a. betreuren, beweenen.
Betraurlich, adj. bedroefd, beklaaglyk; ein betraurlicher Verlust, *een beklaaglyk verlies.*
Betreffen, v. n. & a. treffen, raaken, aanraaken, roeren, beroeren, aangaan, noopen; das betrifft das nicht, *dat raakt daar niet aan, dat gaat dat niet aan; einen in Hause betreffen, jemand 't huis vinden, f. antreffen.*
Betreffend, f. belangend.
Betreiben, v. a. dryven, doen weiden, bedryven.
Betreibsamkeit, f. bedreevenheid, kundigheid.
Betreiben, ic. f. bedringen, ic.
Betretten, v. a. betreedden; einen Weg, *betreedden, begaan, bewandelen dikwils een weg.*
Betretten, einen, *jemand betrappen; sein Weib im Ehebruche betretten, zyne vrouw op overspel betrappen.*
Betriebsen, f. betropsen.
Betriegeln, v. a. bedriegen, bedodden, doeken, uitstryken, verschalken, opzetten, opligten; in dem Karten-, oder andern Spiel, *wasseln in de kaart, in 't speelen.*
Betriegler, m. bedrieger; f. auch Auswinder.
Betriegerey, f. bedriegery, bedrog; in Kartenspielen, *gemoffel, versteeking van de kaart.*
Betriegerysch, f. betrieglysch.
Betrieglych, adj. & adv. bedrieglyk.
Betrieglychheit, f. bedrieglykheid.
Betrinten, v. n. volzuipen, -drinken.
Betronen, part. pass. von betriegen.
Betropsen, betropsen, v. a. bedruipen, bedroopen.
Betrüben, v. a. bedroeven; ein Wasser, *droeven, bedroeven, beroeren een water.*
Betrübt, adj. bedroefd, droevig, treurig, zwaarmoedig, -geestig, mismoedig, onmoedig, onlustig; *betrübtte Zeiten, droevige, benaauwde tyden.*
Betrübniß, f. bedroefdheid, droefheid, droefenis, onmoed.
Betrübung, f. beroering, beweging, onstelling.
Betrug, m. bedrog; mit Betrug umgehen, *met bedroog omgaan, bedrieglyk handelen, te werk gaan.*
Betrügen, f. betriegen; *estheres ist besser.*
Betrügen, sich, v. recip. zig betriegen, mislen, dwaalen; *so ich mich nicht betrüge, so ik my niet bedrieg, mis heb.*
Betrüger, u. f. w. f. Betrieger, u. f. w.

Bettstuhl, m. bidstoel.
Bett, n. bed, bedde, koets; *großes, prächtiges, aller Eiden offen, ledekant; Bettchen, Gartenbett, bed, beddeken, bloem-, of kruisperk, in een hof, tuin; das Bett hüten, in Bette liegen, in 't bed liggen.*
Bettbecken, n. een bedbekken.
Bettbehangsel, n. een behangzel van een bed.
Bettboden, m. onclelaag van een bed.
Bettbret, n. bedscheer, bedplank.
Bettdecke, f. -überzug, beddeken, bedkleed; eines Hootsknechts, *kombaars.*
Bettel, m. kleeren, huisraad, enz.; einen mit sammt seinem Bettel aus dem Hause thun, *jemand met zak en pak, met den ganschen boel, uit het huis doen; was wird der Bettel nügen? waartoe dient, zal dit of dat dienen?*
Bettel, f. Bettelen.
Bettelarm, adj. arm, tot armoede gebragt.
Bettelbrief, m. brief van armoede, gegeven, of verzoond, om aalmoezen te mogen vernamen.
Bettelbrodt, n. gebedeld drood.
Bettelen, Betteler, f. bettela, Bettler.
Bettelen, f. bedelary, troggelary.
Bettelhaft, adj. f. bettelerysch.
Bettelfrau, f. eene bedelaarster.
Bettelhund, m. luiszak, lompe hond, schooyer.
Bettelmann, f. Bettler.
Bettelmantel, m. een deken van honderdelei lappen, een gelapte rok, mit vele lappen besuande, een boerrok.
Bettelmensch, f. Bettler.
Bettelmonch, -orden, beedelmonnik, -orde.
Betteln, v. a. bedelen, bidden gaan, zyn brood bidden; *auf dem Lande herum betteln, schojen, troggelen, truggelen; um ein Diensten betteln, om een dienstje bedelen, met de klap, of klep loopen, om een amptje te bejaagen.*
Bettelsack, Bettelsack, m. bedelzak.
Bettelvoigt, m. wegjaager van de bedelaars, luizevanger.
Bettelwolf, n. f. Bettler.
Betten, v. n. bedden, zyn bed maaken; wie sich einer bettet, *so schläft er, elk een krygs, wat by waard is.*
Betten, f. beten.
Bettflasch, f. eene bedvles.
Bettgenos, Bettgenos, m. een bedgenoot.
Bettgerath, Bettzeug, n. behangzel, stoffering van een ledekant.
Bettgestell, n. Bettlade, f. bedsponde, lyf of houtwerk van een ledekant.
Bethhimmel, m. de hemel van een ledekant.
Bethkammer, f. slaapkamer.
Bethküssen, n. slaap-, oorkussen.
Bethlade, f. Bettgestell.
Bethlager, f. Bethstille.
Bethlagerig, adj. bedlegerig, ziekelyk, ziek-agtig.
Bethlaken, n. een bedlaken.
Bethlein, n. een bedderje, klein bed.
Bethler, Bethelmann, m. -weid, m. beedelaar, schoejer, troggeler, bedelman, -wyf.
Bethlerhütte, f. hur, boeren-, herdershut; Kabanis.
Bethlerin, f. een bedelaarster, schooyster.
Bethlerisch, adj. bedelagtig, bedelaaragtig, guitsch, geus, geusagig.

Bettmacher,

Bettmacher, *m.* een beddemaaker.
Bettmeister, *m.* een meubelbewaarder.
Bettspanne, *f.* f. Bettwärmer.
Bettstuhl, *m.* een peulw van een bed.
Bettsticker, *m.* pislebed.
Bettstolle, *f.* Bettstolle, *m.* styl van een ledekant.
Bettstelle, *f.* eene slaappleats.
Bettstulle, *f.* Bettstulle.
Bettstroh, *n.* bedstroo.
Bettuch, *m.* beddoek, beddelaken, slaappleken.
Bettstücklein, *n.* een klein beddelekenetje.
Bettung, *f.* bedding.
Bettvorhang, *m.* gordyn van een bed.
Bettwärmer, *m.* bedpan.
Bettzicche, *f.* beddeke, of -tyk.
Bettzeug, *f.* Bettgerdth.
Bettzwick, *f.* Zwilch.
Bettzinken, *v. a.* bepleisteren, pleisteren, beplaafteren, bestryken.
Becke, *f.* Wdke.
Becke, *f.* Waike.
Becken, *v. a.* loogen, in de loog zetten.
Beefstigen, *f.* befestigen.
Beuge, *f.* kromte, bogt; **Beuge des Schuhs**, de bogt van een schuen.
Beugen, *v. a.* buigen, krommen, bukken.
Beugsam, **beugig**, *adj.* buigzaam, gedwee.
Beugsamkeit, *f.* buigzaamheid.
Beugung, *f.* buiging, kromte.
Beule, *f.* buil, bluts, bots, gezwel; **machen**, bluzzen, knuizen.
Beulis, *adj.* gebuild, vol builen.
Beunruhigen, *v. a.* onrusten, ontroeren, beroeren, quellen.
Beunruhigung, *f.* onrusting, kwelling, ontroering.
Bevogten, **bevoogten**, *v. a.* een voogd geeven, ondervoogden, voogdy stellen.
Bevolken, *f.* bevolken.
Bevolking, *f.* bevolking.
Bevolkern, *v. a.* bevolken, met volk bezetten, beplanten.
Bevollmächtigen, *v. a.* magtigen, volmagtigen, volmagt geeven, bezorgen.
Bevollmächtigt, *m.* gemagtigd, gevollmagtigd, een gevollmagtigde.
Bevor, *adv.* voor; **vorab**, **vornehmlich**, **besonderlich**, **voornaamlyk**, **besonderlyk**.
Bevorgehen, *v. a.* zulassen, toelaaten, vergunnen. *f.* auch vorgehen.
Bevorsien, *v. n.* aanstaan, voorstaan; **einem ein großes Unglück**, **jemand ein groot ongeluk aanstaan**, **voorstaan**, **naderen**, **naaken**; **beversiehend**, **aanstaande**, **genaakend**.
Bevortheilen, *v. a.* bevoordeelen, bedriegen.
Bevortheilung, *f.* bevoordeeling, bedrog.
Beurlauben, *v. a.* oorlooven, veroorlooven, verlos geeven, te vertrekken; **sich von jemand**, **afschied neemen van iemand**.
Beurlaubung, *f.* vryheid, om heen te gaan. *f.* auch Abschied.
Beurtheilen, *v. a.* beoordeelen, bedillen, berispen.
Beurtheilung, *f.* oordeel, beoordeeling, berisping, bedilling.
Beute, *f.* buit; **machen**, **buiten**, **rooven**, **plonderen**, **stroopen**.
Beutel, *m.* beurs; **leerer**, **een beroojde**, **kaale beurs**.
Beutelfasten, *m.* buidel- of buitdrog.

Beutelstein, *n.* een beursje.
Beutelmühl, *m.* mühle, *f.* een builmoolen.
Beutelmüller, *m.* een meelbuidelaar, **een**, **die meel**, **blom buidelt**.
Beuteln, *v. a.* buidelen, builen; **in dem zak tasten**.
Beutelsack, *s.* sieb, *m.* een blonzeef.
Beutelschneider, *m.* gauwdief, beurzefnyder.
Beuteltuch, *m.* buiddoek, zeeftdoek, geweezel van kemels- of paardshair, ook van zyde.
Beuten, *v. a.* buit maaken, rooven, enz. *f.* **Beute machen**.
Beuter, *m.* een vrybuitter, roover.
Beuth, **beuthen**; *f.* Beute.
Beuther, *f.* Beut, *ic.*
Beuthlen, *f.* beuteln.
Beutler, *m.* beursmaaker, holstermaaker.
Beutler, *f.* Beutelmüller.
Bewachen, *v. a.* bewaaken; **einen Gefangenen**, **einen Kranken**, **eine Kindbetterinn**, **een gevangen**, **een zieken bewaaken**, **eene kraamvrouw bewaaren**, **kraambewaaren**.
Bewachung, *f.* het bewaaken.
Bewachen, *v. n.* bewaaken; *f.* behaaren.
Bewaffnen, *v. a.* bewapenen, beweerden; **bewaffnet**, **gewapend**.
Bewaffnung, *f.* het bewaapen, bemannen.
Bewahren, *v. a.* bewaaren, behoeden.
Bewahren, *v. a.* bewaaren, bewaarden, bevestigen.
Bewahrer, *m.* bewaarder, behoeder, beschermmer; **Bewahrer des geheimen Schatzes**, **geheim zegelbewaarder**.
Bewahrer, *m.* een beweerder.
Bewahrerin, *f.* bewaardster, behoedster, beschermster.
Bewahrlich, *adj.* bewaarbaar, **dat men bewaaren kan**; **bewahrliches Oest**, **vrugten**, **die goed blyzen**, **dueren**.
Bewahrlich, *adj.* bewaarbaar, waarschyglyk.
Bewährt, *adj.* goed, aangenomen, geloofwaardig; **ein bewährter Schreiber**, **een goede**, **goed gekende schryver**. *f.* **bewährt**.
Bewahrung, *f.* bewaaring, behoudenis.
Bewahrung, *f.* bevestiging, bekragting.
Bewandern, *v. a.* bewandelen, begaan, betreden een weg.
Bewandert, *adj.* bedreeven, kundig; **bewandert in Wissenschaften**, **bedreeven**, **kundig**, **erzaaren in wetenschappen**.
Bewandt, *adj.* gesteld, gefchapen; **mit etwas so und so bewandt**, **iets zo en zo gesteld zyn**, **er eene zodanige gesteltenis mee hebben**, **met iets zo en zo gelegen zyn**.
Bewandtnis, *f.* f. Beschaffenheit.
Bewahren, **bewahrt**, *f.* bewahren.
Bewässert, *adj.* bewaterd, bevochtigd, **wat maakt met water**.
Bewegen, *v. a.* beweegen, beroeren, roeren, verroeren; **eines icin Herz**, **Gemüth**, **jemandis hart**, **genoed beweegen**, **vaaken**, **roeren**, **verzatten**; **eines sein Herz zur Liebe**, **eenes hart tot liefde trekken**, **beweegen**, **aantrekken**; **jemandis Peib**, **den buik van iemand aan 't lossen brengen**, **hem doen buikloozen**.
Beweger, *m.* beweeger, aanzetter, aanporrer.
Beweggrund, *m.* Bewegursache, *f.* beweegoorzaak, -rede, beweegmiddel, rede.
Beweglich, *adj.* **adv.** beweeglyk; **bewegliche Güter**, **beweeglyke**, **roerbare**, **roerende**,

roerlyke, **tilbaare goederen**; **bewegliche Reden**, **beweeglyke**, **zielroevende reden**.
Beweglichkeit, *f.* beweegbaarheid.
Bewegnis, *f.* f. Bewegung; **aus eigener Bewegung**, **uit eige beweeging**.
Bewegung, *f.* beweeging, verroering; **op-roer**, **oploop**; **Bewegung des Gemüths**, **aandoening der ziel**.
Bewegungscirkel, *m.* kring, **waarin iets loopt**.
Bewegursache, *f.* Beweggrund.
Bewehren, **Bewehrung**, *f.* bewaassen, *ic.*
Bewehrt, *adj.* beweerd, bewapend; **appropriert**, **beproefd**, **goed bevonden**, **goed gekend**; **ein bewehrt Hellmittel**, **een beproefd geneesmiddel**.
Beweiben, *v. rec.* sich, **zig wyven**, **trouwen**, **huwelyken**.
Beweibt, *adj.* gewyft, behuwd.
Beweinen, *v. a.* beweenen, beschreyen, betreuren.
Beweintich, *adj.* **dat te beschreyen**, **te betreuren**, **te beweenen is**.
Beweining, *f.* beweening, betreuring, beschreying.
Beweis, *n.* bewys; **Schriftlicher Beweis**, **Schriftelyk bewys**, **beroojing**; **beroojing**, **vertoofing**.
Beweisartikel, *m.* bewysstuk.
Beweisen, *v. a.* bewyzen, betoonen, vertoonen, beroogen, beweerden, verdedigen, **staande houden**, **doen blyken**, **bewaarheilen**; **einem Ehre**, **Piebe**, **Freundschaft**, **jemand eer**, **liefde**, **vriendschap bewyzen**, **betoonen**, **aandoen**.
Beweisgrund, *m.* bewysreden, bewys.
Beweislich, *adj.* bewyslyk, bewysbaar, betoonlyk, berooglyk.
Beweiserde, *f.* f. Beweisgrund.
Beweisschluss, *m.* bewys, sluitrede.
Beweisethum, *m.* f. Beweis.
Beweisung, *f.* het bewyzen, betoonen, betoog.
Bewenden, *v. n.* **es dabei lassen**, **het daarby laten steeken**, **'t niet verder aandringen**, **roeren**.
Bewerden, *v. rec.* sich **um etwas**, **iets poogen**, **tragen**, **zoeken**, **zig benaastigen te verkrygen**.
Bewerbung, *f.* pooging, tragting.
Bewerfen, *v. a.* bewerpen; **eine Mauer mit Mörtel**, **Kalk**, **eenen muur overpleisteren**, **bepleisteren**, **beplaafteren**, **met pleisterkalk bestryken**.
Bewerfung, *f.* bestryking, bepleistering.
Bewerkstelligen, *v. a.* uitwerken, uitvoeren, volbrengen, **werkstellig maaken**.
Bewerkstelligung, *f.* uitvoering, voleinding, **het werkstellig maaken**.
Bewehnen, *f.* beweeinen.
Bewickeln, *f.* bewindelen.
Bewiejen, *part. pass.* von beweisen.
Bewilligen, *v. a.* bewilligen, inwilligen, verwilligen, roeitommen, toestaan.
Bewilligung, *f.* bewilliging, toelaating.
Bewillkommen, *v. a.* verwelkomen, **welkome heeten**, **gaan begroeten op**, **over de terugkomst**.
Bewillkommung, *f.* verwelkoming.
Bewindeln, *v. a.* bewindelen, bewoelen.
Bewirken, *v. a.* bewerken, uit-, volvoeren, volbrengen.
Bewirthen, *v. a.* wel onthaalen, toeyen; *f.* **beherbergen**.

Bewirthung,

Bewirtung, *f.* herberging, onthaaling.
Bewogen, *part. pass.* von bewegen.
Bewohnbar, *adj.* *f.* bewoonlich.
Bewohnen, *v. a.* bewonen.
Bewoonlich, bewonbaar, *adj.* bewoonbaar, *dat te bewonen is, of bewoond kan worden.*
Bewohnt, *adj.* bewoonbaar.
Bewooning, *f.* bewooning.
Bewolken, *v. a.* bewolken, met wolken betrekken.
Bewolkt, *adj.* bewolkt, betrokken met wolken.
Bewonderen, *v. a.* verwonderen.
Bewondering, *f.* verwondering.
Bewonderingsvoll, *adj.* wonderbaar, ongeineen.
Bewust, *adj.* bewust, kundig; *einem etwas sein, ergens van bewust zyn, 'er kennis van hebben.*
Ben, *præp.* by; *das siehet bey euch, dat staat aan u; ben Gott, bey seiner Seele schweben, by God, by zyne ziel zweeren; ben Zeiten, f. Zeit.*
Benbehalten, *v. a.* behouden, houden.
Benbinden, *v. a.* by, samen binden.
Benbleiben, *v. n.* byblyven.
Benbringen, *v. a.* bybrengen; *einem eine falsche Lehre, jemand eene valsche leer inbrengen, insteeken, inboezemen, te binnen brengen, indrukken; einem etwas benbringen, in verstaan geven, jemand iets te binnen brengen, bevatten doen; einen Text, Spruch, een text, eene spreuk bybrengen, aantrekken.*
Beide, *adj.* beide.
Benderlei, *adj.* beiderlei, van beide; *benderleien Geschlecht, van beide geslachten, mannelijk en vrouwelyk; auf benderley Weise, op beide wysen, manieren.*
Beiderzeits, *adv.* aan beide zyden, wederzyde, ter weêrzyde.
Beiderzeitsig, *adj.* onderling, wederzydsch; *beiderzeitsige Liebe, vriendschap, onderling, wederzydsche liefde, vriendschap.*
Beidrucken, *v. a.* by, samen drukken.
Bev einander, *by malkander, by een, te samen.*
Bevesten, *n.* toespys, mondkost; *f.* weggericht.
Bevfabren, bevschiffen, *f.* ansfabren, landen.
Bevfall, *m.* toestemming, goedkeuring.
Bevfallen, *v. a.* byvallen, te binnen komen; *sein Name, das Wort will mir ist nicht bevfallen; zyn naam, dat woord komt my nu niet te binnen; eines seiner Meynung, byvallen jemand's gevoelen, hem toestaan, 'er toestemmen, zyne toestemming toe geeven.*
Bevfallen, *v. n.* verfallen, mager worden.
Bevfliehen, *v. a.* by-, aanlappen.
Bevfliehen, *v. n.* by-, zamenvloegen.
Bevfügen, *v. a.* byvoegen, byzetten, toevoegen, bydoen, byhangen.
Bevfügung, *f.* byvoeging, byvoegzel.
Bevführen, *v. a.* aanbrengen, medebrengen.
Bevfuß, *m.* byvoet.
Bevgehen, *v. n.* bygaan.
Bevgehend, *adj.* bevliegend, bygaande.
Bevgenannt, *adj.* bygenaamd, gebynaamd, togenaamd.
Bevgericht, *n.* tusschengeregt.
Bevgeissen, *f.* bevfügen.
Bevhanden, *adv.* by de hand; *ich habe alles bevhanden, ik heb alles by de hand.*
Bevhelfer, *m.* een noodhulp.

Behülfe, *f.* byhulp, noodhulp.
Behuch, *m.* noodhulp van een kok.
Behukommen, *v. n.* bykomen, nabykomen, bereiken; *dem man behukommen kann, genaakbaar, bereikbaar; einem nicht behukommen behukommen, jemand niet kunnen bykomen, bereiken, naderen, genaken, buiten ons bereik zyn; nadere behukommen in einer Kunst, jemand in een kunst nabykomen, gelyken, evenaaren.*
Behukreis, *m.* eige loopkring, zelfskring.
Behukreiben, *v. a.* bykruipen.
Behuklage, *f.* bylaage; *aan-toebetrouwwd goed.*
Behuklager, *n.* byleger, ondertrouw, trouwfeest, en plegtelykbeden der bruidst van een koning, prins, graaf, of persoon van staat.
Behuklagwort, *n.* Behukwort, een bywoord.
Behuklaufen, *v. n.* byloopen, onderloopen.
Behuklausir, *m.* een bylooper.
Behukluftig, *adv.* omtrent, bykans, terloops, in het voorbygaan.
Behuklegen, *v. a.* byleggen; *einem die Schuld, jemand de schuld byleggen; einen Streit, een stryd, krakkeel, twist byleggen, siffen, bysiffen, seggen.*
Behuklegen, *einem ein Amt, jemand een ampte geeven, sichten.*
Behuklegen, *beguntigen, party trekken; ich kann euch nicht behuklegen, ik kan van nu gevoelen niet zyn, nu gevoelen omhelzen.*
Behuklegen, *aan een zyde, aan een kant leggen.*
Behukliegen, *v. n.* byleggen; *seinem Weibe bevliegen, by zyn vrouw leggen; bevschlaffen, f. behukommen, bevukohnen.*
Behukleger, *f.* Behuklädter.
Behuklegerinn, *f.* Behuklädterinn.
Behukmachen, *sich, v. rec.* zutun, naderen; *sich bey einem bevukmachen, in jemand's gunst dringen; die Thür bevukmachen, de deur aandoen, aantrekken.*
Behukmessen, *v. n.* a. toefchryven, toerekenen, te last leggen, opleggen.
Behukmessung, *f.* toefchryving, toerekening.
Behuknabe, *adv.* byna, schier, bykans.
Behukname, *m.* bynaam, toenaam.
Behuknebens, *adv.* daarbenevens, daarenboven.
Behukpferd, *n.* een hand-, rydpaard, een versich paard.
Behukpflichten, *f.* bevfallen.
Behukpflichtung, *f.* toestemming, goedkeuring.
Behukrathen, *v. a.* raaden, met raad bystaan.
Behukruden, *v. n.* naderen, nader komen, aantrekken.
Behukrufen, *v. n.* byroepen.
Behuksamml, *f.* bevsaunnen.
Behuksammlen, *adv.* by, met, malkander, t'zamen, *f.* bev einander.
Behukstas, *m.* bywooner, inwooner.
Behukstas, *m.* byvoegzel.
Behukschaffen, *v. a.* herbekschaffen, verschaffen, bezorgen.
Behukschaffung, *f.* bekschaffung, bezorging, levering.
Behuksharren, *v. a.* zussamenscharren, by een schraapen, by een raapen.
Behukschicken, *v. a.* byschikken, byzenden.
Behukschiefen, *v. a.* by-, toevoegen.
Behukschiffen, *v. n.* met het schip naderen.
Behukschiffen, *n.* klein vaartuis, by de Venetiaanen en Turken gebruiklyk.

Bekschlaf, *m.* byslaap.
Bekschlafen, *v. n.* *f.* bekshlegen.
Bekschlädter, *m.* byslaap, bedgenoot.
Bekschlädterinn, *f.* byslaapster, byzit.
Bekschlag, *m.* valsche slag, klop.
Bekschlaggeld, *n.* valsche, gefnoeid geld.
Bekschleichen, *v. a.* bykruipen, al kruispende naderen, of genaken.
Bekschließen, *v. a.* bysluiten, insluiten.
Bekschluß, *m.* brief, of papier, in een ander ingesloten.
Bekschrapen, *f.* beksharren.
Bekschreiben, *v. a.* byschryven, op den rand schryven.
Bekschrift, *f.* byschrift, op den rand geschreeven, zinspreuk.
Bekschuß, *f.* Behukülfe.
Bekseegel, *n.* byzeiltje, als 'er weinig wind is, 'e schover zeil.
Bekseit, *f.* bevseiten.
Bekseit fuhren; *gehen, aan een kant leiden, gaan.*
Bekseit geschafft, *adj.* weggenomen, verzet, verplaatst, weggedaan.
Bekseit besetzt, *adj.* verzuimd, nagelaaten, aan een kant gezet.
Bekseit legen, *f.* bevseit legen.
Bekseit liegen, *v. n.* alleen liggen, slapen; *aan een zyde liggen.*
Bekseit reden, *v. a.* afzonderlyk sprekken.
Bekseit rufen, *v. a.* aan een zyde roepen.
Bekseit schaffen, *v. a.* aan een zyde, weg doen, wegneemen, verplaatzen.
Bekseit schließen, *v. a.* wegsluiten.
Bekseit setzen, *v. a.* aan een zyde, aan een kant zetten, leggen, afzonderen.
Bekseitsetzung, *f.* het aan een kant zetten, weglegging, afzondering.
Bekseit tragen, *v. a.* wegdraagen, wegdoen.
Bekseit treten, *weichen, f.* bevseit gehen.
Bekseit wenden, *sich, v. rec.* van, uit zyn weg gaan, zig omwenden.
Bekseiten, *bechts, adv.* byzyden, aan een kant.
Beksenden, *v. a.* met een ander zenden.
Beksehen, *v. a.* byzetten, byvoegen; *eine Leiche, een lyk byzetten ter begravenis, begraven, onder de aarde brengen.*
Bekshigung, *f.* begraavenis.
Bekshinn, *v. n.* byzyn, overstaan.
Bekshiss, *m.* Bevshigung, *f.* byzitting, het zitten by iemand.
Bekshissen, *v. n.* byzitten.
Bekshitter, *m.* byzitter.
Bekshigung, *f.* *f.* Bevshiss.
Bekshorge, *f.* Gorge.
Bekshpiel, *n.* voorbeeld.
Bekshpringen, *v. n.* byspringen, te hulp komen, bystaan, hulp toebrengen.
Bekshprung, *m.* hulp, bytand.
Bekshstand, *m.* bytand, hulpe, onderstand; *gerichtlicher, een pleitbezorger, advocaat.*
Bekshändler, *m.* helper, die bystaat, te hulp komt.
Bekshlecken, *v. a.* gevangen zetten.
Bekshicken, *v. a.* bystaan, helpen; *der gerechten Sache bevshicken, eene regvvaardige zaak voorstaan, verdedigen; den Rechten bevshicken, de regten, het regt verdeligen, handhaven.*
Bekshieber, *m.* een helper; het boventlies.
Bekshieberinn, *f.* helpster.

Bevfeur, *f.* onderftand, verzameling, collecte.
 Bevfeuren, *v. a.* onderftand doen, geld tot eene collecte geeven.
 Bevftimmen, *v. n.* toeftemmen; *zyne toefstemming* geeven, van het zelfde gevoelen *zyn*.
 Bevftimmig, *adj.* overeenkomstig.
 Bevftimmung, *f.* toefstemming, goedkeuring.
 Bevftrieklein, *n.* snydingteken, comma, ftreep, om de woorden, fpreckwyzen te onderscheiden.
 Bevtafche, *f.* beurs in een bovenbroek.
 Bevthun, *v. a.* bevfegen, zuifegen, bydoen; das Effen bevthun, de fpyt op 't vuur zetten.
 Bevthun, *fich*, *v. rec.* in jemandt gunft indringen.
 Bevtille, *f.* Docht, lemmer, lennep, pit van de kaars, lamp.
 Bevtrag, *m.* bydrag, byvoeging, byvoegzel, onderftandgeld.
 Bevtragen, *v. a.* mee helpen opbrengen, draagen, en betaalen de luffen, fchuttingen, onkosten; bybrengen, toebrengen.
 Bevtreiben, *v. a.* invorderen, inmaanen.
 Bevtreibung, *f.* invordering, inmaaning.
 Bevtreten, *v. n.* bytreeden, naderen.
 Bevtretung, *f.* Bevttritt, *m.* bykomt, byftand, tuffenkomt, overgang, hulp, onderftand.
 Bevturheil, *n.* tuffenpraak, tuffenoordeel, byvoniffie.
 Bewwache, *f.* veldwagt, uitgezette legerwagt.
 Bewweg, *m.* zyd-, uitweg.
 Bewweib, *n.* Kebsweib, bywyf, hoer.
 Bewweiten, *veel*, veel meer.
 Bewwoonen, *v. n.* bywoonen; dabey fehn, bywoonen, daar by *zyn*, er tegenwoordig *zyn*; feinem Weibe ehelich bewwoonen, *zyn* vrouw egtelyk bywoonen, bykomen, te keer gaan; feinem Weibe nicht ehelich bewwoonen, *zyn* lange nicht bepaewohnet haben, *zyn* vrouw niet egtelyk bywoonen, van haar afblyven, haar lang niet genaderd, lang van haar afgeleeven *zyn*.
 Bewwoonung, *f.* bywooning, zamenwooning, gemeenzaame omgang, byftand, tegenwoordigheid; die Bewwoonung des heil. Geiftes, de byftand, onderftemming des h. geestes; eine Gefellfchaft mit feiner Bewwoonung bechren, een gezelfchap met *zyne* tegenwoordigheid vereeren.
 Bewwort, *n.* bywoord.
 Bewzeiten, *adv.* bytyds.
 Bewziehen, *v. a.* bytrekken, bybrengen.
 Bewzoll, *m.* verhooging van den tol, van de inkomende regten.
 Bewzugel, *m.* byteugel, toom.
 Bezahlen, *v. a.* betaalen, voldoen; feine Schulden, *zyne* fchulden betaalen, afbetaalen, voldoen, quytten, klaaren; feine Gelübde, *zyne* beloften voldoen; etwas mit feinem Halse bezahlen müffen, iets met den hals bekoopen, betaalen moeten; für einen bezahlen, de borgtocht opleggen, voor hem voldoen moeten, betaalen.
 Bezahler, betaaler, voldoener.
 Bezahlung, *f.* beraaling, voldoening.
 Bezahmen, *v. a.* betemmen, temmen; feine böfe Triebe, *zyne* quaade driftten betemmen, betoomen, beteugelen, intoomen, inbinden.

Bezahmer, *m.* temmer, bedwinger.
 Bezahmung, *f.* het temmen, bedwingen, beteugeling, inbinding.
 Bezaherer, *m.* een toveraar.
 Bezahern, *v. a.* betoveren, behexen.
 Bezaherend, *adj.* betoverend.
 Bezaherung, *f.* betovering.
 Bezahmen, *v. a.* betoomen, beteugelen; feine unftätigen Lüfte, *zyne* wile driftten, hertstogten betoomen, intoomen, breidelen, bendigen, inbinden.
 Bezahmung, *f.* intooming, beteugeling, wederhouding, inbinding, inhouding.
 Bezahnen, *v. a.* betruinen, heinen, omheinen, omtuinen.
 Bezahen, *f.* beraufchen, trunken trinken, vollausen.
 Bezahnen, *v. a.* betekenen, beduiden.
 Bezahner, *m.* bezegelaar.
 Bezahnung, *f.* rekening, het merken.
 Bezahen, *v. a.* betoonen, toonen, wyzen, gedraagen.
 Bezahigung, *f.* uiterlyke houding, gedrag; bewys, betoening.
 Bezahen, *v. a.* verwyten, befehuldigen.
 Bezahgen, *v. a.* betuigen, getuigen.
 Bezahigung, *f.* betuiging, getuigenis.
 Bezahen, *v. a.* betrekken; eine Laute, Geige, oder ander Saitenfpil, een luit, viool, of ander fnaartuig nieuw fnaaren, met fnaaren betrekken, opspannen; ein Haus, een huis betrekken, intrekken; die Winterquartiere, de winterlegeringen betrekken; fich auf etwas, zig op iets betrekken; jemand, jemand bedriegen; *part. pass.* bezahgen.
 Bezahigung, *f.* betrekking, beroeping.
 Bezaheln, *v. a.* afpaalen; ein Feld bezaheln, een veld afpaalen, de merktekenen van een veld zetten; die Bedeutung eines Worts bezaheln, de betekenis van een woord bepaalen.
 Bezahlung, *f.* bepaaling, inbinding.
 Bezaheren, *v. a.* fieren, verfieren.
 Bezahrt, *m.* omtrek, omkring; Bezahrt des Lands, regtsgebied, regtsban, rondom eene ftad.
 Bezahren, *v. a.* omtrekken, kring om heen maaken.
 Bezah, *m.* Bezoar, steen.
 Bezahardifch, *adj.* dat tot den steen Bezoar behoort, er van komt.
 Bezahen, *adj.* trachtig, draagend, bevrugt; eine bezahene Kuh, Sau, eene koe, die kalveren moet, een varken met jongen.
 Bezahctigen, *v. a.* befehuldigen; einen Schwere Verbrechen befehuldigen, jemand groote, zwaare misdaden te last leggen.
 Bezahctigung, *f.* befehuldiging.
 Bezahpfen, *f.* bezahpfen.
 Bezahpfen, plukken, van bladen berooven; einen bezahpfen, jemand opeeten, op zwaare en lange onkosten jaagen.
 Bezahpfen, *v. a.* benypen, beplukken, bepluizen, bepeuteren.
 Bezahwang, *m.* Zwang, bedwang, dwang.
 Bezahweig, *adj.* berakt, getakt; ein wohl bezahweigter Baum, een wel getakte boom.
 Bezahwingen, *v. a.* bedwingen; feine böfen Gelüfte, *zyne* quaade driftten bedwingen, inbinden, intoomen.
 Bezahwinger, *m.* bedwinger, onderbrenger.

Bezahwingerinn, *f.* bedwingster, onderbrengster.
 Bezahwigung, *f.* het bedwingen, onderbrengen.
 Bezahwungen, *part. pass.* von bezahwingen.
 Bibel, *f.* bybel.
 Bibelfich, bibelmäßig, biblisch, bybelsch, dat tot den bybel behoort; biblischer Spruch, eene fpreuk uit den bybel.
 Bibelift, *m.* een Bibliaan, die geen ander gezag erkent, dan dat van de b. fchrift.
 Bibelmäßig, *adj.* f. bibelfich.
 Bibelmäßig, bibelmäßiglich, *adv.* overeenkomstig met den bybel.
 Bibelfpruch, *m.* fpreuk, plaats uit den bybel.
 Bibelfuch, *adj.* bedreeven in den bybel, waardig, in 't aanhaalen der plaatszen uit den bybel.
 Bibliothecarius, *m.* een bibliothecarius, een, die 't opzigt over eene wiffe bibliotheek heeft.
 Biblisch, *f.* bibelfich.
 Biber, *m.* beever, bever, castoor.
 Bibergeiß, -geiß, *n.* bevergeil, bewerzwyn.
 Biberhaar, *n.* beeverhair.
 Biberhaut, *f.* bevervel, -huid.
 Biberhut, *m.* beverhoed, hoed van beverhair, een castoorhoed.
 Bibernell, *m.* pimperl.
 Biberfchwanz, *m.* beverftaart.
 Biberzahn, *m.* bevertand.
 Bibliothec, *f.* eene bibliotheek.
 Bickel, Bickelhaue, *f.* pik, houweel.
 Bickel, *f.* bickel.
 Bickelfeifch, *f.* Bickelfeifch.
 Bickelhaube, *f.* stormhoed, helmet.
 Bickelhaue, *f.* Bickel.
 Bicken, *f.* picken.
 Bickling, *m.* een pekelharing, gezoute haring.
 Bieder, *adj.* (ein altes Wort,) deugdelyk, opregt, eerbaar, dat tot eer en eugend behoort.
 Biedermann, *m.* een eerlyk, braaf man; Biedermanns Treu, opregte trouw, een man, daar men op kan aangaan, ftad kan maaken.
 Biederdmännifch, *adv.* eerlyk, braaf, regtvaardig.
 Biegen, *f.* bengen.
 Biegun, biegun, *adj.* f. beugig, beugfam.
 Biegung, *f.* buiging, het buigen.
 Biene, *f.* bye, honigbye.
 Bienenblatt, *n.* f. Bienenkraut.
 Bienenbrut, *m.* -gebeck, *n.* -laf, *m.* een byengebuedzel, jonge byen.
 Bienenfrah, *m.* f. Bienenwolf.
 Bienenfarten, *m.* f. Bienenforb.
 Bienengebeck, *f.* Bienenbrut.
 Bienenwürfel, *n.* het werk, arbeid der byen.
 Bienenhaus, *n.* Bienenhauslein, *n.* f. Bienenforb.
 Bienenkönig, *m.* koningin, wyffe der byen.
 Bienenforb, -ftock, *m.* byekorf, byestok.
 Bienenkrankheit, *f.* ziekte der byen.
 Bienenkraut, *n.* byenblad, byenkruid.
 Bienenloß, *f.* Bienenbrut.
 Bienenlöchlein, *n.* raat in den byenkorf.
 Bienenmann, *m.* byeman, byehouder, be-waarder.
 Bienenmeister, *m.* f. Bienenmann.
 Bienenros, *m.* honigraat, -koek.
 Bienenfauget, *n.* spief, *f.* marnikkruid.
 Bienenfchwarm, *m.* byenzwerm.
 Bienenfachel, *m.* byeangel.
 Bienenftall, -ftock, *f.* Bienenforb.

Bienenfich,

Biennschick, *m.* *steek der byen.*
 Biennwaben, *m.* honingraat, -koek.
 Biennwärter, *m.* *f.* Biennemann.
 Biennwolf, *m.* byenwolf.
 Biennworm, *m.* een worm, die de byen plaagt en verniet.
 Biennzapf, *m.* *f.* Biennschwärm.
 Biensein, *n.* een byetje, kleine bye.
 Biensf, *m.* eerste Milch, bieft, dikke melk, drabbig vog, in de borst van eerst bevallene vrouwen of beesten.
 Bier, *n.* hier; gut, stark Bier, Doppelbier, goed, sterk, dik beer, dubbelbier; schlecht, dünn Bier, klein, smal, slegt, dun beer, scharbier.
 Bieraccis, *f.* hieraccys, impost op het beer.
 Bierbank, *f.* hierkroeg; immer auf den Bierbänken liegen, geduwich in de kroeg loopen; altyl met den neus in 't nat zyn.
 Bierbrauer, *m.* hierbrouwer.
 Bierbrauerey, *f.* hierbrouwery.
 Bierbruder, *m.* hiervlieg, gulzigaart, dronkaart.
 Bierrechtig, *f.* hierrecht.
 Bieressig, *m.* hierazyn.
 Bierfas, *n.* bierron, biervat.
 Bierfiedler, *m.* speelman, lierman.
 Bierflege, *f.* hiervlieg, dronkaart, kroeglooper.
 Biergeld, *n.* drinkgeld.
 Biergeschwätz, *n.* dronkemanspraak; er schwätzt lauter Biergeschwätz, by praakt niets anders, dan dronkemanspraak.
 Bierglas, *n.* bierglas.
 Bierhahn, *m.* hierkraan.
 Bierhändler, *m.* hiersteeker, hierkooper.
 Bierhaus, *n.* *f.* hierfchenke.
 Bierhefen, *f.* grondfop, ondergest.
 Bierhol, *m.* weidwaalvogel.
 Bierhund, *m.* sterk, kragtig beer; it. en sterk kaas.
 Biericht, hierrechtig, *alj.* na beer smaakend.
 Bierkanne, *f.* -krug, *m.* hierkan, hierkruik, hierpot.
 Bierkeller, *m.* hierkelder.
 Bierkrug, *misch.* *m.* zeichen, *n.* krans, voor eene herberg opgehangen, daar hier verkogt wordt.
 Bierkrug, *f.* den Bierkanne.
 Biermaaf, *n.* geregt; en behoortlyke houding, gehalte van een vat; item *f.* Bierkanne.
 Bierpadde, *f.* *f.* Bierflege.
 Bierpantfcher, *peitscher,* *m.* vervalscher, vermenger van 't beer.
 Bierjack, *m.* *f.* Bierflege.
 Bierfchent, *wirth,* *m.* biertapper, beerwaard.
 Bierfchenke, *f.* -haus, *n.* beerherberg, -kroeg, -huis.
 Bierfchlauch, *m.* *f.* Bierflege.
 Bierfchmauf, *m.* teering in beer.
 Bierfuppe, *f.* beer een brood, beerfop.
 Bierwagen, *m.* beerwagen.
 Bierwirth, *f.* Bierfchent.
 Bierwifch, *f.* Bierkrug.
 Bierzapfer, *m.* een, die beer tappt, verkoopt met de baalkan.
 Bierzechen, *f.* Bierkrug.
 Biesam, *f.* Biesam.
 Biese, *f.* Biese.
 Bieskraut, *n.* beet, beerbladen.
 Bieten, *v. a.* bieden; Geld bieten im Kaufen, geld bieden, uitlooven in 't koopen,

een bod doen; einem die Hand, jemand de hand bieden, reiken; sein Haus feil bieten, zyn huis veilen, te koop zetten.
 Bieten, bitten, verzoeken, daagen; zur Leich, verzoeken, om mee te begraven te gaan; bieten in den Rath, den Raad by een doen komen, doen vergaderen; einen vor Gericht bieten, jemand dagvaarden, voor 't geregt roepen; *f.* entbieten, vorfordern.
 Bietgeld, *n.* veil-, ftrykgeld.
 Bietung, *f.* het bieden, uitlooven, veilen, te koop zetten.
 Bilanz, *f.* balans.
 Bild, *n.* beeld, beeldtenis.
 Bilden, *v. a.* abbinden, beelden, afbeelden; fcheppen, vormen.
 Bilder, *n. pl.* Zahnfleisch, *n.* tandvleefch.
 Bilderbibel, *f.* prentbybel.
 Bilderblint, *n. nis,* holligheid in een muur; ein untiefes Bilderblint, eene ondiepe nis, holligheid.
 Bilderbuch, *n.* een prentboek.
 Bilderdienet, *m.* Bilderdienst, *m.* beeldendienaar, beeldendienst.
 Bildersuf, *m.* ftylje, voetje, pedestalletje voor een hofstbeeld.
 Bilderhändler, *f.* Bilderkrämer.
 Bilderkram, *m.* winkel, kraam, daar in prenten verkogt worden.
 Bilderkrämer, Bilderhändler, *m.* beelden-, kaart-, prent-, konftkooper.
 Bilderkunft, *f.* prentkunt, vermaak, om prenten te bezien.
 Bildermacher, *m.* *f.* Bildhauer.
 Bildermaler, *m.* beeld-, prent-, konft- afzetter.
 Bildersaal, *m.* zaal, kamer, versierd met prenten, beelden.
 Bilderschul, *f.* onderwys in de prent-, tekenkunt.
 Bilderscheer, *m.* *f.* Bildfchniger bey Bildgäfer.
 Bildersuhl, *m.* een pedestal.
 Bildersürmer, *m.* beeldftrmer, beeldbreker.
 Bilderverk, *n.* beeldwerk.
 Bildhauer, -fchniger, -gäfer, *m.* beeldhouwer, beeldfnyder, beeldgieter.
 Bildhauerey, *f.* beeldhouwery, beeldhouwerswinkel, -kunt.
 Bildhauerhammer, *m.* een beeldhouwershamer.
 Bildhauerkunt, *f.* beeldhouwerkunt.
 Bildhauerwerk, *n.* beeldhouwerswerk.
 Bildhauerfch, *adj.* op zyn beeldhouwers, naar de wyze, manier van de beeldhouwery.
 Bildig, *adj.* zinnebeeldig.
 Bildlein, *n.* een beeltje, klein beeld.
 Bildnis, *n.* beeldtenis, beeld.
 Bildpfennig, *m.* een stuk goud, met een beeld daar op.
 Bildsäule, *f.* Bildfeule.
 Bildfchniger, *f.* bey Bildgäfer.
 Bildfchniskerkunft, *f.* *f.* Bildhauerey.
 Bildfeule, *f.* een kolom, ronde pilaar.
 Bildfcher, *m.* een beeldhouwer, ook een etfer.
 Bildfelle, *f.* plaats, daar een beeld staat, of gezet wordt.
 Bildftock, *m.* Wegsäule, *f.* een handwyzer, op een zekere weg geplaatst, om den weg, en den afstand der plantzen aan te wyzen.

Bildfürmer, *m.* een beeldftrmer.
 Bildfürmeren, *f.* beeldftrmery.
 Bildverehrer, *m.* een aanbiller van beelden.
 Bildung, *f.* beelding, vorming, fchepping.
 Bildungskraft, *f.* de vormende kragt, bekwaaheid, magt, om te fcheppen, te vormen.
 Bildwerk, *f.* Bilderwerk.
 Bilger, *f.* Bilger.
 Billiard, *n.* billiard.
 Billig, *adj.* billyk, redelyk, betaamelyk, eerlyk.
 Billigkeit, *f.* billikheid, redelykheid, reden, betaamelykheid.
 Billigen, *v. a.* billyken, goed keuren.
 Billiger, *m.* goedkeurder.
 Billigfich, *adv.* billyk, enz. *f.* billig.
 Billigung, *f.* billyking, goedkeuring.
 Bilsentkraut, *n.* bilzenkruid.
 Bilsenfaamen, *m.* bilzenzaad.
 Bils, *m.* kampernoelje, paddefoel.
 Bims, Bimsftein, Bimsftein, *m.* dryfsteen, puimsteen, ruf, ruffteen.
 Bimsen, *v. a.* met een puimsteen glad of effen maaken.
 Binde, *f.* Band; Leibbinde, lyfsluier, veldteken.
 Bindemesser, *n.* ftopmes.
 Binden, *f.* Bindbalken, bindten, balken in gebouwen, enz.
 Binden, *v. a.* binden; seine Strümpfe, zyne kousen binden, toebinden; ein Buch, een boek binden, inbinden; ein alt gebunden Buch von neuen, een oud gebonden boek verbinden, herbinden, 'er een nieuwen band omdoen; ein Faß, een vat binden, kuipen; einen Gefangenen, een gevangenen binden, knevelen; einen Gefangenen beyde Arme feft, oder auf den Rücken binden, een gevangenen vliengelen, hem de armen vast, of op den rug binden, hem knevelen.
 Binden, verbinden, verpligten; gehouden zyn; das Gefeh der Natur bindet alle Menschen, de wet der natuur verpligt alle menschen; mit einem End gebunden feyn, aan een eed gebonden zyn.
 Binden, vlegten, *f.* fcechten.
 Binden, kuipen; ein Faß binden, een vat kuipen.
 Binder, *m.* een binder.
 Binderlohn, *n.* bind-, kuiploon.
 Bindfaden, *m.* bind-, of pakgaren, bindkoord, bindrouw, bindzel, band.
 Bindgarn, *n.* *f.* Bindfaden.
 Bindhaube, *f.* hair-, ftryklijn.
 Bindgerte, *f.* Bindweide.
 Bindig, *adj.* verpligtend, bondig, wettig; ein bindiges Gefeh, eene verpligtende wet; ein bindiger Schluß, een wettig, bondig befluit, gevolg, beffer bindig.
 Bindlein, *n.* een bandje, lintje.
 Bindmesser, *f.* Bindemesser.
 Bindriem, *f.* Bindneftel; mit feinem Leben geht es an den Bindriemen, zyn leven hangt aan een zydedraad; by is in 't niterfte gevaar van zyn leven.
 Bindneftel, Bindriem, *m.* bindneftel, bindverer.
 Bindfacken, Bindfack, Packfack, *m.* pak-, draayftok.
 Bindung, *f.* band, ligament.
 Bindweide, -gerte, *f.* teen, om mee te binden.
 Bindzeug, *n.* zwagtel, bindfel.

Binetich, *m.* Spinnagie.
Bingelfraut, *n.* glaskruid, **bingelkruid**.
Binnen, *adv.* binnen.
Binse, *f.* bies, bieze.
Binzenblume, *f.* een biesbloem; jonquille, liesbloem.
Binzenbüschel, *m.* een bundel biezen.
Binzenkorf, *m.* matter, *f.* biezekorf, biezemat.
Binzenjug, *m.* een bies in een lyf.
Binsig, *adj.* biezfagtig; ein binsiges Feld, een biezfagtig veld, een plaats vol biezen, daar veele biezen groejen, een biesbosch.
Binsje, *f.* Binsje.
Binzchtig, *binzen*, *adj.* *f.* binsig.
Binzdeck, *m.* Binsendecke, *f.* een biezemat, een mat van biezen.
Binzenkorflein, *m.* een biezenkorfje.
Binzenort, *m.* een biesbosch, eene plaats vol biezen, daar veele biezen wassen, een broekbiezen.
Binslein, *n.* een biesje.
Biret, *f.* Baret.
Birgicht, *f.* bergicht.
Birke, *f.* Birkenbaum, *m.* berke, berkenboom.
Birken, *adj.* van berken, berkenhout.
Birkenbeiem, *m.* een berkebezein.
Birkenholz, *n.* Birkenruthe, *f.* berkenbessem, berkenhout, berkenroede.
Birkenmeien, *m.* een tak van een berkenboom.
Birkenruthe, *f.* Birkruthe, *f.* den Birkenholz.
Birkenwald, *m.* berkenbosch, -woud.
Birkenwasser, *n.* sap, vocht, uit een berkenloom vloeijend.
Birkhahn, *m.* Birkhuhn, -henne, *f.* korhan, -hoen, -hen.
Birn, *f.* peer.
Birnapfel, *m.* een appelpeer.
Birnbaum, *m.* peerboom.
Birndämmenholz, *n.* peerboomenhout.
Birnatwern, *n.* peerekruid.
Birnmoss, *Birntraut*, *m.* peeredrank.
Birnschuit, *m.* een schyf van eene peer.
Birnslein, *i.* Bernstein.
Birnspiel, *m.* een speel van eene peer; ich geve nicht einen Birnspiel daruin, ik geef er geen spel voor.
Birsch, *Birsch*, *f.* de jage; auf die Birsche reiten, uitgaan, om beesten dood te schieten.
Birschbüchse, *f.* Birschrohr, *m.* een weimansroer.
Birschen, *v. a.* een beest dood schieten.
Birschpulver, *n.* syn kruid.
Birschrohr, *f.* Birschbüchse.
Bisam, *f.* Bixim.
Bisanz, *n.* Belancon, stad in de Fransche Comt.
Biscate, *n.* Biscave.
Biscater, *m.* een Biscayer.
Biscaysche Sprache, *f.* de biscaayse taal.
Bischoff, *m.* bisschop.
Bischoffmütze, *f.* Bischoffstab, *m.* bisschopmyter, bisschopstaf; ein Abt, so einen Bischoffshut, und Bischoffstab tragen darf, een gemynt en een gestuiften abt.
Bischoffstich, *adj.* bisschoplyk.
Bischoffshof, *m.* bisschopshof, -geregt, bisschopshuis, -paleis, bisdom, stigt.
Bischoffshut, -stab, *m.* *f.* den Bischoffsmütze.
Bischoffstie, *m.* *f.* Bischoffshof.
Bischoffstuum, *Bischoffstuum*, *n.* bisschopdom, bisdom, *f.* Bistuum.

Biscotenbrodt, *Biscuit*, *n.* biscuit, tweebak.
Biscum, *m.* muscus, muskeljar.
Biscumbirn, *f.* amberpeer, peer met een ambergeur.
Biscumbloom, *f.* turksche korenbloom.
Biscumgeruch, *m.* muscusreuk, muscusgeur.
Biscumkas, *f.* Biscumbier, *n.* muscusdier, muscuskat.
Biscumknopf, *Biscumfugel*, *m.* reuk-, of riekbal.
Biscumkohl, *m.* favoyekool.
Biscumkraut, *n.* *f.* Biscumkohl.
Biscumklein, *n.* -fugel, *m.* muscus-, suikerballerje.
Biscumnuß, *f.* notemuscaat.
Biscumnicklein, *n.* een amberzakje.
Biscumbier, *f.* Biscumkas.
Bis, *adv.* dus verre; elnen bis an sein Haus begleiten, iemand tot aan zyn huis geleiden, brengen; bis wie lang, bis wann soll ich warten? tot hoe lang, tot wanneer moet ik wachten?
Bisber, *bisbero*, *bis dato*, *bis dahin*, tot nog toe.
Bisberig, *adj.* dat tot dus ver was, of geweest is; der bisberige Zustand, de toestand tot dus verre, tot dien tyd; die bisberige Zeiten, de voorlede tyden.
Biskotten, *f.* Biscotenbrodt.
Bis, *u. f. w.* *f.* bis, *u. f. w.*
Bisquit, *n.* geuzikerd brood, zuikerbiscuit.
Bis, *m.* beer.
Bissen, *m.* beer, mondvol.
Bissenbrodt, een stuk brood.
Bissenweid, *adj.* by stukken, broks wyze.
Bissig, *adj.* *f.* beisig.
Bisphen, *n.* beertje; ein gut Bisphen, een goet, een lekker beertje; noch ein Bisphen warten, bleiben, schlafen, nog een beertje, luttel wachten, blyven, slaapen.
Bislein, *f.* Bisphen.
Bisimün, *n.* luiskruid.
Bisimuth, *f.* Marscasth.
Bisithum, *n.* bisschopdom, bisdom.
Bisweilen, *adv.* altemets, altemet, te mets, zomtyds, zomwylen, bywylen; was bisweilen mit neuen Ansichten kömmt, und bald wieder aufhöret, wat by vlaagen komt, begint, en weer vergaet.
Biswind, *m.* noordenwind.
Bitte, *f.* bede, verzoek; auf eines Bitte oder Fürbitte etwas thun, iets ter beilen van jemand doen; eine Bitte einlegen für jemand, *f.* fürbitten.
Bitten, *v. a.* bidden, verzoeken; um Almosen, *f.* betteln; siehentlich, smeeken, ontnoediglyk bidden; jemand um Verzeihung, um Erlaubnis, jemand om pardon, om verlof verzoeken, vraggen.
Bitter, *m.* een bidder, die bilt, verzoekt.
Bitter, *adj.* bitter; etwas bitter, bitteragtig, so wat bitter; bittere Thrdnen vergiejen, bitterlich weinen, bitterlyk schrejen, weenen, bittere traanen vloejen laaten, in trannen, tot water smelten.
Bitterböß, *adj.* zeer, ten uitersten boos, toornig.
Bitterbier, *n.* bitter bier.
Bitterricht, *bitterrig*, *adj.* bitteragtig, wat, een weinig bitter.
Bitterkeit, *f.* bitterheid.
Bitterrecht, *adj.* *f.* bitterricht.
Bitterlich, *adv.* *f.* bitter.

Bittersüß, *adj.* bitterzoet, soet met bitter gemengd.
Bitterwein, *m.* alzemwyn.
Bitterwurz, *m.* gentiaan, (kruid.)
Bittfabrt, *Betsfabrt*, *f.* bedevaart, processie, omgang.
Bittlich, *adj.* biddend, verzockend; den Königin bittlich ansehen, den Koning ontmoedig, ernstig smeeken; etwas bittlich abblehen, iets afbidden.
Bittschreiben, *n.* -schrift, *f.* verzoek-, smeek-schrift.
Bittweise, *adv.* verzoekenly wyze, by vergunning, toelaating; etwas bittweise erbalten, iets verzoekender wyze verkrygen; ein Gut bittweise besigen, een goed by vergunning, toelaating bezitten.
Biß, *Bisse*, *f.* Bisse.
Bissen, *v. a.* byten, steeken, pikkelen; der Wein bisset, de wyn is scherp, byt op de tong.
Blach, *adj.* slach, open, effen, vlak; ein blaaches Land, een open enz. land.
Blache, *f.* wagoendok.
Blachfeld, *n.* een open veld.
Blach, *n.* Fleck, een vlek, smet.
Blach, een stuk doek.
Blach, *n.* Dinte, inkt.
Blacken, *f.* stikken.
Blacken, *f.* blacken.
Blacksich, *m.* blakvisch.
Blachhorn, *n.* Dintensfischen, een inktbakje.
Blaffen, *v. n.* blaffen, janken, keffen.
Blaffert, *f.* Wappert.
Blähen, *v. n.* zwellen.
Blanz, *adj.* blank, bloot; blanke Zähne, blanke tanden; blankes Schwert, een blank, bloot zwaard.
Blanzken, *blanzken*, *f.* blinz.
Blante, *f.* plankier.
Blanquet, *n.* getekende obligatie of cedel; papier in blanco, dat de scheidsmannen enz. naar eigen goedvinden kunnen invullen.
Blappern, *f.* schwejen.
Blarren, *f.* plarren.
Blarrhals, *n.* Heutarsch, een huilebalk.
Blase, *f.* blaas, blaaze; item blaar, blyn; Blase auf dem Wasser, bobbel, waterbobbel, waterblaas, waterbel; Blasen aufwerfen im Gleden, bobbelen, bobbels opwerpen, opwellen.
Blasebalg, *f.* Blasbalg.
Blasebalgieher, *m.* een blaasbalgtrekker.
Blaslein, *n.* een blaasje, blaartje.
Blasen, *v. a. & n.* blazen, blaazen; der Wind bläst, wehet, der wind blaast, waajt; ins Feuer, in 't vuur blaazen of poffen.
Blasbalg, *m.* blaasbalg, -balk.
Blasenland, *m.* zand, om in te gieten; item graaveel, steengruis.
Blasenschur, *f.* pisleider.
Blasenstein, *m.* een steen in de blaas.
Blaster, *m.* een blaazer.
Blashorn, *n.* blaashoorn, toethoorn.
Blasicht, *adj.* vol waterblaazen, bobbel.
Blaslein, *f.* Blaslein.
Blasrohr, *n.* blaasriet, blaasruit.
Blas, *adj.* bleek, bleik, vaal, saan; blasse Druck, blasse Farben, saane druk, saanwe verwen.
Blas, *f.* Blasse, witte plek.
Blasse, *f.* blecke haur, bleekheid.

Blasigkeit,

Blasligheid, f. f. Blasse.
 Blasing, m. waterchen, pluvier; bekende moersiffige watervogel, tamelyk goed te eten, als hy vet is.
 Blast, m. Blasligheiten, verschossene Winden, winden, winderigheden; f. Wind.
 Blastig, adj. winderig, opblaazend; blastige Speise, winderige spyzen.
 Blastigheit, f. winderigheid, spanning.
 Blatt, n. blad, bladen, bladeren; eines Tisches, einer spanischen Wand, blad van een tafel, van een scherm; einer Edge, blad van een zaag; Zinnblatt eines Spiegels, foelie aan een spiegel; Blatt eines Buchs, bladzyde van een boek.
 Blatte, blad, staaf of plaat; Blatte auf dem Haupte, de kruin; f. Platte.
 Blatte, breedte schotel.
 Blatteis, f. Blatteis.
 Blatten, v. a. plukken, bladen, plukken, afplukken.
 Blattenagel, m. een taats, of spyker met een breed plat hoofd.
 Blatten, v. a. met platten, blek beleggen, beslaan.
 Blattenschlager, f. Blattner.
 Blatter, f. bladder, blaar.
 Blattern, pl. f. pokken, kinderpokken, of pokjes; an Blattern liegen, pokken, aan de pokken, of pokjes leggen.
 Blättern, v. n. bladeren; in einem Buche, bladeren in een boek, het doorbladeren.
 Blätterchen, n. puift, penkel, plek; im Gesicht, am Leibe haben, penkelig, puiftig zyn over zyn aanzigt, over zyn lichaam.
 Blättergebäckens, n. koekje van gebladerde boterdeeg.
 Blätterwerk, n. t gebladerde, boomloof.
 Blätterguld, f. Blattguld.
 Blättergrube, f. pokdaal, pokput.
 Blätterich, f. blätterreich.
 Blättericht, adj. pokkig, pokdaalig, pokputtig.
 Blätterlein, n. een blaartje, puiftje.
 Blätternafe, Blätternarbe, f. pokkeput, litteken van een pok; f. Blättergrube.
 Blätterreich, beblättert, adj. bladerryk, bebladerd.
 Blätterribbe, f. rib, ader van een blad.
 Blätterstoppig, adj. van de pokken getekend, gefchonden.
 Blätterteig, m. een schilfergebak, een boterkoek, zo lugtig gehakken, dat hy aan schilfers of blaadjes uit malkander valt.
 Blattgold, Blattföber, n. bladgoud, bladzilver.
 Blattlein, n. een blaadje; das Blattlein hat sich gemendet, de kans is verkeerd; de bekens zyn verhangen.
 Blattner, Blattenschlager, m. een goud-, bliklager, enz.
 Blattzeiger, m. bladwyzer, register.
 Blauen, v. n. ploffen, neder, op den grond vallen.
 Bläs auf dem Haupte, Platte, kruin op het loof.
 Bläs, een stuk doek of leder.
 Bläuen, f. sicken.
 Blau, adj. blaauw; blau färben, blaauw verwen, blaauwen; einen blau und schwarz prägen, jemand blaauw en blond afroffen;

blauve Stärke, wratte kruid, om blaauw te maaken.
 Bläuel, m. een beukhamer.
 Bläuen, v. a. beuken, kloppen.
 Bläufcher, m. blaauwverwer.
 Bläufuß, m. wyfjes valk, roofvogel, kort van beenen, met een blaauwen bek; reigervalk, met een blaauwen bek en blaauwe poten.
 Bläulich, adj. blaauwagtig.
 Bläumah! n. kneuzing, bezeering, buil, blaauwe plek, door 't drukken of vallen gekreegen.
 Bläumhler, m. trede, op de kroon van een paard.
 Bläumhlig, f. blaustriemig.
 Bläumeise, f. meelmeeze, pimpelmeeze, -meesje.
 Bläustriemig, adj. blaauwplekkig, blaauw-streepig, blaauw en zwart geslagen, gekneufd, gestooten.
 Bläustrumpf, m. verklikker, Spion.
 Blech, n. blek, blik; schwarz, unverzinkt Blech, zwart, onvertind blek; weiß verzinkt Blech, wit vertind blik.
 Blechen, blechern, blik, blikke; blecherne Lampe, Patent, blek- of blikke lamp, lan-taarn.
 Blechlein, n. een blekje.
 Blechner, m. f. Blechschmidt.
 Blechschere, f. muntwerkers knipschaar; yzere schaar.
 Blechschläger, schmidt, m. blek- of bliklager.
 Blecken, f. blecken.
 Blecken, v. n. blikstanden, op de tanden knuyffen.
 Bleckzahn, m. een groote tand, een tand, die na buiten groeijd.
 Blehen, opzwellen, opblaazen, opgeblaazen zyn; f. blähen.
 Blebis, adj. opgeblaazen, winderig.
 Blehung, f. winderigheid, gespannenheid, winden.
 Bleiben, v. n. blyven; sitzen, staan, hangen blyven; todt bleiben, blyven, doof blyven, onkomen, sneuvelen; er blieb in selbiger Schlacht bey N. das Schiff ist geblieben, hy bleef, sneuvelde in de slag van N.; 't schip is gebleeven; ich mag hier nicht lang bleiben, ik mag hier niet lang blyven; bleib mir vom Leibe! genank my niet! von etwas bleiben, van iets blyven; etwas bleiben lassen, iets blyven, agter laaten, onder wege laaten, zig ontslaan; es bleibt dabei! daar mee is 't uit! über etwas bleiben, zig by iets onhouden; bey seinem Rechte bleiben, zyn regt krygen; es bleibt beym Alten, naar onder gewoonte; bleibe gesund, waar wel.
 Bleiben, n. Bleibung, f. het blyven.
 Bleich, adj. bleek.
 Bleichblau, adj. bleek blaauw.
 Bleiche, f. bleekheid, bleeke klein.
 Bleiche, f. Bleichplaz, -garten, -hof, m. bleik, bleikplaats, bleikveld, bleikery; bleek, bleekplaats, enz.
 Bleichen, v. a. bleiken, bleeken.
 Bleicher, m. bleeker.
 Bleicherinn, f. eene bleekster.
 Bleicherlohn, m. het bleekloon.
 Bleichert, m. Gattung edelnischen rothen Weins, bleikert, bleekert.

Bleicharten, -hof, f. bey Bleiche.
 Bleichgeld, adj. bleekgeel.
 Bleichlecht, bleichlicht, adj. bleekagtig, nie den bleeke.
 Bleichplan, -plat, m. f. Bleiche; de bleek.
 Bleichroth, adj. bleekrood.
 Bleichschwarz, adj. bleek, ligt zwart.
 Bleichung, f. her bleeken.
 Bleichwiese, f. f. Bleiche, de bleek, bleekveld.
 Blinken, f. blinken.
 Blinden, v. a. blinden, verblinden.
 Blindleder, n. paardebril, oogdap voor een paard.
 Blindleuchter, m. luchter; item Blendung, f. gestel van planken en takkeboffen, om zig van vooren te dekken.
 Blendung, f. Blendwerk, n. verblinding, een valsche schyn, blindwerk, hegocheling; Blendung in einer Schaubühne, eene met loof bedekte hut, waarin zig, voorheen, de komediespeelers oeffenden; f. auch bey Blendleuchter.
 Blendwerk, blinden, opgeworpe manteling, aan 't hoofd van de loopgraven, om de arbeiders te dekken.
 Blerren, v. n. plärren, loejen, balken, blee-ren, gebleet maaken.
 Blesse, f. bles, kol, wit teken aan 't voorhoofd van een paard.
 Blessing, m. taaling, teeling, brandvogel.
 Bles, f. Bläs.
 Blesen, f. sicken.
 Bleuel, f. Bläuel.
 Bleuen, f. bläuen.
 Bley, n. lood, loor; Glascheiben, Glasrauten ins Bley setzen, glazen, glaschyven, glasruiten verlooden, looden.
 Bleyader, f. eene zilverader, met loot vermengd.
 Bleyen, bleyern, adj. loode, van loot; bleyer-ne Kugel, loode kogel, lool.
 Bleyerz, n. loormyn.
 Bleyerzgrube, f. lootgroeve; Bleyweiß, n. zum Schreiben, zum Zeichnen, spaansch loot, loorwit, porloot; Bleystift, m. porlootstift, porloorpen; Bleygierer, m. loorgierer; Bleygestößel, m. lootgietspel, lootlepel.
 Bleyfarb, f. lootkleur.
 Bleyfärbig, adj. lootkleurig.
 Bleyfeder, f. eene porloorpen.
 Bleygerad, f. bleyrecht.
 Bleygierer, m. een loorgierer; f. bey Bleyerzgrube.
 Bleygestößel, f. bey Bleyerzgrube.
 Bleyhätte, f. een loodwinkl, plaats, daar lood bewerkt word, een loodgieterswinkl.
 Bleyicht, adj. loodagtig.
 Bleyfeld, m. löthbly, n. zondeerfel.
 Bleyfugel, m. een loode kogel.
 Bley an einem Stück Tuch, Zeug, lood, lootje, lootmerk aan een stuk laken, stoffe; an Tuch, Zeug, Bley ansetzlagen, lakens, stoffen looden, verlooden, slaan, stempe-len, 'er looden; loodmerken opslaan, met loodmerken beslaan.
 Bleyrecht, Bleygerad, adj. lootregt, naar 't loot, of porloot; Bleyrecht setzen, sicken, regt, wel in 't loot, waterpas, vlak en effen zetten, slaan.
 Bleychamm,

Bleyschaum, m. =schlachten, m. loodschuim, schuim van lood.
 Bleychnur, f. loodlyn, pasloot, rigtloot, -snoer.
 Bleyentel, f. Bleychnur.
 Bleyfist, f. bey Bleyergarbe.
 Bleywage, f. waterpas, rigtsnoer, paslood.
 Bleywand, f. de zyde van het lood.
 Bleyweiß, n. loorwit, (verw.) ceruis.
 Bleyweiß, teken-, porloot; f. bey Bleyergarbe.
 Bleywurf, m. zinklood, dieplood, werploot, peilloot.
 Blic, m. oogblik, ooglonk, oog.
 Blicken, v. a. blikken, lonken, wenken met de oogen, oogwenken; blicken lassen seine Kunst, Tapferkeit, zyne konst, dapperheid laten blyken, ze toonen, betoonen, nimmunen, uit-, of afstecken laten; sich nicht dürfen blicken lassen, niet durven verschynen, zig niet durven laten zien.
 Blind, adj. blind; blind gemacht, gemalt, loos, valsch; ein blindes Fenster, eine blinde Thür, blinde Knopfschloecher, Laschen, Heberstöße, een loos venster, eene looze deur, loofse knoopgaten, tasche, omslagen; blinde Latern, dievelantaarn; blind laden, zonder kogel laaden; ein blinder Kerzen, een looze alarm, valschen wapenkreet; blinde Kub spielen, schuilmuilen, schuilwindje speelen.
 Blinddarm, m. de blinde darm.
 Blinde Kuh, f. bey blind.
 Blinde, f. blinde, onderblinde, groote blind; zeil, onder de boegspriet vast.
 Blind, m. een blinde, mortepaay, ingevoerde zoldaat, alleen, om de monstoring te passeren.
 Blindgeboren, adj. blind geboren.
 Blindrahm, m. een raam, daar 't doek van eene schildery op is gespannen.
 Blindheit, f. blindheid.
 Blindlings, adv. blindeling, blindelyk, zonder onderzoek.
 Blindstreich, m. eene zekere blinde slang.
 Blinken, blinken, v. n. blinken.
 Bliugelmaus, f. f. blinde Kuh, bey blind.
 Bliugeln, v. n. knippen, knipooogen, blikooogen, pincken, pinkooogen, met de oogschellen wippen, wapperen, met de oogen wenken.
 Bliugler, m. een stik-, byziende.
 Bliugnen, f. bliugeln.
 Bliug, m. ruwe zeile; f. auch Bläsch.
 Blix, m. blixem, blixem; mit dem Blixen treffen, met den blixem, donder slaan.
 Bliugblau, adj. f. blau.
 Bliugen, v. n. blikzemen, blixemen, uicblikzemen.
 Bliugstral, m. blikzemstraal.
 Bliugstreich, m. f. Bliugstral.
 Bloch, m. blok, stok.
 Blochhaus, f. Blockhaus.
 Blochlein, f. Blocklein.
 Blochschiff, n. vlotfchip.
 Bloch, f. Bloch.
 Blockade, f. f. Blockirung.
 Blockbild, n. een standbeeld.
 Blocken, m. kajuitwagter, schiepsjongen, zwabber.
 Blockhaus, n. blokhuis.
 Blockiren, v. a. eene stad blokkeeren, smiten, omsingelen.

Blockirung, f. blokkeering, insluiting, omsingeling.
 Blocken, v. n. muhen wie ein Och, Kuh, loejen, bulken; wie ein Schaf, bleeuten.
 Blocklein, n. een blokje.
 Blocknagel, m. een balknagel, een nagel of spyker, bekwaam, om de balken aan malkan- der te hegten, een vlotnagel.
 Blockschiff, f. Blochschiff.
 Blockwagen, m. een blokwagen.
 Blöc, adj. bloo, bloode, bloodhartig, vrees- agtig, laf, flauw, flauwhartig, -moedig, zwak.
 Blödern, f. psudern, kwaad weer worden.
 Blöcheit, f. bloeheid, bloo-, flauwhartig- heid, -moedigheid, zwakheid.
 Blöcigkeit, f. f. Blöcheit; Blöcigkeit des Gesicht, zwakheid der oogen, van 't gezigt.
 Blöcsichtig, adj. stik-, byziende.
 Blönd, adj. blond; Mädgen, so blonde Haar hat, ees meisje, dat blond hair heeft; een blondje.
 Blöße, f. bloote, naaktheid, schamelheid; eine Blöße geben, zig gezangen, over geeven.
 Blößen, entblößen, v. a. blooten, ontblooten; den Degen, f. ziechen, zuken.
 Bloß, adj. bloot, naakt; ein bloßer Degen, een bloote, blanke degen; bloß, blootelyk, naaktelyk; f. nur, nur allein, schlechterdings; mit bloßem Haupte, Kopfe gehen, bloors- boefls gaan; mit bloßen Brüsten, Busen, Armen gehen, met naakte borsten, schoot, boezem, armen gaan; einem die bloße Wahrheit sagen, jemand de naakte waar- heid zeggen, hem ze naaktelyk zeggen; er hat einen bloßen geschlagen, hy heeft zyne oogmerken niet bereikt.
 Blöclich, adj. alleen, eeniglyk, slegts.
 Blöderhosen, f. zyde bovenbroek.
 Blöße, f. Blöße; Blöße des Geschwärs, het bovenste, de korst van 'eene zweer; in der Blöße des Alters, in den bloey zynes levens, in 't beste van zyn leven.
 Blößen, v. n. bloeijen.
 Blühend, adj. bloeiend.
 Blöße, f. bloey, bloessem, bloesfel.
 Blühzeit, f. de bloeytyd.
 Blum, f. bloem, blom; Blumen brechen, bloem plukken.
 Blumenbett, f. bey Blumengarten.
 Blumenbüschel, m. bouquet, ruiker van bloe- men; f. Blumenstraus.
 Blumengarten, m. Blumenbett, n. bloemen- hof, bloemtuin, -perk, bloembed, -stuk.
 Blumengöttinn, f. bloemgodin, Flora.
 Blumentropf, m. een bloemknop.
 Blumentohl, m. bloemkool.
 Blumentranz, m. bloem-, of bloemenkrans, -hoed.
 Blumentrug, m. bloempot.
 Blumenland, n. een bloembed, -stuk.
 Blumenmaler, m. bloem-, bloemstukfchilder.
 Blumenreich, adj. bloemyk.
 Blumencherbe, f. f. Blumenkrug.
 Blumenstengel, m. de steel van eene bloem.
 Blumenstraus, m. Blumensträußchen, n. rui- ker, riekter, ruikertje, riekertje.
 Blumenstück, n. een bloemstuk, bloembed.
 Blumentopf, m. f. Blumenkrug.
 Blumenwerk, n. bloemwerk.
 Blumenzelt, f. bloemyd.

Blumenzwiebel, f. bol van eenige plant of bloem.
 Blumist, m. een bloemist, aankweeker, lief- hebber van bloemen.
 Blümlein, n. een bloemtje, kleine bloem.
 Blunder, f. Blunder.
 Blunt, f. blond.
 Blust, f. Blöße.
 Blut, n. bloed; stillen, 't bloed stelpen; stil- len, stempen; ein gutes Blut, d. i. ein gu- ter, gutherziger Kerl, een goed bloed.
 Blutader, f. ader, bloedader; Pulsader, eene slagader.
 Blutegel, f. Blutegel.
 Blutarm, adj. bloedarm, doodarm.
 Blutbad, n. bloedbad.
 Blutbiss, adj. ten nitersten boor, kwaad.
 Blutbüchse, f. schavot, bloed-, moordtooneel.
 Blutdieb, m. moordenaar.
 Blutdurst, m. blutdürstig, blutigierig, adj. bloeddorstig, bloeddorstig, bloedgierig.
 Blüte, f. Blöße; die Blüte des Lebens, de bloey des levens.
 Blutegel, Blutflügel, m. bloedegel, bloed- zuiger; ein Wucherer ist ein Blutegel armer Leute, een woekeraars is een bloed- gel, bloedzuiger van arme menschen; zuigt arme menschen uit; teert op hun zweet en bloed.
 Bluteis, n. Blutschwärz, m. eene bloedvin, bloedzweer.
 Bluten, v. n. bloeden, bloed loozen.
 Blutfahn, f. bloedvaan, -vlag.
 Blutfarb, f. bloedkleur, ruole kleur.
 Blaufärbig, adj. bloedkleurig, van een roode kleur.
 Blutsink, m. een roodborstje, bloetvink; vink met roode veeren over de maag; een over den hals, met een korten, breeden en krom- men bek.
 Blutsiekend, adj. dat aan den bloedgang vast is, dien heest.
 Blutsuß, -gang, -lauf, m. bloedvloed, -gang, -loop, roode loop, melizoen.
 Blutsüßig, f. blutsiekend.
 Blutgang, f. monatliche Zeit, und Blutfuß.
 Blutgarbe, f. duizendknoop, varkensblad, weggras.
 Blutgeld, n. bloedgeld.
 Blutgericht, n. bloedregt.
 Blutgeschwür, Blutgeschwür, n. bloedzweer.
 Blutgierig, adj. f. bey Blutdurst.
 Bluthochzeit, f. moord-, bloedbruiloft, feest, maaltyd.
 Bluthund, m. bloedhond.
 Bluthur, f. eene verzoep, vulle hoer, teef.
 Blutig, blutend, beblutet, bluttriefend, adj. bloedig, bebloed; blutig machen, f. be- bluten.
 Blutigel, f. Blutegel.
 Blutkraut, n. bloedkruid, bloestelpend kruid.
 Blutlauf, f. bey Blutsuß.
 Blutloß, adj. bloedloos, zonder bloed.
 Blutmachung, f. bloedmaking, -verwek- king, bloedwortel.
 Blutpflume, f. bloedvin, bloedzweer.
 Blutpflüßche, f. een zwolfsche persik.
 Blutrichter, m. een bloedwreker, die den dood van een ander wreekt.
 Blutregen, m. bloedregen.
 Blutreich, adj. bloedryk.
 Blutrichter, m. bloedregter,

Blutroth, *adj.* bloedrood.
 Blutrans, *m.* bloedgang, -loozing.
 Blutrånstig, *rustig, raffig, adj.* bloedig, tot het bloed toe; einen blutrånstig schlagen, iemand slaan, dat 'er het bloed op volgt.
 Blutruer, *adj.* bloedzuur.
 Blutrunderend, *adj.* bloedzuiverend.
 Blutrunderung, *f.* bloedzuivering.
 Blutruer, *f.* Blutraet.
 Blutichande, *f.* bloedichand.
 Blutichänder, *m.* bloedichender.
 Blutichänderer, *f.* Blutichande.
 Blutichänderisch, *adj.* bloedichandig, bloedichendend.
 Blutichänderisch, Blutichänderischer Weise, *adv.* bloedichandiglyk, met bloedichande.
 Bluticheln, *dief, m.* een bloedicheln, -dief.
 Blutichlang, *f.* eene bloedichlang, zekere slang, door wier beet al 't bloed uit het ligchaam zypt.
 Blutichuld, *f.* bloedichuld.
 Blutichuldig, *adj.* bloedichuldig.
 Blutichwar, *m.* i. Blutgeschwar, Bluteiß.
 Blutichweiß, *m.* bloedzuweet.
 Blutichwer, *adj.* ten uitersten zwaar, moeyelyk.
 Blutichfreund, *verwandter, m.* bloedvriend, bloedverwandt, maag.
 Blutichvriendichaft, *verwandtichaft, f.* bloedvriendichaft, -verwandtichaft, maagichaft; sich in Blutichvriendichaft einlassen, zig vermaagf. buppen, bezienien.
 Blutichvriendinn, *verwandtrinn, f.* bloedverwandte, bloedvriendinn.
 Blutichpen, *v. n.* bloed spuwen, branken, kwytraaken.
 Blutichpenen, *n.* Blutichpenung, *f.* het bloedspuwen; bloedspuwing.
 Blutichstein, *m.* bloedsteen, bloestelpende steen.
 Blutichstend, *adj.* bloestelpend.
 Blutichstung, *f.* het bloestelpen, bloestelping.
 Blutichstrop, *m.* druppel bloeds: bije auf den letzten Blutstropfen, tot op den laastten druppel bloeds.
 Blutichstörung, *f.* bloedstorting.
 Blutichstreichend, *adj.* f. blutig.
 Blutichvergier, *m.* bloedvergierter, -storter.
 Blutichvergiefung, *f.* bloedvergiefing, -plenging, -storting, -bad.
 Blutichverwandter, *ic. f.* Blutichfreund, *ic.*
 Blutichwandel, *n.* bloedoordel, bloedvonnis.
 Blutichwurf, *f.* bloedworst, -beuling.
 Blutichzeuge, *m.* bloedgetuige.
 Blutichzeugnis, *n.* bloedgetuigenis, marteldood.
 Blutichern, *boopern, puppen, v. n.* kloppen, trillen, opspringen, popelen.
 Blutichel, *f.* Jüdenfische, krick van over zee.
 Bloeten, *v. a.* beuken, kloppen, slaan.
 Bloeten, *f.* poeken.
 Bloet, *m.* bok, geitbok; Bloet, *d. i.* Sturmmidder, Sturmbock, Mauerbrecker, ram, stormram, muurbrecker; sinken wie ein Bloet, bokken, sinken gelyk een bok; den Bloet zum Odeter sehen, den wolf over de schaaopen stellen, de schaaopenstal aanbeveeten.
 Bloetbeinig, *adj.* die kromme, scheeve beenen laeft, bokkevoet.
 Bloeten, *pl.* pokken, kinderpokken.
 Bloeten, *bloetpoeken, v. n.* tegen malkander sloeten, hardshellen.

Bocken, *v. n.* moedwil pleegen.
 Bockenwurz, *f.* china.
 Bockenzen, *v. n.* stinken als een bok, vies ruihen, een viezen renk van zig geeven.
 Bockemend, *böckisch, adj.* boks, van een bok, lomp.
 Bockfuß, *m.* een bokvoet, boksvooten hebbend.
 Bockhiesig, *adj.* f. bockbeinig.
 Bockhülle, *f.* bok aan de koets.
 Bockleder, *fell, n.* bokkenleer, bokkenvel.
 Bocklein, *n.* een bokje, kleine bok.
 Bockseife, *f.* een zak-, lullepyp, boere-, blindemans windschalmeij.
 Bockseifer, *m.* een, die op een zak-, enz. pyp speelt.
 Bocksbart, *m.* boksbars; item zeker kruid.
 Bocksheer, *f.* eene braambes.
 Bocksdorn, *m.* boksdoorn, zeker boomtje, uit welkers gesnede schors de Draganthorn zypt.
 Bocksdorn, *m.* boksorego, gom van boksdorn, bokorega.
 Bocksfell, *f.* Bockfell.
 Bocksfisch, *n.* bokkeveleefch.
 Bockschell, *raanskoot, zandhaal van een bok.*
 Bockshorn, *n.* bokshooren; *it.* een kruid; einen ins Bockshorn jagen, treiben, jemand vrees aanjogen, den mond snoeren, sluppen.
 Bockskraut, *n.* f. Bocksdorn.
 Bockskraug, *m.* bok, houtheraag.
 Bocksprung, *m.* lugsprong, losse sprong, buppeling.
 Bockstall, *f.* bokkestal.
 Bockstoben, *f.* boeken.
 Bockswahlraemuth, *f.* Bocksdorn.
 Boden, Boden, *m.* bodem; Boden des Wafers, *f.* Grund; Boden, *f.* Erde; Grund und Boden, *f.* Landhu; in Boden werfen, stoken, vallen, ter aarde neter snyten, sloeten, vallen; auf des Feinds Boden liegen, op de ryands bodem leggen; höchtes Stodwerk eines Hauses, unter dem Dache, zolder, vliering; Bodenentier, vlieringventer; Boden, vloer, vloering; steiner, marmerner Boden, een steene, een marmere exterieke vloer, of vloering; breterer Boden, vloer van planken, planke vloer; einen Boden legen, een vloer leggen, vloeren; den Boden seggen, de vloer veegen, schuunen, schrobben.
 Bodendiele, *f.* Bret, *n.* vloerplank, -deel.
 Bodenfenier, *f.* Bodendock, *n.* dakvenster, luikgaar.
 Bodenkammer, *f.* dakkamer, vortrek, afgeschuite bovenkamerje onder de pannen, vliering, zoldertje.
 Bodendock, *n.* f. Bodenster.
 Bodentlos, *adj.* bodemloos, zonder grond; ein bodentloser Ort, eene onverzaadelyke gierigheid; bodentloser Ort, een afgrond; bodentloser Mensch, een zeer godloos, ondeugend mensch; item, een doorbrenger, ruimschotel, enz.
 Bodenschlüssel, *m.* stentel van den zolder, graan -of koorzolder.
 Bodenschranke, *f.* zieber, *m.* boomtrekker, schroefring, om de laaste duig van een bodem in te haalen.
 Bodensee, *m.* Bodensee, zee van Constats.
 Bodenstein, *m.* grondsteen; item zark.
 Bodentafel, *m.* grondplank, -balk, boom, boomstuk van een vat.

Bodenthür, *f.* zolderdeur.
 Bodentreppe, *f.* zoldertrap.
 Bodenzieber, *t.* Bodenschraube.
 Bodenzins, *zins, m.* zolderhuur; *it.* grond-, erfspag.
 Bodmeren, *f.* bodemery, beleeging op de kiel van een schip, of ingelaade goelveren.
 Bödel, *f.* pekel.
 Bödelstisch, *n.* pekel-, spreng-, zoutvleesch.
 Bödelharing, *m.* pekelharing.
 Bödelharing, *f.* Bossenmacher.
 Bödelken, *bödelchen, f.* bodenzen.
 Bödeling, *m.* bokking, bokken; kleine Bödelsting aus England, sproot, engelsche sproot.
 Bödelken, *f.* bodenzen.
 Boeganker, *m.* boeganker, dagelykch anker.
 Boegspriet, *m.* & *n.* boegspriet.
 Boegsprietmars, *f.* fok van de boegspriet.
 Boegseilen, *n.* een pierszyer.
 Bögelin, *v. a.* glad, effen maaken.
 Böhm, *m.* een Bohemer, een uit Bohemen.
 Böhm, *n.* Böhmeland, *n.* Bohemen.
 Böhmlein, *n.* een Bohemer, zeker vogeltje.
 Böhmwald, *m.* 't Boheemsche bosch, woud.
 Böhmisch, *adj.* Boheemich, van, uit Bohemen; böhmische Dörfer, eene zeldsamer, vremde zaak; ein böhmischer Dödelbägel, een knods, korte stok, die aan 't eind dik toeloopt.
 Böhnlein, *n.* een hoontje, kleine boon.
 Böhrlein, *n.* een boortje, kleine boor.
 Böhsig, *adj.* voos, bol, sponsagig, stokkig, hontig; böhsige Küben, böhsiger Kettig, bolle, vooze, hontige raupen, vooze ralyfen.
 Böhsigkeit, *f.* bolheid, voosheid.
 Böhnase, *m.* een beunhaas, broddelaar, lapzalver, knoesjer.
 Böndafen, *v. n.* brodden, beunhaazen, lopzalven, knoesjen.
 Börsch, Börsche, *f.* beurs; auf die Börsche gehen, von der Börsche kommen, ep de beurs gaan, van de beurs komcn.
 Birstel, *f.* borstel; item een berst; paardekuit.
 Böß, *adj.* boos, quaad; auf einen fenn, quaad, toornig op jemand zyn; die böße Krankheit, das böße Gedeihen, de vallende ziekte; der böße Feind, der Böße, de booze vyant, de booze; böß Bier, beslorven bier.
 Bößartig, bößhaftig, *adj.* boosartig.
 Bösch, *v. a.* schuuns ophaalen, optrekken.
 Böschung, *f.* opzuande schuunte, helling; auf sere Böschung des Grabens, contrescarp, schuunte van den bedekten weg, na 't veld toegaande.
 Bösch, *n.* quaad, 't quaad, quaads.
 Böß, bößlich, *adv.* booslyk, boos- of quadaartiglyk.
 Bößwicht, bößer Bube, *m.* booswigt, boozewigt, rabauwt, deugniet, guit.
 Böttcher, *m.* kuiper, f. Böttner.
 Bogen, *m.* boog, booge; einer Geige, fryk-stuk, -boog van een viool; Bogen Papier, een boog, vel papier.
 Bogenfelle, *f.* voorlooper, voorschaaf.
 Bogengestell, *n.* an einer Kuttsche, zamenveeging van een koets.
 Bogenmacher, *m.* een boogmaaker.
 Bogenreden, *een* wyngaard, tot een gaandery gezogten.
 Bogenrüftung, *f.* boogverwulst, halve boog.
 Bogenfenn, *f.* een meetfnoer, paslynn.
 Bogenfuß, *m.* boogscheut.
 Bogenbüge,

Begenschäke, *m.* boogschutter.
 Begenweije, *adv.* bogenweis, im Bogen fahren, gehen, boogwyze vaaren, gaan.
 Boegwinde, *f.* een werktuig, om een hoog te spannen.
 Bohle, *f.* Spundbrett.
 Bohne, *f.* boon; türkische Stangenbohnen, rurkiche boonen, klimboonen, boontjes; groÿe Bohnen, Feld: Saubohnen, groote boonen, boereboonen.
 Bohnenacker, *m.* een veld, akker, met boonen bezaaid, een boonveld.
 Bohnenbaum, *m.* laburie, een boom, die een zeer hard hout heeft.
 Bohnenblüt, *f.* bloessen van boonen.
 Bohnenflecken, *n.* het zwart, de zwarte plek aan de boonen; zwart lapje aan de boonen.
 Bohnengarten, *m.* een tuin, waarin boonen groejen.
 Bohnenbalm, *m.* *f.* Bohnenstengel.
 Bohnenkönig, *m.* de koning van 't boontje, drikoningkook.
 Bohnenkuchen, *m.* een boonkook, kook, van boonen gemaakt.
 Bohnenmehl, *n.* meel van boonen.
 Bohnenmehle, *f.* boonendop.
 Bohnenmehse, *f.* *f.* Bohnenmehse.
 Bohnenpreu, *m.* boonkoppel, kaf van boonen.
 Bohnenstengel, *m.* boonsteel.
 Bohnenstroh, *n.* *f.* Bohnenpreu.
 Bohnenwurz, *m.* waterboon, egyptische boon.
 Bohren, *v. a.* booren.
 Bohrer, *m.* door. lange boor, steekboor, spykerboor; ein kleiner, boortje, zwik.
 Bohrung, *f.* het booren.
 Bolch, *m.* kabeljau, kabbeljau, abberdaan.
 Bolde, *f.* balkplank, zwaare eike plank, moergrondbalk.
 Bolen, *f.* *f.* Bolen.
 Boll, *adj.* hohl, hol, bol, diep; eine Kugel, so inwendig boll, een kogel, kloot, die van binnen hol is.
 Bolle, *f.* een bol.
 Bollis, *n.* bol ys.
 Bolllein, *n.* een bolletje, knopje.
 Bollen, *m.* knop aan boonen, enz.
 Bollengewächs, *n.* een bolgewas.
 Boller, *m.* een mortier, om bomben af te schieten.
 Bollicht, *adj.* bolagtig, dat bolwortels, of bollen aan de wortels heeft.
 Bollwerk, *m.* bolwerk; einen Maß mit Bollwerken besetzen, eene plaats bolwerken, bolwerken, met bolwerken versterken.
 Bolster, *n.* *f.* Bolster.
 Bolus, *m.* een brok, stuk, klomp aarde, enz.
 Bolz, *m.* een pyl; den Bolzen abschießen, den pyl affchieten; mit Bolzen schießen, met pylen schieten; Bolz an der Schnellwaage, imster, of evenaar van de schaal.
 Bolzeisen, *n.* de punt, of het yzer van een pyl, of lans, enz.
 Bombam, *n.* bombam, een woord, by de kinderen gebruikelijk, om 't geluy der klokken, ergens in, na te bootzen.
 Bombardieren, *v. a.* bombardeeren.
 Bombardierer, *m.* een bombardeerder.
 Bombardiergaliot, *n.* schiff, *n.* een bombardeergaliot, -schip.
 Bombardierung, *f.* het bombardeeren, de bombardeering.

Bombasin, *f.* Barchet.
 Bombe, *f.* bombe, vuur- of brandkogel;
 Bomben werfen, vuurkogelen werpen, bombardeeren, bomben werpen.
 Bombeln, *f.* bemmeln.
 Bommen, *v. n.* kleppen, van klokken.
 Bomper, *m.* 't gebommel, gevrom van byen, enz.
 Bomsin, *f.* Barchet.
 Bone, *f.* Barchet.
 Bonite, *m.* een zeevisch, tusschen Africa en Zuidamerica zeer gemeen.
 Bonn, *n.* Bonn, stad in 't Keurvorstendom Keulen.
 Bononien, *n.* Bononien, stad in Italie.
 Bononisch, *adj.* van, uit Bononien; bononischer Stein, een Bononische steen.
 Boot, *m.* boot, aak, schuit, sloep.
 Bootsgezell, -mann, *m.* volk, *n.* bootsgezel, bootsgast, matroos, matelot, bootsman, -volk.
 Bootsnecht, -mann, *m.* volk, *n.* *f.* Bootsgezell.
 Bopporn, *f.* bobbern.
 Boras, *m.* boras.
 Borat, *n.* brat, borat.
 Bord, *f.* Bort.
 Bordiren, *f.* bertiren.
 Boretisch, *m.* bernagie, borasje, barnasje.
 Borg, *m.* een borg, crediet, item een geld, geluht varen.
 Borgen, *v. a.* borgen, te borg, op geloof nemen, koopen, baalen; ohne zu bezahlen, lorrßen op borg, op klets nemen, zonder denken te betaalen, jemand een klets aanzetten; auf Borg geben, verlaufen, borgen, op borg geeven, verkoopen.
 Borger, *m.* een schuldeiffcher, als mede een schuldenaar.
 Bortirche, Bortirche, *f.* het zingchoor, zangers gaanderey.
 Bort, *f.* Brunn.
 Bortstein, *n.* *f.* Bortstein.
 Bortragen, Bortretsch, *m.* *f.* Bortretsch.
 Borrix, *m.* berggroen, borax.
 Bortf, de bortf.
 Bortspinsel, Bortbusch, *m.* een bortfel, kwast van een kludsbilder.
 Bortfen, börtfen, *f.* bürsten.
 Bortfig, *adj.* bortfelig, geborstelt.
 Bortwisch, *m.* lange stuffer van bortfels.
 Bort, *m.* eines großen Schiffes, boord; an Bort kommen, aan boord komen; an Bort fahren, aan boord vaaren; über Bort werfen, fallen, over boord, buiten boord werpen, sinyten, vallen, raaken.
 Borte, *f.* boord, rand.
 Borte, lint, boordzel, passement, boordlint, galoen.
 Borten, *f.* bortiren.
 Bortenwirker, *m.* lintwerker, -weever, passementwerker.
 Bortenwerf, oder -weberstul, -fram, *m.* lintwerkerstou, -winkel.
 Bortiren, *v. a.* boorden, met boordzel belegen.
 Bortkirch, *f.* Bortirche.
 Bortelkraut, *n.* porselein, portelein, kruid.
 Bosaune, *f.* Boisaune.
 Bosem, *f.* Bussem.
 Boshaft, *adj.* boosaartig, ondeugend, quaadaartig, booshartig, vuilaartig, quaad- of booswillig.

Boshaftigkeit, *f.* *f.* Bosheit.
 Boshaftiglich, *adv.* boosaartiglyk.
 Bosheit, Boshaftigkeit, *f.* boosheid, boos- of quaadaartigheid.
 Bosseln, *v. a.* klurzen; bosseln, d. i. allerhand Haus: Küchen: zumalen Zlickarbeit in einem Hause thun, pronfelen, broddelen, knoejen, allerhande pronfel: broddel- of vodde- of vodde- in een huis doen en maaken; it, kegelen, met kegels speelen.
 Bosseler, *m.* pronfelaar, broddelaar, knoejer, keukenjoogen, schoommeljongen, -knegt; item een knutzelaar.
 Bosselwerk, *n.* pronfel, broddel, of vodde- werk, knutzelwerk.
 Bossen, *m.* poets, pots, listige streek, lage.
 Bossenreisser, Bossentreiber, *f.* Bossenmacher.
 Bossiren, *v. n.* bootfen, bootseeren; ein Bild in Wasch, een beeld in wasch, maagde- of wasch bootfen.
 Bossirer, *m.* een bootzeerder in wasch, enz.
 Bossirkunst, *f.* *f.* Bossirung.
 Bossirlich, *adj.* aartig, fraay, vroolyk, ge- neuglyk.
 Bossirung, *f.* bootzeerkunde.
 Bosswillig, *u. f. w.* *f.* bbsartig.
 Bossler, *f.* Bosseler.
 Bot, *u. f. w.* *f.* Boot; den Bot an das Schiff führen, de boot na 't schip brengen.
 Bot, *f.* Bote, een bode.
 Botbänke, *f. pl.* boot- roeybanken.
 Bote, *m.* bode, *n.* aanbieding, geschenk, bot, *f.* Gebot.
 Botenbrodt, *n.* bodenbrood.
 Botendienst, *m.* *f.* Botensielle.
 Botenherberge, *f.* eene berberg, daar de boden te huis gaan.
 Botenlaufen, *v. n.* eene boodschap gaan, doen.
 Botenläufer, *m.* eene bode te voet, boodschap- looper.
 Botenlohn, *n.* bodenloon; auf der See, mie- deloon, niiede.
 Botenmeister, Botenschaffner, *m.* een, die boden, enz. met brieven, enz. uitzendt, om te bestellen.
 Botenschild, *n.* het schild, wapen van een bode, dat by draagt of vertoont.
 Botenspieß, *m.* stok, staf, den de boden, zom- tyls, draagen.
 Botensielle, *f.* Botendienst, *m.* bodenschap, bodensplaats.
 Botmäßig, *adj.* onderworpen, onderdaanig, onderheevig.
 Botmäßigkeit, *f.* onderworpenheid.
 Bottschaft, *f.* boodschap, gezantschap.
 Botschafter, *f.* Gesandter.
 Botschafterinn, *f.* eene afgezandts, ambassadeurs vrouw, ambassadrice.
 Botsgezell, *f.* Botsgezell.
 Botsbäck, *m.* een bootshaak.
 Botsknecht, *m.* Botsknecht, *m. pl.* Botemann, *m.* *f.* Botsgezell.
 Botsknechtstüffel, *f.* bak op het schip, daar de matroozen nit eeten.
 Botsknechtstangenring, *m.* een yzere ring, om de spriet vast te maaken.
 Bott, *m.* bot, platvisch.
 Bottin, *f.* eene bodin, bodensvrouw.
 Bottmäßigkeit, *u. f. w.* *f.* Botmäßigkeit.
 Botttschaft, *u. f. w.* *f.* Bottschaft.
 Bot, *interj.* *f.* pog.
 Bourdeaur, *n.* Bourdeaux, in Frankryk.

BOD,

Booy, m. bay, baay.
 Boort, f. boey, waker van het anker.
 Bopen, adj. van baay, van wolle stof; ein bopener luterock, een baayen onderrok.
 Bopentau, n. boeyreep, dik touw, onder aan 't kruis van 't anker, en boven aan de boey vast.
 Brabant, n. Brabant.
 Brabanter, m. een Brabander, nit Brabant.
 Brabanterinn, f. eene Brabanderin.
 Brabantisch, adj. brabantfch, nit, van Brabant; eene brabantfche Ele, eene brabantfche elle; brabantfche Spijzen, brabantfche kanten.
 Braach, adj. braak, onbebouwd; einen Akker braach liegen laffen, een akker braak, onbezaail laaten leggen.
 Braackacker, m. land, n. braakakker, -land.
 Braachdistel, f. kruisdistel, eindeloos, meirwortel.
 Brache, f. braak; iur Brache laffen, braak, onbebouwd laaten; aus der Brache reiffen, een land fcheuren, breeken, omdelven; die andere Brache, de tweede onspitting, omdeling.
 Brachen, v. a. breeken, fcheuren, omdelven; jum andern mal brachen, voor de tweede maal omdelven, omploegen; einem Felde die erste Brache geben, een land voor de eerste maal breeken, fcheuren, omploegen.
 Brachfelb, n. f. Braackacker.
 Brachmonat, m. braakmaand, zomermaand, wiedemaand, Junius.
 Brachogelein, n. een zoort van lyfter.
 Brachs, Brachsien, Brachsine, m. een braafsem.
 Braef, Braef, m. uitschot, schuim, tiuvaagzel.
 Braef, Braefhund, m. een brak, bond.
 Braefenbaupt, n. f. Giftheil.
 Braefnase, f. platneus, korneus.
 Braefperle, f. kwab, uitwas, ineetende zweer.
 Braefem, f. Brodem.
 Braef, adj. & adv. braaf, dapper, wakker, deftig.
 Braefade, Braefade, f. snorkery, zwetfery, trotseering, bravade.
 Braefien, bravieren, v. a. & n. snorken, zwetfen, pochgen, trotseeren, pronken, zwieren, braveeren; mit geborgten Kleidern braefien, met geleende kleeren pronken; den Feind bravieren, den vyand trotseeren.
 Bram, Brdm, m. f. Hebrdm.
 Brdm, een paardevlieg, horzel; f. Breme.
 Brdmen, verbrdmen, v. a. boorden.
 Bramader, f. f. Rosenader.
 Bramine, f. eene Bramin, heidensche priesteres van de heduuaage Indianen.
 Bramsefel, n. bram-, topzeil.
 Bramfenge, f. bramfeng, topmast.
 Brand, m. brand; Feuerbrand, vuurbrand, brandend stuk hout, brandftok; Entzündung im Felde, brand, vuurigheid in het lyf; den Brand im Felde haben, den brand in 't lyf, den binnenbrand hebben; kalter Brand, Krebs, brand, koule brand, verferving; kanker; Brand an Zähnen, brand aan de tanden; Brand im Korne, brand in 't koren; ein Brand Siegel, Ldpfe, een gebak tegels, moffteenen, potten.
 Brandbetsler, m. een beidelaar, die die huizen in brand fteekt, die hem niets geeven, brand-

stiger; item die liefdegiften verzoekt voor de geenen die door den brand geleeden.
 Brandblatter, m. brandblaar.
 Brandboef, m. een vuur-, haardyzer; kleine Brandboefte, kleine vuur-, haardyzers.
 Brandbrief, m. brandbrief.
 Brandbeimer, m. een brandemmer.
 Brandfeien, n. een yzer? om mee te brandmerken.
 Brandenburg, n. stad en Keurvorstendom Brandenburg.
 Brandenburger, m. een Brandenburger, van, nit Brandenburg.
 Brandenburgifch, adj. Brandenburgfch.
 Brandier, m. brandier, brandfchip.
 Brandsaf, n. vuur-, pektion.
 Brandsuchf, f. Schweifuchf.
 Brandgeruch, m. brandreuk.
 Brandgloef, f. de brandklok; ich höre die Brandgloef, es ist Feuer da, ik hoor de brandklok; daar is brand.
 Brandhaacke, Brandhaken, m. een brandhauk, om muren om ver te baaten.
 Brandhirsch, m. een Rheebok.
 Brandholz, n. brandhout, brand; f. Brennholz.
 Brandig, brandferig, adj. brandig, aangebrand; brandig Korn, brandkorn; f. auch brandachtig.
 Brandkraut, n. brandkruid.
 Brandlattich, m. brandlaturw, zeker kruid.
 Brandleder, f. Brandfole.
 Brandleiter, f. brandladder, -leer.
 Brandmaal, smarte, -zeichen, n. brandmerk, -reken, -maal.
 Brandmaalen, smarten, v. a. brandmerken.
 Brandmaelig, adj. gebrandmerkt.
 Brandmarkt, ic. f. Brandmaal, ic.
 Brandmeif, f. een wintervogeltje, dat 's winters, en in de strenge koule zingt.
 Brandmuur, f. brandmuur.
 Brandopfer, n. brandoffer.
 Brandopferaltar, m. altaar, ontnar, daar de brandoffers, of geofferd wierden; een brandofferaltar.
 Brandopfern, v. a. brandofferen.
 Brandpfeil, m. een pekrans, eene granaat.
 Brandpflaster, n. brandpleister.
 Brandrichter, m. zeifen, n. brandyzer.
 Brandruthe, f. een vuurzyzer, f. Brandboef.
 Brandsalf, f. brandzalf.
 Brandschaden, m. fchade, door den brand veroorzaakt.
 Brandschäden, v. a. brandschatten.
 Brandschätzung, f. brandschatting.
 Brandscheit, n. een brandend stuk hout, brand.
 Brandschiff, n. f. Brandier.
 Brandschlang, f. brandflang.
 Brandfole, f. brand-, eerste zool.
 Brandpruße, f. eene brandspuit.
 Brandstätte, f. brandfede; haardfede.
 Brandfeuer, -feuer, f. lieflegift, befeed wordende am hen, die door den brand geleeden hebben.
 Brandwein, m. brandewyn, morgendrank; gern Brandwein trinken, geerne brandewyn pimpelen; sich des Morgens im Brandweine voll laffen, zig in den morgendrank, brandewyn verfloopen.
 Brandwein von Zuckerrohr, Rum.
 Brandweimbrenner, m. brandewynbrander.

Brandweimbrennung, f. het brandewynbranden.
 Brandweinduffel, f. een zuiper, kroeglooper, dronkart; item f. Brandweinfasche.
 Brandweinfasche, f. brandewynvlesch, -borrel.
 Brandweinschenke, m. een, die brandewyn verkoopt, f. eene herberg, daar brandewyn verkogt wordt.
 Brandwelle, f. een bepekte takkebofch, pekrans.
 Brandzeichen, n. f. Brandmaal.
 Brandzerig, f. brandig.
 Brasilianer, m. een Brazilianer, nit, van Brasilië.
 Brasilianifch, adj. van, nit Brasilië.
 Brasilien, n. Brasilië, (in America.)
 Brasilienholz, n. brasilienhout, letterhout.
 Brasme, f. Brachs.
 Brastelen, brastelen, f. prasselen.
 Brast, f. Braef.
 Brast, f. Bekämmernis.
 Bratapfel, m. een gebraden appel.
 Bratboef, m. f. Bratpiefboef.
 Braten, v. a. braaden, harften, herften; auf dem Rost, op den rooster braaden, roosten; Kaffanien braten, kaffanje roosten, braaden.
 Braten, m. gebrade; den Braten fahren laffen, een vezje, hapje verpruisen.
 Bratenfett, n. droopvet.
 Bratengeruch, m. stank, of bunge lugt, van iets, dat braadt.
 Bratenfch, m. braadkok.
 Bratenwender, m. spitdrasjer.
 Brater, m. f. Bratenwender.
 Bratfett, n. f. Bratenfett.
 Brathering, Bratfisch, m. braadharing, braadvifch.
 Bratfellein, n. een oventje, daar men in, een kluk, daar men ouler braadt.
 Bratpfanne, f. droop-, braadpanne.
 Bratpfeim, m. een haardscherin.
 Bratpfeil, m. braadspit.
 Bratpiefboef, -zeite, -träger, m. spityzers, -draagers.
 Bratpieflein, n. een braadspitje.
 Bratpiefsträcker, f. ben Bratpiefboef.
 Bratung, f. het braaden.
 Bratwurf, f. braadworft, saufys, metworft.
 Bratsche, f. armveel, armviol.
 Brau, u. f. w. f. braf, u. f. w.
 Braubettig, m. Branfufe, f. brouwkuip.
 Brauch, m. gebruik, gewoonte.
 Brauchbar, brdlich, adj, gebruikbaar, -lyk.
 Brauchen, v. a. gebruiken, bezigen, nuttigen; Geld, geld van doen hebben; d. i. nöthig jenn, van nooden, noelig zyn; es braucht nicht, wozu braucht es dessen? 't is niet noelig? waar toe is dat noelig?
 Brauch-, -leinzeuch, Brauchinngekehr, Brauchgeräthe, n. gebruiklinnen, -tinnewerk, tinnewuurvaat, dat men dagelyks gebruikt.
 Brauen, v. a. brouwen, bier brouwen; unter einander, als Bier und Wein, bier en wyn ouler malkander browen, mengen.
 Brauer, m. brouwer.
 Brauerey, f. Brauhaus, n. brouwery, brouwhuis.
 Brauerinn, f. eene bierbrouwster.
 Braugeräth, -zeug, n. brouwgereedschap.
 Brauhaus, f. Brauerey.

Braufessel,

Brauteffel, m. spanne, f. brouwketel, -pan.
Brautnecht, m. een knecht in eene brouwery.
Brautuse, f. Brautbottig.
Brautkunst, f. brouwkunde, -kunst.
Braumeister, m. opperbrouwer.
Braupsaune, f. Brauteffel.
Brauwesen, n. f. Brauhaut.
Brauwens, f. Braugerdt.
Braun, adj. bruin; schwarz, braun Brodt, roggensbrood, bruin brood; braun Bier, bruin bier; ein braun Pferd, een bruin paard, een bruin.
Brdune, f. keelgezwel-, zweering, omsteeking in de keel, worg-, wurgeuvel.
Brdune, f. bruine kleur.
Braunelle, f. prunelle, brunelle, wilde prun.
Brdunen, v. n. bruin maaken, bruineeren.
Braunfärber, m. bruinverwer.
Braunfohl, m. krulkol.
Brdunklein, n. een bruintje, donker bruin paard.
Brdunlich, braunlicht, adj. bruinagtig, na den bruine.
Braunreth, adj. donker bruin, kastanje kleurig.
Braunschwarz, adj. donker bruin, zwartagtig.
Braunschweig, n. Bronswik, (hertogdom en stad van Nedersaxen.)
Braunschweiger, m. een Bronswyker, van, nit Bronswyk.
Braunstein, m. bruineerstaal, -zyer.
Brdunung, f. het bruin maaken, bruineeren.
Braunwurz, n. Braunwurz, f. varkensgras, onkruid vol knoppen.
Braus, m. Brausen, n. het bruisen, ruissen.
Brausen, v. a. bruischen, bruisen, ruisschen; der Ohren, ruisschen, tuisen der ooren; wie ein muthig Pferd, bruischen gelyk een moedig paard.
Braut, f. bruid; das ist die Braut, daerum man tanzt, daarom is het te doen; dat is het zaakje; wer das Glück hat, führt die Braut heim, führt die Braut davon, die het geluk mee heeft, dien gaat alles voor den wind.
Brautbett, n. bruidsbed.
Brautdiener, Brautführer, m. speelneg, speelnoot.
Brautführerin, f. speelnoot, speelmisje, strooyster.
Brautgerdthe, gewand, n. bruidsgoed, -gewaat, -pakje, bruidskleeren.
Brautjungfer, f. f. Brautführerin.
Brautpus, m. bruid- of bruingomstuk.
Brdutigam, m. bruidegom, bruingom.
Brdutigamführer, m. een speelnoot van den bruidegom.
Brautkammer, f. bruilofstkamer, -vertrek.
Brautkleid, n. f. Brautgerdthe.
Brautkrans, m. bruilofstkrans, -kroon.
Brautkutsche, f. swagen, m. koets, waarin de geenen, die trouwen zullen, rylen.
Brautleute, m. pl. de nieuwgetrouwen.
Brautlied, n. bruilofstdicht, -lied, -zang.
Brautnahl, n. bruilofst, bruilofstaal.
Brautring, m. bruid-, trouwring.
Brautshag, m. bruidfchat, trouwshat, trouwstak, trouwpenning, huwelyksgift, of uitzetting.
Brautstück, n. een bruidstuk.
Brautuppe, f. een soort van kandeel, op de bruilof van and.

Brautwerbet, m. een, die om eene juffrouw voor iemand aanzock doet.
Brechbarren, f. een braakmiddel.
Breche, f. braak, repel, reete; vlasbraak.
Brecheisen, n. breekyzer, koevoet.
Brechen, v. a. breeken; Obst, Früchte, Blumen, oost, bloemen plukken, afplukken; sich, braaken, spduwen, ketzen; sich wollen, walgen, genegen zyn tot braaken, van iets; Flachs, Hanf, vlas, kennip, of hennip braaken, schillen, repelen, reeten, twingen, beuken; das Geseh, de wet breeken; den Eid, den Bund, die Ehe, die Freundschaft, breeken den eed, 't verbond, den egt, de vriendschap; Münzen breeken, geld smelten; Servietten breeken, servetten opvouwen.
Brechen, Gebrechen, f. Mangel.
Brecher, m. een breeker.
Brecher von Obst, m. plukker van oost.
Brecherlich, adj. dat tot braaken, overgeeven genegen is; mir wird brecherlich, ik word kwalik, missilyk, benauwd.
Brechhaft, adj. gebrekkig.
Brechhammer, m. een breekhamer.
Brechlich, adj. breekbbaar, dat te breeken is; krechliche Waare, breekbare waar.
Brechmeißel, m. een breekhamer, om 't schip te breeuwen, of digt te maaken.
Brechpulver, n. f. Brechtranf.
Brechslange, f. Brecheisen.
Brechtranf, m. Brechpulver, n. braakdrank, -middel.
Brechung, f. het breeken.
Brechwein, m. wyn, die 't braaken veroorzaakt.
Brechzang, f. een tandrekker, 'eene zang, om de tanden uit te trekken.
Brechzaum, n. f. Bremsf.
Bred, f. een teef.
Brei, f. Bren.
Breijach, n. Brisak, (stad.)
Breisgau, n. Brisgau, provincie van Duitsland.
Breit, adj. breed.
Breitart, f. f. Schlichtbell.
Breitblättrig, adj. lat breede bladen heeft, breed van bladen is.
Breite, f. breedte; eine Breite von Luch, een baan van een laaken; Breite eines Schiffsegels, rif, reef van een zeil; die äußere oder obere Breite eines Dinges, de oppervlakte.
Breiteisen, m. een breede bytel.
Breiten, v. a. breedden; sich breiten, zig breedden, groot maaken; uitspreiden, uitspreiden.
Breitfuß, m. een breedvoet.
Breitfüßi, adj. iets, iemand, dat, die breede voeten heeft.
Breitlich, adj. wat breed, wyd.
Breitmaul, n. een wydmond, gaapert.
Breitnäs, adj. breed van neus.
Breitschlegel, m. een stamper, om straatsteen gelyk te stampen.
Breitschulterig, adj. breed van schouders.
Breitung, f. f. Breite.
Breme, f. Gebred.
Breme, f. paardevlieg, horzel.
Bremse, f. pranger, nyper, prang-, nypzyer.
Bremen, v. a. een paard prangen, of nypen mer de nyper.

Brenfel, m. lekvat, vlootje.
Brenndchtig, adj. brandig, brandend, dat een brandende kracht heeft, dat brandt; brenndchtig seyn, nach dem Brande schmecten, riechen, aangebrand smaaken, -ruiken, aangebrand zyn.
Brennarzney, f. een brandmiddel.
Brennen, v. a. branden, bernon, blaaken; Nchter, Del, kaarsen, oly branden; mit einem glühenden Eisen, schroejen, schrooken; met een heet yzer branden; sich brennen an einem heißen Eisen, heißen Pfanne, zig branden, schrooken, schroejen aan een heet, gloejend yzer, aan eene heete pan; seutgen und brennen, blanken en branden; Ziegel, Lössje brennen, ziggels, potten, pannen bakken, branlen; Branntwein, Gewässer brennen, brandewyn, wateren branden, overhaalen; brennen, webe thun als Feuer, branden, byten, smarten; vor fleiß brennen, door liefile branden, in liefile blaaken; vor Zorn brennen, van gramschap blaaken.
Brennd, adj. brandend.
Brenneisen, n. brandzyer, ten brandmerken.
Brenner, m. brandstijger; brandende herte; zekere slang, wier heet eenen doodlyken dorst verwekt.
Brennglas, n. spiegel, m. brandglas, -spiegel.
Brennhafen, f. Brennkof.
Brennhais, adj. brandend heet.
Brennhütte, f. smis, of smisse van een smid.
Brennholz, n. brandhout, brand; kein Holz zum Brennen mehr haben, geen brand meer hebben; eens zyn brand op zyn, uisgebrand zyn.
Brennkof, m. destilleerglas, -kolf.
Brenkraut, n. wollekruid.
Brenneffel, f. brandnettel.
Brennofen, m. brandoven, stookoven.
Brennpunkt, m. brandpunt.
Brennspegel, m. f. ken Brennglas.
Brennung, f. branding, onsteeking, verbranding.
Brennwurz, m. Christussoogen, zekere bloem.
Brenzelen, brenzen, v. n. aangebrand smaaken.
Brenzlich, brenslig, adj. dat aangebrand smaakt.
Brennzeuch, n. brandgereetschap.
Bresche, f. bresse, stormgat, stormbreuk; Bresche schießen, bresse, of breuk schieten.
Breschholz, n. letterhout.
Bresse, f. Bresche.
Bressen, f. pl. schooten, scheepstouwen agter het zeil; die Bressen anziehen, het schover, of groot zeil toehaalen; die Bressen des Besannasts scharf anziehen, de touwen van de bezanns agterste mast sterk, styf aanhaalen; eine Bresse so weit anziehen, bis der Zipfel einen gewissen Punkt berührt, de schout vast, styf aanhaalen.
Brest, m. gebrek, mangel.
Breite, f. Breitsichtigheit.
Brechhaft, breehast, adj. gebrekkig, ziek, ziekelyk.
Brest-, Brechthastigkeit, f. ongeneeslyke ziekte.
Bret, n. plank, berd, bord, deel; dünne eichene Bretter, wagenschor; Bretter zur Decke an einem Buche, boorden aan een boek; mit Brettern verchlagen, verplancken, met planken smiten, affcutten, affschieten; hoch auf Brette seyn, in aanzien zyn, groot

zyn, groot gezag voeren, in een hooge rang staan.
 Bret, f. Bretspiel.
 Bretlein, n. een plankje, bordje, enz.
 Bretnagel, n. een schorspyker.
 Brettschneider, m. een houtzaager.
 Brettspiel, n. tiktakbord, dambord; bretspleien, tiktakken, in 't tiktakbord spelen.
 Bretspeler, m. een, die op het tiktak-, dambord speelt.
 Bretstein, een schy van een tiktak-, dambord.
 Bretstuck, n. deel, plank, stuk van een plank.
 Bretwand, n. verslag, n. afschutzel van planken.
 Bretterjaun, m. beining van planken.
 Brett, f. Bret.
 Brettern, als. van planke, deelen; ein breterer Boden, een planke, hante vloer.
 Bretterweg, f. f. breterner Boden.
 Brettnagel, n. f. w. f. Bretnagel.
 Brettwort, n. haat, dat zeer dik gezaagd, en op verscheide dingen gebruikt wordt.
 Brey, m. britfel, krakeling; f. Breyel.
 Brevier, n. het gelyboek, brevier.
 Breyen, f. brouwen.
 Breyenstein, f. Braunslein.
 Breyung, f. Breyung.
 Brey, m. pap, bry; reden, als hadde man Brey im Maule, langzaam en onverstaanbaar, brynen; monds spreken; den Brey verschuilen; omgunst raaken.
 Breybart, f. Breymaul.
 Breyfresser, m. brybaard, papbaard.
 Breykissel, m. paplepel.
 Breymaul, n. breybart, m. pap-, of brymuil, papbaard.
 Breymaule, f. schüssel, f. stegel, m. brey-, papschotel, brey-, pappot.
 Breykissel, n. papschotelje.
 Brey, m. krakeling, gekronkeld kockje.
 Brey, f. Breyde.
 Brief, m. brief; jemand etwas durch Briefe berichten, jemand iets overbrieven, door brieven berichten; Brief stellen, een brief opstellen; eiserener, Duinquennelbrief, brief van opschorsing in een ampt; stem van de aanwaling.
 Briefen, Brieflein, n. briefje.
 Briefhandel, m. handel in papier.
 Brieflein, n. f. Briefgen.
 Brieflohn, n. briefloon, -port.
 Briefpapier, n. postpapier.
 Brief, m. een ester, graveerder.
 Brief, n. de papieren.
 Brief, n. schreyen, n. schryftrafel.
 Briefschreiber, m. een briefschryver.
 Briefschreiber, f. Briefschreiber.
 Briefschreiber, f. Briefschreiber.
 Briefträger, m. een briefbrenger, de post.
 Briefwechsel, m. briefwisseling.
 Briefwirth, m. bindgaren, bindrouw.
 Brieflein, n. een melkklier, by de kalven.
 Brigade, f. brigade, eene krygsbende, van zwaare zoldaat.
 Brigadier, m. een brigadier, overste over eene zoldaat.
 Brigittenorde, m. Brigittenorde in Zweden.
 Brill, f. eene bril, fok; eine Brille, eene bril gebruiken, fokken, de Brill gebruiken, opzetten; seine Brille aufsetzen, zyne bril opzetten, de oogen open doen, nie zyne oogen zien, kyken; Brille

eines heimlichen Gemaches, bril van een heimelyk gemak, secret, kakhuis; einem Brillen verkaufen, jemand beiriegen, misleiden, bedotten, verschalken, by den neus hebben; einem eine Brille auf die Nase setzen, jemand avarshoornen in zyne voornemen, in den weg wezen.
 Brillenfutter, n. de brillekas, het brillenhuisje.
 Brillenhalter, m. een brillenboog.
 Brillenklog, n. het werktuig, waarop de brillen gemaakt worden.
 Brillenträger, -macher, m. brillenmaaker, -kraamer, -man.
 Brillenreißer, m. f. Bessenmacher.
 Bringen, v. a. brengen; Frucht bringen, vrugt voort brengen; einen Trunk, brengen, toebrengen; Worthel, Nutzen, nut aandringen; jemand zu seiner Patten, Meinung, jemand tot zyn gevoelen brengen, overbrengen, overhaalen; ein Kind auf die Welt bringen, een kind ter waerelt brengen; an Tag bringen, voor den dag brengen; einen Flecken aus einem Kleide bringen, eene smet of vlak uit een kleed krygen; etwas zu Papiere bringen, iets in geschrift stellen; etwas vor sich bringen, iets winnen, voordeel doen; einen in Verdacht, Haß, ic. bringen, jemand verdacht, gebaat maaken; um das Leben bringen, om 't leven brengen, ombrengen, doodden; die Zeit wirds bringen, de tyd zal 't leeren, zal hoog maaken; sich aus der Schuld, aus dem Verdachte bringen, zig van schulden ontslaan, zig zuiveren; van argwaan ontheften, bevryden; von, aus einander bringen, scheiden, verdeelen; etwas in einen bringen, jemand leeren, onderwyzen.
 Bringer, m. bringer.
 Bringerinn, f. de bringster.
 Brinjeln, f. brenjelen.
 Britannien, n. (Grob) groot Britannien, Engeland, Irland en Schotland.
 Britannier, m. een Brittanier, van, uit Britannien.
 Britannisch, als. Britanisch.
 Britsche, f. Britsche.
 Brochteser, m. grasworm, rups.
 Brocad, Brocat, m. (goudener, silberner,) goud, zilverlaken, brocade.
 Brocken, n. brokje, stukje.
 Brocke, Brocken, m. brok, brokken; Brocken von Torf und dergleichen, brokken, mul, molm, motten van turf; adv. brockenweis abfallen, in Brocken zerfallen, eine Mauer, eene muur afbrokkelen, afbryffelen, mortelen, nitmortelen.
 Brocken, v. a. brokken, brokkelen.
 Brockenfleisch, f. Brod.
 Brockenweis, adv. f. den Brocken.
 Brockeln, f. brockeln.
 Brockigt, brocklicht, adj. brokkelig, brokkelig; brockigter Zucker, poejerfuker.
 Brocklein, n. f. Brocken, Brocklein.
 Brockleinweis, adj. by kruimels.
 Brod, n. brood; in jemand's Brod seyn, jemand in seinem Brode haben, in jemand's brood, by hem in de kost zyn, jemand in zyn brood hebben; einem mit Wasser und Brod speisen, jemand te winter, en te brood zetten; die Kunst gebet uach Brod, de

kunst gaat om brood, kan den meester niet doen bestaan; das Brod ist an ihm verloren, by is de kost niet waardig, by verdient den kost niet; es trägt kein Brod ins Haus, het brenge niets op, daar is geen voordeel by; etwas einem aus's Brod streichen, jemand iets veruuyten.
 Brodbecke, m. f. Becker.
 Brodbletterlein, n. oog in 't brood.
 Brodbrey, m. broodpap.
 Brodbieb, m. brooddief, kladder, die met de neering kladt, de klud in 't ambage brengt; een, die zyn kost niet waardig is.
 Brodeln, f. brodmien.
 Brodem, m. walm, qualm, damp, waassen.
 Brodfresser, m. een brooddief, die zyn kost niet verdient; er ist ein unnützer Brodfresser, by is het brood niet waardig, dat by eet.
 Brodkammer, f. de broodkamer, spind.
 Brodfarren, m. broodkar, in 't leger.
 Brodlasten, m. broodkas, -kist.
 Brodteller, m. f. Brodkammer.
 Brodtorb, m. broodkorf, broodmande; der Brodtorb hängt bey ihm hoch, de broodkorf hangt hoog by hem; by geeft de menschen geen seten; de spind is by hem gestooten.
 Brodtörblein, n. een broodkorfje, broodmandje.
 Brodtaben, m. een bakkers winkel, broodwinkel.
 Broddlein, n. een broodje, klein Brod.
 Broddlen, f. brodmien.
 Brodlos, brodles, adj. broodloos, zonder brood, nuttelooos; eine brodlose Kunst, eene arme, geringe, onnutte kunst, die jemand geen brood geeft.
 Brodmangel, m. broodgebrek, gebrek aan brood.
 Brodmarkt, Brodmarkt, m. de broodmarkt.
 Brodmelster, f. Brodspicer.
 Brodmien, v. n. walmen, waassenen, qualmen, dampen.
 Brodmesser, n. het broodmes.
 Brodrant, Brodrest, n. een stuk, sneede broods.
 Brodrinde, f. korst van 't brood.
 Brodsack, m. Brodtasche, f. broodzak.
 Brodschäfer, Brodschauer, m. broodweeger, die 't weegt, of het zyne zwaarte best by de bakkers.
 Brodschäufel, f. Brodschüssel, f. een schentel, om 't brood mede in den oven te schieten.
 Brodschrank, m. spinde, broodkamer.
 Brodschüssel, f. Brodschäufel.
 Brodspeser, Brodmelster, m. een setter van 't brood.
 Brodtasche, f. Brodsack.
 Brodverwalter, m. broodbezorger.
 Brodverwalteramt, n. opperbakkerfchap; ampt, post, om brood te bezorgen.
 Brodwäger, m. f. Brodschäfer.
 Brodwurm, m. myt, schalbyter.
 Bröseln, v. a. brokkelen, kruimelen.
 Bröseligt, adj. brokkelig, kruimelig.
 Brombeer, f. braambezie.
 Brombeersaude, f. -strauch, m. braambosch, -bos, braamhaage, braamstruik, braambeziestruik.
 Brommen, f. brummen.
 Brown, f. Bruun.
 Brosam, f. 't week van brood, -kruim.
 Brosamlein, n. kruimel, kruimeltje.
 Brosmen,

Brosmen, brofelen, v. a. kruimelen, aan kruimelen wryven.
 Brod, f. Brod, u. f. w.
 Brogen, v. n. prullen, prevelen, pratten, heimelyk preutelen, morren, mompelen, preutelen, of pratmilen.
 Bruch, m. breuk; scheur; in einem juncfrornen Strome, Eiebruch, wrak, opening, togtgat in 't ys; Hoden-, Nabelbruch, breuk, gefcheurdheid, scheurzel; einen Nabelbruch haben, gefcheurd, gebroken zyn; eene scheuring, scheurzel, gefcheurdheid hebben.
 Bruchargenonen, f. pl. geneesmiddelen, aangevend, gebruikt wordende, om eene breuk te geneezen.
 Bruchband, n. breukband; ein Bruchband tragen, in eenen band gaan.
 Bruchig, adj. breekbaar, dat gebroken kun worden, dat ligt breeken kan, bros; bruchiges Holz, breekbaar, bras hout; an seiner Treue bruchig werden, zyn woord breeken, fchenden, overtreeden.
 Bruchling, m. iets, dat breekt onder bet bewerken; een, die gebroken is, eene breuk heeft.
 Bruchpflaster, f. een pleister, om op een breuk te leggen.
 Bruchschneider, m. breukfnyder, breukmeester, heelder.
 Bruchschnitt, m. breukfneede.
 Bruchsilber, n. breukzilver, ruw zilver.
 Bruchstein, m. vul-, flopsteen, -steenen.
 Bruchzahl, f. een gebroken getal, in de rekende.
 Brück, Brücke, f. eene brug; eine hölzerne Brücke, eene houtte brug; Schiffbrücke, eene fchiffbrug; Ziehbriücke, eene ophaalbrug; über die Brücke gehen, over de brug gaan; eine Brücke bauen, fchlagen, eene brug slaan.
 Bruck, broek, broeking, fcheeptouw, om 't agtermitspringen van het gelaste gefchut te beletten.
 Brücke, von Zaunwerk über die Schiffstüche, voor zinkennet, fcheepswoord.
 Brückenbogen, m. de boog van eene brug.
 Brückenbohle, -holz, n. dwarshout, om timmerflukken aan een te beugen, of te fchouwen.
 Brückengelb, n. bruggeld.
 Brückenholz, f. Brückenbohle.
 Brückenlehne, f. lenning, aan beide zyden eener brug, kaay.
 Brückenmeister, m. brugmeester.
 Brückenfal, -pfeller, m. pylaar van eene brug.
 Brückengold, m. f. Brückengelb.
 Brückgen, Brücklein, n. een brugje, kleine brug.
 Brückjoll, m. f. Brückengelb.
 Brückjollenehmer, m. ontfanger van het bruggeld.
 Brudel, m. brudeln, f. Brodem, brodmien.
 Brudeln, v. n. brabbelen, rabbelen, rammelen, rallen, haastig, onbezuisf fpreken.
 Brudeler, m. brabbelaar, rabbelaar, rabbelkees, rammelaar, raller, reller.
 Bruder, m. broeder, broër.
 Brüderlein, n. broertje, beste vriend.
 Brüderlich, adj. & adv. broederlyk.
 Bruderliche, f. broederlyfde.
 Brudermörder, m. broedermoordenaar, broedermoorder.
 Brudemord, m. broedermoord.

Brüderchaft, f. broederschap.
 Brudersentel, m. neef van een broeder.
 Bruderskind, n. broeders kind, neef.
 Brudersohn, m. broeders zoon, neef.
 Brudersotchter, f. broeders dogter, nigte.
 Brudersreue, f. broederlyke trouw.
 Brudersstück, n. een broederlyk stuk, eene wezenlyk goede, braave daad.
 Brudersweib, n. broeders vrouw.
 Brüat, f. theater, tooneel, stallaaljen, daar 't volk op zit in den fchouwburg.
 Brüge, f. de luiken van een fchip.
 Brügel, m. ftok, knuppel van rond hout; mit einem Brügel heran kommen, met een ftok, met een staf, knuppel aankomen.
 Brügeln, v. a. jemand roffen, afroffen, kloppen, knuppelen, teiften, kloppen; hem met een ftok op de lenden ftaan; hem een knuppel in de lenden leggen; hem onder handen hebben.
 Brüche, f. nat, fop; Lütche, fous, zous, fop, doop, doopfop; die Brüche haben von etwas, iets niet agren, 'er de bru, den bras van hebben; einen in der Brüche ftecken lassen, jemand in de pekkel, in de knel laaten; jemand ten tyde van gevaar verlaaten; bey einem die Brüche verfhütten, by jemand in ongunft raaken.
 Brücheiß, -warm, adj. brandheet.
 Brühen, v. u. broejen, verbroejen; ein geftochtes Schwein, ein Huhn, oder ander Geflügel, een varken, een hoen, of ander gevogelte broejen; die schwarze Wäße, 't vuil linnen broejen, in 't heet zetten; was brüht mich das? wat geeve ik 'er om?
 Brühlein, n. een fousje.
 Brühwarm, f. brühweiß.
 Brüllen, wie ein Ochß, v. n. brullen, bulken, loejen als een os; als ein Löw, brullen, briefchen als een leeuw.
 Brüller, Brüllochß, m. een stier.
 Brummbart, -kater, -topf, m. een knorpot, knoragte van aart; laßt den alten Brummbart fihen, laat den ouden knorpot zitten, loopen.
 Brummeln, n. een tromp, een yzer tuigje, dat dwars tuffen de tanden genomen, en waarop gefpeeld word met een vinger; it. een knorrige, kyftagte vrouw.
 Brummeln, v. n. mompelen, preutelen, moppen.
 Brummen, v. n. brommen, grommen, grommelen.
 Brummer, m. een preutelaar, mopper.
 Brummoch, m. een tier.
 Brummsen, f. brommen.
 Brummvogel, m. bromvogel, nabauwer, een vogel in Virginie, die de natuurlyke ftem van den mensch, en die van andere vogelen nabauwt.
 Brummen, f. pl. pruimellen, gefchelde, en gedroogde, lange confyte pruimen.
 Brunette, f. eene Brunette, die bruin van wezen is.
 Brunst, f. Brunst.
 Brunsvetten, n. f. Brunstfahl.
 Brunnen, v. a. brunneeren.
 Brunnenabß, -jahn, m. brunneerftaal, -tand.
 Brunnen, m. bron, born, quel, wel, fontein; Wasser in Brunnen tragen, overtollig werk doen; die offnung, der Anßlag iß in Brunnen gefallen, de hoop is verlooren;

de aanslag, toeg is verydeld, in rook en damp verdweenen.
 Brunne, Brunnenader, f. eene bronader; f. Brunnenquelle.
 Brunnenangel, m. f. Brunnenhaack.
 Brunnenbedden, n. kom of bak van de fontein.
 Brunnenbeckel, m. deksel van de put.
 Brunnenegemet, m. puttemmer, exmer, om met te putten.
 Brunnenfeger, m. een, die de put fchoon maakt.
 Brunnengräber, m. een putgraaver, -delver.
 Brunnenhaacke, m. een puthaak.
 Brunnenhahn, -zapfe, m. fonteinleutel.
 Brunnenkaffen, f. Brunnenkaffen.
 Brunnenkraut, -kreb, n. f. Brunnenkress.
 Brunnenloch, n. opening, mond van de put.
 Brunnenmeister, m. fonteinmeester.
 Brunnenrad, n. rad aan eene put.
 Brunnenröhre, f. f. bey Brunnenquelle.
 Brunnenfahl, f. Brunnenfeil.
 Brunnenfchwengel, m. wip, kraan, boom- of houwewerk, om water te putten.
 Brunnenfeil, n. een puttow.
 Brunnenfüße, f. een verlaatbak der waterleidingen, waar uit het water door buizen na verfehiede plaatsen gevoerd wordt.
 Brunnenfuchel, m. duiker, verlaarje.
 Brunnenrog, m. de kom van eene springbron.
 Brunnenwaffer, f. Brunnenwasser.
 Brunnenzapfe, f. Brunnenhahn.
 Brunnenkaffen, m. fonteinbak.
 Brunnenkressig, f. bron- of waterkers.
 Brunnlein, n. een fonteinje, putje.
 Brunnenquelle, -ader -röhre, f. fontein, -ader, -buis, -pyl.
 Brunnenwasser, n. bron-, fonteinwater.
 Brunst, f. Brand; Brunst eines Hirßchen, Stierß, brand, hitzigheid, verhitheid van een hart, stier; geile Hitze, Heißheit, gelheid, hitzigheid, vuurigheid, ritzigheid, beftagzigheid.
 Brunsten, v. n. ritzig zyn; item f. brunseln.
 Brünstig, adj. hitzig, ritzig, geil, loopig, vuurig, brandend, yverig, driftig, heftig, hevig, verliefd.
 Brünstigkeit, f. vuurigheid, yver, drift, hevigheid.
 Brünstiglich, adv. vuuriglyk, met yver, drift.
 Brunß, f. Brungig, n. pis, water.
 Brunßeln, brunßen, v. n. piffen, wateren; ins Bett brunßen, in het bed piffen; Blut brunßen, bloed wateren, loozen.
 Brunßer, m. een piffer.
 Brunßerinn, f. een pis-, kleutergatje.
 Brunßern, pis hebben; es brunßert mich, ik heb pis, water.
 Brungig, n. f. Brung.
 Brungig, adj. vol pis, water; brungige Wintdeln, pftuuren, luppen.
 Brungfachel, -fcherbe, f. -topf, m. pis-, waterpot; alte Brungfachel, ouden fchytbroek.
 Brungel, n. Brunßel, hoofftad van Brabant.
 Brüste einer Eduganme, f. borsten van een minnemoer, of voelster, van eene min.
 Brüste, f. borst; Brüste, Weiberbrüste, mannen, borsten, boezem, tepels, van een vrouw; einer die Brüste betastet, een vrouwemensch by de borsten voelen, haare borsten tasten, betasten.
 Brufader.

Buskader, f. borstader.
Buskardien, f. middel, artsney voor de borst.
Buskalkam, m. balzem voor de borst.
Buskbeer, f. beerstein, n. borstbeffen, jubeben.
Buskbeerleinbaum, m. jubaben- borstbeffenboom.
Buskbein, n. borstbeen.
Buskbeidwering, f. Engbrüstigkeit.
Buskbild, n. borstbeekl.
Buskbildfuß, m. de voet van een borstbeekl.
Buskblatt, schild, des hohen Priesters, borstblad, borstlap van den hoogen priester.
Buskbraten, m. een gebrade borst.
Buskdüttlein, n. f. Brustwärtlein.
Buskfell, n. borstvel, middelrif, middelshot.
Buskfeld, n. f. Brustlag.
Buskfleisch, n. spier, borstveleesch van een gevogelte.
Buskgeschwür, geschwür, n. een zwering op de borst, borstzweer, -gezwell.
Buskharnisch, m. -stück, -waffen, n. borstharnas, -stuk, -wapen, -geweer.
Buskieren, m. borstkern, -stuk.
Buskireu, n. borstkruis.
Buskischen, m. -stücklein, n. een borstkoekje.
Busktag, -lap, m. borstlap.
Buskstein, n. kleine borst.
Busktauer, f. eene borstweering, opgehaalde beschammsing.
Buskpläumen, n. borstbes.
Buskriem eines Pferdes, n. borstriem van een paard; **Buskriem**, -schuur, f. borstfnoer, -veter, van een ryglyf.
Buskschleier der Nonnen, m. labbedoek, bagynhulsel, een kroplap met een.
Buskschuur, f. rygsnoer, veter.
Buskspringer, m. een dier als een hagedis op het eiland Madagascar, dat de menschen op de borst springt.
Busksüd, n. voorlyf, voorpan, voorstip van een wambus, rok, kleed, tubbartslyf, bovenlyf van een vronwetabhart.
Busktrant, m. borstdrank, afskookzel voor de borst.
Busktuch, n. borst, halsdoek.
Busktüchlein, n. een halsdoekje.
Buskwardlein, n. borsttepel.
Buskwaffen, f. Brustharnisch.
Buskwech, n. pyn in de borst.
Buskmehr, f. borstweer, -weering.
Bus, f. gebroet, kip, keep, kloove kiekens, vogeltjes, die gekipt zyn.
Bräten, v. a. broeden, op de eyeren zittē; Ener bräten, eyeren nitbroeden; über etwas bräten, iets bedekt, geheim houden.
Bruten, n. broedey.
Brutenne, gans, f. broedhen, -gans.
Brutnest, n. broednest.
Brütig, adj. broeds; ein brütig Ey, eine brütige Heime, een broeds ei, een broeds ben.
Brut, f. broedzel, gebroede, gebroedzel, broed, f. het broeden, nitbroeden.
Bub, m. boef, jongen; loser, bdsjer, boef, deugnier, guit, sielt; **Buben**, d. i. jonge Mannnelute, jongens, jonge manslieden, jong mansvolk; den Buben nachlaufen, de jonge manslieden nalooopen; **Bubten** und **buden**, f. huren.
Bubenpossen, kinderswerk, jongenswerk, zotternyen, wiffewasjes.

Bubensüd, n. boevenstuk, sieltestuk.
Buberen, f. boevery, boeveltuk, sieltery, schelmery, guitestuk.
Bubchen, f. Büblein.
Bubin, f. een ligrekooy, ligrvink, hoer.
Büblsch, adj. kinderagtig; schelms, boosaartig, ondeugend.
Büblein, n. boesse, kleine bues, een troetel of vleynaam.
Buch, n. boek; altes Buch, een oude grol van een boek; ein Buch Papier von 24 Bogen, een boek papier van 24 vellen, of bogen; schlagen, inkloppen, dunner kloppen, doorkloppen, dunner maaken; ins Buch eintragen, einschreiben, boeken, te boek brengen, draagen.
Buchbaum, m. een beuk, beukenboom; f. Buche.
Buchbaumen, adj. van een beukenboom.
Buchbinder, m. boekbinder.
Buchbindergezell, m. een boekbindergezell, boekbinders knecht.
Buchbinderpresse, f. boekbinderpers.
Buchbinderzange, f. boekbinderstang, waarmee hy den ryg van een boek nypt.
Buchclausur, f. boekhaak.
Buchdrucker, m. boekdrukker.
Buchdruckerballen, m. drukkersballen, om de vorniē nat te maaken.
Buchdruckeren, f. boekdrukkery, drukkerij.
Buchdruckerkunst, f. de boekdrukkunst.
Buchdruckerfard, f. drukinkt.
Buchdruckerpres, f. drukpers.
Buchen, alj. f. Buchbaumen.
Bücherdieb, m. een uitgever van een anders werk voor het zyne; die uit andere boeken steelt.
Bücheren, f. boekery, boekzaal, bibliotheek.
Büchergetz, m. zorgheid op boeken, of ze te verzamelen.
Büchergesiz, adj. op buken verzot.
Büchergestelle, f. boekplanken.
Bücherfassen, f. boekkas.
Bücherregister, n. lyft, rol van buken.
Büchersaal, m. boekzaal.
Bücherschat, m. boekfchat.
Bücherschreiber, m. schryver, boekschryver.
Bücherschrein, -schrank, m. plank, in een boekkas.
Büchermurm, m. een boekworm, -kraamer.
Buchhändler, -führer, m. boekhandelaar, verkooper.
Buchhandel, m. boekhandel, boeknegotie.
Buchhalten, v. n. boekhouden.
Buchhalter, m. boekhouder.
Buchhalteren, f. komptoir, kantoor.
Buchladen, m. boekwinkel.
Büchlein, n. een boekje, klein boek.
Buche, f. Buchbaum, m. boeke, beuke, boeken- beukenboom.
Buchenholz, n. boekenhout.
Buchentohlen, f. koolen van boekenhout.
Buchnuß, f. beukakertje, -neutje.
Buchs, f. Busbaum.
Büchse, f. bus, busse, bos, doos, dooze; Schießbüchse, bus, schiet-, vuurbus.
Büchsen, v. a. schieren; das Bild büchsen, het wild schieten; einen büchsen, op, na jemand schieten.
Büchsengeffer, m. f. Büchsenmacher.
Büchsentrager, m. een kraffer van een schietgeweer.

Büchsentugel, m. een snaphaankogel.
Büchsenlauf, m. de loop van een snaphaan, van het schietgeweer.
Büchsenmacher, m. schiergeweermaaker, loopessmid.
Büchsenmeister, m. busmeester, kanonnier, bombardier.
Büchsenmeistren, f. kunst, van met een kanon te schieten, met bomhen te werpen.
Büchsenpulver, n. buskruid.
Büchsenchaft, n. laade, of fuft van een musket, roer of schietgeweer, een affuit.
Büchsenstäben, v. n. een schietgeweer beflaan, een affuit maaken.
Büchsenstäbter, n. buslaade, of affuitmaaker.
Büchschmid, m. f. Büchsenmacher.
Büchschuß, m. scheut van een bus, roer, musket, buffschent.
Büchschuß, m. die met een vuurroer schiet, of gewoepenul is.
Büchspanner, m. de poort van een musket.
Büchsenstein, m. een vuursteen.
Büchsenwischer, m. een lap, of doek, waarmede het schietgeweer af- of uitgevegd wordt.
Buchsetzer, m. een letterzetter.
Buchfieren, n. het boegzeeren, nasleepen, treilen.
Buchspann, m. f. Büchschrant.
Buchspit, m. f. n. f. Woegspit.
Buchstabe, m. boekstaf, -staf, letter; grofer, gegoneter, troekletter.
Buchstabenrechnung, f. steekunde, algebra.
Buchstaben, v. a. boekstaf, -spellen, letters spelen; wie buchstabirt, und schreibit ihr dieses Wort? hoe spelt gy dat woord?
Buchstaben, n. spelling van een woord.
Buchstäblich, alj. letterlyk.
Bucht, f. kreek, bogt; **Bucht an einem Stroms**, dabin sich Schiffe legen, kreek, bogt of sluiphaven, daar kleine vaartuigen veilig leggen.
Buchwald, m. een beukenbosch, -woud.
Buchweizen, m. boekweit.
Buchziger, m. register van een boek, bladwyzer.
Buchzerrath, m. fieraal van, aan een boek.
Büchel, m. bult, böggel, heuvel, een hoogteruk, f. Rücken.
Bücken, sich, v. n. bukken; **bück dich ein wenig! buk wat!**
Büchlicht, adj. bultig, gebult, geheuweld, geboggeld, bogglyk; **hoog van ryg**; ein Büchlichter, een bultenaar, hoogruk.
Büchling, m. bokking, draogen baring.
Büchling, m. eerbied, eerbewys, compliment; mach einen Büchling vor dem Herrn, geef dien Heer een Dienaar.
Bückung, f. het buigen, bukken.
Bude, f. kraam, stal, winkel; eine Bude anrichten, een winkel opristen; f. Wutte.
Buder, f. Buder, u. f. w.
Bueg, f. Bug.
Buff, m. dof, stoot, slag; brafe Büffe geben, braaf slagen, doften geeven.
Büffel, Büffelochs, m. buffel, buffelos.
Büffelweisch, n. buffelveleesch.
Büffelhaut, f. horn, n. leder, n. stoller, m. buffelhuid, -hoorn, -leer, -kolder.
Büffelsch, adj. buffelagtig, van een buffel.
Büffelkoller, m. -leder, n. f. bey Büffelhaut.
Büffelledern, alj. van buffelsteer.

Buffen,

Buffen, v. n. opblaazen, gespannen staan: die Segel buffen von dem Winde, de zeilen staan gespannen; vor Hoffahet buffen, door hoovardy opgeblaazen zyn, van hoo-mood finken.

Buffet, n. een richelbank, aanrigt tafel.

Bügel, m. beugel; am Degengefaße, beugel aan een degengevef; Steigbügel, beugel, fteegelreep, of ftygbeugel.

Bügelreihen, n. ftrykyzer.

Bügellos, adj. beugelloos.

Bügeln, v. a. die klare Wäſche, ftryken 't fyn linnen; ein zerfilltes Halsftuch von neuem bügeln, een verkronkelde halsdoek, met een ftrykyzer verstryken.

Bügelreim, m. beugel- of fteegelreep.

Bügelſchär, f. beugelfchaar.

Bügeltaſche, f. beugeltaſch, of -tas.

Bügel, m. Bügel, een heuvel, hoogte.

Bühne, f. zoldering, ſchavot; Schau Bühne, ſchouwburg.

Büſe, f. kampernoelje, paddeſtoel, dnivels-brood.

Bündel, m. n. bos, boſje, bondel, boffel, buffel, pakje; Bündel Briefe, een bondel brieven.

Bündig, adj. bondig, van waarde, overredend, betooglyk, overtuigend.

Bürde, v. a. zolderen, met planken beleggen.

Bürde, f. pak, laſt; die ebliche, zwangerveid.

Bürde, Bund, een bos; eine Bürde, Schüt-te Stro, een bos stro.

Bündeln, n. een boſje, pakje.

Bürge, m. borg, borge.

Bürgen, v. n. borg ſtellen, borg ſtaan.

Bürger, m. burger.

Bürgerbrod, f. Bürgerlof.

Bürgerbuch, n. roll, f. burger, ſtadsboek.

Bürgerleid, m. burgerreed.

Bürgerfreund, m. die de burgers togedaan is, die 't met het volk houdt.

Bürgerhaus, n. een burgerhuis.

Bürgerherrſchaft, f. f. den Bürgerſtand.

Bürgerinn, f. eene burgeres.

Bürgerkind, n. een burgerskind.

Bürgerlehen, n. een gemeen leen.

Bürgerleute, m. pl. burgerlieden.

Bürgerlich, adj. burgerlyk.

Bürgerlof, f. brod, n. tafel, f. burgerkoſt, brood, -tafel.

Bürgerluſt, f. burgervermaak.

Bürgermädchen, n. een burgermeiſje.

Bürgermeiſter, m. burgermeester, burgermeester.

Bürgermeiſterinn, f. de vrouw van een burgermeester.

Bürgermeiſterlich, adj. van een burgermeester, tot een burgermeester behooren.

Bürgermeiſterſchaft, f. het burgermeesterſchap.

Bürgerpflicht, f. f. Bürgerleid.

Bürgerrecht, n. burgerrecht; einem das Bürgerrecht geben, jemand poorteren; hem het burger-, of inwoonerrecht geveven; einem abnehmen, jemand ontburgeren, vntpoorteren.

Bürgerregierung, f. f. den Bürgerſtand.

Bürgerrolle, f. f. Bürgerbuch.

Bürgerſchaft, f. burgerſchap, burgery.

Bürgersmann, m. een burgerman.

Bürgerſtand, m. -herrſchaft, -regierung, f. burgerſtaar, -heerſchap, -regeering.

Bürgerwacht, f. de burgerwagt.

Bürgſchaft, f. borgſchap, borgtogt.

Bürſte, f. borſtel, ſchuijer, ſchuyjer, wryfborſtel.

Bürſten, v. a. borſtelen, afborſtelen, ſchuyeren.

Bürſten, ſchmelgen, ſtempen, braffen, zulpen, zwelgen, overdaad in drank pleegen.

Bürſten, pürſchen, het wild ſchieten; f. bir-ſchen.

Bürſtenbinder, m. borſtelbinder, of -maaker.

Bürſtbund, n. een jagthond.

Bürſtig, adj. borſtelig.

Bürſlein, n. een borſtelteje, ſchuyertje.

Bürſtroh, m. een jagtroer.

Bürſtig, adj. geboortig, afkomſtig.

Bürſen, v. a. boeten, boete doen; zig bekeeren; keine Sünden büſen, zyne zonden boeten, ze verzoenen, voldoen, ſtraf lyden; keine Luſt büſen, boeten, zyne volle luſt boeten, blaſſchen, voldoen.

Bürtel, droſt-, of ſchoutknegt, -dienaar, dieſelder; -diens, m. roedragers, deurwaarders werk.

Bug, m. bogt, kromte; die ſchoft, ſchouder van viervoetige dieren; ein Weg, eine Küſte, Meerufer mit vielen Bügen, oder Krümmen, weg, kuſt, die met veel bogten, kromten loopt; een bogtige weg, kuſt; Bug eines Schiffes, d. i. der Vorderbauch von auken, boeg, bogt, ſteeven van een ſchip; Bug am Rnie, knieboog, -ſchyve; Bug eines Hammels, ſchaaps, of ſchaapenboſt; Ecklehr in einem Buche, Wogen Papier, vouw in een boek, in een boog papier.

Buglarm, adj. gebroken, kreupel; ein bug-larines Pferd, een paard, dat kreupel in de boſt is.

Bugſiren, f. buſſiren.

Buhl, f. Buhler.

Buhbrief, m. een minnebrief.

Buhlen, v. n. boeleeren; um etwas, na iets ſtaan.

Buhlenliebe, f. verholde min.

Buhlenlied, n. minnelied.

Buhler, m. bol, pol, boel.

Buhlerin, f. matres; hoer.

Buhlerlich, adj. verliefd, met liefde ingomen; buhlerliche Geberden, verliefde gebarden.

Buhlſchaft, Buhlerey, f. boelaadje, boeleering.

Buhltrank, m. minnedrank.

Bull, f. kaijerliche, päbſtiche, bul, bulle, brief van den keizer, van den paus te Rome.

Bull, f. bobbel, waterblaas, waterketel.

Bull, Bullochs, m. bul, var.

Bullensreiber, m. een ſchryver van de bul-len, de vooruaamſte bediende in de kamer, daar de bullen, bulbrieven vervaardigd, opgeſteld worden.

Bul, Bulſchaft, u f. w. f. buhl, u f. w.

Buſter, buſter, peuluwe.

Bund, m. Hand, het binden, inbinden; deel van een boek.

Bund, n. verbond, verdrag.

Bund, bos, boſje, bondel, boffel, buffel, pakje; ein Bund Stroh, heu, een bos ſtroo, hooi; ein Bund Schäfſel, een bos ſteutels aan een riem, of ketting.

Bund, türkiſcher Zulpanf, zwalband.

Bundbrecher, m. verbondbreker.

Bundbruch, m. bondbreuk, inbreuk van 't verbond.

Bundbrüchig, adj. dat tot het verbreken van een verbond behoord, of daarop ziet; bunds brüchig werden, het verdrag verbreken; ein bundbrüchiges Verfahren, een gedrag, eene handelwyze, ſtrekken te, om het verbond te breken, een gedrag, ſtrydig met het verdrag.

Bündelein, n. een boſteltje, boſje, pakje.

Bündigkeit, f. bondigheid.

Bündiglich, adv. bundig, bondig, overtuigend.

Bündlein, f. Bündelein.

Bündnis, f. Bund, een verdrag.

Bundriemen, f. Bundriemen.

Bundschuh, m. zeker boere ſchoeizel, als ſliik-laarzen, enz.

Bundgenoot, m. bondgenoot.

Bundgenoffenſchaft, f. bondgenootſchap.

Bundsverwandter, ic. f. Bundgenof, ic.

Büne, f. Bühne.

Bune, f. een kaay, dam, ſtyger, burgwal.

Bunt, adj. bont, veelverwig; es ſu bunt machen, 't te bont maaken.

Bunten, auf dem Faß; Spunt, bom, bommel, ſtopzel van een vat.

Buntſchbig, adj. f. bunt.

Buntſtedig, adj. geplakt.

Buntſchbeck, m. een bont, geplakt paard.

Buntſtriemig, adj. bont van ſtriemen.

Buntwerk, n. bondwerk, peltery.

Buntwerker, m. een bondwerker.

Bur, f. Bürde.

Burg, f. burg, borge, ſlot, veſting op een hoogte.

Burgel, n. portelein, kruid.

Burgfried, m. burgerlyke vrede.

Burggraf, m. burggraaf.

Burggraſſchaft, f. het burggraafſchap.

Burgherr, f. Burgveigt.

Burgrichter, n. een regter op een ſlot, in eene veſting.

Burgſchloß, f. Burg.

Burgund, n. Bourgondie, hertugdom en graafſchap.

Burgunder, m. een uit, van Bourgondie.

Burgundlich, adj. Bourgondiſch, uit, van Bourgondie; burgundiſcher Wein, Bourgondiſche wyn.

Burgvoogt, m. burgvoogd.

Burgvoogten, f. burgvoogdy, ampt, beliening van een concierge, ſlot- of gevangenge-waarder.

Burren, v. n. und ſchnurren, raazen, en tie-ren, en morren.

Burratich, Burretsch, m. ſpinazie.

Buriat, n. buſzydene ſtof.

Buriſch, m. borſt; Studenten, borſt op een booge ſchool; tüderliche Buriſch, ligte borſt, een hoop ligemiffen, oprekkers; ein luſtiger Buriſch, een drollige ſuaak; Buriſch ins Gewehr! in de wapenen mannen!

Buriſch, genootſchap, byeenkomst; Buriſch, Bdrje der Kaufleute, plaats, bears, daar de kooplieden aan en komen; Buriſch der Sol-daten, bondgenootſchap in den oorlog, makkerſchap.

Buriſch, f. Buriſch.

Buriſchlein, n. een borſtje, knaapje.

Buriſchmanier, f. levenswyſe der ſtudenten, van jonge lieden.

Burzelt, *m.* eines Gefügels, stuit; einem Knaben den Burzelt streichen, een jongen wut op zyn gat gezen.
 Burzeltbaum, *m.* eene buiteling, een kromme Inzelsprong van een Springer, of kwakzalvers gek; einen Burzeltbaum schiefen, een Luetsprong maaken, doen; op den kop gaan staan, en agter over vallen.
 Burzeltkraut, *n.* portelein.
 Burzeln, *v. n.* borzen, buitelen, tuimelen; die Treppe herunter burzeln, van de trappen rollen; er ist herunter geburzelt, hy is nu beneden gerold, gevallen; über und über burzeln, bals over kop vallen; zurück burzeln, agter over vallen.
 Bus! bus! poos! poos! poosje! *by 't ruppen of speelen van een kat.*
 Busch, *m.* bosch, woud, hout, struik; auf den Busch klopfen, op de bos kloppen; jemand's gedugten willen nitbooren, uitvieschen.
 Busch, *bos, bussel;* ein Busch Haare, een bos hair; ein Busch Federn, een bos pluimen, vederbus.
 Büssel, *m.* een bos, bondel; ein Büssel Käben, een bos knollen; ein Büssel Keisig, een takkebos; ein Büssel Heu, een bos hooy.
 Büsselweis, *adv. by, met bossen, borjeweze.*
 Buschicht, buschig, *adj.* boschagrig, boschig, met struiken bedekt, vol struiken.
 Buschklopfer, *m.* boschroover, struikroover.
 Büssellein, *n.* een boschje, bosje, bondeltje, kuitse; ein angenehmes Büssellein, een aangenaam, vermaaklyk boschje; in Büssellein zusammen binden, tot bosjes maaken; ein Büssellein Blumen, een ruiker van bloemen; ein Büssellein, wie auf dem Hirsefengel, oder an den Wasserrohre, een pluimagtige knop, of rietplum aan zonnige gewassen, waarin de kern of het zaad zit.
 Busen, *f.* Büssel.
 Busen, *m.* boezem, borsten van een vrouwenkint; Busen der See, zeeboezem, inham, baay; in seinen eigenen Busen richten, op zig zelv' zien, zig zelv' onderzoeken; in den Busen lachen, in de wisst, in zyn hart lachen; greif in deinen Busen, gaan zelv' na, onterzoek u zelven.
 Busenstände, *f.* boezem-, troetelzonde, waartoe men genegen is.
 Busen, *f.* Busen.
 Bus, Busse, *f.* boete, berouw; straf, penitentie.
 Büsser, *m.* een die zig bekeert, berouw heeft, boetvaardige.
 Büsserin, *f.* eene, die zig bekeert, berouw heeft, eene boetvaardige.
 Busfahren, *m.* Busaar, een roofvogel, putoor, of havik, een grypvoegel.
 Busfällig, *adj.* straf onderbevig, strafschuldig, strafwaardig.
 Bussfertig, *adj.* boervardig.
 Bussfertigkeit, *f.* boervardigheid.
 Busgedet, *n.* belydenis, gebed van een boetvaardigen.
 Bushart, *f.* Busfahren.
 Bustampf, *m.* sryd, ontrusting, worsteling in den geest, de ziel.
 Busstleid, *n.* kled van een boetvaardigen.
 Busstlied, *n.* lied, dat een boetvaardige zingt, geestlyk gezang van hem, om vergiftenis

van zonden by God, en desselfs genade en barmhartigheid te verkrygen.
 Busseitsche, *f.* eene kloosterzweep, geestel van geknoopte touwtjes.
 Busprediger, *m.* een ernstig predikant, die de zondlaars tot boete, bekeering vermaant.
 Buspredigt, *f.* boetpredikatie, vermaaning tot berouw en bekeering.
 Buspsalm, *m.* boetpsalm.
 Busshule, *f.* boetschool, plaats, daar men tot bekeering vermaant, aangezet word.
 Bustag, *m.* vastendag.
 Bustbränen, *f. pl.* boetraanen, traanen, die men over zyne zonden stort; über seine Sünden Bustbränen vergießen, zyne zonden beweenen.
 Buszeit, *f.* tyd van boete, bekeering; die Buszeit verstimmen, de tyd van bekeering verwaarloosen.
 Butt, ungeschick, plump, *adj.* bot, lomp, onhebbelyk; butte Weisen, botte, lompe manieren; ein butter Mensch, een bot, lomp, dom mensch.
 Butte, Scholle, *f.* bot, tarbot, schol, pladys.
 Butte, Bude, *winkel, daar waaren te koop staan.*
 Butte, *f.* Zuber, Rufe, draagkuip, kuip, tobbe.
 Buttenräger, *m.* een, die iets op den rug draagt; een Arivendraager, arbeider, die de druiven van den wyngaard na den wagen of de kuip draagt.
 Butter, *f.* boter; Butter in den Augen, leepig der oogen, leepoogigheid, oogenziekte, oogenvloed.
 Butterdrüsig, *adj.* leep, leepoogig, oogdragtig.
 Butterdamme, *f.* bey Butterbrod.
 Butterdiert, *f.* eene boterpeer, eene zappige, zoppege, lekkere beer.
 Butterblume, *f.* boterbloem.
 Butterbrod, *m.* damme, *f.* boterbam, suete brood met boter.
 Butterbräde, *f.* boterzous.
 Butterbüchse, *f.* boterbus, boterdoos.
 Buttern, *v. a.* boteren, boter kernen; mit Butter schmelzen, boteren.
 Butterfah, *n.* boterkerne, kerne.
 Butterlade, Butterkuche, *m.* een botervlade, -koek.
 Butterhof, *f.* boterwyf, boterverkoopster; item *f.* Butterfäbel.
 Butterkeller, *m.* boterkelder.
 Butterkrämer, -mann, *m.* een boterverkoopster.
 Butterkrämerinn, *f.* -weib, *n.* een boeterkoopster, -verkoopster.
 Butterfäbel, *m.* een boterrobbe, -vlootje.
 Butterkuchen, *f.* Butterlade.
 Buttermann, *f.* Butterkrämer.
 Buttermarkt, *m.* botermerk.
 Buttermilch, *f.* botermelk, kernemelk, wei.
 Butterpreßel, *f.* kraakeling.
 Butterraum, *f.* room van de melk.
 Butterstrig, *f.* Butterweck.
 Buttertieg, *m.* geboterde deeg.
 Butterwage, *f.* boterwaaig.
 Butterweck, *m.* boterwegge, -klot, -maat, -klomp.
 Butterweib, *f.* Butterkrämerinn.
 Buttrigkeit, *f.* Plumpheit, botheid, lompheid, boersheid.

Büttner, *m.* kuiper. *f.* Böttcher.
 Büttnerichlegel, *m.* dryshamer, kuipershamer, om de loepels aan te dryven.
 Bus, Bus, *m.* opschik, sieraad.
 Bus, Knospe, knop; Rosenbuzen, rooze knoppen; die Büume gewinnen Buzen, de boomen krygen knoppen.
 Bus am Picht, een roof, of zwart knobbeltje boven aan 't katoen van een brandende lamp; of kaars.
 Bus im Geschwür, klontetter; in der Nasen, suot, vuiligheid; in den Augen, drage in de oogen.
 Buzen, puzen, *v. a.* schoon maaken, reinigen, boenen, de vuiligheid afdoen; das Licht, de kaars snuiten; seine Nase, zyn neus snuiten, zig snuiten; seine Ohren, Zähne, zyne vooren, tanden stoken, reinigen, schoon maaken; Büume puzen, boomen snoeien, schoon maaken; einen puzen, iemand hard behandelen; item *f.* betrugten.
 Buzen, *v. n.* knoppen, botten; die Büume buzen, de boomen knoppen.
 Buzer, *m.* een schoonmaaker, die reinigt, zuivert.
 Buzemann, *f.* Buzmann.
 Buzenelle, Spielpuppen, *f. pl.* speelpopjes, guichelpopjes, danspopjes.
 Buzengesicht, Mummengesicht, *n.* een grins, masker, momaangezigt.
 Busig, *adj.* snortiger, besnot; ein busiger Junge, een suotjonge.
 Busmann, *m.* Scheuche, Feldscheuche, *f.* een molik, spook, bullebak, snaaks beeldje, vrand postuur.
 Buscheer, *f.* een snuiter.
 Busbaum, *m.* bus, bux, buks, busboom, palm; Burbeum, -laub, palm, maagdepalm, die men ter eer van een bruid stroomd.
 Busbüumenhof, *n.* palm-, of busboomenhout; palmhout.
 Busbüumen, *adj.* van bus-, van palmboom, palmboomen hout.

E.

Viele Wörter, die man vor diesem mit einem E schrieb, schreibt man jetzt mit einem R oder Z, darum muß man, was man hier nicht im E findet, bey den Buchstaben R, oder Z suchen.
 Eaap, Kaap, *n.* kaap, voorgebergte.
 Cabale, *f.* cabballa, verborgene wetenschap.
 Cabalistisch, *adj.* op eene verborgene wyze, cabalistisch.
 Caball, *m.* paard, slegt paard, jakhals.
 Kabel, *f.* kabel, een scheepstouw.
 Cabinet, *n.* geheimvertrek, cabiner.
 Cabinetcurier, *m.* een kabinetcourier.
 Cabinetrath, *m.* een geheime Raad.
 Cabinetsecretarius, *m.* een geheimchryver.
 Cablian, *m.* kabeljauw.
 Cadis, *n.* zeker doek, zo genoemd.
 Cafous, *m.* cachou, vrugt, komende uit de Levant.
 Cajüte, *f.* de kajuit.
 Calabrien, *n.* Calabrie, een gedeelte van het koningryk Napels.
 Calcineren, *v. a.* calcineeren, tot stof maaken.
 Calcutscher Hahn, *m.* een kalkoensche haan.
 Calcantische

Calcutische Henne, *f. eene kalkoensche hen.*
 Calmes, Calmus, *m. kalmus.*
 Calot, *f. calor, kapje, mutsje.*
 Calpophonium, Celophonium, *n. harst.*
 Camerab, *m. een kameraat, mergez.*
 Cameradschaft, *f. kameraatschap, gemeenschap, gemeenzaamheid, makkerschap.*
 Camerich, *n. Kameryk, (stad.)*
 Camerischer Gebiet, *n. Kameryks gebied.*
 Camin, *m. schoorsteen...*
 Caminseger, *m. een schoorsteenveeger.*
 Caminzange, *f. een vuurtang.*
 Camisol, *n. borstrok, borsthemd, hemdrom.*
 Campagne, *f. veldtocht, togt te veld, heirtogt.*
 Campanie, *f. het agterkafeel, de snurplegt, de schans, het agterverdek.*
 Campeschenhout, *n. campechenhout.*
 Campiren, *v. n. campeeren, in 't veld staan, te veld zyn.*
 Campfer, *m. campher.*
 Can, *n. Kaan, stad van Normandje.*
 Canal, *m. kanaal, vaart, het naauw, de straat; Canal ju Venedig, de hogt van Venetie; Wasser canal, waterleiding.*
 Canariën, *n. Kanarie, eiland in de atlantische zee, den naam geevenl aan meer andere, daaromstreeks.*
 Canariëngras, *f. Canariënsaame.*
 Canariënsche, *f. kanariënsche, -reelt.*
 Canariënsaame, *gras, n. canaryzaad.*
 Canariënsche, *oets, m. canarysch, -wyn.*
 Canariënsche, *m. canaryvogel.*
 Canariënsche, *f. Canariënsche.*
 Canariënsche, *m. kanaryzuiker.*
 Canarisch, *adj. van, uit Kanarie; canarische Inseln, de kanarische eilanden.*
 Candelsuiker, *m. candy, candyzuiker, stokuiker.*
 Candia, *n. Candie, hoofdstad van een eyland van denzelfden naam.*
 Canvas, *m. kanvas, zekere stof.*
 Canon, Canone, *f. een kanon, stuk geschut.*
 Canonicaat, *v. a. kanonikaat, domheerschap, inkomen van een kanonnik.*
 Canonikus, *m. een kanonnik, domheer.*
 Canoniren, *v. a. kanoneeren, met stukken geschut schieten, beschieten.*
 Canoniter, *f. Constatel.*
 Canonitring, *f. het kanoneeren.*
 Canonisch, *adj. kanonik, regemaalig; canonische Bücher, regemaalige, kanonieke boeken.*
 Canonisieren, *v. a. kanonizeeren, in den rang der heiligen zetten, plaatsen, aanneemen.*
 Canonisring, *f. vergoeding, het plaatsen onder de heiligen.*
 Canonisch, *m. kanonischoot.*
 Cantelberg, *n. Kanteberg, in Engeland.*
 Cantoor, *m. een kantoor, komptoir.*
 Cantor, *m. een zanger.*
 Cantorin, *f. eene zangeres.*
 Canzel, *f. kanzel, preekstoel, leerstoel; von offener Kanzel, openlyk van den preekstoel.*
 Canzellist, *m. een kancellist, schryver op de cancellary.*
 Canzler, *f. kancellerye, cancelaary.*
 Canzlerbediener, *verwandter, m. een bediende van, op de cancellary.*
 Canzlerbote, *m. een boote van de cancellary.*
 Canzlerbediener, *m. f. Canzlerbediener.*

Canzlerbediener, *m. opperste, bestierder van de cancellary.*
 Canzlergebühr, *f. cancellaryregten, -inkomen.*
 Canzlerraad, *m. cancellaryraad.*
 Canzlerschrift, *f. cancellaryschrift, groote letters.*
 Canzlersecret, *n. geheim van de cancellary.*
 Canzlerspiegel, *n. groot siegel van de cancellary.*
 Canzlerverwandter, *f. Canzlerbediener.*
 Canzler, *m. kancellier.*
 Canzlerin, *f. de vrouw van een kancellier.*
 Canzlersamt, *n. cancellierschap, het ampt, de waardigheid van een cancellier.*
 Capaun, *f. Kappahn.*
 Capaunen, *f. Kappen.*
 Capet, *m. vrybuiters op zee, kaper.*
 Capitain, *m. kapitein, kaptein.*
 Capital, *n. hoofdgeld, kapitaal.*
 Capitel, *n. kapittel; capitulieren wosten mit denen Belagerern, spraak houden willen met de belegeraars, zig willen verdraagen.*
 Capitel, *geestelyke vergadering, vergadering der Kanonniken eener hoofkerke, enz.*
 Capitel, *bestrafing, bekyving; einem ein Capitel geben, lesen, jemand bestraffen, doorneemen, doorbaalen.*
 Capitelhaus, *n. huis, plaats, waar de kanonniken vergaderen.*
 Capitelherren, *m. pl. kapittelheeren, kanonniken.*
 Capitelin, *v. a. bestraffen, doorneemen, doorhaalen.*
 Capitular, *adj. dat tot een vergadering der kanonniken behoort.*
 Capitulation, *f. capitulatie, verdrag van overgaave eener belegerde stad.*
 Capitulieren, *v. n. capituleren, wegens de overgaave eener belegerde stad, enz. in onderhandeling, in verdrag zyn. f. Capitel.*
 Capitulisch, *f. capituldr.*
 Capriole, *f. een lugtige sprong, kapriool.*
 Capriolsprung, *m. een kapriool; einen Capriolsprung machen, kapriolen maaken.*
 Capitel, *f. een doos.*
 Capturbefehl, *m. gevangenneming, bevel, besluit daaromtrent; einen Capturbefehl wider den und diesen verordnen, een besluit maaken, nemen, vonnis wyzen, om dezen engeenen gevangen te nemen, op te sluiten.*
 Caput maaken, *overwinnen; kapot maaken; er ist caput, hy is overwonnen, hy is kapot, hy is 'er om kowl; by legt 'er toe.*
 Caputrock, *m. kapot, soort van een mantel met hangmouwen.*
 Caravanc, *f. eene karavaan, hende, aantal van Oosterfche kooplieden, enz. die zig by malkander houden, om veilig te reizen.*
 Caravancerberge, *f. berberg, pleistervertoefplaats voor de karavaanen.*
 Caratsche, *f. zweep.*
 Caratschen, *v. a. met ile zweep slaan.*
 Carbiner, *m. karabyn, roer met een draayflet en een getrokke loop.*
 Carbinierreuter, *m. carabyner, karabynerreuter.*
 Carcasse, *f. carcass, langwerpige vuurbal, aldus genoemd.*
 Cardamome, *f. Cardamomstein, n. cadamom, paradyskoren, welriekende korrel.*
 Carbaune, *f. Carthaune.*
 Cardebenedict, *n. cardebenedict, zeker gewas.*

Cardinal, *m. kardinaal.*
 Cardinalisch, *adj. tot een kardinaal behoorende.*
 Cardinalshut, *m. -mütze, f. kardinaalshoed.*
 Cardinalshand, *m. -stele, -wärd, f. het kardinaalshap, waardigheid van een kardinal.*
 Cardinalshimmerlein, *n. kardinaalstele in het conclave.*
 Cardobenedictenkraut, *f. Cardebenedict.*
 Carduaansch, *adj. veder, corduaansch leer, beved geitenleer, hoven schoenleer.*
 Carduaanmacher, *m. een, de corduaansch leer make, bereidt.*
 Carfiol, *f. Blumentohl.*
 Carmeliter, *m. karmeliet.*
 Carmelitermönch, *m. karmeliter monnik, beidmonnik van Simon Stockes orden, aldus genoemd nu den berg Carmel, daar die monniken voorgeeven, dat hunne orde, door den prophet Elias, zou zyn ingesteld.*
 Carmeliternonne, *f. karmeliternon.*
 Carinen, *n. van 't Lat. carmen, een gedicht, vers.*
 Carmesin, *n. karmozyn, verffstof.*
 Carmesinder, *f. graan, of zaad, waarmee men scharlakenkleur verwd.*
 Carmesinfaerb, *f. karmozyn, scharlakenkleur.*
 Carmesinfärbig, *adj. als karmozyn, scharlaken.*
 Carna, *f. topreep, zwaar touw, groot luytouw.*
 Carneval, *n. karneval, vleesch-flemptyd, vastenavonds vermaaklykbeden.*
 Carniol, *m. kornalyn, gladde fyne steen, daar men in snyden, graveeren kan.*
 Carniß, *f. Karniß.*
 Carnißel, *m. Darmbruch, breuk, darmvaling.*
 Carosse, *f. eene karos, rykoets.*
 Cartel, *n. cartel, verdrag; item uitdaagbrieffe.*
 Cartendißtel, *f. kaardedistel.*
 Cartetisch, *m. een wolkammers, -kaarders kam, zeer, naar de wol door, over gaat.*
 Cartetisch, *kardesfcharp, schroot, yzerbrokken, in kardoen gepakt; ein Stück mit Cartetischen geladen, een kanon, met schroot geladen.*
 Carthageneser, *m. een uit, van Carthago, een Carthageneser.*
 Carthagenisch, *adj. dat tot Carthago behoort; der carthagenische Krieg, de Punische kryg, oorlog.*
 Carthago, *n. Carthago, stad in Africa.*
 Carthaune, *f. karrouw, graf geschutstuk.*
 Carthaus, Carthauserkloster, *n. het Carthuiser klooster.*
 Carthausermönch, *m. carthuiser monnik; Carthauser, kloosterling van S. Brunds orden.*
 Casalisch, *(das) Land, um Casal, het land rondum Casal.*
 Casamaten, *f. pl. in einer Festung, casematten, moordgaten, moordkuilen, overwelfde batteryen in de flank, of zyde van 't bolwerk, om de gordyn en de graf te bestryken, te verdeligen.*
 Casset, *f. Casquet.*
 Casquet, *f. vederkuif, -huif.*
 Cassa, *f. kas.*
 Cassia, *f. f. Kasse.*

Cassren, v. a. casseren, afdanken, ontflaan, uit den dienst afzetten.
Cassier, m. kassier, kashouder.
Cassil, n. een kasteel, slot.
Cassillan, m. kastelein, Raatvoogd, kasteelbewaarder, concierge, slotgevangenebewaarder, waard, hospes.
Cassilianer, m. een uit, van Castilien.
Cassilianisch, adj. dat tot Castilien behoort.
Castilien, m. Castilien, in Spanje.
Catalonien, n. Catalonie, vorstendom in Spanje.
Catalonier, m. een uit, van Catalonie, een Catalonier.
Catalonisch, adj. dat tot Catalonien behoort.
Catechete, m. een onderwyzer, onlerwyzend leeraar, catechizeermeeester.
Catechisten, v. a. catechizeeren, onderwyzen.
Catechismus, m. Catechismusleere, f. catechismus, geloofsleer, onderwys.
Catechismusleere, f. Catechist, m. f. Catechete.
Categorisch, adj. categorisch, duidelyk, klaar; categorisch antwoorden, duidelyk, klaar antwoorden, zonder omwegen, by ja of nee.
Cathac, f. zinking, hoofdvloed, katern.
Cathac, f. zinkingen onderhevig, met zinkingen geplaat.
Catheder, f. een leerstoel, zitstoel.
Catheder, m. een catheder.
Catholisch, adj. catholyk, algemeen; catholischer Glaube, het catholyk, algemeen geloof; in de vereenigde Nederlanden zegd men het geloof der Roomsgezinden.
Cavalcade, f. cavalcade, staartig gerit, plegtige inhaling te paard.
Cavaliër, m. een cavaliër, edelmann.
Cavaliërisch, adj. adelyk, edel, van een Cavaliër, edelman.
Cavallerie, f. cavallerie, ruitery.
Cavant, f. Bürg.
Caviar, m. Caviard, Caviaart, sturkruit uit Moscovie.
Cavien, f. Bürgen werden.
Caution, f. borgtocht, verzekering; einem Caution leisten, jemand borgtocht geeven.
Ceder, f. Cederbaum, m. ceder, -boom.
Cederhars, m. hars van een ceder.
Cederhout, n. cederhout, cederboomenhout.
Celery, f. seldery, cellery.
Celle, f. cel, monniksceel.
Cementirpulver, n. poeder, om 't goud te wasschen.
Censuren, v. a. bannen, in den ban doen; it. beoordelen, enz.
Censor, m. een beoordeelaar van boeken.
Censur, f. censuur, beoordeeling; kerkeban; ein Buch der Censur übergeben, een boek ter beoordeeling overgeeven.
Cent, n. getal van honderd.
Centgerichtigheit, f. het recht der honderd mannen; item jurisdictie in halszaken.
Centgraf, m. een der honderd mannen, van het gerechtshof, bestaande uit honderd regters; een crimineele regter.
Centifollenros, f. eene honderdbladige roos, eene roos van honderd bladen.
Centner, m. centenaar, quintaal, zwaarte van honderd ponden gewigt.
Centnerrede, f. zwaarwigtige reden; einen mit Centnerreden niederschlagen, jemand

met zwaarwigtige woorden, reden, te keer gaan, overhoop werpen.
Cerberus, m. cerberus, in de scheikunde, sulphet.
Ceremonie, f. Ceremonie, plegtigheid, plegtpleeging, hoflykheid.
Ceremoniemeester, m. ceremoniemeester.
Cerrachiel, f. Cerreichel, f. Zinnenbaum.
Chalcedonier, m. onyx, fyne agaasteen; wit en bruin van kleur.
Chaldder, m. een Chaldeeuw.
Chalddisch, adj. chaldeeuwfch; die Chalddische Sprache, de chaldeeuwfche taal.
Chamelien, m. Cameleon, soort van hagedis.
Chamomillen, f. camomil, canillebloem.
Chan, m. Cham, overste by de Turken, Tartaren.
Champagne, f. veldtocht; item, kampanje, of kompanje, het verdek boven de hut op een fchip.
Charfrentag, m. de goede vrijdag.
Charwoche, f. de goede, stille week.
Chelub, m. Persens, zeker gekarte in 't noorden, dus genoemd.
China, n. china, kinakina.
China, Sina, n. China, in Aste.
Chineser, m. een Chinees, een uit, van China.
Chineesch, adj. chineesch; chineesch Porcellain, chineesch porcellain; chineesch Edelmann, een chineesch edelman, Mandarin.
Cholera, f. overlooping van de gal, galbraaking, het bort, de boorts.
Cholerisch, adj. geelgallig, die zeer met de gal, of met overloop van de gal is gekwell; droefgeestig, melancholyk; ein cholertisch Temperament, een droefgeestig gefel.
Chor, m. koor, choor; keine Stimme im Chöre haben, geen stem in het kapittel hebben; niet veel te zeggen hebben; einen zu Chöre treiben, jemand kort onder den toon, onder den duim houden, niet veel vryheid geeven.
Chor der Engel, koor der engelen.
Choral, f. koraal, m. choorzanger.
Choraltaar, m. choor-, groot altaar, outaar.
Chor, mt, n. choorampt.
Chorbischoff, m. opperste, bisschop in 't choor.
Chorbruder, m. f. Chordiaer.
Chorfrau, f. choormaagd, die in de choor zingt.
Chorgesang, n. koraalzing, koorzing, koorlied.
Chorheind, n. albe, wit linnenoverkleed van een priester.
Chorherr, m. koorheer, kanonnik.
Chorherrnpfründe, f. kanoonnikale prebende, inkomen van een kanonnik.
Chorfapp, f. rok, m. kleid, n. koorkap, -rok, -kleed.
Chorlejer, m. een, die in het choor leeft.
Chorrichter, m. choormeester.
Chorpult, m. choor-, kerklefenaar.
Chorroek, f. het Chorfapp.
Chordinger, f. Chordichter, m. koraal, koorzanger, koorjongen, koorkind.
Chorfwesler, f. f. Chorfrau.
Chorhunden, f. pl. de geestelyke, vaste getyen.
Chorweil, adv. by chooren, zeyen.
Chrysam, m. heilige oli, zalving; Laus und Chrysam ist an ihm verloren, alles is te vergeeft aan hem befted.
 3 2

Christ, ein, m. christ, christen, een christen, christenmensch; ein Heuchelchrist, Maulchrist, een v. f. b. geveinst christen.
Christ, m. Christus; das Verdienst Christi, de verdienste van Christus; der heilige Christ, het kersfeest; einen heiligen Christ, (etwas zum heiligen Christ) schenken, bescheeren, een present, verzering geeven op kersdag.
Christen auf dem Berge Libanon, de Maroniten.
Christabend, m. kersavond, de dag voor kersmis.
Christblume, f. Nießwurz.
Christeifer, m. christelyke yver.
Christenseind, m. een vyand der christenen.
Christenfreund, m. een vriend der christenen, die hen gunstig is.
Christengebüde, f. een christelyke, een christens pligt.
Christengemeine, f. christelyke kerk, gemeente.
Christenheit, f. christenheid, christenryk.
Christum, f. eene christenvrouw.
Christkindlein, n. de gebooren Jesus, Christus.
Christenleben, n. een christelyk leven, wandel, gedrag.
Christenmensch, m. een christenmensch, een christen, geloovig.
Christenschule, f. eene christenschool.
Christensinn, m. de geest, de ziel van 't christendom.
Christensind, m. de staat, toestand van een christen, het christendom.
Christentrost, m. christelyke troost, vertroosting.
Christentugend, f. eene christelyke deugd.
Christenthum, n. christendom.
Christenvolk, n. de christenen.
Christenjucht, f. de christelyke tugt.
Christfest, n. kersdag, kersfeest.
Christgevent, n. eene verieering op kersdag, in Duitschland, even als elders, veelal, op nieuwe jaarsdag.
Christglaubig, adj. geloovig.
Christianurz, f. f. Christwurz.
Christlich, adj. christelyk; christliches Leben, christelyk leeven, christelykheid.
Christmeh, f. kersmis, waarneming, dienst op kersmis.
Christmild, adj. liefderyk, gediensstig; einem mit einer Christmilden Bescheuer aushelfen, jemand eene aulmoes uit liefde geeven; der König, Fürst, u. f. w. Christmilder, Christmildester Gedächtnis, de Koning, Vorst, enz. goede, zaliger gedagtenis.
Christmonat, m. wintermaand, December.
Christnacht, f. kersnacht.
Christorden, m. christ-, militaire orden in Portugal.
Christtag, m. christdag, kersdag.
Christwillig, f. Christmild.
Christwilliglich, adv. liefderyk, mild.
Christwoche, f. de kersweek.
Christwurz, f. nieswortel, nieskruid, maankruid, herfenkruid, maankop.
Chronik, f. kronyk, jaarboek.
Chronikschreiber, m. kronyk-, of jaarboekschryver.
Chrysolit, f. Chrysolith, m. chrysolit, fyne steen, soort van jaspsteen.
Chur, f. keurvorstelyke waardigheid; zur Chur gelangen, tot de keurvorstelyke waardigheid.

waardigheit komen, geraaken; item f. Wahl.
 Churfürst, m. keurvorst.
 Churfürstentum, n. het keurvorstendom.
 Churfürstin, f. keurvorstin.
 Churfürstlich, adj. keurvorstelyk; churfürstliche Verein, vereniging der keurvorsten.
 Churhaus, n. keurhuis.
 Churbut, m. keurmuz.
 Churprinz, m. keurprins.
 Churprinzessin, f. eene keurprinses.
 Churwahl, Churwärde, f. Chur.
 Chymie, f. smelt-, scheikunde, metaalkooking.
 Chymisch, adj. scheikundig.
 Chymist, m. een scheikundige, chymist.
 Chymisterei, f. f. Chymie.
 Cibeben, f. een lange razyn.
 Cibor, f. ciborie, bostiekkel, gewyde ouwelkalk.
 Cicero antiqua, cicero, drukletter zo genoemd, tussen de kleine romein en de Augustynletter; Cicero curiv, italiaansch; doppelt Cicero antiqua, paragonletter; Text antiqua, klein paragonletter.
 Cichori, Cichoriwurzel, m. suikeriwortel.
 Cider, m. cider, appeldrank.
 Ciffer, f. cyfer; naamletter, naammerk.
 Cimmerisch, adj. vreeslyk, gevogtelyk; cimmerische Finsternis, vreeslyke duisternis.
 Cinnaber, m. cinnaber, roode verwstos, bergvermijoen.
 Cirkel, m. cirkel, kring; Cirkel zum Messen, passer, cirkel.
 Cirkelpunct, m. middelpunt.
 Cirkeln, v. a. cirkelen, passen, afpassen.
 Cirkelrund, adj. rond als een cirkel.
 Cirkelrund, f. het rond, de kring, de ommekeits, de omkring, de omtrek van een passer, de omloop, de omdraijing van een raad, passer, enz.
 Cirkular, adj. rond gebogen; Circularschreiben, een brief, die rond gezonden wordt.
 Cistern, m. regenbak.
 Cisternenwasser, n. bakwater, regenwater.
 Cisterziensermöndch, m. cisterziensermöndch.
 Cisterziensorden, de cisterziensorden.
 Citadell, f. citadel, vestingwerk, om een volkryke stad in toom te houden.
 Cithar, Cither, Citter, f. citer, cyter.
 Citharschlaget, m. een, die op de cither speelt, citherspeeler.
 Citharschlagertinn, f. eene vrouw, die op de cither speelt, citherspeelster.
 Citherspie'er, m. citherspeeler.
 Citteren, v. a. citeeren, dagvaarden, roepen, daagen voor het geres; die heil. Schrift citteren, de h. schrift aambaalen, bybrengen.
 Citterung, f. daaging, dagvaarding; aanhaaling, het bybrengen.
 Citron, f. citroen, limoen, lamoen, citroenappel.
 Citronat, m. f. Citronenbaum; item geconfyte citroenschillen.
 Citronenbaum, m. citroen-, limoenboom.
 Citronenbirn, f. eene citroenpeer.
 Citronenfarb, f. citroenkleur.
 Citronenarten, m. tuin, waarin citroen wasfen, orangerie.
 Citronengeel, adj. citroengeel.
 Citronenhof, n. citroenboomenhout.
 Citronensaft, m. limoenfop, -nat.

Citronentrunk, m. limoendrank, limoenat.
 Citrullen, f. citrullenkruid.
 Civil, adj. burgerlyk, hoflyk, civiel, vryndlyk, gedienslyk.
 Clara, f. Clara, Klara, vrouwen naam.
 Claret, m. claretwyn, fransche bleekroole wyn.
 Clarin, Clarinet, f. klaroen, klaryn, schelluiddende trompet, bazuin.
 Claf, Classe, f. klasse, school; foort, verdeling; die onderste Classe, de laagste, eerste school; die zevente Classe der Insecten, de tweede foort, verdeling der insecten, bloedeloze dieren.
 Claudia, f. Claudia, vrouwen naam.
 Claudius, m. Claudius, mansnaam.
 Clausel, f. clausel, voorbeding, voorwaarde.
 Clausen, pl. pl. enge, naauwte, enge plaatsen.
 Clausur, f. gesloote plaats; item slot, haak 'aun een boek.
 Clausner, m. een kluzenaar, heremyt.
 Clavicimbel, Clavicord, n. klavecimbaal, klavekordie.
 Clavier, n. sleutelreeks, clavier.
 Cleric, m. een kerklyke, geestlyke.
 Clericat, Clerifien, f. de kerklyken, geestlykheid, geestlyken.
 Cleve, n. stiel en bertogdom Kleef.
 Clever, m. een Kleevenaar, een uit, van Kleef.
 Clevisch, adj. kleefsch, tot Kleef behoorende.
 Client, m. een Client, pleiter, begunstiger, vrynd.
 Clientinn, f. eene, die in de gunst van een zekere vrouw staat; item f. Client.
 Cliffter, n. klisteer.
 Clifftersprige, f. klisteerspuit.
 Clifftren, v. a. clifteen, een cliffter zetten.
 Cloack, n. riool, stinkkol, moddergoot, -put.
 Clooster, n. klooster.
 Cloosterbeer, f. eene onrype druif.
 Cloosterbirn, f. kloosterpeer.
 Cloosterfrau, f. kloosterjuffer, Bagyn.
 Cloosterleuen, n. kloosterleuen, kloosterlyk leuen.
 Cloosterlych, adj. kloosterlyk, dat tot een klooster behoort.
 Cloosterregel, n. kloosterregel.
 Cloister, f. Cliffter, u. f. w.
 Cobald, m. kalamynfteen.
 Cocosnuß, f. kokosnoor, klapnoot, vrugt van den cocosboom.
 Cocosnußbaum, m. cocosboom, klapnootboom, indiaansche palmit.
 Cocus, u. f. w. f. Cocos.
 Codicill, n. codicil, schriftelyke schikking, door welke een testamentmaker iets in zyn testament, (uitersten will,) verandert of voegt; item uiterste will, zonder benoeming van een erfgenaam.
 Cohobiren, v. a. het overschot van 't gedistilleerde op nieuw overhullen.
 Colsonium, n. gewaerde burst.
 Colofoniumschicht, f. haritdoos.
 Colic, n. kolyk, darmbyn, darmjicht.
 Collation, f. noenmaalyd, lugtige maalyd, versnapering, die men tussen beide natigd.
 Collation, f. naziening, vergelyking.
 Collationiren, v. a. overzien, nazien, vergelyken, collationeeren.
 Collect, f. collecte, inzameling van aalmoenzen.

Collegial, collegialisch, adj. dat tot een collegie, een genootschap behoort; Collegialrecht, regten van een genootschap.
 Colmar, n. guichelheil, (kruid.)
 Coln, n. Keulen, aan den Rbyn.
 Colnisch, adj. keulsch.
 Colonell, m. Kolonell, overste van een regiment zoldaat.
 Colonie, f. eene colonie, volkplanting.
 Coloquint, f. quint, of quintappel, bitterappel.
 Coloratur, f. een lugtig voortgaand muziek, een welluidende overeenstemmende zang.
 Coloriren, v. n. mit der Stimme, met de stem overeenkomen, stemmen.
 Column, f. bladzyde, of de helft daarvan, kolom.
 Columnensteg, m. spatie, ruimte, om de kolommen der bladzyden te scheiden, reglet.
 Combat, m. gevegt, itryd, slag.
 Comet, m. Cometer, f. komeet, staartstar.
 Comma, n. een komma, streepje (,) dat men in het schryven, drukken, als een afdeelingzeken gebruikt.
 Commando, n. commando, bevel, gebied; dat Commando führen, het gebied in handen hebben, voeren.
 Commandiren, v. a. & n. beveelen, gebieden, commandeeren.
 Commandierstab, m. staf van commando, regimentsstaf.
 Commandiermoort, n. het woord van commando, bevelwoord.
 Commandant, m. commandant, opperste gebieder, opperbevelhebber, commandeur.
 Commentarius, m. eene uitlegging, verklaring.
 Commenthur, m. een commandeur; des St. Ludwigsorden, het lint van den Lodewyksorden.
 Commenthuren, Commenturen, f. commandery; bevelhebberschap.
 Commerciencrath, m. commerciekamerraad.
 Commishure, f. veldhoer, legerhoer.
 Commissarius, m. een commissaris, aangestelde regter.
 Commissien, f. commissie, last, bevel, eene zaak, om uit te voeren.
 Commis, n. proviant, leestogt.
 Commisbrod, n. commies-, leger-, zoldarenbrood.
 Commisincister, m. proviantmeester, die voor den leestogt zorgt.
 Communicationslinie, f. linie van communicatie, overeenkomst.
 Communiceeren, v. n. mededeelen; ten avondmaal gaan.
 Communio, f. communie, het ten avondmaal gaan.
 Communionschlein, n. het tafellaken, over de tafel gedeekt, by het vieren van het avondmaal.
 Communität, f. de beurs van een collegie; in die Communität gehen, eene beurs van een collegie hebben, op eene beurs studeeren.
 Communitätter, m. iemand, die op eene gemeene beurs studeert.
 Comddie, f. kamerspel, komedie, blyspel.
 Comddiant, m. kamerspeeler, tooneelspeeler.
 Comddiantinn, f. eene tooneelspeelster.
 Comddiantisch, adj. op zyn comediantisch, op de wyze van een tooneelspeeler; klugtig.
 Comddiantenmeister,

Combiantenmeester, *m.* opperste der comedianten, schermmeester.
 Comdienhuis, *n.* huis, daar de komedie gespeeld word, schouwburg.
 Comdienspieler, *m.* tooneelspeeler.
 Compagnie, *f.* gezelschap, maatschappij; rotbende.
 Compagnievelde, *adj.* by wyze van een compagnie.
 Compas, *m.* kompas, zeecompas, streekwyzer; eene den Compas verrücken, jemand dwarsboonen, zyne voorneemens veriydelen.
 Compasnaadel, *f.* streekwyzer, kompasnaald.
 Compas, *m.* een mededinger, medeverzoeker, medevryer, een, die naar 't zelve amt, enz. staat.
 Complexion, *f.* des Leibes, lichaams gesteldenis.
 Complimente, *n. pl.* dienstbiedingen, aanbiedingen van dienst, pligtpleegingen.
 Complimentieren, *v. a.* pligtpleegen, dienstpleegen, pligtpleegingen, complimenten maaken.
 Complot, *n.* factie, zamenzweering, vloekverwantschap; Complot maachen, zamenzweeren, een vloekverwantschap aangaan.
 Componieren, *v. a.* zamenstellen, zamenvoegen.
 Componist, *m.* componist, zamensteller, muskant, die componeert, woorden op nooten stelt, muziekstukken maakt.
 Compost, *n.* compost, inmaakzel, vrugten, in de bak opgekookt.
 Compostdrube, *f.* het nat, vogt, waarin ingeleide vrugten zyn.
 Compostel, *n.* Compostel, stad in Spanie.
 Concept, *n.* begrip, bevatting, concept; eiem das Concept verrücken, jemand's oogmerken dwarsboonen, aanslaagen veriydelen; aus dem Concepte sommen, ongerymde dingen voor den dag brengen, iets wanschypen voorstellen, voordragen.
 Conceptbuch, *n.* een kladboek, boek, waarin men zyne gedagten ontwerpt.
 Conceptstellung, *f.* zamenstel, systema.
 Concert, *n.* een concert, overeenstemming, zamenpaaring van geluid, instrumenten.
 Concipieren, *v. a.* concipieren, zamenstellen, iets schriftelyk opstellen.
 Concorde, *f.* overeenstemming, harmonie.
 Concordia, *f.* Godin by de Heidenen, Concordia.
 Confect, *n.* confyt, banket, suikergebak.
 Confectbecker, *m.* confiturier, jemand, die 't confyt wel verstaat.
 Confessie, *f.* confyt-, banketschaal, schaal.
 Confereus, *f.* gesprek, zamenpraak, conferentie; Confereus halten, gesprek houden, zamen spreken over iets.
 Conferieren, *v. a.* gesprek houden, met jemand ergens over spreken.
 Confiscieren, *v. a.* confiscueren, verbeuren, een oorbaar van het land verbeurd verklaaren.
 Confiscation, *f.* confiscatie, verbeuring, verbeurdverklaaring.
 Confit, *m.* een, die 't met de Anglicaanse kerk houwt; Nonconformiste, een, die van de Anglicaanse (Engelsche) kerk afwykt.
 Confrontation, *f.* confrontatie, vergelyking der getuigen met den misdadigen.

Confrontieren, *v. a.* vergelyken, de getuigen tegen een misdadigen hooren.
 Conquist, *adj.* verkreegen, geconquesteerd, overwonnen; conquisteerde Güter, verkreegene, overwonnene goederen.
 Conserv, *n.* confers, droog ingemaakte of geconfyte bloemen, wortels, enz. Conserv von Rosen, Violten, ic. confers van roozen, vioolen, enz.
 Consiistorialbote, *m.* deurwaarder, pedel, bedel van een kerk of hoogeschool.
 Consiistorie, Consistorium, *n.* consistorie, kerkenraad, kerkekamer.
 Constabel, *m.* constapel, kanonnier, busfchietter.
 Constabelkamer, *f.* constapelskamer.
 Constabel, *f.* Constabel.
 Constantinopel, *n.* Constantinopel, zetel van den Groeten Heer.
 Constantinopolitancr, *m.* een uit, van Constantinopel.
 Constantinopolitanisch, *adj.* van Constantinopel.
 Constanz, Constanz, *n.* Constans, stad van Duitschland, in den Zwabischen kreits.
 Consulenc, *m.* een consuleerende advocaat, daar men om raad by gaat, mede raadpleegd.
 Consumme, *f.* afkookzel, vleeschnat.
 Contagion, *f.* Pest.
 Conterfch, *n.* zeker metaal, van goud en zilver gemengd.
 Conterfsept, *n.* konterfeytsel, portret, schildery.
 Conto, *f.* Rechnung.
 Contrabandwaaren, *f. pl.* contrabande, verbodene waaren.
 Contract, *m.* contract, schriftelyk verdrag.
 Contract, *adj.* lam, beroerd; contract seyn, beroerd zyn.
 Contractur, *f.* lammigheid, beroerte.
 Contrafait, *n.* f. Conterfsept.
 Contrafaiten, *v. a.* conterfeyten, nabootzen, naschilderen.
 Contramin, *f.* contra-, tegennyn.
 Contraminieren, *v. a.* contramineeren, tegenwoeten, tegennynen maaken.
 Contrapart, *f.* de party van jemand, contraparty.
 Contrascarp, *f.* contrefcharp, conterfcharp, neergaante schuinte, buitenste schoetzel van den bedekten weg.
 Contribution, *f.* contributie, brandschatting; Contribution einfordern, de brandschatting invorderen, ophalen; in der Contribution halten, jemand onder den duim houden.
 Contumazpauz, *n.* verwyshuis.
 Contumazieren, *v. a.* schuldig verklaaren; van ongehoorzaamheid beschuldigen.
 Convent, *n.* convent, byeenkomst, genootschap.
 Converterieren, *v. n.* convertereeren, omgaan, gemeenschap houden.
 Convolut, *n.* een lias, bondel papieren, schriften, rekeningen, aan mekander gereegen.
 Convooy, *n.* confooy, confooy, begeleiding, verzelling, beschutting, aanguaring van levensmiddelen, krygsbehoefte, enz. om eene vesting, een leger te voorzien, te versiffen; het regt van uitgaande en inkomende goederen.

Convooyren, *v. a.* confoyceren, begeleiden, verzellen, beschermen, beschutten.
 Copeck, *m.* een Copek, kleine zilvere munt van Rusland.
 Copert, *m.* een confert, onslag om iets.
 Copen, *f.* Copie.
 Cople, *f.* kopy, afschrift, naschrift.
 Copieren, *v. a.* kopieeren, nachryven.
 Copist, *m.* kopist, die copieert, afschryft.
 Cordegart, *f.* corps de garde, kortegaard, waghuis, plaats, daar gemeenlyk de soldaaten de wagt houden.
 Cordel, *m.* Strickden, een touwte.
 Corduauleder, *n.* spaansleder, f. Carduan.
 Corintbisch Erz, *n.* corintbisch erts, koper.
 Corintbische Ordning, *f.* corintbische bouw-orde.
 Corinther, *m.* een van, uit de stad Corinthen, Corinthus.
 Corinthud, *n.* Corinthen, Corinthus, stad van Griekenland.
 Cornel, *m.* kornoelje.
 Cornelbaum, *m.* kornoeljeboom.
 Corner, *f.* Cornel.
 Cornerbaum, *f.* Cornelbanm.
 Cornet, *m.* kornet, vaandrig te paard.
 Cornet, *n.* Krummhoorn, kornet, kromhoorn.
 Cornethou, *m.* de toon, klank van het kromhoorn.
 Corper, *m.* een lighaam; ein topter Körper, een dool lighaam, een lyk.
 Corperlein, *n.* een lighaamtje.
 Corperlich, *adj.* lighaamlyk.
 Corpo, *n.* een corps, afzonderlyk lighaam, of een gedeelte van een leger; ein stegendes Corpo, een vliegend corps.
 Corporal, *m.* een korporaal, wagtmeester; ein gestenter Corporal, een exemt, een ontslagen, vrygemaakt corporaal.
 Corporal, *bet dock, waarop de hofly by de Romschegezinden ligt, korporaaldock.*
 Corporalschaft, *f.* korporaalschap.
 Corpulent, *adj.* dik, zwaarlyvig, zwaar.
 Corpuseursiv, *n.* diamantletter, fynste drukletter.
 Correct, *adj.* verbeterd, gecorrigerd, correct, net, zuiver.
 Correspondent, *m.* een correspondent, die over en weer in eene zaak schryft.
 Correspondenz, *f.* correspondentie, zamenhandel, wederzydsche handel, vertrouwde omgang.
 Correspondieren, *v. n.* correspondeeren, correspondentie houden, briefwisseling houden.
 Corrigieren, *v. a.* verbeteren, corrigeren.
 Corsica, *n.* Corsica, eyland in de Middellandsche zee.
 Cortel, *f.* Cordel.
 Cortin, Gardine, *f.* gordyn, voorhangzel.
 Cofack, *m.* een Cofak.
 Cofchenille, *f.* konchenilje.
 Cofstraub, *n.* Costwurz, *n.* havikskruid.
 Cofstnig, *f.* Constanz.
 Courtisan, *m.* een hoveling; item een vryer, minnaar, die de vrouwen bedient, oppast; potsmaaker.
 Crabat, *f.* Halstuch.
 Crain, *n.* Krain, provincie in Duitschland.
 Crainer, *m.* een van, uit Krain.
 Cratau, *n.* Krakau, hoofstad in Polen.
 Crap, *f.* krap, meekrap, plantgewas, dat gedroogt zynde diens, om rood te verwen.
 Creatur,

Creatur, *f.* schepsel; *f.* Geshöpf.
Credenz, *n.* tafelgereetschap; item plaats, waar ze bewaard worden.
Credensbecher, *m.* een beker met een dekzel.
Credenzen, *v. n.* eerst, vooraf proeven; des Königs Speise und Trank credenzen, zuerst kosten, des konings spys en drank eerst proeven; einem credenzen, iemand toebrengen met drinken, de spys en drank van jemand vooraf proeven.
Credensjer, *m.* proever, spysproever.
Credensjcreiben, *n.* geloofsbrief, credentiaalen.
Credenssteller, *m.* een schenkbord, schenktaljoor.
Credensstisch, *f.* schenkr tafel, een altaartje of tafeltje, om iets op te zetten.
Credit, *m.* crediet, geloof, vertrouwen; seinen Credit verlieren, zyn geloof verliezen, niet meer geloof worden; sich um seinen Credit bringen, zyn geloof, aanzien beneemen, verliezen.
Credit-, **Creditivbrief**, *m.* geloofsbrieff, open wisselbrieff.
Crep, *f.* krip, wolfe of zyde stof, aldus genoemd.
Credidirector, *m.* opziener, bewindhebber over een kreits in 't keizerryk.
Criminalfache, *f.* eene crimineele-, balzsaak.
Cristal, *m.* & *n.* kristal.
Cristallen, **Erykallinen**, *adj.* kristallyn, van kristal.
Cruz, *f.* Kreuz, u. *f.* w.
Croat, *m.* Krabat; een Croaat, Krawaat, ruiter uit Croatiae.
Croatie, *n.* Croatiae, behoorende tot Hongaryen.
Crocodil, *f.* krokodil.
Crocodilstein, *m.* een krokodilsteen.
Crocodilisch, *adj.* van een krokodil.
Crucifx, *n.* kruis, crucifix, afbeelding van den Gekruisten.
Cruste, *f.* korst.
Crustig, *adj.* korstig.
Crystal, *f.* Cristal, u. *f.* w.
Cubeben, *f.* cubeben; staartpeper.
Cucull, *m.* Hückguck, een koekkoek.
Cucumber, *f.* Gurte.
Cur, *f.* kuur, geneezing, wondheeling; Cur brauchen, geneesmiddelen gebruiken.
Curator, *m.* een curator, voogd, opziener over een minderjarige, onnoselen, enz.
Curcumen, *f.* kurkema, oostindische saffraanwortel.
Curiren, *v. a.* geneezen, meesteren, heelen.
Curland, *n.* Courland, hertogdom.
Currentgeld, *n.* courant-, gangbaar geld.
Currer, *m.* courrier, postlooper, postbooden; mit zweyen Postillionen, een elstafette.
Cursiv, *adj.* curcyf, cursyf, loopend italiaansch; eine Zeile mit Cursivschrift aussehen, een regel met eene italiaansche letter zetten.
Curtisan, *f.* Courtesan.
Curtisanpoffen, grappen, snaakeryen.
Cubeben, *f.* Cubeben.
Cylinder, *m.* langwerpig rolhout, rolsteen, cilinder, rolblok.
Cymbel, *n.* cimbaal, ringbord, scharbord, driehoekig snaarspeeltuig met vyf ringen, die men met een yzer roedje slaat.

Cymbelschläger, *m.* een, die op die cimbaal speelt, of slaat.
Cymbelschlägerinn, *f.* eene vrouw, die op de cimbaal speelt of slaat.
Cypertage, *f.* een cypersche kat, blauwagtig.
Cypern, *n.* Cyprus, eiland in de middeland-sche zee.
Cypres, *f.* cipres.
Cypressenbaum, *m.* cipresseboom.
Cypressentraut, *n.* cypressenkruid.
Cypressenuß, *f.* cypressenoet.
Cypressendel, *m.* cypressinolj, cypresbalzem.
Cypressenwald, *m.* eene plaats, met cypress-boomen beplant.

D.

Da, *adv.* daar.
Da, *f.* als, wie.
Dabach, *m.* een zekere wild dier in Africa, Dabach.
Daben, darben, *part. relat.* daarby, 'er by, daaromtrent; ich bin daben gewesen, ik ben daar, 'er by geweest; was ist daben zu thun? wat is daarby, daaromtrent te doen?
Dach, *n.* dak, kap van een huis; Dach und Fach, Sprüchw. huisvesting; jemand Dach und Fach versag. i, jemand huisvesting weigeren, jemand weigeren, in huis te neemen.
Dachdecker, *m.* dakdekker.
Dachdicht, *adj.* dakdig.
Dachfahne, *f.* dakvaan, weerhaan.
Dachfenster, *n.* dakvenster, dakluik.
Dachgesperre, *n.* gespan; kap, of bovenste dak van 't huis, daar de pannen op rusten, leggen.
Dachlatte, *m.* daklat, sparre.
Dachrinne, röhre, traufe, *f.* dakgoot.
Dachschindel, *f.* dakbordeken, plankje.
Dachsparre, *m.* dakspoor, -spar, -balk, -rib, -keeper.
Dachstroh, *n.* dakstroo, -riet, -walm.
Dachstuhl, *m.* dakhalken, stut- of schoorbalcken, daar het gebind van 't dak op rust.
Dachtraufe, *f.* Dachrinne.
Dachsiegel, *m.* dakpan.
Dachs, *m.* das, dass.
Dachsbau, *f.* Dachsloch.
Dachsfell, -fett, -schmalz, *n.* dassffel, -vet, -smout, -smeer.
Dachshund, -triercher, *m.* luage hond, brak.
Dachsloch, *n.* het nest, leger van een das.
Dachs-, **Dachschmalz**, *f.* bey Dachsfell.
Dacht, *m.* het lemmet of pit van eene kaars of lamp.
Dachtreblein, *n.* de pyp van eene lamp.
Dactylus, *m.* een vinger, een zekere voet van een latynsch vers, van een langen en twee korte lettergreepen.
Dactylisch, *adj.* iets, dat vingeren heeft.
Da, *da*, *interj.* ha, ha!
Dadurch, *adv.* daardoor.
Dafern, *conj.* by zo verre; falls daß, by zo verre, mits dat, indien dat, by aldien dat, is 't zaake, dat; dafern, d. i. daß, mit Verbindig, daß, mits, mitsdien dat, behoudens, wel verstaande, dat; waim, so, indien.
Dafür, *adv.* daarvoor, 'er voor.
Dafürhalten, *v. a.* houden, meenen, agten, oordelen, van gedagten zyn; ich halte

gänzlich dafür, ik stel vast, ik ben vast van oordeel, van gedugten.
Dafürstehen, *v. n.* vor in staan, borg blyven.
Dafürstinnen, *v. n.* beletten, hinderen; ich kann nicht dafür, ik kan het niet beletten; item *f.* ven davor.
Dagegen, *adv.* daar in tegendeel.
Dagegen, *part. rel.* daar tegen; was habt ihr dagegen? wat hebt gy daar tegen? *f.* nach dargegen.
Dahem, *adv.* 't huis, te huis; dahem seyn, 't huis zyn; er ist nicht recht dahem, by is niet wel by zyne harjenen, by zyn hooft, by zyn zinnen.
Daher, *adv.* daar van daan; ich komme daher, ik come daarvan daan.
Daherfliegen, *v. n.* weg vliegen.
Daherfliehen, *v. n.* ergens van daan vloejen.
Dahergehen, *v. n.* gaan, daar heen gaan.
Dahertommen, *v. n.* aankomen.
Daherlaufen, *v. n.* toeloojen.
Dahero, dannerhero, *conj.* daarom, om die oorzaak, om die rede.
Daherprangen, *v. n.* pronken, groots gaan, treeten.
Da herum, *adv.* daar omtrent.
Dahin, *adv.* daar heen.
Dahin bringen, *v. a.* daar heen, zo ver brengen; ich will es dahin bringen, ik wil het zo ver brengen.
Dahinden, dahinter, *f.* dahinten, ic.
Dahin fahren, *v. n.* voorby gaan, heen gaan; unser Leben fährt schnell dahin, ons leven gaat schielsyk voorby.
Dahin geben, *v. n.* overgeeven.
Dahin gehen, vergaan, verloopen; die Zeit geht dahin, de tyd verloopt, vergaat, gaat voorby.
Dahin gestellt seyn lassen eine Sache, eene zaak aan zyne plaats laten.
Dahin kommen, *v. n.* zo ver komen.
Dahin machen, *v. a.* agteloor, slordig doen, uitvoeren; das ist so dahin gemacht, dat is zo wat gedaan, slordig uitgevoerd.
Dahin schlafen, *v. n.* gerust slaapen.
Dahin seyn, *v. n.* verlooren hebben, kwyt zyn; Zeit und Geld ist dahin, men is zyn tyd en geld kwyt; er ist dahin, by is dood; es ist dahin, het is gedaan.
Dahin sinken, *v. n.* op den grond vallen.
Dahin stehen, *v. n.* onzeker zyn; Es steht dahin, was die Sache für einen Ausgang gewinnen werde, 't is onzeker, hoe de zaak zal uitvallen.
Dahin stellen, *v. a.* aan zyne plaats laten.
Dahin sterben, *v. n.* sterven.
Dahintem, *adv.* agter; dahintem lassen, agterlaaten, verlaaten; noch weit dahintem seyn in einem Werke, nog verre ten agteren zyn in een werk.
Dahinter, *adv.* daar agter; dahinter kommen, daar agter komen, te weeten krygen.
Dahin trachten, *v. n.* daar na staan, daarop nit zyn, daarop toezeggen.
Dahin wagen, *v. a.* waagen, op 't geluk laaten aankomen.
Dahin werfen, *v. a.* wegwerpen.
Dahinwärts, *adv.* daarheen, daar na toe.
Dahin stehen, *v. a.* voorbygaan.
Dämisch, *f.* schwindlich.
Dalk, *f.* Talf.
Dalmatien, *n.* Dalmatie.

Dalmatier,

Dalmatier, m. een Dalmatier, uit Dalmatie.
Dalmatisch, adj. van, uit Dalmatie, dat tot Dalmatie behoort.
Damal, damalen, damals, adv. toen, als toen, toenmaals, toen ter tyd, ten dien tyde.
Damalg, adj. voorgaande, geweest zynde, van een voorgaande tyd, toenmaalg; damalige Zeiten, Menschen, voorgaande tyden, menschen van dien tyd.
Damasceit, adj. gedamasceineerd, doorgevlamd, ingeleid, ingefneeden.
Damascus, m. Damascus, stad in Sirie.
Damast, m. damast; Damast weben, damast weven.
Damast, m. damast; damastene Zelfschrijver, damaste servietten.
Damastweber, m. een damastweever.
Damastwerk, n. damastwerk.
Damaststof, m. & n. damaststof, stof van damast.
Dame, f. eene Dame; eene vornehme Dame, eene voornaame dame.
Dame, een dam, damschyf; zur Dame gelangen, tot een dam komen; Damen maachen, dammen maaken.
Dambret, n. een dambord.
Damen, v. n. dammen, op het dambord spelen.
Damenspel, n. het speelen op het dambord.
Dambirsch, m. een reebok.
Damisch, adj. ontfeld in de barseuen, ongevoelig, bevangen.
Damit, part. rel. daar mede, 'er mee.
Damit dat, conj. op dat, ten einde, om.
Damn, m. dam, dyk.
Dammen, bedammen, v. a. dammen, bedammen, bedyken, een dyk maaken; ein Wasser, een water dammen, bedammen, indammen, toedammen, bedyken, indyken, met een dam of dyk bevangen.
Dammgeld, n. joll, m. dykgeld, ter onderhouding van dyken, en wegen.
Dammbirsch, f. Dammbirsch.
Dammbirschklub, f. het wjffe van een reebok.
Dampf, m. damp, waasem.
Dampfen, v. a. dampen, damp geeven, uitwaasemen; das Feuer dampfen, het vuur smoooren, uitdoen; gedampftes Fleisch, geboosel vleesch; einen Ausruhr dampfen, een oproer stillen, tegengaan; seine Begierden dampfen, zyne lusten tegengaan, te onder brengen; die Feinde dampfen, de vyanden brengen, verstaan, te onder brengen; Dampf, m. damp, of dampertje, om de dampen uit te doen.
Dampfgatter, n. rooster, roosterwerk, traliwerk, midden in de scheeps dekken, daar de damp van het geschut, enz. doorstaat.
Dampfight, dampfig, adj. dampig, compig; ein dampfig Hied, een dempig, dampig, hartademig paard.
Dampfigheit, f. verdrukking, benaauwdheid van de borst; dempigheid, dampigheid van een paard.
Dampfigheid, f. Dampstopp.
Dampstopp, n. dampgas, gas, opening, gemaakt, om den damp te doen uittrekken.
Dampfnudel, f. geroest brood.
Dampstopp, stessel, m. een doospot, smooorpot.

Dampfung, f. het dampen, dompen, de uitwaaseming; het smoooren; de benaauwdheid, verdrukking, onderdrukking, demping.
Dampiel, Dambret, n. dampspel, dambord.
Dandemart, f. een voddemarkt.
Danglen, v. a. scherpen, plat slaan met een hamer, om te scherpen.
Dank, m. dank; wider meinen Dank etwas thun müssen, myns ondanks iets doen moeten.
Danken, danksagen, v. n. & a. danken, dankzeggen.
Dankbar, adj. dankbaar.
Dankbarkeit, f. dankbaarheid.
Dankbarlich, adv. in, met dank, dankbaarlyk, met dankbaarheid; etwas dankbarlich erkennen, iets met dankbaarheid erkennen.
Dankbrief, m. schrijven, n. een brief van dankbaarheid.
Dankfest, n. -tag, m. een dankdag, een dag, plegtig ingesteld, om te danken, dank te zeggen.
Dankgebet, n. een gebed van dankzegging.
Danklied, n. een lied, gezang van dankzegging, om te danken.
Dankmaal, n. dankmaal.
Dankopfer, n. dankoffer.
Dankpsalm, m. een dankpsalm, f. Danklied.
Dankrede, f. eene reden, om te bedanken, dank te zeggen.
Danksagen, f. danken.
Dankagung, f. dankzegging.
Dankschreiben, f. Dankbrief.
Danktag, f. Dankfest.
Dankwürdig, adj. dankwaardig.
Dane, Dänneinder, m. een Deen.
Dänemark, n. Denemarken.
Dänemärker, f. Dne.
Danehen, f. darneben.
Danebrogsorden, m. Danebrogsorden, een militaire orden in Denemarken.
Däninn, f. eene vrouw uit Denemarken.
Dänisch, adj. deensch, uit Denemarken.
Danne, f. Zanne.
Dänemark, ic. f. Dänemark, ic.
Dann, dan; conj. & adv. d. l. als, dan, als; alsdann, dan, alsdan, zu dan.
Dann und wann, altemets, zomtyds, zomwylen, bywylen, nu en dan.
Dann, f. diereit, weil, sintemal.
Dannen, adv. von dannen, van daar, van waar.
Dannenhero, f. dahero.
Dannoch, f. dennoch.
Danz, danjen, f. Tanz, u. f. w.
Dapfer, Dapferheit, f. tapfer, u. f. w.
Dappen, f. tappen, tassen.
Dar, f. da.
Darab, f. darvon.
Daran, part. rel. daaraan, 'er aan; übel dran seyn, rampzalig, 'er kwaalyk aan, verlegen zyn; es ist etwas dran, 'er is wat aan, van; wohl bey dem Könige dran seyn, by den Koning in gunst staan; dran seyn, 'er aan zyn, zig benestigen, zig toelaggen.
Daran machen sich an etwas, iets onderneemen, willen uitvoeren.
Daran müssen, 'er aan moeten; er muß daran, by moet 'er aan; hy moet sterren.
Daran segen, bekeeden; das Leben daran

setzen, het leven 'er onder verzetten, verwedden.
Daran strecken, uittrekken; die Kräfte, de krachten inspannen; das Auserste, zyn uiterste best doen, alles werksellig maaken.
Daraustreckung, f. sterke pooging, zeer, ernst, vlyt, arbeid, moeite, inspanning.
Daran wollen, 'er aan willen; ich will daran, ik zal de zaak onderneemen, aanvaarden; nicht daran wollen, 'er niet aan willen, een afkeer van hebben.
Darauf, part. rel. daarop, 'er op, 'er toe.
Darauf geben, agten; ich gebe nichts darauf auf, ik geef 'er niets om, ik tel dat niet, ik geef 'er weinig om.
Darauf geben, iets tot een onlerpand geeven, zo als men zegd van een godspenning, in en by 't koop:n van iets.
Darauf geben, braaf, sterk voortgaan; gebe waser darauf, haast n, spoed n! er gebet start darauf, hy dringt 'er sterk op aan; es ist viel Geld darauf gegangen, daar is veel toe besteed, te kast gelegd daar zyn geene ontkosten ontzien; in der Schlacht sind viel Soldaten darauf gangen, in dien slag zyn veel soldaten gedood, gesneuvel; die slug heeft veele zollaten gekost.
Darauf halten, viel, hoog waardeeren, waardig schatten.
Darauf stehen, kosten; es sichey dir dein Leben darauf, het kost nu leven, het is om nu leven te doen, nu leven hangt 'er van af.
Daraus, part. rel. daaruit, 'er uit, 'er van.
Darausien, f. draußen.
Darben, v. n. derven, ontbeeren.
Darben, part. rel. daarbij, 'er by.
Darbieeten, v. a. aanbieden.
Darbieeten, n. Darbietung, f. aanbieding.
Darbringen, v. a. bybrengen, voor den dag brengen.
Darhung, f. behoefte, ontbeering.
Dardurch, adv. daardoor.
Darein, part. rel. daar in, 'er in.
Dareinkommen, tuffen beide komen; iets bezynen, verstaan.
Darein reden, tuffen beide spreken, in de rede vallen.
Darfen, f. dürfen.
Darfür, f. dafür, davoe.
Dargeben, v. a. geeven, overgeeven; sein Leben, zyn leven stellen, laaten.
Dargeboten, aangeboden, part. pass. von darbieten.
Dargegen, f. dagegen.
Dargegen halten, v. a. daar tegen houden, vergelyken.
Dargegen reden, seken, stellen, daar tegen spreken, zetten, stellen.
Dargegen versprechen, v. n. belooven, toezeggen, zig verbindten, door enig beiling verpligten.
Dargegeversprechung, f. wederlofte, tegenbelofte, verbindtenis, repromis.
Darhalten, f. dargeben.
Darhinter, f. dahinter.
Darinn, darinnen, part. rel. daar in, 'er in, 'er by.
Darlegen, v. a. neerleggen; toonen, bewyzen.
Darleihen, f. leihen, verleihen.
Darlieferen, f. liefern.

Darm,

Darm, *m.* darm, *derm.* darmen, gedarmte.
 Darmbruch, *m.* darmbreuk, darminval.
 Darmlicht, *f.* darmijgt, -pyn, -steeken;
krimpingen in de darmen; kolyk.
 Darmreiser, *m.* zuure, harde, wrange wyn.
 Darmruhr, *f.* Darmlicht.
 Darmit, *f.* damit.
 Darnach, *adv.* daar na, 'er na; darnach fragen, seken, daarna vraagen, zien.
 Darneben, darnachst, *adv.* daaboven, boven dat, daarbeneven, -beneffens, daar naast.
 Darnieder, *adv.* om laag, ter neder, ter aarde neer, op den grond, om ver.
 Darnieder liegen, *v. n.* ziek zyn, te bed leggen; die Nahrung liegt ganz darnieder, daar is in het geheel geen neering.
 Darob, droben, daar of op 'er op; *f.* darauf; darob halten, etwas, iets slijpt in agt nemen; er hält darob (über) seinem Recht, hy staat styf en sterk op zyn recht.
 Daroben, *adv.* daarboven.
 Darr, Darre, *f.* eest, om 't mout te droogen; eine Krankheit, teering, teerzugt, quynzugt.
 Darrechen, darlangen, darstrecken, *f.* strecken, bieten, darbieten.
 Darrechung, *f.* aanbieding, aanreiking, overgeeving.
 Darstehen, *v. a.* baars Geld, gereed geld verschieten, toetellen.
 Darsetzen, *v. n.* stellen, zetten; sein Leben für einen darsetzen, zyn leven voor iemand stellen.
 Darstellen, *v. a.* voorstellen, te voorschyn brengen, vertoonen.
 Darsteller, *m.* die iets voor, voor den dag brengt, vertoont.
 Darstellung, *f.* vertooning, voorstel.
 Darstrecken, *v. a.* uitstrecken, uitrekken, toereiken; seinen Hals darstrecken, den hals uitstrecken, toereiken, voorwaarts laten hangen.
 Darthun, *f.* beweisen.
 Darthung, *f.* bewys, betoeg.
 Darüber, *adv.* daarover, 'er om, 'er over, meer.
 Darüber, daarby, daarenboven; darüber fordern, meer vorderen; darüber geben, meer geeven.
 Darüber her, *adv.* van boven, boven op; it darüberhin, überhin, agtelooos, oppervlakkig.
 Darüber hinaus, *adv.* over, voorby; du bist noch nicht darüber hinaus, gy zyt 'er nog niet over; gy zyt het gevaar nog niet ontkomen.
 Darüber hinaus seken, über andere, over anderen heen zien.
 Darüber schiffen, über einen Fluß, over eene rivier vaaren.
 Darum, *f.* deswegen.
 Darum, *part. rel.* daarom, 'er om.
 Darunter, *f.* drunter.
 Darunter, *adv.* *f.* drunter; es gehet alles drunter und drüber, 't is alles in de war; 't is alles verloren; etwas darunter oder darüber, iets min of meer; etwas darunter, iets minder.
 Darvon, *part. rel.* daarvan, daaraf, 'er van, 'er af; was hab ich darvon, wat heb ik 'er van; die ganze Stadt ist voll darvon, de gehele stad is 'er vol of, van.

Darvonbleiben, *v. n.* afblyven, 'er afblyven.
 Darvonbringen, *v. a.* 'er afbrengen; wegdraagen.
 Darvonfahren, *v. n.* vertrekken.
 Darvonfliegen, *v. n.* wegvliegen, 'er van vliegen.
 Darvongehen, *v. n.* van daan gaan.
 Darvonhelfen, *v. a.* 'er van helpen, van kant helpen; verlossen.
 Darvonkommen, *v. n.* 'er afkomen, afraaken, loosraaken; ich weiß nicht, wie ich darvon kommen soll, ik weet niet, hoe ik 'er afkomen, ontkomen, uitraaken zal; das kommt darvon, dat komt 'er af; das kommt darvon, das ihr so hochmüthig seht, dat komt daar, 'er van, dat gy zo stout en hoogmoedig zyt.
 Darvonlaufen, darvonstehen, *f.* darvon machen, schleichen, stehlen; fortmachen.
 Darvonmachen, sich packen, strolchen, *v. rec.* zig 't zoek, zig afwezig maaken, zig wegpacken, vertrekken, slyken gaan.
 Darvonstcheiden, *v. n.* daarvan afscheiden, heen gaan; sterven.
 Darvon sein, *v. n.* 'er van verlost, bevryd, 'er uitgescheiden zyn.
 Darvon tragen, wegdraagen; den Sieg, den Preis davon tragen, de zege, den prys behaalen, verkrygen, wegdraagen, met de prys slyken gaan.
 Darvon troffen, *f.* bey darvon machen.
 Darvon wischen, *v. n.* ontsnappen, ontkomen, weggaan.
 Davor, *part. rel.* daarvoor, 'er voor; ich kann nicht davor, 't is myn schuld niet; ik kan 't niet gebeteren; davor sein, d. i. hindern, wehren, abwachen, iets verbinderen, weeren, beletten! da sey Gott vor! daarvoor behoede, bewaare God ons! *f.* nach dasür.
 Davor halten, meenen, van gedagten zyn, oordeelen.
 Davor können, *v. n.* beletten, verhinderen; ich habe nicht davor gekonnt, ik heb het niet kunnen beletten, tegengaan.
 Davor stehen, *v. n.* voor instaan, borg blyven; ich stehe dir davor, ik staa 'er u voor in, ik blyf 'er u borg voor; ik beu 'er goed voor.
 Darmägen, *v. a.* toeweegen, met het pond weegen.
 Darweisen, *f.* beweisen.
 Darwerfen, *v. a.* voorwerpen.
 Darwider, *part. rel.* daar tegen, 'er tegen; darwider handeln, protestiren, seyn, 'er tegen handelen, doen, betuygen, zyn.
 Darwidersehen, sich, *v. rec.* zig verachten, 'er tegen aankantten.
 Darwidersperren, sich, *v. rec.* tegenspartelen, zig verdedigen, weerstaan.
 Darwider thun, *v. a.* overtreeden, schenden.
 Darzählen, *v. a.* die ganze Summe, de gansche somma toe, aantellen.
 Darzeigen, *f.* beweisen.
 Darzu, *part. rel.* daar toe, 'er toe; einen darzu bringen, zwingen, nöthigen, gemöhen, helpen, 'er iemand toe brengen, dwingen, noodzaaken, gewinnen, helpen; darzu gehören, 'er toe behooren; darzu kommen, by-, overkomen, 'er ook komen; ich kann nichts darzu, 't is myn schuld niet; ik beu 'er geen oorzaak van; er ist arm und krank darzu, hy is arm en krank daarby; darzu

and noch dieses kommt, waarby ook nog dit komt.
 Darzu halten, *v. a.* verpligten; einen darzu halten, daß er das Seine thut, jemand verpligten, om het zyne, zyn pligt te doen.
 Darzu mischen, *v. a.* 'er onder mengen.
 Darzu schlagen, *v. n.* bykomen; es ist ein neuer Zufall darzu geschlagen, daar is een nieuw toeval bygekomen.
 Darzu setzen, *v. a.* byvoegen, vermeerderen.
 Darzu sehlen, *v. a.* 'er by tellen, het een getal by 't ander trekken en optrekken.
 Darzwischen, *adv.* daartusschen; darzwischenfügen, -einsfügen, -einschalten, 'er tusschenvoegen, tusscheninschikken, invoegen, inslaten; darzwischen kommen, 'er tusschen komen, overkomen; darzwischen laufen, 'er tusschenloopen, over-, en weerloopen; darzwischen legen, 'er tusschen leggen.
 Darzwischenkunft, *f.* tusschenkomst.
 Darzwischen legen, *f.* bey darzwischen.
 Darzwischenlegung, *f.* tegenstelling, tegen-spreeking, wederstand.
 Darzwischenrede, *f.* verflooring, afbreeking van jernands rede, tusschenpraak.
 Darzwischen reden, *v. a.* in de rede vallen.
 Darzwischen schnabern, *v. n.* tussen beide snappen, praten.
 Darzwischen segen, *v. a.* daar tusschen, tusschen beide zetten.
 Darzwischensetzung, *f.* tusschenstelling, -zetting.
 Darzwischenspiel, *n.* een tusschen spel.
 Darzwischen spielen, *v. a.* daar tusschen spelen.
 Darzwischen stellen, *ic.* *f.* darzwischen setzen, *ic.*
 Darzwischen tretung, *f.* bet tusschen beide gaan.
 Darzwischen verborgen sein, *v. n.* 'er, daar onder verborgen zyn.
 Darzwischen werfen, *v. a.* daar tusschen werpen.
 Darzwischenwerfung, *f.* een tusschenwerpzel.
 Das, *art. neut.* het, 't.
 Das, dieses, *pron.* dat, dit.
 Das, welches, *pron.* dat, welk.
 Dasselbst, *f.* da.
 Da sein, *v. n.* daar, tegenwoordig zyn.
 Dasjenige, *pron. neut.* dat, dit, het, het zelfde; das ist eben dasjenige, dit is het juist; dasjenige Theil der Stadt, dat gedeelte van de stad.
 Dasa, *adj.* van daar, daar van laam, daar zynde.
 Dasselbe, dasselbige, *pron. neut.* Dief, het zelfde boek.
 Daß, *conj. & interj.* dat, op dat, van einde; sebet zu, daß, ziet toe, dat, op dat, ten einde; daß ich nicht reich bin! dat ik niet ryk ben! daß dich dieses und das! dat n die en dat!
 Daß dich! o dat!
 Datiren, *v. a.* dateeren, den dag 'er byvoegen.
 Dattel, *f.* dadel.
 Datteldbaum, *m.* dadelboom.
 Dattelfern, *m.* *f.* Dattel.
 Datum, *m.* datum, dag-, of tydstelling van een brief, of geschrift.
 Daß, *f.* Laß.
 Dau, *f.* Epau.

Dau,

Daub, f. Laube.
Daub, f. Laub.
Daub, unftunig, f. unftunig.
Daube, f. duig, tonneduig.
Dauchen, Daucher, f. tauchen, 2c.
Daunen, v. n. dooyen, ontlaaten, onvriezen.
Daunen, v. a. & n. f. verdauen.
Dauer, f. Daur.
Daulich, adj. f. verdaulich.
Dauning, f. verduwing, kooking; f. Berdauning.
Dauningsaft, m. chyl, wit fap, afkookzel der verteerde fpyzen.
Daumetter, n. dooiweër.
Daum, m. duim; eïnem die Daumen fchrauben, jemand de duimen fchroeven, knellen, prangen, om hem te doen bekenne; eïnem den Daumen halten, jemand befchermen, zyn geluk bevorderen; eïnem den Daumen auf das Auge halten, jemand kort, onder tigt houden, in onderwyrping houden, by den duim.
Däumchen, n. een duimje; etwas auf eïnem Däumlein wiffen zu erzhälen, iets op zyn duimje weeten te verhaalen.
Daumendick, adj. & adv. een duim dik, ter dikte van een duim.
Daumenschraube, f. een duimfchroef.
Daumenftoc, m. duimftok, duimzyzer.
Däumlein, f. Däumchen.
Däumling, m. duimeling, duimftuk.
Daumring, m. duimring; omflag om een boek.
Daumen, f. taumeln.
Dauen, f. darvon.
Davor, f. darvor.
Dauern, v. n. duuren, harden; nicht dauern können vor Hitze, niet duuren, geduuren, barden, plaats houden konnen van hitte; dauern, bleiben, gut bleiben, fief halten, blyven, zig houden, overftaan; diefes Obft dauert den ganzen Winter, dat ooft ftaat den geheelen winter over, blyft den ganzen winter goed.
Dauerhaft, adj. geduurig, duurzaam, geduurzaam; dauerhaft Tuch, trouw laken.
Dauerhaftigkeit, f. duurzaamheid, geduurzaamheid.
Daur, f. duur, duuring, aanhoudendheid; Obft, das auf die Dauer ift, vrugten op den duur, die duuren kunnen, goed kunnen blyven.
Dauern, f. dauern.
Dauerhaft, 2c. f. dauerhaft, 2c.
Dauern, f. jammern.
Daus, Dauf, f. Lauf, aas in de fpeelkaarten of dobbelftenen.
Dauschen, f. tauschen, ruilen, enz.
Dawider, u. f. w. f. darwider, u. f. w.
Dazu, f. darzu.
Dajamal, f. damals.
Dazwifchen, f. darzwifchen.
Decanus, m. een Deken, overman van een gild.
December, m. december, wintermaand, kerft-, of chriftmaand.
Decanat, n. Decaney, f. het dekenfchap.
Decant, m. deeken.
Decker, m. (eene tiengetal.) bok- of geitenvelen.
Deckelart, f. een timmermans byl.
Deckette, n. dekbed, overbed.
Deckt, f. dekken, beddeken; Ueberdeckt,

decken, dek, dekkleed, dekzel; Deckt zum decken, aufzubreiten, auflegen, dekkleed, dekgoed, fprei, dektrapyt; Deckt eines Schiffes, verdek, dek, luiken op een fchip; mit eïnem unter der Decke liegen, met jemand onder een deken liggen; met jemand heulen, zamenfpannen.
Deckel, m. dekzel; Deckel auf eïnem Sarge, roef, dekzel op een dookift.
Deckelbecher, m. een beker met een dekzel.
Deckelglas, n. een glas met een dekzel.
Decken, v. a. dekken, bedekken.
Decker, m. een dekker, bedekker.
Deckmantel, m. dekmantel, voorwendzel, fchynbaare oorzaak.
Deckteller, n. een fchenkbord, waarop aan voornaame ftandsperzoonen mes enz. toegeveikt worden.
Deckung, f. het dekken, de bedekking.
Decret, n. een decreet, befluit.
Decretiren, v. a. befluiten, vafstellen.
Decciren, v. a. opdragen, toewylen; eïnem ein Buch, jemand een boek opdragen.
Defalciren, v. a. vun de fonn afrekken.
Defect, m. eines Buchs, gebrek, onvolmaaktheid van een boek.
Defect, adj. gebrekkig, onvolmaakt.
Defenfion, f. verdediging, befcherming.
Defenfvallianz, f. een verweerd verbond, verdrag.
Defenfvtrieg, m. een verweerende oorlog.
Defenfvlinie, f. linie van verdediging.
Degen, m. degen, rapier.
Degenfäde, f. de vlakke van een degen.
Degenfäde, n. het geveft van een degen.
Degengehäng, n. een portepée.
Degengriff, m. f. Degenfäde.
Degenhieb, m. louw met een zabel.
Degenklinge, f. de kling van een degen.
Degenknopf, m. de knop van een degen.
Degenrüden, m. de rug van een degen.
Degenfcheide, f. degenfcheede.
Degenfchlepper, m. degendraager, ftraatflyper, lanternfant met een degen op 't gat.
Degenfchmidt, f. Schwerdtfeger.
Degenfchneide, f. de fuec, 't fiefp van een degen.
Degenfpife, f. het fpits van een degen.
Degenftob, m. een ftot met een degen.
Dehnen, v. a. rekken, reiken, ftrekken; fief dehnen, v. rec. zig uitrekken.
Dehnig, adj. zagt, gedwee, buigzaam; dehntiges Leder, zagt, handelbaar leer.
Dehnung, f. rekking, uitrekking.
Deiffel, f. diffel, diffelboom van een vingen.
Deiffelbohner, =nagel, pin, bout, fpie van een diffelboom.
Deiffelfpferd, n. een ftelpaard, paard, aan den diffelboom gefpannen.
Deiffelwaage, f. 't geftel aan een diffelboom.
Deig, adj. week, al te muf.
Deihen, f. gedeihen.
Dein, pron. uw.
Deinetthalben, =wegen, =wiffen, pron. om n, uwentwegen, uwentwiffen.
Deinig, adj. uw; ich begehre nicht des (nichts von dem) deinigen, ik begeer van 't uwe niet; die deinigen, de uwen.
Delicat, adj. lekker, vies, geeltig; das ift eine delicate Materie, das find alzu delicate Medenarten, um felfige recht überfegen zu können, dat is een lekkere ftof;

dat zyn al te lekkere, vizee nitdrinkingen, en zeer moejelyk, om regt te vertaalen; ganz befondere delicate Ausdrücke gebrauchten in feinem Styl, vizee, byzonder zeeftige bewoordingen in zyn ftyl gebruiken.
Delicateffe, f. fynheid, kunftigheid, netrigheid, zagtheid, aartigheit, geeltigheid, zuiverheid, netheid, vloejendheit.
Delficht, f. trig, welf.
Delle, f. dal; voetspoor.
Deller, f. Zeller.
Delybin, m. dolfyn.
Delpinat, n. Dauphine, provintie in Frankryk.
Dem, dem fep wie ihm wolle, wat 'er van zy; 't mag 'er mee gelegen, gefield zyn, zo 't wil.
Demant, Demantftein, f. Diamant.
Demente, f. munt, munte, kruid.
Demmen, v. a. temmen, tam mauken, bedwingen; ftoppen, toefoppen; f. damen.
Demmen, v. n. Demmer, m. f. fchlemmen, 2c.
Demmerig, adj. fchemerig, donker, duifter; ein demmeriger Abend, een donkere avond.
Demmern, v. n. fchemeren.
Demmerlicht, adj. fchemerlicht.
Demmerung, f. Morgen-, Abenddemmerung, fchemering; morgens-, avondfchemering; in der Demmerung, in fchemering.
Demnach, demnachft, conj. naardien, dewyl, doordien, alzo, om dat.
Demuth, f. demoedigheid, nederigheid, nederigheid, ootmoed, ootmoedigheid.
Demüthig, adj. demoedig, ootmoedig, nederig, nedrig.
Demüthigen, v. a. vernederen, verootmoedigen, verdemoedigen.
Demüthigen, f. u. rec. zig verootmoedigen, vernederen.
Demüthigkeit, f. f. Demuth.
Demüthiglich, adv. f. demüthig.
Demüthigung, f. vernedering, verootmoediging.
Denken, v. a. denken, gedenken; etwas zu thun gedenken, denken, iets te doen.
Denkbild, n. denkbeeld; gedagte, bevatting.
Denklich, adj. denklyk.
Denkmaal, =zeichen, n. gedenkteken, gedenkzuil.
Denkpenning, m. penning ter gedagtenis.
Denkring, m. ring ter gedagtenis.
Denkfule, =fule, f. een gedenkzuil, een piramide.
Denkfppruch, m. =wort, n. eene zinspreuk.
Denkung, f. denking, het denken.
Denkungsart, f. wyze van denken; die Denkungsart der Bölker, de wyze, hoe de volken denken.
Denkwürdig, adj. denkwaardig, heughelyk.
Denkzeichen, n. f. Denkmaal.
Denkzettel, m. gedenkzeel.
Denn, f. dann.
Denne, f. Tenne.
Dennemark, f. Ddnemark.
Dennoch, conj. egter, evenwel, nogtans, niet te min.
Deputat, n. bet maandelyks onderbond, randzoen, de maandelykse leeftogt.
Deputatgeld, n. bet maandelyks geld.
Deputatforn, n. bet maandelyks koorn.
Deputiren, v. a. gelaiten, afzenden, deputeren.

Deputirter,

Deputierter, *m.* een gelastigde, gedeputeerde.
 Der, *art. de, der.*
 Der, *die, dat, de, die, dat.*
 Der, *die, dat, die, de, dit.*
 Derb, *adj. & adv.* digt, vast, hard, streng, vinnig; derb Holz, *harl, vast hout*; ein derber Bereweis, *een streng veruwt*; einem derb antworten, *jemand vinnig antwoorden.*
 Dereinsk, *adv. f.* dermahleinsk.
 Dergenthalben, *f.* derohalben.
 Dergeshalt, *f.* dermafen.
 Dergleichen, *adj.* diergelyk, dmsdanig, *zulk een*; dergleichen thun, *laaten blyken, schyn, vertooning maaken.*
 Derhalben, *f.* derohalben.
 Derjenige, *pron. de, geen, hy, die*; Derjenige ist ein weiser Mann, *der, by is een wys, verstandig man, die.*
 Dermaleinsk, *adv. ten eenigen tyd.*
 Dermalen, *adv. nu, ten tyde, nu tegenwoordig, thans, regtevoort.*
 Dermahen, *adv. dermaten, zodanig, indiervoegen.*
 Dero, *pron. statt ihr, ihre, ic, deren, ic, hun, uw, wiens, wier*; ich muss dero Willen nachleben, *ik moet hun, uw will nakomen*; Dero geehrtes Schreiben habe ich empfangen, *uwen geerdten brief heb ik ontvangen*; die Kunst, dero, *deren Nugharteit, u. f. w. die kunst, wier nut enz.*
 Derohalben, *conj.* derowegen, derhalven, deshalven, dies, dieshalven, des, diervoegen, daarom.
 Derowegen, *f.* deswegen.
 Derselbe, derselbige, *pron.* dezelve, dezelfde.
 Derselven, *adv.* terwyl.
 Der Zeit, *ter tyd, nu ter tyd, voor tegenwoordig, tegenwoordig, thans.*
 Des, *genit. art. m. & n.* des, van den, van her; das Haus des Herrn, *het huis des Heeren*; des Tages, des Nachts, des Jahrs, des Sommers, des Winters, 's dags, van den dag, 's nagts, van het jaar, 's zomers, 's winters.
 Desertiren, *v. n.* verlaaten, deserteeren.
 Desertr, *m.* een deserteur, *die den dienst verlaaten heeft.*
 Desgleichen, *f.* dergleichen, und desselbigen gleichen.
 Deshalb, deshalben, *adv.* deswegen, daar over, daarom.
 Despotisch, *adj.* oppermagtig, onbepaald.
 Desselben, desselbigen, *pron. genit. m. & n.* van den, her zelve, zelfde.
 Desselbigen gleichen, desgleichen, *adv.* desgelylks.
 Dessen, *genit. pron. m. & n.* desselfs, van hem, van dit.
 Dessenthalben, *f.* deswegen.
 Destillirart, *f.* wyze van overhaalen, destilleeren.
 Destilliren, *f.* distilliren, *ic.*
 Destillirer, *m.* een distillateur, stooker.
 Destillirkolbe, *m.* een destilleer-, overhaalkolk.
 Destillirkunst, *f.* destilleer-, overhaal-, stookkunde.
 Destillirofen, *m.* een overhaal-, destilleeroven.
 Destillirung, *f.* het destilleeren, overhaalen.
 Desto, *adv.* dies, zo veel te; desto mehr, desto

weniger, *zo veel te meer, zo veel te min, te weiniger.*
 Deswegen, *adv.* dier, deswegen, overzulks, daarom.
 Desfalls, *adv.* daarom, derhalve.
 Deumente, *f.* Dementen.
 Deutelen, *v. a.* verdraagen, verkeerd verklaren; eines Worte deutelen, *jemand's woorden verdraagen.*
 Deuteler, *m.* een valsche verklaarder, uitlegger.
 Deutelen, *f.* valsche, verkeerde verklaring, uitlegging, verdraaging.
 Deuten, *v. a.* duiden, verklaren; etwas Böses zum Besten, *iets quaals ten besten duiden, in de beste vorm slaan*; etwas aufs Schlimmste, *iets ten quaadsten duiden*; weisen, zeigen, duiden; mit dem Kopfe deuten, *duiden, wenken, knikken met het hoofd.*
 Deuten, *v. a.* aanspielen, zien, zinspeelen; auf eine Geschichte, einen Spruch, *u. f. w. deuten, op eene geschiedenis, eene plaats, enz. zien, zinspeelen.*
 Deuten, *f.* tütten.
 Deuter, *m.* verklaarer, uitlegger, aanwyzer.
 Deutlich, *adj. & adv.* duidelyk, klaarlyk, onderscheiden.
 Deutlichkeit, *f.* duidelykheid, klaarheid, onderscheidenheid.
 Duitsch, *adj.* duitsch, duits, hoogduitsch.
 Deutschen, *tduschen, f.* betriegten.
 Deutscher, *m.* duitscher, hoogduitscher.
 Deutschland, *n.* Duirschland, Duitsland.
 Deutung, *f.* wenk, knik; betekenis; uitlegging, verklaring.
 Devot, *adj.* aandagtig, eerbiedig.
 Devotion, *f.* aandagt, agting, eerbied.
 Degen, *f.* gedegen.
 Diaconus, *m.* een diaken, verzamelaar, uideeler der aalmoezen.
 Diamant, *m.* diamant; falscher Diamant, *valsche diamant, gladbek, amesfoorder steen.*
 Diamantkette, *f.* eene keten met diamanten.
 Diamantring, *n.* een diamantring.
 Diamantröse, *f.* een diamantroos, strik, boot met diamanten.
 Diamantschleifer, *f.* een diamantslyper, zetter.
 Diameter, *m.* Durchmesser, *m.* middelyn, diameter.
 Diät, *f.* diëet, maatige levenswys, eetregel, zettezel in etten en drinken.
 Diätengeld, *n.* sober, maatig geld; item kostgeld.
 Diätisch, *adj. & adv.* zuinig, sober, maatiglyk.
 Dich, *acc. pron. sing. u;* ich sehe dich, *ik zie u.*
 Dicht, *adj. & adv.* digt; ein Wecher von dichtem Golde, *een becker, kop van digt, of louter goud*; dicht regnen, schneven, digt regenen, sneeuwven; einen dicht abschmieren, prügeln, *jemand digt, lustig afsmeeren, afrosen*; dicht machen, digten, *digt maaken*; dichtes Haar, *dik hair*; dichter Schraper, *een vast lichaam.*
 Dichte, Dichtigkeit, *f.* vastheid, hegtheid, ingedrongenheid.
 Dichten, *v. a.* verdigten, verzinnen, zich stellen, veinzen; digt maaken; breeuwen.
 Dichter, *m.* dichter, rymer, poët; verdigter.

Dichtheit, *f. f.* Dichte.
 Dichtkunst, *f.* dichtkunst, poëzy.
 Dichtmachung, *f.* stolling, bestalling, verdikking, streimming.
 Dichtung, *f.* verdigting, verzinning, het breeuwen, digtmaaken.
 Dick, *adj. & adv.* dik; dick, und fettes Weib, Kind, *een moggel, een dikke, vette moggel van een wys, kind*; dicke Mensch, dikbuik, dikzak, *een dikkert*; dick sden, digt zaajen; etwas dicke, dikagrig; dicke machen, *dikken, dikker maaken*; dicke werden, *dikken, dikker worden.*
 Dick, *adv.* oft, menigmaal, dikwils, menigwerf.
 Dickbauch, *m.* een dikbuik, *die een dikken buik heeft.*
 Dickbein, *m.* dickbeinig, *adj.* een, *die, dikke been heeft.*
 Dickbenante, dickbesagte, *adj.* Ursache, *ic, meer gemelde oorzaak, rede.*
 Dickdack, *n.* tikrakspeel; Dickdack spielen, *op het tikrakspeel spelen, tikrakspeelen.*
 Dicke, *f.* dikte.
 Dickdutig, *adj.* vereeld, heet hard, vol eel en hardigheid, vol weeren; item, *dik van vel.*
 Dickhülfig, *adj.* dikbastig, met dikke schellen, basten.
 Dickig, *n.* uirvlugt, vond, *praktijk van een gejaagd dier*; item, *een bosch digt van boommen.*
 Dickkopf, Dickmaul, *m.* dikkop, diklip.
 Dicklich, dicklicht, *adj.* wat dik, wat vast.
 Dick machen, *v. a.* dik maaken, stremmen.
 Dickmachuna, *f.* het stremmen, stollen, de zamenstolling, menging, het mengzel, de vermenging.
 Dickmaul, *f.* Dickkopf.
 Dictam, *n.* diptam, polei, poleize, *zeker kruid.*
 Dichtaler, *m.* een dukaton.
 Dickwanst, *f.* Dickbauch.
 Dick werden, *v. n.* dik, *waar worden.*
 Dicktren, *v. a.* voorzetgen, opgeeven.
 Die, *art. fem. &c. de; die, die.*
 Dieb, *m.* dief.
 Diebube, *f.* diefs-, galgenberouw.
 Dieberer, *f.* dievery.
 Diebin, *f.* diefegge, *een vrouwenpersoon, die een dief is.*
 Diebisch, *adj.* dieffsch, diefagrig.
 Diebischer Weise, *adv.* op de wyze van, *als een dief.*
 Dieblein, *n.* een diefsje, kleine dief.
 Diebsart, *f.* diefagrigheid, geneigtheid tot steelen, *een dieffche aart.*
 Diebsbaum, *n.* finger, *m.* diefsklaauwen.
 Diebsgalgen, *m.* galg.
 Diebsgenos, *gesell, m.* diefsesmaat.
 Diebsgesellschaft, *n.* gesinde, *n. f.* Diebsrotte.
 Diebsgriff, *m.* schelmery; *listen en laagten van een dief.*
 Diebshunter, *m.* diefhenker, beul.
 Diebslaten, *f.* een dievelantaarn.
 Diebslatenchen, *n.* dievelantaarntje, flossje.
 Diebsrotte, *f.* gesinde, *n.* junst, *f.* dieve- of diefsbende.
 Diebs Schlüssel, *m.* een valsche stentel.
 Diebsprache, *f.* gauwdiefstal.
 Diebsstahl, Diebstal, *m.* dieffstal, dievery; *einen Diebstahl begehen, een dieffstal pleegen.*
 Diebsstrik,

Diebsfrick, m. strop, waarmee een dief gebangen wordt.
Diebsfrick, n. een diefstuk, dievery.
Diebsjunt, f. Diebsrotte.
Diedenhoven, n. Diedenhoven, stad in 't herzogdom Luxemburg.
Diele, f. deel, plank, bord, schuur.
Diele, f. eene dorstvloer, bed.
Dielen, v. a. met planken, deelen beleggen.
Dielentop, m. een houtte lyst aan den hoeken van een gebou, waarop ieffels last rust.
Dienen, v. a. dienen; taugen, nusen, helzen, dienen; dat Buch dient mir nicht, dat boek dient my niet; dienen müssen, moeten dienen gaan, by eerlyke luden moeten dienen; ein Faß dicnte dem Diogenes zur Wohnung, een ton, groot vat verstrekte, diende Diogenes tot eene woning; it. f. andienen.
Dienet, m. Dienerrin, f. dienaar, dienaarresse.
Dienlein, n. een knegtje, jongen.
Dienerschaft, f. de dienaarschap, de dienaaren.
Dienlich, diensam, dienstlich, adj. dienstig, nut, gevoeglyk; das ist mir dienlich, dat is my dienstig, nut; dienliche Mittel, dienstige, ooirbare, gevoeglyke middelen.
Dienst, m. dienst; aus dem Dienste laufen, uit zyn dienst, huur loopen.
Dienst, f. Amt.
Dienstag, m. dienstag.
Dienstbar, adj. dienstbaar.
Dienstbarkeit, f. dienstbaarheid, slaaverny.
Dienstbarlich, adv. dienstbaar.
Dienstbesissen, ic. adj. f. dienstfertig, ic.
Dienstbode, m. bode, dienstbode, huurling.
Dienstfertig, adj. gedienslig, dienstvaardig, dienstwillig, gerieflyk, rekkelyk, handzaam, gewillig.
Dienstfertigkeit, f. dienstvaardigheid, dienstwilligheid, gediensligheid.
Dienstfreundlich, f. Dienstfertig.
Dienstfrei, adj. vry van dienen, van dienst.
Dienstgerechtigkeit, f. loondienst.
Diensthaus, n. diensthuis, slaaverny.
Dienstknecht, m. een dienstknegt.
Dienstleistung, f. dienst, genegene betoening van een dienst.
Dienstlich, adj. dienstig, nuttig, bequaam, gevoeglyk, oorbbaar.
Dienstlohn, m. dienstloon, huur.
Dienstlos, adj. diensteloos, zonder dienst; dieser Knecht ist dienstlos, deze knegt is, heeft geen dienst, is in geene huur.
Dienstmagd, f. dienstmagd, -meid; ein armes Dienstmagdchen, een arm dienstmeisje; een arm slooffe, slonsje, poezegroesje.
Dienstpferd, n. een paard, dat dienst doen moet, een loonpaard.
Dienstwillig, f. dienstfertig.
Dienstwilligkeit, f. Dienstfertigkeit.
Dieselde, dieselbige, pron. fem. sing. dezelfde, u.
Dieset, diese, pron. deez, deze; auf diese Weise, in dier voege; zu dieser Zeit, te dier tyd, op dezen tyd.
Dieses, die, pron. dit; diesesmal, diesmal, ditmaal, deze reis.
Diesesmal, f. ben dieses.
Diesseits, f. disseits.

Diebsheit, f. laet. haecceitas, een term der Scholastiken, niet wel in 't nederduitsch, dan door een basterdwoord, ditheid, uit te drukken, gebruikt worden, om dat of dat van iets in 't byzonder aan te wyzen.
Diete, f. een peperhuis.
Dietrich, m. dieffleurel, diefsopsteeker.
Dieweil, conj. dewyl, naardien, nademaal; dieweil, daß, dewyl, invoegen, dat.
Differentiale, vloeijende grootheden.
Dignität, f. waardigheid.
Dil, f. Diele.
Dill, f. dil, dille.
Dimpf, m. een timp, poolsch geld.
Dintel, f. Dinkel.
Ding, n. ding, zaak.
Dingen, v. a. dingen, bedingen; f. mietzen; genau, scharf, lang dingen, krenge, kriemelen, neutelen, knibbelen.
Dinger, m. een dinger, die knibbelt.
Dinglein, n. een dingetje, ziertje; nicht ein Dinglein, geen duit, geen ziertje, in 't minst niets; ich frage nicht ein Dinglein darnach, ik vraag 'er gansch niet na, ik bekommer my 'er in 't geheel niet om, ik hoor my 'er gansch niet aan.
Dinglich, adj. wezenlyk, regtmautig; dingliche Schuld, eene wezenlyke, regtmatige schuld.
Dingpfennig, m. een huur-, godspenning.
Dingtag, f. Dienstag.
Dingstuhl, regterstoel, regtbank.
Dingung, f. het huuren, dingen.
Dint, m. een zekere visch, die in 't lat. den naam heeft van ulurus parvus.
Dinkel, f. Spel.
Dinte, f. inkt, schryfsinke; f. auch Blac; Dinten ansehen, inkt maaken.
Dintensaf, n. inkkoker.
Dintensisch, m. inktvisch, kalmar, wicns bloed zo zwart als inkt is.
Dintensischeln, n. het gebeente van den inktvisch.
Dintenseck, m. inktklad, inktplak.
Dintensecker, m. een papierbederzer, morspot, die inktkladden maakt.
Dintensglas, n. eene inktvles.
Dintenhorn, n. een schrykkoker.
Dintenseck, m. f. Dintenseck.
Dintenzug, m. inktpot.
Dintenzug, m. poejer, om inkt te maaken.
Dintenzug, m. materiaalen, stoffen, om inkt te maaken.
Diptam, f. Dictam.
Dir, pron. sing. dat. & abl. u.
Director, m. bestuurder, director, directeur.
Dirne, f. vryster, dogter, deern, meisje.
Dirne, f. gemeine Cure; Item Madgden.
Dirnlein, n. een vrystertje, deernje, dogtertje.
Dis, pron. sing. neut. dit, dat.
Discant, m. Discantstimme, f. bovenstem, hovenzang.
Discantgeige, f. viool, om den hovenzang te verzellen.
Discantstimme, f. f. bey Discant.
Discantist, m. bovenstemzanger.
Discipel, m. een discipel, leerling, schoolier.
Disciplin, f. rugt; scharfe Disciplin halten, scherpe rugt houden.
Disciplin, f. Geiscl.

Disciplinieren, sich, v. rec. zig rugtigen, geefselen.
Discret, adj. & adv. bescheiden, omzigtig, bedagzaam, verstantig, wys; omzigtiglyk, wyzelyk, bescheidenlyk.
Discretion, f. bescheidenheid, omzigtigheid, voorzigtigheid, ingetogenheid, wysheid, bedagzaamheid, onderscheiding, goeddunken; sich dem Geinde auf Discretion ergeben, zig ter bescheidenheid van den overwinnaar overgeven, op discretie overgaan, zig op discretie overgeven.
Discretion, f. Bescheit.
Discuriren, v. n. spreken, redeneeren, handelen.
Discurs, m. reden, redeneering, redevoering, gesprek; den Discurs abbrechen, het gesprek afbreeken, 'er een einde van maaken.
Discursive, adv. by wyze van samenspraak.
Dieser, f. diejer.
Diesmal, f. diesmal.
Ditmal, diesesmal, adv. ditmaal, deze reis.
Dispensation, f. ontslag, bevryding, vergunning, toelating, ontbinding van de gewoonte van de wet, vryheid, oorlof.
Dispensiren, v. n. mit einem, jemand ontslaan, ontbieten, bevryden van eene wet, enz. in einem Gelübde mit einem dispensiren, jemand van eene gelofte ontslaan.
Disputation, f. verhandeling, verschil, twist, redekaveling, redentwisting.
Disputiren, v. n. twistredenen, zintwisten, leertwisten, redekavelen.
Disputirer, m. twister, wargeest, warvogel, krakeeler, twitgierig mensch.
Disputirerin, f. eene vrouw, die twist, kraakeelt, enz.
Disputirkunst, f. redeneerkunst, redenkunst, dialectica, logica.
Disputirlich, adj. betwistelyk, dat te betwisten is, te betwisten staet, of betwist kan worden.
Disseits, adv. & praep. aan deez zyde; disseits des Rheins, aan deez zyde van den rhy.
Dissel, m. Deichsel, een dissel.
Distel, f. distel.
Distelblume, f. distelbloem.
Distelfink, m. distelvink, putter.
Distelig, adj. distelig, vol distelen.
Distelorden, m. St. Andrius-, Distelorden, in Zweeden.
Distillir, f. Destillierung.
Distillirart, u. f. w. f. Destillirart.
Distillirglas, n. distilleerglas, krommehals.
Distillirhelm, m. een helm, distilleerhelm.
Distilliren, v. a. wateren branden, overhaalen.
Distribution, f. uit-, verdeeling.
Distributionsurtheil, n. vonnis, naar 't welk de schuldenaars, zelyk staande, naa malkander betaald worden.
District, n. regtsban, regtsgebied, districk.
Dissfall, f. desfalls.
Dnieper, m. de Nieper, rivier in Rusland.
Do, f. da.
Dobbelen, dobbeln, f. doppeln.
Dobbeler, m. een dobbelaar, speeler.
Doch, conj. & interj. dog; tog!
Dock, m. een dogge, groote hond, engelsche hond.
Docke, f. Dockenbild, n. pop, speelpop.
Dockenbaum, m. poppekram, poppewinkel.
Dockenräumer, macher, m. poppenkraamer.
Dockenpiel,

Doekenspel, *n.* guigelpoppen, speelpoppen, poppentoonneefspel.
 Doekenwaare, *f.* zwerk, *n.* poppenwerk, poppengoed.
 Doekinduser, *m.* Luckinduser, een ondoorgrondelyk mensch, een veinzaart, een, die zig heel digt hoult, die zyne gevoelens verbergt.
 Doekinduserich, *adj.* listig, loos, doortrapt, heimelyk, bedekt.
 Doctor, *m.* doctor, arts, geneesheer; der Bauer will den Doctor lehren, het kind wil zyn meester leeren; een spreekwoord, wanneer een onwetend mensch een verstandigen wil leeren.
 Doctorhut, *m.* de doctovale hoed.
 Doctorinn, *f.* eene doctores, doctorsvrouw.
 Doctormidsig, *adj.* doctoraal.
 Doctorschmaus, *m.* promotiemaal van een doctvr.
 Doctorwårde, *f.* doctoraat, leeraarschap, oppermeefterschap in eenige faculteit, docters waardigheid.
 Doctormantel, *m.* doctorsrok, tabberd.
 Docterswårde, *f.* Doctorwårde.
 Dod, *m.* een peet.
 Dog, Doge, *f.* Doek.
 Dogmatif, *f.* de stellige goolgeleertheid.
 Dohf, *f.* waterleiding, waterloop, privaar, riool, goot, daar de vuilnis van eenige plaats doorloopt.
 Dohle, *f.* kaauw, kraay.
 Dohlsieger, *m.* een kakhuis, stilleveeger.
 Dohngestelle an einer Glocke, Glockenstuhl, *n.* het gestel, daar de klok aan hangt, en zig beweegt.
 Dohsch, *m.* dolk, pook, ponjaard, moordpriet.
 Dohschenlich, =stoh, *m.* een steek, stoot met een dolk, enz.
 Dohle, *f.* Dohle.
 Dohder, *m.* kolf van een riet.
 Dohf, *f.* toll.
 Dohle, *f.* dol, roeypin.
 Dohlen, *f.* tollen.
 Dohlfuß, *m.* klompvoet.
 Dohlsheit, Dohlkraut, dolfkahn, *f.* Tolsheit, *ic.* Dohlmetschen, *v. a.* tolken, vertaalen, overzetten.
 Dohlmetscher, *m.* vertolker, tolk-, taalman, overzetter.
 Dohfel, *f.* Edsfel.
 Dohster, *f.* Dohder.
 Dom, Thum, *m.* Dom-, oder Thumkerche, *f.* dom, of domkerk.
 Domcapitel, =stift, *n.* domkapitel, domstigt.
 Domdechanen, *f.* dekenfchap in eene domkerk.
 Domdechant, =probst, *m.* domdeeken-, proofft.
 Domherr, *m.* domheer, kanonnik.
 Domherrnselle, *f.* een domheersplaats.
 Dominicanermdndch, *m.* een Dominicanermonnik.
 Dominicanermonne, *f.* eene Dominicanernon, van den orden van Dominicus.
 Domkerche, *f.* Dom.
 Domkåster, *m.* een koster van eene domkerk.
 Dompaff, *m.* Gåmpel, roodborstige vink, met rode veeren over de maag en den bals, met een korten, breeden en krommen bek.
 Domprobst, *f.* Domdechant.
 Domprobstey, *f.* domproofftdy.

Domstift, *f.* bey Domcapitel.
 Don, *f.* Ton.
 Dohner, dohnich, *f.* thonen, *ic.*
 Donau, *f.* Donauw.
 Donner, *m.* donder, donderslag.
 Donnerbart, *f.* Donnerkraut.
 Donnerbohnen, *f. pl.* fabarische boonen, wegens te eilanden in de Noordzee dus genoemd, daar de aarde van zelf een overvloed van boonen voortbrengt.
 Donnergebürg, *n.* de Acroceraunnaansche bergen, de gebergten van Chimera, bergen van Epirus.
 Donnerkeil, *m.* dondersteen, -kloot.
 Donnerknall, *m.* *f.* Donner.
 Donnerkraut, *n.* huislook, donderbaard, hondgewas.
 Donnern, *v. n.* donderen, daveren, dreunen.
 Donnerschåchtig, *adj.* die van den donder geflagen mag worden; er ist donnerschåchtig, hy is waardig, dat hem de donder slaat, treft.
 Donnerschlag, *m.* donderslag, donder.
 Donnerslag, *m.* donderdag.
 Donnerstein, *m.* dondersteen, -kloot.
 Donnerstimme, *f.* eene donderende, ongemeen harde, doordringende stem.
 Donnerstrahl, =streich, *m.* een donderstraal, bliksemstraal.
 Donnerwetter, *n.* donderweêr, -bui, -vlaag.
 Donnerwurz, *n.* vlooykruid.
 Dorf, *f.* Eopf.
 Doppelbecher, *m.* dobbelboorn, snakboornje, daar de dobbelsteenen in omgeschud, en nitgegooid worden.
 Doppelt, *adj.* dubbeld, dubbeld; doppeltés Sinn, dubbelkin, onderkin.
 Doppeltier, *n.* sterck, oud, belegen bier.
 Doppeldeutig, *adj.* dubbel-, twyfelzinnig.
 Doppeldeutung, *f.* dubbel-, twyfelzinnigheid.
 Doppelducat, *n.* eene dubbelde ducaat.
 Doppeln, *v. n.* dubbelen, verdubbelen; *f.* wårseln, *ic.* verdubbelen, vermenigvuldigen; *f.* verdoppeln.
 Doppelpate, *m.* dobbelhaak, haakgeschut.
 Doppelherzig, *adj.* dubbelhartig.
 Doppelherzigheit, *f.* dubbelhartigheid.
 Doppeltinn, *n.* *f.* bey Doppelt.
 Doppellauter, *m.* een tweeklank, diphtongus, een tweeklinker, twee zamengevoegde klinkers, (vocaalen) die maar eenen klank uitmaaken.
 Doppelpanzer, *m.* een dubbeld geweeven, of dubbeld gevoerde wapenrok, een dubbeld matiekholder.
 Doppelsat, *m.* woorden, die twee of meermalen, by font van den zetter, gezet en gedrukt zyn.
 Doppeltinnig, *f.* doppeldeutig.
 Doppeltold, *n.* dubbeld geld.
 Doppeltoldner, *m.* een, die dubbeld geld, loon trekt.
 Doppeltaffel, *m.* dubbeltafel.
 Doppeltaler, *m.* een ryksdaaler.
 Doppellung, *f.* her dubbelen, vermenigvuldigen.
 Doppelswert, *n.* dubbeldwoord.
 Doppelsångler, *m.* een tweetongige, valsche tong.
 Dorant, *m.* orant, zeker kruid.
 Dorfel, *u. f. w.* *f.* Dorfel.

Dordrecht, *n.* Dordrecht, Dordregt, stad in Zuidholland.
 Dorf, *n.* dorp; das sind ihm bohmische Dorfer, dat is spaansch voor hem; dat verstaat hy niet.
 Dorfbecke, *m.* een bakker van, op een dorp.
 Dorfsulle, Dorffier, *m.* bul, stier op, van een dorp.
 Dorfen, *f.* dårfen.
 Dorfgerechtigkeit, *f.* regt, geregtigheid van een dorp.
 Dorfsich, *adj.* dorpsch, boersch, lompe.
 Dorfsch, *m.* kelk, beker van een dorp.
 Dorfsirche, *f.* kerck op een dorp.
 Dorfsirchmes, *m.* kernis op een dorp.
 Dorfstein, *n.* een dorpie.
 Dorfschte, *m. pl.* dorplieden, dorplingen.
 Dorfsimmel, *m.* een boer, lompert.
 Dorfting, *m.* een dorpling, een inwooner, man van een dorp.
 Dorfspaff, *f.* Dorfsparrer.
 Dorfsparrer, Dorfpriester, *m.* dorppaap, -priester, predikant op een dorp.
 Dorfrichter, =schultheis, =schulze, *m.* dorpschout, schout op een dorp.
 Dorfschaft, *m.* het dorpschap, dorp.
 Dorfschente, *f.* herberg op een dorp.
 Dorfschulze, *f.* Dorfrichter.
 Dorfsrache, *f.* taal op, van een dorp.
 Dorfsråtte, *f.* grond, omtrek van een dorp.
 Dorffier, *f.* Dorfsulle.
 Dorftigkeit, *f.* Dårftigkeit.
 Dorfvogt, *m.* dorpvogt.
 Dorfweg, *m. pl.* wegen, na 't dorp loopend, brengend, leidend.
 Dorfwirth, *m.* een herbergier, tapper, waard op, van een dorp.
 Dorisch, *adj.* Dorische; die dorische Bauart, de Dorische bouworde.
 Dorn, *m.* doorn; in einer Schnalle, tongetje, naald van een gesp; geipnaald.
 Dornkrauch, =busch, *m.* hecke, *f.* doornstruik, bosch, -haag, -hegge.
 Dornen, dornen, *adj.* van doorn; eine dornecrne Krone, eene doorn kroon.
 Dornhecke, *f.* bey Dornbusch.
 Dornicht, dornicht, *adj.* doornig, doornagtig.
 Dornick, *n.* Doornik, stad in Vlaanderen.
 Dornlein, *n.* een doornre, kleine doorn.
 Dornschwein, *n.* Igel, een yzervarken, stekelzwyn, egel.
 Dorntraube, *f.* een wilde druif.
 Dornzaun, *m.* een doorne heg.
 Dorr, *u. f. w.* *f.* durr.
 Dorisch, *m.* een bakeljaauw, leng.
 Dorfche, *m.* een stengel, steel, stronk.
 Dort, dorten, *adv.* daar, aldaar.
 Dortdrauf, *adv.* daar na boven.
 Dortdrinn, *adv.* daar binnen, in.
 Dortdreden, dort oben, *adv.* daar boven.
 Dortdrunten, *adv.* daar om leeg, na beneden.
 Dortdurch, *adv.* daar door.
 Dorther, *adv.* daar van daan.
 Dortherum, *adv.* daar om heen.
 Dorthin, *adv.* derwaarts, heenen.
 Dorthinab, *adv.* daar na beneden.
 Dorthinauf, *adv.* daar na boven.
 Dorthinaus, *adv.* daar nit.
 Dorthinder, dorthinter, dorthinterwärts, *adv.* dahinten, dort dråben, *adv.* ginder, gints, gintswaard.
 Dorthinein, *adv.* daar binnen.
 Dorthinåber, *adv.* daar over.

Dorthigum, adv. daaromstreeks, rond daarom heen.
Dortig, adj. aanstaand, toekomstend; dortige Erkenntheit, toekomstende, aansluitende kennis, wetenschap.
Dortoben, f. dorthobben.
Dorsch, f. Dorsch.
Dose, f. dooze, bús, doos.
Dosin, f. Dugend.
Dosis, f. eene dosis, zekere hoeveelheid van iets.
Dosten, n. orega, maro legne, kruid.
Dotter eines Eies, m. dooyer, dooier van een ei.
Dottergeel, adj. dooyergeel, geel als een dooier.
Drage, m. draak.
Drachenbaum, m. draakenboom.
Drachenblut, n. draakenbloed, gestold sap van den draakenboom.
Drachengift, n. vergift van den draak.
Drachenhaupt, n. het draakenhoofd.
Drachentrant, m. draakenkruid.
Drachenschwand, m. draakenstaart.
Drachenstein, m. een draakesteen.
Drachenuurzel, f. draakenwortel, speerwortel, slangenkruid.
Drachennurzel, f. Drachenkraut.
Drachinn, f. draakia; het wyfje van een draak.
Dragoner, m. draagonder.
Dragonerisch, adv. auf gut dragonerisch, op zyn dragonders.
Dragon, m. dragon, kruid.
Dran, f. daran.
Draan, v. a. 'er, daar aan bouwen.
Draanficken, v. a. 'er aan naaien.
Draangeben, v. v. 'er toe geeven, toe, aan betaalen.
Drang, f. Drangsal.
Dringen, f. dringen.
Drangsal, m. drak, pers, verdrukking.
Drangsalig, drangsalig, adj. vervolgd, geplagd, verdrukt.
Drangsaligkeit, Drangsaligkeit, f. f. Drang.
Draanficken, v. n. 'er, daar aan kleeven.
Draanliegen, v. n. aangelegen zyn; es liegt mir viel dran, daar is, legt my veel aan, belang.
Draanficken, v. a. f. draanficken.
Draanreiden, v. a. 'er aan wryven.
Draanficken, v. s. onderzetten, verwedden.
Draanficken, v. n. 'er aan zyn, 'er aan werken, méé bezig zyn.
Draanwaagen, v. a. 'er aan waagen.
Draanwillen, v. n. 'er aan willen.
Drapp, f. Trappe.
Drat, m. draad; Fuchdrat, Schufferdrat, pekdraad, borsteldraad.
Dratarbeit, f. draadwerk.
Dratarbeiter, m. een draadwerker.
Dratbank, f. een bank, om draad te trekken.
Dratbauer, n. een kooy, kou, van gevolgten zwer- koperdraaden.
Dratseilen, n. yzer, om draad door te trekken, groffeeryzer.
Dratfenster, -gitter, n. een venster van yzerdraad.
Dratgold, f. bey Drat Silber.
Dratugel, m. draadkogel.
Dratsaite, f. latoc- of koperdraad.
Drat Silber, -gold, n. draadzilver, draadgold, getrokken gold, zilver.

Dratwinde, f. werktuig, om 't zilver door 't groffeeryzer dunner te maaken.
Drat ziehen, v. n. draad trekken.
Dratzieher, m. draadtrekker.
Dratzieheren, f. draadtrekkery.
Dratziehergang, f. trektang, trekzyzer.
Drauen, f. droben.
Drauf, f. darauf, cum comp.
Drauf arbeiten, v. n. aanwerken, 't werk verderen, spoeden.
Draufbeharren, v. n. voorharden, 'er opblyven, zig 'er op verharden.
Draufdringen, v. n. aandringen, aanzetten, indringen, 'er op dringen.
Drauffolgen, v. n. 'er opvolgen.
Draufgeben, v. a. op de hand geeven, handgeld geeven.
Draufgehen, v. n. aangaan, aantreeden, aanstappen, aanloopen; wie müssen etwas draufgehen, wy moeten wat beter aangaan, aanstappen, raffer voortgaan.
Draufgehen, v. i. verzehet werden, verdoen, verteed, versleeten worden; draufgehen lassen, f. verschwenden, vergeuden.
Draufhalten, v. a. 'er van houden, in waarde houden, 'er werk van maaken.
Draufflegen, v. a. 'er opleggen; noch etwas drauflegen, nog iets opleggen, opvoegen.
Drauffremmen, drauffagen, drauffreiten, v. n. aanrennen, aanmennem, jaagen.
Draufftehen, v. n. 'er opstaan.
Draufwagen, v. a. 'er opwaagen.
Drauffrenden, v. a. 'er op besteeden, aanleggen.
Drauf-, 'er uit.
Draufkommen, v. n. 'er uitkomen, raaken; diese Schrift ist so verwirrt, das niemand draufkommen kann, die schrift is zo verwarl, dat 'er geen mensch kan uitkomen; drauf kommen, dwaalen, missen.
Draußen, adv. buiten, daar buiten.
Drechselsbank, f. Drebbant.
Drechseln, Drechsler, f. drehen.
Drechslerarbeit, f. draajwerk.
Drechslerhandwerk, n. draajers handwerk, ambagt.
Dreck, m. drek, slyk, vuilnis; Menschen-dreck, Menschenoth, stont, drek; Wust am menschlichen Leibe, vuiligheid, onreinigheid.
Drecksott, m. drekgod, afgod.
Drechselsbank, m. drek hoop.
Drecksigt, drecksigt, adj. drekkig, slykig, vuil.
Drecksarren, Dreckswagen, m. trek-, vuilnis-, slykhar-, -wagen.
Drecksille, f. asodille, plantgewas.
Drecksbank, f. eene draajbank, draayersbank.
Drechsbaum, m. Drechsbaum, n. draayboom, kruisrad, over een spil draayende.
Drechseln, n. draayzer, -beitel, -gereedschap; draaybord, ryfelaarsbord, als een nurwerk gemaakt.
Drechsals, m. een draayer, duif, zo genoemd.
Drehen, v. a. draajen; den Spieß wenden, drehen, het spit draajen; einem den Degen aus der Hand drehen, jemand zyn degen ontdraajen, ontweldigen; das Schiff hinter mit dem Ruder drehen, wrikken, zyn schuit met een riem agter uitrooijen; vor dem Spiegel sich drehen und pupen, voor den spiegel staan draajen, en opschikken, knullen, strjken.

Drehen, umdrehen sich von selbst, draayen, ommegean, ondraajen.
Drehen, Drehseln, v. a. draayen, draajwerk maaken; drehend sich umdrehend, draayend, 't geen draajt; drehender Kreis im Wasser, wem ein Stein hineingeworfen wird, wiel, draajing in 't water, als men 'er een steen inwerpt, of plompt.
Dreher, m. draajer.
Dreher eines Rads, Schleifsteins, Spieles, draajer, van een wiel, rad, slypsteen, spit.
Dreher, Drechsler, draayer, draajwerkmaaker, draajwerker.
Drehkunst, f. draaykunst.
Dreh-, Drehselstein, n. draajbytel, draajzer.
Drehschapel, m. werweldraajer aan een hek; draajboom.
Drehholz, n. hout en yzer, waarin de draayers dat geen vast maaken, wat ze willen draajen en bewerken.
Drehkreuz, f. Drehbaum.
Drehrad, n. een draaytol.
Drehstuhl, m. een stoel, die zig draajen kan.
Drehung, f. draajing, draajkeer, het draayen.
Drehwerk, n. draaywerk, draajerswerk.
Dreih-, 'er in.
Dreihfallen, v. n. 'er invallen.
Dreihgehen, v. n. inwilligen; Dreihgehen seinen Willen, v. n. inwilligen; Dreihgehen im Raufe, toegeeven, toegift geeven.
Dreihgehen, v. n. 'er ingaan.
Dreihkommen, v. n. iets tusschen beiden inkommen.
Dreihreden, v. n. tusschen spreken, tusschen in, in de reden vallen.
Dreihschlagen, -schmeißen, -stoßen, v. n. 'er inslaan, insmyten, insfoeten.
Dreihsehen, v. n. 'er inzien, 'er om voorzien.
Dreihwilligen, v. n. 'er, daarin bewilligen.
Dreiß, dreuß, adj. stout, stoutmoedig, driest.
Dreißigkeit, Dreußigkeit, f. stoutheid, stoutmoedigheid, driestigheid.
Dreißiglich, adv. driest, stout, stoutmoedig, onbeschaamd.
Dreißig, u. f. w. f. dreißig.
Dreiß, m. zweige, zwilge, gegomd doek, trillie.
Dreißel, m. een stok, knuppel.
Dreißigen, v. a. dringen, indringen; f. drücken.
Dreißigung, f. het dringen, indringen.
Dreißten, f. trenteln.
Dreißter, f. Trentler.
Dreißdiele, f. f. Dreßtenne.
Dreißel, f. Dreßstegel.
Dreißchen, v. a. dorfschen.
Dreißer, m. dorfscher.
Dreißstegel, m. dorfschvlegel.
Dreißtenne, f. dorfschvloer, dorfschdeel, dorfschschuur.
Dreißwagen, m. een dorfschwagen.
Dreißwalze, f. dorfschbont, rondbont, dat in oude tyden gebruikt wierdt, om het koorn nit te dorfschen.
Dreißzeit, f. de dorfschtyd.
Dreißden, n. Dresden, stad.
Dreißpe, f. vloghaver, dravik, gebaarde rvene; die Bauern und Ackerteute sagen und geben vor, es würde im Felde der Roden, der Hafer in Dreißpe, oder nach der Dreißpe in Roden, u. f. w. verwandelt, de boeren zeggen en geeven voor, dat de rog, de haver in vloghaver,

in vloghaver, of mede de vloghaver (*dravik*)
in rog enz. veranderl.

Dreufen, *f.* droeben.
Dreufchen, *f.* treufchen.
Dreuf, *ic.* *f.* dreif, *ic.*
Dren, *adj.* drie.
Drenbeinig, *f.* drensübig.
Drenblatt, *m.* drieblad.
Drenblatterig, *adj.* van drie bladen.
Drenbobbelt, *f.* drensach.
Drenrdrtig, *adj.* driedraadig.
Dreueck, *n.* driehoek, -kant.
Dreueckigt, *adj.* driehoekig, -kantig.
Dreueinig, *adj.* drieëinig.
Dreueinigheit, *f.* drieëinigheid, drievuldigheid.
Dreyer, *m.* driepennigstuk.
Dreyerley, *adj.* drierlei, drierhande.
Dreufach, drendoppelt, *adj.* & *adv.* driedubbeld, drierwerf, drievoudig, drievuldig.
Dreufädig, *adj.* van een driedubbeld weeffel, drieubeld, of met drie byzondere draaden geweven.
Dreufältig, *adj.* drievoudig, drievuldig.
Dreufältigkeit, *f.* drievoudigheid, drievuldigheid.
Dreuförmig, *adj.* dat drie vormen of gedaanten heeft.
Dreufuß, *m.* driehoek, treest.
Dreufädiger Stuhl, *m.* drievetige, -fapelde stoel, drieftal.
Dreufädig, *adj.* driehoekig, met drie voeten.
Dreufädig, *adj.* driehoekig, dat drie verloopingen heeft.
Dreufelt, *f.* drieheid.
Dreufeller, *m.* een stukje gelds ter waarde van drie duiten.
Dreufher, *m.* drieheer, drieman.
Dreufherrnamt, *n.* het driemannichap, de waardigheid der driemannen.
Dreufhornicht, *adj.* dat drie hoornen heeft.
Dreufhundert, *adj.* drie honderd.
Dreufhundertjäbrig, *adj.* van drie honderd jaaren.
Dreufhundertmal, *adv.* driehonderd maal.
Dreufhundertfte, *adj.* driehonderdste.
Dreufjäbrig, drensübig, drensübig, drensübig, *adj.* driejaarig, drieloedig, driepuntig, driepuntig.
Dreufönigstag, *m.* drie Koningen dag.
Dreuföpficht, *adj.* driekoppig, dat drie koppen heeft.
Dreufpling, *eines* von dreuen zugleich gebohren Kindern, *f.* Zwilling, drieling.
Dreufpling, *ein* Wfötgen, *eine* neepje, *so* veel als men tuffchen twee of drie vingeren vatten kan.
Dreuförtbig, *f.* bey drensübig.
Dreufmal, *adv.* driemaal.
Dreufmalig, *adj.* driemaal verhaald; mein dreufmaliges Bitten hat so viel gefruchtet, *myn* driemaal verhaald verzoek heeft zo veel uitgewerkt.
Dreufmächtig, *adj.* dat uit drie maaten bestaat.
Dreufmonatlich, *adj.* van drie maanden; eine dreufmonatl. Frist, *een* tyel van drie maanden.
Dreufnachtig, *adj.* van drie nagten.
Dreufpändig, *adj.* *f.* bey drensübig.
Dreufschlag, *m.* een zekere dans, als van drie voeten.
Dreufchlit, *m.* 't versiersel op de fries, in de Dorische bouwkunst.

Dreufschlundig, *adj.* driekeelig, dat drie keelen heeft.
Dreufschubig, *adj.* van drie voeten.
Dreufseitig, *adj.* dat drie zyden, kanten heeft.
Dreufstellig, *adj.* van drie lettergreepen.
Dreufspaltig, *adj.* in drieën geklooft, gekleef, gespleeten of gedeeld.
Dreufspannia, *adj.* Fuhrwerk, een wagen met drie paarden.
Dreufspizig, *adj.* *f.* bey drensübig.
Dreufstg, *adj.* dertig.
Dreufstgjäbrig, *adj.* van dertig jaaren.
Dreufstgste, *adj.* de dertigste.
Dreufstg, *adj.* dertendaagfch.
Dreufstg, -stg, -stg, -stg, *adj.* drie-tandig, -puntig.
Dreufstg, *m.* drietand.
Dreufstg, *adj.* drietandig, dat drie tanden of punten heeft.
Dreufstg, *adj.* dertien.
Dreufstg, *adj.* dertien.
Dreufstg, *adv.* ten dertien maale, in de dertien plaats.
Dreufstg, *adj.* drievorkig, drietandig, dat drie vorken of tanden heeft.
Dreufstg, *adj.* drietongig, dat drie tongen heeft.
Dreufstg, *m.* tyk, beddetyk.
Dreufstg, *f.* trillen, *ic.*
Dreufstg, *f.* Drilch.
Dreufstg, *f.* Drilch.
Dreufstg, *f.* Drilch.
Dreufstg, *v. a.* dringen, dwingen, noodzaaken; lehr staet auf etwas dringen, op iets zeer, sterk, geweldig dringen, aandringen, aanzetten, dryven; drängen, eindringen, dringen, indringen.
Dreufstg, *adj.* dringend.
Dreufstg, *adv.* sterk, kragtig; dringlich ansuchen, sterk aanzoeken, 'er op staan.
Dreufstg, *f.* groote noodzaaklykheid, gewigt, aanbelang; ich bitte sie mit höchster Dringlichkeit, ik bidde u op 't sterkst, kragtig; die Dringlichkeit der Sache erfordert es, 't gewigt der zaak vordert het.
Dreufstg, *m.* drinnen, *i.* darinnen.
Dreufstg, *derde*, *derde*.
Dreufstg, *n.* een derde, of derde deel, gedeelte.
Dreufstg, *adv.* zum dritten, ten derden.
Dreufstg, *adj.* derde half.
Dreufstg, *f.* Drittel.
Dreufstg, *adv.* boven, daar boven.
Dreufstg, *u. i. w. f.* trocken, *u. i. w.*
Dreufstg, *m.* droeg, wolle stof.
Dreufstg, *v. a.* dreigen, bedreigen.
Dreufstg, *adj.* dreigend.
Dreufstg, *v. n.* dreuenen, trillen, beeven; *f.* auch bammen.
Dreufstg, *f.* dreuning, schudding, beeving, trilling.
Dreufstg, *f.* dreiging, bedreiging, dreigement.
Dreufstg, *n. pl.* dreigwoorden, dreigementen.
Dreufstg, *adj.* drollig, zeldzaam.
Dreufstg, *m.* een balk.
Dreufstg, *m.* een dromedaris, kleine kameel, snel ter loop.
Dreufstg, *f.* Trompet.
Dreufstg, *f.* trommeln.
Dreufstg, *f.* drönnen, *ic.*
Dreufstg, *f.* klein kramvogel, lytertje.
Dreufstg, *keel*, krop of strot.

Droff, *m.* een Droff.
Drotte, *f.* een wyppers.
Droben, *adv.* boven; *f.* droben.
Drober, *darüber*, *adv.* over, 'er over.
Drober anthun, *v. a.* over aanloen.
Drobergeben, *v. a.* toegeeven.
Droberhinlaufen, *v. a.* haastig 'er overheen loopen.
Droch, *m.* een druk, drukking; Droch eines Buchs, druk van een boek; der Droch zieht sich ab, die druk smet, drukt af; Droch, Drangsaal, druk, bedruk, pers; einem den lezten Droch geben, jemand den laetzten slag geeven, een dootelyken slag geeven.
Drochen, *v. a.* drukken, douwen, duwen; einen Nachen über ein nicht allzu tiefes Wasser drochen, eene schuit over 't water douwen, boomen, stooten; wie allzu enge Schuhe, wringen, drukken, nypen, prangen, praamen, gelyk als te enge schoenen; einem die Hand drochen, jemand de hand douwen, drukken; seinen Huth in Kopf drochen, zyn hoed indouwen; pressen, drukken, bedrukken, perffen, praamen, prangen.
Drochen, *ausschlagen*, sprossen, botten, uibotten; der Weinstock drocht, de wyngaard bet nit.
Drochen, *ein* Buch, drukken, een boek.
Drochen, *sich*, *v. rec.* neerhuiken, zig tot een hoop begeeven; die Feldhäner drochen sich, de patryzen duiken neer, roeften, gaan in een boekje neerzitten.
Drochensennig, *m.* een olyke schuchgeraer, een vrekkege vent, een kaarige hond.
Drocker, *m.* drukker; Drocker an einer Klink, ligterte aan een deurklink; Drocker an einem verschlossenen Käfigen, um es zu eröffnen; stein an einem Schießgewehr, knipje.
Drockeren, *f.* drukkerij.
Drockerballen, *m. pl.* drukkersballen.
Drockerfarbe, *f.* inkt, drukinkt.
Drockerforme, -rahme, *f.* drukkersvorm, raam.
Drockergeßell, *m.* drukkersknegt.
Drockerherr, *m.* drukheer, drukmeester, drukker.
Drockeremplar, *n.* copy op de drukkerij.
Drockerkunst, *f.* de drukinkt, drukkerij.
Drockerlohn, *m.* het drukloon.
Drockerfehler, *m.* een drukfout.
Drockerzug, *m.* een trek-trok, trukbal.
Drockerpapier, *n.* druk-, of vloeppapier.
Drockerpresse, *f.* drukkers-, of drukpers.
Drockerpiel, *n.* het speelen op de troktafel, billiard.
Drockerstock, *m.* een trokstok.
Drockerung, *f.* het drukken, drukking.
Droch, *f.* darum, deswegen.
Droch, *n.* een stuk, brok, overschot, *plur.*
Droch, *f.* Trumm; zu Trämmern gehen, in stukken gaan, bryzelen.
Droch, *f.* verlieren.
Droch, *adv.* beneden, om laag.
Droch, *adv.* onder, tuffchen, by.
Droch, *v. a.* 'er ondermengen, doen.
Droch, *v. a.* 'er onder verstaan.
Droch, *f.* klier, klieren aan den hals, halsklieren; vom Kalbe, zweyerikken van een kalf.
Droch, *f.* kliergezwel.
Droch, *adj.* die met kliergezwellen gepland is.

Dräße, *adj.* klierig, zweerig.
Dräse, *f.* een buil, gezwel.
Drüse, *f.* Drüsen, *f.* Drüse.
Drüsig, *f.* drüsigenschrouffhaft.
Drüstein, *n.* een kliertje, builtje.
Drüt, *m.* Drutte, Alp, drukking, zo genoemde nagtmerry, *hex.*
Du, *gy*, *du*, *pron.*
Ducat, *f.* ducaat.
Ducaton, *f.* duceton.
Duchtigheit, *f.* vastheid, digtheid; *f.* Dichte.
Ducken, *sich*, *v. rec.* duiken, zig bukken, vernederen; *sich* ducken müssen, moeten bukken; *sich* zusammen trischen, roelsten.
Duckisch, *f.* duckisch.
Duckmüser, *f.* Duckmüser.
Dudeldeh, *f.* Dudelsack.
Dudeler, *m.* een zakpyppeeler.
Dudeln, *v. n.* op de zakpyp speelen.
Dudelsack, *m.* zakpyp.
Duell, *n.* een tweeveegt, duël.
Duieren, *v. n.* in een tweeveegt treden, afleeren.
Duerne, *f.* twee bladen, in malkander leggende.
Dust, *m.* waassem, uitwaasseming.
Dysten, *v. n.* waassemen, uitwaassemen.
Düftig, *adj.* dampig, vogtig, nat, duif.
Düftstein, *f.* Düftstein.
Dulden, dulden, lyden, veelen, verdraagen; *dulden*, zulassen, gedooogen.
Duldung, *f.* verdraagzaamheid, het dulden, lyden, gedooogen.
Dum, *f.* dom.
Dumm, dom, plomp, bot, dwaas; *dumm* machen, doornnen, verdommen, *dom*, *baloorig* maaken.
Dummeln, *m.* Dummelslag, *f.* tummeln, *ic.*
Dummheit, *f.* domheid, plompheid, botheid, dwaasheid.
Dümpel, *f.* Dümpfel.
Dümpf, *m.* vogt, nattigheid, schimmel.
Dümpfel, *m.* kolk, kil.
Dümpfen, *v. n.* schimmelig, verschimmelig, *vermüft* *zyn.*
Dümpfig, *adj.* dompig, somber, beduift, dof, *muf*, verduft, vermüft; *Stimme*, *bulle* *stimm*.
Dümpfheit, *f.* vogt, vogtigheid, natheid.
Dümpf, *ic.* *f.* Dünde, *ic.*
Dümpf, *Dümpf*, *Dümpf*, *f.* Dümpf, *ic.*
Dümpel, *f.* Spel.
Dümpel, *m.* ydelheid, vermerenheid, verwaandheid; *seinem* Dümpel folgen, *zyn* *hoosfl* volgen, *zyne* verwaandheid opvolgen.
Dümpel, *adj.* donker, duister, graauw, dof; *im* Dümpel, *in* den donker, *by* den donker; *dunkle* Luft, *donkere*, *betrokke* *lugt*; *Der* *Rond* *ist* *dunkel*, *de* *maan* *is* *donker*, *duister*, *dof*; *dunkel* *reden*, *schreiben*, *duister* *sprechen*, *schryven*; *dunkler* *Stylus*, *dunkle* *Reden*, *duistere* *styl*, *duistere* *reide*.
Dümpel, *Dümpelheit*, *f.* donkerheid; *einer* *Rede*, *eines* *Styls*, *duisterheid* *van* *eene* *rede*, *van* *een* *styl*.
Dümpelblau, *dümpelbraun*, *adj.* donkerblauw, donkerbruin.
Dümpelgelb, *adj.* donker geel.
Dümpelgrün, *adj.* donker groen.
Dümpelroth, *adj.* donker rood.
Dümpelsüchtig, *adj.* ydel, verwaand, verme-

Dürken, *v. n.* dunken, voorkomen; *was* *dünket* *euch* *hiervon*? *wat* *dünkt* *u* *hier* *van*? *hoe* *komt* *u* *dit* *voor*?
Dürken, *sich*, *v. rec.* zig laten voorstaan, verbeelden.
Dünn, *adj.* dun, schraal, fyn, mager, vloeibaar; *dünne* *Leinwand*, *Zeug*, *dun*, *onsterk*, *ydel* *linnen*, *stof*; *dünne* *Milch*, *schraale*, *waterige* *melk*; *dünnes* *Bier*, *schraal* *bier*, *scharbier*, *nabier*, *dun* *bier*; *durch* *dick* *und* *dünne* *laufen*, *doo* *dun* *en* *dick* *loopen*; *er* *bohrt* *gern* *das* *Bret* *am* *dünnen* *Ende*, *hy* *wil* *gaarne* *de* *moeiten*, *de* *zwaarigheden* *ontgaan*; *fromme* *Leute* *sind* *dünn* *gedet*, *de* *vroomen* *zyn* *dun* *gezaaid*, *zyn* *zeldzaam*, *zyn* *wenig* *in* *getal*; *dünner* *Saft*, *vloeibaar* *vogt*.
Dünne, *Dünneheit*, *f.* dunheid, fynheid, sijnre, *rederheid*.
Dünnen, *v. a.* dünnen, verdunnen.
Dünnhäutig, *adj.* *dun*, *fyn* *van* *vel*.
Dünnheit, *Dünnigkeit*, *f.* Dünne.
Dünnleibig, *adj.* dunlyvig, rank.
Dünnmäulig, *adj.* lekker van mond, een lekkermond, lekkerbek.
Dünnhörig, *adj.* *dun*, *fyn* *van* *ooren*.
Dünnen, *dünsen*, *v. n.* opzwellen, opgeblazen *zyn*.
Dünst, *m.* waassem, geur, damp, uitwaasseming; *klein* *Schrot* *jum* *Schießen*, *fyne* *hagel* *om* *mée* *te* *schieten*.
Dünsten, *v. n.* dampen, waassemen, uitwaassemen, walnen.
Dünstig, *adj.* dampig, waassemig.
Dünstkreis, *m.* *f.* Ausdünstungswirbel.
Duodez, (*ein* *Buch* *in*) een boek in duodecimo, in twaalve.
Düpf, *f.* Düpf, *u.* *f.* *w.*
Düpf, *f.* een pan zonder steel.
Duplic, *f.* nader antwoord, *dupliq*, *tweede* *wetlegging*.
Duplon, *m.* dubloen, *dubbelde* *spansche* *pistool*.
Durch, *praep.* door, deur; *sich* *durch* *eine* *Schrift* *erklären*, *zig* *by* *geschrift* *verklaren*; *sich* *durch* *die* *Einbildung* *was* *vorstellen*, *zig* *iets* *by* *verbeeldinge* *voorstellen*.
Durch und durch, *adv.* *doo* *en* *doo*.
Durch und durch *stößen*, *v. a.* *doo* *en* *dwaars* *doo* *steeken*, *doo* *stooten*.
Durchdächten, *v. a.* *in* *den* *ban* *doen*, *verwyzzen*.
Durchdächting, *f.* verwyzing, *doeming* *ter* *dood* *of* *eenwig* *ballingschap*.
Durchdacken, *v. a.* doorploegen.
Durcharbeiten, *v. a.* doorwerken; *den* *Teig* *wohl* *durcharbeiten*, *den* *doeg* *wel* *doo*, *be* *werken*, *wel* *kneeden*.
Durchau, *adv.* *r'* *eene* *maal*, *volstrekt*.
Durchbacken, *durchbraten*, *v. a.* doorbakken, doorbraaden.
Durchbeißen, *v. a.* doorbyten, doorvreeten.
Durchbeizen, *v. a.* onder een mengsen, beslaan; *item* *f.* *beizen*.
Durchbeuteln, *durchsieben*, *v. a.* doorziften.
Durchblasen, *v. n.* doorblaazen.
Durchblättern, *v. a.* doorbladeren.
Durchboeren, *v. a.* doorbooren.
Durchbraten, *v. a.* *wel*, *doo* *braten*.
Durchbrechen, *v. a.* doorbreken; *durch* *die* *Zeinde*, *f.* *durchhauen*; *durch* *alle* *Hinder-*

nisse *brechen*, *alle* *zwaarigheden* *te* *boven* *komen*.
Durchbrecher, *m.* doorbreeker; *durchbrochene* *Arbeit*, *doorgebroken* *werk*.
Durchbrennen, *v. a.* doorbranden.
Durchbringen, *v. a.* doorbrengen; *sein* *Geld* *mit* *Ueppigkeit*, *Muthwillen*, *Unacht*, *zyn* *geld* *verdoen*, *verkwisten*; *seine* *Zeit*, *zyne* *zyd* *doorbrengen*, *overbrengen*, *verslyten*; *sich* *trachten* *durchzubringen*, *poogen*, *zig* *te* *onderhouden*, *te* *bestaan*, *te* *leeven*; *ich* *will* *nich* *schon* *durchbringen*, *ik* *zal* *wel* *een* *weg*, *een* *middel* *vinden*, *ik* *zal* *my* *wel* *redden*; *ik* *zal* *'er* *wel* *doo* *komen*.
Durchbringer, *m.* doorbrenger, verkwifter.
Durchbringerey, *f.* verkwifting.
Durchbrochen, *adj.* doorgebroken; *durchbrochene* *Arbeit*, *doorgebroken* *werk*.
Durchbruch, *m.* doorbraak, bres.
Durchdrängen, *v. a.* met moeite doordringen.
Durchdrängen, *f.* drängen.
Durchdringen, *v. n.* doordringen; *die* *fleischliche* *Wollust* *durchbringet* *alle* *Glieder*, *de* *vleschlyke* *lust* *doo* *dringt*, *gaat* *doo* *alle* *leden*.
Durchdringend, *adj.* doordringend; *ein* *durchdringender* *Verstand*, *een* *doo* *dringend*, *sneelig*, *schrauder* *verstand*.
Durchdringlich, *adj.* doordringend.
Durchdringlichkeit, *f.* doordringendheid.
Durchdringung, *f.* her doordringen.
Durchdrungen, *adj.* doordrongen.
Durchdringen, *v. n.* doorhaaiten.
Durcheinander, *adv.* *doo* *malkander*; *durcheinander* *laufen*, *werpen*, *doo* *malkander* *loopen*, *werpen*.
Durchfahren, *v. n.* doorvaaren, doorryden.
Durchfahrt, *f.* doorvaart, overvaart.
Durchfall, *m.* buikvloed, buikloop, loop, looping, kamergang, afgang, *ilunne* *schyt*, *kakkery*, *schytery*; *haben*, *den* *buikvloed*, *loop* *hebben*, *dunlyvig* *zyn*.
Durchfallen, *v. n.* doorvallen; *durch* *den* *Korb* *fallen*, *een* *blaanwije* *loopen*, *de* *bons* *krygen*.
Durchfaule, *f.* inwendig beengezwel de paarden.
Durchfaulen, *v. n.* sterk rotten.
Durchfeuchten, *v. a.* door en doo *vogt*, *nat* *maaken*.
Durchflechten, *v. n.* doorvlegten.
Durchfliegen, *v. n.* doorvliegen.
Durchfliehen, *v. n.* doo *vlieten*, *doo* *vloeyen*.
Durchflus, *m.* doorvaart, doorloop.
Durchforschen, *durchgrübeln*, *v. n.* doorsnuffelen, doorwoeren, doorgronden.
Durchfragen, *auffragen*, *v. a.* ernstig, *naauwkeurig* *vraagen*, *uitvraagen*.
Durchfressen, *v. a.* dooreeten, ofvreeten, doorbyten.
Durchfuhr, *m.* *f.* Durchfahrt.
Durchführen, *v. a.* doorvoeren.
Durchführung, *f.* doorvoering.
Durchgang, *m.* doorgang, doorweg, doorpap.
Durchgängig, *adj.* dat doorgaam kan worden; gemeen, algemeen; *der* *durchgängige* *Preis*, *de* *gemeene* *prys*; *eine* *durchgängige* *Meynung*, *een* *algemeen*, *gemeen* *gevoelen*.
Durchgänger, *m.* een overlooper, deserter.
Durchgehen, *v. n.* doorgaan; *durchgehen* *d. i.* *siepen*, *doo* *gaan*, *deurgaan*, *vlieden*, *heimlich*;

heimlich durchgehen, heimelyk doordrui-
pen, afskruijen, heimelyk, steelswyze door-
gaan, sryken, schuiven gaam, ter snijp zig
wegbegeeven, ontsnappen.
Durchgehend, *adj.* gemeen, algemeen; ein
durchgehendes Gerucht, een algemeen ge-
ruge.
Durchgehends, *adv.* doorgaans, gemeenlyk.
Durchgeiegt, -gesiebt, *adj.* doorgezift.
Durchgewunden, *adj.* met verscheide kleuren
afgezezt.
Durchgieten, *v. a.* doorgieten.
Durchgiefung, *f.* het doorgieten.
Durchgraben, *v. a.* doorgraven, doordelven.
Durchgräben, *v. a.* *f.* durchgründen; ein Ge-
heimniß durchgräben, een geheim doorgron-
den, uitvisschen.
Durchgründen, *v. a.* doorgronden, doordrin-
gen.
Durchgucken, *v. a.* doorkyken.
Durchhauen, *v. a.* doorhouwen, doorhak-
ken; sich durch die Feinde, zig doorhou-
wen, doorstain, doorbreeken door de vyanden,
door hen heen breeken, slaan.
Durchhehlen, *v. a.* doorhekelen, einen schänd-
lich, jemand schandelyk, teelyk uitstryken,
zwart maaken, swaarden, over den bekel
hualen.
Durchheizen, *v. a.* door en door beet, warm
maaken.
Durchhelfen, *v. a.* doorhelpen.
Durchhohlen, *v. a.* doorhollen, doorbooren.
Durchjaagen, *v. a.* doorjaagen, doordryven;
sein Gütchen, zyn goedje doorjaagen, door
de billen jaagen, lappen, slaan.
Durchkneten, *v. a.* doorkneeden.
Durchkochen, *v. a.* door kooken.
Durchkommen, *v. n.* doorkomen, door gera-
ken, ontgaan, ontkomen, slaagen; mit
seiner Sache durchkommen, in zyne zaak
slaagen; aus einer Gefahr durchkommen,
een gevaar ontgaan, ontkomen.
Durchkräften, *v. a.* doorschrappen, doorhaal-
len, doorkraffen.
Durchkruigen, *v. a.* doorkruiffen, doorna-
gaan.
Durchkriechen, *v. a.* doorkruipen, doorflui-
pen.
Durchlassen, *v. a.* doorlaten, klenfen, door-
trekken.
Durchlassung, *f.* klenzing, doorzyging.
Durchlauf, *m.* doorloop.
Durchlaufen, *v. n.* *f. a.* doorloopen.
Durchlautern, *f.* ldutern.
Durchlegen, *v. a.* (nachsehen,) eine Rech-
nung, eene rekening nagaan, onlerzoeken,
nazien.
Durchleger, *m.* Rechnungsrevisor, een die de
rekeningen nagaat, naziet.
Durchlernen, *v. a.* doorleeren.
Durchlesen, *v. a.* doorlezen.
Durchlesen, *f.* het doorlezen.
Durchleucht, *f.* Durchleuchtigheit.
Durchleuchten, *v. a.* doorlichten.
Durchleuchtig, *adj.* doorlugtig, doorschy-
nend.
Durchleuchtigheit, Durchleucht, *f.* doorlug-
tigheit, doorschynendheid; Seine Durch-
leuchtigheit, zyne Doorlugtigheit.
Durchlöchern, *v. a.* doorhollen, doorbooren;
f. durchlöhlen.
Durchlöchern, durchlöchert, *adj.* gefcheurd,

vol gaten; ein durchlöchert Mantel,
een gefcheurde, een mantel vol gaten.
Durchlüften, *v. a.* lugten, lugt geeven; ein
Gemach durchlüften, een vertrek lugten.
Durchmachen, durchbringen, *v. a.* verteeren,
doorbrengen.
Durchmarsch, *m.* doortogt.
Durchmarschieren, *v. n.* doortrekken.
Durchmengen, *v. a.* doorinengen.
Durchmessen, *v. a.* doormeeeten.
Durchmesser, *f.* Diameter.
Durchndchtig, *adj.* überndchtig, dat den gan-
schen nacht duurt.
Durchnagen, *v. a.* doorknaagen, doorknab-
belen, doortvreeten.
Durchnähren, *v. a.* doornaajen.
Durchnähren, durchnähren, *v. a.* door en door
nat maaken.
Durchnehmen, *v. a.* doorneemen, doorhaalen.
Durchnegern, *f.* durchnähren.
Durchpassiren, *f.* durchmarschieren.
Durchpraitern, *f.* durchsieben.
Durchrechnen, *v. a.* overrekenen.
Durchregnen, *v. n.* doorregenen.
Durchreiben, *v. a.* doorkraffen.
Durchreinigen, *v. a.* reinigen, beel zuiveren,
schoon maaken.
Durchreise, *f.* doorreis, doortrek.
Durchreisen, durchwandern, *v. a.* doorreizen,
doorwandelen.
Durchreisender, *m.* een reiziger, die doorreist.
Durchreissen, *v. a.* verbreeken, breeken, scheu-
ren; er hat sich durchgerissen, hy is 't ont-
komen, ontsnapt.
Durchreiten, durchreuten, *v. a.* doorryden.
Durchreitern, *f.* durchsieben.
Durchrennen, mit einem Degen, *ic. v. a.* door-
steeken, doorbooren.
Durchrinnen, durchfließen, *v. a.* doorlekken,
doorvloegen.
Durchris, *m.* doorbraak; der Durchris eines
Dammes, de doorbraak van een dyk.
Durchrisen, *v. a.* opbarsten, splyten, door-
klooven.
Durchrügen, *v. a.* doorzagen.
Durchsalben, *v. a.* met veel zalf bestryken.
Durchsalzen, *v. n.* doorzouten.
Durchschallen, *v. n.* klinken, door, zeer klinken.
Durchschauen, *v. a.* doorzien, doorkyken,
overzien.
Durchscheinen, durchstrahlen, *v. n.* doorschy-
nen, doorstraalen.
Durchscheinend, durchscheinig, *adj.* doorschy-
nend, doorzigtig.
Durchsieben, *v. a.* doorschneiven.
Durchschießen, *v. a.* doorschieten.
Durchschiffen, *v. a.* doorvaaren, doorzeilen.
Durchschwimmen, *f.* durchscheinen.
Durchschlachte, *f. pl.* de pokken.
Durchschlafen, *v. n.* doorlaapen.
Durchschlag, *m.* doorflag, zyg, verzygvat,
leksak.
Durchschlagen, *v. a.* doorflaan; sich durch-
schlagen, *f.* durchhauen, durchbreeken;
durchschlagen, *f.* durchsieben, durchsieben.
Durchschleichen, *f.* durchkriechen.
Durchschlingen, *v. a.* takken, strengelen, vleg-
ten, door een vlegten.
Durchschlitten, *v. n.* splitsen, scheiden.
Durchschlupfen, *v. n.* ontgaan, ontkomen,
ontsnappen.
Durchschmelzen, *v. a.* doorsmelten.

Durchschneiden, *v. a.* doorfnyden.
Durchschnitt, *m.* doorfnyding, middellyn,
diameter.
Durchschweifen, *v. n.* doorkruiffen.
Durchschwimmen, *v. a.* doorzwemmen.
Durchschwigen, *v. a.* doorzweeten.
Durchsegelein, *v. a.* doorzeilen, doorsteeken.
Durchsehen, *v. a.* doorzien, doorkyken, be-
zien.
Durchselben, *v. a.* doorzygen, door een door-
slag loopen laaten, doorklenfen, door-
doen, perfsen.
Durchseiber, *v. a.* doorflag, zeeft.
Durchseihung, *f.* het doorzygen, enz.
Durchsetzen, *v. n.* doorzetten, doorgaan,
werken.
Durchseyn, *v. n.* door zyn, gedaan hebben;
ich bin durch mit diesem Buche, mit die-
ser Arbeit, ik ben dit boek door, myn boek,
myn werk is af.
Durchsichtig, *adj.* doorzigtig, doorschynend.
Durchsichtigkeit, *f.* doorzigtigheid, doorschy-
nendheid.
Durchsieben, *v. a.* doorziften.
Durchsinnen, *v. a.* begrypen, nagaan, benoe-
den; ich kann es nicht durchsinnen, ik
kan het niet begrypen, enz.
Durchspalten, *v. a.* doorklooven.
Durchspicken, *v. a.* doorspekken, doorrygen
met spek.
Durchspissen, *v. a.* doorspitten, doorrygen.
Durchspringen, *v. n.* doorspringen.
Durchspülen, *v. a.* doorspoelen.
Durchspülung, *f.* doorspoeling.
Durchstakern, *v. a.* doorzoeken, doornuffe-
len; item stinkend maaken.
Durchstaben, *v. n.* doorstuiven.
Durchstechen, *v. a.* doorsteeken.
Durchstechern, *f.* list, omkoopig, intrigues.
Durchstehlen, *sich, v. rec.* zig heimelyk weg-
maaken, wegpukken, onzigtbaar maaken.
Durchstochen, *adj.* doorstoken.
Durchstosen, *v. a.* doorstooten, door doen.
Durchstrychen, *v. a.* *f. n.* doorstryken; das
Land, 't land doorstryken, doorloopen, door-
waajen, -zweven; eine Schrift, doorschrap-
pen, doorscrepen, doorbaalen.
Durchstreichung, *f.* doorhaaling, het uit-
doorschrappen.
Durchstreifen, *v. a.* doorloopen, doortroo-
pen, doorkruiffen.
Durchstreifung, *f.* het doorloopen, enz.
Durchstrich, *m.* het doorhaalen, uitschrappen.
Durchstreigen, *v. a.* eine Person, ein Buch,
jemand doorhaalen, een boek beoordeelen.
Durchströmen, *v. n.* doortroomen, vervullen.
Durchsuchen, *v. a.* *f.* durchsuchen.
Durchsuchen, *v. a.* doorzoeken, doornuffelen.
Durchsuchung, *f.* het doorzoeken, doorzoec-
king, doornuffeling.
Durchtun, *v. a.* door doen, uit doen.
Durchtragen, *v. a.* door draagen.
Durchtreiben, *v. a.* doordryven, doortrap-
pen, belypen.
Durchtreten, *v. a.* door treden, door trap-
pen.
Durchtrieben, *adj.* doortrapt, arg, slim, ge-
sleepen, loos, listig.
Durchtriefen, rinnen, *v. n.* doordruipen,
doorlekken, -vloegen, -zypen.
Durchtringen, *f.* durchbringen.
Durchtropfen, *f.* durchtriefen.

Durch

Durch und **durch**, *adv.* door en door, geheel en al, in 't geheel.
Durchwachsen, *adj.* doorwassen; **durchwachsen** **fleisch** mit **fett** und **mager**, *doorwassen vleesch met vet, en mager, doorregen vleesch.*
Durchwaden, *f.* **durchwaten**.
Durchwandern, *v. a.* doorwandelen, doorreizen, doortrekken.
Durchwanderung, *f.* het doorreizen, doortrekken.
Durchwärmen, *v. a.* doorwarmen.
Durchwässern, *v. a.* doornat maaken, weeken, bezogigen.
Durchwaten, *v. a.* doorwaden.
Durchweben, *v. a.* doorweeven.
Durchweg, *m.* doorpad, doorgang.
Durchwehen, *v. a.* doorwaaien.
Durchwehung, *f.* het doorwaaien.
Durchweichen, *v. a.* doorweeken.
Durchwerfen, *v. a.* doorwerpen, inwerpen, ingooien; die **Spule durchwerfen**, met den schietspoel schernnen.
Durchwissen, *v. a.* doorwissen, -wissen; **d. i.** **durchgehen**, doorgaan, doorfluispen, onvlugten, ontsnappen.
Durchwühlen, *v. a.* doorwroeten; doorkyken, doorsnuuffelen.
Durchziehen, *v. a.* doorhaalen, doortrekken; doorreizen, doortrekken, doorreizen, doorwandelen; jemand **scharf**, jemand doorstryken, doorbaalen, hem door den mostaart sleepen.
Durchziehung, *f.* doorhaaling, het over den hekel haalen.
Durchgezogen, *adj.* doorgehaald, gehoond, gemaad.
Durchgogen, *adj.* gebroken.
Durchgang, *m.* doortogt, doortrekking.
Durchgängen, *v. a.* met geweld doorbreken.
Dürfen, *v. n.* durven, derven, mogen, hooven, behoeven; er darf kein **fleisch** essen, *hy mag geen vleesch eten; ich darf es nicht wagen, ik mag het niet waagen; ihr dürft das nicht thun, gy durft, moogt dat niet doen; ich darf euer nicht, ik heb u niet noodig; ihr dürft euch darum nicht betümmern, gy behoeft 'er u niet om te bekommeren.*
Dürftig, *adj.* behoefstig, gebrekkig.
Dürftigkeit, *f.* behoefte, gebrek.
Dürftiglich, *adv.* gebrekkig, elendig, armoe-dig.
Dürflach, *n.* Durlach, stad in 't Markgraafs-Baden.
Dürmisch, *adj.* schrecklich, vreeslyk, schriklyk, wreed, stuurs.
Dürr, *adj.* dor, droog, mager, schraal; **dürr Holz**, *dor, droog hout; dürr Obst*, gedroogd ooft; ein **dürres Land**, een dor, schraal land; **dürres fleisch**, *dor, geroekt, droog vleesch; eine dürrer Antwort*, een lebbig, spyt antwoord, bescheid; ein **dürrer Jahr**, een schraal jaar.
Dürre, *f.* dorheid, schraalheid, magerheid.
Dürren, *v. a.* dorren, droogen; an der **Sonnen**, am **Feuer**, in de zon, voor, by het vuur.
Dürrenade, *f.* douwwol, bolwotm, hairwotm.
Dürrlicht, *f.* de teering.
Dürrlichtig, *adj.* die de teering heeft.
Dürrung, *f.* het dorren, droogen, rooken, rooking.

Dürnwurz, *n.* vlooikruid.
Dürst, *m.* dorst.
Dürsten, *v. n.* dorsten; einem sehr, vergaan, bezwyken van dorst.
Dürstig, *adj.* doorstig; vermetel.
Dürstiglich, *adv.* roekeloos, stout, vermetel.
Dürstichlang, *f.* zekere adder, die door zyn beet een razenden dorst verwekt.
Dusek, *f.* een houte sabel.
Dusel, **Schwindel**, *m.* duizeling, zuifeling, draajing.
Duseln, *v. n.* duizelig zyn, zuizebollen, duizelen.
Duselig, *adj.* duizelig, bedwelmd, met draajingen bezet.
Düster, *adj.* dufter, donker, somber; ein **düsterer Wald**, een somber, duister bosch; ein **düster Gesicht**, een duister gezigt.
Düster, **düsterlich**, *adv.* duisterlyk, vreeslyk.
Düsteren, **düstern**, *v. n.* duister worden.
Düsternis, **Düsterheit**, *f.* duisternis.
Duten, *v. n.* tuiten, toeten, op een booren blaazen.
Dutte, *f.* speen, tepel.
Dütte, *f.* peperhuisje, papierehuisje.
Duttenapfel, *n.* de schyf van de borst.
Duttlein, *f.* Brüstelein.
Duttruder, *m.* beste kamerant, een hartvrind.
Duttrüderschaft, *f.* beste kameraatschap, intieme vrindschap.
Duzen, *f.* duizen.
Duzent, **Duzet**, *n.* een dozyn; ein **Duzend** **Ändpfe**, een dozyn knoopen.
Duzentweise, *adv.* by, met het dozyn; das **wied** **duzentweise** verkauft, dat wordt by, met het dozyn verkogt.
Duzen, *v. n.* zu einem du **sagen**, **ihn** du **nennen**, jemand met gy aanspreken, jemand gy noemen.
Dwal, *f.* **Schiffswesen**, dweil, scheepsweil, van drom garen aan een gemaakt.

E.

Ebbe, *f.* eb, ebbe.
Ebben, *v. n.* ebben, afsloopen, verloopen, zeewaarts keeren; es **ebbet schon**, het eb is reeds, het water loopt reeds af, na zee.
Ebenbaum, *m.* **holz**, *n.* ebbenboom, ebbe-, ebbenhout; **Kästchen**, **Stuhl** von **Ebenholz**, ebbenkasje, ebbenstoel.
Ebenholzarbeiter, *m.* ebben-, of ebbenhoutwerker, een bewerker van ebbenhout.
Ebenholzbaum, *m.* *f.* **Ebenbaum**.
Eben, *adj.* effen, even, vlak; **gerad**, **just**, **effen**, **even**, **juist**, **vlak**; **machen**, **effenen**, **vlak** maaken, **flegten**, **gelyk** maaken.
Eben so, **eben so gelyk**, *adv.* even, zo even; er ist **eben** gekomen, *hy is zo even, hy is van pas, zo dadelyk gekomen.*
Eben **dazumal**, **effen**, *om dien tyd*; **eben** **derselbe**, *even de zelfde*; **eben** **das**, **effen** **dat**, met dat; **eben** **recht**, **even** **regt**; **eben** **so**, **even** **zo**, **al** **even**; **eben** **als** **wann**, **evens** **eens** **gelyk**; **ebenmäßig**, **edener** **maßen**, van gelyken.
Ebenbild, *n.* evenbeeld, beeldtenis, affchynzel.
Ebene, *f.* vlakke, vlak, effen land.
Ebenen, *v. a.* *f.* eben **machen**, **hey** **eben**.
Ebensalls, *adv.* insgelyks, desgelyks.
Ebengewicht, *n.* het evenwigt; die **Wage**

hdit das **Eben**; **Gleichgewicht**, *de schaal staat in evenwigt, staat, is gelyk.*
Ebengültig, *adj.* evenwaardig.
Ebenheit, **Gleichheit**, *f.* gelykheid, stiptheid.
Ebenholz, *f.* **Ebenbaum**.
Ebenholzern, *adj.* van ebbenhout.
Ebenist, *m.* een fyn schryfwerker; *f.* **Ebenholz**arbeiter.
Ebenmachung, *f.* gelykmaaking.
Ebenmaß, *n.* evenredigheid, overeenkomst.
Ebenmäßig, *adj.* evenredig, gelyk.
Ebenmäßig, **ebenmäßiglich**, *adv.* insgelyks, desgelyks, van gelyken.
Ebenweit, *adj.* evenwyd, evenwydig, parallel.
Eben wie, *adv.* even als.
Eber, *m.* wild zwyn, wild varken, -verken.
Eberwaffen, **gewehr**, *f.* de slagtaanden, bouwers van een wild zwyn.
Eberwurz, *f.* everwortel.
Eberzahn, *m.* tand van een wild varken.
Ebheu, *f.* **Ephen**.
Ebnen, *f.* ebenen.
Echo, *n.* eccho, weerklink.
Echt, *adj.* egt, wechtig.
Eckmaß, *n.* een geykte maat.
Ecke, *f.* hoek, kant, zyde; an allen **Ecken**, aan alle kanten; eines **Tisches**, kant van een tafel; **Ecken** eines **Buchs**, kanten van een boek.
Ecker, *f.* *f.* **Eichel**.
Ecker, in der **Karte**, klaveren; **Eckertönig**, **Taus**, klaveren heer, -nas.
Eckermast, **Eichelmast**, *f.* ruigvoeder der beesten, als akers, enz.
Eckhaus, *n.* hoekhuis.
Eckigt, *adj.* hoekig, hoekagtig, kantig; **maachen**, **kantig** maaken, kanten.
Eckel, *m.* heffer **Eckel**, walg, walging, afkeer, wanlust, weérzin; **haben**, **walgen**, **tegen** staan, een walg 'er van hebben.
Eckelhaft, *adj.* walgig, walgelyk, walgagtig, weéragtig, wanlustig, ongraag, vies, tegenstaande.
Eckelhaftigkeit, *f.* walgagtigheid, afkeerigheid.
Eckeln, *v. n.* walgen, tegenstaan, een walg 'er van hebben, de walg 'er van steeken.
Eckladen, *m.* een winkel op een hoek.
Ecklein, *n.* een hoekje.
Eckpfeiler, *m.* een hoekpylaar.
Ecksparr, *m.* een hoekspar.
Eckständer, *m.* een hoekityl.
Eckstein, *m.* een hoeksteen.
Eckzahn, *m.* een hoektrand.
Edel, *adj.* edel, eel, adelyk, van adel, heerlyk.
Edelfrau, *f.* vrouw van adel.
Edelstülein, *n.* edeljufter, freule, dame.
Edelgeböhren, **hochedelgeböhren**, *adj.* edelgeboren, hoogedelgeboren.
Edelgestein, *n.* *f.* **Edelstein**.
Edelhof, *f.* **Edelsitz**, *m.* een adelyk huis, huis van een edelman.
Edeling, *f.* **Edelmann**.
Edeljungfer, *f.* *f.* **Edelstülein**.
Edelknabe, *m.* edelknaap, edeljongen.
Edelmann, *m.* edelman, edele.
Edelmannsch, *adj.* *adv.* van adel, adelyk.
Edelmuth, *m.* edelmoedigheid, grootmoedigheid.
Edelmützig, *adj.* edelmoedig, grootmoedig.
Edelsig, *f.* **Edelhof**.

Edelstein,

Edelestein, *m.* edelgesteente, edelsteen; ein löflicher, een puiksteen.
Edelesteinen, *adj.* van edelgesteente.
Edelesteinhändler, *m.* een juwelier, koopmann in edelgesteenten.
Edict, *n.* een placaat, gebod, edict.
Edictalcitation, *f.* uitroep, bekendmaking, opbod, ban.
Edimburg, *n.* Edenburg, hoofdstad van Schotland.
Efer, *m.* een schip met een platten bodem.
Egde, *egden*, *f.* Ege, *ic.*
Ege, *f.* egge.
Egen, *v. u.* eggen.
Egel, *f.* egel, zuiger, bloedzuiger.
Egypten, *n.* Egypten.
Egypter, *m.* een Egyptenaar.
Egyptisch, *adj.* egyptisch, van, uit Egypten.
Ehe, *adv.* eher, eer, eerder, voor; eher wollen sich sterben, als ik zoude eer, liever sterven, dan; ehe daß, eer dat, voor, voor dat; ehedessen, ehemals, wel eer, voor dezen, eertyds, voormaals; ehagestern, eergilsteren, voorgilsteren; ehZeit, vorzeiten, voorryds.
Ehe, *f.* echt, huwelyk; eine zur Ehe nehmen, eene vrouw trouwen; die Ehe, eheliche Treue brechen, de echt, echtelyke trouw breeken; die Ehe scheiden, de echt scheiden, ontbinden.
Eheband, *bund*, *m.* echreband, huwelyksband, -verbond.
Ehebedingung, *f.* huwelyksverdrag.
Ehebett, *n.* egte bed, egte koets, huwelykskoets.
Ehebrechen, *v. n.* echtbreeken, overspeelen.
Ehebrecher, *m.* Ehebrecherinn, *f.* egtbreeker, overspeelder, -breeker, -speelster.
Ehebrecherisch, *adj.* overspeelig; ein ehedrecherisches Weib, eene overspeelige vrouw.
Ehebruch, *m.* egtbreuk, overspel.
Ehebärde, *f.* huwelykslast; zwangerheid; die Ehebärden tragen, de huwelykslasten draagen; ihrer Ehebärde entbunden werden, in de kraam komen; in 't kraambed leggen, verloft worden.
Ehedes, ehedessen, *adv.* *f.* ben Ehe, *adv.*
Ehefrau, *f.* ben Ehemann.
Ehefriede, *m.* huwelyksvrede, -cendragt.
Ehegabe, *f.* huwelyksgift, -goed.
Ehegatt, Ehegenos, *m.* egtgenoot, gemaal.
Ehegebühre, Ehepflicht, *f.* huwelykspligt.
Ehegeld, *n.* uitzetting, geld, dat gezeven wordt by 't trouwen van een zoon of dogter.
Ehegemahl, *f.* Ehegatt.
Ehegericht, *n.* geregt, oordeelende over huwelykszaaken, commissarissen van huwelykszaaken.
Ehegestern, *adv.* *f.* ben Ehe, *adv.*
Ehehaft, *f.* wettige verbinding.
Ehekräpel, *m.* ein alter Ehekräpel, een oud getrouwd man, een veeg man.
Eheleiblich, *adj.* wettig, egt; ein eheliblicher Sohn, een wettige zoon.
Eheleute, *m. pl.* egluiden, egte, gebuwde luiden, getrouwde lieden, man en vrouw.
Ehelich, eheliblich, *adj.* egt, egtelyk, gewettigd; zur Ehe gebdrig, egtelyk, tot het huwelyk behoorend; seinem Weibe ehelich bewohnen, zyn wyf egtelyk bywoonen, zig omtrent haar van de egtshuld quytten.
Ehelichen, *v. a.* huwelyken, trouwen.
Ehelichste, *f.* lief, liefje, liefste.

Ehelos, *adj.* egteloos, ongehuwd.
Ehemals, *adv.* *f.* ben Ehe, *adv.*
Ehender, *adv.* eerder, liever.
Ehemann, *m.* Ehefrau, *f.* man, vrouw gebuw, of getrouwd.
Ehepaar, *n.* echte paar.
Ehepacten, *f.* ben Eheverlobnis.
Ehepfandlein, *n.* kind, stam, geflagt, nazaat.
Ehesache, *f.* huwelykszaak.
Eheschänder, *m.* huwelykschender, overspeeler.
Ehescheidung, *f.* egtscheidig, onttrouwing.
Ehesegen, *m.* huwelykszeggen; item kinderen, nazaat.
Ehest, *adj.* eerit; mit ehester Gelegenheit, by de eerste gelegenheid.
Ehest, mit ehestem, *adv.* ten eersten.
Ehestand, *m.* egtstant, egtentstaat.
Ehesteuer, *f.* *f.* Ehegabe.
Ehestifter, *m.* Ehestifterinn, *f.* een, eene, die een huwelyk maakt, koppelt.
Ehestiftung, *f.* *f.* ben Eheverlobnis.
Eheteufel, *m.* een agterklapper, lasteraar, die van de getrouwden kwalyk spreekt; item die twist onder de getrouwden aansigt.
Eheverbindung, *f.* huwelyksverbindtenis.
Ehevergleich, *m.* huwelyksverdrag, -voorwaarde.
Eheverheissung, *f.* *f.* Eheversprechen.
Eheverlobnis, *f.* *n.* *f.* iting, *f.* *pacten*, *m. pl.* Handschlag, *m.* trouwbelofte, huwelyksbelofte, ondertrouw, ondertrouwing, huwelyke voorwaarden, verbindtenissen.
Eheversprechen, *n.* Eheversprechung, *f.* huwelyksvoorwaarde.
Eheweib, *n.* vrouw, egte vrouw.
Ehewert, *n.* huwelykspligt.
Ehezeitig, *adj.* te vroeg, vroegtijdig.
Ehle, *f.* Elle.
Ehlich, *f.* ahlich.
Ehni, *adj.* koperen, van koper.
Ehr, *f.* Ehre.
Ehrbar, ehelich, ehersam, *adj.* eerbaar, eerlyk, eerzaam; ein ehrbarer Mann, eene eherbare Frau, eene eherbare Jungfer, een eerlyk, degelyk man, een degelyke vrouw, een degelyke dogter.
Ehrbarlich, *adv.* eerbaarlyk.
Ehrbarkeit, *f.* eerbaarheid, eerlykheid.
Ehre, *f.* eer; ehrenthalben etwas sagen, thun, eer-, welstaans-, of weislandsbawe iets zeggen, doen; meiner Ehre liegt daran, het raakt myne eer; dem Vaterlande zu Ehren, ter eere van het vaderland; einem die letzte Ehre beweisen, jemand de laatste eer aandoen, met te begraven gaan; lustig in Ehren, kann niemand wehren, een onschuldig vermaak is geoorloofd; die Ehre abschneiden, lasteren, kwaad spreken.
Ehrabschneider, *m.* een verkorter van eer, lasteraar.
Ehrabschneidung, *f.* verkorting der eer, lastering.
Ehrbegierde, *f.* begeerte, zugt na eer, eerzugt, eerzugtigheit, eergierigheid.
Ehrebeweisung, -bezeigung, *f.* eerbewys.
Ehren, *v. u.* eeren; jemand besonders, jemand byzonderlyk eeren.
Ehrenamt, *n.* Ehrenstelle, *f.* eerampt.
Ehrenbett, *n.* het bed van eer.
Ehrenbild, *n.* eerbeeld, eerzuil.
Ehrendieb, *m.* eerdief, lasteraar.

Ehrendieberei, *f.* eerdievery.
Ehrendieberei, *adj.* die de eer steelt, roof.
Ehrendienst, *m.* eer, hoffelykheid, plegtigheid.
Ehrengabe, *f.* een geschenk, belooning.
Ehrengedühren, *f. pl.* regten, voorregten en eerbewysen, die jemand toekomen.
Ehrengedächtnis, *f.* eergedagtenis, -geheugenis, eerzuil.
Ehrengedicht, *n.* een lofdicht.
Ehrengedräng, *n.* iestig onthaal.
Ehrengeschenk, *n.* *f.* Ehrengabe.
Ehrengipsel, *m.* trap, top van eer.
Ehrengrab, *m.* praal-, pronkgraf.
Ehrengriff, *m.* eerfchending.
Ehrengruß, *m.* pligtpleeging, compliment; meinen Ehrengruß an, u. f. w. myn compliment, respect, dienspresentatie, aambieding van dienst, verzekering van agting aan, enz.
Ehrenhalb, ehren-, ehrenthalben, *adv.* om, ter zaake van eer, eerswegen. *f.* ben Ehe.
Ehrenhandel, -strett, *m.* -sache, *f.* stuk, zaak van eer, twist om de eer.
Ehrenfette, *f.* keten van eer, plegtigheid.
Ehrenkleid, *n.* eerkleed, eergewaad.
Ehrenkrans, *m.* eerkrans, kroon.
Ehrenkränzen, *n.* eerkransje, eertje.
Ehrenkrone, *f.* *f.* Ehrenkranz.
Ehrenkuss, *m.* eerkus.
Ehrenlohn, *m.* belooning, vergelding.
Ehrenlüge, *f.* een leugen, om jemand's eer op te houden.
Ehrenmaal, *m.* eermaal; *f.* Ehrenbild.
Ehrenmann, *m.* een man van eer.
Ehrenmusik, *f.* avondzang, avondmuziek, serenade.
Ehrenname, *m.* eernaam, titel.
Ehrenspinning, *m.* een steekpenning.
Ehrenspore, *f.* eerboog, -poort.
Ehrenpreis, *m.* eerenprys.
Ehrenreich, *adj.* vol eer, overladen met eer.
Ehrenrettung, *f.* verdediging van de eer.
Ehrenritt, *m.* eerrid, cavalcade.
Ehrenrock, *m.* tabberd, rok van eer.
Ehrenruhm, *m.* roem, agting, aanzien.
Ehrenrührig, -rührlich, *adj.* eerroerend, -quietfend.
Ehrensache, *f.* *f.* Ehrenhandel.
Ehrensäule, *f.* eerzuil.
Ehrenschänder, *m.* eer-, schaamschender, -roofver.
Ehrenschänderlich, *adj.* *f.* ehrenrührig.
Ehrenscherz, *m.* onschuldige boert, scherts.
Ehrenschild, -schildlein, *n.* maagdom, maagdelijke reinheid, ongeschonde staat; sie hat ihr Ehrenschildlein aufbrechen lassen, zy heeft haaren maagdom laten nemen; zy heeft haaren maagdom verloozen.
Ehrenschild, *m.* een eerschoot.
Ehrenseule, *f.* Ehrensäule.
Ehrenstand, *m.* eerstaat, waardigheid.
Ehrenstafel, Ehrenstelle, *f.* eerstaafje, -rang, -graad, -trap.
Ehrenstrett, *f.* Ehrenhandel.
Ehrenstück, *n.* een stuk van eer.
Ehrenstufte, *f.* *f.* Ehrensstelle.
Ehrentag, *m.* plegtige dag; seinen hochzeitlichen Ehrentag begehen, zynen bruiloftsdag plegtig vieren.
Ehrentanz, *m.* eer-, plegtige dans.
Ehrentitel, *m.* eertytel.

Ehrentrunk,

Ehrentruif, *m.* eimen eimen Ehrentruif bies-
ten, jemand op een glas wyn onthaalen.
Ehrenverlesung, *f.* eerschending.
Ehrenvest, *adj.* eerefest, eerenyft.
Ehrenwegen, *f.* ehrendalb.
Ehrewied, *n.* een vrouw van eer, eene eerlyke
vrouw.
Ehrewein, *m.* eerwyn.
Ehrenwert, *n.* plegtigheid.
Ehrenwerth, *adj.* eerwaardig; *f.* ehewürdig.
Ehrenwort, *n.* eerwoord, plegtigheid.
Ehrenzeichen, *n.* een eerteken, teken van eer.
Ehrebietig, *adj.* eerbiedig.
Ehrebietigheit, *f.* eerbiedigheid, eerbewy-
zing, eerbiedenis, eerbied.
Ehrebietigheit, *adv.* eerbiedig, met eerbied.
Ehrebietiam, *f.* ehrebietig.
Ehrebietiamkeit, *f.* *f.* Ehrebietigheit.
Ehrebietung, *f.* eerbied, ontzag.
Ehrofcht, Ehrfurcht, *f.* eerbied, ontzag.
Ehrgeiz, *m.* eergierigheid, eerzugt.
Ehrgeizig, *adj.* eergierig, eerzugtig.
Ehrgeizlich, *adv.* eergieriglyk, met eergie-
righeid.
Ehrgeiz, *f.* eergierig, *ic.* *f.* Ehrgeiz, *ic.*
Ehrin, *adj.* van koper.
Ehrlich, ehrlar, *adj.* *f.* Adv. eerlyk, eerbaar,
degelyk; eimen Haart ehrlieh und ehe-
lich machen, een bastaardkind egt maaken,
egten; sein Kebsweid ehrlieh machen, zyne
byzit egten, trouwen.
Ehrliebend, *adj.* eerlievend.
Ehrlos, *adj.* eerlos.
Ehrlofer Weise, *adv.* eerloos, eerlooslyk.
Ehrlosigkeit, *f.* eerloosheid.
Ehrsam, *adj.* eerzaam.
Ehramkeit, *f.* eerzaamheid, eerbaarheid.
Ehramlich, *adv.* eerlyk, fatsoenlyk, op eene
eerlyke wyze.
Ehrsucht, *f.* eerzugt, staatzugt.
Ehrsuchtig, *adj.* eerzugtig.
Ehrsuchtigheit, *adv.* *f.* ehrgieziglich.
Ehrvergeffen, *adj.* eervergeeten, schamtelooz,
onëerbiedig.
Ehrvergeffenheit, *f.* schamteloozheid, eer-
vergeerenheid.
Ehrvergeffenerweise, *adv.* op ene onëerbiedige,
schamtelooze wyze.
Ehrverleglich, *adj.* schandelyk, oneerlyk, eer-
loos, vuil, snoed.
Ehrwården, *f.* *f.* Ehrwårdigheit.
Ehrwårdig, *adj.* eerwaardig.
Ehrwårdigheit, *f.* eerwaardigheid.
Ehrzeitig, *adj.* vroegtydig.
Ei, *f.* Eij.
Eide, Eiben, *f.* Eibenbaum, *m.* jepen, ypen,
jepen-, of ypenboom, taxisboom.
Eibenwald, *m.* hols, *n.* jepen-, ypenbosch,
-hout.
Eibisch, Eibischkraut, *n.* wilde maluwe, of
kaasjeskruid.
Eich, *f.* Aiche, de yk, de maat van een
vat, enz.
Eiche, *f.* Eichenbaum, *m.* eike, eikenboom.
Eichel, *f.* eikel, ekel, akker.
Eichelformig, *adj.* akervormig, naar eene
aker gelykend.
Eichelhülse, *f.* de bast van een akker.
Eicheln, *n.* Eichelmas, *f.* mesting met akers.
Eicheltappe, *f.* *f.* Eichelhülse.
Eichelschwein, *n.* akker-, of eikelvarken, of
-verken.

Eichen, *adj.* van een eikenboom; eichene Bre-
ter, eike planken.
Eichen, *v. a.* aichen, yken; die Käffer eichen
lassen, de zaaten laaten yken.
Eichenschwamm, *m.* zwam aan een eikenboom.
Eichenwald, *m.* eikebosch.
Eichsfahren, *n.* varen, varenkruid.
Eich-, Nichtigbühr, *f.* ykgeld, ykloon.
Eichhaas, *f.* Eichenschwamm.
Eichhorn, Eichhornchen, *n.* eikhoornetje.
Eich-, Nischmaas, *n.* ykmaat.
Eich-, Nischmeister, *m.* een ykmeester.
Eich-, Nischstab, *m.* ykstkok.
Eichschlang, *f.* een waterslang.
Eichwald, *f.* Eichenwald.
Eichwurm, *m.* een worm, die de wortels van
den eik doorknaagt en bederft.
Eid, *m.* eed.
Eidam, *m.* schoonzoon, dogtersman, zwager.
Eidbruch, *m.* eedbrekking, eedbreuk, eedver-
brekking, meineedigheid.
Eidbrüchig, *adj.* eedbrekend, meineedig;
eidbrüchig werden, zyn eed breeken, meinee-
dig worden.
Eidbürg, *m.* Eidbürgschaft, *f.* borgstelling
door een eed.
Eidesformul, *f.* formulier van den eed.
Eidespflicht, *f.* eedspilte; die Eidespflicht lei-
sten, getrouwheid en geloofzaamheid zweeren.
Eidchiff, *f.* egdiffe, haagdiffe, hegdiffe.
Eidgenos, *m.* eedgenoot, eedverwandt.
Eidgenossenschaft, *f.* eedgenootschap.
Eidgenössisch, *adj.* dat tot een eedgenoot be-
hoort.
Eidlich, *adj.* *f.* Adv. met een eed, gezworen,
bevestigd; eidlich bestrafen, met een eed
bevestigen; eidliche Zusage, belofte, met een
eed gesaafil.
Eidswur, *m.* eed, eedzweering.
Eifer, *m.* yver, jaloersheid; Eifer, *d. i.* gros-
ser Fleiß, Aemsigkeit, yver, drift, hevige-
heid.
Eiferer, *m.* een yveraar, medestreever, be-
nyder.
Eifern, *v. u.* yveren; eifernd über die Ehre
Gottes, über das Gesetz, jaloers over de
eer Gods, over de wet.
Eifrig, *adj.* *f.* Adv. yverig, vuurig, jaloers;
in seiner Religion, yverig, naauwgezet in
zyn religie, in zynen godsdienst.
Eiferrache, *f.* wraak.
Eifersucht, *f.* jaloersheid, jaloecy.
Eifersüchtig, *adj.* jaloers, nayverig, minneny-
dig.
Eiferung, *f.* *f.* Eifersucht.
Eiservasser, *n.* yverwater.
Eigel, *f.* Egel.
Eigen, *adj.* eigen, byzonder; ein eigener Na-
me, een eigen naam; eine eigene Meinung,
eene byzondere meening, een byzonder gevoe-
len; ein eigen Buch schreiben, een byzon-
der boek schryven.
Eigentlich, *f.* eigentlijk.
Eigendünkel, *m.* *f.* Eigenfinn.
Eigenen, *f.* zu eigenen.
Eigener, *m.* eigenaar, die den eigenom ergeus
van heeft.
Eigenerinn, *f.* eene vrouw, die iets in eigen-
dom heeft.
Eigenguth, *n.* eigen goed.
Eigenhändig, *adj.* eigenhandig; oorsprongk-

lyk; eigenhändig geschriben, met de eige
hand geschreeven.
Eigenheit, *f.* eigenschap, byzonderheid, hoe-
danigheid.
Eigenherr, *m.* *f.* Eigener.
Eigenherrschafft, *f.* eige magt.
Eigenköpfig, *f.* Eigenfinnig.
Eigentlich, *adj.* zelf lykend.
Eigenliebe, *f.* eigenliefde, zelfsliefde.
Eigenlob, *n.* rühm, *m.* eigenlof, -roem.
Eigenmacht, *f.* volstrekte magt; geweldige in-
dringing; onregmatig bezit, usurpatie.
Eigenmächtig, *adj.* *f.* Adv. volstrekt, naar zy-
ne eigene magt, gezag, willekeurig.
Eigenname, *m.* een eigen naam.
Eigennus, *m.* eigenbaat, eigen haatzugt.
Eigennützig, *adj.* eigenbaatig, baatzoekend,
baatzugtig.
Eigentrache, *f.* zelfswraak.
Eigentrubm, *f.* Eigenlof.
Eigenschaft, *f.* eigenschap, aart, hoedanig-
heid.
Eigenschaftlich, *adj.* eigenlyk, natuurlyk;
die eigenschaftliche Wirkung, Kraft, de eige,
natuurlyke werking, kragt.
Eigensinn, Eigendünkel, *m.* tuil, eigenzin, of
-zinnigheid, hoofdigheid, koppigheid;
seinem Eigensinne folgen, tuilen, zynen
tuil volgen.
Eigensinnig, *adj.* eigenzinnig, eigenwillig,
koppig, hoofdig.
Eigensinnigkeit, *f.* eigenzinnigheid, eigen-
willigheid.
Eigensinniglich, *adv.* *f.* eigensinnig.
Eigentum, *n.* eigendom; etwas als sein Ei-
gentum besitzen, iets in eigendom, als eige-
naar bezitten; als zyn eigen goed.
Eigentümer, *m.* *f.* Eigener.
Eigentümlich, *adj.* *f.* Adv. eigen, dat jemand
toekomt, bezit.
Eigentums herr, *m.* *f.* Eigener.
Eigentlich, *adj.* *f.* Adv. eigenlyk.
Eigenvillig, *f.* eigensinnig.
Eiguen, zukommen, gebühren, *v. n.* toeko-
men, behooren, passen; wie es mir
eignet, zo als 't my voegt, betaamt, past,
myn pligt is.
Eil, *f.* haast, yl, spoed, jagt; in der Eil, met
der haast, spoed ter yl, ylings, ter loops, in
der yl, met der waard.
Eilen, *v. n.* haasten, ylen, zig haasten, spoed-
den, spoedigen, reppen, jagen.
Eilend, eilends, *adv.* haastig, spoedig, met
haast, schielyk.
Eilf, *adj.* elf.
Eilfack, *n.* een elfhoek.
Eilfte, *adj.* elfde.
Eilfertig, eilig, *adj.* *f.* Adv. haastig, vlieg, jag-
tig; alzu eilfertig seyn, overhaastig, over-
jagtig zyn, overhaast hebben, al te haastig,
jagtig zyn.
Eilfertigkeit, *f.* haastigheid, jagt.
Eilfertiglich, *adv.* *f.* eilfertig.
Eilig, eilfast, *adj.* *f.* Adv. yliglyk, ylings, haast-
telyk, haastiglyk, vaardiglyk; eilig ein
Werk für sich ehen, een werk spoeden,
haastigen, spoedigen, lustigen voortgang
hebben.
Eilung, *f.* het haasten, spoeden.
Eilwert, *n.* haastig werk.
Eilwetter, *n.* Eile, *f.* gevaar, nood; es ist
kein Eilwetter,

kein Elwetter, daar is geen gevaar; de zaak lydt uitstel.
Eimer, m. f. Dyme; Eimer, emmer, eemer; kleiner Eimer, Schöpfseimer, von Kupfer, aker, paraker, -akertje, of -emmerje.
Eimerig, adj. dat een emmer inhoudt; item van een arm.
Eimerlein, n. een emmerje.
Ein, adj. m. eine, f. een, eene; es ist eins, es hat eins geschlagen, 't is een uur, 't heeft een uur geslagen; 't is een.
Ein, pron. een zelfst; sie sind an einem Tage angelanget, ze zyn op een zelfden dag gekomen; eines Sinnes seyn, van eene zelfde gedagten zyn.
Einander, pron. unter Zweyen männlichen Geschlechts, elkander, malkanderen; unter Zweyen weiblichen Geschlechts, elkander, malkander; unter mehr denn Zweyen männlichen Geschlechts, elkanderen, malkanderen; unter mehr denn Zweyen weiblichen Geschlechts, elkander, malkander; unter vielen in genere, und indefinite, in malen nach einigen Dispositionen, elkander, malkander, elkaar.
Ein ander mal, adv. op een anderen tyd.
Einsichern, v. a. beaflischen, beaflen, met afsehe bestrouwen, begruizen; in die Asche legen, verbrennen, inasfichen, in de asche leggen.
Einsicherung, f. verbranding.
Einschen, v. a. insnyden, grapheeren.
Eindugig, adj. eenoogig, eenoog.
Einatmen, v. a. inademen.
Eindugsen, v. a. oculeeren, oogswyze griffelen, enten.
Einballen, f. einballieren.
Einballieren, v. a. inbaalen, inpakken.
Einballstrug, f. inpakking, het inpakken.
Einbeiben, v. a. inbyten.
Einbeizen, v. a. zulten, inzulten.
Einbekommen, f. Einnehmen.
Einbeschließen, f. Einschließen.
Einbetteln, einbetteln, v. n. door bedelen verzamelen.
Einbetteln, sich, v. rec. door verzoek, goede woorden, vleyery, vleytaal verkrygen; er hat sich in dieses Amt eingebettelt, hy heeft dit amt door pluimstryken verkreegen.
Einbeugen, v. a. inbuigen, binnenwaarts buigen.
Einbiegen, f. Einbeugen.
Einbiegung, f. het in-, binnenwaarts buigen.
Einbilden, v. a. doen kennen, een denkbeeld van iets geezen; einem seine Schuldigkeit wohl einbilden, jemand zynen pligt wel doen kennen.
Einbilden, sich, v. rec. zig inbeelden, verbeelden; sich viel einbilden, zig wat inbeelden, zig verbeelden, iets te zyn; zig iets laten voorstaan, laten denken.
Einbildlich, adj. laatsdunkend, stout, trots, opgeblaazen, verwaand.
Einbildung, f. voorbeelding, inbeelding; Einbildung ist ärger als Pestilenz, inbeelding is erger, dan de pest.
Einbildung, f. hovaardy.
Einbildungskraft, f. verbeeldingkracht.
Einbinden, v. a. inbinden; den Kopf mit Büchern, het hoofd lollen, belollen, met boeken bewinden; scharf beschleu, einschärfen, inbinden, scharp beveelen, inscherpen.

Einbindung, f. het inbinden.
Einbitten, sich, v. rec. smeeken, door verzoek vragen te verkrygen; sich in ein Amt einbitten, een amt door verzoek erlangen; s. einbetteln.
Einblasen, v. a. inblaazen, -blazen, opblaazen.
Einblaser, m. een inblaazer.
Einblasung, f. inblaazing.
Einblättern, adj. van een blad, iets, dat een blad heeft.
Einbläuen, v. a. instampen, inscherpen.
Einbohren, v. a. inbooren.
Einbrechen, v. a. inbreeken; in ein Haus, als ein Dieb, in een huis inbreeken, huisbreeken, een huis beklimmen, opbreeken; die Nacht bricht ein, de nacht is op handen, de nacht komt aan.
Einbrechen, einsträzen, om verre werpen, neersnyten.
Einbrennen, v. a. inbranden.
Einbringen, v. a. indringen; etwas zu seiner Entschuldigung, iets tot zyn verschooning, of rechtvaardiging indringen; eine schlaflose Nacht bey Tage einbringen, de schade van een slaapeloos nacht by dag inbaalen; dieses muß mir wieder einbringen, was, u. f. w. dit moet my weer opbrengen, wat enz. den Schaden einbringen, de schade vergoeden.
Einbringung, f. der Schagung, schatting, het opbrengen der lasten.
Einbrocken, v. a. inbrokken.
Einbruch, m. inbreuk, -braak, -breeking; eines Damms, inbreuk van een dam, dyk; nächstlicher Einbruch in ein Haus, huisbreuk, -braak.
Einbrunst, einbrünstig, f. Inbrunst, re.
Einbund, v. a. Band der Bücher, het inbinden van boeken.
Einbuse, f. schaaude, verlies.
Einbüßen, v. a. boeten, schaaude, nadeel, verlies hebben, doen.
Einbüßung, f. Einbuse.
Eincaffiren, v. a. inkassieren.
Einzeichnen, f. eintekenen.
Eindeutigkeit, f. eenfuidendheid, eenstemmigheid.
Eindingen, v. a. bedingen, iets met bedingen, in den koop sluiten.
Einbrechen, v. a. indraajen, insteeken.
Einbringen, v. a. indringen; ins Feindes Lager, in 's vyands leger indringen, inbooren.
Einbringung, f. in- doordringing.
Eindruck, m. indruk, indrukking, indrukkel.
Eindrücken, v. a. indouwen, indrukken, indouwen, inpersen, inprenten, instampen.
Eindrücken, eintröcken, v. a. indroogen.
Eindruckung, f. het indroogen.
Eindruckung, f. indrukking, instamping.
Einlegen, v. a. onder eggen.
Einern, eine, eins, adj. een, eene, een; wann einer es wußte, als men 't wiff.
Einern, adj. eenertei, eenderlei, eenerhande, eenpaarig; eines Theils, eens deels, ten deele.
Einern, v. a. inoogsten, inzamelen.
Einern, v. a. inoogsten, inzamelen.
Einern, n. f. einern.
Einessen, v. a. ineenen, invreeten.
Einest, f. einest.
Einfach, adj. enkel, eenvoudig.
Einfachheit, f. enkelheid, eenvoudigheid.

Einsdeln, v. a. vademen, draaden.
Einsdelmen, f. einsdeln.
Einsfahren, v. n. invaaren, binnen vaaren.
Einsahrt, f. invoering, binnenvaart, plaats, daar men binnen vaart, haven, opening.
Einsfall, m. inval, nederval, instorting; Einfälle, invallen, gedagten; selfsame, narische Einfälle, Grillen haben, treiben, zotte, quaaile grillen, huijen, sprongen, invallen hebben, dryven.
Einsfallen, v. n. invallen, instorten, nedervallen; einem etwas, jemand iets invallen, in den zin vallen, te binnen komen; sich etwas einfallen lassen, zig iets laten invallen; einfallen, mager werden, invallen, van 't vleesch vallen, mager worden.
Einsfallen, aankomen; die Nacht fällt ein, de nacht komt, breekt aan, is voorhanden.
Einsfalt, f. eenvoudigheid, simpelheid, slegtheid, openhartigheid.
Einsalten, v. a. invouwen, tussen vouwen.
Einsaltig, adv. eenvoudig, onnozel, simpel, sleg; ein saltsüßer Tropf, Schöpf, een onnozel, slegt hoofd, kickenboofd, een slegten bloed, een lul, lullig, slegtboos mensch, een sul, een lallepels, stervink, bloedbenling, een arm wigte, een arme weeteniet; ein saltsüßes Weib, een nuf, nuffe, een onnozel, nuffagtig vrouwenfch.
Einsaltigkeit, f. f. Einfalt.
Einsaltiglich, adv. eenvoudig, simpel, enz.
Einsalten, v. a. invoegen.
Einsangen, v. a. vangen, opvangen.
Einsärbig, adj. eenverwig, van een colour.
Einsassen, v. a. invaren, lyfken, in een lyf zetten; eine Schilder, einen Spiegel in einen Rahm, een stuk schildery, een spiegel lyfken, in lyfken zetten; einen Demant in einen Ring, een diamant in eenen ring zetten, insetten, inkoffen; ein einfaches Spiegel, een gelyffe spiegel; einlassen, dauern, zoomen.
Einsassband, n. schuur, f. boordlint.
Einsassung, f. invatting, inzetting, boord, zoom.
Einsäulen, v. a. invylen.
Einsäuchen, v. a. bevogtigen, nat, vogt maaken.
Einsäuern, v. n. heeten, instooken.
Einsenden, sich, v. rec. verschynen, komen, tegenwoordig zyn, zig laten zien, vinden; der Herr will sich zur rechten Zeit einfinden, de Heer wil, op zyn tyd, komen, verschynen.
Einsichten, v. a. invlegten, inlassen.
Einsichtung, f. invlegting, inlassing.
Einsinden, v. a. inlappen, inlassen, invoegen, invouwen; sich bey einem einfinden, in jemand gunst indringen, by jemand gezien maaken.
Einsichtung, f. bey einem, het komen in jemand's gunst.
Einsiegen, v. n. invliegen.
Einsiejen, v. n. invloeden, invlieten, instroomen, invloed hebben.
Einsiehung, f. invloed; s. Einfluss.
Einsiejen, v. a. doen invloeden, indruipen.
Einsiehung, f. indruiping, afdruiping, afzeping.
Einflus, m. invloed, invloeding.
Einsfolglic, adv. by gevolg, gevolglyk.

Einfordern, v. a. invorderen, -eischen, inmaanen.
Einförmig, adj. eenvormig, gelykvormig.
Einfressen, v. a. ineten; wie **Scheidwasser**, wie der **Krebs**, ineten, invreeten gelyk sterk water, gelyk de kanker; **ingefressen** vom **Krebs**, ingekankerd, door den kanker gegeten; **einen Schimpf**, een schimp opkroppen, in zyn krop zwelgen, verkroppen, verdouwen, geduldiglyk verdraagen moeten.
Einfrieren, v. n. invriezen.
Einfrierung, f. bevrizing, verstyving, verdikking.
Einfriessen, v. a. verkoelen.
Einfügen, v. a. invoegen, inschikken, tusschen voegen, inweeven in de reden.
Einfügung, f. invoeging, tussenvoeging.
Einfuhr, f. invoer, invoering.
Einführen, v. a. invoeren, inbrengen; jemand, iemand inleiden; eine **Gewohnheit**, eene gewoonte invoeren, inbrengen, in trein brengen.
Einführer, m. invoerder.
Einführung, f. invoering, inleiding.
Einfüllen, v. a. invullen.
Einfüllung, f. invulling.
Eingang, m. ingang; begin, het aangaan; zu **Eingang** des **Jahrs**, in 't begin van 't jaar; **Eingang** eines **Bedings**, het aangaan, aanmeenen eener voorwaarde; **Eingang** einer **Rede**, voorreden; einem den **Eingang** zur **Secundschast** machen, iemand den weg ter **vrindschap** baanen.
Eingedschert, adj. in de afsch verborgen, ingerekend; verbrand, tot afsch verteerd.
Eingedst, adj. geëst, ingeëst.
Eingeben, v. a. ingeeven; durch **einen** **guten Geist**, ingeeven, inspreeken; **benbringen**, ingeeven, inblaazen, inwerpen, insteeken.
Eingeben, overgeeven, aanbieden; eine **Dittschrist** **eingeben**, een **verzoekschrift** overgeeven, inleveren.
Eingeben, n. f. **Eingebung**.
Eingebor, m. inblaazer, ingeever, authour.
Eingebogen, adj. ingebogen, krom.
Eingeboren, adj. natuurlyk, ingebooren; die **eingebornen** **Unterthanen**, de **natuurlyke onderthanen**, in 't land geboren.
Eingeboren, adj. cengebooren, eenige.
Eingebung, f. ingeeving; eines **guten Geistes**, inspraak van een goelen geest; des **Teufels**, inblaazing, inwerpzel van den duivel, ingeeving van den Satan.
Eingebung, f. overlevering.
Eingebüst, adj. verloren.
Eingedämmt, adj. bedykt, bedamt, met een **slam** afgeschut.
Eingedent, adj. gedagtig, indagtig, geheugend; **eingedent** **seyn**, **gedagtig** **zyn**, **geheugenis** hebben.
Eingeleischt, adj. gevelescht; er ist ein **eingeleichter** **Teufel**, hy is een **geveleschte** **duivel**, de **levendige** **duivel**.
Eingefroren, adj. bevrooren.
Eingegossen, adj. ingegooten, ingeschonken, vol; ein **eingegossen** **Glas**, een **vol** **ingeschonken** **glas**.
Eingegraben, adj. fingegraaven, ingeprent; das ist in **meinem** **Herzen** **eingegraben**, dat is in **my** **hart** **geprent**.
Eingegraben, bedolven, begraven onder de aarde.

Eingehäkel, adj. met den haak gevat, gevangen, na zig gebaald.
Eingehauen, adj. ingehouwen in steen, enz.
Eingeheizt, adj. warm gemaakt; eine **ingeheizte** **Stube**, een **warm** **gemaakt** **vertrek**, **kamer**.
Eingehen, v. n. ingaan; einwilligen, ingaan, inwilligen; **einen** **Kauf**, **einen** **Bund**, ein **Beding**, een **koop**, een **bond**, **eene** **voorwaarde** **aangaan**; eine **Heirat**, een **huwelyk** **aangaan**, **sluiten**; **lassen** ein **Gebdu**, een **gebouw** **laaten** **te** **grond** **gaan**, **invallen**; **Schmücker**, **kürzer** **werden** ein **Luch**, **Zeug**, een **laken**, een **stof** **krimpen**, **inkrimpen**, **als** 't **doornat** **wordt**; **eingegangen** **Luch**, **Zeug**, **gekrompen**, **ingekrompen** **laken**, **stof**.
Eingehen, begrypen; das **geht** **mir** **nicht** **ein**, **dats** **begryp**, **verstaa** **ik** **niet**; **es** **will** **ihm** **nichts** **eingehen**, **hy** **kan** **niets** **begrypen**, **vatten**.
Eingehüllt, adj. bedekt, ingewonden, bewimpeld, verborgen.
Eingeeisen, besser, **eingeben**, **benbringen**, ingeeven, inblaazen, bybrengen.
Eingekerbt, adj. gekorven.
Eingeladen, adj. verzogt, genoodigd.
Eingelassen, adj. in- binnengelaaten.
Eingeleat, adj. ingelegt.
Eingelöst, adj. ingeloft; ein **eingelöstes** **Wand**, een **ingeloft** **pand**.
Eingemacht, adj. ingelegt, ingemaakt; **eine** **gemachte** **Kirschen**, **ingeleide** **karzen**; **eingemachte** **Trauben**, **rozynen**.
Eingemauert, adj. bemuurt, toegemetseld.
Eingemengt, adj. ingemengt, ingeweeven.
Eingemummt, adj. bewonden, gebakerd.
Eingendhet, adj. ingenaayd.
Eingenommen, adj. ingenomen, overwonnen, vermeesterd.
Eingepfarrt, adj. dat tot een parochie, een kerspel behoort, een parochiaan; er hält sich zu dem **Parhrern**, **bey** **welchem** **er** **eingepfarrt** **ist**, **hy** **houdt** **het** **by**, **met** **den** **parochiepaop**, **waarvan** **hy** **een** **parochiaan** **is**, **tot** **wiens** **parochie**, **kerspel** **hy** **behoort**.
Eingepflanzt, adj. ingeplant.
Eingepropft, adj. ingeënt.
Eingeprügt, adj. ingeprent, ingestampt.
Eingepreßt, adj. te zamen geperst.
Eingericht, n. eines **Schlusses**, het **binnenste**, **binnenwerk** van een slot.
Eingerichtet, adj. ingerigt, in orde gebracht, geregeld.
Eingerissen, adj. om ver gebaald, ncer gesnecen; eine **ingerissene** **Gewohnheit**, eene **verouderde** **gewoonte**; **ingerissene** **Pest**, de **woedenle** **pest**.
Eingerüdt, adj. tussen beide gevoegd.
Eingesdet, adj. tussen beide, in gezaayd.
Eingesfalzen, adj. ingezouten.
Eingesammlt, adj. verzameld.
Eingesduert, adj. geheveld, gedeessemd.
Eingeschaltet, adj. toegevoegd, ingelascht; ein **ingeschalteter** **Tag**, een **ingelaschte**, **tussen** **beide** **gevoegde** **dag**.
Eingescharret, adj. begraven.
Eingeschenkt, adj. ingeschonken.
Eingeschirren, v. n. anschirren die **Pferde**, de **paarden** **inspannen**.
Eingeschlafert, adj. in slaap geraakt, gevallen.
Eingeschlichen, adj. ingesloopen.
Eingeschlossen, adj. in-, opgeslooten.

Eingeschluckt, adj. in-, doorgeslokt.
Eingeschnitten, adj. ingefneeden.
Eingeschnürt, adj. toegegespt, toegereegen.
Eingeschoben, adj. in-, tusschen beide geschooven; **ingeschobenes** **Essen**, een **tussengeregt**.
Eingeschränkt, adj. bepaald.
Eingesenkt, adj. ingezonken.
Eingesessen, adj. ingezeeten; ein **Eingesessenet**, een **ingezeetene**.
Eingesetzt, adj. ingesteld, ter neer gelegd, in een anders plaats gesteld.
Eingesperret, f. **Einsperren**.
Eingesteckt, adj. opgestoken.
Eingestopft, adj. ingestopt.
Eingetaucht, adj. in-, onder gedonken, ingedoopt.
Eingetheilt, adj. verdeeld.
Eingetragen, adj. ingedraagen, overgedraagen, aan-, opgetekend; ingeweeven.
Eingetricben, adj. in 't naauw gebragt.
Eingetrobselt, adj. ingedroopen.
Eingetrucknet, adj. ingedroogd.
Eingewebt, adj. ingeweeven.
Eingewicht, adj. gewekt in 't water.
Eingeweide, n. ingewand, gedarmte; eines **Fisches**, **grom** van een **visch**.
Eingewickelt, **eingewindelt**, adj. ingewikkeld, ingerold, ingewonden.
Eingewürkt, adj. ingewerkt, ingeweeven.
Eingewurzelt, adj. geworteld, ingeworteld; ein **eingewurzelt** **Hebel**, een **verouderd**, **ingekankerd** **kwaaad**.
Eingezichnet, adj. ongetekend.
Eingezogen, adj. ingetogen, tugtig, gematigd.
Eingezogen, verbeurd verklaard, aangelagen.
Eingezogenheit, f. ingetogenheid, tugt, maatigheid.
Eingieten, v. a. ingieten, instorten.
Eingießer, m. een, die **ingiet**.
Eingiekung, f. ingieting, instorting.
Eingraben, v. a. **einen** **Schat**, **eenen** **schat** **begraaven**.
Eingraben, v. a. indelven, delven; mit dem **Grabesichel**, **ingraaven**, **ingraveeren**, **insnyden**.
Eingraben, sich, v. rec. **zig** **begraaven**, **verschanssen**.
Eingreifen, v. a. ingrypen, aantasten; in **eines** **andern** **sein** **Am**, **Gut**, **Recht**, **jemand** **ampt**, **goed**, **regt** **onregtvaardig** **overweldigen**, **benagtigen**, **innemen**, **onderkruppen**, **aan** **zig** **trekken**, **er** **intreedten**, **zig** **aanmaatigen**.
Eingriff, m. onregt, geweld, geweldige indringing, usurpatie; **dieser** **thut** **mir** **Eingriff**, **dere** **doet** **my** **onregt**, **geweld** **aan**.
Eingärten, v. a. omgorden.
Einguh, f. **Eingiekung**, invloed.
Einhaben, innehaben, v. n. inhebben, bezitten.
Einhaaken, **einhängeln**, v. a. inhaaken, aanhaaken.
Einhänglung, f. het vast maaken, vast haaken.
Einhänglig, **Einhängigkeit**, f. einhellig, ic.
Einhalten, m. tegenstand, beletzel, beinoejing; einer **Heirat** **Einhalten** **thun**, een **huwelyk** **beletten**.
Einhalten, v. a. inhouden; seine **böse** **Begeerden**, **inhouden**, **binnen** **houden**, **inbinden**, **intoomen** **zyne** **quade** **driften**, **lusten**, **bedwingen**.
Einhalten,

Einhalten mit einem, met iemand samen-
spannen; mit der Zahlung einhalten, *skipt*,
op zyn tyd betaalen; item ophouden, stil-
houden met betaaling, enz. er hat nicht
eingehalten, by heeft zyn woord niet ge-
houden.

Einhalten, sich, v. rec. zyne kamer houden, zig
in buis houden.

Einhandeln, f. einkaufen.

Einhandig, adj. eenhandig, met eene hand.

Einhandigen, v. a. behandigen, overleveren.

Einhandigung, f. behandiging, overgeeving,
overlevering.

Einhandeln, f. einhandeln.

Einhandlet, m. een koopman, een, die in-
koopt, inslaat.

Einhausen, v. a. inademen, inblaazen.

Einbauen, v. a. indouwen, ingraaven in steen;
jemand bey etnem einbauen, f. afschlicp
angeben, anbringen.

Einbauung, f. het inhouwen.

Einbeben, v. a. ontvangen, beuren, indeen;
die Thüre einbeben, de deur inhangen; er
hat so viel eingehoben, by heeft zo veel ont-
vangen.

Einbesten, v. a. inhegren, inslaan.

Einbestung, f. inhegting.

Einbesten, v. a. ingespen, toegespen.

Einbestung, f. toegesping.

Einheimisch, adj. inhaemisch, inlandsch; ein
Einheimischer, een inbooreling; f. anhei-
misch.

Einheit, f. eenheid.

Einbeizen, f. eingeuurn.

Einbeizer, m. vuurstooker.

Einbeizung, f. het vuurfooken.

Einbelsen, v. n. bystaan, te hulp komen.

Einbellig, adj. eenmoedig, eendragtig, een-
willig, eenpaarig.

Einbelligkeit, f. eenpaarigheid, eendragt,
overeenstemming; die Einbelligkeit der
Evangelisten, de overeenstemming der Evan-
gelisten.

Einbellig, adj. f. einbellig.

Einbinden, v. a. inbinden, vast maaken,
klampen.

Einber, adv. in, binnen.

Einbergehen, straben, streten, sprangen,
schwanden, pragtig, staadig beenen gaan,
treeden, pranken.

Einbigen, f. einbeizen.

Einholen, v. a. inhaalen in 't loopen, ryden,
onderhaalen, injaagen, betrappen, agter-
haalen; einen großen Herrn, inbuaelen, ont-
haalen, ophaalen een grooten.

Einholung, f. inhaaling, ontvangst.

Einhorn, n. eenhoorn.

Einhörig, adv. met een hoorn.

Einhüllen, v. a. inhullen, inwinden, invou-
wen, inpakken.

Einwüllung, f. het inwinden, inpakken, in-
vrouwen.

Einjagen, v. a. injaagen; jemand eine Furcht,
einen Schrecken, jemand vreeze, schrik in-
jaagen, anjaagen, vreesend, vervaard, be-
vreesd maaken.

Einjährig, adj. eenjaarig, van een jaar.

Ein jeder, adj. ieder, een iegelyk, elk, elk een.

Einig, adj. f. adv. eenig, enkel; einträchtig,
eenig; mit emander leben, eenig met mak-
kander leven, 't samen aan een lyn trekken;
einig Geld zu gewarten haben, eenig geld,

wat gelds te verwingten hebben; einiget
maken, eeniger maaten, eenig zins.

Einiggeliebtest, adj. eenig geliefd, welbemind.

Einigkeit, f. eenigheid, eenheid, eendragt.

Einiglich, adv. enkel, eeniglyk, eenpaarig-
lyk.

Einigle, f. Einkeble.

Einikauf, m. inkoop.

Einikausen, v. a. inkooopen.

Einikausen, sich, v. rec. in einer Stadt, in
eine Kunst, het burgerregt van eene stad,
van een gild kooopen.

Einikäufer, m. inkoopster.

Einikausung, f. f. Einikauf.

Einikhele, f. een vorst, of holle pan, die men
op den nok van het dak legt.

Einiker, f. herberg, waardshuis.

Einikeren, v. n. inkeeren, de herberg neemen;
besuchen, einisprechen, aanspreken, be-
zoeken.

Einikerung, f. verblyf, het inkeeren, het
gaan in eene herberg.

Einikellern, v. a. kelderen, in den kelder doen,
inslaan.

Einikellerung, f. het kelderen, enz.

Einikerben, v. a. inkerven, inkippen, insnyden.

Einikerbung, f. het inkerven, enz.

Einikertern, v. a. in de gevangenis zetten, op-
sluiten in den kerker.

Einiketten, f. einpfeiden.

Einiketden, v. a. iemand inkleeden, hem de
kap, de monnikskap aantrekken.

Einiketdung, f. bekleeding, inkleeding, het
aanneemen van 't geestlyk, kerkyk kleed.

Einikemmen, v. a. klemmen, nypen.

Einikemmung, f. het klemmen, nypen, be-
naauwen.

Einikneten, v. a. in-doorkneeden, inmengen;
den Teig einikneten, den deeg kneeden, door-
kneeden; er wollte den Artikel mit einikne-
ten, by wilde dat artikel, sink daar by doen,
'er byvoegen.

Einiknetung, f. het kneeden, door- inkneeden.

Einikndpfen, v. a. inknoopen.

Einikndpfung, f. het inknoopen.

Einikochten, v. a. op- in-, verkoooken; etwas
einikochten lassen, iets laten verkoooken.

Einikochung, f. verkooking, opkooking.

Einikommen, v. n. inkomen, binnen komen;
mit einer Bittschrift einikommen, met een
smeeschryft inkomen, aankomen.

Einikommen, n. ein großes Einkommen ha-
ben, een groot inkomen, groote inkomsten
hebben; Einkommen vom Landbaue, von
Landgütern, winst, inkomsten van land-
bouw, landwinningen.

Einikommiling, m. inkomeling, nieuweling.

Einikramen, v. n. inkraamen, opkraamen, in-
pakken, inkooopen.

Einikriechen, v. n. inkruipen, insluipen.

Einikriegen, v. n. inkrygen; eine Stadt, eene
stad inkrygen.

Einikrimpen, v. a. toetrekken.

Einikrimpen, n. toetrekking; das Einikrim-
pen der Spannabern, toetrekking der ze-
nuwen kramp.

Einikrammen, v. a. na binnen bnigen.

Einikunst, f. inkomen, inkomst; jäheliche
Einkünften, jaarlykse inkomsten.

Einikätten, v. a. aan malkander soodeeren.

Einikladen, v. a. inladen; Güter in ein
Schiff, goederen in een schip laaden, in-

laden; vor Gericht, indaagen, dagvaar-
den, inroepen.

Einikladen, nooden, noodigen, verzoeken;
zur Hochzeit, Begräbnis einikladen, ter brui-
loft, ter begraavenis noodigen, verzoeken.

Einikladung, f. nooding, noodinging, uitmodi-
gung; Einikladung in ein Schiff, het laaden,
bevrachten van een schip.

Einikladungschreiben, n. kreits-circulaire brief,
staatsbrief.

Einiklander, m. inlander, ingeboorene.

Einikländisch, adj. in-, binnenlandsch; einiklän-
discher Krieg, binnenlandsche kryg, oorlog.

Einiklangen, anlangen, v. n. aankomen, be-
stellen; die Post langet spät an, de post
komt laat aan; eure Briese sind mir rich-
tig angelanget, uwe brieven zyn my wel be-
feld, ter hand gekomen.

Einiklah, f. Einiklassung.

Einiklah, m. keep, inkoop, kerf, voegborft.

Einiklassen, v. a. inlaaten; sich in einen Han-
del, Sache, zig in een handel of zaak in-
laaten, steeken, moeien, mengen, inwikkelen.

Einiklassen, kerven, keepen, borsten maaken.

Einiklassung, f. inlaating, het inlaaten, kee-
pen, byvoeging.

Einiklauf, m. het inloopen, inkomen.

Einiklaufen, v. n. inloopen; in Hafen, in de
haven inloopen, binnen loopen, binnen ko-
men, inkomen, opkomen; es lauft Zeitung
ein, de tydning loopt; die Posten laufen
unrichtig ein, de posten komen ongeregeld,
ongelyk aan; die Spannader ist einiklau-
fen, de zenuw is gekrompen; das Luch
lauft ein, het doek, laken krimpt.

Einikluden, f. einleuten.

Einiklegen, v. a. inleggen; wieder einpakken,
opkraamen, oppakken; Wein, Bier, wyn,
bier inslaan, kelderen; Soldaten, soldaa-
ten inleggen, te quartier leggen; Besagung,
bezetting in eene plaats leggen; Feuer ein-
legen, vuur boeten, brand stooken, of stig-
ten; Ehr, eer behaalen.

Einiklegen, verbieden.

Einiklegen, loofwerk insnyden, dryven, dril-
len, doorvlammen.

Einikleger, m. inlegger, zetteling.

Einiklegung, f. inlegging; des Heils auf die
Geme, het opzetten, aanleggen, het bren-
gen van den pyl op de keep.

Einikleimen, f. kleimen.

Einikleiten, v. a. inleiden, inbrengen, binnen
brengen.

Einikleiter, m. inleider.

Einikleitung, f. inleiding.

Einikenten, f. einbeugen.

Einikentung, f. invoeging.

Einiklesen, f. einfammlen.

Einikleuten, v. a. inluiden, inkleppen, inroep-
pen.

Einikliefern, v. a. inleveren, ingeeven, over-
geeven.

Einiklieferung, f. inlevering.

Einiklochten, v. a. inneemen, herberg, verblyf
geeven, in buis neemen.

Einiklösen, v. a. lossen, inlossen, ligten, nee-
men; ein Pfand einiklösen, een pand lossen;
eine Bekadung einiklösen, eene geregelyke
orde ligten.

Einiklösung, f. inlossing, lossing; Einiklösung
eines Pfandes, lossing van een pand.

Einikmachen,

Einnachen, v. a. inmaaken; die Knöpfe, knoopen, toeknoopen, de knoopen toe maaken; in Zucker, met suiker confyten, doorsuikeren; in Salz und in Essig, inmaaken, zulten, inzulten, in zout en azyn leggen, inleggen; eingemachte Kufummerlein, gezulte konkommertjes, aguretjes, agoritjes.

Einnahl, f. eennahl.

Einnabnen, v. a. inmaanen, invorderen, indryven.

Einnahl, adv. een maal, eens; gånzlich, 't eene maal; nicht einmahl, niet eens; alle Jahre einmahl, om een jaar eens.

Einnaleins, n. het eenmaal een.

Einnarken, f. einkaufen.

Einnauern, v. a. iemand opsluiten, voor eenwag opgestoten houden, met een muur omringen.

Einnengen, v. a. innengen; etwas lustig, iets lustigs en klugtigs 'er ondermengen; sich in etwas, zig in iets innengen, inlaaten, zig 'er insteeken, inwikkelen, zig 'er nide moeten, of benoeijen.

Einnessen, v. a. inneeten.

Einnischen, f. einnengen.

Einnischung, f. het innengen, vermengen.

Einnützig, adj. eenpaarig, eensgezind, eendragtig, eenstemmig.

Einnütziglich, adv. eenpaariglyk, eendragtiglyk.

Einnützigkeit, f. eenpaarigheid, eendragtigheid.

Einnöhen, f. einnehen.

Einnahme, f. ontfangst.

Einnissen, f. beneken.

Einnehen, v. a. innaajen.

Einnehen, v. a. inneemen; erobern, inneemen, veroveren; einen Platz, inneemen, beslaan eene plaats; Arzenei, arzeny neemen, inneemen; einen in sein Haus, jemand inneemen, opneemen in zyn huis; sich einnehmen lassen von jemand, zig van jemand inneemen laten, wegsleepen laten; Gelder, geld ontfangen, opneemen.

Einnehen, begrypen; ich habe die Meinung wohl eingenommen, ik heb den zyn en de meening wel begrepen.

Einneher, m. ontfanger, accynsmeester, rentmeester.

Einnehmung, **Einnahme**, f. ontfangst.

Einnehmung, f. inneeming, overweldiging, bezitneeming.

Einnehen, einnehen, f. einnisten; item vast maaken, toegespen, toeknoopen.

Einnisten, v. n. innestelen, nestelen, nest maaken; sich an einem Orte einnisten, aan eene plaats gaan neerv zitten; sich bei jemand einnisten, in jemand's gunst dringen, jemand's hart steelen.

Einnistung, f. het maaken van een nest, enz.

Einde, f. woestyne.

Einpacken, v. a. inpakken; wieder einpacken, weër inpakken, inkräumen.

Einpaffen, v. a. in malkander voegen, doen sluiten.

Einpeigen, v. a. inslaan, indrukken, instampen.

Einpflanzung, f. invoeging, inlaffching.

Einpflanzen, v. a. inplanten, inpooten, instampen.

Einpflanzung, f. inplanting.

Einpflügen, v. a. in-, onderploegen.

Einsprossen, v. a. enten, inenten.

Einsprosser, m. enter, inenter.

Einsprossung, f. het enten, inenten, de inenting.

Einsprägen, v. a. inprenten, instampen.

Einspredigen, v. a. inprediken, inboezemen.

Einspregen, f. inprägen.

Einspressen, v. a. inprenten, inperffen, instampen, indrukken.

Einquartieren, v. a. inkwartieren, herbergen, herberg aanwyznen, geeven.

Einquartierung, f. inkwartiering, aanwyzing van eene plaats voor de soldaaten, om te huisvesten.

Einquetschen, v. a. drukken, zamendrukken, kwetsen, kneuzen.

Einrammen, v. a. inslaan, inheyen.

Einrammen, n. **Einrammung**, f. inheying, het inslaan.

Einrathen, v. a. raaden, beraaden.

Einrath, m. raader, aanraader.

Einrathung, f. aanraading.

Einräumen, v. a. inruimen; wieder an seinen Ort, weër opruimen, opschikken; einem zu viel, jemand te veel inwilligen, toelaaten, hem te veel voet, magt geeven, of laten.

Einräumung, f. bewilliging, inwilliging.

Einrechnen, v. a. etwas mit, iets 'er by, toe, onuler rekenen; ich habe es mit eingerechnet, ik heb het by de rekening gevoegd, het 'er nide onder gerekend.

Einred, **Einrede**, f. tuffenreden, tegenwering, tegenstreeving.

Einreden, v. a. inspreken, inpraaten, bepraaten; einreden, d. i. widerspreken, jemand tegenspreken; sich nicht wöllen einreden lassen, zig niet willen laten tegenspreken, raaden, afraaden, gebieden, beheeren.

Einreden, n. aanraaden, aanraading; auf mein Einreden, op myne aanraading.

Einregnen, v. n. inwateren, ingewaterd zyn, door inwatering bederven.

Einreiben, v. a. inwryven.

Einreibung, f. inwryving.

Einreißen, v. n. inbreeken, inscheuren; ein Gebäu, f. abtragen; eingerissen durch lange Gewohnheit, ingesloopen, in zwang gekomen zyn, door lange gewoonte.

Einreißer, m. die iets om ver haalt, vernielt, verscheurt, flegt; item een koevoet, breekyzer, f. Dredcheisen.

Einreißung, f. omkeering, verscheuring, vernieling, verdelging, flegting, afbreeking, neerwering, neervelling, oerhoopwering.

Einreiten, v. n. inryden, binnen ryden, te paard binnen komen.

Einreiten, verliezen, agter nitgaan; er ist im Spiele ziemlich eingeritten, hy heeft met spelen taamelyk verlooren.

Einreiten, f. einreiten.

Einrichten, v. a. inrigten; einen verrenkten Arm, Heine, een verstuikten arm, been weër te zamen stellen, herzetten, weër in 't lid zetten, door den leedzetter; seinen Kram sein, zyn winkel netjes opschikken, opruimen.

Einrichtung, f. inrigting, schikking, ordonantie, reglement; **Einrichtung der Götter**, het zatten der leden.

Einritt, m. intrede te paard.

Einrücken, v. n. inrukken, inschikken, tuffen voegen.

Einrühren, v. a. inroeren, vermengen.

Einrüßen, v. a. besmeeren, met voet, of met ander vuiligheid besmetten, vuil maaken.

Eins, adv. eens, eenig.

Einsaat, f. bezaaiing, inzaaiing.

Einsgesamt, eensgezint; eins gesamt seyn über eine Sache, eens, t' zamen gezint zyn over een zaak.

Einsacken, v. a. zakken, inzakken, in zakken doen.

Einsden, f. sden, besden.

Einsägen, v. a. inzaagen.

Einsalben, v. a. zalven, besmeeren, bestryken.

Einsalbung, f. zalving.

Einsalzen, v. a. zouten, inzouten, inpekelen, zulten.

Einsalzer, m. een inzouter, die zalt, inzout.

Einsam, adj. eenzaam.

Einsame, **Einsamkeit**, f. eenzaamheid; f. **Einsde**, **Einsieberey**.

Einsamlich, **einsam**, adv. eenzaam, in de eenzaamheid.

Einsammeln, v. a. inzamelen, ingaderen, vergaderen, opdoen, verzamelen.

Einsammler, m. inzamelaar, verzamelaar, opneemer van iets.

Einsammlung, f. inzameling, verzameling.

Einsas, m. geut, forteering van eene letter; onderpand, pand.

Einsausen, v. a. inzuipen, inzwelgen, inlappen.

Einsaugen, v. a. zuigen, inzuigen, opzuigen; etwas mit der Mutterlich eingesogen haben, iets met de moedermelk hebben ingezoogen.

Einsäuren, v. a. in 't zuur zetten, laten deeffenen.

Einschalten, v. a. vlyen, invlyen, invoegen, inrukken, inschikken.

Einschaltung, f. in-, tuffenvoeging.

Einschanzen, f. verschanzen.

Einschanzung, f. verschansing.

Einschärfen, v. a. inscherpen, inboezemen, instampen, scherpe pelyk beveelen.

Einschärfung, f. inscherping, instamping, inboezeming, strenge vermaaning.

Einscharren, v. a. indelven, ingraaven; einen Todten einscharren, een dooden begraven.

Einscharrung, f. begraving.

Einschenken, v. a. inschenken.

Einschenter, m. een inschenker, die inschenkt.

Einschentung, f. het inschenken.

Einschieben, v. a. inschikken, inzenden.

Einschieben, v. a. inschuiven; das Brod in Ofen, inschieten, het brood; einen in ein Amt helfen einschieben, jemand in een ampt kruijen, hem op de kruiwagen zetten.

Einschieß, **Beyessen**, n. tuffenspys.

Einschiebung, f. inschuiving, tuffenvoeging.

Einschießen, v. a. inschieten; die Mauern, de muren door 't beschieten veelen, omverwerpen, bresse schieten.

Einschiffen, v. a. inscheepen; sich einschiffen, zig inscheepen, te sloop gaan.

Einschiffung, f. het inscheepen.

Einschirren, v. a. die Pferde, de paarden inspannen, tuigen.

Einschlafen, v. n. inslaapen.

Einschlafern, v. n. insluimeren; doen inslaapen, in slaap brengen, -wiegen.

Einschlafung,

Einschlafung, *f.* het inslaapen, *in slaap vallen*; **Einschlafung der Glieder**, *doofheid, loomheid, vaaligheid.*
Einschlag, *m.* inslag; *etwas zum Einwickeln*, inwindzel, windzel, omslag; *des Weins*, lugt; *dem Weine ein wenig Einschlag geben*, *wat lugt op den wyn doen, hem wat lugten.*
Einschlag, *raad, middel*; *einem Einschläge geben, jemand raad geeven, raaden*; *einen Einschlag ergreifen, een middel bezigen.*
Einschlagen, *v. a.* inslaan; *einpochen, inslaan, inbonzen*; *Wäse, Zaunstecken, paalen, staken inslaan, inheeyen*; *irgend das Wetter, inslaan den donker ergens*; *einwickeln, inslaan, inwickelen*; *einen Brief, een brief inslaan, insluiten*; *ein allzu langes, weites Kleid, een al te lang, of ruim kleed inslaan, invouwen, intrekken, inleggen*; *einen Weg, een weg inslaan, kiezen.*
Einschleichen, *v. n.* inkruipen, insluipen; *sich in ein Haus einschleichen, in een huis insluipen.*
Einschleichen, *gunst verwerven*; *in trein kommen*; *sich bei einem einschleichen, in jemand gunst dringen*; *böse Gewohnheiten schleichen sich leicht ein, kwaade gewoontens komen ligt in zwang, neemen ligt de overhand.*
Einschleichen, *f.* het indringen, insluipen; *betrüglische Einschleichen*, bekruijing.
Einschließen, *v. a.* insluiten, opsluiten; *einen Brief, f. einschlagen*; *einen Gefangenen genauer, een gevangenen naauwer opsluiten*; *eine Stadt, besluiten, blokkeeren, bevennen eene stad*; *in eine Kammer, kameren, in eene kamer opsluiten*; *eine Hure eingeschlossen halten, eene hoer opgesloten, gekneveld houden*; *eingeschlossener Ort, besloten, bewaarde plaats.*
Einschließung, *f.* in-, opsluiting; *einer Stadt, berenning, insluiting eener stad.*
Einschlingen, *f.* einschließen.
Einschlingung, *f.* het inslokken.
Einschließen, *v. a.* inslokken, inslikken, inschrokken, inzwelgen; *einen Schwanz, inkroppen, ophropen moeten eenen Schwanz*.
Einschlummern, *v. n.* in sluimer vallen; *ich bin eingeschlummert, ik ben in een zachten slaap gevallen.*
Einschlupfen, *f.* einschleichen.
Einschlurven, *v. a.* inslorpen, inslurpen.
Einschluss, *m.* insluiting, opsluiting; *Parenthesis, inweefzel, invoegzel.*
Einschluss, *een ingesloten brief.*
Einschmeibeln, *sich, v. rec.* *sich in gunst bringen, zig binnen brengen door schoonpraat, door naar den mond te spreken.*
Einschmelzen, *v. a.* insmeyten; *einem die Gensier, jemand zyne glazen uitsmeyten, nitwerpen, uitgoojen, uitslaan.*
Einschmelzen, *v. a.* insmelten, versmelten; *alt Silber einschmelzen, oud zilver versmelten.*
Einschmieren, *v. a.* insmeeren; *die schwarze Wäsche, 't vuile linnen insmeeren, droog zeepen, de vuilste streepen met zeep smeeren*; *einschmieren, f. einschmugen.*
Einschmugen, *f.* beschmugen, schmugen, schmieren, schmugig.
Einschnallen, *v. a.* toegelpen.

Einschnappen, *v. n.* das Schloß hat eingeschnappt, *het slot is toegesprongen.*
Einschneiden, *v. a.* insnyden, inkerven, openen; *Brod, Fleisch einschneiden, brood, vleesch open snyden*; *einen Pastetendeckel einschneiden, een deksel, de korst van eene pastei openen, opstylen.*
Einschneiden, *f.* ernden.
Einschnitt, *m.* insnyding, kerf, trali; *oogst.*
Einschnüren, *v. a.* snoeren, rygen, aanrygen; *die Brust, 't hertstyk rygen.*
Einschöpfen, *v. a.* inscheppen.
Einschränken, *v. a.* bepaalen, beperken.
Einschränkung, *f.* bepaaling, beperking.
Einschrauben, *v. a.* inschroeven, de schroeven toedraagen.
Einschreiben, *v. a.* inschryven, opschryven.
Einschreibung, *f.* in-, opschryving.
Einschreiten, *v. n.* binnen gaan.
Einschrepen, *v. n.* in die Ohren, *in jemand's ooren roepen, schreeuwen.*
Einschrotten, *v. a.* in den ketler doen, inkelderen.
Einschrumpfen, *einschrumpeln, v. n.* verkrimpen, in een krimpen, inkrimpen.
Einschrumpfung, *f.* krimpung, het verschrompelen.
Einschub, *m.* vervulling, supplement.
Einschütten, *v. a.* ingieten, instorten.
Einschwärzen, *f.* einschmugen.
Einschwärzen, *v. a.* inspraaten, belezen.
Einszegeln, *v. n.* inzellen, binnen zeilen.
Einszegnen, *v. a.* inzegenen; *ein paar Eheleute, een paar verloofden trouwen.*
Einssegnung, *f.* wyng, inzegening, het trouwen.
Einsiehen, *v. a.* inszien; *wohl eine Sache, eene zaak wel inszien.*
Einsiehen, *agt slaan, het opzigt hebben.*
Einsiehen, *n.* het gezigt, uitzigt; *het inszien*; *einem das Einsiehen benehmen, jemand het gezigt, uitzigt beneemen*; *das Einsiehen, die Aufsicht haben über einen, het opzigt over jemand hebben.*
Einsieher, *Aufsieher, m.* opzigtter.
Einsiepen, *v. a.* inzeepen, zeepen, *met zeep smeeren*; *die schwarze Wäsche, 't vuile linnen zeepen, in 't zeepop zetten*; *f. bezeifen.*
Einsiezig, *adv.* eenzydig, partydig.
Einsiezigkeit, *f.* eenzydigheid.
Einsenden, *v. a.* zenden.
Einsenken, *v. a.* aflaaten, afsakken *laaten in die diepte, in 't graf, begraven.*
Einsentung, *f.* f. Einlassung.
Einsetzen, *v. a.* inzetten, instellen; *eingraden, einpflanzen, inzetten, kuilen, inpoeten*; *zu Pfande, beleenen, tegen pand verzetten, verpanden, pand tot onderpand zetten*; *die Ermel in einen Rock, de mouwen in een rok inschieten*; *Scheiben, glazen, ruiten inzetten, in 't loot zetten*; *in ein Amt, inzetten, stellen, aansstellen in een amt.*
Einseser, *m.* insteller, inzetter.
Einsesling, *f.* Gesling.
Einsetzung, *f.* insetting, instelling, aanstelling.
Einsicht, *f.* inzicht; *doordringenheid.*
Einsicht, *kennis, verstand.*
Einsiedler, *m.* hermyt, ergmyt, kluzenaar.
Einsiedlerey, *f.* hermytagie, kluzie.

Einsiedlerisch, *adj.* op zyn kluzenaar, *dat tot een kluzenaar behoort*; *eine einsiedlerische Lebensart, een kluzenaar's leven.*
Einsieden, *v. a.* inzieden, inkooken, verkooken.
Einsiedung, *f.* het verkooken.
Einsingen, *een kind al wiegende enz. in slaap zingen.*
Einsinken, *v. n.* inzinken, inzakken; *einsinken, und dadurch leer, oder hohl werden, inpullen, inzinken, inzakken, insparten.*
Einsitzen, *v. n.* inzitten; *gewongen zitten.*
Einswahl, *adv.* eens, *voor dezen.*
Einspann, *f.* Einspannung.
Einspannen, *v. a.* inspannen, voorspannen.
Einspannen, *spannen*; *der Seidenfischer spannet das Tuch in den Rahmen ein, die de zyde strikt, spant het doek op den raam.*
Einspannig, *adv.* met een paard bespannen.
Einspanniger, *m.* een Sergeant te paard.
Einspannung, *f.* inspanning.
Einsperren, *v. a.* insluiten; *den Fiskus, den ryand insluiten*; *eine Stadt wegen der Pest, eene stad van wegen de pest insluiten.*
Einspernung, *f.* in-, opsluiting.
Einspeuen, *v. n.* inspuuwen.
Einsprechen, *v. n.* inspreken, regenspreken; *einem Muth, jemand een hart inspreken, moed geeven, aanmoedigen*; *zu sprechen, einschreiben, aankomen*; *ich werde noch einschreiben, ehe ich abreise, ik zal nog aankommen, voor ik vertrek.*
Einsprecher, *m.* aanraader, aanzetter.
Einsprechung, *f.* aanspraak, bezoek; *göttliche Einsprechung, godlyke ingeeving.*
Einsprengen, *v. a.* eene Thüre, *eene deur oploopen, inslaan*; *itein f. besprengen.*
Einspreisen, *f.* einsprühen.
Einsprühung, *f.* inspuiting, het inspuiten.
Einspruch, *m.* inspraak, beletzel.
Einsprügen, *v. a.* inspuiten.
Einsprühung, *f.* Einsprühung.
Einsprüh, *adv.* eens, *een maal.*
Einstallen, *v. a.* op stal zetten.
Einstampfen, *v. a.* instampen, instooten.
Einstand, *m.* inreede, aanvaarding.
Einstechen, *v. a.* insteeken, ingraaven, hegren.
Einstecken, *v. a.* insteeken; *viel Gelds, veel geld opsteeken, fryken, in zyne beurs steeken*; *sein Messer, seinen Dolch wieder, zyn mes, zyn iegen weer opsteeken*; *einen, iemand gevangen zetten.*
Einstehen, *v. n.* instaan, *aanvaarden een dienst*; *in eine Gesellschaft einstehen, eintreten, in een genootschap gaan, lid van eene maatschappij worden*; *einstehen mit einem in einen Kauf, met jemand samen handelen, koopmanschap drijven.*
Einstehlen, *sich, v. rec.* *stiefswyze innemen, insluipen.*
Einstiegen, *v. n.* inklimmen; *in den Wagen, das Schiff, op den wagen, in 't schip gaan, klimmen.*
Einstiegung, *f.* het inklimmen.
Einstellen, *v. a.* instellen, inzetten; *Pferde, paarden stallen, op stal zetten*; *Geflügel zum Wästen, gevogelte te nesten zetten*; *ein Werk einstellen, een werk begeeven, leggen laaten*; *sich irgend, zig op eene bepaalde plaats stellen, laaten vinden, 'er verschynen*; *sich wieder, zig weer onder de geboortzaamheid stellen.*

Einsstellen,

Einfellen, die Arbeit, het werk slaaken; stelsel euer Klagen ein, houd op met klagen; ein Bornchmen einfellen, een voorneemen slaaken, uitstellen.
 Einfellen, verbieden.
 Einfens, f. einnals.
 Einstimmen, v. n. stemmen, med stemmen, aankemmen, overeenkomen.
 Einstimmig, adj. eenstemmig.
 Einstimmung, f. overeenkomst, overeenstemming, harmonie.
 Einstopfen, v. a. inproppen, inprangen, indouwen, instouwen.
 Einstoßen, v. a. instooten; einem Gasse den Boden, een vat den boden in-, of uitstooten, inslaan; Pfäle, paalen in den grond heijen.
 Einstricken, v. a. instryken; einem Kinde den Brein, een kindje de pap instryken, ingeeven; Geld, geld stryken, opsteeken.
 Einstreuen, v. a. instrooien, bestrooien; Rant und Zwietracht einstreuen, twist en onenigheid saaijen.
 Einstruung, f. bestrooijing, het instrooien.
 Einstruzen, v. n. instorten.
 Einstruden, v. n. sneerig zyn, worden.
 Einstrubig, adj. eenleedig, van eene lettergreep.
 Einstrügig, adj. van eenen dag; eintügig Fieber; allestägische koort.
 Eintouchen, v. a. indooopen, doopen, insoppen; ins Wasser, dompelen, indompelen, in-, of onder 't water duikelen, duiken.
 Eintauchung, f. indompeling.
 Eintauschen, v. a. inruilen.
 Eintauschung, f. inruiling.
 Einte, für ein, een, dit woord is gebrüchlyk by de swiesersche schryvers, maar wordt by geen goeden Hoogduitschen schryver gevonden, noch goed gekeurd.
 Eintheilen, einteilen, v. a. dyken, bedyken.
 Eintheilen, v. a. verdeelen, opderdeelen, deelen maaken.
 Eintheilung, f. verdeling.
 Eintun, v. a. indoen, opdoen; einthun einen, übertreffen, jemand übertreffen.
 Eintracht, f. eendragt, eendragtigheid.
 Eintrachtig, adj. eendragtig.
 Eintrachtigkeit, f. Eintracht.
 Eintrachtiglich, adv. eendragtig, eendragtiglyk.
 Eintrag, m. rente, revenue, inkomst; f. auch Austrag; it. nadeel, schade; inslag; Eintrag in einen Bewebe, inslag in een gewoefsel; ein Gut von großem Eintrage, een goet dat veel opbrengt; einem Eintrag thun, jemand beuadeelen; Eintrag leiden, schade lyden; ungleicher Eintrag in welenen Zeugen, ongelyke inslag in wolle stoffen.
 Eintragen, v. a. indraagen, binnen draagen; nagen, indraagen, inbrengen, opbrengen, voordeel brengen; dieser Handel trägt nicht viel ein, deze handel brengt niet veel op; ins Buch, f. einschreiben.
 Einträglich, adj. voordeeling, nut, van belang.
 Eintrinken, v. a. indrinken, doen indrinken, of intrekken; betaald zetten, vergelden.
 Eintreffen, v. n. intreffen, gewaar worden, of over een komen, aankomen.
 Eintreiben, v. a. indryven; Schulden, f. einmahnen; einen Nagel, een spyker indryven, diep inslaan; jemand im Disputieren,

jemand in 't twistreden overmogen, overwinnen, injaagen, indryven, in 't naauw brengen.
 Eintreibung, f. invordering van schulden.
 Eintrenken, f. eintrenken.
 Eintreten, v. n. intreedden, binnen gaan.
 Eintreten, v. a. intreedden, met voeten treden.
 Eintriesen, f. eintreesen.
 Eintringen, f. eintringen.
 Eintrinken, v. a. indrinken, inzupen.
 Eintritt, m. intrede.
 Eintrocknen, v. a. indroogen, krimpen, inkrimpen.
 Eintropfen, v. n. indruppen, indruipen, indroppelen, indroppelen.
 Eintropfen, f. eintropfen.
 Eintrucken, f. eintrucken.
 Eintrucken, f. eintrucken.
 Eintunken, v. a. indooopen; Brod in Wein eingetunkt, wydsopje, of wydsopje.
 Eintunkung, f. indooeping.
 Einzel, eingsig, f. enkel, eingsig.
 Einverleiben, v. a. inlyven; f. anverleiben; der Bürgerschaft einverleiben, onder het getal der burgers aanneemen; in eine Gesellschaft einverleiben, in een genootschap inlyven, aangenomen worden; seinen Namen der Ewigkeit einverleiben, zyn naam vereeuwigen, onsterfelyk maaken.
 Einverleibung, f. inlyving, inschryving.
 Einwachsen, v. n. inwallen, ingrooien; einem ins Herz eingewachsen seyn, jemand hartelyk beminnen.
 Einwärts, adv. binnewaart, inwaart.
 Einwärts, v. a. wateren, weeken, weiken, te weeken leggen, inleggen.
 Einwärts, f. bet in 't water leggen.
 Einwand, f. Einwurf.
 Einweben, v. a. inweeven.
 Einwecheln, v. a. wisselen, in-, opwisselen; Gold für Silbermünze einwecheln, goud voor zilvergeld in-, opwisselen.
 Einweichen, v. n. te weeken, te week leggen, inleggen; v. a. ins Wäsche, 'e wulle linnen weeken, inleggen, te weeken leggen.
 Einweichung, f. het weeken, in de week leggen, zetten.
 Einweiden, f. einweiden.
 Einweisen, v. a. in bezit stellen; einen in ein Amt, jemand in 't bezit van een ampt stellen.
 Einweisung, f. bet in 't bezit stellen.
 Einwenden, f. Einwerfen.
 Einwendung, f. f. Einwurf.
 Einwerfen, v. a. inwerpen, ingoojen, insmyten; einwenden, inbrengen, inleggen, inwerpen, voorwerpen, opwerpen, tegenwerpen, of stellen, er wat weten tegen te zeggen, te spreken.
 Einwärts, f. einwärts.
 Einwerfen, v. a. inwyden, inwyden.
 Einwerber, m. inwyer, die iets inwyet.
 Einwerfung, f. inwyding, inwyding.
 Einwickeln, v. a. inwikkelen, inwinden, inslaan; ein Kind, een kind bakeren, in de buys doen; sich in einen Handel, Streit, f. einmengen.
 Einwickelung, f. een omslag.
 Einwiegen, v. a. in slaap wiegen, sussen; elnen mit Schmeichelworten einwiegen, jemand prazen, met zoete, vleyende woorden afwyzen.

Einwilligen, v. n. inwilligen, bewilligen, toestaan, involgen; jemand etwas, jemand iets toestaan.
 Einwilligung, f. inwilliging, bewilliging.
 Einwindeln, einwinden, v. a. in-, bewindelen, inpakken; f. einwickeln.
 Einwindung, f. f. Einwickelung.
 Einwirken, v. a. inweeven, inwerken.
 Einwohnen, f. wohnen.
 Einwohner, m. een in-, bewoener.
 Einwohnerin, f. eene in-, bewoeneres.
 Einwohnung, f. in-, bewoening.
 Einwürfen, f. einwirken.
 Einwürfung, f. inwerking, inweeving.
 Einwurf, m. het inwerpen, tegenwerpen, regenstelling; einen Einwurf machen, thun, eene tegenwerping maaken, tegenwerpen.
 Einwürfeln, v. n. inwortelen, verwortelen.
 Einzählung, f. zinding van een rad.
 Einzappen, v. a. invoegen; einen Balken in den andern, den eenen balk in den andern invoegen.
 Einzappen, v. a. intappen.
 Einzäumen, v. a. inzoomen, bezoomen, betougen, intrekken, breidelen, inbinden.
 Einzäumen, v. a. omheinen, afschutten.
 Einzäumung, f. heining, staketfel, hegge, omheining.
 Einsehen, v. a. intellen.
 Einzelnen, v. a. in-, aantekenen; etwas in ein Buch, iets in een boek in-, aan-, optekenen.
 Einzelnehmung, f. in-, aan-, optekening.
 Einzel, eingsig, adj. enkel, byzonder.
 Einzelheit, f. eenheid.
 Einzelweil, adv. byzonderlyk.
 Einziehen, v. a. intrekken, inhaalen; die Brachtgüter in ein Schiff, de vrachtgoederen ophysen, inlyffen; in ein Miethhaus, intrekken, met de woon; in ein Land, Stadt, intrekken in een land, stad; einziehen, d. i. mindern, eingern seinen Staat, zynen staat intrekken, inkorten, inbinden, behorten, minderen, sluiten; eines seine Güter, jomands goederen aanbaalen, in beslag neemen; f. auch ausschägen.
 Einzichen, gefänglich, in de gevangenis zetten.
 Einzicher, m. der Schulden, inzorderaar van schulden.
 Einzichung, f. intrekking, inhaaling, oetrekking; der Schulden, inbaaling, inmaning, inzordering, inning van schulden; öffentliche Einzichung der Güter, openlyke verbeurd verklaring van goederen.
 Einzig und allein, adv. enkel, enkelyk, eeniglyk.
 Einzug, m. intogt, inkomst; in eine Stadt, intogt, intrede.
 Einzweigen, f. einproppen.
 Einzweiger, m. een inenter, enter.
 Einzweigung, f. inenting, enting.
 Einzwingen, v. a. met geweld doen ingaan, bepalen, vaststellen, instampen.
 Eis, n. ys; ein Fluß mit Eis geben, een rivier ys krygen, aan 't gaan zyn, 'er schotfen ys krygen, dryven, driftig zyn; das Eis brechen, het ys breken, de eerste zyn in iets.
 Eisbahn, f. ysbaan, sullenbaan.
 Eisen, v. n. aufelsen, yzen, hyten, opyten, 't ys opbouwen, -breken.

Eisen, *n.* yzer; eimen in den Eissen seyn, jemand vervolgen; sie hat ein Eisen adyt worfen, ze is in de kraam gekomen, zy heeft een kind ter waereld gebragt; eimen in die Eissen schmieden, jemand in de boeien zetten; Noth driht Eisen, nood breekt wet; er gehört schon unter das alte Eisen, by is al oud, by heeft zyn beste dagen gehad, geleest; eimen in die Eissen treten, jemand drücken.

Eisen, *adj.* f. eisern; ein eisener Kops, een sterk hoofd; eisener Mann, een sterk man; eisener Herz, een ongevoelig hart; eisener Brief, een brief van uitstel, verpoot.

Eisenschmied, *n.* Eisenach, stad van Thüringen.

Eisenbeiser, *f.* Eisenstreifer.

Eisenblech, *n.* biek, blik.

Eisenbohrer, *m.* een kelderboor, fret.

Eisendraht, *m.* yzerdraad.

Eisenerz, *n.* yzererts.

Eisenfarb, *f.* yzerkleur.

Eisensandig, *adj.* als de kleur van yzer.

Eisensef, *vest, adj.* vast, sterk als yzer.

Eisenseck, *m.* yzerlinet, yzervlek.

Eisenstreifer, *m.* een snorker, snoeshaan, windbreker, blaaskaak.

Eisenaesbirn, *f.* Eisenwerk.

Eisengrau, *adj.* zeeegroen, groenagtig, uit den groenen.

Eisengrube, *f.* yzerkuil, -myne.

Eisenhammer, *m.* klophamer.

Eisenhandel, *m.* handel, koopmanschap in yzer.

Eisenhändler, *f.* Eisenrämer.

Eisenhart, *adj.* yzerhard, hard als yzer.

Eisenhut, *n.* yzerkruid.

Eisenhütte, *f.* plaats, daar 't yzer gegooten, zeflogen, getrokken wordt.

Eisenhütten, *n.* f. Eisenhut.

Eisenhütten, *bevald.* met twee kleuren verdeeld, belegt, over malhander geplaatst.

Eisenhammer, *f.* kaner, buis, magazyn, daar yzer in, op is.

Eisenkram, *m.* yzerkraamerswinkel.

Eisenrämer, Eisenhändler, *m.* yzerkraamer, -verkooper.

Eisenkraut, *f.* Eisenhut.

Eisenschalen, *m.* eene obli, oblikoek.

Eisenschendeker, *m.* een obliakker.

Eisennal, *n.* f. Eisenseck.

Eisenmarkt, *f.* oud yzermarkt.

Eisenplatte, *f.* eene yzere plaat.

Eisenrost, *m.* yzerroest.

Eisenroß, *adj.* met yzerroest.

Eisenschlaete, *f.* hamerslag, yzerfchuim, schilfortjes, die van het yzer springen in, onder 't smelten.

Eisenschmiede, *f.* smitse, smidde, plaats, daar men 't yzer smeed, smitswinkel.

Eisenschmidt, *m.* yzerlinet.

Eisenstab, *m.* een yzere staaf, een staaf yzer.

Eisenstein, *f.* Eisenerz.

Eisenstück, *n.* een yzere stamper.

Eisenveß, *f.* eisensef.

Eisenwaaren, *f. pl.* yzerwaaren.

Eisenwerk, Eisengeschier, *n.* in der Küche, yzerwerk, yzerpotten, yzerpotten in de keuken.

Eisermal, *f.* Eisenseck.

Eisemalig, *adj.* vol yzersmetten, -vlekken.

Eisen, *f.* elfen, *adj.*

Eiserner Brief, *f.* bey Eisen, *adj.*

Eisgang, *m.* ysgang.

Eisgrau, *adj.* heel gry.

Eisgrube, *f.* een yskelder, om het ys daar in te bewaaren.

Eisig, *adj.* bedekt met ys.

Eiskalt, *adj.* yskoud, koud als ys.

Eismeer, *n.* de yzsee.

Eischnemel, -scholle, *f.* yschol, yschots.

Eischnabe, *m.* een schnaats; auf Eischnaben laufen, op schaatsen ryden.

Eispor, *m.* een yspoor.

Eisvogel, *m.* een ysvogel.

Eiszapf, -zapfe, *m.* een yskogel.

Eitel, *adj.* ydel, ydelyk, nietig, waan, verganklyk, gewaand; ettele Reden, ydele, kolle, zenuwloze reden; lauter, pur, ungemischt, enkel, eeniglyk; ettel Gold, enkel, zuiver goud; ettel essen, vleesch zonder brood eeten.

Eitelheit, *f.* ydelheid, nietigheid, verganklykheid.

Etter, *m.* dragt, etter.

Etterbeule, *f.* Ettergeschwür.

Etterblatter, *f.* puist.

Etterend, ettersüßig, ettericht, *adj.* etterig, etteragtig, met etter gemengd.

Etterfuss, *m.* ettering, ettervloeying, etterdruip, wondertering.

Etterheit, *f.* ettering, dragt.

Ettern, *v. n.* etteren, draagen, van etter vloeyen, etter uitwerpen.

Ettergeschwür, Etterbeule, *f.* ettergezwel, -buil, etterwond.

Etterstock, *m.* klontetter, dik etterzuil, uit eene wond ontspringende.

Etterung, *f.* f. Etterfeit.

Etterziehend, *adj.* ettermaakend, draagt maakend.

Ele, *f.* Elle.

Elefant, *f.* Elefant.

Eleie, *f.* een treurgedicht, een klaaglied.

Element, *n.* aardstoffe, hoofdstoffe, grondstoffe; die vier Elemente, de vier aarts, grondstoffen, elementen.

Elementarisch, *adj.* van de hoofdstoffen.

Elendbogen, *f.* Elendbogen.

Elend, *n.* f. Elendstier.

Elend, *n.* elende, ballingschap; eimen ins Elend verreiben, verweisen, jemand balling maaken, verdryven; das Elend bauen, im Elende herumziehen um der christlichen Wahrheit willen, balling, in ballingschap omgaan, als een verdreeveling onlopen, dwaalen, om de christelyke waarheit; elend, elend, elende, elende.

Elendig, elend, *adj.* Elender, elendig, elendiglyk; er kam elendiglych um sein Leben, by quam ellendig, droevig om zyn leven, om hals; elend ansehen, 'er elendig, byster, oolyk uitsien.

Elendiglych, *adv.* elendig, ongelukkig, armoedig.

Elendstier, *n.* eland, elandier.

Elendsieder, *n.* Elendflau, f. Elendkoller, m. elandsleer, elandklaauw, elandkolder.

Elephant, *m.* olifant, olyfiant.

Elephantengeschrey, *n.* het geloey, gekrysch van den olifant.

Elephantenmelker, *m.* meester, eigenaar, opziener over de olifanten.

Elephantenrüssel, -zahn, *m.* olifantsnuit, -tand.

Elstenschiff, *m.* f. Esse.

Elstrit, *n.* elixir, uittrekzel van kruiden.

Elle, *f.* el, elle.

Ellenbogen, *m.* elleboog, armboog.

Ellenbogenhöhe, *f.* de groote pyp in den arm.

Ellenbreit, *adj.* eene el breed.

Ellenboch, *adj.* *adj.* ene el hoog.

Ellenlang, *adj.* van eene el lang; it, zeer lang.

Ellenmaaf, *n.* ellenmaat, het meeten by de el.

Ellenweit, *adj.* eene el wyd.

Eller, *f.* Erle.

Elis, *f.* Elle.

Elis, *n.* Elfas, provincie van Duitschland.

Elisasser, *m.* een uit den Elfas.

Elisassisch, *adj.* uit, van den Elfas.

Elisbeer, Elisbeer, *f.* lysterbes, forbezie, spreuwebzie, haagappel, kornoelje.

Elisbeerbaum, *m.* lysterboom, spreuwebboom, haagappel, kornoeljeboom.

Elisbeerfang, *m.* lystervangst, spreuwebvangst.

Elisbirn, *f.* Elisbeer.

Else, *f.* eld, meivisch.

Elster, *f.* elster, exter, aakster.

Elstermutter, Aelstermutter, *f.* overgrootmoeder.

Elstermutterbruder, *m.* overgrootmoedersbroeder.

Eltern, *m. pl.* ouders, ouwers, de ouden.

Elternlos, *adj.* ouderloos.

Eltervater, *m.* overgrootvader.

Eltester, Aeltester, *adj.* de oudste.

Elzbeer, *u. f. m.* f. Elisbeer, *u. f. w.*

Embd, *f.* Grummet.

Eminent, *f.* eminentie, hoogwaardigheid, hoogagbaarheid, eertitel van een Kardinaal, en van een Grootmeester van Malta.

Emmerling, *m.* wedis-, weduwaal.

Emmerich, *n.* Emmerik, stad in 't bertogdom Kleef.

Empfaben, *f.* empfangen.

Empfang, *m.* ontfangt.

Empfangen, *v. u.* ontvangen, bekomen, krygen; empfangen, d. i. aufnehmen, ontfangen, onthaalen, ophaalen, onderhaalen.

Empfänger, *m.* ontfanger; Oberempfänger, ontfangergeneraal.

Empfangnis, *f.* ontfangenis, ontfangst.

Empfangschein, *m.* biljet, briefje van ontfangst.

Empfangung, *f.* ontfangst, ontfang, onthaal.

Empfehlen, *v. a.* beveelen.

Empfehlung, *f.* aanbeveeling, recommendatie; aanbieding van dienst.

Empfinden, *v. a.* gevoelen, gewaar worden.

Empfindlich, *adj.* *adj.* gevoelig; sehr empfindlich über etwas seyn, zeer gevoelig over iets zyn; empfindliche Worte, Reden, gevoelige woorden, reden.

Empfindlichkeit, *f.* gevoeligheid, aandoening.

Empfindlich, *f.* Empfindung.

Empfindung, *f.* gevoelen; seine Empfindung über etwas bezeugen, zyn gevoelen over iets toonen, uiten; ohne Empfindung über etwas seyn, gevoelloos, ongevoelig over iets zyn, zeg toonen.

Empor, *adv.* om hoog, na boven, opwaards; empor heben, kommen, schvinnen, sich schwingen, sehen, stehen, om hoog heffen, tillen, komen, zwenmen, zig winden, zien, kyken, haalen, trekken, lyen.

Emporen,

Empdren, v. a. beroeren, ontroeren, oproerig worden, naiten.
Empörer, m. een oproermaaker, roervink, belhamel, opruyer van een opstand.
Empor halten, v. a. die Hände, de banden om hoog houden; die Gesehe, de wetten hanthouwen, verdedigen.
Empor heben, v. a. opbeuren, ophelpen, verheffen.
Emporlassen, v. a. voorthelpen.
Empor schweben, gelukkig zyn, voortkomen, welgaan; die Bösen schweben gemeiniglich empor, den kwaaden gaat het doorgaans wel.
Empörung, f. beroerte, oproer, oploop.
Empor wachsen, v. n. ryzen, opgaan, opgroejen.
Empig, adj. naarstig, vlytig, voortvaarend, spoedig, gekadig; emsig über einem Werke seyn, naarstig, naauw gezet zyn op zyn werk.
Empigkeit, f. naarstigheid, vlytigheid, voortvaardigheid, spoedigheid.
Empiglich, adv. naarstig, vlytig, geduurig, met vlyt.
Enkel, u. f. w. f. Enkel.
Ende, f. Ente.
Ende, n. eind, einde, end; Ort, end, kant, hoek; die vier Ende der Welt, de vier hoeken der wereld; von allen Enden kommen, van alle kanten, wyd en wyd komen; haben, hebben, nitzen; ein Ende Seils, eind, eindje reep, of reepje touw.
End, Ende, dood, einde des levens; her uiterste; oogmerk, doelwit; vor seinem Ende, voor zyn dood; ein seliges Ende, een zalig, gelukkige einde, dood; am Ende der Stadt, in 't einde, uiterste der stad; von einem Ende zum andern, van 't een uiterste tot het ander; ich hab's zu dem Ende gethan, ik heb het gedaan met dat einde, oogmerk, inzigt.
Endlich, adj. naarstig, werkzaam, voortvaarend, gaauw; ein endlicher Mann, een naarstig, voortvaarend man.
Endlich, adv. naarstig, enz. f. endlich, adj.
Enden, f. eindigen.
Endlich, enden, Enderung, f. anderlich, re.
Endigen, v. a. eindigen, eindigen, ten einde brengen, ten einde komen.
Endigung, f. het eindigen, volvoeren.
Endivie, f. endyvie, andyvie.
Endkreis, m. gezigtseinder, horizon.
Endlich, adj. eindig, eindelyk; unser Leben ist endlich, ons leven is eindig; die endliche Ursache, de eindelyke rede.
Endlich, adj. eindelyk, ten einde, in 't einde, ten laatste.
Endlos, adj. eindeloos, oneindelyk, eeuwig.
Endschaft, f. einde, besluit; zur Endschaft bringen, ten einde brengen, einziigen.
Endschluß, m. besluit.
Endung, f. einding, eindinging.
Endursach, f. eindoorzaak, eindelyke oorzaak, rede.
Endurthel, n. eindvonnis, slotvonnis.
Endweck, m. eind, oogwit, oogmerk; zu dem Ende, dat, op dat.
Eng, adj. eng, onruim, naauw, bekrompen, beknopt; i. benaut, benauen; ein enges Häuschen, een eng huisje, een beknopt, bekrompen hoekje; eng wohnen, eng, bekrompen wonen; eng zusammen gedrückt, eng,

gedrongen, geperst; eng schreiben, dicht schryven; enger machen ein Kleid, engen, verengen, enger maaken, intrekken, vernauwen, inslaan, inleggen een kleed.
Engbrüstig, adj. engborstig, aamborstig, hyagrig, kortademig, afstemig, kortbortig, benaauwd om, of op de borst.
Engbrüstigkeit, f. engborstigheid, aamborstigheid, kortademigheid, kortbortigheid, benaauwheid om, of op de borst.
Engge, f. engre, naauwte; die Engge, Meerenge von Gibraltar, de naauwe straat, doorvaart, invaart, 't naauw, de naauwte van de straat van Gibraltar; Engge eines Briefes, bekramptheid van een brief.
Engel, n. sanctorie, aardgalle, kruid.
Engel, m. engel.
Engelbrod, n. hemelsbrood, Manna.
Engelstein, n. engelste, liefje, hartje.
Engelisch, m. engel, soort van roeb.
Engelisch, adj. engelisch, engelagrig.
Engelischer Weise, adv. engelagrig.
Engelstein, adj. engelstein, zuiver als een engel.
Engeltruch, f. Engel, engel, een visch.
Engelsburg, n. Engelenburg, slot.
Engelschaar, f. het choor, de menigte der engelen, engelenchoor.
Engelschön, adj. engelagrig schoon, by uitnemendheid fraay.
Engelschuh, m. bescherming der engelen.
Engelwurz, f. angelica.
Engelwurzwasser, n. angelicawater.
Engelwurz, adj. eng, naauw van bals.
England, n. Engeland.
Engländer, m. Engeland, Engelschman.
Engländisch, englich, adj. engelsch.
Englisch, f. engelisch.
Engster, m. een glas met een engen, naauwen bals.
Enis, f. Anis.
Ent, Entke, m. een staknezt van een bouwmun.
Entel, m. zoons- of dogters zoon, of dogter.
Entel, adj. & adv. enkel, eeniglyk.
Entelin, f. nigt, nicht, kleindogter.
Entelsenkel, m. overagterneef, agternneef, naäfterkindzoon.
Entelsenkelinn, f. overagterneef, agternneef, naäfterkinddogter.
Entelsohn, m. een nancef, agterneef, zoon van een zoon zoon.
Entelstochter, f. nanieht, dochter van een dogter-kind.
Entelstweib, n. de vrouw van een kindzoon.
Ent, f. Ente.
Entadeln, v. a. ontadelen, ontzeten van zyn adel, van zyn edeldom ofsetten, degraderen.
Entäußern, sich, v. a. zig ontslaan, ontdoen.
Entäußerung, f. vervremding.
Entdren, f. entdrehen.
Entdreslich, adj. overtollig, niet noodzaaklyk.
Entdrehen, v. a. ontbeeren, missen, derven.
Entdreslich, f. entdreslich.
Entdrehung, f. ontbeering, missing.
Entdieten, v. a. ontbieden; f. den bieten.
Entdichtung, f. ontbieding, ontbod.
Entdinden, v. a. ontbinden, losbinden; entbunden werden, verlossen, verlost worden;

van een kind bevallen, kraamen, in de kraam komen.
Entbindung, f. ontbinding, verlossing.
Entblenden, v. a. ontblinden, ontblindhoken, den doek van de oogen wegdoen.
Entblenden, v. a. ontlooden.
Entblöden, sich, v. rec. zig verstouten; de vrymoedigheid neemen; zig schaamen.
Entblöding, f. schaamte.
Entblößen, v. a. ontblooten, blooten, naakt uittrekken; den Degen, den degen, 't rapier trekken.
Entblößen, weigeren; einen alles Schutzes und Hilfe entblößen, jemand alle bescherming en hulp weigeren, ontzeggen.
Entblözung, f. ontblooting, berooving.
Entbrannt, adj. in Zorn, liede, u. f. w. ontsteeken in toorn, liefde, enz.
Entbrechen, sich, v. rec. in gebreke blyven; ich kam nicht entbrechen, zu glauben, ik kan niet in gebreke blyven, van te gelooven; ik moet gelooven.
Entbrennen, v. n. ontbranden, ontvonken, blaaken.
Entbunden, adj. ontbonden, los gemaakt; entbunden einer Geburt, ontbonden, in de kraam gekomen.
Entbürden, v. a. ontlasten, ontladen, ontpakken.
Entdecken, v. a. ontdekken.
Entdeckung, f. ontdekking.
Ente, f. end, eend.
Enter, Entrich, m. woord, eendvogel, 't mannetje van een eend.
Entehren, v. a. ontteeren, schenden.
Entenen, n. een eendeny.
Entengrube, f. eenden- endengroen, endekroos.
Entenhagel, = schrot, n. eendenhagel.
Enterben, v. a. onterven, ontgoeden, van de erfensche versteeken, verstoeten, uitstoeten; seinen Sohn, zynen zoon onterven, bastaard maaken, hem zyn goed ontmaaken, hem verzaaken, ontkennen.
Enterding, f. enterving.
Enterhaute, m. een enterhaak.
Entern, v. a. enteren, aan boord klampen.
Enteubern, f. entdubern.
Entsärben, sich, v. rec. verbleeken, versterven, bloozen.
Entsahren, v. n. ontvaaren; sich unbekachtiam ein Wort entsahren lassen, zig onvoordagtig een woord ontglippen, ontvliegen, ontvallen laten; hy liet zig ontvallen, ontsnappen, uit den mond vallen.
Entsallen, v. n. ontvallen; entsallen einem etwas, jemand iets ontvallen, ontschieten; entsallen einem etwas seyn, jemand iets ontvallen, ontschieten, ontwaanjl zyn, 't vergeeten hebben; absterben, ontvallen, afsterven; entsallen einem der Muth, den moed, 't hart ontvallen, zinken laten.
Entsalken, v. a. ontvouwen; verklaren, ophelderen.
Entsahlen, Entschlung, f. empschlen.
Entsernen, v. n. verre van daan doen, gaan.
Entsernung, f. afstand, verschieer.
Entsinden, f. empsinden.
Entsleichen, v. a. een been, een vleesch pnsiezen.
Entsfliegen, v. n. ontvliegen, ontsnappen, ontvlieden.

Entsieden, v. n. ontvlieden, ontvlugten; aus dem Gefängnis entsieden, mit de gevangenis ontvlieden, ontvlugten; einem Unglück entsieden, een ongeluk ontgaan.
 Entsiebung, f. vlugt, het ontvlieden.
 Entsohen, adj. ontvlugt, ontvlooden, ont-snapt, ontgaan.
 Entfremden, v. a. vervreemden, ontvremden, in fremde handen laten raaken.
 Entfrieren, v. n. ontdoojen.
 Entfrieren, n. het ontdoojen.
 Entführen, v. a. ontvoeren, wegvoeren, weg-brennen, wegleiden, ontzuführen, verdon-keren, ontdraagen; eine Jungfrau, eene maagd schaaken, verleiden.
 Entführer, m. een ontvoerder, schaaker, weg-voerder.
 Entführung, f. ontvoering, schaaling.
 Entgeffen, sich, bloßgeben, v. rec. zig ont-maskeren, bloot geeven, openbaaren; der Feind hat sich recht entgedet, de vyand heeft zig recht bloot gegeven.
 Entgegen, adj. & adv. tegen; einem entge-gen kommen, jemand te gemoet komen, hem bejegenen, tegen komen; einem entge-gehen, jemand te gemoet gaan; entge-gegen stellen, tegen elkaander stellen, vergely-ken; stehen, tegenstaan; stellen, tegenstel-len; setzen, tegeninbrengen, excipieren.
 Entgegen, adv. in tegendeel, tegen over.
 Entgegen besien, v. a. verwyten.
 Entgegen blasen, v. a. tegenwaayen, tegen-blaazen.
 Entgegen brüllen, v. a. weerloegen.
 Entgegen fahren, v. n. tegen vaaren, ryden.
 Entgegen führen, v. a. te gemoed voeren.
 Entgegengehung, f. het tegen, te gemoed gaan.
 Entgegenhalten, v. a. vergelyken, tegenstel-len, tegenwerpen.
 Entgegenhaltung, f. vergelyking, tegenstel-ling.
 Entgegen handeln, v. n. srydig handelen, te werk gaan.
 Entgegenkunft, f. Entgegengehung.
 Entgegenlaufen, v. n. tegen, te gemoed loopen.
 Entgegen murren, murren, v. n. tegen morren, knorren.
 Entgegen reden, v. n. tegen spreeken, weër-spreeken.
 Entgegen reisen, v. n. tegen, te gemoed reizen.
 Entgegen reiten, v. n. tegen, te gemoed ryden.
 Entgegen schicken, v. a. tegen, te gemoed zenden.
 Entgegensetzen, v. a. tegenstellen, tegen aan-stellen, verzetten.
 Entgegensetzung, f. tegenstelling, tegenkan-ting.
 Entgegenzingen, v. a. schetteren, nazingen, nabaauwen.
 Entgegenstellung, f. f. Entgegensetzung.
 Entgegen stoßen, v. a. tegenstooren.
 Entgegenstoßung, f. het tegenstooren.
 Entgegen tragen, v. a. tegen, te gemoed draa-gen.
 Entgegen wehen, v. n. tegen waajen, in den wind zyn.
 Entgegen wenden, v. a. na toe keeren, wen-den, zwaajen, draajen, zwenken.
 Entgegen werfen, v. a. tegenwerpen.
 Entgegen ziehen, v. a. tegen, te gemoed trek-ken.
 Entgegenziehung, f. het tegen, te gemoed trek-ken.

Entgehen, v. n. ontgaan; einem etwas, je-mand iets ontgaan, ontschieten; entweichen, ontwischen, ontgaan, ontwyken, ontduiken, ontloopen, ontglippen, ontsnappen; das Erbe kann ihm nicht entgehen, es muß ihm werden, die ervenis kan hem niet ont-gaan.
 Entgehung, f. het ontgaan, myden, afnee-men.
 Entgelt, n. Entgeltung, f. vergelding, loon; ohne Entgelt dienen, zonder loon dienen; ohne Entgelt, om, voor niet.
 Entgelten, v. a. ontgelden, boeren, bekoo-pen; einem etwas entgelten lassen, je-mand iets laten ontgelden.
 Entgeltung, f. f. Entgelt.
 Entglimmen, v. n. ontglimmen, ontbranden, aangaan.
 Entgürten, v. a. ontgorden, losgorden, den gordel los doen.
 Enthalttern, v. a. den halfter, halfter afstry-ken, afdoen; das Pferd hat sich enthal-tert, het paard heeft den halfter afgestree-ken.
 Enthaltstern, sich, v. rec. zig van de tuge ont-slaan.
 Enthalt, m. inhoud, f. Innhalt.
 Enthalt, f. f. Enthaltung.
 Enthaltten, v. a. bevatten, vervatten, inslui-ten; das Buch enthält nützliche Lehren, het boek behest, vervat nutte lessen.
 Enthaltten, v. a. onthouden, ontbreeken, op-houden; sich in der Stadt auf dem Lande enthalten, zig in de stad, op 't land ont-houden; in de stad, op het land zyn; ich kann mich nicht enthalten, ik kan my niet onthouden.
 Enthaltfam, adj. ingetogen, maatig, ont-houdend.
 Enthaltung, f. onthouding.
 Enthaupten, v. a. onthoofden, onthalzen, 't hoofs afflaan.
 Enthauptung, f. onthalzing, onthoofding.
 Entheben, v. a. ontheffen, ontslaan, bevry-den.
 Entheiligen, v. a. ontheiligen, schenden, ont-wyden.
 Entheiligung, f. ontheiliging, schending.
 Enthoben, adj. onthefst, ontlagen, hevryd; der Sorge enthoben, van de zorg onthefst, ontslagen, bevryd.
 Enthüllen, v. a. een vogel de kap afrekken, afneemen, als men hem wil laten vliegen, it. onthullen.
 Entian, n. Gentiaan, kruid.
 Entjochen, v. a. het jok afdoen, afneemen, be-zwyden van het jok.
 Entwic, f. Endivien.
 Entkleiden, v. a. ontkleeden, uitdoen, uit-trekken; entkleiden, d. i. die oberste, me-iste, beschwerlichste Kleider ablegen, zig wat ontdoen.
 Entkleidung, f. ontkleeding.
 Entknäpfen, v. a. ontknoopen, de knoopen losdoen, oplossen.
 Entknüpfung, f. ontknooping, oplossing.
 Entkommen, v. n. ontkomen, ontgaan, ont-vlugten, ontsluipen, 'er nit raaken, ont-snappen.
 Entkräften, v. a. ontzenuwen, de krachten nit-puten, styten, de krachten beneemen.

Entkräftung, f. verzwakking, vermindering van krachten.
 Entkriechen, v. n. ontkruipen, ontsluipen.
 Entladen, v. a. ontladen, ontlasten, ont-llossen, verlossen, ontslaan, verligten.
 Entladung, f. verligting, ontlasting.
 Entlarven, v. a. ontmaskeren, ontmoimen, het masker afdoen, aflijten.
 Entlassen, v. a. ontslaan, bevryden, vry gee-ven.
 Entlassener, m. een vrygelaaten.
 Entlassung, f. ontslag, ontslaaging; Ent-lassung aus dem Dienst, ontslag, ontslaa-ging van den dienst.
 Entlasten, v. n. f. entladen.
 Entlaufen, v. n. ontloopen, ontvlieden, ont-vlugten.
 Entlaufener, m. een vlugteling, gevlugte, voorvlugtige.
 Entledigen, v. a. ontledigen, ontdoen, be-sliffen.
 Entledigung, f. ontlediging, verlossing, be-sliffing.
 Entlegen, adj. verafgelegen, ver, niet gelegen.
 Entlegenheit, f. afgelegenheid.
 Entleihen, v. a. ontleenen, afleenen, afbor-gen; Geld suchen zu entleihen, aufzuneh-men, geld by leening, te leen verzoeken; Geld entlehnet, aufgenommen haben, geld by leening, te leen hebben, opgenomen heb-ben.
 Entlehnung, f. ontleening, het leenen, af-borgen.
 Entleiden, v. a. ontliven, onthalzen, om-brennen, dooden, vermoorden, ontzielen.
 Entleibung, f. onthalzing, moord, doodslag, ontzieling.
 Entleimen, v. a. ontlimen, den lym los ma-ken.
 Entleimung, f. ontliming.
 Entlein, n. een jong eenje.
 Entleiben, v. a. nit het lood doen.
 Entmannen, v. a. ontmannen, de mannelyk-beit beneemen, lubben.
 Entmannung, f. ontmanning, lubbing.
 Entmasten, v. a. de mast verbryzelen, afschie-ten.
 Entnehmen, v. a. ontnemen, beneemen.
 Entnommen, adj. ontnomen, benomen.
 Entpaaren, v. a. ontpaaren, van een scheiden.
 Entrahen, v. a. ontraaden; f. entbehen.
 Entrauben, v. a. berooven, ontrooven, ont-steelen.
 Entreizen, v. a. ontrukken; mit Gewalt, aus der Hand, ontweldigen, met geweld ontrukken; sich aus jemand's Händen, je-mand's handen zig ontworselen, ontweldi-gen, met moeite outkomen, zig los maken.
 Entreich, f. Enter.
 Entreichen, v. a. quyten, voldoen; seine Schulden entreichen, zyn schulden voldoen, zig 'er van ontdoen, betalen.
 Entrichtung, f. betaaling, voldoening; bis zu völliger Entrichtung, tot de volkomene betaaling.
 Entrinnen, f. entsiechen, entlaufen, entgehen, ontwischen.
 Entrissen, adj. ontkomen; der Gefahr, het gevaar ontkomen.
 Entrommen, adj. f. entrisfen.
 Entsuchen, wegräfen, v. a. ontrukken, weg-rukken, beneemen; durch den Tod ent-rückt werden,

ruckt werden, door den dood worden wegge-
rukt; dieser Zufall entruckt mir alle meine
hoffnung, dit toeval beneemt my alle myne
hoop.
Entuimen, *alj.* ontloopen, vlugtend.
Entrüsten, *v. a.* ontrüsten, belgen; sich über
etwas, zig over iets ontrüsten, belgen,
kwellen.
Entrüstung, *f.* ontrüsting, belging, verbol-
genheid.
Entsagen, *v. n.* verzaaken, ontzeggen, ver-
lochenen; der Welt, dem Glauben, de
waereld, het geloof verzaaken, verlochenen.
Entsagen, *afstaan, laten vaaren.*
Entsatz, *m.* ontzetting, ontzet.
Entscheiden, *v. a.* onderscheiden, beslissen,
verfassen; eine Frage, Streit entschei-
den, eene vraag, een geschil beslissen, by-
leggen.
Entscheidend, *adj.* beslissend, stellig; auf
die entscheidende Art, op de stelligste ma-
nier, wyse.
Entscheider, *m.* beslisser, scheidsmann.
Entscheidung, *f.* beslissing, verëffening, on-
derscheiding.
Entschlafen, *v. n.* ontslaapen, sterven.
Entschlagen, *v. a.* ontslaan; sich eines Men-
schen, eines Dinges, zig van een mensch,
of ding ontslaan, ontslaan; jemand seines
Eides, seiner Pflicht, jemand van zyn eed,
plicht ontslaan, ontbeffen.
Entschließen, *v. a.* besluiten, ontsluiten, op-
sluiten; los laten.
Entschließung, *f.* Entschluß.
Entschlossen, *adj.* beslooten; er ist entschlos-
sen, by heeft beslooten, by is van voornee-
men.
Entschlossenheit, *f.* voordagt, beraad.
Entschlupfen, *v. n.* nit de handen laaten gly-
den, ontsnappen, ontkomen; aus dem Ge-
fangnis, nit de gevangenis ontkomen, ont-
snappen, vlugten.
Entschluß, *m.* besluit, opzet, voorneemen.
Ent-, erschöpfen, *v. a.* uitscheppen.
Entschuldigen, *v. a.* ontschuldigen, veront-
schuldigen, ontschuldig, vry verklaa-
ren; sich mit etwas, zig over iets ontschul-
digen, verschoonen; seine Mißthat suchen
zu entschuldigen, zyne misdaad zoeken te
verschoonen, te minderen, te bepleistieren;
etwas nicht zu entschuldigen seyn, iets niet
te verschoonen, niet verschoonlyk, onver-
schoonbaar.
Entschuldiger, *m.* verontschuldiger, die iets
verontschuldigt.
Entschuldigung, *f.* verontschuldiging, ver-
schooning.
Entschütten, *sich, v. rec.* ontslaan, bevryden,
ontheffen; sich einer Last, zig van een last
ontslaan, zef afwerpen, zig 'er van ontslaan,
ontloen.
Entschwimmen, *v. n.* ontzweimen, door
zweimen ontkomen.
Entseelen, *v. a.* ontzielen, dooden, ontlyven,
ombrengen.
Entsetzen, *v. a.* ontzetten; eine belagerte
Stadt trachten zu entsetzen, eene belegerde
stad poogen te ontzetten, 't ontzet waagen;
jemand seines Amtes entsetzen, jemand van
zyn ampt afzetten; jemand entsetzen, er-
schrecken, jemand verzetten, ontschelen, ver-
schrikken, weerslaan, bevoeren, neerslagtig

maaken, verbaaren, bedwelmen, verlegen,
beteterd maaken; sich über etwas entse-
zen, zig over iets ontzetten, verzetten, ont-
stellen; over iets verzet staan; entsetzt seyn
über eine traurige Zeitung, over eene droe-
vige tyding verzet, versteld, verbaast, ver-
slagen, neerslagtig, bevoerd staan.
Entsetzlich, *adj. & adv.* schrikkelyk, verbaa-
zend.
Entsetlichkeit, *f.* vrees, verwondering, af-
ontzetting.
Entsetzung, *f.* ontzetting, afzetting, verzet-
ting, verslagenheid, nederslagtigheid,
neerslagtigheid, ontseldheid, ontselrenis,
verbaathheid, beroerte, ontroering, op-
schudding.
Entsehlen, *v. a.* ontzegelen, de verzegeling,
het zegel afdoen.
Entsehlung, *f.* ontzegeling, opening, bree-
king van het zegel.
Entsinnen, *sich, v. rec.* heugen, herinneren,
of erinneren, zig te binnen brengen.
Entspinnen, *v. a.* berokkenen, smeeden; er
hat dieses Unglück, Unheil entspinnen, by
heeft dit ongluk, dit onheil berokkend.
Entspinnen, *adj. & part. pass.* berokkend, ge-
smeed.
Entsprießen, *v. n.* spruiten, ontspruiten, op-
spruiten.
Entspringen, *v. n.* ontspringen, afstammen,
ontsnappen; aus dem Kloster, nit 't kloos-
ter ontspringen, loopen, verlopen; ent-
springener Mönch, ontsprongen, uitgeloo-
pen, verlopen monnik; entspringen, quel-
len, ontspringen, wellen ergens eene water-
bron; einem ein Fisch entspringen, jemand
een visch ontspartelen.
Entspringung, *f.* het ontsaan; *f.* Entschung.
Entsprossen, *adj.* gesprooten, afstammend;
von adelichem Geschlechte entsprossen, nit
een adelyk geslagt gesprooten, wortgeko-
men, afstammend.
Entstanden, *adj.* ontsaan.
Entstehen, *v. n.* ontsaan, voortkomen, opry-
zen, ryzen; es wird ein großer Streit
daraus entstehen, 'er zal een groote twist
uit ryzen.
Entstehen, *in gebrek blyven;* das wird mir
nicht entstehen, dat zal aan my niet bape-
ren, aan my zal 't niet ontbreken.
Entstehung, *f.* het ontsaan, de oorsprong;
gebrek, fout; in Entstehung eines bessern,
by gebrek van beter.
Entstellen, *v. a.* ontsstellen, ontroeren, van
zyn stel brengen, helpen; diese Speise ent-
stellt den Magen, dese spys ontsfelt de
maag, brengt de maag van haar sel; als
er mich sahe, entstellte er sich, toen by
mag, ontsfelde by, stond by nieuw op te
kyken.
Entstellung, *f.* ontroering, ontseldrenis;
etwas ohne Entstellung ansehen, iets zon-
der ontroering aanzien.
Entsündigen, *v. n.* ontzondigen, reinigen van
zonden.
Enttragen, *v. a.* ontdraagen, wegsleepen.
Enttäbrigen, *v. a.* ontslaan, overig behouden,
spaaeren; enttäbrigt seyn eines Dinges, *f.*
überheden.
Entumehren, *f.* verumehren.
Entvogel, *m.* een end, endvogel.
Entwaschen, *v. n.* ontwassen.

Entwaschen, *v. a.* ontwassen; seinen Ge-
gner entwaschen, zynen vyand ontwapen-
nen, hem zyn degen ontweldigen, ondraa-
jen, ontwringen; den Harnisch, die Rü-
stung ablegen, ontharnassen.
Entwaschung, *f.* ontwassen.
Entweder, *conj.* oder, of, of.
Entwehnen, Entwöhnung, *f.* entwöhnen, *cc.*
Entwehren, *f.* entwässnen.
Entwehren, *sich, v. rec.* verzetten, tegen-
staan; sich dem Feinde (des Feindes) ent-
wehren, zig tegen den vyand verweeren, hem
weerstaan; sich vor jemand entwehren,
zig van jemand ontsaan.
Entweichen, *v. n.* ontwyken, ontgaan, myden.
Entweichung, *f.* ontwyking, vlugt.
Entweihen, *f.* entweyhen.
Entweihung, *f.* Entweyhung.
Entwenden, *v. n.* steelen, entneemen, ont-
rukken; einem heimlich etwas entwenden,
jemand iets ontvreemden, afbandig ma-
ken, verlonkeren, verduistern, ontvaajen,
ontfatzelen, onthalden, ontdraagen, ontslee-
pen, ontsleelen, entneemen, versteeken, weg-
steeken.
Entwender, *m.* een dief, roover.
Entwendung, *f.* ontvreemding, wegneeming.
Entwerden, entgeben, *v. n.* ontgaan, ontsnap-
pen, missen; nichts wird mir entwerden,
nichts zal my ontgaan, ontsnappen.
Entwerfen, *v. a.* ontwerpen, aftekenen, af-
scherzen; den Inhalt, die Methode eines
zu schreibenden Buches, den inhoud, de
leerorde van een boek opstellen, ontwerpen,
bewerpen; 't opstel 'er van maaken.
Entwerfung, *f.* ontwerp, bewerp, afteke-
ning, afschaduwing.
Entweyhen, *v. a.* ontwyen, ontheiligen.
Entweyhung, *f.* ontwyng, ontheiliging.
Entwickeln, *v. a.* ontrollen, ontpakken, ont-
zwaagelen, verklaaren.
Entwicklung, *f.* ontpakking, ontzwaageling,
verklaaring.
Entwickeln, *v. n.* ontglyden, ontglippen, ont-
slippen, ontsnappen, ontgaan.
Entwöhnen, *v. n.* ontwennen, verwennen,
afwennen, verleeren; ein Kind, een kind
spenen, afspenen; van de borst wennen,
ontwennen; *f.* afspennen.
Entwöhnung, *f.* ontwenning, verwenning,
spening, verwennis, afwenning.
Entwurf, *m.* ontwerp, schets, bewerp, bestek;
f. Absicht; einer Schrift, ontwerp, kladder,
minut van een schrift. *f.* Entwurfung.
Entwurzeln, *v. a.* ontwortelen.
Entzäumen, *v. a.* onttoomen, den toom af-
neemen.
Entzian, *f.* Entian.
Entziehen, *v. a.* onttrekken, weigeren; sich von
einem Weibe, zig aan zyn wyf onttrekken, haar
den egtlygt ontzeggen, weigeren, afstaan.
Entziehung, *f.* onttrekking, weigering, ont-
zegging.
Entzücken, *v. a.* optrekken, ontzetten, ont-
stellen, verrukken; entzückt im Geiste,
opgetogen, opgetrokken, ontzet in den geest;
entzückt sehen für Verwunderung, über
eine Schönheit, opgetogen, ontzet, ontseld,
verrukt staan van verwondering, over eene
schoonheid.
Entzückung, *f.* opgetogenheid, verrukking
van zinnen, optrekking in den geest.
Entzündend, *adj.*

Ervermdchtis, *n.* erfmaating, erfmaaking, legaar.
 Erbjins, *m.* erfcoyns.
 Erbjinsgut, *z.* lehn, *n.* erfspagtgoed.
 Erbjinsman, Erbjinschsherr, *m.* een erf-pagter.
 Erbjinsrecht, *n.* Erbjinsung, *f.* erfregt.
 Erker, *m.* een balkon, uistek.
 Erdacht, *adj.* uigedagt, verzonnen, uitgevonden.
 Erdappel, *m.* aardappel, aardbuil.
 Erdbeben, *n.* aardbeving.
 Erdbeer, *f.* aardbezie.
 Erdbeertraut, *n.* aardbezieplant.
 Erdbeerjast, *m.* nat van aardbezien.
 Erdbeschreiber, *m.* landbeschryver.
 Erdbeschreibung, *f.* landbeschryving.
 Erdboden, *m.* aardbodem.
 Erde, *f.* aard, aarde; gute, fette, magere, durre Erde, goede, vette, magere, schraute, drooge aarde.
 Erdeichel, *f.* aardaker.
 Erden, *von* Erde, *adj.* aarden, van aarde, of potaarde; Schüssel, Kessel von Erde, aarde schotel, teloor, plateel.
 Erdenge, *f.* eenre engte tussen twee zeeën, straat, zeeengte.
 Erd = Erdenslos, *m.* kluit, klomp aarde.
 Erdengeschier, *n.* een aarden vat.
 Erdengewächs, *n.* een aardgewas, -vrugt.
 Erdpfeil, *n.* aardveel, hondsdraf.
 Erdenlast, *f.* een last der aarde; er ist eine unnütze Erdenlast, by is de waereld tot een last, een onnut menbel, een mensch, die nergens goed toe is; die Erdenlast ablegen, sterwen, den geest geeven.
 Erdfall, *m.* inzakkung der aarde.
 Erdfarbe, *f.* aardkleur, duistere kleur.
 Erdfarben, *adv.* van een duistere kleur.
 Erdfeige, *f.* Erdnuß.
 Erdfeuchte, *f.* natuurlyke vogtigheid der aarde, aardvogtigheid.
 Erdfläche, *f.* oppervlakte der aarde; Pecunwenbch seget die Erdfläche auf 9276218 deutliche Quadratmeilen, Leenwenboek bepaalt de oppervlakte der aarde op 976218 duitsche quadratemylen.
 Erdfachs, *n.* aardvlas, vlas, komend van een zekeren bergsteen, dat in 't vuur niet verteert, maar wit en zuiver wordt.
 Erdfloß, *m.* eene aardvloot.
 Erdgall, *f.* aardgalle, kruid.
 Erdgewächs, *n.* f. Erdengewächs.
 Erdglas, *n.* moscovisch glas, doorschynende steen, f. Frauentz.
 Erdharz, *n.* joodenlym, vette en lymagtige aarde.
 Erdklust, *n.* een scheur in de aarde.
 Erdknecht, *n.* Sundermann, onderhave, aardveil.
 Erdkreis, *m.* de aardbol.
 Erdkugel, *f.* de aardkloot.
 Erdmaas, *n.* in Indien, maat, waarnaar in de Indien de wyde of afstand op de aarde gemeten wordt.
 Erdmandel, *f.* Erdnuß.
 Erdmessen, *n.* f. Erdmessen.
 Erdmesser, *m.* aardmeeter.
 Erdmessenere, Erdmessenkunst, *f.* aardmeeting, aardmeetekunde.
 Erdnuß, *f.* aardnoot, aardaker, aardmuis, f. Erdeichel.

Erdpech, *n.* f. Erdharz.
 Erdrauch, *m.* duivekervel, gryzekom.
 Erdreich, *n.* aardryk, aarde.
 Erdstoft, *m.* bergstof, mineraal.
 Erdschnecke, *f.* aardstekke, zonder huisje.
 Erdschock, *m.* artichok, artij jok.
 Erdscholle, *f.* aardkluit, of -klomp; Erdscholle von grünem Wasen, groene zed, aarde.
 Erdschöllein, *n.* een kluitje aarde.
 Erdschwamm, *m.* paddestoel, kampernoelie.
 Erdschwefel, *m.* zwavel.
 Erdspinne, *f.* aardspinn.
 Erdstreich, *m.* streck der aarde.
 Erdtheilung, *f.* verdeeling der aarde.
 Erdwach, *n.* pek, met joodenlym vermengd.
 Erdwinde, *f.* eerenprys.
 Erdwurm, *m.* aardworm, -wroeter.
 Erdwurz, *n.* f. Erdappel.
 Erdenken, *v. a.* verzinnen, verdigten, versieren, of verziern, bezuzelen, uitdenken; eine Lügen, eine Fabel, eine falsche Zeitung, een leugen versieren, stoffeeren; een fabel, valsche tyding, maare verdigten, bezuzelen.
 Erdenkung, *f.* verdigting, versiering.
 Erdichten, *f.* erdenken.
 Erdichter, *m.* verdigter, versierder, uitvinder.
 Erdichtung, *f.* f. Erdenkung.
 Erdin, *f.* Erden, van aarde.
 Erdrosseln, *v. a.* verworgen, worgen, de keel toeftrikken, toeknoopen.
 Erdrukten, *v. a.* verdrukken; ihr Kind im Schlaste, haar kind in den slaap verdrukken, verstikken, smooren.
 Erdrückung, *f.* verdrukking, verstikking, verfmooing.
 Erdulden, *v. a.* verdraagen, dulden, uistaan.
 Erduldung, *f.* verdraagzaamheid, het lyden, uistaan.
 Ereisern, *sich, v. rec.* yveren, zig yverig, vunnig, jaloers betoonen, van yver ontslooken zyn, zig moejelyk maaken, kwaal worden.
 Ereignen, *v. n.* geschieden, gebeuren; sich eine Gelegenheit ereignen, zig een gelegenheid vertoonen, voordoen.
 Ereilen, *v. u.* agterhaalen, inhaalen, onderhaalen, krygen.
 Eremit, *m.* f. Einsiedler.
 Ererben, *v. a.* beerven, erven, by erfenis verkeygen, bebaalen.
 Ereisern, *f.* ereisern.
 Erfahren, *v. n.* ondervinden, ervaren, hooren, bevinden, proeven, gewaar worden, wysworden; das habe ich oft erfahren, dat heb ik dikwils beproefd, ondervonden; untersuchen, erforschen, onderzoeken; in etwas erfahren seyn, ervaren iets, in bedreeven, geoefend zyn; ein erfahrener Seemann, Pilot, een bevaaren zemann, Pilot, loots.
 Erfahrenheit, Erfahrungs, Erfahrung, *f.* ervaring, ervarenheid, gedreevenheid; das habe, das weiß ich aus der Erfahrung, dat heb, dat weet ik door ondervinding; keine Erfahrung von einer Sache haben, geen kennis van ene zaak hebben; er kam in Erfahrung, hy hoorde, hy bezondt.
 Erfachten, *v. a.* bevegten, winnen.
 Erfurt, *n.* Erfurt, stad van Thuringen.
 Erfunden, *v. a.* uitvinden, vinden, verdigten.
 Erfinder, *m.* uitvinder, vinder.

Erfinderinn, *f.* uitvindster.
 Erfindlich, *adj.* waarschynlyk, bewyslyk.
 Erfindung, *f.* uitvinding, vinding, verzinsel.
 Erfindungskunst, *f.* uitvindingkunst, kunst, om iets uit te vinden.
 Erfindungsmittel, *n.* middel, om iets uit te vinden.
 Erfischen, *v. a.* uitvisschen, uitvorschen.
 Erfolg, *m.* gevolg, uitkomst, uitslag; einen guten Erfolg vermuthen, een goed gevolg, een goeden nitslag verwagten.
 Erfolgen, *v. n.* volgen.
 Erfolglich, einfolglich, *adv.* gevolglyk, by gevolg, derhalve, dienvolgens.
 Erfolgung, *f.* Erfolg.
 Erforderlich, *adj.* erfordert, vereischt, noodzaaklyk, gevorderd, vorderlyk.
 Erfordern, *v. a.* vereischen, vorderen; große Mühe wird zu solchem Werke erfordert, groote moeite word vereischt tot zo een werk, is 'er aan zo een werk vast; wie es sich erfordert, na regten eisch, zo 't behoort, hoort.
 Erforderung, *f.* vereisch, eisch.
 Erforschen, *v. a.* navorschen, ondervraagen, verneemen, onderzoeken.
 Erforscher, *m.* navorscher, onderzoeker, navraager.
 Erforscherinn, *f.* navorschter, onderzoekster, navraagster.
 Erforschlich, *adj.* doorgrondelyk, dat onderzocht kan worden.
 Erforschung, *f.* doorgronding, nazook, onderzoek, ondervraaging, natorsching, het verneemen; Erforschung des Gewissens, onderzoek van 't geweten.
 Erfragen, *v. a.* bevraagen, ondervraagen; eines Wohnung, jemens woning bevraagen, uitvraagen.
 Erfreuen, *v. a.* verblyden, verheugen, vervolyken; sich über etwas erfreuen, zig over, in iets verblyden, verheugen, verblyd zyn.
 Erfreuet, *adj.* verblyd, verheugd.
 Erfreulich, *adj. & adv.* verblydend, verheugend.
 Erfreulichkeit, Erfreung, *f.* verheuging, vreugd, blydschap.
 Erfrieren, *v. n.* beviezen; ersteerne Fersen, bevrozene hieslen, kakkhielen, winterhieslen.
 Erfrierung, *f.* beviezing.
 Erfrischen, *v. a.* ververischen, verquikken, vernieuwen, laaven.
 Erfrischer, *m.* verkwikker, laaver.
 Erfrischung, *f.* ververishing, verkwikking, laavenis, verkoeling, vernieuwing.
 Erfroren, *adj.* bevrooren; die ich koude niet verdraagen kan; ein erfrorener Mensch, jemand, die verklemd is; die tegen de koude niet kan.
 Erfüllen, *v. u.* vervullen; das Gesch, de wet vervullen, volbrengen; die Zahl erfüllen, 't getal vervullen; eine mit gutem Geruche erfüllte Luft, met een zoete geur doortrokke lngt.
 Erfüllung, *f.* vervulling.
 Erfüllungseid, *m.* eed van vervulling, nakoming, juramentum suppletorium.
 Ergänzen, *v. a.* herstellen, goed maaken, vervullen, byvoegen, 't geen dat 'er ergens aan ontbreekt; Kriegsvoicker ergänzen, krygsvolk aanvullen.
 Ergänzer,

Ergänzer, m. hersteller.
Ergänzung, f. vervulling, vergoeding, herstelling, aanwerving.
Ergaben, v. a. overgeeven; *sich der Gottseligkeit, zig tot de godzaligheid begeeven.*
Ergaben, *alsj.* overgegeven, onderdaanig; *dein ergebenster Diener, uw onderdaanigste dienaar; des Herrn ergebenster Diener, myn heer, uw onderdaanige dienaar.*
Ergabenheit, f. eerbied, agting, onderdaanigheid.
Ergabenheit, Ergabung, f. overgeeving, overgaaft; *an Gott, overgeeving, overgeevenheid, opdragt, gelaatenheid in God.*
Ergaben, v. n. vergaan; *ein Gebot ergeben lassen, een gebod, een plakkaat laten nitzgaan, afkondigen; das Recht ergeben lassen, recht doen.*
Ergaben, gaan; *met gaan inbaalen; es ist ihm übel ergangen, het is hem slecht gegaan; wohl, nach Wunsch ergehen, wel, naar wensch gaan.*
Ergehen, *sich*, v. rec. wandelen, kuyeren.
Ergehen, f. ergoegen, u. f. w.
Ergiebts, *adj.* iets, dat veel opbrengt, uitlevert.
Erglehen, *sich*, v. rec. overloopen, uitloopen, overvloeien; *sich ins Meer erglehen, in de zee loopen.*
Ergießung, f. overloop, overstrooming; *des Nilus, overlooping, overstrooming van den Nyl.*
Ergossen, *adj.* overgelopen, uitgestort.
Ergößen, v. a. vermaakken, verlustigen.
Ergötzlich, *adj.* vermaaklyk, geneuglyk.
Ergötzlichheit, f. vermaak, vermaaklykheid, verlustiging, genuegte.
Ergötzung, f. f. Ergötlichkeit.
Ergreifen, v. a. grypen, vatten, aanvatten; *die Waffen, na de wapen tasten; einen auf frischer That, jemand op heeter daad betrappen, verraaschen.*
Ergreifung, f. het opvatten, betrappen, begrypen, tasten, aanvaarding, omhelzing.
Ergreifen, *adj.* gegreepen, gevat, betrapt, gevangen.
Ergrimmen, v. n. belgen, verwoed zyn van gramschap; vergrammen.
Ergrimmt, *adj.* vergramd, vertoornd, verbolgen.
Ergrimmung, f. verbolgenheid, gramschap.
Ergroßen, v. a. vergrooten, uitzetten; *eine Stadt, eene stad uitleggen, vergrooten.*
Ergroßerung, f. vergrooting, uitzetting, uitlegging. f. in Berg.
Ergründeln, f. erforschen.
Ergründen, v. a. doorgronden, pylon; f. erforschen.
Ergründer, m. doorgronder, pylor.
Ergündlich, *adj.* doorgrondelyk, dat nitzvorscht kan worden.
Ergündung, f. doorgronding, navorsching, het pylon.
Erhaben, *adj.* verheven, verhoogd; *Arbeit, verheven, verhoogd, gehreeven werk, verhoogzel.*
Erhabenheit, f. verhevenheid, hoogheid.
Erhalten, v. a. behouden, behaalen, verkrygen; *crudhren, onderhouden, voeden, opkwekken.*
Erhalter, m. behouder, voeder, verdediger, beschermmer, bewaarder.

Erhalterin, f. behoudster, voedster, beschermster, bewaardster.
Erhaltung, f. behoudenis, behoud, redding, heil, onderhouding, onderhoud, bewaaring.
Erhandeln, v. a. door koopmanschap winnen, verkrygen.
Erhärten, v. a. verharden, hard, styf maaken, worden, verstyven, versteenen; *staande bouden, verdedigen, beweerden.*
Erhärtung, f. het hard worden, hardigheid, verharding.
Erhaschen, f. ertappen, ergreifen.
Erhaschung, f. het betrappen, agterhaalen.
Erhauen, v. a. behauen, einen Baum, eenen boom snoeien.
Erheben, v. a. ligten, heffen, beuren; *erhöhen, verheffen, verhoogen, opheffen; seine Stimme im Singen, zyne stemme opheffen in 't zingen; sich erheben, zig verheffen; der Wind erhebt sich, de wind verheft, wakkerd aan, koelt; sein Herz zu Gott, zyn hart tot God verheffen; sich erheben, f. pralen, rühmen; er ward zum Kaiserthum erhoben, hy wierd tot het keizerdom verhoogt, hy wierd keizer.*
Erheben, v. n. ontsiaan, opkomen; *es erhebt sich ein Zank, ein Ungewitter, 'er ontstaat twist, een onweer, daar komt onweer.*
Erheblich, *adj.* gewigtig, voornaam; *eine erhebliche Ursache, eene gewigtige rede.*
Erheblichkeit, f. gewigtige zaak, rede, gewigt; *dergleichen Erheblichkeiten waren nicht zulänglich, deze gewigtige zaken waren niet in staat, genoegzaam; die Entschuldigung ist von keiner Erheblichkeit, die ontschuldiging is van geen gewigt, van geene kragt.*
Erhebung, f. verheffing, verhooging, opbeuring, ligting.
Erheirathen, v. n. behuven, behouwelyken, door huwelyk verworven, verkrygen.
Erheischen, f. erforderen.
Erheitern, *sich*, v. rec. ophelderen, klaar worden; *das Wetter erheitert sich, het weer heldert op, het wordt mooy weer.*
Erhellten, v. n. schynen, blyken, klaarlyk, duidelyk blyken.
Erheuten, *sich*, v. rec. zig verhangen, verworven.
Erhentter, m. een opgehangene.
Erkenntung, f. het opvangen.
Erhitzen, v. a. verhitten, heet, warm maaken; *erbigen auf einander, als naß Heu, Getraide, broejen, gelyk nat hooy, kooren, aan 't broejen raaken; erhitzt, verhit.*
Erhitung, f. verhitting, ontsteeking.
Erhoben, f. erhaben.
Erhöhen, v. a. hoogen, aanhoogen, ophoogen, verhoogen, verheffen.
Erhöhung, f. verhooging, verheffing.
Erhören, v. a. verhooren.
Erhördung, f. verhooring.
Erholen, *sich*, v. rec. zig verhaalen, zyne krachten, zyn adem verhaalen, herhaalen, hervatten; *sich seines Schadens an jemand, op jemand zyne schaafe verhaalen; ein Kranter sich wieder erholen, een zieke weer bekomen; sich Rath, zig beraaden.*
Erholung, f. verhaal, vergoeding van een schaafe.

Erhungern, v. n. verhongeren, door langer smagten, verzuun.
Erhungert, *adj.* verhongerd.
Erjagen, v. a. bejaagen, inhaalen, agterhaalen.
Erjagung, f. het bejaagen.
Eridan, m. de melkweg.
Erin, *adj.* kupper, van koper; *ein erin Geschirt, een koper vat, pot.*
Erinnerlich, *adj.* gedagtig, indagtig; *das ist mir wohl erinnerlich, dat staat my wel voor; demselben wird erinnerlich seyn, by zal indagtig zyn, by zal wel voorstaan.*
Erinnern, v. a. heugan, geheugen, erinneren, herinneren; *meines Erinnrens, Entinnens war es nicht so, maar myn ontbond was 't zo niet; jemand an etwas, aan iets berinneren, hem iets te binnen brengen, vernieuwen, vermaanen.*
Erinnerer, m. die berinnert, in 't geheugen brengt.
Erinnrung, f. geheugenis, geheugen, gedagtenis, vermaaning.
Erkalten, v. n. verkouden, koud worden; *die Liebe, der Eifer erkalten, de liefde, den yver verkouden, verkoelen, verlaauwen, verflaauwen, verflappen.*
Erkaltung, f. verkouding, verkoudheid, bevriezing.
Erkänntlich, *adj.* kennelyk, kenbaar; dankbaar.
Erkänntlichkeit, f. erkendtenis; dankbaarheid.
Erkänntnis, f. erkendtenis, erkenning, kennis.
Erkänntnis, f. kennis, weetenschap; *nach seiner Erkänntnis urtheilen, naar zyne kennis oordeelen; Erkänntnis der Sünde, erkendtenis der zonden; Erkänntnis der Obrigkeit, een besluit der overheid, een raadsbesluit.*
Erkargen, v. a. door karigheid, denneid by een schraapen.
Erkaufen, v. a. koopen; *etwas theuer, ic: duur koopen; die Zeit, den tyd nitkoopen; sich lassen, zig laten omkoopen.*
Erkaufung, f. het koopen, de lossing, rantsoen.
Erkennen, v. a. erkennen; *jemand wieder, jemand erkennen, weer te binnen brengen; fleischlich sein Weib, zyn wyf vleeschelyk bekennen; einen nicht wollen für sein Kind, eenen voor zyn kind niet willen kennen, bekennen.*
Erkennen, oordeelen, vonnissen, besluiten; *das Gericht hat erkannt, het gerecht heeft gevonniss, de nitspraak gedaan.*
Erkenntlich, f. erkänntlich.
Erkenntlichkeit, f. Erkänntlichkeit, ic.
Erker, m. een uitstek.
Erkiehen, v. a. verkiezen, kiezen.
Erkiefer, m. verkiezer.
Erkiesung, f. keuze, verkiezing.
Erklären, v. a. verklaaren, ophelderen, opligten, verligten; *einen in verborgener Schrift gestellten Brief, een in cyfer geschreeve brief ontcyferen, verklaaren, nitleggen; ein Geheimnis, een geheim ontvouwen, ontwinden, ontwarren, ontkoopen; sich über etwas, zig over iets verklagen, nader uiten; einen zu seinem völligen Erden, jemand*

ben, iemand tot zynen eenigen erfgenaam verklaren, maaken.
Erfdier, *m.* verklaarder, uitlegger.
Erfdierlich, *adj.* dat verklaard, nitgeleg kan worden.
Erfklärung, *f.* verklaring; geheimer **Schriſten**, *ſteutel van heimelyke ſchriſten.*
Erfleeden, *v. n.* genoeg zyn; dieſes erfleect nicht, *dit is niet genoeg, toereikend.*
Erfleedlich, *adj.* toereikend, genoegzaam, voldoende; erfleedliche **Mittel**, *toereikende middelen.*
Erfkingen, *v. n.* weerklinken, weergalmen.
Erfkranken, *v. n.* ziek, krank worden, in ziekte vallen.
Erfkragen, *v. a.* door gierigheid by een ſchraapen, haalen, verzamelen.
Erfkriegen, *v. a.* ein Land, een land beoorlogen.
Erfkrummen, *verkrummen*, *v. n.* krom zyn; vom Alter *erkrummet ſeyn*, van ouderdom krom zyn, gaan.
Erfkühlen, *v. n.* verkoelen, koelen; ſich etwas *erkühlen*, *zig wat verkoelen, verzerſchen*; *erkühlen*, *d. i.* lau werden, verkoelen, verſtauwen, verlaauwen, verkoelen.
Erfkühlung, *f.* verkoeling.
Erfkühlen, *ſich*, *v. rec.* *zig verkloeken, verſtonen*, *beſtaan*, *iets te doen.*
Erfkundigen, *ſich*, *v. rec.* verneemen, navraaggen, ondervraaggen, kondſchappen.
Erfkundiger, *m.* verneemer, navraager.
Erfkundiguna, *f.* verneeming, navraag.
Erlaben, *f.* erſticken.
Erlabnen, *verlabnen*, *v. n.* lam worden; an einem Arme, *aan eenen arm*; an ollen Gliedern, *van 't gebruik aller leden beroofd zyn.*
Erlahmung, *f.* lamheid, geraaktheid, beroerdheid, beroerte.
Erlangen, *v. a.* lingen, verlangen, verlenge, langer maaken.
Erlängerung, *f.* verlanging, verlenging.
Erlangen, *v. a.* erlangen, krygen, verkrygen, bekomen; etwas *erlangt haben*, *iets erlangt, verkreegen, iets binnen hebben.*
Erlangung, *f.* het erlangen, verkrygen, bekomen.
Erlaß, *m.* afflag, vermindering, vergiffenis; diſpenſatie; um **Erlaß** *inhalten*, *om afflag verzoeken.*
Erlaſſen, *v. a.* kwytſchelden, vergeeven; einen Diener, *enen knegt uit zynen, haaren dienst laaten gaan, ontslaan*; beſreyen, vryen, nalaaen; einem ſeine Sünden *erlaſſen*, *jemand zyne zonden kwyt ſchelden, vergeeven.*
Erlaßjahr, *n.* jubeljaar, aſtaatjaar.
Erläſtlich, *adj.* vergeeſtyk; **erläſtliche Sünden**, *vergeeſtyke zonden.*
Erlaſſung, *f.* vergeeving, vergiffenis, kwytſchelding.
Erlau, *n.* Erlau, ſtad van Hongarien.
Erlauben, *v. a.* vryheid, oorlof, verlof geeven; erlaubt, *geoorloofd, toegelaaten.*
Erlaubniß, *f.* verlof, oorlof, vryheid; um **Erlaubniß** *ditten*, *om verlof vrangen*; mit **Erlaubniß**, *met verlof!* oorlof! *met verlof gezegd!*
Erlaunen, *v. n.* laauw worden.
Erlaufen, *v. a.* agterhaalen, inhaalen, onderhaalen, krygen door loopen.

Erlaunen, *v. a.* door loeren onderſcheppen, onderhouden; *f.* ausſpähnen.
Erlauschen, *f.* erlaunen.
Erläutern, *v. a.* verklaaren, ophelderen, uitleggen.
Erläuterung, *f.* opheldering, uitlegging, verklaring.
Erlc, *f.* Erlcbaum, *m.* els, elſch, elzenboom.
Erlcben, *v. n.* beleeven; ein **hohes Alter**; *viel Glück und Unglück*, *een hoogen ouderdom, veel geluk en ongeluk beleeven.*
Erlcdigen, *v. a.* ledigen, ledig maaken, ruimen; *f.* beſreyen, fren maachen, erlöſen, erlaſſen.
Erlcdiaer, *m.* bevryder, verlosſer.
Erlcdigung, *f.* verlosſing, bevryding; einer **Rechtsſache**, *beſliſſing, nitwyzing van een rechtsgeling.*
Erlcgen, *adj.* müde, laſt, vraag; von der Arbeit, *moed, vermoed, moede van 't werken.*
Erlcgen, *v. a.* neer leggen, ter arde neerleggen; ſeinen **Feind**, *zynen vyand dooden, vellen, op den grond leggen*; eine **Summe Geldes**, *een ſomme gelds leggen*, opleggen, geveed betaalen, quytten, volaen.
Erlcgung, *f.* beraaling; nach **vöſſiger Erlcgung**, *naa de volkomene betaling.*
Erlcichtern, *v. a.* ontlaten; ſein **Herz erlcichtert werden**, *jemand trooſten, een ligter aan hoord krygen.*
Erlcichterung, *f.* verligting, ligting, ligtenis.
Erlciden, *f.* leiden, ausſiechen.
Erlciddlich, *adj.* draagenlyk, lydelyk.
Erlcldung, *f.* verdraagzaamheid, geduld, het lyden.
Erlcn, *adj.* van elzen.
Erlcnau, *f.* Erlcnbuſch.
Erlcnbuſch, **Erlcnwald**, *m.* elſenboſch.
Erlcnholt, *n.* elzen hout.
Erlcnſpal, *m.* elzenſtaak, ſtaak van elzenhout, elzenpaal.
Erlcnrinde, *f.* ſchors, baſt van den elzenboom.
Erlcnwald, *f.* Erlcnbuſch.
Erlcernen, *f.* leren.
Erlcernung, *f.* her leeren.
Erlcſchen, *f.* auslöſchen.
Erlcſchung, *f.* vernietiging, het uitlcſſen, uitdooven.
Erlcſen, *v. a.* uitleezen, uitzoeken; **erlcſene Waare**, *uitgelezene, nitgezogte waar.*
Erlcuchten, *v. a.* verlichten, licht maaken.
Erlcuchtet, *adj.* verlicht.
Erlcuchtung, *f.* verlichting.
Erlcigen, *v. n.* onderleggen, bezwyken, zinken onder den laſt; eine **Sache erlcigen laſſen**, *een zaak niet vervolgen*; etwas *auf ſich erlcigen laſſen*, *iets verdraagen, duldten.*
Erlcn, *f.* Erlcn.
Erlcſten, *v. a.* *f.* betriegcn.
Erlcgen, *adj.* geloogen, verdicht; **das iſt erlcgen**, *dat is geloogen*; **das iſt erlcgen**, *dat is maar leugen, verdigtezel.*
Erlcſchen, *f.* auslcſchen.
Erlcſchung, *f.* Erlcſchung.
Erlcſen, *v. a.* verlosſen, reddcn, bevryden.
Erlcſer, *m.* verlosſer, behouder, bevryder.
Erlcſerinn, *f.* verlosſter, behouditer, bevrydſter.
Erlcſung, *f.* verlosſing, behoudenis, bevryding.
Erlcſten, *f.* laſten.

Erluſtigen, *v. a.* verluſtigen, vermaaken, verheugen; *uitſpannen*; *ſich ein wenig*, *nach gethauer Arbeit*, *zig wat vermaaken, wat uitſpannen na gedaanen arbeid*; *ſich im Grünen*, *zig gaan verluſtigen, vermeejen in de groente.*
Erluſtigung, *f.* verluſtiging, vermaak, uitſpanning.
Ermahnen, *v. a.* vermaanen, aanraaden.
Ermahnner, *m.* vermaaner, een leeraar of prediker, predikant tot dengd en godſaagheid.
Ermahnung, *f.* vermaaning.
Ermahnungsbrief, *m.* ſchreiben, *n.* vermaانبrief.
Ermangeln, *f.* fehlen.
Ermangelung, *f.* gebrek; in **Ermangelung meines Pächſts**, *by gebrek van myn ſignr.*
Ermannen, *ſich*, *v. rec.* *zig hard maaken.*
Ermatten, *v. n.* *f.* ermüden.
Ermattung, *f.* *f.* Ermüdung.
Ermel, *m.* mouw, mou; er **ſchüttelt alles aus dem Ermel**, *hy ſchudt alles uit den mouw*; *hy ſpreekt voor de wuiſt.*
Ermelſchnitt, *m.* de ſneede van een mouw.
Ermessen, *v. a.* giffen, afmeeten, afneemen, fluiten, begrypen, bedenken.
Ermeshlich, *adj.* meetbaar; eine **Langc**, *die nicht ermeshlich iſt*, *eene langte, die niet meetbaar is*; *welke niet kan gemeeten worden.*
Ermeshlich, *adv.* waarſchynlyk; **ermeshlich zu urtheilen**, *om waarſchynlyk te oordeelen.*
Ermorden, *v. a.* vermoorden, moorden, moorddaadlyk om-, of om hals brengen.
Ermordung, *f.* doodslag, moord.
Ermüden, *v. a.* *f.* vermoejen, moede maaken; *vermoed zyn.*
Ermüdung, *f.* vermoeidheid, afmatting.
Ermuntern, *v. a.* aanwakkeren, wakkeren, aanmoedigen.
Ermunterung, *f.* aanmoediging, beweegrede.
Ernähren, *v. a.* voeden, opvoeden, onderhouden, voedzel geeven, of verſchaffen.
Erndte, *f.* oogſt, oegſt, bouw, bouwtyd.
Erndten, *v. a.* oogſten.
Erndter, **Schnitter**, *m.* oogſter, maayer.
Erndtzeit, *f.* oogſt tyd, maajtyd.
Erndtweeter, *n.* goed weer voor den oogſt.
Erndtzeit, *f.* *f.* Erndtzeit.
Ernehren, *f.* ernähren.
Ernehrer, *m.* voeder, onderhouder.
Ernehrerin, *f.* eene voedſter.
Ernehrung, *f.* onderhouding, het voeden, voedzel verſchaffen.
Ernennen, *v. a.* tot een ampt noemen, benoemen, kiezen, beroepen.
Ernenner, *m.* een benoemer.
Ernennung, *f.* benoeming, benaaming.
Erneuuen, *v. a.* vernieuwen, hermaaken, weer nieuw maaken.
Erneuerung, *f.* vernieuwing.
Ernedrigen, *v. a.* vernederen, verootmoedigen; *ſich tief vor Gott*, *zig diep vernederen, verootmoedigen voor God*; *den Preis*, *de prys verlaagen, aſſlaan.*
Ernedrigung, *f.* vernedering, verootmoediging.
Ernst, *m.* ernst; ernsthaft, ernstlich, *adj.* ernstig, ernsthaftig, deſtig, ſtemmig, gelaaſtig, zedig, fier, groots.
Ernst, *vlyt, yver.*

Ernstfeur,

Ernsfeuer, *n.* vuurwerk.
Ernsdast, *f.* den Erns.
Ernsdastigheid, *f.* ernstigheid, ernsthaftigheid, steemigheid, zedigheid, deftigheid; *zedig, deftig gelaat.*
Ernsdastiglych, *adv.* met ernst, vlyt, deftigheid, streng.
Ernslich, *f.* den Erns.
Erroeren, *v. a.* veroveren, inneemen, overwinnen, winnen, verwinnen, inkrygen, verheeren, overkomen, vermeerteren, vermannen; *ein feindlich Schiff, een vyandlyk schip veroveren, afloopen, vermeerteren, opbaalen; eroberte Länder, Städt, veroverde landen, steden, veroveringen; eroberlich, veroverlyk, verwinnelyk, winbaar.*
Erroerer, *m.* veroveraar, overwinnaar.
Erroering, *f.* overwinning, verovering, winning.
Eröffnen, *v. a.* openen, open doey, bekend maaken.
Eröffnung, *f.* opening, ontdekking, bekendmaaking.
Erörterer, *m.* scheidsman, regter, beslisser.
Erörteren, *f.* erklaeren.
Erörterung, *f.* einer Frage, opheldering, besissing ener vraag.
Erpicht, *adj.* zeer genezen, aanboudend, aankleerend, zeer overgegeven aan, tot iets.
Erpressen, *v. a.* door prangen, pressen, dwingen, knellen, verkrygen.
Erpressung, *f.* afperling, knevelaary.
Erquicken, *v. a.* verquikken, laaven, ververschen, ophaalen.
Erquickstunden, *f. pl.* uren van uispanning, snipperuren.
Erquickung, *f.* verquikking, laafnis, laaving.
Errathen, *v. a.* raaden, gissen, slaan; *das ist schwer zu errathen, dat is zwaar, dat is moeijelyk te raaden.*
Errichten, *v. a.* door proces winnen.
Erregen, *v. a.* hutzelen, roeren, beweegen; *einen Staub, einen Gestank, stof, een stank verwekken, doen maaken, ryzen, opkomen; sich der Staub erregen, de stof opgaan, opkomen, ryzen; Zant, twiſt verwekken.*
Erreger, *m.* Erregerinn, *f.* een, eene, die iets verwekt.
Erreguna, *f.* beweeging, verwekking.
Erreichen, *v. a.* bereiken, verkrygen; *seinen Zweck, zyn oogmerk bereiken, zyn wit beschietsen; das Alter von achtzig Jahren erreicht haben, den ouderdom van tagentig jaren bereikt hebben.*
Erreicherung, *f.* bereiking, verkryging.
Erreiten, *v. a.* einen, jemand met, door ryden inbaalen.
Erretten, *v. a.* redden, behouden, verlossen.
Erretter, *m.* redder, behouder, verlosser.
Erretterinn, *f.* verlosser, redder, behoudster.
Errettung, *f.* behoudenis, behoud, redding, heil, verlossing.
Errichten, *f.* auſichten, stiften.
Erringen, *v. a.* door worstelen, door zyne moeite en arbeid verwerven.
Erinnern, *f.* erinnern.
Errodhen, *v. n.* bloozen, rood, schaamrood worden.
Errungen, *adj.* verkreegen, verworven.
Errufen, *erschreven*, *v. a.* beroepen; *ich kann ihn nicht errufen, ik kan hem niet beroepen.*

Erdtügen, *b. a.* verzadigen, verzadigen.
Erdtlich, *adj.* verzadelyk.
Erdtlichheit, *f.* verzadelykheid.
Erdtügung, *f.* verzadiging.
Ersat, *m.* vergoeding, schadeloosstelling.
Ersäufen, *v. a.* verdrinken, verzuipen; *sich selbst, zig zelve gaan verdrinken, verzuipen.*
Ersäufen, *v. n.* verdrinken, in 't water verſmooren; *erlöffen seyn, verdrunken, verzoopen zyn; in Lastern erlöffen seyn, in ondenken verzoopen, verdrunken leggen.*
Ersäufung, *f.* het verzuipen, verzoopen worden.
Erschaffen, *f.* erschaffen.
Erschaffen, *v. a.* scheppen, uit niets iets voortbrengen.
Erschaffer, *m.* schepper.
Erschaffung, *f.* schepping.
Erschallen, *v. n.* galmen, klinken; *es erschallt ein Geräusch, eine Zeitung, daar gaat, loopt een gerugt, tyding.*
Erscharen, *v. a.* vergaderen met moeite, schraapen; *es hat viel Geld erscharrt, by heeft veel geld by meikander geschaapt.*
Erscheinen, *v. n.* verschynen; *an einem Orte, verschynen aan eene plaats, zig 'er laten vinden; nach seinem Tode, naar zyn dood spookten, verschynen.*
Erscheinung, *f.* verschyning; *eines Geistes, verschyning, verschynzel van een geest; Erscheinung, d. i. erscheinendes Gesicht, een verschynzel, gezigt, vertooning.*
Erschienen, *adj.* verscheenen; *im Schlaf, in den slaap verscheenen.*
Erschießen, *v. a.* dood schieten, neer schieten.
Erschinden, *f.* erpressen.
Erschlagen, *v. a.* kollen, kolven met een kolf, byl, doodslaan, vellen, neerſlaan.
Erschlagen, *adj.* gedood, dood geslagen.
Erschlagen, *adj.* verjagt, verſlagen, verzaagd.
Erschleichen, *v. a.* bekruipeu, heimelyk loopen.
Erschleichung, *f.* bekruipeing.
Erschlichen, *adj.* door bedrog, list verkreegen.
Erschmelzeln, *v. n.* door vliegen, steeuen, pluimstryken, schoonsprut verkrygen.
Erschnappen, *v. a.* met listigheid verkrygen, opsnappen.
Erschnaufen, *v. n.* adem haalen, scheppen.
Erschnaufung, *f.* adenhaaling.
Erschollen, *adj.* gehoord; *das Geräusch ist erschollen, 't gerugt heeft zig verspreid.*
Erschöpfen, *v. a.* uitputten, uitscheppen, droog putten, of scheppen.
Erschöpflich, *adj.* uitputtelyk, uitputbaar.
Erschöpfung, *f.* uitputting, uitschepping.
Erschröcken, *v. a.* schrikken, verschrikken, een schrik aanjaagen; *verzetten, vervaaren, ontstellen, vervaard maaken, verſlaan, overſtaag smyten; erschreckt werden, schrikken, schroomen, verschrikken, vervaard, verzet worden.*
Erschrecklich, *adj.* 't *adv.* verschrikkelyk, schroomelyk, vervaarlyk.
Erschrecknis, *f.* *f.* Erschreckung.
Erschreckt, *adj.* verschrikt.
Erschreckung, *f.* verschrikking, vervaarnis.
Erschreuen, *f.* errufen.
Erschrocken, *f.* erschreckt.
Erschrockenheit, *f.* *f.* Erschreckung.

Erschrocklich, *f.* erschrecklich.
Erschütteln, *erschüttern*, *v. a.* verwrikken, wrikken, doen schudden, doen waggelen.
Erschütterung, *f.* schudding, beeving.
Erschwächen, *v. a.* verzwakken, verſlaauwen, zwak, slaauw, krugeloos, slap worden, verſlappen.
Erschwächen, *v. n.* door neerstigheid, vlytigheid verwerpen, verkrygen, aanwinnen.
Erschwänglich, *adj.* dat door moeite verkreegen wordt; *mit aller erschwänglichen Mühe, met alle niterſte moeite.*
Erscheben, *f.* leben.
Erscheben, *aanstellen; der Fürst hat ihn zu seinem Gesandten erscheben, de Vorst heeft hem tot zyn gezant gekoozen, aangesteld. f.* erwohlen.
Ersättigen, *f.* ersättigen.
Ersäten, *v. a.* herzetten, vergoeden, goed doen; *die verlobte Zeit, den verloren tyd inbaalen; eine abgehende Zahl, herzetten, vervullen, verſeffen 't geen ontbreekt aan 't getal.*
Ersäter, *Erstatter*, *m.* hersteller.
Ersätlich, *adj.* herstelbaar.
Ersätzung, *f.* herzetting, vergoeding, goeddoening, vervulling.
Ersäufen, *f.* ersäufen.
Ersäufen, *v. a.* bezugten, beklagen, betreuren.
Ersinnen, *v. a.* verzinnen, uitvinden, bedenken.
Ersinner, *m.* uitvinder.
Ersinnlich, *adj.* bedenkelyk; *alle ersinnliche Ehre, alle bedenkelyke eer.*
Ersinnung, *f.* bedenking, uitvinding, verzinning.
Ersisen, *v. n.* ophouden, steeken, in de loop blyven; *iets verkrygen door 't regt van bezitting; das Werk bleibt ersisen, het werk blyft zitten, steeken; ein Haus ersisen, een huis door 't regt bezitten, in eigendom nemen.*
Ersisung, *f.* verkryging door 't regt.
Erslossen, *adj.* verzoopen.
Ersinnen, *adj.* verzonnen, uitgedagt.
Ersparen, *v. a.* spaaren, bespaaren; *etwas an seinem Waule, iets uit zyn mond spaaren.*
Ersparung, *f.* spaarzaamheid, zuinigheid, deusheid.
Erspiegeln, *v. rec.* spiegelu, sich an einem, zig aan jemand spiegelu, een voorbeeld nemen.
Ersprechen, *v. n.* baaten, voordeel, winst brengen, tot zyn voordeel streeken, uitslaan.
Ersprechlich, *adj.* dienstig, voordeelig, nuttig.
Ersprechlichkeit, *f.* nut, voordeel, winst.
Erst, *erster*, *der erste*, *adj.* eerst, eerste, de eerste; *erst, adv.* d. i. neulich, eerst, aus, fluskens.
Ersanden, *adj.* vom Tode, opgewekt uit, opgestaan van den dooden.
Erstärker, *v. n.* sterk, weer gezond worden.
Erstärkung, *f.* sterkte, het toeneemen in sterkte, kragt.
Ersarren, *v. n.* verstyven, verstrammen, verkleumen; *vor Kälte, verkleumen, verstyven, verstrammen, styf worden van koude; das Blut in den Adern, verstyven, verstrammen 't bloed in de aderen; erstarrte Glieder haben von Alter, verstyfde, verstramde leden hebben van ouderdom.*
Erstarrung,

Erfforung, f. verstyving, verstraming.
Erffotten, v. a. herstellen, herzetten, vergoeden, goed doen.
Erffotter, f. Erffeger.
Erffattlich, f. erfegelyk.
Erffattung, f. herzetting, vergoeding.
Erffannen, v. n. bedeezen, bedwelmen, verbaazen, bedeeft, bedwelm, verbaast, verfteld, ontzet, opgetogen staan; staan en kyken van verwondering.
Erffannenswürdig, adj. wonderlyk, verbaazend.
Erffannlich, adj. verbaazend, ongemeen.
Erffannung, f. verbaasheid.
Erffechen, v. a. doorfteeken, dood steeken.
Erffechung, f. doorfteeking, het dood steeken.
Erffechen, f. erfieken.
Erffechen, v. n. door aankoop krygen; der meiffbietende erfiehet das Gut, de meiffbiedende krygt het goed; Hausrath erfiechen, huisraad koopen.
Erffehen, f. auferfichen und entfichen.
Erffiegen, v. a. klimmen, winnen; beklimmen; eine fefuma mit Sturmleitern, een vefting met stormladderen beklimmen.
Erffieglich, adj. beklimbaar, wat te beklimmen is.
Erffiegung, f. het beklimmen, de beklimming.
Erffens, adv. voor eerst, eerfelyk.
Erfferten, v. n. verfterven, fterven, afgeleefd zyn.
Erffehdshrende, f. die voor de eerfte maal baart.
Erffgebormer, m. eerftgeboorene.
Erffgeburt, f. eerftgeboorte.
Erfficken, v. a. verftikken, smooren, ver-smooren, worgen; fie hat ihr Kind in der Wiege erfickt, zy heeft haar kind in de wieg verfmoord, dood gelegen.
Erfficken, v. n. ftikken, smooren; im Rauche, Dampfe, door den rook, damp ftikken, smooren, verfmooen; es ist hier so gefchwülig, das man fchier erfickt, z is hier zo he-naanwd, zo zwoelwarm, dat men fchier fmoord.
Erffickung, f. verftikking.
Erffinken, v. n. verftinken; erfunkten und erlogen feyn, f erfunkten.
Erfflich, erf, vorerft, erfens, zum erfien, adv. eerfelyk, erf, voorerft, ten erfien.
Erffling, m. eerfteling.
Erffochen, adj. doorkookten, dood gefloken.
Erffochen, adj. dood, dor, verftorven; erf-torben Holt, dood, dor hout; ein erf-orber-ner Winter, een dorre, verftorven winter.
Erffreben, v. n. bejaagen, verkrygen, te weeg brengen.
Erffrecken, f. v. rec. zig uitftrekken, uitbreiden, een zekere uitgeftektheid hebben.
Erffrecken, verlangen, verlengen.
Erffreckung, f. uitftrekking, uitgeftektheid; verlanging, verlenging.
Erffreiten, v. a. winnen, verkrygen, behaa-len; den Sieg erfreiten, de overwinning behaalen, wegdraagen.
Erffrummen, v. n. verftommen, ftom worden.
Erffrummung, f. verftomming.
Erffrunken, adj. es ist erfunkten und erlogen, het is geftonken en geloozen; t is alles ver-digt, verzonnen; f. erlogen.
Erffürmen, v. a. beftormen.

Erfuchen, v. a. verzoeken, bidden, smeeken.
Erfuchung, f. verzoek, bede.
Erfanzen, danzen; f. tanzen.
Erfappen, v. a. verraffen, agterhaalen, be-trappen; einen auf Lügen, jemand op leu-gen verraffen, agterhaalen, betrappen.
Erfappung, f. verraffing, betrapping.
Erfattern, v. n. f. erfannien.
Erfädet, adj. dol, verwoed, uirzinnig.
Erfäufen, v. a. verruilen, ruilebuiten.
Erfheilen, v. a. mededeelen, deel geeven.
Erfhönen, f. erfchallen.
Erfichten, v. a. verdigten, verzinnen.
Erfichter, m. verdigter, lafteraar.
Erfichtung, f. verdigting, verzinning.
Erfödten, v. a. doodten, het leven beneemen; die Sünde erfödten, de zonde doodten.
Ertrag, m. inkomft, het opbrengen; Ertrag eines Landguts, inkomft van en land; f. Abwurf, Austrag.
Ertragen, v. a. verdraagen, verdulden, draa-gen.
Erfädgelyk, adj. verdraaglyk, lydelyk.
Erfragung, f. verdraagzaamheid, het ver-draagen.
Erftränken, v. a. verdrinken.
Erftrinken, v. n. verdrinken; ein erftrünkerer Mensch, oder Vieh, een drenkeling, ver-drenkeling.
Erftrinken, v. n. verdrinken.
Erftröhlen, f. erwürgen.
Erftrunken, adj. verdrongen.
Erfz, u. f. w. f. Erfz.
Erfzug, adj. volkomen, volmakt goed.
Erfürigen, f. entdürigen.
Erfven, Erfvenwürger, m. ervum, orobus, zeker fchelgewas.
Erfwachen, v. n. ontwaaken, opwaaken, wak-ker worden.
Erfwachen, v. n. waffen, groejen, toeneemen, grooter worden; schon erwachsen feyn, reeds gewaffen, groot geworden zyn; reifes Alter, rype onderdom.
Erfwächung, f. het waffen, groejen.
Erfwachzeit, f. ontwaakryl, wanneer de voge-len wakker worden.
Erfwägen, v. a. overweegen, wikken, over-leggen, overdenken, beraaden.
Erfwägung, f. overweeging, overlegging, overleg, beraad.
Erfwählen, v. a. verkiezen, kiezen, keuren.
Erfwählt, adj. verkoren, uitverkooren, uit-gekoozen.
Erfwählung, f. verkiezing, kenze.
Erfwähnen, v. a. vermelden, melden, melding maaken.
Erfwärmen, v. a. f. n. verwarmen.
Erfwärmung, f. verwarming.
Erfwarten, v. a. verwagten; die Juden er-warten amoch ihren Messias, de Jooden ver-wagten, verbeiden tot nog toe hunnen Messias, ze verbeiden nog op zyne komft.
Erfwartung, f. verwachting, verbeiding, ver-toeving, hoope.
Erfwecken, v. a. verwekken, opwekken; zur Jugend, zur Liebe Gottes, tot leugd, tot de liefde Gods verwekken, opwekken, ontftee-ken, ontzouken, aanporren; die Geilheit, de geilheid verwekken, ophitzen, opwekken, ontfteeken.
Erfwecker, m. opwekker, wekker.

Erweckung, f. verwekking, opwekking, aanporring, ontfteeking.
Erwezen, f. erwöden.
Erwezer, m. een overweeger, onderzoeker, waardeerder.
Erwegung, f. f. Erwödung.
Erwehlen, Erfwählung, f. erwählen, ic.
Erwehnen, f. erwähnen.
Erwehnung, f. melding, het melden.
Erwehren, f. v. rec. verweeren, verdedi-gen; sich nicht erwehren können, zig niet konnen verweeren, wehouden, onthouden; sich der Kälte erwehren, zig tegen de kou-de verdedigen; des Durfts, den dorft lef-fchen, verftaan.
Erweiden, v. a. erheirathen, door t huwelyk verkrygen.
Erweichen, v. a. vermurwen, verzagten, tot deernis, medelyden, meedogenheid bewegen, week maaken.
Erweichung, f. verzagting, het zagt, murw maaken.
Erweis, n. bewys; ein tüchtiger Erweis, een overtuigend, goed bewys.
Erweisen, v. a. betoonen, bewyzen; einem Ehre, Freundschaft, jemand eer, vriendschap bewyzen, betoonen, betuigen.
Erweislich, adj. bewyslyk, dat bewezen kan worden; ein erweislicher Satz, eene stel-ling, die bewezen kan worden.
Erweilung, f. het bewyzen, bewys, betoog.
Erweiterer, m. een, die verwydt, uitlegger, voortzetter.
Erweitern, v. a. verwyden, wyder, breeder, ruimer maaken, uitwyden, of wyderen; eine Stadt, een stad verwyden, vergrooten, uitleggen; ein Kleid erweitern, een kleed uitleggen, uitslaan.
Erweiterung, f. verwyding; einer Stadt, uitleg, vergrooting ener stad.
Erwerb, m. winft, voordeel; der Erwerb ist schlecht, de winft is gering; daar is niets te winnen.
Erwerben, v. a. verwerven, bekomen, ver-krygen, winnen.
Erwerber, m. winner, verkryger.
Erwerbung, f. verkryging, verdienfte.
Erwidern, v. a. vergelden.
Erwiefen, adj. bewezen, aangetoond, ge-ftaafd.
Erwidern, verwildern, v. n. wild worden.
Erwinden, f. ermangeln, fehlen.
Erwischen, v. a. betrappen, agterhaalen.
Erwöden, adj. overwoogen, nagegaan, on-derzocht.
Erworben, adj. verkreegen, verworven.
Erworbenfchaft, f. verkreegen goed, eigenlom.
Erworpen, v. a. verworgen, verwurgen, zig verftikken.
Erwuchern, v. a. door woeker, en overwinft verwerven.
Erwünschen, v. a. door wenschen verkrygen.
Erwünschtlich, adj. wenschlyk, dat te wens-chen is.
Erwürgen, v. n. verworgen, doodten, keelen.
Erwürger, m. verworger.
Erwürgung, f. verworging.
Erfz, Bergz, n. bergstoffe, myn, metaal.
Erfz, part. infep. aarts, aerts.
Erfzader, f. Erfzader, m. myn, myne, groe-ve, metaalader, graaver, werker.
Erfzalger, m. een aarts, groote vegter.

Erfzähndäter

Erzdrenthuter, *m.* een groote bloedaart, schelm, schurk, schavuit.
Erzdräger, *m.* een aarts-, groote bedrieger.
Erzdiöces, **Erzdiöces**, **Erzengel**, **Erzherzog**, *m.* aartsbisschop, aartskanzelier, aartsengel, aarts Hertog.
Erzbischoflich, *adj.* aartsbisschoplyk.
Erzbischofthum, **Erzbisthum**, *n.* aartsbisdom.
Erzids, *adj.* ten nitersten kwaad, boos.
Erzidewicht, **Erzidub**, *m.* een groote boots-wiet, boef, schurk, schelm, schavuit.
Erzkruch, *f.* myn, bergstofgroeve.
Erzidub, *f.* Erzidewicht.
Erzdammer, *m.* aartskamerheer.
Erzcanler, *f.* bey Erzbischof.
Erzdechant, *m.* aartsdeken.
Erzdiakon, *m.* aartsdiaken.
Erzdiaconen, *f.* aartsdiakony.
Erzdieb, *m.* groote dief.
Erzengel, *m.* *f.* bey Erzbischof.
Erzfeind, *m.* *f.* bey Erzkeger.
Erzfeffer, *m.* een groote vracter, gulzigart, schandkeuken.
Erzgang, *m.* *f.* Vergader.
Erzgebirg, *n.* bergstoffen vervattende bergen.
Erzgerder, *f.* bey Erzader.
Erzgrube, *f.* eene myn.
Erzgut, *f.* Erzgut.
Erzhaut, *n.* het aartshuis.
Erzherzen, *f.* bey Erzbischof.
Erzherzogin, *f.* aartshertogin.
Erzherzoglich, *adj.* aartshertoglyk.
Erzherzogthum, *n.* aartshertogdom.
Erzkeuchler, *m.* een groote veenzaart, geveinsde, scheinbeilige.
Erzkuur, *f.* een groote boer, straatboer, legerboer.
Erzkurer, *m.* een groote boerjager.
Erzkarger, **Erzkicker**, **Erksauer**, *n.* een groote vrek, gierigaart.
Erzkeger, **Erzfeind**, *m.* aartskegger, aartsvyand.
Erzknapp, *m.* bergwerker, myngraaver.
Erzknauer, **Erzkicker**, *f.* Erzkarger.
Erzlistig, *adj.* zeer listig, zeer doortrapt, loos.
Erzldaner, *m.* aartsleugenaar.
Erzlämmel, **Erzläpel**, *m.* een groote botterik.
Erzmeister, *m.* een groot meester.
Erzruar, *m.* aartsruar, groote gek.
Erzplauderer, *m.* een groote praater, babbelaar, snapper.
Erzprater, *m.* een groote snoesbaan.
Erzpriester, *m.* een aartspriester.
Erzpriestelich, *adj.* aartspriesterlyk.
Erzpriesterthum, *n.* het aartspriesterdom.
Erzprior, *m.* aartsprior.
Erzprioren, *f.* aartsprioorfchap.
Erzrauber, *m.* aarts-, groote roover.
Erzreich, *adj.* metaalryk; erzreiche Grube, metaalryke myne, groeve.
Erzreich, **Mineralreich**, *n.* het ryk der mineraalen.
Erzroff, *n.* koperroeff.
Erzschalk, *m.* aartscheim.
Erzschafmeister, *m.* aartschatmeester.
Erzschelm, *m.* *f.* Erzschalk.
Erzschenk, *m.* aartschenker.
Erzschmidt, *m.* een koperflager.
Erzschulfuch, *m.* een groote schoolnar.
Erzschwelger, *m.* een groote doorbrenger.
Erzschid, *f.* mengzel van rood en zeel koper, *spj.*

Erzstift, *n.* een aartsstift.
Erzstäpel, *f.* Erzlämmel.
Erztragend, *adj.* *f.* erzreich.
Erztruchses, *m.* aartschaf-, keukemeester.
Erzvater, *m.* aartsvader.
Erzverführer, *m.* een groote verleider.
Erzwerk, *n.* koperwerk.
Erzwucherer, *m.* een groote woekeraar.
Erzrauber, *m.* een groote, beroemde tovenaar.
Erzrauberinn, *f.* een groote toverer, toverhex.
Erzählen, *v. a.* vertellen, verhaalen; einem von Stück zu Stück eine Geschichte, jemand eene geschiedenis van stuk toe stuk verbaalen, verslag daarvan doen.
Erzähler, *m.* een verteller, verhaaler.
Erzählerinn, *f.* vertelster, verhaalter.
Erzählung, *f.* verhaal, verhaaling, vertelling.
Erzählen, *u. f. w.* *f.* erzählen, *u. f. w.*
Erzigen, *v. a.* toonen, betoonen; sich betrübt, zig droefzig, bedroefcil toonen, betoonen; zyne droefheid blyken laaten; grose Freude, groote vreugd over iets betoonen, belryzen.
Erzeigung, *f.* *f.* Erweis.
Erzigen, *v. a.* teelen, voortteelen.
Erzeigung, *f.* teeling, voortteeling, geflagt.
Erzichen, *v. a.* opvoeden, optrekken, obbrengen, opqueeken; schon erzogen seyn, reets opgewassen, groot geworden zyn.
Erzicher, *m.* opvoeder, opbrenger.
Erzicherinn, *f.* opvoedster, opbrengster.
Erzichung, *f.* opvoeding, opbrenging, opkweeking.
Erzittern, *v. n.* tridderen, beeven, trillen.
Erzogen, *adj.* opgevoed, opgebracht.
Erzruen, **Erzrünen**, *v. a.* vergrammen, vertoornen, gram, toornig maaken; sich wütend ber erzürnen, zig over iets vloeren, toornig, moejelyk over worden; erzürnt, vertoornnd, vergramd; *f.* zornig.
Erzürnung, *f.* toorn, gramfchap.
Erzwacken, *f.* erzwingen.
Erzwingen, *v. a.* door dwang verkrygen; einen andern Verstand erzwingen, in eenen anderen zin draagen.
Erzwungen, *adj.* gedwongen, afgeperft.
Es, *pron.* het, 't.
Esausbände, *f. pl.* geveinsden, schynheiligen.
Esche, *f.* Eschenbaum, *m.* esche, esse, eschen- of essenboom.
Eschen, *adj.* van eschen.
Eschenholz, *n.* eschen-, essenhout.
Eschlauch, *n.* schalonne, chalo.
Eschwurz, *n.* eschenkruid.
Esel, **Assel**, *f.* een duizendbeen.
Esel, *m.* ezal, steiloor; einem den Esel stechen, jemand de guig na stecken; einem den Esel bohren, jemand met de vingers nauwsen; wenn dem Esel zu wohl ist, tanzt er auf dem Esel, in voorspoed wordt men weeldrig; de overvloed baart overvloed, weelde.
Eseln, *f.* malligheid, zottigheid, kinderagtigheid, zotte kuur.
Eselgeschrey, *n.* het geschrey van een ezal.
Eselhaft, *f.* eselisch.
Eselhaut, *f.* het vel, de huid van een ezal.
Eselinn, *f.* ezelin.
Eselisch, **eselhaft**, *adj.* ezelsch, ezelagtig.
Eseln, *v. n.* ezelen, als een ezal werken.
Eselarbeit, *f.* ezels- moejelyk werk.

Eselbart, *f.* domheid.
Eselställen, *n.* ezeltje, ezelsveulen.
Eselsturz, *n.* ezelscheet; wer von Drohen stirbt, den soll man mit Eselsfüren zu Grabe lauten, dreizingen, dreigementen, moeten een moedig man niet verschrikken.
Eselgeschrey, *f.* Eselgeschrey.
Eselshaut, *f.* Eselshaut.
Eselstopp, *m.* een ezelskop; ein dummer Eselstopp, een dommerik, een mensch, zo dom als het agterend van een varken.
Eselstürbe, *f.* wilde konnkommer.
Eselstabung, *f.* tracht, *f.* ezelsvragt, zwaare vragt.
Eselmilch, *f.* ezelinmelk.
Eselmühl, *f.* een handmolen.
Eselsohn, *n.* ezaloor; Eselsohnen in einem Buche, ezalooeren, vrouwen, plonzen in een boek, in een boog, vel, papier.
Eselreiter, *f.* bey Eselreiter.
Eselstättel, *f.* ezalzadel.
Eselstall, *m.* een ezelsstal.
Eselreiter, **Eselreiter**, *m.* ezeldryver, ezeldryder.
Eipe, *f.* Aspe.
Es, *n.* het aas; Herzen: Kauteneß, hartenvuitenaas.
Es an der Waagschale, *baak*, of spie aan 't eind van de balans eener weegschaal.
Esbar, **eslich**, *adj.* eetbaar, dat gegeten kan worden.
Esse, *f.* esche.
Esse, *f.* smitse, smelthuis, smeltloots.
Eselen, *v. a.* na azyn ruiken of smaaken.
Eselich, *adj.* dat na azyn smaakt.
Eselich, *f.* esbar.
Essen, *v. a.* eeten, eten.
Essenszeit, *f.* tyd om te eeten, schafstyd.
Essenz, *f.* essenz, kragt van iets.
Esser, *m.* eeter.
Esserlich, *adj.* mir ist esserlich, ik heb honger, trek tot eeten.
Esset, *es* mich, ik heb honger, besser, mir ist esserlich, mich hungert.
Essig, *f.* vork, om mee te eeten.
Esslöfel, *m.* eerlepel, lepel, om mee te eeten.
Essmesser, *m.* eet-, of tafelmess.
Essaal, *m.* Essstube, *f.* eetkamer, eetzaal, spyszaal.
Eswaren, *f. pl.* eetwaren, leeftogt, voedzel.
Essig, *m.* azyn, edik; an Salat thun, azyn over de salaat doen, overgieten.
Essigbrauer, *f.* Essigbrauer.
Essigbräue, *f.* azynsaus.
Essigklein, *n.* Essigflasche, *f.* Essiggeschirr, *n.* *f.* Essigkrug.
Essigglas, *n.* *f.* Essigkrug.
Essigkrug, *m.* Essigflasche, *f.* Essiggeschirr, *n.* azynekruik, azynevleesch, azyrvat.
Essigbrauer, *m.* azynmaker, azynbrouwer.
Essigrose, *f.* provinciaalroos.
Essigsauer, *adj.* zuur als azyn.
Essigstücken, *n.* schüssellein, *n.* azynschotelkje.
Estorb, *m.* eetenskorf.
Esträuter, *n. pl.* moeskruiden.
Estlingen, *n.* Estlingen, stad in Zwaben.
Estamiae, *f.* Estamyn.
Estzeit, *f.* Essenszeit.
Estrich, *n.* esterik, vloersteen.
Estliche, *pron.* sommigen, estlyken, zommigen, estrelyken.

Etlichermaßen, *adv.* eenig zins, eeniger maate.
 Etsichmal, *adv.* eenige maalen, eenige reizen.
 Etrich, *m.* Ausgehrung, *f.* teering, verdrooging, *kwynende ziekte.*
 Etwa, *etwan*, *f.* visselicht, bestduifig.
 Etwanig, *adj.* eenig, gering; *by* meinem etwanigen Menschen, *by* myn gering aanzien.
 Etwas, *pron.* iets, iet, wat, ietwes, *eenig ding.*
 Etwelche, *f.* etliche.
 Eten, *v. n.* voeren, *spys in den mond brengen.* *f.* eten.
 Eten, *v. a.* erzen, etfen.
 Etliche, *f.* etliche.
 Etnadel, *f.* etnaald.
 Etwasser, *n.* etswater, *sterk water.*
 Evangelium, *n.* evangelie.
 Evangelisch, *adj.* evangelisch.
 Evangelist, *m.* evangelist.
 Euch, *pron.* uw.
 Euer, *m.* een plat rivierschip.
 Euer, *cure, pron.* uw, uwe.
 Eucris, *curig, pron.* uw; *mein Mantel ist länger, als der eurige, myn mantel is langer, dan de uwe.*
 Euerthalben, *cuertwegen, eurenthalben, cuertwegen, um euertwischen, um euertwischen, om u, uwent halve.*
 Eule, *f.* uil, nagruil, karuil, randsuil, transuil, kerkuil.
 Eulenspiegel, *m.* guit, *wrolyke knaap, Uilenspiegel.*
 Eulenspiegelsossen, *m.* aartige, *drollige potsen, snaakery, klugt.*
 Eurig, *f.* eucrig.
 Europa, *n.* Europa.
 Europäer, *Europäer*, een Europeër, *een uit Europa.*
 Europeisch, *europaisch, adj.* van, *uit Europa, europaisch.*
 Euserlich, *eusern*, *f.* duserlich, *dusern, u. s. w.*
 Uter, *n.* uyer, *koeiuyer.*
 Uurijnische Meerenge, *f.* seeboezem van de zwarte zee.
 Ewig, *adj.* eeuwig.
 Ewiglich, *ewig, adj.* eeuwiglyk, eeuwig.
 Ewigkeit, *f.* eeuwigheid.
 Examen, *n.* onderzoek, examen.
 Examiniren, *v. a.* ondervraagen, vraagen.
 Excellenz, *m.* voorreffelykheid, heerlykheid, Excellentie; *Excellenz, Uwe Excellentie.*
 Erecht, *m.* onnaatigheid, nitspoorigheid, ongebondenheid.
 Excommuniceren, *v. a.* excommuniceren, *in den kerkeban doen.*
 Excommunicering, *f.* excommunicering; *bet dozn in den kerkeban.*
 Exempel, *n.* excmpel, voorbeeld, voorschrift; *zum Exempel, by voorbeeld.*
 Exemplar, *n.* een exemplaar, een voorbeeld, patroon.
 Exemplarisch, *adj.* voorbeeldelyk.
 Exequiren, *v. a.* uitvoeren, volbrengen; *geld afferfien, afknevelen.*
 Exquirer, *m.* een geldafferfer, knevelaar.
 Exquirung, *f.* uitvoering; *geld inuordering.*
 Exerciren, *f.* uren, *oefning.*
 Exerciter, *m.* een die oefent, *drilt.*
 Exercitium, *f.* het exercieren, *drillen, de oefening.*
 Exercitienboden, *plaz, m.* schule, *f.* oefenschool, oefensplaats.

Expofultoren, *v. n.* mit einem, *met jemand twiften.*
 Expofulturung, *f.* twist, beklag, *klagt.*
 Exprefser, *m.* een afgezonden bode, *exprefsen.*
 Extra, *praep.* buiten; *was extra ist, buitengemeen, buitengewoon.*
 Extract, *m.* een extract, *nittrekzel.*
 Eyl, *adv.* eyl intraj, eil ey, eyl ke!
 Ey, *n.* ei, ey; *Eyer auf Butter gefchlagen, eieren in boter gebakken, eieren in de pan.*
 Eybisch, *f.* Eybisch.
 Eych, *f.* Eich.
 Eychen, *n.* eijre; *daraus Rauwen und Seldennwärme entfehen, uiltje, uiltjes.*
 Eyd, *n. s. w. f.* Eid, *enz.*
 Eydam, *f.* Eidam.
 Eyddress, *n.* beerenklaauw.
 Eydere, *f.* f. Eydecks.
 Eyerblume, *f.* pissebed, *wilde andyvie.*
 Eyerdotter, *m.* eijerdooyer, *eyergeel.*
 Eyerfladen, *m.* eijervlade, *eijervlaad.*
 Eyerkaas, *m.* eijerkaas.
 Eyerklar, *n.* het wte van een ey.
 Eyerfuchen, *m.* eijerstruif, *koek.*
 Eyerfuchenspanne, *f.* koek-, *fruit-, bakpan.*
 Eyerfuchmilch, *f.* eijermelk.
 Eyerfuchspanne, *f.* fruit-, *bakpan.*
 Eyerflaume, *f.* eijerpruim.
 Eyering, *m.* boter met eieren gebakken.
 Eyersauce, *f.* eijersaus.
 Eyerfchal, *f.* eijerschaal, *eijerdop.*
 Eyerflock, *m.* eijerstok.
 Eyerweg, *m.* eijerweg.
 Eyersweis, *adj.* eijwit.
 Eyrich, *ewig, adj.* f. eyrund.
 Eyland, *n.* het eyland.
 Eylander, *m.* een eylander.
 Eymer, *f.* Eimer.
 Eyrund, *adj.* eijrond, *langwerpigrond, of ovaal.*
 Eys, *f.* Eis.
 Eyen, *f.* eben.

B.

Baal, *adj.* vaal, *bleekrood; f.* fahl.
 Babel, *f.* fabel, *verdigtzel, vercierfel.*
 Babelbuch, *n.* fabelboek, *boek, waarin fabelen staan, zyn.*
 Babeldichter, *m.* fabeldichter, *fabelverdichter.*
 Babeler, *m.* een verteller van fabelen, *relletjes.*
 Babelhaft, *fabelhaftig, adj.* fabelagtig.
 Babelhans, *m.* zwetzer, *beuzelaar, leugenverteller.*
 Babelkenntnis, *f.* verdigtfelkunde.
 Babellicke, *f.* liefde, *zugt, begeerte tot fabelen; er bleidt die Zeit seines Lebens mit einer thörichten Babellicke behaftet, by blyft, by is, gedurende zyn leven, met ene dwaase liefde tot fabelen behebt, bezet.*
 Babeln, *Bameln, v. n.* beuzelen, *babbelen, prentelen, raaskallen.*
 Babelwerk, *n.* gezwets, *beuzelingen.*
 Babian, *f.* Meerkaas.
 Bablen, *f.* Babeln.
 Baferey, *f.* verfiering, *verdigtging, een leugenagtige wyze, waarop eene zaak verhandeld wordt; in der Krankheit, raaskalling, ylbaid van den zieken.*
 Bafch, *n.* vak, *vierkant; in Dach und Bafch erhalten, in staat houden.*

Fachbogen, *m.* loog, *daar de hoedemaaker de wol med staat en bereidt.*
 Fächer, *m.* een waayer.
 Fächermahler, *m.* een waayerschilder.
 Fächern, *sich, v. rec.* zig waayen.
 Fächlein, *n.* een vakje, *vierkantje; der Bienen, een huize in den byenkorf.*
 Fachweis, *adv.* by vakken, *vakswyze.*
 Facit, *n.* her facit, *de somme; ich mache mir dieses Facit, zo rekenen ik; zo maak ik de som op.*
 Fackel, *f.* fakkel, *roorts, toortslicht.*
 Fackelmacher, *m.* een toortsmaaker.
 Fackeln, *v. n.* flikkeren; *talmen, teemen; das Licht fackelt zu sehr, het licht flikkert te veel; wezu dienet es, so lange zu fackeln? waar is het toe dienftig, zo lang te talmen? er fackelt nicht lang, by talmt niet lang.*
 Fackelträger, *m.* een toortsdraager.
 Factor, *m.* een onderhandelaar; *eines Kaufmanns, een factoor, commissaris, een verzender.*
 Factoren, *f.* factoor, *de betiening van een factoor, bet koop van waaren voor een ander.*
 Factorengeld, *n.* het loon van een factoor, *geld voor 't koopen en verzenden van waaren.*
 Fäden, *f.* fademen.
 Fadem, *f.* Faden.
 Fademen, *fäden, v. a.* den draad *infteeken; die Nadel fademen, den draad in de naald fteeken, doen.*
 Fademicht, *fademig, adj.* draadig; *gleichfademig, gelyk draadig, gelyk van draad.*
 Fademelein, *Fädgen, n.* een draadje.
 Faden, *m.* vadem, *draad.*
 Fadenweis, *adv.* met draadjes, *draadje na draadje, wat draad tot draad.*
 Fädgen, *Fädlein, f.* Fademelein.
 Fagot, *f.* fagot, *muziekinftrument.*
 Fahren, *f.* fangen.
 Fähig, *adj.* vatbaar, *begnaam, om iets te vatten, te ontfangen, te begrypen.*
 Fähigkeit, *f.* vatbaarheid, *bequaamheid.*
 Fahl, *adj.* vaal.
 Fahllich, *fahlig, adj.* vaalagtig, *dat na 't vaale trekt.*
 Fährdich, *m.* vendrig, *vaandraager.*
 Fahne, *f.* vaan; *Kriegsfahne, krygsvaan; vaandel, of vendel.*
 Fahnenjunker, *m.* vaanjonker, *die 't vaandel draagt.*
 Fahnenlehen, *n.* ridderlyk, *adelyk leen.*
 Fahnenfchmidt, *m.* vaandelmaaker.
 Fahnenfenge, *f.* de feng, *stok van 't vaandel.*
 Fahnlein, *n.* een vaantje, *vaandelkje; ein Fahnlein Volks, een rot volks; auf einem Schiffe, de vlag op een fchip.*
 Fahnleinfange, *f.* de vlagflok *op een fchip.*
 Fährlich, *f.* Fährdich.
 Fahr, *statt Gefahr, f.* het gevaar.
 Fahr, *f.* Farn.
 Fahr, *f.* Fahrt.
 Fahrbar, *adj.* vaarbaar.
 Fahrbaum, *m.* rien, *kloer, kloerflok, een fchippersboom, haak.*
 Fährre, *f.* fchouw, *praam, bak, vlonderbak, pont, het veer.*
 Fahren, *v. n.* vaaren; *auf einem Schiffe, op een fchip vaaren; auf einem Wagen, op, met een wagen ryden; auf Schittschuhen, op fchaatzen ryden, glyen; auf einem Schlitten, in eene ftee ryden; wohl fahren, wel*

fahren, wel met iets vaaren; etwas fahren lassen, iets vaaren, gaan laten.
 Fahrend, *adj.* vaarend, gaande, roerende; die fahrende Post, de rykende post; ein fahrender Schüter, Rittter, een rytuigvoerd, een looper, zwaerter, landlooper, doolende ritter, die geen vaste woonplaats heeft; fahrende Güter, roerende goederen.
 Fahrende Haade, f. Fahrniß.
 Fahrentraut, *n.* f. Farn.
 Fahrer, *m.* een veerman.
 Fahr-, Fahrgeß, *n.* vragt, vaarloon; veergeld.
 Fahrstein, *stein*, *n.* het wagenspoor.
 Fahrtdig, *adj.* agtelos, onagzaam, verzuimend, los.
 Fahrdigheid, *f.* agtelootheid, losheid.
 Fahrdigheid, *adv.* agteloo, slordig.
 Fahrdich, Fahrdichheit, *f.* gefahrdich, *ic.*
 Fahrdohn, *m.* het vaarloon, veergeld.
 Fahrman, *m.* veer-, voorman.
 Fahrniß, Fahrniß, *f.* roerend goed, meubelen, enz.
 Fahrstraße, *f.* weg, *m.* f. Fuhrweg, Landstraße.
 Fahrt, *f.* vaart, reis, togt, veer, overtogt; vaarwater, binnenwater.
 Fahrt, rytuig, een voeder, vragt.
 Fahrt, Fahrte, *f.* het spoor, dat de jonge wolven, enz. maaken.
 Fahrtig, *f.* fertig.
 Fahrwasser, *n.* het vaarwater.
 Fahrweg, *m.* f. den Fahrstraße.
 Fahrwerk, *n.* rytuig.
 Fahrzeug, *n.* vaartuig.
 Fain, f. Schain.
 Falb, f. fahl.
 Falbala, *n.* Falbel, *f.* valbala, aan vrouwkeelren, enz.
 Falge, f. Felge.
 Falt, *m.* valk.
 Falkenaugen, *n. pl.* valkenoogen.
 Falkenhaube, *f.* leere kap, kopdekfel voor de lokvogels.
 Falkenier, *m.* valkenier.
 Falkentracht, *f.* ziekte der valken.
 Falkenmeister, f. Falkenier.
 Falkenrieme, *f.* werpruijn.
 Falkenröhle, *f.* jebel, bel aan een valk.
 Falkenschlag, *m.* neder- of afdaaling van den valk.
 Falkenschwan, *m.* staart van een valk.
 Falkenweg, *m.* vaart, weg, die een valk neemt.
 Falkner, f. Falkenier.
 Falkneren, *f.* valkery.
 Falknet, Falkonet, *n.* falkonnet, een der kleinste veldstukken, van den zesden rang.
 Falkenflugel, *f.* de kogel van, voor een falkonnet.
 Falkonetschuh, *m.* de schoor van een falkonnet.
 Fall, *m.* val, geval; im Falle, falls, daß, in geval, by aldien, dat; widerigen Falls, by geval van 't tegendeel.
 Fallbrücke, *f.* valbrug.
 Falle, *f.* val, valle; an einer Thüre, klink van eene deur.
 Fallen, *v. n.* vallen; in die Hände der Feinde, in de handen der vyanden vallen, raaken, geraaken; in Ohnmacht fallen, f. sinken; einem in die Rede, f. unterbrechen, in dat Meer, in zee loopen.
 Fallende Sucht, *f.* de vallende ziekte.
 Füllen, *v. a.* vellen, neervellen, neerflaan,

dooden; das Urteil, 't oordeel, 't vonnis vellen, uitspreken, stryken; ein Wild, het wild doodlen.
 Fallgatter, gitter, *n.* valpoort, schotleur, met yzere penen en yzer beslag; f. Fallthor.
 Fallhut, *m.* valhoed.
 Fallig, *adj.* vervallend; der Sinns ist fallig, de cyns vervalt.
 Falliment, *n.* het bankrot.
 Falliren, *v. n.* bankrot speelen, bankbreeken, opkraamen.
 Fallmüse, *f.* f. Fallhut.
 Fallriegel, *m.* klink van een deur.
 Falls, *adv.* in geval; f. bey Fall.
 Fallstrick, *m.* valstrik, strik, lage.
 Fallthor, *f.* valpoort, schotdeur, valhek, hamey.
 Fallthür, *f.* valdeur.
 Fallthüren des Herzens, de klapjes, klapvliesjes, schotdeurtjes van 't hart.
 Falltisch, *m.* tafel, die men op en neer kan schuiven, naar den vercheiden dag, welken men op de stoffen wil laten vallen.
 Falltrank, *m.* valdrank.
 Fallung, *f.* het vellen, neervellen.
 Falsch, *adj.* & *adv.* valsch; ein falscher Mensch, valsch, trouwloos, onrouw mensch; falsch, d. i. nicht wahr; valsch, onwaar; falsch Geld, valsch geld; falscher Münzer, valsche munter; falsch Musik, valsch musyk, wildzaag.
 Falschen, *v. a.* vervalschen; Waare, Gewicht, Wein, waar, gewigt, wyn vervalschen.
 Falscher, *m.* een vervalscher.
 Falschlich, *adj.* valschlyk.
 Falschheit, *f.* valscheheid.
 Falschung, *f.* vervalsching, het vervalschen.
 Falsch, *m.* in der Musik, nabootzing van eene scherpe stem, valsche stem; ein Falsch singen, een schepen toon slaan.
 Falte, *f.* vouw, plooi, frons.
 Falten, *v. a.* vouwen, plooyen.
 Faltsch, faltsig, *adj.* vol plooyen, vonwen.
 Faltsig, *adj.* dat zig vouwen laat.
 Faltschen, *n.* vouwtje, plooytje, fronsje; in Faltschen legen, fronsen, fronsen, de vouwtjes inleggen.
 Falzung, Falzung, *f.* plooying, vouwing, het plooyen, vouwen.
 Falz, f. Falte, *v. f. m.*
 Falzbein, f. Falzbein.
 Falzhobel, *m.* kroos, kuiperstuig.
 Falzmesser, *n.* f. Falzbein.
 Falzbein; *n.* vouwbeen, of -beentje.
 Farn, f. Fabeln.
 Farnille, *n.* familie, huisgezin, geslagt.
 Fanatisch, *adj.* droomig, verbeeldig, dweepagtig, geeltdryverfch, ontfeld in de harsenen; ein fanatischer Mensch, een geeltdryver, die zig zelv' openbaaringen en ingeevingen des Geestes verbeeldt; die bedwelmd van harsenen is; ein fanatisch Wesen, geeltdryvery; onzinnige verbeelding in saaken van Godsdienst.
 Fandrich, f. Fändrich.
 Fang, *m.* vangst, stoor.
 Fangball, *m.* een speel-, kaatsbal.
 Fangweilen, *n.* een zwynspriet, jagespriet.
 Fangen, *v. a.* vangen; gefangen nehmien, vangen, gevangen neemen, vatten, inheggen, grypen; hintergehen, vangen, vattenes nee-

men, agtergaan, berrappen; jemand in seiner Rede, jemand agterhaalen, verstryken in zyne rede.
 Fanger, Fänger, *m.* een vanger.
 Fangfrage, Fangrede, *f.* versingliche Frage, *ic.* drogreden, strikreden, strikvraag, bedriegreden, spitsvondigheid der redenkunst.
 Fantasche, *f.* fontange, kapzel met breed lint.
 Fantasen, fantasiren, f. phantasen, phantasiren.
 Farb, f. Farbe.
 Farbbret, f. Farbenbret.
 Farbe, *f.* verf, verwe, koleur, kleur; vordwendfel.
 Farbeisen, *n.* drukkers inkschopje.
 Farben, *v. a.* verwen, aanstryken, schilderen.
 Farbenbret, *n.* schilderspalet, schilders verwbordje.
 Farber, *m.* verwer.
 Farberbaum, *m.* smak, (een heester.)
 Farberen, *f.* verwery; item verwhuis; siehe Farbbaus.
 Farbergesell, fnecht, *m.* een verwersknegt, schildersknegt.
 Farberhandwerk, *n.* verwershandwerk, -ambagt.
 Farberinn, *f.* eene verwster.
 Farbertessel, Farbtessel, *m.* een verwketel; f. bey Farbbaus.
 Farberknecht, f. Farbergesell.
 Farberkraut, *n.* rdtje, wort, *f.* krap, meë krap.
 Farberkunst, *f.* verwkunst, schilderkunst.
 Farbermoos, *n.* orseille, verwoegd, om de schaeking in 't paars, abrikooskleur, enz. te helpen maaken.
 Farbereiber, *m.* -inn, *f.* verfwryver, wryfster.
 Farberrotte, f. Farberkraut.
 Farberwurz, f. Farberkraut.
 Farbezeug, *n.* verf-, of verwstoffe, -stoffen.
 Farbbaus, *n.* -tessel, *m.* -tuse, *f.* verf- of verwhuis, -kerel, -kuip.
 Farbig, *adj.* gekleurd; ein farbige Kleid, een gekleurd kleed.
 Farbtessel, -tuse, f. bey Farbbaus.
 Farblein, *n.* een kleurdje; der Sache ein Farblein aufstreichen, de zaak een kleurtje, schyntje geeven.
 Farbung, *f.* het verwen.
 Farinzucker, *m.* roode zuiker.
 Fartel, f. Ferkel.
 Farn, -traut, *n.* varen, varenkruid.
 Farre, *m.* var, varre, stier, bulb.
 Farrenkraut, f. Farn.
 Farrenschwan, *m.* bullepees.
 Farrer, f. Farn.
 Fars, f. Fisk.
 Farzen, f. Fisk, scheisen.
 Farzer, f. Fisker.
 Fasan, *m.* faizant, faizantvogel.
 Fasangarten, *m.* faizanthof.
 Fasan, Fasanen, -bahn, *m.* een faizanthaan.
 Fasan, Fasanen, -hennie, *f.* eene faizanthan.
 Fasanenmeister, wärter, *m.* een opziener over de faizanten.
 Faschine, *f.* takkebos; einen Graben mit Faschinen füllen, eene grage met takkebossen vullen, toevullen.
 Faser, f. Faser.
 Faschlen, Fasolen, *f. pl.* turche boonen.
 Fasel,

Fasel, *f.* het ras, tuk; ein Pferd von guter Fasel, een paard van goed ras.
Faselart, *f.* vrugtbaarheid, tuk; von guter Faselart, van een goeden tuk.
Faselen, *faseln*, *v. n.* zig vermenigvuldigen, sterk voortzetten, geliken; ungeredes Gut faselt nicht, onregtvaardig Goed gelyt niet; diese Art faselt stark, dit soort vermeerdert sterk.
Faseld, *n.* geld, dat gegeven wordt voor het dekken van koejen, paarden.
Faselhengst, *m.* een springhengst.
Faseln, *f.* faselen; *f.* auch phantasiren.
Faselschwein, *n.* beer, mannetje van de zeug.
Faselvich, *n.* kweekvee.
Fasen, *f.* fasern.
Fasennacht, *adj.* geheel naakt, modernnaakt.
Fasier, *m.* vezel, pluus, vezelen, pluizen; die Fasern an alten, zerlumpten Kleidern, an Wurzeln, de vezels, vezelen, van oude kleeden, aan wortelen.
Faserchen, *n.* vezeltje, pluusje, vlokje, nopje, raveltje, vezeltjes, pluusjes.
Fasericht, *adj.* vezelagrig, pluizig, vol vezelen, vol pluizen.
Faserlein, *n.* een draadje, pluusje, vezeltje, *f.* Faserchen.
Fasern, *v. n.* vezelen, uirvezelen, ravelen, uiravelen, -pluizen; sich fasern, ravelen, uiravelen, schiften.
Fasen, *m.* het fasoen, de wyze, vorm.
Fas, *n.* vat, ton; ein Fas Wein, een vat, oxhoofd wyn; ein Fas Bier, een ton beer.
Fas, *n.* Gefäße, vat, vaten; nach dem Fasse schmecken, vaats, naar 't vat smaaken; nach dem Fasse schmeckender Wein, Bier, vaatzee wyn, vaats beer; Fasse, vatwerk; Fasse machen, kuipen, vaten, tonnen maaken; Güter in Fassen einschlagen, goederen tonnen, in tonnen vaten, pakken, doen.
Fasbinder, *m.* kuiper.
Fasbündergesell, *m.* een kuipersknegt.
Fasbinderhandwerk, *n.* kuipers ambagt, -handwerk.
Fasboden, *m.* vatboden.
Fassen, *v. a.* vatten, in vaten schudden; Bier, hier tonnen.
Fassen, *v. a.* vatten, aanvatten, grypen, aangrypen, aantasten; Muth, moed grypen; begreifen, verischen, vatten, begrypen, verstaan; sich fassen, zig bedwingen, bezitten, meester zyn.
Fasgebinde, *n.* iets, dat ontrent een halven emmer houdt.
Fasholz, *n.* vathout, kuipershout, houte blokken tot duigen.
Fasstein, *n.* een vaatje, tonnetje.
Fasfen, *f.* Fasfen.
Fasnacht, *f.* Fastnacht.
Fasreif, *m.* een hoep, hoepel.
Fasstab, *stang*, *f.* een duig voor een vat, ton.
Faswerk, *n.* vaatwerk.
Fassung, *f.* het vaten, begrypen, verstaan.
Fast, *f.* jebr: fast gelehrt, fast reich, zeer geleerd, zeer ryk.
Fast, *f.* schier, beynabe.
Fastabend, *f.* Fastnacht.
Fasten, *v. n.* vasten; ich faste zwier in der Woche, ik vastte tweemaal ter, in de week.
Fasten, *f.* vasten; Fastenzeit, *f.* die godelyge Zosten, vasten, vastentyd, de vertigdagse vasten.

Fastabend, *f.* Fastnacht.
Fastennacht, *f.* Fastnacht.
Fastenprediger, *m.* een preeker in de vasten.
Fastenpredigt, *f.* een preek in de vasten.
Fastenprezel, *m.* een kraakeling.
Fastenspeis, *f.* vastenspyze, -kost.
Fastenzeit, *f.* Fasten.
Fastnacht, *f.* vastenavond, de plegtelyke bras-, en simuldagen voor aschdag, carnaval; Fastnachtstarr, vastelavondsgek, -mom.
Fastnachtbruder, *bug*, *m.* *f.* Fastnachtstarr bey Fastnacht.
Fastnachtkleid, *n.* eene gemaskerde kleding op vastenavond.
Fastnachtslied, *n.* een vastenavondslied.
Fastnachtslust, *f.* vastenavondsvermaak.
Fastnachtsloch, *m.* een or, die ter plaatze, daar de vastenavondvermaaklykheden in zwang gaan, donderdag voor den vastentyd, met eene tier en andere speeltuigen wordt rond geleid door de stad.
Fasttag, *m.* valtdag, vastendag; *f.* auch Fratt.
Fastsche, *f.* band, zwagtel.
Fatschen, *v. a.* zwagtelen, in de zwagtels doen.
Fasen, *v. a.* *v. n.* railleeren, boerten, spotten, foppen, hoonen.
Fäsen, *f.* zansen.
Fäsenlein, *Schnupstuch*, *n.* neusdoekje, zweetdoekje.
Fasmann, *starr*, *vogel*, *m.* een spotter, spotvogel, boert.
Fassung, *f.* scherter, boert.
Fassung, *f.* Faswort, *n.* schimpwoord.
Faul, *adj.* vuil, rot, verrot, rottig; ein faules Aas, een vuil aas, vuilik, pryze; ein faul Ey, een vuil ei; fauler Adse, verrotte, rottige kaas, rotkaas; faul Holz, verrot, vermolnd, vermolzemd hout; faul Obst, rottig, verrot ooft; faule Butter, spekkige boter, kladdeboter; ein fauler Schaden, een vervuilde, verhankerde wonde; das Faule ausschneiden, 't verrotte uitsnyden; werden, rotten, verrotten.
Faul, *trög*, *adj.* lui, luy, ledig, luiledig, traag, loom, vuil.
Faul, wormteekig.
Faulbaum, *m.* vuilboom.
Faulbett, *n.* rustbed, rustbank.
Faulbettchen, *n.* klein rustbedje, -koetsje.
Faule, *f.* bederf, wormteek, kanker.
Faulen, *v. n.* rotten, verrotten.
Faulheit, *f.* *f.* Faulenzerey.
Faulicht, *adj.* rotagrig.
Faulnis, *f.* verrotting, vervuiling, vervuilingheid.
Faulenzen, *v. n.* luyeren, lang leggen luyeren; in einem warmen Bette faulenzen, in een warm bed leggen meuken, luyeren.
Faulsenzer, *m.* luyaat, een zuig, traag mensch, een leegganger.
Faulsenzerey, *f.* luyheid, traagheid.
Faulsenzerinn, *f.* eene lediggangster, *luy vrouwenpersoon*.
Faulsenzerisch, *adj.* *f.* faul, trög.
Faulung, *f.* *f.* Faulnis.
Faum, *n.* schuim, zever; den Faum abnehmen, schuimen, den schuim afdoen; der Faum eines wütenden Hundes, de zever van een dollen hond.
Fäumen, *v. a.* schuimen, schuimbekken, zeveren uit verwoedheid; der Zucker säumet,

de zuiker schuimt; er säumet vor Zorn, *hy schuimbeht van toorn, boosheid*. *f.* schäumen.
Fäumsöffel, *m.* een schuimlepel, -spaan.
Favorit, *m.* een gunsteling, die by iemand in gunst is, staat.
Favoritgen, *n.* kleine gekrulde haarlukken, die de vrouwen aan beide zyden van 't hoofd voor dezen droegen, scheelen.
Fauen, *f.* Lügen, Märchen, zottigheden, grillen, beuzelingen.
Fauenfrämer, *m.* beuzelaar, futselaar, talmer.
Fauft, *f.* vuist; mit dem Degen in der Faust erodern, met den degen in de hand, of in de vuist veroveren.
Faustbirn, *f.* vuistflag, muilpeer.
Faustdegen, *m.* een ponjaard, korte degen.
Faustdick, *adj.* dik als eene vuist; es stet ihm Faustdick hinter den Ohren, 't is een groote geveinsde; hy heeft het agter de ooren zitten; hy zegt niet alles, wat hy denkt.
Fausen, *abfausen*, *v. a.* met vuisten slaan, kloppen.
Faustsechter, *m.* een vegter met de vuisten.
Faustgefecht, *n.* een gevegt, het vegten met de vuist.
Fausthammer, *m.* vuisthamer, beuk- klop-hamer.
Fausthandschuh, *m.* vuisthandschoenen zonder vingers, wanten, hoere handschoen.
Faustkrieg, *m.* *f.* Faustgefecht.
Faustlein, *n.* een vuistje.
Faustling, *f.* Faustrobr.
Faustrecht, *n.* vuistregt.
Faustrobr, *n.* Faustling, *m.* een pistool.
Faustschldge, *m.* pl. vuistlagen.
Fauststoh, *m.* vuiststoot.
Fauststreich, *m.* *f.* Faustschldge.
Fächer, *f.* Fächer.
Fächerhändler, *m.* een koopman in waayers.
Fächer, *v. a.* oogiten.
Fächer, *m.* een loor, scheut, rank; Fächer legen, ranken maaken.
Fächthoden, *m.* *f.* Fächtplag.
Fächdegen, *m.* fleur, schermdegen.
Fächten, *v. n.* vegten; fächten lernen, schermmen, spiegelvegten; sich durch das Land fächten, op 't land gaan bedelen.
Fächten, *n.* het vegten.
Fächter, *m.* vegter.
Fächtergang, *m.* *f.* Fächten, *n.*
Fächterich, *adj.* dat tot vegten, worstelen behoort.
Fächterkampf, *m.* het worstelspel, worstelen, stryd, gevegt.
Fächterleder, *n.* schermleer, -lap.
Fächtersprung, *m.* een vegtersprong.
Fächterstreich, *stoh*, *m.* schermslag, -stoot.
Fächterstreich, *m.* een meesterflag.
Fächthandschuh, *m.* vegthandschoen.
Fächtkranz, *m.* de pry, die in 't vegtperk wierdt nitgedeed.
Fächtkunst, *f.* vegt-, of schermkonst.
Fächmeister, *m.* vegt-, of schermer, schermmeester.
Fächtplag, *m.* vegtplaats, -perk.
Fächtschild, *n.* vegtschild.
Fächtschuh, *m.* vegtschoen, schoeizel der vegters.
Fächtschul, *f.* scherm-, of vegtschool.
Fächspiel, *n.* speelgevegt.
Fächsprung, *m.* een vegtprong.

Fächting,

Fechting, *f.* f. Fechten, *n.*
Fede, *f.* vyandschap, oorlogsverklaring;
Fede anfündigen, *den oorlog aankomligen,*
verklaren. f. Fehde.
Feder, *f.* veder, veêr, pluim; *zu* schrefben,
 veder, schryfveder, pen, schryfpen,
 schagt; **Feder** auf dem Hut zu tragen,
 veder, pluim, pluimagle, pluimaadje, ve-
 derbos; **Federn** in Betten, pluim, pluim-
 men, vederen, veêren, bedveeren; *noch*
in Federn liegen, nog in de vederen, in
zyn nest leggen; Feder in einem Schloß,
 Ubr, veder, veêr.
Federbesen, *m.* vederfchuyer, pluimbezem, *om*
eene kamer te stofsen, enz.
Federbett, *n.* vederbed.
Federbusch, *m.* pluimbos, vederbos, bosch-
 pluimen.
Federfchter, *m.* die met de pen veegt, *zig ver-*
deligt.
Federfchig, *adj.* die veeren aan de voeten beeft.
Federfchinder, *m.* penne-, of fchagtkooper,
 verkooper.
Federhand, *m.* een pogcher, snoever, groot-
 spreekende.
Federhapel, *m.* f. Federlapp.
Federhaus, *n.* in einer Ubr, trommel van 't
 bonlogie, daar de groote veer in is.
Federicht, *federig, adj.* vederagtig, veeragtig,
 pluimig.
Federkiel, *m.* penne-, vederfchagt, fchagt.
Federklauben, *v. n.* fchmeicheln, vleyen, streel-
 en, pluimftryken, de kap vullen.
Federfcher, *m.* een pennekoker.
Federfchra, *m.* vederkryg, pennestryd.
Federfchû, *f.* kuffen, *n.* een veere kuffen, een
 kuffen met veeren.
Federlapp, *m.* net, waarom veeren zyn, om 't
 wild te jaagen.
Federlicht, *adj.* vederligt, ligt als eene veêr.
Federlein, *n.* veertje, pluimje, pluusje.
Federlesen, *v. n.* vleyen, pluimftryken, de
 kap vullen, *f.* federklauben; *ohne langes*
Federlesen, ras, snel, zonder te draalen,
zonder niftel, enz. f. hurtig.
Federlefer, *m.* een pluimftryker, vleyer, hof-
 vleyer, laffe toegeever, geweinsde goedkeurder.
Federloß, *adj.* veder- of veêrloos.
Federmesser, *n.* pennemes, tempermesje.
Federmefferlein, *n.* een pennemesje.
Federmuße, *f.* hoed met pluimen.
Federpûhle, *f.* pûhl, polfter, een penluw met
 veeren.
Federrohr, *n.* penne-, of fchagtkoker.
Federsmûcker, *m.* plumaffier, pluimkooper.
Federspalt, *m.* de spleet van eene pen.
Federspiel, *n.* vederfpiel.
Federspitze, *f.* de fpitz, het punt van eene pen.
Federvieh, *n.* vedervee, pluimgedierde.
Federweiß, *n.* pluimaluin.
Federwild, *n.* wildpret, *n.* wild gevogelte.
Federwisch, *m.* veder-, of pluimwisch van een
 ganzewengel, vengel van enz.
Fegen, *v. a.* veegen, fchuuren, fchoon ma-
 ken, boenen.
Feger, *m.* een veeger.
Fegerinn, *f.* Fegweid, *n.* veegster, boenster,
 fchuurster, fchoonmaakster.
Fegfeuer, *n.* veeg-, of vaagevuur; *ich habe*
mein Fegfeuer damit, dat is my eene een-
wige plang, kruis.
Feghader, *n.* lapp, *m.* veeg- fchuurlap.

Fegopfer, *n.* uitvaagzel; *wir find ein Feg-*
opfer aller Leute, wy zyn een uitvaagzel
aller menfchen.
Fegfel, *n.* vaag-, veegzel.
Fegung, *f.* her-veegen, boenen, fchuuren,
 fchoonmaaken.
Fegweid, *f.* Fegerinn.
Fehde, *f.* Fede.
Fehdbrief, *m.* fchryfelyke uitlaaging.
Fehde, *f.* zabel, of ander kostelyk bont.
Fehdehaube, *f.* bonte muts.
Fehdepelz, *n.* bontwerk, pels, bonte mantel.
Fehl, *f.* Fehler.
Fehlbar, *adj.* feilbaar.
Fehlbarkeit, *f.* feilbaarheid.
Fehlbitte, *f.* weigering.
Fehlen, *v. a.* & *n.* fhorten, feilen, dwaal-
 en, fcheelen, ontbreken, letten, *in gebre-*
ke blyven; fehlen irgend was an einem
Werte, lenteren, haperen, letten iets aan,
ergens aan een werk, niet gaan als 't be-
hoort; es wird ihm fehlen, 't zal hem
missen, misflukken; das war gefehl, dat
was mis! dat was telyk mis!
Fehler, *Fehl, m.* misflag, feil, fout, dwaal-
 ling.
Fehlbruck, *m.* misdruk.
Fehlbrucken, *v. a.* misdrukken.
Fehlgehen, *v. n.* misgaan, een misweg gaan.
Fehllaufen, *v. n.* misloopen, te-verteest loo-
 pen.
Fehlmeffen, *v. a.* verpaffen.
Fehlreden, *v. n.* mispreken.
Fehlschießen, *v. n.* misfen, misfchieten, het
 doel misfen.
Fehlſchlag, *m.* misflag.
Fehlſchlagen, *v. n.* mislaan, -houwen, -wer-
 pen; *fehlgeschlagen haben, gemist hebben,*
missen.
Fehlſchlagung, *f.* het misfen, het mislaan.
Fehlſchreiben, *v. n.* mis, verkeerd fchryven,
 verfchryven.
Fehlſchub, *m.* misfcheut.
Fehlſehen, *v. n.* miszien.
Fehlſtreich, *m.* f. Fehlſchlag.
Fehlſtreden, *v. n.* mistreeden, ftruikefen.
Fehlſtritt, *m.* ftruikefing.
Fehlſtellen, *v. n.* mis, verkeerd tellen.
Fehlſtellen, *v. n.* misraamen, mismikken.
Fehmgeld, *n.* f. Raflageld.
Febre, *f.* Fäbre, *u. f. w.*
Fehrer, *f.* Fehrmann.
Fehrkahn, *m.* veeraak, de pont.
Fehrmann, *m.* veerman.
Fehrweib, *n.* veervrouw, vrouw van 't veer.
Fehsel, *m.* ontſteeking der mandelen.
Feyer, *u. f. w.* f. Feyer.
Feig, *adj.* bloohartig, kleinmoedig, flap-
 moedig, een bloeddaart.
Feigbohne, *f.* lupyn (bloem); *het zaad van*
lupynen.
Feige, *f.* vyge; *cinem die Feige weifen, je-*
mand uitlachgen, beſpotten; it. bedreigen.
Feigenbaum, *m.* vygenboom.
Feigenblatt, *n.* vygenblad; **Feigenblätter**
 vorſchûgen, *zig met vygenbladen dekken;*
een verkeerd, walfch voorwendzel gebruiken,
iets voorwenden.
Feigendroffel, *m.* f. ſchnepfe, *f.* vygebyter.
Feigenkorf, *m.* de vygenkorf.
Feigenſammter, *m.* vygenleezer.
Feigenſchnepfe, *f.* Feigendroffel.

Feigheit, *f.* bloo- of kleinmoedigheid, flap-
 heid.
Feigherzig, *adj.* f. feig, *adj.*
Feigwarzen, *f. pl.* aanbeyen, speenen.
Feigwarzenkraut, *n.* speenkruid.
Feil, *adj.* veyl, veil, te koop; *feil bieten, ha-*
ben, feil ſeyn, veyl bieden, ſtellen, veilen,
venten, opveilen, veil, te koop hebben, ver-
kopen, in veiling brengen; etwas feil tra-
gen, iets veyl, of te koop draagen, omdraa-
gen.
Feile, *f.* vyl.
Feilen, *v. a.* vylen.
Feilhauer, **Feilenbauer**, *m.* een vylenmaaker.
Feilſeyn, *f.* dingen.
Feilſcher, *m.* een dinger, knibbelaar.
Feilſcherinn, *f.* eene dingſter, knibbelaarſter.
Feilſchung, *f.* het dingen, op de waar bieden.
Feilſpâne, **Feilſtaub**, *m.* vylſiel, vylſtof.
Feilſtock, *m.* ſtotaalkers ſchroef.
Feim, **feimen**, *f.* Zaim, *ic.*
Feimer, *m.* een werper.
Fein, *adj.* fyn; *fein machen, fyn maaken,*
ſneeren, ruffineeren.
Fein, *fraay, mooy, aartig; eine feine Ge-*
ſtalt, een mooy wezen; ein feiner Knab,
een mooye, aartige jongen.
Fein, *zuiver; fein Gold, fyn, zuiver goud.*
Fein, *adv.* wel, fraay, loos, doortrap; *veel,*
zeer; fein leſen, ſchreiben, fraay lezen,
fchryven; er iſt fein, hy is loos; das iſt
nicht fein, dat is niet mooy, wel gedaan;
ich wollte fein fragen, een ſchoone vraag!
wat een vraag? fein grof, gelehrt, zeer
groot, geleerd; fein wenig, zeer weinig;
fein bald, zonder niſtel, zonder vertoeven,
aanſtonds.
Feine, **Feinheit**, *f.* fynigheid, fynheid, fchoon-
 heid.
Feind, *m.* vyand.
Feindinn, *f.* eene vyandin.
Feindlich, **feindſelich**, *adj.* & *adv.* vyandyk,
 vyandyglyk; *einen feindlich angreifen,*
aanfalten, jemand vyandyk, op een vyand-
lige, of vyandyke wyze aanfaſten, aan-
vallen.
Feindſchickheit, **Feindſeligheit**, *f.* vyandykheid;
ûben in einem Lande, vyandykheid, vyand-
lykheden pleegen in een land; beyderſeits
aufbeben, nederleggen, de vyandykbeden
van weerszyde ſtaaken, nederleggen.
Feindſelig, *f.* feindlich.
Feindſeligheit, *f.* f. Feindſchickheit.
Feindſchaft, *f.* vyandschap, haat.
Feindsland, *n.* vyandsland, -grond, -bodem.
Feir, **feiren**, *f.* Feyer, fevern.
Feiſt, *f.* fett.
Feiſte, *f.* vettigheid, tydigheid van iets; *der*
Hirſch iſt in der Feiſte, het hart is tydig,
is vet, op zyn beſt.
Feiſten, *f.* fiſten.
Feld, **Felcherbaum**, *f.* Weide, Weidenbaum.
Feld, *n.* veld, velt; *das Feld bauen, 't veld,*
't land bouwen, bearbeiden; es iſt noch im
weiten Felde, het is nog ver te zoeken; het
is nog ver van daar, 't is nog zo na niet;
das Feld liegt brach, het land ligt braak,
ruſt, is onbebouwd; über Feld gehen, rei-
zen, vortrekken; auf dem Felde wohnen,
op 't land wonen; ein Feld Spargel, een
bed met ſpergies.
Feldaltar, *n.* veldouaar.

Feldapothek,

Veldapothek, *f.* veldapothek.
 Veldarbeit, *f.* werk in 't veld.
 Veldarzt, *m.* veld arts, arts in 't leger, veld-chirurg.
 Veldbau, *m.* veldbouw.
 Veldbed, *n.* veldbedde, *f.* veldbed, legerbed, veldkeuken.
 Veldbinde, = scherpe, *f.* veldfluiser, -sperp, veldreken, lyfband.
 Veldbischof, *m.* een gehangene; eimen jum veldbischof maken, iemand doen ophangen.
 Veldblume, *f.* veldbloem.
 Veldboon, *f.* groote boon.
 Veldopreß, *f.* veldcipres.
 Veldrechtig, *adj.* dat tot het veld behoort, op 't land gebruikt wordt.
 Veldrechtig, *adj.* landvlugtig; veldrechtig worden, landvlugtig worden.
 Veldvruchte, *f. pl.* veldgewassen, vruchten van 't veld, veldvrugten.
 Veldgeschrey, *n.* veldgeschreeuw, wapenkreet.
 Veldgewas, *n.* veldgewas.
 Veldgrill, *f.* kriel, krekkel.
 Veldgrunt, *m.* erf, landgrond.
 Veldgut, *n.* landgoed.
 Veldhauptmann, *m.* een kapitein.
 Veldheer, *f.* veldheer.
 Veldheer, = oberster, *m.* veldheer, -overste.
 Veldheerwårde, *f.* legerbevel, veldheer-schap, algemeen bevel.
 Veldhoen, *n.* een veldhoen, patrys.
 Veldhut, *f.* veldwagt.
 Veldhüter, *m.* een wagt op 't veld, land.
 Veldhütte, *f.* legertent.
 Veldkelder, *m.* veldkelder.
 Veldkraut, *n.* kniiden op 't veld.
 Veldkriessabtmeyster, *m.* krygsbetaalmeyster.
 Veldküche, *f.* veldkeuken.
 Veldkummel, *m.* wilde komyn.
 Veldlager, *n.* veld, veldleger.
 Veldlerche, *f.* een wilde leeuwewerk.
 Veldlust, *f.* landlust, -vermaak.
 Veldmarschall, *m.* veldmarschalk.
 Veldmarschallamt, *n.* het ampt, bediening van een veldmarschalk.
 Veldmarschallinn, *f.* veldmarschalksvrouw.
 Veldmaat, *n.* veldmaat.
 Veldmaas, *f.* veldmaas, veldrot, relmuus.
 Veldmessen, *v. n.* veld meeten.
 Veldmesser, *m.* veld-, landmeeter.
 Veldmessen, = mesteunst, *f.* veldmeerkunde, -kunst, landmeerkunde.
 Veldmusic, *f.* veldmuziek.
 Veldobrist, *f.* veldheer.
 Veldpöbel, *f.* Duendel.
 Veldpostmeyer, *m.* veldpostmeyer.
 Veldprediger, *m.* veldpredikant, -prediker, -priester, -paap.
 Veldprocession, *f.* processie, omgang in 't veld.
 Veldras, *f.* veldrot, veldmuus.
 Veldrose, *f.* veldrooze, klapperrooze, koren-rooze, kollebloem, roode beul.
 Veldrüstung, *f.* wapenrusting, wapening.
 Veldsalat, *m.* veldsalade, -snaa.
 Veldschanz, *f.* fort, schans.
 Veldschanzlein, *n.* fortje, schansje.
 Veldschärpe, *f.* een veldschier.
 Veldscheerer, *m.* veldscheerder, -barbier.
 Veldschlacht, *f.* veldslag.
 Veldschlang, *f.* veldslang.
 Veldstiefel, *m.* veldstiefel, vouwzettel, vouw-koel.

Veldstück, *n.* veldstuk, -geschut.
 Veldtaube, *f.* een wilde duif.
 Veldwacht, *f.* veldwagt, legerwagt.
 Veldwaibel, = weibel, *m.* scherpageant.
 Veldwag, *f.* meestok, om het land te meeten.
 Veldweg, *m.* een voetpad, weg door 't land.
 Veldweg, *n.* eene stadje, de lengte van 125 of 150 schreeden.
 Veldwehr, *f.* verschansing.
 Veldweib, *n.* legerhoer, straatwoer, schot-beest, olyke hoer.
 Veldwein, *m.* landwyn.
 Veldzeichen, *n.* = schärpe, *f.* veldteken, -scharpe; woord.
 Veldzeugmeyer, *m.* veldtuigmeyer.
 Veldzug, *m.* veldtozt, togt te veld, heirtogt.
 Velge, *f.* velge, radvelge.
 Velgenhouer, *m.* een rademaaker.
 Vell, *n.* vel, vagt, huid, vlies; über ein Auge, oogenvlies; kalte Feuchtigkeit zwischen Fell und Fleisch, koude vogtigheid tusschen vleesch en vel.
 Vellchen, *n.* vlies, vliesje, velletje.
 Velleis, Velleisen, *n.* reismaal, valies.
 Vellen, *f.* vallen.
 Vellreiß, *n.* zigmaarkkruid.
 Vells, *m.* rots, rotze, steenrots, rotssteen.
 Vellschen, *f.* valschen.
 Vellschicht, *f.* valschicht.
 Vellsengrund, *m.* grondslag van een rotssteen, rotssteen.
 Vellsenbart, *adj.* hard, als eene rots; er hat ein vellsenbartes Herz, hy heeft een verstand hart; hy is onbewegeelyk; hy is niet te beweegen, te verzetten.
 Vellsenstein, *m.* een rotssteen, een steen van een rots.
 Vellsicht, *selfig, adj.* rotsagtig, rotzig.
 Vellslein, *n.* een kleine rots.
 Vellsloch, *n.* gat, holligheid in eene rots.
 Vellsucke, *f.* felouk, klein schep.
 Vellschel, *m.* venkel.
 Vellschelspösel, *m.* een appel, die na venkel smaakt.
 Vellschelfraut, *n.* = siel, = saamen, = was-ser, = venkelkruid, = steel, -zaat, -water.
 Vellschelsel, *n.* venkeloli.
 Vellschelsaamen, = siel, = wasser, *f.* een Vellschelfraut.
 Vellschrich, *f.* Schyndrich.
 Vellscher, *n.* venster, glas.
 Vellscherbley, *n.* glasloot.
 Vellscherfach, *f.* Vellscherabim.
 Vellschergritter, *n.* eene trali voor een glasraam.
 Vellschierglas, *n.* een glasraam.
 Vellschierforb, *m.* trali venster, houte-, rietevenster, glaszscherm, als een choffenet te gebruiken.
 Vellschierlade, *n.* vensterluik, luik, blind voor de glazen.
 Vellschierlein, *n.* een venstertje, klein venster.
 Vellschiermacher, *m.* een glazemaaker.
 Vellschierrahm, *m.* vensterraam, of -raamt, glas-raam.
 Vellschierraute, = scheibe, *f.* glastuit, glaszschyf.
 Vellschiergreek, *n.* fenigreek, (kruid.)
 Vellschierbaum, *f.* Gichte.
 Vellschierlein, *v. n.* jonge varkens werpen.
 Vellschierden, *adv.* in 't voorige, voorgaande jaar.
 Vellschierdj, *adj.* fernig, fernie, dat van 't voorleeden, vorig jaar is.
 Vellschierger, *m.* een veerman, schuivevoerder, havenmeyer.
 Vellschierien, *f. pl.* ferien, vacantien, ledige dagen.

Ferfel, *n.* varkentje, braadvarken.
 Ferfelin, *n.* een jong varken, speenvarken.
 Fern, *adj. & adv.* ver, verre, afgelegen, wyd; eine ferne Reise thun, eene verre reize doen, in verre landen verrekken; weit abgelegen sein, ver, verre, wyd afgelegen zyn; in die Ferne sehen, verre zien, of kyken; von fernem, van verre; von fernem eine Stadt ansehen, abmalen, van verre, in 't verschiet eene stad aanzien, affchilderen; das sey fern! 't zy verre! dat zy verre!
 Fernabuck, *m.* rood brazilienbunt.
 Ferne, *f.* verheid, afgelegenheid.
 Ferne, Fern, *adj.* van 't voorig, voorleeden jaar; ferner Wein, overjarige wyn.
 Fernen, *v. n.* (von ferne scheinen) sie fernet schön, aber sie näbert häßlich, van verre toont, lykt ze fraayer, mooyer, dan van naby.
 Ferner, *adv.* verder, voorts, vervolgens; und so ferner, voorts, en zo voorts; ferner, d. i. weiter, vorder, voorts.
 Fernerhin, ferners, *adv.* voorts, wyders, vervolgens.
 Fernglas, *n.* verrekyker, kyker.
 Fernig, *f.* ferne, ferdig.
 Fernis, *m.* vernis.
 Fernisfarb, *f.* verw om te vernissen.
 Fernissen, *v. a.* vernissen.
 Fernischer, *m.* f. Fernglas.
 Ferse, *f.* hiel, hak; verffe, vaers, jonge koe; aufgebrochene Fersen haben, hakbielen, winterbielen hebben; an Schuhen, hielstukken aan schoenen; mit den Fersen winken, Fersengeld geben, de bielen laten zien, de vlugt neemen.
 Fersenkein, *n.* hielte.
 Fersenbruch, *m.* kakkhiel, winterhiel.
 Fersenfische, *f.* de groote spier in den hiel.
 Fersengeld, *n.* geben, *f.* een Ferse.
 Fersenspunt, *n.* nederstip, onderste tegenoverstaande stip van den waereldkloot; Nadir.
 Fertig, *adv. & adv.* reed, gereed, vaardig; fir und fertig sein, vaardig, gereed, klaar zyn, schrap staan; fertig machen, iets gereed, klaar maaken, iets klaaren; hurtig, vaardig, ras, gauw.
 Fertigen, *v. a.* klaar maaken, afzenden.
 Fertigkeit, *f.* vaardigheid, hebbelykheid.
 Fessel, *m.* boejen, banden, yzers.
 Fesseln, *v. a.* boejen, kluisieren, in de boejen slaan, zetten.
 Fest, *n.* een feest; ein hochzeitliches Fest, een bruiloftsfeest.
 Fest, *adj.* vast, sterk, styf, stevig, hegt; fest halten, vast houden; sein Sagen und Zusagen hält nicht fest, zyn zeggen leutert, zyne beloften zyn onvast; fest haltend, hegt, vast, sterk; fest stellen, vast stellen, digt sluiten, vernamen; feste Weinwand, digt linnen; fest stehen, festen Fuß halten vor seinem Feinde, vast, pal staan, vast houden voor zyn vyand; fest sich machen, vast, hard zyn, zig vast, hard maaken, harden, verharden.
 Festabend, *m.* feest-, heiligavond.
 Festbegehung, *f.* het vieren van een feest.
 Feste, *f.* f. Festigkeit; die Feste des Himmels, 't uitspanfel des bemels.
 Feste, *f.* f. Festung.
 Festen, *v. a.* bevestigen, vast, sterk maaken.
 Festiglich, *adv.* vast, vastelyk; eine Lehr, sein Recht festiglich behaupten, beweyzen, eene leer, zyn

Feverstund, *f.* schoft, schofttyd.
Feverdag, *m.* vierdag, feestdag; **Fevertag**,
 d. i. **Festtag**, een vermaarde dag, feest.
Feverdaglich, *adj.* dat tot eenfeestdag behoort.
Feverung, *f.* het vieren, ophouden van werk.
Fever, *f.* Fever.
Fidel, *f.* schoolboek voor de kinderen.
Fichte, *f.* Fichtendbaum, *m.* pyn, pynboom,
 sparreboom.
Fichten, *adj.* van een pynboom.
Fichtenharz, *n.* harst van den pynboom.
Fichtenholz, *n.* pynboomenhout.
Fichtenmus, *f.* pynappel, vrugt van den pyn-
 boom.
Fichtenwald, *m.* bosch, woud, met pynboomen
 beplant.
Ficke, *f.* dyezak, broekzak.
Ficken, *v. a.* slaan, krassen; mit der Ruthe
 ficken, met de roele slaan, geesselen.
Fickmühl, *f.* haben, dubbele hoop hebben.
Fidel, *f.* vedel, viool, veél.
Fidelbogen, *m.* vedelboog.
Fidelharz, *n.* gezuiverde harst.
Fideln, *v. n.* op de veél, of viool speelen, sry-
 ken.
Fideler, *m.* veélspelder, of speelder.
Fider, *m.* pluim, pluimaadje.
Fidern, *adj.* van pluimen.
Fidern, *v. a.* vederen; *f.* fiedern.
Fidibus, *m. & n.* een toegerold stukje papier,
 om een pyp tabak aan te steeken.
Fiden, **Fidler**, *f.* fideln.
Fieber, *n.* koorts, koortse; **histsged**, **gistsged**
Fieber, **Fiechfieber**, *beete*, brandende koorts,
 een met plekken uitflaande koortse; **zehren-**
des Fieber, binnenkoorts.
Fieberargney, *f.* middel tegen de koorts.
Fiebergen, **Fieberlein**, *n.* een koortse, gerin-
 ge koorts, binnenkoorts.
Fieberhaftig, *adj.* *f.* fieberisch.
Fieberhise, *f.* de bette van de koorts.
Fieberisch, *adj.* koortsig, koortsagtig, koorts
 verwekkend.
Fieberkraut, *n.* koortsverdryvend middel, chi-
 nachina.
Fieberlein, *n.* *f.* Fieberaen.
Fieherrinde, *f.* *f.* Fieberkraut.
Fieberschauer, *m.* de beeving, huiivering in
 de koorts.
Fiebersig, *m.* zitplaats en oorzaak van de koorts.
Fiebertage, *m. pl.* koortsdagen.
Fiebel, *f.* Fidel.
Fieden, *v. a.* voeren, garneren, beleggen.
Fieft, *u. f. w. f.* Fift, *u. f. w.*
Figal, *n.* bloemwerk, kruin van een hoofdstuk of
 kapitael; een slangetrek.
Figur, *f.* figuur, voorbeeld, gedaante.
Figuralich, *adj.* figuurlyk.
Filial, *n.* eene kerk, die ergens toe behoort.
Fillen, **schinden**, *v. n.* villen, de hnit usdoen.
Filler, *m.* een viller, vilder.
Filtrieren, *v. a.* klesnen, doortrekken, door-
 haalen, door een lap, papier, of kous doen
 doorzypelen.
Filtrirer, *m.* een, die klesst, iets laut doorzyp-
 pelen.
Filtririsch, *m.* klenslap, klensdoek, zyplap.
Filtrirung, *f.* de klensing, zuivering, schei-
 ding, doordruiping der vogten en genees-
 dranken.
Filutreich, *m.* bedrog, listige konstgreep.
Filt, *m.* vilt.

Fils, **filzen**, *f.* Verweis.
Filtz, *vilt*, vilt, van vilt; item een gierig-
 aart, vrek.
Filtzen, *v. n.* voeren, met vilt beleggen.
Filtzen, **fortzen**, *v. n.* leen, vrek, gierig, karig,
 naamwezer *zyn*.
Filtzeren, *f.* gierigheid, vrekheid, karigheid.
Filtzbut, **Filtzschube**, **Filtzmantel**, **Filtzstiefeln**, *m.*
Filtzsohlen, *f.* viltchoed, viltchoenen, vilt-
 mantel, viltlaarzen, viltzoolen.
Filtzig, *f.* gezig, karg.
Filtzgeit, *f.* *f.* Filtzeren.
Filtzlous, *f.* platluis.
Filtzmantel, **schube**, **sohlen**, **stiefeln**, *f.* bey
 Filtzbut.
Filtzparucke, *f.* eene oude, versteete paruk.
Fimmel, *m.* wilde hennip, kennip, een werp-
 net.
Finalstückgen, *n.* een sieraad, roosje, by de
 Arakkers.
Finanen, *f. pl.* finantie, finantie, gereedgeld,
 geldmiddelen.
Financier, *m.* financier, geldhandelaar, be-
 taalmeeester, pagter, ontfangter van 's lands
 penningen.
Financiereren, *f.* *f.* Finangen.
Finanzkammer, *f.* financiekamer.
Finck, *f.* Fink.
Findelgeld, *n.* geld, voor het vinden van iets.
Findelhaus, *n.* vondelingshuis.
Findelkind, *n.* *f.* Findling.
Findelmutter, *moeder* in een vondelingshuis.
Findelpeger, *vater*, *m.* een vader in een
 vondelingshuis.
Finden, *v. a.* vinden; *ich* will dich schon fin-
 den, ik zal u wel vinden; **Mittel**, **Rath**
 finden, middelen, raad vinden.
Finden, *sich*, *v. rec.* zig vinden, schikken, be-
 vinden; *das* findet sich so, dat bevindt men
 dus, zo; *sich* in etwas finden, zig naar iets
 schikken, *zyn* voordeel met iets doen.
Finder, *m.* een vinder; item een spoorhond,
 groote jagthond.
Findling, *m.* vondeling, vondelkind.
Findung, *f.* vinding, vond; eine gute, bõse
 Findung, eene goede, kwaade vinding,
 vond; *f.* Fund.
Finger, *m.* vinger; kleiner, kleine vinger,
 pink; *das* hat mir mein kleiner Finger
 gesagt, dat weet ik door een heimelyk weg,
 een heimelyk middel; etwas aus dem Fin-
 ger saugen, iets verdigten, verzinnen; er
 hat krumme Finger, hy is dieftig; by
 gebruikt krumme vingers; 't blyft aan *zyn*
 vingers hangen; die Finger überall haben
 wollen, zig overal in mengen, overal met
 den neus willen by *zyn*; *zyn* neus overal
 willen insteeken; er läßt sich um einen Fin-
 ger wickeln, men kan hem om een vinger
 draajen; by laat zig gemaklyk leiden.
Fingerhandschuh, *m.* een handschoen met vin-
 gers.
Fingerhut, *m.* vingerhoed.
Fingerhüter, *m.* een vingerhoedmaaker.
Fingerlein, *n.* een vingertje, kleine vinger.
Fingerling, *m.* vingerling, doekje, dat men
 om een vinger doet, die gekwetst of bezet
 is, en daarmee bedekt, om zig daar niet aan
 te stooten.
Fingern, *v. a.* vingeren, met de vingers slaan,
 speelen.
Fingerring, *m.* ring aan, van een vinger.

Fingersdicke, *f.* de dikte van een vinger.
Fingerslänge, *f.* de lengte van een vinger.
Fingervorm, *m.* de vyt, een verzwering aan
 een vinger.
Fingerzeig, *m.* een teken, met den vinger ge-
 geeven; er ist jedermanns Fingerzeig, alle
 menschen wyzen hem met de vingers na;
 allen lachgen hem uit, en spotten met hem.
Fink, *m.* vink.
Finkenfinger, *m.* een vinkenvanger.
Finkenhabicht, *m.* kremvogel, bleutje, man-
 netje van de hazelbauje.
Finkenkech, *n.* -schlag, *m.* vinkennet, -slag.
Finkenritter, *m.* pogcher, opnyder, bohamaa-
 ker, blaaskaak, windbreker, zwetser.
Finne, *f.* puist; *f.* Pfinne.
Finne, *f.* Finnländer.
Finnetiker, *m.* een varkenschouwer, die de
 tong van de varkens beziet, betast.
Finnicht, **finnia**, *f.* pfinnia.
Finnich, *adj.* van, uit Finland.
Finland, *n.* Finland, provincie in Zweeden.
Finnländer, **Finne**, *m.* een Finlander, uit Fin-
 land.
Finster, *n.* het duister; die Kagen sehen im
 Finstern, de katten zien in 't duistere.
Finster, *adj.* duister, donker; ein finster Ges-
 icht, een donker, stuurs gezigt; finstere
 Kammer, duistere kamer, kamer obscuur.
Finstere, *f.* *f.* Finsternis.
Finsterlecht, **däster**, *adj.* wat donker, wat dui-
 ster, schemerlicht, schemering.
Finsternis, *f.* duisternis, duisterheid; der
 Sonnen, desmonds, verduistering, zavy-
 ming, taaning, eklips der zonne, der maane.
Finsterfleicher, *m.* een nagtvoegel, een mensch,
 die 't licht schuwt, haat of ontvlieet.
Finze, *f.* eene vint, vond, verdigte zaak.
Firmament, *n.* uitpansel des hemels, bemel-
 wels, bemelvoftigheit.
Firmbind, *m.* vormselband, band, by 't vormen
 gebruikt wordende.
Firmeln, *v. a.* firmen, vormen, 't vormsel gee-
 ven, verleenen.
Firmelung, **Firmung**, *f.* het vormsel, sacra-
 ment der Roomschezinden, om in den doop
 en de deugd te bezettigen.
Firn, *f.* fern.
Firnisch, **Firnisch**, *f.* Fernis.
Firnischen, *f.* Fernis.
First, **First**, **Firsten**, *f.* het dak, gespan van een
 huys; top, kruin van een berg.
Firststein, **ziegel**, **Firststein**, *m.* nokpan, krom-
 me, of holle pan, om over den nokbalk te leggen.
Fiscal, *m.* een fiskaal, aangestelde bediende,
 om 's lands regten te vorderen, de geldboe-
 ten, enz. in te zamelen.
Fisch, *m.* visch, vis; ausnehmen, een visch
 grommen, de grom uitnemen; Fische in
 einer Brühе uericht, doopvisch; Fische
 in Wasser und Salz gestotten, watervisch,
 waterzoo; mit faulen Fischen umgehen,
 vuil bestaan, listen zoeken; Geld für die
 Fische, boter by de visch, betaalen; das
 sind saule Fische, dat *zyn* ydele verschoo-
 ningen, beuzelagtige praatjes, doekjes voor
 het bloeden.
Fischaar, **Fischaaren**, *m.* bruinge nagtvoegel met
 korte pooten, vischdief, vischarend.
Fischangel, *m.* vischhoek, -angel.
Fischbehalter, *m.* *f.* Fischkasten.
Fischbein, *n.* walvischbeen, balyn.

Fischbeinen, *adj.* van walvischbeen, van balyn.
Fischblase, *f.* vischblaas.
Fischbrühe, *f.* vischzous, *sous by*, over den visch, pekkel.
Fischen, *v. a.* vischen, vischvangen; im trüben Wasser fischen, in troebel water vischen; *syn* voordeel by de ongeregelde eener zaak zoeken.
Fischengen, *v. n.* na visch ruiken, een visch-smaak hebben.
Fischer, *m.* een visscher.
Fischergabel, *f.* elger, aalspeer, drietandige vork.
Fischeren, *f.* de vischery.
Fischergarn, *f.* s. Fischgarn.
Fischerinn, *f.* een visschersvrouw, een visch-wyf.
Fischerfahn, *m.* een visschersschip, -schuit, -buis, -pink.
Fischerlin, *m.* een zeemeew.
Fischernetz, *n.* een visschersnet, her wandt.
Fischereuß, *f.* s. Fischreuse.
Fischerring, *m.* de visschersring, bet wapen van den Paus; zegel van hem.
Fischerruthe, *f.* hengel, angelroede, hengelroede, visschersriet of stok, daar de snoer aan vast is.
Fischerschiff, *s.* schifflein, *n.* s. Fischerfahn.
Fischersense, *f.* seis, sikket, om 't onkruid in 't water daar mede af te snyden.
Fischerstang, *m.* een visschershaak, -boom.
Fischfang, *m.* vischvangst.
Fischfäden, *n.* een vischtronnetje, -robberje.
Fischfeder, *f.* vin, vinne, slagwiek van een visch.
Fischfresser, *m.* vischeeter, -vreeter; die van vischen leeft.
Fischgalle, *f.* de gal van den visch.
Fischgarn, *n.* s. Fischernetz.
Fischgeräthe, *n.* vischtuig, visschersgereedschap.
Fischgrat, *gratte*, *f.* vischgraat.
Fischhalter, *m.* s. Fischkasten.
Fischhamen, *m.* her werpnet, bekend vischnet.
Fischhändler, *m.* vischkooper, -handelaar.
Fischhaut, *f.* vischvel, -huid.
Fischicht, *f.* visch, *adj.* vischig, van visch.
Fischkasten, *halter*, *m.* vischkaar, -houwer, -houder, -beun, -vyver.
Fischkelle, *f.* vischspan.
Fischkessel, *m.* vischketel.
Fischkötter, *m.* vischaas.
Fischkopf, *m.* de kop van een visch.
Fischkorb, *m.* vischkorf, -ben.
Fischkram, *m.* de vischstal.
Fischkrak, *f.* Fischbrühe.
Fischleib, *f.* kuit, kroos, bet zaad van den visch.
Fischleim, *m.* Housenblase, vischlym.
Fischlein, *n.* een vischje, een kleine visch; von kleinen Fischlein werden die Hechte groß, van kleine vischjes worden de snoeken groot; de grooten mesten zig met bet bloed, leeven van de kleinen.
Fischmarkt, *m.* vischmarkt, of -merkt, -bank, -hal.
Fischmilch, *f.* hom, gelt, milt van de mannen-vischen.
Fischnes, *f.* Fischernes.
Fischöl, *n.* s. Fischtrahn.
Fischobren, *stifer*, *m.* vischkaaken, -kieuwen.
Fischotter, *m.* vischotter.

Fischpastei, *f.* vischpastei.
Fischrecht, *n.* het regt, van te vischen in een water.
Fischreich, *adj.* vischryk, overvloedig in visch.
Fischreuse, *f.* suik.
Fischrogen, *m.* vischkuit; s. Fischleib.
Fischsag, *m.* teelt; jonge vischjes, om in een vyver, enz. te zetten.
Fischschmal, *n.* het vet, de vettygheid van een visch.
Fischschuppen, *f. pl.* vischschobben.
Fischschwanz, *m.* de staart van een visch.
Fischtag, *m.* visch-, schraaledag.
Fischtod, *m.* Timbo, plant in Brasiliën.
Fischteich, *m.* vyver.
Fischtrahn, *m.* traan.
Fischtrog, *m.* vischkaar, vischbeun; s. Fischkasten.
Fischwaar, *f.* =werk, *n.* gezoute visch.
Fischwenber, *m.* s. Fischteich.
Fischzug, *f.* Fischfang.
Fistel, *m.* de manlyke roede, bet manlyk teel, -lid.
Fisperm, *v. n.* binnenmonds grommalen, mompelen.
Fis, *m.* veest, scheet.
Fistel, *f.* fistel, diepe zweer, diepe etterbolte.
Fisten, *v. n.* Fiste lassen, veesten, stille aegewinden laten, stryken laten, lossen.
Fislet, *m.* veester, een die veest.
Fislerinn, *f.* eene, d'e veest.
Fisuliren, *v. n.* im Singen, piepen in 't zingen, een gemaakte bovenstem zingen.
Fischfisch, *m.* een tweetongige, die uit twee monden spreekt, een leugenaar, bedrieger, geveinsde, een valsch mensch, een salivouwer.
Fischfischen, *v. n.* uit twee monden spreken, den schynheiligen speelen, salivouwen, geveinsdelyk handelen.
Fittich, *Fittig*, *m.* vlerk, wick, vleugel.
Fisen, *v. a.* met roeden slaan, geeffelen.
Fix, *adj.* fix, vaardig.
Fisfren, *m.* vaste star.
Flabbe, *lippe*, *f.* lip, smoel; eine aufgeworfene Flabbe, een dikke, booge lip.
Flach, *n.* het vlak, platboord.
Flach, *adj.* vlak, effen, plat; machen, vlak, effen maaken, effenen; s. Flach.
Flache, *f.* vlakke, vlakheid; s. Flache eines Degens, 't plat van een degen.
Flachen, *v. a.* effen, gelyk, plat maaken.
Flachfüßig, *adj.* platvoetig, platvoet.
Flachnäsig, *adj.* met een krommen, platten neus.
Flachbüffel, *f.* een vlakke, platte schotel.
Flachziegel, *m.* een vlakke pan.
Flachs, *m.* vlas, lyn; ein Stein Flachs, een steen vlas, ugt ponden; by anderen 6 ponden; Flachs raußen, rupsen, vlānen, breschen, hevelen, vlas plakken, venken, braaken, bekelen.
Flachsacker, *m.* vlasland, akker, daar vlas op gezaaid is.
Flachsader, *f.* Flechte.
Flachbart, *m.* vlasbaard.
Flachbereiter, *m.* vlashekelaar.
Flachbereiterinn, *f.* vlashekelster.
Flachbildel, *m.* Flachschiwinge, *f.* de zwingel, waarmee bet vlas gezwingeld, of geklopt wordt; om 't eigentyke vlak van den buim af te haalen; braak, blouwel.

Flachsblum, *f.* vlasbloem.
Flachsbreche, *riffel*, *f.* vlasbraak.
Flachsdocke, *f.* een knot, knotje, pakje vlas.
Flachse, *flächsig*, *f.* Flechte, *n.*
Flächjen, *adj.* vlakken, van vlas; flächjen Garn, Tuch, flächjene Leintücher, vlassen garen, doek, vlasse slaaplakken.
Flachsfarb, *f.* vlakleur, graauwe, gryze kleur.
Flachsfarben, *adj.* van eene vlakleur, van eene graauwe, gryze kleur.
Flachsfinte, *m.* eene vlasvink.
Flachsgrau, *adj.* vlaggrauw.
Flachshändler, *m.* vlaskooper, -handelaar.
Flachshändlerinn, *f.* eene vlaskoopster, -verkoopster.
Flachshebel, *f.* bekel, vlakbeker, vlakham van stamule yzere pinnen.
Flachs knoten, *m.* vlas knōtten, 'er de knotten van plakken.
Flachsaamen, *m.* vlaszaad, -bollen, lynzaad.
Flachschwinge, *f.* s. Flachsbiudel.
Flachsfengel, *m.* steel, halm van 't vlas.
Flachswerk, *n.* werk, herpluis, het sleegste van bet vlas.
Flach, *f.* Flach.
Flachern, *v. n.* sikkeren, eer ligte laaje branden.
Flachfeuer, *n.* sikkervuur, belder brandend vuur.
Flade, *Fladen*, *m.* vlaude, vlade, vlaß, taart, pasta.
Fladenbäcker, *bäcker*, *m.* een pastebakker.
Flader, *f.* bladder, streep, ader; im Holze, im Steine, aderen, streepen in 't hout, steen.
Fladerbaum, *m.* booghout.
Fladern, *u. f. w.* s. flattern, *u. f. w.*
Flage, *f.* vlag, vlagge; langlichte, abbaucantte, wiapel, wimpelvlag; aufgerollte, sjouw; aufgerollte aufstecken, sjouwen, de sjouw opbaalen, in nood zyn.
Flageffiber, *m.* vlaggevoerder.
Flageffisch, *m.* vlagetok, -spil.
Flageffisch, *m.* vlagfchip, een van de 3 schepen des Admiraals.
Flämisch, *adj.* & *adv.* stuurs, overdwars, van ter zyde, scheef.
Flamme, *f.* vlam, vlamme, vuurvlam.
Flammen, *v. n.* vlammen, opvlammen, op-sikkeren, zengen.
Flammend, *flammicht*, *adj.* vlammend, vlam-mig.
Flammlein, *n.* een vlammetje, kleine vlam.
Flammseule, *f.* gevamde pylaar, pylaar met sebes omtraajende bolligheden.
Fländern, *n.* Vlaanderen.
Fländerer, *m.* een Vlaaming.
Fländerisch, *adj.* vlaamsch.
Flanke, *f.* 't weck der zyde, bovenzjde des buiks, bovenbuk; flank, zyde.
Flankiren, *v. n.* mit Stücken in die Heude, den ryand van ter zyde met stukken geschoot beschieten.
Flannen, *f.* fennen.
Flasche, *f.* vlesch, fles, vles.
Flaschenfutter, *n.* keldertje, vlessenkeldertje.
Flaschenfeller, *m.* s. Flaschenfutter.
Flaschenfärbis, *m.* een kalbus.
Flaschenmacher, *f.* Fläschner.
Flaschenzieher, *m.* karktrekker voor eens vles.

Flächlein,

Fleischlein, *n.* een vleesje, *kleine vler.*
 Fleischner, *m.* een vleesmaaker.
 Fleischsch, *v. n.* plaffen, in 't water morsen.
 Fleischig, *adj.* Wetter, morsig, regenachtig wêr.
 Fleischnaß machen, *v. a.* door en door nat maaken.
 Flatterer, *f.* Flattergeest.
 Flattergeiß, *m.* loskop, losbol, loshoofd, onbezuide.
 Flatterhaft, flattericht, flatterig, *adj.* bladderig, vol steypen, aderen; windvog; flatterige Gedanken, windzerige ydelagten; flatteriger Mensch, een windzerig, wispeltuurig, buitenspoorig mensch.
 Flattern, *v. n.* heen en wêr vliegen, vladderen, zwerfen; die Segel, wapperen, slingeren de zeilen.
 Flattiren, *v. a.* vleyen, pluimstryken, gatlikken.
 Flattirer, *m.* een vleyer, pluimstryker, gatlikker.
 Flaum, *m.* Wilschaare, het eerste hair van den baard, een slarbaard.
 Flechie, *f.* spier, vleeschmuis.
 Flechig, *adj.* spierig, vol spieren.
 Flechiband, *m.* schnur, *f.* vlegband, -snoer, hairfnoer.
 Flechte, *f.* allegende rooze, vliegend vuur, kras.
 Flechte, *f.* gesochter Haarjopf, uit, gezongte banlok.
 Flechte, *f.* vlak, horde.
 Flechten, *v. a.* vlegten; einen Korb, een korf, eene mande maaken, vlegten; sich in etwas, zig in iets mengen, niec bemoejen.
 Flechter, *m.* een vlegter.
 Flechterinn, *f.* een kappemaakster, kapster.
 Flechtung, *f.* Flechtwerk, *n.* het vlegten, vlegting, vlegwerk.
 Fleck, *m.* eene plaats; voorschoot, schort, schorteldoek.
 Fleck zum Fliden, *m.* lap; item *f.* Black.
 Flecken, *n.* een lapje, moesje.
 Flecken, *m.* plek, vlak, vlek, finet; steedje, burg.
 Flecken, *m.* Marktsteden, vlok, wyk.
 Fleckenwächer, *m.* een, die de vlakken, smetten uit het goed doet, maakt.
 Fleckfeter, *f.* Fieber.
 Flechtig, *adj.* vlaklig, vleckig, bevlekt; flechtigt, *d. i.* bunt, gevlekt; flechtigt machen, vlakken, vlekken, bevlekken, smetten, vleckig maaken; flechtigt werden, vlakken, smetten, vlakken krygen.
 Flecktafel, *f.* oepballetje, om meer- of ver- vlakken uit ten kleed te doen.
 Flecklein, *n.* een vlekje, smerje, lapje.
 Fledermaus, *f.* vleder-, of vleermuis.
 Flederwisch, *m.* wick, vlingel van een vult, enz.
 Fleet, *n.* vleet, gereedschap tot de walvisch-zangst.
 Flegel, *m.* vlegel, dorichvlegel; grober Flegel, vlegel, onbeschofte, grove, groote vlegel, rebul, kinkel, knoest, quast, gmit.
 Flegelhaft, *adj.* boersch, lomp, onbeschoft.
 Flegelen, *f.* boersheid, onbeschoftheid.
 Flehen, *v. n.* smeeken, ootmoedig verzoeken, bidden; flehend, schandlich bittend, smeekende, biddende.
 Flehen, für sichten, bergen; seine Güter an sichere Orte flehen, syne goederen an zellige plaatsen bergen.

Flehen, *n.* het vlugten.
 Flehenlich, flehenlich, *adj.* & *adv.* ootmoedig; flehenlich bitten, ootmoedig, nedrig bidden, verzoeken.
 Flehen, statt in Ordnung bringen, *v. a.* vlyen, schicken, voegen; ordentlich flehen, wel in orde vlyen, schicken.
 Fleisch, *n.* vleesch; das Fleisch, die bösen Lüste und Begierden, 't vleesch, *d. i.* de gnaade lusten en begeerten, driften, togten van 't vleesch, of van den onwedergelopen mensch.
 Fleischbank, *f.* -haus, *n.* vleeschbank, -huis, -hal, slagtersbank, slagbank.
 Fleischbrühe, -suppe, *f.* vleeschnat, -sop; Kalb-, Hammel-, Händerfleischbrühe, vleeschnat, kalfs-, schaapen-, hoedernat.
 Fleischen, fleischen, *adj.* van vleesch; *f.* fleischig.
 Fleischer, *f.* Fleischhauer.
 Fleischestuss, *f.* vleeschgezindheid, begeerlykheid van 't vleesch.
 Fleischfarb, *f.* vleeschkleur, lysverwig, appelbloesrood.
 Fleischfarben, -färbig, *adj.* vleeschkleurig, als de kleur van 't vleesch.
 Fleischfraß, *adj.* vleeschvraat, -vreetig.
 Fleischfräßig, *adj.* vleeschvreetend.
 Fleischfresser, *m.* een vleescheter, -vreetter.
 Fleischhabel, *f.* vleeschvork; mit dreyn gekrümmten Backen, krauwel, vleeschkrauwel.
 Fleischgewächs, *n.* vleeschgewas, uitwas van 't vleesch.
 Fleischhaake, *m.* vleeschhaak.
 Fleischhacker, *f.* Fleischhauer.
 Fleischhülle, *f.* Fleischbank.
 Fleischhauer, fleischer, *m.* vleeschhouwer, slagter, slager.
 Fleischig, *adj.* vleeschig, vleeschachtig, lyvig, dik, vet, groot van lys; seyn, vleeschig, poezelig, wel in 't vleesch zyn.
 Fleischigkeit, *f.* vleeschigheid, lyvigheid.
 Fleischkammer, *f.* rookzolder, rookkamer, rookhuis, het hang.
 Fleischklöß, *n.* een vleeschbal, gehakt vleesch.
 Fleischkorb, *m.* een vleeschkorf, -mande.
 Fleischlich, *adj.* & *adv.* vleeschlyk.
 Fleischlichkeit, *f.* vleeschlykheid.
 Fleischmade, *f.* wurm, *m.* vleeschmade, -worm.
 Fleischmarkt, *f.* Fleischbank.
 Fleischmant, *m.* een die gaarne vleesch eet, op vleesch gesteld is.
 Fleischmaus, *f.* de muis, of 't vleeschigste deel van de hand.
 Fleischmesser, *m.* slag-, vleesch-, keukenmes.
 Fleischpaste, *f.* vleeschpastey.
 Fleischscharen, *m.* *f.* Fleischbank.
 Fleischstück, *m.* een vleeschblok.
 Fleischsuppe, *f.* vleeschlop, sop van vleeschnat.
 Fleischtag, *m.* vleeschdag.
 Fleischtopf, *m.* een vleeschpot, -kuip.
 Fleischwunde, *f.* wond, opening in 't vleesch.
 Fleischwurm, *f.* Fleischmade.
 Fleischwurf, *f.* wort.
 Fleischzeit, *f.* de vleeschtyd.
 Fleisch, *m.* vlyt, vlytigheid, naarstigheid, neerstigheid; wenden auf ein Werk, een werk beneestigen, ter doeg doen; mit ganzem Fleisch etwas thun, met zinnen, met aandacht, opmerking, niet opzet, opzettelyk,

met voorbedagten raad, met voordagt, met voorneemen iets doen.
 Fleisen, sich, *v. rec.* (sich beestigen,) zig bevluytigen, benaarstigen.
 Fleisig, *adj.* vlytig, naarstig, neerstig.
 Fleisig, *adv.* vlytiglyk, naarstiglyk, vast, sneedig.
 Fleisigen, *f.* Fleisen.
 Fleisigkeit, *f.* Fleis.
 Fleisiglich, *adv.* *f.* Fleisig, *adv.*
 Fleunen, flamen, *v. n.* huilen, balcken; flennen wie ein Kind, huilen als een kind.
 Flener, *m.* een, die huilt, weent.
 Fleute, *f.* Flöte.
 Flic, *f.* flück.
 Flicarbeit, *f.* *f.* Flicwerk.
 Flicken, *v. a.* lappen, verlappen, stoppen, sikkien, boeten, verbeteren, versellen, vermaaken; alte Kleider, oude kleuleren lappen, boeten, versellen, vernanjen; ge-rissene Netze, gescheurde netten boeten; alte Kessel, Pfannen, oude ketelen, pannen boeten, lappen.
 Flicker, *m.* lapper, boeter, lapster; it. een lap.
 Flickerinn, *f.* lapster, naayster.
 Flickerlohn, *m.* het laploon.
 Flickeine, *m.* stop- vulsteenen.
 Flicwerk, *n.* lapwerk, lapzalf.
 Flicwort, *n.* een lap- stopwort.
 Flicwörterchen, *n.* stop- vulwoordje.
 Fliede, *f.* *f.* Flieze.
 Flieder, *m.* vlier, enz. *f.* Hollunder.
 Fliederlein, *f.* Flinderlein.
 Fliege, *f.* vlieg; Es hindert ihn eine Fliege an der Wand, hy is bezig met vliege wangen; hy is over een stro geraakt; eine uns verschämte Fliege, een onbeschaamd mensch; hungrige Fliegen stechen am schärfsten, hungerige vliegen stecken scherpst, een hungerige luis byt scherp, een man, die niet veel heeft, maant scherp, is vinnig in 't maanen.
 Fliege, Wisser, het versier, de mik, het knopje aan 't einde van het musket.
 Fliegen, *v. n.* vliegen; tragend hin, ergens heen vliegen, ras loopen; die Badne, Flagne fliegen lassen, 't vaandel, de slagge vliegen laaten.
 Fliegend, *adj.* vliegend; fliegender Geiß, een wispeltuurige.
 Fliegenendere, *f.* eene vergiftige vlieg.
 Fliegenfänger, *m.* vliegenvanger.
 Fliegengeschmeiß, *n.* vliegendrek.
 Fliegenglas, *n.* vliegenglas.
 Fliegenklatsche, *f.* vliegenklap, -lap.
 Fliegenknecht, *n.* vliegenknecht op een paard.
 Fliegenstrant, *m.* vliegekus, om 'er 't overgeschooten eten in te zetten.
 Fliegenwedel, *m.* karpoe, of zamerdek voor de paarden, om de vliegen te weeren.
 Flehen, *v. n.* vlieden, vlugten, doorgaan, loopen; of vlytig gaan, de hiel en ligten; meiden, vlieden, myden, schuuwen.
 Flehen, *v. n.* futhen, vlieten, vloeyen, stroomen; voorkomen, den oorspronk neemen.
 Fließend, *adj.* vlietend, vloeyend; fließend Wasser, vlietend, vloeyend, loepend water, vlier; fließende Augen, vloeyende, loopende, seepe, draagende ogen, leepoogen; fließen: de Wunde, vloeyende, etterende, draagende wonde.

wonde, scharfee; liegendes Erz, vloeibaar metaal.

Fieftig, adj. f. liekend.

Fieftpapier, n. vloeypapier.

Fieftung, f. het vloejen, de vloeijing.

Fieftwasser, n. levendig, loopend water.

Fiete, f. vlym, laarmes, laarzyer, lancet.

Finkt, adj. fink, fraay, mooy, blinkend; finkes Gewehr, blinkend geweer; ein finkes Maddelein, een fink, fraay meisje.

Finten, f. finkern, v. n. blinken, glinsteren; das Gewehr blinkt, het geweer blinkt.

Finderlein, f. griet, een soort van tarbot.

Finderlein, f. Ritterslein, n. een blaadje, plaatje, van welk metaal ook.

Finderleinmacher, m. een goudblekflager.

Finte, f. fink, snaphaan.

Fintenier, m. een tuffelior, zoldaat, met een zuuroer of snaphaan gewipend.

Fintenpiffoel, m. een piffoel met een zuurflag, waan van de haan tegen 't dekfel van de haadpan aanslaat.

Fintenrobr, f. Finte.

Fintenschloß, n. het zuurflot van, aan een snaphaan.

Fintenftein, m. een zuursteen van, op een snaphaan.

Fintergold, n. klatergoud.

Fintern, v. n. inluiften, in 't oor zeggen, prevelen, hyten, zagties aan 't oor fpreken.

Fintern, n. het inluiften, enz.

Fiffingen, n. Viffingen, stad in Zeeland.

Fittich, f. Fittichpfeil.

Fittichbogen, m. fitts-, of pylboog.

Fittichpfeil, m. fitts, pyl, fchigt.

Fitte, f. Fiere.

Fitter, m. f. Finderlein.

Fittergold, n. klatergoud.

Fittern, v. n. flikkeren, fonkeren, fchitteren, glinsteren.

Fittig, f. Flügel.

Fitts, f. Fittsbogen, f. Fittschpfeil, n.

Floek, m. vloek.

Floeken, f. floek.

Floekicht, adj. pluizig, dat vol pluizen, noppen is.

Floeklein, n. een vloekje.

Floekjeide, f. rafelzyde.

Floekwolle, f. een wolle wat.

Floh, m. vloot, vlooy; ven Flöhen gebiffen werden, van de vloojen gebeten, gequeld worden; voller Flöhe, vlooyagtig, vol vloojen; er höret die Flöhe hüffen, hy weet, wat 'er omgaat; einem einen Floh ins Ohr fehen, jemanul vrees aanjagen, oorzaak van ongerustheid verwekken.

Flohbiss, m. -geffich, n. vloobeer, gefchyt.

Flöhen, v. n. vloojen, vloojen zoeken, vangen.

Flöbglas, n. een vergrootglas, microscop.

Flöbia, adj. vol vloojen.

Flöbraut, n. vlookruid.

Flönder, m. Flöflich, n. vlonder, vlotschuit.

Flor, m. floers, lampher, rouwband.

Flor, m. Blüthe, zwier; im Flor feyn, bloejen, in bloejenden staat zyn; in zwang gaan; wieder in Flor bringen, weder in zwang, tein brengen, weder opneeken.

Flor, f. flur, bloey, bloefem; grenzen van een land.

Floramor, m. amarant, fluweelbloem, soort van duifendfchoon.

Florband, n. floerslint.

Florbinde, f. floers, rouwband, lampher, lamfer.

Florum, n. Florence, hoofdstad van Toskanen.

Florentiner, m. een Florentiner, uit Florence.

Floret, m. floret; Floretband, n. floretlint, grof zyde lint.

Floretzeide, f. floretzyde.

Florhaube, f. floerfappe, f. -schleper, m. Flor-manschetten, f. floershuif, floerskuif, floerslekap, floerslujer, floersvoormouwen.

Florschleper, m. f. Florbinde.

Florweber, m. floersweever.

Flöß, n. vloot, houtvloot op eene rivier, of stroom; einen Flöß führen, afken, een flot flieren, vlooten.

Flößer, f. flößfahrer, flößmann, m. vloerman, vlooter.

Flößfchern, f. pl. vinnen, flögwieken van een vifch.

Flößholz, n. vlothout, dryvend, of dryfhoud.

Flößmann, f. Flößer.

Flößschiff, n. vloerfchuit.

Flöte, f. eene fluit.

Flötchen, n. een fluitje, kleine fluit.

Flötten, v. n. fluiten, op de fluit fpeelen.

Flöttenmacher, m. een fluitenmaaker.

Flöttenpfeifer, m. speler, m. fluiten, fluitspeelder, fluitmeester.

Flott, adj. vloot, driftig, vlootend; niet vast aan den grond.

Flotte, f. vloot, fcheepsvloot.

Flottern, f. fluttern.

Flottrill, f. eene kleine vloot, eene vloortje.

Flöß, f. flöß, it. Erzader.

Flößen, v. n. vlooten, dryven.

Fluch, m. vloek, vloekwoord, vervloeking.

Fluchen, v. n. vloeken, kwaadwifchen, lasteren.

Flucher, m. vloeker, godslasteraar.

Flucherrin, f. vloekter.

Fluchrede, f. f. Fluch.

Fluchsel, f. flugs.

Flucht, f. vlugt; den Feind in die Flucht fchlagen, den vyand op de vlugt dryven, slaan, jaagen; die Flucht nehmen, ergreifen, f. fliehen.

Flüchten, v. n. vlugren, vlieden; eifend wegbringen, vlugten, wegvlugten, wegbrennen; sein beines Gut in Kriegs-Brand. Waffersgefahre flüchten, zyn beste goed by gevaar van oorlog, brand, hoog waater vlugten, fchielyk wegbrennen, bergen.

Flüchtig, adj. vlugtig, vlugtend; zwerwend, onbaltendig, doolend; flüchtig aehen, feyn, vlugtig, vlugtende gaan, vlugtig zyn, de hielen roonen; ein jun Feind flüchtiger Soldat, een overlooper, weglouper; ein flüchtiger Soldat aus der Schlacht, een vlieder, vlugter uit 't gevegt; flüchtig Salz, vlugtig, vliegend zout; ein flüchtiger Geist, een onbestendige geest, loshoofd; die flüchtige Wollust, Schönheit, die zuerhygamde, nietige, ydele wellusten, fchoonheid; eine flüchtige Hand haben, eene vlugge hand hebben.

Flüchtigkeit, f. vlugtigheid, onbestandigheid, vlugheid, lugtigheid, ligtvaardigheid, veranderlykheid.

Flüchtling, m. vlugteling; vertriebener wegen der Religion, vlugteling, verdreeveling, balling om de religie.

Fluchtschanz, f. wykfschanz.

Fluchwürdig, adj. vloekwaardig, verfoeijelyk.

Flüch, adj. vlug.

Flüenten, m. pl. vloejende grootheden.

Flug, m. vlugt van een vogel; einen Vogel im Fluge fchießen, eenen vogel in de vlugt fchieten; Flug Vogel, eene vlugt, troep, hoop vliegende vogels; ein Flug Angeln, Weile, eene vlugt kogels, pylen.

Flügel, m. vleugel, vlerk, wiek; Flügel einer Windmühl, wieken van een windmolen; an einem Lohr, flagdeuren.

Flügelfeder, f. pen uit eene flagwiek.

Flügelmantel, m. krygs-ruitersmanrel.

Flügelthür, f. eene vouw-toeflaande deur.

Flügelwerk, n. het gevleugelde, de vogelen.

Flugs, adv. vlug, vliegend, fluks, itraks, datlyk, ras, ter yl, haastelyk.

Flur, m. vloer, vlakke.

Flur, bet einde, nederfte van een akker, land.

Flurer, f. flurshüs, m. een bewaarder der landeryen.

Flurstein, m. een vloersteen.

Fluschhaar, m. hoofdhaar.

Fluß, m. rivier, stroom; vloejing, zinking.

Fluß, m. emaus, brandverwe, nitgebrand glas; het kaartfpiel van eene kleur.

Flußfifch, m. rivierfifch.

Flußgraben, m. vaart, watering, bel van eene rivier.

Flußig, adj. vloejend.

Flußig, den Flüßen unterworfen, Flüße verursachend, den zinkingen onderworfen, zinkingen baarend, verwekkend, veroorzaakend.

Flußigkeit, f. vloejbaarheid, het vloejen.

Flußlein, n. een riviertje, een kleine rivier.

Flußschiff, n. rivierfchip, fchip.

Flußwasser, n. rivier-, of froomwater.

Flüte, f. fluit, (fchip.)

Fluth, f. vloet, vloed; Ebbe und Fluth, vloed, ty, geyt.

Flurion, f. de vloejing.

Fochtel, f. Degen.

Fochtein, v. n. met den degen vegten; slaan.

Fock, f. fok, fokzeil.

Fockemars, m. aeghel, n. fokzeil.

Fockemast, m. fokkemast.

Fockemastfegel, n. het zeil aan, van de fokkemast.

Focker, Fecker, m. waajer, wan.

Fohlen, f. Füllen.

Fohre, f. Fohelle.

Fohrenbaum, f. Forenbaum.

Folge, f. volgreeks, zinfior, zinfeluit.

Folge, her gevolg, vervolgt; gehoorzaamheid; eine richtige Folge, een regtmantig gevolg; dero Befehl zu fchuldiger Folge, om uw bevel, neue orders te gehoorzaamen.

Folgen, v. n. volgen; draus, volgen, fluiten; das folgt nicht, dat fluit niet; auf, nach einander, agtervolgen; das folgt auf den Krieg, dat zyn de gevolgen, vngten van den oorlog.

Folgen, gehoorzaamen; meine Kinder folgen meiner Unterweisung, myne kinders volgen op, gehoorzaamen myn onderwyf; er folgt keinem Menschen, hy floort zig aan niemand, hy verägte de raadgeevingen van allen.

folgende,

Folgende, *folgens*, *adv.* volgens, volgelyk, agtervolgens, voorts, naar.
Folger, *m.* navolger, gehoorzaamer.
Folgeren, *Folgerung*, *f.* besluit, gevolg.
Folgern, *v. a.* sluiten, *by gevolg iets uit iets sluiten, opmaken.*
Folglich, *f.* folgens.
Foliam, *alj.* gehoorzaam.
Folging, *f.* het volgen, gehoorzaamen, opvolgen.
Folie, *f.* foelie agter een spiegel, onder een afsteeken; eene Spiegel die Folie afsteeken, *unterlegen, een spiegel verfoelien, met een foelisel bekleeden, onderleggen.*
Folter, *f.* folter, pynbank, rekbank, plei.
Folterbank, *f.* pynbank, plei; eene auf die Folterbank legen, *jemand op de plei zetten, op de pynbank brengen.*
Folterer, *m.* een pyniger.
Folterleiter, *f.* Folterrahm, *m.* f. Folterbank.
Foltern, *v. a.* folteren, rekken, pynigen, *op de rek-, of pynbank uitrekken.*
Folterfeil, *n.* pynbank; *of hoorden, waarmede de misdadigers op de pynbank gekneveld worden.*
Fontanel, *f.* fontanel, zypgar.
Fontanelleken, *n.* fontanelyzer, brandyzer, *dat een spits, als een degen heeft.*
Fontanelsegung, *f.* branding, fontanelzetting.
Fontange, *f.* fontange-, of tophuif, -kuif, tophulsel, booge knif.
Fontaiche, *f.* Fontage.
Foppen, *v. a.* toppen, quellen, gekscheeren.
Fopperey, *f.* foppery, gekscheering.
For, *Forchenbaum*, *f.* Gichte, *u. f. w.*
Forcher, *f.* Fahrer.
Forinbels, *f.* Richtenbels.
Forcht, *u. f. w.* f. Furcht, *u. f. w.*
Forder, *adj.* eerste, van vooren; *der forderer* Heil, *het eerste deel; die forderken* Hausen, *die voorste hoopen.*
Forderer, *m.* een eischer, uitdaager, bevorderaar, begunstiger.
Förderlich, *adj.* voorderlyk, voordeelig, nuttelyk.
Ferden, *v. a.* vorderen, eischen, begeeren; *berufen, vorderen, beroepen; vor Gericht, voor 't gerecht roepen, eischen, daagen, dagvaarden.*
Fördern, *vorderen, beschieten, voortgang, vordering hebben.*
Förderst, *adj.* de eerste; *voor eerst, adv.*
Forderung, *f.* eisch, schuld; *pretensie, onderstelling; gunstbewys, bevordering; daaging voor 't gerecht; f. Recht.*
Forelle, *f.* voren, forelle.
Forellenschach, *m.* beek, water, *waarin de voren, forellen gehouden, gevoed worden.*
Forenbaum, *Fore*, *m.* f. Richte.
Form, *f.* vorm, form; *Worbild*, *vorm, voorbeeld; in der Druckeren, vorm, drukvorm; in Form stellen, vormen, in eene vorm ziet; auf diese Form, op deze wyze, manier; es ist nur pro forma, 't is maar een koute kaas, voor 't oog; om de soegen uit te stellen.*
Formal, *adj.* plechtig, in forma, formeel; *formale Worte, plechtige woorden; formale Belaegerung, formeele belegering.*
Formalien, *pl. n.* pleghigheden, gebruiken.

Formalisten, *sich, v. rec.* zig belyen, *gebelyd, geërgerd houden.*
Formalitat, **Formaliteit**, *f.* formaliteit, pleghigheid, byzonderheid.
Format, *n.* formaat, gedaante; *klein, groß, Format, klein, groot formaat.*
Formel, *f.* Formular, *n.* voorschrift, formulier.
Formen, *f.* formen.
Formiren, *v. a.* vormen, formeeren, een gedaante, of gestalte geeven, *afsoeneeren.*
Formirer, *m.* een vormeerder.
Formirung, *f.* vorm, bouw, formaering, *afsoeneering.*
Formlich, *alj.* *& adv.* vormelyk.
Formlichkeit, *f.* f. Formaliteit.
Formmacher, *f.* Formschneider.
Formrahm, *m.* vormraam.
Formschneider, *m.* vormer, vormmaaker, -snyder, -draajer.
Formtisch, *m.* een vormtafel.
Formul, *f.* Formular, *n.* f. Formel.
Formularbuch, *n.* formulierboek, protocol.
Form, *f.* Forelle.
Foru, *foruen, adv.* voor, van vooren; *f. vor, vormen; von foruen an, van vooren, van 't begin af; foru anfangen, voor, van vooren beginnen.*
Forſchen, *v. a.* navorschen, onderzoeken, verneemen.
Forſcher, *m.* een navorscher, onderzoeker, verneemer.
Forſchung, *f.* navorsching, onderzoek, *het verneemen.*
Forſchen, *v. a.* uitvischen, *sterk verneemen.*
Forst, *f.* Forst.
Forst, *m.* de nok van 't dak.
Forst, *m.* woud, groot bosch.
Forstamt, *n.* houtvesterſchap, boschwaardersſchap, woutmeestersſchap.
Forster, *m.* bosch-, woudhoeder, -wagter, houtvester.
Forstnecht, *m.* boschknegt, jaager, *opziener over een woud, bosch, boschwagter, houtwaarder.*
Forstmeister, *f.* Forster.
Forstordnung, *f.* wetten, *reglement omtrent een bosch.*
Forstrecht, *n.* boschregt.
Forstschreiber, *vornwalter, m.* een boschschryver, *die boek houdt omtrent het geen de boschen, een woud aangaat.*
Forstlein, *m.* een nokpan.
Fort, *adv.* voort; *fort und fort, f. immerju.*
Fortan, *adv.* voortaan.
Fortarbeiten, *v. n.* voortwerken.
Fortbringen, *v. a.* voortbrengen.
Fortdauern, *v. n.* aanboudende zyn, *blyven.*
Fortdauerung, *f.* aanhoudendheid, voortvaarendheid.
Fortdrucken, *schieden, v. a.* voortduwen, voortschuiven, -stouwen, -stuwven.
Fortellen, *v. n.* voortspoeden, -snellen.
Fortfahren, *v. n.* voortvaaren; *mit seiner Kutsche, Wagen, voortryden; eiserig, fleibig in eene Werke fortfahren, voortvaaren in een werk, 'er voortvaarend, vlytig in zyn; er werd noch an Galgen kommen, wann er so fortfährt, de gulz zal nog zyn voorland zyn, by sal nog aan de galz komen, als by zo voortgaat.*
Fortfliegen, *v. n.* voortvliegen, wegvliegen.

Fortfließen, *v. n.* rinnen, -stromen, *v. n.* voortvlieten, -vloejen, -stroomen.
Fortführen, *v. a.* voortvoeren; *seinen Staat nicht länger können fortführen, zyn staat niet langer kunnen houden, beweeren.*
Fortführung, *f.* wegvoering, voortzetting, *vervolg.*
Fortgang, *m.* voortgang.
Fortgeben, *v. a.* voortgeeven, overreiken.
Fortgebracht, *adj.* voortgezet, bevorderd.
Fortgehen, *v. n.* voortgaan, verdergaan, voortskappen, -streeven, -stuiwen, -treeden, -spoeden, voortvaaren.
Fortgehen, *wel uitvallen, slagen, gelukken; ich hoffe, der Anschlag werde wohl fortgehen, ik hoop, de zaak zal wel uitvallen.*
Fortheffen, *v. a.* voorthelpen; *einem fortheffen, jemand voort-, of van kant helpen.*
Forthin, *f.* hinsfort.
Fortjagen, *v. a.* voortjaagen, *ver- wegjaagen.*
Fortkommen, *v. n.* voortkomen; *ein Baum fortkommen, een boom voortkomen, opkomen, groeien.*
Fortkönnen, *v. n.* voortkunnen; *ich kann nicht fort, ik kan niet voort, verdergaan, ik word belet.*
Fortkriechen, *v. n.* voortkruipen, wegekruipen.
Fortlassen, *v. n.* laten gaan.
Fortlauf, *m.* loop, uitloop, *het voort- weg- loopen.*
Fortlaufen, *v. n.* voortloopen, wegloopen.
Fortlernen, *v. n.* voortleeren, *aanbouden met leeren.*
Fortlesen, *v. n.* aanbouden met leezen, *voortlezen.*
Fortmachen, *v. n.* haasten, *zig haasten.*
Fortmachen, *v. n.* trollen, -scheeren *sich, v. recip. zig voortmaken, -scheeren, wegpakken.*
Fortpacken, *v. n.* pakken, wegpakken.
Fortpflanzen, *v. a.* voortplanten, -teelen, aanteeelen, *queeken, aanqueeken; ein Geslecht, ein Volk, voortteelen, voortplanten, aanteeelen, aansokken, voortbrengen, een geslacht, een volk; Däume, boomen voortplanten, voortbrengen, kweeken.*
Fortplanzer, *m.* een voortplanter, *aankweeker.*
Fortpflanzung, *f.* voortplanting, -teeling.
Fortreisen, *v. n.* voortreizen, -trekken.
Fortreiten, *v. n.* voortryden, wegryden.
Fortrollen, *v. a.* voortrollen, wegrollen.
Fortrücken, *v. n.* voortrukken.
Fortrutschen, *v. a.* voortstullen, -glyden.
Fortsaß, *m.* voortzetting, *vervolg.*
Fortſchaffen, *v. n.* voortſchaffen, *aan een hant doen.*
Fortſcheren, *sich, f.* fortmachen.
Fortſchicken, *v. a.* voortſchikken, -ſtieren, -zenden, wegzenden.
Fortſchieben, *v. a.* voortſchuiven, wegſchuiven.
Fortſchieken, *v. a.* voortſchieten.
Fortſchiffen, *v. n.* te water reizen, *overbrengen, wegvaaren, te water vervoeren.*
Fortſchleichen, *f.* fortkriechen.
Fortſchleifen, *fortſchleppen, v. a.* voortſleepen.
Fortſchleppen, *v. n.* ſich fortſchleppen, *v. rec. zukkelen, hebben en tobben; mit den Schwachheiten fortſchleppen, met de zwakheden zakkelen.*
Fortſchreiben, *v. a.* voortſchryven, *aanhouden met ſchryven.*

Fortſchreiben,

Fortſchreiten, v. n. voortgaan, -treeden.
Fortſchreitung, f. voortgang.
Fortleggen, v. n. wegvaaren, heen zeilen.
Fortſenden, v. a. weg-, af-, verzenden.
Fortſetzen, v. a. voortzetten, 'er in voort-
 vaaren.
Fortſetzung, f. voortzetting, vervolg.
Fortſpielen, v. a. voortſpeelen, *aanhouden met*
ſpeelen.
Fortſtellen, f. fortſahren.
Fortſtellung, f. f. Fortſetzung.
Fortſtofen, v. a. voortſtooten, -ſtuuwen, -dou-
 wen.
Forttragen, v. a. voort- wegdraagen; vero-
 veren.
Forttragen, n. Forttragung, f. het wegdraa-
 gen; de verovering.
Forttreiben, v. a. voortdryven, voortzetten.
Forttreibung, f. het voortdryven, voort-
 zetten.
Forttrollen, ſich, f. fortmachen.
Fortwachsen, v. n. voortspruiten, -waffen.
Fortwahren, v. n. aanhouden, duuren.
Fortwahrung, f. aanhoudendheid, duur-
 zaamheid.
Fortwärlzen, v. a. voortwentelen, weggrollen.
Fortwoandern, v. n. voortgaan, *aanhoudende*
gaan.
Fortweifen, v. a. voortwyzen, afwyzen.
Fortwollen, v. n. voortwillen, weg willen.
Fortziehen, v. a. & n. voorttrekken, voort-
 gaan.
Fortzug, m. voortgang, het weg-, voort-,
 heen gaan.
Foge, Foge, Fug, f. eene vots, ſlet; die alte
 Foge, dat oud portraict, oud beſje, beſje son-
 der tanden; er iſt eine rechte Foge, by is
 een ſchelm, een olyke ſchurk, quit ſchavuit,
 ſchoft.
Fogenhut, m. een ſchelm, ſchoft, guit, ſchurk,
 ſchavuit, blodaart, lafhartige.
Fogenlecker, m. een gatlekker, gatkruijer,
 verwyfde.
Fogen, m. lok, vlok, nop.
Fogig, adj. hairig, vol lokken, vlokken.
Fracht, f. vragt, laſt.
Frachtbrief, m. vragtbrief.
Frachtlohn, n. vragtloon, vragt.
Frachtſchiff, n. vragtschip, -ſchuit.
Frachtwagen, m. vragtwagen.
Frachtzettel, m. vragtbrief, *vragtyſt van*
waaren, enz.
Fractur, f. Fracturbuchſtab, m. Fracturſchrift,
 f. gebroke, kromme letter, letterſchrift.
Frage, f. vraag, vraage; peinliche, pyni-
 ging, ſtraf van de pley.
Fragen, v. a. vraagen; nach einem, na je-
 mand vraagen, vernemen, taalen; einen
 gerichtlich, jemand geregtelyk ondervraa-
 gen; einem peinlich, f. foltern; er fragt
 nicht einmal nach mir, by vraagt, taalt
 niet eens na my.
Frager, m. vraager; ein unbecheidener, alju
 fürwitziger Frager, een onbecheidener vraa-
 ger, een vraagagtig, vraagziek menſch,
 een vraagal.
Fräglein, n. een kleine vraag, vraagje.
Fräglin, v. a. uitvorſchen, uivviſſchen.
Fräglig, m. een uivvorſcher, uivviſſcher.
Fragepunkt, n. een vraagpunt.
Frageſtück, n. vraag, vraagstuk, ondervraa-
 ging, interrogatoir.

Fragewelt, adv. vraagenler wyse.
Fragezeichen, n. een vraagteken.
Frats, fraiſch, Fraß, Fraiſlein, Fraiſlicht,
 n. een ſoort van vallende ziekte.
Fratsgericht, n. acte, geſchrift der regters,
 ter gelegenheid van een moord, waarby de
 daader ingedaagd wordt, om voor hem te
 verſchynen.
Fraifelein, fraiſlicht, f. Fraß.
Franje, f. Franzen.
Franciscanermbuch, m. Franciscanermonne,
 f. franciscanermonnik, non, dogter van St.
 Clara.
Frant, adj. franko, vry.
Frank, m. een uit Frankeland.
Franken, n. Frankeland.
Frankenthal, n. Frankendaal.
Frankenwein, n. frankendaalſche wyn.
Frankfurt, n. am Main, an der Oder, Frank-
 fort aan den Main, aan den Oder.
Frankfurter, m. een uit Frankfort.
Frankfurter, adj. uit, van Frankfort; die
 Frankfurter Dieb, de frankforter mis.
Fränkiſch, adj. frankiſch; der fränkiſche
 Kreis, de frankiſche kreits.
Frankreich, n. Vrankryk.
Franſe f. Franzen.
Franſen, v. a. met franjes beleggen.
Franſenhandſchuh, m. een handſchoen met
 franjes.
Franſenmacher, m. een franjemaaker, -wee-
 ver, tapytwerker.
Franſicht, franſig, adj. met, vol franjes.
Fränſlein, n. een kleine franje.
Franſetadel, n. franſche takel, touwerk,
 waarmede de laſten in 't ſchip gebeiſt wor-
 den.
Franſ, f. franziſch.
Franſbrodt, n. franſch brood.
Franſen, die, m. pl. de Franſchen.
Franzen, f. franje, franjie; mit Franzen be-
 ſezen, met franjes bezetten.
Franzmann, Franzos, m. Fransman.
Franzofen, die, f. de ſpaanſche, groote, grove
 pokken, venuspokken, -klieren, -paarlen,
 venusziekte; die Franzofen haben, de
 ſpaanſche pokken hebben, aan de ſpaanſche
 pokken vaſt zyn.
Franzofencur, f. middel tegen ſpaanſe, venus-
 pokken.
Franzofenholz, n. pokhout.
Franzöſiſch, adj. & adv. frans, franſch; die
 franzöſiſche Sprache, de franſche taal;
 franzöſiſch ſchreiben, reden, franſch ſchry-
 ven, ſpreken.
Franzöſiſcher Schild, m. het ſchild van Vrank-
 ryk.
Fräß, m. vraat; 'vrautige gulzigheit, prop-
 darm, ſlokop, gulzigheid.
Fräſſe, Freſſe, f. muil, bek; einem eim in
 die Fräſſe ſeben, jemand voor zyn bek gee-
 ven, op zyn bakhuus bruyen.
Fräßig, Fräßigkeit, f. freſſig, re.
Fratt, ſaul, adj. bedorven, beurs, rot; fratt
 werden, beurs zyn, rotten, bedorven zyn.
Fräß, Fräß, f. frats, kuur, bagarel, klei-
 nigheid, wiſſewasje; ſich mit Fräßen auf-
 halten, zig met fräßen, zotternyen, бага-
 tellen, beuzelingen, wiſſewasjes opboulen.
Frägengeſicht, n. een meerkat, telyk wyf,
 een telyk bakhuus, apengezigt, apenbak-
 huus.

Fragekopf, m. ſnaakshoofd, narrekop, dien
 men boven de poorten, tuingrotten, fontei-
 nen enz. zet.
Frau, Frauſperſon, f. vrouw, vrouwpers-
 ſoon, vrouwmensch; guldige Frau, Edel-
 frau, vrouw, vryvrouw, mevrouw, edel-
 vrouw, edeljuffer; vornehme, juffrouw,
 joffrou; verehelichte, vrouw.
Frauenbild, n. portraict, beeldtemis, beeld,
 afdeeling van eene vrouw, een vrouwpers-
 zoon.
Frauenbruder, m. vrouwenbroeder, zwager.
Frauenbruder, d. i. Carmeliter erſten Ordens,
 ſo Schuße tragen, vrouwenbroeder, ge-
 ſchoeide karmelyt.
Frauenbiſtel, f. mariadiſtel.
Frauenbiſt, z. eiſt, Frauenglas, n. moſcoviſch
 glas, dooſſchynende ſteen.
Frauenhaar, n. vrouwenhair, (plant.)
Frauenkleid, n. een vrouwekleed.
Frauenkloſter, n. vrouwen-, of nonnenkloo-
 ſter.
Frauenliebe, f. liefde, genegenheid tot de vrou-
 wen.
Frauenliſt, f. vrouwenliſt, -loosheid.
Frauenmensch, f. Frau.
Frauenmilch, f. vrouwemelk, -zog.
Frauenmünze, f. munt, (kruid.)
Frauennavel, m. navelkruid.
Frauenſchneider, m. een klermaker voor de
 vrouwen.
Frauenvolk, n. 't vrouwvolk.
Frauenzimmer, n. vrouwentimmer, vrouwe-
 lyk geſlagt; das geſammte adeliche
 Frauenzimmer, 't adelyk juff. rſch. ; Frau-
 enzimmer, d. i. vornehme Frauſperſon,
 voornaame vrouwpersoon.
Frauenzimmer, n. het vrouwenvertrek; des
 türkiſchen Kayſers Frauenzimmer, het ſer-
 rail van den türkiſchen keizer.
Fraulein, n. vrouwtje, vrouwe; adeliſche,
 juffer, adelyke dogter, edeldogter, edel-
 juffer, freule.
Frauleinſtueer, f. huwelykgift, die de onder-
 daanen betaalen, opbrengen, by de mit-
 welyking van eene priuſe.
Frech, adj. & adv. verwaand, onbeſchaamd,
 onbeſchoft, ſchamper, bits.
Frechheit, f. verwaandheid, onbeſchoftheid,
 ſchamperheid.
Fregatte, f. een fregat. (ſchip.)
Freiſch, f. freplich.
Freiſch, f. Fraiſ.
Fremd, adj. & adv. vremd, nitheemſch, on-
 bekend, uitlandſch; in die Fremde ziehen,
 reifen, in vremde landen trekken, reizen;
 fremd, d. i. ſeltſam, vremd, zeldzaam, won-
 derlyk, grillig.
Fremde, f. f. bey fremd.
Fremder, Fremdling, m. vremdeling, een
 vremde, een uirlander, gaſt.
Frefcomabler, m. een frefcoſchilder, ſchilder
 op natte kalk.
Frefcomablerey, f. frefcoſchildery, ſchildery
 op natte kalk.
Frefſe, f. Fräſſe.
Frefſen, v. a. vreeten, etten gelyk de beefſten,
 opeeten, oplokken; wacſer, vreeten,
 graag, gulzig etten, ſlapper, Inſig ſchranſ-
 ſen, ſchrokken, ſtokken, ſlikken, ſchotelru-
 men; vrees und laufen, vreeten en zui-
 pen, braffen,

pen, brassen, smukten, smeeren, smullen en smeeren, teeren en smeeren, de borst smullen.

Fressen, opvreeten, verteeren, doorknaagen, opkroppen, wegneemen; der Kost frisst das Eien, der roest verteerd het yzer; den Verdruf in sich fressen, het verdriet opkroppen; der Krieg frisst viel Geld, de oorlogte verteert, verslindt veel geld; der Tod frisst alle Menschen, de dood neemt alle menschen weg.

Fresser, m. vteeter, vraat, schranfser, gulzig-aart, holbuik, holdarm, ruimschotel.

Fresseren, f. brassery, gefinul, gulzigheid.

Fressheber, n. hondshonger, onverzadelyke honger.

Fresskloof, f. eetensklok, eetenstyd; mit der Fresskloof louten, de tafel dekken.

Fressig, adj. gulzig, graag, vraatig, vreetig, gierig op 't vreten.

Fressigkeit, f. vraatigheid, gulzigheid.

Fresskraft, f. lust, f. f. Fressheber.

Fressdag, m. brasdag, simuldag.

Fresswand, m. vraat, gulzigaart, flokop, holbuik, holdarm.

Fretten, v. n. sterk, onvermoeid werken, arbeiden.

Fretten, n. onvermoeid werk, arbeid.

Fretten, fressen, v. a. opkwekken; f. suttieren.

Freude, f. vreugd, vreugde, blydschap.

Freudenbegierung, f. vreugdeberuiging.

Freudenbahn, f. vreugdevaan, zegveaan.

Freudebuch, n. vrag, m. vreugdefeuit, vreugdeboek.

Freudenfeuer, n. vreugdevuur, illuminatie.

Freudengeschrey, n. vreugdekrieroel, vreugde-roep; Freudengeschrey machen, joelen, jubelen, kribelen; das Freudengeschrey der Soldaten, 't joelen van 't hoetsvolk.

Freudegewand, f. vreugdegewaad, gala op vryfeest.

Freudenleben, m. galakkig, zalig leven.

Freudenlicher, n. pl. f. Freudenfeuer.

Freudenmal, n. vreugdemaal.

Freudenluft, n. vreugdenoel.

Freudenrock, freudenvoll, adj. vreugdenryk, vol vreugde, blyfschap, vrolyk.

Freudensturz, m. n. sprang, m. vreugdeschiepen, salto.

Freudensturz, m. n. springen van vreugde, hupen, sprongen; einen Freudensturz thun, vryspringen van vreugde, blyfschap.

Freudentag, f. Freudentest.

Freudentrauen, f. pl. vreugdetraanen.

Freudentrunck, n. vreugdendronk, dronk ter geesteliker lust; waarover men zig verheugt.

Freudenwoll, f. Freudenteich.

Freudenwein, m. vreugdewyn.

Freudentest, f. tyd van vreugde.

Freudig, adj. v. adv. vreugdig, verheugd, vrolyk, blymoedig, blygeestig.

Freudigkeit, f. vreugdigheid, blymoedigheid.

Freudiglich, adv. f. Freudig.

Frenen, sich, v. rec. zig verheugen, verblyden.

Frenen, m. v. v. vrind; wir sind die besten Freunde der besten vrinden; Freund en vyand; Freunde in der Noth, gelyken vele auf ein Loth, in vreespoed heeft men geen vrinden gebrek;

maar in tegenspoed ziet men zig, veehyt, van zyne beste vrinden verlaaten; wir sind nahe Freunde, wy syn na bevriend; wy beslaan ons heel na.

Freundbrüderlich, adj. broederlyk; freundsbrüderliche Liebe, broederlyke, oprechte liefde.

Freunden, statt Freunde machen, vrinden maaken.

Freundin, f. vrindin, nabestaande.

Freundlich, adj. v. adv. vriendlyk, minzaam, liefstallig; freundlich reden, liefstallig spreken.

Freundlichkeit, f. vriendelykheid, minzaamheid.

Freundlos, adj. zonder vrinden, die geen vrinden heeft.

Freundschaft, f. vriendschap; maagschap.

Freundschaftlich, adj. vrindelyk; dat de familie, 't geslagt aangaat; die freundschaftlichen Angelegenheiten, zaaken, die de familie aangaan, ruaken.

Frevel, m. wrevel.

Freveler, m. een wrevelige, weerbarstige, norste, korffelige.

Frevelhaft, adj. wrevelig, korzel, weerbarstig, moedwillig.

Frevelmuth, f. Tollkühnheit, Vermessenheit.

Frevelmüthig, adj. wrevelmoedig, vermetel.

Freveln, v. u. wrevelig zyn.

Freventlich, adv. f. frevelhaft.

Frevel, u. f. w. f. Frevel, u. f. w.

Frevelthat, f. wrevel, vermetel, bedryf.

Frey, adj. vry, vrank; sein von vry, los, niet gebonden zyn, aan; die freyen Künste, de vrye kunsten; freye Manier zu schreiben, zu malen, in Kupfer zu stechen, losse manier van schryven, schilderen, in koper te snyden; mit einer freyen Hand schreiben, de letters in 't schryven voor de wist, of met een vrye, en lustige hand trekken; freye Geberden, losse gebarde, losse zwier, en manier van doen; auf freyer Gasse, StraÙe, auf freyem Markt, Platz, op de volle straat, op 's heeren straten, op de volle markt.

Frey, adv. vry, vryelyk; allzu frey, al te vry, onbschoft, ongebonden, moedwillig, ontugtig, godloos; von freyen Stücken, uit eigen wil, van zelve.

Freyacker, m. een vry land.

Freyadeliche, f. Freyfrau.

Freybauer, m. een boer, die vry is van heereyndiensten.

Freybute, f. vrybuit, vryroof.

Freybutter, m. vrybutter, roover.

Freybrauen, n. een bevoorregte-brouwery.

Freybrief, m. vrybrief, paspoort.

Freyburg, n. Fryburg, stad van den Elzas.

Freycompagnie, f. eene vrye, uitgezogte, uitgeleze compagnie.

Freye, f. Freyfrau.

Freyen, v. a. vryen, boelen, aanzoek doen.

Freyer, m. vryer, boeler, minnaar, verzoecker.

Freyer von Adel, m. vryheer, baron; f. Freyherr.

Freyeren, f. vryaasje, minnaary.

Freyerin, f. eene vryster.

Freyertich, adj. v. adv. als, van een vryer, beminnelyk.

Freyerscutte, m. pl. vryer en vryster, ongehuwd.

Freyfrau, f. f. bey Freyherr.

Freygebig, adj. v. adv. mild, milddaadig, onbekrompen.

Freygebigkeit, f. onbekrompenheid, mildheid, milddaadigheid.

Freygebiglich, adv. f. freygebig.

Freygebung, f. Freylassung.

Freygeboren, adj. vrygeboren.

Freygeist, m. vrygeest, sterke geest, Deist.

Freygeisterey, f. vrygeestery, Deistery.

Freygelaßener, m. vrygelaatene, knegt of slaaf.

Freygelleit, n. vrygeleide, vrye bewaaring.

Freyglaube, m. vrygeloof, deistery.

Freygut, Freyhauß, n. vrygoed, vryhuis.

Freyhaltung, f. vryhouding, vry onthaal.

Freyhaus, m. f. bey Freygut.

Freyheit, f. vryheid, vrydom; keine Freyheit irgend haben, onvry, gedrongen ergens zyn, zyne vryheid niet hebben, in onvryheid leeven, groote onvryheid lyden.

Freyheitsbrief, m. vrybrief, voorregt.

Freyherr, m. Freyfrau, f. vryheer; baron, vryvrouw, barones.

Freyherrlich, adj. dat een baron, vryheer behoort, toekomt, eigen is; ein freyherrlich Haus, een barons huis, geslachte.

Freyherrschafft, f. freyherrlicher Sitz, vryheerschap, vryheerlykheid.

Freyhof, m. f. Freygut.

Freyinn, f. Freye.

Freylassen, v. a. vrylaaten, ontslaan.

Freylassung, f. vrylaating; mondigheid, slaaking.

Freyleben, n. een vry leen.

Freylich, adj. vrylyk, zekerlyk.

Freymachen, v. a. vrymaaken, vertollen.

Freymacht, f. freye Macht, volstrekte magt, souverainiteit, vrye magt.

Freymächtig, adj. vrymagtig, souverain.

Freymanu, m. een vryman, it. Hans de beul, scherpreger.

Freymuth, m. f. Freymüthigkeit.

Freymüthig, adj. vrymoedig, vryborstig, vrypostig.

Freymüthigkeit, f. vrymoedigheid, vryborstigheid, onbeschoortheid, volmondigheid, vertrouwen.

Freymüthiglich, adj. vrymoediglyk, vryborstighlyk, vrymondig, volmondig, onbeschoornd, onbewimpeld.

Freyreiter, m. vrywillige, vrywillig krygsmann.

Freystab, m. een bezitter van een vry goed.

Freysprechen, v. a. vryspreeken, quytshelden.

Freystaat, m. vrystaat, vrye regeering.

Freystadt, f. vrystad, -stede, vryheid, vryplaats, vrye, schuilplaats, schuilhoek, toevlugtplaats, vryburg.

Freystellen, v. a. los, alleen, vry zetten, stellen; eine freygestellte Gåule, een los, alleen staande pylaar; it. f. erlauben, jufferen.

Freytunde, f. een vryuur, snipperuur, waarin men zyne gewoone bezigheden staakt.

Freytag, m. vrydag.

Freyte, f. Freyeren.

Freythof, m. een kerkhof.

Freytisch, m. vrye tafel.

Freywerber, m. huwelyks aanzoeker, die by de anders om eene dogter ten huwelyk voor een ander verzoekt; die Person eines Freywerbers spielen, voor een ander eene juffer ten huwelyk verzoeken.

Freenwillig, *adj.* ongenwongen, vrywillig, ongedwongen.
Freenwilliger, *m.* een vrywillige.
Freenwilligheid, *f.* vrywilligheid, ongedwongenheid.
Freenwilliglyk, *adv.* vrywilliglyk.
Friaul, *n.* Friol, provincie van Venetie.
Friede, *m.* vrede; *in* machen, vrede, peis maaken; *in* zufrieden stellen, te vreden stellen, paajen, voldoen, vergenoegen; *in* zufrieden seyn, nicht seyn, te vreden zyn, niet zyn; *in* einen zufrieden, mit Frieden lassen, jemand met vreden laaten; *in* sich zufrieden geben, zig gerust houden, beduuren.
Friedebruch, *f.* Friedensbruch, *u.* *f.* *m.*
Friedesfürst, *m.* vredevorst.
Friedensbote, *m.* vredegezant, afgezondene, om den vrede te verzoeken, of aan, af te kondigen.
Friedensbrecher, *m.* vredebrecker.
Friedensbruch, *m.* een vredebreuk.
Friedensbrüchig, *adj.* het geen strekt, uitloopt, om den vrede te breeken; Friedensbrüchig werden, den vrede breeken.
Friedenshandlungen, *f.* tractaten, *n.* vredehandelingen, -tractaaten.
Friedensluß, *m.* de kus des vredes.
Friedensmacher, *m.* vredemaaker.
Friedensmittler, *m.* een bemiddelaar van den vrede, die den vrede maakt, bevordert.
Friedensopfer, *n.* offer des vredes.
Friedensrichter, *m.* vrede-regter.
Friedensschluß, *m.* een besluit van vrede.
Friedensstab, *m.* vredes staf.
Friedensstifter, *f.* Friedensmacher.
Friedensstörer, *m.* vredestoorder.
Friedensvorschlag, *m.* een voorslag, vorstelling van vrede.
Friedenszeit, *f.* tyd van vrede.
Friedfertig, *f.* friedlich, friedliebend, *f.* friedsam.
Friedhöflich, *adj.* die den vrede baat, een vyand van den vrede.
Friedfertigkeit, *f.* Friedfertigkeit, *f.* *f.* Friedsamkeit.
Friedsam, *f.* friedfertig, friedlich, friedliebend, *adj.* vredzaam, vredelievend.
Friedsamkeit, *f.* vredzaamheid, vredelievendheid.
Frieren, *v.* *n.* vriezen, bevroezen; *es* friert, 't vrieft, 't is vriezend weér; *es* friert mich, ik ben koud; *stark*, heftig frieren, *es* friert heftig, vinnig, sel vriezen, nypen, de koude nypt.
Fries, *m.* fries, een platte saus aan een pylaar.
Friesel, *m.* de brandende, de heete koorts.
Friesiren, *v.* *n.* frieieren, krullen, opkrullen, in de krul zetten.
Friesisch, *adj.* vriesch, friesch.
Friesischer Reiter, *m.* een vriesche ruiter, lange balk, rondom met panten, die in den weg gelegd word, om de aanvallers tegen te houden.
Friesland, *n.* Vriesland, Friesland.
Friesländer, *f.* Friece, *m.* Vrieslander, Vries.
Frimmen, *v.* *n.* auf sich nehmen, iets belasten, om uit te voeren, te doen.
Frisch, *adj.* & *adv.* versch, frisch; frisch Brod, frische Butter, frische Eier, frische Milch, versch, versch- of nieuwbakken brood, versch boter, versch eieren, versch, verschgenolke melk; auf frischer Ehat er-tappen, op versch, heete daad betrappen;

frisch Fleisch, frische Fische, versch vleesch, vrische, groene vischen; frischer Rabblau, Galm, der im Sieben sich krimpert oder krummt, krimpkeljauw, krimpzalm, krimpvisch, krimpert; kühl, kalt, frisch, koel, koud; frisch Wasser, Bier, Wein, versch, koel water, bier, wyn; frisch Wetter, frische Luft, frische Nacht, frisch, koel weér, frische lucht, frische nacht; wässern den Heringen, Laperdan, gesalzenen Fischen frisch Wasser geben, und das alte wegskütten, haring, aberdaan, zoute visch verwateren, ververschen; frische Jugend, groene jeugd; frisch und geund seyn, frisch en gezond zyn; ein frisch, lebhaft Gesicht habend, frisch mit den Augen herumsehend, lebendig van oogen; frischer Muth, blymoedigheid; frisch auf den Feind losgehen, *f.* berghast, muthig; etwas noch in frischen Gedächtnis haben, iets nog in versch geheugenis hebben; frisch auf! fa! lustig!
Frische, *f.* Frischigkeit, *f.* frisheid, koelheid, versheid; die Frische der Luft, de frisheid, koelheid der lucht.
Frischling, *m.* jong varken, jong wildvarken.
Frist, *f.* gezette, of bestemde tyd; Verschubzeit, verschuif, uitstel, vertoef, vertrek, verlenging van tyd; einem Schuldner Frist lassen, een schuldenaar uitstel geeven, hem uitstel van zo veel weken, maanden zetten; einem eine Galgenfrist lassen, jemand eenig uitstel laaten, om gehangen te worden.
Fristen, *v.* *a.* einem das Leben, jemand zyn leeven verlenen.
Fristenweis, *adv.* by tussenpoozingen.
Fristtag, *m.* bestand, wapenschorling, stilstand van wapenen.
Fristung, *f.* Frist.
Froh, *f.* fröhlich.
Frohne, *f.* karwey, karwey, dienstbaarheid.
Frohnen, *v.* *n.* karweyen, karwey doen moeten, pligtdienst doen.
Fröhlich, *adj.* & *adv.* vrolyk, bly, blyde, verheugd, verblyd, vreugdig, blymoedig, blygeestig, lugthartig.
Fröhlich seyn über etwas, *f.* erfreuen.
Fröhlichkeit, *f.* vrolykheid, blydschap, vreugde, verheugenis.
Fröhlich, *adv.* vrolyk, blydelyk.
Frolocken, *v.* *n.* juchen, opspringen, ophuppelen van vreugde, hunklappen van blydschap.
Frolocker, *m.* een, die juicht, opspringt, in de handen klapt van blydschap.
Frolockung, *f.* gejuich, vreugdig opspringen.
Fromm, *adj.* vroom, trouw, getrouw; sanftmüthig, zahm, vroom, zagmoedig, tam; ein frommes Pferd, een mak paard; gottselig, gottesfürchtig, vroom, godvrugtig, godzalig; ein frommer Christ, einer von den Frommen, eine Versammlung der Frommen, eine vroom christen, een van de vroomen, de vergadering der vroomen; fromm leben, een vroom leeven leiden, vroomelyk leeven, zig wel, deugdzaam gestraagen.
Frommen, *v.* *n.* baaten, nutten.
Frommen, *n.* baat, voordeel.
Frommigkeit, *f.* vroomheid, deugdzaam, opregtheid, godzaligheid.

Fron, *adj.* heilig, hoopst, voornaamt.
Fron, *f.* Frohne, dienstbaarheid.
Fronacker, *m.* een akker, land, die, dat dieksten, dienstwerk doen moet.
Fronaltar, *m.* het hoog ontaar.
Fronbar, *adj.* dienstbaar, onderbevig aan dienstwerk.
Fronbauer, *n.* een boer, die dienstwerk doen moet.
Fronbote, *hott*, *m.* byl-, roededraager, deurwaarder, geregtbode.
Frondienst, *m.* dienstbaarheid.
Fronne, *f.* Fronbote.
Fronen, *f.* frohnen.
Froner, *m.* een, die dienstwerk doen moet.
Fronsaften, *f.* de quatertempers, de viergetryvalten.
Fronsch, *adj.* dienstvry.
Fronstube, *f.* dienstwerk met paarden.
Fronleichnam Christi, *der*, *m.* 't heilige lighaam van Christus.
Fronleichnamstag, *m.* -fest, *n.* de beil. sacramentsdag, het beil. sacramentsfeest.
Fronstag, *m.* de zondag naa een van de Quatertempers.
Frontag, *m.* dag; waarop jemand dienstwerk doen moet.
Frontal, *m.* de voorgevel.
Frontiac, *m.* fontenjak.
Fronung, *f.* *f.* Frondienst.
Fronvogt, *m.* een bediende, over de dienstwerkers, dienstdoende, gesteld.
Frosch, -sich, *m.* vorsch, kikvorsch, kikker.
Froschgeschrey, *n.* het kwakken der kikvorschen.
Froschgeschwade, *m.* een gezwel ouder de tung.
Froschlachen, *m.* eene sloot, enz. daar kikkerts in zyn.
Froschlaich, *f.* vorschzaat, teelzaat van kikvorschen.
Froschlaichpflaster, *n.* vorschzaatpflaster.
Froschleib, *f.* Froschlaich.
Froschlein, *n.* een kikkertje, een jonge kikker, kikvorsch.
Froschlein, *f.* Froschgeschwade.
Froschpfeffer, *m.* hanevoet, wilde boterbloem.
Frost, *m.* voort, groote koude.
Frostbeule, *f.* wintergezweel, door koude veroorzaakt; am Fuße, kakhiel, winterhiel.
Frosten, fröstelen, *v.* *n.* wat, zagt vriesen.
Frostig, *adj.* vorstig, koudelyk, kouwelyk, koudagtig, grillig; ein frostiger Mensch, een grillig, huiverig, huiveragtig, koudelyk mensch.
Frostlein, *f.* frosten.
Frostlein, *n.* een maatte koude.
Frucht, *f.* vrugt; Obst, fruit, oost, vrugten; Frucht, *d.* *i.* Kind, zumaal im Mutterleibe, vrugt; *f.* Kind; Nutzen, Gewinn, vrugt, inkomen, rente, nut, winst, profyt, voordeel; Frucht bringen, vrugt voortbrengen.
Früchte, *f.* *pl.* graanen, koren; Früchte des Geldes, vrugten van 't veld, veldgewassen.
Fruchtbar, *fruchttragend*, -bringend, *adj.* & *adv.* vrugbaar, vrugdraagend, -voortbrengend, voordelig, nuttelyk.
Fruchtbarkeit, *f.* vrugbaarheid, nut, voordeel.
Fruchtbarlich, *adv.* *f.* vrugbaar.
Fruchtbinde, *f.* krans, geolgte bloemen, als een krans toegemaakt.
Fruchtboden, *Fruchthändler*, *f.* Kornboden, Koerhändler.
Fruchtbringend,

Fruchtbringend, *f.* vruchtbaar.
 Fruchtschen, *n.* een vrugrij, een staalje.
 Fruchten, *v. n.* voordelig, nuttig zyn, gedyen; ohne Gottes Segen fruchtet die Arbeit nicht, zonder Gods zegen gedyt het werk niet; meine Vermahnungen haben viel bey ihm gefruchtet, myne vermaningen zyn van veel nut by hem geweest; es fruchtet nichts an ihm, by is onverbeterlyk; daar is aan hem geen zalf te stryken.
 Fruchthandel, *m.* koorenkoopmanschap.
 Fruchthändler, *m.* een korenkoopman, koopman in koren.
 Fruchtliedlerin, *f.* korenkoopmansvrouw.
 Fruchtford, *m.* fruit, -vrugmande, plukmandje, mandje, om kerffen, appelen, ooft in te doen, te plukken.
 Fruchtlos, *adj.* *adv.* vrugtelooz.
 Fruchtschnur, *f.* *f.* Fruchtsinde.
 Fruchttragend, *f.* vruchtbaar.
 Frubarbeit, *f.* het morgenwerk, arbeid op een morgen.
 Frühe, *adj.* *adv.* vroeg.
 Früher, *adv.* vroeger; eine Sache, einen bestimmten Tag, früher ansehen, anstellen; einen Brief früher datiren, zene zaak verzoegen; den gezetten dag verzoegen; het datum, de dagrekening van een brief, of schrift verzoegen, vroeger zetten, stellen.
 Frühgebet, -gebet, *n.* het morgengebed.
 Frühjahr, *f.* Frühling.
 Frühling, *m.* lente, voorjaar, vortyd, lentyd, voorzomer.
 Frühlingsblume, *f.* lentebloem.
 Frühlingsluft, *f.* lentelugt, -weer.
 Frühlingslust, *f.* lentelust, vermaak van, in de lente.
 Frühlingswetter, *n.* *f.* Frühlingsluft.
 Frühlingszeit, *f.* lentyd, voorjaar.
 Frühmesse, *f.* vroegmisfe.
 Frühmesser, *m.* een, die in de vroegmis gaat.
 Frühmette, *f.* de metten, ogtengetyden, nagtgezangen der kloosterlingen.
 Frühodt, *n.* vroegooft, vroege, vroegydyge vragten.
 Frühprediat, *f.* vroeg-, of morgenpredicatie.
 Frühregen, *m.* vroege regen.
 Frühjaar, *f.* de eerste zaaiing, het eerste zaad.
 Frühstück, *n.* ontbyt, morgenmaal, ugtend-lyps, morgeneeten.
 Frühstücken, *v. n.* ontbyten, ugtend-, ogtendeeten; zig ontnugteren.
 Frühstunde, *f.* de morgenitond.
 Frühuppe, *f.* Frühstück; du bist mir nur eine Frühuppe, ein Frühstück, ik zal n in stukken bouwen.
 Frühzeitig, *adj.* *adv.* vroegydyg, vroegryp, vroeg.
 Frätig, *adj.* hurtig, vaardig, snel, schielyk.
 Fuchs, *m.* vos; Schwertsfuchs, fuchsfarbe nes Pferd, een vos, een ros voragtig, of voshairig, of ros paard; ein arger, loser, alter Fuchs, een oude, looze vos, een doortrap, loos mensch; den Fuchs stricken, een half maaken, kalveren, overgeeven; dem Fuchs beichten, by den sluivel te biecht gaan; een geheim ontdekken aan jemand, die er voordeel med doen kan; man muß Fuchse mit Füchen fangen, kunst, list moet men door kunst, list bedriegen.
 Fuchsbalg, *m.* vosselvel, vosselhuid; den Fuchsbalg an die Edwenhaut stecken, de vosselhuid

mit de leeuwenbuid zamen naaien; list by geweld voezen.
 Fuchsbellen, *n.* het gescheerew, de scherpe galm, het schreeuwen der vossen.
 Fuchseln, Fuchseln, *v. n.* moffelen in 't spel, valsch speelen.
 Fuchsen, *v. n.* hoereeren, by een ongetrouwde vrouw slaapen.
 Fuchser, *m.* een hoereerder.
 Fuchseren, *f.* hoerery.
 Fuchsfarben, *f.* den Fuchs.
 Fuchsfutter, *n.* *f.* den Fuchspel.
 Fuchshöhl, -loch, *n.* een vosselhol.
 Fuchsjagd, *f.* de vosseljagt.
 Fuchsig, fuchjen, *adj.* volig, dat tot een vos behoort, 'er van komt.
 Fuchsim, *f.* het wyffe van een vos.
 Fuchselein, *n.* een vossje, kleine vos.
 Fuchselunge, *f.* de long van een vos.
 Fuchspel, *m.* -futter, *n.* -rücken, *m.* vosselbont, vosservoer.
 Fuchseroth, *adj.* vosroot, ros; fuchseroth Haar, einen fuchserothen Bart haben, ros hair, een rossen baard hebben, een roskop, een rosbaard zyn.
 Fuchsrücken, *m.* *f.* den Fuchspel.
 Fuchschwan, *m.* vosselstaart; den Fuchschwanz streichen, den vosselstaart stryken; vleyen, schoonpraaten, naar den mond, naar den zin spreken, pluimstryken.
 Fuchschwänzen, *v. n.* *f.* den Fuchschwanz, den Fuchschwanz streichen.
 Fuchschwänzer, *m.* een schoonpraat, pluimstryker, sikkvlooier, vleyer.
 Fuchschwänzeren, *f.* pluimstrykery, schoonpraat, vleying.
 Fuchschwänzerisch, *adj.* pluimstrykend, wonderig, vleyend.
 Fuchswedel, *m.* *f.* Fuchschwanz.
 Fuchtel, *f.* Degen.
 Fuchteln, *v. n.* vegten, scharmutselen; item met den degen slaan.
 Fuder, *m.* voeder, een last, vragt.
 Fuder voll von etwas, voeder, wagen vol.
 Fuderig, *adj.* dat een voeder bevat, inhoudende 6 aam, of 768 minzelen.
 Fug, *m.* het regt, de billykheid, betaamelykheid; etwas mit Fug thun, iets met rede, regt doen; Fug und Recht zu etwas haben, regt en magt ergens toe hebben.
 Fuge, *f.* voeg, naad, vouw, las; die Fugen in der Mauer, de voegen in den muur; die Fugen an der Thüre, de kanten aan eene deur; die Fugen am Hirnschindel, de naaden aan de hersenpan.
 Fügen, *v. a.* voegen, lassen, hegten; sich schicken, zig voegen, schicken, passen, geschieden, gebeuren, regelen.
 Füglich, *adj.* *adv.* voegelyk, gevoegelyk, welvoegende, voegzaam, gevoegzaam, gerieflyk, betaamlyk.
 Füglichkeit, *f.* voeglykheid, gevoeglykheid, gevoeg.
 Fügung, *f.* voeging, lassing, het lassen.
 Fügung, *f.* Schickung, Schickal, beschikking.
 Fügung, *f.* gebeurdenis, zamenvoeging.
 Fügwort, *n.* voeg-, koppelwoord.
 Fügwortchen, *n.* voegwoordje.
 Fühlen, *v. a.* voelen, tasten, bevoelen, betasten, handelen; einem Kranken den Puls, eenen zieken de pols tasten, voelen; empfinden, innen werden, voelen, gevoelen.

Führung, *f.* gevoel, gewaarwording, aanraaking.
 Fuhr, *f.* overbrenging, overdraaging, uitvoering, overvoering; rytuig, reisttuig, waartuig, om de goederen, perzoonen over te brengen.
 Fuhr, *f.* Fuher.
 Fuhr, *f.* Fuhrde.
 Führen, *v. a.* voeren, leiden; ein frommes, gottliches, ein gottloses Leben führen, een vroom, godzalig, een godloos leven leiden; einem etwas zu Gemathe führen, jemand iets te binnen brengen, herinneren; führen, voeren, vaaren; regieren, beleiden, bestieren, regeeren, beleggen; Krieg, einen Proceß, das Regiment, das Wort führen, den oorlog, eene pleitzak, 't regiment, 't woord voeren; wohl seine Worte führen, zyne woorden wel voeren, wel beleggen, beleiden; Waaren zu Markte, waaren te markt brengen.
 Fuhrer, *m.* voerder, leider, beleider, leidsman.
 Fuhrerin, *f.* leidsvrouw, geleidster.
 Fuhrerohnen, *n.* dienst te water; met paarden.
 Fuhrrecht, *m.* ryknegt.
 Fuhrleute, *m. pl.* voorlieden.
 Fuhrlohn, *n.* voerloon, wagenvragt, -loon.
 Fuhrmann, *m.* een voerman, wagenaar; it. de Beer.
 Fuhrmannspferd, Fuhrpferd, *n.* een voermanspaard, een rydpaard.
 Fuhr, *f.* ondiepte in 't water, het veer.
 Fuhring, *f.* voering.
 Fuhrwagen, *m.* een rywagen, rytuig.
 Fuhrweg, *m.* de ryweg, wagenweg, reisweg, de groote weg.
 Fuhrwerk, *n.* rytuig; ein bequemes Fuhrwerk, een gemaklyk rytuig; das Fuhrwerk treiben, rytuig houden, wagens verbuuren.
 Fulda, *n.* Fulda, stad in de opperbynsche kreits.
 Füll, *f.* Füllen, *n.*
 Füll, *f.* Füllsel.
 Fülle, *f.* volheid, vulfel, *f.* den Füllen, *v. a.* Fülle, *f.* Füllsel.
 Füllen, *v. a.* vullen; einen Graben, eine Grube, ein Grab, dempen eene gragt, een kuil, groeve, een graf; die Fülle von alles haben, de volheid, overvloed van alles hebben; Fülle zu Wärsen, vulfel tot worsten, wortvulfel; Fülle zu Braten, zu Räbcheln, vulfel tot gebrad, tot koekjes; in Fülle der Zeit kam der Messias, de Messias kwaam in de volheid des tyds; alle Fülle der Gottheit wohnt in Christo körperlich, alle de volheid der Godheid woont in Christus ligzaamlyk.
 Füllen, *n.* veulen, 't jong van eene merry.
 Füllen, *v. n.* een veulen werpen.
 Füllensall, *m.* een stal voor de veulens.
 Füllerey, Wöllerey, *f.* gulzigheid, dronkenschap.
 Füllsel, *n.* het vulfel.
 Füllung, *f.* het vullen, aanvullen.
 Füllwein, *m.* vulwyn, wyn, om de vaten aan te vullen.
 Funt, *f.* Funte.
 Fund, *m.* vond, vinding; ein neuer Fund, eenz nieuwe vinding, verdigtsel.
 Fundament, *n.* fundament, grond, grondslag, voor-

slag, voornaamste zaak, onderste deel der pers.

Fundamenteel, adv. in den grond; er ver-
sheet die Sache fundamenteel, by ver-
staat, begrypt de zaak in den grond.

Fündelkind, f. Findling.

Fündelhaus, n. f. Findelhaus.

Fündgrube, f. myn, aardstofmyn.

Fündlein, n. een vondje, bedrog.

Fündling, f. Findling.

Fündreich, adj. vondryk, ryk aan, van vin-
dingen.

Fünf, adj. vyf.

Fünfblatt, n. f. Fünffingerkraut.

Fünffect, n. vyfhoek.

Fünffectig, fünffecticht, adj. vyf hoekig, dat vyf
hoeken heeft.

Fünfferten, adj. vyfderlei.

Fünffemmerig, adj. iets, dat vyf emmers houdt.

Fünffach, adj. 5 adv. vyfvouwdig, vyfderlei.

Fünffingerkraut, n. vyfvingerkruid; einem
Fünffingerkraut auf die Backen legen, je-
mand een slag met de hand in 't wezen ge-
ven; jemand in 't gezigt slaan.

Fünfhundert, adj. vyfhonderd.

Fünfhundertmal, adv. vyfhonderdmaal.

Fünfhundertster, adj. de vyfhonderdste.

Fünffährig, adj. vyfjaarig, van vyfjaaren.

Fünffirchen, n. Vyfkerken, stad van Hon-
garye.

Fünffmal, adv. vyfmaal.

Fünffständig, adj. van vyf ponlen, dat 5 pon-
den zwaar is.

Fünfte, adj. de vyfde; f. Fünfter.

Fünftel, n. een vyfde deel, -gedeelte.

Fünften, f. bey Fünfter.

Fünftehalb, adv. vyfde half.

Fünfteheil, f. Fünftel.

Fünfter, adj. vyfde; zum fünften, fünftens,
ten vyfden; fünftehen, fünftehender, vyf-
rien, vyftiende; fünftig, fünftigst, vyftig,
vyftigste.

Fünftehen, adj. vyftien.

Fünftehend, adj. de vyftiende.

Fünftehenden, fünftehenmal, adv. vyftien-
maal.

Fünfteherten, adj. vyftienderlei.

Fünftig, f. bey Fünfter.

Fünftigährig, adj. van 50 jaaren.

Fünftigmal, adv. vyftig maal.

Fünftigste, adj. f. bey Fünfter.

Funft, Funte, m. vonk, sprankel; ein Funst,
ein loser Funst, een snaak, een kwant, een
gast; Funsten werfen, vonken, glimmen,
fonkeren, flikkeren.

Funfteln, v. n. tintelen, flikkeren; die Ster-
nen funteln, de staaren tintelen; die Au-
gen funteln ihm vor Bern, de oogen slaan
in zyn hoofd, van toorn te branden.

Funftelneu, funtelnagelneu, adj. vonkel - splin-
ter - spiegel - spik - speldernieuw.

Funftelstern, f. fonkerstar.

Funten, v. n. vonken werpen; das geht, das
es funkt, dat gaat wel, dat gaat, of 't ge-
smeerd is.

Für, praep. voor; sich für jemand hüten, sich
für einem fürchten, zig voor jemand hoeden,
wagten, vreeze voor jemand hebben; je-
mand für einen ehrliehen Mann halten,
anschen, jemand voor een eerlyk man hou-
den, aanzien; keine Waare für Geld ver-

kaufen, und nicht umsonst geben, zyne waar
voor geld verkoopen, en niet voor niet gee-
ven; für und für, adv. aanhoudend, onop-
houdelyk.

Furagieren, f. sutteraschieren.

Furache, f. Futter.

Furացայն, vorausgehen, v. n. vooruit-
gaan.

Fürbas, adv. voortaan, verder.

Fürben, f. vorben.

Fürbild, n. f. Vorbild, een voorbeeld.

Fürbilden, sich, v. rec. etwas, zig iets verbeel-
den, f. vorbilden.

Fürbildung, f. voorbeduiding, f. Vorbil-
dung.

Fürbinden, v. a. voorbinden, f. vorbinden.

Fürbitte, f. voorbede.

Fürbitten, v. n. voorbidden, voorbede doen.

Fürbitter, m. voorbidder, voorstander, be-
schermer, patroon.

Fürbitterinn, f. voorbidster, voor-, tussen-
spraak.

Fürbittschrift, f. een verzoekschrift.

Fürbrechen, v. n. uitbreken.

Fürbringen, f. vorbringen.

Furche, f. voore, akkervoore, opening door
't ploegyer in den grond gemaakt; die er-
ste Furche, de eerste voore, akkervoore, in
't land gemaakt; Furche eines Schiffes,
kneep, holte, streep van een scheepstouw.

Furcheuwis, adv. by wyze van vooren.

Furchlein, n. eene kleine voore.

Furcht, f. vrees, schroom.

Furchtbar, adj. vreeszelyk, yffelyk.

Furchten, v. a. vreezen, ontzien, schroomen;
vrees, schroom hebben, bevreesd, beschroomd
zyn.

Furchterlich, adj. vreeslyk, verbaarlyk,
schroomelyk, schrikkellyk.

Furchterlichkeit, f. das Furcht einjagt, vrees-
lykheid.

Furchtlos, adj. zonder vrees, schroom.

Furchtsam, adj. vreesagtig, bevreesd, ver-
vaard, schroomagtig, schroomhartig, be-
schroomd, flauwmoedig, slaphartig,
schrikagtig.

Furchtsamkeit, f. vreesagtigheid, vervaard-
heid, beschroomdheid, flauwmoedigheid,
schroomhartigheid, bloohartigheid.

Furchtsamlich, adv. f. furchtsam.

Fürdach, Fürdachlein, Dordach, n. een uit-
steekfel, voordak, luifel.

Fürdecken, f. bedecken.

Fürdern, Fürderer, f. fördern, u. f. w.

Fürfallen, f. vorfallen.

Fürfenster, n. pl. de buitenste vensters.

Fürführen, v. a. f. vorbringen.

Fürgreifen, vorgeifen, eicnem im Rechte, je-
mand benadeelen.

Fürhin, f. voraus.

Fürhin, adv. voortaan, vervolgens.

Furie, f. furie, raazerny, woede, drift.

Furier, m. fourier, plaatsbezorger.

Fürrobin, adv. voortaan, vervolgens.

Fürs, statt, für das, voor dat, het.

Fürsburg, Worsburg, n. een voorschoot.

Fürsorge, f. voorzorg, f. Worsorge.

Fürsperr, Sperrbaum, m. grendel, slag-,
dwarsboom.

Fürsprach, Fürspruch, f. voorpraak.

Fürsprechen, v. n. voorpreken, medespre-
ken.

Fürsprecher, m. voorspreker.

Fürspruch, f. Fürsprach.

Fürst, de nok van 't dak, f. Gerst.

Fürst, m. Vorst, Prins.

Fürstenbank, f. de vorstenbank.

Fürstenhut, m. de vorstelyke hoed.

Fürstenlehn, n. het vorstelyk leen.

Fürstenlust, f. vorstelyk vermaak.

Fürstenmäßig, adj. overeenkomstig met een
prins, vorst, vorstelyk.

Fürstenrath, m. vorstelyke raad, kamer.

Fürstensis, m. zetel, residentie van een vorst,
prins.

Fürstenstand, Fürstensaak, m. vorstelyke staat,
waardigheid.

Fürstentag, m. vergadering der vorsten op een
dag, tyd.

Fürstenthum, n. vorstendom, prinsdom.

Fürstin, f. vorstin, prinses.

Fürstlich, adj. 5 adv. voorstelyk, prinselyk.

Furt, m. wandbaare, doorkomelyke plaats in
eene rivier; een droogte, ondiepte.

Fürtach, f. Fürtach.

Fürter, adv. vervolgens, naderhand.

Fürtiglich, adj. nuttig.

Fürtuch, m. een voorfchoot, schott.

Furs, f. Furs.

Fürüber, fürüberellen, f. vorüber, ic.

Fürwahr! adv. voorwaar! waarlyk! zeker!
zekerlyk!

Fürwand, f. Borwand, Normendung.

Fürwig, m. weergierigheid, weertlust, nieuws-
gierigheid; Fürwig macht Unasern
theuer, uraakbaare nieuws-gierigheid sleept
mede, brengt lustige toevallen mede.

Fürwichtig, adj. nieuws-gierig, benieuwd, ver-
neemagtig, keurig, vraagzugtig, kittel-
oorig; fürwichtig seyn, etwas zu wissen,
zu sehen, benieuwd zyn, iets te weten, te
zien.

Fürwichtiglich, adv. f. fürwichtig.

Fürwort, n. f. Fürbitte.

Furs, m. poep, scheet, wind, agterwind;
f. Wind, Fift.

Fursen, v. n. poepen, een poep, scheet, wind
laten, lossen.

Fürzen, n. een veestje.

Furscheln, f. furscheln.

Fuß, m. voer; trocknes Fußes durchs Meer
gehen, droogvoets door de zee gaan; zu Fü-
ße gehen, reifen, te voet gaan, loopen, rei-
zen, voeteren; eicnem etwas vor die Füße
werfen, jemand iets voor de voeten neer-
werpen; eimen unter die Füße bringen,
jemand onder de voet brengen; Fuß an et-
nem Strumpfe, voeteling, voet van eene
kous; Füße eines Topfes, einer Pfanne,
Drensfüße, einer Dant, pooten, voeten van
een pot, van eene pan, van een drievoet,
van eene bank; Fuß eines Beracs, Tisches,
voet van een berg, tafel; Fuß, d. i. Schuh,
voet; etwas so viel Fuß hoch, lang seyn,
iets zo veel voet hoog, lang zyn; auf eicnem
gewiffen Fuße, Grund, etwas steben, gehen,
thun, op een zeker voeten, grond, iets staan,
gaan, doen.

Fußangel, m. voetangel.

Fußbad, n. f. Fußwaschung.

Fußband, f. Fußfeifen.

Fußbant, f. voetbank, schabel.

Fußbekken, n. voerbekken, -bak.

Fußblatt, n. voetsool.

Fußboden,

Fussboden, *m.* de vloer, grond.
 Fussbret eines Bettes, *n.* voet-, of voeteneind van een bed.
 Fussleisen, *bande, n.* voerboeijen, -kluifsters.
 Fussleien, *Epor,* een spoor.
 Fusen, *v. rec.* sich auf etwas, op iets zig gronden, vesten, vast zetten.
 Fussfall, *m.* voetval; eimen Fussfall vor jemand thun, een voetval voor iemand doen.
 Fussfällig, *adj.* te voet vallend; fussfällig bitten, ootmoedig bidden, op den grond als liggend.
 Fussfestes Land, *n.* het vaste land.
 Fussflosche, *f.* eene bedvles.
 Fussganger, *m.* voerganger.
 Fussgeschwulst, *n.* bladder, een gezwel aan de voeten.
 Fussgestirn, *z* gestell, *n.* voet van een zuil, of kolom.
 Fussgestank, *m.* voestank.
 Fussgestelle, *f.* Fussgestirn.
 Fussbader, *m.* een voerdoek.
 Fussagen, *n.* een voetje, kleine voet.
 Fussig, *adj.* dat voeten, poeten beeft.
 Fussknecht, *m.* voerknecht, sollaat te voet.
 Fusskus, *m.* voerkus, voerkussen.
 Fusslein, *n.* f. Fussgen.
 Fussmaß, *m.* voermaat.
 Fusspad, *f.* Fussweg.
 Fusschemel, *f.* Fussbant.
 Fusschlinge, *z* strick, *m.* voestrik, knip.
 Fusssocken, *f.* voetzokken.
 Fusssohl, *f.* voerzool.
 Fussstapf, *m.* voertap, -spoor; in eines Fussstapfen treten, jemaands stappen, voestapfen volgen.
 Fusssteig, *m.* pad, voertpad.
 Fussstos, *m.* voertoor.
 Fussstück, *n.* het voertstuk.
 Fusstritt, *m.* eene schrede.
 Fussstuch, *n.* voerdoek, voertweil, -vodde.
 Fussvolk, *n.* voertvolk.
 Fusswanne, *f.* Fussbecken.
 Fusswämer, *m.* f. Fussflasche.
 Fusswaschen, *n.* Fusswaschung, *f.* het voetwafchen, de voetwafching.
 Fusswasser, *n.* voertwater, water, om de voeten te wafchen.
 Fussweg, *z* steig, *m.* -pad, *n.* voetweg, -pad, wandelpad, wandelweg, landweg, landpad, toepad, bypad, byweg; ein sandiger Fussweg, een zandig voertpad, voertand.
 Fusswurz, *f.* de bal van den voet, voorste van den voet.
 Fussel, *n.* geel hout.
 Futter, *n.* voeder, voer voor 't vee; füttern, *v. a.* voederen, voeren 't vee, de beesten.
 Futter, Futtertuch, *n.* voeding, voering; ein Futter Schacheln, een nest doozen.
 Futter, Futteral, *n.* kas, koker, overtrek, tiek tot iets.
 Futterbese, *f.* Futterbret, *n.* voerbak.
 Futterackiren, *v. n.* voerageeren, voeder haalen.
 Futterackirer, *m.* een, die voerageert, die voeder haalt.
 Futterackirung, *f.* het voerageeren.
 Futterer, *m.* een, die voedert, voer haalt, voederbezorger.
 Futterhemd, *n.* een kamizool, vest.
 Futterkammer, *f.* kamer, daar de voeragie ligt.

Futterkassen, *m.* voederkas, -kist.
 Futterklinge, Siedeschneide, *f.* mes, om haksel te manken.
 Futterknecht, *m.* een knecht, die de beesten voer geeft.
 Futterkorb, *m.* een korf, waarin voeragie is
 Futtermarschall, *m.* fourier.
 Futtermaur, *f.* steene schoeijing of metselwerk, daar eene grast mede opgehaald, gedeekt is.
 Füttern, *v. a.* voeren, voederen; eimen alten Rock zum Füttern eines neuen verbrouchen, verbrucht haben, een ouden rok, in eenen nieuwen vervoeren, vervoerd, tot voering gebruiken, gebruikt hebben.
 Futterneß, *n.* Futterack, *m.* haverzak.
 Futteranmlung, *f.* f. Futterackirung.
 Futterackneider, *m.* een, die 't voer, stroo enz. voor de beesten snydt.
 Futterackirer, *m.* een opziender over 't voeder.
 Futterackirung, *f.* eene wan.
 Futterackirer, *m.* hakfel, gebakt stroo.
 Futterackirung, *f.* het voederzoeken.
 Futterackirer, *n.* voery.
 Futterackirung, *f.* voering, voedsel.
 Futterackirer, *f.* Futterackirung.
 Fuss, *f.* Fogs.
 Fuss! foey.

G.

Gabe, *f.* gaaf, gaave, gave; Geschenk, gave, gifte.
 Gabe, Abgabe, last, impost, schatting; die Unterthanen von schweren Gaben befreien, de onderdaanen van zwaare lasten ontfreien, hen verlichten van schattingen.
 Gabel, *f.* gaffel, vork; Gabel zum Essen, vork, eet-, of tafelvork, -vorkje, -gaffeltje; auf der Gabel reiten, hexen, toveren kunnen.
 Gabelbeichsel, *f.* distelboomen, of armen van de lastkar, den lastwoegen.
 Gabelein, *n.* gaffeltje, vorkje.
 Gabelfabrerinn, *f.* -reuterinn, -reiterinn, hex, kol, toverhex.
 Gabelformig, *adj.* gespleeten, gekloofd, gaffelgeuys, vorkruys gekleefd, gefcheiden.
 Gabelholz in den Schiffsecken, *n.* knies, knietjes.
 Gabel, *f.* last, impost, belasting, gabel.
 Gabelreiterinn, -reuterinn, *f.* f. Gabelfabrerinn.
 Gabelschwan, *m.* een soort van baziken.
 Gabelsich, *m.* een steek met eene vork; hütet euch vor Gabelsichen, drey machen neun Ecker, een spreekwoord, om te hoerten met hen, die bang zyn, daar geen vrees is.
 Gabelstiel, *m.* de steel van eene gaffel, vork.
 Gabeltreichsel, *f.* Gabelbeichsel.
 Gabelzahn, *m.* de tand van eene vork.
 Gack, *u. f. w.* f. Narr, *u. f. w.*
 Gackeln, gackeln, *v. n.* babbelen, gaggelen, roepen al: de ganzen.
 Gackeln, *f.* gebabbelen, praat.
 Gackern, *f.* gackeln.
 Gackler, *m.* babbelaar, praater.
 Gacklerinn, *f.* babbelaarster, praaterster, kalbek.
 Gacksen, *f.* gagsen.
 Gad, Gade, *m.* verdieping; kraam, winkel.
 Gassen, *v. n.* gaapen, geeuwen.

Gasser, *m.* een gaaper, geeuwer.
 Gassen, *v. n.* gagsen, gaggelen, roepen als de ganzen, vogelen, kakkelen; er kann weder gassen noch Eier legen, by kan niet met al, by is een weet niet, botmuil.
 Gäh, *f.* jäh.
 Gäh, *f.* f. Zäh.
 Gähbig, *adj.* f. jachzornig.
 Gähling, *adv.* schielyk, onvoorziens; aufstehen, schielyk opstaan, opryzen.
 Gähnen, *f.* gähnen.
 Gähre, *f.* gift, gift.
 Gähren, *v. n.* giften, gesten, bruiffchen, opgisten, schuimen, opborrelen, werken, arbeiden in 't vat.
 Gährig, *adj.* giftig; Bier, giftig, schuimig hier.
 Gährig, *adj.* schielyk, plorsfelyk.
 Gährigkeit, *f.* neervalling, ploffing, nedertoring met gedruis.
 Gähzornig, *adj.* f. jachzornig.
 Gähzornigkeit, *f.* f. Jachzorn.
 Gaifer, *f.* Geifer.
 Gäl, *f.* geld.
 Galant, *adj.* galant, hoffelyk, welleevend; ein galanter Mensch, een braaf man.
 Galant, *m.* een minnaar, vryer, galant.
 Galanterie, *f.* galantery, allerlei sierfel.
 Galaune, *f.* galon, boordlint, kant, passement, enz.
 Galban, *n.* galbanon, zeker welriekend vocht of sap.
 Galberer, *f.* f. Gallery.
 Galee, *f.* galei.
 Galeianker, *m.* een galeianker.
 Galeeburich, *m.* f. Galeciander.
 Galeebure, *f.* eene gebumme hoer.
 Galeeuderer, Galeeciave, *m.* Rudernecht, galejboef, galejflaaf, galejroecier.
 Galeeegel, *m.* het zeil van eene galey.
 Galenisch, *adj.* van, tot Galenus behoorend; der auf galenische Art curiret, een Galenist, een navolger van Galenus in de praktyk.
 Galenon f. Gallion.
 Galeot, *m.* een roeyjagt, schuit, bark, snaauw, snel vaartuij; it. tentschuit, plaafierjagt.
 Galerie, *f.* f. Gallery.
 Galgant, *m.* galinga, (wortel.)
 Galg, Galgen, *n.* galg; an Galgen schlagen, aan de galg hangen; geh an Galgen, loop na de galg, laat n hangen!
 Galgenart, *f.* f. Galgenvogel.
 Galgenberg, *m.* galgenveld, of verbeve plaats, daar de galg geplaat wort.
 Galgenbraten, *m.* f. Galgenvogel.
 Galgenbrunnen, *m.* purgalg, puetsieger.
 Galgenbuse, *f.* galgenberouw.
 Galgendieb, *m.* f. Galgenvogel.
 Galgenfrist, *f.* uitstel van de doodstraf; einem die Galgenfrist lassen, jemand uitstellen, om gebangen te worden.
 Galgenkette, *f.* keten van de galg.
 Galgenleiter, *f.* ladder van, aan de galg.
 Galgenmäßig, *adj.* ein galgenmäßiger Dieb, een dief, die waarlijk is, om gebangen te worden.
 Galgenstuhl, *z* schwengel, *m.* f. Galgenvogel.
 Galgenstrick, *m.* hangbalk.
 Galgenstien, *v. n.* gehangen worden.
 Galgenvogel,

Galgenvogel, Galgenkrommel, *m.* galgen-
aas, galgebok, hangbalk.
Galilda, *n.* Galileë.
Galilider, *m.* een Galileër.
Galilidisch, *adj.* van, uit Galileë.
Galigenstein, *m.* helder vitriool.
Galla, *n.* gala, plegrigheid, feest.
Galldalein, *n.* het galblaasje.
Gallen, *f.* gellen.
Galle, Gall, *f.* gal; aus einem Fische neh-
men, een visch gallen, 'er de gal uithaalen;
voller Galle, gallagtig.
Gallappel, *m.* galnoot, galappel.
Gallenbitter, *adj.* bitter als gal.
Gallenblase, *f.* de galblaas.
Gallerien, *f. pl.* galderyen, uitstekken bezy-
den de kajuit.
Gallert, *f.* schaley, geleye, lil, lillig, of ge-
stold kalfs-, vischnat.
Gallery, Gallerie, *f.* galdery, galery, gaan-
dery; oben um einen Thurm, trans, om-
meegang boven om etnen tooren.
Gallieber, *n.* galzugt; overloop van de gal,
galkoorts.
Gallicien, *n.* Gallicien, in Spanie.
Gallion, *n.* galjoen, galioen, (*schip*) smit
of spits, uitstek van fregatten en pinassen.
Gallisch, *adj.* Sprache, oudfransch, de taal
der Gallen.
Gallmen, *f.* Galmen.
Galreich, *adj.* galagtig, gallig, galziek.
Gallucht, *f.* galziekte.
Gallüchtig, *adj.* galziek.
Galmen, *f.* kalmey.
Galon, *n.* galon, boord, lint, boordlint.
Galop, *m.* galoppiren, *v. n.* gaiop, galopee-
ren; im Galop reiten, galoppiren, op een
galop, te viervoet ryden.
Gallschnabel, *f.* Gellschnabel.
Gamanderlein, *n.* gamanderlein, (*kruid.*)
Gamaische, *f.* een linnen, wollen sok.
Gamelich, *adj.* misselyk; mir wird gamelich,
ik word misselyk.
Gamanderlein, *n.* f. Gamanderlein.
Gams, *f.* Gemb.
Gaapert, *m.* een gaapert.
Ganden, gaden, *v. n.* geeuwen, gaapen.
Gäner, *m.* een geeuwer, gaapert.
Ganerb, *m.* een algemeen erfgenaam.
Gang, *m.* gang; einen Gang irgend hin thun,
een gang, een keer ergens heen doen; in
einem Garten, laan; Gang von in gera-
der Linie gepflanzten Linden: oder andern
Bäumen, dreef, laan van linden, of andere
boomen; Gänge zwischen denen Beten ein-
nes Gartens, paden, padeken tusschen de
hofbedlekkens; ein Werk im Gange erhal-
ten, een werk gaande houden; die Sachen
nehmen einen andern Gang, Ausgang, de
zaken noemen eenen heel anderen keer.
Gang, waterleiding, spuy, sas; das Wasser
durch einen Gang leiten; het water door
een kanaal leiden; ein unterirdischer Gang,
een onderaardsche doorloop, doortogt.
Gang, buis, pyp; die Speicheldänge, de
speekselwegen.
Gang, voortgang; einem Dinge den Gang
lassen, een ding, iets zyn gang laten, den
vryen loop laten behouden, iets niet ver-
hinderen, beletten.
Gangbar, *adj.* gang, een wandelbaar, gebaani,

effen weg, pad; Geld, gangbaar gold, dat
gang, of loop heeft, in de wandeling is.
Gangbret, *n.* gang, gangboord, gangplank van
een schip.
Gängel, *v. n.* een kind aan den leyband laa-
ten loopen.
Gängelwagen, *m.* een loop-, kinder-, rolwa-
gen.
Gänger, *m.* een ganger, pasganger, (*paard.*)
Gangsch, *m.* heffeling, heffelingje.
Gangig, *f.* gangbar; ein gangiges Wort ha-
ben, veel praaten, den bek niet kunnen
houden.
Gängelein, *n.* een gangetje, straatje, steegje,
flopje; mit einem ein Gängelein wagen,
met jeman een kans wagen, vegten.
Gängler, *m.* f. Hausierer.
Gans, *f.* Gänsechen, *n.* gans, jonge gans, gans-
je; wilde Gans, wilde gans, hagel-, haal-
gans; eine dumme Gans, een dommerik,
botterik; dem Pfaffen die Gänse hüten,
sterven, gestorven zyn; er ist eine lahme
Gans, by is nergens goed voor; by deut
nergens toe.
Gansauge, *n.* dubbele commas op den rand
van een boek, om de aanbaalingen van des
schryvers woorden te onderscheiden.
Gänseblume, *f.* madelief, (*bloem.*)
Gänsebrät, *f.* Gänseplet.
Gänsebreckfarbe, *f.* groenagtige kleur.
Gänsebreckfarbig, *adj.* groenagtig.
Gänsefeder, *f.* ganspen, ganselchagt.
Gänsefett, *n.* ganzever, -sinout, -smeer.
Gänsefuß, *m.* ganzever, ganzepoot.
Gänsefüßig, *adj.* als, van een ganzever, -poot.
Gänsegerbe, *n.* afval van eene gans.
Gänsegrün, *n.* middelrif van eene gans.
Gänsegrün, *n.* middelrif van eene gans.
Gänsehaut, *f.* leder, *n.* ganzever.
Gänsehirt, *m.* een ganzehoeder.
Gänselein, *m.* f. Gänsefeder.
Gänselein, *n.* een gansje, kleine, jonge gans.
Gänserich, *m.* ganzerik, (*gewas, kruid.*)
Gänsern, *adj.* van eene gans.
Gänsepiel, -bret, *n.* ganzespiel, ganzespiel-
bord.
Gänsefall, *m.* ganzehok.
Gänseblum, *u. f. w.* f. Gänseblum.
Gänsestrau, *f.* Gänserich.
Gänsestoffer, *f.* Gänsegerbe.
Gant, *m.* opveiling, openlyke verkooping, ven-
due.
Gantbrief, *m.* verkoopbrief.
Ganten, *v. a.* opveilen, openlyk verkoopen.
Ganthaus, *m.* venduhuis, erfhuis.
Ganz, *adj.* & *adv.* gansch, heel, geheel; die
ganze Stadt durchlaufen, al de stad door-
loopen; ein ganzes Jahr durch, een geheel,
een rond jaar; die ganze Nacht, den gan-
zen Tag, al den nacht, al den dag; ganz,
ganslich, ganz und gar, geheel, heel, heel-
yk, geheelyk, ganschelyk; heel en al, in
't geheel, 't eene maal, gansch en gaar;
ganz und gar nicht, geens zins, in geener-
lyk geheel wyze; ganz blind seyn, en al,
steekenblind zyn.
Ganze, *f.* volkomenheid.
Ganslich, *adj.* & *adv.* gansch, geheel; vol-
komen; ganschlyk, geheelyk, geheel
en al.
Garaus, *n.* f. ben gar.
Gar, *adj.* gaar; das Leder gar machen, f. ger-
ben; gar aus, heel uit, al uit; gar aus

seyn, mit jemand, hin seyn, al uit, met je-
mand verlooren, zonder opkomst zyn; einem
den Garaus machen, jeman van kant bel-
pen; es ist gar zu kalt, gar zu warm, 'er
is al te koud, al te warm; gar zu viel, gar
zu wenig, al te veel, al te weinig; sie ist
nicht, gar nicht reich, zy is niet zeer, niet
heel ryk; gar sehr, zeer geweldig, heel,
door in; gar gut, dubbelgoed, won-
dergoed.
Garbe, *f.* garve, garf, koornschoof of bondel.
Garbe, *f.* Gartenkraut, *n.* duizendblad.
Garben, *f.* gerben.
Garbenbinden, *n.* het binden in schooven, bon-
dels.
Garbenbinder, *m.* een die schooven maakt, het
afgeaajde koorn in bosseken bindt.
Garbenjehend, *m.* de tiende, de tiende gers,
schoof.
Garbräuer, *m.* f. Garboch.
Gardine, *f.* gordyn, bedgordyn.
Gardinring, *m.* een gordynring.
Gardinringe, *f.* eene gordynroede.
Garde, *f.* garen, f. Gdre, *ic.*
Garung, *f.* het gesten, de gesting.
Garboch, *m.* gaarkok.
Garüche, *f.* gaarkeuken.
Garmachen, *v. a.* gaar maaken.
Garmelnde, *f.* f. Garmwinde.
Garmenderlein, *n.* mander-, mandragers-
kruid.
Garmont, *m.* garmontletter.
Garn, *n.* garen.
Garn, Vogelgarn, garen, vogelgaren; elack
Jägerb, netten, want van een jaager.
Garnel, *f.* garnaal, garnaat, garnel.
Garnbäpel, *m.* f. Garmwinde.
Garnison, *n.* garnizoen, bezetting van een
vesting.
Garnneul, *m.* een klouwen gaaren.
Garnmaße, *f.* malierok, maliehemd, kel-
der, van yzere ringtjes aan een geklonken.
Garmwinde, *f.* garenwiel.
Garstig, *adj.* garstig; garstiger Speck, garstige
geel Schmir, garstige Butter, garstig, geel
spek, garstig sineer, garstige, spekkige boter,
-kladdeboter; garstig, d. i. dāflich, unge-
stalt, wāste, lelyk; garstig, d. i. ungsätzig,
schmutzig, vuil, morslig, slordig.
Garstigkeit, *f.* vuiligheid, morsigheid, gar-
stigheid, geelheid, maffe smaak van 't
spek.
Garstigich, *adv.* f. garstig.
Garten, *m.* hof, tuin; bauen, ruinen, tuinee-
ren, hovenieeren; es dōmmt nicht aus
deinem Garten, dat komt niet uit uw ko-
ker; dat hebt gy van een ander.
Gartenampfer, *m.* zamme zuuring.
Gartenarbeit, *f.* -bau, *m.* f. Gartenwerk.
Gartendet, Gartenbetlein, *n.* tuin-, of hof-
beddeke, hofperkje.
Gartenblume, *f.* tuinbloem.
Gartendistel, *f.* artischok.
Gartenfenchel, *f.* Fenchel.
Gartenfrüchte, *f. pl.* tuinvrugten, plukvrug-
ten, tuingewas.
Gartengang, *m.* hoflaan.
Gartengewächs, *n.* f. Gartenfrüchte.
Gartengott, *m.* tuingod, by de Heidenen.
Gartenhake, *m.* houweel.
Gartenhau, *f.* een wiewer, wiemes.

Gartenhaus,

Gartenhaus, *n.* Gartenwohnung, *f.* ruinhuis, hofwooning.
Gartenhäuschen, *n.* hof-, of ruinhuisje, priecel.
Gartenheil, *n.* averuit, averruid, (*plant.*)
Gartensop, *m.* saturie, hofkunnne, wilde kwendel, kleine yfop.
Gartenkräuter, **Gartengewächse**, *n.* hofkruiden, hofgewassen, tuingewassen.
Gartentrefse, *f.* ruinkerle, raket, raketrenkruid.
Gartenröde, *f.* pad, padde.
Gartenleiter, *f.* tuinladder.
Gartenluft, *f.* tuinlust, -vermaak.
Gartenmeister, *n.* tuinmes, snoeymes.
Gartenmünz, *f.* munte.
Gartensalat, *m.* hof- of tuinsalaad.
Gartenschür, *f.* tuinschaar.
Gartenbühr, *f.* ruindeur, tuinpoort.
Gartenwerk, *n.* Gärtnerey, *f.* hof-, tuin-, hovenierswerk.
Gartenwohnung, *f.* **Gartenhaus**.
Gartengaan, *m.* ruinhaage.
Gartenjerd, *m.* **Gartenjerd**, *f.* ruincieraad, *knuttig* tuinwerk.
Gartensius, *m.* tuinhuur, *vrponding* uit een tuin.
Gartheil, *n.* **Gartenheil**.
Gärtlein, *n.* een tuinje, *kleine* tuin, *hoffe*.
Gärtlen, *v. n.* tuineeren, ruiniereen, *in een tuin werken, arbeiden*; *er adtlet gern, by tuineert gaarne*.
Gärtner, *m.* een ruinder, tuinier, tuinman, hovenier.
Gärtneren, *f.* **Gartenwerk**.
Gärtnerinn, *f.* ruiniester, tuinmansvrouw, tuiniersvrouw.
Gärtnerich, *adj.* tuinagtig, *dat tot een tuin behoort*.
Gasse, *f.* **Geld**.
Gäße, **Gäße**, *gäße*, *gäßen*, *f.* **Gäße**, *n.* **Gäßen**, *n.* Gasconje, *provincie in Frankryk*.
Gasconier, *m.* een Gasconjer, *een uit Gasconje*.
Gasconierinn, *f.* *eene vrouw uit Gasconje*.
Gasconisch, *adj.* *van, uit Gasconje*.
Gassen gehen, *v. n.* 's nagts *by de straat loopen*.
Gassatengehen, *n.* *het loopen by de straat in den nacht*.
Gasse, *f.* straat; *auf der Gasse gehen, op straat, langs de straat, agter straat gaan*; *müßig auf den Gassen herum laufen, straatloopen, straatlypen, slenteren, lanterfanten, agter straat loopen*.
Gassenbesene, **Plaster**, *f.* *weg, die bestraat is*.
Gassenbesener, *m.* **Plasterieker**, *een straatmaaker*.
Gässchen, *n.* steeg, steegje, *naauw, eng straatje*; *sein Geld auf die Gasse schmeißen, d. i. verichwenden, zyn geld op straat werpen, sweten*.
Gassenbrettel, *m.* *een bedelaar op, langs de straat*.
Gassendieb, *m.* *een straatfchender*.
Gassenieker, *f.* *straatschendery*.
Gassendred, *m.* **Gassenkoth**.
Gassencke, *f.* *hoek van eene straat*.
Gassengeld, *n.* *straatgeld, geld, dat ieder huis 's jaars moet geeven, om de straat de onderhouden*.

Gassengeschrey, *n.* *straat - buurengerugt*.
Gassenbauer, *m.* **Gassenlied**.
Gassenbure, *f.* *straatvoer, straatvarken, straatloopster, schorbeest, kruifster*.
Gassenjunge, *m.* *een straatjongen, sielt, guit*.
Gassenfchreyer, *m.* *een straatveeger, schoonmaaker der straaten*.
Gassenfchreyerinn, *f.* *eene schoonmaakster, veegster der straat*.
Gassenkotte, *f.* *de ketting op, over de straat*; *die Gassenketten vorziehen, de kettingen op de straaten spannen*.
Gassenkoth, *m.* *straatlyk, -drek*.
Gassenlang, *adj.* *ter lengte van eene straat*.
Gassenlaufen, *v. n.* *agter straat loopen, rinkelvoojen*; *it. door de spitroeden loopen*.
Gassenlied, *n.* **Gassenbauer**, *m.* *straateuntje, of straatliedje*; **Gassenliedchen**, *n.* *straateuntje*.
Gassenmährchen, *n.* *straatmaare, straatgerugt*.
Gassenpflaster, *n.* *een bestrate weg, een straatsteen*.
Gassenpflasterer, *m.* *een straatmaaker*.
Gassenreinigung, *f.* *het schoonmaaken, schoonhouden van de straat*.
Gassenrecht, *f.* **Gassenwirth**.
Gassenrechtel, *m.* *een straatstamper*.
Gassenrechtler, *m.* **Gassenreter**.
Gassenrechtwein, *n.* **Gassenbure**.
Gassenprache, *f.* *straattaal, gemeene taal, janbajelstaal*.
Gassenreter, *m.* *straatlyper, -ganger, leeglooper, luyard, lanterfant, slenteraar, die geduurig by den weg is*.
Gassenwachter, *m.* *straatwagter, ratelwagter*.
Gassenwirth, *m.* *een tapper, herbergier, die by de kan verkoopt, een flyter*.
Gässlein, *n.* *een straatje, kleine straat, steegje*; *it. keerweer, een blinde straat*.
Gäße, *f.* **Gäße**.
Gast, *m.* *gast, vromdeling*; **Gast zur Tafel**, *gast ter tafel*; *tafelgast, tafel- dilschgenoot*; *zu Gaste essen bey einem, te gast zyn, aanzitten by, met iemand*; *einer von denen Gästen, een van de genooden zyn*; *ein loser, afgeduimter Gast, een gaauwe gast, vent, vengcl, een gauwert, quant*.
Gastbecher, *m.* *een glas, om te verwelkomen*.
Gastieren, *f.* **Gastmahl**, *n.* *gastery, gastmaal, waardichap*.
Gastfren, *adj.* *gastvry, herbergzaam*.
Gastfrenheit, *f.* *gastvryheid, herbergzaamheid*.
Gastgeb, **Gastgeber**, *m.* *een herbergier, waard, die gelagen zet*.
Gastgeberinn, *f.* *eene waardin, herbergierster*.
Gastgebig, *adj.* *f. gastfren*.
Gastgebigkeit, *f.* **Gastfrenheit**.
Gastgebot, *n.* **Gastfren**.
Gastgeschenk, *n.* *gastgave, -geschenk, gift, die voor dezen aan de gasten, die by iemand huisvesting namen, wierdt gegeeven*.
Gasthalter, *m.* **f. Gastgeb**.
Gasthaus, *n.* **Gasthof**, *m.* **Wirthshaus**, *herberg, weerdshuis*.
Gastherr, *m.* *gastheer, die onthaalt, die trakteert*.
Gasthof, *m.* **f. Gasthaus**.
Gastieren, *v. n.* *gastereen, vergasten, onthaa-*

Gastiring, *f.* *het gastereeren, gastmaal houden, gasten of vrinden onthaalen*.
Gastmahl, *n.* *banket, feest, feestmaal*.
Gastmeister, *m.* *een hofineester*.
Gastrecht, *n.* *gastregt, 't regt van gastvryheid, herbergzaamheid*.
Gastreich, *adj.* *f. gastfren, herbergzaam, gastvryhoudend*.
Gaststube, *f.* **gastkamer**.
Gasttag, *m.* *vergastdag, dag, waarop men zyne vrinden onthaald*.
Gastung, *f.* **f. Gastiring**.
Gastweise, *adv.* *als een gast, als een vromdeling*.
Gastwirth, *m.* *gasthouder, herbergier, weerd, waard*.
Gastzimmer, *n.* **f. Gaststube**.
Gätslich, *f.* **gätslich**.
Gatte, *m.* *gade, gaä, wedergaa, wederpaar*.
Gatten, *v. n.* *forereen, in soorten verdeelen*.
Gatten, *sich*, *v. rec.* *zamenvoegen, paaren*.
Gatter, *n.* *hek, hekpoort, kruispoort*.
Gattern, *v. n.* *pinkoogen, van ter zyle aanzuuren, toelonen*.
Gätslich, **gätslich**, *bequem*, *adj.* *& adv.* *bekwaam, gevoegelyk, gemaklyk*; *eine gätsliche Wohnung, eene gemaklyke bewaame, goede wooning*; *das schied sich gätslich zusammen, dat komt wel by makander*.
Gattung, *f.* *soort, forteering, gading*.
Gäse, *f.* **Gäßer**, *m.* *meerholt, gespikkeld vogel, ter grootte van eene duif*.
Gäse, **Klatzche**, *snapster, klappay, labbekak*.
Gäse, **Plugger**, *ploegstaart, ploegsteel*.
Gäsen, *f.* **Gägen**.
Gäsen, *stammeln*, *v. n.* *stotteren, stamelen, met de tong amslaan*.
Gäser, *m.* *een storterer, stamelaar*.
Gäser, *een snapper, babbelaar*.
Gätscht, **gätsch**, *adj.* *stotterend, stamelend, stoorend*.
Gau, *adj.* *geschickt, Ickhaft, gaauw, schielyk*.
Gau, **Gäu**, *n.* *eene landstreek, distrikt, vlak land*.
Gauch, *m.* *een koelkook*.
Gauch, *zor, gek, nar*; *der arme Gauch, die arme bals, die arme bloed, die onnozele*.
Gauch, *m.* **Gauchbaar**, *n.* *het wol, of mor, dat op zekere bladen en vrugten groeit*; *item f. Mischdröhen*.
Gauchbrodt, *n.* **boksbaard**, (*kruid.*)
Gauchfeder, *f.* *stoppel aan jonge vogels*.
Gauchheil, *n.* **guigelheil**, (*een gewas of kruid.*)
Gaukeln, *f.* **aukeln**, *n.* **f. w.**
Gaudieb, *f.* **Deurelschneider**.
Gauf, **Gaup**, **Griff**, *m.* *eene greep*; *ein Gauf*, *Hand voll, een hand vol, greep*.
Gaugraf, *m.* *een Graaf, over een zeker distrikt, stuk land, streek*.
Gaukelen, *f.* **f. Gauklereen**.
Gaukelkunst, *f.* **gochelkunst**.
Gaukelmännlein, *n.* *eene pop, die de gochelaars gebruiken*.
Gaukeln, *v. n.* *guigelen, gogelen, gochelen*.
Gaukelposten, *m.* *spiel*, *n.* **f. Gauklereen**.
Gaukelsprung, *m.* *een draay van een gochelaar*.
Gaukelspiel, *f.* **Gauklereen**.

Gaukelfprung, *m.* de sprong van een kwakzalversgek, een potfenmaaker, kansop.
Gaukeltasche, *f.* guigheltas, gocheltas.
Gaukelwert, *n.* f. Gaukleren.
Gaukler, *m.* guigelaar, goelaar, gochelaar.
Gauklerin, *f.* Gaukelspiel, *n.* guighelaarye, gogelaarye, gochelaary.
Gaukerisch, *adj.* op zyn gochelaars, arlequins, als een potfenmaaker.
Gaukerinn, *f.* gochelspeelster, potfenmaaker.
Gaukertunft, *f.* Gaukertasch, *f.* Gaukeltunft, *ie.*
Gaul, *m.* paard; ein alter, een doodceter, schanslooper; geschenktrem Gaul sieh nicht ins Maul, zie een gegeven paard in den bek niet; neem elk geschenk voor lief aan.
Gaumen, *m.* verbemelte, gebennelte des monds.
Gaumen, *gñnen*, *v. n.* geeuwen, gaapen.
Gaugen, *v. n.* blaffen als een bonul.
Geachtet, *adj.* geagt, gezien; er ist nichts geachtet, by is gansch niet gezien; by warde gansch niet geteld.
Geadelt, *adj.* geadelt.
Geader, *n.* geaderde, de aderen.
Geader, *adj.* geaderd, mer aderen.
Gearditet, *adj.* gewrogt, gewerkt.
Geartet, *adj.* geart, van zekeren aart, inborst.
Geäs, **Geäs**, *n.* aas, voedzel, voor vogelen en andere dieren.
Geä, *adj.* gaaf, goed; Geld das ädng und geä ist, geld, dat goed en gaaf, gangbaar is.
Gebacken, *adj.* gebakken; gebakener Fisch, gebakken visch.
Gebackenes, *n.* koekje, struisje, pannegebak.
Gebahren, *v. a.* baaren, baren, ter waereld brengen; ein kind gebahren, een kind ter waereld brengen, haar pakje lossen; gebahren, d. i. brijgen, verurjachen, baaren, brengen, voortbrengen, veröorzaaken.
Gebahrer, *m.* Water, reelder, vader, schepper.
Gebahrerinn, *f.* teeldster, moeder, baariter, voortbrengster.
Gebahrmutter, *f.* baarmoeder, lysmoeder.
Gebahring, *f.* baaring, het baaren, de kraam, het teelen, de voortbrenging.
Gebahnt, *adj.* gebaad.
Geball, **Geball**, *n.* her gebind.
Gebalge, *n.* krakeel, vegtery, ruiie; sie leben im sietigen Gebalge, zy zegten geduurig; zy leggen geduurig overhoop.
Geband, *n.* het binden, de band, het verband.
Gebären, *u. f. w.* f. gebären, *u. f. w.*
Gebärfunde, *zeit*, *f.* Geburtsfunde.
Gebartet, **bartig**, *adj.* gebaard, met een baaril.
Gebät, *f.* Gebet.
Gebäu, **Gebäu**, **Gebäude**, *n.* het gebouw; das große Weltgebäu, het heerlyk waereldgestel; ein Gebäu aufführen, een gebouw, een huis optrekken.
Gebauct, *adj.* gebouwd; bebouwd, geploegd, ongeploegd.
Gebauch, *n.* de boezem; item f. Gepusch.
Gebaucht, *adj.* opgezwoolen, dik.
Gebeffi, **Gebeffe**, *n.* geblas, geblef.
Gebeine, *n.* gebeente, been, beenderen, knokken; Gebeine nach der Anatomie gejuget und aufgefekt, geraamte.
Gebeigt, *adj.* gezult, gezulten in azyn.
Geben, *v. a.* geeven; Almosen, aalmoeffen

doen; den Zact geben, de maat slaan; sich zufrieden geben, zig te vreden houden, stellen; es giebt, 'er zyn; 't is 'er; was giebt's Neues? wat is 'er nieuws? es giebt guten Wein in Italien, 'er is goede wyn in Italie, men heeft 'er goede wyn; etwas auf Deutsch geben, iets in duitsch vertolken, vertaalen.
Gebededyt, *adj.* benedeyt, gezegend, ge-looft, gepreezen.
Geber, *m.* geever.
Geberden, *f.* gebaarden, gebaar, zwier, ge-laar, gedaante; sich so und so geberden, zig zo en zo gedraagen, aanstellen, houden.
Geberden, *sich*, *v. rcc.* f. den Geberden.
Geberdig, *adj.* die zig dus of zo gelvaagt, beschaafd, gemanierd, zedig.
Geberdigheit, *f.* eene goede houding.
Geberdung, *f.* f. Geberden.
Gebet, *n.* gebed; ein Schuß, Stofgebet, een schiet, kort gebed.
Gebetbuch, *n.* een gebedeboek.
Gebeten, *adj.* der Herr sey gebeten, ik bid u zeer, myn heer!
Gebetlein, *n.* een gebedje, klein, kort gebed.
Gebetelt, *adj.* gebedeld.
Gebetten, *f.* gebeten.
Gebeutelt, *adj.* gebuideld, gebuild.
Gebiet, *n.* gebied, gebiedenis; Gewalt, gebied, ontzag, autoriteit; regtsgebied, regtsban.
Gebieten, *v. a.* gebieden, belasten, beveelen.
Gebietter, *m.* gebiedter, beveeler, bevelhebber.
Gebietterinn, *f.* gebiedster, heerschter, beveeltster.
Gebietterisch, *adj.* meesteragtig, heerschend, beveelend.
Gebiettsch, *adj.* f. gebietterisch.
Gebietung, *f.* bevel, last, het gebieden, het bevel geeven.
Gebig, *f.* geb.
Gebild, *adj.* gebeeld.
Gebilligt, *adj.* gebillykt, goedgekeurd, toegezegd, beloofd, aangegaan.
Gebirg, *f.* Gebürge.
Gehirgig, *adj.* bergagtig.
Gehisch, *adj.* strenggebig, milddaadig, geefagtig.
Gebis, *n.* gebit; eines Pferdes, gebit, breidel van een paard; dem Pferde das Gebis einlegen, 't paard den breidel inleggen, 't breidelen; ein gut Gebis, een goed gebit, goede tanden.
Geblasen, *adj.* geblaazen.
Geblättert, *adj.* gepladderd, geschilferd, lugtig gebakken.
Gebleicht, *adj.* gebleikt.
Geblerr, **Geplerr**, *f.* Gebilde.
Gebleben, *adj.* gebleeven; in der Schlacht gebleben, in den slag gebleeven, gedood.
Gebildete, *n.* gebulk, geloej der ossen, koejen.
Gebümt, *adj.* gebloemd.
Gebüt, *n.* 't gebloed, het bloed; maagfchap.
Gebogen, *adj.* geboogen, krom, gekromd.
Geboren, *adj.* gebooren, geboren.
Gebörner, *m.* een geboorene; gebörner Deutscher, Holländer, een gebooren Duitfcher, Holländer.
Geborgt, *adj.* geleend, ontleend, uirgeleend; geborgtes Geld, geleend, uirgeleend geld.
Geborsten, *adj.* geborsten, gefcheurd, opgepleeten.

Gebot, *n.* gebod; im Kaufen, bot in 't koop.
Geboten, *adj.* geboden, belast, bevelen; ein gebotener Feiertag, een ingesfeld, belast feest, feestdag.
Gebracht, **gebraacht**, *adj.* gebrackt; ein gebrachter Acker, een land, op nieuw gebouwd, nieuw bebouwd land.
Gebräm, *n.* braam van goud, enz. kant, boort, zoom, lyst.
Gebrämt, *adj.* gebodurd, met franjes bezet, met boordfel belegt, geboord, gezoomd.
Gebrannt, *f.* gebrannt.
Gebranntmablet, *adj.* gebrandmerkt, gebrand, met het brandyzer getekend.
Gebrästen, **Mangel**, *m.* mangel, gebrek.
Gebraten, *adj.* gebraden.
Gebratenes, *n.* het gebrad.
Gebräu, *n.* Bier, gebrouwd bier.
Gebrauch, *m.* gebruik, gewoonte; Gebrauch, Nutzung, gebruik, beziging; nut, voordeel.
Gebrauchen, *v. a.* gebruiken, bezigen, nuttigen.
Gebrauchlich, *adj.* & *adv.* gebruikelyk, naar, volgens gebruik, gewoonte.
Gebraucht, *adj.* gebruikt.
Gebrüde, *f.* Gebräu.
Gebrech, *f.* Gebrechen.
Gebrechen, *v. n.* ontbreken, gebrek hebben, lyden, haperen.
Gebrechen, *n.* gebrek, mangel; am Leib, gebrek, zeer, letzel.
Gebrechenamt, *n.* beliening, ampt omtrent hals-, lyfstraffelyke zaken.
Gebrechlich, *adj.* gebrekkelyk, mank, lam, zwak; wir sind alle gebrechliche Menschen, wy zyn alle gebrekkige, feilbaare, zwakke menschen.
Gebrechlichkeit, *f.* gebrekkelykheid.
Gebrannt, *adj.* gebrand; gebrannte Wasser, gebrande wateren; f. Brantwein; gebrannter Kaffee, gebrande koffy; hartaca brennter Mauerstein, kliker, hard gebakke steen, mop; gebrannt von der Sonne, raanig, getaand, door de zon verbrand.
Gebrechen, *f.* Gebrechen.
Gebrechen, *m.* ziekte.
Gebrettert, *adj.* met planken belegt.
Gebrochen, *adj.* gebroken, doorgebroken.
Gebrochelt, *n.* gebrokkel, afval.
Gebrochelt, *adj.* gebrokkeld, aan brokkelen gevallen.
Gebrodel, **Gebrüdel**, *n.* opborreling, opwelling.
Gebrüder, *m.* gebroeders, broeders.
Gebrügelt, *adj.* gerost, afgerost; gebrügelt werden, stokfagen krygen, stokvis ongeboeterd moeten eten.
Gebrüll, *n.* gebrul, gebriescf, geloej, gebulk.
Gebrumm, *m.* Gebrümmel, *n.* gebrom, gehommel.
Gebrüft, *adj.* geborst, met borsten.
Gebrüt, *n.* Fingerwurm, *m.* de vyt, een verzwering aan een der vingeren.
Gebücht, *adj.* gebogcheld, gebuld.
Gebücht, *adj.* gebukt; gebücht gehen, einker gehen, huiken, gebukt, gedoken gaan met 't hoofd; duiken in 't gaan.
Gebühr, *f.* pligt, ampr; loon, verdiende; betaamelykheid, gevoegelykheid, billykheid, behooren, regt; die Gebühr leisten, zyn pligt

zyn pligt doen, waarneemen; wider die Gebühr handeln, tegen zyn pligt, ampt aangaan; es ist dein Amt und dein Gebühr, 't is uw ampt en pligt; einen der Gebühr nach abstrafen, jemanul naar verdienste straffen, volgens regt, billykheid, straffen; die Gebühr beoachten, de welvoegelykheid, betaamelykheid in agt neemen; die Gebühr im Zolle, de regten van den tol.
 Gebühren, v. n. betaamen, behooren, hooren.
 Gebührlieh, adj. & adv. behoorlyk, passelyk, betamelyk, gevoegelyk, schikkelyk, wel voegende.
 Gebührlichkeit, f. f. Gebühr.
 Gebund, n. bos, bondel; ein Gebund Heu, een bos, bundel hooy; ein Gebund Schlüssel, een bos sleutels.
 Gebunden, adj. gebonden, gevleugeld; die Arme auf den Rücken, de armen op den rug gebonden, gevleugeld; gebundene, ungebundene Rede, gebonde, ongebonde rede; rym, profa.
 Gebung, f. het geeven.
 Gebürge, n. gebergte, bergen.
 Gebürgig, adj. f. gebirgig.
 Gebürlichkeit, f. f. Gebühr.
 Geburt, f. geboorte, baaring, kinderbed, kraam; Geburtwehen, -schmerzen, arbeid, baarens, kindsnoor, snarten van een baarende vrouw; Geburt, d. i. kind, so geboren, vrugt, uit de lysmoeder voortgekomen.
 Geburtsbrief, f. Geburtsbrief.
 Gebärtig, adj. geboortig, gebooren, van geboorte; aus Holland, Deutschland gebürtig, gebooren in Holland, Duitschland.
 Geburtregister, n. geflagtregifter, geflagtlyst.
 Geburtschmerzen, -wehen, f. bey Geburt.
 Geburtsbrief, m. geboortsbrieft, geboortscēel, geboortsbewys, getuigschrift.
 Geburtsfest, n. geboortseest.
 Geburtslieder, n. pl. baarleden, leden tot de baaring, teel-, schaamleden, schamelheid.
 Geburtsbelfer, m. vroedmeester.
 Geburtshimmel, m. geboortestart, geboortestip.
 Geburtslinie, f. f. Geburtregister.
 Geburtsmahl, -maal, n. teken, waarmee jemanul gebooren is.
 Geburtsstadt, f. geboortestad, geboorteplaats.
 Geburtsstunde, f. geboorteur, -begin; jemanul's Geburtsstunde stellen, jemanul's geboortuur wespennen, beschouwen.
 Geburtstag, m. geboortedag, verjaardag, verjaaring; heute ist mein Geburtstag, heden is myn geboorte, of myn verjaardag, ik ben heden verjaarl.
 Geburtstagsgedächtnis, verjaarings-, geboortegedagtenis, geboortevermaaning.
 Geburtstiller, m. een opmaaker van jemanul's horoscopium; die voorzegt, uit den staat der starren op jemanul's geboortestip.
 Geburtstern, m. f. Geburtshimmel.
 Geburtszeit, f. Gebärzeit.
 Gebähde, n. boschaadje.
 Gebust, gepugt, adj. opgeschikt, versierd, opgedaan.
 Ged, f. Narr, nardisch.
 Geden, v. a. den gek met jemanul steeken.
 Gedeugigt, f. gekuegigt.

Gedacht, adj. gedagt; man hat seiner nicht gedacht, men heeft aan hem niet gedagt; men heeft geene melding, geen gewag van hem gemaakt.
 Gedächtnis, f. & n. gedagtenis, heugenis, geheugenis, onthoudenis.
 Gedächtnis, Gedächtnis, Gedächtnisbild, n. -säule, f. gedenkgraf, praalgraf, gedenkteken, gedenkzuil.
 Gedächtnisbüchlein, n. een memorieboekje.
 Gedächtniskunst, f. kunst, om te onthouden, in het gebengen te brengen.
 Gedächtnisnünge, f. eene medaille, een stuk geds, ter gedagtenis van jemanul, van iets geslagen, gedenkenpenning.
 Gedächtnisnähle, f. Gedächtnis.
 Gedächtnisnappen, n. wapen, gemaakt, opgehangen, om jemanul's gedagtenis te bewaaren.
 Gedämpft, adj. gedempt, gefmoord, geftoofd.
 Gedanke, m. gedagte, gepeins, gevoelen.
 Gedärme, n. gedarmte, darmen.
 Gedacht; es hat mich gedacht, my kwam het voor, ik dagt, ik geloofde.
 Gedeckt, adj. gedekt.
 Gedehtet, adj. uitgerekt, uitgestrekt, uitgespannen.
 Gedeihen, f. Gedenen.
 Gedenken, v. a. gedenken, heugen, geheugen, onthouden; eines Menschen, eines Dinges, f. davon melden, Meldung, Anregung thun, erinnern; bey Manns, oder Menschengedenken, by menschen gebengen; einem etwas gedenken, jemanul iets indagtig zyn, om 'er wraak over te neemen.
 Gedenkmaal, -pfennig, m. -zeichen, n. gedenkenpenning, -maal, -teken.
 Gedenkspruch, m. devies, spreuk.
 Gedenkscheide, f. bey Gedenkmaal.
 Gedenkstetzel, m. gedenkcedul, merk dit, waarschowwing aan den lezer.
 Gedyen, v. n. gedyen, gedyden, bedyen, bedyden, bekliven, aarten, tieren, tier hebben, groejen.
 Gedyen, n. heil, voorspoed, zegen, nut.
 Gedylich, f. nüglich.
 Gedyung, f. f. Gedyen, n.
 Gedicht, n. dicht, gedicht, verdichtzel, versierfel, verzinsel.
 Gedichtet, adj. verdicht, versiert, verzonnen.
 Gediegen, adj. digt; Gold, digt, louter goud.
 Gediegen, gedwee, buigzaam, gezegglyk, tam; einen durch Strafe gediegen machen, jemanul door straf gedwee, tam maaken.
 Gediend, adj. gediend.
 Geding, n. beding, voorwaarde, besprek.
 Gedingt, adj. gehaurd; um den Lohn gedingt, om loon gehaurd.
 Gedoppelt, adj. gedubbeld, verdubbeld.
 Gedräng, n. drang, gedräng, gewoel.
 Gedrebet, adj. gedraagd, getwynd; gedrebeta Seite, getwynde zeide.
 Gedritterstein, m. derde ofstand, derde aspect.
 Gedrittelzahl, f. een getal, dat in drie gelyke deelen kan verdeelt worden.
 Gedrukt, adj. gedrukt; ein gedrucktes Buch, een gedrukt boek.
 Geduld, f. geduld, geduldigheid, lydzaamheid, verdraagzaamheid, gelatenheid.
 Gedulden, v. a. lyden, verdraagen, gedoogen; sich gedulden, f. behelsen.
 Geduldig, adj. geduldig, lydzaam, verdraagzaam.

Geduldig, geduldiglich, adv. f. geduldig, adj.
 Geduldiam, adj. f. geduldig.
 Geduldiamkeit, f. f. Geduld.
 Gedult, gedulten, u. f. w. f. Geduld, ic.
 Gedüngt, adj. gemest.
 Gedünken, v. n. dunken, schynen, voorkomen; es gedünkt mich, het schynt my toe, 't komt my voor, my dunkt.
 Gedünken, n. gevoelen, gedagte, meening.
 Gedungen, f. gedingt.
 Gedüpelt, adj. met stippen getekend.
 Geächt, adj. gehoekt, getand.
 Geächt, adj. geegt, gehouwd, gehuud, getrouwd.
 Geächt, adj. geächt.
 Geel, f. gelb.
 Geelgorst, m. een weduwaal.
 Geelichnabel, Geelich, f. gelb.
 Geerbt, adj. geërft.
 Geere, f. Zwickel, m. eene geer, schuinslapje, schuinsbroekje.
 Gefach, f. Fach.
 Gefahr, f. gevaar, perykel, prykel.
 Gefähr, Gefährde, Gefährung, f. list, bedrog; ohne arge List und Gefährde, zonder erg en list, bedrog.
 Gefährden, gefähren, v. a. bedriegen, misleiden; ich bin gefähret, ik ben bedrogen, misleid.
 Gefährlich, adj. & adv. gevaarlyk, hachelyk; jemanul in Gefahr setzen, jemanul in gevaar zetten, stellen.
 Gefährlichkeit, f. gevaarlykheid, hachelykheid.
 Gefährt, f. Gefell, Reisegesell.
 Gefährung, f. f. Gefähr.
 Gefälle, n. inkomen, inkomsten.
 Gefallen, m. & n. gevallen, welgevallen, lust, behaagen, vermaak, plaister, dienst, goeddunken; ich habe Gefallen daran, ik heb 'er behaagen in; einem ein Gefallen thun, jemanul een vermaak, plaister, dienst doen; nach seinem eigenen Gefallen, naar zyn eigen goeddunken; nach Gefallen, zo als 't u belieft, gelyeft; thue mir diesen Gefallen, doe my dezen dienst; f. auch bey Gefälligkeit.
 Gefallen, v. n. behaagen, behaaglyk zyn; Gott und Menschen gefallen, Gode en menschen behaagen; seine Weise gefällt mir wohl, zyne wyze van doen, zyn inborst staat my wel aan.
 Gefallener, m. een, die gevallen is.
 Gefällig, adj. behaagelyk, gevallen, bevallyg, aanvallyg; gefälliger Dienst, gerief, gading.
 Gefällig, adj. vervallen, verscheenen; gefälliger Zins, Miethe, vervallen cyns, verscheene huur.
 Gefälligkeit, f. behaagelykheid, gevallenheid, bevallygheid, aanvallygheid; eine Gefälligkeit, ein Gefallen in etwas schepfen, een behaagen ergens in neemen, schepfen, hebben; seine Gefälligkeit in etwas finden, es finden, wie mans verlangt, zyn gerief, zyne gading in iets vinden, hebben.
 Gefälliglich, adv. f. gefällig; behaagelyk.
 Gefalten, adj. gevouwen, geplooid; mit gefaltenen Händen bitten, met gevouwe handen bidden, smeeken.
 Gefällt, adj. geveld; das Urtheil ist gefällt, het vonnis is geveld.

Gefangen,

Gefangen, *adj.* gevangen; **gefangen sejen**, *gevangen zetten*, in de boeien brengen.
Gefangener, *m.* een gevangene; gevangen man.
Gefangennehmung, *f.* gevangenneeming.
Gefangenschaft, *f.* gevangenis, gevangenis; gevangenhuis, kerker; dienstbaarheid.
Gefänglich, *adj.* & *adv.* gevanglik, gevangelyk.
Gefangnis, *f.* gevangenis, koc; **unter der Erde**, diefkelder, diefput.
Gefährdt, *adj.* geverwd, koleurd.
Gefäß, *n.* vat, geveft, greep; **ein Irden Gefäß**, een aardenvat; **ein Weib ist ein schwaches Gefäß**, eene vrouw is een zwak vat; **Blutgefäße**, bloedvaten; **Gefäß am Degen**, het geveft, de greep, floopplaat aan, van een degen; **ein Gefäß von so viel Lasten**, een fchip van zo veel lasten.
Gefäß, een lange riem, waaraan de vogel geleerd wordt.
Gefäßlein, *n.* een vaatje.
Gefast, *adj.* gevat; **sich zu etwas gefast machen**, *f.* bereiten, fchikken.
Gefachte, *n.* gevegt.
Gefedert, *adj.* gevederd, geveerd.
Gefehlt, *adj.* et is gefehlt, 't is mis, de zaak niet wel belegt, uitgevoerd; **gefehlt vom Weg**, van den weg afgedwaald.
Gefert, *f.* Gefährt.
Gefeffelt, *adj.* gekluisterd, gebonden.
Gefeucht, *adj.* bevogrigd, nat gemaakt.
Gefidel, *n.* het speelen op de viool.
Gefidert, *n.* gevederde, veer.
Gefiedert, *f.* gefiedert.
Gefiste, *n.* geveest, vlyfting.
Geflammet, *gefiammt*, *adj.* gevlamd, doorvlamd.
Geflappt, *adj.* verrückt im Kopfe, ontfeld in de harsenen, niet wel by zyne zinnen.
Geflecht, *adj.* gevlogten.
Geflecht, *n.* haarmworm, *m.* hairworm, vuurige fchurftheid.
Geflecht, *vij.* gevlake, bont, gefpikkeld, gefprenkelt, gefprikkelt.
Geficht, *n.* het lappen, vertellen.
Geficht, *adj.* gevlikt, gelapt.
Gefiffen, *adj.* neerftig, werkzaam, vlytig, bezig; gemaakt, gezogt, genegen; **ich bin zum höchften gefiffen**, ihm zu gefallen, ik maak myn uittefte werk, ik leg my ten niterften toe, hem te behaagen; eene gefiffene Unwissenheit, eene gemaakte, gezogte onkunde.
Gefiffenheit, *f.* neerftigheid, werkzaamheid.
Gefiffenheit, *f.* gemaaktheid; alzuviel Gefiffenheit, eene al te groote gemaaktheid.
Gefiffentlich, *adv.* naartig, vlytig, uirdrukelyk; **einem gefiffentlich widersprechen**, jemand met voordagt tegenfpreken.
Geflochten, *adj.* gevlogten.
Geflügel, *n.* gevogelte, vedervee, gevleugelde.
Geflügelt, *adj.* gevleugeld.
Geflutet, *adj.* golf- froomswyze gefchooven.
Gefolge, *n.* gevolg, floet, trein, fleep.
Gefolgsam, *f.* gchorfam.
Gefordert, *adj.* gevorderd, bevorderd.
Geformt, *adj.* gevormd, geformeerd.
Gefogelt, *adj.* hairig, vol vlokken.
Gefranzet, *adj.* met franjer, daarmee belegt.
Gefraß, *der Vogel*, het aas, de spys der vogelen.

Gefraße, *n.* gefinnl, fleep, flampamp.
Gefräßig, *adj.* vraatig, gulzig.
Gefräßigkeit, *f.* vraatigheid, gulzigheid.
Gefreß, *f.* Gefräß, *u.* *f.* w.
Gefressen, *adj.* gevreeten, gegeeten, opgegeeten; **ein von Motten gefressenes Kleid**, een door de mot uitgegeeten kleed.
Gefreunde, *n. pl.* vrvinden, maagen, nabestaanden.
Gefreundet, *adj.* bevrind, vermaagfchap.
Gefrenet, *adj.* vry, gevryd; **ten buwelyk verzogt, aangezogt.**
Gefrenter, *m.* een gevryde, bevryde, exemt.
Gefrieren, *v. n.* bevrozen.
Gefrierung, *f.* bevrozing.
Gefroren, *adj.* gevrozen, bevrooren.
Gefügt, *adj.* zamengevoegd; **it. gebeurd.**
Gefühl, *n.* gevoel, gevoelen.
Gefüllt, *adj.* gevuld, gevold.
Gefunden, *adj.* gevonden.
Gefürdert, *gefürdert*, *adj.* gevorderd, bevorderd.
Gefürdeter Graf, een graaf, die 't rege van een vorst, prins heeft, bezit.
Gefüßet, *adj.* dat voeten, pooten heeft, met voeten, pooten.
Gefüttert, *adj.* gevoederd, gevoerd.
Gefäch, **Gefäch**, *n.* het fchreunen der ganzen, *it.* gezabbel, gefnap.
Gegeben, *adj.* gegeven.
Geen, *prop.* tegen, voor, omtrent, jegens; **liebe gegen die Armen bezigen**, liefde toonen, betoonen jegens, voor, omtrent den armen; **gegen Osten, Westen, Süden, Norden zu**, beoosten, bewesten, bezuiden, benoorden; **gegen den Abend**, tegen den avond; **was sind die irdischen Wohlüste gegen die himmlischen? was zyn de aardfche lusten, welden by de hemelfche? by die van den hemel?**
Geenantwort, *f.* tegenantwoord.
Geenantworten, *v. a.* tegenantwoorden.
Geenbatterie, *f.* tegenbattery.
Geenbesehl, *m.* tegenbesehlen, *v. a.* tegenbeveel, tegenbeveelen.
Geenbellen, *v. a.* tegenfpreken.
Geenbericht, *m.* tegenbericht.
Geenbeweis, *m.* bewys voor 't tegendeel.
Geenbild, *n.* tegenbeeld.
Geenblich, *m.* onderling, wederzydfch aanzien.
Geenbohren, *v. a.* tegenbooren.
Geenbrief, *m.* een antwoord op enen brief.
Geend, *f.* ftreek, landftreek, gewest, hoek, quartier; **in einer Geend der Stadt wohnen**, in een zakeren bock van de stad woonen.
Geendienst, *m.* tegendienst.
Geeneinander, *adv.* ftreiten, seyn, *v. n.* halten, *v. a.* tegen malkanderen ftryden, zyn, houlen.
Geeneinanderhaltung, *f.* vergelyking.
Geeneinbringen, *n.* *f.* tegennothdurft.
Geeneinwerpen, *v. a.* tegenwerpen, tegeninwerpen.
Geener, *m.* tegenftander, tegendinger, tegenparrye.
Geenfalls, *adv.* in tegendeel, voor 't tegendeel, anders.
Geenfechter, *m.* tegenparty, tegenftreever, antagonift.

Geenfenfter, *n.* een glazenraamt, papierenvenfter, fchermtuikje tegen een ander aan.
Geenfenfte, *f.* tegenappèl.
Geenfut, *f.* tegenvloed.
Geenfus, *m.* evenredigheid; gelykmaatihheid.
Geenfüßler, *m.* tegenvoeter, tegenvoeteling.
Geengabe, *f.* Geengefchenf.
Geengebühr, *f.* wederzydfche, onderlinge pligt.
Geengelder, *n.* rabathek, rye van dwerg of andere boomtes, tegen over de latboomtes aanftaande.
Geengeshent, *n.* tegengaave, tegengift, tegenvereering.
Geengefekt, *adj.* tegen gefeld, tegen over gefeld.
Geenaewicht, *n.* tegengewigt, tegenwigt.
Geengift, *f.* tegenfenyn, -gif.
Geengraben, *v. n.* contramineeren, met onderaardsche gaanderyen voorzien, tegengraaven.
Geengraber, *m.* tegengraaver, contramineur, die aan de contramynen werkt.
Geengruft, *f.* contramyn.
Geengruß, *m.* het weërom groeten.
Geenpunt, *f.* onderlinge, wederzydfche gnaf, wrindfchap.
Geenhall, -laut, -fchall, *m.* eccho, weerklank.
Geenbaffen, -lauten, -fchallen, *v. n.* weerklinken, weerklank geeven.
Geenhalt, *m.* Geenghaltung, *f.* tegenftelling, vergelyking.
Geenghalten, *v. a.* tegenstellen, vergelyken.
Geenghaltung, *f.* *f.* Geenghalt.
Geenghandfchrift, *f.* tegenhandfchrift.
Geenghereren, -zauberen, *f.* tegenovery, ontvoering.
Geenghieb, *m.* weerftuit, weerflag, tegenhouw.
Geengklage, *f.* tegen - weerklagt.
Geengkläger, *m.* tegen - weerklager, wederzydfche fchuldiger.
Geenglatte, *f.* tegenlatte.
Geenglaufgraben, *m.* loopgraven tegen de andere.
Geenglaut, *f.* Geenghall.
Geenglauten, *f.* geenghallen.
Geenglicht, *n.* valsch licht.
Geengliebe, *f.* tegen- of weerliefde, -min.
Geenglift, *f.* lift, laag, wederzydfche lift.
Geengmarfch, *m.* contra- tegenmarfch, contrariemarfch.
Geengmauer, *f.* een tegen-, tweede muur, om een anderen huogren muur te fchooren, te bewaaren.
Geengmine, *f.* contramyn.
Geengminnen, *v. n.* *f.* geenggraben.
Geengnothdurft, *f.* tegenfpreeking, tegenfpraak, tegenschrift, weerlegend fcheide.
Geengordre, *f.* Geengbesehl.
Geengpafst, *m.* een tegenpaf, antipap.
Geengpart, **Geengparten**, *f.* Geengert.
Geengpand, *n.* tegenpand.
Geengpfeiler, *m.* een fchoorpylaar.
Geengptall, *m.* weerftuit.
Geengquittung, *f.* Geengfchem.
Geengrechnung, *f.* tegenrekening.
Geengrecht, *n.* regt van vergelding.
Geengrede, *f.* tegenrede, uitzondering.
Geengfag, *m.* tegenftelling, tegenftand.

Geengfchall

Gegenball, *gegenballen*, *f.* tegenball, *tc.*
Gegenchein, *m.* : quitting, *f.* tegenquyting, -quiraucie.
Gegenchein, tegenstelling, contrabrief, *na-
 dere brief, nadere acte.*
Gegenchein, *weeromsniting van het licht, de
 stralen.*
Gegenchnitt, *m.* tegenfnée.
Gegenfchreiben, *n.* *nadere brief.*
Gegenfchreiber, *m.* tegenschrjver.
Gegenfchrift, *f.* tegenschrift, weerlegging.
Gegenfchuld, *f.* tegen - wederzydfche fchuld.
Gegenfchwyber, *m.* fchoonvaders van weers-
 kanten.
Gegenfelterer, *m.* een, die de andere, ftryd-
 ge party volgt.
Gegenfeitig, *adj.* tegengefteld, tegenover-
 fttaande; eene tegenfeitige Menning, een
 tegengefteld, tegenoverftaand gevoelen.
Gegenfeitig, *adv.* voor 't tegendeel.
Gegenfeken, *v. a.* tegenftellen.
Gegenfcherheit, *f.* wederzydfche zekerheid,
 verzekering.
Gegenfiegel, *n.* : ftempel, *m.* : teichen, *n.* con-
 tramerk, tegenmerk, tegenzegel, een an-
 der teken.
Gegenfpiel, *n.* het tegendeel; in **Gegenfpiel**,
Gegentheil, in tegendeel. *f.* tegenfeitig.
Gegenfpruch, *m.* eene ftrydigheid, tegenftry-
 digheid.
Gegenftand, *m.* tegenftand.
Gegenfempel, *f.* Gegenfiegel.
Gegenftimme, *f.* tegenftem, oneensluidenheid.
Gegenftimmig, *adj.* oneensluidig, ongelyk,
 niet overeenkomende.
Gegenftof, *m.* weerftoot, fteeken, weerftoek.
Gegenftaal, *m.* weerftaal, terugkaatzing.
Gegenftreich, *m.* weerftlag, weerwraak.
Gegenftreich, *m.* tegenftreek, -ftreep.
Gegenftrom, *m.* tegenftroom.
Gegentheil, *m.* : parthen, *f.* tegendeel, -parry,
 -dinger; den **Gegentheil** auch *hörn, de
 party met aanbooren; dat Gegentheil be-
 haupten; 't tegendeel fttaande houden.*
Gegenüber, *praep.* tegenover.
Gegenverehrung, *f.* *f.* Gegengefchenk.
Gegenverheffung, *f.* : verfpreeken, *n.* : ver-
 fpreeking, tegenbelofte, wederzydfche be-
 lofte.
Gegenvorftellung, *f.* *iets, dat tegen over ge-
 fteld kan worden; tegenoverftelling.*
Gegenwart, *f.* tegenwoordigheid.
Gegenwärtig, *adj.* tegenwoordig, byzande.
Gegenwiffel, *m.* tegenruiling, tegenwiffel,
 herwiffel.
Gegenwehr, *f.* tegenweer, wederftand, ver-
 dediging.
Gegenwind, *m.* tegenwind.
Gegenwort, *n.* weder-, of weerwoord.
Gegenwurf, *m.* voorwerp, tegenwerping.
Gegenzeichen, *f.* Gegenfiegel.
Gegenzeuge, *m.* tegenfchuit, *getuige voor
 't tegendeel.*
Gegenzuge, *f.* *f.* Gegenverheffung.
Gegert, *adj.* getraand, getouwd.
Gegessen, *adj.* gegeten.
Gegibelt, *gegipfelt*, *adj.* fpits, puntig, *feberp
 toeloopend.*
Gegitter, *f.* Gitter.
Gegittert, *adj.* getralyd, *traalieuwze gemaakt.*
Geglidet, *adj.* glad gemaakt, gepolyft.
Gegner, *f.* Gegener.

Gegnerinn, *f.* vyandin, weerpary, tegen-
 ftaanfter, tegenftreeffer.
Gegooten, *adj.* gegooten; ein gegootenes Bild,
 een gegooten beeld.
Gegraaden, *adj.* gegraaven, gedolven, gegraa-
 veerd.
Gegründet, *adj.* gegrond.
Gegruns, *n.* gekoor, gemor.
Gegrüfct, *adj.* gegroet; *fen gegrüfct, wees,
 zy gegroet.*
Gehaben, *ich, v. rec.* wohl, ober übel, *wel of
 niet wel vaaren, zig wel, of niet wel be-
 vinden.*
Gehabt, *adj.* gehad hebbende.
Gehabt euch wohl! *waar wel!*
Gehakt, *n.* *f.* Gehaktés.
Gehakt, *m.* een doorneftruik.
Gehakt, *adj.* gehakt, klein gehakt, gekor-
 ven.
Gehaktés, *n.* hakzel, klein gehakt vleefch.
Gehäge, *n.* beftooten, geflooten, of ombeind
 veld, bofch.
Gehäge, *han, regtsban, regtsgebied; in ein
 fremdes Gehäge kommen, jemaats regtsge-
 bied fchenden; einm in das Gehäge kom-
 men, jemand ontfcrnipen, onderfzoek doen,
 in zyn vaarwater komen.*
Gehalt einer Mänge, *m.* muntftof, muntwaar-
 de, alloy, proef.
Gehalt, *n.* *lutwerk, waaraan de wynran-
 ken, enz. gebonden worden.*
Gehalt, penioen, onderhoud, inkomen; *er
 genieftet tausend Thaler Gehalts, hy beeft
 eene jaarwede van duizend ryksdalers.*
Gehalten, *adj.* gehouden; *feyn, gebonden,
 verbonden, verplicht zyn; in einer Schlacht
 fch wohl gehalten haben, zig dapper ge-
 kweeten hebben in een flag.*
Gehämmert, *adj.* met een hamer geflagen, ge-
 klopt.
Gehandelt, *adj.* ge-, behandeld.
Gehäng, *f.* Gehenk.
Geharet, *adj.* ge-, behaird.
Geharnicht, *adj.* geharnast, met een harnas
 bedekt.
Gehärdet, *adj.* gehard, verhard.
Gehäufig, *adj.* gehaast, haatlyk; *fich gehäufig
 machen, zig gehast, haatlyk maaken, in
 den haat brengen; einm gehäufig feyn,
 werden, jemand haaten, haat voefraagen, een
 pik op jemand hebben.*
Gehaubt, *adj.* gehuift, geknift, gekapt.
Gehaucht, *adj.* gedamp, gewaaffemd.
Gehaue, *n.* punthoop, gehak, hak, gehouw.
Gehaucner Stein, *m.* gehouwen fteen.
Gehauet, *gehauen*, *adj.* gehouwen, gehakt.
Gehäuft, *adj.* gehoopt, opgehoopt.
Gehäuf, **Gehäufé**, *n.* huis, behuizing, koker,
 fcheede, klokhuif.
Gehed, *adj.* naby malkander gevoegd.
Gehelct, *adj.* gehekeld.
Gehect, *n.* voortteeling der dieren, broed.
Gehelct, *adj.* gehegt, vafstgenaajd, vafstge-
 maakt.
Gehes, *n.* een hof, tuin, perk, eene plaats,
 met beggen, of beining beftooten, ombeind,
 afgefchooten.
Gehegt, *adj.* gebroed, uirgebroed; *verdedigd,
 verweerd.*
Gehiein, *v. n.* ontrukten, 't hoofd breeken;
f. *gehiein; was gehieit es mich? wat gaat
 dat my aan?*

Geheiligt, *adj.* geheiligd.
Geheim, *adj.* geheim; *geheimer Rath, gehei-
 me raad; geheime Stiege, fluiptrap; heimlich,
 adv.* geheim, fecret, heimelyk, in 't geheim;
*eine Sache geheim halten, eene zaak geheim,
 fecret, digt houden; 'er fecret van zyn, of
 fecretteeren; geheim hal-
 ten, geheim houden.*
Geheimhaltung, *f.* geheimhouding.
Geheimnis, *n.* geheimenis, geheim, verbor-
 genheid.
Geheimnisvoll, *adj.* vol van geheimen, verbor-
 genheden, geheim, verborgen.
Geheimnis, *f.* Geheimnis.
Geheimfchreiber, *m.* een geheimfchryver, fe-
 cretaris.
Gehes, *n.* order, bevel, gebod, laft, ont-
 hier; *ohne mein Gehes, zouder myne or-
 dre, myn ontbiet.*
Gehesken, *adj.* geboden, bevolen, belast.
Gehemmet, *adj.* gefremd.
Gehen, *v. n.* gaan; *irgend hingehen, ergens
 heen loopen; holen, krygen; geh, hole mir
 meinen Mantel, meiner Hut! ga, haal,
 kryg myn mantel, myn hoed; zu Fuß ge-
 hen, te voet gaan, loopen; es cinem wohl,
 übel gehen, wel vaaren, quaatlyk vaaren;
 wie gehts euch? es geht mir wohl! hoe
 vaart gy al? ik waar wel; die Sachen ge-
 hen wunderbarlich, de zaaken gaan, loopen
 wonderlyk; laft es io gehen! laft 't zo
 loopen! Handel und Wandel fängt wieder
 an zu gehen, de neering, de koopmanschap
 begint weer te gaan, te wakkeren.*
Gehente, *n.* draagband, aanhangfel, inge-
 wanden; *Ohrgehente, ooringen.*
Gehent, *adj.* gehangen, opgehagen.
Gehult, *n.* gehuil, gekarm, geklag, gekryt;
eines Hundes, gejuuk van een hond.
Gehenen, *v. a.* plaagen, laftig vallen; *er ge-
 hehet mich aufs äufferfte, hy plaagt my ge-
 weldig, valt my ten uiterften laftig.*
Gehenen, *ich, v. rec.* zig flooren, bekren-
 nen; *ich geheye mich nichts darum, ik
 ftoor my 'er in 't geheel niet aan; ik be-
 krenn my 'er gansch niet over.*
Geheyeren, *f.* plaag, kwelling, moeite.
Gehindert, *adj.* ge-, verhinderd.
Gehirn, *n.* hersenen, harffenen, brein; *f.*
 Hirn.
Gehling, *adj.* *adv.* *f.* gähling.
Gehnen, *f.* Gänden.
Gehofft, *adj.* gehoopt.
Gehohlt, *adj.* gehaald, geroepen, gebragt.
Gehölz, *f.* Wald.
Gehör, *n.* gehoor; *geben, gehoor geeven,
 verleenen.*
Gehorchen, *f.* gehorfamen.
Gehören, *v. n.* behooren, hooren, toe hooren,
 toe komen; *fich, behooren, hooren, ge-
 hooren, beraamen, voegen; darauf ge-
 höret ein Trunk, daar moet een drink op
 staan; etwas thun, wie es fich gehöret,
 iets doen, fchikken, ho, gelyk 't behoort, en
 hoort, wezen moet; etwas feun, wie es
 fich gehöret, iets van par zyn, hoe 't be-
 hoort; gehöria, dazu, darunter gehöria,
 behoorig, onderhoorig; das Reich und
 die dazu gehöria Pandifchaften, 't ryk, en
 zyne ontfcrboorize landfchappen.*
Gehörhammer, *m.* gehoorhamer.

Gehdrijs, *adj. & adv.* behoorlyk, gevoegelyk, betaamelyk; an gebdrigten *Ort*, aan de behoorlyke plaats. *f.* ben gehdren.
Gehdrijs, *adj.* gehoorloos, doof.
Gehdrijsheit, *f.* doofheid.
Gehdren, *n.* de boornen van wilde beesten, 't gewigt der barten.
Gehdnerve, *f.* gehoorzenuw, -nerve.
Gehdnet, *gehdernt*, *adj.* gehoornd, dat hoorens heeft; *f.* behdnet.
Gehorsam, *adj.* gehoorzaam; gehorsam seyn, gehoorzaam zyn, na jemand hooren.
Gehorsam, *m.* *f.* Gehorsamkeit.
Gehorsamen, *v. a.* gehoorzaamen.
Gehorsamkeit, *f.* gehoorzaamheid.
Gehorsamlich, *adv.* *f.* Gehorsam, *adj.*
Gehdrtgang, *n.* leiding van 't gehoor.
Gehdrt, *adj.* gehoord; gehdrtcr masen, zo als gezegd is.
Gehre, **Zwidel**, *n.* geer, vouw, plooy.
Gehülfe, *n.* hulp, onderstand, helper.
Gehülfinn, *f.* helpster, echgenoot.
Gehwagen, *n.* een kinderloopwagen.
Gejaagt, *adj.* gejaagd.
Gejaucht, *n.* gejoel, gejuich, vreugdgeschrey, vreugdegalm.
Geiser, *m.* quyl, zever, snor.
Geiserbart, **Geiserer**, *m.* kwylcr, zeveraar, zabberaar, kwyl-, of zeverbaard, smul.
Geisericht, **geiseria**, *adj.* kwylend, zeverend.
Geisermaul, *m.* *f.* Geiserer.
Geisern, *v. n.* kwylen, zeveren, zabberen.
Geisertuch, **tüchelchen**, *n.* zever-, quyl-, zabberdoek, -doekje.
Geiseruna, *f.* kwyling, zevering.
Geige, *f.* violyn, viool, fiool, vedel, veél, violon; *sic* meenen, der Himmcl hangc voller Geigen, *zy meenen*, dat de Hemel zo gemaklyk te verkrygen is.
Geigte, een halszyter, halsring, een yzere balsband, die men de misdaadigers om den hals doet; *hals- of voetboeien.*
Geigen, *v. n.* op de viool speelen, vedelen, veelen; *wee* einem die Wahrheit geigt, dem schldgt man den Bickbogen um das Maul, *de waarheid wil niet altyd gezegd zyn; de waarheid baart haat, vyanden.*
Geigenblatt, *n.* het blad van de viool.
Geigenbogen, *m.* frykrok, om op de viool te speelen.
Geigenfutter, *n.* kas, koker, daar de viool in gedaan wordt.
Geigenhals, *m.* de hals van eene viool.
Geigenhars, *m.* hars, waarmede men den frykrok van de viool bestrykt.
Geigenmacher, *m.* fioolnaaker.
Geigenfalte, *f.* vioolnaar.
Geigenpieler, *m.* fioolspcelder, speelman.
Geigenpielerinn, *f.* Geigerinn.
Geigenrieg, *m.* kam van de viool, of het klavecimbaal; 't stuk, daar de snaaren op rusten.
Geigenstück, *n.* viool-, of fioolstuk.
Geiger, *m.* violist, viool-, vedel-, of veélspcelder, violon.
Geiackchor, *m.* een benule, choir, kapel vioolspelers.
Geigerinn, *f.* eene vrouw, die op de viool speelt, eene vioolspcelder.
Geil, *adj.* geil, dertel, wulps, ontugtig, ritzig, onkeusch; das ist ein geiles Weib, dat is een ritzig dier van een wyf; geil,

d. i. stark wachsend, sprossend **Geischts**, Baum, weelig, weeldrig, sterkgroejend, tierig gewas, boom.
Geilen, *v. n.* bedelen.
Geilen, *f.* hoben.
Geisenack, *m.* klootzak.
Geiler, *m.* een onbeschaamde bedelaar.
Geilerich, *adj.* onbeschaamd, bedelagtig.
Geilheit, *f.* geilheid, dertelheid, wulpsheid; zur Geilheit, unreinen Liebe anreizend, anloctend, lodderlyk, aantrekkellyk, bekoorlyk; ein zur Geilheit anreizend Gesicht, Augen, Minen machen, een lodderlyk gezigt, lodderlyke oogen, minen maaken.
Geinen, *f.* ganden.
Geisel, *m.* gyselaar, pandsman; als Geisel in Arrest liegen, in zyseling zitten.
Geis, *f.* geit, geire.
Geis, **Geisenart**, *f.* geitenaart.
Geisbart, *m.* geitenbaard.
Geisblatt, *m.* geitenblad, geitenbaard, (*kruid*.)
Geisblume, *f.* haanenvoet, wilde boterbloem.
Geisbock, *m.* geitbok.
Geisbohne, *-bone*, *f.* -dreck, *m.* geitekeutel, -skont.
Geissel, *f.* geessel, roede; Meitsche, zweep.
Geisseler, *m.* die zig selv' met roeden slaat.
Geisseln, *v. a.* geesselen.
Geisselruthe, *f.* geesselroede.
Geisselschmitz, *-sreich*, *m.* een slag met de roede.
Geisselschnur, *f.* *f.* Geissel.
Geisseltiel, *-stoc*, *m.* de steel van de geesselroede.
Geisselstreich, *f.* Geisselschmitz.
Geisselung, **Geisslung**, *f.* het geesselen, de geesseling.
Geissell, *-leder*, *n.* geitenvel, -leer.
Geissfuß, *m.* geitevoet, poot; een yzere koevoet, een linierpen.
Geissfüßig, *adj.* van een geitenvoet.
Geisshaar, *n.* geiten-, bokkenhair.
Geissbeerde, *f.* eene kuide geiten.
Geisshirt, *m.* een geitenharder, -hoeder.
Geisskäs, *m.* geitenkaas.
Geisslee, *m.* geitenblad, kamperfoeli.
Geissleder, *f.* Geissell.
Geisslein, *n.* een geitje, geitenbokje.
Geisslorber, *m.* gemeene lauwerboom, die veele bezien draagt; item *f.* Geissbohne.
Geissmelker, *m.* een geitenmelker, zekere nagt-zugel.
Geissmilch, *f.* geitenmelk.
Geissstall, *m.* eene geitenstal.
Geist, *m.* geest; Gespenst, geest, spook, nagtgeest; den Geist aufheben, den geest geezen, opgeeven; Verstand, geest, verstand, schranderheid, vermoegen.
Geisterbuch, *n.* een boek, waarin over de natuur en werkinge der geesten wordt gehandelt.
Geisterlehre, *f.* geestkunde, leere der geesten.
Geistig, **geistreich**, *adj.* geestig, geestryk, aardig, schrander.
Geistlich, *adj. & adv.* geestelyk.
Geistlicher, *m.* een geestlyke, kerklyke.
Geistlichkeit, *f.* die Geistlichen, *m.* geestelykheid, de geestelyken, de kerklyken.
Geistlichkeit, *f.* deugdzaamheid, godsdienstigheid.
Geistlos, *adj. & adv.* geesteloos, zonder geest.
Geistreich, *adj.* geestryk, geestig, vroom.

Geistreich, vol levensgeester.
Geis, **Psugstern**, *m.* de ploegstaart; **Wassereis**, *zyschot aan ranken; overtollige bladen aan den tabak.*
Geis, *m.* gierigheid, karigheid, vasthoudenheid, taajheid, vrekheid.
Geizen, *v. n.* vrek, gierig, karig zyn.
Geizen, *den tabak ontbladen.*
Geisbals, *m.* gierigaart, vrek, vrekhaart; een schrok, een raaje vogel, een raajaart; de gierige Gerard.
Geisig, *adj. & adv.* gierig, vrekkelig, vrekagtig, schrokkelig, karig, vasthoudend, taaj, deun.
Geisigkeit, *f.* *f.* Geis; gierigheid, enz.
Geisiglich, *adv.* *f.* geisig.
Gekamut, *adj.* gekamd.
Gekämpf, *m.* kamp, stryd.
Gekdunnelt, *adj.* gegroefd, dat groeven heeft, uitgegroefd, uitgehold.
Gekappt, *adj.* gekapt.
Gekauft, *adj.* gekoft, gekogt.
Gekaut, *n.* kauwzeld, kauw, kaauw.
Gekeltert, *adj.* geperft, uitgeperft.
Gekerbt, *adj.* gekorven.
Gekippert, *adj.* noppig, genopt; **Luch**, **Boy**, **Zug**, *genopt, noppig, pluizig, wollig laken; genopte baay; stoffe, die genopt, gekeperd is.*
Gekittel, *n.* het gekittel, kütrelen.
Geklapper, *n.* geklap.
Geklatste, *n.* geklets met een zweep; item *f.* Gekdruß.
Gekleidet, *adj.* gekleed, aangedaan; wunderbarlich, auf eine seltsame Weise gekleidet gehen, wonderlyk, drollig gekleed, toegetaeld gaan.
Geklemper, *n.* geraas, geknars.
Geklingel, *n.* geklink; bet ruischen in de ooren.
Geklapper, *n.* geklap.
Geklopf, *n.* het geklop, kloppen.
Geklopft, *adj.* geklopt.
Geknetet, *adj.* gekneed, bewerkt.
Geknickt, *adj.* geknakt, gekrookt, halfgebroken.
Geknirsche, *n.* geknars, geknarsel der tanden.
Gekoch, **Gekochtes**, *n.* het gekok, gekookte, kookfel.
Gekocht, *adj.* gekookt.
Gekraache, *n.* gekraak.
Gekrahe der Hähnel, *n.* gekraaj der haanen, 't haanengekraaj.
Gekraft, *adj.* gekraft, ruw gemaakt.
Gekrdußel, *n.* het krulfel, krullen.
Gekrudelt, **gekrudt**, *adj.* gekruild, gekroeft.
Gekruizigt, *adj.* gekruist, gekruizigt.
Gekrumpft, *adj.* ingekrumpft, gekrompen, ingekrompen.
Gekrischt, *n.* gekryt, geketm.
Gekrissel, *n.* gekrabbel; krabbelchrift, krabbelige schrift.
Gekrösch, *n.* gekras van eene raaf.
Gekrönet, *adj.* gekroond.
Gekröß, *n.* 't ingewand, de long, leever, 't hart, de afant van een slagbeest.
Gekrümmt, *adj.* gekromd, gekrompen.
Gekrüpf, *adj.* leggend, neerhurkend.
Gekrugelt, *adj.* gedraaid, rond gemaakt.
Gekühlt, *adj.* gekoeld, verkoeld.
Gekünstelt, *adj.* net bewerkt, net gemaakt, zwierig, net, opgeschikt, opgetoojd.
Gelabt,

Gelabt, *adj.* gelaafd.
 Gelache, *n.* gelag, lag.
 Gelachel, *n.* grimlach.
 Gelichter, *n.* gëschater, gelach.
 Geladen, *adj.* gelaaden; in Gasse geladen
 seyn, genoodigt, genood zyn te gaff.
 Gelag, *n.* gelag; das Gelag bejahren, het
 gelag betaalen; voor een anders dwaasheid
 of zotheid lyden; ins Gelag hinein reden,
 onbedagtzaam spreken, zeggen, wat voor
 den mond komt; voor en tegen spreken; zig
 met een anders zaaken bemoejen.
 Gelagverderber, *m.* een gemelyk, ongemaklyk
 mensch, een vyand van vreugd, een breeks-
 pel.
 Geland, *n.* landschap, streek lands.
 Geländer, *n.* hek, *styl van een hek*, baluster,
 latren, latwerk, leuning; *f.* Geländer.
 Geldbet seyn, *v. n.* geland zyn.
 Gelangen, *v. n.* raaken, geraaken, genaaken,
 komen; in etwas gelangen, tot iets, er-
 gens toe rauken, iets beraaken, bereiken, aan-
 raaken; er wird nicht dazu gelangen, by
 zal 'er niet aanraaken; zal 't niet bereiken;
 by zal syn oogwit niet beschieten; etwas
 an jemand gelangen lassen, iets tot jemand
 laten komen, inkomen.
 Geldert, *ausgcleert, adj.* geleidigd, ledig ge-
 maakt.
 Gelarvet, *adj.* gehaskerd, vermoind.
 Gelas, *n.* verbaarheid, gemak; das Haus
 hat Gelas genug für alle die Meinigen,
 ik heb in dit huis gemak genoeg voor alle
 de mynen; ich habe viel Gelas in diesem
 Hause, ik heb in dit huis veel gemak.
 Gelassen, *adj.* gelaten; Gott gelassen seyn,
 Gode overgegeven, overgeven zyn.
 Gelassenheit, *f.* gelatenheid, overgeevenheid
 aan God.
 Gelassentlich, *adv.* gelaaten, gemaatigd.
 Gelduf, *n.* het geloop, heen en weer loopen,
 samenloopen.
 Gelduffigkeit, *f.* der Stimme, ligtigheid, lug-
 tigheid der stem.
 Geldute, *n.* geluid; mit Glocken, geluide,
 gelui, klokgelui, klokgerammel.
 Gelutert, *adj.* gelouterd, gezuiverd.
 Gelb, *adj.* geel; fähen, geel verwen; gee-
 len; er hat macker gelbe Pfennige, by heeft
 braaf goude schyven, plaaten.
 Gelb, *n.* het geele; das Gelbe vom Ey, het
 geele, de doojer van het ey.
 Gelbe Kübe, *f.* geele wortel, pee.
 Gelben, *v. a.* geel maaken; die Butter gel-
 ben, de boter geel maaken.
 Gelben, *v. n.* geel worden, geelen, rypen;
 wenn das Korn gelbet, wanneer het koorn
 geel wordt, ryp, begint te geelen, te rypen.
 Gelbfärbig, *f.* gelblicht.
 Gelbgran, *adj.* bruingeel, donkergeel, ros.
 Gelbgrün, *adj.* geel, na 't groene trekkend.
 Gelbhaaricht, *adj.* geel, blond van hair.
 Gelblich, *adj.* gelbagtig, geel.
 Gelblich, *n.* Weduwal.
 Gelblich, *adj.* hoog geel, ros, roodagtig.
 Gelblich, *n.* geelbek, storbek, storjon-
 nen.
 Gelblichtig, *adj.* geelzugtig.
 Gelbsucht, *f.* geelzugt.
 Gelbsuchtswur, *n.* carcum, kurkema, oost-
 indische sassafraswortel.

Geld, *giff, adj.* onvrugbaar, gelt; gelte,
 gûfte Kuh, eene gelte koei, queen.
 Geld, *n.* geld; Geld haben, geld, schyven,
 goud - en zilvere penningen hebben; ein-
 streichen, geldstryken, na zig haalen; Gel-
 der, gelden, penningen; einem Geld vor-
 strecken, jemand geld verschieten; mit Geld
 bestechen, met geld omkopen; Beschaugeld,
 schouwgeld; Spruchgeld, geld, voor het
 gestreken vonnis; wer Geld hat, der giff,
 die geld heeft, die is in aanzien; er hat
 einen Beutel mit Geld, so groß, als ein
 Affenschwan, by heeft gansch geen geld,
 hy is arm, by is eene kalis; Geld ist die
 Lösung, geld vermag alles.
 Geld, *interj.* is 't niet zo? he? zeker, waar-
 lyk, niet waar?
 Gelb Ausgabe, *f.* verteering, verschet, kosten,
 onkosten.
 Gelb bescheider, *m.* geldsnoejer, -schroojer.
 Gelbbeutel, *m.* geldzak.
 Gelbbüchse, *f.* geldbos.
 Gelbbusse, *f.* straf, *f.* geldboete, -straf, -brea-
 ke; einem Gelbbüße auflegen, jemand in
 de boete slaan, bekeuren.
 Gelbcasse, *f.* geldkas, geldkist.
 Gelbdieb, *m.* gelddief.
 Geldeinforderer, *m.* geldophaalder.
 Geldeinnahme, *f.* ontvangst van geld, pen-
 ningen.
 Geldeinnehmer, *m.* ontvanger van geld, kas-
 sier.
 Gelder, *pl.* von Geld, gelden, penningen;
 die Gelder liegen bereit, de gelden, pen-
 ningen leggen klaar.
 Geldforderung, *f.* schuld.
 Geldgier, Geldsucht, *f.* geldgierigheid, geld-
 zugt, baartzugt, geldzugtrigheid.
 Geldgierig, *f.* süchtig, *adj.* geldgierig, -zug-
 rig, koppig na geld.
 Geldgepräg, *n.* de munt, slag, of zyle van 't
 stuk geld, daar 's vorsten wapen op staat;
 de stempel, het merk van 't geld.
 Geldgierig, *adj.* *f.* geldgierig.
 Gelbhandel, *m.* handeling van 't geld, wisse-
 ling.
 Gelbdändler, *m.* bankier, wisselaar van geld.
 Gelbhausen, *m.* een hoop gelds.
 Gelbhülse, *f.* onderstand in gelb.
 Gelbhunger, *m.* gelbhungrig, *f.* Gelbgeiz, *ic.*
 Geldkassen, *m.* *f.* Geldkiste.
 Geldtipper, *m.* een, die door beleelaary, of
 truggelaary weet geld te krygen, een gestee-
 pen bedelaar; *ic.* een geldschrooyer.
 Geldkiste, *f.* sack, *m.* geldkist, -kas, -zak.
 Geldklemm, *adj.* es ist geldklemme Zeit, daar
 is geen geld te krygen; 't geld is raar,
 schaars.
 Geldklemme, *f.* smangel, *m.* noth, *f.* geld-
 gebrek.
 Geldkörlein, *n.* een geldmandje.
 Geldlein, *n.* geldje, geld; sein Geldlein lö-
 derlich verzeihen, zyn geldje door de billen
 lappen.
 Geldlohn, *m.* loon, betaaling in geld.
 Geldmangel, *f.* Geldklemme.
 Geldmittel, *n.* *pl.* geldmiddelen.
 Geldmünzer, *m.* een munter, die geld maakt
 en slaat.
 Geldnarr, *m.* die op 't geld verzet is, een
 gierigaart, vrek.
 Geldnoth, *f.* Geldklemme.

Geldposten, *m.* *pl.* geldposten, nistaande pen-
 ningen.
 Geldrechnung, *f.* rekening, wyne, van het
 geld op te rekenen; rekening van ontfangst
 en uitgaaf.
 Geldreich, *adj.* geldryk, geldig.
 Geldsack, *f.* wesen, *n.* geldzaak, zaak, die
 de beurs raakt.
 Geldsack, *f.* het Geldkiste.
 Geldsorge, *f.* zorg, bekommerning om, voor,
 over het geld.
 Geldsteuer, *f.* impost, schatting, belasting in
 geld.
 Geldstrafe, *f.* Gelbbüße.
 Geldsucht, geldsüchtig, *f.* Geldgeiz, *ic.*
 Geldsumme, *f.* somme gelds.
 Geldwechsel, *m.* wisseling van 't geld.
 Geldwechsler, *m.* geldwisselaar.
 Geldwesen, *f.* Geldsack.
 Geldwurm, *m.* een schraaper, schagcheraar,
 een inhaatig mensch.
 Gelden, gelten, *v. n.* gelden, vermogen, eer
 bezitten; das Verlangen etwas zu gelten,
 de begeerte, van iets te vermogen, eenig
 aanzien te bezitten.
 Geldern, *n.* Gelderland; it. de stad Gelder.
 Geleben, *v. n.* leeven, bestaan; ich gelebe
 der Hoffnung, ik leef in hoop; eines an-
 dern Gnade geleben, op een anders genade
 leeven, bestaan.
 Gelegen, *adj.* gelegen, belegen, gesteld, ge-
 plaatst; ein wohl gelegenes Haus, een wel
 gelegen, wel geplaatst huis; zu gelegener
 Zeit, tot een gelegen tyd; an einem geles-
 genen Orte, op eene gelegene plaats; einem
 woran gelegen, nicht gelegen seyn, jemand
 aan iets gelegen, niet gelegen zyn; was ist
 daran gelegen? es ist nichts daran gele-
 gen, wat raakt dat? daar is niet aan gele-
 gen; daar is niets aan verbaard.
 Gelegenheit, *f.* gelegenheid, gelegentheid,
 gemak, kans; irgend gute Gelegenheit,
 Anlaß zu wissen haben, ergens schoone
 gelegenheid, of kans toe weten hebben;
 keine Gelegenheit zu etwas wissen, sehen,
 geen kans tot iets weten, zien; die Geles-
 genheit verdammen, verdammt haben, de
 kans verzuimen, verzuigen laaten; de kans
 verzuimt, verkeken hebben; mit guter
 Gelegenheit, op zyn gemak.
 Gelegenheitsmacherinn, *f.* eene, die haaren
 heer in minnaaryen behulpzaam is; it. Kupp-
 lerinn.
 Gelegentlich, gelegentlich, *adv.* by gelegen-
 heid, met gemak, aanleidend, toevallig.
 Gelehneter Schild, *m.* een leggend wapen-
 schild.
 Gelohnt, *adj.* geleend, ontleend; gelohnt
 gegeben, te leen gegeeven.
 Gelohrig, gelehriam, *adj.* leerzaam, varbaar.
 Gelehrt, *adj.* geleerd, geleerd.
 Gelehrter, *m.* een geleerde.
 Gelehrt, *adv.* geleerdelyk.
 Gelehrtheit, *f.* geleerdheid.
 Gelicht, *f.* Gelunt.
 Geleichtert, *adj.* geligt.
 Geleimt, *adj.* gelymt.
 Geleis, *f.* Glets.
 Geleit, *n.* geleid, gelei, geleiding, bescher-
 ming, hoede; sicher, frey Geleit, zeker,
 vry gelei, of geley; ich bitte, er wolle das
 Geleit

Geleit mitnemen, ik bidde u, vermitschuldig my, dat ik u geen uitgeleide doe; ich befehle euch dem gdtlichen Geleite, ik beveel u in de godlyke hoede, bescherming.
Geleit, gevolg; mit einem großen Geleit kommen, met een groot gevolg, een grooten stoet komen.
Geleit, tol, passagiegeld; das Geleit bezahlen, het passagiegeld betaalen; ein Geleit anlegen, eenen tol aanleggen.
Geleiten, f. begeleiten.
Geleitsamt, n. het tolhuis.
Geleitsbrief, m. = geld, n. geleitsbrief, geld.
Geleitsfrey, adj. tolvry.
Geleitsmann, m. geleidsman, leidsman, tolnaar.
Geleitschiff, n. geleidschip, convoojer.
Geleitsjettul, m. geleidsbrief, paspoort, tolbriefje.
Geleider, n. leuning, baly; einer Brücke, bruggeleuning; von Stollen, leuning van scheefstokken.
Geleit, **Geleich**, **Glaitch**, **Gleich**, n. het gewrigt, gelid.
Geleit, adj. f. gelentig.
Geleitsein, n. gewrigt, werwelbeen, gelid, lid; die Geleite des Rückgraats, de gewrigten, werwelbeenen van den ruggraat.
Geleitig, adj. beweegzaam, ligt, snel, vlug.
Geleitig, adj. f. geleitig.
Geleitigkeit, f. f. Geleitsamkeit.
Geleisch, adj. geleischt; geleichter Kalk, geleichte kalk.
Geleit, f. Geldut.
Geleiben, v. n. gelieven, believen; geliebt euch etwas? is u iets van nu dienst? geliebt Gott, zo't God bebaagt.
Geliebt, adj. geliefde, bemind.
Geliebte, **Wuhlschaft**, f. vrindin, matres.
Geliefeten, v. a. strekken, stollen, bestallen, runnen.
Geliegen, v. n. bevallen, in de kraam komen; sie ist eines Sohns gelegen, zy is van een zoon bevallen, in de kraam gekomen.
Geliechen, adj. geleend.
Gelind, adj. & adv. zagt, mollig, gemoedig, reder, teer, leenig, gedwee; gelindes Peder, zagt, gemoedig leer, zeem; gelindes Wetter, zagt weer; gelinde Haut, zagt vel, mollige huid; gelinder Wein, mollige, zachte wyn; allzu gelinde seyn, al te zagt, te gedoozaam, te zagzinig, te toegeevend zyn.
Gelindigkeit, f. zagtigheid, molligheid, tederheid, weckheid; allzu grob, al te groote zagtigheid, gedoozaamheid, zagzinigheid, toegeevendheid.
Gelindiglich, adv. f. gelind.
Gelingen, v. n. gelukken, lukken, tieren, opneemen, voorspoedig zyn, voorspoed hebben; es wird ihm nicht gelingen, het zal hem niet gelukken, vergaan, slagen.
Gelispel, n. geluister, stil geluid der geenen, die zagties met makander praatzen, of spreken; het geruisch.
Gelitten, adj. geleden.
Gellen, v. n. tuiten, ruischen; die Ohren gelten mir, myne ooren tuiten.
Geloben, v. a. belooven, beloven, toezeggen; das gelobte Land, 't belofde land; 't land van belofte.
Gelddniß, **Gelddnuß**, f. & n. f. Gelabde.

Gelobt, adj. geloofd, gepreezen; das gelobte Land, het heilig land.
Gelobt, adj. beloofd, toegezegd.
Gelochert, **geloct**, adj. iets, dat gaten heeft, doorboord.
Gelockt, adj. gelokt.
Gelost, adj. gelost, verlost.
Gelsamin, f. Jasmin.
Gelt, f. Geld, het geld, enz.
Gelt, interj. f. Geld.
Gelte, f. tobberje tot vaten wasschen.
Gelten, v. a. & n. gelden; es gilt mir gleich, ob ihr's thut oder nicht, 't is my even veel, 't scheelt my niet, of gy 't doet, of niet; gelt; ist es nicht wahr? be? is 't niet waar?
Gelten, in agting zyn; crediet hebben, vermogen.
Gelten lassen, goedkeuren, in-, bewilligen.
Gelten, toebrengen in 't drinken; es gilt dir, ik breng het u.
Geltung, f. het vermogen, aanzien, crediet.
Gelubde, n. belofte, gelofte, verlooving; thun, verlooven, belooven, belofte doen.
Gelung, f. Gesching.
Gelungen, adj. gelukt; es ist mir gelungen, het is my gelukt.
Gelust, n. begeerte, begeerlykheid, lust; unordentliche Gelusten, ongeregelde lusten.
Gelust der Schwangeren, belustheid, trek, geneigdheid der zwangere vrouwen.
Gelustigen, v. a. es gelüftet mich, lusten, gelusten: 't lust, gelust my; sich gelustigen lassen, begeeren, zig lusten laten, lust hebben, be-lust zyn, begeeren.
Gelustig, adj. lustig, begeerlyk.
Gemach, adv. zagt, zagties, zoetjes.
Gemach, n. kamer, vertrek; heimlich, seker, privaat, gemakhuisje, ontfangter; ein Haus mit vielen Gemächern, een huis met vele vertrekken, kameren.
Gemach, f. Gemächlichkeit.
Gemach, adj. & adv. langzaam; gemach reden, langzaam spreken.
Gemach, f. Gemächte.
Gemächlich, adj. gemakkelyk, makkelyk, gerieflyk, geriefzaam, bequaam.
Gemächlichheit, f. gemakkelykheid, makkelykheid, gemak, gerieflykheid, gerief, geriefzaamheid.
Gemachsam, f. gemak, langzaam.
Gemacht, adj. gemaakt; wohl gemacht Tuch, laken van een goed maakzel; sehr artig gemachte Fontange, een fontangehuis van goed maakzel; ein gemachter Narr, een maakgek; gemachte Früchte, Blumen, gemaakte, vercierte vrugten, bloemen.
Gemächt, n. schaamte, gemacht, schamelheid, natuurlyke deelen.
Gemächte, n. maakzel, maaking, werk.
Gemahl, m. Gemahlinn, f. gemaal, gemalin.
Gemähl, **Gemälde**, n. schildery, schilderwerk; auf Holz, paneel.
Gemahnen, v. n. das gemahnt mich, als wenn, dat dunkt, blykt, gelykt, lykt my, of.
Gemanscht, n. gemors, morsig, en walgig gemengzel.
Gemäßigt, adj. gematigd, getemperd, matig.
Gemäß, adj. & adv. gelykvormelyk, overeenkomstig; naar, volgens; den Gesetzen gemäß leben, naar, volgens de wetten leeven.

Gemäß, **gemäß**, adj. gemest, vet gemaakt.
Gemaue, n. genaau, gelol der katten.
Gemauer, n. vervalle muuren, puin, puinen, puinhoopen.
Gemebrt, adj. vermeerderd, vermenigvuldigd.
Gemein, adj. gemeen, algemeen; sich allzu gemein machen, zig al te gemeen, gemeenzaam maaken; eine gemeine Hure, eene vuile mok, ligtgar, straathoer, -varken.
Gemein, gering, slecht, gebruikelijk.
Gemein, f. Gemeinde.
Gemein, n. het gemeen, 't gemeene volk.
Gemeinde, **Gemeint**, f. gemeente, gemeente, vergadering.
Gemeine Wesen, n. het gemeene best, de Staat.
Gemeinlich, **gemeinlich**, adv. gemeenlyk, in 't gemeen.
Gemeinsam, **gemeinsamlich**, adj. gemeenzaam, gemeenzaamlyk.
Gemeinsame, **Gemeinschaft**, f. gemeenschap, kennis, omgang.
Gemeinschaftlich, adj. & adv. gemeen.
Gemeinschule, f. openbaare, allgemeene school.
Gemeinsmann, n. gemeentsman, voorstaander des volks.
Gemeint, adj. gemeend; wie ist das gemeint? hoe is dat gemeend? wohtn ist das gemeint? waar doelt dit op? waar ziet dit op?
Gemeldet, adj. boven gemeld, voorschreven, voorzeid.
Gemelt, n. het melken.
Gemenge, n. mengzel; von Milch, Mehl, Eyer, Butter zu Kuchen, beslag, mengzel tot koekjes; etwas im Gemenge kaufen, iets by den hoop, voetschoots koopen.
Gemeret, n. merk, teken; an gewissen Gemerken erkennen, aan zekere tekens kennen.
Gemerkt, adj. gemerkt, getekend.
Gemessen, adj. gemeeten, bepaald.
Gemeint, adj. gemeend; f. gemeint.
Gemetet, adj. gehuurd.
Gemildert, adj. verzagt.
Gemindert, adj. verminderd.
Gemisch, f. Gemeng.
Gemischt, adj. ge-, vermengd.
Gemodelt, adj. iets, daar figuren op staan.
Gemortel, n. mortel, gruis, van kalkscherven, sceenen.
Gemb, f. wilde geit, of bok.
Gemsenfell, leder, n. geitenvel, -leer.
Gemsenfuh, n. geitenvoet; die Adhne aufzunehmen, een kranebek.
Gemsenleder, f. Gemsenfell.
Gemölein, n. een geitje, bokje.
Gemummel, n. gemommel, genompel, mompeling.
Gemünd, n. de mond, uitzang van eene rivier, vloed.
Gemünt, adj. Gold, Silber, gemünt gont, zilver.
Gemürmel, n. f. Gemummel.
Gemurre, n. gemor, gemoppel, geknor; unverständliches, gebrabbel, gepreutel.
Gemüs, n. 't groen, groente, moeskruid, moes, warmoes; hot-, kenkenkruiden.
Gemäßigt, adj. gedwongen, genoodzaakt; ich bin gemäßigt, ik ben gedrongen, genoodzaakt.
Gemustert, adj. gemonstert.

Gemüth,

Gemüth, *n.* gemoed, hart; eiuem ju Gemüthe führen, zichen, f. bedenken.
 Gemüthet, *adj.* gemoed, gemoedigd.
 Gemüthsart, *f.* gemoedsneiging, inborst, naturel.
 Gemüthsbestürzung, *f.* ontroering der ziel.
 Gemüthsbewegung, *f.* gemoedsbeweeging, -ontroering, hartstogt, drift.
 Gemüthsbentstellung, *f.* ontselitenis der ziel.
 Gemüthserquickung, *f.* verlustiging, vermaak der ziel.
 Gemüthsgaben, *kräfte, f. pl.* gauen, vermogens, bekwaambeden der ziel.
 Gemüthskrankheit, *f.* smert, droefheid der ziel.
 Gemüthsneigung, *f.* f. Gemüthhart.
 Gemüthsbewegung, *f.* f. Gemüthsbewegung.
 Gemüthsrube, *f.* rust, vrede der ziel.
 Gemüthstrieb, *m.* gemoedsaandoening, instinct.
 Gemüthsunruhe, *f.* onrust, kwelling der ziele.
 Gemüthsverzamling, *f.* opbeuring des gemoeds, der ziele.
 Gen, *gegen, prep.* na.
 Genad, *f.* Gnad, u. f. w.
 Genannt, *adj.* genoemd, genaamd; Genanntes, portien, gedeelte, aandeel; die so genannten Christen, de zo genaamde, vermenne, zo gezide christen.
 Genäschig, *adj.* belust, begeerig.
 Genatuur, *geartet, adj.* genatuurd, geaart, van zekeren aart, inborst.
 Genau, *adj. & adv.* naauw; gezig, naauw, deun, naauwneemend, karig, gierig, naauwziende; leben, sich behelfen, hanthalten, naauw, zuinig leeven, zig behelpen, hanthouden; sehen, hören, naauw, scharp zien, hooren; in etwas seyn, naauw, naauwkeurig, net, omstandig in iets zyn, 'er naauwkeuriglyk in te werk gaan; mit genauer Noth, kaum, naauwelyks, ter naauwer nood, even, pas; das kommt so genau nicht, dat komt zo naauw niet.
 Genauheit, Genauigkeit, *f.* naauwkeurigheid, stiptheid, vasthoudendheid, gierigheid.
 Genehm, *adj.* aanneemelyk, aangenaam; etwas für genehm halten, iets voor aangenaam houden, goed keuren, kennen, vinden.
 Genehmhaltung, *f.* goedvinden, goedkeuring, -kenning, -vinding.
 Genehmigen, *v. a.* goedkeuren, billyken, bevestigen.
 Genehmigung, *f.* goedkeuring, billyking, bevestiging; f. Genehmhaltung.
 Geneigt, *adj.* genegen, toegeneigd, hellend; zu einer gewissen Meinung geneigt seyn, tot een zeker gevoelen, opzet genegen zyn, overstaan, hellen.
 Geneigt, toegeneigd, gunstig.
 Geneigtheit, *f.* genegenheid, geneigtheid.
 Genannt, *f.* genaamt.
 General, *m.* generaal.
 Generalauditor, *m.* opperkrygsregter.
 Generalbas, *m.* algemeene bas, bas continuo.
 Generalcommissarius, *m.* opperste commissaris.
 Generaldirector, *m.* algemeene bestuurder, directeur.
 Generalfeldmarshall, *m.* generaalveldmaarschalk.
 Generalfeldjüngmeister, *m.* generaalveldruijgweester, grootmeester van de artillerij.

Generalissimus, *m.* generalissimus, kapitein-generaal.
 Generalität, *f.* de generaliteit.
 Generallieutenant, *m.* generaalluitenant.
 Generalprofoß, *m.* generaalprovoost.
 Generalquartiermeister, *m.* generaalquartiermeester.
 Generalsaaten, *m. pl.* der vereinigten Provinciën, algemeene Staaten, de Heeren Staaten-Generaal der vereenigde Nederlanden.
 Generalsurm, *m.* een algemeene storm.
 Generalvorsteher, *m.* algemeene voorstaander, syndicus.
 Generalwachtmeister, *m.* generaalwagtmee-ster.
 Genesen, *v. n.* geneezen; eines Kindes, van een kind bevallen zyn, verlost zyn, het baaren.
 Geneskunst, *f.* geneeskunde, heekunde.
 Genesmittel, *n.* een geneesmiddel.
 Genezung, *f.* geneezing, heeling; het baaren, de bevalling.
 Genethag, *f.* soort van een bunsing met een aangenaamen reuk en schoon hair.
 Geneidet, beneidet, *adj.* nydig, benyd.
 Genf, *n.* Geneve.
 Genfer, *m.* een nit Geneve.
 Genferinn, *f.* eene nit, van Geneve.
 Genfersee, *f.* de Geneverzee, het Genevermeir.
 Genick, *n.* agterhals, nek.
 Genie, *n.* de gemoedsgesteldtenis, natuur, inborst.
 Genieß, *m. f.* Genuß.
 Genießen, *v. a.* genieten, nuttigen.
 Genießer, Genos, *m.* genieeter, genothebber, genot, medegenoot.
 Genießrecht, *n.* het vrugtgebruik.
 Genießung, *f.* f. Genuß.
 Genietet, *adj.* neergeklopt, omgeslagen, dubbeld in 't hout gejangd.
 Genist, *n.* het neft.
 Genommen, *adj.* genomen, weggenomen.
 Genos, *m.* een medegenoot; f. Genießer.
 Genossen, *adj.* genooten, ontvangen.
 Genossenschaft, *f.* f. Genosschaft; Endgenossen- schaft, het eedgenootschap; verboud, met eede aangegaan, gesaafst.
 Genosschaft, *f.* genootschap.
 Genöthiget, *adj.* genood, gedwongen, genoodzaakt.
 Gent, *n.* Gent, stad van Vlaanderen.
 Genter, *m.* een uit, van Gent.
 Genna, *n.* Genna, stad en staat van Italie.
 Genueßer, *m.* een Genuees, van, uit Genna.
 Genueßisch, *adj.* Genueesch, van, uit Genna, tot Genna behoorende.
 Genug, *f.* gnug.
 Genüge, *f.* Genügen, *n.* f. Gnüge.
 Genügen lassen, sich, *v. rec.* f. bey Gnüge.
 Genüßlich, *adj.* voldoende, aangenaam; mit genüßlichen Gründen beweisen, met voldoende reden aantoonen, bewyzen; ein genüßlicher Ort, eene aangename plaats, vermaaklyke oort.
 Genüßlichkeit, *f.* vergenoegdheid, voldoende.
 Genugsam, *f.* gnugsam.
 Genugsamkeit, *f.* f. Gnugsamkeit.
 Genugsamlich, *adv.* f. gnugsam.
 Genugthuend, *adj.* genoegdoend, voldoende.
 Genugthun, *f.* gnugthun.

Genugthuung, *f.* f. Gnugthuung.
 Genuß, *m.* genot, geniering, voordeel; Genuß der Einkommen, Gesälle, Früchten eines Gutes, togt, trekking, genot van de inkomsten van een goed, togtgoed.
 Geölt, *adj.* geolyd.
 Geoffenbart, *adj.* geopenbaard.
 Gehört, *adj.* geoord, met ooren.
 Gepaart, *adj.* gepaard.
 Gepanzert, *adj.* geharnast, gewapend.
 Gepösch, *n.* verhevenheid, uitbulting, uitpuiling.
 Gepeffert, *adj.* gepeperd.
 Gepeif, *n.* schuifeling, syffeling, pieping, het gepiep.
 Geplästert, *adj.* geplavejd, gestraat, be- vloerd.
 Geplückt, *adj.* geplukt.
 Geplüät, *adj.* geploegd.
 Geprüpft, *adj.* gemest, geënt.
 Geprücht, *adj.* gepekt, gepikt, geteerd.
 Geprügt, *adj.* gequeld, geplaagd, gepynigd.
 Geprüdr, *n.* f. Gebüde.
 Geplapper, Geplauder, *n.* gesnap, gesnater, praat, klapsnap; viel Geplauders haben, veel snaps, klaps, gesnaters hebben.
 Geplolter, *n.* geweld, gerugt, gerier.
 Geprüg, *n.* munt, slag, stempel; kaiserlich, holländisch Geprüg, keizerlyke, holländische munt.
 Geprügt, *adj.* gerekend, geslagen, gemunt.
 Geprable, *f.* prahlen, Prahlerey.
 Geprüng, *n.* staath.
 Geprüsch, *f.* Geplauder, item Prahlerey.
 Geprügelt, *adj.* gerooft.
 Geprüest, *adj.* geparst, geperst.
 Geprüiesen, *adj.* geprezen, lofwaardig, ge- roemd, roemwaardig.
 Geprüeft, *adj.* geproefd, beproefd, getoetst, ondervonden.
 Geprüvert, *adj.* tot een poeder gemaakt.
 Geprüst, *adj.* opgeschikt, opgesierd, versierd.
 Gerade, *adj.* effen, juist, vlak, plat; gerad, nicht krumm, regt, niet krom nog scheef, opregt; nicht lahm, regt, niet lam, nog kreupel, zonder gebrek; gerade Zahl, rond getal; gerades Weges, gerade zu, adv. ge- hen, regts wegt, regt uit, 'er regt op aan, of toegaan; gerade zu segeln, streek houden, regt uit, eens streeks, regt door zee zeilen, zwieren; gerade an einen schreiben, aan jemand regt uitschryven; in diesem Gedäch- chen seynd gerade hundert Dukaten, in die- zake zyn net honderd ducaten, wel geteld; das geht gerade wider das Gesetz der Liebe an, dat gaat plat, juist tegen de wet der liefde avn; dat strydt regelregt met dezelve.
 Gerad oder ungerad, even of oneven; gerad oder ungerad spielen, eden of oneven spelen.
 Gerademachung, *f.* regtmaaking, gelykmaa- king.
 Geramß, *n.* een ysere boom, diefsyets, farsz- spilen, een hekken.
 Geraspelt, *adj.* geraspt.
 Gerassel, *n.* f. Gerüsch.
 Geräth, Geräthe, *n.* gereedschap, stoffeering, meubilen; Keinenzuch, linnen, linnegoed; mein Geräthe, myn goed.
 Geräthebindel, *n.* een bol van een hoed, om iets in te leggen.
 Geräthekammer, *f.* loots of bok, vertrek tot ontlofing van een knis, daar weg-
 veel zelden

veel zelden gebruikt wordende dingen berge; rommelbok.

Gerathen, *adj.* geraaden; nicht gerathen sinden etwas zu thun, geraaden, niet geraaden vinden iets te doen; gefingen, *v. n.* slaagen, gelukken, bekliven; das Korn, der Wein ist wohl, nicht wohl gerathen, 't koren, de wyn is wel, niet wel geraaden, 'er is geen overvloed van; ein wohl gerathener Sohn, een wel geraaden, wel opgetogen woon; gerathene, glückliche Ehe, een gelukkig huwelyk; gerathen, *d. i.* fallen, verfallen, geraaken, raaken, vervallen; in Armuth, in Ungnade gerathen, in armoede, in ongenade raaken, vallen; auf die Gedanken gerathen, op de gedagten raaken; tot de gedagten komen; vom rechten Wege, irgend hin, in eines seine Hände gerathen, van den rechten weg raaken, afraaken, afswaalen; ergens beenen, in jemand's handen geraaken.

Gerathschafft, *f.* gereedschap, huisraad, meubelen.

Gerathwohl, *adv.* by geluk, onzeker, vermetel, op avontuur.

Geraubt, *adj.* geroofd, weggenomen.

Geräuchert, *adj.* gerookt; geräuchert Fleisch, gerookt vleesch, rookvleesch.

Gerauf, *n.* tweevegt, hairpluizery.

Geräum, *geräumig*, *adj.* *Geräumig*, *adv.* geruim, ruimelyk, ruim, wyd, breed, schotig; eine geraume Zeit, een geruime, ruime tyd.

Geräumigkeit, *f.* een geruime, ruime tyd. *it.* ruimte.

Geräusche, *n.* geruisch, gebruisch, gedruis, geruis, ruis.

Gerb, **Gerberhütte**, *f.* *f.* Gerberhaus.

Gerben, *v. a.* taanen, touwen, leer looyen, looyen, vetten, reeden, bereiden; einem die Haut, jemand slaan, aflossen.

Gerber, *m.* taaner, touwer, looyer, leertouwer, leerbereider.

Gerberbaum, *n.* rinden, *m.* run.

Gerbereien, *n.* scharf- schraapzyer, krabber.

Gerberer, *f.* *n.* Gerberhaus.

Gerberhandwert, *n.* leertouwersambagt.

Gerberhaus, *n.* taanery, touwery, leertouwery.

Gerberhütte, *f.* *f.* Gerberhaus.

Gerberlob, *n.* rinden, *m.* *f.* Gerberbaum.

Gerechnet, *adj.* gerekend, geteld.

Gerecht, *adj.* regtvaardig, wettig; opregt; einem ein Recht gerecht seyn, jemand een kleed passen, pas, passende, regt zyn; das Kleid ist euch gerecht, dat kleed past, voegt, zit u zeer wel; gerecht Gut, gerechte, unverfälschte Waare, opregt goed, opregte waar; gerechtes Gewicht, gerechtes Maas, regt gewigt, regtmaat; gerecht seyn vor Gott, regtvaardig zyn voor God; gerecht sprechen, für gerecht halten, erkennen, gerecht machen, regtvaardigen; regtvaardig verklaaren, maaken.

Gerecht, **Gerichter**, *m.* een regtvaardige, regtlievende.

Gerechtigheit, *f.* gerechtigheid, regtvaardiging, regtvaardigheid, het regt.

Gerechtigheit vor Gott, regtvaardigheid, gerechtigheid voor God.

Gerechtfame, *f. pl.* de regten.

Gerede, *n.* gelyk, discours.

Geredit, *adj.* gelykproken.

Gerelde, *n.* de wryving, schuuring.

Gerelien, *v. n.* raaken, bereiken; aefangen, raaken, geraaken, strekken, verstreken, komen; etwas zu eines seinem Nutzen, Nottheil, Schaden gereichen, iets tot jemand zyn nut, voordeel, schaade strekken, verstreken; das Gericht, dient zu meinem Verderben, dat strekt, dient tot myn verderf.

Gerelicht, *adj.* gegeeven, overgegeeven, overgeriekt.

Gerelint, *adj.* gerymd, in verzen gebracht.

Gerelift, *adj.* gereisd.

Gereligt, *adj.* aangezet, aangespoord, aangedreeven.

Gerelids, *f.* Gitter.

Gerelittet, *adj.* bevryd, verlost, gered.

Gereluen, *v. rec.* berouwen, 'er berouw over hebben.

Gereluper, *m.* hoest, kuch, gerogchel.

Gerelub, *m.* *f.* Vorinländer.

Gerelicht, *n.* geregt, tafelgeregt; ein Gerelicht Fische, een zaa vischen.

Gerelicht, *n.* geregt, gerigt, oordeel, regtsgebied.

Gerelichtbarkeit, *f.* geregtigheid, jurisdictie, regtsgebied, regtsban, regtsbank.

Gerelichtet, *adj.* geregt, geoordeeld, gevonden, ten dood veroordeeld.

Gerelichtet, *gerigt*, verordineerd.

Gerelichtich, *adj.* *Gerelichtich*, *adv.* geregtelyk, regtelyk, geregtiglyk, door, voor 't regt.

Gerelichtsacten, *schriften*, *f. pl.* geregts- of pleitschriften.

Gerelichtausstand, *stilstand*, *m.* stilstand van regtszakken aan 't hof.

Gerelichtsbarkeit, *f.* Gerelichtbarkeit.

Gerelichtsbeamter, *person*, *m.* een geregtelyk perzoon, uit de magistraat, de overheid.

Gerelichtsbothe, *diener*, *m.* geregtsbode, dienaar.

Gerelichtsbrauch, *m.* gewohnheit, *f.* slauf, *m.* geregtiglyk gebruik, styl van pleiten.

Gerelichtsbuch, *n.* geregtsboek, register, protocol.

Gerelichtsdienner, *m.* *f.* Gerelichtsbothe.

Gerelichtscid, *m.* geregtelyke eed.

Gerelichtsferien, *f. pl.* geregtsviertyden, vacantien.

Gerelichtsgebühr, *tare*, *f.* bepaaing der loongellen van procureurs en advocaaten, rapportgeld.

Gerelichtsgewohnheit, *f.* Gerelichtsbranch.

Gerelichtshandel, *m.* geregts-, regts-, of pleitshandel, -geding.

Gerelichtshaus, *n.* -ort, *m.* regthuis, geregt-plaats.

Gerelichtsherr, *m.* landhaaver van het regt, halsregter, opperregter.

Gerelichtshof, *m.* geregtshof, pleithof, dinghof.

Gerelichtskammer, *-stube*, *f.* regts-, of geregtskamer, pleikamer.

Gerelichtskosten, *f. pl.* geregts-, gedingkosten.

Gerelichtslauf, *f.* Gerelichtsbrauch.

Gerelichtslente, *m. pl.* geregt luiden.

Gerelichtstert, *f.* Gerelichtshaus.

Gerelichtsperson, *f.* Gerelichtsbeamter.

Gerelichtstache, *f.* Gerelichtshandel.

Gerelichtschöffe, *m.* schepen, byzitter van 't geregt.

Gerelichtshranken, *m. pl.* geregtshek, vier-schaar.

Gerelichtschreiber, *m.* geregtfchryver.

Gerelichtschriften, *f.* Gerelichtsacten.

Gerelichtskatt, *f.* *f.* Gerelichtskammer.

Gerelichtskdritte, *f.* geregtplaats, regtplaats.

Gerelichtskstube, *f.* Gerelichtskammer.

Gerelichtskstul, *m.* geregts-, regtsstyl, hofstyl, manier van procederen.

Gerelichtsktag, *m.* regtdag, pleitdag, dingdag, zitdag.

Gerelichtsktare, *f.* Gerelichtsgebühr.

Gerelichtsktermin, *m.* geregtsstermyen.

Gerelichtskunsten, *f. pl.* geregtskonkosten, die op een proces loopen.

Gerelichtskwang, *m.* dwangmiddel, dwangvonnis.

Gerelichten, *adj.* gewreeven, gekraft, gezui-verd.

Gerelicht, *adj.* gering, schraal, flegt, sober; leicht, ligt; etwas gering achten, iets gering, klein agten; das ist was Gerelichtes, dat is een kleintje, een kleinigheid, een wisselwasje; das ist kein Gerelichtes, dat is geen kleintje; sich mit einem Gerelichten behelfen, das man hat, zig gering, flegt behelfen; zig met een kleintje, sober behelfen, dat 'er is, dat men heeft; geringer geacht werden als andere, geringere, minder geacht worden dan anderen; geringern Staat führen als zuvor, minderen staat voeren, dau te voeren.

Gerelichter, *comp.* geringere, minder, flegter.

Gerelichtig, *adj.* wanvoegelyk, wanfchapen, flegt.

Gerelichtigheid, *f.* wanvoegelykheid, wanfchapenheid.

Gerelichtheit, *f.* geringheid, ongeagtheid, flegtheid.

Gerelichtich, *adj.* iets, dat gering, in 't afneemen is, flegt.

Gerelichtichheit, *schätzung*, *f.* geringheid, flegtheid, kleinagting, verval.

Gerelichtich, *adj.* geringst, minst; im geringsten nicht, geenzins, niet met al; geheel, ganschelyk niet, in geenerlei wyze.

Gerelichten, *v. n.* runnen, stollen, strekken, kartelen, kappelen, tezamenloopen, scheiden, schiffen, of schiiten, klonteren, hotten, bestallen.

Gerelichtung, *f.* het runnen, strekken.

Gerelichten, *geronnen*, *adj.* geronnen, gestold, gestremd, geschift, geklonterd; geronnenes Milch, geklonterde melk, klontermelk, fremfel.

Gerelicht, *n.* ribbe, geraamte, gebeente.

Gerelicht, *n.* stofregen, honigdaauw.

Gerelichten, *adj.* gereeten, gearsten, gespleeten, geschieurd.

Gerelichten, *adj.* kommen, te paard komen, met een paard.

Gerelicht, *adj.* *f.* gerelichten.

Gerelicht, *adj.* geerne, gaarne, gwillig.

Gerelicht, *m.* panlikker, tafelfbezem, tafelschuimer, zoeker van de vrye slemp, ongenode gast.

Gerelicht, *adj.* die wat weten wil, pogchend, zwerfend, blaaskaak.

Gerelicht, *adj.* die gaarne groot zyn wil, hovaardig, groots, verwaard.

Gerelicht, *adj.* die zig veel inbeelst, luttel, onstaan, taatdunkend, opgeblazen is.

Gerelichten, *adj.* gewroken; gerooken.

Gerelicht

Gerbbr, Gerbbrig, *n.* eene plaats, met riet beplant.
 Gerbbrig, *adj.* groeizaam in riet, vol riet, rotting.
 Geropst, gerupst, *adj.* geplukt, de veeren uitgetrokken, uitgebaald.
 Geröst, *adj.* gerooft, geharkt, geherst; geöst Brod, gerooft, geharkt, geherst, gebraden brood.
 Gerste, Gersten, *f.* gerst, garst; geschälte Gerste, gepelde geerst; geperlte Gerste, gepaerelde, of paerlegerst.
 Gerstenacker, *m.* een akker, land, geschikt voor, bezaaid met garst.
 Gerstenähne, *f.* Gerstenhaar.
 Gerstenbier, *m.* wasser, *n.* gerstenbier, -water, -drank.
 Gerstenbren, *m.* garstenbrey.
 Gerstenbrod, *f.* Gerstennehlbrod.
 Gerstendistel, *f.* volders, droogscheeters kaarde.
 Gerstenerndte, *f.* gerstooft.
 Gerstengaupe, *f.* gepelde, uitgedopte, gezuiwerde garst.
 Gerstengrüt, *f.* gerstengort, gerstengrut.
 Gerstenhaar, *n.* de bast, schel, dop, sluif van de garst.
 Gerstenkorn, *n.* gerstenkern, -korrel.
 Gerstennehl, *n.* garstenneel.
 Gerstennehlbrod, *n.* gerstenneelbrood.
 Gerstenschleim, *n.* het vet van garstenneel.
 Gerstenuope, *f.* *f.* Gerstenbren.
 Gerstentrank, *m.* wasser, *n.* garstendrank, -water.
 Gerste, *f.* garde, roede.
 Gerstengestruch, *n.* teen-, rysboomtje.
 Gertenkraut, *n.* birkwortel.
 Geruch, *m.* reuk, geur, lugt; ein garstiger süßer Geruch, een vuilt, quaade lugt, stank, snuf.
 Geruchsnerve, *f.* reukzenuw.
 Gerächte, *n.* gerugt, saam, roep, maare; in bösem Gerächte seyn, in een quaal gerugt, quaad blaasje staan; es geht ein Gerächte, eine Sege, daß, de maare gaat, loopt, de spraak gaat, dat.
 Gerückt, *adj.* bewoogen, van zyne plaats gezet.
 Geruf, *f.* Geschren.
 Gerufen, *adj.* geroepen, gehaald.
 Geruhen, *v.* *n.* rusten, te vrede zyn, behaagen, verwaardigen; geruhe, meine Bitte anzuhören, verwaardig *n.* laat het *n.* behaagen, na myne bede, myn verzoek te hooren.
 Geruhig, *f.* ruhig.
 Geruhlich, *adj.* gerust.
 Gerührt, *adj.* geroerd, beroerd, geraakt; vom Schlage, beroerd, geraakt zyn, met den slag.
 Gerümpel, *n.* rommeling, gerommel; allerhand altes Gerümpel, gefnuister, smuistering, kramery, snorrepypen.
 Gerunnen, *f.* geronnen.
 Gerunzelt, *adj.* gerimpeld, gekronkeld.
 Gerupst, *f.* geropst.
 Gerüst, gerüstet, *f.* bewaassnet.
 Gerüste, *n.* steigerung; der Widuerer, Lüncher, für die Zuschauer eines Schauspiels, steigerung, stelling, stellaadje; machen, steigeren, steigerungen, stellingen, stellaadjen maaken, om te bouwen.
 Gerüstet, *adj.* bereid, voorzien, gewapend, vaardig.

Gerüttel, *n.* stoot, schok, roering, schudding, beweging, beroering.
 Gerüttelt, *adj.* geschokt, geroerd, geschud, bewoogen, beroerd.
 Gesäet, *adj.* gezaayd; dünn gesäet, dun gezaayd, zeldzaam.
 Gesage, *f.* gezeg, gepraat.
 Gesaget, *adj.* sich etwas seyn lassen, van jemand's waarschowwing zyn profyt maaken.
 Gesalbt, *adj.* gezalfd.
 Gesalzen, *adj.* gezouten, zouten, zout, zilt, ziltig, brak; gesalzen Fleisch, Fisch, gezouten, ingezouten vleesch, visch, zoutvleesch, sprenge-, of gesprengdvleesch, tonnevleesch, pekeltvleesch, zoutevis; gar zu scharf, bromzout; dem gesalzenen Fleische, oder Fische nen Salzwasser geben, zoutvleesch, of visch verpekelen, in versche pekelt leggen.
 Gesäm, *f.* Samen.
 Gesämlet, *adj.* verzameld.
 Gesamt, *adv.* tezamen; insgesamt, allegaar, al te zamen; gesämter *adj.* Rath, de geheele raad; mit gesämter Hand, met gemeene bewilliging, toestemming.
 Gesamtherr, *f.* Mitbesiger.
 Gesamtrath, *n.* richter, *m.* algemeene raad, regter.
 Gesandt, *adj.* gezonden.
 Gesandter, *m.* gezandt, afgezandt, boodschapper.
 Gesandtin, *f.* ambassadeursvrouw, afgezandsvrouw, ambassadrice.
 Gesandtschaft, *f.* gezantschap, bezending.
 Gesang, *m.* zang, gezang.
 Gesangweise, *f.* zangwyze, stem, melody.
 Gesangsweise, *adv.* by wyze van zingen, zingende.
 Gesiß, Geses, *n.* de zitting.
 Gesiß, *n.* de agter, hinderste, *f.* Arsch.
 Gesißig, gesissen, *adj.* gezeeten; ein gesißiger, gesessener, angeessener Mann, een gezeeten man, een ingezeeten.
 Gesißbrand, *m.* rand aan den hindersten.
 Gesisset, *adj.* gezadeld.
 Gesißtig, *adj.* verzaadigd.
 Gesiß, *f.* Geses.
 Gesiß, Gesißlein, *n.* vers, afdeeling, pause.
 Gesißubert, *adj.* gezuiverd, gelouterd.
 Gesißuert, *adj.* gezuurd; Brod, gezuurd, ge-deessend, gebeveld brood.
 Gesiß, *n.* het gezuip.
 Gesiß, *adj.* gezogen.
 Gesiß, *n.* gezuus, gesuis, gernuisch.
 Gesiß, *adj.* geschaafd.
 Gesiß, *adj.* van kleine vierkante steenen gemaakt.
 Gesiß, *adj.* geschapen.
 Gesiß, *adj.* verschaft, bezorgd.
 Gesiß, *n.* bezigheid, werk.
 Gesiß, *adj.* bezig, doende, werkende.
 Gesiß, *f.* heevige, haaitige bezigheid, werkzaamheid.
 Gesißlein, *n.* eene geringe bezigheid, een klein, gering werk.
 Gesiß, *adj.* gescheld, gepeld.
 Gesiß, *adj.* (besser schamhaft) beschaamd, beschroomd, bloot.
 Gesiß, *adj.* geschend, geschonden.
 Gesiß, *adj.* gescherpt, scharp gemaakt.
 Gesiß, *adj.* geschar, geoordeeld.
 Gesiß, *n.* het aanzien.

Gescheft, *adj.* bont, veelverwig.
 Geschehen, *v.* *n.* geschieden, gebeuren, beuren; seyn um einen, um etwas, met jemand, met iets gedaan, uit zyn; etwas geschehen lassen, iets toelaaten, gelooogen.
 Geschehen, *adj.* geschied, gedaan, gebeurd; nach gescheneher Arbeit ist gut ruhen, naa gedaan werk is goed rusten.
 Gescheid, *adj.* & *adv.* bescheiden, wys, schrande, discreet; er ist nicht recht gescheid, by is niet wel by 't hoofd, niet wel by zyne hersenen.
 Gescheidheit, Gescheidigkeit, *f.* bescheidenheid, verstand, schrandeheid.
 Gescheitert, *adj.* gebroken, verbryzeld, aan stukken; ein gescheitertes Schiff, een schip, dat aan sunken gestooten, geborsten is, dat schipbreuk heeft geleden.
 Geschenk, *n.* geschenk, schenkaadje, vereering.
 Geschenklein, *n.* een geschenkje, kleine vereering.
 Geschenk, *adj.* geschonken; lang geborgt ist nicht geschenkt, lang geborgt is niet kwyt gescholden.
 Geschick, Gescheße, *n.* een lange werpriem, by de valkeniers.
 Geschicht, *f.* geschiedenis, geschicht, historie.
 Geschichtbücher, *n.* geschicht-, of jaarboeken, geschiedboeken.
 Geschichtcalender, *m.* historische almanak.
 Geschichtmahler, *m.* een schilder, die historien schildert.
 Geschichtschreiber, *m.* geschichtschryver, historischryver.
 Geschick, *n.* zwier; einer Sache ein Geschick geben, iets een fraajen zwier, aardigheid geeven; kein Geschick geben, geen zwier, geen aardigheid geeven.
 Gesichte, *n.* schikzel, noodlot, noodschikking, voorbestemming, of voorschikking Gods, schik, schikking.
 Geschichtlich, *adj.* & *adv.* *f.* geschicht.
 Geschicklichkeit, *f.* geschiktheid, bequaamheid, dienstigheid, voegzaamheid, bebbelykheid, leerzaamheid.
 Geschickt, *adj.* & *adv.* geschikt, bequaam; bößlich, beleedt, geschikt, beleefd, zedig, heufch, gezonden; geschickt, gevoegelyk, gepast.
 Geschieden, *adj.* gescheiden, afgezonderd.
 Geschiff, *adj.* gescheept, ingescheept.
 Geschirp, *n.* gerijpe.
 Geschirr, *n.* vat; Geschirre, vaten, vaaten, potten, schotelen; Geschirr, *d.* *i.* Ros-, Waagenschirr, ry-, of trekpaardetuig; er ist aus dem Geschirr, by is van 't spoor, van den weg.
 Geschirren, anschirren, *v.* *a.* die Hserde, de paarden tuigen, inspannen, klaar maaken.
 Geschirlein, *n.* een vaatje, schoteltje.
 Geschirrmesser, *m.* schafmeester; tafelbezorger.
 Geschlacht, *adj.* ein geschlachter Mensch, een handelbaar mensch, man.
 Geschlacht, *zagt,* week; geschlachter Apfel, een zachte appel; geschlacht Wetter, zage weer.
 Geschlagen, gedood, geslagen; er ist ein geschlagener Mann, het gaat den man tegen, 't fortuin is niet met hem; een bedorven man.

Geschlagen,

Geslagen, *adj.* geflagen; *wie viel hats geslagen? hoe veel uur heeft 't geslagen?*
Geslang, *geslang*, *adj.* rank; *der Hirsch ist geslang vom Leibe, het hart is rank van lys.*
Geslacht, *n.* geslagt; *männliches, weibliches Geschlecht, mannelijk geslagt, vrouwelyke kunne; Nachkommlinge, geflagt, krooft, zaad, nakomelingen.*
Geslechtbeschreiver, *m.* geflagtbeschryver, -kenner, -rekenaar.
Geslechter, *m.* *staatsche, of burgerlyke edelman.*
Geslechterinn, *f.* *staatsche, of burgerlyke vrouw van adel.*
Geslechterregister, *n.* *f. bey Geschlechtsbaum.*
Geslechtsbaum, *m.* : tafel, *f.* : register, *n.* : wapen, *n.* geflagboom, -tafel, -lyst, -wapen.
Geslechtsstamm, : tafel, : wapen, *f.* Geschlechtsbaum.
Gesleift, *gesleift*, *adj.* gefleept, getrokken.
Gesleift, *neergetrokken, omvergehaald, met den grond gelyk gemakt, geflegt.*
Geslepp, *n.* gefleep, gevolg, stoet.
Geslepp, *adj.* *f.* gesleift.
Geslichtet, *adj.* beflist, verëffend.
Geschliffen, *adj.* gefleepen, gewet, scherp; *ein geschliffener Mensch, een gefleepen, beschaafd man; geschliffene Wölke, beschuafde, gemanierte volkeu, f. gesittet; geschliffene Zung, eene vaardige tong, taal.*
Gesling, *m.* *f.* Welänge.
Gesliff, *adj.* gekloofd.
Geslossen, *adj.* gefloten; *an Händen und Füßen seyn, gekluisterd zyn, leggen aan banden en voeten; ein Kauf, ein Friede, een koop, een vrede gefloten, klaar zyn; der Kauf ist geschlossen, 't is koop, de koop is door, geflooten.*
Geslossen, *dig*, *vast, wat weinig openingen heeft, compact.*
Geslungen, *adj.* gewerkt, getrokken, gehaald.
Geslurf, *n.* geflurp, het flurpen.
Gesmack, *m.* smaak.
Gesmack, *geschmackig, geschmack*, *adj.* *dat een smaak, een goeden smaak heeft, aangenaam, smaaklyk.*
Gesmacklos, *adj.* smaakeloos, zonder smaak.
Gesmdert, *adj.* gefmaldeeld.
Gesmalzen, *geschmdlt*, *adj.* *met vet begooten, gegooten.*
Gesmide, *n.* *kleine vertierzels, behangzels, kettingen, armingen, oorbellen van goud, of van zilver, juweelen.*
Gesmiedhändler, *m.* een juwelier.
Gesmiedig, *adj.* gefinydig, finydig, smeedig, dweeg, gedwee, leenig, zag, buigig, gemoedig, handelbaar.
Gesmiedigkeit, *f.* gedweegheid, buigzaamheid, toegeevendheid.
Gesmiedstein, *n.* juweel-, geldkistje.
Gesmeis, *n.* gefchyt; *von Fliegen, Adusen, Wanzen, Ungeziefer, gefchyt; een hoop vliegen, luizen, wanlluizen, en gewormte.*
Gesmeis, *f.* Lumpengefuid, Wbbel.
Gesmeist, *adj.* *f.* gefmalzen.
Gesmeist, *ingebbrand.*
Gesmier, *n.* gefmeer, gemors.
Gesmier, *adj.* gefmeerd; *gesmierter*

Wein, *gesmeerde, zervalſchte, gemaakte wyn.*
Gesminkt, *adj.* geblanket, *met blanketfel gesmeerd, gevernist.*
Gesmissen, *adj.* gefmeeten, geflagen.
Gesmolzen, *adj.* gefmolten.
Gesnmuct, *m.* hieraad, opſchik; *f.* auch *Gesmeibe.*
Gesnmückt, *adj.* opgeſehikt, verſierd, opgeſchikt.
Gesnabelt, *adj.* gebekt, snebbig, genebt, nebbig.
Gesnader, *n.* *het gekwak der eenden, het gefnap, gebabbel.*
Gesnaalt, *adj.* gegespt, *met gespen zaft, toegemaakt.*
Gesnarche, *n.* gefnork, geronk.
Gesneust, *adj.* gefnooten.
Gesnitten, *adj.* gefneeden, gekorven.
Gesniest, *gesniefelt*, *adj.* gefneeden, gegraveerd, geëit, gehouwen.
Gesnuorr, *Gesnuorr*, *n.* gefnor.
Geshoben, *adj.* gefchooven.
Geshock, *Stofen*, *n.* gefchok, fchokking.
Gesholten, *adj.* gefcholden.
Geshops, *n.* ſchepzel, maakzel.
Geshoren, *adj.* gefchooren, gebruit, gequeld.
Geshof, *n.* spruit, ſhot, uitspruitzel; gefchur.
Geshof, *verdieping; Hals- oder Zwischengeschof, half- of tuffendek.*
Geshossen, *adj.* gefchooten.
Geshreht, *adj.* gefchrikt, verſchrikt, *met ſchrik aangelaan.*
Geshrent, *f.* Gitter.
Geshrent, *adj.* gefchrankt, bepaald.
Geshren, *f.* Geruchte; *Geshren*, *n.* gefchreuw, gekreet, roep; *entſegliches Geshren machen, gillen, een gil, naaren ſchreeuw doen.*
Geshrieben, *adj.* gefchreeven.
Geshroten, *adj.* *auf der Mühle, gebroken, gebryzeld, gemaalen.*
Geshit, *m.* ſchuim.
Geshüb, *n.* de ſchoenen.
Geshuhet, *adj.* gefchoeid, *met ſchoenen voorzien.*
Geshuppt, *adj.* gefchubd, geknipt; *it. f. bey Schuppe.*
Geshürzet, *adj.* gegord, opgegord.
Geshütt, *n.* puin, puinhoopen.
Geshüs, *n.* gefchur; *richten, 't gefchmt ſtellen, planten; grob Geshüs, grof gefchur, artillery.*
Geshügrichtung, *f.* *bet wenden, bet ſtellen van 't gefchur.*
Geshwächt, *adj.* verzwakt, ontkragt; *it. gefchend, ontmaagd.*
Geshwader, *n.* een eſquadron, eſcadron; *ein Geshwader Reiter, een eſquadron ruiters.*
Geshwänzt, *adj.* *met een ſtaart voornien; ein gefchwänzt Stern, eene ſtaartſtar, komeet.*
Geshwär, *f.* Geshwür.
Geshwären, *v. n.* zweeren, *tot etter zetten.*
Geshwärlein, *n.* een zweerje.
Geshwärme, *n.* gezwerim, gedommel, gehammel, gedroimmel, gedruis.
Geshwärzt, *adj.* zwart gemaakt.
Geshwärg, *n.* gezwets, gepraat, praat, ge-

kakel, gefnap, ſnap, geklap, klap, kour, gekujer.
Geshwärgig, *adj.* klapagtig, ſnapagtig, praatagtig, zegagtig; *ein gefchwärgiges Weib, een klapagtig wyf, klappey; f. Mauder-taſche; ein gefchwärgiges Madglein, een ſnapagtig meisje, een ſnapſtaartje, ſnaterbekje.*
Geshwärgkeit, *f.* praat-, ſnapzugt, geklap, gebabbel.
Geshwefelt, *adj.* gezwaweld; *geschwefelter Wein, gezwawelde, gelugte wyn.*
Geshweigen, *v. n.* zwygen; *er hat keine Pfennige, ich gefchweige, will gefchweigen Dukatn, hy heeft geen duitn, zeer verre van ducaaten te hebben.*
Geshwell, *n.* gezwel.
Geshwellen, *v. n.* zwellen.
Geshwer, *f.* Geshwür.
Geshweg, *f.* Geshwür.
Geshwen, *n.* Geshwägerinn, *f.* maas- vrouw, wezuster, broedersvrouw.
Geshwind, *adj.* gezwind, ras, ſnel, rep- pig, ſpoedig, haartig, gauw, draa, vaardig.
Geshwind, *adv.* ſchielyk, ſnellyk, ras, ſtraks.
Geshwinden, *v. n.* *afneemen in krachten, uitteeren, ſlap, zwak, kragtloos worden, kwynen, de teering hebben.*
Geshwindigkeit, *f.* gezwindheid, rasheid, vaardigheid; *in der Geshwindigkeit, met een ſnap.*
Geshwister, *Geshwisterin*, *Geshwister*, *n.* gezuikers; *Geshwisterkinder, zuisterlingen, zuisterskinderen.*
Geshwisterentel, *m.* een volle neef.
Geshwisterentelinn, *f.* een volle nicht.
Geshwisterkinder, *f.* Geshwister; *ander Geshwisterkinder, volle neef, of nichtskinderen.*
Geshwollen, *adj.* gezwollen, opgezwollen, opgelooopen; *im Geficht, bol van aangezigt; gefchwollene Weine haben wegen böſer Feuchtigkeiten, de zugt, de gezwollenheid in zyne beenen hebben, door quaade vogtigheden zugtig, met kwaale vogten in de beenen bezet zyn.*
Geshworen, *adj.* gezworenen.
Geshworne, *m.* gezworene.
Geshwüllig, *adj.* betrokken, duifter, *met wolken bedekt, nevelagtig, it. f. ſchwällig; gefchwüllig Wetter, betrokken lugt; gefchwüllige Wärme, warm weer.*
Geshwülft, *n.* het gezwel.
Geshwunden, *adj.* gebroken; *item verquynd, enz. f. bey ſchwunden; einen gefchwundenen Arm haben, een gebroken arm hebben.*
Geshwungen, *adj.* gefchooten, geworpen, gezwaaid.
Geshwür, *n.* zweer, ſweer, gezweer, zweering; *ein hiſtiges, een vurige zeerigheid, plek, puif; ein kleines, een klein zeer, zeerje.*
Geshwürg, *adj.* zweerig, zweerend.
Geshwürverurſachend, *adj.* zweering veroorzaakend.
Geseugen, *v. u.* zegenen, *vaarwel zeggen; Gott ſegene euch, God zegene u; gefegne dich Gott, God zegene u, vaarwel; es ist ihm übel gefegnet geworden, de zaak is voor hem*

voor hem siegt, droevig uitgevallen; dat
Zeitliche geëenen, sterven, den geest geeven.
Gezagnet, *adj.* gezegend.
Gezagnete Distel, *f.* cardebenedict.
Gezehen, *adj.* gezien.
Gezell, *m.* gezelt, medegezelt, maat, mede-,
meemaat, makker, gant, kameraad; jun-
ger Gezell, jongman, jongeling.
Gezell bey einem Handwerke, *knegt op een*
ambagt, handwerksgezel.
Gezellen, *sich, v. rec.* verzellen, vergezel-
schappen.
Gezellig, *adj.* gezellig, maats, gemeenzaam,
verkeerzaam, vriendelyk.
Gezelligheit, *f.* gezelligheid, gemeenzaam-
heid.
Gezellinn, *f.* eene gezellin; Weggezellinn,
eene reisgenoot.
Gezelschaft, *f.* gezelschap, maatschap; in
Handlung, maatschap, maatschappye, ge-
nootschap, vennootschap in koophandel,
f. Wursch.
Gezelschaster, *m.* een medemakker, gezelt-
schaphouder, lid van een genootschap.
Gezelschasterinn, *f.* gezelschaphouder, ge-
zellin.
Gezelschaftlid, *adj.* gezellig, gemeen, onder-
ling.
Gezelschaftsregel, *m.* regel van koophandel.
Gezelschaftswappen, *n.* wapen van eene ge-
meenschap, broederschap, van een gild.
Gezellung, *f.* vereeniging, maatschappye, ver-
bindtenis.
Gesent, *n.* loot, scheut, rank; Gesent, *Sen-*
ter einlegen, ranken inleggen.
Gesendet, *adj.* gezonden.
Gesent, *adj.* gezend, geschroeid, gebrand.
Gesek, *u. f. w.* *f.* Geids, *u. f. w.*
Gesek, *n. wet;* in Versen und Liedern, *regel*
in vaarsen en liederen, gezangen; *f.* Ge-
seslein; Gesek vor schreiben, *wetten voor-*
schryven; das Gesek predigen, *de wet pree-*
ken, de zedekunde leeren, de gebreken be-
straffen, de christelyke deugden inboezemen;
Wort dat kein Gesek, nood breekt wet.
Gesekbrecher, *schilder, m.* werbreker, wer-
schender, overtreeder der wet.
Gesekbuch, *n.* wetboek.
Gesektes, *gesektes, adj.* vry van de wetten,
geprivelegeerd, zonder wetten, wetteloos.
Gesektesheit, *f.* privilegie, voorregt.
Gesekgeber, *m.* werggever.
Gesekgebung, *f.* het geeven van eene wet, van
wetten.
Geseklein, *n.* een vers, versje, afnyding in
een gezang, pauze.
Geseklich, *adj.* wettelyk, wettig, naar de wet,
naar de wetten, overeenkomstig met de wet.
Geseklos, *adj.* *f.* gesektes.
Gesekmässig, *adj.* *v. adv.* gewettigd, egt, wett-
tig; geseklich, *d. i.* recht, wettig, egt,
regt, gerechtigd, bevoegd; gesekmässig er-
klaren, wettigen, egten, wettig, egt ver-
klaaren; gesekmässiglich, wettelyk, wett-
tyk, op eene wettelyke, egte wyze.
Gesekmässigheit, *f.* wettelykheid, wettigheid.
Gesekmässiglich, *adv.* *f.* gesekmässig.
Gesekprediger, *m.* een ernstige zedenprediker.
Gesekpredigt, *f.* eene ernstige zespreek.
Gesekt, *adj. v. adv.* gezet, gesteld; gesekter
Wes, *Wohn, een gezette prys, loon;* gesekt,
dat, genomen, dat, pozito, gesteld, dat;

gesekter Wein, Bier, oude wyn, oud, bele-
gen vier.
Gesektetafel, *f.* tafel der wet.
Gesekte, Gesektschaft, *f.* Verwandtschaft.
Gesekert, *adj.* veilig, verzekerd; ein Hasen,
darin die Schiffe vor allen Winden ge-
sekert liegen, *eene haven, waarin de sche-*
pen tegen alle winden veilig liggen.
Gesekt, *n.* de zin des gezigts; Angesekt,
gezig, aanzigt, troni; Mine, mine, we-
zen; Offenbarung, Erscheinung, gezig,
openbaaring, verschyning; Betrachtung,
gezig, beschouwing, bescpiegeling.
Gesektschen, *n.* pin, doelpin, gezigtje.
Gesektsender, *m.* gezig-, zigrender, gezigt-
kring, de kim, horizont.
Gesektslinie, *f.* horizontale linie, linie, met den
horizont gelyk loopende.
Gesektspunkt, *m.* gezigtspunt.
Gesektsbildung, *f.* mine, gelaat, wezen, wic-
terlyke vertoonning.
Gesektsforscher, *m.* gezigkundige.
Gesektsforschuna, *f.* gezigkunde.
Gesektsstellung, *f.* houding, gelaat van je-
mand.
Gesektsel, *adj.* gezegeld, bezegeld, verzegeld,
toegezegeld.
Gesims, *n.* kant, boort, buitkant, uitstek-
zel, uitstek, overstek aan iets, kroonlyst.
Gesimslein, *n.* een kroonlystje, uitstekje.
Gesind, *n.* gezin, huisgezin, huisgenooten;
Lumpengesinde, 't geipuis, schuim, geboef-
te, 't graauw, janrap, -hagel, volk van
de agterstraat.
Gesindebrodt, *n.* huisbrood, huisbak.
Gesindel, *f.* Lumpengesinde, ben Gesinde.
Gesindelohn, *m.* loon, huur der dienstheden.
Gesindestube, *f.* gemeene kamer voor 't huis-
gezin.
Gesindetafel, *f.* gemeene tafel.
Gesindlein, *f.* Lumpengesinde, ben Gesinde.
Gesimmet, *gesimmet, adj.* gezind; seyn, etwas
zu thun, iets gezind zyn, 't voorneemen
hebben, opzetten, iets te doen; gut, 't ubel-
gesimmet, goedzinnig, quaadzinnig.
Gesimnung, *f.* gezindheid in de religie, ge-
negenheid, voorneemen.
Gesittet, *adj.* gemanierd, beschaafd; die ge-
sitteten Volker, *de beschaafde volken.*
Gesib, *n.* gezuip, het zuipen.
Gesioffen, *adj.* gezoopen.
Gesonnen, *adj.* genegen, van voorneemen,
beslooten; ich bin gesonnen, *ik ben van*
voorneemen, ik heb beslooten.
Gesonnenet, *adj.* in de zon gedroogd.
Gesotten, *adj.* gekookt, gezooden; Gesot-
tens und Gedratens aussiegen, *gezooden en*
gebraad opschaffen; gesottener Wein, *heete*
wyn, kandeel; gesottenen Wein machen,
heeten wyn maaken, kandeel koken.
Gespalten, *adj.* gelpouwen, gelploeten, ge-
klooven, gekloofd, geklied.
Gespann, *n.* gespan, gezelt, makker, kame-
raat; item *f.* Anspann.
Gespannschaft, *f.* gezelschap, maatschappye;
palatinaat, palarynschap, provincie.
Gespannt, *adj.* gespannen.
Gespart, *Sparrwort, n.* spar van een dak; slo-
ten, haaken.
Gespartig, *adj.* clyen, im Essen, *zuinig in 't*
eten, niet veel etend.

Gespart, *adj.* gescheiden, met een keper, it.
mel spaaren voorzien.
Gespelet, *adj.* gelyspyd, gevoed.
Gespenst, *n.* spook, geespoek, spooksel, schim,
verschynende geest, nagtspook, -geest,
-gedrogt, -verschynzel.
Gesper, *n.* een sloot, haak, klamp; hinder-
nis, beletsel; dek over een wagen, kap.
Gesperret, *adj.* beslooten, geslooten.
Gespeye, *n.* uitbraakzel, 't uitgebraakte, 't
gespogene.
Gespekt, *adj.* gespekt.
Gespekkelt, *adj.* gesprengkeld.
Gespiel, *n.* spel, het speelen; item maat, mak-
ker, speelnoot, gezelt.
Gespiele, Gespielinn, *f.* gezellinne, speelge-
noot.
Gespielschaft, *f.* *f.* Gesellschaft.
Gespielt, *adj.* gespeeld.
Gespien, *adj.* uitgepogen.
Gespiekt, *adj.* doorregen, doorsteeken, door-
slooten.
Gespinst, *n.* gespin.
Gespikt, *adj.* puntig; ein gespikter Kragen,
Halstuch, *een bef, een neusdoek met kan-*
ten.
Gesponnen, *adj.* gesponnen.
Gespons, *m.* *v.* bruidegamb, bruid.
Gespor, *n.* het spoor.
Gespornt, *adj.* gespoord.
Gespodtte, *n.* gespot; sein Gespodtte mit etwas
treiben, *met iets den spot dryven.*
Gespräch, *n.* gesprek, onderlinge zamenpreek-
king, of -spraak; Gespräch halten, *f.* spre-
ken; gesprächweis, *by wyze van gesprek;*
das Gespräch geht, *de spraak gaat.*
Gesprächbuch, *n.* boek, waarin zamenpraaken
staan.
Gesprächig, *adj.* spraakzaam, gespraakzaam,
vriendelyk van spraak.
Gesprächlich, *f.* gesprächig.
Gesprächlichkeit, Gesprächigkeit, *f.* gespraak-
zaamheid, beleefdheid, vriendelykheid.
Gesprächweis, *adv.* *f.* bey Gespräch.
Gespreckelt, *adj.* gespikkeld, gesprekkeld.
Gespreikt, *gespreikt, onderstraagd, onder-*
steund; er geht gespreikt daher, by gaat
met de handen in de zyde.
Gesprekelt, *adj.* gesprekeld, gesprekkeld.
Gesprochen, *adj.* gesproken.
Gesprungen, *adj.* gesprongen.
Gesprühr, *Spur, n.* spoor, navorsching.
Gesprührig, *adj.* loos, doortrap, listig, snoo,
scherpziinnig.
Gespüle, Gespülign, *n.* Spüllicht, wasch-, vuil-
warer.
Gespunn, *n.* Gespinnst, werk, taak; dieses
ist sein Gespunn, *dit is zyn eige schuld, by*
is 'er zelf de oorzaak van.
Gespur, *f.* Gesprühr.
Gesud, *f.* Gestuft.
Gesude, *n.* zoekuff.
Gesuffret, *adj.* versierd, uitgedoest, gestof-
teerd.
Gesult, *f.* gestalte, gesteltenis, schyn, wyze,
gestelheid, gedaante; in Gestalt eines
Gärtners, *in gedaante van een tuinman;*
Gesult aeben, *gestalte, vorm, gedaante gee-*
ven; das heil. Abendmahl unter benden
Gesulten halten, *'t heil. avondmaal onder*
beide gedaanten specien houden; woblgestalt,
welgemaake; Gestur, *gestalte, lengte,*
grootte des

grootte des lichaams; nach Gestalt der Sache, naar maate de zaak is, zy wordert; welcher Gestalt, hoe, op welke wyze.

Gestalt, gestalten, adv. dewyl, nadien, nademaal, aangemerkt, vermits.

Gestalt, gestalten, adj. gevormerd, gelegen; wie ist er gestaltet? hoe ziedt hy 'er uit? ben so gestalten Sachen, in dese gelegenheid, geseheid, gesehdtenis van zaaken.

Gestalten, adv. f. gestalt.

Gestalten, v. a. vormeeren, eene gedaante geeven.

Gestalten, sich, v. rec. sich anstellen, zig gedraagen.

Gestaltend, adj. vormend; die gestaltende Kraft, de vormende bekwaamheid, de -kracht.

Gestaltet, adj. f. Gestalt.

Gestaltlich, f. f. Gestalt, f.

Gestaltliche, f. wyze, manier.

Gestaltung, f. f. Gestalt.

Gestimmt, adj. ondersteund, onderschraagd, onderschoord.

Gestimpelt, adj. gestempeld; Papier, gestempeld, gesegeid papier.

Gestampft, adj. gestampt, gestooten.

Gestanden, adj. gestolt, gestremd, gestaan.

Gestanden, volwassen, bejaard.

Geständert, adj. met geeen bezet, agtdeelig, die agt stukken in zyn schild voert.

Geständig, adj. belydend, toestaande; ich bin die Schuld geständig, ik erken, belyd de schuld; ich bin die das nicht geständig, ik staan u dit niet toe; etwas nicht geständig seyn, iets ontkennen, lochbenen.

Geständnis, f. belydenis, erkentenis.

Gestank, m. stank, quaade reuk, vieze lugt, vuile geur.

Gestalt, n. oever; ausaeschütt, oder aufgemauertcr Mas an dem liser des Meers, oder eines Stroms, werf, kaaj, lastadv.

Gestatten, v. a. gedoogen, gehengen, toelaaten, toestaan.

Gestattung, f. toelaating, vergunning.

Gestäude, f. Gesträuche.

Gestecke, n. koker, kas tot iets.

Gesteckt, adj. gesteeken; gesteckt voll seyn, gepropt vol zyn.

Gestehen, v. a. belyden, bekennen, toestaan.

Gestehen, v. n. horten, dik worden; die Bräue gestebet, de sous bot, wortt dik; der Rhein gesteht mit Eis, de Rbin is vol ys, bedekt met ys.

Gesteift, adj. gestyfd, versterkt.

Gestelle, n. stelling, gestel; Gestelle eines Tisches, tafelschraag, voer.

Gestelt, adj. gesteld, gezonden, geaddresseerd, gerigt aan jemand; ich lasse es an seinen Ort gestellt seyn, ik laat het aan zyne plaats; ich bin heute nicht wohl gestellt, ik ben heden niet wel gesteld.

Gesteppe, n. een agtersteek, knoop, schakel op de voornouw van een hemd.

Gesteypt, adj. geborduurd, gestikt; gesteypte Arbeit, stikdel, geborduurd werk.

Gestern, adj. f. ben gisteren.

Gestern, adv. gisteren, gister; gesteriger Tag, de dag van gisteren.

Gestern, adj. gesternd, gestarnd, met starren bezaagd.

Gesticht, adj. gestikt, geborduurd.

Gestiefelt und gepornt, adj. gesteveld, gehaarit, of gelaarst en gepoord.

Gestiegen, adj. gereezen.

Gestiekt, adj. gesteld, dat een steel heeft.

Gestiefert, f. gestiefelt.

Gestift, n. een stigt, eene stigting.

Gestillet, adj. gestild, bedaard.

Gestirne, n. gestarnte, de starren.

Gestirnt, adj. gestarnd, met starren bezaagd.

Gestöber, n. stof, dan stof; ein Gestöber machen, stof maaken, verwekken; Schneestöber, jagtsneeuw.

Gestochen, adj. gestoken; das ist weder gehalten noch gestochen, dat raakt kant noch wal; dat lykt nergens na.

Gestochen, adj. in Kupfer, in koper gesneden.

Gestochen, v. n. horten; f. gestochen.

Gestockt, adj. gehor, geronnen; gestocktes Blut, geronnen bloed.

Gestohlen, adj. gestolen.

Gestolper, n. struikeling.

Gestopft, f. gedampft; gestopfte Aepfel, Birn, ingeleide appelen, peeren.

Gestorben, adj. gestorven, overleden.

Gestosen, adj. gestooten; ein Schiff von Wellen gestosen, een schip van de baaren geschokt.

Gestotter, n. gestotter, hakkering, stameling, hakkelaary, bapering in 't spreken, leezen.

Gestradt, adv. f. grade.

Gesträuche, n. struikbosch, heester-, krenpelbosch, ruigte, struvelen; altes Gemäuer mit Gesträuche bewachsen, oude muuren, puinen met ruigte bezwojd, bewossen.

Gestreift, adj. gestreept; gestreifter Zeug, gestreepte stoffe, stoff: met streepen.

Gestrenge, adj. streng, gestreng, dapper; gestrenger Herr, gestrengte beer.

Gestrichen, adj. gestreken; gestrichen volle Maas, eene volstreeke, randvolle maat.

Gestrickt, adj. gebreid; gestrickte Strümpfe, gebreide kousen.

Gestrieht, adj. f. gestreift.

Gestriegelt, adj. gekamd, geroskamd.

Gestrobelt, adj. beroerd, onteld; gestrobelt Haar, overeind staand, opgereezen, steekelig hair.

Gestücht, gestücht, gelapt, versteld, vermaakt, regen elkanter over gesteld; it gestikt, geborduurd; ein gestücht Kleid, een gelapt kleed.

Gestühl, Gestüle, n. gestoelte, stoelen, banken.

Gestümmelt, adj. verminkt, geknot, de kruin afgekapt.

Gestumpft, adj. stomp gemaakt.

Gestüpft, adj. geprikkeld.

Gestürzt, adj. omgevallen, omgekeerd.

Gestüt, n. stootery, paardenstootery, -kwekerij, paardenteelt.

Gestüt, adj. geschoord, gestur, onderstuur, onderschraagd, onderschoord.

Gestutzt, Pferd, Hünd, een gemorst paard, hond, wienus oorenen staart zyn afgesneeden, gekort.

Gesuch, n. het zoeken, verzoek, begeerte; auf sein Gesuch, op zyn verzoek, op zyne bede; sein Gesuch erhalten, zyne begeerte verkrygen.

Gesucht, adj. gezogt; die Waare ist sehr gesucht, die waar is zeer gezogt, gewilt.

Gesumme, Gesums, n. het geruisch, ruischen, gonzen, van de hannels, torren, enz.

Gesund, adj. & adv. gezond, wel te pas; rein von ansteckender Seuche, gezond, pluis, rein, gaaf, zuiver, niet befmet; wieder gesund werden, f. genezen; Dst, gaaf, pluis; ooft; gesunde Lehre, gezonde leer; gesund glauben, lehren, gezondelyk gelooven, leeren.

Gesundheit, f. gezondheid.

Gesundheitsbecher, glas, n. gezondheidsglas, gladd drinkbeker, bokaal.

Gesundheitsbrief, m. gezondheidsbrief, waarin de overheid getuigt, dat jemand van eene gezonde plaats komt.

Gesundheitsrath, m. gezondheidsraad, aangesteld, om de gezondheid van de inwooneren eener stad, enz. te behartigen.

Gesundheitschein, m. Gezundheitspaß.

Gesundheitsstrunk, m. het drinken op de gezondheid van jemand.

Gesungen, adj. gezongen.

Gesunken, adj. gezonken, gezakt, ingezakt.

Getadel, n. berisping, bedilling.

Getafel, n. beschoot, beschut, schutwerk.

Getafelt, adj. getafeld.

Gethan, adj. gedaan; seyn mit einem, gedaan, uit zyn met jemand.

Getheilt, adj. gedeeld, verdeeld.

Getöbn, n. de klank, het geluid.

Getürmt, getürmt, adj. met een tooren voorzien.

Geticht, Gedicht, n. een gedicht.

Getöb, n. gebaar, geraas, getier, gedruis, gerugt.

Getraide, f. Getreide.

Getränk, n. drank.

Getränkt, adj. gedrenkt.

Getränkmaß, n. maat van drank, die 't Scheepvolk gegeven wordt.

Geträng, f. Gedräng.

Getrappel, n. getrappel, getrippel.

Getrauen, sich, v. rec. zig bedrouwen, durven, de stoutheid hebben, iets stoutelyk bestaan.

Getrauct, adj. getrouwd, gehuwd.

Getreide, n. graan, graanen, kooeren.

Getreideboden, m. een korenzolder.

Getreidehändler, m. graanverkoopster.

Getreidemaas, n. korenmaat.

Getreidemarkt, f. de korenmarkt.

Getrennt, adj. gescheiden, los gemaakt.

Getren, adj. getrouw, trouw.

Getrenlich, adv. getrouwelyk.

Getrende, f. Getreide.

Getrieb, n. veder-, of raderwerk; aandrang, prikkeling.

Getrieben, adj. gedreeven, aangezet.

Getrocknet, adj. gedroogd; an der Sonne, in de zon gedroogd.

Getroffen, adj. getroffen, geraakt, geslagen.

Getröpselt, adj. gedruppeld, gedrupt.

Getrost, adj. & adv. getroost, vertroost, gemoed; den Feind getrost angehen, den vyand manmoedig, moediglyk te keer gaan, aanvallen.

Getrüben, sich, v. rec. zig getroosten; sich über einen Verlust getrüben, zig in een verlies troosten, het geduldig draagen, lyden.

Getrosheit, f. kloekheid, standvastigheid, manmoedigheid.

Getrunken, adj. gedronken.

Getrukt, f. gedrukt.

Getammel, *n.* geraas, getier, gebaar, gerugt, o ploop.
Getuicht, *adj.* gewit, witgepleisterd.
Geübt, *adj.* geoefend, ervaren.
Gevatter, *m.* gevader, peter.
Gevatterinn, *f.* peetemoey, -buur, -moer.
Gevatterfchaft, *f.* gevaderschap.
Gevatterfhuif, *n.* pillegift, peerftuk.
Geuden, (*riin* altes Wort) zig vermaaken, vervrolyken; verkwiften, doorbrengen.
Geuder, *m.* een verkwifter, doorbrenger.
Geudig, *f.* verfwonderifch.
Gevierdet, *f.* geviert.
Geviert, *adj.* gevierendeeld.
Geviertheft, *f.* geviert.
Gevogel, *n.* gevogelte, vedervee.
Gevolmachtigt, *adj.* gevolmagtigd.
Gewächs, *n.* gewas; der Wein is von meinem eigenen Gewächse, die wyn is van myne landwinning, van myn eigen gewas; am Feite, Wännen, gezwel, uitwas, weer.
Gewachsen, *adj.* gewallen.
Gewächset, gewächst, gewichst, *adj.* gewast, met was beftreken; gewächste Feinewand, gewast, styf linnen.
Gewächstafeln, *m.* hak, om boomen in te planten.
Gewapnet, gewapnet, *adj.* gewapend, met wapenen voorzien.
Gewagt, *adj.* gewaagd.
Gewähr, *f.* uitwinning in regten, verzekering.
Gewahr werden, *v. n.* gewaar worden, gevoelen, voelen, bevinden, ondervinden.
Gewähren, *v. n.* waarfchap doen, afpreken; verzekeren, verhooren; gewähren jemand ein zu laufendes Gut, voor jemand een goed afpreken, verzekeren.
Gewährer, *m.* een borg, die borg blyft.
Gewährsam, *f.* bewaaring, veiligheid, plaats van zekerheid; es ist in meiner Gewährsam, 't is in myne bewaaring; it. *f.* Gefängnis.
Gewährschaft, Gewährnung, *f.* verzekering, verhooring.
Gewald, *n.* Wald, *m.* bosch, bosfchagie, woud.
Gewalt, *adj.* gevold, in de volmolen gestampt.
Gewalt, *f.* geweld, magt, mogendheid; an thun, geweld aandoen, geweld pleegen, overweldigen, verkrachten; mit Gewalt etwas thun müssen, met geweld, fürs iets doen moeten.
Gewalt, beroerdheid, beroerte, geraakteheid.
Gewalt, onregt, ongelijk, onregtvaardigheid; es geschiehet mir Gewalt, my wordt ongelijk, onregt aangedaan.
Gewalt, regt; *f.* Recht.
Gewalthebber, *m.* magtgeever, aanfteller van een proceur of bezorger.
Gewalthabend, *adj.* magt hebbend, met magt voorzien.
Gewalthaber, *m.* magthebber, heerscher, gevolmagtigde, bezorger, volmagthebber.
Gewaltig, gewaltfjam, *adj.* geweldig, hevigt.
Gewaltig, *adv.* geweldig, geweldiglyk, zeer sterk, boven maaten.
Gewaltiger, Gewaltsbote, *m.* geweldiger, prowaoff, ceuer armee.
Gewaltiglich, *adv.* *f.* gewaltig.
Gewaltfjam, *adj.* *f.* gewaltig.

Gewaltfame, *f. f.* Gewaltthätigkeit.
Gewaltfame, onderdaanigheid, gehoorzaamheid.
Gewaltfameit, *f. f.* Gewalt.
Gewaltfämlich, *adv.* *f.* gewaltthätig.
Gewaltsbote, *m. f.* Gewaltiger.
Gewaltsbrief, *m.* een magtbrief, een open of befloten brief van een Vorst, eene bulle.
Gewaltthätig, *adj. & adv.* gewelddaadig, geweldig, vinnig; im Rechten, met, door onregt; gewaltthätiger Weise, met geweld.
Gewaltthätigkeit, *f.* geweld, gewelddaadigheid; im Rechten, zonder reden, grond, oorzaak, door onregt.
Gewand, *n.* Gewände, *f.* paalen, grenzen.
Gewand, *n.* laken; Kleid, gewaad.
Gewandert, *adj.* gereist hebbende, vertrokken.
Gewandt, *adj.* gekeerd; ein gewandte Kleid, een kleed, dat omgekeert is; ein wohl gewandte Pferd, een wel bereeden, afgeregt paard.
Gewandtsweis, *adv.* in schyn, voor 't oog; item by vlaagen, zomyds.
Gewapnet, *f.* gewapnet.
Gewar, *f.* gewaar.
Gewär, gewären, *f.* Gewähr, *ic.*
Gewährschaft, Gewährfchaftsficherung, *f. f.* Gewährfchaft.
Gewährsmann, *m.* Gewährnung, *f. f.* Gewährer, *ic.*
Gewarten, *f.* gewartig fern.
Gewartet, *adj.* verwagt.
Gewärtig, *adj.* bereid, vaardig, klaar.
Gewärtig fern, *v. n.* zu gewarten haben, verwagten, te verwagten hebben.
Gewäch, *f.* Gewächse, Geplauder.
Gewächsig, *adj.* praaragtig, praarziek, praarzugtig, fnapagtig.
Gewaschen, *adj.* gewasschen.
Gewässer, *n.* gewater, wateren, groote vloed van wateren.
Gewässert, *adj.* gewaterd; gewässert Stockfisch, hering, geweekte stokvisch, ontzoute, geweekte haring; gewässert Wein, gewaterde, getemperde wyn; gewässert Zeug, Taffet, gewaterd, gezlante stoffe, taf.
Gewebe, *n.* geweeft, weefzel.
Gewebe, *adj.* geweeven.
Gewebnen, *f.* gewobnen.
Gewehnt, *f.* gewobnt.
Gewehr, *n.* geweer; ins Gewehr sich stellen, zig in 't geweer stellen; einem das Gewehr nehmen, jemand zyn geweer ontwel-digen, ontdraagen; das Gewehr präsentiren, het geweer presentereen; das Gewehr hoch, snaphaan hoog; schultert das Gewehr, snaphaan op fchouder; ins Gewehr! in de wapenen, tot de wapenen! legt nieder das Gewehr, leg neer uw geweer.
Gewehr, Nagranden, houwers van een dier.
Gewehren, *f.* gewähren; item so viel als be-willigen.
Gewehrhandler, *m.* koopman in geweer.
Gewehrkauf, *f.* geweerkauf.
Gewehrt, *adj.* gewapend; verboden.
Geweicht, *adj.* geweekt.
Geweide, *f.* Eingeweide.
Gewelbet, *f.* gewelbet.
Gewelb, *f.* Gewölb.
Gewerb, *n.* ambagt; ein Gewerb lernen, een

ambagt leeren; was ist sein Gewerbe? wat doet hy? wat heeft hy geleerd?
Gewerb, wervelbeen.
Gewerb, winst, voordeel.
Gewerb, *n.* eines Kennendeckels, lid van een kandeckfel.
Gewerb treiben, handteering, handel, koophandel, neering doen, handel en wandel dryven.
Gewerbbein, *n.* het wervelbeen.
Gewerblein, *n.* een winstje, voordeeltje.
Gewerbschaft, *f.* handteering, enz. *f.* Gewerbd.
Gewerbstatt, *f.* merktplaats, daar de markt gehouden wordt.
Gewerben lassen, *v. n.* begaan laaten.
Gewesen, *adj.* geweest; der gewesene König, de gewezene, de voorleeden, wysende Koning.
Gewett, *n.* wedding, weddingfchap; ein Gewett anlegen, wedden, weddingfchap doen; das Gewett gewinnen, de weddingfchap winnen.
Geweyh, *n.* het gewey, ingewand; het geweyt van een bert.
Geweyhet, *adj.* gewydt.
Gewichst, gewalcht, *f.* gewächset.
Gewicht, *n.* gewigt; etwas das rechte Gewicht nicht haben, halten, iets de fchaaf, 't rechte gewigt niet houden.
Gewichtig, *adj.* gewigtig, wigtig, aanmerklyk, van belang; ein gewichtiger Ducaten, een wigtige Aucaat; ein gewichtiger Grund, een merklyk, waarwigtig bewys, vooruaame rede van aanbelaug.
Gewichtkunft, *f.* weegkunde.
Gewichtlein, *n.* een gewigtje, klein gewigt.
Gewichtflange, *f.* gewigtfluk.
Gewichtstein, *m.* gewigtsteen.
Gewidmet, *adj.* gewydt, opgedraagen; geschikt ergens toe.
Gewierig, *adj.* bestendig, aanhoudend, duurzaam; gewierige Gemogenheit, bestendige genegenheit.
Gewilliget, *adj.* ingewilligt, bewilligt, toegestaan, toegegeeven.
Gewimmel, *n.* gewemel, gekriool, krioeling.
Gewimmer, *n.* gehuil, gefchrey, gebalk.
Gewinde, *n.* gar, moer van een fchroef.
Gewinn, *m.* gewin, winst, broodwinning, winning, baat, profyt; an einer Waare haben, zichen, winst, profyt op eene waar, goed doen; ein kleiner, een geringe winst; Preis eines Wett-, Kennspiels, prys.
Gewinnen, *v. n.* winnen, gewinnen, inwinnen, uitwinnen, winst doen; Zeit gewinnen, tyd winnen, uitwinnen; so viel gewonnen haben, das er gemächlich zu Hause davon leben kömme, zyn fchaapjes op 't droog hebben; op zyn muiltjes kunnen gaan; den Preis gewinnen, davon tragen, den prys winnen, behaalen, verkrygen; die Schlacht, den Proceß, das Spiel, gewinnen, gewonnen haben, den flag, 't geding, 't proces, 't spel winnen, gewonnen hebben; jemand zu seiner Partey gewinnen, jemand tot zyne party winnen, hem aan zyn fnoer, lyn krygen.
Gewinner, *m.* een winner, die wint.
Gewinnlein, Gewinnflein, *n.* een winstje, kleine winst, voordeeltje.
Gewinnsam, *adj.* daar winst in fteekt, voordeel, of winst aanbrengt, voordeelig.
Gewinnst,

Gewinft, f. Gewinn.
Gewinn, n. f. Gewinn.
Gewinnfucht, f. winzucht, baatzucht, baatzugtigheid, geldzucht.
Gewinnfuchtig, adj. win-, neeringzugtig, baatzugtig, gierig.
Gewirbelt, adj. tol- of peerwyzig van gedaante.
Gewirk, n. gebreid werk, het weeffel.
Gewirkt, adj. gewerkt, gewrogt; gewirkte Spigen, gemaakte, gewerkte kant; gewirkte Strümpfe, geweeve kousen; eine Arznei etwas gewirkt haben, een geneesmiddel iets nitgewerkt hebben.
Gewirr, n. verwarring; ein Gewirr machen in einer Sache, eene zaak in de war brengen.
Gewirrtelt, adj. wervelbeenswyze, als een Spinnewiel gemaakt.
Gewis, adj. gewis, wis, zeker, klaar; auf einen gewissen Tag, an einem gewissen Orte zusammen kommen, op een zekeren dag, op een zekere plaats te zamen komen.
Gewisbestimmt, adv. volstrekt, bepaald.
Gewissen, n. gewisse, geweeten, gemoed; wider sein Gewissen thun, tegen zyn gewisfe, tegen zyn gemoed doen; einem etwas auf sein Gewissen binden, jemand iets op zyn confcientie leggen; es ist nichts über ein gutes Gewissen, het is een koperen muur, onmoglyk te beweezen, geen kwaads bewuft te zyn, en door geen fchuld verlegen; so weit als das Gewissen leidet, zo ver, als ik mag, als het de wetten toelaaten.
Gewissenhaft, adj. & adv. naauwgezet.
Gewissenlos, adj. geweetenloos.
Gewissensangst, m. angstigheid, bemaauwtheid, knaaging van 't geweeten.
Gewissensforschung, f. onderzoek van zig zelven.
Gewissensfall, m. -fache, f. twyffeling, zwaarigheid van gemoed.
Gewissensforfchung, f. fiehe Gewissensforfchung.
Gewissensfrenheit, f. vryheid des geweetens, van 't gemoed.
Gewissensrath, m. die in eene gewigtige, twyfelagrige zaak om raad gevraagd wordt, een Casuist.
Gewissensruhe, f. kalmte, vrede der ziel; een goed geweeten.
Gewissensfache, f. Gewissensfall.
Gewissensfcrupel, m. zwaarigheid van gemoed; geweetenszwaarigheid.
Gewissenszwang, m. geweetensdwang.
Gewissenszweifel, m. f. Gewissensfcrupel.
Gewisheit, f. gewisheid, zekerheid.
Gewislich, gewis, adv. gewisfelyk, zekerlyk, zeker, zeker, voorzeker.
Gewitter, n. onweeder, onweër, storm, weër.
Gewitzigt, f. wifigen.
Gewogen, adj. genegen, toegenegen, toegedaan, gunftig, gunnenheid toedraagend.
Gewogen, adj. gewoogen met de fchaal.
Gewogenheit, f. genegenheid, toegenegenheid.
Gewöhnen, v. n. zig aanwennen, gewennen, wennen, gewend, gewoen worden.
Gewohnt sein zu etwas, oder etwas zu thun, gewoon, gewend zyn aan iets, of iets te doen; einen Jungen nach seiner Hand,

een jongen naar zyn hand fteffen, wennen, wet fteffen.
Gewohnheit, f. gebruik, aart; eine bñse Gewohnheit an sich kriegen, een quaade gewoonte, wouw, plooj krygen.
Gewohnheit, gemeen gebruik, landgewoonte.
Gewohnheit, ter neerftelling nitbreiding van de coflume, van ftaats of lands gebruik.
Gewohnheitbuch, n. wet- of ordonnantieboek.
Gewöhnlich, adj. gewoonelyk, gemeenlyk.
Gewöhnlichermassen, adv. gemeenlyk, naar gewoonte, volgens gebruik.
Gewöhnung, f. f. Gewohnheit.
Gewölbe, n. gewelf, welfzel, overwelfzel, wulf; gewölbter Kram, gewelfde winkel.
Gewölbt, adj. gewelfd, verwelfd, verwulfd; gewölbte Kammer, Klüche, gewelfte kamer, keuken, kellerkamer, -keuken.
Gewölben, wölben, v. a. verwelven, overwelven.
Gewölbung, f. het verwelven, overwelven.
Gewölk, n. de wolken.
Gewölkt, adj. met wolken bedekt, gewolkt.
Gewölt, adj. gewild.
Gewonnen, adj. gewonnen; ich habe ein gewonnen Spiel, ik heb het in myn hand; het kan my niet missen, ontgaam; gewonnen geben, gewonnen geeven, het opgeeven.
Geworben, adj. geworven, aangeworven; geworbene Soldaten, geworve zoldaatzen, recruten.
Geworfen, adj. geworpen, gegoojd; in das Gefängnis, in das Wasser, in de gevangenis, in het water geworpen.
Gewült, f. Gewölk.
Gewunden, adj. geflingerd, fcheef, omdraajend.
Gewunnen, f. gewonnen.
Gewünscht, adj. gewenscht, gewenft; gewünschte Tage haben, gewenschte dagen hebben, na zyns harten luft leeven.
Gewürdt, adj. f. gewirkt.
Gewürdlaet, adj. verwaardigd, waardig geagt.
Gewürfelt, adj. vierkantig, gelyk een taarling.
Gewürme, n. gewormte.
Gewürz, n. kruid, speceryen; mit Würz handlen, in speceryen handelen, koopmanschap doen.
Gewürzbüchse, -lade, f. kruiddoos.
Gewürzhandel, m. koophandel, koopmanschap in speceryen.
Gewürzhändler, -krämer, m. een, die handelt in speceryen, die ze verkoopt.
Gewürzküchlein, n. kruidkoekje.
Gewürzlade, f. Gewürzbüchse.
Gewürzt, adj. gekruid; gewürzter Wein, kruidwyn, kaneelwyn, hypokras.
Geyer, m. gier, giervalk; der Geyer! de droes, de drommel, feldreweeken! feldrement!
Geyersfalk, m. giervalk, havik, zeer sterke roofvogel, in de lugt rondom gierenule, dryvende.
Geyertich, adj. van eene gier, een giervalk, havik.
Geyerschwarte, f. gierzwaluw, speyrvogel, foort van eene zwaluw, blaauw van krop en buik, en zwart op den ring.
Geyffer, m. f. Geyfer, u. f. w.

Geywis, f. Sibis.
Gezacht, adj. zaagswyze getand, gemaakt.
Gezäbr, n. de inflag van een weever.
Gezante, n. twift, krakeel, ftryd.
Gezant, gezant, adj. getand.
Gezander, n. gefammel, geteem, gedraal, getalm, talmery.
Gezant, adj. getoomd, gebrydelt.
Gezant, n. heining, ftakerfel, hegge.
Gezcht, adj. geteld.
Gezeichnet, adj. getekend, geteikend; hüte dich vor den Gezeichneten, wagt u voor de getekenden, die enoogig, gebogebeld of mank, gebrekkig zyn.
Gezeiten, f. pl. de geryen; seine Gezeiten beten, zyne geryen bidden.
Gezeitenbuch, n. het geryboek, gebedboek der Roomscheatholyken.
Gezelt, n. tent, veldbehangzel.
Gezerr, n. het heen en weertrekken, scheuren.
Gezeug, n. stof, tuig; Setzenzeug, linnen-goed; Reifezeug, reisgoed.
Gezeugt, adj. geteeld, gewonnen, gebooren.
Gezicht, Gezicht, n. geboorte, geflag.
Geziemen, v. n. betaamen, voegen, behooren, paffen, bequaam zyn; thun wie es sich geziemt, doen, gelyk het betaamt, behoort; sich nicht geziemen, zig niet betaamen, niet behooren, geen pas geeven, geen val hebben; es geziemt sich nicht, so zu verfahren, 't betaamt, voegt niet, 't heeft geen val, 't heeft geen pas, zo te werk te gaan.
Geziemend, adj. & adv. betaamend, betaamelyk, gevoegelyk, behoorlyk, oorbaar, oirbaar, orber.
Gezierd, n. Zierde, f. hieraaf, verfiering.
Gezierd, adj. verfierd, opgefchikt.
Gezimert, adj. gerimmerd.
Gezint, adj. getakt, met takken voorzien.
Gezische, n. fiffing, fchuiffeling, het fluiten, fchuiffelen Aer flangen, geblaas.
Gezogen, adj. getrokken, gezogen; gezogen Gold, Silber, getrokken goud, zilver.
Gezücht, n. Gezicht, das löse, het loof gebroedzel.
Gezüchtigt, adj. getugtigt.
Gezüfert, adj. gefuikerd.
Gezücht, adj. gezüctes Schwerdt, het blood, getrokken zwaard.
Gezüpft, adj. geplukt.
Gezürent, adj. getweerd, getwynd.
Gezüungen, adj. gedwongen; affectirt, gedwongen, gemaakt, gezogt.
Gebel, m. gevel, gevelmuur.
Gebelicht, adj. gegeveld, dat een gevel heeft.
Gebeloch, n. gat in den gevel.
Gebelmauer, -felte, f. -wand, m. de voorgevel, voorfte zyde, faas, kap van een aanzienlyk gebouw.
Gibis, m. f. Sibis, een kievit.
Gichlen, gichlen, v. n. Inidkeels lagchen, lagchen, dat het fchutert.
Gichlen, n. een groot, onmaatig gelach, eene fchatering in 't lagchen.
Gichter, m. een groote lachger, een groote lachbek.
Gichs, Gichs, er weis weder gichs noch gachs, hy kent geen a voor een b, by weet niet met al.
Gichlen, f. gichlen.

Gichsen,

Giffen, giffen, v. n. kikken; er darf nicht giffen, *hy mag niet kikken, den mond open doen, om te spreken.*
 Gicht, f. jigt, handeuvcl; mit der Gicht bebaft, jigtig.
 Gichtbruch, f. Gicht.
 Gichtbrüchig, adj. verlamd in zyne leden en zenuwen, ledelam.
 Gichtbrüchigkeit, f. lamte, verlamdheid, beroerdheid, geraaktheid.
 Gichtmittel, n. middel tegen de jicht.
 Gichter, f. Krampf, m. zamentrekkingen.
 Gichtroze, f. pionenrooze.
 Gicht, f. Gicht.
 Gichtbahn, m. een kalkoensche baan.
 Gichten, f. gichten.
 Giebig, adj. gebruiklyk, mild; giebig Geld, geld, dat men uitgeeven kan.
 Gieten, f. gieten.
 Gierig, adj. gierig, graag, happig, gretig.
 Gieh, m. die eerste Milch, bieft, dikke melk, drabbig zog.
 Giebecke, n. f. Gieckanne.
 Gieckimer, m. = faß, n. gietemmer, -vat, gierer.
 Giecken, v. a. gieten, smelten.
 Giecker, m. een gierer.
 Giekererde, f. potaard.
 Giekeren, f. f. Gieckhaus.
 Gieckfaß, f. Gieckener.
 Gieckform, f. = model, n. gietvorm, -model.
 Gieckig, adj. dat gietbaar is.
 Gieckhaus, n. = hütte, f. giethuis, gierery.
 Gieckanne, f. lamperkan.
 Gieckrug, m. f. Giecker.
 Gieckunft, f. gietkonst.
 Gieckoffel, m. = felle, f. een gietlepel.
 Gieckstein, f. Gieckstein.
 Gieckung, f. her gieten, smelten.
 Gieckwert, n. gietwerk, smeltwerk.
 Gift, n. gif, vergift, vergif, fenyng, veynyng; toorn; jenen Gift von sich lassen, *zyn gif, zyn veynyng fchieten.*
 Giftarney, f. = mittel, n. tegengift.
 Giftessig, m. azyn tegen vergift.
 Giftia, adj. fenyngig, veynyngig, vergiftig, boosnartig.
 Giftatmerg, f. theriakel, triakel.
 Giftmagnet, m. indiaanfche stangfteen.
 Giftmischer, m. vergifter, -ster, gifmenger, -ter, -geefster.
 Giftmittel, f. Giftarney.
 Giftpillen, f. Giftpulver, n. poijers tegen vergift, tegen de pest.
 Giftroch, m. rog, die vergiftig is.
 Giftstoppicin, n. vergiftedrank.
 Gigen, f. gichten.
 Gihren, f. gahren.
 Gihbourjel, m. indiaanfche saffraan, kurkuma.
 Gild, gildbox, f. gildig.
 Gilde, f. her gild.
 Gildebref, m. gildbrief.
 Gildebruder, m. een gildebroer.
 Gildehaus, n. her gildhuis.
 Gildemeister, m. gildemeester, deken van een gild.
 Gilt, es gilt dir eins, *ik bring het u.*
 Ginen, f. gähnen.
 Ginnis, Ginnec, f. een guanje.
 Ginst, Ginstler, m. hey, bren; Wesen von Ginst, *heybezema.*

Ginsekappen, f. punten van de hey, bren.
 Ginsteen, f. Ginst.
 Gipsel, m. top, kim, tinne, kruin, opperft; eines Gedüdes, top, toppunt van een gebouw.
 Gips, m. pleisterkalk, gips.
 Gipsarbeit, f. = werk, n. pleisterwerk.
 Gipsarbeiter, m. pleisterwerker, -maaker.
 Gipsbild, n. een beeld van gips.
 Gipsen, v. n. pleisteren, in gips werken.
 Gipsler, m. f. Gipsarbeiter.
 Gipsfen, adj. van gips, pleisterkalk.
 Gipsfaß, m. kalkbak.
 Gipsfelle, f. troffel, truwel, om den pleisterkalk te fnyken.
 Gipsstein, m. steen in pleisterkalk.
 Gipswert, n. f. Gipsarbeit.
 Giren, f. gären.
 Giregel, m. keep, inkeep, kroos of sponning aan de einden der duigen, om 'er den boom in vast te houden.
 Girkig, m. distelwink, purter.
 Giren, v. n. kirren.
 Gischen, gelten, schuimen; f. gären.
 Gitter, n. traali, tralie; vor einem Fenster, traalimand, traalivenster.
 Gitterfenster, n. een venster met tralien, traalivenster.
 Gittericht, gitterig, adj. getraliet, met tralien.
 Gitterschrank, m. kas met tralien.
 Gitterstige, f. traalikant.
 Gitterthür, f. eene deur met tralien.
 Gitterwerk, n. traalierwerk, dat roosterwyze gemaakt is, roosterraali, roosterwerk.
 Giß, Gißlein, f. Gieß.
 Glaich, f. Gelsen.
 Glacéweiß, adv. van lid tot lid.
 Glack, f. gleich.
 Glanz, m. Glanzers, n. een zilverader, met lood vermengd, zilverzand.
 Glanz, m. glans, luister, schynzel; in feinem Glanze sehn, in zyn luister zyn; Glanz eines Demants, einer Perle, water van een diamant, van een parel.
 Glänzen, v. n. blinken, glanssen, glintieren, fchitteren, ftraalen, flonkeren, flikkeren.
 Glänzend, adj. glanssig, glinstig, glinstierend, blinkend; glänzend machen, luistieren, glanssig maaken, luister geeven; einen Hut wieder glänzend machen, een hoed weer opluistieren.
 Glänzern, f. glänzen.
 Glanzhammer, m. glans-, planeerhamer.
 Glanzleinwand, n. Glanzschötter, f. geklanderd, gemangeld linnen, trilje.
 Glas, n. glas.
 Glasarbeit, f. glaswerk, foorten van glas; hier verkauft man allerhand Sorten Gläsarbeit, hier verkoopt men allerhande foorten van glas.
 Glasäugig, adj. dat verglaasde, glazige oogen heeft.
 Glasblasen, n. her glasblaazen.
 Glasblaser, = fänstler, m. glasblazer, konfenaar.
 Glasblaserfeisen, n. een glasblazerspyp.
 Glascorallen, f. koraalen van glas.
 Glasfeln, v. n. de glazen in 't vond laaten gaan.
 Glaser, m. een glazemaaker.
 Glasfrieg, m. overdaad, gulzigheid; einen Glasfrieg ansagen, zig aan den drank overgeeven, aan overdaad in drank.

Gläsern, adj. van glas; eine gläserne Flasche, eene glaze fles.
 Gläserschrank, = schrein, m. het glazerak, -rek, rak, daar de wyn- en andere glazen opgezet worden.
 Gläserz, n. = stein, = sand, m. erts, zand, steen, om glas van te maaken, blaazen; f. auch Glanz.
 Glasfarb, f. glaskleur.
 Glasfenster, n. = scheiben, f. = rauten, f. glasvensters, glazen, glaskhyven, -vuiten; sein, weiß, hell Glas, helle Glasfenster, frans glas, fransse glazen; zum Trinken, glas, drinkglas.
 Glasfirniß, n. vernis.
 Glasgall, f. stof, zuiligheid van 'e glas.
 Glasbandel, m. koopbandel, koopmanschap in glas.
 Glasbändler, = krämer, m. koopman in glas, glazekramer.
 Glashütte, f. glasblazery, glashuis.
 Glasuren, f. glajuren.
 Glasfram, m. glaskraam, -winkel.
 Glasfrämer, m. f. Glasbändler.
 Glasfrout, n. glas-, wandkruid.
 Glasfugel, m. een glaze bol.
 Glasfunst, f. kunst, van glaste blaazen, maaken.
 Glasfünstler, m. f. Glasblaser.
 Glaslatern, f. een glaze lantaarn.
 Glaslein, n. een glasje, een klein glas.
 Glasmacher, m. f. Glasblaser.
 Glasmacherkunst, f. f. Glasfunst.
 Glasmabler, m. een glaskilder.
 Glasmablerey, f. glaskilderkunde.
 Glasofen, m. een glas-, kooloven.
 Glasperle, f. valfsche paarl, venetiaanse parel.
 Glasrauten, = scheiben, f. bey Glasfenster.
 Glasfand, f. Gläserz.
 Glasmetsel, m. weedas, fouda.
 Glasstein, f. Glasery.
 Glas, m. glans, luister, polysting.
 Gläß, f. f. Glasur.
 Glästafel, f. het glas, dat ergens voor gemaakt, om gedaan wordt.
 Glästen, f. glasuren.
 Glatur, f. verlood, glazuur, schorslood.
 Glasuren, glasuren, glästen, v. a. verglaazen, met schorslood bestryken.
 Glasi, n. Glaciis an einer Felsenung, de glacie, fchuinte, neergaande vlakke van de borstweering, na 't land toe.
 Glatschen, v. n. praaten, snappen, babbelen.
 Glatscher, m. een praater, snapper, babbelaar.
 Glatt, f. Glett.
 Glatt, adj. glad, glibberig, slijberig; effen, gelyk; glatter Darmel, glad, polyst marmmer; glatter, slechter Luffet, glad, effen taf; ein glatter Krögen, een gladdie bes; glatte Zuckermanteln, gladdie fukermandelen; abschreien, abschlagen, glad afschreiven, glad, plat afflaan.
 Glatt, adj. & adv. kaal; das Haar glatt abschneiden, het hair kaal, geheel affnyden.
 Glätte, f. glans, gladheid, glibberigheid.
 Glättel, n. yzel, yzeling.
 Glättelien, v. n. yzelen, ys regenen.
 Glättelien, n. een peryzer.
 Glätren, v. a. gladden, likken, luistieren, luister geeven.
 Glättfeife, f. zoetvyle.

Glatt feilen,

Glat seilen, *v. n.* zoet vlyen, met de zoetvyl glad zynen.
Glatthobel, *m.* ruige schaaft, ryfschaaft.
Glatthout, *n.* likhout; eines Schuhmachers, klopcheen.
Glattdösig, *adj.* kaal van hoofd, op 't hoofd.
Glattfugel, *f.* Glatteisen.
Glattmachung, *f.* Glatting.
Glatstahl, *m.* bruineerstaal.
Glatteisen, *m.* liksteen, bruineersteen.
Glatting, *f.* het gladmaaken, polyften.
Glatzahn, *m.* een wolfstand, om mee te polyften.
Glatze, *f.* kaale plak op 't hoofd, kaalheid.
Glatzen, *v. n.* kaal worden, zyne hairen verliezen.
Glazig, *adj.* kaal, kaal van hoofd.
Glazhof, *m.* kaalhoofd, kaalkop.
Glazösig, *f.* glazig.
Glaub, *f.* Glaube.
Glaubwürdig, *adj.* geloof krenkend, die zyn woord eet, breekt, niet houdt.
Glaube, *m.* geloof, trouw; Credit, geloof, vertrouwen, credit, borg.
Glauben, *v. a.* gelooven, vertrouwen.
Glaubender, *f.* Glaubiger.
Glaubensartikel, *m.* geloofspunct, artikel des geloofs.
Glaubensbekenntnis, *f. & n.* geloofsbelijdenis.
Glaubensbruder, *m.* f. Glaubensgenos.
Glaubensfeind, *m.* een vyand des geloofs, van den godsdienst.
Glaubensgenos, *m.* -bruder, *m.* geloofsgehoort, -broeder.
Glaubenslehr, *f.* leere des geloofs, geloofsleer; die reine Glaubensleere, regtzinnigheid in de leer, orthodoxie.
Glaubensprobe, *f.* bewys van 't geloof.
Glaubenspunct, *f.* Glaubensartikel.
Glaubensregel, *f.* richtschnur, *f.* regelmaat, rigtsnoer, regel des geloofs.
Glaubensscrupel, *m.* zwaarigheid in 't geloof, in den godsdienst.
Glaubensverfassung, *f.* begrip, inhoud van 't geloof.
Glaubensverwandter, *m.* f. Glaubensgenos.
Glaubensweise, *m.* f. Glaubensscrupel.
Glaubhaft, *adj.* f. glaublich; item glaubwürdig.
Glaubhaftigkeit, *f.* geloofbaarheid, gelooflykheid, waarfchynlykheid.
Glaubig, *adj.* geloovig.
Glaubiger, *m.* schuldeischer, schuldverdraar, crediteur; geloovige.
Glaublich, *adj.* gelooflyk, geloofbaar, waarfchynlyk.
Glaublichkeit, *f.* f. Glaubhaftigkeit.
Glaublos, *adj.* zonder geloof, zonder godsdienst; zonder vertrouwen, zonder credit.
Glaubwürdig, *adj.* geloofwaardig.
Glaubwürdigkeit, *f.* geloofwaardigheid.
Gleich, *f.* gelent.
Gleich, *conj.* hoewel, al, schoon, zelfs; wenn ich gleich sterben müßte, al moest ik sterven.
Gleich, *adj. & adv.* gelyk; eben, f. gerad; gleich austheilen, gleiche Theile machen, effen verdelzen, gelyke, effene deelen maaken; es gilt mir gleich, 't is my het zelve, even eens; es einem gleich thun, 't jemand

gelyk doen, hem evenaaren; einer meines gleichen, een myns gelyken; seines gleichen nicht haben, zyns gelyken niet hebben, zonder weerga zyn, geen weerga hebben, gadeloos zyn, geens gelyk hebben; gleicher weis, gleichgerhalt, *adv.* gelyker wyze, van gelyken, der-, diergelyk; fogleich, dadelyk, straks, ter stond, voort, aantsonds, voorts; zugleich, tegelyk, teffens, teffens; gleich machen, gelyk, effen maaken, effenen, evenen, evenaaren; sehen, gelyken, lyken, gelykvormig zyn; gleichen, nacharten, nachschlagen, gelyken, aarten na, zweemen.
Gleichabschend, *adj.* even verafstaande.
Gleichdeutig, *adj.* gelykzinnig; gleichdeutige Worte, gelykzinnige bewoordingen; gelykluidende worden.
Gleiche, *f.* f. Gleichheit.
Gleich eben, *adj.* volkomen gelyk.
Gleichen, *v. a.* gelyk, effen maaken, enz. f. bey gleich.
Gleichfalls, *adv.* des-, insgelyks, mede.
Gleichfarbig, *adj.* van eene zelve kleur.
Gleichförmig, *adj. & adv.* gelykvormig.
Gleichförmigkeit, *f.* gelykvormigheid.
Gleich gelten, *v. n.* van gelyke, den zelve waarde zyn, even veel gelden; diese Münze gilt der andern gleich, dit stuk geld is zo veel waardig, als het ander.
Gleichgesinnt, *adj.* eensgezind, eendragtig; sie sind gleichgesinnt, zy komen onderling overeen.
Gleichgewicht, *n.* evenwigt.
Gleichgewogen, *adj.* onverschillig; er ist zu allem gleichgewogen, hy is omtrent alles onverschillig.
Gleichgewogenheit, *f.* onverschilligheid.
Gleichgültig, *adj.* gelykwaardig, evenwaardig, onverschillig.
Gleichgültigkeit, *f.* onverschilligheid, gelyke waarde.
Gleichhalten, *v. a.* gelyk agten, houden, schatten; ich halte beyde gleich, ik houde van beiden even veel.
Gleichheit, *f.* gelykheid, effenheid, eenpaarigheid; eine so gelinde Strafe hat keine Gleichheit gegen eine so schwere Missethat, zulk een zachte straf kan een zo zwaare misdad niet opweegen.
Gleichjährig, *adj.* van de zelve jaaren; van eenen onderdom.
Gleichlaut, *m.* gelykluiding, famenluiding.
Gleichlauten, *v. n.* gelykluiden.
Gleichlautend, *adj.* gelykluidend, eensluidend.
Gleichmachung, *f.* gelyknaaking.
Gleichmaß, *f.* Gleichmäßigkeit.
Gleichmäßig, *adj. & adv.* gelykmatig.
Gleichmäßigkeit, *f.* gelykmatigheid.
Gleichmuth, *m.* stilheid, gerustheid, verge-noegdheid, bedaardheid van geest, ziel.
Gleichmütig, *adj.* gelykmoedig, eenmoedig.
Gleichmütigkeit, *f.* f. Gleichmuth.
Gleichniß, *f.* gelykenis.
Gleichnißrede, *f.* gelykenisreden; durch Gleichniß reden, door gelykenis, by gelykenis spreken.
Gleichnißweise, *adv.* by gelykenis.
Gleichnuß, *f.* Gleichniß.
Gleichrichten, *v. a.* wel stellen, wel aanleggen, rigten.

Gleichsam, *adv.* bykans, byna, schier, als.
Gleichschätzig, *adj.* vergelykelyk, nabykomen-de met.
Gleichsehen, *v. n.* gelyken.
Gleichzeitig, *adj.* gelykzydig.
Gleichzinnig, *adj.* f. gleichgesinnt.
Gleichzinnigkeit, *f.* eensgezindheid.
Gleichzinnig, *adj.* eenstemmig.
Gleichzinnigkeit, *f.* eenstemmigheid, eenpaarigheid van stemmen, gevoelens.
Gleichtag, *m.* nagtevening, gelykdag; de tyd, dat dag en nacht even lang is.
Gleichtagig, *adj.* van de nagtevening, dat 'er toz behoort.
Gleichviel, *adv.* gelyk veel, evenveel; es würde mir gleich viel seyn, 't zoude my even veel zyn, niet schelen.
Gleichung, *f.* vergelyking, evening, even-deeling.
Gleichweit, *adj.* gelyk-, even-wydig.
Gleichwichtig, *adj.* gelykwigtig, evenwigtig.
Gleichwichtigkeit, *f.* evenwigt, evenwigtigheid.
Gleichwie, *adv.* gelyk, als.
Gleichwintelig, *adj.* gelyk-, regthoekig.
Gleichwohl, *adv.* gelykewel, lykewel, nog-tans, evenwel, egter.
Gleichzu, *adv.* regt toe.
Gleis, *n.* wagen-, radspoor; aus dem Gleise fahren, buiten 't spoor vaaren.
Gleisen, *v. n.* glinfteren, blinken.
Gleisnen, *v. n.* veinzen, den geveinsden speelen.
Gleisner, *m.* huichelaar, geveinsde, schynheilige.
Gleisnerey, *f.* huichelaary, geveinstheid.
Gleisnerisch, *adj.* geveinsd, schynheilig, gemaakt; gleisnerische Andacht, geveinsde, gemaakte deugd, godsdiens, schynheiligheid.
Gleisnerischerweis, *adv.* geveinsdelyk.
Gleiten, *v. n.* glyden, glyen, glibberen, fallen.
Glette, *n.* bergiteen, metaalteen, vuursteen; Silber-, Goldglette, zilver-, goudglet.
Gletten, *f.* gletten.
Glied, *n.* lid, lidmaat; das männliche, weibliche Glied, 't mannelyk, vrouwelyk lid, schaamlid, baarlid; Glied im Marsche und Schlachordnung des Kriegsvolks, gelid; Glied einer Ketten, schakel van eene keten; die Glieder einer Kette einlegen, een ketting schakelen, te zamen schakelen; Glied einer Gesellschaft, medegehoort van een gezelschap.
Gliedericht, *adj.* uit leden zavenge-sield, bestaande; zwey-, dreigliederiger Satz, eene stelling, die uit 2, 3 leden bestaat.
Gliederkrankheit, *f.* geraakte, beroerte, verstyving der leden.
Gliederkraut, *adj.* Gliedkraut, *n.* lidkraut.
Gliederlahm, *adj.* lam, beroerd, geraakt.
Gliederlahmung, *f.* geraaktheid, beroerdheid, lamigheid der leden.
Gliedermann, *m.* leeman, een honte beeld, tot gebruik der schilders en beeldhouwers, die 't in allerhande gelaanten kunnen zetten, loen staan.
Gliederspannen, *n.* kramp.
Gliederstucht, *n.* wech, *f.* jigt, sterezyn, voeteu-vel, 't poortje, p odagra.

Gliederweis, *adv.* by leden, gelederen.
 Gliederkraut, *f.* Gliederkraut.
 Gliedlein, *n.* een lidje, klein lid.
 Gliedmaß, *f.* Glied.
 Gliedschwamm, *n.* waterzugt der gewrigten, sponsagtige zwelling der gewrigten.
 Gliedsbruch, *m.* ledebreuk.
 Gliedwasser, *n.* lid-, of liwater.
 Gliedweich, *f.* Gliederkraut.
 Gliedweis, *f.* gliederweis.
 Glimmen, *v. n.* glimmen; unter der Asche, smooken, smeulen.
 Glimmend, *adj.* glimmend, brandend, en rookend zonder vlam, smeulend.
 Glimp, *m.* glimp, eer.
 Glimpsch, *adj.* *adv.* met glimp, met manieren, bescheidenheid.
 Glimmuis, *f.* relmuis, hazelmuis.
 Glimschen, *f.* sleiten.
 Glimsbericht, *glimsberig, adj.* glibberig.
 Glimsen, *f.* glänzen.
 Glockfeuer, *n.* Rose, *f.* roos, galgezwel, St. Antoniusvuur.
 Glockchen, *n.* belle, een klokje, kleine klok.
 Glocke, *f.* klok.
 Glocklein, *schellen, v. n.* luiden met de klok.
 Glockendien, *f.* eene peer, na eene kuuwverle gelykend.
 Glockenblume, *f.* klokbloem, klokje.
 Glockengelute, *n.* klokkelgeluy.
 Glockengestell, *gehäuse, n.* stul, *m.* klokhuus, stoel.
 Glockengießer, *m.* klokgieter.
 Glockenhaus, *n.* *f.* gehäuse, *f.* bey Glockengestell.
 Glockenklang, *m.* klank der klokken.
 Glockenklöppel, *solde, m.* *f.* Glockenschwängel.
 Glockenluder, *treter, zieher, m.* een klok-luider, kloktrekker.
 Glockenrand, *m.* de rand van eene klok.
 Glockenring, *m.* ring, daar de klepel aan hangt.
 Glockenschlag, *m.* klokkeslag.
 Glockenschwängel, *klöppel, m.* klokkelpeel, of klepel.
 Glockenschell, *n.* kloktouw, -reep, reep van eene klok.
 Glockenspeis, *f.* klokspys, gemengd koper.
 Glockenspiel, *m.* klokspel.
 Glockenspielen, *v. n.* klokspeelen, met, op de klokken speelen, bejeren.
 Glockenspieler, *m.* klokspeelder, klokkenist.
 Glockenstreich, *m.* *f.* Glockenschlag.
 Glockenstuhl, *f.* bey Glockengestell; Dohm-gestell.
 Glockentaufe, *f.* doop aan de klokken, by de Roomschegezinden.
 Glockenthurm, *m.* kloktoren.
 Glockenjerrath, *m.* sieraad aan de klokken.
 Glocklein, *f.* Glockchen.
 Glockleintragend, *adj.* dat een bel, belletje om den hals heeft.
 Glockner, *m.* klokkeluider, -luier, -trekker, *f.* Kirchner.
 Glorie, *f.* glory, heertyleid.
 Glorreich, *adj.* *f.* gloriwüdig.
 Glorj, *f.* Glorie.
 Gloriwüdig, *adj.* eerwaardig, verheerlykt door de glory.
 Gloss, *f.* korte verklaaring, aantekening op den rand.

Glossen, *v. n.* verklaaren, uitleggen; über ein Buch, ein Buch, aanmerkingen over een boek maaken.
 Glossen, *f.* glimmen.
 Glöte, *f.* boras, berggroen.
 Glos, *klos, m.* een klos, blok.
 Glosen, *v. n.* de oogen uit 't hoofd puilen, uit-puilen, puiloogig, een puiloog zyn.
 Gluschen, schlucken, *v. n.* hikken, snikken; das Herz gluchset ihm, het hart klopt, slaat hem.
 Gluchser, schlucken, *m.* hik, snik.
 Gluck, *f.* Gluckhenne.
 Glück, *n.* geluk, voorspoed, heil, fortuin; das Glück will ihm wohl, 't geluk loopt hem na; 't geluk dient hem, 't fortuin lacht hem toe; Glück zu, geluk daar mee; Glück auf den Weg, geluk op de reis.
 Glücksen, *v. n.* gelukken, lukken.
 Glücksen, *v. n.* klokken, kakelen.
 Glückscher, Schusser, *n.* knikker, mulver.
 Glücksglas, Gesundheitglas, *n.* bokaal, berkemeyer.
 Glückhaft, glücklich, *adj.* *f.* glücklich.
 Gluckhenne, *f.* klokken, broedze hen.
 Gluckhenne am Himmel, *f.* de zevenstar, pleyaden, het zevenseltarnte.
 Glücklich, *adj.* gelukkig, voorspoedig.
 Glücklich, *adv.* gelukkiglyk; erhalten, behouden; ein Schiff glücklich eingelauten, een schip gelukkig behouden, binnen gekomen.
 Glückselig, *adj.* gelukzalig.
 Glückseligkeit, *f.* gelukzaligheid.
 Glücksfall, *z.* streich, *m.* gelukgeval, avontuur.
 Glücksgalant, *m.* die zig door de milde giften der vrouwen voorthelpt.
 Glücksbäse, *z.* topf, *m.* gelukspot, lotery.
 Glückskind, *n.* vogel, *m.* een gelukkig mensch, van een goed geluk; die 't wel, mee gaat, loopt.
 Glücksmännlein, *n.* hand des geluks.
 Glücksrud, *n.* het rad van avonturen, draay-bord, ryfelaarsbord.
 Glücksruthe, *f.* wazchelroede.
 Glücksspiel, *n.* hazardspel.
 Glückssstand, *m.* geluksitaat.
 Glückstern, *m.* geluksstar, gelukkige planeet.
 Glückstreich, *f.* Glücksfall.
 Glückstropf, *m.* *f.* Glücksbäse.
 Glücksvogel, *f.* Glückskind.
 Glücksteichen, *n.* gelukkig, gunstig teken, voorteken.
 Glückwunsch, *m.* *f.* Glückwünschung.
 Glückwünschen, *v. a.* gelukwenschen; einem zu seinem Geburtstage Glück wünschen, jemand verjaaren, hem zyne geboorte vermaanen.
 Glückwünschung, *f.* gelukwensching; Glückwünschungscompliment an eines seincm Geburtstage, vermaaning van geboorte.
 Glückwünschungsbrief, *m.* brief van gelukwensching.
 Glückwünschungsrede, *f.* gelukwensching; aslegging van zyn pligt by 't gelukwenschen.
 Glüen, *f.* glüben.
 Gluse, Nähnel, *f.* eene naaynaald.
 Glühen, *v. a.* gloeyen, glimmen; das Eisen schmieden, weil es glühet, het yzer smee-

den, tewyl het heet is; eene goede gelegenheid wel in agt neemen.
 Glühend, *adj.* gloeyend, glimmend; Das ist ein glühend Eisen, dat is een gloeyend yzer, dat is iets, dat niet ligt te aanvaarden is.
 Glunse, Gunte, *f.* vonk.
 Glut, *f.* gloed, gloeyende koolen.
 Glutpfanne, *f.* komfoor, vuurest.
 Glutchaufel, *f.* vuur-, afschop.
 Glutjange, *f.* vuurtang.
 Glur, Glurer, *f.* Gluchser.
 Gluren, *f.* gluchsen und glucken, klokken.
 Gnade, *f.* genade, gratie, goede gunst, genegenheid; einem Gnade erweisen, jemand gunst bewyzen; wir von Gottes Gnaden, wy door Gods Genade; eine Gnade abschlagen, eene gunst weigeren; ich nehme es für die größte Gnade auf, ik merk 't als de grootste gunst, genegenheid aan.
 Gnadenbestallung, *f.* *f.* Gnadengeld.
 Gnadenbezeugung, *f.* gunstbewys.
 Gnadenbild, *n.* een wonderbeeld, beeld, beroemd door wonderen.
 Gnadenblick, *z.* schein, *m.* een vriendlyk wexen, gezigt, een gunstig oog.
 Gnadenbrief, *m.* genadebrief, brevet, brief, waarin jemand eene gunst wordt bekend gemaakt.
 Gnadenbrod, *n.* *f.* Gnadengeld.
 Gnadenbrunn, *m.* *z.* quelle, *f.* bron der genade, van gunst, genegenheid.
 Gnadenbund, *m.* het genadeverbond, verbond der genade.
 Gnadengeist, *m.* geest der genade.
 Gnadengeld, *n.* wedde, genadengeld, eerloon, pensioen; einer so ein Gnadengeld genießt, eerloontrekker, die eene jaarwedde heeft.
 Gnadenhand, *z.* wirkung, *f.* gevolg, werking van Gods genade.
 Gnadenkind, *n.* een aangenomen kind, een kind der aanmeeninge.
 Gnadenlicht, *n.* licht van genade, godelyke verlichting.
 Gnadenlohn, *m.* genadeloon, jaarwedde.
 Gnadenpennig, *m.* medaille, stuk gelds, dat een vorst uit gunst aan jemand schenkt.
 Gnadenquelle, *f.* Gnadenbrunn.
 Gnadenreich, *adj.* *z.* voll, *adj.* vol, ryk van genade, gunstryk.
 Gnadenreich, *n.* het ryk der genade.
 Gnadenschein, *f.* Gnadenblick.
 Gnadenschuh, *m.* godlyke, gunstige bescherming.
 Gnadenstimme, *f.* stem der genade.
 Gnadenstul, *m.* genadestoel, verzoendekzel.
 Gnadentafel, *f.* *z.* tisch, *m.* tafel der genade, heilige tafel, des avondmaals.
 Gnadenstern, *m.* thron der genade.
 Gnadentrieb, *m.* beweging der genade.
 Gnadenrost, *m.* inwendige vertroosting, zalving der genade.
 Gnadenvolk, *f.* gnadenreich.
 Gnadenwahl, *f.* predestinatie, onbedonge, genadeverkiezing.
 Gnadenwappen, *n.* vergunnings-, adelyk wapen.
 Gnadenwerk, *n.* werk van genade, gunst.
 Gnadenwirkung, *f.* *f.* Gnadenhand.
 Gnadenzeichen, *n.* bewys, kenmerk, teken van gunst, genade.

Gnadengeit,

Genadentijd, *f.* genadetyd, tyd van genade, gunst.
 Genadig, *adj.* genadig.
 Genadiglyk, *adv.* genadelyk, genadiglyk, goedgunstiglyk.
 Gneip, *f.* kneip.
 Gneip, *m.* funke, vonk, sprank, sprankel.
 Gneijen, *funke*, *v. n.* vonken, glinsteren, schynen, flikeren, schitteren, blinken.
 Gnorpel, *m.* een knorbeen, *f.* knorpel.
 Gnug, *adv.* genoeg.
 Gnüge, *f.* genoeg, vergenoegen, genengte; gnügen, begnügen, vergnügen sich lassen, zig genoeg, vergenoegen laaten.
 Gnugsam, *adj.* genoegzaam; gnugsam, *adv.* genoegzaam, genoegzaamlyk.
 Gnugsamkeit, *f.* genoegzaamheid.
 Gnugthu, *v. a.* genoeg doen; genoeg geven, voldoen.
 Gnugthuung, *f.* genoegdoening, voldoening.
 Gobb, *m.* grondeling, grundel. (*visch.*)
 Gobb, *f.* Tauf.
 Goggehan, *m.* een kalkoensche haan.
 Gold, *n.* gold, goud; seiu, klaar, louter, fyn goud; gegogen, faden-gold, gouddraad, getrokken goud; Gold spinnen, gouddraad trekken; Gold zu Blättlein schlagen, goud slaan; es ist mit Gold nicht zu bezahlen, 't is niet met geld, geen goud te betalen; es ist nicht alles Gold, was da glänzet, alles, wat blinkt, is geen goud; schyn bedriegt veeltyds; er siet im Golde, bis über die Ohren, hy is voorzien, hy heeft veel geld, hy heeft geld, als flyk.
 Goldader, *f.* berg, *m.* grube, *f.* goudader, -berg, -groeve, -myn.
 Goldammer, *f.* goudvink, geelvink; *f.* Hemmerling.
 Goldanrich, *m.* goude veru, streek van goud.
 Goldarbeit, *f.* het werken in goud.
 Goldarbeiter, *m.* juweelmaaker, juwelier, goudsmid.
 Goldberg, *m.* bergwerk, *n.* eene goudmyn.
 Goldschneider, *m.* *f.* Goldschrafer.
 Goldblatt, -blättlein, *n.* goudblad, goudzand.
 Goldblech, *n.* = blatte, *f.* eene goude plaat.
 Goldblum, *f.* goudbloem.
 Goldbräse, *f.* Goldblech.
 Goldbruch, *m.* *f.* Goldberg.
 Goldbrat, *m.* gouddraad.
 Goldbrennerlein, *n.* *f.* Goldammer.
 Golden, *adj.* gouden, gulde, van goud; goldene Aern beyrn Ästern, speenaleren by 't agterste; Leder, goudleer; golden Strüch, gouden stuk, goudlaken.
 Goldberg, *n.* erts uit de goudmyn.
 Goldfarb, *adj.* *f.* goldgelb; goldfarben Haar, blond hair.
 Goldfarbe, *f.* goudverw.
 Goldfarbig, *adj.* *f.* goldgelb.
 Goldfink, *m.* goudvink, *it.* goudmeerde, weduwaal.
 Goldfinger, *m.* de ringvinger, daar men den ring aan draagt.
 Goldfisch, *m.* goudbrasse, goudvisch.
 Goldhammerlein, Goldsindertein, *n.* een goud plaatje.
 Goldhütter, *f.* goudblaatje, lovertje.
 Goldflus, *m.* goudrivier, rivier, daar goud in gevonden wierdt, by de ouden Paetolus,

een stroom van Libie, in klein Azie, heden daags Sarrabat genoemd.
 Goldfore, Goldforell, *f.* *f.* Goldfisch.
 Goldgang, *m.* goudaderen.
 Goldgelb, *adj.* goudgeel, blond.
 Goldgelb, *n.* geel rottekruid.
 Goldgewicht, *n.* goudgewicht.
 Goldglette, *f.* berg- metaalteen.
 Goldgrube, *f.* *f.* Goldberg; das ist seine Goldgrube, dat is zyne goudmyn, daar haalt hy zyn voordeel uit.
 Goldgrund, *m.* goudegrond.
 Goldgulden, *m.* goudgulden.
 Goldhaltig, *adj.* dat goud in heeft, daar goud in is.
 Goldknecht, *n.* een winterkoningje.
 Goldkefer, *m.* goudkever, groenvlieg.
 Goldklon, = flumpe, *m.* een klomp gouds.
 Goldkörner, *n. pl.* goudkorrels, in de bergwerken, in Chili en Peru.
 Goldkron, *f.* Goldgulden.
 Goldküssen, -küssen, *n.* leerverguldens goudkussentje, met berthaar ingezuld, daar by de goude bladen over doorsnydt.
 Goldlabuschläger, *f.* Goldschläger.
 Goldlein, Goldlitz, *m.* goudlym, goudfoudeertel, eene herfstof, die in de zilverkoper-, of loetmynen gevonden wordt.
 Goldling, *m.* het buitenste van eene rups, die blinkt, of van een ander ongedierte.
 Goldlitz, *f.* Goldlein.
 Goldmacher, *m.* goudmaaker, -blazer; Goldmacherey, *f.* goudmaakery, alchimie.
 Goldmachertunst, *f.* Goldmacherey, bey Goldmacher.
 Goldplatte, *f.* goude plaat.
 Goldprobe, *f.* toets, proef, om te weten, of 't goud volkomen gelouterd is.
 Goldpulver, *n.* goudzand, -poeyer.
 Goldreich, *adj.* goudryk.
 Goldsand, *m.* *f.* Goldpulver.
 Goldschau, *n.* goudschuim.
 Goldscheiter, *m.* esajeur, afajeur.
 Goldschlachten, *m.* goudgelit.
 Goldschläger, *m.* goudslager.
 Goldschlägerhammer, *m.* goudslagershamer.
 Goldschmied, *m.* goudsmid, zilvermid.
 Goldschmiedsarbeit, *f.* goudsmidswerk, -arbeid.
 Goldschmiedshandwerk, *n.* goudsmidsambagt, -handwerk.
 Goldschmiedsjunge, *m.* goudsmidsleerjongen; denken, thun, wie Goldschmiedsjunge, met jemand heimelyk den spot dryven.
 Goldschmiedswerkstatt, *f.* goudsmidswerkplaats, -winkel.
 Goldschmiedszeichen, *n.* het merk, teken van een goudsmid.
 Goldschmiedzeug, *n.* zilvermidswerktuig.
 Goldschrafer, -beschnieder, *m.* een geld-, goudinoeyer.
 Goldspinner, *m.* goudspinner, draadtrekker.
 Goldstaub, *m.* stofgoud.
 Goldstein, *n.* goudsteen; *it.* toerssteen.
 Goldsticker, *m.* borduurder, borduurwerker.
 Goldstück, *n.* goudlaken, brocade.
 Goldstück, *n.* goudstuk, stuk gouds.
 Goldsucher, *m.* goudzoeker.
 Goldteig, *m.* gemaalend goud.
 Goldtinctur, *f.* goudverw.
 Goldtochter, *f.* waards dogter; meine Goldtochter, myne waarde, lieve dogter.

Goldwage, *f.* goudgewicht, -schaaltje.
 Goldwitterung, *f.* een teken in de aarde, of 't zand, ten bewyze, dat 'er eene goudmyn onder legt.
 Goldwurm, *m.* würlmlein, *n.* goudworm, geelle glinsterworm.
 Goldwurz, *n.* goudwortel, stinkende gouwe.
 Goll, Golle, *f.* Goldammer.
 Goller, *m.* een kolder, *f.* Koller.
 Gönner, *v. a.* gunnen, gunnen.
 Gönner, *m.* gunner, begunstiger.
 Gönnerinn, *f.* begunstigster, voorstaandster, verdedigster, beschermster, beschermvrouw.
 Gorbel, *f.* eene elst by de drukkers.
 Gork, *u. f. w.* *f.* Korck.
 Görps, Görpser, *m.* das Görpsen, *n.* Rülps, oprisping, ripsing.
 Görpsen, *v. n.* ripsen, oprispen.
 Görpser, *f.* Görps.
 Görpsicht, *adj.* oprispand.
 Gorr, *f.* Surre.
 Gosh, Goshke, *f.* bek; eine gränliche Goshke, een wreelyke bek; einem eins auf die Goshke geben, iemand voor zyn bek geeven, op zyn bek kloppen.
 Gosse, *f.* Goshinn, *m.* een geutsteen.
 Gossenloch, *n.* geut, goot, riool.
 Gossentein, Gosslein, *f.* Gosse.
 Göt, *f.* Tauf.
 Gott, *m.* God, de Allerhoogste; Gott grüß euch! goeden dag! Gott gebe! wenschelyk is 't! Gott befohlen! vaarwel! Gott des Reichthums, de mammon; da Gott für sene! dat verhoede God! Gott helfe! welbekome 't u, (by 't niezen); Gott willkommen, welkom hier; Gott geb, wer es auch ist, wie 't ook moge zyn; Gott unverwiegen, zouder roem gesproken; Gott unverjähret, niet verlof.
 Gött, *m.* een peet, peter.
 Gotte, *f.* doopdogter.
 Götte, *m.* doopkind, -zoon.
 Götter, *m. pl.* de goden, afgoden, by de heidenen; halbe Götter, halfgoden.
 Götterantwoort, *f.* godspraak, oantel, by de heidenen.
 Göttermahl, *n.* godenmaal.
 Götterpeis, *f.* godenspys, ambrozyn.
 Göttertrant, *m.* godendrank, nechar.
 Götternamen, *m. pl.* der heiden waren vornehmlich, de naamen der heidensche Goden waren voornaamlyk:
 Gott aller Götter, de opperste God, Jupiter.
 Gott der Arznen, Apollo.
 Gott der Diebe, Mercurius.
 Gott des Feuers, Vulcanus, Vulkaan.
 Gott der Hirten, Pan.
 Gott der Höllen, Pluto.
 Gott des Kriegs, Mars.
 Gott der Künste, Apollo.
 Gott der Liebe, Cupido.
 Gott des Meers, Neprunus.
 Gott des Reichthums, Plutus.
 Gott des Wassers, Neprunus.
 Gott des Weins, Bacchus.
 Gott der Wohlredenheit, Mercur.
 Gottesacker, *m.* kerkhof.
 Gottesboden, *m.* de aarde.
 Gottesdieb, -rauber, *m.* een kerkroover.
 Gottesdiener, *m.* een predikant, bedienaar, verkondiger

verkondiger des Evangeliums, afgezandte van God, kerkleeraar.
 Gottesdienst, m. godsdienst; ein selbst erwählter Gottesdienst, ongebede, onbevot, eigenwillige godsdienst.
 Gottesdienstlich, adv. godsdienstig.
 Gottesfürcht, f. godsvrucht, godsvreeze, de vreeze des beeren.
 Gottesfürchtig, adj. godvreezend, godsvruchtig, godvruchtig, vroom, deugdzaam.
 Gottesfürchtig, gottesfürchtiglich, adv. f. gottesfürchtig.
 Gottesgebährerin, f. de moeder Gods, by de Roomsgezinden, de heilige Maagd.
 Gottesgeleerter, m. godgeleerde.
 Gottesgeleertheit, f. godgeleerdheid.
 Gotteshaus, n. godshuis, kerk.
 Gotteskasten, m. godskas, armkist.
 Gotteskind, n. godskind.
 Gotteslasterer, m. godslasteraar.
 Gotteslasterlich, adj. & adv. godslasterlyk.
 Gotteslasterung, f. godslastering.
 Gotteslehr, f. f. Gottesgeleertheit.
 Gotteslehrer, Gottesmann, m. f. Gottesgeleerter.
 Gottessohn, m. godsloon, godlyke vergelding.
 Gottespenning, m. godspenning, huur-, kooppenning.
 Gottesrathschluss, m. Gods, godlyk-besluit, voorzienigheid.
 Gottesraub, m. heilighenner.
 Gottesrüber, m. f. Gottesdieb.
 Gottesriching, f. de godlyke schikking, beschikking.
 Gottessohn, m. Godszoon.
 Gottesstisch, m. godstafel, tafel by 't avondmaal.
 Gottesverächter, m. een godlooze, die in geen God geloof, een Ongodist, Atheist.
 Gottesverhängnis, n. Gods, godlyke toelating.
 Gottes Vorsehung, f. de godlyke voorzienigheid.
 Gotteswort, n. Gods woord, de heilige Schrift.
 Gottgelassen, adj. godgelaaten, overgegeven aan God.
 Gottgelassenheit, f. godgelaatenheid.
 Gottheit, f. Godheid.
 Göttinn, f. Godin, by de Heidenen.
 Göttinn der Blumen und Gärten, Flora, Chloris.
 Göttinnen der Brunnen und Bäche, de Nadjaden.
 Göttinn der Früchte, Pomona; auf dem Felde, Ceres.
 Göttinn des Glücks, het Fortuin.
 Göttinn der Gerechtigkeit, Astraea, Themis.
 Göttinn des Himmels und der Luft, Juno.
 Göttinn der Höllen, Proserpina.
 Göttinn der Jagd und Wälder, Diana, Delia.
 Göttinn des Kriegs, Bellona.
 Göttinn der Künste, Minerva, Pallas, de Muzen.
 Göttinnen des Lebens, de Schikgodinnen.
 Göttinn der Liebe, Venus.
 Göttinn des Meers, Theris.
 Göttinn der Rechte, Themis.
 Göttinn der Wälder, Diana.
 Gott lästern, v. n. God lasteren.
 Göttlich, adj. & adv. goddelyk.

Gottloos, adj. godloos, ongoddelyk, onvroom, ongodsvruchtig; ein gottlojer Geist, een godloze, losse geest, went, die los van de religie spreekt.
 Gottlosigkeit, f. godloosheid; ongodsvruchtigheid, ondeugd.
 Gottmensch, m. godmensch.
 Gottselig, adj. godzalig, godsdienstig.
 Gottseligkeit, f. godzaligheid, godsdienstigheid.
 Götze, m. afgod.
 Götzenaltar, m. altaer van een afgod.
 Götzenantwort, f. orakel, godspreek van eene valsche godheid.
 Götzenbild, n. beeld, beeldenis van een afgod, de afgod zelf.
 Götzendienter, m. afgodendienaar.
 Götzendienst, m. afgodendienst.
 Götzenwald, m. een bosch, den Goden gewyd, of waarin zy wierden aanbeden.
 Götzenopfer, n. afgodenoffer.
 Götzenpaf, Götzenpriester, m. afgodenpriester.
 Götzentempel, m. afgodentempel, afgodstempel.
 Götzenwald, f. Götzenhain.
 Götzen, rispsen, v. n. rispen, oprispen.
 Grab, n. het graf; das heilige Grab, het heilig graf; er hat einen Fuß im Grab, by heeft den eenen voet in 't graf; by is oud; by is niet ver van den doot; zu Grabe gehen, te begraven gaan; einem Eiel zu Grabe führen, zittende de beenen heen en weer bewegen.
 Grabbelen, f. grappeln.
 Grabbitter, m. een bidder, aanspreker, die ter begravenis verzoekt, om het lyk mede ter aarde te bestellen.
 Grabbeisen, f. Grabstichel.
 Graben, v. a. graaven, spitten, delven; in Kupfer, Silber, graaveeren.
 Graben, m. gragt, graf, kuil; grafstede.
 Grabber, m. graaver, spitter, delver; graveerder.
 Grabgerüste, n. een verlichte kapel, waarin het lyk van een overleedenen ten toon staat.
 Grabbau, f. houweel, hak, krabber.
 Grablied, n. een treurlied, dat by 't begraven van een lyk gezongen wordt.
 Grabmahl, n. Grabstule, f. een praalgraf.
 Grabmeißel, m. f. Grabstichel.
 Grabschaufel, f. spade, delfspade.
 Grabseil, n. f. Grabseil.
 Grabschnitt, m. sneede, kaal van een graver-zyer.
 Grabstift, f. grafstift.
 Grabstätte, f. grafstede, begraafplaats; der gerichteten Malefispersonen, ellendige kerkhof, galgenveld.
 Grabstein, m. grafsteen.
 Grabstichel, m. zeisen, n. graveeryzer.
 Grabtuch, n. lyklaken, doorkleed.
 Grad, m. graad, trap.
 Gradbogen, m. graadboog, peilstok, stuurmansboog, om de hoogte der zon en sterren af te metten, te schieten.
 Gradireisen, n. een iteenhouwers-, beeldhouwersbeitel, hamer.
 Graduirter, m. een gepromoveerde.
 Gradus, m. graad, trap, eerrap; den Gradus ertheilen, de eerraden, eerrappen in de eene of andere hoofdstudie der hogeschool vergunnen, verlenen.

Graf, m. graaf, graave; Burggraf, Burggraaf; Landgraf, Landgraaf; Lebngraf, Leengraaf, ahangklyk; Mark-, Pfalz-, Rheingraf, Mark-, Palts-, Rhyngraf; Reichsgraf, Ryksgraaf, graaf van 't Ryk; Rau-, Zentgraf, crimineele regter; Graaf, regter over een zeker dilticht.
 Grafenbank, f. graavenbank, rang der Graaven des Rhyks in de ryksvergadering.
 Grafensitz, m. zetel der Graaven, stal, daar een graaf zyn verblyf houdt.
 Grafenstand, m. graavenstaar, waardigheid van een Graaf.
 Grafinn, f. Graavin; Mark-, Landgrafinn, Mark-, Landgraavin.
 Graflich, adj. graaflyk.
 Grafenschaft, f. graafschap.
 Grallen, f. grellen.
 Gram, adj. gram, boos; ich kann ihm nicht gram seyn, ik kan niet boos op hem zyn, hem niet haaten; ihm selbst gram seyn, een afkeer van zig zelv' hebben; einem gram werden, haat tegen jemand opatten.
 Gram, m. Grämen, n. hartleer, kwelling, droefheid, verdriet.
 Grämen, sich, v. rec. zig quellen, bekreunen, bekommeren, bekommerd zyn.
 Gramhaft, grämig, adj. gemelyk, onvernoegd, misnoegd.
 Grämung, f. f. Gram.
 Grammatik, f. letter-, of taalkunst, -kunde, spraakkunst.
 Grammatikalisch, adj. & adv. dat tot de letter-, taal-, spraakkunst behoort.
 Grämpeln, u. f. w. f. grempeln.
 Gran, f. Kranich.
 Gran, n. grein; um zwey Gran zu leicht seyn, om twee grein te licht zyn.
 Granada, n. Granada, stad en koningryk in Spanie.
 Granadier, m. granadier.
 Granadiermüse, f. granadiersmuts.
 Granadiertafel, f. granadier- of granaattas.
 Granat, Granatapfel, m. granaat, grenaat, granaatappel; Art von Feuergeteln, granaat, vuurkogel; Edelstein, granaat.
 Granatapfelbaum, f. Granatenbaum.
 Granatapfelblüt, f. bloem, bloesem van een granaatboom.
 Granatenbaum, m. blume, f. granaatboom, -bloem, -bloezem.
 Granatenblütfarbe, f. kleur van granaatbloesem.
 Granatbütlein, n. het velletje, vliesje, dat van binnen de scheidung in een granaatappel maakt.
 Granatkern, m. korrel, graan van een granaatappel.
 Granatrinde, f. schel, schors van een granaatappel.
 Granatstaf, m. zap, vogt van den granaatappel.
 Granatstein, m. granaatsteen.
 Granatirer, m. f. Granadier.
 Grandese, f. deftigheid in 't gaan, ernstigheid in 't wezen, een deftige gang, een ernstig wezen.
 Granfer, f. Gran.
 Granz des Schiffs, m. voorschip, voorsteven van een schip; hintere des Schiffs, agtersteeven, agterschip, agterkaasteel.

Grânze, *f.* grens, grenzen, paalen, landpaalen, eindpaalen, frontieren, scheidpaal, uiterste landpaalen.
Grânzbusch, *n.* bosch, dat het eene land van 't ander scheidt.
Grânzen, *f.* angrenzzen.
Grânzschung, *f.* :haus, *n.* ort, *m.* f. Grânzstadt.
Grânzstule, *f.* landheers wapenpaal, scheidpaal, daur 's beeren wapen aan hangt, op staat.
Grânzscheidungen, *f.* grenspaalen, scheidpaalen.
Grânzstadt, *f.* grensstad, frontierplaats.
Grânzstein, *m.* f. Grânze.
Grânztreitigkeiten, *f.* grens-, of landscheidswisten.
Grânzung, *f.* het grenzen, aangrenzen.
Grânzstellung, *f.* f. Grenzsetzung.
Grappeln, *grappen*, *grappeln*, *grapsen*, *v. a.* grabbelen, wegneemen; sie grappen in, und grapsen alles weg, was sie finden, zy tasten toe, en neemen alles, wat ze vinden, weg.
Grappa, *v. n.* voelen, tasten, bevoelen.
Gras, *n.* gras; inß Gras beisen, in 't voetland raaken, ineuvelen; er horet das Gras wachsen, hy hoort het gras groejen; hy ziet de zaak diep in; hy is de ageste wyze.
Grasbank, *f.* grasbank, plaats in 't groen, verbeve, met graszoden belegt.
Grasblum, *f.* nagelbloem, angelier, testebloem.
Grasboden, *m.* land, *n.* weiland, beemd.
Grasen, *v. n.* grasen geben, graazen, graazen gaan.
Gräseren, *Grasung*, *f.* het graazen, gras, de groente.
Grasgarten, *m.* f. Grasboden.
Grasgrün, *adj.* grasgroen.
Grasgrauer, *m.* grasmaayer.
Grasbüpfer, *m.* een spring-, sprinkhaan.
Graslicht, *grasig*, *adj.* graazig, graslig, vol gras, met gras bewassen, met gras begroejt.
Graslauch, *m.* bieslook, prey.
Graslein, *n.* een grasje.
Graslitte, *f.* slangekruid.
Graswürde, *f.* graminus, -musche, basterd nagtegaal.
Grasrecht, *n.* het recht, van te weiden.
Grasrichel, *f.* zeit, om gras met te maajen.
Grasstück, *n.* boulingrein, een bolbaan van zooden.
Grasstück, *n.* grasdoek.
Grasung, *f.* f. Gräseren.
Grasweg, *m.* een agterweg, omweg, een weg door 't gras.
Graswurm, *m.* grasrups.
Grassiren, *v. n.* geweld aanlozen, mishandelen, berooven.
Grassirer, *m.* roover, plonderaar, struikroover, afzetter, straatshender.
Gräs, *Gräslisch*, *adj.* f. greulich.
Gräslisch, *adv.* f. greulich.
Grat, *f.* graat, visgraat.
Grätig, *adj.* graatig.
Grätlein, *n.* een graatje.
Grätten, *grätchen* mit den Heinen, *v. n.* scharlen, scharrelen, scharrelbeenen, de beenen

van een nagel in 't gras, wyde, grypte schreeden doen.
Gratulant, *m.* jemand, die een ander geluk wenscht, verzen brengt, om een steekpenning te verdienen.
Gräs, *grasen*, *f.* Krdge, fragen.
Grau, *adj.* graauw, grys; haar, grauwe, gryze haren.
Graubart, *m.* een, met een gryze baard.
Graubiinden, *n.* Grauwbundert, volk en staat in Zwitserland.
Gräubünder, *m.* een Grauwbunder.
Graubiinderinn, *f.* eene uit Grauwbunder.
Grauen, *n.* Graus, *m.* Grausen, *n.* het gruwen, schrikken, yzing.
Grauen, *v. n.* gruwen, schrikken, yzen.
Grauer Nicht, *m.* f. Hüttenrauch.
Graufärbig, *adj.* f. grau.
Graubaar, *n.* grys hair.
Grauidt, *f.* deftigheid, staatigheid, ernstigheid.
Grauidtlich, *adj.* staatig, ernstig, deftig.
Grautopf, *m.* graauw-, of gryskop, gryzaart.
Graulicht, *adj.* graauwagtig, grysgtig.
Graupeln, *v. n.* als dunne hagel neervallen.
Graupen, *f.* Gräs.
Graus, *f.* Grauen, *n.*
Grauschimmel, *m.* graauwschimmel, -paard.
Grausam, *adj.* grouwzaam, wreed, wreed-aartig, sel, onbarmhartig.
Grausamkeit, *f.* grouwzaamheid, wreedheid, felheid, ydelijkheid, verfoejelykheid.
Grausamlich, *adv.* grouwzaam, wreedelyk.
Grauslicht, *f.* greulich.
Grausen, *gräusen*, *f.* f. grauen.
Grauwert, *n.* glasbont, wat grys, graauw.
Greif, *m.* griffioen, grypvoegel.
Greifen, *v. a.* grypen, vatten, vangen, tasten; einen greifen lassen, jemand by den kop grypen laten; in die Schüssel greifen, in de schotel tasten, toetasten; sehr tief in Beutel greifen müssen, zeer grof in de buurs moet: n tasten; zur werten Ehe greifen, in een tweede huwelyk treden, een tweede trouw aangaan, een tweede bruijloft houden, ten tweeden maal trouwen.
Greifenklaue, *f.* klaauw, poot van een grypvoegel, of ander roofdier.
Greiflich, *adj.* grypagtig, happig.
Greiflich, *adj.* berastelyk, tastelyk, handtastelyk.
Greifschabel, *m.* chirurgystuig, om 't kind uit 's moeders lys te haalen; gierenbek.
Greifung, *f.* het grypen, vatten, vangen, tasten.
Greinen, *v. n.* grynen, huilen, schreyen.
Greiner, *m.* een huiler, schreyer; alter Greiner, een oude knorpot.
Greinerlein, *n.* nagtvoegel, steenuil.
Greis, *Gris*, *adj.* f. subst. grys, grauw, grysaart.
Greisen, *v. n.* grys worden.
Greis, *f.* Kreis; einem im Greise behalten, jemand in orde houden, binnen de paalen van zyn pligt.
Greil, *adj.* schel, scherp; eine greile Stimme, een schelle stem; greile Augen, scherpiende, arendsoogen.
Greile, *f.* Kralle, spoor, agterspoor.
Grellen, *trallen*, *trällen*, *trellen*, *v. n.* krabben, krassen; die Kraben grellen, de krabben krabben.

Greulich, *greulich*, *adj.* krabagtig, met, dat krabt, kracht, krouwt.
Greuen, *f.* grämen.
Grempeln, *grempen*, *v. a.* oude voddlen, oude kleeren verkoopen.
Grempeler, *Grempier*, *m.* een oude kleerverkooper, uitdraager.
Grempelfrau, *Grempierinn*, *Grempierinn*, *f.* een oude kleerenverkoopster, eene uitdraagster.
Grempelmarkt, *m.* voddemarkt.
Grempeln, *krempeln*, *v. a.* wolkaarden.
Grempelwaare, *f.* :wert, *n.* voddewerk; flegte waar.
Grempier, *m.* een kaardenmaaker, die wolkammers kaarden maakt.
Grempier, *f.* Grempeler.
Grempieren, *Grempieren*, *f.* verkooping van oude kleeren, voddlen, todden; uitdraagerswinkel.
Grempierinn, *f.* f. Grempelfrau.
Grempung, *f.* f. Gram.
Grendel, *m.* een grendel.
Grensing, *n.* argemon, zilverschoon, zilverkruid, ganzeryk.
Grens, *u. f. w.* f. Grânze, *u. f. w.*
Gres, *Greffen*, *m.* pos; f. Kresse.
Greffen, *gressig*, *n.* f. Kresse.
Greslich, *f.* greulich.
Greschlen, *gretchen*, *greten*, *f.* grätchen.
Greuel, *m.* gruwel, afkeer.
Grevelingen, *n.* Grevelingen, stad in Vlaanderen.
Greulich, *adj.* f. *adv.* gruwelyk, yzelyk, naar, naarilyk, vreeslyk, schrikkellyk, schroomelyk, afgryzelyk, vervaarlyk.
Greulichkeit, *f.* f. Greuel, und Grausamkeit.
Greuelopfer, *n.* gruweloffer, verfoejelyk offer, offerhande.
Greuelünde, *f.* gruweldaad, -stuk, gruwelyke daad, boos feit, zwaare misdaad.
Griech, *m.* Griekenland, *n.* griekisch, *adj.* griek, Griekenland, grieksch.
Griekisch Feuer, *n.* grieksch vuur, onuitbluschlyk vuur, konstvuurwerk, dat tegen den aart van het natuuryke vuur zyne uitwerking in 't water, wyd en zyl doet.
Griekstule, *f.* seel van den ploeg.
Grieten, *f.* zuiligheid van gesmolten vet; Speckgrieten, stukjes, reepjes spek.
Griegisch, *adj.* f. *adv.* grieks, f. griekisch bey Griech.
Grieh, *n.* gruis; in Nieren, graveel, steengruis, lendequaal.
Grieholz, *n.* slangenhout.
Griehstein, *n.* graveelsteen.
Gries, *Griesmehl*, *f.* Gräs.
Griff, *m.* greep, tast; list; im Griff etwas erkennen, by den tast iets kennen; Hands bede, varzel, handvarzel; an einem Degen, greep, geveft van een degen.
Griffel, *m.* griffel.
Grille, *f.* gril, krekel, stapel; Grillen, sprongen, zotterayen, zottequinten, zottekuuren, invallen, grillen, viezcvazen, beuzelingen, kriemeryen, wisjewasjes, buitenspoorigheden; den Kopf voll Grillen haben, ein Grillenfänger seyn, den kop vol grillen hebben, een grillig hoofd, een grille-vanger zyn.
Grillenfänger, *n.* f. bey Grille.

Grillendast.

Griffenhaft, griffig, *adj.* grillig, eigenzinnig, wonderlyk.
 Grimacen, *f.* grynsingen, leelyke, scheeve bekken, yzelyke gezigten, vertrekkingen; *m.* grynzen, gemaakte wezens, scheeve bekken trekken, *zyn bek vertrekken.*
 Grimm, *m.* groote, hevige, oloopende gramfchap, grimmigheid, toorn, woede.
 Grimmdarm, *m.* aarsdarm, fchytdarm.
 Grimmen *n.* krimpen, fchujeren; *das Grimmen* im Leibe, *krimping, krimpungen in de larmen, des buiks.*
 Grimmendwasser, *n.* windbreekend, windverdriyvend water.
 Grimmig, *adj.* grimmig, vinnig, fel, bits, wreed, boosaartig; *eine grimmige Kälte, een vinnige, felle koude, die nypt; der grimmige Tod, de bittere dood.*
 Grimmig, grimmiglych, *adv.* *f.* grimmig; grimmig theur, *fchriklyk, vreeslyk duur.*
 Grimmigkeit, *f.* grimmigheid.
 Grimmiglych, *adj.* *f.* grimmig.
 Grind, *m.* roof, rove, roove, korst over eene wond, fchurft, zweer; *f.* Kräs, kräsig; *einem über den Grind fahren, den Grind laufen, jemaad belder doorbaalen; over den bekel baalen.*
 Grindel, Grindelbaum, *m.* de flander van een molen.
 Grindfchaffe, *m.* grendelknop.
 Grindgen, *n.* roofje, korftje; *an der Lippe, een rozynebaard.*
 Grindig, *adj.* fchurft, rappig, fchurfdig.
 Grindkopf, *m.* een fchurfdig hoofd.
 Gris, *f.* Gris.
 Griselich, *f.* greulich.
 Griseln, *v. n.* jukken, jeuk hebben; *item stofregenen.*
 Grisgramen, *v. n.* tieren, raazen, bulderen, woeden, *een groot getier, geweld maaken.*
 Grittelen, *v. n.* twiften, naauwkeurig navraaggen, bedillen, haarklooven, vitten, uitpluizen.
 Gritteler, *m.* een uitpluizer, vitter, haarkloover, muggezifter.
 Grittelig, grittelich, *adj.* vitagtig, bedilzuchtig, hairig, ongemaklyk, kregelig, kitleloorig, fyn, teder; *ein grittelicher Mensch, een netelig man, een kregelig, ongemaklyk mensch; ein grittelicher Sinn, een mensch, die geduurig zwaarigheden oppert, voor den dag brengt; eine gritteliche Saade, eene tedere zaak.*
 Grittling, rittlings fihen, *v. n.* fchreyelings zittzen.
 Gris, *f.* Gris.
 Grob, *adj.* *& adv.* grof, ruw; *grober Bauer, flegel, grove boer, kinkel, vlegel, rekel, knokkel; grobe Sprache, wantaal, wanvoegelyke, wancikkelyke taal; der grobe Pöbel, bet gemeen, jan bang, jan rap met zyn maat; grob Geld, grof geld; grobe Sitten, boerfche, lampe manieren; er hat es zu grob gemacht, hy heeft bet te grof, te bont gemaakt; grob iren, groffelyk, zeer kwaalen.*
 Grobdauerich, *adj.* boerfch, lomp, plomp.
 Grode, *f.* *f.* Grobheit.
 Grobdademig, *adj.* grof van draad.
 Grobdiederig, *adj.* grof van leden.
 Grobdutig, *adj.* dik, grof van huid, vel.

Grobheit, *f.* grofheid, onbeleefdheid, ruwheid, plompheid, boersheid.
 Grobhobel, *m.* roffel, roffelfchaaf.
 Grobdian, *m.* groviaan, botmenfch, botmuil, botterik.
 Grobdlicht, *adj.* grofagtig, onbelieft, plomp, boers.
 Grobdlicht, *adj.* *& adv.* groffelyk, grootelyks, grof.
 Grobmahler, *m.* een kladfchilder.
 Grobbs, *f.* Kröbs.
 Grobbschmied, *m.* groffmid.
 Grobten, *v. n.* bulken, huilen.
 Grob, *m.* oude, heimelyke haat, wrok.
 Groblich, *adj.* toornig, moejelyk, gemelyk.
 Grobten, grälgen, *v. n.* boeren, purken, maagdampen uitlaaten, oprifpen.
 Grobter, *m.* die oprifpt, boert, purkt.
 Grobmet, *f.* Grummet.
 Gropp, *m.* een grundeling.
 Grofchen, *m.* gros; *das föfiet einen ehrlichen Grofchen, dat kost al een fnuiver geld; een hand vol geld; een goed duitje; er hat einen schönen Grofchen vor sich gebracht, hy heeft een goeden fnuiver gewonnen, veel geld gewonnen.*
 Grofchlein, *n.* een grosje, *stukje gelds, van verschillende waarde in Duitfchland.*
 Grof, *adj.* groot; *grof machen, uitzetten, verwyden; ein großer Hauns, Prabler, een groote hans; pogcher, praaler, blaaskaak, windbreeker; ein Kind groß ziehen, een kind groot brengen, opvoeden; der große Herr, de groote Heer, Sultan.*
 Grof, *n.* een gros, twaalf dozyn; *ein Grof Knöpfe, een gros knopen.*
 Grof, *n.* veel, zeer veel; *ein Großes beitragen, zeer veel toebrengen; ins Große handeln, in 't groot, grof hanvelen.*
 Grof, *adv.* *f.* grof, *adj.*
 Grofachtbar, *adj.* grootagtbaar.
 Grofachtbarkeit, *f.* grootagtbaarheid.
 Grofdungig, *adj.* groot van oogen.
 Grofbaart, *m.* een gryzaart, oude paay.
 Grofbdrtig, *adj.* groot, lang van baard.
 Grofbafe, *f.* oud moey.
 Grofbauch, *m.* een groote buik, hang-, dikbuik, hangbalt, dikkert.
 Grofbuchig, *adj.* groot, dik van buik.
 Grofbritannien, *n.* Grootbritannien, Engeland, *in 't gemeen.*
 Grofbritannifch, *adj.* engelfch.
 Grofkanzler, *m.* oppercancelier.
 Grofceremonienmeister, *m.* opperceremonie-meester.
 Grofde, *f.* groote, grootheid.
 Grofeltern, *m. pl.* voorouders.
 Grofeltervater, *m.* bet-, oudvergrootvader; *grootvaders of grootmoeders vergrootvader.*
 Grofeltermutter, *f.* bet-, oudvergrootmoeder; *grootmoeders of grootvaders, vergrootmoeder.*
 Groffelt herr, *m.* veldheer, veldoverfte.
 Groffürft, *m.* grootvorft.
 Groffürftentum, *n.* grootvorftendom.
 Groffliebteig, *adj.* groot, grof van leden.
 Grofgünftig, *adj.* zeer gunftig, zeer geneegen.
 Grofhändler, *m.* een koopman in 't gros.
 Groshans, *f.* Grofprecher.
 Grosherrlich, grosherrlich, *adj.* *& adv.* groot-

daadig, heerlyk, uitmuntend, *als een groot heer.*
 Groshertzog, *m.* Groothertog.
 Groshertzoginn, *f.* Groothertogin.
 Groshertzogthum, *n.* Groothertogdom.
 Groshofmeister, *m.* opperhofmeester.
 Grofkopf, *m.* dikkop.
 Grofköpfig, *adj.* dikhoofdfig, *die een dik hoofd heeft, met een dik hoofd.*
 Grofleichig, *adj.* langlyvig.
 Groflich, *adj.* wat groot.
 Grofmacht, = machtigkeit, *f.* zeer groote magt.
 Grofmachtig, *adj.* grootmagtig, zeer magtig.
 Grofmachtigkeit, *f.* Grofmacht.
 Grofmachung, *f.* mit Worten, vergrooting, ophooping van woorden.
 Grofmaul, *m.* groote, wyde mond; *een blaaskaak, snoever, windbreeker, snoeshaan.*
 Grofmdulig, *adj.* *die een grooten, wyden mond heeft.*
 Grofmeister, *m.* zu Maltha, *de grootmeester van Maltha.*
 Grofmeisterschaft, *f.* het grootmeesterschap.
 Grofmützig, *adj.* *& adv.* grootmoedig, groothartig.
 Grofmützigkeit, *f.* grootmoedigheid.
 Grofmütziglych, *adv.* *f.* grofmützig.
 Grofmutter, *f.* grootmoeder, bestemoeder, besje.
 Grofmutterbruder, *m.* grootmoedersbroeder.
 Grofmütterlich, *adj.* *van eene grootmoeder; grofmütterliches Erb, n. grootmoeders goed.*
 Grofmütterfchwefter, *f.* grootmoederszuster.
 Grofmuttervater, *m.* overgrootvader.
 Grofmuttermutter, *f.* overgrootmoeder.
 Grofnaß, *m.* grofdig, *adj.* *die een grooten neus heeft, veel genenfa.*
 Grofobricht, *adj.* groot, lang van ooren.
 Groföwäher, *m.* een fchoonvaders, of behoudvaders vader.
 Groföwieger, *f.* fchoonvaders moeder.
 Grofprechen, *v. n.* grootspreken, breedpreken, snorken, breed opfnyen, opgeeven, pochgen, fnoeven.
 Grofprecher, *m.* grootspreeker, breedspreeker, snorker, snoever, hoogpiffier, windbreeker, blaaskaak.
 Grofprecheren, *f.* grootspraak, opfnyding, her fnoeven, rodomontade.
 Grofprecherifch, *adj.* opfnyend, grootspraakig, windbreekend.
 Grofprechung, *f.* *f.* Grofprecheren.
 Grofsultan, *m.* Grootturk, Grootfultan.
 Grofvater, *m.* grootvader, beftevader.
 Grofväterlich, *adj.* *van een grootvader.*
 Grofvatersbruder, *m.* grootvadersbroeder.
 Grofvaterschwefter, *f.* grootvaderszuster.
 Grofvatersvater, *m.* overgrootvader.
 Grofvatermutter, *f.* overgrootmoeder.
 Grofvaterstuhl, *m.* een armftoel, leunstoel.
 Grofwagt, *m.* landvoogt, koninglyke regter.
 Grofweibel, *m.* opperfte der lfwagt.
 Grott, *f.* Kröte.
 Grüdchen, *n.* kuiltje, holtje, kloofje; *ein Grüdchen im Sinne haben, een kloofje in de kin, een gekloofde kin, een kloofkin hebben.*
 Grude, *f.* groef, groeve, kuil, hol; *tiefe und enge, fleuf, kuilgroef; graben, kullen,*

kuilen, kuilen graaven; voller Gruben, groevig, kuilig, knilagtig, hollig; über der Grube gehen, oud zyn, met een been in 't graf staan; Schindgrube, vilplaats. Grubeln, v. n. peuteren, wroeten, snuffelen. Gruben, v. a. den wyngaard hakken, spitten, ombaulen. Gruber, m. een kuiler, onhaker, roojer, die den wyngaard ombakt, spit, bewerkt. Grubgen, n. f. Grubchen. Grubicht, grubig, adj. vol kuilen, koelen. Grublein, n. f. Grubchen. Grublen, f. grubeln. Grubler, m. een wroeter, uitpluizer, hairklover. Grubrede, f. Senter, w. loot, scheut, rank van een ingeleide wyngaardstam. Grubrede, f. grafrede. Gruff, f. hol, spelonk; gewöldtes Grab, verwelkd graf. Gruffig, adj. hol, verwelkd. Grubgen, Grubger, m. f. Grubgen, ic. Grume, f. krumme, kruim. Grumlein, n. een kruimtje. Grummet, n. nagtas, nahooj, namaajzel, etgroen. Grün, adj. groen; Obf, groen, onryp ooft; grün fleisch, grüne Fische, groen, versch vleesch, groene visschen; der grüne Donnerstag, de witte donderdag; das Grüne, 't groene; in der französischen Karte, klaveren, in de speelkaart; auf einen grünen Zweig kommen, zyn geluk bevoorleren. Grün, Grünes, n. het groen. Grund, m. grond, bodem, grondslag; zu Grunde gehen, te gronde gaan, vergaan; Beweis, grond, bewys; einer Wissenschaft, gründen, beginzelen van een wetenschap; falsche Gründe haben, valsche gronden, beginzelen, een valsche oeffel hebben; das hat Grund, dat heeft reden, daar voor zyn reden, met reden. Grundbley, Gentsbley, n. het diep, pylloot; das Grundbley autwerfen, het diep loot uitwerpen. Grundböde, adj. zeer boos, ten nitersten kwaad; grundböder Mensch, Weg, zeer kwaade, bedorven, slegte mensch, weg, een vuilik, onleugend mensch. Grundeis, n. grondys, gromys. Grundeyfen, n. grondyzer. Grundel, m. een grondeling; am Flug, het ploeyzer, kouter, dat de arde doorsayde, en de voore maakt. Grunden, v. a. gronden, grondvesten; sich auf etwas, zig op iets gronden, vesten, vestigen, vast gaan; das Wasser grunden, het water peilen, hoe diep het is. Grundfarb, f. grondverf. Grundfaul, adj. zeer luy, agteloo, traag. Grundfeste, f. grondvest, grondslag. Grundfirnis, m. grondvernis. Grundfläche, f. vlakke grond, vlakke. Grundfore, forelle, m. een forel. Grundgeizig, adj. zeer gierig. Grundgelehr, adj. zeer geleerd. Grundgesetz, f. grondwet, hoofdwet. Grundlos, m. f. Grundblen. Grundgütig, adj. zeer goed, ten hoogsten, nitersten goed. Grundherr, m. grondheer, eigenaar van den grond, van 't land.

Grundlage, f. de voet, het fundament van een gebouw. Grundlegung, f. grondlegging, stigting, eerste aanleg. Grundlehre, f. fundamentalfuk, -leerfuk. Grundlich, adj. & adv. grondig, grondelyk, bondig. Grundling, m. grondeling, grondel, (vifchje.) Grundlos, adj. grondloos. Grundmann, Grundred, Gundermann, m. aardveil, hondsdraf. Grundmüßig, f. grundrichtig. Grundrecht, n. grondregt, grondheersregt. Grundregel, f. grondregel, zet- stelregel. Grundrichtig, grundmüßig, adj. regelmaatig, met de eerste gronden, beginzels overeenkomstig. Grundriß, m. plan, eerste tekening, schets, eerst ontwerp. Grundriß, m. grondbeginzel, grondstelling, eerst beginzel. Grundschwellen, f. de leggers, grondorpels. Grundsprache, f. hoofdtal, grondtaal. Grundstein, m. grondsteen. Grundstoc, m. een boom, daar men enten of looten uitsnyd. Grundstücke, n. gronden, landen, landgoederen. Grundstücke, f. fundament, grond. Grundtuppe, f. grondzop, hef, droeffem, modder, durk, daal, waterloozing, zood van 't fchip. Grundtext, m. grondtext. Grundverfassung, f. grondlegging. Gründung, f. het gronden. Grundursach, f. grondoorzaak. Grundwort, n. grondwoord. Grundzappfe, m. een grondpaal. Grundzins, m. grondcyns, tins, ondeige grondrente, den landheer toekomenle. Grüne, f. het groen, de groente, groenheid; die Bäume sind in ihrer vollkommnen Grüne, de boomen staan volkomen in haar blad, zyn heel groen. Grünen, v. n. groenen, groen worden, groen zyn. Grüne Donnerstag, m. sacramentsdag. Grünvink, m. groenvink, vogeltje, zo groot als een moschje, groen en graanwagtig von veeren. Grünig, f. Grünling. Grünlicht, grünlicht, grünlig, adj. groenagtig, aan den groenen kant, uit den groenen. Grünling, m. groenling, anders ook mosf genoemd. Grünmarkt, m. de groenmarkt, of groente-markt. Grünspan, n. kopergroen, koperroeft, spaansch groen. Grünspcht, m. groene specht. Grünung, f. het groenen, de groenheid. Grunzen, n. het knorren, grommen. Grunzen, v. n. knorren, grommen. Grunzer, m. een knorpot. Grunzerinn, f. een knorrig wyf. Grupp, m. f. Gropp. Grusch, m. eene zemel, f. Kleve. Gruseln, v. n. f. grifeln. Gruß, m. groot, groetenis; einen Gruß sagen, f. grüßen; einen Gruß bringen, eene groetenis brengen; mein Herr läßt seinen

Gruß vermeiden, myn Heer laat zyn dienft aanbieden, (presenteeren.) einen tiefen Gruß machen, een diep compliment maaken, diep buigen; der englische Gruß, de engelgroet, Maria boodfchap. Gruß, salvo, losbranding van musketten of gefchut. Grußbrief, m. een brief van pligpleeging, complimenten. Grußen, v. a. groeten, begroeten; salveeren. Grüßer, m. een, die groet. Grüs, f. gort, grut, grutte, gruttemeel. Grüsbröden, m. gort- of gortenbry. Grüsbrödel, m. grutter. Grüslopf, m. een opgeblaazen betwoeter, een wyshoofd. Grüsmehl, n. f. Grüs. Grüsmehl, m. gortmeulen, gortmolen. Grüswurf, f. gort-, gortworft, gortbeuling. Guardein, m. waardyn, waarderaar, keurmeester, toetsmeester, waardeerder. Guardt, f. gardes, de wagt. Guardiren, v. a. waarden, fchatten, op prys stellen, zetten, priceeren. Gucken, v. n. kyken; sie luctet wäßer auf den Portirchen herum, zy laat haar oogappel geweldig heen en weer gaan; zy werpe liefdelonken toe; zy glunzt lullerig aan; zy belonkt steelswyze; elnem in die Karte gucken, jemand in de kaart kyken; zyne handelingen nagaan; zyne voornemens ontdekken. Guckfenster, n. kykvenster, kykvenstertje, luikje. Guckguck, m. een koekkoek; f. Kuckuck. Guckloch, n. kykgat, kykuit. Guckrohr, n. een tuurglas, verrekyker. Gurren, f. gurren. Gugel, f. kap, kaproen, kovel. Guggelhahn, m. een kalkoensche haan. Gugguck, f. Kuckuck. Guld, f. cyns, rente. Guldbauer, m. een boer, die cyns, fchatting moet opbrengen, betaalen. Guldbrief, m. een cyns- fchattingbrief. Guldbar, adj. cynsbaar. Guldene, adj. van goud; guldene Mün, goud geld; die guldene Zeit, de goude eeuw; die guldene Ader, de speenader; guldene Zahl, het guldene getal, de maankring, de negentienjarige kring of omloop; einem guldene Berge versprechen, jemand gunde bergen, veel fchoone dingen belooven. Gulden, Guldner, m. gulden. Guldene Bulle, f. de goude bulle, die te Frankfurt bewaard wordt. Guldener, m. f. Gulden. Guldenschnitten, m. pl. brood, met boter en eyeren gebakken. Guldenschuf, n. goudlaken, brocade. Gülte, f. rente, inkomft; lebende Gülden, grondrente, rente, op een land of vast goed gewezen. Gültig, adj. geldig, 't geen geldt, van waarde is, deugdig, wettelyk; gültig machen, wettigen, deugdig, wettig, van waarde maaken; bewyzen, betoogen. Gültigkeit, f. waardigheid, wettelykheid, deugdelykheid. Gummen, v. a. gommen, met gom fnyen. Gummi, f. gom, gomme. Gummbaum,

Gummibaum, *m.* gomboom, *daar de arabishe gom afvloekt, afdruipt.*
 Gummifarben, *f.* gomverwen.
 Gummicht, *adj.* gommig, gommagtig.
 Gummigut, *gutte*, *n.* gutra gamba, gutte gom.
 Gummivasser, *n.* gomwater.
 Gump, *m.* im Wasser, Wasserwirbel, kolk, draajpoel, draajkolk.
 Gumpel, *m.* bloedvink.
 Gumpen, *v. n.* springen, danzen.
 Guncel, *f.* Kuncel.
 Gundel, *m.* venetiansch veerschuit, of veerschuije.
 Gundelkreb, *f.* Grundmann.
 Gundelschiffer, *m.* venetiaansch schuit- of veerschuitvoerder.
 Gundermann, *f.* Grundmann.
 Gänner, Gänner, *f.* gannen, *ic.*
 Gunst, *f.* gunst, gonst; Gunst erweisen, *gunst bewyzen*; ich bin seiner Gunst versichert, *ik ben van zyne gunst verzekerd*; mit Gunst zu reden, *met verlof, dat ik het zegge.*
 Gunstbezeugung, *f.* gunstbewys, gunstberuiging.
 Günstig, *adj.* gunstig, gonstig.
 Günstlich, *adv.* gunstlyk.
 Günstling, *m.* gunsteling, gunstgenoot, myn- genoot, favoriet.
 Gunstlos, *adj.* *& adv.* gunsteloos.
 Gurck, *m.* kurk; *f.* Pantoffelholz.
 Gurgel, *f.* gorgel, strot; sein Gut durch die Gurgel jagen, *zyn goed verzuipen, door de billen jaagen, lappen, doorbrengen.*
 Gurgelader, *f.* de krop- strotader.
 Gurgeln, *sich*, *v. rec.* zig gorgelen.
 Gurgelrit, *m.* opening van den gorgel.
 Gurgeltrank, *m.* *z.* wasser, *n.* gorgelwater, -drank.
 Gurgelwebe, *n.* keelgezwel, benauwde keel, keelontsteeking.
 Gurke, *f.* komkommer.
 Gurkenranck, *m.* *z.* ranke, *f.* een komkommer- rank.
 Gurkensalat, *m.* komkommersalade.
 Gurre, *m.* jakhals, schendmeer, afgereete merrie.
 Gurren, *v. n.* knorren, rammelen, geraas maaken, kirren; der Bauch gurret, *de ingewanden rommelen*; die Tauben gurren, *de duiven kirren.*
 Gurt, *m.* gordriem, buikriem, cingel; *f.* Gurtriem.
 Gurttett, *n.* een rustbed, rustbank.
 Gürtel, *m.* gordel.
 Gürtelring, *m.* *z.* spange, *f.* gordelring, -gelp.
 Gürten, *v. a.* gorden; ein Pferd, *gorden, een paard.*
 Gürtebeck, *n.* draagband, portepé.
 Gürtlein, *n.* een gordeltje, gordrietje.
 Gürtler, *m.* gordelmaaker.
 Gurtriem, *m.* gordriem; eines Ruhebetts, eines Sessels, *cingels van een rustbed, rust- bank, van een stoel of zetel*; eines Pferds, *cingel, gordriem van een paard.*
 Gurtwerk, *n.* plint, vierkant en vlak stuk in de bouwkunde.
 Gutz, *m.* geut, goot; Silbers, Zinns, Bleys, *baar zilver, tin, loot*; Gufrinne, geut, riaal, vuilniszyp, ontfangter; Gufloch in

einer Käche, *goot, goote, geut, aftogt in eene keuken.*
 Gufloch, *n.* Gufrinne, *f.* *f.* bey Guf.
 Guff, *f.* Geld.
 Guffstein, *m.* watersteen, geut, goot- of geut- steen, aftogt, waterloozing.
 Gut, *adj.* goet, goed; das ist gut! *dat is goet! wel!* für gut erkennen, goedkennen, of keuren; gut thun einen Schaden, *eene schaadte goed doen, goed maaken, vergoeden*; eine gute Nahrung haben, *een goede, tie- rige neering hebben, tierig, voorpoedig zyn in zyne neering*; mit gutem Winde segeln, *voor den wind, met een voordewind zeilen.*
 Gut, Gutes, *n.* goeds; thun den Armen, *goeds, wel doen aan den armen*; gutes Essen, *lekker eten*; was Gutes essen, trinken, *wat lekkers eten, drinken*; sich was zu gute thun, *goeden ciet maaken*; Gutes empfangen, *goeds, ontfangen*; Gutes von einem reden, *wel van jemand spreken*; viel Gutes einem sagen, *f. grußen*; gut thun, *f.* halten sich wohl; gut thun, *f.* von statten gehen; gut reden, *schreiben, wel spreken, schryven*; gut aussehn, *een goed geelaat, wezen toonen, wel nit zien, wel gedaan zyn.*
 Gut, Güter, *n.* goederen, vermogen, mid- delen; auf dem Lande, goed, landgoed, landhuis, buitenplaats, hofstede.
 Gutachten, *z.* meunen, *z.* halten, *v. a.* goelken- ren, *voor goed houden.*
 Gutachten, *n.* *f.* Gutbefinden.
 Gutartig, *adj.* goedaartig, goeddoende, zagzinnig, gedientig.
 Gutbedünken, *f.* Gutbefinden.
 Gutbedünken, *z.* achten, oder *z.* dünken, *n.* des Staats, Kath's, goeddenken, -kenning, -keuring, *een willekeur van den staat, van den raad.*
 Gutdünken, *n.* *f.* Gutachten.
 Güte, *f.* goedheid; in Güte einen Streit beylegen, *een geschil in der minne, minnelyk, goedelyk, in vriendschap byleggen.*
 Güterbesätzer, *m.* goederbesteeder.
 Güterlager, *n.* pakzolder, pakhuis.
 Güterschiff, *n.* vragschep.
 Güterwagen, *m.* goederen- of vragtwagen, lastwagen.
 Gutheissen, *n.* Gutheissung, *f.* goedkeuring, approbatie.
 Gutheissen, *v. a.* goedkeuren.
 Gutgesinnt, *adj.* *i.* guthersig.
 Gutheit, *f.* *f.* Gütigkeit.
 Guthersig, gutgesinnt, *adj.* goedhartig, goed- aartig, welgezind, welmeenend.
 Guthersigkeit, *f.* goedhartigheid, -gezind- heid, welmeenendheid.
 Gütig, *adj.* goedig, goedertieren, gunstig.
 Gütigkeit, *f.* goedigheid, goedheid, goedertierenheid.
 Gütiglich, *adv.* goed, vriendlyk, gunstig, met, in goedheid.
 Güttraut, *n.* heidensh wondkruid.
 Gütlein, *n.* gering goed, goedje; sein Güt- lein vergehen, *zyn goedje verteeren, door de billen lappen.*
 Gütlich, *adj.* *i.* guthersig; eine Sache güt- lich beylegen, *eene zaak in 't vriendlyke, in der minne byleggen.*
 Gutjagen, *f.* gutjprechen.
 Gutische, *f.* Kutsche.

Gutsprechen, *v. n.* gutfagen für einen, *voor jemand instaan, borg worden, borg blyven.*
 Guts thun, *v. a.* goed doen.
 Gutter, *f.* vles, schenkvlies.
 Gutthat, *f.* deugd, gunst, weldaad.
 Gutthäter, *m.* goeddoender, weldoender.
 Gutthäterinn, *f.* eene weldoenster.
 Gutthätig, *adj.* goeddaadig, goed doende, weldaadig, milddaadig.
 Gutthätigkeit, *f.* goeddaadigheid.
 Gutthun, *f.* Guts thun.
 Gutwillig, *adj.* *& adv.* goedwillig; etwas thun, *goedwilliglyk iets doen.*
 Gutwilligkeit, *f.* goedwilligheid.
 Gutwilliglich, *adv.* *f.* gutwillig.
 Gups, *f.* Gips.
 Gupsarbeit, *u.* *f.* w. *f.* Gipsarbeit, *u.* *f.* w.

H.

Ha! interj. ha!
 Haab, *f.* Habe.
 Haack, *f.* Hake; das Ding hat Haacken, *dit is een moeijelyke zaak.*
 Haackenblatt, *z.* schlüssel, *f.* Hakenblatt, -schlüssel.
 Haar, *n.* hair; falsches Haar, *f.* Paruck; borstenweis stehend, stoppelhair, *kort, en steil overeind staande*; der Haare seyn, *f.* Art; Haar lassen müssen, *moeten hair laaten*; nicht ein Haar nach etwas fragen, *niet een hair, beet, scheet naar iets vragen*; haarlein, *auf ein Haar alles wissen, 't al op zyn duimpje weeten.*
 Haarband, *n.* hairband, -snoer; der Wes- ber, peel, haarspanzel, hoofdspanzel.
 Haarbeutel, *m.* hairzak, een zak voort 't hair.
 Haarbusch, *m.* hairbos.
 Haarcollation, *f.* het hairpluizen; eine Haarcollation mit einander halten, *te samen hairpluizen*; onderling in de hairen zitten.
 Haarcien, *n.* een krulyzer, yzer, *daar men 't hair nêe krult.*
 Haaren, *sich*, *v. rec.* zig hairen, zig pluizen.
 Haaren, *v. n.* verhairen, hairen; die Thiere haaren gesund, *de dieren verbairen thans, verliezen hun hair.*
 Haaren, haarin, *adj.* van hair, hairig.
 Haarfall, *m.* hairval, kaalheid.
 Haarfarb, *f.* hairkleur.
 Haarfarb, haarfarben, *adj.* hairkleurig.
 Haarfecht, *f.* hairvlegt, -tuit.
 Haarfechterinn, *f.* eene hairvlegster.
 Haarfloek, *m.* hairvlok.
 Haarhaube, *f.* haarhuif, -roozel.
 Haarhemd, *n.* eene hairhemd, hairkleed, hemd, *zonder mouwen van paardshair ge- weeven, om over 't naakje lyf te draagen, zo als de Catbuizers doen.*
 Haarhutsche, *f.* *f.* Haarcollation.
 Haaria, *adj.* hairig, hairagrig, gehaird, ruig.
 Haaria, Haaria, *adj.* van hair.
 Haarinzeug, *n.* hairrestof tot zakken.
 Haarklauber, *m.* een hairkloover, vitter, hak- keteder, muggezifter; er ist ein Haarklauber, *hy is een hairkloover, vitter; hy klooft een hair in vieren; hy is een mug- gezifter.*
 Haarklein, *adj.* hairklein, fyn.
 Haarklein, *adv.* hairklein erzhien, *tot het minste toe verhaalen, vertellen.*

Haarlein,

Haarlein, Hårlein, n. een hairtje, klein, syn hair.
Haarlocken, f. hairlokken, hairtuiten.
Haarloos, adj. hairloos.
Haarmantel, m. kamdoek, kamermanteltje, om aan de toilet of voor den spiegel te gebruiken.
Haarmilbe, f. made, kaasworm.
Haarnadel, f. hairnaald, schedelpriem.
Haarpinsel, m. een hairborstel.
Haarpuder, n. hairpoeder.
Haarpulver, n. f. Haarpuder.
Haarsalve, f. pomade, hairzalf.
Haarschedel, m. hairfschedel.
Haarscheer, f. een barbierschaar.
Haarscheidel, f. Haarschedel.
Haarscheiben, schlichten, n. het hairfscheelen.
Haar: Herfschledtig, adj. dampig, aamborftig; ein haarschledtiges Pferd, een dampig paard.
Haarschopf, m. een bos overhangende bairen.
Haarsjeil, n. een hairfnoer, dat in den nek door 't vel gehaald wordt; it. een touw, koord van bairen.
Haarsjeb, n. hairzift, stromyn.
Haarspalt, s. strich m. im Glase, de vlakken of stippels in 't glas, kristal.
Haarskraag, m. verkensvenkel.
Haarschrich, f. Haarspalt.
Haarschumpfen, n. affnydsel van hareu.
Haartuch, n. hairdoek.
Haarwachs, n. eene pees.
Haarwich, m. f. Haarpinsel.
Haarwulst, m. hairwring.
Haarwurt, n. plompen.
Haarzinglein, n. hairnypertje, -trekkertje.
Haarzopf, Haartzotten, m. hairbos, hairvlegt.
Habe, f. have, goed; grobe, geringe Habe, groot, weinig goed; seine Habe verlustigen, verlieren, zyn goed verliezen; fahrende Habe, roerende goederen.
Haben, v. n. hebben; der vermeente Bauer hat nichts durißdes, sondern was herrisches an sich, die vermeende boer toont, gelykt, lykt, melt niets boers, maar wel wat heers; in sich haben, behelzen, vervatten; es hat, daar is, daar zyn; es hat da hohe Berge, daar zyn hooge bergen; ich habe es mit ihm, ik boude 't met hem.
Haber, Håfer, m. haver; der Haber sticht ihn, de broodkruiemen steeken hem, hy is brooddrunken, dartel, weelderig.
Haberacker, m. z land, z feld, n. haverland, -veld.
Haberbier, n. bier, gebrouwen van haver.
Haberbren, m. haverbry, -pap.
Haberbrod, m. brood van havermeel.
Habererndte, f. oogst, inoogfing van den haver.
Haberfeld, f. ben Haberacker.
Habergras, f. f. ben Habermehl.
Haberkaß, m. kaf van haver.
Haberkasten, m. de haverkast, -kist.
Haberkoru, n. haverkorrel.
Haberland, n. f. Haberacker.
Habermarkt, m. boksbaard. (kruid.)
Habermehl, n. gråg, f. havermeel, havergort.
Habern, adj. van haver; habern Wechl, havermeel.
Habertraß, Haberfense, m. koorngaffel, koornevork.
Haberzack, m. haverzak.

Haberstroh, n. haverstroo.
Haberjuppe, f. f. Haberbren.
Habermurs, s. wurzel, m. zuikerywortel.
Haberzins, m. ziende van den haver.
Habbast, adj. ryk, vermogend; f. habreich.
Habbast, adj. iets, dat te krygen, te bekomen is; man kann dieses Buch nicht habbast werden, men kan dit boek niet krygen, dit boek is niet te krygen.
Habich, Habicht, m. een havik, soort van valk.
Habichtnaße, f. haviksneus, arendsneus, hooge, kromme neus.
Habit, n. habyt, kleed, kleeding.
Habreich, habfelig, adj. ryk, vermogend; ein habfelig Mann, een vermogend, wel gezeeten man.
Habfeligkeit, f. goederen; alle seine Habfeligkeit, alle zyne goederen.
Habfucht, f. hebzugt.
Habfuchtig, adj. hebzugtig, gierig, vrek.
Habe, m. een karospaard; it. een groove boer, enz.
Habe, f. byl, hak, houw; vuuroer, mufket.
Habebant, f. hakbank.
Habebrer, n. scherf, of hakbord, hakblok.
Habeftog, m. houwftok, -blok.
Habfelen, v. a. hakkelen, oneffen, ongelyk snylen.
Habfelig, f. habfelig.
Habfemesser, n. hakmes, scherfines.
Habfen, v. a. hakken, houwen; fcharben, hakken, feherven.
Habfenschüs, m. een mufkettier, busfchietter.
Habfentiel, m. een bylsteel.
Haber, m. een houwer, graaver.
Haberftog, n. hakzel.
Haberftohn, n. hak-houwloon.
Habfeln, f. habfeln.
Habfpan, m. fpaan, splinter van hout.
Habftock, m. f. Habfeloog.
Haber, m. vodde, lomp, flet, rodde.
Haber, m. twilt, ftryd, gekyf, krakeel, kweftie, rusie.
Haberbalg, Haberer, Habergern, m. Haberkas, f. een vegter, krakeeler, fmyter.
Haberich, f. Haberich.
Haberlump, f. Haber, een vodde.
Haberlumpentråner, Haberlumpfer, m. een voddekraamer, die onde todden en vodden verzamelt, verkoopt.
Haberhaft, Haberkas, f. haberfuchtig.
Habern, v. n. twiltten, kyven, krakeelen, kweftie, rusie zoeken.
Haberfucht, f. twiltzugt, -ziekte.
Haberfuchtig, adj. twiltgierig, twiltzugtig.
Håfelein, n. een porje; die Håfelein zum mentragen, de stemmen opncemen; das Håfelein lauft ihm über, hy wordt boos, toornig, hy wordt verroerd door toorn.
Håfeleinsfreund, Eifchfreund, m. een vriend, die veel van eten, knappen bondt.
Hafen, f. Haven.
Hafen, m. pot.
Hafendeckel, m. een pordeckel.
Hafenpaftey, f. porpaftey.
Hafenfelle, f. een pot met drie pooten.
Hafenftürze, f. f. Hafendeckel.
Håfer, hafern, f. Haber.
Håferen, Håferen, f. havery, vergelding, belooning.
Håfer, Håferer, m. een pottebakker.

Håfererde, f. pottebakkersaarde, leem.
Håfergefchirr, n. een aardenvat.
Håferhandwerk, n. pottebakkers ambagt.
Håferlein, s. lett, z thon, m. f. Håfererde.
Håfererrad, n. fcheibe, f. pottebakkersrad, om de vaten te vormen.
Håfererthon, m. f. Håfererde.
Håfererwerk, n. pottebakkerswerk.
Håfererwerkftatt, f. pottebakkerij.
Håst, f. gevangenis, arrest; zur Håst bringen, in de gevangenis zetten; in ficherer Håst halten, in arrest, verzekering houden.
Håst, Ehehåst, beletfel, verhindering; Håsten vorschüßen, beletfels voorwenden; bis auf Ehehåsten, tot dat 'er wettige veranderingen zyn.
Håst, Håste, een haak, gefp; an einer Wunde, de waal.
Håsten, v. a. hegten, vast maaken, vast houden; der Nagel håftet nicht, die spyker hegt niet, zal niet hegten; wegen Schulden, hogten, gyzelen; bankvast maaken; voor fchulden in hegtenis, in gyzeling zetten; der Anker håftet nicht recht, het anker hegt niet, gaat niet vast zitten; es håftet nicht an mir, het raakt myn koudte kleeven niet; die Sache håftet daran, de zaak hangt 'er van af; da håftet es, daar fchort het; dat is het zaakje; wo håfts? waar fchort het, waar hapert het?
Håsten, borg blyzen, voor inftaan, verantwoordelyk zyn; ich håfte davor, ik ftaa 'er voor in, ik blyf 'er borg voor.
Håsten, in verzekering, gevangen neemen.
Håfter, m. verzekering, borg, cautie.
Håstgeld, n. Håstpenning, m. handgeld, huurpenning, godspenning.
Håstlein, n. een haakje.
Håstleinmacher, m. die haaken maakt.
Håftung, f. verzekering, borg, cautie; die Håftung übernehmen, borg stellen.
Hag, Hage, m. haag, haage, heg, hegge.
Hagapfel, m. z beer, f. z busch, m. z dorn, m. z eiche, f. haagappel, -bezie, -bosch, -doorn, -eike.
Hagapfelbaum, m. een haagappelboom.
Hagbeer, f. ben Hagapfel.
Hagbüche, f. jokboom, wielboom, hanebeuk, koornelebeboom.
Hagbüchenhecke, f. hanebeukenheg, kornoeljeheg.
Hagbüchenftamm, m. hanebeukenftam, kornoeljestam.
Hagbüsch, f. ben Hagapfel.
Hagbutte, z buge, Håhnbutte, f. eglantierbezie.
Hagbügenftaud, m. eglantierfruik.
Hagdorn, z eiche, f. ben Hagapfel.
Hageichel, f. haageikel, -aker.
Hageichen, adj. van een haageiken.
Hagel, m. hagel.
Hagelgans, f. hagelgans, wildegans.
Hagelgefchüs, n. een gefchut, met hagel geladen.
Hageln, v. n. hagelen.
Hageldauer, Hagelſchlag, f. Hagelwetter.
Hagelſtein, n. hagelsteen.
Hagelweiß, adv. hagelwit.
Hagelwetter, z ſchauer, z ſchlag, n. hagelbuiweel, -slag.
Hagelwolke, f. eene wolk, waarnit hagel komt, valt.

Hagen, v. a. f. adunen, bezadunen; unterhalten, wachsen lassen, voeden, onderhouden; einen Wald, ein Gebüsch, een bosch onderhouden, laaten opwassen.
Hager, f. mager.
Hagerheit, f. magerheid, schraalheid.
Hagrose, f. wilde, boschros.
Hägscheer, f. heggschaar.
Hägung, f. het onderhoud, voedsel.
Hägwald, m. een bosch, met oude en hoogstammige boomen.
Hägwasser, n. Heerenwater.
Häher, m. kaauw, kaa, meerkol, of meerkolk; f. Gage.
Hahn, m. haan; welscher, indianischer, kalkonsche haan, kalkoen; Hahn auf dem Kirchthurm, kerkhaan, weerhaan; auf einer Schießbänke, haan van een roer; am Zapfasse, Paghahn, kraan, tapkraan; drüber hinaus, wie der Hahn über die heissen Koblen, eene zaak stordig, ongezzaam behandelen; es krähet kein Hahn darnach, daar kraagt geen haan na; daar wordt geen woord van gerept, gekikt; den Hahn umtreiben, de kraan omdraagen.
Hahnenbart, m. Applein, n. de tel van den haan.
Hahnenfuß, m. haanvoet, boterbloem.
Hahnenkrähe, f. gebeen, n. kam, kampf, kampfsat, m. haanengekraai, geschrei, kam, gevegt, mat.
Hahnenkamm, kampf, kampfsat, f. bey Hahnenkrähe.
Hahnenstirn, m. haanepooren, agter klaauwen van den haan.
Hahnenstein, m. steen, die zontyds in de maag, lezer van een haan gevonden wordt.
Hahnen, m. koekkoek.
Häkel, häklich, f. häkelsch.
Häide, f. Heide.
Hain, m. haagbosch, dik, digt bosch.
Hainbuche, f. f. Hagbüche.
Hake, m. haak, kram, kramp; einen Haken einschlagen, mit einem Haken fest machen, een haak, kram inslaan, met een haak vast maaken; haaken, krammen; Anker mit drey oder mehr Haken, oder Klammer, drey; Haken und Schleusen, haaken, haakjes en oogjes.
Häkeln, v. a. haaken.
Häkeln, häkeln, kleeven, v. rec. die Ketten häkeln sich, de kliffen kleeven.
Häkeln, n. een haakje, klampje.
Häklich, häklich, kleevend; haggelyk, moeijelyk; es ist eine häkliche Sache, 't is eene moeijelyke, wetelike zaak.
Haken Schlüssel, m. een valsche sleutel, opstecker.
Häl, hden, f. hehl.
Halb, adj. half, halve; halb so viel, f. Hälfte; halb und halb, half en half, ten halven, tusschen beiden; eine Frau auf ihrer halben Zeit seyn, een vrouw ter halve droygt zyn; halb trunken, halb todt, half dronken, half dood.
Halb, adv. half, ten halven; in de helft; einen nur halb hören, versiechen, jemand maar half, ten halven hooren, verstaan; etwas halb durchschneiden, iets in de helft doorsnyden.
Halbbier, n. klein, scherp bier.

Halbbockwerk, n. het half bolwerk.
Halbbruder, m. een halve, schoonbroeder.
Halbärtig, adj. van een halvebroeder.
Halbe, f. Halbscheid, n. & f. Hälfte, f. de helft, zyde, kant; die rechte, linke Halbe, de rechte, linke zyde.
Halbeimerig, adj. van een halven emmer; dat een halven emmer houdt.
Halben, praep. meinet halben, mynenthalven, wegen.
Halber, f. halben.
Halberhaben, adj. half verbeven.
Halbfertig, adj. half klaar.
Halbfingersbreite, adj. ter breedte van een halven vinger.
Halbfisch, m. tong, vvaate, platte zeevisch.
Halbiren, adj. half vry.
Halbgebraten, half gebraalen.
Halbgefocht, adj. half gekookt, half raauw.
Halbgeschirter, m. een half geleerde.
Halbgeschwister, n. halve broeders, halve zusters.
Halbgespaltten, adj. half gekloofl.
Halbgewasseret, adj. half, ten halve gewaspend.
Halbgott, m. een halve God, by de Heidenen.
Halbgrün, grün, adj. half gryt, groen.
Halbhende, n. een half hend.
Halbhundert, n. een halfhonderd, vyftig.
Halbjährig, adj. halfjaarig, van een half jaar.
Halblicht, halbig, adj. & adv. middelmatig, een halven.
Halbinsel, f. halfeiland, schiereiland.
Halbiren, v. a. half doordeelen, in de helft, in 't midden deelen.
Halbfugel, f. halfkloot, halfrond.
Halblautend, adj. halfluidend.
Halblebend, halblebendig, adj. halfleevend, half levendig.
Halbmaas, n. mengelen, mingelen, halfje.
Halbmann, m. halfman.
Halb Mensch, halb Pferd, half paardeman.
Halbnackt, adj. half naakt.
Halbnah, adj. half nat.
Halbochs, n. halvos.
Halb offen, adj. half open.
Halb öffnen, v. a. die Thüre, die Augen, de deur, de oogten half open loen.
Halbpart, f. f. Halbe.
Halbpfund, n. een half pond.
Halbpündig, adj. halfpondig, van een half pond.
Halb roh, adj. half raauw.
Halbrund, adj. halfrond.
Halbjatt, adj. onverzadigd, half genoeg.
Halbscheid, n. & f. f. Halbe.
Halbscheinbar, adj. half zichtbaar.
Halbschlafend, adj. half slaapend.
Halbschlummernd, adj. half slimerend.
Halbschock, n. een half schok, dertig stuks.
Halbschuh, m. een halve voet.
Halbschuhig, adj. een half voet lang, breed, boog, of rond.
Halbschwer, adj. half zwaar.
Halbsimmeren, m. een halve mudde.
Halbsolen, f. Halbschuh.
Halbstiefel, m. halstaersjes, halstieveltjes, broosjes.
Halbstrumpf, m. een sok, halve kous, voet-zool.
Halbsudelfoch, m. een halve zotelaar, een halve legerknegt.

Halbdeutsch, adj. half duitfch.
Halbtodt, adj. halflood.
Halbverbrannt, halbversengt, adj. half verbrand, half gefengd.
Halbvoll, adj. half vol.
Halbvollbracht, adj. half afgedaan, voleindigt, volbragt.
Halbwagen, Trogwagen, m. een halfwagen, waarop een stuk gefchut van vooren legt, wanneer 't verwoerd wordt.
Halbwarm, adj. halfwarm.
Halbweg, adj. halfweg.
Halbwek, adj. half verfenst, half verlept, half murw.
Halbwild, adj. half wild.
Halbwollen, adj. halfwolle.
Halbzeriffen, adj. half gefcheurd.
Halbzugeschlossen, adj. half toegeslooten.
Halb, Hängel, n. heuvel, hoogte, klif.
Halen, f. behen.
Hälfte, f. helft, helfte, 't halve deel.
Halfter, f. halfter, halfter, paardestrop.
Halftern, v. a. den halfter, halfter nandoen.
Halfterrieme, m. leys, leyreep, riem, streng, strookleer.
Halm, m. galm, klank, geluid.
Halle, f. Hal, Halle, portaal; Fleischhalle, vleeschhal.
Halle, Salzpfanne, zoutpan, zoutmeer, zoutpoel.
Halle, hal, hardigheid der aarde, door den vorst veroorzaakt.
Hallen, v. n. klinken, geluid geeven.
Hallenvoigt, m. een opziener over de hal.
Haljahr, n. het jubeljaar.
Hallor, Hallburche, m. een zoutkooker, die in de zoutpannen werkt.
Halm, m. halm, stroohalm; hantvat van eenig gereedschap.
Halmhäutlein, n. het klein, dun vliesje, daar de kernen van de koorenar in beslooten zyn.
Halmich, hälmich, hälmig, adj. van een halm; ein zwey drehhälmiges Gewächs, een gewas met twee, drie halmen.
Halmknopf, knott, m. halmknop.
Halmlein, n. een halmtje, kleine halm; das Halmlein durch das Maul ziehen, vleyen, stikfloojen, streelen, pluimstryken, schoon, mooy voorpraaten.
Hals, m. hals, nek; sich eine Plage auf den Hals ziehen, zig eene plage op den hals, op 't lyf, op den nek baalen; an einer Flasche, Krug, hals, pyp, tuit van een vles, kan, kruik, pot; sich den Hals brechen, zyn hals, zyn nek breeken; einem über dem Halse liegen, jemand op zyn hals leggen, hem tot een last zyn, lustig, bezwaarlyk vallen; jemand auf dem Halse haben, 'er meel belast, bezwaard zyn; jemand am Halse haben, met jemand krakkeel hebben; das Fieber, die Franzosen am Halse haben, aan de koort, aan de franffe, of spaansche pokken vast zyn; über Hals und Kopf schießen, over hals en kop, schielyk, voorbarryglyk vlyeten; das Fochet den Hals, daar staat de hals, de dood op; het kost zyn leven; durch den Hals jagen, door de keel jaagen; zyn goeje verteeren; einem auf den Hals treten, jemand op den nek treden, overweldigen; Hals ab, es gilt Hals ab, op den hals af; 't is om 't leven te doen.
Halsband, n. halsband.

Halsbein,

Halsbein, *n.* het sleutelbeen.
 Halsbinde, *f.* das, dass om den hals.
 Halsbrdune, *f.* Halsgeschwür, *n.* halsstreng-ontsteeking, gezwel; wurg in de keel.
 Halsbrechend, *adj.* halsbreekend; halsbrechende Arbeit, halsbreekend, gewaagd, gevaarlijk werk.
 Halsdrüsen, *f.* hals-, keelklieren.
 Hals Eisen, *n.* halszyser, aan de kaak, pranger.
 Halsfessel, *m.* f. Hals Eisen.
 Halsgericht, *n.* halsregt, hoogerregt; ein Herr, der ein Halsgericht hat, een halsregter, opperschout, of droffsaart.
 Halsgerichtliche, *f.* halszaak, hoog misdryf, hoofdmissdaad.
 Halsgeschwulst, *m.* een gezwel aan den hals.
 Halsgeschwür, *n.* f. Halsbrdune.
 Halsgrüblein, *n.* keel, krop, strot.
 Halshaar, *n.* halshair, maanen.
 Halskapp, *f.* kaproen, kap, kovel.
 Halskette, Halszierde, *f.* halsketten, halscieraad.
 Halskettlein, *n.* een kleine halsketen, -cieraad.
 Halskoppel, *f.* halskraag, -riem.
 Halskraagen, *m.* ring- of halskraag.
 Halskraut, *n.* halskruid.
 Halsmantel, *m.* schoudermantel.
 Halsrecht, *n.* halsregt, bloedregt; halten, halsregt doen, voldoen, ter dood brengen, justitie doen.
 Halsrichter, *m.* hals-, of bloedregter.
 Halsriem, *m.* een halsriem.
 Halsring, *m.* f. Hals Eisen.
 Halsröhre, *f.* halspyp, keelpyp.
 Halsröhre, *f.* Hals Eisen.
 Halsschnur, *f.* halsnoer, -sieraad; von Verlen, van paalen.
 Halsstarre, *f.* een styve hals, nek, wanneer men den hals niet draagen kan.
 Halsstarrig, *adj.* halsstarrig, hardnekkig, stug, steeg, koppig, ongezegglyk.
 Halsstarrigkeit, *f.* halsstarrigheid, hartnekkigheid, ongezegglykheid.
 Halsstarrigich, *adj.* f. halsstarrig.
 Halsstrafe, *f.* doodstraf; das ist bey Halsstrafe verboten, dat is op levens-, doodstraf verboden.
 Halsstück, *n.* een halsstuk, stuk van den hals.
 Halsstuch, *n.* halsdoek; Weiber-, halsdoek, neusdoek om den hals; der Diener-, halsdoek, das.
 Halswebe, *f.* f. Halsgeschwulst.
 Halszypstein, *n.* lellerje in de keel, de huid.
 Halszierde, *f.* f. Halskette.
 Halt, *m.* vastigheid, steunsel; das hat keinen Halt, dat heeft geen steunsel, geene vastigheid.
 Halt, Gehalt, waarde, aloy; Silber, Gold von gutem, geringem Halte, zitver, goud, van goede, slechte waarde; van goed, slecht aloy.
 Halt, interj. halte, houd; te weeten, daar.
 Halt, Hinterhalt, *m.* hinderlaag.
 Haltbar, *adj.* houdbaar; ein haltbarer Ort, eene houdbaare plaats; haltbarer Wein, wyn, die dueren kan.
 Halten, *v. a.* houden; der Nagel hält nicht, die spyker houdt, hegt niet; einen Festtag, den Sabbath halten, sepern, een feestdag,

den sabbat houden, vieren; Wieh, Hüner halten, vee, hoenders houden, voeden, opvoelen; sein Wasser nicht halten können, lek gaan; door een toeval zyn water niet kunnen houden; sein Wort halten, zyn woord houden, gestand doen; eine Rede halten, eene rede, een verhoog doen, houden; sich wohl halten, zig wel houden, gedraagen; sich tapfer halten, gehalten haben, in einem Treffen, zig wel, dapper ghyten, gequeeten hebben in een slag; es was für gut halten, iets voor goed houden, keuren, vinden; sein Versprechen halten, zyne belofte houden, onderhouden; viel von etwas halten, veel van iets houden; 'er werk, veel werks van maaken; wenig von etwas halten, weinig werks, geen groot werk van iets maaken; dafür halten, daß, daarvoor houden, oordeelen, dat; in sich halten, inhouden, begrypen, bevatten; die Probe halten, de proef houden, doorstaan; das Fass hält so viel, in dat vat gaat zo veel; jemand schädlich halten, jemand schadeloos houden; den Taet halten, de maat houden; Umfrage halten, in omvraag brengen; unser Leben hält, hängt an einem Baden, ons leven hangt aan een draad; es hält hart, 't is moeijelyk; der Feind hielt auf der Ebene, de vyand bleef op de vlakke staan, hielt stand op de vlakke; ich halte es mit dir, ik ben van uw oordeel; ik heb deselve gedagten, als gy; der Wein hält sich, de wyn is duurzaam.
 Halten, etwas gegen einander, iets tegen elkander vergelijken.
 Halter, *m.* f. Behalter.
 Haltig, *adj.* van waarde, aloy; ring-, geringhaltige Münze, geld, dat de waarde niet houdt, afgezet geld.
 Haltung, *f.* het houden, onderhouden, voeden, vieren.
 Halunck, *m.* een deugeniet, bedrieger, verleider.
 Hambuche, *f.* Hagbüche.
 Hame, Hamen, *m.* een werpnet.
 Hamel, *f.* Hammel.
 Hamfel, *f.* handvol.
 Hamfellein, *n.* eene kleine handvol, kleine greep.
 Hämisch, *adj.* f. adv. boosaartig, geveinsd; ein hämischer Mensch, een boosaartig mensch.
 Hämischer weise, *adj.* f. hämisch.
 Hamm, Hamme, Schinke, *m.* een ham, schink, voor- of agterbout van het varken, in den rook gebangen.
 Hammel, *m.* hamel.
 Hammelbraten, *m.* gebraden schaapen-, hamelenvleesch.
 Hammelbug, *m.* een schaapendorst.
 Hammelen, *v. n.* een schap lubben.
 Hammelfleisch, *n.* = schlägel, *m.* hamelenvleesch, -bout.
 Hammelkeule, *f.* een schaapen-, hamelenvleesch.
 Hammelnecht, *m.* een schaapenhoeder.
 Hammelschlägel, *m.* f. Hammelkeule.
 Hammelbug, *u. f. m.* f. Hamelbug, *u. f. w.* Hammer, *m.* hamer.
 Hammer, Hammermähle, *f.* smitse of smelt-huis, smeltloots voor 't bergzyser, dat aan staaven gesmeed wordt.

Hämmeren, *f.* hammers.
 Hämmerer, *m.* die den hamer gebruikt, daar mede omgaat.
 Hammerlein, *n.* een hamertje.
 Hammerloch, *n.* het gat van den hamer, daarin de steel steekt.
 Hammermähle, *f.* Hammer.
 Hammermüller, *m.* een yzerfmit, hamer-, wapensmid, die in eene smitse werkt.
 Hämmeren, *v. a.* met den hamer slaan, pletten, gelyk maaken.
 Hammer Schlag, *m.* hamerflag; von glühendem Eisen, hamerflag, yzerflag.
 Hammer Schmidt, *m.* f. Hammermüller.
 Hammermiede, *f.* f. Hammer.
 Hammerspis, *n.* het spits van den hamer.
 Hammerstiel, *m.* de steel van den hamer.
 Hamster, *m.* veldrot, aardmuis.
 Hamsterloch, *n.* een gat van een aardmuis.
 Han, *f.* Hahn; er ist der Han im Korbe, hy is de eerste in aanzien, in gunst; hy is de eerste gunsteling.
 Hanbutt, *m.* eglantier-, haagdoornbezie.
 Hanbuttenstauder, *f.* eglantier, haagdoorn.
 Händchen, *f.* hangen.
 Hand, *f.* hand; Hand mit angelegt haben, an einen Mord, handdaadig geweest zyn aan een moord; in Händen herumziehen, und beschmutzen, behandelen, begrommen, begruizen, bemorfen, beduimelen, handelen, betasten; die Hände auflegen, de handen opleggen; wo Gott die Hand nicht drein schlägt, zoo 'er God de hand niet aan houdt; die Hände über etwas waschen, geen deel aan iets neemen; das kann man mit Händen greifen, dat is handtafelyk, openbaar; die Hände in den Büsen stecken, ledig zyn, niets doen; flebrige, frumme Hände haben, kronne banden hebben, steelen; die Hände brauchen, de handen gebruiken; slaan, veyten; werken, zyn werk sterk voortzetten; in die Hand greifen, in de hand kyken, waarzeggen; andern Leuten in die Hand seeren müssen, op een anders genade moeten leeven; wir sind Freunde von langer Hand, wy zyn vrienden, redert een langen tyd; eine schöne Hand, eene fraaye hand, een mooy schrift, fraaye letters; Hand an einem Wege, een wegwzyser; die Rede hat Hände und Füße, 't is eene voldoende, volmaakte reden; es ist alles bey Händen, 't is alles klaar; unter die Hände geben, in handen geeven, vertrouwen; zu Händen stehen, ter hand komen, voorkomen.
 Handarbeit, *f.* handarbeid, werk.
 Handarbeiter, *m.* een werkmán, die met zyne handen werkt.
 Handbahr, *f.* burrie.
 Handball, *m.* een kaatsbal.
 Handband, *m.* een handboey.
 Handbeken, *n.* handbekken.
 Handbeyl, *f.* handbyl.
 Handbierung, -leistung, *f.* handbieding, dienst, hulp, bystand.
 Handblatt, *n.* krause, *f.* handlobbe, geplooyde mow.
 Handbogen, *m.* handboog, enkele boog, schietboog, die met de hand afgeschooten wordt.
 Handbreite, *f.* handbreedte; einer Hand breit

vom Tode senn, niet ver van den dood af zyn.
 Handbreit, *adj.* handbreed.
 Handbrett, *n.* agterhand, handberg.
 Handbuch, *n.* het handboek.
 Handbüchlein, *n.* handboekje.
 Handbüchß, *f.* handbus, schietbus, schutters schiergeweer, roer of saaphaan.
 Handdienß, *-tron, m.* hand-, perzoonenee dienst.
 Hand-, Handgedructen, *n.* handdrukking.
 Handeisen, *n.* -schelle, *f.* handboejen, kluis-ter, paternoster.
 Handel, *m.* handel, bedryf; twist, geschil; werk, zaak; handeling; proces, pleitgeding; koophandel; ein wichtiger Handel, eene gewigtige zaak; Handel und Wandel, handel en wandel; Handel suchen, twist, kwefste, ruzie zoeken; den Handel gewinnen, verlieren, het proces winnen, verliezen; ich habe Handel mit ihm, ik heb met hem te doen; es ist ein schlechter Handel, ihn zu betragen, 't is een geringe zaak, hem op te ligten.
 Handelbar, *adj.* handelbaar.
 Handeln, handthieren, *v. a.* handelen, hantereen; von etwas handeln, van iets handelen; f. dingen, feilschen, markten.
 Handelsborie, *f. f.* Handelsplas.
 Handelsbrauch, *m.* gebruik, styl van koopmanfchap.
 Handelsbrief, *m.* koopmansbrief.
 Handelsbuch, *n.* koopmansboek.
 Handelschaft, *f.* Handlung.
 Handelsdiener, *m.* kantoor knegt.
 Handelsgenos, *-gesell, m.* een meeligenoot, compagnon van een koopman.
 Handelsgesellschaft, *f.* compagnie in koophandel; die ostindische Handelsgesellschaft, de Oostindische Compagnie.
 Handelsgewölbe, *n.* pakhuis.
 Handelshaus, *n.* handelshuis, koopmanshuis.
 Handelsherr, *m. f.* Handelsmann.
 Handelsleute, *m. pl.* kooplieden.
 Handelsmann, *m.* handelsman, koopman.
 Handelsplas, *-bbre, f.* handelplaats, -beurs.
 Handelsstadt, *f.* handel-, op koopstad.
 Handelswaaren, *f.* handel-, of koopmanswaaren, -goed.
 Handelszeichen, *n.* een merk van een koopman.
 Handlung, Handelschaft, *f.* handel, koophandel, handeling.
 Handlung, *f.* in eenem Schauspieler, bedryf in een tooneelfpel.
 Handfah, *n.* handvat, handteft, lampet.
 Handfertig, *adj.* handig, handgaauw, vaardig met, ter hand.
 Handfessel, *m. f.* Handeisen.
 Handfess, *adj. & adv.* dapper, strengvaardig; gevangen; es sind handfeste Kerle, 't zyn dappere kaerls, mannen; einen handfess machen, jemand gevangen, in arrest neemen; einen Kauf handfess machen, eenen koop toestaan, de hand geeven by 't koopen, ten bewyze van zekerheid.
 Handfess, *f.* handvest, privilege, voorregt.
 Handfrieße, *f.* handvrede, door 't geeven van elanders hand.
 Handfren, *f.* Handdieft.
 Handgeld, *n.* handgeld, -gift.

Handgeleit, *n.* het gewrigt van de hand.
 Handgeldbnis, *f.* handbelofte, -geloffenis.
 Handgemein, *adj.* handgemeen.
 Handgemeinschaft, *f.* Handgemeenge, *f.* handgemeenschap, fcherp gevegt tuffchen twee partyen.
 Handgicht, *f.* handjigt.
 Handgranat, *f.* handgranaat.
 Handgreiflich, *adj.* handgrypelyk, tastbaar, stoffelyk, duidelyk, klaarblykelyk.
 Handgreiff, *m.* handgreep, greep, flag in eene kunst.
 Handgriff, *f.* Handhebe.
 Handhabe, *f. f.* Handhebe.
 Handhaben, *v. a.* handhaaven, of -haven; staande houden, verdedigen, bechermen.
 Handhaber, *m.* handhaaver, bechermer, verdediger.
 Handhabung, *f.* handhaaving, becherming, verdediging.
 Handhieren, *f.* handthieren.
 Handhebe, *f.* -gefäße, *n.* -griff, *m.* handvatfel, -vat, greep; an einem Steuerruder, helmstok.
 Handkauf, *m. f.* Handgeld.
 Handkorb, *m.* hand-, armkorf.
 Handkrause, *f.* Handblatt.
 Handkuß, *m.* handkus.
 Handlangen, *v. n.* handlangen, opperen, aanbrenge.
 Handlanger, *m.* handlanger, opperaar, opperman.
 Handlein, *n.* een handje, kleine hand.
 Handleitung, *f. f.* Handbietetung.
 Handleiter, *m.* handleider, in-, binnenleider.
 Handleitung, *f.* handleiding, inleiding, aanleiding.
 Händler, *m.* handelaar, koopman; Wein-, Kornhändler, koopman in wyuen, koorenkoopman.
 Handleuchter, *m.* handblaker, platte kandelaar.
 Handlohn, *m.* handgeld.
 Handlos, *adj.* handloos, zonder handen.
 Handlung, *f.* handteering, neering; koopmanschap; onderhandeling; f. Handlung.
 Handmaue, *f.* -muislein, *n.* de muis van de hand.
 Handmörfel, *m.* handmortier, om 'er granaten uit te werpen.
 Handmühle, *f.* handmeulen, handmolen.
 Handpennia, *m. f.* Handgeld.
 Handpferd, *n.* handpaard, pronkpaard.
 Handquelle, *-quell, f. f.* Handtuch.
 Handramme, *f.* playey-, ftraatmaakersblok, -fhammer.
 Handreichung, *f.* handreiking; den Armen reichliche Handreichung thun, den armen rykelyke handreiking doen.
 Handrohr, *n. f.* Handbüchß.
 Handsäge, *f.* handzaag.
 Handschelle, *f.* handboey; item, dimring van een fchoenmaaker.
 Handschilling, *m.* een ftuivertje gelds; einen Handschilling verdienen, een ftuivertje geld verdienen.
 Handschirm, *m.* hand-, vuurscherm.
 Handschlag, *m.* -geldbnis, *f.* handtasting, handgeding.
 Handschlitten, *f.* handfleede, jongensfleede.

Handfchrift, *f.* handfchrift; alte Handfchriften, oude, aloude handfchriften.
 Handfchriftlich, *adj.* van de eige hand; eine handfchriftliche Versicherung, eene eige handfchrift, handteekening van jemand.
 Handschuh, *m.* handschoen; für Frauenzimmer, wantjes; jufferwantjes, boven open, en zonder vingers; für Dauren und Schiffleute, nur mit Daumen, ohne Finger, wanten, vuifhandschoenen.
 Handschuhmacher, *m.* een handschoenmaaker.
 Handschuhmacherey, *f.* handschoenmaakery.
 Handschuhmacherinn, *f.* eene handschoenmaakster.
 Handspiel, *n.* handfpiel, handgebaar.
 Handreich, *m. f.* Handfchlag.
 Handräflein, *n.* fchryftafeltje.
 Handräflein, *n. f.* Handblatt.
 Handtreu, *f. trouw, aan de hand beloofd.*
 Handtuch, *n.* -quell, *f.* handdoek, droogdoek, dweil.
 Handvoll, *f.* handvol, greep, handgreep.
 Handwahrer, *f.* handkyker, handfreespikker.
 Handwahrererey, *f.* handkykery, handkyk-, of ftreepkunde, handkykerykunde.
 Handwasser, *n.* handwater, water, om de handen te wassen.
 Handwerk, *n.* ambagt, handwerk.
 Handwerker, Handwerksmann, *m.* handwerker, ambagtsman.
 Handwerkerlich, *adj. & adv.* van een handwerksman, werktuiglyk, werktuigkundig.
 Handwerksbrauch, *m.* -gewohnheit, *f.* handwerksgebruik, -gewoonte.
 Handwerksbündel, *m.* een pak, bondel van een werkmant.
 Handwerksbursch, *-gefelle, m.* handwerksborst, -knegt, werkknegt.
 Handwerksgenos, *m.* ambagts-, gildgenoot, gildebröder.
 Handwerksgeräth, *f.* Handwerkszeug.
 Handwerksgefell, *m. f.* Handwerksbursch.
 Handwerksgewöhnheit, *f.* fche Handwerksbrauch.
 Handwerksjung, *f.* handwerksjongen, jongen, die op een ambagt gaat.
 Handwerksleute, *m. pl.* handwerks-, ambagtslieden.
 Handwerksmann, *m. f.* Handwerker.
 Handwerksmeister, *m.* ambagtsmeester, baas.
 Handwerksverderber, *m.* een bederver van een handwerk.
 Handwerksverwandter, *f.* Handwerksgenos.
 Handwerkswaaren, *f.* handwerkswaaren.
 Handwerkszeug, *n.* werkmantsuig, -gereedschap.
 Handwerkszunft, *f.* handwerkersgild, gild der ambagtslieden.
 Handzweel, *f.* Handtuch.
 Hanenbart, *m.* de lel van een haan; f. Hanenbart, u. f. w.
 Hanf, *m.* hennip, kennip; Hanf brechen, fchwingen, heffeln, hennep braaken, rooven, hekelen.
 Hanfacker, *m.* hennip-, of kennipakker.
 Hanfbereiter, *m.* hennipbereider.
 Hanfleuel, *m.* een beukhamer, om vlas, hennip met te beuken, blouwel, braak.
 Hanfbreche, *f.* de zwingel.

Hansen, hânfin, *adj.* van hennip, van kenneip; hânfen Garn, hennipzaren.
 Hânling, *m.* vlasvink, kneu, kneut, kneuter.
 Hânfol, *n.* hennipoli.
 Hânfaamen, *m.* hennipzaat.
 Hânseil, *n.* hennip-, helpzeel, kruijzeel.
 Hânffengel, *m.* hennipfokje.
 Hang, *m.* helling, afgang; Hang des Berges, het afgaan, hangen eenes bergs.
 Hangbette, *n.* hangmak, hangmat, hangbed, voor wilden en matroozen.
 Hângel, Hântel, *m.* haak, waarvan men iets ophangt; an einem hange, handvat, beugel aan eene kruik; ein Hângel, Reihe Zwiebeln, een rîst, bos nycn.
 Hângen, hangen, *v. a. & n.* hangen; ein gespanntes Seil hangen lassen, hangen, vieren, schieten, bot laten, of geeven een gespannen touw; wo hangt es? waar schort, hapert het?
 Hângen, *v. n.* genegen, toegedaan zyn; sich an ein Weibsbild hângen, een vrouwenpersoon genegen zyn, zyne liefde, min daarop geeft hebben, ze nalopen.
 Hangend, *adj.* hangend; hangendes Bette, hangbed, hangmat; hangender Linterschlag in einem Gewölbe, hangkamer, hangzolder.
 Hângig, *adj.* afhangend, hellend, afgaande.
 Hanglampe, *f.* = leuchter, *m.* een kerkblaker.
 Hangleuchter, *m.* hangblaker.
 Hangviene, *m.* riem daar eene koets, enz. in hangt.
 Hangsdule, *f.* zuil tegen een gevel.
 Hangschlof, *n.* hang - hangend slot.
 Hangwagen, *m.* een wagen, die hangt in riemen.
 Hanren, *f.* Hahren.
 Hanrenschaf, *f.* het hoordraagen.
 Hans, *m.* hans; des grofen Hans spielen, zig voor een groot heer nitgeeven, groote front slaan, snoesbaanen; die grofen Hanssen, de snoesbaanen, grootspreekers, posbanzen; Hans in allen Gassen, die zyn neus overal in steek, zig overal in mengt; Hans ungeschickt, hans overtaagd; Hans Lapp, die een grootscheving gang heeft.
 Hânse, *f.* de maatschappij, of het verbond der Hansse, of aanzeeseden.
 Hânsestadt, *f.* hanzestad, vrye koopstad.
 Hânfel, Hânselein, Hânstein, *n.* Jantje; was Hânfel, Hânselein nicht lernt, wird Hân nicht können, wat jemand in zyn jeugd niet leert, daar zal hy, oud zynde, geen voordeel van trekken.
 Hânselein, *v. a.* nieuwelingen aanneemen, by bespottelyke plegtigheden, doopen der zee.
 Hânselung, *f.* aanneeming van nieuwelingen; zur See, doop, het doopen.
 Hânselein, *f.* Hânfel.
 Hânswurst, *m.* hansbeuling, hansworst, pekelharing, rooneelgek.
 Hânthieren, handieren, *v. a.* behandelen, handteeren, hanteeren, ter hand neemen, oefenen, waarneemen.
 Hânthierung, *f.* handteering, hanteering, beroep, ambagt, neering.
 Hânpe, *m.* Schnigmesser, *n.* Hippe, *f.* een sny-, snoey-, kapmes.
 Hânplein, *n.* een snoeymesje, kapmesje.
 Hân, *f.* Haar.

Harde, *f.* hark, herk, ryf.
 Harcken, *v. a.* harken, herken.
 Harckenstiel, *m.* de steel van de hark.
 Harcker, *m.* een harker, die harka.
 Harder, *m.* harder. (*viseh.*)
 Harse, *f.* sharp.
 Harfenist, Harfenschlager, = speler, *m.* harpslaager, -spelder.
 Harfenklang, *m.* klank, geluid der harpe.
 Hâring, *f.* Hering.
 Hârling, *m.* wilde druif.
 Harin, *m.* inerr, kwelling, chagryne, droefheid.
 Hânnen, hermen, sich, *v. rec.* zig kwellen, bedroefd zyn.
 Hârmelin, *f.* Hermelin.
 Harmonie, *f.* harmonie, overeenkomst, overeenstemming.
 Harmonisch, *adj.* overeenstemmend.
 Haru, *m.* pis, pisfe, water.
 Harndberlein, *n.* f. Harnang.
 Harnblase, *f.* blaas, pisblaas.
 Harnen, *v. n.* pissen.
 Harnang, *m.* = röhre, *f.* pisbuis, -leider.
 Harnschbir, *n.* pis- waterpot.
 Harnslas, *n.* pisglas, urinaal.
 Harnsch, *m.* harnas, wapenrusting; den Harnsch anziehen, harnassen zig, 't harnas aantrekken, aanschieten.
 Harnschfeger, = macher, *m.* harnasmaaker.
 Harnschkammer, *f.* wapenmagazyn, arsenaal.
 Harnschmacher, *f.* Harnschfeger.
 Harnschel, *f.* f. Harnschbir.
 Harnkraut, *n.* Harnstein, *m.* pisbedde. (*kruid.*)
 Harnröhre, *f.* Harnang.
 Harnstein, *f.* Harnkraut.
 Harnstrang, = streng, *m.* Harnwinde, *f.* moejelyke waterloozing, pijn in 't wateren, de koude pis.
 Harntreibend, *adj.* pis- waterdryvend.
 Harnverstopung, *f.* opstopping van de pis, het water.
 Harnwinde, *f.* Harnstrang.
 Harpf, Harpsenit, *f.* Harfe, *u. f. m.*
 Harre, Dauer, *f.* duur, duuring, duurzaamheid, aanhoudendheid; das wird nicht in die Harre wâhren, dat zal op den duur zo niet blyven, aanhouden.
 Harren, *v. n.* harden, dauren, verdueren, gedueren, uitstaan; auf Gott, op God vertrouwen.
 Harsch, *adj.* hard, ruw; harsche Brodtrinde, harde korst van het brood; harsche Haut, ruwe huid.
 Hart, *adj.* hard; harte Arbeit, harte, zwaare, zware, ledebrekende arbeid; eene ledebrekking; etwas hart, hertlich, zo wat hard, hardagtig, hardelyk; harte Brüste haben, een klontur in de borst, klonterbollen hebben; einen hart halten, jemand nauw, kort, scherp houden; hart neben einander wohnen, ligt by malkander wonen; hart Geld, grof geld; harter Winter, Wind, harde, selt winter, wind; harter Wein, harde, straffe, avange wyn; hartes Herz, onmedogend, onbuigzaam hart; harte Worte, harte, hooge woorden; harte Schreie, een harde, ruwe styl; harter Kopf, een hard hoofd, onverzettelyk, dat niet te versett. n. is; harter Orden, een strenge orden; harte Natur, een

sterke natuur; ein hartes Leben, een strange levenswyf; ein harter Schlaf, een diepe, vaste slaap; harte Stimme, harde, luide stem, groffe stem; hartes Gehör, hardhoorigheid; harte Krankheit, eene zwaare ziekte.
 Hart, *adv. f.* hart; das liegt mir hart an, het legt my zwaar op myn hart; hart reden, hard, luid spreken; hart hören, hardhoorig zyn; hart bestrafen, verlagen, hard, sterk bestraffen, bestraldigen.
 Hart, *adv.* nahe, naby, digeby, vast; hart an der Mauer, an Wege, an der Kirche, digt, naby den muur, den weg, de kerk; das Kleid liegt hart am Leibe, dit kleed sluit vast aan, om 't lyf.
 Härte, Hartigkeit, *f.* hardigheid, hardheid.
 Härten, hart machen, *v. a.* harden, hard maaken; Elfen, Stahlwerk, staalwerk harden, temperen.
 Hartgejorten, *adj.* hard gekookt; ein hartgejottenes Ey, een hard, hardgekookt ey.
 Hartbarig, *adj.* styf van hair.
 Hartbâutig, *adj.* hardhuidig, hardveilig.
 Hartbâutigkeit, *f.* de hardigheid van 't vel, de huid.
 Hartberzig, *adj.* onmedogend.
 Hartbrüg, *adj.* hardhoorig.
 Hartbörigkeit, *f.* hardhoorigheid.
 Hartigkeit, *f.* f. Härte.
 Hartlich, *adv.* hard, streng.
 Hartkopf, *m.* harde kop, halstarrig, onbuigzaam hoofd.
 Hartköpfig, *adj.* hard van hoofd.
 Hartlebrüg, *adj.* hardleerig, die niet ligt iets leeren kan.
 Hartleibig, *adj.* hardlyvig, verstopt.
 Hartleibigkeit, *f.* hardlyvigheid, verstoptheid, verstoping van den buik.
 Hartlich, *adj.* hard, hardagtig, raay; das Fleisch ist hertlich, het vleesch is taay.
 Hartndulig, *adj.* hardbitrig, hardoomig.
 Hartndäcig, hartköpfig, halstarrig, *adj.* & *adv.* hardnekkig, styfnekkig, hardhoofdig, styfhoofdig, hardzinnig, steiloorig, onverzettelyk, koppig, styfkoppig, stug, steeg; er ist ein hartndäciger Kopf, hy is een styfnek, styfkop, styfshals; een styfnekkige, styfzinnige kop; by is styf van nek; een steiloor; hartndäcig widerprechen, behaupten, iets met styve kaaken staande houden; styf in zyn kaaken zyn.
 Hartndäcigkeit, *f.* hard-, styfnekkigheid, onverzettelykheid, hoofdigheid, koppigheid, stugheid, steegheid, styfzinnigheid, steiloorigheid.
 Hartregel, *m.* mondhout, rhywillig.
 Harttrindig, *adj.* hard van korst.
 Hartschellig, *adj.* hard, dik van schel, baf.
 Hartung, *f.* des Stabls, Eisens, tempering, harding van 't staal, het yzer.
 Hars, *m.* de Hars, berg in Duitschland, in Nedersaxen.
 Hars, *n.* hars, harst, hers, brandbaare gom.
 Harsbaum, *m.* harsboom, pynboom.
 Harsen, *v. a.* met hars oversryken, bestryken; it. hars zamelen, maaken.
 Harsicht, harsig, *adj.* harsagtig.
 Harsklee, *m.* joodenlym.
 Harswald, *m.* een pynbosch, woud, vol pyn-, harsboomen; it. f. Hars, *m.*
 Harschen, *v. a.* betrappen, verrassen, vangen, overvallen;

overvallen; Gföhe haschen, vloojen vangen; einen Dieb haschen, een dief vangen.
 Händer, f. Scherg.
 Häscherloch, n. gevangenis, gat in de gevangenis; it. quartier der diefstalers.
 Hase, m. haas, haaze, haze; den Hasen streiten, den haas bet vel afloen; viele Hunde sind des Hasen Tod, veel honden zyn des haazen dood; tegen velen kan men niet bestaan; da liegt der Hase im Pfeffer, dat is het zaakje; daar legt de knoop; daar komt de zaak t' eenemaal op aan; er ist ein Hase, hy is tuffen mal en vroet; ein furchtsamer Hase, een beschroomd mensch; der Hase ist gern, wo er gehecht ist, het vaderland heeft boven.
 Hasel, Haselhaude, f. hazelaar, hazelboom.
 Haselbusch, m. een plaats, met hazelaars beplant.
 Haselgerte, -ruthe, f. een hengel van een hazelaar.
 Haselrin, n. een haasje, jonge haas.
 Haselru, n. hazelhoen, korhoen, boschenne.
 Haselren, v. n. maalen, stoegen, gestoey maaken, slagten nitslaan; mit Frauensteuten haselren, met vrouwlieden stoegen, maalen, malen.
 Haselstlein, n. katje, vlies, en bloem van, aan een hazelstrijk.
 Haselmaul, f. veldmuis.
 Haseln, adj. van een hazelstrijk.
 Haselnus, f. hazelnoot, hazelnoot.
 Haselnusstaude, f. hazelnootboom.
 Haselruthe, f. Haselgerte.
 Haselstaude, f. Hasel.
 Haselstaundenbusch, m. hazelaar- of hazelbos.
 Haselwur, f. mansoor, hazelwortel.
 Hasenart, f. haazenart, -natuur.
 Hasenbals, m. her haazenvel.
 Hasenbang, adj. vreesagtig; beschroomd; es ist ihm Hasenbange, by is zeer bevreesd, in vroute vrees.
 Hasenbrodt, n. haazelatouw, -kool, haazekruid.
 Hasensell, n. f. Hasenbals.
 Hasensett, -schmalz, n. haazenver.
 Hasensleisch, n. haazenvleesch.
 Hasensuß, m. de looper van een haas, it. een gek.
 Hasensutter, n. voering met een haazenvel.
 Hasengarn, -nes, n. jagmet.
 Hasenhas, f. Hasenagad.
 Hasenbers, n. beschroomdheid van harte, vrees.
 Hasenbund, m. haazewind, windhond.
 Hasenjagd, f. haazejagt.
 Hasenklee, -kohl, m. f. Hasenbrodt.
 Hasenkopf, m. haazekop, it. een gek.
 Hasenstlein, n. het konyng, moerhaas.
 Hasenlager, n. haazeleger, -nest.
 Hasenlattich, m. f. Hasenbrodt.
 Hasenneg, f. Hasengarn.
 Hasenobelcin, n. een dumme kock.
 Hasenpanier, -psad, n. haazepad; das Hasenpanier aufwerfen, ergreifen, het haazepad kiezen, haas op gaan.
 Hasenpappel, m. kleine maluw.
 Hasenpatet, f. haazepatet.
 Hasenpfeffer, m. zwarte en dikke peperfans, over t' kroos van een haas.
 Hasenscharte, f. haazemond.
 Hasenschlaf, m. haazel laap.
 Hasenschmalz, n. f. Hasensett.

Hasenschrot, n. hägel, om haazen mee te schieten; mit Hasenschrot geschossen seyn, niet zyn, zo als t' behoort, zyn tussen val en vroet.
 Hasenschwarz, f. Hasenpfeffer.
 Hasensprung, m. een sprong van een haas.
 Haslein, f. Haselcin.
 Haspel, m. een angel.
 Haspel, m. haspel; f. Winde; Drehehaspel ben einem Schranken, Durchgang, draay, slagboom, haspel.
 Haspeler, m. haspelaar, die haspelt, die opwindt.
 Haspelhöfzer, Haspelböcher, n. pl. yzere beugels, daar een rol in is.
 Haspeln, v. a. haspelen.
 Haspelrad, n. een werktuig, om te haspelen.
 Haspelzug, m. haspel, windas.
 Haspenhate, m. duimzyer, yzer, daar een deur- of vensterhengsel op draagt.
 Haspler, f. Haspeler.
 Hasplerinn, f. haspelster, eene, die haspelt.
 Has, m. haat, f. Neid; heimlich, wrok, vete, bedekte haat; einen alten und heimlichen Has wider jemand hegen, een ouden en heimelyken wrok, een heimelyk misnoegen tegen jemand hebben, draagen, tegens hem wrokken; verbissen, bant opkroppen.
 Hasfen, v. a. haaten; sich unter einander hasfen, zig onderling haaten, von einem gehast werden, van jemand gehaat worden.
 Hasfer, m. een haater, nydige.
 Häßig, adj. & adv. gehaat, vyandig, benyd.
 Häßten, m. een hetseling. (visch.)
 Häßlich, haatelyk, haarwaardig; garstig, lelyk, yffelyk, wanschappen, wanstaltig, mismaakt; Gesicht, een lelyk gezigt, een misbakken tron; machen, verlielyken, lelyk maaken.
 Häßlichkeit, f. lelykheid.
 Hast, f. haast, schielykheid, overhaasting; etwas mit Hast thun, iets met haast, haastig doen.
 Hasfen, sich, v. rec. zig haasten, zig reppen.
 Hastig, adj. & adv. haastig, schielyk, voortvaarend, driftig; er ist ein hastiger Kopf, hy is een haastig, opslopend, driftig mensch.
 Hastigkeit, f. haastigheid, drift, schielykheid, overhaasting.
 Hatisch, f. een hellebaard.
 Hättschelen, v. a. zegt, teertjes handelen, troetelen; die Kinder zu viel hättschelen, de kinders al te teeder houden, te veel troetelen; zegt, teertjes opbrengen.
 Hättschen, betschen, schlucken, schluchzen, v. n. hikken, den hik hebben.
 Hättscher, m. de hik, opgeezing van den maag.
 Hättschier, Hättschierer, m. hellebardier.
 Hättschierhauptmann, m. boefman, kapitein van de hellebardiers.
 Hättschierwacht, f. hellebardierswagt, garde der hellebardiers.
 Has, f. Hege.
 Hagen, f. hegen.
 Hau, Haue, f. spade, schop, schup, houweel; Zethau, Gartenhau, een wiedyzer, wiedmes.
 Hau, m. een houw, het houwen; it. f. Gehaue.
 Haub, f. Haube.
 Haubant, f. vleeschbank, vleeschblok.
 Haude, f. huid, huive, kuif, kuive; Fontan-

ge, boshuif, fontangekuif, hul, hulle, huid, kap; einem auf der Haube sitzen, jemand kort houden, streng behandelen, weinig vryheid geeven; es sieht ihm die Haut be nicht recht, de muts staat hem niet wel; by is niet wel gebouwd.
 Haubar, houig, adj. houwbaar, dat gebakte kan worden, men houwen, afhouwen kan.
 Haubelerche, m. leeuwerik met een kuifje.
 Haubelhenne, f. eene kuifhen.
 Hauben, v. a. de kuif opzetten.
 Haubenmacherinn, -steckerinn, f. kappenmaakster, -stelster, -steekster.
 Haubig, f. kartoos, geschut met kardoezen geladen.
 Haublein, n. een huisje, kuifje, mutsje, huiletje.
 Haublerche, f. Haubelerche.
 Haubloch, m. een vleeschblok.
 Haubt, f. Haupt.
 Hauch, m. adem, ademhaaling, aafem, snik; stinkenden Hauch haben, een stinkenden aafem hebben; der letzte Hauch, de laatste snik.
 Hauchen, v. n. ademen, snuiven; von Müdigkeit, harter Arbeit, starkem aufen, bygen, zwoegen van, door moetheid, van harden arbeid, van sterk loopen.
 Haudegen, m. houwdegen, houwer.
 Haue, f. Hau.
 Haue, omspitting, werk; die erste, zwente Haue, de eerste, tweede bewerking.
 Haufen, v. a. houwen; in Stücken haufen, aan stukken houwen, kappen; mit Ruthen, geeskelen; durch die Feinde haufen, door de vyanden heen slaan; in die Pfanne haufen, in de pan bakken; über die Schnur haufen, de maat te buiten gaan; man weis nicht, ob es gehauen oder gestochen ist, het is een mengelmoes, men kan er geen touw aan vast maaken; um sich haufen, zig verweeren, verdedigen; haufen des Schwein, f. Hauer.
 Hauer, m. houwer; item, wild verken.
 Haufe, m. hoop, tas; Heu, hoop, myt, opper, rook hooi; aufgeschütteter Waaren, een hoop, stapel van gederen; Kriegasvolk, hoop, bende, regiment krygsvolk, krygsbende; Menge, hoop, menigte, drom; mit Haufen, haufenweis, met hoopen.
 Häufchen, n. hoopje, stapeltje; häufig, met hoopen; ein Häufchen Thaler, Ducatonen, een stapeltje daalder, ducatonen.
 Häufen, v. a. hoopen, ophoopen, stapelen, opstapelen; Sünde mit Häufen häufen, zonde op zonde hoopen; es häufet sich ein Unglück auf das andere, het eene ongeluk komt by, volgt op het ander.
 Haufenweis, adv. f. häufig.
 Häufig, adj. & adv. in menigte, met hoopen; menigvuldig; häufiger Regen, menigvuldige regen.
 Häuflein, n. een hoopje, stapeltje; f. Häufchen.
 Haubechel, f. stalkruid, prangwortel.
 Haug, f. haubar.
 Hauflog, m. f. Haubloch.
 Haupt, n. hoofd, kop; stuk; voornaamste; das Haupt bedecken, het hoofd dekken, den boel opzetten; mit bedecktem Haupte, met gedekten hoofde; den boel op; das Haupt entblößen, het hoofd ontblooten; den boel afnemen;

afnemen; mit entblōstem Haupte, met het bloote hoofd, den hoed af; hundert Haupt Schaafvich, honderd stuks schaapen; Das Haupt des Rathes, der Stadt, bet hoofd, de voornaamste van den raad, de stad; zum Haupt des Bettes, aan 't hoofdeind van 't bed.

Haupt, adj. voornaam, voornaamste; die Hauptursache, de voornaamste oorzaak, rede; Haupt am Kraute, het bovenste, de spits van eenig kruid.

Hauptader, f. hoofdader.

Hauptaltar, m. hoofd-, voornaamst, hoog altaar.

Hauptartikel, punct, m. stück, n. hoofdartikel, -punt, -stuk.

Hauptartgen, f. hoofdartseny, middel, goed voor 't hoofd.

Hauptbalk, m. opperbalk, overbalk.

Hauptbalsam, m. balsam, goed voor 't hoofd.

Hauptband, m. binde, f. -tuch, n. -windel, m. hoofdband, -doek, -windzel.

Hauptbau, m. voornaame, merkelyke bouw; voornaam gebouw, huis, hoofdgebouw.

Hauptbenennung, f. voornaame benaaming.

Hauptbild, n. borstbeeld, borststuk.

Hauptbinde, f. des Hauptband.

Hauptbrett, n. f. Hauptende.

Hauptbuch, n. hoofdboek, voornaam boek.

Hauptbuchstabe, f. hoofd-, of kapitaalletter.

Hauptdecke, f. dekfel van het hoofd, hoofdfluyer.

Hauptdieb, m. voornaamste dief, belhamel.

Hauptelkohl, m. sluitkool.

Haupteln, sch, v. rec. kroppen, sluiten, zig zetten; der Salat hauptelt schon, de salaal kropt, sluit al.

Hauptelsalat, m. kropfalaade.

Hauptende, n. eines Bettes, hoofdeind van een bed.

Haupterbe, m. voornaame, algemeene erfgenaam.

Hauptfahne, f. hoofdvendel.

Hauptfeind, m. hoofd-, voornaame vyand.

Hauptfigur, f. hoofd-, voornaame figuur, gedaante.

Hauptfisch, m. voornaamste visch.

Hauptflagge, f. hoofd-, of admiraalvlagge.

Hauptflus, m. zinking in 't hoofd.

Hauptfrage, f. hoofd-, voornaamste vraag.

Hauptgalee, f. hoofd-, voornaamste galey.

Hauptgang, m. voornaamste weg in eene myne.

Hauptgeld, n. hoofdgeld.

Hauptgejums, n. kornis, kornifing, nitsfekende rand van eenig gebouw.

Hauptgefelle, n. hoofdstuk, hoofdstel.

Hauptgeind, m. schurft op het hoofd.

Hauptgut, n. hoofd-, voornaamste goed.

Haupthaar, n. hoofd-, of kophair.

Haupthandel, m. f. Hauptsache.

Hauptirethum, m. hoofddwaaling.

Hauptkirche, f. -altar, m. hoofdkerk, hoofdaltaar, voornaam altaar, hoog altaar.

Hauptklage, f. voornaamste klagt.

Hauptkrankheit, f. hoofdziekte.

Hauptküssen, n. -spühl, m. hoofdkussen, -peuluwe, oorkussen.

Hauptlager, n. f. Hauptquartier.

Hauptlehen, n. heerenleen, grondleen, waarvan de minderen afhangen.

Hauptlehre, f. -spruch, m. hoofdleer, hoofdspreuk, grondleer.

Hauptlein, n. een hoofdje, klein hoofd; von Zwiebeln,lauch, bol, bolleken ajuin; look.

Hauptleinsalat, m. krop, kropper, kropfalaad.

Hauptleute, m. pl. hoofdluiden.

Hauptloos, adj. hoofdloos.

Hauptlummel, m. groote botterik, flegt-hoofd.

Hauptmann, m. hoofdman, hopman.

Hauptmannschaft, f. honderdhoop, een hende van honderd man; item, hopmanschap.

Hauptmannsstelle, f. hoofd-, of hopmanschap.

Hauptmaur, m. hoofdmuur.

Hauptmittel, n. een voornaam middel.

Hauptmuster, n. oppervoorbeld, eerste voorbeeld, 't oorspronklyke.

Hauptnagel, m. nagel, spyker met een kop.

Hauptpforte, f. f. Hauptthor.

Hauptpühl, m. f. Hauptküssen.

Hauptpillen, -pillulen, f. hoofdpillen.

Hauptpumpe, f. durk, food, pompput.

Hauptpulver, m. hoofdpoeier.

Hauptpunct, m. f. Hauptartikel.

Hauptquartier, n. hoofdquartier.

Hauptrebell, m. belhamel, hoofd der rebellen.

Hauptrechnung, f. hoofdreckening, balans.

Hauptregel, m. hoofd-, stokregel.

Hauptregister, n. korte inhoud.

Hauptreihe, f. het bovenste van een wapenschild.

Hauptring, m. een wisch, of wrong, die op 't hoofd gelegd worde, om iets op te zetten, en te draagen.

Hauptriß, m. algemeen ontwerp, algemeene schets.

Hauptrunde, f. hoofd-, groote ronde, die een Officier in eene plaats zelf mede doet.

Hauptsache, f. hoofdzaak, gewigtige zaak.

Hauptächlich, adj. & adv. hoofdzaakelyk.

Hauptächlichkeit, f. hoofdzaakelykheid, voornaamste zaak, hoofdbelang.

Hauptsalat, m. f. Hauptleinsalat.

Hauptfag, m. voornaamste felling.

Hauptfchade, f. voornaam verlies, fchaade, nadeel.

Hauptfchans, f. voornaame, hoofdfchans.

Hauptfcheidel, m. hoofdfchedel.

Hauptfchiefer, m. fchifer op 't hoofd.

Hauptfchiff, n. Admiraalsfchip, bet fchip van den Admiraal.

Hauptfchlacht, f. -treffen, n. hoofdtreffen, veldslag; in einem Haupttreffen kommen, tot een veldslag komen.

Hauptfchleyer, m. hoofdlajer.

Hauptfchlüssel, m. looper, gemeene fleutel.

Hauptfchmerzen, m. hoofdpyn, zeer.

Hauptfchmuck, m. -zierde, f. hoofdcieraad, hoofdcierfel.

Hauptfchnupfen, n. hoofdvloed, verkoudheid, zinking.

Hauptfchrift, f. handschrift, oorspronkelyke.

Hauptfchuld, f. f. Hauptgeld.

Hauptfchuldner, m. voornaamste fchuldenaar.

Hauptfchwindel, m. -fchwachheit, f. hoofd-draaging, hoofduizeling, hoofdzeer.

Hauptfiegel, n. hoofd-, of grootzeil.

Hauptfeile eines Schiffes, n. hoofdtouwen van een fchip.

Hauptfeule, f. voornaame fteun, pylaar.

Hauptfpieler, m. voornaame fpeeler, die tegen de anderen speelt.

Hauptfprache, f. hoofd- of grondtaal.

Hauptfpruch, m. voornaame waarheid, axioma. f. Hauptfchre.

Hauptfstadt, f. hoofdstad.

Hauptfderkung, f. verfterking van het hoofd.

Hauptftraße, f. hoofdstraat, voornaamste straat.

Hauptfstück, n. hoofdstuk, kapittel, voornaamste ftuk.

Hauptfucht, f. hoofdzugt, waarloor het hair nitvalt, nitval van 't hair, hairuitvalling, hairloosheid.

Hauptfturn, m. algemeene storm.

Hauptftruhl, m. f. Hauptfeld.

Hauptfsumme, f. hoofdfou.

Hauptfünde, f. hoofdzonde.

Hauptfext, m. hoofdtex, -stoffe.

Hauptfthor, f. hoofdpoort, -poorte.

Hauptftreffen, f. Hauptfchlacht.

Hauptftruch, f. Hauptband.

Hauptfücklein, n. een doekje om 't hoofd.

Hauptfugend, f. hoofd-, voornaame deugd.

Hauptfverräther, m. hoofd der verräders, voornaamste verrader.

Hauptfvestung, f. hoofdfvesting, voornaamste vefting.

Hauptfvogel, m. belhamel, fmeeder van bejmelyk bedrog.

Hauptfursach, f. hoofd-, voornaame oorzaak, rede.

Hauptfursprung, m. voornaame oorsprung.

Hauptfwache, f. hoofdwagt.

Hauptfwall, m. hoofd-, voornaamste wal van eene vefting.

Hauptfwewe, n. hoofdpyn, -zeer, -zweer.

Hauptfwerk, n. hoofdwerk, voornaam werk, -zaak.

Hauptfwefen, f. Hauptsache, Hauptwerk.

Hauptfwind, m. hoofdwind, voornaame wind.

Hauptfwindel, f. Hauptband.

Hauptfwirbel, m. de kruin van 't hoofd.

Hauptfwunde, f. hoofdwonde, hoofdzeer.

Hauptfwurzel, f. hoofd-, voornaame wortel van een boom.

Hauptfwiel, n. f. Hauptfwef.

Hauptfwierath, m. -zierde, f. hoofdcierzel, hoofdcierad.

Hauptfwirkel, m. cirkel, boven 't hoofd van eenige keizers op oud geld.

Hauptfwweck, m. hoofddoolwit, hoofdpunt, hoofdopzer, hoofdoogwit.

Haur, f. Heuer.

Hauern, v. n. ledig zitten, niets doen.

Hause, m. fteur, huize, (een visch.)

Haus, n. huis, geflagt; irgendwo zu Hause feyn, ergens 't huis booren; zu Hause bleiben, 't huis blyven, inblyven; irgend Haus und Hof haben, ergens huis en hof hebben; 'er gehuif, en gehof syn; bey jemand 't huis leggen; er ift von gutem Hause, by is van goeden huize, 'van een goed geflagt, van eene goede familie.

Hausähren, n. voorhuis, voorhof, voorzaal, voorverrek, ingang van een huis.

Hausandacht, f. huisaandagt, huisgodsdienst, devotie.

Hausapothek, f. huisapothek.

Hausarbeit, f. huiswerk, huisarbeid.

Hausarmer, *m.* huisarme.
 Hausarmuth, *f.* huiszelyke armoede; behoefte, nood, gebrek, armoede van een huisgezin.
 Hausarzenen, *f.* f. Hausmittel.
 Hausbackenbrodt, *n.* huisbakkenbrood, borgebrood.
 Hausbettler, *m.* een bedelaar, die van huis tot huis gaat bedelen.
 Hausbrauch, *m.* huiszelyk gebruik, gewoonte van een huisgezin.
 Hausbrief, *m.* huisbrief, koopbrief.
 Hausbrodt, *f.* Hausbackenbrodt.
 Hausbrätling, *f.* ämmerl, -rag, -siger, *m.* iemand, die altyd in huis zit, een huishuisbewaarder; die te luy is, om nit te gaan, die van luyheid altyd t' huis blyft.
 Hauscapelle, *f.* huiskapel; mit seinem Gesinde Hauscapelle, kirche halten, met zyn huisgezin den huislyken godsdiensdienst waarnemen.
 Hauschen, *n.* huisje; ein enges, elendes, een eng, naauw huisje, een krol, kot, krot.
 Hauscreus, *n.* een huiskruis, huizelyk kwaad, hel in huis; f. Hauskreuz.
 Hausdieb, *m.* een huisdief.
 Hausdieberei, *f.* huisdievery.
 Hausdienst, *m.* f. Hausarbeit.
 Hausdier, *f.* huisvrouw; eere, die den vromdelingen wordt beweesen, galkryheid.
 Hausen, *v. n.* huisvesten, herbergen, in huis haalen, neemen; Reisende hausen, reizigers herbergen, logeeren.
 Hausen, *v. n.* gehuisvest zyn; wohl, bequem hausen, wel, goet gehuisvest zyn; ich werde nicht lange hier hausen, ik zal hier niet lang blyven; ik zal t' hier niet lang maken; sie hausen übel mit einander, zy huisbouden kwaalyk, zy verstaan zig malkander niet; zy leggen zamen overboop.
 Hausen, *übel*, f. verbeeren, verderben, verfabren.
 Hausenblasen, *f.* huisblad, vischlym; der Hausenblase tho zu geschweigen, om thans van t' huisblad, het vischlym niet te spreken.
 Hausfrau, *f.* huisvrouw.
 Hausfriede, *m.* huis-, huizelyke vrede; den Hausfrieden brechen, geweld in een ander mans huis plegen.
 Hausgefügel, *n.* gevogelte, dat men binnen t' huis bond.
 Hausgen, *n.* een huisje, een klein huis.
 Hausgenos, *m.* huisgenoot.
 Hausgenossenschaft, *f.* huisgenootschap, hoedanigheid des, der huisgenooten.
 Hausgeräth, *n.* f. Hausrath.
 Hausgeheiß, *n.* f. Haushaltung, huisgezin; in dem Hause wohnen viel Hausgeheiß, in dat huis woonen veele huisgezinnen.
 Hausgescheffte, *n.* huisbezigheden.
 Hausgehände, *n.* huisgezin.
 Hausgewehr, *n.* wehr, *f.* huisgeweer.
 Hausgibel, *m.* de gevel van een huis.
 Hausgötter, *götzen*, *n. pl.* huisgoden, haardgoden, der oude Heilinen.
 Haushab, *f.* huizelyke zaak.
 Haushablich, sich irgendwo setzen, zig ergens met der woon nederzetten, ergens gaan woonen; f. häuslich.
 Haushaben, *m.* een haan, huishaan.
 Haushalten, *v. n.* huishouden, huizen.

Haushalten, *n.* f. Haushaltung.
 Haushalter, *m.* = halterinn, *f.* huishouder, huishoudster.
 Haushalterisch, *häuslich*, *adj.* & *adv.* huislyk, zuinig, spaarzaam.
 Haushaltig, *häuslich*, *f.* haushalterisch.
 Haushaltung, *f.* huishouden, huishouding, huisbestier, -bewind, huisbezorg, huisbedeeling, huisbedil; Haushaltung führen, de huishouding bestuuren; het opzig over de huishouding hebben.
 Haus = Hauhechel, *f.* stalkruid, piangwortel.
 Hausheer, *m.* huisher, huiswaard, huisbaas.
 Haushoch, *adj.* & *adv.* huishoog, ter hoogte van een huis.
 Haushofmeister, *m.* huishofmeester.
 Hausbuhn, *f.* eene huishen.
 Haushund, *m.* een huishond.
 Hausiren, *v. n.* van huis tot huis te koop draagen, uitdraagen, venten gaan; mit seiner Waare hausiren geben, sie hausiren tragen, met zyn waar, of goed gaan omzwerven, ze gaan venten; frisch gefangene Fische, Meerfische eifend hausiren tragen, versich gefangene vifchen, zeevifchen gaan ventjaagen.
 Hausirer, *m.* een loopende kraamer, marskraamer, marsman; alter Kleider und dergleichen, uitdraager, koopwys van oude kledren; Hausirerin, uitdraagster, mit Fischen, ventjaager.
 Hausireren, *f.* uitdraagery, neering van uitdraagen, van ventjaagen, van loopventen.
 Hausirerin, *f.* f. bey Hausirer.
 Hausjunfer, *f.* huisjuffer, kamenier.
 Hauskauf, *m.* aankoop van een huis.
 Hauskirch, *f.* huiskerk, huiskapel.
 Hauskleidung, *f.* huisgewaad, huizelyk kleed.
 Hausknecht, *m.* huisknegt.
 Hauskost, *f.* huis- of burgerkost.
 Hauskreuz, *n.* huiskruis, huiskommer, huisverdriet, huisgebrek.
 Hauskrieg, *m.* huiskryg, -stryd, -rwyf; f. Hauszank.
 Hauslauch, *m.* huislook; f. Hauswurzel.
 Hauslein, *n.* f. Hausgen.
 Hausleinwand, *f.* huis- burgerlinnen.
 Hausleute, *m. pl.* huislieden.
 Häuslich, *adj.* huiszelyk, huislyk, schikkelyk, zuinig; sich häuslich irgend niederlassen, zig ergens huisvesten, huiszaff zetten, nederzetten; f. häuslich.
 Häuslichkeit, *f.* huislykheid, zinnelykheid, zuinigheid, overleg in t' huishouden.
 Hauslummel, *m.* f. Hausbrätling.
 Hausmagd, *f.* huismeid, dienstmeid.
 Hausmablzeit, *f.* f. Hausstoft.
 Hausmann, *m.* huismans, huurder.
 Hausmannestof, *f.* huismans- burgerkost.
 Hausmarder, *m.* tam wezeltje.
 Hausmaus, *f.* huismuis.
 Hausmeister, *m.* f. Haushofmeister.
 Hausmiete, *f.* huishuur.
 Hausmietzettel, *m.* huurcedel, huiscedel, -ceel.
 Hausmittel, *n.* huisgeneesmiddel, -artzeny; allerlei Hausmittel zu einer Krankheit gebrauchen, aan eene ziekte leggen quakzalven, lapalven.
 Hausmutter, *f.* huismoeder.
 Hausordnung, Hausucht, *f.* orde, tugt in een huis.

Hauspflunder, *m.* f. Hausrath.
 Hausrath, *m.* huisraad, inboedel, meubilen.
 Hausregiment, *f.* huiszelyk bestuur, bestiering van t' huis, huishouden, gebruik van een huis.
 Hausrotbelein, Rothkehlgen, *n.* een roodborstje.
 Hausfachen, *f.* huiszaaken, huiszelyke zaaken.
 Hausfäßig, *adj.* & *adv.* woonagtig, met der woon; ein hausfäßiger Mann, een gezeeten man, die ergens woont; hausfäßig werden, gaan woonen, huisvesten.
 Hausfchlange, *f.* huisfslang.
 Hausfchlüssel, *m.* de sleutel van het huis.
 Hausfchneider, *m.* een naajer, kleermaaker, die in de huizen van anderen zyn ambagt oefent; een boerensnyer.
 Hausfchule, *f.* byzondere, kinderfchool.
 Hausfchwalbe, *f.* een tamme zwaluw.
 Hausfchwell, *m.* de dorpel, drempel van het huis.
 Hausfegen, *m.* huiszelyke zegen, erfgenaam, krooit.
 Hausfen, *f.* drauffen.
 Hausfuser, *m.* f. Hausbrätling.
 Hausfohn, *m.* een zoon van t' huis.
 Hausforgen, *f.* huiszorge, huiszelyke zorg.
 Hausfpeife, *f.* f. Hausstoft.
 Hausfstand, *m.* de huizelyke staat, huishouden, huizelyke regeering; in den Hausfstand treten, eene huishouding opregten, gaan trouwen.
 Hausftrieb, *m.* f. Hauskrieg.
 Hausfuchung, *f.* huiszoeeking.
 Hausftaupe, *f.* huisduif, slagduif.
 Hausfucfel, *m.* huisduivel, knorpot, een plaaggeest, kwelduivel.
 Hausfthür, *f.* de huiskader, deur van t' huis.
 Hausflock, *f.* Hausflog, = bloek.
 Hausftrunk, *m.* huis- gewoone drank.
 Hausfvater, *m.* een huivader, vader van t' huis; van het huisgezin.
 Hausfverwalter, *m.* f. Hausvoogt.
 Hausfubr, *f.* huisklok, horologie in een huis.
 Hausfvieh, *n.* huisvee, tam vee; tamme huisbestien, huisdieren.
 Hausfunte, *m.* & *f.* hennetaster, janhen, jan de wascher, pottekyker, keukelouwer; it. f. Hausbrätling; it. eene soort van huisfslang.
 Hausfvogt, Hausfverwalter, *m.* huismeester, huisvoogd, huisbestierder.
 Hausfwehr, *f.* Hausfgewehr.
 Hausfwezen, *n.* huiswezen, huishouding.
 Hausfwirth, *m.* huiswaard, huishouder.
 Hausfwirtbinn, *f.* waardin, herbergierster; huishoudster.
 Hausfwirtblich, *adj.* f. haushalterisch.
 Hausfwirtfchaft, *f.* f. Hausfhalten.
 Hausfwurz, Hausfwurzel, *f.* huisfworrel, -look.
 Hausfzank, = streit, *m.* huistwift, -krakkeel.
 Hausfzeichen, *n.* een brandlyzer, waarmed men iets tekend.
 Hausfzins, *m.* f. Hausfmithe; was mußt du Hausfzins geben? wat moet gy aan huir geeven? wat moet zy verwoonen?
 Hausfzucht, *f.* Hausfordnung.
 Hausflock, *f.* Hausflog, = bloek.
 Haut, *f.* huid; ich wolte nicht in seiner Haut stecken, ik wilde niet in zyn vel stecken; harte Haut, *f.* Schwiele; Haut gerben,

gerben, *huiden, vellen, leer touwen*; verduern, *vervellen, van vel, huid veranderen.*
Haut, vel, *over de melk, enz. er is eine gute Haut, 't is gansch geen kwaad slag; een handelaar mensch; sich um seine Haut, seiner Haut wehren, zig verdedigen, te weer stellen; du bist noch die alte Haut, gy hebt nog uwe oude zeden; seiner Haut pflegen, voor zyn huik zorgen; die Haut jacht dich, de huid joukt u, gy wilt slagen hebben; die Haut verkaufen, weil der Hâr noch im Walde lauft, iets verkoopen, beschikken, eer men 't bezit; einem auf die Haut brennen, op jemand schieten, losbranden; die Haut ist verkauft, de trouwbelofte is gedaan; es gilt seiner Haut, 't is om zyn leven te doen; ein jeder tragt seine eigene Haut zu Markte, elk een zal zyn eige straf draagen.*
Häutchen, *n. velle, vlies, vliesje; die Häutchen vom Fleisch abnehmen, 't vleesch afzetzen, 'er de vliezen van afvullen, afstroopen, afhaalen.*
Häutlich, *hâutig, adj. vliezig, vellig; hâutig Fleisch, vleesch, dat vellig en lellig, dat vliezig valt; hâutige Dinte, hâutige Delfarbe, vliezige inkt, vliezige olyverf.*
Häutlein, *n. f. Häutchen.*
Hautschauer, *m. trilling over 't lyf.*
Haven, *f. haven; zeehaven; in Haven fommen, havenen, binnen in de haven, ten anker komen; ein Schiff in Haven bringen, een schip binnen brengen; ein geladen Schiff in Haven bringen, een geladen schip inlootsen, binnen gaats brengen.*
Havenbedienter, *m. een bediende van de haven, den tol, een tolbediende.*
Havengeld, *n. soll, m. havengeld, -accys, -tol.*
Havenlatern, *f. feuerbaak, z thurn, m. havenlantaarn, -baak, -toren, vuurtoren, vuurbaak.*
Havenmeister, *m. havenmeester.*
Havenrecht, *n. havepregr.*
Haverey, *f. havery, avery, avary; schaadte aan schip of goederen.*
Hauma, *f. het houwen.*
Haumald, *m. bosch, dat geveld kan worden.*
Hauszahn, *m. houw- slagrand, (van een wild verken.)*
Haun, *f. Hain.*
He! *ben! interj. he! he! hey!*
Hebamm, *f. vroedvrouw, vroedwyf.*
Hebe, *f. Hebespise.*
Hebebaum, *m. hefboom, handboom, heflang, -spaaik, hevel, heffer.*
Hebessen, *n. hefzyzer, koevoet.*
Hebel, *m. f. Hebebaum.*
Hebel, Hefel, Sauertzig, *m. zuurdeeffem, heideog.*
Hebeln, *v. a. hevelen, doen ryzen, in gesting brengen, doen zuuren.*
Heben, *v. a. heffen, ligten, opligten, tillen, beuren, opheffen, optillen, opbeuren; ein Kind aus der Taufe heben, een kind zen doop heffen; over een kind staan; mit einem heben und legen, met jemand heffen en leggen; schakken en brokken.*
Heben, *sich, v. rec. weggaan; hebe dich von ihnen, gaet hier van daan.*

Heber, *Halter, m. al, wat bekwaam is, om iets te houden, een houder.*
Heber, *m. hevel, krompyp, pompje.*
Heberlein, *n. een hevelrje.*
Hebespise, *f. spaaik, hef, of handspaaik.*
Hebespise, *m. f. Hebebaum.*
Hebig, *adj. houdend, vasthoudend; lt. f. geschikt.*
Hebord, *m. een draagkorf.*
Hebopfer, *n. hefoster.*
Hebrder, *m. hebrâisch, adj. hebreu, Jod, hebreusch.*
Hebrlein, *m. een werpriet.*
Hebüffel, *f. een werpsteen, werpschylf.*
Hebfeil, *n. geschurrouw, roep tot het geschut.*
Heblange, *f. f. Hebebaum.*
Hebung, *f. ontvangst, genot, ligting.*
Hebzug, *m. windas, allerlei gevaarte om te ligten, heyblok, dommekragt, kraan.*
Hechel, *f. hekel; einen durch die Hechel siehen, jemand over den bekel baalen; kwaad van hem spreken.*
Hecheler, *m. een hekelaar, die hekelt.*
Hechelbaum, *m. f. Hechel.*
Hechlerin, *f. f. Hechelweib.*
Hecheln, *v. a. hekelen.*
Hecheln, *n. Hechelung, f. het hekelen.*
Hechelschrift, *f. hekelchrift, -dicht.*
Hechelweib, *n. Hechlerin, f. hekelwyf, hekelster.*
Hechelzahn, *m. punt, spits, rand van een hekel.*
Hechfel, *n. Hechlerling, m. hakfel, gehakt stroo.*
Hecht, *m. snoek.*
Hechtlein, *n. een snoekje, kleine snoek.*
Hechtskopf, *m. een kop van een snoek.*
Hechtsleder, *f. de lever van een snoek.*
Heck, *n. hek, stormpaal.*
Heckback, *m. hekbalk, hek, stuk hout, zo lang als 't schip breed is, rustende in 't midden op de agtersteven, en ter zyde op de randvoehouten.*
Heckboot, *n. hekboot, kat zonder ooren, snuitschip, voor en agter breed, met een kleinen spiegel.*
Hecke, *f. hegge, haage.*
Hecken, *f. braten; vergiften; siechen.*
Heckenmünze, *Heckmünze, f. verboden geld, valsche munt, valsch geld.*
Heckenmünzer, *m. een valsche munter.*
Heckerling, *m. f. Hechfel.*
Heckerlingsort, *m. plaats, daar men hakfel legt.*
Heckredt, *f. een soort van een vergiftige vorfch, die zig onder de braam onthoudt.*
Hecknatter, *Heckschlange, f. een adder, adderflang.*
Heckrose, *f. wilde roos.*
Heckschlange, *f. Hecknatter.*
Heckschleien, *f. braambessen.*
Heckfel, *f. Hechfel.*
Heckzeit, *f. broeytyd.*
Heckerich, *m. maagdepalm.*
Heefig, *f. besicht.*
Heer, *n. heir, armee.*
Heerd, *m. haard, vuursteel.*
Heerd, *Heerde, f. kudde, menigte vee, veehoop; eine Heerde Schaaf, eene kudde fchape; eine Heerde großes Vieh, eene kudde, menigte groot vee; een veehoop; die Heerde Christi, de gemeente van Christus.*

Heerdweid, *adj. by hoopen, by troppen, in menigte.*
Heeresbahne, *f. f. Heerstraße.*
Heeresbann, *m. ban en arriereban, algemeene opbod van de edelen en leenhouders.*
Heereskracht, *f. heirkragt, sterk leger.*
Heersabne, *f. heirvaan, banier.*
Heersführer, *m. aanvoerder van het heir, legerhoofd.*
Heerslager, *n. heirleger, leger.*
Heerspauze, *f. kereltrom.*
Heerspauzer, *m. kereltrommer, -trommlager.*
Heerschaar, *f. heirschaar; der Heer der Heerschaaren, de heer der heirscharen, -krachten.*
Heerspise, *f. een leger, in orde gesteld.*
Heersraße, *f. heirbaan, -weg, groote weg.*
Heerswagen, *m. de wagen, of de groote heer, gestarte in 't noorden.*
Heerswagen, *f. Rüstwagen, legerwagen.*
Heerswisch, *Feuerball, m. vuurball, vuurkloot.*
Heerstug, *m. heirtogt, legerogt.*
Hefe, *f. hef, heffe, droeffem, modder, moer.*
Hefel, *f. Hebel, Hebebaum.*
Hefel, Hefen, *f. Hefel, zuurdeeffem.*
Hefentuchelchen, *n. pofferje, hooggereezen koekje.*
Heficht, *adj. drabbig, droeffemig, modderig.*
Hefst, *n. hegt, vatfel, steel, haak.*
Heftbret, *n. het hegtbord, de hegtplank, by de boekbinders.*
Hefte, *f. f. Hefst.*
Hefsten, *v. a. hegten, vastmaaken, toehaaken.*
Hefstbaack, *m. een haak, klamp.*
Hefstlade, *f. hegtlaade, by de boekbinders.*
Hefstein, *n. een hegte, haakje, steeltje.*
Hefsteinmacher, *m. een, die baaken maakt.*
Hefstig, *adj. heftig, hevig, jactig, geweldig, magtig; heftige Lust, Heisterde, hevige, grange, greegite lult, begeerte; gar heftig, f. jornig, jachtornig.*
Hefstakelt, *f. heftigheid, jactigheid, hevigheid.*
Hefstlich, *adv. f. bestia.*
Hefstnadel, *f. Stecknadel.*
Hefstung, *f. het hegten, vast- toehaaken, zamenhegting.*
Heg, *f. Hede.*
Hegen, *f. Hagen.*
Heher, *m. een meerkolf, eikelester.*
Hehl, *hel, adv. verborgen, heimelyk; etwas hehl halten, iets verbergen, verborgen houden.*
Hehlen, *v. a. verbergen.*
Hehler, *m. heeler, verheeler, heelder, verberger.*
Hel, *f. he.*
Heide, *m. een Heiden, f. Heide.*
Heide, *f. Heidekraut.*
Heide, *f. heide, hei.*
Heidebesem, *m. hei-, of heidebezem.*
Heidesachs, *m. f. Harnkraut.*
Heidekraut, *m. boekweit.*
Heidekraut, *n. hei, heidegewas.*
Heideldufer, *Heidenreiter, m. boschwagter, houwagter.*
Heidelbeer, *f. boschbezie, woudbezie, blaauw besen.*
Heidelforn, *f. Heideforn.*
Heidenkraut, *f. Heidekraut.*
Heidenreich, *m. wilde raby.*
Heidenreiter, *f. Heideldufer.*

Heidenschwamm.

Heidenschwamm, *m.* paddestoel, duivelsbrood, champignon.
Heidentempel, *m.* een Heidensche tempel, pagode.
Heidenthum, *f.* Heidenthum.
Heiderling, *m.* een soort van paddestoel.
Heidicht, *adj.* heidagtig, schraal, dor, mager, van de beide; heidicht land, schraal, dor, heugtig land.
Heidnisch, *adj.* heidensch, *f.* heidnisch.
Heiduk, *m.* heiduk, hongarsche veldaat te voet.
Heien, *Hoja*, *f.* Hojer, eene hey.
Heil, *n.* heil, zaligheid; Wohlfaht, stand, Gluck, Gesundheit, heil, welwaren, welvaart, behoudenis, gezondheid.
Heil, *adj.* & *adv.* geneezen, gezond; welvaarende; heil werden, gezond zyn, geneezen zyn.
Heiland, *m.* Heilant, Verlosser, Zaligmaaker.
Heilbad, *n.* een besteld bad, met kruiden toegereg; *f.* auch Heilbrunn.
Heilbar, *adj.* geneesbaar, dat te geneezen is, geneezen kan worden; heilzaam, gezond, geneeslyk.
Heilblatt, *n.* tyekruid, melezoenkruid.
Heilbok, *m.* een gesneden bok.
Heilbrunn, *m.* heilbron, van myn-, of van bergstoffig water, gezondheidsbron.
Heilen, *v. a.* & *n.* heelen, geneezen; eene Wunde, eene Derwunderen, beelen, geneezen, meesteren eene wunde, een geguetsten; sich von dem Wundarzte heilen lassen, te meesteren gaan, te meesteren leggen, zig door den heilmeeester laaten geneezen.
Heilig, *adj.* & *adv.* heilig; am heiligen Sonntage arbeiten, op een goeden zondag werken; heilig leven, heilig loeven.
Heilig, *m.* een heilige, zalige; die Gemeinschaft der Heiligen, de gemeenschap der heiligen; ein wunderlicher Heiliger, een eigenzinnige, kofschhoofdige.
Heilige, *n.* het heilige, heiligdom; das Heilige anrühren, het heilige aanvoeren, aanraaken; in das Heilige eingehen, in het heilige, heiligdom ingaan.
Heilige Feuer, *n.* brandende koortsen.
Heiligen, *v. a.* heiligen, heilig maaken, toewyden; den Namen Gottes heiligen, Gods naam heiligen, ontzien, in eere houden, afzonderen van andere namen; etwas Gott heiligen, iets Gode toewyden, heiligen.
Heiligenbuch, *n.* het boek der heiligen, legende, chronyk, naamboek, naamlyst der heiligen, by de Roomschen.
Heiligenpfleger, *m.* kerkbezorger, opziener over kerklyke zaaken, goecleren.
Heiliggeestwurel, *f.* angelica.
Heiligheit, *f.* heiligheid.
Heiliglyk, *adv.* heiliglyk, plegriglyk, opregtelyk.
Heiligmachend, *adj.* heiligmaakend.
Heiligmacher, *m.* Heiligmaaker.
Heiligmachung, Heiligung, *f.* heiligmaaking, heiliging, toewyding.
Heilig spreken, *v. a.* zalig spreken, onder de heiligen stellen, plaatsen, heilig verklaren, canoniseeren.
Heiligsprechung, *f.* canonisatie, heiligverklaring; plaatsing eenes afgestorvenen onder 't getal der Heiligen.
Heiligthum, *n.* heiligdom; Ueberbleibsel von

einem Heiligen, oder heiligen Dingen, een heiligdom, eenig overblyfsel van een heiligen, of heilige dingen.
Heiligthumsstücken, *n.* reliquienkastje, kastje, waarin de overblyfsels der heiligen (onder de Roomschen) bewaard worden.
Heiligung, *f.* *f.* Heiligmachung.
Heilkrout, *m.* wasser, n. heelkruid, -water.
Heilkunst, *f.* de geneeskunde, -kunst.
Heillos, *adj.* heilloos, ondeugend, godloos, verfoegelyk.
Heillosheit, *f.* heilloosheid, ondeugd, godloosheid.
Heilmeeester, *m.* heil - geneesmeester.
Heilmittel, *n.* heil - geneesmiddel.
Heilpflaster, *n.* heelpleister.
Heilsalbe, *f.* heelzalf.
Heilsam, *adj.* & *adv.* heilzaam, gezond; ein heilsamer Rath, een heilzame, goede raad; heilsames Kraut, gezond kruid.
Heilsamkeit, *f.* heilzaamheid, voorspoed, gelukzaligheid, geluk.
Heilsamlich, *adv.* *f.* heilsam.
Heilthum, *f.* Heilthum.
Heilung, *f.* heeling, geneezing.
Heilwärtig, heilwärtig, *adj.* heilzaam; die heilwertige Menschwerdung Jesu Christi, de heilzame menschwerding van Jesus Christus.
Heilwurz, *m.* Heilwurz, *f.* witte heumst, witte wilde maluwe.
Heim, *f.* Heime.
Heim, *adv.* na huis toe, huiswaart aan.
Heimat, *f.* Waterland.
Heimbegeben, *sich*, *v. rec.* zig na huis begeeven, na huis gaan.
Heimbringen, *v. a.* na huis, t' huis brengen.
Heime, *f.* huiskriek, of -kreekel.
Heimeilen, *v. n.* na huis spoeden.
Heim entbieten, *v. a.* na huis, t' huis ontbieden, opontbieden.
Heimet, *f.* Heimat.
Heimfabren, *v. n.* na huis ryden, vaaren.
Heimfallen, *v. n.* te beurt vallen; dieses ist mir heimgefallen, dit is my te beurt gevallen; wieder heimfallen, weerkomen; heimgefallene Güter, te beurt gevallen goederen.
Heimfabren, = hopen, *v. a.* zyne bruid na huis, t' huis leiden, haalen.
Heimfabrer, *m.* wegvoerder, die iets t' huis haalt.
Heimfabrung, *f.* wegvoering, het t' huis haalen.
Heimgeben, *f.* heimstellen.
Heimgedenken, *v. n.* aan, na huis denken.
Heimgehen, *v. n.* na huis gaan; zaliglyk overlyden.
Heimgelangen, *v. n.* te huis komen by de zynen.
Heimholen, *v. a.* *f.* heimfabren.
Heimisch, *adj.* & *adv.* wat in een huis is, daartoe behoort.
Heimisch, tam; heimisch werden, tam, mak worden.
Heimkehr, *m.* het na huis gaan, na, te huis komen.
Heimkehren, *v. n.* *f.* heimbegeben.
Heimkehrung, *f.* *f.* Heimkehr.
Heimkommen, *v. n.* te huis komen.
Heimkunst, *f.* de tehnikomst.
Heimlassen, *v. n.* na huis laaten gaan.
Heimlaufen, *v. n.* na huis loopen.

Heimleuchten, *v. a.* na huis toe lichten met eene lantaarn, enz.
Heimlich, *adj.* heimelyk, geheim, bedekt, verborgen; Gemach, sekreet, privaat, gemak-huisje, ontfangter; heimliche Stiege, sluiptrap.
Heimlich, in geheim, *adv.* heimelyk, in 't heimelyk; bedektelyk, in 't verborgen; etwas thun, heimelyk, duisterlyk, binnen, agterbaks, ter smug iets doen, in iets te werk gaan.
Heimlich, gemeen, gemeenzaam; zegt, fraay; in einem Hause heimlich seyn, gemeen in een huis zyn; heimlich Wetter, fraay, mooy, zegt weer; heimliche Latern, een dievelantaarn, slonsje; heimliche Stiche, een steek onder water.
Heimlich, huizelyk; heimliche Thiere, Haus-thiere, huisdieren.
Heimlichhaltung, *f.* het geheim, bedekt, verborgen houden.
Heimlichkeit, *f.* heimelykheid; heimelyk gemak.
Heimliefern, *v. a.* te huis leveren.
Heimreise, Heimreis, *f.* Heimweg, *m.* terugreis, na huis reis; auf der Heimreise begriffen seyn, op de terugreis denken.
Heimreisen, ziehen, *v. n.* na huis trekken, reizen.
Heimreiten, *v. n.* na huis ryden.
Heimsagen, *f.* heimeontbieten.
Heimschicken, heimsenden, *v. a.* na huis zenden; einem etwas heimschicken, jemand iets t' huis zenden.
Heimstellen, *v. u.* weergeeven; weerbezorgen.
Heimstellen, *v. a.* iets aan iemand overgeeven; seine Sache einem Schiedsrichter, unpars-tevischen Schiedsrichter, zyne zaak aan een onzijdigen scheidsman overlaaten, geeven, stellen, laaten verlyven.
Heimsteuer, *f.* huwelyksgoed, uitzetting.
Heimsteuern, *v. a.* uitzetten, het huwelyks goed, eene uitzetting geeven.
Heimsuchen, *v. a.* bezoeken; rugtigen.
Heimsuchung Maria, *f.* bezoek der heil. maagd Maria aan haar nicht Elizabet.
Heimsuchung, *f.* rugtiging.
Heimtragen, *v. a.* na huis draagen.
Heimtreiben, *v. a.* na huis dryven.
Heimtäglich, *adj.* & *adv.* doortrap, loos, erg, snood.
Heimwandern, *v. n.* na huis gaan, wandelen.
Heimweg, *f.* Heimreise.
Heimwehe, *n.* lust, begeerte, sterk verlangen na zyn vaderland; das Heimwehe haben, begeerig zyn na, ongeduldig zyn, om zyn vaderland te zien.
Heimweisen, *v. a.* na huis wyzen, zenden.
Heimwenden, *sich*, *v. rec.* in zyn land, vaderland komen.
Heimwärts, heimwärts, *adv.* na huis; sich heimwärts wenden, zig na huis begeeven.
Heimziehen, *f.* heimreisen.
Heirath, *n.* huwelyk, huwelyk, houwelyk, hylik, trouw, echt.
Heirathen, *v. a.* huuwen, houwen, trouwen, hyliken, ten huwelyk neemen.
Heirathsabrede, *f.* =vergleich, *m.* huwelyks-verdraag.
Heirathsgut, *n.* huwelyksgoed, trouwfschat, morgengaave.

Heiratheslister,

Heirathskistjer, *m.* een aanzocher van, tot een huwelyk, een huwelykskistjer.
Heirathsvergleich, *f.* Heirathsabrede.
Heirathsversprechung, *f.* trouwbelofte, ondertrouw, ondertrouwing.
Heirathswappen, *n.* huwelykswapen.
Heisa, *interj. exclam.* hei fa, hei!
Heisch, *adj.* heefch, hees, heefchagtig, schor-roeftig, rooftig.
Heischen, *v.n.* eischen, vorderen.
Heischerheit, *f.* heesheid, heesheid.
Heischung, *f.* het begeeren, vorderen, be-delen.
Heiter, hefferig, *f.* heisch.
Heiserkeit, *f.* **Heischerheit**.
Heiß, *adj.* heet, zeer warm; es ist hier ein heißes Wasser, 't is hier laur leven, teeren, hier heeft men veel geld nodig, om te leven; sich einer Sache heiß, hisig an-nemen, zig eene zaak sterk aantrekken; einem heiß machen, jemand bemaanwd ma-ken, in 't naauw brengen.
Heißbrünstig, heisgratig, *adj.* brandend, vut-rig, heet; ein Heißbrünstig, heisgratig
Held, een land, akker, waarop alles ver-brande, wat 'er op gezaaid is.
Heisen, *f.* heizen.
Heisen, *v. a.* heeten, hieten, gebiedten, be-veelen te doen; Namen haben, heeten, hieten; nennen, hieten, noemen; das heißt die Leute veriren! dat lykt scheeren! einen heisen lägen, jemand hieten liegen.
Heisen, berekenen; was heißt das? wat wil dat, dit zeggen?
Heisgratia, *f.* heisbrünstig.
Heishunger, *m.* vraatzugt, gulzigheid, wolfs-honger, onverzadelyke honger, geeuwhon-ger.
Heishungerig, *adj.* onverzadelyk, uirgehon-gerd.
Heiter, *adj.* heider, klaar, ligt; ein heiteres Gemüth, een opehelderdemoed.
Heitere, Heiterkeit, *f.* helderheid, klaarheid.
Heitern, aufheitern sich, *v. rec.* ophelderen, opklaaren, helder worden; die Luft hei-tert sich, de lugt heldert op, wordt klaar.
Heizen, *v. a.* heeten, warm maaken.
Heizer, *m.* een stooker, die heet, warm maakt.
Heizung, *f.* het heetmaaken, de heetmaaking, stooking.
Hel, verborgen, *f.* hehl.
Held, *m.* held, krygsheld.
Heldenbuch, *n.* een roman.
Heldengedicht, *n.* heldengedicht, -dicht.
Heldengeist, *m.* **Heldennuth**.
Heldengeschichte, *f.* -gedicht, *n.* **Heldenbuch**.
Heldenher, *n.* **Heldennuth**.
Heldenkied, *n.* krygs- triumphlied.
Heldenmäßig, *adj.* & *adv.* heldenmaatig, als een held.
Heldennuth, *m.* heldenmoed.
Heldennüthig, *adj.* heldenmoedig, heldhaf-tig.
Heldennahme, *m.* -würde, *f.* helddaadig-heid, heldendeugd, heldenstuk, wonder-daad.
Heldenspiel, *n.* heldhaftig blyspel.
Heldensprache, *f.* helden- mannelyke taal.
Heldenthat, *f.* heldendaad, -stuk.
Heldentugend, *f.* heldendeugd, heldendaad, wonderdaad.
Heldenweib, *n.* **Heldinn**.

Heldenwürde, *f.* **Heldennahme**.
Heldinn, *f.* eene heldin, heldhartige vrouw, grootmoedig, groocharstig, krygskundig, manhaftig vrouwsperzoon.
Helfant, *f.* Elefant.
Helfen, *v. a.* helpen, bystaan, byspringen; eines Schwachheit helfen tragen, jemaands zwakheid te gemoed komen, ze helpen draa-gen; ich kann nicht helfen, dat, ik kan niet helpen, ik kan 't niet beteren, gebete-ren, dat; nügen, helpen, baaten, voordeel doen, beschieten; was hilfts euch, wann? wat helpt, baat, beschiet 't u, als?
Helfen, helpen, voorkomen, geneezen; es ist ihm nicht zu helfen, hy is niet te helpen, hy is niet te geneezen; dem Uebel helfen, het kwaad voorkomen, beletten, tegengaan.
Helfenbein, *n.* elpenbeen, yvoor.
Helfenbeinern, *adj.* elpenbeenen, yvooren.
Helfenbeinarbeiter, -drechsler, *m.* yvoor-werker, yvoorwerkdraayer.
Helfer, *m.* een helper, ondersteuner; ohne Helfer seyn, zonder helper, hulp zyn; van de waereld, van allen verlaaten zyn, ont-bloot, verstoffen zyn van alle menschlyke hulp; Helfer im Kirchenamte, een adju-tant, een kerkedienaar, diakon.
Helferin, *f.* helpster.
Helfersheifer, *m.* een medemakker, mede-genoot.
Helfte, *f.* de helft, het halve deel; mehr als die Helfte, meer, dan de helft; um die Helfte grösser, heffer, theuerer, de helft grooter, beter, duurder; der um die Hälfte bauet, die voor de helft bouwt. **Hälfte**.
Hell, helle, *adj.* & *adv.* hel, helder, klaar; im hellen Mittag, op den vollen middag; ein schön und heller Diamant, een schoon gewaerwle diamant; der helle Haufen, 't gros van 't lger; ein heller Beweis, een duidelyk, klaar bewys; eine helle Wahr-heit, de zuivere, naakte waarheid; hell-grün, heldergroen.
Helle, *f.* helderheid.
Helle, *f.* Hölle.
Hellebardier, *f.* Hellebartier.
Hellebarte, *f.* hellebaard.
Hellebartier, *m.* hellebardier.
Hellepart, *u. f. w.* **Hellebarte**.
Heller, *m.* heller, myte, half penninksken; keinen Heller noch Pfennig haben, geen duit nog penning hebben; er hat Heller, hy heeft geld; einen um die Heller brin-gen, jemand zyn geld afsnevelen; er hat nicht einen blutigen Heller, hy heeft heller noch penning, 't is een kaaie rot.
Hellglänzend, hellleuchtend, *adj.* helder lich-tend, tintelend, weerfchynend.
Hellklingend, -lautend, *adj.* schel, schelklin-kend.
Helleuchtend, *f.* hellglänzend.
Hellscheinend, *adj.* helder schynend.
Hellstehend, *adj.* **hellklingend**.
Helm, *m.* helm, helmer; it. **f.** Stiel.
Helmbinde, *f.* helmband, -lint.
Helmdach, *n.* kap, koepel, rond dak, stompe kap.
Helmdecke, Helmierrath, *f.* pronkdeksel, kap van 't wapenschild.
Helmen, *v. n.* eene list, eene steel in een byl maaken, steeken.
Helmfeder, *f.* veer, pluim van, op het helmet.

Helmkamm, *m.* helmkam, kam of knif loven op den helm, op het helmet.
Helmvisier, *n.* de gaten van een helmet.
Helmierrath, *f.* Helmdecke.
Hemd, *n.* hemd; einer auf das Hemd knien, een vrouw gebruiken, tot zyn wil hebben, beslaapen; ein rein Hemd anlegen, een schoon hemd aandoen; das Hemd ist näher als der Rock, het bewid is nader, dan de rok, de huid is nader, dan het hemd; die liefde begint van zig zelven.
Hemdenaum, *m.* -gdre, *f.* -schlit, *m.* hemd-boord, -geer, -flap.
Hemdgröße, *f.* **ben Hemdenaum**.
Hemdtragen, *m.* de kraag van 't hemd.
Hemlein, *n.* een hemdje, klein hemd.
Hemdmacher, *m.* een hemdenmaaker.
Hemdmacherin, *f.* eene hemdenmaakster.
Hemdschlit, *f.* **ben Hemdenaum**.
Hemmen, *v. a.* staaken, hinderen, beletten, tegenhouden.
Hemmerling, Gelsammer, *m.* een weduwaal.
Hemmsisch, *m.* de visch remora, van welken verteld wordt, dat hy een schip kan tegenhouden.
Hemmfette, *f.* Hemmschub, *m.* een keten, om iets op te houden, of te sluiten.
Hemmung, *f.* het strekken, tegenhouden, beletten, de stremming, belettel.
Hengel, Hengfel, *n.* hengel, handvat, oor, handvarfel; der Krug geht so lange zu Wasser, bis der Hengel bricht, de kruik gaat zo lang te water, tot dat ze breekt.
Hengen, schießen lassen, nachlassen, *f.* hân-gen.
Henger, Hengerblock, *m.* een hangblok.
Hengesell, *n.* hangend touw, lyn.
Hengst, *m.* hengst.
Hengen, *v. a.* hangen, ophangen.
Henger, *m.* beul, hanger, diet hanger, scherp-regter, hangman.
Hengerwahl, *m.* beulsmaal, het laatste maal, dat men een misdandigen geeft.
Hengermäßig, *adj.* hang-, of galgwaardig; ein hengermäßiger Dieb, een hangbast, hangaas, galglap.
Hengerstecher, *m.* diefsteider, rakker.
Hengerseil, *n.* **f.** Hengstrang.
Hengerstock, *m.* de pynbank.
Hengstrang, Strick, *m.* hangbast, strop.
Henne, *f.* hen, henne.
Hennendarm, *m.* muur, muurkruid.
Hennensuß, *m.* hannevoer, boterbloem.
Hennengalle, *f.* verkenvenkel.
Hennensüßig, *f.* hoendertrap, waar langs ze na 't rek gaan.
Hepp, *f.* Hepp, *f.* tuiniers kapmas, kronn-snoeymes, fransch hakmes, als een koorn-zeyssen.
Hepplein, *n.* tuiniersmesje, snoeymesje.
Her, *adv.* hier; komm hier! kom hier! wo seyd ihr her; wo kommt ihr her? waar zyt gy van daan? waar komt gy van daan?
Herab, *f.* herunter.
Herabbiegen, *v. a.* na beneden buigen.
Herabbrechen, *v. a.* afbreeken.
Herabbringen, *v. a.* afneemen, afrekken.
Herabbruzeln, *v. n.* afstuimelen, -storten.
Herabfahren, *v. a.* den Strom, de rivier af-vaaren, afzakken.
Herabfahren, *n.* Herabfahrt, *f.* het na beweden vaaren.

Herabfallen, *f.* ben herabkommen.
 Herabfliegen, *v. n.* na beneden vliegen.
 Herabfliezen, *v. n.* na beneden vloezen.
 Herabfordern, *v. a.* *f.* herabrufen.
 Herabfuhr, *n.* *f.* Herabfahren, *n.*
 Herabführen, *v. a.* na beneden voeren, brengen.
 Herabgeben, *v. n.* na beneden gaan.
 Herabgieten, *v. a.* afgieten, afstorten; eincin garstig Späht- oder Nachwasser über den Kopf herab gieten, *vuil* schotel-, of nagtwater over iemand van boven afgieten; over 't hoofd gieten.
 Herabhangen, *v. n.* af-, na beneden hangen.
 Herabheben, *v. a.* afneemen, aflijgen, opligten.
 Herabhölen, *v. a.* na beneden baalen.
 Herabklimmen, *v. a.* na beneden klimmen.
 Herabkommen, *z.* fallen, *v. n.* van boven komen, afkomen, afdaalen, vallen; last eucrn skrom herabkommen! laat uw beer eens afkomen! das Gut den Rhein herabkommen lassen, 't goed den rhyu afkomen laten.
 Herabkrassen, *v. a.* afkrassen.
 Herabkriechen, *v. n.* na beneden kruipen.
 Herabkugeln, *v. n.* afwentelen.
 Herabkunst, *f.* komst na beneden.
 Herablangen, *v. a.* afluigen, afreiken.
 Herablassen, *v. a.* afstaaten, nederlaaten.
 Herablassung, *f.* afslating, neerlaating.
 Herablaufen, *v. n.* af-, na beneden loopen.
 Herablenken, *v. a.* na beneden buigen.
 Herablesen, *v. a.* aflezen.
 Herablügen, *v. n.* liegen, leugens verzinnen.
 Herabmachen, *v. n.* na beneden begeeven, klimmen.
 Herabnehmen, *v. a.* af-, wegneeman.
 Herabreden, *v. n.* van, om hoog boven spreken.
 Herabregeln, *v. n.* afregelen.
 Herabreisen, *v. n.* van Leipzig nach Hamburg, na beneden, van Leipzig na Hamburg reizen.
 Herabreissen, *v. a.* afscheuren, afdoen.
 Herabrinuen, *v. n.* na beneden, aflopen.
 Herabrufen, *v. a.* afroepen, beneden roepen.
 Herabschauen, *v. n.* van eincm Thurme, van eenen toren na beneden zien.
 Herabscheinen, *v. n.* van boven, na beneden schynen.
 Herabschicken, *a. a.* na beneden zenden.
 Herabschießen, *v. a.* eincn Vogel vom Baume, eencn vogel uit een boom schieten.
 Herabschießen, *f.* herabkugeln.
 Herabschlagen, *v. a.* die Früchte vom Baume, de vrugten van den boom afslaan.
 Herabschleppen, *v. a.* af sleepen, van boven sleepen.
 Herabschmeissen, *v. a.* afsmeyten, afwerpen, afgoojen, na beneden smeyten, werpen.
 Herabschütteln, herabschütten, *v. a.* afschudden, van, om hoog na beneden schudden.
 Herabschwimmen, *v. n.* na beneden zwemmen.
 Herabsieken, *f.* herabschauen.
 Herabsiehung, *f.* het na beneden zien.
 Herabsindern, *f.* herabschicken.
 Herabsippen, *v. n.* op jemand spouwen, spouwen.
 Herabspringen, *v. n.* afspringen.
 Herabsprungung, *f.* het afspringen.
 Herabsprechen, *v. n.* overwinnen.
 Herabsreigen, *v. n.* afdaalen, afstyggen, afklimmen.

Herabsteigung, *f.* het afklimmen.
 Herabstoßen, *v. a.* na beneden stooten, afstooten.
 Herabstosung, *f.* het afstooten, na beneden stooten.
 Herabstralen, *v. n.* afstralen, afschynen.
 Herabstürzen, *v. a.* van boven naar werpen, storten.
 Herabstürzung, *f.* neerstorting, neerploffing.
 Herabthun, *f.* herabreissen.
 Herabtreiben, *v. a.* wegdryven.
 Herabtrennen, *v. a.* tornen, loos maaken.
 Herabtreifen, *v. n.* af-, na beneden afreipen.
 Herabtriefung, *f.* het afdruipeu, de afdruipeing.
 Herabwäzgen, herabwölzen, *v. a.* vom Berge, von der Höhe, van een berg, van eene hoogte afwentelen.
 Herabwölzung, *f.* afwenteling.
 Herabwerfen, *f.* herabschmeissen.
 Herabwurfung, *f.* het na beneden smeyten, werpen.
 Herabwärts, herabwärts, *adv.* hangend, na beneden hangend.
 Herabziehen, *v. a.* af-, na beneden trekken, gaan.
 Herabziehung, *f.* afrekkung.
 Heran, *interj.* voort, voorwaards.
 Heran, *praep.* na, naby.
 Heran, *f.* herben.
 Heranbrechen, *v. n.* aanbreeken.
 Heranfließen, *v. n.* toe, langs vloezen.
 Herankommen, herankomen, *v. n.* naderen; der Fröbling nabet an, de lente nadert, de voortyl komt.
 Herannähung, *f.* het naderen, aankomen.
 Heranrücken, *v. n.* aanrukken, naderen; nader komen.
 Heranschleichen, *v. n.* aankomen, zagtjes, als kruipende.
 Heransteigen, *v. n.* klimmen, vorderen in 't klimmen.
 Heranwachsen, *v. n.* toeneemen.
 Heraus, *adv.* om hoog, opwaarts, na de hoogte; steige heraus, klim op, om hoog.
 Herausbringen, *v. a.* om hoog brengen.
 Herausfahren, *v. n.* om hoog vaaren, opvaaren.
 Herausführen, *v. n.* boven brengen, doen boven komen.
 Herausgeben, *v. n.* na boven gaan.
 Herausholen, *v. a.* doen boven, om hoog komen, om hoog baalen.
 Herauskommen, *z.* rücken, *steigen*, *v. n.* om hoog komen; boven komen, opklimmen.
 Herauslaufen, *v. n.* na boven, om hoog loopen.
 Herausrücken, heraussteigen, *f.* herauskommen.
 Herausretten, *v. n.* na boven, om hoog gaan, treden.
 Herauswärts, *adv.* na om hoog, na de hoogte.
 Herauswälzen, *v. a.* om hoog rollen, wentelen.
 Heraus! *adv.* heruit!
 Herausbeichten, *v. a.* alles, alles opbiechten, zeggen.
 Herausbegeben, *sich*, *v. rec.* uitkomen, voor den dag komen.
 Herausbekennen, *a. a.* vry belijden.
 Herausblasen, *v. a.* uitblaazen.
 Herausbleiben, *v. n.* uit, van daan blyven.
 Herausblicken, *f.* herfürblicken.
 Herausbrausen, *v. n.* *f.* herausbrudeln.
 Herausbrechen, *v. n.* uitbreeken; der Dieb ist aus dem Gefängnisse herausgebrochen,

de dief is uit de gevangenisse uitgebroken, ontsnapt, ontvlugt.
 Herausbringen, *v. a.* uitbrengen, voor den dag brengen, uitleiden; er kann nicht ein Wort herausbringen, by kan geen woord voort-, voor den dag brengen; eincn aus der Stadt herausbringen, iemand uit de stad leiden; ich habe die Summe herausgebracht, ik heb de som opgemaakt; den Zweifel herausbringen, de bedenking, zwaargheid oplossen.
 Herausbroddeln, herausbrudeln, *v. n.* uitborrelen, opborrelen.
 Herausbrüllen, *v. n.* loejen, bulken, uitvaaren, tieren, raazen.
 Herausdämpfen, *v. a.* uitwaassenen.
 Herausdommen, *v. n.* donderen, los barsten, met een donderende, zeer harde stem spreken, schreeuwen.
 Herausdringen, *v. n.* uitdringen.
 Herausdrücken, *f.* herauspressen.
 Herausfahren, *v. n.* uitryden, uitbreeken, ontkomen, ontsnappen.
 Herausfallen, *v. n.* na beneden vallen, uitvallen.
 Herausfischen, *v. a.* uitvisschen.
 Herausfliegen, *v. n.* uitvliegen, van daan vliegen.
 Herausfließen, *rinnen*, *v. n.* uit-, overloopen.
 Herausfordern, *v. a.* uiteischen, eischen, uitdaagen, uitvorderen, uitarten.
 Herausforderung, *f.* uitdaaging, uiteisching, uitarting.
 Herausführen, *v. a.* uitvoeren, na buiten voeren.
 Herausgang, *m.* uitgang.
 Herausgeben, *liefern*, *v. a.* uitgeeven, weêr, weêrom geeven, overgeeven.
 Herausgeblasen, *adj.* uitgeblaazen.
 Herausgebung, *f.* het uitgeeven; de druk.
 Herausgehen, *v. n.* uitgaan, uitsteeken.
 Heraushebung, *f.* uitgang.
 Herausgesagt, *f.* herausgetrieben.
 Herausgeprest, *adj.* afgeperst, afgekneveld.
 Herausgelangt, *adj.* uitgereikt.
 Herausgerückt, *adj.* uitgerakt.
 Herausgesant, *adj.* uitgezegd, uitgesproken.
 Herausgeschnitten, *adj.* uitgesneden.
 Herausgeschwigt, *adj.* uitgezweet.
 Herausgesucht, *adj.* uitgeleezen, uitgepikt, uitgezegt.
 Herausgethan, *adj.* uitgedaan.
 Herausgetreten, *adj.* na buiten gegaan.
 Herausgetrieben, *adj.* uitgedreeven, uitgejaagd.
 Herausgeworfen, *adj.* uit-, na buiten geworpen.
 Herausgezogen, *adj.* uitgetrokken.
 Herausgieten, *v. a.* uitgieten.
 Herausglänzen, *f.* herausglimmern.
 Herausgraben, *v. a.* uit-, opgraven.
 Herausgucken, *v. n.* *f.* heraussehen.
 Heraushangen, *v. n.* overhangen, overhellen.
 Herausheben, *v. a.* neemen, uitneemen, opneemen.
 Herausheffen, *v. n.* aus der Noth, uit den nood helpen.
 Heraushegen, *v. a.* uitjaagen, opstooten.
 Herausholen, *v. a.* uithaalen.
 Herauslusten,

Heraushusten, v. n. uithoesten, door hoesten uitwerpen.
 Heraushagen, v. a. uitjaagen, wegdryven.
 Heraushauben, v. a. uitpikken, af-, uitpluizen.
 Herauskönnen, v. n. uickönnen; es wird ein neu Wörterbuch herauskönnen, daar zal een nieuw woordenboek uitkönnen, in 't licht komen; aus der Gefahr herauskönnen, het gevaar ontgaan, ontvlieden; was wird endlich herauskönnen? wat zal 'er eindelijk voor den dag komen? es wird schon herauskönnen, het zal wel bekend worden.
 Herauskönnen, v. a. uitbraaken, uitspouwen.
 Herauskraaken, v. a. uitkraaken.
 Herauskriegen, v. n. uickriegen.
 Herauskriegen, v. n. uickriegen; einen Kleiden aus einem Kleide durch Waschen suchen heraus zu kriegen, eene smet, vlak uit een kleed, door wasschen, poogen uit te kriegen, uit te haalen.
 Herauskönnen, v. a. uitgeeven, uithaalen, aanreiken.
 Herauskönnen, v. a. uitlaaten; sich herauskönnen über etwas, zig uiten, uitlaaten over iets; sich herauskönnen, zyne gedagten jegens jemand uitboezemen, uitsorten; einen Seufzer herauskönnen, een zuchtje laaten, uitboezemen; loskönnen, loslaaten, gaan laaten, heen laaten gaan, laaten loopen.
 Herauskönnen, v. n. uit-, wegloopen.
 Herauskönnen, v. a. uitleggen.
 Herauskönnen, v. a. uitleiden, na buiten leiden.
 Herauskönnen, v. a. uitlezen, uitzoeken.
 Herauskönnen, f. herauskönnen.
 Herauskönnen, f. herauskönnen.
 Herauskönnen, v. a. uitlokken.
 Herauskönnen, f. uitlokking.
 Herauskönnen, sich, v. rec. uitgaan, na buiten gaan; er kann sich noch nicht herauskönnen, by kan, mag nog niet uitgaan, zig uit begeeven.
 Herauskönnen, v. a. uitneemen; einem aus dem Kerker, jemand uit den kerker, de gevangenis verlossen; sich etwas, zig iets aannemen.
 Herauskönnen, f. bevryding, ontflaging, ontheffing.
 Herauskönnen, v. n. vinnige woorden geeven.
 Herauskönnen, v. a. uitperffen, uitdrukken, uitwringen.
 Herauskönnen, f. asperffing, afknibbeling, knevelaary.
 Herauskönnen, v. n. uitborrelen, opborrelen.
 Herauskönnen, v. n. uitsteeken.
 Herauskönnen, v. a. uitsteeken, -rekken.
 Herauskönnen, v. a. vry uitzeggen, vry uitspreken.
 Herauskönnen, ansprechen, sich, v. rec. aus einer Sache, zig uit eene zaak reddden, vry praaten.
 Herauskönnen, v. a. uittrekken, uitrukken, uitrooien.
 Herauskönnen, v. n. ontworstelen, te boven können, onwringen.
 Herauskönnen, f. herauskönnen.
 Herauskönnen, v. a. uitrukken, uittrekken.
 Herauskönnen, v. n. na buiten roepen, uidaagen, uideiffen.
 Herauskönnen, f. uidaaging, oproeping, uit-tarring, uitvordering.
 Herauskönnen, f. herauskönnen.

Herauskönnen, f. herauskönnen.
 Herauskönnen, f. herauskönnen.
 Herauskönnen, v. a. afschuimen, overloopen.
 Herauskönnen, v. n. schynen, blyken, stralen, uicklinken; er scheint aus allen heraus, by steekt boven allen uit; die Hoehheit scheint ihm aus den Augen heraus, de ondegheid is uit zyne oogen te zien.
 Herauskönnen, v. n. sich, v. rec. heen gaan, zig wegpakken; schier dich heraus, gaa heen; pak u weg.
 Herauskönnen, v. n. uitschieten; f. bey herauskönnen.
 Herauskönnen, v. n. overvaaren, overzeilen, te water ontkönnen.
 Herauskönnen, v. n. f. herauskönnen.
 Herauskönnen, v. a. uitflaan, verdryven door slaan.
 Herauskönnen, v. n. wegfluipen, verdwynen.
 Herauskönnen, -werpen, v. a. uit-, wegsnyten.
 Herauskönnen, v. a. uitsnyden; einem Gottlästerer die Zunge herauskönnen, een godslasteraar de tong uitsnyden.
 Herauskönnen, v. a. uitscheppen.
 Herauskönnen, v. a. uitschudden.
 Herauskönnen, v. a. vergieten, verschudden.
 Herauskönnen, v. n. uitzwemmen.
 Herauskönnen, v. a. beweegen, gaande maaken, opwekken.
 Herauskönnen, v. n. uitzweeten.
 Herauskönnen, v. n. uitzien, uickyken.
 Herauskönnen, v. n. uit-, van huis zyn.
 Herauskönnen, v. a. uitzetten.
 Herauskönnen, v. n. uitzullen, moeten; er soll mir heraus, by moet 'er uit.
 Herauskönnen, v. a. uitspouwen, uitspuwen.
 Herauskönnen, v. a. buitenfluiten, beletten, in te treden.
 Herauskönnen, v. n. uitspringen, uitwippen.
 Herauskönnen, -schießen, -suchen, -quellen, uitspatten, -schieten, -pikken, -pluizen, -kiezen, -grypen, -zoeken, -zien, -zonde-ren, -borrelen, -wellen, opwellen.
 Herauskönnen, v. n. uitflaan, uitspruiten.
 Herauskönnen, v. n. uitsteeken.
 Herauskönnen, v. n. aus dem Schiffe, uit het schip klimmen.
 Herauskönnen, v. a. bloot, open stellen.
 Herauskönnen, v. a. uitlooten, verstoeten; Schwadworte herauskönnen, smaadreden uitbraaken; Seufzer herauskönnen, zuchten laaten, loozen.
 Herauskönnen, f. herauskönnen.
 Herauskönnen, v. a. uitstryken, looven, pryzen.
 Herauskönnen, f. lof, loftuiging.
 Herauskönnen, f. bey herauskönnen.
 Herauskönnen, -fließen, v. n. uitstroomen, -vloeyen, -vlieten, -loopen.
 Herauskönnen, v. a. aanlangen, uit-, weg doen.
 Herauskönnen, v. a. uit-, wegdraagen, na buiten brengen.
 Herauskönnen, v. a. uit-, wegdryven.
 Herauskönnen, v. a. uickönnen.
 Herauskönnen, v. n. na buiten gaan.
 Herauskönnen, f. het na buiten gaan, de uitgang.
 Herauskönnen, v. n. uitdruijen.
 Herauskönnen, v. n. uitwasfen, voortkönnen.

Herauskönnen, v. n. f. herauskönnen.
 Herauskönnen, f. herauskönnen.
 Herauskönnen, v. a. na buiten wentelen.
 Herauskönnen, v. n. wyken, plaats maaken.
 Herauskönnen, v. a. na buiten wenden, draajen.
 Herauskönnen, f. herauskönnen.
 Herauskönnen, herauskönnen, adv. na buiten, buitenwaarts; sich herauskönnen neigen, na buiten uitzetten.
 Herauskönnen, sich, v. rec. aus einer Sache, zig uit eene zaak reddden.
 Herauskönnen, v. n. ontgaan, weggaan, ontwyken, ontsnappen.
 Herauskönnen, v. n. uitwillen.
 Herauskönnen, v. a. uitzoeken, uitleezen, tekenen.
 Herauskönnen, v. a. uittrekken; den besten Geist aus einem Kraute durch distillieren, uittrekken den besten geest uit een kruid, door distillatie, 'er een uittrekfel van haalen; den Degen, den Ägen uithaalen, uittrekken.
 Herauskönnen, v. a. uittrekken, uitrukken, uithaalen.
 Herauskönnen, f. herauskönnen.
 Herb, adj. wrang, zerp, guur, amper, straf, stram; Obst, wrang, stram, groen, ontydig ooft; herbe Worte, schampere woorden; herbe Vermahnung, scherpe, straffe vermaning.
 Herbe, Herbeheit, Herbigkeit, f. bitterheid, wrangheid.
 Herberge, f. herberg, kroeg, gasthuis; in einer Herberge einführen, in eene herberg gaan; gute Herberge haben, wel onthoold worden; wo send ihr zur Herberge? waar zyt gy t'huis?
 Herbergen, v. a. herbergen.
 Herberggeld, n. geld voor het herbergen, slaapgeld.
 Herben, adv. herwaarts, hier na toe, na deze plaats; nahe herben, dicht hierby, niet ver hier van daan.
 Herbenbringen, v. a. bybrengen.
 Herbenfahren, v. n. byvaaren, byryden.
 Herbensliegen, v. n. byliegen, na toe vlieten.
 Herbensführen, v. a. bybrengen, aanbrengen.
 Herbensführung, f. bybrenging.
 Herbensgehen, v. n. bykönnen, naderen, bygaan.
 Herbenholen, v. a. byhaalen.
 Herbenkönnen, v. n. bykönnen, aanbreeken.
 Herbenkriechen, v. n. bykruipen.
 Herbenkunft, f. nadering, aankomst.
 Herbenlassen, v. a. toelaaten.
 Herbenlaufen, v. n. byloopen.
 Herbenlocken, v. a. lokken, bylokken.
 Herbenmachen, v. n. naderen, bykönnen.
 Herbenmachen, f. herbenkönnen.
 Herbenrennen, v. n. toeloojen, na toe loopen, vlieten.
 Herbenreiten, v. n. by, na toe ryden, met een paard naderen.
 Herbenrufen, v. n. aanrukken, aankönnen, naderen.
 Herbenrufen, v. a. roepen, om te können.
 Herbenschaffen, v. a. aanschaffen, verschaffen, bezorgen; das Nöthige herbenschaffen, bezorgen; schaff alles herben, maak alles klaar, bezorg, dat 'er alles is; f. beschaffen.
 Herbenschießen, v. n. f. herbenkriechen, herbenschwimmen,

Herbeschwimmen, v. n. na toe zwemmen.
 Herbenzichen, v. a. byzetten, byvoegen, bystellen.
 Herbenspringen, v. n. toefpringen, bystaan, helpen.
 Herbenzragen, v. a. bydraagen.
 Herbenzreiden, v. a. aanzetten, aandringen.
 Herbenzretten, v. n. f. herbenzgehen.
 Herbenzwassen, v. n. bywassen, groeien.
 Herbenzziehen, v. a. bytrekken; einen zum Rathe herbenzziehen, jemand tot den raad toelaaten; einen zur Schatzung herbenzziehen, jemand de Schatzung doen betaalen; etwas mit den Haaren herbenzziehen, iets met de hairen byhaalen; geweld aanloen.
 Herbdelt, Herbigkeit, f. Herbe.
 Herblid, f. herb.
 Herbringen, v. a. brengen, weergeeven; bring mir das Pferd her, breng my 't paard; das Werferne wieder herbringen, het verlorene weer geeven.
 Herbst, m. herft, herfttyd.
 Herbst, wynoogft, druivenoogft, wyntyd; einen guten Herbst haben, een goeden wynoogft hebben.
 Herbstarbeit, f. herftwerk.
 Herbstblume, f. herftbloem.
 Herbstbutte, f. druivemand, druivekorf.
 Herbstbutter, f. -kase, -huhn, m. -lamm, n. herftboter, -kaas, -hoen, -lam.
 Herbstien, v. a. de druif leezen, plukken, de druif inoogften, inzamelen, wynoogften.
 Herbstfrucht, f. herftvrugt.
 Herbstgeidier, n. wynton, -vat.
 Herbstheu, Grummet, n. nagras, etgroen.
 Herbstkloben, f. tuberoos, hoogfteelige, welriekende bloem.
 Herbstkubus, -kase, -lamm, m. f. den herftbutter.
 Herbstleute, m. pl. wynleezers.
 Herbstlich, adj. herftig, herfttagtig.
 Herbstling, m. das Kalf, Huhn ist ein Herbstling, dat kalf, dat huen is in den herft gekomen.
 Herbstluft, f. f. Herbstwetter.
 Herbstlied, f. vermaak in den herft.
 Herbstmesse, f. namis, namisse; herftmis.
 Herbstmonat, m. herftmaand, September.
 Herbstobst, n. herftvrugt.
 Herbstrose, f. herftroos.
 Herbstsaat, n. herftzaad.
 Herbstwetter, n. herftweder, -weer.
 Herbstzeit, f. herfttyd, wynoogft.
 Herde, f. Herde.
 Herd, m. heerd, haard.
 Herd zum Vogelfangen, vogelaarsheerd.
 Herdplatte, f. heerdplaat, vuurplaat.
 Herdurch, f. durch.
 Herein, adv. binnen.
 Hereinbrechen, v. n. naderen, komen; die Nacht bricht herein, de nacht komt, nadert; hereinbrechen mit Gewalt, met geweld inbrecken.
 Hereinbringen, v. a. binnen brengen, invoeren.
 Hereinfallen, v. n. invallen.
 Hereinfahren, v. a. f. hereinbringen.
 Hereingehen, -treten, -kommen, v. n. binnengaan, -treeden, -komen, inkomen; hereintreten, mit gravitatifchen Schritten, inpreden, instappen op zyn spaans.

Hereinkommen, f. bey hereingehen.
 Hereinlassen, v. a. binnen, in laten.
 Hereinnothigen, a. v. binnen noodigen, verzoeken.
 Hereinprangen, v. n. grootfch binnen treden.
 Hereintraben, hereintreten, f. hereingehen.
 Herentegen, adj. in tegendeel, daar en tegen.
 Hererzehlen, v. a. vertellen, verhaalen, heen zeggen.
 Herfahren, v. n. aan komen rylen.
 Herfiesen, v. n. afloojen.
 Herfordern, v. a. daagen, beveelen, om te komen.
 Herführen, v. a. leiden, hierbrengen.
 Herfür, f. hervor, welches besser.
 Herfürblafen, v. a. blaazen, uitblaazen.
 Herfürblicken, v. n. schynen.
 Herfürblutung, f. schynfel.
 Herfürblühen, v. n. bloejen.
 Herfürbrechen, v. a. uibrecken, bekend worden; das Geheimnis ist herfür gebrochen, het geheim is ontdekt, bekend geworden.
 Herfürbringen, Herfürbringung, f. Hervor.
 Herfürfahren, v. n. voorby ryden.
 Herfürfliegen, v. n. uitvliegen; voor den dag komen.
 Herfürfließen, f. herfließen.
 Herfürführen, f. herführen.
 Herfürgeben, f. hergeben.
 Herfürgebracht, adj. voortgebracht, voor den dag gebracht.
 Herfürgeben, f. hergeben.
 Herfürgeleckt, adj. uitgelokt.
 Herfürgerecht, adj. dat uitsteekt, uitkomt, gezien wordt.
 Herfürgeücht, adj. gezogt, voor den dag gezogt.
 Herfürgehen, adj. uitgehaald, uitgetrokken.
 Herfürgezogen, adj. voor den dag getrokken.
 Herfürgraben, f. herausgraben.
 Herfürgrünen, v. n. groenen, groen worden.
 Herfürgucken, f. heraussehen.
 Herfürhängen, v. n. overhangen.
 Herfürheimen, Herfürkommen, f. hervor.
 Herfürkriechen, v. n. voor den dag kruipen.
 Herfürlangen, f. herauslangen.
 Herfürlaufen, v. n. voortloopen, vooruitloopen.
 Herfürleuchten, v. n. f. hervorstrahlen.
 Herfürlocken, v. a. voor den dag lokken, doen nitkomen.
 Herfürnehmen, v. a. neemen, uitneemen.
 Herfürquellen, v. n. springen, uitspringen, den oorsprong hebben, -neemen.
 Herfürragen, f. hervorragen.
 Herfürrecken, f. herausrecken.
 Herfürreichen, f. hergeben.
 Herfürrufen, v. n. voor den dag roepen, roepen, doen komen.
 Herfürschauen, f. heraussehen.
 Herfürschäumen, f. herauschäumen.
 Herfürscheinen, herfürschießen, f. hervorstrahlen, -sprossen.
 Herfürschießen, v. n. voor den dag komen, uitkomen, voor den dag komen schieten.
 Herfürschiefung, f. uitborting, her uitspruiteten.
 Herfürschwimmen, v. n. f. hervorstrahlen.
 Herfürschleichen, f. herfürkriechen.

Herfürschleppen, v. a. voortfleepen.
 Herfürschlupfen, v. n. fluijpen.
 Herfürschwellen, v. n. zwellen, opzwellen, uitpullen.
 Herfürschwimmen, f. herauschwimmen.
 Herfürschwingen, v. a. beweegen, gaande maaken, opwekken.
 Herfürschwigen, f. herauschwigen.
 Herfürschießen, f. herausfchießen.
 Herfürspazieren, v. n. voortgaan met wandelen.
 Herfürspringen, v. n. voor den dag komen, springen.
 Herfürsprizen, v. n. opwellen, opborrelen, ontpringen.
 Herfürsprossen, herfürstrecken, herfürstehen, f. hervor sprossen, w.
 Herfürstoken, v. a. voortftoeten.
 Herfürstralen, f. hervorstralen.
 Herfürstrecken, f. herausstrecken.
 Herfürsuchen, herfürtun, f. hervor.
 Herfürtragen, v. a. voortbrengen.
 Herfürtreiben, v. a. voortdriiven.
 Herfürtreten, v. n. voor den dag komen.
 Herfürwachsen, v. n. uitwassen, uitflaan.
 Herfürwischen, f. herfürlaufen.
 Herfürziehen, v. a. voorttrekken, bevorderen, verheffen.
 Hergeben, v. a. geeven, dokken.
 Hergebracht, adj. aangenomen, ingevoerd; item, in 't rein gebracht, in zwang gaand; eine hergebrachte Gewohnheit, eene aangenome, ingevoerde gewoonte; eine hergebrachte Meinung, een aangenomen gevoelen, een heerschend gevoelen.
 Hergegen, f. bingegen.
 Hergehen, v. n. hierkomen; geht her! kom, komt hier! zugehen, gaan, toegaan.
 Hergesagt, adj. opgezegt.
 Herhaben, v. n. van daan hebben; wo hast du das her? waar hebt gy dat van daan? hoe komt gy daar aan?
 Herhalten, v. n. aanhouden; herhalten müssen, aanhouden moeten, de straf moeten ondergaan, uitstaan.
 Herholen, v. a. haalen, van daan haalen, roepen, bybrengen; das ist von weitem hergeholt, dat is ver gebaald, dat is ver gezogt.
 Herhören, v. n. hier hooren; hör wieder her, hoor eens hier.
 Hering, m. haring.
 Heringsausweider, f. Heringsseinfalzer.
 Heringsbuis, f. Heringsfischer Schiff.
 Heringsbrüh, f. pekel.
 Heringsseinfalzer, -paker, -ausweider, m. haringzouter, -pakker, -grommer.
 Heringsfang, m. haringvangst; auf den Heringsfang fahren, op de haringvangst, ten haring vaaren.
 Heringsfänger, -fischer, m. haringvischer, huisman.
 Heringsfischer Schiff, n. haringbuis.
 Heringskrämerinn, f. f. Heringsweld.
 Heringslact, f. Heringsbrüh.
 Heringspaker, f. bey Heringsseinfalzer.
 Heringsseel, f. de zo genoemde ziel, blaas van den haring.
 Heringsstücken, n. spylje, stokje, waar aan de haring gestoken of gereegen wordt, om ze in den rook te hangen.
 Heringsstone, f. harington.

Heringswief, *n.* haringwyf, koopster.
 Herkommen, *v. n.* herkomen, afkomen; *ein Wort vom andern*, een woord van 't ander afkomen, afkomstig zyn; *eines geringen Herkommens seyn*, van een geringe afkomst zyn.
 Herkommen, *n.* gewoonte, gebruik; *es ist ein altes Herkommen*, 't is een oud gebruik, eene oude gewoonte.
 Herkommlich, *adj.* gebruikelijk, gemeen, afkomstig.
 Herkunft, *f.* afkomst.
 Herkunftig, *f.* herkommlich.
 Herlangen, *v. a.* aanlangen, aangeeven, aanreiken; *langt mir das Buch her*, reik my het boek aan.
 Herlassen, *v. n.* toestaan om te komen, laten gaan.
 Herlaufen, *v. n.* toe-, na toe loopen.
 Herlegen, *f.* darlegen.
 Herleiben, *f.* leiben.
 Herleiten, *v. a.* afleiden.
 Herleitung, *f.* afleiding.
 Herlesen, *v. a.* hard op leezen.
 Herlesung, *f.* het leezen, hard, overluid leezen.
 Herling, *m.* een wilde druis; *f.* Hårling.
 Hermelin, *n.* hermelyn, ermelyn, armelyn.
 Hermelinfecten, *m.* spikkeling van 't hermelyn kont.
 Hermelinpelz, *m.* werf, *n.* hermelynkont.
 Hermen, *f.* hårmen.
 Herminumeln, *v. n.* mompelen, morren, *binnen 'smonds*, tusschen de tanden mompelen, prentelen, moppen.
 Hernach, *adv.* agter na, voorts, daarna, vervolgens.
 Hernacher, hernachmahls, *f.* hernach.
 Hernehmen, *v. a.* haalen, van daan haalen, krygen; *wo hast du das Geld hergenommen?* waar hebt gy dat geld van daan genomen, van daan gehaald?
 Hernehmen, *v. a.* doorneemen, doorstryken.
 Hernengen, *v. a.* neigen, overhellen, buigen.
 Hernennen, *v. a.* herzeggen; *zyn naam ergens van ontlenen*.
 Hernieder, *adv.* na beneden; *f.* herunter.
 Herniederbringen, *v. a.* na beneden brengen.
 Herniederfahren, *v. n.* na beneden gaan, varen.
 Herniederkommen, *v. n.* na beneden komen.
 Herniederlassen, *v. a.* na beneden laten; *sich v. rec.* neervallen.
 Herniedersteigen, *v. n.* na beneden klimmen.
 Herniederstürzen, *f.* herunterstürzen.
 Herniederziehen, *v. a.* na beneden trekken, haalen.
 Heroisch, *f.* heldendadig; *heroische Werke*, heldenvaarzen, heldendichten.
 Herold, *m.* wapenvoogd, schilvoerder, krygsbode, heraut.
 Heroldkunst, *f.* wapenkunde.
 Heroldstaf, *n.* staf van een heraut, van een wapenkoning.
 Herplaudern, *v. a.* praaten, babbelen.
 Herpredigen, *v. a.* etwas, over iets praaten, preken.
 Herr, *m.* heer; Meister, Besizer, heer, meester, eigenaar; *seyn eines Landes, einer Stadt, meester zyn van een land, stad; über das Seinige seyn*, heer, voogd, meester zyn over 't zyne; *Herr eines Dieners*,

meester, baas van een knecht; *einen Herrn juchen*, een meester zoeken; *den Meister spielen*, den meester, den baas speelen.
 Herauschen, *v. n.* met geruisch voorhygaan.
 Herrchen, *n.* heertje, jonge heer, jonkheer, jonker.
 Herrechnen, *v. a.* an, auf den Fingern, op de vingers rekenen, optellen.
 Herrecken, *v. a.* uitbreiden, uistrekken.
 Herreichen, *v. a.* aan-, toereiken.
 Herreise, *f.* de terugreis; *man weiß die Hinreise*, aber nicht die Herreise, men weet, wanneer men uitgaat, maar niet, wanneer men 't huis zal komen.
 Herreisen, *v. n.* weêr-, 't huis komen.
 Herrenbefehl, *n.* f. Herrengedot.
 Herrenbirnen, *f.* heerepeeren.
 Herrenbissen, *n.* heere-, of lekkerbeetje.
 Herrenbrodt, *n.* heerenbrood, wit, blank brood.
 Herrendiener, *m.* een lakey, heerenknecht.
 Herrendienst, *m.* dienst, heerendienst, huur.
 Herrenessen, *n.* speise, *f.* heeren-, lekker-, koninglyk eeten.
 Herrensüchtig, *adj.* van zyn heer weggeloopt.
 Herrengedot, *n.* heeregebod, -bevel.
 Herrengeld, *n.* heeregeld, -schatting.
 Herrengnade, -gunst, *f.* heeregunst, genade; *Herrengunst erbet nicht*, heeregunst is geen ergoed.
 Herrenhaus, *n.* f. Herrenst. *f.*
 Herrenbild, *f.* f. Herrengnade.
 Herrenkutsche, *f.* heerekoets.
 Herrenleben, *n.* een heerenleeven.
 Herrenlos, *adj.* zonder heer, heerloos, zonder meester, zonder dienst, huur.
 Herrensittten, *n.* heerefleede, narrefleede, bellefleede.
 Herrenst, *m.* heerlykheid, heerenhuis.
 Herrenspeise, *f.* f. Herrenbissen.
 Herrenstand, *m.* de hoedanigheid van een heer; heerenstaat.
 Herrenstube, *f.* eene heerenkamer.
 Herrentafel, *f.* -tisch, *m.* heerentafel.
 Herrenwasser, *n.* heerenwater.
 Herrenwein, *n.* heerenwyn.
 Herr Gott, *m.* de Heere God.
 Herrgottsbeerlein, *n.* iteenbreeke.
 Herrgottstherlein, *n.* een spaansche, gond, groene vlieg.
 Herrinn, *f.* meesteres, baazin, vrouw.
 Herrisch, *adj.* & *adv.* heerschagtig, meesteragtig; *eine herrische Frau*, eene trotse vrouw; *seyn*, reden, befehlen, al te meesteragtig zyn, spreken, beveelen.
 Herrlein, *n.* grootvader; heertje; *f.* Herrchen.
 Herrlich, *adj.* & *adv.* heerlyk, treffelyk, staadig, staatelyk, deftig; *herrliche Miene*, deftig gelaat.
 Herrlichkeit, *f.* heerlykheid, heerlyk regt, gebied.
 Herrschaft, *f.* heerschap, heerschappy, meesterschap; *hochadeliche ganze Familie*, heerschap, heerlykheid; *gebied, land van een heer, vryheer*.
 Herrschaft, *f.* baronny, vrye heerlykheid; *de familie van een heer*.
 Herrschaften, *f. pl.* heerschappyen.
 Herrschaftlich, *adj.* heerlyk; *herrschaftliche Güter*, heerlyke goederen.
 Herrschaftswappen, *n.* het heerenwapen.

Herrschbegierde, *f.* f. Herrschsucht.
 Herrschen, *v. n.* heerschen, gebieden, meesteren, regeren.
 Herrscher, *m.* heerscher, opper- of overheer.
 Herrschern, *f.* heerscheres, gebiedster.
 Herrschsucht, -begierde, *f.* heerschzugt, -lust, -begeerte, staatzugt.
 Herrschüchtig, *adj.* heerschzugtig, -gierig.
 Herrschung, *f.* heersching, heerichappy, gebied, regering.
 Herrucken, *v. a.* f. heranrucken.
 Herrufen, *v. a.* roepen, haalen.
 Herrühren, *v. n.* den oorsprong hebben, van daan komen, ontsaan.
 Hersagen, *v. a.* opzeggen.
 Herschaffen, *v. a.* schaffen, verschaffen, opbrengen, voorzien.
 Herschaffung, *f.* verschaffing, opbrenging.
 Herschauen, herschen, *v. n.* overzien, herzien.
 Herschicken, *v. a.* na toe zenden.
 Herschieben, *v. a.* verschuiven.
 Herschießen, *v. n.* Geld, geld overtellen, naitellen; *it. f.* vorschießen.
 Herschiffen, *v. n.* overvaaren, overzeilen.
 Herschlagen, *v. a.* weêr, weêrom slaan.
 Herschleichen, *v. n.* weêr insluipen.
 Herschnattern, *v. a.* veel praat hebben, veel snaps hebben.
 Herschreiben, *v. a.* overschryven, overbriven.
 Herschwagen, *v. n.* f. herschnattern.
 Herschen, *f.* herschauen.
 Hersenden, *f.* herschicken.
 Hersetzen, *v. a.* f. herstellen.
 Hersen, *v. n.* 'er zyn; *ich will her seyn*, und das thun, ik zal 'er wesen, en het doen; *myn voornemen is*, het te doen.
 Hersingen, *v. n.* zingen, herzingen.
 Hersammen, *v. a.* afkomen; *afkomst hebben*, afleiden.
 Herstammung, *f.* afstamming, oorsprong.
 Herstellen, *v. a.* herstellen; *aufrichten*, zu rechtbringen, einsetzen, in vorigen Stand seten, herstellen, hervormen.
 Herstrecken, *v. n.* daaritrekken, -rekken.
 Hertragen, hertreten, *v. n.* f. herdentragen, ic.
 Herüber, *adv.* hierover, over; *herübertragen*, overteeken, overhellen, overhangen.
 Herüberbringen, *v. a.* overbrengen.
 Herüberfahren, *v. n.* overvaaren.
 Herüberfahren, *v. a.* overbrengen.
 Herübergehen, *v. n.* overgaan.
 Herüberhangen, *v. n.* overhangen.
 Herüberhagen, *f.* ben herüber.
 Herüberreisen, herüberschiffen, *v. n.* overtrekken, overvaaren, overgaan.
 Herüberspringen, *v. n.* overspringen.
 Herübertragen, *v. a.* overdraagen.
 Herüberziehen, *v. a.* overtrekken, overhaalen; *Brantwein so dreimal herübergezogen*, brandewyn, die driemaal overgehaald is.
 Herum, *adv.* alom, rondom, al rondom, heen en weêr; *bey Hamburg herum*, omtrent Hamburg.
 Herumbalgen, herumschlagen, *sich*, *v. rec.* vreten, stryden.
 Herumbauen, *v. a.* rond, om heen bouwen.
 Herumbeissen, *sich*, *v. rec.* om heen byten; *mit Worten*, zamenkyven, woorden, kwestie hebben.

Herumbetteln,

Herumbettefen, v. n. rond, van deur tot deur beledelen.
 Herumbiegen, v. a. om, rond buigen.
 Herumbiegung, f. ombuiging, het rond, om buigen.
 Herumbinden, v. a. om heen binden.
 Herumblederen, v. a. doorbladeren.
 Herumbringen, v. a. om-, rondom brengen; einen auf eine andere Meinung herumbringen, iemand tot andere gedagten brengen.
 Herumbuhlen, f. herumburen.
 Herumdrehen, v. a. omdraagen, ronddraagen; die Wörter herumdrehen, de woorden verdraagen.
 Herumdrehung, f. de omdraaiing, het omdraagen, het ronddraagen.
 Herumfahren, v. n. rond, om heen vaaren, rondgevoerd worden.
 Herumflattern, v. n. rond vliegen, rond zwerven, kruiffen.
 Herumfliegen, v. n. heen en weër vliegen.
 Herumfließen, v. n. rondom vloejen, omloopen; der Strom fließt um die Stadt herum, de rivier loopt rondom de stad.
 Herumfrage, f. omvraag; da es zur Herumfrage kam, toen het tot de omvraag kwam.
 Herumfragen, v. n. omvraagen, in 't rond vraagen, de stemmen opneemen.
 Herumführen, v. a. omvoeren, omleiden.
 Herumführung, f. omvoering, omleiding.
 Herumgaffen, v. n. om-, of heen een weër gaopen, rond kyken.
 Herumgauckeln, f. herumspringen.
 Herumgehen, v. n. omgaan, ommegean, draagen, omloopen, gelyk een wiel; eine Gesundheit ein Glas herumgehen lassen, een gezondheid, een glas laten omgaan, rondgaan.
 Herumgetheilt, adj. rond gedeeld.
 Herumgehen, f. herumschauen.
 Herumhauen, v. a. met voeten slaan.
 Herumhauwen, v. a. dragen, uiddraagen, -venten.
 Herumhauen, f. herumspringen.
 Herumbuhren, v. n. overal boeleeren, -vryen, -hoereren.
 Herumjagen, v. a. omjaagen, rond dryven.
 Herumjagen, v. a. omdwaalen, omdoolen.
 Herumkehren, v. a. omwenden, omkeeren.
 Herumkreuzen, v. n. kruiffen, verscheide gangen heen en weër op zee doen, rond kruiffen.
 Herumkriechen, v. n. omkruipen; wie die kleinen Kinder, wemelen, omwemelen, al kruipende gaan.
 Herumlaufen, v. n. omloopen, omzwerven, lanterfanten; außer Landes, im Elende herumlaufen, herumschwoeffen, buiten land, vter 't land, als balling omdoolen, omdwaalen, ommevukken; geen vaste woonplaats hebben; im Hause, in der Kammer herumlaufen, langs 't huis, langs de kamer omloopen.
 Herumlaufen, m. een zwerver, die rond loopt, zwerft.
 Herumlegen, v. a. om, rond leggen.
 Herumreiten, v. a. omleiden, omvoeren.
 Herumreisen, v. a. om, rond draagen.
 Herumliegen, v. n. omleggen; die herumliegende Städte, de omleggende, gebuurige steden.

Herumnehmen, v. a. einen wacker, jemand belder doornemen.
 Herumprügeln, f. prügeln.
 Herumreisen, v. n. f. herumziehen.
 Herumreisen, v. a. om - meede voeren, rond voeren.
 Herumreiten, v. n. rond ryden.
 Herumrennen, f. herumlaufen.
 Herumrücken, v. a. om ver rukken, om ver haalen, regt zetten; rückt den Tisch herum, slyt de tafel om ver, haalt de tafel om ver; rückt eure Perique herum, verzet, zet uwe paruk regt.
 Herumrühren, v. a. omvoeren, omspitten, omdeelen.
 Herumrütteln, v. a. omhuzelen, omschudden.
 Herumsauen, f. sauen.
 Herumsaufen, f. herumtrinken.
 Herumschauen, herumsehen, v. n. rond, om zien.
 Herumschicken, v. a. omzenden, -stuuren, -schikken.
 Herumschießen, sich, v. rec. in 't rond, in 't wild schieten.
 Herumschiffen, v. n. rond zeilen, rond vaaren.
 Herumschlagen, sich, v. rec. f. herumbalgen, und herumlegen.
 Herumschleichen, v. n. rond kruipen.
 Herumschlendern, = schwärmen, = schweifen, = streichen, = wällen, = wandern, = zichen, v. n. f. herumlaufen.
 Herumschleppen, v. a. sloepen, hier en daar na toe sloepen.
 Herumschlingen, sich, v. rec. rondom heen draagen.
 Herumschlingeln, = schwärmen, = schweifen, v. n. f. herumlaufen.
 Herumschweifer, m. f. Herumlauffer.
 Herumschweifung, f. omzerving, omreizing, dooling.
 Herumschwimmen, v. n. rond, om heen zwemmen.
 Herumschwingen, v. a. om - ommezwaaien.
 Herumschwingung, f. het omzwaaien, omwenden.
 Herumschwen, f. herumschauen.
 Herumsenden, f. herumschicken.
 Herumsetzen, = stellen, v. a. om, rond zetten, stellen; sich um den Tisch herum setzen, om, rondom de tafel gaan zitten.
 Herumsetzen, v. n. rond gaan zitten.
 Herumspazieren, v. n. omwandelen, rond gaan, rond kuyeren.
 Herumspringen, v. n. omspringen, rond springen.
 Herumstecken, v. a. rond steeken; mit Pfählen, met paalen bezetten, afflairen.
 Herumstehen, v. n. omstaan, rondom staan.
 Herumstellen, f. herumsetzen.
 Herumstimmen, v. a. omstemmen, rond stemmen.
 Herumstören, v. a. wroeten, omwroeten, wromen, woelen.
 Herumstrahlen, v. n. rond lichten, omschynen.
 Herumstreichen, = streifen, f. herumschlendern.
 Herumsuchen, v. a. rond zoeken.
 Herumtanzen, v. n. rond dansen.
 Herumtragen, v. a. omdraagen, rond draagen.

Herumtragung, f. omvoering, het om - rond draagen.
 Herumtreiben, v. a. omdryven; auf der See herumgetrieben werden, op de zee lang omzwerven, omgedreeven, omgeslingerd worden.
 Herumtrinken, v. a. om-, in 't ronde drinken, zuipen.
 Herumtrummeln, v. a. omtrommen, omtrommelen, omflaan, by tromslag bekend maaken.
 Herumtummeln, f. tummeln.
 Herumverfieren, v. n. plonderen; stroopen, verwoesten, woest maaken.
 Herumwachsen, v. n. om heen wassen, rondom heen groejen.
 Herumwallen, f. herumschlendern.
 Herumwälzen, v. a. om-, of rond om wentelen, omrollen.
 Herumwandern, f. herumschlendern.
 Herumweben, v. a. rondom bevegten, be-weeven, bestikken, bezoomen, beleggen.
 Herumwelzen, f. herumvolyen.
 Herumwelling, f. omwenteling, omrolling.
 Herumwenden, f. herumkehren.
 Herumwendung, f. omkeering, omwending.
 Herumwerfen, v. a. omwerpen, omleggen, omdraagen.
 Herumwickeln, v. a. omwinden, omflaan.
 Herumwinden, v. a. omwinden, ombuigen, omrollen.
 Herumwindung, f. omwinding, omrolling.
 Herumwühlen, v. a. omwroeten; die Erde wühlen auf dem Acker herum, de verken wroeten bet land om.
 Herumziehen, f. herumschlendern.
 Herumziehen, v. n. omvrekken, omreizen; herumziehen, = beschmugen in Händen, bemorfen, beduimelen.
 Herunter, adv. van boven neer, na beneden.
 Herunterbiegen, = brechen, = bringen, = fahren, f. herabbiegen, u. f. w.
 Herunterfallen, v. n. sturzen, rollen, v. a. van boven neer, na beneden storten, -vallen, -rollen.
 Herunterfliegen, v. n. na beneden vliegen.
 Herunterfahren, = gehen, f. herabfahren, = gehen.
 Herunterhangen, v. n. na beneden hangen.
 Herunterhauen, v. a. einen Ast, een tak afhauen; einem den Arm vom Reibe herunterhauen, jemand een arm van het lyf houwen.
 Herunterheben, v. a. afneemen, affmyten.
 Herunterhelfen, = jagen, = kominen, = lassen, = laufen, = legen, f. herabhelfen, u. f. w.
 Heruntermachen, v. a. afrekken, affcheuren.
 Heruntermüssen, v. n. na beneden moeten, vallen.
 Herunternehmen, v. a. ein Gemähde, een Schildery afneemen.
 Herunterreihen, = räumen, = rücken, = schlecken, f. herabreihen, u. f. w.
 Herunterreichen, v. n. na beneden vaaren.
 Herunter schlagen, v. a. afflaan, na beneden slaan.
 Herunterschlagung, f. het afflaan, het na beneden slaan.
 Herunterschmeißen, = schneiden, = sehen, f. herabschmeißen, u. f. w.
 Heruntersetzen, v. a. verplaatzen.
 Herunterstigen,

Herunterfagen, v. n. afklimmen, van een paar, enz.
 Herunterbringen, = steigen, = stoben, = stürzen, f. herabbringen, u. f. w.
 Herunterhun, v. a. wegdoen, wegneemen, beneemen.
 Heruntertragen, = treiben, f. herabtragen, u. f. w.
 Herantretrennen, v. a. wegneemen.
 Heruntertreusen, = triefen, = tropfen, = werfen, f. herabtreusen, u. f. w.
 Herunterwärts, herunterwärts, adv. na beneden.
 Hervor, adv. na buiten, buitenwaarts.
 Hervorbrecken, hervorbreckend, adj. na buiten, buitenwaarts ziende.
 Hervorbringen, v. a. voortbrengen, voor den dag brengen; etwas neues, iets nieuws voortbrengen, voor den dag brengen.
 Hervorbringung, f. voortbrenging, het voor den dag brengen.
 Hervorbruch, m. vertooning, verschyning.
 Hervorbrechen, v. n. f. heraussehen.
 Hervorholen, v. n. voor den dag haalen.
 Hervorkommen, v. n. voorkomen, voor den dag komen.
 Hervorragen, v. n. uitsteeken, oversteeken, overhangen, overkyken, uitstaan, buitenstaan, uitsteeken, uitrekken; hervorragendes Eck, overhangend uitspek, uitbock.
 Hervorhaben, v. n. f. heraussehen.
 Hervorbrecken, f. hervorbrecken.
 Hervorbrechen, v. n. uitschieten, uitsteeken.
 Hervorbroffen, = schiefen, v. n. ein Weinstock, uitboren, -knoppen, -spruiten, -schieten.
 Hervorbrechen, v. n. uitsteeken, uitmunten; das Gras, das Gemächts, durch den Regen, nach der Dürre, 't gewas opluiken, ontluiken door den regen, na de droogte.
 Hervorstralen, = scheinen, v. n. uitstralen, uitschynen, -glanzen.
 Hervorsuchen, v. a. opzoeken, voor den dag haalen, opbrengen, opschommelen.
 Hervorhun, sich, v. rec. zig voordoen, opdoen; sich eine Gelegenheit zu etwas, zig eene gelegenheid tot iets opdoen, voordoen, vertoonen.
 Herwärts, adv. herwaart.
 Herwenden, v. a. herwaart, hier na toe wenden.
 Herwärts, f. herwärts.
 Herwärts, adj. aan deez zyde.
 Herwieder, f. hergegen.
 Herz, n. hart, hert; genegenheid, harte; einem etwas zu Herzen geben, iemand iets ter harte gaan; ein Herz fassen, Herz einsprechen, f. Muth anfrischen; viel Herz und wenig Geld haben, groots zyn, en niet veel geld bezitten; mein Herz, mein liebes Herz! myn hart, myn hartje lief! sein Herz an etwas lassen hängen, met zyn hart op iets gesteld zyn, zyne genegenheid ergens toe laten uitgaan; der Herzentönig, harre Koning; Herz in der Pompe, de klap van de pomp.
 Herzader, f. de harader, hartaar, slagader.
 Herzhältn, v. a. tellen.
 Herzhaltung, f. telling, obtelling, vertelling, verhaal.
 Herzhändel, = bendel, = bindel, f. Herzhändel.
 Herzhewegend, = beweeglich, adj. hartbrekelyk, hartbrekend, hartaandoende.

Herzblatt, n. het borstbeen; lt. f. Herschen.
 Herzblut, n. het slagaderlyk bloed; bloed der slagaderen.
 Herzbrechend, f. herzbewegend.
 Herzbündel, = häutchen, = blatt, n. hertnet, -vlies.
 Herzchen! n. Schicksen! herteken! herten! harte! herte! herte! hertelief, lief, liefste! von Lattich, Kohl, 't herteje van de kool, van de kropatouwe, -salade.
 Herzeleid, n. harteleet.
 Herzen v. a. zoenen, en omhelzen.
 Herzentändiger, f. Herzentänder.
 Herzeleid, f. Herzeleid.
 Herzensandacht, f. groote aandagt, verheffing des harte.
 Herzensangst, f. zwaare benaauwdheid.
 Herzensfreude, f. vreugde des harte, innerlyke vreugde.
 Herzensfreund, m. hartevriend, hertelyk-bemindte vriend, of lieve waarde vriend, boezemvriend.
 Herzenslust, f. hartelust, interst, grootst vermaak.
 Herzensöffnung, f. opening, uitzetting van het hart.
 Herzensreue, f. smertelyk, groot, hartelyk berouw.
 Herzensruhe, f. rust van 't hart in den polslag.
 Herzenstrost, m. inwendige troost, inwendige vertroosting.
 Herzenswunsch, m. hartewensch.
 Herzell, f. Herzbündel.
 Herzfinger, m. de ringvinger.
 Herzbemig, adj. dat de gedaante van een hart heeft.
 Herzfromm, herzaut, adj. een, die een goed, denzzaam, opregt hart heeft; lt. zeer goed.
 Herzgenigt, herzegewogen, adj. zeer genegen, met al zyn hart gunstig.
 Herzegepann, Herzegepann, n. flaauwte, bezwying, maagpyn, hartewee.
 Herzegepann, n. hartgespan.
 Herzegepann, f. herzegepann.
 Herzegepann, n. hartputje, -kuilstje, -kolkje.
 Herzegeube, f. = grablein, = grüblin, n. f. Herzegeube.
 Herzaut, f. herzfromm.
 Herzbast, herzbastig, adj. & adv. moedig, dapper, kloek, kloekmoedig, mandaadig, manhaftig, hartvogtig.
 Herzbastigkeit, f. moed, moedigheid, mandaadigheid, manhaftigheid.
 Herzbastiglich, adv. f. herzbast.
 Herzhäutlein, f. Herzbündel.
 Herzichen, v. a. afleiden, na toe gaan, bybrengen.
 Herzig, adj. lief, bemind; mein herziges Kind, myn lief, bemind kind, myn schaaap.
 Herzinna, f. herzisch.
 Herzkammer, f. bolligheid van 't hart.
 Herzkirschen, f. spaansche krieken.
 Herzklee, m. Herzkraut, n. tuinmunte.
 Herzklopfen, n. hartklopping.
 Herzkohl, m. sluitkool.
 Herzkraut, f. Herzklee.
 Herzkundiger, m. hartenkundige, hartenkener.
 Herzlein, f. Herzchen.
 Herzlich, herzinig, adj. & adv. hertelyk, hartelyk; herzliche Liebe, hartelyke, her-

teylke liefde, hartelykheid; herziniglich lieben, hartelyk lief hebben, beminnen.
 Herzlieb, adj. lief, waardig; mein Herzliebster, myn liefste.
 Herzlos, adj. bloot, lafhartig, die geen moed heeft.
 Herzog, m. hertog; zu Venedig, de Doge.
 Herzogin, f. eene hertogin.
 Herzoglich, adj. hartoglyk; herzogliche Würde zu Venedig, de waardigheid van Doge te Venetien.
 Herzogthum, n. hertogdom, hartogdom.
 Herzpein, f. Herzeube.
 Herzpole, n. poley, (kruid.)
 Herzrohre, f. de groote slagader.
 Herzrührend, = bewegend, = brekend, adj. hartroerend, zielbrekend, -trekkend.
 Herzsclüchtig, adj. kortademig, eng, aamhorstig; f. Bauchbläsig.
 Herzsclüchtigkeit, f. styfe van een paard, beeving, klopping, trilling in de zyle; koorts van een paard, dat afgemat, moed geveeden is.
 Herzstärkend, adj. hartsterkend, verquikkend; eine herzstärkende Arznei, hartsterkend geneesmiddel, hartsterking.
 Herzstärkung, f. hartsterking, hartsterkend middel.
 Herztos, m. harteslag, genaeslag, hartepyn; einem den Herztos geben, iemand de nitersste moejelykheid, smert aandoen.
 Herzeube, n. hertezeer, hartewee, -pyn.
 Herzu, adv. na toe.
 Herzubringen, v. a. na toe brengen, bydraagen, toevoeren.
 Herzuellen, v. n. toelooopen, zig haasten, na toe haasten.
 Herzufahren, v. n. na toe vaaren, ryden.
 Herzufiegen, v. n. na toe vliegen.
 Herzufischen, v. n. na toe vloegen.
 Herzuführen, v. a. na toe voeren, brengen.
 Herzugeben, v. a. toegeeven, bydoen, byvoegen.
 Herzugehen, v. n. na toe gaan.
 Herzugeholt, herzugerufen, adj. gehaald, 'er by geroepen.
 Herzuhalten, v. n. byhouden.
 Herzuhäufen, v. a. by den hoop doen, voegen.
 Herzuholen, f. herdenholen.
 Herzuhöpfen, v. n. na toe buppelen, springen.
 Herzufommen, v. n. na toe, by komen.
 Herzufriechen, v. n. na toe kriepen.
 Herzuladen, v. a. bynoodigen, verzoeken.
 Herzulassen, v. a. toelaaten, den toegang vergunnen.
 Herzuläufen, v. n. na toe loopen.
 Herzulocken, v. a. na toe lokken.
 Herzumachen, sich, v. rec. naderen, zig 'er by voegen, begeeven.
 Herzunaben, v. n. naderen.
 Herzunagen, v. a. na toe buigen.
 Herzunbrühen, v. a. f. herzuladen.
 Herzureiten, v. n. na toe ryden.
 Herzunimmen, f. herzufischen.
 Herzurunten, v. n. aanrukken, naderen.
 Herzurufen, v. a. byroepen, na toe roepen.
 Herzuschiffen, v. n. na toe vaaren, zeilen.
 Herzuschleichen, v. n. na toe kruipen.
 Herzschwimmen, v. n. na toe zwemmen.
 Herzuntzen, v. n. gaan zitten, plaats neemen, byzitten gaan.
 Herzutun, v. a. bydoen, byvoegen.
 Herzutragen,

Heurtragen, v. a. na toe, by draagen.
 Heurtreiden, v. a. na toe dryven.
 Heurtreten, heurtreten, v. n. na toe gaan, treden.
 Heurwajden, wetsen, v. a. na toe wentelen, rollen.
 Heurwajchen, v. a. na toe trekken, aantrekken, aanhaalen.
 Heffen, n. Heffen, Heffenland.
 Heftich, u. f. w. f. haftich, u. f. w.
 Heftje, f. beflag aan deur of vensters.
 Heftje, f. aanhiting, ophiting, oproying.
 Heftje, de jagt.
 Heftje, m. iteenil, kaanw.
 Heftje, f. feld, n. vell, daar gejaagd wordt.
 Heften, v. a. hitzen, aanhitzen, porren, aanporren, aantootken, oprujen, jaagen.
 Heftje, m. jaager te paard, pikcur, ryder, die de jagthonden hort by blyft, en helpt, wel te jaagen.
 Heftje, m. een jagt-, windhond.
 Heftje, m. hits-jagriem, aan den hals der jagt-, windhonden.
 Heu, n. hooi; machet, hooi maaien, maaken, hooyen.
 Heubinn, f. hooyzaad.
 Heuboden, m. fcheuer, f. hooizolder, -fchuur.
 Heubodus, f. geveinsde boete, bekeering, geveinsd berouw.
 Heuchelebrift, m. geveinsd chriften, fchynbeilige.
 Heuchelen, f. huichelaary, fchynheiligheid, geveinsdheid.
 Heuchelend, v. n. een geveinsde, valfche vrind.
 Heuchelkunst, f. veinskunst, kunst van te veinzen.
 Heucheliebe, f. geveinsde, valfche liefde.
 Heuchelen, v. n. huichelen, veinzen, weifelen, fymelen.
 Heucheler, m. huichelaar, weifelaar, veinzer, fymelaar, falivouwer.
 Heuchelrim, f. klop, klopje, queezel, eene geveinsde, huichelaarfter.
 Heuchelrich, adj. & adv. geveinsd, fchynheilig, valfch.
 Heuten, v. n. hooi maaken, hooyen.
 Heuter, adv. heurig, heurig, adj. van dit jaar; dit jaar gewaffen.
 Heuterde, z. zeit, f. de hooyryd, oogftryd.
 Heugel, f. hooygaffel, -vork.
 Heuhacke, z. fenje, m. een zeis, om gras te maaien.
 Heuhaufe, z. fchoder, m. hoop hooi, myt, opper, rook, hooyftapel; twifchen vier Hufen, oben bedekt, ionften open, een hooyberg.
 Heufarr, f. f. Heuwagen.
 Heufarich, m. een huilbalk.
 Heuten, n. het huilen, gehuil.
 Heuten, v. n. huilen; laut weinen, huilen, luid weenen, fchreuwen, kryten.
 Heumader, z. indher, m. een hooymaajer.
 Heumarf, z. markt, f. de hooymarkt.
 Heumonaf, m. hooymaand, Julius.
 Heut, f. heut.
 Heur, Haur, f. de huur; die Heur entrichen, de huur betaalen.
 Heuraff, z. rechte, m. hooyvork, hooyryf.
 Heurath, f. Heirath.
 Heureche, f. bey Heuraff.
 Heuren, v. a. ein Haus, een huis bouwen.

Heurhaus, n. het huurhuis.
 Heuria, f. heuer.
 Heurtutche, f. de huurkoets.
 Heurling, m. een huurder, die iets huurt; it. een foort van kleine vifch.
 Heurferd, n. een huurpaard.
 Heuscheuer, z. fchume, f. hooyfchuur.
 Heuschoder, z. fchod, m. f. Heufaufe.
 Heuschreck, f. Spring-, fprinkhaan, krekkel, krik, ftapel; die Heuschrecke gret, de ftapel, fprinkhaan zingt.
 Heufeufe, f. zeis, zikkel.
 Heuftock, m. f. Heufaufe.
 Heut, adv. heden, huiden, van dag.
 Heut oder morgen, heden, febier of morgen.
 Heutig, adj. huidig, hedendaagfch; der heutige Tag, de huidige dag, de dag van heden; heutiges Tages, heut zu Tage, heden dags, na den tyd; die heutigen Eiften, Ecriventen, de hedendaagfche zalen, fchryvers.
 Heuwagen, m. hooywagen.
 Heuzelt, f. f. Heuerndie.
 Here, f. heks, hex, feex, duiveljaagfter.
 Heren, v. n. helken, hexery dryven, kollen, zo genoemd roveren.
 Herenbuch, n. hexen-, zoverboek.
 Herenfabrt, f. de reis, vaart der toverhexen.
 Herenfelt, n. f. Herentanz.
 Herenfeits, m. de kring der toverhexen, toverkring.
 Herenfunt, f. toverkunst.
 Herenmeifter, m. duiveljaager, -konftenaar.
 Herenmeifterich, adj. van een duiveljaager.
 Herenfezen, m. betovering, bezweering.
 Herentanz, m. heksendans, kol.
 Herenwert, n. f. Hereren.
 Herenweifen, n. toverteken.
 Herer, m. f. Herenmeifter.
 Hererich, f. hekzery.
 Hererich, adj. toveragtig, toverend.
 Heu fa! interj. hey, fa!
 Heude, m. heiden, afgodendienaar; landlooper.
 Heudentum, n. Heudentfchaft, f. heidendom.
 Heubinn, f. eene heidin.
 Heudnich, adj. heidensch.
 Heudnich Wundtraut, n. heidensch wondkruid.
 Heuduck, f. Heiduck.
 Heuf, f. Heil, u. f. w.
 Heurath, f. Heirath, u. f. w.
 Heucint, m. & f. hiacint; it. een edelgefteen- te, Hiacint.
 Heucintendblume, f. f. Hiacint.
 He, f. hier.
 Heb, m. een houw met een degen.
 Heben, adv. hiervan, van deze plaats.
 Hebig, adj. wat men afhouwen kan.
 Hebwich, adv. met het fcherp, met de fnee, het punt.
 Hebevor, adv. voor dezen, van ouds.
 Heben, f. hier, hierby.
 Hebdurch, f. ben hieran.
 Heber, adv. hier na toe; bis heber, tot hier toe.
 Heberdurch, adv. hierdoor.
 Heberwerts, adv. hierheen.
 Heimit, f. hiermit.
 Hier, adv. hier, ter plaats; hier und da, hier en daar; hier herum, hier omtrent.
 Hieran, hieraus, hierben, hierdurch, hierin,

hierinnen, hier oben, hier unten, hierne- den, hiernach, hiervon, hierzu, hieraan, hieruit, hierby, hierdoor, hierheen, hier- binnen, hierna, hierboven, hierbeneden, hiervan, hieruit, hiertoe.
 Hieraus, adv. hierop, daarna, vervolgens, daarop.
 Hieraus, hierdurch, f. ben hieran.
 Hierben, adv. hierby, hiermede.
 Hierdurch, f. ben hieran.
 Hiercin, hiererein, adv. binnen, hiertoe.
 Hiergegen, adv. daartegen; wer will ich hiergegen fezen? wie will zig daar tegen fezen?
 Hierher, adv. hier na toe.
 Hierherab, adv. hier na beneden, hier om laag.
 Hierherauf, adv. hier na boven, hier om hoog.
 Hierheraus, adv. hier uit, hier door.
 Hierherein, adv. hierin.
 Hierherum, adv. hier omheen.
 Hierhin, adv. hier heen.
 Hierhinab, adv. hier na beneden, om laag.
 Hierhinauf, adv. hier om hoog, na boven.
 Hierhinaus, adv. hier uit, hier door na buiten.
 Hierhinten, hierhinter, adv. hier agter, daar agter.
 Hierin, hierinnen, adv. hier in.
 Hiermit, adv. mits dien, hier mede.
 Hiernach, adv. hier-, daarna.
 Hiernächst, adv. hier naakt, allernaakt, vervolgens, hierop; er wohnt hiernächst, by woont hier naakt; ich will hiernächst davon reden, ik zal vervolgens daarvan fpreken.
 Hierneben, adv. f. hiernächst, hier naakt.
 Hiernieden, hierunden, hierunten, adv. hier beneden, hier om laag.
 Hierob, adv. hierop.
 Hieroben, f. ben hieran.
 Hierüber, adv. hierover, hiervan.
 Hierum, adv. hier om.
 Hierunden, hierunten, f. hiernieden.
 Hiervon, hiervon, adv. hiervan, hierdoor, daarvan.
 Hierzu, adv. hiertoe.
 Hiesig, adj. van deze plaats; hiesiger Bärger, Landsbrauch, een burger van deze plaats, een gebruik van dit land.
 Hieron, f. hiervon.
 Hierüber, adv. hier-, daar regen.
 Hiez, f. ben hieran.
 Hiezwifchen, adv. hierin, tuffen dit; hiezwifchen ist ein großer Unterschied, daar is een groot onderscheid in.
 Hift, n. zeker jachtgeroep, -gefchreeuw.
 Hifthorn, n. het jagthoorn.
 Hitzrieme, m. een jagtriem.
 Himbeer, Hindbeer, f. hennbezie, hinnenbraam.
 Him: Hindbeersaft, m. nat van hennbezie, fram-braamboozen.
 Himbeerftaude, f. hennbezieboomtje, -ftruik, braamboozenftruik.
 Himmel, m. hemel; eines Thrones, hemel, verhemelte van een troon, pronkwetel; einer Weltfart, Kutfche, gehemelte van een bedfede, van ene koets.
 Himmelan, f. himmelwerts.
 Himmelveite, n. hemel van een bed.
 Himmelblau, n. hemelsblauw.
 Himmelbrand, m. z. fraut, n. wollekruid.
 Himmelbrodt, m. hemelsbrood, manna.
 Himmelfahrt

Himmelfahrt unsers Herrn, *f. hemelvaart onzes heeren.*
 Himmelfahrtstag, *m. hemelvaartsdag.*
 Himmelfarb, *f. f. hemelblau.*
 Himmelsaal, *f. verkenvenkel.*
 Himmelsboch, *adj. hemelhoog.*
 Himmelhonig, *m. hemelhoning, manna.*
 Himmeliich, *f. himmlisch.*
 Himmelfraut, *f. Himmelfrand.*
 Himmelfutsche, *f. Rutschpimmel, f. bey Himmel.*
 Himmeln, *v. n. hemelen, sterven, den geest geeven.*
 Himmelryck, *n. het hemelryk, koningryk der hemelen.*
 Himmelsangel, *s. aze, m. het aspunt.*
 Himmelsbürger, *m. hemelsburger, hemeling.*
 Himmelschlüssel, *m. primulaveris; eerste lenrebloem, sleutelbloem, beteuniebloom.*
 Himmelschön, *adj. hemelsfraay, fraay als de hemel.*
 Himmelschreyend, *adj. ten hemel schreeuwend, den hemel zegend; himmelschreyende Günde, hemelzgende zonde.*
 Himmelsfreude, *z. lust, f. hemelsche vreugde.*
 Himmelsgegend, *f. hemelstreek.*
 Himmelsbeer, *m. het hemelsheir.*
 Himmelskönig, *m. hemelkoning, hemelvoogd, heere des hemels.*
 Himmelskreis, *m. hemelloop, loopkring, hemelstreek.*
 Himmelslugel, *f. hemelskloor.*
 Himmelslauf, *m. de hemelloop.*
 Himmelsleiter, *f. ladder des, ten hemel.*
 Himmelslichter, *n. pl. hemelslichten.*
 Himmelslust, *f. lugtstreek.*
 Himmelslust, *f. Himmelsfreude.*
 Himmelspoorte, *f. poorte des hemels.*
 Himmelschwertel, *f. irias, liesbloom.*
 Himmelsstraße, *f. weg ten hemel.*
 Himmelsstrank, *m. hemelstrank, nektar.*
 Himmelswagen, *m. de beer, (een gestarnte.)*
 Himmelswarte, *f. een observatorium, plaats, voor de waarnemingen aan den hemel geschikt.*
 Himmelsweg, *f. Himmelsstraße.*
 Himmelszeichen, *n. hemelteken, wonder aan den hemel.*
 Himmlisch, *adj. hemelsch.*
 Himmlischgesinnt, *adj. hemelschgezint.*
 Himmlischgesinntheit, *f. hemelschgezinntheit.*
 Hin, *adv. heen, heene, heenen, weg; er macht die Sache so hin, by behandelt de zaak zo wat; by mogt ze wel wat beter behandelen.*
 Hinab, *adv. beneden, om laag, leeg.*
 Hinabbringen, *v. a. afbrengen; Güter das Wasser, den Rhein, goederen te water, den rhyu afbrengen, beneden brengen, ofvoeren.*
 Hinabburgeln, *v. n. af buirelen, afvallen, afstorten.*
 Hinabellen, *v. n. zig haasten af-, of beneden te gaan.*
 Hinabessen, *v. n. na de maag zenden.*
 Hinabfahren, *v. n. afvaaren, afdaalen, na beneden vaaren.*
 Hinabfallen, *v. n. afstorten.*
 Hinabfliegen, *v. n. na om laag, na beneden vliegen.*
 Hinabfliehen, *v. n. na beneden, om laag vloejen.*

Hinabführen, *v. a. afleiden, na beneden leiden, voeren, -brengen.*
 Hinabgehen, *v. a. beneden, na beneden gaan; afgaan, afdaalen; die Treppe, den Berg, de trap, den berg afgaan.*
 Hinabkommen, *v. n. na beneden, om laag komen.*
 Hinablangen, *v. a. na beneden reiken, -geeven, -langen.*
 Hinablassen, *v. a. aflaaten, neerlaaten, neerdaalen.*
 Hinablaufen, *v. n. na beneden loopen.*
 Hinabreizen, *f. hinabziehen.*
 Hinabreiten, *v. n. afryden, na beneden ryden.*
 Hinabrinnen, *v. n. f. hinabstiechen.*
 Hinabrufen, *v. a. na beneden roepen.*
 Hinabschiffen, *v. n. f. hinabfahren.*
 Hinabschlagen, *v. a. af slaan.*
 Hinabschlingen, *z. schluden, v. a. doorflokken, door laten gaan.*
 Hinabsiechen, *v. n. na beneden, na omlaag zien.*
 Hinabspringen, *v. n. afpringen, na beneden springen.*
 Hinabsteigen, *v. n. af klimmen, afdaalen.*
 Hinabstoßen, *v. a. afstoeten, na beneden stooten.*
 Hinabstürzen, *v. n. afstorten.*
 Hinabtragen, *v. a. afdraagen, van boven draagen, na beneden dragen.*
 Hinabtreiben, *v. n. afdryven, afzakken.*
 Hinabwelzen, *f. herabwelzen.*
 Hinabwärts, *f. hinabwärts.*
 Hinabwerfen, *v. a. na beneden, om laag werpen.*
 Hinabwärts, *adv. na beneden.*
 Hinabziehen, *v. n. na beneden trekken, reizen.*
 Hinan, *adv. er tegen aan, -op.*
 Hinanbauen, *v. a. tegen aan bouwen.*
 Hinanfahren, *v. n. den Berg, tegen den berg opryden.*
 Hinanföhren, *v. a. tegen op leiden.*
 Hinangehen, *v. a. an den Reind, tegen den vyantl aanrukken; zu seinem Tode getroft hinangehen, zynen dood getroost te gemoed gaan.*
 Hinangrenken, *v. a. aangrenzen.*
 Hinanheben, *v. a. tegen oprillen, opligten.*
 Hinanlaufen, *v. n. tegen aan loopen.*
 Hinanreichen, *v. n. uitrekken.*
 Hinanrennen, *reiten, v. n. aanrennen, aanryden, voortryden.*
 Hinanrücken, *v. n. aanrukken.*
 Hinanpringen, *v. n. er tegen opspringen.*
 Hinansteigen, *v. n. er tegen op klimmen.*
 Hinantreiben, *v. a. voortdryven.*
 Hinanziehen, *v. a. aantrekken.*
 Hinan, *adv. op, om hoog, opwaarts.*
 Hinanvgleiten, *v. a. tot boven toe verzellen, geleiden.*
 Hinanbringen, *v. a. op- om hoogbrengen; Güter den Rhein, goederen den rhyu opbrengen.*
 Hinandrukken, *v. n. opdouwen; ein Schiff wider den Strom, een schuit tegen den stroom opdouwen, of sluwen, -boomen.*
 Hinanföhren, *v. n. opvaaren; den Rhein, den rhyu opvaaren.*
 Hinanfliegen, *v. n. om hoog vliegen.*
 Hinanfliehen, *v. n. na boven, om hoog vloejen.*
 Hinanföhren, *v. a. opvoeren, na boven voeren.*

Hinaufgehen, *v. n. opgaan, boven gaan; die Treppe hinaufgehen, de trappen opgaan.*
 Hinaufheben, *v. a. om hoog tillen, beuren.*
 Hinaufholen, *v. a. om hoog, in de hoogte haalen, ophaalen.*
 Hinaufflettern, *v. n. op klimmen, opklauteren, oplygen.*
 Hinaufkommen, *v. n. om hoog, na boven komen.*
 Hinaufkriechen, *v. n. om hoog, na boven kruipen.*
 Hinauflangen, *v. a. oplangen, opreiken, om hooglangen, aanbrenge.*
 Hinauflassen, *v. a. na boven laten.*
 Hinauflaufen, *v. a. oploopen.*
 Hinaufleuchten, *v. n. na boven, om hoog lichten.*
 Hinaufmachen, *sich, v. rec. zig na boven, om hoog begeeven.*
 Hinaufreichen, *v. a. opreiken.*
 Hinaufreisen, *v. n. na boven reizen.*
 Hinaufreiten, *v. n. na boven ryden.*
 Hinaufrücken, *v. n. voortrukken.*
 Hinaufsteigen, *v. n. na boven, om hoog schieten.*
 Hinaufschmeißen, *v. n. na boven, om hoog smyten, werpen.*
 Hinaufschwingen, *v. a. f. hinaufschleichen; it. v. rec. zig om hoog winden.*
 Hinaufseegen, *v. n. opzeilen.*
 Hinaufsehen, *v. n. na boven, om hoog zien.*
 Hinaufspazieren, *f. hinaufsteigen.*
 Hinaufspringen, *v. n. opspringen.*
 Hinaufsteigen, *v. n. oplygen, na boven klimmen.*
 Hinaustragen, *v. a. bovendraagen, brengen.*
 Hinaufwärts, *f. hinauf.*
 Hinaufwelzen, *v. a. na boven, om hoog wendelen, -rollen.*
 Hinaufwerfen, *f. hinaufschmeißen.*
 Hinaufwärts, *f. hinauf.*
 Hinaufziehen, *v. a. op-, of om hoog trekken, hyslen, ophysen.*
 Hinaus, *adv. buiten.*
 Hinaus-, *uit- buiten.*
 Hinausbauen, *v. n. tot de straat toe bouwen.*
 Hinausbegeben, *sich, v. rec. zig uitbegeeven, uitgaan.*
 Hinausbeissen, *v. a. uitboenen, uitbonzen.*
 Hinausbringen, *v. a. buitenbrengen, uitbrengen, klaaren, afdoen, uitvoeren.*
 Hinausfahren, *v. n. uitvaaren.*
 Hinausfallen, *v. n. uitvallen, uitkomen; wo will das hinausfallen? Welke zal de uitkomst zyn?*
 Hinausfliegen, *v. n. uit, na buiten vliegen.*
 Hinausfliehen, *v. n. ontvlieden, ontgaan, ontkomen.*
 Hinausfordern, *v. a. uitvorderen, na buiten roepen.*
 Hinausföhren, *v. a. zur Richtstätte, jemand uitleiden, uitbrengen.*
 Hinausgeben, *v. a. uitgeeven.*
 Hinausgehen, *v. n. buiten, na buiten toe gaan, uitgaan.*
 Hinausgreifen, *v. n. uitgrypen, de hand na buiten steeken, om iets te vatten, te grypen.*
 Hinausgucken, *v. n. uitzien, uitkyken.*
 Hinausheben, *v. n. uirligten, wegdoen.*
 Hinaushencken, *v. n. uithangen.*
 Hinausholen, *v. a. uithaalen.*

Hinausjagen,

Hinausjagen, v. a. uitzjagen, na buiten jaagen.
 Hinauskommen, v. n. uitkomen, uitgaan.
 Hinauskruijen, v. n. uitkruipen.
 Hinauslangen, v. a. aanlangen, uitgeeven, aanreiken.
 Hinauslaten, v. a. uit-, of buitengaan laten.
 Hinauslaufen, v. n. uitloopen.
 Hinauslezen, v. a. uitleggen.
 Hinauslezen, v. a. uit-, doorlezen.
 Hinausleuchten, v. a. uielichten.
 Hinausloeden, v. a. uitlokken.
 Hinausmaken, sich, v. rec. uitgaan, weggaan, zig weggeeven.
 Hinausmassen, sellen, v. n. verplicht zyn, om te gaan, heen te gaan.
 Hinausnachuen, v. a. uitlezen, uitzoeken.
 Hinauspacken, sich, v. rec. weg-, heen gaan, zig wegpakken.
 Hinauspacken, prügeln, v. a. met, door slagen doen verhuizen.
 Hinausreichen, f. hinauslangen.
 Hinausreizen, v. n. uit de stad, op reis gaan, verrekken.
 Hinausreiten, v. n. na buiten ryden, wegyden.
 Hinausrufen, v. a. na buiten roepen.
 Hinaus schaffen, v. n. weg doen gaan, doen verhuizen.
 Hinaus schauen, sehen, v. n. uitzien, uitkyken.
 Hinaussehen, v. n. wegpakken, heen gaan.
 Hinaus schicken, senden, v. a. wegzenden, wegstuuren.
 Hinauschieben, v. a. uistellen, verschuiven.
 Hinauschießen, v. a. uit-, wegschieten.
 Hinaus schlagen, f. hinausprügeln.
 Hinaus schleichen, v. n. na buiten sluipen, heimelyk weggan.
 Hinaus schleifen, schleppen, v. a. weg-, na buiten slepen.
 Hinaus schleutern, v. a. na buiten werpen.
 Hinaus schleppen, f. hinaus schleifen.
 Hinaus schleppen, v. a. uit-, buiten sluiten.
 Hinaus schmelzen, f. hinauswerfen.
 Hinaus schützen, v. a. uitschudden.
 Hinaus schwimmen, v. n. er uitzwemmen.
 Hinaus sehen, f. hinausgucken.
 Hinaus senden, f. hinaus schicken.
 Hinaus setzen, v. a. uitzetten, uistellen, te ver stellen.
 Hinaus setzen, v. n. uitzyn.
 Hinaus stellen, f. hinausmüssen.
 Hinaus sperren, v. a. buiten sluiten.
 Hinaus springen, v. n. uitloopen.
 Hinaus strecken, sich, v. rec. zig heimelyk wegpakken, stiller heen, weg gaan.
 Hinaus stellen, v. a. uistellen, uitzetten; eine Sache hinausstellen, eene zaak, iets uistellen, verschuiven.
 Hinaus stoßen, v. a. uistooten, na buiten stooten.
 Hinaus thun, streiben, v. a. wegdoen, wegdryven, wegwerpen.
 Hinaus tragen, v. a. na buiten draagen, uiddraagen.
 Hinausreiben, f. hinaus thun.
 Hinaus waagen, sich, v. rec. waagen, om uit te gaan.
 Hinauswärts, adv. buitenwaarts.
 Hinaus weisen, v. a. uitzwyzen, na buiten zenden.

Hinauswerfen, v. a. uitwerpen, -smyten, -goojen.
 Hinauswerfen, uitwerpen, buiten, over boord werpen.
 Hinauswischen, v. n. ontvlieden, ontgaan, ontkomen.
 Hinauswollen, v. n. uitwillen, willen buiten gaan; doch hinauswollen, groote dingen bestaan; wo willst du hinaus? waar wilt gy heen? wat hebt gy voor? er will gar zu hoch mit dein Preise hinaus? hy eischt er al te veel geld voor.
 Hinausziehen, v. a. uittrekken, verlangen, verschuiven, uistellen; v. n. uitgaan.
 Hinauszingen, v. a. dwingen, noodzaaken, om te gaan.
 Hinbegeben, sich, v. rec. zig na eene plaats hegeeven.
 Hindenfahren, v. n. met de koets, een rytuijn naderen.
 Hindenfügen, v. a. byvoegen.
 Hindenmachen, sich, v. rec. naderen.
 Hindensetzen, stellen, v. a. byvoegen, toedoen.
 Hindringen, v. a. er heen brengen; sich ehrlich, zig eerlyk geneeren; seine Zeit mit etwas, zyn tyd met iets doorbrengen, verslyten, slyten.
 Hindel, m. een hoen.
 Hinden, u. f. m. f. hinken.
 Hindangehen, v. n. agter aangaan.
 Hindangest, adj. aan een zyde, aan een kant gezegt, veragt.
 Hindanlegen, v. a. aan een kant leggen.
 Hindanlegen, v. a. nazetten, agter aanzetten, bezyle, aan een kant zetten.
 Hindanweisung, f. verwaarloozing, veragting.
 Hindanwerfen, v. a. wegwerpen.
 Hindbeer, u. f. w. f. Hindbeer.
 Hinde, f. hinde, rhee.
 Hinden, u. f. w. f. hinten.
 Hindenden, v. n. met zyne gedagten ergens over bezig zyn.
 Hinderer, m. een die hindert, belet.
 Hindern, v. a. letten, beletten, hinderen, verhinderen, belemmeren, tegenhouden; eines sein Vorhaben, jemaids opzet; jemand in zyn opzet dwarsboomen, beletten, hinderen, tegenhouden; es hindert irgend, te hapert ergens.
 Hinderlich, adj. hinderlyk, hinderend.
 Hindernis, f. hindernis, verhinderung, hinderpaal, letzel, beletzel.
 Hinderfuß, f. Hinterfuß.
 Hinderste, m. agterste, de aars, de naars.
 Hinderung, f. f. Hindernis.
 Hindinn, f. hinde.
 Hindkalf, n. hindekalf, rheekalf.
 Hindleuft, f. chichorey, cikorey.
 Hindurch, adv. door heen; diese Zeit hindurch, gedurende dezen tyd; hindurch, zonder onderscheid, doorgaans.
 Hindurchbrechen, v. n. durch die Mauer, door den muur doorbreken.
 Hindurchdringen, v. n. doordringen.
 Hindurchfahren, v. n. doorvaaren, doorgaan; einem durch seinen Sinn, seine Anschlage hindurchfahren, iemands voornemens, aanslagen, beraamingen in de war helpen, verbreeken, verydelen.
 Hindurchgehen, v. n. doorgaan.
 Hindurchkommen, v. n. doorkomen.

Hindurchreiten, reiten, v. n. doorryden.
 Hinein, adv. binnen, in; schade dich in dein Herz hinein, schaam u in uw hart; (irs Gelag) hinein reden, spelen, onbedagzaam, zonder overleg, spreken, speelen; hinein! na binnen!
 Hineinbauen, v. n. na binnen, binnenwaarts bouwen.
 Hineinbegeben, sich, v. rec. zig na binnen begeeven.
 Hineinbellen, v. n. aanbellen, aanschellen.
 Hineinbeugen, biegen, v. a. na binnen, binnenwaarts buigen.
 Hineinblasen, v. a. inblaazen.
 Hineinblauen, v. a. einem etwas, iemand iets inprenten, instampen.
 Hineinbrechen, v. n. inbreken.
 Hineinbrennen, v. a. inbranden.
 Hineinbringen, v. a. inbrengen; ein Schiff im Hafen mit pilotischer Debutankheit, een schip instieren, inlootzen, binnen brengen.
 Hineindrifen, v. n. binnen mogen, de vryheid hebben, van in te gaan.
 Hineindringen, v. n. in die Stadt, in de stad indringen.
 Hineindrucken, v. a. indrukken, inprenten.
 Hineineilen, v. n. zig haasten, na binnen, om binnen te gaan.
 Hineinessen, v. n. ineenen.
 Hineinragen, graben, v. a. insnyden.
 Hineinfahren, v. n. binnen ryden; mit der Hand in die Schwüffel, met de hand in de schutel komen.
 Hineinfallen, v. n. invallen.
 Hineinflchten, v. a. invleggen.
 Hineinfliegen, v. a. vliegen, v. n. inlappen, invliegen.
 Hineinfressen, v. a. invreeten, doorflokken; einen Schimpf hineinufressen, eenen schimpf oprukken, verduwen.
 Hineinführen, leiten, v. a. in-, binnen leiden, brengen.
 Hineinführung, f. inleiding.
 Hineingebracht, adj. binnen gebracht.
 Hineingeflochten, adj. ingevlogren.
 Hineingeführt, adj. in-, binnen geleid, gebracht.
 Hineingehen, v. n. ingaan, intreeden, binnengaan, binnentreeden.
 Hineingeknüpft, adj. vast, toe geknoopt.
 Hineingerathen, v. n. in etwas, aan ergens aan geraaken, komen, toe overgaan.
 Hineingerufen, adj. binnen geroepen.
 Hineingeschluckt, adj. doorgeslokt.
 Hineingesteckt, gethan, adj. ingestoken, ingedaan.
 Hineingeleken, v. a. ingieren.
 Hineingraben, f. hineinragen.
 Hineingreifen, v. n. in die Hand, met de hand ingrypen.
 Hineingucken, schauen, sehen, v. n. inzien, inkijken.
 Hineinhalten, v. a. in-, binnen houden.
 Hineinhangen, v. n. inhangen.
 Hineinbauen, v. n. inhouden, inslaan.
 Hineinhelfen, v. n. inhelfen, binnen helpen.
 Hineinhohlen, holen, v. a. in, binnen haalen.
 Hineinjagen, v. a. in die Netze, in de netten jaagen; einen hineinajagen, jemand na binnen jaagen, dryven.
 Hineinklattern, v. n. na binnen klauteren, klimmen.

Hineinkommen,

Hinein kommen, v. n. binnenkomen.
 Hinein binnen, v. n. in, binnen kunnen, den toegang hebben; *ich kann nicht hinein, ik kan 'er niet in; ik vind geene opening.*
 Hinein kriechen, v. n. inkruipen, *na binnen kruipen.*
 Hinein lassen, v. a. binnenlaten.
 Hinein laufen, v. n. in, na binnen loopen.
 Hinein legen, v. a. binnen, inleggen, -zetten, -steeken.
 Hineinleiten, f. hineinführen.
 Hineinleuchten, v. n. na binnen lichten.
 Hinein liefern, v. a. op ene plaats leveren.
 Hineinlocken, v. a. inlokken, binnen lokken, aanlokken.
 Hineinmachen, sich, v. rec. *zig na binnen be-geeren.*
 Hineinmelken, v. a. in melken.
 Hineinmischen, sich, v. rec. *in etwas, zig er-gens in mengen, in steeken, med bemoejen.*
 Hineinmögen, v. n. in mogen, vryheid heb-ben, *aan in, na binnen te mogen gaan.*
 Hineinmurmeln, v. n. iets inluiseren, *in de ooren byten.*
 Hineinmüssen, v. n. in, binnen moeten gaan.
 Hineinnehmen, v. n. innaajen, aannaajen, aan-lappen.
 Hineinnehmen, v. a. Besatzung in die Stadt, bezetting in de stad neemen.
 Hineinpflanzen, v. a. inplanten, inpooten, in-steeken, inscherpen.
 Hineinplagen, v. n. met geweld, drift, na bin-nen gaan.
 Hineinpregen, v. a. f. einpregen.
 Hineinreiben, v. a. inwryven.
 Hineinrennen, f. hineinlaufen.
 Hineinreiten, v. n. binnen ryden.
 Hineinrücken, v. a. in, binnen rukken; in-laffen, invoegen.
 Hineinrufen, v. a. inroepen, binnenroepen.
 Hineinrufen, v. a. inzuipen, inzwelgen.
 Hineinrufen, v. a. inzuipen.
 Hineinschaffen, v. a. binnen doen gaan, binnen bezorgen.
 Hineinschauen, f. hineinsehen.
 Hineinschleichen, v. n. inschynen.
 Hineinschieben, v. a. inschuiven; *in den Sack, in den sak steeken.*
 Hineinschlagen, v. a. inslaan, indryven.
 Hineinschleichen, v. n. binnen sluipen.
 Hineinschlucken, v. a. f. hineinfressen.
 Hineinschlurven, v. a. inslurpen.
 Hineinschmeißen, v. a. insmyten, in-werpen.
 Hineinschneiden, v. a. insnyden.
 Hineinschrauben, v. a. inschroeven.
 Hineinschütten, v. a. inschudden; *den Wein, als ob es Wasser wäre, den wyn insnypen, inzwelgen, als of 't water ware.*
 Hineinschwimmen, v. n. inzwemmen.
 Hineinschießen, f. hineingucken.
 Hineinsenden, v. a. die Leiche in die Gruft, het lyk in 't graf laten dalen, zakken, zatten.
 Hineinsetzen, v. a. inzetten.
 Hineinsetzen, v. n. in zinken.
 Hineinsetzen, sich, v. rec. *binnen, in gaan zit-ten; in ein Schiff, in een schip klimmen, gaan zitten.*

Hineinsperren, v. a. opsluiten.
 Hineinspeyen, v. n. inspouwen, inspuwen.
 Hineinspringen, v. n. binnen-, inspringen.
 Hineinspreizen, v. a. inspuiten.
 Hineinstampfen, v. a. instampen.
 Hineinstecken, -stecken, v. a. insteeken.
 Hineinsteigen, v. n. inklimmen.
 Hineinstopfen, v. a. instoppen, invullen.
 Hineinstoßen, v. a. binnen-, instooten.
 Hineinstreichen, v. n. invallen, een inval doen, stroopen.
 Hineinstürzen, v. n. sich, v. rec. instorten, zig storten, inspringen, nederplotsen.
 Hineintauchen, v. a. induiken.
 Hineintun, v. a. indoen.
 Hineintragen, v. a. binnen draagen.
 Hineintreiben, v. a. in, na binnen dryven, inslaan.
 Hineintreten, v. n. intreedden, *met voeten treden.*
 Hineintriefen, v. n. indruipen.
 Hineintrinken, v. a. indrinken, inzuipen, inzwelgen.
 Hineintringen, f. hineindringen.
 Hineintrucken, f. hineindrucken.
 Hineintunken, v. a. indooopen.
 Hineinwachsen, v. n. inwassen, ingroejen.
 Hineinwagen, v. a. etwas so, iets waagen, op het geluk laten aankomen.
 Hineinwärts, adv. na binnen, binnenwaarts.
 Hineinwerfen, f. hineinschmeißen.
 Hineinwerfen, f. hineinwärts.
 Hineinwissen, f. hineinschleichen.
 Hineinwollen, v. n. in, binnen willen.
 Hineinwürgen, v. n. doorflokken, gulziglyk eten, baastelyk, of met der haast eten.
 Hineinziehen, v. a. intrekken, binnen trekken.
 Hineinzwingen, v. a. met geweld doen binnen gaan, binnen treden.
 Hinfahren, v. n. heen vaaren; overlyden, ster-ven, heen gaan.
 Hinfahrt, f. heenvaart; overlyden, dood.
 Hinfall, m. val, het vallen, verval.
 Hinfallen, v. n. vallen, vervallen, *in verval komen, raaken, vergaan.*
 Hinfallend, hinfällig, adj. vervallend, ver-ganglyk, in verval komend; *hinfallende Eucht, de vallende ziekte.*
 Hinfällig, f. hinfallend.
 Hinfälligkeit, f. bouwvalligheid, vergangk-lykheid, onbetandigheid.
 Hinfaltung, f. f. Hinfall.
 Hinfiegen, v. n. heen, weg vliegen.
 Hinflehen, hinflechten, v. n. ergens heen vlie-den, vlugten.
 Hinflehen, v. n. weg, heen vloejen.
 Hinflechten, f. hinflehen.
 Hinfort, adv. voortaan, nu voortaan, van nu af, voortaan.
 Hinführen, v. a. heen leiden, voeren, weg-leiden.
 Hinführo, hinführo, f. hinfort.
 Hinführung, f. wegvoering, wegleiding.
 Hingang, m. het weggaan, vertrek, de afreis.
 Hingeben, v. a. weggeeven.
 Hingebung, f. het weggeeven.
 Hingebrecht, adj. weggebragt, doorgebragt.
 Hingeführt, hingeleitet, adj. heen, wegge-voerd, weggeleid.
 Hingeeben, adj. weggegeeven.
 Hingedenken, v. n. denken, met zyne gedog-

ten bezig zyn; *wo denkst du hin? waar denkt gy aan? waar speelen nwe gedog-ten op?*
 Hingegen, adv. in tegendeel, weêr.
 Hingehen, v. n. heengaan, doorgaan; *das kann hingehen, dat kan gaan, doorgaan; seine Belehrtheit geht noch hin, by is mid-deelmatig geleerd; hingehen lassen, door de vingeren zien.*
 Hingelangen, v. n. ergens heen raaken.
 Hingelegt, adj. weggelegd.
 Hingenommen, adj. weggenomen.
 Hingerichtet, adj. bedorven; ter dood ge-bragt.
 Hingerissen, adj. weggescheurd.
 Hingestrect, adj. uirgerekt, uitgestrekt.
 Hingezunken, adj. ingezonken.
 Hingetragen, adj. weggedraagen.
 Hingeworfen, adj. weggevoeren.
 Hingezückt, onttrokken, ontrukd, ontnomen.
 Hingucken, -schaun, -sehen, v. n. heen zien, kyken.
 Hinhalten, v. a. aanreiken.
 Hinhahn, f. de hinkbaan.
 Hinhören, v. a. heen wenden.
 Hinken, v. n. hinken, mank, kreupel gaan.
 Hinkend, adj. hinkend; *ein Hinkender, een hinkende, een hinkepink.*
 Hinkommen, v. n. heen komen; *man weiß nicht, wo er hingekommen ist, men weet niet, waar hy gebleeven is.*
 Hinkugeln, v. n. heen wentelen.
 Hinkunft, f. aankomst, komst.
 Hinklängen, v. n. heen langden, reiken, iets be-reiken.
 Hinklänglich, adj. heen reikende, bereikende, genoegzaam.
 Hinklaffen, v. n. heen laten, -gaan; verkoo-pen.
 Hinkläßig, adj. & adv. agtelooos, slordig, on-agtzaam.
 Hinklähigkeit, f. agtelooosheid, slordigheid, onagtzaamheid.
 Hinklauen, v. n. 'er heen loopen; voorby gaan.
 Hinkleben, v. n. er lebt so hin, by leeft zo heen.
 Hinklegen, v. a. wegleggen; *ein Kind hinkle-gen, een kind te vondeling leggen.*
 Hinkleiden, v. a. leenen, uitleenen.
 Hinkleiten, f. hinführen.
 Hinklecken, sich, v. rec. *zig heen wenden, draagen.*
 Hinklefern, v. a. overleveren.
 Hinkleferung, f. overlevering.
 Hinnachen, v. a. slordig, onagtzaam doen, uitvoeren.
 Hinnachen, v. r. 'er heen maaken, -gaan.
 Hinnüssen, v. n. heen, weg moeten gaan; *wir müssen alle hin, wy moeten allen sterven.*
 Hinn, binnen, statt die in, hierin; *er ist nicht hinn, binnen, by is hier niet.*
 Hinnehmen, v. n. heen neemen.
 Hinnen, adv. hier; *wer wohnt hinnen? wie wohnt hier? von hinnen scheiden, sterven.*
 Hinnorffen, v. a. wegdraapen.
 Hinnrecken, v. n. das Ohr, het oor leenen.
 Hinnreichen, v. n. reiken, aanreiken, overrei-ken.
 Hinnreisen, v. n. heen, weg reizen, vertrekk-en.
 Hinnreisen, v. a. met geweld onttrekken, ont-rukken, ontwealdigen.

Hinnichten,

Hinrichten, v. a. dooden, ter dood brengen; mit dem Schwerdt, met het zwaard dooden.
Hinrichten, verberden, bederven.
Hinſchaffen, v. a. einen Brief durch die Poſt, eenen brief met de poſt zenden, verzenden, weg-zenden.
Hinſchauen, f. hingucken.
Hinſchicken, v. a. 'er heen ſchikken, ſtuuren.
Hinſchieben, v. a. verſchuiven, wegſchuiven.
Hinſchieken, v. a. heen, weg ſchieten.
Hinſchiffen, v. n. weg, heen vaaren, weg, heen zeilen.
Hinſchlagen, v. a. ſlaan, heen ſlaan.
Hinſchleichen, v. n. 'er heen ſluipen, kruipen; die Zeit ſchleicht hin, de tyd vergaet, verloopt.
Hinſchleppen, v. a. wegſleepen.
Hinſchmeißen, v. a. neêrſmyten, heen, wegſmyten, -werpen.
Hinſchreiben, v. a. heen ſchryven, zo wat ſchryven, zetten.
Hinſchütten, v. a. uitſchudden, uitſorten.
Hinſehen, f. hingucken; ſebet hin, ziet eens.
Hinſenden, f. hinſchicken.
Hinſendung, f. her heen-, weg zenden, verzending.
Hinſetzen, v. a. 'er neêrzetten.
Hinſtern, f. verlobden, geſtorben.
Hinſinken, v. n. neêrzinken.
Hinſitzen, v. n. neêrzitten.
Hinſterben, v. n. ſterven, den geest geeven.
Hinſtrecken, v. a. uitſtrekken, aanbieden.
Hinſtanſehen, f. hindanſehen.
Hinſtappen, v. n. voelen, taſten; im Finſtern hinſtappen, in den blinden voelen, taſten.
Hinten, adv. agter; von hinten, van agteren.
Hinten ab, adv. agter af.
Hinten an, adv. agter aan, agter na; gehen, reiten, laufen, agter na, agter aan gaan, ryden, loopen.
Hinten auf, hinten drauf, adv. agter op.
Hinten aus, adv. agter uit; hinten ausſchlagen, agter uitſlaan.
Hintenden, adv. van agteren by.
Hintendran, f. hintenan.
Hintendrauf, f. hintenauf.
Hintendurch, adv. agter door.
Hintenein, adv. agter in.
Hintenger, adv. van agteren.
Hintenhin, adv. f. hinten.
Hintennach, adv. agter, agter na, agterop; hinten nach kommen, laufen, agter na komen, loopen.
Hintenum, adv. agter om.
Hintenweg, -weg, adv. van agteren toe.
Hinter, adv. agter; hinter einem etwas thun, ohne ſein Wiſſen, zonder jomands weten iets doen; ſich hinter eine Sache ſtecken, zig in eene zaak ſtecken, zig 'er med moejen; hinter einem Werke ſtehn, aan een werk zyn; hinter einem her ſtehn, jemand verbergen.
Hinter, adv. agterſt; der hintere Theil, het agterſte deel, zeelte.
Hinter, m. de hinderſte, gat, aars, billen; den Hintern wickeln, den aars veegen.
Hinterbade, m. de bil, aars.
Hinterbein, n. agterbeen; auf die Hinterbeine kommen, in 't onderſpit raaken; agter uit raaken; mit zyn goed raaken; agter mit gaan, teeren; z treten, zyn gevoelen veranderen; zyn beloofte breeken willen.

Hinterbleiben, v. n. agterblyven, agterwege blyven, niêtblyven; nichts hinterbleiben laſſen, niets onverzoget laaten, alles beproeven.
Hinterbleiben, adv. nagelaaten; die hinterbliebene Erben, de nagelaatene erven, erfgenaamen.
Hinterbringen, v. a. aanzeggen, aankondigen.
Hinterbug, m. de knieboog, de ſiegel in de agterſte pooten van offen, enz.
Hintere, m. f. hinter, m.
Hintereinander, adv. agter een, agter mal-kander.
Hinterführen, v. a. bedriegen, misleiden, bedotten.
Hinter für ſich, adv. verkeerd.
Hinterfuß, m. de agtervoet.
Hintergangen, adv. misleid, bedrogen.
Hintergehen, v. a. & n. agtergaan, misleiden, bedriegen.
Hintergehung, f. bedrog, misleiding.
Hintergeſchirr, m. ſaartriem aan den paard.
Hintergeſtelle, n. agterſtelling, of agterſtal; an einem Reiſewagen, krat van een reis-, of rywagen.
Hinterhalt, m. hulp, onderſtand.
Hinterhalt, m. hinderlaag, laage.
Hinterhalten, v. a. agterhouden, onthouden; einem ſeinen Lohn hinterhalten, jemand zyn loon onthouden.
Hinterhand, f. de agterhand.
Hinterhaupt, m. agterhoofd.
Hinterhaus, n. agterhuis.
Hinterhof, m. agterhof, het plein.
Hinterhut, m. f. hinterhalt, laage.
Hinterkaſtell, n. agterkaſteel, agterſchans.
Hinterlage, f. in bewaaring geleg, betrouwd goed.
Hinterlaſſen, v. a. agterlaaten, nalaaten.
Hinterlaſſen, bevelen, gebieden.
Hinterlaſſenſchaft, f. de nalaatenſchap, er-venis.
Hinterlauf, m. de lenden, lendenen.
Hinterlegen, v. a. agterleggen, in bewaaring leggen.
Hinterleger, m. jemand, die eenige zaak, eenig goed in bewaaring legt.
Hinterliſt, f. hinderlaag, liſt, bedrog.
Hinterliſten, f. hintergehen, misleiden, bedriegen.
Hinterliſtig, adv. & adv. liſtig, op eene liſtige wyze.
Hinternath, f. een agternaad.
Hinterreſt, hinterſtand, m. het agterſtallige, dat open ſtaat van eene ſchuld in een boek.
Hinterrücks, adv. overrugs, ruggewaart; heimlich, agter den rug, agterbaks, te rugge, agter over, van agteren, agterwaarts; hinterrücks gehen, treiben, leſen, ſchreiben, agterwaarts gaan, dryven, lezen, ſchryven.
Hinterſaß, -ſaß, m. een, die agter woont; een inwooner.
Hinterſchlagen, v. a. onttrekken, ſchenden, verzwynen, verborgen houden, verdonkeren.
Hinterſchlegel, m. f. Hintertug.
Hinterſchleichen, f. hintergehen.
Hinterſchlingen, f. hindanſchlingen.
Hinter ſich, adv. agter zig; hinter ſich beugen, krummen, ombuigen, ontkommen; hinter ſich fallen, agter overvallen; hinter

ſich, wie die Bauern die Spieße tragen, verkeerd, op ſchouder.
Hinterſt, adv. & adv. agterſte, agterſt; alles hinderſt zuſorbeck thun, het agterſte voor doen, verkeerd doen; zu hinderſt gehen, laaſt gaan.
Hinterſtand, m. f. hinterreſt.
Hinterſtändig, hinterſtellig, adv. agterſtallig; ſeine hinterſtellige Schulden bezahlen, zyne agterſtallige ſchulden, het agterſtal betalen; hinterſtellig machen, etwas, iets beletten, verhinderen.
Hinterſteven, m. de agterſteven van een ſchip.
Hinterſtube, f. eene agter-, binnen kamer.
Hinterſtück, n. agterſtuk; an einem Schuhe, Strumpfe, bak, bakſtuk van een ſchoen, van een kous; eines Kleides, agterpaard van een kleeid.
Hintertheil, n. agterdeel; des Haupt, agterhoofd; eines Schiffs, agterſteven, agterſchip.
Hinterthur, f. agterdeur, agterpoort.
Hintertreiben, v. a. agterdryven, veragteren; eines Vorhaben, jemand opzet tegen gaan, veragteren, hem den voet dwars zetten.
Hinterviertel, n. einer Gans, Huhn, Schafes, Kalbes, bont, agterbont, van eene gans, een boen, ſchaa, kalf.
Hinterwache, f. agterhoede, agterpogt, agterbende, van een leger.
Hinterwärts, adv. f. hinterrücks.
Hinterwertig, adv. verkeerd.
Hinterwert, f. hinterrücks.
Hinterzeug, f. Hintergeſchirr.
Hinterzimmer, n. agterkamer, binnenkamer, vertrek.
Hintun, v. a. heen-, wegdoen, laaten; wo ſoll ich das hintun? waar zal ik dat laaten?
Hintragen, v. a. 'er heendragen.
Hintragen, v. a. heen, weg dryven.
Hintraten, v. n. ergens heen treden, gaan; vor Gericht, voor 't gerecht gaan.
Hintritt, m. overlyden, dood.
Hinüber, adv. over.
Hinüberbringen, v. a. overbrengen, overvoeren.
Hinüberbringung, f. overbrenging, het overvoeren, de overvoering.
Hinüberfahren, v. a. overvaaren.
Hinüberfahrt, f. overvaart, het veer.
Hinüberfliegen, v. n. overvliegen.
Hinüberführen, v. a. overvoeren.
Hinüberführung, f. overvoering, overbrenging.
Hinübergelien, v. n. overgaan.
Hinüberlaufen, v. n. overloopen; zum Feinde, tot den vyand overloopen, deſerteeren.
Hinüberreden, v. n. overroepen.
Hinüberschicken, v. a. verzenden.
Hinüberschiffen, v. n. overvaaren, overzeilen.
Hinüberschreiten, v. n. overtrededen, te bukten gaan.
Hinüberschwimmen, v. n. overzwemmen.
Hinüberſegeln, v. n. overzeilen.
Hinüberſehen, v. a. overzetten na eene andere plaats.
Hinüberſetzung, f. f. Hinüberfahrt.
Hinüberſpringen, v. n. overſpringen.
Hinüberſteigen, v. n. overklimmen; in ein

anderes Schiff, in een ander schip gaan, overgaan.
 Hinübertragen, v. a. overdraagen, overhaalen.
 Hinübertragung, f. het overdraagen, overhaalen.
 Hinüberwerpen, v. a. overwerpen, oversmyten.
 Hinüberwerfung, f. het overwerpen, oversmyten.
 Hinüberziehen, v. a. overtrekken.
 Hinum, adv. rondom, omheen.
 Hinumgehen, v. n. omheen, voorby gaan.
 Hinunter, f. hinunter.
 Hin und her, adv. gins en weder; hin und her beweegt worden, als ein Meer, gins en weder bewogen worden, gelyk een riet.
 Hin und her bedenken, v. n. zig wel bedenken.
 Hin und her vallen, v. n. hier en daar vallen.
 Hin und her fahren, gehen, hier en daar, ginds en weder vaaren, gaan.
 Hin und her fliesen, v. n. heen en weer vliegen.
 Hin und her gaffen, v. n. staan te kyken, te gaapen.
 Hin und her getrieben werden, v. pass. heen en weer gedreeven, geschokt, geslingerd worden.
 Hin und her gießen, v. a. overgieten, van 't een in 't ander gieten.
 Hin und her laufen, v. n. heen en weer loopen.
 Hin und her offen seyn, v. n. op verscheide plaatsen open zyn.
 Hin und her reisen, v. n. heen en weer reizen.
 Hin und her reifen, v. a. ginds en herwaarts trekken, scheuren.
 Hin und her reiten, v. n. ginds en weer, herwaarts ryden.
 Hin und her säen, v. a. overal zaaien, verspeiden, uitstrooijen.
 Hin und her schweben, v. n. om-doolen.
 Hin und her sagen, v. a. zeggen en weer zeggen.
 Hin und her schreiben, v. a. schryven en weer schryven.
 Hin und her spazieren, v. n. rond wandelen, kuieren, gaan.
 Hin und her streuen, v. a. ginds en herwaarts strooijen.
 Hin und her tragen, v. a. hier en daar draagen.
 Hin und her treiben, v. a. rond dryven.
 Hin und her verachten, v. a. aan dezen en geenem geeten, verderen.
 Hin und her wanken, v. n. wankelen, struikelen, stronkelen.
 Hin und her wehen, v. n. ginds en weer waaien.
 Hin und her wenden, v. a. ginds en herwaarts wenden.
 Hin und her werfen, v. a. overal heen werpen.
 Hin und her zertheilt, adj. verdeeld, gescheiden, geschiit, verstrooijd.
 Hin und her zern, ziehen, v. a. f. hin und her rissen.
 Hin und wieder, adv. heen en weer, hier en daar, aan verscheide plaatsen; f. hin und her, cum compos.
 Hin und wieder geschehen, v. n. doorgaans geschieden, gebeuren, voorvallen.

Hin und wieder suchen, v. a. overal zoeken.
 Hin und wieder versagen, v. a. heen en weer, ginds en herwaarts, overal heen jaagen.
 Hinunter, adv. beneden, na beneden, om laag.
 Hinunterbringen, v. a. na beneden brengen; f. herab, hinab, herunterbringen, cum compos.
 Hinunterfahren, z. fallen, v. n. z. lassen, v. a. z. laufen, v. n. z. stürzen, v. a. na beneden, om laag afvaaren, -vallen, -laaten, -loopen, -storten.
 Hinunterwärts, werts, adv. na beneden, om laag.
 Hinweg, adv. weg; hinweg von mir, weg van my!
 Hinwegbringen, u. f. w. f. wegbringen, u. f. w.
 Hinweisen, v. a. den weg heen wijzen.
 Hinwenden, v. a. eimen zu eimen andern, jemand na een ander zenden.
 Hinwenden, v. a. heen wenden.
 Hinwerfen, v. a. heen, wegwerpen.
 Hinwieder, hinwiederum, adv. daarentegen, in tegendeel, wederzyds, wederzyds.
 Hinwurf, m. het wegwerpen, wegwerping.
 Hinziehen, v. a. & n. heen, 'er op trekken.
 Hinzielen, v. n. heen opmikken, doelen, oogen.
 Hinz-, als; hinzugehen, f. zu.
 Hinzucken, v. a. wegbrengen, wegneemen, wegvoeren.
 Hippe, f. snoeymes, krommes, f. Heppe.
 Hippe, Holhippe, f. obli, danne, en ronde wafel.
 Hippel, -bäcker, u. f. w. f. Hippe, Hippenbäcker.
 Hippenbäcker, -främer, -mann, m. oblibaker, oblikraamer, obliman.
 Hippocraswein, m. hypocras, kaneelwyn.
 Hirn, Gehirn, n. harstenen, herstenen, brein; ein dummes Hirn, een domkop; Hirn im Kopfe haben, verstand hebben, bezitten; etwas aus seinem eignen Hirne spinnen, iets zelf verzinnen, uitvinden, uit zyn duim zaigen.
 Hirnblatt, -fell, z. häutlein, n. f. Hirnschälhäutchen.
 Hirnbrecher, -reisser, m. trepancerdoor; om een ronde schijf uit de harstspan te ligen; den Hirnbrecher ansehen, trepanceeren, een ronde opening in het bekkewel maaken; item f. Hirnreisser.
 Hirnsfell, f. Hirnblatt.
 Hirngedicht, -gespinn, n. herstenbeeld, -schim, -verdigzel.
 Hirnhäutlein, f. Hirnblatt.
 Hirnlein, n. agter-, kleine harstenen.
 Hirnlos, adj. herstenloos.
 Hirnreisser, f. Hirnbrecher, it. sterke, koppige, boofdighe wyn.
 Hirnschale, f. herstenpan, -bekken, bekkeneel.
 Hirnschalhäutchen, -schalenhäutchen, n. herstenenvelles, pannevlies, of pannevliezen.
 Hirnscheidel, m. f. Hirnschale.
 Hirnschnaller, z. schnalzer, m. knip, stoot onder den neus; eimen Hirnschnaller geben, een duw onder den neus geeven.
 Hirnwund, birnwützig, adj. dol, raazend, wervelziek, krankhoofdig, wuft, krankzinnig.
 Hirnwurm, m. bolworm.
 Hirnwurft, f. korte, dikke en kruidige vleesch-

wurft, die men raauw en aan schijfjes gesneden voordient.
 Hirnwuth, f. herstenwoede, dolheid, raazerny.
 Hirnwützig, adj. f. birnwund.
 Hirs, Hirsacker, m. f. Hirschen, u. f. w.
 Hirsch, m. hart, hert; der Hirsch gebet, tritt in die Drunst, het hart wordt hiesig, ritfig, togtig; die Stangen des Hirsches, het gewigt van een hert; die Zinken des Hirsches, het kleine gewigt, de jonge hoornen, takken van een hert.
 Hirschbisam, m. hartstraanen, geele, verlikte, gesolte traanen van een hert.
 Hirschbrunn, f. hertbrand, ritfigheid van een hert.
 Hirschfähr, f. het spoor, de voetstappen van een hert.
 Hirschfänger, m. een hartsvanger, jagmes.
 Hirschfarb, adj. van eene roffe, vaale, bruinroode kleur.
 Hirschfell, n. een hertevel.
 Hirschgedß, n. de kost, het voedsel, de spys van een hert.
 Hirschgeßß, f. het gewey, de mist, drek, keurels van het hert.
 Hirschgeweid, z. gewicht, n. f. Hirschhorn; das Geweid abwerfen, de hoorns afstaaten; mit drey oder vier Stangen, met drie of vier schenten aan 't gewigt.
 Hirschhaut, f. f. Hirschfell.
 Hirschhorn, -geweid, n. hartshoorn, gewigt van een hert.
 Hirschhören, adj. van hartshooren.
 Hirschjagd, f. hartejagt.
 Hirschkin, f. Hirschkuhe.
 Hirschkäfer, m. schaal-, of schalbyter, schal-tor.
 Hirschkalb, n. hertkalf, hartejong, een jong hert.
 Hirschkeule, f. z. schlägel, m. dyfluk, agterbont, agterkwartier van een hart.
 Hirschklee, m. agrimonie, leverkruid, boelkenskruid.
 Hirschkuhe, f. hinde, rhee, 't wyffe van een hert.
 Hirschlauf, m. een hertevoet, -poot.
 Hirschleder, n. herre-, hartleer.
 Hirschledern, adj. van hartsleer; hirschlederne Handschuhe, hertsleere handschoenen.
 Hirschlein, n. f. Hirschkalb.
 Hirschmieren, f. de mieren van een hert.
 Hirschschlägel, z. schlegel, f. Hirschkeule.
 Hirschspur, n. f. Hirschfähr.
 Hirschstein, m. een steen uit een hert.
 Hirschzehmer, z. zimmel, z. zimmer, m. een bilfluk, het staartfluk van een hert.
 Hirschzunge, f. steenvaren, miltkruid, herts-tong, (kruid).
 Hirschzunge, f. hartstong.
 Hirsacker, m. een land, veld, bezaajd met gierst.
 Hirschen, f. Hirschen.
 Hirschen, m. geers, gierst.
 Hirschenacker, f. Hirsacker.
 Hirschenbren, m. geersbry.
 Hirschtink, z. vogel, m. een vogel, die gierst eet.
 Hirt, m. herder, harder; leeraar, Domine.
 Hirtentart, f. hardersgebruik.
 Hirtentier, n. harders-, paleseest, dat de harders (voorlesen) ter eere van de Godinne Pale-

diene Pales vierden, op den een en twintigsten van April.

Hirtensbude, *f.* Hirtenspeise.
 Hirtengesang, *n.* f. Hirtenslied.
 Hirtengespräch, *n.* hardergesprek, harders-
 kout.
 Hirtengebicht, *f.* Hirtengesprek, -lied.
 Hirtenhuis, *n.* hütte, *f.* hardershuis, -hut.
 Hirtenhörn, *n.* hardershoooren.
 Hirtenhund, *m.* harders hond.
 Hirtenbütte, *f.* Hirtenhuis.
 Hirtenjunge, *f.* Hirtensnab.
 Hirtensittel, *m.* -sleed, *n.* herderskleed, her-
 dersgewaad.
 Hirtensnabe, *m.* een hardersjonge.
 Hirtensleben, *n.* hardersleven.
 Hirtenslied, *n.* harderslied, -zang, duin-, veld-
 zang, harderskout.
 Hirtensloos, *adj.* herdersloos, zonder harder.
 Hirtenspeise, *f.* herderspyp, -slait.
 Hirtensittel, *f.* Hirtensafche.
 Hirtens-, Schaferspiel, *n.* harderspel, *bly-
 spel, daar de harders de vertooners van zyn.*
 Hirtenslab, -sicken, *m.* herdersltaf.
 Hirtensafche, *f.* herderstas.
 Hirtin, *f.* harderin, herderinne.
 Hirtisch, *adj.* van een herder, dat tot een her-
 der behoort.
 Hissp, *f.* Hóp.
 Hispanien, *n.* Spangie, Spanje, Hispanie.
 Hispanisch, *adj.* spaanisch.
 Hissp, *f.* braadspit, op een schip, windas,
 windboom.
 Hissen, *v. a.* opwinden, winden, hyffen.
 Hystau, *n.* heisch, hystouw, windrouw.
 Hystorie, *f.* historí, geschiedenis, gebeurde-
 nis.
 Hystorieschreyter, *m.* historíschryver.
 Hystorisch, *adj.* & *adv.* historisch, geschied-
 kundig.
 Hissblatter, *f.* puist, puistje van hitte.
 Hite, *f.* hitte, hette, vuurigheid, hitigheid;
 innerlike, *verhiting, brand, hitte, vuurig-
 heid van binnen; in der ersten Hite, in
 de eerste drift, furie; die Hite der Ju-
 gend, de drift, hoofzigheid der jeugd.*
 Hiten, *v. a.* biten, hetten, heet maaken.
 Hitzig, *adj.* & *adv.* heutig, hutzig, heet, vuur-
 rig; *hitziges Gleder, brandende koort; hit-
 zig von Born, oplopend, haastig, driftig,
 toornig.*
 Hissakeit, *f.* drift.
 Hissiglich, *adv.* f. hitig.
 Hiss- Hüttschpett, *m.* hurspor.
 Hiss! ho! ho! *interj.* ho! ho, ho!
 Hissel, *m.* schaaft, schaave.
 Hissel zu Gostauben, distel.
 Hisselbank, *f.* schaaft bank.
 Hisselklinge, *f.* Hisselstein, *n.* schaaftyzer.
 Hisseln, *v. a.* schaaften; *aus dem groben,
 roffelen, roffelichaaften, uit den ruuwen
 schaaften.*
 Hisseliedne, *m.* schaaftpaanders, schaaavelin-
 gen, krullen, afschaaftzel.
 Hisselstob, *m.* een stoot met de schaaft.
 Hissoa, Hissode, *f.* schalmeye, hobo.
 Hissoiß, schalmeyblaazer, hoboist.
 Hissob, *f.* Hissob.
 Hiss, *adj.* & *adv.* hoog, hooger, hoogst;
 hoher Gevertan, hohest Geist, een hooge,
 groote verhoging, hoogtyd.
 Hiss, verheven, groot, uiterst, ernstig,

zwaar; ein hoher, hoher Geist, Verstand,
 een verheven geest, verstand; hohe Wissen-
 schaft, groote, verheve wetenschap; das ist
 mir zu hoch, dat is voor my te hoog, te ver-
 heven; dat gaat boven myn verstand; Die
 hohe Jaad, de groote jagt; die hohe Noth,
 de niterste noodzaaklykheid; eine hohe
 Bitte, eene ernstige bede, een ernstig ver-
 zoek; es ist ihm nichts zu hoch, hem is
 niets te zwaar, te moeilyk; ein hoher
 Stand, een voornaame staat; es ist hoch
 daran gelegen, daar is zeer aan gelegen;
 einem eine Sache hoch anbeschlen, jemand
 iets sterk, zeer aanbevelen; eine Sache
 hoch spannen, iets te ver dryven.
 Hochachtbar, hochachtet, *adj.* hoogagbaar,
 agbaar, waardig, zeer, veel geagt.
 Hochachtbarkeit, hochachtung, *f.* hoogagt-
 baarheid, waarde, hoogagting.
 Hochachten, hochhalten, *v. a.* hoogagten,
 hoogwaardeeren.
 Hochachtung, *f.* den Hochachtbarkeit.
 Hochadelich, *f.* hochedel.
 Hochamt, *n.* f. Hochmesse.
 Hochansehen, -anschnlich, *adj.* zeer aan-
 zienlyk, eerwaardig.
 Hochbedaurlich, *adj.* betreurenswaardig.
 Hochbegabt, *adj.* begaafd met fraaje hoeda-
 nigbeden.
 Hochberühmt, *adj.* hoogberoemd, hoogver-
 maard, zeer beroemd, zeer, wyd ver-
 maard.
 Hochbrüstig, *adj.* breed en groot van borst;
 f. hochgekrüstet.
 Hochdringend, hochdringlich, *adj.* hoogdrin-
 gend, hoogdryvend.
 Hochedel, hochadelich, *adj.* hoogedel, hoog-
 gebooren.
 Hochedelgeboren, *f.* hochwohlgeboren.
 Hochehrwürdig, *adj.* hoogerwaardig; eure
 Hochehrwürden, *nwe* hoogerwaardigheid.
 Höher, *f.* höher.
 Hoherfahren, *adj.* zeer ervaren, zeer be-
 dreeven.
 Hoherhaben, hoherhaben, *adj.* zeer verhe-
 ven.
 Hoherleuchtend, *adj.* zeer, hoog verlicht.
 Hoherpreislich, *adj.* zeer nuttig, zeer voor-
 deelig.
 Hoheyerlich, *adj.* & *adv.* hoogvierlyk,
 hoogtydlyk, plegtelyk, plegtig; ein
 hoheyerlicher Tag, een plegtige dag.
 Hochliegend, *adj.* hoogvliegend.
 Hochfürlich, hochgräflich, *adj.* hoogvorst-
 lyk, -graavelyk.
 Hochgeacht, *f.* hochachtbar.
 Hochgeboren, *adj.* hooggeboren.
 Hochgekrüstet, *adj.* hoogborstig.
 Hochgeehrt, *adj.* hooggeëerd, zeer geëerd.
 Hochgelehrt, *adj.* hooggeleerd.
 Hochgetoet, *adj.* gezegend, volzalig.
 Hochgeniegt, *adj.* zeer genegen, zeer gunstig.
 Hochgerecht, *n.* t gerecht, de buitregalig, het
 galgenveld.
 Hochgesinnt, *adj.* hooggevoelend, *zig veel
 in- verbeeldend; ein hochgesinnter Mensch,
 een mensch, slot zig veel verbeeldt, een hoog-
 gevoelend verstand.*
 Hochhalten, hochhaltung, *f.* hochachten, *n.*
 hochheilig, *adj.* hoogheilig.
 Hochheit, *f.* hoogheid, verhevendheid, waar-
 digheid; *f.* Höhe.

Hochlich, *adv.* zeer; *f.* hoch.
 Hochlehen, *n.* hoogleene, ambagt.
 Hochlehenrider, *m.* ambagrsheer.
 Hochlegend, *adj.* hoog leggend, dat op eene
 hooge, verheve plaats legt.
 Hochmeister, *m.* grootmeester.
 Hochmeisterthum, *n.* het grootmeesterschap,
 de waarligheid van een grootmeester.
 Hochmesse, *f.* Hochamt, *n.* hoogemisse.
 Hochmogend, *adj.* hoogmogend; die hoch-
 mogende Herren Staaten der vereinigten
 Niederlande, de Hoogmogende Heeren Ge-
 neraal - algemeene Staaten van de vereenig-
 de Neiderlanden.
 Hochmoed, *m.* hoogmoed, hovaardy.
 Hochmützig, *adj.* & *adv.* hoogmoedig, ho-
 vaardig, hovaardiglyk.
 Hochmützigheit, *f.* f. Hochmützig.
 Hochmütziglich, *adv.* f. hochmützig.
 Hochnützig, *adj.* hoognoodig.
 Hochnütlich, *adj.* f. hochpreislich.
 Hochpreien, *v. a.* zeer pryzen.
 Hochpreislich, *adj.* hoogepriesterlyk, van
 een hoogenpriester; die hochpreisliche
 Würde, het hoogepriesterschap.
 Hochpreisertum, *n.* het hoogepriesterdom,
 hoogepriesterschap.
 Hochrühmlich, *adj.* zeer te roemen.
 Hoch - hochschädlich, *adj.* zeer schaadelyk,
 zeer nadeelig.
 Hochschätzbar, *adj.* zeer waardig, zeer ko-
 stelyk.
 Hochschätzbarkeit, *f.* groote waarde, prys,
 agting.
 Hochschätzen, hochschätzung, *f.* hochachten, *n.*
 hochschwungen, sich, *v. rec.* zig om hoog be-
 geven.
 Hochsprecher, *m.* grootspreeker, snoever,
 pochger.
 Höchst, *adj.* & *adv.* hoogst, uiterst, ten hoog-
 sten, ten uitersten; der höchste Thurn,
 Berg, de hoogste toorn, berg; höchst be-
 trübt, erfreut, ten hoogsten bedroeft, ten
 uitersten verblyd; die höchste Noth, de
 uiterste nood.
 Hochstammig, *adj.* van een hoogen stam;
 ein hochstammiger Baum, een boom van
 een hoogen stam.
 Höchsten, höchstens, *f.* höchst.
 Hochstift, *n.* hoog - aartsstigt.
 Hochsträflich, *adj.* zeer te bestraffen, zeer
 strafwaardig, strafschuldig.
 Hochteutsch, *adj.* & *adv.* hoogduitsch; die
 hochteutsche Sprache, de hoogduitsche
 spraak, taal; hochteutsch reden, hoogduitsch
 spreken.
 Hochtrabend, *adj.* hoogdraavend.
 Hochtragend, *adj.* hovaardig, hoogmoedig,
 hooggevoelend.
 Hochverbindlich, *adj.* zeer verpligtend.
 Hochverboden, *adj.* hoog, sterk, zwaar ver-
 boden.
 Hochverdient, *adj.* zeer, hoog verdiend,
 waardig.
 Hochverdienstlich, *adj.* zeer verdienstelyk.
 Hochverliebt, *adj.* zeer verliefd.
 Hochvernünftig, *adj.* zeer verstandig.
 Hochverrath, *n.* hoogverraad; Hochverraths
 schuldig, schuldig aan hoogverraad; aan ge-
 kwerte majestet, aan majestetschennis.
 Hochverwunderlich, *adj.* verwonderlyk, ver-
 wonderenswaardig.

Hochwacht,

Hoehwacht, f. een wagttooren, verheven waghuis, verspietoren.
Hoehwagter, m. een wagner, schildwagter.
Hoehweis, adj. zeer wys, zeer verstandig.
Hoehwichtig, adj. hoogwichtig, zeer gewichtig.
Hoehwichtigheit, f. hoogwichtigheid, eene zaak v. m. groot gewigt.
Hoehwielgeboren, adj. hoogwelgebooren.
Hoehwürde, f. hoogwaarde, hoogwaardigheid.
Hoehwürdia, adj. hoogwaardig.
Hoehwürdigheit, f. f. Hoehwürde.
Hoehwürdiast, adj. f. Hoehwürdia.
Hoehzeit, f. hoogtyd, bruiloft; **Hoehzeit hal-ten**, machten, bruiloft houden.
Hoehzeitbitter, = lader, m. een, die iemand ter bruiloft noodigt, verzoekt.
Hoehzeitbrief, m. een bruilofsbrief.
Hoehzeitiger, m. een bruidegom, bruijom, een nieuw getrouwd man.
Hoehzeitierinn, f. bruid, nieuw getrouwde vrouw.
Hoehzeitfeest, n. = feyer, f. bruilofsfeest.
Hoehzeitgafte, = loute, m. pl. bruiloftsgaften, bruiloftsvolk.
Hoehzeitgeranne, n. bruiloftspronk, bruiloftstaatl, plechtigheid by een huwelyk.
Hoehzeitgeschenke, n. huwelyksgifte, -gaave.
Hoehzeitgericht, n. f. Hoehzeitlied.
Hoehzeithaus, n. huis, daar de bruiloft wordt gehouden.
Hoehzeitkleid, n. bruiloftskleed.
Hoehzeitkosten, f. bruiloftskosten.
Hoehzeitkrans, m. = krone, f. krans, kroon op, voor de bruiloft.
Hoehzeitkutsche, f. koets, om met ten trouw te ryden.
Hoehzeitlader, f. Hoehzeitbitter.
Hoehzeitlente, m. pl. f. Hoehzeitgafte.
Hoehzeitlich, adj. hoogtydelyk, de bruiloft aangaande; ein hoehzeitlich kleid, een bruiloftskleed; hoehzeitliches Gess, hoogtyd, hoogfeest.
Hoehzeitlich, n. bruiloftzang, bruiloftlied.
Hoehzeitmahl, n. bruiloft, bruiloftfeest, bruiloftmaal.
Hoehzeitnacht, f. bruiloftsnagt.
Hoehzeitpredigt, f. preek op een huwelyk.
Hoehzeittaal, f. bruiloftsmaal.
Hoehzeittag, m. bruiloft, trouwdag, trouwfeest.
Hoehzeitwasser, m. vander van de getrouwden.
Hoehzeitwein, m. wyn op de bruiloft.
Hocken, hucken, v. a. op den rug draagen.
Hocken, v. n. auf den Hüften sitzen, huiken, ncër huiken, op zyn dyen huiken; stets zu Hause, aber den Büchern hocken, gestadig t' huis huiken, zitten, blokken.
Hocker, m. een bult, bogchel, boggel, bochgel, houghel.
Höcker, m. een kraamer, uitdraager.
Höckeren, f. kraamery, uitdraagery.
Höckerig, adj. bultig, gebochgeld.
Höckerring, Höckerring, f. uitdraagster, die kraamers neering doet.
Hödner, Hödnerring, f. Höcker, Höckerring.
Höckenspiel, n. kaartspel met zyn drie, en elk twaalf bladen te speelen.
Hökus hokus, n. hokus bokus, pas pas, gochelaars woord, ly 't speelen mit de gochel-tas.

Hoden, m. klooten, kloortjes, ballen, teelballen, zaadballen, kullen, kulleken, mannellykheid.
Hodenbruch, f. Bruch.
Hodensack, m. klooetzakje.
Hof, m. um die Sonne, kring om de zon, zonne beeldtenis, wolkzon, byzon; um den Mond, kring om de maan.
Hof, m. hoeve, hofstede, landhuis; Vorhof, hof, voorhof, nederhof.
Hof, m. Hofstätt, f. hof.
Hofamt, n. eene bediening, een ampt aan 't hof.
Hofbäcker, m. de bakker voor het hof.
Hofbauer, Hofmann, m. een pagter, huurder van eene hofstede, of boerewoening.
Hofbauerinn, f. de vrouw van een pagter eener landhoeve.
Hofbedienter, m. hofbediende, hofdienaar, hoveling.
Hofbrauch, m. = manier, = wijze, f. f. Hofmode.
Hofcammmer, f. hofkamer, finantiekamer.
Hofcammerrath, m. hofkamerraad, finantieraad.
Hofcancellist, m. hofcancellist.
Hofcansler, m. hofcanceller.
Hofcansler, f. hofcancelliaary.
Hofcaplan, m. kapellaan aan 't hof, hofkapelaan.
Hofcavallier, m. f. Hofjunter.
Hofdame, f. hofjuffer, hofdame.
Hofdiener, m. dienaar aan 't hof.
Hofdienst, m. hofdienst.
Hofel, f. hofel, eene schaaft.
Hoffarbe, f. hoflivrey.
Hoffart, f. hoogmoed, hovaardy; **Hoffart geht vor den Fall**, hoogmoed gaat voor den vall.
Hoffärtig, adj. & adv. hovaardig, hoogmoedig, stout, opgeblazen; Gott widersteht den Hoffärtigen, God wederstaat de hovaardigen.
Hoffärtiglich, adv. f. hoffärtig.
Hoffen, v. n. hoopen, verwagten, vertrouwen; wir haben keine Ruhe noch Friede zu hoffen, wy hebben geene rust noch vrede de wagten; man hoeft viel von ihm, men hoopt, men verwagt veel van hem; auf Gott hoffen, op God hoopen, vertrouwen.
Hoffentlich, hoffentlich, adv. hoopend, naar ik hoop; er wird hoffentlich kommen, by zal, hoop ik, komen.
Hoffnung, f. hoop; groöe Hoffnung, groöte hoop; Hoffnung schöpfen, hoop scheppen; sich die Hoffnung machen, hoop hebben, hoopen.
Hoffnungslos, adj. & adv. hoopeloos, zonder hoop, wanhoopig.
Hoffurier, m. hoffourier, plaatsbezorger.
Hofgerichte, n. hof, hofgerecht.
Hofgesinde, n. hofgezin, -stoeper, -stoeper, hofvelingen.
Hofhalten, v. n. hof houden.
Hofhaltung, f. hofhouding.
Hofherr, f. Hofjunter.
Hofstern, aufwarten, v. n. vleyen, zyn hof maaken, streelen, sikkoojen; it, schieten.
Hofhund, m. hof hond, hofwagter.
Hofjunter, Hofcavallier, m. hofjonker, edelman aan 't hof.

Hoffammer, = kammerrat, n. f. Hofcammmer n.
Hoffanzler, m. hofkancelier.
Hoffanzler, f. Hofcansler.
Hofkapell, f. hofkapel.
Hofkapellan, f. Hofcaplan.
Hofkate, f. Hofschranz.
Hofkuch, m. de kok aan 't hof.
Hofkuchen, f. Hofdiener.
Hoflager, n. verblyf, verblyfsplaats van het hof.
Hofleben, n. hofleeven, hofsch leven.
Hoflein, n. een pleintje, kleine voorhof, kleine landhoeve, boeresteedje.
Hoflich, wij. & adv. hoflyk, hofvelyk, beschaafd, wellevend, gediensig.
Hoflichkeit, f. hoflykheid, hofvelykheid, beschaafdheid, wellevendheid, gediensigheid.
Hofling, m. f. Hofmann.
Hofmann, m. hoveling, hofinan.
Hofmann, f. Hofbauer.
Hofmännlich, adj. & adv. op zyn hovelyngs, van een hoveling.
Hofmarschall, m. Hofmarschall.
Hofmarschallant, n. Hofmarschallsampt, -waardigheid.
Hofmeister, m. hofmeester; rentmeester.
Hofmeisterinn, f. hofmeesteres.
Hofmeister, v. n. beheerschen, bedillen, be-rispen.
Hofmode, Hofmanier, f. hofzwier, hofliche, hoflyke zwier, snuf; nach der Hofweise leben, hof, op zyn hofs leeven; alles mit einer artigen Hofweise wissen zu thun, alles met zwier, met eenen aardigen zwier, weeten te duen.
Hofmusicant, m. musikant aan 't hof.
Hofnar, m. hofgek, hofnar, maakgek, gek van 't hof.
Hofprediger, m. hofprediker, prediker aan 't hof.
Hofquartiergeld, n. geld voor huisvesting van 't hof.
Hofrath, m. hofraad.
Hofrecht, n. hofregt.
Hofrichter, m. hofregter.
Hofschenk, m. schenker aan 't hof.
Hofschneider, m. kleermaaker van, aan 't hof.
Hofschranz, m. een hoveling; panlikker.
Hofschuster, m. schoenmaaker van, aan 't hof.
Hofsprache, f. hof- hofliche taal, taal van, aan 't hof.
Hofstatt, f. f. Hofgesinde.
Hofvieh, n. vee, beesten op eene pagthoeve.
Hofweise, f. f. Hofmode.
Hofweisen, n. staat, zaak van, aan 't hof.
Höh, f. hoch.
Höhe, Höheit, f. hoogheid, hoogte, verhevenheid.
Höhen, v. a. hoogen, verhoogen, hoog maaken.
Höhendorf, n. konyza, wilde keul.
Höhepriester, f. Höherpriester.
Höhher, adj. & adv. hooger, verhevener, voortreffelyker.
Höhepriester, m. hoog-, aarts-, opperpriester; f. Höhpriester, n.
Höhschule, f. hooge school, academie.
Hohl, adj. hol, bol, bolagtig.
Hohlböhrer, m. eene drill, een drillzyer.
Hohlbrot, Nichts, m. Kievit, meeuw.

Höhe,

Hölle, *f.* 't hol, heiligheid, bol, kuil, spelonk; *der Hand*, 't hol van de hand; *eines Gutes*, bol van een goed.
Höhlen, *v. a.* hollen, uithollen.
Hohlen, haalen; *f.* hollen.
Höhlen, *v. a.* roepen, bybrengen, bydraagen, neemen.
Höhlhippe, *f.* obli, oblikoek, -koekje, yzerkoek, dunne, ronde wafel; ouwel, prouwel.
Höhlhippenbäcker, = *Främer*, = man, = jung, *m.* oblibakker, -kraamer, -man, -jongen.
Höhlkehle, **Höhlklinge**, *f.* Hölkehle, *ic.*
Höhlung, *f.* *f.* Hölle.
Höhlung, *f.* her uithollen.
Höhlziegel, *m.* pan, dak-, dek-, of nokpan.
Höhlziegelbuch, *m.* pannedak.
Höhn, *m.* hoon, spot, schimp, smaad.
Höhnen, *v. a.* hoonen, hoon aandoen, spotten, begekken, *den spot steeken, den gek scheeren.*
Höhnisch, *adj. & adv.* hoonend, spottend, schimpend.
Höhnlachen, *v. n.* spottend, smaadelijk bespotten, uirachzen, uirjouwen.
Ho! ho! *f. ho.*
Hoje, *f.* Hoyer.
Hol, *f.* höhl.
Holbeil, *n.* eene kromme, holle byl.
Holbohrer, **Holbohr**, *m.* *f.* Höhlbohrer, *ic.*
Hold, *adj.* geneegen, gunstig, goedgunstig.
Holder, *n.* baum, = beer, = blühe, = blüth, = büch, *f.* *f.* Hollunder, *u. f. w.*
Holderessig, *m.* *f.* Hollunderblüthessig.
Holderküchlein, *n.* een koekje van vlierboemen.
Holderlatweg, *f.* = müß, *n.* confers van vlier.
Holderstaude, *f.* = stoc, *m.* vliertam.
Holberedublein, *n.* een bos van vlierbeziën.
Holderwasser, *n.* vlierwater.
Holtschaft, *f.* *f.* Holseligkeit.
Holselig, *adj.* liefallig, bevallig, minnelyk, vriendelyk, minzaam.
Holseligkeit, *f.* liefalligheid, gunst, gene- genheid.
Holseliglich, *adv.* *f.* Holselig.
Hölle, **Hölen**, *f.* Höhle, **Höhlen**.
Holen, *v. a.* haalen, *f.* hohlen, *ic.* Athem ho- len, *f.* athemen.
Holster, **Hülster**, *f.* holster, pistoolkoker.
Holsterkappe, *f.* holsterkap, overleer, *dat te holster dekt.*
Holstermacher, *m.* een holstermaker.
Holtau, *f.* een bindmes, krommes.
Holbippel, *f.* Höhlbippe.
Holbippeln, *v. a.* vitten, bedillen, hekelen, bevoordeelen, *scherp, naamwenig onder- zoeken*, hairkloooven, muggeziiten.
Holhobel, *m.* eene holschaaf.
Holkehle, *f.* holligheid, groef ergens in.
Holklänge, *f.* eene uitgeholde kling.
Höll, *f.* Hölle.
Holla! *interj.* holla! in einer Sache das Hella machen, *van eene zaak een eind te maaken.*
Holland, *n.* Holland.
Holländisch, *adj. & adv.* hollandsch, hollans.
Holländer, *m.* Hollander.
Hölle, *f.* hel, helle.
Höllendraud, = beuten, *m.* = kind, *n.* helle- brand, hellekind.
Höllenhund, *m.* helhond, Cerberus.
Höllenziegel, *m.* helleveeg.

Holleiste, *f.* een holle lyst.
Höllisch, *adj.* hellich.
Hollunder, *m.* vlier, vlierboom; *spanischer*, feringa, *spanische vlierboom.*
Hollunderbäumenholz, *n.* vlierboomenhout.
Hollunderbeer, *f.* vlierbeziën.
Hollunderblüthe, *f.* vlierbloem.
Hollunderblüthessig, *m.* vlierazyn.
Hollunderbüchse, *f.* vlierhoutbus.
Hollunderzaun, *m.* vlierheining.
Holmeißel, *f.* guds, steekbytel.
Holper, *m.* een moeilyke, oneffe, *hobbelige weg.*
Holpern, *v. n.* hobbelen, rompelen.
Holpericht, *adj.* hompelyk, hobbelig, hobbel- agtig, stompelig, rompelig; *holperichter Weg*, een hobbelige, knutige weg.
Holrind, *adj.* holrond, uitgehoold.
Holspiegel, *m.* een holle spiegel.
Holstein, *m.* *f.* Hölhzigel.
Holstreich, *f.* Hölkehle.
Holz, *f.* Holz.
Holunt, *m.* guit, schobbejak.
Holuntferen, *f.* guitery, sieltery.
Holuntfisch, *adj. & adv.* guitagtig, als een guit, schobbejak.
Holunder, *f.* Hollunder.
Holz, *n.* hout; **Wald**, **Busch**, **Forst**, hout, woud, bosch.
Holzader, *f.* houtader.
Holzäpfel, *m.* Holzbirn, *f.* wilden appel, *wilde peer*, boschappel.
Holzäpfelbaum, *m.* een wilde appelboom.
Holzart, *f.* houtbyl, om hout te houwen.
Holzband, *m.* hout-, of bastband, *band, stroop van hout gedraaid, wisch.*
Holzbauer, *m.* houtboer, een boer, *die hout verkoopt.*
Holzbein, *n.* = fuß, *m.* een houte voet, een houte been.
Holzbirn, *f.* bey Holzäpfel.
Holzbirnbaum, *m.* een wilde peerenboom.
Holzbock, *m.* houte paard; teek, bok.
Holzbock, een onvrindelyk mensch, een men- schenater; *aussehen wie ein Holzbock*, pruilen, moppen, grynzen, *een bange tro- ny; een vies bakkes opzetten, zuur, bang zien.*
Holzboden, *f.* Holzammer.
Holzdrehfelser, *m.* een draajer, *een die hout draajt.*
Holz, *v. n.* hout bakken.
Hölzer, *n. pl.* berkoenen.
Hölzern, *adj.* houte, houten, van hout; **Höl- zern Geschir** in einer Haushaltung, hout- werk; **Hölzerner Peter**, een uilskniiken, *een walhebert, een styve berk, styve klaas;* *das kommt hölzern herauß, dat komt 'er droog, bespottelyk, zot uit.*
Holzfuß, *n.* houtvlor, -vloer.
Holzführe, *f.* een voeder, voer hout.
Holzfuß, *f.* Holzbein.
Holzgeld, *n.* hout-, kagchelgeld.
Holzhacke, *f.* Holzart.
Holzhammer, = hauer, *m.* houthouwer, -haker, -klierer, -kloover.
Holzhandel, *m.* houtkoopmanschap.
Holzhandler, *m.* houtkoopman, koopman in hout.
Holzhauer, *f.* Holzhammer.
Holzhausen, = stoc, *n.* houtloop, stapel, -myr.
Holzhaus, *n.* = hütte, *f.* *f.* Holzammer.

Holzlicht, **Holzsig**, *adj.* houtig, houtagtig.
Holzstall, = teil, *m.* keg, wig, kloofbeitel.
Holzammer, *f.* = boden, *m.* = schuppe, *f.* hout- schuur, -zolder, -kamer.
Holzkieber, *m.* *f.* Holzhammer.
Holzkuhle, *f.* houtskool.
Holzkrabe, *f.* eene houtfrip, -frip, eene specht.
Holzleg, *m.* *f.* Holzammer.
Holzlein, *n.* een houtje, boschje; *das danke dir ein spritziges Holzlein, daar bedanke ik u ganz niet voor.*
Holzmaugel, *m.* houtgebrek, gebrek aan hout.
Holzmaugeld, *n.* limoenkruid.
Holzmarkt, = markt, *m.* de houtmarkt, hout- stapel, houttuin, houtwal.
Holzmeister, *m.* houtmeeter.
Holzmael, *m.* een koute nagel.
Holzrecht, *n.* het recht, van hout te kappen.
Holzreis, *m.* een hoep, hoepel.
Holzsaager, *m.* houtzaager.
Holzsammlung, *m.* het vergaderen van hout, houthakken.
Holzschbeiter, *m.* gekloofd hout, stapelhout.
Holzschlagger, *m.* houtenhamer, klophout.
Holzschläger, *m.* een houtkloover.
Holzschneep, *m.* eene houtfrip, -frip.
Holzschneid, *m.* eene houtfrip.
Holzschreyer, *m.* een bonte kraay, met roode bek en pooten.
Holzschuh, *m.* holblok, -blokken, klompen.
Holzschuhmacher, *m.* een holblok, klompen- maaker.
Holzschuppe, *f.* = kammer.
Holzseker, *f.* = meser.
Holzspalter, *f.* Holzhammer.
Holzstall, *f.* = kammer.
Holzstoß, *f.* = haufen.
Holztaube, *f.* een bosch-, wilde duif.
Holztaublein, *n.* een jonge boschduif.
Holztraube, *f.* roole steenbreeke.
Holzverbindung, *f.* een houtgebind, zamen- voeging van hout.
Holzweg, *f.* Holzungsrecht, *n.* *f.* Holzrecht.
Holzwaare, *f.* hout waar.
Holzwagen, *m.* een houtwagen.
Holzwaal, *m.* *f.* Holz.
Holzwaerter, *m.* houtwagter, boschwagter, koddebeyer.
Holzweg, *m.* een weg in, tot, door een bosch.
Holzwerk, *n.* houtwerk.
Holzworm, *n.* houtworm.
Homiletisch, *adj.* gemeenzaam leerend, ver- klaarend, uitlegend.
Hummer, **Hummet**, *m.* een groote zeekeest.
Honig, *m. & n.* honig; nach Honig riechen, smecken, honigagtig ruiken, smaaken; **Honig im Munde**, und **Galle im Herzen** führen, een valsch hart hebben; *de menschen in ihrem gegenwärtigkeit honig om den mond smeeren, de kop vallen, maar agter bannen rug kwaad van hen spreekten.*
Honigäpfel, *m.* een zoete appel.
Honigbau, *m.* honingbouw.
Honigbient, *f.* honigbye.
Honigbirne, *f.* een zoete peer.
Honigblume, *f.* melisse.
Honigfarbe, *f.* geele, honingverwige kleur.
Honigflade, *f.* honingraat, koek.
Honigfließend, *adj.* zoet vloeijend.

Honiggarten,

Honingaarten, *m.* de plaats, daar men honing wint, byen houdt, daar byekorven staan.
Honinggeld, *adj.* geel als honing.
Honiggeruch, *m.* honigreuk.
Honiggesmaak, *m.* een honingsmaak.
Honigkuche, *f.* een honigtafel.
Honigmann, *m.* honingwinner, byenhouder.
Honigros, *m.* f. Honigraabe.
Honigsammlung, *f.* het honingpynen, -perfsen.
Honigseim, *f.* suchten, *m.* honigzeem, -raar, -koek.
Honigstich, *adj.* honigzoet.
Honigstbau, *m.* honigdauw.
Honigstrank, *f.* een honigwasser.
Honigwabe, *m.* f. Honigseim.
Honigwasser, *n.* -trank, -wijn, *m.* honigwater, -drank, -wyn; mee.
Honigwert, *n.* honingwinning, -maaking.
Hopfen, *m.* hop, hoppe; *nach dem Hopfen schmecken*, na de hop, hopachtig smaken, wel, sterk gehopt zyn; es ist Hopfen und Malz verloren, alles is vrugtloos, daar is geen goed aan te doen.
Hopfen, *v. a.* hoppen, met hop mengen; das Bier stark hopfen, het bier sterk hoppen, te bitter maaken.
Hopfenacker, *m.* f. Hopfenfeld.
Hopfenblatt, *n.* een blad van de hop.
Hopfenfeld, *n.* garten, *m.* hopland, hopakker, land, daar hop waf, hopveld.
Hopfenranken, *m.* rank van hop.
Hopfenstange, *f.* een hopstange.
Hopfenstosse, *m.* eene hopspruit.
Hoppen, *v.* hoppen, *f.* huppen.
Hopfenstange, *f.* stang, *m.* hoppelstaak, hoppelzak.
Horen, *v. n.* luisteren; an der Thüre horen, aan de deur luisteren.
Hord, *f.* f. Hürde und Hort.
Hören, *v. n.* hooren, horen; etwas nicht recht gehört haben, iets niet wel gehoord hebben; horen, hooren, aanhooren, toehooren, toeluiseren; hör! hör! hoor hier! hoor eens! jemand's Rath hören, naar jemand's raad luisteren.
Hörensagen, *n.* het hoorenzeggen.
Hörner, *m.* een hoorder, toehoorder.
Horizont, *m.* gezigteinder, horizon.
Horn, *n.* hoorn, hooren; hoornen, hoorens; das Horn des Ieberstusses, de hoorn van overvloed, of hoorn van Amalthea; Horn an Füßen der Ochsen, u. f. w. hoef van een os, offehoef, enz. sie beide blazen in ein Horn, zy heelen samen, zy verstaan zig malkander; die Hörner wachen ihm, hy wordt stout, vermetel; einem Hörner aufsetzen, jemand hooren opzetten, tot een hoorntraager maaken.
Hornbereiter, *m.* een, die in hoorn werkt.
Hornbläser, *m.* hoornblaazer, hoorntoeter.
Hornbrot, *n.* trocken, hart, *adj.* & *adv.* hoorendor, -droog, -hard.
Hornbrecher, *m.* een hoorndraajer.
Hörner, *f.* hörnern.
Hörnermohr, *m.* groote geluornte, of geel beul. (kruid.)
Hörnern, *adj.* hoorne, van hoorn.
Hörnertäger, *m.* een hoorntraager, hoornbeest, koekeek.
Hornener, *f.* Hornrichter.
Hornstich, *m.* hoornvich, sneeper.

Hornstich, *adj.* met hoorens aan de voeten.
Hörnrecht, *n.* hörnen, f. hörnern.
Hornstift, *f.* kloof in het hoorn, de hoef van een paard tot de kroon.
Hornlatern, *n.* leuchte, *f.* eene lantaarn van lozen.
Hörnlein, *n.* een horentje, klein horen.
Hornplatter, *n.* richter, ebener, *m.* hoornplatter, -regter, -effenaar.
Hornsalbe, *f.* hoorn - paardezalf.
Hornschnecke, *f.* hoornlekke.
Hornschredder, *m.* een vliegend hart.
Hornstoch, *m.* hoornstoot.
Hornstochig, *adj.* hoornstootig, hortic.
Hornvieh, *n.* hoorn - hoorenbeest, hoornvee.
Hornvichzins, *m.* horengeld, impost op het horevvee.
Hornung, *m.* sprokkel, sprokkelmaand; Februaris.
Hornungsbülm, *f.* narcis, narcissebloem.
Hornuß, *n.* horfel, welp.
Hornwerk, *n.* hoornwerk.
Hörstube, *f.* -saal, *m.* hoorplaats, gehoorzaal.
Hort, *m.* schuilplaats, velting.
Horte, *f.* Hürde.
Hosen, *f.* broek, bokzen, mansbroek, toebroek; die Frau hat die Hosen an, de vrouw is baas, heeft de broek aan; zy is een mansfelder; zy zit over barmen man heen; das Herz ist ihm in die Hosen gefallen, het hart is hem in de schoenen gezonken; sich in den Stand der gestickten Hosen begeben, trouwen, zig in den huwelijksstaat begeeven.
Hosenband, *n.* nestel, *m.* kouffeband, broeksband; der Orden des Hosenbandes, de Orde van den Kouffeband, (in Engeland.)
Hosengürtel, *m.* broeksband.
Hosenbeche, *f.* draagband, riem.
Hosenbüchse, *f.* Hosenbüchse.
Hosenknopf, *m.* een broeksknoop.
Hosenknopf, *f.* Hosenknopf.
Hosennestel, *m.* Hosenband.
Hosenstange, *m.* dyezak, broekzak.
Hosenstreifer, *n.* scuffer, *m.* een broekschyter, schyterbroek, bangeschyter.
Hosenschlit, *n.* lag, *m.* voorbroek.
Hosenschneider, *m.* een broekmaaker.
Hosensticker, *m.* pisbroek.
Hosenstuffer, *m.* f. Hosenstreifer; item een poep, wind.
Hosenträger, *m.* broeksband.
Hospital, *f.* Spital.
Hostie, *f.* hostie, ouwel.
Hostienelsen, *n.* yzer, waarin de hostie, onwels gemaakt worden.
Hotscheln, *f.* Hutschen.
Hott, *interj.* hot, woord der voerlieden in Duitsland, om het paard te leiden na de rege land; will der eine hott, so will der andere schwude, wil de een rege, dan wil de ander links; zy verschillen gestadig; zy komen nooit overeen.
Hotte, *f.* rugmand, draagkorf, schanswerkers mand, of korf, agter op den rug gebonden; druivemante.
Hotten, *v. n.* fortgehen, gerathen, gelingen, horten, voortgaan, lukken; es will nicht hotten, het wil niet hotten, niet vlooten, niet lukken, niet opneemen.
Hottenträger, *m.* een druivendraager, die de

druf van den wyngaard met eene mande na den wagen of de kuip draagt.
Hugel, *f.* Hugel.
Hügeln, *f.* hutschen.
Huy, *m.* f. Hoyer.
Huyen, *v. a.* huyen, heien; f. Hülle einschlagen.
Heyer, *m.* Arbeiter beim Hoenen, heyer.
Hoyer, *m.* Gollsch, hey, hei, heiblok.
Höjel, *f.* droogen, geiroogten appel, peer.
Hube, *f. d. t.* Hof, Wagerhof, hoeve, hofstad; f. Hof, Landgut; it. 30 morgen lands.
Hübel, *m.* heuvel, hoop aarde.
Hübener, *m.* hoevaar, hoefpagter.
Hüb-, Hüflattig, *m.* hoefblad, brandlatouw.
Hübner, *f.* Hübener.
Hübisch, *f.* Hübisch.
Hufen, *f.* hoeken.
Hudel, *m.* vodde; f. Lumpe, Feste.
Hudelen, *v.* pyn, kwelling, plaag.
Hudelschind, *f.* Hudelvoel.
Hudelsicht, *adj.* naar, slegt, armhartig, gescheurd.
Hudellump, *f.* Hudel.
Hudelmansschind, *f.* Hudelvoel.
Hudeln, *v. a.* quellen, tergen, plaaen.
Hudeln, knoejen, broddelen, lappen, lapzalven.
Hudelvolk, *n.* lomp, gemeen volk, janhagel, kanailje.
Hudler, *m.* knoejer, broddelaar, lapzalver; een ongelukkige, ondeugent mensch; spouter; een korenbyter, woekeraar, die't koren duur houdt.
Huf, *m.* Hufe, *f.* hoef, hoefklau.
Hufe, *f.* Hufe.
Hufeisen, *n.* hoefzyzer.
Hufeisenstange, *m.* een hoefzyzerzak, die mede op reis genomen wordt.
Huff, *adv.* terug.
Huffen, *v. n.* terug gaan; den Wagen huffen, den wagen agter uit zetten.
Hüfte, Hüftblatt, *f.* Hüfte.
Hufhammer, *n.* hoefhamer, hoefnagel.
Hüftattig, *m.* f. Hüflattig.
Hufenesser, *n.* hoefmes.
Hufnagel, *f.* een Hufhammer.
Huffschlag, *m.* het spoor, de voetstap van een paard; dem Huffschlage folgen, een paard in't gaan volgen.
Huffschlag, het beslaan van een paard; item, loon voor't beslaan.
Huffschmidt, *m.* hoefmit.
Hüftader, *f.* heupader.
Hüftbein, *n.* ischbeen, isbeen, heupbeen.
Hüste, *f.* de heup, dye, dikbeen, 't dik van't been.
Hüstlahm, Hüstlos, *adj.* heupeloos, heuplam.
Hüstlahme, eder -loosheit, -webe, *f.* heupeloosheid, heuppicht, heupwee.
Hüstspanne, -schale, *f.* de holligheit van de zamenvoeginge der beueleren.
Hüstwebe, *f.* een Hüstlahme.
Hügel, *m.* heuvel, kleine hoogte.
Hügelsicht, *f.* Hügelsicht.
Hügellein, *n.* een heuveltje, kleine heuvel.
Hügelsicht, Hügelsichtig, *adj.* heuvelagtig.
Hugenott, *m.* een Hugenoor, voornaam, dien men in Frankryk den Hervormden nageeft.
Hugenottenlehre, *f.* Hugenootsche leer; leer der Hervormden.

Hugenottinn,

Huogenettinn, *f.* gereformeerde vrouw, vryster, dogter van den gereformeerden of hervormden godsdienst.

Huhn, *f.* Hun, een hoen.

Huhu, *m.* uil, nagtuis.

Hul, *f.* Hup.

Huld, *f.* gunst, genade, genegenheid, trouw.

Huldigen, *v. n.* hulden, huldigen.

Huldigung, *f.* hulde, huldiging, manschap.

Huldigungszeit, *n.* huldigingstijd, eed van getrouwheid.

Hülfe, *f.* hulp, onderstand, bystand; *um Hülfe schreuen*, om hulp, bystand roepen, schreeuwen.

Hülfe, *in Gerichten*, aanhaaling, verbeuring, verkooping van den inboel.

Hülffistung, *f.* hulp, bystand, onderstand.

Hülffisch, *reich*, *adj.* gediensfig, dienstvaardig.

Hülfflos, *adj.* hulploos, zonder hulp.

Hülffmittel, *n.* help-, hulpmiddel, remedie.

Hülffgelder, *n. pl.* onderstandgeld.

Hülffvolker, *n. pl.* hulpbenden.

Hülffwort, *n.* een helpwoord.

Hulster, *f.* Hofster.

Hülfwort, *n.* witte hemst, witte maluwe.

Hülle, *f.* hul, hulle.

Hüllefrau, *f.* spook, bullebak, *daar men de kinderen med verwardt maakt.*

Hüllen, *v. a.* hullen, kappen, ophullen.

Hülftje, *f.* bast, hulzen, van een schelgewas.

Hülftje an einem Feuchter, *de ypp van een kandelelaar.*

Hülftenfrüchte, *f.* gemst, *n.* schelgewas, plukvrugt.

Hülftenmetraide, *n.* de basten, van plukvrugten, schelgewassen.

Hülftich, *adj.* bastagtig; *Hülftiche Erbsen*, erwteten, *die bastagtig*; *Hülftiche* dik van bast zyn.

Hum, *interj.* hem!

Hummel, *f.* hommelm, hommelmbye, horfel.

Hummeln, *f.* hummeln.

Hummer, *f.* hummer.

Humor, *m.* humeur, inborst, aart, ingeschaapen aart.

Hump, *f.* een groot drinkglas.

Humpeln, *v. a.* brodden, knocjen; *f.* hupeln.

Humpen, *v. n.* mank, kreupel gaan, hinken.

Humpier, *m.* knoejer, broddelaar; *f.* hupier.

Humpschen, *v. a.* zegt spreken, inluisteren.

Humpfen, *v. n.* hummeln, brommen, snorren.

Hun, *n.* hoen.

Hünchen, *n.* hoentje, jong hoen.

Hünnerauge, *n.* exteroog, likdoorn.

Hünnerbaig, *f.* veldhoenjagt.

Hünnerbiss, *f.* Hünnerdarm.

Hünnerbrühe, *f.* hoendernat.

Hünnerdarm, *m.* salbe, *f.* vogelkruid, muurmuurkruid.

Hünnerdieb, *m.* *f.* Hünnergeyer.

Hünneren, *n.* hoederei, hennenei.

Hünnerfänger, *m.* een, die patryzen vangt.

Hünnerfeder, *f.* een hoenderveer.

Hünnerfresser, *m.* *f.* Hünnergeyer.

Hünnerfüll, *m.* keul, hofkunne.

Hünnerfütter, *n.* hoenderbeslag.

Hünnergeyer, *m.* hoenderwouwe, hoender-, of kiekendief.

Hünnerhaus, *n.* *f.* Hünnerfall.

Hünnerhof, *m.* hoenderplein.

Hünnerhund, *m.* een patryshond.

Hünnerbündinn, *f.* het wyffe van den patryshond.

Hünnerkamm, *m.* haanekam.

Hünnerkeel, *:-kobl*, *f.* Duendel.

Hünnerkorf, *m.* hoenderkorf.

Hünnerleiter, *m.* *f.* Hünnerstange.

Hünnerlock, *n.* gat, agterste van een hoen; *er hat von einem Hünnerlocke gefressen*, *und kam nichts verschweigen*, *hy praat alles, wat hem voor den mond komt*; 't jantje regt uit.

Hünnermagen, *m.* eene hoendermaag.

Hünnermarkt, *m.* hoendermarkt.

Hünnermilch, *f.* veldajuin, leli van Alexandria.

Hünnermist, *m.* hoenderstront.

Hünnermutter, *f.* hoendermelkster, *die de hoenders oppast*, enz.

Hünnerneest, *n.* het hoenderneest.

Hünnerpastei, *f.* hoender-, kiekenspastei.

Hünnersalbe, *f.* Hünnerdarm.

Hünnersessel, *f.* Hünnerstange.

Hünnerschall, *m.* haus, *n.* hoenderhok, hoenderkorf, hennenhok.

Hünnerstange, *f.* hoenderrek.

Hünnerschwe, *f.* hoenderkooy-, kouw.

Hünnersiege, *f.* Hünnerstange.

Hünneruoat, *m.* een hoendermester-, verkooper; *de graag hoenders bondt*, hoendermelker.

Hünnerweib, *n.* hoenderwyf, hoenderverkoopster, vrouw, *die hoenders verkoopt.*

Hünnerwenh, *:-welhe*, *f.* Hünnergeyer.

Hund, *m.* hond; *ein böser Hund*, *een quade hond*, *een quade grimmer*; *engländischer Hund*, *dog*; *er ist bekannt*, *wie ein bunter Hund*, *hy is bekend*, *als de bonte hond*; *hy is overal bekend*; *er weis keinen Hund aus dem Ofen zu lecken*, *hy is nergens goed toe*; *da liegt der Hund begraben*, *daar legt de knoop*; *daur schort het*; *zween Hunde*, *die an einem Knochen nagen*, *twee honden over een been*; *twee menschen*, *die na een zelfde zaak dingen.*

Hundeaug, *n.* konyza, wille keul.

Hundejung, *m.* een hondsjongen.

Hundemelker, *m.* hondemelker, *jemand, die honden fokt*, *en ze gaarne bemint.*

Hundenase, *f.* een hondeneus.

Hundepeiticher, *m.* *f.* Hundeschlager.

Hundewurf, *m.* een werp van honden.

Hunderst, *f.* Hunderte.

Hundert, *adj.* honderd.

Hundert, *n.* een honderd.

Hundertäugig, *adj.* van honderd oogen, *dat honderd oogen heeft.*

Hunderte, *adj.* de honderste.

Hundertblätterich, *adj.* van honderd bladen, *dat honderd bladen heeft.*

Hundertfach, *:-faldig*, *adj.* & *adv.* honderdvoud, honderdvoudig.

Hundertfüßig, *adj.* van honderd voeten, pooten.

Hundertständig, *adj.* met honderd handen.

Hundertjährig, *adj.* honderdjaarg, van honderd jaaren.

Hundertköpfig, *adj.* met honderd koppen.

Hundertmal, *adv.* honderdmaal; *mehr als Hundertmal*, *meer, dan honderdmaal.*

Hundertpfündig, *adj.* van honderd ponden.

Hunderttausend, *adj.* honderd duizend.

Hundertweil, *adv.* by, met honderden.

Hundeschlager, *m.* een hondeschlager.

Hundekall, *m.* een hondkot, -huis, -neft.

Hündinn, *f.* eene teef; *Item rheu*, *hinde*; *die Hündinn ist lauffisch*, *de teef is loops.*

Hündlich, *adj.* hondsch, van een hond; *Hündischer Meid*, *wrede*, *niterste nydigheid.*

Hündlein, *n.* een hondje, kleine hond.

Hundmager, *adj.* zeer mager.

Hundsbeiß, *m.* een hondsbet.

Hundsblum, *f.* hondsdistel.

Hundsbraut, *f.* eene ritstge teef.

Hundsbreim, *f.* Hundemäcke.

Hundsbrodt, *n.* hondsbroot.

Hundsbrühe, *f.* Hundsjunge.

Hundsdistel, *f.* hondsdistel.

Hundsdoorn, *m.* eglantier, haagdoorn.

Hundsdrück, *m.* hondsdrek, hondstront.

Hundsbür, *adj.* mager, uitgemergeld, schraal.

Hundsfell, *n.* hondenvel, -leer.

Hundsfluh, *f.* eene hondenvloot.

Hundsfort, *:-futt*, *m.* hondsklink, hondsvot.

Hundsfütterer, *f.* hondsvottery, schelnery.

Hundsfüttich, *adv.* hondsvotfch, schelnfch, vuilaartig.

Hundsgras, *n.* zahn, *m.* hondsgras, -tand.

Hundshaar, *n.* hondehair; *Hundshaare auflegen*, *hondshair opleggen*; *geneezing zoeken in de kwaal veroorzaakt beeft.*

Hundshaut, *f.* *f.* Hundsefell.

Hundshunger, *m.* hondshonger.

Hundsjunge, *m.* een hondsjongen.

Hundsknebel, *m.* hondsknevel.

Hundskopf, *m.* zeker gewas, als een hondskop.

Hundstrampf, *m.* scheefheid, trekking van den mond, *door de uifspanning der spieren veroorzaakt.*

Hundstürbis, *m.* witte bryonie, witte wyngaard.

Hundstaus, *f.* hondsluis, -reek.

Hundsteder, *n.* *f.* Hundsefell.

Hundstloch, *n.* honddegat; *diefkelder*, *cachot*, *donker gat*; *einen ins Hundeloch stecken*, *jemand in 't cachot*, *de boeien zetten.*

Hundsmager, *f.* Hundsbür.

Hundsmäcke, *f.* hondsvlieg.

Hundsmäde, *adj.* moede als een hond, *ten nitersten vernoeid.*

Hundsnagel, *m.* hondennagel.

Hundsnase, *f.* Hundsnase.

Hundspeitiche, *f.* bullepees.

Hundrecht, *n.* hondrecht, -deel, -gedeelte.

Hundschläger, *f.* Hundeschläger.

Hundschmalz, *n.* hondsvet, -smeer.

Hundstall, *f.* Hundestall.

Hundstand, *m.* hondsbraan.

Hundstern, *m.* hondsterre, hondstar.

Hundstage, *m. pl.* hondsdagen.

Hundstheil, *n.* *f.* Hundrecht.

Hundvepel, *:-viol*, *f.* hondstroos.

Hundswärter, *f.* Hundsjung.

Hundswurm, *n.* hondsworm, *dien men den honden uit de tong snyd.*

Hundswur, *n.* *f.* Hundstürbis.

Hundszahn, *m.* hondstrand.

Hundszunge, *f.* hondstrong.

Hungar, *m.* Ungaar, 'Hungaar, Ongaar.

Hungarn, *n.* Hongarijen, Hongarye.

Hungarisch, *adj.* & *adv.* hongarsch, ongersch.

Hunger, *m.* honger; *großen Hunger haben*, *scherp honger*, *appetyt hebben*, *grootten trek tot etten hebben*; *Hungers sterben*, *van honger*

van honger sterven; für Hunger verschmach-
ten, van honger vergaan.
Hungerig, *adj.* hongerig; hungerig wie ein
Wolf, hongerig als een wolf; hungerig
seyn, hongeren; hungerige Wälder beissen
sehr, hongerige luizen byten sberp; arme
menschen, die iets te eischen hebben, ma-
nen sberp, yn vinnig in 't maanen; Hun-
ger leidet keinen Verzug, de honger heeft
geen ooren.
Hungerland, *n.* schraal land, dat zyne eigene
inwooners niet voeden kan.
Hungerleider, *m.* een die honger lydt; een gier-
igaart, kniezer.
Hungerleiderisch, *adj.* kniesagtig, gierig, kaa-
rig, vrek.
Hungern, *v. n.* hongeren.
Hungersnoth, *f.* hongersnood, honger.
Hünlein, *n.* s. Hünchen.
Hupf, *m.* een sprong, het huppelen, huppe-
ling.
Hüpfen, *v. n.* huppelen, hippelen, springen.
Hüpsch, *adj.* & *adv.* hupsch, hups, fraay,
mooy, schoon, goelyk, handzaam; hübsch
aussehen, goede mine toonen, hebben, 'er
wel nitzien.
Hürde, *f.* horde; da man Welle aufschldgt,
vlaak, om wol op te slaan, vlaaken; von
Hürden geschnitten, eene teene mat, samen-
vleshtel van boemtakken.
Hürdwand, *m.* een gevulde horde, tot eene af-
schutsel dienende.
Hure, *f.* hoer, ondengend vrouwensch; eine
geile Hure, eene geile hoer, eene ritfige, loo-
pige teef, ligtekooy; eine parstige, faule,
allgemeine Hure, almanshoer, straathoer,
straatverken, mothoer, vuile hoer, mottige
deern, smots; Drephellerhur, een kaale, be-
rooide hoer.
Huren, *v. n.* huren und buben, hoereeren,
hoerejaagen.
Hurenart, *f.* aefschlecht, *n.* hoerevaart, -ge-
slagt.
Hurenaugen, *n. pl.* hoeren-, hoerige oogen,
hoerig gezigt.
Hurenbalg, *f.* Hurenjäger; *it.* Hure.
Hurenblick, *m.* s. Hurenaugen.
Hurenfell, *m.* s. Hurenjäger; *it.* Hure.
Hurenführer, *m.* s. Hurenwirth.
Hurengasse, *f.* straat, daar hoeren woenen.
Hurengeslecht, *n.* s. Hurenart.
Hurengesind, *n.* hoererot, ligtekooyen.
Hurengespräch, *n.* hoerig, vuil, oneerlyk ge-
sprek.
Hurenhandel, *m.* hoerenhandel.
Hurenhaus, *n.* hoerhuis, -nest, mothuis, hoe-
rekot, -kit; ein Hurenhaus halten, hoer-
huis houden, bordelbuis houden, vuile nee-
ring doen.
Hurenheggt, *m.* s. Hurenjäger.
Hurenjäger, -hennt, *m.* hoereerder, hoeren-
jaager, hoerenkater, hoerendop, venus-
janker, hoerepol.
Hurenjägeren, *f.* hoerejagery, vuil bejaag,
vuil bedryf, het hoerejaagen.
Hurenkind, *n.* een hoerekind, hoerezoon,
halferkind, kind, in onecht gewonnen.
Hurenkuß, *m.* een hoere-, geile kus.
Hurenleben, *n.* hoereleven, vuile, geile levens-
wyze.
Hurenliebe, *f.* hoere-, vuile liefde.

Hurenlied, *n.* hoerenlied, -liedje, venuslied-
je, vuillied.
Hurenliß, *f.* Hurenstreich.
Hurenlohn, *m.* hoerenloon.
Hurenneß, *n.* s. Hurenhaus.
Hurenpach, *n.* s. Hurengesinde.
Hurenpus, *m.* hoerengewaad, -vercierzel.
Hurenjack, *m.* s. Hurenjäger.
Huren schmuck, *m.* s. Hurenpus.
Hurensohn, *m.* s. Hurenkind.
Hurenspiegel, *m.* hoerengezigt, hoeren-, hoe-
rig wezen, hoerige oogen.
Hurenstand, *m.* s. Hurenleiden.
Hurensteuer, *f.* s. Hurenlohn; *it.* schatting,
de hoeren betaalen moeten.
Hurenstin, *f.* onbeschaamd wezen, onbe-
schaamdheid, schaamteloosheid; eine Hu-
renstirne haben, geene schaamte hebben.
Hurenstrafe, *f.* hoerestraf, hoeretugtiging.
Hurenstreich, *m.* hoerenstreek, hoerelief.
Hurenstück, *n.* een hoere-, vuil, vuilartig stuk,
bedryf.
Hurenteufel, *m.* een hoerige duivel, die zig
aan hoerery, vuiligheid overgeeft.
Hurenthränen, *f. pl.* hoere-, gevinsde, bedrie-
gelyke tranen.
Hurentreiber, *m.* s. Hurenjäger.
Hurenzen, *v. a.* een hoer noemen, eene ritfige
teef noemen; er sieng an sie zu hurenzen,
ly begon, haar eene hoer, eene ritfige teef te
noemen.
Hurenwold, *n.* s. Hurengesind.
Hurenweken, *n.* s. Hurenleiden.
Hurenwinkel, *m.* s. Hurenhaus.
Hurenwirth, *m.* -wirthinn, *f.* bordeelhoud-
-houdster, hoerenwaard, -waardinne, hoer-
renvoogd.
Hurenwirthinn, *f.* s. den Hurenwirth.
Hurenwirthschaft, *f.* het hoerhuis, bordeel-
houden, hoerekor houden.
Hurenzins, *f.* -zoll, *m.* s. Hurensteuer.
Hurer, *m.* hoereerder, hoerejaager, hoere-
dop, hoerepol.
Hurerey, *f.* hoerery.
Hurhaus, *f.* Hurenhaus.
Hurisch, *adj.* hoeragtig, onkuis, oneerlyk,
onbeschaamd; ein Hurisch Weib, een hoer-
agtig wyf, vrouwsperson; Hurische Ge-
danken, vuile, eerlooze gedagten.
Hurkind, *n.* hoerekind.
Hürlein, *n.* een hoertje.
Hürling, Hürling, *m.* een zydschoot, zyd-
rank, rak.
Hürnäb, s. Hornäb, een horfel.
Hürte, *f.* Hürde.
Hurtig, *adj.* & *adv.* vaardig, gaauw, rap, ras,
rad, vlug, snel, flux, fix; ein hurtiger
Verstand, een vlug, vlugtig, sneedig, schran-
der verstand, begrip, schrande man, geest.
Hurtigkeit, *f.* vaardigheid, rasheid, raddig-
heid, gezwindheid, snelheid.
Hurtiglich, *adv.* *f.* hurtig.
Husch, *m.* een oorvyg.
Hussar, *m.* een hoelaar, hussaar.
Husten, *m.* hoest, kugh, kug; trockener,
schwerer Husten, zeer zwaare hoest; es
macht Husten, het verourzaakt hoesten.
Husten, *v. n.* hoesten, kuggen.
Hustenküßlein, *n.* een koekje, drop, enz. voor
den hoest.
Hustler, *m.* hoester, kugger.
Hüstlein, *n.* een klein hoestje, kleine kug.

Hüßten, *v. a.* eenigen hoest hebben.
Huß! huß! interj. fa! fa! jagtwoord, by 's
ophtien der bunden.
Hut, *Huth*, *f.* hoede, wagt; auf der Hut
stehen, op de wagt staan, de wagt houden;
auf seiner Hut seyn, op zyne hoede zyn,
zig wagen, wel toezien.
Hut, *m.* hoed; ein Hut Zucker, een brood
suker; unter dem Hute nicht wohl ver-
wahrt seyn, een slag van den molen weg
hebben, niet zyn, zo als 't behoort.
Hut, *Huth*, *f.* weide, weiland; het gebruik,
vezt, van te weilien; das Vieh in die Huth
treiben, het vee, de besten in de weide dry-
ven, iloien.
Hut, Hausen, hoop, trop, kudde, menigte.
Hutband, *n.* s. Hutdnur.
Hüten, *v. a.* hoeden, bewaaren; der Schafe
hüten, de schaapen hoeden; der Thür hü-
ten, de deur bewaaren, op de deur passen;
by de deur staan; des Bettes, der Kam-
mer hüten, het bed, de kamer houden; in
huis blyven; van wegen ziekte niet mogen
uitgaan.
Hüten, *sich*, *v. rec.* zig hoeden, wagen, in
agt nemen, op zyne hoede zyn; man kann
sich nicht genug vor ihm hüten, men kan
zig niet genoeg voor hem wagen; hütet
euch, wagt u, ziet toe, eet wel; sich vor
Schaden hüten, zig voor schade wagen.
Hüter, *m.* hoeder, bewaarder, wagtter, op-
passer, opziener; die weil die Hüter schlie-
fen, te wyl de wagtters sliepen; einen zum
Hüter setzen, jeman tot een wagtter, oppaf-
fer, bewaarder, enz. aanstellen.
Hüter, *m.* harder; leeraar, pastoor.
Hüter, *f.* Hutmacher.
Hüterinn, *f.* waakster, harderin, bewaard-
ster.
Hutfla, *m.* vilt, stof, daar men hoeden van
maakt.
Hutform, *f.* de vorm van eenen hoed, hol van
een hoed.
Hutfutter, -futteral, *n.* hoedekas, kap in een
hoed.
Hutfram, -framer, *m.* hoedeverkooper, hoe-
deverkooperswinkel.
Hütlein, *n.* een hoedje, kleine hoed; unter
dem Hütlein spielen mit einem andern,
zig met een ander heimelyk verstaan, samen
beulen.
Hutmacher, Hüter, *m.* hoedemaaker, -stof-
feerder.
Hutmacherey, *f.* hoedemaakery.
Hütche, *f.* viervoet, zitstoeltje, zonder rug-
leuning noch armen.
Hutchen, *v. n.* auf dem Eise, glyden, sullen
op het ys.
Hutchen, hursen, hutzelen, schudden, holle-
blossen, schokken.
Huttschinder, *m.* een hoedemaaker, -stoffeer-
der, -kraamer.
Huttschnur, *f.* een hoedband.
Huttspott, *m.* s. Hisspott.
Huttsack, *m.* s. Hutform.
Huttsul, *m.* rand van den hoed.
Hütte, *f.* hut, hutte, tent.
Hüttenrauch, *m.* opraent.
Hüttlein, *n.* een hutje, tontje, kleine hut.
Hutten, *f.* hudein.
Hütung, *f.* hoede, wagt; s. Hut.
Hüßel, *f.* eene gebrade, gedroogde peer, of appel.
Hüßelbräbe,

Hugelbräbe, *f.* nat van gebrade, gedroogde peeren of appelen.
 Hutzucker, *m.* broodzuiker.
 Hup, *interj.* hei! wa! wakker! haastig! hup seyn, zig overhaasten, te schielyk te werk gaan; in einem Hup, in een oogenblik; schreep nicht hup, so lange du nicht über den Graben bist, roep geen hei, voor dat ge over de sloot zyt.
 Hup, *adj.* levendig, vaardig; ein huper Kopf, een levendige geest.
 Hyacinth, *m.* f. Hyacinth.
 Hypocras, *f.* Hippocraswein.
 Hyslop, *m.* f. Hlop.

J.

Ja, *adv.* ja; ja sagen zu etwas, tot iets ja zeggen.
 Ja, ja, *inmers;* ihr habt ja gethan, gy hebt 't immers gedaan.
 Jäger, *m.* een jadroeder, jadroer, jaheer, die ja en amen zegt, op all 't zeen in een vergadering; enz. door anderen geopperd wordt.
 Javort, *n.* jawoord.
 Jach, *adj.* f. jäh.
 Jach, *schielyk;* f. jählich.
 Jacht, *f.* Jachtschiff, *n.* f. Jagtschiff.
 Jachzen, *m.* haastigheid, oploopenheid.
 Jagderig, *adj.* haastig, oploopend, hevige, gramsteurig, korzelig, korzel, heethoofdig; heertgebakerd, gemelyk, moeijelyk, kregel; werden, *schielyk oploopen, opvliegen, opstuiven.*
 Jace, *f.* jak, jakje.
 Jacobiner, *m.* een Jacobynner, Dominikaaner monnik, preekheer.
 Jacobiten, *m. pl.* Jacobyten, Jacobusgezinden in Engeland.
 Jacobsbier, *f.* St. Jacobspeer.
 Jacobsbruder, *m.* een St. Jacobsbroeder, pelgrim.
 Jacobsbreug, *n.* een St. Jacobskruis.
 Jacobsmischeln, *f. pl.* Jacobsmoffelen.
 Jacobsstaf, *m.* St. Jacobsstaf, winkelkruis, graadboog.
 Jacobsstraße, *f.* St. Jacobsstraat, gordel van Orion.
 Jaad, *f.* Jagt.
 Jaadbar, *u. f. w.* f. jagtbar, *u. f. w.*
 Jagen, *v. a.* jagen, jaagen; mit einem Pferde, jagen met een paard; aus dem Neste jagen, iemand uit zyn nest jaagen, uit zyn nest vernestelen, duen opstaan, duen vertrekken; den Feind außer Lande, den vyand buiten de grenzen jaagen, weeren; ein feindlich Schiff, op een vyandlyk schip jacht maaken, het jagen; die Seeräuber aus der See, de roovers uit zee jaagen, veegen, de zee van schuimers veegen.
 Jäger, *m.* jager, jaager; eines Jachtschiffs, jager van een trekschuit.
 Jägerbursch, *m.* een jonge jaager.
 Jägeren, *f.* kunst van te jaagen; jacht; die Jägeren wohl versehen, het jaagen wel verstaan; eine große Jägeren haben, eene groote jacht hebben.
 Jaer, *n.* jaer, n. jagergaren, jagersnet.
 Jägergeschrey, *n.* geschrey op de jacht.
 Jägerhaus, *n.* jager-, of jagthuis.
 Jägerhelm, *m.* f. Jägerhut.

Jägerhorn, *n.* tromp, jagershoorn, jagthoorn.
 Jägerhut, *m.* jaagersmuts.
 Jägerinn, *f.* eene jaageres, jaagerin, liefhebber van de jacht.
 Jägerisch, *adj.* van of dat tot de jacht, een jaager behoort.
 Jägerkleid, *n.* jagergewaad, jagtkleed.
 Jägerkunst, *f.* f. Jägeren.
 Jägermeister, *m.* jagermeester, opperjager.
 Jäger-, Jagtmesse, *f.* een stille misse, die schielyk gelezen wordt.
 Jägermesser, *n.* een jaagersmes.
 Jägermusik, *f.* jaagersmuziek, muziek op de jacht.
 Jägerneus, *n.* f. Jaergaarn.
 Jägerpferd, *n.* eene of een Jachtschiff zeucht, jagers-, of jagtpaard.
 Jägerrecht, *n.* jagtrecht.
 Jägerstirn, *m.* hinderlaag, list, verrassing.
 Jägerstüb, *m.* jagtschoeisel, slikslaarzen, enz.
 Jägerstiefel, *m.* spriet, jagtspriet, jagtspies.
 Jägerstunde, *f.* spraak, taal der jaagers.
 Jägerstaf, *f.* jaagerstaf.
 Jägerzeug, *n.* jaagerstuig, gereedschap; jaagerstoeltel.
 Jagt, Jägeren, *f.* jacht, het jaagen.
 Jagtbar, *adj.* jaagbaar, dat gejaagd kan worden.
 Jagtbarkeit, *f.* regt van te jaagen, de jacht; *it.* f. jagtbar.
 Jagtbereitschaft, *f.* f. Jägerzeug.
 Jagtgarn, *f.* Jägergarn.
 Jagtarechtigheit, *f.* f. Jagtbarkeit.
 Jagthorn, *f.* Jägerhorn.
 Jagthund, *m.* jagthond.
 Jagtpage, *m.* een dienaar, edelknaab, op de jacht.
 Jagtjunker, *m.* edelman, die een liefhebber van de jacht is.
 Jagtneus, *n.* f. Jägergarn.
 Jagtpferd, *n.* een paard op de jacht; f. Jägerpferd.
 Jagtrecht, *n.* f. Jägerrecht.
 Jagtschiff, *n.* jacht, jagtschip, jaagschuit.
 Jagtschifflein, *n.* een jagtje, klein jagtschip.
 Jagtschirm, *m.* spieß, f. Jägerstirn, *ic.*
 Jagtschot, *m.* een vorkstokje, om de netten te spannen.
 Jagttücher, *n. pl.* jagtclappen, waarmede het wild in een bosch omringd wordt.
 Jagtwerk, *n.* f. Jägeren, Jägerzeug.
 Jagtwesen, *n.* de jacht, het jaagen.
 Jagtzeug, *f.* Jägerzeug.
 Jäh, *adj.* & *adv.* steil, steilhoog; schielyk, plotzelyk, haastig; Jäher Berg, een steil-opgaande berg, trap.
 Jähe, *f.* steilte, steil, regt opgaande hoogte.
 Jählig, *adj.* *adv.* plotzeling, schielyk.
 Jähnen, *gähnen, v. n.* geeuwen, gaapen; wenn einer gähnet, so gähnen die andern auch, wanneer de een geeurt, zo geeuwen de anderen ook; wenn er den piff, zo piffen ook de anderen; f. gähnen.
 Jahr, *n.* jaar; ein Kind, so noch kein Jahr alt, een onverjaard kind; vor einem Jahre, een jaar geleden, voor een jaar; er hat alle Jahre so viel einkommen, hy heeft alle jaar zo veel inkomsten; bey seinen Jahren seyn, op zyne jaeren, dagen zyn; Derstand kommt nicht vor Jahren, verstand komt niet voor de jaeren, die Jahre im Holze, de strepen in 't hout.

Jahraker, *n.* eene eeuw.
 Jahrbuch, *n.* jaarboek.
 Jahrbücherschreiber, *m.* een jaarboekschryver, die de jaarboeken schryft.
 Jähren, *sich, v. rec.* verjaeren, de geboorte vermaanen.
 Jährest, *f.* Jähresteyer.
 Jährest, *f.* f. Jährest.
 Jahrgang von Predigten, *m.* jaarloop van predicatien.
 Jahrgedächtnis, *n.* jaargedagtenis, jaargeheugenis.
 Jahrgeld, *n.* jaargeld, jaarloon, jaarwedde.
 Jahrgewächs, *n.* gewas van een jaar.
 Jahrhundert, *n.* eeuw, eeuwe, jaahonderd.
 Jähig, *adj.* & *adv.* jarig, een jaar oud, voor een jaar; das Amt ist nur jähig, dit ampt, die bediening is slegts voor een jaar.
 Jählich, *adj.* & *adv.* jaarlyks.
 Jähliche Besoldung, jährliches Einkommen, jährliche Renten, jaarlykse bezolding, belooning, huur, jaarlykse renten.
 Jährling, *m.* een hokkeling, een dier van een jaar oud.
 Jährlöbn, *n.* Jahrgeld.
 Jähmarkt, *m.* jaarmarkt, -misse, kermis.
 Jähresbesoldung, *f.* f. Jahrgeld.
 Jährest, *n.* seyer, *f.* een jaarlyks feest.
 Jährest, *f.* de tyd van een jaar.
 Jährestag, Jährtag, *m.* de jaarlykse dag.
 Jähwachts, *m.* het jaarlyks schot aan de takken.
 Jähzahl, *f.* het jaargetal.
 Jähzeit, *f.* jaageryde, seizoen; die vier Jähzeiten, de vier getyden, seizoenen van 't jaar.
 Jähzeit, *f.* jaarlykse gedagtenis.
 Jähzeitlich, *adj.* plechtig, jaarlyksch; jähzeitlich Feest, een plechtig, jaarlyksch feest.
 Jähwurms, *n.* wurms, *f.* jalappa.
 Jambischer Vers, *m.* een jambisch vers, van 4 of 6 voeten.
 Jammer, *m.* jammer, elende; stuiptrekking, vallende ziekte.
 Jammerfall, *m.* een jammerlyk, droevig, ongelukkig geval, toeval.
 Jammergeschrey, *n.* jammerklage, naar beklag, gekerm, misbaar, getier.
 Jammerig, *adj.* meelydenswaardig.
 Jammerleben, *n.* -stand, *m.* -wezen, *n.* een droevig, ongelukkig leven, staat, toestand, naame, omstandigheid.
 Jammerlich, *adj.* & *adv.* jammerlyk, elendig, deerlyk, beklagelyk.
 Jammeren, *v. n.* jammeren, deeren, jammerklaagen, jammerlyk, deerlyk klaagen; mich jammert dein, ik heb medlyden met u.
 Jammernacht, *f.* een droevige, ongelukkige nacht.
 Jammerstand, *f.* Jammerleben.
 Jammertag, *m.* een droevige, ongelukkige, elendige dag.
 Jammerthal, *n.* jammerdal, het leven hier beneden, op aarde.
 Jammervoll, *adj.* vol elende, ongeluk, ongelukkig, elendig.
 Jammereisen, *f.* Jammerleben.
 Jammertyd, *f.* ongelukkige tyd; tyd van verdrukking en elende.
 Jäscht, *gest;* f. Gäscht.
 Jäsmün, *m.* jasmyn.
 Jäsmindl, *m.* jasmynoly.

Jaspis, m. jaspis, syne steen, na den agaat
 gelykelyk.
 Jaspisdeblig, Jaspisweise gesleekt, adj. van
 eene kleur als de jaspis.
 Jatsken, n. s. Jathacke.
 Jaten, n. her wieden, uitwieden.
 Jaten, v. a. wieden, uitwieden.
 Jater, m. Jaterin, f. wieder, wiederster.
 Jathacke, = hane, f. wiedhark, -mes, -yzer.
 Jathraut, n. onkruid, dat nitgeweid wordt.
 Jatring, f. s. Jaten, n.
 Jauchen, v. n. juichen, van vragde opsprin-
 gen, schreeuwen.
 Jauffer, Vossenreijer, m. een bootsemaaker,
 poetssemaaker, tydverdriyer, klugtspec-
 ler, schalknar, hansop.
 Jaufferpoffen, f. pl. Klugten, poetsen.
 Jaumer, m. dobbelaar, beurfesnyder, gaauw-
 dief, guit.
 Jaumergeindel, n. gaauwdieven, guiten,
 ondengend volk.
 Jaunern, v. n. gaauwdiefstukken pleegen,
 dubbelen.
 Jauneren, f. gaauwdievery, guiteftuk.
 Jaunerisch, adj. & adv. schurksch, gaauw-
 dieflich.
 Jaunerpiel, n. dobbelspel.
 Jaub, u. f. w. s. Schmauf.
 Jbe, f. Eibe.
 Jbenbaum, m. taxis, taxisboom, ibenboom,
 boom des doods.
 Jbisch, f. Eibisch.
 Jch, pron. ik.
 Jcht, ichwas, pron. iets.
 Je, adv. ooit, s. jemals; wer hat solches
 je geichen, wie heeft zulks ooit gezien?
 je zween und zween, twee en twee, paar en
 paar.
 Je, adv. inners, zekerlyk; das ist je wahr,
 dat is inners waar.
 Je, hoe; je langer, je lieber, hoe langer, hoe
 liever; jemehr ich trinke, jemehr mich
 durstet, hoe meer ik drink, hoe meer my
 dorst.
 Jebisweifen, adv. zomtyds, zomwylen.
 Jeder, pron. jeder, yder, ieder, een elk, elk
 een.
 Jeder, jedweder sagt, elk, een ieder, een
 iegelyk, een zegelyk, of ygelyk zegt; ein je-
 des Jahr hat zwölff Monate, elk jaar heeft
 twaalf maanden.
 Jedermann, jedweder, m. jedet, een iegelyk,
 ieder, elk, elk een, alleman.
 Jedermanniglich, pron. allen, elk een, de
 geheele waereld; diese Sache ist jederman-
 niglich bekant, dese zaak weten alle;
 weet elk, weet de gansche waereld.
 Jedermannsfeund, m. allemans, elks vrind.
 Jedermannushur, f. allemans hoer, eene kraat-
 hoer, schortbeest.
 Jedermannspott, m. allemans, elks spot,
 sehande.
 Jedergzeit, adv. altoos, t' allen tyden.
 Jedermal, adv. elke reis, altyd, altoos.
 Jedoch, conj. ogter, evenwel, nogtans, niet
 te min.
 Jedweder, f. jeder.
 Jeglich, ein jeglicher, pron. iegelyk; einen
 jeglichen besonders fragen, elk een, hoofd
 voor hoofd onderfragen.
 Jeger, adv. van ouds, van oude tyden, al-
 toos.

Jemal, jemalen, jemals, adv. ooit; bywy-
 len, zomtyds.
 Jemand, pron. iemand, iemand, eenig
 mensch; jemande Meister sein, werden,
 jemand's meester zyn, worden; in jemand's
 Namen etwas thun, uit, in den naam van
 iemand iets doen.
 Jener, pron. die, deeze daar, geen, of gene;
 auf jener Seite des Flusses, op, aan zeene,
 gene zyde van den stroom; von jenem Ort
 kommen, ginder aankomen.
 Jeneswegs, adv. hierdoor, door dezen weg,
 dit heen.
 Jenner, m. lounwaaand, Januarius.
 Jenseit, f. jenseits.
 Jenseitig, adj. dat aan de overzyde, aan de
 andere zyde legt.
 Jenseits, praep. & adv. gins, aan gene zyde,
 derwaarts, aan de andere zyde; jenseits
 der See, over zee; was von jenseit der
 See herkömmt, overzeefch.
 Jerichordalein, n. roos van Jericho.
 Jemin, m. een eigen naamwoord, betekende
 zo veel als een hooffchen pronker, een sa-
 letjonker, eene jufferspog, by de Hoogdij-
 schers. it. f. Jasmijn.
 Jest, m. schuim.
 Jestig, adj. schuimig.
 Jesuit, m. Jesuit, zo genoemde medgezel van
 Jesus Christus.
 Jesuiterkloster, n. jesuiterklooster.
 Jesuiterorden, m. de orde der Jesuiten.
 Jesuiterfchule, f. school, collegie der Jesuiten.
 Jesuiterfchick, m. jesuitiesche trek, streck.
 Jesuitiesch, adj. & adv. jesuitiesch, op zyn je-
 suitiesch.
 Jesus, m. Jesus.
 Jesus Christus, m. Jesus Christus.
 Jesus Strach, m. Jesus Sirach.
 Jetten, u. f. w. s. Jäten u. f. w.
 Jett, f. jett.
 Jettig, adj. tegenwoordig; die jettigen Bei-
 ten, de tegenwoordige tyden.
 Jette, jett, adv. tegenwoordig, nu, voor als
 nu, nu ter tyd; jett eben, gleich jett, juist
 nu, juist thans, stiptelyk, terftond.
 Jettund, f. jett.
 Jettuweifen, jettuweifen, f. jebisweifen.
 Jacl, f. Eael.
 Jacl, m. zwynegel; yzeregel, yzervarken.
 Jaclstob, f. eene waternoot; s. Stachelnuf.
 Jaellaus, f. kleefkruid.
 Jaclstrüffel, m. steekel, prikkel, doorn, vin
 van den egel, het egelvarken.
 Jhm, dat. & abl. sing. vom pron. er; hem;
 gebt ihm dieses, geef hem dit; das kommt
 von ihm, dat komt van hem; es ist ihm
 also, 't is ook zo, 't is 'er zo med gelegen;
 ich sage ihm Dank, ik zeg u dank.
 Jhn, acc. sing. vom pron. pers. er; hem;
 ich sehe ihn, ik zie hem.
 Jhnen, hen; es ist ihnen gesagt, 't is hen
 gezegd.
 Jhr, pron. pl. gy, gylieden.
 Jhr, ihrer, ihr, ihre, pron. hun, hen, haar,
 uw, uwe, haare.
 Jhrig, pron. zyn, uw, her hunne; es ist ihre
 ihrige Schuld, 't is zyne, uwe schuld; sie
 haben das ihrige gethan, zy hebben het
 hunne gedaan.
 Jbro, f. zyne.
 Jbren, v. n. een enkel persoons in 't veel.

vouwdig getal aanspreken, gelyk by de
 Hoogdijtscherts, uit hoffelykheid zeer ge-
 meen is.
 Jien, f. Effen.
 Jling, m. f. Jiltis.
 Jlluminiren, v. a. verlichten, afzetten; eine
 Landkart, ein Kupferstuck illuminiren,
 eene landkaart, eene koperplaat verlichten,
 met verwen afzetten; eine illuminierte
 Landkarte, eene verlichte, afgezette land-
 kaart.
 Jlluminirer, m. verlichter, afzetter, -ker.
 Jlm, f. Jlmnbaum, m. olm, olmeboom.
 Jlmnau, f. oimbofch, -laan.
 Jlmnbaum, m. f. Jlm.
 Jlmnholz, n. olmenhout.
 Jltis, Jltis, Jltis, m. foret, fret, bunzing.
 Jm, statt in dem, in de, in her, in 't; im
 Hause meines Vaters, ten huize van myn
 vader; einem etwas im Testament ver-
 machen, jemand iets by uitersten wil be-
 spreken, vermaaken, maaken.
 Jmber, f. Ingwer.
 Jmberjebe, f. gember- gengberwortel.
 Jmbis, Jmbisnabl, m. & essen, n. Jmb, m.
 het middagmaal, ontbyt, ontngtering,
 ogtenl maaltyd.
 Jmleichen, adv. insgelyks, desgelyks.
 Jmme, f. f. Biene.
 Jmmenbrut, u. f. w. f. Bienschwarm,
 u. f. w.
 Jmmer, immerdar, immerzu, adv. altoos,
 staag, geduurig, geduuriglyk; auf immer
 und ewig, voor altoos, voor altyd.
 Jmmerbrennend, adj. altoos brandend, onuit-
 bluffelyk.
 Jmmerdar, immerfort, f. immer.
 Jmmergrün, n. maagdepalm.
 Jmmerhin, adv. f. immer.
 Jmmermehr, adv. immermeer, ooit.
 Jmmerwährend, adj. altoos duurend, ge-
 duurig.
 Jmmerzu, adv. altoos, geduurig, gestadig,
 gestaag, telkens.
 Jmmittelst, adv. onderruffchen, middeler
 tyd, inruffen.
 Jmmunität, f. vrydom, ontflaging van de
 gemeene lasten.
 Jmpfen, v. a. enten, inenten, griffelen.
 Jmpfer, m. eene enter, die ent, griffelt.
 Jmpfreis, v. ente, griffel, loot.
 Jmpfstamm, m. her stament.
 Jmpfung, f. her enten, griffelen.
 Jmpfsait, f. entryd, tyd, van te griffelen, te
 enten.
 Jmpfweiz, n. f. Jmpfreis.
 Jmportanz, f. gewigt, aanbelang.
 Jn, praep. in, binnen; in der That, met der,
 metter daad; in Amsterdam, binnen, in
 Amsterdam.
 Jn, ten, op, toe, nit; in Ansehen seiner
 Freundschaft, uit hoofde, ten opzigt van
 zyne vrindschap; in etwas willigen, ergens
 toe bewilligen, zyne stem toe geeven; sich
 in eine Person verlieben, op jemand ver-
 lieven, verliefd zyn; in der eist, adv. in 't
 eerst; in het begin; in so weit, adv. in so
 ver.
 Jnbleiben, v. n. binnen blyven, in, te huis
 blyven, niet uitgaan.
 Jnbruñ, f. vuurigheid.

Inbrünstig, *adj. & adv.* vuurig, sterk; inbrünstige liefde, vuurige liefde.
Inbrünstigheid, *f. s.* Inbrunst.
Inbrünstiglijk, *adv.* s. inbrünstig.
Incamineren, *v. a.* eene Sache, eene zaak klaar maaken, opstellen, bereiden, vaardig maaken.
Indem, *conj.* ondertusschen; indem, dat, ter wyl, middeler wyl, onderwylten, ondertusschen, dat.
Independēt, *adj.* onafhanklyk; *m.* een Independent; die Kerk der Independenten.
Independētisch, *f.* independent, *adj.*
Indes, *indef.* s. indēm.
Indlauer, *m.* Indiaan.
Indiānisch, *indisch*, *adj.* indiaansch, indisch; indianischer Hahn, kalkoen.
Indisch, *f.* Indig.
Indie, *Indien*, *n.* Indien; Oost- Westindien, Oost- Westindie.
Indig, *m.* indigo.
Indisch, *adj.* indisch, indiaansch; die Indische Wijsheit, de indische wysheid, de wysheid der Indianen.
Indiander, *adj.* in malkander, door elkander.
Infanterie, *f.* infantery, zollaaten te voet.
Inful, *m.* myter.
Inger, *f.* Ingwer.
Ingedent, *adj.* gedagtig, indagtig; eener Sache ingedent seyn, aan eene zaak denken; ich bin ingedent, ik denk, ik ben gedagtig; sey meiner ingedent, gedenk myner, wees myner gedagtig; *f.* eingedent.
Ingemein, *adv.* in 't algemeen, doorgaans; ingemeen von der Ende zu reden, om van de zaak in 't algemeen te spreken; das gebet ingemeen so zu, zo gaat het doorgaans, gemeenlyk; *f.* ingemeen.
Ingesamt, *adv.* allen, al te zamen, eenpaariglyk.
Ingeweid, **Ingewend**, *n.* het ingewand.
Ingleichen, *f.* imgleichen.
Ingrün, *n. s.* Immergrün.
Ingwer, *m.* gengber, gember.
Inhaben, *v. n.* inhebben, bezitten.
Inhaber, *m.* inhebbber, vrugtgebruiker, -ster, bezitter.
Inhabung, *f.* bezitting, eigendom.
Inhalt, *m.* inhoud, begrip.
Inhalten, *v. a.* binnen houden; sich, *v.* bezig binnen houden, 't huis zitten, blyven, niet buiten gaan.
Inhalten, *behelzen*, bevatten; *terng* houden.
Inheimisch, *f.* einheimisch.
Inkreusch, **Eingeweide**, *n.* het ingewand der dieren; der Bauch sammt dem Inkreusch, de buik met, beneffens het ingewand.
Inlage, *f.* de inlegging, inleg; een ingeslooten brief.
Inlander, *m.* een inlander, ingeboorene.
Inländisch, *adj.* binnenlandsch, inlandsch; inländische Waaren, binnenlandische, inlandische waaren; inländisch Tuch, linnen, inlandisch doek, linnen.
Inliegen, *v. u.* gevangen zitten.
Innassen, *adv.* naar, gelyk, als.
Inne, *f.* innen.
Inbegriff, *m. s.* Inhalt.
Innehalten, *v. a.* ophouden, stilhouden.

Innen, *adv.* binnen, van binnen, binnenwaarts, na binnen toe.
Innenbleiben, *f.* inbleiben.
Innenhaben, *f.* inhaben, *u. s. w.*
Innenhalten, *f.* inuehalten.
Innenstehen, *v. n.* gelyk, binnen staan.
Innewdets, *f.* inwddets.
Innen werden, *v. n.* begrypen, belyden, ontdekken, gewaar worden; sy werdēt zu spät innen werden, gy zalt te laat zien, begrypen, ontdekken, versuaan, verneemen, belyden.
Inner, *adj.* binnenst; der innere Rath, de binnenste raad; Hof, binnenhof, binneplaats.
Innere, **Inwendige**, *n.* het binnenste; das Innere des Menschen het binnenste des menschen.
Inner, *innerhalb*, *praep.* binnen; innerhalb einem Jahre, eiuem Monate, einer Stunde, einer kurzen Zeit, binnen een jaar, eene maanul, een uur, een korten tyd, eer een jaar voorleiden, voorby is, enz.
Innerlich, *adj. & adv.* innerlyk, inwendig, binnen; innerliches Fieber, binnenkoorts; innerliches Zimmer, binnenkamer, vertrek; der innerliche Mensch, de inwendige, innerlyke mensch; ein innerlicher Krieg, een inbeensche, binnenlandische oorlog.
Innerst, *adj.* binnenst; das innerste Gemach des Hauses, het binnenste vertrek, de binnenste kamer van het huis; das Innerste des Herzens, het binnenste van 't hart.
Innerst, *adv.* hartelyk, innerlyk, zeer.
Innig, *inniglich*, *adj. & adv.* innig, inniglyk; inniglyke Liebe, inniglyke, hartelyke liefde.
Inn, *stakt* in das, in het; inn Haus, in 't huis; inn Angesicht, in 't aangezigt.
Inns, *m.* ingezeten, van 't land.
Innsenter, *m.* ingenieur, vestingbouwer.
Innsentekunst, *f.* vestingbouwkunde.
Innschlag, *m.* inslag, inweefzel.
Innschrift, *f.* het opschrift.
Insel, *f.* Insul.
Insgemein, *adv.* in 't gemeen, 'doorgaans.
Insgesamt, *f.* ingesamt.
Innsicht, *f.* inzigt, doorzigt, kennis, licht.
Innsiegel, *f.* Sigel.
Innsisen, *v. n. s.* inliegen, gevangen zitten.
Innsünstig, *adv.* na dezen, in 't toekomstende, vervolgens, in vervolg van tyd.
Innsonderheit, *innsonders*, *f.* besonders, afsonderlyk.
Innsalliren, *v. a.* instellen, bevestigen in 't bezit; op eene plegtige wyze in, binnen leiden.
Innsallirung *f.* in ein Amt, instelling, bevestiging in een ampt, in eene bediening.
Innsand, *m.* stilstand; in Kriege, stilstand aan den oorlog; in Gerichten, vacantie.
Innsändig, *adj.* aanhoudend, aandringend, niet ophoudend, vlytig, vuurig.
Innsändigheit, *f.* aanhouding, aandrang.
Innsändiglich, *adv.* vuuriglyk, ernstiglyk, met ernst.
Innsuchen, *f.* Inneustehen.
Innsuchend, *adj.* aanstaande, toekomstend; die insuchende Woche, de aanstaande, toekomstende week.
Innsruktion, *f.* onderwys, onderwyzing, onderregting.
Innsruken, *v. a.* onderwyzen, onderregten.

Instrument, *f.* Werkteug.
Instrument, *n.* musikalfches, speeltuig, zaarenspel.
Insul, *f.* eiland, eiland.
Insulāner, *m.* eilander.
Integralrechnung, *f.* zuivere, 'egte, opregte, goede rekening.
Intent, *n.* het voorneemen.
Interesse, *f.* interest, rente, voordeel, belang.
Interesirt, *m.* een medegenoot, die ergens belang by, in heeft.
Interesirt, *adj.* inhaalig, baatzugtig.
Intraden, *f. pl.* inkomiten.
Inventarium, *m.* inventaris, boedel, of boëlschrift, -opschryving.
Inventiren, *v. a.* een inventaris, eene boedelscheiding, schrift maaken.
Investiren, *v. a.* (einen) jemand het leen geven, in de bezitting van een leen enz. stellen.
Investitur, *f.* bezigtgeving, instelling, investituur, leengiftbrief, acte van leenaanvaarding.
Inwddets, *adv.* na binnen, binnenwaarts; das auwdwärtige inwddets kehren, het buitenste binnen zetten.
Inwendig, *adj.* inwendig, innerlyk, innig.
Inwendigst, *f.* innerst.
Inwohnen, *v. n.* inwoonen; *f.* wohnen.
Inwohner, *m.* inwooner, inwoonder, ingezeteten, ingeland.
Inwohnerinn, *f.* inwoonster, ingezetene.
Inzicht, *f.* inzigt; euveldaad.
Inzwischen, *adv.* ondertusschen, terwyl, onderwyl, intussen.
Joch, *n.* jok, juk; einer hölzernen Brücke, juk, jukkers van een houte brug; anlegen, jukken, aanjukken, 't juk opleggen; ein Joch Dösen, eene koppel offen.
Joch, *onderwerping*, dienftbaarheid, jok; unter dem Joch seyn, gebonden, onderworpen zyn; das Joch abwerfen, het jok afwerpen; zig in vryheid stellen.
Jochart, **Juchart**, *m.* een morgen land.
Jochband, *m.* bint, jok, zamenjokking, zamenkoppeling.
Jochbar, *adj.* dat men in een jok bindt, spaan.
Jochlein, *n.* het jukbeen.
Jochoch, *m.* een werk-, ploegende os.
Jochriemen, *m.* jukriemen.
Johannes, *m.* Jan, Johannes.
Johannisäpfel, *m.* een St. Jansappel.
Johannesbeer, *f.* aalbes, of -bezie; rotte, weiße Johannesbeer, roode, witte aalbesen.
Johannisbeerstrauch, *m.* een aalbesboom, -struik.
Johannesblum, *f.* vokelaar, geele ganzebloem, hondsroos, haanevoet, borerbloem.
Johannesbrod, *n.* St. Jansbrood.
Johannesfest, *n.* St. Jan.
Johannesgärtel, *m.* straut, *n.* byvoet, St. Janskruid.
Johannessträublein, *n.* s. Johannesbeer.
Johanneswurm, *m.* worm, *n.* bolworm, glinsterwormtje, St. Jansworm.
Jonische Säulenordnung, *f.* de ionische bouworde.
Jonquillen, *f.* jonquille, lieflykruikemie, lange en dunsteelige narcis.
Jope, **Jupe**, *f.* keurslyf, korsetje.
Jordan, *m.* de Jordaan.
Jrbselen, *f.* Erbselsaude.

Jeden,

Jungfraubutchen, schildstein, n. maagdevlies, -flor.
 Jungfrulein, n. een juffertje, jonge dogter, vryfter.
 Jungfrudich, adj. maagdelyk, jongvrouwe-lyk; die jungfrudliche Keinigheit, Zucht, Schaambastigheit, de maagdelyke zuiverheid, reinheid, tugt, sbaanthe.
 Jungfrauschast, f. maagdom, maagdelyke staat.
 Jungling, m. een jongeling, jongman, jong- mensch; kleiner Knabe, een ventje, kwant- je, jongetje, zootje, knegtje, kleintje.
 Junglingschaft, f. jongelingchap, jonge ja- ren, jonge jeugd.
 Jungst, adj. superl. von jung, jongst, laaft; sein jungster Sohn, zyn jongste zoon; die jungste Post, die jungsten Briefe, de laaftte post, de laaftte brieven; das jungste Ge- richt, der jungste Tag, de laaftte, jongste dag, het laaftte geregt.
 Jungst, jungstlin, adv. laaft, onlangs; ich habe ihn jungst gesehen, ik heb hem laaft- gezien.
 Junius, m. Junius, zomermaand.
 Junker, m. jonker, jongheer, edelman.
 Junkerfrey, adj. een, die de vryheden der edel- len geniet.
 Junkerpos, m. een huis, enz. daar de kooplieden gemeenlyk samen komen.
 Junkerren, v. n. op zyn jonkers leeven, niet veel uitvoeren, ledig gaan.
 Junkerlich, adv. van een edelman, op zyn jonkers.
 Junkerhandwerk, n. lediggang.
 Junkerstand, n. adelyke staat, orde der. edel- lieden.
 Juppe, f. een vrouwe onderrok, linne keel, overrok.
 Jurament, m. f. Eyd.
 Jurist, m. een jurist, regtsgeleerde.
 Juristieren, f. regtsgeleerdheid, regtskunde.
 Juristisch, adj. & adv. regtskundig, van een regtsgeleerden, op zyn regtsgeleerden.
 Just, adv. juist, effen, even; der Wind ist just Ost, Sud, West, Nord, de wind is vlak, juist oost, zuid, west, noord; ich woh- ne just gegen der Kirchen über, ik woon juist, vlak, over de kerk.
 Juwehl, n. f. Jubel; mit Juwehlen han- deln, in juweelen, edelgescfentens han- delen.
 Juwehlirer, f. Jubelirer.
 Juwel, f. Jubel, een juweel, edelgescfente, fyn gescfente.

R.

Raack, m. kaak, schavotje, daar de kwaad- doeners te pronk gesteld worden.
 Raal, f. Raal.
 Raar, f. Rebalter.
 Rabbala, f. kakkala, verborgene en allegori- sche nitlgging van den hebreuwfchen By- bel, ten gebruike der Jooden.
 Rabbalist, m. een kabbalist.
 Rabbalistisch, adj. dat tot de kabbala behoort.
 Rabel, n. een kabel, kabeltouw, ankertouw.
 Rabinet, n. her kabinet.
 Rachel, f. kaggel, kachgel.
 Rachelofen, m. kaggel, kaggeloven, fornuis.
 Racker, f. kak, front, schytery.

Racken, f. scheiben.
 Racker, m. een kakker, schyter.
 Rackeren, v. imperf. kak hebben; item f. ga- cken.
 Rackhaus, haufein, n. een kakhuisje, secreet, heimelyk gemak.
 Rackstuhl, m. een kakstoel.
 Racker, m. kever, tor, molenaar.
 Rackeren, v. a. de molenaars, enz. van de boe- men doen, neemen. it. f. murmeln.
 Rakk, n. her kaf, de baste, schil om 't koren.
 Rakkig, m. kooj, kevie, vogelkooj; einen Vo- gel in Rakkig setzen, een vogel koojen, in de kooj zetten; er ist im Rakkige, hy zit in de gevangenis, hy zit gevangen.
 Kaffe, m. koffi, koffy; Kaffe und Thee unter einander, twilk, koffy en thee onder malkan- der gemengd.
 Kaffebohnen, f. koffyboonen.
 Kaffebüchse, f. koffidoos, -bus.
 Kaffeifarbe, f. koffikleur, -verf.
 Kaffehaus, n. koffihuis.
 Kaffeessel, m. -kanne, f. -geschier, n. koffike- rel, -kan, -pot.
 Kaffeemühle, f. koffimolentje.
 Kaffeeshalen, f. koffydoppen.
 Kaffeeshälchen, f. koffidoppen.
 Kaffeeschälchen, f. koffidoppen.
 Kaffeeschüsselchen, n. koffibakje, -schotelte.
 Kaffeischigen, n. koffiateltje, -bord.
 Kaffeewasser, n. koffiwater.
 Kage, m. kaag.
 Kageschiffer, m. kaagschipper, kaagman.
 Kaal, adj. kaal; kabler Strich in einem Strüde Luch oder Zeug, gaal; kables Wirtshaus, een kaale, een vaaue herberg; kable Reden, Entschuldigungen, Verspre- chen, kaale, ydele, nietige reden, verschoo- ningen, beloften.
 Kahl, f. Kehle.
 Kahlarsch, m. een bedelaar.
 Kahlköpfig, adj. kaalhoofdig, -koppig.
 Kahlkopf, m. kaalkop, -hoofd.
 Kahn, m. schuije, sceepeje, bootje, floepje; auf dem Biere, kaam.
 Kahnicht, adj. & adv. kaamig, kaamagtig; werden, kaamen, kaanig worden.
 Kahr, f. Kehr.
 Kahrn, f. Karren.
 Kaiser, m. keizer.
 Kaiserfren, adj. vry, bevoorregt.
 Kaisergeld, n. keizerlyk geld.
 Kaisergröfche, m. een keizerlyke grofch; waar- van 'er dertig een duitfche ryksdaalder uit- maaken.
 Kaisergulden, m. een duitfche gulden.
 Kaiserinn, f. de Keizerin.
 Kaiserlich, f. keizerlyk.
 Kaiserkrone, f. Kaiserkrone.
 Kaiserlich, adj. & adv. keizerlyk; gut kaiser- lich seyn, goed keizerlyk, keizers zyn.
 Kaiserrecht, n. het keizerlyk regt, de keizer- lyke wetten.
 Kaiserkrone, f. keizerskroon; item eene bloem, zo genoemil.
 Kaiserthum, n. keizerdom, keizerryk.
 Kakaunus, f. cacao, kakou, chocolaartboon.
 Kakeibunt, adj. kakeibont; dat van veete af- stekende, en kwalijk geschikte verwen is.
 Kakeien, f. een praatje, relletje; ich werde nichts bedenken von der Kakeien, ik zal geen bet minste gewag van het praatje maaken.

Kal, f. Kahl.
 Kalb, n. het hart of pit van een boom; heester.
 Kalb, n. kalf; ein sdugendes Kalb, een zui- genul kalf; das güldene Kalb, het gouden kalf; es ist kein Ochse, der nicht zuvor ein Kalb gewesen, kleine dingen, kinderen worden groot; das Kalb ins Auge schlagen, jemand beledigen, verongelyken; mit eines andern Kalbe pfügen, zig van een anders werk bedienen; das güldene Kalb anbeten, het gouden kalf aanbidden; zyn bos by de grooten en aanzienlyken maaken; ein Kalb machen, een kalf maaken, na vol gezoopen te zyn, overgeeven, braaken; wenn das Kalb ertrunken ist, so wollet ihr es retten, wanneer het kalf verdrunken is, dan wilt gy de put dempen; tets zu laut bedenken; du tummes Kalb, jou domme kragt, joris; er ist ein rechtes Kalb, 't is een goet kalf, een kalf van een kaerl, een goedaartig mensch.
 Kalben, v. n. kalveren, een kalf werpen.
 Kalbeven, f. vrolyke, lustige handeling.
 Kalberbäst, f. kalbertich.
 Kalbertuch, f. eene kalfstraagende koet.
 Kalbern, f. kalbertich.
 Kalbern, v. n. kalveren, lichtmissen, op den hol loopen; een kalf werpen; f. kalben.
 Kalbertich, adj. kalveragtig, kalvig; van een kalf.
 Kalberteule, f. bout, ruyfuk van een kalf.
 Kalberpergant, n. kalfs-, of hoornperke- ment.
 Kalbsfell, f. Kalbsfell; dem Kalbsfelle folgen, zoldaat worden, dienst neemen.
 Kalbsfleisch, n. kalfvleesch; Kalbsfleischbrühe, f. kalfsnat, -fop; Kalbsfleischbrühe, so gestan- den, dril, gestolt kalfsnat.
 Kalbinn, Kalbe, f. eene vaers.
 Kalbleder, f. Kalbsleder.
 Kalblein, n. een kalfje, klein kalf.
 Kalbsaug, n. her kalfsoog.
 Kalbsaugen, pl. n. de ooggen aan een spiegel.
 Kalbsbraten, m. een kalfsgebrat.
 Kalbsbrülein, n. Kalbsbrüs, Kalbsbrüese, f. Kalbsdrüs.
 Kalbsbrust, f. kalfsborst.
 Kalbsdrüs, n. zweesrik, zweeserik van een kalf.
 Kalbsfell, n. kalfsvel, -huid.
 Kalbsgeling, n. karrewey, allegaartje, de le- ver, het hart, de milt en tong van een kalf.
 Kalbsgedrüs, n. kalfsdarmscheel, klein ge- darmte om te kookken, te fruiten, op te stoo- ven, enz.
 Kalbsgeschlink, n. f. Kalbsgeling.
 Kalbshirn, n. kalfsharfenen.
 Kalbskopf, m. kalfshoofd, kalfskop.
 Kalbsköbsgen, n. frikkedel, gebakte kalfsvleesch, balletje van gebakte kalfsvleesch.
 Kalbslab, n. stremsel, runsel, om de melk te doen stremmen, te rinnen.
 Kalbsleder, n. kalfsleder, -leer.
 Kalbsmaagen, m. de kalfsmaag.
 Kalbsnaje, f. orant, groot orant.
 Kalch, m. kalk, mortel; löfchen, bluffchen, roeren; lebendiger, ungelöfchter Kalch, ongeleschte kalk; der Kalch ist ziemlich abgefallen, de kalk is tamelyk afgefallen; het mooy is 'er af; de schoonheid is ver- dwenen.

Kalkbette, *n.* eene laag kalk.
 Kalkbrenner, *m.* kalkbrander.
 Kalkdeek, *n.* pleister, wicfel, pleisterkalk.
 Kalkfen, *v. a.* in 't beet, in de looz zetten; die Leinwand kalkfen, *let linnen in 't beet zetten.*
 Kalkfaß, *n.* een vat, waarin de kalk geilaan wordt, een kalkbak.
 Kalkhütte, *f.* het kalkkok.
 Kalklicht, *adj.* kalkagrig, vol wynsteen; kalklichter Wein, *wyn met, vol wynsteen.*
 Kalkhofen, *m.* kalkoven.
 Kalklichterben, *f.* kalkgruis.
 Kalksteen, *m.* een kalksteen.
 Kalktrog, *m.* f. Kalkfaß.
 Kalk, *f.* Koble.
 Kaldaunen, Kaldaunen, *f.* pens; waschen, pensen schoon maaken.
 Kaldaunenkrämmer, *m.* een, die pens, enz. verkoopt, e. n. pensjonaris.
 Kaldaunenkrämertun, *f.* een penswyf, dat pens verkoopt.
 Kaldaunenmarkt, *m.* penmarkt, plaats, daar pens verkoopt wordt.
 Kalcuteiticher Hahn, *m.* een kalkoensche baan.
 Kalcuteitische Heune, *een kalkoensche ben.*
 Kalender, *m.* Almanak.
 Kalendermacher, *m.* almanakmaaker.
 Kalesch, *f.* kales, kalesse, chais.
 Kalfaterer, *m.* een die kalfatert, een breeuwer, enz.
 Kalfatern, *v. a.* kalfaten, breeuwen, stoppen, lappen een schip.
 Kalirabi, *f.* Kohlräbe.
 Kalmeusen, *v. a.* bedillen, vitten, muggeziften.
 Kalmeuser, *m.* een vitter, bediller, muggezifter.
 Kalmeuseren, *f.* het bedillen, enz.
 Kalmen, *m.* kalomyn-, of kalamynsteen.
 Kalrabi, *f.* Kohlräbe.
 Kalt, *f.* kalfinnig.
 Kalt, *adv. & adv.* koud; kalter Brand, *koud vuur; kalte Küche, koude keuken, provisie van koude spyzen, koud eten, voedsel, teerkost op eene reiz.*
 Kalte, *f.* koude, kof.
 Kalten an die Zähne, *killen han de tanden; vor Kalte brennen, killen, tintelen.*
 Kalter, *f.* Keller.
 Kaltfeber, *n.* de koude koorts, koortschudding, huivering.
 Kaltlicht, *kaltlich, adj. wat, eenigzins koud.*
 Kaltpis, *f.* Kaltseiche.
 Kaltschmid, *m.* een koperlager, koperfmit.
 Kaltseiche, *Kaltis, f.* koudepis, druppelpis.
 Kaltzinnig, *adj. & adv.* onverzinnig, koel, koelmoedig, koelhartig, slap, laf, laauw, bedaard, slaau; ein kaltzinniger Liebhaber, *Greuer, een onverschillig, een slaau, slaaumoedig; -hertig minnaar, een dorre, drooge vryer; kaltzinnig werden, beginnen te verkoelen, te verslappen, te verslaauwen.*
 Kaltzinnigkeit, *f.* onverschilligheid, lafheid, slapheid, bedaardheid, verslaauwing.
 Kaltzinniglich, *adv.* koudelyk, slapjes, laf, bedaardelyk.
 Kaltzung, *f.* killing, tinteling.
 Kaltwehe, *n.* f. kaltfeber.
 Kam, *m.* kaam; f. Kabin.
 Kameelheublume, *i.* Kamillenblume.
 Kameel, *n.* f. w. f. Kamel.

Kamel, *n.* kameel, kemel.
 Kamelhaar, *n.* kameelshair.
 Kamelhahn, *adj.* van kameelshair; Kamelhdriue Küpfe, *kameelsaire knoopen.*
 Kamelot, *m.* kamelot.
 Kameltbier, *f.* Kamel.
 Kameltreiber, *m.* een kameeldryver.
 Kamicht, *kamig, f.* kabincht.
 Kamillenblumen, *f.* kamillen, kamilbloemen.
 Kamin, *m.* een schoorsteen.
 Kamm, *m.* de kuif van een vogel; de maan van een paard; kam of riet van 't weversgetouw; kam, een strookhout op een schip, onder aan den uitlegger, hebbende de gelykenis van een kam; kam van een steutel.
 Kamin eines Hahns, *w.* kam van een baan.
 Kamin, *kam, rift van den druivenbos.*
 Kammbecten, *n.* dose, *f.* de kamdoos.
 Kammen, *v. a.* kammen, kemmen, streelen; Welle kammen, *wal kaarden, kammen.*
 Kammnacher, *m.* kammemaaker.
 Kammter, *f.* kamer, vertrek; rekeningkamer.
 Kammterbecken, *n.* een kamer-, water-, pispot.
 Kammterblume, *f.* kamille, kamillekruid.
 Kammterdiener, *m.* kamerdienaar, kamerknecht, kamerling.
 Kammterer, *m.* thelaurier.
 Kammterer, *f.* Kammtererr.
 Kammterfrau, *f.* f. Kammtermaagd.
 Kammtergericht, *n.* kamergeregt, kamer.
 Kammtergerichtschrijver, *m.* een raadsheer van de keizerlyke kamer.
 Kammterguth, *n.* domain, vorstelyk goed, Vorsten landeryen, inkomsten.
 Kammterherr, *m.* kamerheer, kamerling.
 Kammterjuncker, *m.* kamerjonker, edelman van de kamer.
 Kammterkake, Kammterhure, *f.* kamerkat, gekamerte juffer, boer, die jemand op zyn kamer opgesloten houdt.
 Kammterkapslein, *n.* f. Kammterkake.
 Kammterlafan, *m.* f. Kammterdiener.
 Kammterlange, *f.* pis.
 Kammterlein, *n.* een kamertje, vertrekje, kabinetje.
 Kammterling, *m.* f. Kammterherr.
 Kammtermaagd, *f.* kamermeid, -juffer, kametier, kametienter, kamerdienaars.
 Kammtermaaglein, *n.* kametiertje, kametmeisje, kametjufferdje.
 Kammtermeister, *m.* een rentmeester.
 Kammtermusik, *f.* kamermusik.
 Kammterpage, *m.* f. Kammterdiener.
 Kammterpräsident, *m.* president van de rekeningkamer.
 Kammterrath, *m.* raadsheer van de rekeningkamer.
 Kammterjachen, *f. pl.* financien, zaaken, belangende de geldmiddelen.
 Kammterkerbe, *m.* f. Kammterbecken.
 Kammterkschlüssel, *m.* de steutel van de kamer; er hat den Kammterkschlüssel bekommen, *hy is kametbeer geworden.*
 Kammterkreyder, *m.* schryver op, van de kamer, de rekeningkamer.
 Kammterkschuld, *f.* domainfchuld.
 Kammterkschul, *m.* de kamertfoel.
 Kammterkschür, *f.* de kametdeur.
 Kammterksort, *m.* f. Kammterbecken.

Kammtertraut, *f.* halve rouw.
 Kammertuch, *m.* kamer-, of kameriksdoek.
 Kammterverwalter, *m.* opziener over de financien, geldmiddelen.
 Kammterwagen, *m.* kamerwagen.
 Kammterfucker, *n.* her kaminhuise.
 Kammterrad, *n.* kamrad in een molen. *it. f. Gesell.*
 Kammterweis, *adv. als, gelyk een kam.*
 Kammterhdriue, *m. pl.* kamtanden.
 Kammter, *f.* Kamin, een kam.
 Kammter, *v. a.* kammen, hekelen. *it. f. zanten.*
 Kammter, *m.* kamp, gevegt, stryd.
 Kammter, *v. n.* kampen, vegten, stryden; zwey Hdriue Kammter lassen, *twee banen laten vegten.*
 Kammter, *m.* kamper, kampioen, kampvegter.
 Kammter, *m.* Campher, Camphur, canfer, hartstaggige Oosterfche gun.
 Kammterhdriue, *m.* kamphaan.
 Kammterfucker, *m.* een worstelmeester, kamregter.
 Kammterplan, *n.* -plaf, *m.* kampplaats, strydperk, -plaats.
 Kammterrecht, *n.* kampwet, -regt.
 Kammterfichter, *m.* f. Kammterfucker.
 Kammter, *f.* Kamin.
 Kamrad, *i.* Kammerad.
 Kan, *f.* Kabin.
 Kande, Kandel, *f.* Kanne.
 Kandelein, *n.* een kannerje.
 Kandenbüsch, *m.* kannenwafcher, borsteltwig, om de kannen van binnen te wasschen, schoon te krygen; *f.* Kannenbüsch.
 Kandengeffer, *f.* Kandeltraut, *f.* Kandengeffer.
 Kandenlucker, *n.* kandy, kandyzuiker.
 Kanevas, *m.* kanefas.
 Kaniu, Kaniuhen, *n.* konyn, lamprey; Kaniuhenhöhle, *f.* -loch, *n.* konynberg, -duin, -hol, -warande; -stall, konynhok, -kooy.
 Kaniuhenberg, *m.* f. Kaniuhengrube.
 Kaniuhenbüsch, *m.* konyneveld, daar konynen loopen.
 Kaniuhenisseff, *n.* konynenvel.
 Kaniuhengrube, -höhle, *f.* -loch, *n.* f. bey Kaniuhen.
 Kaniuhenneff, *n.* een konynneff.
 Kanter, *m.* Kanterfpinne, *f.* eene zwarte spin, spinnekop.
 Kanne, *f.* kan, kanne; mit einem Köbchen, *kan met een pyp, tuit, tuik.*
 Kannebüsch, *f.* kannequaft, -borstel.
 Kannebedekel, *m.* dekfel van de kan.
 Kannegeffer, *f.* Zunggeffer, een tinnegieter.
 Kannegefferzeichen, *n.* het tinnegieters teken, -merk.
 Kannegluck, *n.* kannegeluk.
 Kannekraut, *n.* schuurkruid.
 Kannehdriue, *n.* hantzat van eene kan.
 Kannefchrant, *n.* kannenrek.
 Kanneveffe, *adv. by, met de kan, met de baalkan.*
 Kannegeffer, *f.* Kannegeffer.
 Kaniuhen, *n.* een kannerje, kleine kan.
 Kante, *f.* Kand, de kant, rand, boord, hoek, het uiterste van iets; an allen Kanten, *aan alle zyde, zyden, boeken; eine Kante Brodt, de korst van brood.*
 Kante, *f.* Spigen, kant, speldewerk; Kanten wirken, *kant werken, spelde werken.*
 Kanticht, *kantig, adj.* kantig, hoekig.

Kantig, adj. van kant, kanten gemaakt.
Kangel, f. f. Cangel.
Kangler, m. u. f. w. f. Cangler, u. f. w.
Kanglerstelle, f. canceliersplaats.
Kangelpapier, n. gemeenepapier.
Kanglist, m. f. Cangelist.
Kap, Bergberige, n. de kaap, het voorbergte.
Kap, Kaperey, f. de kaap, kapery; ein Schiff auf die Kap austrühen, een schip ter kaap nüttrufen.
Kapoun, f. Kappbahn.
Kapaunen, v. a. f. Kappen.
Kapaunenbrühe, f. nat van eenen kapoen.
Kapaunenfett, n. het vet van een kapoen.
Kapell, f. kapel.
Kapellan, m. kapelaan, kappelaan.
Kapellendecke, f. dekfel voor de kapel in de scheikunde.
Kapellknabe, m. een choorkind.
Kapellmeister, m. kapelmeester.
Kaper, m. kaaper, vrybuiters op zee.
Kaperen, f. f. Kap.
Kaperen, v. n. kaapen, te kaap, op de kaap vaaren, vrybuiten.
Kapital, n. kapitaal.
Kapitalist, m. kapitaalift, een man van groot kapitaal -middelen, -groote goederen.
Kapital einer Säule, kapiteel van een pylaar, of zuil.
Käpschen, n. klapmuts, of mutsje.
Kappe, f. kap, monnikskap; Kappe eines Pferdes, het bonfikkeel van 't puard, dat aan 't dekkleed vast is; gleiche Brüder, gleiche Kappen, gelyk met gelyk paart best; einem jeden Kappen gefällt seine Kappen, ieder is mooy met 't zyne; die Kappe ist verschnitten, de zaak is verkorven; die spanische Kappe lassen tragen, iets opschikken, versieren, oppronken; die Kappe müssen tragen, de zos weeken krygen.
Kappellau, m. kabbelijaw, cabeljauw.
Kappen, v. a. een jong haantje lubben, doorbaalen.
Kappenmundstück, n. het gebit van een paard.
Kapper, Kappen, f. kapper, kappers.
Kapperbaum, m. kapperboom.
Kappensrauch, m. kooltruik.
Kappes, -kraut, n. -Aohl, m. kabuiskool; f. Kohl, Kraut.
Kappis, f. Kappes.
Kappbahn, m. een kapoen, gelubde haan.
Käpplein, n. f. Käppchen.
Kapps, m. -kraut, n. f. Kappeskraut.
Kappzaum, m. kaproen, neusnyper, kaperson.
Kapsel, f. een doos.
Karat, m. karaat, (by de affajens en juweliers.)
Karbatsche, u. f. w. f. Carbatsche.
Karb, f. Kerbe.
Karbner, u. f. w. f. Carbiner.
Karch, f. Karren.
Kärcher, f. Karrenmann.
Kardamome, f. f. Cardamome.
Kardatsche, f. kaarde, wolkaard.
Kardatschen, v. a. kaarden, wolle kaarden.
Kardatscher, m. kaarder, wolkaarder.
Kardatschel, n. kaardzel.
Kardendissel, kaarden, kaardendistel.
Karsunkel, -stein, n. een karbonkel, karbonkelleen, robyn.

Karg, f. Karren.
Karg, adj. & adv. karig, gierig, vrekking, deun, bekrompen, armhartig, vafhoudend, schraaft in de beurs; ein karger Gilz, een houdevast, haarkliever, een luizige, karige vrek.
Kargen, f. knicken, sparen.
Karger, m. een gierigaart, vrek; f. karger Gilz bey karg.
Kargheit, f. karigheid, armhardigheid, vrekheid.
Käralich, adv. f. karg.
Karifol, m. bloemkool.
Karmosin, f. Carmesin.
Kärner, f. Karrenmann.
Karnier, m. zak, leere zak, knapzak, reislak, maal, tas, weitas.
Karnis, m. kornis, nitloopende raad of lyft aan een pylaar of gebouw.
Karnöffel, m. breuk, darmbreuk.
Karnöffeln, v. a. knoffelen, met vuisten slaan.
Karpe, Karpf, m. karper.
Karpenschnauze, f. karpersnuut.
Karpenteich, m. een karpervyver.
Karpenzunge, f. de tong van een karper.
Karpfen, n. gepluift linnen, plukfel.
Karren, m. kar, karre; der Karren ist verschoben, steekt im Korbe, de zaak is verbruid, verkorven, verknold; einem Alten Karren oder Bescheideffen schicken, jemand spys van zyne tafel zenden.
Karren, v. a. met karren vervoeren, karren.
Karren Gaul, m. karrepaard.
Karrenmann, m. karreman, -dryver, koetier, voerman; wagenaar.
Karrere, Kurrete, f. f. Carosse.
Kärner, f. Karrenmann.
Karrengaul, f. Karrengaul.
Karrngessell, n. het gestel van de kar.
Karrnead, n. het rad van de kar.
Karrnsalbe, f. wagensmeer, -vet.
Karrnroll, m. een wagen; karvol.
Karrros, f. f. Carosse.
Karst, m. eene houweel.
Karsten, v. a. omhakken, omkuilen.
Karster, m. een spitter, graaver, delver.
Kartätsch, u. f. w. f. Cardatsche, u. f. w.
Kartaun, Karte, f. f. Karthaune.
Karte, f. kaart; die Karten mischen, abbeben, geben, wegwerfen, auspielen, de kaart mengen, afnoemen, affigten, geeven, uitdelen, wegwerpen, nitspeelen; spielen, met de kaart spelen, troeven.
Karte, f. eene landkaart; sich auf die Karten versiehen, de landkaarten verstaan, kennis hebben van de legging der landen.
Kartel, n. cartel, uidaagbrief; een vergelyk tussen oorlogende mogendheden.
Karten, v. n. kaarten, met de kaart spelen; das Spiel karten, zig in eene zaak mengen; zig 'er med bemoejen; ich muß das Spiel anders karten, ich moet de zaak anders beginnen, 'er een anderen draay aan geeven.
Kartenslatt, n. het kaarrenblad, eene kaart.
Kartendissel, f. Kardendissel.
Kartenmacher, -mähler, m. een kaartmaaker.
Kartenpapier, n. het bordpapier.
Kartenspiel, n. Kartenpieler, m. kaartspel, kaartspeeler.
Kartetsch, f. Cartetsch.
Karthaune, f. karrouw.

Kartlein, n. een kaartje, een spel kaarten; das Kartlein ist ihm lieber als die Bücher, ly houdt meer van 't kaartspeelen, dan van de boeken.
Kartun, f. Katun.
Karwey, m. karwey, een gewas.
Käse, m. kaas; Käse und Brod bilft in der Hungersnoth, konger is de lekkerste sauce; Parmesantäse, pärmesaan -schaapekaas.
Käsebauer, -macher, m. -mutter, f. kaasboer, -maaker, -maakster.
Käsefaden, fuche, m. kaasvlaa, kaasboek.
Käseform, f. kaasvorm.
Käsegeruch, -gestank, m. kaaslugt, -stank.
Käsehändler, m. kaaskaamer, -verkooper.
Käsezimmer, f. kaaskamer.
Käseohl, m. bloemkool.
Käseorb, m. een kaaskorf.
Käsekrum, m. kaaswinkel.
Käsekrümer, m. f. Käsehändler.
Käsetuche, m. f. Käsefaden.
Käselab, n. kaaslebbe, -lubbe, -runzel.
Käsemacher, f. Käsebauer.
Käsemade, f. kaasmade, myt.
Käsemagen, m. f. Käselab.
Käsemarkt, m. de kaasmarkt.
Käsemilch, f. f. Käsemolken.
Käsemodell, f. kaasvorin, waarin de kaas gemaakt wort.
Käsemolken, m. kaaswei.
Käsewülde, f. f. Käsemade.
Käsemutter, f. bey Käsebauer.
Käsen, v. n. kaas maaken; sich, v. rec. die Milch Käset sich, de melk stremt, stolt.
Käsenapf, m. f. Käseform.
Käsepappeln, f. f. Käsekraut.
Käsewinde, f. Käsefabel, n. het schraapzel van kaas, gevostte kaas.
Käsewupp, f. toespys van kaas.
Käsetorte, f. f. Käsefaden.
Käsewurm, m. f. Käsemade.
Käsin, adj. kaazig, van kaas.
Kästlein, n. een kaasje, kleine kaas.
Kästleintraut, n. kaaskens- kaasjeskruid.
Kassie, f. kassie, merg van de cassiaboom.
Kastalie, n. Castalie, een bron op Parnassus, de zanggodinnen toegewyd.
Kastalisch, adj. kastalisch; kastalisch Feuer, kastalisch vuur.
Kastanie, f. kastanje.
Kastanienbaum, m. kastanjeboom.
Kastanienbraun, adj. kastanjebruin.
Kastanienpfann, f. kastanjejan.
Kästchen, n. kasje, kistje.
Käfte, f. Kastanie.
Kastell, n. een kasteel, burg.
Kastell eines Schiffs, voor en stuurplegt van een schip; bak en sebans; vertuining van een schip.
Kasten, m. Gewächskasten, een trekkas, om vroeg vrugten te hebben; Mehlkasten, een meelbak; Getraidkasten, een korenzolder.
Kasten, m. kas, tresoor; Kasten eines Rings, kas van een ring.
Kästen, u. f. w. f. Kastanie u. f. w.
Kästleinbrod, n. brood, van kastanien gemaakt.
Kästingestell, n. een schraug, bok, kruis onder een tafel.
Kästleinholz, n. hout van een kastanieboom.
Kastienmeister, -voigt, m. een kassier, thesaurier.
Kastienrand, m. kas van een ring.
Kastienverwalter,

Kakenverwalter, m. koren-zoldervoogd.
Kakenvoigt, m. f. Kakenverwalter.
Kakenvoigt, m. f. Kakenmeester.
Kakenwaal, m. een kaitanjabofch.
Kakfeyen, v. a. kastyden, rugtügen, betoomen, inbinden.
Kakfeyung, f. kastyding, rugtiging.
Kakftein, n. f. Kakfchen.
Kakfner, m. f. Kakenmeester; it. Kakenverwalter.
Kakfor, m. kastroor.
Kakforhut, m. kastroor, kastroorhoed.
Kater, Katter, m. een kater, f. Kage.
Kattun, Katun, m. katoen.
Katunfabriek, f. händler, m. katoenverwerker, verkooper.
Kat, Kage, f. kat, kater, katte; die Kage hat gejunget, geworfen, *de kat heeft gejongd*; die Kage laßt das Mäusen nicht, *het wil al muizen, dat van katten komt*; er geht darum, wie die Kage um einen heißen Brey, *hy zoekt uifstel, omwegen*; der Kage die Schelle anbenken, *jemand's haat op zig lauden*; der Kage den Schmeer anbefehlen, *de kat den kans beveelen*; die Kage im Sacke laufen, *een kat in een fak koopen*; iets koopen, zonder te bezien; die Kage lauft ihm den Buckel hinauf, *zyn geweten beschuldigt hem*.
Kat, kat, schietgat, opgeworpe boogte, daar gefchut op gezet wordt.
Katbalgen, fch, v. rec. krabben, byten, ftaan, vegten.
Katenaart, f. kattenkaart.
Katenaug, n. een zekere kostelyke fteen.
Katenaugen, n. pl. kattenoogen.
Katendug, adj. die blaauwe, of gruuwe oogen heeft.
Katendug, m. her katevel.
Katendrecht, m. katevelfront.
Katenschel, n. f. Katendug.
Katengemaal, gemaufe, geshrey, gemanje, n. katregelol, gemaauw, gemeeuw.
Katente, n. haazepootjes, haazevoot.
Katenforf, m. de kop van een kat.
Katenkraut, n. kattenkruid, nippe; nep, neppe.
Katenloch, n. kategat.
Katenmünze, f. f. Katenkraut.
Katenmuffe, f. f. Katengeschrey.
Katenscheu, adj. jemand, die eene natuurlyke vrees of afskeer van een kat heeft, bung voor een kat is.
Katenschwanz, m. een kateftaart; it. een bloem zo genoemd, een fluweelbloem.
Katensicht, f. kattepis.
Katensprung, m. een fprong van een kat; es ist ein Katensprung bis dahin, *het is 'er niet ver van daan*.
Katenstein, m. f. Katenaug.
Katentrüffel, n. muurpeper.
Katenwedel, m. f. Katenschwanz.
Katlein, n. een katje, kleine kat; it. katjes aan de nootboomen, enz.
Kauchen, v. n. neerhuiken.
Kauder, m. Kauderwert, n. werk, runvlas, snuit, heede.
Kauderwelsch, alij. & adv. brabbeltaal, kraamersalryn; kauderwelsch reden, brabbelen, brabbeltaalen, brabbeltaal fpreken, *de schotse trom ftaan*.
Kauderwert, f. Kauder.

Käuen, v. a. kauwen, kaauwen.
Kauf, m. koop; einen Kauf schließen, *maken, een koop fluiten*; der Kauf ist geschlossen, *de koop is geflooten, 't is koop*; einem in seinen Kauf fallen, *jemand onderkoopen, koopen 't geen by belingte, of belongen heeft*.
Kauf, wie ein adjectivum, Kaufbutter, Kaufleinen, koopbوتر, kooplinnen.
Kaufbaar, adj. dat te koop is; f. käuflich.
Kaufen, v. a. koopen.
Käufer, m. koper.
Käuferinn, f. koopster.
Kaufarden, f. koopvaardy, koopmanschap ter zee.
Kaufardenschiff, n. koopvaardyschip.
Kaufbrief, zettel, m. koopbrief, ceel.
Kaufcontract, m. koopbeding, -verdrag.
Kaufgelder, n. pl. kooppenningen.
Kaufgeröb, n. pakhuis, pakkelder, voorraafschuur van koopmansgoederen.
Kaufhandel, m. Kaufmanns, waf, f. koophandel, koopmanschap; treiben, *koopmanschap doen, koopmanschappen*.
Kaufhaus, n. koophuis, waage, magazyn.
Kaufherr, m. koopman in 't gros.
Käuflich, adj. f. käuflich.
Kaufladen, fram, m. koopwinkel.
Kaufleute, m. pl. kooplieden, koopers.
Käuflich, alij. & adv. door koop, koopswyze.
Kaufmann, m. koopman; ein reicher Kaufmann, *Handelsmann, Kaufherr, een ryke fokker, of fokkert, een zegod koopman*.
**Kaufmann, Käufer, een koper; einen Kaufmann zu seiner Waare suchen, een koper toe, voor zyne waar zoeken.
Kaufmannsch, adj. & adv. koopmans, van een koopman.
Kaufmannsbaal, m. een koopmansbaal, -pak.
Kaufmannsbrauch, m. styl, gebruik, nstantie van een koopman.
Kaufmannsbrief, m. koopmansbrief.
Kaufmannsdienert, m. koopmans-, of kantoor knegt.
Kaufmannsgut, n. koopmansgoed, -waar; leverbaar, ontfangbaar goet; eine Waare nicht Kaufmannsgut feyn, *een waar niet koopmansgoed, onleverbaar zyn*.
Kaufmannschaft, f. koopmanschap; de kooplieden.
Kaufmannsplatz, m. koopmansplaats, -beurs.
Kaufmannstol, m. koopmanschryfftyl.
Kaufplatz, m. de markt, de beurs.
Kaufschilling, m. godspenning; fryt, waarvoor de waar verkugt is.
Kaufschlag, m. toeflag van een koop, gedaane koop.
Kaufschlagen, v. n. den koop toeflaan, verkopen.
Kaufstadt, f. koopstad.
Kaufucht, f. koopzugt.
Kaufüchtig, adj. koopzugtig, die gaarne koopt.
Kaufzettel, m. f. Kaufbrief.
Kau, f. Keule.
Kauharsch, Kaulpersch, Kaurupp, m. een ruzierbaarfch, een zeemerral.
Kaum, adv. knap, krap, naauwelyks, pas, maar pas, met moeite; kaum gefchlafen haben, *maar pas geflaapen hebben*; er war kaum angekommen, *jo fhard er, by was daar pas aangekomen, of ly fierf*.**

Käuen, Käuelen, f. Keimen, ic.
Kauen, f. kauchen.
Kause, f. geldfchraaping, knevelaary, ongeoorloofde winst, woeker; Kausen machen, *geld fchraapen, knevelen, afperffen*; it. bedriegen.
Kausenmacher, m. een woekeraar, olyke fchraaper, beursluizer, menfchenplager.
Kausenmacherey, f. ongeoorloofde winftreking.
Kauz, Käuzlein, n. f. Kauz.
Kaugen, v. n. huilen als een steenuil.
Kauning, f. het kaauwen.
Kauz, m. Käuzchen, n. uiltje, steenuiltje.
Kapfer, u. f. m. f. Kaiser.
Kebweib, n. bywyf, byzit.
Keck, alij. & adv. stout; etwas nur keck thun, *iets vry doen*; kommt nur keck herein! *kant vry binnen! thut's nur keck, es wird euch nicht reuen, doet het vry, 't zal u niet berouwen*.
Keckheit, f. stoutheid, vermetenheid.
Keckich, adv. stoutelyk, stoutweg, vermeteten.
Keder, f. Keder.
Kefer, Keßig, f. Käfer, Käßig.
Kegel, m. kegel; Lind und Kegel, *de gamsche familie, all 't huizgenin*; wie ein Kegel gemacht, *kegelvormig*.
Kegelbahn, f. Kegelplatz.
Kegeler, f. Kegelspieler.
Kegelformig, adv. kegelvormig.
Kegelugel, f. f. des Kegelplatz.
Kegeln, Kegel spielen, v. n. kegelen, Kegel speelen, *met de kegels speelen*.
Kegelplatz, m. -ugel, f. -spiel, n. kegelbaan, -kloot, -spel.
Kegelstule, f. Spitzstule, eene naaldmuk
Kegelschnitt, m. eene kegelsneede.
Kegel schieben, f. Kegeln.
Kegelschieber, m. f. Kegelspieler.
Kegelspiel, f. bes Kegelplatz.
Kegelspieler, m. kegelaar, kegeler, kegel speelder.
Kegelstand, m. de stand van de kegels, het opzetten der kegels.
Kegelumfchlager, m. een, die de kegels omflaat, omfnyet.
Keblambos, m. een kooperslagers ambbeeld.
Keblchen, n. een kleine, naauwe keel.
Keble, f. keel, iftror, gorgel; die Keble ein nem abfchneiden, *afstehen, jemand keelen, hem de keel afnyden, afsteeken*; etwas in die unrechte Kebl bekommen, *iets in de verkeerde keel krygen*; die Keble fchmiereten, drinken.
Keble, f. Kelle.
Keblen, v. a. uithollen.
Keblicht, alij. hol, uirgehold.
Keblkraut, n. f. Bapfenkraut.
Keblleifen, m. een bolle lyffe.
Kebllinie, f. de loop van de keel, den gorgel.
Keblriem, m. de keelriem, -band.
Keblstoff, m. een bolle fchaaf.
Keblsucht, f. keelziekte.
Keblwinkel, m. de boek van de keel, den gorgel.
Keblwäschchen, n. huig.
Keblzeigel, m. een bolle dekpan.
Kebr, f. keer, wederkeer, het omkoeren.
Kebräuf, m. eenem den Kebräuf geben, *jemand met harde woorden bekyven, doorbawlen, doornemen*.

Keerbesem, *m.* keerbezem, bezem, om te veegen.
 Keerbürst, *f.* kleebezem, -borstel, -schuier.
 Keeren, *v. a.* keeren, wenden; sich an et-
 was kehren, nicht kehren, zig aan iets sloo-
 ven, keeren, niet keeren, kreuven.
 Kehren, *v. a.* veegen, schoon maaken, af-
 borstelen; die Straße kehren, de straat
 veegen; die Kleider kehren, de kleeren
 schoon maaken, afborstelen; ein jeder kehrt
 vor seiner Thür, elk bemoeje zig met zyne,
 en niet met een anders zaaken; elk zie op
 zig zelf.
 Kehrer, *m.* een veeger, stoffer, schoonmaaker.
 Kehrerinn, Kehrfrau, *f.* een veegster, stof-
 ster, schoonmaakster.
 Kehricht, *n.* keersel, veegzel, uitveeg- of
 vaagzel, vuilnis, vullis, vuiligheid.
 Kehrichtsch, *n.* schaufel, *f.* vuilnisvat, -schop.
 Kehrmagd, *f.* *f.* Kehrerinn.
 Kehricht, *n.* *f.* Kehricht.
 Kehring, *f.* het keeren, wenden.
 Kehrwib, *n.* *f.* Kehrerinn.
 Kehrwisch, *m.* keerwisch, stoffer.
 Kehrhend, *m.* uitkeering van de tiende, het
 ligen daarvan.
 Kehrhendeneinnehmer, *m.* de perzoon, die
 aangesteld is, om 't regt van de tiende
 schoof, enz. te ligen, te ontvangen.
 Kehrhendenscheune, *f.* schuur, waarin de
 tienden gebracht, gelegd worden.
 Keiche, Keuche, *f.* de kug, kuch.
 Keichen, *v. n.* hygen, zwaar ademen, adem
 haalen, of scheppen, na zyn adem hygen.
 Keichich, Keichlich, *adj.* engborstig, bezwaard
 ademhaalend.
 Keiffen, *v. n.* kyven, raazen, tieren; den
 ganzen Tag keiffen, den ganschen dag kyven.
 Keiffer, *m.* een kyver, tierder, grom-, knor-
 pot.
 Keifferinn, *f.* eene kyfliter, die raast en tiert,
 en knort.
 Keiffich, *adj.* knorrend, kyvend, raazend,
 tierend.
 Keil, Weck, Zwed, Speidel, *m.* wig, wigge,
 beitel, kegge; ein böhrerner Keil, een honte
 wigge, kegge; ein Keil Butter, een maat,
 klomp, stuk boter; das ist ein harter Keil,
 't is een dringende zaak, noodzaaklykheid.
 Keilbein, *n.* het zevende been van de herfsenpan.
 Keilen, *v. n.* een beitel, keg inslaan.
 Keim, *m.* keem, keem, spruit, scheut.
 Keimen, keemen, keemen, spruiten, schieten.
 Keimlein, *n.* een teder spruitje, een klein
 scheutje.
 Kein, keine, *pron.* geen, geene, niemand;
 keiner andern Ursachen wegen etwas thun,
 als, iets nergens om doen, dan; auf keine
 Weise, geens zins, in geenery wyze.
 Keinerley, *adj.* geenerlei.
 Keinerseits, *adv.* van niemand, van geene party-
 v. der Vortrag ist keinerseits verworfen,
 het voorstel is van weerskanten, van geene
 party, verworpen.
 Keineswegs, *adv.* geenszins; man zweifelt
 keineswegs, men twyfeld geenszins, in ge-
 nerlei wyze.
 Keinmahl, keinmal, *adv.* noois, in 't geheel
 niet, niet eens; ich denke keinmal daran,
 ik denk 'er nooit, niet eens aan.
 Keinmäsig, *vij.* onnur, nutteloo, van geene
 waarde; van geen dienst; ein keinmäsigter

Mensch, een onnut mensch, die geen dienst
 doet.
 Keiser, *u. s. w.* *f.* Keiser, *u. s. w.*
 Kelch, *m.* kelk, drinkbeker.
 Kelchfutter, *n.* koker, kas, daar de kelk in ge-
 daan wordt.
 Kelchglas, *n.* een kelk van glas, een wynglas,
 roemer.
 Kelchgläschen, *n.* keltje, keltglaasje.
 Kelchlein, *n.* een keltje, kleine kelk.
 Kelchreller, *m.* stellerlein, *n.* een bord, bordje,
 waarmede de kelk bedekt wordt.
 Kelchtüchlein, *n.* een doekje, waarmede de Room-
 sche priester, naa de mis, den kelk uitveegt.
 Kelle, *f.* troffel, truweel; in der Küche, spaan,
 keuken spaan.
 Kelle eines Gärtners, greepzyzer, greepje,
 daar de tuinman de bollen der bloemen mede
 uitbaalt.
 Keller, *m.* kelder; in Keller legen, in den
 kelder leggen, keldereren.
 Kellervant, *n.* het opzigt over den kelder.
 Kellerdiel, *f.* trapdeur, valdeur, aan een
 kelder.
 Kellererjel, *m.* *f.* Kellerwurm.
 Kelleren, *f.* keldery, bottelierschap.
 Kellerenstier, *n.* *f.* Kellerloch.
 Kellergeren, *n.* kelderterje, een kleine kelder.
 Kellerhals, *m.* kelderhals, kleine laurier,
 laureola.
 Kellerhänge, *f.* Kellerfoller.
 Kellerinn, *f.* *f.* Kellermagd.
 Kellerjunge, -knecht, *m.* kelderknegt, kel-
 derjongen, bottelier, botteliersmaat.
 Kellerlein, *n.* *f.* Kellergeren.
 Kellerleiter, *f.* eene kelderleer, -ladder, trap.
 Kellerloch, *n.* keldergat, -luik, -venster.
 Kellermagd, *f.* eene meid, die 't opzigt over
 den kelder, die boddelaarv heeft.
 Kellermeister, *m.* keldermeester, -waarder.
 Kellern, *v. n.* keldereren, in den kelder zyn,
 leggen.
 Kellerschabe, *f.* *f.* Kellerwurm.
 Kellerschlüssel, *m.* de sleutel van den kelder.
 Kellerschreiber, *m.* *f.* Kellermeister.
 Kellerfoller, *m.* -hänge, *f.* kellerzoldering,
 -bedding.
 Kellershäblein, *n.* een comptoir, kantoor in een
 kelder.
 Kellersühr, *f.* de kelderdeur.
 Kellerswohnung, *f.* kelderwoonig, neder-, be-
 nederhuis.
 Kellerwurm, *m.* duizendbeen.
 Kellerzins, *m.* kelderhuur.
 Kellner, *m.* *f.* Kellermeister, een bottelier,
 keldermeester.
 Kellneren, *f.* *f.* Kelleren.
 Kelter, *f.* wynpers; die Trauben auf die
 Kelter schütten, de druiven in de wynpers
 schuddlen.
 Kelter, *f.* wynpershuis.
 Kelterbaum, *m.* de boom van de wynpers.
 Kelterer, *m.* een wynperser, wynpersers-
 knegt.
 Kelterfah, *n.* een wynperskuip.
 Keltergelte, *f.* een lekvat, tobbetje, dat on-
 der de kraan geest wordt.
 Kelterhaus, *n.* huis, daar de wyn geperst
 wordt.
 Kelterknecht, *m.* *f.* Kelterer.
 Kelterlohn, *m.* persloon.
 Keltermeister, *m.* wynpersmeester.

Kelttern, *v. a.* most-, wyn persen.
 Kelterpres, *f.* *f.* Kelter.
 Kelterspindel, *f.* schroef of spil in een wynpers.
 Kelterstange, *f.* *f.* Kelterbaum.
 Keltertreter, *m.* *f.* Kelterknecht.
 Kelterwein, *m.* geperste wyn, most.
 Kemmen, *f.* kminnen.
 Kemmet, Kemmich, Kimmert, Kimmich, *m.*
 een schoorsteen.
 Kemmet-, Kemmigeger, *m.* een schoorsteen-
 veeger.
 Kempfen, *f.* kmpfen.
 Kennbar, kenntlich, *adj.* *f. a. l.* kenbaar, ken-
 nelyk, onderscheiden.
 Kennbarkeit, *f.* kenbaarheid, kennelykheid,
 onderscheid; teken, waardoor men iets
 kent.
 Kennen, *v. a.* kennen; einen kennen lernen,
 jemand leeren kennen; man kennt den
 Vogel an den Federn, men kent de vogel
 aan zyn veeren; uit jemand's gedrag kan
 men afneemen, wie hy is, hoe hy bestaat.
 Kenner, *m.* kenner.
 Kennerinn, *f.* eene kenster, die iets kent.
 Kennis, *f.* Kenntniss.
 Kenntich, kenntlich, *f.* kenbaar.
 Kenster, Knister, *m.* Mistel, mistelboomtje,
 aangegroeid bygevas op de eiken, enz.
 Kenntniss, *f.* kennis, kennisse.
 Kennzeichen, *n.* kenteken, kenmerk.
 Kerffer, *f.* Krachstein.
 Kerfe, *f.* kerf, kip.
 Kerbel, *m.* kervel, kervelkruid.
 Kerbelaame, *m.* kervelzaat.
 Kerbeluppe, *f.* kervelzop.
 Kerben, *v. a.* kerven, inkerven.
 Kerbholz, *n.* kerfstok; etwas aufs Kerbholz
 schneiden lassen, iets op den kerfstok sny-
 den, kerven laten.
 Kerker, *m.* kerker, gevangenis.
 Kerkermeister, *m.* gevangenhoeder, sipier.
 Kerkern, *v. a.* opsluiten, gevangen, in de ge-
 vangenis zetten; it. *f.* quaden, plagen.
 Kerkerthüre, *f.* de deur van het gevangenhuis,
 de gevangenis.
 Kerl, *m.* kerel, kaerl; ein braver, wackerer
 Kerl, een braver kerel; ein läderlicher Kerl,
f. Schurt, Halunt.
 Kerlen, *n.* een kaerlje, een ventje.
 Kermes, -baum, *m.* een syrische populier.
 Kern, *m.* steen, kern, pit; von einer Waar,
 Spruch, 't pit, merg, kruim van eene waar,
 spreuk.
 Kernbeiser, *m.* dikbek, karfsevin.
 Kernchen, *n.* kernje, pitje, graantje.
 Kernhäuslein, *n.* in den Aepfeln, klokkinis in
 de appelen.
 Kernicht, *adj.* pragtig, pit hebbend; Zeug,
 Papier, lyvige stoffe, lyvig papier; kernich's
 tes Fleisch, vast, hard vleesch.
 Kernlein, *n.* *f.* Kernchen.
 Kernobst, *n.* fruit, vrugt met pitten.
 Kernspruch, *m.* aanmerkelyke spreuk.
 Kernvolk, *n.* nitgeleezen, best volk, de blagen
 van 't volk.
 Kernwaar, Kerngut, *f.* auferlesen.
 Kernwein, *m.* beste, nitgeleezen wyn.
 Kersche, *f.* Kirche.
 Kersche, Kersje, *f.* kaars, kaarze.
 Kerzendacht, *agn.* *n.* kaarslemmet, -gaatz,
 -pit.
 Kerzengerad, *adj.* regt als een kaars.

Kerzenramer, m. kaarsenmaaker, -verkoop-
per.
Kerzenkraut, n. wollekruid.
Kerzenmacher, m. f. Kerzenramer.
Kerzenstok, m. een kandelaar.
Kerzlein, n. een kaarsje, eene kleine kaars.
Kess, f. Kdie.
Kessel, m. ketel; keutel; Kessel, um Wasser
darinnen zu heizen, heetketel; Kessel, tiefer
Dämpfel in einem Fluss oder Meer,
zwischen zweyen Seichten, kil, ketel.
Kessel, een battery voor mortiers.
Kesselbraun, n. hamerflag, schilfertjes van
yzer of koper.
Kessellein, n. een kereltje, een kleine ketel.
Kesselsicker, m. ketellapper, -boeter.
Kesselschifferrindzel, m. een ketelboeters reiszak.
Kesselschale, m. een haal of hengel, om een ke-
tel aan te hangen.
Kesselpaucke, f. keteltrom.
Kesselpaucker, m. een keteltrommelschla-
ger.
Kesseltroth, n. f. Kesselbraun.
Kesselschläger, -schmidt, m. keetelmaaker, ko-
perlager.
Kesselschmidtshammer, m. een koperlagers-
hamer.
Kesseltrommel, f. f. Kesselpaucke.
Kessler, m. f. Kesselschmidt.
Kesslersgesind, n. gemeen volk, het Janbagel,
Jan rap en zyn maat.
Kesten, f. Kistanie.
Kestigen, f. kastenen.
Kette, f. kerens, ketting.
Ketten, v. a. ketenen, aan een ketenen, scha-
kelen, zamen schakelen.
Kettengleich, -glied, n. ring, m. schakel van
een keten.
Kettenhund, m. hond aan een keten.
Kettenkugel, f. een kettinkogel, knuppel,
boutkogel.
Kettensring, f. Kettenglied.
Kettenschuh, m. eene stapelreden; klammen-
de besnitrede; reden, die uit verscheide
stekingen, op makander volgende, bestaat,
in 't latyn genaamd Sorites.
Kettenzüge, m. kettinhaalen, -trekken.
Kettlein, n. een kettinje, kleine ketting.
Ketter, m. ketter, dwaalgeest, in dingen van
geloof.
Ketteren, f. kettery, kettery, ketterdom.
Ketterfreund, m. een vriend, begunstiger der
kettters.
Kettergeist, m. de geest van kettery.
Kettergericht, n. kettergerigt.
Ketterisch, adj. ketterisch, kettters.
Kettermeister, m. kettermeester, aartsketter.
Ketttern, v. a. verketteren, voor ketter schelden.
Ketterrichter, m. ketterregter.
Ketterrotte, f. eene secte, hoop kettters.
Kuche, kuchen, f. Keiche, ic.
Keuen, f. kauen.
Keul, f. Keil.
Keule, f. kolf; eines Schafs, bout, dystuk.
Keuler, m. een kuifcher, koller.
Keulwurf, n. plompen; watergewas.
Keunen, Keunlein, f. Keunen, ic.
Keusch, adj. & adv. kuifch; keusch lehen,
kuifch, kuifchlyk leeven.
Keuschbaum, m. kuifchboom, zeewillig,
schaapsmuil.
Keuschheit, f. kuifcheid, kuifheid.

Keuschlamb, f. Keuschbaum.
Keuser, u. f. w. f. Kaiser, u. f. w.
Keibis, m. kievit; f. Hohlbrodt.
Keicher, Keichererb, f. cicers.
Keifel, f. Keifer.
Keijen, v. a. knaagen, twiften, kyven.
Keifer, f. Kein.
Keifer, m. kevel, kaakebeen, kinnebak.
Keifern, adj. van pynboom, van pynhout.
Keifer, Keifer, m. een kuiper, droogkuiper,
die vaten, tonnen, enz. maakt.
Keil, m. Schagt, vederschagt; diefer Gänse-
oder Schwansfedertiel, overvlieger; Keil
an der Angelschnur, dobber.
Keil, Keil, balk onder 't schip, daar weldertys
de ribben of bouten ingebegt worden; dus-
serste Reihe Greter vom Keile hinauf,
kielgangen, quarboorden, zandtrooken,
onderste planken, die tot de huid van 't
schip dienen.
Keilen, v. n. verveeren, van vogelen.
Keilschwinn, f. binnekiel, saadhout, dienen-
de, om de rechte kiel te styven.
Keime, f. het geboor, of ooren der visschen.
Kein, Keinbaden, f. Kein.
Kein, Keinbaum, m. Keinholt, n. pynboom,
-hout.
Keinsackel, f. een pynboome toort.
Keinruß, m. zwartel, pynzwartel.
Keis, -sand, Keiß, m. keizavel, -gruis, kei-
zand, grof zand.
Keisel, -stein, Keisel, Keisling, m. kei, -za-
velsteen.
Keisel, yzel, hagel.
Keiselgrund, m. kei; zavelagtige grond, kei-
grond.
Keisely, v. n. yzelen, yzel regenen, hagelen;
es kiekt, daar valt yzel; het hagelt.
Keiselpflaster, n. straatweg van keistenen.
Keiselstein, m. f. Keisel.
Keisen, v. a. kiezen, keuzen.
Keiser, m. een kiezer, die de keur heeft, doet,
keurder.
Keisicht, Keisig, adj. vol, bedekt met keistee-
nen, gruiszand.
Keisling, f. Keisel.
Keissel, Keisser, f. Keiser.
Keistlen, f. Keisen.
Keimmet, f. Keimmet.
Kein, u. f. w. f. Kein, u. f. w.
Kein, u. f. w. f. Keim, de kin.
Kind, n. kind, wig; klein, kleintje; von
anderer Ehe, nakind; erster Ehe, voor-
kind; das ist ein artig Kind, dat is een
aardig, wierig kind, wig, wigkje; Kind
im Mutterleibe, vrugt in moeders lichaam;
mit einem Kinde gehen, f. Schwanger;
Kind gebahren, kinderen baaren, brengen,
voortbrengen, kinderen; uns Kind kom-
men, miskraamen, misbaaren, een mis-
kraam, mistal hebben; die Frau hat viel
Kinder, de vrouw heeft veel kinderen, wig-
ten; sie kriegt noch Kinder, zy kindert
nog, ze baart, brengt nog kinderen voort;
eines Kinds genesen, van een kind in de
kraam komen, baaren; ein Kind abtrei-
ben, eene vrugt afsnyven; die Kinder auf
der Gasse wissen davon, de kinderen op de
straat, elk weet 'er van te spreken; 't is
overal bekend; es ist kein Kind mehr, by
is geen kind meer, by heeft verstantis ge-
noeg; ich gebe dem Kinde seinen Namen,

ik geef het kind zyn naam, ik noem eene
zaak, so als zy is; das Kind aus der Wie-
ge werfen, jemand granschap op den hals
baalen; das Kind ist tott, het peetschap
heeft een einde; das Kind mit dem Bade
ausschütten, een goel gebruik van eene
zaak veroordeelen, verwerpen, verlaaten, om
't kwaad gebruik, dat men 'er van kan
maaken; iets geheel en al veroordeelen.
Kinndett, n. kraambed, kraam, baaring,
kinderbed; ins Kinndett kommen, in
Kinndette liegen, in de kraam komen, kraa-
men, in 't kinderbed leggen; unzeitiges,
unglückliches, miskraam, misval.
Kinndetterinn, f. kraamvrouw, vrouw, die
in 't kinderbed, de kraam legt; der Kin-
detterinn Ehemann, kraamheer.
Kinndetterstübe, n. kraamgoed.
Kinndchen, f. Kinlein.
Kinderarbeit, f. f. Kinderspiel.
Kinderbettchen, n. kinderbedden; auf vier
Füßen, kribbe, kinderkrabbetje.
Kinderblattern, f. kinderpokjes.
Kinderbrey, m. kinderpap, -bry.
Kinderbuchenwerk, n. f. Kinderspiel.
Kinderen, f. f. Kinderposen.
Kinderfeind, m. iemand, die geen liefhebber
van kindern is, die 'er niet van houdt.
Kinderfigur, f. de gedaante van een kind, dat
een kind verbeeldt.
Kinderficken, -malern, m. kindermazelen.
Kinderfrau, f. bakermoer, baker.
Kinderfreund, m. een vriend, liefhebber van
kinderen.
Kindergebet, n. het gebed der, voor de kin-
deren.
Kindergeräth, n. kindertuig, speeltuig.
Kindergeheh, n. het kullen der kinderen.
Kindergeschwäg, n. f. Kinderrede.
Kinderhaube, f. eene kindermuts.
Kinderhaus, n. het kinderhuis.
Kinderheim, n. het kinderheim.
Kinderkappein, n. een kinderkapje, -mutsje.
Kinderklapper, f. een kinderbel, een klater.
Kinderkleider, n. pl. kinderkleeren.
Kinderlehr, f. kinderleere.
Kinderlehrer, m. een onderwyzer der kinderen.
Kinderliebe, f. liefde tot, jegens de kinderen,
die men hen todraagt, bewyft.
Kinderlos, adj. & adv. kinderloos.
Kindermagd, f. -mensch, -weib, n. kinder-
meid, -vrouw, bakker.
Kindermann, m. f. Kinderfreund.
Kindermasern, f. Kinderficken.
Kindermord, m. de kindermoord.
Kindermörder, m. een kindermoorder, die
de kinderen om 't leven brengt, het leven
beneemt.
Kindermutter, f. de moeder van kinderen.
Kindermütze, f. eene kindermuts.
Kindermägenschnurlein, n. eene bandje van
eene kindermuts.
Kindermälein, n. f. Kinderkappein.
Kindername, m. een kindergak, die de kin-
den ongemeen lief heeft, bemint, veel van
hen houdt.
Kinderpapp, f. Kinderbrey.
Kinderpocken, f. Kinderblattern.
Kinderposen, m. kinderspel, -werk.
Kinderrede, f. geschwäg, n. kinderpraat,
-rede.
Kindersprechen, m. een bullebak.
Kinderscheibe,

Kinderschuhe, *m.* kinderschoenen; die kinderschuh ablegen, *de kinderschoenen afleggen, uit de kindsheid treden*; die kinderschuh vertreuten haben, *de kinderschoenen verfleeten hebben, niet kinderagtig meer zyn, een man worden, zyn verstand toonen.*
 Kinderfchule, *f.* kinderschool.
 Kinderfpiel, -werk, *n.* kinderspel, -werk, kinderspielgoed, -poppen, poppengoed.
 Kindertauf, *m.* taufe, *f.* de kinderdoop, *de doop van kleine, jonge kinderen.*
 Kindertrommel, *f.* een kindertrommel.
 Kinderwagen, *m.* een loopwagen, *warin de kinderen leeren gaan.*
 Kinderweich, *f.* kindermaad.
 Kinderwerk, *f.* kinderspiel.
 Kinderwiegen, *f.* eene wieg voor kleine kinderen.
 Kinderwimmern, *n.* *f.* kindergescrep.
 Kinderzeugung, *f.* kinderteeling.
 Kinderzucht, *f.* kinderrugt.
 Kindsbeine, *n.* kindsbeen.
 Kindfomm, *adv.* zagt, handelbaar als een kind.
 Kindheit, *f.* kindsheid; von Kindheit an, *van jongs op, van kindsbeen.*
 Kindich, *adj. & adv.* kindsch, kinds, kinderagtig, kinderlyk; kindisch werden, *ut kinds, suf worden, door zynen ouderdom, beginnen te fuffen, te dwaepen, te datten, zig te verkniesen, verfuffen*; kindisch geworden Mann, *kindsch, suf geworden oud man, een oude fuffer, kniezer, lutter, droomer.*
 Klein, Kindchen, *n.* kindje, kindeken, popje, kleintje; ein klein Kindlein, *so noch nicht gehen noch ftehen kann, een klein kruipertje, wichtje.*
 Kindich, *adj. & adv.* kinderlyk, kindelyk; kindliche Liebe, *kinderyke liefde.*
 Kindsbinden, *f. pl.* lauren, luyers, zwagrels.
 Kindsblattern, -brey, *f.* Kinderblattern, *ic.*
 Kindfchap, *f.* kindfchap, kindsheid.
 Kindkinder, *n. pl.* kindskinderen.
 Kindskindsjohn, *m.* dochter, *f.* kindskindszoon, -dogter.
 Kindskopf, *m.* het hoofd van een kind.
 Kindsmagd, *f.* kindermagd.
 Kindfminnelein, -lille, *f.* pytkan, lul, *kinder drinkken, met een pytje of tuitje.*
 Kindfuoeh, *f.* ben Kindfuoeh.
 Kindfrecht, *n.* kindfregt.
 Kindfhatt, *f.* aanneeming tot een kind; einen an Kindfhatt annehmen, *jemand voor zyn kind aanneemen.*
 Kindfhuhe, *f.* kinderkamer.
 Kindfheil, *n.* het kindsgedeelte.
 Kindfdochter, *f.* kindsdogter, *nigr.*
 Kindfdochtermann, *m.* de man van jemandf kindsdogter.
 Kindfwater, *m.* de vader van een kind.
 Kindfwedelein, *n.* *f.* kindermagen.
 Kindfwehen, *n.* -wethen, *f.* baarensnood, -arbeid; in Kindfwehen feyn, *in den arbeid zitten.*
 Kindfwindlein, *n.* *f.* kindfbinden.
 Kindrauf, -taufe, *f.* Kindertaufe.
 Kindraufmachheit, *f.* het doopmaal.
 Kinn, *f.* Kien.
 Kinn, *n.* kin, kinne.
 Kinnbacken, *m.* kinnebakken, kaaken.
 Kinnbackenbein, *n.* kaakbeen.
 Kinnband, -bandlein, *n.* een keelband.

Kinngrublein, *n.* een putje, kloof in de kin.
 Kinkette, *f.* kinkeren, kinyzer, keelband.
 Kinnlade, *f.* de kaak; die oberfte Kinnlade, *de bovenfte kaak.*
 Kinnfer, *f.* Kinnfer.
 Kippe, *f.* eene fteile plaats, eene fteile; auf der Kippe ftehen, *naby zyn ondergang zyn, in gevaar ftaan, van zyn ampt, zyne bediening te verliezen.*
 Kippe, een goudgewigt.
 Kippeln, *v. n.* mit Worten, *met woorden tartten, farren.*
 Kippen, *v. n.* goud weegen; *it. het een tegen 't ander ftooten; mit Eeyen kippen, eyeren tegen een ftooten, welk een het hardfte zy.*
 Kippen, *v. a.* kippen, *geld befnoeijen, beschoeijen.*
 Kipper, *m.* een geldbefnoeier, een geldfchraaper.
 Kipperey, *f.* geldbeschnoeying, het geldfchraapen, afperfen.
 Kirche, *f.* kerk, kerke; gemeente; die allgemeine chrystliche Kirche, *de allgemene chrystelyke kerk; zur Kirche gehen, in de kerk gaan.*
 Kirchbin, *f.* eene peer, die laat ryp wordt.
 Kirchendtefer, -vorfcher, *m.* een oudste, voorftander der kerke.
 Kirchenamt, *n.* *f.* Kirchendienft.
 Kirchenbann, *m.* kerkbann, *kerkelyke ban.*
 Kirchenbau, *m.* opzigt over de kerkegebouwen.
 Kirchenbrauch, *n.* kerkelyk gebruik, *kerkelyke plegtigheid.*
 Kirchenbuch, *n.* kerk-, of kerkeboek.
 Kirchenbuhe, -trafe, *f.* herkeboete, *kerkelyke straf.*
 Kirchendieb, -rauber, *m.* kerkdief, roover.
 Kirchendiebstahl, -raub, *m.* kerkdievery, -dieft, -roof.
 Kirchendiener, *m.* kerkdienaar.
 Kirchendienft, *m.* kerkaient, *kerkelyke bediening.*
 Kircheneinkunfte, *f. pl.* kerkelyke inkamften.
 Kirchensahne, *f.* kerksaen, kerksbanier.
 Kirchenfenfter, *n.* kerkglasvenfter.
 Kirchenfeft, *n.* een kerkefeft.
 Kirchenfreudigh, *f.* kerkvryheid.
 Kirchenfünfheber, *m.* *f.* Kirchendtefer.
 Kirchengebet, *n.* het kerkegebed.
 Kirchengebiet, *n.* Kirchenstaat, *m.* kerkegebied, kerkenstaat.
 Kirchengesbet, *n.* kerkegebed.
 Kirchengebrauch, *n.* het kerkegelyk gebruik, *eene kerkelyke gewoonte.*
 Kirchengesbet, *n.* *f.* Kircheneinkunfte.
 Kirchengemeine, *f.* kerkelyke gemeente.
 Kirchengengrange, *m.* *f.* Kirchengedrauch.
 Kirchengengeräte, *n.* kerkereraad.
 Kirchengeriht, *n.* kerkgereg.
 Kirchengesang, *m.* kerkegezang.
 Kirchengese, *f.* den Kirchenordnung.
 Kirchengewehheit, *f.* *f.* Kirchengedrauch.
 Kirchengüter, *n. pl.* kerkelyke goederen; kerkegoed.
 Kirchenhistorie, *f.* kerk-, of kerkelyke historie.
 Kirchenkalender, *m.* kerksalmanak, *warin de heil. dagen ftaan aangekend.*
 Kirchenlehrer, -vater, *m.* kerkleeraar, -vader.
 Kirchenlieb, *n.* kerklief, -gezang.
 Kirchenordnung, *f.* -leiye, *n.* kerkenordering, -inzetting, -wetten.
 Kirchenpfefer, *m.* kerk-, of kerkevoogd.

Kirchenrath, *m.* kerkereraad.
 Kirchenraub, Kirchenraub, *m.* *f.* Kirchen-diebstahl, *ic.*
 Kirchenrauberrische wyse, *adv.* op eene kerkr-oovende wyse.
 Kirchenrecht, *n.* kerkenregt.
 Kirchenregiment, *n.* kerkekegeering, -bestier.
 Kirchenfachen, *f. pl.* kerkelyke zaaken, zaaken, die de kerk aangaan.
 Kirchengengel, *n.* *f.* Kirchspiel.
 Kirchenfaat, *m.* kerkefaat.
 Kirchenfeur, *f.* collekte, *verzameling van aalmoesen in de kerk.*
 Kirchenfock, *m.* de armftok, armzak.
 Kirchenftrafe, *f.* kerksraf.
 Kirchentüre, *f.* eene kerkekeur.
 Kirchenturm, -thurn, *m.* *f.* Kirchturm.
 Kirchnerater, *m.* kerkvader.
 Kirchnerverfandigung, *f.* kerkdagsgebod, -afkondiging.
 Kirchnerverfammlung, *f.* kerkeverzameling, kerkelyke vergadering.
 Kirchnerverfcher, *m.* *f.* Kirchendtefer.
 Kirchnerverrath, *f.* Kirchnergeräth.
 Kirchnerzucht, *f.* kerkerugt, kerkelyke tugt.
 Kirchsahne, *f.* *f.* Kirchsahne.
 Kirchsahrt, *f.* eene bedevaart, procesfie, omgang; *it.* *f.* Kirchspiel.
 Kirchsang, *m.* kerkgang; Kirchsang einer Braut, einer Kindbetterin, *kerkgang van een bruid, van een kvaamvrouw.*
 Kirchsgebiet, *n.* het kerkegelyk gebied.
 Kirchschof, *m.* kerkschof.
 Kirchlein, *n.* het kerksje, *een kleine kerk.*
 Kirchlich, *adj. & adv.* kerkelyk.
 Kirchsmeffe, *f.* kerkmis, kermis, kerkywing, of wyding.
 Kirchsmeffen, *m.* kermisgift, kermiskoek.
 Kirchsmeffpredigt, *f.* preek op een heil. dag.
 Kirchsmeffschmauf, *m.* vrolykheit op een heil. dag.
 Kirchner, *m.* kolster, kulster.
 Kirchspiel, *n.* kerkspel, kerkspel.
 Kirchspielgenod, *m.* -kind, *n.* een parochiaan, die onder, tot een kerkspel, eene parochie behoort.
 Kirchsipise, *f.* het spits van de kerk.
 Kirchsuhl, *m.* kerksfoel, vouwftoel.
 Kirchsag, *m.* kerksdag.
 Kirchsühr, *f.* *f.* Kirchsühr.
 Kirchsühr, *m.* kerksühr, kloctoren.
 Kirchswebe, *f.* Kirchsmeffe; es ist nicht alle Tage Kirchswebe, *'t is alle dagen geen kermis, geen wotpot.*
 Kirchswehluftbarkeit, *f.* vregd, vrolykheit op een kermis.
 Kirchsührerbin, *f.* *f.* Kirchsühr.
 Kirchsmeffe, Kirchsmeffen, Kirchs, *f.* Kirchsmeffe, *ic.*
 Kirnis, *adj.* hard; kirnis machen, *hard maaken.*
 Kir, *adj. & adv.* tam, mak; eine hieze Tauer, *eene tamme duif; ein Thier hieze maachen, een dier tam maaken.*
 Kirren, *v. n.* kirren, kryten; wie die Dachfabnen im Winde, *kryten gelyk de dakwaanjes, als 't hard waajt; wie die ungeschmierren Räder, Thären, krooken, knarfien, gelyk de ongeschmeerde raden, deuren;*
 Kirren wie die Tauben, *kirren als de duiven.*
 Kirfche, *f.* kors, kerste, krick.

Kirschbaum

Kirschbaum, *m.* kerfboom.
 Kirschbeiser, *sint*, *m.* een kars - kerfbyter.
 Kirschbrandwein, *m.* kerffen op brandewyn
 staande, getrokken.
 Kirschgarten, *m.* een kerfboomgaard.
 Kirschkern, *m.* kerfsteen, kern.
 Kirschmus, *n.* f. Kirschsuppe.
 Kirschner, *f.* Kirschnier.
 Kirschstein, *m.* f. Kirschkern.
 Kirschsteil, *m.* kerfsteel.
 Kirschsuppe, *storte*, *f.* kerffenfop, -taart.
 Kirschwein, *m.* karslewyn.
 Kirien, *n.* kaarlaai.
 Kiesel, *u.* f. *w.* f. Kiesel, *u.* f. *w.*
 Kistchen, *n.* kistje, koffertje.
 Kiste, *f.* kist, has, koffer; jum Gelde, geld-
 koffer, kas; zur Kette, koffer, reiskoffer.
 Kistenfeger, *m.* een openbrecker, beroover,
 plonderaar van kisten en kasten.
 Kistenmacher, *m.* een kastenmaaker.
 Kistgen, Kistlein, *n.* f. Kistchen.
 Kit, kistich, *f.* Kies, *u.* f. *w.*
 Kits, *f.* kits, vaartuig, engels maaksel, een
 dekcheepje met een guffel.
 Kitz, *f.* Kütz.
 Kittel, *m.* keel, linnen overtrekzel; seiner
 Weiberunterrock, vrouweonderkerijsje
 van linnen.
 Kitten *v.* a. in tirat, ciment leggen. *f.* fütten.
 Kitteren, *v.* n. kwetteren, kakelen, snappen;
 Schateren van luiden.
 Kit, *f.* Grif.
 Kit, *f.* Kaglein.
 Kitzel, *m.* kittel, jenk.
 Kitzel, ring van stroo of doek, op het hoofd,
 om 'er iets op te draagen.
 Kitzelicht, kitzelig, *adj.* kittelig, kittel- of
 ketelagtig; Sache, netelyke, steekelyke, moo-
 zelyke, wonderse zaak; geil, empfindlich zur
 Unzucht, kittelig, togtig.
 Kitzeln, *v.* a. kittelen.
 Kitzlein, *n.* f. Grif.
 Kitwis, *f.* Kibts.
 Kitwisblume, *f.* kievitsbloem.
 Klack, *f.* Kleaf.
 Klabbuch, Klitterbuch, *n.* het kladboek.
 Klaffen, *v.* n. gaopen, wat open staan, klap-
 pen.
 Klaffer, *m.* een babbelaar, snapper, verklik-
 ker, klapper.
 Klaffung, *f.* het gaopen, splyten.
 Klaster, *f.* vadem, vaam, roede, maat van 6
 voeten; eine Klaster Holz, een vadem hout;
 klasterweis messen, vademen, met roeden
 meeten; Holz in Klastern setzen, hout op
 hoopen, stapsels zetten.
 Klasterholz, *n.* vaamhout; gezand en ge-
 kloofd hout, dat met de vaam verkogt wordt.
 Klasterig, *adj.* der lengte van een vadem,
 vaam; jwen-, drocklasterig, ter lengte van
 twee, drie vademen.
 Klastermaak, *n.* f. Klaster.
 Klasterrahme, *m.* een vaamraam, waarin
 het hout gelegd wordt.
 Klasterseger, *m.* een vaam-, houtzetter, een
 vlyer, die 't hout vlyt.
 Klasterstoc, *m.* f. Klaster.
 Klagger, *adj.* & *adv.* verklaagbaar; waar-
 over men klaagen kan en mag; eine Sache
 klagger machen, eene zaak voor 't gerecht
 brengen, over eene zaak klaagen, klagtig
 vallen.

Klage, *f.* klagte; seine Klage anbringen,
 führen, klagbar vorbringen, eintommen
 über jemand, zyne klagten bybrengen, voort-
 brengen over jemand, over hem klagtig
 vallen.
 Klage, beklag; in der Klage sehn, in be-
 klag zyn.
 Klage, Trauer, leed, treurklagt; die Klage
 anlegen, den rouw aanneemen.
 Klagen, *v.* n. klaagen, beklaagen, klagtig
 zyn, of vallen; beklagen, weklagen, klaa-
 gen, kermen; sich irgend klagen, ergens
 klagen; einem das Leid über einen Todes-
 fall klagen, jemand den rouw beklaagen, by
 jemand de rouwklage doen.
 Klagen, beweenen; seinen verstorbenen
 Freund klagen, zynen overleeden wrind be-
 weenen, betreuren desselvs dood.
 Klager, *m.* Kldgerinn, *f.* klaager, klaagster;
 vor Gericht, eischer, eischerfche, aanleg-
 ger, die jemand voor 't recht roept.
 Klagegedicht, -geschren, *n.* f. Klaglied.
 Klaghaus, *n.* klag-, sterfhuys.
 Klaglied, *n.* rouwkleed, de rouw.
 Klaglich, *adj.* & *adv.* klaagelyk, deerlyk,
 jammerlyk, erbarmelyk, droevig, be-
 droefd.
 Klaglied, *n.* klaglied, treurlied, treurzang.
 Klagpsalm, *m.* klaagpsalm, boer-, treurpsalm.
 Klage, *f.* klaagrede, klagte; lykpreek.
 Klageime, *m.* f. Klaglied.
 Klagsachen, *f.* geregetyke praktyk.
 Klagschreiben, *n.* schrift, *f.* klagtschrift.
 Klagsucht, *f.* misnoegen, klaagzucht, klaa-
 gend humeur.
 Klagsüchtig, *adj.* misnoegd, klaagagtig, van
 een klaagend gestel.
 Klagweib, *n.* huilster, beweenster, eene vrouw
 by de Heidenen, die gebuurd wierdt, om
 over de dooden te schreyen en te huilen.
 Klagwürdig, *adj.* beklaagelyk, beklaagens-
 waardig.
 Klammern, *f.* klemmen.
 Klammer, *f.* yzeven haak, kramp, klamp,
 houwvast.
 Klammericht, *adj.* klampig, krammig, vast-
 houdend.
 Klammern, *v.* a. vast haaken, krammen, klam-
 pen met yzere haaken.
 Klammersparre, *m.* een steekbalk.
 Klammerung, *f.* het krammen, klampen,
 vast haaken.
 Klampen, *f.* klempern.
 Klang, *m.* klank, galm.
 Klaps, *m.* een klap.
 Klappe, *f.* een klap; *f.* Klapper.
 Klappen, *f.* klappen.
 Klapper, *m.* klap, klep.
 Klapperer, Klappermaul, *m.* een klapper,
 klappy, krayer, overdraager, langtong.
 Klappertein, *n.* een klapje.
 Klappermann, *m.* klapperman, klapper,
 klepper, klappaaker.
 Klappermühl, *m.* een klapmoolen.
 Klappen, *v.* n. klappen, klakken; mit den
 Zähnen, met de tanden knarsen, klapper-
 tanden.
 Klapperros, *f.* klapperroos, roede koren-
 bloem.
 Klappertafel, *f.* klappy; eine Klappertafel
 seyn, klapbout verkoopen, babbelen,
 klappereyn.

Klapperwerk, *n.* werk, dat klapt, oude men-
 helen.
 Klappobr, *m.* een paard, met wyde ooren.
 Klapprose, *f.* Klapperros.
 Klar, *adj.* & *adv.* klaar; Leinewand, fyn linn-
 en; sehn, klaar, zonneklaar zyn, openbaar
 zyn; einem klaren Wein einschenken, je-
 mand heel duidelek zyne gedagten zeggen.
 Klar, helder, in staat; klares Wasser, hel-
 der water; er ist klar, by is vaardig, in
 staat, gereed.
 Klaren, *v.* a. klaar maaken, helder doen wor-
 den; den Wein klaren, den wyn schoon
 maaken.
 Klaren, sich, *v.* rec. helder, schoon worden;
 der Wein klaret sich, de wyn wordt schoon,
 helder.
 Klaret, *m.* klaretwyn, fransche bleekroede
 wyn.
 Klarheit, *f.* klaarheid, duidelykheid, helder-
 heid.
 Klarin, *m.* klarinet, klaroen, klaryn, schel-
 luidende trompet, basuin.
 Klarlich, klar, *adv.* klaarlyk, klaarblykend,
 schynend.
 Klarlich, klaar, klaarlyk, klaarblyklyk,
 maaktelyk.
 Klarschende Augen, klaarziende oogen.
 Klatische, *f.* een klap, de klank van een slag.
 Klatsche, *f.* Klatschmaul, *n.* Klatscher, *m.*
 f. Klapperer.
 Klatschbüchse, *f.* klakkebus, klapperbus.
 Klatschen, *f.* plaudern, gagen.
 Klatschen, *v.* n. klakken, klappen; mit Hän-
 den vor Freuden, in, of met de handen
 klappen van vreugde.
 Klatschhaft, -indulicht, *adj.* praatziek, praat-
 zugtig, die iets overbrengt, overbriest, lang
 van tong.
 Klatschmaul, *f.* Klapperer.
 Klatschrose, *f.* Klapperros.
 Klau, *f.* klau, klaauw; eines Adlers, Raub-
 vogels, klaanwen, krauwel van een arend,
 roofvogel; eines Dohsen, Schafs, klaanwen
 van een os, schaap.
 Kläubel-, Abkläubel-, Abklühelein, *n.* klui-
 beentje, kluisje.
 Kläubeln, abkläubeln ein Weindchen, een beent-
 je kluisen, 't afkluisen, afspawelen; *f.* ab-
 nagen; kleinemeln, mit kleinem Weiseln
 essen wie die Kranken, und Bärtlunge, pen-
 zelen.
 Klauen, *v.* a. pluizen, uitpluisen, plukken,
 verleezen, leezen; Wolle klauen, wol
 pluizen, leezen, plukken; Salat, Gemüse,
 oder Kochkraut klauen, belesen, reinigen,
 salaat, moes-, of kookkruiden pluizen, uit-
 pluizen, verleezen.
 Klauer, *m.* een kluiser, pluizer.
 Klauel, *f.* Kneuel.
 Klauen, *v.* n. kraauwen, klauwen, krouwen,
 krabben.
 Klauenhieb, -riff, *m.* een klau-, klaauw, kras.
 Klavisimbel, *n.* het klavier, klauwier, cla-
 vecimbal, clavecimbel.
 Klause, *f.* kluis, hermitagie, celle.
 Klause, *f.* nauwe ingang, doortogt in, tussen
 de bergen; holligheid.
 Klausener, *m.* een kluisenaar.
 Klausur, *f.* een klamp van een boek; ein
 Buch mit Klausuren, een boek met klamp-
 pen.

springen, met den kop betaalen, over de kling springen, om bals raaken.
 Klingbeutel, *n.* de armfok, armzak.
 Klingel, *f.* een schel, bel.
 Klingelapfel, *m.* een appel, waarin de korlen rammelen.
 Klingelmann, *m.* een, die met het zakje omgaat in de kerk.
 Klingeln, klingen, *v. n.* klinken, klank geven; eene die Ohren, iemand zyne ooren tuuten, toeten.
 Klingenschmidt, *m.* een degenmaaker, zwaardveeger.
 Klinggebicht, *n.* het klinkdicht.
 Klingeln, *f.* klingeln.
 Klingerein, *m.* *f.* Klinggedicht.
 Klingenspiel, Klingelwerk, *n.* speelwerk, dat klingt.
 Klippe, *f.* klip, klippe.
 Klipper, *f.* Kleeper, it. Klemperer.
 Klipperwerk, *f.* Klapperwerk.
 Klippicht, *adj.* rotzagtig, vol rotfen.
 Klippen, *f.* Klüppeln.
 Klüster, *f.* Clüster.
 Klitschen, *f.* klatschen und glitschen.
 Klitscher, *m.* een klap, slag.
 Klitter, *f.* Kleck.
 Klitterbuch, *f.* Klabbuch.
 Klitterling, *m.* een week, zwak mensch.
 Klitterichulden, *f.* Kleckschulden.
 Klob, Kloben, *m.* evenaar, knip, klink, vogelknip; Vögel mit dem Kloben fangen, vogeltjes met, in de knip, klink vangen, ze knippen.
 Klobdarm, *m.* de vette darm, scheidarm.
 Klobe, in einer lth, de kloof van een zakhorlogie, om de omrust op de plaat te houden.
 Klobbeijen, *n.* een keg, kloofzyer.
 Klobben, *v. a.* klooven; Holz klobben, hout klooven.
 Klobenbelz, *n.* kloofhour.
 Klobber, *m.* een kloover, houtklover.
 Klobfel, *m.* een knuppel; dem Hunde einen Klobfel anhangen, den hond een knuppel aanloen.
 Klobfel, in der Glocke, de klepel van eene klok; die Drummel zu schlagen, de trommelstokken; zum Epigen machen; *f.* Klüppel.
 Klobfelband, *n.* smal getwynd lint.
 Klobfelmodel, -muster, *n.* model, patroon om kanten na te werken; speetzel.
 Klobfeln, *f.* Klüppeln.
 Klobfelmadel, *f.* eene werkspelde.
 Klobfen, *v. a.* kloppen, slaan, beuken; mit einem Hammer kloppen, met een hamer slaan, kloppen; das Herz klofft mir, myn hart slaat; die Geinde kloppen, de ryanden slaan.
 Klopfer, *m.* klopper; klopring, deurhamer.
 Klopffechter, *m.* klopeveger.
 Klopffammer, *m.* een klophamer.
 Klopsholz, *n.* klophour.
 Klopferinn, *f.* een meisje, dat kanten, spelde werkt, een speldewerker.
 Kloofring, *m.* ring aan eene denr, om mee te kloppen.
 Klüppel, *f.* Klüppel, een knuppel.
 Klüppelfüssen, *n.* speldewerkskuffen.
 Klöpfer, *f.* Kleeper.
 Klöpferlein, *n.* een belletje, ratel.
 Klos, *m.* klont, kluit, kloot, klomp.

Klöschchen zum Essen, *n.* klootjes ten eeten.
 Klotiel, *m.* prop, deeg, om te mesten.
 Kloster, *n.* klooster; jemand in ein Kloster stecken mit Gewalt, jemand in een klooster seeken, of sluiten, jemand kloosteren; sie ward in ein Kloster gesteckt, zy wierd gekloosterd.
 Klosterabt, *m.* een Abt over een klooster.
 Klosterbrauch, *m.* het gebruik van een klooster.
 Klosterbruder, *m.* een kloosterbroer, kloosterling.
 Klosterfleisch, *n.* kloosterveesch; es ist ihr kein Klosterfleisch gewachsen, ze is niet voor 't klooster opgevoed, opgebragt, zy heeft geen kloosterveesch.
 Klosterfrau, *f.* kloosterjuffer, -zuster.
 Klostergelübb, *f.* kloostergelofte.
 Klostergesellschaft, *f.* het kloostervolk.
 Klosterhabit, *m.* -kappe, *f.* het kloosterkleed, de kloosterkap.
 Klosterjungfrau, *f.* *f.* Klosterfrau.
 Klosterkirche, *f.* kloosterkerk, kerk, die by 't klooster staat, of behoort.
 Klosterleben, *n.* kloosterleeven.
 Klosterlein, *n.* een kloostertje, het klein klooster.
 Klosterleute, *m. pl.* kloosterlieden, -volk.
 Klösterlich, *adj. & adv.* kloosterlyk, kloosteragtig.
 Klosterordnung, *f.* de kloostertugt.
 Klosterschwester, *f.* *f.* Klosterfrau.
 Klosterstraße, *f.* kloosterstraf.
 Klosterverwalter, *m.* kloostervoogd.
 Klosterzucht, *f.* *f.* Klosterordnung.
 Klos, *m.* klos, kloot.
 Klossaugen, *pl. n.* scherp gezigt; styve oogen.
 Klosscht, *adj.* dik, onbehouwen.
 Klossen, *v. n.* met styve vogen aanzien, bekijken.
 Klossicht, *adj.* lomp, ongemanierd, onbeschaafd.
 Klossmännich, *m.* een monnik, die een zool, schoeizel, of onderzool van hout draagt.
 Klosschuh, *m.* een boereklopp, zool, onderzool, schoeizel van een monnik.
 Klosschen, klokken, *f.* gluden.
 Klucker, *m.* een knikker.
 Klückern, *v. n.* met knikkers speelen.
 Kluckhenne, klucken, *f.* Kluckhenne.
 Kluse, Nadel, *f.* eene speld.
 Klüfen-, Nadelkästlein, *n.* eene speldekussen.
 Klust, *f.* kloove, grot spleet, schew, hol; enge pas; vuurtang.
 Klüftig, *adj.* vol schewen, klooven.
 Klug, *adj. & adv.* kloek, verstandig, kloekzinnig, schrander; ein kluges Wort, eine kluge Rede, een verstandig woord, eene verstandige rede; wenn ihr klug send, so bleib davon, zo gy wel wilt doen, wys wilt handelen, hou't er u dan van dan, merkt u, bemoejt u niet die zaak niet; ein Kluger thut alles mit Bedacht, een wyze, verstandig man doet alles met beleid, overhaast zig niet.
 Klügeln, *f.* *f.* Klügeln.
 Klügeln, *v. n.* vitten, woordziften, bedillen, berispen, muggeziften, beknibben.
 Klugheit, *f.* kloekheid, kloekzinnigheid, schranderheid.
 Klügler, *f.* Klügling.
 Klügler, *f.* vittery, woordziftery, muggeziftery.

Klüllich, *adv.* kloeklyk, schranderlyk.
 Klügling, *m.* vitter, woordzifter, knibelaar, muggezifter, haarklover.
 Klump, Klumpe, Klumpen, *m.* klomp, bayert; geronnen Blut, Milch, klonten van geronnen bloed, melk; ein Klumpen Gold, een klomp goud; Klumpen Erde, een klomp aarde; ein Klumpe Butter, een klomp, maat boter.
 Klumpen, klumpen, sich, *v. rec.* horten, klonteren; die Milch klumpert sich, de melk hot, wordt dik.
 Klumpicht, *adj.* *f.* klunterig, ben klunter.
 Klümplein, *n.* een klontertje, korrelje; ein Klümplein Salz, een korreltje zout.
 Klumse, *f.* Klumse.
 Klunker, *m.* lik, vuiligheid, spat; der Mantel hängt voll Klunkern, de mantel is vol spatten.
 Klunker, *m.* klont, klonter; an Kühen, Schafen, klonteren, klongelen van vuiligheid aan koejen, schaopen; voller Klunkern, klunterig, klontig, klonterig, klonteragtig; klunterige Milch, klunterige Brey, klontige melk, klontige pap.
 Klunkericht, *f.* klunterig, ben klunter.
 Kluntermus, *m.* een morslebel, vuile prey.
 Klunse, Klunse, *f.* scheur, spleet; *f.* Klü.
 Klunsecht, *adj.* vol scheuren, spleeten.
 Klunte, *f.* *f.* Kluntermus.
 Klüppel, *f.* Klüppel.
 Kluppe, *f.* Kloben, *m.* knip; Vögel in der Kluppe fangen, vogels in de knip vangen; *f.* Kloben.
 Kluppe, kaperson, mulrang, om de paarden te betugelen; ich habe ihn in der Kluppe, ik heb hem gevangen.
 Klüppel, *m.* klos, garenklos, kloffen, tot kanten werken.
 Klüppeln, *v. n.* kloffen, kanten werken.
 Klüppelfüssen, *f.* Klüppelfüssen.
 Klüppelmadlein, *n.* *f.* Klöpferinn.
 Klüppengeweyh, *n.* het ingewand van een hert, enz.
 Klusgatt, *n.* ankergat, gaten, waardoor de anktouwen in 't schip gaan, wanneer men voor anker legt.
 Kluren, *f.* kluchjen.
 Klüdchen, *n.* jongeling, jongetje, knegtje, manneken, mannetje, ventje, quantje.
 Knabe, *m.* knaap, jongen, vent, quant.
 Knabentalter, *n.* kindsheid, kindsche jaaren, kindsche onderdom.
 Knabenkraut, *n.* kullekenskruid, standelkruid.
 Knabenschänder, *m.* jongenschender, sodomiet.
 Knabenschänderen, *f.* sodomierery, het pleegen van vuile zonde tegen de natuur.
 Knabenstand, *m.* *f.* Knabentalter.
 Knabennurz, *n.* *f.* Knabenkraut.
 Knablein, *n.* *f.* Knüdchen; sie hat ein Knablein geboren, zy heeft een jongetje ter wereld gebragt.
 Knack, *m.* knak, breuk, krak.
 Knacken, *v. a.* knakken, breeken met een knak; seine Finger knacken lassen, zyn vingeren laten knakken, kraaken.
 Knacker, *m.* *f.* Knack.
 Knackwurf, *f.* geroekte, Westphalsche worst.
 Knall, *m.* slag; klap; der Knall des Donners, de donderslag, slag van den donder; Knall,

Knall und Fall, op een maal, met eenen slag, schielijk, aanstonds; er war Knall und Fall todt, hy was aanstonds, mors dood; bey ihm ist alles Knall und Fall, by hem is alles met haast, met jact, schielijk, met overhaasting.

Knallen, v. n. klappen, slaan, een slag geeven.

Knapp, m. f. Knabe; ein Bergknapp, een bergman, bergwerker.

Knapp, adj. *f. adv.* knap, knaphandig, vaardig; einem ein Kleid knapp anliegen, anziehen, jemand een kleeid knap, effen staan; knap, effen aandoen, aantrekken.

Knapp, eng, naauw, zuinig, armoedig; knapp leben, zuinig, armoedig leeven, zig zuinig behelpen.

Knappen, v. n. hinken; mit dem Haupte, knikken; im Feuer, in 't slaan, knappen; nichts zu knappen haben, niets te eeten, te knappen hebben.

Knappfuchsen, m. knapkoek, harde en lugtige zoete koek.

Knappjack, m. knapzak, zak, met teerkost gevuld op de reize.

Knarbelstein, knarbelicht, f. Knorpelstein.

Knarbelen, v. n. an einem Beine, aan een been kaauwen, pluizen, het afpluizen.

Knarre, f. het gemor, geknor.

Knarren, v. n. kraaken.

Knarrer, m. een knor-, grompot.

Knaster, m. knastertabak; ich stopfe meine Pfeife Knaster ein, ik stop knaster in myn pyp; ik rook een pyp knastertabak.

Knastern, knastern, v. n. kraaken, geraas maaken, klappen; es hagelt, dat es knastert, het hagelt, dat het kraakt, het hagelt zeer sterk.

Knastervart, Knatterer, m. f. Knarrer.

Knattern, knittern, v. n. kraaken, opspringen; das Salz knattert im Feuer, het zout kraakt, springt in 't vuur op.

Knattern, knottern, v. n. knorren, grommen.

Knduel, f. Kneuel.

Knauen, v. n. kluiuen, knabbelen, knaagen; einem etwas zu knauen geben, jemand een been te kluiuen geeven; aan werk helpen.

Knauf, Knudstein, f. Knopf, ic.

Knauer, m. een gierigaart, vrek, schagche-raar.

Knaueren, knickeren, f. gierigheid, vasthoudendheid, vrekheid.

Knauerisch, knickicht, adj. gierig, vrek, valthoudend.

Knauern, knickern, v. n. schagcheren, schraapen, gierig, vrek, vasthoudend zyn.

Knauern, v. n. weinig, en met kleine beetjes eeten.

Knauste, Knobbe, Kruste, f. knoest, korst; Knauste am Holze, knoest, knuist aan, in 't hout; eine Knauste Brodts, een korst, homp broods.

Knauern, f. knauern.

Knautschen, f. knitschen.

Knebel, m. knevel; een afgesneden tak, om te planten; Knebel zum einpacken, een draay-, pakstok; den die Mönche zur Strafe tragen, een mondstopper, om de onbescheidene kloosterbroeders te leeren zwygen; womit die Soldaten die Hauern martern, hoofdpranger, touw met knoopen,

waarmede de soldaaten 't hoofd van den boer prangen, om hem te doen zeggen, waar hy zyn geld verborgen heeft.

Knebelbart, m. knevelbaard.

Knebeln, v. a. knevelen; einen Gefangenen, een gevangen knevelen, vtuigen; einen Packen knebeln, een pak toebinden, vast maaken.

Knebelstich, m. pertuisaan, onderwetsse hellebaard.

Knecht, m. knegt, dienstknegt; Peibeigener, f. Schlave; Gesell, als Wäcker, Fleischer; knecht, bakkers-, vleeschhoutersknegt; Haus-, Küchen-, Stallknecht, huis-, keuken-, stallknegt; ein Knecht oder Borten an den Neben, de dikste of zwaarste wyn-gaardrank, die naa 't snoejen met botten overblyft; Knecht, een zoldaat; der große Knecht, de val, of het karleelstouw, om de raa aan te haalen.

Knechtlich, adj. *f. adv.* knegtlich, knegtagtig, slaafsch.

Knechtlein, n. een knegtje, jongetje.

Knechtlich, adj. dat tot een knegt behoort; knechtliche Erue, Gehorsam, trouw, geboorzaamheid, die een knegt zyn Heer verschuldigd is.

Knechtsarbeit, f. knegtswerk, arbeid van een knegt.

Knechtschaft, f. knegtschap, dienstbaarheid, slaavery.

Knechtsgehalt, f. gedaante van een knegt.

Kneip, m. schoenmaakersmes.

Kneipen, n. nyp-, prangyzet.

Kneipen, v. a. knypen, nypen, knippen, prangen.

Kneiper, m. een kromme spyker, een yzere klauw.

Kneipzange, f. zinglein, n. nyptang, nyp-tangerie.

Kneulen, knoffelen; f. knuffeln.

Kneulstische, f. knapkars, vaste en drooge kerffe.

Kneden, v. a. kneeden, bewerken.

Knecht, n. een schop by de bakkers, om den deeg med of te steeken.

Knetrog, m. een trog, bakkerstrog.

Kneuel, m. klouwen, kloen, kluwen; Garn auf Kneuele winden, garen op klouwen winden, garen klouwen.

Kneulen, v. a. opwinden, haspelen.

Knick, n. knik, knak, berst; knieshout.

Knicken, v. a. knikken, een knik geeven, krygen; einen gefangenen Vogel knicken, een gevangen vogel den kop knetzen, indonwen; Laufe knicken, luizen, knippen, knikken.

Knicken, f. knauern.

Knicker, f. knausje, Gschalts, farger Ritz.

Knickeren, knickericht, knickern, f. knauseren, ic.

Knicks, Kniesir, m. reverentie, buiging, compliment; einen Knicks machen, ene buiging doen, een compliment maaken, zig buigen.

Knien, n. knie; Knie biegen, bengen, de knien buigen; vor einem auf die Knie fallen, voor jemand op de knien vallen, een voerwal doen; die Knie schwancken, de knien waggelen; eine Sache über das Knie abbrechen, iets haastig, met haast doen, verhaasten.

Kniefband, n. kniefband, kuitlint.

Kniefel, f. Knöbel, Knöchel.

Kniefug, m. -bengung, f. -bieg, m. -biegung, f. kniebuiging, het kniebuigen, de knieling, nederknieling, het knielen, nederknielen.

Kniefug, m. knieboog.

Knien, kniebeugen, auf den Knien liegen, v. n. knielen, knie buigen, op zyn knien leggen.

Knienb. adj. knielende.

Kniefällig, adj. *f. adv.* knielend, op de knien leggend; knie. sussällig bitten, knielend, op de knien leggende bidden.

Kniesir, f. Knicks.

Kniesigle, f. knievool.

Kniesholz, n. f. Backenknie.

Knieskappe, f. de kap, het kniesuk der laarzen.

Kniesel, f. f. Kniefug.

Kniesfüßen, n. kniekussen.

Kniesleder, n. f. Knieskappe.

Kniesrieme, m. f. Kniefband.

Kniescheibe, f. knieschyl, of -schyve.

Knieschnalle, m. een kniegesp, -haak.

Kniesbüstein, n. een schoteltje, bord, om op de knien te houden.

Kniesstief, adv. ver diepte van eene knie; der Schnee liegt kniesstief, de sneeuw legt te diepte van een knie.

Kniewing, f. f. Kniefug.

Kniff, m. de kneep van een boed.

Kniffelholz, n. schraaper, schaaftyzer.

Kniffeln, v. n. pluizen.

Kniffeln, f. knuffeln.

Knipgen, n. Knipp, m. knip, knipflag.

Knippen, v. a. knippen, afknippen, affnippen.

Knippische, f. Knippischechen, n. knipschaar, -schaartje.

Knips, Knirb, m. een klein mannetje, klein ventje, het deumesje.

Knirren, f. knarren.

Knirschen, v. n. knerssen, knarsen, met de tanden, candelknarsen.

Knirschung der Zähne, f. knarsing, geknars der tanden.

Knispel, Kräuterbüschel, m. het mengzel van kruiden; von einem Knispel trinken, een trekfel van gemengde kruiden drinken.

Knistern, f. knastern.

Knitschen, knautschen, knitschen, knippeln, v. a. kwetfen, krekelen, fommelen, in een fommelen.

Knittelvers, n. f. Knüttelverse.

Knittern, f. knattern.

Knobbe, f. Knauste.

Knöbel, Kniefel an Händen, oder Füßen, knobbels, eelt, hardigheden aan handen of voeten.

Knöbelen, knoopen, toeknoopen; f. knüpfen.

Knoblauch, m. knop-, of knooflook; ein Schußlein Knoblauch, een bolletje knooflook.

Knoblauchfeld, n. een bed met knooflook.

Knoblauchbraten, m. een getraad, met knooflook toegemaakt.

Knoblauchbrähe, f. f. Knoblauchsalze.

Knoblauchhaupt, n. het loof, groen van knooflook.

Knoblauchkraut, n. look, nyen.

Knoblauchsalze, f. knooflooksaus.

Knoblauchbelein,

Knoblauchshelein, *n.* een afzetfel van knoflook.
Knöchel, *m.* kneukel, knokkel; an Fingern, an Zehen, *kneukels, kootjes de vingers, der toonen, of teenen; eimen auf die Knöchel kloppen, jemand, op de kneukels, vingers kloppen, slaan.*
Knöchelstein, *f.* een harde peer.
Knöchelfleisch, *kneukelvleesch, knorpot.*
Knochen, *m.* been, beenen, gebeente.
Knochenhauer, *m.* een beenhakker, vleefchhouwer, slager, slagter.
Knochenmann, *m.* het geraante, een ontvleescht ligbaam.
Knochenpalt, *m.* een beenkloof.
Knöchlicht, *adj.* beenig, beenagtig.
Knöchlein, *n.* een beentje, klein been, kneukeltje.
Knod, *f.* Knotten.
Knödel, *m.* knoetel, dik beslagen meel, in de vleeschketel gaar geworden.
Knöddicht, *f.* knotia.
Knoll, *m.* knol, klomp; kwab, niwas.
Knoll, *winke*, *m.* ein grober, een lompe boer, lompe kinkel, een dommeckragt.
Knopf, *m.* knop, knoop; am Degen, *knop aan een leger; auf einem Thurne, knop, opel op, of van een torce; an einer Stednadel, kop van een speld; an einem Kleide, knoop, knopen aan een kled; eimen einen Knopf für etwas machen, jemand dwarsboomen, beletten, verhinderen; Knopf an den Blumen oder Bäumen, knoppen van bloemen of boomen.*
Knospfen, **Knospfen**, *v. n.* knoppen, knoppen krygen; der Baum begint zu knospfen, de boom begint te knoppen; *f.* Knospfen gewinnen.
Knospfen, *v. a.* knoppen, toeknopen; *f.* Knospfen.
Knospfich, *n.* knoopgat.
Knospfischer, *m.* een knopenmaaker; *f.* Knospfmacher.
Knospshaate, *zieder*, *m.* een kurktrekker.
Knospig, *adj.* *f.* knutig.
Knospstein, *n.* een knoopje, kwastje, noeltje, borje.
Knospmacher, *m.* knoopmaaker.
Knospmacherarbeit, *f.* knoopmakerswerk.
Knospmacherey, *f.* de knoopmaakery; een knoopmakerswinkel.
Knospmedel, *m. & n.* knoopvorm, model van een knoop.
Knospmedel, *f.* eene knospfeld.
Knospfleife, *f.* koordje, touwtje, lintje.
Knospzieher, *m.* *f.* Knospshaate.
Knobel, *stein*, *n.* knobellicht, knobellicht, *f.* Knobelstein, *ic.*
Knorpelheit, *n.* knorbeen, kraak-, knarsbeen, knokkel, weekbeen; im Halte, knokkelkraag, halskraag.
Knorpelicht, *knorpelbeinig, adj.* weekbeenig; *f.* leisch, knorvleesch, knorpot.
Knorr, *m.* quaft, knoelt; am Fuße, *enkel, enklauw van de voet.*
Knorren, *f.* murren.
Knorrig, *adj.* quaftig, knoefsig bout.
Knorsicht, *knorsig, adj.* *f.* knorrig.
Knosp, *f.* knop, botte; gewinnen, schiefen, knoppen, botten, uitbotten, met botten nitspruiten.
Knospfen, *f.* Knospfen.

Knospenhautgen, *n.* knoplies der tuinbloemen.
Knospig, *adj.* dat knoppen, botten heeft.
Knosplein, *n.* een borje, knopje.
Knoten, **Knotten**, *m.* knoop, knot; am Halme, *Knoche*, *lid van een halm, van een riet, rotting; das ist ein harter Knoten, dat is een zeer moeyelyke zaak; eene zeer harde voorwaarde; da steckt der Knoten, daar steekt de zwaarigheid; daar hapert het.*
Knutig, *f.* knorrig.
Knütlein, *n.* een boord, bollerje, knopje.
Knütchen, *f.* knitichen.
Knötterer, *m.* *f.* Knarrer.
Knöttern, *f.* knattern.
Knüffeln, *knäulen*, *v. a.* blutsen, kwetsen, plat drukken, onmanierlyk behandelen, bevoelen, betasten.
Knüppel, *m.* een steenhouwers hamer.
Knüpfen, *v. a.* knopen, een knoop leggen, maaken.
Knütchen, *kneuzen; f.* knitichen.
Knüttel, *m.* kluppel, kneppel, knuppel, knövel.
Knüttelbengel, *m.* een stok, om meê te slaan.
Knüttelreimen, *f. pl. f.* Knüttelverje.
Knüttelstrafe, *f.* stokslag.
Knüttelverje, *f.* knuppelvaarsen.
Knütteln, *v. a.* met een stuk slaan.
Kob, *m.* gobie, grondeling.
Kobalt, *m.* kalamyn, kalamynsteen.
Kobbel, *f.* een merripaard.
Kobelwagen, *m.* een overdekte wagen.
Kobelt, *kobolt*, *f.* Oepensf.
Koben, *n.* eene meftkal, een meftkot; Schweine auf den Koben legen, *verkens mesten.*
Kober, *m.* rond hengel- en dekelmandje, korf.
Kobolt, *m.* mal-, kwel-, potsduivelre; *it.* kalamynsteen.
Kobeltspofen, *f.* machin, *zotte grimasfen maaken, spooken, geweldig aangaan, de kap trekken, stoelen.*
Koch, *m.* Kachin, *f.* kok, kokkinne; es sind nicht alle Käche, die lange Messer tragen, *er zyn al geen koks, die lange messen draagen; men kan op 't niterlyke niet altyd aangaan; viel Käche verfasten den Bren, eene zaak moet niet door veel handen gaan.*
Kochen, *v. a.* kooken; die Speisen, *kooken de spyzen toebereiden, de kenke verzorgen; für jemand, jemand bekooken, voor hem kooken, zyn kenken bezorgen.*
Köcher, *m.* een koker; ein Köcher voll Pfeile, *een koker vol pylen.*
Köcheren, *f.* *f.* Kochkunst.
Kocheschirt, *n.* hafen, *m.* *f.* Kochtopf.
Köchin, *f.* bey Koch.
Kochjung, *m.* koksnegr, -gehuyl, -jongen.
Kochkunst, **Köcheren**, *f.* kookkonst, kookery.
Kochlöffel, *m.* porlepel, pollepel.
Kochlohn, *m.* het kookloon, -geld.
Kochpfanne, *f.* *f.* Kochtopf.
Kochrosinen, *f.* smirise roosynen.
Kochschürze, *f.* kooksloof, -schorteldock.
Kochschwamm, *n.* paddestoel, champignon.
Kochziegel, *m.* *f.* Kochtopf.
Kochzigelein, *n.* een kookpotje.
Kochtopf, *m.* kookpot, *por*, om in te kooken.
Kochwasser, *m.* kookwater, water, om te kooken.

Kochwein, *m.* rouwe, ruwe wyn.
Kochzucker, *m.* kookzucker.
Kockern, *v. a.* treden.
Koder, *f.* Koth.
Koder, een lomp, vod; mit alten Koderen behängt, *met oude vodden, toddlers behangen.*
Köder, *m.* aas, lokaas.
Koderig, *adj.* van lompen, vodden, toddlers; ein Koderig Kleid, *een oud, gefcheurd kled.*
Kodern, **kolstern**, *v. n.* kwylen, zeveren, kwalteren.
Köderzigelein, *n.* een koekje, om meê te aazen.
Kodern, *v. n.* aazen.
Kofent, *m.* schar-, of scherhier, drabier.
Koffer, *m.* koffer, kist.
Kohl, *m.* kool; krauser Kohl, *krulkool.*
Kohlblätter, *n.* sprosse, *f.* sprunk, *m.* raupe, *f.* koolbladen, -spruit, -trunk, -rupze, koolworm, -huis.
Kohlgarten, *m.* koolhof, -ruin.
Kohlgrätner, *m.* hovenier, tuinman, die groente verkoop.
Kohlmarkt, *m.* de groenmarkt.
Kohlpflanz, *f.* eene koolplant.
Kohltrabi, *m.* gestaute kool.
Kohlrübe, *f.* raapkool, knolkool.
Kohlraamen, *koolzaad.*
Kohlsprosse, *f.* bey Kohlblätter.
Kohlspengel, *f.* stel, *m.* *f.* Kohlstrunk, *bey Kohlblätter.*
Kohle, *f.* koole; eine glühende, *gelschte Kohle, eene glozjende, gelschte, doove kool; stehen wie auf Kohlen, op heete koolen staan, haast hebben; drüber hinfahren, wie ein Hahn über die Kohlen lauft, eene zaak, iets met haast, jagt doen; mit der Kohle in den Schorkeln schreiben, aan den balk schryven, vergeeten.*
Kohlbrenner, **Költler**, *m.* koolbrander.
Kohlenbläser, *m.* een koolaanblaazer, stooker, alchimit.
Kohlensack, *m.* koolzak.
Kohlensaub, *m.* mot, mul van koolen.
Kohlentopf, *m.* vuurpot, telt, stoof, stoove, stoofje.
Kohlewinkel, *m.* koolbak.
Kohlerde, *f.* smitkoolen, *knitche, schotse koolen.*
Költler, *f.* Kohlbrenner.
Költlersalaube, *m.* koolbranders-, *eenvoudig gelauf.*
Kohlfeuer, *n.* een vuur van koolen.
Köhlgen, *f.* Kölelein.
Kohlhaus, *m.* een hoop koolen.
Kohlhaus, *n.* -hütte, *m.* koolhutte, -huis, -hoek.
Kohlkammer, *f.* koolkelder.
Kohlkorb, *m.* eene koolmande.
Kohlmeise, *f.* koolmees, pimpelmees, pimpelre.
Kochpfanne, *f.* koolpan, komfoor.
Kohlsack, *f.* Kohlsack.
Kohlshaufel, *f.* koolshop.
Kohlshwarz, *adj.* zwart als een kool.
Kohlstaub, *topf*, *f.* Kohlsaub. *ic.*
Kohlwinkel, *f.* bey Kohlhütte.
Kohn, *kaam*, *f.* Kohn.
Kocht, *f.* Koth.
Kokosnuss, *f.* kokosnoot.
Kob, **Kolden**, *m.* de geschooren knuin op 't hoofd; *eimen*

hoofd; einem den Koll en laufen, *jemand in 't hair vallen.*
Kolbe der Bäume, *kruin van gekapte boomen.*
Kolbe, f. kolf, kolve, knods, knodze; mit einer Kolbe todt schlagen, kolven, kollen, met een kolf zellen, doodslaan.
Kolben, v. a. de boomen toppen.
Kolbenrecht, n. kolf-, zelfs-, handregt; das Kolbenrecht brauchen, *zig zelv' regten; zig met de handen verdeligen.*
Kolbenstreich, m. een kolfslag.
Kolbentrdger, m. een stafdraager, pedel.
Kolbicht, adj. knodsig, knoestig, kwaltig.
Kolblein, n. een pluimogtige knop, pluim aan sommige gewassen, waarin de kern of 't zaad zit.
Kolbvrurzel, m. charlotte, en andere bollen, die vele schellen, de eens op de andere hebben.
Koldern, f. koldern.
Koldersfoc, m. de helmstok, *bont aan 't roer, waarmee dit wordt bewoogen.*
Kole, Kol, f. Kohle.
Kolelein, n. een kooltje, een kleine kool, die niet gloeiend is.
Köler, m. f. Kohlbrenner.
Kolter, n. drift, schigtigheid; item, kraag, bef.
Koller, m. kolder, leere wambus zonder mouwen.
Kollerend, kollerig, adj. driftig, schigtig.
Kolleret, m. een schigtig paard, dat agter nit staat, *snijt; item, een waagbals, een dol-driftig, walbakken mensch.*
Kollern, v. n. driftig, schigtig, verwaard zyn; *kyven en geraas, getier maaken.*
Kolrabi, f. Kohlrabi.
Koloquinten, f. Coloquinten.
Kolstern, f. koldern.
Kommen, v. n. koomen, komen; um sein Geld kommen, *zyn geld ghyt raaken; umd Leben kommen, om bals raaken; aus seinem Conceptione kommen, van zyn stuk, buiten staat, buiten de palen raaken; zu was kommen, toe iets komen; zu siehen kommen, f. kofen; an einen kommen, jemand naderen; an etwas kommen, iets verkrygen; es kommt an mich, 't is myne beurt; die Erbschaft ist auf ihn gekommen, de ervenshaft is hen te beurt gevallen; die Schuld kommt auf ihn, 't is zyn schuld; by is 'er aan sculdig; aus sich selbst kommen, van zyn zelv' raaken; im Unglück kommen, ongelukkig worden; weit kommen, vorderen, toeneemen; zu Jahren kommen, jaaren krygen; mit einem zu reden kommen, met jemand spreken; wie hoch kommt das Buch? hoe veel kost dat boek? nach dem es kommt, naar 't vult.*
Kommet, horn, f. Kummert, ic.
Kommlich, adj. gelegen, gevoegelyk; zu einer kommlichen Zeit, ter gelegene tyd; kommliche, schiedliche Mittel, gevoegelyke middelen.
Kommlichkeit, f. gevoegelykheid.
Kompan, Kumppe, m. een makker, medegezel, compagnon.
Kompanen, f. compagnie, makkerschap.
Kon, konikt, f. Kohn, ic.
König, m. koning, konink.
Königin, f. koningin.

Königlein, n. een koningje, *kleine koning; it. het wyffe van een baas.*
Königlich, adj. v. adv. koninglyk; **Wärde**, koningdom, *koninglyke waardigheid.*
Königreich, n. koningryk.
Königsbirn, f. koningspeer.
Königsblume, f. pioniroos.
Königscreon, f. f. Königskron.
Königssterze, f. wollekruid.
Königskron, f. eene koninglyke kroon, koningskroon.
Königskron, -litie, f. een keizerskroon, kroon imperiaal. (bloem.)
Königsmord, m. koningsmoord.
Königsmörder, m. een koningsmoorder, moorderaar.
Königsrose, f. f. Königsblume.
Königssohn, m. een koningszoon; *zoon van een koning.*
Königsspiel, n. het koningspel.
Königsstab, m. de koninglyke scepter.
Königsstraße, f. de koningsstraat.
Königstag, m. koningendag.
Königsthaler, m. een zilvere kroon, een franche kroon.
Königstitel, m. een koningstitel, de koninglyke titel.
Königsthron, m. de koninglyke thron; den Königsthron bestegen, betreten, den koninglyken thron ocklinnen.
Königsvoael, m. koningsvogel, een soort van paralyrvogel.
Königswort, n. het konings-, koninglyke woord.
Können, v. n. konnen, kunnen; eine Sprache, eine Kunst können, een taal, een kunst konnen, verstaan, kundig zyn, weeten; nicht dafür können, iets niet konnen gebereren.
Konstabel, Konstabler, m. f. Constabel, u. f. w.
Konterfet, f. Konterfent.
Kopf, m. kop, kruin, bol; einen Döfeln vor den Kopf schlagen, een os bollen, voor den kop, den bol slaan; etwas nicht in Kopf kriegen, iets niet in zyn kop, kruin, bol krygen konnen; er ist verrückt im Kopfe, 't schort hem, by is verward in den bol, in de krnin, is met de kop gebruid, is een zottebol; einen bösen Kopf haben, een quaad, boos hoofd, hoofde hebben; einen vor den Kopf stoßen, ihm den Kopf warm machen, jemand voor 't hoofd sloeten, hem 't hoofd warm maaken, breeken; den Kopf schütteln, 't hoofd schudden; nach seinem Kopf leben, naar zyn kop, wil, zin leven; ein böser, harter, seltsamer, wunderlicher Kopf, een quadaartige, harde, styve, styzinnige, wonderlyke, eigenzinnige kop, een styfkop; über Hals und Kopf, f. in der Eil, Hals; in Kopf steigender Wein, koppige wyn, die na den kop gaat; den Kopf abschlagen, 't hoofd afbouwen, afslaan; ich will meinen Kopf nicht sanft legen, bis u. f. w. ik zal, wil niet rusten, tot dat enz. er hot einen guten Kopf, by heeft een goed verstand; den Kopf aus der Schlinge ziehen, een gevaar ontkomen; eilen, als ob ihm der Kopf brennete, jagt, haast maaken; einem den Kopf bieten, zig tegen jemand verzetten.
Kopf, laarkop, laabus; Köpfe setzen, koppen zetten, koppen.

Kopf, een krop, knop; ein Kopf Salat, een krop, knop salade.
Kopf, een krolneur, een steen, die uit een muur steekt, daar een balk op rust.
Kopf, Köpfe eines Fasses oder den Girgeln, kim, kinnen, koppen van een vat.
Kopfarbeit, f. hoofdwerk, werk met 't hoofd, hoofdbreeken, studie.
Kopfbinde, f. een voorhoofdband.
Kopfbrechen, n. hoofdbreeken, hoofdbreking.
Kopfbrechend, adj. hoofdbrekkend, hoofdig, koppig; kopfbrechender Wein, koppige wyn.
Kopfbrecher, m. een, die 't hoofd breekt.
Kopfbret, n. hoofdbeud, -bord, hoofdenent.
Köpfen, v. a. 't hoofd afhouwen, aflaan; eine Weide, een wig knotten, de ryzendes boventakken afhouwen.
Kopfleisch, n. kopvleesch, hoofdvleesch.
Kopfgeld, n. hoofdgeld.
Kopfhair, n. het hoofdhaar.
Kopfsicht, adj. hoofdig.
Kopfkissen, n. hoofd-, of oorkussen.
Kopflauge, f. water, om 't hoofd te wasschen.
Kopflaut, f. kop-, of hoofdluis.
Kopflein, n. een hoofdje, klein hoofd.
Kopinadel, f. hoofdspelde.
Kopfnagel, m. kopnagel, spyker met een kop.
Kopfnuß, f. vuiftlag, oorvyg.
Kopfpus, m. hoofdcierzel, hoofdcieraad.
Kopfreißer, f. Kopfbrecher.
Kopf: Kopfsalat, m. krop- knopsalade.
Kopfschmerz, f. Kopfswehe.
Kopfschuer, f. hoofdgeld.
Kopfschreich, m. een slag voor 't hoofd, den bol.
Kopfschüt, n. kopstuk; eines gefochten Fisches, kopstuk van een visch.
Kopfsuche, Kopfschmerzen, f. hoofdpyn, pyn in 't hoofd, hoofdzeer.
Kopp, f. Kapan.
Koppel, f. een koppel, f. Kuppel.
Koppeln, v. a. koppelen, f. kuppeln.
Koppeler, Koppeler, m. Koppieren, f. f. Kuppeler, u. f. w.
Koppelerium, f. f. den Kuppeler.
Koppelerisch, adj. by, met koppelen, listig.
Korallen, f. koraal, koraalen.
Korb, m. korf, mande, ben, benne; durch den Korb fallen, den Korb bekommen, een blaauwje loopen; einem den Korb geben, jemand het voorstel van een huwelyk afslaan; iets weigeren.
Korbchen, n. korfje, mandje, bennetje.
Korbe, f. horde.
Korbel, f. Kerbel.
Korbette, f. corbet, lustige sprong van 't paard, eerst met de voorste, dan met de agterste pooten naar de waat.
Korbettiren, v. n. lustige sprongen maaken.
Korbhammer, m. een mandemaakers hamer.
Korblein, n. f. Korbchen.
Kordmacher, m. mandemaaker.
Korbrosinen, f. korf-, of kabasrozyner.
Korbwoll, m. een korfol.
Korck, m. een kurk.
Korckbaum, m. een kurkboom.
Korcken, adj. van kurk.
Korcken, v. a. met een kurk toemaaken, foppen.
Korckzieher, m. een kurkrekker.
Kordel, m. koord, bindkoord; Seile zu spinnen, kabelgaren.

Korduan, n. f. w. f. Corduan.
 Kōren, f. kiesen.
 Koriander, m. koriander.
 Korn, n. koorn, kern, besje, kraal; *graan van een vrugt*; der Roggen, rog, rogge, kooren; Getreid insgemein, koren, kooren, graan.
 Kornacker, m. veld, land, n. koorenakker, veld, -land, bouwland.
 Kornakre, f. korenaar, korenair.
 Kornbau, m. akkerbouw, akkerwerk, landbouw.
 Kornbauer, m. een landbouwer, akkerman, boer.
 Kornblume, f. korenbloem.
 Kornboden, speicher, m. korenzolder.
 Kornbrod, n. roggenbrood.
 Kornelbaum, m. kornoeljeboom.
 Kornelkriech, f. kornoelje, kornoelje.
 Kōrenen, v. n. sich, v. rec. zetten tot korrels.
 Kōrenen, v. a. tot korrels maaken.
 Kornendte f. kooren-, graanoogst.
 Kornfeld, n. f. Kornacker.
 Kornfubre, f. eene vrugt, zoer koren.
 Korngabel, f. korengaffel.
 Korngarbe, f. korenichooft, -gerve.
 Korngrube, f. eene onderaardsche korenschnuur, onderaardsch hol, om koren te bewaaren.
 Kornhalm, m. korenhalm, -schagt, -steel.
 Kornhammer, m. een dorshvlegel.
 Kornhandel, m. korenkoopmanschap.
 Kornhändler, m. korenkooper, -handelaar.
 Kornhausen, m. korenhoop, -berg.
 Kornhaus, n. korenhuis, -schuur.
 Kornhülle, m. bast schel, dop, duist om een korenkern.
 Kōrnicht, kōrnig, adj. van koren.
 Kornjud, -wucherer, m. korenjood, -woekeraar, -byter, -wolf.
 Kornkassen, m. f. Kornboden.
 Kornkipper, m. f. Kornjude.
 Kornland, n. f. Kornacker.
 Kōrnlein, n. een koreltje, graantje, greintje.
 Kornmangel, m. gebrek aan koren.
 Kornmarkt, m. korenmarkt, -beurs.
 Kornmaß, n. -metse, f. de korenmaat.
 Kornmehl, n. roggemeel; das beste, roggemeel.
 Kornmesser, m. een korenmeeter, een, die over 't koorn gesteld is.
 Kornmese, f. f. Kornmaß.
 Kornmilbe, f. Kornwurm.
 Kornmühle, f. korenmolen.
 Kornogelein, n. een looze, ledige korrel.
 Kornpreis, m. de prijs van het koren.
 Kornreuter, m. f. Kornsieb.
 Kornrose, f. korenroos, kolle, kollebloem.
 Kornsak, m. korenzak.
 Kornsammler, m. een korenbezorger, -baalder voor een leger, enz.
 Kornsammlung, f. weghaaling, wegvoering van het koren voor een leger enz.
 Kornschäger, m. een waardeerder van het koren.
 Kornschauvel, f. eene korenschop.
 Kornschauveler, m. een korenschopper, omzetter van het koren.
 Kornschenne, f. f. Kornhaus.
 Kornschreiber, m. een opschryver van het koren.
 Kornschütte, f. f. Kornhaus.
 Kornschwengel, m. een dorshvlegel.
 Kornschel, f. korenseis, -sikkel.

Kornsieb, n. eene korenharp, -zeef.
 Kornspeicher, m. f. Kornboden.
 Kornstoc, m. een korenhoop.
 Kornstreich, m. Streichholz, n. een stryktok, maarkt.
 Korntar, m. f. Kornpreis.
 Kornverwalter, m. een opziender over 't koorn.
 Kornwanne, f. eene wan, korenwan.
 Kornwicken, m. wikken, wik.
 Kornwucher, m. koorwoeker, praktijk, om 't koorn te doen reizen.
 Kornwucherer, m. f. Kornjud.
 Kornwurm, m. kalander, korenwurm, it. koorbyter.
 Kornzange, f. amoustangetje, by de goudsmeden.
 Kornzehend, m. korentiende.
 Kornzins, m. accys, accyns van het koren.
 Körper, m. een lichaam; die himmlischen Körper, de hemelsche, hemelighnamen.
 Körperlich, adj. & adv. lichaamlyk.
 Köschnisse, f. conchenille, konchenille; mit Köschnisse färben, met konchenille verwen.
 Köschnissekäferlein, n. het insect zelf, de conchenille.
 Kösen, v. n. kouten, kuijeren, praaten.
 Kōst, f. kost, spys en drank, voedsel; Kōst und Kleider, voedsel en dekkel, kost en kleedren; einem die Kōst geben, iemand de kost geeven.
 Kōstbar, köstlich, adj. & adv. kostbaar, kostelyk, kostlyk, dierbaar.
 Kōstbarkeiten, f. pl. kostelykheden van juweelen, ringen.
 Kösten, v. a. proeven, eene spys, eene kost, een drank; gelten, kosten, gelden; f. werth sein, seken; einem etwas so und so viel kosten, iemand iets zo, of zo veel kosten, op zo veel te staan komen; f. seken.
 Kösten, m. pl. kosten, onkosten.
 Köstfrau, f. kostvrouw, tafelhouderster.
 Köstfren, adj. kostvry, kosteloos.
 Köstgänger, m. tafelganger, kostganger, dischgenuot.
 Köstgeld, n. kostgeld.
 Kösthaus, n. kosthuis.
 Köstherr, m. kostheer, tafelhouder.
 Köstlich, adj. & adv. köstlichkeit, f. f. kostbar, ic.
 Köstschul, f. kostschool.
 Kōte, m. het onderste lid van den voet van een paard.
 Kōte, f. zoutwerk, zoutberg.
 Kōth, m. slyk, modder, bagger, drek, vuilheid; in Kōth treten, vallen, in den modder gaan, vallen; einen aus dem Kōthe heben, iemand uit den drek opneemen, verheffen, in aanzien brengen; den alten Kōth rühren, onde koejen uit de stoot haalen, van voorleedene dingen spreken.
 Kōthbürste, f. een schoenborstel.
 Kōthe, f. kappe, kuifdoes; ich habe es aus deiner Kōthe genommen, ik heb 't uit uwe kap, kuifloos genomen.
 Kōthel, m. keutel.
 Kōthhärer, m. vuil-, drekopveeger, weghaalder.
 Kōthig, adj. & adv. slykig, slykerig, modderig.
 Kōthhäser, m. een molenaar, kever.
 Kōthklunker, n. een spat, het vuil aan de kleeren.

Kotknapp, m. een zoutwerker, -kooker.
 Kotlache, f. het moeras, een pool.
 Kothmauer, f. eene wand, een muur, van kley, aarde gemaakt.
 Kothschauvel, f. eene vuilnischop.
 Kōttel, m. f. Kōthel.
 Kōt, m. schabrak, matras, dekkleed van een paard.
 Kōse, Kōsen, een draagmand, die op den rug wordt gedragen.
 Kōsen, f. speken, bresen; it. hoesten, kugchen.
 Kōger, m. een hoester, kugcher, rogchel-pot.
 Kōgerlich, adj. walgelyk, dat braaken, overgeeven verwekt.
 Kōy, f. eene hut van stroo, kabanis; it. gevangenis, gevangenhuis.
 Krabbe, f. krab, krabbe, zeekreeft.
 Krabbeln, kriecheln, v. n. krielen, wemelen; die Raben krabbeln im Kase, de maden wemelen in den kaas.
 Krabbeln, berasten, bevoelen, toetasten.
 Krabben, f. krauen.
 Krabbenit, Krabbe, m. een garnaal, garneel.
 Krad, m. kraak, het kraaken.
 Krachen, v. n. kraaken, kraken; die Thür, das Rad kracht, die deur, dat rad kraakt.
 Krachen, n. Kracher, m. f. Krach.
 Krächsen, v. n. zugten, een zugt laaten.
 Krack, m. eene kraay, krauw.
 Krackehl, n. f. Krackel, u. f. w.
 Krackstein, Krackstein, m. een kraakesteen; it. bakleutel, puytke, lyft, nistek van steen.
 Kraft, f. kragt, sterkte; die Kräfte des Leibes, des Gemüths, de krachten des lichaams, der ziele; Kraft und Macht, kragt en magt; in Kraft seines Amtes, uit hoofde van zyn ampt; die Kraft eines Worts, de kragt, nadruk van een woort.
 Kraftarzenei, f. een versterkend middel.
 Kraftbalsam, m. een versterkende balzem.
 Kraftbiscuit, n. versterking door spys en drank.
 Kraftbräde, -suppe, f. kragtig nat, vleeschnat.
 Kräftig, kragtvoll, adj. & adv. kragtig.
 Kräftiglich, adv. kragtiglyk.
 Kraftlos, adj. & adv. kragteloo, magteloos, zwaak.
 Kraftlosigkeit, f. kragtelooheid, magteloosheid.
 Kraftmehl, n. amelmeel, wit styfzel.
 Kraftmilch, f. amandelmelk, met vleeschnat klaar gemaakt.
 Kraftsuppe, f. f. Kraftbräde.
 Krafttätig, adj. kragtadaagig.
 Kraftvoll, f. kräftig.
 Kraftwasser, n. versterkend water, aqua vitae.
 Kragen, m. kraag; Uberschlag, bef, beffe; an einem Rock, Mantel, Hemd, kraag, schoef, omslag, krop aan een rok, mantel, hemd; sein Götlein durch den Kragen jaagen, zyn goetje door den hals, de kraag jaagen; es wird ihm seinen Kragen kosten, 't zal hem zyn hals kosten.
 Kraglein, n. een kraagje, kleine kraag, bef.
 Kragstein, f. Krackstein.
 Krähe, f. kraay; die Krähe läßt ihr Hüpfen nicht, het is de moriaan gewasschen, 't is vergeefs werk.
 Krähen, v. n. kraajen, een kraay doen; es krähet kein

krabet kein Hahn darnach, daar kraajt, zal geen haan na kraayen, 't zal niemand ter ooren komen.
 Krdhenaug, -duglein, n. een kreeftoog.
 Krdhensjuf, m. hartshoorn, gravinnekruid.
 Krdblein, n. een jonge, kleine kraay.
 Krdspiecht, f. de grootste soort van kraayen.
 Krdahn, n. Lastkrahn, Hebkrahn, Kranich, kraan, lastkraan, hef kraan.
 Krdahnarbeiter, knecht, m. kraankind, kraanknecht, -arbeider.
 Krdahnbalke, m. kraanbalk, daar 't anker voor de boeg aan hangt.
 Krdahnknecht, f. Krdahnarbeiter.
 Krdahnmeister, -schreiber, m. kraanmeester, -schryver.
 Krdahnrad, -seil, n. kraanrad, kraanwiel, -touw.
 Krdahnshreiber, f. Krdahnmeister.
 Krdahnseil, f. ben Krdahnrad.
 Krdahel, n. krakkeel.
 Krdafchlen, v. n. krakeelen, twisten, kyven.
 Krdafchler, m. een krakeeler, twister.
 Krdalle, f. een spoor, agterklaauw, f. Grefse.
 Krdallen, v. n. met de spooren krassen.
 Krdam, m. Gabelein, n. schenke van een wyngaard, rank, die zig om de latten windt en vasthoudt.
 Krdam, m. winkel; einen Krdam anfangen, aufstun, haben, een winkel openen, opdoen, opzetten, bouwen, winkelneering doen; ein Haus sehr wohl gelegen seyn zu einem Krdam, een huis zeer wel tot een winkel staan, een huis wel winkelen; dieses dienet in meinen Krdam, dat dient in myn kraam, dat komt my te pas.
 Krdamanzen, v. n. veel woorden gebruiken, veel praat hebben.
 Krdambude, f. stal, kraamstal.
 Krdamden, n. von allerhand Nothdurft, Pfennigwerthkrämlein, slyterswinkelteje, komeny.
 Krdamdeck, n. het zeil boven een kraam.
 Krdamiener, m. winkelknecht.
 Krdamen, v. n. kraamen, uirkraamen, nitzetten, om te verkoopen. it. s. handeln.
 Krdamer, m. kraamer, winkelier, winkelhouder, slyter, in 't klein verkooper; ein fremder Krdamer, een vreemde kraamer, kermeskraamer; ein wandernder Krdamer, een wandelende kraamer, een marskraamer.
 Krdamery treiben, v. n. kraameren, kraamery dryven; Krdamerwaaren, f. kraamery, kraamerswaaren.
 Krdamergasse, f. eene straat, daar winkels in zyn; eene, daar neering in is de maaken.
 Krdamerger, -chen, n. een kraamerteje, kleine kraamer, -winkelier.
 Krdamergebild, n. f. Krdam.
 Krdamerinn, f. eene winkelierster, slytster.
 Krdamerisch, adj. van een kraamer, winkelier, slyter; dat 'er tot een kraamer enz. behoort.
 Krdamerzunft, f. her kraamersgild.
 Krdamjunac, Krdamiener, m. winkeljongen, winkelknecht.
 Krdamkasten, m. een opgeslage kraam.
 Krdamladen, m. winkel, kraam, verkoophuis, -plaats.
 Krdamlein, n. een kraamtje, winkelteje; f. Krdamchen.
 Krdamlen, v. n. kraameren, kraamers neering doen; veel, dikwils koopen.

Krdanser, m. een, die veel, dikwils koopt.
 Krdammdchen, n. -jungfer, f. winkelmeisje, winkeldogter.
 Krdammeter, m. f. Krdammetsvoegel.
 Krdammetsbeer, f. eene lyfterbezie.
 Krdammetsstaude, m. eene lyfterbezie, -bessboom.
 Krdammetsvoegel, m. lyfter, kraamvogel, lyftervogel.
 Krdampen, f. kram, kramme, haak, harpoen.
 Krdamp, m. kramp, trekking, krimpung der zenuwen.
 Krdampader, f. krampader.
 Krdampadericht, adj. krampaderig.
 Krdampig, adj. krampig.
 Krdampisch, m. drilvisch.
 Krdampudel, f. f. Krdamkassen.
 Krdampiger, m. f. Krdamer.
 Krdamwaare, f. f. Krdamcrep.
 Krdan, u. f. w. f. Krdahn.
 Krdan, f. Meerrettig.
 Krdanch, Kranich, m. een kraan, kraanvogel.
 Kranich, f. Krdahn.
 Kranck, adj. ziek, krank, onpas, lelyk, kwalik te passe; ein Krancker, een zieke, kranke.
 Kranckeln, v. n. zukkelen.
 Krancken, v. n. ziek, niet wel, niet gesteld zyn, ziekiyk zyn.
 Krancken, v. n. kranken, verzwakken, vermoeijen.
 Kranckenbesucher, m. krankenbezoeker.
 Kranckenbette, n. ziekenbed, krankbedde.
 Kranckenhaus, n. ziekenhuis.
 Kranckenhospital, n. f. Kranckenhaus.
 Kranckenstube, f. ziekenkamer, ziekenvertrek.
 Kranckenstücker, -wärter, -wärter, m. zieken-trooster, ziekenwagter, ziekenwaaker, -bewaarder.
 Kranckenwärter, -wärter, m. f. ben Kranckenstücker.
 Kranckenwärterinn, f. eene oppaster by een zieken, een kranken.
 Krancker, m. f. ben frank; ein kraucker Beutel, een kaale, platte, ledige beurs.
 Kranckheit, f. ziekte, krankheid, krenkte; eine gefährliche, schwere, ansteckende Kranckheit, eene gevaarlyke, zwaare, aansleekende ziekte; die böse Kranckheit, de vallende ziekte.
 Kranckten, f. krdankeln.
 Krancklich, adj. krankelyk, ziekiyk, ziekiagtig, haauwelyk, pips, ongedaan.
 Krancklich, adj. f. krdanklich.
 Kranckich, f. Kranck.
 Kranckrad, f. Krdahnrad, re.
 Kranz, m. krans; einen Kranz aufsetzen, mit Kranzen zieren, bekransen; salbalieter Kranz über dem Vorhange eines Fensters, Wettes, valletje bozen de gordynen van een venster, ledkant.
 Kranzchen, n. kranse; gewöhnliche Versammlung einiger guten Freunde, -krans, of by beurte ommegeande vrolyke vergadering van zekere goede vrienden.
 Kranzelkraut, n. kranzkruid, leverkruid, marjolein.
 Kranzlein, f. Kranzchen; sie hat sich um ihr Kranzchen bringen lassen, zy heeft de kanten laten gaan zeiken, haaren vryer de laatste gunst toegefaan.
 Kranzleisen, m. een kroonlyst.

Kranzmacher, m. een krans-, kroonmaaker, -binder.
 Kranzmacherinn, f. kranzbindster, kranzmaakter, kroonmaakter.
 Kranzpußadern, f. de kroonaderen.
 Kranzwerk, n. kranzwerk, festoenen.
 Kraps, Krdapsel, Krapsen, f. eene wafel, en ander soort van lustig gebak.
 Krdapslein, f. Krdapslein.
 Krapp, f. Krabbe.
 Krapp, f. Krampen.
 Krapslen, v. n. met de tanden knerssen.
 Krat, Krdätlein, n. karaat, juweliers gewigt, van vier grein, van diamanten spreekende.
 Krdag, f. Krdage.
 Krdag, Krdage, f. afschraapzel van iets.
 Krdagbeer, f. eene fram-, braamboos, braamstruik.
 Krdagbürste, f. kras- wryfborstel, -schuier, -schuier.
 Krdagbüttwasser, n. water, om de lavour van goud- of zilvermeeden schoon te maaken.
 Krdage, Wollkrdage, f. kaard, kaarde, wolkammers tweeledig werktuig, van bout en yzerdraad, daar de wol tuffen in gekaard, gekamd wordt.
 Krdage, f. schurft, schorft, ruide, krauwagie.
 Krdage, zandschop, baggerlepel, rioolschepper.
 Krdage in Metallen, vlakken, onzuiverbeden in metallen.
 Krdageisen, n. kraszyer, krafer, kresfer.
 Krdagen, v. a. krabben, klouwen, krassen, krouwen, kraauwen; seinen Kopf krdagen, zyn hoofd krouwen.
 Krdager, m. kraauw, of klauw, kras, krab; scheur, reet door krabben; kraffer, kaardemaaker.
 Krdagig, adj. schurftig, schorft, ruidig, ongaaf aan zyn lyf.
 Krdagigkeit, f. f. Krdage, schurft.
 Krdagsalbe, f. zalf voor de schurft.
 Krdagwascher, m. een, die de lavour schoonmaakt, wascht.
 Krdagwolle, f. wolle watten.
 Krdauen, v. a. krauen, zagties krabben, krassen.
 Krdaus, adj. krul, gekruld, gekronkeld; krauser Salat, krullalaad; ein krauser Sinn, een eigenzinnig, wonderlyk, eigenhoofdig mensch.
 Krdausbart, m. een dikke, sterke baard.
 Krdausbeer, f. f. Krdauselbeer.
 Krdause, f. kroes, kleine beker.
 Krdause, de krul, krulling, het krullen.
 Krdause, f. lob, lobbe, lobbekraag.
 Krdauselicht, adj. wat kroes, krullend.
 Krdauselbeer, f. doorn-, of kruisbezie.
 Krdauselbeerstaude, m. een kruisbessboom.
 Krdauselreisen, n. krulyzer, krulpriem.
 Krdauseln, krdausen, v. a. krullen, kroezen.
 Krdausmünze, f. f. Krdausmünze.
 Krdausstor, m. kronkelhoers.
 Krdausstohf, m. krulkool.
 Krdausstohf, m. krulkop, krullebol.
 Krdauslen, f. Krdauseln.
 Krdausmünze, f. krulmunte, kruismunte.
 Krdaut, n. kruid; Krdohf, moeskruid, warmoes, groente; es ist kein Krdaut für den Tod gewachsen, tegen den dood is geen kruid gewassen; de dood spaart jong noch oud.
 Krdaut und Fleisich zusammen gefocht, houtspot.

Krdaut,

Kraut, sauer Kraut, zuur- of gezult kabuis-kool; das Kraut an weissen, gelben Rüben, 't groen; 't loof van knollen, rapen, wortelen.
Krautacker, m. land, n. warmoefersland, land, om groente te teelen.
Krautbauer, m. s. Krautgärtner, bey Krautgarten.
Krautbett, n. s. Kruterbett.
Krautdorsche, f. sneede van een kool.
Krautlein, franten, v. n. kruiden leezen, plukken, verzamelen.
Krauterarzt, m., s. Krutererfandiger.
Krauterbad, n. een medicinaalbad.
Krauterbett, n. kruidbedde.
Krauterbier, n. bier, met medicinkyuiden toe bereid.
Krauterbuch, n. kruid-, of kruidenboek.
Krauterbüchel, f. knipsel.
Krauterfrau, f. bey Kruterfammer.
Krautergeruch, Krautgeruch, m. de reuk van kruiden.
Krauterkräut, m. gekruide kaas.
Krauterkammer, f. kruidkamer, waarop de gedroogde kruiden leggen.
Krauterkenntnis, f. kruidenkunde, kruidkunde.
Krauterkruchen, m. kruidkoek.
Krauterkunst, f. s. Kruterkenntnis.
Krauteremann, m. s. Kruterfammer.
Krauterende, f. tyd, van kruiden te plukken, en te verzamelen.
Krauterfack, m. scklein, n. een zak, zakje met kruiden.
Krauterfalat, m. kruidesalaad.
Krauterfalbe, f. zalf, met kruiden toebereid.
Krauterfammer, m. s. Kruterfrau, f. kruidplakker, kruidhaaler, kruidzoeker; kruidplakster, kruidster.
Krauterfuppe, f. warmoes, sop met eenige moeskruiden.
Krauterfakat, m. tabak, nit kruiden zamegefeld, die men als tabak rookt.
Krauterfrank, m. drank op kruiden.
Krauterfandiger, m. kruidenkenner, of verftandige, die de kruiden kent.
Krauterwein, n. wyn, van kruiden, op kruiden staande.
Krautgarten, m. moes-warmoestuin; gärtner, m. moeskruidtuinier, -hovenier, -planter, warmoezier; -land, moes-warmoes-hof, -land, -akker; markt, moes-warmoes-, groenmarkt, kruidmarkt.
Krautgeruch, f. Krutergeruch.
Krauthaupt, n. kopf, m. een kappis, kool.
Krautlicht, krutig, adj. kruidig, van kruid.
Krautjunfer, m. koolerten, boonenplanter.
Krautkeller, m. een provifiekelder, om groente, enz. in te zetten.
Krautland, f. Krautacker.
Krautlein, n. een kruidje; Geduld iff ein feltenes Krutlein, geduld is een zelszaam kruidje, wordt weinig gevonden; sie iff mir ein Krutlein, 't is een kruidje, doortrapte, enz.
Krautler, m. s. Kruterfammer.
Krautmarkt, m. s. bey Krautgarten.
Krautpflanze, f. een koolplant.
Krautjalat, f. Kruterjalat.
Krautfchnieder, m. een, die kool snydt.
Krautfengel, m. koolkeel, bronk.

Krautfächt, f. eene knip, een ton, pot, om kool in te leggen.
Krautfack, n. een moestuk.
Krautfuppe, f. Kruterfuppe.
Krautworm, m. kruidworm.
Kreatur, f. het fchepzel.
Kreaturliche, f. liefde tot, jegenf het fchepzel.
Kreatürlich, adj. dat tot het fchepzel behoort; die kreatürliche Liebe, de liefde tot het fchepzel.
Krebs, m. kreeft; kanker, verfterving, brand; koudvuur; das himmlifche Zeichen des Krebses, het teken of geftarfte van de kreeft; der Krebs in ein Glied gekomen feyn, de kanker, een verfterving in een lid gekomen, een lid verfterven zyn.
Krebsaugen, n. pl. kreeftoogen.
Krebsbach, m. een put, om kreeften in te zetten, te houden.
Krebsen, v. n. kreeften vangen.
Krebsgang, m. kreeftegang; es gehet den Krebsgang, 't gaat agter uit.
Krebsgänglich, adj. W. adv. agter nit gaande; ich weis nicht was die Sache krebfgänglich gemacht hat, ik weet niet, waar 't by toekomt, dat de zaak agter nit gat.
Krebsgechwär, n. het kreeftgezwel.
Krebsig, adj. kankeragtig, kankerig, van den kanker geheeten.
Krebslein, n. een kreeftje, kleine kreeft.
Krebslinie, f. het teken van de kreeft.
Krebsfchaal, -fchale, f. de harde huid van de kreeft.
Krebsfcheeren, f. pl. kreeftfchaaren, knypers, wyfers van een kreeft.
Krebsflein, m. s. Krebsaugen.
Krebsfuppe, f. het nat van eene kreeft.
Krechzen, v. n. naar zyn adem haulen, bezwaarlyk aalem haalen.
Kreche, kreiben, f. Kradhe, kradhen.
Kreide, f. kryt; er iff in meiner Kreide, by is in myn fchuld.
Kreidengrube, f. krytberg, -heuvel.
Kreidenweis, adj. krytwit, wit als kryt.
Kreidigt, adj. krytagtig, krytig.
Kreis, m. kring, het rond, de kreits; einen Kreis machen, een kring maaken; der rhtinifche, frankifche Kreis, u. f. w. de rhytifche, frankifche kreits, enz. der Kreis des Erdbodens, het rond der aarde.
Kreisausfchreibamt, n. de bediening, het ampt, van kreitsbrieven af te vaardigen, om te zenden.
Kreisausfchreibender Fürft, m. directeur van een kreits.
Kreisball, m. een kaats - fpeelbal.
Kreisfel, f. Kreisfel.
Kreisförmig, adj. rond; kreisförmige Bewegung, ronde beweging, beweging in 't rond.
Kreislauf, m. keer, omloop.
Kreisoberfter, m. overfte, generaal van een kreits.
Kreisreit, m. rit te paard.
Kreisen, f. Kreiben.
Kreistag, m. de kreitsdag.
Kreistanz, m. een ronde dans, velddans in 't rond.
Kreisen, f. Kreiben.
Kreiserinn, Kreuserinn, Kreiberinn, f. eene vrouw in baarensnood.
Kreisversammlung, f. kreitsvergadering.
Kreisen, f. fragen.

Krempe, f. een opgezette rand van een hoed.
Krempelen, Krempeimar, f. Crempelen, u. s. w.
Krempbaack, m. een haak op den hoed.
Krengel, m. Bregel, f. een britfel, kraakeling.
Kreisel, m. fift van een glazemaaker, waarmede hy glas snydt.
Kresse, f. Art von Fischen, pos; ein Kraut, kors, kers, kerse.
Kressensalat, m. falaade met, van kers.
Kressensaame, m. kerszaad.
Kressig, f. Kresse, kers.
Krebling, m. s. Kresse, een pos.
Kres, f. lavear, by de goud en zilversmeeden; die Kresche waschen, het vuil schoonmaaken, wasschen, om 'er vervolgens het goud of zilver, dat 'er in is, nit te haalen.
Krese, f. Kradhe.
Krese, een fok, waaraan men iets draagt; een armkorf.
Kreucht, z. fing. hy kruipt, von kriechen.
Kreuel, m. een weeghaak, unster.
Kreuschen, f. kreuschen.
Kreusel, m. dop, tol, dryfstol.
Kreuselbeer, f. Krudfelbeer.
Kreuschen, f. kreuschen.
Kreuserinn, f. s. Kreiserinn.
Kreuz, f. Kreuz.
Kreuz, n. kruis; Rücken, oder Rückgrat, ruggegraat.
Kreuzbaum, m. draayboom, haspel.
Kreuzbeer, f. kruisbesje.
Kreuzen, v. n. kruifen, op zee heen en weer zwerfen, kapen.
Kreuzer, m. kruifser, halve ftriversmunt in Duitfchland; Kaprer, kruifser, kaper.
Kreuzerfindung, f. zerbindingstag, m. kruisvindings, kruisverheffingsdag, of -feelt.
Kreuzgang in einem Kloster, m. omgang in een klooster; processie.
Kreuzigen, v. n. kruifen, kruiffigen, kruiffigen; ich kreuzigen, zig kruiffen, een kruis, of kruisje maaken.
Kreuzigung, f. kruiffing, kruizinging, dooden.
Kreuzrahm, m. kruisraame.
Kreuzriem, m. kruisriem.
Kreuzftrafe, -gaffe, f. weg, m. kruisftraat, kruisweg, -pad, dwaarsftraat, vierfprong.
Kreuzfuhl, -tijch, m. vouwitfoel, vouwfifch.
Kreuzweg, m. s. Kreuzftrafe.
Kreuzweis, adv. etwas über einander legen, fehen, iets kruiffelings, kruiswyse over, of dwaars over malkander leggen, zetten.
Kreuzwoche, f. -tage, m. kruisweek, -dagen.
Kreuzzeichnen, n. kruisteken.
Kreiben, v. n. kraamen, in arbeid, kruis- of baarensnood zyn; kreisende Frau, kraammen- de vrouw, een vrouw in den arbeid.
Kribbifch, adj. kribbig, van eene norfche, gemelyke natuur, twiftgierig.
Kriben, f. kribberjes.
Kriebeln, f. kriegeln.
Kriche, f. kriegel, langfteelge kers met een grooten feen; it. eene foort van pruim.
Kriechenbaum, m. een kriekenboom.
Kriechen, v. n. kruipen, al kruipende voortgaan; er kriecht, kreucht auf allen vieren, hy kruipt op handen en voeten; ins Hundeloch kriechen müssen, gevangen gezet worden; zum

den; *zum Kreuz kriechen*, zig vernederen; *piano speelen*.
Kriechend, *adj.* kruipend.
Kriechente, *entlein*, f. *Kriechente*, f. eene kruipend.
Kriechstume, f. f. *Kriechte*.
Krieg, m. oorlog, kryg, twist, onëenigheid; *den Krieg anfvindigen*, den oorlog aankondigen; *in den Krieg gehen*, in den kryg, krygsdienst gaan; *einheitlicher Krieg*, inlandsche, binnenlandsche oorlog.
Kriegen, *Krieg fvdren*, v. a. oorloogen, krygen, kryg voeren.
Kriegen, *bekommen*, krygen, verkrygen, bekomen, winnen; *einen Dienst kriegen*, een dienst krygen; *Zeitigung kriegen*, tydging krygen; *du wirst kriegen*, gy zult hebben, krygen.
Kriegend, *adj.* oorlogend.
Krieger, m. een oorlogsmán, zoldaat.
Kriegerinn, f. eene oorlogsheldin, krygheldin, krygsvrouw, kryghaftig wyf.
Kriegerisch, *adj.* kryghaftig, oorlogsgesind.
Kriegsanfndigung, f. *verklaaring van oorlog*.
Kriegsankost, f. f. *Kriegsbereitschaften*.
Kriegsartikel, m. krygswee.
Kriegsbaukunst, f. krygbouwkonst.
Kriegsbaumeister, m. krygs-, of sterktebouwmeester, ingenieur.
Kriegsbauwerk, n. f. *Kriegsbauwerk*.
Kriegsbeamer, m. krygsbediende.
Kriegsbereitschaften, f. *pl.* wapenrusting, oorlogsgereedschap, oorlogstuig, -toebereidzel, -toerusting.
Kriegsbefehl, f. krygsbeveling.
Kriegsbende, f. wapen-, krygsrok.
Kriegsboete, m. heraut, wapendraager, wapenheer, schildvoerder.
Kriegsbrauch, m. *manier*, f. krygsgebruik, -manier.
Kriegscassa, f. krygskas.
Kriegscommissarius, m. krygscommissaris.
Kriegscommando, n. krygsbevel.
Kriegsdienst, m. krygsdienst.
Kriegsempörung, f. krygsomlusten.
Kriegserfabreuer, m. een, *die kundig is in den oorlog*.
Kriegserfabrenheit, f. *bedreevenheid in den oorlog*.
Kriegsgeld, m. krygsgeld.
Kriegsfahne, f. krygsvaan, vaandel, vendel.
Kriegsfahnlein, n. f. *Kriegsfahne*.
Kriegsfernglas, n. *voornitigte in den kryg*.
Kriegsfeuer, n. *glut*, f. krygs- oorlogsvuur.
Kriegsflotte, f. oorlogsvloot.
Kriegsgebrauch, m. f. *Kriegsbrauch*.
Kriegsgefahr, f. het krygs- oorlogsgevaar.
Kriegsgefangener, m. een krygsgevangen.
Kriegsgeneraal, m. krygsverfte, -generaal.
Kriegsgereedschap, f. oorlogsgereedschap.
Kriegsgesand, n. *geroep*, *geschreeuw van kryg*, *orlog*.
Kriegsgezel, m. krygsgezel, krygsmakker, zoldaat.
Kriegsgeleschaft, f. *verbond*, *-verbindtemis*, *verbondfchapschap in den oorlog*, *makker*.
Kriegsgeluck, n. krygs- oorlogsgeluk, kans.
Kriegsgewalt, f. *Kriegsfeuer*.
Kriegsgott, m. krygsgod, Mars, *by de heid*.

Kriegsgöttinn, f. krygsgodin, Bellona, *by de Heilenen*.
Kriegsgurgel, f. krygsgorgel, *die niet baakt, dan na krygen, roovende zoldaat*.
Kriegsgürtel, m. een krygsordel, sparp.
Kriegshdndel, m. f. *Kriegsfachen*.
Kriegshaupt, m. krygshoofd, -generaal, -overfte, *veldeheer*.
Kriegshauptmann, m. krygshoofdman, kapitein.
Kriegsheer, n. krygsheer, heirleger, leger.
Kriegsheld, m. krygsheld, kampioen, oorlogheld.
Kriegsheldinn, f. eene krygheldin.
Kriegsherold, m. f. *Kriegshete*.
Kriegshülfe, f. krygs-, oorlogstroepen, hulpbenden.
Kriegskammer, f. krygskamer.
Kriegskleid, n. oorlogskleed, -rok.
Kriegsknecht, m. krygsknegt, zoldaat.
Kriegskostüm, f. f. *Kriegsunstoffen*.
Kriegskunst, f. krygskonst, oorlogskunde.
Kriegslager, n. legerplaats, *verschansing van een leger, plaats, daar zig een leger nederslaat*.
Kriegslast, f. oorlogslast.
Kriegsluete, f. *onrusten, troublen van oorlog*, oorlogstyd.
Kriegsleuten, n. het zoldaatleven.
Kriegsleute, m. *pl.* krygsluident, krygsvolk.
Kriegslied, f. krygslied, oorlogslied, -reik.
Kriegsmaat, f. krygsmaat.
Kriegsmanier, f. f. *Kriegsbrauch*.
Kriegsmanu, m. krygs-, oorlogsmán, kryger, zoldaat.
Kriegsmunition, f. f. *Kriegsbereitschaften*.
Kriegsnoot, f. krygs-, oorlogsnood, -elende.
Kriegsnooddurft, f. oorlogbehoefte.
Kriegsoberster, m. overfte.
Kriegsoffizier, m. krygshoofd, legerbediende.
Kriegsordnung, f. krygsorde, -rugt.
Kriegsrath, m. krygsraad.
Kriegsrecht, n. krygsregt.
Kriegsrotte, f. krygsbende.
Kriegsrüstung, f. krygsrusting, -toebereidzel.
Kriegsfachen, f. *pl.* krygszaaken.
Kriegskbiff, n. oorlogfchip.
Kriegskold, n. *gafie*, *zoldaatenweekgeld*.
Kriegskost, f. krygsgeld, *chatting*.
Kriegskapitelt, f. *dapperheid in den oorlog*.
Kriegskbaten, f. *pl.* oorlogfdaaden.
Kriegsverfassung, f. f. *Kriegsrüstung*.
Kriegsverbeerting, f. f. *Kriegsverwüstung*.
Kriegsverpflichtung, f. f. *Kriegsgeld*.
Kriegsverwüstung, f. *verwoefing*, *vernieting door den oorlog*.
Kriegsunstoffen, f. oorlogs-, krygskosten.
Kriegsunruhe, f. f. *Kriegsluete*.
Kriegsvolk, n. krygs-, of oorlogsvolk, -benden.
Kriegsvorrath, m. *voorraal van oorlogstuig*.
Kriegswaffen, n. krygswapenen.
Kriegswagen, m. een oorlogswagen.
Kriegsweien, n. f. *Kriegsfachen*.
Kriegswissenschaft, f. f. *Kriegskunst*.
Kriegszahlmeister, m. *betaalmeeffer van 't leger*.
Kriegzucht, f. oorlogfchyd.
Kriegzelt, f. eene legerrent.
Kriegzenna, n. f. *Kriegswaffen*.
Kriegzmacht, f. krygstugt.

Kriegszug, m. krygsrogt, *expeditie*.
Krieg, *krigen*, f. *Krieg*, *ic*.
Krimmen, f. *Orimmen*.
Krimpen, v. n. *krampen*, *in een trekken*; *ich krampe*, *ik kromp*; *das Tuch ist gekrump*, *getrumpen*, *het laken is gekrompen*.
Kringel, m. een rond, kring, een krakeling.
Kringk, m. een specht.
Krinne, f. eene bogt, *kromte in 't hout*.
Krippe, f. krib, kribbe, voederbak.
Kribben, n. kribberje, kribbeken.
Krippenbeifer, m. een paard, *dat een kribbeyter is, dat kribbeyt*.
Kripplein, n. een kribberje; f. *Krippchen*.
Krippel, f. *Krüppel*.
Krippeln, f. *Kruiffchen*.
Krittlich, *adj.* *hairig*, *twistgierig*, *kregefig*, *kribbig*; *ein krittlicher Mensch*, *een kregefig mensch*; *eine krittliche Sache*, *eene netelige*, *disselige*, *noestige zaak*.
Kribbeln, v. n. *krabbelen*, *kriemelen*, *kervelen*; *im Schreiben*, *krabbelen*, *kribbelen*; *eine kribbichte Schrift*, *een kribbelig*, *een kriemelig fchrift*, *krabbel-*, *of kriemelfchrift*.
Krigen, f. *krigeln*; *die Feder krigt*, *de pen kraft*.
Kriller, m. een krimmelaar, *krabbelaar*.
Krdde, m. *het hart van een appel*, *enz*.
Krdchen, v. n. *krassen*, *schreeuwen van de raven*.
Krone, f. kroon; *etwas in der Krone haben*, *half dronken*, *befchouken zyn*; *die Krone aufgeben*, *van zyn ryk afflaan*.
Kronbinde, f. *hoofdcierfel*, *tulband*.
Kronen, v. a. kroonen; *einen zum Ednige krdnen*, *jemand tot koning kroonen*; *jes maud mit Ednern krdnen*, *jemand borens opzetten, tot een boerenraogder maaken*.
Kronengold, n. kroonengout.
Kronenstüm, n. *kornis*, *kornifing*, *aan een pylaar*, *nifsteekende rand aan een gebouw*.
Krdulein, n. kroontje, eene kleine kroon; *hoog om de oogen*.
Kronleuchter, m. *kerkkroon*.
Kronprin, m. kroonprins.
Kronprincelinn, f. *kroonprinses*.
Kronrath, m. kroonras.
Krdnung, f. krooning, *het kroonen*.
Krdnungstag, m. *lag der krooning*.
Kronwerk, n. kroonwerk.
Kropf, m. *krop*; *am Halse*, *krop*, *kropgezwel*, *kropzweer*, *klier*, *quabbe*; *einen Kropf an feinem Halse haben*, *een krop, kropgezwel, kropzweer, kliergezwel, balfklieren*, *nitwas*, *bult*, *wen aan zyn hals hebben*.
Kropf, *de droes der paarden*.
Kropfen, v. n. *droezig zyn*, *den droes hebben*.
Kropfer, m. f. *Kropftaube*.
Kropfgans, f. *krop- meftgans*.
Kropfig, *adj.* *met een krop*, *kropfig*.
Kropflein, n. een kropje, *kleine krop*.
Kropfalat, m. *krop- knopfalade*.
Kropftaube, f. *kroppert*, *kropduif*.
Kropfvoegel, m. *kropvoegel*, *met een breede krop*.
Kroppen, m. *spoelbak*, *spoeltobbe*.
Krdde, n. *het darmfcheel*, *klein gedarmte*, *krooft*.
Krdbadern, f. *pl.* *fcheelflagaderen*.
Krdbrufe, f. *allveefch*, *buikklieberde*, *fchoonvleefch*, *grootte klier*.

Kropfel, Kropfelsteich, f. Knorpelbeen.
 Kropfelicht, f. Knorpellicht.
 Kröte, f. padde; item, blaar op de tong der paarden.
 Krötenbill, f. tyekruid, melezoonkruid.
 Krötenkoff, n. paddovergift.
 Krötenkraut, n. druivenkruid, piment.
 Krötenleich, n. paddezaat.
 Krötenstein, m. paddesteen.
 Krotten - Grottenwerk, n. grotwerk.
 Krucke, f. eene kruik, f. Krug.
 Krücke, Ofenkrücke, f. een vuurbaak by de bakkers.
 Krücke, f. kruik.
 Krückenkreuz, n. een St. Antonis kruis.
 Krückente, f. entlein, n. f. Krickente.
 Krufft, f. Grufft.
 Krug, m. kruik, aarde pot, of kan; groter, kit, pul; Wirtshaus, kroeg, herberg; der Krug gebet so lang zum Wasser, bis der Henkel bricht, de kruik gaat zo lang te water, dat zy eindelyk breekt.
 Krüger, m. een kroeghouder, die een kroeg houdt.
 Krüglein, n. een kruikje, aarde potje, kanetje.
 Krupvoll, adj. kruikvol.
 Krume, f. kruim.
 Krümel, f. Krümlein, n. een kruimeje.
 Krümlich, adj. kruimelig, dat ligt krümet.
 Krümeln, v. a. sich, v. rec. kruimelen, aan kruimelen vallen, aan kruimelen wryven.
 Krümlein, n. f. Krümel.
 Krümm, adj. & adv. krom, scheef, schuins, sliin, scheel; frumme Beine, kromme, sliin staande beenen; und lahm schlagen, verlammen door slaan; krumme Sprünge machen, kromme sprongen maaken, springen, ophef maaken, lift gebruiken; ein frummes Maul machen, een scheeven mond, bek trekken; frumme Finger haben, agter hak haalen, diezen, nalnaalen, steelen; mit der frummen Hand kommen, omkopen door giften, op zyne zyde trekken.
 Krümmein, m. krombeen, kromvoet, scheefbeen, kromvoetige, slimmbeen.
 Krümmeinicht, frummsüßig, adj. met een krom, scheef been.
 Krümme, f. kromte, bogt; viel Krümmen habend, bogtig, veel kromten, bogten hebende.
 Krümmen, v. a. krommen, buigen; sich vor Schmerzen krümmen, krommen, krimpen van pijn.
 Krümmsüß, m. frummsüßig, alj. f. Krümmein.
 Krümmsüß, m. krom-, of slimhals.
 Krümmsüßicht, adj. met een krommen, scheeven hals.
 Krümmsüß an Schiffen, n. kromhout aan schepen.
 Krümhorn, n. kromhooren, kornet.
 Krümmer, m. twitverwekker, knibbelaar, krakkeelzoeker, -maaker.
 Krümmsüß, f. kromneus, haakneus.
 Krümmsüß, m. krombek.
 Krümung, f. het krommen, krombuigen.
 Kränkeln, v. a. krenkelen, in een sommelen.
 Kränklich, adj. vol krenkels.
 Kröpfen, v. a. te samen trekken.
 Krüppel, m. & adj. kreupel, krepel, lam.
 Krusch, f. Kleyen.

Krüselbeer, f. Kruselbeer.
 Krust, f. korst, roof.
 Krustten, sich, v. rec. een korst maaken, worden.
 Krustig, adj. korstig, korstagtig.
 Krustlein, n. een korstje, roofje, een kleine korst, roof.
 Kubebe, f. staartpeper.
 Kübel, m. kuisse, tobberje.
 Kübler, m. f. Küfer.
 Küblerhandwerk, n. het kuipersambagt.
 Kuchel, f. f. Küche.
 Kuchelchen, n. een kuiken, kieken.
 Kuchelchen, n. koekje.
 Kuchen, Kuch, m. koek.
 Kuchenbäcker, m. koekbakker.
 Kucheneisen, n. een wafelyzer, enz.
 Kuchengebäckenes, n. gebak van koekjes.
 Kuchenspanne, f. koekpan.
 Küche, f. keuken; kalte, een beroojde, koude keuken.
 Küchenarbeit, f. keukenwerk; Küchenarbeit thun, in de keuken schonmelen, keukenwerk doen.
 Küchenbube, m. f. Küchenjunge.
 Küchendienst, m. keukenwerk, dienst in de keuke.
 Küchenfeuer, n. vuur van, in de keuken.
 Küchengarten, m. warmosiertuin.
 Küchengärtner, m. een warmosier.
 Küchengereätze, f. keukengereefchap, keukenruig.
 Küchengeruch, m. keukenlucht, -reuk, lugt van, in de keuken.
 Küchengesbir, z. zeug, n. keukengereefschap, -ruig, -vaten.
 Küchengesind, n. menschen, tot de keuken behoorende.
 Küchenhader, z. lappen, z. luppen, m. keuken-vodde, -flet, schorteldoek.
 Küchenbasen, n. pot voor, in de keuken.
 Küchenbeerd, z. herd, m. haard, vuursted in de keuken.
 Küchenholz, n. hout voor de keuken.
 Küchenhund, m. een huishond.
 Küchenjunge, m. keukenjongen, -schommel- laar, boorichaplooper.
 Küchensnecht, m. keuken-, of koksneegt.
 Küchenstrücker, n. een mes van, in de keuken.
 Küchenlappen, f. Küchenbader.
 Küchenlatyn, n. keukenlatyn, monniken-, basterdlatyn.
 Küchenöffel, m. een lepel, om iets mede om te roeren.
 Küchensuppe, z. luppen, f. Küchenbader.
 Küchenmagd, f. keukenmeid, -schommel, of -schommelaarster.
 Küchenmägdechen, n. slonsje, schommel- meisje.
 Küchenmeister, m. keukenmeester.
 Küchenmensch, n. f. Küchenmagd.
 Küchenmesser, n. een mes van, in de keuken.
 Küchenmus, z. ras, m. een schotelwaller, flobberje.
 Küchenmächer, m. een smeerlooper, die eene goede keuken zoekt.
 Küchentras, f. Küchenmus.
 Küchenschelle, f. keukenkruid, keukenschelle.
 Küchenschilling, m. slagen, wegens het niet wel klaar maaken der spyzen; it. die die edelknechtjes in de keuken krygen. enz.
 Küchenschlüssel, m. sleutel van de keuken;

er hat den Küchenschlüssel anheften, de spind hangt by hem hoog; by loopt te byster in 't oog, als of by zyne dienstboden geen eten genoeg geeft.
 Küchenschmecker, m. f. Küchenmächer.
 Küchenschranz, m. schapraay in de keuken.
 Küchenschreiber, m. een, die de uitgaaf voor de keuken opschryft, optekent.
 Küchenschürze, f. keukenschorteldoek, -sloof, boezelaar.
 Küchenpeise, f. keukenspys, toefpyze.
 Küchenstube, f. eene spyskamer, eetzaal.
 Küchenstüb, f. de keukendeur.
 Küchensen, v. n. de keuken ruiken.
 Küchenwagen, m. een wagen, ten dienste van de keuken.
 Küchenwert, n. f. Küchenarbeit.
 Küchenzeug, f. Küchengesbir.
 Kuchlein, n. f. Kuchelchen.
 Kuchlein, n. een keuken, kieken; f. Kuchel- chen.
 Kucken, kyken, f. kucken.
 Kuckeen, wie ein Hahn, f. krähen.
 Kuckuck, m. koekoek; er wird den Kuckuck nicht wieder schreyen hören, by zal niet lang meer leven.
 Kufe, f. kuip, tobbe, halfvat.
 Kufenwasser, n. water in eene tobbe, waarin iets geweekt, te weeken gelegd word.
 Küfer, m. kuiper.
 Küferhandwerk, n. het kuipers ambagt.
 Kuff, kuffen, f. Kufe.
 Kuffer, u. f. w. f. Küfer.
 Kuffer, een koffer; f. Koffer.
 Küflein, n. een kuisse, tobberje.
 Kugel, f. kloor, bol, bal; zum schießen, kogel, (beter) kogel.
 Kugelbahn, f. klosbaan, mali-, of maliebaan, beugelbaan; in der Kugelbahn spielen, in de klosbaan spelen, kloffen, beugelen, kloofschieren, kloofspeelen.
 Kugelbeutel, m. een langwypig geldsakje.
 Kugelbogen, m. kloorboog.
 Kugelhüch, f. een getrokken roer.
 Kugeldicke, f. maaß, n. dikte, maat van een kogel, calibre.
 Kuglein, n. een kloorje, ballerje, kogeltje.
 Kugelhorn, f. de kogelvorm, om kogels in te gieten.
 Kugelförmig, adj. als een kogel, bal.
 Kugelfrey, adj. kogelvry.
 Kugelsüß, m. ronde bol aan eene tafel, enz.
 Kugelgewölbe, n. een rond gewelf, verwelf.
 Kugelgießer, m. een kogelgieter.
 Kugellicht, alj. rond als een kogel, bal, kloor.
 Kugellack, n. lak in bolletjes.
 Kugellecht, f. mal, model, om de wylte van 't geschut, 't moitier naar de zwaarte van den kogel, of de bomb te passen.
 Kugeln, v. n. schuiven, rollen, buirelen; er ist den Berg herabgefugelt, by is den berg afgerold, gebuiteld.
 Kugeln, v. n. met begels, ballen, enz. spelen.
 Kugelstas, m. f. Kugelbahn.
 Kugelrund, f. fugelicht.
 Kugelsack, m. de zak aan de biliardtafel.
 Kugelschuppe, f. in der Kugelbahn, klosbei- tel, -schepper, -schup.
 Kugelspiel, n. het spel met kloten, ballen, enz.
 Kugelspieler, n. een ronde staf met een kruis.
 Kugelwagen, m. kogelwagen.

Kugelweis,

Rugelweid, adv. rond, als een bal, klee.
Rugelzieber, m. kogeltrekker.
Ruglen, f. rugeln.
Ruh, f. koe, koei, koebelst; junge, veers, veerze, pink; die ein Kalb trägt, een kalfkoe; die Ruh mit dem Kalbe bekommen, de koe met het kalf krygen; eene bevrugte vryster trouwen; der blinden Ruh spielen, blindemannetje, kip ik bebjje speelen.
Rubbutter, f. koeboter, boter van de koe.
Rubdieb, m. koedief.
Rubdreck, -fladen, -mist, m. koedrek, -stront, -milt.
Ruheuter, n. f. bey Rubhaar.
Rubhaden, f. Rubdreck.
Rubfleisch, n. f. bey Rubhaar.
Rubfuß, m. koevoet.
Rubgeschren, n. het gebulk van eene koe.
Rubhaar, -horn, n. -haut, f. euter, n. -kafte, m. -milch, f. -schwan, m. -fleisch, n. koehair, -hoorn, -huid, -nyer, -kaas, -melk, -staart, -vleesch.
Rubhaut, f. bey Rubhaar.
Rubhirt, m. koeherder, koedryver.
Rubhirtin, f. koedryfter.
Rubhorn, f. bey Rubhaar.
Rubhart, f. Rubhirt.
Rubkalb, n. het kalf van eene koe; een kalf, dat een wyffe is.
Rubkälde, f. bey Rubhaar.
Rubkoth, m. f. Rubdreck.
Rubleder, n. koeler.
Rublein, n. een jonge koe.
Rubmaul, n. de bek van een koe.
Rubmelker, m. een koeyemelker.
Rubmelkeren, f. melkery van koejen.
Rubmilch, f. f. bey Rubhaar.
Rubmist, m. f. Rubdreck.
Rubschelle, f. eene bel aan, om den bals van eene koe.
Rubschwan, m. f. bey Rubhaar.
Rubstall, m. koeftal.
Rubstrick, m. eene koestheng.
Rubstuf, f. drank voor de koejen.
Rubtil, f. koedil, koeoog, stinkende kamille, paddebloem.
Rubviech, n. hoornbeesten.
Rubweide, -wiste, f. koeweide, kamp-grasweide.
Rubweihen, m. paardsbloem.
Rubwiese, f. Rubweide.
Rühl, adj. frisch, koel, koudagrig; ein Rühler Wind, een koele wind, eene koelre, een koeltje; Rühl werden, koel worden, koelen.
Rühle, f. koelte.
Rühlen, v. a. koelen, verkoelen; das Geschüt, dampen 't geschut.
Rühlen, das Wetter sich, weerlichten, zonder dat het 'er by donverd.
Rühlend, adj. verkoelend.
Rühlfaß, n. koelkerel, -vat.
Rühlfaßel, m. f. Rühlfaß.
Rühlkufe, f. Rühlkuber.
Rühlmittel, n. f. Rühlstrank.
Rühlösen, m. de koeloven.
Rühlpfeifer, n. koelpleister.
Rühlrücken, -stblein, n. eene verkoelende milt.
Rühlstisch, n. f. Rühlkuber.
Rühlstrank, m. -mittel, n. koeldrank, verkoelend middel, koeling.

Rühlung, f. verkoeling, het verkoelen.
Rühlwasser, n. koelwater.
Rühlwäber, -kufe, f. Rühlstisch, n. eines Bierbrauer, koelkuip, -bak, of -schip van een brouwer.
Rühn, adj. & adv. koen, stout, moedig.
Rühnheit, f. koenheid, stoutheid, stoutigheid; die Rühnheit nehmen, de stoutheid neemen, onderstaan, bestaan iets te doen.
Rühnlich, adv. koenelyk, vry.
Rühr, f. Thur.
Rührsch, f. Rührbarsh.
Rühstern, v. n. kugchen, hoesten.
Rühmel, m. komyn.
Rühmelbrod, n. -stde, m. -stl, n. -suppe, f. komynbrood, -kaas, -kantert, -oly, -fop.
Rühmelkäse, f. bey Rühmelbrod.
Rühmelfuchen, m. koek met komyn.
Rühmelmil, f. bey Rühmelbrod.
Rühmelmolle, m. langwerpig brood, met komyn bestrooid.
Rühmeljuppe, f. bey Rühmelbrod.
Rühmer, n. allerhande zuilgebeid, van gebroke steenen, enz.
Rühmer, m. beslag, arrest, aanhaaling, panding, executie van 't goed van een schuldenaar; eines Güter mit Rühmer belegen, een beslag en arrest op jemand's goederen leggen.
Rühmer, Rühmerniß, f. kommer, zorg, angst, pyne; darum machen wir uns keinen Rühmer, daar zyn we niet belagt voor.
Rühmerhaft, f. Rühmerlich.
Rühmerflage, f. een verzoek, om een arrest, een beslag ergens op te mogen doen.
Rühmerlich, adv. kommerlyk.
Rühmerling, m. f. Gurte.
Rühmerlos, adv. kommerloos, zorgeloos.
Rühmern, v. rec. zig bekommeren, kreunen, bedroeven.
Rühmerniß, Rühmerniß, f. Rühmer.
Rühmerhaft, f. Handelschaft.
Rühmervoll, adj. f. Rühmerlich.
Rühmet, n. een halsband van een paard.
Rühmedecke, f. een paardsdek.
Rühmetfette, f. een halskeeten.
Rühmetmacher, m. die halsbanden maakt.
Rühmich, f. Rühmel.
Rümpe, f. Rümpe.
Rümpe, m. een smul-likkebroeder.
Rümpe, m. een maatje, kleine maat.
Rün, f. Rühn.
Rund, kundig, kundbar, adj. kund, kond, kondig, bekend; kund thun, bekenil maaken, kond doen, te kennen geeven, kennisse geeven.
Rundbarlich, adv. bekend, openbaar.
Runde, f. kunde, kalant, kundschap.
Rundig, kundbar, adj. kundig, kenbaar; in etwas kundig, in, van iets kundig, erwaaren.
Rundlich, adv. f. kundbarlich.
Rundtschaft, f. het geruigenis; it. bespieding.
Rundschaft, f. kennis, kennisse, kundschap, kondschap, kunde; auf Rundschaft gehen, ausreiten, Rundschaft von etwas einholen, op kondschap nitgaan, kondschappen gaan, ryden; kennisse van iets haalen, inhaalen; Rundschaft von etwas haben, kundschap, kennis, weet, weetenschap van iets hebben.
Rundschaften, v. n. bespieden.
Rundschafter, m. bespieder, spion.

Rundschafterin, f. bespiedster, beloester.
Rundschafterath, m. een bespiedersraad.
Rundstin, adj. toekomstende; dat komen zal; in 't kundstige, adv. in 't toekomstende.
Rundtel, m. konkel, spinrok, -rokke.
Rundtehen, n. een vrouwelyk leen, leengoed, waardoor de vrouwen mogen opvolgen.
Rundtelwert, n. opgegeeven werk, taak.
Rundstektaut, n. mansbloed, (plant.)
Rundstretten, m. brem, (struik.)
Rundst, f. konst, kunst; die frenen Rundst, de vrye kunsten; brodtlose Kunst, eene kunst, die niets opbrengt; Kunst geht nicht betteln, de kunst gaat om geen brood; dieses ist eine Kunst, die is eene kunst, een werk; aus, nach der Kunst gemacht, kunstig gemaakt.
Kunst, syn snywerk op kopere platen.
Kunstarbeit, f. f. Kunstwerk.
Kunstbesissen, adj. die zig op kunsten toelagt.
Kunstberg, m. Parnas, zangberg, berg der zanggodinnen by de dichters.
Kunstbrunn, m. eene fontein.
Kunstbuch, n. een boek voor kunsten, gebeimen.
Kundrechteler, m. een yvoirdraajer, kunstdraajer.
Kunsteln, v. n. kunstig te werk gaan, beschaaven, kunstig bewerken.
Kunstfabren, adj. kundig, bedreeven in de kunst.
Kunstfechter, m. een schermmeester.
Kunstfeind, m. -verdrchter, -basser, m. een vyand, veragter van kunsten.
Kunstfeuer, n. konstvuur.
Kunstfeuerwerker, m. een konstvuurwerker.
Kunstgemäß, adj. & adv. naar de kunst, overeenkomstig met de kunst, kunstig.
Kunstgenos, -gefell, m. konstgenoot.
Kunstgenossenschaft, -gefellschaft, f. konstgenootschap, -gezelschap.
Kunstgesell, -gefellschaft, f. Kunstgenos, v.
Kunsttrieb, n. konstwerkruyk, maakzel, om iets van zelve gaande te maaken.
Kunstgott, m. Apollo, god der kunsten, by de oude dichters.
Kunstgöttinn, f. konstgodinne, Minerva, Pallas.
Kunstgriff, m. konstgreep.
Kunsthandel, m. kunsthandel, -kooper, koopmanschap in prenten, planten.
Kunsthdndler, m. een kunstkooper, -verkooper van prenten, enz.
Kunstbasser, m. f. Kunstfeind.
Kunstkammer, f. konstkamer, kunstkabiner.
Kunstlein, n. een kunstje, geheim.
Kunstlen, f. kunsteln.
Kunsteln, v. n. bedrog pleegen, list gebrniken, kunstenaaryen in 't werk stellen.
Kunstler, m. een kunstenaar, kunstenaar, meester ergens in.
Kunstlerinn, f. eene kunstige vrouw.
Kunstlich, kunstreich, adj. & adv. konstelyk, konstig, konstryk; Kupferstüde, prenten, platen.
Kunstlich, adv. konstelyk.
Kunstlichtheit, f. konstigheid, kunst, syn werk.
Kunstmaler, m. konstschilder.
Kunstmdsig, f. kunstgemäß.
Kunstmeister, m. een fontein, bronmeester.
Kunstquelle, f. eene fontein, door kunst gemaakt.

Rutschglas, fenster, n. glas van, in eene koets.
 Rutschenhimmel, m. verbemelte van, in eene koets.
 Rutschenrieme, m. de riemen, waarin de koets hangt.
 Rutschenstitten, f. koetsfleede, koets zonder raden, op een sleede, huurflee.
 Rutschenstube, f. koetshuis, -stal.
 Rutschenstüb, m. de zitting in eene koets.
 Rutscher, m. koetsier, koetsmenner.
 Rutscherstuh, m. zitting, zitbank van een koetsier, van een heerekoets.
 Rutschenstier, f. Rutschenstiel.
 Rutschenstiel, m. stäblein, n. de kist in een wagen.
 Rutschenstufen, n. kussen in eene koets.
 Rutschenstüb, n. het koetspaard.
 Rutschenstür, f. het portier van de koets.
 Rutschenwagen, m. f. Rutsche.
 Rutschenwand, f. het voor en agterste van eene koets.
 Rütt, m. tiras, tieras, tras, steenlym, cement.
 Rutte, f. monnikskap; die Rutte an den Saun henken, de kip om den tuin hangen; zyn rokje omkeeren, 't monniksleven verlaten.
 Rutte, f. Quitte.
 Rüttel, steck, m. pensdarm, ingewanden, pens, rolpens.
 Rütteler, f. Rüttler.
 Rüttelfisch, m. zeespin, veelvoet, polypus.
 Rüttelfleck, f. Rüttel.
 Rüttelmarkt, m. pensmarkt.
 Rüttelweib, f. Rüttlerin.
 Rütten, f. kitten.
 Rüttenstoll, adj. geil, verliefd.
 Rüttern, v. n. schateren, luidkeels, overluid schateren, lagchen.
 Rüttler, m. een pensionaris, pensverkooper.
 Rüttlerin, f. eene pensverkoopster, penswyf.
 Rützel, u. f. w. f. Rützel, u. f. w.
 Ruz, m. het zefstige deel van, eene actie in eene myn, dat eene myn opbrengt.

R.

Rab, n. leb, lebbe, lubbe, rundzel, of rundzel, stremiel; labbiger Raje, lebbige kaas.
 Raberdan, f. Roberdan.
 Raben, v. n. stremmen, tot stremsel zetten, doen runnen.
 Raben, v. a. laven, verkwikken, ververschen.
 Raberdan, m. aberdaan, laberdaan.
 Rabet, overwonnen.
 Rabetspiel, n. labetspel, lanterluyen.
 Rabfal, f. Rabung.
 Rabtrauk, trunk, m. een ververschende, versterkende, versfrischende drank.
 Rabung, f. Rabfal, n. laving, lasenis, laafnis.
 Rabrynth, m. & n. doolhof, dwaalruin, warperk; zwaarigheid; eimen in den Rabrynth bringen, iemand in zwaarigheid brengen.
 Rache, f. modderkuil, modderig waterkuil, -groef.
 Rache, lag, gelag; ein süßes Rachelein thun, een zoet lagje geeven.
 Rachelein, v. n. giggelen, zagjes laghen; lachelein, ohne den Mund zu öffnen, meespreken.

Rachen, v. n. leggen, laghen, lagchen; aus vollem Halse, overlaut, met volle kaaken, overluid, luids keels leggen, schateren, laghen dat het schateren, in laghen uitbarsten; sich fraut über etwas lachen, zig slap over iets laghen, barsten van laghen; sich lutt lachen, zyn buik vol lagchen; sich des Lachens nicht enthalten, es nicht verbeissen können, zig niet van laghen konnen houden; zum Scherze lachen, grimlaghen, gemaakt, gedwongen, niet van herte laghen, een grim-, gemaakte lagb doen, kokermuilen.
 Rachend, adj. al laghende.
 Rachenstüb, adj. belagchenswaardig.
 Racher, m. een; die laght, een spotter.
 Racherlich, adj. & adv. belaghelyk, om te laghen.
 Rachans, m. :maul, n. :narr, m. een laghebek, die gaarne laght.
 Racht, lagchig, adj. modderig, moerassig, slykig, drekkig, vuil.
 Rachtmaul, :narr, f. Rachtans.
 Racht, m. zalm.
 Rachtfang, m. :wehr, f. de zalmvangst, zalmsteekery.
 Rachtfore, :forelle, f. een vooren, forel.
 Rachtjen, f. lechsen.
 Rachtwehr, f. Rachtfang.
 Racht, n. lak.
 Racht, Gummi, Racht, vernislak.
 Racht, Siegestack, briefak; florentiner Racht, kunstak, voor de schillers.
 Rachte, Rache, f. zout water; in der Rache liegen, in zout water, de weck leggen.
 Rachten, n. laken; f. Raken.
 Rachten, m. lakei, lyfknegt, voetlooper, volgeknegt.
 Rachtien, v. a. lakken, verlakken, lakwerk maaken.
 Rachtirer, ni. lakkeerder, verlakker, lakwerkmaaker.
 Rachtig, n. zoethout.
 Rachtigensst, m. ofstrekzel van zoethout, drop.
 Rachtbrief, m. noodingsbrief; item, daaging voor 't geregt.
 Rade, f. laade, lade, kist; die Rade des Bundes, de arke des verbonds.
 Raden, m. winkel.
 Raden, f. in dem Pferdemaule, het end van 't tandvleesch, van een paard, daar 't gebit op rust.
 Raden, v. a. laaden, laden, belaaen; ein Schiff, einen Wagen, een schip, een wagen laaden, bevragten; zum Schießen, laaden ten schieten; zum Gastmahl, nooden, noodigen; vor Gericht, voor geregt daagen.
 Radendienst, m. een winkelknegt.
 Radensenster, n. een koekoek, schuinsluik, waar in de dag van boven valt.
 Radenstüb, m. een legger, winkelhoeder.
 Radenschlüssel, m. een sientel van de kist.
 Radenzins, m. de huur van een winkel, van eene kraam.
 Rader, m. een laader, noodiger.
 Radfab, :mas, n. laad-, kruutmaat.
 Radlein, n. een laadje, kistje.
 Radischäufel, f. laadichup, gieter, geut.
 Radstücken, :stück, m. laadstok.
 Radung, f. laading, lading, f. Radbrief.
 Rad, f. Rab,

Raff, adj. laf, smaakeloos; laffe Reden, laffe reden, ongezoute praat.
 Raff, Raff, m. een gek, kwibus, nar, uilskuiken, lafbek, weentier; da kam der junge Raff, daar kwam de jonge lafbek.
 Raffen, f. laden, tot stremsel zetten.
 Raffheit, f. lafheid, smaakeloosheid.
 Rag, m. legging, her leggen.
 Rag, leg, niedrig, adj. laag, leeg; ein Lager Ort, ein lages Wasser, een laage plaats; het leeg, laag water.
 Rage, laag, laage; eine Rage Steine, eene laag steenen; dem Feinde die Rage geben, den vyand de laag geeven.
 Raquel, n. halfroond vaartje, langwerpig tonnetje.
 Rager, n. leger, leeger; Rager, stapel, stapelstad; Feldlager, leger, veldleger, krygsleger, heirleger.
 Rager, ziekte.
 Ragerbaum, :balk, f. leggerbalk, stelling.
 Ragerbothe, m. een legerbode.
 Ragerfab, n. het leggervat.
 Ragergezell, f. legertent.
 Ragerhaft, :haftig, adj. bedlegerig.
 Ragerholz, n. een leggerhour, balk.
 Ragerobit, n. opgeide, weggesjoute vrugten.
 Rageren, v. n. Rager schlagen, legeren, zig legeren, 't leger neer slaan.
 Ragerplatz, m. legerplaats, legerbaare plaats.
 Ragerung, f. legering, campement.
 Ragerwein, m. leggerwyn.
 Ragerzins, m. huur voor 't leggen, bergen van waaren.
 Radde, f. braak, ongebouwd land; einen Acker aus der Radde reissen, een land schuren, omploegen.
 Radm, adj. & adv. lam, kreupel, krom, mank, heuploos.
 Radme, f. lamheid, lammigheid, lamte, verlamdheid, kreupelheid, mankheid.
 Radmeisen, n. een voerangel.
 Radmen, v. a. verlammen, lam maaken.
 Radmüdig, adj. gebroken in de lenden.
 Radmung, f. verlamming, verlamdheid.
 Radu, n. goud draad.
 Radr, f. leer.
 Radb, f. Reth.
 Radbrodt, n. een broodklomp.
 Radche, f. vischzaad; rydryd.
 Radchen der Fische, v. n. ryden, de knit schieten; der Fisch laicht jelt, de visch ryde regte voort.
 Radig, adj. lydig, leelyk, yffelyk, walgig; der laidige Teufel, de buurtke duivel, drommel.
 Radim, u. f. w. f. Peim, u. f. w.
 Radine, f. Rethne, u. f. w.
 Radist, f. Rethen.
 Radtsch, n. eene druivemante.
 Rake, f. pekel, f. Rache.
 Raken, Racken, n. laken, bedlaken, schoon linnengoel; engelsch, hollandsch, u. f. w. Raken, engelsch, hollandsch, enz. laken; weisse Raken über das Bett breiten, schoone bedlakens op, over het bed doen, het bed verschoonen.
 Rallen, v. n. snappen, praatzen, tatewaalen; das Kind sangt an zu rallen, het kindje begint te praatzen, te tatewaalen.
 Ramm, lam, f. Rahm.
 Ramm, n. lam.

Rammchen,

Lammchen, *n.* lammeken, lammetje.
 Lammen, *v. n.* lammeren, een lam werpen.
 Lammern, *adj.* van een lam.
 Lammsfell, *f.* Lammsfell.
 Lammsfleisch, *n.* lamsvleesch.
 Lammlein, *n.* *f.* Lammchen.
 Lammsbraten, *n.* schldgel, *m.* lamsgebraad, -bout.
 Lammsfell, *n.* lamsvel, -vagt.
 Lammsfeute, *f.* Lammschldgel.
 Lammsgeschinke, *n.* lamsingewanden.
 Lammschldgel, *m.* viertel, *n.* een lamsbout.
 Lammswolle, *f.* lamswol.
 Lampe, *f.* lamp.
 Lampen, *v. n.* na benoden, af hangen.
 Lampendoden, *m.* de bol, grond van, boom van de lamp.
 Lampenring, *m.* de ring in de roomsche kerk, daar 't glas in hangt.
 Lampenröhrchen, *n.* pijpje van een lamp.
 Lampenröhrlein, *n.* schnauze, *f.* Lampenröhrchen.
 Lampenocht, *m.* het lemmer, pit van de lamp.
 Lampicht, *adj.* kwynende, zwak, flap.
 Lamplein, *n.* een lampje, kleine lamp; sein
 Lamplein will verbliben, *by* zal sterven.
 Lamprete, *f.* lamprey, negenoo, prik.
 Lan, *lehn*, *adj.* hangend, hellend.
 Land, *n.* land, oever, strand, kust; akker, veld; landschap; aarde; aus einem Lande in ein anderes ziehen, das Land räumen, uit het een land in 't ander trekken; zu einem Lande werden, wo ehedessen Wasser war, een waterplaats tot land, eiland worden; Land in einem Garten, beddeken, bloem-, kruidenbeddeken, perk in een tuin.
 Landadel, *m.* de adel, ridderschap van een land.
 Landart, *f.* Landart.
 Landauschuss, *f.* Landvolk.
 Landbau, *m.* landbouw, -bouwery.
 Landbeschreiber, *m.* een landbeschryver.
 Landbeschreibung, *f.* landbeschryving.
 Landbetrieger, *m.* landbedrieger.
 Landbetriegeren, *f.* bedrog, omtrent het land gepleegd.
 Landbettler, *m.* landbedelaar, -schooier.
 Landbeter, *f.* Landjunker.
 Landen, *v. n.* landen, aan land, te lande komen, land aandoen.
 Landenge, *f.* landengte, strook lands, die zig tot de zee uitsprekt.
 Landerey, *f.* Landgut.
 Landeroberungen, *f.* landwinningen, -veroveringen.
 Landesfürst, *m.* *f.* Landesfürst.
 Landesfürstlich, *adj.* landsvorstelyk.
 Landesherr, *m.* landsheer, landheer.
 Landesherrlichkeit, *f.* heerlykheid, regt, vermogen van een heer.
 Landesherrschafft, -regierung, *f.* landsregering.
 Landjähner, *m.* *f.* Landläufer.
 Landkuchtig, *adj.* *adv.* landvlygtig.
 Landkremd, *adj.* vremd, onbekend in een land.
 Landfriede, *m.* landvrede.
 Landfriedensbrüder, *m.* een verstoorder van 's lands rust.
 Landgebichte, *n.* land-, of regtsgebied.
 Landgegend, *f.* *f.* Landschaft.
 Landgeld, *n.* *f.* Landmünze.

Landgenos, *m.* landgenoot.
 Landgericht, *n.* landgeregt.
 Landgewächs, *n.* het landgewas.
 Landgraf, *m.* landgraaf, -graaue.
 Landgräfinn, *f.* landgraavin.
 Landgräflich, *adj.* landgraaflyk, dat tot den landgraaf behoort.
 Landgräflichkeit, *f.* landgraaffchap.
 Landgränzen, -scheidungen, *f.* landpaalen, -grenzen, -scheidingen.
 Landgültig, *adj.* in een land aangenomen.
 Landgut, *n.* -güther, landgoed, hofstede, landeryen; Landgüther irdend besigen, ergens geland zyn, goederen bezitten.
 Landgütlein, *n.* een klein landgoed, kleine hofstede.
 Landhauptmann, *f.* Landpfleger.
 Landhaus, *n.* landhuis, hofstede.
 Landherr, *u. f. w.* *f.* Landesherr, *u. f. w.*
 Landhure, *f.* eene landhoer, schooyster.
 Landjunker, *m.* landjonker, slegt edelman van 't land, buitenjonker.
 Landkarte, *f.* landkaart.
 Landkind, Landknecht, *f.* Landskind, *ic.*
 Landkrankheit, *f.* eene landziekte; *f.* Landseuche.
 Landkündig, *adj.* landkundig.
 Landkundschaft, *f.* landkunde.
 Landkutschje, *f.* reykoets, wyde reiswagen, als eene koets of karos hangende.
 Landkutscher, *m.* voerman, wagenaar.
 Landläufer, *m.* landlooper, -zwerfer.
 Landläuferinn, *f.* eene landlooperster.
 Landleben, *n.* land-, of buitenleven.
 Landlein, *n.* een landje, klein land.
 Landleute, *m. pl.* land- of buitenluiden.
 Landlich, *adj.* landlyk, landich; (andlich, sittlich, elk land heeft zyn gebruiken, landszede, landseer, landswyze.
 Landluft, *f.* landluft, vermaak op 't land.
 Landmann, *m.* landman, landluiden; huisman, bouwman, dorpmann, boer.
 Landmarke, *f.* *f.* Landgränzen.
 Landmessen, *v. n.* land meeten.
 Landmesser, *m.* landmeeter.
 Landmesseren, Landmestunst, *f.* landmeetary, landmeerkunde.
 Landmiliz, *f.* Landvolk.
 Landmünze, *f.* landmunt, -geld.
 Landpfarre, *f.* parochie op, van het land.
 Landpfarrer, *m.* predikant, pastoor, priester op het land, van een dorp.
 Landpflege, -vogten, *f.* landvoogdy, baljuwchap.
 Landpfleger, -vogt, -richter, -hauptmann, *m.* droft, droffaart, baljuw, baljouw, landvoogd, landregter.
 Landplage, *f.* landplaag, straf over een land.
 Landrecht, *n.* landregt.
 Landregen, *m.* landregen.
 Landrichter, *m.* *f.* Landpfleger.
 Landart, *f.* landaart, gefeldheid van 't land.
 Landfaat, *m.* landzaat, ingezeten van een land.
 Landfahinn, *f.* eene inwoonster van een land.
 Landbeschwermiss, -beschwerde, *f.* lands, openbare, algemeene lasten.
 Landsbrauch, *f.* Landsgebrauch.
 Landsbräuchlich, *adj.* gebruikelijk in een land.
 Landschaft, *f.* landschap; Landgegend, *f.* landschap, landdouwe, gewelt, landtrek.
 Landschaft, *de* staaten van een land; die Land-

schafft berufen, *de* staaten van een land, de landsteden beroepen, doen vergaderen.
 Landschaftlich, *adj.* dat tot een landschap behoort, betrekkelijk is.
 Landschaftsmaler, *m.* landschapschilder.
 Landschreiber, *m.* een landschryver.
 Landsegen, *m.* algemeene overvloed, zegen van, over een land.
 Landseuche, *f.* landziekte.
 Landsfriede, *f.* Landfriede.
 Landesfürst, *m.* landsvorst, -heer.
 Landsgebrauch, *n.* -sitten, -wyse, lands- het landsgebruik, de landswyze.
 Landsgebräuchlich, *adj.* naar 't landsgebruik, -manier.
 Landesgesetz, *n.* -ordnung, *f.* wetten, costumen, orde, ordonnantie van een land.
 Landsherkommen, *n.* *f.* Landsgebrauch.
 Landesherr, *u. f. w.* *f.* Landesherr, *u. f. w.*
 Landskind, *n.* landskind, inlander, inboreling.
 Landknecht, *m.* landsknecht, zoldaat.
 Landkrieg, *m.* een binneulandsche kryg, oorlog.
 Landseute, *m. pl.* landsluiden, landgenooten.
 Landsmann, *m.* landman.
 Landsmänninn, *f.* landsvrouw.
 Landsmannschaft, *f.* einem dienen um der Landsmannschaft willen, jemand dienen, ten dienst staan, om dat by nit een zelfd land is.
 Landordnung, *f.* *f.* Landesgesetz.
 Landsritterschaft, *f.* Landodiel.
 Landscheidungen, *f.* Landgränzen.
 Landsfirten, *f.* Landsgebrauch.
 Landssprache, *f.* de landtaal, spraak, taal van een land.
 Landstände, *m. pl.* landstaaten, staaten des lands.
 Landstadt, *f.* landstad.
 Landsteuer, *f.* 's lands impost, belasting.
 Landtörzer, *f.* Landläufer.
 Landtrase, *f.* *f.* Landplage.
 Landtrabe, *f.* landweg, wagenweg, -pad, heerbaan.
 Landtrecke, *f.* Landstrich, *n.* landtreek.
 Landtreicher, *m.* Landtreicherinn, *f.* *f.* Landläufer, *ic.*
 Landsvater, *m.* een vader des lands, des volks.
 Landsüblich, *adj.* *f.* landsgebräuchlich.
 Landsverderber, *m.* een bederver, pest van 't land, het vaderland.
 Landsverderblich, *adj.* schaadelyk, naedeelig voor het land.
 Landsvetricbener, -verwiesener, *m.* landsverdreeveling, balling, gebannene.
 Landsvetwessung, *f.* ban, uitbanning, banissement.
 Landsvetwiesener, *m.* *f.* Landsvetricbener.
 Landtag, *m.* landtag, dagvaard.
 Landtafel, *f.* eene landkaart; it. het landgeregt.
 Landung, *f.* landing; vornehmen, een landing voorhebben, op 's ryands bodem gaan landen.
 Landvoogd, -voigt, *m.* een landvoogd, stedehouder, opperbestierder des lands.
 Landvogden, -voigten, *f.* landvoogdy, bewind, regeering van een landvoogd.
 Landvolk, *n.* -auschuss, *m.* -miliz, *f.* landvolk, uitschot van 't landvolk.
 Landwärts, *adv.* landwaarts.

Landwehr,

Landwehr, *f.* een sterkte, vesting, barriere in een land.
Landwein, *m.* landwyn.
Landweise, *f.* f. Landgebrauch.
Landwind, *m.* landwind.
Landwirth, *m.* een herbergier op 't land.
Landwirthschaft, *f.* huishouden, huisbonding, huisboukunde op 't land; er legte ein Beweis von seiner klugen Landwirthschaft ab, by gaf een bewys van zyne verstandige huisbonding op het land.
Lane, *f.* Pehne, Pehne, *f.* helling, schuinte, afloop.
Lane, *f.* Pehne.
Lanebank, *f.* een bank, met een ruggestuk, om tegen te leunen.
Lanen, *f.* lehnen.
Lang nach dem Maasse, *adj.* & *adv.* lang; nach der Zeit, lang, langen tyd, lang durig, -wylig; es ist schon lang, das, 't is al lang, al lang geleden, dat; drey Wochen lang, gezele drie weken; eine Sache auf die lange Bank schieben, *f.* verlengern, uitschieten, verzigen; von langer Hand, van langer hand, allenskens; in langer Zeit, in langen tyd.
Lang, hoog; ein langer Baum, een hooge boom.
Langbaum, *m.* wiede, *f.* de duffelboom aan een wagen.
Langbein, *langbeinig*, *adj.* langbeen, langbeenig; langbeinige Art von Spinnen, langbeen.
Lang, *f.* langte, lengte, langheid, hoogte; des Leibes, lengte, groote gesalte des lichaams; nach der Länge, over langs, in, naar de lengte; Holz nach der Länge sägen, hauen, schneiden, hout over langs, lang, in de lengte, niet overdwars zaagen, bunnwen, snyden; nach der Länge, in 't lang, lang en breed, in 't lang, en in 't breed.
Langen, *v. a.* langten, brengen, aanlangten, krygen, reiken, toereiken; lang her, was in dieser Kiste liegt, kryg eens 't goed, dat in die kist legt.
Länger, *adj.* langer, hooger; machen, langer maaken; werden, langer worden; wenn die Tage länger werden, by lenging der dagen; etwas nicht länger haben wollen, iets niet langer willen hebben.
Längeren, *v. a.* verlangen, langer maaken, vermeerderen.
Längerung, *f.* der Tage, het lengten, langten der dagen.
Langeweil, *f.* Langweil.
Langfüßig, *adj.* lang van voeten.
Langhaarig, *adj.* langhairig.
Langhals, *m.* langhals.
Langlebens, *adj.* lang leevend.
Langlicht, *adj.* lang en smal, langagtig, langwerpig, -spigdig.
Langling, *m.* lengte, of lengtevisch.
Langmaul, *n.* een diklip, die groote dikke lippen heeft.
Langmuth, *f.* Langmuthigkeit.
Langmuthig, *adj.* langmoedig, verdraagzaam.
Langmuthigkeit, *f.* Langmuth, *f.* langmoedigheid, verdraagzaamheid.
Langnase, *m.* langneus.
Langnäscht, *adj.* die een grooten, langen neus heeft.
Langohr, *m.* een langoor, die lange ooren

heeft; ein Esel schilt den andern Langohr, de een verwynt den anderen zyne fouten, daar ze beide schuldig zyn; de pot verwynt den ketel, dat by zwart is.
Langrund, *adj.* langwerpig rond, ovaal, cilindrisch wyze.
Lang, *adj.* in de lengte; Pferde, langs nach einander gespannt, paarden, in de lengte na makander gespannen; *f.* langst.
Langsam, *adj.* & *adv.* langzaam, niet spoedig, traag; langsam reden, langzaam spreken, teemen, talmen, draalen, een teemer, talmer, lymmer, draaler zyn, lymen in 't spreken, talmagtig, lymagtig spreken, een langwylige verdrietige teem over zig hebben.
Langsamkeit, *f.* langzaamheid, loomheid.
Langsamlich, *adv.* *f.* langsam.
Langst, *adv.* & *praep.* langs, langgelegen, al overlang; langst dem Ufer spazieren; langst der Küste segeln, langs het oever, langs de vaart wandelen; langs de kust zeilen.
Langweil, *f.* langwyligheid, verdriet, hartzeer; für die Langweile spielen, voor tyd-korting spelen, den tyd met speelen doorbrengen, slyten.
Langweilig, *adj.* langwylig, verdrietig.
Langweiligkeit, *f.* langwyligheid.
Langwiede, *f.* Langbaum.
Langwierig, *adj.* langduurig; ein langwierig Werk, een langduurig werk, een werk van een langen adem.
Langwierigkeit, *f.* langduurigheid.
Langwürig, *u. f. w.* *f.* langwierig.
Langwessel, *f.* Lehnstuhl.
Langze, *f.* lans, lancia, speer, renspeer.
Langzinspie, *f.* het spits van eene lans, speer.
Langzinsstos, *m.* een stoot met eene speer, lancia, lans.
Langzenträger, *m.* een speer-, lancia draager, speer-, lansruier.
Langzet, *f.* vlym, laatvlym, laatzyzer.
Langzucht, *f.* Landknecht.
Laperdan, *f.* Laperdan.
Lapp, *m.* een lap, gek, dwaas, onhebbelyk mensch.
Lappalien, *Lappieren*, *f.* een wisselwasje, zotterny, baggabelle; nichts als Lappieren vorbringen, niets dan zotternyen, zotte praant, wisselwasjes voor den dag brengen, nitslaan.
Lappchen, *n.* lapje, lel, lellerje; von einem Stück Leinwand, een lapje linnen.
Lappen, *m. pl.* oude voddens, plekken, teuren, lobben, lippen, lellen; Stück Seegels, so an ein großes Seegel nach Erforderung an- oder abgeunden werden kann, reep tot een zeil.
Lappen, *v. a.* lappen, herstellen; *it.* lekken als een hond.
Lappenwerk, *n.* Lappieren, *f.* *f.* Lappalien.
Lappern, *v. n.* lepperen, met kleine tungsjes drinken; *f.* leppern.
Lappicht, *adj.* gecheurd, in stukken gecheurd.
Lappisch, *adj.* zot, dwaas; lappische Reden, gekke, zotte reden.
Lapplein, *n.* *f.* Lappchen.
Lär, *f.* leer.
Lärch, *Lärche*, *f.* Perche.
Lärm, *Lärmen*, *f.* Perm, Vermen.
Lärmenbläser, *m.* een stokebrand, die ruste zoekt, maakt, een moeitemaaker.

Lärmglocke, *f.* de alarmklok.
Larve, *f.* masker, gryns, momaanzigt.
Lasche, *f. f.* Las; *it.* korst op een zweer, caz.
Lasche, *f.* Aufgeld.
Las, *m.* wynoogit; *it.* aderlaating.
Las, *adj.* moede, vermoeid.
Las, *latsig*, *f.* trág, faul, fahrlässig; luy, traag.
Lasbedden, *n.* een laarbekken.
Lasbinde, *f.* laarband, zwagtel.
Lasdüffel, *adj.* laardunkend.
Lasdüffel, *m.* laardunkenheid.
Laseiche, *f.* wilde zeng, 't wyffe van een wild verken; *item*, *f.* Laseis.
Laseisen, *n.* laartyzer, -vlym.
Lassen, *v. n.* & *a.* laaten; einem etwas für den Preis lassen, jemand iets voor dien prys laaten, verlaaten; etwas machen, bringen lassen, iets laten maaken, brengen; sich lassen anbeten, zig doen laten aanbidden; schießen, gehen, fahren lassen, schieuten, waaren laten, vieren; ein Steinschun unter dem Harnen von sich lassen, een graa-veelsteente loozen, of lossen in 't wateren.
Lasser, *m.* een, die iets laat.
Lässig, *adj.* luy, traag.
Lässigkeit, *f.* luyheid, traagheid; *item*, vermoeidheid, matheid.
Lastkopf, *m.* laarkop.
Lastlich, *adj.* vergeeflyk, verschoonlyk; lastliche Sünde, vergeeflyke zonde.
Lastreis, *n.* een jonge boom, die in 't kappen der bosschen wordt gespaard, om tot een dikken boom te groejen.
Last, *f.* last, pak; unter einer schweren Last seuffen, onder een zwaar pak zigten, steunen; Last eines Schiffes, last, schepslast; eine Last, een last huring; Beschweris, Drangsal, last, bezwaarnis, druk.
Lastbar, *adj.* lastdraagend; ein lastbares Thier, een lastdraagend dier.
Last, *n.* misdaad, laster, lasterstuk, booze daad, misdryf.
Lasterer, *m.* een lasteraar, kwaadspreker, lastermond, eerroover, lastertong, agterklapper.
Lasterseind, *m.* een vyand van lasteren, agterklap, kwaadspreken.
Lastereyen, *adj.* vry van lastering, agterklap.
Lasterbast, *adj.* misdaadig, ondeugend, lasterlyk.
Lasterbastig, *f.* lasterbast; ein lasterbastes Leben, een ondeugend, ongeregeld leven, gedrag, levenswyze.
Lasterbastigkeit, *f.* ongeregeltheid, buitenspoorigheid van leven.
Lastereben, *n.* eene onlengende, ongeregelde, buitenspoorige levenswyze.
Lastersch, *adj.* lasterlyk, eerroovend, schendend.
Lastermaul, *n.* *f.* Lasterer.
Lastern, *v. a.* lasteren, agterklappen, eerrooven.
Lasterreden, *f.* Lasterrorte.
Lasterschrift, *f.* lasterschrift, schimpfschrift, pasquil.
Lastersucht, *f.* het kwaadspreken, de kwaadspreking, agterklap, geneigtheid tot lasteren, kwaadspreken.
Lastertbat, *f.* eene ondeugende, vuile daad.
Lastierung, *f.* het lasteren, de lastering, kwaadspreking.

Lasterverte,

Lasterwoorde, n. vreden, f. lasterwoorden, vreden.
Lasterzunge, f. f. Lasterer.
Lasterfel, n. een lastbeest, -dier.
Lattig, adj. v. adv. lastig, verveelend, moeijelyk, zwaar; eene lastige *Sache*, eene lastige, moeijelyke zaak; er ist mit *lastig*, hy verveelt my, is my tot een last.
Lastpaard, n. een lastdraagend paard.
Lastschiff, n. een lastschip, koopvaardy - of ander schip, in laading leggend.
Lastsand, m. ballast, daar men de schepen met ballast, als zand, steen, enz.
Laststier, n. f. Lastfel.
Lasttragend, adj. lastdraagend, beladen.
Lastträger, m. een last-, pakdraager, kruyer, arbeider.
Lastträgerinnen, f. lastdraagsters, beeldpilaaren, die iets onderschraagen.
Lastwiel, n. f. Lastfel.
Lastwagen, m. een last-, vragtwagen.
Lasure, m. lazuur, lazuursteen, lapis.
Laturblau, adj. hemelsblauw.
Laturstein, m. lazuursteen.
Latanienbaum, m. latanienboom, op 't eiland Granada.
Latein, n. latyn.
Lateiner, m. een latynist, latynkundige.
Lateinisch, adj. latynsch; ein lateinischer *Kelster*, een, die segte te paard rydt.
Latern, f. lantaarn, lantereen.
Laternenmacher, m. lantaarnmaaker, . . blikflager.
Laternenthurn, m. een vuurtooren, vuurbaak.
Laternenwörter, m. f. Laternzunder.
Laternlein, n. een lantaarentje, kleine lantaarn.
Laternmacher, f. Laternenmacher.
Laternträger, m. lantaarndraager.
Laternzunder, m. lantaarnopsteeker.
Latschen, v. n. het been nassleepen.
Latscher, m. een, die het been in 't gaan sleept, natr:kt.
Latschig, adj. luy, traag, sloopend; latschige *Schuhe*, schoenen, als pantoffelen afgesneeden.
Latte, f. lat, latte.
Latte, Seminerlatte, f. bey Leite.
Latten, v. a. ein Dach, een dak met latten beslaan, beleggen.
Lattengehäuse, f. bey Lattenwerk.
Lattennagel, m. een latnagel, spyker, om de latten vast te maaken.
Lattenverschlag, f. Lattenwerk.
Lattenwerk, -gehäuse, -verschlag, n. latwerk, bek, tuin van latten voor een huis.
Lattich, m. latouw, latouw-, of kropfalaad.
Lattichsalat, m. salade van latouw.
Lattichsaime, m. larouwzaad.
Latwerge, f. slikarzeny.
Lap, m. lap, voorlap.
Lasmüse, f. regen-, munnikskap.
Lau, laulicht, adj. laauw, laauwagtig, slap, slaauw; werden, *slap* worden, verslaauwen, verslappen.
Lavaret, m. elft, meivisch.
Laub, n. loof, bladen aan boomen, boomloof; das *Laub* abkreisen, 't loof afstroopen.
Laubbrecher, f. Lauber.
Laube, f. f. Laubhütte.

Lauben, v. a. het loof afstroom, ontbladen, afbladen.
Lauber, Laubbrecher, m. een, die 't loof afstroomt.
Laubersfest, f. Lauberbüttenfest.
Lauberbütte, f. f. Laubhütte.
Lauberbüttenfest, der Juden, n. loofhuttenfeest der Jooden.
Laubesh, n. schoppenaas.
Laubflecken, m. zomerproeten.
Laubfrosch, m. loofvorch, haagvorch.
Laubhütte, f. loofhutte.
Laubicht, f. laubereich.
Laubkönig, m. schoppenkoning, -heer.
Laubreich, adj. loofryk, beloof.
Laubwerk, n. Rekonen, loofwerk, loofvercierzelen, -werken, festoenen aan iets.
Laubwurm, m. loofwurm.
Lauch, m. look, porey, prey, ajuin.
Lauchbett, n. een lookbed, daar look, ajuin op staat.
Lauchfarbig, -grün, adj. van een look-, ajuin-, preykleur.
Lauchhütche, f. looklaus-, doop.
Lauchwibel, f. Lauch.
Laue, Laugigkeit, f. laauwheid, yverloosheid.
Lavendel, m. lavendel.
Lavendelbalsam, -blume, f. bey Lavendelkraut.
Lavendelkraut, n. -blume, f. -wasser, n. -balsam, m. lavendelkruid, -bloem, -water, -balzem.
Lavendelwasser, n. f. bey Lavendelkraut.
Lavet, Lavette, f. het affuit.
Lavettenbilde, m. blokken, bonten, die by storm agter de affuiten gelegd worden, op een schip, om de zeilen te bewaaren voor scheuren.
Lauer, Lauer, m. segte, platte wyn, dunne spoeling; f. Lauer.
Lauf, m. loop; eines Reuergeschosses, loop van een bus, schietbus; eines Schiffes, koers, vaart van een schip; des Wechsels, des Gelds, koers van de wyffel, van 't geld; der Preise, koers van de pryzen; am Wilde, de loopers.
Laufbahn, f. de loopbaan, loopperk.
Laufen, v. n. loopen; etwas gethan haben, dat wider die Ehre läuft, iets gedaan hebben, dat tegen de eer aanloopt, aangaat.
Laufen, loopen, loops, ritzig zyn; f. Lauffisch.
Laufend, adj. loopend.
Laufer, m. Lauferinnen, f. looper, voetjong, loopster.
Läuferin, d. i. geile Schandhure, f. loopster, straatvoer, straatvarken; Audläuferin, loopster, lanterfanter, een slaag nitbuizig vrommensch, kwikbil.
Lauffeuer, n. loopvuur, loopje van buskruid.
Laufgeld, n. loon, belooning, verëering.
Laufgraben, m. loopgrave, geraakchans.
Laufhund, m. loophond, soort van hazewindhond.
Lauffig, adj. loopig, loopend, loops; Lauffige Schrift, Hand, loopende schrift, hand; einer Sache Lauffig seyn, in eene zaak be-dreeven zyn.
Lauffisch, adj. loopig, loopagtig, loops; eine Hundin, so Lauffisch, een teef, die loopt, die loopend, loops, hitzig, ritzig is; ein Lauffisch, geiles Weibmenssch, een vrom-

wensch dat loopen; loops is, dat op den loop, op den dril is, een quikbil.
Laufschlag, -schranten, m. f. Laufbahn.
Laufschuh, m. schoen, om met te loopen.
Lauflin, n. loopsteen, looper.
Laufliste, pl. m. eines Hafens, de loopers, poeten van een haas.
Laufluten, f. pl. loop der tyden, en 't geen 'er tezenwoordig omgaat.
Lauflüter, n. dromadaris, dromedaris, kleine kameel.
Lauflütig, adj. f. Lauffig.
Lauflwagen, m. loopwagen.
Lauflitel, n. eindpaal in 't venperk.
Lauflbar, adj. ontkennelyk, dat ontkend kan worden.
Lauge, f. pis.
Lauge, f. loog; in Lauge waschen, loogen, in de loog zetten, in loog waschen; einem eine scharfe Lauge aufgieben, jemand braaf doorbhalen, over den bekel haalen.
Laugasche, f. loogasch, -as.
Laugen, v. a. in de loog zetten.
Laugenasche, f. Laugasche.
Laugenfaß, n. -tufe, f. de loogkuip, -tobbe.
Laugenforb, m. loogkorf.
Laugenkraut, n. loogkruid.
Laugenfack, m. loogzak.
Laugenfals, n. loogzout.
Laugenwäsche, f. loog.
Laugenwaber, m. f. Laugenfaß.
Laugenwasser, n. loogwater, zeepzop.
Lauglicht, adj. van loog.
Laugnen, v. n. lochenen, ontkennen, miszaaken, verzaaken; die That, die daad verzaaken, lochenen, verlochenen, ontkennen.
Launer, m. een ontkenner, verzaaker, verlochenaar.
Launung, f. het ontkennen, de ontkenning, lochening, verzaaking.
Lavieren, laviren, v. n. laveeren, toegeeven; f. laviren.
Lauigkeit, lauigt, f. f. Laulichkeit, laulicht.
Laviren, v. n. loeven, laveeren, tegen wind opzeilen; inkrimpen, boegkruissen; laviren, lust- oder spagieren seegeln, laveeren, speelzeilen; met een boot, of waajaak in 't water hobbelen.
Laulich, laulicht, laulig, f. lau.
Laulichkeit, f. Laue.
Lanne, f. humour, luim, luip, vlaag, zekere gesteldheil.
Lanunen, v. n. loens, scheel zien, eenen kwaden luim hebben.
Lanunisch, adj. loens, scheel, bedroefd.
Lapor, n. handbekken, handrest, om de handen in te waschen.
Laur, m. een arglistig mensch; it. het loeren, bespieden.
Lauer, Lauer, m. ruit van wyn.
Lauren, v. n. loeren, gluuren, luimen, leggen luimen, slaan luisteren, op zyn luimen leggen, bespieden, luisteren, toeluiseren.
Laurer, m. loerder, bespieder, luisteraar, luistervink.
Lauerwinkel, m. een schuilhoek, hinderlaag.
Laus, f. luis.
Lausche, f. oppas, luisterplaats.
Lauschen, v. a. toeluiseren, luisteren, bespieden.
Lauscher, m. luisteraar, bespieder.
Lauscherkrankheit,

Edusekrankheit, f. Eduseucht.
Edusekraut, n. f. Edusefalbe.
Luifen, v. a. luizen, luizen *weken, wangen, doelen, knikken*; *einen den Feutel luifen, jemand de beurs luizen, pluizen, plukken.*
Läufer, m. luy mensch, dagdief; *vrek, zijrig mensch.*
Lauferen, f. tydverkwisting, -verspilling; *vrekheid.*
Lauferhaft, adj. karig, vrek.
Lausefalbe, f. luiszalf, -kruid.
Lauseflucht, f. luiszieke.
Lausefuß, m. de laatste wassching.
Laufig, adj. & adv. luizig; *lumpicht, elend, lars, knickerisch, luizig, luisagtig, slegt, schraal; Laufiger Schuft, een luizige schuft, schobbejak, een luiszak, -pook; eé gehet hier recht laufig zu, men leeft hier heel vrek, kaarig, slegt.*
Lauftamm, m. een kam, om luizen met te wangen.
Lausepauker, m. een luisseeter.
Lausejälbe, -sucht, f. Lausejälbe, ic.
Lausejüchtia, adj. die aan de luisziekte vast is.
Lauferer, f. Laufer.
Lauferen, f. laufern.
Laut, m. luid, geluid.
Laut, adj. & adv. luid; *laute Stimme, luid, harde, slyve stemme; laut reden, singen, luid spreken, overluid, luidskeels, hard roepen, zingen; laut des Briefes, des Testaments, luid, naar luid des briefs, van 't testament; der Heijge leben, volgen, naar de wetten leeven.*
Lautbar, f. kund.
Lautbarkeit, f. blykbaarheid, kennelykheid, waereldkundigheid.
Lauter, f. luit, snaarspel.
Lauten, v. n. luiden, galmen; *wohl lauten, wel, zoet luiden, wel luidend zyn; wie lautet der Brief, wie lautet's? hoe luidt, zegt de brief? hoe luid 't?*
Lauten, v. a. luiden, lujen; *für arme Leute lätet man nicht lange, voor arme luiden luid men niet lang.*
Lautenbalken, m. de balk van de luit.
Lautenblatt, n. het blaaf van de luit.
Lautendyre, m. de reyen van de luit.
Lautencorpus, n. het hol van de luit.
Lautend, adj. luidend, klinkend.
Lautensutter, n. de kas voor de luit.
Lautengriff, m. de groep van de luit.
Lautenbäl, m. de hals van de luit.
Lautenmacher, m. luitemaaker.
Lautenist, f. Lautenspieler.
Lautenmusik, f. muziek, concert voor de luit.
Lautensaitte, f. snaar van de luit.
Lautenstück, n. een muziekstuk voor de luit.
Lautenwürbel, m. pennen, pinnetjes van de luit.
Lautenspieler, -schlädger, m. -inn, f. Lautenist, m. -inn, f. luitpeelder, -flagliter, -speelfter.
Lauter, m. luider, lujer, klokluider.
Lauter, adj. louter, puur, fyn, onvermengd; *mit lauter Butter kochen, lauter Wachkerzen brennen, lauter Wein trinken, met enkel boter kooken, enkel waskaarsen branden, enkel wyn drinken; lauter Ernst, louter ernst.*

Louterer, m. louteraar, die loutert, zuivert.
Louterkeit, f. zuiverheid, Fynheid, helderheid, klaarheid.
Louterkunst, f. kunst van te louteren, zuiveren, raffineeren, raffineerkunde.
Lutern, v. a. louteren, puuren, zuiveren, raffineeren, uirpuuren.
Luternng, f. loutering, zuivering, het raffineeren, reiniging; *Luternng des Weins, het schoonmaaken van den wyn.*
Lautmaria, f. lautbar.
Lautschallend, adj. helder luidend, schelklinkend.
Lutung, f. luiding, het luiden.
Lar, f. Lachs.
Lariren, v. a. zuiveren, laxereen, purgeeren.
Larirargnen, f. een purgeerdrank, purgatie.
Larirast, m. purgeerend, laxereend middel.
Larirun, f. het purgeeren, laxereen.
Lap, m. leek, leekebroer.
Lapbruder, m. Lapschwesier, f. in einem Kloster, leekebroeder, -broer, leekezufter in een klooster.
Lapenpriester, m. een waereldlyk priester.
Lapschwesier, f. f. Lapbruder.
Lazareth, n. lazareth, gasthuis, ziekenhuis.
Lebtag, f. Lebtag.
Leben, f. leben.
Leben, v. n. leeven, in 't leeven zyn; *bestehen, sich nähren, leeven, bestaan; leben von seinen Renten, van zyne renten leeven, bestaan; sich aufführen, leeven, zig gedraagen, beleiden; wie lebt ihr? hoe vaart gy? mit einander leben, met makander leeven, zitten; wie lebt ihr mit einander? hoe maekt gy 't zamen?*
Lebend, lebendig, adj. levende, levendig; *bis ins lebendige schneiden, tot in 't leeven snyden.*
Leben, n. leeven, leven, 't leeven; *mein Lebentag, Lebtag, van myn leeven; ums Leben kommen, om bals raaken; einen ums Leben bringen, ihm das Leben nehmen, jemand om hals brengen, van kant helpen, 't leeven beneemen; nach dem Leben abmahlen, naar 't leeven afschilderen; eines Thaten und Leben beschreiben, jemand's dauden en leeven beschryven; ein groß Leben machen, haben, een groot leeven, gebaar, getier, geraas van iets maaken, over iets hebben; einem das Leben absprechen im Gericht, jemand ter dool veroordeelen; sein Leben in die Schanze schlagen, zyn leven in gevaar stellen; bei unserm Leben, in onze leeftyd, in onze dagen.*
Lebendig, f. lebend.
Lebendig machen, v. a. levendig maaken.
Lebendigmachen, adj. levendig maakend.
Lebendigmachung, f. levendigmaking.
Lebensader, Lebensbrunn, f. leevensader, -brun.
Lebensart, f. wyze van leeven, levenswyze.
Lebensbalsam, m. levensbalsam.
Lebensbeschreibung, f. levensbeschryving.
Lebensbrunn, f. bey Lebensader.
Lebensgefahr, f. levensgevaar; *in Lebensgefahr seyn, in levensgevaar, gevaar van 't leven zyn.*
Lebensgeist, m. pl. leevensgeesten.
Lebensgeschichte, f. f. Lebensbeschreibung.
Lebensgestalt, -größe, f. levensgrootte; *einen in Lebensgröße abmalen, jemand leevens*

grootte, zo groot, lang als hy is, mischilderen.
Lebenskraft, f. levenskragt, kragt van 't leeven.
Lebenslang, f. Lebtag.
Lebenslauf, m. leevensloop.
Lebenslehr, f. zedenleer, zedekunde; *Dinge, die zu der Lebenslehr gehören, dingen, die tot de zedekunde, zedeeler behooren.*
Lebensmittel, n. leevensmiddel, leevensmidelen, leeftrgt, onderhoud, leevensbehoefte, mondkoft.
Lebensordnung, f. f. Lebensregel.
Lebensregel, m. leevensorde, -regel.
Lebensraft, m. levenszap.
Lebensstand, m. f. Lebensart.
Lebensstrafe, -straf, f. de straf des levens, doodstraf; *etwas bey Lebensstrafe verbieten, iets op doodstraf verbieden; einem die Lebensstrafe zuerkennen, jemand ter dool veroordeelen.*
Lebensunterhalt, m. f. Lebensmittel.
Lebenswandel, m. f. Lebensart.
Lebenszeit, f. Lebzeit.
Leber, f. lever.
Leberaar, m. leverarend, zekere vogel, die zeer begeerig is na de levers der visschen.
Leberader, f. leverader.
Leberbalsam, m. boelkenskruid, koninginnenkruid.
Leberfarb, leberfärbig, adj. leververwig, leverkleur.
Leberfleck, m. zomervlak, sproet.
Leberfluß, Lebergang, m. leversvloed, -doorloop.
Leberflett, f. agrimonie, leverkruid.
Leberfraut, n. leverkruid.
Leberlein, n. een leverrje, kleine lever.
Leberpulsader, f. leverflagader.
Leberstein, m. leversteen.
Leberucht, f. leverzugt, -ziekte, -loop.
Leberuchtig, adj. leverzngtig, leverziek.
Leberwurf, f. leverworft, leverbeuling.
Lebbast, adj. quik, levendig; *lebbastes Gesicht, wierig aanzigt; eine lebbaste Stadt, Strafe, een levendige, woelzige stad, straat.*
Lebhaftigkeit, f. levendigheid.
Lebkraut, n. walftrou.
Lebkuchen, m. peper, kruidkoek.
Lebkuchendäcker, -küchler, m. een peperkoekbaker.
Leblos, adj. levenloos, leefloos.
Lebtag, Lebentag, m. lebtag, adj. leefdag, leevensdag, leevelang, leevdagen.
Lebzeit, f. leeftyd.
Lech, adj. lek, ondigt.
Lechen, lecken, v. n. lekken, lek zyn; *das Fass lecht von allen Seiten, het vat lekt van alle kanten, overal.*
Lechsen, v. n. buiten zyn adem zyn, snuiven; *it lekken, lek zyn.*
Lechsen, v. n. quynen, bezwyken, verdwynen, vergaan; *vor Durst, smagten, vergaan van dorst; vor Verlangen, bezwyken van verlangen.*
Leck, leckend, adj. f. lech; *das Schiff ist leck worden, het fchip is lek geworden.*
Lecke, f. scheur, opening, reet; *it. f. Zunge.*
Lecken, f. lechen, lekken.
Lecken, v. a. likken, lekken, slikken; *sein Maul, zyn muil likken, likkebaarden; leck mich im Leibe, kas myn aars.*
Lecken,

Lecken, zoenen, lekken, kussen; *ſie lecken einander ohn Unterlaß, zy kussen, lekken malkander onophoudelyk.*
 Lecken, *f.* lekken.
 Lecker, *f.* Leckerhaſt.
 Lecker, *m.* een jonge, ſtoute lekker, een jonge en loſſe wulp, gut.
 Leckerbiſſen, *m.* biſſchen, -biſſlein, *n.* lekker-beetje, lekker eteten, lekker ooft, lekker banket, lekkerny.
 Leckeren, *f.* Leckerbiſſen.
 Leckerhaſt, *adj.* lekker, lekkerlyk, ſmaakelyk; Speiſe, lekkere, ſmaaklyke, mondige koſt.
 Leckerhaſtigheit, *f.* lekkerheid, ſnoepery.
 Leckermaul, *n.* ſnoeper, lekkerbek, lekker-mul, -mond, -tong.
 Leckernerk, *n.* *f.* Leckerbiſſchen.
 Leckfab, *n.* lekvar, lekbak, onder een oxhoofd of vat.
 Leckris, *n.* zoethout, kaliſſhout.
 Leckung, *f.* her lekken, doordruipen.
 Leckwein, *m.* lek-, druipwyn, die nit het vat in een vlootje gelekt is.
 Lection, *f.* les, leſſe.
 Leder, *n.* leder, leër; Leder bereiten, leder reeden, bereiden, touwen; vom Leder ziehen, zuken, van leer trekken, den degen nitrekken; einem das Leder gürben, jemand afroffen, de huid vol ſlagen geeven; aus fremden Leder, aus anderer Leute Leder iſt gut Riemen ſchneiden, nit een ander mans leër is goed riemen ſnyden.
 Lederbereiter, *m.* lederreeder.
 Lederbereiteren, *f.* leertouwery.
 Lederbereiterinn, *f.* eene lederreedſter.
 Lederer, *m.* *f.* Lederbereiter.
 Lederfaerb, *f.* leerkleur.
 Lederwärder, *m.* leder-, huidenvetter-, loojer, -rouwer.
 Lederwärderen, *f.* *f.* Lederbereiteren.
 Ledergaſſe, *f.* de loojerſtraat.
 Lederhandel, *m.* koopmanſchap, koophandel in leer.
 Lederhändler, *m.* leder-, of leërkooper, huiddekooper.
 Lederhart, *adj.* hard als leer, taay.
 Lederkammer, *f.* de leerkamer.
 Lederlein, *n.* een leertje, een ſtukje leër.
 Ledern, *adj.* lederen, leëren, van leër.
 Ledern, *v. a.* met leër bezeggen, bezetten.
 Lederweich, *adj.* *& adv.* zagt als leër; ich will dich lederweich präyeln, ik zal u helder afſtaan, afroffen.
 Ledig, *adj.* ledig, leeg; Mannſperſon, vryer, ongehuwd jongman; Weibſperſon, doch manibar, vryſter, ongehuwd, ongehylikt, ongehouwd vrouwenſch; ein lediges Pferd, een paard, dat niet getruigel is; lediger Beſitz, eene bezitting, goed, dat niet aanvaard is; ledig laſſen, ontlaan; ledig machen, einen der Gefängniß, jemand nit de gevangenis verloſſen; einer Sorge ſich ledig machen, zig van de zorg ontlaan, ontlaffen; ledig ſprechen, vryſpreeken; ledig werden, ontlagen worden.
 Ledigen, *f.* erledigen, leer machen.
 Lediglich, *adv.* enkel, volſtrekt, gansch, in 't geheel; ich verlaſſe mich lediglich auf euch, ik verlaſt my eeniglyk op u; das iſt lediglich dem Verſehen, dat is volſtrekt, in 't geheel, eeniglyk nwe ſchuld; er weiß

lediglich nichts, hy weet gansch, volſtrekt niets.
 Ledigſprechung, *f.* vryſpreeking.
 Leer, *adj.* *& adv.* ledig, leeg; Beutel, Magen, een holle beurs, maag; der Krug iſt leer, de kruik is lens, droog, nit; machen, ledigen, ontladigen, ledig, leeg maaken, veegen, nitveegen.
 Leer, ſchoon, open, ydel; leer Papier, ſchoon, wit papier; einen Raum in der Schrift leer laſſen, eene plaats in een geſchrieffte open laaten; leere Hoffnung, Worte, Vertröſtungen, ydelle hoop, woorden, vertrooſtingen; leer Stroh drefchen, vergeeffſche moeite doen.
 Leere, *f.* ledigheid, ydel.
 Leeren, *v. a.* ledigen, leëgen, ledig, leeg maaken.
 Leffel, *f.* Löffel.
 Leſe, *f.* lip, lippe.
 Leſig, *adj.* groot, dik van lippen.
 Lea, *f.* Läg.
 Legat, *m.* een afgezandte; item *f.* Vermächt-niſ.
 Legation, *f.* gezandſchap, bezending.
 Lehbrett, *n.* legger, legplank, daar men langſ in, en nit een ſchip gaat.
 Legge, *f.* rey, orde; *f.* Lage.
 Leael, *f.* Lægel.
 Leagen, *v. a.* leggen; Geld auf Intereſſe, Renten legen, geld op intreſt, op renten nitzetten, leggen, op winſt nitdoen, geld beleggen; ſich legen der Wind, de wind gaan leggen, ſlap worden, verſloppen; ſein Horn legt ſich, zyn toorn bedaart, gaat, is over.
 Legen, *n.* *f.* w. *f.* Lager, *u.* *f.* w.
 Leggeld, *n.* leggeld.
 Leghemne, *f.* leghemne.
 Legion, *f.* legioen, in den beginne nit omtrent 1200 mannen beſtaande, is vervolgens tot 6000 te voet, en 726 paarden vermeerderd.
 Legiren, *v. a.* met een byvoegzel vermeerderen.
 Legirung, *f.* byvoegzel, mengzel.
 Legneſt, *n.* legneſt.
 Legnung, *f.* legging, her leggen.
 Legreit, *f.* de legryd.
 Leben, *n.* leen; männliches Leben, weibliches Leben, mansleen, zadelleen, vrouwenleen, rokkenleen; ein Afterleben, een agterleen; ein Kunſtleben, een vrouwenlyk leen; verfallenes Leben, een leen, dat vervolt.
 Lebnader, *m.* een ſtadſweide, land of veld, daar eene zekere pagt van wordt geeven.
 Lebnar, *adj.* beweegelyk, roerend; lebnarres Gut, roerend, beweegelyk goed.
 Lebnartheit, *f.* leenroerigheid, onderhoorigheid.
 Lebnaur, *m.* een erfpagter.
 Lebnbrief, *m.* leenbrief.
 Lebnbuch, *n.* register van leengoederen, leenboek.
 Lebndienſt, *m.* -pſicht, *f.* leendienst, leenpligt, heerdienſt.
 Lehne, *galg* of *bout* by de bockdruckers, daar de timpan op ruſt.
 Lehne, *f.* leune, leuning, lening, balie.
 Lehnempfangniß, *f.* vrykoopning, afkoopning van een leen, aaneemning van het leen.
 Lehnen, *v. a.* leenen, te leen neemen van jemand; Geld auf ein Gut, een goel belee-

nen, 'er geld op neemen; Hausrath, Kriſtlicheſchirr von den Nachbarn lehnem, huisrath, keukenvaten van de buuren leenen, huuren.
 Lehnem, *ſich*, *v. rec.* leenen, ſteunen, opleunen; ſich auf ſeinen Stock, auf ſeine Ellbogen, op zyn ſtok, op zyne ellebogen ſteunen, leenen, ſtutten, 'er op ruſten.
 Lehnem, *m.* *f.* Leih.
 Lehneminn, *f.* eene leenſter.
 Lehngeud, *n.* *f.* Lehen.
 Lehnher, *m.* leenheer.
 Lehnhof, *m.* -kammer, *f.* leenhof, leenkamer.
 Lehnkammer, *f.* *f.* Lehnhof.
 Lehn-, Lohnknecht, *f.* eene huurkoets.
 Lehnmann, -träger, *m.* leenman, leendraager, -houder.
 Lehnpflicht, *f.* *f.* Lehnienſt.
 Lehnperd, *n.* een huurpaard.
 Lehnprobiß, *m.* leenprooſt.
 Lehnrecht, *n.* leenregt.
 Lehnrübrig, oder -rübrig, *adj.* leenroerig.
 Lehnſag, *m.* leenſtelling, lemma.
 Lehnſchaft, *f.* *f.* Lehnbarkeit.
 Lehnſchreiber, *m.* leenſchryver.
 Lehnſdirector, *m.* een, die 't beſtuur, bewind over de leengoederen beſt.
 Lehnſeid, *m.* leeneed.
 Lehnſerbe, -folger, *m.* een opvolger van 't leen, leengoed.
 Lehnſerledigung, *f.* een ledig leengoed, wanneer de heer of vofal ſterft.
 Lehnſolger, *f.* Lehnſerb.
 Lehnſherr, *m.* *f.* Lehnherr.
 Lehnſpflicht, *f.* den Lehnſdienſt.
 Lehnſſachen, *pl.* zaken, het leen aangaande.
 Lehnſtab, *m.* ſteunſtaf, ſteunſtok.
 Lehnſtuhl, -ſeſſel, *m.* leunſtoel, -zetel, armſtoel.
 Lehnſverbindlichkeit, *f.* leensverpligting.
 Lehnträger, *m.* *f.* Lehnmann.
 Lehnung, *f.* leening, het leenen.
 Lehnungsweiſe, *adj.* by wyze van leening.
 Lehnwaar, *f.* -jins, *m.* cynsgeld, verponding, ſchatting aan den grondheer te betaalen, wagens 't erfgoed, in zyn land of geregt verkogt.
 Lehr, *f.* onderwys, les; einem gute Lehren geben, jemand goede onderwyzingen, leſſen geeven; das ſoll mir eine Lehr ſeyn, dit zal my eene les, waarſchouwing zyn.
 Lehr, *f.* Lehrpunkt, *n.* ik. Lehrjahre.
 Lehrant, *n.* een leeraars-, kerkelyk ampt, bediening.
 Lehrart, -ordnung, -weiſe, *f.* leerwyze, leerorde, methode van onderwyzen.
 Lehrbegierig, -willig, *adj.* leergierig, leetzaam, leerbegeerig.
 Lehrbegriß, *m.* zamenſtel, opſtel.
 Lehrbrief, *m.* leenbrief.
 Lehrbuch, *n.* leerboek, boek om te onderwyzen.
 Lehre, *f.* leer, leering; einem eine gute Lehre geben, jemand eene goede leer, les geeven; Lehr giebt Ehr, kuſt geeft, voedt eer.
 Lehren, *v. a.* leeren, leeraren, onderwyzen; Stückgelten lehren, kogels moeten naar de dikke en grootte van een ſtuk geſchut.
 Lehrer, *m.* leeraar; auf einer hohen Schule, hoogſchoolleeraar, Professor.
 Lehrerin, *f.* eene onderwyfster, leeraares.
 Lehrform,

Lehrform, f. f. Lehrart.
 Lehrgeld, n. leergeld; *ich habe Lehrgeld gegeben, ik heb leergeld gegeven; ik ben tot myn schade wys geworden.*
 Lehrgenos, m. f. Lehrjunge.
 Lehrhaft, adj. leerzaam, stigtelyk, opwekkend.
 Lehrjahre, n. zeit, f. leerjaaren, leertyd; eines Handwerksjungens, leer-, of proefjaaren, of -tyd van een jongen op een ambagt.
 Lehrjunge, Lehrling, m. leerjongen, -knecht, -galt.
 Lehrjünglerin, f. leerdogter, schoolmeisje, meisje, dat iets leert.
 Lehrknecht, m. f. Lehrjunge.
 Lehrkunst, f. onderwys, wyze van leeren.
 Lehrling, m. leerling, leerjonge.
 Lehrlohn, m. & n. leerloon.
 Lehrmeister, m. leermeester, leerheer.
 Lehrmeisterin, f. leermeesteres, onderwyfster.
 Lehrmeisterstelle, f. leermeesters plaats, prove, inkomer van denzelven.
 Lehrordnung, f. f. Lehrart.
 Lehrplan, f. leerplan.
 Lehrpunkt, m. stük, n. -satz, m. leerpunt, -stuk.
 Lehrreich, adj. leerryk.
 Lehrreichtig, adj. regtleerig, regtzinnig, regtschapen in de leer.
 Lehrreichtigkeit, f. regtzinnigheid in de leer.
 Lehrsaal, m. leerzaal.
 Lehrsam, adj. leerzaam, onderrigtend, daar leering in steekt.
 Lehrsamkeit, f. leerzaamheid.
 Lehrsat, m. f. Lehrpunkt; it. regel, beginzel, eene algemeene waarheid, axioma; ein allgemeiner Lehrsat, een algemeen beginzel, algemeene handigheid.
 Lehrschule, f. school, daar onderwezen wordt.
 Lehrschüler, f. Lehrling.
 Lehrspruch, m. leerspreuk.
 Lehrstand, m. een kerkelyk, of schoolberoep.
 Lehrstück, n. f. Lehrpunkt.
 Lehrtafel, m. leerstoel.
 Lehrübung, f. zedeles, zedekundige bedcnking; eine ungewöhnliche Lehrübung, zwaak ongewoone, vromde zedeles.
 Lehrweise, f. f. Lehrart.
 Lehrwille, f. leerbegierig.
 Lehrzeit, f. f. Lehrjahre.
 Leib, m. kleed; brooddeeg.
 Leib, m. lyf, lighaam; der Leib Christi, het lighaam Christi; ein todter Leib, een dootlyk lighaam; ein Lyk; einm zu Leibe gehen, gaaft op 't lyf, op de huil konnen; bey Leibe, om es nicht, wagt n, dat gy 't daer; es nicht Leib und Leben an, de bals staat er op, 't is om den bals te doen, de doodstraf staat er op; den Teufel im Leibe haben, boos, kwaadaartig, vuil zyn; den Leib hegen, het lighaam, lyk, doode lighaam hegen.
 Leibart, m. lyfarts, -medicus.
 Leibbekleid, m. bodenkleed, overrok; f. Leibpels.
 Leibbinde, f. f. Leibgürtel.
 Leibchen, n. lysje, jakje, vrouwejakje.
 Leibcompagnie, f. lyfcompagnie.
 Leibchen, m. f. Leibblaf.
 Leibchen, adj. lyfeigen.
 Leibschafft, f. lyfeigenschap, lyfdom.
 Leibeserden, m. pl. lyferven.
 Leibesfrucht, f. vrugt in 's moeders lighaam.

Leibesfchaden, m. lyfgebreek.
 Leibfard, Leibfardja, ali. & adv. lyfkleurig, lyfgecoloured.
 Leibgarde, f. f. Leibwacht.
 Leibgeding, n. lyftogt, wagtgebruik der goederen; Wittthum, lyftogt, van een man aan zyn vrouw gemaakt, weduwegift.
 Leibgürtel, m. lyfgordel.
 Leibhaft, leibhaftig, adj. & adv. levenagtig, baarlyk; toben wie der leibhaftige Teufel, tieren, raazon, gelyk de baarlyke drummel; er ist es leibhaftig, hy is het zelf; ein leibhaftes Ebenbild, een wel getroffen, naar 't leven gefchilderd portret; das Kind ist der leibhaftige Vater, 't kind gelykt zyn vader 't eenemaal.
 Leibig, adj. lyvig, dik, vet, grof van lyf; f. flechticht.
 Leibigkeit, f. lyvigheid.
 Leibknecht, m. f. Leibblaf.
 Leibknecht, f. lyfkoets, eige koets.
 Leibknecht, m. een lyfkoetsier, eigen koetsier.
 Leibknecht, m. lyfknecht, volzknecht.
 Leiblein, n. f. Leibchen; ein Leiblein Brodt, een stukje broods.
 Leiblich, adj. & adv. leibhaftig, lighaamlyk, lighaamelyk, baarlyk; leibliche Gegenwart, leiblich zagen feyn, lighaamelyke tegenwoordigheid, lighaamelyk tegenwoordig zyn; eines feyn leiblicher Bruder, Schwester, Vetter, Waise sein, jemanis eigen, volle broeder, zuster, volle neef, nigt zyn; einen leiblichen Eid ablegen, eenen plegtigen eed doen.
 Leiblos, adj. lyfloos, lyveloos.
 Leibmedicus, m. f. Leibarzt.
 Leibpels, m. lyfpels, tabberil met pels of bont gevoerd.
 Leibpferd, n. een paard onder den man.
 Leibquardie, f. Leibwacht.
 Leibregiment, n. het lyfregiment.
 Leibrente, f. lyfrente, onaflofelyke renten.
 Leibrock, m. lyfrok, tabberd.
 Leibesbeschaffenheit, f. -zustand, m. lighaamsgefteldenis, -gestel; starke, schwache Leibesbeschaffenheit, sterk, zwak lighaamsgeftel.
 Leibesbeschwerung, f. zwakheid, kragtelootheid, ontfeldrenis.
 Leibesbürde, f. lighaamslast, zwangerheid; sie ist ihrer Leibesbürde entbunden, zy is in de kraam gekomen, zy is verlost.
 Leibschiefer, m. -schüssel, f. een bakkerspaal, daar 't brood mede in den oven gefchooten, en uit gebaald wordt.
 Leibscheider, m. een kleermaaker voor jemanis lyf, lighaam, een eigen kleermaaker.
 Leibschieffel, f. f. Leibschieber.
 Leibschieffer, m. een eigen fchoenmaaker.
 Leibschiß, m. lyfchut, trauwant.
 Leibscompexion, f. f. Leibesbeschaffenheit.
 Leibsichtigkeit, f. zetheid des lighaams.
 Leibsfluß, m. buikvloed, -loop.
 Leibsgebrech, mangel, m. lighaamsgebrek.
 Leibsgefahr, f. lyfsgevaar, -nood.
 Leibsgehalt, f. f. Leiblänge.
 Leibsgefundtheit, f. eene goede gezondheid, wel gefeld lighaam.
 Leibschaft, f. gevangenis, hegtenis; einen in Leibschaft nehmen, jeman in hegtenis nemen, gevangen zetten.

Leibkräfte, f. pl. -kräfte, f. ligbaamskrachten, sterkte.
 Leiblänge, Leibgestalt, f. lyfsgestalte, gestalte, ftatur, talie, gedaante.
 Leibsmanget, f. Leibsgebrech.
 Leibsabnutzung, f. ligbaams onderhoud.
 Leibsöffnung, f. een open lyf.
 Leibsichwachtheit, f. ligbaamszwakheid, ongezondheid.
 Leibspruch, m. zinspreuk, puntrede, devys.
 Leibsstärke, f. f. Leibstärke.
 Leibsftatur, f. f. Leibsgeftalt.
 Leibsstrafe, f. lyfsstraf.
 Leibsübung, f. lyfoeffening.
 Leibsustand, m. f. Leibesbeschaffenheit.
 Leibtrabant, f. Leibschuß.
 Leibwacht, f. lyfwagt.
 Leibwagen, m. f. Leibkutsche.
 Leibwehr, f. wapenen, om zig te verdeligen.
 Leibzerleger, m. een ontleder van een menschenlighaam.
 Leibzerlegung, f. ontleding van eenes menschen lighaam.
 Leibzucht, f. erfdeel, leestogt.
 Leich, Leich, n. der Fische, knit, zaal of eyeren der wyffersvifchen.
 Leich, Leichzeit, f. de tyd, wanneer de vifch knit schiet.
 Leiche, f. een lyk, doot lighaam; das Geld war mit Leichen bedeckt, het geld was met lyken belete, bezand; zur Leiche werden, een lyk worden, sterven.
 Leichabdanfung, f. lykreden, pligtpleeging in 't openbaar aan hen, die mede agter 't lyk hebben geaam.
 Leichbaar, f. de doodbaar.
 Leichbegännis, = beftätigung, f. Leichenbegännis.
 Leichbesteller, m. een draager, die een dooden mede ter aarde beftelt.
 Leichbitter, f. Leichenbitter.
 Leichceremonien, f. pl. plegtigheden, ceremonien by een lyk, by eene begravenis.
 Leichconduct, m. f. Leichenconduct, bey Leichenbegännis.
 Leichdorn, m. liikdoorn, exteroog.
 Leichen, f. Leichen.
 Leichenbegännis, f. -conduct, -proceß, m. -gepränge, n. rouw, fleep, rouwweef, agter een lyk, lyktaatie, rouwtaatie, uirtvaart.
 Leichenbitter, m. lykbidder, aanspreker der dooden, groefbidder, doodbidder.
 Leichenrinnen, n. lyk-, treurdicht, -gedicht, lykklagte.
 Leichenessen, n. rouwmaal, doodmaal.
 Leichengeldut, n. het luiden der klok, klokken over een dooden.
 Leichengepränge, f. Leichenbegännis.
 Leichengerüst, n. toerusting van een lyk, met brandende lichten rondom.
 Leichenled, n. lykgevang.
 Leichenpredigt, = rede, f. -sermon, m. lykpredicatie, lykrede, rouwrede.
 Leichenproceß, f. bey Leichenbegännis.
 Leichenrede, f. bey Leichenpredigt.
 Leichensarg, m. -capelle, f. eene verlichte kapel, waarin 't lyk van den verledenen ten room ftaat.
 Leichenschulden, f. lykschulden.
 Leichenfermon, m. f. Leichenpredigt.
 Leichenstein, m. lyksteen, zark, grafsteen, grafplaat.
 Leichenträger,

Leichenträger, *m.* lykdraager, draager.
 Leichentuch, *n.* pelle, baarkleed, lyklaken.
 Leichgedachtis, *n.* lykfeest, doodmaal.
 Leichgeid, *n.* geld voor de draagers, vereering.
 Leichgepräga, -gefang, *n.* f. Leichen.
 Leichhart, -haffen, *m.* lykbaar, doodbaar, baar.
 Leichkleid, *n.* her doodkleed.
 Leichkosten, *f.* kosten, om 't lyk onder de aarde te brengen.
 Leichmahlsheit, *f.* doodmaal.
 Leichnam, *m.* lighaam, lyk.
 Leichprediat, -ramung, *f.* Leichen.
 Leichsalber, *m.* lykbezorger, doodgraaver.
 Leichstein, *f.* Leichenstein.
 Leicht, *adj.* & *adv.* ligt, makkelyk; leichte Kost, leichte Speier, *ligte, luttige kost, ligte spys*; leicht Vier, *luttig hier, luttig hier*; einen leichten Schlaf haben, *een ligte, losse slaap, hazenslaap hebben*; ein leichtes Werk, *een ligt, een gemakkelyk werk*.
 Leichte, Leichtigkeit, *f.* ligte, lichtigheid, lichteid.
 Leichter, *f.* Lichtschiff.
 Leichten, *v. a.* verlichten, verminderen; ein Schiff, *een schip lichten*; *f.* lichten; es leichtert die Schmerzen, *'t verligt, vermindert de smarten*.
 Leichterung, *f.* verligting, vermindering.
 Leichtert, *m.* een lytext, voor eene lykpreck.
 Leichtfertig, *adj.* & *adv.* ligtvaerdig, ligtgeil, dattel, hoeragrig, wulps; ein leichtfertig Weibsbild, *een ligt vrouwmenssch, een ligte kooy, een ligtschuit*.
 Leichtfertigkeit, *f.* ligtvaerdigheid.
 Leichtfertiglich, *adv.* *f.* leichtfertig.
 Leichtgläubig, *adj.* -gläubigkeit, *f.* ligtgeloovig, ligtgeloovigheid.
 Leichtgläubich, *f.* Leichte.
 Leichtlich, *adv.* -ligteylyk, ligt, makkelyk.
 Leichterdrager, *m.* f. Leidbeseller.
 Leichtmüthig, *adj.* & *adv.* lighoofdig, ligtvaerdig, los, ongestadig, onbedagt, wispeltuurig.
 Leichtmüthigkeit, *f.* losheid, ongestadig-, wispeltuurigheid, zorgeloosheid.
 Leichtmüthlich, *adv.* *f.* leichtmüthig.
 Leichttuch, *n.* f. Leichttuch.
 Leichtwache, *f.* een lykdienst.
 Leichtzeit, *f.* f. Leid.
 Leid, *n.* leed, leet; einem etwas sehn, *jemand iets leet zyn, 'er leet, berouw, droefheid over hebben*; einem thun, *jemand leed, zeer doen*; einem kein Leid gethan haben, *jemand geen leed, nog ietsel geilaan hebben*; sich ein Leid antun, *zig verdoen*; nach Leid kommt Freud, *na regen zonneshyn*.
 Leid, *n.* rouw, over een overleden vriend; einem das Leid klagen, *rouwklagen, den rouw by jemand beklagen, de rouwklagt doen, maaken*; Leid tragen für jemand, *over jemand rouw draagen*; im Leide gehen, *in den rouw gaan, zyn*.
 Leidbitter, *f.* Leichenbitter.
 Leidbrief, *m.* een rouwbrieff.
 Leiden, *v. n.* lyden, uitstaan, verdraagen, dulden, toelaaten.
 Leiden, *n.* lyden.
 Leidend, *adj.* lydend; beklagelyk, droevig, naar.
 Leidendich, *f.* leidlich.

Leidenschaften, *f. pl.* lydingen, lydenschappen, togten, driften, aandoeningen, passien.
 Leider, *m.* lyder, een de lydt, verdrangt.
 Leider, *interj.* helaas; leider der Schande, *o, die schande*; er ist leider gestorben, *by is helaas! overleden*.
 Leidfrau, *f.* huifster, beweester der dooden by de ouden.
 Leidgesang, *n.* treurdicht, lykgezang.
 Leidgeschrey, *n.* gehuil, gefchrey.
 Leidig, *adj.* leeddraagend, leedwezig, bedroefd.
 Leidig, *f.* laidig.
 Leidlich, *n.* het rouwkleed.
 Leidlich, *adj.* & *adv.* lydelyk, draagelyk; leidliche Kälte, *drange-, lydelyke koude*; leidliche Arbeit, *drangelyk werk*.
 Leidmüthig, *adj.* *f.* leidig.
 Leidzaam, *adj.* & *adv.* lydzaam, geduldig, langmoedig.
 Leidzaamheit, *f.* lydzaamheid, langmoedigheid.
 Leidshleier, *m.* een rouwsluyer.
 Leidwejen, *n.* leedwezen, leedfchap, berouw, leed.
 Leie, *f.* Schiefer, eene ley, leysteen.
 Leiedach, *n.* een leyendak.
 Leiederdecker, *m.* een leydekker.
 Leienstein, *m.* f. Leie.
 Leier, *f.* Leier, eene lier.
 Leihen, *v. n.* leenen, leening doen.
 Leihen, *m.* leener.
 Leihhaus, *n.* bank van leening, lombard; ein Leihhaus halten, *een lombard houden, lombarden*.
 Leihkauf, *m.* godspenning, geld, dat op hand gegeven wordt.
 Leihung, *f.* leening, het leenen.
 Leilach, *n.* het bedlaken.
 Leim, *m.* lym, leem, klei, kley, potaarde.
 Leimen, *adj.* lymen, leemen, van leem gemaakt.
 Leimer, *m.* een lymer, die iets lymt.
 Leimsarbe, *f.* lymverw.
 Leimlos, *m.* een klomp leem, kley.
 Leimarube, *f.* eene leempur.
 Leimbafen, *m.* f. Leimtiegel.
 Leimicht, *adj.* leemig, leemagrig, kleiagtig, kleyig, dras, drassig; Hoden, *kleinagrige grond, kleigrond, kleiland, dras, drassig land, drasse, drassige aarde*.
 Leimpensel, *m.* lympenfeel, lymkwast.
 Leimrutbe, -stange, *f.* lymroede, lymstang, lymstang; einem mit der Leimstange lassen laufen, *jemand met de lymstang laten loopen*; voor 't maffe houden; gekke kuren doen, *aanregten, voor de sop houden*.
 Leimrütchen, -stängelchen, *n.* lymroedje.
 Leimtiegel, -topf, -hafen, *m.* lympot.
 Leimuth, *m.* gerugt, maare; bider Leimuth, *kwaad gerugt, kwaade maare*; *f.* Leimund.
 Leimwand, *f.* hordewand.
 Leimwasser, *n.* lymwater.
 Leim, *m.* lym, vlas; von Leim, van lym, vlas, lymen, linnen; Leinen Tuch, *linnen doek, linnen*.
 Leimbau, *f.* vlaspinnery, lynbaan.
 Leindortter, *m.* vliedortter.
 Leine, *f.* lym, dan rouw, zeel, kooris.
 Leinen, *adj.* linnen, van linnen.
 Leinensärder, *m.* linnenverwer.
 Leinenzeug, *n.* linnen, linnegoed, linne

kleeren; weiß, rein Leinenzeug anlegen, *und das schwarze ablegen*, *verschoonen, schoon linnen aandoen*; weiß Leinenzeug zu andern haben, *nicht haben, verschooning, verandering, verschiebt van schoon linnen hebben, niet hebben*; Veränderung von weißem Leinenzeug, *verschooning, verschiebt van schoon linnen, of kleeren*.
 Leinenänderinn, *f.* linnenaafter.
 Leinenzeug, *f.* Leinenzeug.
 Leinern, *f.* Leinen.
 Leineweber, *m.* linnenweever.
 Leinest, *m.* eene vlasvink.
 Leinfrant, *n.* vlaskruid, wild vlas.
 Leinöl, *m.* lynolie, lynzaadolie.
 Leinsaamen, *m.* lynzaad.
 Leinwand, -wand, *f.* lynwaat, linnen, linnen-doek.
 Leinwandhandel, *m.* koopmanschap, koophandel in linnen.
 Leinwandhändler, -krämer, *m.* zinn, *f.* lynwaaren verkooper, linnenkooper, linnenkoopster.
 Leinwandfram, *m.* een linnenwiakel, daar linnen verkogt wordt.
 Leinwandkrämer, *m.* -krämerinn, *f.* *f.* ley Leinwandhändler.
 Leinweber, *f.* Leineweber.
 Leir, leiren, *f.* Leier.
 Leirer, -mann, -man, *f.* Leirermann.
 Leis, *adj.* & *adv.* zoet, zagt; Stimme, Tritt, *zachte stemme, zachte treden*; Leis gehen, *reden, zagt, zoetjes gaan, spreekken*.
 Leisgänger, *m.* een die zagtjes gaat; *it. een looze vos*.
 Leiste, *f.* boord, lyst.
 Leisten, *m.* Schubleisten, leest, schoenvorm; sie sind alle über einen Leisten geschlagen, *zy schoenen allen op een leest*; zy hebben allen dezelfde gevoelens; *zy trekken allen een zeffle lyn*.
 Leisten, *m.* middelrif, middelschor.
 Leisten, *v. a.* doen, betoonen, bewyzen; esnem einen guten Dienst leisten, *jemand een goeden dienst doen*; seine Schuldigkeit leisten, *ablegen, zyne pligten bewyzen, afleggen, zig 'er van quytzen*; Hilfe leisten, *hulp doen*; Gesellschaft leisten, *gezelschap houden*.
 Leistenbruch, *m.* breuk, gescheurdheid.
 Leisten Schneider, *m.* leestmaaker.
 Leistenwerk, *n.* lystwerk.
 Leistung, *f.* vervulling, aflegging, betooning, bewys, kwyting.
 Leistbündel, *n. pl.* leid-, leiband.
 Leite, *f.* Lätte, eene afhangende, bellende plaats; Sommerleite, *eene plaats, voor de zon blootgesteld*.
 Leiten, *v.* leiden, geleiden, menen.
 Leiter, *m.* leider, geleider, leidsman; der Blinden Leiter, *een leidsman der blinden*.
 Leiter, *f.* ladder, leër.
 Leiterbaum, *m.* de leer aan een wagen.
 Leiterprosse, *f.* ladder-, leërport.
 Leiterwagen, *m.* ladderwagen.
 Leithamel, -hammel, *m.* belhamel.
 Leitbund, *m.* leidbond, spoorbond.
 Leitriem, -strick, *m.* leidriem, lasse, letse, leis, streng, leirep, riem, strookleer.
 Leitrohre, *f.* eene buis.
 Leitseil, *n.* leidzeel, leys.
 Leitstrick, *f.* Leitriem.

Leitstern,

Leitftein, f. leidftar, noordftar.
 Leituch, n. f. Leitach.
 Leitung, f. leiding, het leiden, geleide;
 Wasserleitung, waterleiding.
 Lenden, f. lenden, lendenen.
 Lendenbinder, f. de lendenader.
 Lendenbraten, m. nierhart, nierftuk.
 Lendenbruch, m. lendenbreuk.
 Lendengries, ftein, m. lendengruis, graveel,
 steengruis in lendenen, lendequaal.
 Lendenfrank, adj. die de Engelfche ziekte heeft;
 f. lendentahm.
 Lendenkrankheit, f. lendevang, de Engelfche
 ziekte.
 Lendenfraut, f. patich, pacik, patientie,
 farkel.
 Lendentahm, adj. lendenlam, gewrigrenlam,
 flap in de lenden; als ein Lendentahmer
 einhergehen, flap-, sleep-, flenderlenden
 gaan, of de lenden gebroken waren.
 Lendenmäuschen, n. de lendespier.
 Lendenmangelwürm, n. groote of waterpatig.
 Lendenpein, f. f. Lendenwehe.
 Lendenpolfter, n. onderkuffen lende-kuffen.
 Lendenflein, m. f. Lendengries.
 Lendenfuchtig, adj. die pyn in de lenden
 heeft.
 Lendenwehe, n. althine, f. pein, f. lenden-
 wee, lendenpyn, lendenlamte.
 Lendenwürm, f. Lendenmangelwürm.
 Lenken, v. a. zwaaien, overreden, leiden,
 ftieren.
 Lenrieme, m. felf, n. f. Lenriem.
 Lenkung, f. beftuuring, zwaaijing, wending,
 regearing.
 Lens, f. Lenfing.
 Leopard, m. lupaard, luipaard.
 Leporn, v. n. met kleine teugjes drinken,
 florpen.
 Lerch, Larch, Lerchenbaum, m. danne, tanz-
 ne, f. lorkeboom.
 Lerche, f. leeuwerk, leeuwerik; die gebrater-
 nen Lerchen fizen nicht auf den Bäumen,
 kommen nicht ins Traul geflogen, men heeft
 niets zonder moeite.
 Lerchenbaum, danne, f. f. Lerch.
 Lerchenfalk, m. een steenvalk.
 Lerchenfang, m. de leeuwerksvangft.
 Lerchenfänger, m. een leeuwerksvanger, die
 leeuwerken vangt.
 Lerchengarn, net, n. een net, om leeuwerken
 med te vangen.
 Lerchengefang, m. het zingen der leeuwerken.
 Lerchenharz, m. harz van den lorkeboom.
 Lerchenneft, n. her leeuwerksneft.
 Lerchenneft, f. Lerchengarn.
 Lerchenschwamm, n. lorkenzwam.
 Lerchenftich, m. de ftreek, dien de leeuwerken
 houlen; item, ftreektijd.
 Lerchentanne, f. f. Lerch.
 Lärm, m. allarm, alarm, geluid, wapen-
 kreet.
 Lärmenbläfer, f. Lärmenbläfer.
 Lärmen fchlagen, blafen, machen, alarm, ge-
 luid slaan, blaazen, maaken, ter wapen roe-
 pen, een wapenkreet doen, ten wapen kry-
 ten, geweld, geras maaken; einen feinen
 Lärmen anrichten, aufrig roezemoezen.
 Lärmenmacher, f. Lärmenbläfer.
 Lärmen-, Lärmplaz, m. eene plaats, om in een
 tumult, eene opfchudding by malkander te
 komen.

Lernglocke, f. Lärmglocke.
 Lernen, v. a. leeren; auswendig lernen, van
 buiten leeren; lernen ein Handwerk als
 Junge, op een handwerk gaan; er lernt
 das Strumpffricken, by gaat op 't kuffen-
 breiden.
 Lernhaft, lernfam, adj. leerzaam, geleerig.
 Lesbar, f. leferlich.
 Leichbrand, m. een brandhout, uitgeblusht
 ftuk hout, kool, f. Ebschbrand.
 Leschen, v. a. Lescher, re. f. Lbschen, u. f. w.
 Lechwisch, m. een gieter, om planten, enz. te
 begieten.
 Lesse, f. leezing, verzameling, pluk; die
 Weinfesse, de wynoogft.
 Lesse, trek, steek in het kaartfpiel; so viele
 Lesse haben, zo veele steeken, trekken
 hebben.
 Lesebengel, m. een leerling, school-, pluk-
 jongen.
 Lesemeister, m. een meester, leesmeester, die
 de kinderen leert leezen.
 Lesen, v. a. leezen; auf hoher Schule, lee-
 zen, leeren in de hooge school; Erdbeeren
 lesen, aardbeien plukken; Apffel, Birn
 lesen, appelen, peren plukken, leezen; Sa-
 lat, salaat pluzzen, uitpluzzen, verleezen;
 einem die Planeten lesen, jemand in de
 hand kyken, goeder geink zeggen nit den
 loep der starrn, de planeet leezen; ich kann
 es an deiner Stirn lesen, ik lees 't nit uwe
 oogen; het staat op uw voorhoofl gefchree-
 ven; ik zie 't aan uwe ninen, aan uw ge-
 zigt; Wein lesen, den wynoogft doen; de
 arniven insamelen.
 Lesen, n. f. Lezung.
 Lesenswerth, adj. f. leswürdig.
 Lesepult, m. lessenaar.
 Leser, m. leezer, die leest, die verzamelt.
 Leserin, f. eene leefter, een, die iets ver-, in-
 zamelt, plukter.
 Leserlich, adj. & adv. leesbaar, leeslyk.
 Leszeit, f. de lees-, pluktyd, tyd van in te
 zamelen.
 Leslich, f. leferlich.
 Lesung, f. leezing, het leezen.
 Leswürdig, leenswerth, adj. lees-, leezens-
 waardig, dat waardig is, om geleezen te
 worden.
 Lett, Lette, f. leem, kley, potaarde.
 Lettengrube, f. leimgrube.
 Letter, f. letter.
 Letterwechsel, m. letterverzetting, -verwisse-
 ling, -verkeering.
 Lettsiege, f. een bloodaard, bloodaartig, vrees-
 agtig mensch.
 Lettricht, lettig, f. leimicht.
 Letzner, n. gefcoekte in eene kerk.
 Letze, f. afscheid, vaarwel; eine bewegliche,
 traurige Letze, een beweeglyk, droevig af-
 fcheid; die Letze trinken, drinken tot af-
 fcheid; es geht mit ihm auf die Letze, het
 loep met hem op 't laaft, hy is niet ver-
 van zyn einde.
 Letzen, sich, v. rec. afscheid neemen van je-
 mand, hem goilden nogt zeggen, vaarwel
 zeggen.
 Letz, adj. & adv. laaft, left, niterft, jongft;
 das letzte Haus an der Ecke der Gassen,
 't niterfte huis aan den boek van de straat;
 der letzte Wille, de niterfte wil; die letzte
 Delung, 't laaftste olyfel, de niterfte sal-

ving; die drey ober vier letzten Dinge des
 Menschen, de drie of vier niterften van den
 mensch; die letzte Hofaune, de niterfte,
 laaftste bazuin.
 Letzens, zum letzten, leftlich, adv. ten laaf-
 sten, in het lefte, ten langen laaftzen; neu-
 lich, laaft, leftleden, leftent, aus.
 Letzmahl, f. leftlich.
 Letztrunk, m. Letzmahl, n. fooidronk, -maal.
 Letzverbliden, -verflossen, -verwiden, adj.
 laaft, laaftleden.
 Leu, f. Löwe.
 Leucoje, f. muurviolet, muurbloem.
 Leuchte, f. Latern.
 Leuchten, v. n. f. chynen, glinfteren, blinken,
 lichten, licht geeven, roelichren.
 Leuchenträger, m. f. Leuchter, een lantaarn-
 draager.
 Leuchter, m. lichter, lugter, licht-, lantaarn-
 draager, kandelaar.
 Leuchtersuß, m. de voet van een kandelaar.
 Leuchterhöhe, f. pyp van een kandelaar.
 Leuchterhoch, m. een lichtknaap.
 Leuchtertisch, m. een lichttafel, gueridon.
 Leuchtflugel, f. een vuurbal.
 Leue, m. Schneelehne, -Aune, f. een klomp
 sneeuw, die van de bergen rolt.
 Leue, f. Löwe.
 Leuer, f. Lauer.
 Leufte, f. Lufte.
 Leugnen, f. lügen.
 Levit, m. een leviet; einem den Leviten les-
 sen, jemand bestraffen, doorhaalen, door-
 neemen.
 Levitenrock, m. een priesterlyk kleet, witte
 priesterlyke rok.
 Levitisch, adj. & adv. levitisch, van een leviet,
 tot een leviet behourende.
 Leumhd, f. Leimhd.
 Leumund, m. agring, crediet, aanzien; einen
 guten Leumund haben, in aanzien zyn,
 eenen goeden naam hebben.
 Leubefcheiffer, -betrieger, -betrüger, m. een
 bedrieger, de menschen bedriegt, bescht.
 Leubeträgeren, f. bedrog, vuiligheid.
 Leute, m. pl. luiden, lieden, lui; meine Leu-
 te, myn volk; etwas unter die Leute kom-
 men lassen, iets onder 't volk laaten komen.
 Leuten, f. lüden.
 Leutnant, f. Lieutenant.
 Leuthe, f. Leute.
 Leutkauf, m. godspenning.
 Leutnant, m. een leutenant, luitenant; f.
 Lieutenant.
 Leutnantsstelle, f. eene luitnantsplaats.
 Leutplager, -schinder, m. een menschenplaa-
 ger, -viller, een woekeraar.
 Leutfchen, adj. menschichuw, of menich-
 schuwig.
 Leutschinder, f. Leutplager.
 Leutfelig, adj. gemeenzaam, beleefd, spraak-
 zaam, gemakkelyk.
 Leutfeligheit, f. gemeenzaamheid, spreek-
 zaamheid, beleefdheid, vrindelykheid.
 Ley, f. Loy.
 Leyd, f. Leid.
 Leze, f. f. Lese, u. f. w.
 Lezer, f. lier; auf der Lezer spielen, leyren,
 op de lier speelen, lieren.
 Lezermann, m. -weib, f. lierman, -vrouw.
 Leyren, f. bey Lezer.
 Leyrer, m. Leyrerinn, f. f. Lezermann, -weib.
 Liard,

Liaard, *n.* een stukje geld, ter waarde van drie duiten.

Liberen, *f.* een boekvertrek, boekkamer.

Liberen, *f.* livrey.

Liberenleider, *n.* pl. livreykleeren.

Licentiat, *m.* licentiaat, volleerd student in de rechten, de medicijnen, enz.

Licentiaat, *f.* leertyd in de scholen van de rechten, enz. licenten, oorlofsbrief, om openlyke lessen in de medicijnen enz. te doen.

Licht, *n.* eene kaars; *f.* Lichter.

Licht, *n.* licht, dag, daglicht; *ans* Licht kommen, brengen, in 't licht komen, aan, voor den dag brengen; *einem* sein Licht verbauen, jemens licht betimmeren; *einem* das Licht ausblasen, jemand doodden, om 't leven brengen; *das* Licht des Mondes, het maanlicht; *einen* hinter das Licht führen, iemand misleiden, bedriegen; *etwas* beym Licht besehen, iets by 't licht bezien, nauwkeurig onderzoeken; *das* neue, volle Licht, de nieuwe, de volle maan.

Licht, *adj.* ligt, helder; *lichter* lofe brennen, *ligter* laje, vlamme branden; *licht* maken, verlichten; *ein* lichtes Gemach, een licht vertrek; *bey* lichtem Tage, op den helderen dag.

Lichtarbeit, *f.* werk by 't licht, avondwerk.

Lichtblau, **lichtbraun**, **lichtroth**, *adj.* lichtblau, lichtbruin, lichtroet.

Lichtbuse, *f.* kaarsfuiser, kaarsfuis.

Lichtbuser, *m.* fuiser, kaarsfuiser, kaarsfuiser.

Lichtbustaflein, *n.* fuiserbakje.

Lichtbugsheer, *f.* *f.* Lichtbuse.

Lichten, *v. a.* ligten, verlichten, ontlasten; *ein* Schiff, een schip ligten, 'er de goederen uitzigten, lossen.

Lichter, *n.* pl. kaars, kaarzen; *die* Lichter aufstecken, de kaars, 't licht aansteeken, opsteeken; *die* Lichter aushun, auslöschten, ausblasen, 't licht uitdoen, uitblazen.

Lichter, *f.* Lichtschiff.

Lichtermacher, *m.* *f.* Lichtzieher.

Lichtform, *f.* eene kaarsvorm.

Lichterau, *adj.* lichtgrys.

Lichtgrün, *adj.* lichtgroen.

Lichtkaffen, *m.* eene kaarsfelade.

Lichtknecht, *m.* een houten kandelaar, steelkandelaar, een blaker.

Lichtkramer, *m.* *f.* Lichtzieher.

Lichtlein, *n.* een lichtje, klein licht, kleine kaars, stukje kaars.

Lichtloch, *n.* een koekeek, gat, luik, om licht te scheppen.

Lichtmesse, *f.* marialigtmis, -reiniging, onzer vrouwe ligtmis.

Lichtmesfest, *n.* het feest van Maria lichtmis, mis, op vrouwenlag gezongen, ter gedagtenis van Maria's zuivering.

Lichtmücke, *f.* ligt- of kaarsmugge, -vlieg.

Lichtroth, *f.* Lichtbuse.

Lichtpuschale, -teller, *f.* een fuiserbak.

Lichtroth, *adj.* *f.* bey lichtblau.

Lichtscheer, -schneuze, *f.* *f.* Lichtbuse.

Lichtschou, *adj.* lichtschouwig, -schuwig.

Lichtschiff, *n.* Lichter, *m.* lichtchip, lichtfuis, -lichter.

Lichtscherm, *m.* lichtscherm.

Lichtschneuser, *m.* *f.* Lichtbuser.

Lichtschuppe, *f.* kaarsfuiszel, kaarszwart, fuisfel.

Lichtspieß, *m.* een stokje, pennetje, speetje, spyl, om kaarsen aan te vetgen.

Lichtstok, *m.* ligt- of kaarsstok, ligtknaap.

Lichtstrahl, *m.* lichtstraal.

Lichtträger, *m.* een, die 't licht draagt, toorts-, fakkel draager.

Lichttralein, *n.* een fuiserbakje; *f.* Lichtbustaflein.

Lichtthurm, *m.* een vuurtooren, vuurbaak.

Lichtwurm, *m.* *f.* Lichtmücke.

Lichtzieher, *m.* kaarsfuiser.

Lid, *i.* Lied.

Lid - Leidhorn, *m.* likdoorn, exteroog.

Lidohn, *m.* & *n.* huurloon.

Lidweich, *n.* wit been, polemonium.

Lie, *f.* de luwe, luuwe zyde, plaats, bedekt voor den wind.

Liedbord, *m.* de luuwe zyde van een schip.

Lieb, *adj.* & *adv.* lief, lieve, waard, aangenaam, liefstallig; *einen* lieb gewinnen, *ihn* lieb haben, *jemand* lief krygen, *hem* lief hebben, kussen; *ih* müßets thun, es mag euch lieb oder leid seyn, *gy* moet 't doen, met lief of leed, wilens, of niet wilens; *lieber!* ey *lieber!* lieve! ei lieve! ke! *ein* Ding lieber haben, *thun*, als *das* andere, *een* ding liever, lieft hebben, doen, dan 't ander.

Liebdugeln, *v. n.* lonken, belonken, toelonken.

Liebdügig, **liebdügelnd**, *adj.* lonkend, belonkend, toelonkend.

Liebdügeln, *n.* lonkje, oogwenking.

Liebe, *f.* liefde, min, minne; *in* der Liebe, *in* liefde, *in* der minne; *die* eheliche Liebe, *de* egte, egteyke liefde; *die* fleischliche, unreine Liebe, *de* vleeschelyke, onreine, wile liefde.

Liebden, *f.* liefbosjen.

Lieben, *v. a.* minnen, beminnen, lief hebben, vryen, boelen.

Liebdenmeth, *adj.* *f.* lieflyk.

Lieber, *interj.* ei lieve! lieber, *sage* an, *ei* lieve, zeg.

Lieber, *adj.* & *adv.* liever, aangenaamer; *f.* bey lieb.

Lieberen, *f.* Liberen.

Liebesband, *m.* band der liefde.

Liebesbegier, *f.* *f.* Liebestriebe.

Liebesblich, *m.* minnelonk, minnelonkje, minnewenk, minnewenkje.

Liebesbrief, *m.* minnebrief, -briefje.

Liebesbrunn, *f.* *f.* Liebesfeuer.

Liebesbuch, *n.* minneboek, *verliefde* roman.

Liebesdichter, *m.* minnedigter.

Liebeserklärung, *f.* liefdeverklaring.

Liebesfeuer, *n.* -flamme, -brunst, *f.* minnebrand, -vuur, -vlam.

Liebesfeiber, *n.* minnekoorts, -ziekte, -dril, -loop, -luim, -vraag, -slauwte.

Liebesflamme, *f.* *f.* Liebesfeuer.

Liebesgeberde, *f.* *verliefde* gebaarden, -minen.

Liebesgedanken, *m.* *verliefde* gedagten.

Liebesgedicht, **Liebeslied**, *n.* minnedigt, -verdigzel, -lied, -zang.

Liebesgeist, *m.* minnaarytje, vryery, *zonder* groote drift, *als* ware 't, *om* den tyd te korten.

Liebesgeschäfte, *n.* minnesluikery.

Liebesgenos, *m.* mingenoet.

Liebesgeschäfte, *f.* Liebesgeschichten.

Liebesgeschichte, *f.* -geschäfte, *n.* -handel, *m.* minnegeschiedenissen, -geschichten.

Liebesgeschwäg, -gespräch, *n.* verliefd gesprek.

Liebesgott, *m.* minnegod, Cupido, *by* de heideneu.

Liebesgrillen, *f.* Liebesgedanken.

Liebeshandel, *m.* *f.* Liebesgeschichte.

Liebeskampf, *m.* liefde-, minnestryd.

Liebestrank, *adj.* minneziek, manziek.

Liebestrantheit, *f.* minneziekte, -zugt.

Liebestuß, *m.* liefdekus, een verliefde kus.

Liebeslied, *n.* *f.* Liebesgedicht.

Liebeslust, *f.* vernaak van, *in* de liefde, minnepel.

Liebesmahl, *n.* eene liefdemaaltyd *by* de eerste christenen.

Liebespein, -qual, *f.* liefde-, minnepyn.

Liebespfand, *n.* een pand, *onderpand* der liefde.

Liebespiel, *m.* liefde-, minnepyl, -schicht.

Liebesprüfung, *f.* het bewys van liefde.

Liebespflicht, *f.* de pligt van liefde.

Liebesprobe, *f.* de proef, toets van liefde.

Liebesqual, *f.* *f.* Liebespein.

Liebesfachen, *f.* pl. *f.* Liebesgeschichte.

Liebescherz, *m.* *f.* Liebespiel.

Liebeschule, *f.* school der liefde.

Liebespiel, *n.* minnepel, venuspel.

Liebespital, *m.* het dolhuis der liefde; *im* Liebespital frank liegen, *verliefd*, *dol* van liefde zyn.

Liebesprache, *f.* verliefde spraak, taal, woorden.

Liebestrank, *m.* liefde-, minnedrank.

Liebestriebe, *f.* minnedriften, -togten, -vlaagen.

Liebesvorrurf, *n.* 't minne- of liefdewir.

Liebeswerk, *n.* werk, werken der liefde, minnewerk.

Liebgewinnen, *f.* bey lieb.

Liebhaber, *m.* liefhebber, minnaar, beminner, vryer, boeler; *ein* Liebhaber von einer Speise, Trank, oder sonst was seyn, *een* liefhebber van eene spyze, van een drank, van anders iets zyn.

Liebhaderinn, *f.* minnaares, vryster, liefhebber.

Liebkoos, *v. n.* believen, liefkoozen, vleyen, streelen, aanhaalen.

Liebkooser, *m.* een liefkoozer, vleyer, aanhaaler, streeler.

Liebkoosung, *f.* liefkoozing.

Lieblich, *adj.* & *adv.* liefelyk, liefwaardig, beminnyk, minzaam, lieftrallig, aanminnyk, bevallig.

Lieblichkeit, *f.* lieflykheid, minnykheid, minzaamheid, beminnykheid.

Lieblich, *m.* een lieveling, *bemide* gunsteling.

Lieblichgefäß, *m.* eene liefdelijke stelling, *die* jemand vleyt.

Lieblos, *adj.* liefdeloos.

Lieblosigkeit, *f.* liefdeloosheid.

Liebreich, *f.* lieflyk.

Liebreizend, *adj.* minzaam, minnyk, beminnyk, liefelyk, aantrekelyk, loodderlyk.

Liebreizung, *f.* aantrekelykheid, beminnykheid.

Liebsappel, *m.* appel der liefde, goudappel.

Liebsbezeugung, *f.* betuiging van liefde.

Liebsbrunn, -fuß, -pfand, *f.* Liebesbrunn, *ic.*

Liebster, *m.* liefste, lief, meesterfche, meesterfche.

Liebstickel, **Liebstockel**, *m.* lavas, peterfche van Macedonien.

Liebstrank,

Liebestrank, f. Liebestrank.
 Liebreich, f. Lidweich, wit beën, polemonium.
 Liebwürdig, f. liebsch.
 Liedt, f. Liedt.
 Lied, n. lied, deun; dat hohe Lied, het hooge lied, lied der liederen.
 Liedchen, n. liedje, deunrje.
 Liederbuch, n. een liedboek.
 Liederchen, n. pl. f. Liedchen.
 Liederlich, adj. & adv. los, ligt, reukeloos, doorbrengend, onschappelyk, ongeregeld, agteloo, onbezuifd, losbellig, loskoppig; ein lichterliches Leben führen, een los, ondenkend, ongebonden leven leiden, ligtmiffen; lichterliche Anschlage, losse kuren, wile aanslagen, strecken.
 Liederlichkeit, f. losheid, lorscheid, ongebondenheid.
 Liedlein, n. f. Liedchen.
 Lidweich, f. Lidweich.
 Liefern, v. a. leveren, overleveren, overgeeven, behandigen.
 Lieferer, m. leveraar, leverancier.
 Lieferung, f. levering, leverancie, overlevering.
 Lieferungschein, m. kwitantie van geleverde goederen.
 Lieferzettel, m. leverantiebrief.
 Liegen, f. lügen.
 Liegen, v. n. leggen; und lauschen, leggen luimen, loeven, op zyn luimen; alles andere liegen und sieben lassen, zig tot iets te doen verleiden, verleiden; im Recht liegen, pleiten, een pleidooy, rechtsgeeding hebben; einem auf dem Hals liegen, jemand op den hals leggen, tot een last zyn; es liegt mir auf der Brust, ik heb het op de borst; in allen Gliedern, het zit my in alle, in myne leden; an wem liegt? wie is 'er de schuld van? was liegt daran? wat legt 'er aan gelegen, wat is 'er aan verbeurd? wem liegt etwas daran? wie heeft 'er eenig belang in, by? es liegt euch nichts daran, u legt 'er niets aan gelegen.
 Liegen, n. het leggen, de legging.
 Liegend, adj. leggend; liegende Güter, leggende goederen; ein immer offen liegendes Buch, een legger van een boek.
 Lieger, n. Liegerstatt, f. legerplaats, legersteed.
 Lieutenant, m. luitenant; f. Leutnant.
 Liegendts, adv. in de linnwte, de plaats tegen over den wind.
 Lige, f. Lisse.
 Lisse, f. lily, leli, Ielibleom.
 Lissenceen, n. een kruis, met Ielien bezaaid; dat in Ielien nitgaat.
 Lissenfeld, n. een bed met Ielien.
 Lissengeruch, m. de reuk van een Ielie.
 Lissenhof, m. een hof, tuin met Ielien.
 Lissenöl, n. Ielienolie.
 Lissenweiß, adj. blank als eene Ielie.
 Limmel, f. Limmel.
 Limon, f. limoen.
 Limonade, f. f. Limontrank.
 Limonadenbent, m. een, die limoendrank, limoenade verkoopt.
 Limonte, f. Limontenapfel, m. f. Limon.
 Limontenbaum, m. een citroenboom.
 Limontenjaft, m. limoenzap.
 Limontrank, m. limoendrank, limoenade.
 Lind, adj. & adv. zagt, week, toegeevend, gemaatigd; linder Wein, linder Haut,

linder Bett, linder Strafe, zagt zyn, zagt huld, week vel, een zagt bed, eene gemaatigde straf; allu lind seyn, al te zagt, toegeevend, toegeeflyk zyn.
 Linde, f. Lindenaum, m. linde, lindeboom.
 Lindenbass, m. f. bey Lindenholz.
 Lindenbaum, m. f. Linde.
 Lindenblät, -blät, f. f. bey Lindenholz.
 Lindenblätwasser, n. water van, op lindenbloessen staande.
 Lindenholz, n. -bass, m. -rinde, f. -laub, n. -blät, f. lindenhour, -bass, -schorsle, -loof, -bloeffel, -bloeffem.
 Lindenkohlen, f. kool van lindenhour.
 Lindenlaub, -rinde, f. bey Lindenholz.
 Lindenwald, m. her lindenbosch.
 Lindern, v. a. verzagten, verzoeten, verligten; eine Strafe, verzagten, matigen eene straf, ze verminderen, verligten.
 Linderung, f. verzagting, maatiging.
 Lindigkeit, f. zagtheid, leenigheid, sweedigheid.
 Lindiglich, adv. f. lind.
 Lindwurm, m. de lindworm.
 Lineal, f. Lineal.
 Lineament, n. trek van 't aangezigt, omtrek.
 Linie, Linie, f. linie, lyn, trek, itreep; Linien, ein Land zu bedecken, linien, lynen; unter der Linie fahen, wohnen, onder de linie vaaren, woonen.
 Linial, n. lyn, liniaal, lynhour.
 Linieren, Linien ziehen, v. a. lynen, linieeren, lynen trekken, streepen, doortreepen; Linirt Papier, velynd, geregeld papier.
 Linirung, f. her lynen, linieeren, enz.
 Link, adj. & adv. link, link; links seyn, links, links zyn; linke Seite eines Schiffes, bakboord; sich auf die linke Seite wenden, zig links, ter linker hand, links hands, links omkeeren, de linker hand omflaan; eine sich an die linke Hand vertrauen, een onzelyk huwelyk doen.
 Links, adv. links, links verkeerd; schreiben, links schryven; den Hut links aufsetzen, den hoed links, verkeerd opzetten.
 Linksum, adv. links op.
 Linkwärts, adv. sich linkwärts wenden, zig ter linke hand wenden.
 Lins, Linse, Lisse, f. Lüne, eene lens, Iuns.
 Linsdecke, f. het dekfel op de Iuns.
 Linse, f. linze, lens, Iinsf.
 Linsenacker, m. linsenakker, land, bezaaid met linsen.
 Linsenbrüha, adj. als eene Iins.
 Linsengericht, n. f. Linsenmus.
 Linsenglas, n. Iinsenglas, voor de verrekykers.
 Linsenmus, -gericht, n. linzenkookzel, -eeten, -gereg.
 Lippe, f. Lefze.
 Lipparbeit, f. werk, waaraan men niet dan nu en dan aan is, aan gunt.
 Lipperer, m. een kwaade betaler.
 Lippern, v. n. de betaaling vertragen, uitstellen, een kwaade betaler zyn.
 Lippeler, m. Lippelunae, f. lipser, lispeltong.
 Lippeln, v. n. lippen, flabberen, itamelen.
 Lippelung, f. her lippen, flabberen, itamelen.
 Lippelunge, f. f. Lippeler.
 Lisse, Lisse, f. Lins.
 List, f. list, laage, streck, nuk.
 Lissa, Lisse, f. lyft, register.

Lichtig, adj. & adv. listig, loos, arg, doortrapt, gaauw, leep.
 Lichtigheit, f. listigheid, loosheid, doortraptheid.
 Lichtiglich, adv. f. listig.
 Litanen, f. litanen, litany.
 Litter, f. Letter.
 Litterholz, n. letterhour.
 Litterhölzen, adj. ein Litterhölzen Kistlein, letterhouren, een letterhonten kasje.
 Ligtorte, f. Lige.
 Lige, f. streng, kabelstreng.
 Lige, Liskorde, -borte, f. Rundschnur, f. Iits, of Iiskoord, rondhoertje.
 Eigenbruder, Ablader, m. een arbeider, die de wagens laadt en ontladt.
 Lieren, f. Lieren.
 Lob, n. lof, agting, reputatie, eer; Lob verdienen, lof bevalen; sein Lob verlieren, zyne agting verliezen; nach Lobe streben, na roem, eer staan; eigen Lob sinkt, eigen lof sinkt; eines Lob preisen, erzhlen, jemand lof nageeven, tot lof, roem van jemand spreken; Gott lob! God lof, Gode zy dank!
 Lobbegierig, adj. lofgierig, na lof staande.
 Lobbrief, m. brief van aanpryzyng.
 Loben, v. a. looven, loven; Gott loben, God looven, pryfen, verheerlyken; einen über Verdienst loben, allu hoch loben, eenen lofsuiten, boven verdienste looven, pryzen, zyn lofsuiter zyn; seine Waare zu hoch loben, zyn waar te hoog looven, overlooven.
 Lobgedicht, n. lofdigt.
 Lobgerüchte, f. lofgerugt, -klank.
 Lobgesang, n. lofzang, -gezang.
 Lobgierig, f. lobbegierig.
 Loblich, adj. & adv. loffelyk, pryffelyk, lof, of pryswaardig.
 Loblofer, n. lofoffer, offerhande des lofs.
 Lobpredigt, f. f. Lobrede.
 Lobpsalm, m. lofpsalm.
 Lobposaune, f. lofbazuin, -trompet.
 Lobrede, f. lofredede.
 Lobredner, m. een lofredenaar, die jemand's lof verbreidt.
 Lobfagen, f. lofsingen.
 Lobfchrift, f. lofspraak, lofchrift, lofsuitering.
 Lobfingen, v. n. lofsingen, verheerlyken.
 Lobfprecher, m. lofsuiter, vleyer, die jemand's lof verbreidt.
 Lobfpruch, m. lofspraak, lofsuitering.
 Lobfucht, f. ydele roem, glorie, lofzugt.
 Lobfuchtig, adj. die na roem, glorie, ydele eer staat, roemzugtig.
 Lobung, f. her looven, pryzen, aanbeveeling.
 Lobwürdig, adj. lofwaardig.
 Lobwürdiglich, adv. f. lofwürdig.
 Loch, n. gat, opening; Riß, gat, reet, scheur; im Eise, wak, opening, breuk in 't yse; durch ein Loch entkommen, es war ein Loch im Riß, ein Riß im Netz, wodurch der Vogel entflohen, der Fisch entschwommen, door een open, gat outkomen, de vogel vond een opening in de kevie, waardoor hy ontvloog, en de vis een opening in 't net, waardoor hy ontzwom; auf dem Stock werke eines Packhauses, einer Scheune, Stadel, um Getreide, Güter dadurch hinauf zu ziehen, stop, opening in de zoldering van een pakhuys, schuur, om 'er graanen goederen

goeleren daar door op te doen; tief und finferes Pochgefängnis, gat, kuil, donker hol, donker onderaardsche gevangenis; schab mit das Loch, kus myn aars; der Handel hat ein Loch gewonnen, de zaak is geëindigd; ein Loch in die Welt laufen, door vrende landen reizen; ein Loch zustoppen, das andere aufmachen, eene schuld maaken, om eene andere te betaalen; es bey den alten Pöchern lassen, het by 't oude, op den ouden voet laaten beruften.

Pochreijen, n. doorlaag, dril.

Pochren, f. löchern.

Pöchern, v. n. gaten, gaten booven.

Pöchericht, adj. gatig; löcherichter Käse, Brodt, gatige, geogde kaas, brood.

Pöchlein, n. een gaetje, scheurtje, reetje, kleine opening.

Pockaas, n. speise, n. lokaas, lokspys, lokbrood, lokzel, verlokzel.

Pocke, m. tuit, hairtuit, -lok, -krul; die Haare zu Locken drehen, sie locken, 't hair tot zuiten, tot krullen maaken, ze krullen.

Pocken, v. a. lokken, aanlokken, verlokken, bekooren, troonen.

Pocker, f. Zucker.

Pocker, m. een lokker, bekoorder, aanlokker.

Pockgabe, f. -geld, n. lokgeld, lokgift, lokkebrod.

Pockicht, lockig, adj. gekruld, gekroeft.

Pockmeise, f. lokmees.

Pockspeise, f. lokpyp, -luit.

Pockspeise, f. f. Pockaas.

Pocktaube, f. lokduif.

Pockung, f. het lokken, aanlokken, bekooring.

Pockvogel, m. lokvink, roervink, lokvogel.

Pod, m. lap; die Poden hangen ihm um den Leib, de lappen hangen hem om 't luf.

Poden, m. zwilg, trielje.

Podenweber, m. een, die zwilg, trielje weeft.

Poden, f. de vlam.

Poderafche, f. warme, gloejende affche.

Podern, v. n. smooken, smeeulen eenig vuur onder de asch; ein lodernend Feuer, een smeeulend vuur.

Pöffel, m. lepel; mit Pöffeln essen, lepelen, met lepelen eten.

Pöffelbecken, -blatt, n. -ffiel, m. lepelblad, -bekken, -steel.

Pöffeln, f. liefkoozing, streeling, vleyery.

Pöffeln, n. een lepelteje.

Pöffelgans, f. lepelgans, lepelaar.

Pöffelkage, f. pronkiter, saletjuffer, kernispop, viesche juffer, hooffche gekkin, pronkzieke malloot, coquette.

Pöffelknecht, m. saletjonker, hooffche galant, pronker, coquet.

Pöffelkraut, n. lepelkruid, lepelbladen.

Pöffeln, v. n. lepelen, met den lepel eten; it. liefkoozen, streelen, sikkelfoopen, pluimstryken, vleyen.

Pöffelspeise, f. lepelspyze, -kost.

Pöffelvoll, m. lepelvol.

Podicus, m. een redeneerkundige, die de redeneerkunde, de Logica verstant.

Podig, f. de Logica, redeneerkunde.

Podikalisch, adj. volgens de Logica, naar de redeneerkundige regels.

Podde, de vlam; in voller Podde stehen, in de volle vlam staan.

Podde, f. laaye; lichter, heller Podde aufbrennen, lichter laaye opranden.

Podde, run, voor de loojers; Das Podde in die Podde legen, het leer in den run leggen.

Poddebeiz, -grube, f. eene looy- runput.

Poddebrühe, f. beet water.

Poddefarbig, lohefarb, adj. getaand, taanig, bruingeel.

Podden, v. n. branden, in den brand staan.

Podder, Poddegerber, m. een looyer, leerbereider, -touwer.

Poddegerberinn, f. eene looyfter.

Poddearube, f. f. Poddebeiz.

Poddehaus, n. eene looyery.

Poddehuchen, m. turf van run.

Poddehül, f. een runmoolen.

Poddehock, m. een taantok.

Podde, m. & n. loon, belooning, vergelding.

Podden, v. a. loonen, beloonen, vergelden.

Podder, m. de bont voor den diffelboom van een wagen.

Poddeherr, m. loonheer.

Poddehung, f. belooning, betaaling, vergelding.

Poddebinde, f. helmband, -bind.

Podde, f. Pulch.

Poddeberen, v. n. lomberen, lomber speelen.

Poddeberenspiel, n. het lomberen, lomberspel, -speelen.

Podde, f. Lüne.

Podde, f. Punte.

Podde, n. lot, kaveling; in einer Podderie, lot, inleg in een lotery, inleggeld; durchs Podde gewinnen, erwerben, by 't lot winnen, verkrygen; Podde werfen, lorten, loren, 't lot werpen; ein Podde ziehen, loren, lorten, een lot trekken; durchs Podde theilen, lorten, loren, lorten, kavelen, by 't lot theilen, verdeelen, uitdeelen.

Poddebuch, n. -fugel, f. lotboek, dobbelsteen.

Podden, v. a. lorten, loren.

Poddehugel, f. bey Poddebuch.

Poddegettel, m. kavelcedel, lotbriefje.

Poddeziehung, f. loring, loring, lorttrekking, kaveling.

Podde, m. f. Pot; een loots.

Poddegeld, n. het lootsgeld.

Podder, f. lauwer; item, keutel, enz.

Poddebeer, f. lauwer-, laurierbezie, bakelaar.

Poddebeerbaum, m. lauwer-, laurier-, laauwerboom.

Poddebeerblatt, n. -busch, -zweig, m. -kranz, n. lauwer-, laurierblad, -bosch, -tak, -krans.

Poddebeerkranz, m. f. bey Poddebeerbush.

Poddebeergarten, m. f. Poddebeerbush.

Poddebeertirische, f. laurierkers.

Poddebeerkranz, f. Poddebeerkranz.

Poddebeerkranslein, n. een kransje van laurierbladen.

Poddebeerd, n. lauwerolie.

Poddebeerrose, f. roozelaurier, oleander.

Poddebeerwald, m. f. Poddebeerbush.

Poddebeerzweig, f. bey Poddebeerbush.

Poddeber, u. f. w. f. Poddebeer, u. f. w.

Poddeber, f. lortsch, lortsch, m. het tiktakspel, dammen.

Poddeber, lortsch, v. n. op 't dambord speelen.

Podde, f. Podde.

Podde, adj. & adv. los, vry; ein loser Bahn, een losse taml, die los staat; los gehen, seyn, los, vry gaan, zyn.

Podde, adj. loos, listig, arg, erg, doortrap, doordreeven, quadaartig, ongebonden.

Poddeament, n. logement, herberg.

Poddearbeiten, v. a. voldoen door werken, arbeiden.

Poddebinden, v. a. losbinden, losdoen, lossen.

Poddebiten, v. a. iemand losbitten, -smeeken.

Poddebrechen, v. n. losbreken.

Poddebranden, v. a. losbranden, affchieten, afvuuren.

Poddebrandung, f. losbranding, het losbranden.

Poddebringen, loefkrygen, v. a. los krygen; ich kann es nicht los bringen, ik kan het niet los krygen; einen Gefangenen los bringen, een gevangenen verlossen, zyne vryheid verkrygen; einen Befehl losbringen, een bevel, orde krygen.

Poddebrodt, n. market, klomp wasch.

Poddeblatt, n. vloeypapier, vloeyblad, kladblad, zuigpapier.

Poddebrand, n. vuurbrand, brandstok.

Poddebeimer, -spräse, -hafen, m. -leitern, f. -arzen, n. lefchemmeren, -spuiten, -haken, -ladderen, -gereedfchap.

Poddeben, v. a. lefchen, lossen, bluffchen, bluffen; einen Brand löfchen, een brand bluffchen; feinen Durst löfchen, zyn dorst lefchen, bluffchen; f. füllen; Kalch löfchen, f. abfchwemmen.

Poddeber, m. lefcher, brandlefcher.

Poddebezeug, n. f. bey Poddebeimer.

Poddehofen, f. bey Poddebeimer.

Poddehorn, n. domper, kaarsdomper.

Poddehoren, v. n. logeeren, woonen, herbergen.

Poddeleitern, f. Poddebeimer.

Poddepapier, n. f. Poddeblatt.

Poddeprägen, f. bey Poddebeimer.

Poddeprog, m. lefchbak, -trog, koelbak.

Poddezung, f. lefching, leffing.

Poddezwasser eines Schmirz, n. lefchwater, koelwater van een smid.

Poddebrücken, v. a. ein Gewehr, een geweer affchieten, af laten gaan.

Poddebrückung, f. het affchieten.

Poddegeld, n. losgeld, rantfoen.

Podden, looren; f. loofen; um sein Erbtheil lösen, om zyn erfdeel looren, het lot werpen.

Podden, v. a. lossen, loozen, slaaken, vry maaken; eine Wache, Gefchw löfen, een bus, gefchw lossen; das grobe Gefchw löfen, 't grof gefchw lossen; Geld lösen aus einer Waare, geld lossen, trekken van een verkogte waar; it. oplossen.

Poddehülffel, m. abfolutie, vryfpreeking, kerkeleyke mugt, om de zonden te vergeeven.

Poddegeben, f. loslassen.

Poddegehen, f. bey los.

Poddegehen, v. n. los gaan, aanvallen; auf einen, op jemand aanvallen.

Poddegesprochen, adj. vrygefproken.

Poddehellen, f. losfpreken.

Poddeheit, f. loosheid, doortraptheid.

Poddekaufen, v. a. loskooopen, vrykooopen, rantfoenneeren.

Poddeknüpfen, v. a. los knooopen, los maaken.

Poddekommen, v. n. loskomen, -raaken, -worden.

Poddekrigen, f. losbringen.

Poddelassen, v. a. een gevangen slaaken, in vryheid zetten.

Poddefassung, f. looslaating, slaaking, ontkoopeling.

Loslich, *adj.* losbaar, afstoslyk.
Losmachen, *v. a.* losmaaken, ontlossen, losfen, slaaken; *f. auch* ausdrauben.
Losreissen, *v. a.* losrukken, affcheuren, ondoen.
Lossagen, *sich, v. rec.* zig ontdoen, afftaan, *afftant* doen, zig ontdaan; *ich sage mich der Sache los, ik ontstaa, ontkes my van de zaak.*
Lossagung, *f.* afstand, het ontdoen, afftaan.
Losschessen, *f.* schiekung, *f.* losbrennen, *ic.*
Losschlagen, *v. a.* los slaan.
Losschrauben, *v. a.* losschroeven, ontschroeven.
Lossen, *v. a.* lossen, ontdaaden, *f.* lossen.
Lossprechen, *losschöden, v. a.* losspreken, vryspreken, ontdaan.
Lossprechend, *adj.* vryspreekend.
Lossprechung, *f.* vryspreekung, vryspreek.
Losspülen, *v. a.* losspoelen, affpoelen.
Losspülung, *f.* loss-, affpoeling.
Lossstören, *v. a.* lostornen, optornen, ontdornen.
Lossung, *f.* lossbrennung.
Lossung, *het lot, 't gewey, mist, drek, kentels van een bert, enz. oplossing van iets.*
Lossung, *f.* leus, leuze, looze, loze, krygswoord, wagtwoord; *auf der See, sein, sein, teken op zee; Lossungsschuss auf der See, sein, zeinschoot; einen Lossungsschuss thun, een sein, zeinschoot doen, sein, sein geveen, seimen, zeinen; Lossung geben auf der See, dass man Rath wolle halten, pitsjaaren, in zee een teken doen, dat men raad zal houden; Geld ist die Lossung, geld is de boodschap, regert alles.*
Losswindeln, *v. a.* ein kind, een kind ontwaagelen, de waagels afdoen.
Losswaren, *losschöden, v. a.* ontwarren.
Losszellen, *f.* lossprechen.
Losszettel, *m. f.* losszettel.
Losszünden, *f.* lossbreunen.
Lot, *f.* loos.
Lot, *Loth, n.* loot.
Lot, *lotsmann, m.* piloot, lootsman, loots.
Lotkley, *n. f.* Hienfolb.
Loten, *v. a.* looden, soudeeren, verlooden, klinken.
Lotter, *m. een* zondeerder, die zoudeert.
Loteren, *f. f.* Loterie.
Loterszettel, *m. f.* losszettel.
Loterie, *f.* lotery, lootery.
Lotswann, *f.* lot, een loots.
Lotweis, *adv. by 't lood.*
Lötig, *Lötzig, adj.* loodig, van eenig gewigt; *das Silber ist so viel lötzig, dit silber boude so veel.*
Lötze, *m.* lood-, of soudeerkolf.
Lötperlen, *f.* kleine paalen.
Lötmetall, *f.* Lötzin.
Lötanne, *f.* zoudeerpan.
Lötter, *n.* eene zoudeerpyp.
Lötterkalf, *f.* zoudeertang, om den zoudeerkolf mede aan te varen.
Lötung, *f.* het zoudeeren.
Lötzin, *metall, n.* soudeerzel.
Lotter, *adj.* ruim, flap, los.
Lotterbett, *n.* het rustbed.
Lotterbube, *m.* guit, deugniet, rabbaut, schoojer, schuim.
Lotterbüch, *adj.* guitagtig, oudeugend.
Lottern, *v. n.* leuteren, slap, los zyn.

Lotteren, *f.* Loterie.
Löwe, *m.* leeuw, leeu; *der Löwe brüllet, de leeuw brult.*
Löwenblatt, *f.* Löwentapp.
Löwenfuß, *m.* leeuwenvoet, *plant.*
Löwengrube, *f.* leeuwenkuil.
Löwenhaft, *adj.* van een leeuw, dat een leeuw aangaa.
Löwenhaut, *-klauen, f.* leeuwenhuid, -klaauwen.
Löwenherz, *n. -muth, m. art, f.* leeuwenhart, -moed, -aart.
Löwenhündchen, *n.* leeuwte, leeuwehondje.
Löwenklauen, *f.* bey Löwenhaut.
Löwenkopf, *m.* leeuwenkop.
Löwenmähne, *f. de maanen van een leeuw.*
Löwenmaul, *n.* leeuwenmuil; *item, plant, orant, apenhoofd, knaprandekskruuid, kalfsnuit, gaperkens, kalfsbek, kalfsmuil, kalfsneus.*
Löwenmuth, *f.* Löwenherz.
Löwenstärke, *f.* de sterkte van een leeuw, eene groote sterkte.
Löwenstimme, *f.* 't gebrul, gebriesch, brullen van een leeuw.
Löwentapp, *-tage, f.* leeuwenblad, *plant.*
Löwenwärter, *m.* een oppasser, opziender van een leeuw.
Löwenzahn, *m.* paardebloem, hengstbloem, papkekruid, kankerbloem, hondsroos, schurftbloem.
Löwinu, *f.* eene leeuwin, wyfjesleew.
Löwlein, *n.* een jonge leeuw.
Löwlein, *f.* Löwenhündchen.
Luchs, *m.* lucht, locht, logt, linx.
Luchsaugen, *n. pl.* oogen van een locht; *een scharp gezigt.*
Luchsäugig, *adj.* scharp ziende, scharp van gezigt.
Luchsfell, *n.* het vel van een lynx, locht.
Luchsstein, *m.* dondersteen, lynxsteen.
Luck, *Lücke, f.* opening, gat, bresse; *luik; eine Lucke in der Mauer, een gat in den muur; die Lucke stopfen, de bressen stoppen; eine Lucke machen, eene opening maaken; im Boden, luik, trapleur in een zolder; im Schiffe, luik, gat in een schip, om van 't eene dek na 't andere te gaan; in Metallen, vlakken, onzuiverheden in syne steenen.*
Luck, *f.* Lucker.
Lückenbüßen, *een anders plaats vervullen, waarnemen, bekteelen.*
Lückenbüßer, *m.* iemand, die een anders plaats bekleedt, een stopgar.
Lückentüren, *f. pl.* luikdeuren, luiken.
Lucker, *adj. & adv.* sponsig, sponsagtig, gatig.
Luckericht, *f.* Lucker.
Lückicht, *lückig, lückigt, adj.* vol gaten, schaar-den; *schaardig, afgebroken; ein lückiges Messer, een mes vol schaar-den; ein lückiger Zahn, een afgebroken, holle tand.*
Ludel, *f.* lul, lullepyp, pypkanterje.
Luder, *f. Was; unspätige Gassenhure, straatvarken, zuile straatvoer, kring; ins Luder, ins Luderleben gerathen seyn, einem drein helfen, op den bol, op hol, op den loop geraakt zyn, jemand op den hol helpen; ludern, im Luder leben, ligtmissen, raazen, optrekken, ondeugend leven leiden.*
Luderleben, *n.* ongebondenheid, ligtmissery.
Lüderlich, *-keit, f.* liederlich, *ic.*

Ludern, *v. n.* ligtmissen; *f.* bey Luder.
Ludern, *v. n.* (by de hoedemaakers) spaansche wol, kouins en beverhair in maklander walken.
Luft, *f.* lugt, logt, wind, adem; *frische Luft schöpfen, versche, frische lugt scheppen, haalen, zig wat verlugten; von etwas kriegten, haben, lugt ergens van krygen, hebben; in die Luft reden, in den wind, te vergeefs praaten; Schläffer in die Luft bauen, kasteelen in de lugt bouwen; gekke inbeeldingen krygen, hebben.*
Lufstader, *f. f.* Luftröhre.
Lufstbier, *n.* lugt- of windbier.
Lufstchen, *n.* lugtje, togtje, windkoeltje.
Lufsten, *v. a.* lugten, overlugten, *in de lugt hangen, lugt geveen; einen Baum, een boom ontschoejen, de aarde omheen weg neemen.*
Lufstschpetnung, *f.* verschynzel in der lugt, aan den hemel.
Lufstfeuer, *n.* lugtvuur, door kunst gemaakt, dat in de lugt speelt.
Lufstgegend, *f.* lugtstreek, dampkring.
Lufstgeschichte, *f.* lugtgeschigten.
Lufstgespenst, *n.* spook, geest.
Lufthimmel, *m. f.* Lufstgegend.
Luftig, *adj.* lugtig; *ydel.*
Lufttrieb, *m.* dampkring.
Lufttugel, *f.* lugt-, windbal.
Lufttügeln, *n.* een windballerje.
Luftlein, *n. f.* Lufstchen.
Luftloch, *n.* lugtgat, togtgat.
Lufstmalz, *n.* windmout.
Lufstmannchen, *n.* een lugtmannetje van Epicurus; *seine Götter sind Lufstmänner, en, zyne goden zyn lugtmannetjes, mannetjes in de lugt, herffenschimmen, ingebeelde schimmen.*
Lufstpumpe, *f.* lugtpomp.
Luftröhre, *f.* lugt-, of windpyp; *im Halse, adem-, affengat, gorgel-, of lugtpyp, longpyp.*
Lufstschey, *adj.* die hang voor de lugt is.
Lufstschiff, *n.* een vliegend schip; *wer kann sich einen Wegrig von einem Lufstschiffe machen? wie kan een denkbeeld vormen van een vliegend schip?*
Luftschläffer, *n. pl.* bauen, lugtkasteelen bouwen, revelen.
Luftschwärmer, *m.* wurpyl met slangetjes, een voetzocker.
Lufstspringer, *m.* een, die met een vliegtuig door de lugt wordt gevoerd; *ic.* die lugtsprongen maakt.
Lufstsprung, *m.* lugtsprong, *lugtige sprong.*
Lufstreich, *m.* lugtslag, *slag in de lugt.*
Lufstvogel, *m.* een pardysvogel.
Lufstwahrsager, *f.* voorzegging uit de lugt.
Lufstzäpfchen, *-zäpflein, n.* lugttrapje, zwik, zwikje.
Lufstzeichen, *n.* lugtverschynzel, verheveling.
Lufstzweck, *m.* een ydel oogmerk, toelag.
Lüge, *f.* leugen, logen.
Lügen, *v. n.* liegen, leugen, *onwaarheid spreken, fluiten; gern lügen, met leugens omgaan, wat ongelukkig zyn in 't waarzeggen; einen lügen helfen, jemand lügen beeten; lügen, dat sich die Balken liegen, onheuscham, wreelyk liegen; wer leugt, sichts auch, wys my een leugenaar, en ik zal u een dief wyzen; er leugt wie eine Leichenpredigt*

Leichenpredigt; er lüget, wenn ihm das Maul ausgehet, by liegt als in eene lyk-preek; zo dikwils hem de mond open gaat; von fernem leugt man gern, ist gut lügen, 't is goed voor hem te liegen, die van verre komt; er leugt wie ein Zahnbrecher, by liegt als een kwakzalver, als een kiestrekker.

Pügner, f. Pügner.
Pügenfeind, m. een vyand van liegen, van leugens.
Pügengeest, m. een leugegeest.
Pügenhaft, adj. & adv. leugenagtig.
Pügenmaul, n. -sack, m. f. Pügner.
Pügenschmied, m. leugenfmit, leugenstoffeerder.

Pügenfprache, f. leugentaal.
Pügnen, m. -inn, f. Pügenmaul, n. leugenaar, leugenaarster, leugenmond, -tap, -zak.
Pügnerinn, f. bey Pügner.
Pügnersich, f. Pügenhaft.
Pulch, Pulch, m. doove haver, onkruid.
Pulke, Lutichel, f. eene mam, pram.
Pulken, lutchen, v. n. lurken, zuigen, trekken aan de borst.
Pulker, m. een lurker, zuiger, een zuigend kind.

Pülle, f. lul, pypkan.
Püllen, v. n. in slaap wiegen; aan de vingers zuigen.
Pümmel, m. botterik, botmuil, zotbeol, flegthoofd, bloedbeuling.
Pümmelen, f. boersheid, ongemaniertheid.
Pümmelhaftig, adj. boers, ongemaniert, onbeschoft, onbeschaafd.
Pummer, f. Lendenbraten.
Pump, m. lomp, vod, vodde, flet; mit Pumpen umhangen seyn, met todden en vodden, met slenteren en slenteren omhangen zyn; nichts als Pumpen haben, niets dan lorren en vodden, niets dan lappen en lenren, dan lorrenwerk hebben.

Pump, adj. f. lompicht.
Pumpen, v. a. hoonen, beledigen, in zyne eer te kort doen.
Pumpenbuch, n. een lomp, slecht boek.
Pumpending, n. f. Lumpereu.
Pumpengeld, n. gering, klein geld, nitschet van geld.

Pumpengefinde, n. 't graauw, gespuis, schuim, jan hagel, jan rop en zyn maat; ein Haulsen Pumpengefinde, een hoop schuim.
Pumpenhandel, m. f. Lumpereu.
Pumpenhund, m. guit, schobjak, schrobber, prul.
Pumpenkerl, m. f. Pumpenhund.
Pumpenkleid, n. een oud, verfleeten kleed, pak.

Pumpenfram, m. een flegte, armoedige, veragte winkel.
Pumpenfrämer, -mann, m. een vodde-, lorre-, lompenkooper, opkoooper van lompden.
Pumpenleute, m. pl. f. Pumpengefinde.
Pumpenmittel, n. een gering, flegt middel.
Pumpenort, m. een flegte plaats.
Pumpenpack, n. f. Pumpengefinde.
Pumpenjack, m. een lompert, een flegt vrouwersperzoon, karonje.
Pumpenfache, f. f. Lumpereu.
Pumpenmuller, m. -inn, f. vodderaaper, -raapfer.

Pumpenschneider, m. een versteller van oude kleeren.
Pumpenvolk, n. f. Lumpengefinde.
Pumpenwaare, f. flegte, geringe waar, voddery.
Pumpenwisch, m. vodde-, of flet wisch, -dweil.

Pumpenzug, n. f. Lumpereu.
Pumpenrichter, m. f. Lumpenfrämer.
Pumpereu, f. Lumpenwerk, n. voddery, vodenwerk, leurwerk, beuzelingen, prullen, wijewasjes, fikfakkery; mit Lumpereu sich aufhalten, queezelen, femelen, fikfakken, furzelen, beuzelingen dryven; um eine Lumpereu zanken, twiffen, kyzen, kibbelen, krakeelen om een wiffewatje.
Pumpicht, Lumpig, adj. lompig, voddig, flodderig, flordig.

Pämplein, n. een rodje, vodje, fletje.
Pämpfer, m. f. Lumpenfrämer.
Päne, f. eene lens, luns, wagenlens; f. Wandstük.

Punge, f. long, longe.
Lungenader, f. longader.
Lungenbren, m. -gchädte, n. f. Lungenmus.
Lungengeschwür, n. longezweer.
Lungenfraut, n. longe-, longenkruid.
Lungenmittel, n. een longmiddel.
Lungenmus, n. longgehak.
Lungenrdre, f. longepyp.
Lungenfücht, f. longezugt, -ziekte.
Lungenfüchtia, adj. longezugtig, -ziek.
Lungentraube, f. pl. longedruiven.
Pänn, f. Lehner.

Pänse, f. f. Lüne.
Punte, f. lont; passet die Lunte auf, past de lonten; blaest die Lunten ab, blaast de lonten af; Lunten riechen, lont ruiken, agterdoegt kryzen, op zyne boede zyn.

Puntenstok, m. lontstok, om 't geschut af te steeken.
Punze, f. f. Lüne.

Päpfen, v. a. beweegeen, om hoog tillen.
Lupine, f. (plantgewas,) lupyn, boks-, vygboon.

Purcken, v. n. stameren.
Lurtsch, Lurtschen, f. Lortsch, re.
Lurtschen, v. n. fleepvoeten, de beenen na zig trekken.

Lurtscher, m. een fleepvoeter, die de beenen na zig baalt.

Lutsche, f. eene teef; f. Zaupe.
Lust, f. lust, graage drift, trek, togt, zin, begeerte, wellust, geneugte; Lust haben zu etwas, zu kaufen, gading, trek in iets hebben; seine Lust büßen, zyne lust voldoen; mit Lust etwas thun, met lust, lustiglyk, met vermaak, smaak iets doen; es kömmt mir die Lust an, ik kryg lust; ich hätte schier Lust, 't scheelt niet veel, of; nach Lust, naar goeddunken; Lust halber, voor plaasier, vermaak; die Jugend hängt der Lust nach, de jengd bemint het vermaak; bey der Lust seyn, van een goed humeur, in een goeden luim zyn; die Lust kömmt mir an, ik kryg lust, trek, begeerte.

Lustarbeit, f. vermaaklyk, plaasierig werk, werk voor plaasier, vermaak.
Lustbar, adj. lustig, vermaakelyk, geneuglyk, verheuglyk.

Lustbarkeit, f. vermaak, vermaakelykheid, vrolykheid.

Pustbrunn, m. eene springbron.
Püsten, lüftend, f. lüftern, lüfternd.
Püftern, v. n. lüften, lüft hebben, krygen, be-luft zyn.

Püfternd, adj. lüftende, togtig, ritig, jagtig, ligt, geil, tokkelig.
Püfterheit, f. ongeregelde lust, begeerte, be-lustheid.

Pustfabren, lustwandeln, v. n. speele vaaren, speele ryden, wandelen, een wandeling doen.
Pustfahrt, f. -gang, m. eene wandeling, kuyerslag.

Pustfeuer, n. lustvuur.
Pustgang, f. Pustfahrt.
Pustgarten, m. luthof, speeltuin, -hof, plaasiertuin.

Pustgärtchen, n. lustprieel, speeltuintje.
Pustgärtner, m. een tuinier, tuinman van een luthuis, speeltuin.
Pustgebüsch, n. een vermaaklyk boschje; f. Lustwald.

Pusthaus, n. luthuis, -palais, hofstede.
Pusthäuschen, n. in einem Garten, prieel speelhuisje in een tuin.

Pustjagt, f. speeljagt.
Pustig, adj. & adv. lustig, vrolyk, bly, ver-blyd, verheugd; lustig und fröhlichen Humors seyn, lustig, lust-, lughartig, -zinnig, blygeestig zyn; sich lustig machen, zig vermaaken, verlustigen, vroolyk, goeden cier maaken, goed weel speelen, lekker eten en drinken, optrekken, lustig en vrolyg zyn, lustlekker leeven, gasten en brassen.

Pustigkeit, f. lustigheid, vrolykheid.
Pustlein, n. lust, begeerte, trek.
Pustler, Pustling, m. een wellustige, dartel mensch.

Pustlöcher, m. pl. lust-, vermaaklyke plaatzen.
Pustreise, f. eene plaasierreis, reis voor, tot vermaak.

Pustreichend, adj. lustverwekkend.
Pustschiff, n. f. Pustjagt.
Pustschloß, n. f. Pusthaus.
Pustsuche, f. begeerlykheid.

Pustsichtig, adj. f. lüfsternd.
Pustspiel, n. het blyspel, de klugt, het klugt-spel.
Puststunde, f. een uur van uitspanning, uitspanning van geest.

Pusttag, m. een vrolyke dag, een vreugetag, een dag van vrolykheid, verlustiging, van uitspanning, van vermaak; een blyd of vrolyk feest.

Pustverderber, m. een breekspel; er ist ein rechter Pustverderber, by is een regte breeks-pel, die 't vermaak en genoegen stoort.
Pustwald, m. lustbosch, -woud.

Pustwandeln, f. lustfabren.
Puster, m. lüter, luthersche, luthersch man.

Pusteraner, m. een luthersch man, die van den lutherschen godsdienst is.
Pusteranerinn, f. eene luthersche vrouwe, die den lutherschen godsdienst belykt.

Pusterisch, luthersch, adj. luthersch, luthersch.
Pustherhum, n. het lutherdom, de luthersche godsdienst.
Pustichel, lutscheln, f. Pulke, tulken.
Pustel, wenig, gering, adj. klein, weinig, lutje, weinige, beetje.

Maal, n. vlek, smet, plak; f. **Maakel**.
Maal, f. Ziel.
Maalzeichen, n. merk, kenmerk, bewys, teken.
Maas, f. **Maß**.
Maasen, f. **Maal**.
Macarell, m. makreel, (*vifch*) f. **Macrehl**.
Macarone, f. macaron, amandelkoek, zuikerbroodje.
Maccabeer, m. een Macabeër, Machabeër.
Madcenat, m. een begunstiger, patroon.
Mache, f. de maak, het maaken; euer **Kleed** is in der **Mache**, *uw kleed is in de maak*.
Machen, v. a. maaken, maken; das **Essen** **machen**, *zurichten, 'e eeten maaken, toemaaken, bereiden*; sich fertig **machen**, *zig gereed, reed maaken*; eine Heirath **machen**, *een huwelyk sluiten*; ein Ende **machen**, *eindigen*; einem **Verdruss** **machen**, *jemand verdriet veroorzaken*; sich mit etwas **grob machen**, *op iets groots zyn*; sich **Gedanken** **machen**, *tot de gedagten komen*; Hocheit **machen**, *trouwen*; etwas zu nichte **machen**, *iets vernietigen, verbreeken*; was **macht** ihr **Gutes**? *wat doet gy voor goed?* hoe **vaart** gy? *einen* **machen** *lassen*, *jemand laten begaan*; sich an einen **machen**, *jemand aanranden*; sich auf die **Seite** **machen**, *zig wegpakken, heen gaan, aan een kant gaan*; se **macht** nicht **ander**, *'e is zyn gebruik, zyne gewoonte*; sich aus einer **Sache** **machen**, *zig van eene zaak ontdoen*; er **macht** nicht **viel** aus der **Sache**, *hy geeft niet veel om de zaak, hy telt se niet veel*; etwas **deutsch**, u. f. w. **machen**, *iets in 't duitfch, enz. overzetten, vertaalen*, es **macht** durstig, *'t verwekt dorst*.
Machen, n. het maaken, doen, enz.
Macher, m. een maaker, fchryver.
Macherim, f. de maakster.
Macherlohn, n. maakloon.
Machine, f. machine, werktuig.
Macht, f. magt, mogendheit, mogentheid, vryheid, gebied, heerschappy, gezag, geweld; die **Macht** Gottes, *Gods magt*; eienem die **Macht** geben, *jemand magt, vryheid geeven*; seine **Macht** brauchen, *zyne magt, zyn gezag gebruiken*; mit aller **Macht**, *met alle magt, met allen geweld*.
Mächtigtig, adj. & adv. magtig, mogend, vermogend, magtig, magtiglyk, geweldig; der *seiner* **selbst** **mächtigtig** *ist*, *die magt over zig zelv' heeft*, *zig zelv' bezit*; **mächtigtig** **reich**, *zagt ryk*.
Mächtigtiglyk, adv. magtig, nadruklyk, met nadruk, met magt.
Machtloos, adj. magteloos, kragteloos, zonder magt.
Machtſpreken, v. n. met nadruk, dingtaal ſpreken.
Machtſpruch, m. een zetregel, vaste waarheid, axioma; een magtig, kragtig, nadruklyk woord, dingtaal.
Machtwort, n. een nadruklyk woord, dingtaal.
Maakel, f. her maaken.
Maakelgelyk, n. f. **Maaklerlohn**.
Maakeln, v. n. maakelen, middelen een koop.
Maakeln, tabeln, beoordeelen, berifpen, bedillen, vitten.
Maakeltur, f. **Maculatur**.
Maakler, m. een beoordeelaar, berifper, bediller, vitcer.

Maakler, m. maakelaar.
Maaklerlohn, n. **Maaklercy**, f. maakelaarsloon, maakelaardy.
Maakrehl, m. makreel.
Macrone, f. **Macarone**.
Maculatur, f. misdruk, pondpapier, ſcheurpapier, pak-, of kladpapier; ein **Buch** **Maculatur** **werden**, *een boek tot misdruk worden*.
Maade, f. maade, made.
Madel, f. **Madgden**.
Madenfreßig, f. **madig**.
Madenſack, m. madenzaak, aas der wormen, een menſch, ten aanzien van 't lighaam zo genoemd, om deſſyls geringheid.
Mader, f. **Mader**.
Madicht, **madig**, adj. voller **Maden**, *maadig, madig, maayig, wormig, krieland, wemelend van maden*; **madiger** **Käse**, *madige, memelige, memelagtige kaas, rotkaas*.
Maen, u. f. w. f. **mdhen**.
Maag, f. **Mohn**.
Magazin, n. magazyn, pakhuis, loots.
Maagd, f. meid, maagd, dienstmeid, -maagd; ſie is noch *eine* **Maagd**, *ze is nog een vryſter, nog ongehuwd*; den **Madgen** **nach**-**laufen**, *de vryſters naloopen*.
Madgden, n. meisje, vryſter, dogter; ein **Madgden** **lieben**, *heprathen, een meisje, een dogter beminnen, trouwen*.
Maadbearbeit, f. -dienſt, m. meidewerk, -dienſt.
Maadbiedienſt, m. f. **Maadbearbeit**.
Madademutter, f. eene beſteeder van meiden.
Madetrdſter, m. meideboel, -knegt, -trooſter.
Madgdein, n. f. **Madgden**.
Madgdeinſchule, f. een meisjes-, jonge juffrouwenſchool.
Maagen, m. maag, maage; ein **bidder** **Maagen**, *een zwakke maag*; ich **habe** **keinen** **Maagen** **zu** **dieser** **Sache**, *ik heb geen luſt, geen trek na deze zaak, ze is van myn gading niet*.
Maagenader, f. maagslagader.
Maagenarzen, f. middel voor de maag.
Maagenbalfam, m. f. ben **Maagenbl**.
Maagenblehung, f. ſpanning van den maag.
Maagendarm, m. maagdarm, flokdarm, maagpyp, ſpysdraager.
Maagendrückten, u. f. **Maagenschmerzen**.
Maagenſieber, n. koorts, ontſtaande uit het beet van de kooking der maag.
Maagenſchäbe, n. pl. maagvaten.
Maagenſchlein, n. -morſchellen, -morſeln, f. maagkoekje.
Maagenmund, m. de mond van de maag.
Maagenmundswehe, f. f. **Maagenschmerzen**.
Maagenbl, -balfam, m. -ſtärkung, f. maagölle, -balfem, -ſterking.
Maagenpein, f. **Maagenschmerzen**.
Maagenpflaſter, n. eene maagverſterkende pleiſter; ein **goed** **ſuk** **etten**, *zyne maag vol eeten*.
Maagenpulver, n. het maagpoeder.
Maagenſaft, m. maagzap, -geft.
Maagenſalbe, f. maagbalzem.
Maagenschmerzen, m. -wehe, n. maagpyn, -bezwaaring.
Maagenſtärkung, adj. maagverſterkend.
Maagenſtärkung, f. de verſterking van de maag.
Maagenſucht, f. ongeſteeldheid van de maag.

Magenſüchtig, adj. iemand, wiens maag niet wel geſteeld is.
Magenwaſſer, m. maagwater, maagdrank.
Magenwehe, f. f. **Maagenschmerzen**.
Magenwürſt, f. kruidworſt.
Magenwein, m. maagwyn.
Magenwettlein, n. f. **Magenſchlein**.
Mager, adj. & adv. mager, ſchraal, droog, zonder vet, rank, denn van lighaam; eine **magere** **Küche**, *een magere, ſchraale, berooide, ſobere keuken*; ein **magerer** **Beſweis**, *een magere, ſchraale bewyſreide*.
Mägere, f. hairworm, droog kraanſſel, vuurige ſchurftheid.
Magerheit, f. magerheid, ſchraalheid.
Magie, f. wysbegeerte, toverkunde.
Magiſch, adj. toverend, toverkundig; ein **magiſch** **Mittel**, *een magiſch, tovermiddel*.
Magiſter, m. een meeſter, leermeeſter, magiſter.
Magiſterium, n. een ontbonnen, toebereid en gereinigd werk, een meeſterpoeder.
Magiſtrat, f. overheid, magiſtraat.
Magiſtratiſch, adj. dat tot de overheid, magiſtraat behoort; eine **magiſtratiſche** **Autoriſtät**, *een gezag als van een magiſtraatsperſoon*.
Maglein, n. een maagje, kleine maag.
Magnet, m. magneetſteen, zeilſteen.
Magnetiſch, adj. van een magneet, van een zeilſteen, aantrekkend; die **magnetiſche** **Kraft**, *de aantrekkende kragt*.
Magnetnadel, f. de magneetnaald, het kompas.
Magnetſtein, m. f. **Magnet**.
Magnetjünglein, n. f. **Magnetnadel**.
Magſaamen, m. heul, heulzaat, maankop.
Magſaamenſaft, m. het nat, vogt van heulzaat.
Mahelohn, n. het maayloon.
Mahen, v. a. maajen, mayen.
Maher, **Mäder**, m. maajer, maayer.
Mahung, f. het maajen, de maajing.
Mahzeit, f. maajtyd.
Mahl, f. Ziel und **Maal**.
Mahl, n. inaal, maalyd, gaſtmaal.
Mahl, f. **Mal**.
Mahlen, v. a. maalen, malen.
Mahler, een ſchilder, f. **Maſer**, u. f. w.
Mahlgeld, n. maalloon.
Mahlmühl, m. een korenmolten.
Mahlſchag, f. **Maſchag**.
Mahlſtein, n. een molenſteen, it. grensſteen.
Mahlſtock, f. **Maſerſtock**.
Mahlwerk, n. werk in den molen.
Mahlzeichen, f. **Maſſeichen**.
Mahlzeit, f. de maalyd.
Mahn, f. **Mohn**.
Mahnbar, adj. vorderlyk, geregelyk, aanspreekelyk.
Mahne, f. **Mahnen**, de maanen.
Mahnen, v. a. **Schuld** **maanen**, *maanen, ſchuld maanen, ſchuld eischen, vorderen, aanspreken om ſchulden*.
Mahnen, f. maanen.
Mahner, m. maaner, ſchuldmaaner, -eiſcher.
Mahnung, f. het maanen, *bet invorderen eener ſchuld*.
Mahometaner, m. een Mahometaan, die *Mahomets leer volgt*.
Mahometanerinn, f. eene mahometaanſche vrouw.
Mahometaniſch, adj. mahometaanſch.
Mahometiſche,

Mahometleere, *f.* de mahometaanſche leer, godsdienſt.
Mahrechen, *n.* klugt, quink, quinkflag, ſprookje; erzählen, klugjes, beuzelingen, grollen, grillen vertellen, beuzelen.
Mahre, *f.* maare, ryding, boodſchap, miede.
Mahrelein, *n.* *f.* Mahrechen.
Mahreleinhaftig, *adj.* fabelagtig, klugtig.
Mahreleutdrager, *m.* een oorblaazer, agterklapper.
Mahreleintdragerin, *f.* eene agterklapſter, oorblaazer.
Mahrt, *f.* Meht, mede.
Majestdt, *f.* majesteit.
Majeſdtich, *adj.* *♂* *adv.* deſtig, heerlyk, uitmuntend, majeſtueuſch.
Majeſdtrechte, *n. pl.* majeſteitsregten, regten, die den ſouverein, den koning enz. toebehooren.
Maineid, *m.* maineidig, *f.* Meineid, *zc.*
Major, *m.* majoor, oorlogsbediende.
Majoran, *m.* mariolein, kranskruid.
Mais, *f.* Meſſe.
Maijenſlag, *m.* knip, vogelknip, vogelſlag.
Maiſel, *f.* Meiſel.
Mafelen, *u.* *f.* *m.* *f.* mdfeln, *u.* *f.* *w.*
Mafrone, *f.* Macarone.
Mal, *n.* maal, reis, werp, beurt, keer; *einmal*, een maal, eens, een reis, een reize; *zwen*, drey maal, twee, drie reizen; *es iſt genug auf, für dieſes mal*, 't is genoeg voor dit maal, *ou dut pas*; *zu verſchiedenen malen*, op verſcheide reizen, verſcheide malen.
Mal, *f.* Ziel, Maal.
Malder, *f.* Malter.
Maledepen, *v. a.* vloeken.
Maledepening, *f.* het vloeken.
Maleſicant, *m.* die *zyn* bals, leven verbeurd heeft, een kwaaddoener.
Maleſiggericht, *n.* halsregt, halsgeregt.
Maleſiſperſon, *m.* *f.* Maleſicant.
Maleſiſſche, *that*, *f.* halszaak, booz misdryf, boege misdad, zaak, daar de bals aan hangt.
Malen, *v. a.* ſchilderen, tekenen.
Maler, *m.* ſchilder.
Malerarbeit, *f.* ſchilderwerk.
Malerreſel, *m.* een ſchilderſezel.
Malerey, *f.* Malerkunſt.
Malersarb, *f.* penſel, *m.* :paſſitte, *f.* ſchilderverwe, -pencil, -palet.
Malerhaft, *adj.* ſchilderagtig, -geestig.
Malerkunſt, **Malerey**, *f.* ſchilderkunſt.
Malerpaſſitte, *f.* palet, *ſchilders verſplankje*.
Malerpenſel, *penſel*, *piatt*, *f.* bey Malerſarb.
Malerſtok, *m.* een ſchilderſtok, leunſtokje.
Malerſtreck, *m.* een penſelſtreck.
Malerſtude, *f.* een ſchilderſwinkel.
Malerzeug, *n.* ſchilders werktuigen, gereedschap.
Maleten, *f.* eene abrikoos.
Maletenboom, *m.* een abrikoozenboom.
Malig, *mlig*, *adj.* gerekend, geſprengd.
Malikunſt, *f.* *f.* Malerkunſt.
Malschap, *m.* bruidſchat, uitzet.
Malschloß, *n.* her hangſlot.
Malslein, *f.* Malſlein.
Malter, *n.* malder, mudde.
Malterſerkruis, *n.* het maltbeeser kruis.
Malschen, *n.* lidreken.

Malvaſter, *m.* malveziwyn, griekſche wyn van Malveſia.
Mals, *n.* mout.
Malsdarre, *f.* :boden, *m.* moutery, meltery, moutzolder.
Malsheit, *m.* maaltyd, maal; *f.* Malsheit.
Malsen, *v. a.* mouten, melten.
Malsmacher, *m.* een mouter.
Malsmühl, *f.* moutmolen.
Malsmüller, **Malszer**, *m.* moutmaalter, mouter, melter.
Mamma, **Mümme**, *f.* mam, pram, borſt; *it.* mama, moeder.
Mamme, *f.* ſeig, verjagt.
Mammeluk, *m.* mammeluk, renegaat, afvallige.
Mammon, *m.* mammon, rykdom, ſchatten.
Man, *adv.* nur, ſlegts, maar, alleen; *er hat man ein Aug*, *by heeft maar een oog*.
Man, *pron.* men; *man ab*, *man trunk*, *men at*, *men dronk*.
Manch, **mancher**, *adj.* menig; *mancherley*, *adj.* menigerhande, veelderhande, veelerei, menigerlei; *manchfaltig*, *adj.* *♂* *adv.* menigvuldig, veelvuldig.
Mancherley, **manchfaltig**, *f.* bey *mancher*.
Manchfaltigen, *v. a.* vermenigvuldigen, veranderen, onderscheiden, *onderscheid in ſtellen*.
Manchfaltigkeit, *f.* verſcheidenheit, vermenigvuldiging.
Manchſdrig, *adj.* bont, van verſcheide, onderscheide kleuren, vellerhande kleuren.
Manchmal, *adv.* menigmal, -reis, -werf.
Mandarin, *m.* een mandaryn, groot, voor-naam perſoon van zekere bouen in Aſie.
Mandat, *m.* bevel, gebod, wet.
Mande, *f.* een korf.
Mandel, *f.* amandel; *mit dñnnen Schalen*, kraakamandelen; *in der Kehle*, geſchwolelene Mandeln, *amandelen in de keel*, *gezwolle amandelen*, keelklieren.
Mandel, *zyftien ſtuks*; *eine Mandel Eyer*, *zyftien eyeren*.
Mandel, *een hoop gewen op het veld*.
Mandel, *f.* Mang.
Mandelbaum, *m.* :brodt, *n.* :torte, *f.* mandelboom, -brood, -tart.
Mandelbaumgarten, *m.* een tuin met amandelboomen.
Mandelbrey, *m.* :muß, *n.* amandelbrey.
Mandelbrodt, *f.* bey *Mandelbaum*.
Mandelgeſchwulst, *n.* het *zwellen van de keelklieren*, amandelen.
Mandelholz, *n.* *f.* Mangebaum.
Mandelkern, *m.* *f.* Mandel.
Mandelmilch, *f.* amandelmelk.
Mandeln, *v. a.* *f.* mangen.
Mandelnuß, *f.* *f.* Mandel.
Mandelsl, *n.* amandelolie.
Mandeltorte, *f.* *f.* bey *Mandelbaum*.
Mandore, *f.* mandore, *instrument met snaaren*, *gelijk een luit*.
Mäne, *f.* Mäunen.
Mang, *m.* mangeling; mangelpank.
Mangbaum, *m.* -roß, *f.* Mandelholz, *n.* mangeltok, *volltok*, *om 't linnen goed te mangelen*, *of te pletten*.
Mangel, *f.* *f.* Mang.
Mangel, *m.* mangel, gebrek, feil, krimp; *Mangel an etwas ſeyden*, *ergens om*, *van*, *over*, *ontrent verlegen*, *in verlegenheid*, *in*

zyn zyn; *in Mangel deſſen*, *by gebrek van dat*; *aus Mangel des Gelds*, *by gebrek van geld*; *am Korne*, *ſchaarshgild van koren*.
Mangeln, *v. n.* mangelen, ontbreken, feilen, ſchorten, hapelen, ſcheelen.
Mangelhaft, *adj.* gebrekkig, gebrekkelyk, onvolmaakt, behoeftig.
Mangen, *v. a.* mangelen, 't linnen goed glad kloppen of maaken.
Mangolt, *m.* beet.
Mangroß, *f.* *f.* Mangabaum.
Manichder, *m.* een Manicheer, *die twee overwezens ſtekt*, *een god en een kwaad*.
Manier, *f.* manier, wyze, mode; *von Kleibern*, *manier*, *farzoen*, *mode*, *zwier*, *zig te kleeden*, *gekleed te gaan*; *gute Sitten*, *manieren*, *goede zeden*.
Manierlich, *adj.* manierlyk, zedig, beleefd, heuſch, hoffich, handig, beſchaaft.
Manierlichkeit, *f.* manierlykheid, beleefdheid, zedigheid, geſchiktheid, beſchaaftheid.
Maniſte, *n.* het maniſte, *eene ſchriftelyke verdediging*, een gebod.
Manigfaltig, *f.* manchfaltig, bey *mancher*.
Manille, *f.* manille in 't ombreſpel.
Mann, **Manna**, *n.* het manna, hemelsbrood.
Mann, *m.* Mande, *f.* een korf.
Mann, *m.* Mannsbild, *n.* man, mansperfoon.
Mann, **Ehemann**, *man*, *egte man*.
Mann, **Kriegsmann**, *man*, *krygsman*, *oorlogſman*; *als ein Mann ſich halten*, *ſich wehren*, *ſechten*, *zig bonden*, *zig verweeren*, *vegten als een man*; *ein Weib als ein Mann zu Pferde ſitzen*, *eene vrouw als een man ſchrylclings te paard zitten*, *ryden*; *der reiche Mann in der Hölle*, *de ryke man, de ryke vrek in de hel*; *der gemeine Mann*, *de gemeene man*.
Manna, *f.* Mann; *it.* manna.
Mannbar, *adj.* manbaar, trouwbaar, huwbaar.
Mannbarkeit, *f.* manbaarheid.
Mannchen, *n.* een manneke, kleine man, mannetje.
Mannrecht, **männerlich**, *f.* männerrechtig.
Männern, *v. n.* *f.* mannsbegierig ſeyn.
Männerrucht, *f.* manziekte, zugt.
Männerruchtig, *adj.* manzugtig, manziek, vryerziek, manbegeerig.
Männigen, *f.* Mänchen; *ein Männigen machen*, *neerhurken*; *der Haſe macht ein Männigen*, *de haas gaat op zyne agterſte loopers zitten*.
Manngras, *n.* paarelzaad, ſteenzaad.
Mannhaft, *adj.* *♂* *adv.* manhaftig, manmoedig, dapper, kloekmoedig, mannylyk.
Mannhaftig, *f.* manhaft.
Mannhaftigkeit, *f.* manhaftigheid, manmoedigheid, dapperheid, kloekmoedigheid.
Mannhaftigſch, *adv.* *f.* manhaft.
Mannheit, *f.* mannylykheid, mannylyk teellid.
Mannin, *f.* manninne, heldiane.
Mannlein, *n.* *f.* Mänchen.
Männlich, *adj.* mannylyk, manlyk; *männlicher Erde*, *manſoir*; *das männliche Glied*, 't mannylyk lid; *männliches Alter*, *manneſtand*, *mannylyke ouderdom*; *männliche Jahre*, *mannylyke jaaren*.
Männlichkeit, *f.* de mannylykheid, 't mannylyk lid.

Mannsalter,

Mannestier, *m.* mannelyke ouderdom.
Mannsbegin (scm), *v. n.* manziek zyn.
Mannsbild, *n.* f. Mannsperfoon.
Mannsblood, *n.* mansbloed, plant.
Mannsbruder, *m.* een mansbroeder, broeder van den man.
Mannschaf, *f.* manschap, krygsvolk.
Mannschaf, *f.* manlych Gied; einem die Mannschaf benehmen, *f.* verscheiden.
Manschette, *f.* mouw, lob, handsnouw, handslob, geploojde mouw.
Mannscheu, *adj.* een, die voor mannen, menschen vrees, niet gaarne in gezelschap van mannen, menschen is.
Mannen, *n.* f. Manneperson.
Mannsgefschafte, *n. pl.* manszaaken, mannelijke bezighelen, zaaken.
Manngefschafte, *f.* mansgefschte, mansgedaanre.
Mannsbandfchub, *m.* hemde, *n.* f. bey Mannsleider.
Mannshers, *n.* een mannelyke bart.
Mannsholen, *f.* eene mansbroek.
Mannfleider, *n. pl.* roef, *m.* hemde, *n.* schuhe, -handschube, *m.* mansklederen, -gewaad, -rok, -hemd, -schoenen, -handschoenen.
Mannslange, *f.* manslangte
Mannschelen, *n.* mannelyk leen, mansleen.
Mannleute, *m. pl.* manslieden, mannen, mans, manlui.
Mannsmake, *f.* mansmits.
Mannsnahme, *m.* een mansnaam.
Mannsperson, *f.* Mannsbild, *n.* Mannen, mansperfoon.
Mannstrock, -schube, *f.* bey Mannsleider.
Mannschwefter, *f.* eene manszuster.
Mannstärte, -stimm, *f.* manskragt, stemme.
Mannstimm, *f.* f. bey Mannstärte.
Mannstucht, manlychtig, *f.* Männerstucht zc.
Mannstheil, *n.* mans-, mannelyk gedeelte.
Mannstracht, *f.* f. Mannsleider, mansdragt, manskleeren.
Mannstreu, *f.* kruisdistel, kruiswortel, endeloos.
Mannsvolk, *n.* manvolk.
Mant, *adv.* flegts, *evz.* f. man, *adv.*
Mantel, *m.* mantel; den Mantel ummechten, den mantel ombangen, om de ooren slaan; den Mantel nach dem Winde hängen, de buik naar den wind hangen, met alle winden draagen, zig naar den tyel schikken; der Sache ein Mantel umhängen, de zaaken een kleurtje, een schyn geeven.
Mantel, een schoortteenmantel.
Mantelchen, Manteltein, *n.* mantelje; ein alt, kahl und abgeschabtes Mantelchen, een oud en kaal mantelje, een schub, schabbetje; holländisches Weibermantelchen, vrouwenmantelje, vrouwejakje.
Mantelnecht, -stoc, *m.* een mantel-, kapstok.
Manteltragen, *m.* mantelkrag, -bef.
Mantelsack, *m.* mantelzak.
Mantelschilde, *m.* de opslagen van een mantel.
Mantelschlinge, *f.* mantelkoord, mantellis, mantellus.
Mantelstoc, *f.* Mantelnecht.
Mantelchen, *v. n.* morsfen, vuil maaken.
Mantelchen, *f.* morsfery.
Manual, *n.* manuaal, handwerk, handboek.

Manufacturen, *pl.* handwerken, manufactuuren.
Manuscript, *n.* handschrift, manuscript, geschreevene aanmerking; oorspronglyk schrift.
Mar, *f.* Mäyre.
Mar, *m.* Nachtmäyre, *f.* zo genoemde nagtmerrie; benaauwilheid in 't slaapen.
Marast, *f.* Morast.
Marchasth, Marchasth, *f.* Wismuth.
Marchen, *v. a.* marchen, een land afsmeeten.
Marchionite, *m.* een Marchioniter, navorger van Marchion.
Marchipan, *f.* Marchipan.
March, *f.* March, March, und March.
Marchasth, *f.* Marchasth.
Marchstein, *f.* Marchstein.
Marchcenter, *u. f. w.* f. Marchcenter.
Marchen, merken, tekenen, *f.* merken.
Marchen, um etwas, na iets bieden.
Marchcenter, *m.* marchcenter, zoetelaar; die levensmiddelen in 't leger verkoopt.
Marchcenter, *f.* zoetelaarsmeering; Marchcenteren treiben, zoetelen, zoetelaarsmeering doen.
Marchcenterium, *f.* zoetelaarster, zoetelaarsvrouw.
Marder, *m.* marder, fluwyn, fluin, sabel.
Marderbals, *m.* sell, *n.* een mardervel.
Marderbreck, *m.* marderbrek, -vuiligheid.
Mardersalle, *f.* een val, knip, om marders, sabels te vangcn.
Mardersell, *f.* Marderbals.
Mardersutter, *n.* marderbont.
Martermuff, *m.* een mof van sabel, marder.
Märr, *f.* Märrer, eene merry.
Märr, *f.* een schanslooper, doodeeter, flegt, vilpaard.
Märrlein, *f.* Amarillen.
Märr, *v. n.* behandelen, betasten, bevoelen.
Märrgel, *m.* mergel; märrlein, mergelen, een land met mergel mesten.
Margaraf, *u. f. w.* f. Martgraf.
Maria, *f.* Maria.
Marienbad, Meerbad, *n.* het waterbad.
Marien-, Magdalenenblume, *f.* celtische spicenard.
Maria-Magdalenenkraut, *n.* speerkruid, St. Joriskruid, valdrian.
Mariendistel, *f.* ouzer vrouwen distel.
Mariencis, -glas, *n.* zekere doorzigtige steen.
Marienros, *m.* Christussoogen.
Marielle, *f.* abrikofe, abrikoos.
Markt, *f.* Gewicht, mark; Gränt, mark, landpaal; item, merk, teken.
Marksteden, *m.* eene burge, een vlek.
Markgraf, *m.* markgraaf, markgraave.
Markgrafinn, *f.* eene markgraavin.
Markgraflich, *adj.* van een markgraaf, daartoe behoorende, markgraaflyk.
Markgrafschaf, *f.* thum, *n.* markgraafdom, markgraaffchap.
Markticht, marktig, *adj.* mergagtig, van merg.
Marktstahl, *f.* Marktstein.
Marktmäyre, *f.* Marktstein.
Markt, *n.* merg.
Marktstein, *n.* -röbre, *f.* mergbeen, mergpyp.
Marktscheidkunst, *f.* de grenskunde, kunst, om de landen te meeten en te bepalen.
Marktscheider, *m.* een grenscheider.
Marktscheidung, *f.* eene grenscheiding.
Marktstein, -pfahl, *m.* marktsteen, markpaal, scheidsteen, scheidpaal, paalsteen.

Marktstoc, *m.* f. Marktstein.
Marktstoc, -stein setzen, *n.* het zetten, stellen, oprechten van een merk, grenssteen.
Markt, -plaz, *m.* markt, merkt, marktplaats; feil haben, verlaufen auf dem Markte, markt houden, markten, te koop nitleggen.
Marktbauer, *m.* een boer, die zyne waaren te markt brengt.
Marktbude, *f.* marktakraam.
Markten, *v. a.* markten, geld maaken voor iets; er marktet Geld aus allem, by maake van alles geld; hy maake alles tot geld.
Marktgeld, *n.* marktgeld, geld, om na de markt te gaan.
Marktveger, *m.* een marktveeger, -schoonmaaker, -schoonhouder.
Marktramer, *m.* marktakraamer, marktreizer.
Marktmeister, *m.* marktmeester.
Marktplaz, *m.* f. Markt.
Marktrecht, *n.* het recht van de markt.
Marktrichter, *m.* een marktregeter, onderschout, stadhouder.
Marktschip, *n.* marktschip, marktschuit, veerschip.
Marktschiffer, *m.* marktschipper, veerschipper.
Marktschreyer, *m.* quakzalver.
Marktschreyerinn, *f.* eene kwakzalster.
Marktag, *m.* marktdag.
Markung, *f.* het merken, tekenen.
Marmel, *m.* f. Marmor.
Marmelbrecher, *m.* een marmerzaager, -flyper.
Marmelbruch, *m.* -grube, *f.* marmerkuil.
Marmelen, marmelstein, *v. a.* marmeren, marmelen, als marmer schilderen, alevren.
Marmelirt, *adj.* gemarmerd.
Marmelirte Kirchen, *f. pl.* rovaansche kerken.
Marmelirte Kirchbaum, *m.* een rovaansche kerksboom.
Marmelkugl, *f.* marmerknikker, marmer, marmel.
Marmelindrtel, *m.* marmelkalk, marmelortel.
Marmeln, marmelstein, *n.* het marmelen, het marmer met vers nabootzen.
Marmelstein, *f.* Marmor.
Marmelsteinbrecher, *f.* Marmelbrecher.
Marmelsteinen, marmelsteinen, *adj.* f. marmeren, van marmer, enz.
Marmern, *adj.* von Marmor, marmeren, marmersteenen, van marmersteen.
Marmor, *m.* marmer, marmersteen.
Marode, *f.* marode, moeskoppen.
Marodebruder, *m.* een moeskopper, marodeur, zoldaat, die ter slup de boeren gaat plagen, en bemiet ontneemt.
Maroniren, *v. a.* in 't zout, den azyn leggen, inzulten.
Märr, *f.* merrie, merrypaard.
Marren, *v. n.* knorren, als de konden.
Marrone, *f.* kaitanienboom, van de beste soort.
Mars, *m.* Mars.
Marsch, *m.* marsch, mars, marstromslag; reis; zum Marsche blasen, ten marsch, optogt blazen; auf dem Marsche seyn, op marsch, op reis zyn; den Marsch antreten, zig op weg begeeven.
Marschall, *m.* maarschalk.
Marschallamt, *n.* maarschalkschap, de waardigheid, het ampt van maarschalk.
Marschallinn,

Maarschalkin, *f.* maarschalkin, *de vrouw van een maarschalk.*
 Maarschalk, *m.* de maarschalks-staf, *staf van commando.*
 Maarschieren, *v. n.* maarscheeren, marfcheeren, trekken, optrekken.
 Maarschirung, *f.* het op marsch, reis gaan, maarscheeren.
 Maarschland, *n.* laag, vogtig land.
 Maarschrutte, *f.* marschroete, *optogt van 't krygsvolk.*
 Maarszeil, *n.* het marszeil.
 Maarsstall, *m.* paardstall.
 Maarte, *f.* Marter, *m.* f. Marter.
 Maarte, *f.* een ingebrocht stuk.
 Marter, *f.* f. Martorettod.
 Marter, *pyn,* marteling, wreede pyn.
 Marter, Marterbank, *f.* pynbank, plei; einen Marterbater auf die Marter, Marterbank bringen, wesen, een misdaadigen op de plei zetten, op de pynbank brengen.
 Marterbuch, *f.* Martorettod.
 Marterer, *f.* Martorettod.
 Marterhaus, *v.* folterplaats, traanendal; diese Welt schmet einigen ein Marterhaus, deze wereld komt eenigen voor als een traanendal.
 Marterhistorie, *f.* f. Martorettodhistorie bey Marterbuch.
 Marterhof, *n.* verschooveling, die aan ly leegt, daar alle anderen den last op schuiven.
 Marterinn, *f.* Martorettod, bey Martorettod.
 Marterkrone, *f.* f. Martorettod.
 Marten, *v. a.* martelen, pynigen.
 Marterval, *m.* de pry, het loon naa 't martelaarschap.
 Marterdiale, *f.* Martorettod.
 Martertod, *m.* f. Martorettod.
 Martering, *f.* het martelen, de marteling, wreede pyniging.
 Marterwoche, *f.* de goede week, stille week.
 Martich, Martich, *adj.* dood, kapot; einen martich machen, jemand dood slaan, kapotteeren; itein, maaken, dat by geene steeken van haarten krygt.
 Martichen, *v. a.* kapot maaken, kapotteeren, dood slaan.
 Martorettod, *m.* sinn, *f.* martelaar, martelaarske, bloedgetuige van de christlyke waarheid.
 Martorettodbuch, *n.* = historie, *f.* martelaarsboek, -historie.
 Martorettod, *f.* martelaarkroon.
 Martorettod, *f.* mylpaal.
 Martorettod, *m.* martelaardood.
 Martorettod, *f.* Martorettod, bey Martorettod.
 Martorettod, *m.* een vegter, schermer, zwaardvegter.
 Mart, *m.* Mart, Maart, lentemaand; *f.* auch Mart, *u.* f. w.
 Martblume, *f.* maartbloem.
 Martepain, *m.* marssepain.
 Martewetter, *n.* maartschweder, maartschebay.
 Masche, *f.* eines Neges, Garns, Strickwerks, schakel, maas van den net, steek van een brejwerk; Maschen von Band, strik, itriken, quoften van lint, linten.
 Maschicht, maschich, *adj.* met maazen, steeken.
 Maschine, *f.* Maschine.
 Masie, *f.* lidteken; im Holz, streepen, vlakken in 't hout.

Masen, *f.* Masern.
 Maser, *m.* nitwas, weer op de schors der boonen.
 Masericht, maserig, *adj.* met vlakken, streepen.
 Masern, *f.* mazelen, kindermazelen; die Masern haben, mazelen.
 Masernholz, *n.* gespikkeld hout, daar bruine en roode streepen door loopen.
 Masholder, Masholberbaum, *m.* Ahorn, halderboom, masthoudboom, mastboom, ahorn, booghoud.
 Maske, *f.* masker, gryns, momaanzigt.
 Maß, *n.* maat; ein Maß Wein, Bier, een mengelen, een maat, een kanne wyn, bier; Maß, womit man misst, maat, meetmaat, daar men iets met meet, nit-, en inneet; zwei Maß, een vaan, of twee mengelen, een stoop; eine Zweymastanne oder -krug, een vaankan, -kruik; das Maß nehmen, de maat neemen; Maß halten im Laufe, maat, voet houden in 't dansen; Maß halten im Singen, slag houden in 't zingen.
 Maße, *f.* maat, maate, middelmaat; Maße halten in etwas, maat in iets houden; über die Maße, über alle Massen, boven maate, zonder maat, overmaatiglyk; behöriger Maße, *adv.* behoorlyk; gewisser Massen, in een wis, zeker opzigt; feinerley Massen, geenszins, in geenlei wyze; rechter Massen, regnaatig; welcher Massen, hoe, op welke wyze, manier; ziemlicher Massen, taamelyk.
 Maßfische, *f.* eene vles van eene pint.
 Massen, *adv.* dewyl, nadien, gemerkt.
 Masaab, *f.* opgegeven, voorgefchreeven regel; ohne Maßgab, ohnmaßgeblich, met nu verlos, uwe toestemming, goedkeuring.
 Maßgeben, *v. n.* bepaalen, dwingen, noodzaaken, voorfchryven, wetten stellen; ohne euch Maß zu geben, zonder u wetten voor te fchryven, te stellen.
 Maßgebung, *f.* bepaaling; nadeel, krenking, schaade.
 Maßhaltung, *f.* het maathouden, maatiging, maatigheid.
 Masholberbaum, *f.* Masholber.
 Maßig, *adj.* f. *adv.* Maßiglyk, *adv.* maatig, maatelyk, gematigd; leben, maatig, gematigd, zinnig, soberlyk leeven.
 Maßigen, *v. a.* maatigen, temperen; sich, *v. rec.*
 Maßigkeit, *f.* maatigheid, gematigheid, soberheid.
 Maßiglych, *f.* Maßig.
 Maßigung, *f.* maatiging, bezadiging, intooming.
 Maßiv, *adj.* massief, vast in malkander gepakt.
 Maßkanne, *f.* -krug, *m.* een pot, eene kan van eene pint, een mengelen.
 Maßleidend, *adj.* f. *adv.* etel, walgend, afkeerig, vies.
 Maßleidendheit, *f.* walg, walging, afkeer, viesheid.
 Maßlein, *n.* een maatje, eene kleine maat.
 Maßliche, *f.* madelief, madelieve, madeliefje, margareten- weybloemtje.
 Maßrad, *m.* schoommakers mansfok.
 Maßstab, *m.* maatlat, maat-duimtok.
 Maßstock, *m.* f. Maßstab.
 Maßweise, *adv.* by de maat, by de kan; Wein maafweise verkaufen, wyn by de

maat, by de kan verkoopen, in 't klein verkoopen, nit/laan.
 Maßweise, *m.* f. putoor, havik.
 Mast, Mastung, *f.* mesting, het wet maaken, Dschen in die Mast thun, offen wet maaken, vet weiden; Schweine in die Mast treiben, verken in de afgevalle eikels laten weiden.
 Mast, Mastbaum, *m.* mast.
 Mastbaumholz, *n.* masthout, rondhout.
 Mastdarm, *m.* meltdarm, maagdarm, aarsdarm.
 Masten, *v. a.* mesten, vet maaken, kroppen, proppen; sich masten, zig kroppen, proppen, zullen, stoppen met spyze.
 Masten, *m.* een meiter.
 Mastfutter, *n.* mestvoeder.
 Mastgans, *f.* geflügel, *n.* mestgans, mestgevoelte.
 Mastgehäuse, *n.* -schacht, *f.* mastkoker, mastspoor.
 Mastgeld, *n.* mestgeld, geld voor 't dryven van vee in een bosch.
 Masthenne, *f.* eene mesthen, gemeste, vette hen.
 Mastig, *adj.* gemest, vet.
 Mastik, Mastick, *m.* mastik, gom of harst van den mastikboom vloeiende.
 Mastikbaum, *m.* mastikboom.
 Mastikkraut, *n.* mastikkruid.
 Mastiköl, *m.* matikoli.
 Mast, *m.* mars.
 Mastorbseegel, *n.* marszeil.
 Mastorbseegeltange, *f.* marszeil, marssefteng.
 Mastorbsteiger, *m.* marsklimmer.
 Mastugel, *f.* doegbrok, prop, dien men den hoenieren geeft, om ze vet te maaken.
 Mastud, *f.* eene vette, gemeste koc.
 Mastlos, *adj.* f. *adv.* mastloos, zonder mast.
 Mastloch, -rind, *f.* Mastvieh.
 Mastlau, -schwein, *f.* bey Mastvieh.
 Mastpeise, *f.* f. Mastfutter.
 Maststall, -stand, *m.* melststal, -kot, -kooy, -schor.
 Maststange, *f.* maststeng, bovenmast, marssteng.
 Mastvieh, *n.* vofse, *m.* -schwein, *n.* mestvee, -beest, -os, -varken, die in die mesting gaat.
 Mastung, = weide, *f.* mast, mesting, vet-, mestweide.
 Mastvogel, *m.* een vette, gemeste vogel.
 Mastwand, *f.* het wand aan den mast.
 Matador, *m.* matador, de vier hoogste troeven in 't ombrespel.
 Materie, *f.* matery, stof, stoffe, inhoud.
 Materie, Eiter, matery, etter, dragt.
 Materialien, *n. pl.* bouwstoffen, materiaal tot een bouw.
 Materialisch, *adj.* stoffelyk.
 Materialist, *m.* drogijt, drogeryverkooper.
 Materialistram, *m.* drogijtwinkel.
 Mathematich, *f.* de mathesis, wiskunst.
 Mathematich, *adj.* f. *adv.* wiskunstig, dat tot de mathesis, wiskunne behoort.
 Matraz, *f.* matras, matras, matrasbed.
 Matrasenmacher, *m.* een matrasmaaker.
 Matricul, *f.* naamlyst, register.
 Matron, *f.* matrone, mevrouw, juffrouw.
 Matros, *m.* een matroos, bootsgezel.
 Matich, *f.* Martich.
 Matschen, *f.* matschen, und megen.

Matt,

Matt, adj. & adv. *unbrunet*, dof, ongebruineerd; *nicht glanzend* Gold, Silber, *dof gont, zilver*.
Matt, mat, moede, vermoeid, zwak; *eine matte Entschuldigung, eene kaale, ydele, ontschuldiging; matter Wein, slaauwe wyn, waarin geen krugt is*.
Matte, f. *Wiese*.
Matte, f. *mat, matre; mit Matten belegen, behängen eine Kammer, eine Stur, matmen, met matten beleggen, behängen, een kamer, een vloer*.
Mattbinsten, f. *Schilf, u. mattebiezen, matlisch*.
Mattenflechter, *macher, m. mattemaaker*.
Mattenkümnel, *m. wilde komyn*.
Mattenmacher, *m. f. Mattenflechter*.
Mattenschilf, f. *Mattbinsten*.
Mattigkeit, f. *matigheid, matheid, moedigheid, vermoedheid, zwakheid*.
Mattisch, f. *Martisch*.
Mat, m. *Matthaeus, Matthys; item, een bloodaart*.
Magen, *m. een ongereezen, ongeleesemde kook*.
Masfob, *m. een verwyfde, zotskap, domkop, domme kraagt*.
Mashaafe, *m. gek, gekskap, dwaas, zot*.
Mastap, *m. een lomper, plompert, domkop*.
Midgeln, u. f. *m. f. meseln*.
Midgen, f. *mesen*.
Maucke, *Muncke, f. kloof, geweer, aan de knieboog van 'e paaril*.
Mau, f. *de mow; elnen Schelm in der Mau* haben, *bedroog plegen, list gebruikten*.
Mauen, v. n. *mauwen, mœuwen; wie die Katzen, krollen der katers en katten, als ze krois, bitzig zyn*.
Mauer, f. *muur; eine Mauer aufführen, eenen muur ophalen, optrekken; die Mauer hat einen Bauch, de muur bestet eine buik, is uitgezët; er stehet wie eine Mauer, by staat als een muur, onbeweegelyk, pal*.
Mauerband, *m. eene gording*.
Mauerbrecher, *m. muurbreeker*.
Maucre, *m. metzelaar*.
Maucregefell, *m. f. bey Mauermesser*.
Maucrejel, *m. = schwein, n. een pissebed, zeug, kelderworm*.
Mauergiebel, *m. de steenegevel*.
Mauerhammer, *m. = kelle, f. metzelhamer, -ruisfel, truweel*.
Mauerhandlanger, *f. bey Mauermesser*.
Mauerhählein, *n. een kasse in den muur*.
Mauerkelle, *f. f. bey Mauerhammer*.
Mauerkranz, *m. nitsstekende punten van een muur, kanteelen, kanteelingen*.
Mauerkraut, *n. muurkruid, glaskruid*.
Mauerlatten, *f. ribben in den muur*.
Mauerlein, *n. een muurtje, kleine muur*.
Mauerlücke, *f. eene opening, gat in den muur, eene bres*.
Mauermesser, *-gefelle, -handlanger, m. metzelaarsbaas, -knegt, -opperknegt, -opperman*.
Mauern, f. *mauren*.
Mauerpenfel, *m. een wirkwast*.
Mauerpfeffer, *m. muurpeper*.
Mauerraute, *f. steenruite*.
Mauerredhre, *f. buis in den muur*.
Mauerfchwalbe, *f. een muur-, huiszwaluw*.
Mauerfchwein, f. *Maucrejel*.

Mauerstein, *m. metzelsteen, baksteen, tichgelsteen; hartgebrennter, klinkert*.
Mauerstich, *m. voeg aan, in eenen muur*.
Mauerwerk, *n. metzelwerk, muurwerk*.
Mauermuur, *m. f. Maucrejel*.
Mauerzeug, *n. metzelaarswerkrug, -gereedschap*.
Mauerziegel, *m. tichel, -baksteen*.
Maul, *n. bek, smit, smoel; sein Maul halten, zyn bek houden; halt's Maul, houd uw bek! uw bakbuis! zwyg stil! sein Maul wacker zu brauchen wissen, ein großes Maul haben, lapper weeten den bek te roeren, den bek roeren; ein unsiätbiges, unzüchtig Maul, een zuile mond, bek; unsiätbige Mauler zeigen unsiätbige Herzen, zuile monden, zuile gromden; viel Mauls haben, veel snaps, praats, beks hebben; sein Maul suchen durchubringen, poogen van een brood tot 't ander te raaken; sich sein Blatt vor's Maul nehmen, dapper bekroeren, stof geeven; sein Maul haben, geen bek hebben, niet durven spreken; den Leuten in die Mauler kommen, op de praat raaken, op de tong ryden; das Maul krümnen, een scheeten mond, bek trekken; andern Leuten ins Maul sehen müssen, andere menschen na den mond moeten zien; van anderen afhangen; sein Maul in et was stoben, zynen mond, zyn bek ergens in hebben; zig ergens med bemoejen; das Maul wässert mir darnach, ik watertand 'er na; seinem Maule Guts thun, versorgen, lekker eeten en drinken, lekker leeven; Bred im Maule haben, beschromd spreken; das Maul verbrennen, door al te vry spreken jemaands baat op zyn hals baulen; was hast du viel Mauls, Maulböhrnē, wat hebt gy veel snaps? es lduft mir im Maule herum, het legt my op de tong*.
Maulaff, *-affe, m. een gaaper, gaapstok, aapgezigt; Maulaffen feil haben, met een open mond staan kyken, slaan gaap-n*.
Maulbeer, f. *moerbezie, -beste*.
Maulberbaum, *m. moerbezieboom*.
Maulbirn, *f. muilpeeren, vuistpeeren*.
Maulchen, *n. een mondje, kleine mond, beke, kusje, zoentje*.
Maulchriß, *m. muil-, naamchrißen*.
Maulen, v. n. *muilen, prullen, pratten, een pratmuil maaken, preutelen, pruilmuilen*.
Mauler, *m. pruller, pratter, prat-, preutel-, pruilmuil*.
Maulesel, *m. muil, muilezel, -dier, -paard*.
Mauleseldecke, *f. bey Maulselhof*.
Maulselhof, *m. -decke, f. -sattel, m. muilezelhoef, -deken, -zadel*.
Maulselinn, *f. muilezelin*.
Maulselisch, *adj. van een muilezel*.
Maulselkattel, *f. bey Maulselhof*.
Maulseltreiber, *m. muil, muilezeldryver*.
Maulfreund, *m. een valfche, geveinsde wind*.
Maulferb, *m. muilband; anlegen, een muilband aandoen, muilbanden*.
Maulfnebel, *m. gaaphout*.
Maulmacher, *m. een die veel belooft, en weinig nakomt; een listige bedrieger, spitsboef*.
Maulpferd, *n. f. Maulesel*.
Maulsattel, *f. Maulselkattel*.
Maulschelle, *f. muilpeer, klap, klink, slonk, slag op 't kinnebak*.
Maulschleier, *-tuch, n. een keelband*.

Maulschloß, *n. slot op den mond; mondgeld*.
Maulschuppe, *f. f. Maulschelle*.
Maulthier, *n. f. Maulesel*.
Maultrommel, *f. tromp, mondtromp, spel-trompje*.
Maultuch, *n. f. Maulschleier*.
Maulvoll, *n. een mond vol*.
Maulwerk, *n. mondwerk, gebabbel, praat; viel Maulwerts machen, veel praat, veel snaps hebben, veele woorden maaken*.
Maulwurf, *m. mol, aardmol*.
Maulwurfsfalle, *f. molleval*.
Maulwurfsfänger, *m. een mollenvangner*.
Maulwurfshäufe, *-hügel, m. molhoop*.
Maulwurfsloch, *m. mollegat, -hol*.
Mauern, *v. a. metzelen, merselen*.
Maus, *f. muis; amflesche, spier, vleeschspier*.
Mausdorn, *m. -beer, f. muizendoorn, steekpalm*.
Mausdreck, *Mausedreck, m. muizedrek, -keutels, -stont*.
Mausfalle, *f. muisval, muizevalle*.
Mausfallenmacher, *m. een, die muizevallen maakt*.
Mausfänger, *m. een muizevangner*.
Mausfarb, *f. muiskleur*.
Mausfarbja, *adj. muiskleurig, muisvaal*.
Mausgest, *n. portekruid*.
Mausgrau, *adj. f. mausfarbig*.
Mauskage, *f. muiskat*.
Mausloch, *-neß, n. muizegat, muizenhol, muizenest*.
Mausmerten, *Mauser, m. een steeler, legerdief*.
Mausen, *v. n. muizen; kraauwen, klauwen, grypen, gelyk de soldaaten; sich, ein Bogel, ruyen, vervederen, verveeren, van veer veranderen*.
Mauseren, *f. het steelen, de roof; auf Mauserey ausgehen, op den roof uitgaan*.
Mauspartey, *-rotte, f. eene berule dieven; soldaaten, die op rooven en steelen uitgaan*.
Mausfarb, *f. mausfarbig*.
Mausgen, *n. een muisje; spiertje, kleine spier*.
Mausgenwiffenschaft, *f. de spierkunde*.
Mausicht, *mausig, adj. muizig, van eene muis; eine mausige Kage, eene kat, die veel muif; sich mausig machen, onredelyk, ongeschikt, onbeschoft, onbeleefd te werk gaan; er macht sich mausig, hy steekt zyne bovens op, hy wil den baas speelen*.
Mauskag, *f. Mausfage*.
Mauskattel, *-kattel, f. Mausdreck*.
Mauskopf, *m. een bedrieger, schelm, spitsboef, schalk, windmaaker*.
Mauslein, *n. een muisje, kleine muis; it. f. Mausgen*.
Mausloch, *f. Mausfage*.
Mausmord, *m. het doolen der muizen*.
Mausmörder, *m. een, die muizen doolt*.
Mausmörderin, *f. eene, die muizen doolt*.
Mausnest, *n. een muizennest*.
Mausohrlein, *n. muizenoor, plant*.
Mauspfeffer, *m. luiskruid*.
Mauspulver, *n. f. Mausgest*.
Mauschinder, *m. f. Mausmörder*.
Mausstill sitzen, *v. n. muifstil zitten*.
Mausredt, *adj. f. mausstill; item, ganschelyk dood*.
Maut, *f. de tol*.
Mautamt, *-haus, n. het tolhuis*.
Mautredt, *adj. tolvry*.

Mautfreyheit,

Mautfrenheit, *f.* vryheid van den tol.
 Mauthaus, *f.* Mautamt.
 Mautner, *m.* een tollenaar.
 Mautschreiber, *m.* een tolbediende, die op den tol schryft.
 Maugen, *f.* mauien.
 May, *m.* Mey, May, mejmaand, bloejmaand.
 Mayblümchen, *f.* blümlein, *m.* meybloem, soort van liliën van den dale.
 Maybutter, *f.* mejboter, begraaile boter.
 Maye, *m.* mejboom, -tak, mey.
 Mayenbaum, *m.* *f.* Maye.
 Mayenblümchen, *f.* *f.* Mayblümchen.
 Mayenschwamm, *m.* mosch kampernoelje, witte kampernoelje, onder 't mosch verschoelen.
 Mayenzeit, *f.* mejtyd.
 Mayer, *m.* hoevenaar, hoefpagter, bruiker.
 Mayeren, *f.* Mejerhof, *m.* hoeve, hofstad.
 Mayfich, *m.* meivisch, elst.
 Mayfiser, *m.* mejkever, tor.
 Maykraut, *m.* majer, (*plant.*) meykruid.
 Maymonat, *m.* *f.* May.
 Mayn, *m.* Mein, (*rivier.*)
 Mayregen, *m.* meyregen, regen in Mey.
 Maytag, *m.* mejdag.
 Maythau, *m.* daauw in Mey.
 Maywetter, *n.* meywer.
 Mayzeit, *f.* *f.* Mayenzeit.
 Maz, *f.* magen.
 Mechaniek, *f.* werktuigkunde.
 Mechanisch, *adj.* werktuiglyk.
 Mecken, meckern, *v. n.* bleten als de geiten.
 Medaille, Medalfje, *f.* eene medalie, gedenk-, pronkpenning.
 Meder, *m.* *f.* Midder.
 Medianader, *f.* de mediaan-, middelader.
 Medianpapier, *n.* mediaanpapier, middelsoort van papier.
 Medischkraut, *n.* klaverrupsen.
 Meel, *f.* Mehl.
 Meen, *f.* midhen.
 Meer, *n.* zee, meer, meir; des Meeres Zu- und Ablauf, ebbe en vloed der zee; Ein- und Ausfluß des Meeres, de mond der zee; sich aufs Meer begeben, zig op de zee begeeven, op, in zee gaan.
 Meermaal, *m.* zee-meiraal.
 Meeradler, *m.* een zeearend.
 Meerante, -ente, *f.* eene zeemeetw.
 Meerarm, *m.* arm van de zee, kanaal.
 Meerassel, -assel, *de visch* scolopendra.
 Meerbacle, -latern, *f.* eene zeebaak, vuurtoren.
 Meerbad, *f.* Marienbad.
 Meerball, *m.* werplood, zinklood.
 Meerbarbe, *m.* zeehaan.
 Meerbohnen, *f.* zeenavel.
 Meerbröckje, *m.* zeebraassem.
 Meerbräse, *m.* *f.* Meerbröckje.
 Meerbusen, *m.* zeeboezem, inham, inwyk, golf, baay.
 Meerbutt, *m.* zeebot.
 Meerdrach, *m.* zeedraak.
 Meerdroffel, *f.* zeepaauw, -lyster.
 Meerfel, *m.* zeeziekte.
 Meerenge, *f.* zeeengte, zeenaauw; von Gibraltar, de straat van Gibraltar.
 Meereshut, *f.* vloed der zee, hoog water, boog zee.
 Meereshwellen, *f. pl.* zeebaren, -golven.
 Meerfard, *f.* zeekeur.

Meerfcher, *m.* een zeevaajer, een gewas van twee voeten hoog, als een waajer uitgebreid, dat beneden aan de zeeclippen groeit.
 Meerfels, *m.* zeeclip, rots in zee.
 Meerfensel, *m.* zeevenkel.
 Meerfisch, *m.* zeevisch.
 Meerfräulein, *n.* *f.* Meerweibchen.
 Meergegend ben dem Lande, *f.* strandgewest.
 Meergerast, -gestade, *n.* oever, strand, zee-kant.
 Meer Gott, *m.* zee-god, Neptunus, by de heidenden.
 Meergranate, *f.* steenig lighaam, dat aan de rotsen in zee groeit.
 Meergras, -moos, *n.* zee-gras, -mosch, -wier.
 Meergrün, *adj.* zee-groen, zee-keurig.
 Meergründel, *f.* fardyn, sproet.
 Meerhasen, *m.* eene zeehaven.
 Meerhase, *m.* eene zeehaas.
 Meerhecht, *m.* een zee-moek, zee-wolf.
 Meerheime, -heuschrecke, *f.* eene zee-keeft.
 Meerhirse, *f.* paarel-, steenzaad.
 Meerhorn, *n.* zeehoorn, purpermossel.
 Meerhund, *m.* zeehond, rob.
 Meerigel, *m.* een zeeegel.
 Meerkalb, *n.* het zee-kalf.
 Meerke, *f.* meerkat, zeekat.
 Meerkegengesicht, *n.* aapengezigt, -bakhuis.
 Meerklippe, *f.* zeeclip.
 Meerkohl, *m.* *f.* Meerwinde.
 Meerkrebs, *m.* eene zee-keeft.
 Meerkrig, *m.* oorlog ter, op zee.
 Meerlatern, *f.* Meerbacle.
 Meerlinsen, *f.* endegroen, -krooft.
 Meerlust, *f.* de zeelugt, lugt, uit zee komende.
 Meerlunge, *f.* ongediert in zee, dat naar eene long gelykt.
 Meerminlein, *n.* zee-god, by de Heiden, Triton.
 Meerminne, *f.* *f.* Meerweibchen.
 Meermoos, *f.* Meergras.
 Meermuschel, *f.* zee-schelp, zee-mossel.
 Meernebel, *m.* zeenavel, *plant.*
 Meerneffel, *f.* Meerassel.
 Meerneffel, *f.* zee-netel.
 Meerroch, *m.* eene zee-koef.
 Meerros, *n.* het zeepaard.
 Meerrosin, *m.* zee-zeen, insect, zo genoemd.
 Meerrodter, *m.* een zee-roover, zee-schuimer, die alle zeilen blank speelt, met een commissie vaart, kaaper.
 Meerrodteren, *f.* zee-roovery, geweldenaary, plundering der zee-roovers.
 Meerrodterisch, *adj.* van een zee-roover, op zyn zee-roovers.
 Meerrodterschip, *n.* rooffchip, kaaper.
 Meerrottig, *m.* rammelas, *spaanfche radys*, winterradys.
 Meerfalg, *n.* zee-zout.
 Meerfand, *m.* zee-zand, zand van, uit de zee.
 Meerfräulein, *f.* Meerfchwein.
 Meerfchäde, *m. pl.* zee-fcharten, alles, wat de zee nitwerpt.
 Meerfchäum, *m.* zee-fchuim.
 Meerfchlacht, *f.* zee-fslag, gevegt op zee.
 Meerfchlauch, -fchlund, *m.* afgrond der zee, draay-olk.
 Meerfchnecke, *f.* *f.* Meermuschel.
 Meerfchwalbe, *f.* zee-zwaluw.
 Meerfchwamm, *m.* spongie.
 Meerfchwein, *n.* meer-zwyn, delfyn.
 Meerfspinne, *f.* zee-spin, polyfus.

Meerfadt, *f.* eene zee-ftad, die aan zee ligt.
 Meerfarn, *f.* zee-ftar.
 Meerfarnkraut, *n.* zee-ftarnkruid, blaauwe kamillen, blaauwe madelieven.
 Meerfille, *f.* kalme op zee, zee-ftilte.
 Meerfrand, *f.* Meerfufser.
 Meerftrum, *m.* zee-ftroom.
 Meerfufel, *m.* zee-duivel.
 Meerftraube, *f.* zee-ruif, zee-gewas.
 Meerfufser, -strand, *n.* zee-kant, -oever, -strand, -kult.
 Meerfvoegel, *m.* een zee-voegel.
 Meerwasser, *n.* zee-water, brak, zont water.
 Meerweib, -weibchen, *n.* meerminne, zee-vrouwte, -wyfe, Sireen, zee-wyf.
 Meerwelle, *f.* Meerfwellen.
 Meerwidder, *m.* zee-bok.
 Meerwinde, *f.* Meerfobf.
 Meerwoege, *f.* *f.* Meerfwellen.
 Meerwolf, *m.* *f.* Meerhecht.
 Meerwunder, *n.* zee-gedrogt, -monfter, -dier.
 Meerwübel, *f.* zee-ajun.
 Megeftraut, *n.* pimpernel.
 Mehen, *f.* midhen, *u. f. w.*
 Mehl, *n.* meel; beses, seines, weifches, bloem, meelbloem; grobes, fchwarzes, kornel.
 Mehlbaum, *m.* meelboom, klein effche.
 Mehlbeerftaube, *f.* eene fteekelige haage.
 Mehlbeutel, *m.* meelbuitel, builzeeve.
 Mehlbren, *m.* meelbry, -pap.
 Mehlfaß, *f.* Mehlftaßen.
 Mehlbändler, *m.* *f.* Mehlfrämer.
 Mehlcht, *adj.* meelig, meelagrig, bemield.
 Mehlkammer, *f.* meelkamer.
 Mehlkaffen, *m.* faß, *n.* meelkift, -kuip, -ton.
 Mehlköfel, *m.* meelproppen, om hoenders enz. te meften.
 Mehlfrämer, *m.* meelkooper, -verkooper.
 Mehlmaß, *f.* buidel, buil.
 Mehlspappe, *f.* meelpap.
 Mehlfaß, *m.* meelzak.
 Mehlfeig, *n.* meel-, builzief.
 Mehlfeite, *f.* meelpyze, -kof.
 Mehlfeig, *m.* deeg van meel.
 Mehlthau, *m.* honigdauw, brand.
 Mehlwurm, *m.* meelworm.
 Mehlzuber, *f.* eene meelkuip, -ton.
 Mehlzucker, *m.* poojerfukker, meelfukker.
 Mehr, *adj. & adv.* meer, meerder; je mehr ich trinke, je weniger ich esse, hoe meer ik drink, hoe weniger ik eet; mehr bieten, meer bieden, verhoogen by den opflag.
 Mehr, *v. n.* vermeerderen, meerderen, vermenigvuldigen; sich, *v. rec.* zig vermenigvuldigen.
 Mehrtheits, *adv.* meerendeels, voor een groot gedeelte.
 Mehrer, *m.* meerderaar, vermeerderaar.
 Mehrsch, mehrsch, *adj.* meest; die mehrsch Stimmen, de meeste stemmen.
 Mehrheit, *f.* meerderheid.
 Mehrjährig, *adj. & adv.* meerderjaarig, mondig.
 Mehrjährigkeit, *f.* meerderjaarigheid, mondigheid, mondig jaaren.
 Mehrmal, mehrmalen, mehrmals, *adv.* meermaals, dikwils.
 Mehrung, *f.* vermeerdering, vermenigvuldiging.
 Mehl, *m.* meede, meedrank.
 Mehlverkaufer, *m.* een meelverkooper.

Mehlfrämer,

Meibsteder, *m.* een meebrouwer.
Meibstüb, *adj.* zoot als boning.
Meiden, *v. a.* myden; einen meiden, *dat er nicht, jemand myden, ontschulden, schuldigam, dat hy niet.*
Meider, *m.* een, *jemand, die iets mydt.*
Meidung, *f.* myding, onrwyking.
Meilder, *f.* Meiler.
Meile, *f.* myl; eine Meilwegs gehen, *een myl wegs gaan.*
Meilenlang, *adj.* eene myl lang.
Meilenmaß, *n.* schaal, mylenmaat, *in zekere gelyke deelen verdeeld, waardoor men de mylen en affstanden van de eene en andere plaats kan afneemen.*
Meiler, **Meilder**, *m.* een hoop houts, eene myt.
Meilweg, *m. f.* Meile.
Mein, *meine*, *adj.* myn, myne.
Mein, *lieber mein*, *interj.* mein, *sage mir doch, ei lieve, zeg my tog; mein, wie kommts? ei lieve, hoe komt het?*
Meineid, *m.* meineed, valsche eed.
Meineidig, *adj.* meineedig.
Meinen, *v. a.* meenen, waanen, gissen, gelooven, schatten, gevoelen; was meinet ihr von der Sache? *wat dunkt u, wat geloofte gy van de zaak? hoe komt u de zaak voor? ich meine, et werde alles wohl gehen, ik meen, ik denk, ik geloof, ik ben van gevoelen, dat alles wel gaan zal, dat zig alles wel zal selikken.*
Meiner, *m.* myner, myne.
Meinethalben, *wegen, willen, adv.* *wat my belangt, betrefst, voor my, mynethalve, wegen, -wille.*
Meinige, *adj.* myne; ich habe das Meinige dabei gethan, *ik heb 'er het myne aan gedaan.*
Meinung, *f.* meening, gedagte, gevoelen; der Meinung seyn, *dat, van meening, gevoelen zyn, dat; eine gute Meinung von einem haben, een goede meening, vertrouwen, een goed geloof van jemand hebben, in een goed vertrouwen by jemand staan; in seiner Meinung betrogen werden, in zyne gedagten bedrogen worden.*
Meinung, *Abischt, doelwit, oogmerk, einde.*
Meise, *f.* mees, meeze, meesje.
Meisentaften, *f.* stoben, *m.* eene meesval, *om meezen in te vangen.*
Meißel, **Meißel**, *m.* beitel, guts; mit einem Meißel stemmen, gudzen.
Meißel, eene wiek; einen Meißel in die Wunde stoßen, *eene wiek in de wond doen.*
Meißelstein, *n.* een tintelyzer, tentenzertje, prover, wondzyer, proefzyer, zondeer.
Meißt, *adj. & adv.* meest, allermest, 't meest; der meiste Haufen, *het meeste deel, het meeste grootste deel; die meisten Menschen seynd Narren, de meeste menschen zyn gekken, dwaazen.*
Meißt, *meistentheils, adv.* meest, meestendeels.
Meißtbietend, *adj.* meestbietend; es soll dem Meißtbietenden zugeschlagen werden, *die 't meest biedt, zal 't hebben.*
Meißten, *meißtens, meistentheils, adv.* meest al, meest, meestendeels, *voor 't meeste, grootste gedeelte.*
Meißter, *m.* meester; eines Handwerks, der Gesellen hat, *baas van een ambagt; jernands*

Meißter seyn, jernands meester zyn; seinen Meißter finden, zyn meester vinden.
Meißterchen, *f.* beulshuis.
Meißterer, *m.* bediller, berisper, vitter.
Meißteressen, *n.* proefmaal, *dat by geeft, die baas wordt.*
Meißtergeld, *-lohn, n.* het meestergeld, -loon.
Meißtergesang, *-lied, n.* gezang, lied, *door een meester gemaakt, opgesteld.*
Meißtergeschäftig, *adj.* meesteragtig, *die gaarne den baas speelt, regeert.*
Meißtergesell, *m.* meesterknegt.
Meißterhaft, *meißterlich, adj. & adv.* meesterlyk, konfelyk.
Meißter Schimmerlein, *m.* een boorsmaaker, guichelar, kwakzalver; it. de duivel.
Meißterhand, *f.* eene meesterlyke, meestershand; das kommt von einer Meißterhand, *dat komt van eene meesterlyk hand.*
Meißterinn, *f.* eene meesters, meesters, matres, baazin, leernmeesters, minnaares; sie ist eine Meißterinn in allerhand Frauenwerk, *zy is eene meesters, baazin in allerley vrouwenwerk.*
Meißterrecht, *m. f.* Meißtergesell.
Meißterlich, *f.* meißterhaft.
Meißterlich, *n. f.* Meißtergesang.
Meißterlohn, *f.* Meißtergeld.
Meißterlos, *adj.* meesterloos, *zonder baas, meester; zyn, ongebonden, stout.*
Meißterlosigkeit, *f.* de staat zonder meester, ongebondenheid, stoutheid.
Meißtermäßig, *adj.* in staat, om meester, baas te worden; it. f. meißterhaft.
Meißtern, *v. a.* meesters, bedillen, den meester, baas spelen; eines seine Schriften, Thaten, *jernands schriften, daaden meestren, bedillen, daarop vitten.*
Meißterrecht, *n.* Meißterchaft, *f.* het recht van meester, meesterschap, meesters in een gild.
Meißterrieger, *f.* Meißterfinger.
Meißterchaft, *f.* Meißterrecht.
Meißterzanger, *m.* meesterzanger.
Meißterstelle, *f.* eene meestersplaats.
Meißterstück, *n.* meesterstuk; eines Handwerksgeßellen, *proef, proefftuk, meesterstuk; ein Geßell sein Meißterstück machen, een knegt zyn proef doen.*
Meißterwort, **Meißterwurzel**, *f.* meesterwortel.
Meißterzunft, *f.* meesterlichap, gildegenootschap van de meesters enes ambagts; gild.
Melancholie, *f.* zwaarmoedigheid, droefgeestigheid van zwarte gal.
Melancholisch, *adj. & adv.* zwaarmoedig, zwaar-droefgeestig.
Melancholifiren, *v. n.* de droefgeestigheid toegeven.
Melancholie, *f.* Melancholie, *u. f. w.*
Melber, *m. f.* Melkdrmer.
Melde, **Melde**, *f.* Meldenkraut, *n. f.* Melten.
Melden, *v. a.* melden, gewaagen, gewagen, reppen, verhalen, gewag maken; von etwas nicht melden *ollen oder dürfen, van iets niet willen, of durven melden, 't niet willen, of durven roeren, ophaalen, reppen.*
Melden, *sich, v. rec.* zig laten aandienen.
Meldenkraut, *n. f.* Melten.
Meldenswerth, *adj.* meldenswaard.
Meldung, *f.* melding, gewag, verhaal.
Melisse, *f.* melisse, -kruid, vrouwenkruid.
Melk, *adj.* van melk.

Melkmeier, *m.* -sah, *n.* melkmeier, -var.
Melken, *v. a.* melken; Kühe melken, *koeken melken.*
Melken, betasten, bevoelen, behandelen, streelen; einen jungen Hund melken, *melken, een jongen hond melken, streelen.*
Melker, *m.* een melker, *die tast, bevoelt, streelt.*
Melkerinn, *f.* eene melkster, *eene die melkt.*
Melken, betasten, enz. f. melken.
Melkfab, *n.* -kübel, *m. f.* Melkmeier.
Melkkub, *f.* melkkoe.
Melkmagd, *f.* melkmeid, -deern.
Melkshaf, *n.* schap, *dat gemolken wordt.*
Melktyd, *f.* melktyd, *tyd, van, om te melken.*
Melktoeren, *f.* Melktoeren.
Meloden, **Melodie**, *f.* zang, wyze, toon; f. Singeweise.
Meloen, *f.* meloen.
Melonenbett, *n.* -kernen, *m.* -schellen, *f.* meloenbedde, -kernen, -schillen, -schellen.
Melonenhändler, *m.* een meloenverkoop.
Melonenkern, *f.* een Melonenbett.
Melonenrank, *m.* een rank van eene meloenplant.
Melonenkernen, *f.* een Melonenbett.
Melonenkernen, *f.* -schillen, *m.* een sneede, *schyf van eene meloen.*
Meloten, *f.* meloten, malloten, *welriekende klaver, geete steenbreek.*
Melten, *m.* melde, mildde.
Melthau, *f.* Melkthau.
Memma, *m.* een onnozels bloed, beuling, sul, sukkel, jakhals, worm; seine Meltern sind *zonnebloeden, sukkels, enz. en zotkappen.*
Memma, *f.* Mamma.
Memorial, *n.* een verzoekschrift, bede, requelt.
Meng, *f.* Menig.
Menge, *f.* menigte.
Mengelmis, *n. f.* Mengelmis.
Mengelsprache, *f.* eene gemengde spraak, taal, uit verscheide taalen, spraaken zamengesteld.
Mengels, **Mengels**, *f.* groote of waterpatig.
Mengen, *v. a.* mengen; Mehl mengen, *Kücheln zu backen, meel mengen, beslaan, om kockjes te bakken; sich in eine Sache mengen, zig in eene zaak mengen, zig 'er meê moeten, bemoeien met eene zaak, zig 'er innemen, insneeken.*
Menger, *m.* een menger, die mengt.
Mengerch, *f.* Mengwerk, *n. f.* Mengelmis.
Mengfutter, *-forn, n.* gemengd voeder, -koorn.
Mengelmis, *n.* mengelmis, mengzel, zamengemel.
Mengsel, *m.* mengsel, draf.
Mengung, *f.* het mengen, menging, vermenging.
Mengwerk, *f.* Mengerch.
Mengelmis, *f.* Mengelmis.
Mennig, **Mennige**, *f.* Menig, Meng, *n.* vermilioen, menie, uitgebrand lootwit.
Menniggrube, *f.* vermilioengroef, -myn.
Menniglich, *adj.* menig een, verscheiden.
Mennig, *f.* Mennig.
Mensch, *m.* mensch; Dienstaagd, *slegt, en ledig vrouwenfch, meid, dienstmeid; dogter; das ist ein guter Mensch, dat is een goede*

een goede bloed; verkleideter Mensch, mom, momme, vermoorde; kein Mensch, niemand; das weiß kein Mensch, dat weet niemand; ein Mensch annehmen, eene meid huuren.

Menschenalter, *n.* des menschen ouderdom, leeftijd.

Menschenblut, *n.* menschenbloed.

Menschen dieb, *m.* menschen dief, -roover.

Menschen dieber, *f.* menschen dievery, -roof.

Menschen dreck, *zotsh, m.* stont, menschen dreck.

Menschenfeind, *m.* een vyand van menschen, misanthrope.

Menschenfischer, *m.* een visscher der menschen, menschen vanger.

Menschenfleisch, *n.* menschen vleesch.

Menschenfischer, *m.* f. Menschenseu.

Menschenfresser, *m.* menschen eeter, -vreeter, hortentot.

Menschen gedanken, *n.* menschen gedanken, -geheugen.

Menschen geset, *n.* eene menschelyke wet, een menschelyk gebod, menschelyke instelling, wet, door menschen gemaakt, ingefeld.

Menschen gestalt, *f.* menschelyke gedaante.

Menschen gewalt, *f.* menschen-, menschelyke kragt, magt, menschelyk gezag, aanzien.

Menschen hand, *f.* des menschen hand, de menschelyke hand.

Menschen hasser, *m.* f. Menschenseu.

Menschen haut, *f.* des menschen vel, huid.

Menschen hülse, *f.* menschelyke bulp.

Menschen kind, *n.* menschen kind.

Menschen kof, *m.* eenes menschen hoofl.

Menschen kolt, *zspeise, f.* menschen kolt, -spyzze, -voedsel.

Menschen koth, *m.* f. Menschen dreck.

Menschen kraft, *sterke, f.* des menschen kragt, sterkte, menschelyke kragt, sterkte.

Menschen lehr, *f.* -tand, *m.* menschen leer, -verdigzel, -vinding.

Menschen leib, *m.* het menschlyk, des menschen lighaam.

Menschen liebe, *f.* menschen lievendheid, barmhartigheid.

Menschen liebhaber, *m.* menschen liefhebber.

Menschen mord, *m.* menschen moord.

Menschen mörder, *m.* een menschen moordenaar.

Menschenraub, *zrauber, m.* f. Menschen dieber, *ic.*

Menschen seiu, *adj.* menschen schuwig, -harter, -vlieder.

Menschen sohn, *m.* des menschen zoon, zoon des menschen.

Menschen seife, *f.* f. Menschen kolt.

Menschen seife, *f.* Menschen kraft.

Menschen stimme, *f.* des menschen-, eene menschelyke stem.

Menschen tand, *m.* f. Menschen seure.

Menschen trost, *m.* des menschen, menschelyke troost.

Menschen verstand, *zweis, m.* menschen-, menschlyk verstand.

Menschen, *n.* een menschje, klein mensch.

Menschenheit, *f.* menscheid, menschelykheid.

Menschen klein, *n.* f. Menschen gen.

Menschen lich, *adj. & adv.* menschelyk; die menschliche Natur, de menschelyke natuur; 't menschedom; das menschliche

Geslecht, het menschelyk geslacht; menschdom.

Menschlicher weise, *adv.* menschelyker wyze; menschlicher weise etwas thun, iets op eene menschlyke wyze doen.

Menschlichkeit, *f.* menschlykheid, verganglykheid, broosheid.

Mensch wurdung, *f.* de menschwording.

Mensur, *f.* de maat in de muziek.

Mercurius hut, *m.* stroohoed, tooneelkapsel.

Mersch, *f.* Markt.

Merschel, Merschel, *f.* Merschel.

Merken, *v. a.* merken, bemerken, bespeuren, gewaar worden, aanmerken, rekenen met een merk; opmerken, letten, agt geven; gade slaan; sich nichts merken lassen, veinzen, ontveinzen, niets laten blyken, geen gelaat, mine van iets maaken.

Merkenwerth, *adj.* f. merklich.

Merkert, *m.* merker in 't kaatspel, in de kaatsbaan.

Merklich, *adj. & adv.* merkelyk, merkbaar, aanmerkelyk, opmerkelyk, merkwaardig, aanmerkenswaardig.

Merkmal, *zeichen, n.* merkteken; am Leibe, merke- lidteken aan 't lighaam.

Merkpunkt, *n.* merkpunt.

Merk sam, *adj. & adv.* merkzaam, oplettend, doordringend; ein merk samer Verstand, een doordringend verstand; merk sam auf die Lehre, oplettend op 't onderwys.

Merk samkeit, *f.* oplettendheid, opmerkzaamheid, doordringendheid, scherpzinnigheid.

Merkung, *f.* het merken, aanmerken.

Merkwürdig, *f.* merklich.

Merkzeichen, *n.* f. Merkmal.

Merr, *f.* Märrer.

Mertel, *f.* Märtel, *u. f. w.*

Mertz, *u. f. w.* f. März.

Mertz bier, *n.* maartschbier, in de maand Maart gebrouwen.

Mertzblume, *f.* Märzblume.

Merzen, *aufmerzen, v. a.* die Schaafe, de f. laapen nitscoeken, nitsloemen, afzonderen.

Merzenblume, *f.* f. Märzblume.

Merzenbuntein, *n.* een maartschkuiken.

Merzenregen, *m.* regen in Maart.

Merzenstein, *m.* maan, nieuwe maan in Maart.

Merzen schnee, *m.* sneeuw in de maand Maart.

Merzmonat, *f.* März.

Merschbauf, *n.* een uitgezogt schaap.

Merzweilchen, *n.* viol, f. vioolbloem.

Merspel, *f.* f. Mispel, *u. f. w.*

Mes, *f.* Maß.

Messe, *f.* mis, misse, misoffer, -ampt; item, jaarmarkt; in die Messe geben, in de mis gaan; die Frankfurter, Leipziger, u. f. w. Messe, de Frankfurter, Leipziger, enz. mis, jaarmarkt; einem eine Messe schenken, jemand een kermis koopen, schenken, verzeeren.

Mesamt, *n.* f. Messe, de mis, enz.

Mesbret, *n.* een meetbord, -plank.

Mesbuch, *n.* misboek, missaal.

Mesfelan, *u.* tierentien.

Messen, *v. a.* meeten; etwas mit einem Zirkel, passen, met een passer iets meeten, passen, afpassen.

Messer, *m.* meeter.

Messer, *n.* mes, groot mes, een opstecker.

Messerbesteck, *n.* f. Messergeräth.

Messerer, *m.* een messenmaaker; f. Messerschmidt.

Messergeräth, *n.* messelkoker.

Messerbest, *m.* -schale, *f.* het bezet van een mes.

Messerlinge, *f.* lemmet van een mes.

Messerkrum, *m.* meswinkel, messelkraam.

Messerkrämer, *m.* messelverkooper.

Messerlein, *n.* een mesje, klein mes.

Messerlohn, *n.* het meeterloon.

Messerrüde, *m.* de rug van een mes.

Messerichale, *f.* Messerbest.

Messerscheide, *f.* messelcheede.

Messerschmidt, *m.* messelmaaker.

Messerschmidtin, *f.* de vrouw van een messelmaaker.

Messerschneide, *f.* de sneede, het scherp van een mes.

Messerstich, *f.* het spits, punt van een mes.

Messerstiel, *m.* f. Messerbest.

Messfreiheit, *f.* vryheid van eene jaarmis, jaarmarkt.

Misgeld, *n.* misgeld, geld voor het doen, leezen eener misse.

Misgewatthe, *gewand, n.* misgewaad, -kleed, kasuifel, kasuifel.

Misglocke, *f.* miskloek.

Mishebende, *n.* mishebend, linne misrok.

Messias, *m.* Messiah, Messias, Gezalfde.

Messing, *m. & n.* messing, niessing, geel koper.

Messingen, *adj.* von Messing, messinge, van messing, geel kopere.

Messinggieter, *m.* geelgieter.

Messkannelein, *n.* een kannetje, om meel te meeten.

Messkette, *f.* landmeeterskettering, om land meel te meeten.

Messkunst, *f.* meet-, wiskunst; nach der Messkunst, wiskunstig, naar de wiskunst.

Messkunstler, *m.* wiskunstenaar, landmeeter.

Messkunstlich, *adj.* meet-, wiskunstig.

Messkunstlicher weise, *adv.* op eene meet-, wiskunstige manier, wyze.

Messlade, *f.* een schoenmaakers maatbok.

Messlich, *adj.* meetbaar, wat gemeeten kan worden.

Messner, *m.* een koster, bewaarder van het kerkegoed.

Messopfer, *n.* misoffer.

Messopfer, *priester, m.* mispriester, -paap.

Messruthe, *f.* roede, meet-, maatroede.

Messschur, *f.* meetinoer.

Messstab, *m.* maatrok, rigtsnoer.

Messung, *f.* het meeten, de meeting.

Messen, *f.* mäsien.

Metal, *n.* metaal, bergstof; metallisch, anstreichen, ein stein- oder hölzernes Bild, een steenen- bonten beeld eene metaalkleur geeven.

Metallasse, *f.* metaalasse.

Metallgrube, *f.* kopermyn.

Metallen, *adj.* metaale, van metaal, koperen.

Metallisch, *f.* metaalen.

Metallreich, *adj.* dat bergstof, metaal voortbrengt.

Metallschaum, *m.* koper slag, hamer slag, slak.

Metallstuf, *f.* een stuk aarde, waarin metaal of mineraal is.

Metaphysik, *f.* boven-, overnatuurkunde; die Metaphysik ist eine Wissenschaft von den ersten Gründen unserer Erkenntnis, de bovennatuurkunde,

bovennatuurkunde, metaphysica is eene wezen-
 schap, aangaande de eerste gronden, be-
 ginsels onzer kennis.
 Metaphysisch, adj. over-, bovennatuurkun-
 dig.
 Metb, f. Metb.
 Metten, f. mette, vroege mette, woege mis.
 Metter, f. Mäher.
 Mettran, n. moederkruid.
 Mege, f. vuile smors, snol, straatverken, al-
 manshoer; Scheffel, koornmaat, sche-
 pel.
 Megein, f. megen.
 Mehen, n. her slagten, de slagting.
 Mehen, megein, v. a. slagten, slagen, afsdoen
 een vee.
 Mege, f. f. mezig.
 Mehen, f. megen.
 Megger, m. vleeshouwer, slagter, beenhou-
 wer, slager.
 Megeerbank, f. vleeschbank.
 Megeermesser, n. een slaggers, vleeshouwers
 mes.
 Megeers-, Meisbergang, m. einen thun, een
 vergeeffchen gang doen.
 Megeersbund, m. een slaggers bond.
 Mezig, -bank, f. vleeschbank, vleeschblok,
 halblok.
 Mezig, f. hal, vleeschhal.
 Mezicht, n. een maatje.
 Meuchelmord, m. verraadelyke moordlaad.
 Meuchelmörder, m. verraadelyke huur-moor-
 denaar.
 Meuchelmörderisch, adj. & adv. verraaderlyk,
 op eene verraderlyke wyze.
 Meucheln, v. a. vermoorden, moorddaadig
 ontbrengen.
 Meuchler, m. f. Meuchelmörder.
 Meurer, f. Meurerer.
 Meut, f. Meuteren.
 Meuten, meutenieren, v. n. muiten, oproerig
 worden, tegen iemand opstaan.
 Meutenier, m. meutenierisch, adj. f. Meut-
 ter, ic.
 Meutenirung, f. f. Meuteren.
 Meuter, m. een mouter, muiteaaker, op-
 roerige.
 Meuteren, f. munitery; siften, muiten, munit
 maaken, oproer stigen.
 Meutermacher, m. f. Meuter.
 Meuterisch, adj. munitagtig, munitzugtig, op-
 roerig.
 Meutmacher, m. f. Meuter.
 Mew, f. eene meeuw.
 Mey, u. f. w. f. May.
 Meyer, m. kraut, n. majer, plant.
 Meyer, m. een hoevenaar; f. Mayer.
 Meyeren, u. f. w. f. Mayeren.
 Meineid, u. f. w. f. Meineid.
 Meis, f. Meise.
 Meiu, n. maauw, gelol der katten.
 Mich, pron. acc. myn, me.
 Miete, f. mik, zeker brood in Duitschland.
 Mieder, n. een korsetje, nieuwmodsch jus-
 fers borstrokje.
 Miete, Milbe, Milbe, f. de myt.
 Miete, f. Mietehael, n. Mietebung, f. huur,
 geld voor de huur, het huuren; die Miete
 behalen, de huur betaalen.
 Mieten, v. a. huuren; einen knecht, eine
 Wagd, een knecht, een meid huuren.
 Mietber, Mietmann, m. een huurder, die

huurt; viel Mieteleute haben, veete huur-
 ders hebben.
 Mietber, -kredts, m. eene kreft, die haare
 schaaften afgelegt heeft.
 Mietegeid, n. huurgeld, huurpenning.
 Mietgutlich, f. Mietebutliche.
 Mietehaus, n. huurhuis.
 Mietehammergen, een huurkamertje.
 Mietehecht, m. huur-, gehuurde knecht.
 Mietehturche, f. -wagen, m. -schiff, n. -pferd, n.
 huurkoets, huurwagen, huurschuit, -schip,
 huurpaard.
 Mieteleute, pl. m. von Miete mann, f. Miete-
 thet.
 Mietebling, m. huurling.
 Mieteblon, n. huurloon.
 Mietemann, m. f. Mieteber.
 Mieteppfenning, m. huurpenning.
 Mieteppferd, -schiff, f. bey Mietehturche.
 Mietebung, f. Mietehe.
 Mieteweis, adv. ter huur, in huur; ein Haus
 mieteweis inne haben, een huurhuis be-
 wonen.
 Mignon, n. lief, liefje, liefste, zoetert,
 hartje.
 Milbe, de myt, f. Miete.
 Milch, f. melk; zum Käse und Butter ma-
 chen, zuivel; eines Fisches, vom, milt, gelt
 van een visch; in die Milch zu brocken
 haben, in de melk hebben te brokken; goed
 bezitten; ein Madlein wie Milch und
 Blut, een meisje met een wit en fyn vel;
 es wird schon kommen, wie dem Ochsen
 die Milch, het zal nooit komen.
 Milchader, f. de melkader.
 Milchbart, f. Milchmaul.
 Milchbren, m. melkbry, melkpap.
 Milchcur, f. melkcuur.
 Milcheimer, m. melkemmer.
 Milchen, f. melken.
 Milcher, f. Milchner.
 Milchesser, m. melkeeter, -buik.
 Milchfarb, adj. melkkleurig, wit als melk.
 Milchfas, n. melkvar, -vloot.
 Milchfaber, n. de melkkoorts.
 Milchfede, m. melkvlade.
 Milchfrau, f. f. Milchweib.
 Milchhaelte, f. f. Milcheimer.
 Milchgeschirr, n. f. bey Milchkrug.
 Milchhaar, n. een hair in de melk; item, f.
 Milchbärchen.
 Milchhasen, f. bey Milchkrug.
 Milchbärchen, n. melkhairtjes.
 Milchicht, milchig, adj. van melk, met melk.
 Milchkalb, n. een melkkalf, een kalf, met
 mess gemest.
 Milchhammer, f. f. Milchheller.
 Milchkarpe, m. een homkarper.
 Milchkeiler, m. melkkelder.
 Milchkraut, n. melkkruid, dat de melk ver-
 meerdert by zoogende perzoonen.
 Milchkrug, -hasen, -napf, m. -geschier, n.
 melkkruik, -kan, -por, -nap, -vat.
 Milchkübel, m. f. Milcheimer.
 Milchkuh, f. de melkko.
 Milchling, f. Milchner.
 Milchling, m. een zuigeling, een kind, dat
 zuigt.
 Milchmarkt, m. de melkmarkt.
 Milchmaul, -bart, m. melkmuil, melkbaard,
 kaalkin.
 Milchnapf, m. f. bey Milchkrug.
 Et 2

Milchner, n. hommert, homvisch.
 Milchrahm, -ram, -raum, m. room, 't vee
 van de melk; f. Rahm.
 Milchraumig, adj. van room, het boterzigtige
 van de melk, waarvan de boter komt.
 Milchreim, m. room; etwas säuerlich, dik-
 ke melk, zaan.
 Milchschnee, m. karnemelk, gekarnde melk.
 Milchschüssel, f. melkkop, melkkom.
 Milchspeise, f. melkspys, melkkoft, zuivel.
 Milchstein, m. de melksteen.
 Milchstraße, f. melkstraat, melkweg aan den
 bemel.
 Milchsuppe, f. melk-, zoetemelklop.
 Milchtopf, m. een melkpot.
 Milchwasser, n. dunne, klare melk.
 Milchweib, n. melkwyf, -vrouw, -verkoop-
 ster.
 Milchweis, adj. blank, wit als melk, melkwit.
 Milchydne, m. pl. melkanden.
 Mild, adj. mild, zagt, teder, week, murw.
 Milde, f. f. Mildigkeit.
 Mildern, v. a. matigen, verzagten, verzoe-
 ten.
 Mildernng, f. maatiging, verzagting, ver-
 zoeting.
 Mildberzig, adj. Mildberzigheit, f. f. mild-
 thätig, ic.
 Mildigkeit, f. mildheid, milddaadigheid.
 Mildigich, adv. mild, milddaadelyk.
 Mildreich, mildthätig, adj. & adv. mild, mild-
 daadig, edelmoedig.
 Mildthätigkeit, f. mildheid, milddaadigheid,
 edelmoedigheid, liefde, goedhartigheid.
 Miliz, f. de milizie, het krygsvolk, de zol-
 daaten.
 Million, f. millioen, tienmaal honderd du-
 zend.
 Milten, f. Milzkraut.
 Miltbau, f. Mielthau.
 Mils, f. milt.
 Miltader, f. miltader.
 Miltbruder, -krank, f. miltzuchtig.
 Miltkrankheit, f. f. Miltzucht.
 Miltkraut, n. miltkruid, steenvaren.
 Miltkechen, n. f. Miltzucht.
 Miltzucht, -krankheit, f. miltzucht, -ziekte.
 Miltzuchtig, adj. miltzuchtig, miltziek.
 Miltzwebe, n. f. Miltzucht.
 Min, f. minder.
 Minder, adj. & adv. minder, min, woiniger;
 mein minderer Bruder, myn mindere, jon-
 gere broeder.
 Minderjährig, adj. & adv. minderjaarig, on-
 der de jaaren, onmondig.
 Minderjährigkeit, f. minderjaarigheid, on-
 mondigheid.
 Mindern, v. a. minderen, daalen, afflaan.
 Minderung, f. mindering, vermindering.
 Mindest, adj. f. minst; nicht das mindeste,
 niet het minste; zum mindesten, ten
 minsten.
 Mine, f. myn, metaalgroef.
 Mine, f. aanzigt, gelaat, mine, zwier van 't
 zelve, trek van het aangezigt.
 Minenkammer, f. de mynkelder.
 Minnenrinne, f. riool, dat van de eene in de
 andere myn gaat.
 Mineral, n. mineraal, myn-, bergstof.
 Mineralisch, adj. van mineraal, van berg-
 stoffen.
 Miniatur,

Miniatuur, *f.* schilderwerk met enkel stippen, stipchilderkunst.
Miniatuurmalcr, *m.* een miniatuurschilder, die met waterverwen schildert.
Minien, *f.* Menia.
Minicnkrant, *n.* peoni, vuurbloem.
Minicn, *v. a.* mineeren, eene myn maken, ondergraven.
Mineur, *m.* mineur, graaver, ondergraaver; die Mineer an die Muren aanbent, de mineurs aan de muren begten; de mynmaakers, graavers gebruiken, om de muren te doen vallen.
Mining, *f.* het mineeren, ondergraven, maaken der mynen.
Minnenbruder, *m.* minder-, minnebroeder, koordelier, franciscaner monnik.
Minorit, *m.* koordelier.
Minst, *adj.* minst, geringst.
Mintse, munt, munte, kruid, *f.* Münz.
Minut, *f.* minuat, van een uur.
Minutenuhr, *f.* een uurwerk, met een minut-wyzer.
Mir, *pron. dat.* my, me, aan my; bey mir, by my, myn, mynent, tot mynent.
Mirakel, *n.* een mirakel, wonderwerk.
Mirael, *f.* Mirael.
Mirtenbaum, **Mirtus**, *m.* mirt, mirteboom.
Mis, *mis*, *adv.* mis, niet ruak, niet, wel, niet regt; ihr seyd mis, gy hebt mis, gy doolt, gy zyt 'er niet agter.
Misarten, *v. n.* ontaarten, uit den aart slaan, vervremden.
Misduigig, *adj.* eenoogig, die maar een oog heeft.
Misbehagen, *v. n.* misbehaglich, *adj.* *f.* misfallen, *re.*
Misbeten, *v. n.* *f.* misfallen.
Misbilligen, *v. a.* af keuren, wraaken.
Misbilligung, *f.* afkeuring, wraaking.
Misbrauch, *m.* misbruik, wangebruik.
Misbrauchen, *v. a.* misbruiken, mishandelen.
Mischen, *v. a.* mengen, vermengen, mengen; die Karten, de kaart doorschieten, verschieten; seinen Wein mit Wasser, zynen wyjn met water temperen; sich in et was, zig in iets mengen, zig met iets moeten, bemoejen.
Mischmisch, *m.* mengelmoes, mengsel, vermengsel, kompost.
Mischung, *f.* menging, mengeling, mengzel, mengsel.
Miscredit, *m.* geen credit, geen geloof, wantrouw.
Misdeuten, *v. a.* misduiden, quaalyk duiden, quaad uitleggen, noemen, verdraagen.
Misdeutia, *adj.* dubbelzinnig, twyfelagtig; misdeutige Rede, dubbelzinnige rede.
Misdeutung, *f.* misduiding, verkeerde opvatting, uitlegging.
Misfall, *m.* ongeluk, ongelukkig toeval.
Misfallen, *v. n.* mishaagen, niet behaagen.
Misfallen, *n.* mishaagen, misnoegen, leetwezen, berouw.
Misfallia, *adj.* mishaagelyk, ongevallig, onaangenaam, aanstoorelyk.
Misfalligkeit, *f.* aanstoorelykheid, mishaagen.
Misgebahren, *v. n.* een miskraam, kwaade kraam, een misval hebben, voor den tyd van eene misdragt bevallen.
Misgebahren, *n.* Misgeburst, *f.* misgeboorte,

ontydige geboorte, misdragt, mischepzel, wanfchepzel, gedrogt, misval.
Misgestalt, *f.* mismaaktheid, lelykheid, onhebbelykheid.
Misgestaltet, *adj.* mismaakte, lelyk.
Misgewdch, *n.* *f.* Miswach.
Misgönnen, *v. a.* misgunnen, niet gunnen.
Misgönnner, *m.* *f.* Misgönniger.
Misgünstig, *f.* misgünstig.
Misgreifen, *v. n.* misgrypen.
Misgreiff, *n.* misgreep, dwaaling, mislag.
Misgunst, *f.* misgunst, wanguost, afgunst, misgunstigheid, wangunstigheid.
Misgünstig, *adj.* misgunstig, wangunstig, afgunstig.
Misgünstiger, *m.* misgunner, mis-, afgunstige.
Misballig, **Misballigkeit**, *f.* *f.* misbellig, *re.*
Mishandeln, *v. a.* mishandelen, misdoen, zondigen; einen abel mishandeln, jemand deevlyk, schandelyk mishandelen.
Mishandlung, *f.* mishandeling.
Mishellig, *adj.* wanluidend.
Mishelligkeit, *f.* wanluidendheid, wangeluid.
Misjahr, *n.* het onvrugbaar jaar.
Miskraam, *m.* miskraam, misval.
Mislaut, *m.* wangeluid, kwaalyk geluid.
Mislauten, *v. n.* verschillen, niet overeenkomen, een wanklank geeven.
Mislid, *adj.* misfelyk, gevaarlyk, zeldzaam, haggelyk, onzeker; ein mislicher Anschlag, een gevaarlyke, haggelyke aanslag; mislich sichen, in gevaar zyn; eine misliche Hoffnung, eene onzekere hoop.
Mislidheit, *f.* onzekerheid, gevaar, haggelykheid.
Mislungen, *v. n.* mislukken, missen, feilen.
Mislungen, *adj.* *f.* part. of mislungen, mislukt.
Mispel, *f.* mispel.
Mispelbaum, *m.* mispelboom.
Mispelholz, *n.* mispelboomenhout.
Mispreisen, *v. a.* mispryzen, laaken, veroordeelen.
Misrathen, *v. a.* misraaden, ontraaden, afraaden; niet wel raaden.
Misrathung, *f.* afraading, ontraading.
Misreden, *v. n.* mispreken, misgrypen in 't spreken.
Mischlagen, *f.* mislungen.
Missen, *v. n.* *f.* *a.* ontbeeren, derven, missen, vermiffen.
Missethat, *f.* misdaad.
Missethäter, *m.* misdaadiger, boosdoender.
Missethäterium, *f.* eene kwaaddoener, misdaadige.
Misstalte, *f.* *f.* Misgestalt.
Misstimmung, *f.* ongelykluiding, ongelykheid der stemmen.
Mist, *m.* melt, mist, drek.
Mistbar, *m.* bare, -trage, *f.* eene burry, om mist mede uit te draagen.
Mistbett, *n.* een mist-, gemest bed in eenen tuin.
Mistel, *m.* een bygewas op zekere boomen, een mistelboomtje.
Misten, *v. a.* smelten, missen.
Mistfint, -hammel, *m.* een morsbel, konkel, Hons.
Mistficht, *f.* borde, om mist op te sleepen.
Mistgabel, *f.* melt-, mist-, vuilmisgafel, -vork, -greep.

Mistgrube, *f.* *f.* Mistpfüze.
Misthaacke, *m.* een misthaak.
Misthammel, *f.* Mistfint.
Misthaufen, *n.* melthoop, vuilnishoop.
Mistig, *adj.* mestig, drekkig, vuil.
Mistkäfer, *f.* Mistkäfer.
Mistkämer, *m.* vuilnismen, vullisraaper.
Mistkar, -karren, -wagen, *m.* melt-, vuilniskar, -wagen.
Mistker, *m.* *f.* Mistbar.
Mistlache, *f.* Mistlache, bey Mistpfüze.
Mistleiter, *f.* Mistfichte.
Mistlote, *f.* Mistpfüze.
Mistler, *m.* slag van kramvogelen, meerlen.
Mistmelte, *f.* melde.
Mistpatsche, *f.* Mistfchauvel.
Mistpfüze, -lache, *f.* mekpoel, -put.
Mistpammler, *m.* *f.* Mistkämer.
Mistpauvel, *f.* eene meltschop.
Mistpflanz, *n.* vuilnis, drek-, baggerschmit.
Mistpflanzeler, *m.* *f.* Mistkämer.
Mistplatte, *f.* plaats, daar de mist legt, gelegd wordt.
Mistracht, *f.* misdragt, misgeboorte.
Mistrauen, *v. n.* mistrouwen, wantrouwen, niet trouwen, niet betrouwen.
Mistrauen, *n.* wantrouwen, wantrouw, wangelooft, mistrouwen, wantrouwigheid, agterdogt.
Mistraulich, *adj.* *f.* *adv.* mistrouwig, wantrouw, wantrouwend, agterdogtig, mistrouwend.
Mistraulich, *f.* mistrouwich.
Mistraulichkeit, *f.* *f.* Mistrauen.
Mistreden, *v. n.* mistreeden, kwaalyk treden.
Misttritt, *m.* mistred, struikeling, dwaaling.
Misttrost, *m.* valsche, verkeerde troost.
Misttröben, *v. n.* mistrooslig maaken, doen worden.
Misthun, *v. n.* misdoen, eene font, een mislag begaan.
Mistung, *f.* mesting, her mesten.
Mistwagen, *m.* meltwagen, -kar.
Misvergnügen, *v. n.* misnoegen, mishaagen, misnoegen geeven.
Misvergnügen, *n.* misnoegen, ongenoegen, mishaagen.
Misvergnügt, *adj.* misnoegd, ongenoegd.
Misverstand, *m.* misverstand, misvatting, quaad begryp, misgreep, mislag.
Misverständniß, *f.* misverstand, onëenigheid.
Miswach, *n.* misgewas, miswas, misdragt, flegt gewas.
Miswaschen, *v. n.* miswassen, misdraagen.
Mit, *praep.* met, met-, mitsgaders; mit jemand von etwas reden, tegen jemand, tot jemand van iets spreken; mit einem spielen, wetten, disputieren, tegen jemand spelen, wadden, zintwiffen, disputeren; mit nichten, geenszins, in geenely wyze; mit Fleisch, met voordagt; mit einander, met malkander, zamen, onderling.
Mitarbeiten, *v. n.* medearbeiden, medewerken, -wroeten.
Mitarbeiter, *m.* medewerker, medearbeider.
Mitbeamter, -bedienter, *m.* medebeampte, -bediende, medegenoot van een ampt.
Mitbedeuten, *v. n.* mede aanwyzen, -aantonen, -doen blyken.
Mitbedeutung, *f.* medeaaanwyzing.
Mitbedienter, *f.* Mitbeamter.

Mitbegehrer,

Mitbegehrer, *m.* mededinger, medeverzoeker, medevryer.
 Mitbesiter, *m.* een medeigenaar, die iets met een ander bezit.
 Mitbezahlen, *v. a.* zyn aanleel mede betaalen.
 Mitbrengen, *v. a.* mede medebrengen.
 Mitbruder, *m.* medebroeder.
 Mitbuisler, *m.* een medevryer, medeminnaar; um ein Amt, mededinger na een ampt.
 Mitbuislerinn, *f.* medevryster, mededinger.
 Mitbuisler, *m.* medeborg.
 Mitbürger, *m.* medeborger.
 Mitbürgerinn, *f.* eene medeburges.
 Mitbürgerschaft, *f.* her medeburgerschap.
 Mitchrist, *m.* een medechristen, geloofsge-noot.
 Mitdarjuthun, *v. a.* toebrengen, bybrengen; ich will alles mit darjuthun, was möglich ist, ik zal alles, wat mogelijk is, toebrengen.
 Mitdienst, *m.* mededienstbaarheid.
 Mitelkander, *adv.* elkander, zamen; ihrer drey eder mehr, elkander; ihrer mehr als zwey, drey, elkanderen.
 Mitelbringen, *v. a.* toebrengen, mede in-brengen.
 Mitelstimmen, *v. n.* medetoestemmen, -in-willigen.
 Mitelre, *m.* medeersgenaam.
 Mitelreben, *v. n.* mede, te zamen erwen.
 Mitelrebin, *f.* eene vrouw, die mede erft.
 Mitelssen, *v. a.* & *n.* medeecten.
 Mitelster, *m.* een medeecter; it draakge-zweer, draakworm; viel Mitelster ha-ben, veel medeecters, viele monden te voe-den hebben.
 Mitelfahren, *v. n.* medevaaren; einem übel mit Ehdagen, jemand teleyk, raw handelen, mishandelen, teyfferen, roffen.
 Mitelfasten, *f.* half vasten, midden in de vasten.
 Mitelstrenen, -werden, *v. n.* medevryen.
 Mitelstreyer, -werber, *m.* medevryer.
 Mitelstriben, *v. a.* medebrengen, medevoeren, medefleepen.
 Mitelgast, *m.* een medegast, gast, tafelgast, dischgenoot.
 Mitelgeben, *v. a.* einem etwas, jemand iets med geeven.
 Mitelgefangener, *m.* medegevangene.
 Mitelgebet, *m.* f. Mitelgeß.
 Mitelgeben, *v. n.* medegaan; das kann mit-geben, dat kan gaan.
 Mitelgehül, *m.* een medehelper, medestander.
 Mitelgenessen, *v. a.* medegenieten.
 Mitelgenos, *m.* medegenoot, deelgenoot, medestander.
 Mitelgeß, *m.* medegezel, -maat, -makker; in einer Handlung, deelgenoot, vennoot, medegenoot in koopmanschap, of anders iets.
 Mitelgeßinn, *f.* eene medegezellin.
 Mitelgesellschaft, *f.* medegezelschap; in einer Handlung, vennootschap, deelgenootschap.
 Mitelgeß an, Mitelgeßpannschaft, *f.* f. Mitelgeß, *zc.*
 Mitelgest, *f.* huwelyksgeest, nitzerting, bruid-schat.
 Mitelgest, *n.* medelid, medegenoot van een ge-zelschap.
 Mitelhalten, *v. a.* medestaan, medehouden.
 Mitelhalter, *m.* medestander.
 Mitelhelpen, *v. a.* medehelpen.
 Mitelhelfer, *m.* medehelper, medehulp; in

einer Mitelthat, makker, makkers, in eene mishand.
 Mitelheerschaft, *f.* medeheerschappy.
 Mitelheerscher, *m.* medeheerscher, medeheer.
 Mitelhin, *adv.* derhalven, dienvolgens.
 Mitelhinjuthun, *v. a.* bydoen, byvoegen.
 Mitelhülse, *f.* Mitelheffer.
 Mitelhrbat, *m.* mithridaat, theriakel.
 Mitelldger, *m.* een medeaanklaager.
 Mitelnecht, *m.* een mededienstknegt.
 Mitelkommen, *v. n.* medekomen.
 Mitellassen, *v. a.* toelaaten.
 Mitellaufen, *v. n.* medeloopen.
 Mitellauten, *v. n.* mede-, medeklinken.
 Mitelauter, mitelautender Buchstab, *m.* mede-klinker, medeklinkletter, consonant.
 Mitelcheiden, *n.* medelyden, mededoogen.
 Mitelcheidenheit, *f.* Mitelcheiden, *n.* medelyden, mededoogendheid, deernis, medewaarig-heid, teder gevoeligheid.
 Mitelheidig, *adj.* & *adv.* medelydend, mede-doogend, mededoogzaam, begaan, mede-warig, teer-, jammerhartig, tedergevoelig.
 Mitelheidiam, *f.* mitelheidig.
 Mitellernen, *v. a.* mede, zamen, op eenen tyd leeren.
 Mitellocken, *v. a.* medelokken, -troonen.
 Mitelmachen, *v. a.* mededoen, zamen doen; er macht mit, by doet mede.
 Mitelmacher, *m.* een medemakker, die alles mede doet.
 Mitelmacherinn, *f.* eene, die alles mede doet.
 Mitelmagd, *f.* mededienstmaagd, -meid.
 Mitelmeister, *m.* een gildebroeder.
 Mitelnehmen, -schleppen, -tragen, *v. a.* mede-neemen, -sleepen, -draagen; die Untertanen, Bürger, Inwohner hart mitneh-men, f. unterdrücken, pressen, verderben; die Krankheit hat ihn sehr mitgenommen, die ziekte heeft hem zeer aangetast.
 Mitelrechnen, *v. a.* mederekenen, -tellen.
 Mitelregent, *m.* een mederegent.
 Mitelreisen, *v. n.* medereizen, mede op reis gaan, zamen reizen.
 Mitelreisender, *m.* medereizende.
 Mitelreiten, -reuten, *v. n.* mederyden, zamen-ryden.
 Mitelrichter, *m.* een byzittende regter.
 Mitelruhen, *v. n.* mede, zamen zuijpen met an-deren.
 Mitelrugling, *m.* kinderen, van eene minne, of wedster gezoogd, die met het zelfde zog of melk zyn opgebracht; die dezelfde borsten hebben gezogen.
 Mitelstehen, *v. n.* zamen speelen, -schertsen.
 Mitelsticken, *v. n.* -stenden, *v. a.* mede zenden, te gelyk zenden.
 Mitelstleichen, *v. n.* met anderen gaan weg-sluijpen, wegruijpen.
 Mitelstschleppen, *f.* mitneemen.
 Mitelstschreuen, *v. n.* medeschreuwen, -roepen.
 Mitelstschuld, *f.* medepligtigheid, handlaadig-heid aan een zelfd misryf.
 Mitelstschuldig, *adj.* medeschuldig, medepligtig.
 Mitelstschuldner, *m.* een medepligtige, die medeschuldig is.
 Mitelstschüler, *m.* medeschoolier, medeleerling.
 Mitelstschülerinn, *f.* eene medegezellin in 't leeren, een medeleermeisje.
 Mitelstschwemen, *v. n.* mede, zamen optrek-ken, rinkelrooien.
 Mitelstschwätzen, *v. n.* mede praaten.

Mitelstschweßer, *f.* medezuster.
 Mitelstschwieger, *m.* schoonvader.
 Mitelstschicken, *f.* mitsticken.
 Mitelstschicken, *v. n.* mede, zamen zigten.
 Mitelstzingen, *v. a.* mede, zamen zingen.
 Mitelstzoldat, *m.* een medezoldaat, medemak-ker, maat, spitsbroeder, -makker.
 Mitelstzessen, *v. a.* mede, zamen spyzen, eeten.
 Mitelstzessen, *v. a.* mede, zamen speelen.
 Mitelstzessen, *m.* makker, kam-raat in 't speelen.
 Mitelstzessen, *v. n.* mede sterven.
 Mitelstzessen, *v. a.* mede stemmen, overeen-komen.
 Mitelstzessen, *v. a.* medestryden, mededingen.
 Mitelstzessen, *m.* mededinger, tegedinger, medevryer.
 Mitelstzessen, *v. n.* zandigen met j. mind.
 Mitelstzessen, *m.* middag, her zuiden; am besten
 Mitelstzessen, op den vollen middag; die Sonne schiebt im Mitelstzessen, de zon is in het zuiden; f. auch Mitelstzessenzeit.
 Mitelstzessenessen, *n.* f. Mitelstzessenmahl.
 Mitelstzessen, *adj.* zuidelyk; die mitelstzessen Länder, de zuidelyke landen, ten zuiden ge-legen.
 Mitelstzessenablayer, *n.* stilhouwing, pleistering op den middag op de reis.
 Mitelstzessen, *m.* een, die op den middag ten eeten komt.
 Mitelstzessen, *n.* het middagsgebod.
 Mitelstzessen, *f.* de warmte van den dag, bitte overdag.
 Mitelstzessenlinie, *f.* middaglyn, meridiaan.
 Mitelstzessenmahl, *n.* -mahlzeit, *f.* -essen, *n.* mid-dagmaal, -maaltyt, middageeten; halten, middageeten, -spyzen.
 Mitelstzessenpredigt, *f.* middagpreek.
 Mitelstzessenruhe, *f.* middags-, namiddagslaapje.
 Mitelstzessen, *m.* f. Mitelstzessenruhe.
 Mitelstzessen, *f.* middagszon.
 Mitelstzessenstunde, *f.* uur in, na den middag.
 Mitelstzessenwind, *m.* middags-, zuidewind.
 Mitelstzessenzeit, *f.* noon, noonryd.
 Mitelstzessen, *f.* 't midden; in der Mitelstzessen, in 't midden, over 't midden; in der Mitelstzessen des Winters, des Sommers, in 't midden, hart van den winter, van de zomer; ein paar Schuhe aus der Mitelstzessen der Haut, een paar schoenen uit 't hart, hartje van de huid; in der Mitelstzessen eines Werks seyn, in 't midden, midden wegs met eenig werk zyn; einen Menschen bey seiner Mitelstzessen fassen, opheben, een mensch by zyn middel vatten, grijpen, opheffen.
 Mitelstzessen, *n.* middel, raad; das Mitelstzessen trefsen, 't midden trefsen, raaken; jemand aus ihrem Mitelstzessen erwählen, jemand uit haar midden verkiezen; Mitelstzessen schaffen, ein Mitelstzessen ausfinden, auf ein Mitelstzessen bedacht seyn, alle Mitelstzessen und Wege versuchen, middel schaffen, een middel nitvinden, uit-denken, alle middelen en wegen beproeven; gute Mitelstzessen haben, goeod zyn, goeds mid-delen hebben; ein Mitelstzessen, Arzneymittel, Hülfsmittel, een middel, geneesmiddel, hulpmiddel; sich ins Mitelstzessen legen, zussen beide gaan, komen, bemiddelen; das Mitelstzessen halten, maat houden.
 Mitelstzessenban, *m.* f. Mitelstzessenweg.
 Mitelstzessenbar, *adj.* & *adv.* middelbaar, midde-lyk.
 Mitelstzessenalter, *n.* middelouderdom; sein Mitelstzessenalter

telakter erlebt haben, de linie voorby zyn, het vijfste jaar bereikt hebben.

Mitteldarm, *m.* het darmfcheel, -scheidfel, middeldarmvlies.

Mittelding, *n.* eene onverfchillige zaak.

Mittelen, *Mitteler*, *f.* mitteln, *Mittler*.

Mittelfell, *n.* het middelfchor.

Mittelfinger, *m.* middelvinger.

Mittelfaßung, *f.* het middelfoort.

Mittelfeiff, *m.* middelbaare geest, geleigeest, halve god by de heilenen, bemiddelaar, beimeelyke godheid.

Mittelfgericht, *n.* een minder-, ondergeregt.

Mittelfreis, *m.* *f.* Mittellinie.

Mittelländifch, *adj.* middenlandfch, middel-landfch.

Mittellaut, -ton, *m.* een middelmaatige toon, klank; *it.* tuffen twee andere.

Mittellehre, *f.* eene leer tuffen twee andere; eene Mittellehre einführen, een leer tuffen twee andere, van twee andere verfchillende, invoeren, in twee brengen.

Mittelleib, *n.* middelleyf, middel.

Mittellinie, *f.* -ftrich, *m.* middellyn, -fcreep.

Mittelman, *m.* het gemeen, de gemeene man; *item*, een fcheidfman, middelaar, bemiddelaar.

Mittelmoff, *f.* *f.* *n.* middelmaat.

Mittelmäßig, *adj.* *f.* *adv.* middelmatig, paflyk, redelyk, maatig, -lyk.

Mittelmäßigfeit, *f.* middelmatigheid.

Mittelmauer, -maur, *f.* de middelmuur.

Mitteln, *v. a.* inddelen, bemiddelen, byleggen.

Mittelpfad, *f.* Mittelweg.

Mittelpfad, *m.* ruffenplaats.

Mittelpunkt, *m.* middelpunt, fip, middelftip, centrum van een kring.

Mittelftas, *m.* de tweede felling, tweede voorfelling, minor propofitie.

Mittelfteule, *f.* pylaar in 't midden.

Mittelfmann, *m.* -person, *f.* *f.* *Mittler*.

Mittelft, *adj.* middelst, dat het midden houdt.

Mittelft, *adv.* door middel; mittelft göttlichcr Hülfe, door middel van de goetlyke Gods hulp; met Gods hulp, byftand.

Mittelftelle, *f.* de middelste plaats, plaats in 't midden.

Mittelftempel, *m.* bloemciraaden, enz. agter de hoofdfstukken van, in een boek.

Mittelftimme, *f.* booge contra ftem, party tuffen boog en laag.

Mittelftraße, *f.* *f.* Mittelweg.

Mittelftrich, *f.* bey Mittellinie.

Mittelftück, *n.* een ftuk in, uit het midden.

Mittelftufe, *f.* een fteunfel in 't midden.

Mittelften, *m.* *f.* Mittellaut.

Mittelftung, *f.* bemiddeling, bylegging.

Mittelfwand, *f.* Mittelmauer.

Mittelfweg, *m.* -pad, *n.* -ftraße, *f.* middelweg, -pad, -ftraat.

Mittelfwind, *m.* ruime wind.

Mittelfwort, *n.* het deelwoord, participium.

Mittelfzug, *m.* middeltoeg.

Mitteln, *adv.* midden, in 't midden; mitteln in der Stadt, midden in de ftad, in 't midden van de ftad; mitteln im Winter, midden im Sommer, in 't midden, in 't hart van den winter, van de zomer; mitteln auf dem Wege, auf halben Wege, middenwegs, middlewege, midden in, op den weg, in 't midden van den weg.

Mitteln drinnen, *adv.* midden in.

Mitteln durch, *adv.* midden door; mitteln durch brechen, fchneiden etwas, iets over midden, midden doorbreken, fnylen.

Mittelnacht, *f.* middernagt, het noorden.

Mittelnächtig, -nächtifch, *adj.* noordsch, noordelyk, ten noorden gelegen.

Mittelnachtswind, *m.* de woorden wind.

Mittelfaften, *f.* Miffaften.

Mittelfeilen, *v. a.* mede, mededeelen; feine Zeitung mittheilen, zyne nieuws, nieuwe tydingen mededeelen.

Mittelfeilbar, mittelfeilfam, *adj.* mededeelbaar.

Mittelfeilung, *f.* mede-, mededeeling.

Mittelfler, *m.* een middelaar, bemiddelaar, fcheidfman.

Mittelfleramt, *n.* het middelaarsampt.

Mittelflerinn, *f.* middelaarfter, bemiddelaarfter, fcheidfvrouw.

Mittelfterweil, -zeit, *adv.* middeleryl, inddels.

Mittelfnacht, mittelfnächig, *f.* Mittelnacht, *ic.*

Mittelftragen, *f.* bey mitneemen.

Mittelfträger, *m.* een, die mede draagt.

Mittelftreiben, *v. a.* mede dryven, doordryven, mede ftande houden, bevorderen.

Mittelftrinken, *v. n.* *f.* *a.* mede, zamen drinken.

Mittelftrinker, *m.* een, die mede drinkt, mede-zuiper.

Mittelfverfchworner, *m.* een zamenzweerder, eedgenoot.

Mittelfunter, *adv.* mede onder.

Mittelfunter flechten, *v. a.* mede onderfleggen.

Mittelfunter laufen, *v. n.* mede onder loopen.

Mittelfunter mifchen, *v. a.* mede onder mengen.

Mittelfunter ften, *v. a.* mede onder zaaien.

Mittelfunter wafchen, *v. n.* mede onder waffen, -groeyen.

Mittelfvormund, *m.* een medevogd.

Mittelfwachen, *v. n.* mede, zamen waaken.

Mittelfwagen, *v. a.* ich will es mitwagen, ik zal 't mede waagen.

Mittelfwandern, *v. n.* mede gaan wandelen, knyeren.

Mittelfweiden, *v. a.* zamen weiden.

Mittelfweinen, *v. n.* mede, zamen weenen.

Mittelfwerben, Mitfverber, *f.* mitfpreken, *ic.*

Mittelfwenden, *f.* mitfweiden.

Mittelfwinter, -fommer, *m.* midden in den winter, zomer.

Mittelfwirken, *v. n.* mede, zamen werken.

Mittelfwissen, *v. n.* um etwas, kennis van iets hebben, bewust ergens van zyn.

Mittelfwoche, *f.* woensdag, midden in de week.

Mittelfwirken, *f.* mitfwerken.

Mittelfwärker, *m.* een medewerker.

Mittelfwärfung, *f.* medewerking.

Mittelfzahlen, *f.* mitfbezahlen.

Mittelfzanken, *v. n.* mede twiften, deel aan 't krakkeel neemen.

Mittelfzehren, *v. n.* mede teeren, uit den gemeenen bordel leeven.

Mittelfzeugen, *v. n.* mede getuigen, onder 't getal van de getuigen zyn.

Mittelfziehen, *v. a.* mede trekken, mede reizen.

Mittelfzur, *f.* een mengzel, mixtuur.

Mittelfzilien, *pl. n.* beweegelyke, roerende goederen, menbelen, huisraad.

Mittelfzock, *f.* Mitterschwein, eene zog, zeuge.

Mittelfzodder, *m.* modder, flyk.

Mittelfzode, *f.* mode, manier, fatfoen; nach der neuesten Mode sich kleiden, naar de, op de

nieuwe, nieuwste mode, fatfoen, zwier, ftof, manier, fatfoent/yk zig kleeden.

Modell, *m.* *f.* *n.* vorm, voorbeeld, patroon, model, fchers.

Modellmacher, -fchneider, *m.* een model-, patroonmaaker.

Modelln, *v. a.* vormen, tekenen, naar 't patroon werken, maaken.

Modder, *f.* Modder; in den Modder treten, fallen, in den modder, flyk treden, vallen.

Modder, verrotting, vermolming, hederf.

Modderen, *v. n.* verrotten, vermolmen, vergaan, bederven.

Moddericht, modderig, *adj.* modderig, flykig; *item*, bedorven, vergaan, vermolmd.

Modderung, *f.* *f.* *n.* Modder, verrotting.

Modt, *f.* Mode.

Modgen, *v. n.* mogen, moogen, meugen, durven, kunnen, oorzaak hebben; es mag gut oder übel feyn, er will es so haben, 't mag goed, of quaad zyn, 't zy goed of quaad, by wil 't zo hebben; die Romifch-katholifchen mögen kein fleifch effen in den Fasten, de Roomsck-katholiken mogen geen vleefch eten in den vasten; er mag wohl effen, by mag wel eten; ich mag das nicht thun, effen, ik mag dat niet doen, eten; wo ich bin, gehe, da mögt ihr nicht hin kommen, waar ik heen ga, daar moogt gy niet komen; wir mögen wohl Gott fürchten und lieben, wy mogen wel God vreezen en lief hebben.

Modglich, *adj.* *f.* *adv.* mogelyk, moogelyk, doenlyk.

Modglichfeit, *f.* mogelykheid, doenlykheid.

Mogol, *m.* der grofe, de groote Mogol, indiaanfche keizer.

Mohn, *f.* Mond.

Mohn, *m.* heul, man, fleepkruid.

Mohnblume, *f.* heul-, kollebloem.

Mohnkopf, *m.* heul-, man-, of fleepkruidkop, -bol.

Mohnsaame, *m.* heul-, klapproenzaad.

Mohr, *f.* Moer.

Mohr, *m.* moor, mooriaan, een zwarte.

Mohre, Möhren, *f.* geele peen.

Mohrenkraut, *n.* Ethiopia, zeker kruid uit Negerland komend, met wolagtige bladeren.

Mohrenland, *n.* Moerenland.

Mohrenfclave -fnecht, *m.* moorknegt, -fclaafe.

Mohrinn, *f.* eene moorin, eene zwarte.

Mohrifch, *adj.* *f.* *adv.* moorfch.

Molch, *m.* salamander, hagedis.

Molken, *f.* bot, kni, van gefchifte, geftreemde melk; klontcr-, geklonterde melk, wrongel, ftremsel.

Molkendieb, *m.* vliender, kapel.

Molkenspeife, *f.* melkspys.

Molkenteller, *m.* *f.* Molkendieb.

Molkenwaffer, *n.* wei.

Mollicht, *adj.* weigagtig, van hui, huy.

Molste, *f.* melken.

Molter, *f.* Malter.

Molter, maalloon, *f.* Maltergebühr.

Molsh, *m.* een foort van look, ajuin.

Momordica, *f.* balfemappel, momordica.

Moon, *f.* Moonsaame.

Mon, *f.* Mond.

Monarch, *m.* monarch, alleenheerscher.

Monarchie, *f.* monarchy, alleenheersching.

Monarchifch, *adj.* van een monarch, alleenheerschend, dat tot een monarch behoort.

Monarchischer wijze, *adv.* op zyn monarchs, alleenbeersbers.
 Monath, *m.* maand; den wievielsten des Monats haben wir heute? den hoevelsten (dag van de maand) hebben wy heden? verwichenen Monath, voortledene maand.
 Monathblume, *f.* eene maandbloem.
 Monathblume, *zeit*, *f.* de maandstonden der vrouwen, maandelijksche zuiveringen.
 Monathblus, *m.* *f.* Monathblume.
 Monathbrist, *f.* *f.* Monathzeit.
 Monathgeld, *zold*, *m.* maandgeld, soldy.
 Monathlich, *adj.* *z* *adv.* maandelijk, by de maand, voor alle maand, maandelijks, van maand tot maand; monathliche Auszüge, maandelijksche uittreksels; monathliche Zeit, monathlicher Fluss, maandstonden van de vrouwen; ihre monathliche Zeit haben, nicht haben, baare stonden, maandstonden hebben, niet hebben, niet wel te passe zyn; eine Frau, die ihre monathliche Zeit hat, een maandstondige vrouw.
 Monathschristen, *f.* maandschristjes, maandschristen.
 Monathsgeld, *m.* *f.* Monathsgeld.
 Monathstag, *m.* de dag van de maand.
 Monathweise, *adv.* by, met de maand.
 Monathzeit, *f.* Monathblume, de maandstonden.
 Monathzeit, *f.* de tyd van eene maand.
 Mönch, *m.* monnik, monik, munnik, kloosterbroer, kappert, kloosterling; ein angehender Mönch, een aankomende monnik, in zyne proefsaaren; ein verlausener Mönch, een verloopen monnik; ein türkischer Mönch, een turksche monnik, Schriftgeleerle van een deel streng leven; Mönch an einem Tische, schotdeur, valdeurte aan een zyver.
 Mönchenkraut, *n.* waterpeper.
 Mönchenleben, *f.* Möncheseben.
 Mönchereu, *f.* Mönchswesen, *n.* monnikschap, staat der monniken; alle de monniken.
 Mönchisch, *adj.* monniksch.
 Mönchlein, *n.* Weisenmönch, *m.* meesmussche, zwartkopje, zekerslag van zangvogeltjes.
 Mönchsערmel, *f.* Mönchsefutte.
 Mönchsgeist, *f.* Möncheseben.
 Mönchskappe, *f.* monnikskap, *f.* Mönchskutte.
 Mönchskloster, *n.* -orden, *m.* monnikklooster, -orden.
 Mönchskutte, *skappe*, *f.* -ערmel, *m.* monnikskap, -mouw.
 Möncheseben, *n.* -geist, -sitten, *f.* monnikery, monnikenleven, -geest, -zeden.
 Mönchsorden, *f.* bey Mönchskloster.
 Mönchsitten, *f.* bey Möncheseben.
 Mönchskand, *m.* -weisen, *n.* *f.* Mönchereu.
 Mond, *m.* maan, maane, mane; das erste Viertel des Monde, het eerste kwartier van de maan; gespitter Mond, de wassende maan; halber Mond, halve maan, nieuwe maan.
 Mondstüternis, *f.* maantaaning, -verduistering, -zwym, eclips.
 Mondstich, *m.* goudvisch.
 Mondjahr, *n.* het maanjaar.
 Mondsalb, *n.* onvrugt, zuiger, wanschape misdragt, wanvrugt, valsche bevrugting van een kramvrouw.
 Mondkraut, *n.* penningbloem, maankruid, paafchbloem.
 Mondraute, *f.* *f.* Mondkraut.

Mondschein, *f.* Mondlicht.
 Mondelauf, *m.* maanloop, -keering.
 Mondlicht, *n.* Mondschein, *m.* maanlicht, maanschyn, maan; es ist Mondschein, 't is ligte maan; bey Mondschein reisen, fahren, in den maanschyn, by helderen maanschyn, by ligte maan reizen, vaaren.
 Mondsucht, *f.* maanziekte.
 Mondstüchtig, *adj.* maanzugtig, maanziek.
 Mondviole, *f.* maankruid.
 Mondwendung, *f.* *f.* Mondlauf.
 Monatsb, Monkraut, *f.* Mondsalb, *ic.*
 Mönlein, *n.* een maanje; Mönlein des Jupiters, de trawanten van Jupiter.
 Monraute, *f.* Mondkraut.
 Mondschein, *f.* Mondlicht.
 Monkraut, *m.* schyn, niterlyke vertooning.
 Mondstuch, monstüchtig, *f.* Mondstuch, *ic.*
 Montag, *m.* maandag; guten Montag machen, maandag houden, niet werken.
 Montiren, *v.* *n.* monreeren.
 Montur, *f.* monteering, toerusting.
 Moor, *m.* het moor; gewässerter Moor, gewaterde moor.
 Moos, *n.* mos, mosch; mit Moos bewachen, überwachen, met moos bewassen, overwassen.
 Moosente, *f.* eene ent, die kroos vreet.
 Moosfisch, *m.* mosvisch, die op kroos aaft.
 Moosgrille, *f.* waterpin.
 Mooslicht, *adj.* *z* *adv.* mosagtig, mossig.
 Mooskraut, *n.* vlogras, wier.
 Moosochs, *m.* een roerdomp.
 Moosrehr, *n.* riet.
 Moor, *u.* *f.* *w.* *f.* *u.* *w.*
 Morade, *f.* Merchel.
 Morallisch, *adj.* zedelyk, zedekundig, moreel.
 Morast, *m.* moeras, drasland.
 Morassig, *adj.* morassig, moerasschig, moerig, drassig.
 Morasslachen, *m.* *f.* Morast.
 Mörb, *f.* mürbe.
 Morche, Morchel, *f.* morillies, hertswanne, -spongie.
 Mord, *m.* een moord; einen Mord begehen, een moord begaan.
 Mordart, *m.* eene byl, aan beide zyden scherp.
 Mordbrand, *m.* brandstigtig.
 Mordbreuner, *m.* een brandstigter, moordenaar, moordbrander.
 Mordbühne, *f.* moordrooneel, -schavot.
 Mordbolch, *f.* bey Mordgewehr.
 Mordreisen, *n.* stiler, driekantige moordprien.
 Morden, *v.* *a.* moorden, vermoorden.
 Mörder, *m.* Mörderinn, *f.* moorder, moordenaar, vermoorder, moorderes, vermoordster.
 Mörderey, *f.* moordery, bloedstorting, doodslag.
 Mördergrube, *f.* *f.* Mordgrube.
 Mörderinn, *f.* *f.* bey Mörder.
 Mörderlich, *adj.* *z* *adv.* moorderlyk, moorddaadig.
 Mörderlich, *f.* mörderisch.
 Mordgeschicht, *f.* droevige geschiedenis.
 Mordgeschrey, *n.* moordgeroep, -geschrey.
 Mordgesell, *m.* een makker van moordenaars.
 Mordgewehr, *n.* -messer, -bolch, *m.* -waffen, *n.* moordgeweer, -mes, -prien, -pook, -wapen.
 Mordgierig, *adj.* bloeddorstig, wreed.

Mordgrube, -höhle, *f.* moord-, moorderkuil, -groeve, -spelonk, -hol.
 Mordhöhle, *f.* *f.* Mordgrube.
 Mordio schreuen, *v.* *n.* moord schreuen.
 Mordiogeschrey, *n.* moordgeschrey, -geroep.
 Mordkeller, *m.* cafemart, moordgat, moordkuil, overwelfte battery in de flank of zyle van het bolwerk.
 Mordmesser, *f.* bey Mordgewehr.
 Mordschlag, *m.* -stück, *n.* *f.* Mordthat.
 Mordstuch, *f.* lust tot moorden, doodslaan.
 Mordthat, *f.* Mord, *m.* moorddaad, moord.
 Mordthatig, *adj.* *f.* mörderisch.
 Mordwaffen, *f.* bey Mordgewehr.
 Mordweg, *m.* een bedorven, slechte, kwaade weg, die niet te gelruiken is.
 Morellen, *f.* morellen, abrikoos.
 Morellenbaum, *m.* een morellen-, abrikoosboom.
 Morellenrische, *f.* morel, zekere karfch.
 Morensarb, *adj.* zwartagtig, uit den zwarten.
 Morenkopf, *m.* morenkop, zwart paard.
 Morenland, *f.* Morenland.
 Morentanz, *m.* een moorlsche dans.
 Morgen, *m.* morgen, ogtend; guten Morgen! goeden dag!
 Morgen Lands, Ackers, Felds, morgen, morgen, gemeet land, akkers.
 Morgen, het oosten; gegen Morgen, ten oosten; was gegen Morgen liegt, wat ten oosten legt.
 Morgen, *adv.* morgen; ich verreise morgen, ik gaa morgen op reis.
 Morgenandacht, *f.* *f.* bey Morgengebeth.
 Morgenarbeit, *f.* -werk, *n.* morgenwerk, -arbeid.
 Morgenbrod, *m.* morgenbrood, -maal, ontbyt.
 Morgend, *adj.* aanstaande morgen; der morgende Tag, de volgende dag, morgen.
 Morgendimmerung, *f.* morgenschemering, schemermorgens.
 Morgenessen, *f.* Morgenbrod.
 Morgengabe, *f.* morgengaaf, -gaave, -gift, bruidsgave.
 Morgengebet, *n.* -andacht, *f.* -sagen, *m.* -lied, *n.* morgengebed, -aandagt, -zegen, -lied.
 Morgengedacht, *n.* *f.* Morgearbeit.
 Morgengruß, *m.* morgengroet.
 Morgenimbis, *m.* *f.* Morgenbrod.
 Morgenland, *n.* oostland, het oosten.
 Morgenlander, *m.* oostlander, oosterling, oostersche.
 Morgenländisch, *adj.* oostlandsch, oosterlyk, oostersche.
 Morgenlicht, *n.* *f.* Morgenröthe.
 Morgenlich, *n.* *f.* bey Morgengebeth.
 Morgenluft, *f.* de morgenlucht.
 Morgenmilch, *f.* morgenmelk.
 Morgenmusik, *f.* -ständchen, *n.* ogtendmusyk, -zang, morgespel.
 Morgenopfer, *n.* morgenoffer.
 Morgenröthe, *f.* -licht, *n.* -sonne, *f.* morgenrood, dageraaf, -licht, -glans, -zonne.
 Morgens, *adv.* 's morgens.
 Morgenschlaf, *m.* de morgenlaap.
 Morgensegen, *m.* *f.* Morgengebeth.
 Morgensonne, *f.* *f.* bey Morgenröthe.
 Morgenständchen, *n.* *f.* Morgenmusik.
 Morgenstern, *m.* morgenster, -ster, dagstare; item, eene knods met yzere pinnen.

Morgensünde,

Morgenstunde, -zeit, *f.* morgenstond, og-
tendstond, -ryd.
Morgensuppe, *f.* Morgenbrod.
Morgenruuk, *m.* morgendronk, een slok.
Morgenwaache, *f.* morgenwaake, dagwaake.
Morgenwdrts, *adv.* ten oosten, na 't oosten.
Morgenweis, *adv.* by, met den morgen.
Morgenwerk, *f.* Morgenarbeit.
Morgenwind, *m.* de morgen-, de oostenwind.
Morgenzeit, *f.* Morgenstunde.
Morgig, *adj.* van een morgen lands; *it.* *f.*
morgend.
Morin, *f.* Mohrinn.
Morraë, *f.* suikerwortel, suikerywortel; *f.*
Möbre.
Mors, Morsch, *adj.* krummelig, brokkig,
vergaan, vermolmd; morsch hols, ver-
gaan, vermolmd hout; morsch entwen,
in stukken, in brokken; mors entwey
breken, midden door, in stukken breeken.
Mörjel, *f.* Mörfjer; in Mörjel zerstoffen,
in den vyzel stampen, kort maaken.
Mörjelsein, *n.* een vyzeltje, mortiertje.
Mörjeltseule, *f.* *f.* Mörjeltstampfer.
Mörjellen, *f.* koeckjes.
Mörjeln, *v. n.* stooten, stampen, in stukken
breeken, vermaalen.
Mörjeltstampfer, *m.* stampfer van een vyzel,
mortier.
Mörjeltstöber, *m.* *f.* Mörjeltstampfer.
Mörjer, Mörjel, *m.* vyzel, mortier.
Mörjertseule, *f.* vyzel, mortiertampfer.
Mörtel, *m.* mortelkalk, merzelkalk; von
Laimen und Stroh, pleisterklei, horde-
klei.
Mörtelband, *m.* kalkvoege.
Mörtelhaue, *f.* kalkkloet, mortelhouw, ra-
keltok.
Mörtelkassen, *m.* het kalkkok.
Mörtelkeile, *f.* truwel.
Mörtelkübel, *m.* kalkbak, kalkkuip, -tobbe.
Mörtelspanne, *f.* kalk-, mortelpan, mortel-
tobbe.
Mörtelschaukel, *f.* de kalkschop.
Mörtelstlager, *m.* een opperman, die kalk
bestaant.
Mörtelstein, *m.* een kalksteen.
Mos, *u. f. w.* *f.* Moos.
Mos, modder, slyk, bagger.
Mosch, *m.* muskus, *f.* Muskus.
Moschee, *f.* eene mosquee, turksche tempel.
Moss, *m.* most; von Aepfeln, Birn, appel-
drank, peerdrank.
Mossbrent, *m.* eene kuip, om den wyn te ont-
vangen, die uit de pers loopt.
Mossren, *v. n.* druiuen persen.
Mossig, *adj.* van most.
Mosskuse, *f.* *f.* Mossbrent.
Mossrich, *adj.* zoet als most.
Mossart, Mossert, *m.* mostaart, mostert.
Mossartaeschirr, -kännlein, *n.* een mostertpot.
Mossartlöffel, *m.* löffel, *n.* een mostertlepel,
-lepelkje.
Mossartlöflein, *n.* *f.* Mossartgeschirr.
Mossert, *f.* Mossart.
Motte, *f.* mot, motte.
Mottenfräsig, -schericht, *adj.* van de mot ge-
geeten, met gaten.
Mottig, *adj.* *f.* mottenfräsig.
Muchzen, *v. n.* kikken, mikken; nicht dür-
sen muchzen, niet durven kikken nog mik-
ken, niet durven nym zeggen.

Muck, *f.* Mock.
Mücke, *f.* vlieg; spanische, spanische vlieg;
es irret ihn eine Mücke an der Wand, by
valt over een stroobalm; by is aanstonds op
zyn paardje; er hat Mücken im Kopfe,
by legt op zyn luimen; zwey Mücken auf
einen Strich todt schlagen, twee vliegen
met eenen slag doodslaan; twee saaken tes-
sens doen, waarneemen; aus einer Mücke
einen Elephanten machen, van eene vlieg
een olifant, van een scheet een donderslag
maaken.
Mücke, Musche, een moesje; das Gesicht
mit Mücken bedecken, 't gezigt met moes-
jes bedekken, beleggen.
Mücken, *f.* muchzen.
Mückenkraut, *n.* persik, vlookruid.
Mückepulver, *n.* kobalt.
Mückenschrank, *f.* vliegekast.
Mückenschreiß, -triefig, *adj.* met zwarte vlak-
kens gespikkeld.
Mückenvädel, *m.* vliegejaager, vliegenlap.
Mücklein, *n.* een vliegje, kleine vlieg.
Mucken, *f.* muchzen.
Müde, *adj.* *f. adv.* moede, moe, vermoed;
so müde ich von Gehen, zo moede zyn
van zigten, beel afgezigt zyn; Des Lebens
müde sein, het levens moede zyn.
Müder, *n.* halsdoek, neerstuk, kroplap, daar
de vrouwen haar boezem med dekken.
Müdigkeit, *f.* moedigheid, vermoedheid,
mattigheid.
Muff, *m.* mos, mofse; item, muf, duffigheid.
Muffband, *n.* band, lint van den mos.
Muffel, *m.* een brok, mond vol, beet.
Muffel, *m.* eene smeltkroes, deksel van de
kapel.
Muffelhier, *n.* zekere ram, die in plaats van
wol, hair gelyk een bok heeft.
Muffen, *v. n.* blaffen, als een hond.
Muffen, *f.* mufften.
Muffend, müffig, *adj.* muf, duf.
Mufften, *v. n.* maffen, duffen, vermust, ver-
dust rieken.
Muffzen, *f.* mufften.
Muffzend, *f.* müffend.
Mügen, möglich, Müglichkeit, *f.* mögen, *z.*
Mühe, *f.* moeite, pyn, ongemak; ehnem
Mühe machen, moeite, quelling, veel gedoens
jemand maaken; etwas der Mühe nicht
werth sein, iets de moeite, de pyn niet
waard zyn; es geht in einer Mühe hin,
't gaat met eene moeite door.
Müheim, *f.* Grill.
Mühen, *v. n.* bulken, loejen als een os, koe.
Mühen, *n.* het bulken, loejen, gebulk, ge-
loey.
Mühewaltung, *f.* eene moejelyke zaak,
-werk, bezigheid.
Mühlbeutel, *m.* meelzeef, -buidel.
Mühle, *f.* molen, meulen; zu Pfeffer, Kaffee,
Sausaamen, molentje, om peper, koffy, hen-
ripsaat te maalen.
Mühlstein, *n.* het molenzijer.
Mühlsteinerey, *n.* het krus van een molenzijer.
Mühlseel, *f.* den Mühlspferd.
Mühlgang, *m.* -gerinne, *n.* de gang van den
molen.
Mühlgeräste, *n.* het molenwerk, waarin de
steenen gaan.
Mühlkassen, *m.* *f.* Mühltrichter.
Mühlkeipel, *m.* het geraas van den molen.

Mühlknop, *m.* molenknegt.
Mühlspferd, *n.* zsel, *m.* molen-, meulenpaard,
-ezel.
Mühlrad, *n.* molenrad.
Mühlradschaukel, *f.* de kam aan een molenrad.
Mühlschus, *n.* de vang van een molen.
Mühlspiel, *n.* hinkbaan, hinkspel, hinkperk.
Mühlstein, *m.* meul-, molensteen; oberer,
bovenste meulensteen, looper; unterer, on-
derste meulensteen, legger.
Mühltrichter, *m.* treemel, molentregter.
Mühlwerk, *n.* het molenwerk, het maalen.
Mühlzeug, *n.* molenaarstuig, -gereedschap.
Mühme, *f.* moei, moey, moeje, moetje.
Mühäm, *adj.* moejelyk, pynig, zwaar, last-
tig, kommerlyk, overlastig; mühäm und
beladen sein, vermoed en beladen zyn.
Mühämkeit, Mühämigkeit, *f.* moejelykheid,
zwaarigheid, ongemak.
Mühämlich, *adv.* met moeite, ongemak.
Mühämig, *adj.* moejelyk, zwaarwigtig.
Mühämigkeit, *f.* *f.* Mühämigkeit.
Mucht, *f.* Muech.
Mül, *f.* Mühle, *u. f. w.*
Mülde, *f.* *f.* Miete, eene myt.
Mulle, Mülte, *f.* baktrog, houtenvat.
Mulle Bleo, een scheut tin, of loot, een blok
tin of loot.
Muldengewölbe, *n.* een slak-, of schulp ge-,
verwult.
Müller, *m.* een molenaar.
Müllereisel, *m.* *f.* Mühleisel, bey Mühlspferd.
Müllergebäuer, *n.* het maalloon.
Müllerhandwerk, *n.* molenaars handwerk.
Müllerrinn, *f.* eene molenaars vrouw.
Müllerrisch, *adj.* van een molenaar, tot een mo-
lenaar behoorende.
Müllerkarn, -wagen, *m.* een molenaarskar,
-wagen.
Müllerkorn, *n.* *f.* Müllergebühr.
Müllersack, *m.* een molenzak.
Müllerrwagen, *f.* Müllerkarn.
Müllerverk, *n.* molenaars werk.
Mulle, *f.* Mülte.
Mulle, *f.* Müllergebühr.
Mullereisen, *n.* -schar, *m.* schraapyzer, om
den deeg van den baktrog te schraapen.
Multiplizieren, *v. a.* vermenigvuldigen, mul-
tipliceeren.
Mumie, *f.* *f.* Mühme.
Mumie, *f.* mumie, ingebalsemd lyk.
Mumin, *f.* braunschweigische, mom.
Mumme, *f.* Mumm.
Mumme, *f.* Mühme.
Mummelmann, *m.* een wanstaltig mensch,
aapengezigt.
Mummeln, *v. n.* mommelen, mompelen,
grommelen, preutelen, binnen monds
spreken.
Mummengesicht, *n.* momaanzigt, masker,
gryns.
Mummengewand, -kleid, *n.* vermoed. kleed,
maskeraadkleed.
Mummenschanz, *f.* een vermoede; *it.* mom-
mery.
Mummenspiel, *n.* z tanz, *m.* inommedans,
-spel, maskerade, mummery.
Mummier, *m.* knorpot, knorrig mensch.
Mumpfen, *v. n.* babbelen, zonder tanden
kauwen.
Müsch, *u. f. w.* *f.* Müsch, *u. f. w.*
Müuche, *f.* Müuche.

Mund, *m.* mond; fertig mit dem Munde, mondig, vaardig, stont in den moult, in de kaaken zyn, een dapper mondstuk hebben; etwas an seinem Munde ersparen, iets uit zyn mond besparen; einem nach dem Munde schwagen, jemand naar den mond, naar den zin praten; von Mund auf gen Himmel fahren, regt toe den hemel vaaren.
 Mundart, *f.* wyze van uitspraak, een geluid van zekere taal, dialect.
 Mundarzt, *f.* maagmiddel.
 Mundbäcker, *m.* een bakker, lie voor jemand brood bakt.
 Mündel, *m.* een pupil, onmondige, die onder voogden staat.
 Mundfaule, *f.* scheurbuik, blaauwshuit.
 Mundgestank, *m.* stinkende aassem.
 Mundhohle, *n.* mondhou, liguster, keelkruid.
 Mündia, *adj.* & *adv.* mondig, meerderjaarig; mündig werden, seyn, mondig worden, meerderjaarig worden, zyn.
 Mündigkeit, *f.* mondigheid, meerderjaarigheid.
 Mundkoch, *m.* mondkok.
 Mundkoff, *f.* mondkolt, mondprovisie, eetwaaren, lytrog.
 Mundküche, *f.* mondkuken.
 Mundlein, *m.* mondyln, huizenblas, vischlym.
 Mündlein, *n.* een mondje, kleine mond.
 Mündlich, *adj.* & *adv.* mondelijk, mondeling; mündlich mit einem reden, mondeling, mondelijk, ygend aan mond met jemand spreken, mondgemeen met hem worden, zyn.
 Mundloch, *n.* mondgat, mond; eines Stück Geschüßes, eines Schöpfbrunnens, tromp, mond van een stuk geschut, van eene put; an einer Stätte, Schälmen, Hoboi, mondgat van een fluit, schalméi, hobo.
 Mundmehl, *m.* blom van meel.
 Mundportion, *f.* s. Mundkoff.
 Mundschénke, *m.* mondshenker.
 Mundspatze, *f.* spatel, *f.* een instrument, om den mond te verwyderen.
 Mundstück, *n.* mondstuk; s. Ansatz; er hat ein gut Mundstück, hy kan wel, goed praten, hy kan zyn mond wel roeren.
 Mündung, *f.* s. Mund, Mundstück, sloch.
 Mundvoll, *m.* mondvol, flokje.
 Mundvorrath, *m.* mondprovisie, leeftogt.
 Mundur, *f.* Montur.
 Mundwein, *m.* mondwyn.
 Mundwerk, *n.* mondwerk, geklap, gepraat.
 Munitionssäker, *n.* plur. ammunitie, ledige vaten.
 Münster, *n.* eene dom-, cathedraal-, hooge stiftskerk.
 Munter, *adj.* & *adv.* wakker, niet meer slaapend, gaauw, vrolyk, vlug, quik, levendig, wierig; einen munter machen, doen ontwaaken, wakker maaken.
 Munterkeit, *f.* wakkerheid, gaauwheid, levendigheid.
 Muntiren, *v. a.* monteeren, kleeden, toerusten.
 Muntur, *f.* Montur.
 Münz, *f.* munte; Garten-, wilde Münz, tuin-, wilde munte.
 Münze, *f.* munt, gemunt geld; kleine Münze, kleine munte, klein geld, klein preutgeld; falsche Münze, valsch geld; Silber in die Münze tragen, zitver in de munt brengen;

beschnittene Münze, besnoeide munt, besnoeid geld; Scheidemünze, kopergeld, geld, uit koper en zilver zamengesteld; etnem mit gleicher Münze bezahlen, jemand met gelyk munt betaalen, eveneens behandelén.
 Münz, *f.* Münzamt, *n.* ampt, bediening van, in de munt.
 Münzbeschneider, *m.* een geldsnoejer.
 Münzereuz, *n.* het kruis van eene munt.
 Münzen, *v. a.* munten, geldslaan.
 Münzer, *m.* valsch munter.
 Münzstille, *f.* eene zyl, om te munten, voor de munters.
 Münzfuß, *m.* cours, waarde van 't geld; den Münzfuß verändern, verringern, de waarde van 't geld veranderen, verminderen.
 Münzprägung, *m.* de stempel op het geld.
 Münzhammer, *n.* stemmel, m. zegg, n. munt-hamer, -stempel, -gereetschap.
 Münzjunge, *m.* een kna-p in de munt.
 Münzkorn, *n.* muntstof.
 Münzkunst, *f.* kunst, van geld te slaan.
 Münzloos, *m.* s. Münzfuß.
 Münzmeister, Münzpräger, *m.* muntmeester, -flager, munter.
 Münzmutter, *n.* ronde plaat, welke de munters tot een monster gebruiken.
 Münzordnung, *f.* ordonnantie, wet, reglement van de munt.
 Münzplatte, *f.* de plet van de munt.
 Münzpräger, *m.* een munter.
 Münzprägerunkosten, *f. pl.* de munters onkosten.
 Münzprobationstag, *m.* dag, waarop, wanneer de hoofden der munt vergaderen, om de waarde, het alloy van de munten, het geld te onderzoeken, na te gaan.
 Münzprobierer, *m.* s. Münzwahrdein.
 Münzrand, *m.* de rand van de munt, het geld.
 Münzrecht, *n.* muntregt, regt van te munten.
 Münzsachen, *f. pl.* s. Münzwesen.
 Münzschiennen bereiten, *v. a.* het zilver, eensafloereeren, om 'er geld van te slaan.
 Münzschlag, *m.* s. Münzprägung.
 Münzschläger, *m.* s. Münzer.
 Münzsorte, *f.* soort van geld.
 Münzdämpel, *m.* s. bey Münzhammer.
 Münzstand, *m.* een staat, die 't regt heeft, om geld te slaan.
 Münzstätte, *f.* de munt, waar 't geld geslagen wordt.
 Münzstecher, *m.* een stempelsnyder van de munt.
 Münzstempel, -stempel, *f.* Münzdämpel.
 Münzstück, *n.* een stuk geld.
 Münzverfälscher, *m.* s. Münzbeschneider.
 Münzverwalter, *m.* opperste, hoofd van, in eene munt.
 Münzwaaage, *f.* muntschaal.
 Münzwaaagenlatte, *f.* lat, stok, waaraan de schaaalen van de munt hangen.
 Münzwahrdein, -wardéin, *m.* muntwaardyn.
 Münzwart, *m.* bestierder, regent van de munt.
 Münzwerk, *n.* werk in de, van de munt.
 Münzwesen, *n.* sachen, *f.* muntweezen, -zaaken.
 Münzzeichen, *n.* het teken, stempel van de munt, het geld.
 Münzzeug, *n.* s. bey Münzhammer.

Muraal, *m.* lamprey, negenoog, prik.
 Murbe, *adj.* murw, mals, malsch, roder, zagt, week: murbe Brodt, week brood; murbe machen, murwen, vermurwen, murw, week, gelwee maaken; einen murbe machen, jemand murwen, hem tam, gedwee, buigzaam, onderlaanig, gewillig maaken; murbe machen, auf dem Strohe liegend, meuken, door leggen murw maaken, worden.
 Mürbheit, Mürbigkeit, *f.* murtheid, malsheid, zagtheid.
 Mürmel, *n.* geruisch, geraas, gedruisch.
 Mürmelfer, *m.* s. Murrer.
 Mürmeln, *f.* murren; es wird gemurmelt, man murmelt, men mompeld, de spraak gaat.
 Mürmeltier, *n.* eene bergrot.
 Mürmelfung, *f.* s. Mürmel.
 Murren, *v. n.* knyzen, knorren, kniezen, morren, grollen, preutelen, reutelen, schrollen, nurken; heimlich murren, binnen monds morren, mompelen.
 Murrer, *m.* morrer, knorrer, knorpot, knorvleesch.
 Murrig, *adj.* murrig, knorrig, nurkig, nurk-agtig, gemelyk, grillig, bars, preutelig, knyzig, narrig, kreegelyk, spyrig, kribbig, gryng, nors, lastig, een norste kop, een nurk.
 Murrung, *f.* het morren, enz.
 Mus, *n.* moes, warmoes.
 Musische Arbeit, *f.* musiv.
 Muschel, *f.* mossel, schelp, schulp van een visch.
 Muschel an einer Thürklink, schulp, plat yzer van de klink, daar men den duim of vinger opzet, om de klink te ligten.
 Muschel an einem Degengehenke, de plaat aan een degengeveest.
 Muschelfänger, *m.* s. Muschelfischer.
 Muschelfisch, *m.* eene mossel.
 Muschelfischer, -fänger, man, m. mosselvischer, mosselvangter, mosselman.
 Muschelfischwasser, *n.* mosselkreek.
 Muschelförmig, *adj.* schelpvormig; muschelförmiges Trinkschälchen, schelpvormig drink-schaeltje.
 Muschelgold, *n.* schelpgoud.
 Muschelmann, *m.* s. Muschelfischer.
 Muschelschale, *f.* mosselchelp, -schulp.
 Muschelsilber, *n.* schulpzilver.
 Muschelwerk, *n.* schelpwerk.
 Muse, *f.* Muse, zanggodin; die neun Musen, de neyen zanggodinnen.
 Muschafen, *m.* s. fanné, f. s. Mustopf.
 Musicien, *v. n.* musiceeren.
 Musik, *f.* musyk, zangkonst.
 Musikalisch, *adj.* musykaal, zangkonstig.
 Musikant, *m.* musikant, musykzanger, musyk-speelder, liefhebber van musiek.
 Musikchor, *n.* choir der musikanten, liefhebbers van de musiek.
 Musiv, *n.* mozaisch, mozaik, ingeleid werk.
 Musivarbeit, *f.* ingelegd werk van steen of hont.
 Muskat, *f.* muskaat.
 Muskatblumen, -blätze, -nus, *f.* muskaatbloemen, -foelie, -noot, noot van muscaat, nooremuscaat, kruidnoot.
 Muskateller, *m.* muskaat, muskadel.
 Muskatellerwein, *f.* muskadedelpeer.
 Muskatellertraube, *f.* muskadedelruit.

Muskatellerwein, *m.* muskadellewyn.
 Muskatendbaum, *m.* muskaatboom.
 Muskatendblüthe, -blume, *f.* *s.* Muskatblumen.
 Muskatenein, *m.* *s.* Muskatellerwein.
 Musket, *f.* musket.
 Musketier, *m.* musketier, soldaat te voet.
 Musketierschut, *m.* een muskertschoot.
 Musketieren, *f.* musketry, de muskettiers.
 Mustus, *m.* musens.
 Müstein, *n.* moesje.
 Muß, *n.* een moet, het moeten, de dwang; etwas aus, mit Muß thun, iets uit een moet, uit dwang doen; es ist ein Muß, het is een moet, 't is dwang; willens of niet willens; Muß ist ein bitteres Kraut, moeten, gelwongen zyn is een bitter kruid, valt niet gemaklyk.
 Múse, Múse, *f.* ledige tyd; mit guter Múse etwas thun, in zyn ledigen tyd, op zyn gemak, met gemak, al zagtyes iets doen.
 Müßen, *v. n.* moeten; so ein Stück muß nicht verzumt werden, zulk een geluk dient niet verzumt te worden.
 Müßig, *adj. & adv.* ledig, leeg, niet doende, lui, luiledig, zonder werk; müßig gehen, steben, sigen, leeggan, -loopen, ledig staan; luiledig gaan, zitten; müßig Geld im Kassen haben, geld hebben leeg leggen; eines Menschen müßig gehen, jomands gezelschap myden; einer Sache müßig gehen, zig van iets onthouden; ein müßiges Wort, een ydel woord.
 Müßigen, *v. a.* dwingen, noodzaaken.
 Müßiggang, *m.* lediggang, ledigheid, luiledigheid.
 Müßiggänger, *m.* ledig-, leegganger, -looper, lujaart, doenniers, lanterfanter, straatlyper.
 Müßiggehen, *v. n.* dagdieven, lanterfantten, straatlypen.
 Müßigkeit, *f.* *s.* Müßiggang.
 Müster, *n.* monster, staal van laaken, stof, graan, patroon, voorbeeld, schers; auf einem Kramladen, monstren, vertoonzels, roonen, voorzetzels, uitzetzels.
 Müsterchen, *n.* staaltje, proefje, monstertje.
 Müstern, *v. n.* monstren, schouwen, 't krygs-volk, leifschouw, monsterving doen.
 Müstern, *v. a.* bedillen, bestraffen, tugtigen, wat te zeggen hebben; ihr habt allezeit etwas zu müstern, altyd hebt gy wat te zeggen, te bedillen.
 Müsterr, -platz, *m.* -rolle, *f.* -schreiber, *m.* monsterheer, -plaats, -rol, -schryver.
 Müsterung, *f.* monstering, wapenschouwing, heirschouw, wapenschouw.
 Mustopf, -hafen, *m.* moespor, -ketel, -pan.
 Muth, *m.* moed, hart, dapperheid, kloekheid; Muth fassen, moed vatten, neemen, zig verkloeken, vermennen; guter Muth, vrolykheid, goede cier; gutes Muths ziegend hingehen, hinkommen, goeds moeds, lighartig ergens heen gaan, komen, zonder iets te denken, nog te vreesen, zonder eenig nadenken, of quaads te vermoeden; wie ist dir zu Muth, hoe zyt gy gemoed? hoe zyt gy gezind? ich bin Muths, ik ben gezind, ik ben van voornemen.
 Muthchen, *n.* moedje; sein Muthchen fassen, zyn moedje koelen, zyne wraaklust vol-

doen aan zyn vyand, al zyn granschap over hem lossen, wistforten.
 Muthen, *v. n.* eene schriftelyke bekenstenis van een leen, een leengoed maaken; item, om het meesterschap in een gild aanzoeken.
 Muthig, *adj. & adv.* moedig, gemoedigd, kloekmoedig, dapper, onverzaagd; ein muthig Pferd, een weeldrig paard.
 Muthigkeit, *f.* moedigheid, kloekmoedigheid, dapperheid, moed.
 Muthiglich, *adv.* *s.* muthig.
 Muthlein, *f.* Muthchen.
 Muthlos, *adj.* moedeloos, verzaagd, kleinmoedig.
 Muthmaßen, *v. a.* gissen, vermoeden; dem Muthmaßen nach, vermutlich, muthmaßlich, by gissing, by de gis, naar gissing.
 Muthmaßer, *m.* een gisser, vermoeder.
 Muthmaßlich, *adj. & adv.* denkelyk, vermoedelyk, by gissing, waarschylyk; die Sache ist muthmaßlich wahr, de zaak is naar alle gedachten waar; ein muthmaßlicher Meineidiger, een vermoedelyke meineedige. *s.* bey muthmaßen.
 Muthmaßung, *f.* gissing, vermoeding.
 Muthwille, *m.* moedwil, ongebondenheid, losheid, losfigheid, brooddronkenheid.
 Muthwillens, *s.* muthwilliglich.
 Muthwillig, *adj. & adv.* moedwillig, uirgelaaten, ongebonden, los, baldaadig, holbollig, walpsch, wulps, darel, brooddronken; ein muthwillig Kind, een muthwilliger junger Leder, een stout kind, een stoute vent, jongen lekker.
 Muthwilligkeit, *f.* *s.* Muthwille.
 Muthwilliglich, muthwillens, *adv.* moedwillens, met opzet.
 Mutter, *f.* moeder, moer; Gebärmutter, baarmoeder, lyfmoeder; mutterallein, moederlyk alleen, heel alleen.
 Mutter, *f.* de baar, lyfmoeder; im Weine, de moer, grondlof, wynmoer; zu einer Schraube, de moer, het schroefgat; *s.* Mütterchen.
 Mutteraufsteigung, -beschwerung, *f.* *s.* Mutterkrankheit.
 Mutterbruch, *m.* lyfmoeders breuk.
 Mutterbruder, *m.* -schwester, *f.* oom, moedersbroeder, moei, moederszuster.
 Mutterbruderskind, *n.* moeders broeders kind, zoon; volle neef van moeders zyde.
 Mutterbrust, *f.* de moeders borst.
 Mütterchen, *n.* moedertje; ein altes, een oud besje; von einer Schraube, moeder, moer van een spil, schroeffpil.
 Mutterelich, *n.* *s.* Mutterapfein.
 Mutterflecken, *m.* de moedervlek.
 Muttergawäch, *s.* Mutterkalf, een zuiger, enz.
 Muttergut, -theil, *n.* moedersdeel, erfportie van ene moeder.
 Mutterherz, *n.* het moederlyk hart, de moederlyke liefde.
 Mutterkalf, *n.* een zuigend kalf.
 Mutterkalt, *n.* een zuiger, vleeschige misdragt.
 Mutterkind, *n.* moederskind.
 Mutterkrankheit, *f.* -wehe, *n.* beschwerung, -aufsteigung, *f.* moedersichte, -zeer, -opstyggingen.
 Mutterkraut, *n.* moederskruid, mater.

Mutterkuuel, *u.* *s.* Mutterkalf, een zuiger, enz.
 Mutterleib, *m.* moederslyf, -lighaam; von Mutterleibe an, van jongs af, van kindergebente.
 Mutterlein, *n.* *s.* Mütterchen.
 Mutterlich, *adj. & adv.* moederlyk.
 Mutterliche, *f.* moeder-, moederlyke liefde.
 Mutterlos, *adj.* moedersloos.
 Muttermaal, *n.* *s.* Mutterflecken; item, Anmaal.
 Muttermensch, *n.* *s.* Mutterkind; es ist kein Muttermensch im Hause, daar is niemand in huis.
 Muttermilch, *f.* moedermelk, zog.
 Muttermord, *m.* moedermoord.
 Muttermörder, *m.* -mörderin, *f.* moedermoordder, -moordster.
 Mutternacht, *adj.* moedernaakt, heel naakt.
 Mutterndagelein, *n.* -nelken, *f.* moernagels, ancofels.
 Mutterpein, *f.* de moederspyn, -smert.
 Mutterpennig, *m.* steekpenning, welken de moeders heimelyk aan hunc kinderen geeven.
 Mutterpferd, *n.* merrie, merrypaard.
 Mutterrohre, *f.* de trompetten, eyerleiders.
 Mutterrecht, *f.* moederschap, moederlyke staat.
 Mutterseide, *f.* de moederschede.
 Mutterchnitt, *m.* de moeder-, keizerlyke sneede.
 Mutterisch, *m.* de moederschoot, schoot van de moeder.
 Mutterischer, *f.* *s.* Mutterpein.
 Mutterischwein, *n.* zeuge.
 Mutterische, *f.* *s.* Mutterbruder.
 Mutterisen, *m.* de moederlyke zegen.
 Mutterseelig, *adj. & adv.* alleen; er ist mutterseelig allein, hy is alleen, daar is niemand by hem. *s.* bey Mutter.
 Muttersohn, *m.* moederszoon, moederskind.
 Muttersohnen, *n.* moederzootje, -popje, -lieveling.
 Muttersohnlein, *n.* *s.* Muttersohnen.
 Mutterspiegel, *m.* moederspiegel, moederverwyderend werktuig.
 Mutterprache, *f.* moedertaal, moederspraak.
 Mutterstück, *n.* moeder-, moederlyk stuk, moederlyke daad.
 Mutterteil, *n.* *s.* Muttergut.
 Muttertrichter, *m.* een moedertreger.
 Muttertrompetten, *f. pl.* de trompetten van de baarmoeder.
 Muttervater, *m.* moedersvader.
 Mutterwehe, *f.* Mutterkrankheit.
 Mutterwurz, *m.* beerwortel.
 Mutterzapfein, *n.* moederszelf, moeder-, steekpillen, vrouwe zetpillen.
 Mus, *m.* reisrok, regenrok, overrok.
 Mus, *m.* eene hoer, ontugtig vrouwsperzoon, vuil vrouwenfch.
 Múse, *f.* muts.
 Músen, *v. a.* opschikken, sieren, scheeren; sich, *v. rec.* ein Pferd músen, een paard morsen, moetsen; Bäume músen, boomen scheeren, afsknippen.
 Múser, *m.* een aard-, veldmuis.
 Músohr, *m.* een die zyn ooren gekort, gemotst zyn.
 Múserhen, *f.* mirrhe, mirre.
 Mústern, -baum, *s.* Múrteln.

Mortendl, *m.* oli van mirte.
Mirtenwals, *m.* een mirtebootch, plaats met mirteboomen beplant.
Mirtenwein, *m.* wyn, daar mirte op staat.
Mirtyfch, *adj.* & *adv.* myftiek, verborgen, geheim.
Mirthelegie, *f.* de verdigtzelkunde.

N.

Nabe, *f.* eines Nads, naaf, nave, aaf, aave.
Nabel, *m.* navel.
Nabelbruch, *m.* navelbreuk.
Nabelbrüchig, *adj.* navelbreukig.
Nabelbarm, *m.* f. Nabelfchnur.
Nabelkraut, *n.* zeven vingerkruid.
Nabelpulsader, *f.* navelslagader.
Nabelfchnur, *f.* navelftreng.
Nabelftelle, *f.* de plaats van den navel.
Nakenloch, *n.* het gat van de naf.
Naker, *f.* Neker.
Nach, *prae.* naar, volgens, na; *nach* der Mahlzeit, na de maaltijd; ein Kind, das nach des Waters Tode geboren, naweys; nach einem fragen, nach etwas fehen, na jemand vraggen, na iets zien, kyken; nach und nach, allenskens, ongevoeliglyk; nach dem Verbilde Christi, naar 't voorbeeld Christi; seinem Sagen, Voraeten nach, naar, volgens zyn zeggen; nachkommen, ziehen, nach Hause gehen, na komen, trekken, na huis gaan.
NB. Einfac wullen, dat hier in Hollandschen ein gewiffer Unterschied zu machen feyn, fo, das na bezeichne ad im Lateinischen, nach der Stadt, na de ftad; non, eine Zeit, in Latin. post, nach der Zeit, naa dien tyd; und naar, secundum in Latin. nach meinem Sinne, naar myn zin, enz.
Nachaffen, nachahmen, *v. a.* naaopen, namaaken, nabootzen, nadoen.
Nachaffer, *m.* een naaoper, nabootfer.
Nachaffung, *f.* naaoping, nabootfing, navolging, het nadoen.
Nachahmer, *f.* nachaffen.
Nachahmer, *m.* een navolger, die iets nadoet, nabootft.
Nachahmerinn, *f.* eene navolfter, die iets nadoet, nabootft.
Nachahmung, *f.* naaaping, navolging, nabootfing.
Nacharbeiten, *v. n.* naa een ander werken, nawerken.
Nacharten, *v. n.* aarten na, gelyken.
Nachbar, *m.* buur, gebuur, nabuur, buurman, buurvrouw; einen guten Nachbar abgeben, wel buuren, zig nabuurlyk draagen; Unverwandten find keine gute Nachbarn, maagfchap buurt niet wel.
Nachbarinn, *f.* buurvrouw, buurwyf, buurmansvrouw.
Nachbarlich, *adj.* & *adv.* nabuurlyk.
Nachbarschaft, *f.* nabuurfchap, gebuurfchap, buurt; in einer Nachbarschaft wohnen, in eine ziehen, in eene buurt woonen; gaan woonen, trekken.
Nachbarshaus, *n.* buurhuis.
Nachbarskind, *n.* buurkind, buurmanskind.
Nachbaur, *f.* Nachbar.
Nachbellen, *v. n.* baifen, nabaffen.

Nachbeten, *v. a.* nadoen, namaaken, nabootzen, navolgen.
Nachbild, *n.* copy; das Nachbild ist von einem guten Urbilde genommen, de copy is naar een goed origineelstuk gemaakt.
Nachbilden, *v. n.* copieeren, namaaken.
Nachbleiben, *v. n.* nablyven, agter-, overblyven; es sind viele Kinder nachgeblieben, daar zyn veele kinders na-, overgebleeven; das wird nicht nachbleiben, dat zal wel komen.
Nachbringen, *v. a.* nabringen, meebrengen.
Nach dem, *adv.* das, na dat; nach dem einer arbeitet, wird er belohnt, naar dat jemand werkt, wordt hy beloond.
Nachdenken, *v. n.* nadenken, herdenken, agterdenken.
Nachdenken, *n.* nadenken, nadenking, nagedagte, oplettendheid.
Nachdenklich, *adj.* nadenkelyk, nadenkenwaardig.
Nach diesem, *adv.* na deezen, hierna.
Nachdringen, *v. n.* aandringen, aanzetten.
Nachdruck, *m.* nadruk, kragt, het nadrukken; Nachdruck eines Buchs, nadruk van een boek; vom Weine, wyn van de tweede persfing.
Nachdrücken, *v. n.* nadrukken.
Nachdrucker, *m.* nadrukker.
Nachdrücklich, *adj.* & *adv.* nadrukkelyk, kragtig.
Nachdurft, *m.* nadorst.
Nache, *m.* f. Nachen.
Nacheifer, *m.* nayver, naayver.
Nacheiferer, *m.* nayverend, nayverig man, nayveraer.
Nacheiferinn, *f.* nayveraerft; die Kunst, die Nacheiferinn der Natur, de kunst, de nayveraerft der natuur.
Nacheifern, *v. n.* nayveren.
Nacheiferung, *f.* f. Nacheifer.
Nachelten, *v. n.* metter haast naloopen, poogen, te agterhaulten, in te haalen.
Nacheilung, *f.* vervolging van jemand.
Nacheinander, *adv.* na, aan, agter malkander; etwas dreimal nach einander thun, iets drie maal na, agter, aan malkander doen.
Nachempfangnis, -schmäugerung, *f.* eene dubbele verzamling, overbevrugting.
Nachen, *m.* aak, fchuur, veerfchuur, floep, boot.
Nacherndte, *f.* nachernden, *v. n.* f. Nachlese, ic.
Nacherzählen, *v. a.* navertellen, naverhaalen, herhaalen.
Nachessen, *n.* naeeten, deffert, nafpys.
Nachfahr, *m.* een opvolger.
Nachfahren, *v. n.* f. nacharten.
Nachfahren, *v. a.* navaaeren, opvolgen.
Nachfahrer, *m.* f. Nachfahr.
Nachfahrt, *f.* navaart, uitvaart, opvolging.
Nachfallen, *v. n.* navallen.
Nachfliegen, *v. n.* navliegen.
Nachfolge, *f.* navolging, opvolging.
Nachfolgen, *v. a.* navolgen, op de bielen volgen, opvolgen.
Nachfolgend, *adj.* navolgend, volgend, opvolgend.
Nachfolger, *m.* navolger, opvolger; 'nazaat,

erfgenaam; des Aristoteles, volger, navolger, aanbanger van Aristoteles.
Nachfolgerinn, *f.* navolfter, opvolfter.
Nachfolglich, *adj.* navolgbaar, navolgelyk.
Nachfolging, *f.* f. Nachfolge.
Nachforschen, *v. a.* navorschen, nafnuffelen, onderzoeken, nafpeuren.
Nachforscher, *m.* navorfcher, onderzocker.
Nachforschung, *f.* navorfching, onderzocking.
Nachfrage, *f.* navraag; starke Nachfrage um eine Waare feyn, een waar zeer gewild zyn, zeer getrokken zyn.
Nachfragen, *v. a.* navraaggen, navragen, ondervraaggen; einen nachfragen, jemand navraaggen; ich frage nichts nach dir, ik geef niets om u.
Nachfrager, *m.* navraager, onderzocker.
Nachführen, *v. a.* navoeren, doen volgen.
Nachführer, *m.* een volgdienaar, een knegt, die agter zyn heer gaat.
Nachgeben, *v. n.* nageeven, wyken, zwigten, duiken, ftryken; einem nachgeben müssen, voor jemand ftryken, wyken, duiken moeten; sich dehnen, zig uitrekken, langgen, verlangen.
Nachgebürer, *m.* nageborene.
Nachgeburt, *f.* nageboorte.
Nachgehen, *v. n.* nagaan, volgen; der Spur nachgehen, het fpoor volgen, op, in 't fpoor gaan; einer Sache nachgehen, na iets staan; der Schrecken wird ihm noch lange nachgehen, de fchrik zal hem nog lang byblyven.
Nachgehends, *adv.* naderhand, in vervolg, vervolgens.
Nachgemachte, *n.* namaakzel, naarmaakzel.
Nachgericht, *n.* nageregt.
Nachgeschmack, *m.* de namaak.
Nachgesetzt, *adj.* in een anders plaats gezet, gefield.
Nachhaefter, *m.* eines Schiffherrn, een bevelhebber, die voor in 't fchip te gebieden heeft.
Nachhiefen, *v. a.* nagieten.
Nachgraben, *v. a.* nagraven, nadelven.
Nachgras, Grummet, *n.* het nagras, ergroen.
Nachgrübeln, *v. n.* napeilen, nafnuffelen.
Nachgrübler, *m.* onderzocker, nazocker.
Nachgrüblung, *f.* onderzockt, navorfching, onderzocking.
Nachgründen, *v. n.* nazoeken, peilen, onderftaan, om uit te vinden.
Nachhängen, *v. n.* nahellen, overhangen na iets, er zin, trek, helling, geneigtheid toe hebben.
Nachhall, -laut, -schall, *m.* nsgalin, naklank, weergalm, weerklink.
Nachhauen, *v. n.* najaagen, vervolgen.
Nachhaucu, *n.* het vervolgen, de vervolging.
Nachherbst, *m.* naherft, najaar.
Nachhochzeit, *f.* nabruilof, nafeeft.
Nachhohlen, *v. a.* feinen Schaden, zyne schade, zyn verlies inhaleen.
Nachhut, *f.* nawagt.
Nachjagen, *v. n.* najaagen, vervolgen.
Nachjagung, *f.* vervolging, het vervolgen.
Nachklang, *m.* naklank, nagalm; naam; er hat einen ibeln Nachklang, hy heeft geen goeden naam, men fprekt niet vel goeds van hem, hy

hem, by staat in een slegt blaadje; f. Nachrubin.
 Nachklantern, -klettern, v. n. naklimmen, naklanteren.
 Nachklingen, v. n. nagalmen, wedergalmen.
 Nachkommen, m. pl. de nakomelingen; f. Nachkommlinge.
 Nachkommen, v. n. nakomen, volgen, navolgen; seinem Versprechen, Pflichten, zyne beloften nakmen, zig quytten van zyne pligten, van zyne beloften; eines seinem Befehle nachkommen, j. m. n. d. bevel agtervolgen; nachkommend, die nachkommende Geschlechter, nakomend, navolgend, de nakomende geslagten.
 Nachkommenshaft, f. de nakomelingschap, de volgende geslagten.
 Nachkommlinge, m. pl. de nakomelingen, de nakomenden, de navolgende geslagten.
 Nachkriechen, v. n. nakruipen.
 Nachkunft, f. nakomst.
 Nachlassen, v. n. nakakelen, napraaten.
 Nachlass, m. erfenis; it. f. Nachlassung.
 Nachlassen, v. a. nalaaten; ein gespannt Seil nachlassen, een te styf gespannen touw vieren, lossen, schieten laten, slaphot of schoot geven, f. sich dehnen, strecken; hinterlassen, nalaaten, agterlaaten; aufhören, nalaaten, ophouden; die Kälte, die Hitze, der Wind läßt nach, de koude, de hitte, de wind laat na, gaat leggen; etwas vom Preise nachlassen, iets van de prys nalaaten, affaan, laten vallen; die Strafen nachlassen, de straffen kwytischelden; etwas an der Schuld nachlassen, iets van de schuld laten vallen, iets laaten korten; nichts nachlassen wollen, niets willen wyken.
 Nachlässig, adj. nalaatig, agtelooos.
 Nachlässigkeit, f. nalaatigheid, agtelooosheid.
 Nachlässig, adv. f. nachlässig.
 Nachlassung, f. nalaating, ontflag, vergiffenis, kwytischelding, ophouding, ontspanning.
 Nachlaufen, v. n. het naloopen.
 Nachlaufen, v. a. naloopen.
 Nachläufer, m. een nalooper, die naloopt.
 Nachlaut, m. f. Nachhall.
 Nachleben, f. nachkommen.
 Nachlese, f. naooft, naleezing.
 Nachlesen, v. a. naleezen, naooften.
 Nachleser, m. inn, f. naleezer, -leester.
 Nachleuchten, v. a. nalichten.
 Nachmalen, v. a. namaaken, naboorzen; eines seine Handschrift, f. nachmalen.
 Nachmalen, v. a. namaajen.
 Nachmal, nachmahls, f. nachmals.
 Nachmalig, adj. volgend, navolgend, nakomend, aanstaande.
 Nachmalen, v. n. nachchilderen; eines Handschrift, j. m. n. d. handschrift nabootzen, namaaken.
 Nachmals, adv. namaals, naderhand, vervolgens.
 Nachmahnen, v. n. jemand namaanen, namaaning van hem doen.
 Nachmessen, v. a. nameeten, hermeeten, overmeeten.
 Nachmittag, m. namiddag, nanoen, agtermiddag, agternoon.
 Nachmittags, adj. naa den middag.
 Nachmittagsruhe, f. namiddagsflaap.
 Nachmitternachtzeit, f. nanagt.

Nachnahme, f. Name, it. Nachklang, -rubin.
 Nachpacht, f. napagt, wanneer een pagter iets wyder verpagt.
 Nachpachter, m. een napagter; wanneer jemand weer iets pagt.
 Nachpfeifen, v. n. nasluiten; einem nachpfeifen, jemand schimpelyk nasluiten, naroeppen.
 Nachrath, m. eene overweeging van 't genomen besluit.
 Nachrechnen, v. a. narekenen, herrekenen.
 Nachrechnung, f. narekening, overrekening.
 Nachrede, f. napraat; übele, opspraak, quade naspraak; eine übele Nachrede nach sich ziehend, opspraaklyk; so leben, daß es einem übele Nachrede verurjachen muß, opspraaklyk, berispeelyk, ergerlyk leeven, een heel opspraaklyk leeven leiden, berispeelyk, swaakbaar, ergerlyk leeven.
 Nachreden, v. n. naspreken; einem übel nachreden, f. asterreden, verldumben, idelfiern.
 Nachreder, m. een agterklapper, lasteraar.
 Nachreisen, v. n. nareizen, zig na een auer op reis begeeven.
 Nachreisen, v. a. afrakken.
 Nachreiten, -reiten, v. n. naryden, te paard volgen.
 Nachrennen, v. a. narennen, -loopen, -jaagen.
 Nachreue, f. naberouwen, naberouw.
 Nachricht, f. narigt; einem geben, jemand berigt, ryding, kandschap, narigt, kennis geeven; ich habe keine Nachricht davon, ik heb 'er geene ryding van; dieses dient mir zur Nachricht, dit dient, strekt my ter leering, tot eene leer.
 Nachrichter, m. naregter, scherpreger, beul.
 Nachrichtlich, adj. vermelden, kennis geeven.
 Nachrichtung, f. f. Nachricht.
 Nachrufen, v. a. naroeppen, naschreeuwen.
 Nachrubm, m. agting, eer, lof, reputatie; einen herrlichen, schlechten Nachrubm erwerben, eenen heerlyken, slegten naam krygen.
 Nachrühmen, v. a. tot lof zeggen; es wird ihm nachgerühmet, daß u. f. w. m. n. zegt tot zyn lof, dat enz.
 Nachsien, v. a. nazaayen.
 Nachsagen, v. a. nazeggen, naspreken.
 Nachsammlen, v. a. op- verzamelen, opleezen.
 Nachsammlung, f. op- verzameling.
 Nachsias, m. tweede stelling, tweede voorstel, in 't Latyn minor propositio.
 Nachschall, f. Nachhall.
 Nachschauen, f. nachsehen.
 Nachschicken, v. a. nachshikken, nastuuren, nalieren.
 Nachschickung, f. nazending.
 Nachschicken, v. a. na toe schrijven.
 Nachschießen, v. a. nachshieten, natellen; Geld nachschießen, geld nachshieten, natellen.
 Nachschlag, m. na- naarflag.
 Nachschlagen, v. n. naslaan, slagten, gelyken, naarten; etwas in einem Buche, in een boek iets naslaan, nazoecken, opzoeken, opslaan; einen sein Handwerkszeichen, jemand zyn handwerksmerk, teken naslaan.
 Nachschlagung, f. navolging; nazoecking.
 Nachschleichen, v. n. nasluipen, heimelyk volgen.
 Nachschleppen, v. a. nasleepen.

Nachschlüssel, m. een valsche sleutel, optecker.
 Nachschmack, m. nasmaak.
 Nachschmauß, m. weerbrulof, weerreis.
 Nachschmaußen, v. n. de weerreis, de weerbrulof geeven.
 Nachschmeifen, f. nachwerfen.
 Nachschmerzen, f. Nachwehe.
 Nachschnüffeln, v. a. naspeuren, naspooren, nasnuiffelen.
 Nachschreiben, v. a. naschryven, afschryven, uitschryven; einem einen scharfen Brief nachschreiben, jemand een scherpen, vinnigen brief toezenden.
 Nachschreiber, m. een na- af- uitschryver, copieerder.
 Nachschreuen, v. a. naschreeuwen, naroeppen.
 Nachschütten, v. a. naschudden, byschudden; man muß noch etwas nachschütten, man moet 'er nog iets byschudden.
 Nachschwängerung, f. f. Nachempfangniß.
 Nachschwaben, v. n. napraaten, nazeggen.
 Nachschwimmen, v. a. nazwemmen.
 Nachsegen, v. a. nazeilen, navaaren.
 Nachsehen, n. f. Nachsicht.
 Nachsehen, v. a. nazien, nakyken; eine Nachsicht, f. durchslegen; das leere Nachsehen haben, 'er niet dan 't nazien van hebben; dulden, geschehen lassen, oogluiken, luikooogen, nazien, gedooogen, door de vingervan zien.
 Nachsenden, f. nachschicken.
 Nachsetzen, v. a. nazetten, naarzetten, najaagen; nachsetzen, was veran stehen sollte, na, agter nazetten, wat voraan staan moest; den gemeinen Muthen seinem eigenen nachsehen, het algemeen belang boven 't zyne stellen; dem Feinde nachsetzen, den vyand najaagen, vervolgen; nachzufragen haben, ryk, vermogend zyn.
 Nachsetzung, f. het nazetten, najaagen, het vervolgen, de vervolging.
 Nachsicht, f. nazigt, opzigt, oogluiking; zur Bezahlung eines Wechselbrieffes, resp. uitsel van betaaling.
 Nachsingen, v. a. nazingen, een ander in 't zingen volgen.
 Nachsinnen, v. n. overweegen, nadenken, overpeinzen.
 Nachsinnen, n. het nadenken, de overweeging, overdenking.
 Nachsinnig, nachsinnisch, adj. nadenkend, overdenkend.
 Nachsinnung, f. f. Nachsinnen.
 Nachsommer, m. nazomer, najaar, naryd.
 Nachsorge, f. kommer, zorg, byblyvende zorg.
 Nachspähen, f. nachspähren.
 Nachsprechen, v. n. naspreken, nazeggen.
 Nachspringen, v. n. naspringen.
 Nachspüren, v. a. naspeuren.
 Nachst, nachst, adj. nächster, nächste, nächstes, naaft, de naaste; jemand's nächster Verwandter, Blutsfreund seyn, jemand's naafte bloedverind, bloedverwant zyn; die nächste Gelegenheit, de naafte, eerste gelegenheid; im nächsten Preis, tot den naaftten prys.
 Nachst, adv. & praep. er wohnt bei nächst, by woont hier naaft; nächst der Kirche, naaft de kerk; nächst dem, daarby, daarenboven, verder, voorts; er wird mit nächstem antommen, by zal eerlang komen.
 Nachst,

Nächst, *nächstens*, ich habe ihn nächstens gesehen, ik heb hem laatst, anlangt gezien; ich will nächstens bey euch seyn, ik zal eerst daags, binnen weinig tyd by u zyn.

Nächst abgehend, *adj.* eerst vertrekkend, gaande; mit nächst abgehender Post schreiben, met den naaften, ersten, eerstvolgenden post schryven.

Nächst an, *adv.* naast, ligt by; nächst an der Stadt, naast, ligt by, niet ver van de stad.

Nächstand, *m.* agterstal, overschot, overblyfzel.

Nächst angehend, *adj.* naastvolgende, aankomende; die nächst angehende Woche, de naastvolgende, aankomende week.

Nächstapfen, *s.* nachtreten.

Nächste, *f.* von Nächster.

Nächstehen, *v. n.* agterstaan, uitstellen; er muß allezeit nächstehen, by moet altyd agterstaan; die Rohlung nächstehen lassen, de betaaling uitstellen, verschuiven.

Nächsteigen, *v. n.* naklimmen.

Nächstellen, *v. n.* nakstellen, naspeuren; hinterlistig, belaaen, bespieden, laagen leggen; dem Wilde, 't wilts laagen, srikken leggen, het belaaen; s. auch bey nächstreben.

Nächsteller, *m.* een, die jemand laagen legt, verspieder.

Nächstellung, *f.* belaaing, het leggen van listen en laagen.

Nächstens, *s.* nächst.

Nächster, *m.* von nächst, *adj.*

Nächster, *m.* de naaste.

Nächsteuer, *f.* schatting, die men betaald voor de ontgreding van kuisraad, goederen.

Nächsturen, *v. a.* de agterstallige lasten, schatting betalen.

Nächstfolgend, *adj.* s. nächstankehend.

Nächstin, *adv.* naast, volgende.

Nächstimmen, *v. n.* zingen na een ander.

Nächstständig, *adj.* eerst aankomende, volgende.

Nächstoppeln, *s.* nachlesen.

Nächstosen, *v. a.* aanstoeten, aandryven.

Nächstreiben, *v. n.* naddragen, nakreeven, nahaaken, naftaan; der Ehre, einem Dienste nächstreiben, na eer, na een dienst, een ampt staan; einem heimlich nächstreiben, nächstellen, jemand heimelyk laagen leggen.

Nächstreber, *m.* volger, navolger, vervolger.

Nächstreibung, *f.* volging, vervolging, navolging.

Nächsuchen, *v. a.* nazocken.

Nachsucher, *m.* een nazoecker, onderzoeker, naspoorder.

Nachsuchung, *f.* nazoek, onderzoek.

Nacht, *f.* nagt; in der Nacht arbeiten, studieren, nagtbraaken, nagtwerken; die Nacht ist mir lang werden, de nagt is my lang gevallen; ich wünsche euch eine gute, ruhige Nacht, ik wensch u een goeden, aangenaamen nagt, wel te sloopen; gute Nacht sagen, goeden nagt, voorwel zeggen; die Nacht fällt ein, 't worde nagt.

Nachtarbeit, *f.* nagtwerk.

Nachtarbeiter, *m.* nagtarbeider, nagtbraaker.

Nachtaufgang, *m.* opgang tegen den nagt.

Nachtdieb, *m.* Nachtdieberey, *f.* nagtdief, nagtdievery.

Nachtdruid, *m.* s. Nachtmännlein,

Nachten, *v. n.* nagt worden; es nachtet, 't wordt nagt, de nagt breekt aan.

Nächten, *adv.* gisteren; nächten Abend, gisteren avond.

Nächtesen, *n.* het avondmaal, de avondmaaltyd.

Nächteule, *f.* nagtruil.

Nächtfrau, *f.* s. Nachtgeist.

Nachtfurcht, *f.* s. Nachtschrecken.

Nachtdänger, *m.* een, die sluspene opstaat, en in huis omwandeld, nagtwandelaar.

Nachtgedet, *n.* avondgedet.

Nachtgeist, *m.* nagtspook, -geest, -gedrogt, -verschynzel.

Nachtgeschir, *n.* -scherbe, *f.* kamerpot, waterpot, pispor.

Nachtgeschicht, *n.* nagtgezig.

Nachtgeschiff, *n.* s. Nachtgeist.

Nachtgesellen, *f. pl.* nagtgezang, -lofzang, dat gedeelte van de metten, uit eenige psalmen of leeringen bestaande.

Nachthalstuch, *m.* s. Nachttuch.

Nachttaube, -müße, *f.* nagthuif, -muts.

Nachtberberge, *f.* nagtberg.

Nachtburenjäger, *f.* Nachslauer.

Nachtleid eines Frauenzimmers, *n.* nagtjak, nagtgewaad van eene juffrouw.

Nachtlager, *m.* nagtleger, slaapsteede, slaapplaats.

Nachtlampe, *f.* s. Nachtlucht.

Nachtlänge, *f.* de nagtlangte, langte van den nagt.

Nachtlaufen, *v. n.* nagtloopen, -zwerfen, ravorten.

Nachtläufer, -rabe, -schwärmer, -burenjäger, *m.* nagtlooper, ravotter, nagtzwerver, -rave.

Nachtluderinn, *f.* nagtlooperster, -straatlooperster, -hoer.

Nachtlich, *adj.* s. *adv.* bey nächtlicher Weise, by nagt, s. nagts.

Nachtlicht, *n.* nagtkaars, -licht.

Nachtluft, *f.* nagtlugt, avondlugt.

Nachtmahl, *n.* nagtmaal, -maaltyd, avondmaal.

Nachtmännlein, *n.* zo genaamde nagtmerric; bemaauwde slaap en adembaling.

Nachtmantel, *m.* -mântelchen, *n.* nagtmanteltje, haarmantel.

Nachtmord, *m.* moord, by nagt gepleegd.

Nachtmücke, *f.* St. Jansworm.

Nachtmüse, *n.* het nagtmusiek.

Nachtmüse, *f.* nagtmuts, slaapmuts.

Nachttrab, *m.* s. Nachzug.

Nachttrabe, *m.* nagtraaf, nagtlooper; s. Nachtläufer.

Nachttraben, *v. n.* nagtraaven, by nagt loopen. item, s. nachgeben, ic.

Nachtroef, *m.* nagtrok, kamerrok, nagttabberd, japon.

Nachttrube, *f.* -schlaf, *m.* nagtruft, -slaap.

Nachtrunde, *f.* de ronde, wagt des nagts rond gaande.

Nachtschatten, *m.* nagtschade, holkruid.

Nachtscherbe, *m.* s. Nachtschir.

Nachtschiff, *n.* nagtschuur.

Nachtschlaf, *m.* s. Nachtrube.

Nachtschloß, *n.* nagtslot.

Nachtschüttel, *m.* s. Nachtmännlein.

Nachtschrecken, *n.* -surcht, *f.* nagtschroom; -vrees.

Nachtschwärmer, *m.* s. Nachtläufer.

Nachtschwärmer, *f.* het by nagt loopen.

Nachtsilte, *f.* nagtsilte, stilte van den nagt.

Nachtsück, *n.* een nagtsuk, (van eene schildery gesproken.)

Nachtsuhl, *m.* kamerfoel, stillerje, koffertje.

Nachtsunde, *f.* uur in, van den nagt.

Nachttanz, *m.* de nagtdans.

Nachttau, *m.* daauw des nagts.

Nachttisch, *m.* nagt tafel, toilet.

Nachttopf, *m.* s. Nachtschir.

Nachttuch, -halstuch, *n.* nagtdoek, -halsdoek, das.

Nachtviole, *f.* nagtviolen, muurbloemen.

Nachtvogel, *m.* nagtvoegel.

Nachtwache, -wacht, *f.* nagtwaake, -wagt.

Nachtwächter, *m.* een nagtwaaker, klapperman, torenblaazer.

Nachtwanderer, *m.* s. Nachtdänger.

Nachtwerk, *n.* nagtwerk.

Nachtwärclein, *n.* s. Nachtmücke.

Nachtzeit, *f.* de tyd des nagts, de nagt.

Nachtzeug eines Frauenzimmers, *n.* nagtgoed van eene juffer.

Nachtzeit, *m.* nadeel, schaade; einem was zum Nachtheile gereichen, jemand iets ten nadeel strekken, ten last komen.

Nachtzeit, *adj.* s. *adv.* nadeelig, schaadelyk, onvoordeelig.

Nachthun, *v. a.* nadoen.

Nachthunlich, *adv.* navolgbaar, navolglyk, dat nagedaan kan worden.

Nachtigall, *f.* de nagtegaal; die Nachtigall singt, schildat, de nagtegaal slaat.

Nachtigallstimme, *f.* nagtegaals-, fraaye stem.

Nachtisch, *m.* nagtegrt, banker, deffert.

Nachttracht, *f.* Nachttisch.

Nachttragen, *v. n.* naddragen, nahaaken.

Nachtragen, *v. a.* nadraagen.

Nachtreiben, *v. n.* nadyven.

Nachtreten, *v. n.* narreeden, nastappen.

Nachtreter, *m.* een volger, volgdienaar.

Nachtreterinn, *f.* eene volgerster, die agter jemand gaat.

Nachtrinken, *v. n.* naa jemand drinken.

Nachttruck, *n.* s. w. s. Nachdruck, ic.

Nachüben, *v. a.* navolgen, nadoen.

Nachübung, *f.* navolging.

Nachvermieter, *m.* een, die iets aan anderen verhuurt, wat by zelf gebuurd heeft.

Nachverpachten, *v. a.* weer verpagten, wat jemand heeft gepagt.

Nachwachen, *v. n.* nawaffen, nagroepen.

Nachwägen, *v. a.* na-, overwegen.

Nachwarten, *v. n.* inwagten, malkander wagten.

Nachwebe, *n.* nawee.

Nachwein, *m.* nawyn, flegte, geringe wyn.

Nachwelt, *f.* nakomelingen, nakomeling-schap.

Nachwerfen, *v. a.* nawerpen, nasmyten.

Nachwärts, *adv.* daarna, naderhand, vervolgens.

Nachwind, *m.* een goede wind.

Nachwinter, *m.* nawinter.

Nachwünschen, *v. a.* toewenschen; ich wünsche ihm alles Gutes nach, ik wensch hem all het goede toe.

Nachzahlen, *v. a.* betaalen, wat men nog schuldig was.

Nachziehen, *v. n.* natrekken.

Nachtink, *m.* schatting, voor de tweedemaal opgelegd.
Nachtig, *trab.* m. agterhoede van een leger.
Nachtig in Bierbrauen, nabier, scherpbier.
Nacken, *m.* nek, agterhals; die Käse auf den Nacken nehmen, op een loopen gaan, tyen, zyne bieren pakken, been gaan.
Nackend, *f.* naekt; die Wilden gehen nacktend, de wilden gaan naakt.
Nackersch, *nacketer Hund*, *m.* een kalis, die geen kleuen heeft, om aan te trekken, een naakte hond, -zwaluw.
Nackerfarb, *f.* bleekroode, vasse kleur.
Nacker, *adj.* & *adv.* naakt, bloot; sich nackt aussiechen, zig naakt nitrekken; nackt gehen, naakt loopen, gaan; nackt nach dem Leben zeichnen, malen, abmalen, naar 'e leuen, naakt tekenen, schilderen; eine nackt heirathen, eene naakte trouwen, huwen, ze trouwen, al is ze naakt.
Nacktheit, *Nackte*, *f.* naakteid.
Nackts, *f.* naekt.
Nackra, *adj.* hoogrood.
Nackte, *f.* Nacktheit.
Nad, *f.* Nadt.
Nadel, *f.* naald, speld.
Nadelambos, *m.* ambeld van een naaldemaaker.
Nadelauge, *n.* f. Nadelöhr.
Nadelbüchse, *f.* een naaldkokker.
Nadelbüchschchen, *f.* büschchen, *n.* naaldkokkertje, -kuffentje, speldekuffentje.
Nadeler, *m.* een naaldemaaker, *f.* Nadler.
Nadelgeld, *n.* naalde-, speldegeld, drinkpenning, fooy.
Nadelkerbel, *m.* naaldekervel.
Nadelknopf, *f.* knop, *m.* de kop van eene speld.
Nadelkram, *f.* trämer, *m.* naaldewinkel, -verkooper.
Nadelkraut, *n.* f. Nadelkerbel.
Nadelkuffen, *n.* een speldekuffen.
Nadelküschen, *f.* küflein, *n.* f. bey Nadelbüschchen.
Nadelloch, *n.* f. Nadelöhr.
Nadelmacher, *m.* f. Nadler.
Nadelöhr, *n.* naaldloor, gat van eene naald.
Nadelweise, *f.* naaldpunt.
Nadelsch, *m.* de steek van eene naald, eene speld.
Nadelwerk, *n.* naaldewerk, stikwerk, borduurzel.
Naderinn, *f.* Netherinn.
Nadler, *m.* naaldemaaker.
Naden, *f.* nehen.
Nagel, *m.* nagel, spyker; die Nagel beschneiden, de nagels aan de vingers affnyden, korten; mit den Nageln fragen, met de nagels krassen, krabben; einen Nagel in die Wand schlagen, eenen spyker in den muur slaan; es brennt mich auf die Nagel, de nood dringt, perst my; sich in die Nagel beißen, op de nagels byten, in 'e denken; zig over eene zaak kwellen; einem die Nagel beschneiden, jemand kortwicken, onder den duim houden; etwas an den Nagel hängen, iets aan den spyker hangen, laten steeken, daarvan afscheiden, afstoppen.
Nagelambos, *m.* ambeld, om spykers op te maaken.
Nagelblume, *f.* nagelbloem, anjelier.
Nagelbohrer, *m.* nagel, spykerboor.

Nagelcin, *n.* een nageltje, spykertje, kleine nagel, spyker; bis auf das Nagelcin austrinken, tot het laatste dropje uitdrinken; bey einem Nagelcin ausgemacht, wel uitgevoerd, wel nitgewerkt.
Nagelcin, *n.* een kruidnagel; item, eene nagelbloem, anjelier.
Nagelcinbrühe, *f.* zous met foely; kruidnagelen.
Nagelcinöl, *n.* nagelolij.
Nagelcinzimmet, *m.* kaneel.
Nagelcin, *n.* een yzer met spykers.
Nagelciff, *adj.* nagelvalt.
Nagelgeschwür, *n.* nydnagel, vyt, worm, ziekte zonder naam.
Nagelholz, *n.* nagelhout.
Nagelstischen, *f.* forbchen, *n.* spykermandje, -kistje.
Nagelkopf, *m.* kop van een nagel.
Nagelkram, *f.* trämer, *m.* spykerwinkel, -verkooper.
Nagelkraut, *n.* f. Nagelgeschwür.
Nagelloch, *n.* spykergat.
Nageln, *v. a.* spykeren, vast maaken met een spyker.
Nagelnieu, *adj.* nagelnieuw; ein nagelnieu Schiff, een nagelnieuw schip, een nieuw nagel.
Nagelschmitt, *m.* nagel-, spykersmit.
Nagelschmittarbeit, *f.* spykersmitswerk.
Nagelwurm, *m.* f. Nagelgeschwür.
Nagelwurz, *m.* de wortel der nagelen.
Nagelwurzöl, *f.* hondekens-, standel-, kullenkenskruid.
Nagelzange, *f.* nagel-, of spykertang.
Nagelzwang, *m.* f. Nagelgeschwür.
Nagen, *v. a.* knaagen, knabbelen, knaauwen, klauwen.
Nagendes Gewissen, *n.* knaagend geweten.
Naglen, *f.* naalen.
Nagler, *m.* f. Nagelschmitt.
Nage, *adj.* & *adv.* na, naby.
Nabe bey, na by, digt by; beynabe, by na; nabe Verwandschaft, namaagschap, naverwandschap; von naben, van na by; nur von naben sehen können, maar van naby zien, by zienle zyn; zu nabe, alzu nabe, te na, al te nu; einem nabe zugehdren, sein naber, nächster Verwandter seyn, jemand na bestaan, zyne namaagschap, naaste vrend, bloedverwant zyn; einem zu nabe kommen, jemand te na komen, beledigen; das ist meiner Ehre zu nabe geredet, dat beledigt myn eer; dat is in myne eer getast.
Nabe, *f.* Nabe, eene pont, pontschuit.
Nabe, *f.* nabyheid.
Naben, *naderen*; *f.* nabern.
Naben, *naagen*; *f.* nehen.
Naber, *comp.* nader; einem um ein Glied naber verwandt seyn, jemand een lid nader bestaan; ihr werdet es nicht naber bekommen, zy zult het niet goed kooper, voor minder prijs krygen.
Naberkauf, *m.* Naberrecht, *n.* voorkoop, naar 'e recht van verwantschap.
Naberlich, *naberlich*, *adv.* naauwelyks, bezwaarlyk, met moeite.
Nabern, *v. n.* naderen, naaken, genaaken, bykomen; die Flotten einander nabern, de vlooten nalkanderen naderen.
Naberrecht, *f.* Naberkauf.
Naberung, *f.* nadering, naaking, genaaking.

Nabesdule, *m.* een afstand van pylaaren, dat 'er, om de tuffenwyde te vullen, twee gelyke pylaaren van nooden zyn.
Nabest, *f.* nadiest.
Nabin, *f.* Name, *u.* f. w.
Nabraham, *m.* f. Abraham.
Nabren, *f.* nehren.
Nabrend, *adj.* voedend; *f.* naberhaft.
Naberhaft, *adj.* voedend, voedzaam, verzadigend.
Naberlich, *f.* naberlich.
Nabeslos, *adj.* f. nabrunaslos.
Nabepfenning, *m.* teerpenning, teergeld, middel, om van de bestaan; einen um seinen Nabepfenning bringen, jemand van zyn bestaan berooven.
Naberstand, *Naberstand*, *m.* de huishoudelyke staat; der Lehr- Wehr- und Naberstand, de herkeleyke, staatkundige en huishoudelyke staat.
Nabrung, *f.* voedzel, kost, spyze, voeding, neering; sich Nabrung machen, een huis ter neering zetten, neering maaken, queeken, aanqueeken; Nabrung suchen, zoeken te leuen, te bestaan; keine Nabrung haben, niets hebben, om van te leuen, om van de bestaan.
Nabrungsgeld, *n.* pl. chyl- melkvatren.
Nabrungslös, *adj.* neeringloos, geen neering behbende, flegt, niet te winnen; nabrungslöse Zeiten, flegte tyden, daar niet te winnen, te verdienen is.
Nabrungsmittel, *n.* middel, om van te bestaan, te leuen.
Nabrungsaft, *m.* chyl. voedend sap.
Nabrungssorge, *f.* neeringzorge.
Nabt, *f.* naad, las.
Nabterinn, *Nabterinn*, *f.* naayster, *f.* Neberin.
Name, *m.* naam; einem Kinde eines seinen Namen geben, es nach eines Namen nennen, een kind vernemen, vernaamen, 'e zelve jernands naam geuen; sie nennen ihn mit seines Waters Namen Zacharias, zy noemden hem met zyns vaders naam Zacharias; einer mit Namen, een genaamd, genoemd; guter ehlicher Name, goede naam.
Namenduch, *n.* naamboek, register der namen.
Namengedicht, *n.* her naamdicht.
Namenlos, *adj.* naamloos, zonder naam.
Namensregister, *m.* f. Namenduch.
Namensrolle, *f.* verzichnis, *n.* naamlyst, naamrol.
Namensdag, *m.* naamdag.
Namentlich, *adv.* duidelyk, nitdrukkelyk, met name, onder andere.
Namenverzeichnis, *m.* f. Namensrolle.
Namenwapp, *n.* een spreekend wapen, dat den naam aanwyft, wens het is.
Nambast, *adj.* naamagtig; jemand nambast machen, *f.* nennen, benennen, benamen, ontdekken; die nambasteten Bürger der Stadt, de voornaamste, vermaardste, aanzienlyke burgers van de stad; nambaste Geldsummen, aanzienlyke sommen gelds; nambaster Schreiber, een beroemd schryver.
Namlich, *adv.* naamelyk, naamentlyk, naamlyk, te weeten, wel te weeten.
Namlos, *adj.* naamloos, zonder naam; *f.* namenlos.
Namen, *Naming*, *f.* nennen, Nennung.
Napf, *m.* nap, houte bak, houte schaal.

Napfchen, f. Napfein.
Napfchenlûger, m. een gierigaart, vrek.
Napfein, n. een napje, *bonte bakje, bont fchaalt* e.
Narde, f. lidteken, naad.
Nardich, nardia, adj. getekend, *die lidteken heeft, met naaden, lidtekenen*.
Narciffe, f. narciffe, narciffebloem, tyloos, pausleli, sporkelbloem.
Narciffenblume, f. f. Narciffe.
Narde, f. nard, fpyknardus.
Nardenfraut, n. nardus, nigelle, *zwarte kornyn, bloemtes in 't bair, juffertje in 't groen*.
Nardendil, m. nardusoli.
Nardenfelbe, f. narduszalf.
Nardus, f. Narde.
Narr, m. nar, gek, zot, dwaas; *einen zum Narren machen, dwaas, zot, gek maaken; ein verstellter Narr, een maakgek; sich zum Narren studieren, zig gek studeeren; einen für einen Narren halten, jemand gekken, foppen, quellen, de gek met hem fcheeren; er hat den Narren daran gefressen, hy is 'er op verzot, op verslingerl, mede ingenomen; er ist ein Narr in seinen Sack, hy zoekt zyn voordeel*.
Narraden, **Narretzen**, f. f. **Narrheit**; **Narreden** treiben, *gekke kuuren aanregten*.
Narren, v. a. einen, *jemand de gek fcheeren, foppen, voor den gek houden*.
Narren, v. n. zotte, *gekke kuren aanregten*.
Narrenirage, f. eene zotte, dwaaze, *gekke vraag*.
Narrengeschwât, n. zotte, *ydele klup, praat*.
Narrenhaus, **hdusein**, n. dolhuis, gek-, gekkenhuis.
Narrenkappe, f. zotskap, gekskap, narrekap, kap, figur.
Narrenk. klein, m. het gekkenhuis.
Narrenkleid, n. een zots kleed, *van een arlequin, van een scaramouche*.
Narrenkolle, m. de stok van een gek, *arlequin*.
Narrenkopf, m. zotshoofd, -kop.
Narrenlike, f. dwaaze, *buitenspoorige min, liefde*.
Narrenlust, f. f. **Narrenspiel**.
Narrenpoffen, m. narrenpoffen, narren-, gekkewerk, beuzelingen, fikfakkery, fuzelery, femelery, wiffewasje; *treiben, beuzelen, femelen, fymelen, fikfakken, fuzelen*.
Narrenschers, m. f. **Narrenspiel**.
Narrenschule, f. zotfchool; *auf der Narrenschule Doctor seyn, gek, dwaas zyn*.
Narrenseil, n. het lipje, *voor den gek houden; jemand am Narrenseile herumföhren, jemand voor den zot, het lipje houden, jemand by den neus rond leiden, jemaands eenvoorwittigheid misbrûken*.
Narrenspiel, n. zotspel, klugtpel, gekkewerk, zotvermaak.
Narrenspiel, gekspel, *speeltafel, aan 't eind met dertien poortjes of steufjes voorzien, daar de ballen in rollen*.
Narrenspital, n. f. **Narrenhaus**.
Narrenstanz, m. een dans van arlequins.
Narrentracht, f. gekke kleeding, *buitenspoorige drage*.
Narrentheidung, f. zotte woorden, *gekke praat, zotternyen; lasse diese Narrentheidung fahren, smak die zotte praat*.
Narrenwerk, n. f. **Narrenpoffen**.

Narretzen, f. f. **Narraden**.
Narrheit, f. zotteheid, gekheid, zottigheid, zotterny, gekkerny, dwaasheid, malligheid.
Narricht, f. ndrriich.
Narrinn, f. eene gekkin, zottin, malloot, gek, *dwaas vrouwenfchik*.
Narrisch, adj. *of adv.* zot, mal, dwaas, gek, dol, uirzinnig; *ndrriicher Stopp, narekop, zorskop, zortebol; ndrriicher Weise ungehen, zottelyk, gekkelyk, dwaaselyk te werk gaan; ndrriich thun, einen Narren abgeben, den gek poetzen, maaken, mallen, voor zot, gek speelen; es kommt mir ndrriich vor, het komt my gek, belagcbelyk, buitenspoorig voor*.
Narfen, v. n. snoepen, sinuigen; *heimlich narfen, sinuigen, fluiken, lekkernyen ter fmuig, fmuik, beimelyk, bedektelyk, agterbaks snoepen*.
Narfer, m. **Narfenmaul**, n. snoeper, lekkermond, -bek, -rand, een lekkerbeetje.
Narferen, f. snoepery.
Narfhast, adj. snoepig, snoeps, snoepagtig, *die geern wat lekkers eet en drinkt*.
Narfbicht, ndrfdig, f. **Narfbast**.
Narfbake, f. fnoepster, lekkerbek.
Narfbliche, f. fnoep-, fluikluft; *heimliche Narfbliche fchmeckt am besten, fmuikmin, fmuigmin, gefloken min fmuakt zoet*.
Narfbluft, f. fnoepluft.
Narfbmarkt, m. fnoepmerkt, fruitmarkt.
Narfbmaul, n. f. **Narfer**.
Narfbwerk, n. fnoepwerk, *goel tot snoepen, fnoepery*.
Narfbzeit, f. fnoep tyd.
Narfe, f. neus; *eine grobe, lange, herrliche Narfe, een groote, lange neus, een deftige fnavel; eine lange Narfe kriegen, een lange neus krijgen, bef haamd worden; einem etwas unter die Narfe reiden, jemand iets in den neus wryven; durch die Narfe reden, fingen, door den neus fpreken, zingen; die Narfe rumpfen, den neus opkruelen, opfchorten; nehme (nimm, ziehe) dich felbit bey der Narfe, ken u zelven, gau in u zelt; es hat ihm in die Narfe gerochen, hy heeft het kwalyk opgenomen; eine wdscherne Narfe, eene wiffe neus, iets, dat men draayen kan, zo als men wil; seine Narfe in alles ftecken, zyn neus over al in ftecken, zig overal med bemögen*.
Narfelech, n. f. **Narfenlech**.
Narfenband, n. f. **Narfenlech**.
Narfenband, n. kaperson, *knypen op den neus*.
Narfenband, f. **Narfenfcheybein**.
Narfenbein, n. fnoerpel, m. het neusbeen.
Narfenbluten, n. het bloeden uit den neus.
Narfenborer, m. een neusboorder, -hoor.
Narfenbug, -bügen, -popel, m. *zuiligheid uit den neus, fnot*.
Narfenlijen, n. f. **Narfenband**.
Narfenfacilet, -facinet, n. Schnupftuch, de neusdoek.
Narfenflügel, m. de neusvleugel.
Narfenfuß eines Pferdes, m. *neuszinking van een paard, onderscheiden van den droes*.
Narfenfchwâr, -geschwür, n. *zweering aan den neus*.
Narfenhârchen, -hârlein, n. neushaartjes.
Narfenhorn, m. neushorendier.
Narfenloch, n. neusgat.

Nasennopel, f. **Nasennuten**.
Nasenricme, m. *de muilband van een hond, enz*.
Nasensdule, f. het neussteunzel.
Nasenscheidbein, n. neusfcheidzel.
Nasenschneiler, f. **Nasensjüber**.
Nasensjübe, f. eene neuspiuit.
Nasensjüber, m. knipflag op den neus.
Nasentriefen, n. neusdruiping, druipneus.
Nasentreppe, m. f. **Nasentriefen**.
Naseweis, ein **Naseweiser**, m. neuswys, een wysneus, wyshoofd; *ein naseweises Weib, een neuswysse malloot*.
Naseweisheit, f. neuswysheid, laadunkenheid.
Nasennistia, f. **Naseweis**.
Nasenspflein, n. *spitse niesproppe, nieswater*.
Nasenzium, f. **Nasenband**.
Nasenzium, m. het neuzefchot.
Nasborn, f. **Nasenhorn**.
Naslein, n. een neusje, *eene kleine neus*.
Naslen, v. n. *door de neus fpreken*.
Nasloch, f. **Nasenloch**.
Nastuch, m. neusdoek, zakdoek.
Nastüchlein, n. een neus-, zakdoekje.
Nasweis, u. f. m. f. **Naseweis**, u. f. m.
Nas, adj. nat, vogtig; *nas machen, nat maaken, natten, vogten, door 't water baden; die nasse Wäsche aufhängen, 't natte gewasfche linnen ophangen; allerhand nasse Waaren verkaufen, allerhand natte waaren, allerhande nat verkoopen; es wird nasse Augen legen, 't zal op een huilen uitkomen; nasser Bruder, een natte broer, dronkaart, f. **Nastittel***.
Nas, n. het vogt, de damp.
Nasse, f. natheid, nattigheid, vogtigheid.
Nassel, **Nassel**, f. een duizendbeen.
Nassen, v. a. natten, doornatten, vogtig maaken.
Nastittel, m. kroeglooper, kroegvlieg, drink-, zuipbroer.
Nastlicht, adj. nattig, natagtig, vogtig.
Nast, f. **Nst**.
Naterinn, f. **Neberinn**.
Nath, f. **Nacht**.
Nation, f. natie, volk, landaart.
National, adj. inlandfch; **Nationalvolker**, eigen, inlandfch volk.
Nativität, f. de geboorte.
Nativitätsteller, m. een voorraegger uit de starren, *door jemaands geboorte, uur, dag, een planeetlezer*.
Natter, f. adder, adderflang.
Nattergezucht, n. addergebroedzel.
Natterneuz, m. herstong.
Natterzung, f. addertong.
Natterzünglein, n. serpents tong, serpenfteen.
Natterzüngleintraut, n. adderstong, speerkruid.
Natur, f. natuur, humeur, naturel; *das Gesch der Natur, de wet der natuur; die Gewohnheit wird zur Natur, de gewoonte wordt een tweede natuur; eine starke, dmasche Natur haben, een sterk, een zwak gefel hebben; seine Natur überwinden, zyne natuur, zyne lusten, neigingen overwinnen*.
Naturalist, m. een naturalist, natuurkundige, *die op de dingen der natuur let, dezelve waarneemt*.
Naturforschcr, m. f. **Naturföndiger**, **Naturkunde**.
Naturgemâß,

Naturgemêds, =mîdsig, *adj.* & *adv.* overeenkomstig met de natuur, natuurlyk.
 Naturgesek, *n.* wet der natuur.
 Naturkracht, *f.* de kragt der natuur.
 Naturkrâfte, *f. pl.* de kragten der natuur, natuurlyke vermogens, -bekwaambeden.
 Naturkunde, *f.* natuurkunde, -kennis.
 Naturkundiger, *m.* natuurkundige, -kenner.
 Naturkundigung, -lehre, *f.* f. Naturkunde.
 Natuurlijk, *adj.* & *adv.* natuurlyk; natuurlijke Dinge, Ursachen, natuurlyke dingen, oorzaken; ein natürlicher Sohn, een natuurlyke zoon, basterd der grooten; das gehet nicht natürlich zu, dat geschiedt niet natuurlyk.
 Natürlichheit, *f.* natuurlykheid, natuurlyke staat.
 Naturlicht, *n.* het licht der natuur, goede smaak.
 Naturmîdsig, *f.* naturgemêds.
 Natursgabe, *f.* gave, geschenk der natuur.
 Naturverständiger, *m.* f. Naturkundiger.
 Nâssen, *v. a.* natten, netten, vogten; f. nâssen.
 Nau, *f.* genau.
 Nâupe, *f.* Schwierigkeit, knoop, moeijelykheid, zwaarigheid; die Sache hat Nâuppen, 't is eene moeijelyke zaak, in die zaak steekt zwaarigheid.
 Nazareer, *m.* een Nazareër, Nazarener.
 Nebel, *m.* nevel, mist, mor; es steigt ein Nebel auf, daar komt een mist, nevel op; wie durch einen Nebel sehen, verwaard, niet onderscheiden zyn.
 Nebeldunst, *m.* mistige, nevelige damp.
 Nebelicht, nebelig, *adj.* nevelig, nevelagtig, mistig, mottig, deizig, dyzig.
 Nebelkappe, *f.* kap, reiskap, kaproen.
 Nebeln, *v. n.* nevelen, misten, motten; es nebelt, 't nevelt, mist.
 Neben, *praep.* neven, nevens, neffens, naast; neben der Kirche, naast, beneffens de kerk; neben andern, met, beneffens anderen; neben dem Weg gehen, van den weg afgaan; neben dem, hierin, daarby, verder, vervolgens; neben hin, voorby; neben hinaus reden, buiten de zaak spreken.
 Nebenabbrechen, *v. a.* naast afbreken.
 Nebenabsicht, *f.* een tweede, zydoogmerk.
 Nebenamt, *n.* een ampt, eene bediening by eene andere, eene tweede beliening.
 Nebenarbeit, *f.* werf, *n.* bywerk.
 Nebenartikel, *m.* artikel by een ander.
 Nebenausgehen, =auschweifen, =austreten, *v. n.* na malkander in rang uitgaan, nittreeden.
 Nebenauslagen, *v. n.* op eene andere plaats uitslaan, nitbetten, nitschieten, (van planten en boomen.)
 Nebenausweichen, in der Rede, eene uitwending in de velen maaken, van zyn onderwerp, van de zaak afgaan.
 Nebenausstreten, f. nebenausgehen.
 Nebenbau, *m.* gebâu, *n.* een vleugel van een huis.
 Nebenbeamter, =bedienter, *m.* een toegezogde perzoon, medebestuur, mede aangezette bediende.
 Nebenbuhler, =werber, *m.* een medevryer.
 Nebenbrist, *m.* een medechriften, geloofsgeoot.
 Nebending, *n.* sache, f. eene onverschillige zaak; sich mit Nebendingen aufhalten,

und das Hauptwerk verabsäumen, zig met onverschillige dingen bezig houden, en 't voornaamste werk verwaarlooren, aan een kant zetten.
 Nebending, *n.* het bygevoegde, de toeëigening van iets.
 Neben einander, *adv.* naast malkander; neben einander gehen, naast malkander gaan.
 Neben eindringen, *v. n.* mede, met anleren indringen.
 Nebenfrage, *f.* ruffchenvraag, iets, dat tusfen beide gevraagd wordt; wir wollen uns in keine Nebenfragen einlassen, wy willen ons in geene tusfenvragen inlaten.
 Nebengâflein, *n.* een zydftraatje.
 Nebengebâu, f. Nebenbau.
 Nebengemach, *n.* f. Nebenzimmer.
 Nebengericht, *n.* f. Nebenpeise.
 Nebengeschâft, *n.* toevallige bezigheid, bywerk.
 Nebengesell, *m.* een metgezel, kameraat, makker.
 Nebenhandlung, *f.* f. Nebensache.
 Nebenhâus, *n.* huis daar naast.
 Nebenher, *adv.* naast, van ter zyde, voorby.
 Nebenhin, *f.* neben.
 Nebenhof, *m.* een agterhof, agterplaats.
 Nebenhammer, *f.* f. Nebenzimmer.
 Nebenkind, *n.* een basterd, onegt kind, speelkind.
 Nebenklage, *f.* eene bykomende klagt.
 Nebentnecht, *m.* een mededienstknecht.
 Nebenmagazin, *n.* stapelplaats, tweede magazyn.
 Nebenmaagd, *f.* eene mededienstmaagd.
 Nebenmensch, *m.* evenmensch, naaste, medemensch.
 Nebenmond, *m.* eene bymaan.
 Nebenpfeiler, *m.* een zydpylaar.
 Nebenpfennig, *m.* Nebenpfennige machen, geld winnen, wordt van hen gezegd, die geld van anderen in, onder handen hebben.
 Nebenpost, *m.* een zydpofst.
 Nebenreguna, *f.* toevallige aandoening; eine gewisse Nebenregung, eene zekere toevallige aandoening.
 Nebenrûhm, *m.* toevallige roem.
 Nebensache, =handlung, *f.* toevallige handeling.
 Nebenschlag, *m.* een valsche slag op 't geid.
 Nebenschob, f. Nebenprosse.
 Nebensiegel, *n.* klein zegel, agter tegen het groot aangehegt, een contrazegel.
 Nebensonne, *f.* zonnebeeldenis, wolkzoon, byzon.
 Nebenpeise, *f.* gericht, *n.* toespyze, bygeregt.
 Nebenpeiskammer, *f.* zydevertrek, -kamer.
 Nebenprosse, *f.* eene zydspruit, -sprank, -tak.
 Nebenpöflein, *n.* een zydspruitje, -sprankje, -takje.
 Nebenst, *adj.* nevens, benevens, beneffens, boven.
 Nebenstraße, *f.* een zydftraat, omweg, zydweg, bogt, kromte; f. Nebenweg.
 Nebenstunden, *f. pl.* snipperuuren.
 Nebentisch, *m.* een tweede tafel, eene zydtafel.
 Nebentür, *f.* eene zydeur.
 Nebenunständigkeit, *f.* eene toevallige omstandigheid.
 Nebenverständnis, *m.* bepaling, voorbepanding van gedagten.

Nebentursach, *f.* toevallige oorzaak.
 Nebenweg, *m.* byweg, zydweg.
 Nebenweib, *n.* een bywyf.
 Nebenwerber, f. Nebenbuhler.
 Nebenwert, *n.* f. Nebenarbeit.
 Nebenwind, *m.* halfwind, zydwind.
 Nebenzeit, *f.* f. Nebenstund.
 Nebenzeuge, *m.* een medegezette.
 Nebenzimmer, *n.* zydkamer.
 Neber, *m.* eene boor.
 Neberlein, *n.* een boortje, eene kleine boor.
 Necht, nechstens, f. nächst.
 Necken, *sich, v. rec.* was sich neckt, das liebt sich gern, wat jong is, wil gemeenelyk wel malen.
 Neef, *m.* een neef, broeders of zusters zoon.
 Nebefaden, f. Nebegarn.
 Nebegarn, *n.* zwirn, -faden, *m.* naajgaren.
 Nebefôrbehen, *n.* naajkorfje, naajmandje.
 Nebeküssen, *n.* naajkussen.
 Nebemâgdchen, =mâgdlein, *f.* naajmeisje.
 Neben, *v. a.* naajen.
 Nebenadel, *f.* naajnaald, f. Bluse.
 Nebepult, *m.* naajkuffen.
 Neher, Nâher, *m.* een naajer, kleermaaker.
 Neherabin, *m.* naay - borduurraam; vor dem Nâherâhmen bey einem Bude sitzen, voor den naayraam in een boek leezen.
 Neherinn, *f.* naajster.
 Neherische, *f.* fchaar, die by 't naajen gebruikt wordt.
 Neherichule, *f.* naajfchool.
 Neherseide, *f.* naayzeide.
 Neherwert, *n.* naajwerk.
 Neherzwirn, f. Nebegarn.
 Nehmen, *v. a.* neemen, beneemen, afneemen; stelen, rooven, berooven; die Stadt nehmen, de wylt neemen, kiezen; etwas übel nehmen, iets quaalyk, ten quaade neemen, duiden, misduiden, opneemen, opratten; et was so und so nehmen, iets zo en zo neemen, verstaan, duiden, nitleggen; eine Gelegenheit nehmen, eene gelegenheid waarnemen; eines Partey nehmen, jomands party trekken; es nimmt mir den Schlaf, het beroaft my van den slaap.
 Nehmer, *m.* neemer, die iets neemt, wegneemt.
 Nehmigen, *v. a.* begragtigen, goedkeurigen, wettigen.
 Nehmisch, *adj.* een, die 't neemen bemint.
 Nehmlich, der nehmliche, *m.* & *adj.* hy zelf; er ist der nehmliche, hy is het zelf; dieses sind die nehmlichen Worte, die zyn zyne eige woorden.
 Nehmlich, *adv.* naamlyk, te weeten.
 Nehmung, *f.* neeming, het neemen, aanneeming; berooving, onttrekking.
 Nehren, *v. a.* voeden, geneeren; eine Speise, die wohl nâhret, een spyt, die zeer wel voed; nâhren, sich, zig met iets geneeren.
 Nehrend, *u. f. w.* f. nâhrend, *u. f. w.*
 Nehrer, *m.* een voeder, opvoeder.
 Nehrerinn, *f.* eene voedster.
 Nehrwasser, f. Nehrer.
 Nehrung, f. Nâhrung.
 Neid, *m.* nyd, nydigheid, afgunst, misgunst, wangenst; er hat es aus Neid geihan, hy heeft het uit nyd gedaan; vor Neid bersten, verachen, van spyt bersten.
 Neiden, *v. a.* nyden, benyden.
 Neider, *m.* benyder, af-, wangenstige.
 Neidhammel, =hart, *m.* f. Neider.

Neidig, neidisch, adj. nydig, af-misgunstig, wangunstig; eimen mit neidischen Augen ansehen, jemand met nydige, schiele oogen aanzien; es ist dir niemand neidig darum, niemand misgunt u dit.
Neidnagel, m. nyd-, nynagel, vezeltje boven den nagel groeiende.
Neig, Neige, f. overschor, rest, het laatste, einde; Das Gaf ist auf der Neige, bet wat loopt op 't laatste, is haast ledig; der Wein geht auf die Neige, de wyn loopt ten einde; ihre Schönheit ist auf der Neige, haare schoonheid loopt op 't lest, ten einde, 't is haast met haare schoonheid gedaan; bis auf die Neige austrinken, tot den laatste drop-pel toe uitdrinken; das Haus steht auf der Neige, dat huis staat op 't vallen.
Neigen, v. n. nygen, neigen, bukken, buigen voor iemand; das Haupt neigen, met 't hoofd buigen; sein Glück neigt sich, zyn geluk neemt af; sich zu einem neigen, voor jemand genegenheid hebben; das Haus neigt sich zum Fall, het huis dreigt te vallen.
Neigung, f. neiging, genegenheid, helling, trek, lust, zin, drift; Neigung zu etwas haben, genegenheid, lust, begeerte, trek tot iets hebben; Neigung einer Fläche, helling eener vlakke.
Nein, adv. neen; ich sage nein dazu, ik bewillige 'er niet in; nein doch, o neen, gansch niet; nein wohl nicht, zekerlyk niet, gansch niet.
Nektar, m. nektar, zoete aangename drank, godendrank by de oude dichters.
Nelke, f. angelier, Testebloem.
Nelkenblume, f. f. Nelke.
Nelkenstaude, f. -stoc, m. angelierstruik.
Nelkenstrauss, m. een bouquet, ruiker van angelieren, nagelbloemen.
Nemlich, f. nämlich, nehmlich.
Nennbar, adj. noembaar.
Nennen, v. a. noemen, benoemen; sich so und so nennen, zig zo en zo noemen.
Nenner, m. de noemer.
Nennung, f. noeming, benoeming.
Nennwort, n. naamwoord.
Nepper, m. eene boor.
Nept, n. neppe, nippe, katektruid.
Nerve, f. nerf, nerve, spanader, zenuw.
Nervicht, adj. nervagtig, zenuwagtig, met nerven, zenuwen.
Nessel, f. netel, brandnetel.
Nesselgarn, n. bindgaren, bindrouw.
Nessellaame, n. zaad van brandnetelen.
Nesseltuch, n. nereldook.
Nest, n. nest; Vögel aus ihrem Neste jagen, vogels veruustelen, uit hun nest jaagen, hun nest slooren; er sitzt in einem guten Neste, hy houdt zyn gemak; ein elendes Nest, eene slechte wooning; einem ins Nest sitzen, een anders ampt waarneemen.
Nestel, m. lederner, Nestelriem, nestel, nesteling, veter, nestelriem; einem den Nestel knüpfen, jemand den nestel knoopen; verhindern, beletten.
Nestler, Nestelbeschlager, -krämer, m. f. Nestelmacher.
Nestloch, n. het gat voor de veter, nestelgat.
Nestelmacher, -schneider, -beschlager, m. nestel-, nestelingmaaker, -snyder, -beslaa-ger, -klopper.
Nesteln, v. a. mit einer Nessel junesteln, ve-

teren, met een veter, of nestel binden, aanbinden, toebinden.
Nestelnadel, f. -stift, m. veternaald, -stift.
Nestelriem, m. f. Nestel.
Nestelschneider, m. f. Nestelmacher.
Nestelstift, -stift, f. bey Nestelnadel.
Nesten, f. nesten.
Nesten, n. nesten.
Nestford, m. nestkorf.
Nestlein, n. een nestje, een klein nest.
Nestling, m. f. Nestvogel.
Nestorianer, m. Nestorianaan, navolger van Nestorius.
Nestquack, m. een jong, dat 't laatst uit den dop komt.
Nestvogel, m. nestvogel, nesteling, die nog op 't nest zit.
Nestvoll, n. een nest vol.
Nett, adj. & adv. net, zuiver, fraay, sierlyk, eften, zindelyk; nett französisch reden, net, beerlyk frans spreken; ein netter Druck, een zuivere, fraaye druk.
Nett, adv. net, nettelyk, netjes, zindelyk.
Nettigkeit, f. nettigheid, zuiverheid, zinde-lykheid.
Net, n. net; große Netze eines Fischers, groote netten, want van een vischer; Netze stellen, netten; zetten; einen ins Net fah-ren, jemand in 't net krygen, lokken, be-dotten, loeren.
Netzen, f. nähen.
Netzgabel, f. een vorkstokje, om de netten te spannen.
Netzein, n. een netje, klein net.
Netzschale, f. een vat van loot met water, voor de glazenmakers.
Netzweije, adv. by wyze van een net.
Neu, adj. & adv. nieuw, nieu; aufs neue, vom neuen, op een nieuw, op nieuws, van nieuws aan, nog eens; neue Besen kehren wohl, nieuwe bezens veegen schoon.
Neubacken, adj. nieuwbakken.
Neubekehrter, m. nieuwbekeerde.
Neubruch, m. braakland, land, dat braak, onbebouwd legt.
Neue, f. f. Neuigkeiten.
Neuerfinden, adj. nieuw uitgevonden; ein neuerfundenes Werkzeug, een nieuw uit-gevonden werktuig.
Neuerlich, f. neu, nieuw.
Neuern, v. a. vernieuwen.
Neuerung, f. vernieuwing, eene nieuwe zaak, nieuwigheid; Neuerungen anfangen, nieu-we dingen beginnen, invoeren, in trein brengen. f. Neuigkeiten.
Neuerungslüster, m. een invoerder van nieu-wigheden, van nieuwe dingen.
Neuerwählst, adj. nieuw verkoozen.
Neues, n. nieuwigheden; was giebt's Neues? wat is 'er nieuws? hebt gy niet wat nieuws? Neues von gelehrten Sachen, leternieuws; Neues von Kirch-, und Religions-, Staatsachen, von Kriegsachen, kerk-nieuws, staatnieuws, krygsnieuws.
Neugebäckten, f. neubacken.
Neugebaut, -geründet, adj. Haus, nieuw gebouwd, -gewit huis.
Neugeböhren, adj. kind, nieuwgeboren, jong kind.
Neugekleidet, adj. nieuw gekleed.
Neugelegt, adj. Ey, nieuwgelegd ey, versch ey.
Neugegründet, f. bey neugebaut.

Neu erworben, adj. Volk, nieuwgeworven, nieuwgeligt volk.
Neugierig, adj. nieuwsgierig.
Neugierigkeit, f. nieuwsgierigheid.
Neuglaubig, adj. & m. profeliet, aankome-ling, aankomend tot het geloof.
Neuheit, f. f. Neuigkeiten.
Neujahr, n. nieuwjaar; Neujahrsgeschenk, n. nieuwjaarsgift.
Neujahrsgabe, f. -geschenk, n. f. bey Neujahr.
Neujahrstag, m. nieuwe jaarsdag.
Neujahrswunsch, m. een nieuwe jaarswensh, -groet.
Neuigkeiten, f. pl. nieuwigheden; Neue-rungen im Regimente, in der Religion anrichten, einführen, nieuwigheden in de regeering, in de religie invoeren.
Neulich, adj. & adv. nieuwelyk, onlangs, Aus, korteling, korts, niet lang geleden.
Neuling, m. nieuweling, aankomeling; er ist noch ein Neuling, hy is maar een nieu-weling.
Neumachen, v. a. nieuw maaken.
Neumodisch, adj. nieuwerwets; neumodi-scher Stoff, nieuwerwets stof.
Neumond, m. nieuwemaan.
Neun, adv. negen.
Neunauge, f. negenoog, prik.
Neunfältig, adj. negenvouwdig.
Neunheil, n. wolfsklaauw.
Neunhundert, adv. negenhonderd.
Neunhundertste, adj. de negenhonderdste.
Neunjährig, adj. van negen jaaren.
Neunmal, adv. negenmaal.
Neuntägig, adj. van negen dagen.
Neunte, adj. de negende.
Neunzehn, neun und zwanzig, adv. negen-tien, negen en twintig.
Neunzehende, adj. de negentiende.
Neunzehenden, neunzehendens, adv. ten ne-gentienden maale.
Neunzig, adv. negentig.
Neunzigste, adj. de negentigste.
Neunzigjährig, adj. ein neunzigjähriger Greis, een grysaart, o al man van negentig jaaren.
Neunzigmal, adv. negentig maal.
Neutral, adj. met geen party houdende, en geene aannemende, onydig; sich neutral halten, zig onzijdig houren, gedraagen.
Neuvermählt, adj. nietwgetrouwd, onlangt getrouwd, -gehuwd.
Nicht, adv. niet; warum nicht? waarom niet? gar nicht, durchaus nicht, niet met allen, geens zins, ganschelyk niet; in geenerly wyze; ist's nicht wahr? is 't niet waar? nicht allein, sondern auch, niet al-leen, maar ook; zu nichte machen, te niet doen, veriydelen, vernietigen, vernielen; er hat mir nicht einmal gedankt, hy heeft wy niet eens bedankt, dank gezegd; zu nicht werden, tot niets worden, in rouk verdwynen; nicht einmal einer, zelfs niet een.
Nichtachtung, f. geringagting, veragting, versmaading.
Nichtbekennen, n. het niet bekennen, versaa-king in 't kaartspel.
Nichtduldung, f. onverdraagzaamheid.
Nichten, (mit) adv. geenszins, in geenerlei wyze.
Nichtig, adj. nietig, ydel; nichtige Arbeit, onnut, nutteloos

onnut, nutteloos werk; nichtige Entschuldigung, ydelt ontschuldiging.
Nichtigheit, *f.* nietigheid, ydelheid.
Nichts, *n.* niets; nichts, niet met allen, niets ter wereld; aus nichts, wird nichts, nit nichts word niets; ein pures Nichts, een enkel niet; wenn Nichts zu Etwas gelangt ist, so kennt Etwas sich nicht mehr, als niet gekomen is tot iets, dan kent zig jet niet meer; nichts kriegen von etwas, niet krygen, trekken van iets; nichts desto weniger, niet te min, egter, evenwel; ich frage nichts darnach, ik geef 'er niets om; es ist nichts mit ihm auszurichten, men kan niets met hem beginnen doen; men kan geen wol met hem spinnen; wo nichts ist, hat der Kaiser sein Recht verloren, waar niets is, niets te baalen is, daar verliest de keizer zyn regt; weisses Nichts, tuti, niet, kleime, oogniet.
Nichtsnüs, *adj.* onnut, dat niet deugt.
Nichtsnüsigkeit, *f.* onnutheid.
Nichtswerth, *wertiger*, *adj.* nietswaardig, onwaardig; nichtswerthige Dinge, zothe dea, grillen; nichtswerthige Sache, eene zaak van geen belang, een wisswasje.
Nichtswerthigkeit, *f.* nietigheid, onnutheid.
Nichtwirkung, *f.* werkeloosheid, kragteloosheid, ledigheid.
Nick, *m.* knik, teken met het hoofd; er steckt voll Nicks und Lacks, hy is een mensch vol listen en laagen.
Nickel, *m.* Klaas, Nicolaas.
Nickel, *f.* hoer, ontugtig vrouwenfch.
Nicken, *v. n.* met een knik wenken, toewenken; mit dem Kopfe, vor Schlaf, oder Schlafrigkeit, nikken, knikken met 't hoofd, knikkehollen van vaak.
Nie, *niemals*, *adv.* nooit, nimmer.
Niede, *f.* Niete.
Niedel, *m.* zaan, room.
Nieden, *v. a.* een nagel klinken, toeklinken, neerklinken, kloppen.
Nieder, *f.* niedrig; Ober- und Nieder-Sachsen, hoog en laag Sachsen.
Niederbeugen, *v. a.* neder, neerbui- gen; sich zur Erden niederbeugen, zig ter aarde toe neder buigen.
Niederblasen, *v. a.* af-, wegblaazen.
Niederbrechen, *v. a.* f. niederreißen.
Niederbüchsen, *v. a.* uit eene hinderlaag op jemand schieten.
Niederbücken, *sich*, *v. rec.* nederbukken, buigen.
Niederdruck, *m.* het spoor, dat een gejaagd hert in struiken en heggen nalaat.
Niederdrücken, *v. a.* nederdrukken, -duwen.
Niederdrückung, *f.* neder-, onderdrukking.
Niedere, *f.* Niedrigkeit.
Niederer, *f.* niedrigen.
Niederfahren, *v. n.* nedervaaren, -daalen.
Niederfahrt, *f.* nedervaart, -daaling.
Niederfallen, *v. n.* nedervallen, -storten.
Niederfällen, *v. a.* nedervellen, vellen, ter aarde neerwerpen.
Niederfliegen, *v. n.* neder-, neervliegen, na beneden vliegen.
Niedergang, *m.* ondergang, Westen, het na beneden gaan; der Niedergang der Sonne, de ondergang der zonne; gegen Niedergang, ten Westen.

Niedergebogen, *gebückt*, *adj.* neergebogen, neergebukt, krom, gekromd.
Niedergedrückt, *adj.* neergedrukt, onderdrukt.
Niedergefallen, *adj.* neergevallen, ingevallen, ingestort.
Niedergehen, *v. n.* ondergaan, na beneden gaan.
Niedergeschlagen, *adj.* verslagen, neder-, neerslagtig, ontzet, verzet, versteld, verstonnd.
Niederhaken, *f.* niederhauen.
Niederhalten, *v. a.* verdrakken, onderdrukken, verdooven; ein schwer und übel beschaffener Leib hält den Geist nieder, een log en kwalijk gesteld lighaam verdooft, verdrukt den geest, de ziel.
Niederhangen, *v. n.* na beneden, ou laag hangen.
Niederhanung, *f.* het om laag, na beneden hangen, helling, daaling.
Niederhauen, *hauen*, *hauen*, *v. a.* nederhouwen, -hakken, -vellen, -fabelen.
Niederhauung, *f.* neervelling, dooding, het neerfabelen.
Niederheben, *v. a.* na beneden laten.
Niederhocken, *hocken*, *v. n.* neerhuiken, neerhurken.
Niederig, *adj.* & *adv.* neder, neer, laag, leeg, nederig; flach, niedrig machen, verlaagen, lager maaken.
Niedrigen, *f.* niedrigen.
Niedriger Ort, *m.* laagte.
Niedrigkeit, *f.* laagte.
Niederleid, *n.* eene boven-, overbroek.
Niederknien, *v. n.* nederknien, op de kniën nedervallen, zig nederwerpen op zyne kniën.
Niederknüelung, *f.* nederknien.
Niederknos, *f.* niederhauen.
Niederkommen, *v. n.* in de kraam, in 't kraambed komen, bevallen van een kind; ein unzeitiges Niederkommen, vroegs kraam, miskraam, misbaring; eene storting.
Niederkunst, *f.* het baaren, de baaring, bet in de kraam komen, bevalling.
Niederlage, *f.* neerleg, stapel van koopmansgoederen; der Feinde, nederlaag, neerlaag.
Niederlande, *n. pl.* Nederland, Nederduitschland.
Niederländer, *m.* Nederlander.
Niederländerin, *f.* eene nederlandsche vrouw, Hollanderin.
Niederländisch, *adj.* & *adv.* nederlandsch.
Niederlassen, *v. a.* neder-, neerlaaten; sich irgend häuslich, v. rec. zig ergens nederlaaten, neerslaan, vesten, huisvesten, vestigen.
Niederlassung, *f.* het na beneden laten.
Niederlaufen, *v. n.* na beneden loopen.
Niederlegen, *v. a.* neder-, neerleggen, nederstellen; Geld, geld wegleggen, aanbrouwen; sein Amt, f. abdauen.
Niederlegung, *f.* neerlegging.
Niederliegen, *a. n.* voor over vallen, neerleggen.
Niedermaachen, *v. a.* nedermaaken, vermoorden.
Niedermeisten, *v. a.* neermaaken, matsen, doodslaan.
Niederplätzen, *f.* niedersallen.

Niederreiben, *v. a.* een gebouw neerwerpen, afwerpen, sleggen, sloopen.
Niederreiber, *m.* een afbrecker, slegter, verwoester.
Niederreifung, *f.* omkeering, verwoesting, vernieling, slegting, afbrekking, neerwerpen, neervelling.
Niederreiten, *v. n.* van 't paard vallen; it. v. a. met zyn paard overryden.
Niederrennen, *v. n.* in 't loopen vallen; it. v. a. overrennen.
Niederrumpeln, *v. n.* afbuitelen, van boven na beneden vallen, rollen.
Niederstabeln, *f.* niederhauen.
Niederstießen, *v. a.* neerschieten.
Niederstlagen, *v. a.* neder-, neerflaan; seine Augen niederstlagen, zyne oogen nederflaan, nederzien.
Niederstlagung, *f.* der Augen, het neerflaan der oogen.
Niederstmeißen, *f.* niederwerfen.
Niederstebeln, *f.* niederhauen.
Niederstinken, *Niederstinkung*, *f.* niederlassen, ic.
Niedersehen, *stellen*, *v. a.* nederzetten, -stellen; sich niedersehen, neder-, neerzetten.
Niedersetzen, *setzen*, *v. n.* nederzakken, -zinken.
Niederstessen, *v. n.* gaan neerzitten.
Niederstampfen, *v. a.* na beneden stooten; mit Füßen, met voeten stampen.
Niederstampfung, *f.* het stampen, na beneden stooten.
Niederstehen, *f.* niederstehen.
Niederstellen, *f.* niederstehen.
Niederstoßen, *stößen*, *v. a.* nederstooten, -steeken.
Niederstrecken, *v. n.* nederstrekken.
Niederstürzen, *f.* niederwerfen.
Niedertauchen, *v. n.* onderduiken, onderdompelen.
Niedertau chung, *f.* onderdompeling, het onderduiken.
Niederdeutsch, *adj.* nederduitsch.
Niederdeutschland, *n.* Nederduitschland.
Niederträchtig, *adj.* laag, knechts-, slaafs-, slaafagtig gezind.
Niederträchtigkeit, *f.* laagheid, lafheid, knechts-, slaafs-, eerloze en wille aart, slaafs gemoed, slaafze zin.
Niedertreten, *v. a.* nedertreten, met voeten treden.
Niedertretung, *f.* het neertreden.
Niedertrecken, *f.* niederdrücken.
Niederwärts, *adv.* nederwaarts, benedenwaarts.
Niederwerfen, *v. a.* nederwerpen, -smyten.
Niederwerfung, *f.* neerwerpen, het neer-smyten, om verre werpen.
Niederwärts, *f.* niederwärts.
Niederziehen, *v. a.* na beneden trekken, -baalen.
Niedlich, *adj.* & *adv.* lekker, aangenaam.
Niedlichkeiten, *f.* lekkernyen, lekker eeten, lekkere spyzen, dingen.
Niednagel, *m.* nyd-, nynagel, aan de vingert.
Niedrig, *adj.* & *adv.* f. niedrig.
Niedrigen, *v. a.* vernederen, nederig, laag maaken.
Niedrigkeit, *f.* f. Niedrigkeit.
Niedrigung, *f.* vernedering, het vernederen, laag maaken.
Niemals, *f.* nie.

Niemand,

Niemand, *adj.* niemand geen.
 Niemehr, *adv.* niet meer, niet verder.
 Niere, *f.* nier.
 Nierenbraten, *m.* -stück, *n.* nierstuk, -harst.
 Nierenfett, *n.* niervet, nierbed.
 Nierengechwür, *f.* bey Nierenucht.
 Nierensteine, *f.* Nierenstein.
 Nierenstillein, *n.* plaats, daar de nieren leggen.
 Nierenstein, -gries, *m.* niersteen, graveel.
 Nierensteinchen, *n.* steentje, niersteentje.
 Nierenstück, *n.* *f.* Nierenbraten.
 Nierenucht, -wehe, *f.* -geschwür, *n.* nierpyn, nierwee, -verzwearing.
 Nierenüchtig, *adj.* graveelig.
 Nierenwehe, *f.* Nierenucht.
 Nierlein, *n.* een nierje, kleine nier.
 Nieren, *n.* het niezen.
 Niesen, *v. n.* niezen, niesen, pruiffchen.
 Niespulver, *n.* niespulver, snuiftabak, snuifsje.
 Nieser, *m.* een, die nieft.
 Nieswur, -wurzel, *f.* niesworrel.
 Niesen, *v. a.* genieten, gebruiken.
 Niesbar, *adj.* bruikbaar; dat gebruikt, genoeten kan worden.
 Niesbrauch, *m.* het vrugtgebruik.
 Niesbrauchsrecht, *n.* het recht van 't vrugtgebruik.
 Niesung, *f.* het genieten, genot, gebruiken, nut.
 Nieswur, *f.* Nieswurzel.
 Nietblech, *n.* blekje, stukje koper, enz. waar- mede de klinknagel aan messen, enz. vastge- houden wordt.
 Niere, *f.* *f.* Nieldnagel.
 Niete, *een* niet in de lotery.
 Niete, *een* klinknagel.
 Nieten, *v. n.* zig sterk bemoejen.
 Nieten, *f.* nieden.
 Niethammer, *m.* een banner, om mede te be- slaan, hoefhamer.
 Nietnagel, *f.* Nieldnagel.
 Niffeln, *v. n.* knabbelen, peuzelen, langzaam eten.
 Nimmer, *adv.* nimmer, nimmer meer, niet meer, nooit meer; etwas nimmermehr thun, nimmer meer iets doen.
 Nimmermächtern, *m.* een dronkaart, die al- tyd zat, nooit nughteren is.
 Nimmerfatt, *m.* een onverzadelyke, nim- merzat.
 Nimmersttag, *m.* nooit, St. Jurmis.
 Nisf, Nupp, Nupf, *m.* een slurp, teug; einen kleinen Nisf thun, een slurpje neemen.
 Nipfen, nippen, nupsen, *v. n.* een slurp nee- men, slurpen.
 Nipfweise, *adv.* by teugen, slurpende.
 Nippen, *f.* nipfen.
 Nierend, niregends, *adv.* nergens; niregend um sorgen, nergens voor zorgen; niregend nach fragen, nergens na vraagen.
 Niregends, niregendswo, *f.* niregend.
 Niregendswehin, *adv.* nergens heen.
 Nische, *f.* Nitsche.
 Nispeler, *m.* een preutelaar, knorpot, grom- pot.
 Nispeln, *v. n.* preutelen, grommen, knorren.
 Nispelung, *f.* het preutelen, knorren, grom- men.
 Nisse, *f.* neet.
 Nissich, nissig, *adj.* neetig.
 Niskamm, *m.* een neetekam.
 Nisten, nisteln, *v. n.* nesten, nestelen.

Nistung, *f.* het maaken, bouwen van een nest.
 Nit, *f.* nicht.
 Nitsche, *f.* nis, beeldhol, -holleken.
 Nire, *f.* spook in vrouwegedaante.
 Nobel, *adj.* nobel, stadig, deftig.
 Noch, *adv.* nog; noch einmal, nog eens; we- der Brod noch Geld haben, nog brood, nog geld hebben; noch darzu, daarenboven, daarby; noch dazumal, ook toen; noch drüber, daarenboven; noch mehr, nog meer; noch nichts, nog niets; nochmals, nog eens.
 NB. Einige wollen, das man im Nieder- deutschen einen Unterschied machen solle, zwischen *nog* und *noch*; so, das *nog* im La- teinischen ausdrücke *aliquo*; das *ist* noch nie gesehen worden, dat *is* nog niet gezien; und *noch, nec, oder neque*; weder *ich, noch* du, *noch* ik, *noch* gy.
 Nocht, *u. f. w.* *f.* Noth, *u. f. w.*
 Nollen, *v. n.* omloopen, draaven.
 Nollbruder, *m.* een bedelaar, bedelmonnik.
 Nonne, *f.* non, nonne, kloosterzuster, bagyn; *it.* een stampet.
 Nonnenarbeit, *f.* *f.* bey Nonnengarn.
 Nonnenfleisch, *n.* es ist ihr kein Nonnenfleisch gewachsen, sy heeft geen nonnenvlesch aan haar lys, sy is niet goed voor 't kloosterle- ven, sy is geen non, bagyn in haar bart.
 Nonnengarn, -werk, *n.* -arbeit, *f.* nonnenga- ren, nonnenwerk.
 Nonnenkloster, *n.* nonnen-, vrouwenklooster.
 Nonnenwerk, *n.* *f.* bey Nonnengarn.
 Nordach, -angel, *m.* *f.* Nordpel.
 Norden, *n.* noord, noort, middernagt.
 Nordbreite, *f.* noorderbreedte.
 Nordfabrer, *m.* noordvaarder.
 Nordisch, *nördlich, adj.* noordelyk; nordi- sche Wölfer, noordvolkeren, noordlanders.
 Nordländer, *m.* noordlanden.
 Nördlich, *f.* noordich.
 Nordlicht, *n.* het noorderlicht.
 Nord = Nordost, *m.* noord - noordoosten.
 Nord = Nordwest, *m.* noord - noordwest.
 Nordost, *m.* noordoost.
 Nordostwind, *m.* de noordoostewind.
 Nordpol, -stern, *m.* noordpool, -star.
 Nordsee, *f.* noordzee.
 Nordseite, *f.* de noordzyde.
 Nordstern, *f.* bey Nordpol.
 Nordtheil, *n.* -seite der Welt, das Norden, het noorderdeel, -quartier der waereld.
 Nordwärts, *adv.* noordwaart; gegen Norden segeln, noordwaart zeilen, noordwaart, naar 't noorden aanzetten, om 't noorden vaaren; nördlich liegen, benoorden leggen, afzeggen.
 Nordwest, *m.* noordwest.
 Nordwestwind, *m.* de noordwestewind.
 Nordwind, *m.* noordwind, noordewind, die noord-, of- waart, noordelyk loopt, die noord is; mit einem Nordwestwind in See lau- fen, met een noordwesten, of noordlyken wind in zee loopen.
 Nösel, halbe Maas, *f.* Seidel, Pint, Schop- pen.
 Notariat, *n.* het notarisampt, notarischap.
 Notarius, *m.* notaris.
 Note, *f.* noot, aanmerking.
 Notenpapier, *n.* notenpapier, gelynd papier.
 Notenschmidt, *m.* een glossemaaker, die aan- merkingen maakt.
 Noth, *f.* nood, gevaar; in Noth, Nöthen, in Gefahr seyn, in nood, in pyn, in last

zyn, in gevaar, verlegen zyn; es Noth ha- ben, die Noth da seyn, nood hebben; es hat keine Noth, 't heeft geen nood; zur Noth, ter nood; Noth leiden, in Noth, Nö- then seyn, nood, gebrek lyden; Noth, Nö- the haben, etwas auszurichten, met moeite iets doen, 'er moeite in hebben; mit ge- nauer Noth, nauwelyks, ter nauwer nood; die schwere Noth, de vallende ziekte; er soll die schwere Noth friegen, hem zal de duivel baalen; Noth hat kein Geses, nood ontbreekt wet; aus der Noth eine Tugend machen, van de nood eene deugd maaken.
 Noth, *adj.* noodig, noodzaaklyk; es ist nicht noth, euch zu sagen, 't is niet noodig, u te zeggen.
 Noth, *f.* Nothdurft.
 Notharbeit, *f.* -werk, *n.* noodzaaklyk werk, werk van noodzaaklykheid.
 Nothdurft, *f.* nooddrift, behoef, behoefdig- heid, gerief; seine Nothdurft haben, al zyn behoef, behoefte, nooddurft hebben, zeit en treil in zyn hoot hebben; seine Noth- durft thun, verrichten, zyn gevoeg doen, zyn huik outlasten, loosen; seine Nothdurft reden, vry uit spreken, zonder eigenbelang, zo als 't op het hart legt.
 Nothdürftig, *adj.* nooddriftig, behoefdig.
 Nothdürftigkeit, *f.* nooddriftigheid, behoef- te, nood, gebrek.
 Nöthen, *f.* nöthigen.
 Nothfall, *m.* noodval, geval van noodzaak- lykheid.
 Nothfreund, *m.* een getrouwe vrind, een vrind in de nood.
 Nothhaft, *f.* nietverschyning, onmogelyk- heid, rede, van niet te verschlynen.
 Nothhelfer, *m.* noodhelper, noodhulp.
 Nothhelferin, *f.* eene noodhulp.
 Nothhülfe, *f.* noodhulp.
 Nöthig, *adj.* & *adv.* noodig, nodig, behoef- rig, noodwendig, noodzaaklyk, van noo- den, van doen; etwas nöthig haben, iets noodig, nodig, van nooden, van doen hebben.
 Nöthigen, *v. a.* nooden, noodigen, noodzaa- ken.
 Nöthiger, *m.* een die noodzaak, dwingt, perft.
 Nöthigkeit, Nothwendigkeit, *f.* noodwendig- heid, noodzaakelykheid.
 Nöthigung, *f.* dwang, het noodzaaken, ge- weld.
 Nothlüge, *f.* noodleugen, leugen om best wille.
 Nothnagel, *m.* een stopgat, die in een anders plaats wordt gebruikt.
 Nothpennig, *m.* noodpenning, noodmunt.
 Nothsache, *f.* noodzaaklykheid, dringende zaak.
 Nothbüchlich, *adj.* & *adv.* *f.* nöthig.
 Nothstall, *m.* hoefstal.
 Nothtaufe, *f.* schielyke doop, zonder nitsfel, zonder plegtigheden; einem Kinde die Nothtaufe geben, een kind schielyk, zonder nitsfel, zonder plegtigheden doopen.
 Nöthung, *f.* Nöthigung.
 Nothwehr, *f.* noodweer, -verweering; bran- chen, noodweer gebruiken, zig noodweeren moeten.
 Nothwendig, *f.* nöthig.
 Nothwendigkeit, *f.* Nöthigkeit.
 Nothwendiglich, *adv.* *f.* nöthig.
 Nothwucht, *f.* verkrating, schoffeering, ge- weldige schending.

Nothzüchter,

Notbüchter, *m.* een verkragter, schender, schoffeerder.
Notbüchtersgen, *v. a.* verkragten, schoffeeren; *eine Jungfrau, een maagd verkragten, overwellingen.*
Notbüchtiger, *f.* Notbüchter.
Notbüchtigung, *f.* Notbücht.
Notbüwang, *m.* nooddwang.
Notbüwingen, *f.* nödtigen.
Notification, *f.* eene bekendmaking, berigt, dat iets is uitgevoerd, eene notificatie.
Nödtig, *f.* nödtig.
November, *m.* November, slagtnaand.
Novitiat, *f.* proefjaar, leerjaar van de nieuwe kloosterlingen; *Novitiat* halten in geistlichen Orden, *zyn* proefjaar beginnen, aantreedden.
Novis, *m.* & *f.* een leerbroeder, leerczuster, nieuweling in 't klooster, aankomende kloosterbroeder of non.
Nu, *f.* nu.
Nüchtern, *adj.* & *adv.* nugter, nugteren monds; nüchtern trinken, nugteren drinken; nüchtern senn, nugteren, niet dronken zyn; nüchtern werden, ontugteren, weer nugter warden; nüchtern im Essen und Trinken, nugteren, sober, matig.
Nüchternheit, *f.* nugterheit, soberheit, matigheid.
Nüchtlén, *v. n.* kaamagtig worden; der Wein nüchtlét, *de wyn kaamt, daar komt kaam op de wyn.*
Nubel, *f.* langwerpig, en dunne sneekens, of vespkens van gerolde meeldeg.
Nubelbret, *n.* een bort voor meelveepen, prop-pen.
Nubelstrefser, *m.* een smatotser, smuller, smulbaard, telderlekker.
Nubeluppe, *f.* nat van gekrokten meeldeg.
Nul, *adj.* nul, nietig, van geener waarde; *eine Nulle im Rechnen, f.* een nul, een o in 't cyfer.
Nullität, *f.* nulliteit, onwaarde, gebrek, kragteloosheid.
Nunmehr, *f.* nummehr bey nun.
Nun, *adv.* nu, tegenwoordig; *nun, ich sehe, daß, nu, ik zie, dat; nun eden, nu ter stond, nu datelyk, aanfonds; nun erst, jezt erst, nu eerst; nun fort! nu voort! nu t' za! nu wakker aan! nunmehr, nu, van nu, voort aan; von nun an, van nu aan; nun wohlan! nun, laßt uns! nu! nu wel aan! nu kom aan! nu laßt ons! nun, v. d. d. die-weil, demnach, sintemal, nu, dewyl, nademaal; nun sie das 3brige verressen haben, suchen sie, was andere haben, nu zy t' hünne door de billen gelapt, door 't schyngat zejaagt, of gesmeeten hebben, zoeken ze t' geen anderen hebben.*
Nunne, *f.* Nonne.
Nupf, *f.* Nipf.
Nupfer, *v. n.* slurpen, met kleine tungsens drinken.
Nupp, *f.* Nipf.
Nur, *nur allein, adv.* maar enkelyk, flegts, alleenlyk, zo veel; richtet euch nur darnach! nu, reguleer u daar vry na! laßt es nur! zeg het maar, vry! etwas nur ollju wohl wissen, iets maar al te wel weeten; ihr könnt's thun, wenn ihr nur woller, gy kont 't doen, als gy maar wilt; it. f. man.

Nuß, *f.* noot, neut; *eine taube Nuß, eene leege noot; eine harte Nuß, eene harde noot, eene moejelyke, netelige zank; das ist nicht eine taube Nuß werth, dat is geene speld, geen olikoek waard; beife mir dicke Nuß auf, kraak my deze noot, los my deze zwarrigheid op; er fällt plump hinein, wie Kung in die Nüsse, hy gaat los, onbedugtelijk, zonder overleg te werk.*
Nuß, *an dem Armbrust*, eene voegplaat.
Nuß, *f.* Nisse.
Nußbaum, *m.* nooteboom.
Nußbäumen, *adj.* van nooteboom.
Nußbäumenholz, *n.* nooteboomhout; *voll Nußbäumenholz*, nooteboom.
Nußbäumern, *f.* nüßbäumen.
Nußbeifer, *tracher, m.* houte nootekraaker; *it. eene specht.*
Nußbicker, *m.* eene specht.
Nußfarb, *adj.* nootenkleur.
Nußgarten, *-wald, m.* nootenbosch, plaats, beplant met hazelstruken.
Nußhacker, *-häber, m.* houtsnip, houtfnep.
Nußkern, *m.* nootkern, -pit.
Nußknacker, *-kracher, m.* f. Nußbeifer.
Nußlaub, *n.* blaad, loof van de nooteboomen.
Nußlein, *n.* eene nootje, eene kleine noot.
Nußlen, *v. n.* door den neus spreken.
Nußöl, *m.* noot-, neutolie.
Nußpöcker, *m.* eene specht.
Nußstättel, *f.* het afscheitel van de noot.
Nußschale, *f.* noot-, nooteschaal, -dop, -schelp; grüne, nooteholster, groene schil.
Nußschelke, *f.* nooredop.
Nußwald, *m.* f. Nußgarten.
Nuth, *m.* Niete, *f.* voeg, naad, sluiting, hegting, zamenvoeging.
Nuz, *m.* f. Nuzen.
Nuz, *nuz, nuzdar, f.* nuzlich.
Nuzbarkeit, *f.* f. Nuzlichkeit.
Nuzbarlich, *adv.* f. nuzlich.
Nuzbrauch, *m.* het vrugtgebruik.
Nuzen, *m.* nut, voordeel, winst, profyt, baat, oirbaar; *Nuzen aus etwas ziehen, schöpfen, schaffen, profyt uit iets trekken, baat, winst doen; etwas einem Nuzen bringen, jemand iets voordeel, baat brengen, voortbrengen tot vrugt, dengd doen; einem etwas zum Nuzen erreichen, ausschlagen, jemand iets te staude, te baat, te pas komen.*
Nuzen, *v. a.* & *v. n.* nutten, nuttigen, bezigen, genieten, gebruiken, orberen, baaten, helpen; etwas für ein gewisses Geld sehr wohl nuzen, iets voor een zeker geld zeer well nuttigen, bezigen, gebruiken komen.
Nuzholz, *n.* levendig hout, dat gebruikt, verwerkt kan worden.
Nuß: *Nuttskanne, f.* mit einer Nöhre, eene lul, pypkan; aus der Nuzkanne trinken, lullen, uit de pypkan drinken; f. Nuzstf.
Nuzlich, *nuzbar, adj.* & *adv.* nut, nuttig, nuttelyk, dienstig, vorderlyk, profytelyk, oirbaar, raadzaam; sein Geld nuzlich brauchen, anwenden, *zyn geld, of anders orberen, nuttigen, te nutte brengen, het op den orber, en zwiniglyk bezigen, aanleggen, besfeeden.*
Nuzlichkeit, *Nuzbarkeit, f.* nutteigheid.
Nuzniesser, *m.* een vrugtgebruiker, genot-hebber.
Nuzniesserinn, *f.* eene vrugtgebruikerster.

Nuzniessung, *f.* het vrugtgebruik van iets.
Nuzsucht, *f.* baartzugt.
Nuzung, *f.* nuttiging, beziging, vrugtgebruik.
Nymphe, *f.* eene nimph, nimf, fabelagtige Goltbeid der Heidenen; Hügel- und Waldnymphe, heugel-en bosch-veldnimph, -nimf.

D.

D! *interj.* o!
D, *conj.* of, oft; *sie stellt sich, als ob sie näherich wäre, zy houdt haar, of ze gek was.*
Ob, *praep.* über, boven, onder; *es war ob der Thür geschrieben, boven de deur stond geschreeven; ob dem Haupte, boven 't hoofd; ob einem senn, jemand aanzetten; ob dem Tisch, onder 't eeten.*
Obacht, *f.* agt, agting; etwas in Obacht nehmen, op iets agt neemen.
Obachten, *v. n.* in agt neemen, agt geeven, slaan.
Obangedeutet, *f.* obbemeldt.
Obbemeldt, *obgemeldt, adj.* bovengenoemd, -gemeld, voornoemd, voorschreeven.
Obbenannt, *obberührt, f.* obbemeldt.
Obdach, *n.* huisvesting, herberg; *einem Reisenden Obdach geben, een reiziger huisvesting geeven, hem onder zyn dak opneemen, ontbaalen; ein Gut unter Obdach bringen, een goed bergen.*
Oben, *adv.* boven; *oben an sitzen, boven aan zitten, voor-, vooran, aan 't hoogste einde zitten; von oben her, van boven; oben hin, agteloo, heenen.*
Oben an, *f.* bey oben.
Oben auf, *adv.* boven op.
Oben aus, *adv.* boven uit; *oben aus und nirgend an wullen, groote voorneemens hebben, smeeden, groote dingen in 't hoofd hebben, die nergens op rusten; it. zig over iets geweldig storen.*
Oben drauf, *adv.* boven op; *bauen, boven daarop bouwen.*
Oben drauf, *adv.* daarenboven, daarby.
Oben durch, *adv.* boven door.
Oben ein, *adv.* boven in.
Obenher, *adv.* f. oben.
Oben herab, *adv.* van boven af.
Obenherin, *-hernieder, -herunter, adv.* van boven in, *boven in, van boven neer.*
Obenhin, *f.* bey oben; *obenhin studieren, oppervlakkig, flordig studeeren; obenhin erzählen, kortelyk, zonder omstandigheden verhalen.*
Oben hinein, *adv.* boven in.
Obenhinnig, *adj.* oppervlakkig, ligt, gering.
Obenhinnigkeit, *f.* geringheid, het oppervlakkige, ongezzaamheid, weinige aandagt, oplettenheid.
Obenschwimmen, *v. n.* boven-, boven opzwemmen, opdryven, vlot zyn.
Ober, *adj.* & *praep.* opper, over, boven, bovenit; *Oberen, m. pl.* de overheden; *ober ihm, boven hem; Das Obere unter sich stehen, het bovenste onder draagen.*
Oberacht, *f.* ban, banning, bannissement, ryksban, algemeene ban van 't keizerryk.
Oberdtstefensstelle, *f.* overmansbewind.
Oberamt, *n.* opperbaljuwschap.

Oberamtman,

Oberamtman, m. opperbaljuw, -drossaart, -landvoogd.
 Oberamtmannschaft, f. baljuwſchap, landvoogdy.
 Oberaufſeher, m. opperopzigter, opperbewindhebber, oppervoogd.
 Oberaufſeheramt, n. opperbewind, beſtier, regeering, algemeen opzigt.
 Oberaufſeherinn, f. oppervoogdes, *wrouw van den intendant, opperbewindhebber, beſtierder.*
 Oberaufſicht, f. opperopzigt, -voogdy.
 Oberbart, m. bovenbaard.
 Oberbarn, n. Opperbeyeren.
 Oberbeſchlaher, m. opperbevelhebber, *die 't algemeen bevel voert.*
 Oberbechtvater, m. opperbiechtvader.
 Oberbein, n. ſ. Oberſchenkſ.
 Oberberghaut, f. *lekkalk van 't ſchip.*
 Oberbett, n. een bovenbed.
 Oberbiſtuum, n. opperbiſdom, *het opperſte opzigt, gezag in een' kerk.*
 Oberblinde, f. blinde, onderblinde, *grootte blind, zeil onder de hoegſpriet vaſt.*
 Oberblindenſteng, f. de hoegſprietſteng.
 Oberboden eines Hauſes, m. *hoogſte zoldering, of vliering van een huis, onder 't dak; eines Zimmers über dem Haupte, zoldering boven 't hoofd.*
 Oberbogen, m. de bovenboog, *rug van een boog.*
 Oberbühne auf dem Schiffe, m. *luiken van, op een ſchip.*
 Obercommando, n. het opperbevel.
 Oberdeck, n. *decke, f. overdekzel, bovenbed; eines Zimmers, n. het geſpan van eene zoldering, zoldergewelf.*
 Obereinnahme, f. opperontfangſt.
 Obereinnehmer, m. opperſte ontfanger.
 Oberer, m. een overſte, voorſtaander.
 Oberemel, m. bovenmouw.
 Oberfeldherr, m. opperveldheer, generaal en chef.
 Oberfläche, f. oppervlakte, *vlakke bovengrond.*
 Oberforſtant, n. *het overjagers ampt, de overjagers plaats.*
 Oberforſtmeiſter, m. een opperjagermeiſter.
 Obergebiet, n. oppergebiet.
 Obergericht, n. oppergeregt, opperhof.
 Obergeworner, m. ſ. Obermann.
 Obergewinn, n. *kornis, uitlopende rand aan een pylaar of gebouw.*
 Obergewalt, Obermacht, f. oppergeweld, oppermagt.
 Obergewehr, n. opper-, bovengeweer.
 Obergurt, f. bovengordel, -riem.
 Oberhand, f. overhand, bovenhand, voorrang; *die Oberhand haben, bekommen, nehmen, de overhand hebben, krygen, nemen; die Oberhand über andere haben, het bevel, magt over anderen hebben. ſ. Obhand.*
 Oberhaupt, n. opperhoofd.
 Oberhauptmann, m. kapiteingeneraal.
 Oberhaus, n. bovenhuis, opperhuis; *des Parlaments in England, het hoogerhuis in England.*
 Oberhaut, f. Oberhäutlein, n. de opperſte, de bovenhuid, her bovenvel.
 Oberhemde, ſ. bey Oberrock.
 Oberherr, m. overheer, opperheer.
 Oberherrlich, adj. *dat tot een opperheer behoort; oberherrliche Rechten, Gerechtig-*

keiten, regten, gerechtigheden van opperheerſchappy.
 Oberherrſchaft, -macht, f. opperheerſchappy, -magt, -gezag.
 Oberherrſchaftlich, ſ. oberherrlich; oberherrſchaftliche Gewalt, *de magt van een opperheer.*
 Oberhimmel, m. *de bovenſte hemel.*
 Oberhöden, n. de opperklootjes.
 Oberhofmeiſter, m. opperhofmeiſter.
 Oberhofmeiſterinn, f. opperhofmeiſteres.
 Oberhofprediger, m. *de opperſte, de eerſte hofprediker, -leeraar.*
 Oberhofen, ſ. bey Oberrock.
 Oberjagermeiſter, m. opper-, grootjaagermeiſter.
 Oberinn, f. eene voorſtaandſter, beſchermſter.
 Oberkammer, f. eene bovenkamer, een bovenvertrek.
 Oberkammerer, -kammerherr, m. een opperkamerheer.
 Oberkanzler, m. *de opperſte cancelier.*
 Oberkeller, -kellner, m. opperkeldermeiſter.
 Oberkieser, -kinnbade, m. de bovenkaak.
 Oberkleid, n. bovenkleed, -tabbard.
 Oberknecht, m. een meekſterknegt.
 Oberkoch, m. opperkok.
 Oberküchenmeiſter, m. een opperkeukenmeiſter.
 Oberland, n. Oberländer, m. opper-, bovenland, bovenlander.
 Oberlandrichter, m. een opperlandregter.
 Oberlecher, n. bovenlecher, overleër.
 Oberleſe, ſ. Oberlippe.
 Oberleib, m. bovenlyf.
 Oberleute, m. pl. ſ. Obermänner.
 Oberlippe, f. bovenlip.
 Oberluft, f. *de bovenſte lugt.*
 Obermacht, f. ſ. Obergewalt.
 Obermann, Obmann, Obergeworner einer Handwerkszunft, m. *overman, hoofd, deken van een gild.*
 Obermänner, -leute, m. pl. *overmannen, overluiden, hoofden van een gild.*
 Obermarshall, m. oppermarſchalk.
 Obermeiſter, m. *meiſter boven, over jemand; er iſt mein Obermeiſter, by is myn meiſter, by is waardiger, bekwaamer, dan ik.*
 Obermühlſtein, m. opper-, bovenmolenſteen, de looper.
 Oberpalz, m. Opperpalts.
 Oberpfarrherr, -pfarrer, m. een aartsprieſter, een opperſte predikant.
 Oberpoſtmeiſter, m. een opperpoſtmeiſter.
 Oberprieſter, m. ſ. Oberpfarrer.
 Oberrecht, n. *opperſt regt, ſouverein regt, ſouverainiteit.*
 Oberregent, m. *opperſte regent, opperſte beſtuurder, gouverneurgeneraal.*
 Oberregiment, n. *het opperſte beſtuur, -bewind, algemeene beſturing.*
 Oberrentmeiſter, m. *opperſte rentmeiſter.*
 Oberreim, m. Opperryn, Boverrhyn.
 Oberrichter, m. *de opperſte regter.*
 Oberrock, m. kleid, n. -hoſen, f. hemde, n. -ſtrümpfe, f. opper-, hovenrok, -kleed, -broek, -hemd, -kouſen.
 Oberſaal, m. opper-, bovenzaal.
 Oberſachſen, -ungarn, n. Opperſaxen, -ongaryen.
 Oberſag, m. *de eerſte ſtelling, voorſtelling, major.*

Oberſaum, m. de bovenzoom, -kant, -rand.
 Oberſchagmeiſter, m. opperſchagmeiſter, threſorier.
 Oberſchenk, m. opper-, mondſchenker.
 Oberſchenkel, m. -bein, n. bovenbeen, dikbeen.
 Oberſchmeerbauch, m. de middel-, bovenbuik.
 Oberſchreiber, m. *opperſte ſchryver, eerſte ſecretaris.*
 Oberſchuld-, -ſchuldheiß, -ſchulz, m. opperſchout, hoogſchout.
 Oberſchwelle, f. bovendorpel.
 Oberſecretarius, m. *eerſte geheimſchryver.*
 Oberſeegel, n. marszeil, topzeil.
 Oberſiß, ſ. Oberhand.
 Oberſt, adj. opperſt, bovenſt.
 Oberſtallmeiſter, m. opperſtallmeiſter.
 Oberſtelle, f. ſ. Oberhand.
 Oberſtimmen, f. pl. *twee ſmalte ſtukken leer, waarmede de ſchoenen, van binnen, aan beide kanten gevoerd worden.*
 Oberſter, Oberſter, m. overſte.
 Oberſteldwachtmeiſter, m. *opperſte veldwachtmeiſter.*
 Oberſteldzeugmeiſter, m. *opperſte veldtuigmeiſter.*
 Oberſthofmarſchall, m. opperhofmarſchalk.
 Oberſthofmeiſter, -kuchenmeiſter, ſ. Oberhofmeiſter, ic.
 Oberſt lieutenant, m. *opperſte luitenant, luitenantkolonel.*
 Oberſtmundſchenk, -prieſter, -richter, ſ. Oberſchenk, ic.
 Oberſtrittmeiſter, m. opperſtrittmeiſter.
 Oberſtſchagmeiſter, -ſtallmeiſter, ſ. Oberſchagmeiſter, ic.
 Oberſtrümpfe, ſ. bey Oberrock.
 Oberſtube, ſ. Oberkammer.
 Oberſwachtmeyſter, m. opperwagtmeyſter.
 Obertheil, n. het bovendeel.
 Oberthüre, f. de bovendeur.
 Oberthürſchwelle, f. *de bovendorpel aan de deur.*
 Oberungarn, ſ. bey Oberſachſen.
 Obervogt, m. oppervoogd, landvoogt.
 Obervoogten, f. oppervoogdy, opperbeſtuur, -bewind.
 Oberwehnt, ſ. obbemeldt.
 Oberwind, m. de loef, bovenwind.
 Obgedacht, obgemeldt, obgenannt, obgeſagt, ſ. obbemeldt.
 Obgleich, ſ. obſchon.
 Obhand, f. *de overhand, magt, het gezag; die Obhand in einer Sache haben, de magt, het bewind, de hand in eene zaak hebben; ſ. Oberhand, die Obhand, ic. über etwas halten, de hand ergens over houden.*
 Obhanden ſeyn, v. n. ophanden, aanſtaande zyn.
 Obhut, f. bewaaring, behoeding, beſcherming.
 Oblaten, f. ouwel, obli.
 Obliegen, v. n. *verpligt, verſchuldigd zyn, zig toeleggen; es liegt mir ob, het is myn pligt, ik moet, ik ben verbonden; dem Studieren obliegen, zig op het ſtuderen, de ſtudien toeleggen.*
 Obliegen, overwinnen, te boven komen.
 Obliegenheit, f. pligt, verpligting.
 Obmann, ſ. Obermann.

Dmann, *m.* een huishouder, *opziender over werken.*
Dbreim, *f.* Dbschrift.
Dbrigkeit, *f.* overigheid, overheid.
Dbrigkeitlich, *adj.* dat tot eene overheid, heerschappy behoort; ein dbrigkeitliches Amt haben, eene overheids plaats bekleeden.
Dbrist, **Dbrister**, *f.* Oberst, Oberster.
Dbrister Hofmeister, *zc.* *f.* Oberhofmeister, *zc.*
Dbs, *statt*, *ob es*, of her; *obs* mogelijk sey, of 't mogelijk zy.
Dbs, *f.* Dbsf.
Dbschon, *conj.* al, alhoewel, of schoon, *al is 't dat*; *obschon* er das thut, wirds ihm doch nicht helfen, *al, hoewel, schoon, of by dat doet, 't zal hem niet helpen*; diese arme Magd ist vielleicht tugendsamer als ihr, *ob sie schon dienen muß, die arme meid is misschien dengelyker als gy, al hoewel zy dienen moet*; al moet ze dienen, schoon ze dienen moet; *al is 't, dat ze dienen moet*; *obschon* ihr gelehrt, reich sey, *al is 't, dat zy geleerd, ryk zyt.*
Dbschreiben, *v. a.* een opschrift maaken, *schryven, stellen.*
Dbschrift, **Ausschrift**, **Ueberschrift**, *f.* opschrift.
Dbschrift, **Dbreim auf einem abhangelnden Wetterdachein eines Kramladens**, *luiselschrift.*
Dbs, *oder Reimschrift hinten auf einem Reise, oder Landwagen*, kraefchrift.
Dbschus, *f.* Dbschut; sich unter jemandes Dbschus begeben, zig onder jemandes bescherming begeeven.
Dbschweden, *v. n.* voor oogen zweeven, *dreigen, staan om te komen*; *obschwedende Gefahren*, dreigende gevaaren.
Dbsich, *boven zig.*
Dbsicht, *opzigt, toezigt, agtneeming, zorg.*
Dbsieg, *m.* overwinning, victorie; den Dbsieg erlangen, *de overwinning behaalen.*
Dbsiegen, *v. n.* overwinnen, zeegeviere; über seine Feinde, *over zyne vyanden zeegeviere, de zee behaalen, ze vermeereren, verwinnen.*
Dbsit, *n.* ooft, boomvrugt; das Dbsit brechen, *afmachten, ooft, vrugten plukken*; spätes Dbsit, *laate vrugten.*
Dbsibaum, *-garten, m.* kammer, *f.* keller, *-boden, m.* ooftboom, *-gaarden, boogaard, ooftkamer, -kelder, -zolder.*
Dbsiboden, *f.* bey Dbsibaum.
Dbsisfect, *m.* vlak, *aansteeking in eene vrugt.*
Dbsigarten, *m.* *f.* bey Dbsibaum.
Dbsihändler, *m.* vrugtverkooper, *appelman, fruitverkooper.*
Dbsihöler, *m.* *f.* Dbsihändler.
Dbsihölerium, *f.* *f.* Dbsitweid.
Dbsihüter, *m.* een oppasser op fruit, *vrugten in tuinen en wynbergen.*
Dbsikammer, *f.* keller, *m.* *f.* bey Dbsibaum.
Dbsikämmer, *m.* *f.* Dbsihändler.
Dbsikämmerium, *f.* *f.* Dbsitweid.
Dbsiteler, *m.* een fruit-, ooft-, vrugtplakker.
Dbsiteler, **Dbsitelerium**, *f.* *f.* Dbsihändler, *Dbsitweid.*
Dbsitmarkt, *m.* ooft-, *appelmarkt, fruitmarkt.*
Dbsitreich, *adj.* vrugtryk, *overvloedig van vrugten.*
Dbsitweid, *n.* ooftwyf, *appelteef, fruitverkoopster.*

Dbszeit, *f.* tyd der vrugten, *fruitryd.*
Dbswalten, *v. n.* zweeven; **Streitigalteten**, *welche* *obwalten*, *geschillen, welke zweeven, zweevende geschillen, onenigheden.*
Dbswohl, *obwol*, *f.* *obschon.*
Dbswort, *n.* *f.* Dbschrift.
Dbs, *interj.* och!
Dbs, *f.* Dbser.
Dbs, *m.* os, osse; *einen Dbsen schlachten, een os slaan*; *ein Foch Dbsen, een paar, een koppel ossen*; *Dbsen in die Mast thun, ossen weiden, vet maaken.*
Dbs, **Dbsenfopf**, *m.* botterik, weetniet.
Dbsenaug, *n.* koedil, *koeoog, stinkende kamille, paddebloem.*
Dbsenaugen, *oogen aan een Spiegel.*
Dbsenbauer, *m.* een ossenhoeder.
Dbsenbein, *n.* een ossenbeen, *been, poot van een os.*
Dbsenbensel, *m.* ssemme, *f.* een ossenpees.
Dbsentbrech, *f.* prangwortel, *stakkruid, ossenbreeke, ezekruid.*
Dbsensieber, *n.* luiheid, *traagheid, vadsigheid*; *er hat das Dbsensieber, by is luy, een luyart, vadsige, een droomer.*
Dbsensiefel, *f.* Dbsensensel.
Dbsensfleisch, *n.* ossenvleesch, *rundvleesch.*
Dbsensfuß, *m.* *f.* Dbsenbein.
Dbsengeschn, *n.* geschnreuw, *gebuk, gelooch der ossen.*
Dbsenhast, *f.* ochsig.
Dbsenhändler, *m.* ossenkooper, *-handelaar.*
Dbsenhaut, *-klauen, f.* -topf, *m.* -leber, *n.* -lunge, *-wammen, -zunge, f.* -fuß, *m.* -fleisch, *n.* ossenhuid, *-klaauwen, -kop, -lever, -longe, -pens, -tong, -voet, -vleesch.*
Dbsenhirn, *n.* *harsenen van een os.*
Dbsenhirt, *m.* *f.* bey Dbsentreiber.
Dbsenhorn, *n.* een ossenhoorn.
Dbsenhüter, *m.* *f.* bey Dbsentreiber.
Dbsenkehl, *m.* *de halswabbe van een os.*
Dbsenklau, *f.* *f.* bey Dbsenhaut.
Dbsenkecht, *m.* een ossendryver.
Dbsenkopf, *m.* *f.* Dbs, *und bey Dbsenhaut.*
Dbsenleber, *f.* *f.* bey Dbsenhaut.
Dbsenleder, *n.* ossenvel, *-leder.*
Dbsenlunge, *f.* *f.* bey Dbsenhaut.
Dbsenmarkt, *n.* *merg uit, in een ossenbeen.*
Dbsenmarkt, *-stall, -mist, m.* ossenmarkt, *-stal, -stont.*
Dbsenmaul, *n.* een ossenbek.
Dbsenmist, *m.* *f.* bey Dbsenmarkt.
Dbsenpost, *f.* traagheid, *langzaamheid*; *auf der Dbsenpost kommen, langzaam, traag komen.*
Dbsenschlange, *f.* roodhond, *roodjonk, roodvontk.*
Dbsenschwanz, *m.* ossenpees, *bullepees, pezerik.*
Dbsensenne, *f.* *f.* Dbsensensel.
Dbsenstall, *m.* *f.* bey Dbsenmarkt.
Dbsentreiber, *-hüter, -hirt, -weider, m.* ossendryver, *-stouwer, -hoeder, -weider.*
Dbsentreiber, *m.* beer, *beerenhoeder, gestarnte.*
Dbsenwamme, *f.* *koffem, wraddel van een os.*
Dbsenwammen, *f.* bey Dbsenhaut.
Dbsenweider, *m.* *f.* bey Dbsentreiber.
Dbsenzehm, *ziemer, m.* bullepees.
Dbsenzunge, *f.* *f.* bey Dbsenhaut.
Dbsenzunge, *ossentong, plant*; *wilde Dbsenzunge*, *slangenhoofd, slangenkruid.*

Dbsig, *ochsenhaft, adj.* boersch, *plomp, lomp.*
Dbsstein, *n.* een osje, *een kleine os.*
Dbser, *m.* oker, *ooker*; *gelber, ookergeel.*
Dbsav, *m.* oetkaaf, *agtklank.*
Dbsavstörtchen, *n.* een oetkaafstuitje.
Dbslire, *v. a.* oculereen, *oogswyze griffelen, enten.*
Dbslist, *m.* een oculist, *oogmeester.*
Dbs, *f.* *öde.*
Dbs, *f.* eene ode, *hoogdravend lierdicht, bel-dendicht, lof-, eersang*; *eine Dbs an den Frühling, eene ode, een lofdicht op de lente.*
Dbs, *f.* Athem, *de adem, aasem.*
Dbs, *conj.* of, *oft, ofte.*
Dbsmennig, *f.* agrimonie, *leverkruid.*
Dbsede, *adj.* *adv.* woest, *ongebouwd, wild*; *öde machen, f.* *verwüsten, verbeeren.*
Dbsede, *f.* woestyn, *woeste, dorre plaats.*
Dbs, *n.* oor, *hangvat, hengzel, hengel*; *an einer Rehnadel, oog.*
Dbs, *n.* oli, *olie, oly*; *mit Dbs salben, olien, met olie salven, smeren.*
Dbsbaum, *m.* olyfboom, *olyve.*
Dbsdumenholz, *n.* olyfhou.
Dbsbaumgarten, **Dbsgarten**, *m.* olyfboomgaard, *olyfruin.*
Dbsbaumholzdrig, *adj.* olyfboomhoutverwig.
Dbsdämin, *adj.* *van een olyfboom.*
Dbsbeer, *f.* olyf.
Dbsberg, *m.* olyfberg.
Dbsblatt, *n.* het olyfblad.
Dbsdrusen, *f.* *drosen van oly.*
Dbs, *v. a.* olyen, *met oli bestryken.*
Dbserndte, *-lese, f.* *insameling der olyven.*
Dbsfarbe, *f.* oliverf, *-verwe.*
Dbsfarbmahlerey, *f.* het schilderen met oli verwe.
Dbsfische, *f.* *f.* bey Dbskrug.
Dbsgarten, *m.* *f.* Dbsbaumgarten.
Dbsgeschirr, *-glas, n.* *f.* bey Dbsfrua.
Dbsghe, *m.* een dommerik, *weetniet, lompart.*
Dbshafen, *f.* bey Dbsfrua.
Dbshandler, *m.* *koopmanschap in oly.*
Dbshändler, *m.* olikooper, *oliverkooper.*
Dbshefen, *f.* *f.* Dbsdrusen.
Dbslicht, *adj.* oliagtig.
Dbsfelter, *m.* olypers; *f.* bey Dbsmühl.
Dbskrug, *-hafen, -topf, m.* geschirr, *-glas, n.* -fische, *f.* olykruik, *-kan, -pot, -glas, -vles.*
Dbskruglein, *n.* een olikruikje.
Dbskuchen, *m.* -küchelen, *n.* olikoek, *olikoekje.*
Dbslese, *f.* *f.* Dbserndte.
Dbsmühle, *m.* -presse, *f.* -felter, *m.* olimolen, *-meulen, -pers, -pars.*
Dbsnus, *f.* olinoot.
Dbspresse, *f.* *f.* bey Dbsmühle.
Dbsreich, *adj.* veel oli vervattend, *inhebbend, insluitend.*
Dbschldger, *m.* oli-lager.
Dbsidampsel, *m.* een olystamper.
Dbsstein, *m.* olisteen.
Dbsstone, *f.* eene oliton.
Dbstopf, *m.* *f.* Dbskrug.
Dbstrüen, *f.* Dbsdrusen.
Dbslung, *f.* legte, *olifel, 't laatste olifel.*
Dbszweig, *m.* blatt, *n.* olytrak, *-blad.*
Dbs, *Dfen,*

Dse, Dfen, m. oven, kaghel; hinter dem Dfen sitzen, in 't boekje van den baard zitten.
Dselein, n. een oventje, kaghelkje.
Dsenbank, f. eene bank by den oven, kaghel.
Dsenblech, n. eene ovendeur, deur van den oven, kaghel.
Dsenbruch, s. onzuiverheid der bergstoffen.
Dsenbrudet, m. die geene koude verdraagen kan.
Dsenfuh, m. de voet, poot van een kaghel.
Dsenfabel, m. fructe, f. ovengaffel, ovenvork, rakeltok, schrabbet, koolkrabber.
Dsengebakenes, n. ovengebak.
Dsenheijer, m. een kagheltooker, blaasbalktrekker in eene smidse.
Dsenhoeker, -sijer, m. kaggelhuiker, afschevyfter, kluisenaar, die altyl in huis zit.
Dsentachel, f. ovenstuk, -pot.
Dsenfracte, f. f. Dsenfabel.
Dsenlein, m. kley, om te smeeren.
Dsenloch, n. ovengat, -mond.
Dsenmacher, m. een kaghelmaaker.
Dsenplatte, f. plaat, waarop het vuur legt, ovenplaat.
Dsenfchäufel, f. de paal.
Dsenfchürerinn, f. die den kaghel schoon maakt.
Dsenfijer, f. Dsenhoeker.
Dsentür, f. f. Dsenblech.
Dsentürchen, n. ovendeurtje.
Dsenwisch, m. ovenwisch, -wischer, -dweil.
Dfen, adj. & adv. open, ongefloren, geopend; offene Thür, open, ontsloote deur; offene Tafel halten, ope tafel, open hof houden; offene Briefe, opene brieven, patenten; offenes Peibes scyn, open lys, buik hebben, niet verstoppt zyn, vryen afgang hebben.
Dfenbar, offenbar, adj. & adv. openbar, openelyk, kennelyk, blykelyk, ontdekt, volflaggen; ein offenerer Widerspruch, eene volllage, volllrekte tegenstrydigheid.
Dfenbarlich, adv. openbaarlyk, openlyk.
Dfenbaren, v. a. openbaaren, ontdekken, openen, bekend maaken; eisten geheimen Anschlag, eine Verrätheren, ein Soll offebaren, eenen anslag, een verraad, eene sluikery openbaaren, ontdekken, verraaden, verklikken, verklappen, aanbrenge.
Dfenbarung, f. openbaaring, bekendmaking.
Dfenberzig, adj. & adv. openhartig, gul, gulhartig, opregt, voor de vuist.
Dfenberzigheit, f. openhartigheid, gulhartigheid, ongeveinsdheid.
Dfenberziglich, adv. f. offenberzig.
Dfenfwallianz, f. een aanvallend, beschadigend verdrag, verbond.
Dfenfentlich, offenbarlich, adj. & adv. openbaar, openlyk, openbaarlyk; offentliche Buße, Strafe, openbaare, openlyke boete, straf.
Dfenfentlich, adv. openbaar, openbaarlyk, in 't openbaar.
Dfenuen, v. a. openen, open doen, opdoen, open fluiten; die Thore dem Feinde offnen, eroffnen müssen, de poorten voor den vyand opzetten, open zetten moeten; einen Brief offnen, een brief openen, ontsluiten; mit der Panzette, opvlynen, met een vlym openen; den Leid offnen, 't lys openen, af-

zetten, loozen, lossen, fioelgang, opening maaken.
Dfennung, f. opening, ontsluiting; des Peibs, opening des lys, buiks; keine Dfennung haben, geene opening hebben.
Dfenficer, m. officier, officirer.
Dfen, ofters, oftermals, zum oftern, adv. dikwils, dikmaal, dikwylens, menigmaal, menigwerf, veelmaal, vaak; so oft, als ich dran gedente, zo dikwils, t' elkens als ik 'er aan denk; wie oft hab ich? hoe dikwils, hoe menigmaal heb ik?
Dfenfter, oftermals, oftermahl, oftmahls, f. bey oft.
Dfenmahlig, adj. herhaald; oftmahlige Befuchungen, herbaalile bezoeken.
Dfh, f. o.
Dfheim, m. oom, vaders-, moedersbroeder.
Dfhm, f. Dfheim.
Dfhne, m. aam, 't vierde deel van een oxhoofd; f. Dfhm, ic.
Dfhmig, adj. van een aam, dat een aam houdt, daar een aam in kan.
Dfh, f. ohne.
Dfhbeschadet, adj. onbeschadigd.
Dfhne, praep. zonder, buiten; ohne jemand's Wissen etwas thun, buiten weeten van iemand iets doen; das versteht sich ohne den, dat verftaat zig zonder dat; ohne das, zonder dat; ohne Zweifel, zonder twyfel, ongetwyfeld.
Dfhne, allein, adv. uirgezondert; ohne morgen, uirgezondert morgen, morgen niet; es ist nicht ohn, nicht ohne ist es zwar, het is wel waar; ohn werden, seyn, ontslagen, onthefte worden; macht, das ich diefer Sache ohn werde, maakt, dat ik daarvan, van deze zaak onthefte, ontslagen werde; sein Geld ohn werden, zyn geld moe worden, doorbrenge.
Dfhnehm, adv. anders, anderszyns.
Dfhnehmbar, adj. onfeilbaar.
Dfhngachtet, adv. ongeagrt; dessen ohngeachtet, des niettegenftaande, des niettemin.
Dfhngesähr, adv. toevallig, gevallig, by geval.
Dfhngesähr, adv. byna, omtrent; ohngesähr zehen, ein Jahr, omtrent, byna tien, een jaar.
Dfhnlängst, adv. onlangs, voor weinig tyds.
Dfhnmacht, f. onmagt, zwym, zwyming, flaauwte, bezwyking, bezwyming, onmagt, magtelootheid, zwakheid; in Dfhnmacht fallen, in eene onmagt, zwym, flaauwte vallen, zwymen, bezwymen, bezwyken, in zwym leggen.
Dfhnmächtigt, adj. & adv. onmagtig, flaauw, zwak; ohnmächtigt werden, bezwyken, bezwymen, verflaauwen, flaauwen, magtelooft worden, in flaauwte, in zwym vallen.
Dfhnmaßgeblich, adv. met uw verlot, onder verbetering.
Dfhnschattigt, adj. fchaduwloos, zonder fchaduwte.
Dfhnschwer, adj. niet zwaar, ligt.
Dfhnverzüglich, adv. zonder uifstel.
Dfo! interj. o ho! zo zo!
Dhr, n. oor; das rechte, linke Dhr, het regte, linke oor; einem etwas ins Dhr fagen, jemand iets inluifseren; das eine Dhr für den Gehörtheil fparen, de party ook hooren, gehoor geeven; das Dhr seines Herrn haben, vryen toegang tot zyn heer hebben;

einem in den Ohren liegen, jemand moeite maaken; den Wolf, Hund bey den Ohren halten, niet weeten, welke party te kiezen, te trekken; er ist noch nicht trocken hinter den Ohren, hy is nog jong, hy weet nog niet beter, hy komt eerst kyken in de waereld; das Pferd spiget die Ohren, het paard zet de ooren op; etwas hinter ein Ohr schreiben, iets onthouden, in 't gebeugen prenten.
Dhrband, n. voryzer aan een degenfchee, -fcheede.
Dhren, v. a. ooren aanmaaken, aanzetten.
Dhrenbeicht, f. oorbiegt.
Dhrenbeinlein, n. het aambeeldbeen.
Dhrenblasen, v. n. oorblaazen.
Dhrenbläser, m. oorblaazer, -tuitet, klapper, klapspaan.
Dhrenbläseren, f. oorblaazery, valsch berigt.
Dhrenbläserinn, f. oorblaaster, opruifster, opftookiter.
Dhrenbrausen, n. f. Dhrenfkingen.
Dhrenbügel, m. de ftygbeugel.
Dhrenbräse, f. -zebe, -gefchwär, n. oorpyn, zweering in de ooren.
Dhrenreife, n. ooryzer.
Dhrengehänge, n. f. Dhrengehänge.
Dhrenzellen, f. Dhrenfkingen.
Dhrengrübel, f. Dhrenföfel.
Dhrenfkingen, -fauen, -gellen, -brausen, n. oorklinken, -getuit, -tuiting, -geruifch, -ruifching.
Dhrenkreis, m. oordrand, rand van 't oor.
Dhrenreife, f. pyn in 't oor.
Dhrenring, m. ringen in de ooren.
Dhrenfauen, n. f. Dhrenfkingen.
Dhrenfchmalz, n. oorfmeer.
Dhrenfritze, f. oorfpuit.
Dhrenträger, f. Dhrenbläser.
Dhrenwebe, n. f. Dhrenbräse.
Dhrenzwang, m. f. Dhrflamm bey Dhrgefchwulst.
Dhrenzeuge, m. -zengfchaft, f. oorgetuige.
Dhreule, m. kerkuil, ransuil.
Dhrfeige, f. oorvyg, -klink, -band.
Dhrfinger, m. ooringet, pink, klein vingertje.
Dhrgang, m. -loch, n. gat, opening van 't oor.
Dhrgehänge, n. oorchangfel, -cierfel.
Dhrgefchwär, f. Dhrenbräse.
Dhrgefchwulst, n. -flamm, m. -fchmerzen, f. oorgezwel, -klem, -zeer, -pyn.
Dhrgejerde, n. f. Dhrgehänge.
Dhrhölen, f. de holligheid van de ooren.
Dhrhöler, f. Dhrwurm.
Dhricht, ohrig, adj. oorig, met ooren.
Dhrflam, f. Dhrgefchwulst.
Dhrknarbel, m. het kraakbeene van 't oor.
Dhrtreis, m. het rond van 't oor, de oorkring.
Dhrtreufpel, m. f. Dhrknarbel.
Dhrtüffen, u. oorkuffen, peulawe.
Dhrlappen, f. oorlappen, -lellen.
Dhrläppchen, n. oorlapje, oortipje, oorlalletje.
Dhrläpplein, f. Dhrläppchen.
Dhrfein, n. een oortje, een klein oor.
Dhrloch, n. f. Dhrgang.
Dhrlöffel, m. -löffelchen, n. oorlepel, oorlepelje.
Dhrperle, f. oorpaarle.
Dhrriem, m. oorriem.

Dhrlüde,

Ohrblinde, *scheibe*, *f.* oorzwagtel.
 Ohrschmerzen, *f.* den Ohrscheuwulst.
 Ohrsrisse, *f.* oorspuit.
 Ohrtrummel, *f.* de trommel van 't oor.
 Ohrworm, *m.* oorworm.
 Oleander, *m.* Olander, roozelaurier.
 Olive, *f.* olibesje, olyf.
 Olivenbusch, *m.* een olyfbosch.
 Olivenfarb, *f.* olyfkleur.
 Olivenfarbig, *adj.* van olyfkleur.
 Oliventern, *m.* kern, pit van de olyf.
 Olapotrie, *f.* mengelpyze, hutsput van ver-
scheide slag van warme lekkerbeetjes.
 Omcis, *f.* Amcis.
 Oudemennig, *f.* Odermennig.
 Ontologie, *f.* wezenkunde, ontologie.
 Onychel, Onychstein, *m.* onyx, -steen.
 Opal, *m.* opaalsteen.
 Opera, *f.* zangspel, operaspel, tooneeltuk
 in muziek.
 Operment, *m.* rottekruid.
 Opernhaus, *n.* de opera, het operahuis, de
 operazaal.
 Opernspieler, *m.* operaspielder.
 Opfer, *n.* offer, offerhande.
 Opferaltar, *n.* het offeraltaar, -outaar.
 Opferblut, *n.* offerbloed.
 Opferbrod, *n.* het offerbrood.
 Opferer, *m.* een offeraar, die offert.
 Opferfleich, *n.* het offervleesch.
 Opfergebet, *n.* gebed by 't offeren.
 Opfergesefse, *pl. n.* offervaten, -werkhuizen.
 Opfergeld, *n.* -penning, *m.* offergeld, offer-
 penning.
 Opfergemand, *f.* Opferkleid.
 Opferkasten, -stok, *m.* armkist, armstok.
 Opferkleid, -gewand, *n.* offerkleed, -gewaad.
 Opferkuchen, *m.* een koek, die geofferd wordt.
 Opfermesser, *n.* het offermes.
 Opfern, *v. a.* offeren, opofferen.
 Opferpenning, *m.* *f.* Opfergeld.
 Opferpriester, *m.* offerpriester.
 Opferschlachter, *m.* een slagter of keelder van
 't offervee by de heidenen.
 Opferstok, *f.* Opferkasten.
 Opferthier, -vich, *n.* offervee, offerbeest.
 Opferung, *f.* offering, opoffering.
 Opferwein, *m.* offerwyn.
 Opiaat, *m.* opiaat, zamengefteld conserf.
 Orakel, *n.* het orakel, de godspraak.
 Oranienappel, *m.* oranjeappel, chinasappel.
 Orant, *m.* orant, apenhoofd, knaptande-
 kenskruid, kalfsnuit, gaperkens, kalfs-
 bek, kalfsmuil, kalfsneus.
 Oration, *f.* eene reden, redevoering.
 Orkan, *f.* Orkan.
 Orden, *m.* orden van monniken; Orden des
 guldnen Vlieses, *orden van 't gulte vlies;*
der Maltejerorden, de maltbeezter orden.
 Ordenen, *f.* ordenen.
 Ordensbrauch, *m.* gebruik, gewoonte van een
 orden.
 Ordensbruder, -mann, *m.* ordensbroeder,
 -man.
 Ordensgeneral, *m.* de Generaal, opperste van
 een orden.
 Ordensgenos, *m.* een lid, medelid van een
 orden.
 Ordenskleid, *n.* kleed van een orden.
 Ordensliede, *m. pl.* ordenslieden, religieu-
 sen, monniken, enz.
 Ordensmann, *m.* *f.* Ordensbruder.

Ordensmeister, *m.* een meester, opperste van
 een orden.
 Ordensperson, *f.* een ordensbroeder, mon-
 nik.
 Ordensprior, *m.* een prior van een orden, een
 kloosterprior.
 Ordensregel, -sagung, *f.* ordensregel, -wet.
 Ordensritter, *m.* ordensridder, ridder van
 een orden.
 Ordensschwester, *f.* eene non, bagyn.
 Ordensucht, *f.* de kloosterrugt.
 Ordentlich, *adj. & adv.* ordentlyk, naar goede
 orden; ordentlike Obrietheit, ordentliche
 Richter, wettige overheid, wettige regter;
 ordentlicher Vot, Votenfutsche, Post, ge-
 woonlyke boke, koets, post; ordentliche
 Mahlzeit, gewoone, dagelyke maalyd.
 Ordinan, *f.* bevel; bepaalde spys, bepaald
 geld.
 Ordinari, *adj.* gewoon; ordinari Lauf, de ge-
 woone loop.
 Ordinaribote, *m.* de gewoone boke.
 Ordiniren, *v. a.* ordineeren, *f.* ordenen.
 Ordiniren, de handlen opleggen, het geestelyk
 kleed aandoen.
 Ordinerung, *f.* ordineering, verleenng van
 een geestelyk ampt, of orden.
 Ordnen, *v. a.* ordineeren, schikken, beschik-
 ken, stellen, bestellen; die Bilder ord-
 nen in einem Gemahle, die Zimmer in
 einem Gebude, de beelden ordneeren in
 eene schildery, de gemakken, vertrekken, ka-
 mers in een gebouw, 'er een goede ordinan-
 tie, schikking, stelling in maaken.
 Ordner, *m.* een ordneerder, ordonnantie-
 maaker, beschikker, besteller.
 Ordnung, *f.* orden, order, ordinantie; etz
 was zu thun, beurt, beurte; reden, spre-
 chen, wachen, sadren, predigen, singen,
 wann die Ordnung an ihn kommt, spre-
 ken, waaken, vaaren, prediken, zingen op
 zyn beurt, hy beurte d' een na d' ander;
 jest ist die Ordnung an mir, nu is 't myn
 beurt; gute Ordnung halten, goede order,
 tugt houden; alles in guter Ordnung ste-
 hen, alles in goede orde, stelling, op zynen
 stel, stelling, schik zyn.
 Ordnung, *f.* schikking, wet, besluit; wyze
 van leeven; ans gottlicher Ordnung, vol-
 gens de goddelyke schikking, wet; einem
 eine Ordnung vorschreiben, jemand voor-
 schryven, hoe hy moet leeven.
 Ordre, *f.* Wesehl.
 Organist, *m.* een organist, die op 't orgel ge-
 woonlyk speelt, orgelift.
 Orgel, *f.* orgel; Orgel schlagen, spilen, op
 't orgel speelen.
 Orgelbalge, *m.* blaasbalg van een orgel.
 Orgelbauer, *m.* *f.* Orgelmacher.
 Orgelift, *m.* *f.* Organist.
 Orgelkasten, *m.* -peife, *f.* -register, *m.* orgel-
 kas, -pyp, -register.
 Orgelmacher, -schlager, -spieler, Organist, *m.*
 orgelmaaker, -speelder, orgelift.
 Orgeln, *v. n.* op 't orgel speelen.
 Orgelpfeife, *f.* -register, *m.* *f.* bey Orgelkasten.
 Orgelschlager, -spieler, *m.* *f.* bey Orgelmacher.
 Orgeltreter, *m.* een orgeltreeder.
 Orgelwerk, *n.* *f.* Orgel.
 Organist, *f.* Organist.
 Orgeln, *f.* orgeln.
 Orient, orientallysch, *f.* Ost, Morgen.

Original, *adj. & n.* origineel; oorspronklyk
 schrift, stuk.
 Orkan, *m.* orkan, hevige stormwind.
 Orlog, *m.* het, de oorlog, kryg.
 Orlogschiff, *f.* Krigschiff.
 Ormezin, *n.* arnezyn.
 Ort, *m.* stede, steek, plaats, oort, oord; an
 allen Orten der Welt, aller Orten, aller
 Orten und Enden, in alle oorden, gewesten,
 plaatsen der waereld, aan alle kanten; ein
 klein Vertchen, een steedje, plaatsje, plek-
 je; ein Ort Thalers, Guldens, een oord
 van een daalder, gulden; ein Ort Stübers,
 een oordje, oortje, twee duiten; die vier
 Orte der Welt, de vier hoeken, deelen der
 waereld; ein Geschäfte auf ein Ort ma-
 chen, eene zaak ten einde brengen; dies-
 ses lasse ich an seinen Ort gestellt seyn,
 dat laate ik aan zyne plaats, dat laat ik on-
 aangerord.
 Ortband, *f.* Ohrband.
 Ortfeder, *f.* eene slagpen, slagver.
 Ortlein, *n.* een plaatsje, hoekje.
 Ortflein, *m.* een hoeksteen.
 Ortsgulden, *m.* een vierde van, een quart van
 een gulden.
 Ortsthalcr, *m.* een vierde van een ryks-
 daalder.
 Ost, Osten, *m.* oost, oosten; nach Osten see-
 geln, na 't oosten vaaren; gegen Osten,
 ten oosten.
 Ofter, *f.* Ofter.
 Ofterabend, *m.* paaschavond.
 Ofterdienstag, *m.* paaschdinsdag.
 Ofteren, *n.* het paschey.
 Ofterfest, *n.* sener, *f.* *f.* Oftern.
 Ofterfladen, *m.* een paaschkoek.
 Ofterfreude, *f.* paaschvreugd.
 Ofterterze, *f.* een paaschkraar.
 Ofterkuchen, *m.* *f.* Ofterfladen.
 Ofterlamm, Admmlein, *n.* het paaschlam,
 pascha.
 Ofterlich, *adj.* tot paschen behoorende; die
 osterliche Zeit, paaschtyd.
 Ofterlucen, *f.* holwortel, baarwortel, oster-
 lucie.
 Oftermarkt, *m.* -messe, *f.* paasch-, voormisse.
 Oftermontag, *m.* paaschmaandag.
 Oftern, *n.* paschen, paaschdag, paaschfeest.
 Ofternacht, *f.* *f.* Ofterabend.
 Ofterpredigt, *f.* eene paaschpreek.
 Ofterreich, *n.* Oostenryk.
 Oftertag, *m.* *f.* Oftern.
 Ofterwoche, *f.* de paaschweek.
 Ofterzeit, *f.* paaschtyd.
 Ostindien, *n.* ostindisch, *adj.* Oostindien, oost-
 indisch.
 Ostindiensfahrer, *m.* oostindischvaarer.
 Ostindisch, *adj.* *f.* bey Ostindien.
 Ostland, *n.* het oosten, land ten oosten.
 Ostlander, *m.* oostlanden, oostersche landen.
 Ostländisch, *adj.* oosterlich, van 't oosten.
 Ostlich, *f.* ostwärts.
 Ostsee, *f.* Oostzee.
 Ostseite, *f.* oostzyde, oostkant.
 Osttheil, *n.* oosterkwartier.
 Ostwärts, *östlich, adv.* oostwaart, oostelyk,
 beoosten leggende.
 Ostwärts, *f.* ostwärts.
 Ostwind, *m.* ooste-, oostenwind, een oostelyke
 wind.
 Otter, *f.* otter, adder.

Otterbalsg, *m.* ottervel.
 Otterbijf, *m.* beet van een adder.
 Ottergalle, *f.* gal van eene adder.
 Ottergezicht, -gezicht, *n.* addergebroadzel.
 Ottergift, *n.* vergift van eene adder.
 Ottermennig, *f.* Odermennig.
 Otternuff, *m.* een nof van een ottervel.
 Otternurt, *m.* giftwortel, slangewortel, ad-
 derskruid.
 Otterjunge, *f.* een kwaatte, vuile bek, mond,
 steek tong.
 Otterjunge, *f.* adderstong, speerkruid.
 Oval, *adj.* ovaal, langwerpig rond, eyron-
 derhapt, Orhoest, *n.* een oxhoofd, boudeude
 londer en tagtig mingelen.

P.

Paar, *n.* paar; ein paar Hüner, een koppel
 hoenderen; ein paar Berde, een koppel
 paarden; ein paar Ochjen, een jok offsen;
 paar, oder unpaar spilen, paar, of unpaar,
 even of oneven, gelyk, of ongelyk spelen;
 paar, oder unpaar rothen, even, of oneven
 randen; sie sind ein Paar, zy zyn getrouwd.
 Paaren, *v. a.* paaren, koppelen; unrecht
 paaren, mispaaren; anders paaren, was
 unrecht gepaart worden, iet verpaaren,
 herpaaren, anders paaren.
 Paarung, *f.* paaring, koppeling.
 Paarweis, paarweise, *adv.* by paaren, kop-
 pels, paarsgewyze.
 Pabian, *m.* een bavian.
 Pabst, *m.* paus.
 Pabstlich, paristisch, *adj.* paaplich, roomsch.
 Pabstlichgefinnt, *adj.* pausegezind, roomsch-
 gezind.
 Pabstlich, *adj.* paussfelyk.
 Pabstthum, *n.* pausdom, de paussfelyke, roomsch-
 katolyke religie, godsdiensf.
 Pachbord, *n.* bakboord, de linke zyde van een
 fchip.
 Pacht, *m.* & *f.* de pagt, pacht, het pagten,
 huuren; in Pacht nehmen, in pagt, huur
 neemen; den Pacht erneuen, erbhben, de
 pagt, huur vernieuwen, verhoogen.
 Pachtbrief, *m.* een pagt- huurbrief.
 Pachten, *v. a.* pagten, huuren.
 Pachtter, *m.* pagter, hoef-, tolpagter, huur-
 der.
 Pachtgeld, *n.* zins, *m.* huur- pagtgeld.
 Pachtgut, *n.* Pachthof, *m.* pagtgoed, pagt-
 hoeve.
 Pachtter, *m.* verpagter, cynsheer.
 Pachthof, *m.* *f.* Pachtgut.
 Pachtorn, *n.* tiende, die gepagt, of verpagt is.
 Pachtmann, *m.* *f.* Pachtter.
 Pachtung, *f.* *f.* Pacht.
 Pachtweise, *adv.* pagtswyze, ter huur.
 Pachtzins; *f.* Pachtgeld.
 Pacht, *m.* & *n.* pak, lait; mit Sack und Pacht
 sich formachen, oppakken, zig wegpakken.
 Pacht, *n.* het kanaille, lump, flegt, onnut volk;
 schafft das Pacht aus dem Hause, doet dat
 fchait van volk uit het huis.
 Pacht, *m.* & *n.* de bak, het voorkaafel, de
 voorplegt van 't fchip.
 Pachtaschi, *f.* Paqaasch
 Pachtoden, *m.* pakzolder.
 Pachtbriefe, *m.* een bondel brieven.
 Pachtbeu, *n.* paquet, pakje, klein pak.
 Pachten, *v. a.* pakken, inpakken; Güter in

ein Fass fest packen, goederen in een vat
 ftouwen, dicht te zamen pakken, duuwen;
 aufeinander packen, op malkander pakken;
 gelagene Heringe in Tonnen packen, baa-
 ring tonnen, kaaken.
 Packer, *m.* een geregtsdienaar, beulknegt.
 Packer, *m.* pakker, baalmaaker.
 Packer, *n.* *f.* Päckchen.
 Packerboot, *n.* de pakerboot.
 Packerfaß, *n.* pakvat, paktonne.
 Packerhaus, *n.* pakhuis.
 Packerbeu, *f.* Packerfroh.
 Packerlein, *n.* *f.* Päckchen.
 Packerwand, *f.* *f.* Packerfuch.
 Packerohn, *n.* het pakloon.
 Packerotte, *f.* pakmar.
 Packernadel, *f.* paknaald.
 Packerpapier, *n.* pakpapier, kladpapier.
 Packerferd, *n.* een postpaard, waarop 't walier
 gelegt wordt.
 Packerfattel, *m.* Packerheit, *n.* paktok; siehe
 Bindsieden.
 Packerfackel, *m.* *f.* Packerheit.
 Packerfackel, *m.* pakgaren, -rouw.
 Packerfackel, -beu, -zeug, *n.* paktroo, -hooy,
 -ruig.
 Packerfackel, *n.* pakdoek, pakkleed, baaldek.
 Packerfackel, *f.* het pakken, inpakken.
 Packerfackel, *n.* *f.* bey Packerfroh.
 Packer, *m.* verdrag, besprek, beding, hande-
 ling; einen Packer mit einem machen, een
 verdrag met jemand aangaan.
 Packer, *m.* & *f.* bagalie.
 Packerwagen, *m.* een bagalie-, vragtwagen.
 Packer, *m.* pagie, edelknaap, edeljongen, edel-
 knegtje.
 Packer, *f.* het heywerk, palank, aardefchans
 met stormpaalen voorzien.
 Packer, Pallast, *m.* paleys.
 Packer, *v. a.* polyften, glad, zuiver, blinkend
 maken, oppoeten; loen blinken, glans ge-
 ven, glanzig, glinzertend maaken.
 Packer, *m.* bruncerder, polyfter.
 Packer, *f.* polyfting, flyping, gladmaa-
 king; *f.* polfter, u. *f.* w.
 Packer, *f.* een paliffade, stormpaal.
 Packer, *m.* paler, schildersverfbordeken.
 Packer, *m.* label, kromme houwer; ich kanns
 nicht begreifen, wie mein Packer es noch
 außhalten können, ik kan 't my niet begry-
 pen, hoe 't myn label nog heeft kunnen uit-
 houden.
 Packer, *f.* Palast.
 Packer, *f.* Paliffade.
 Packer, *m.* Palmbaum, *m.* palmboom,
 dadelboom.
 Packer, *m.* het palmbosch.
 Packer, *m.* een ezel op palmenzondag.
 Packer, *f.* dadel, daajen.
 Packer, *m.* Palmfontag, *m.* palmdag, pal-
 m-zondag.
 Packer, *m.* palmarak.
 Packer, *v. n.* been en weer bewoogen worden.
 Packer, *v. n.* smullen, flempen.
 Packer, *f.* water en broodpap.
 Packer, *f.* Wandkrott.
 Packer, *v. n.* bankrot gaan, speelen.
 Packer, *f.* Wandkrottirer.
 Packer, *u. f. w.* *f.* Wandet.
 Packer, *f. pl.* pandecten, een stuk van
 't romeinsche regt.

Packer, *f.* pandore, fnaartzig, gelyk eene
 lait.
 Packer, *n.* banier, vaan; das Packer ausfle-
 cken, de banier afsteeken.
 Packerheer, *m.* baander- banderheer, edel-
 man, vaanjonker.
 Packer, *f.* Banje.
 Packer, *n.* *f.* Banderfcher.
 Packer, *m.* Banderfcher, *n.* panther, pan-
 therdier, luipaard.
 Packer, *m.* muil, pantoffel; ein paar als-
 te Pantoffeln anhaben, een paar oude pan-
 toffels, stoffen a anhebben.
 Packer, *n.* kerk, kurk, pantoffelhout.
 Packer, *m.* kurkboom; von
 Packer, van kerk, korke, kurk,
 pantoffelhout.
 Packer, *m.* een pantof-
 felenmaaker.
 Packer, *m.* de buik.
 Packer, *m.* Panzerheind, *n.* pansier, malien-
 kolder, harnas.
 Packer, *m.* een pansiermaaker,
 wapenfinid.
 Packer, *m.* een yvere handschoen.
 Packer, *n.* *f.* Panzer.
 Packer, *f.* pansiermalien.
 Packer, *m.* *f.* Panzerfeger.
 Packer, *n.* een malie, ringetje aan
 een pansier.
 Packer, *m.* stekade, lange ftootlegen.
 Packer, *m.* papa, vader, woord der kinderen.
 Packer, *m.* papegaay, perokit.
 Packer, *m.* papegaayskooy.
 Packer, *m.* papegaay-, gierenbek.
 Packer, *f.* Papegen.
 Packer, *n.* papier; von Papier, papieren,
 papieren; ein Bogen Papier, een blad,
 vel papier; ein Rieß Papier, een riem pa-
 pier; zu Papier bringen, op het papier
 brengen, stellen, fchryven.
 Packer, *f.* peperhuisje, rond in
 een gedruyd piertje, papierhuisje.
 Packer, *adj.* van papier, *f.* bey Papier;
 ein papieren Edelmann, een nicuwe edel-
 man, van laaten datum, een gemaakte edel-
 man.
 Packer, *m.* *f.* Papiermacher.
 Packer, *n.* een geplakt papieren venster.
 Packer, *m.* koopmanschap, koophandel
 in papier.
 Packer, *m.* papierkooper, -verkooper.
 Packer, *n.* *f.* -dütte.
 Packer, *m.* papierwinkel.
 Packer, *m.* een papierenlymer.
 Packer, *n.* een papiertje, stukje, snippertje
 papier.
 Packer, *m.* papiermaaker.
 Packer, *f.* papiermolen, papiermaakery.
 Packer, *f.* papiermaakery, -pers.
 Packer, *f.* Papierbutte.
 Packer, *n.* werk van papier.
 Packer, *f.* Papier.
 Packer, *m.* een papist, roomfchge-
 zinde, die van den roomschen godslicust is.
 Packer, *f.* het pausdom; *f.*
 Packer.
 Packer, *f.* Pappdeckel.
 Packer, *f.* pap.
 Packer, *f.* maluwe, winterrooze.
 Packer, *f.* -baum, *m.* populier, populierboom.
 Packer, *m.*

Pappeln, -kraut, f. Pappel, maluwe.
Pappeln, f. babeln, babbelen, praatzen.
Pappeln, v. n. pag geeven, met pag voeden.
Pappelrose, f. bloem van maluwe.
Pappelsalbe, f. populierzalf.
Pappen, v. a. pappen, lymen.
Pappen, v. n. eeten, pap eeten.
Pappendeckel, m. bordpapier, styfpapier.
Papst, m. f. Pabst.
Papstler, Papstieren, f. f. Papist, Papistieren.
Papstlich, Papsthum, f. pabstlich, Papsthum.
Par, f. Paar.
Parabel, f. eene gelykenis, parabel.
Parade, f. pronk, montering, parade; er macht groete Paraden, by staat een groete figur.
Paradenbett, n. pronk-, paradebed.
Paradenplak, m. paradeplaats, wapenschouwing met pragt.
Paradys, Paradies, Paradis, n. paradys, luthof, hemel.
Paradisappel, -vogel, m. paradysappel, -vogel.
Paradisbel, n. hout van aloë.
Paradisfisch, adj. van, uit het paradys.
Paradisbörner, n. pl. paradyskoorn, kleine kardannom.
Paradisvogel, f. bey Paradisappel.
Paramenten, n. pl. priesterlyke altaarkleeding.
Parchen, Parchent, Parchet, m. bombazyn; f. Parchet.
Pardeitmacher, m. een bombazynmaaker, -weever.
Parde, m. panther, pantherdier.
Pardon, n. pardon, vergiffenis.
Pardoniren, v. a. vergeeven, kwysfchelden, pardonneeren.
Paren, f. paaren.
Parer, n. een hoed; ein vierhdniges Parer, een boel met vier kanten.
Parfuß, barfuß, adj. barrevoets, met bloote voeten.
Parhaupt, barhaupt, adv. blootshoofds, met het bloote hoofd.
Pariren, v. n. afschutten, afkeeren, pareeren; gehoorzaamen.
Parirung, f. gehoorzaamheid; eines Pferdes, het stilsaan van een paard in zynen loop.
Paris, n. parys.
Parlament, n. parlament.
Parlamentsheer, -rath, m. parlamentsheer, -raad.
Parlement, f. Parlament.
Parmesankäse, m. parmezaan, parmezaan-kaas.
Paroel, f. Paruck.
Parol, Ware, f. trouw, belofte; Parol halten, zyne belofte houlen, zyn woord stand doen; auf deine Parol, op uw woord, op uwe er.
Parol, krygswoord, het woord in den kryg; Parol ausgehen, uitgehen, het woord, krygswoord vraggen, geeven, mitdeelen.
Parfch, m. een baars, visch.
Part, eene party; f. Partey.
Part, m. part, aandeel, partje.
Parten, v. n. deelen; die Beute parten, den buit deelen.
Parter, m. een deelhebber, medegenoot, participant.
Parten, f. Part und Partey.
Partenof, m. f. Parteygenof.
Parthaber, f. Parter.

Partey, f. party; eine Partey wählen, eene party, eene zyde kiezen; jemand zu seiner Partey bekommen, zichen, jemand tot zyne party trekken, hem aan zyn lyn krygen; Parteyen unter dem Volke erwecken, partyen, verleelingen, verdeeldheden onder 't volk verwekken; auf Partey ausgehen, reiten, op party uitgaan, ryden.
Parteyführer, m. een gids, die eene party den weg wyft.
Parteydinger, m. partylooper, partystrooper, partyganger.
Parteygenof, Partgenof, m. een aanhanger, die de party van een ander trekt.
Parteylich, adj. & adv. partydig.
Parteylich, f. parteylich.
Parteylichkeit, f. partyfchap, fcheuring, verwydering.
Partie, f. Partey, und Part.
Partisan, m. hoofdmanspies.
Partite, f. rekening van een koop- of handwerksman; eine Partite maachen, de rekening over en weder fluten.
Partite, f. bedroog, schelmstuk, in stuk van koophandel.
Partitienmacher, m. een schelm, bedrieger, opligter, snuiter.
Partitur, f. opstel der zangtoon.
Partung, f. deeling, het deelen.
Paruck, f. pruik, hairpak, parui.
Paruckemacher, m. pruikmaaker, parui-maaker.
Pasch, m. een worp, gooy, smak; it. de dobbelteenen, teerlingen; einen Pasch werfen, goojen, smakken.
Pasche, f. Page.
Pasquill, n. pasquil, schimpfchrift.
Pasquillant, m. pasquillenmaaker, fchryver, opsteller van een blaauw boekje.
Pas, m. pas, doorgang; enger, naanwte tuffchen twee bergen.
Pas, adv. zu Pas, pas, te pas, te passe.
Pasamt, n. de plaats, het komptoir, daar paspoorten geegeven, uitgedield worden.
Pasbrief, m. f. Pasport.
Pasfament, Pasfement, n. pasfament, plat en breed lint, van zyde of goud geweven.
Pasfementtrent, v. a. met pasfament beleggen.
Pasfementtrent, m. een pasfamentmaaker.
Passen, v. a. ergens op passen, letten, loeren, gade slaan; das ist genau apasset, dat is heel naauw gepast; das Kleid passet euch wohl, dat kleed past u wel.
Pasfadner, m. een pasganger, hakkency, een paard, dat den telgang gaat.
Passion, f. de passie, het lyden; hartsoegt, gemoedsneiging.
Passionsblume, f. passiebloem.
Passiren, passiren, v. n. passeeren, gaan laten, doorgaan; die Brücke passiren, de brug passieren, overgaan; einen passiren lassen, jemand laten gaan, doorgaan; das kann passiren, dat kan passieren, dat kan door den bengel; für einen ehelichen Mann passiren, voor een eerlyk man passieren, doorgaan; te boek staan, aangezien, gebouwen worden; dieses ist mir gestern passiert, dit is my gisteren gebeurd, overgekomen, ontmoet; passiren lassen, laten geschieden, geloozen, toelaaten.
Passtlich, adj. & adv. passelyk, taamelyk, redelyk.

Pasfierung, f. overtoegt, doortoegt, doorgang, passagie.
Pasfjettel, m. f. Pasport.
Pasfarte, f. eene zeekaart, paskaart.
Paslich, f. passlich.
Pasport, Pasbrief, m. paspoort, geleidbrief.
Pasfchreiber, m. een paspoortfchryver, enz.
Pasfing, f. regmatigheid, evenmatigheid, overeenstemming.
Pasfarnack, m. f. Pasfinacken.
Pasfiet, f. pasfey; bürsche Pasfiet, eene sterk gekruide pasfey.
Pasfietenbäcker, m. pasfeybakker.
Pasfietenbäckerey, f. Pasfietenbäckershaus, n. pasfeybakkerij.
Pasfietenboden, m. de grond, bolem van eene pasfey.
Pasfietenbret, m. een pasfeybord.
Pasfetenbrod, n. korst van pasfey, pasfeykorst.
Pasfietendeckel, m. een dekzel van eene pasfey.
Pasfietentoch, m. f. Pasfietenbäcker.
Pasfietentruje, f. f. Pasfietenbrod.
Pasfietenofen, m. -ofelein, n. een oven, om eene pasfey in te bakken.
Pasfenteig, m. pasfey deeg.
Pasfetenwerk, n. pasfeywerk.
Pasfettein, m. een pasfeytje, eene kleine pasfey.
Pasfen, f. een bolwerk; eine Pasfen anlegen, een bolwerk maaken, aanleggen, opwerpen. f. Pasfen.
Pasfinacken, m. Pasfinackwurzel, f. pasfenakel, pinkternakel, witte peen.
Pate, m. & f. peet, peetoom, peeremoey.
Patengeld, -geschenk, n. peetgefehenk, pilligift.
Patent, m. patent, plakkaat, open brief.
Pater, m. pater; die Patres, de vaderen der kerke, kerkvaderen; die Patres von der Gesellschaft, de patres van de sociëtyt.
Paternofier, n. paternofier, roozekrans.
Paternofierörner, n. paternofierkoraalen, koraalen.
Patetisch, adj. & adv. beweegelyk, deftig, zielvoerdend, nadrukkelek.
Patient, m. een patient, lyder.
Patientinn, f. eene patient, lyderes; da kommt die Patientinn, daar komt de lyderes.
Patriarch, m. patriarch, oudvader.
Patriarchenamt, n. het ampt, de bediening van een patriarch, het patriarchaat.
Patriarchencruis, n. het kruis van een patriarch.
Patriarchisch, adj. patriarchaal, van een patriarch, van een oudvader, dat den patriarch betreft.
Patricius, m. een patricius, een raadshoor.
Patricisch, adj. van een patricius, van een raadshoor, dat tot een raadshoor, enz. behoort.
Patriot, m. een patriot, voorstaander, verdeliger van eene zaak.
Patriotisch, adj. dat tot een patriot, tot het verdeligen eener zaak behoort.
Patrolle, f. de patrouille, wagt, ronde wagt.
Patrolliren, v. n. de wagt bezoeken, de ronde gaan doen.
Patron, m. patroon, voorspraak, voorstander; karaoes; eines Schiffes, een fchipper, ftuurman.
Patronat, n. befcherming, patronagie.
Patronatrecht,

Patronatrecht, *n.* het recht, van kerkelyken in zyn gebied aan te stellen, recht van patronagie.
Patronstok, *m.* tafsche, *f.* kardoeskoker, kardoesstok.
Patrontaschenrieme, *m.* een bandelier.
Patsch, *m.* een klap, slag; einen Patsch auf den Hintern geben, een klap op den aarsch geeven.
Patsche, *f.* een werktuig, schop, enz. waarmed men iets gelyk slaat, een stamper; item, *f.* Paand.
Patschen, *v. a.* klappen, slaan; patschen mit Händen, in de handen klappen.
Patscher, *m.* *f.* patsch.
Patschband, *f.* Patschlein, *n.* handsflag; die Patschband geben, jemand de band eerbiedig toereiken, in de hand slaan.
Patt, *m.* Pattin, *f.* *f.* Pate.
Pasct, *adj.* hovaardig, trots.
Pavian, *m.* een bavian.
Pauke, *f.* keteltrom; die Pauken schlagen, op de keteltrom slaan; der Pauke ein Loch machen, eene zaak schielyk afbreken.
Pauken, *v. n.* keteltrommen, de keteltrom slaan; einem mit dem Prägel auf den Rücken pauken, jemand helder afrossen, rotzingoli geeven.
Paukenklang, *schall*, *m.* het geschal, de klank van pauken, keteltrommen.
Paukenbildgel, *m.* een stok voor eene keteltrom.
Paukenbildger, **Pauker**, *m.* keteltrommer, keteltromslager.
Paukerinn, *f.* eene vrouw, die op de keteltrom slaat, de keteltrom roert.
Pausack, *m.* een opgezwollen wezen.
Pausäckicht, *hdctig*, *adj.* dik, gewollen van wezen, bakkes.
Pausch, *m.* de hoop, kaveling, het gros; im Pausche kaufen, verkaufen, in 't groot, by hoopen, by kavelingen koopen, verkoopen.
Pauschen, *f.* pauzen.
Pause, *f.* pauze, stilhouding.
Pausen, pauken, *v. n.* zwellen, opzwellen; das Gesicht pauset, het gezicht zwelt, wordt dik.
Paustrin, *v. a.* pauzeeren, poozen, stilhouden.
Pech, *n.* pek, pik; mit Pech beschreiben, met pek, pik besstryken, pekken, pikken.
Pechbaum, *m.* pek-, pikboom.
Pechdrat, *m.* pekdraat.
Pechen, pichen, *v. a.* pekken, pikken, met pik, pek besstryken.
Pechsaefel, *f.* eene toorts, klambouw.
Pechsaden, *m.* *f.* Pechdrat.
Pechgraben, *m.* grube, *f.* pek-, pikkuil, daar pek in gekookt wordt.
Pechhant, *m.* joodenlym.
Pechhütte, *f.* *f.* Pechgrube.
Pechicht, *pechia*, *adj.* pekagrig, van pek.
Pechkrans, *m.* pekkrans.
Pechpflanze, *f.* pekketel-, tobbe.
Pechring, *m.* *f.* Pechkrans.
Pechschwarz, *adj.* pekzwart; eine Pechschwarze Nacht, eene pekdonkere nacht.
Pechtonne, *f.* pektion.
Pekel, *f.* pekkel; Pekel machen, in Pekel legen, pekkel maaken, in de pekkel leggen.
Pekelsäckel, *n.* pekkel-, gezout vleesch.
Pekelhering, *m.* pekkel-, gezoute haring.

Pekel, **Pekelhering**, *m.* pekelharing, potsemaaker, arlquin.
Pekelheringspoffen, *f.* gekke strecken, zotte gramatsen; *f.* Pikelhering.
Pedal, *n.* voetkavert van een orgel.
Pedant, *m.* kinderschoolmeester, schoolvos, beuzelgeleerde, wangeleerde, zotwyze, beuzelaar, schoolnar, wyfneus.
Pedanteren, *f.* schoolvossery, windnaakery, grootspraak, gemaaktheid.
Pedantisch, *adj.* van een schoolvos, gemaakt, windbrekend.
Pedart, *m.* petard, *f.* Petard.
Pedel, *m.* pedel, staf drangende onderbediende van eene loogfchool of boofdkerk.
Peilen, *v. a.* peilen.
Peilstok, *m.* peilstok, peilroede.
Pein, *f.* pyn, pyne, smert, smart; pynbank; Pein leiden, liden, pyn lyden, uitstaen, verzagen; die Pein aushalten, de pyn, pynbank doorstaen.
Peinbank, *f.* de pynbank, plei.
Peinigen, *v. a.* pynigen, quellen, plaagen.
Peiniger, *m.* pyniger, queller, plaager.
Peinigung, *f.* pyniging, quelling, pynbank.
Peinlich, *adj.* *z. adv.* pynelyk, smartelyk; eine peinliche That, eene halsstraffelyke daad.
Peitschdopf, *-kreisel*, *-kreisel*, *m.* zweepron, dryftol.
Peitsche, *f.* zweep, geesfel.
Peitschen, *v. a.* zweepen.
Peitschenstreich, *m.* zweepflag.
Peitsher, *m.* een, die zweeflagen geeft.
Peitschkreisel, *-kreisel*, *m.* *f.* Peitschdopf.
Pelagianer, *m.* een pelagian, navolger van Pelagius; ein halber Pelagianer, een halve pelagian, die Pelagius in eenige stukken sleets volgt.
Pelikan, *m.* pelil aan, pellikaan.
Pelz, *m.* pels, pelstroek.
Pelzen, *f.* belzen.
Pelzutter, *f.* Pelzwerk.
Pelzhaus, *n.* een pelt-, bontwerkershuis.
Pelzmüse, *f.* reek, *m.* *f.* den Pelzwerk.
Pelzwerk, *-utter*, *n.* bont, bontwerk; mit Pelzwerk gefütteret, ein Pelz, ein Pelzrock, *m.* eine Pelzmüse, *f.* een bonte rok, een bonte muts, bontmuts.
Pempeln, *v. n.* mit der Glocke, beveren met de klok, de klok sleets aan den eenen kant slaan.
Peninzucker, *m.* penynzuiker.
Pensel, *f.* Pinsel.
Penslein, *n.* een penseeltje.
Pensellappe, *m.* ten lap, om 't penseel schoon te maaken.
Penseelmacher, *m.* een penseelmaaker.
Penselstiel, *m.* de steel, het handvat van een penseel.
Penselstrich, *m.* een stroek met het penseel.
Pensien, *f.* pensioen, schatting.
Pennal, *m.* een pennekoker.
Peniensblunze, *rose*, *f.* pioenirooze, pioenbloem.
Pergament, *n.* perkament.
Pergamentier, *m.* *f.* Pergamentmacher.
Pergamenten, *adj.* van perkament.
Pergamenthäutchen, *n.* het bekleefsel van de inwendige lichaamsdesden.
Pergamentin, *adj.* *f.* pergamenten.
Pergamentlein, *n.* een perkamentje.

Peraamentmacher, *m.* perkamentmaaker.
Perfan, *m.* barkaan, boukkaan, stof, van kemelshair geveeven.
Perfisch, *f.* Vortfisch.
Perle, *f.* pael, paerle, pael, perel; Perlen aufreihen, auffähmen, paarlen snoeren; sie ist eine Perle der Tugend, zy is een zeer deugdzaam mensch; die Perlen vor die Saute werfen, de paerls voor de zarkens werpen, goede zaaken aanbieden aan hem, die ze niet waardig zyn.
Perlein, *n.* een paeltje, kleine pavel.
Perlen, *v. n.* ryzzen, opspringen, speelen; der Wein perlt im Glase, de wyn speelt, speelt op in 't glas.
Perlenfarb, perlenfarbig, *adj.* paerlverwig.
Perlenfischer, *m.* een pavelvisscher.
Perlenfischerey, *f.* de pavelvisschery.
Perlengerste, *f.* paerlgerst, geperelde gerst.
Perlenkraupe, *f.* *f.* Perlenkerse.
Perlenkroun, *f.* de paelkroon.
Perlenmuschel, *f.* paarloofter, paerlschelp, paarlemoer.
Perlenmutter, *f.* paarlemoer.
Perlenschmuck, *m.* een halspiersaad van paarlen.
Perlenschuur, *f.* een snoer paarlen.
Perlensticker, *-sticker*, *m.* een borduurder met paarlen, tapytwerker.
Perlenwasser, *n.* paarlewater.
Perment, *f.* Pergament.
Permenter, *f.* Peraamentmacher.
Perpendikel, *n.* een sling, lootlyn.
Perpendikeluhr, *f.* een slingeruurwerk.
Perruck, *f.* Perruckenmacher, *f.* Paruck, *ic.*
Perruckenpofste, *f.* eene paruike-, pruikepattey.
Perich, *m.* een baars.
Perier, *m.* een Perzer, Perziaan.
Perisg, *f.* pferisch.
Perisich, *adj.* perzisch, perziaansch.
Perison, *f.* perloon; eine vornehme Person, een voornaam personagie, personaadje; Person auf der Schaubühne, personaadje, personagie op 't tooneel, rol; einen von Person kennen, jemand van aanzien kennen; er spielt seine Person sehr wohl, by speelt zyne rol heel wel.
Personalwappen, *n.* een personeel, eigen, byzonder wapen.
Perönllich, *adj.* *z. adv.* perfoonlyk, in perzoon.
Perönllicher weise, *adv.* op eene perzoonnele wyze.
Perspectiv, *n.* verrekyker; etwas ins Perspectiv molen, iets in 't verschieft schiltieren, af-, verbeelden.
Perspectivglas, *n.* een glas, dat tot de optica, voor de gezigtkunde dient.
Perspectivkunst, *f.* gezigtkunde, gezigttraalkunde, optica.
Perspectivmacher, *m.* een maaker van verrekykers.
Pertram, **Pertram**, **Pertramwurzel**, *f.* zeverwortel.
Pest, *f.* pest; an der Pest sterben, aan de pest sterven; die Pest regiert, de pest regeert, woedt.
Pestarzney, *f.* middel, *n.* middel tegen de pest.
Pestarzt, *-docteur*, *m.* pestmeester.
Pestbalbier, *m.* een chirurgyn, wondheeler voor de pest-zicken.
Pestbeul, *-karsunkel*, *f.* pestbuil, -kool.
Pestdoctor,

Pestdoctor, m. f. Pestarzt.
Pesthaft, pestisch, pestilentijsch, adj. pestig, pestelyk; die Pesthaften warden, den pestzieken oppassen, kunne lyken reinigen.
Pesthaus, n. -hof, -spital, *m.* pesthuis, -hof, -gasthuis.
Pestilenz, f. f. Pest.
Pestilenzblätter, n. pl. f. Pestkohl.
Pestilentijsch, f. pesthaft.
Pestilenzkraut, wurz, f. engelwortel, angelica, dokkebladen, pestilentiëkruid.
Pestilenzwurz, f. f. Pest.
Pestilenztraut, f. pesthaft.
Pestisch, f. pesthaft.
Pestkarfunkel, f. Pestbeule.
Pestkleider, m. roof uit een pesthuis, pestkleeren.
Pestkohl, m. pestkool, negenbog.
Pestmittel, n. f. Pestarzney.
Pestnoth, f. Pest.
Pestordnung, f. order, reglement, wetten in pesttyden.
Pestprediger, -priejer, m. predikant, leeraar, voor de pestzieken.
Pestseuche, f. f. Pest.
Pestspital, n. f. Pesthaus.
Pestwörter, m. -inn, *f.* oppasser, -ster van pestzieken.
Pestzeit, f. pesttyd.
Petard, f. klapper, poortbreker.
Peterlein, Peterling, n. f. Petersil.
Petermanch, m. pieterman, soort van schelvis.
Petersil, -silgen, -silien, m. peterfeli, pieterfeli.
Peterstijlenijsch, v. koud offeuleesch, met peterfelic, zout, peper en azyn toegemaakt.
Peterstijlenkraut, n. = wurzel, *m.* peterfeli-kruid, -wortel.
Peterstijlenwurz, f. den Peterstijlenkraut.
Peterskraut, n. glaskruid, St. pieterskruid.
Petersöl, m. Petersoly, steenoly.
Petersschlüssel, m. sleutelbloem, hemelsleutel, bakkruid, *primula veris*.
Peterschen, f. plekkekoorts.
Petschaft, n. zegel, handzegel, signet.
Petschastrijng, Pitschirring, m. zegel, signetring.
Petschastsecher, Pitschirrecher, m. een signetmaaker, -snyder.
Petschir, n. f. Petschaft.
Petschiren, pitschiren, v. a. verzegelen, toezegelen, toelakken.
Pfabe, f. Pfebe.
Pfadenkraut, n. waterpeper.
Pfacht, f. Pacht.
Pfad, m. pad, voetpad, roepad, binnenpad.
Pfaff, n. paap; armer Pfaffe, een kapellaan.
Pfaff, m. een geitenmelker, nagtvogel.
Pfaffenbint, m. -kind, *n.* -pint, *m.* kaltsvoet, *luitische gember, Arum*.
Pfaffenbirt, f. eene lekkere, kostelyke peer.
Pfaffenbistlein, n. een lekkerbeerje.
Pfaffenblatt, n. paardebloemen, hengstebloem, papenkruid, kankerbloem.
Pfaffenfütter, n. klein gemuskeerd suikergebak, suikererweten.
Pfaffengut, n. kerkelyke goederen.
Pfaffenhandel, m. Pfafferey, *f.* paapery.
Pfaffenhaus, n. her papen-, paltoors-, domineeshuis.
Pfaffenhuere, f. eene papenhoer, byzit der papen.

Pfaffenkind, n. een papenkind, kind van een paap.
Pfaffenrecht, m. die zig door de kerkelyken laet regeren, een slaaf der papen.
Pfaffenröckinn, f. f. Pfaffenmagd.
Pfaffenkraut, n. melisse, citroen-, limoenkruid, byenkruid.
Pfaffenmagd, -röckinn, f. eene meid van een paap, priester.
Pfaffenmütze, f. papenmuts.
Pfaffenohrlein, n. f. Pfaffenblatt.
Pfaffenrock, m. paapen-, priesterrok.
Pfaffenstiech, m. borstweesch van gezwelte.
Pfafferey, f. f. Pfaffenhandel.
Pfaffisch, adj. paapfch.
Pfafflein, n. een paapie, priesteretje.
Pfal, m. paal, staak, styl; ich bin in meinen vier Pfälen, ik ben op myn eigen grond, eigen land.
Pfalbau, m. het beyen in 't water met paalwerk.
Pfaleisen, n. een paal met yzer beslagen.
Pfälen, v. a. Pfäle einschlagen, staaken, staaken inbeyen, inslaan, afschutten, met paalen bezetten, afspaalen.
Pfalbel, n. hout, om paalen van te maaken.
Pfalstämpfer, m. eene hey, heyblok.
Pfalstelle, f. plaats voor een paal.
Pfalweise, adv. by wyze van paalen.
Pfalwerk, n. paal-, heywerk.
Pfals, f. Wals.
Pfals, m. & f. Palts, vorstelyk paleis.
Pfalsen, f. balzen.
Pfalzer, m. Paltzer, nit de Palts geboortig.
Pfalzgraf, m. Paltsgraaf.
Pfalzgrafschaft, f. het paltsgraaffchap.
Pfand, n. pand; eindsien, een pand lossen.
Pfandbürg, m. pandborg, aan wien door twee anderen iets tot onderpand gegeven wordt, een krakkeelgoedbewaarder, bewaarder van een goed, daar geschil, verschil over is; einen Pfandbürgen einsegn, een goed, waar geschil over is, in banden van een ander geeven ter bewaaringe, tot dat 't verschil bestijt, gezindigd is.
Pfanden, v. a. panden, straffen, pand neemen.
Pfänder, m. pander.
Pfandgeld, n. het pandgeld.
Pfandhaus, n. bank van leening, lombard.
Pfandinhaber, m. bezitter van een pand.
Pfandlehen, n. her leenpand.
Pfandleute, n. pl. f. Pfandmann.
Pfandmann, -leute, m. pandman, pandluiden.
Pfandschilling, m. godspenning.
Pfandung, f. het panden, onderpand neemen.
Pfanne, f. pan, panne; in der Pfanne gebraten, oder gebackener Mal, oder anderer Fisch, pannaal, panvisch; Pfanne in der Küche, heiligheid in 't beupeebeu.
Pfannendeckel, m. 't deksel van de pan aan een slot van een snapbaan.
Pfannensicker, m. een panneboeter, ketelboeter, ketellapper.
Pfanneneucht, m. latten, waarop de pannen hangen.
Pfannentuche, f. Pfannentuchen.
Pfannentuchenkraut, n. kost, balsam, *costus*.
Pfannenschmidt, m. een yzerkraamer, die yzerwerk verkoopt.
Pfannensiel, m. de steel van eene pan.
Pfannentuchen, m. pankoek, struis, struive.
Pfannlein, n. een pannetje, kleine pan.

Pfärb, Pfärrich, m. perk, warande, schaapskooy, -kok.
Pfarr, f. Pfarre, und Pfarrer.
Pfarrdienst, m. de kerspel-, parochiedienst.
Pfarre, f. kerspel, kerspel, karspel, parochie, parochiaanschap.
Pfarren, v. n. van een kerspel zyn, tot eene parochie behooren; wo einer bin pfarret, da man ihn bin scharret, eenen dooden moct men in zyne parochie, in zyn kerspel begraven.
Pfarrer, Pfarrherr, m. parochiaanpaap, -pastor, -predicant, -domine.
Pfarrerock, m. plegtelyke rok, lykrok der kerkelyken in de roomsche kerk.
Pfarrgebühr, -gerechtigheit, f. het regt van een kerspel, eene parochie.
Pfarrgemeine, f. parochie, gemeente van een kerspel.
Pfarrgerechtigheit, f. Pfarraebühr.
Pfarrhaus, n. kerspel-, parochiehuis.
Pfarrherr, f. Pfarrer.
Pfarrhof, m. f. Pfarrhaus.
Pfärrich, f. Pfärb.
Pfarrkind, n. parochie-, karspelkind.
Pfarrkirche, f. karspel-, parochiekerk.
Pfarrlehnd, m. de kerspel-, parochietende.
Pfau, m. paauw; einbetreten als ein Pfau, trots en moedig treden als eene paauw.
Pfauenblau, adj. hemelsblauw.
Pfauenfeder, f. -schwanz, *m.* paauwenveeren, -staart.
Pfauenhenne, Pfauenhenne, f. paauw, wylje van de paauw.
Pfauenschwanz, f. bey Pfauenfeder.
Pfauin, f. f. Pfauenhenne.
Pfebe, f. meioen, pompoen.
Pfeffer, m. peper; ganzer, gestoffener Pfeffer, heele, gestooten peper; ich wollte, du wärest, wo der Pfeffer wächst, ik wenschte, dat ge in Oostindien zat, ver van hier waart.
Pfeffer, Pfefferbrühe, f. peperfous.
Pfefferbaum, m. peperboom.
Pfefferblatt, n. f. Pfefferkraut.
Pfefferbrühe, f. Pfeffer.
Pfefferbüchse, f. peperdoos, -bus, kruidbus.
Pfefferfort, n. een peperkorrel.
Pfefferkraut, n. peperkruid.
Pfefferkuchen, m. koek, kruidkoek, gekruide koek, peperkoek, kermiskoek; eine Brühe davon, koekendoop.
Pfefferkücher, m. een peperkoeksbakker.
Pfeffermühle, f. een pepermolen.
Pfeffern, v. a. peperen, met peper besprooijen; die Brühe ist zu stark gepfeffert, de zous is te sterk gepeperd.
Pfeffermülein, n. eene pepermoot.
Pfeffersack, m. een zak, bual met peper; it een burgeredelman, een edelman van nieuwen datum.
Pfefferstaub, m. stof van peper.
Pfefferstäudlein, n. een peperboomtje.
Pfeife, f. pyp, piep, fluit; orgelpyp; auf der Pfeife spielen, op de fluit spelen; eine Pfeife stopfen, rauchen, eene pyp (tabak) stoppen, rooken; die Pfeife einzichen, opkroppen; nach eines andern Pfeife tanzen, naar jemandis pypen danzen, onderdaanig zyn, afluangen van jemand; halt ein mit der Pfeife, zwijgt, spreekt daar niet van, roer die staar niet; ein Pfos um eine Pfeife geben, goud in koper veranderen, dollemans

dolleman's werk doen; man mit Pfeifen schneiden, da man im Noth sist, men moet pypjes maaken, terwyl men in 't riet zit; men moet zig, tot zyn voordeel, van de gelegenheid bedienen, het yaer smeeden, terwyl het beet is.

Pfeifen, v. n. pypen, piepen; mit dem Maule, fluiten; ein Vogel, was man ihm gelehrt hat, fluiten; als eine Schlange, schuiffelen, *flissen als eene slang; man darf ihm nicht viel pfeifen, men beoefnd hem niet veel aan de zetten, hy is 'er van welfs toe genegen; er pfeift auf dem letzten Loch, hy is gewaarilyk krank, hy worstelt met den dool, hy legt op 't uiterste.*

Pfeifendrechler, macher, m. een fluitenmaaker, draayer.

Pfeifenfutter, n. een koker enz. van eene fluit.

Pfeifenmacher, m. f. Pfeifendrechler.

Pfeifenwerk, n. her pypwerk.

Pfeifenzünglein, n. het tongetje, de klap van eene fluit, een orgelpyp.

Pfeifer, m. pypcr, pieper, fluitcr; er platscht herein, wie ein Pfeifer ins Wirthshaus, *hy valt 'er in, als eene eul in de byt; hy valt plomp in het gesprek.*

Pfeiferinn, f. eene fluitster, die op eene fluit speelt.

Pfeißbolter, f. Sommervogel.

Pfeißlein, n. een pypje, fluitje.

Pfeiß, m. pyl, flits, schicht; den Pfeiß abschieten, *den pyl afschieten; seine besten Pfeiße verschossen haben, zyne beste krachten verspielt hebben; zynen besten leestyd geleest hebben.*

Pfeißer, m. een pylaar; die Brücke hat so viele Pfeißer, *de brug heeft zo veele pylaars, boogen; ein Eckpfeißer, een pylalter.*

Pfeißföcher, m. pyl-, flitskoker.

Pfeißkraut, n. serpens-, slangetong.

Pfeißnoth, m. de pylnaad.

Pfeißschlange, f. pylslang.

Pfeißschuß, m. pylscheur-, schoot.

Pfeißschüte, n. een boogschutter.

Pfeißwindde, f. eene wonde door een pyl.

Pfenning, Pfennung, m. penning; ich gebe nicht einen Pfennig mehr, *ik geef geen penning meer; wer den Pfennig nicht achtet, kommt zu keinem Groschen, wie 't kleinstje versmaukt, is 't grootte niet waard; Pfennige haben, duiten, geld hebben.*

Pfenning, m. een gedenkpenning, eene medaille.

Pfenningssucher, m. een geldsnoejer, geldschraaper, een gierige vrek.

Pfenningkraut, n. penning-, duizendkruid.

Pfenningmeister, m. penningmeester.

Pfenningmeisteramt, n. penningmeesteramt, bediening.

Pferch, Pferr, m. perk, park, warande, schaapestal; schaapermist.

Pferchen, v. n. insluiten, omheinen, in een perk leggen; einen Acker, *een land met schaapermist messen.*

Pferd, n. paard, ros; ein großes, kleines, weisses, schwarzes Pferd, *een groot, klein, wit, zwart paard; frische Pferde nehmen, die Pferde wechseln, frische unterlegte Pferde nehmen, versehe paarden neemen, paarden wisselen, verwisselen; ein sommes Pferd, een handelbaar, mak, tam paard; ein wildes Pferd braucht keiner Sporn,*

een wildig paard heeft geen sporen noodig, men heeft hem niet aan te zetten, die zyn plige wil doen; das Pferd ben dem Schwanz aufdummen, eene zaak beghinnen, daar men ze moest eindigen; auf die magern Pferde legen sich die Mücken, geringe Heulen worden meest gedrukt, geplagd; Krankheiten kommen zu Pferde, und gehen zu Fulse wieder weg, zickten komen schiellyk, en gaan langzaam weer heen; es stolpert wohl ein Pferd, und hat doch vier Säbe, een paard met vier heenen struikelt nog wel eens, de beste kan struikelen; des Herrn Auge misstet das Pferd, 't oog maakt het paard wet; vom Pferde auf den Esel, van 't paard op den ezelt, van hoog tot laag.

Pferdapfel, f. Pferdemitf.

Pferdarbeit, f. paardenwerk.

Pferdiz, n. paardenochter.

Pferdberitter, m. een paardentemmer, paardenbereider, pikeur.

Pferddecke, f. paardekleed, rypaardekkleed.

Pferddieb, m. een paardendief, wegdryver, wegvoerder van paarden.

Pferdesel, m. een muilezel.

Pferdeselge, f. paardevyg, -stront, -mist.

Pferdeselch, n. paardevelesch.

Pferdesuß, m. klompvoet.

Pferdesutter, n. paardevoer.

Pferdesutter, n. klaverrupfen.

Pferdegaumkerbe, f. insnyding, kerf aan den bek van een paard.

Pferdegeschirr, n. paardetuig.

Pferdegeschrey, n. het geschreeuw, himmeken van een paard.

Pferdegeschwâr, n. eene verzwearing aan den bals van een paard.

Pferdegurt, m. paardgorderien.

Pferdehaar, n. paardshair.

Pferdebals, n. de bals van een paard.

Pferdehandel, m. koopmanschap, handel in paarden.

Pferdehändler, m. paardekooper, roskammer, rostuifischer.

Pferdebaarnisch, m. borst en zydplaat voor de paarden.

Pferdebus, m. een paardehoef.

Pferdesnecht, m. een stalknegt.

Pferdekreuz, n. het kruis, of uiterste van een paard.

Pferdelauf, m. paardenloop.

Pferdemäne, f. pl. de maanen van een paard.

Pferdemangel, m. gebrek aan een paard.

Pferdemelker, m. een paardenmelker.

Pferdemist, m. paardemist.

Pferdepost, f. paardepost.

Pferdeattel, n. eene sadel op een paard.

Pferdeschenkel, m. een schenkel van een paard.

Pferdeschnuck, m. tuig, toerusting van een paard.

Pferdeschwanz, m. een paardestaart.

Pferdeschwemme, f. een paardenwedde, drinkplaats vor de paarden.

Pferdlein, n. een paardje, klein paard, hirje.

Pferdruer, m. inspanner van paarden.

Pferdstall, m. paardestal.

Pferdstraf, f. paardeltraf.

Pferdstriegel, m. een roskam.

Pferdränke, f. f. Pferdeschwemme.

Pferdtummler, f. Pferdberitter.

Pferdtummelung, f. het paardbereiden, -remmen.

Pferdjaun, m. paardetoom.

Pferdzug, n. her paardetuig.

Pferg, f. Pferd.

Pferfich, f. perzik.

Pferschbaum, m. perzikboom.

Pferschblüte, f. bloessem van een perzikboom.

Pferschblütfarb, adj. & f. kleur van perzikbloessem.

Pferschfarn, -stein, m. perziksteen.

Pfesen, v. n. nypen, knypen; mit glüenden Zangen pfeten, *met gloejende tangen nypen.*

Pfeszange, f. -zünglein, n. nyptang, nyp-rangerje.

Pfiff, n. het piepen, schuiffelen, flissen, fluiten.

Pfiff, f. Pyp.

Pfifferring, m. pyp van een kandelaar.

Pfifferling, m. paddestool, duivelsbrood; nicht einen Pfifferling werth, *niets, geen duit waardig; ich gebe nicht einen Pfifferling dar um, 't is my geen duit waardig.*

Pfingstabend, m. pinksteravond.

Pfingsten, n. pinksteren, pinxteren; zu Pfingsten auf dem Eis, te St. Jutemis.

Pfingstblume, f. pinxterbloem.

Pfingstfest, n. f. Pfingsttag.

Pfingsttraut, n. -blume, f. brem.

Pfingstmontag, m. pinxtermaandag.

Pfingstpredigt, f. pinksterpreek.

Pfingstrose, f. peoni, vuurbloem.

Pfingsttag, m. Pfingstfest, n. pinksterdag, pinksterfeest.

Pfingstvogel, m. een vygebyter; auf der Stange, *houte vogel, papegaay; nach dem Pfingstvogel schießen, na de papegaay schieten.*

Pfingstwoche, f. pinxterweek.

Pfingstzeit, f. pinkster-, pinxterryd, pinksteren.

Pfinne, f. vin, puist, bloedpuist.

Pfinnen im Gesichte haben, pfinnicht seyn, vinnen, puisten, opdragt, brand, zuurigheid in 't aanzigt hebben, opdragtig zyn.

Pfenniker, f. Fenniker.

Pfinnia, adj. puistig, bloedpuistig; pfinnicht Gesicht, *puistig, puistagtig aanzigt, puistigheid, zuurigheid in 't gezigt; ein pfinnich Schwein, een gortig, ongaaf varken.*

Pfips, f. Pips.

Pfirsche, Pfirsich, Pfirsche, f. Pfersich, u. f. w.

Pfispren, v. n. preutelen, prevelen, zagties, zoeties, binnem monds spreken.

Pfist, f. Pist.

Pfister, f. Becker.

Pfleg, besser pflegte, imperf. von pflegen, gewoon zyn.

Pflanzbett, n. f. ben Pflanzgrube.

Pflanzchen, n. plantje.

Pflanze, f. plant, plante, spruit.

Pflanzen, v. n. planten, zetten, pooten; einen Baum pflanzen, *eenen boom planten; Einwohner an einem Orte pflanzen, volkplantingen maaken; Städte pflanzen, steden bevolken.*

Pflanzer, m. planter, pooter, die plant.

Pflanzgarten, m. planthof, plantsoen, queekhof, enthof, entery.

Pflanzgrube, f. Pflanzbett, n. plantgroef, plantkoets, spruytgroef, -bed.

Pflanzholz, n. planthout.

Pflanzlein, n. een plantje; f. Pfanzchen.

Pflanzling, m. f. Pflanze.

Pflanzreis, n. een zydspruik, -sprank.

Pflanzbarkeit, *n.* voortzyer, ruiniertuig, om palm enz. te verplanten.
Pflanzstadt, *f.* plantage.
Pflanzung, *f.* planting, het planten.
Pflaster, *n.* pleister, plaaster, heelpleister; vloer.
Pflasterer, *m.* een straatmaaker, steen-, vloerlegger; *f.* Gassenbescher.
Pflasteren, *v. o.* plaveien, bevloeren; eine Gasse, een straat met plaveijel, of straatsteenen beleggen, bevloeren, bestraten; neu pflasteren einen Saal, een zaal vervloeren; eine Wand pflastern, eenen muur met kalk bestryken, wullen.
Pflasterhammer, *m.* een straatmaakershamer.
Pflasterhaue, *f.* pik, hak, pikkel, houweel, om de steenen mede op te breeken.
Pflasterkalk, *m.* metselkalk.
Pflasterstein, *n.* een pleisterje, kleine pleister, moesje.
Pflasterlohn, *n.* *o.* m. straatmaakersloon.
Pflasterpfeil, *m.* *f.* Pflasterhaue.
Pflasterstichel, *m.* *f.* Pflasterhöfel.
Pflasterstein, *m.* pl. vloersteenen, vloerstukken, plaveijel.
Pflasterstempel, *m.* straatmaakersstamp, straatstamp; *f.* Pflasterhöfel.
Pflasterstricker, *m.* steenslyper, lanterfanter, lujaard, straatlyper.
Pflasterung, *f.* bevloering, het plaveien, leggen van uren vloer.
Pflaum, *f.* pruim.
Pflaume, Zeder, *f.* eene pruim, veer.
Pflaumenbaum, *m.* pruim, pruimboom.
Pflaumenbrähe, *f.* *f.* Pflaumenuppe.
Pflaumenarten, *m.* pruimenbogaard.
Pflaumenkern, *m.* pruimsteen.
Pflaumenmus, *n.* *f.* Pflaumenuppe.
Pflaumenstein, *m.* *f.* Pflaumenkern.
Pflaumenurpe, -brähe, *f.* pruimtop.
Pflaumschalen, *f.* dons, vederdoos, zagte vederen.
Pflaumschalen, *n.* bed, kussen van dons.
Pflaumenmus, *n.* *f.* Pflaumenuppe.
Pflege, *f.* bailjonwichep, droofartschap, voogdy, landschap, landvoogdy; bestiering, opzigt, bezorging, zorg; vaterlyche Pflege, vaterlyche zorg, opzigt; Pflege eines Landhuts, bestiering van een landhuys; Pflege unmaßdiger Kinder, voogdy over, bezorging van weeren.
Pflege, oppassing, hoede, verzorging.
Pflegekind, *n.* hondekind, hoekind, wees; pupil, ormondige.
Pflegemutter, *f.* voedster, minnevoer; voogdes.
Pflegen, *v. a. o. n.* pleegen, voeden; gewend zyn; seine Lust, Deaneimlichkeit pflegen, zyne lust, zyn gemak volgen; seine Mühe pflegen, zyn ampt doen, zig quyen van zyn pligt; der Liebe pflegen, der liefde, minne pleegen; sich pflegen, v. rec. seiner Gesundheit pflegen, zyne gezondheid bezorgen, naar de gezondheid leeven, zig vieren, koesteren en quacken; einen Kranken pflegen, een zieken vieren, koesteren, bewaaren, bezorgen, vroeten, quacken, zagtelyk hoeden; Grundwast pflegen, vrinschap onderhouden; ich pflege mich aufzuheben, ik ben gewend, gewoon, vroeg op te staan; es pflegt so zu gehen, het pleegt zo te gaan.

Pfleger, *m.* bailouw, droofaart, landvoogd, landdrost; bezorger, voogd, opziender.
Pfegerinn, *f.* *f.* Pflegemutter.
Pfeglich, *adv.* behoorlyk, pligdig.
Pfegschaft, *f.* voogdy, voogdychap.
Pfegsohn, *m.* Pfegsochter, *f.* *f.* Pfegsind.
Pfegwater, *m.* voeder; voogd.
Pfegung, *f.* verzorging, bezorging, oppassing, daadelyke bystand.
Pflicht, *f.* pligt, schuldigheid, verbindenis; einem mit Eid und Pflicht verbunden seyn, jemand door een eed verbonden, beoelid zyn; in Eid und Pflicht nehmen, jemand beoeliden, hem met eede verbinden; einen seiner Pflichten entlassen, jemand van zyn eed ontfessien.
Pflichtbar, *f.* plichtig.
Pflichtbruch, *m.* trouwloosheid, meenedigheid.
Pflichtbrechig, *adj.* trouwloos, meenedig.
Pflichtfren, *adj.* ontfongen, vry van zyn woord.
Pflichtig, *adj.* door een eed verbonden, verplicht; einen pflichtbar machen, jemand door een eed verbinden; pflichtig seyn, et was zu thun, verplicht, verschuldigd zyn, iets te doen.
Pflichtigkeit, *f.* veranum van zyn pligt, -woord.
Pflichtmäßig, *adj.* *o. adv.* pligtelyk, overeenkomstig met zyn pligt, woord, naar, volgens den eed, het woord.
Pflichtschuld, *adj.* pligtichuld, verplicht; euer pflichtschuldiger Diener, nu pligtichuldige dienaar; ich verleihe in pflichtschuldiger Graubheit, ik blyve met alle onderdanigheid.
Pflichtteil, *n.* het wettige deel, de legitime portie. Das Pflichtteil kann einem Kinde nicht entzogen werden, de legitime portie kan een kind niet onttrokken, onthouwen worden.
Pflisch, -pfeil, Pfisch, *f.* Pfeil, een pyl.
Pflock, *n.* prop, plug, paal; einen Pflock in die Erde schlagen, een paal in den grond slaan.
Pflocken, *v. a.* proppen, stoppen, stouwen.
Pflocken, -pfücken, *v. a.* plokken, plukken, snuiten, verleen; Dill pflocken, pfücken, oost, vingers plukken; Dögel pfücken, zögels plukken; Reisende pfücken, (schnellen,) reisigers snuiten, in de bees taffen, veel doen betaalen; den Salat pfücken, salade verleen, schoonmaaken.
Pflücker, *m.* een plukker, pluizer.
Pflug, *m.* ploeg, ploegschaaf.
Pflugart, *f.* die erste, zweyte, de eerste, tweede beploeging, omploeging.
Pflugbar, *adj.* ploegbaar, beploegbaar, wat geploegd, ongeploegd kan worden.
Pflugstein, *n.* ploegzyer.
Pflügen, *v. a.* ploegen, akkeren, agter den ploeg gaan, 't land met den ploeg omhullen.
Pflüger, *m.* ploeger, bouwman.
Pflugschel, *f.* ben Pflugods.
Pflugstein, *f.* ploegdienst.
Pflugwapp, -holz, *n.* ploegzyer, het yzer van den ploeg.
Pflugwehr, *f.* omwending, ondraaiing van den ploeg in 't ploegen.
Pflugweh, *m.* *o. n.* het ploegloon.

Pflugochs, -pferd, *n.* -esfel, *m.* ploegos, -paard, -ezel.
Pflugpferd, *n.* *f.* ben Pflugochs.
Pflugrad, *n.* het rad van den ploeg.
Pflugreudt, -schaar, -schar, -scharre, *f.* ploegzyer, het kouter, dat de aarde doorsnydt, en de voeren maakt; it. het tuig, waarmee de ploegers de aarde van den ploeg doen.
Pflugreeken, *m.* het tuig, de stok, waarmee de ploegers de aarde van den ploeg afdoen.
Pflugreiz, *m.* ploegstaart, -keel; *f.* Gage.
Pflugung, *f.* het ploegen, de ploeging, beploeging, omploeging.
Pflugweh, *m.* Schrupfen, verkoudheid, snaf, zwaarhoofdigheid, druipling uit de herlenen.
Pfübe, *f.* Pfübe.
Pfud, *f.* Pfot
Pfortader, *f.* de poortader.
Pforte, *f.* poort; die Pforten besegen, de poorten bezetten; die Ottomannische Pforte, de Ottomannische poort, het Turkische haf.
Pfütlein, *n.* een poortje, eene kleine poort.
Pfürtner, *m.* poortier, deurwagter.
Pfürtnerinn, *f.* poortierster, deurwagterster.
Pfüste, *m.* post, styl.
Pfüte, *f.* poor, van een houl, kat; Kaugespöten, kattepoeten; einem auf die Pfüte ten klopfen, jemand op de banden slaan, jemandis sfontheid tegen gaan, bedwingen.
Pfütlein, *n.* een poortje, kleine poort; *f.* auch Drenling; ein Pfütlein mit der Hand machen, de doosle ringen samenvoegen.
Pfüteiner, *m.* Zertfänger, een vettewaarier.
Pfüteinerstram, *m.* een vettewaarierwinkel.
Pfütem, *m.* priem, steeker.
Pfüteme, Pfütemenfraut, *n.* brem.
Pfütemlein, *n.* een priemje.
Pfüte, *m.* een prop, stop; it. een ent, griffel.
Pfüppen, *v. a.* enten, inenten, griffelen, proppen; einen Baum pfüppen, eenen boom enten; den Drogen pfüppen, de magt vullen; Hünce pfüppen, hoenders mesten.
Pfüppen, *n.* het enten, griffelen, proppen, vullen, vol duwen, vol steeken.
Pfüppmesser, *n.* het entmes, mes, om med te enten.
Pfüppreis, *n.* een entje, takje voor te enten, griffel.
Pfüpfung, *f.* het enten, vullen, vol duwen, -steeken.
Pfürende, *f.* proven, inkomen; geistliche Pfürende, kerkeley inkomen, praebende.
Pfürender, *f.* Pfürender.
Pfürendhändler, *m.* een makelaar, handelaar in proven, praebenden.
Pfürender, *m.* provenier.
Pfürdgen, *v. n.* moiren, geraag, geragt maaken.
Pfüll, *m.* poel.
Pfüll, Pfüll, *m.* matras, kussen, peuluw.
Pfüll, *m.* bedding, onderste rand van een pyllaar, torus.
Pfüllen, pfüllen, *v. n.* grondig, moerastig zyn, -snaaken.
Pfüllisch, *m.* *f.* pfulichter Fisch ben pfulicht.
Pfüllschmuck, *m.* grondige smaak.
Pfüllsch, pfüllsch, *adj.* grondig, moerastig, moerastig; pfulicht Wasser, grondig water; pfulichter Fisch, grondige visch, moerastich.

Pfüllsch, *f.*

Pulskarpse, m. vyverkarpe.
Pfund, n. pond; ein Pfund Butter, een pond boter; sein Pfund wohl anlegen, zyne talenten, vermogen, bekwaamheden wel besteden, aanleggen; ein französisch Pfund, een halve gulden; ein Pfund Sterling, een pond sterling, omtrent twaalf gulden hollands.
Pfundbirn, f. een pondspeer.
Pfänder, m. ponder, woord, dat de hoeveelheid van 't yzer, dat een geselut schiet, nitrukt; ein Achtpfänder, een agrponder.
Pfundgewicht, n. een pond gewigt.
Pfündig, adj. van een pond; dieser Fische ist drey pfündig, die visch is een drieponder.
Pfundleder, n. pondleer, zoolleer.
Pfundschwer, adj. ter zwaarte van een pond.
Pfundstic, f. een zool van dik leer.
Pfundstein, n. f. Pfundgewicht.
Pfundweise, adv. by, met het pond, pondswyze.
Pfuschen, f. stämpeln.
Pfücher, m. een kladder, beunhaas, lorrendraajer.
Pfuscheren, Pfuscheren, f. kladwerk, lomperwerk, lorrendraajery.
Pfuschen, d. i. verbotene Contrabandes und andere Handelswaren heimlich ein-, oder ausführen, ohne die Gebühr zu zahlen, ohne Wissen der Compagnie, lorren, lorrendraajen, lorrendraajery dryven.
Pfuge, f. floot, gragt, kreek, kil.
Pflicht, Pflicht, adj. vol fjoeten, kreeken, kiken, f. pfulcht.
Pfun! interj. foey! fy! pfun! schämt euch, foel! schaamt u wat!
Pfunen, v. a. verfoejen.
Phantafiren, v. n. raaskallen, revelen, mymeren, mallen, dutton, dweepen, suffen, kniezen, droomen, in mymering gevallen zyn, verbedden.
Phantast, m. een dweeper, uitzinnige, geestdryver, gek, zorskap, zot.
Pharisder, m. phariseus, pharizeeuw.
Pharisisch, adj. op zyn pharizeeuwisch, van een pharizeeuw.
Phenix, m. de vogel phenix.
Philosoph, m. f. Weltweiser.
Philosophie, f. Weltwetshet.
Philosophiren, v. n. filosofopheeren, redeneeren, na wysheid staan.
Philosophisch, adj. wysgeerig, wyskundig.
Pich, f. Pech.
Picken, v. a. pekken, pikken; ein Schiff, een schip pekken, met pek besmeeren.
Pick, Picke, f. pick, spies; f. auch Picke, u. f. w.
Pickant, adj. scherp, bytend; pickante Rede, bytende, vinnige rede; pickanter Wein, wyn van een scherpen smaak.
Picke, f. pik, houweel.
Pickeisen, n. -stange, f. -schaft, m. -pickzyzer, -schagt.
Pickel, f. Pice, eene pik, enz.
Pickel, f. Pichel, u. f. w.
Pickelhaube, f. helm, hoofdwapen, stormhoed; f. Beckelhaube.
Pickelhering, f. Beckelhering.
Pickelheringmantel, m. arlequinsmantel.
Pickelhering-poffen, f. Beckelhering-poffen.
Picken, v. a. pikken, pekken; den Mühl-

den Schleiffstein picken, de molen-, de slijpsteen bikken, billen.
Pickener, Pickenräger, m. pickdraager, pickenier.
Picketspiel, n. piketspel.
Pickling, m. een bokking, gedroogde haring.
Pickschaft, -stange, f. bey Pickseisen.
Picke, f. Pice.
Pickenhoch, -lang, -tief, adv. eene pick hoog, -lang, -diep.
Pickener, f. Pickenier.
Pickenschaft, -stange, f. bey Pickseisen.
Pickenich, m. het onderste yzer, of de holle knop van de pick.
Pickenspitze, f. het yzer, spits van de pick.
Pickermann, m. pieterman, een soort van schelvisch.
Pilger, -fabrik, f. f. Pilgrim, ic.
Pilgerhut, -mantel, -stab, m. f. bey Pilgrimskleid.
Pilgerschaft, f. Pilgrimschaft.
Pilgram, u. f. w. f. Pilgrim.
Pilgrim, m. pelgrim, bedevaartreiziger.
Pilgrimshut, m. -kleid, -mantel, n. -rok, m. pelgrimskleid, -rok, -manteltje, -hoed, -stok, palsterstok.
Pilgrimschaft, Pilgerfahrt, f. pelgrimagic, bedevaart.
Pilgrimskleid, f. bey Pilgrimskleid.
Pille, f. Willenstein, m. werp-, vlugschijf, platte steen, om naast aan de meet te vloojen, te schieten; eine Wille spielen, vlooyen, met de schijf of platten steen schieten.
Pillentafel, f. schuiftafel.
Pille, f. pil, pille; Willen cinnehmen, pillen innemen; die Wille vergulden, eene pil vergulden, eene zaak mooy opdoen, aange-naam voordoen, fraay opgeeven.
Pillard, m. Billiard, de billiard, billiardspel, -rafel; auf dem Willard spielen, op de billiard spelen.
Pilot, m. piloot, lootsmans, loots.
Pilulen, f. Pille.
Pils, Pils, f. Pils.
Pimperlimpimb, n. een vergeessch, vrugtelooz middel, eene arsyen, die geene werking doet.
Pimpernel, f. pimpernel.
Pimpernus, f. f. Piffacien.
Pimpernusbaum, m. pitallieboom, fitticen, pimpernootboom.
Pimpernäschen, n. pyn- appeln, -nootje.
Pimpernäslein, n. f. Pimpernäschen.
Pinne, f. eene pin.
Pinsel, n. pinseel, penseel; f. Pensel, u. f. w.
Pinselfrich, f. Penselfrich.
Pint, f. pint, pinje.
Pintgeschirr, -kännlein, -glas, n. pintspotje, -kannerje, -glas.
Pipe, f. pyp, langwerpige vat, aldus genaamt, eine Pipe spanischen Wein, eene pyp spanische wijn.
Pipen, n. het pypen.
Pipen, v. n. piepen, pypen; ongezonder zyn; die Sudlein pipen, de kaukens pipen.
Pipi, m. een vogel in Africa, zo groot als een leeuw, Pipi.
Pipe, m. pip; den Pips haben, de pip hebben, pippen.
Pipen, v. n. de pips hebben.
Pipucht, pipig, adv. de pips hebbende.
Pipemünz, f. luiskruid.

Pirect, m. een hoed.
Pirsch, pirschen, f. Birsch.
Pisiren, f. pifiren.
Pisse, f. pis, pisse, water.
Pissen, v. n. pissen, wateren, zeiken, zyn water laten, loofen, afflaan.
Pisser, m. een pisser.
Pistopf, -pot, m. waterpot, pispot.
Piswinkel, m. de pishoek.
Pistacien, Pistak, f. pistage, italiaansch pimpermootje.
Pistol, n. pistool, pistolet; einem auf ein Paar Pistolen ausfordern, jemand op een paar pistolen uitdagen.
Pistole, f. Pistolet, m. een pistool, goude munt; falsche Pistolen, valsche pistolen.
Pistolenbülster, f. pistoolholster, -koker.
Pistolenschuß, m. pistoolshoet.
Pistolet, f. Pistole.
Pistolkappe, f. kup voor eene pistool.
Pistolkugel, m. een kogel voor eene pistool.
Pistolshuß, m. f. Pistolenschuß.
Pistolshüge, m. een, die met een pistool schiet.
Pitschaft, Pitschier, pitschieren, n. f. Pitschaft, ic.
Pitschiering, m. een zegelring.
Pitschiersecher, m. een signetnyder.
Pizeln, v. n. peuzelen; ihr esset nicht, ihr piselt uur, gy eet niet, gy zit maar te peuzelen.
Pizeln, byten, prikkelen; der Pfeffer pizelt auf der Zunge, de peper byt, prikkelt op de tong.
Placet, f. Placet.
Placebo; einem das Placebo spielen, jemand vleyen, pluimstryken, liefkoozen, honing om den mond smeeren.
Plack, f. Black.
Placet, f. plakkaat, plakhschrift.
Plachen, v. a. plakken, vast maaken met lym, styfzel, enz.
Plachen, v. a. kraauwen, knevelen, schrobben; die Bauern plachen, de boeren plaagen; einen um etwas plachen, jemand om iets plaagen; Geld plachen, geld asperssichen, afknevelen.
Placker, m. kraauwer, schrobber, knevelaar van een pagter, geldasperfer.
Plackeren, f. kraauwery, knevelaary, schrobbery, geldasperffing.
Plader, m. mit, vuiligheid, front; Kubplader, een koelstront.
Pladern, v. a. storten, uitstorten, gieten, uitgieten; pladere nicht, stort niet; es regnet, dat es pladert, het regnet, dat het gret.
Plage, f. plaag, quelling, pyn, straf; eine heimliche Plage, eene heimelyke plaag, kwelling, hartzer.
Plagen, v. a. plaagen, quellen, pynigen, brillen, bruijen, drillen, op de jagt hebben; mit Straffheit geplagt werden, met ziekens aangestift worden; das Gewissen plagt ihn, het geweten knaagt hem.
Plagger, m. plaager, pyniger, terger.
Plaggernd, m. queigheit, quel-, plaagduivel.
Plaggern, m. een plaag-, kwelgeest.
Plahen, n. grof, ruw timmen.
Plan, m. plaats, ontwerp, model; auf den Plan treten, voor den dag, te voorschyn komen; der Plan eines Gebäudes, het plan, ontwerp, schets, model van een gebouw.
Planen,

Planen, *f.* planten.
Planet, *m.* planeet, dwaal-, zweefster; cinem den Planeten lejen, iemand goetler geluk zeggen, nit den loop der starren; item, berispen, doorhaalen, enz.
Planetenkundiger, *lezer*, *m.* planeetkenner, -lezer.
Planetenlezer, *steller*, *m.* *f.* Planetenkundiger.
Planetentrabant, *m.* een trawant van eene dwaalstar.
Planieren, *v. a.* planeeren, ongelymde papierellen door lynwater haalen; it. effenen, enz.
Planke, *f.* plank.
Planke, **Plankenbaum**, *m.* eene planke heining, afschutting, afschatzel.
Plancken, *m.* eene plaat, klomp goud of zilver.
Planschot, *n.* een planschet, een half rond gebogene stokje van baly, yzer, staal, enz. daar de ryglyven van vooren med pleegen regt gebonden te worden.
Plapper, **stein**, *m.* platte werpsteen, schietsteen.
Plapperer, *m.* **Plappermaul**, *n.* *f.* **Plauderer**.
Plapperen, **plapperhaft**, *f.* **Plauderen**, *re*.
Plappermarkt, *m.* een klap-, praatboek; einen Plappermarkt halten, zig zetten, staan, om te praaten, te babbelen.
Plappermaul, *n.* *f.* **Plauderer**.
Plappern, *f.* **plaudern**, **schwagen**.
Plapperspiel, *n.* **hinkperk**.
Plapperstein, *f.* **Mapper**.
Plappert, *m.* een blaffert, een zeker stuk geld.
Plappertasche, *f.* *f.* **Plauderim**.
Plauderen, **plerren**, *v. n.* huilen; *f.* **blidren**.
Plauderhals, *n.* een huibalk; *f.* **Blidrhals**.
Plas, *n.* **Blasse**, *f.* eene blies, een wit gesprekeld paard; *it.* een wit token aan 't voorboef, van een paard.
Platoniker, *m.* een platonicus, een navolger van Plato.
Platschen, *v. n.* **plaffen**, **plasschen**.
Platt, *adj.* **plat**, **vlak**, **effen**; *eine platte Nase*, eene platte neus; *platt machen*, *plat minken*; *ein plattes Pferd*, een gedrongen paard; *das ist platt*, *piatt* gegeben, dat is zo plat, als 't wel mag, dat is niet aangenaam.
Plattarsch, *m.* **plaatgat**, **aarsch**, **platte**, **plat**.
Platte eines Nagels, *f.* *kop van een nagel*; *eines Kopfs*, *kaale plak op 't hoofd*; *gescherne eines Pfaffens*, *kruin van een paup.*
Platte, *f.* eene plaat; *eine eiserne Platte*, eene zere plaat; *f.* **auch** **Blas**.
Platte, *f.* **Plattschiff zum Pferd und Wagen überführen**, *platte schuit*, *plattschuit*, *ponr*, *schow*.
Platteise, **Platteis**, *f.* **Plattschiff**.
Plattdentlicher, *m.* **plattduitscher**, *mof*, *knoet*, *poep*, *bovenlander*; *er ist ein Plattdeutscher*, *hie send* *Plattdentische*, *hy is een mof*, *ze syn moffen*, *uit 't mossenland*, *ze spreken* *platt-luitsch*, *moff*, *op zyn moff*.
Platten, **plattschlagen**, *v. a.* **pletten**, **plattslaan**.
Plattcr, *m.* een pletter, **goudflager**.
Platterdings, *adv.* *plag*, *volltrekt*, *ten eenemaal*, *geheel*; *ich schlug es ihm platterdings ab*, *ik sloeg het hem plat af*, *ik weigerde 't hem volltrekt*, *ten eenemaal*.

Plattschiff, *m.* **Platteis**, *f.* **platis**, **plattedys**, *schar*.
Plattfuß, *m.* een **platuvoet**.
Plattgold, *n.* **geslagen goud**; *f.* **Plattergold**.
Platthammer, *m.* een **plechamer**.
Plattlein, *n.* een **plaatje**, eene **kleine plaat**.
Plattmühle, *f.* **pleetmolen**.
Plattmütze, *f.* eene **kalot**.
Plattnase, *f.* **platus**, **breedneus**, **kamuisneus**.
Plattner, *m.* een **pletter**, **goudflager**; *it.* een **yzersmit**, **yzerkraamer**.
Plattsilber, *n.* **geslagen zilver**, **foelie**, *f.* **Blattsilber**.
Plattstück, *n.* een **lange dwarsbalk**, **moerbalk**, *met vzeegen*, *inkeepon* *voorzien*, *om 'er ribben en planken in te zetten en te leggen*.
Plas, *m.* **plaats**, **stede**; **ebener Plas**, **effen plaats**, **vlakte**; **flacher**, **dünnere Kuchen**, **plas**, **platte kook**; **einen Plas thun**, *een plas doen*.
Plasbüchse, *f.* eene **klappos**.
Plaschen, *n.* **plaatsje**, **plaatkoekje**; *von Zuckerbrod*, **sukkerbeschuik**; *it.* *f.* **Plaslein**.
Plasen, **plassen**; **bersten**, **springen**; **hinein plasen**, **inplassen**, **invallen**; **mit Händen plasen**, *met de handen slaan*; **lachen**, *dat man plasen möchte*, **laghen**, *om te bersten*; *das Geuer plast*, *het vuur knapt*, *springt*.
Plaser, *m.* een **slag**, **het slaan van iets**.
Plaslein, *n.* een **plaatsje**, **kleine plaats**; een **koekje**, **plaatkoekje**; *f.* **Plaschen**.
Plasregen, *m.* **plasregen**, **stort-**, **vlaag-**, **slagregen**, **vlaag**, **buy**.
Plasregen, *v. n.* **plasregen**, **stort-**, **vlaagregen**.
Plauderer, *m.* **klapper**, **snateraar**, **roffelaar**, **praater**, **praatvaar**.
Plauderen, *f.* **geklap**, **gesnab**, **gebabbel**.
Plauderhaft, *adj.* **klapagrig**, **snapagrig**, **snateragrig**, **snebbig**, *wel gebeht zyn*, *veel klaps*, *snaps*, *praats*, *beks*, *een lustige yatel hebben*.
Plauderim, **Plaudertasche**, *f.* **klapster**, **klappei**, **snapster**, **snaterbek**, **snaversnel**, **labbei**, **labbekak**, **roffel**, **langtong**; *seyn*, *klaphout verhoopen*.
Plauderisch, *f.* **plauderhaft**.
Plaudermaul, *n.* *f.* **Plauderer**.
Plaudern, *v. n.* **klappen**, **snappen**, **roffelen**, **reutelen**, **rabbelen**, **snateren**, **ratelen**, **rellen**, **snakken**, **snaveren**, **kouten**, **kujeren**, **gaggelen**, **bekroeren**.
Plauderschule, *f.* eene **praat-**, **snap-**, **kal-**, **babbelchool**; **große Stüdte sind große Plauderschulen**, *grootte steden zyn grootte kal-*, *babbelshoulen*; *in grootte steden wordt veel gesnapt*.
Plauderwerk, *n.* **snapwerk**, **-lust**, **praat**.
Plaute, **Meße**, **Widsge**, *f.* een **korre sabel**, *een degen*, *die aan de eene zyde maar scherp is*, *een ruggestryker*.
Plattspange, *f.* **pols**, **kloet**.
Plären, *f.* **plidren**.
Meße, *f.* **Plaute**.
Meßen, *v. a.* **lappen**, **stoppen**; *die Schuhe plechen*, *de schoonen lappen*.
Meßer, *m.* een **lapper**, **stopper**.
Megung, *f.* **het lappen**, **stoppen**, **vermaaken**.
Menen, **blanen**, *v. a.* **stampen**, **stooren**.
Misch, *f.* **Plüsch**.

Moch, *f.* **Moch**.
Moch, *m.* een **roode zeehraassom**.
Moch, *m.* **slag**, **onverwagte komst**; *auf dem Moch*, *met de slag*, *onverwagt*, *onvoorzien*.
Möde, *f.* **Mante**.
Mödelich, *adj.* *adv.* **plotslyk**, **plotselyk**, **schielyk**, **onvoorzien**, **onverwagt**; **plödelich sterben**, *plotfeling*, *onvoorzien sterren*.
Moderhosen, *f.* **flodderbroek**.
Modern, *v. n.* **es pludert draussen**, 't *is buiten slegt*, *kwadaad weert*.
Mummasch, *n.* **pluimaadje**, **pluimagic**.
Mump, *adj.* *adv.* **plomp**, **bot**, **dom**, **grof**, **dik**, **stokfelyk**, **aardfeh**, **loom**, **lomp**, *f.* **auch** **Butt**; *ein plumpeß Webdu*, *een plomp*, *onbeschoft gebouw*, *een bak beest van een gebouw*, *dat plompelyk gemaakt is*.
Mumpe, *f.* eene **pomp**; *f.* **Pompe**.
Mumpen, *f.* **poimpen**.
Mumpen, *v. n.* **plompen**, *in 't water plotsen*, *storten*, *zullen*.
Mumpert, *m.* *f.* **Mumprian**.
Mumpheit, *f.* **plompheid**, **lompheid**, **botheid**, **botigheid**, **domheid**.
Mump, **tummtühn**, *adj.* *adv.* **plomp**, **lompstout**, **onbezonnen**, **onbedagzaam**.
Mumpföhneit, *f.* **onbezonnenheit**, **onbedagzaamheit**.
Mumpföhnluch, *adv.* *f.* **plumptühn**.
Mumprian, *m.* **plompert**, **bottert**, **plompkinkel**, **holblok**.
Munder, *m.* **plonder**, *goed van allerhande slag*, *oude kleeren*, *oude arm gewaad*, *arm buisvaart*, **schappelappen**, **bondel**; *den Munder*, *seinen Munder aufpachen*, *zusammen machen*, *all zyn goede oppakken*, *by makender doen*; *da liegt der ganze Munder*, *daar legt all de bryt*, *all het goed*.
Munderer, *m.* een **plonderaar**, **uirschudder**, **roover**, **strooper**.
Munderkrant, *m.* **uitdraagerswinkel**.
Munderkrämer, *m.* een **uitdraager**.
Mündern, *v. a.* **plonderen**, **plunderen**, **buiten**, **rooven**, **stroopen**; *einen Wandermann plündern*, *enen reiziger plonderen*, *berooven*, *hem zyn pakje mischudden*.
Munderjack, *m.* **ranzel**, **knapsak**.
Münderung, *f.* **plondering**, **berooting van goed**.
Munser, *m.* **bloedworft**.
Müsch, *m.* **tryp**, **trypfluweel**.
Mutte, *f.* **aak**, **klein vaartuig**.
Mutt, *adj.* **vederloos**, **sonder vetren**.
Pneumatologie, *f.* **de geestkunde**.
Pöbel, *m.* 't **gemeene volk**, 't **volkje**, 't **grauw**, 't **kloerjens**, 't **vuil volk**, **de ruigte**, **jan bagel**, 't **luisig gespuis**, **huregerut**, 't **arme jagt**, 't **rykenrakken**, 't **hakken**, **pakken**.
Pöbelgesind, *n.* *f.* **Pöbel**.
Pöbelglaube, *m.* **dwaaling**, **lygelooft van den gemeenen man**.
Pöbelhaft, *adj.* **gemeen**, **slegt**, **janbagels**.
Pöbelerthum, *m.* **gemeene min dwaaling**.
Pöbelregiment, *n.* **gemeene volks besiering**.
Pöbelsprache, *f.* **straattaal**.
Pöbelvolk, *n.* *f.* **Pöbel**.
Pöbelwort, *n.* **straatwoord**, **gemeenwoord**.
Pocal, *m.* een **peccaal**, **drinkglas**.
Pochen, *v. n.* **slaan**, **kloppen**; *an die Thüre pochen*, *op de deur slaan*, *aan de deur kloppen*; *das Herz pocht*, *het hart slant*, *klopt*.

Pochen, puchen, breeken, verbreeken, in stukken slaan, verbryzelen; **Das Erz pochen**, het erts breeken, in stukken slaan.
Pochen, v. n. poggen, pochen, poghen, praalen, roemen, snoeven, stoffen, poffen, zwetten; **er pocht** op seinen Reichthum, **hy pocht**, snoeft, roemt op zynen rykdom; **auf die Gunst des Fürsten pochen**, op de gunst van den vorst groots zyn; **jedermann pochen wollen**, elk een willen trofseeren.
Pocher, m. een pogher, snoever, zwetfer, stoffer.
Pocheren, f. het poghen, snoeven, enz.
Pochhammer, m. Pochwerk, n. klophamer, om iets te verbryzelen, in stukken te slaan.
Pocke, f. eene pok; **die Pocken haben**, de pokken hebben, aan de kinderziekte leggen.
Pocke, f. een bult, bogchel.
Pöckel, i. Pefel, u. f. w.
Pocken, v. n. de pokken hebben.
Pockengrube, -narbe, f. eene pokput, lidteken van eene pok.
Pocken: übig, -narbicht, adj. vol pokputten, met pokputten bedekt.
Pockenarbe, -narbicht, f. Pockengrube, grubig.
Pocklicht, f. pockengrubig.
Pöcklein, n. een pokje; item, een bult, boghel.
Podagra, n. het podagra, voeteuvel, jicht in de voeten.
Podagriniich, podagrifch, adj. podagreus, jichtig, het voeteuvel onderworpen.
Poesie, f. Poeteren.
Poet, m. poët, dichter.
Poetenhaufe, m. het dichterdome, de hoop van poeten, dichters.
Poeterey, Poesie, f. dichtkonst, dichtkunst, dichtkunde, poëzy.
Poetiun, f. eene poëtes, dichteres.
Poetifch, adj. dichtkundig; **ein poetifch Gedicht**, een dichtftuk, dichtwerk, een vers.
Poetifiren, v. n. dichten, verzen maaken, zig op de dichtkunde toeleggen, 'er zyn werk, zyne studie van maaken.
Pöfel, f. Pöfel.
Pohlack, Pohl, m. Polak, Pool.
Pohlen, n. Poolen.
Pohlriich, adj. poolfch.
Pol, m. pool, aspunt.
Polemic, Polenif, f. de gefchilkunde, **er-vaarenheid in de gefchillen**.
Poley, f. poley.
Pölbde, f. poolshoogre.
Policey, f. policy, polityk, burgerlyke, ftads- wetten.
Poliren, v. a. polyften, glad, en blinkend flypen, fchuren, veegen; **Silber poliren**, zilver bruineeren.
Polirer, m. polyfter.
Polirmähl, f. polyftmolen.
Polirun, f. polyfting, gladmaaking, bruineering, het polyften, enz.
Polirzahn, m. polyftand, bruineerftaal.
Politifch, adj. & adv. politiek, ftatkundig.
Polifch, f. Pefifch.
Pöfler, m. een mortier.
Polp, m. een veelvoet, polypus.
Polster, n. penluw, kuffen; **auf einem Polster füren**, op een kuffen knielen.
Polfterbündlein, n. een fchoothondje.
Pöflerlein, n. een kuffentje, een penluwtje.

Pölkertjech, n. -ziche, f. overtrek, tyk van een kuffen, een penluw.
Pölkerey, m. bulderer, raazer, buldriaan.
Pölkergest, m. polter, buldergeest, nagtgeest, warregeest, fpook.
Pölkern, v. n. bulderen, tieren, baaren, raazen, ftommelen, woelen.
Pölk, f. Pölk.
Polygonalzähl, n. het polygonaal getal.
Pomade, m. -sälblein, n. pomadezalfje.
Pomajinapfel, m. een china's appel.
Pomeranz, f. oranjeappel.
Pomeranzbaum, m. oranjeboom.
Pomeranzblüth, f. de bloefem, bloem van een oranjeboom, oranjebloefem.
Pomeranzfarb, f. oranjeverwig, oranje- kleur.
Pomeranzengarten, m. -haus, n. oranjery.
Pomeranzfchale, f. oranjeſchelle.
Pomeranzwasser, n. oranjewater.
Pompe, m. pragt, pronk, praal, ftaatie.
Pompe, f. eene pomp; f. Pumpe, u. f. w.
Pompernickel, m. grof brood, pompernik- kel.
Pön, f. straf; **ben Pön** hundert Mark löbtigen Goldes, op straf, boete van honderd mark goul.
Pönſen, m. keurponſoen, ſtempel van den goud- of zilverſniil.
Pönten, f. f. Pöntenroſe.
Pöpanz, Pöpel, Pöpel-, Pöppelmann, Pöpenz, m. een monſter, apengezigt, bullebak, molik.
Pöpel, f. Pöbel und Pöpanz.
Pöppelmann, f. Pöpanz.
Pöppelmüſe, f. eene kap, een kaproen.
Pöppeln, v. a. toedekken, inwinden, inrollen, omwinden; **fich in ſeinen Mantel pöppeln**, zig met zynen mantel toelekken, den mantel om de ooren ſlaan.
Pöpenz, m. een kindereeter, zo genoemde bullebak.
Pöppe, f. Pöppe.
Pöppelmann, f. Pöpanz.
Porcellan, Porcellin, n. porcelein.
Porcellandrenner, m. f. **ben Porcellanmacher**.
Porcellanfabrique, f. f. **Porcellanhaus**.
Porcellan, -ſchürz, n. porcelein, porceleine vaten, ſchutelen, porcelein good; **gemacht Porcellan**, maakporcelein, delſporcelein.
Porcellangewölbe, n. een porceleinwinkel.
Porcellanhändler, m. f. **ben Porcellanmacher**.
Porcellanhaus, n. -fabrique, -macherey, f. porceleinhuif, porceleinfabriek.
Porcellanfram, m. porceleinwinkel.
Porcellanmacher, -drenner, -maler, -händler, m. porceleinmaaker, -bakker, -ſchilder, -kooper.
Porcellanmacherey, f. f. **ben Porcellanhaus**.
Porcellanmaſer, m. f. **ben Porcellanmacher**.
Porcellin, f. Porcellan.
Porcellun, adj. van porcelein.
Porcel, Perdiſch, m. zeekalf, zeehond, car- charias.
Porfir, f. Perphir.
Porfir, f. Porfirch.
Porphir, m. porfyriſteen.
Porri, m. tamarisboom.
Port, f. f. Pforte.
Port, m. de haven; **aus dem Port aufſau- ſen**, uit de haven loopen.
Portal, n. portaal.

Portulak, f. porcelein, portelein, portulein, kruid.
Porteln, f. burzeln.
Posaun, f. bazuine, ſchuitrompet; **auf der Posaun blaſen**, met de bazuin blaſzen.
Posaunen, v. n. op de bazuine blaazen.
Posaunenblaſer, m. een, die op de bazuin blaaf.
Posaunenschall, m. het geklank, gelid der bazuinen.
Posaunenzug, m. an einer Orgel, bazuin- of trompetwerk aan een orgel.
Posiren, v. a. vormen, een gedaante geeven; **aus Leim oder Wachſe posiren**, uit leem of was vormen, loetzeeven. f. boſſiren.
Posirer, m. een boetzeerder, die vormt, boet- zeert.
Posirerkunſt, f. boetzeerkunſt, de kunſt, van beelden uit leem, was enz. te maaken, te boetzeeven.
Posirwerk, n. geboetzeerd, gevormd werk.
Positiv, n. klein orgelwerk.
Positur, f. ſtand, ſtal.
Posament, u. f. w. f. Poſſament, u. f. w.
Poſſen, m. poetzen, potzen, klugten, boer- teryen, grillen, klugtige, koddige, drollige reden, daaden; **Poſſen**, rut, tut!
Poſſen maachen, klugten, boerten, poetzen maaken, aanregezen.
Poſſenmacher, m. poeſtmaaker, klugſpel- der, kuurenmaaker, pekelharing, hans- wort; f. Zaufert.
Poſſenreiffen, n. her ſchertſen, boerten, klug- ten maaken; f. **Poſſen maachen**, Zaufert.
Poſſenreiffen, m. f. **Poſſenmacher**.
Poſſenſpiel, n. klugſpel, boertſpel, koddig tooneel.
Poſſenſpieler, m. f. **Poſſenmacher**.
Poſſeſſelich, adj. & adv. poersagtig, klugtig, koddig, aardig, drollig, boertig, ſnake- rig, geeftig; **das iſt poſſerlich**, dat is aar- tig, grappig.
Poſt, m. & f. poſt; plaats, ſtatie; **eine Poſt ausrichten**, eene boodſchap doen, om eene boodſchap gaan, iemand met eene boodſchap beſtuſen; **einen Poſten angreifen**, behaup- ten, op eene plaats aanvallen, eenen poſt, eene plaats verdedigen; **die Briefe auf die Poſt tragen**, de brieven op, na de poſt bren- gen; **eine Poſt in das Buch tragen**, een poſt in 't boek zetten; **Poſt bringen**, be- kommen, tydlig brengen, krygen, ontvan- gen; **es muß alles bey ihm auf der Poſt gehen**, hy doet alles ſchielyk, vliegend.
Poſſament, n. voertgeſtel, baſis, voetzuil.
Poſſant, n. poſtcomtoir.
Poſtbeamter, -bedienter, m. een poſtbediende.
Poſtbode, m. een poſtbode, -gezondene.
Poſtbrief, m. poſtbrief, brief met de poſt.
Poſten, m. de poſt; **ſeinen Poſten verwal- ren**, zyn poſt bewaaren, verdedigen.
Poſtenzettel, m. notitie, aantekening, briefje op de poſt van 't gel., dat in een zak, een brief is.
Poſtſtellien, n. her poſtvalies.
Poſtgeld, n. poſtgeld.
Poſtautiſche, f. Poſtutiſche.
Poſthalter, m. poſthouder, poſtmeeſter.
Poſthalterey, f. Poſthaus, n. poſthuis, poſt.
Poſthorn, n. poſthoorn.
Poſtulle, f. poſtil, gedrukte predikation over de euangelien, enz. is. aantekeningen op den rant; **Poſtillen**,

vand; Postillen reiten, *eene preek uit-, na-
schryven.*
Postillon, m. f. Postnecht.
Postieren, v. a. zetten, stellen, postteeren; *eine
Wacht postieren, eene wagt stellen; sich vor-
theilhaftig postieren, zig voordelig plaat-
zen, postteeren.*
Postkalesche, f. eene postkales.
Postnecht, m. postiljoen, postknecht.
Postnutische, f. postkoers, postwagen.
Postduifer, m. f. Postreiter.
Postmeester, m. postmeester.
Postmeesteramt, n. het postmeesterschap.
Postverduung, f. reglement, ordonnantie, wet-
ten op, omtrent de post.
Postpapier, n. postpapier.
Postpost, n. het naeteren, nageregt.
Postpaard, v. postpaard.
Postreiter, m. lauffer, m. postruiter, -looper.
Poststule, f. wegwazer, *wyzende band op
een weg.*
Postschiff, n. postschip, pakerboot.
Postschreiber, m. postschryver.
Posttag, m. postdag.
Postverwalter, m. postcommies, bewindbe-
ber van de post.
Postwagen, m. de postwagen.
Postweg, m. postweg, *weg, dien de post rydt,
gaat.*
Postwesen, n. zaaken, de post aangaande.
Postzeitung, f. posttyding, gedrukte cou-
rant.
Potentat, m. een potentaat, vorst, magtige,
souverain.
Pott, m. pot, kookpot.
Pottsch, f. potsch, weedafsch.
Pot, bog, pot tausend, *interj.* seldrement,
seldreweken, slapperdement.
Pövel, f. Pödel.
Preceden, m. voorrang.
Precedensstret, m. *stryd, verschil* wegens den
voorrang; *mit einem einen Precedens-
stret haben, met hem om, wegens den
voorrang stryden, twisten.*
Pracher, m. een bedelaar, bedelmonnik.
Pracheren, f. bedelwerk.
Pracherisch, adj. bedelend, bedelagtig.
Prachern, v. n. bedelen.
Prachervolk, n. bedelvolk.
Preceptor, m. een meester, leermeester, on-
derwyzer; *wie ein Preceptor reden, als
een meester spreken, een leerenden, onder-
wyzenden toon aanneemen.*
Pracht, m. f. pragt, praal, pronk, pronke-
ry; *großer königlicher Pracht, groote, ko-
ninglyke pragt, statie; dem Pracht in
Kleidern sicuren, de pragt in kleederen te-
gegaan, voorkomen, verbieden.*
Prachtans, n. arr, *m.* een grootsche gek in
kleeren, pronker, salerpop.
Prachtig, adj. f. *adv.* pragtig, statelyk, krui-
dig, deftig.
Prachtuarr, f. Prachtans.
Pracke, Bracke, m. f. een brak, (*hond.*)
Practicant, m. een prakticyn, een, die zig
oessent, de practyk vorstant.
Practiceeren, v. n. practiceeren, zig oeffenen;
in gebruik zyn.
Practicken, f. praktyk, oeffening; *it. list;*
**Practicken spelen, praktyk gebruiken, listen
leggen, bedrog smeeden.**

Practickenmacher, m. een verzynner, smeder,
aanlegger van listen en laagen.
Practisch, adj. practicaal, daadelyk, door-
uitgewerke, ervaren, door geoeffend.
Pras, f. bras.
Pras, f. munt, stempel, beeldrenis, opschrift
van 't geld.
Praseln, v. a. fruiten, braaden, smerken,
roosten *in de pan;* in Butter geprägelte
Eyer, *ejeven in hoter gesmerkt.*
Praselsanne, f. fruispan, stoospan.
Prasgen, v. a. prenten, stempelen; Münze
prägen, *munt stempelen, slaan.*
Pragmatisch, adj. algemeen, egt, bestendig,
beveelid; *eine pragmatische Geschichte,
eene algemeen, egte geschiedenis, gebeur-
tenis.*
Prasstoc, m. stempel van de munt.
Prahlen, v. n. praalen, roemen, poffen, stof-
fen, poghen, snorken, snuiven, zwerzen,
blaazen, hoogpraaten, grootspreeken, op-
snyden, windbreken.
Prahlen, n. praal, pronk.
Prähler, m. praaler, pronker, pogher, stof-
fer, poffer, poskaak, poshans, blaazer,
blaaskaak, roemer, snorker, snoever, snu-
ver, windbreker, zwerfer, hoogpraater,
opnyder.
Prähleren, f. praslery, snorkery, zwerfery,
hoogpraat, poghery.
Prählerban, m. f. Prähler.
Prählerisch, adj. snorkend, zwerfend, groot-
spreekend, windbrekend.
Pralen, u. f. w. f. prahlen.
Prälat, m. prelaar, kerkvoogd.
Prälatur, f. her prelaatschap.
Prallen, u. f. w. f. prahlen; *it.* pressen.
Prangen, v. n. pronken, praalen, pryken.
Pranger, m. pranger, hals-, prangzyer, kaak;
einen an den Pranger stellen, *jemand aan
den pranger, aan seu schavotpaal zetten,
hem schavotteeren.*
Prang, Prunk, Ehren-, Staatsbedt, scheid,
zimmer, *n.* sutsche, *f.* pronk-, praal-
staatsbed, kleed-, gewaad-, kamer-, köets-
f. Staat, Pracht.
Prangpferd, n. pronk-, paradepaard.
Prangzimmer, n. f. ben Prangkleid.
Pränumeration, f. inschryving; ein Buch
bey, auf Pränumeration drucken, *een boek
by inschryving drucken.*
Pränumerieren, v. a. vooruitschieten, in teke-
nen; *auf eine Schrift, ein Buch pränume-
rieren, op een werk, een boek intekenen.*
Präsentireller, m. een schenkbord.
Präservativ, n. een bewaarmiddel, tegen-
gift.
Präsident, m. een voorzitter, president.
Präsidentensitz, f. eene voorzitters-, presi-
dentsplaats.
Praschen, f. prasfen.
Prassen, v. n. brassen, stempen, smullen.
Prasser, m. brasser, stemp, smuller.
Prasseren, f. brassery, stemp, smullen.
Prasbruder, m. f. Prasser.
Prasfen, v. n. kraaken, knarsfen, knersfen.
Prasmen, m. een braasfen.
Pratsche, f. eene gitaare, luit.
Prebia, Predigamt, n. f. Predigt, ic.
Predigen, v. a. prediken, preeken, leeren.
Prediger, m. prediker, predikant, preeker,
leeraar.

Predigermonch, m. preekheer, dominicaner-
monnik, pastoor.
Predigerorden, m. orde der Dominicaanen,
Jacobynen.
Predigt, f. predikatie, preek, leerreden; *eine
bewegliche, erbauliche Predigt, eene beweeg-
lyke, sigtelyke preek; die Predigt des
Evangeliums, de verkondiging van 't Euan-
gelium.*
Predigamt, n. predikamt, leeraarsamt.
Predigtstul, m. predik-, preekstoel, kantsel.
Preig, f. präg.
Preigelerbsen, f. erweten, uit het zout ge-
kookt.
Preigeln, f. prägeln.
Preigelsanne, f. f. Prägelsanne.
Preigen, f. prägen.
Preigeln, f. prägeln.
Preis, Werth, m. prys, waarde; lof, eer,
roem; *Currentpreis, koop en loop, prys,
marke; den Preis gewinnen, den prys
winnen, bebaalen; der Preis steigt oder
fällt, de prys, waarde klimt, ryft of daalt;
den Soldaten die Stadt preis geben, den
soldaaten de stad ter plontering overge-
ven, de soldaaten de stad laten uitplon-
deren.*
Preisen, v. a. pryfen, looven, roemen; *eines
sein Lob hoch preisen, jemaats lof hoog pry-
zen, opzyelen.*
Preisgeben, v. a. prysmaaken, büten, roo-
ven, plonderen.
Preissich, f. preiswärdig.
Preisnestel, m. een nestel, riem, band, om tot
te baalen.
Preiswärdig, preislich, adj. pryswaardig, lof-
waardig.
Preiswürdigkeit, f. agting, prys-, lofwaar-
digheid.
Preiszetel, m. lyst der pryzen, pryscourant.
Prellen, v. n. stuiten, opstuiten, weërom stui-
ten, te rug springen, wippen; *Sächsische prell-
ten, wassen wippen.*
Prellen, v. n. kaatsen.
Preller, m. een sprong, als de bokken, lau-
meren, en.
Bremse, f. Bremse, een paardevlieg.
Bresch, f. Bresche, Bresse, eene bres.
Bresbaum, m. f. Bresse; *item, de boom van
eene pers.*
Bresse, f. pers, pars, perffe; glans; *in die
Bresse thun, in de pers oetten; das Tuch
hat eine schöne Bresse, dat laken heeft een
srauzen glans; der Buchdrucker hat dreu
Bressen geben, de bockdrucker heeft drie
persfen aan den gang.*
Bresse, eene wyppers.
Bresetten, n. her perszyer.
Bressen, v. a. persfen, drukken, bedrukken,
prangen, knellen, anstigen, benaauwen.
Bressenboden, m. de grond van de pers.
Bresser, m. wypperster, drukker, die jemand
drukt, knelt, benaauwt.
Bressspindel, m. kraan, wandaas.
Bressstange, m. persboom.
Bressung, f. perling, drukking, knelling.
Bressur, f. elende, onderdrukking.
Bresswein, m. gepersde wyn, die uit de pers
loopt.
Bresser, m. dwarwind, een zeer onsuimige
wind met een gedruisch.
Bresel, m. f. Bregel, een krakeling.

Preußen

Beußen, n. Pruisen.
Pricke, f. prik, lamprei.
Prieslein, n. f. Prieslein.
Priester, m. priester; f. **Priester.**
Priesterarbe, f. een choorrok; f. **Priesterrock.**
Priesteramt, n. f. bey **Priesterthum.**
Priesterhe, f. het *huwelyk, trouwen der ker-*
kelyken.
Priesterinn, f. priesterinne, priesteresse.
Priesterkappe, f. monniks, priesterkap.
Priesterlich, adj. priesterlyk.
Priesterorden, m. f. bey **Priesterthum.**
Priesterrok, m. priesterabbaart, -rok, -ge-
 waad.
Priesterschaft, f. de geestelykheid, de kerke-
 lyken.
Priesterthum, =amt, n. =würde, f. =orden, m.
 =weyde, f. priesterdom, -amp, -orden,
 -we, -ordinacie, -inwyding.
Priesterweide, =weyde, f. bey **Priester-**
thum.
Principal, m. & adj. principaal, voornaam-
 ste, voornaame, hoofd; **Princi. alu: fa-**
che, de voornaamste oorzaak, -rede.
Prinz, m. Princesinn, f. prins, prinses, vorst,
 vorstinne.
Prinzessinn, f. f. bey **Prinz.**
Prinzmetall, n. prins Robberts metaal.
Prior, m. prior, opperste van een klooster.
Priorinn, f. priores, opperste van, in een
 klooster.
Prisma, n. een prisma, driekantig, driehoek-
 ig glas.
Pritschal, n. hër kaarsen.
Pritschbret, n. paler, het kaarsplankje.
Pritsche, f. briis, plak, stok, om mee te slaan;
 it. f. **Schwijsbank.**
Pritschen, v. a. met de plak, den stok slaan.
Pritschen: Pritschmeister, m. potfemaaker,
 tooneelgek, arlequin.
Privat, adj. privaat; **Privatleben, n.** een
 stil leven voor zig zelv; **Privatperson,**
 een byzonder, privaatperzoon.
Privet, n. een secreet, heimelyk gemak.
Privilegie, f. privilegie, voorregt.
Privilegieren, v. a. bevoorregten, privile-
 geeren.
Prob, f. Probe.
Probchen, n. proefje, staaltje.
Probe, f. proef, proeve; des **Golds, Silbers,**
 proef, toets, keur van 't goud, van 't zilver;
 eine Probe von einer Sache nehmen, et-
 was auf die Probe sehen, de proef ergens
 van nemen; dieses ist mir eine Probe, dit
 is voor my een bewys, dit strekt my ten
 bewyze.
Probekbogen, m. proef, proefdruk, proefblad.
Proben, f. probieren.
Probenadel, f. Probiernadel.
Probenschuß, m. een schoot, om te probeeren.
Probjahr, n. proefjaar, -ryd, van een aan-
 gaanden monnik, of nonne, of elders.
Probieren, v. a. proeven; **Silber, proeven,**
 -toetzen, keuren zilver; eimen, jemand
 proeven, beproeven, op ye proef zetten.
Probieren, v. a. bewyzen, aantoonen, betoo-
 gen; eimen **Sach** probieren, eene stelling
 bewyzen.
Probiertstück, Probstück, n. proefftuk, proef.
Probierer, m. een beproeover, keurder, toet-
 ser, efsajeur.
Probierjahr, f. Probjahr.

Probierlich, adj. bewyslyk, waarschylyk.
Probiernadel, f. toetsnaald.
Probirosen, m. een proefoven, om syn te
 maaken.
Probiertstein, m. proeffsteen, toetssteen.
Probiertiegel, m. kapel, by de zilver, en
 goudsmelden.
Probierung, f. proef, het beproeven, pro-
 beeren.
Probinanze, f. geld, om te toetsen.
Probprediat, f. de proefpreek.
Probschale, f. =schallelein, n. proeffschaal,
 proeffschaaletje.
Probsilber, n. zilver, om te toetsen.
Probst, m. prooft.
Probsien, f. prooftdye, prooftschap.
Probstück, n. het proefftuk, bewys, proef.
Proceß, m. proces, pleit, pleitzaak, geding,
 twiltzaak, regtshandel, -zaak, dingtaal;
 eimen einen Proceß an Hals bdingen, je-
 mand een proces aanloeden; Proceß führen,
 pleiten, dingen, regten; es ist ein kurzer
 Proceß, de zaak heef niet veel beraad, over-
 leg, overweezing noodig.
Proceffen, v. n. pleiten, dingen, regten.
Proceßführer, m. pleiter; ein scharfer Pro-
 ceßführer, een vinnige, felle pleiter, pleit-
 vogel.
Proceffion, f. processie, bedevaart.
Proceffiren, v. n. f. proceffen.
Proceßkosten, m. proceskosten, kosten van 't
 proces.
Proceßkundig, adj. by wyze van een proces.
Procurator, m. pleitbezorger, procureur.
Professor, m. hoogschool-, opperleeraar,
 hoogleeraar.
Proffit, m. profyt, winst, voordeel.
Profos, m. provooft, geweldige.
Projekt, n. een ontwerp, project.
Projektmacher, m. een ontwerpmaaker,
 -smeeder.
Propf, een ent; f. **Psropf, it.** Stöpsel.
Propfen, v. a. enen, inenten, griffelen.
Propheet, m. profet, propheet; jie haben
 Mojen und die Propheeten, zy hebben Mo-
 zes en de propheeten; eimen Propheeten ab-
 geben, voorzeggten, als een propheet zig
 uitgeeven.
Propheetengeist, m. de geest van voorzeggung.
Propheetinn, f. eene prophetes, voorzeggiter.
Propheetisch, adj. prophetisch.
Propheetzen, v. a. profeteren, voorzeggten.
Propheetzung, f. profetzy, voorzeggung.
Proportion, f. evenmaat, evenredigheid.
Proportionaljirkel, m. een evenredige passer.
Proportioniet, adj. geëvenredigd; eine pro-
 portionierte Strafe, eene billyke straf, geë-
 venredig, overeenkomstig met de misdaad.
Prospect, m. uitzigt, verzezigt.
Protestant, m. een proteltant, van d'n ber-
 vormden goäsdienst.
Protetieren, v. a. protesteeren, tegenspreken,
 openlyk betuigen.
Protetierung, f. tegenspreeking, protest, regt-
 behouding.
Protocol, n. protocol, register, formulier,
 om openbaare akten op te stellen.
Protocolkosten, v. a. op 't register brengen, aan-
 rekenen.
Protocolliß, m. een, die iets op het protocol,
 register brengt, aantekent.
Provanj, n. Provence, landfchap in Frankryk.

Proviant, m. leestogt, proviand.
Proviantbau, n. leestogt-, voorraadhuus,
 -schuur, magazyn.
Proviantieren, v. a. met leestogt voorzien, pro-
 viandceren.
Proviantierung, f. het proviandceeren, met
 leestogt voorzien.
Proviantmeißer, m. een proviantmeester,
 opziender, bezorger van proviant, leestogt.
Proviantmeißeramt, n. ampt, bediening van
 proviantmeester.
Proviantfchiff, n. f. bey **Proviantwagen.**
Proviantwagen, m. =schiff, n. leestogtwagen,
 -fchip, proviantwagen, -fchip.
Provincial, m. een provinciaal, die 't opzigt
 over de kloosters in eene provintie heeft.
Provincj, f. provintie, landfchap.
Provision, f. provisie, voorraad.
Provos, f. Provos.
Prüfen, v. a. beproeven, proeven; prüfet
 alles, das Gute behaltet, beproeft, toeft
 alles, behoult het goede; sich selbst prüfen,
 zig zelv beproeven, onderzoeken.
Prüfstein, m. toetssteen; f. **Probiertstein.**
Prüfung, f. prooving, beprooving; Prüfung
 sein selbst, beprooving, onderzoeking van zig
 zelve.
Prügel, m. f. **Brügel,** een stok, knuppel;
 man hat ihm Prügel gegeben, men heeft
 hem slagen gezeven; eimen einen Prügel
 anheuten, jemand iets lastigs beveelen, -op-
 drangen.
Prügel, f. **Brügel.**
Prügeljuppe, f. stokslagen; f. **Brügelstreich;**
 Prügeljuppe essen, verdienen, stokslagen
 krygen, verdienen, waardig zyn.
Prügeln, f. prügeln.
Prunellen, Prunellen, f. Brunellen.
Prunk, m. pronk, praal, pragt.
Prunkbett, n. pronk-, praalbed.
Prunken, v. n. pronken, praalen.
Psalm, m. psalm.
Psalmenbuch, Psalmbuch, n. psalmboek.
Psalmenscheiber, m. f. **Psalmist.**
Psalmgefang, n. psalmzang, -gefang.
Psalmist, m. de psalmist, fchryver, opsteller
 van een psalm, een psalmdichter.
Psalmlied, n. psalmlied, geestelyk lied, ge-
 trokken, genomen uit de psalmen, uitbreiding
 van een psalm in verzen.
Psalter, m. f. **Psalmbuch.**
Psalter, m. een oud muziekinstrument, psalter.
Publicieren, v. a. publicceeren, bekend maa-
 ken, afkondigen, afleezen.
Publicierung, f. het publicceeren, enz. de be-
 kendmaking, afkondiging, afleezing.
Puchen, f. puchen, in stukken slaan, verbry-
 zelen.
Puchwerk, n. f. **Pochhammer.**
Puckel, f. **Buckel.**
Pudel, f. eene doos.
Pudel, m. waterhond.
Pudelhund, m. f. **Pudel,** een waterhond.
Pudelträger, m. een marskraamer, die klef-
 nigbeden verkoupt.
Puder, m. poeder, hairpoeder, -poejer.
Puderbüchse, f. **Puderschachtel.**
Puderdolle, m. poederquifpel, -quast.
Pudern, v. a. poeieren, quifpelen.
Puderquast, m. & f. f. **Puderdolle.**
Puderschachtel, =büchse, f. poederdoos.
Puderzucker, m. poejer-, meelsuiker.

Puff, *m.* knap, slag; ein harter Puff, een harde slag; Puff, pass, pos, pos, by 't afgaan der snopbaanen; Puff, da liegt er, pos, daar legt by.
Puffel, *f.* Wäffel.
Puffen, *v. n.* ter aarde vallen, ploffen; er lebt einen Groschen, dat es pufft, by geeft een enkele groffe.
Puffen, *v. a.* slaan, slagen geeven, stooten, een daut geeven.
Puffer, *m.* poffer, zakpistool.
Pulfer, *f.* Pulver.
Pulset, *n.* een lessenaar, *f.* Pult.
Puls, *m.* pols, pols, slagader; der Puls schlägt, de pols slaat; einem an den Puls fühlten, iemand de pols tusfen, polsen; op de proef zetten, toetsen, gronden.
Pulsader, *f.* polsader, aan dewelke de pols gevoeld word.
Pulsplaster, *n.* eene polspleister.
Pulschlag, *m.* het slaan van de pols, een pols-slag.
Pulsstern, *n.* het drcanen van de pols.
Pulster, *f.* Polster.
Pult, *m.* lessenaar.
Pultbret, *n.* schryfsbord, -plank.
Pälse, *f.* Wälze.
Pulver, *n.* poejer, poeder, polver; zum Schießen, kruid, buskruid; Pulver und Blei, kruid en loot; zu Pulver stoßen, tot een poejer maaken; ein Pulver eingeben, een poejer ingeeven.
Pulverdampf, *rauch*, *m.* damp, rook van buskruid.
Pulverhör, -fläse, *f.* *f.* Pulverhorn.
Pulverhaus, *n.* *f.* Pulverbäum.
Pulverhorn, *n.* kruidhooren, -vles.
Pulverstern, *v. a.* tot een poejer maaken.
Pulverstreuung, *f.* het maaken, stampen tot een poejer, tot stof.
Pulverkammer, *f.* kruidkamer.
Pulverkarren, -wagen, *m.* een amunitie-wagen.
Pulverkorn, *n.* een korrel buskruid.
Pulverlein, *n.* een poejerkje.
Pulvermaß, *n.* eene maat voor buskruid, eene laading.
Pulvermühle, *f.* kruidmolen.
Pulvermüller, *m.* een kruidmolenaar.
Pulvern, *f.* pulverstren, *it.* met stof bedekken, besproejen.
Pulverrauch, *f.* Pulverdampf.
Pulverriane, *f.* de loop van 't kruid in een brander.
Pulverschaf, *m.* een poeder-, poejerzak.
Pulverschäufel, *f.* eene laadschop.
Pulverschütze, *adj.* die bang voor buskruid is, die zyn vyand niet durft slaan, bang voor het vuur is.
Pulverturm, *m.* -haus, *n.* kruidtooren, -huis.
Pulvertonne, *f.* een kruid-, poejer-ton.
Pulverwagen, *f.* Pulverkarren.
Pumpe, *f.* pomp, waterpomp.
Pumpen, *v. n.* water pompen.
Pumpenbad, *m.* de bak van, voor eene pomp.
Pumpengel, *m.* *f.* ben Pumpenstück.
Pumpenborer, *m.* *f.* ben Pumpenmacher.
Pumpenbohrer, *m.* de kost van eene pomp.
Pumpenmacher, -borer, *m.* pompmaaker, -boorer.
Pumpenreiß, *m.* het vond van eene pomp.
Pumpenriane, *f.* het spiegat.

Pumpenechre, *f.* de buis van eene pomp.
Pumpenschwengel, *m.* -stange, *f.* -stück, -ben-gel, *m.* pomptok, -steel.
Pumpenzug, *m.* de klap van eene pomp; *f.* Pumpzunge.
Pumpshosen, *f.* Pluderhosen.
Pumpwasser, *n.* pompwater.
Pumpwerk, *n.* het werk van, in de pomp.
Pumpzunge, *f.* pompklep.
Punkt, *m.* punt; alle Punkte, Punkt zu Punkt erklären, alle punten, van punt tot punt verklaren; ein harter Punkt, eene zwaare, moeijelyke zaak; eine Sache in so viel Punkten abhandeln, iets in zo veel stukken verhandelen.
Punktieren, *v. a.* puncteeren, met stippen tekenen, afzetten; *it.* waarzeggen naar de stippen, op den grond, of het papier ge-maakt.
Punktierer, *m.* een stipwaarzegkundige, stip-wikkler.
Punktirrausch, *f.* stipvoorzegkunde, aardwik-kery, waarzegkunde naar de stippen, op den grond of het papier gemaakt.
Punktlein, *n.* een tipje; der Zeit, een oog-en-blik.
Punktlich, *adj.* & *adv.* auf einen Punkt, stip-telyk, op een stip, of stipje, juist, effen; gemacht, wel nitgewerkt.
Punktmdäsig, *adj.* gelyk een stip; eine punkt-mäßige Einfachheit, eene stipgelyke eenheid, enkelheid, eenvoudigheid.
Punktur, *f.* eene tekening met stippen.
Punse, *f.* Penson.
Pupill, *m.* pupill, een onmondige, wees.
Puppe, *Poppe*, *f.* Doefe.
Puppenbüchse, *adj.* als, in de gedaante van een pop.
Puppenfrant, *m.* een poppenwinkel.
Puppenfrämer, *m.* een poppenmaaker, -ver-kooper.
Puppenstiel, *n.* een poppen-, marionetten-spiel.
Puppenstiel, *m.* een, die met poppen speelt.
Puppenwert, -stück, *n.* poppenwerk, poppe-goed.
Puppenn, *f.* bobben.
Pur, *adj.* & *adv.* puur, rein, louter, enkel, zuiver; pur Wasser, Gold, zuiver, klaav water, goud; pur allein, miuder alleen, ge-beel alleen.
Purganz, Purgan, Purgation, *f.* purgatie, dryvend, buikzuiverend middel.
Purgiren, *v. a.* afdryven, buikloozen, -zu-iveren.
Purgirpillen, *f. pl.* purgeerpillen, pillen, om af te gaan, te zuiveren.
Purgierpulver, *n.* purgeerpoejer.
Purgiretrank, *m.* stranklein, *n.* een purgeer-drank, om af te gaan, te zuiveren.
Purgierung, *f.* het purgeeren, zuiveren, af-gaan.
Puritaner, *m.* een Purityn, in Engeland.
Purpeln, *f. pl.* de pokken.
Purpur, *m.* purpur.
Purpureblume, *f.* purperbloem, viool.
Purpurfarb, *f.* purperkleur; bleiche Purpur-farb, colunthine kleur.
Purpurfäber, *m.* een purperverwer.
Purpurfäberer, *f.* verwer, daar 't purpur geverwd word.
Purpurfarbig, *adj.* purpurverwig, purpur.

Purpurfisch, *m.* purpervisch, -oester.
Purpurhut, *m.* purper-, kardinaalshoed.
Purpurmantel, *n.* *f.* ben Purpurmantel.
Purpurträger, *m.* die purpur verkoopt.
Purpurlippen, *f. pl.* roode lippen.
Purpurmantel, *m.* -kleid, *n.* purpurmantel, -kleed.
Purpurroth, *adj.* purperrood.
Purpurstrecke, *f.* *f.* Purpurfisch.
Purpurovogel, *m.* zeker vogel, met zeer lange roode beenen, en een stoden bek.
Purren, *v. n.* & *a.* grommen, motren, knor-ren; beledigen, boos, gaande maaken.
Purrisch, *adj.* eigenzinnig, kribbig, won-derlyk, zeldzaam.
Pursel, *u. f. w.* *f.* Bursel.
Puschel, een bos, *f.* Büschel.
Puschlein, *n.* een kleine viool.
Pusican, *m.* een strydkolk.
Pus, *m.* hiraad, opschik; der Welsen an das Iffer, het kabbelen der golven aan strand.
Pusen, *v. a.* opschikken, schoonmaaken, snuiten, snoejen; den Bart pusen, den baard scheeren; das Licht pusen, het licht, de kaart snuiten; die Schube pusen, de schoenen schoon maaken; die Nase pusen, den neus snuiten; die Waune pusen, de boomen snoejen, scheeren.
usensellen, *m. pl.* kuuren, grappen.
Pusig, *adj.* klein, gering.
Pusirerden, *n.* een zorge, windmaakertje, een jonkertje, dat zig veel verbeeldt, een saletpop.
Puschrant, *m.* eene kappedoos; in meinem Puschrant, in myne kappeloo.
Puschranke, *f.* eene pyramide, gedenkzuil, en-naald, spits afloopende vastigheid.

D.

Quab, *m.* kwab, kwabaal.
Quack, *f.* een klein kind, dat huil, een huilebalk.
Quacken, *n.* het kikken, kwakken.
Quacken, *v. n.* kikken, quaaken, quakken.
Quacker, *m.* quaker, geestdryver, beever, rüdderaar.
Quackerer, *f.* quakery, geestdryvery.
Quackergläub, *m.* het kwakers geloof, de kwakersche godsdienst, *f.* Quackerer.
Quackerisch, *adj.* kwakerisch, van een kwaker, geestdryvend; quackerische Bücher, kwakersche boeken.
Quackzalf, *f.* quakzalf, lapzalf.
Quackzilver, *m.* quakzilver, lapzilver; einen ägiren, quakzalven.
Quackzilverer, *f.* quakzalvery.
Quad, *quat*, böse, *adj.* boos, kwaad; quad sehn, boos, kwaad zyn; ein quader Streich, een kwaade trek.
Quad, armharig, gering, elendig, naar.
Quader, *stein*, *f.* Quater, *ic.*
Quadrant, *n.* het vierde gedeelte, quadrant, vierling.
Quadrat, *n.* het vierkant.
Quadratzahl, *f.* het vierkant getal.
Quadrant, *adj.* vierhoekig, vierkantig, in vier gedeelt; ein quadrantes Kreuz, een kruis, in vieren verdeelt, gescheiden.
Quaal, *f.* quaal, pyn, smart; Quaal leiden, groffe Quaal

grote Duur ausleihen, *pyn lyden, groote pyn, smert uitstaan.*
 Duellen, *v. a.* quellen, plaagen, pynigen, brillen, drillen, brayen, moejelyk, lastig, bezwaarlyk vallen; einen um etwas quellen, jemand om iets kwellen, lastig vallen; einen Mißverdrater quellen, eenen misdadigen pynigen; sein Gewissen quidet ihn, zyn geweten knaagt, wroegt hem.
 Duder, *m.* queller, plaager, pyniger.
 Dualligkeit, *adj.* bekwaam, in staat, aangeveld; ein Duallificirter Mensch, jemand, die bekwaam, die aangeveld is.
 Duallität, *f.* hoedaanigheid, qualiteit; er hat gute Duallitäten, by heeft, bezit goede hoedaanigheden; Duallitäten des Gemüths, hoedaanigheden der ziele.
 Duall, *m.* wahn, opkooking.
 Duallen, *v. n.* opkooken, opborrelen, wellen.
 Duatin, *f.* Brodem, Dunst, Brudel, Schwabem, damp, waassem.
 Duatmen, *v. n.* uitwaasfemen, uitdampen.
 Duatmicht, *adj.* dampig, uitwaasfemend.
 Duatlier, *m.* kwaliter, rogchebel, stuimspog.
 Duatlier, *m.* vliegende weeg-, wandluis.
 Duatliern, *v. n.* kwaliteren, een kwaliter opgeeven, uitwerpen.
 Duatlung, *f.* quelling, pyniging, plaag.
 Duant, *m.* een kwant, snaak, drollige apotheker, groppige vent, raare dief.
 Duants, *Gerwandsweise, adv.* van, ter, aan eene zyde; wordt gebruikt van tooneelspelers, die iets stil, en als van ter zyde zeggen, op dat het een ander niet moge booren; it. by gelegenheid.
 Duart, *m.* zagte kaas.
 Duart, *m.* stont, schytdrek.
 Duartste, *m.* mogere, sebraale kaas, kaas, met de band gevormd.
 Duat, *adj.* *U. d. v.* dwars, schuin, scheef, krom, breed; quade über den Weg gehen, dwars over den weg gaan; quade über Feld, dwars over het veld.
 Duatbalk, *m.* dwarsbalk.
 Duatband, *n.* *f.* Duatbalk.
 Duat, *f.* schimre; in die Duat, quade, dwars door, dwars, over dwars; die Länge und die Duat, de langte en breedte; in die Duat messen, in de breedte metten; nach der Duat, volgens de breedte.
 Duatfeld, *adv.* dwars over 't veld.
 Duatfote, *f.* eene dwarsluit; *f.* Duatfoteife.
 Duatgang, *m.* een weg, die dwars, kruisfelingz ergens door gaat; den Duatgang geben, agter uit gaan, den kreesfegang gaan, beletfels ontmoeten.
 Duatgasse, *f.* eene dwarsstraat.
 Duatgheist, *adj.* dwars-, schuins gedeeld.
 Duatgost, *n.* dwarshout.
 Duatgecte, *f.* een dwarskeren.
 Duatlinie, *f.* dwarslyn.
 Duatplad, *n.* een dwarspad.
 Duatpelle, *f.* dwarsluit, dwarspyp.
 Duatpeller, *m.* een, die op de dwarsfote speelt.
 Duatrobine, *m.* een schuins raam.
 Duatruak, *m.* dwarszak, beedezak.
 Duatruakel, *m.* eene vrouwe wadel.
 Duatruaknit, *m.* eene dwarsfote, schuinse sneede; jemand einen Duatruaknit machen, jemand dwarsboonen, beiten, binderen in zyn voorneemen, vogmerk.
 Duatruange, *f.* dwarslang, dwarspriet.

Duadstreif, *m.* een dwarsche, schuinze streep.
 Duadstreich, *m.* dwarsstreep, -lyn.
 Duadstück, *n.* dwarsstuk.
 Duart, *n.* een vierde, vierde gedeelte; een pint; ein Duart der Ede, een vierde van eene ede; ein Duart Milch, eene pint melk; ein Zbaler und ein Duart, een daalder en een vierde gedeelte.
 Duartal, *n.* een vierendeel jaars; eine Duartalbesoldung, een vierendeels jaars betaaling.
 Duartalweise, *adj.* by 't vierendeel jaars.
 Duartant, *m.* een quartyn, een boek in quarto, in viereen gedrukt.
 Duartaube, *f.* eene dwarsche duig over den boden van een vat.
 Duartblatt, *n.* een blad in quarto, in viereen.
 Duarte, *f.* eene quart, een vierde gedeelte van eene beels-noot; een quart in 't scheremen; een quart of vierde in 't piketspel.
 Duartier, *n.* een vierendeel, een quartje; kwartier, herberg, logement, huisvesting; een deel van eene stad; lyfgenade; fünf Duartiere lang, vijf vierendeel lang; ein Duartier Weins, een quartje wyn; ein Schild in so viel Duartiere getheilt, een schild in so vele kwartieren gedeeld; sein Duartier an einem Orte nehmen, haben, zyn logement, zyne huisvesting ergens nemen, hebben; um Duartier bitten, om kwartier, om 't leven bidden; einem Duartier geben, jemand lyfgenade geeven, het leven schenken; das vornehmste Duartier der Stadt, het voornaamste, beste kwartier van de stad.
 Duartier, an den Schuhen, het leer, dat van boven om den voet sluit.
 Duartieren, *v. n.* beproeven, toetsen; Gold duartieren, goud beproeven, toetsen, effoieren.
 Duartierfey, *adj.* vry van logement, huisvesting te bezorgen, te geeven voor krygszolk.
 Duartierfeyheit, *f.* vryheid, van logement, huisvesting voor krygszolk te bezorgen.
 Duartiermeister, *m.* kwartiermeester, bezorger der logementen.
 Duartlein, *n.* een quartje, een vierendeel van eene maat.
 Duartseite, *f.* eene quartzyde, eene bladzide in quarto.
 Duartstos, *m.* een quartstoot, by de sebernmeesters.
 Duatweg, *m.* een kruis-, dwarsweg.
 Duas, *m.* Duaserey, *f.* brassery, overdaad; im Duas und Trab leben, overdaadig leeven, slampampen, brassen, doorbrengen.
 Duasen, *v. n.* brassen, flempen, in overdaad, brassery leeven.
 Duaser, *m.* een brasser, doorbrenger.
 Duaserey, *f.* *f.* Duas.
 Duaste, *m.* quispel, quast.
 Duat, *f.* quab.
 Duatember, *m.* quateremper, viergetyvalten.
 Duatemberfasten, *m.* viertydige vasten.
 Duatember; it. *f.* de quaterempers, byzondere vastelagen, door de Roomsche kerk ingefeld, om de drie maanden, woensdags, vrydags en zaterdag, in de zeffte week komende, en dus 't jaar in viereen deelende.

Quater, quader, *n.* het vierkant, de vier; quater dreh, vier en drie; quatern alle, alle vier.
 Quater-, Quaderstein, *m.* een vierkante-steen, in 't vierkant gebouwen.
 Quarsen, quaren, *n.* het kwakken.
 Quaren, *f.* quaden.
 Queck, *adj.* levendig, vrolyk; ein queckes Kind, een levendig kind, dat vrolyk is, in beweeging.
 Queck, *f.* Queckaras.
 Quecken, *v. n.* schreeuwen als een baar.
 Quecken, *m.* wik, kwikken, kleine platte erretjer, tot voedsel voor de duiven.
 Queckengras, *f.* Queckgras.
 Quecker, *f.* Quicker.
 Queckgras, *n.* lid-, ledgras, knoopgras.
 Quecksilber, *n.* quikzilver.
 Quel, Quele, *f.* een handdoek.
 Quellbrunn, *m.* Quelle, *f.* wel, welle, bron, fontein; aus der Quelle schöpfen, uit de bron scheppen; eine süße, mineralische Quelle, eene zoete bron, fontein, eene mineraal bron; das ist die Quelle meines Un-glücks, dat is de oorsprong, oorzaak van myn ongeluk.
 Quellen, *v. n.* wellen, opborrelen; das Wasser quillet, quillet aus einem Felsen, het water heeft zyn oorsprong uit eene steenrots; das Blut quillet in den Adern, het bloed loopt in de aderen.
 Quellen, zwellen; das Brodt quillet in der Suppe, het brood zwelt in 't nat; die Adern quellen, de aders zwellen.
 Quellen, *v. a.* doen borrelen, zwellen.
 Quellwasser, *n.* bronwater, springend water.
 Quendel, *m.* quendel, wilde rhyrn.
 Quent, Quint, Quentstein, *n.* een drachma; ein Quent Habarber, een drachma rabadarber.
 Quer, *u. l. w. f.* quade, u. l. w.
 Quert, *f.* Quirt.
 Quetsche, *f.* eene kwets, pruin.
 Quetschen, *v. a.* quetsen, kneuzen, quetteren, groffelyk stampen, blurzen.
 Quetschung, *f.* het kwetsen, de kneuzing, het stampen.
 Quick, *f.* Quack.
 Quicken, *v. n.* schreeuwen als een speenverken.
 Quicken, *v. n.* onangenaam suilen en klinken, van stemmen en instrumenten.
 Quictst, *m.* een Quictist, aanhanger van L. Molinos, in de voorgaande eeuw als een ketter ten naure geloofd, maar, om de openbare berroeping zynere dwaalingen, in eene eeuwige gevangenis opgestooten, alwaar by 1687 is gestorven.
 Quillen, *f.* quellen, wellen, opborrelen.
 Quinen, *v. n.* kwynen, treuren, kniezen, verkniezen.
 Quint, *f.* Quent.
 Quint in der Masse, *f.* eene quint in 't muziek; *f.* Quinte.
 Quintan, *m.* paal, daar men met de lans tegen loopt, met de spiet tegen werpt; nach dem Quintan rennen, op den paal aanrennen, na den paal werpen.
 Quinte, *f.* quinten.
 Quinte, *f.* quint in de muziek.
 Quinten, *f.* aardige, looze quinten, kuuren; er hat Quinten, by heeft kuuren.

Quintessenz, *f.* de vyfde wezenheid, de *quinte essentie*, het pit, of het kragtigste der medicamenten.
 Quittlein, *n.* *f.* Quittlein.
 Quittsalte, *f.* de fynste, dunste snaar op eene viool of luit.
 Quitt, *m.* een stokje, schopje, om iets, dat kookt, mede aan te roeren.
 Quittelen, *v. n.* met een stokje, schopje omroeren.
 Quitt, *adj.* & *adv.* quyt; eimen quitt und los forechen, jemand vry en kwyte sprechen; seines Siebers quitt seyn, de koovert kwyte zyn; quitt, oder noch eens so viel, kwyte, of nog eens zo veel.
 Quittanz, *f.* Quittanz.
 Quitte, *f.* quee, queeappel, queepeer.
 Quittenappel, *m.* een kweeappel.
 Quittenboom, *m.* queeboom.
 Quittenbinn, *f.* eene kweepeer.
 Quittenblate, *f.* bloem van eene kwee.
 Quittenbrodt, *n.* kwee vleesch.
 Quittenfarb, *f.* kweekleur.
 Quittenfarbig, *adj.* gekleurd als eene kwee.
 Quittengelb, *adj.* geel als eene kwee.
 Quittengeruch, *m.* reuk van eene kwee.
 Quittenkern, *m.* de kern, het pit van eene kwee.
 Quittenlatwerge, *f.* quee vleesch, mermelade.
 Quittenloft, *m.* *f.* Quittenlatwerge.
 Quittentorte, *f.* eene kwee taart.
 Quittenwein, *m.* wyn, van kweelen gemaakt.
 Quittiren, *v. n.* onderrekenen, quyt schelden.
 Quittiren, verlaaten, den zak geeven; das Studieren quittiren, de studie verlaaten, den zak geeven; sein Amt quittiren, van zyn ampt, zyne bediening afstaan; die Schule, das Waterland quittiren, de school, het vaderland verlaaten.
 Quittirung, het verlaaten, onz. *it.* *f.* Quittirung.
 Quittung, *f.* quytbrief, kwitancie.
 Quotient, *m.* het hoeveel, de hoeveelheid, in de rekenkunde by de divisie.

R

Raa, *f.* de raa, ree, dwarspriet, daar een scheepzeil aan hangt; die groote Raa, de groote ree.
 Raabänder, *n. pl.* reetouwen, -banden, handjes of touwtjes, om de zeilen van de ree te binden.
 Raafegel, *m.* raa-, reezeil, het groote zeil, 't schoverzeil.
 Rab, *f.* Rabe.
 Rabarbara, *f.* rabarber.
 Rabe, *m.* rave, raven, kraay; sehlen wie ein Rabe, sehlen als een raaf; den Raben zur Speise werden, door bents handen sterven, gebangen worden; das dich die Raben seffen! dat gy gebangen waart!
 Rabennaas, *n.* ravennaas; ein losse Rabennaas, een looze, looze paze, heng.
 Rabensfedern, *f.* ravenvederen, -pennen.
 Rabenschell, *n.* *f.* Rabennaas.
 Rabensgelaas, *m.* = geschreeuw, *n.* = stemme, *f.* raavengelchreuw, -stem, kraayengeschreeuw.
 Rabeufiel, *m.* *f.* Rabensfedern.
 Rabenfrou, *n.* raavenkrauid, ambrosia.
 Rabenmutter, *f.* eene ontuurte moeder, die zig

over haare kinderen, haar kind niet bekomert.
 Rabennest, *n.* het raaven-, kraayennest.
 Rabenstein, *m.* ravensteen, galgeveld.
 Rabensstimme, *f.* *f.* Rabensgelaas.
 Rabensvieh, *n.* *f.* Rabennaas.
 Rabenvolt, *n.* dieven, landloopers, kraayers.
 Rabiner, *m.* een Rabyu, joodische leeraar, Rabbi.
 Rabist, *m.* een kakelaar, schreeuwer, zwerfer, poehger.
 Rabunselein, Rabunstein, *n.* rapuncen.
 Raabe, *f.* de raak; *f.* Raaben.
 Raabe, *f.* wraak, wraaking; Raabe üben, wreken, wraak oefenen, neemen; Raabe schreyen über jemand, wraak roepen over iemand.
 Raaben, *v. a.* wreken, wraak oefenen, neemen, plegen, zig wreken aan zynen vyand; sich, *v. rec.* zig wreken; eimen Todtschlag raaben, eenen dootslag wreken; sich an jemand raaben, zig aan iemand wreken.
 Raaben, *m.* raak, kaak, raaken, binnemond; den Raaben aufstun, den mond opspalken.
 Raaber, *m.* wreker.
 Raabette, *f.* Raafette, *f.* een vuurpyl.
 Raabettenschloß, *m.* *f.* Raabettenschloß.
 Raabgier, *f.* wraakgierigheid.
 Raabgierig, -stüchtig, *adj.* wraakgierig, zugtig.
 Raabgierigkeit, *f.* *f.* Raabgier.
 Raabschreyend, *adj.* wraakroepend.
 Raabschwerdt, *n.* wraakzwaard.
 Raabsüchtig, *f.* raabgierig.
 Raack, *m.* een rak.
 Raacket, *n.* *f.* Raaket, *u.* *f.* w.
 Raacketmacher, *m.* een rinkelmaaker; *f.* Raacketmacher.
 Raacketstiel, *m.* de steel, het handvat van de raaket, het rinkel; *f.* Raacketstiel.
 Rad, *n.* rad, wiel; er ist unter das Rad gefallen, hy is onder het rad gevallen; eimen juun Rad verurtheilen, jemand veroordeelen, om op het rad gezet te worden; das schlimme Rad snarret am meissen, de onwetentste, de onkundigste heeft de meeste praat; ein Rad im Gehen schlagen, in 't gaan buitelen, over den kop buitelen.
 Radband, *m.* de yzere band om een rad, het yzere beslag om 't kont.
 Radbröter, *m.* een braadspitdraajer.
 Radbrechen, *v. a.* rad-, rabraaken; eime Sprache radbrechen, eene taal rabraaken, verkeerdt, onvolmaakt spreken, bederven.
 Radbrunn, *m.* eene put met een rad.
 Radchen, *n.* radje, radertje, wielje; in einer Rolleblosch, schyff van een katrolblok; von Apfeln, Citronen, Anackwürsten geschnitten, schyff, schyven van appelen, citroenen, metworsten.
 Radel, *m.* nigelle, zwarte komyn, holder, bygewas in 't koorn, dat kleine zwarte korrelt heeft.
 Radel, *f.* Raassel.
 Radelsführer, *m.* hoefel van eene hende, roer-, vink, branditoeker, brandstigter, oproermaker.
 Radelwächter, *f.* Raasselwächter.
 Raden, *f.* roben.
 Raden, *m.* onkruid.
 Radenhaut, *f.* wedyzer, wiedmes.
 Radenabe, -selge, -speiche, -schiene, *f.* radnave, -velge, -speek, -spaak, -scheen.

Radenfelge, -schiene, -speiche, *f.* *f.* bey Radnabe.
 Radern, *f.* radbrechen.
 Radersempel, *m.* een rolshyffe.
 Radernetz, *n.* rad-, raderwerk.
 Radfelle, *f.* Radenselge.
 Radglets, *n.* het ry-, wagenspoor.
 Radhaue, *f.* *f.* Radenhaut.
 Radiressen, *n.* eene stift, pen van staal, gra-veer-, steeklyzer.
 Radiren, *v. a.* met een pennemer uitkrabben 't geen men geschreeven heeft; in Kupfer, met starkwater plaatfryden, plaatätzen.
 Radirmesser, *n.* een say-, clesmes.
 Radis, *m.* radys.
 Radlein, *n.* *f.* Radchen.
 Radleinführer, *f.* Radelsführer.
 Radlinie, *f.* eene regte, vlakke lyn.
 Radmacher, *m.* een rad-, wielmaaker.
 Radmacherarbeit, *f.* wiel-, radmaakerswerk.
 Radnabe, *f.* *f.* Radenabe.
 Radnagel, *m.* een nagel van, voor een rad, eene luns.
 Radschiene, *f.* ben Radnabe.
 Radschmidt, *m.* een radermaaker, een smid, die een rad bestaet.
 Radspeiche, *f.* ben Radenabe.
 Radsperr, *f.* radspan, wielkast, bont, of keten, om 't rad op-, tegen te binden.
 Radspur, *f.* *f.* Radglets.
 Radwerk, *f.* Raderwerk.
 Raff, *m.* iets, waarop men op 't hoofd, of op den rug iets draagt.
 Raffel, *f.* eene roffel, *m.* een praatznar, die veel beks, snaps heeft; eime alte Raffel, een oud, tandeloos beje.
 Raffelien, *n.* *f.* Raffel.
 Raffelzähne, *m. pl.* borertanden, lachranden, de vier voorste tanden.
 Raffen, *v. a.* raapen, wegdraapen, neemen, wegneemen; der Tod raffet alles weg, de dood neemt, raapt alles weg; alles zu sich rafften, alles maaken, na zig neemen.
 Raffen, *m.* een balk, bint.
 Ragen, *v. n.* uitsteeken.
 Ragend, *adj.* uitsteekend, iets dat uitsteekt; ein ragendes Eck, Ragel, een uitstek, nichoek, hoek, die uitsteekt.
 Raget, *f.* vuurpyl, fusy, voetzoeker.
 Ragetlein, *n.* eene kleine fusce, voetzoeker.
 Raggel, *f.* Raaket.
 Raggel, *f.* Raaket.
 Ragwur, *f.* hondekens-, standel-, kullenkenskruid, orchis.
 Rabe, *f.* verwatering, verkoudheid, strammigheid, van een paard, na eene onnaatige bitte.
 Rabegessenes Pferd, *n.* een verwaterd paard, verkoud na eene onnaatige bitte.
 Rahm, *f.* Ram, room.
 Rahm, Ram, *m.* een raam; der Hund hat dem Hahen einen Rahm gegeben, de hond heeft op den haas geraamt, hem verzoeld.
 Rahm, *m.* lyk, raam; an einer Schilderey, an einem Steigel, lyst van eene schildery, van een spiegel; eime Schilderey aufzuressen, aus dem Rahmen thun, een schildery ontlysten, om ze op te rollen.
 Rahmefien, *n.* frisket, drukkersraam.
 Rahmen, *v. a.* raamen, doelen, vervolgen, nazetten;

nazetten; den Hasen rathen, op een haas rannen, hem vervolgen, nazetten.
Rabijnchenfel, m. ribbe.
Rahn, rahnig, adj. final, dun, rank, tenger, reër, sluk, spigzig van lyf.
Rahnheit, Rahnigheit, f. rankheid, tengerheid.
Rahnig, Rahnigheit, f. Rahn, Rahnheit.
Rahy, u. f. w. f. Rath, u. f. w.
Raiger, m. f. Reiger.
Rain, m. greppel tusſchen twee akkers.
Rainen, v. a. bepaalen, paalen ſtellen; einen Aker rainen, berainen, een veld, akker afpaalen, de merkſteenen, paalen van een veld ſtellen, zetten.
Rainſchwalbe, f. eene gierzwaluw, ſpyrvogel.
Rainweide, f. Reinweide.
Raiten, v. a. rekenen.
Raitrath, m. een raad van de rekenkamer.
Raitung, f. de rekening, het rekenen.
Raker, n. raker, kaatsnet, rinket.
Rakette, f. Raket.
Rakettenmacher, m. een rinket-, raketmaker.
Rakettentſiel, m. de ſtel, het handvat van de raket-, het rinket.
Rakettenſtok, m. de ſtok, het ſtokje van de zuurpyl.
Ram, f. Rahn, raam, lyft.
Ram, rahmicht, f. Ruß, roet.
Ram, m. room, melkroom.
Rameltſche, f. Ramelſche.
Ramen, v. n. den rand van de melk afſcheppen.
Ramen, ſich, v. rec. tot room worden, zetten, ſtemmen.
Ramtdje, m. -torte, f. roomkaas, -tarte.
Ramm, m. een bok, geſel, om groote zwaarten in te hysſen.
Ramme, Rammel, f. een heyblok, paalftamper.
Rammeler, m. rammelaar, mammetje van een haas, konyu.
Rammelſicht, adj. geil, ritſig, hoeragtig, onkuifſch, ontugtig; f. rammelnd.
Rammeln, v. n. rammelen, loopen, op den loop, op den dril zyn, ſtoejen, uitjokswortſten.
Rammelnd, adj. rammelig, maartſch; die Rase iſt rammelnd, de kat iſt rammelig, ritſig, maartſch, loops.
Rammelſirob, n. eene bieze.
Rammen, f. rammeln.
Rammen, v. a. paalen inheyen, in den grond ſtaan.
Rammer, m. een playcyblok, ſtraatmakersblok of ſtamper; f. Rammic.
Rammen, Rammeler, f. rammeln, ic.
Ramp, m. kaveling, hoop, gros; in Ramp, in 't gros, by keele hoopen, -keele partyen, by kavelingen.
Ramto:re, f. f. bey Ramelſche.
Ran, f. Rahn, u. f. w.
Rand, m. kromte, bogt; einem den Rand, Krug ablaufen, jemand vooruitloopen, gaauwer loopen dan een ander; jemaands liſten ontdekken.
Rand, f. Rand.
Rand, m. boord, rand, kant; randvoel eſſenſchten, boordervol ſchinken, drinken, snipen.

Randgloſſe, f. randglos, aantekening, omſchrift.
Randſchrift, f. omſchrift, aantekening op den rand.
Randſtab, m. rand, kant om een kamrad.
Randſtuk, n. an einem Fahrzeug, dolboord, bosbank, rogboord, rosbank, over welke de muskettiers van 't ſchip aanleggen; an einem Faßboden, maanſtuk, laaſte ſtuk tot den boom van een vat.
Randenwarz, f. eene kroot.
Ranſt, m. de korſt, kant van iets.
Ranſtſtein, n. een korſtje.
Rang, m. kwaade keel, worggezwel, ontſteeking der keel, quincanie.
Rang, m. rang; ry, voorgang; einem den Rang laſſen, jemand den voorrang geeven; f. bey Ranck.
Rangenkraut, n. maldergeer, gentianella.
Rangjucht, f. eerzugt, eerzugtigheid, eergierigheid, rangzugt, ambitie; du thuſt es nicht aus Ehrgeiz, ſondern aus Rangjucht, gy doet het niet uit eerzugt, maar uit ambitie, uit rangzugt.
Rant, m. rank, nukken, ſtrecken.
Rang, Rauge, f. Ranzen.
Ranzen, v. n. rond, luy, ledig loopen.
Ranzen, uittrekken; f. renzen.
Ranzen, m. leere reiszak, valies; ſeinen Ranzen füllen, zyn buik, pens vullen, gulzig eeten; einer den Ranzen voll machen, eene bevrugten, bezwangeren.
Ranzien, f. ranzieren, loſgeld.
Ranzieniten, v. a. loſſen, rantdoeneeren, vrykopen.
Ranzionirung, f. rantdoeneerig, vrykoopig, loſing.
Ranuncul, Ranuncel, m. eene ranonkel; ſchlechter, gefüllter Ranuncel, eene cukele, dubbelde ranonkel.
Rap, f. Rab.
Rapan, m. een rabauwappel.
Rapier, m. rapier, ſchermdegen, -rapier; f. Wallendegen.
Rappe, f. een gezwel aan de knien der paarden.
Rappe, m. zwart paard, moor-, raavepaard.
Rappelkopf, m. een koppig, lardnekkig, ſtyfzinnig menſch.
Rappelſicht, adj. koppig, ſpytig, lebbig, vuilaartig.
Rappeln, v. n. rammelen; die Miſſe rappeln in der Taſche, de nooten rammelen in den zak.
Rappensuß, m. kraayenvoet, hertshoorn, gravinne, flooykruid.
Rappier, Rappir, f. Rapier.
Rapuneel, Wärllein, n. f. Rabunſlein.
Rappuſe, f. prys, buit; etwas in die Rappuſe geben, iets ten buit geeven.
Rar, adj. & adv. raar, zeldzaam, ongemeen; ein rareß Buch, een zeldſam boek, dat niet wel te krygen is; das iſt rar, dat is raar, vrend.
Rarität, f. iets raars, zeldzaams, zeldzaamheid.
Raritätenkammer, f. kamer, cabinet van vele ſayigheden, vrendigheden, juweelkamer.
Raridulig, adj. ein rariduliges Gebüde, een gebouw, waarvan de pylaars al te ver van malkander ſtaan.
Raſch, adj. wrang, bitter, zuur van ſmaak.

Raſch, riſch, adj. & adv. ras, gaauw, ſnel, ſnellyk; ein raſches Pferd, een ſnel paard; ein raſcher Kopf, een gaauw, vlug verſtand, vlugge geest; komm raſch wieder, kom ſchielyk, gaauw weer, gezwind weer.
Raſch, m. ras, zekere ſtof; mit Raſch ſättern, met ras voeren.
Raſche, Raſſe, f. wrangheid, zuurte.
Raſchheit, Raſchigkeit, f. haalt, ſpoed, vaardigheid, ſnelheid, ſchielykheid.
Raſchmacher, m. een raſmaaker, die ras weeft.
Raſe, Raſen, m. een zoode; Raſen ſtehen, zooden ſteeken; mit Raſen belegen, met zooden beleggen.
Raſen, v. n. raazen, raasbollen, woeden, rieren, baaren, raaskallen, revelen, myneren, ſuffen.
Raſenbank, f. eene verbeve zitplaats, met zooden op malkander, eene grasbank.
Raſend, adj. raazend, raasbollic, krank-, uitzinnig.
Raſender, m. een raasbol, raaskop.
Raſeren, f. raazery, raazerny, woede, doligheid.
Raſpe, Raſpel, f. rasp, raspvyl; mit der Raſpel ſeilen, raspeln, raspeln.
Raſpeltube, m. raspuiſboef.
Raſpeltelle, f. f. Raſpel.
Raſpelhaus, n. raspuiſ.
Raſpeln, raspeln, v. a. raspeln; f. bey Raſpel.
Raſpels, f. Raſpel.
Raſpelaus, f. Raſpelhaus.
Raſpeldine, m. ſchraapzel, afſchraapzel, ſpaanen.
Raſpeln, f. raspeln.
Raſh, f. Raſch.
Raſſe, f. Raſche.
Raſel, f. ratel, klarer.
Raſſeln, v. n. ratelen, klāteren, rappelen, klinken, reutelen.
Raſſelwagt, f. ratelwagt, klapwagt.
Raſſelwagter, m. ratelwagter, klapwaaker, klapperman, ratelman.
Raſt, raſten, f. Ruhe, ruhen.
Raſt, f. dagwerk, raak.
Raſtſtatt, f. ruſtplaats.
Raſtſtunde, f. ruſtuur, ſchoofyd, het ſchooven.
Raſtag, m. ruſtdag.
Raſh, f. Raſch.
Raſſeln, f. raſſeln.
Raſwurzel, f. quarrelbezien, wilde wyngaard.
Rat, m. f. Rath.
Rataſſia, m. ſoort van overgehaalden braulewyn, rataſſia.
Ratel, Ratelwagter, f. Raſſel, ic.
Rath, m. raad; ſein Gut zu rath halten, rāthlich damit haushalten, zyn goed te raad houden, 't ſpaarzaam orberen, zinnig 'er mee huishouden.
Rath, m. raad; was Raths kund? wat raad nu? wat raads? wat ſtaat nu te doen? wat dient 'er nu gedaan? Raths plegen, um Rath fragen, ſuchen, raad plegen, om raad vraagen, zig beraaden; Rath ſchaffen, order ſtehen; Rath nach der That iſt zu ſpat, raad nau de daad is te laet; men moet van te voren weeten, wat men doen moet, voor dat men iets uitvoert; Rath ben Nacht, zig op iets beſlaapen, een dag in beraade neemen; hier iſt guter Rath theuer, hier is goede raad

is goede raad duur; de zaak lydt geen nitstel; daar is de dringende noodzaaklykheid.
Rath, middel; Rath schaffen, middelen bedenken; da ist kein onder Rath zu, daar is geen ander middel voor; kommt Zeit, kommt Rath, de tyd zal ons wel middelen aan de hand geeven.
Rath, **Rathgeber**, m. raad, raadgeever.
Rath, m. **Rathsversammlung**, f. raad, raadsvergadering, -verzameling; der geheime Rath, de geheime raad; der grössere Rath, de groote, breede raad, vroedschap; den Rath versammeln, den raad, de vroedschap vergaderen; da der Rath ein Ende hatte, den raad gescheiden zynde.
Rathen, **Rath geben**, v. u. raaden, raad geeven; einem etwas ratthen, jemand iets raaden; sich ratthen lassen, zig laten raaden, goeden raad aanneemen; ich weis mir nicht zu ratthen, ik weet my niet te reddden, ik weet niet, wat ik moet doen; ein Rathsel zu ratthen, auzekken, een raadsel opgeeven, om te raaden.
Rather, m. een raader, aanraader; ein guter bösser Rath, een goede, kwaale aanraader, raadgeever.
Rathfähig, adj. raadsheerlyk, van een raad, raadsheer; ein rathfähiges Geschlecht, een raadsheerlyk geslacht.
Rathgeber, m. raadgeever; er ist mein Rathgeber in dieser Sache, hy is in deze zaak myn raadgeever.
Rathgeberinn, f. raadster, aanraadster, raadgeeffter.
Rath halten, f. rathschlagen.
Rathhaus, n. raadhuys, stadhuys.
Rathherr, f. Rathsherr.
Rathlos, **rathlos**, adj. & adv. raadeloos, zonder raad.
Rathmann, f. **Rathsmann**.
Rathmäßig, adj. f. rathmäßig.
Rathsaal, m. -kammer, f. f. **Rathstube**.
Rathsam, adj. raadzaam, geraaden, oirbaar; etwas für rathsam finden, iets raadzaam, geraaden, dienstig vinden; einem etwas rathsam sein zu thun, jemand iets raadzaam, geraaden, dienstig zyn, dienen te doen.
Rathsamkeit, f. spaarzaamheid, zuinigheid.
Rathsamlich, adv. f. rathsam.
Rathsch, m. een byzitter, assessor.
Rathschlecht, m. f. **Rathschluß**.
Rathsbote, -diener, m. een bode, dienaar van den raad.
Rathsbuch, m. het raadsboek, -register.
Rathschlag, m. raadslag.
Rathschlagen, **Rath halten**, v. a. raadlaan.
Rathschlägia, adj. vol raad, genegen tot raaden.
Rathschlagung, f. beraading.
Rathsdien, i. **Rathsbote**.
Rathsel, n. raadzel.
Rathselwappen, n. een onregelmatig wapenstuk, daar men na vraggen, dat men onderzoeken moet.
Rathsebot, n. f. **Rathschluß**.
Rathselieb, n. een lid van den raad.
Rathsherr, m. raadsheer, raadsman, heer des raads, vroedman, een lid van de vroedschap.
Rathsherrlich, f. rathmäßig.
Rathsherrwürde, f. de waardigheid van raadsheer.
Rathsig, m. zitting van den raad, raadsvergadering; heute wird Rathsig gehalten,

heden zal 'er raadsvergadering wezen, heden zal de raad vergaderen, by een komen.
Rathsteller, m. een stadskelder.
Rathsmann, -leute, m. raadsman, -luiden.
Rathspräsident, m. praesident, voorzitter in den raad.
Rathschluß, m. raadsbesluit, raadslor; die ewigen Rathschlüsse Gottes, de eenwige raadsbesluiten Gods.
Rathschreiber, m. raadschryver, griffier van den raad.
Rathsspruch, m. f. **Rathschluß**.
Rathstulle, f. een raadsheersplaats, de waardegheid, het ampt van raadsheer.
Rathsstuhl, m. de hoflyl, praktyk.
Rathstimme, f. raadsstemme.
Rathstube, f. raadkamer.
Rathstuhl, m. raadstoel, de raad.
Rathstag, m. regt-, geregtsdag.
Rathsversammlung, f. de raad, raadsvergadering; f. bey Rath.
Rathsverlas, m. f. **Rathschluß**.
Rathsverwandter, m. raadsvriend, -verwandt.
Rathswahl, f. verkiezing van de leden van den raad der stad.
Rathszimmer, m. f. **Rathstube**.
Rat, m. zuinigheid, spaarzaamheid; das seinige zu Rat halten, wel huiskouwen, een goede huishouder zyn; f. auch Rath.
Ratificieren, v. a. ratificeren, bekrachtigen, bevestigen, goedkeuren, voor goed houden, onderrekenen.
Rätlen, v. a. doorziften.
Rätlich, adj. & adv. zuinig, spaarzaam, overlegend, huishoudend, met overleg, spaarzaamheid, met zuinigheid.
Rätlichkeit, f. zuinigheid, overleg, spaarzaamheid.
Ratsum, adj. & adv. f. rätlich; ein ratsamer Mensch, een zuinig, overlegend, huishoudend mensch; it. f. rathsam.
Ratsumkeit, f. f. **Rätlichkeit**.
Ratse, f. een bel, schel, en allerhande tuig, dat geluid, geraas maakt.
Ratt, **Ratte**, f. f. **Rase**.
Ratteneibch, f. een kameleon, slag van bagedis in de Indien.
Rattensalle, f. f. **Rakensalle**.
Rattensänger, m. een rattenvanger.
Rattensoth, m. rattekeutels, -stroot.
Rattennest, n. het rattennest.
Rattenspulver, f. **Ragenspulver**, bey **Ragensift**.
Rattern, v. n. schateren, klateren.
Rattin, m. ratyn, pylaken, baay.
Ratze, f. rot, rat, rotmuis.
Ratzel, f. **Rathsel**.
Ratzenfalle, f. rotteval, rotteknip, -sprenkel.
Ratzengift, **Ragenspulver**, n. rottevergift, rottekruid.
Rau, f. **Rauch**.
Raub, m. roof, prooy, geroofd goed; einer Jungfrau, schaaiking, ontschaaiking, roof, ontvoering van eene maagd; vom Raube leben, van den roof leeven; sich mit Raube bereichern, zig door roof, rooven verryken.
Raubdiene, f. eene bye, die den honing van andere byen, nit den byenkorf roof.
Rauben, v. a. rooven, roven, ruiten, stroopen; mit Gewalt, rooven, ontrooven, onweldigen, met geweld onttucmen, ont-

rukken; aus der See, de zee schuiven, zee-rooven; rauben eine Jungfrau, Dochter, eene maagd, eene dogter schaaiken, ontschaaiken, rooven, ontvoeren; Kirche rauben, eene kerk berooven, plunderen.
Rauben, m. roover, rover; einer Tochter, Jungfrau, schaaiker, ontschaaiker, ontvoerder van eene dogter, maagd; Rauber auf der See, roover, schuiver op de zee; die See von Raubern reinigen, de zee schuiven, van de roovers veegen, veilig maaken.
Rauberey, f. roovery, stroop.
Raubertum, f. eene roofster.
Raubertich, f. raubertig.
Rauberey, f. Raubnest.
Raubfisch, m. een roofvisch.
Raubgierig, **rauberlich**, adj. roofgierig, -zugtig, roofgierig.
Raubgierigkeit, f. roofgierigheid, roofzugt.
Raubgrube, f. f. **Raubnest**.
Raubgut, n. roofgoed, prys.
Raubnest, n. **Raubgrube**, f. roofnest, -kuil, -hoek, -hol.
Raubschiff, n. roofschip.
Raubschloß, n. rooflot, roofnest.
Raubvogel, m. roofvogel, grypvogel, een grypend vogel.
Raubvogelfarbe, f. de kleur van een roofvogel.
Rauch, adj. f. **rauh**.
Rauch, m. rook; Fleisch in den Rauch hengen, vleesch in den rook hangen; das Haus ist im Rauche aufgegangen, het huis is verbrand, afgebrand; zu Rauch werden, in rook verduynen; es ist kein Rauch ohne Feuer, daar is geen rook zonder vuur; daar loopt geen gerugt, of daar is altyd wat aan; ein kleiner Rauch betet ihn nicht, hy is voor geen klein gerugtje verwaard.
Rauch, adj. rouw, rauw, rou, ruuw, ruig, bordig, schor, hairig, zoor, stram, grof; Rauch Futter, hont; ein Rauch Fell, eine raube Haut haben, een ruuw, zoor vel, een ruuwe, ruige, schurfile, stramme, zoor huid hebben; rauches Papier zum Schreiben, ruig, knobbelig papier ten schryven.
Rauchaltar, m. het rook-, reukaltaar.
Rauchapfel, m. doornappel, stramonie.
Rauchdampf, m. rookdamp, waassen.
Rauchen, v. n. rooken, smooken; es raucht in der Küche, 't rookt, 't smookt in de keuken; Taback, tabak rooken, smooken; nach Rauch riechen, stinken, schmecken, naar den rook ruiken, stinken, smaaken; riechend nach Rauch, na rook ruikend, riekend, stinkend, smaakend.
Rauchend, adj. rookend, dat rookt.
Raucher, m. een rooker, die rookt, een tabaksrooker.
Rauchgericht, **rauchertig**, f. rauchicht.
Rauchkerse, **rauchkerze**, f. **Rauchzypstein**, n. reukdeeg, reukballeje, -pastelle.
Rauchern, v. n. rooken, vleesch, vischen rooken, in den rook ophangen, droogen; mit Rauchwerk, rooken, reuken, met reukwerk.
Raucherpflanze, -pflanzlein, n. **Rauchpflanze**, f. her reukvat.
Raucherpulver, **Rauchpulver**, n. reukpoeder, poeder, om te ruiken.
Rauchernug, f. het rooken, de berooking.
Raucherkert, f. **Rauchwerk**.
Rauchfang, m. schoorsteenmantel.
Rauchfarbe, f. bruine, donkere kleur.

Rauhsaß, n. renkvar.
 Rauchsensterchen, n. rook-, togtvensterje.
 Rauchstäkig, adj. rouw, ruig van pooten; *eine rauchstäkige Laube, een doffer, eene laif met ruige pooten, met veeren aan, over de pooten.*
 Rauchgeld, n. rjns, m. rookgeld, schoorsteengeld.
 Rauchhandel, f. bey Rauchhändler.
 Rauchhändler, m. bontkoopman, bontkoopmanschap.
 Rauchhuhn, n. rookhoen, schatting op zekere huizen.
 Rauchhuz, rauchig, adj. rookagtig, rookig, beroekt; *eine rauchichte Küche, eene keuken, daar het rookt.*
 Rauchkammer, f. rookzolder, -huisje, -kammerje, -stooft, in den schoorsteen.
 Rauchkerze, f. kerstein, n. f. Raucherkerze.
 Rauchkuch, n. rookgat, smookgat, -hoek, -nest, een rookende keuken, kagbel.
 Rauchopfer, n. reuk-, brandoffer.
 Rauchspanne, f. spanlein, n. -pulver, siebe Raucherspanne.
 Rauchwerk, f. Rauchwerk, peltwerk.
 Rauchwerk, Raucherwerk, n. reukwerk, reukstoffe, gear.
 Rauchspieglein, n. f. Raucherkerze.
 Rauchzins, m. f. Rauchgeld.
 Rauche, f. Rauchen, m. Rauchenkraut, n. de raket, (pl.mt.)
 Raude, f. Räude.
 Raude, f. *eene korst op, over eene wond; die Wunde hat eine Raude bekommen, de wond heeft eene korst gezet.*
 Räude, f. ruit, ruidigheid, schurftheid.
 Ruidig, adj. rappig, ruidig, schurftig, schurftig; ruidiges Geschmüt, schurftig zeer, pluizery; ruidiges Schaf, een schurftig schaap.
 Ruidigkeit, f. ruidigheid, rappigheid, schurftig, schurftigheid.
 Raue, f. Raubheit.
 Rautilin, n. een ravelyn, een halve maan, een spits afloopenl vestingwerk.
 Raufdegen, m. een stekade, lange stoordegen.
 Raufe, f. Ruff, n. ruif, ruiffel, hooykrebbe.
 Raufen, v. a. vegten, smyten; mit Raufen, pluk-, plokhairen, onder naalkanderen met wiffen vegten; Bläts, Hans, vlas, kennip plukken, plokken, pluizen, teezen; der Ramm rauft, de kam hapert.
 Raufen, sich, v. rec. plokhairen; f. bey raufen.
 Rauser, m. een vegter, smyter; it. f. Raufdegen.
 Rauffen, f. raufen.
 Raufhändel, m. pl. twist, onzenigheid, vegtery.
 Raufwolle, f. plukwol, wol, die van de schaa-pen valt, of die men uitplukt.
 Raugraf, m. een natuurlyke zoon van een Paltzgraaf.
 Raugriffin, f. eene natuurlyke dogter van eenen Paltzgraaf.
 Raub, rau, f. raub.
 Raub, adj. & adv. wrang, scherp, bytend, streng, heesch, ongekoekt, raauw, onrydig; rauber Wein, wrange wyn; raube Kälte, strenge koude; ein rauber Verweis, een scherp, bytend, winig verwyf; eine rau-be Zucht, eene strenge tugt; raube Stim-

me, eene heesche stem; ein raubes Leben führen, een streng leven leiden; es macht einen rauben Hals, het maakt een schraale, heesche keel; ein rauber harter Mensch, een onbarmhartig, onmeelogen, hard mensch; einem raub begegnen, iemand onbelesid, onzagt, niet vriendelyk behandelen.
 Raub, adj. & adv. barr, koud; ein rauber Winter, een ruige, barre, felle winter; ein raubes, wüstes Land, Küste, bar, woest land, een barre kust; eine raube Wildnis, raubes Land, Gebirge, raube Gelsen, ruige wildernis, woestyn, ruig gewest, gebergte; rauhes Gestrüch, ruigte, ruig struik-, doorngebofsch; ein rauber Mensch, een rouw, wreed, wouf, onbeschoft mensch.
 Raubfugig, f. rauchfüßig.
 Raubfutter, n. paarde-, beestvoer, voëragie.
 Raubhärig, adj. ruighairig, ruig van hairen.
 Raubhandel, -händler, m. f. Rauchhändler.
 Raubhantig, adj. ruuw van vel.
 Raube, Raubheit, Raubigkeit, f. rouheid, rawheid, wrangheid, ruigheid, heeschheid, woothheid, onrydigheid.
 Raubhebel, m. roffel, roffelichaaf.
 Raubheit, f. Raubheit.
 Raubwerk, Raucherwerk, n. peltwerk, peltery, bontwerk.
 Raubwerker, m. een pelfer, bontwerker.
 Raum, m. 't ruim, 't hol, de ruimte, spatie, spatie tuffen iets; Raum haben, laffen, ruimte, plaats belven, laaten; einer Bitte Raum geben, eene leide, een verzoek inwilligen.
 Raum, room; f. Ram.
 Räumen, v. a. ruimen, ledigen, ontruimen, ontledigen, opruimen; das Land räumen, het land ruimen, uit 't land gaan; das Haus räumen, uit het huis gaan, het huis verlaaten; einem den Beutel räumen, iemand de beurs luizen; eine Hindernis aus dem Wege räumen, eene zwaarigheid uit den weg ruimen, te boven komen; den Magen räumen, de maag schoon maaken.
 Räumern, m. een ruimer, die iets leilig, schoon maakt; Räumern eines heimlichen Gemachs, secreet-, kakhuisveeger.
 Räumig, räumlich, adj. ruim, breed, wyd; wohnen, sitzen, ruim, gemakkelijk woonen, zitten.
 Räumlein, n. een plaatsje, kleine plaats, eenige ruimte, eenige spatie.
 Räumlich, adj. & adv. plaatszelyk, lighamelyk.
 Räumung, f. het ruimen, de opruiming, het ledig, schoonmaaken.
 Raunen, v. n. iemand iets in 't oor luisteren, byzen.
 Rauner, m. een prevelaar, die stilletjes jemand in 't oor byt, luistert.
 Rauschen, v. n. lollen, als de katten; die Ra-ge raunget, de kat lost.
 Raup, f. rups, rupze, grasworm, boomwolf.
 Raupen, v. a. die Wäume, het ongediert, de rupsen enz. uit de loonen baulen, schudden, de boomen van de rupsen zuiveren.
 Raupeneissen, n. een yzer, om de rupsen, rupsen uit de boomen te haalen.
 Raupenneß, n. rupsenneß, -pop.
 Raupicht, raupig, adj. vol rupsen.
 Raupp, u. f. w. f. Raupe.

Rausch, m. roes, knip; einen Rausch haben, trinken, eenen roes hebben, drinken; er hat einen Rausch, einen halben Rausch, by heeft de hoogte, een roes, een knip, een halven roes, knip weg; einem einen Rausch anhaben, zutrinken, jemand dronken maaken.
 Rauschen, v. n. ruiffchen, ruiffen, bruiffchen, bruizen; die Wellen rauschen, de golven bruiffchen; der Wind rauschet in den Bäumen, de wind ruiffcht in de boomen.
 Rauschen, n. het gedruiff, geklater.
 Rauschen, v. n. vlieten, ruiffchen.
 Rauschgelt, adj. rusgeel.
 Rauschgold, n. klarergoud.
 Rauschig, adj. roezig, half, heel dronken.
 Rauschlein, n. een roesje, knipje; er hat ein Rauschlein, by heeft een knipje, roesje weg.
 Rausperer, m. een klieker, rochgelaar, die dikwils spouwt of rochgelt.
 Rauspern, v. n. klieken, dikke, en tanje flui-men, klieken en speekzels poogen te lossen.
 Rauspern, n. rochgeling, gekliek, het opgevevan van fluienen.
 Raute, f. eene ruit van glas, ruiten in het kaartspel, ruit, vlakke van een gesleepen steen.
 Raute, f. ruit, wynruit.
 Rautebalsam, -essig, m. ruitbalsam, -azyn.
 Rauteblatt, n. een wynruitblad.
 Rautekreuz, n. een langwerpige en stomzydig kruis.
 Rautekeß, n. ruitenaas.
 Rauteessig, m. f. Rautebalsam.
 Rauteformig, adj. ruitswyze gemaakt; ein rauteformiges Kreuz, een ruitswyze ge-maakte kruis.
 Rauteformiges Adußgen, n. rautengelyche Maus, de tarbots gelyke spier.
 Rauteengelyche Binden, m. tarbots gelyke vierkante zwagtel.
 Rautekönig, m. ruitenkoning, -heer, in 't kaartspel.
 Rautekraus, m. een kraus van wynruit, it. een stuk van eene kroon, welke bandswyze in een schild van de eene tot de andere zyde staat.
 Rauteknecht, m. oly van wynruit.
 Rauteknecht, m. wapen in eene schminze ruit, een vrysterswapen.
 Rautevierung, f. een ongelzydyge vierhoek, een onreghelzydyg vierkant, Trapezium.
 Rautewege, adv. ruitswyze, by wyze van eene ruit.
 Rea, m. een reaal, zeker muntstukje, onder Ferdinand en Elisabeth van Castilien geslagen, ter waarde van ontrent vierde halve stuiver hollandsch geld.
 Reb, Rebe, m. rank van een wynstok; Neben schneiden, ranken snyden; eine Rebe mit Trauben, een rank met druiven; ein ein-gelcater Reb, een ingelcater rank; ein über-süßig schließender Rebe, een waterlot; Neben einsetzen, einlegen, einschlagen, ranken inleggen, in den grond steeken; die Neben drücken, treiben, bekommen Augen, de ranken zetten botten, botten uit.
 Rebarbara, f. Rabarbara.
 Rebasche, f. asch van een wyngaardrank.
 Rebauge, n. een bot, knop.
 Rebbblatt, n. een wyngaardblad.

Rebbüschel, *n.* welle, *f.* een takkebosch van wyngaardranken.
Rebell, *m.* een rebel, weerspannige, wederspanning, weerspanning.
Rebelle, *f.* de morgenrommelslag, de reveille; die Rebelle schloegen, de reveille slaan.
Rebellion, *f.* rebellie, weerspanning, opstand, muitery, ongehoorzaamheid tegen de wettige overigheid.
Rebellieren, *v. n.* rebelleeren, opstaan tegen, ongehoorzaam zyn aan de wettige overheid.
Rebellisch, *adj.* muirzugtig, weder-, weerspanning, ongehoorzaam, rebellig, wederstreevig; rebellisch werden, optaan, muiten, muitery verwekken.
Rebenblatt, *f.* Rebbblatt.
Rebenboagen, *m.* een boog van wyngaardranken, eene gevogte gaandery van wyngaardranken.
Rebendistel, *f.* kruisdistel, kruiswortel, endeloos.
Rebenheli, *n.* wynrankhour.
Rebenlaub, *n.* wyngaardloof.
Rebenmesser, *n.* snoeimes, krommes.
Rebenpsal, *m.* wyngaarditaak.
Rebensaft, *f.* Rebbjast.
Rebenslag, *m.* wormschaade, *misknopping* der boomen, door toedoen van wormen, enz.
Rebenschos, *m.* wyngaardloof, -takje.
Rebensfok, *m.* wynfok.
Rebentropf, *m.* *f.* Rebenslag.
Rebenwurm, *m.* wormen, die de knoppen der wyngaarden en andere boomen afvreet.
Rebfeld, *n.* een wyngaardkweekery, plaats, daar veel wyngaarden staan.
Rebgehalt, *n.* schoor, paal, stut voor een wyngaard.
Rebgeleit, *m.* een rank, die door, in den grond gelegd wordt.
Rebbels, *f.* Rebenheli.
Rebhuhn, *n.* een patrys, veldhoen, raphoen.
Rebhühlein, *n.* een patrysje, jonge patrys, enz.
Reblaus, *f.* Rebenlaus.
Rebmann, *m.* een wyngaardenier.
Rebmesser, *n.* psal, *m.* *f.* Rebenmesser.
Rebplanter, *m.* een wyngaardplanter.
Rebjast, *f.* Rebensaft, *m.* het nat, voor, bloed van een wyngaardstok, de wyn, het druivennat; der Rebensaft erfreuet das Herz, de wyn verheugt, verblydt het hart.
Rebschob, *m.* *f.* Rebenschos.
Rebschöken, *schökein*, *n.* een lootje, takje van den wyngaard.
Rebspise, *f.* teere spruit, teere schent, spruitje, takje van een wyngaardstok.
Rebhang, *f.* steden, *m.* *f.* Rebenpsal.
Rebwasser, *n.* het druivenat, water, dat nit de wonden loopt, waanneer de wyngaard gevoeld wordt, of is.
Rebwelle, *f.* *f.* Rebbüschel.
Rebwurf, *m.* *f.* Rebenwurf.
Rebjaste, *f.* *f.* Rebspise.
Rebjwein, *m.* een wyngaardrank.
Recept, *n.* recept, *voorschrift* der artsen.
Receptafel, *m.* de ontfanger, recipient.
Reech, *m.* een schriftelyk verdrag.
Reche, *Rechen*, *m.* hark, herk, ryf, schoffel.
Rechen, *v. n.* harken, met de hark samen doen.
Rechen, *wreken*; *f.* räden.
Rechenbant, *f.* rekenbank, rekenaafel.

Rechenblatt, *n.* *f.* Rechentafel.
Rechenbuch, *n.* rekenboek.
Rechenfehler, *m.* rekenfout, fout in 't rekenen.
Rechenfammer, *f.* rekenkamer.
Rechenkunst, *f.* rekenkonst, cyferkonst.
Rechenmeister, *m.* rekenmeester, -konstenaar.
Rechenfenning, *m.* reken-, legpenning.
Rechenfard, *u.* een lid, vaandbeer van de rekenkamer.
Rechenhaft, *f.* rekening, rekenschap; **Rechenhaft** geben, fordern, rekenschap geeven, zorleuen, eiffchen.
Rechenfchlag, *zug*, *m.* eene streek met eene hark, ryf, schoffel.
Rechenfchreiber, *m.* *f.* Rechenmeister.
Rechenfchule, *f.* de rekenschool.
Rechenfpiel, *m.* de fpeel, het handvat van de hark, ryf, schoffel.
Rechentafel, *f.* rekenaafel.
Rechentafel, *n.* een tafeltje, om op te rekenen.
Rechentisch, *m.* *f.* Rechentafel.
Rechenwoll, *m.* een hoopje, haal hooy.
Rechenzahn, *zappe*, *m.* de tand van eene ryf, hark.
Rechenzug, *f.* Rechenfchlag.
Rechgras, *n.* hondsgras, graswortel.
Rechlein, *n.* een harkje, ryfje, schoffeltje.
Rechlen, *f.* raffeln, reutelen.
Rechling, *m.* een baars.
Rechnen, *v. n.* rekenen, oprekenen, optellen, staat maaken, toerekenen; an den Fingern rechnen, op de vingers rekenen, optellen; mit einem rechnen, met iemand rekenen; rechnet, was wir verzeibret haben, reken op, trek by malkander, wat wy hebben verzeerd; ich rechne das für nichts, ik tel ik opt dat niet; auf etwas rechnen, op iets staat maaken; einem etwas zur Ehre rechnen, iemand iets als zonde toerekenen; er ist gegen ihm nichts zu rechnen, hy is by hem niet te vergeyken.
Rechner, *m.* een rekenaar, die rehent, de rekening opmaakt, optrekt.
Rechnung, *f.* rekening; meiner Rechnung nach, naar myne rekening, opstel; seine Rechnung auf was machen, zyne rekening, staat, overflag op iets maaken, zig er op spiefen, staat maaken, iets te doen; Rechnung machen, de rekening houden, opmaaken; Rechnung schicken, de rekening fuitzen, veriffenen; eine Rechnung justificeiren, eene rekening goedkeuren, voor goed houden; die Rechnung trifft ein, de rekening is goed; ich mache mir die Rechnung so, zo rekene ik, zo denke ik, zo zyn myne gedogten; die Rechnung ohne den Wirth machen, de rekening zonder den waard maaken, zig in zyne hoop bedriegen; seine Rechnung bey der Sache finden, zyne rekening by iets vinden, voordeel uit iets trekken; das ist auf eure Rechnung, dat is op uwe rekening, ten uwen laste, gy zyt er aanspreeklyk voor.
Rechnungsabriter, *m.* een reken-, rentmeester.
Rechnungsrevisor, *f.* Durchreiner.
Recht, *adj.* *adv.* regt, niet flink; er ist ein rechter Flegel, hy is een regte, olyke vlegel; er ist mein rechtes Kind, hy is myn regt, egt, wettig kind; mein rechter Vater, myn regte, volle vader; recht Kaufmannsgut, regt, opregt, rechtshapen koopmansgoed; das ist recht, dat is goed, is wel; recht in

der Mitte, juist in het midde; zurecht kommen mit jemand, te regt komen met iemand; recht aus, regt uit; einem etwas gerade recht fommen, iemand iets regt flugs, op flug, te posse komen; zurecht, recht legen, infchikken, opfchikken, menjeren; einem jeden fann mans mündtlych recht machen, 't is onmogelyk, alle man van, of te pas te maaken; etwas, jemand wieder zurecht bringen, iets, jemand weel te regt bringzen; es ist der rechte, 't is de regte, hy is het zelf; es ist recht gefchehen, 't is wel gedaan; es ist mir nicht recht, ik ben niet, zo als 't behoort; wer fann jedermann recht thun? wie kan het allen van pas maaken? du kommst mir eben recht, gy komt niet van pas; eine rechte Antwort, een stellig antwoord; in alle Sättel recht seyn, in alles net zyn.
Recht, regtmaatig, billyk; ein rechtes Urtheil fällen, een regtmaatig, wettig oordeel vellen; etwas für recht achten, iets redelyk vinden.
Recht, *n.* regt; Zug und Recht haben, gelyk, regt en reden hebben; einem Recht geben, jemand gelyk, regt geeven, doen; einem etwas verbieten bey Strafe, seines Rechts verluftig zu werden, jemand iets op straf van verstek verbieden; das natürliche, allgemeine, geistliche Recht, het natuurlijk, algemeen, geestlyk regt; in Rechten verfaßt, door wetten verbonden; das Recht gewinnen, erhalten, het proces winnen; seines Rechten sich begeben, van zyn regt affgaan; Gewalt gehet vor Recht, daar het geweld heefcht, moet de rede zwygen, zwigten, daar heeft de rede geene plaats.
Rechtentig, *adj.* daidelyk, kragtig, uiddrukelyk, nadrukelyk.
Rechten, *v. n.* regten, regt voeren, pleiten, dingen, dingtaalen.
Rechtfertig, *adj.* regtvaardig, geregvaardigd.
Rechtfertigen, *v. n.* regtvaardigen, vonniffen; eine Handlung rechtfertigen, eene daad regtvaardigen.
Rechtfertigen, een misdaadigen vonniffen, veroordeelen.
Rechtfertigen, sich, *v. rec.* zig regtvaardigen, verdedigen.
Rechtfertigung, *f.* regtvaardiging, regtvaardigdigmaking.
Rechtfertigungsschrift, *f.* verantwoording, verdediging, verweerschrift.
Rechtsförmig, *adj.* *adv.* geregigt, geregelyk, behooryk, naar regten.
Rechtsförmig, *adj.* die goede gevoelens, gedogten heeft, regtgezind, regtzinnig.
Rechtaläubig, *adj.* regtzinnig, orthodox.
Rechtshängig, *adj.* hangend voor 't regt; die Sache ist recht-, rechtshängig vor dem Hofgerichte, de zaak hangt, dient voor 't hof, wordt bepleit voor 't hof.
Rechtshandel, *f.* Rechtsandel.
Rechtsherrig, *adj.* regtleerig, regtzinnig.
Rechtlich, *adj.* *adv.* regtelyk, geregelyk, wettig.
Rechtliebend, *adj.* die 't regt, de regtvaardigheid, de billykheid bemint, lief heeft, voorflaat.
Rechtlos, *adj.* onregtvaardig, onwertig, onregtmaatig;

regtmatig; *een rechtlozes Verfahren, een onregtmatige, enz. handelwyze.*
Rechtmatig, *adj. & adv.* regtmatig, regtvaardig, wettig, egt; *eine rechtmatige Klage, Bitte, eene regtmatige, wettige klage, bede, verzoek.*
Rechtmatigheid, *f.* regtmatigheid.
Rechtmatiglyk, *adv.* regtvaardiglyk, wettiglyk.
Rechts, *adv.* regts, naar de regt hand.
Rechtsache, *f.* Rechtsache.
Rechtsam, *f.* rechtmatig.
Rechtsbank, *f.* regtbank.
Rechtsbeïndig, *adj.* geregelyk, authenryk, oorsprongklyk, egt, geloofwaardig; *eine rechtsbeïndigende Urkunde, eene authentieke, geregelyke acte.*
Rechtsboek, *n.* het regt-, wetboek.
Rechtschaffen, *adj. & adv.* regtschappen, braaf, dapper, luttig; *ein rechtschaffener Mensch, een braaf man, mensch; rechtichaffene Liebe, zuivere, opregte liefde; ein rechtschaffener Christ, een braaf, opregt christen; rechtschaffen betrogen, adgeprügelt werden, bedder, zeer bedrogen, afgeroest worden.*
Rechtschreiben, *v. a.* spellen, spelden, de woorden wel, net schryven.
Rechtschreibung, *f.* spelling, spelding, spelkunst, spelkonst.
Rechtsfällig, *adj.* die zyn regtsgeding, zyn proces verlies; *rechtsfällig werden, zyn proces verliezen.*
Rechtsforderung, *f.* actie, eisch, aantal, aanspraak, vervolg in regten.
Rechtsformia, *f.* rechtsformia.
Rechtsführer, *m.* een pleiter, voorspraak, advocaat.
Rechtsgang, *m.* regtsgeding, twist; *im Rechts gange begriffen, besangen seyn, in een geschil ingewikkeld zyn.*
Rechtsgängig, *adj.* betwittelyk, in geschil, daar geschil of twist over kan vallen.
Rechtsgebrauch, *m.* regtsgebruik, de wet.
Rechtsgelehrter, *m.* regts-, wetgeleerde, regtskundige, jurist.
Rechtsgelehrtheit, *f.* regts-, wetgeleerdheid, regtskunde.
Rechtshandel, *m.* regtshandel, pleit-, dinghandel.
Rechtshängig, *f.* rechtshängig.
Rechtsumig, *f.* rechtgesinnet, und rechtglu-
**big.
Rechtskosten, *m. pl.* regtskosten, kosten van een proces; *van een regtsgeding; in die Rechtskosten verurtheilt werden, in de kosten van 't proces veroordeeld worden, de kosten betaalen.*
Recht spreken, *v. a.* vonnissen, regt spreken, doen; *it. toestaan, goedkeuren.*
Rechtsweg, *f.* regtsgeding, pleidooy, pleit-
**ding.
Rechtsweg, *m.* vonnis, oordeel, uitspraak; *van 't rechtsweg naderen, in 't vonnis, de uitspraak beraffen.*
Rechtsweg, *m. f.* Rechtsache.
Rechtstag, *m.* de regts-, geregtsdag; *einem einen Rechtstag ansehen, jemand voor 't geregt dagen, dagvaarden; es sind so viel Rechtstage in der Woche, daar zyn zo veel regtsdagen in de week.*
Rechtsum, *adv.* regtsom, na de regte zyde.
Rechtswerehrer, *m.* een kwelgeelt, twistver-****

wekker, pleiter, knibelaar, krakkeelzoeker, rufiemaaker, moeitemaaker.
Rechtswerehrung, *f.* beïriegelyke vonis of list, voor al in cas van processen, verdraai-
ing van het regt.
Rechtswerehriger, *m. f.* Rechtsgelehrter.
Rechtswegen, *von rechtswegen, adv.* van regtswege.
Rechtswang, *m.* regtsdwang, gebied, jurisdic-
tie.
Rechtswinkel, *rechter Winkel, m.* een regte
hoek.
Rechtswinkelig, *adj.* regthoekig; *ein rechtswinkeliges Dreieck, een regthoekige driehoek.*
Recidiv, *m.* der krankheit, het weerkomen der
ziekte; er ist recidiv worden, by is weer ingefort, by is weer ziek geworden.
Recipient, *m. f.* Receptafel, de ontfanger.
Rechtbank, *f.* de pynbank; *einen auf die Rechtbank bringen, jemand op de pynbank, de pley brengen.*
Reckel, *m.* rakel, schurk, schoft.
Recken, *v. a.* rekken, strekken, uitrekken, -reiken.
Recken, *sich, v. rec.* zig uitrekken, de armen
uitstrekken.
Reckholder, *Wachholderbaum, m.* een jene-
verboom.
Recommendation, *f.* aanbeveeling.
Recommendationschreiben, *m.* een brief van
aanbeveeling.
Recommendiren, *v. a.* aanbeveelen; *sich ben
 einem recommendiren, zig in jemand's gunst,
 bescherming aanbeveelen.*
Recruten, *m. pl.* recruten, nieuw geworven,
aangeworven volk, aangeworve manschap.
Recrutiren, *v. a.* die Soldaten, recruteeren,
voltallig-maaken.
Recrutirvolker, *n. pl. f.* Recruten.
Rectificiren, *v. a.* verbeteren, rectificieeren.
Rectificiren, *n.* de verbetering, rectificatie.
Red, *f. f.* Rede.
Red, *f.* de spraak, het gerugt; *es geht die
 Red, es ist die Rede, de spraak, het gerugt
 gaat, loopt.*
Redart, *f. f.* Redenart.
Rede, *f.* rede, reden, spraak; *was Reden
 send diese? wat klap, praat is dat? Rede
 und Antwort geben, reden, taal en ant-
 woord geeven; öffentliche rede, aanspraak,
 redenvoeringe, vertoog; eines Advocaten
 für seinen Clienten, pleittaal, dingtaal, ge-
 ding; einen zur Rede stellen, segen, van
 jemand rekenschap eiffchen, vorderen, luan-
 ten verantwoorden; die Rede hat keine
 Hände noch Füße, de rede gaat mank, is
 gebrekkig; verblümte Reden, oneigenlyke,
 verbloemde spreekwysen; gebundene, unge-
 bundene Rede, vers, prosa; seine Rede wi-
 derrufen, zyn woord exten, inbaalen; das
 sind nur Reden, dat zyn maar praatjes;
 einen an der Rede kennen, jemand aan te
 spraak kennen; die Reden der Weissen, de
 woorden der verstandigen; gedenk an meine
 Reden, gedenk, denk aan myne woorden.
Redekunst, *f.* redenkonst, redenrykkonst, lo-
**gica, welsprekentheid, -konst, redeneer-
 kunde.**
Redekünstler, *f.* Redner.
Reden, *v. a.* spreken, praatzen, redeneeren,
spraak houden; von etwas reden, van,*

*af iets spreken, gewaagen; von etwas gar
 nicht reden, van iets, iets niet roeren, nog
 reppen; hiervon ist fernere nichts zu reden,
 dit dient niet nader, dit dient niet aange-
 roerd; mit einem reden, f. spreken; ich
 höre reden! ik hoor gewag! reden, öffent-
 lich, spreken, openlyk, in 't openbaar eene
 reden doen, houden, redenvoeren; du hast
 gut reden, gy hebt goed praatzen; das Re-
 den kommt ihm schwer an, het spreken
 valt hem moeyelyk; um's Kraut reden, vry
 uit, voor de wuist, zonder schroom, zyn hurt
 regt nie spreken; das Veste zur Sache re-
 den, de zaak op de beste wyze verklaaren,
 opvatten; er läßt nicht mit sich reden, by
 heeft geene ooren, by luistert na geene re-
 den; also zu reden, om zo te spreken.
Redend, *adj.* sprekend; *die Thiere redend
 einführen, de dieren sprekende invoeren.*
Redendes Wappen, *n.* een sprekend wapen.
Redensart, *f.* eene spreekwys, spreekma-
nier.
Reder, *m.* een sprekker, praater; *ein ande-
 res ist ein Reder, und ein anderes ein
 Redner, een snapper, sprekker, praater is
 geen redenaar.*
Redestul, *m.* redestoel, praatstoel.
Redia, *adj.* snappend, praatend, klappend.
Redkunst, *f. f.* Redekunst.
Redlich, *adj. & adv.* opregt, getrouw, eer-
**lyk, openhartig, ongeveint, voor de wuist,
 dapper; ein redlicher Mann, een braaf,
 opregt man; ein redliches Handwerk, een
 eerlyk handwerk; sich redlich wehren, han-
 deln, sich redlich halten, zig dapper wee-
 ren, voor de wuist handelen, openhartig te
 werk gaan; zig dapper gedragen; einen
 redlich abschmieren, jemand belder af-
 roffen.**
Redlichkeit, *f.* opregtheid, getrouwigheid,
eerlykheid, openhartigheid.
Redlos, *adj. & adv.* reddeloos, beschadigd,
**buiten staat gesteld; das Schiff ward mit-
 ten im Gesichte redlos geschossen, het schip
 ward, midden in 't gewegt, reddeloos ge-
 schooten; f. rettlos.**
Redner, *m.* redenaar, sprekker, reedenvoer-
der.
Rednerkunst, *f. f.* Redekunst.
Rednerisch, *adj. & adv.* reden-, redeneer-
kundig.
Redsam, *redselig, redsprächig, adj.* spraak-
zaam, die veel spreekt, die bevallig spreekt.
Redsamkeit, *f.* gespraakzaamheid, vrinde-
lykheid, bevalligheid in 't spreken.
Redschem, *adj.* niet spraakzaam, die wei-
nig spreekt, het spreken mydt, schuwwt.
Redselig, Redseligkeit, *f. f.* redsam, ic.
Redsprächig, *f.* redsam.
Redute, *f.* reduit, ronduit, beschansing,
klein schansje.
Reebänder, *n. pl.* reebanden, touwtjes of
**bandjes, om de zeilen aan de ree te
 binden.**
Reede, *f.* de ree, reede, rhee; *auf der Reede
 de liegen, op de ree, onbetsloten haven, daar
 schepen ankeren, leggen.*
Reeder, *m.* een reeder, eigenaar of verhuur-
der van een schip.
Reedlos, *f.* reedlos, rettlos.
Reif, *m.* een reef, final strook zeils, bonnet,
byzeilje, als 'er weinig wind is.
Referent,*

Referent, *m.* een verflagdoener van een ge-
ding, overbrenger, overdraager.
Reff, *f.* Naufe.
Reff, *n.* rugg-korf, mars, kraamersmars.
Reffduder, *n. pl.* help-, hennipzeel, banden
van een lastdraager.
Reffboden, *m.* bodem van de ruif, van de
trebbe.
Reffmout, *trdger, m.* marsdraager, kruyer,
lastdraager.
Refftrdgerndiffig, *adj. & adv.* op zyn kryeri.
Refflood, *m.* een draagboom.
Reffer, *f.* gewest, landstreek; in einer Stadt,
Nachbarschaft, *wyk, buurt van eene stad.*
Reformation, *f.* de reformatie, herstelling,
verbetering, hervorming.
Reformatieuswerk, *n.* het werk de reformatie.
Reformieren, *v. a.* reformeeren, herstellen,
hervormen.
Reformirer, *m.* een reformateur, hervormer,
hersteller, verbeteraar.
Reformierung, *f.* *f.* Reformation.
Reg, *f.* rege.
Regal, *n.* een zeter muziekinstrument.
Regalien, *n. pl.* overhuidsregten.
Regalpapier, *n.* rojalpapier.
Regolius, *m.* in der Drgel, orgelregister,
waarin de grootste pypen zyn, en die de
grondstem maaken.
Rege, *regia, adj.* die, dat zig beweegt, daan-
de woordt; rege werden, zig beghinnen te
beweegen, gaande worden; einen rege ma-
chen, jemand gaande, wakker maaken; ei-
nen alten Handel wieder rege machen, eene
oude zaak weer ophouden, weer levendig
maaken, oude koelen uit de sloot haalen.
Regel, *u. f. w.* *f.* Regul.
Regen, *v. a.* roeren, aanroeren, beweegen,
aandoen; Hände, Bäume regen, handen, voe-
ren beweegen; die äußerliche Dinge regen
die Sinne, de voorwerpen doen de zin-
nen aan.
Regen, *sich, v. etc.* zig roeren, beweegen;
ich kann mich hier nicht regen, ik kan my
hier niet roeren, beweegen; es regt sich ein
Gewitter, daar komt een onweer, een onweer-
buy, een donderolag op; sich wider etwas
regen, zig tegen iets verzetten, tegen iets
aankanten.
Regen, *m.* regen; ein starker Regen, een
sterke regen; ein dünne regen; die Wärten
verlangen nach dem Regen, haben des Re-
gens nöthig, de tuinen verlangen na regen,
hebben regen noodig; nach Regen kommt
Sonnenschein, naa regen zonneschyn, naa
vroesheid vreugde.
Regenbad, *m.* regenbak.
Regenbogen, *m.* regenboog, wolkboog.
Regendach, *n.* regendak, druiuing van het
dak.
Regendecke, *f.* bey Regentuch.
Regenfröschlein, *n.* een groene kikker, -kik-
vorich.
Regenlauf, *m.* eene regenbuy, regenvlaag.
Regenluft, *reantrich, adj.* regenagrig; re-
genbastes Wetter, regenagrig weer.
Regenhut, *m.* een regenhoed, hoed met groote
randen.
Regenkappe, *f.* *f.* bey Regentuch.
Regenloch, *n.* -winkel, *m.* regengat, hoek.
Regenluft, *f.* de regenagrige lugt.
Regenmantel, *m.* regenmantel.

Regenrod, *m.* een veirok, veimantel met
hangmouwen.
Regenröck, *m.* regenbak, -fark.
Regenschauer, *m.* regenvlaag, -bui.
Regenschirm, *m.* *f.* bey Regentuch.
Regenschlag, -schuß, *m.* een stroomende water-
piet.
Regent, *f.* Regieret.
Regentum, *f.* eene regentes, bestuurster, re-
geerster.
Regentuch, *n.* -decke, -kappe, *f.* -schirm, *m.*
der Weiber, sali, regenkleed.
Regenwasser, *n.* regenwater, regen.
Regenwetter, *n.* regenweer.
Regenwind, *m.* regenwind.
Regenwinkel, *m.* *f.* bey Regenloch.
Regenwolke, *f.* eene regenolk.
Regenwurm, *m.* pier, regenworm.
Regenwurml, *m.* wormolie.
Regierart, *f.* wyse van regeeren, -regeering.
Regieren, *v. a.* regeeren, bestieren, mees-
ten.
Regierer, *m.* regent, regeerder, bestierder.
Regiererin, *f.* *f.* Regentina.
Regierkunst, *f.* kunst, wetenschap, vast te re-
geeren, te bestieren, te gebieden.
Regiersland, *m.* bestiering-, regeering-, over-
heidsstaat.
Regiersucht, *f.* regeer-, heerschezugt.
Regiersuchtig, *adj.* regeer-, heerschezugtig.
Regierung, *f.* Regiment, *n.* regeering, bes-
tier; Regierung, welche in einem einzi-
gen bestebet, eene alleenheersching, eene
monarchie; welche aus den vornehmsten
Herren bestebet, eene regeering der Staaten,
der voornaamsten van een land; die Regie-
rung antreten, de regeering aanvaarden;
einem die Regierung benehmen, jemand
afzetten, de regeering beneemen.
Regierung, *f.* eene vorstelyke of koninglyke
raadsvergadering.
Regierungsbefehl, *m.* bevel, ordonnantie van
de regeering.
Regierungsform, *f.* Regimentsform.
Regierungsraad, *m.* regeeringsraad, lid van
de regeering, van de overheid.
Regig, *f.* rege.
Regiment, *n.* *f.* Regierung; nach dem Re-
gimente streben, na de regeering staan;
ein hartes, lindes, glückseliges Regiment,
eene strenge, harde, zachte, gelukkige regeer-
ing.
Regiment, *n.*ragt; es ist kein Regiment,
daar is geeneragt; er hält gut Regiment,
hy houdt goederagt.
Regiment Arlegevolk, *n.* regiment, hende,
krygsbende; ein Regiment Reiter, rui-
terbende.
Regimenterweife, *adv.* by regimenten, by
benden.
Regimentsfeldscheer, *m.* een chirurgyn ma-
joor.
Regimentsform, *f.* wyse van regeering.
Regimentsfark, *f.* *f.* Regimentsförg.
Regimentsprofoß, -profoß, *m.* provoost van
een regiment.
Regimentsquartiermeister, *m.* regiments-
kwartiermeester.
Regimentsförg, *f.* zorge, last van de regeer-
ing.
Regimentsstab, *m.* het oppergebied, -bewind,
staf van commando.

Regimentsstab, *m.* de hooge-, opperofficieren
van een regiment.
Regimentsstaf, *m.* *f.* Regimentsstab, staf
van commando.
Regimentsstamboer, *m.* regimentstamboer,
-trommelflager, tamboer majoor.
Regimentsunkosten, *m. pl.* onkosten van, voor
een regiment.
Regirart, *regiren, u. f. w.* *f.* Regierart, re-
gieren, *u. f. w.*
Register, *n.* register, lyst, rol, tafel, wyzer,
bladwyzer; Register über ein Buch, re-
gister, bladwyzer van een boek; ins Regis-
ter eintragen, op 't register aantekenen;
Register des Hausrats, een inventaris,
een lyst van 't huistraad, de meubelen; er
sieht ein schwarzen Register, hy is gete-
kent, gelvandenmerk, by staat bekend.
Registrator, *m.* griffier, geregtschryver, von-
nis-, registerbewaarder.
Registrator, *f.* inschryving, optekening van
een plakkaat, eene wet in 't register of wet-
boek.
Registriren, *v. a.* in 't register of protocol ter
neder stellen, nau-, optekenen, en dus be-
krachtigen, registreren.
Regnen, *v. a.* regenen; das allzu viele Re-
genen dient nicht für die Geldfrächte, het al
te veel regenen, het al te veel nat, de al te
veele natheid dient niet voor 't veldgewas,
voor de veldvrugten, voor de vrugten op
het veld.
Regnerisch, *f.* regenhaft.
Regul, *f.* regel.
Reguliren, *v. a.* reguleeren, schikken, bestie-
ren; sich nach andern reguliren, zig naar
anderen schikken, volgen; das ich mich
darnach reguliren möge, ten einde my naar
anderen te schikken, te volgen.
Regulir, *adj.* geregeld; ein regulirtes Les-
ben, eene wohl regulirtes Haushaltung,
een geregeld leven, eene wel geregelde huis-
houding.
Regulierung, *f.* reglement, schikking, order,
bestelling.
Regulmäßig, *regelmatig, regulier.*
Regelmäßigkeit, *f.* regelmatigheid.
Regulrecht, *adj.* regelbrecht, regelyng.
Regulrichtig, -richtigkeit, *f.* regulmatig, *te.*
Regulus, *m.* een koningje, by de chymisten
een metaalklomp, hegelvond geworden, door
't smelten in den kraes.
Regung, *f.* aandoening, beweeging; Regung
des Gemüths, der Seele, aandoening der
ziele, der gemoeds; des Siebers, aanval,
aankomst der koortse; selne Regungen jähr-
men, zyne lusten, hartstogten beuwingen,
meester over wezen.
Reh, *f.* Rebe.
Rehbock, *m.* *f.* Rebe.
Rehbraten, *m.* het gelraat van een reekalf.
Rehe, *n.* ree, rhee, rheehok, rheekalf.
Rehe, *adj. & adv.* lendenlam, afgereeden,
verzwakte; ein Pferd (zu) rebe reiten, een
paard bek of ryden; ein (zu) rebe gerittenes
Pferd, een styf, verslyft, droezig, of dempzig
paard, dat afgemat, moe gereden is.
Rehe, *f.* heering, klopping, trilling in de
oede, koorts van een paard, dat afgemat, moe
gereden is.
Rehsarb, *ali.* vaal, uit den rossen, bruin-
rood, reekleur.

Rebellen, *n.* het *zel* van een reebok.
Rechtlich, *n.* wildpret, *n.* vleesch van een roe, reekalf.
Rechtich, *f.* het wyffe van den reebok, een wilde geit.
Rechhaar, *n.* hair van een reebok, van een wilden bok, bokkenhair.
Rechtal, *n.* een reekalf.
Rechteute, *f.* schldgel, schlegel, *m.* dystuk, agterbout van een rhee.
Rechtildpret, *f.* Rechtlich.
Rechtbarste, *f.* wryfborstel, schuyer, een boender.
Reibe, *f.* Reibelsen, *n.* ryf, rasp.
Reiben, *v. a.* wryven, vryven, boenen, droog-schuuren; sich reiben an etwas, zig wryven, schrobben tegens iets; Farben reiben, verf, verwen wryven, maalen; reiben auf einem Reibeisen, raspen met een rasp; Brodt, Kafe, Tabak reiben, brood, kaas, tabak raspn; cinem etwas unter die Nase reiben, jemand iets onder den neus wryven, iets verwyten; er darf sich nicht an ihn reiben, hy durft niet aan hem ruiken; sie reiben sich selbst auf, zy verteeren zig zelve; den Boden reiben, den grond, de vloer veegen, schoonmaaken.
Reibepfal, *m.* rpsol, *f.* wryfpaal.
Reiber, *m.* een wryver, boender; een gren-del.
Reiberinn, *f.* eene wryfter, vryfter, boen-ster.
Reibhader, *-wisch*, *m.* *f.* Reibetuch.
Reibteule, *f.* stamper, stampfok.
Reibkassen, *n.* een hoedeborstel.
Reiblumpen, *m.* *f.* Reibetuch.
Reibpfeife, *f.* Reibepfal.
Reibstein, *m.* wryfsteen.
Reib-, *n.* Reibetuch, *n.* wryf-, schuurlap, -flet, -vodde, -doek, -dweil.
Reibung, *f.* het wryven, de wryving, vry-ving.
Reibwisch, *m.* *f.* Reibetuch.
Reich, *n.* het ryk, keizer-, koningryk; die Reiche der Welt, de koningryken der aarde, der waereld; droeben im Reich, bo-ven in Duitschland; zum Reiche gelangen, aan de regering komen.
Reich, *adj.* *adv.* ryk, vermogend, geldig; ein reicher Mann, een rykaart, een schar-ryk man; ein sehr reicher Handelsmann, Wechselfere, een zeer ryk koopman, wif-selaar.
Reichen, *v. a.* reiken, langan, uitreiken, uit-steeken, geeven; die Hand reichen, de hand toereiken; dem Kinde die Brust rei-chen, het kind de borst geeven; er reicht dem andern das Wasser nicht, hy haalt geen hand waters by hem, by is by hem niet te vergelyken, das Feld reicht bis an den Wald, het veld strekt zig tot aan 't bosch nie; ich werde mit meinem Gelde nicht reichen, ik zal met myn geld niet toe-komen.
Reichhaltig, *adj.* rykmaakend; ein reichhal-tiges Bergwerk, eene rykmaakende myn.
Reichlich, *adj.* *adv.* rykelyk; ein reichli-ches Geschenk, een rykelyke, ruine, onbe-kompe gift; reichlich beschenken, reichlich Almoesen geben, rykelyk, ruimelyk, milde-lyk begiften, almoezen geeven.
Reich machen, *v. a.* ryk, vermogend maaken.

Reichmachung, *f.* rykmaaking, vermeerdering van Goed.
Reichsabschied, *m.* het raadslot, besluit des ryks, ryksgoeddunken.
Reichsacht, *f.* de ryksban; einen in die Reichsacht erklaren, jemand in den ryks-ban doen.
Reichsadel, *m.* ritterschast, *f.* stand, *m.* de Edelen des ryks; in den Reichsadel, Rittersstand erboven werden, adelyk ge-maakt, tot den ryksridderslyken stand ver-beven worden.
Reichsadel, *m.* ryksadelaar.
Reichsanlage, *-steuer*, *f.* schatting, belasting van 't ryk.
Reichsanstand, *m.* russenryk, interregnum.
Reichsappfel, *m.* de ryksappel.
Reichsarmee, *f.* de ryksarmee.
Reichsboden, *m.* de ryksbodem, grond des ryks.
Reichsbürger, *m.* *f.* ben Reichsgenos.
Reichscanzler, *m.* cancelier van 't ryk.
Reichsberganzler, *m.* ryksaartscancelier.
Reichsbergschazemeister, *m.* ryksaartschatmees-ter.
Reichsberztruchses, *m.* ryksaartsphysopren-ger.
Reichsfeind, *m.* een vyand van het ryk.
Reichsfeldherr, *m.* veldheer, generaal van 't Keizerryk.
Reichsfronier, *m.* een Baron, vryheer des ryks.
Reichsfroniam, *f.* Baronesse, vryvrouw van het ryk.
Reichsgräf, *graf*, *m.* ryksvorst, -graaf.
Reichsgräfin, *f.* eene ryksvorstin.
Reichsgeld, *n. pl.* inkomsten van het ryk.
Reichsgeld, *f.* Reichsmünze.
Reichsgenos, *-bürger*, *-einwohner*, *m.* ryks-genoot, -burger, -inwooner, -zaat, inge-zeten.
Reichsgeschäfte, *n.* -handel, *m.* -sachen, *f.* -zaaken, belangende, aangauide 't ryk.
Reichsgesetz, *n. pl.* -ordning, -sagung, *f.* rykswetten, ordonnantien, costumen van het ryk.
Reichsglied, *n. pl.* -glieder, *eene lid* van het ryk.
Reichsgraf, *m.* *f.* ben Reichsfürst.
Reichsgräfium, *f.* eene ryksgraavin.
Reichsgränze, *f.* de grenzen van 't ryk.
Reichshandel, *f.* Reichsgeschäfte.
Reichshofrath, *m.* rykshofraad, de raad van 't hof.
Reichshofrathspräsident, *m.* de praesilent, voorzitter in den rykshofraad.
Reichsinwohner, *m.* *f.* ben Reichsgenos.
Reichskammer, *f.* rykskamer, alwaar de ge-schillen beslist worden.
Reichslehen, *n.* ryksleen, het leen van 't ryk.
Reichsmatricul, *f.* de rol, naamlyk, lyst van de leden des ryks.
Reichsmünze, *f.* ryksmunt.
Reichsordnung, *f.* *f.* Reichsgesetz.
Reichsort, *m.* *f.* ben Reichshaler.
Reichsrath, *m.* ryksraad.
Reichsritterschast, *-rittersstand*, *f.* Reichs-adel.
Reichs-sachen, *f.* Reichsgeschäfte.
Reichs-sab, *m.* *f.* Reichsgenos.
Reichs-sagung, *f.* *f.* Reichsgesetz.
Reichs-scepter, *m.* de ryks, keizerlyke, ko-ninglyke scepter.

Reichs-schazemeister, *m.* rykschatmeester.
Reichs-schlus, *m.* *f.* Reichsabschied.
Reichs-schwert, *n.* het rykszwaard.
Reichs-siegel, *n.* het zegel van 't ryk.
Reichs-stadt, *f.* ryksstad.
Reichs-stand, *m.* ryksstaat, -stand.
Reichs-stände, *m. pl.* de stenen, staaten van 't ryk.
Reichs-steuer, *f.* Reichsanlage.
Reichs-tag, *m.* versammlung, *f.* ryksdag, -ver-gadering, -verzameling.
Reichs-thaler, *n.* ryksdaaler, -oort.
Reichs-vafall, *m.* een vafal, leenman, leen-houder van het ryk.
Reichs-ver-sammlung, *f.* *f.* ben Reichstag.
Reichs-ver-weiser, *m.* een voogd, bestierder, be-zorger van het ryk.
Reichs-völker, *n. pl.* ryksvolken, -troepen.
Reichs-wapen, *n.* wapenen des ryks.
Reich-thum, *m.* rykdom, overvloed; das ist alle mein Reichthum, dat is all myn ryk-dom, myn voorraad; großen Reichthum zu-sammen scharren, groote goederen verza-melen.
Reichung, *f.* verschaffing, verzorging.
Reier, *-beik*, *-spiel*, *f.* Reiger, *ic.*
Reif, *m.* ryp, rym, yzel; es fällt ein Reif, het yzelt.
Reif, *m.* hoepfok, -fokje, hoepel; neue Reifen um ein Fass legen, nieuwe hoepels om een vat leggen; dem Fasse Reifen ans legen, hoepels om een vat leggen.
Reif, *ringetje* aan een rotting.
Reif, *adj.* *adv.* ryp, rydig, murw; ein reif-fer Apfel, een rype appel; reifes Obst, rype, murwe vrugten; reif machen, werden, ryp, murw maaken, worden; ein reifes Urtheil, een ryp oordeel, een verstandig oordeel; er ist reif zur Strafe, 't is tyd, dat hy gestraft werde.
Reife, *f.* rypheid; zu seiner rechten Reife gelangen, tot zyne regte rypheid komen, regt ryp worden.
Reifen, *v. n.* rypen, murw worden; sie rei-sen schon, zy beginnen al ryp, murw te worden.
Reifen, *v. imp.* rypen, yzelen; es reifet, het yzelt, ryp.
Reifen-holz, *n.* hoephout, reephout, varthous.
Reifen-macher, *m.* hoepmaaker.
Reifen-ling, *m.* hoeping.
Reifen-ange, *f.* pranger, kuipershaak.
Reif-licht, *adj.* belekt met ryp, rym.
Reif-holz, *f.* Reifenholz.
Reif-loben, *-schldgel*, *m.* dryfhout, om de hoe-pels aan te dryven.
Reif-lich, *adv.* rypelyk, met overleg; reif-lich erwdgen, rypelyk, naauwkenrig nagaan, overweegen.
Reif-roek, *m.* hoepel-, balynerok.
Reif-roek, *m.* *f.* Reifenholz.
Reif-ung, *f.* rypheid, her rypen, het murw worden; *f.* Reife.
Reif-geber, *m.* een bandhaak.
Reifen, *f.* reifen.
Reiger, *m.* reiger.
Reiger-bait, *f.* reigerjagt.
Reiger-buch, *m.* reigerbosch.
Reiger-falcke, *m.* een jagt- of roofvogel, die op den reiger los gelaten word, om diep op te doen vliegen.
Reiger-feder, *f.* eene reigerveer.

Reigerfett, *schmalz*, *n.* reigervet.
 Reigernebusch, *n.* f. Reigerbusch.
 Reigerichmalz, *f.* Reigerfett.
 Reigerjpiel, *n.* het vermaak van der reigerjagt.
 Reigerstand, *m.* een reigersnoet.
 Reibe, *f.* ry, rek, rang, lyne; eine Reihe Bäume, een ry-boomen, laan; ciniğer nesben, oder nach einander stehenden Dinge, von einerley Gattung, reeks; Krambusden, rak, rek, ry van wruksel op de markt; Zeitordnung, wenn ein jeder was thun muß oder soll, beurt.
 Reiben, *v. a.* rygen, snoeren; Perlen reiben, paarlen rygen, snoeren; *f.* reoben.
 Reiben, *m.* rey, dans; den Reiben führen, den dans beginnen; de eerste in eene zaak zyn.
 Reibenweise, *adv.* naar de rey, by wyze van reyen; naar, volgens de beurt.
 Reiber, *u. f. w.* f. Reiger.
 Reim, *m.* rym, vers; ein stiehender Reim, een vloeyend rym, vers; in Reime versafsen, bringen, in versen brengen; Reime dichten, versen maaken.
 Reimart, *f.* een soort van rym, vers.
 Reimen, *v. a.* in Reimen, reimweis slegen, rymen, berymen, in rym, in dicht stellen, zetten.
 Reimen, *sch.* *v. rec.* overeenkomen, schikken, voegen; diese Worte reimen sich wohl; deze woorden komen wel overeen; wie reimt sich das? hoe past dat, hoe voegt dit? das reimt sich wohl, schiekt sich aber nicht, dat rymt wel, maar het voegt niet, maar daar is geen rede voor; die Antwort hat sich wohl gereimt, dat antwoord was goed, ter snee, gepast.
 Reimendichter, *m.* f. Reimer.
 Reimenreißer, *m.* een rymelaar, kladder, broddelaar, halve blanks poët, laffe rymmer, rymmer in de koelte.
 Reimer, *m.* rymmer, rymdichter, poët.
 Reimeren, *f.* rymery.
 Reimfall, *m.* de val, welluidendheid, aange-naame vloeying, rollinge der versen.
 Reimfallig, *adj.* iets, dat rymt, wel vloeyt, in versen valt.
 Reimgebet, *gebetlein*, *n.* een gebed in rym, in versen.
 Reimgedicht, *versé*, *n.* rymdicht, dicht.
 Reimgesetz, *gesetlein*, *n.* een afzonderlyk vers, afgeschelden gedoete van een gedicht, lied.
 Reimgesicht, *f.* Reimgedicht.
 Reimkunst, *f.* rymkonst, dichtkunst, dichtkande.
 Reimkünstler, *m.* f. Reimer.
 Reimklank, *m.* rymklank, -slag, -val.
 Reimmaas, *n.* de rymmaat, maar van een vers.
 Reimredel, *n.* een raadzél in rym, in versen.
 Reimreue, *m.* f. Reimgesetz.
 Reimrhythmus, *m.* rymmer, dichter, rymmaaker, rymtimid.
 Reimspruch, *m.* een spreuk, een zeggen in rym, versen.
 Reimsteller, *f.* Reimer.
 Reimung, *f.* het rymen.
 Reimvers, *n.* f. den Reimgedicht.
 Reimweise, *adv.* f. bey reimen.
 Reimzeile, *f.* een regel van een vers.

Rein, een greppel, enz. *f.* Rijn.
 Rein, *adj. & adv.* rein, zuiver, schoon; ein rein Hemde, Tischtud, een schoon, wit hemd, tafellaken; eine reine Luft, eene reine, zuivere, heldere, gezonde lucht; eine reine Jungfrau, een reine, zuivere maagd; reine Leinwand, rein, fyn linnen; rein von ansteckender Seuche, pluis, niet besmet; nicht rein sein an einem Orte, ergens niet pluis zyn; nicht rein sein in seiner Lehre, Religion, niet pluis, rein, gezond zyn in zyne leer, in zyne gevoelens van de religie; rein machen, schoon maaken.
 Rein, *dun*; ein reiner Baden, een dunne, fyne draad.
 Reinsarn, *n.* rynvaar, wormkruid.
 Reinsicht, *adj.* vol heuvels.
 Reinsigen, *v. a.* reinigen, zuiveren, havenen, schoon maaken; die Kleider, Strassen, reinsigen, de kleeven, straatn reinigen, schoon maaken.
 Reintaen, *sch.* *v. rec.* reinigen, purgeeren, ontlafen.
 Reintaer, *m.* een, die zuivert, schoon maakt.
 Reinsakeit, *f.* reinigheid, zuiverheid, knusheid; Reinsigkeit der Gedanken, zuiverheid der gedagten; seine Reinsigkeit bewahren, zyne zuiverheid, knusheid bewaaren.
 Reinsigung, *f.* reiniging; die Reinsigung Maria, Mariereinigung, vrouwligemisse.
 Reinsigungsopfer, *n.* zuivering, reiniging door offerhanden.
 Reinsigungsstagn, *m.* de dag van zuivering, -reinsigung.
 Reintlich, *adj. & adv.* reinlyk, reinelyk, proper, net, zindelyk, keurig, punrig, puntelyk, zuinig; alles rein halten, reintlich mit etwas umgehen, alles netjes, reinelyk, puntelyk, puntjes houden, er netjes met om, te werk gaan.
 Reintlichkeit, *f.* reinlykheid, zinnelykheid, zindelykheid, keurigheid, puntigheid, nettigheid.
 Reintwilde, *f.* rynwilge, keelkruid, mondhou.
 Reis, *ryt*; *f.* Reis, *u. f. w.*
 Reis, *n.* tak; *f.* Reis, Reinsicht.
 Reishar, *adj.* reisbaar.
 Reise, *f.* reis, togt; eine Reise anstellen, thun, eene reizé, een toer doen; kleine, kurze Reise, sneepreisje; eine Reise antreten, de reis aanneemen; wo geht die Reise hin? waar is de reis na toe?
 Reisebeschreibung, *f.* f. Reisbuch.
 Reisebett, *n.* een reis, veldbed.
 Reisebuch, *n.* beschreibung, *f.* reisboek, -beschryving.
 Reisebundel, *m.* pakkaasje, reisgoed.
 Reisetfertig, *adj. & adv.* reisvaardig; sich reisetfertig machen, zig reisvaardig maaken.
 Reisegebet, *n.* gebed van een reiziger.
 Reisegefährt, *gefert*, *m.* f. Reisegefell.
 Reisegeld, *n.* -psenning, *m.* reisgeld, -penning.
 Reiseherberge, *n.* f. Reisezeug.
 Reisegefelle, *m.* reisgezel, -genoot.
 Reisegefellschaft, *f.* gezelschap op reis.
 Reisehut, *m.* f. den Reisetleid.
 Reisetkeller, *m.* een vleskelder op reis.
 Reisetische, *f.* f. Reisekoffer.
 Reisetleid, *n.* -mantel, -hut, -staf, *m.* reis-kleed, -mantel, -hoed, -stok, -staf.

Reisekoffer, *m.* reiskist, reiskoffer, reismaal, -zak.
 Reisekosten, *m. pl.* reiskosten; die Reisekosten bezahlt bekommen, de reiskosten betaald krygen.
 Reiseumantel, *m.* f. den Reisetleid.
 Reisen, *v. n.* reizen, op reis zyn, -gaan; in fremde Länder reisen, in, na vrande landen reizen; zu Lande, zu Wasser, zu Schiffe reisen, te land, te water reizen.
 Reisen, *n.* her reizen, her op reis zyn.
 Reisend, *adj.* reizend, op reis zynde; reisende Leute wohl aufnehmen, reizigers wel ontfangen, onthouden.
 Reisender, *m.* een reiziger, die op reis is; zur Bequemlichkeit der Reisenden, tot gemak der reizigers.
 Reisespenning, *m.* f. bey Reisegeld.
 Reiser, *pl.* von Reis, takken.
 Reiserock, *m.* een reisrok.
 Reisetack, *m.* een reiszak.
 Reisetab, *m.* f. den Reisetleid.
 Reiseruhe, *f.* f. Reisekoffer.
 Reisetzeug, *n.* reistoe, n. reistuig, reisgoed.
 Reishaft, *adj. & adv.* tot de reis behoorende; sich reishaft anlegen, zig kleeden, om op reis te gaan.
 Reisholz, *n.* f. Reinsichtholz.
 Reishut, *f. & adj.* takken, griend; vol takken.
 Reishütchen, *m.* rysbezem.
 Reishühchen, *m.* takkebos, heesterbos, muzzaart, muztert.
 Reishühlein, *n.* takkehout, heester, heesterhout.
 Reiss, *adj.* ruiteryk; ein reissiger Knecht, een ruitier; die Reissen neben des Fußvolk stellen, de ruitery met het voetvolk in ord. stellen.
 Reissig, *f.* Reinsicht.
 Reisskunst, *f.* tekenkunst; *f.* Reiskunst.
 Reiss, *f.* Reisse.
 Reiss, *n.* tak; die Reiser eines Baums beschneiden, een boom snoejen; ein Reiss aufsetzen, enten, griffelen.
 Reiss, *m.* rys, ryst.
 Reissbälen, *n.* -seder, -soble, -kreide, *f.* tekenloot, spaansloot, tekenpen, -kool, -kryt.
 Reissbren, *m.* rysbry, -pap.
 Reissbund, *n.* een takkeboefch.
 Reissen, *v. n.* ryten, scheuren, verscheuren; rekenen, tekenen, scherzen; einem die Kleider vom Reibe reissen, jemand de kleedery van 't lys rakkén; einem den Degen aus der Hand reissen, jemand den degen ontrukken, onthouden, ontdraagen, onwel-digen; ein assu dick und festes Tuch, ein Hut reissen im Tragen, een al te dik en wist laken, een hoed keyven in 't draagen; einem einen Poffen reissen, jemand eene pots speelen.
 Reissen, *v. n.* atvallen; die Blätter reissen von den Bäumen, de bladen vallen van de boomen.
 Reissen, *v. a.* tekenen.
 Reissen, *sch.* *v. rec.* zig scheuren; an einem Nagel, zig aan een nagel scheuren; sich um etwas reissen, ergens over twisten, knakkeelen; sich von einem reissen, zig van jemand ontdoen, van jemand scheiden, zyn gezelschap nyden.
 Reissen, *n.* her scheuren, de scheuring.
 Das Reissen

Das Reifen im Reibe, f. Grimmen, Darmreifen, Darmlicht.
 Reifend, *adj.* & *adv.* grypnd, verſcheurend, ſchielyk; eine Waare reifend abgeben, een waar zeer gewild, zeer willig zyn.
 Reifer, *m.* een paſſer, ſchrapper, krabber, wynpeilderſtuig.
 Reiffeder, f. bey Reiffblen.
 Reifig, f. Reif, een rak.
 Reiffohle, treide, f. bey Reiffblen.
 Reifſtuchen, *m.* ryskoekjes.
 Reifkunft, f. tekenkonſt.
 Reifmaat, *n.* ſtrykſtok, om iets af te ſtryken.
 Reifmehl, *n.* meel van ryf.
 Reifſtroh, *n.* kanthooy.
 Reiffen, *n.* werk of vlas.
 Reitbaan, f. Reitbahn, f. ryd-, rybaan, manegie; f. Vereiteren.
 Reitdecke, f. ſchabrak, het paarde-, pronkkleed, daar de zadel overlgt.
 Reiten, *v. n.* ryden, ryen; einers auf dem Kopfe reiten, jemand op 't hoofd trararen; im Trab, in Galoppe reiten, draaven, galoppeeren; einen zu Grunde reiten, jemand bederven, in den grond helpen, looren; ſich von jemand reiten laſſen, zig van, door jemand laten regeeren; der Teufel reitet dich, hy hebt den duivel, gy zyt van den duivel bezeten; der Otter reitet die Kuh, de bul dekt de koe; den Hauf reiten, den hennip braken, rooven.
 Reitend, *adj.* rydend, te paard zittende.
 Reiter, *m.* ryder, ruiter, meester; ein ſateiniſcher Reiter, een ſlegte ryder, een zandruiter.
 Reiter, f. Reuter, een zeef.
 Reiterdienſt, *m.* dienſt, vermaak, plaaiſier; wollet ihr mir einen Reiterdienſt thun? wilt ge my een dienſt doen?
 Reiteren, f. ruitery; Volk zu Pferde, paardevolk.
 Reiterſabne, f. ruitervaan, cornervaan.
 Reiterſchnelein, *n.* f. Reiterſabne.
 Reiterſchndrich, *m.* ruitervaanraager, kornet.
 Reitergar, *adj.* ruitersſch; Fleiſch, vleeiſch op zyn ruitersſch gekookt, maar half gaar.
 Reiterlager, *n.* ruitersbed; item, het leger van de ruitery.
 Reitern, *v. a.* zeeften, doorzeeften.
 Reiterſperd, *n.* f. Reitsperd.
 Reiterwacht, f. de ruitervagt.
 Reiter-, Rittergebrung, f. eene aalmoes, liefdegift, die men aan een arm zoldaat geeft.
 Reiteſel, *m.* een houten ezel.
 Reitbau, *n.* f. Reitbahn.
 Reitig, *rittig*, *adj.* bereeden, afgeregt, bekwaam gemaakt, om bereeden te worden; ein Pferd rittig machen, een paard beryden, tot de rydkunſt afregten, bekwaam maken.
 Reitlepper, *m.* een hirtje, ketje, klein paardje.
 Reiterſicht, *m.* ryd-, ſalknegt.
 Reitung, f. de rydkunſt, kunſt, om te paard te ryden.
 Reittuſſen, *n.* rydkuſſen.
 Reittuſſen, f. zweer puiftjes.
 Reittuſſen, *adv.* f. rittlings.
 Reitmantel, f. Reitrock.
 Reitmeiſ, f. eene pimpelmees.

Reitmeiſter, *m.* rymmeſter, paardeberyder, beryder.
 Reitsch, *m.* een bul, ſtier.
 Reitsperd, *n.* ryd-, rypaard.
 Reitspahn, *m.* f. Reitbahn.
 Reitrock, mantel, *m.* rydrok, rydmantel.
 Reitsattel, *m.* ryd-, ryzadel.
 Reitschmidt, *m.* hoesſmid van een ruiterbende.
 Reitschule, f. ryd-, ryschool, manegie.
 Reitschul, *n.* ſchongel, ſchopſtoel.
 Reitschiffel, Reitschiffel, *m.* ryzetel, rystoel.
 Reitschiffel, *m.* eene laars.
 Reitschiffel, *m.* ſchamel van, voor een weever.
 Reitschiffel, *m.* pl. rykouzen, kouzen zonder voetelingen.
 Reitschiffel, *m.* eene ſteene trap, of ſteiger, daar men op gaat ſtaan, om te paard de klimmen.
 Reitschiffel, *m.* ontvelling, ſmertſel, blik aars.
 Reitschiffel, *m.* bekoorlykheid, aantreklykheid, aanminnigheid, inneemendheid; der ſchönen Glieder Reiz, de behoortlykheid, bevalligheid enz. der fraaye leden.
 Reitschiffel, *n.* rytuig.
 Reitschiffel, *v. a.* porren, aanporren, aandoen, aanzetten, aandryven; zum Zorn, tergen, tarten; zum Zorn reizende Worte, tergende woorden, tergwoorden; zur Heilheit, zu unreiner Luſt, lodderlyk, ſnogger, tot zuile luſt aanporend, aanſtokend; die duſterlyke Dinge reizt die Sinne, de niterlyke dingen, de voorwerpen doen de zinnen aan.
 Reiz, *m.* een aanzetter, aanporder, aandryver.
 Reizung, f. aanporring, aanzetting, beweegrede, beweegmiddel, drangrede.
 Reizungen, f. verhaal; Reizungen thun über etwas, van iets verbaal, een verſlag doen.
 Reizungen, f. religie, godsdienſt.
 Reizungengebrauch, *m.* een godsdienſtig gebruik.
 Reizungengehoor, *m.* een geloofsgehoor.
 Reizungenhandlung, f. eene godsdienſtige handelwyze.
 Reizungenpöbter, *m.* ſpotter van alle religie, vrygeelt, godloos.
 Reizungenverwandter, f. Reizungengehoor.
 Reizungen, f. pl. reliquien, overblyfzels.
 Reizungenkäſten, *n.* een reliquiekasje, waarin de verblyfzels bewaard worden.
 Reizen, *v. a.* in den ryzel ſtoeten, kort maaken; gerechte Reize, gepelde garſt.
 Reizmaus, f. eene rel-, veldmuis.
 Reiz, Reiz, f. kromte, bogt; alle Reize und Schwente wiſſen, alle boeken en winkels weeten.
 Reiz, Reiz, f. Reiz.
 Reizen, *v. a.* buigen, krommen.
 Reizen, *v. a.* ſtoeten, knenzen, kwetsen.
 Reizspindel, f. een drillboog voor de ſlotmakers, enz.
 Reiz, *m.* een Renegaat, een afvallige, die zyn geloof verzaakt, een Chriſten, die een Turk wordet.
 Reizappell, *m.* een renetappel.
 Reizbahn, f. renbaan, loopbaan, loopperk.
 Reize, f. Reizthier.
 Reizen, *v. n.* rennen, loopen, draaven; etwas Reizen rennen, op eenen ren loopen; an einen rennen, op jemand aanloopen; in

sein Verderben rennen, in zyn bederf loopen; nach Ehre, Reichthum rennen, naar eer, rykdom ſtaan.
 Reizen, *n.* het rennen, de loop.
 Reizen, *m.* een draaver, looper, kamper, kampvegter.
 Reizenlange, f. f. bey Reizenspieß.
 Reizenspahn, *m.* f. Reizenbahn.
 Reizensperd, *n.* een harddraaver.
 Reizenschiff, *n.* een lang galjoet, een ſchip, dat ſnel zeilt.
 Reizenspeer, *m.* f. bey Reizenspieß.
 Reizenspiel, *n.* renſpel, ritterspel, ſteekſpel.
 Reizenspieß, *m.* lange, f. ſpeer, *m.* renſpiet, lans, -speer.
 Reizenspiz, *n.* rendier.
 Reizenswagen, *m.* een ſnel loopende wagen.
 Reizensweg, *m.* f. Reizenbahn.
 Reizenswiſt, *m.* een vegter, voorvegter.
 Reizensbrief, *m.* een renebrief.
 Reize, f. rente, inkomſt; von Reizen leiben, van zyne renten leeven; auf Reizen legen, op renten zetten.
 Reizen, *v. n.* opbrengen; das Haus rentet jährlich ſo viel, dat huis brengt jaarlyks zo veel op.
 Reizenruier, *m.* rentenier.
 Reizen, *m.* i. Reizenruier.
 Reizen, f. kantoor van den ontſanger, de theſaurie.
 Reizenkammer, f. rentkamer.
 Reizenmeiſter, *m.* rentmeester, rentheffer, penningmeester, ſchatbewaarder.
 Reizenmeiſteramt, *n.* het rentmeesterschap, ſchatbewaardersamt.
 Reizenruier, f. Reizenruier.
 Reizenpacht, *m.* eene hoofdpagt; Conſorte eines Reizenpachts, een medepagter.
 Reizenſchreiber, *m.* ſchryver op de rentkamer, theſaurie.
 Reizenſtube, f. f. Reizenruier.
 Reizen, f. Reizen.
 Reizen, *v. a.* uitſtrekken, uittrekken, zyne leden ſtrekken.
 Reizen, f. Reizenhub.
 Reize, f. replica, nader antwoord, beantwoording van 't geen vooraf geantwoord was.
 Reizenſtorium, *n.* richel, plank, tablet.
 Reizenſtation, f. pl. ſchadeverhaaling, weerwraak, eige regtsverſchaffing.
 Reizen, f. ruiſpen, opruiſpen.
 Reizen, *m.* f. Reizen.
 Reizen, f. de republiek, het gemeene beſt.
 Reizenrepublicaner, *m.* een, die de republiek voorſtaet, het welzyn van 't gemeene beſt behartigt.
 Reizenreputation, f. reputatie, eer, aanzien; es ist meiner Reputation zuwider, het ſtrydt met myne eer, myne agting, myn aanzien.
 Reizenreputirlich, *adj.* & *adv.* betaamyk, eerlyk, eerbaar.
 Reizen, f. ruiſch.
 Reizen, f. verblyfsplaats, huis, wooning.
 Reizenſtadt, f. hoofdstad, zetel van een vorſt.
 Reizenſtation, f. aſtand, vrywillige nederlegging, overgeeving, onderwerping.
 Reizenſtation, *v. a.* nederleggen, overgeeven, aſtand doen, aanbeveelen; ſein Amt, van zyn ampt, zyne bediening aſtand doen; ſich in den Willen Gottes reizenſtation, zig aan Gods will overgeeven, zig Gods will onderwerpen.

Reizuktion,

Resolution, *f.* besluit, voorgenomene zaak, bestemd voornemen.
Resoluter, *adj.* resolut, braaf, wakker; een resoluter Mensch, een wakker, braaf man.
Resolvieren, *sch.* *v. rec.* besluiten, voornemen, vast stellen; ich bin resolvieret, ik ben van voornemen, ik heb voorgenomen, beslooten.
Resonansboden, *m.* zangboden, dunne plank, waarover de snaaren eener luit enz. gespannen worden.
Resonansloch, *n.* gehoor-, wind-, galingar.
Respect, *m.* eerbied, ontzag, eerbiedigheid; seinen über seinen Respect halten, zyne agting bewaaren; Respect tragen, eerbied, ontzag hebben.
Respectieren, *v. a.* respecteren, eerbied, ontzag, agting hebben, eerbiedigen.
Reß, *adj.* & *adv.* rins, zerp, *f.* Räßch.
Reßen, *v. n.* een rinsen, zerp, seberpen smaak hebben.
Reßia, *f.* räßch.
Reßlich, *adv.* wat rins, scharp, zerp.
Reß, *m.* rest, overige, overblytzel, overschor; Reß von Schulden, rest, overtal van schulden; einem seinen Reß geben, iemand den bek snoeren, hem van kant helpen.
Reßant, *m.* *f.* Reß.
Reßtandbuch, *n.* een boek van agterstallige schulden.
Reßtanteinnehmer, *m.* een ontvanzer van agterstallige schulden.
Reßen, *f.* restiren; drey von fünf reßen zwen, drie van vyf zo blyven er twee over.
Reßtandbuch, *n.* *f.* Reßtandbuch.
Reßtiren, *v. n.* restieren, overblyven, overschieten, schuldig blyven; ich restire euch nichts mehr, ik ben u niets meer schuldig.
Reßtiruna, *f.* *f.* Reß.
Reßlein, *n.* een restje, restantje, overschotje, staartje.
Retardat, *n.* rest, overschor, het voorgaande; etwas in Retardaten bringen, iets op de voorgaande rekening brengen.
Retrade, *f.* terugwyking, terugdeinzing, wykschans.
Retreiren, *sch.* *v. rec.* terugtrekken, terugwyken, terugdeinzen, jemandt gezigt ontgaan, ontwyken, retirieren.
Retorte, *f.* een retort, kromhals, kolf, destilleerinstrument, met een kronnen bals, om gespen en oli over te haalen.
Retten, *v. a.* reddden, redderen, bergen, behouden, verdedigen, beschermen; einen aus der Gefahr retten, iemand uit het gevaar verlossen; sich mit der Flucht retten, zig door de vlucht bergen, reddden, behouden; das Leben retten, het leven behouden; einen von seinen Verfolgern retten, iemand tegen zyne vervolgers beschermen; seinen ehrliehen Namen retten, zynen eerlyken naam verdedigen.
Retter, *m.* een beschutter, jagthond, welke belet, dat de andere honden hinnen vangst niet verscheuren.
Retter, *m.* redder, verdediger, beschermmer.
Rettergebühren, *f. pl.* slohn, *n.* bergloon.
Rettrich, **Rettrig**, *m.* radys.
Rettrichsaame, *m.* radyszaat.
Rettrichsalat, *m.* radysdessere.
Rettelos, *adv.* redeloos; ein Schiff rettelos machen, een schip rettelos maaken, ont-

redderen, in den grond bederven; *f.* redlos.
Rettung, *f.* redding, reddering, verdediging; zu meiner Rettung, tot myne verdediging; einen um Rettung anrufen, iemand om bescherming aanroepen, bidden, smeeken.
Rettungsschrift, *f.* redding-, verdedigingsschrift, verweerschrift.
Reuel, *f.* Räßch.
Reue, *f.* Reue.
Reuber, *f.* Räuber.
Reuchern, *f.* räuchern.
Reude, *reudig*, *f.* Rände, *zc.*
Reue, *f.* rouw, rouw, berouw; wahre, heuchlerische Reue, wezenlyk, waar, egt, geveinsd berouw.
Reuten, *v. n.* rouwen, berouwen, berouw hebben; es reuet mich, ik heb berouw, 't berouwt my; es soll mich nicht reuen, ich will es mich nicht reuen lassen, het zal my niet berouwen.
Reuend, *f.* reuig.
Reverenz, *m.* een compliment, pligteleging; viel Reverenz machen, veel complimenten maaken; einen ein Reverenz machen, iemand beleefdyk groeten, voor iemand zyn compliment, met 't buigen van het ligbaam, maaken.
Revers, *m.* brief van wederkeering, onkrachtiging; tegenbrief, waarvoor iemand, onder handtekening, belooft, dat het goet, 't welk hy bezit, enz. op zyn tyd, aan den eersten eigenaar weer zal vervallen; einen Revers aufstellen, een brief van wederkeering opstellen, een reversaalbrief geveen.
Revier, *f.* opzigt over een bosch, woud; de streek van een land.
Reutig, *adj.* berouwhebbend, verslagen van harte; ein reutiges Herz, een verslagen hart.
Reufauf, *m.* rouwkoop, berouw over eenen koop; der Reufauf ist mich angekommen, 't berouwt my, dat ik 't gedaan heb, de zaak, de daad berouwt my, ik heb 'er berouw van.
Reufauf, *m.* koopvernietiging, wedergeeving van den prys van eenige gekogte waaren, en wederneeming van 't gekogte.
Reumig, *f.* räumig.
Reumuth, *reumuthig*, *f.* Reue, reuty.
Reuse, *f.* fuik.
Reuspenn, *f.* rūspenn.
Reuspenn, *sch.* *v. rec.* spuwen, spugen, spoe-gen.
Reußen, *n.* Rusland, Rusch-, Russenland, Moscovien.
Reußisch, *adj.* & *adv.* ruslandsch, moscovisch.
Reutbahn, **Reutbecke**, *f.* Reitban, *zc.*
Reute, **Reutel**, *m.* een tuig, waarmede de ploegers de aarde van het ploegyer doen.
Reuten, *f.* jaten, wieden, uitrooien, roejen.
Reuter, **Reuterey**, *f.* reiten.
Reuter, *m.* een zee-, buil-, zeevloek.
Reutern, *zeefren*, *f.* reitern.
Reuterung, *f.* het zeeftren, de zeefting.
Reuthaue, *f.* eenie hak, honweel, spade, daar de wyngaardewer enz. den grond mede hakt, onspit.
Reyden, *v. a.* rygen, shoeren.
Rhabarbara, *f.* Rabarbara.
Rhapontica, *f.* rampionicum, (wortel.)
Rhede, *f.* reede, red.

Rhein, **Rheinstrom**, *m.* Ryn, Rhyn, Rhynstroom; die Stadt liegt am Rhein, de stad ligt aan den Rhy; diesseit, jenseit des Rheins, aan deze zyde, aan de overzyde van den Rhy.
Rheinblumen, *f. pl.* rhybloemen, mottenkruid.
Rheinfall, *m.* de waterval van den Rhy.
Rheinfarn, *m.* rhyvaar, wormkruid.
Rheinholz, *n.* rhywilge, liguster, mondhout, keelkruid, witvilkruid.
Rheinisch, *adj.* rynsch, rhymsch.
Rheinkarpf, *m.* rynkarper.
Rheinländisch, *adj.* & *adv.* rhy-, rynlandsch; eine rheinländische Kuthe, eene rynlandsche roede van 12 voeten; ein rheinländischer Fuß, een rynlandsche voet van twaalf duimen.
Rheinschiff, *n.* Rheinschiffer, *m.* rynschip, rynschipper, die op den Rhy nart.
Rheinschiffer, *m.* *f.* bey Rheinschiff.
Rheinschwabe, *f.* de gierzwaluw.
Rheinstrom, *m.* *f.* Rhein.
Rheinweide, *f.* Rheinweide.
Rheinwein, *m.* Rhymsche, rynsche wyn.
Rhetoric, *f.* theoria, rederykknst.
Rhetorisch, *adj.* & *adv.* van een redenaar, tot een redenaar, de rederykkende behorende.
Rhinoceros, *n.* de renoster, het neushoorn-dier.
Rhodisch Holz, **Rhodischholz**, *n.* Rhodiscerdorn, *m.* wilde galigaan, rhodes-, roozenhout.
Ribbe, *f.* rib, ribbe; vom Reische auf dem Rost gebraten, ribbetjer, krapjes van vleesch op den rooster gebraden; Ribben eines Schiffes von innen, ribben, kniden, jehouren van een schip; einem die Ribben schmitzen, jemand de ribben smoeven, slaan, afroffen; man möhte ihm die Ribben abten, men kan zyne ribben tellen, hy is dor, dood mager.
Ribben, *v. a.* Räßch, Hans, *zlat*, hennip braaken.
Ribbenbraten, *f.* bey Ribbenstück.
Ribbensel, *n.* het horst-, ribbevies.
Ribbensoß, *m.* ribstoot; mit Ribbensößen einen treiben, met ribstooten aandryven, aanstouwen, ribbezakken.
Ribbenstück, *n.* Ribbenbraten, *m.* ribstak, harst.
Ribbraten, *f.* Ribbenbraten.
Ribesbeer, *f.* stekel-, kruisdoorn, kroesbezie.
Richel, *f.* Riß.
Richt, *n.* een geregt spyzen.
Richtheil, *f.* eene scherpregrers byl.
Richtlin, *n.* rigtsnoer, pasloot, meetlyn.
Richtbäue, *f.* her schavor.
Richte, *f.* regt, gelykheid, rey; in die Richte bringen, was krumm ist, wat krom is, regt maaken; in die Richte geben, den regten weg gaan; eine Richte, Reihe Häuser, eene rey huizen.
Richten, *v. a.* regten, effenen, regt buigen; slaan, ordeelen, vonnissen, vonnis spreken, -vellen; aanstellen, schikken, stieren, bestriden; ein Stück Geschüt richten, een stuk geschut regten, stellen, om te schieten; sich irgend darnach richten, zig ergens na zetten, voegen, schikken, begraam toe maaken; sich in, nach einem Menschen in etwas richten, schiken, zig naar een mensch voegen, schikken naar het zig schikken; einen

ken; einen Missethäter, eenen mislaaidigen regten, ter dond brengen; seine Gedanken, Augen auf etwas richten, syne gedagten, oogen na iets wenden, over iets laten gaan; seinen Weg nach einem Orte richten, syven weg ergens na toe neemen; das ist auf euch gerichtet, dat is op u gemunt, dat gaat u aan; zu Grunde richten, bederven in den grond; man richtet nichts ohne Gottes Segen, zonder Gods zegen werke men te vergeefs; sich zu etwas richten, zig tot iets klaar maaken, bereiden; richtet nicht, so werdet ihr nicht gerichtet, oordeelt niet ligtvaardig, zo wordt gy niet geoordeeld; eine Schrift richten, eene schrift, een werk beoordeelen; it. bedillen, berispen.

Richten, op vogels loeren, strikken zetten, om vogels te vangen.

Richter, m. regter, rigter; ein richtindstiger, strenger, gelinder, parteyischer Richter, een regtmaatige, zachte, strenge, eenzijdige regter.

Richteramt, n. regtersampt.

Richterin, f. scheidsvrouw, beslistter, oordeelster, getuige.

Richterlich, richterlich, adj. regterlyk, geregelyk; ein richterlicher Ausspruch, eene geregelyke uitspraak, een geregelyk vonnis.

Richtern, z. a. bedillen, vitten; alles richten wollen, op alles willen vitten, alles willen bedillen.

Richterschaft, f. f. Richteramt.

Richtersklein, n. regeeringsstat.

Richtersstuhl, m. regterstoel, viereschaar, geogtsbank.

Richtshaus, n. het regthuis.

Richtig, adj. & adv. regtig, effen, klaar; es ist alles richtig, 't is alles klaar, de baan is klaar; der Kauf ist richtig, 't is koop, de koop is klaar; diese Heirath, der Friede, der Krieg ist richtig, dit huwelyk, de vrede, de oorlog is klaar; eine richtige Schuld muß richtig bezahlt werden, een klare, dengdelyke schuld moet dengdelyk, sijnpeelyk betaald worden; richtig machen, klaar maaken, klaren, redder, effenen, veressenen, effen stellen, ontwarren; seine Rechnung richtig machen, syne rekening klaren, effenen, veressenen; richtige Geburt, wettige geboorte; eine richtige Sache, eene wettige zaak; mit jemand richtig werden, met iemand klaar, te regt raaken; wir können nicht richtig werden, wy kunnen niet overeenkommen, ons niet verstaan; das Ding geht nicht richtig zu, die zaak gaat niet zo, als ze moet, zo als 't behoort.

Richtigheit, f. effenheid, klaarheid, regtmaatigheid; Richtigkeit des Herzens, de vroomheid, opregtheid des harte; die Sache hat ihre Richtigkeit, de zaak is klaar, goed, geregeld.

Richtigkeit machen, f. bezahlen.

Richtiglich, adj. regelmaatig, regt.

Richtmaß, n. f. Richtschnur.

Richtplatz, m. f. Ratt, f. stätte, f. de geregplaats, het schavot.

Richtschied, -sheit, n. model, mal.

Richtschur, f. rigt-, regtsnoer, meersnoer, slaglyn.

Richtschwert, n. het zwaard van justitie.

Richtstätt, f. stätte, f. Richtplatz.

Richtstrich, m. an den Jagdtöchern, het strik of sluitouw aan de jagnetten.

Richtung, f. de uitvoering van een vonnis, executie; it. eene rigting.

Rick, Richel, m. een rak, rek, wapenrak; etwas am Rick aufhängen, iets aan een rek ophangen.

Ricke, f. het wyffe van den rheebok, een wilde geit.

Rid, f. Riet.

Riebe, f. Ribbe.

Rieblen, v. a. wryven, kort maaken, kruimelen.

Riechel, f. Rief.

Riechelnagel, m. pen, pin, houten pin, om eenig houtwerk vast te maaken.

Riechen, v. a. & n. rieken, ruiken, lugten, een reuk geeven; einen weder sehen noch riechen mögen, jemand zien, nog lugten mogen; nach etwas riechen, rieken, ruiken, lugten na iets; das Fleisch beginnt zu riechen, dat vleesch begint te ruiken, rieken, aan te steeken, te bederven; den Braten riechen, lunten riechen, lont ruiken, agterdoet krygen, op syne boede zyn; er kann kein Pulver riechen, by is een luf-blubarige, een schietbroek; er reucht nach dem Galgen, by is waardig, om opgehangen te worden; das riecht nach der Schulschäpfen, dat lykt pedantery.

Riechen, n. het ruiken, de reuk.

Riechend, adj. ruikend, riekend; wohl riechend, übel riechend, wel ruikend, quaalyk ruikend.

Riechung, f. het ruiken.

Ried, f. Riet.

Ried, m. dog, doghond, groote hond.

Ried, een dorpie, vlekje.

Rief, ik riep, imperf. von rufen.

Riege, f. Riebe.

Riegel, m. de treus aan een knoopsgat.

Riegel, m. grendel, scheutel, schur, schor; eines Fassbodens, redd, dwarsbout van een vatbodem; einen Riegel vor etwas schieben, een schut, schot voor iets schieten, weeren.

Riegelbaum, m. grendelboom.

Riegelblech, n. de plaat aan een grendel.

Riegelhaack, m. de kram aan eene deur, venster.

Riegelloch, n. het grendelgat, de slotkram, daar de schent in gaat.

Riegeln, v. a. grendelen, toegrendelen, den grendel voordoen, met den grendel sluiten.

Riegelschloß, n. grendel slot.

Riegelwand, m. een muur of wand, van borden gevogten.

Riegelwerk, n. zamenvoeging, ingelegt sluitwerk, sluiting.

Riem, een riem, f. Riemen.

Riem, m. eene rey, een maastok.

Riemen, m. riem, riemen; von einem Dschesen, reep, rystuk van een os; aus fremden Leder ist gut Riemen schneiden, van een ander mans leer is goed riemen snyden; mit Riemen fahren, roejen, de riemen gebruiken, om te vaaren; ein Riem dürres Fleisch, een stuk gerookt vleesch.

Riemenbeschläger, m. f. Riemschneider.

Riemenbesch, n. pl. gaten in een riem; de stecken by een schoenmaaker.

Riemen Schneider, Riemer, m. riemsnyder, riemslager.

Ries, n. riem; verlegene Bücher, die nach dem Ries verkauft werden, rymgoed, boeken, die men by de rym verkoopt; ein Ries Papier hat 20 Buch, in een riem papier zyn 20 boeken.

Riese, m. reus.

Rieseln, v. n. vlieten, stroomen, f. rauscheln.

Rieselun, hagelen.

Rieselregen, m. kleine hagel; it. stofregen.

Rieseln, v. n. eenig geraas in, onder 't vallen maaken, als by den hagel.

Riesennart, f. gesplecht, n. het reuzengeslagt.

Riesenbein, n. een been van een reus.

Riesenberg, m. gebürge, n. het reuzengebergte, een berg van Silesien, aan den kant van Moravia.

Riesensbild, n. Colossus, een reuzenbeeld.

Riesengebürge, n. f. Riesenberg.

Riesengeschlecht, n. f. Riesennart.

Riesengröße, f. reuzengroot.

Riesenhast, adj. ongemeen groot, reusagtig; riechenhafte Größe, de grootte van een reus.

Riesenkind, n. reuzenkind.

Riesenkrieg, m. reuzenkryg.

Riesenland, n. het reuzenland.

Riesenlänge, f. langte, statur van een reus.

Riesenhöhe, adj. ongemeen hoog, als een reus, na een reus gelykend.

Riesensstärke, f. reuzenkragt, -sterkte.

Riesinn, f. eene reuzin, vrouw van een reus.

Ries, f. Rief.

Riet, n. riet; ein spanisch Riet, een spaansch riet, een rotting.

Rietgras, n. zee gras, wier.

Rieth, ik raadde, ried; imperf. von ratthen.

Rietig, adj. vol van, met riet.

Rietkolbe, f. schil, haff, kolf van 't riet.

Rietschnepfe, f. een water-, poelneep.

Riffe, Riffel, f. eene hekel, vlashekel, vlakam, van staande yzere pinnen.

Riffeln, rissen, v. a. braaken, zwingen, hekelen.

Riffraß, f. ripstraps.

Rigel, f. Riegel.

Rind, m. een gesp; f. Rinke.

Rinden, v. a. gespen, toegespen.

Rindendorn, m. het tongetje van een gesp.

Rind, pl. n. Rinder, rund; ein Stück von einem Rinde, een rundersuk; die Kuh ist nach dem Rinde, de koe is speels, ritzig, togtig.

Rind, een bast, schors; f. Rinde.

Rindaug, n. koedil, koepog, stinkende kammille, paddelbloem.

Rinde, f. schors; von Brodt, korst van brood; von Bäumen, schors van boomen.

Rindermark, f. de ossemarkte.

Rindern, adj. van een rund; ein rindernez Braten, f. Rindsbraten.

Rindern, v. n. speels, ritzig, togtig zyn; die Kuh rindert, de koe is togtig.

Rinderhaar, m. een spreeuw.

Rinderstall, m. een ossestal.

Rindsfett, n. het rundervet, ossvet.

Rindsfleisch, n. rund-, rundervleesch, ossenvleesch.

Rindsfleischbräde, f. nat, sop van rundervleesch.

Rindicht, rindig, adj. dat een bast, schors, korst heeft, bastig, kortlig.

Rindleder, n. ossenleer, leder van een os.

Rindlein,

Kindlein, *n.* een korstje, battje, schorsje.
Kindfall, *f.* Kinderfall.
Kindvieh, *n.* het rundvee; **das Kindvieh** shebet wohl an diesem Orte, *het rundvee neemt hier wel toe, heeft het hier wel.*
Kindunschiff, *n.* rundsongel, rundsmeer.
King, *gering*, *adj.* gering, klein, dun; **King am Leibe**, *schraal, dun, zenger van lichaam*; **ringe Belohnung**, *eene geringe belooning*; **ringer Wein**, *schraale wyn, slegte wyn.*
King, *snel*, *vaardig*; *f.* ringfertia.
King, *m.* ring, kring, kringel; **durchschlagen**, **ringen**, **king**, **auf einer Kugelbahn**, *beugel van een kloosbaan*; **eines Anters**, *oog van een anker.*
King, **Ringelblume**, *f.* goudsbloem.
Kingelkunst, *f.* worstelkonst.
Kingelchen, *n.* ringetje, kringje.
Kingelina, **ringeltraub**, *adj.* gekruild, gekroeft; **schönes ringeltraubes Haar**, *schoon, fraay gekruild hair.*
Kingeln, *v. a.* krullen, *in de kral zetten*; **die Haare ringeln**, *de hairen krullen*; **eine Stute ringeln**, *eene merry ringen.*
Kingelreim, *m.* een rondeel, *ouderwetsch gedichte, gemeenlyk van 13 versen, en op 2 rymslagen nitzgaande.*
Kingelrennen, *v. n.* na den ring rennen, *den ring steeken.*
Kingelspiel, *n.* rinkelspeel.
Kingeltraube, *f.* ring-, ringelduif, houduif, wilde duif.
Kingeln, *v. a.* ringen, *een ring aandoen*; **eine Stute ringeln**, *eene merry ringen.*
Kingeln, *v. n.* worstelen, *vegten zonder slaan*; **mit dem Tode**, *met de dood worstelen*; **nach etwas ringeln**, *f. streben, trachten*; **die Hände**, *de handen wringen*; **nach Ehren ringeln**, *na eer stuaan.*
Kingeln, *n.* het worstelen, *de worsteling, het stryden, kampen.*
Kingelplaz, *m.* worstelplaats, worstelperk.
Kingel, *adj.* *& adv.* minder, geringer.
Kingel, *m.* worstelaar, kamper, kampvegter.
Kingeln, *v. a.* verminderen, verkleinen; **die Besoldung ringeln**, *de jaarwedde verminderen*; **das Geld ringeln**, *de waarde van het geld verminderen.*
Kingelung, *f.* Verminderung.
Kingertig, *adj.* *& adv.* snel, vaardig, lustig, gezwind, rad; **ein ringertiger Mensch**, *een vaardig, voortgaand, voortvaarend man*; **ein ringertiges Pferd**, *een rad, snel paard.*
Kingertigkeit, *f.* snelheid, vaardigheid, gezwindheid, lustigheid, radheid, voortvaarenheid.
Kingfinger, *m.* de ringvinger, *vinger, waaraan de ring gedaan, gestoken worde.*
Kingformig, *adj.* ringswyze, *als een ring gemaakte.*
Kingfutter, *-kistlein*, *n.* een ring-, juweelkasje, -kistje.
Kinghaltig, *adj.* slegt, *van weinig waarde*; **ringhaltig Silber**, *Gold, slegt goud, slegt zilver*; **ringhaltige Münze**, *geld van weinig waarde.*
Kingkistlein, *n.* *f.* Kingfutter.
Kingkragen, *m.* de ringkraag.
Kingkunst, *f.* Kingkunst.
Kinglein, *n.* een ringetje, *kleine ring.*
Kingmacher, *m.* een ringmaaker.

Ringmauer, *m.* *f.* de stadsmuur, vest, cingel.
Ringplan, *-plaz*, *m.* *f.* Ringelplaz.
Ringrennen, *f.* Ringelrennen.
Ring, **ringherum**, **ringsum**, *adv.* rondom, *in 't rond, kringwyze*; **eine Stadt ringsum wandern**, *eene stad rond wandelen*; **ringsum drehen**, *rondom draaien*; **ringsum trinken**, *in 't rond drinken.*
Ring, **ringhaltig**, *adj.* *f.* ringhaltig.
Ringkranke, *f.* Ringelplaz.
Ringkule, *f.* schermichool; **einen in die Ringkule schicken**, *jemand na de schermichool zenden.*
Ringherum, *f.* rings.
Ringinnig, *adj.* ligtvaardig, onbestendig, wispeluurig.
Ringinnigkeit, *f.* ligtvaardigheid, onbestendigheid, wispeluurigheid, veranderlykheid.
Ringspiel, *n.* worstelspel.
Ringsum, **ringsumher**, *f.* rings.
Ringuhr, *f.* starrekundige ring, *uurwerk in een ring.*
Rinke, *m.* gesp.
Rinne, *f.* goot, geur, riool, voor, greppel; **eine hölzerne**, **blecherne Rinne**, *eene gant van hout, van loot*; **auf den Ächern**, *auf dem Felde*, *eene greppel, groeve, om 't water, dat valt, door af te leiden na de slooten.*
Rinnen, *v. n.* lekken, doordruipen, uitzypen, vloejen, afloopen; **das Wasser rinnet ab**, **hinein**, **aus**, *het water loopt af, uit, loopt, komt in, loopt af, uit*; **das Fass rinnet überall**, *het vat lekt overal*; **die Thränen rinnen aus den Augen**, *de traanen loopen uit de oogen.*
Rinnen, *f.* stremmen, stollen, dik worden; **das Fett rinnet**, *het vet stolt, stremt.*
Rinnen, *n.* het vloejen, loopen; **der Augen**, *der oogen.*
Rinnend, *adj.* Loopend, aflopend; **Rinnen des Wassers**, *loopend, aflopend water.*
Rinnleiste, *m.* de kroonlyst, *lyst onder de geur.*
Rinschen, *v. n.* wibern, hinniken, grinniken, runniken, brieschen, *als de paarden.*
Rippe, *u. f. w.* *f.* Ribbe, *u. f. w.*
Ripsraps, **riffraff**, *n.* kaap, roof; **es gieng da rips raps**, *het ging daar op een kaapen, op een rooven, men nam, men kaapte, men roofte alles weg, alles was daar buit.*
Risch, *f.* rasch.
Riß, *u. f. w.* *f.* Riese; *it. imperf.* von reissen.
Riß, *een riem papier*; *f.* Rieß.
Riß, *m.* scheur, scheuring, reet, spleet, splyt, kloove, scheurzel; **Riß im Kleide**, *ein Kleid voller Risse*, *een schein in 't kleed*, *een kleed vol scheuren*; **Riß im Holze**, *spleet, kloove in 't hout*; **durch einen Riß in der Haare sehen**, *door eene spleet in de deur zien*; **einen Riß mit glühenden Zangen geben**, *een misdaadigen met gloeiende tangen nypen, 't vleesch uithalen.*
Riß, *een ontwerp, schets, tekening, model*; **Riß eines Hauses**, *einer Festung*, *schets, ontwerp, model, tekening van een gebouw, eene vesting.*
Rißicht, **rißig**, *adj.* reetig, splytig, scheurig; **Papier**, **kassig papier**, **kaspapier**, *dat kassig valt, dat veel kassige, gescheurde, gegate vellen heeft*; **ein rißiges Kleid**, *een*

gescheurd kleed; **rißige Hände**, *handen met klooven*; **rißig werden**, *scheuren.*
Rissen, *v. n.* zagties, zoeties regenen; **es risset**, *het stof regent, het regent zoeties.*
Rissen, *n.* het zagties, zoeties regenen, stofregen.
Risselregen, *m.* de stofregen.
Riß, *m.* de voet van een berg.
Riß, *f.* Rißbaum.
Rißschel, **ritscheln**, **ritschen**, *f.* Rätzschel, *ic.*
Ritt, *ik reed*, *imperf.* von reiten.
Ritt, *m. rit*, *een klein reisje te paard, het ryden.*
Ritteln, *f.* Räteln.
Ritter, *m.* ridder; **ein walkender Ritter**, *een doulende ridder*; **ein tapferer Ritter**, *een wakker, moedig man*; **Ritter des güldenens Bliehes**, *ridder van 't gulde vlies*; **ein Ralther**, **Waltheferitter**, *een ridder van Maltha*; **einen zum Ritter machen**, *schlagen*, *jemand tot een ridder slaan, hem met den ridderorden begiftigen, behangen*; **an einem zum Ritter werden wollen**, *jemand voornemen, aan boord komen, aantasten, vervolgen, bespotten.*
Ritteradel, *m.* *f.* Ritterschaft.
Rittergut, *n.* *sis*, *m.* ridderleen, riddergoed, -wooning, adelyk goed, -huis.
Ritterhof, *m.* een adelyk goed, -huis.
Ritterhorn, *f.* Rittersporn, *eene ridderspoel (plant.)*
Ritterleben, *n.* een adelyk leen.
Ritterlich, *adj.* *& adv.* ridderlyk; **eine ritterliche That**, *eene dappere, moedige daad*; **ein ritterliches Gemüth**, *een moedig hart, eene wakkere ziel*; **sich ritterlich wehren**, *zig dapper verweeren.*
Rittermäßig, *adj.* riddermaatig.
Ritterorden, *m.* ridderorden.
Ritterrock, *m.* het ridder-, ridderlyk kleed.
Rittersaal, *m.* de ridderzaal, *de zaal van ceremonie.*
Ritterschaft, *f.* -adel, -stand, *m.* ridderschap, -adel, -stand.
Ritterschule, *f.* ridderschool, *academie voor edellieden.*
Rittersig, *f.* Rittergut.
Ritterspiel, *n.* ridderspel.
Rittersporn, *m.* ridderspooren.
Rittersstand, *m.* *f.* Ritterschaft.
Rittersstück, *n.* een ridderlyk, adelyk stuk land, goed; *eene dappere daad.*
Ritterzehrung, *f.* riddereering; *f.* Ritterszehrung.
Rittig, *f.* reitig.
Rittlings, *adv.* schreidelings, schreyellings, *met de beenen van malkander.*
Rittmeister, *m.* een ritmeester, *kapitein te paarl.*
Riß, *m.* reet; *f.* Riß, *Verst.*
Rissen, *v. a.* ryten, insnyden; *f.* rissen.
Rißlein, *n.* een scheurtje, spleetje.
Rißung, *f.* *f.* Riß.
Roch, *ik rook*, *imperf.* von riechen.
Roch, *m.* rog, vleet, roch.
Röscheln, *v. n.* reutelen.
Rock, *m.* rok; **langer**, **tabbaard**.
Röckchen, *n.* rokje, een kleine rok.
Rocke, *f.* Roden, de spinrok.
Rocken, *m.* rok, rokken, spinrok; **den Rocken anlegen**, **rokken**, *'t rokkenhoofd winden.*

Rocken, *m.* brodt, *f.* Roggen.
Rockenbul, *n.* zagr look.
Rockenkopf, *m.* rokkenkop, rokkenhoofd.
Rockenmehl, *strob*, *n.* f. Roggenmehl, *ic.*
Röcken, **Röcklein**, *n.* f. Röckchen.
Rodacker, *m.* land, *n.* gewiede akker, -land, van de struilen een doornen ontlast, om bekwaaamlyk te worden bepluegd, bebouwd, bezaaid.
Rödel, *f.* Röthel.
Rödelkraut, *n.* rood melizoenkruid.
Rödelstein, *m.* f. Röthel.
Roden, *v. a.* wieden, 't onkruid, struullen, doornen uitroojen.
Roden, *n.* het wielien, schoon maaken van een akker, -land.
Rodendistel, *f.* Rebedistfel.
Roder, *m.* een wieder, uitrooier.
Rodiserholz, *n.* rhodes, roozenhout.
Rodland, *n.* f. Rodacker.
Rodung, *f.* her uitwieden, de uitrooijing van onkruid, doornen, enz.
Rogen, *n.* kuit.
Rogenderching, *f.* bey Rogenkaryf.
Rogener, **Rogensich**, *m.* Rogner.
Rogenecht, *f.* bey Rogenkaryf.
Rogner, **Rogensich**, *m.* kuitier, kuitvisch.
Rogenkaryf, *berching*, -hecht, *m.* kuitkaryf, -baars, -snoek.
Roggen, *m.* rog, rogge, kooren.
Roggenbrodt, -mehl, *n.* roggenbrood, roggenmeel.
Roggenstrob, *n.* het roggenstroom.
Roh, *rohe*, *adj.* rouw, raauw, ongekoekt; rohes Obst eufressen, snoesen, raauw, onryp ooft eeten; rohe Leinwand, rouw, ongebleekte linnen; rohe Hdute, Gelle, rouwe huiden, rouwe vellen; ein roher Mensch, ein rohes wildes, rauhes Volk, een raauw, ruig mensch, een ruig, wild volk; rohe Steine, ruwe steenen; Diamanten, ruwe, ongeslepe diamanten; rohe Bücher, ingemaakte boeken; ein rohes Pferd, een nieuw, onbedreeven, ongetemd, onbereeden paarl.
Roh, *f.* f. Rohheit.
Rohgarn, *n.* ruw garen; Item, het snorren; das Rohgarn spinnen, het snorren der katten.
Rohheit, **Rohigkeit**, *f.* raauwigheid, onrydigheid.
Rohigkeit, *f.* Rohheit; Rohigkeit der Sitten, onbeschaafdheid der zeden, onbeschaafde, lompe, plompe, boersche zeden.
Rohlich, *adv.* half raauw.
Rohm, *room*, zaan, *f.* Kam.
Rohr, *f.* Röhre.
Rohre, *n.* riet; roer, schietbus, vuurroer; spanisch Rohr, spaansch, indiaansch riet, rotting, rottingstok; mer im Rohre siset, dat gut Pfeipfen schneiden, wie in 't riet zit, dien valt het niet zwaar, goed fluitjes te maaken; die eene gunstige gelegenheid heeft, dien valt het genaklyk, zig daarvan te bedienen; das Rohr laden, het roer laaden.
Rohrbach, *m.* beek, vliet, kant, met riet bedekt.
Rohrbein, *f.* Röhrenbein.
Rohrbrunn, **Rohrbrunnen**, *m.* springende fontein.
Rohrbrunnenwasser, *n.* bronwater.
Rohrbrunnenmeister, *m.* bronmeester.

Rohrbusch, *m.* het rietbosch, rietveld.
Rohrcastensaude, *f.* de castiaboorn.
Rohrdecke, *f.* eene mat, stroo- of byzemat.
Rohrdolder, *f.* Rohrsolbe.
Rohrdommel, *f.* roerdomp, scholfert, putoor.
Rohrdrumm, *f.* Rohrdommel.
Röhre, *f.* buis, pyp van eene bron; an einer Schenkanne, an einem Kaffeekännchen, pyp, pypje, tuit, tuitje van een schenkan, van een koffykannetje; an einer Lampe, pypje, bekje, snuitje van een lampe; Röhre im Schenkel, de pyp van 't been; *f.* Röhrenbein.
Röhren, *v. n.* schreeuwen als een bert, brullen als een os.
Röhrenbein, *n.* pypbeen.
Rohrfeder, *f.* de pluim, top, van, op een riet.
Rohrflecht, *f.* eene riete beining.
Rohrfroid, *m.* rietvorfch.
Rohrgewib, *n.* 't gebit, dat in den bek van 't paard komt.
Rohrgewächse, *n.* f. Röhrrbusch.
Rohrgewölbe, *n.* de stentel van een fontein.
Rohrbühlein, *n.* een waterhoen.
Rohricht, **röhrig**, *adj.* vol van, met riet.
Rohrfachen, *m.* regenbak, regenwatersbak, -put.
Rohrfueche, *m.* f. Röhrenbein.
Rohrtuote, *m.* de knoop van 't riet.
Rohrtolbe, *m.* rieddodde, -knods, -kolf.
Rohrkraut, *n.* haviks-, rood melizoenkruid.
Rohrlein, *n.* een rietje, pypje, buisje.
Rohrneister, *f.* Röhrrunnenmeister.
Rohrspise, *f.* rietpyp, rietkruitje.
Rohrreif, *m.* ryp, yzel, ligte vorst.
Rohrreiger, *m.* f. Rohrdommel.
Rohrschaft, *m.* lade, lad of snit van het schietgeweer, roer of musket.
Rohrschnepfein, *n.* eene rietknip.
Rohrspas, -sperting, *m.* rietmofch, rietvink.
Rohrsiath, *m.* spaansch riet, indiaansch riet, rotting, wandelftok, staf.
Rohrteuchel, *m.* eene buis, waterleiding.
Rohrwasser, *f.* Röhrrunnenwasser.
Rohrwunde, *f.* fistel, etterhol.
Rohr, *u. f. w.* f. roth, *u. f. w.*
Roiland, *m.* Roeland, steene Roeland, dien men in sommige steden van Duitschland vind.
Roll, *schel*, bel, klokje.
Rolle, *n.* rolbed, bed op rollen.
Rolle, *f.* rolle, rol, register, lyft; eine Last auf Rollen fortbringen, eene last op rollen voortleepen; auf die Rolle schreiben, op de rol, lyft, 't register schryven, aantekenen; in der Rolle stehen, op de rol staan; seine Rolle wohl spielen, zyne rol wel spelen, zyne waaken wel verstaan en waarneemen.
Rollelein, *n.* een schelletje, belletje.
Rollen, *v. a.* rollen, wenelen, omrollen, omwentelen, voortrollen; Steine, Holz rollen, steenen, hout voortwentelen, voortrollen; Taback rollen, rollentabak maaken; seinen rollen, linnen mingelen.
Rollen, *v. n.* schellen, bellen, zeeften, moedwil pleegen; im Sande herum rollen, in 't land rond zwaerven; einen rollen, jemand plagen, baloorig maaken.
Rollen, *n.* het rollen, enz.
Rollholz, *n.* een hout, om te rollen, rolhout.
Rollpapier, *n.* eene rol, baal papier.
Rollschiff, *f.* rolchaize.

Rolleffel, *m.* rolzetel, zetel op rollen.
Rollestein, *m.* een rolsteen, rol, cilinder, rolhour, om de aarde met zelyk te maaken.
Rolltaback, *m.* eene rol tabak, tabak in, aan rollen.
Rollwagen, *m.* rolwagen.
Rollwerk, *n.* rolwerk, loofwerk.
Rölpfen, *f.* rülpfen.
Rom, *n.* Rom, Rome.
Roman, **Romanz**, *m.* een roman, verdigte geschiedenis, verhaal; Romanen lesen, schreiben, romans leezen, schryven, opstellen.
Romanhaft, *adj.* romansch, verdigt, opgeschikt.
Romanz, *f.* Roman.
Römer, *m.* roemer, wynglaas.
Römer, *m.* Römer, het stadhuis te Frankfort aan den Main.
Römer, *m.* Römer, Romein.
Römerchen, **Römerlein**, *n.* een roemertje, wynglaasje.
Römermonat, *m.* een Romermaand, eene zekere belasting, die de keizer legt op de onderdaanen van 't keizerryk, by dringende noodzaaklykheid, zulks zynen oorspronk daarvan hebbende, om dat de voorgaande keizers te Rome plagten gekroond te worden, en een ieder toe moest brengen, om de reiskosten derwaarts goed te maaken, bedragende eene romermaand van de gezamentlyke rykskreitsen 3300 ryksdaalders.
Römertinkahl, *f.* romeinische indictie of vyftien jaarige kring, door keizer Konstantyn, in plaats van de Olympiaden ingevoerd.
Römisch, *adj.* roomsch, romeinich; der römische Kaiser, de duitfche keizer; das römische Reich, 't roomsche ryk; die römische Kirche, de roomschkatolyke kerk.
Römischcatholisch, *adj.* roomschcatholyk.
Römischcatholisch, *adj.* roomschgezind, van 't roomsch geloof, van den roomschen godsdienst.
Römischcatholisch, *m.* roomschgezinde.
Rondatische, **Rundatische**, *f.* rondas, ouwerwets groot, rond schild.
Rond, **Ronde**, *f.* Kunde, de ronde; die Ronden geben, de ronde doen.
Rondel, *n.* f. Rundell, het rondel; zekere ouwets toren, om zyn ronde gedaante rondel genoemd.
Rופן, *f.* rupfen.
Ror, **röhren**, *f.* Rohr, röhren.
Rose, *f.* roos, rooze; wilde, egelantiersrooze; eine weisse, rotthe Rose, eene witte, roode roos; Rose am Leide, de roos, bel roos, St. Anthonis vuur; es giebt keine Rosen ohne Dornen, geene roozen zonder dornen, geen vermaak zonder smert; Rose in der Laute, roos of opening, als eene roos aan de tuit; die schönste Rose wird endlich zur Pleise, het fraayste mensch word eindelyk oud; Zeit bringt Rosen, tyd brenge roozen, tyd zal booy maaken, alles met der tyd; auf Rosen geben, alles naar zyn wensch hebben; er siset in lauter Rosen, het gaat hem naar zyn wensch, voor den wind, hy heeft alles volup, hy is gelukkig.
Roselecht, *adj.* roosagrig.
Röselin, **Röschen**, *n.* een roosje.
Rosen, **Frauenader**, *f.* de moederader.
Rosenbalsam, *m.* essenz, *f.* roozenbalzem.
Rosenbett, *n.* het roozenbed, een zagt bed.
Rosenbier, *f.* eene roozepeer.

Rosenblatt, *n.* knop, *m.* roozeblad, -knop.
 Rosenconser, *m.* roozenzuiker.
 Rosenkreuzer, *m.* een broeder van het roozenkruis.
 Rosenessig, *f.* s. Rosenbalsam.
 Rosenessig, *bl.* zucker, honig, *m.* wasser, *n.* roozenazyn, -olie, -suiker, -honig, -zalfje, -water.
 Rosenfarb, *f.* roozeleuker.
 Rosenfarb, *sdrbig*, *roth*, *adj.* roozenverwig, roozenroet.
 Rosengarten, *m.* roozegaarden, -tuin; im Rosengarten sitzen, *alles naar wensch hebben, genieten, alles volop hebben.*
 Rosenhecke, *f.* eene glind met roozen.
 Rosenholz, *n.* het roozenhout.
 Rosenhonig, *m.* s. n. roozenhonig.
 Rosenhut, *m.* een helm, alembek.
 Rosenknopf, *m.* s. bey Rosenblatt.
 Rosenkranz, *m.* roozenkrans, -hoed; zum Wetzen, roozeleuker; die Bruderschaft des Rosenkranzes, *de broederschap van den roozenkrans.*
 Rosenlippen, *f.* mund, *m.* roode lippen, roozezmond, *aangezigt, met leliën en roozen bezaaid.*
 Rosenobel, *m.* roozenobel.
 Rosendl, *f.* bey Rosenessig.
 Rosenroth, *adj.* s. bey rosenfarbig.
 Rosenstamm, *m.* s. Rosenstump.
 Rosenstängel, *n.* s. bey Rosenessig.
 Rosenstauden, *f.* stock, *m.* roozeleuker, roozeboom.
 Rosenstempel, *m.* een ruiker van roozen.
 Rosenstempel, *m.* roozenlyroep.
 Rosentrunk, *m.* een drank van roozennat, -water.
 Rosenwangen, *f. pl.* roode, bloozende wangen, koonen.
 Rosenwasser, *n.* roozewater.
 Rosenwurzel, *f.* roozenwortel.
 Rosenzucker, *m.* s. bey Rosenessig.
 Rosine, *f.* rozyn; kleine Rosinen, corenten, krenten.
 Rosinenkörnel, *n.* een korrel in de rozyn.
 Rosinfarb, *roth*, *adj.* vermilioenrood.
 Rosinentorte, *f.* rozyneraart.
 Rosinlein, *n.* eene corent, krent.
 Rosette, *f.* de roos, belroos.
 Ros, *n.* ros, paard; ein starkes, muthiges Ros, *een sterk moedig paard.*
 Rosader, *f.* de ader aan de enklaauw.
 Rosampfer, *m.* s. Rosbus.
 Rosarjenen, *f.* paardendrank, artseny voor de paarden.
 Rosarjneykunst, *f.* vecmeestery, -heelkunst.
 Rosarzt, *m.* paardemeester, paardendoctor.
 Rosballet, *n.* een soort van renspel, van carroufel.
 Rosbare, *f.* s. Rosdanste.
 Rosbaren, *f.* stalkribbe in een paardstal.
 Rosbereiter, -beruter, *m.* paardeberyder.
 Rosbräme, -bräme, *f.* horffel, paardevlieg.
 Rosbube, *m.* legerjongen, -boef, trosboef, gaauwdief, schobbejak.
 Roskastanien, -kastanien, *f.* ledige kastanie, ledige vrugt van de indiaansche kastanjeboom.
 Roskastanienbaum, *m.* kastanjequina, indiaansche; it. wilde kastanieboom.
 Rosbede, *f.* paardkleed, dekkleed, van een rypaard.

Rosbedek, *m.* seige, *f.* mist, *m.* paardendrek, -mist, -stront, -vyg.
 Roseisen, *n.* het hoefzyer.
 Rossen, *v. n.* rossig seyn, *richtig zyn*; die Stute rosset, *ist rossig, de merry wil gedeekt wezen.*
 Rosseige, *f.* s. Rosbedek.
 Rosseichel, *m.* s. Rosbus.
 Rosseleisch, *n.* het paardevleesch.
 Rosseleg, *f.* s. Rosbräme.
 Rosseleier, *n.* paardetuig.
 Rosshaut, *f.* gort, buikriem.
 Rosshaar, *n.* het paarde-, paardshair.
 Rosshändler, -staucher, komb, *m.* paardekoop- per, rostuifcher, -kam, -kammer.
 Rossharnisch, *m.* borst-, en rydplaten voor de paarden.
 Rosshuf, *m.* paardehoef, -klaauw.
 Rosshuf, *m.* (plant.) hoefblad, paardsklaauw, hoeflarouw, groote waterpatig.
 Rossig, *f.* bey rossen.
 Roslinge, *m.* een legerjongen, trosboef.
 Rosseker, *m.* roskeever, strontkeever.
 Rosstamm, *m.* roskam.
 Rosstamb, *f.* bey Rosshändler.
 Rosstastanien, *f.* Roskastanien.
 Rosstecht, *n.* een stalknege, koetsier.
 Rosstoth, *m.* s. Rosbedek.
 Rosstümmel, *m.* scheerling, dulle peterfelie, winterling, pyperkuid, dulle kervel.
 Rosstummel, *n.* halskraag, -riem van 't trek-, of lastpaarl.
 Rosstummich, *f.* Rosstümmel.
 Rosstättig, *m.* s. Rosshuf, hoefblad, enz.
 Rosstlauf, *m.* de paardeloop, wedloop.
 Rosstlein, *n.* een kerje, hitje, klein paard.
 Rosstmadne, *f. pl.* de maanen van een paarl.
 Rosstmarkt, -markt, *m.* de paardemarkt.
 Rossmarin, *m.* rosmarin, rozemaryn.
 Rossmarinblütje, *f.* s. bey Rossmarinstock.
 Rossmarinstock, *m.* zweiglein, *n.* blütje, *f.* wasser, *n.* rosmarynboomtje, -takje, -bloei- zel, -water.
 Rossmarinwasser, -zweiglein, *n.* s. bey Rossmarinstock.
 Rossmist, *m.* s. Rosbedek.
 Rossmüde, *f.* s. Rosbremme.
 Rossmühle, *f.* een rosmolen.
 Rossmünze, *f.* wilde munt.
 Rosspeterilie, *m.* groote eppe, peterfeli van Alexandrie.
 Rosspäume, *f.* wilde pruim.
 Rosspolen, *m.* ruikende andorn.
 Rosspanste, *f.* eene rosbaar.
 Rosschmuck, *m.* opschik, taig, enz. voor een paarl.
 Rosschwanz, -schwef, *m.* een paardestaart.
 Rosschwemme, *f.* paardewed, drinkplaats voor de paarden.
 Rosstall, *m.* de paardestal.
 Rosstaucher, *m.* s. Rosshändler.
 Rosstaucheren, *f.* roskammery, paardekoop- manschap, koopmanschap in paarden.
 Rosstrand, *m.* paardedrank.
 Rosstwicke, *f.* paardeboom.
 Rosstzeug, *n.* s. Rosseleier.
 Rosstucht, *f.* paardekweekery, -fokkery, -reelt, stoetery.
 Rosst, *m.* de rooster; auf dem Rosste braten, *op den rooster braden.*
 Rosst, *m.* roelt; das Eisenweert vom Rosste

segen, 's yzerwerk schuuren, den roest af- doen.
 Rosst, am Kupfer, koperoed; am Getraide; honigdaauw, brand in 't koren.
 Rosstbraten, *m.* geroost vleesch, karbonade.
 Rossten, roesten, *v. n.* s. rossig werden; das Eisen roestet, *het yzer roest*; alte Liebe roestet nicht, *oude, waare liefde vergaet niet, kan den tyd verluuren.*
 Rossten, *v. a.* roosten, harsten; Kaffee rosten, brennen, koffy branden; einen Schnig Brodt, *eene suet broods-roosten*; in Butter, in einer Pfanne, roosten, fruiten, braaden, snerken in bozer, in eene pan; Glachs rosten, *glas te broejen, te rotten, te weeken leggen.*
 Rosstig, *adj.* roestig, roestagtig.
 Rosstig werden, *v. n.* roesten, roestig worden.
 Rosstspanne, *f.* roost-, fruit-, bakpan.
 Rosstral, *n.* tekenkryt, rekenpen.
 Rosstrecht, *n.* het regt, om was, enz. in eene sloot of eenig water te mogen te broejen, te weeken, te rotten mogen leggen.
 Rosstreise, *f.* tralien, roosterwerk.
 Rosstschutte, *f.* een gerooste sneede broods.
 Rosst, Rote, Rötel, *f.* roth, *ic.*
 Rosst, *f.* Rosstul.
 Rosst, *adj.* & *adj.* rond, root, rootverwig; rother Apfel, *roode appel, rabuw, rabuw- appel*; rothe Rute, beewortel; roth seyn, werden, *bloezen in 't aangezigt*; rothe, schöne Wangen haben, *roude, bloozende wangen hebben*; roth seyn im Gesichte, *ont- steeken, rood, vuurig zyn in zyn aangezigt*; roth werden in seinem Angesichte vor Zorn, *ontsteeken, rood worden in zyn aangezigt van gramschap*; rothe, sehr hohe Malers farbe, *vermiljoen*; das Gesicht roth schmin- ken, *het wezen blanketten, met blanketfel smeeren.*
 Rossthaue, *f.* roodoog.
 Rossthaart, *m.* rootbaard, rosbaar.
 Rossthein, *n.* roodbeen, zeezegel.
 Rosstbraun, *adj.* ros, tassen geel en rood van kleur.
 Rosstrecht, *adj.* s. rötlichst.
 Rosstbrülein, -brüschchen, *n.* s. Rossthebe.
 Rosstbuche, *f.* beuk, beukenboom, eiken- breedblad.
 Rötthe, *f.* krap, meekrap.
 Rötthe, *f.* Rötthein, *f. pl.* de mazelen.
 Rötthe, *f.* roodheid.
 Rötthel, Rötthelstein, *m.* roodsel, roodaarde, rood kryt.
 Röttheln, *v. n.* mazelen, *de mazelen hebben, aan de mazelen ziek zyn.*
 Röttheln, *f. pl.* de mazelen.
 Rötthelschnur, *f.* der Zimmerleute, lyn, pa- rekenlyn.
 Rötthelstein, *f.* Rötthel.
 Rötthelstift, *m.* stift van roodaard, rood- kryt.
 Röttheln, *f.* rothfarben.
 Rosstberuhr, *f.* Rosstlauf.
 Rosstfarb, *f.* rothfarbig.
 Rosstfarben, *v. a.* rood varwen.
 Rosstfarber, *m.* roodverwer.
 Rosstfarbig, *adj.* roodverwig, van een rood- kleur.
 Rosstfeder, *f.* zeehaan, zeevisch, met een rood- den kop en vinnen, roodvin.
 Rosstfinde, *m.* s. Rossthebe.
 Rosstfinnis,

Rothfinnig, *adj.* rood van vinnen, -puisten, -knoppen.
Rothfiedig, *adj.* rood gevlaakt, met roode vlakken, plekken.
Rothfore, *m.* een zalmforel, voren, forellen met een zalmkleur.
Rothfuchs, *m.* paard, ros van hair, uit den rossen, een vos.
Rothgaans, *f.* een riviervogel, met roode poeten, na de eend gelykenle.
Rothgärber, *m.* leertouwer, leerbereider.
Rothgerber, *f.* Rothgärber.
Rothgießer, *f.* Schmidt, *m.* kopergieter, geelgieter.
Rothhaar, *haarig*, *adj.* & *f. m.* roep, *n.* root-, roshairig, root-, roskop, -bol.
Rothhälein, *schelchen*, *schelchen*, *n.* schel, *f.* brülchen, *n.* roorbortje, -baardje.
Rothkopf, *n.* *f.* bez rothhaarig.
Rothlaaf, *m.* roos, bevroos; item, roode loop, melizoen.
Rothlaufstrauch, *n.* ojevaarsbek, Robbregtskruid, *geranium*.
Rothleder, *m.* *f.* Rothgärber.
Rothlein, *f.* rötbeln, de mazelen.
Röthlicht, *adj.* roodagtig.
Röthling, *m.* een roode zebraassim.
Rothnaie, *f.* roodneus, puitneus; ein rothpsinniges Gesicht, een roode, puitstige trouwe.
Rothpsinnig, *f.* Rothpsinnig.
Rothweber, *f.* schere, *f.* roodvin, soort van stokvisch.
Rothschimmel, *m.* een graauw-, bont voppaard.
Rothschimmerend, *adj.* goudverwig.
Rothschmidt, *m.* *f.* Rothgießer.
Rothschwanz, *m.* -schwandlein, *n.* rootstaartje.
Rothstein, *f.* Rötbel.
Rothsucht, *f.* *f.* Rötbeln, de mazelen.
Rothtanne, *f.* pekboom, roode denneboom.
Rothwälsch, *adj.* brabbeltaal, kraamerslatyn.
Rothwildpret, *n.* vaale, bruinroffe lieren, uit den roff-n, als rheen, herten, vossen, enz.
Rotte, *f.* rot, bende, party, factie, aanhang; eine Rotte Räuber, eene bende roovers; er und seine Rotte, by en zyn aanhang, zyne factie, party; in einer Rotte treten, eene party kiezen; Rotten in der Kirche anrichten, scheuring in de kerk maaken, verdeelbeden verwekken.
Rotten, *v. n.* rotten, bederven.
Rotten, *sich*, *v. rec.* zamenrotten, zig ver-eenigen, zamenspannen.
Rottengeist, *m.* macher, -stifter, *m.* een scheur-maaker, hoofd van eene secte, -eene party, van eene factie.
Rottenweise, *adv.* rotswyze, met rotten, benden.
Rotter, **Rottirer**, *m.* een aanhanger, oproe-rige, scheurmaaker.
Rottgeßel, *m.* rotgezel, medemakker.
Rottiren, *f.* rotten, sich.
Rottirer, *m.* *f.* Rotter.
Rottmeister, *m.* rotmeester, korporaal, aan-voerder.
Rottung, *f.* verrotting, vervuiling, insetting.
Rotul, **Rotel**, *n.* boek, lyft, naamrol.
Rotwälsch, *n.* kromtaal, brabbeltaal; *f.* roth-wälsch.
Rog, *m.* snot; mit Rog besudeln, besnotten, met snot besudelen.

Rogbart, *m.* *f.* Rognase.
Rogen, *v. n.* snotten, den snot uitwerpen, wegdoen, snotterig zyn.
Rogig, *adj.* & *adv.* snottig, snotterig, snot-agtig; eine rogige Nase, eene besnatte neus, snorneus; ein rogiger Dube, ein rogiges Mägdechen, ein junger Roglöffel, eine Rognase, een snotterige jongen, snotte-rig, piepjong meisje, een jonge snorneus, -baard, een snottolf; ein rogig Pferd, een droessig, snottig paard, dat den droes heeft; besser sein Kind rogig lassen, als ihm die Nase abreißen, in een kind liever iets ver-draagen, over 't hoofd zien, dan een middel gebruiken, dat een grooter kwaad veroor-saakt.
Rogigkeit, *f.* de snotterigheid.
Roglöffel, *f.* Roglöffel.
Rogling, *m.* *f.* Rogschädel, een snottebel.
Roglöffel, *n.* nase, *f.* snorneus, rotneus, snot-baard.
Rogschädel, *m.* snottebel.
Rüb, *f.* Rube.
Rübacker, *f.* Rübenacker.
Rübe, *f.* raap, knol; gelbe, gele wortel, peen; rote, roode wortel, peen, karoot, kroot, roode beerwortel; Rüben schaben, pee schraapen, schrappen.
Rübenacker, *m.* land, *n.* raap-, knolakker, -land.
Rübenfeld, *land*, *n.* *f.* Rübenacker.
Rübensaamen, *m.* knolzaat, raapzaat.
Rübenschnitz, *m.* eene schyf van eene knol, van eene raap; tausend Thaler sind keine Rübenschnitz, duizend daalders zyn geen bagatellen, geen wisswasjes.
Rubin, *m.* robyn, robynsteen.
Rubinapfel, *m.* robynappel, rabouw.
Rubinnenmutter, *f.* eerste begin van den ro-by, steen, waarin de robyn groeit.
Rubinstein, *n.* een kleine robynsteen.
Rubincing, *m.* een ring met een robynsteen.
Rüblein, *n.* een raapje, knolletje; einem das Rüblein schaben, jemand uitlagchen, den spot dryven.
Rübbel, *m.* de raapoly.
Rubric, *f.* kanttekening, cota, woord van de praktyk, om de stukken of bescheiden onder zekere letter van 't A, B, aan te wyzen.
Rubriciren, *v. a.* aantekenen, noteeren, mer-ken op den rand.
Rübs, **Rübsaamen**, *faat*, *f.* Rübsaamen.
Ruchbar, *f.* ruchtbar.
Ruchlen, *v. n.* knarren als de verkens.
Ruchlos, *muthwillig*, *adj.* roekeloos, reuke-loos, verwaaten, spoorloos, uitspoorig.
Ruchlosigkeit, *f.* roek-reukeloosheid, spoor-loosheid, uitspoorigheid.
Ruchsen, *v. n.* kirren als de duiven.
Ruchsen, *n.* het kirren.
Ruchtbar, *adj.* & *adv.* rugtbaar, bekend, wa-reldkundig; eine ruchtbare Sache, eene rugtbaare, bekende zaak; ruchtbar werden, machen, rugtbaar, bekend worden, maaken.
Ruchtbarkeit, *f.* de rugtbaarheid, blykbaar-heid, waereldkundigheid.
Ruch, *m.* de rug; *f.* Rücken.
Ruch, *m.* hort, schok, stoot, verplaatzing; dem Tische einen Ruch geben, de tafel een burt geeven.
Ruch, *adv.* te rug.
Ruchblatt, *f.* Ruchstück.

Rückbänge, *m.* een tweede borg.
Rücke, *f.* Rücken.
Rücken, *v. n.* wyken, naderen, nader by ko-men; Rücket nicht, wyke niet; rücket ein wenig zu mir, komt wat nader by my.
Rücken, *v. a.* rukken; etwas von seinem Orte rücken, iets van zyne plaats rukken, neemen; den Hut rücken, den hoed verzet-zen; den Zeiger an der Uhr rücken, den wyzer van het uurwerk versetten, verschui-ven, verplaatzen.
Rücken, *m.* rug, rugge; einem den Rücken zuwenden, jemand den rug, den nek keeren, toekeren; schwer auf dem Rücken tragen, torffen, zwaar op zyn rug, schouders torf-fen, draagen; ein hoher Rücken, een booge rug, een bult, bogchel; einem auf dem Rück-en sitzen, jemand agter her sitten, vervolgd worden; einen auf dem Rücken haben, verfolgt worden; einem den Rücken schmieren, je-mand den rug smeeren, slaan, aflossen.
Rückenblatt, *n.* een yzere plaat, midden tegen den schoorsten aanstaande.
Rückendecke, *f.* deken voor, op den rug, een schabrak.
Rückentlinge, *f.* streicher, *m.* een bouwer, scherp alleen aan de eene zyde.
Rückenleder, *n.* rugge leder, leider van den rug, offebuid.
Rückenschmerz, *f.* *f.* Rückenwehe.
Rückensreicher, *f.* Rückenlinge.
Rückentück, *f.* Rückstück.
Rückenwehe, *n.* ruggelypyn, pijn, smert in den rug.
Rückern, *v. n.* *f.* ruchen, kirren.
Ruckette, *f.* raket.
Rückfall, *m.* wederkeering, hereeniging, re-verse.
Rückfällig, *adj.* wederkeerig, dat aan den gee-ver staat weder te komen.
Rückgang, *m.* rug; te ruggang, aarzeling.
Rückgängig, *adj.* & *adv.* te ruggaande, agter uitgaande; einen Anschlag rückgängig ma-chen, eenen aanslag verzyden, doen misluk-ken; die Handlung ist rückgängig werden, de onderhandeling is agter uit gegaan; rück-gängig seyn, agter uit gaan.
Rückgedankt, *m.* overdenking, bedenking, overweeging, reflexie.
Rückgrat, *m.* ruggraat, ruggebeen.
Rückgratgelenk, *n.* het wervelbeen.
Rückgratmerg, *mark*, *n.* merg in den rug-graat.
Rückgratsbein, *n.* ruggraatsbeen, rugbeen, ruggebeente.
Rücklauf, *m.* *f.* Reutlauf.
Rückläufig, *adj.* dat wederom kan gegeeven worden.
Rückkehr, *m.* terug-, wederkeering, terug-wedromkomst.
Rückkehrlich, *adj.* dat weer komt, -stuit.
Rückkehrung, *f.* wederomtuiging.
Rückknoche, *m.* ruggebeen, ruggestuk.
Rückkorb, *m.* een korf, eens mande, die op den rug ge'traagen wordt.
Rückkunst, *f.* terugkomst.
Rücklauf, *m.* rückläufig, *f.* Rückgang, *ic.*
Rücklein, *n.* alveesch, buikklierbedde, schoonvleesch, het ruggetje, de grootte klier, 't kliebed.
Rücklings, *adv.* ruggelings over, agter over; fallen, stürzen, ruggelings, agter over vallen, storten;

storten; rüchlings geben, agter nie gaan; rüchlings gegen einander, met de ruggen tegen elkander.

Rückmarsch, *zug*, *m.* terugmarsch, terugroep; auf den Rückmarsche begriffen sein, op den terugmarsch denken, agter uit denken.

Rückreife, *f.* buis, opening in den ruggegraad.

Rückruß, *m.* werfuit, weersturing, weeromsturing, weëromkaatzing, weërkaatzing.

Rückreise, *f.* de terugreis.

Rückreibung, *f.* des Dativ, valsche dagtekening, een vroeger datum verbeeldende.

Rückseil, *n.* am Stüde, taalie tot het gesluit.

Rückzicht, *f.* opzigt, betrekking, relatie.

Rücksprung, *m.* een sprong agter uit; einen Rücksprung thun, zyn woord eten, inhaalen.

Rückstand, *m.* agterstallige, openstaande schuld; die Rückstände einfordern, de agterstallige schulden invorderen; in Rückstand sein, ten agteren zyn, agterstallen, te kwaad zyn.

Rückständig, *adj.* agteren, overig, openstaand; die rückständige Summe bezahlen, de openstaande, agterstallige schulden betalen.

Rückständig, *adj.* maken, verhinderen, beletten, dwarsboomen.

Rückstrang, *m.* f. Rückgrat.

Rückreicher, *m.* f. Rückenlinge.

Rückstück, *blatt* eines Harnisches, *n.* rugstuk van een harnas, wapenrusting.

Rücktritt, *m.* terugtrekking, het teruggaan, een stap agter uit.

Rückwand, *m.* einer Kutsche, de leuning, het ruggestuk van een koets.

Rückwärts, *f.* Rückwärts.

Rückweg, *m.* rugweg, terugreis.

Rückwehe, *f.* Rückenwehe.

Rückwelle, *f.* zwengel, wiek van een windmolen.

Rückwärts, *adj.* rugwaarts, van agteren, terug gaande; f. rücklings; einen rückwärts angreifen, iemand van agteren aanlasten, aanvalen.

Rückzug, *f.* Rückmarsch.

Rüd, *Rüde*, *m.* een groote, boarenhond.

Ruder, *n.* roer, stier, stuur, riem; die Ruder beschagen, de riemen byzeten, roeien; das Ruder führen, het stuur regeeren, stier, stuurman zyn; am Ruder sitzen, aan 't roer zitten, de regeering in handen hebben.

Ruderband, *m.* 't beslag van een riem, van een roer.

Ruderbank, *f.* riem, roejbank.

Ruderburische, *m.* roeijers, roejknegt, -maats, -slaaven, -boeven.

Ruderer, *m.* een roeier; f. Ruderknecht.

Ruderknecht, *m.* roeier, roejknegt.

Ruderkörper, *n. pl.* de roeygaten, daar de dolen in gefoken worden.

Ruderlös, *adj.* & *adv.* roerloos.

Ruderknecht, *m.* roejmeester.

Rudern, *v. a.* roeien; met de riemen.

Rudernachen, *m.* roeijshuit.

Rudernagel, *m.* dol.

Ruderring, *m.* dol, pin van een vaartuig, daar de riemen in leggen; f. Rudernagel.

Ruderschaukel, *m.* het bled, brpede eind van een riem.

Ruderschiff, *n.* een roeyschip, galey, langboordig vaartuig, brigantyn, in de middelaardsche zee zeer gemeen.

Ruderkloß, *stoll*, *m.* kolder, kanterstok, daar de stuurman het roer mede siert.

Rudervolk, *n.* f. Ruderbursche.

Rudermoor, *n.* het roejwerk, 't geroey, het roeien.

Rudertzell, *n.* beweging der riemen.

Rudertzug, *m.* de beweging van 't riemen in 't roeien.

Ruf, *m.* roep, gerugt, maare; es geht der Ruf, 't gerugt gaat, loopt, men zegd.

Ruf, *m.* naam, aanzien, agting; in Ruf kommen, in aanzien komen; in einem schlechten Rufe sein, eenen slechten naam hebben, in een kwaad blaasje staan.

Ruf, *m.* het roepen, geroep.

Rufen, *v. a.* roepen; einem rufen, jemand roepen; um Hülfe rufen, om hulp roepen.

Rufen, *v. n.* schreeuwen, luikeels roepen; Geur rufen, brand roepen, schreeuwen.

Rufer, *m.* een roeper, beroeper, onroeper.

Rüge, *f.* Rügamt, *n.* de crimineele rechtbank, het halsgerecht; bey der Rüge angegeben werden, voor de vierschaar gedagvaard worden.

Rügar, *adj.* betigtbaar, dat betigt, gedagvaard moet worden voor de vierschaar.

Rügbuch, *n.* register van crimineele zaken.

Rüge, *Rüfung*, *f.* aanbrenging, aanklagt, betigting voor 't gerecht.

Rügen, *v. a.* vergen, berygen, betigten, straffen.

Rüger, *m.* een betigter, aanklaager, straffer.

Rüggericht, *n.* f. Rüge.

Rüfung, *f.* f. Rüge.

Rüpfen, *f.* rutschen.

Ruh, *Ruhe*, *f.* rust, gerustheid; die Ruhe lieben, de rust beminnen, liefhebben; weder Ruhe noch Friede haben, noch rust, noch vrede hebben; sich zur Ruhe begeben, zig na de rust, het bed begeeven, gaan slaapen; zur Ruhe gelangen, tot de rust komen, sterven; ich habe keine Ruhe vor ihm, hy laat my niet met rust, niet vrede.

Ruhebank, *f.* eene rustbank; Müßiggang ist des Teufels Ruhebank, lediggang is des duivels oorkussen.

Ruhebett, *n.* het rustbed.

Ruhefugen, *f. pl.* voegen van 't bed.

Ruhekammer, *f.* stümmerein, *n.* rust-, begraaftplaats; einen zu seinem Ruhekammerlein begleiten, mede te begraven gaan, jemand helpen ter aarde brengen, bestellen.

Ruhekammerlein, *n.* een slaapkamerje.

Ruhem, *v. n.* rusten; sein Haupt ruhen lassen, zyn hoofd rusten, laten rusten; nach der Arbeit ist gut ruhen, naa het werken is goed rusten; in Gott ruhen, in den Heere sterven, in 't graf leggen.

Ruhem, slaapen; ich habe die Nacht nicht geruhet, ik heb deen nacht niet geslaapen.

Ruheplatz, *stätt*, *f.* rustplaats.

Ruhriegel, *m.* de rust van een roer, enz.

Ruhestand, *m.* rust, vrede, gerustheid; im guten Ruhestande leben, in vrede leeven.

Ruhestätt, *f.* f. Ruheplatz.

Ruhestunden, *f.* rustuuren.

Ruhetag, *m.* rustdag.

Ruhezeit, *f.* rusttyd.

Ruhig, *adj.* & *adv.* gerust, gerustelyk; im ruhigen Stande leben, in vrede leeven; das Meer ist ruhig, de zee is stil, bejaard; ein ruhiger Mensch, een vreedzaam, vredelievend mensch, man.

Ruhigkeit, *f.* f. Ruhestand.

Ruhiglich, *adv.* f. ruhig.

Ruhm, *m.* roem; etwas ohne eiteln Ruhm von sich reden, iets zonder ydelen roem, onberoeml van zig spreken; Gott den Ruhm geben, God de eer geeven; einen großen Ruhm erwerben, eenen grooten roem, lof, eer behaalen.

Rühmen, *v. a.* roemen; sich rühmen, *v. rec.* roemen, zig beroemen.

Rühmer, *m.* een roemer, pogher, snoever, windbreker.

Rühmgier, *f.* Rühmgierigkeit.

Rühmgierig, *adj.* roemgierig, -zugtig.

Rühmgierigkeit, *Rühmsucht*, *f.* roemgierigheid, roemzugt.

Rühmlich, *adj.* & *adv.* f. rühmwürdig.

Rühmling, *Rühmwart*, *m.* een pogher, zwetser, blaaskaak, windbreker, windmaaker, smorker.

Rühmrädigkeit, *rdichtigkeit*, *f.* f. rühmredig, *re.*

Rühmredig, *adj.* grootspreekend, windmakend, -breekend, poghend, snoevend, zwetfend.

Rühmredigkeit, *f.* grootspraak, windmakery, windbrekery, pogchery, het zwetsen, snoeren.

Rühmsucht, *f.* f. Rühmgierigkeit.

Rühmsüchtig, *f.* rühmgierig.

Rühmung, *f.* het roemen, pryzen, looven.

Rühmwürdig, *rühmlich*, *adj.* & *adv.* roemwaardig, pryfelyk, hofelyk, lofwaardig.

Ruhr, *f.* beweging, roer; alles ist in Ruhr, alles is alles in beweging, in roer, op de been.

Ruhr, *f.* melizoen, loop, de witte, de rode loop.

Rühren, *v. a.* roeren, aanroeren, reppen, veroeren; die Trommel rühren, de trommel roeren, slaan; rührt das nicht, raakt dat niet aan; Kalk rühren, kalk bestaan; Salbe rühren, zalf kooken; die Saiten rühren, de snaaren spannen, stemmen, speelen; Storn rühren, koren schoppen, verschoppen; den alten Sott rühren, oude dingen ophagelen, oude koejen uit de sloot baalen.

Rühren, *v. n.* komen, ontstaan, afhangen; die Erbschaft rührt von seinem Vater, de ervenis komt, ontstaat van zyn vader; das Leben rührt unmittelbar von der Krone, het leen hangt onmiddelyk van de kroon af.

Rührend, *adj.* roerend; mit rührendem Spiele ausziehen, met slaande trommel uittrekken.

Rührlasch, *n.* rübel, *m.* eene karn; een melk kom, -vat.

Rührbaach, *m.* een baak, stuk exp. om met te roeren.

Rührig, *adj.* beweegbaar, roerbaar, dat woogen kan worden.

Rührkraut, *n.* rood melizoenkruid.

Rührkübel, *Rührküffel*, *m.* f. Rührfaß, -cken.

Rührmilch, *f.* geroerde, gebaarde melk.

Rüchtheit, n. paal by de bakkers; kloet, klouwer, om de kalk te mengen en te be- slaan.
Rührstücken, stoff, m. roerstok, stok om te roeren, spadel, karnstok.
Rührung, f. roering, beroerte.
Rührung, f. beweeging, menging.
Ruhrwurzel, f. wild zevenblad.
Ruhre, f. Ruchte, u. f. w.
Ruin, m. bederf, ruïn, ondergang.
Ruinieren, v. a. bederven, ruïneeren, over- hoop werpen; den Feind ruïnieren, den vyand verdelgen; einen an Haab und Gü- tern ruïnieren, jemand geheel en al in den grond booren; die Stadt gänzlich ruïnieren, de stad 't ontfre boven keeren, ten een- maal verwoesten.
Ruinirung, f. f. Ruin.
Rülp, Rülp, m. een lompert, klompert, vlegel, boersch mensch.
Rülp, m. risping, oprisping, uit de maag opkomend, varkenszugt, snik; lassen, eene oprisping laaten, loezen, lossen.
Rülpfen, v. n. rispen, oprispen.
Rülts, m. een lompert, enz. f. Rülp.
Rültsen, f. rülpfen.
Rülter, m. f. Rülp, de oprisping.
Rum, um, adv. omheen; rum und um, om- trent; rum und um laufen, rond loopen, overal heen loopen.
Rummel, m. oogen van eene kleur in 't piket- spel; seinen Rummel zählen, zyne oogen in 't piketspel tellen.
Rumor, m. rumoer, geraas, getier, gekraak, gebaar, geruisch; Rumor ansagen, an- richten, machē, geraas, geweld maaken, verwekken.
Rumoren, v. n. een geraas, geweld, getier, een groot lauen, eene groote opschuwling ma- ken.
Rumorisch, adj. onrustig, ruszoekend, ge- weld maakend.
Rumormeister, m. rumoermeester, schout.
Rumpelers, f. eene gedroegde erwete.
Rumpelgeriff, m. spook.
Rumpelicht, adj. iets, dat geraas, gekraak maakt.
Rumpelmetten, f. mette, die schielyk gelezen worde.
Rumpeln, v. n. rommelen, rappelen, hobbe- len, kraaken, geraas maaken.
Rumpeln, f. rumpeln.
Rumpler, m. die een geraas, een gekraak maakt.
Rumpf, m. romp, lighaam, zonder hoofd; ein Rumpf Brodts, een romp, bagt broods; eines Schiffs, romp van een schip; über den Mühlstein, de molentregter; seinen Rumpf füllen, zyn buik, zyne pens vullen; den Kopf vom Rumpfe abhauen, den kop van den romp afhaan.
Rumpf, eene vouw.
Rumpfbaum, m. stetter, f. de molenspil.
Rumpfen, v. a. den neus fronsen, rimpelen, opbaalen, opschorten.
Rumpfen, sich, v. rec. tegenstribbelen.
Rumpfung, f. verdraaying, vertrekking, grynzing.
Rundstückel, f. eene malloot, eene zottin.
Rund, adj. & adv. rond; zum Thyl rund, rondagtig, rondelyk; rund herum, rond om; rund heraus, rondelyk, ongeveinsd,

onbewimpeld; etwas rund heraus sagen, bekenen, iets rond, plat uitzeggen, beken- nen; machen, ronden, afronden, rond maaken, rond draajen; eine runde Ant- wort, een bepaald antwoord, voor de vrist.
Rund, n. het rond; das Rund der Erde, het rond der aarde.
Rundatsche, f. Rondatsche.
Runde, f. de ronde; f. Ronde.
Runde, Rundigkeit, Rundung, f. ronde, ron- digheid, ronding; in die Runde, in 't rond.
Rundell, n. rondeel.
Runden, v. a. rond maaken.
Rundheit, f. f. Runde.
Rundhof, adj. hol, holrond.
Rundhöle, f. holigheid van een rond lighaam.
Rundholz, n. rondhout; eines Schiffes, rond- hout, maten, stengen.
Rundigkeit, f. f. Runde.
Rundlicht, rundlicht, adj. rondagtig.
Rundschuur, f. luskoord, kloskoord, zyde- goud- of zilverkoordje, kreetje, gemeen- lyk om-aan de knoopzuten te zetten.
Rundung, f. ronding, het ronden, het rond maaken.
Rung, m. kamp, stryd, worsteling.
Runge, rang, ik wortelde; imperf. von rtingen.
Runge, f. de rong van een rad.
Rungenchaft, f. goederen, staande 't buwelyk verkreegen.
Runne, ik vloejde; imperf. von rinnen.
Runb, m. de waterloop.
Runzel, f. f. Runzel, u. f. w.
Runzel, f. rimpel, frons, kreuk, vouw.
Runzeln, v. a. rimpelen, kreukelen, fronsen, fronsen, vol rimpels trekken.
Runzeln, sich, v. rec. verdraajen, scheef trek- ken.
Runzlicht, runzlicht, f. runzlicht.
Runzelvertreibung, f. de wyse, om de rimpels te verdryven.
Runzlicht, adj. rimpelig, rimpelagtig, kreu- kelagtig.
Rupf, n. werk, runvlas.
Rupfen, v. a. plukken, uittrekken, nypen; das Gefügel rupfen, de vogels plukken; einen rupfen, iemand plukken, berooven; das Haar rupfen, het hair uittrekken; der Wirth weis seine Gäste wohl zu rupfen, de waard verstaat de kunst ter dege, van zyne gasten te snuiten.
Rupfen, n. het plukken, enz.
Rupfvoegel, m. plukvogel.
Rupfsängelchen, -sängel, n. nypertje, hair- nypertje, -trekkerje, -tangetje.
Ruprecht, m. een kindereerer, bittebaanw, in de vertellingen van moeder de gans.
Ruprechtstraub, n. robbregskruid, ojevaars- kruid.
Rur, f. Ruhr.
Ruß, m. roet; der Schorstein ist voller Ruß, de schoorsteen is vol roet.
Ruß, vuiligheid, vuilnis, stof.
Rußbutte, f. eene zwartfeldoos, -vaatje.
Rußhamel, -häbel, m. een incerpot, morsfel- bel, makrol, slons, morspot.
Rußhütte, f. de zwartfelmaakery.
Rußig, adj. roerig, zwart van roet, vuil.
Rußhäbel, f. Rußhamel.
Rußel, m. snuit van een varken; eines Ele- phanten, snuit, snavel van een olifant; sei-

nen Rußel in alles stecken, zyn neus overal in stecken, zig overal, met alle zaaken be- noejen.
Rußt, m. & f. borden als planken buiten het schip, ter bewaaringe van 't mastwand; it. sovel als Ruhe.
Rußbaum, m. een stuk bunt, om eene steige- ring te maaken.
Rußt: Rußbaum, m. olm-, ipenboom.
Rußdunen, adj. van een olm- ipenboom.
Rußbock, m. een schoorbalk, eene stellagie.
Rußten, v. n. steigeren, steigeringen maaken.
Rußten, v. n. rusten, toerusten; sich rusten, zig toerusten, bereiden, zig wapenen.
Rußtenbaum, m. f. Rußbaum, een olm-, ipenboom.
Rußtenholz, n. olme-, ipenhout.
Rußter, rustern, f. Rußbaum, -bäumen.
Rußhaus, n. een arsenaal, wapenruithuis.
Rußig, adj. & adv. rustig, dapper, wakker, vaardig, vlug; ein rüstiger Mann, een wakker man.
Rußigkeit, f. vaardig- vlug- levendigheid.
Rußkammer, f. rustkamer, wapenkamer.
Rußloch, n. een gat in den muur, om steilen of dwarshalken der stellagien in te steeken.
Rußplaz, m. een wapenplaats.
Rußtag, m. rustdag.
Rüstung, f. rusting, toerusting, toefel, ge- reedschap, wapenrusting, harnas.
Rüstung, f. eene stellagie, steiger; it. ge- mengde kalk met zand.
Rüstwagen, m. troswagen, legerwagen.
Rüstzeug, f. Berzeug.
Ruthe, f. roed, roë; des männlichen Glieds, roede, schagt van 't mannelyk lid; mit Rus- then streichen, met roeden slaan; er ist der Ruthe entwachsen, hy is de roede ontwassen.
Ruthe, eene roede lands; ein Acker, so viele Rutben lang, een akker, so veete roeden lang.
Ruthe, eene geluksroede, wigchelroede.
Ruthe, geffel, plaag; die Pest, der Krieg sind Gottes Rutben, de pest, de oorlog zyn geffelen van God.
Ruthengänger, m. een, die met de wigchel- roede, het hazelaarsstokje gaat, om iets te zoeken, dat verborgen is.
Rüthlein, n. een roedje.
Rüttschel, Rüttschel, een schongel, schopstoel of plank, om te slingeren, of te wippen; f. Schaufel.
Rüttscheln, Rüttschen, v. a. schoppen, schon- gelen, heen en weder slingeren; f. Schaufeln.
Rüttschen, v. n. wyken; rüttschet ein wenig, wykt, schikt wat.
Rüttschen, v. n. kruipen; auf dem Hindern rüttschen, op den aars kruipen; es will nicht rüttschen, het wil niet gaan, niet lukken, niet botten.
Rüttschen, n. het kruipen.
Rütteln, v. a. wrikken, verwrikken; einen Pfal, Pfosten rütteln, een ingeslaagen puał wrikken, loswrikken, heen en weer rukken, om hem uit den grond te baalen; ein Raab rütteln, eene maat schudden, beweegen; den alten Korb rütteln, oude zaaken op- baalen, oude koijen uit de sloot haalen.
Rüttelung, f. schudding, slingering, schok- king.
Rütteln, Rüttlung, f. f. rütteln, is.

Sa! interj. sa! tza!
Sa, sa! lustig! tsa, tsa! lustig!
Saal, m. zaal; kleiner Saal, salet.
Saal, f. de Zaal, Sale, rivier van Duitschland.
Saalbader, m. een babbelaar, zwetser, snorker, windmaaker, windbreeker, onbeschaamde leugenaar.
Saalbader, m. Saalbadepen, f. loopje, relletje, kwinkslag, platte boert, zotterny, gekke grillen, wisselwases.
Saalbuch, n. een landboek, register der landeryen.
Saamen, Saamkraut, n. f. Samen, ic.
Saane, f. zaan; room; geschlagene Saane, opgejaagde room, door 't slaan, kloppen aan het schuimen.
Saat, f. zaad; späte Saat, laat zaad.
Saatfeld, n. f. Edeland.
Saatfuhrer, f. surche, f. laatste omploeging, laatst werk aan een land.
Saatforn, n. zaad, koren, om te zaaien.
Saatlaken, n. zaadlaken, dat de boeren het kleed noemen, daar 't zaad op nigedorst wordt.
Saatland, n. f. Edeland.
Saatrose, m. kaasjesbladen, maluwe.
Saatzeit, f. f. Edelzeit.
Sabbat, m. sabbat, rustdag; den Sabbat heiligen, halten, den sabbat heiligen, vieren, onderhouden.
Sabbatjahr, n. her sabbatjaar.
Sabbatschänder, m. sabbatschänder.
Sabber, m. kwyl, mondlym, zever.
Sabberer, m. een kwylbaart, een die kwylt, zevert.
Sabbern, v. n. kwylen, zeveren.
Sabberig, adj. kwylig, zeverig, kwylend, zeverend.
Sabbertuch, n. een kwyldoek, kinderlabbe.
Sabel, m. de zabel; ein türkischer, polnischer Sabel, een türkische, poolische zabel; f. Sabel.
Sabeln, v. a. neerzabelen, neerhakken.
Sabelreich, m. een zabelslag, een bouw, hak met een zabel.
Sablen, f. Sabeln.
Sach, Sach, f. am Hage, het kontyner aan den ploeg.
Sache, f. zaak, geding, ding, bezigheid, werk.
Sachen, goed, tuig; auf seine Sache Acht geben, aan zyn stuk werken, aan zyne stukken arbeiden, op zyn stuk, stukken, op zyne dingen letten; seine Sache wohl verstehen, zyn stuk, zyn werk, zyne zaak wel verstaan; meine sachen, myn werk, myne handteering, myn beroep; hinter eine Sache kommen, agter eene zaak, agter iets komen; die Sache hängt vor Gericht, 't proces, 't gedingt dient voor 't gerecht; die Sache ist also beschaffen, de zaak is zo gelegen, zo staat het met de zaak; nach Gestalt der Sachen, naar maate de zaaken zyn; die Sache ist verspielt, de zaak is bedorven, verkorven; es sey dann Sache, dat, 't zy dan, dat.
Sachfällig, adj. werden, zyn proces, registergeding verliezen.
Sacht, adj. & adv. zagt, zoet; einem et

was sacht ins Ohr sagen, jemand iets zoetjes, zagtjes insulieren.
Sachsam, adv. f. sacht.
Sachwalter, v. n. het ampt van een advocaat waarneemen, bekleeden, pleiten, als advocaat practiseren.
Sachwalter, m. pleit-, gedingbezorger, vorptraak; jemand, die iets waarneemt, bezorgt.
Sachwaltung, f. de practyk van een advocaat.
Sack, m. zak; in Edche sassen, zakken, inzakken, in zakken doen, schudden; grob, rauh und enges Kleid bey denen Juden, zak, een grof, ruig, en eng kleed by de Joden, om boete, ook groote droefheid te toonen; den Sack füllen, ausschütten, den sack vullen, uitschudden; einen in den Sack schieben, jemand voor den gek houden; einen in den Sack jagen, jemand verwaard, bang, bezweed maaken, een schrik op 't lyf jaagen; juwel zerreißt den Sack, al te veel is ongezaad; den Sack ausschütten, alles zeggen, wat men weet, alles geeven, wat men heeft; etwas im Sack haben, iets in den sack hebben, daarvan verzekerd zyn; im Sack essen, agterbaks eeten; einen den Sack für die Thür werfen, jemand de vrindschap opzeggen.
Sack, m. een blind straatje, keerweer; f. Sackgasse.
Sack und Pack, f. Pack.
Sackband, n. bündel, n. een zakkeband.
Sackbibelchen, Sackbüchsechen, n. zakbybeltje, -boekje.
Sackchen, f. Sackel.
Sackel, Sackel, m. een zakje, beurs, beursje; aus gemeinem Sackel zehren, uit de gemeene beurs teeren; den Sackel ziehen, de beurs trekken, geld schieten, betaalen; f. auch Sackel.
Sackelmeister, m. een beursdraager, een rentmeester.
Sacken, v. a. zakken, inzakken, in zakken doen, schudden.
Sackgarn, n. een sloopnet.
Sackgasse, f. zakstraat, blinde straat, die geen uitgang heeft, keerweer.
Sackgelichen, n. zakvedeltje.
Sacklein, n. f. Sackel.
Sackleinwand, f. f. Sackuch.
Sackler, m. een beursmaaker.
Sacknadel, f. eene paknaald.
Sackpfeife, f. zakpyp.
Sackpfeifer, m. zakpyp.
Sackpredigt, f. zakpredicatie.
Sackpuffer, m. eene zakpistool.
Sacksnupstuch, m. zakneusdoek.
Sackträger, m. zakdraager; ein Esel schilt den andern einen Sackträger, de ketel veruyt den pot, dat hy zwart is, de een veruyt den anderen de fouten, gebreken, daar by, of beide nogtans aan vuft, aan schuldig zyn.
Sackuch, -zwilch, m. zakdoek.
Sackuhr, f. zakuurwerk, zakhorlogie.
Sackuhrchen, n. een zakuurwerkje.
Sackung, f. het zakken, in zakken doen, inzakken.
Sackvoll, n. zakvol.
Sackzwilch, f. Sackuch.
Sacrament, n. sacrament.
Sacramentalisch, f. sacramentelijk.

Sacramentbüchse, f. cibarie, gewyde ouswel, hostiekelk.
Sacramenthauslein, n. sacramenthuisje by de roomschen, tabernakel.
Sacramentiren, v. a. vloeken, zweeren.
Sacramentirer, m. een vloeker, zweerder, lasteraar der sacramenten.
Sacramentlich, adj. sacramentelyk.
Sacramentschänder, m. sacramentschänder.
Sacrifft, Sigrift, Sacrifftan, m. een roomische koster, sacristybewaarder, ornamentbewaarder, die de priesters gewaanden, kerkvaten en altaarfieraadjen bewaart, het opzigt daar over heeft.
Sacriffen, f. gerief-gerfkamer.
Sab, f. Sod.
Sab, f. Saot.
Sade, Sadel, Sadelbaum, m. zevenboom, zavelboom.
Sabucder, m. een Zadduseeuw.
Säfeld, n. f. Edeland.
Säeforn, n. f. Saatforn.
Säeland, n. zaajland, bouwland, zaajveld.
Säemann, m. zaajer, zaajman.
Säen, v. a. zaajen; Rocken, Haber säen, rog, haver zaajen; Zant, Zwiétracht säen, twist, onenigheid zaajen, verwekken; in ein unfruchtbar Land säen, in een onvruchtbaar land zaajen, goed doen aan jemand, die 't niet erkent.
Säer, m. f. Säemann.
Säesack, m. zaajzak.
Säetuch, n. f. Saatlaken.
Säezeit, f. zaajtyd.
Säung, f. Saat, zaajing.
Saffian, m. levantisch, türkisch leer.
Safflor, m. wilde saffraan.
Saffran, m. saffraan.
Saffranbirn, f. saffraan-, zoppige zomerpeer, soort van zuikerpeer.
Saffranblume, f. saffraanbloem.
Saffranfarb, f. saffraankleur.
Saffrangarten, m. tuin, plaats, daar de saffraan groeit, walt.
Saffranfeld, adj. geel als saffraan.
Saffranbl, m. saffraanolie.
Saft, m. sap, sop, nat, vogt; einer Blume, sap, vogt van eene peer; den Saft ausdrücken, het sap, 't vogt uitschudden; Saft der Bäume, vogt, nat der boomen; den Saft aus einem Buch ausziehen; het pit, merg, 't voornaamste uit een boek halen, trekken; einen hauen, daß der rotte Saft darnach gebe, jemand honsen, bouwen, dat 'er 't bloed op volgt, jemand blesseren, verwonden.
Saftbirn, f. een zoppige zomerpeer, soort van zuikerpeer.
Saftfarbe, f. kleur, van het vogt van kruiden gemaakt.
Saftgrün, n. het groen van den regenboug.
Saftig, adj. sappig, soppig, vol sap, vogt; saftige Frucht, soppige vrugt; ein saftiges Wort, een los, vrolyk, kluwtig woord.
Saftlein, n. sirop; einem etwas in einem Saftlein eingeben, jemand honsen om den mond smeeren, sagte woorden geeven, vleyen.
Saftlos, adj. zonder vogt, enz.
Saftreich, f. saftig.
Sag, Sage, f. gerugt, maar; die Sag gehet, es ist die gemeine Sage, 't gerugt gaat, loopt, 't algemeen gerugt is, loopt.
Sag, f. Sage,

Sdg, f. **Sdage**; am **Wluse**, het **kouter**.
Sage, f. het **zeggen**, woord; **nach** **seiner**
Sage hat er recht, naar, volgens zyn zeg-
 gen heeft by gelyk; das sind **Sagen**, dat
 zyn woorden, praatjes.
Sdgblatt, n. het **blad van de zaag**.
Sdgbock, m. een **bok**, om op te **zaagen**.
Sdage, f. **zaag**; die **Sdage** ziehen, de **zaag**
 trekken.
Sdagefelle, f. eene **doove vyl**, **vyl**, om het
 yzer **zonder gerugt**, geraas door te **zaagen**,
 eene **zaagvyl**.
Sdagehohn, **Sdagehohn**, m. het **zaagloon**.
Sdagemühle, f. **zaagmolen**.
Sdagen, v. a. **zaagen**.
Sagen, v. a. **zeggen**; ich **sage** nichts, ik
 zeg niets; einen etwas heimlich in ein
 Ohr **sagen**, iemand iets **stilltes** in 't oor
 byten, **inluisteren**; der **Welt** gute **Nacht**
sagen, der **waereld** **vaarwel** zeggen, **sterven**;
 zu **sagen** haben, te **zeggen** hebben, **mogt**
besitten; das hat was zu **sagen**, dat heeft
 wat in, dat is **gewichtig**; sich **sagen** lassen,
 zig **laaten** zeggen, **beduuren**, **gezegglyk**
 zyn.
Sager, m. een **zegger**, die **zegt**, een **spree-**
ker, **verteller**.
Sdner, m. **zaager**, die **zaagt**.
Sdcepädte, m. **zage**, **zaagfelkaf**, -stof.
Sdgeschub, m. f. **Sdcepädte**.
Sdgeschubne, m. **zaagranden**.
Sdgslein, n. eene **zaagje**, **kleine zaag**.
Sdgmehl, **Sdgmühle**, f. **Sdgeschubne**, ic.
Sdikel, **Sdgsplan**, n. **Sdgsaub**, m. f. **Sdgc-**
späne.
Sdbne, f. **Saane**.
Sdbel, f. **Sdbel**.
Sdite, f. **naar**; die **Saiten** **ausschlagen**, **ab-**
lassen, de **saaren** **spannen**, **ontspannen**;
 die **Saiten** **hoch** spannen, **groot** **esichen**
duen; immer auf einer **Saite** **lernen**, al-
 tyd een **deuntje** **zingen**, den **koekoeks** **zang**
zingen, **altos** van eene **zaak** **spreeken**.
Saitenspiel, n. **saarenspeel**, **saarenspeeltuig**,
saarenspeel.
Saitenspieler, m. **saarenspeeler**.
Saitenspielerin, f. eene **saarenspeelster**.
Saitig, adj. met **saaren**, dat **saaren** heeft.
Sai, f. **Saal**.
Salamander, m. **salamander**, **vuurmol**.
Salamanderbaar, n. **pluimaluin**.
Salat, m. **salaad**, **salade**; **Salat** **schneiden**,
belesen, **waschen**, **salade** **plukken**, **leeren**,
schoonmaaken, **wasschen**.
Salatkraut, n. **toekruil** tot de **salade**.
Salatschüssel, f. **salaadshotel**.
Salband, **Salbend**, n. zelf **kant**, **zelseind**.
Salbüchse, f. eene **zalkdoos**, -bus.
Salbchen, n. een **zalkje**.
Salbe, f. **zalk**, **zelve**, **smeersel**, **stryksel**.
Salben, v. a. **zalven**, **smeeren**; einen zum
Könige, zum **Priester**, **jemand** tot een **kon-**
ing, tot een **priester** **zalven**; eine **totde**
Leiche **salben**, een **lyk**, **dood** **ligbaam** **bal-**
zenen.
Salbenbüchse, f. f. **Salbüchse**.
Salbend, adj. **zalvend**, **balzend**.
Salbenräucher, m. **zalkmaaker**, -verkoopster.
Salbenkunst, f. **knust**, om **zalven** te **maaken**,
 te **bereiden**.
Salbenwert, n. **zalkwerk**, **zalven**.
Salbeöl, m. **zalkolie**, **olyzel**.

Salber, m. een **zalver**, die **zalk**, **balzen**.
Salbey, f. zelf, **salie**, **salie**.
Salbeyblätter, n. pl. **saliebladen**.
Salbeyblumen, f. pl. **bloemen van de salie**.
Salbenweih, m. **saliewyn**.
Salbit, adj. **zalfgrig**, **ruikende na zalf**.
Salbstein, n. f. **Salbchen**.
Salböl, f. **Salbeöl**.
Salbung, f. **zalving**.
Salin, m. **zalm**; **frischer**, **geruchter** **Salin**,
versche, **gerookte zalm**.
Salmenfchre, f. een **zalmvoren**, **forel als een**
zalm, met eene **zalmkleur**.
Salmenkopf, m. een **kop van een zalm**.
Salumiack, m. het **sal ammoniak**, **sal armo-**
niak.
Salmsling, m. een **zalmtje**, **kleine zalm**.
Salniter, f. **Salpeter**.
Salpeter, m. **salpeter**, **zulpeter**.
Salpeterarabe, f. **salpetermyn**, -maakery.
Salpeterrikt, **salpeterisch**, adj. **salpeterig**, **sal-**
peterazig, **getrokken uit salpeter**.
Salpeterkelle, f. een **spaan**, om den **salpeter**
 te **schuimen**.
Salpeterkessel, m. **ketel**, om **salpeter** te **ko-**
ken.
Salpeterfächlein, n. een **salpeterkoekje**.
Salpeterschaum, m. f. **schuim van den salpeter**.
Salpeterrieder, m. **salpetermaaker**.
Salpeterrieden, f. **salpetermaakery**.
Salpetertrog, m. f. **Salpeterkessel**.
Salpeterwasser, n. het **salpeterwater**.
Salze, **Salze**, f. **sous**.
Salz, u. f. w. f. **Salz**.
Salzwatclader, f. **hoofdbeschermer**, **pink-**
mitader.
Salve, f. **lossing**, **salvo**.
Salven f. **Salben**.
Salvegard, f. **sauvegarde**, **vrye bewaaring**.
Salviren, sich, v. **rec. salveeren**, **groeten**,
zig **bergen**, **behouden**.
Salvet, f. **servet**, **rafeldoekje**.
Salz, n. **zout**; **sieden**, **lütteren**, **bereiten**, **zout**
keeten, **maaken**, **kooken**; **grob**, **klein**, **schwarz**,
weiß **Salz**, **grof**, **fyn**, **zwart**, **wit zout**; **Fi-**
sche **aus dem Salz**, **visch uit de pekels**, **wa-**
tervisch.
Salzamt, n. het **zoutkantoor**, -komptoir.
Salzberg, m. een **zoutberg**, -myn.
Salzblock, m. **stuk**, n. een **stuk**, **klomp zout**
 uit de **mynen**.
Salzbrühe, f. **pekels**.
Salzbrunn, f. **zoutbron**.
Salzbüchse, f. **Salzfab**.
Salze, f. **Salze**, **sous**.
Salzen, v. a. **zouten**, **inzouten**, in 't **zout**
leggen, **salten**, met **zout** **bepsprengen**; f. **het**
salzen.
Salzer, m. een **zouter**, **inzalter**.
Salzfactor, m. **zoutfactor**.
Salzfab, n. **zoutvar**.
Salzfäulein, n. een **zoutvaatje**.
Salzgeschmack, m. **zoute smaak**, **zoutigheid**.
Salzgrafe, m. een **opziener**, **regter over de**
zoutmynen, -poelen, -meiren.
Salzgrube, f. eene **zoutmyn**, -pan, **zoutmeer**,
 -poel.
Salzhandel, m. **zouthandel**, -koopmanschap.
Salzhändler, m. **zoutverkoopster**, -handelaar.
Salzhaufe, m. een **hoop zout**.
Salzhaus, n. **zouthuis**, -stapel, -magazyn,
 -keet.

Salzbatte, f. eene **zoutkeet**.
Salzlicht, **salzig**, **salzig**, adj. **zoutig**, **zilzig**.
Salzigkeit, f. **zoutigheid**, **zoutheid**, **zilzig-**
heid.
Salzknappe, u. f. **Salzrieder**.
Salzkronelein, n. een **korreltje**, **graantje**, **greint-**
je zout.
Salzlot, m. **stote**, f. **zoutneer**, -poel, -pan.
Salzfrau, n. **zuiver zout**, **loozout**, **alkali**.
Salzkuche, -plaz, m. **meelkoekt**, **dun oven-**
gebak.
Salzkufe, f. **zoutkuip**.
Salzlaache, -lack, f. **pekels**.
Salzmesser, m. **zoutmeeter**.
Salzmeise, f. **zoutkast**.
Salzpanne, f. **zoutkeet**, -pan.
Salzplaz, f. **Salzkuche**.
Salzquelle, f. f. **Salzbrunn**.
Salzsaule, f. **krabbekwaad**, **kali**, (plant.)
Salzschibe, f. **zoutfchylf**.
Salzschiff, n. **wagen**, m. **zoutfchip**, -wagen.
Salzschmalz, n. **krabbekwaad**, **kali**, (plant.)
Salzseule, f. f. **Salzsaule**.
Salzrieder, m. **zoutkooker**, -zieder, -maa-
 ker.
Salzweicher, m. **zoutzolder**, enz. f. **Salz-**
haus.
Salztable, f. **Salzhaus**.
Salzstück, f. **Salzblock**.
Salzverwalter, m. f. **Salzgrafe**.
Salzung, f. het **zouten**, **inzouten**, **pekelen**.
Salzwasser, n. **zout-brakwater**.
Salzwassergraben, f. een **zoutmoeras**, -meer,
 -pan.
Salzvoll, m. **zoutpagt**, **belasting**, **regten**, **im-**
post op het zout.
Samen, **Samen**, m. **zaat**; der **Samen** **Abra-**
ham, 't **zaat**, het **krooft van Abraham**, **des-**
selfs nakomelingen; in **Samen** **schießen**, in
 't **zaad** **schietsen**; des **Weibes** **Samen**, het
zaad der vrouwe.
Samenbüchlein, n. **air**, **warm** het **zaad** **zit**.
Samenfluß, m. **zaatvoed**, **druippert**, **drup-**
pert; den **Samenfluß** **haben**, **zaatvoedig**
 zyn.
Samentohl, m. een **kool**, die in 't **zaad**
schiebt.
Samentorn, n. het **zaad**, **korrel zaad**.
Samenträmer, m. een **zaadverkoopster**.
Samentraut, n. f. **Samentohl**.
Samentraut, u. **fontein**, -zwem-, **swam-**
kruid.
Samensdise, n. pl. de **zaadvaten**, -deelen.
Samentorn, f. **Samentorn**.
Samentrulein, **Samentlein**, n. een **zaadkorrelt-**
je, een **korreltje zaad**.
Samen- und Blumenmaß, n. eene **zaad-**
bloemmaat, zo **veel bevattende**, als **men met**
drie vierters kan **bevatten**.
Samisch, van **zeem**; f. **semsch**.
Sammeln, v. a. **zamelen**, **verzamelen**, **gader-**
ren, **vergaderen**, by een **gaderen**, 't **zamen**
brennen, -raapen; **Almosen** **sammeln** für
 die **Armen**, **almoezen** **zamelen** voor den **ar-**
men; **Kruder** **sammeln**, **kruiden** **plukken**;
Neuren **sammeln**, **airen** **zamelen**; **saß**
Wasser **sammeln** in die **Schiffe**, **zoet** **wa-**
ter in te **scheepen** **zamelen**; die **Stimmen**
sammeln, de **stemmen** **zamelen**, **opzamelen**,
opneemen.
Sammeln, sich, v. **rec. vergaderen**, by een-
 komen.

Sammelbrodt, *n.* opgehaald, verzameld brood.
Sammelkasten, *m.* kast, kist, om 't verzamelde te bewaaren.
Sammelfloren, *n.* vergaderd koren.
Sammelplass, *m.* zamelplaats, vergaderplaats.
Sammelwein, *m.* vergaderde wyn.
Sammnet, *m.* fluweel, fulp; von **Sammnet**, sammelen, fluweele, van fluweel.
Sammnetart, *adj.* als fluweel geweeven.
Sammnetband, *n.* fluweel-, zagtlind.
Sammnetblume, *f.* fluweelbloem.
Sammnetry, *f.* ben **Sammnet**.
Sammnetrook, *r.* rook, *n.* een rok van fluweel.
Sammnetroblein, *n.* **Sammnetblume**.
Sammnetskleid, *n.* een kleed van fluweel.
Sammnetweber, *m.* fluweelwever.
Sammelen, *f.* sammeln.
Sammeler, *m.* een verzamelaar, ingaarder, opgaarder, vergaarder.
Sammeling, *f.* verzameling, inzameling, vergaaring.
Samsdag, *m.* zater-, zaterdag; am **Samsdag**, op, tegen zaterdag.
Samt, *adv.* met, mede, beneffens; **samt mir**, met, beneffens my; **alle samt**, allen, tot een toe; **samt und sonderb**, allen en elk een in 't byzonder.
Santbelehning, *f.* een algemeen leen, gedaan aan veele perzonen.
Santbestitting, *f.* algemeene, onverdeilde bezitting.
Santbestiellch, *adv.* onverdeeld, in 't algemeen bezittend.
Santdiener, *m.* een algemeene dienaar.
Santgebrauch, *m.* een algemeen gebruik.
Santlehen, *n.* een algemeen leen.
Santlich, **santlich**, *adj.* samt und sonderb, allegader, te zamen, en elk bezondr.
Santkrath, *m.* de algemeene raad.
Santregierung, *f.* de algemeene regering.
San, *zaan*, *f.* **Saane**.
Sanct, *m.* sint, sinte, sanct.
Sand, *m.* zand; grober, welker, rother **Sand**, grof, wit, rood zand; **Stricke aus Sand flechten**, vergeefs werk doen, *f.* ben **Stricke**; **Sand**, damit man die Schiffe beschweret, het ballast; mit **Sand vermisch**, met zand gemengd, vermengd.
Sandbad, *f.* Sandbrennbilm.
Sandballen, *m. pl.* zand-, venuskloot.
Sandbank, *f.* zandbank, rif, plaat, zandplaat, bank in zee, droogte; ein **Schiff auf eine Sandbank fahren**, darauf siken bleiben, een schip verzuulen, in 't zand wellen, op een zandbank zitten blyven.
Sandberg, *m. f.* **Sandbùgel**.
Sandbrennbilm, *n.* het desfilleren in 't zandbad.
Sandbùche, *f.* zandbus, -doosje, -loopertje.
Sandborn, *m.* rhyndezie, duinbezieboom.
Sandel, *m.* schol, pladdys.
Sandelholz, *n.* sanderhout.
Sandfùschen, *n.* zandbak, -bakje tot schuurren.
Sandfùche, *m.* een ros paard.
Sandfùhrer, *m. f.* **Sandgràber**.
Sandgràber, **fàrner**, *m.* zandgraaver, -man.
Sandgrube, *f.* zandgroeve, zavelkuil.
Sandgrund, *m.* de zandgrond.
Sandhaufe, *m.* een zandhoop, hoop zand, *f.* **Sandbùgel**.

Sandbùgel, *m.* zandberg, -heuvel; an gewiffen Meerfùffen, duin, zandduin, duinkult.
Sandbicht, **sandig**, *adj.* zandig, zandagtig, zavelagtig; **sandiges Land**, **sandiger Weg**, **zandig land**, **zandige weg**.
Sandbàrner, *f.* **Sandgràber**.
Sandborn, **fòrnlein**, **fòrnchen**, *n.* zandkorentje, -korrel.
Sandbòrnlein, *n.* graveelig zand.
Sandbùcklein, *n.* een zandbakje.
Sandlàufer, *m. f.* **Sandubr**, *it.* zeker vogeltje.
Sandreiter, *m.* een zandruijer, flegte ryder.
Sandsack, *m.* een zandzak, **zak**, met zand gevuld.
Sandschaufel, *f.* zandschop, een lootgieters plaak, om 't zand gelyk te drukken.
Sandstein, *m.* biksteen, walsteen, beenlym.
Sandsteinchen, *n.* zandsteentje.
Sanduhr, *f.* zandlooper, uurglas.
Sandweg, *m.* zandpad, -weg.
Sanft, *adj.* zagt, zoet, week, donsig, lecnig; **sauftefette**, **zagt**, **donfig bed**; **saufte Verje**, zoet, vloeiende vaarzen.
Sanft, *adv.* zagt, zagtyes, zagtylyk, stillerjes.
Sanfte, **Genfte**, *f.* draagbaar, rosbaar, koetsflek.
Sanftenpferd, *n.* het paard van eene koetsflek.
Sanftenfange, *f.* de handboom van, voor een draagbaar, fteel.
Sanftentrdger, *m.* een rosbaardraager, die mede aan een draagfoel, rosbaar draagt en torst.
Sanftig, *f.* sauft.
Sanftigkeit, *f.* zagtheid, donfigheid.
Sanftlich, *f.* sauft.
Sanftmuth, *f. f.* **Sanftmùthigkeit**.
Sanftmùthig, *adj. & adv.* zagt, zagtmoedig, zagzinnig.
Sanftmùthigkeit, **Sanftmuth**, *f.* zagtmoedigheid, zagzinnigheid, zagtheid, zagtyheid.
Sanftmùthiglich, *adv. f.* **sanftmùthig**.
Sang, **Geiang**, *m.* het gezang, zingen.
Sànger, *m.* zinger, zanger.
Sàngerey, **Sàngeren**, *f.* zangkunde, zangkunt.
Sàngerinn, *f.* zingster, zangster, zangeres.
Sàngerisch, *adj.* zingend, overtenstemmend.
Sàngel, **Sàngfle**, *n.* fàngel, plant.
Sànger, *n.* fànger.
Sàngen, *f. pl.* ondermyningen, ondergravingen.
Sànger, *f.* **Sànger**.
Sàngerentraut, *n.* heidens wondkruit.
Sàngerbaum, **Sàngbaum**, *m.* populier-, abeelboom, raclaar, popelaar.
Sàng, *f.* **Sàng**.
Sàngelle, *f.* anchovis, fardyn, sprout.
Sàngis, *m.* fàngis, carneool.
Sàngonich, **fèln**, *m.* fàngonix-, fàngoniksteen.
Sàng, *m.* zark, zerk, kist, doodkist; die **Leiche in den Sàng legen**, het lyk in de kist, doodkist leggen.
Sàngaparill, **wurzel**, *f.* fàngaparill, steekende winden.
Sàngsche, *f.* fàngie; von **Sàngsche**, fàngien.
Sàngwùrmlein, *n. f.* **Seure**.
Sàngstraf, *n.* fàngstrahout.
Sàng, *m.* een inwooner, ingezeetene.

Sànghaft, **sàngig**, *adj. & adv.* woonagtig, met der woon gezeeten.
Sàng, *f.* **Sàng**.
Sàng, *f.* **Sàng**.
Sàng, *m.* Satan, duivel, booze geest.
Sànganisch, *adj.* duivelich; **sànganische Dohelt**, **duivelische basheid**.
Sàngin, *adj.* saryn; ein **sàngines Schlafrock**, **manto**, een **sàngines kammerrok**, **tabberd**.
Sàng, *adj. & adv.* zat, verzaadigd; sich **sàng essen und trinken**, **zig zat**, **zyn bekemst**, **zyn buik vol eeten en drinken**; **sàngte Farbe**, **dikke verw**; **sàngter Wein**, **wyn**, **daar pit in is**, **daar lighaam**, **krum in steekt**; **ich bin dieses Dinges sàng**, **ik ben dit moel**.
Sàngel, *m.* zadel, zaal; **wohl im Sàngel sigen**, **wel in de zadel zitten**; **im Sàngel sigen**, **op zyn gemak zitten**; **einen aus dem Sàngel setzen**, **heben**, **jemand uit de zaal ligen**, **dwars zetten**, **dwarsboomen**; **einem in den Sàngel helfen**, **jemand te paard helpen**, **bevorderen**, **voorstaun**; **er ist in alle Sàngel gerecht**, **hy boort overal 't buis**, **hy verstaat zig op alles**, **hy weet overal van**, **hy is overal goed toe**, -voor.
Sàngel, *in* **einem welschen Rùstern**, **afschieding in een woot**; **auf der Geige**, **kanu op de viool**.
Sàngelbaum, **-bogen**, *m.* zadelboom.
Sàngelbogen, *m. f.* **Sàngelbaum**.
Sàngeldecke, *f.* schabrak, paards-pronkkleed, daar de zadel over legt.
Sàngelgurt, *f.* gord-, buikriem, cingel.
Sàngelholz, *n.* de arm van, het agterste van eene koets.
Sàngelkammer, *f.* eene zadelkamer.
Sàngelknecht, *m.* zadelknegt.
Sàngelknopf, *m.* zadelknoop.
Sàngelkùssen, *n.* schenenzaal, **zadel voor lastdraagende dieren**.
Sàngelkùssen, *een zadel van linnen*, met stroo gevuld, een boerzadel.
Sàngeln, *v. a.* zadelen, **de zadel opleggen**.
Sàngelpausch, *m.* de agterste zadelboom.
Sàngelpferd, *n.* zadelpaard.
Sàngeltasche, *f.* zadeltasch.
Sàngelung, *f.* het zadelen, **opleggen van de zadel**.
Sàngtigen, *v. a.* verzaaden, verzadigen, voldoen; **er ist nicht zu sàngtigen**, **hy is niet te verzaadigen**; **seine Begierden sàngtigen**, **zyne lusten valdwen**, **opvolgen**.
Sàngtigend, *adj.* verzaadend, verzadigend, voedzaam.
Sàngtigkeit, *f.* zatheid, zatwording, volle verzaading.
Sàngtiguna, *f.* verzaading.
Sàngten, *f.* **sàngten**.
Sàngter, *m.* een zadelmaaker, **die zadel maakt**.
Sàngsam, *adj. & adv.* genoezzaam, voldoende; **sàngsamer Borrath**, **genoezsaame voorraad**; **ein sàngsamer Venwet**, **een voldoende bewys**.
Sàngsamkeit, *f.* genoezzaamheid, **die voldoende is**.
Sàngsamlich, *adv. f.* **sàngsam**.
Sàngturch, *f.* keule, kunne, kunneke, boomkruid.
Sàngyre, *m.* satyr, boschgod, wondgod.
Sàngyre, *f.* saryre, hekeldicht, **schimpdicht**.

Sàngyrenschraube,

Satyrnschreiber, *m.* een hekel-, schimpdichter.
Satyrisch, *adj. & adv.* van een hekel-, schimpdicht, vinnig, steekend.
Satz, *m.* inzetting, keur, zetregel, stelling; een neuer, falscher Satz, een nieuwe, valscbe stelling; ein vorgedachter Satz, een voorstel, voorstelling; Satz, het onderste van iets, dat zig op den grond zet; im Spiel, een zet.
Satz, *m.* schok, hort, sprong; der Wagen thut starke Sätze, de wagen schokt sterk, geeft sterke horten; das Pferd thut starke Sätze, het paard doet sterke sprongen.
Satzung, *f.* keur, enz. *f.* Satz; Satzungen machen, keuren maaken; Reichs-, Kirchen-satzungen, wetten, instellingen van 't ryk, de kerk.
Satzweide, *f.* het plantsoen.
Sau, *f.* varken; inktkladde; eine Sau mit Ferkeln, eene zeg met jongen; du Sau! jouw verken, jou morssel; eine dicke Sau, eene hoog zwangere vrouw; eine finnlige Sau, een gortig verken.
Saubeller, *m.* een hond, op 't jaagen van een wild verken afgelegt.
Säublume, *f.* paarde-, hengstbloem, papenkruid, kankerbloem, hondsroo; schurtbloem.
Saubohn, *ohne*, *f.* bilfenkruid
Sauberste, *m.* varkensborstel.
Saubrot, *n.* verkens-, zeugen-, aardbrood, aardappel, aardnoor.
Säudittel, *f.* haazelatouw, konynkruid, ganzedittel, haazekool, dazuwittel, melkweye.
Saudreck, *m.* verkensdrek, -front.
Sauen, *v. a.* wroeten, omwroeten, omwrentelen, morsen.
Sauern, *f.* *f.* Inzichtigheit.
Sausenkel, *m.* wilde-, verkenswortel, solferwortel, peucedanum.
Säusich, *m.* verkensvisch, visch die, als by gezangen wordt, schreuwat als een verken.
Säusfleisch, *n.* verkensvleesch.
Sauglock, *f.* vuile taal, -praat; die Säuglocke, mit der Säuglocke kluten, vuile taal, praat spreken, vuilbekken, ruig, ruw van taal zyn, vuile taal uitslaan.
Säuhändler, *m.* een koopman in verkens.
Säuhirte, *m.* varkenshoeder, -weider.
Säufigel, *m.* egel, stekelzwyn, yzer verken.
Säuisch, *adj. & adv.* verkensagtig, vuil, morsig.
Säusoth, *m.* *f.* Saudreck.
Säusraut, *n.* klier-, speenkruid.
Säusibel, *f.* Säutrog.
Säusleben, *n.* verkens-, vuil, morsig leven.
Säusmagen, *f.* Wutwurst, Fraß, Fresser.
Säusmarkt, *m.* de verkenmarkt.
Säusmutter, *f.* zog, zeg, zeugvarken.
Säusnickel, *m.* een morspot, morssel.
Säusnüssel, *m.* verkensnuit.
Säusnack, *m.* *f.* Säusmagen.
Säusnack, *n.* verkensrenzel.
Säusneider, *m.* een verkenslubber, -snyder.
Säusfall, *m.* verkenskop.
Säushecher, *m.* een verkenslager.
Säusod, *m.* ganzenvoer, verkensdood.
Säusreiber, *m.* verkenshoeder, -dryver.
Säusrog, *m.* Säusel, varkenstrog, -tobbe.

Saumatzje, *f.* eene plaats, daar zig de verkens in het slyk wentelen.
Sauwähle, *f.* een gat, hol, dat het wilde zuyn heeft opgegraaven, om wortels te zoeken.
Sauwurt, *n.* klier-, speenkruid; *f.* Saukraut.
Sauber, *adj. & adv.* zuiver, rein, schoon, net, onbevlekt, onbesmet.
Sauber, *adverb.* zuiverlyk, zuiver, zindelyk, net; sauber nichts, gansch-, in het geheel niets.
Sauberfeit, *f.* zuiverheid, reinigheid, zindelykheid.
Säuberlich, *adv.* *f.* sauber; mit etnem Säuberlich umgehen, jemand zagt behandelen.
Säuberling, *m.* zindeling, zuiverling, die veel op een gemakte zindelykheid, nettigheid in kleeren houdt.
Säubern, *v. a.* zuiveren, reinigen, schoon maaken.
Säuberung, *f.* zuivering, reiniging.
Sauer, *adj. & adv.* zuur, zerp, straf, scherp; saures Oest, zuur, straf, streng, wrang, zerp, groen oost; saurer Wein, zuur, straffe, wrange, te zamien trekkende wyn; saure Milch, Brähe, zoore melk, goor nat; sauer Gesicht, saurr, saursch, straf, strann gezigt, gelaut, een wangelaut; sauer, schwer, zuur, zwaar, hard, moeijelyk.
Sauer, *n.* het zuur.
Säuerad, *m.* heet, *f.* barbarisse; barbarisfeboom.
Säuerampf, *ampfer*, *m.* zuuring, *f.* Säuerfle.
Säuerbaum, *m.* een witte populier.
Säuerbraten, *m.* gebraden pekeltvleesch, *f.* Säuerbraten.
Säuerbrunn, *brunn*, *f.* Säuerwasserbrunn.
Säuerborn, *m.* barbarisse.
Säuerere, *Säuerigkeit*, *f.* zuurheid, zuurigheid.
Säueren, *f.* vuiligheid.
Säuerenzen, *v. n.* venen serpigen, sauren smaak hebben.
Säuericht, *f.* Säuerlich.
Säuerigkeit, *f.* *f.* Säuerampf.
Säuerice, *m.* *f.* Säuerampf.
Säuerkraut, *n.* zuurekool.
Säuerlein, *n.* een puistje, blaartje, bleintje.
Säuerlen, *v. n.* *f.* Säuerenzen
Säuerlich, *adj.* etwas sauer, rds, zuurlyk, zuuragtig, zerplyk, gooragtig, wrang, amper.
Säuerling, *m.* zorben-, sprecboom, haverelzen.
Säuermant, *seher*, *m.* *f.* Säuerkopf.
Säuern, *v. n.* sauer werden, zuuren, zuur worden; sauer machen, zuuren; den Teig mit Säuerceig, deesmen den deeg.
Säuersüß, *adj.* rins.
Säuerceig, *m.* zuurdeesem, hefdeeg, zuurdeeg.
Säuerkopf, *m.* zuurmil, zuurzieder, knorvleesch, knorpot.
Säuerung, *f.* *f.* Säuerere.
Säuerwasser, *n.* *brunn*, *f.* bornwater.
Säuerwasserkrug, *m.* bornwaterkruik, -kan, bornkruik.
Säusbruder, *m.* *f.* Säuser.
Säusulle, *f.* der Bootsleute, jannetjebuur, moerjans, zuiphond.

Sausen, *v. n.* zuipen; wacker, lustig sausen, lustig zuipen, bekeren, seppen, sloppen, zyn borst smeren, laaven; sich voll sausen, zig vol, dronken zuipen; dem Sausen ergeben seyn, gaarne by, met zyn neus in 't nat zyn.
Säuser, *Säuserbruder*, *m.* zuiper, dronkaart, mensch tot zuipen genezen, zuipbroeder, medemaker in 't zuipen.
Säuserch, *f.* zwelgery, onmaatigheid, overdaad in 't drinken.
Sausgenos, *gesell*, *m.* *f.* Säuser.
Sausgesellschaft, *f.* slempgastery, drinkgelag, drinkceet, gelag, waarin veelen te zamien drinken.
Sausbalk, *m.* *f.* Säuser.
Sausbaus, *n.* zuiphuis.
Sausheld, *m.* *f.* Säuser.
Säuserinn, *f.* eene zuipster, drinkster, dronke slet.
Sausen, *u. f. w.* *f.* sausen, *u. f. w.*
Sausinne, *f.* roode puist, robyn.
Sausfrant, *adj.* ziek van, door het zuipen.
Sausfrankheit, *f.* zuipziekte, door vuile dronkenschap, slempery.
Sauslied, *n.* zuip-, drinklied.
Sausinduzgen, *n.* de toevoerende oogspier.
Sausnäsphen, *n.* vogelbakje, drinkbakje, -hoorentje.
Säusrotte, *f.* het zuip-, drinkgezelschap.
Säusrusel, *m.* dronkenchaft, zuipery, zuiphond; sich den Säusrusel reiten lassen, zig aan de dronkenschap overgeeven.
Säugamme, *f.* minnemoeder, -moer, zuigminne, voedster, zoogster.
Säugbruder, *m.* *schwester*, *f.* zoogbroeder, -zuster, medezog-, -zuigeling.
Säugen, *v. a.* zuigen; an die Brust, an der Brust saugen, aan de borst zuigen; an einem Weine saugen, het merg uit een been zuigen; etwas mit der Muttermilch gesogen haben, iets met de moedermelk hebben ingezogen, eene hebbelykheid ergens van hebben gekreegen; ich habe es nicht aus meinem Finger gesogen, ik heb 't niet uit myn duim gezogen, ik heb het niet verdigt.
Säugen, *n.* het zuigen.
Säugen, *zoogen*, *de borst geeven*; die Mutter säuget ihr Kind selbst, de moeder zooge haar kind zelve; die Thiere säugen ihre Jungen, de dieren zoogen hunne jongen; säugende Frau, eene zoogende vrouw.
Säugen, *n.* het zoogen, het geeven van de borst.
Säuger, *m.* een zuiger, lurker, die zuigt.
Säuger, *m.* *f.* Säugfals.
Säugerckel, *Söcherckel*, *n.* een speenvarken.
Säugfals, *lamm*, *n.* zuig-, zooglam, -kalf.
Säugling, *m.* voedsterkind, voedsterling, zuigeling, zuigend kind.
Säugbäuer, *m.* een vuilbek.
Säugschwester, *f.* *f.* *ben* Säugbruder.
Säugung, *f.* het zuigen.
Säugung, *f.* het geeven van de borst, het zoogen, het laten zuigen.
Säugwert, *n.* het zuigwerk, eene optrekkende pomp, eene pomp, die 't water na zig haalt.
Säul, *f.* een schoenmaakers eis.
Säul, *f.* Säule, und Säule.
Säule, *f.* zuil, colom.

Saum, *m.* eene maat, bevoentende 98 platen.
Saum, *m.* zoom; cinnen Saum machen, zoomen, een zoom ergens aanmaaken; ein Seegeel mit dazu dienender Kordeel säumen, een zeil met marling, marituuw, -reep marlen.
Säumen, *v. a.* zoomen; ein Schnupstuch säumen, een neusdoek zoomen.
Saumen, *f.* säumen.
Saumen, *sich*, *v. rec.* *f.* säumen, vertoeven, uieblyven; es lässt sich nicht saumen, daar is geen nitsfel op.
Säumen, *v. u.* vertoeven, verbeiden, niststellen, slepende houden, marren, draalen, reemen, talmen; säume nicht, blyf niet weg.
Säumer, *m.* een talmer, die vertoeft, uirwegblyft, draalt.
Saumekeel, *m.* rof, stbler, *n.* een lastdraagend paard, -ezel, -dier.
Saumhaft, *saumicht*, *saumig*, *adj.* & *adv.* *f.* saumelig.
Saumnadel, *f.* eene naald, om te zoomen.
Saumnis, -nus, *f.* Saumelligheit.
Saumros, *f.* Saumeligheit.
Saumjal, *n.* *f.* Saumelligheit.
Saumfelig, -seelig, -selligheit, -seeligheit, *f.* *f.* saumelig, *ic.*
Saumsattel, *m.* een pak-, draagzadel, eene zadel voor lastdraagende dieren.
Saumselig, *adj.* & *adv.* verzuimelyk, agtelooos, nalaatig, traag.
Saumfeligheit, *f.* verzuim, agtelooosheid.
Sauntaue, *n.* lyken, randen of tokwen, om de zeilen vast gemaakt, omgezoomd.
Saumbier, *n.* *f.* Saumefel.
Saumung, *Säumung*, *f.* het zoomen, het vertoeven, verbeiden, draalen, talmen.
Saur, *f.* sauer, *u. i. w.*
Saurach, **Saurampf**, *f.* Sauerach, *ic.*
Saurbraten, *n.* gebraad, dat eerst in den azyn, het zout en den peper beeft gesmaakt.
Saurbeun, *f.* Sauerwasser.
Säure, *f.* Säure.
Säuren, *v. n.* & *a.* zaur worden, verzuuren, verschaalen, *f.* säuern.
Säurenzen, *f.* säuerenzen.
Säuricht, *f.* säuerlich.
Säurigkeit, *f.* *f.* Säure.
Säurke, *f.* Sauerampf.
Säurten, *f.* säuerenzen.
Saurmaul, -seher, *f.* Sauerkopf.
Säursüß, *adj.* rins.
Säurteig, -topf, -wasser, *f.* Sauerkopf, *ic.*
Saus, *m.* tril, dril, loop; im Saufe leben, op den tril, dril, loop zyn, ligtmissen, optrekken.
Säufeln, *v. n.* ruischen, vlieten; der Bach säufelt lieblich, de beek vliet liefelyk.
Säusen, *v. n.* suizen, bruischen, bruiffchen, ruischen; der Wind säuset, de wind zuift, huift, blaast, is onstuimig; einem die Ohren säusen, jemand zyne ooren suizen, tuisen, ruischen.
Säusen, *n.* Brausen, Gesause der Ohren, het suizen, tuisen, de suizing, 't getuis in de ooren; säusen einem der Kopf, von einem Streiche, suizebollen.
Säusend, *adj.* ruischend, bruiffchend.
Say, *m.* saay.
Sapet, *m.* sajer.
Scabiosenkrant, *n.* scharft-, aposteemkruid.

Scammonikum, *n.* Scammony, purgeekruid, welker bladen ruig en driekantig zyn.
Scapuller, *n.* een schoudermantel.
Scaviel, *m.* endivie.
Scene, *f.* het tooneel; die Scenen veransstalten, toefel, klaarigheid tot, voor het tooneel maaken.
Scepter, *m.* de scepter, staf; den Scepter tragen, den scepter draagen.
Scepterträger, *m.* een pedel, roedraager.
Sceptifer, *m.* een scepticus, twyfelaar.
Schaaf, *f.* Schaf.
Schnal, *f.* schal.
Schaar, *f.* schaare, trop.
Schar, *f.* Scharn.
Schaaremeis, *adv.* by schaaren, by tropen, schaars- tropswyze.
Schaarwache, -wacht, *f.* *f.* Scharwacht, Scharwächter, *ic.*
Schab, *f.* Schabe.
Schabab, *n.* narduszaad, nigelle.
Schabab, *n.* afschraapzel.
Schabab, *adj.* flegt, gering, veragtelyk; Schabab werden, veragtelyk zyn, -worden.
Schabbok, *m.* een schaafbok, by de leerbe-reilers.
Schabe, *f.* eene mot, motte; die Schaben fressen die Kleider, de motten eten, verteeren de kleiden.
Schäbe, *f.* schurfd, krauwagie.
Schabeiseln, -eisen, *n.* *f.* Schabemesser.
Schabelle, *f.* een schandvlek, oude hoer, oude torebelt.
Schaben, *v. n.* schaaven, schraapen, schuuren; alt seihen zu Weiseln Schaben, oud linnen doek tot wieken schaaven, plukken; Därme Schaben, darmen scheelen, 'er 't vet van afscheelen, afschraapen; Schaben und Scharen, raapen en schraapen, gieren, prachen.
Schabemesser, -essen, *n.* schaaftmes, schaaftschraapyzer, schrabber, schraaper, schraapmes.
Schabenfräßig, -fressig, *adj.* mottig, van de motten geeten.
Schabenkraut, *n.* het mottenkruid.
Schabensch, *n.* -stich, *m.* mottegat, steek, zat, door de motten veroorzaakt.
Schaber, *m.* een schraaper, schaaftmes, enz. *f.* Schabemesser.
Schaber, **Schabhals**, *m.* onweldiger, vuile woekeraar, roover van een ander mans goed.
Schaberacke, *f.* *f.* Schabrack.
Schaberen, *f.* schachgery, roof, diefstal, ontvreemding.
Schabernack, *m.* boosheid, kwaadaartig-, vuilaartigheid; einem etwas zum Schabernack thun, iets uit duilagtigheid, ten spyt van een ander doen.
Schabernacken, *v. a.* bespotten, uitlagchen, met jemand den gek steeken, voor den gek houlen.
Schabhals, *m.* *f.* Schaber, een onweldiger, enz.
Schabicht, **Schäbig**, *adj.* *f.* Schabenfräßig.
Schäbig, *adj.* flegt, veragtelyk, veragtingwaardig; ein Schäbiger Herr, een flegge, luizige vent; eine Schäbige Entschuldigung, eene flegge, kaale onschuldiging.
Schäbig, *adj.* schurfdagig, schurfdagtig; *ic.* gierig, inhaalig, vrekagtig.

Schabmesser, *f.* Schabemesser.
Schabrack, *f.* dekkleed, zadelkleed van een rypaard.
Schafsel, *n.* schaaftzel, schraapzel, afschraapzel van iets; von geschabten Feinen zu Weiseln, plukzel, pluizzel, raveling.
Schabung, *f.* het schaaven, schraapen, schrappen, schuuren, enz.
Schach, *m.* -spiel, -brett, *n.* schaakspel, schaakbord, schaakherd.
Schachbrett, *n.* *f.* bey Schach.
Schachen, *v. n.* schaaken, op 't schaakbord speelen.
Schächten, *v. a.* doodden, slaan; *ic.* bedriegen.
Schacher, *f.* Schachspieler.
Schächer, *m.* een van de quaadoenders, moordenaars, met Jesus gekruist; der beschreite Schächer, de bekeerde en zalige quaadoender, moordenaar.
Schächerer, *m.* schacheraar.
Schächeren, *f.* schachery, woeker.
Schächerich, *adj.* woekeragtig, heet op winst, beknibbelend.
Schächern, *v. u.* schacheren, woekeren, overwinst doen.
Schachfeld, *n.* *f.* Schachbrett.
Schachbrunnig, *adj.* ruisgewyze.
Schachmatt, *adj.* mat, kragtelooos; Schachmatt machen, spelen, in het schaakspel, den koning vangen, gevangen neemen; es ist Schachmatt, by is 't naauw.
Schachspiel, *n.* *f.* Schach.
Schachspieler, *m.* een, die in, met het schaakbord speelt.
Schachstein, *m.* een schaakstuk.
Schacht, *m.* myn, berghol, -groef, -kuil.
Schachtblume, *f.* kievitseyeren, melagrif, fritillaria.
Schachtel, *hinde*, *f.* hinde, rhce, 't wyffe van 't rhee.
Schachtel, *f.* doos, dooze; in Schachteln legen, in doozen doen, leggen; eine alte Schachtel, een oud besje, oude torebelt.
Schachtelbeckel, *m.* nekfel van eene doos.
Schachteltein, *n.* *f.* Schächtlein.
Schachtelstämmer, *m.* een doozenverkoopet, een, die ronde maaten verkoopt.
Schachtelmacher, *m.* een doozemaaker, een, die voude mantel maakt.
Schächtlein, *n.* een doosje, eene klein doos.
Schächt, **Schächt**, *m.* bontigheid, bonte kleur.
Schächtig, **Schächticht**, *adj.* gespikkeld, spikkelig, geschakeerd, veelverwig, bont; machen, schakeeren, sprikkelen, spikkelen, bont maaken; ein Schächtigt Pferd, een bontpaard; ein Schächtigt Ross, een veelverwige, kakeelbonte rok.
Schächtiren, *v. a.* schakeeren, sprikkelen, spikkelen, bont maaken.
Schade, *m.* schade, schaa, nadeel, verlies; es ist Schade, dat, 't is jammer, dat; mein Ehrer, meinen Rechten ohne Schaden, onverminderd myne eer, myn regt; um den Schaden Josepfs unbekümmert seyn, om de verbreeking, schade Josefs onbekommerd zyn; Schaden am Leibe, gebrek, zweer, lyfsgebrek; einen Schaden am Arme haben, een zeer, iets zeers aan zyn arm hebben; offener Schaden, een open, vloeiend, loopend zeer, eene verkanterde uweer; zu meinem Schaden, tot myn schade, tot

schade, tot wzn 'nadeel; der **Schade** ist nicht grof, de **schade**, het verlies, nadeel is niet groot; mit **Schaden** wird man weise, klug, door **schade** word men wys; es ist **schade** um ihn, 't is jammer van hem; es ist **schade**, dat er so reich ist, hy is zulke groote goolren niet waardig.

Schaden, v. n. schaaden, **schade** aandoen, toebrengen, beschadigen; einem **Schaden**, jemand **schade**, nadeel toebrengen; die **Kälte** **schadet** der **Gesundheit**, de koude is naalelig voor de gezondheid; was **schadet** es? wat is 'er aan verbeurd?

Schadenstroh, m. een kwaadaartige geest, een boos-, kwaadaartig humeur, **schade**-blyd.

Schadenstroh, adj. kwaadaartig, boosaartig, wangunktig, die zig over een ander mans **schade**, verlies, nadeel verblydt, zig 'er in verbteugt.

Schadhaft, adj. beschadigd, ongaaf; ein **schadhaftes** **Buch**, een beschadigd boek; ein **schadhafter** **Reid**, een verminkt, gebrekkig lighaam.

Schadhaftig, f. **schadhaft**.

Schadhaftigkeit, f. gebrek.

Schädlaen, v. a. beschadigen, nadeel doen.

Schädlich, adj. & adv. schaadelyk, nadeelig; **schädliche** **Speise**, lust, **schädelyke**, nadeelige **spyze**, -lugt; der **Handel** wird ihm **schädlich** **seyn**, die zaak zal hem nadeelig zyn, tot zyn nadeel uitvallen.

Schädlichkeit, f. schadelykheid, nadeel.

Schadlos, adv. schadeloos, buiten schade; einen **schadlos** **halten**, jemand **schadeloos**, buiten **schade** houden.

Schadlosbürge, m. een laatste borg.

Schadloshaltung, -losigkeit, f. schadeloos-houding, vryhouding, vergoeding van **schade**, indemnificatie.

Schaf, n. schaap; der **Schafe** **hüten**, de **schaapen** **hoeden**; ein rüdiges **Schaf** **steckt** die **ganze** **Heerde** **an**, een **schurfilig** **schaap** **steekt** **aan**, **bederft** **den** **ganschen** **loop**; ein **dummes**, **albernes** **Schaf**, een **schaaps**-**hoofd**; ein **blökendes** **Schaf** **verliert** **man**-**den** **Grasbüschel**, een **blaetend** **schaap** **verzuint** **een** **beet**, die **ouder** 't **eeen** **aan** **tafel** **veel** **praat**, **krygt** **niet** **veel** **in** **zyn** **buik**; **ge**-**duldiger** **Schafe** **gehen** **viele** **in** **einen** **Stall**, **daar** **gaan** **veel** **makke** **schaapen** **in** **een** **stal**; **wer** **sich** **zum** **Schafe** **macht**, **den** **frist** **der** **Wolf**, **al** **te** **goed** **is** **ieder** **mans** **gek**; ein **Schaf** **kann** **auch** **zürnen**, **de** **goedste** **mensch** **kan** **door** **worden**.

Schafvel, -vel, m. het **hont** van een **schaap**-**penvel**.

Schafvot, m. een hamel, ram, **mannetje** der **ooyen**.

Schafbrust, f. f. ben **Schafschlängel**.

Schafbutter, f. **schaapebوتر**.

von **Schaf**, **schäfen**, adj. **schaapen**, **schaaps**.

Schafpergament, n. **pergament** van **schaap**-**leer**.

Schäfer, **Schäferhirt**, m. **schaapherder**, -**hoo**-**der**.

Schäferen, f. **schaapery**, **schaaphoudery**.

Schäfergedicht, -gepredch, n. **harderdicht**, -**geprek**.

Schäfergedicht, f. **Schäfergedicht**.

Schäferinn, f. **eene** **harderin**, **schaapenhoed**-**ker**.

Schäferisch, adj. van een **schaapherder**, -**schaaphoeder**, -**een** **harder**.

Schäferknecht, m. de **knegt**, **jongen** van een **berier**.

Schäferlied, n. f. **Schäfergedicht**.

Schäfermusik, f. **herderszang**, -**muziek**.

Schäferpfeif, -pfeife, f. **herderspyp**, -**fluit**, **veldriet**.

Schäferspiel, n. **harderspel**, -**zang**, **pastorale**.

Schäferstab, -stec, m. **harders taf**.

Schäfertanz, m. **herdersdans**.

Schäfertasche, f. **herderstas**, -**schapraay**, -**broodtas**, **broodmandje** van den **harder**.

Schäff, n. **kuip**, **vat**, **schapraay**, **spint**.

Schäffel, f. **Schepfel**.

Schäffell, n. **schaapsvel**, -**ragt**.

Schäffelsch, n. het **schaapenvleesch**.

Schafgarde, f. **duizend** **blad**, **gerwe**, **plant**.

Schafgetrös, n. f. ben **Schafheber**.

Schafgeschren, n. het **blaeten** der **schaapen**.

Schafgudgen, n. het **binnenste** **vlies** van de **nageboorte**, het **lanvlies**.

Schafheu, f. **Schafheu**.

Schafheerde, f. **eene** **kudde**, **troop** **schaapen**.

Schafhirt, m. f. **Schäfer**.

Schafhund, m. **schaaphond**, **rekel**.

Schafhürde, f. f. **Schafpferch**.

Schafhusten, n. de **kinkhoest**.

Schafkäse, m. **schaapenkaas**.

Schafkeule, f. ben **Schafschlängel**.

Schafkopf, m. **schaapshoofd**.

Schafkot, m. **schaapekurel**, -**stront**, -**drek**.

Schafkamm, n. f. **Schafmutterlamm**.

Schafkammung, f. **schaapslammigheid**.

Schafkaus, f. **schaapslus**, **teek**.

Schafheber, slunge, f. **getrös**, n. **schaaps**-**ver**, -**long**, -**gekroos**, -**ingewanden**.

Schafheber, n. **schaapleer**.

Schaflein, n. een **schaapje**, **klein** **schaap**.

Schaflied, n. f. **Schäfergedicht**.

Schafinsen, f. **schaapeboonen**, **linseboonen**.

Schafkerber, f. f. **Schafkot**.

Schafkunge, f. f. ben **Schafheber**.

Schafmeier, m. **eigenaar** der **schaapen**.

Schafmelle, f. **Schafmülle**.

Schafmilch, f. **schaap**, -**schaapenmelk**.

Schafmist, m. **schaapenmist**.

Schafmülle, f. de **kuifschboom**, **agnus castus**.

Schafmutter, f. een **schaap**, **dat** **lammen** **beest**.

Schafmutterlamm, n. **ooi**, **ooilam**.

Schafnase, f. een **kamuis**, -**platneus**.

Schafpelz, f. **Schafvel**.

Schafpferch, m. **schaapperk**, -**schot**.

Schafrippe, f. **Schafgarbe**.

Schafrüde, m. f. **Schafhund**.

Schafsaite, f. **eene** **snaar**, van **schaapendans**-**men** **gemaakt**.

Schafschäre, f. **schaapschaar**.

Schafschärer, m. **schaapscheerder**.

Schafscher, -scher, m. f. **Schafschäre**, **ic**.

Schafschlängel, m. -**keule**, f. -**schulter**, m. -**brust**, f. **schaapenbout**, -**schouder**, -**borst**.

Schafschulter, f. ben **Schafschlängel**.

Schafschur, f. **scheteringe**, **het** **scheteren** der **schaapen**.

Schafstall, m. **schaapstal**, -**schot**, -**hok**, -**kooy**.

Schafvieh, n. de **schaapen**, **bez** **gewolde** **vee**.

Schafwammen, f. **schaapenpens**.

Schafwende, f. de **schaapeweide**, **land**, **daar** **schaapen** **op** **geweid** **worden**.

Schafwolle, f. **schaap**, -**schaapenwol**.

Schafynge, f. het **weegbree**.

Schäffen, v. a. **scheppen**, **niet** **iets** **voort**-**brennen**, **op****schaffen**, **verschaffen**, **op****brennen**; **Nach**, **Mittel** **schaffen** **zu** **etwas**, f. **vermits** **teln**; **viel** **zu** **schaffen** **haben**, **veel** **te** **doen** **hebben**; **mit** **einem** **zu** **schaffen**, **nichts** **zu** **schaffen** **haben**, **met** **jemand** **te** **doen**, **niets** **te** **doen** **hebben**; **mit** **einer** **zu** **schaffen** **haben**, **gehad** **haben**, **met** **eene** **te** **doen** **hebben**, **gehad** **hebben**.

Schaffen, **befehlen**, v. a. **beveelen**, **ordonneeren**, **bestellen**; ein **Herr** **hat** **seinen** **Dien**-**ern** **zu** **schaffen**, **een** **beer** **beeft** **zyne** **dien**-**naars**, **knegets** **te** **gebieden**; **was** **schaffen** **sie**? **wat** **is** 'er **van** **wu** **dienst**? **wat** **hebt** **gy** **te** **zeggem**? **mit** **etwas** **nach** **Willen** **schaffen**, **met** **iets** **naar** **zyn** **will**, **naar** **zyn** **vermaak** **omgaan**.

Schaffer, m. f. **Schaffner**.

Schafferen, **Schaffneren**, f. **het** **amt**, van **iets** **te** **bezorgen**; **ic**. **eene** **eetenskas**, **schap**-**raay**, **vliegkas**, **spinde**, **provissiekelder**, **provissiekamer**.

Schafferrinn, **Schaffnerinn**, f. **huisbezorg**-**ster**, **huishoudster**, **hofmeesteres**, **schalt**-**meesteres**, **provissiebezorgster**.

Schafflein, n. een **knipje**, **vlootje**.

Schaffstein, n. een **zauge**, **pijsbed**, **krobbe**, **ezelrje**.

Schaffner, m. **schafer**, **opschafer**, **huishou**-**der**, **huisbezorger**, **huisvoogd**, **huismeef**-**ter**, **hofmeester**.

Schaffnercy, -merinn, f. **Schafferen**, **ic**.

Schafft, m. **schagt**, **schaft**, **gestel**; **eines** **Ge**-**schüdes**, **einer** **Büchse**, **afnuit**, **op****maakzel** **van** **een** **geschut**; **eines** **Hobels**, **kont** **van** **eene** **schaaf**.

Schafften, v. a. **op****maaken**, **monteeren**, **een** **bus**.

Schafften, f. **schaften**.

Schafftenheu, f. **Schaffheu**.

Schaffter, **Schiffter**, m. **een**, **die** **de** **wapenen** **op****maakt**, **monteert**.

Schafften, n. **polystdiezen**, **paardestaart**.

Schafftig, adj. **bezig**, **werkzaam**, **doende**; f. **geschäftig**.

Schafftung, **Schiffung**, f. **het** **op****maaken** **iets**, **op****maaking**, **monteering**.

Schal, adj. **schaal**, **verschaald**, **verwazemd**.

Schal werden, f. **verrauchen**.

Schäl, adj. & adj. **scheel**, **loens**, **scheelagtig**, **scheelöogig**.

Schäl sehen, **scheel**, **loens** **zien**.

Schälchen, n. een **schaaltje**, **schilletje**.

Schalz, f. **Stalf**.

Schälheit, f. **scheelheid**, **loensheid**.

Schale, f. **schaal**, **schel**, **schil**, **schille**; **eines** **Eye**, **dop**, **schaal** **van** **een** **ey**; **von** **Kaffec**, **doppen** **van** **koffy**; **von** **Baumnüssen**, **Erbsen**, **holstern** **van** **nooten**, **erweten**; **von** **Heidelorn**, **dunst**, **kaf** **van** **boekweit**; **Schale** **an** **dem** **Löffel**, **het** **blad**, **de** **bolzigheid** **van** **den** **lepel**; **eines** **Messers**, **het** **bezt** **van** **een** **mes**.

Schale, f. **eene** **schaal**, **schotel**, **drinkschaal**.

Schälten, v. a. **schellen**, **ellen**, **doppen**; **einen** **Baum** **schälten**, **een** **boom** **ontschorsfen**, **schellen**; **Nüsse**, **Erbsen** **schälten**, **nooten**, **erweten** **holstern**; **Eyer** **schälten**, **erweten** **doppen**, **schellen**, **den** **bast** **afdoen**; **Bohnen**, **Herse** **schälten**, **boonen**, **gast** **ellen**.

Schälten, f. **scheelen**.

Schalen, *v. n.* verschaalen, *zyne kraag ver-
liezen*; der *Wein begint in schalen,
de wyn begint zyne kraag te verliezen.*
Schalendbe, *n.* het oor, *handvoetsel van een
kom, enz.*
Schalenspijs, *f.* het spits, *voorst eind van
een hoorn, enz.*
Schalisch, *m.* een schelpvisch.
Schalste, *f.* Schale, schaal, *enz.*
Schalicht, schalig, *adj.* s. schol.
Schalicht, *f.* schol.
Schalk, *m.* schalk; ein loser, durchtriebner,
abgefeimter Schalk, een looze, *zyns door-
drapte, afgerigte schalk, een bedriegelyk
mensch*; den Schalk hinter ihm, *hinter
den Ohren haben, zyne schalkheid bedek-
ken, gewinsd leeren*; Schalk mit Schäl-
ten fangen, *list door list bedriegen*; ein
Schalk weiß, *wie dem andern ums Herz
ist, de zene schurk kent den anderen*; einem
den Schalk aufdecken, *jemand's list ont-
decken, het masker afstrijken.*
Schalkdeckel, *m.* een valsch, ongegrond, ver-
keerd voorwendel.
Schalkhaft, schalkhaftig, *adj.* & *adv.* schalk-
agrig, verschalck, boetagrig, guitagrig,
doortrapt, loos.
Schalkhaftigkeit, Schalkheit, *f.* schalkheid,
boevry, boefagtigheid.
Schalkinn, *f.* eene listige, doortrapt feex;
bedriegster.
Schalksaam, *adj.* een bedelaar van zyn hand-
werk.
Schalksaug, *n.* een dartel, geil oog, dieftagtig
wezen.
Schalksberg, *n.* een listige, doortrapt geest,
een boos, doosartig hart.
Schalksnecht, *m.* een looze, doortrapt, trouw-
looze knecht.
Schalksnar, *m.* schalknar, maakgek, potze-
manker, hanstap.
Schalkspissen, *m.* bedrog, fieltory, list, een
guire stuk.
Schall, *m.* geschal, galm, geluid, klank, ge-
klank; das Instrument giebt einen an-
genehmen Schall, *het, dat instrument geeft
eenen aangenaamen klank, een aangenaam
geluid*; unter dem Schalle der Pauken
und Trompeten, *onder het geschal van
pauken en trompetten.*
Schall, *m.* weerklaak, echo.
Schallen, *v. n.* galmen, luiden, klinken; die
Glocken schallen, *de klokken luiden, klinken*;
in die Ohren schallen, *in de oren klink-
ken.*
Schallend, *adj.* luidend, klinkend, galmend.
Schällig, *f.* schellig.
Schalloch, *n.* galmgaten van een kloktoren.
Schalmen, Schalmeyer, *m.* s. Schalmey.
Schalm, *m.* eene wildbaan, een pad of spoor
in een bosch.
Schalmen, *v. a.* een bosch met nauwe wegen,
spoorren of padjes doorkruisen, afsceiden.
Schalmen, *f.* schalmey.
Schalmeypfeifer, *m.* schalmeyspeeler.
Schalsucht, Schelucht, *f.* s. Schalkheit.
Schalt, ik schold, *imperf.* van schelten.
Schalten, *v. a.* inzetten, sehikken.
Schalten, *v. a.* beveelen, beschikken, non-
believen handelen; über alles schalten und
walten, *alles beheerschen, bestaunen, oer
alles te zeggen hebben*; ich lasse Gott schal-

ten und walten, *ik beveel het Gode, ik geef
alles aan God over.*
Schalten, voortdryven, voortstoeten, in-
schuiven, taffen beide zogen.
Schalter, *m.* een bestuurder, beheerscher.
Schalter, *m.* een gat, opening, scheur in
een muur.
Schaltjahr, *n.* tag, *m.* schrikkeljaar, -dag.
Schalttag, *f.* bey Schaltjahr.
Schalumo, *f.* ruispyt.
Schalumbloaser, -pfeifer, *m.* ruispyper.
Schaluppe, *f.* boot, sloep.
Scham, *f.* schaamte; seine Scham mehr
haben, sich ausgedehnt, die Schamschub
aus, *das Schambütlein abgezogen haben,
geene schaamte meer hebben, de schaamschoon-
en uit-, 't schaambeedje afgetrokken heb-
ben*; männliche, weibliche, schaamelheid,
baarlid, -leden; seine Scham nicht bedek-
ken können, *zyne schaamelheid niet kunnen
bedekken*; aller Scham den Kopf abgebissen
haben, *alle schaamte hebben afgeleet.*
Schambein, *n.* het schaam-, gemachtbeen.
Schamie, *n.* schaduw; sich vor seinem Schd-
men fürchten, *voor zyne schaduw bang zyn,
gaan loopen.* s. Schatten.
Schämel, *f.* Schemel.
Schämlein, *n.* een voet-, zitbankje.
Schämlet, *f.* Schämlet.
Schämen, sich, *v. rec.* zig schaamen, be-
schaamd zyn; sich nicht schämen etwas
zu thun, *zig niet schamen, iets te doen.*
Schamglieder, *n. pl.* schaamleden, schaam-
deelen; seine Schamglieder entblößen,
bloß, sich lassen, *zyne naakte schaamleden,
zyne naaktbeid, schaamelheid ontblooten, zien
laten.*
Schamhaft, *adj.* schaamagrig, beschaamd.
Schambastig, *f.* schambast.
Schambastigkeit, *f.* schaamagrigheid, schaam-
te, beschaamdheid; alle Schambastigkeit
ablegen, *alle schaamte afleggen, uittrekken.*
Schambütlein, *n.* s. bey Scham.
Schämlich, schändlich, *adj.* & *adv.* schande-
lyk, onêrlyk; eine schämliche That, *eene
schandelyke daad.*
Schamlos, *adj.* schaamloos, schaamteloos,
zonder schaamte, onbeschaamd.
Schamlosigkeit, *f.* schaamte-, schaamloos-
heid, onbeschaamdheid.
Schamser, *m.* kamelot.
Schampetisch, *m.* een kluchtspeler, hans-
lop, potsmaaker, gochelaar.
Schamroth, *adj.* & *adv.* schaamrood, bloo-
zend van schaamte, schaambloozend;
schamroth werden, *een bloos, blooije krygen
van schaamte, schaambloozen, bloozen van
schaamte.*
Schamröthe, *f.* bloozenheid, bloos, bloosje.
Schamschube, *m. pl.* s. bey Scham.
Scham, *m.* s. Scham.
Schank, *m.* herberg, kroeg; einen freyen
Schank haben, *herberg mogen bouden*; s.
Schenke.
Schänkein, *n.* een kasje, kistje.
Schänken, *v. n.* s. schenken, vereeren, schen-
ken.
Schänkung, *f.* s. Schenkung, gift, verëering.
Schand, *f.* Schande.
Schandbalt, *m.* s. Schandbure.
Schandbar, *adj.* schandelyk, vuil, ontugtig,
eerloos, onbeschaamd; schandbares Leben,

een schandelyk, ontugtig leven; schandbare
That, Worte, Pieder, *vuile daad, woorden,
liederen, liedjes*; s. schändlich.
Schandbild, *n.* een vuil, eerloos beeld, afsceit-
ding.
Schandbube, *m.* een schandjongen, een eer-
loos, vuil mensch.
Schandbuch, *n.* een verloos, vuil, schaamte-
loos boek.
Schandvlek, *m.* dekel der schande, schand-
vlek, eerloosheid, kwaade naam; it. f.
Schalkdeckel.
Schande, *f.* schand, schande; o der Schan-
de! o schande! zu Schanden machen, *te
schamte maaken, bederven*; ein Pferd zu
schanden reiten, *een paard te bersten ryden,
den bek afryden.*
Schänden, *v. a.* schenden, laaken, schelden,
verfinaaden, mispzyzen, schennen, beder-
ven, ontcieren, ontstellen; ein Bild, ein
Gemälde, *een beeld, eene schildery schen-
den, schennen, bederven, mismaaken*; ein
Buch schänden, *een boek schennen, lubben*;
eine Jungfrau, *een maagd schenden, schof-
feeren, ontcieren, verkeagen, te schamte ma-
ken*; einen Knaben, *een jongen schenden*;
Gott schänden, *God lasteren*; einen um
einen Zehler schänden, *strofen, jemand om
eens fout bestraffen*; Armut schänder nicht,
armoede strekt tot geen schande.
Schänden, *f.* lasteren, entheiffaen.
Schänder, *m.* schender, schenner; einer
Jungfrau, eines Ehebetts, *schenner, schof-
feerder van eenz maagd, van jemand's zte-
bed.*
Schandstee, Schandstecken, *m.* klade,
schandvlek, -smer; er ist ein Schandste-
cken seines Geschlechtes, *hy is een schand-
vlek van, voor zyn geslacht, hy strekt zyn
geslacht tot schande*; einen einen Schand-
stecken anhängen, *jemand's gezind beneemen.*
Schandgeld, *n.* speld, *m.* een geringe pry,
gering, weinig geld; etwas um ein Schand-
geld kaufen, *hingeben, iets voor weinig,
gering geld, voor een wisswasje koopen,
geeven.*
Schandgriff, *m.* eene onêrlyke, onkuische, on-
geoorloofde aanraking, betasting.
Schandbure, *f.* schandhoer.
Schandjung, *m.* s. Schandbube.
Schandkleid, *n.* schandkleed, schandelyk kleed.
Schandlaster, *n.* eene eerlooze, vuile daad.
Schandleben, *n.* een ondeugend, eerloos, on-
gerzgeld lezen.
Schändlich, schandbar, *adj.* & *adv.* schande-
lyk, schandig, schendig; ausgeführt, aus-
geiaht werden, *beschaamd, infaamelyk uit-
geleid, uitgejaht worden.*
Schändlichkeit, *f.* schandelykheid, eerloos-
heid, vuilheid.
Schandliebe, *f.* onkuische, ongeoorloofde, on-
beschaamde min, liefde.
Schandlied, *n.* een schandelyk, eerloos, vuil
lied.
Schandlohn, *m.* vergelding voor eene schande-
lyke, vuile daad, bedryf.
Schandlüge, *f.* een onbeschaamde, vuile lengen.
Schandlügner, *m.* een onbeschaamde, vuile
lengenaar.
Schandlust, *f.* een schandelyk, eerloos, vuil
vermaak.
Schandmal, *zeichen, n.* schandteken.
Schandman,

Schandmaul, *n.* een lasteraar, kwaadspreeker, lastertong.
Schandname, *titel, m.* schandnaam, -rytel.
Schandnickel, *m.* f. Schandbure.
Schandprete, *m.* f. Schandgeld.
Schandrede, *f.* -worte, *n. pl.* schandelyke, *zuile* reden, woorden.
Schandfack, *f.* Schandbure.
Schandfchrift, *f.* een *vuil*, eerloos geschrift.
Schandfule, *f.* eene draaykouw, kaak.
Schandthat, *f.* schanddaad, guitery, eerloosheid, onbeschofte daad.
Schandtitel, *m.* f. *ben* Schandname.
Schandung, *f.* schending, schennis.
Schandvolk, *n.* onaccygent, *stege* volk, janha-gel.
Schandwinkel, *m.* eene eerlooze plaats, bor-deel, hoerehuis, hoerekor.
Schandwohlfel, *adj.* schandekoop; *ed* ist schandwohlfel, 't is schandekoop.
Schandworte, *f.* Schandrede.
Schandezeichen, *n.* f. Schandmaal.
Schanze, *f.* schans; eene Schanze anlegen, bejürmen, eene schans aanleggen, bejormen.
Schanze, *f.* gooy, worp, oogen, die men gooid; eene Schanze wagen, iets wangen; die Schanze ist ihm gelungen, de zaak, 't is hem gelukt; sein Leben in die Schanze schlagen, zyn leven waagen, blootstellen, zig in gevaar begeeven.
Schanze am Schiffe, schans in een schip, sterke van het stuurplegt.
Schanzen, *v. n.* schanzen, schansgraaven.
Schanzer, *f.* Schanzerder.
Schanzgraben, *f.* Schanzen.
Schanzgraber, *m.* schanzer, -graaver, pion-nier.
Schanskleid, *n.* schanskleed, om 't boord van eene galey of een oorlogschip.
Schanskerf, *m.* schanskorf.
Schanslein, *n.* een schansje, eene kleine schans.
Schansweg, *n.* werktwig, om de aarde weg te doen.
Schanzung, *f.* schanzing, versterking, ve-stingwerk, buitenwerk.
Schappel, *f.* eene kroon, met linten, banden versierd.
Schd, *perlein*, *n.* een borstlap, scapulier.
Schd, *f.* Schdre.
Schd, *f.* Schaar, eene bende.
Schdbrret, *n.* een scharp- sny- hakkebord.
Schdbeck, *n.* scheerbekken.
Schdten, *v. a.* scherven, hakken, schaaven, snyden.
Schdtkohl, *m.* -kraut, *n.* gefneede, gebakte kool.
Schdwmesser, *n.* een hak-, snymes.
Schdwock, *m.* scheurbuik, blaauwschuit.
Schdwdich, *adj.* met scheurbuik gekweld, die blaauwschuit, scheurbuik heeft.
Schd, *f.* schaar, schaar, scheer.
Schdren, *v. a.* scheeren, brujen, quellen; das heist geschoren! *das* lykt scheeren!
Schdrenwelle, *f.* schaarenwiel.
Schd, *m.* scheerder.
Schd, *adj.* *v. adv.* scharp, scherpsnydend, streng, wreed, sneedig, strikt, stipelyk; scharf auf der Zunge, scharp, scherpytend, zerp, wrang, straf; scharier die, schar-zer Gns, scharpe kaas, scharpe mostaart; ein scharfes Gesicht, een vinnig, scharp ze-veg; scharf zulauffern, borschen, scharp,

sneedig toelusteren; einem Befehle, Befehle scharf nachleben, eene wet, een bevel strik-telyk, stipelyk nakomen; scharf messen, wägen, scharp, scherpelyk, nauw meeten, weegen; die scharfe Frage, de pyndbank; einen auf die scharfe Frage bringen, je-mand op de pyndbank brengen; ein scharfer Winkel, een scherpe hoek; einen scharf an-sehen, jemand streng aanzien; er dringt scharf darauf, by dringt, bystaat 'er sterk op.
Schdrfe, *f.* schertheid, scherpre, scherpig-heid; nach der Schdrfe verfahren, strafen, naar de schertheid, strengheid te werk gaan, straffen; Schdrfe der Worte, hardigheid der woorden; Schdrfe des Verstandes, levensigheid van geest; des Gesichts, des Gehörs, scherpe van gezigt, geboor.
Schdrfen, *v. a.* scherpen, opscherpen; ein Messer schdrfen, een mes scherpen, scharp maaken; den Verstand schdrfen, bet ver-stand opscherpen; die Strafe schdrfen, de straf verzuwaren; einem das Geis schdr-fen, jemand sterk doorbaalen, bestraffen.
Schdrf, *f.* Schrotobel, *m.* een voorlooper, ruige hoorschaaf, om 't werk in het grof te beginnen.
Schdrfbrend, *adj.* scherphoerend; *f.* *ben* scharfiebend.
Schdrfflingend, *adj.* doordringend van klank.
Schdrfflich, *adj.* zaartjes, scharp, wrang, rins.
Schdrffrichter, *m.* scherprigter, beul.
Schdrffrichtend, *adj.* *f.* *ben* Schdrffiebend.
Schdrffschmeckend, *adj.* dat scharp, rins smaakt.
Schdrffschneidend, *schneidend*, *adj.* scharp, scherpsneedig, -snydend.
Schdrffsiehend, *-hörend*, *-riechend*, *adj.* scherp-zierende, -hoerende, -luiterende, -riekende.
Schdrffsichtig, *adj.* f. scharfiebend; ein scharf-sichtiger Kopf, een schrandler, doordringend, scherpsinnig, sneedig verstand, geest.
Schdrffsichtigheit, *f.* f. Schdrffsinnigkeit.
Schdrffsinnig, *adj.* *v. adv.* scherpsinnig, schrandler, sneedig, verstandig; ein scharf-sinniger Kopf, een verstanlyg brein; man; eine scharfsinnige Antwort, een schrandler, geestig antwoord.
Schdrffsinnigkeit, *f.* scherpsinnigheid, door-zigtigheid, schrandlerheid, verstand, door-dringendheid.
Schdrffsinniglijk, *adv.* f. scharfsinnig.
Schdrffung, *f.* opscherping, het scherpen, opscherpen.
Schdrffutter, *m.* f. Schdrfgarn.
Schdrfgarn, *n.* scheering, scheergaren, draad van een welbe, op 't weefgetouw.
Schdrflach, *n.* scharlaken; ein scharflachener, *adj.* Rock, Mäntel, een scharlaken rok, mantel.
Schdrflach, *m.* ein so genanntes Kraut, schar-lei, algoede, plant.
Schdrflachbaum, *f.* Schdrflachbeerbaum.
Schdrflachbeer, *f.* scharlakenbessen, karmo-zyn.
Schdrflachbeerbaum, *m.* scharlakenbessen-boom, karmezynboom.
Schdrflachen, *adj.* van scharlaken; *f.* *ben* Schdrflach.
Schdrflachfarb, *f.* scharlaken-, karmozyn-, hoog roode kleur.
Schdrflachfarber, *m.* een scharlakenverwer.
Schdrflachkleid, *n.* een scharlakenkleed.
Schdrflachkraut, *n.* scharley; *f.* Schdrflach.

Schdrflachen, *n.* f. Schdrflach, scharlaken.
Schdrley, *Schdrleyen*, *n.* f. Schdrflach, schar-ley, algoede.
Schdrmaus, *f.* een mol.
Schdrmesser, *n.* scheermes.
Schdrmessergesack, *n.* scheermeskoker, scheer-koker.
Schdrmesserschmidt, *m.* scheermesmaaker.
Schdrmusel, *m.* schar-, schermuszel; ein harter Schdrmusel, een harde, strenge, vinnige scherpmuseling.
Schdrmuseln, *schdrmuselieren*, *v. n.* scher-muselen, afzonderlyke hoopen, benden op malkeuder aanvallen.
Schdrmuslerer, *m.* een ligt gewapend zoldaat, een die scherpmuszelt.
Schdrn, *m.* een bakkers winkel; een stal van een vleeshouwer.
Schdrnschlächter, *m.* een, die zyne waaren te koop zet, ten toon stelt.
Schdrnigel, *m.* een peper-, papieren huisje.
Schdrp, *scharp*, *scharpf*, *scharpsen*, *f.* scharp, ic.
Schdrpe, *f.* veldtreiken, scharp.
Schdrppe, *f.* Schdrpe.
Schdrre, *Schdrre*, *f.* Schdrreisen, *n.* schraa-per, schraap-, schrabzyer.
Schdrren, *v. a.* schraapen, schrabben, schuu-ren; Schaden und Schdrren, schraapen, by nulkanter vergaderen; die Treppe schdrren, de trap schuuren; die Hüner schdrren in der Erde, de boenlers scharlen in de aarde; mit den Füßen, met de voeten scharrelen.
Schdrren, *n.* het scharrelen, scharlen, schuu-ren.
Schdrreer, *Schdrrehanns*, *m.* een schraaper, vrek, gierigaart.
Schdrrricht, *Schdrrrsal*, *n.* het schraapzel, af-schraapzel.
Schdrsch, *n.* een ampt.
Schdrschet, *n.* zeide stof.
Schdrte, *f.* schaar, bres; das Messer ist voll Schdrten, dat mes is vol scharden; eine Schdrte machen, eene bres, eene ope-ning maaken; im Walde, een schietgat; seine Schdrte ausweihen, zyne font verbe-teren.
Schdrtenkraut, *n.* schaarkruid.
Schdrttel, *n.* een spoedig, schielyk gemaakte werk.
Schdrtig, *adj.* schaardeg, vol scharden.
Schdrttuch, *n.* scheerdoek.
Schdrwache, *Schdrwacht*, *f.* ronde, nagt-wagt.
Schdrwdhter, *m.* een, die de ronde doet.
Schdrwolle, *f.* scheerwol, scheerhair.
Schdrzeug, *sutter*, *n.* scheergoed, -gcreed-schap.
Schdrze, *f.* kaats, kaartze.
Schdrten, *m.* schaduw, lommer; eines Men-schen, schaduw, schim van een mensch; Schatten geben, machen, schaduw, lommer-zeeven, maaken; die Herrlichkeit der Welt ist nur ein Schatten, de heerlijkheid der waereld is maar een schaduw, ydelheid; unter jemand's Schatten, onder jemand's bescherming; er lauft vor seinem eignen Schgtten, by is voor zyne eige schaduw bang, ten eenemaal bevreesd; er ist ein Schatten gegen ihm, by is by hem niet te rekenen, niet te vergelijken, by kan by hem in ver niet baulen.
Schdrten, *f.* schattiren.

Schdrtenbild,

Schattenbild, *n.* mann, *m.* eene schim, af-schaduwinge van iets.
Schattenjardé, *f.* schaduw, diepzel van eene schillery.
Schattenhut, *m.* een afhangende hoed met een breeden rand.
Schattenkrout, *n.* het sterrekruid.
Schattenlinie, *f.* de schaduw van den zonnewyzer.
Schattenmann, *m.* *f.* Schattenbild.
Schattenreich, *adj.* *f.* schatticht.
Schattenwahrer, *m.* waarzegging, voorzegging uit de schaduw.
Schattenweise, *adv.* by wyze van eene schets, ontwerp, aftekening; etwas schattencieit vorstellen, iets by wyze van eene schets voorstellen, voordragen.
Schattensieger, *m.* de zonnewyzer.
Schatticht, *adj.* schaduwagrig, lommeragrig, lommerig, schaduwryk, lommerryk.
Schattiren, *v. a.* verdiepen in 't schilderen.
Schattiren, *n.* Schattirung, *f.* het verdiepen, verdieping in 't schilderen.
Schatul, *f.* een koffertje, juweel-, geldkistje, schatkist; aus der königlichen Schatulle beghalen, uit des konings schatkist bevaalen.
Schatullemacher, *m.* een koffier-, kistemaker.
Schat, *m.* schar, liefste, schatje, troostje; einen Schatz finden, vergraben, eenen schat vinden, begraven; mein Schatz, mein lieber Schatz, mein Schatzlein, myn hartje, myn liefste, myn zoeter, myn lief, myn scharje.
Schatzbar, *adj.* waardig, heerlyk, uitmuntend.
Schatzbarkeit, *f.* waarde, waardy, prys, hooge waarde, voortreffelyk, -uimuntendheid.
Schatzen, *v. a.* schatten, pryzen, waardeeren, schouwen, prys zerten, agten, oordeelen, rekenen; jemand schon für tott schätzen, iemand reeds dood, voor dood rekenen; ein Haus, Waaren schätzen, een huis, waaren schatten, waardeeren, enz. einen Freund hoch schätzen, een vriend hoog waardeeren, in waarde houden; ich schätze, daß er so alt sey, ik denk, oordeel, dat hy zo oud is; die Hinterhanen schätzen, beluften op de onderduanen leggen; das Brodt, die Es waaren schätzen, prys op het brood, de eerwaaren stellen, zetten.
Schätzer, *m.* schatter, pryzer, pryzeerder, waardeeraar, waardeerder.
Schaggeld, -stück, *n.* porgeld, potstuk, geld, dat leeg legt.
Schatgräber, *m.* een schatgraaver, zoeker na verborge schatten.
Schatkammer, *f.* de schatkamer.
Schatkassen, -kist, *f.* de schatkist.
Schatstein, *n.* liefste, enz. *f.* bey Schatz.
Schatmeister, *m.* penningmeester, thesaurier.
Schatstück, *f.* Schaggeld.
Schatzung, *f.* schatting, waardeering.
Schatzung, *f.* schatting, verponding, lasten.
Schatzungsgelder, *n. pl.* heffeningen, heerencharingen, heerenkassen, geldlasten.
Schatzungsrecht, *n.* het recht, om den prys op de eerwaaren te stellen; it. geldlasten op te leggen.
Schau, *interj.* zie, ziet!

Schaub, **Schob**, **Schob**, *m.* eene bondel, bosch hooy, stroo, eene schoof.
Schaub, *f.* Schaubé.
Schaub, *f.* Schattenhut.
Schaubank, *m.* een logic, buisje in den schouwburg, in de opera.
Schaubdach, *n.* een dak, met stroo gedekt, een strooje-, rieredak.
Schaube, *f.* tabberd, vrouwe mantel.
Schauben, *u. f. w.* *f.* schieben, *u. f. w.*
Schaubhut, *m.* een schuif hoed, een strooje-hoed.
Schaubhut, *m.* :hütlein, *n.* een voorwendzel, eene gewaanele schynbare oorzaak, rede; etwas zum Schaubhütlein brauchen, iets tot een dekmittel bezigen, gebruiken.
Schaubild, *n.* een standbeeld.
Schaublein, *n.* een klein, afhangend hoedje.
Schaubrod, *n.* het toonbrood, onder de oude wet.
Schaubrod, *f.* Schaubdach.
Schaubühne, *f.* tooneel, schouwburg, schouwtooneel, schouwstellaadje, vertoonplaats, schouwspelplaats.
Schauburg, *f.* schouwburg, tooneel, komedie.
Schaufel, *f.* Schaufel, *u. f. w.*
Schauder, *m.* *f.* Schauer.
Schaubern, *f.* Schauern.
Schaue, *f.* schouw, bezigtiging, bekyking, roon; zur Schau ausstellen, openlyk ten toon stellen.
Schauen, *v. a.* beschouwen, bezien, bezigtigen, bekyken; schau einmal! kyk eens! etwas schauen lassen, iets lauten zien, kyken; auf seinen Augen schauen, op syn nut zien, syn voordeel behartigen.
Schauer, *m.* huivering, rilling, krimpig, schudding van koude, van, in 't begin van de koorts.
Schauer, *m.* aanschouwer, kyker, toekyker.
Schauer, *m.* hagel; it. een afdak.
Schauerfrau, *f.* schuurster, schoonmaakster, boenster.
Schauerhader, -lump, *f.* bey Schuertuch.
Schauerisch, *adj.* schaurig, huiverig, grillig, uilig, koudelyk, kouwelyk, lillig; schauerische Lust, barre, guure, schraute ligt, buijig, buigzig, grillig weêr.
Schauermaid, *f.* schuurmeid, schuurster, schoonmaakster.
Schauern, *v. n.* huiveren, krimpen, rillen, schudden, trillen van koude, in de koorts.
Schauern, schuuren, *f.* schaueren.
Schauerack, *m.* schuurzak.
Schauerand, *m.* schuurzand, schuurfel.
Schauerstein, *m.* schuursteen.
Schuertuch, -hader, -lump, -wisch, *m.* schuurdoek, -dweil, -lap, -slet, -vodde, -wisch.
Schauenessen, -gericht, *n.* pronkschotel, -ge-regt.
Schaufel, *f.* schoffel, schup.
Schaufelblatt, *n.* het blad van eene schop, schoffel.
Schaufelein, *n.* een schopje, spatel.
Schaufeln, *v. a.* schoffelen, schuppen.
Schaufelstiel, *m.* de steel van eene schop, schoffel.
Schaufelvoll, *f.* eene schop vol.
Schaufelöhne, *m. pl.* boter-, laghanden.
Schaufeln, *n. f.* Schaufelein.

Schaugeld, *n.* ziengeld, veld, dat men geeft om iets te zien; it. *f.* Schaumünz.
Schaugelicht, *n.* *f.* Schaussefen.
Schauglas, *n.* een vergrootglas, microscop.
Schaufstein, -schranklein, *n.* een monsterkas.
Schaufel, *f.* schopstoel, slingerkoord, schongel.
Schaufeln, *v. a.* Schuppen, been en weer slingeren op een schopstoel, slingerkoord, schongelen.
Schaum, *m.* schuim; aus dem Munde, schuim, quyl, zever; Schaum aller Wässer, schuim, quyl, eerste, snoodste van alle den genieten; des Volks, janhagel, slegt slag van volk.
Schaumen, schäumen, *v. a.* *f.* *n.* schuimen, schuim opwerpen; aus dem Munde, schuimen, quylen, zeveren uit den mond, schuimbekken.
Schaumend, *adj.* schuimend, schuimig, schuimig.
Schaumicht, schaumig, *adj.* *f.* schaumend.
Schaumstelle, *f.* :löffel, *m.* schuimlepel, schuimspaan.
Schaumung, *f.* het schuimen.
Schaumünz, *f.* -spenning, *m.* schouwenning, medaille.
Schauplatz, *m.* *f.* Schaubühne.
Schau, *n.* een afdak, luifel.
Schauen, *f.* Schauern.
Schauen, *v. a.* schuuren, wryven, veegen, schoon, blink maaken, boenen.
Schauschränklein, *n.* *f.* Schaufstein.
Schauspiel, *n.* tooneelspel, -stuk; ein Schauspiel vorstellen, een tooneelstuk vertoonen.
Schauspieler, *m.* een tooneelspeeler, komediant.
Schauspielerinn, *f.* eene tooneelspeelster, vrouw, die op het tooneel speelt.
Schaustück, *n.* *f.* Schaumünz.
Schautisch, *m.* toontafel, tafel der toonbroden.
Schauburn, *m.* *f.* Schauvarte.
Schautragen, *v. o.* ten toon omvraagen, ten toon stellen.
Schauung, *f.* het zien, kyken, aanschouwen, de aanschouwing.
Schauvarte, *f.* wagtoren, uitkyk, toren, daar de wagt op staat.
Scheb, *f.* schief.
Schechter, *f.* Schetter.
Scheffe, *f.* Schäd.
Schedel, *m.* scheidel, bekkeneel, hersenpan.
Schedelbohrer, *m.* schedelboor, been-, panboor, trepaan, boorschylf.
Schedelnaht, *f.* schedelnaad.
Schedelstätt, -stätt, *f.* hoofd- schedelplaats, Calvarie.
Scheef, *f.* schief.
Scheel, *f.* schäl; scheel ansehen, *f.* belucfen.
Scheelen, schelen, schälen, *v. n.* verschillen, scheelen; das Scheel weit, dat verschilt veel.
Scheer, scheeren, *f.* Schäre, *u. f. w.*
Scheergen, *n.* een schaartje, eene kleine schaar.
Schef, *f.* schief.
Scheff, *f.* schäff.
Schese Perlen, bultige, hoekige paarlen.
Schffel,

Schffel, *m.* schepel, koorenmaat; er hat dessen so viel, er mochte es mit Schffeln messen, hy keeft er een grooten overvloed van, hy heeft er in menigte van.
Schfhalb, *f.* Schiefhalb.
Schfgeit, *f.* de scheefheid, scheeve gedaante.
Schfmaul, *n.* *f.* Schiefmaul.
Scheibe, *f.* Zeller, een bord; zinnerne Scheiben, zinne borden.
Scheibe, *f.* schyf; von einem Saum, Kabiniau, schyf, moot van een zalm, kabeljauw; in einem Nonnensprachhause, dranjauk by de spreektralie van een nonneklooster.
Scheibendobrer, *Zugobrer*, *m.* boemtrekker, Schroefring, om de laatste duig van een bodem in te haalen.
Scheibennagel, *m.* een nagel in de schiet-schyf.
Scheibepulver, *n.* kruil, om na de schyf te schieten.
Scheibenrohe, *n.* doelschuttersroer, doelbusch.
Scheibeurund, *adj.* rond als eene schyf.
Scheibenschnitte, *f.* een schyfsje.
Scheibentafel, *f.* tisch, *m.* eene ronde tafel.
Scheibicht, *adj.* & *adv.* in schyven, van schyven.
Scheiblein, *n.* een schyfsje, eene kleine schyf.
Scheid, *n.* een spaan, *pl.* Scheiter, Schritte, *f.* Scheit.
Scheid, *f.* Scheide.
Scheidbar, *adj.* scheidbaar.
Scheidbaum, -brief, *f.* Scheidebaum, *ic.*
Scheide, *f.* scheidde, schee, scheide.
Scheidbaum, *m.* scheidboom.
Scheidbrief, *m.* scheidbrief, brief van egt-scheiding.
Scheidgefäß, *n.* een vat, pot, om 'er iets in te scheiden.
Scheidkunst, *f.* scheid-, stoffscheidkunde, scheikonst, chemie.
Scheidkünstler, *m.* een scheikunstenaar, chemicus.
Scheidel, *f.* Schettel.
Scheidemann, *m.* *f.* Scheiderichter.
Scheidemauer, *f.* *f.* Scheidewand.
Scheidemünze, *f.* eene scheidemunt, kleine soort van geld in Duitschland.
Scheiden, *v.* a. scheiden, afscheiden, vertrekken, afzonderen; die Ehe scheiden, sich scheiden lassen, de egt scheiden, egt-scheiden, ontrouwen, onthuuwen, zig lanten van zyn vrouw, van haaren man scheiden.
Scheidenmacher, *m.* scheidemaaker.
Scheidspal, -stein, *m.* scheidpaal, scheidsteen.
Scheider, *m.* scheider, afscheider.
Scheiderichter, **Scheidsmann**, *m.* scheidsregter, scheid-, scheidman, middelsman, goedman, goeman, uitspraak, dadingsman, zegsman, derde man.
Scheidspruch, *m.* urtheil, *n.* bemiddeling, uitspraak van goede mannen, van scheidsmannen.
Scheidewand, -mauer, *f.* scheid-, tusschen-, middelmuur, middelschor, scheidfel.
Scheidewasser, *n.* sterkwater.

Scheideweg, *m.* scheidweg, vorkweg, kruisweg.
Scheidmann, *f.* Scheiderichter.
Scheidmünz, -spruch, *f.* Scheidmünz, *ic.*
Scheidstein, *m.* *f.* Scheideusal.
Scheidsmann, **Scheidurtheil**, *n.* *f.* Scheiderichter, -spruch.
Scheidrichter, *m.* scheidglas, -tuig, -regter.
Scheidung, *f.* *f.* Scheidewand.
Scheidung, *f.* scheiding, afscheiding, ontbinding.
Scheidwasser, *n.* *f.* Scheidewasser.
Scheidweck, *m.* een geschenk op de reis.
Scheidweg, *f.* Scheideweg.
Scheidzeichen, *n.* teken van onderscheiding.
Schein, *m.* een lichtscherm.
Schein, *m.* schyn, schynzel, een schemerlicht, blyk; dem äußerlichen Scheine nach, naar den uiterlyken schyn; ist das nicht Scheins genug, dat, is dat niet blyks genoeg, dat; äußerlichen Scheins halben etwas thun, iets naar den uiterlyken schyn, voor de lens, welksnaans halve doen; dem Laster einen Schein, seinen Schein geben, de quaaide daand een schoonen, mooien schyn, blyk, aanzien, vrf, dekzel, voorwendzel geeven, 't mooi verkleeden; zum Schein, schynswys, schynbaarlyk, quanswys, quansuis; zum Scheine sich stellen, als ob er wollte megreifen, zig quansuis houden, veinsen, of by wilde vertrekken; schriftliches Zeugnis, schriftlyk betoog, bewysceel; Duitzung, bekenchrift, ontfangst, kwitancie.
Scheinbar, **scheinlich**, *adj.* schynbaar, schynbaarlyk, schynelyk, oogschynelyk, blykbaar, blykelyk, klaar, openbaar.
Scheinkarteit, *f.* schynbaarheid.
Scheinbarlich, *adj.* & *adv.* oogschynlyk, duidelyk, openlyk; ein scheinbarlicher Beweis, een oogschynlyk, handtastelyk bewys, dat duidelyk is.
Scheinbarlich, *adv.* waarschynlyk, dat zo schynt.
Scheinbuse, -reue, *f.* een valsche, geveinsd berouw, onegte boete.
Scheindrift, *m.* een schynchristen, schynheilige, geveinsde.
Scheindeckel, -mantel, *m.* een valsche voorwendfel, dekmantel; den Scheindeckel der Andacht vorwenden, zig met den mantel van dengel, godsdiensstigheid bedekken; der Sache einen Scheinmantel umhängen, de zaak een kleurtje geeven.
Scheinehre, *f.* valsche eer, schyn van eer.
Scheinen, *v.* n. schynen, blyken, lyken, den schyn, het aanzien hebben; es scheint wohl, dat, 't blykt, schynt, lykt wel, dat; :: wie es scheint, -- zo 't scheen.
Scheiner, *m.* een geveinsde, die maar den schyn heeft.
Scheinfreude, *f.* eene valsche, gemaakte vreugd, blydschap.
Scheinfreund, *m.* een vrind in schyn, een valsche, ontrouwe vrind.
Scheinfreundschaft, *f.* eene valsche vrindschap.
Scheinfriede, *m.* vrede in schyn, een valsche vrede.
Scheinfromm, -frömmigkeit, *f.* *f.* Scheinsheilig, *ic.*
Scheingelehrt, *adj.* in schyn, voor 't oog geleerd, gewaand geleerd.

Scheinglück, *n.* schyn-, valsche geluk.
Scheingroß, *adj.* groot in schyn, toefschynena groot.
Schingrund, *m.* aanncemelyke rede, waarschynlyk, schynbaar voorwendfel.
Schingut, *n.* schyn-, ingeheid goed.
Scheinheilig, -fromm, -tugendjam, *adj.* schynheilig, -vroom, -deugdig.
Scheinheiligkeit, -frömmigkeit, -tugend, *f.* scheinheiligheid, -vroomheid, -deugd.
Scheinkeusch, *adj.* schynkeusch, ingetoozen, keusch voor 't oog, -voor 't uiterlyke.
Scheinkeuschheit, *f.* gemaaktheid, femelary, lastige omzigtigheid, te groote precisieid.
Scheinkrank, *adj.* gewaand ziek, die zig ziek houdt, aanfelt.
Scheinlein, *n.* een schyntje, weinig schyn, -duidelykheid.
Scheinlich, *f.* scheinbaar.
Scheinliche, *f.* valsche, gemaakte, gewaande liefde, min.
Scheinmantel, *f.* Scheindeckel.
Scheinmittel, *n.* schynmiddel, kragteloos geneesmiddel, lapzalf, quakzalf; nur Scheinmittel zu einem Zustande brauchen, maar lapzalf tot een zeer gebruiken, 't maar lapzalven, bepleisteren.
Scheinreue, *f.* *f.* Scheinbuse.
Scheintränen, *f.* *pl.* gemaakte, valsche tranen.
Scheintugend, *f.* -tugendjam, *f.* Scheinheiligheit, *ic.*
Scheinübel, *n.* schyn-, ingebeeld kwaad.
Scheinarsache, *f.* schynrede, voorwendfel, voorgewende oorzaak, rede.
Scheinwater, *m.* gemeende, aangenomen of zo genoemde water.
Scheinwahrheit, *f.* waarschynlykheid, waarheid in schyn.
Scheinwerk, *n.* werk, dat een schyn, glans, luister heeft, schynwerk.
Scheinwesen, *n.* uiterlyke schyn.
Scheinwürmlein, *n.* goud-, nagt-, St. Jansworn.
Scheinabslung, *f.* schynbetaaling, welke door vraagen en antwoorden geschiedt.
Scheinjorn, *m.* gemaakte gramschap, toorn in schyn, voor 't oog.
Scheiß, *m.* *f.* Dreck.
Scheißangst, -bange, *adj.* die ten uitersten bang, bevreesd is; es ist ihm scheißangst, hy is ten uitersten bevreesd, in de uiterste naarbeil van de waereld.
Scheißdreck, *m.* front, schytdrek.
Scheiße, *f.* *f.* Scheißdreck; die Scheiße haben, den doorloop hebben.
Scheißen, *v.* n. schyten, dryten, kakken, veeften, poepen; ich scheiße auf euch! ik schyt eens op u! ik heb de bray van u!
Scheißer, *m.* een schyter, poeper, veefter; ein alter Scheißer, een oude schyter, schytrebroek.
Scheißeren, *f.* eene geringe zaak.
Scheißeren, *f.* schytery, loop, buikloop.
Scheißerlich, **scheißig**, *adj.* die een wind, poep, veeft laat, schyrend, schytagtig.
Scheißern, *v.* n. moeten kakken, nood hebben, na 't huisje, het secreet, het heimelyk gemak moeten gaan.
Scheißheber, *n.* de kakkoofts.
Scheißgelb, *adj.* schytsgeel.

Scheißeschirt,

Scheißgeschirr, *n.* f. Scheißscherbe.
 Scheißig, *f.* scheißerlich.
 Scheißhaus, *n.* schyrt-, kakhuis, privaat, heimelyk gemak; fogent, kakhuis weegen, stilleveegen, nagtwerken, beersteeken.
 Scheißhausveeger, *m.* kakhuisveeger, nagtwerker, stilleveeger, beersteeker.
 Scheißkachel, *f.* Scheißscherbe.
 Scheißkraut, *n.* schytrkruud.
 Scheißloch, *n.* schyrgat, poort.
 Scheißmag, *m.* strontbil, kleuter, goor goed, vuilik.
 Scheißmelde, *f.* f. Scheißkraut.
 Scheißscherbe, *f.* schyrt-, kak-, strontpot.
 Scheißstuhl, *m.* kakstoel, stillerje.
 Scheißtoof, *m.* f. Scheißscherbe.
 Scheißwintel, *m.* een schythoek, secreet, huisje.
 Scheit, *n.* spaan; Holz, een stuk gekloofd hout, brandhour; Holz zu Scheitern schlagen, hout in spaanders slaan; zu Scheitern gehen; *f.* scheitern.
 Scheitel, *f.* schedel, scheel, hoofdschedel, kruin, top van 't hoofd.
 Scheiteln, *v. a.* schedelen, scheelen.
 Scheitelpunkt, *n.* kruinpunt, toppunt.
 Scheitern, *v. a.* hout klooven, tot spaanen maaken.
 Scheitern, zu Scheitern gehen, ein Schiff, *v. a.* een schip stranden, te dorsten, aan stukken slooten.
 Scheiterhaufen, *m.* houtwyrt, houtstapel.
 Scheitholz, *n.* f. Scheit.
 Schel, *f.* schäl.
 Schelch, *n.* een scheepje, bootje.
 Schelen, *f.* schälen.
 Schelen, *f.* schellen.
 Schelle, *f.* schel, bast, enz. *f.* schälen.
 Schelfen, *f.* schälen.
 Schelfern, *sich*, *v. rec.* schelpsgewyze loorgan, afvallen.
 Schelle, *f.* bel, klokje, bellerje; Halsband, Narrenkappe mit Schellen, balsband, narrip met bellen; an der Schelle ziehen, aan de bel trekken; Schellen, de teelballen.
 Schellen, ruiten, in 't kaartspel.
 Schellen, *n.* her klinken, de klank, het bellen.
 Schellen, *v. a.* & *n.* bellen, schellen, de bel, schel trekken.
 Schellenkude, *m.* ruitenboek, -boer.
 Schellengeldut, *n.* f. Schellenzeug.
 Schellenhalsband, *n.* een balsband met bellen.
 Schellenkappe, *f.* een gekskop met bellen.
 Schellenklang, *m.* het geluid, de klank der bellen.
 Schellenkönig, *m.* ruitenheer, in 't kaartspel.
 Schellenmacher, *m.* een bellen-, schellenmaaker.
 Schellenzehen, *m.* ruitentien, in 't kaartspel.
 Schellenzeug, *n.* bellen, belletnig op een narresteedpaard.
 Scheller, *m.* een beller, een klap, wangslag; einem einen Scheller geben, jemand een klap geeven, een oorvyg geeven.
 Schellsich, *m.* schel-, schellevisch.
 Schellig, schällig, *adj.* gramftoorig, grimmig, roornig, halsstarrig, buyig, oplopend, opvliegend; schellig werden, boos, roornig worden, opvliegen, optuiven.

Schellkraut, *n.* murtzel, *f.* schelkraud, goudwortel, witte klaver.
 Schellros, *n.* een hengst, ongelubd paard.
 Schelm, *m.* een krenge, aas, een vilder.
 Schelm, *m.* schelm; wie ein Schelm handeln, als een schelm handelen; ein artiger Schelm, een aartige snaak.
 Schelmen, *v. a.* voor een schelm schelden, uitmaaken, een schelm noemen, zig uitluiden; sie schelmen einander, zy maaken zig uit-, schelden zig nit voor schelmen.
 Schelmenaas, -fell, -fleisch, *n.* een ondeugend mensch, hoer, karonje, schorbeest.
 Schelmenanger, *n.* grube, *f.* eene moordkuil, vilplaats.
 Schelmenart, -sinn, *m.* -gemütbe, *n.* schelmenart, -zin, -gemoed, -inborst.
 Schelmenbein, *n.* in einem Schelmenbein vorichlagen, jemand schelmugtig bedriegen, leryk snuiten.
 Schelmenfaul, *adj.* lay, traag.
 Schelmenfell, -fleisch, *n.* f. Schelmenaas.
 Schelmengemütbe, *f.* ben Schelmenart.
 Schelmengesinde, -volk, *n.* her kanalje, janhagel, jan rap en zyn maat.
 Schelmenarube, *f.* f. Schelmenanger.
 Schelmenrotte, *f.* eene bende schelmen, -gaauwdieven.
 Schelmenstinn, *f.* Schelmenart.
 Schelmenstprache, *f.* brabbeltaal, gaauwdiefs-taal.
 Schelmenstreich, *m.* -stück, *n.* -that, *f.* f. Schelmstück.
 Schelmenvolk, *n.* f. Schelmengesinde.
 Schelmenreih, *f.* schelmery, ondeugd, vuile daad, vuil bedryf.
 Schelmenisch, *adj.* & *adv.* schelmisch, schelmagtig, ondeugend, vuil.
 Schelmstück, *n.* -streich, *m.* schelm-, schelmenstuk, -streek.
 Schelmsucht, *f.* Schältheit.
 Scheltbar, scheltwürdig, *adj.* bestraffelyk, berispelyk, strafwaardig; ein scheltbares Verbrechen, eene strafwaardige misdaad.
 Scheltbrief, *m.* -schrift, *f.* scheltbrief, -schrift.
 Schelte, *f.* her kyven, bekyven, bestraffing, berisping; Schelte kriegen, verdienen, kyven krygen, berisping verdienen.
 Schelten, *v. a.* schelden, beschelden, uitschelden, bekyven, schenden, uitmaaken, uiluiden; jemand einen Schelm, einen Dieb schelten, jemand voor een schelm, een dief schelden; einen schelten, jemand schelden, enz. er löst sich einen gnädigen Herrn schelten, hy laat zig een genadigen heer, zyne excellentie noemen.
 Scheltenswerth, *adj.* f. scheltbar.
 Schelter, *m.* een schelder, uitschelder, kyver, onteerder, knoragtig van aart.
 Scheltrede, *f.* onteering, schimprede.
 Scheltjacht, *f.* een kytaas, eisb ter vergoedinge van geleeden onrecht.
 Scheltkrist, *f.* ben Scheltbrief.
 Scheltung, *f.* verwyrt, bestraffing, berisping, wraaking, laaking, her schelden, enz.
 Scheltwort, *n.* scheldwoord.
 Scheltwürdig, *adj.* f. scheltbar.
 Schemel, *m.* schabel, voetbankje, zirbankje; Schemel vom Hippocrates, bus, teeschroef van Hippocrates.
 Schemmer, *f.* Schimmer.
 Schempart, *n.* het masker.

Schenden, *f.* schänden, *u.* f. w.
 Schenk, *f.* Schenkwrth.
 Schenk, *f.* Schenke.
 Schenkbar, *adj.* schenk-, drinkbaar; Schenkbarer Wein, schenkbares Bier, drinkbare wyn, drinkbaar bier.
 Schenkbrief, *m.* een schenk-, giftebrief.
 Schenke, *f.* Schenkhaus, *n.* taphuis, tappershuis, herberg, kroeg, drinkhuis, tapkroeg; eine elende Schenke, eene slechte herberg, kroeg, enz.
 Schenkel, *m.* schenkel, onderschenkel, schinkel; Schenkel eines Zirfels, de pooten, voeten van een passer.
 Schenkelbein, *n.* f. Schenkel.
 Schenkelblutader, *f.* de spier der beenen.
 Schenklicht, schenklich, *adj.* beening; dick schenklicht, kurzschenklicht, dik, kort van beenen.
 Schenkelmaus, *f.* de stopspieren.
 Schenkelschiene, *f.* klep, knieplaat, onderwopen van 't barnas.
 Schenken, *v. a.* schenken; einem die Schuld, die Missethat, jemand zyne schuld, zyne misdaad quyt schelden; schenk mir eins! schenkt my eens! Wein, Bier schenken, wyn, bier schenken, tappen.
 Schenkensamt, *n.* schenkersampt, bediening, waardigheid.
 Schenker, *m.* een schenker, geever, die iets geeft, schenkt, verzert.
 Schenkfab, *n.* -wanne, *f.* een spoelbak, tobbe, watersteen, daar glazen in gespoeld worden.
 Schenkhaft, schenklich, *adj.* mild, die gaarne geeft, verzert.
 Schenkgerichtigkeit, *f.* f. Schenkrecht.
 Schenkhaus, *f.* Schenke.
 Schenkhoedheit, *f.* bruiloft, gastmaal, daar de genooden vry gehouden worden, teering.
 Schenkisch, *f.* schenkhaft.
 Schenkkanne, *f.* mit einem Nöhrchen, schenkan mit een pypje.
 Schenkkelter, *m.* kelder, daar men bier of wyn met de baalkan verkoopt.
 Schenkkrug, *f.* Schenke.
 Schenkrecht, *n.* recht, van een herberg, kroeg te mogen houden.
 Schenksteller, *m.* schenkkeloor, -bord.
 Schenktrich, *m.* schenktrafel.
 Schenkung, *f.* verkering, gift, gaave.
 Schenkwanne, *f.* f. Schenkfab.
 Schenkwein, *m.* beertyke, kostelyke wyn.
 Schenkwrth, *m.* schenker, tapper, tapwaard, herbergier.
 Scheps, *f.* Schöps.
 Scher, *f.* Schäre.
 Scherb, Scherbe, *f.* scherf, schaar, schaar-den, scherven, van een aarde pot, schotel, vat; zu einem Gartengewächse, pot, rest tot een plant, gewas; Gewächse in Scherben thun, gewassen potten, in potten doen, zatten.
 Scherbensberg, *m.* de schelberg te Rome.
 Scherbendrr, *adj.* heel droog.
 Scherbengewächs, *n.* een gewas, plant in een pot.
 Scherblein, *n.* een scherfje, eene myt, heler, halve penning.
 Scherbecke, scheren, *f.* Schärbecke, ic.
 Scherenstecher, *m.* een schaarstyper, schaarstyp.

Scherer, f. Schärer.
Schereren, f. het scheeren, *overlast doen, moeite, verdriet, geweldenaary.*
Scherlein, f. Scherblein; *er hat nicht ein Scherlein, by heeft geen duit, geen penning; sein Scherlein beytragen, het zyne toebrengen.*
Scherfe, f. Schärfe, und Schärpe.
Scherg, m. diefleder, -vanger, rakker.
Schergant, m. sergeant.
Schergshauptmann, m. provooft, geweldiger, halsregter.
Schergarn, n. f. Schärzarn.
Scherlein, n. een schaarsje, kleine schaar.
Schermant, f. messer, n. f. Schärmant, ic.
Schermigel, f. Schärnigel.
Scherschlip, f. Scherenschleifer.
Scherstube, f. een scheerwinkel.
Schertag, m. scheerdag.
Schertuch, f. Schärstuch.
Schertung, f. het scheeren.
Scherwerk, n. het scheerwerk, *vestingwerk, uit twee halve bolwerken bestaande, door een gordynmuur aan een gehegt.*
Scherwolle, f. Schärwolle, ic.
Scherz, m. rede, f. jok, jokkery, jokkerny, boertery, klugt, scherts; ein sinnreicher, großer Scherz, een zinnryke, geestig, groffe, lompe boert; ich verstahe keinen Scherz, ik verstaan geen scherts, boert; etwas im Scherze sagen, iets uit jok zeggen; Scherz und Ernst, jok en ernst; Scherz treiben, schertsen.
Scherzbrief, m. een boertige, snaakerige, klugrijze, aartige brief.
Scherzen, v. n. schertsen, jokken, gekken, gekscheeren, schimpen, kortswylen, boeren, spelen; er laßt nicht mit sich scherzen, hy laat niet met zig boerten, hy verstaat geen scherts, geen boert, by is ligt gevaakt.
Scherzend, adj. scherzweise, adv. al jokkende, al boertende, al spelende, speels, joks-boerts-gekswyze, schertsend.
Scherzer, m. een boerter, gekscheerder, spoter, spovogel, spreeuw.
Scherzgedicht, f. geticht, n. een boertig, snaaksch gedicht, -vers.
Scherzhast, adj. boertig, klugtig, koddig in woorden.
Scherzläge, f. een versierde, verdigte lengen.
Scherzname, m. een toenaam, relnaam, bynaam, uit boert of schimp toespast.
Scherzrede, f. i. Scherz.
Scherzweise, adv. f. bey scherzend.
Scherzwort, n. een boertig, klugtig, snaaksch woord, klugt; het schertsen, boerten.
Schek, f. eene chais.
Schetter, m. regtdraad.
Schettern, v. n. klinken, als een gescheurde pot; der Hasen Schettert, de pot is gescheurd, geborsten.
Scheu, adj. schuw, schouw, schuwig, schichtig, schrikagtig, verwaard; ein scheues Pferd, een schouw, schichtig paard.
Scheu, m. schouw, schrik, schroom, afkeer, grouwel, yzing, tegenheid, walg, weërzin; ohne Scheu etwas thun, sagen, zonder afkeer, zonder vrees, schroom iets doen, zeggen.
Scheuber, f. Schieber.

Scheuchen, v. a. wegjaagen; die Vögel, Fliegen scheuchen, de vogels, vliegen verjaagen, wegjaagen.
Scheuen, v. a. schuuen, schouwen, myden, grouwelen, verfoejen; sich scheuen, etwas zu thun, iets schouwen, myden, zig wagten te doen; sich für jemand scheuen, f. schämen, fürchten; die Mühe, die Unkosten, de moeite, de kosten schouwen, vreezen, dugten, schroomen, ontzien.
Scheuer, Scheune, f. schuur, loots.
Scheuern, f. schuurn.
Scheulich, f. scheusslich.
Scheune, f. f. Scheuer.
Scheunflur, -tenne, f. dorschvloer, -deel.
Scheunhor, f. schuurdeur.
Scheur, f. Scheuer, de schuur.
Scheuren, schuuren, schuuren, enz.
Scheurer, m. een wryver, boender, schuurder.
Scheurertum, f. f. Schauerfrau.
Scheurfaß, n. eene wafchkuip, -robbe, -vat.
Scheurkraut, n. bies, ruwe biezen, daar zekere werklieden, als schynwerkers, enz. hun werk glad med wryzen.
Scheurlappe, m. een schuurlap.
Scheurlump, f. den Schuurtuch.
Scheurmagd, f. -saud, m. -weib, n. -wisch, f. Schauermaid, ic.
Scheusal, -saal, n. schouwzel, verfoefsel, grouwel.
Scheulich, scheulich, adj. & adv. schrikkelyk, afkeurig, wanfchappen, haatelyk, mismaakt.
Scheusslichkeit, f. haatelykheid, lelykheid, mismaaktheid.
Schiadit, n. heupegicht, -jicht.
Schicht, f. eene rey; eine Schicht, Flur, Mauersteine, eene rey, lang vloer-, mauersteenen.
Schicht, f. tyd, voor de mineurs, ondergravers lepaald, om te werken, voor dat ze word. n. afgeloft; Schicht machen, opbouwen met werken, afgeloft worden.
Schichten, v. a. schikken, scharaden, stapelen, vlyen; Holz schichten, hout vlyen, stapelen.
Schichter, m. een vlyer, die vlyt, stapelt, schikt.
Schichtmeister, m. aanvoerder, bestierder, opzigthebber over de mynen.
Schichtung, f. schikking, stapeling.
Schichtweise, adv. by reyen, by gelederen, reysgewyze.
Schick, m. gelegenheid.
Schicken, v. a. schikken, zenden, sturen; habt ihr ihn hingeschickt? hebt gy hem heen gestuurd, gestierd? sich wohl schicken, sūgen, zig wel schikken, voegen, passen, te pas komen; etwas thun, oder lassen, nach dem es sich schickt, iets doen, of laten, naar dat 't te pas komt; das würde sich nicht schicken, dat zoude niet schikken, lyken, betruamen, voegen; sich schicken, zig schikken, bequaamen, bereiden, reeden, toestellen tot iets; sich schicken in jemand's Weise, zig schikken, voegen, maaken, gewennen naar jemand's wyze, manier; schick dich, maak u gereed, maak u klaar, vaardig.
Schicken, sich, v. rec. gebeuren; es hat sich geschickt, het is gebeurd.

Schicklich, adj. & adv. schikkelyk, voegend, voegelyk, gevoeglyk, voegzaam, bequaamlyk; f. konynlich.
Schicklichkeit, f. gevoeglykheid, bekwaamheid.
Schicksal, n. schikzel, beschikking, noodgeval, noodschik, noodlot; was durch das Schicksal von Gott nothwendig geschieht, künmt, bescheert ist, noodschikkelyk, noodlottig.
Schickung, f. schikking, schik; eine wunderliche Schickung, eene vreemde, wonderlyke schikking; die göttliche Schickung, de godlyke bestiering, voorzienigheid.
Schiebbank, f. trekbank, bank, om 't zilver, enz. te trekken en dunner te maaken.
Schiebel, Schiebeln, f. Schübel, ic.
Schieben, v. a. schuiven, voorthaalen, rukken, voortrukken, voortduwen, voortschuiven, -stooten, -rollen; den Karren, krujen; kugeln, rollen, voortrollen; die Brodte in den Ofen schieben, de brooden in den oven schieten; einen Wisen ins Maul schieben, een beet in de mond steeken; Geld in seinen Sack schieben, geld in zyn zak steeken; etwas auf die lange Bank schieben, iets op de lange bank schuiven, iets uitstellen, verschuiven.
Schieber, m. een schuiver, een draadtrekker, een werkos, een schuifraam.
Schieberlein, n. eene schuiflade.
Schiebhorn, f. f. Schubhorn.
Schiebkrner, m. een kruyer, draager; f. Schubkrner.
Schiebstein, n. -lade, f. eene schuiflade.
Schiebock, m. een werkos.
Schiebsack, m. dyezak, broekzak, beurs.
Schiebsafel, f. trok-, truktafel.
Schiedsmann, -richter, m. f. Scheidrichter.
Schiedung, f. het sterven, overlyden.
Schiedwand, f. f. Scheidewand.
Schief, adj. scheef; schuim, slim, krom, scheel, dwars; gehen, schuins toeloopen, scheef gaan.
Schiefeln, n. scheefbeen, krombeen.
Schiefer, stein, m. lei, leisteen, schalie, schilfer, schilfersteen; f. auch Feie, u. f. w.
Schiefer, m. een splinter; ein Schiefer unter den Nagel, een splinter onder den nagel; einen Schiefer im Herzen haben, een wroegend geweeten hebben.
Schiefer, een roof, korst; auf dem Kopfe, f. helfers up 't hoofd.
Schieferblau, adj. leyblauw.
Schieferbrecher, m. i. Schieferbauer.
Schieferbruch, m. -grube, f. een kuil, waaruit de leyen gehaald worden.
Schieferdach, n. lei-, schaliedak.
Schieferdecker, m. een leydekker.
Schieferdeckergerüst, n. een leydekkersstelting.
Schiefergrube, f. f. Schieferbruch.
Schiefergrün, adj. donkergroen.
Schieferhammer, m. een leidekkershamer.
Schieferbauer, m. een leyhakker.
Schieferig, Schiefericht, adj. schilferig, schilferagtig.
Schieferlein, n. een splintertje.
Schiefern, sich, v. rec. zig schalieren, schilferen, afschilferen.
Schiefernagel, m. een spyker, om de leyen vast te maaken.

Schieferplatte, = tafel, *f.* een leyenblad, tafel.
Schieferstein, *f.* Schiefer.
Schieferafel, *f.* = tisch, *m.* *f.* Schieferplatte.
Schiefsals, *m.* scheefhals.
Schiefsheit, *f.* scheefste, scheefheid.
Schiel, *f.* schiel; **Schieler Wein**, onklaare wyn, vasse wyn.
Schielen, *v. n.* scheelzien, loens zien.
Schielen, *n.* het scheel-, loens zien.
Schielend, *adj.* die scheel, loens ziet.
Schielicht, **Schielicht**, *adj.* bleekrood, ros, vaalrood.
Schielkraut, *n.* *f.* Schellkraut.
Schien, **Schienbein**, *n.* scheen, schenkel, onder-schenkel, scheenbeen.
Schiene, *f.* Schienlein, *n.* *f.* Schienenschien.
Schiene, *f.* band, yzere band van een rad.
Schiene, *f.* plankje, balkje, enz. van de chirurgy, om de gebroke leden weder te zetten.
Schiene, *v. a.* de banden van een rad, wiel vast maaken, begten.
Schiene, *v. a.* spalken, een gebroken arm, been met spalken styf bezetten; **Schiene juun** Weinbrüche, *spalk* tot beenbreuken.
Schienschirm, *m.* bym Caminsfeuer, scheenbordje, plankje.
Schienlein, *f.* Schiene.
Schiennagel, *m.* een nagel van, voor een rad, -een wiel.
Schienröhre, *f.* scheenpypp.
Schienung, *f.* het beslag van, de yzere band om een rad, om een wiel.
Schier, *adv.* schier, bykans, by na; es ist schier Mittag, 't is byna middag; ich wollte es schier sagen, 't scheelde niet veel, of ik zeide.
Schier, *haakt*, in 't kort, eerlang; auf's schierste, ten eersten, ten spoedigsten.
Schierling, *m.* dulle kervel.
Schießbret, *n.* het zand by de drukkers.
Schießbüchse, *f.* schietroer, snaphaan.
Schießen, *v. a.* schieten; hin und her Strahlen schießen, schitteren, schemeren, sikkeren, skonkeren; den Baum schießen lassen, den boom vieren; das Seil schießen lassen, 't touw vieren, laaten schieten, borsteven; den Segel schießen lassen, 't zeil laaten doorslaan, niet zwigten; mit einer Feuerbüchse, mit einem Boagen schießen, schieten; die Formen, Columnen schießen, de vormen, kolommen, bladzijden in orde schikken, zetten; einen Gussler schießen lassen, zugren, een zugt loozen; die Begierden auf etwas schießen lassen, syne begeertens, syne lusten ergens na laaten uitgaan; das Wasser schießt von dem Felsen herab, het water valt van de rots of; Geld schießen, geld schieten, tellen; die Augen schießen lassen, de zogen laaten gaan, laaten gaan weilen.
Schießend, **schießende Strahlen**, **Blitzstrahlen**, **schießend Licht**, **schießende**, **schitterende stralen**, **schitterende bliscmen**, **schitterlicht**.
Schießgewehr, *n.* schiergeweer.
Schießgraben, *m.* = haus, *n.* *f.* Schießplatz.
Schießhund, *m.* een waterhond, die geleerd is, om 't wild in 't water op te haalen.
Schießhütte, *f.* *f.* Schießplatz.
Schießlicht, **schießig**, *adj.* iets, dat nitgeschooten, nitgesprooten, in 't zaad geschooten is;

die Nettiche sind schießig, de vadyzen zyn geschooten.
Schießkugel, *f.* een loode kogel, om te schieten.
Schießling, *m.* een stek, of tak van een boom, om te pooten, te planten.
Schießloch, *n.* = scharre, *f.* het schiet-, kykgat, kanteel.
Schießnagel, = zweck, *m.* schiet-, doelpin.
Schießplan, *n.* = platz, *m.* = haus, *n.* schiet-plaats, doelhof, doelen, doelenplaats, -huis.
Schießpulver, *n.* het buskruid.
Schießrain, *m.* *f.* Schießplatz.
Schießscharre, *f.* *f.* Schießloch.
Schießscheibe, *f.* doelschyl, doelwit-, zwart, schyf, om na te schieten.
Schießschlang, *f.* schietfslang.
Schießspiel, *n.* schietfspel.
Schießzweck, *f.* Schießnagel.
Schifer, *u.* *f.* *u.* *f.* Schiefer, *u.* *f.* *u.*
Schiff, *n.* schip, vaartuij; ein Schiff bauen, een schip bouwen; miechen, laden, lechen, een schip bouwen, laaden, lossen; zu Schiffe gehen, fahren, kommen, sebecp gaan, niet een schip vaaren, sebecp komen; das Schiff ist gescheitert, het schip is verbrysteld, in stukken geslagen; ein Schiff bessern, kalesatern, een schip kalesaaten.
Schiff, *galey*, *zerplankje*, *bordje*, naar de letterzetter op de drukkerij syne letters op zet.
Schiffadmiral, *m.* admiraal der zee.
Schiffarmata, = arniee, *f.* *f.* Schiffflotte.
Schiffallass, *m.* *f.* Schiffsand.
Schiffbar, *f.* Schiffsreich.
Schiffbau, *m.* de scheepsbouw.
Schiffbauer, = baumeister, *m.* *f.* Schiffzimmermann.
Schiffbesem, *m.* *f.* Schiffsbesem.
Schiffbetten, *n.* *pl.* bovenhutten, schuifkoojen.
Schiffboden, = bort, *f.* Schiffsboden, = bort.
Schiffbosseler, *m.* *f.* den Schiffsloper.
Schiffbrett, *n.* een zwaard.
Schiffbrodt, *n.* scheepsbrood, biscuit.
Schiffbruch, *m.* schipbreuk; leiden, schipbreuk lyden.
Schiffcrüchig, *adj.* die schipbreuk lydt, of geleeden heeft.
Schiffbrücke, *f.* eene schipbrug.
Schiffbühne, *f.* de luiken van 't schip.
Schiffburich, *f.* Schiffsburich.
Schiffcamerad, *m.* een medeknecht op 't schip; een reisgezel te sebecp, een reisbroeder, passagier, die met anderen in een schip is.
Schiffcapitain, *m.* een scheepskapitein, kapitein van, op een schip, kapitein der zee.
Schiffchen, *n.* scheepje, schuitje, bootje; eines Webers, schietspoel van een weever.
Schiffcompas, *m.* een scheepskompas.
Schiffdecke, *f.* verdek, plegt van een schip.
Schiffen, *v. n.* vaaren, ter zee vaaren, scheepvaaren; auf einem Strom schiffen, op eene rivier vaaren.
Schiffer, *m.* schipper, opperste, meester op 't schip.
Schifferbaum, = stange, *m.* boom, schipboom, -kloot.
Schifferhosen, = rock, *m.* = müße, *f.* = schube, *m.* schippersbroek, -rok, -muts, -schoenen.
Schifferkleid, *n.* scheepskleed, matroozenplunje.

Schifferknecht, = junge, *m.* schippersknecht, -jongen, pekbroek.
Schiffermanier, = weise, *f.* scheeps, op zyn scheeps; auf Schiffermanier sich kleiden, kochen, essen, op zyn scheeps zig kleeden, koken, eten.
Schiffermüße, *f.* ben Schifferhosen.
Schifferrock, *m.* schipperspy, pyrok.
Schifferschube, *f.* ben Schifferhosen.
Schiffersjunge, *n.* scheeps- schipperjongen, scheepschrobber.
Schiffersprache, *f.* scheepstaal, -praat; wie die Schiffer reden, scheeps praten.
Schiffsabne, = slage, *f.* = schulein, *n.* scheeps-vaan, vlag, vlagge, wimpel.
Schiffahrt, *f.* schip-, scheepvaart.
Schiffslage, *f.* Schiffsabne.
Schiffsticker, *f.* ben Schiffstopfer.
Schiffstotte, *f.* scheepsvloot.
Schifftracht, *f.* = lohn, *m.* scheepsvragte, -loon.
Schiffgang, *m.* de gang van een schip.
Schiffarderbe, *n.* *f.* Schiffzeug.
Schiffgeschren, *n.* scheepsgeroep, geschreuw op een schip.
Schiffgewerke, *n.* handel ter zee.
Schiffbasen, = lände, *f.* eene haven voor de scheepen.
Schiffbake, *m.* schip-, boorshak.
Schiffbeber, *m.* de visch Remora.
Schiffbert, *m.* *f.* Schiffer.
Schiff- Schiffsbode, *f.* scheepsdek.
Schiffjunge, *m.* *f.* Schifferjunge.
Schiffknecht, *m.* bootsgezel, matroos.
Schiffkok, *m.* scheepskok.
Schiffküche, *f.* scheepskuken, kombuis.
Schiffladung, *f.* scheepsloading, -vragt, kargezoen.
Schifflande, *f.* Schiffbasen.
Schifflein, *u.* *f.* Schiffchen.
Schiffleine, *f.* scheepsreclijn.
Schiffleuchte, *f.* *f.* Schiffslatern.
Schiffleuchter, *m.* een scheepsblaker, -kandelaar.
Schiffleute, *m.* *pl.* scheepslieden, -volk, boots- volk, matroozen.
Schifflohn, *m.* *f.* Schifftracht.
Schiffmann, *m.* *f.* Schiffer und Schiffknecht.
Schiffmannich, *adj.* op zyn matroos, van een bootsgezel.
Schiffmeister, *m.* een opperste op een schip.
Schiffmieder, = pachter, *m.* een knurder, bevrugter van een schip.
Schiffmodel, *n.* een mal, madel van een schip.
Schiffmühle, *f.* een watermolen op een schip.
Schiffpachter, *m.* *f.* Schiffmiether.
Schiffpatron, *f.* Schiffer.
Schiffped, *n.* schippeck, teer.
Schiffpond, *n.* schippont, 300 ponden.
Schiffpumpe, *f.* scheepspomp.
Schiffpumpenwasser, *n.* stinkend, scheeps- pompwater.
Schiffrand, *m.* *f.* Schiffbert.
Schiffreich, **schiffbar**, *adj.* bevaarbaar, bevaar- lyk, zeilbaar.
Schiffrippen, *f.* ribben van 't schip.
Schiffroder, *n.* het roer van 't schip.
Schiffrüstung, *f.* scheepstoe-, uitrusting, -ree- ding, -takeling, -toetakeling.
Schiffsand, = ballast, *m.* schipzand, -ballast.
Schiffsbesem, *m.* scheepswiel, zwabber; *f.* Dwal.
Schiffsboden, *m.* schipboden, kiel.

Schiffsbord, rand, m. scheepshoor, -boord.
Schiffsburch, m. scheepsbort.
Schiffblacht, f. zeelag.
Schiffchnabel, m. schipbek, -neb.
Schiffegel, n. het zeil op een schip.
Schiffseil, n. schiptrouw, -kabel.
Schiffscricpe, n. een lyk, *schip zonder busl.*
Schiffsegele, n. schip- scheepsgetakel, -raken, -touwen, -treil, touwwerk, betakeling.
Schiffshutte, f. hut op een schip.
Schiffskammer, f. kajuit.
Schiffskammerdein, n. roef.
Schiffstorb, m. de mars van een schip.
Schiffslast, f. scheepslast, -laading.
Schiffslatern, f. scheepslantaarn, vuurboet, -zak.
Schiffslauf, m. de koers, loop van een schip.
Schiffsoldat, m. een zoldaat ter zee.
Schiffstige, f. de neus, 't niterste deel van een schip.
Schiffstuur, f. het zog, de laagzeiling, vaarwater.
Schiffstand, m. stelde, f. scheepstimmerwerk, plaats, daar de schepen vergaderen.
Schiffstopfer, sticker, -besseler, m. scheepskalefater, -kalfateraar, -lapper, -stopper, -breuwer.
Schiffstschammer, m. kalefaatschamer, breuwshamer.
Schiffteer, theer, f. Schiffpech.
Schifftrappe, f. scheepstrap, valreep.
Schiffvaag, f. het vaaren.
Schiffvoelt, n. f. Schiffleute.
Schiffvordertheil, n. schipstevan.
Schiffwand, f. hoofdrouwen, wand aan stuur- en bakboord.
Schiffwesen, n. scheeps- zeezaaken.
Schiffzug, n. scheepsgereetschap.
Schiffzimmermann, m. scheepstimmerman, -bouwmeester.
Schiffzimmerplatz, m. timmer-, scheepstimmerwerk, -stapel.
Schiffzoll, m. schepstol, licent.
Schiffzuber, m. balietobbe.
Schiffzucht, f. schiffzucht.
Schiff, f. schiff.
Schiffen, f. schiffen.
Schild, m. schild, vegebeukelaar, wapenschild, -veld; eines Wirtshs, Krams, bord, *nicht-mehrd von een herb-berg, winkel; einer Schildkröte, schild, schelp van een schildpadde; sich mit dem Schild decken, zig met het schild dekken; einen Schild aufhängen, een bord uithangen; den Schild einziehen, het bord inhaalen, zyn beroep den zaak geeven; er führt nichts Gutes im Schilde, hy bedenkt listen.*
Schilderer, m. een schilder.
Schilderen, f. schildery.
Schilderkammer, f. eene schilderykamer, -vertrek.
Schildergrabm, m. schildervraam, -lyst.
Schilderwerkverständiger, m. schilderykundige, liefhebber van de kunst.
Schilderhaus, n. een wagt-, schilderhuis, -huysje.
Schildern, v. n. op schildwagt staan, schilderen.
Schildern, v. a. schilderen.
Schildfuß, m. de voet, het onderste van een schild.

Schildhalter, m. een schilddraager, schoor- beeld, steunzel van een schild.
Schildknop, m. f. Schildträger.
Schildkröte, f. schildpadde; von Schildkröten gemacht, schildpadde; eine Tabacksbüchse laden, als wenn sie von Schildkröte wäre, een tabakskas schildpadde.
Schildkrötenchale, f. de schulp van eene schildpadde.
Schildlein, n. een schildje, een klein schild.
Schildpadde, f. f. Schildkröte.
Schildträger, m. een schildknaap, schild- draager.
Schildwacht, f. schildwagt; die Schildwacht haben, auf Schildwacht stehen, schildern, op schildwagt staan, staan schilderen; Schildwacht zu Pferde, ruiterschildwagt.
Schildwächter, m. een, die op schildwagt staat.
Schildzapfe, m. het oor, de as van een stuk ges- chut.
Schildzapfenstück, n. een nieuw stuk geschut met zyn toebehooren.
Schild, n. riet; am Meerufer, helm.
Schilddecke, f. eene bieve mat.
Schilderde, f. het schabbig dekfel.
Schildgras, n. f. Schild.
Schildlicht, adj. vol bieren, bedekt met bieren.
Schildrohr, n. f. Schild.
Schilden, f. schieten.
Schilder, m. een scheele, die scheel ziet.
Schilden, f. schieten.
Schilder, f. Schilder.
Schildern, v. n. op schildwagt staan; f. Schild- dern.
Schilderfarber Last, m. Seidenzeug, weer- schyn; schillerfarber, oder Schillerwein, bleekroode wyn, bleekert.
Schilderhaus, -hauslein, n. f. Schilderhaus.
Schildlicht, adj. f. schellicht.
Schildling, m. schelling.
Schildung, geesseling, rugtiging door roelen; einem einen Schildung geben, jemand met roeden slaan, geesselen.
Schimmel, m. schimmel, muffheid, muffig- heid, dusheid; weißhaaricht Pferd, een schimmel, een schimmelgrauwverwig, een wit, *withavrig paard.*
Schimmelicht, adj. schimmelig, schimmel- agtig, beschimmeld, muff, muffig, mufag- tig, dus.
Schimmelig, f. schimmelig; schimmelig Brodt, beschimmeld, dus brood.
Schimmeln, v. n. schimmelen, beschimmelen.
Schimmer, m. glans, helderheid, luister; des Lichts, der Sterne, helderheid des lichts, der starren.
Schimmern, v. n. flonkeren, vonkelen, sli- keren, tintelen; die Sterne schimmern, de starren tintelen; ihre Augen schimmern, baare oogen slaan *unruig, levendig.*
Schimmerstein, f. flonker-, sikkkerstar.
Schimmerung, f. des Tages, de schemering van den dag.
Schimmlicht, f. schimmelig.
Schimpf, m. schimp, spot, smaad, hoon; et- nen Schimpf rächen, eenen hoon wreken.
Schimpf, Scherz, boert; aus Schimpf kann Ernst werden, uit boert kan ernst worden, boert kan in ernst veranderen.
Schimpfen, v. n. boerten; ich schimpfe, scher- ze nicht, ik boert niet.

Schimpfen, v. a. schimpfen, spotten, smaaden, spreuwen.
Schimpfer, m. f. Schimpfvogel.
Schimpfgedichte, n. schimpdicht, satire, steekdicht, hekeldicht.
Schimpfgedichtschreiber, m. schimpdichter, schimpdichtschryver.
Schimpfieren, f. schimpfen.
Schimpfisch, adj. schimpig, klugtig, boertig.
Schimpflich, n. schimplich.
Schimpflich, adj. & adv. schimpig, schimp- agtig, schors, steekig, schamper.
Schimpfreden, f. sworte, n. schimpreden, -woorden.
Schimpfschrift, f. schimpbrief, -schrift, pas- quil.
Schimpfvogel, m. schimpvogel, spotvogel, spreuw.
Schimpfweise, adj. boertend, uit boert, uit geksteeken.
Schimpfwort, n. f. hey Schimpfreden.
Schindeln, f. Schindeln.
Schindacker, -anger, m. f. Schindarube.
Schindas, n. een kring, dood beest.
Schindas, n. eene onduygenle hoer, een schot- beest van een hoer.
Schindel, f. dakbordeken; der Balkierer, spalken, spanhouten.
Schindelbad, n. een dak, met borden, met planken bedekt, beschooten.
Schindelbecker, m. die een dak met borden, planken dekt, beschieet.
Schindelbauer, -macher, m. die borden of planken voor een dak maakt.
Schindelbelz, m. hout, geschikt tot borden, planken.
Schindelmacher, m. f. Schindelbauer.
Schindeln, v. a. einen Weinbruch, een been- breuk spalken.
Schindelnagel, m. een spyker, om borden, planken op een dak vast te hegen.
Schindeltach, f. Schindelbad.
Schinden, v. a. schenden, villen, 't vel af- trekken, afstroopen, afbaalen; ein Nas schinden, een aas 't vel afbaalen; das Brodt schinden, de korst van 't brood afneemen, afnyden.
Schinden, snuiten, elendig nypen, drukken, onderdrukken, plaagen; der Wirtsh Schin- det seine Gäste, de waard snuit zyne gas- ten, neemt ze te veel geld af; die Bauern schinden, de boeren drukken, plaagen.
Schinder, m. schender, viller, beul.
Schinderey, f. villery, moordkuil, roof, af- perling van geld, knevelaary.
Schindergewölbe, n. moordkuil, roofnest, moordenaars schuilhoek.
Schindergrube, f. f. Schindergrube.
Schinderisch, adj. roofzugtig, roofgierig, schraapig.
Schindernacht, m. een villers-, beulsknegt.
Schinderwasen, m. f. Schindergrube.
Schindsell, n. f. Schindas, een schorbeest.
Schindgaul, f. Schindmäre.
Schindgrube, f. Schindanger, m. vilkuil, villery.
Schindhund, m. een oude hond, die nergens meer goed toe is; it. schendhond, schend- brok, lasteraar.
Schindtracht, f. f. Schindmäre.
Schindwärre, f. jakhals van een paard; auf einer Schind-

einer Schindmäre reiten, jakhalzen, op een afgereeden jakkals, schanslooper ryden.
 Schindmäre, f. Schindmäre.
 Schindmesser, n. vil- villersmes.
 Schindung, f. het villen, schenden, enz.
 Schindvieh, n. eene onledgende hoer, een schotbeest; f. Schindas.
 Schinken, m. schink, ham.
 Schippe, f. Schaufel.
 Schirbel, m. een vat, pot.
 Schirling, Schirlingkraut, f. Schierling.
 Schirm, m. bescherming, beschutting, toevlugt; der heer ist mein Schirm, de Heere is myn toevlugt; einen in Schirm nehmen, iemand onder zyne goede, bescherming neemen; in eines Schirm sich begeben, zig onder jemand's bescherming begeeven.
 Schirm, m. scherm, schut, schot, beschot.
 Schirmbreiter, n. pl. schild, zetgangen, zerborden, om 't bovenste dek van een schip te beschanssen, en met schanskleeden te bedekken.
 Schirmbrief, m. een vrygeleibrief, een lyf-schubbrief.
 Schirmdach, n. schut-, schermdak, luifel.
 Schirmen, v. a. beschermen, beschutten, verdedigen; sich wider seinen Feind schirmen, zig tegen zyn vyand verdedigen, verweeren; f. beschirmen.
 Schirmengel, m. een beschermengel.
 Schirmer, m. een beschermer, behoeder.
 Schirmerrin, f. eene beschermster, behoeder.
 Schirmsfell, n. een schootsvel.
 Schirmgenos, m. een vasal.
 Schirmgötter, m. pl. beschermgoden, by de heilenden.
 Schirmherr, m. een beschermer, verdediger, patroon.
 Schirmbut, m. een kindervalhoed.
 Schirmkrieg, m. een verweerende oorlog, een defenfive kryg, tot eigen lyfsbeschutting.
 Schirmsleder, n. an einer Kutsche, de klap, of 't portierdekfel aan eene koets.
 Schirmrecht, n. het regt van verdediging.
 Schirmrede, f. eene verdediging, apologie.
 Schirmschild, n. een schild, ter verdediging.
 Schirntach, f. Schirmdach.
 Schirmverwandter, m. een, die den staat helpt beschermen, verdedigen.
 Schirmung, f. bescherming, verdediging.
 Schirmwache, -wacht, f. eene vorstelyke bescherming, sauvegarde, vrye bewaaring.
 Schirmwaffen, n. scherm-, bescherm-, verweerwapen.
 Schirmwerck, n. verdediging.
 Schirpen, v. n. sirken, rijpen.
 Schirren, v. a. die Wsede, de paarden tui- gen.
 Schirrnagel, m. de bout van een distelboom, eene koets of van een wagen.
 Schiß, m. scheet.
 Schiß, ik scheet, imperf. von scheißen.
 Schissen, f. schießen.
 Schißling, f. Schißling, een uitspruitzel.
 Schüttericht, m. onäigt linnen, onäigte stoffe, onäigt gewef.
 Schlaaf, i. Schlave.
 Schlaabe, f. f. Schlabbertuch.
 Schlabben, f. f. Schlabbern.
 Schlabberte, f. eene tamme eend.

Schlaberer, m. een stotteraar, kakelaar.
 Schlabericht, schlaberig, adj. beklad, bemorft, hakkend, stotterend.
 Schlabbern, v. z. hakkelen, kakelen, stotteren.
 Schlabbern, v. a. slabben, beslabben, slabberen, beslabberen.
 Schlabbertafel, f. eene snapster, langtong, overbrengrer.
 Schlabbertuch, tüschelchen, tüschlein, n. slab-, slabberdoek, -doekje.
 Schlacht, f. slag, veldslag; die Schlacht gewinnen, den veldslag, slag winnen; Schlacht zu Wasser, een zeeflag.
 Schlachtbank, f. de slagbank; f. bey Schlachthaus; das Volk auf die Schlachtbank liefern, het volk op de slagbank brengen.
 Schlachtbar, adj. slagbaar, tydig om te slaan, te dooden.
 Schlachtbeil, f. de slagbyl, kolbyl, een knods.
 Schlachten, v. a. slagten, afdoen, dooden; ein Kalb schlachten, een kalf slagten; ein Schwein schlachten, een varken slaan, keelen, steeken.
 Schlächter, m. slagter, slager.
 Schlächterlohn, m. Schlachtgeld, n. het slaangeld.
 Schlachthaus, n. -bank, f. slagthuis, slagbank.
 Schlächtig, f. schldgia.
 Schlachtmesser, n. een slagmes.
 Schlachtroffer, n. slagroffer.
 Schlachtordnung, f. slagorde.
 Schlachtshaaf, n. een schaap, dat gedood zal worden.
 Schlachtschwert, n. een slagzwaard, dubbel-, tweefnydend zwaard; f. Schlag-schwert.
 Schlachtung, f. het slaan, bloedbad, de slagting.
 Schlachtvieh, n. slag-, vet vee.
 Schlacken, f. schlein van gesmolten loot, tin.
 Schlachtig, adj. schuimig, onzuiver, daar de schuim niet af is.
 Schlaf, Schläse, m. slaap, slagen van 't hoofd.
 Schlaf, m. slaap, vaak; Augen, so voller Schlaf, oogen van vaak beschoten, besloten; es bringt den Schlaf, 't verwekt slaap.
 Schlafarznei, f. -balsam, m. f. Schlaf-trank.
 Schlafbank, f. slaapbank, slaapkist.
 Schlafbeertraut, n. nachtschade, bolkruid.
 Schlafbelz, m. f. Schlafrock.
 Schlafboden, m. slaapzolder.
 Schlafbringend, adj. slaapverwekkend.
 Schlafen, v. n. slaapen; sich schlafen legen, zig te slaapen, te bed gaan leggen; gaan slaapen; bey jemand schlafen, by jemand slaapen; in einer Sache schlafen, eene zaak verzuimen, verwaarloozen, niet beartigen.
 Schlafend, adj. slaapend, die slaapt.
 Schläfer, m. een slaaper; ein großer, lang-schläfer, een groote, lange slaaper; die Sieben-schläfer, de seven slaapers.
 Schläfericht, schläferig, adj. & adv. slaaperig, vaakerig, donderig, druilloorig; schläferig mit etwas umgehen, iets slordig, agtelooos behandelen.

Schläferigkeit, f. vaak, slaaplust, slaaperigheid, agtelootheid, slordigheid.
 Schläfern, v. n. slaaperig zyn, vaak hebben; es schläfert mich, ik heb vaak, slaap.
 Schläferweckend, adj. f. schlafbringend.
 Schlafieber, n. f. schlafsucht.
 Schlafjaß, m. slaap-, nagtgaft.
 Schlafgeld, n. slaapgeld.
 Schlafgemach, n. f. schlafkammer.
 Schlafgen, n. f. schlaflein.
 Schlafgeißel, m. die by jemand slaapt.
 Schlafhaube, f. f. schlafmütze; er ist eine Schlafhaube, by is een droomer, suffer, myneraar.
 Schlafhaus, n. f. schlafstätte.
 Schlafhofen, f. onderbroek.
 Schlafkammer, f. slaap-, bedkamer.
 Schlafkammerchen in einem großen Schiffe, n. kooi, slaapplaats in een groot schip.
 Schlafkrankheit, f. slaapziekte; f. schlafsucht.
 Schlafkraut, -krutgen, n. slaap-, bilfenkruid.
 Schlafküssen, n. het slaapkussen.
 Schlafküßlein, n. een klein slaapkussen.
 Schlaflein, n. een kleine slaap, slaapie; er thut ein kleines Schlaflein, by doet een slaapie, by slaapt wat.
 Schlafleichen, n. slaapdeuntje.
 Schlaflos, adj. & adv. slaapeloos; eine schlaflose Nacht haben, die nacht schlaflos zu bringen, den nacht slaaploos doorbringen.
 Schlaflosigkeit, f. slaaploosheid.
 Schlafmachend, adj. f. schlafbringend.
 Schlafmaus, f. -mdusgen, n. de hoofd-, slaapspier.
 Schlafmütze, f. Schlafhaube, f. slaapmuts; schläfriger, abgeschwächter Mensch, lusteloos, droemig mensch, droomer.
 Schlafpelz, m. f. Schlafrock.
 Schlafpulversaden, f. f. de krop-, slaapflagadieren.
 Schlafrag, m. een langeslaaper, luytaart.
 Schlafrig, schläferig, f. schläferig, ic.
 Schlafrock, m. kamerrok, nagtrock; einer Frau, kamerrok, nagtabberd, nagtjak.
 Schlafstätte, f. -haus, n. slaaptee, stede.
 Schlafsucht, f. slaapzugt, slaapziekte, slaapkoorts.
 Schlafüchtig, adj. slaapzugtig.
 Schlafüchtigkeit, f. slaaperigheid.
 Schlaftrank, m. slaapdrank.
 Schlaftrunk, m. slaapdronk.
 Schlaftrunken, adj. slaapdronken, slaaperig, vaakerig.
 Schlaftrunkenheit, f. slaaperigheid, dodderigheid, vadsigheid, van een vaakerig mensch.
 Schlafweib, n. slaapwyf, die slaapers, en kostgangers houdt.
 Schlafzeit, f. slaapyd, tyd om te slaapen.
 Schlafzimmer, n. i. schlafkammer.
 Schlaf, m. de slaap; f. Schlaf, u. f. w.
 Schlaf, adj. & adv. slap; sehn, schlappen, slap zyn; ein schlaffer Hut, een slappe hoed; ein schlaffer Vorzug, een las voorneemen.
 Schlaffen, f. schlappen.
 Schlaffig, adj. schlatterig, slapies, murw, weekelyk, weekagtig.
 Schlag, m. slag, klop; mit einem Schläge einen fallen, een mot een klop, slag ver-

darft werden;

aarde velen; mit einem *Schlachtbelle*, kol, kolflag; *Schldge kriegen*, *slagen*, klop krygen; *es ist Schlag Leben*, 't is op slag van tien uren; 1000 Ducaten von einem *Schlage*, 1000 ducaten van eenen slag, *Stempel*; *Schlag in der Musik*, maat in de muziek; f. *Art, Weise*; in einer *Kutsch*, poortier, deur van eene koets; eines *Wogels*, 't gekweel; auf diesen, auf einen andern *Schlag*, op deze, op eene andere manier, wyze.

Schlag, vogelflag.
Schlag, f. *Schlagfluß*.
Schlagader, f. *slagader*, aderslag.
Schlagball, m. een bal, om te slaan.
Schlagballe, w. de wip van eene ophaalbrug.
Schlagbalsam, m. balzem tegen de beroerte.

Schlagbaum, m. sluit-, slagboom, scheidboom.
Schlagbaur, m. knip, val, strik, of eenig ander tuig, om dieren te vangen.
Schlagblock, m. een blok, om vlesch op te bakken.
Schlagbrücke, f. val-, optrekbrugge, ophaalbrug.
Schlagdegen, m. een lange degen.
Schdgel, m. een bout, agterbout van eenig dier.

Schldgel, m. houten hamer.
Schldgeln, v. n. buitenloopig, zot, dwaas te werk gaan; er hat sehr *aeschldgelt*, by neemt *Pieter* voor *Paul*, by vergist, ver-spreekt zig.

Schlagen, v. n. slaan, beuken, rossen, afrosen; einen *Dschen*, eenen os slaan, kollen, bollen; mit dem *Feinde*, met den vyand slaan, vegen, slaags zyn; die *Feinde*, de vyanden en hun leger verflaan; die *Trommel schlagen*, de trom roeven, slaan; auf der *Kaute* schlagen, op de luit slaan, speelen; *Geld schlagen*, f. *prägen*, münzen; sich *schlagen*, malkanderen slaan, vegen; ein *Pferd* ausschlagen, agter uitflaan een paard; *Molle schlagen*, vlaaken, wol vlaaken; *schlagend*, slaande; *Wirtel schlagen*, kalk beflaan; in sich *schlagen*, inkeer krygen, tot inkeer komen; *Wdume schlagen*, boomen rooien, om ver bakken; auf der *Art* schlagen, ontaarten; etwas aus dem *Sinne*, dem *Herzen* schlagen, eene zaak vergetten, uit de gelayeten stellen; *Schweine* in die *Mast* schlagen, verkens mesten; sich mit *Sorgen* schlagen, zig bekammeren, ongerust zyn; sich zu einem *Schlagen*, zig by jemand voegen, zyne party aanneemen, trekken; sich in fremde *Händel* schlagen, zig met een anders zaaken bemoejen; wie viel hats geschlagen? hoe laat is bes?

Schlagen, n. het slaan, enz.
Schläger, m. slager, vegter.
Schlagerey, f. gevegt, handgevegt.
Schlagfab, n. een vat, eene ton, om waaren in te pakken.
Schlagfaul, adj. verhard.
Schlagfedern, f. slagvederen, slagpennen.
Schlagfluß, m. beroerte, geraaktheid.
Schlaggarn, n. f. *Schlaaney*.
Schlaggold, n. klappend goud, *aurnum ful-minans*.
Schlagpart, f. *Schldgfaul*.

Schlagholz, n. een *zouwdrājers hout*.
Schldgeln, *schldchtig*, adj. ietr, dat slaat, *schlopt*; ein *schldgiges Pferd*, een paard, dat slaat, *schlopt*.

Schldgkoff, f. slaagkooi.
Schldgkräutchen, n. hoe langer hoe liever, *kruid en bloem*.
Schldgklot, n. *zouderfel* voor de *goudsmiden*.
Schldgknet, -garn, n. slag-, springnet ten vogelvangen.

Schldgpillen, f. pl. pillen tegen de beroerte.
Schldgpulver, n. poeijers tegen de beroerte.
Schldgregen, m. slag-, plas-, stortregen, vlag, bui.
Schldgschlag, m. *beeregeld*, *beerecyns* voor 't maat slaan.

Schldgschwerdt, n. slagzwaard, vegter-zwaard.
Schldgstein, m. slagsteen.
Schldguhr, f. slaaguurwerk.
Schldgung, f. het slaan; des *Nusses*, het slaan van de pols; einer *Brücke*, het slaan eener brug.
Schldgwald, m. een bosch, daar van tyd tot tyd in gehakt wordt.

Schldgwasser, n. slagwater.
Schldgwerk, n. in der *Uhr*, het slaande werk in een horologie.
Schldgwetter, n. onweer, noodweer, storm.
Schldgwunde, f. kneuzing, bezeering, buil, blaauwe plek, door 't drukken of vallen gekreegen.

Schldamm, m. bagger, modder, moer; in einen tiefen *Schldamm* von oben fallen, van boven neer in een vuile plas, gragt, riool vallen; den *Schldamm* auf dem *Grunde* eines *Wassers* herausziehen, baggeren, modderen met een baggeret in een baggerschuit, den bagger uithaalen.
Schldamm, f. *Schldemmeren*.
Schldammgräber, m. baggerer, moddaraar, bagger-, modderman.
Schldammgrube, -pfütze, f. een modderpoel, modderrand, -flood.

Schldammich, *schldammig*, adj. modderig, modderagrig, slibberig, flykerig.
Schldammfüße, f. *Schldammgrube*.
Schldammrinne, f. moddergoot, riool, vuilnisgoot, zyp.
Schldampamp, m. slemp, simul, geslemp, gesmul.

Schldampampen, v. n. slampampen, smullen, smeeren, slampen, brassen, hanketteeren.
Schldampamper, m. een smuller, brasser, slemper.
Schldampe, f. een morsfel.
Schldampen, v. n. *plassen*, *morsen* in 't vuil.
Schldamper, *Schldampans*, m. een moerspot.
Schldampicht, adj. slordig, slobbig, morifig.

Schldand, adj. f. *schlant*.
Schldand, m. litt, loosheid, doortraptheid, arglistigheid.
Schldandheit, f. fynheid, buigzaamheid.
Schldane, f. slang, adder, serpent; eine *boshafte Schlange*, een serpent, boosaartig, *vuil mensch*; die alte *Schlange*, de oude slang, de *duivel*.

Schldangeln, sich, v. rec. kronkelen, bogten maaken, krom loopen; f. *schlangenweije* gehen.
Schldangenart, -brut, -ucht, f. soort, aart van eene slang, slangen-, addergebroadfel.

Schldangenbalg, m. slangenhuid, -vel.
Schldangenbanner, -sfänger, -mann, m. een slangenbezweder, die slangen vangt door bezweering.

Schldangenbiß, m. f. *Schldangensich*.
Schldangenbrut, f. f. *Schldangenart*.
Schldangenkreuz, m. een slangenkruis, een kruis, met eene slang omwonden.
Schldangenfänger, m. f. *Schldangenbanner*.
Schldangenfresser, m. een slangeneceter.
Schldangengang, m. het schieten, kruipen van eene slang.

Schldangengeziße, n. *schweifeling*, *geschweifet* van een slang.
Schldangengift, n. vergift van eene slang.
Schldangengras, n. f. *Schldangenkraut*.
Schldangenhaar, n. slangenhaar.
Schldangenhaut, f. f. *Schldangenbalg*.
Schldangenknoblauch, m. f. *Schldangenkraut*.
Schldangenkraut, -zunge, f. slangenkruid, -tong, speerwortel, -kruid.

Schldangenlist, f. list der slange.
Schldangenmann, m. f. *Schldangenbanner*.
Schldangenmord, m. gift-, slangewortel, adderskruid.
Schldangenspiff, m. het gerisch der slange.
Schldangenjagen, m. bezweering by 't vangen der slangen.

Schldangenstein, m. slangen-, serpentynteen.
Schldangensich, m. beet, een steek der slange.
Schldangenweise, adv. *gchen*, *fahren*, *slangs*-*wyze*, met bogten, bogtswyze, krom loopen, gaan, vaaren.
Schldangenwirbel, m. het kronkelen der slange.
Schldangenwundkraut, n. eereprys.

Schldangenwurz, n. herbstong, slangenhout, gift-, slangewortel, adderskruid.
Schldangenwucht, f. f. *Schldangenart*.
Schldangenzug, m. lofwerk met bloemen.
Schldangenzunge, f. f. *Schldangenkraut*.
Schldangenzunge, f. slangen-, adderstong, lasterrong.
Schldangenjunglein, n. adderstong, speerkruid.

Schldangicht, adj. van eene slang.
Schldanglein, n. een slangetje, eene kleine slang.
Schldant, adj. buigzaam, gedwee, rank, dun.
Schldantheit, f. *Schldantheit*.
Schldapp, adj. slap, laf, los.
Schldapp, *Schldappe*, f. klap, klink, veeg, kap, kaproen, keuvel; eine *Schldappe* bekommen, een klap, klink krygen.

Schldappen, v. n. slokken; f. *schlucken*.
Schldappbrüste, f. bed schlappen.
Schldappen, v. n. *schlappern*, *labberen*, *wappere*, *slingere*; einem die *Dyren*, einer die *Brüste*, *lobberen*, *stobberen*, *lobben*, *hangen een de ooren*, eene de *borsten*; *Schldappdyren*, *Schldappbrüste* haben, *lobbooren*, *lobborsten* hebben, een *loboor*, *lobborig*, *lobborstig* zyn.

Schldappern, v. a. *slobben*, *slabben*, *slobbere*.
Schldappicht, adj. hangend, neerhangend; *schldappichte Dyren*, *hangende ooren*.
Schldapphut, m. een hangend, neerhangende hoed.
Schldappobren, f. bed schlappen.
Schldappschuh, m. onde, wyde schoenen.
Schldappstrumpf, m. hangkous, pibroek, onde toebel.

Schlaffenland,

Schlaffenland, *n.* Iniland, luilekkerland.
Schlaffen, *v. n.* sleepvoeten, schoorvoeren, sleuren, de voeten in 't gaan niet ligten, *ze langs de vloer sloopen, sleuren, slossen.*
Schlaffen, *f.* schlaffen, toffelen, oule muilen.
Schlaffschube, *m. f.* schlaffen.
Schlattern, *f.* slingeren, *f.* schlappen.
Schlau, *adj. & adv.* doortrap, listig, loos, arg, inoof, verschalkt; *ein schlauer Fuchs, een looze vos, een looze feeks.*
Schlauch, *m.* sluik, lederzak.
Schlauch, *m.* eines Pferdes, Dfchen, koker van een paard; *halswabbe van een os.*
Schlauch, een walvisch.
Schlaunder, *u. f. w. f.* schleuder, *u. f. w.* een slinger.
Schlauericht, **schlauerisch**, *adj.* agtelooos; *f.* schlendericht.
Schlauheit, **schlauigkeit**, *f.* loosheid, doortrapheid, list.
Schlauen, **schleinen**, *v. n.* *zyn gang gaan, vorderen*; die Sache schlauet sich so hin, *de zaak gaat altyd denzelfden, den ouden gang.*
Schlauen, haakten, *f.* schnellen.
Schlauigkeit, **schlauigkeit**, *f.* schleunig, *ic.*
Schlaw, **Schlawe**, *f.* Schlaw, een slaaf.
Schlaw, **besser Schlaw**, *m.* een slaaf, lyfeigen.
Schlawenarbeit, *f.* slaavenwerk.
Schlawendienst, *m.* dienstbaarheid.
Schlawenkleid, *n.* een slaavenkleed.
Schlaweren, *f.* slaavery, dienstbaarheid; *aus der Schlawerey befreuet werden, uit de slaavery verlost worden.*
Schlawinn, *f.* eene slaaf.
Schlawisch, *adj.* slaafs, hard, wreed.
Schlecht, *adj. & adv.* regt, gelyk; *ein schlechter Stad, een regte stok*; *einen Platz schlecht machen, eene plaats gelyk maaken.*
Schlecht, *adj. & adv.* slegt, gering, gemeen, schaars, sober; *schlechte Waare, slegs, wrak goodje, wrakke, ondegende waar*; *schlechte Kost, schraale, magere kost*; *schlechte Verdienste, schaarfe, slegte oogst, berst*; *ein schlechter Jahrmart, Messe, een schaarfe jaarmarkt, misse*; *ein schlechtes Mensch, een slegt, en eenzouwdig vrouwmensch, sloof, sloofje, een sloof, floortje*; *schlecht und recht glauben, leben, slegt en regt gelooven, leeven*; *schlechterdings, adv.* slegts, slegtelijk, volstrekt, absoluut; *ein schlechtes Herkommen, eene geringe, lange afkomst*; *eine schlechte Entschuldigung, eene slegte, vergezogte onschulding.*
Schlechterdings, *f.* *bes* schlecht.
Schlechtgerathen, *adj.* mistukt, wanichapen, slegt, wantragic; *eine schlechtgerathene Verantwortung, eene slegte, wanschape verantwoording.*
Schlechtgültig, *adj.* iets, dat van weinig waarde is.
Schlechtigkeit, **Schlechtigkeit**, *f.* geringheid, geringe waarde.
Schlechtbin, *adj.* oppervlakkig, van ter zyde, *in 't algemeen, volstrekt.*
Schlechtigkeit, *f.* schlechtheit.
Schlechtlich, *adj.* gering, sober; *schlechtlich behelfen, zig sober, gering, eenzouwdig behelpen.*
Schlechtweg, *adv.* simpel, eeniglyk, alleen.
Schlecken, *v. a.* slikken, likken, snoepen, smuigen.

Schlecker, *m. f.* Schleckermaul.
Schleckerbisklein, *n.* een lekkerbeetje, lekker eeten.
Schleckeren, *f. f.* Schleckerhaftigkeit.
Schleckerhaft, **Schleckerhaftig**, *adj.* lekker, wel toegemaakt, wel toebereid.
Schleckerhaftigkeit, *f.* lekkerheid, snoepery.
Schleckerig, **Schleckerisch**, *adj. f.* schleckerhaft.
Schleckermarkt, *f.* fruit-, appelmakr.
Schleckermaul, *n.* een snoeper, lekkerbek.
Schleckerwert, *n. f.* Schleckerbisklein.
Schleckerfuch, *m.* een gatthouder, kok, pastei-, suikerbakker.
Schleckermaul, *f.* Schleckermaul.
Schlegel, *f.* Schlegel.
Schleche, *f.* see.
Schlebebaum, *dorn, m.* fleeboom, fleedoorn.
Schlebe, *adj.* toetrekend, eggerig; *die Zähne werden schlebe davon, de tanden worden 'er eggerig van*; *het is toetrekend.*
Schlehen, *v. n.* eggerig, *see* maaken; *sauer Obst schlehet an die Zähne, zuure, onrype vrugten maaken de tanden see, eggerig.*
Schlehenblüthe, *blüt, f.* bloessem van fleedoornstruik, van een wilde pruim.
Schlehenbüsch, *f.* eene klapbos.
Schlehenwein, *m.* prunclewyn, uit wilde pruimen, *seen geperft.*
Schleich, *m.* slyk.
Schleichen, *v. n.* glyden, glyen, zagties, stillejes kruipen, sloopen, sluipen, sluiken; *die Schlangen schleichen auf dem Bauche, de slangen kruipen op den buik*; *in ein Haus schleichen, in een huis sluipen*; *verbotene Waaren in die Stadt schleichen, verbode waaren in de stad heimelyk brengen, sluiken.*
Schleichend, *adj.* kruipend.
Schleicher, *m.* glyder, sluiper; *geveinsde.*
Schleichen, *f.* geveinsheid, schynheiligheid.
Schleif, *f.* Schleife.
Schleif-, **Schleifbahn**, *f.* eene gly-, sulle-, rybaan.
Schleife, *f.* een knoop, strik, koord, sloop; *etwas in einer Schleife binden, iets knooopen, vast strikken*; *haaren mit Schleifen fangen, haaren met strikken vangen.*
Schleife, *f.* see, sleede; *etwas auf die Schleife laden, iets op de see laaden.*
Schleife, *f.* schleppe.
Schleifen, *f.* schleppen.
Schleifen, *v. a.* slypen, wetten, scherpen; *auf einer Eisbahn, glyden, glyen, sullen op een ysbaan*; *ein Messer schleifen, een mes slypen*; *den Verstand schleifen, 't verstand slypen, opscherpen.*
Schleifen, *v. a.* sloopen, sleuren; *Witber, goederen sloopen*; *einen durch den Staub, durch den Roth, jemand door, in 't stof, door 't slyk, den mostaard sloopen*; *eine Festung, een vesting slegten, sloopen, ontmantelen, ontmuuren, ontwallen, met de aarde gelyk maaken.*
Schleifend, *adj.* sloopend, sleurend.
Schleifenfuhrmann, *m.* sloopper, vragtsloopper, sloopemener.
Schleifentrdger, *m. f.* Schlepptrdger.
Schleifer, *m.* slyper.
Schleifer, **Schleiberer**, *m.* een glyder, fuller, schaarsryder.
Schleiferlohn, *n.* het slyploos.

Schleiferspferd, *n.* sleeperspaard.
Schleifmühle, *f.* slypmeulen, -molen.
Schleifrad, *n.* her slyprad.
Schleifsand, *m.* schuurzand, wyt zand, brafselsche aarde, bruffelsch zand.
Schleifschub, *m. f.* Schlittschube.
Schleifstein, *m.* slypsteen, werksteen.
Schleifstock, *m.* stok aan 't slyprad.
Schleiftrdger, *m. f.* Schlepptrdger.
Schleiftrdg, *m.* de slypbak.
Schleifung, *f.* het slypen, polyften, glad maaken; *slegting, slooping, ontmanteling.*
Schleib, **Schleibe**, *f.* Schlenbe, een zeel.
Schleim, *m.* slym, zwadder, slijber, slijb, slijm, spouwzel, slijm; *zäher Schleim, taaye slym*; *den Schleim abziehen, de schuim wegneemen.*
Schleimabführend, *adj.* dat den slym, de slaimen wegneemt.
Schleimen, *v. a.* zuiveren, den slym, de schuim wegneemen.
Schleimen, *sich, v. rec.* slaimen opgeeven.
Schleimicht, **schleimicht**, *adj.* slymig, slymerig, slymagtig, zwadderig, met zwadder bemotst.
Schleimen, *f.* schlaunen.
Schleise, *f.* een wolle wat, plukfel, gepluktelinnen; *een lange rey.*
Schleisen, *f.* spaanders, houtspaanders; *Schleisen machen, spaanders maaken.*
Schleisen, *f.* schlijen; *Holz schleisen, hout kloonen*; *Kleider schleisen, kleeren slyten.*
Schleusenholz, *n.* spaanhout, klaphout.
Schleifer, *m.* een houtkloover, houtkloover.
Schleiflicht, **schleiflicht**, *adj.* dat gemaklyk klooft, dat gefbikt is, om geklooft te worden.
Schleifjung, *f.* her klooven, houtklooven, het hout hakken.
Schlemmen, *v. n.* slemmen, smullen, smieren, ligtmissen, optrekken.
Schlemmer, *m.* ligtmiss, optrekker, slemmer.
Schlemmeren, *f.* ligtmissery, het smullen, de gulzigheid, happigheid, slokking.
Schlemmerisch, *adj.* gulzig, vraatig, slokkig, verkwyftend.
Schleudern, *f.* schlentern.
Schlender, **Schlendrian**, *m.* fleur, stender, traan; *eine Sprache nur nach dem Schlender reden, een taal maar door den stender, gewoonte spreken*; *der Schlender in einer Waare seyn, de klad, kladdery in eene waar, goed zyn.*
Schlendern, *v. n.* slienderen, sleuren, lang gaan, slienderen, volgen, langzaam wandelen; *umher schlendern gehen, straat slypen, luy en ledig gaan*; *mit andern schlendern, met andern slienderen.*
Schlenderer, *m.* een ledigganger, strastlyper.
Schlendericht, **schlenderisch**, *adj.* luy, traan, sloordig, agtelooos.
Schlenderling, *m.* een agtelooos mensch, dervos.
Schlendrian, *m. f.* Schlender.
Schlengern, *v. a.* strengeln, handspinnen, strengelen, slengeren, vlegten; *f.* sichten.
Schlentern, *v. a.* slingeren, sullen, verstuigen, wapperen; *mit den Beinen, im Gehen, die Füße, slingeren, spartelen, schartelen, met zyn beenen, voeten, slingerbeenen, spartelbeenen.*

nen, spartelbeenen, scharrelbeenen, een *singer*, spartel-, scharrelvoet hebben; *müßig* gebyen, lanterfanten, dagdieven, leeggaan, lui, ledig, druipen gaan.
Schleppbauchen, v. n. engborstig zyn, bezwaarlyk adem haalen, kortademig zyn.
Schleppbauchig, adj. *Hferd*, een engborstig, dampig paard.
Schleppe, an einem Kleide, f. sleep.
Schleppen, v. a. sleepen; sich schleppen mit etwas, zig met iets verdrietig moeten, bemoejen; mit sich schleppen eine Hure, een hoer med sleepen; vor Anker schleppen, voor anker leggen; op 'e anker ryden.
Schleppend, adj. sleepend; ein schleppender Mantel, een mantel, die sleept.
Schleppenträger, m. f. *Schleppträger*.
Schleppenträgerinn, f. eene, die den sleep draagt.
Schleppmantel, m. een mantel met een sleep.
Schleppnetz, *Streichnetz*, n. het sleepnet.
Schleppack, m. sleepzak, hoerzak, hoer, byzit.
Schleppträger, m. sleepdraager.
Schleuder, f. slinger.
Schleuderer, m. slingerer.
Schleuderisch, *Schleudericht*, *Schleuderig*, adj. flordig, agteloo.
Schleuderisch, adv. agteloo, flordig.
Schleuderling, m. een agteloo mensch, floddervos, die alles zonder oplettenheid doet.
Schleudern, v. a. slingeren, uit een slinger werpen; einem einen Keller an den Kopf schleudern, jemand een bord na den kop gooien, smyten.
Schleuderstein, m. een slingersteen, een platronde werpsteen, by de olympische spelen gebruyklyk.
Schleuse, f. oog.
Schleunen, f. slaunen.
Schleunig, adj. & adv. haastig, spoedig, snel, gezwind.
Schleunigkeit, f. haast, spoed, snelheid, naartigheid.
Schleus, besser ich schloß, ik flook, in perf. von schließen; schleus ist der imperat.
Schleuse, f. sluis, waterfluis, waterkeer, spui; die Schleusen öffnen, zumachen, de sluisen openen, toemaaken.
Schleusenflügel, m. spforte, f. de deur, poort van eene sluis.
Schleusenmeister, m. sluismeester, -wagter.
Schleusenpforte, f. f. *Schleusenflügel*.
Schlen, f. *Schlenbe*.
Schlener, m. slujer, hoofdslujer.
Schlenerleinewand, n. syn kamerikdoek, syn lynwaad, syn linnen, van wasgaren opge maakt.
Schlernern, v. a. met eene wiel, of sluyer dekken; eine Nonne schlernern, eene non, eene geestelyke dogter de wiel omvangen.
Schleppe, f. zeelt.
Schlich, *Schliche*, ik sloop, imperf. von schleichen.
Schlich, m. een bedekte weg, heimelyke uitgang; durch heimliche Schliche ausgehen, door bedekte wegen uit-, weg gaan; er weiß alle Schliche, hy weet alle stegen en wegen.
Schlich, m. oeffening, gebruik, fleur, trant, slender; ben dem alten Schliche bleiben, by den ouden slender, de vnde gewoonte blyven.
Schliche, f. loosheden, vonden, listen, kunst-

jes; einem hinter die Schliche kommen, jemand's listen, kunstjes ontdekken.
Schlicht, adj. sluik, neerhangend, flegt; schlicht Haar, sluik, regt hair.
Schlicht, m. pap, sterksel, dat de weewers gebruiken.
Schlichtbar, adj. beslisbaar, dat by te leggen, te beslissen, te veressenen is.
Schlichten, v. a. flegten, effen, glad of gelyk schaaven; auf einander, stapelen, vlyen, opstapelen; eine entkandene Streitigkeit, een gerzeven geschil flegten, beslegten, byleggen, beslissen, effenen, veressenen, klaaren, invlyen, uitwyzen; was krumm ist, schlichten, wat krom is, regt maaken; das Haar schlichten, het hair kaunnen, uitkammen; f. *Haarschieben*.
Schlichter, m. besliffen, bemiddelaar; die stapelt, vlyt, houtmeester, stapelmeester.
Schlichterin, f. eene kamster, hairvlegster, kappemaakster.
Schlichtseile, f. eene zoertyl.
Schlichtobel, m. eene ruige-, ryschaaf.
Schlichtfänge, f. een staak, boven met een yzer beslag, daar de handschoenmaakers en lederbereiders 't leer over haalen en uitrekken.
Schlichtung, f. besliffing, beslegting, flegting, bemiddeling, bylegging, verestening.
Schlicken, f. *Schlingen und schlucken*.
Schlidderbahn, f. *Schleisbahn*.
Schlidderer, m. f. *Schleiser*.
Schlidern, glyen, sullen, f. *Schleisen auf einer Eisbahn*.
Schlicf, imperf. von schlafen, ik sliep.
Schliesen, *Schließen*, f. *Schlußfen*.
Schlir, m. liesgezweel, -ontsteeking, klapoor.
Schliesbar, adj. sluisbaar, sluitrig, sluitelyk; eine Thüre, eine Kiste schliesbar maachen, een deur, een koffer sluisbaar maaken, 'er een slot laten aanmaaken.
Schliesen, v. a. sluiten, roefsluiten, toedoen; in Bande, kluisieren, boejen, vleugelen; eine Druckform recht und fest schliesen, een drukvorm koojen, toekoojen; schliesen sich der Kohl, de kool zig sluiten, kroppen, tot kroppen, bollen zetten; seine Augen, zyne oogen sluiten; eine Rechnung, een rekening sluiten, effenen, veressenen, klaaren, 'er 't slot, saldo van maaken; seine Kede, zyne reelen sluiten, besluiten; eins aus dem andern, besluiten, redeneeren, gevolgen, sinitreden maaken; einen Brief schliesen, eenen brief toemaaken; einen Kreis schliesen, een kring maaken, zig in 't rond schaa ren; die Wunde schleußt sich, de woude gaat toe; das Leben schliesen, het leven eindigen.
Schliesen, n. een slot, iets, waarmede men iets toe maakt.
Schlieser, m. een sluiser, grendel; Ther- Baumschlieser, een poort- boomsluiser; der Gefängenen, een cipier.
Schlieseren, f. gyzeling, gyzelkamer; plants, daar de gyzelaars zitten; in die Schlieser- rep gesekt werden, in gyzeling gezet worden.
Schlieserin, f. eene opzienster, voogdes over iets.
Schliesgeld, n. het sluisgeld.

Schlieskobl, *Schlieslattich*, m. sluitkool, sluitlattuwe, kropfalada.
Schlieslattich, f. ben *Schlieskobl*.
Schlieslich, adj. & adv. sluitelyk, smaal, eendelyk.
Schliesmäutgen, n. de sluitspier.
Schliesnagel, m. yzere bout.
Schliesung, f. sluiting; einer Rechnung, sluiting, siegting, effening, veressening, klaaring van een rekening.
Schliß, imperf. von schleisen, ik sleepte.
Schlißel, f. *Schläffel*.
Schlimm, adj. & adv. slim, krom, scheef, schuins, quaad, erg, boos, loos; ein schlimmer Gast, Nozel, een olyke vent, vogel, guit, felt; schlimmer werden, verslimme ren, verslegten, stimmer, erger worden; schlimme Wege wandeln, stimme, quade; stinkse gangen gaan, stinkse paden inslaan; einer schlimmen Sache einen feinen Schein geben, een kwade zaak wit opmaaken, op- luiseren, opbelderen, 'er wat schyns, een versje klewteje aan geeven.
Schlummer, adj. & adv. erger.
Schlumbeit, f. boosheid, kwaadaartigheid, vuilheid.
Schlinsen, *Schlinden*, f. *Schlingen*.
Schlingbaum, m. meelboom.
Schlinge, f. strik, looppstrik, strop, gestrikte knoop; mit so einer Schlinge binden, strikken, met een looppstrik binden; in einem Seile, kink in een touw; zum Fangen, strik, val-, vangstrik; seinen Kopf aus der Schlinge ziehen, het gevaar ontgaan, zig uit de zwaarigheid redden.
Schlingeklappel, m. een klos, om te weeven, koord te slaan.
Schlingel, m. guit, lujaart, vadfig mensch.
Schlingelen, *Schlängelchen*, f. luiheid, vadfigheid.
Schlingelhaft, *Schlängelhaft*, adj. lui, vadfig, elendig, flegt.
Schlingeln, *Schlängeln*, f. *Schlinschlanken*.
Schlingen, v. a. strengelen, vlegten, omvlegten, omkronkelen, krinkelen; in einander schlingen, in makander loopen, draagen; sich um einen Baum schlingen, om een boom krinkelen.
Schlingen, v. a. slinden, verflinden; f. *Schlucken*; schlingen ohne taunen, doorschliken, sonder kaunwen; wer will mit schlinsken, muß auch mit schlinsken, wie mee reeren wil, moet ook mee betaalen.
Schlingler, m. een groote eeter of drinker, flooker; f. *Schlucker*.
Schlinschlanken, v. n. slenteren, stutten, speelen loopen, in plaats van school, te werk te gaan, lui, vadfig leeven.
Schlipfen, f. *Schlipfern*.
Schliff, fer, m. uirglyding, sulling.
Schlipfern, v. n. slobberen, glibberen, glyden, sullen; etwas aus den Händen schliffen lassen, iets uit de handen laaten glyden.
Schlipferig, adj. slobberig, glibberig.
Schlipferigkeit, f. glibberigheid.
Schlippe, f. *Schroß*, flook; ein Kind auf die Schlippe nehmen, een kind op den schoot neemen; in der Schlippe tragen, in den schloot draagen.
Schlirsen, f. *Schlurzen*, sleepvoeten.
Schlirper, f. *Schlurpfer*.

Schliß,

Schliff, imperf. von schleifen, ik kloofde.
Schliffbänder, z eisen, f. bev Schliffschubföde.
Schlitten, m. fleede, flod, ysfleede.
Schlittenbahn, f. ryd-, ryban, füllebaan.
Schlittenfahrt, f. fleederyden, fleedevaart.
Schlittensführer, m. in den Alpengebirgen, een, die de fleede stiert, om de besneeuwde Alpen af te sulen.
Schlittenzug, n. het tuig voor een paard voor de arrestee.
Schlittschuhe, m. schaatzen, schaatschoenen, ryschoenen.
Schlittschubfahre, :luser, m. schaatsryder, -looper.
Schlittschubföde, m. :eisen, :bänder, n. schaatshouten, -yzers, -linten.
Schlig, m. spleet, reet, kloof, scheur.
Schlißen, v. a. flyten, klieven, klooven.
Schlißma, f. her splyten, klooven, klieven.
Schloddern, f. schlootern.
Schloob, adj. agtelooz, flordig.
Schloß, schloße, imperf. von schleßen, ik sloor.
Schloß, n. slot, besluit aan iets; kasteel, velking; an eine Thür machen lassen, een deur afsluiten; das Schloß abreissen, abbrechen, het slot afbreken; unter neun Schloßer etwas verwahren, iets ter lege weg sluiten; Schloßer in die Luft bauen, kastelen in de lugt bouwen, zig gouden bergen belooven.
Schloßberg, m. slotberg, berg, waarop een kasteel, slot legt.
Schloße, f. Schloßen, m. hagel, hagelsteen; es sind Schloßen gefallen, wie ein Equiberen, daar zyn hagelsteenen gevallen, zo groot als een dwiveney.
Schloßen, v. n. hagelen; es schloßet, het hagelt, daar valt hagel.
Schloßenwetter, n. onweer, met hagel gemend.
Schloßer, m. sloormaaker, slootmid.
Schloßerhandwerk, n. her flooremaakersambagt, de flooremaakerskunst.
Schloßerzug, n. flooremaakers gereedschap.
Schloßfeder, f. de veer van een slot.
Schloßgarten, m. de tuin by 't kasteel.
Schloßgen, n. een slotje, een kasteeltje, klein kasteel.
Schloßgraben, m. de gragt rondom een slot, kasteel.
Schloßhaacke, m. de slotkram, daar de schenut in gaat.
Schloßhauptmann, m. slothoofdman, slootvoogd, kastelein.
Schloßhauptmannschaft, f. het kasteleinschap.
Schloßhof, m. het plein voor 't kasteel.
Schloßkeller, m. de kelner van 't kasteel.
Schloßkirche, f. de slotkerk, kapel in een kasteel.
Schloßlein, n. f. Schloßchen.
Schloßnagel, m. een spyker met een grooten kop.
Schloßpoorte, f. de slootpoort, poort, deur van een kasteel.
Schloßriegel, m. de schenut van 't slot.
Schloßstein, m. een steen, die aan weerszyde van een pylaar of van een muur uitsteekt.
Schloßthor, n. f. Schloßpoorte.
Schloßthurn, m. de toren van een kasteel.
Schloßvogt, m. f. Schloßhauptmann.

Schloßweiß, adj. blank, wit als sneeuw; zo fiks als een vuurslot.
Schlot, m. een schoorsteen.
Schlotfeger, m. een schoorsteenveeger.
Schlotrohr, f. f. Schortfeinrohr.
Schlottle, f. Schlütze.
Schlottenblum, f. windbloem.
Schlötter, f. Schlötterlein, n. een klater, rammel voor de kinderen.
Schlötterappel, m. rappelappel.
Schlötteren, f. rappeley.
Schlötterhofen, f. hangbroek, floddervos, havelooz mensch; die met hangende kousen gaat.
Schlöttericht, Schlötterig, adj. havelooz, flordig, flodderig.
Schlötterin, adj. i. schlaffig.
Schlötterlein, n. f. Schlötter.
Schlöttern, v. a. hangen; der Kopf schlöttert ihm, zyn hoofd bangt, schudt; die Kleider schlöttern ihm am Leibe, zyne kleeren hangen aan zyn lyf.
Schlöttern, schwappeln, v. n. wordt gezegd van iets, dat niet vol is, en rammelt, wanneer 't geschud wordt; die Kläsche schlöttert, schwappelt, de vles ramhelt, schudt, surpt; das Ey schlöttert, het ey rammelt, is stinkend, vuil, niet goet; die Ohren schlöttern, de ooren klappen; das Herz schlöttert, het hart slaat.
Schlöttervogel, m. kivit, wannewajer.
Schluchien, v. n. hikken, snikken.
Schluchien, schnucken, v. n. biktraanen stormen, bennaauwe klagen uitboezemen, droevig steenen, jammerlyk zigten.
Schluchter, m. bennaauwe klagt, gekerm, hiktraan, bennaauwe zigt, met traanen gemend.
Schluck, m. slok; im Trinken, teug, haal; mit starken Schlücken saufen, met sterke, groote, lange teugen zuipen.
Schlückchen, n. een slokje, slopje, zoopje, teugje.
Schlucken, m. hik, snik; haben, hikken, snikken.
Schlucken, v. a. slokken, slikken, inslokken.
Schlucker, m. slokker, schrokker, schrokbaal, gulzigaart; ein guter Schlucker, een goet slokker, een slokop, een sijnakelyke broet, die wel eteen mag.
Schlucken, f. den Schlucken haben, bev Schlucken, it. f. schlucken.
Schlucker, n. Schlucker, m. f. Schlucken, de hik.
Schluderhosen, f. flodderbroek.
Schluderig, adj. agtelooz, flordig.
Schludern, v. n. flodderen, flodderen; ein schludern Kleid, flodderkleed.
Schluff, f. Schluff.
Schlüssel, m. een ommez mensch.
Schlug, ik sloeg, imperf. von schlagen.
Schlummer, m. sluimer.
Schlummericht, schlummerig, adj. sluimerig, sluimeragtig, vaakerig.
Schlummerer, m. die sluimert.
Schlummen, v. n. sluimern.
Schlummen, n. het sluimern, de sluimer.
Schlump, m. haalt, spoed, schielykheid, voortvaardigheid; uch auf den Schlump anziehen, zig met haast kleeden; auf den Schlump, met haast, schielyk.
Schlump, f. Schlaump.

Schlumpen, v. n. iets met haast doeri.
Schlumpicht, adj. haaltig, schielyk, flordig.
Schlumps, :weife, adj. met haast, schielyk, spoedig.
Schlund, m. keelgat, slok, slokdarm, strot.
Schlund, m. im Wasser, afgrond in zee, grondlooze kolk, draavkolk, wolf.
Schlundmäsgen, n. slokdarmshoofdspier.
Schlundtrüben, :drüsen, f. de strooklieren.
Schluna, imperf. von schlungen, ik verslond, ik vloet.
Schlängel, f. Schlingel, ic.
Schlängeln, schlängelhaft, f. Schlingelen, ic.
Schlängel, f. schlängelanken.
Schlupf, Schluff, m. gly, slag, raft; einen Schlupf in den Schuback thun, de hand in den zak laten glyn, ter sluip steeken; die Strümpfe in einen Schlupfe anziehen, de kousen in een reit, op eenmaal aantrekken; Schlupf am Bande, een steek, maas.
Schlupfen, v. n. sluipen; in einen Winkel schlupfen, in een hoek sluipen; durch eine Thüre schlupfen, door een deur wegsluipen.
Schlupfer, m. die de aarde schroomt aan te raaken.
Schlupferin, adj. slijberig, glijberig.
Schlupferigkeit, f. i. slijpberigheid.
Schlupfern, v. n. slijberen, glijberen, glyden.
Schlupfloch, n. f. Schlupfwinkel; das ist eine arme Maus, die nur ein Schlupfloch hat, het is een arme muis, die maar een hol heeft.
Schlupfwinkel, m. :loch, n. sluip-, slop-, hol-, schuilhoek.
Schlurf, m. slurp, sloep.
Schlurfchen, n. slurpie, sloepje, zoopje.
Schlurfen, v. a. slurpen, sloepen, insloepen.
Schlurfen, mit den Fäßen, i. schlürfen.
Schlus, m. besluit, sloot, gevolg; einen Schlus fassen, een besluit neemen; einen Schlus aus etwas machen, een gevolg uit iets of maaken, trekken; den Schlus machen, besluiten, eindigen; Schlus einer Rechnung, sloot eenre rekening.
Schlüssel, m. sleutel; ein falscher Schlüssel, een valsche, dievestentel, een openstecker; den Schlüssel in das Schloß stecken, den sleutel in 't slot steeken; etwas unter selnem Schlüssel haben, iets in zyne bewaaring hebben; das Amt der Schlüssel, de magt der sleutelen.
Schlüsselbart, m. sleutelbaard, kam van een sleutel.
Schlüsselblume, f. sleutelbloem, lentebloem.
Schlüsselbusch, f. sleutelbus.
Schlüssellein, n. een sleultje, kleine sleutel.
Schlüsselkette, f. ring, m. sleutelreeks, riem en tuig, daar de sleutels aan hangen.
Schlüsselloch, n. sleutelgat.
Schlüsselring, m. sleutelring.
Schlüsselringereuz, n. een tolofaansch kruis, kruis in de gedaante van een sleutelring.
Schlüsselrohr, f. de pyp van een sleutel.
Schlüssen, f. Schließen.
Schlüssig, adj. iets, dat sluit, toegelooten kan worden; die Thüre ist schlüssig, de deur sluit.
Schlüssig werden, f. beschließen.
Schlüssort, m. sluickorf, sluitmand, -ben.
Schlus, m. sluiting, sluiting, sluiting.

Schlusfndstg, adv. *by gevolg, by wyze van gevolg*, gevolglyk, v. *gevolgtrekking*.
Schlussrechnung, f. flor- effenrekening.
Schlussrede, f. fluitreden, flortregel, befluit; *eine förmliche Schlussrede, eene fluitrede in haare form*; *eine falsche Schlussrede, eene valsche fluitrede, sophisma*.
Schlussstein, m. flentel, flortsteen in een verweelden boog; f. *Schlößlein*.
Schlütze, f. holle steel; an einer Schalmeien, *klap aan, van eene schalmey, bobo*.
Schmach, f. smaad, smaat, hoon; *etwas für eine Schmach halten, iets als een hoon opvatten*.
Schmachrede, f. schimprede.
Schmachschrift, f. f. *Schmähschrift*.
Schmachjeulo, f. pylaur, opyegzt ter gedagtenis van eenig eerloos werk, of eene eerlooze daad.
Schmachten, v. n. smagten, versmagten, vergaan; *vor Hunger, Durst schmachten, van hongre, dorst vergaan, sterven*.
Schmachthans, f. *Schmalhans*.
Schmachtig, adj. smal, schraal, mager, rank; *schmachtig vom reibe, schraal, rank van ligbaam*.
Schmachttigkeit, f. schraalheid, magerheid, rankheid.
Schmack, m. f. *Geschmack*, smaak.
Schmacken, f. *schmecken*.
Schmacken, v. n. ruiken.
Schmackerjegel, n. een gaffelzeil, soort van bezaan, driehoekig zeil, op de middelandsche zee gebruikelik.
Schmackhaft, adj. & adv. smaakelyk, wel-smaakende, lekker.
Schmackhaftigkeit, f. smaak, geur.
Schmacklos, adj. & adv. smaakeloos, laf.
Schmackjam, adj. smaakelyk, geurig, aangenaam van smaak.
Schmaderig, adj. vuil, morsig, flordig; *schmaderige Hände haben, morsige, vuile handen hebben*.
Schmaderen, v. a. begrommelen, bemorsen, vuil maaken, bevullen, smeerig maaken.
Schmadermaul, n. f. *Schmäder*.
Schmähden, v. a. smaaden, versmaaden, schimpen, lasteren.
Schmäder, f. *Schmäder*.
Schmähdgedicht, n. f. *den Schmähschrift*.
Schmähhandel, m. bittere smaad, schampere loon, groot ongeluk.
Schmäharte, f. f. *Schmähschrift*.
Schmählen, f. *Schmälen*; *er Schmählt aber alles, by bedilt alles, by vit overal op*.
Schmählerisch, adj. vittend, bedillend.
Schmählich, adj. & adv. smaadig, smaadelyk.
Schmährede, f. f. *Schmähworte*.
Schmähschrift, *arte*, f. *gedicht*, n. smaadschrift, lasterschrift, blaauw boekje, schimp-schrift.
Schmähucht, f. *zugt tot smaaden, boonen, lasteren*.
Schmähüchtig, adj. *scherp, steekig, vinnig van tong*.
Schmähung, f. het smaaden, enz.
Schmähworte, n. *reden*, f. *smaadwoorden*, smaad-, schimpreden.
Schmal, f. *Schmack*, u. f. w.
Schmal, adj. & adv. smal, gering, flegt; *ein schmaler Weg, een smalle weg*; *schmale Dissen essen, zeer armoedig leeven, het*

schraal hebben; *Schmale Besoldung, geringe bezolding*; *Schmales Lob haben, niet veel in agting zyn*; *Schmal leben, elendig, flegt, armoedig leeven*; *eine schmale Küche, eene flegte keuken*.
Schmäle, f. smalheid, smalligheid, smalte.
Schmälen, v. a. smaalen, schelden, kyven, lasteren.
Schmäler, m. smaaler, kyver, schelder, knorrer, lasteraar, kwaadspreker, lasterrong.
Schmälern, v. a. versmallen, intrekken, smalter, enger, nauwer, geringer maaken; *ein Kleid schmälern, een kleed enger, nauwer maaken*; *die Besoldung schmälern, de bezolting verminderen*; *einem die Ehre schmälern, jemand eer verkorten*.
Schmälernng, f. versmalling, vermindering.
Schmalhans, m. smalhans; *hier wird Schmalhans Küchenmeister seyn, hier zal smalhans keukenmeester zyn, hier zal niet veel te eeten, te bikken vallen*.
Schmalstier, n. eene jonge kind.
Schmalz, n. smout, smalt, smeer, vet, reuzel; *Schmalzmalz, ganzever*; *Schmalzschmalz, verkensreuzel*.
Schmalzbirn, f. boterpeer.
Schmalzblume, f. boterbloem, hanevoet, ranunkel.
Schmalzbutter, f. gesmolte boter.
Schmalzen, v. a. met vet begieten; *mit Butter oder Oehl schmälzen, met boter of oly begieten*.
Schmalzer, m. een boter-, spek-, smeer-, enz. verkooper.
Schmalzgrube, f. 't vetste, 't beste van een land, een land van overvloed, luilekkerland.
Schmalzlicht, f. *Schmalzlicht*.
Schmalzig, adj. vuil, morsig, zweeterig.
Schmalzig, adj. smoutig, smoutagtig, vettig, suetrig.
Schmant, f. *Sanc*, zaan.
Schmaragd, m. smaragd.
Schmar, n. smeer, smeersel, vet, smout.
Schmarbauch, m. onderbuik.
Schmarbäuchig, adj. van den onderbuik, tot den onderbuik behoorende.
Schmarblume, f. goudsbloem.
Schmarbüchse, f. smeerbus.
Schmaricht, *schmärtig*, adj. vettig; *schmärtige Hände, vettege handen*; *schmärtige Butter, sterke boter* f. *schmierig*.
Schmarlab, m. een keukendoek.
Schmarleib, m. het vervlies.
Schmarosen, v. n. smarozten, schuimen, lekspitten, smullen, schotel, pan-, teljoorlekken; *Schmarosen geben, gaun schuimen, op een schuimje loopen, schuimloo-pen*.
Schmarosger, m. schuimer, schuim-, tafelschotel-, pankikker, schuimlooper.
Schmarosgeren, f. pannelikkery, tafelschuimery, onbeschnamdeid van den pannelikker, *schuimloopers*.
Schmarogerinn, f. eene schuimloopster, pannelikker.
Schmarre, f. schram, sneede, veeg, schraap in 't aanzigt, striem.
Schmarren, v. a. schrammen, een schram of sneede geeven.
Schmarricht, *schmarrig*, adj. gekerfd, met een schram, sneede, veeg.

Schmerwurz, f. *Schmerwurz*.
Schmasche, *Schmosche*, f. een lamsvel, -vagt; *mit Schmaschen gesättert, met bont gevoerd*; *It. f. Marche*.
Schmas, *Schmacker*, m. *Schmackerlein*, n. een kus, zoen, bekje; *einen Schmas, Schmacker geben, een kus geeven, zoenen*.
Schmasgen, v. a. kuffen, zoenen.
Schmasgen, v. n. smakken, onder 't eeten.
Schmager, m. smakker, smakmuil.
Schmaser, *lein*, f. *Schmas*.
Schmauch, m. smook, waassem, rook, damp.
Schmauchelhaft, f. *schmeichlerisch*.
Schmauchen, v. a. smooken, smeulen; *eine Pfeife Taback schmauchen, een pyp tabak smooken, rooken, blaazen, zuigen*.
Schmauchen, v. a. smooeren, in den rook ver-smooeren, verstikken.
Schmaucher, *Tabackschmaucher*, m. een rooker, tabakrooker.
Schmauchlen, f. *schmeicheln*.
Schmauchloch, n. smookgat, rookgat.
Schmauchstube, f. kamer, vertrek, om tabak te rooken.
Schmauchung, f. het rooken, dampen.
Schmauß, m. slomp, slampamp, gesmul, goede cier, brassery, zitdag, vrolykheid, goed ontbaal, vrolyke maalyd, slomp, bras-maal.
Schmausbruder, *gesell*, *Schmauser*, m. een smulbroer, slemp, brasser, enz.
Schmausen, v. n. smullen, smeeren, slempen, zyn borst regt, ter dege smeeren, een redelyke smeering aan zyn keel geeven.
Schmauser, m. f. *Schmausbruder*.
Schmauseren, f. smullery, slempy, brassery.
Schmauserisch, adj. die het smullen, enz. be-mint.
Schmausgesell, m. f. *Schmausbruder*.
Schmauslein, n. een slempje, smulletje, vetje.
Schmecken, v. n. smaaken, proeven; *eine Speise wohl, äbel schmecken, een spyz, wel, niet wel, quaalyk, vies smaaken, 'er smaak, geen smaak in hebben, scheppen, ze na zyn smaak vinden, niet vinden*; *schmecken eine Speise, ein Wein nach etwas, spyze, wyn naar iets smaaken, 'er de smaak van hebben*; *eine Rose (riechen), aan eene roos ruiken*.
Schmecker, m. die een goeten smaak heeft, proever.
Schmecker, m. het reukgevoel; *er hat einen guten Schmecker, by heeft een goeden reuk, neus*.
Schmeckfisch, m. de visch Remora.
Schmeer, f. *Schmar*.
Schmehlen, f. *Schmälen*, schelden, enz.
Schmeicheldienst, m. een vleyende dienst, ge-veinsde rekkelykheid.
Schmeichelen, f. vleyery, gevlei, schoon-spraak, pluimstrykery.
Schmeichelhaft, f. *schmeichlerisch*.
Schmeichelmund, m. een vleyende mond, een vleyer.
Schmeicheln, v. a. vleyen, schoon spreek-en, acemen, pluimstryken, flatteren, siikke-loojen, lifaffen; *einem schmeicheln mäfs sen, jemand moeten vleyen, vleyen, en pluim-stryken, naar den mond spreek-en*.
Schmeichelworte,

Schmeichelworte, n. pl. vleyende, pluimstrykenile woorden.
Schmeicheln, f. schmeicheln; er kann trefflich schmeicheln, by kan weergaloos vleyen, by weet wel naar den mond te praaten, boning um den mond te smeeren.
Schmeichler, m. een vleyer, die vleyt, een pluimstryker.
Schmeichleren, f. Schmeichelen.
Schmeichlerinn, f. eene vleyster, pluimstrykster, die naar den mond praat, fliekkeflooyster.
Schmeichlerisch, adj. vleyend, pluimstrykend, schoonsprekend, smeemend, flartecrend.
Schmeichlerischer wijze, adj. op eene vleyende wyze.
Schmeichlung, f. het vleyen, pluimstryken, smeemen, enz.
Schmeidig, adj. smeedbaar, smeedig; machin, smeedig, bandelbaar, geelwee, leedig maaken; schmeidige Reden, zagee, nedrige, beleefde woorden; einen schmeidig maachen, jemand gedwee maaken.
Schmeidieftic, f. bangzaamheid, roegeevendheid, smeedigheid, slaanbaarheid der metalen, in 't latyn, malleabilitas.
Schmeisfen, v. a. smyten, werpen, gooijen, smakken, bruijen, gooijen, slaan; einem einen Anstah ins Gesicht schmeisfen, jemand vuiligheid in 't aanzigt smyten; sich unter einander mit Haaften schmeisfen, zig onder malkander met vuisten slaan.
Schmeisfen, v. n. schyten; die Fliegen schmeisfen uberall, de vliegen schyten overal.
Schmeisfer, m. smyter, gooyer.
Schmeisfliege, f. groote vlieg, blauwaars.
Schmeisfen, f. schmeisfen.
Schmelz, m. Schmelzglas, n. emans, brandverf, uitgebrand glas.
Schmelzarbeiter, m. f. Schmelzfarbmaaler.
Schmelzbar, schmelzig, adj. vloeibaar.
Schmelzen, v. a. smelten, vloeijend, vloeibaar maaken; smeeeren, vet maaken; das Gankesett dient wohl zum Kochschmelzen, 't gankesett is een nutmend smeersel voor de kool, het smeert heel wel; Bley, Metalle schmelzen, loot, metalen smelten; sein Gutlein schmelzen, zyn goedsje doorbrengen, door de billen jansen, lappen.
Schmelzer, m. een doorbrenger.
Schmelzer, m. smelter, oie smelt.
Schmelzerey, f. brandverf, doorvlamzel.
Schmelzerey, f. smeltery, smeersmeltery.
Schmelzfarb, f. brandverf; mit Schmelzfarben malen, met brandverf schilderen, brandfchilderen, vlamfchilderen, doorvlammen.
Schmelzfarbmaaler, m. brand-, brandverfschilder, vlamfchilder.
Schmelzglas, n. f. Schmelz.
Schmelzhutte, f. smeltkutte, smelthuis, gierhuis.
Schmelzig, f. schmelzig.
Schmelzelle, f. f. Schmelzofen.
Schmelzkunst, f. smeltkunde, scheikunde.
Schmelzmahler, m. f. Schmelzfarbmaaler.
Schmelzmahleren, f. f. Schmelzerey, brandverf.
Schmelzofen, m. smeltoven.
Schmelzriegel, m. kroes, smeltkroes.

Schmelzung, f. de smelting, ontbinding, scheiding, het smelten.
Schmelzwert, n. f. Schmelz.
Schmelzwertzer, m. f. Schmelzfarbmaaler.
Schmer, f. Schmerz, u. f. w.
Schmergel, m. smergel, amaril.
Schmerl, **Schmerling**, m. smeering, rivier-vischje.
Schmerwurzel, **wurzel**, f. smeer-, waalwortel.
Schmerz, m. smart, smert, zeer, pyn; Schmerzen haben, fuhlen, leiden, pyn hebben, voelen, lyden; Schmerzen am Kopfe, an den Zahnen, hoofdpyn, tandpyn; mit Schmerzen suchen, met moeite zoeken; mit Schmerzen warten, met ongeduld wagten; der Schmerz last nach, de smert, pyn vermindert; nimmt zu, de pyn vermeerdert, wortt grooter.
Schmerzen, v. n. smarten, zeer doen; vom Brennen, snepen, smarten, zeer doen van branden; die Wunde schmerzet, de wond doet zeer, veroorzaakt pyn, smert; der Zufall schmerzet mich, dat toeval doet my aan; es schmerzet mich nicht wenig, het moet my geen kleinje.
Schmerzend, adj. f. schmerzich.
Schmerzentrant, n. perzik, vloorkruid.
Schmerzhaft, n. smergeld, geld, dat jemand moet betalen, die een ander gewond heeft.
Schmerzhaft, schmerzich, adj. f. adv. smartelyk, smerrelyk, pynelyk.
Schmerzlinde, n. stillend, adj. pynstillend, verzagend.
Schmerzvoll, adj. vol smert, pyn, overstelpt van droefheid.
Schmetterling, m. kapelle, uiltje, witje.
Schmetter, v. a. op den grond smyten; verbryzelen, in stukken slaan.
Schmid, u. f. w. f. Schmied.
Schmied, m. smit, smid.
Schmiede, f. smits, smitze, smidswinkel; vor die rechte Schmiede gehen, by den teggen mau gaan, by hem gaan, die ons helpen, dienst doen kan.
Schmiedarbeit, f. smidswerk.
Schmiedesse, **ofen**, m. smidswinkel.
Schmiedehammer, m. smidshamer, moker.
Schmiedehandwerk, n. smidsambagt, handwerk.
Schmiedefnecht, m. een smidsknegt.
Schmiedekohlen, m. smit-, smeekoolen.
Schmieden, v. a. smeeden; Waffen, Eisen schmieden, wapenen, yzer smeeden; man muß das Eisen schmieden, weil es heiß ist, men moet het yzer smeeden, terwyl het heet is, men moet den tyd, de gelegenheid waarnemen.
Schmiedeeisen, m. Schmiedeeffe.
Schmiedeseck, m. een smidsaambeeld.
Schmiedeseggen, n. smidsgereedschap, -werkruigen.
Schmiedestrog, m. smits-, smeebak, leschtrog.
Schmiedzange, f. smidstang.
Schmiegen, v. a. zig bukken, duiken, wyken, nageeven, 't hoofd onierhaalen; sich vor einem Schmiegen, zig voor jemand huijgen, vernederen.
Schmiegend, adj. leggend, neerhurkend, neergezeeten.
Schmier, n. smeer, smeersel, wagenfmeer.

Schmieralien, f. giften en gaaven, steekpenning; durch Schmieralien einen gewinnen, sich gewinnen lassen, jemand door giften en gaaven op zyne zyde krygen, trekken, zig door giften en gaaven, door een steekpenning laten verwinnen.
Schmierarzt, m. een kwakzalver.
Schmierbuch, n. een kladbboek.
Schmierbüchse, f. Schmierbüchse.
Schmiere, f. Schmier.
Schmieren, v. a. smeeren, morsfen, kladschilderen, schryven; Leber, Stiefel, Schuhe, ledr, steevels, schoenen vetten, smeeeren; ein Butterbrodt schmieren, een boterham smeeren; den Richter schmieren, den regter omkopen door geld; wer wohl schmirt, der sahrt wohl, door giften en gaaven kan men alles verkrygen; unndthig schmieren, papier vuil maaken, wisfwasjes schryven, op 't papier zetten.
Schmierengen, v. n. vies ruiken, eenen sterken, oudbakken geur, eenen maffen smaak hebben.
Schmierer, m. een papiervermorffer, die wisfwasjes schryft, op het papier stelt.
Schmierer, m. smeerer, kladder, morffer, klad-, dozynschilder, dozynstufkschilder.
Schmiererey, f. smeerey, kladdery, morffery in 't schilderen, kladschildery.
Schmiersegel, **hammel**, m. een morspot, vulik.
Schmieria, adj. smeerig, smullig, smodderig, besmeerd, morsig, slobbig, slordig, vuil; ein schmieriges Maul, een smeerige muil, een smul, smulbaard; machen, smeeren, besmeeren, begrommelen, bemorsfen, bekladden, smullen, smodden, besmodden, smodderen, smeerig, smolderig, vuil maaken.
Schmierkase, m. smeerkaas, rotkas.
Schmierkittel, m. f. Schmiersegel.
Schmierseife, f. smeerzeep.
Schmierung, f. smeering, zalving.
Schmierfarzen, f. blankersel.
Schminthobnen, f. een soort van turkische boon, in Italee zeer gemeen.
Schminthüchlein, n. een moesjes, blanketseldoos.
Schminthocke, f. een geblankette pop, die zig blanket.
Schminke, f. blanketzel; die Wangen schminke farben, de wangen met blanketzel smeeren, blanketten.
Schminken, sich, v. rec. zig blanketten; seine Rede schminken, zyne reden opschikken, sieren.
Schminkeck, m. stecklein, n. een moesjes.
Schminkecken tragen, moesjes draagen.
Schminknäpchen, n. f. Schminthüchlein.
Schmirben, f. Schmirben.
Schmirgel, f. Schmergel.
Schmirling, m. havik, een roofvogel.
Schmirb, **schmirse**, ik smeet, imperf. vuil schmeisfen.
Schmirb, m. smeet, worp, gooy, het gooyen, smyten.
Schmirb, m. Schmirb, m. Schmirse, f. een slag, klap; Schmirb mit der Peitsche, een slag, klap met de zweep.
Schmirb, m. striem, straam, naad van een wond.

Schmih, *n.* zwartheid, zwartteken, schandvlek.
Schmigen, *v. a.* wegsnyten, weggooyen, wegwerpen.
Schmisen, *v. a.* zwart maaken.
Schmisen, *f.* schminken.
Schmollen, *v. n.* zig ernstig aanstellen, een ernstig, statig wezen toonen.
Schmollen, *v. n.* grimlachen, *v. n.* grimlachen, *zyn* wezen tot lachgen trekken.
Schmollicht, *adj.* bang, zuur, knorrig, gerimpeld, gefronst, gemelyk; ein schmollicht Gesicht, een gefronst aanzigt; een stuurrs gelaat, een gerimpeld, grynzig wezen, spytig bakkes, bakhuis.
Schmolt, *ik* smolt, *imperf.* von smelzen.
Schmorren, *stosen*, *v. a.* stoooven; geschmort, geïoft kindschick, geïoofd rundvlesch.
Schmofche, *f.* Schmofche.
Schmofelen, *f.* schmollen, grimlachen.
Schmuck, *m.* optooijfel, vercierzel, oppronkzel.
Schmücken, *v. a.* smukken, opsmukken, verciereren, opschikken, optooijen, oppronken; eine fuge schmücken, een leugen verciereren, verïigten.
Schmucken, *f.* schmiegen.
Schmücker, *m.* een opschikker, optoojer, verfierder.
Schmückerinn, *f.* eene optooyster, verfierster.
Schmückjungfer, *f.* eene kamenier, van eene dame, vorstin, enz.
Schmückstagen, *n.* dooije, tot den opschik behoorend.
Schmückung, *f.* optoojing, verfiering.
Schmütern, *f.* schmüttern.
Schmütern, *v. n.* grimlagchen, *binnens* mond lachgen; er schmütern eint wenig, by grimlachte eenigzins; by zettende *zyn* wezen eenigzins tot lachgen.
Schmüttern, *v. n.* een eetbaar vleesch beginnen te ruiken, te bederven; das Fleisch schmüttern schon, het vleesch begint al te ruiken, te bederven, is al aangestoken.
Schmüttern, *adj.* iets, dat ruikt, bedorven is; schmütternes Fleisch, bedorven vleesch.
Schmut, *m.* een kus, zoen, *f.* Schmutz.
Schmut, *m.* vuiligheid, vuilnis, vullis, smet, kladdé, vlek.
Schmutbortel, *m.* morssebel, smeerige torebél, assepoester.
Schmutbürtel, *f.* Schmutger.
Schmutzen, *v. a.* smeeren, smodderen, besmeeren, besmeuren, besmodderen, bevullen, bemorsen, smeerig, vuil maaken, smeten, verwen, vlekken; das Tuch schmutzt, de verf van dat laken smet of.
Schmutzen, *v. n.* schmunglen.
Schmutzete, *f.* *f.* Schmutzmittel.
Schmutzig, *adj.* smeerig, mottig, smodderig, morslig, vet, bemorst van vuiligheid, bevuild van smeer, smettig, smetagtig, ligtelyk smetende; schmutziges Weib, een smeerig, morslig vrouwensich, een morssebel, smeerdoos, kladdegar; werden, vuil, smeerig worden, zig bevullen.
Schmutzigkeit, *f.* morsligheid, vuilheid.
Schmutzirtel, *m.* sege, *f.* een slons, morssebel, kookel, makrol.
Schmutzoch, *m.* *f.* Sudelbus.
Schmutzschalen, *v. n.* *f.* schmunglen.

Schmutzler, *m.* Schmutzdrtel, *m.* een die grimlacht.
Schnabel, *m.* bek, snab, snavel; eines Schiffs, *bek*, *steyen*, *neb*, *snuit* van een schip; ein jeder Vogel singt, nach dem ihm der Schnabel gewachsen, elke vogel zingt, na dat hy gebekt is; einem das Gelbe vom Schnabel wischen, een jong mensch beschauwen, polyfen; den Schnabel in alles froken wolslen, overal *zyn* bek, *zyn* mond in willen hebben; den Schnabel immer in der Weiche haben, onophoudelyk drinken; zuipen; an einer Gießkanne, tuit aan eene schenkan.
Schnabelstein, *n.* een kleine snavel, -bek.
Schnabellieren, *v. n.* braaf smullen, lustig, vrolyk *zyn*, 'er braaf aanzitten, *zyn* bart opbaalen, joelen.
Schnabeln, *sich*, *v. rec.* trekkebekken, zoenen.
Schnabelschiff, *n.* snebschuit, schuit met eenen spitsen bek, *neb*.
Schnabelstich, *stöß*, *m.* een stoot met den snavel, -bek.
Schnabelweide, *f.* snavel, gebekt wildbraad, eetbaar wild, geogelte.
Schnabelwilde, *n.* *f.* Schnabelweide.
Schnaderente, *u. f. w.* *f.* Schnatterente.
Schnadern, *u. f. w.* *f.* schnattern.
Schnadriack, *m.* snap, gesnap, praat.
Schnat, *m.* snaakery, kwinkslag.
Schnat, *Schnater*, *f.* Schnatenmacher.
Schnat, *Schnate*, *f.* een mug, mugge.
Schnaten, *f.* Schnat, snaakery.
Schnaten, *v. n.* snaakery, klugten, klugtjes, klugtige, koddige praatzen, boerteryen, posfen voorbrengen, vertellen.
Schnatenbiß, *stich*, *m.* muggebeet, muggesteck.
Schnatenmacher, *m.* snaak, klugtige potsmiraker.
Schnatennek, *n.* muggenet.
Schnater, *m.* *f.* Schnatenmacher.
Schnatisch, *adj.* snaakich, koddig, drollig, klugzig, lustig, potzig, kortswylyg.
Schnalle, *f.* klink, lizterte aum een deur; gesp, gespe; silberne, stählene Schnallen, zilvere, staale gespen.
Schnall, eene klaproos.
Schnallen, *v. n.* mit der Peitsche, met de zweep klappen.
Schnallen, die Knöchel lassen, *f.* schnellen.
Schnallen, *v. a.* gespen, toegespen.
Schnallendorn, *m.* het tongetje van de gesp.
Schnallengürtel, *m.* riem met een gesp.
Schnaller, *m.* het klappen.
Schnaller, *Schnalzer*, *m.* *f.* Schneller.
Schnalzen, *Schnalzer*, *f.* schnellen, ic.
Schnapp, *m.* snap; in einem Schnapps, schnapps etwas thun, met een snap iets doen.
Schnappen, *v. n.* na iets snappen, happen, bygen, 'er een hap na doen; der Adler schnapet nicht nach den Fliegen, de arend hapet niet na de vliegen, zangt geen vliegen; nach dem Athem schnappen, bygen; mit der Zbürre schnappen, de deur schielyk laaten toevullen; etwas aus der Hand schnappen lassen, iets uit de hand laten vallen, glyden.
Schnappen, hinken.
Schnappen, in de hoogte, op springen.

Schnapper, *m.* kloor, klei-, kluitboog.
Schnappericht, *m.* het rondfel by de horlogiemakers.
Schnapperling, *f.* Schnapper.
Schnappfeder, *f.* veer van een slot.
Schnappgalgen, *m.* *f.* Schnellsalgen.
Schnapphahn, *m.* snaphaan, struikroover, strooper.
Schnappich, *adj.* snapagtig, praatzugtig.
Schnappfarr, *Stürzfarr*, *m.* eene storkar.
Schnappmaul, *n.* snapper, praater, kakeelaar, overdraager, die niets weet te zwygen.
Schnappmesser, *n.* een mes, dat schielyk kan worden toegelaan.
Schnappsack, *m.* een knap-, bultzak, leere buidel, daar de zoldaten en ambagtsgezellen hun plumje op den rug in draagen.
Schnarchen, *v. n.* snorken, ronken; die ganze Nacht schlafen und schnarchen, den ganschen nacht slapen en ronken.
Schnarchen, snorken, pochgen, snoeren, bravade slaan.
Schnarchen, *v. n.* snorking, ronking, snork, ronk, het snorken, ronken.
Schnarcher, *m.* snorker, ronker; snoever, pochger.
Schnarcherin, *f.* eene snorkster.
Schnarren, *v. n.* *f.* schnurren, snorren, krassen.
Schnarren, vrouwen, bryen, lippen; siehe schändeln.
Schnarrindulen, *v. n.* wordt van hem gezegd, die zelf honzer heeft, en anderen ziet eten, watertanden.
Schnarrpfeife, *f.* de brommer van eene zakpyp.
Schnatterer, *m.* een snaverfnel, langtong, babbelaar.
Schnatterente, *f.* eene kwakeend.
Schnattergans, *f.* snatergans.
Schnatterhant, *schatterisch*, *adj.* praatziek, babbelagtig, genegen tot snappen, praaten.
Schnattern, *v. n.* klappen met de tanden, kwakken, als de eenden, ganzen, oeveraars.
Schnattern, *v. n.* snareren, snaveren, gaggelen, snappen, kakelen, druk praaten.
Schnauben, *v. n.* snuiven, snoeven; wie die Hunde, snuiven, snoffen, snuffen, snuffelen, snuffelen gelyk de honden; vor Müdigkeit, starkem Laufen, von harter Arbeit, vor Dichte, snuiven, blaazen, puiften, bygen van moedigheid, van sterk loopen, hard werken, dikte; schnaufend gelaufen kommen, hygende komen zelopen.
Schnauben, *n.* het snoeven, hygen.
Schnauber, *m.* een oplooper, gramstoorig, levig goornig mensch.
Schnaufen, *Schnauer*, *m.* *f.* schnauben.
Schnaupe, *f.* *f.* Schnauze.
Schnupflein, *Schnuzlein*, *n.* een snuitje, bekje, nepje.
Schnauze, *f.* snuit, bek; seine Schnauze in etwas stecken, *zyn* snuit, bek in iets steeken; halt die Schnauze, bou je bek, bou den mond toe; die Schnauze hoch tragen, boogmoedig, groots *zyn*.
Schnuzen, *schnuzen*, *f.* schnuzen.
Schnuzen, *v. n.* likken, proeven, smaaken; aus den Töpfen schnuzen, uit de potten likken, proeven.
Schnuzer, *m.* een likker, proever, snoeper.
Schnauzhan, *m.* een kalkoensche haan; ein junger

junger Schwauban, een melkmaai, snoeshaan, gekje, pronker.
 Schudzig, *adj.* dat een bek, neb, snuit beft.
 Schudziglein, *f.* Schuduplein.
 Schneef, *f.* flek, flak.
 Schneef, *f.* *f.* Schneefstiege.
 Schneefnauge, *n.* het flakkenoog in de ionische bouworle.
 Schnecken-, Muschelfisch, *m.* eene oester.
 Schneckengebûg, *n.* een flekkenkorf.
 Schneckenhaus, -hûschen, *n.* flekhuisje, flekhoortje.
 Schneckenhûdenlein, *n.* *f.* Schneckenhûschen.
 Schneckenlee, *m.* klaverrupen.
 Schneckenpoff, *f.* (die) gehen, agter nit gaan, it. langzaam, traag zyn.
 Schneckenstein, *m.* een flakkesteen.
 Schneckenstengel, *m.* een flakkensteel aan den corinthifchen knoop.
 Schneckenstiege, *f.* wenteltrap.
 Schneckenreppel, *f.* *f.* Schneckenstiege.
 Schneckenweis, *meife, adj.* als eene flak.
 Schneckenwaffe, *m.* het rondfel by de borlogie-maakers.
 Schneckenzug, *m.* een flakkenhaal, -trek.
 Schnee, *m.* sneeuw; der Schnee smelt, liegt einer Elen hoch, de sneeuw smelt, legt een el dik.
 Schneebahn, *f.* sneeuwbaan, weg, met sneeuw bedekt.
 Schneeball, *m.* sneeuwbal.
 Schneeberge, *m.* sneeuwgebergte.
 Schneebînd, *adj.* sneeuwblind.
 Schneeflume, *f.* een sneeuwbal, bloem.
 Schneefloof, *m.* sneeuwvlok.
 Schneegans, *f.* sneeuwvang, wilde gans.
 Schneegestûber, *n.* sneeuwstof, stofsnieuw.
 Schneehaufen, *m.* een hoop sneeuw.
 Schneehuhn, *m.* een witte vogel, ter groote van eene dwif.
 Schneicht, *schneifich, schneitrich, adj.* sneeuwig, sneeuwagtig.
 Schneefânig, *m.* een winterkoningje.
 Schneeflumpen, *m.* slavee, *f.* een klomp, brok sneeuw, die van de bergen na beneden zakt; *f.* veue.
 Schneefluff, *f.* wetter, *n.* sneeuw wig weêr.
 Schneezegen, *m.* regen, met sneeuw vermengd.
 Schneevogel, *m.* sneeuwvogel.
 Schneewasser, *n.* sneeuwwater.
 Schneeweis, *adj.* sneeuw wit, zo wit als sneeuw.
 Schneewetter, *n.* *f.* Schneefluff.
 Schneewolke, *f.* sneeuwvlok.
 Schneezucker, *m.* witte zuiker.
 Schneidbank, *f.* eene snybank, *f.* Schneidbank.
 Schneidbret, *n.* snybord, snyplank.
 Schneide, *f.* sneede, *snel, scherpe* van een mes.
 Schneidenen, *n.* Schraubbohrer, *m.* een schroefzyzer.
 Schneideln, *f.* sneiteln.
 Schneidlohn, *m.* werk-, maakloon.
 Schneiden, *v. a.* snyden, lubben; eine Feder schneiden, een pen, schryfspen, fchagt versnyden; Taback schneiden, tabak kerven; anders schneiden, was falsch geschnitten ist, versnyden, besnyden, 't geen onrecht, of misgesneeden is; der Wind schneidet scharf, de wind snydt, snipt heel fel; schneiden einen in Darmen, jemand snyden, een snyding hebben in de darmen; Capriolen schneiden, kaptiolen maaken; Holz schneiden,

bout zaagen; einen Hund schneiden, een hond lubben.
 Schneiden, *n.* het snyden, zaagen; des Bauchs, buikpyn.
 Schneidend, *schneidig, adj.* snydend, sneedig; Schneidende Kälte, vinnige, scherpe koude.
 Schneider, *m.* snyder, snyer, kleermaaker.
 Schneiderarbeit, *f.* snyerswerk.
 Schneiderburfch, -gefell, *m.* een kleermaakers gezelschap, -knecht.
 Schneiderei, *f.* Schneiderhandwerk, *n.* snydersambagt.
 Schneidgerfell, *m.* *f.* Schneiderburfch.
 Schneiderinn, *f.* eene naayster, lapster, kleermaakers vrou.
 Schneidertarpe, *m.* haring, snyersvisch.
 Schneidern, *v. n.* snyeren, kleermaaken.
 Schneidermadel, *f.* eene kleermaakersmaald.
 Schneiderschûd, *f.* snydersfchaar.
 Schneidersfich, *m.* *f.* Schneidertarpe.
 Schneidertafel, *f.* -tisch, *m.* fchavor, snydertafel.
 Schneiderwerkstatt, *f.* snyders, kleermaakers winkel.
 Schneidergunft, *f.* het snydersgild.
 Schneidig, *f.* sneidend.
 Schneiden, *v.* sneiteln.
 Schneidmesser, *n.* snyd-, snymes.
 Schneidmûhl, *f.* zaagmolen.
 Schneien, *f.* sneeuen, sneeuwen.
 Schneielicht, *f.* sneeielicht, sneeuwig.
 Schneiteln, *v. a.* snoeijen, besnoeijen.
 Schnell, *adj.* & *adv.* snel, vaardig, ras, gezwind, vlug; schnell laufen, fliegen, *snel, ras, snellyk* loopen, vliegen; schnelle, hurtige Tritte, ein schneller Gang, *vlugge treden, een vlugge gang; schnell* fortfeegeln, *sneedig* voortzûilen.
 Schnellbalke, *m.* eene wip.
 Schnellbock, *m.* een heyblok, om paalen in te beyen.
 Schnellbraun, *f.* put met een wip, wipboom.
 Schnelle, *f.* snelheid, gezwindheid, schielykheid.
 Schnelle, schnelle Catbrin, *f.* loop, buikloop.
 Schnellen, *v. a.* werpen; ins Wasser schnellen, in 't water werpen, snyten; it. *f.* sneeuen.
 Schnellen, *f.* jerspringen.
 Schnellen, die Waage, de fchaal laten doorslaan.
 Schnellen, jemand, iets in de boogte werpen.
 Schnellen, een knip voor den neus geven.
 Schnellen, *v. n.* knippen, knappen, kraaken met de vingers, knipflaagen.
 Schneller, *m.* knip, knap, knipflag, knipje, knokflag.
 Schneller, Schnapper, Schnalzer, *m.* snap, knip, knipje, knipflag.
 Schneller, *m.* *f.* Schnellflugel.
 Schnellfüßig, *adj.* *snel, ras* te voet, *vlug* gaande, *schielyk* voortgaande.
 Schnelgalgen, *n.* wip, wippe, wipgalg, wap- per, mik.
 Schnelligkeit, *f.* *f.* Schnelle.
 Schnellflugel, *f.* knikker.
 Schnellwage, *f.* unster, balans, boerebalans.
 Schnellwerk, *n.* veêrwerk.
 Schnepfe, *f.* snep, snip.
 Schnepfenbreck, *m.* sneppendrek.
 Schnepfengarn, -neg, *n.* snippenet.
 Schnepfstein, *n.* een snepje, snipje.

Schneppe, *f.* flep, flep; an einer Tracht haube, *tipje, snubje* van een floers-, rouwkapzel.
 Schneppe, *f.* Schnauze.
 Schnepfer, *f.* Schnapper.
 Schnepphaube, *f.* een spitskapzel, *knif* met eene snuit.
 Schnepfich, *adj.* snapagtig, praarziek.
 Schnepffanne, *f.* eene tuikan.
 Schnepffel, *f.* Schnurchel.
 Schnuse, Schnuze, *f.* eene snuit, vlaswiek.
 Schnuzen, *n.* het snuiten.
 Schnuzen, *v. n.* snuiten; seine Nase schnuzen, *zyn neus nisnuiten, snuiten; das Licht, die Kerze schnuzen, de kaars snuiten; et- men schnuzen, betriegelen, jemand snuiten, verschalken, befliegen, opligzen.*
 Schnuzer, *f.* Schnuze.
 Schnuzer, *m.* Schnuzerbeer, *f.* een snuiters
 Schnuztrich, *m.* een neus-, zakdoek.
 Schnuztruchlein, *n.* een neus-, zakdoekje.
 Schnuzen, *v. n.* sneeuwen; es hat die ganze Nacht geschneet, het heeft den ganschen nacht gesneeuwd.
 Schneereich, *f.* sneeielicht.
 Schneeden, *f.* sneuaben.
 Schneefeler, *m.* een, die door den neus spreekt.
 Schneefeln, *v. n.* snoefneuzen, uit, door den neus spreken.
 Schneefeln, bedillen, berispen, critifeeren.
 Schneefler, *m.* een bediller, berisfer, criticus.
 Schneeflerinn, *f.* eene vrouw, die door den neus spreekt.
 Schnipp, *m.* *f.* Schnipperling.
 Schnipp, *m.* Schnippchen, *n.* knip, knappen met de vingers; im Schnipp, *schielyk, met der haast.*
 Schnippeln, *v. a.* snippen, snippen, snip- peren, knippen.
 Schnippen, *v. n.* met de handen klappen.
 Schnipper, *m.* gekfcheerder, spotter, spot- boek, spreeuw, fchiimper.
 Schnipperling, *m.* snippel, snippeling, snip- pertje, snipzel.
 Schnippeln, *f.* snippeln.
 Schnippfich, *adj.* bits, trots, spytig, vefag- tend; schnippische Worte geben, *bife* woorden geven.
 Schnitfel, *m.* inlaating, zamenbinding.
 Schnitren, *schwirren, v. n.* snorren, een grêd geraas maaken.
 Schnitt, *ik* sneed, *imperf.* von schneiden.
 Schnitt, *m.* sneede, snee; eines Buchs, *sne* van een boek; von einem Kleide, *snel, pe- troon* van een kleed; Brod, *een snee, reep broods; Pachs, snee, schyf, moot zalm.*
 Schnitt von einem Kleide, *Haube, snel, pe- troon* van een kleed, *bwif.*
 Schnittbank, *f.* Schnitgebank.
 Schnitter, *m.* maayer, oogfter, koorenfny- der.
 Schnitterinn, *f.* vrouw, die 't afgesneeden koorn in bosfchen bindt.
 Schnittergebende, *m.* tiende der maayers, in eenige provincien van Duitschland.
 Schnitthobel, *m.* het affnymes by de boeks binders.
 Schnittlauch, *n.* sneelook, bieslook, groen- look.
 Schnittlein, *n.* een sneedje, reepje.
 Schnitfling,

Schnittling, m. een gesneeden, gelabd dier; een, die uit 's moeders buik gesneeden is.
 Schnittmesser, n. f. Schnitzmesser.
 Schnitt, i. Schnitt.
 Schnitzbank, f. Schnitzbank.
 Schnitzbrett, n. stich, m. eene schaaft-, werk-, schroefbank, schrynwerkers, flootemaakers, roermaakersbank of werktafel.
 Schnitzbrett, n. een snybord, *bouten bord*, daar men iets op kort snyd.
 Schnitzbank, f. sneebank, snybank.
 Schnitzfelsen, n. een werkbytel.
 Schnitzeln, i. schnitzen.
 Schnitzmesser, n. snymes; f. Hüpe.
 Schnitzen, v. a. snyden; ein Bild schnitzen, een beeld snyden, houwen.
 Schnitzer, m. een beeldhouwer.
 Schnitzer, m. snyer, snymes van den schryn-, wicwerker, met een lang en krom hegt.
 Schnitzer, m. eene four, een misflag, ein grober Schnitzer, een groffe fout; einen Schnitzer machen, een misflag begaan.
 Schnitzlein, f. Schnittlein.
 Schnitzeln, f. Schnitzen.
 Schnitzmesser, f. Schnitzmesser.
 Schnitzstich, f. Schnitzbrett.
 Schnitzung, f. het beeldhouwen, beeldsnyden.
 Schnitzwerk, n. gesneeden beeldwerk, beeldsnyderswerk.
 Schnödd, adj. & adv. snood, snoo; schnöde Willäufig, snood, vuile lusten, snood, vuil bedryf; schnöder Gewinn, vuil gewin; ein schnödes Gemüth, een laage ziel, een laffe ziel; die schnöde Welt, de bedorve zeden der waereld.
 Schnoder, m. schnodern, schnodericht, ziehe Schnudel, ic.
 Schnodern, f. een snotneus.
 Schnödigkeit, f. schand, hoon, eerloosheid, vuilheid, laagheid.
 Schnödiglich, adv. i. schnödd; schandelyk, oneerlyk, enz.
 Schnoppen, v. n. janken, bassen, doorflaan, van een hond gesproken, die den reuk, het spoor, of den voet van een baas enz. in den neus beeft.
 Schnoppen, n. het janken, bassen, doorflaan.
 Schnörchel, Schnörkel, m. krul van 't kaptitel des ionischen pylaars.
 Schnörcheln, v. n. bryen, lippen, brouwen.
 Schnörcheln, schnörchen, schnörkeln, v. a. draajen, strengelen, toerollen, draajende oprullen.
 Schnörkel, f. Schnörchel.
 Schnorren, f. schnurren.
 Schnucken, f. schluchfen.
 Schnudel, m. snoot.
 Schnudeln, v. n. snotten, snotterig, besnot.
 Schnudeln, v. n. snotten, snotterig, besnot.
 Schnudeln, v. n. snotten, snotterig, besnot.
 Schnudeln, v. n. snotten, snotterig, besnot.
 Schnuder, n. f. w. f. Schnudel, ic.
 Schnuffeln, f. schniffeln.
 Schnuffstuch, f. Schnuffstuch.
 Schnupfen, m. verkoudheid; den Schnupfen haben, de snof hebben, eene verkoudheid gevat hebben, verkouden, verkoud zyn, aan eene verkoudheid niek, vast zyn.
 Schnupfen, v. n. snuiftabak snuiven, opsnuiven, snuffen, snoffen, in den neus opbaalen.

Schnupfer, m. snuiver, snotneus, opsnuiver van zyn snoot.
 Schnuppulver, n. nieskruid.
 Schnupftabak, m. snuiftabak, snuffje.
 Schnupftabakbüchse, f. snuiftabaksdoos, snuifdoos, -doosje.
 Schnupftuch, n. snootdoek, neusdoek, zakdoek.
 Schnuppe, m. & f. f. Schnupfen.
 Schnuppen, Schnupps, Schnupstuch, ziehe Schnupfen, ic.
 Schnur, f. eene snoer, enz. f. Schnüre.
 Schnur, f. een regelmaat, rigtsnoer; der Schnur nach, naar den regel, de regelmaat.
 Schnur, f. snaar, schoondogter, -zutter, broeders-, zoonsvrouw.
 Schnürbrust, f. f. Schnürleib; die Schnürbrust anlegen, het keurslyf aandoen.
 Schnürkel, schnürkeln, f. Schnürkel, ic.
 Schnüre, f. snoer, koorde, lyn; Berlen, een snoer, toer paalen; die Schnüre spannen, om een boek te naajen; über die Schnüre haugen, de maute buiten gaan; van den regel afwyken, overdaad pleegen; von der Schnüre zehren, zyn geld, zyn goed verteeren, van den boogen boom teeren, niets winnen.
 Schnüren, v. a. snoeren, rygen.
 Schnüren, wie die Zimmerleute das Holz, het hout lynen, streepen.
 Schnurfeuer, n. een soort van vuurpyl, die langs eene lyn ooploopt.
 Schnurgerad, adj. lynregt.
 Schnurgleich, adv. lynregt, naar den regel.
 Schnürleib, m. :brust, f. ryglyf, roklyf, keurslyf.
 Schnürlein, n. een snoertje, koorde, lyntje.
 Schnürloch, n. een ryg-, nagelgat.
 Schnurmacher, m. een kindvever.
 Schnurperlen, f. snoerpaalen, paalen, om te snoeren.
 Schnurr, Schnurrbart, m. knevel, niterste van den baard.
 Schnurrecht, adj. f. Schnurgerad, -gleich.
 Schnurren, v. n. grommen, knorren, preutelen.
 Schnurren, v. n. snorren; ihr Spinrad schnurret, haar spinwiel snort; die Käse schnurret, de kat snort, spint.
 Schnürriem, m. rygnettel, rygsnoer, -veter.
 Schnurrisch, adj. bits, knorrig.
 Schnürfendel, m. f. Schnürriem.
 Schnürtracht, adv. naar den regel, regelregt; op 't oogenblik, oogenbliklyk; Schnürtracht entgegen, regt tegen over, in tegendeel, tegenover gesteld.
 Schob, f. Schaub; it. imperf. von schieben.
 Schöher, m. opper, myr, hoop hooi; dat heu zu Schöbern machen, 't hooi op oppers, hoopen zetten, 't zelve opperen, op opperen.
 Schöberlein, n. een oppertje, kleine opper, mytje, hoopje.
 Schöbern, v. a. opperen, op oppers, hoopen zetten.
 Schock, schocken, f. Schober, ic.
 Schock, n. schok, getal van zestig; Eier, een schok eieren.
 Schockel, schockeln, f. Schautel, ic.
 Schockholz, n. telhouw.
 Schockeln, f. schauteln.
 Schocklung, f. het wiegen, schommelen.

Schokolada, Schokolata, Schokolade, f. schokolade, chokolade.
 Schokolatenkanne, f. eene chocoladenkan.
 Schokolatenquell, m. een chocoladenmol.
 Schokolatenschenk, m. een die chocoladen schenkt, verkoopt.
 Schokolatengeschirr, n. schokoladepotten, -vaten.
 Schockweise, adv. by 't schok, by zestigen.
 Schof, f. Schaub.
 Schöff, m. f. Schöppe, een scheepen.
 Scholarch, m. scholarch, curator, opziener over schoolen.
 Scholle, f. schol, platvisch, f. Butte.
 Scholle, f. kluit, f. Schrolle.
 Schollicht, f. schrollicht.
 Schollkraut, n. stinkende gouwe, gouwwortel, schelkenkruid.
 Schön, adv. al, alreede, alreeds, reeds.
 Schön, adj. & adv. schoon, mooy, hupfch, hups, aardig, welgedaan, zuiver, rein; schön machen, fraayer, mooyer maaken, iets verwen, met glimp vercierren; werden, frauyer worden; schön reden, schwagen, schoon spreken, praaeten, vleyen, naar den mond spreken; schön französisch reden, schoon, frauy fraus spreken; einen schönen Gruß, schönen Befehl vermelden lassen, jemand een compliment maaken; schönen Dank sagen, bedanken, dank zeggen; sich schön machen, zig zuiveren, ontschuldigen; einem schön thun, jemand vleyen, naar den mond praaeten, honing om den mond sneeren; schön Dank, mein Herr, hartelyk dank, myn heer.
 Schöndruck, m. wit, blank papier.
 Schönen, v. a. ver schoonen, spaaren, te raad houden; vieren; sein verletztes Bein selbst schön müssen, zyn zeer been moeten vieren, verschoonen.
 Schönfabrefegel, m. het schover-, groot zeil.
 Schönfärber, m. een verwer, die fraay, allerlei kleuren verwt.
 Schönbelt, f. schoonheid, hupfchheid, goelykheid.
 Schönknecht, m. schoon-, stiefzoon; proper, net kaereleje, -ventje.
 Schönpart, f. het masker, momaanzigt.
 Schönpläckerchen, n. een moesje.
 Schoos, m. & f. schoot, boezem; vom Wammes, schoorte.
 Schoosbündchen, n. schoet-, jufferhondje.
 Schooskindchen, n. schoot-, troetelkindje.
 Schopf einer Henne, m. kuif, hennekuif.
 Schopf, i. Schöpfe.
 Schopf am Hause, een portaal.
 Schopf, m. een koetshuis; f. Schuppen.
 Schopf, i. Schöpfe.
 Schöpfbret, n. f. Schöpfgeschirr.
 Schöpfbrunn, m. put, putbron; Wasser schöpfen aus einem Schöpfbrunnen, water putten, putfen.
 Schöpfbrunnenwasser, n. putwater, pompwater.
 Schöpfpe, m. f. Schöpfpe.
 Schöpfpeimer, m. put-, schepeimmer; zur See, puts.
 Schöpfen, v. a. scheppen; mit einer Schöpfel schöpfen, scheppen met een schop, opscheppen, opschoffelen; Luft, Adem schöpfen, lugt, adem

luzt, adem scheppen, haalen; **Muth** schöpfen, moed scheppen, vatten; **Ruhen**, Frucht aus etwas schöpfen, nut, vrugt, voordeel uit iets trekken, behuuten; arge Gedanken von einem schöpfen, quaade gedagten van jemaand hebben, erg van hem denken.

Schöpfenamnt, n. het Scheepensampt.

Schöpfengericht, n. stube, f. s. bey Schöpfenbant.

Schöpfer, f. Schöpfseimer, und Schöpfseichter.

Schöpfer, m. die Schopper; **Gott** ist der Schöpfer Himmels und der Erden, aller Dinge, **God** is de Schepper van hemel en aarde, alle dingen.

Schöpfgalgen, m. putgalg.

Schöpfseichter, n. seimer, stübel, m. schepvat, hoosvat, schepper.

Schöpfstake, m. puthaak.

Schöpfstich, adj. tot het scheppen behoorende; die schöpfstiche Kraft, de scheppende kracht, kracht, magt van te scheppen.

Schöpfsticht, adj. gekuifd, met eene kuif; digt bewassen; schöpfstichte Lerche, een leeuwwerk met een kuif; schöpfstichtes Haar, dik, zwaar hair.

Schöpfstelle, f. gieter, zeilgieter, hoos, hoosvat.

Schöpfstübel, f. den Schöpfseichter.

Schöpfstein, n. een kuifje, een kleine kuif.

Schöpfstffel, m. scheplepel.

Schöpfstfad, n. scheprad, wiel.

Schöpfstfang, f. schepping.

Schöpfstwert, zeug, n. schep-, putgereedschap.

Schopp, Schoppe, f. Schoppen.

Schoppe, f. Schüppe.

Schöpfe, m. scheepen.

Schoppen, v. a. vullen, stoppen, aanvullen.

Schoppen, m. een pint; einen Schoppen trinken, een pintje drinken, om een pintje gaan.

Schoppen, m. een koetshuis; f. Schuppen.

Schöpfpenbant, f. gericht, n. stube, f. scheepensbank, gereg.

Schoppenglas, n. een pinteglas.

Schoppentveld, adv. by, met de pint, pinten.

Schoppicht, adj. van eene pint; ein Schoppichter Krug, eene kruik van eene pint.

Schoppnudel, Stoppnudel, f. propdeeg, deeg, om te mesten.

Schöpfw. schaap; ein alberner Schöpf, een zul, goed bloed, schaap.

Schöpfwart, f. sie ist von Schöpfwart, zy is dom, zeer dom.

Schöpfwratzen, m. een schaapengebraad.

Schöpfwurtel, n. schaapenvleesch.

Schöpfwurtel, f. een schaapenbont.

Schöpfkopf, n. een schaapshoofd, kop; es ist ein Schöpfkopf, 't is een schaapshoofd, Forst, een donnerik.

Schöpfslunge, f. schaapslong.

Schurf, Schurf, m. schurfd, krauwfel, krauwagie, rappigheid.

Schurf, een korst op eene wond.

Schurficht, schurficht, adj. rappig, schurfdig, die krauwfel, krauwagie heeft.

Schormaus, f. eene aardmuis, mol.

Schorstein, f. Schorstein.

Schorren, v. a. wieden, harken.

Schorriwaukel, f. wiedines, wicdyzer.

Schorstein, m. schoorsteen, schouw; den Schorstein fegen, den schoorsteen veegen; **Fleisch** im Schorstein hengen, vleesch in den schoorsteen hangen.

Schorsteinseger, -lehrer, m. schoorsteenveeger.

Schorsteinmantel, m. schoorsteenkleed, -mantel.

Schorsteinschere, f. schoorsteenpyl.

Schos, m. & f. s. Schoos; ein Kind auf den Schos nehmen, een kind op den schoot nemen; die Hand in den Schos legen, de handen over malkander bonden, ledig ziten, niets doen; dem Fürsten im Schos sitzen, de gunst van den vorst hebben.

Schosfell, stuch, n. s. Schurzfell, een schootsvel.

Schoshündlein, -kind, n. s. Schoshündchen, ic.

Schoskraut, n. averoone, averuit.

Schöslein, n. am Wammes, am Roke, het schoorje.

Schosreid, -reis, m. zydsprank, scheut, spruit.

Schos, m. schot, schatting; Schos und Schassung unterworfen seyn, schot en lot onderworpen zyn; eines Bewußtes, schent van een gewas, spruit.

Schos, f. Schus.

Schos, ik schoot, imperf. von schießen, schießen.

Schosbar, adj. cynsbaar, impost onderhevig.

Schosfen, v. n. schießen, spruiten, waffen.

Schosfer, m. een ontvanger van den impost, van de schutting.

Schosferamt, n. het ampt, de bediening van een ontvanger van den impost.

Schosseren, Schosserstube, f. het kantoor, comptoir van den impostneester.

Schoslicht, f. schlicht.

Schoslein, n. een uitspruitzeltje, scheutje, loetje.

Schoslein, m. eene vlasvink.

Schosling, m. een uitspruitzel; ein junger Schosling, een jonge, opgeschooten kuaap.

Schosreid, f. Schiesling.

Schosstunde, f. troetelzonde.

Schosstuch, n. s. Schosfell.

Schoswurz, m. hondsrand, plant.

Schote, f. pelle, schelle, bast van groene erweten, boonen, erweten-, boonenpellen, -schellen.

Schoten, v. a. grüne Erbsen, Bonen, groene erweten, doperweten, boonen pellen.

Schotte, m. schoortouw, van de zeilen.

Schotteln, f. Schütteln.

Schotten, f. Schote.

Schotten, m. wei, hui van de melk.

Schottisch, f. Schottländisch.

Schottland, n. Schotland.

Schottländer, m. Schotlander, Scotsman, Scot.

Schottländisch, Schottisch, adj. schotlandsch, schots.

Schrabben, f. schrapfen.

Schrad, schrad, adv. schuins, scheef; siehe schrag.

Schrage, f. schraag, schraage, baar.

Schragbalk, m. een schoorbalk.

Schragen, m. f. Schrage; er liegt auf dem Schragen, hy is nabij zyn eind, zyn dool, hy zal den geest haast geeven.

Schragen, v. a. schooren, onderschraagen.

Schradlinks getheilet, adj. schuins gedeeld, -gesneeden, -uitgehouden.

Schradrechts getheilet, adj. doorgesneeden.

Schramme, f. schram, schraap, schrab, snee, veeg in de kaaken; einem eine Schramme über die Backen geben, iemand eenen veeg in zyn kaaken, trouw geeven.

Schrammen, v. a. schrammen, schrabben.

Schrammbans, m. een gekerfde, met een schram of sneele in 't aangezigt.

Schrammicht, adj. schrammig, gesneeden, geschramd, geschrabt.

Schrammlein, n. een schrammetje, sneedje, veegje.

Schran, m. bank, vleeschbank.

Schrank, m. kas, kast, schrym, schap.

Schrankbalk, m. een dwarshout.

Schranken, v. a. schuins, dwars, kruizelinge leggen; die Beine schranken, de beenen uitzetten, te wyd van malkander doen.

Schranken, f. paalen; in seinen Schranken bleiben, sich halten, binnen zyne paalen blyven, zig houden; zum Hahnengesecht, mat, boonenmat, daar haanen in wegten; maschen, atheinen, afspaalen, met staketsels afperken, paalen zetten.

Schrankenlos, adv. onbepaald, volstrekt.

Schrankfenster, n. tralivenster, houte of rietvenster, glazefcherm, als een chassinet enz. te gebriken.

Schranklein, n. een kistje, kasje enz.

Schrankrame, m. het kruiskozen, daar de raaen en glazen vensters in staan.

Schrankenwert, n. trali-, ruitwerk, bek- of vensterwerk met zuten.

Schranz, Schranzer, m. een schranfer, sinulbaard, flemper, flampamper, gulzigaart, flokdarm.

Schranzen, v. n. schransen, sinullen, flempen, flampampen.

Schranzer, f. Schranz.

Schrape, Schrapfe, f. een schrapper, schrapzyer.

Schrapbesen, Schrubber, m. een bezem om te boenen, schrobber.

Schrapfellen, n. f. Schrape.

Schrapfen, v. a. schraapen, schrobben, boenen; ein ieder schrapfen, leer schraapen; die Stube, die Treppe schrapfen, schrabben, de kamer, de trap boenen; Geld zusammen schrapfen, schrapfen, geld zamen schraapen, verzaderen.

Schrapmesser, n. een looyersmes.

Schrapper, Schrubber, m. een schraaper, vuile vrek, gierigaart.

Schrapperen, Schrubberen, f. gierigheid, schraaplust, -zugt.

Schrapfung, f. het schraapen.

Schrapfen, Schrapper, m. f. schrapfen, ic.

Schraubbohrer, m. een schroefzyer.

Schraube, f. schroef; seine Worte auf Schrauben stellen, dubbelzinnig spreken; es ist ihm eine Schraube im Kopfe losgegangen, hy is niet wel by zyn hoofs, by zyne harsenen.

Schraube, f. Schrauberey.

Schrauben, v. a. schroeven, toeschroeven, toevyzelen; einem die Daumen schrauben, iemand de duimen schroeven, knellen; mit einem Schraubengewinde empor schrauben, vyzelen, op- om hoog vyzelen.

Schrauben,

Schrauben, v. a. belasten, doorstryken, uilachgen.
Schraubendreher, m. schroefdraajer, roer-maakers werktuig, om de schroeven vast in te draagen.
Schraubengang, m. het binneste rond, of de gang van eene schroef.
Schraubengewinde, f. Schraubenwinde.
Schraubenmutter, f. schroefmoer, -gat.
Schraubenriegel, m. schruif, schroafwervel; die Lûde mit dem Schraubenriegel zuriegeln, zuschrauben, zuwürdeln, den wervel op de deyr doen, ze met een wervel toeschroeven, ze wervelen, toewervelen.
Schraubenschlüssel, m. schroeffleutel.
Schraubenwinde, f. vyzel, groote schroef, spil.
Schraubenzieher, f. Schraubendreher.
Schrauber, Schraube, f. gekscheering, boertery, spottery.
Schraubnaegel, m. de schroef.
Schraubenschlüssel, f. Schraubenschlüssel.
Schraubstoc, m. schroeffstok.
Schraubstochangen, f. schroeffstokbekken.
Schraubwerk, n. her schroefwerk.
Schrauff, f. Schraube.
Schreck, m. f. Schrecken.
Schreckbar, adj. dat vrees kun aanjaagen.
Schreckbug, m. -bid, n. schrikbeeld; der Vogel in einem Garten, ruinspook, molik.
Schrecken, v. a. verschrikken, vervaaren, verbaazen, vervaard, schroomagtig, verbaasd maaken; die Kinder schrecken, de kinderen bang, vervaard maaken.
Schrecken, n. schrik, schroom, verschrikking, onsteldrenis; einem Schrecken einjagen, jemand schrik, vrees aanjaagen; den Schrecken benehmen, den schroom, de vrees beneemen.
Schreckenberger, m. een stukje geld, ter waarde van een halve schelling.
Schreckenaaf, Schreckgaaf, m. een houte kaas.
Schreckgeist, m. een spook; es giebt Schreckgeister in diesem Hause, in dit huis gaat het spooken.
Schreckhaft, adj. schrikagtig, schrikkelig, schroomagtig, vreesagtig, vervaard.
Schreckig, f. schreckhaft.
Schrecklich, adj. & adv. schrikkelig, vreeslyk, schroomelyk, vervaarlyk; schrecklich schön, ongemeen fraay, mooy; schrecklich viel, ongemeen veel.
Schrecknis, -nis, f. f. Schrecken.
Schreckpulver, wasser, n. middel tegen den schrik.
Schrecksal, n. f. Schrecken.
Schreckschuß, m. een feinschoot.
Schreckstimme, f. een schrikkelijke, vervaarlyke stem.
Schreckthier, n. schrikdier, gedrogt.
Schreckung, f. dreiging, bedreiging.
Schreckwasser, f. Schreckpulver.
Schreckworte, n. dreigende, stuurste, barsche woorden.
Schree, schrdg, schrad, adj. & adv. schuins, scheef, dwards; ein schreeges Kreuz, een St. Andriaskruis.
Schreegmaaf, n. een winkelhaak.
Schreibart, f. schryfwyze, -styl, wyze, styl van te schryven; eines Worts, spelling van een woord; ein freye, hohe, niedrige Schreibart, een vrye, verheven, laage styl.

Schreibbuch, n. schryfboek.
Schreibekunst, f. schryfkunst, -kunst.
Schreibeln, v. n. papier bekladden, haanepootten maaken, steg schryven.
Schreibemeister, m. schryfsmeester.
Schreiben, v. a. schryven; ein Wort recht, unrecht schreiben, een woord regt, onregt spellen; übel, unlesbar schreiben, f. krisgeln; sich so und so schreiben, f. nennen.
Schreiben, n. ein Brief, een brief.
Schreiber, m. schryver; in einer Kanzley, klerk; der Autor eines gelehrten Werks, oder Buchs, de opsteller, schryver, maaker van een geleerd werk, boek.
Schreiberey, f. schryfkunst, schrift.
Schreibersich, adj. van een schryver, van een clerk, commies; auf Schreibersich, auf Schreibersiche Weise, op zyn schryvers, op zyn clerk.
Schreibeshule, f. schryfschool.
Schreibestift, m. schryfstift, roodkryd, potlootstift, pen, -schagt.
Schreibestube, f. kantoor, contoer, comptoir.
Schreibetafel, f. schryfbord, -tafel.
Schreibetisch, n. tafellookje, tafeltje, schryfbordje.
Schreibfeder, f. schryfspen, -veder, -schagt.
Schreibfelle, m. eene schryffout, fout in 't schryven.
Schreibgelde, -geld, n. lohn, m. schryfloon, -geld, geld voor 't schryven, aan een clerk, enz.
Schreibgeld, n. f. Schreibgebähr.
Schreibkästlein, n. -lade, f. schryfkasje, -laade.
Schreibkoker, m. schryfkoker.
Schreiblade, f. f. Schreibkästlein.
Schreiblohn, m. f. Schreibgeld.
Schreibmesterei, n. een pennemes.
Schreibpapier, n. schryfpapier.
Schreibpergament, n. schryfperkament, francyn.
Schreibperment, f. Schreibpergament.
Schreibpostpapier, n. schryfpost-, drukpostpapier.
Schreibpult, m. schryflesenaar, schryfoord.
Schreibstüblein, n. het kabiner, schryfvertrek.
Schreibsucht, f. schryfzucht, -lust.
Schreibstüblein, n. f. Schreibstüblein.
Schreibtag, m. schryf-, postdag, dag, op welken men schryven moet.
Schreibtisch, m. een lessenaar.
Schreibzeichen, n. schryfteken.
Schreibzug, n. schryfstuig, -laade.
Schreiben, f. schryven.
Schreyn, n. kast, kas, kist, koffer, schryn; etwas in den Schrein legen, verwahren, iets in de kast leggen, bewaaren.
Schreiner, m. schrynwerker, kistenmaaker.
Schreinerarbeit, Schreinerer, f. f. Schreinerwerk.
Schreinergefell, m. een schrynwerkersknegt.
Schreinerhandwerk, n. het schrynwerkers ambagt, -handwerk.
Schreinerwerk, n. schrynwerk.
Schreinerwerkstatt, f. -zeug, n. schrynwerkers winkel, gereetschap.
Schreinlein, n. een kasje, kistje.
Schreiten, v. n. schryden, stappen; weit schreiten, wyd schreiden, stappen; zum Werke schreiten, aan 't werk gaan; zur zweiten

Schreiten, een tweede bewylyk doen; von der Meinung, vom Vorsatze schreiten, van zyn gevoelen, van zyn voornemen afgaan, afwyken; zur Sache schreiten, tot de zaak komen.
Schrent, m. bedrog, list.
Schrenten, f. schrenten.
Schrepfellen, n. f. Schrepfelsen.
Schrepfen, v. a. f. schrepfen; einen Baum schrepfen, den buitensten bast van een boom afsloen.
Schrepfer, Schrepfbohn, Schrepfung, f. f. Schrepfer, -ic.
Schrettlein, n. nagtmerry, mare, nagtdrukking.
Schreu, m. geschreeuw, geroep; einen Schrey thun, schreeuwen.
Schreuen, v. n. schreeuwen, luid kryten, roepen; schreuen wie ein Esel, balken, schreeuwen als een ezel; aus aller Macht schreuen, mit alle magt schreeuwen; um Rache schreuen, om wraak roepen; man muß nicht viel, nicht laut davon schreuen, men moet het niet uitbaazuinen, verbreiden, men moet de zaak verbergen.
Schreuen, n. f. Schrey.
Schreund, adj. roepende, schreeuwend.
Schreuer, m. roeper, luidroeper, -omroeper, -uitroeper, schreeuwer.
Schreyend, adj. schreyend, huilend, balkend, schreeuwend.
Schreymaaf, n. f. Schreymaaf, een winkelhaak.
Schrick, m. barst, borst; das Glas hat einen Schrick, het glas heeft een berst, is geborsten; it. f. Schreck.
Schricken, v. n. bersten, een berst hebben.
Schrie, ik schreeuwde, imperf. von schreuen.
Schrieb, ik schreef, imperf. von schreiben.
Schrift, f. schrift, geschrift, schriftuur; die heil Schrift, de heil. schrift, de schriftuur; Schriften einer Kanzley, papieren, gemeene schriften van een kantoor; geheime Schrift, cyfer, cyferschrift; mit solcher Schrift schreiben, in cyfer schryven; Schriften, drukletters.
Schriftgelehrter, m. schriftgeleerde.
Schriftgelehrtheit, f. schriftgeleerdheid.
Schriftgießer, m. lettergieter.
Schriftkasten, m. letterkas.
Schriftkastengestell, n. het gestel, de schraag van eene letterkas.
Schriftler, m. een opsteller van schriften.
Schriftlich, adj. & adv. schriftelyk; aufsetzen, schriftelyk, in geschrift stellen; einen schriftlich vor Gericht fordern, jemand voor gerigt beschryven, schriftelyk slagvaarden.
Schriftmäßig, adj. & adv. schriftmatig, schriftuurlyk.
Schriftreich, adj. letterryk; eine schriftreiche Druckerer, een letterryke drukker, die veele en veelere soorten van letters heeft.
Schriftrechter, m. schriftberisper, -knibbeelaar, -bestraffer.
Schriftscheide, f. f. Schriftzeichen.
Schriftschändgen, n. een schrift-, letterkaltje.
Schriftsetzer, m. een letterzetter.
Schriftspruch, m. eene spreuk uit de heil. schrift.
Schrifttext, m. een text, eene plaats uit de heil. schrift.

Schriftverächter,

Schriftverachter, *m.* een spatter met, een ver-
agter van de heil. schrift.
Schriftverfasser, *m.* christopsteller, -bewer-
per, schryver.
Schriftteken, *n.* zin-, schryfteken.
Schrumpfen, *f.* schrumpfen.
Schritt, *ik* schreede, stapte, *imperf.* von
schreiten.
Schritt, *m.* schreede, treede; Schritt eines
Pferdes, *pas, pasgang* van een paard; weite
Schritte, *wyde* treeden.
Schrittchen, *n.* treedje; kurze, kleine Schritt-
chen thun, wie ein zart Frauenzimmer,
korte tredjes doen, met kleine tredjes gaan,
trippelen, een trippelenden gang hebben, als
de juffers.
Schrittling, *sings, adv.* schrydelings, schryd-
ling.
Schrittschuhe, *m.* schaats; *f.* Schlittschu-
he.
Schrittweise, *adv.* by schreeden.
Schrode, Schroden, *f.* Schroete, *n.*
Schroff, schrofficht, schroffig, *adj.* rotsagtig,
steenagtig.
Schroffe, Schroffen, *f.* rots, rotssteen, steen-
rots; *ik f.* Schurf.
Schrofficht, schroffig, *f.* schroff.
Schrolle, *f.* kluir, kloor, brak van aarde;
grüne Schrolle, *groene* zood.
Schrollicht, *adj.* kluitig, kluitagtig.
Schroßseisen, *n.* scherfvlies, scherf, vliem-
zyer.
Schroßfen, *v. a.* koppen, schrabben, scher-
ven, koppen zetten, of zetten laten.
Schroßper, *m.* een koppenzetter.
Schroßhorn, hörnlein, *n.* *f.* Schroßkopf.
Schroßkopf, *m.* -horn, *n.* schrab-, scherf kop.
Schroßfung, *f.* het koppen, koppen zetten.
Schrot, *m.* gemaalen koorn; Schweine mit
Schrot mähen, *verken* met gemaalen koorn
messen.
Schrot, schroot, kruisfcharp, blokken van
oud yzer, spyerkoppen, daar men zomtyls
't gescht met laad; mit Schrot laden,
met schroot laaden.
Schrot, bufsen van koorn.
Schrot, alloy, gewigt; Münze vom gerech-
ten Schrote, *munt, geld,* van goed alloy.
Schrotteil, *f.* slagere, vleeschhouwers byl.
Schrotbeutel, *m.* een kruidzakje voor bagel;
in de meelbuidel.
Schrotbüchse, *f.* een jagtroer.
Schrote, Schrode, *f.* zelfkant, affnoezel;
abgeschrotete Münzschroten, *boekjes, brak-*
jes van de muntplaat, enz. met de knip-
schaar afgesneeden.
Schrotteifen, *m.* messer, *n.* een sny-, snoeymes.
Schroten, *v. u.* Korn, koorn breeken, maalen;
Gersten Schroten, *garst* pellen.
Schroten, *n.* het breeken, pellen.
Schroten, *v. a.* schroejen, affschroejen, veil-
en; inslaan, kelderen; Münze, *mante*
schroejen; in den Keller, kelderen.
Schrotter, *m.* een wynverlaater, die den wyn
inkeldert, een wynkuiper.
Schrotter, *m.* een hoornkever, vliegend hert.
Schrotterlohn, *m.* wynkuipers loon.
Schrottebel, *f.* Schrottebel.
Schrotteiler, *f.* leër, stiel om wynvaten in
den kelder te arbeiten, te werken.
Schrotmehl, *n.* gortmeel, meel van gepelde
haver, havergort.
Schrotmesser, *n.* *f.* Schrotteifen.

Schrotmühle, *f.* een gort-, pelmolen.
Schrottsäe, *f.* schrootzaag.
Schrotscheere, *f.* munters-, koperflagers, enz.
schaar.
Schrotteif, *n.* touw, om iets voort te sleepen,
op te hysfen, een hystouw.
Schrotteif, *n.* doorwiffen, dik, doorvoed spek.
Schrotung, *f.* het voortfleepen, hysfen, kel-
deren, breeken, pellen.
Schrubben, *f.* schrapfen.
Schrubber, *f.* Schrapbesem.
Schrubber, *m.* een vrek, enz. *f.* Schrapfer.
Schrubberer, *f.* *f.* Schrapferen.
Schrummel, *f.* Ruzel, rimpel, frons, kreuk,
kreukel op 't voorhoofd, enz.
Schrumpein, *f.* schrumpein, *n.*
Schrumpelicht, schrumpeilig, *adj.* *f.* schrumpeig.
Schrumpe, *m.* ein alter Schrumpe, een oud,
mager, uitgeterd mensch.
Schrumpein, schrumpein, *v. n.* schrumpein,
krimpen, inkrimpen, rimpels trekken.
Schrumpeicht, *f.* schrumpeig; ein schrumpeich-
ter Apfel, *een gerimpelde* appel.
Schrumpeig, schrumpeilig, *adj.* schrumpeig,
bekrompen, ingekrompen, vol rimpels.
Schrumpein, *f.* schrumpein.
Schrunde, *f.* kloof, kloove, keen; Schrun-
den haben in Händen, *klooven, keenen, in*
zyn handen hebben; Schrunnen in der
Mauer, *bersten in den* mauer.
Schrunnen, *sch,* *v. rec.* bersten, klooven kry-
gen, scheuren; Die Nürre macht, daß sich
die Erde schrundet, *de droogte* maakt, dat
de aarde berst.
Schrunnen, *v. a.* klooven, keenen, scheuren.
Schrundicht, *adj.* opgeborsten, gespleeten,
gekloofd, vol scheuren, klooven door de kou-
de, droogte.
Schu, *f.* Schuß.
Schub, *m.* schuif, stoot, werp; uitsfel.
Schubben, *v. a.* schoben, schtuuren, schur-
ken; *sch,* *v. rec.* zig schuuren, wryven.
Schubber, *m.* een schobbert, bedelaar.
Schübel, Schiebel, *m.* een hand-, mondvol,
een beetje; ein Schübel Stroh, *een hand-*
vol stroo; ein Schübel Salat, *en mondvol*
salade.
Schübelen, schiebelen, *v. a.* met beetjes neemen,
mondjes maat neemen.
Schuber, *f.* Schober.
Schubfenster, *n.* schuiver, schuifvenster.
Schubfarn, *f.* kruiwagen, kordewagen.
Schubfärner, *m.* krujer, draager.
Schubfärnerriem, *m.* kruiriem, -help. -zeel.
Schubfarn, *f.* Schubfarn.
Schubladen, *n.* -laden, *m.* schuiflaade,
-laadje.
Schublade, -ladein, *f.* Schubladen.
Schubochs, *f.* Schichochs.
Schubjack, *m.* dyzak, broekzak, beurs.
Schubwalze, *f.* schuifrol.
Schuch, *f.* Schuch.
Schüchtern, Schüchtheit, *f.* scheu.
Schuder, *f.* Schauder.
Schuf, *ik* schiep, *imperf.* von schaffen, schep-
pen.
Schuff, *besser* schöpste, *ik* schepste, *imperf.* von
schöpfen.
Schuff, *m.* schoft, güt, schavuit, schobbert,
schobbejak.
Schuffisch, *adj.* schoftig, schoftagtig, güt-
agtig, schurkisch.

Schuh, *m.* schoen, schoeizel; Schuhe an
haben, schoeien, beschoejen, schoenen aan
hebben; die Schuhe ausziehen, ontschoe-
jen, de schoenen uitdoen; Maas von 12
Zoll, *voet, rijnlands* voet; die Schuh ans
schürfen, de schoenen aanslossen; der Schuh
ist mir geracht, de schoen past my; ein je-
der weiß am besten, wo ihn der Schuh
drückt, *elk weet best, waar hem de schoen*
wringt, elk voelt zyn ongemak, zyne pijn
best; er soll Schuh zu seinen Füßen finden,
hy zal bevinden, tegen wien hy spreekt, by
zal naar zyn staat behandeld worden; das
habe ich lange an Schuhen zerissen, *dat*
heb ik lang geweten; einem die Schuhe
austreten, *jemand in zyn ampt volgen, je-*
mand op de schop, den schopstoel zetten, uit
de zaal ligten, in den twist verbysteren, ver-
stommen.
Schuh, *m.* presenning, rok broek, zeilkleed.
Schuhahl, *f.* schoenmaakersels, -ellen.
Schuhbank, *f.* schoenmaakers winkel.
Schuhband, *n.* -neffel, -stengel, *m.* schoen-
riem, -neffel, -verer.
Schuhbänder, *n.* striemen, *m.* schoenlinea,
-riemen, -band.
Schuhbürste, *f.* schoenborstel, -schuifier, vryf-
borstel.
Schuhbuzer, *m.* schoenschoonmaaker.
Schuhdrat, *m.* schoendraad, pekdraad.
Schuhen, *v. n.* schoejen, schoenen aantrekken,
-laten maaken.
Schuhstück, *m.* schoenlap.
Schuhsticker, *m.* schoenlapper, oudschoen-
maaker.
Schuhstickeren, *f.* schoenlappers werk, knoe-
jery.
Schuhstickerstube, *f.* pothuis van een schoen-
lapper.
Schuhbader, *m.* schoenvodde, -lomp.
Schuhnecht, *m.* *f.* Schuhmachergesell.
Schuhlaist, *m.* een schoenleest.
Schuhlapp, *m.* *f.* Schuhstück.
Schuhlaiche, *f.* las van een schoen.
Schuhleder, *n.* schoenleer, overleer van een
schoen.
Schühlein, Schühelgen, *n.* een schoentje,
kleine schoen.
Schuhleisen, *m.* *f.* Schuhlaist.
Schuhlumpen, *f.* Schuhbader.
Schuhmacher, *m.* schoenmaaker.
Schuhmachergesell, Schuhnecht, *m.* schoen-
maakersknegt.
Schuhmachergunst, *f.* het schoenmaaken
gild, ambagt.
Schuhmarkt, Schusterstraße, *f.* de schoen-
makers markt, -straat.
Schuhmaß, *n.* de schoenmaat, schoen-
makers maatstok.
Schuhnadel, *f.* *f.* Schusterknadel.
Schuhnagel, *n.* schoennagel.
Schuhneffel, *ohr,* *n.* *f.* Schuhband.
Schuhpappe, *f.* styfvel voor de schoenen.
Schuhpech, *n.* pek.
Schuhpleger, *f.* Schuhsticker.
Schuhbuzer, *f.* Schuhbuzer.
Schuhriem, -riem, *f.* Schuhbänder.
Schuhrose, *f.* roos aan, op den schoen.
Schuhschmer, schmer, *n.* schoenmeer, -
fel, -vet.
Schuhschnalle, *f.* schoengefp.
Schuhschwarz, -schwarz, *f.* schoenzwartvel,
Schuhseitel,

Schubfintel, m. f. Schubband.
Schubfule, f. f. Schubabl.
Schubfoble, f. schoenzool.
Schubwachs, n. f. Schufchmer.
Schubwecke, f. f. Schufnagel.
Schul, f. school; eene Schule anrichten, eene school opzetten; aus der Schule schwagen, uit school klappen, een geheim openbaaren; die Schule Christi, de school, zedenleer van Christus; die Schule Platonis, de leer, navolgers van Plato; hohe Schule, hooge school, Academie.
Schulamt, n. dienst, m. schoolamp, leermeestersampt, bediening.
Schulbank, f. bank in eene school.
Schulbude, m. f. Schulkind.
Schulbuch, n. schoolboek.
Schuldner, m. schoolpræceptor, schoolleeraar.
Schuldienst, m. f. Schulamt.
Schüler, m. schoolier, leerling.
Schülerinn, f. een leermeisje, leerdogter, discipelin.
Schülerlich, schullich, adj. tot een leerling, eene school behoorende.
Schulfeyer, n. speeldag, vacantie.
Schulfrage, f. schoolfche, schulfstieke vraag.
Schulfrau, f. schoolvrouw, matres; f. Schulmeisterinn.
Schulfuchs, m. schoolvos, -beuzelaar, -beuzelmeester, boekmuffter, waangeleerde, pedant, neuswys.
Schulführer, f. schoolmeesteragtigheid, neuswysheid, steiloorigheid, laardunkendheid van den berweeter, pedantery.
Schulfüchfich, adj. & adv. schoolmeesteragtig, stuurs, bars, opgepronkt, doch, styf; ihr fübret euch sehr schulfüchfich auf, gy gedraagt u als een letterbuk, als een peilant, uwe manieren zyn styf, schoolmeesteragtig.
Schulgeld, n. schoolgeld.
Schulgelehrter, m. schoolgeleerde.
Schulgelehrsamkeit, f. schoolgeleerdheid, schoolfche geleerdheid, wysheid.
Schulgefell, m. schoolgezel, -makker, meefchoolier.
Schulgefellian, f. meisje van eene school, dat op eene zelfde school gaat.
Schulgefelfchaft, n. genofchaf, gezelfchaf der leeroeffening, leer-, schoolgenootfchaf, medeleerlingfchaf.
Schulgefetze, n. schoolorde, -ordonnantie, -wet.
Schulgezdnt, n. f. Schulzant.
Schulhalter, m. halterinn, f. f. Schulmeister, ic.
Schulhaus, n. de school, het schoolhuis.
Schulherr, m. schoolheer, schoolvoogd.
Schullich, f. Schülerlich.
Schulkind, n. schoolkind, -jongen, -meisje, -dogertje, leerkind, knaap, meisjen.
Schulnabe, m. f. Schüler.
Schulkrank, adj. schoolziek, die zig houdt, als of by ziek was, om niet na de school te gaan, geveinsd ziek.
Schulkrankheit, f. geveinsde ziekte, om niet na school te moeten gaan.
Schullehrart, f. de manier van de school.
Schullehre, f. schoolleer van de Godheid, schoolgodgeleerdheid.
Schullehrer, m. schoolleeraar, hoogleenaar, fcholafike godgeleerde.

Schulmdädlein, f. Schulkind.
Schulmann, m. f. Schulgelehrter, Schullehrer.
Schulmdäfig, adj. overeenkomstig met de school, de schoolfche zigt.
Schulmdäfiger Knabe, een kind, in staat, om in, na de school te gaan.
Schulmdäfiges, schulrecht's Pferd, een bereeden, tot de rydkunft afgevegt, bekwaam gemaukt paard.
Schulmeister, m. halter, m. schoolmeester, schoolhouder.
Schulmeisterinn, f. schoolmeesterfche, -meesteres, schoolmatres.
Schulordnung, f. f. Schulgefetze.
Schulpaard, n. schoolpaard, paard van de rydzaam.
Schulrecht, adj. ein schulrecht's Pferd, f. schulmdäfiges Pferd.
Schulrecht, n. examen, onderzoek; sein Schulrecht aufstehen, zyn examen ondergaan, doorstaan.
Schulrector, m. schoolvoogd.
Schulregel, f. Schulgefetze.
Schulfache, f. eene schoolfche zaak, -stof.
Schulfact, m. schoolzaak.
Schulfraub, n. schoolstof; er hat so viel Jahre im Schulfraub gearbeitet, by heeft zo veel jaren onderwezen in de school.
Schulstrafe, f. straf, tugziging in de school.
Schulstube, f. een schoolvertrek, klasse.
Schulwart, m. een opziender van de school.
Schulweisen, n. schoolzaaken.
Schulwis, m. schoolgeleerdheid, schoolmeesteragtigheid, neuswysheid, laardunkendheid.
Schulwürter, n. schoolfche bewordingen.
Schulzant, m. schooltwift, schoolgevegt.
Schulzucht, f. zucht der school, -in de school.
Schuld, f. f. Schuld; was mir andern Leuten fchuldig find, infchulden; aufstehende, Activfchulden, uinfchulden, uitftaande fchulden, webr-, tegenfchulden, in een boek openftuande; seine fchulden einmahnen, eintrcsben, zyne uinfchulden inmaanen; seine Schuld bekennen, zyne fchuld bekennen, belyden; in fchulden gerathen, in fchulden fteeken, komen; fchulden nachlassen, fchulden vergeeven.
Schuldbrief, m. fchuldbrief, obligatie.
Schuldbuch, n. fchuldbook.
Schuldbürge, m. fchuldborge, die borg voor fchulden blyft.
Schuldeneinforderung, f. invordering, inmaaning van fchulden.
Schuldenfrey, -los, adj. onfchuldig, zonder fchuld, de geene fchulden heeft.
Schuldenklage, f. klage, aanklagt, aantal wegens fchulden.
Schuldenlast, f. last van fchulden.
Schuldenlos, f. fchuldenfrey.
Schuldforderer, m. een fchuldeifcher.
Schuldforderung, f. vordering, maaning wegens fchulden.
Schuldfrey, f. fchuldenfrey.
Schuldgebähr, -pflicht, f. fchuldige pligt, verpligtig.
Schuldgebung, f. toerekening van fchuld.
Schuldgenof, m. eene medepligtige, die mede fchuldig is.
Schuldheiß, m. fchout.

Schuldheer, m. fchuldheer, fchuldheifcher, -vorderaar, -maaner.
Schuldig, adj. & adv. fchuldig, verbonden, gehouden, verpligt, pligtig; einem fo viel fchuldig feyn, jemand zo veel fchuldig zyn.
Schuldig, adj. gehouden, verpligt, pligtig; fchuldiger Diener, fchuldige, verpligte dienaar; des Lods fchuldig feyn, des lods fchuldig zyn, zyn leeven verheurd hebben.
Schuldigkeit, f. fchuldigheid, pligt, fchuldige pligt; diefes ift meine Schuldigkeit, dit is myn fchuldige pligt, daar ben ik toe verpligt, verbonden; seine Schuldigkeit nicht in Acht nehmen, zyn pligt verzaamen, verwaarloosen, in gebreke blyven.
Schuldlos, f. fchuldenfrey.
Schuldmann, m. f. Schuldner.
Schulmdäfig, adj. overeenkomstig met zyn pligt, pligtmaatig.
Schulmdäfig, adv. behoorlyk, gevoegelyk.
Schuldner, m. fchuldenaar.
Schuldnerinn, f. fchuldenaares.
Schuldopfer, n. fchuldoffer, zoenoffer, eene zoenofferhande.
Schuldpflicht, f. f. Schuldgebähr.
Schuldregister, n. f. Schuldbuch.
Schuldsache, f. f. Schuldenklage.
Schuldthurn, m. de gyzeling, plaats, daar de onmagtige, onvermogende fchuldenaars gezet worden.
Schuldverschreibung, f. f. Schuldbrief.
Schulle, f. Scholle.
Schulpe, f. Schale.
Schulter, f. f. Schultheiß, und Schulze.
Schulter, f. fchouder, fchoft; breite Schultern, eine hohe Schulter haben, breede fchoulers, een hoogen fchouder, fchoft hebben; einen über die Schulter anfehen, jemand over fchouder, overdwars, fpytig of bars, veragtenle aanzien.
Schulterbein, n. f. Schulterblatt.
Schulterblatt, -bein, n. fchouderblad, -been.
Schulterblech, n. het blek op den fchouder aan een barnas.
Schulterbrett, n. de rug, leuning, agterdeel van een ftoel.
Schultergelenk, n. een draagband.
Schultergewehr, n. wapenen, die men op de fchoulers draagt.
Schulterküssen, n. kuffen in eene koets.
Schultern, v. a. op zyn fchoulers leggen, nemen; Schultert das Gewehr, fnaplaan op fchouder.
Schulternath, f. fchoudernaad.
Schultheiß, f. Schulze; Ober: Untersfchuldheiß, opper- onderfchout.
Schultheißnamt, n. fchoutsampt.
Schulze, m. fchout; bey Nacht zur Flotte, fchout by nacht op de vloot.
Schummelfoch, m. een ketelfchuimer, noodhulp.
Schummelmädlein, n. eene fchuimfter, fchoonmaakfter.
Schummeln, v. n. den pot, de ketel enz. fchummen; in der Küche fchummeln, voor kokennegt, of meid speelen.
Schumpferfegel, n. f. Schonsafersfegel, heef fchoverzeil.
Schund, Schunden, f. Schinken, eene ham.
Schund, imperf. von fchinden, ik fchond.
Schupf, f. Schuppen, een koets-, wagenhug.

Schunkein, v. a. schoppen, schommelen.
Schupe, f. schub, schob, schubbe, schobbe, schil, schilfer; des Kopfs, schilfers van 't hoofd; die Schupen abmachen, de schubben van een visch afschraapen, ze schubben, schobben, schraapen, schoon maaken; eene sein kooft sich schupen, 't hoofd van jenu. ind schilfers, schilfers, schilfertjes opwerpen; von Eisen, hamerflag.
Schupicht, adj. schubbig, schobbig, geschubd, geschobd, schub-, schobagtig, schilferig, schilferagtig; schuppenweis auf einander gehend, schubswyze, gelyk als schubben gelegd, gemaakt.
Schuppe, f. schup, schop, schoffel; auf die Schuppe fassen, op de schop neemen; die Schuppe bekommen, de schop krygen, de bons krygen, afgeslagen, afgedamkt worden.
Schuppechtig, adj. Dein, schubagtig been.
Schuppen, v. a. schoppen, schuppen, schoffelen, opschoffelen.
Schuppen, n. koers-wagenhuis.
Schuppen, v. a. schubben, afhaalen; Gfische schuppen, vischen schoonmaaken, de schobben daarvan afdoen.
Schuppen, sich, v. rec. schilferen.
Schuppennecht, König, m. schoppenboer, schoppenheer.
Schuppenstiel, m. eene steel van een schop, van eene schuffel.
Schuppenweis, adv. schubsgewys, gelyk vischschubben.
Schuppicht, schuppig, f. schupicht.
Schupplein, n. een schobbetje, schubbetje, kleine schubbe, schilfertje.
Schuppmesser, n. een mes, om visch meel te schobben, schobn te maaken.
Schuppung, f. het schraapen, schoonmaaken van vischen.
Schur, f. schaap-, scheuring, het scheeren.
Schurck, u. i. m. f. Schurf.
Schürreien, n. stab, stoek, n. rakelyzer, rakelstok.
Schüren, v. a. stooken, vuur stooken, aanstooken; das Feuer, die Kohlen etwas schüren, dat es besser hitte, 't vuur wat opstooken, dat het beter brande; schüren im Feuer, in den Kohlen, rakelen in 't vuur, in de koolen.
Schurf, f. Schorf.
Schürfen, v. a. eene myn ontdekken.
Schürfbodell, m. eene groote, ruige roffel, by de tuinlieden.
Schürfsicht, f. schorfsicht.
Schürhade, m. een rakelyzer, -stok; siehe Schürreien.
Schurigeln, v. a. door een zak schuurven, ringeloozen, quellen, plaagen.
Schurk, m. schork, schurk, guit, schavuit, schobbejak, plug, boek, jakhals.
Schurken, v. a. een schelm noemen, als een schelm behandelen.
Schurkeren, f. eene schurkse, schelmse daad.
Schurfsch, adj. Schurfsch, f. schurks, op zyn schurks; das war schurfsch gehandelt, dat was schurks, schelms gehandelt.
Schürloch, n. stookgat.
Schürstab, -stok, f. Schürreien.
Schurz, m. schort, vrouwenrok.
Schürze, f. schorteldoek, schortekleed, voorschoot; grobe Schürze zum Arbeiten, Ko-

chen, Spühlen, sloof, flobbert, boezelaar, werkloof.
Schürzen, v. a. schorten, opschorten; das Seegel schürzen, het zeil inbinden, inhaalen.
Schürzfell, n. schortvel, schootsvel.
Schürzstück, m. f. Schürze.
Schürzlein, n. een schortje, voorschootje, schortekleedje, schorteldoekje.
Schürzuch, n. een voorschoot, schootsvel; f. Schürze und Schürzfell.
Schuß, m. scheut, schoot; den ersten Schuß aushalten, den ersten schoot, het eerste vuur doorstaan; der Schuß hat verfehlt, de schoot was mis; ein Schuß Pulver, eene loading kruid.
Schußbrett, f. Schuttbrett.
Schüssel, f. schotel; tiefe, bak, diepe schotel, kom, komnie; die Speisen in Schüsseln thun, de spyzen schotelen.
Schüsselbrett, n. schotel-, pannerek, in de keuken, rek met schotelen.
Schüsslein, n. een schotelje, een kleine schotel.
Schüsselbader, f. Schüsselstuch.
Schüsselkorb, m. eene mand, korf, om schotels in te zetten.
Schüssellecker, m. een schotel-, tafellekker.
Schüssellump, m. f. Schüsselstuch.
Schüsselmann, m. een arm mensch zonder voeten, die gezeten in een houten bak voortkruipt.
Schüsseln, aufschüsseln, v. a. opdisschen, op tafel brengen; man hat uns reichlich aufgeschüsselt, men heeft ons ryklyk opgedisscht, te eten gegeven; das Obst aufschüsseln, het fruit opdisschen, op tafel brengen, zetten.
Schüsselpennig, -pennig, m. een geringe penning, helle penning.
Schüsselrand, m. de rand van eene schotel.
Schüsselring, m. schotelring, tafeling-, -kring.
Schüsselstrank, m. schotelrek, tinnekast.
Schüsselstüberlein, f. schotelwaaschtar, -spoelster, schommelmeid, -slons.
Schüsselstuch, m. schorteldoek, -slet, vaardoek, schotelvodde.
Schüsselwage, f. waag, weegschaal.
Schüsselwäscherin, f. f. Schüsselstüberlein.
Schusser, m. knikker, klootje, palet, bollerje van klei, steen, marmel; dicker Schusser, itaizer, stuwknikker; mit Schussern spielen, knikkeren, met knickers spelen, met het palet spelen.
Schüssren, adj. scheutvry, schootvry.
Schüssgatter, n. hamey, hek.
Schüssling, m. een jonge scheut, scheuteling.
Schütter, m. schoenmaaker; Schütter bleibe deinem Leisten, schoenmaaker houd u by uw leest.
Schütterarbeit, f. schoenmakerswerk.
Schütterborste, f. verkensborstel.
Schütterdrat, f. Schuttdrat.
Schütteren, f. het schoenmakersambagt, -handwerk, het schoenmaaken.
Schütterfals, m. f. Schütterknief.
Schüttergarn, n. schoenmakersgaren, spinaal.
Schüttergasse, f. straat, daar schoenmakers woonen.
Schüttergefell, f. Schuttmachergefell.

Schütterherberge, f. herberg, daar de schoenmakers en buine knechts komen.
Schütterjung, m. een leerjongen by een schoenmaaker.
Schütterknief, -knief, m. knyf, krommes van een schoenmaaker, schoenknif, schoenmakersmes.
Schütterkn, v. n. schoenen maaken, op het schoenmakers ambagt gaan.
Schütterknadel, f. schoenmakersnaald.
Schütterknagel, m. f. Schuttnagel.
Schütterknath, f. steeken op eene schoenmakersmaat, maaitok.
Schütterkrieme, f. Schutahl.
Schütterkwarze, f. f. Schuttschwarze.
Schütterwerkstatt, f. werkstoel van een schoenmaker, schoenmakerswinkel.
Schütterwertisch, m. tafel, daar de schoenmakers aanzitten te werken.
Schütterzange, f. een schoenmakers nyp-tang.
Schütterzeug, n. het schoenmakers gereedschap.
Schütterzwecke, f. schoenmakersspinnen, -bros.
Schütte, f. eene schuur, boot, aak.
Schüttelein, n. een schuitje, boortje, aakje.
Schutt, m. puin, gruis; den Schutt abräumen, de puin opruimen.
Schütt, f. Schütte.
Schütt, Schüttdoden, m. een korenzolder.
Schütte, f. een hoop, stapel; eine Schütte Erde, Mist, een hoop aarde, mist; eine Schütte Korn, een hoop koren; eine Schütte te machen, een hoop maaken.
Schütteler, m. een schudder, eene schudding, schokking, slinger; das Erbsbeben hat nur dren Schütteler gethan, de aardbeving heeft slechts drie schuddingen geduum.
Schütteln, v. a. schudden, doen, daveren, hurzelen; den Kopf, 't hoofd, de bol schudden, schuddebollen.
Schütten, v. a. schudden, opschudden.
Schüttern, v. n. beeven, schokken, dreunen; die Erde schüttert, de aarde beeft, schokt; das ganze Haus schüttert, het gansche huis dreunt, schudt.
Schüttern, n. Schütterung, f. beeving, kuivering, dreuning.
Schütthaufe, m. inktoring, dat ingestort, ingevallen is, legt.
Schüttalk, m. gruis, afgevalen kalk, kalkbrukken van de nitgevalen muuren.
Schüttarren, m. eene storakar.
Schütteln, Schüttler, f. schütteln, re.
Schüttlung, f. het schudden, beweegen, schokken.
Schütterrinne, f. riool, stinkkolk, moddergat.
Schüttstein, m. een geurtsteen.
Schüttung, f. het uitgieten, de inktoring verbreiding, ophooping, opstapeling.
Schusz, m. dam, dyk, om 't water tegen te houden.
Schüz, f. Schütze, een schutter.
Schutz, m. schut, scherm, schutting, bescherming; einen in Schutz nehmen, iemand in ayne bescherming neemen; Gott ist mein Schutz, God is myn scherm, myn toeverlaat; zum Schutz dienen, ter bescherming dienen; Schutz leisten, beschermen, beschudden.

Schuh, *m.* een aankomende leerling.
Schuis: Schuisbrett, *n.* de duiker, het fluisdeurtje, dat op en neergelaten wordt.
Schuisbrief, *m.* schutsbrief.
Schüge von Schieken, **Schieker**, *m.* schieter, schutter.
Schügen, *v. a.* beschutten, beschermen, verdedigen; schutten, tegenhouden, beletten, keeren; einen onschuldigen schügen, eenen onschuldigen beschermen, verdedigen; das Waterland beschügen, het vaderland verdedigen; sich bey seinem Rechte, bey seinem Besitze schügen, zyn recht, zyne bezitting handhuven, verdedigen; das Wasser schügen, het water tegenhouden, keeren, schutten.
Schügenbruder, *m.* gildebroer van de handbus.
Schügenbrüderschaft, -gilde, *f.* het genootschap, de broeterschap van de handbuschutters, de doelschutters.
Schügenfrau, *f.* schutsvrouw, beschermster.
Schüßengel, *m.* schüßengel, beschermengel.
Schügengraben, -hof, -plaz, *m.* perk, plaats, Jaar de doelschutters schieten.
Schüßengilde, *f.* Schügenbrüderschaft.
Schüßenhaus, *n.* schuttershuis, -hof.
Schüßenhof, -plaz, *m.* f. Schüßengraben.
Schüter, *m.* een beschermmer, verdediger.
Schüßfrau, *f.* f. Schüßenfrau.
Schüßgatter, *n.* eene valpoort, schotbalk met yzere pinnen, en yzer beslag, tussen de valbrug en de staalpoort hangende.
Schüßgeld, *n.* scharring, hoofdgeld; die Juden geben Schüßgeld, de Jooden geeven, betaalen scharring, hoofdgeld.
Schüßgenos, -verwandter, *m.* schutsgenoot.
Schüßgott, *m.* beschermgod.
Schüßgötte, *m.* schutsgoden, beschermgoden by de heidenen.
Schüßheilige, *f.* eene beschermster, patroones, beschermheilige.
Schüßheiliger, *m.* een beschermheilige, patroon.
Schüßher, *m.* schutsheer, beschermheer.
Schüßjude, *m.* een toegelaten Jood, die vryheid heeft, om in een land te woonen.
Schüßkrieg, *m.* een verdedigende, verweerende oorlog.
Schüßlos, *adj.* zonder verdediging, bescherming.
Schüßort, *m.* eene vryplaats.
Schüßperch, *f.* Schüßwall.
Schüßrecht, *n.* het beschermrecht, regt van verdediging, bescherming.
Schüßrede, -schrift, *f.* scherm-, verweerende, -schrift.
Schüßstall, *m.* de schutstal, het schuthok.
Schüßverwandter, *m.* f. Schüßgenos.
Schüßwaffen, *n.* -wehr, *f.* f. Schüßwehr.
Schüßwappen, *n.* wapen van patronagie, bescherming.
Schüßwehr, *f.* verweerwapenen, wapenen ter verdediging; tegenweer; sich in der Schüßwehr halten, in die Schüßwehr stellen, zig te weer, in postuur stellen, om zig te verweeren.
Schwab, *m.* een schalbyter.
Schwabbeln, *f.* schwappeln.
Schwach, *adj.* & *adv.* zwak, bloed, bloed, flauw, kragteloos, magteloos, broos, krank, onvast, onsterk; werden, flauwen, verflauwen; ein schwacher Verstand, Kopf, een zwak, onvast verstand, hoofd;

seine Gesundheit siehet auf schwachen Füßen, hy is niet sterk; schwach werden, zwak worden, verzwakken.
Schwäche, *f.* f. Schwachheit.
Schwäche, *f.* gebrek, zwakke kant, zyde; jemand's Stärke und Schwäche wissen, jemand's sterk en zwak weeten; die Schwäche eines Orts, de zwakke zyde, kant van een plaats.
Schwächen, *v. a.* verzwakken, ontkragten, zwak, kragteloos maaken; eine Jungfrau, een maagd verkragten, met geweld ontmaagden, beslaapen.
Schwachgläubig, *adj.* zwak van geloof, niet sterk van geloof.
Schwachheit, *f.* zwakheid, flauwte, onvastigheid; Schwachheit des Leibes, zwakheid van 't ligbaam; mit vielen Schwachheiten behaftet seyn, aan veele zwakheden vast, onderhevig zyn, veele zwakbeden hebben.
Schwächlich, *adv.* zwakkelyk, zwakjes, krankelyk, zickelyk.
Schwächling, *m.* een kind van een zwak, teder gestel, een zwakke bloed.
Schwächung, *f.* verzwakking, verkragting, magteloosheid.
Schwade, *f.* afgemaaid en neerleggenl koorn, dat men aan schooven zal opbinden; in Schwaden legen, het koorn op den bund vergaaren, om 't aan schooven te binden; der in Schwaden leget, die 't afgemaaid koorn vergaart, en aan schooven bindt.
Schwadern, *m.* waasem, warme damp, waasfening.
Schwaden, *m.* zaad van gras, graszaad.
Schwadengras, *n.* lang, opgeschooten gras.
Schwader, **Schwadron**, *n.* een escadron, escadron; ein Schwader Dragoner, Reiter, een escadron dragonders, ruiters, bestaande zulk een gemeenlyk uit 150 koppen; in Schwadronen stellen, in slagorde plaatsen, by wyse van escadrons formeeren, geschaard staan.
Schwadron Reiter, *n.* een escadron ruiter.
Schwadronenweis, *adv.* by escadrons.
Schwager, *m.* Schwägerinn, *f.* zwager, schoonbroeder, -zuster; sie sind Schwäger, ze zyn vermaagschap, ze bestaan zig; viel Schwäger haben, veele vrienden hebben, sterk bevriend zyn.
Schwägerinn, *f.* f. bey Schwager.
Schwägerlich, *adj.* & *adv.* broederlyk; schwägerliche Freundschaft, broederlyke vriendschap; das war nicht schwägerlich gehandelt, dat was niet broederlyk gehandelt.
Schwägern, *v. a.* malkander neef en nicht beeten, noemen; es schwägert sich unter ihnen, zy noemen, beeten zig onderling neef en nicht.
Schwägerschaft, *f.* zwagerschap, verzwagering, vriendschap, verwantschap; um der nahen Schwägerschaft willen, wegens de verwantschap; Schwägerschaft machen, zig verzwagren.
Schwäher, *m.* schoonvader.
Schwähervater, *f.* Schwäher.
Schwal, *m.* een harder, visch.
Schwalbe, *f.* zwaluw; eine Schwalbe macht keinen Sommer, eene zwaluw maakt geen zomer, uit een byzonder voorbeeld moet men geen algemeen gevolg trekken.

Schwalbenschiff, *m.* eene zeezwaluw, vliegende visch, na de zeeemeuw gelykend.
Schwalbenkraut, *n.* stinkende gouwe, gouwewortel, schellekenskruid.
Schwalbennest, *n.* zwaluwenest.
Schwalbenschwanz, *m.* zwaluwestaart.
Schwalbenstein, *m.* chelidonyesteen.
Schwalbenwurz, *f.* zwaluwewortel.
Schwäblein, *n.* een kleine zwaluw.
Schwalgen, *f.* schwelgen.
Schwall, *besser ich schwoll*, *imperf.* von schwellen, ik zwol, zwol op.
Schwall, *m.* overvloeying, overstrooming; ein Schwall wilder Völker, een troep, hoop wilde volken.
Schwalp, *m.* f. Schwall. *m.*
Schwamm, *imperf.* von schwimmen, ik zwom.
Schwamm, *m.* zwam, spons, spongie; mit dem Schwamme abwischen, afdwischen, met de spons, spongie uitwischen, uitveegen.
Schwamm, **Schwämmchen**, *n.* im Munde, mondgezweer, de sprouw; am Aute, kalkbuilen, kalkknobbels.
Schwamm, *m.* kamperhoelje, paddestoel, duivelsbrood.
Schwammdrücker, *m.* een lakey, knegt van eene daame; ic. een lasbek, melkmui, poppe- saletjonker.
Schwämme, *f.* f. Tränke.
Schwämmen, *f.* schwemmen.
Schwammicht, *adj.* zwamagrig, sponsig, sponsagrig, voos, bol, gaug.
Schwämmig, *f.* schwammicht.
Schwämmigkeit, *f.* sponsagrigheid, zweet- of lugtgaates in de huid, waardoor de uitwaasfening geschiedt.
Schwämmlein, *n.* een kleine spongie, -kamperhoelje, paddestoel, duivelsbrood; it. f. Schwamm.
Schwan, *m.* zwaan.
Schwanz, *u. f. w.* f. Schwanz.
Schwanden, **Schwandung**, *f.* schwenken, ic.
Schwanden, **Schwänen**, *v. n.* een voorgevoelen hebben, laten voorstaan; es schwanet mir, 'er hangt my iets boven 't hoofd, ik gevoel het.
Schwänfedern, *f.* -flaub, *m.* zwaanenpluimen, -veeren, -stous, -schagt, -pen.
Schwänfellen, *n.* f. Schwänfetter.
Schwänfetter, *n.* zwaanenvoeder- -voer.
Schwängefaug, *n.* zwaanenwang.
Schwänenhals, *m.* zwaanenhals; eines Hefdes, de kromme bals van een paard; an einer Kutsche, de boog van eene koets, aan 't voorste werk, om te korter in enge plaatsen om te zwenken.
Schwänkefel, *m.* zwaanenschagt.
Schwänkeflaub, *f.* Schwänfedern.
Schwänkeweif, *adj.* & *adv.* wit, blank als eene zwaan.
Schwang, *m.* zwang, zwier, gang, gewoonte; im Schwange seyn, in zwang gaan, bloeyen.
Schwangbaum, *m.* een distel, distelboom.
Schwangbett, *n.* hangbed, hangmat van een matroos.
Schwängeln, *n.* de svinger van een uurwerk.
Schwängel, *f.* Schwengel.
Schwanger, *adj.* & *adv.* zwanger, bevrugt, groot, grof, zwaar, met kind; schwanger gehen, seyn, groot, zwaar, met kind, met een grooten

een grooten buik gaan; nicht schwanger seyn, onbevrugt zyn.

Schwängern, v. a. bezwangeren, bevrugten.

Schwangerschaft, f. zwangerheid, bevrugtheid, bevrugting.

Schwängerung, f. Schwangerschaft.

Schwarigrad, **Schwingrad**, n. het snikrad, een rad, dat de beweging van eenig werktuig bevoordert.

Schwanz, **Schwanzfell**, n. de flappe koort by de springers, de slingerkoord.

Schwanz, m. klugt, boertery, snaakery, quinkslag, poets; lustige Schwanzte vorbringen, grappen voor den slag brengen.

Schwanz, adj. gedwee, buigig, buigzaam, caai, dun, teer, rank, schraal, mager; eine schwaute Hertze, een teentje, buigzaam rakje; **Schwanz** von Feibe, rank, schraal van ligbaam, lyf; ein schwantes Pferd, een vlug paard.

Schwanzfisch, adj. klugtig, boertig, snaaks, drollig.

Schwanz, m. staart; eines langes Kleids, sleep, staart van een lang kleed, een lange tabbert met een staart; mit dem Schwanzje wdheln, quikstaarten, wipstaarten, staartroeren, kwispelen, kwispelstaarten, met den staart speelen; das Pferd bey dem Schwanzje aufdumen, eene zaak verkeerd beginnen; einem den Schwanz streichen, jemand vleyen, slikkesloojen, boning om den mond fmeeren; **Schwanz** am Kleide, sleep, staart van een kleed; grote Herren haben einen langen Schwanz, groote heeren hebben, houden een grooten stoet, sleep.

Schwanzeln, v. n. kaapen, klaauwen, ont-furfelen, wegneemen.

Schwanzeln, v. n. im Sehen vor Stolz, draagen, en pronken in 't gaan, staarte roeren.

Schwanzfliege, f. eene vlieg met een staart.

Schwanzknecht, n. een staartje, sleepje.

Schwanzknecht, v. n. kwispelstaarten.

Schwanzreim, m. staartreim, agtertuig van een paard.

Schwanzröbe, f. een stomp, afgesneeden end van een paarlenstaart.

Schwanzschraube, f. agterschroef in een roer.

Schwanzstern, m. staartsterre, comeestlar.

Schwanzstück, m. staartstuk van een os, een visch; wollet ihu ein kopstück oder ein Schwanzstück? wilt gy een kop-, of een staartstuk?

Schwanzträger, m. een sleepdraager; f. **Schleppträger**.

Schwappelfett, **schwappelig**, adj. maddervet, mollig.

Schwappelig, adj. vol, boorde vol, tot aan den rand vol; ein schwappelig volles Glas, een glas, boorde vol.

Schwappeln, f. slotteren.

Schwappeln, v. n. sterkbeweegen, drillen, zwalpen, galpen, golven; vor Fett, schud-den van vet.

Schwappen, f. schwappeln, und slotteren.

Schwär, f. Schwäher.

Schwär, m. zweer.

Schwären, v. n. zweeren, etteren, dragen; die Wunde beginnt zu schwären, de wonde begint te zweeren.

Schwären, n. Schwärung, f. het zweeren, de zweering.

Schwärm, m. zwerm; ein Schwärm Bienen, een zwerm byen; ein Schwärm Bettler, een hoop, troep bedelaars.

Schwärm, m. smul, onmaatigheid, overdaad in eteen en drinken; im Schwärme leben, braaf smullen, lustig, vrolyk zyn, 'er braaf van teeren, braaf aanzitten, zyn hart ophaalen, joelen.

Schwärm, m. grilligheid, vrende kuur; einen Schwärm im Kopfe haben, grillen, vrende kuuren in 't hoofd, den kop hebben.

Schwärmen, v. n. zwermen, zwieren, zwer-ven, ruiffchen, woelen, raazen, ligtmis-sen, optrekken, holmuizen, ruismuizen; des Nachts, nagt loopen, straatloopen, agterstraat swerven, zwieren, ravotten, rinkalroojen, rinkinken.

Schwärmend, **schwärmend**, adj. zwermend, zwierend, zwierig, woelend, woelig.

Schwärmer, m. zwerner, woelig, woelziek, woelgeest, woelwater, dweeper; so ge-nante Sattung von Raggeten, welche nicht auffahren, voetzoecker; Schwärmer-geist, zwermgeest, zwerner, geeltdryver, quaaker, woelgeest.

Schwärmeren, f. overdaad, buitenspoorigheid, dwaaze verbeelding, harffenschim; geeltdryvery, valsche, propheetische drift.

Schwärmgeist, f. Schwärmend.

Schwärmgeist, m. geeltdryver, quaaker-geest; it. f. bey Schwärmer.

Schwarte, f. zwoerd; dem Schinken die Schwarte abzehen, de zwoerd van de bam trekken.

Schwarte, f. de bast van een boom.

Schwarte, f. **Schwartenbrett**, n. eene genaag-de deel, plank.

Schwarte, f. de huid; arbeiten, das ihm die Schwarte snakt, arbeiden, dat het kraakt, sterk, met geweld werken.

Schwartlicht, **schwartig**, adj. zwoordig; dick-, dünnschwärtiger Speck, dik-, dunzwoordig spek.

Schwartz, adj. zwart; von der Sonne, zwart, bruinagtig van de zon; schwarze Wäsche, vuil linnen, vuile doeken; Schwarz machen, viel Feinengezeit, veel linnen vuil ma-ken, bevullen; Schwarz Brodt, ongebuideid brood van rug, en ongebuideid meel, brood met zemelen; schwarzer Dyle, mooros; das Schwärze der Schießschreibe, het wit van 't doel, doelwit, oogwit.

Schwartz, droevig, naar, akelig, boos; schwarze Gedanken, naare, droevige gedag-ten; ein schwarzer Geist, een booze geest; die schwarze Kunst, de zwarte kunst, tover-kunst, werking door booze geesten; einen Schwarz machen, jemand zwart maken, iets te last leggen, betigten; im schwarzen Register stehen, ergens med betigt, beschul-digd zyn, in een zwart blaadje staan.

Schwartz, n. de zwarte kleur, het zwart in 't wapenschild.

Schwartzbart, m. een zwartbaard, die een zwarten baard heeft.

Schwartzbleich, adj. blaauw en bond.

Schwartzblütig, adj. galagtig, galzuchtig.

Schwartzbraun, adj. zwartbruin, taanig; schwarzbraun aussehen mit ein Begeuner, 'er taanig, geel van huid uitsien, als een beywys.

Schwärzbüchse, f. -pensel, m. zwartzeldese, -quast.

Schwärzdunkel, adj. donker, bruin, zwart-agtig.

Schwärze, f. zwarte, zwartheid; zum Schwärze-zen, zwartzel.

Schwärzen, v. n. zwarten, zwartzelen, zwart maaken, verwen; sich an einem Kessel, zig smetten aan een ketel; einen Schwärzen, jemand zwart maaken, iets te last leggen, betigten, lak oplegen, lasteren.

Schwärzfelder, m. zwartverwer.

Schwärzfeldig, adj. zwart van kleur.

Schwärzfeld, n. een zwart veld, met silver gesprekend in een wapenschild.

Schwärzfarbt, adj. zwart geverwd.

Schwärzgelb, adj. donkergeel; **Schwärzgelb** im Gesicht, verbrand in 't aangezigt, zwart van de zon.

Schwärzgeriemt, adj. zwartagtig, na 't zwart trekkend.

Schwärzgrau, adj. donkergrys.

Schwärzhaarig, adj. zwarthairig.

Schwärzigkeit, f. f. **Schwärze**.

Schwärzkopf, n. een zwartkop, die zwarte hairen heeft; it. een visch, zwartkop, zee-duivel.

Schwärzkopfein, n. een zwartkopje, vogeltje met een zwarten kop.

Schwärzkümmel, m. zwarte Romeinsche ko-myn.

Schwärzkunst, f. zwartkonst, zwarte konst.

Schwärzkünstler, m. zwartkonstenaar.

Schwärzlicht, adj. zwartagtig, zwartbruin.

Schwärzmantel, m. een zwartrok, schook-nar, opgeblaazen betweter, een Griek der Grieken, lettergeek, een laatzunkende letterbok.

Schwärzpensel, f. bey **Schwärzbüchse**.

Schwärzroht, adj. donkerrood, bruinrood.

Schwärzschek, m. schwarzschekig Pferd, een gespikkeld paard, dat op een wit hair kleine zwarte, bruine plekken heeft.

Schwärzsecht, m. een exte.

Schwärzstreifig, -striemig, adj. zwart gestreept.

Schwärzstüpficht, adj. zwart geslakt.

Schwärzung, f. het zwart maaken, het zwartzelen.

Schwärzwurz, f. adder-, slangekruid, speer-wortel, speerkruid.

Schwäzen, v. n. praaten, klappen, kruieren, kouten, quetteren, kakelen, rellen.

Schwäzen, f. schwäzen; mit jemand schwäzen, schwäzen, met jemand praaten; aus-der Schule schwäzen, uit school klappen, gebeimen openbaaren.

Schwäzer, m. praater, klapper, klappenaar, snapper, kouter, kakelaar.

Schwäzerey, f. snap, gefnap, praatzucht.

Schwäzerinn, f. eene praatster, labbekal, kalmoer.

Schwäzgesell, m. een praatmakker, jemand, waarmede men gaarne praat, verkeert, om te praaten; ein angenehmer Schwäzgeselle, een perzoon, mensch van een aangenaamen omgang.

Schwäzgosche, f. -maul, n. -tasche, f. een-snapper, snapster, kakelaar, langtong, babbelaar, praatmoer, klappery.

Schwäzhaft, adj. praatagtig, klapagtig; ein schwäzhaftes Weibsbild, een klapagtig vrouwmensch, klapperye.

Schwasthaftigkeit, Schwastigkeit, f. praatzigt, praatziekte, snap, gesnap, gekakel, praat.
 Schwastig, Schwastigkeit, f. schwasthaft, ic.
 Schwastkunst, f. kunst, om te praaten, babbel-, snapkunst.
 Schwastmarkt, m. einen Schwastmarkt halten, saan praaten, babbelen, enz.
 Schwastmaul, n. f. Schwastger und Schwastgostbe.
 Schwasttasche, f. f. Schwasttasche.
 Schwebel, f. Schwebel.
 Schweben, v. n. zweeven; die Vogel schweben in der Lust, die vogels zweeven in de lugt; in Preuden schweben, zvalyk zyn; in Gefahr, in gevaar zyn; die Rutsche schwebt an den Hangriemen, de koets hangt in riemen; es schwebt mir im Gedächtnisse, het legt my in 't geheugen; es schwebt ein Unglück über mir, my hangt een ongeluk boven 't hoofd; die Sache schwebt vor Gericht, de zaak hangt voor 't gerecht; es schwebt mir auf der Zunge, het legt my op de tong.
 Schwebend, adj. zweevend, dryvend; schwebende Wolken, dryvende wolken; schwebende Rechtsache, hangend rechtsgeding; eine schwebende Kammer, een hangkamer.
 Schwede, m. Zweed.
 Schweden, n. Zweeden.
 Schwedisch, adj. zweedisch.
 Schwedler, m. Satteltasche, f. eene leere buidel, reizsak.
 Schweeren, f. schwören, zweeren.
 Schwefel, m. zwavel, zwevel, zolfer, fulfer, solpher.
 Schwefelbalsam, m. zwavelbalzem.
 Schwefelberg, m. grube, f. eene zwavelmyn.
 Schwefelblumen, f. de bloem van den zwavel.
 Schwefeldampf, m. damp van den zwavel.
 Schwefelen, f. schweelen.
 Schwefelfaden, geruch, m. zwavelgaren, draad, lugt, reuk.
 Schwefelgarn, m. garn, n. een zwavelstok.
 Schwefelgeist, m. zwavelgeest, geest van zwavel.
 Schwefelgelb, adj. bleekgeel.
 Schwefelgeruch, m. f. den Schwefelgarn.
 Schwefelgestank, m. de stank van zwavel.
 Schwefelgrube, f. f. Schwefelberg.
 Schwefelholz, -holzchen, -holzlein, n. een zwavelstok, -stokje.
 Schwefelhitte, f. zwavelmellery.
 Schwefellicht, adj. zwavelagtig, na zwavel riekend, stinkend, zwaveldampig; schwefelichte Dünste, zwavelagtige dampen.
 Schwefelkerze, f. zwavelstok, een doek, lap met zwavel.
 Schwefelkrämer, m. die zwavel verkoopt.
 Schwefelkuoch, m. een zwavelkoek.
 Schwefeln, v. a. zwavelen, lugten; den Wein, dieässer schwefeln, den wyn, de vaten zwavelen, lugten.
 Schwefels, m. oli van zwavel.
 Schwefelsalbe, f. zwavelzalf.
 Schwefelsalz, n. zout van zwavel.
 Schwefelsieder, m. een zwavelbereider.
 Schwefelung, f. het zwavelen.
 Schwefelwasser, n. zwavelagtig water.

Schwefelmurz, f. solferwortel, verkenstvenkel.
 Schwefelpfeife, f. eene dwarsluit.
 Schwefel, Schwefel, f. Schwefel.
 Schwefel, f. Schwanz.
 Schwefeln, v. a. rond uitsnyden, hol afronden.
 Schwefeln, v. n. rond, ledig loopen.
 Schwefelig, adj. ingesneeden, gekerfd, gehakkeld, gerond.
 Schwefeln, f. Schwanzstern.
 Schwefelträger, m. een sleepdraager.
 Schwefelung, f. het rondlen, de uitsnyding van iets.
 Schweigen, v. a. doen zwygen; er hat alle seine Widersacher geschwieget, by heeft alle zyne tegenpartyen doen zwygen.
 Schweigen, v. n. zwygen, stilzwygen; Schweig! halt's Maul! zuyg! houd uw bek, uw bakhuil!
 Schweigen, n. het zwygen, stilzwygen; Schweigen hat seine Zeit, zwygen heeft zyn tyd; mit Schweigen verberet man sich, door zwygen versprekt men zigniet.
 Schweigen, v. a. stillen, bevredigen, doen bedaaeren.
 Schweigend, adj. schweigend, stillschweigend; viel sagen, einwilligen, zwygende, zwygend, stillzwygend, al zwygende veel zeggend, inwilligen.
 Schweiger, m. der schweigt, der schweigen kam, verschwiegen, zwyger, die zuygt, die zwygen kan, verzwegen.
 Schweimel, f. Schwindel.
 Schwein, n. varken, verken, zwyn; schuischer Mensch, een varken, een vuil, morsig, stordig mensch; ein fettes, gemalktes Schwein, een vet, gemelt verken; ein wildes Schwein, een wild zwyn, verken; der Schweinehuten, de verken's hoeden.
 Schweindraten, m. een verken'sgebraad.
 Schweinbrodt, n. verken'sbrood, aardappel.
 Schweinefett, -schmalz, n. varkensvet, reuzel, varkenssmeer, reuzelvet, varkenssmout, kuddeborer.
 Schweinefleisch, n. varkensvleesch.
 Schweineisen, n. zwynspriet, jagtspies; f. Schweinspief.
 Schweinen, schweinen, adj. van een verken; schweinen Fett, Fleisch, verken's reuzel, vleesch; schweinen Braten, een verken's gebraad.
 Schweinen, f. schwinden.
 Schweinern, f. morsigheid, vuiligheid, onzindelykheid.
 Schweinern, adj. f. schweinen, adj.
 Schweinreuter, n. de buik van eene zog onder de navel met de speenen.
 Schweinsfeder, f. eene werp spies.
 Schweinsfett, n. vleesch, f. Schweinefett, ic.
 Schweinsbändler, m. koopman in verken.
 Schweinsbag, -hege, f. verken'sjagt.
 Schweinsbait, f. verken'shuid, zwaard.
 Schweinsbirte, m. f. Schweintreiber.
 Schweinsbund, Sandler, m. een houd, op 't jaagen van wilde verken's geleerd, afgeragt.
 Schweinsbiter, f. Schweintreiber.
 Schweinsjagd, f. f. Schweinsbag.
 Schweinsigel, m. een yzer verken, zeeegel; it. een steekelig mensch, vuilik.
 Schweinsisch, adj. & adv. morsig, vuil, stordig; eine schweinsische Kdchin, een morsige

konkenweil; sich schweinsisch halten, niet zindelyk zyn; ein schweinsisches Leben führen, een beestagtig leven leiden.
 Schweinskoben, -stosen, m. f. Schweinsfall.
 Schweinsleder, n. verken'shuid, zwaard.
 Schweinslein, n. een verkje, een klein verken.
 Schweinsmarkt, -markt, f. verken'smarkt.
 Schweinsmast, f. verken'smesting; die Schweinsne in die Mast thun, de verken's op schot leggen, om te mesten.
 Schweinsmäster, m. een, die verken's mest, vet maakt.
 Schweinsmelten, n. melde, plant.
 Schweinsmesser, m. een verken'slager.
 Schweinsmist, m. verken'smest.
 Schweinsmutter, f. eene zog, zeug, wyffe van den beer of mannelyk verken.
 Schweinspelz, m. een lineerlap, lelyke, morsige, smeeraap.
 Schweinsrüffel, m. verken'smoel, -suut, -snoed.
 Schweinsblase, f. verken'sblaas.
 Schweinschauer, m. schouwer der verken's.
 Schweinschmalz, n. schmalz, m. f. Schweinsfett.
 Schweinschneber, m. een, die de verken's snydt.
 Schweinschrot, n. verken'snesting.
 Schweinschwarte, f. zwaard, buid van een verken.
 Schweinschweiß, m. verken'sbloed.
 Schweinsfeder, f. f. Schweinsfeder.
 Schweinsfeder, f. het stroo; in Schweinsfedern schlafen, op het stroo slaapen.
 Schweinsfüße, m. pl. verken'spooten.
 Schweinskopf, m. zwynshoofd.
 Schweinspief, m. zwynspriet.
 Schweinsfall, m. varken'schot, -kot.
 Schweinsstecher, m. een verken'sstecker, -slaa-ger.
 Schweinsucht, f. f. Schwinducht.
 Schweintreiber, -hüter, -hirt, m. varken'sdryver, -hoeder.
 Schweintrog, m. varken'strog, varken'sbak.
 Schweinswollbrett, n. wild verken'svleesch.
 Schweinzucht, f. het mesten van varken's; de wyze, van verken's te mesten.
 Schweinzunge, f. eene verken'stong.
 Schweis, m. zweet; starken Schweis haben, sterk zweeten; den Schweis abwischen, den zweet afveegen.
 Schweis, m. bloed; Schweinschweiß, verken'sbloed.
 Schweis, m. een soort van aansteekende begekoortsen.
 Schweisbad, n. zweetbad, -stoove.
 Schweisbadstube, f. eene zweetstoof.
 Schweisband, m. een band van corduana'sch leer om het hoofd.
 Schweisbank, f. zweetbank.
 Schweisblätter, -blätterein, n. zweetpuistjes.
 Schweisen, v. n. bloeden; aus der Nase schweisen, uit den neus bloeden; das Wild schweiset, het wild bloeit.
 Schweisen, v. a. zamen, aan malkander sweeden, -klinken; zwei Schienen an einander schweisen, twee banden aan elkander klinken.
 Schweiserverweckende, adj. Arzneyen, zweetmiddelen.
 Schweisfieber, n. de zweetkoorts.
 Schweisucht,

Schweißfuch, *m.* zweefvofch, *paard*; *vos van hair*, een *vos*.
Schweißgestank, *m.* zweeftank, -reuk, -lugt.
Schweißig, *adj.* zweetig, bezweet.
Schweißkraut, *n.* bingelkruid.
Schweißloch, *n.* het zweergat.
Schweißlöschelchen, *n.* zweergaatje.
Schweißpulver, *n.* een poeder, om te zweeten, zweetpoeder.
Schweißstrank, *m.* zweetdrank.
Schweißstreibend, *adj.* zweetdryvend; zweetmaakend, -verwekkend.
Schweißtropfe, *m.* een druppel zweet, zweetdruppel.
Schweißstruch, *m.* zweetdoek.
Schweißstüchlein, *n.* een zweetdoekje.
Schweißwurft, *f.* bloedbeuling, bloedworft.
Schweizer, *m.* Zwitser, Zwitfer.
Schweizerbund, *m.* het zwitserfche verband, verdrag; der Schweizerbund fällt in dem Jahr, da Hungersnoth im Lande war, die Jahrszahl stellt Cucullum dar, het zwitserfche verdrag valt in 't jaar, toen 'er hongersnood in 't land was, het jaar daarvan wyft u aan 't woord CVCVLLVM. (1315.)
Schweizerhofen, *m.* nagtschoon, plant en bloem.
Schweizerfch, *adj.* zwitfers, zwitserfch.
Schweizerland, *n.* Zwitserland.
Schweizermacht, *f.* zwitfergarde, -wagt.
Schwelck, *adj.* f. welck, berimpeld, verwelkt.
Schwelgen, *v. n.* zwelgen, brassen, finullen, smelten, sineeren, ligtmiffen.
Schwelger, *m.* zwelger, brasser, vraat, gulzigant.
Schwelgeren, *f.* zwelgery, ligtmiffery.
Schwelgerich, *adj. & adv.* gulzig, vraatig, flokagtig.
Schwelle, *f.* dorpel, drempel van een deur; obere Schwelle, bovendorpel.
Schwelle, *f.* dwarsbalk, architraaf, bovenkap.
Schwellen, *v. n.* zwellen, opzwellen; im Sieden, als Schweinefleisch, nitzwellen, opzwellen, nitlygen in 't koken, gelyk varkensleefch; die Beine schwellen ihm zu sebens, zyne beenen zwellen, dat men 't zien kan; der Bauch schwillt ihr, haar buik zwelt.
Schwellen, *v. a.* tegenhouden, ophouden.
Schwellung, *f.* het zwellen, de swelling, opzwellung.
Schwemme, *f.* zwemwater, wed, drinkplaats; die Pferde zur Schwemme reiten, reuten, de paarden na 't wof, drinkplaats brengen.
Schwimmen, *v. n.* zwemmen, doen zwemmen, drinken laaten in 't wed.
Schwemmer, *m.* een zwemmer, die zwemt.
Schwemmergans, *f.* waterrave.
Schwemmtisch, *m.* wed, drinkplaats, baadplaats, zwemplaats.
Schwemmung, *f.* het zwemmen.
Schwenck, *f.* Schwanck.
Schwenck, *m.* kliergezwel onder de oxelen.
Schwenckel, *m.* klokkepel; Brunnenfchwenckel, zwengel, wip van de put; Kornfchwenckel, een dorfchvlegel; Radfchwenckel, een kruk, handboom, handvatfch, om een rad om te loen draajen; Schwenckel am Druckwerk, boom aan een drukkersp; an der Windmühle, de zeilen, wicken aan een windmolen.

Schwenken, *f.* fchwingen.
Schwendelste, *f.* kannewaffcher, borftel-tuig, om de kannen van binnen te waffchen, en schoon te krygen.
Schwenken, *v. a.* zwenken, zwaajen, draaijen, flingeren, spoelen, uitspoelen; fch schwenken, *v. rec.* zig zwenken, onzwenken; Kannen, Aldier schwenken, kannen, glazen spoelen; Den Mund schwenken, den mond spoelen; ein Rad schwenken, een rad omdraayen; fch auf einem Fuße schwenken, op eenen voet draajen.
Schwenckffel, *m.* spoelketel, spoelbak, tobbe, waterfteen, om te spoelen.
Schwenkung, *f.* het spoelen, uit-, omfpoelen.
Schwenkung, *f.* een draay, zwaay.
Schwenkwaffer, *n.* uil water, waar in iets gefpoeld is; das Schwenkwaffer ausgießen, 't uil water uitgieten.
Schwer, *adj. & adv.* zwaar, gewigtig, lastig; schwer zu verstehen, zwaar, duifter te verftaan; ein Schiff schwer geladen feyn, een fchip zwaar geladen zyn, liep gaan; schwere und wichtige Unternehmung, zwaarwigtige onderneeming; schweres Kind tragen haben, ongemakkelek zwanger zyn, zwaar kind draagen; die schwere Krankheit, die schwere Noth, f. fallende Sucht; ein schwerer wiegen als das andere, 't een 't ander opwegen, ophaalen; schwerer machen, zwaard maaken, verzwaaren; eine schwere Junge haben, bezwaard, met moeite fpreken; ein schweres Gehör haben, barthoorig zyn; die schwere Hand zufahren, gezag, strengheid gebruiken; ein schwerer Gang, een moeijelyke gang; ein schweres Bewiffen, een knaageni geweten; schwere Kosten, Schulden, groote kosten, schulden; ein schweres Geich, een harde wet; ein schwerer Schlaf, Traum, een onrustige floop, droom; es kommt mich schwer an, es fällt mir schwer, het valt my moeijelyk, lastig.
Schwere, **Schwerigkeit**, *f.* zwaarte, zwaarigheid; in Gliedern, loomigheid in de leden; Schwere, Schwerheit des Verbrechen, yffelykheid, gruwelykheid van een misdad.
Schweren, *v. a.* bezwaaren, belaauden, laaden; mit Steinen schweren, met fteenen laaden.
Schweren, *f.* fchwören, zweeren, een eed doen.
Schwerer, *m.* een zweerder, die zweert; ein läderlicher Schwerer, een vermetele, onbelagt zaame zweerder.
Schwerheit, *f.* f. Schwere.
Schwerigkeit, *f.* zwaarigheid, strengheid; Schwierigkeiten machen, zwaarigheden maaken; nach der Schwerigkeit verfahren, streng te werk gaan, strengheid oeffenen.
Schwerleibig, *adj.* zwaar-, diklyvig.
Schwerleibigkeit, *f.* zwaarlyvigheid.
Schwerlich, *schwer*, *adv.* zwaarlyk, zwaar, moeijelyk, quaalyk, bezwaarlyk.
Schwerlich, *f.* schwerleibig; schwerlich feyn, zwanger zyn, gaan.
Schwerlich, *adv.* zwaar, bezwaarlyk, mer moeite, naauwlyks, pas, zeer; schwerlich fündigen, grof zondigen; ich kann das schwerlich glauben, dat kan ik pas, naauwlyks gelooven; schwerlich krank feyn, zeer, hard ziek zyn.

Schweren, *f.* fchwören.
Schweremuth, *f.* Schwermtüchtigkeit.
Schwermtüchtig, *adj.* zwaarmoedig, belcommerd, bedroefd, zwaarhoofdig; schwermtüchtige Gedanken, zwaarmoedige, doorfe gedagten, verbeeldingen.
Schwermtüchtigkeit, -muth, *f.* zwaarmoedigheid, droefgeestigheid, melancholie.
Schwert, *n.* zwaard, zwaard; das Schwert zucken, het zwaard trekken; ein Land mit Feuer und Schwert verwiffen, een land te vuur en zwaard verwoeffen.
Schwertblume, *Alte*, *f.* liefch-, lifch-, liesbloem, -lilie.
Schwertel, *m.* zwaardenkruid.
Schwertfechter, *m.* zwaardveger, -fchermer.
Schwertfeger, *m.* zwaardveeger.
Schwertfegeter, *f.* het zwaardveegen.
Schwertfich, *m.* zwaardvifch.
Schwertkrant, *n.* helm, zwaardenkruid.
Schwertlilie, *f.* f. Schwertblume.
Schwertnagen, *m.* vrinlen van vaders zyde, in de opgaande linie.
Schwertfchlag, -fchreich, *m.* de flag van, met een zwaard; einen Ort ohne Schwertfchlag gewinnen, een plaats zonder flag en ftoot winnen, inneemen.
Schwertfanz, *m.* een wapen-, harnasdans.
Schwertträger, *m.* een zwaarddraager, een officier, die by zekere plegtigheden 't zwaard voor den prins, den vorft heen draagt.
Schwertwurel, *f.* iriswortel.
Schwester, *f.* zufter, zus; eine leibliche, vollbärtige Schwester, eene eige zufter; eine halbbärtige Schwester, eene halve zufter; eine luftige Schwester, eene ligtelooyk, nigje.
Schwesterchen, *n.* zuftertje, zus je.
Schwesterentel, *m.* een agterneef, van zufters wegen.
Schwesterentelin, *f.* nanigt, agternigt van zufters wegen.
Schwesterkind, *n.* zufterkind, zufterling.
Schwesterlein, *n.* f. Schwesterchen.
Schwesterlich, *adj. & adv.* zufterlyk.
Schwesterliebe, *f.* zufterlyke liefde.
Schwestermann, *m.* zufterman, schoonbroeder.
Schwesterfch, *m.* doodflag, begaan aan de perfoon van een zufter.
Schwesterfchinder, *m.* een zuftermoeder, die zyne eige zufter doofslaat.
Schwesterlich, *sch*, *v. rec.* als zufters leeven, verkeeren, ongaan; sie Schwesterlich fch, es Schwesterlich unter ihnen, zy leeven gemeenzaam, als zufters onder makander.
Schwesterfchaf, *f.* zufterfchap, zufterlyke vrinfchap.
Schwesterfohn, *m.* zufterszoon, een neef.
Schwesterfochter, *f.* eene zuftersdogter, eene nicht, nigje.
Schwesgen, *f.* fchwagen.
Schwibbogen, **Schwibbogen**, *m.* een verwulfd, verwulfe boog.
Schwieg, *impers.* von fchweigen, ik zweeg.
Schwiegereltern, *m. pl.* fchoonouders.
Schwiegermutter, *f.* behoudmoeder, fchoonmoeder.
Schwiegerfohn, *m.* behoudzoon, fchoonzoon.
Schwiegertochter, *f.* behoud-, fchoondogter.

Schwiegerwater,

Schwiegervater, m. behoudvader, schoonvader.
Schwiele, f. eelt, knobbel; **Schwielen kriegen, eeld krygen,** verëelden.
Schwielen, v. n. eeld, knobfels krygen, verëelden.
Schwielicht, adj. eeldig, verëeld, verhard, knobbelig, knobbelagtig.
Schwierig, f. Schwierich.
Schwiger, n. f. w. f. Schwieger.
Schwillen, u. f. w. f. Schwiele.
Schwimel, f. Schwindel.
Schwimmen, v. n. zwemmen; über den Fluß schwimmen, over de rivier zwemmen; auf dem Rücken schwimmen, op den rug zwemmen; das Holz schwimmt im Wasser, 't hout dryft op 't water; in Wollust, in Ueberfluß schwimmen, wellustig zyn, wervloed hebben; wenn einem das Wasser ans Maul gethet, da lernt man schwimmen, nood weet van geen beraad; wenn der Fisch soll gut seyn, muß er dreymal schwimmen, in Wasser, in Butter, und in Wein, zal de visch goed zyn, dan moet hy driemaal zwemmen, eerst in het water, vervolgens in der boter, en eindelyk in den wy.
Schwimmer, m. zwemmen, die zweemt.
Schwimmquartel, m. een dobber, blaas, biebondel, om op te leeren zwemmen.
Schwind, geschwind, adj. & adv. gezwind, ras, haastig, snellyk; **schwund, wie der Wind, gezwind, als de wind;** **schwinde Zeiten, zwaare, ongemaklyke, onrustige, beangste, bedroefde tyden;** ein schwinder Tod, een haastige, schielijke dood.
Schwinde, f. loopend zweer, vuerigheid over de huid.
Schwindel, m. duizel, duizeling, zwymeling, zwym, draaijing van 't hoofd, wervelziekte, bedwelmdheid; den Schwindel haben, duizelig zyn; f. Duvel.
Schwindelgeist, m. duizel-, zwymelhoofd, bol, geest.
Schwindelstein, n. f. Schwindelgeest.
Schwindelicht, adj. duizelig, wervelziek, bedwelmd; mit wird schwindelicht, 't hoofd draajt my, ik zuisfel, ik word lugt in 't hoofd, ik word duizelig.
Schwindelkörner, m. korianderzaad.
Schwindelkraut, n. reebokkruid.
Schwindeln, v. n. duizelen, zwymelen, znielen, suizebollen, dwarrelen, draaijen, omraajen met 't hoofd, draaikoppen, een draaijing hebben; es schwindelt mir, 't hoofd draajt my, ik zuizeballe.
Schwindelsum, m. f. Schwindelgeest.
Schwinden, v. n. krimpen, verkrimpen, inkrimpen, slinken; das Fleisch schwinden, 't vleesch slinken, geslonken zyn in den pot, in 't kooiken; am Fleische schwinden, dwynen, verdwynen, quynen, verquynen, teeren, uitteeren, flyten, verdroogen; die Kräfte schwinden, de krachten verminderen, neemen af; einen Theil der Schuld schwinden lassen, een gedeelte van de schuld laaten vallen, kuyschelden.
Schwinderling, m. een blaasbalk.
Schwindercken, m. hairworm, droog krausfel, vuerige schynfelheid.
Schwindergrube, f. sliedgroef, slonde; f. Ausspuleten.

Schwindl, m. koriander, koliander.
Schwindsucht, f. teering, uitteering, quyning, uidrooging, quynende, teerende, styende ziekte, longgezugt, sloop, sloopende hoorts; die Schwindsucht im Beutel haben, een platte beurs hebben, zonder gelid zyn.
Schwindsüchtig, adj. teeringagtig, kwynend, uidroogend.
Schwing, Schwinge, Schwingmanne, f. eene koorwan.
Schwinge, f. een slinger.
Schwingen, v. a. zwingelen, zwingen; das Futter schwingen, 't voeder wannen; Schlach, Hauf schwingen, vlus, bennip, kennip zwingen, braaken; sich schwingen, zig om hoog zwaajen; die Fahne, het vaandel zwaajen; sich auf dem Seile schwingen, op de slingerkoord dansen; sich auf das Pferd schwingen, op 't paard springen; einen Baum schwingen, een boom schudden; mit seinen Gedanken sich hoch schwingen, verheve gedagten hebben, voden.
Schwingen, n. het zwingelen, zwingen, wannen, draaijen, het springen der koordedanzers op de koord.
Schwingen, f. pl. flag-, schagtvederen.
Schwingenkrankheit, f. ziekte der valken aan de slagveeren, wiken.
Schwingfeder, f. f. Schwingen; die Schwingfedern ausziehen, de slagveeren, pennnen uittrekken.
Schwingrad, f. Schwangrad, het snikrad.
Schwingseil, n. f. Schwangseil, de slappe koord.
Schwinguhr, f. slingeruurwerk, dat met een slinger gaat.
Schwingung, f. f. Schwingen, n.
Schwingwanne, f. f. Schwing.
Schwirig, adj. oproerig, miltziek.
Schwirigkeit, f. Schwierigkeit.
Schwirigkeit, f. oproer, opstand, miltzugt.
Schwirr, m. houte paal, of pylaar aan eene brug.
Schwirren, v. n. zwieren, omzwieren, snorren.
Schwiz, Schwigbad, n. f. Schweis, ic.
Schwizbank, f. f. Schweisbank, zweetbank; it. banken, daar de soldaaten in 't waghuis op guan leggen.
Schwitzen, v. n. zweeten; Blut und Wasser schwitzen, bloed en water zweeten, de uiterste moeite ergens toe besteeden.
Schwizen, n. het zweeten.
Schwizig, adj. zweeterig, met zweet bezet; schwizige Hände haben, zweeterige handen hebben.
Schwizpulver, n. s. Stube, f. s. trant, m. f. Schwizpulver, ic.
Schwoll, imperf. von schwellen, ik zwol, zwol op.
Schwören, v. n. zweeren, een eed doen.
Schwörer, m. een zweerder, die zweert, een eed doet.
Schwude, tulle, adv. wiff, links om, haar, by de voerluiden in Duitschland.
Schwül, adj. f. Schwülfig.
Schwüle, (besser ich schwoll,) imperf. von schwellen, ik zwol.
Schwülfig, adj. zoel, zwoel, smoor, naar, be-naauwdwarm; Wetter, zoel weer, zoel-

warm, zoel lugt; Stube, een strik of smoorheet vertrek, kamer.
Schwulst, f. zwellung, gezwel, bolligheid.
Schwülfig, adj. opgeblaazen, opgezwollen, bol.
Schwünne, imperf. conj. von Schwimmen, ik zwom.
Schwünne, imperf. conj. von Schwinden, ik kromp.
Schwung, m. zwenk, zwaay, zwier, draay, keer.
Schwung, imperf. von Schwingen, ik zwingelde, enz.
Schwung, f. Schwang.
Schwur, m. eed.
Schwurig, f. Schwierig.
Schwüric, f. Schwierich.
Schwürigkeit, f. f. Schwierigkeit.
Slave, m. slaaf, slaave, lyfeigen; einse sein Slave seyn, werden, voor jemaands slaav gaan.
Slavenarbeit, f. slaaven-, slaafwerk.
Slavenhandel, m. slaavenhandel.
Slaveren, f. slaaverny, lyfeigenchap; hatte Slavenarbeit thun müssen, slaaven, slooven, slaaven en draaven moeten.
Slavin, f. eene slaavin.
Slavisch, adj. slaaffch.
Scorbut, m. scheurbuik, blaauwchnit, schinmelziekte, blaauwzugt.
Scorbütisch, adj. met scheurbuik, enz. bezet.
Scorben, n. waterlook.
Scorpion, m. scorpioen.
Scorptonkraut, n. scorpioenkruid.
Scorpionöl, m. scorpioenoly.
Scorpionscheeren, f. de voorpooten, voorschaa-ren van den scorpioen.
Scorponera, n. gift-, slangewortel, adderskruid.
Scrupel, m. een scrupel, derde gedeelte van een drachma.
Scrupel, m. twyfel, angstigheid in zyn geweten, zwaarigheid; ohne allen Scrupel, son-ter eenige zwaarigheid; einem die Scrupel benehmen, jemind de zwaarigheden beneemen, jemaands zwaarigheden oplossen.
Sebel, m. sabel; f. Edel.
Sebeln, f. sabeln.
Sebenbaum, m. zeven-, zavelboom.
Sech, n. een ploegzyer, kourter, dat de aarde doorsnylt, en de vooren maakt.
Sech, adj. zes; sechsbeck, sechsbeckigt, adj. zes-hoek, zeshoekig; sechsährig, sechsmon-dig, sechsährig, adj. sesjaarig, sesmaandig, van zes dagen.
Sechseck, n. een zeshoek.
Sechseckicht, seckig, f. bey sechs.
Sechsenmerig, adj. iets van zes emmers; ein sechsenerig Faß, een vat, dat zes emmers houdt.
Sechsfach, sechsältig, adj. zesvoudig.
Sechshundert, adj. zeshonderd.
Sechshunderte, adj. zeshonderste.
Sechshundert mal, adv. zes honderd maal.
Sechsjährig, f. bey sechs.
Sechs mal, adv. zesmaal.
Sechsmonatlich, smondig, adv. van zes maanden.
Sechspännig, adj. met, van zes paarden; ein sechsständiger Wagen, een wagen met zes paarden bespannen, met zes paarden daarvoor.

Seckel, f. Seckler.
Seckfel, n. f. Seckstheil.
Seckstagig, f. den seck.
Seckten, jum seckten mal, adv. ten zesen,
 -in de zesde plaats.
Seckter, m. sesde.
Seckstheil, **Seckfel**, n. een zesde, zesde
 part; ein Seckfel mehr, weniger, een
 zesde meer, minder.
Seckstuchnerinn, f. kraamvrouw.
Seckstuchen, adj. zeltien.
Seckstehende, adj. zeltiende.
Secksteben mal, adv. zestien maal.
Seckstig, adj. zeltig, zeltig.
Seckstigjahrin, adj. van zeltig jaaren.
Seckstig mal, adv. zestig maal, zestig reizen.
Seckstigste, adj. zeltigste.
Seckel, m. f. Seckel, eene beurs.
Seckel, m. een sikkel, joodsch gewigt, en
 mant, ter waarde van ontrent 15 stuivers
 holl. Seckel des Heiligtums, sikkel des
 heiligdoms.
Seckelabschneider, m. een beurzesnyder.
Seckelkraut, n. herderstas, taskenskruid,
 beurfekenskruid.
Seckelmeister, m. schat-, penningmeester,
 ontfangen, tresorier.
Seckelmeisterrant, n. penningmeesterfchap,
 schatmeesterfchap, ontfangersamp.
Seckler, m. een beurzemaaker.
Seck, m. sek, canarisek.
Secret, m. secreet, geheim, heimelyk ge-
 mak.
Secretarius, m. secretaris, geheimschryver.
Secte, **Akeren**, f. Lebraudinger insgemein.
Sectirer, m. een aanbanger, opvolger van een
 zekere gezindheid, een ketter.
Sectirisch, adj. van een aanbanger, opvolger
 van een wisse gezindheid, ketterisch.
Secundant, m. een seconde, die jemand te
 hulp komt, behuut.
Sedel, m. f. Ets, zitting, bank.
See, f. meir, zee, rivier, vyver; auf, uber
 die See fahren, op, over de zee vaaren;
 die Genfer, Costniger See, het meir by Ge-
 neve, Constans; der See gewohnt sehn, de
 zee gewend zyn.
Seeaal, m. een zee-, ongeraal.
Seeadmiral, m. admiraal, zeevoogd.
Seearmade, f. toerusting ter zee, eene vloot.
Seebaacke, f. zeebaak.
Seeblume, f. eene waterroos, plompen, zee-
 bloem, meerbladeren.
Seebrasme, -sich, m. zeebraassem.
Seecaptain, m. zeekapitein.
Seecompas, m. zeekompas.
Seeadam, m. zedyk, zeedam.
Seeente, f. eene rofgans, wilde eendvogel,
 in Schotland zeer gemeen.
Seefahrend, adj. ter zee, op zee vaarend; es
 giebt viel Seefahrende Leute in diesem
 Lande, in dit land zyn vele zeelieden.
Seefahrend, m. f. Seefahrer.
Seefahrer, m. zeevaarder.
Seefahrt, m. zeevaart, scheepvaart.
Seefaan, m. een turbot, breede en platte
 zeevisch.
Seefenschel, m. zeevenkel.
Seefisch, m. zee-, riviervisch.
Seefischhandler, m. een visch-, ventjaa-
 ger, die met zeevisch na de landsteden
 reisft.

Seefischner, n. een net, om zeevisch mee te
 vangen.
Seeflotte, f. -macht, eene zeevloot, de zee-
 magt, eene vloot schepen in zee.
Seefore, -forell, f. zee-, zalm-, riviervoren.
Seegras, -traut, n. zee gras, -wier.
Seegrun, adj. zee groen.
Seehafen, m. zee haven, zee gat.
Seehahn, m. zee haan, visch.
Seehaase, m. zee haas, visch.
Seeheld, m. een zee held, held ter, op zee.
Seehorn, n. zee hoorn, kinkhoorn.
Seehund, m. zee hond, rob, robbe.
Seekalb, n. -kuhe, f. zee kalf, -koei.
Seekante, f. f. Seekuste.
Seekarpe, -karpse, m. een zee karper.
Seekarte, f. zee kaart, paskaart.
Seekartenbuch, n. zee atlas.
Seekrant, adj. zee ziek.
Seekrankheit, f. zee ziekte, walging van de
 zeebaaren; einer so der Seefahrt ge-
 wohnt, und nicht sekrank wird, zee-
 hard.
Seekraut, n. f. Seegras.
Seekrebs, m. zee krabbe, zee kreeft.
Seekrebschen, n. garnel, garnaat.
Seekrieg, m. oorlog ter zee.
Seekube, f. f. bej Seekalb.
Seekuste, f. zee kust, zee kant.
Seeland, n. -lander, m. Zeeland, Zeelander,
 Zeeuw.
Seeland, n. land aan zee, zee kusten.
Seelandisch, adj. zeelandisch, zeeuwfch.
Seelatren, f. een vuurtoren, vuurbaak,
 brandaris, een vuur- of, scheepsplantaarn,
 scheepsbaak.
Seelute, m. -volf, n. zeeluiden, -lui, -volk.
Seeluwe, m. zee leeuw.
Seelust, f. zee lust.
Seemacht, f. zee magt; die Seemachte, de
 zee magten, zee potentaten.
Seemann, m. zee man, zee vaarder.
Seemannsbrock, m. zee manspy, zee rok, zee py.
Seemeis, m. zee meeuw.
Seemoos, n. zee gras, -mosch, -wier.
Seemuschel, f. zee mossel, schelpvisch.
Seemuschelwerk, n. schelpwerk, van horent-
 jes en zee gewassen.
Seenessel, f. eene zeenerel.
Seepferd, n. zee paard.
Seerauben, v. n. zee rooven, -stroopen, -kaa-
 pen.
Seerduber, m. roover, schuimer op zee,
 kaaper.
Seerduberer, f. zee roovery, -stroopery, -kaa-
 pery.
Seerohr, n. rier, rierstok, rotting.
Seerustung, f. toerusting ter zee.
Seesachen, f. zee zaken.
Seesalz, n. het zee zout.
Seeschiff, n. het zee schip.
Seeschlacht, f. f. Seekreffen.
Seeschlund, m. een grondlooze kolk, drany-
 kolk, wolf, afgrond in zee.
Seespiegel, m. f. Seekarte.
Seestadt, f. zee stad, -plaats.
Seesint, m. zee sint.
Seestrand, m. f. Seekuste.
Seesturm, m. zee storm, storm op zee.
Seetonne, f. zee ton.
Seetreffen, n. zee treffen, zee gevegt, zee slag,
 gevegt ter zee, zee tryd.

Seevogel, m. zee vogel, meenwe.
Seevoll, n. f. Seeleute.
Seewarts, adv. zee waarts.
Seewasser, n. het zee water, water van de zee.
Seewasseranal, m. inham, waar door 't zee-
 water ergens heen geleidt wordt.
Seewesen, n. f. Seesachen.
Seewind, m. zee wind.
Seewolf, m. zee wolf.
Seewort, n. een zee woord, zee mans woord,
 ontleand van de zee, de zeelieden.
Seezug, m. zee togt, togt ter zee.
Seegel, n. zeil; hinterstes auf einem Schiffe,
 bezaan, achterste zeil; ein Schiff mit See-
 geln versehen, een schip bezeeilen; Seegel
 einer Windmuhlen, 't zeil, de zwengel
 van een windmoolen; eine Flotte von hun-
 dert Seegeln, een vloot van hondert
 zeilen.
Seegelbaum, m. de mast van een schip.
Seegelbar, adj. zeilbaar.
Seegelfertig, adj. zeil reede, zeil vaardig.
Seegeln, f. Seegeltuch.
Seegeling, f. den Seegelschiff.
Seegelmacher, -schneider, m. zeil maaker.
Seegeln, v. n. zeilen, zeil maaken; nach et-
 nem Orte seegeln, na eene plaats, ergens na
 toe zeilen.
Seegelnachen, f. den Seegelschiff.
Seegelring, m. een ring aan een zeil.
Seegelschiff, -jagt, n. -nachen, m. zeil schip,
 -schuit, -jagt, -aak; mittleres, kaag, smak.
Seegelschneider, m. f. Seegelmacher.
Seegelsel, n. touw aan een zeil.
Seegelslange, f. steng, stang, spriet, raa, ree,
 dwarsmast.
Seegeltuch, -garn, n. zeil doek, -garen, -draat.
Seegelung, f. het zeil klaar maaken.
Seegelwerk, n. zeil werk, voorraad aan zeilen,
 zeilaalje.
Seegelwetter, n. wind, m. zeil weer, -wind.
Seegelnubbe, n. f. Seegelschiff.
Seele, f. ziel; die menschliche Seele, der
 menschen ziel; die Seele der Seele, krachten,
 vermogens, bewaambeden der ziele; seine
 Seele retten, zyne ziel behouden; die
 Seele auf der Zunge haben, op 't uiterste
 leggen; die Seele aufgeben, den adem uit-
 blaazen, sterven; einem etwas auf die
 Seele binden, jemand iets op zyn conscien-
 tie, zee weten leggen; das gehet mir durch
 die Seele, die doorsnydt myn hart; meine
 Seele, Seelchen, myn lief, myn hartsvrin-
 din.
Seelant, n. lyk dienst, ziel misse.
Seelen, aller Seelentag, m. zielen - aller
 zielendag.
Seelenangst, -kummer, -pein, -quaal, f.
 -schmerz, m. ontroering, ongerustheid,
 ontsteldtenis van geest, angst, py, kwel-
 ling, smert der ziele.
Seelenarzt, -arzt, m. een oppasser, opzichtsbe-
 her, besieder van 't geweten, een, die de
 godvrugtige pligten van een Grooten besiert,
 bepaalt, daar eene mispraak over doet, de
 genoodszwaarigheden oplost.
Seelenarznen, f. geestelyk middel, geestelyke
 vertroosting.
Seelendieb, -duber, m. een dief, roover der
 ziele, de duivel, satan.
Seelenfolter, -martel, f. knaanging, wroeging
 van 't geweten.

Seelenfreund, *m.* een boezem-, intime-, harts-
vriend.
Seelenfriede, *m.* de vrede, rust der ziele.
Seelengefahr, *m.* noth, *f.* zielsgevaar, -nood.
Seelengespräch, *n.* alleenpraak, *geestelyke*
overdenking.
Seelenheil, *n.* bet heil, *welzyn* der ziele.
Seelenhirt, *m.* harder, leeraar, onderwyzer
in 't geestelyke.
Seelenkamp, *f.* streit, *m.* zielstryd.
Seelenklage, *f.* klagt der ziele.
Seelenkrank, *adj.* een, met zonden belaaen,
dezelve koesterend, abvolgend, inwilligend.
Seelenkrankheit, *f.* krankheid der ziele, *heer-*
schende zonde, troetelzonde.
Seelenkummer, *f.* Seelenangst.
Seelenlast, *f.* verwyting, wroeging, *knaaging*
van 't geweten, gemoed.
Seelenlicht, *n.* licht, *verlichting* der ziele.
Seelenlust, *f.* lust, *vermaak* der ziele
Seelenmarter, *f.* Seelenfolter.
Seelenmord, *m.* zielenmoord, *oor-*
zaak van de verdoemenis.
Seelenmörder, *m.* zielmoordenaar.
Seelennoth, *f.* Seelengesfahr.
Seelenopfer, *n.* een geestelyk offer, *eene ge-*
estelyke offerhande.
Seelenpein, *quaal*, *f.* Seelenangst.
Seelenraub, *v.* ruder, *f.* Seelenmord, *v.*
Seelenruhe, *f.* rust, *vrede* der ziele.
Seelenschade, *m.* zielschaade.
Seelenichag, *m.* schat der ziele.
Seelenschmerz, *f.* Seelenangst.
Seelenschmuck, *m.* sieraad der ziele, *christe-*
lyke deugden.
Seelenschönheit, *f.* schoonheid, *luster* der
ziele.
Seelenspeise, *spwyde*, *f.* voedsel voor de ziel,
geestelyke spys, geestelyk voedsel, 't huilige
avondmaal.
Seelenstreit, *f.* Seelenkamp.
Seelentag, *f.* bey Seelen.
Seelentod, *m.* de geestelyke doot.
Seelentrost, *m.* *vertrouwing* der ziele.
Seelentjückend, *adj.* *zielvertukkend.*
Seelenwandering, *f.* *verhuizinge* der ziele.
Seelenweide, *f.* Seelenspeise.
Seelerquickend, *adj.* *zielverkwikkend*, *ziel-*
roerend, reder, beweegelyk.
Seelichen, *n.* zicltje, hartje, liefje, harts-,
boezemvriendin.
Seelig, *u.* *f.* *v.* *f.* selig.
Seellos, *adj.* *zielloos*, *onbezield*; *ein seellos*
Geschied, *een onbezield schepzel*; *ein seello-*
ser Mensch, *een mensch, die geen ziel, geen*
geweten heeft.
Seelmesse, *f.* zielmis.
Seelsorge, *f.* zorg voor de ziel.
Seelsorger, *m.* een zielzorger.
Seelwond, *n.* rand, zelfkant.
Seen, *f.* sden.
Seebenbaum, *m.* *f.* Seebenbaum.
Segt, *f.* Edge.
Segel, *f.* Seegel, *u.* *f.* *v.*
Segen, *f.* sden.
Segen, *m.* zegen; *der Segen des Herrn*
machet reich, de zegen des Heeren maakt
ryk.
Segen, *bezwearing*, *tovery.*
Segenreich, *adj.* zegenryk.
Segenschreiber, *spreker*, *m.* een bezweerder,
toveraar.

Segenspreken, *v.* *n.* *den zegen uitspreken*,
zegenen.
Segenspreken, *v.* *a.* bezweeren, *toveren.*
Segensprecher, *f.* Segenschreiber.
Segensprecheren, *f.* bezweering, *betovering.*
Segensprecherinn, *f.* bezweerdster, *toveres.*
Seglung, *f.* *f.* Seeglung.
Segnen, *v.* *a.* zegenen; *sich, zig zegenen*,
een kruis, kruisje maaken; *Gott, God ze-*
genen, looven, pryzen; *das Zeitliche segnen*,
sterven; *gesegnetes Reibs seyn, zwanger*
zyn, gaan; *Gott segne dich, God zegene*,
behoede u, waarwel.
Seglung, *f.* zegen, *het zegenen.*
Sehe, **Seheader**, *f.* oogzenuw, *de gezigt-*
zenuw.
Sehekunst, *f.* schouwkunst, *licht-, gezigt-*
kunde.
Sehekünstler, *m.* een gezigtkundige, *die de*
gezigtkunde verstaat.
Sehemittel, *n.* *werktuigen, tot de gezigtkunde*
behoorende.
Sehen, *n.* *het zien.*
Sehen, *v.* *a.* zien, *schouwen, kyken*; *auf*
seine Sachen sehen, op zyne zaaken zien,
letten; *sieh! sieh da! sehet doch! sehet*
einmal! zik! ziet daar! ziet eens! kyk!
kyk daar! kyk eens! kykt eens! sehet!
vertraut ihm nicht eine Stecknadel, denn
sehet, er hat mir viel Geldes gestohlen, ziet!
betrouwt hem niet een speld, want ziet, hy
heeft van my veel geld gestolen; *auf etwas*
nicht sehen, op iets niet zien, passen, letten;
weder auf Ehre, noch auf Schande sehen,
op eer noch schande letten, niet bloozen noch
bleeken; *lassen, vertoonen, doen blyken*,
zien laten; *durch die Finger, verschoo-*
nen.
Sehen, *merken, gewaar worden, begrypen*;
ich sehe nicht, wo das hinaus will, ik merk,
begryp niet, waar dat heen wil, waar 't op
uit zal komen.
Sehend, *adj.* ziende; *mit sehenden Augen*
blind seyn, ziende blind zyn, niet willen zien,
de oogen vrywillig sluiten.
Sehenswerth, *adj.* zien-, *bezienswaard*,
-waardig.
Seher, *m.* ziender, *propheet.*
Seherohr, *n.* een verrekyker.
Sehestral, *m.* gezigtsstraal, *geknikte of weer-*
smitende straal, waardoor 't oog de voor-
werpen ziet.
Seheziel, *n.* *het gezigtspunt.*
Sehen, *v.* *n.* *tragten, hygen, hunkeren*;
sich, v. rec. nach etwas heftig, na, om iets
bygen, haaken, hunkeren, snikken, janken,
jengelen, iets poogen, tragten, zoeken te be-
jaagen, na iets reikbalzen, 't hart 'er na
trekken, 'er na staan, steeken, laten uit-
gaan.
Sehnen, *n.* *een sterk verlangen, eene sterke*
bezeerte, zugt.
Sehnlich, *adj.* *hygend, togtig, hartelyk*;
sehnliches Verlangen, een hartelyk, vurig
verlangen; *sehnliche Blicke, vurige oogen,*
een vurig gezigt.
Sehnsucht, *f.* *verlangen, begeerte, lust.*
Sehnsuchtvoll, *adj.* *vol van verlangen, be-*
geerte; *er eist mit sehnsuchtsvollem Her-*
zen, hy haast zig met een zeer verlangend
hart.
Sehnung, *f.* *f.* Sehnsucht.

Sehr, *adv.* zeer, heel, *geweldig, magtig,*
grootelyks, vry; *eine Waare sehr thuer*
loben, een waar vry dier looven; *das Haus*
kostet mich sehr viel, dat huis kost my zeer
veel, kost my vry wat.
Sehung, *f.* *het zien.*
Seiche, *f.* *pis, water, zeik.*
Seicheln, **Seichern**, *v.* *n.* *pis, water hebben.*
Seichen, *v.* *n.* *pijsen, wateren, zeiken*; *zyn*
water laten, lossen, afflaan, maaken.
Seicher, *m.* *een pisser, die pist, zyn water*
maakt.
Seichern, *f.* *seicheln.*
Seichjelte, *f.* *pishoek, pisbak.*
Seichschel, *f.* *topf, m.* *een pis-, waterpot.*
Seicht, *adj.* *ondiep, laag*; *seicht Wasser,*
laag, klein water; *seichte Rede, drooge,*
luffe reilen.
Seichte, *f.* *droogte, bank, zandbank, on-*
diepte.
Seichtgeleht, *adj.* *v.* *subst. m.* *schoolwys,*
niet zeer geleerd, een geleerde gek, school-
nar, griek.
Seichtgelehrtheit, *f.* *weinige, geringe, opper-*
vlakkige geleerdheid.
Seichtopf, *m.* *f.* *Seichtschel.*
Seichwindeln, *f.* *pisdoeken.*
Seichwinkel, *m.* *een pishoek.*
Seide, *f.* *zyde, zy, zeide*; *ein Strang, ein*
Ballen Seide, eene streng, een pak zeide.
Seidel, **Seidlein**, *n.* *een halve pintskan.*
Seidelbast, *m.* *vyfvingerkruid.*
Seideln, *v.* *n.* *by de pint tappen, uitslyten,*
uitdrinken, pimpelmeezen.
Seidelweise, *adv.* *by, met de pint*; *seidels*
weise kaufen, verkaufen, by, met de pint
koopen, verkoopen.
Seiden, *von Seide, adj.* *zyde-, van zyde,*
van zeide; *seidener Zeug, zyle stoffe*;
dickgewirkter seiden Zeug, segryn.
Seidenarbeit, *maare, f.* *werk van zeide.*
Seidenarbeiter, *m.* *een werker, arbeider in*
zeide.
Seidenbereiter, *zwirner, dreher, m.* *winde-*
rinn, f. *zyde-, zyreeder, -twynder, -draa-*
jer, -winster.
Seidendreher, *m.* *f.* *Seidenbereiter.*
Seidenfaden, *m.* *een zaidendraad.*
Seidenfärbler, *m.* *een zeiverwer.*
Seidenhandel, *m.* *koophandel, koopmanschap*
in zeide.
Seidenhändler, *m.* *een koopman in zeide, in*
zeide stoffen.
Seidenhaspel, *m.* *een haspel, om zeide op te*
winden.
Seidenhäutlein, *n.* *bet huisje, om den zei-*
worm, als hy gesponnen heeft.
Seidenkram, *m.* *een winkel, daar zeide, zeide*
stoffen worden verkogt.
Seidenspinner, *m.* *een zaidespinner.*
Seidenspinnerinn, *f.* *een zaidespinner.*
Seidenspule, *f.* *borduurzel; zaidespoel.*
Seidensticker, *m.* *zydeborduurwerker, -stik-*
ker.
Seidenstickerahm, *m.* *een borduurraam.*
Seidenwaare, *f.* *Seidenarbeit.*
Seidenmatte, *f.* *watte.*
Seidenweber, *m.* *zydewever.*
Seidenwerk, *n.* *zeide waaren, zeide stoffen,*
zeireedfel, zeiwerk.
Seidenwinderinn, *f.* *by Seidenbereiter.*
Seidenwurm, *m.* *zyd-, zyworm.*
Seidenwurmeyer,

Seidemuurmeper, n. saamen, m. eyeren, *waad van zeiwormen.*
Seidenzeug, n. zeidestof.
Seidenzwirner, m. f. Seidenbereiter.
Seidlein, f. Seidel.
Seife, f. zeep; *Seife sieden*, mit Seife reiben, waschen, *zeep zieden*, kooiken, met zeep wryven, wasschen.
Seifen, v. a. zeepen, met zeep lineeren.
Seifenblase, f. een bobbel, blaas van zeep.
Seifenbubbel, krämmer, m. f. Seifensieder.
Seifenkraut, n. zeepkruid.
Seifenlauge, f. zeepbal, ballerje, savonet.
Seifensieder, krämmer, m. zeepzieder, -maaker, -kraamer.
Seifensiederen, f. zeepery, zeepziedery.
Seifentrogelchen bey'm Waschbuder, n. zeepbakje.
Seifenwäsche, f. sbeonmaaking door middel van zeep.
Seifenwasser, n. zeepsop, zeep-, zeepig water, loog.
Seiflicht, seiflich, adj. zeep, van zeep.
Seiflauge, f. Seifenlauge.
Seiflauge, f. f. Seifenwasser.
Seige, f. Seide.
Seige, Seibe, f. Seiger, Selher, m. een reems, zeef, vergietrest, doorslag.
Seigen, seihen, v. a. zygen, doorzygen, verzygen, vergieten, doorslaan, doordoen, klenzen; *durch ein Tuch*, Seibe seigen, *door eenen doek*, *door een stromyn* zygen, slaan.
Seiger, f. Seige.
Seiger, f. Uhrwerk, Uhr, zandlooper, uurwyzer.
Seigetuch, m. zyger, klenzer-, zyg-, klenzdoek, -zak, verzygvat, doorslag, vergietrest, lezkak.
Seigefelle, f. een doorslag van blek.
Seigfort, m. een doorslag van teenen.
Seigarabme, m. een tregter, om iets door te laten zygen.
Seigeruna, f. klenzing, zuivering, scheid- ding, doordruiping, door vloeypapier.
Seiglach, m. f. Seigetuch.
Seihe, seihen, Seiber, m. f. Seige, n.
Seil, n. touw, zeel, koord; *dünn*, und *langes*, *leiné*, lvn.
von Seil, *van touw gemaakt*; *aufgezogenes und gespanntes an einem Mastbaume*, *want*, *takeling*, *betakeling van een groot schip.*
Seilcreuz, n. een gevlochten kruis.
Seilen, v. a. touw slaan, draajen, -spinnen.
Seiler, m. touw-, reepflaager, lyndraajer, -slager, -spinner, koordewerker.
Seilerarbeit, f. touwwerk, takels, touwdraajerswerk.
Seilerbahn, f. lynbaan, touwbaan.
Seilerbude, m. een touwwinkel.
Seilerguert, m. een touwdraajers gordel, riem.
Seilerjunge, m. lynboef.
Seilgarn, n. draad, koord.
Seilhaute, m. baak aan 't rad, *daar de draad by de touw-, of koorddraajers aan vast is.*
Seilkraut, n. aardmos.
Seilklitten, m. de stede by de touwspinners, draajers.
Seildänzer, m. een koordedanser.

Seildänzeren, f. het koordedansen.
Seildänzerinn, f. een koordedanser.
Seildänzerstange, f. een koordedanzers stok, om 't lighaam in evenwigt te houden.
Seilwerk, n. takeling, betakeling, van een schip, touwwerk.
Seim, m. honigzeem.
Seimen, v. a. den honig, den honig woemen, pynen, zuiveren.
Sein, f. senn.
Sein, pron. zyn; *ich bin in seinem Hause gewesen*, *ik ben tot zynent geweest*; *seinethalben*, *um seinetwillen*, *zynenthalve*, *om zynent wil*; *seinetwegen*, *seinetwillen*, *zynent wege*.
Seinethalben, -wegen, -willen, adv. f. bey sein.
Seint, praep. met een dat. zedert, sint; f. seither.
Seite, f. eene snaar; f. Saite.
Seite, f. zyde, zy, kant; *an allen Seiten*, *aan alle kanten*; *etwas bey Seite setzen*, *iets aan een zy zetten*; *auf die Seite gehen*, *meiden*, *springen*, *op zyde*, *aan een zyde*, *by zyden gaan*, *wyken*, *springen*; *von welcher Seite bläst der Wind?* *in wat hoek staat, blaast de wind?* *rechte Seite einer Münze*, *kruis van een muntstuk*; *Seite des Schiffs*, *loef*, *laefzyde van een schip*; *Seite des Schiffs unter dem Winde*, *ly*, *lyzyde van een schip*; *rechte Seite eines Schiffs*, *stuur-*, *stierboord*; *linke*, *bakboord*; *Seite eines Buchs*, *zyde*, *bladzyde van een boek*; *meiner seits*, *wat my aangaat*, *aanbelangt*, *voor my*, *van myn part*.
Seitmal, f. sintemal.
Seitenbalken, m. sammt dem Ueberschlage einer Druckpresse, galy, of hout by de drukkers, daar de timpaan op rust.
Seitenbrett, n. eene zydiplank.
Seitendecken, m. gewoon zydgeweer.
Seitenflügel, m. zydvleugel; *wiek van een winmolen*.
Seitengebäu, n. de vleugel, zyde van een gebouw.
Seitengländer einer Brücke, f. Gelehnder, lehne.
Seitengesicht, n. een gezigt van ter zyde.
Seitengewehr, n. zyd-, zydegeweer.
Seitenblyger, n. zydhouten, ribben.
Seitenkammer, f. -zimmer, n. zyde-, zykamer.
Seitenlinie, f. zydelinie.
Seitenstechen, n. zydeiteeken, -wee, *steeking der zyde*, *steeking in de zyde*, pleuris.
Seitenstück, m. f. Seitenstechen.
Seitenstöß, m. een stoot, dos in de zyde.
Seitenstück, n. een zydstuk, stuk uit de zyde.
Seitenweg, m. een zydweg, bypad.
Seitenwehr, n. f. Seitenstechen.
Seitenwehr, n. f. Seitengewehr.
Seitenwunde, f. eene wonde in de zyde.
Seitenzimmer, n. f. Seitenkammer.
Seitenwind, m. zydewind; *mit einem Seitenwinde segeln*, *lavorien*, *met een zyde- wind*, *met halven wind zeilen*, *op zy zeilen*.
Seither, seit, adv. fins, sedert, sint.
Seither das, sedert, fins, sints dat.
Seitling, -tings, f. seitwärts.
Seitwärts, adv. zydeling, ter zyde.

Selb, f. selber.
Selbend, n. zelfkant, zelfeind.
Selber, selbst, pron. zelf, zelve, zelfs; *der*, *die*, *dasselbige*, *eben derjelbige*, *zelve*, *de*, *de*, *het zelve*; *von sich selbst*, *van zelf*, *vrywillig*.
Selbender, -dritter, u. f. w. *zelf de tweede*, *de derde*, enz.
Selb-, selbsteigen, adj. zyn eigen; *sein selbst eigener Herr seyn*, *zyn eigen heer en meester zyn*.
Selbgeschöß, -schöß, m. eigen schoot.
Selbheit, f. eigenliefde, zelfheid, beweeging van eigenliefde.
Selbig, f. selber.
Selblautend, adj. zelfklinkend; *Selblautender Buchstabe*, *een zelfklinkende letter*, *zelfklinker*, *vocaal*.
Selblauter, m. een vocaal, zelfklinker.
Selbschöß, m. f. Selbgeschöß.
Selbschuldig, adj. -schuldner, m. een schuldige, schuldenaar voor zig zelv, en in zyn eigen naam.
Selbst, f. selber; *um sein selbst willen*, *om zyns zelfs wille*.
Selbst, adv. zelfs; *nicht nur*, *sondern selbst*, *niet alleen*, *niet slegt*, *maar zelfs*.
Selbsteigen, f. selbeigen.
Selbsterniedrigung, f. eige, vrywillige ver- nederling.
Selbstfeind, m. een vyand van zig zelve.
Selbstgewachsen, zelfgewassen.
Selbsthaß, m. haat tegen zig zelv.
Selbstliebe, f. zelfliefde, eigenliefde.
Selbstlob, n. -ruhm, m. eigenlof, -roem.
Selbstmord, n. zelfmoord.
Selbstmörder, m. zelfmoordenaar, moorde- naar van zig zelve.
Selbstprüfung, f. zelfsbeproeving, onderzoek van zig zelv.
Selbstfrage, f. zelfs-, eigenvraag.
Selbstföder, m. die zig zelv wreekt.
Selbstirubm, m. f. Selbstlob.
Selbstständig, adj. zelfstandig; *ein selbstständiges Wort*, *een zelfstandig naamwoord*.
Selbstständigkeit, f. zelfstandigheid.
Selbstständiglich, adv. zelfstandig.
Selbststreich, m. zelfsbryd, *geestlyke stryk*.
Selbstthätig, adj. zelfdoende, *die zelf iets doet*.
Selbstverloornung, f. zelfsverloochening.
Selbstwiltig, adj. onbepaald, volstrekt, op- permagtig.
Selbstwiltiglich, adv. uit eige magt, op eene onbepaalde, volstrekte wyze.
Selbstwille, m. eigen wil, eigen goeddunken.
Selbstwillig, adj. vrywillig.
Selbement! interj. *poß Element!* *selement!* *seldrement!* *seldremalten!* *seldreweken!*
Selig, adj. & adv. zalig; *mein seliger Vater*, *myn vader zaliger*, *wylen myn vader*; *selig sterben*, *zalig*, *zaliglyk sterven*; *selig machen*, *zalig maaken*.
Seligkeit, f. zaligheid.
Seliglich, adv. zalig, gelukkig, *op eene gelukkige wyze*.
Selig machen, v. a. zalig, gelukkig, gelukkige maaken.
Seligmachend, adj. zalig-, gelukkigmaakend; *die seligmachende Gnade*, *de zalig- maakende genade*, *bez zalig euangelij*, *de zalige euangelieer*.

Seligmacher,

Seligmacher, m. zaligmaaker.
 Seligmachua, f. zaligmaaking, het zalig-,
 gelukkigmaaken.
 Seleri, Seleri, Zeleri, f. feldery, celery.
 Selerirübe, -wurzel, f. wortel, knollen van
 feldery.
 Selerifalat, m. felderysalade.
 Selerifuppe, f. sop, nat met feldery.
 Seleriwurzel, f. f. Selerirübe.
 Selmling, m. een kleine zalm.
 Selten, adv. zelden, niet dikwilt.
 Selten, adj. f. seltsam.
 Seltenheit, f. zeldzaamheid, ongewoonheid.
 Seltsam, selten, adj. & adv. zeldzaam, vreemd,
 byster, ongemene, ongezien, wonderlyk;
 eine seltsame Luft jemand antommen seyn;
 een groene lust jemand over-, aangekomen
 zyn; seltsame Lust einer schwangern Frau,
 wanlust, zeldzaame, verkeerde lust, groene
 lust van een zwangere vrouw; seltsame
 Sitten, Manieren an sich haben, zeldzame,
 drollige, bystere, wize, zotte kuuren aan,
 over zig hebben; seltsame Exaume, zeldzame
 droomen.
 Seltsamkeit, f. eigenzinnigheid, kribbigheid,
 tyflloodsigheid.
 Selvend, f. Selvend.
 Semden, f. eene biess.
 Semlich, adj. van zeem.
 Semlich Feder, n. zeem, zeem-, zeemsleer.
 Semmel, f. -brod, n. wittebrood.
 Semmelbrey, m. bloempap, van tarwe-
 meel.
 Semmelbrodt, m. f. bey Semmel.
 Semmelmehl, n. bloem, meelbloem, wit
 tarwemeel.
 Semmelknuitte, f. eene sneede van wit-, lugt-
 brood.
 Semmelwed, m. een witte broodskoekje.
 Sencke, f. een visschersnet, vischnet.
 Senckbley, n. Senckel, m. f. Senckbley; nach
 dem Senckel, naar 't pas-, schietloot.
 Senckel, m. veter, nestel.
 Senckeler, m. een haak-, nestel-, vetermaa-
 ker.
 Senckelnadel, f. eene hairnaald.
 Senckelschnure, f. vlegtsnoer, -lint, pas-
 loot, enz.
 Senckelsiff, m. een nestelbeslag, blek, of ko-
 per einde van eene nestel.
 Senden, f. senten, u. f. w.
 Senden, v. a. zenden, schikken, stuuren;
 einen Brief, Boten senden, een brief, een
 boie zenden.
 Sendbrief, m. zendbrief.
 Sendschreiben, n. f. Sendbrief.
 Sendung, f. zending.
 Senet, -baum, m. f. Senne.
 Senetblätter, n. zenebladen.
 Senf, m. mostaart, mostert.
 Senbrühe, f. f. Senstrütsche, f. mostert-
 zous.
 Senfforn, n. f. Senffaamen.
 Senffraut, n. peperkruid.
 Senffrüglein, -löfchelchen, n. f. Senffschüssel-
 chen.
 Senffnehl, n. mostaartmeel.
 Senffmühle, f. een mostertmolen.
 Senffaamen, m. mostaartzaad.
 Senffschüsselchen, -löfchelchen, n. mostaartpot,
 -porje, -schotelje, -lepelje.
 Senfftopf, m. een mostertpot.

Senste, f. draagbaar.
 Senstentdräger, m. een, die mede de draagbaar
 draagt.
 Senstrütsche, f. mostaartsaus.
 Sengenlein, m. een jong vischje.
 Sengen, v. a. zengen, vischroeyen, branden,
 aanbranden; sengen und brennen, zengen
 en branden; eine Sau sengen, een varken
 zengen, branden.
 Senkbley, n. lood, werp-, peil-, zinkloot,
 dieploot, pasloot, waterpas, schietloot;
 f. Brundbley.
 Senke, f. Sencke, u. f. w.
 Senken, v. n. zinken, inzinken; sich, v. rec.
 ein Gebäu, een gebouw zinken, inzinken,
 zakken, neêrzakken.
 Senker, f. Senkrebe, Grubrebe.
 Senkhame, m. een werpnet.
 Senkrebe, m. een lood, scheut, rank van een
 ingeleiden wyngaardstam.
 Senkrecht, adj. loortrecht, in den haak.
 Sennader, f. f. Senne.
 Sennadricht, f. fennigt.
 Senne, Sennader, f. zenuw, spanader, pees;
 eines Bogens, pees van een boog.
 Senne, Sennebaum, m. senepant.
 Sennen-, Sennedblätter, n. f. Senetblätter.
 Sennensalbe, f. zenuwzalf.
 Sennicht, jennigt, sennadricht, adj. zenuw-
 achtig.
 Senle, f. zeissen, zeis; eine Sense dengeln,
 wegen, eene zeis scherpen.
 Sennen, abfensen, v. a. afmaayen, snyden, af-
 snyden met de zeis; das Korn muß man
 sennen, het koren moet men snyden, af-
 snyden.
 Sennenichmidt, m. een zeismaaker.
 Sennenstiel, m. de steel van eene zeis.
 Sennenz, f. oordeel, vonnis.
 Sequester, m. iets, daar over geschil is, en
 dat te bewaaren woordt gegeven, tot dat
 men den uitslag van 't geschil weet, mid-
 delaar.
 Sequestriten, v. a. iets ter neder leggen, en te
 bewaaren geeven.
 Sequestritung, f. het neder leggen, en in be-
 waaring geeven.
 Serapinsaft, m. zekere balsamagtige gom.
 Serpentinlein, m. serpenyn-, slangesteen,
 syne steen, met verscheide aaren gespik-
 held.
 Serschant, m. serjant.
 Serviet, n. servet, tafeldoekje.
 Servies, n. servies, tafeloed.
 Servies, n. geld, dat de volilaaten dagelyk
 trekken.
 Sesam, m. vlasdortter.
 Sesel, -kraut, n. sermonteine.
 Sessel, m. zetel, stoel, zitstoel; auf einem
 Sessel sitzen, op een stoel zitten; Schlaf-
 sessel, een leunstoel.
 Sessellüssen, n. een zittekussen.
 Sesslein, n. een stoelje.
 Sesseldräger, m. zeteldraager.
 Seshaft, adj. & m. gezeeten, ingezeeten;
 seshaft seyn, woonen, geeeten zyn.
 Sesser, m. eene oude wyzmaat, van omtrent
 een pintje; in Frankryk een zekere koren-
 maat, een agtendeel.
 Sessbrett, n. zetbord, -plankje.
 Setzen, v. a. zetten, stellen, plaatsen; einen
 an seine Stelle setzen, jemand aan zyne

plaats stellen; auf einen gewissen Platz,
 plaatsen, zetten, stellen op zekere plaats;
 seine Güte setzen, zyne lusten plaatsen;
 Geld setzen auf eine Wette, geld onder, ver-
 zetten, verweiden, leggen; Geld auf eines
 seinen Kopf setzen, jemandis kop op prys stel-
 len; etwas zu Hande setzen, iets te pand
 zetten; Schrift setzen in der Druckeren, zet-
 ten, letter zetten in de drukkery; auf No-
 ten setzen, op nooten stellen; pflanzen, zet-
 ten, planten, pooren; auf Rechnung setzen,
 op rekening zetten, stellen; sich setzen, v. rec.
 zig zetten, zig neêrzetten; sich zur Ruhe
 setzen, zig tot rust begeeren; sich irgend
 häuslich setzen, zig ergens zetten, huisves-
 ten, woonen gaan; sich zu jemand setzen,
 zig by jemand voegen, zetten, plaatsen,
 schikken, leggen; sich ein Geschwür setzen,
 een gezwel zig zetten, leggen; sich gegen
 jemand setzen, zig zetten, stellen, kanten
 tegen jemand; sich wider seine Obrigkeit
 setzen, zig opzetten, opstaan, aankanten te-
 gen zyne overheid; gesetzt, dat dem so sen,
 gezet, gesteld, genomen, dat 't zo zy, gesteld,
 pozito, ondersteld, dat 't zo zy; eine Stul-
 le, ein Grabmahl setzen, eene tombe opreg-
 ren; eine Meynung setzen, een gevoelen
 staaven; durch den Fluß setzen, over de ri-
 vier vaaren; an den Feind setzen, den
 vyand aanvallen; durch die Feinde setzen,
 door de vyanden heen slaan; an einen set-
 zen, jemand vervolgen; alle seine Kräfte
 an etwas setzen, alle zyne krachten ergens
 toe inspannen; ich will meinen Kopf, mein
 Leben dran setzen, ik wil 'er myn kop, myn
 leven onder verbeuren; eine Henne aber
 die Eier setzen, eene hen op eyeren, te broe-
 den zetten; einem etwas in den Kopf set-
 zen, jemand iets in 't hoofd brengen; es
 sehet wenig bey diesem Handwerke, die
 handwerk wil niet veel zeggen, het brenge
 niet veel op, daar is niet veel by te win-
 nen; das Bier seht sich, het bier wordt
 klaar; auf einen etwas setzen, jemand iets
 opleggen; Hoffnung auf etwas setzen, op
 iets hoopen; einen Tag setzen, een dag stel-
 len, vaststellen, bepaalen; einen zum Wüt-
 germeister setzen, jemand tot burgermeester
 kiezen; es wird Schldge setzen, daar zul-
 len slaagen volgen.
 Setzer, m. zetter, letterzetter; Setzling, m.
 zetplante van iets, poot.
 Setzerlohn, m. & n. letterzettersloon.
 Setzeyer, n. gedopte, ongeroerde eyeren.
 Setzgarten, m. kweekery, kweek-
 tuin, plantsoenhof, tuintje, daar jonge ent-
 boomen staan, gekweekt worden.
 Setzbaak, m. -schiff, n. galey by de druk-
 kers.
 Sethame, n. een toebel, ophaalnet.
 Sethammer, m. een kuipersdryfhout.
 Setharpe, m. een jonge kuiper.
 Setholbe, f. stampet, aanzetter, om 't geskne
 te laaden.
 Setzugel, f. f. Setzpfgen.
 Setzkunst, f. zetkunde, om de letter wel te
 zetten.
 Setzling, m. f. bey Setzer.
 Setzliniarube, f. f. Setzgarten.
 Setzplanz, f. eene plant, om te verzetten.
 Setzrebe, m. reiß, n. een ent, griffel, afge-
 jueden

Sneeden takje, van een boom in zyn groey, dat op een ander geent worde.
Sehschiff, n. f. Sehschaate.
Sehsung, f. her zetten, plantzen, enz.
Sehsydpsen, n. eene zerpyl, om 't lyf los, open te maaken.
Setzucia, m. f. Setrebe.
Seuche, f. ziekte, zugt, besmettelijke ziekte; langwierige Seuche, langdurige ziekte; ansteckende Seuche, aansteekende ziekte.
Seven, sbaum, n. zevenboom.
Seussen, v. n. zugten, steenen, zwaarmoedig klaagen; über etwas seussen, over iets zugten; nach Reichtum seussen, na rykdom haaken; nach einer seussen, na jemand haaken, op jemand verliefd zyn.
Seussen, n. het zugten, steenen, klaagen.
Seussend, adj. zugtend, steenend, klaagend.
Seussender, m. een die zugt, die baakt na iets, een verliefde.
Seusser, m. zugt; ein Seusserchen n. fahren lassen, een zugtje uitvoeren; laten; einen tiefen Seusser hohlen, eenen diepen zugt laaten; den letzten Seusser auslassen, den laatste adem uitblaazen, sterven.
Seusserchen, n. een zugtje.
Seugen, f. sdugen, u. f. w.
Seuisch, f. sduisch.
Seule, f. Säule.
Seulensfuß, m. gestell, n. stuhl, m. een pedestaal, voet, zuil van een pylaar, van een beeld.
Seulenknauf, knopf, m. het kapiteel, bovenste deel van een pylaar, onmiddelyk aan de schage of loop van een zuil.
Säulenordnung, f. bouwurde omtrent de pylaaren, zuilen.
Säulenraum, m. tussenswydte van twee pylaaren.
Seulenschaft, m. de schage of loop van een pylaar.
Seulensamm, m. de stam van een pylaar, met loofwerk omvolgen.
Seulensstellung, f. het stellen van pylaaren.
Seulensstuhl, m. f. Seulengestell.
Seulwerk, n. eene rey pylaaren.
Seumen, f. sduemen.
Seure, f. eene myr, ziertje; it. f. Säure.
Sezzen, v. a. zygen, doorzygen, verzygen, doorflaan, klezen, kleinzen.
Sezbtuch, m. zyg, verzygvat, doorflag, lekzak, vergiettest, zygdoek, klengdoek, klezzer.
Sezn, v. n. zyn, wezen; es sey dann, daß, 't en zy, 't en ware; wie ist mit euch? hoe is 't met uwschapsen? gesteld? dem sey wie ihm wolle, hoe 't zy; etwas sezn lassen, iets blyven laaten, agterlaaten; wie viel sind euer? hoe sterk zyt gy? mit ist warm, ik ben warm; das Spielen sezn lassen, het speelen laaten vaaren; als es an dem war, als 't zo ver kwam; es ist an dem, 't is zo, 't is waar; hinter einem her sezn, jemand vervolgen; mit einem sezn, jemand verzellen; über einen sezn, jemand te boven gaan, overtreffen, over jemand gesteld zyn; über einen Werke sezn, aan een werk zyn; um einen sezn, by jemand zyn; unter den Bormündern sezn, onder voogden staan; von einem sezn, van jemand zyn, jemand dienst verlaaten; vor einem sezn, jemand voor zyn, den rang bo-

ven jemand hebben; für sich sezn, voor zig selv' leeven; vor einer Sache sezn, iets verboeden; sezn lassen, staaken, uitscheiden.
Sib, f. Sieb.
Sibenbaum, f. Sievenbaum.
Sibern, f. sipern.
Sich, pron. zig; sich webe thun, zig zeer doen; eine in sich unsträfliche Handlung, eene op zig selve onberispelyke daad; einen Fehl an sich haben, een gebrek bezitten, hebben, gebrekkig zyn; in sich haben, balten, bevatten, behelzen; über sich nehmen, op zig neemen; die Arznei wirkt über, unter sich, de artseny werkt om hoog, om laag.
Sichel, f. zikkel.
Sichel, m. een sikkel; f. Sichel.
Sichelfisch, m. zwaardvisch.
Sichelformig, adj. seins, zikkelvormig, in de gedaante van een zikkel.
Sicher, adj. adv. zeker, verzekerd, veilig, gewis, wis, zorgeloos, veiliglyk; ein sicherer Ort, eene zekere plaats, eene veilige plaats; ein sicherer Freund, een wisse, zekere vriend; eines Dings sicher sezn, van iets verzekerd zyn; sicher dahin leben, zorgeloos leeven.
Sicherheit, f. zekerheid, veiligheid; in Sicherheit bringen, veilig, beveiligen, bevaaren; eine strafliche Sicherheit, eene strafwaardige zorgeloosheid.
Sicherlich, adv. veiliglyk, zekerlyk, vry; gewislich, zeker, zekerlyk, voor zeker, gewis, wis; ihr könnt mir sicherlich glauben, gy kont my vry gelooven.
Sicht, f. zigt; einen Wechselbrief auf drey Tage Sicht auf jemand traassen, een wisselbrief op drie dagen zigt op jemand trekken.
Sichtbar, adj. zigtbaar, zienlyk, blykbaar, blyklyk, openbaar; die sichtbare Welt, de zigtbare wereld; sichtbare Falschheit, blykbare valsheid; sichtbarer Betrug, openbaar bedrog.
Sichtbarkeit, f. zigtbaarheid, blykbaarheid.
Sichtbarlich, adv. zigtbaarlyk, blykbaarlyk.
Sichten, v. a. ziften, harpen, wannen, 't korn van het kaf scheiden.
Sichter, m. een zifter, harper, wanner.
Sichtlich, f. zichtbaar.
Sidel, f. Siebel.
Siderit, m. een edelgesteente, dat als staal blinkt.
Sie, pron. sing. fem. u, haar, gy, zy; sie grüßet mich, ich grüße sie wieder, zy groet my, ik groet haar, n wederom; was machen Sie? wat doet gy? Sie werden es thun, zy zullen 't doen.
Sie, f. zy; die Sie brätet, het wyffe, zy broekt.
Sieb, n. haire zift, zeef, teems, stramyn.
Sieben, v. a. ziften, uitziften, door een zift schudlen, slaan.
Sieben, adj. zeven.
Sieben, f. die Sieben in der Karte, de zeven in 't kaartspel.
Siebenbaum, f. Sievenbaum.
Siebend, adj. zevende; das siebende Kind, het zevende kind; zum siebenden mal, ten zeveden maal.
Siebeneck, n. zevenhoek.
Siebeneckig, siebeneckigt, adj. zevenhoekig.

Siebenerley, adj. zevenderlei.
Siebensch, siebensältig, adj. zevenvoudig.
Siebensfarbenblume, f. bloem van zeven kleuren, jacea.
Siebensfingerkraut, n. zevenblad.
Siebenseffern, n. zevengefarmte.
Siebensezeit, n. zevengetydekruid.
Siebenherten, m. pl. zevenmannen; die Würde der Siebenherten, het zevenmanschap.
Siebenhundert, adj. zeventhonderd.
Siebenhundertmal, adj. zeventhonderdmaal.
Siebenhundertste, adj. zeventhonderdste.
Siebensjährig, adj. zevenjaarig.
Siebensehnsicht, adj. zeventhoofdig.
Siebenmahl, mal, adv. zevenmaal.
Siebenmalig, adj. dat zevenmaal herhaald wordt.
Siebenschläfer, m. een lange slaaper, die den slaap bemint, veel van lang slaapen houdt.
Siebenschläfer, m. pl. de zeven slaapers.
Siebenschuhig, adj. van zeven voeten.
Siebensündig, adj. van zeven zonden.
Siebentzig, adj. van zeven dagen.
Siebenter, adj. zevende, zeventien.
Siebenszahl, n. zevenal, getal van zeven.
Siebensehen, siebensehnter, adj. zeventien, zeventiende.
Siebensehend, f. siebensehen.
Siebensehenmal, adv. zeventien maal, zeventien reizen.
Siebentzig, siebentzigter, adj. zeventig, zeventigste.
Siebentzigjährig, adj. van zeventig jaaren.
Siebentzigmahl, adj. zeventig maalen, zeventien.
Siebentziger, f. den siebentzig.
Siebentzigmahl, siebentziger, adj. Behn der Hirschsale, het zeefbeen, dat boven den neus is, en daar in uitkomt.
Siebteln, n. een zeeffe, teemsje.
Siebmacher, m. een zeeffmaaker.
Siebmehl, n. het gewist meel.
Siebstaub, m. vuiligheid, uitziftzel, kaf, door de zeef van 't goed korn, graan gescheiden.
Siebung, f. het zeeften, teemsen.
Siech, adj. melaats, ziek, zwak.
Siechbett, n. het zieckbed; auf dem Siechbett liegen, op het zieckbed leggen, zieck zyn.
Siechen, v. n. zieck, zieckelyk zyn.
Siechenhaus, n. leproozenhuis, ziekenhuis, enz. f. Siechhäus.
Siechenklapper, m. schlotter, f. eene lazaruskap, eene klep van melaatzen.
Siechenkraut, n. hazelatouw, salade, konynenkruid, ganzendistel, haazenkool, daauwdistel, melkeweeye.
Siechenschlotter, f. Siechenklapper.
Siechhaft, siechlich, adj. zieckelyk, onderbeest aan ziekte.
Siechhäus, n. melaatshuis, leproozenhuis, lazarushuis, ziekenhuis.
Siechtag, m. zieckelyke dag; viele Siechtag haben, veele zieke, zieckelyke dagen hebben.
Siechtägig, adj. altyd zieckelyk.
Siechthum, n. ziekte, ongezondheid.
Sieb, n. Siede, f. kaf, bakfel van stroo.
Siebel, Sidel, m. stoel, zetel.
Sieden, v. a. zieden, kooken; Fische sieden, vischen kooken; Wasser, water kooken. Hier sieden, hier brouwen; Silber weis sieden.

Sieden, *zilver opkoken; er is weder zu sieden noch zu braten, by sleugt nergens toe, by is nergens goet, in staat voor.*
Sieden, *n. het koken, opkoken; zieden, heet zyn.*
Siedend, siedendheis, *adj. ziedend, ziedend heet, kookend heet.*
Sieder, *m. een kooker, zieder.*
Siedeschnede, *f. Sutterklinge.*
Siedheis, *adj. kookend heet; siedheis Wasfer, kookend heet water.*
Siedung, *f. f. Sieden, n.*
Sieg, *m. zege, zege, overwinning; den Sieg erhalten, de overwinning behaalen; blutiger Sieg, overwinning, door veel bloed verkreeg. n. behaald.*
Siegel, *n. zegel.*
Siegelbewahrer, *m. f. Siegelverwahrer, een zegelbewaarder.*
Siegeler, *m. die iets zegelt, verzegelt.*
Siegelerde, *f. zegelaar.*
Siegelgebühr, *f. geld, n. zegelgeld, het regt voor 't zegelen.*
Siegelgraber, *m. f. bey Siegelstecher.*
Siegelhammer, *stoc, m. wasch, n. zegelhamer, -stolk, -was.*
Siegelack, *n. zegellak, brieflak.*
Siegeln, *v. a. zegelen, verzegelen; Briefe siegeln, brieven zegelen, verzegelen, toemaaken, 'er een zegel opzetten.*
Siegelring, *m. zegelring.*
Siegelschneider, *stecher, graber, m. zegel-, wapensteker, graverder, -snyder.*
Siegelstoc, *m. f. bey Siegelhammer.*
Siegelverwahrer, *m. zegelbewaarder.*
Siegelung, *f. her zegelen, verzegelen, de verzegeling.*
Siegelwasch, *n. het zegelwas; f. bey Siegelhammer.*
Siegen, *v. n. zegevieren, overwinnen; über seine Feinde siegen, zyne vyanden overwinnen, over zyne vyanden zegevieren.*
Siegend, *adj. zegevierend, overwinnend.*
Sieghart, *adj. kragtig, magtig, om te overwinnen.*
Sieger, **Siegsfürst**, *m. een overwinnaar, triumpheerend vorst.*
Siegerinn, *f. eene overwinster.*
Siegerisch, **Sieghaft**, *adj. overwinnend, zegeryk, zegepraalend.*
Siegsfute, *f. zegeboog, triomfboog, eerepoort.*
Siegsprangend, *adj. zegepraalend, zegevierend.*
Siegsprangender weise, *adv. op eene zegepraalende, zegevierende wyze.*
Siegreich, *adj. f. sieghaft.*
Siegsbild, *n. een zuil, ter gedagtenis van triomf, overwinning opgezet.*
Siegsbogen, *m. f. Siegsporte, een triomfboog, enz.*
Siegsfest, *n. het zeyesfeest.*
Siegsfabne, *f. zegevaan.*
Siegsfürst, *m. f. Sieger.*
Siegsprangend, *n. sprang, f. triomf, zegeviering, statie.*
Siegsgefang, *n. zegevers, -lied.*
Siegsgefühlen, *n. toejuiching, gejuich, vreugdegalm, vreugdegeroep.*
Siegskrantz, *m. -trone, f. de kroon der overwinning.*
Siegslied, *n. een lied, gezang, gemaakt, opge-*

steld en gezongen ter eere van de overwinning.

Siegslohn, *m. & n. prys der overwinning.*
Siegsalm, *m. een olystak.*
Siegspracht, *f. f. Siegsgeprang.*
Siegsstandart, *m. standart, teken van overwinning.*
Siegswagen, *m. de zegewagen, zegekoets, triomfwagen.*
Siegs- Siegwurz, *f. serpent-, veld-, berglook, victoriwortel, duslook.*
Siegszeichen, *n. het teken van overwinning, zegeviering.*
Siehe, *siehe da, interj. ziet, ziet daar.*
Siele, *f. Strang, m. streng, leids; dem Pferde die Sielen anlegen, het paard de strengen aandoen; ein Pferd, das wohl in den Sielen geht, een paard, dat wel trekt, op de streng spant.*
Sielen, *fühlen, sich, v. rec. im Hause, in huij dreuzelen, ophouden; sich auf der Erde siegeln, op de aarde wentelen, omvullen.*
Sieflrang, *m. leireep, leizeel.*
Siemann, *m. een jool, uilskuiken, houteklaas, jan gar.*
Siften, *v. a. ziften, zeeften; f. sieben.*
Sigel, **Signil**, **Siglet**, *ic. f. Siegel, ic.*
Sigmarstraut, *n. sigmaarskruid.*
Sigriff, *f. Sacriff.*
Silbe, *f. een lettergreep, syllabe; f. Sylbe, ic.*
Silber, *n. zilver; fein, ringhaltig Silber, fyn, slegt zilver, van gering alloy; gemünzt, getrichen Silber, gemunt, gedreeven zilver; mit Silber überzogen, met zilver overtrokken.*
Silberader, **Silberergrube**, *f. -stich, -gang, -silberader, -myn, -streek.*
Silberart, *f. f. silben, wyze van zilver; Sinn, auf Silberart gearbeitet, tin, op de wyze van zilver bewerkt.*
Silberbergwerk, *n. -zeche, f. eene zilvermyn.*
Silberblatt, *n. penning-, paaschbloem, maankruid.*
Silberblatt, **-blättlein**, *n. een geslagen zilverblad.*
Silberdiener, *m. zilverbewaarder.*
Silberdrat, *m. zilverdraad.*
Silberdratzicher, *m. zilverdraadtrekker.*
Silbererz, *n. zilvererts.*
Silberfaden, *n. f. Silberdrat.*
Silberfarbe, *f. -farbig, adj. zilververwig.*
Silberflotte, *f. de zilvere vloot.*
Silbergang, *m. f. Silberdrat.*
Silbergeld, *n. -münze, f. -stücke, n. -sorten, f. zilvergeld, -munt, -stukken, -soorten.*
Silbergeschirr, *werk, n. zilvervaten, zilverwerk.*
Silbergeschmeide, *geschmeide, n. f. Silbergeschirr.*
Silbergewicht, *n. zilvergewicht.*
Silberglast, *glätt, glett, n. zilverglit.*
Silbergrube, *f. f. bey Silberader.*
Silberhell, *klar, adj. zilverhel, -klaar.*
Silberkammer, *f. zilverkamer.*
Silberdammerer, *m. f. Silberdiener.*
Silberklang, *m. de klank van het zilver.*
Silberklar, *f. silberbell.*
Silberkranz, *m. zilverkas, monsterkas, daar de zilversmeden hunne pronkstukken in houden, zilverwink.*
Silberredner, *m. die zilver verkoopt.*

Silberkraut, *n. zilver schoon, zilverkruid, ganzerik.*
Silberkron, *f. zilverkroon.*
Silberluchsen, *m. f. Silberseibe.*
Silberling, *m. zilverling.*
Silbermagd, *f. zilverbewaardster, die 't zilver schoon moet maaken en houden.*
Silbermeister, *m. f. Silberdiener.*
Silbermünze, *f. f. Silbergeld.*
Silbern, *adj. van zilver; silberne Löffel, zilvere lepels.*
Silberplantchen, *f. Silberseibe.*
Silberplatte, *f. eene zilvere plaat.*
Silberplättchen, *n. eene naald, om 't zilver te toetzen.*
Silberprobe, *f. -stich, m. de toets van 't zilver.*
Silberreich, *adj. zilverryk.*
Silbersand, *m. zilverzand, schurzand.*
Silberschaum, *m. zilverglit, glit.*
Silberseibe, *f. ongemaaft zilver, zilverschaaven.*
Silberschlacken, *-schlag, m. zilver schuim.*
Silberschmidt, *m. zilver smid.*
Silberschranz, *f. f. Silberkranz.*
Silberservis, *n. f. bey Silberwerk.*
Silbersorten, *f. bey Silbergeld.*
Silberstich, *m. f. Silberader und Silberprobe.*
Silberstück, *n. zilverstuk.*
Silbertisch, *m. eene zilvere tafel, een servies.*
Silberwärdter, *m. f. Silberdiener.*
Silberweiß, *adj. zilverwit, blank als zilver, zilver schoon.*
Silberwerk, *servis, n. zilverwerk, -servies.*
Silberzeche, *f. f. Silberbergwerk.*
Simmer, *m. eene muddle.*
Sinbe, *f. Gesims, kant, boort, uitspek, kornissing, uitspekender rand van eenig gebouw.*
Simonkraut, *n. sigmaarskruid.*
Simon, *f. handelaryving van geestelyke zaken; der Simons treibt, woekerzugtig in gewyde zaken, koop en verkoop van geestelyke bedieningen.*
Simonswerk, *n. lystwerk, uitlopende rand in de houwkunde.*
Simpel, *adj. & adv. simpel, eenvoudig, onnozél, slegt, eeniglyk.*
Simplicist, *m. een kruidkennner.*
Simult, *n. onzer vrouwen mantel, leeuwenvoet.*
Sinken, *f. sinken.*
Sinder, **sinter**, *seit, adv. zedert, zints.*
Sinabar, *adj. zingbaar, iets dat gezongen kan worden.*
Singchor, *m. het choir, daar gezongen wordt.*
Singkunst, *f. zang-, zingkonst.*
Singemeister, *m. zangmeester.*
Singemisse, *f. zangmisse, zingende misse.*
Singen, *v. a. zingen; ein Liedchen singen, een deuntje zingen, queelen; als eine Nachtigal, queelen, quinkleeren, liefelyk zingen, als een nagtegaal; als eine Amsel, fluiten als een meel; einem die Wesper singen, iemand bestraffen, de waarheid zeggen; er muß anders singen lernen, ly moet anders leeren zingen, uit een anderen toon zingen, zig anders verklaaren.*
Singen, *n. het zingen.*
Singend, *adj. zingend.*
Singepult, *m. zanglessenaar.*

Singer,

Singer, m. een zanger, zinger.
Singerin, f. eene zingster, zangster.
Singerlich, adj. mit ist nicht süngerlich, ik heb geen lust toe zingen, ik ben geen liefhebber van zingen.
Singestimme, f. zang-, zingstemme.
Singevogel, m. zangvogel.
Singeweise, f. wyse van te zingen, toon.
Singkunst, -meester, m. -meester, f. f. Singekunst, ic.
Singnote, f. de zangnoot.
Singpult, f. Singepult.
Singpsulte, f. zangschool.
Singspel, n. een zangspel, opera in muziek.
Singstimme, f. f. Singestimme.
Singstück, n. een zangstuk, een stuk, om te zingen, dat gezongen kan worden.
Singvogel, m. -wels, f. f. Singvogel, ic.
Sinken, v. n. zinken, zakken, inzakken, afzakken; den Ruyt sinken lassen, den moed laten zinken, ontzinken, zakken, ontzakken; den Kaffee sinken lassen, de koffy zakken, zinken laten; in Ohnmacht sinken, in slaauwte neerzinken, -zygen, vallen.
Sinn, m. zin, meening; anderes Sinnes werden, seinen Sinn ändern, zyn zin, zyns peening, van zin veranderen; von Sinnen kommen, zyne zinnen missen; etwas im Sinne haben, Sinnes seyn zu thun, iets in den zin hebben, van zin zyn, te doen; ein Schelmstück im Sinne haben, een quaad bromwen, rokkenen, stoken; einen guten, bösen Sinn haben, een goeden, quadaan zyn hebben, goed-, kwaalaartig zyn; Sinn zu etwas finden, haben, zinn, trek, lust tot, in iets vinden, hebben.
Sinn, gedagte, gevoelen, berekenis; der buchstäbliche Sinn, de letterlyke zyn, berekenis; das kann mehr als einen Sinn haben, dat kan meer, dan enen zin, eene berekenis hebben; das ist mit nie in den Sinn kommen, dat is my nooit in de gedagte gekomen; einem etwas aus dem Sinne reden, jemand iets uit de gedagten praaten; ich bin des Sinnes, ik ben van gevoelen; ich hatte im Sinne, ik was van voorneemen; gleiches Sinnes seyn, van een zelfd gevoelen zyn.
Sinnbild, n. zinnebeeld, -pop.
Sinnbildlich, -bildig, adj. zinnebeeldig.
Sinnen, v. a. op iets zinnen, verzinnen, zig bezinnen, bedenken.
Sinnenlicht, n. de gewaarwording, 't licht van rede; das bloße Sinnenlicht lehret uns, wy begrypen 't zelfs door onze zinnen.
Sinnesänderung, f. verandering van zin, boete, bekeering.
Sinnarün, n. maagdepalm, vinkvorde.
Sinnlich, adj. & adv. zinnelyk, door de zinnen begrypelyk, bevattelyk, onder de zinnen vallend, keurig, wellustig.
Sinnlichkeit, f. zonderlinge, byzondere lust, weelde, wulpsheid, weeldrigheid, vleeschgezindheid.
Sinnlos, adj. zinneloos, uitzinnig, dol, raazend, dom, bot.
Sinnlosigkeit, f. zinneloosheid, dolheid, raazerny, uitzinnigheid, domheid, botheid.
Sinnreich, adj. & adv. zinryk, geestryk, geefrig, schrand.
Sinnspiel, n. -speling, f. zinspeeling.

Sinnspielen, v. a. zinspeelen, zinspeelingen gebruiken.
Sinnspiel, f. f. Sinnspiel.
Sint, adv. zins, zedert, sint.
Sintemal, conj. nademaal, nadien, vermids, vermits, dewyl, doordien.
Sinter, adv. tot na toe, tot dezen tyd toe.
Sipern, sidern, v. n. druppen, lekken, afsoppen, zypelen, zyperen, lek zyn; das Gesicht sipert, het wat lekt.
Sippchaft, f. bloedverwantschap, maagschap.
Sirene, f. Sireen, meermin.
Sirup, m. siroop.
Sisamtraut, n. vlasdotter.
Sisundermünz, f. raude wilde manne.
Sitte, f. zede, manier, gebruik, gewoonte; es ist eine Sitte dieses Landes, 't is een gebruik, eene manier van dit land; es ist der Welt Sitte, 't is het beloop van de waereld; gute, böse Sitten, goede, kwaade zellen.
Sittenkunst, -lehre, f. zedenkunde, -konst, -leer, zedekunst.
Sittenlehrer, m. een zede-, zedenleeraar, een zedekundige.
Sittenregel, f. een zedekundige regel, regel, stelling van de zedeleer.
Sittenzucht, f. tugt der zeden.
Sittig, adj. f. sitam.
Sittia, f. een papegaay.
Sittiggein, adj. papegaaygroen, -kleur.
Sittigkeit, f. f. Sittsamkeit.
Sittlich, adj. & adv. zedelyk, zedekundig; gebruiklyk; sittliche Möglichkeit, zedelyke mogelijkheid.
Sittlichkeit, f. de zedelykheid.
Sittsam, sittig, adj. & adv. zedig, eerbare, heusch, stemmig, manierlyk; sittliche Manieren, zedige manieren, ingetoomde zaden; etwas mit sittsamem Gemüthe thun, reden, iets met een zedig, bedaard, bezadigd gemoed, met bedaarde en bezadigde zinnen, iets nuyteren mond spreken.
Sittsamkeit, f. zedigheit, eerbaarheid, zedelykheid.
Sitz, m. zitplaats, zitsede, zitting; einen Sitz auf die Kutche bestellen, eene plaats op den koetswagen bestellen; nachdem ein jeder seinen Sitz genommen, naa dat een jeder was gezeten.
Sitz, m. zetel, residentie, verblyfsplaats; ein königlicher, fürstlicher Sitz, de koninglyke, vorstelyke residentie.
Sitz, m. zitting; Sitz in dem Rathe, zitting in den raad; viel Stunden in einem Sitz studieren, vele uren agter een studeeren.
Sitzarbeit, f. zittend werk, daar men by zit.
Sitzbank, f. eene zitbank.
Sitzbein, n. het heilig been, de stuit.
Sitzen, v. n. zitten; von seinem Plage anderswärts hingehen sitzen, verzitten, van zyne plaats elders gaan zitten; sitzen, wohnen, zitten, woonen; in theurer Diethe sitzen, dier, op een groote huur zitten; seß sitzen bleiben auf dem Sande, auf einer Klippe, blyven zitten, vastraaken, vast zitten op een zandplaat, op een klip; gefangen sitzen, gevangen zitten, leggen; einen sitzen lassen, f. verlassen; in Schulden sitzen, in schul-

den stehen; hier sitzt es mir, daar blyert het my, daar schort het my.
Sitzen, n. har zitten.
Sitzend, adj. zittend; ein kets sitzender Mensch, feter Sitzer, een staag zittend mensch, een staage zitter, een pekbroek, peklap.
Sitzer, m. een zitter, die zit.
Sitzfleisch, n. zivvleesch; Jungfer N. hat kein Sitzfleisch, juffer N. heeft geen zivvleesch, kan niet stil zitten, uliegt altyd.
Sitzgeld, n. fluit- en ontsluitgeld, aan de spier te betaalen.
Sitzhaft, adj. zittend, die zit, die gezeten is.
Sitzkissen, n. een zittrekussen.
Sitzlich, f. sitzhaft.
Sitzling, m. die veel zit, een staage zitter.
Sitzung, f. het zitten, de zitting.
Skeleton, n. geraamte, rif van een lighaam.
Sklav, f. Sclave, u. f. w.
Smaragd, m. f. Smaragd.
Sinnentraut, n. lavas, peterfeli van Macedonie.
Snan, f. Sinan.
So, pron. relat. (besser, der, welcher, ic.) die, welke; der Mann, so bey mir war, de man, die by my was; die Sache, so ich euch erzählte, de zaak, welke ik u verhaalde; diejenigen, so mich kennen, wy, die, welchen my kennen.
So, adj. & conj. zo, zoo, dus, aldus; wie so? hoedus? meine Kräfte seynd nicht so, ich bin nicht so, das ist nicht so, myne krachten zyn niet zo, zodanig, ik ben niet zo, dat is niet zo; dergestalt, zodanig, zo, in diervoegen, op zulke wyze; ist das so beschaffen? is 't daar zodanig, zo gesteld? so, eben so wohl, zo, even so wel; so, so; so bin, so passierlich, zo en zo, zo passelyk, zedelyk, zo tusschen beiden, zus en zo; ist er reich? ist sie schön? so, so, is by ryk? is sy schoon? zo, zo; der Mann ist so und so, d. i. veränderlich, die man is zo en zo, zus en zo; so! so recht! so dann! so! zo! zo, recht! zo dan! zo, zo! graben mag ich nicht, so schäme ich mich zu betteln, graven mag ik niet, zo schaam ik my te bedelen; so bald, so gleich, zo voort, dra, zo, also, ras; so bald ich diese Zeitung bekam, gieng ich mit der Post fort, zo dra, met dat ik dese tydning kreeg, vertrok ik met de post; ik had dese tydning niet gekreegen, of ik nam de post; kommet, zo, dafem es euch beliebt, komt, zo, zover, inlien 't u belieft; sendt ihr gottlos, so wird euch Gott strafen, zyd gy godlos, zo zal God u straffen; so habt ihr dann keine Lust hier zu verbleiben? zo hebt gy dan geen zin hier te blyven? so daß, zo dat; so ein großer, zo een, zo groot een, zulk een; so ein Schurke, so ein lächerlicher Kerl, so ein großer Narr ist er, zo een guit, zo een ligmis, zo groot een gek is by; so gleich, eben so, zo aansonds, ter stund, datelyk; ich will so gleich weker bey euch seyn, ich komme so gleich, ik zal u zo weer bykomen; ik kom zo! sothan, so, also beschaffen, dusdanig, zulk, zo gesteld; so viel möglich, zo veel mogelijk; ihr wollt mir so was weiß machen, gy wilt my zo wat wys maken; er ist so was lars, by is zo, vry wat gierig; so weit, bis hierher, dus verre; so weit seynd wir kommen, dus verre,

dus verre wy gekomen; so wohl : : ,
 als, als auch, zo, zo wel . . . , als,
 als ook.
 So bald, adv. zo dra, aanspoods, op 't oogen-
 blik; so dann, zo dan; so das, zo dat;
 so doch, zo nochtans, egter; so etwa, wan-
 neer mogelyk; so fast, zo zeer; so fern, by
 aldien, in geval, in zo ver; so fort, zo
 aanspoods; so gar, zels; so groß, zo groot;
 so gut, zo goed; so hin, zo wat; so klein,
 zo klein, zo gering, hoe klein, gering; so
 lang, zo lang; so laut, zo hard; so oft,
 zo dikwils, zo menigmaal; so recht, zo regt,
 zo wel; so sehr, zo, hoe zeer; so viel, zo
 veel; so wahr, zo waar, waarlyk; so weit,
 zo wyd, zo ver; so wohl, zo wel.
 Söcherkel, -lamm, n. f. Sängserkel.
 Socinianer, m. een Sociniaan, aanhanger,
 navolger van Socinus.
 Socinianisch, adj. sociniaansch; die socinia-
 nische lehr, de leer der Socinianiënen.
 Soete, f. zok, voetling.
 Soeklein, n. een zokje.
 Sod, m. brand in de keel; in Magen, de
 zo in de maag.
 Sod, Sot, Sud, m. de kooking, het koo-
 ken.
 Sod, söde, imperf. von sieden, ik kookte.
 Sodbrunn, f. eene put.
 Sodomit, m. Sodomiet.
 Sodomiteren, f. sodomitsche Unzucht, de
 sodomie, sodomitsche ontugt.
 Sodomitiinn, f. eene Sodomitsche.
 Sodomitisch, adj. sodomitisch, van, uit So-
 dom.
 Sodwasser, n. putwater.
 Soff, m. zoop, teug.
 Soff, söffe, imperf. von saufen, ik zoop.
 Sog, söge, it. ich saugte, imperf. von saugen,
 ik zoog.
 Söge, f. eene zeug, zog.
 Sohle, f. zool, voetzool, sandal, pantoffel.
 Sohlenleder, n. zoolleer.
 Sohn, m. zoon; Joseph war ein Sohn Ra-
 chel's, Joseph was 't krooft van Rachel; ein
 ungerathener Sohn, een ontaarte zoon.
 Söhnchen, n. jongetje, knegtje, zontje.
 Söhnen, sünen, v. a. verzoenen, reinigen,
 zuiveren.
 Söhnlein, n. f. Söhnchen.
 Söhnlich, adj. kinderlyk, van een zoon, van
 een kind; söhnliche Liebe, Gehorsam, kin-
 derlyke liefde, gehoorzaamheid.
 Söhn: Sünopfer, n. zoenoffer, zoenoffer-
 hande.
 Söhnfrau, f. zoonsvrouw, schoondogter.
 Söhnkind, f. Entel.
 Söhnsohn, m. klein zoon.
 Söhnstochter, f. kleindogter.
 Söhnung, f. verzoening.
 Solch, pron. zulk, zodanig, zo; ein solcher,
 zulk, zo een, zo geschapen, zo gesteld,
 zodanig; in solchen Wässern singt man
 solche Fische, in zulke wateren vangt men
 zulke visschen; ich habe solchen Hunger,
 ik heb zulken honger.
 Solcherley, adj. zodanig, dusdanig, derge-
 lyk; auf solcherley Manier, op zodanig
 eene manier; solcherley Waare, dergelyke
 waar.
 Solgergestalt, adv. op zodanige wyze, indier-
 voegen.

Sold, m. soldy, soudy, gazie, maandsoldy;
 um Sold diegen, om loon dienen; an dem
 Solde abrechen, van de betaaling afbouwen,
 aan de betaaling korten.
 Soldat, m. soldaat, zoldaar; Soldaten
 werden, zoldaten werven, ligten; er ist
 ein guter, tapferer Soldat, by is een goed,
 dapper zoldaat, krygsm.m.
 Soldatenbrauch, m. zoldaatengebruik, -ma-
 nier.
 Soldateneid, m. zoldaateneed.
 Soldatenezel, m. 't houte, zoldaatenaard.
 Soldatengeschmeiß, n. een arm en gering zol-
 daat.
 Soldatenhure, f. eene legerhoer.
 Soldatenhütte, f. barak, zoldaatenhuisje.
 Soldatenjunge, m. een legerjongen, -boef,
 een trosboef.
 Soldatenkleid, n. zoldaatenkleed, -pak.
 Soldatenleben, n. zoldaatenleven.
 Soldatenmantel, m. een ruitersmantel.
 Soldatenquartier, n. soldaatenkwartier.
 Soldatenweib, n. de vrouw van een zoldaat.
 Soldatenwerber, m. een, die zoldaaten werft,
 aanneemt.
 Soldatenwerbung, f. de inschryving, opschry-
 ving, aanneming der zoldaaten.
 Soldatenzucht, f. krygstugt.
 Soldatisch, adj. & adv. soldaatfch; auf sol-
 datisch, op zyn zoldaatfch, op zyn krygs-
 mans.
 Söldner, m. zoudnier, besoldeling.
 Sole, f. Sohle.
 Solen, besolen, v. a. zoolen, verzoelen, zo-
 len inzetten.
 Solenholz, n. kurk, pantoffelhout.
 Solenleder, f. Sohlenleder.
 Solenmacher, m. een schoenlapper.
 Solenn, adj. & adv. plechtig.
 Solennität, f. plechtigheid.
 Soler, f. Söller.
 Solleder, f. Sohlenleder.
 Sollen, v. n. zullen, moeten; du sollst nicht
 tödten, gy zult niet dood slaan; wann ich
 aus Haus soll Acht haben, so sollte ich die
 Schlüssel in meiner Gewalt haben, als ik
 op 't huis zou passen, diende ik de sleutels
 in myn magt te hebben; ihr solltet hierauf
 Acht geben, gy diende, moest daur op letten;
 diefes allein sollte uns bewegen, dit alleen
 zoude, behoorde, moest ons beweegen; wenn
 wir thäten, was wir sollen, so wy dedden,
 wat wy moeten.
 Söller, m. zolder; hangender Söller, oder
 Boden in irgend einem Keller oder Ge-
 wölbe, hangzolder, -zoldering in een kelder,
 pakhuis.
 Sommer, m. zomer; ein heisser, nasser Som-
 mer, een warme, heete, natte zomer; etwas
 auf den Sommer verschieben, iets tot den
 zomer uitsstellen.
 Sommeracker, m. -feld, n. zomerland, land
 voor zomerzragt.
 Sommerarbeit, f. zomerwerk.
 Sommerblume, f. zomerbloem.
 Sommerfaden, m. zomerdraad, herfstdraad.
 Sommerfeld, n. f. Sommeracker.
 Sommerflecken, Sommerpressen, m. zomer-
 sproeten, -sproetelen, sproeten.
 Sommerflechtig, -sprochtig, adj. sproetig,
 sproetelig, zomer sproetelig.
 Sommerflocken, f. f. Sommerfaden.

Sommerfreude, f. zomervreugde.
 Sommerfrucht, f. söfft, f. zomervrugt.
 Sommergerste, f. zomerzart.
 Sommergetreide, n. Sommerige, f. Som-
 merkorn, n. -faat, f. zomerkoren, -zaad.
 Sommerhaft, adj. f. sommerfch.
 Sommerhaus, -hübschen, n. zomerhuisje,
 -huis, -hof, tuinhuisje, priël, lufthuisje.
 Sommerhüte, f. zomerhüte.
 Sommericht, f. sommerfch.
 Sommerige, f. Sommergetreide.
 Sommerisch, adj. zomeragtig, zomerfch.
 Sommerkleid, n. zomerkleed.
 Sommertorn, n. f. Sommergetreide.
 Sommerlager, n. zomerlegerplaats, plaats,
 daar men zomers den oorlog voerd.
 Sommerlange Tage, m. zomersche lange da-
 gen.
 Sommerlaube, f. f. Sommerhaus.
 Sommerlich, adj. f. sommerfch.
 Sommerluft, f. zomerlucht.
 Sommerluft, f. zomerlucht, zomersch ver-
 maak.
 Sommern, v. n. zomer worden; es sommert
 bald, het word haest zomer.
 Sommernacht, f. zomersche nagt.
 Sommerobst, n. f. Sommerfrucht.
 Sommerregen, m. zomersche regen.
 Sommerroden, m. zomerrog.
 Sommerfaat, f. f. Sommergetreide.
 Sommerprossen, -sprochtig, f. f. Sommer-
 flecken, &c.
 Sommertag, m. zomerdag, zomersche dag.
 Sommerviertel, n. het vierde van den zo-
 mer.
 Sommervogel, m. een zomervogel.
 Sommerwehen, n. f. Sommerfaden.
 Sommerwetter, n. zomerweer.
 Sommerwurz, -wurz, f. smeerkruid,
 Sommerzeit, f. zomertyd.
 Sommerzimmer, n. zomervertrek.
 Sonder, adv. zonder, buiten.
 Sonder, sonderbar, sonderlich, adj. & adv.
 zonderbaar, zonderling, byzonder, by-
 zonderlyk; eine sonderbare Gnade, een
 zonderbaare, byzondere, zonderlinge gena-
 de; eine sonderlike Liebe, een byzondere
 liefde; eine sonderbare Schönheit, Afg-
 helt, een byzondere, ongemeene, uitmunten-
 de, uitstreekende, voortreffelyke schoonheid,
 verstand; ein sonderbarer Mensch, een
 byzonder mensch, een zonderling.
 Sonderheit, f. byzonderheid; in Sonderheit,
 in zonderheid, in 't byzonder, byzon-
 derlyk.
 Sonderlich, f. sonderbar.
 Sonderlichkeit, f. byzonderheid.
 Sonderling, m. een byzonder, vreemd, zeld-
 saam mensch, een zonderling.
 Sondern, v. a. afzonderen, afscheiden, schei-
 den; das Getreide von der Spreu son-
 dern, het korn van 't kaf scheidn; der
 Strom sondert die Stadt in zwen Theile,
 de rivier verdeelt de stad in twee deelen.
 Sondern, adv. maar; nicht uns, sondern
 Gott gebühret die Ehre, niet ons, maar
 God alleen behoort de eer.
 Sondern, adv. f. sonderbar.
 Sonnabend, m. zaterdag, dag voor zondag.
 Sonne, f. zon, zonne; die Sonne gehet auf,
 gehet unter, de zon gaat op, gaat onder;
 etwas an die, in die Sonne legen, iets in
 de zon

de zon leggen; er ist wie die Sonne im Feuer, by heese geen kragt; nichts auf der Sonnenwelt, zausch, in 't geheel niet.

Sonuechtig, *f.* sonnicht.

Sonnen, *v. a.* in de zon setten, hangen, lugzen; die kleider sonnen, de kleeren in de zon hangen, lugzen.

Sonnenaufgang, *m.* zonneopgang, oosten.

Sonnenblik, *m.* strafal, licht der zonne, zonneshyn.

Sonnenblume, *f.* zonnebloem.

Sonnenbrand, *m.* in Gesichte, zonnebrand in 't aanzigt, honigvlekken.

Sonnencirkel, *weg*, *m.* weg der zonne.

Sonnenfackeln, *stucken*, *f.* vlekken in de zon.

Sonnenferne, *f.* afstand van de zon.

Sonnenfinsternis, *f.* zoneklips, zonnezwym, -raaning, -duisternis.

Sonnenfaden, *f.* zomersproeten.

Sonnenglas, *m.* klaarheid, helderheid, glans der zonne.

Sonnenglas, *n.* een zonnekyker, tuurglas, om de zon te hezien, beschouwen.

Sonnenhitte, *f.* hitte, warmte der zon.

Sonnenhut, *m.* zo. hoed.

Sonnenjaar, *n.* het zonnejaar.

Sonnenklar, *adj.* zonneklaar, klaar als de dag.

Sonnenkramer, *m.* een beunhaas, schraaper, winzagtig mensch.

Sonnenkramen, *f.* beunhaazery, schachgery, oncerlyk gewin.

Sonnenkringen, *n.* haben, beunhaazen, loren draagen, schraapen in 't spelen.

Sonnenkraut, *n.* slaapkruid.

Sonnenlauf, *m.* loop der zonne.

Sonnenlicht, *n.* het licht der zonne.

Sonnennde, *f.* nadering der zonne.

Sonnennebergang, *m.* ondergang der zonne.

Sonnenring, *m.* de zonnering.

Sonnenfchelde, *f.* de platte kring, schyf van de zon.

Sonnenschein, *m.* zonneshyn.

Sonnenscherm, *m.* zonnesherm, -schurzel.

Sonnenstand, *m.* wende, *f.* zonnestand.

Sonnenfchubben, *f.* fchubbelein, *n.* vezeltjes, ondeelbaare deeltjes.

Sonnenstrahl, *m.* zonnestral, -straalen, strafal van de zon.

Sonnenuhr, *f.* zonnenuyzer, -uur-, zonnurwyzer.

Sonnenuhrzeiger, *m.* de wyzer van een zonnenuyzer.

Sonnenvogel, *m.* de vogel Fenix, Phenix.

Sonnenwagen, *m.* de zonnewagen.

Sonnenwarme, *f.* de warmte van de zon.

Sonnenwage, *m.* *f.* Sonneueirkel.

Sonnenweller, *m.* *f.* Sonneueuhr.

Sonnenwende, *f.* Sonnenblume und Sonnenstand.

Sonnenwendkreis, *zirkel*, *m.* de kring, daar de zonne van stand verandert, terugkeert, de keerkring van de zon.

Sonnenzeiger, *m.* *f.* Sonneueuhr.

Sonnicht, *sonnig*, *adj.* in de zon gelegd, -gehangen.

Sonntag, *m.* zondag; der eerste Sonntag des Monats, de eerste zondag van, in de maand.

Sonntaglich, *adj.* *f.* *adv.* van den zondag.

Sonntagsondacht, *f.* zondagsoeffening.

Sonntagbarbeit, *f.* zondagswerk.

Sonntagsbuchstabe, *m.* de zondagsletter.

Sonntagsgedet, *n.* zondagsgebed.

Sonntagskind, *n.* een kind, op een zondag gebooren.

Sonntagskleid, *n.* zondagskleed, zondagspak.

Sonntagsprediger, *m.* die op een zondag predikt.

Sonntagsprediat, *f.* zondagspreek.

Sonnung, *f.* het stellen, leggen, hangen in de zon.

Sonst, *sonsten*, *adv.* anders, anderszins; habt ihr sonst nichts? hebt gy anders niets?

Sonst, *f.* sonst.

Soot, *f.* Sod.

Sophist, *m.* een Sophist, drogredenaar, die bedrieglyke of verstrikkende sluitreden gebruikte.

Sophistenprung, *m.* een bedrieglyke, of verstrikkende sluitreden.

Sophistieren, *f.* het gebruiken van bedrieglyke sluitreden.

Sophistisch, *adj.* spitsvinnig, scherppzinnig; sophistisch Schluf, spitsvinnigheid, ydele scherppzinnigheit, syne schykreden, drogreden.

Sorbapfel, **Sorbenapfel**, *m.* spree-, sprecuw-bezie.

Sorbenbaum, *m.* sorbenboom, spreeboom, sprecuwbezienboom, haverelzen.

Sorge, *f.* zorg, zorge, vrees, bekommernis, verlegenheid; in Sorgen stehen, in zorge zyn, bezorgd, verlegen, in pyn zyn, vreezen, bedagt zyn.

Sorgen, *v. n.* zorgen, zorg drangen, bezorgen, vreezen, bezorgd, verlegen zyn.

Sorgenfren, **Sorgenloos**, *f.* sorgloos.

Sorgenvoll, *adj.* vol zorgen, ongerust; ein sorgenvolles Leben führen, een zorglyk leven leiden.

Sorgfalt, *f.* *f.* Sorgfältigkeit.

Sorgfältigkeit, **Sorgfalt**, **Sorgsamkeit**, *f.* zorgvuldigheid.

Sorgfältiglich, *adv.* zorgvuldiglyk.

Sorgfältig, **Sorgsam**, *adj.* *f.* *adv.* zorgvuldig, bezorgd, bedugt.

Sorglich, *adj.* zorglyk, hachgelyk, gevaarlyk; ein sorglicher Handel, eene hachgelyke, moelyke zaak.

Sorgloos, *adj.* zorgeloos, agtelooos, onagzaam, zonder zorg, traag.

Sorglosigkeit, *f.* zorgloosheid.

Sorgsaamen, *m.* zorgzaam, sorgum.

Sorgsam, *f.* samkeit, *f.* samlich, *adv.* *f.* sorgfältig, *ic.*

Sorrtial, *n.* zuiver-, loozout, alcalisch zout.

Sorte, *f.* soort, slag; das ist eine andere Sorte, dat is een ander soort, zoort, slag.

Sortengulden, *m.* een heele gulden.

Sortenettel, *m.* notitie, aantekening van 't geld, dat in een zak is.

Sortiment, *n.* een stelzel, sorteering.

Sortiren, *v. a.* sorteeren, schikken, scheiden, schiften.

Sortirung, *f.* zorteering, schikking, schifting.

Sot, **Soth**, *f.* Sod, het kooken, enz.

Sothan, **sothaner**, **sothauig**, *adj.* zodanig.

Spade, *f.* spade, spak.

Spadel, *f.* spadel.

Spähe, *adv.* delicaat, vies, kenrig, naauwkeurig; sehr spähe seyn im Essen und Trinken, heel vies, lekker, keurig zyn; omtrent spys en drank; omtrent het eeten en drinken.

Spähdächer, *n.* spiegelaten van een voorlogschip.

Spähen, *v. n.* bespieden, verspieden, loeren, beloeren.

Späher, *m.* spie, spion, bespieder, verspieder.

Spähtich, *adj.* van een spion, verspieder, die 't bespieden bemint.

Spähtichiff, *n.* een schip, dat uitgezonden wordt, om te verspieden, te bespieden.

Spacht, *m.* spat, spatten.

Spacht, *m.* hard gezwel, knobbel onder am de waa van 't paard, waardoor 't gemeenlyk hinkt.

Spähung, *f.* het bespieden, verspieden.

Spaltier, **Spaltier**, *m.* latboom, boom, tegen de schutting aangezet, vast gemaakt; tapyt-behangzel.

Spaltieren, **spaltieren**, *v. a.* latten, of latwerk binden, tegen de latten of heining aanzetten, planten, binden; de muren met tapyt, tapytwerk behangen.

Spallier, **spallieren**, *f.* Spalter, *ic.*

Spallirer, *m.* een tapytmaaker, -weever.

Spallirung, *f.* het binden aan latten, aan latwerk, tegen de heining.

Spalt, *m.* spalk, reer, spleet, kloove; *f.* Versk; Spalt in einer Feder, spleet in eene pen; in den Lippen, kloof in de lippen; der Erde, scheuring, scheur in de aarde.

Spalt, *m.* kramp, schielike trekking der spieren.

Spaltart, *f.* eikel, *n.* een byl, om te klooven.

Spalte, *f.* kolom of smaldeel van een boek, blaizyle uit een boek.

Spalten, *v. a.* sponwen, spalken, splyten, klooven; Holz spalten, hout klooven; die Erde spaltet, de aarde scheurt, splyt; sich in viel Secten spalten, zig in veel gezindheden verdeelen.

Spalter, *m.* een kloover, hontkloover.

Spaltlich, **spaltig**, *adj.* dat klooft, splyt, scheurt, gemaklyk, om te klooven, verdeeld, verschillend.

Spaltkeil, *m.* een wig, keg, om te klooven.

Spaltlein, *n.* een kloofje, scheurtje.

Spaltuna, *f.* het klooven, de scheuring, verdeeldheid.

Spaltungen erregen, **scheuren**, **scheuringen** maaken, *verwekken*.

Spaltwurz, *wurzel*, *f.* bollen, klifters.

Spaltia, *f.* spaltid t.

Span, *m.* spaan van timmerhout.

Span, *m.* een boterspaan, vischlepel.

Span, *m.* twist, onenigheid, geschil.

Span, *f.* Spanne, eene span.

Spanbett, *n.* een bed, met riemen, singels vastgemaakte; *ic.* het hout beil.

Spanen, *f.* spenen, speenen.

Spanfadel, *n.* speenvarkentje, -biggetje, braadvarkentje.

Spange, *f.* spang, spange, gesp, haak.

Spangelnadel, *f.* eene speld.

Spanglein, *n.* een gespje, haakje.

Spanglen, *v. a.* met spelden vast maaken, stecken.

Spangaler, *m.* een speldemaaker, -kooper, gespmaaker.

Spanglerarbeit,

Spandalerarbeit, *f.* speklemaakerswerk.
Spangrün, *adj.* spaanscb groen.
Spanien, *n.* Spaangie.
Spanisch, *adj.* & *adv.* spaansch, spaans; *spanisch* Wachs, *spans lak*; einen Brief mit spanischem Wachsle jupitichiren, *een brief lakken, met lak zegelen, toemaken.*
Spänforb, *m.* eene sprokkelmande.
Spänlein, *n.* een spaantje.
Spannader, *f.* spanader, nerf, pees.
Spanne, *f.* span; eine Länge mit Spannen messen, abmessen, *een lange spannen, bespannen, met spannen meeten, afmeetten.*
Spannen, *v. a.* spannen; Garne spannen für die Fäden, *netten spannen, sprejen, open doen, voor de vinken*; seinen Hogen, *sein Rohr, Büchse spannen, zyn boog, zyn roer, bus spannen*; seine Trummel spannen, *zyn trom opspannen*; einem die Adern, ein Glied spannen, *jemand de aderen*; een lid spannen, *strammen, 'er een spanning, straming in voelen*; auf etwas spannen, *of iets spannen*; die Pferde an den Wagen spannen, *de paarden voor den wagen spannen*; die Pferde hinter den Wagen spannen, *averegt, verkeerd doen, van agteren beginnen*; man muß den Hogen nicht zu hoch spannen, *met moet niet te wyd gaopen, al te veel is ongezond*; mit jemand über den Fuß gespannt seyn, *met jemand in geschil zyn, leggen.*
Spannen, Raan, tragen, loeren; die Kasse spannet auf die Maus, *de kat loert op de muis*; auf eine Erbschaft spannen, *na eene ervenis slaan, daarop wagten*; das äußerste dran spannen, *het uiterste waagen.*
Spannenbreit, spannenhoch, spannenlang, *adj.* spanbreed, spanhoog, spanlang; ein spanns langer Widerschlag, *spanbaars, spanlange baars.*
Spanner, *m.* zu einem Feuerrohre, *spanner tot een vuurroer.*
Spanneu, *adj.* gansch, geheel, splinter neuw.
Spannholz, *n.* sette, *f.* riem, *m.* spanhout, -kerring, -riem.
Spannnadel, *f.* Spänngelnadel.
Spannrüem, *f.* Spannholz.
Spannstück, *m.* f. den Spannholz.
Spannung, *f.* spanning, het spannen.
Spanian, *n.* een speenvarken.
Spärblein, *n.* een overschotje.
Spärbruder, *m.* een spaarbroeder, huishouder; *f.* Spärer.
Spärbüchse, *f.* spaarbus, -pot, potgeld, kneuneit; Geld in die Spärbüchse thun, *geld potten, in den spaarpot doen.*
Sparen, *v. a.* spaaren, bespaaren; keine Unkosten sparen, *geen kosten spaaren, ontzien*; die Wahrheit sparen, *de waarheid spaaren, tegen de waarheid spreken*; den Hut sparen, *onbelesd zyn*; etwas auf eine andere Zeit sparen, *iets tot enen anderen tyd spaaren, wistellen*; ich habe mich auf diese Wohlheit gespart, *ik heb op deze maltyd gewagt.*
Sparenngen, *n.* een zuinigie, profytertie.
Sparer, *m.* spaarer, spaarpot; ein Sparer will einen Zehrer haben, *der Sparer muß auch einen Werthuer haben, na een goed spaarder komt een groote verteeder.*
Spargel, *m.* spergie, sparsie, aspergie; ein

harter Spargel, *een dikke spergie; ein Bündel Spargel, een bos spergie.*
Spargeld, *n.* een spergiebed.
Spargeld, *n.* f. Sparpfennig.
Spargezeit, *f.* tyd van de aspergien.
Spargen, *f.* Spargel.
Sparich, *adj.* f. sparjam.
Spartalk, *m.* pleisterkalk.
Spartkunst, *f.* kunst van te spaaren.
Spartich, *f.* sparjam.
Spartmittel, *n.* spaarmiddel, bezuiniging.
Spartmund, *m.* die zuinig met zyn woorden is, *die niet veel spreekt.*
Sparpfennig, *m.* spaarpenning, spaargeld, overwint.
Spartbaum, *m.* sparreboom.
Sparre, *m.* sper, sparre; *f.* Aufschiebting; einen Sparren zu viel, *oder zu wenig haben, tussen mal en vroed zyn, een slag van den molen weg hebben.*
Sparrenkopf, *m.* krol, duitel, korte stut, steunzel van de koruiffen.
Sparrenlöcher, *n. pl.* in den Mauren, *gaten in den muur voor de balken.*
Sparrenwerk, *n.* het bovenste van 't dak, *daar de sparren zyn.*
Spar-nagel, *m.* een balknagel.
Sparwerk, *f.* Sparrenwerk.
Sparjam, *spärlch, adj.* & *adv.* spaarzaam, spaarig, zuinig, huishoudend; eine spärlche Hausfrau, *een zuinige, zindelyke, huishoudende vrouw*; spärlch gebrauchen, *spaarzaam, zuinig, zuiniglyk, zuinigjes gebruiken, strekken, zuinigen, bezuinigen, bespaaren.*
Sparjamkeit, *f.* spaarzaamheid, zuinigheid.
Sparung, *f.* f. Sparjamkeit.
Späß, *f.* Kurzwelt, Scherz, Woffen.
Späßgalant, *m.* een vrolyke broer, winnaar, vryer.
Späßhaft, *adj.* vrolyk, snaaks, kortswylyg.
Späßvogel, *m.* een snaak, sportvogel.
Späßt, *f.* späßt.
Späß, *adj.* & *adv.* laat, spaade, spaß, spade; späte Nacht, *diepe, besloute nagt*; zu spät ankommen, *te laat, te spaade aankomen.*
Späde, *f.* Späde.
Spädel, *f.* Spädel, spadel, zalf, roerlepel, van de wondheeler of kruidmenger.
Späden, *f. pl.* spaden, schoppen; Spädenbau, Spädenes, schoppenboer, -aas.
Späterndte, *f.* laate oofst.
Späthou, *n.* etgroen, nagras, spaadhooy.
Späticht, *adj.* dat knobbels heeft.
Spätlam, *n.* een lam, dat laat in 't jaar geworpen is.
Spätling, *m.* iets, dat laat in 't jaar komt, *een, die talm, laat komt.*
Spätobst, *n.* spaadooft, naooft.
Spätregen, *m.* spaade regen, laate regen.
Spätreiz, *adj.* laat ryp.
Späß, *m.* musche, mus, mos, mosse.
Späßjungelich, *n.* parel-, iteenzaad.
Späßieren, späßieren gehen, *v. n.* wandelen, gaan spanleeren, *zig wat gaan vertreden, kuzeren*; der Herr beliede zu späßieren, *herein zu späßieren, ga binnen, myn beer.*
Späßierer, *m.* wandelaar, voertganger.
Späßierfahrt, *f.* gang, *m.* wandeling, verteeding, spaanseering.
Späßierjünglein, *n.* wandelinje, krujertje, wandelwegje.

Späßierlust, *f.* wandellust, *lust om te wandelen, te vertreden.*
Späßierplatz, gang, *m.* wandel-, spanseerplaats, wandeling.
Späßierritt, *m.* wandeling te paard.
Späßieraal, *f.* wandelzaal.
Späßierstab, *m.* wandelstok, -staf, -rotting.
Späßierstücken, *m. f.* Späßierstab.
Späßierweg, *m.* wandelweg, wandeling.
Späßierwetter, *n.* wandelweër.
Späßlein, *n.* een moschje, muschje.
Späceren, *f.* gekruid, kruid, kruidery, specery; *f.* Würge.
Späcerenkammer, *f.* specery-, kruidkamer, kruidmagazyn.
Späcerenkrämer, Späcieter, *m.* een specery-, kruidverkooper.
Späcerenwaren, *f. f.* Späceren.
Specht, *m.* eene specht.
Speck, *f.* specie, zoor; Speciesgelber, speciegeld.
Speccierer, *f.* Späcerenkrämer.
Speccificiren, *v. a.* uitdrukken, met naame melden, specificeren, optellen.
Speccificierung, *f.* optelling, uitdrukking met naame.
Speck, *m.* spek; frischer, *ingesalzener, geduchterter Speck, verscb, ingezouten, gepukt, gerookt spek*; einem Speck auf die Falle legen, *jemand in de knip zien te krygen, zoken, dragen te bedriegen*; er hat Speck in der Tasche, *hy heeft geld in zyn zak, hy is wel voorzien van geld.*
Speckbauch, *m.* een dikpens, -balt.
Speckbüchse, *adj.* dik van buik.
Speckcule, *m.* spekmoef.
Speckbier, *f.* spekkeer.
Speckbrübe, *f.* speckzoo; zous.
Speckfeiß, -fett, *adj.* spekvet, *zo vet als spek.*
Speckfresser, *m.* een spekvreeter, -eeter, *die gaarne spek lust, eet.*
Speckgeschwulst, geschwulst, *n.* spekkezwel.
Speckglanz, *m.* kamperfoelie, memmekenskruid.
Speckhaft, *adj.* vet, dik als spek.
Speckhals, *m.* spekhals, speknek.
Speckhändler, -krämer, *m.* een spekverkooper, sieger, *die verkenvalsch, spek verkoopt.*
Speckigt, *adj.* van spek, dat spek heeft, spekkigt.
Speckkammer, *f.* spekkamer, spekmagazyn.
Speckkrämer, *m.* f. Speckhändler.
Speckstücke, *m.* een spekkeok, *koek met spek.*
Speckstille, *f.* geitenblad, memmekenskruid.
Speckmade, *f.* spekmade.
Speckmaus, *f.* spekmuis.
Speckmesser, *n.* een kerfines, snymes, kolksmes, *om 't spek aan reepjes te snyden.*
Speck-, Spächnadel, *f.* lardeernaald, spekprien.
Speckau, *f.* Schwein, *n.* een vet verken, dat veel spek heeft.
Speckschnittchen, *n.* spek-, lardeerspiekje.
Speckschnitte, *f. f.* Speckschnittchen.
Speckswarte, *f.* speckswaart, speckzwoort.
Speckschwein, *n. f.* Speckjau.
Speckseite, *f.* speckzyde, *zyde speks, half varken.*
Speckspanner, *m.* een Mulater, *die uit een Indiaan en eene Zwartin, een Moor en een blanke vrouw,*

blanke vrouw, geboren is, of van een Moortin en een blanken vader zeteell.
Spectacul, n. spektakel, vertooning.
Speculation, f. beschouwing, bespiegeling, overdenking.
Speculieren, v. a. beschouwen, bespiegelen, overdenken.
Speer, f. **Speer**.
Speerbeer, f. spreeuwbezie, kwalsterbezie.
Speerbeerbaum, m. zorbenboom, spreeuwbezienboom, haverelzen, kwalsterboom.
Speerreuter, f. **Speerreuter**.
Speiche, f. speek, spaak.
Speichel, m. speekiel, spog; dicker, idher, gelber, roghel, qualster, rochgebel, fluin, kliek; dicken **Speichel** auswerpen, rochgebel, fluimen, *dikke, taaje, vniie, stinkende klieken, fluimen uitwerpen, loozen*; einer der oft dicke **Speichel** auswirft, rochgelaar, rochgebel.
Speichelcur, f. speekzelvloed, zuidering, kwyling, door 't kwikzilver verwekt.
Speichelich, adj. speekfelagtig, spogagtig, rees, speekfelig.
Speichelkraut, n. luiskruid.
Speichelmaul, n. kwylter, kwylbaard, -bek, zeveraar, zevermond.
Speichelmurz, f. bertramkruid, vuur-, tandwortel, kwylwortel.
Speichelmurzel, f. spouw-, zeverwortel.
Speicher, m. spyker, zolder; Korn-, Salz-, Speicher, koorn-, zoutzolder.
Speidel, m. beitel, wig, keg.
Speideln, v. n. klooven.
Speien, v. n. spuuwen, spouwen, braaken, kalven, een kalf maaken.
Speiender Teufel, m. sifser, sifsertje, smidsvuurkje.
Speierling, n. **Speierlingsbaum**, m. f. **Speerbeer**, ic.
Speile, f. jum Gebratenen, een vleeschpin, -pinnerje.
Speier, m. een rhyn-, muurzwaluw.
Speis, **Speise**, f. klaargemaakte kalk.
Speisaderlein, n. chylvaten.
Speise, f. spys, spyz; gesunde, ungesunde, barte **Speise**, gezonde, ongezonde, barte **Speise**, den leid mit **Speisen** überfüllen, het ligbaam met spyzzen overstaaen; die **Speisen** aufsetzen, auftragen, de spyzzen op tafel brengen, zetten.
Speisebier, n. klein bier.
Speisebisch, m. gemeene, gewoone visch.
Speisehaus, n. een ordinaris, daar men, dagelyks, voor zyn geld kan gaan eeten.
Speisekammer, f. spyskamer, spys-, provisie-kelder, eetzaal.
Speisekammerchen, n. eetenskas, schapraai, eetzaaltje.
Speisekeller, m. f. **Speisekammer**.
Speisekorb, m. een eetenskorf.
Speisekraut, n. moeskruid.
Speisemarkt, n. markt, daar levensmiddelen verkogt worden, de groenmarkt, enz.
Speisemeister, m. spyz-, keukenmeester.
Speisen, v. a. spyzzen, spyzigen, voeden, spys en drank geeven; eeten, spyzzen, maaltijd houden; Kostgänger spyzzen, kostgangers houden; das Brodt speiset wopl, het brood voedt wel.
Speiser, m. gakhouder, gaarkok.

Speiserbrey, f. keelgat, keeldarm, maagpyp.
Speisekast, m. gyl, chyl, voedend sap.
Speiseaal, m. de eerzaal.
Speisebrand, m. f. **Speisekammerchen**.
Speisestube, f. de eetzaal, eetvertrek.
Speisetopf, m. eetenspot.
Speisewein, m. geringe, gemeene wyn.
Speisewirtbinn, f. kokkin, keukenmeid, klaarmaakster van spyzzen.
Speisezimmer, n. f. **Speisekammer**.
Speisezucker, m. bruine suker.
Speisopfer, n. spysoffer.
Speinung, f. het spyzzen, onthaal.
Speidel, f. **Speidel**.
Speigen, f. spelen.
Spelten, **Spels**, f. **Spels**.
Speltenmus, n. strant, m. f. **Spelzendreij**.
Spels, f. spelte; kaf.
Spelzenacker, m. een veld, om spelt op te zaaien, een speltrakker.
Spelzendreij, m. spelzendreij, -pap.
Spelzembrod, m. mehl, n. spelzemeel, -brood.
Spelzlicht, spelzig, adj. vol kaf, stroovliezen.
Spemat, f. **Spemat**.
Spend, **Spende**, f. aalmoes, liefdegift, nitdeeling van levensmiddelen nit liefde.
Spendebrodt, n. brood, nitgedeeld nit liefde.
Spenden, v. a. uitdeelen, bedeeleu, omdeelen, uitreiken.
Spendewein, m. wyn, nit liefde nitgedeeld.
Spendiren, v. a. schenken, geeven, weggeeven, verkwisten, besteeden; auf das Bauen, auf einen Garten viel spendiren, aan het bouwen, aan een tuin veel geld hangen, veel geld besteeden, 't zoek maaker, doorbrengen.
Spendirer, m. een doorbrenger, verkwister.
Spendirhojen, f. pl. er dat heute die Spendirhojen angezoen, hy is beden mild, hy heeft thans een goede buy, om te tradereen.
Spendirisch, adj. verkwistend, die onkosten maakt.
Spendirung, f. het schenken, verkwisten, doorbrengen, de gift en gaave.
Spenen, spuen, v. a. speenen, van de borst onthouden, ontnennen; ein Kind speuen, een kind speenen.
Spenet, f. **Spemat**.
Spengel, f. eene naald, speld.
Spengler, m. een speldemaaker.
Sper, m. spies, lans, lantie.
Sperber, m. sperwer, spreeuw.
Spetch, f. **Spetling**.
Spetling, m. musche, mus, mos, mosse.
Spetlingschrot, n. mossenhagel.
Spetlingsnest, n. muschenheit.
Sperbaum, f. **Sperberbaum**.
Sperbeer, f. **Sperbeer**.
Sperre, **Sperre**, f. f. **Spernung**; man ldu-tet die **Sperre**, de poortboomklok luidt.
Sperrebaum, m. sluitboom, grendelboom, dwarsboom; f. **Sperre**.
Sperren, v. a. sluiten; eine Stadt, ein Land, ein Haus sperren wegen der Pest, een stad, een land, een huis sluiten van wege de pest; sich sperren, v. rec. sparren, tegenspartelen, dwarsboomen, tegenstreeven, iets te doen; die Handlung sperren, den koophandel afstreeken, verbieden; er sperrete sich eine Zeitlang, by spurteile, verdedigde zig, stond een tyd lang tegen.

Sperriegel, f. poortklok, welke luidt, wanneer zy opboudt; de poort gestooten wordt, en men geld moet geeven, om door 't klinket in de stad te komen.
Sperreiter, m. speer-, lansruiter.
Sperrette, f. sluitkering.
Sperriegel, m. boom, sluit-, grendelboom.
Spernung, **Sperre**, f. sluiting, het sluiten.
Spernwage, f. de spil van een wagen.
Sperroffen offen stehen, f. offen.
Spertrdger, m. een lanciedraager.
Sperwarney, f. strant, m. braakmiddel, -drank, -good.
Spewbel, n. -hübel, f. -topf, m. een spuw-pot, kwispedor, quispeldoor.
Spewen, f. speten.
Spewen, n. het overgeeven, braaken.
Spewer, m. een spuwter, die overgeeft, brakte.
Spewer, f. **Speier**, eene rhyn-, muurzwaluw.
Spewerlich, adj. iets, dat doet braaken.
Spewgatten, n. pl. spiegaten, gaten, boven in 't boord of de waaringen van 't schip, ter uitwatering, loozing van 't regen- of zee-water.
Spewkraut, n. stinkende klaverboom.
Spewkabel, f. **Spewbecken**.
Spewer, f. **Spewer**.
Spewtopf, m. f. **Spewbecken**.
Spewtrank, m. f. **Spewarney**.
Spewvogel, m. een schimpziek mensch, heeler, laar, spreeuw, vitter, vinnig gekscheerder.
Spewwort, n. vinnig, steekend, bytend woord.
Spewzer, f. **Speweren**.
Sphäre, f. kring, ontrek, hemelkloot; die Sphäre meiner Glückseligkeit, de ontrek van myn geluk.
Spicanarden, **Spick**, m. spikanard.
Spicant, m. gragtvaren, milkruid.
Spick, f. **Spicanarden**.
Spickbalsam, -öl, m. wasser, n. spyzbalsam, -olie, -water.
Spicke, f. **Spicknard**.
Spicken, v. a. aanvullen.
Spicken, v. a. spekken, bespekken, lardeeren, met spek doorrygen.
Spicknadel, f. speeknaald, -priem.
Spicknard, m. spyk, lavendel.
Spicköl, m. f. ben **Spickbalsam**.
Spickschnitte, f. -schnittlein, -speck, n. een reep, reepje spek, daar al het mager van gesneeden is, om med te lardeeren.
Spickschnecken, n. reepje spek.
Spickwasser, n. f. ben **Spickbalsam**.
Spiegel, m. spiegel; ein hohler **Spiegel**, een holle spiegel; in den Spiegel sehen, in den spiegel, het spiegel zien.
Spiegel, an Wägeln, de oogen in, op de pen-nen, veeren.
Spiegel, een voorbeeld; ein Spiegel der Geduld, een voorbeeld van geduld, lydzaamheid.
Spiegelblume, f. boterbloem, haanevoet, ranunkel.
Spiegellicht, n. het spiegelgevegt.
Spiegelstein, n. een raam met syne glazen.
Spiegelstich, m. de snud, visch.
Spiegelstutter, -stutteral, n. spiegelkoker.
Spiegelglas, n. spiegelglas.
Spiegelglatt, adj. spiegelglad, glad als een spiegel.
Spiegelhart, n. spiegelhars.

Spiegelhell

Spiegelhell, *adj.* spiegelhelder, *klair als een spiegel.*
Spiegelharpe, *f.* spiegelkarper, met weinig, maar groote schubben.
Spiegelnecht, *m.* een steunzel agter een tafelspiegel.
Spiegelkunst, *f.* spiegelkunde.
Spiegelmaker, *m.* spiegelmaaker.
Spiegelmeise, *f.* vink, wintervoeltje, dat 's winters in de kooy zingt.
Spiegeln, *v. n.* spiegelen; sich spiegeln, *v. rec.* zig spiegelen, bespiegelen, een voorbeeld neemen.
Spiegelram, *m.* spiegellyst, spiegelraam.
Spiegelrand, *m.* de rand, schuimte van een spiegel.
Spiegelroch, *m.* roch met oogen.
Spiegelrhebe, *f.* fyn glas, kristalglas.
Spiegelschimmel, *m.* een zwart paard met witte plekken.
Spiegelschleifer, *m.* een spiegellyper, -polyster.
Spiegelstein, *m. f.* spiegelglas, antimonie, spies-, spitsglas; it. spiegelsteen, talk, talksteen.
Spiegler, *m. f.* Spiegelmaker.
Spjel, *n.* spel, het speelen; das Spjel steht mir nicht an, dit spel behaagt my niet; ein gutes Spjel haben, een goed spel hebben; das Spjel hat ein Ende, de zaak is gedaan; sehen, wo das Spjel hinaus wolle, zien, waar de zaak heen wil; ein Theil des Spjels, een bedryf in eene komedie; es ist ein gewagtes Spjel, 't is een gewaagd werk; ein Spjel unserer Einbildung, eene vinding van onze verbeelding; sein Spjel verdecken, zyne oogmerken, voornemens belekken, verborgen houden.
Spjelball, *m.* speelbal, boere kaatsbal, hairbal.
Spjelbrett, *n.* speel-, spelbord, dam-, verkeerboardspel; im Brett spielen, op 't verkeerboard, 't verkeerfel, een verkeertje speelen.
Spjelbühne, *f.* het rooneel.
Spjelen, *v. a.* speelen; in der Karte spielen, met de kaart speelen; auf der Orgel, auf dem Instrumente spielen, op den orgel, op 't instrument speelen; auf der Geige, auf der Ffibe spielen, op de viool, op de fluit speelen, f. schimmern, glänzen; mit Stücken, Bomben in die Festung spielen, met het geschut op, met de bomben in de stad speelen; scherzen, verieren, kurzweilen, speelen, schercken, boerten; seine Gedanken auf Unzucht spielen lassen, zyne gelagten op ontugt. op vniel bedryf speelen lauten; hoch spielen, graf speelen; die Wasserkunst spielen lassen, de fonteynen laten springen; des sichersten spielen, de veiligste party kiezen; einem das Placebo spielen, jemand naar den mond praaten, zeggen, het geen hy gaarne hoort.
Spjelend, *adj.* al speelende, speelswys.
Spjeler, *m.* speeler, spelder.
Spjelerisch, *adj.* speelend.
Spjelstein, *m.* een vianal van speelen.
Spjelvriend, *m.* een vrind, liefhebber van speelen.
Spjelgeist, *steufel, m.* een, die op een spel

verzot is, een speelzieke; einen Spjelgeist haben, op 't spel verzot zyn.
Spjelgeld, *n.* speegeld.
Spjelgenos, *z.* gesell, *m.* speelgenoot, -makker, -maat.
Spjelgezellinn, *f.* eene speelgenoot, die met andere speelt.
Spjelglück, *n.* geluk in 't speelen.
Spjelgurgel, *m. f.* Spjelgeist.
Spjelhansgen, *n.* er ist ein Spjelhansgen, 't is een jonge speeler, die gaarne speelt.
Spjelhalter, *m.* die een spelhuis houdt.
Spjelhaus, *n.* spelhuis.
Spjelhändchen, *z.* hündlein, *n.* spelhondtje, schoothondtje.
Spjelkarte, *f.* speelkaart.
Spjelkäselein, *n.* een meisje van plaizier, dat het stoejen, mallen bemint.
Spjelleute, *m. pl. f.* Spjelmänn.
Spjelmänn, *z.* leute, *m.* speelman, speellieden, violenzen.
Spjelnarr, *m. f.* Spjelgeist.
Spjelplätz, *m.* speelplaats, -baan.
Spjelschwester, *f.* een speelzieke vrouw.
Spjelstunde, *f.* het speluur, vrye uur, waarin iemand speelen mag.
Spjelstucht, *f.* de speelzugt.
Spjelstag der Schüler, *m.* speeldag der schooliers, vacantie.
Spjelstasche, *f.* de zachel-, guicheltas.
Spjelstuefel, *m. f.* Spjelgeist.
Spjelstisch, *m.* de speeltafel.
Spjelverderber, *m.* een krak van een speeler, die 't spel bederft, verbruidt.
Spjelwerk, *z.* zug, *n.* speel-, goed, poppen-, goed-, tuig, beuzelwerk, kinderwerk, willewasse.
Spjier, *Spjierlein*, *n.* schentje, uitspruitzel, zier, stukje.
Spjering, *Spjierling*, *m.* een spjering, sardyn.
Spjierlein, *n. f.* Spjier.
Spjierling, *f.* Spjiering.
Spjiek, *m.* spies, spit; hinter sich, wie die Dauren die Spjieke tragen, verkeerdt, over schouler; das Fleisch an den Spjies stecken, het vleesch aan 't spit doen, steeken.
Spjiekbraten, *m.* een gebrad aan een spit.
Spjiekheisen, *n.* schicht, rapier, degen, punrig geweer, het yzer van een spit.
Spjieken, *f.* spissen.
Spjiegerte, *f. f.* Spjigruthe.
Spjiekgezell, *m.* krygsgezel, krygskameraad, -maat.
Spjiegglas, *n.* spiesglas, antimonie, spitsglas.
Spjiekheisch, *m.* een jong, tweejaarig bert, met zyne eerste scheutjes.
Spjiekkluche, *m.* een soort van pastigebak.
Spjiekruthe, *f.* Spjigruthe.
Spjieschacht, *m.* Spjiesfange, *f.* spieschagt.
Spjiekträger, *m.* een spiesdraager.
Spjiekwegerich, *m.* weegbree.
Spjiet, *Verdrus*, *m.* spyt, verdriet, smaad, hoon; euch zum Spjiet, ten spyt van u; das geschiedt mir zum Spjiet, dat geschiedt tot spyt, smaal van my.
Spjieten, *v. a.* spjieten, beledigen, grootelyks, ten boogsten verongelyken; das spjiet mir nicht wenig, dat spyt my zeer.
Spjietig, *adj.* spytig, bars, vinnig; seyd nicht so spjietig, wees so spytig niet; spjietige

Worte geben, vinnige, barsse woorden geven, vinnig, bars spreken.
Spille, *f.* spil, spille.
Spillenhaspel, *m.* klampen om de spil.
Spilling, *m.* pruim; gelbe Spillinge, gele pruimen.
Spillingbaum, *m.* een pruimboom.
Spillingage, *m.* een speelmakker, speelmied, nabestaande van moeders zyde.
Spinat, *m.* spinagie, spinazie, spenaad.
Spinattraut, *n. f.* Spinat.
Spinatmus, *n.* spinagiemoes.
Spinatjaame, *m.* spinagiezaad.
Spind, *n.* het spint, weck hout van een boom, tussen den bast en 't levendig hout.
Spinde, *f. f.* Schrank.
Spindel, *f.* spil, spille, schroef van een pers, boom van een windas.
Spindelbaum, *m.* papenhout.
Spindelbeine, *n.* spillbeenen, dunne ojevaarsbeenen.
Spindelsbricht, *spindelicht*, *adj.* in de gedaante van eene spil, als eene spil.
Spindelholz, *n.* jok-, wielboom, haanebeuk.
Spindelstheil, *n.* een kindgedeelte der vrouwen.
Spindelzug, *m.* een slingerhaal.
Spindicht, *adj. f.* spindelsbricht.
Spinet, *f.* Spinat.
Spinet, *n.* spinet, muziekinstrument, met een clavier, doorgaans in 't milden, en 49 ebbenhout of yvoore stukken, geevende een veel scherper geluid dan de clavecimbaal.
Spinne, *f.* spinne, spinnekop.
Spinnefeind, *m. f.* spinnenfeind; einem spinnefeind seyn, jemand doodelyk haaten.
Spinnen, *v. a.* spinnen; Seil spinnen, koord spinnen, draajen, slaan; spinnen der Kasen, wenn man sie streichelt, snorren, spinnen.
Spinnenfeind, *m. f.* Todtfeind, doodvyand, gelagen vyand.
Spinnengeweb, *f.* Spinnenwebe.
Spinnenkraut, *n.* spinnekruid, phalangium.
Spinneneest, *n.* het spinneneest.
Spinner, *m.* -inn, *f.* spinner, spinster.
Spinneren, *f.* de spindery.
Spinnerinn, *f.* spinster, *f.* den Spinner.
Spinnewebe, *f.* web, spinneweb, rag, rachs, spinrag; von Spinnewebe reinigen, die Spinnewebe abtchren, raagen, ragen, van 't spinrag veegen.
Spinnfaden, *m.* de draad, die men van een spinrok trekt.
Spinnhaus, *n.* spinhuis.
Spinwurk, *m.* korf, daar 't tuig in legt, noodig tot het spinnen.
Spinwlein, *n.* een kleino spin, een spinnerje.
Spinrad, *n.* spinrad, -wiel.
Spinrocken, *m.* spinrok, spinkok; einen Spinrocken anlegen, den Flachs an den Spinrocken legen, 't vlas op den spinrok winden.
Spinnsk, *f.* avondgezelschap, huuregezel-schap, om onder 't werken een vrolyk praatje te hebben; auf die Spinnsk gehen, een buur-, avondspraatje gaan houden.
Spinnskute, *f.* spinnkamer, -vertrek.
Spinnewebe, *f.* Spinnewebe.
Spinneweid, *n.* eene spinster.
Spinnewirtel, *Spintel*, *n.* een spinnewiel.
Spinnowissen,

Spinoffenen, *m. pl.* Spinozisten, *aanhangers van Spinoza*.
Spintijren, *f.* forschen, bedenken.
Spion, *m.* een spion, verspieder, bespieder.
Spioneren, *f.* bespieding, verspieding; *eene* solche Spioneren kann was, viel eintragen, *zulk eene bespieding kan ons veel nut doen*.
Spiorren, *v. a.* bespieden, verspieden.
Spiring, *f.* Spicing.
Spitkwalbe, *f.* gierzwaluw.
Spit, *f.* Spit.
Spit, *m.* spit, braadspit.
Spitieren, *n.* spitje, speertje.
Spitten, *v. a.* spitten, speeten; *einen*, *jemand aan syn degen ryzen, aanryzen, looryzen*; *einen* Dierdthor spissen, *een verraader speeten, spitten, spießen, aan een staak ryzen*.
Spital, *n.* gasthuis, godshuis, zieken-, oude mans-, vrouwengasthuis; *sich ins* Spital begeben, *koufen*, *in 't oude mannen, vrouwen-gasthuis gaan, de kost daarin koupen*; *wir* liegen beide *in einem* Spitale krank, *wy zyn aan 't zelve envel vast, wy voelen 't zelve ongemak, wy linken aan een zeur*; *die Nachlässigkeit führt gerades weges ins* Spital, *agtelootheid is de rechte weg na 't gashuis*.
Spitalkirche, *f.* gasthuiskerk.
Spitalmeister, *m.* gasthuismeester.
Spitalpfleger, *m. f.* Spitalmeister.
Spittel, *f.* Spital.
Spiz, *f.* spikia.
Spizbinden, *n.* spitsband.
Spizbud, *m.* gauwdief, beurzesnyder, guit.
Spizbüchereu, *f.* gauwdievery.
Spizbüchisch, *adj. & adv.* listig, loos, doortrap, opzyn gauwdieft.
Spize, *f.* spits, punt, tip, timp, uiterst, kant; *an* Hornöhren, *angels* *aan* *koornuiren*; *an* *einer* Capucinerzugel, *an* *einer* Grenadiermütze, *timp*, *tip* *aan* *een* *kapucinerkup*, *aan* *een* *granadiermütze*; *Spizen* *wirfeln*, *füllen*, *kanten* *werken*, *floppen*; *eines* *Daches*, *Booms*, *top*, *toppunt* *van* *een* *dak*, *boom*; *des* *Hauptes*, *kraim* *van* *'t* *hoofd*; *eines* *Beleges*, *top* *van* *een* *berg*; *eines* *Waldes*, *eind*, *kant* *van* *een* *bosch*; *eines* *Heers*, *einer* *Schlagordnung*, *Spitze*, *hoofd*, *voorhoofd*, *punt* *van* *een* *leger*, *voorste* *gelid* *van* *een* *slagorden*; *auf* *der* *Spize* *seines* *Falles*, *Verderbens* *stehen*, *geben*, *omhet* *stipje*, *puntje* *van* *zyn* *val*, *verloers* *staan*, *gaan*; *sein* *leben* *auf* *die* *Spize* *setzen*, *zyn* *leven* *in* *gevaar* *stellen*, *zig* *in* *gevaar* *begeeven*.
Spizfelsen, *n.* *hamer* *van* *een* *steenhouwer*, *voorlooper*, *ruige* *voorschäuf*, *om* *'t* *werk* *in* *'t* *grof* *te* *beginnen*.
Spizen, *des* *neuen* *Mondes*, *f. pl.* hoornen.
Spizen, *v. a.* spizen, punten; *sein* *Maul* *auf* *etwas* *spizen*, *zyn* *mond*, *zyn* *lekkerbek* *op* *iets* *maaken*, *reelen*; *die* *Ohren* *spizen*, *de* *ooren* *sprieten*, *scherp* *luisteren*, *toelusteren*; *ein* *Wierd*, *das* *die* *Ohren* *spitzt*, *een* *paard*, *dat* *de* *ooren* *opsteekt*; *die* *Zeder* *wider* *jemand* *spizen*, *tegen* *jemand* *schryzen*, *jemand* *weerleggen* *met* *schryzen*; *den* *Verstand* *spizen*, *'t* *verstand* *opscherpen*.
Spizhals Tuch, *n.* *een* *halsdoek* *met* *kant*.
Spizhändler, *:kramer*, *mann*, *m.* *een* *kantverkooper*, *koopman* *in* *kanten*.

Spizenmodel, *:muster*, *n.* *patroon* *van* *kant*, *spitsel*.
Spizenwert, *n.* *speldewerk*, *naaldewerk*; *wirfeln*, *klippeln*, *speldewerken*, *speldewerk*, *kant*, *kanten* *maaken*.
Spizenwerkstern, *f.* *speldewerkster*, *speldewerkmaakerster*.
Spizenwerkstüppel, *m.* *speldewerkklos*.
Spizenwerkstücken, *n.* *speldewerkstukken*.
Spizvondig, *adj. & adv.* spitsvondig, spitsvondig, spitzvinnig, -zinnig, schrande, scherpzinnig, doorfleepen; *ein* *spizvondiger* *Kopf*, *een* *sch:andere*, *gaauwe*, *vluoge* *geest*; *spizvondige* *Antwort*, *een* *geestig*, *steekend*, *verstandig* *antwoord*.
Spizvondigkeit, *f.* *spitzvondigheid*.
Spizvondig, *f.* *spizvondig*.
Spizgerste, *f. f.* *Spizruthe*.
Spizglas, *n.* *een* *glas* *met* *een* *voet*.
Spizgras, *n.* *lis*, *lies*, *kalmus*.
Spizhammer, *m.* *spits*, *punftammer*.
Spizhaue, *f.* *eene* *houweel*, *prik*.
Spizhirsch, *f.* *Spizhirsch*.
Spizig, *adj.* spits, puntig, spitsig, spitsvondig; *ein* *spiziges* *Messer*, *een* *spits* *mes*; *spizige* *Antwort*, *vinnig*, *scherp* *antwoord*; *eine* *spizige* *Zeder* *föhren*, *vinnig*, *steekend* *schryzen*; *eine* *spizige* *Frage*, *eene* *zwaare*, *moeylyke* *vraag*.
Spizkinn, *n.* *nase*, *m.* *spitskin*, *-neus*.
Spizkopf, *m.* *spitskop*, *-hoofd*.
Spizlein, *n.* *eene* *spitsje*, *spits*, *puntje*.
Spizmaus, *f.* *spitsmuis*, *aard-*, *veldmuis*.
Spizmerchel, *f.* *spitsmorgel*.
Spizname, *m.* *spits*, *schimpnaam*.
Spiznase, *m. f.* *des* *Spizkinn*.
Spizruthe, *f.* *spizroede*.
Spizschul, *:scule*, *f.* *spitszuil*, *naald*, *piramide*.
Spizweck, *m.* *timp*, *spits*, *en* *langwerpig* *brood*, *wek*, *spitswek*.
Spizwegerie, *m.* *spitswegbrek*, *spitswegerie*, *wegblad*.
Spizwähne, *m. pl.* *honds-*, *oogranden*.
Spizwäglein, *n.* *eene* *tang* *met* *tanden*.
Spizanze, *Schößling*, *f.* *sprank*, *scheut*.
Spizanzig, *adj.* *dat* *meer* *dan* *eene* *sprank* *heeft*.
Spize, *f.* *spieet*.
Spizeisen, *f.* *spilttern*.
Spizeiser, *m.* *een* *splyter*, *spouwer*, *kloover*.
Spizeisig, *spizig*, *adj.* *splytend*, *splizend*.
Spizeisung, *f.* *de* *splyting*, *splizing*, *het* *splyren*, *enz.*
Spizig, *f.* *spieftig*.
Spizitt, *f.* *Spize*.
Spizitter, *m.* *splinder*, *spaan*, *spandertje*.
Spizitterbaum, *m.* *:holz*, *n.* *hout*, *om* *te* *klooven*.
Spizittericht, *adj.* *schilferig*, *schilferagtig*, *iets*, *dat* *ligt* *splyt*.
Spizitterlein, *n.* *een* *splintertje*, *spaanje*, *schilfertje*.
Spizittern, *v. a.* *splinteren*, *splitten*, *splissen*, *splieten*, *splyren*, *ryten*, *klieven*, *spouwen*.
Spizitternackend, *adj.* *moeder-*, *geheel-*, *ganfch* *naakt*.
Spizitterrichter, *m.* *taalzifter*, *-vitter*; *knibelaar*.
Spiz, *m.* *spoor*; *sporenstreichs*, *adv.* *spoorflags*, *op* *een* *reë*.

Spur, **Spurader**, *f.* *ader* *aan* *den* *baik* *van* *'t* *paarl*.
Spurapfel, *f.* *Sorbapfel*.
Spurbaum, *m. f.* *Sorbenbaum*.
Spurenleder, *n.* *het* *leer* *aan* *de* *sporen*.
Spurenradchen, *:radlein*, *n.* *spoorraadje*.
Spurenstich, *:streich*, *m.* *een* *spoorlag*, *stee* *met* *de* *spoor*.
Spurenstreichs, *f.* *ben* *Spur*.
Spurer, *m.* *spoormaaker*, *smid*.
Spurleder, *f.* *Spurenleder*.
Spurn, *f.* *Spur*.
Spurnen, *v. a.* *de* *sporen* *geeven*.
Spurnstreichs, *adv. f.* *Spurenstreichs*.
Spurtel, *n.* *een* *korfje*, *mandje*.
Spurteln, *f. pl.* *geregskosten*, *rapportgeld*.
Spott, *m.* *spot*, *spottieren*, *schimp*, *jok*, *scherts*, *schande*; *einem* *einen* *Spott* *bes* *weisen*, *jemand* *hoonen*, *schande* *aandoen*; *anderen* *zum* *Spotte* *sehen*, *anderen* *ten* *Spot* *zyn*; *einen* *Spott* *darauf* *bieten*, *een* *wisfearje* *voor* *iets* *bieden*.
Spotteln, *v. a.* *boerten*, *op* *eene* *aartige*, *gottige* *manier*.
Spotten, *v. a.* *spotten*, *spreenwen*, *schimpen*, *den* *spot* *dryven*, *den* *spot* *steeken*, *de* *gek* *schereen*, *gekken*, *jokken*, *boerten*; *er* *spottet* *nur* *meiner*, *hy* *spot*, *dryft* *maar* *den* *spot* *met* *my*; *ich* *spotte* *seiner* *Drohungen*, *ik* *lugh* *met* *zyne* *dreigingen*, *ik* *tel*, *agt* *zyn* *dreigementen* *niet*.
Spötter, *m.* *spotter*, *schimper*, *gekkeerde*, *boerter*.
Spöttereu, *f. f.* *Spott*; *treiben*, *spotten*, *spottieren* *pleegen*, *dryven*.
Spottgedicht, *n.* *een* *spot-*, *hekeldicht*.
Spottgeld, *n.* *:preis*, *m.* *spotgeld*, *geringe* *prys*.
Spottlich, *adj. & adv.* *spottisch*, *spottagtig*; *auf* *eine* *spöttliche* *Weise* *etwas* *sagen*, *iets* *op* *een* *spotende*, *spottelyke* *wyze*, *spottwyze*, *al* *spottende*, *al* *boertende* *zeggen*.
Spöttlich, *adj.* *veragkend*, *trots*, *spottschimpend*.
Spottkauf, *:mobfcell*, *adv.* *voor* *een* *geringe* *prys*, *voor* *een* *zuur* *zien*, *voor* *een* *wisfearje*.
Spöttlich, *adj. & adv.* *spottelyk*, *schimpelyk*, *smadelyk*.
Spottmaul, *n.* *spotmuil*, *gryns-*, *verkeermuil*; *einem* *ein* *Spottmaul*, *Spottmauler* *machen*, *jemand* *aangryzen*, *spottelyk* *aankyken*, *hem* *de* *guig* *nasteeken*, *tegens* *hem* *trekmullen*, *grynschilen*.
Spottname, *m.* *spot-*, *schimp-*, *ter*.
Spottpreis, *m. f.* *Spottgeld*.
Spottrede, *f.* *spottreden*, *steekende*, *bytende*, *bitse* *reden*.
Spottreim, *m.* *boertig*, *steekvers*.
Spottschrift, *f.* *hekelschrift*, *pasquill*.
Spottung, *f.* *bespotting*, *het* *spotten*.
Spottvogel, *m.* *nabaauwer*, *vogel* *in* *die* *nie*, *die* *de* *natuurlyke* *stem* *van* *de* *menschen* *en* *andere* *vogels* *nabaauwt*.
Spottvogel, *m.* *spotvogel*, *sporboef*, *spreuw*.
Spottweise, *adv.* *op* *eene* *gekkeerende*, *geksteekende*, *doch* *bewimpelende* *manier*.
Spottwobfcell, *f.* *spottkauf*.
Spottwort, *n.* *boertig*, *schimpig*, *steekend* *vinnig* *woord*.
Spuch, *f.* *spraak*, *taal*; *pöblich*, *und* *licke*, *harte*

Itse, harte Sprache, een woeste, verbrabbelde, harde, gebroke taal, een wantaal, brabbeltaal; der Sprachen kann, die taalen verstaat; mit der Sprache herausgehen, openlyk bekennen, belyden, wat men weet; mit der Sprache nicht heraus wollen, duister spreken, zonder verstaan te willen worden.

Sprachart, eigenschap, f. de aart, eigenschap van eene taal, iets, dat eene taal byzonder heeft, en eigen is.

Sprachen, v. n. gesprek houden, iemand onderhouden, met hem gemeenzaam spreken, in gesprek zyn.

Sprachgitter, n. de spreektralie, in de spreekkamer van een klooster.

Sprachhaus, n. spreekhuis, -plaats in een klooster, spreekkamer.

Sprachig, adj. spreekzaam, beleefd, liefalig.

Sprachkundig, adj. taalkundig, taalvaardig, taalervaren.

Sprachkundschaf, f. taalkunde, -kennis.

Sprachkunst, f. spraak-, taalkonst, letterkonst.

Sprachkünstler, m. f. Sprachmeister.

Sprachlehre, f. f. Sprachkunst.

Sprachlehrer, m. f. Sprachmeister.

Sprachlos, adj. spraakloos, stom.

Sprachlosigkeit, f. spraakeloosheid, stemmeeloosheid.

Sprachmeister, m. -lehrer, spraak-, taalmeester, -leeraar.

Sprachreich, adj. woordenryk, welsprekend.

Sprachregel, f. een regel van de letterkunst.

Sprachrohr, n. spraak-, spreekspuit, -buis, -riet.

Sprachschule, f. school, daar de taalen geleerd worden.

Sprachtrichter, m. spreekhoorn, dat de hardboorigen gebruiken.

Sprachverderber, m. taalbederver, taalbrabbeler.

Sprechen, v. a. spreken; offentlich spreken, in 't openbaar spreken, eene redenvoering doen; einen gerecht spreken, f. rechtfer-tigen; einen fren, los spreken, f. rechtfer-tigen; das Urtheil sprechen, 't vonnis nitspreken, stryken, vellen, uitzwyzen, vonnis-sen; einen selig, heilig spreken, jemand zalig, heilig-verklaaren; was sprecht ihr dazu? wat zegt gy 'er van? das Recht sprechen, vonnissen, oordeelen, een oordeel vellen; ihr habt hierin nichts zu spre-chen, gy hebt hierin niets te zeggen; et-was gut sprechen, ubel spreken, iets goed keuren, iets afkeuren.

Sprecher, m. een spreker, redenaar, die eene aanspraak doet; ein Großsprecher, een blaaskaak, windmaaker.

Spreckelicht, f. sprenklicht.

Spreet, f. Sprit

Spreißel, f. Sprosse, eene sport van eene ladder.

Spreißen, f. splütern.

Spreißen, sich, v. rec. leunen, weérstaan, ver-zetten, tegenkanten, pronken.

Spreißig, f. sprock.

Spreiten, v. a. spreiden, uitbreiden, uitsprei-den; die Flügel spreiten, de vliengels uit-

breiden; ein Tuch über den Tisch spreiten, een doek over de tafel leggen.

Spreitung, f. uitbreiding, uitspreiding; eines Gewölbtes, de middellyn van een ver-wulfd.

Spreiße, f. een steunzel.

Spreißen, v. a. steunen, leunen.

Spreißen, sich, v. rec. f. spreisen, sich.

Sprendel, f. Sprendel, u. f. m.

Sprendel, f. vlek, plek, finet.

Spreuge, f. Sprengkrug.

Sprengel, Sprengquast, -wädel, -wedel, m. een spreng-, wykwak, kwispel; unter eines Sprengel gebdren, onder eene wisse parochie, kerffel behooren.

Sprengen, v. a. sproejen, besproejen, sprengen, besprengen, begieten, bespaten; mit Farben, sprenkelen, spikkelen; mit einem Pferde, zyn paard doen loopen; ein Hohlwert, Thurn, in de lucht doen sprin-gen, of vliegen een bolwerk, tooren; ein Schloß sprengen, auffsprengen, een slot mit geweld opbreeken.

Sprenger, f. Springer.

Sprengkessel, f. Weibwasserkessel.

Sprengkrug, m. gierter, watergieter.

Sprengkugel, f. Pötarde, poortbreeker, bombe.

Sprengquast, m. f. Sprengel.

Sprengel, n. um den Hals eines Hemdes, de kraag van een hemd.

Sprengung, f. het doen springen van iets, het sprenkelen, begieten, besproejen, be-gieting, besproeijing.

Sprengwage, f. düsselboom, arm van een lastkar, lastwagen.

Sprengwädel, -wedel, m. f. Sprengel.

Sprentel, m. vogelknip.

Sprenteln, v. a. sprenkelen, spikkelen, spik-kelig maaken.

Sprentelicht, adj. spikkelig, gespikkeld.

Spreu, f. kaf, bast, schil, hakzel; f. Agter.

Spreuer, f. Spreu; mit Spreuer vermischet, met kaf, bakzel gemenzd.

Spreuicht, adj. vol kaf, basten, schellen.

Spreukastten, m. hakzelkist.

Spreußel, f. Sprosse.

Spreußen, f. spreisen, sich.

Spreichwort, n. f. Sprüchwort.

Spreiäcl, Sprügel, m. über eine Wiege, boog, beugel, kap van eene kinderwieg.

Spreigeln, sprügeln, v. a. een beugel maaken, de kap dekken.

Spreißen, f. Sprossen.

Springeln, f. sprieceln.

Spring, m. f. Springbrunn.

Springball, m. een bal, kaatsbal.

Springbrunn, m. springbron, welbron, -ader.

Springeln, v. n. huppelen, op en neer sprin-gen; die kleinen Wdgel springeln nur, de vogeltjes huppelen sleges.

Springen, v. n. springen; ein Glas, barsten een glas; aus dem Kloster springen, uit 't klooster springen, ontspringen; springend Wasser, springend, leevend water, bron-, wellewater.

Springen, suel, schielyk loopen.

Springen, springen, dekken; der Henack springt auf die Stute, de bengst dekt de merrie.

Springen, n. het springen, bersten, krappen, reiden, de sprong.

Springer, m. Springer.

Springstucht, f. springvloed, springty, hoo-ge zee.

Springstüchen, n. Springkooy.

Springhengst, m. springhengst.

Springkrdner, -kraut, n. Springkruid, spring-wortel, lathyrus.

Springkugel, f. een kloetstok, stok, welken de koordedanzers in bunne handen houden, om in evenzgewicht te blyven.

Springkunst, f. springkonst.

Springquelle, f. f. Springbrunn.

Springreiter, m. een dragonder.

Springstange, m. f. Springstok.

Springstange, m. Springstok, polskloet.

Springtanz, m. huppeling, trippeling.

Springwall, m. een soort van een walvisch, orca.

Springwasser, n. lewendig water, fontein-water.

Springwur, f. f. Springkrdner.

Sprit, Spreet, Buchsprit, m. de spriet, boeg-spriet.

Sprize, f. spuit, spuyt; eine hölzerne Spri-ze, eene hout spruit; eine junge Sprize, een kleuter, een jong meisje.

Sprizler, m. een kwylter, kwylbaard, ze-veraar, spuwer.

Sprizen, v. a. spuiten, spuuwen, spouwen, spatten; das Blut sprizet aus der Ader, 't bloel spat, spuit uit de ader; es sprizet ein wenig, het stofregent.

Spritzer, m. een spuitter, spuwer.

Spritzgebdd, n. sprits, spritsgebak.

Spritzkuche, m. f. Spritzgebdd.

Spritzregen, m. dunne, fyn, stofregen.

Spritzregen, v. n. zoetjes, zagtjes regenen; es spritzregnet, het stofregent.

Spritzrdre, f. de buit van eene spuit.

Spritzstod, m. de stok van eene spuit.

Spritzung, f. het spuiten, de spuiting.

Sprock, spröde, spreißig, adj. ruw, wreed, scherp; sprödes Zeug, ruwe stof; spröde Worte, scherpe, bitse woorden; einem spröde thun, begeunen, jemand onverschillig behandelen.

Spröde, f. mager, haer, schwach.

Spröde, adj. streng, spytig, bits, stuurisch; eine spröde Schöne, eene spytige schoone; ein spröde Weib, een barsch, spytig, stuurisch wyf.

Sprödigkeit, f. stuurtheid, strengheid, hardigheid, barsheid.

Sproß, spröde, ik sproot, enz. imperf. von sprißen.

Sproß, m. spruit, sprout, lot.

Sprosse, f. sport van een ladder.

Sprossen, f. koolspuiten.

Sprossen, v. n. spuiten, uitspruiten, uitschieten, uitborten, uitknoppen.

Sprossendicht, n. spruitgewas, spuiteling.

Sproßlein, n. een spruitje, sprankje.

Sprößling, m. een jong spruitje, een sprui-teling.

Spressung, f. het uitspruiten, uitschieten, uitborten.

Sprothuf, m. een kloof of gat in de voeten van 't paard, door 't aanslaan, aanstryken met de yzers.

Spruch, m. spreuk, uitspraak, befliffing; ein spduer,

ein schöner, nachdentlicher Spruch, een fraaye, gedenkwaardige spreuk; Spruch eines Richters, uitspraak, vonnis van een regter.

Spruchbuch, n. het boek der spreuken.

Spruchlein, n. een korte spreuk, een spreukje.

Spruchreich, adj. & adv. spreukenryk, vol spreuken, zedekundig.

Spruchreim, m. een zeggen, spreuk in verzen.

Spruchwort, n. spreekwoord, zegswoord.

Spruchwörtlich, adj. spreekwoordelyk.

Sprügel, sprügel, f. Spritgel, zc.

Sprung, m. sprong; auf dem Sprunge stehen, etwas zu thun, op de sprong, op 't punt staan, om iets te doen; frumme Sprünge machen, kromme sprongen maaken; im vellen Sprunge, op een vollen draf, galop; einen auf die Sprünge bringen, jemand gaande maaken; einen Sprung wagen, eene moeijelyke zaak ondernemen.

Sprung, sprang, imperf. von springen, ik sprong.

Sprungrieme, m. een springriem, een leere riem, welchen de berijders aan den gordel en halfter van 't paard binden, ten einde het den kop niet te hoog opstecke.

Sprung-, sprungweise, adv. sprongswyze, met der haast, spoedig.

Sprüche, sprügen, f. Sprige, sprigen.

Sprüche, m. f. Sprisgebäd.

Sprügeln, n. een spuitje.

Sprügwall, m. een blaazer, walvisch.

Spuch, Spuck, Spucken, m. een spook; einen Spuck machen, een valsch alarm maaken.

Spucke, f. speekzel.

Spucken, spücken, v. n. spooken; es spuckt in diesem Hause, 't spookt in dit huis.

Spucken, v. n. spouwen, uitspouwen.

Spuckerei, f. spookery, gespook.

Spuckkasten, m. klikpotje, roghelbakje.

Spud, m. Elle, f. spoed, haast.

Spuden, sich, v. rec. zig spoeden, haasten, haast maaken.

Spule, f. spoel.

Spule, f. schacht, groote pen.

Spule, f. een draajer blok.

Spülbrenne, f. bey Spültschaff.

Spulen, v. a. spoelen, op spoelen winden, opwinden.

Spülen, v. a. spoelen, uitspoelen, omspoelen.

Spülfaß, n. -gelte, f. spoelbak, spoelkom, spoeltobbe.

Spülhose, f. stein, m. geutsteen, pompbak.

Spülhader, slumpe, m. stuch, n. een keukedoek, vadoek, wryf-, schuur-, schotel-doek.

Spüllich, Spüllich, n. spoelwater, vuil schotel-, vatwater, waschwater; für die Schweine, spoelsel, spoeling, slobbering met droeffem, smelen, gemengt voor de varken.

Spülkäbel, f. spoelvat, -tobbe.

Spülumpe, m. f. Spülhader.

Spülmagd, f. -menich, n. eene schoonmaakster, schuurster, enz.

Spülrad, n. het spoelrad.

Spültschaff, n. -gelte, -brenne, f. spoelvat, -tobbe, -tobbetje, waschvat tot schotelen, vaten wasschen.

Spülstein, m. f. Spülhose.

Spülstuch, n. f. Spülhader.

Spülwasser, n. spoelwater, schotel-, vatwater, spoelsel, vuil gootwater.

Spulwürm, m. een worm in de ingewanden van menschen en beesten; Arzney wider die Spulwürmer, artsney, middel tegen de wormen.

Spund, m. bom, prop, stop, spond van een vat.

Spund, m. schotdeurtje, valdeurtje van een wyver.

Spund, m. het spint van 't hout; lyst, houtwerk.

Spundbohrer, Spundlochbohrer, m. eene boor, om eene spondyat te maaken.

Spundbrett, n. de sponduig.

Spunden, v. a. een vat bommen, toebommen.

Spunden, sponden, planken zamenvoegen.

Spundloch, n. bomgat, spondegat.

Spundlochbohrer, m. f. Spundbohrer.

Spur, f. spoor, voetspoor, voerstap; einem Menschen, einem Wilde auf der Spur folgen, een mensch, een wild op 't spoor volgen, nasporen; in eines seine Spur treten, demselben nachfolgen, jemand's spoor navolgen, in zyn spoor, in zyne voetschappen treden, wandelen; auf der Spur der Tugend, der Gottseligkeit wandeln, op 't spoor, op 't pad der deugd, der godzaligheid wandelen.

Spüren, v. a. speuren, naspuren, bespeuren, merken, aanmerken, bemerken, waarneemen, gewaar worden; nach dem Wilde spüren, het wild op-, nasporen; Hise spüren, hette bevinden, gewaar worden; ich spüre, daß er mich betruget, ik merk, worl gewaar, dat hy my bedriegt; er hat seinen Gleich daran spüren lassen, hy heeft 'er zyne naarstigheid aan laten zien, blyken.

Spürhund, m. speurhond.

Spürzen, v. n. spuwen, braaken.

Squadron, n. een Elcadron.

Squadronweis, adj. by escadrons.

Staaft, Stafe, Stafete, f. staak, stakerzel, paal, palizaad.

Staaftenzaun, m. paalwerk, paalschutting.

Staar, staarblind, -steker, f. Stahr, zc.

Staat, m. staar, land-, landsregeering; Staaten der vereinigten Niederlande, de Staaten, de Staaten Generaal der verdenigde Nederlanden.

Staat, m. statie, pragt, staar; einen großen Staat führen, velen grooten staar voeren; nach dem jetzigen Staate, naar den tegenwoordigen staar, toestand; Staat auf etwas was machen, staar op iets maaken.

Staatenboten, m. staatenbode.

Staatenversammlung, f. staatenverzameling, vergadering.

Staatsangelegenheit, f. Staatsgeschäfft, n. f. Staatsfachen.

Staatsbedienter, m. staarbediende, staatsdienaar, staatsampenaar.

Staatsbedt, n. pronk-, praal-, staarsbed.

Staatsgeheimnis, n. het staatsgeheim, geheim van den staar.

Staatsgeschäfte, n. f. Staatsfachen.

Staatsgrab, n. pronk-, praalgraf.

Staatsgriff, m. list, f. -ranke, -streich, m. staatslist, een staatkundige greep, eene gewigtige zaak, voorzigtig beleid en bedektelijk uitgevoerd.

Staatskleid, n. pronk-, praal-, staatskleed, -gewaad.

Staatsklug, adj. staatkundig, bedreeven in zaaken van staar.

Staatsklauer, m. staatkundige.

Staatsklugheit, f. staatkunde.

Staatskrankheit, f. geweside ziekte.

Staatskunst, f. staatkunde.

Staatskutsche, f. pronk-, praal-, staatskoers.

Staatslehre, f. de staatkunde.

Staatslist, f. f. Staatsgriff.

Staatsmann, m. staarsman.

Staatsmantel, m. een voorwendzel voor 't welkyn van den staar, staatsmantel.

Staatsmäßig, adj. & adv. staatkundig; staatsmäßig regieren, staatkundig regeren.

Staatsminister, -rath, -secretarius, m. staatsminister, -raad, -secretaris.

Staatsparuck, f. staarparuk.

Staatsrath, -rath, m. f. Staatsminister.

Staatsrath, m. raal van staar.

Staatsruhe, f. Staatsgriff.

Staatsrecht, n. staatsrecht, rede van staar.

Staatsreden, f. pl. gesprek over zaaken van staar, -over staatkundige zaaken.

Staatsregel, -regul, f. staatsregel, regel van staar.

Staatsfachen, f. staatszaaken.

Staatssecretarius, m. f. bey Staatsminister.

Staatsstreich, m. f. Staatsgriff.

Staatsucht, f. staarzugt; f. Ehrucht, Ehrgelt.

Staatswort, n. een staatkundig woord.

Staatszimmer, n. pronk-, praal-, staatskamer.

Stab, m. staf, stok; einer Stäbe, ligbaam van een zuil, pylaar tusschen de voet, en 't kapiteel; eiserner Stab, staaf, staaf van yzer; ein Stab Eisen, een staaf yzer; sich auf den Stab lehnen, op den staf leunen; er ist der Stab meines Meisters, hy is de stenn in myn ouden dag; seinen Stab weiter sehen, zyn fortuin elders gaan zoeken; den Stab über einen brechen, jemand ter dood veroordeelen; sein Gut mit einem weissen Stabe verlassen, zyn landgoel uitputten, kaal en schraal verlaaten.

Stäben, n. staaf, staafje.

Stabel, m. rys, staak, schoortakje, in den grond gestoken, om erweten, enz. te schooren.

Stabeln, v. a. erweten, enz. aan rys opbinden.

Stabelfersen, f. tuinerweten.

Stab, Stabholz, n. vathout.

Stablehen, n. her bisschopsleen.

Stäblein, n. een stokje, staafje, staafje; f. Stäbchen.

Stabsofficier, m. een stafofficier.

Stabträger, m. stafdraager, pedel.

Stabwurs, f. averoone, averuit.

Stabete, Stafete, f. een palizaad.

Stachel, m. prik, prikkel, steekel, steekepriem; unten in einem Stocke, prik, stift in een staaf, stok; einer Biene, Wespe, steekel, angel van eene bye, wesp; Stachel eines Dornstrauchs, steekel, doornsteekel, punt; der Schiffente, boom, kloer, kloer-stok, schippersbaak; Tod ist ein Stachel der Tugend, lof is een prikkel der deugd.

Stachelbeer,

Stachelbeer, *f.* kruisbesje, kruisbezie.
 Stachelbeerstrauß, *m.* een kruis-, steek-
 besseboom.
 Stachelstich, *Wortch*, *m.* steekelbaars.
 Stachelsticht, *stachelia*, *adj.* steekend, steeke-
 lig; *stachelstichte Disteln*, *steekdistelen*; *sta-
 chelichter Scherz*, *steekende, winnige boert*;
stachelichter Handel, *eene moejelyke zaak*.
 Stacheln, *v. n.* prikken, aanprikken, prik-
 kelen, aanprikkelen, steeken, noopen,
 nopen.
 Stachelnuss, *f.* stikkelnoot, waternoot.
 Stachelrede, *f.* scherpe geksheering, steeken-
 de boertery.
 Stachelstumpf, *f.* purpurwisch.
 Stachelstumpf, *m.* steekelzwijn, yzervarken.
 Stadel, *m.* pakhuis, magazyn, zolder,
 schuur.
 Stadeljins, *m.* zolder-, enz. hiur.
 Stadt, *f.* stad, stede, itee; in der Stadt
 wohnen, in de stad wonen; der Stadt
 verweisen, uit de stad bannen.
 Stadtarjt, *m.* stadsarts, -doctör.
 Stadtbaumeister, *m.* stadsbouwmeester, fa-
 bryk.
 Stadtbier, *n.* stadsbier, *bier in de stad ge-
 browwen*.
 Stadtbote, *m.* stads-, steebode.
 Stadtbrauch, *m.* stadsgebruik, gewoonte.
 Stadtbuch, *n.* stadsboek, -register.
 Stadtdiener, *m.* 1. Stadtknecht.
 Stadteiche, *f.* -maas, *n.* stadsmaat, -model,
 ot yk, *daar de maaten en gewigten der
 kooplieden en kraamers na gemaakt en geykt
 worden*.
 Stadtfremd, *adj.* *vremd, onbekend, onbedrè-
 ven in de stad*.
 Stadtfrenheit, *f.* stadsvryheid.
 Stadtgebäu, -gebüde, *n.* stadsgebouw, open-
 baar gebouw.
 Stadtgebiet, *n.* stadsgebied, jurisdictie.
 Stadtgeld, *n.* -münze, *f.* stadsgeld, munt,
 geld in de stad gangbaar.
 Stadtgemeine, *f.* de burgery.
 Stadtgenos, -schuß, -schirmerwandter, *stn
 wohner*, *m.* stadsgenoot, stedeling, inwo-
 ner van eene stad.
 Stadtgericht, *n.* het stadsgerecht.
 Stadtgesetz, *n.* -ordnung, *f.* wet, regement,
 ordonmantie van de stad.
 Stadtgraben, *m.* stadsgragt, -gragt, burg-
 wal.
 Stadthalter, *m.* de stadhouder.
 Stadthalterinn, *f.* stadhouderes.
 Stadthalterlich, *adj.* stadhouderlyk; *stads-
 halterliche Regierung*, *stadhouderlyke re-
 geering*.
 Stadthalterwürde, *f.* het stadhouderschap.
 Stadthauptmann, *m.* kapitein van de burger-
 wagt.
 Stadthaus, *n.* stadhuis.
 Stadtinwohner, *m.* poorter, inwooner, bur-
 ger van eene stad.
 Stadtlisch, *adj.* stadsch, steedsch, van de stal;
 ein städtischer Mann, Weib, stads-, itee-
 mau, stads-, steevrouw.
 Stadtteller, *m.* stads-, openbaare kelder.
 Stadtkind, *n.* stads-, steekind, inbooreling
 van de stad.
 Stadtknecht, -diener, *m.* stadsdienaar.
 Stadtkündig, *adj.* *v. adv.* maken, werden,
 openbaar, bekend, rugtebaar maaken, worden.

Stadtklein, *n.* een stoedje, eene kleine stad.
 Stadtleute, *m.* stads-, steelluiden, stedelingen.
 Städtling, *m.* een stedeling, een burger, in-
 gezeeren; *f.* Stadtknecht.
 Stadtmajor, *m.* majoor van de stad.
 Stadtmass, *n.* *f.* Stadteiche.
 Stadtmauer, *f.* stadsmuur, -cingel, vest.
 Stadtmünze, *f.* Stadtseld.
 Stadtdriakheit, *f.* overheid, overigheid van de
 stad, de magistrat.
 Stadtornung, *f.* *f.* Stadtsesey.
 Stadtpfarrer, *m.* pastoor van eene stad.
 Stadtpfeger, *m.* hoofdschout, hoofdofficier.
 Stadtrath, *m.* stadsraad.
 Stadtrecht, *n.* stad-, stadsregt.
 Stadtrequiment, *n.* stadsregeering.
 Stadtrichter, *m.* stadsregter, regter van, in
 eene stad.
 Stadtschirmerwandter, *m.* *f.* Stadtknecht.
 Stadtschlüssel, *m.* stadsleutel.
 Stadtschreiber, *m.* stadschryver.
 Stadtschultheiß, -schulze, *m.* stadschour.
 Stadtschuss, *m.* *f.* Stadtknecht.
 Stadtsiegel, *n.* het stadszegel.
 Stadtsitten, *f.* Stadtwiese.
 Stadtsyndicus, *m.* stadsyndicus, agent, be-
 windzman eener stad.
 Stadttbor, *f.* stadspoort.
 Stadttburm, *m.* stadoren.
 Stadtweste, *f.* -wall, *m.* stadsvest, stadswal.
 Stadtvogt, *m.* een stadhouder, schour; *f.*
 Stadtschulz und Stadtpfeger.
 Stadtvolk, *n.* het volk van, in eene stad.
 Stadtwage, *f.* de stadswaag.
 Stadtwall, *f.* Stadtweste.
 Stadtwiese, -sitten, *f.* stadswyze, -zedes.
 Stadtwesen, *n.* stadszaaken.
 Staffel, *f.* trap, trappe, graad; von einer
 Staffel zu der andern, van den eenen
 trap tot den anderen; eine hohe Staffel
 der Gelehrsamkeit erreichen, een hoogen
 graad van geleerdheid beklimmen, bereiken.
 Staffelet, Staffelen, *f.* schildersezal.
 Staffelicht, *adj.* dat trappen, graaden heeft.
 Staffelrecht, *n.* *f.* Stapelrecht.
 Staffelweise, *adv.* by trappen, by graaden.
 Staffeta, Staffete, *f.* een berigt, met een ex-
 pressen overgebragt, een courier, met een
 brief in haast gezonden; eine Staffete ab-
 fertigen, een courier, looper zenden.
 Staffholz, *f.* Stabholz.
 Staffiren, *v. a.* stoffeeren.
 Staffiren, *m.* een stoffeerder.
 Staffirung, *f.* stoffeering, opmaaking, het
 stoffeeren.
 Stag, *n.* dik scheepstouw van twaalf strengen.
 Stahl, stähle, imperf. von stählen, ik stal,
 stoel.
 Stahl, *m.* staal; er ist wie Eisen und Stahl,
 by is als yzer en staal, by is hard, van een
 hard gestel.
 Stahlarbeit, *f.* -werk, *n.* werk van staal.
 Stahlarbeiter, *m.* die in het staal werkt.
 Stahlbrat, *m.* yzerdraad.
 Stählen, *v. a.* staalen, verstaalen, met staal
 mengen, harden, temperen.
 Stählen, *adj.* van staal; *f.* stählern.
 Stählern, von Stahl, *adj.* staalen, van staal.
 Stahlgrün, *adj.* donker groen.
 Stahlmangel, *m.* splinter, brosheid, gebrek in
 de bergstoffen, waarloor ze wood hebben,
 van te breeken.

Stahlspiegel, *n.* een lyst van staal.
 Stahlwerk, *n.* *f.* Stahlarbeit.
 Stahr, *m.* sprceuw; Augensfell, staar op 'e
 ooge, oogenvlies, vlies, vel of scbel, schemer-
 ring van de cristallyne vozigheid des oogs;
 den Stahr sehen, het oog lichten.
 Stahrblind, *adj.* staarblind, steekblind.
 Stahrfell, *n.* *f.* Stahr, oogenvel, oogenv-
 vlies.
 Stahrstecher, *m.* staarsteeker, oculist.
 Stafe, *f.* Staafte.
 Staket, *n.* hamei, ameide, slagboom, hek
 van de poort eener vesting.
 Stall, *m.* stal, paardstal; ein Pferd in Stall
 stellen, einkstellen, een paard op stal zetten;
 im Stalle stehen, op stal staan; Stall für
 gewisses Vieh, kor, hoek, hok; zu Holz,
 Kohlen, Turf, hok, hour-, koolen-, turf-
 hoek; den Stall uthun, wenn das Kalf
 ersoffen ist, die Kuh gestochen, die Stoot vul-
 len, wanneer het kalf verdrinken is; de
 laat de middelelen bezigen.
 Stallbaum, *m.* stalboom.
 Stallhube, *m.* *f.* Stallknecht.
 Stalldecke, *f.* über ein Pferd, kleed, dekkleed
 van een paard.
 Stallen, *v. a.* *v. n.* stallen, op stal zetten; stal-
 len, pissen; wohl oder übel zusammen,
 mit einander stallen, wel of niet wel za-
 men overeenkomen.
 Stallgeld, *n.* stalgeld.
 Stallknecht, *m.* stalknecht.
 Stallkraut, *n.* prangwortel, stalkruid, offe-
 breeke, ezekkruid.
 Stallküttel, *m.* bovenkleed, linnekleed van een
 koetsier of lakey, om zyne kleeren te be-
 waaren.
 Stallmeister, *m.* stalmeester.
 Stallmeisterei, *f.* stalmeesterschap.
 Stallmiete, *f.* huur van eene stal.
 Stallpacht, *m.* stalgeld voor de stalling van
 een paard.
 Stallstättig, *adj.* stallig, stalziek.
 Stallung, *f.* stalling.
 Stamm, *m.* stam, styl, tronk van een boom;
 geflagt; ein starker, schwacher Stamm,
 een sterke, zwakke stam; von adelichen
 Stamme, van adelyk geslachte; die zwölf
 Stämme Israel, de 12 stammen, geslachte
 Israëls.
 Stammbaum, *m.* -register, *n.* stamboom,
 -lyst.
 Stammbuch, *n.* stamboek, naamlyst van vrien-
 den.
 Stammeln, *v. n.* stamelen, stameren, hutte-
 ren, hakkelen, hobbelen, cateren met de
 tong, kromrongen, hortig spreken; *f.*
 gagen.
 Stämmen, sich, *v. rec.* stemmen sich, stam
 maaken, opklimmen; leunen; stilltaan;
 der Baum beginnt sich zu stämmen, de
 boom begint een stam te maaken; sich gegen
 einander stämmen, tegen elkander leunen;
 das Wasser stämmt sich, het water staat,
 staat stil.
 Stämmen, *v. n.* afstammen; von altem Ge-
 schlechte stammen, van een oud geslachte of-
 stammen, voortgekomen zyn, zynen oorsprong
 hebben.
 Stammfreund, *m.* een nabestaande.
 Stammgestiß, -verwandtschaft, *n.* eene erfsta-
 ting over

ting over de hand, fideicommiss, ervenis, of bezit, aan voorwaarden gebonden.
 Stammbaus, n. stamhuis.
 Stammberr, m. stamvader, voortplanter van een geslacht, stein van een geslacht.
 Stammbolz, n. hout van den stam.
 Stämmicht, stämmig, adj. iets, dat een stam heeft, van een goeien stam, -lenge; ein stämmiger Mensch, een mensch van eene goeie lengte.
 Stammlieben, n. een stam-, familieleen.
 Stammlen, n. het stamelen, enz. f. stammeln.
 Stammlend, adj. stamlend, stotterend, hakkelend, enz.
 Stammler, m. stameraar, hutteraar, hakkelaar, hakkelrond, hakkelkees, stamerbour, -kees, hobbelrond, -bek, hoddebek, hortenrod.
 Stammlinie, f. stam-, geslagelinie.
 Stammlung, Stotterung, f. het stamelen, stotteren, hakkelen, enz.
 Stammpfeiler, n. i. Stammbaum.
 Stammpfeiler, n. knobbel, kwast aan een stam.
 Stammpfeiler, w. stamvader, hoofd, stifter van eene familie, -van een geslacht.
 Stammpfeiler, n. f. Stammpfeiler.
 Stammpfeiler, f. het leunen, stiltaan.
 Stammpfeiler, n. stamwapen.
 Stammpfeiler, n. stam-, orspronkelyk, wortelwoord.
 Stämpel, m. stempel.
 Stämpeln, v. a. stempelen, bestempelen; Papier, papier stempelen.
 Stamper, m. stoot, slag, schok, bons, her bonzen.
 Stampf, f. blok, stamper, om den grond gelyk te maaken; f. Stampfer.
 Stämpel, f. Stämpel, een stempel.
 Stämpeln, stämpeln, v. a. stempelen; gestämpelt Papier, gestempeld papier.
 Stampfen, v. a. stampen met de voeten, stampvoeten, stappen, staggelen; wie die muhtigen Pferde, stampvoeten, staggelen, gelyk de moedige paarden; klein stossen, stampen, klein stooten.
 Stampfer, m. zum stossen, stamper.
 Stampfhammer, m. f. Stampfer.
 Stämpficht, adj. log, loom, traag; ein stämpfichter Gang, een logge, loome, trage gang.
 Stampmühle, f. stamp-, stootmoolen.
 Stampfung, f. het stampen, stampvoeten, vertreden met de voeten.
 Stant, f. Stant.
 Stand, m. stand, stant, staat; eines Kramers auf dem Markte, kraam; eines Arztes auf dem Markte, stallaasje van een kwakzalver; Stand halten gegen den Feind, stand houden tegen den vyand; der Stand der Unschuld, de stand, staat der onschuld; in gutem Stande seyn, in goeden staat, schikking, schik zyn; nach seinem Stande sich kleiden, naar zyn staat, stand zig kleeden; Stand in der Kirche, stoel, plaats in de kerk; des Wildes, schuilhoek van 't wild, daar 't zig gebondt.
 Stand, m. afkomst, geslacht; eines gemeinen Standes, van eene geringe afkomst.
 Stand, f. Ständer.
 Standart, f. standart, ruitervaan; die Standarte führen, de standarts draagen.
 Standartenfänge, f. de steng van den standart.

Standbaum, m. boom, fluit-, stal-, scheiboom.
 Ständchen, klein, n. een zangmuziek, dat de minnaar onder de vensters van zyne minnares laat hooren, avondmuziek.
 Stände, m. landstaaten, landstenden.
 Ständel, m. wurz, f. hondekenskruid, ständel, -kullekenskruid.
 Ständer, m. kuip, robbe.
 Ständer, m. een schild, -met geeren bezet, van agt stukken, agtdeelig.
 Ständer, m. staander, of boom van eene kraam.
 Ständerlein, n. sning, m. kort vertoef en praat, staands voets, zonder te zitten.
 Ständesfrau, f. eene vrouw van staat.
 Ständesgebähr, f. iets, dat men verschuldigd is, jemand van satsoen te bewyzen; einem nach Ständesgebähr empfangen, jemand naar zyn rang, staat ontvangen; die Ständesgebähr beobachten, de beleeftheid in agt nemen.
 Ständesmäßig, adj. overeenkomstig met zyn staat.
 Ständesperson, f. Ständesperson.
 Ständeswappen, n. een wapen van eer, aanzien, waardigheid.
 Ständeverammlung, f. staatenvergadering.
 Ständfest, standhaft, standvastig, adj. standvastig, bestendig, duurzaam.
 Ständgeld, n. het staangeld, regt van uitzetten, te koop stellen, 't venten der waaren op de markt.
 Ständhaftigkeit, f. standvastigheid, bestendigheid, duurzaamheit.
 Ständhaftlich, adv. f. standvastig.
 Ständig, adj. vast, bepaald; ein ständiges Einkommen, een vast, bepaald inkomen.
 Ständlein, f. Ständchen.
 Ständmäßig, f. standvastig.
 Ständpferd, n. een versch paard.
 Ständrecht, n. de krygsraad.
 Ständrede, f. desijne taal, aanspraak, reden; wenn sie nur eine einzige solche Ständrede mit andren sollten, mozt zy maar eene eenige zulke desijze taal, aanspraak, mede aanhooren; it. f. Reichenrede.
 Ständseleicheit, f. gelykheit van staat, rang.
 Ständesperson, f. persoon, man, vrouw, dame van staat.
 Ständstuhl, m. loop-, rolwagen der kinderen.
 Ständzeichnung, f. verheve tekening van een bolwerk, doorsnyding van een bolwerk.
 Stänen, f. steenen.
 Stange, f. stang, steng, staak, paal, spriet; zum Wäiche aufhängen, rek, hang, om 't linnen te droogen; Siegellack, staasje zegellak, stokie, pyp lak; an Vorhängen, roollen aan gordynen; eine Stange Eichen, gene staaf yzer; einem die Stange halten, jemandis zaak verdedigen.
 Stängeln, v. a. stanken steeken.
 Stangenborstloch, m. raagborstel, raagstok, raaghoofd, raager.
 Stangengebis, m. het gebit voor een paard.
 Stangengebühr, n. een hellebaard, piek.
 Stangenritter, n. tralyzer, yzere spil.
 Stangenpferd, n. stelpaard, paard aan den düsselboom gespannen.
 Stangenbaum, m. de stangen van een paardentoom.
 Stängeln, n. een stokie, paaltje.
 Stank, m. stank.

Stanken, stanken, stanken, v. n. stinken; krakkeel verwekken, questie, rufje zoeken, maaken.
 Stänker, m. stinkert, stinkaas, stinkbok, stinkgat, stinkaars.
 Stänker, m. een twistgierige geest, twistzoeker, -maaker.
 Stänkeren, f. twist, verschil, oneenigheid, questie, rufje.
 Stänkeren, f. stänken.
 Stänktol, m. geslagen ein.
 Stapel, m. een stapel, hoop; ein Stapel Holz, een stapel, hoop hout.
 Stapel, m. stapel, hoofsmerkt van koopmanschapen in een koopstad.
 Stapelgerechtigheit, f. stapelregt.
 Stapeln, v. a. stapelen, optapelen.
 Stapelrecht, n. f. Stapelgerechtigheit.
 Stapelstadt, f. stapelstad.
 Stapf, m. stap, schrede, treede, trede.
 Stapfen, v. n. stappen, aanreeden.
 Star, f. Stab.
 Start, adj. v. a. sterk, sterk; ein starker Wind, een sterke, styve, hevige wind; stark Gemitter, starker Sturm, een hard, zwaar weer, onweer, een harde, zwaare storm; stark Bier, starker Wein, sterk, zwaar bier, sterke, zwaare wyn; nicht stark, onterk, onvast; der Wind stärker anfangen zu wehen, de wind harder waaien, opwaaien, aanwakkeren, opwakkeren, verheffen, opsteken, harden, koelen; stark regnen, schneuen, sterk, digt regenen, sneeuwen; ein starkes Fieber, eine starke Krankheit, eene hevige koorts, eene zwaare krenkte; starke Geldsummen, groote gellsommen; ein starker Beweis, een kragtig bewys; im stärksten Winter, midden in den winter; stark Meel, styfzel.
 Stärke, f. sterkte, sterkheid, styffel; trocken, drooge witte styffel; gestottene, geblute, gekookte blaauwe styffel.
 Stärken, v. a. sterken, versterken, vesten, bevestigen; das gewaschene, seine Leinen; gezeug, styven 't gewaschene, syn linnen; stürken und platten geben für die Leute, styven en stryken gaam voor de lui, een styster en strykster zyn; sich in seiner Meinung stärken, zig in zyn gevoelen bevestigen, versterken; der Feind stärkt sich täglich, de vyand versterkt zig, wordt dagelijks sterker.
 Stärkend, adj. versterkend.
 Stärkender Strom, m. eene sterk aflopende rivier.
 Stärkgläubig, adj. vast van, in 't geloof.
 Stärkmehl, n. drooge styfzel, styfzelmeel, ameldonk.
 Stärkmittel, n. een versterkend middel.
 Stärkmützig, adj. moedig, dapper, mannelijk, manhaftig.
 Stärkmützigheit, f. moedigheid, dapperheid, manmoedigheid, manhaftigheid.
 Stärkmütziglich, adv. moedig, mannelijk, dapper, manhaftig, manmoedig, manmoediglyk.
 Stärkstärker, n. eene versterkende pleister.
 Stärktränklein, n. een versterkende drank.
 Stärkung, f. sterking, versterking, bevestiging.
 Stärksche, f. syn, klein linnegod.
 Stärkwasser, n. sterk water.

Starfell, n. f. Stabr.
Starost, m. een Starost, *landsheofdman in Polen.*
Starosten, f. Starosty, *landsopperbevel, bewind over eene provincie in Polen.*
Starr, adj. styf, strak, staande, verstyfd.
Starr, starrend, starricht, starrig, starrköpfig, starrjunnig, adj. styf, styfkoppig, onverzettelyk, eigenzinnig, kribblig.
Starr, f. Stabr.
Starraugen, v. n. staroogen, *styf op iets kyken, zien.*
Starre, **Starrigkeit**, **Starrung**, f. styfheid, verstyving.
Starren, v. n. star, *styf worden, zyn, verstyven.*
Starrend, adj. styf, enz. f. starr.
Starrhals, m. een styve hals.
Starrhals, z. hals, m. f. **Starrköpf**.
Starricht, starrig, f. starr, styf, enz.
Starrigkeit, **Starrung**, f. styfheid, styfzinnigheid, styfhooftigheid, eigenzinnigheid, kribbigheid, onverzettelykheid, onbuigzaamheid.
Starrköpf, m. styfskop, eigenzinnige.
Starrköpfig, **starrköpfigh**, adj. f. starr, styf, eigenzinnig, enz.
Starrleinwand, f. styf linnen, regtdraad.
Starrjunnig, f. starr.
Starrjunnigkeit, f. **Starre**, **Starrigkeit**.
Starrtodt, adj. morsdood, gansch dood, volstrekt dood.
Starrung, f. f. **Starrigkeit**.
Starzen, v. n. op, uit de zyde springen, opzwellen, gespannen staan.
Starzendes Kùpfeuter, n. styf, vol nyer van eene melkkoe.
Starzendes Stuhlkrassen, n. een bol stoelkussen.
Stat, f. Staat.
Stât, adj. staag, gestaag, gestadig, onverzettelyk; *stâtes, stâtswâhrendes Fieber, doorgaande, geduurige, byblyvende koorts; ein stâtig Pferd, een steeg paard.*
Statfast, adj. vast, duurzaam, kragtig, overtuigend, onweerleggelyk; ein statfaster Grund, een vaste grond, eene vaste, kragtige rede, een onweerleggelyk bewys.
Stâtig, adj. f. bev stât.
Stâtigkeit, f. gestaagheid, geduurigheid.
Statist, m. een staatsman, staatkundige.
Statlich, **Statlichkeit**, f. statlich.
Stâté, adv. steeds, staag, gestaag, gestadiglyk, geduurig, geduuriglyk, onophoudelyk, telkens.
Statt, f. stede, steê, plaats; **Statt finden**, **haben**, *plaats vinden, hebben; die Wahrheit wird Statt haben, de waarheid zal plaats hebben; eines seine Statt vertreten, jemens plaats kleeden; von statten gehen, gerathen, gelukken, goeden nislag hebben; an starr arbeitens schlâft er, in plaats, in stede, of steel van werked slaapt by.*
Stâtte, f. **Statt**.
Stâtter, **Stâttergeld**, n. het passagiegeld.
Stâtthalter, m. stad-, steedhouder, plaats-houder.
Stâtthalterinn, f. stadhouderes, gouvernante.
Stâtthaltertschaft, f. het stadhouderschap.
Statlich, adj. staag, staadig, staatelyk,

groot, pragtig, heerlyk, kostelyk, treffelyk, deftig, zwierig, weids.
Statlich, adv. staagiglyk, feestelyk, treffelyk.
Statlichkeit, f. staagigheid, staadigheid, heerlykheid, plezetykheid; f. **Pracht**.
Statue, f. een standbeeld.
Statue, f. statur, gestalte, gestaltenis, *grootte van een persoon.*
Statuten, f. wetten, keuren, ordonnancien.
Stasen, v. n. mit der Zunge, itamelen, stoteren.
Staub, m. stof; sich aus dem Staube machen, f. *durchgehen, zig onzigtbaar maaken; einen Staub machen, stof maaken, veroorzaaken; im Staube liegen, in 't stof leggen, in een segen, armoedigen staat zyn; einem aus dem Staube erheben, jemand uit het stof verbeteren, groot maaken.*
Staubbeien, m. stoffer, raager.
Staubchen, n. stofje; die **Staublein** an der **Sonnen**, *de stoffjes, vezeltjes in de zon, stofdeeltjes.*
Stauben, v. a. stuiven, stof geeven, maaken.
Staubler, **Staubler**, m. een brak, jagthond.
Staublern, i. hùbern.
Staubfeder, f. dons, zwaaneveer.
Staubicht, f. stûbig.
Stûbig, adj. stoffig, stofagtig, stuyvig, be-stof, vol, dik, beladen van stof; es ist stûbig Wetter, 't is stoffig, stuyvig weêr, 't stof.
Stûblein, n. f. **Stûbchen**, een stofje.
Staubmehl, n. stufmeel.
Staubregen, m. stof-, motregen.
Staubregnen, v. imp. stofregenen, motregenen.
Staubsand, m. stofzand, mul, mulligzand, vliegende stof.
Staubschwamm, m. een vergaane, drooge paddelsoel.
Stauden, f. stauen.
Stauden, v. a. stuiken, neerbuigen, neerdrukken.
Stauder, m. een handmof.
Staude, f. struik, heester.
Stauden, v. n. en struik, een heester worden.
Staudicht, adj. beidekt, vol met struiken, heesters.
Stûblein, n. een struikje, kleine heester.
Stauen, stauden, f. stemmen.
Stauen, v. n. opzwellen, ryzen, overstroommen, onder water zetten; das Wasser stauet in die Wiesen, het water loopt in de weiliden, de widen staan onder water.
Stauwasser, n. overstrooming, overvloeiing.
Staupesen, **Staupenschlag**, m. de geesseling.
Staupe, f. sterfte, doorgaans in zwang gaande ziekte.
Staupe, f. roede, garde; dem Kinde die **Staupe** geben, het kind met de roede slaan.
Stâupen, steupen, v. a. met de roede slaan, tuggen, kashyden.
Staupenschlag, m. een slag met de roede, de geesseling.
Staur, adj. stuurs, nors; ein staurer Mensch, een stuurs mensch.
Stedtraut, **Stedenkraut**, n. een soort van apotheem-, schwefkraut.
Stedhadenkraut, n. stachshloemen.
Stedhâpfel, m. een doornappel.
Stedhâpfelkraut, n. nagelshade, bolkruid.

Steebahn, f. renbaan, loopbaan, srydperk, in de lengte afgeschut.
Steebaum, m. steekpalm, hullst; f. **Stee-palmen**.
Steeborn, m. steekdoorn, rhyndezieboom, duinbezieboom.
Steecheyn, n. -spriet, m. steekzyzer, -spriet, -pook, steekel.
Steehelbeer, f. eene kruisbes.
Steehen, v. a. steeken; einen todt stechen, jemand dood steeken; Alen stechen, aal steeken; stechen in Kupfer, in koper snyden, plaatsnyden; Sicuel, Wapen stechen, zegel, wapenen graveeren; Spargel stechen, sparjes steeken.
Steehen, v. a. ruilen, verruilen.
Steehen, haaken, verlangen, staan na iets.
Steehen, n. zydevee, pleuris.
Steehend, adj. steekend.
Steehende Winde, f. steekende winde, zalzaparil.
Steeher, m. steeker, plaatsnyder.
Steehelm, m. een geslooten helm.
Steehlechter, m. steeklugter.
Steehmesser, n. steek-, keelmes.
Steehpalmen, m. steekpalmen, hullst.
Steehpalmenbeer, f. hullstbezie, vrugt van den steekpalm of hullsboom.
Steehspiel, n. steekspel.
Steehbrieff einem überall nachschicken, m. jemand overal nuschryven.
Steeke, **Steecken**, m. stok, plak.
Steecken, v. a. steeken.
Steecken, ansteecken etwas mit einer **Steeknadel**, iets steeken, aansteeken, vast steeken met een speld; hohe Hauben, Gontangen stecken, hooge huizen spelden; Geld in seinen Büttel stecken, geld in zyn beurs steeken; anders stecken eine **Steeknadel**, als sie gesteckt war, een spelde versteeken; der Nagel steckt fest, de spyker zit vast; der Unflath steckt so fest, dat ich ihn nicht wegbringen kann, de onuilghaid zit 'er zo vast, dat ik ze niet afveegen kan; sich in Schulden stecken, zig in schulden steeken; vollen stecken, geestek voll seyn, vol steeken, gepropt, gepakt vol zyn; seinen Finger ins Wasser stecken, zyn vinger in 't water doopen, tippen; Bohnen, Erbsen stecken, boonen, erweten pooten, planten; da steckt das Hebel verdorren, daar schuilt 't quaad, dem aap; etwas Böses dahinter stecken, iets quaads agter schuilen; stecken bleiben, ins Stecken gerathen ein Werk, eine Sache, een werk, eene zaak sruiten, laten varen; stecken bleiben in seiner Rede, Predigt, missen, steeken blyven in 't spreken, prediken; sich in eine Handlung stecken, zig in eene zaak steeken, zig met eene zaak bemoejen; die Handlung hat sich gesteckt, de koopmanschap is afgebroken.
Steeckennecht, m. beulsknegt.
Steeckenkraut, n. wollekruid.
Steeckenjaun, m. een gevolgten tuin.
Steeckflus, m. verftikkende zinking, smoorzinking.
Steecklein, n. een stokje.
Steecknadel, f. spelt, spelde, spelle, knopspelde, steeknaald; uicht eine **Steeknadel** geerbt haben, niet een speld van jemens goed geerfd hebben.
Steecknadelbüchsen,

Stechnadelbüchgen, stäpfein, v. speldekokerje, -kuffentie.
Stechpfriem, f. Stechfelsen.
Stechrübe, f. zwiebel, m. pootraap, pootraap, steek-, parysche raap.
Stechrübenacker, m. een veld, daar knollen, raapen groeien.
Stechzwiebel, f. bey Stechrübe.
Steff, f. Stiff.
Steg, m. durch den Wald, pad, weg door 't bosch.
Steg, ruimte tussen de kolommen van gedrukt papier.
Steg, m. vondel, vorder, bruggetje over een beek, sloot; **Steg** auf einem Clavicimbel, kam van een klavecimbal.
Stegerad, n. het kroonruad van een horlogie.
Stegreif, m. stygbeugel; aus dem Stegreif, aanstands, op staanden voet.
Stehen, v. n. staan; stehen bleiben, staan blyven; auf einen stehen warten, iemand staan te wagten; erkaunt stehen, verker staan, staan en kyken; die haar stehen mit zu Berge, myne hairen ryzen te berge; meine Uhr steht still, myn uur, horlogie staat stil, gaat niet; stehen lassen, staan, zitten, leggen laten; die Diebe ließen die Leiter stehen, und gingen durch, de dieven lieten de ladder staan, leggen, en gingen weg; stehen einem wohl, sehr wohl, sein Kleid, jemand een kleed wel, heel wel staan, zitten; es sieht nicht schön, 't staat niet fraay, mooy; wie stehts? hoe vaart gy? etwas bey einem stehen, nicht stehen, iets by jemand staan, 't van hem afhangen, niet afhangen; ich weiß nicht, wie seine Sachen stehen, ik weet niet, hoe zyne zaaken geschapen, gesteld staan; so lang die Welt steht, zo lang de waereld zal staan, duaren; Bürg für einen stehen, voor jemand instaan, borg staan; stehendes Fußes thun, iets op staanden voet, standis voets doen; stehend und gehende Seile eines Schiffes, staand en gaand takelwerk, want op een schip; bey stehender Ehe, stante matrimonio, staande het huwelyk; bey einem stehen, jemand bystaan, helpen, verdedigen; in einem Amt stehen, een bediening, een ampt hebben; in Verdacht stehen, verdagt staan; in einer Dichtung stehen, van gevoelen zyn; unter einem stehen, onder jemand staan, jemand onderdaanig zyn; es steht ihm gewarten, het is te wagten; es steht ihm Leib und Leben darauf, zyn lyf en leven hangt 'er van af; es steht dahin, 't is onzeker, 't is twyfelagtig; ich stehe an, ik twyfel; an eine Arbeit stehen, aan een werk gaan.
Stehen, n. het staan.
Stehend, adj. staande; stehend essen, trinken, staande eeten, drinken.
Stehler, m. een staander, die overend staat; ich bin ein adelers Stehler, ik ben een slechte staander, ik kin niet lang staan.
Stehlen, v. a. steelen, afsteelen, ontsteelen, verdonkeren; einem denbeutel stehlen, iemand de beurs steelen, ligen; sich heimlich hinweg stehlen, heimelyk heen gaan, weg druppen, -zyne dieven pakken.
Stehler, m. een steeler, die steelt; der Stehler ist so gut als der Stehler, de beeler is zo goed als de steeler.

Stehnen, stäbhen, v. n. steunen, steenen.
Steif, adj. & adv. styf, verstyfd, strak, stram, steevig, nigerekt; steife Beine, Glieder, styve verstyfde, stramme, strakke beenen, leden; ein steif gespanntes Seil, een styf, strak gespannen touw; etwas steif ansetzen, anhouden, iets styf aankyken, zyne oogzen 'er op vasten; ein steifer Vorfall, een vast voornemen; steif bey, bestendige liefde; steif in seiner Meinung bleiben, vast op zyn stuk staan blyven; steif lidgenen, met styve kaaken ontkennen.
Steife, Stärke, f. styfzel, pap, blaauwzel.
Steife, f. styfse, styfheid, verstyftheid, strakheid, steevigheid.
Steifen, einen in seiner Bosheit, Irthum, v. a. jemand styven, versterken in zyne hoosheid, in zyne dwaaling; f. erhardt.
Steifen, härten, v. a. styven, door blaauwzel, styfzel haalen.
Steifen, sich, v. rec. ergens op steunen, zig verlaaten; ich steife mich auf deine Worte, ik verlaat my op uwe woorden.
Steiffakteit, f. styfse; Steife.
Steifmaaz, -maß, n. toespys van kaas en andere gezoute kost gemaakt.
Steifmehl, n. drooge styfzel, ameldonk.
Steifmuß, f. Steifmuß.
Steifung, f. versterking, bevestiging.
Steig, f. Steg.
Steigbügel, m. steigbeugel, steegelreep.
Steigbüchrieme, m. steegelreep, steegleriem, beugelleer.
Steige, f. opgang, optree, het opgaand spoor, om op een berg te komen; der Berg hat eine beschwerliche Steige, de berg is moeijelyk, om te beklimmen.
Steigen, v. a. stygen, steigeren, klimmen, klauteren; zu Pferd, aufs Pferd steigen, te paard stygen; auf einen Berg steigen, op een berg stygen; auf den Thron steigen, op den troon klimmen; der Wein steigt in Kopf, de wyn speelt in den kop, vliegt na 't hoofd.
Steiger, m. een klimmer; een officier, die gesteld is over de mynwerkers.
Steigertauf, m. een koop in de veiling, met den opslag gekoet.
Steigern den Preis, v. a. den prys steigeren, ryzen, stygeren, verhoogen, opsteeken; den Werth des Geldes, des Brodtes, stygeren, opzetten, verhoogen, de waarde, den prys van het geld, het brood; einem den Zins, jemand's huur verhoogen.
Steigern, v. a. iets by een verkooping, by den opslag verhoogen, meer bieden, op jemand's bod bieden, opjaagen, booger opjaagen, oproepen.
Steigerung, f. steigerung, ryzing, verhooging van den prys.
Steigleiter, f. oprapje, trap, winkelbankje.
Steigreif, m. f. Steigbügel.
Steil, adj. steil, steilhoog; ein steiler Berg, eine steile Treppe, een steile berg, een steile trap.
Stein, m. steen; im gewissen Obste, steen, kern in, van een vofst; in Stein verwardelt werden, versteenend, tot steen worden, in steen verwardeld, veranderd, verhard worden; mit dem Steine bebast seyn, graueelig, graueelagtig, aan 't graueel vast zyn; im Spielbrette, steil, schyfs, schyven

van een tiktak-, of dambord, schyfs, of schyfstafel; mit einem Steine wien Würfel thun, twee vliegen met een lap slaan, twee dingen te gelyk doen, waarneemen; einem einen Stein im Weg legen, in Garten werfen, jemand een steen in den weg leggen, hinderlyk zyn; sich von dem Steine schneiden lassen, van den steen gesneden worden, diep in de beurs gestaf worden.
Steinadern, f. aleren, streepen in een steen.
Steinadler, m. een steenarend.
Steinalt, adj. steenoud, stokoud; ein stein alter Mann, een steen-, een stokoude man, een oude stok.
Steinbasser, m. lamprey, aal.
Steinbasser, -bicker, m. vischarend.
Steinbock, m. steenbok.
Steinbohrer, m. een steenboor.
Steinbruch, f. steenbreek.
Steinbrechend, adj. den steen breekend; steinbrechende Arzneien, steenbreekende artsenyen.
Steinbrecher, m. steenbreeker.
Steinbruch, m. steenbreek.
Steinbruch, m. waliteen, beenlym.
Steinbrücke, f. -pflaster, n. straatsteen, key.
Steinbuche, f. Steineiche.
Steinbacht, f. Steinschlach.
Steinbohl, f. eene kaauw.
Steineiche, f. jokboom, steeneike.
Steinen, adj. van steen; f. steinern.
Steinerde, f. kley, richelaarde.
Steinern, alj. steenen, van steen.
Steincule, f. steenuil, kerkuil.
Steinfaaren, m. steenvaaren.
Steinfeld, n. steenrots.
Steinfisch, m. rotsvisch.
Steinschlach, n. pluimaluin.
Steinschlechte, m. leverkruid van de steenen of fonteynen.
Steinsuge, f. voeg, zamenvoeging der steenen.
Steingalle, f. kniegezwel van een paard, dat aan de knieboogen van een paard komt.
Steingunsel, m. waal-, sineerwortel.
Steingrube, f. steengroeve, steenkuil, steenput.
Steinhart, adj. steenhard; steinhartes Herz, een versteend, verstaald hart.
Steinhaue, f. steenhouwersbyrel.
Steinhauer, -meß, m. steenhouwer, steenlaar.
Steinhausen, m. steen-, puinhoop.
Steinbirsen, m. parel-, steenzaad.
Steinbütte, f. steenhouwery.
Steinicht, steinig, adj. steenig, steenagtig.
Steinigen, v. a. steenen, steenigen, met steenen dood smyten.
Steiniger, m. een steeniger, die steenigt.
Steinigung, f. steeniging, het steenigen.
Steinfarre, m. eene steenkar.
Steinflaug, m. f. Steincule.
Steinfles, n. steengruis, gruiszand, kezelzand.
Steinflaar, m. steenklaver.
Steinflippe, f. steenklip.
Steinflust, -rige, f. kloof, scheur, opening, in eene rots, in eene klip.
Steinkoble, -sole, f. steenkool.
Steintraut, n. fermentieine.
Steinrebs, n. eene rivierkreeft.
Steintresse, f. grondeling, grondvich, waterkers.
Steinbeerttraut,

Steinleberkraut, *n.* leverkruid van de steenen of fonteynen.
 Steinlein, *m.* steenlym.
 Steinlein, *n.* een steentje, een kleine steen.
 Steinlinde, *m.* ahornboom.
 Steinlöffel, *m.* steenlepel, lapidil.
 Steinharch, *m.* marf, *n.* merg in de steenen, mergel, vette, witte aarde.
 Steinharter, *m.* marter, *m.* mater, sabel, sabeldier.
 Steinhiesel, *f.* beeldbouwers werkbytel.
 Steinnetz, *m.* steennetzel, steenhouwer.
 Steinnegerfütte, *f.* steenhouwers lym.
 Steinnos, *n.* steennos, mos aan de steenen.
 Steinnagel, *m.* keikens, duizendschoon, tuilkens, hoecelbloemen.
 Steinnager, *m.* steenbyter, kleine worm, dien men aan de steenen vind.
 Steinoßf, *n.* steenoost, steenige vruchten.
 Steindöl, *m.* steenolie, petrolic.
 Steinpeterlein, *n.* petterling, *m.* pimpernel.
 Steinpfeffer, *m.* steenpeper.
 Steinpflaster, *f.* steinbrücke.
 Steirabe, *m.* klipraaf, die zig in de klippen ophoudt.
 Steirautenkraut, *n.* steenruid.
 Steirreich, *adj.* steenryk, zeer klippig; it. zeer ryk.
 Steirise, *f.* Steirklufft.
 Steirblein, *m.* een roodborstje.
 Steirsaamen, *m.* f. Steirbirien.
 Steirfage, *f.* een steenbouwers zaag, om steenen med door te zaagen.
 Steiräger, *m.* een steenzaager.
 Steirfals, *n.* steen-, bergzout.
 Steirschleifer, *m.* steenflyper.
 Steirschmah, *m.* buizert, steensmerzer, (vozel.)
 Steirschmerz, *f.* weche, *n.* graveelkolyk, geweldige darmjichte, uit gravel ontsaand.
 Steirschneider, *n.* her steensnyden.
 Steirschneider, *m.* steensnyder, -graveerder.
 Steirschneiderkunst, *f.* kunst, om van den steen te snyden.
 Steirschnitt, *f.* steensneede, -snyding.
 Steirscher, *m.* playeyer, metzelaar, die een steene vloer legt, een straatemaaker.
 Steirscherarbeit, *f.* straatemaakerswerk.
 Steirscherhammer, *m.* straatemaakershamer.
 Steirstück, *n.* steenstuk, bas, kamerstuk.
 Steirtodt, *adj.* mors-, volstrekt dood.
 Steirtreibend, *adj.* steenverdryvend, -breekend.
 Steirweg, *m.* steenweg.
 Steirweche, *m.* f. Steirschmerz.
 Steirwein, *m.* zekere wyn, uit Frankeland komende.
 Steirwerk, *n.* steenwerk, key- en schulpwerk.
 Steirwurf, *m.* steenwurf, steenworp.
 Steirzange, *f.* steensnyders tang.
 Steirzermalmeides Pulver, *n.* steenbreekend-, vergryzend poeder.
 Steis, *m.* f. Steis, de stuit; dem Kinde den Steis voll hauen, een kind op, voor de billen geeven.
 Steislen, *u.* f. w. f. Stehlen, *u.* f. w.
 Steisliche, *f.* stelladaeje, stellagie, stelling; f. Stellung.
 Steis, *f.* stece, plaats; auf jemand's Steis, vlak tegen, u. tegen, op jemand's steel, plaats zitten, zig zetten, gaan zitten;

Stelle in der hell. Schrift, plaats, spreuk uit de schrift.
 Stellen, *v.* a. stellen, zetten; stellen den Vögel, den vogelen strikken, netten spannen; stellen sich, zig stellen, aanstellen, houden, gelant, mine maaken, veinzen, of gelyk of; stellen, sich, *v.* rec. als wolle einer wegreisen, als sey er krank, zig stellen, veinzen, mine, gelaas maaken van te vertrekken, van ziek te zyn.
 Stellen, *v.* a. stillen, stremmen; das Blut stellen, het bloed stillen.
 Stelldölzchen, *n.* her knip-, slaghoukje.
 Stellvertreter, *m.* een plaatsbekleeder, die in een anders plaats komt.
 Stellung, *f.* houding, plaatzing; stand; eine anständige Stellung des Leibes, eene gepaste, betaamelijke, gezogelyke houding van 't lichaam; Stellung der Bücher, plaatzing der boeken; der Worte, plaatzing der woorden.
 Stellung, *f.* stelling; eines Schiffs, stapel, stelling van een schip, dat men timmerd.
 Stellungsvers, *f.* stellingswerk.
 Stelze, *f.* stelt; auf Stelzen gehen, op stelten gaan.
 Stelze, Stelzfuß, een honte voet, been; er muß eine Stelze brauchen, hy moet op een houten been gaan; Lügen gehen auf Stelzen, leugens kunnen niet bestaan; die Rede gehet auf Stelzen, die reden gaut munk, daar letert iets; die Kuh will auf Stelzen gehen, hy onderneemt iets, daar hy niet in staat toe is.
 Stelzenschritt, *m.* een schrede op stelten.
 Stelmessen, *n.* mesfel, m. steekbeitel, guts.
 Stelmen, *v.* a. stempen, stuiven, stelpen; ein Wasser, den Lauf eines Wassers, een water, een loepend water, den loop van een bovenwater stempen, stelpen, stuiven, stremmen, stoppen, opstoppen, ophouden, nitkeeren, opschutten, dammen, opdammen.
 Stelmen, sich, *v.* rec. zig verzetten, weerstaan; keine dich nur nicht so sehr, toon u maar zo weerbarstig niet.
 Stelmen, sich, *v.* rec. een stem maaken; f. stämmen sich.
 Stemmer, *m.* yzere haak, die de spil tegen en vast houdt.
 Stemmung, *f.* stremming, opstopping, overvloeing.
 Stempel, stempein, f. Stämpfel, *ic.*
 Stempeler, *m.* een, die stempeit, een stempelzetter.
 Stempfel, *m.* stamper, stempel.
 Stendel, Stendelkraut, wurz, f. Ständel, *ic.*
 Stengel, *m.* stengel, steel van een gewas.
 Stenglein, *n.* een stengeltje, steeltje.
 Stenken, f. stänken.
 Stephanskörner, *n.* pl. luiskruid.
 Steppe, *f.* strop, her stoppen.
 Steppen, *v.* a. stikken.
 Steppen, *v.* a. stoppen, met de naald vermaaken; Strämpfe steppen, kousen stoppen.
 Stepper, *m.* een stopper, lapper.
 Stepperint, *f.* eene stopster.
 Steppnadel, *f.* eene stopnaald.
 Steppnacht, *m.* een stopnaad.
 Steppleide, *f.* stykzyde.
 Sterb, *f.* sterfte, pest; f. Sterben.
 Sterbett, *n.* f. Sterbett.
 Sterbdrüsen, *f.* eene pestbuil.

Sterbett, *n.* sterfbedde.
 Sterbefall, *m.* sterfgeval, versterf; durch einen Sterbefall wird ein gutes Erbtheil auf ihn fallen, by versterf sal een goed gedeelte van de erfenis op hem vallen, komen.
 Sterbehäus, *n.* sterfhuus.
 Sterbehemd, -kleid, *n.* -mittel, *m.* doodkleed.
 Sterbelied, *n.* dood-, sterfied.
 Sterben, *v.* n. sterfen, overlyden, den geest geeven; sterben wollen, op zyn sterfen, verscheiden leggen, zieltoogen; eines natürlichen Todes sterben, eenen natuurlyken dood sterfen; sein Ruhm, seine Arbeit wird nimmer sterben, zyn roem, zyn werk zal nooit vergaan.
 Sterben, *n.* her sterfen, de sterfte; an das Sterben denken, aan 't sterfen denken; es ist ein Sterben an dem Orte, de sterfte beërcht, woort, reyzert daar.
 Sterbend, *adj.* sterfend.
 Sterbensangst, *m.* noth, *f.* zieltoogen, doods-nood.
 Sterbensgedanken, *f.* overdenkinge des doods, gedagten aan den dood.
 Sterbensnoth, *f.* f. Sterbensangst.
 Sterbestund, *m.* -zeit, *f.* -tag, *m.* -stündchen, *n.* dood-, of sterfuur, -stond, -dag, -ryd, uurtje.
 Sterbfall, *m.* f. Sterbefall.
 Sterbgebet, *n.* het gebed voor een sterfenden.
 Sterbgedanken, *f.* f. Sterbensgedanken.
 Sterbhaus, Sterbhend, f. Sterbehäus, *ic.*
 Sterbjahr, *n.* het jaar, waarin iemand sterft, of gestorven is, her sterfjaar.
 Sterbkrank, sterbenkrank, *adj.* doodkrank.
 Sterbkrankheit, *f.* doodelyke ziekte, krenkte.
 Sterbmittel, -kleid, *f.* bey Sterbehemd.
 Sterbunst, *f.* kunst, van wel te sterfen.
 Sterblich, *adj.* & adv. sterfelyk, sterfelyk.
 Sterblichen, *m.* pl. de sterfelyken, de menschen.
 Sterblichkeit, *f.* sterfelykheid.
 Sterblich, *n.* -stunde, *f.* -stündchen, *n.* steebe Sterbelied, *ic.*
 Sterbtage, *m.* -zeit, *f.* f. ben Sterbestunde.
 Sterk, *u.* f. w. f. Stark, Stärke, *u.* f. w.
 Sterling, *m.* steerling.
 Stern, *m.* star, ster; ein flüßender Stern, een vaste star; Stern im Auge, de oogappel; eines Pferds, de kol, witte plek voor den kop van een paard; poß Stern! de droes! de drommel! unter einem glücklichen Sterne geboren sein, onder eene gelukkige planeet geboren zyn; er hat weder Glück noch Stern, hy is altyd ongelukkig.
 Sternbild, *n.* het gestarnte.
 Sternblind, *adj.* steckeblind.
 Sternblume, *f.* eene zoekwab.
 Sternbus, *m.* 't verschieeten van eene star, verheveling.
 Sternchen, *n.* starerje, sterretje.
 Sternkreuz, *n.* een kruis van starren.
 Sterndeuter, *m.* f. Sternseher.
 Sternentoren, -deutkunst, -deutung, *f.* siche Sternsehern.
 Sternfissel, *f.* starredistel.
 Sterneneinß, *m.* sterregeest, -invloet.
 Sternenhell, -licht, *adj.* sterrehelder, -licht.
 Sternenhimmel, *m.* sterrenhemel.
 Sternlicht, *f.* sterrelicht.
 Sternfell, *n.* in Auge, de star, het valvies.

Sternfeuer, *n.* sterrevuur.
Sternfisch, *m.* eene zeeſtar.
Sterngeiſt, *m.* f. Sterneneinſuſ.
Sterngucker, *m.* guckeren, *f.* f. Sternſcher, *ic.*
Sternhimmel, *f.* Sternenhimmel.
Sternicht, *adj.* geſtarnd, met ſtarren.
Sterntraut, *n.* ſterrekruid.
Sternkundiger, *f.* Sternkundbeſiſſener.
Sternkuſt, *f.* ſterrekunſt, -kunde, -aſtronomie.
Sternkundbeſiſſener, *f.* kundiger, *m.* ſterrekundige, aſtronomus.
Sternlauf, *m.* loop, beweging van de ſtarren.
Sternleberkraut, *n.* leverkruid.
Sternlein, *n.* f. Sternchen.
Sternlicht, *n.* f. Sternlicht, het ſtarrelicht.
Sternmegeter, *f.* megerkraut, *n.* het zagtekruid.
Sternmolch, *m.* eene hagelis met kleine vlakken.
Sternrachete, *f.* eene vuurpyl met ſtarretjes.
Sternroch, *m.* roch met vlakken.
Sternſchans, *f.* ſterreſchans, ſtarreſchans.
Sternſchneuze, *f.* ſchneuzen, *n.* ſchneuzer, *m.* ſchub, *m.* verſchieten, verſchieting van eene ſtar.
Sternſcher, *gucker*, *deuter*, *m.* ſterrekijker, aſtologus.
Sternſcheren, *guckeren*, *deuteren*, *f.* ſterrekijker, -duidery, aſtologie.
Sternſcherkunſt, *f.* f. Sternſcheren.
Sternſtein, *m.* een ſteen met kleine ſtarretjes.
Sternvoll, *adj.* ſteeke-, blinddrongen.
Sternwaarte, *f.* een obſervatorium, verbeven gebouw, ter beſchouwing van de ſtarren en hemelligbaamen, geſtzt en gebouwd.
Sternwert, *n.* ſchanswerk.
Stetz, *m.* een ſtraat; molenroede; ploegſteel, -ſtraat.
Stetzen, *ſtörzen*, *v. n.* omzwerfen, omreizen, zwerfen, waaren, omloopen, kinkelrooien, lichtniffen.
Stet, *ſterig*, *f.* ſtät, geſtadig, enz.
Stetigkeit, *f.* f. Stätigkeit.
Stets, *f.* ſtät, ſteeds, enz.
Stetswährend, *ſtätswährend*, *adj.* aanhoudend, geduurig.
Stettegeld, *n.* f. Stättegeld, paſſagiegeld.
Stettich, *adj.* halsſtarrig, hardnekkig.
Steuber, *f.* ſtüber.
Steupen, *f.* ſtuppen.
Steuer, *f.* ſchatting, impoſt, belasting; **Steuer geben**, *impoſt*, *f.* batting geeven; **einnehmen**, *ſchatting ontvagen*.
Steueren, *f.* Steuern.
Steueren, *v. a.* helpen, hulp toebrengen.
Steueren, *beletten*, voorkomen; **dem Wort haben ſteueren**, *het voorneemen beletten*, *duarsboomen*.
Steueren, *ſich*, *v. rec.* an einen Baum, tegen een boom leunen.
Steuermann, *ruder*, *m.* f. Steurmann, *ic.*
Steuper, *m.* een ſteunzel; *f.* Stüpe.
Steupern, *v. a.* ſturten, enz. *f.* ſtügen.
Steur, *f.* Steuer, ſchatting, enz.
Steur, *n.* f. Steurrunder.
Steur, *f.* aalmoes, liefdegift; **Steur ſammelen**, *aalmoezen vergaderen*; **zu Steur der Nothheit**, *ter heveſting van waarheit*.
Steuramt, *n.* het kantoor, komptoir van den impoſt.

Steurbar, *adj.* dat impoſt, belasting onderhevig is.
Steurbaum, *m.* ſtange, *f.* ſtuur, ſtierboom.
Steurbeamter, *bedienter*, *m.* die den impoſt ontvangt, op 't kantoor van den impoſt is.
Steurboort, *n.* het ſtuur-, ſtierboord.
Steurbuch, *regiſter*, *n.* rolle, *f.* impoſtboek, waarin de belastingen op waaren, enz. zyn uitgedrukt.
Steurinneher, *m.* een impoſtmeester, gaarder, collecteur.
Steuern, *v. a.* ſteunen, leunen, ſtutten; **gaderen**, *geld gaderen*, vergaderen; **ſteuren für die Armen**, *almoezen gaderen voor den armen*; **weyren**, ſchouwen, ſchawen; **ein Schiff ſtuuren**, *ſtieren*, een ſchip ſtuuren, aan 't roer zitten, ſtaan.
Steurſren, *adj.* vry van impoſt, belasting, ſchatting.
Steurgeld, *n.* gelder, *pl. v.* impoſtgeld, belasting.
Steurmann, *m.* ſtuurman.
Steurregiſter, *n.* rolle, *f.* f. Steurbuch.
Steurrunder, *n.* ſtuurroer, ſtuur, ſtier.
Steurschreiber, *m.* een ſchryver op 't komptoir van den impoſt.
Steurſtange, *ſtock*, *f.* Steurbaum.
Steurſtube, *f.* het kantoor van den impoſt.
Steurzettel, *m.* impoſtbriefje, -billet, -biljet.
Steus, *m.* ſtuic; eines Vogels, *ſtuic*, *ſtuic*, *romp* van een vogel, *gevoelte*.
Steusbein, *n.* ſtuibein; **Steusſtück** von einem Dohsen, *ſtuic*, *ſtuic* van een os.
Stese, *f.* kouw, hoenderkouw.
Stibich, *m.* een vaer.
Stich, *m.* ſteek, prik; jemand im Stiche laſſen, *f.* verlaſſen, ſigen laſſen.
Stich, *m.* f. Stichelwort.
Stichbalk, *m.* ſteekbalk.
Stichblatt, *n.* ſteekplaat, ſteekblad.
Stichel, *m.* ſteekel, ſteek-, graveeryzer.
Stichelbere, *f.* ſteekel-, kruisbezie.
Stichelgedicht, *n.* ſchrift, *f.* ſteekel-, punt-digt, ſteekelſchrift, hekdichte.
Stichelhaartig, *adj.* bontros, bontzwart.
Stichelicht, *f.* ſtichlicht.
Sticheln, *v. n.* ſteeken met woorden, ſchooten onder het water geeven.
Stichelrede, *f.* ſteekende, vinnige, bytende reden, ſchampschoot.
Stichelſchrift, *f.* den Stichelgedicht.
Stichelwort, *n.* grauw, ſnaauw, bitswoord; **einen Stichelworte geben**, *auf ihn ſticheln*, *eenen ſteekelen*, *zoegrauwen*, *een grauw geeven*, *ſnaauwen*, *ſpytig ſpreken*.
Stichſren, *adj.* ſteekvry, veilig, zeker.
Stichlein, *n.* ſteekje; **ein Stichlein Butter**, *een ſpeetje boter*.
Stichler, *m.* een vinnig menſch, *ſpreeuw*, *die iets toekyt*.
Stichleren, *f.* eene vinnige, bytende, ſcherpe boert.
Stichlerſch, *adj.* ſcherp, bytend, vinnig.
Stichlicht, *adj.* ſteekelig, ſteekend, puntig, ſcherp.
Stichling, *m.* een ſtekelbaars.
Stichrede, *f.* f. Stichelrede.
Stichweis, *adv.* ſteekende met de punt.
Stichwort, *f.* Stichelwort.
Stichwurf, **Stichwurf**, *f.* kwartelbezien, wilde wyngaard.
Stich, *i.* Stich.

Stichel, *f.* ſteel.
Sticken, *v. a.* ſtikken, *borduuren met goud*, *zilver*, *zyle*.
Sticken, *erſticken*, *v. a.* verſtikken, ſtikken, ſmooren; **es iſt eine Hitze daſ man ſticken möchte**, *men zou van de warmte ſtikken*, *verſmooren*.
Sticker, *m.* borduurder, ſtik-, borduurwerker.
Stickerarbeit, **Stickeren**, *f.* f. Stickerwerk.
Stickerim, *f.* eene borduurſter, borduurwerker.
Stickerkunſt, *f.* borduurkunſt.
Stickerrahm, *m.* ſtik-, borduurraam.
Stichſinker, *adj.* pek-, pikduiſter, *duiſter als 'de nagt*.
Stich, **Stechſtub**, *m.* f. Steckſtuf.
Stichyold, *n.* getrokken goud, gouddraad.
Stichnadel, *f.* borduurnaald.
Stichrahme, *f.* f. Stickerrahm.
Stichſeide, *f.* ſtik-, borduurzeide.
Stichſilber, *n.* getrokken zilver, zilverdraad.
Stichwert, *n.* ſtikwerk, borduurwerk, ſtikzel, borduurzel.
Stichwurf, *f.* f. Stichwurf.
Stieben, *f.* ſtuben, ſtuiven, enz.
Stief, *adj.* ſtief-, gehuwd, behuwd, ſchoon.
Stiefbruder, *m.* ſtiefbroeder.
Stiefel, *m.* ſtevel, laars; **anſiehen**, *laarzen*, *zig ſtevelen*, *zyne laarſen*, *ſtevelen*, *ſtevels aantrekken*.
Stiefelband, *n.* een laarsriem.
Stiefelkappe, *f.* ſtulp, *m.* het knieſter van de laars.
Stiefelnecht, *m.* een wiſ gemaakte bout, om de laarzen uit te trekken.
Stiefelmacher, *m.* een laarzemaaker.
Stiefeln, *ſich*, *v. rec.* de laarzen aantrekken.
Stiefelſpoch, *m.* ſchoenmakers tuig, om de laarzen wyder te mauken.
Stiefelſchaft, *m.* het been, de koker van de laars, *het glad en lang gedeelte tuſſen den voet en kniebanul*.
Stiefelſchmieder, *m.* een laarzenſmeeder.
Stiefelſtulp, *f.* Stiefelkappe.
Stiefelſtern, *m.* pl. ſtief-, ſchoonouders.
Stiefelſchwiſter, *geſchwiltige*, *n.* ſtiefbroeder, en -zuster.
Stieffind, *n.* ſtiefkind.
Stieffinder, *pl. v.* ſtiefkinderen.
Stieffutter, *f.* ſtiefmoeder.
Stieffütersch, *matreriſch*, *adj.* dat tot eene ſtiefmoeder behoort, ſtreng, wreed.
Stieffüterslein, *n.* een gewas, *Jacea*.
Stieffütersch, *f.* ſtiefmutterſch.
Stieffchwester, *f.* ſtiefzuster.
Stieffohn, *m.* ſtiefzoon.
Stieffochter, *f.* ſtiefdogter, ſchoondogter.
Stieffater, *m.* ſtiefvader.
Stieg, *imperſ.* von ſteigen, ik kлом.
Stiege, *f.* trap; **eine heimliche Stiege**, *een heimelyke trap*; **Schnecken**, **Wendelſtiege**, *eene wenteltrap*.
Stiege, *f.* twintig ſtaks; **eine halbe Stiege**, *tien ſtaks*; **zwen Stiegen**, *veertig ſtaks*.
Stiegel, *m.* een voetpad.
Stieghly, *m.* putter, diſtelvink.
Stiel, *m.* ſteel, ſtengel van een gewas; **an einem Weile**, **Hadde**, **Hammer**, **Hanne**, **Wesem**, *ſteel*, *helm van een byl*, *ſteel van een hamer*, *pan*, *bezem*; **einen Stiel**, *an etwas*

an etwas machen, een steel aan iets maaken.
Stielbesem, m. strobkezem.
Stielen, v. n. een steel maaken, vast maaken.
Stier, m. stier, bul, var; den Stier zu der Kuh lassen, de koe door den stier laten dekken.
Stiergesichte, n. het stierengevegt.
Stierlein, n. een stiertje, jonge stier.
Stiech, imperf. von stoßen, ik stier.
Stiefel, u. f. w. f. Stiefel, u. f. w.
Stift, n. stift, stigt, hoofd, katbedraale kerk.
Stift, n. het bisdom.
Stiften, v. a. stigten, gronden, grond leggen; ein Gesetz, een wet stigten, instellen, opstellen, opretzen; Brand, brand stigten, stookten; Unfried, Zwietracht, Zant, Hader stiften, tweedragt, twist, kwaad stookten, roken aanregeten, stigten, brandstookten; etwas Böses stiften, gestift haben, iets quaads begaan, begaan, bedreeven hebben; Friede stiften, vrede maaken.
Stifter, m. -inn, f. stigter, -es, grondlegger, grondlegster.
Stifterinn, f. f. den Stifter.
Stiftsraat, f. kanonikeffe.
Stiftsgüter, n. pl. stigtsgoederen, tot een stigt behoorende.
Stiftshauptmann, m. bisschopsleenhouder en voorstaander.
Stiftshauptmannschaft, f. het leenhouderschap van den bisschop.
Stiftshaus, n. het stigtshuis, gebouw, tot een godsdienstig gebruik geschikt.
Stiftsbert, m. een kanonnik.
Stiftsbütte, f. de uibernakel des verbonds.
Stiftskirche, f. Domkerke.
Stiftspfarrer, m. pastoor, predikant van eene donkerk.
Stiftsverwalter, m. een rentmeester van een stigt.
Stiglig, f. Stiealig.
Stil, w. een griffel.
Stil, f. Stiel; ich will dieser Sache wohl einen Stil, Stiel finden, ik zal dit wel klaaren, wel stellen.
Stillet, m. Stilletlein, n. een korte degen, ponjaard.
Still, adj. & adv. zagt, gerust, bedaard, zedig, bezadigd; mit stillem Gemüthe einen widersprechen, jemand met een dedeest, bedaard gemoed, met bedaarde zinnen, met bedaardheid tegen spreken; still! sacht! still, still! still da! still! zagt! still, still! still daar! sus! sus, sus! hou nu rust! hou nu bek! zagtes, zoetjes, stillerjes; gehe, rede still! gaat, spreekt stillerjes! zagtes! zoetjes! zonder geruas, getier, gewoel! stille Luft, doode, zachte lugt; ein stillfließendes Wasser, zagt, zoetvloeiend water; stille Freitag, m. stille, goede vrijdag, vrijdag voor Paaschen; stille Messe, stille metze, mis; mit stiller Trommel abziehen, zig beimelyk weggeeven; Gott still halten, zig aan Gods will onderwerpen; einem still halten, jemand laten begaan; die Uhr steht still, het uurwerk, horlogie staat stil.
Stille, f. stilte, stilheid, stilligheid; in der

Stille-ſch fortmachen, stillerjes, in 't heimelyk, verborgen doorgaan; Stille des Gemüths, stilte, bedaardheid, rust, gerustheid des gemoeds.
Stillen, v. a. stillen, paajen; stillen ein Kind, een kind stillen, sussen, 't doen zwigen; ein schreijend Kind stillen, een schreijend kind stillen, met de borst paajen, stillen; einen Aufruhr, Auſtand, Empdrung stillen, een oproer, een opstand dempen, stillen; seinen Hunger, seinen Durst stillen, zynen honger stillen, verzadigen, zynen dorst verslaan, bluffchen; das Blut, den Bauchlauf stillen, 't bloed stelpen, stempen, den buikloop stelpen, stoppen, skuiten; seine Lust, Begierde stillen, f. dūben, verandigen, auslassen; stillen, sich, f. stillwerden; seine Ghabdiger stillen, zyne schuldeiffchers te vrede stellen; einen mit Geschenken, guten Worten stillen, jemand met giften en geschenken, met, door woorden paajen.
Stiller, m. een suster, die doet bedaaen, bevreeligt, paajt.
Stillhalten, v. a. stilhouden.
Stilllager, n. stilhouding, stilllegging, voor eenige dagen, legdagen, als jemand mit eene ongezonde of verdagte plaats komt, op eene afgezonderde plaats.
Stillliegen, v. n. stilleggen.
Stillſchweigen, v. n. stilzwigen, zwygen; stillſchweigends, adv. stilzwygends, heimelyk.
Stillſchweigen, n. het stilzwigen; etwas mit Stillſchweigen umgehen, iets met stilzwigen voorbygaan, iets niet aanroeren, geene melding daarvan maaken.
Stillſchweigend, adj. stil, verzweegen, stilzwygend.
Stillſicht, v. n. stilzyn.
Stillſitzen, v. n. stilzitten.
Stillſtand, m. stilltand; der Waffen, stillstand, bestand, opſchorſing van wapenen, wapenſchorſing.
Stillſtehen, v. n. stillstaan; stillſtehen des Waſſer, ſtuand water.
Stillung, f. het stillen, sussen, paajen, doen bedaaen.
Stillwerden, v. n. stilworden, zig leggen, gaan leggen, bedaaen, bedeczen; das Meer wird still, de see, de ſtorm, de hui bedaaert, bezint te bedaaen, ſtil te worden.
Stimm, f. Stimme.
Stimmbar, adj. overeenſtemmend, eenſtemmig; die Instrumente ſind nicht stimmbar, de instrumenten komen niet overeen, zyn niet eenſtemmig.
Stimme, f. stem, ſtemme, keurſtemme; eine belle Stimme haben, een heldere ſtem, keel hebben; keine Stimme im Rathe haben, ſtem:eloos zyn in den raad; mit einhelliger Stimme, met eenpaarige ſtemmen; die Stimmen austreiben, de partyn verdedelen; seine Stimme jemand geben, jemand zyne ſtem geeven; die Stimmen aufnehmen, sammeln, die ſtemmen opneemen; er hat keine Stimme im Ehore, im Capitel, by heeft geene ſtem in 't kapittel, by heeft niets te zeggen, by heeft geen gezag, aanzien.
Stimmen, v. n. ſtemmen; stimmen für, wider jemand, voor, tegen jemand ſtemmen, hem zyne ſtem geeven, niet geeven; ſtims

men ein Instrument, een speeltuig, ſnaareſpel ſtemmen, ſtellen.
Stimmer, m. een klinker, vocaal.
Stimmbammer, m. -hammerchen, n. ſtemhammertje; f. auch Tongſte.
Stimmbammerlein, f. Stimmbammerchen.
Stimmig, adj. ſtemmend, klinkend.
Stimmlin, n. een ſtemmertje, geringe, kleine, ſyne ſtem.
Stimmſammlung, f. verzameling, opneeminge der ſtemmen.
Stimmung, f. ſtemming, accoord, het ſtemmen, ſtellen.
Stimplen, Stimpler, f. ſtimpeln, ic.
Stinklaas, n. een krenge, dood aas.
Stinkbaum, m. ſtinkende klaverboom.
Stinkbock, m. een ſtinkbok, die ſtinkt.
Stinkbombe, f. een ſtinkpot.
Stinken, v. n. ſtinken, lugten, quaalyk rieken, ruiken; nach etwas ſtinken, na, van iets ſtinken, rieken; es ſtinkt hier, 't ſtinkt hier; das Fleiſch ſängt an zu ſtinken, dat vleeſch begint de ſtinken, te rieken, 't begint aan te ſteeken; sein Arhem ſtinkt, es ſtinkt ihm aus dem Halse, by ruikt uit zyn aasem; eigen Lob ſtinkt, eigen lof ſtinkt, men moet zig zelv' niet pryzen.
Stinkend, adj. ſtinkend; ein ſtinkender Athem, een ſtinkende adem, aasem; ein ſtinkend Aas, krenge, vuilyk; ſtinkend machen, werden, ſtinkend maaken, worden; ſtinkende Wolluſte, vuile luſten, welluſten; ſtinkender Hochmuth, ondrangelyke hoogmoed; ſtinkende Lügen, onbeſchaamde leugen; ſtinkende Faulheit, de uiterſte luiheil.
Stinker, m. een ſtinker, ſtinkbok; eene ſtinkende zaak.
Stinkericht, f. ſtinkend.
Stinkerinn, f. eene ſtinkster, ſtinkkrok, een ſtinkende geit.
Stinkerisch, adj. f. ſtinkend.
Stinkfaul, adj. ſtinklui.
Stinkfiſch, m. ſtinkviſch.
Stinkgaſſe, f. ſtinkſtraat, ſtinkgat, ſtinkhoek.
Stinknaſe, f. ſtinkneus.
Stinkneſſel, f. eene ſtinkende netel.
Stinkpott, m. f. Stinkbombe, een ſtinkpot.
Stinks, m. f. Stinkfiſch.
Stint, m. kwab, puitaal.
Stirn, f. voorhoofd, -doek; eine breite, hohe, glatte, gerunzelte Stirn, een breed, hoog, glad, gerimpeld voorhoofd; die Stirn runzeln, kreuken in het voorhoofd trekken; es ſteht ihm an der Stirn geſchrieben, men kan het op zyn voorhoofd lezen.
Stirnargen, f. het voorhoofdsmiddel.
Stirnband, -tuch, n. voorhoofd, -spanſel.
Stirnein, n. voorhoofdabeen.
Stirnbinde, f. f. Stirnband.
Stirnblatt, n. f. Stirnriem.
Stirnhaar, n. Stirnlocken.
Stirnkrone, f. een toer, hair-, hoofdſierſel.
Stirnlocken, f. voorhoofdskrullerjes.
Stirnnidel, -nippel, m. f. Stirnschnalle.
Stirnriem, m. kopriem.
Stirnschnalle, f. knip, knokſlag, tegen 't voorhoofd.
Stirnschnalle, m. -schnelle, f. -ſchneller, m. f. Stirnschnalle.
Stirntuch, -tüchlein, n. f. Stirnband.
Stirnwaſſer, m. een aanzigtwikkler, waarzegger mit

zegger uit de trekken van jemand's aangezicht.

Stige, f. Städe.

Stöber, f. Stäuber.

Stöbern, v. a. stooren, jaagen, verjaagen, verdryven, verstuiven; eine Diebströtte stöbern; eene vende dieven verjaagen, verdryven; den Hagen aus dem Lager stöbern; een haas opjaagen.

Stöbern, f. stüben.

Stöckastraut, n. Stachsbloemen.

Stöcken, f. Stöckern, Stöckerer.

Stöckern, v. a. stooken; die Lampe, daß sie besser leuchte, de lamp wat opstooken, dat ze beter lichte; seine Zähne stöckern, zyne tanden stooken; ins Wespennest stöckern, jemand gaande maaken; vertoornen.

Stöckern, spotten, steecken, steeckende woorden geeven; er stöckert gerne, hy spot gaarne.

Stöckerer, Stöcker, m. een spotter, boorter, spreekw, moeietmaaker.

Stöckeren, Stöckerung, f. vinnige boert, steeckende, bitse, scherpe woorden.

Stöckerhaft, adj. spottend, twisgerig.

Stock, m. stok, staf; eines abgebauehen Baumes, stonk, tronk van een afgebauehen boom, boomstronk, boomstam; im Stocke liegen, in den stok leggen; f. Eisenbände; Stock einer Säule, f. Stab; Stock eines Gewächses, stok, struk van een gewas; am Stocke geben, met een stok gaen; die alten Stöcke ausgraben, de oude tronken niddelven; er ist ein rechter Stock, het is een regte blok, dommekragt.

Stock, n. f. Stockwerk; ein Haus von drey Stocken, een huis van, met drie verdiepingen.

Stockadler, m. de zwarte arend.

Stockalt, alt. stokoud, overoud.

Stockbesem, m. stokbessem.

Stockbild, n. stokebeeld.

Stockblind, adj. stok-, strikblind, steekeblind, niet een stek ziende.

Stockbogen, m. een hoofdpylaar.

Stockbrief, f. Stockbrief.

Stockchen, n. een stokje, blokje, plantje.

Stockdür, adj. geheel-, horddroog.

Stockdumm, adj. zeer dom, bot.

Stöcken, v. a. in de gevangenis zetten, in den blok sluisen.

Stöcken, v. n. in de rede blyven steecken.

Stöcken, v. n. dik worden, strommen, runnen; die Milch stockt, de melk wordt dik, begint te strommen.

Stockend, adj. ingekrompen door de droogte, verlept, uitgedroogd.

Stockfeder, f. eene schagt uit een vleugel van een vogel.

Stockfiedel, -geige, f. zakviool, krytertje van den dansjeester.

Stockfinjer, adj. steekefinjer.

Stockfisch, m. stokvisch; jool, houtte klaas; ich ware ein Stockfisch geworden, ik ware een droogte, houtte klaas, een jool, mulbebbert geworden.

Stockgeige, f. f. Stockfiedel.

Stockhaus, n. gevangenis.

Stockholz, n. telhout, gekloofd hout.

Stöcklein, n. een stokje, een plantje, een blokje; l. Stöckchen.

Stockleuchter, m. knaap, -houte standert, stok van een kaars, of lamp.

Stockmeister, m. stokwaarder, sipier, gevangenhoeder, stokbewaarder.

Stocknabel, f. Nabelbruch.

Stocknarr, m. stoknarr, volslagen gek.

Stockschilling, m. geesseling binnens kamert.

Stockschlätze, m. stokslagen; Stockschlätze geben, stokslagen geeven; Stockschlätze werth, stokslagen waarlig.

Stockstief, adj. stokstyf.

Stockstill, adj. stokstil, onbeweegelyk; stockstill schweigen, dood stil zwygen, geen woord spreken, kikken.

Stockstumm, adj. stom als een blok, als een mos.

Stockwerk, n. zoldering, verdieping, verhooging van een gebouw.

Stockzahn, m. kaauw-, maal-, bakrand, kies.

Stofe, f. eene vuurstof.

Stofen, v. a. stooven.

Stoff, m. stof, materie; seiden, wollen Stoff, zeide, wolle stof; Stoff zu reden, zu schreiben, stof, materie, om te spreken, te schrijven.

Stoffen, adj. van stof; ein Stoffen Kleid, een stoffe kleet.

Stöbren, v. a. wroeten; in seiner Nase stöbren, in zyn neus wroeten, penteren, booren; in den Zähnen stöbren, in zyne tanden stooken, i. stöckern; verslöbren, beunrubigen, stooren, steuren, verstooren, ontruiken, beroeren, ontroeren.

Stöhrer, m. stoorder, verstoorder.

Stöhrung, f. stoorring, stoornis, ontruiging, beroerte.

Stoiker, m. een Stoicyen, opvolger van de strengheid der stoicyische wygeerte.

Stoikerlehre, -meining, f. de leer, het gevoelen der Stoicyen.

Stole, f. stool, priesterlyk balsieraad.

Stolle, m. voer, ityl; nagels van hoefzylers; waterleiding in eene myn; een sneede broods, waarop men boter smeerd; it. een langwerpige brood.

Stollösig, adj. scheef-, krombeen; die scheeve, kromme beenen heeft.

Stollhasen, m. een pot met een voet, met pooten.

Stolper, m. Stolperung, f. struikeling.

Stolperer, m. struikelaar, stronkelaar.

Stolpergang, m. ein Pferd, das einen Stolpergang hat, een paard, dat menigmaal struikelt.

Stolpericht, stolperig, adj. onderbevig aan struikelen.

Stolpern, v. n. struikelen, stronkelen, strompelen, stronkelvoeten, stompvoeten.

Stolperung, f. f. Stolper.

Stolprian, m. een lompert, ploimpert, een onbeschaafte mensch; it. eene fout.

Stolz, adj. & adv. stout, prat, fier, groots; ein stolzer Mensch, een trots, hoogmoedig mensch; in stolzer Ruhe leben, in een liepen vrede leeven; einen stolzen Gang haben, trots, hoogmoedig gaen; sich stolz kleiden, zig hoogmoedig kleeden.

Stolz, m. 'touthed, grootsheid, fierheid; ein unerträgliches Stolz, een onverdraagelyke hoogmoed; Stolz kommt vor dem Fall, hoogmoed gaat voor den val.

Stolzheit, f. f. Stolz.

Stolzieren, v. n. pronken, praalen, groots zyn.

Stolzierer, m. een pronker, praaler.

Stolzierung, f. pragt, pronk.

Stolziglich, stolzich, adv. f. stolz, adj.

Stopf, Stopp, Stöpfel, Stöpsel, m. stop, stoppel; einer Flasche, Krug, Stoppel, stopper, prop, kurk van eene vles, krnk.

Stöpfel, f. Stopp.

Stopfen, v. a. stoppen, proppen, volproppen, stouwen; ein Schiff stopfen, stoppen, breeuwen, klouwen, kalfaten, digten, kielhaalen, dryven, een schip; den Bauchstuß, Blutgang stopfen, stoppen, stempen, stillen, sluiten den buikloop, den bloedgang; einem das Maul stopfen, jemand den mond stopfen; Wieß stopfen, proppen, krompen, vullen, stoppen, stouwen; stopfende Arzenei, stopfend Obß, Speise, stoppend geneesmiddel, stoppend oost, stoppenle spyze, die stopft, of stoppend is.

Stopfen, sich, v. rec. gulzig eeten, zig opproppen met eeten.

Stopfend, adj. stoppend, toestoppend, verstoppend.

Stopfer, m. stopper.

Stopferinn, f. eene stopster.

Stopfgarn, n. stopgaren.

Stopfhammer, m. stop-, breeuw-, braauw-, klouwhamer, klouwer.

Stopfmasgen, n. de luierspier.

Stopfnadel, f. stopnaald.

Stopfnudel, f. Stopfnudel.

Stopfstaek, n. stopstak.

Stopfstuch, n. stopdoek, stopwerk.

Stopfung, f. het stoppen, de verstopping, toestopping.

Stopfwand, n. stopwas, waarmede de byen alle reuten en gaten in hunne korven toestoppen.

Stopfwerk, n. pluis, werk, om een schip te breeuwen, of digt te maaken.

Stopp, f. Stopp.

Stoppel, f. stoppel; die Stoppeln wegbrennen, die stoppel verbranden.

Stoppelabschneidung, f. afsnyding der stoppelen.

Stoppelbutter, f. stoppelboter; boter van de maand Augustus.

Stoppeler, m. -inn, f. stoppelaar, -rster.

Stoppelfedern, f. stoppelveeren, stoppelen.

Stoppelgans, f. stoppelgans.

Stoppeln, v. n. stoppelen, stoppelraapen, naleezen, naogiften, de naleezing doen.

Stoppeln, n. het naleezen, naogiften, doen van de naleezing.

Stoppelfeise, f. feis, om de stoppelen af te maaien.

Stoppeling, f. f. Stoppeln, n.

Stoppeln, Stoppeler, n. f. Stoppeln, n.

Stoppwerk, f. Stopfwerk.

Stöpfel, f. Stopp.

Stör, -fisch, m. een steur; ein Eingefalsener Störfish, ingelegde steur.

Stör, f. Stöhrer.

Storachs, Storax, -gummi, m. styrax, bars van dien boom.

Storch, m. ojevaar.

Storchbeine, n. -waden, f. ojevaarsbeen, -kuiten, kuitloze, effene, even dikke beenen.

Storchnest, n. ojevaarsnest.

Storchschnabel, m. ojevaarsbek.

Storch: Storchenschnabel, *m.* ojevaarsbek, robbregtskruid.
Storchwaden, *f.* Storchbeine.
Stören, *f.* stören.
Störzer, *f.* Störzer; eines Handwerks, kladder, knoejer, lapzalver.
Störzenied, *m.* een verstoorder van den vrede.
Störzen, *f.* verstooring, stooring.
Störzfang, *m.* steurvangst, visschery van steur.
Störzisch, *f.* Stör, een steur.
Storger, *m.* een kwakzalver.
Störria, *adj.* stuurs, straf, streng, wreed, onvrindelyk; ein störriger Kopf, een onverzettelyk, stuurs, straf mensch.
Störriakeit, *f.* stuursheid, strengheid, wreedheid, strafheid, onvrindelykheid.
Störrogen, *m.* caviard, caviaard, knit van den steur.
Störstoc, *m.* stronk van een boom.
Storzen, störrigen, *v. n.* hier en gins zwerven, doelen, omzwerven, schoojen.
Störzer, Störzer, *m.* zworver, landlooper, vagabond, schoojer.
Störzerey, *f.* omzwerving, het schoojen, enz.
Störzung, *f.* Stöhrung.
Stoß, *m.* stoot, aansloot, bons, hort, duuw, schok; Stöße mit Säusten, slagen, dossen, poffen, klop; aufgeschlichteter Hausen, hoop, ras, stapel, Stoß eines Weiberocks, da die Füße im Gehen anstoßen, stootkant van een vrouwenrok; das hat ihm einen Stoß gegeben, dat heeft hem een krak gegeven.
Stoß, *m.* twist, oneenigheid.
Stoßadler, *m.* een roofarend.
Stoßbock, *m.* een bok, die stoot.
Stoßdegen, *m.* steekdegen, steekaade, stootdegen, stoot-, steekgeweer.
Stoßelsen, *n.* stootzyser.
Stößel, *m.* een stooter, stamper, vyzelftamper.
Stoßen, *v. a.* stooten, bonzen, horten, duuwen; stoßen im Wärfser, stooten, stampen in den vyzel, mortier; stoßen jemand mit dem Hintern auf den Boden, jemand stoot-aarzen; stoßen gegen einander mit den Köpfen wie die Bocke, tegen malkander knikkebollen gelyk de bokken; einen in eine Ecke stoßen, jemand in een boek stooten, douwen; stoßen eines Wagens im Fabren, borsebassen, schudden, stooten van een wagen in 't ryden; einem ein paar Dukatzen in die Faust stoßen, jemand een paar ducaten in de vuist douwen, steeken; sich stoßen an etwas, zig aan iets stooten, ergeren; Butter stoßen, karnen; in die Trompete stoßen, op de trompet blaazen; jemand von seinem Amte stoßen, jemand van zyne bediening, zyn ampt zetten, zyn afscheid geeven; die göttliche Gnade von sich stoßen, de goldelyke genade weërstaan; an den Feind stoßen, den vyand ontmoeten, aantreffen; vom Lande stoßen, van land steeken; zu einem stoßen, by jemand komen, zig by hem voegen, zyne party trekken; zu einer Partei stoßen, jemand's party trekken.
Stoßend, *f.* stödig.
Stoßfall, *f.* Stösvogel, een stoot-, roofvogel.
Stoßgebet, *n.* een schiergebet.

Stoßgebeten, *n.* stoot-, schietgebedeken.
Stößig, *adj.* stootig, dat stoot.
Stößig, stootig, stootsch, hortig.
Stößkaren, *m.* een schokkar.
Stößkling, *f.* f. Stößdegen.
Stößmühle, *f.* een stampmolen.
Stößochs, *bock*, *m.* stootos, -bok.
Stößriegel, *m.* handboom, handspaak.
Stößung, *f.* stoot, het stooten.
Stößvogel, *m.* stootvogel.
Stößwehr, *f.* scherp geweer.
Stotterbock, *m.* f. Stammler.
Stotterer, *m.* een stamelaar.
Stotterig, *adj.* stamelend, stotterig.
Stottern, *f.* stammlen, gaken.
Stotterung, *f.* het stamelen, stotteren, hakelen.
Stoß, *m.* helling, het afhangen.
Stößig, *adj.* hellend, afhangend.
Strack, *adj.* strak, sluk, eften, regt; ein stracker Baum, eine stracke Linie, een regte boom, eene regte linie, lyn; ein stracker Weg, een effen, gelyke weg; strackes Fußes, strakt, datelyk, f. stracks; auf die stracke Stunde, op het zelfde uur.
Strack, sträcklich, *adj.* schielyk, prompt; ein sträcklicher Tod, een schielyke dood; eine sträckliche Bezahlung, eene promte betaling.
Stracks, *adv.* straks, datelyk, dadelyk, terstond, haast.
Stracks, *adv.* lynregt, regelregt, vlak; das ist den Gesezen stracks zuwider, dat is lynregt, regelregt tegen de wetten, dat loopt vlak tegen de wetten aan.
Strasamt, *n.* strafampt, strenge tugt.
Strasbar, *f.* sträcklich.
Strafe, *f.* straf, straffe, tugtiging, kastyding; eine exemplarische Strafe, eene voorbeeldige straf; die Strafe mildern, de straf verzagten; erlassen, kwyt schelden, vergeeven.
Strafe, *f.* boete; auflegen, boete opleggen.
Strafen, *v. a.* straffen, tugtigen, kastyden; mit Worten, straffen, berispen, doorstryken, doornemen met woorden; um, an Geld strafen, met geld straffen; einen hart strafen, jemand sterk doornemen.
Strafer, *m.* een straffer, wrecker.
Straferinn, *f.* eene strafster, wrecker.
Straffällig, *f.* sträcklich.
Straffrey, *adj.* vry van straf.
Straffreihheit, *f.* vryheid van straf, impunitieit.
Straff, stramm, *anj. & adv.* strak, zeer gerekt, gespannen, streng; ein straffes Geil, een gespannen touw; straffe Gerechtigkeit, strenge gerechtigheid, regtvaardigheid; ein straffer Mann, een streng, fors man; straff aussehen, streng uitzien, een gefronst aanzigt, stuurs gelaat, een gerimpeld, grynzig wezen, een spytig bakhuis trekken.
Straffen, strammen, *v. a.* trekken, spannen, spanning veroorzaaken.
Straffung, strammung, *f.* opspanning; in den Oledern, spanning, opspanning der zenuwen.
Strafgedicht, *n.* een hekel-, schimpdicht, satire.
Strafgeld, *n.* boete.
Strafgerechtigkeit, *f.* de wreekende gerechtigheid.

Strafgesek, *n.* eene straffende wet, welke straf stelt, oplegt.
Strafhand, *f.* de straffende, wreekende hand.
Straflich, strafwürdig, *adj. & adv.* strafbaar, strafelyk, strafwaardig, bestraffelyk, berisplyk.
Straflos, *adj.* strafkeloos, onschuldig.
Straflosigkeit, *f.* strafkeloosheid, onschuld.
Strafpredigt, *f.* eene preek, reilen, reilevoering, die de ondegden bestraf, waarin de ondegden bestraf worden, eene zedenpreek; einem eine Strafpredigt halten, jemand hard bestraffen, braaf, streng doornemen, braaf, lustig, wakker bekelen, eene schoone les, schrap geeven.
Strafschrift, *f.* f. Strafsedicht.
Strafswerdt, *n.* het wreekend zwaard, de strenge straf.
Strafswort, *n.* berisping, bestraffing.
Strafswürdig, *f.* sträcklich.
Strahl, *m.* straal, bliksemstraal.
Strahlen, *v. a.* stralen, bestralen, bliksemen.
Stral, *m.* f. Strahl.
Stral, *m.* een kaan.
Stralbüsch, *f.* eene hairborstel.
Stralen, *v. a.* Kammen, 't hoofd kammen.
Strahlen, *f.* Strahlen.
Stralend, stralicht, *adj.* straalend, bestraalend, stralen werpend, -uitschietend.
Stralenslanz, *m.* schitterende glans.
Stralentrone, *f.* eene kroon met stralen, kroone der beerlykheid.
Strälerinn, *f.* eene kamster.
Stralhure, *f.* eene hoer, eerloos vrouwenstuk, eene ritfje zeef.
Stralicht, *f.* stralend.
Stralschelm, *m.* een siel, guit, schelm.
Stralstein, *m.* een dondersteen, -kloot.
Stramm, strammen, *f.* straff, straffen.
Strammen, *v. n.* zig op-, tegen houden.
Strammung, *f.* f. Straffung.
Stramonien, *m.* een doornappel.
Strampeln, strampeln, strampen, strampfen, *v. n.* stampen, stampvoeten, spartelen, met votten stooten.
Strand, *m.* strand, zeekant.
Stranden, *v. n.* stranden, verzeilen, op een klip, bank aan stukken zeilen.
Strandfisch, *m.* strandvifch.
Strandherr, *m.* strandheer, strandmeester.
Strandrecht, *n.* strandregt.
Strandung, *f.* stranding, het stranden.
Strang, *m.* streng; ein Strang Garn, Geilde, een streng garen, zyle; Strang an einem Wagen, oder Suggeschirr, strang, strengen, zeelen, garcelen; den Strang zum Lohne erhalten, de galg tot een loon krygen, gehangen, opgehangen worden; zum Strange verurtheilt werden, met de koorde gestraft worden, veroordeeld worden, om gehangen te worden; Strang eines Flusses, arm eener rivier.
Strang, *adj.* onryp, groen, wrang; stranges Obst, onrype vrugten; stranges Wasser, moeilykheid van te wateren.
Stränge, *f.* wrangheid, onrypheid; Stränge des Harnens, moeilykheid van te wateren.
Strängel, Strengel, *m.* de vyver, klier-, keelgezwel der paarden.

Strángelbinn, *f.* eene wrange, roettrekkende peer; **Strángelbinnen** essen, door een zwaren appel byten, veel hartzeer uitstaan.
Strángeln, *f.* strángeln, v. a. de keel toenypen, wurgen, verworgen, verhangen.
Stránclung, *f.* het wurgen, verworgen, verhangen.
Strangulieren, *f.* strángeln.
Strapas, **Strapas**, *f.* last, vermoeidheid, ongemak.
Strapacieren, v. a. vermoeien, afinatten, kwellen.
Straße, *f.* straat, weg; gepflasterde, plaveizel, steenweg; onzichere Straße, een onzellige weg; **Straße nach der Stadt**, weg na de stad; **auf freyer Straße**, op de open straat.
Straßenmord, *m.* moord, op de straat gepleegd.
Straßenraub, *m.* straatroof, rooverij.
Straßenrüber, *m.* schänder, straatroover, schender, landdief, roover.
Straßenrüberen, *f.* straatrooverij, straat-schenderij.
Straßenrecht, *n.* het regt van de straat, van een openbaaren weg.
Straßenränder, *m.* schánderen, *f.* f. Straßenrüber, ic.
Straßenweiger, *m.* een wegwijzer.
Strauben, *f.* struppeln, struppen, v. n. regt opsteeken, opzetten, ophouden, ryzen, overend staan; die Haare strauben ihm, de kairen ryzen hem te berg.
Strudeln, *sich*, v. rec. zig verzetten, aankanten; *f.* streuben, *sich*; der Hochmuth unsers Herzens mag sich dawider strudeln, de hoogmoed van ons hart mag zig daar tegen verzetten, aankanten.
Strauben, *n.* Strudeln, *n.* struif, struifje, pangebak, lugtige koek.
Straubicht, *struppicht*, *adj.* overend staand, ryzend.
Straubkopf, *m.* een los, wild, woest, ongekand hoofd.
Strudeln, *f.* strauben.
Strudlicht, *f.* straubicht.
Strauch, *m.* struik.
Strauchbart, *m.* een dikke, ruige, zwaare baard.
Strauchdieb, *m.* struikroover, -strooper.
Straucheln, v. n. stronkelen, struikelen, hompelen, hompelvoeten.
Strudeln, *n.* een struikje.
Strauchrüder, *m.* f. Strauchdieb.
Strauß, *vogel*, *m.* struis, struisvogel.
Strauß, *m.* Strudeln, *n.* besche bloemen, tuil, tuilje, ruiker, ruikertje van schoone bloemen.
Strauß, *m.* f. Strauß, een ruiker, enz.
Strauß, *m.* toeval, ontmoeting, kans, sroot, sryd; **einem harten Strauß ausssehen**, eenen harten toeval uit-, doorstaan; **ein unverhoffter Strauß**, eene onverwagte ontmoeting, een onverwagte toeval; **einem Strauß wagen**, een kans wagen.
Strauß, *m.* kuif.
Straußenfeder, *f.* eij, *n.* struisey, -veder, -pluin.
Straußenmagen, *m.* eene struismaag, barde mung, die alles ligt verteert.
Strußermädchen, *n.* f. Strudelnblinderinn.

Straußenfeder, *f.* Straußenfeder.
Strausicht, *adj.* struikig, digt bewaflen.
Strudeln, *f.* Strauß, een ruiker, enz.
Strudeln, *n.* een struikje.
Strudelnblinderinn, *f.* een ruikermaakster, -verkoopster, eene vertierster.
Strebogen, *m.* eene hangende boog.
Strebe, *f.* eene schoor.
Streben, v. n. streeven, trachten na iets, 'er na staan, haaken, hygen, reikhalzen; **nach einem Amte**, na een ampt streeven, 't bekuipen, bejaagen, 'er om loopen, kuipen, bedelen, kleplooopen, na reikhalzen, verlangen; **einem nach dem Leben streben**, na jemand leven staan.
Strecke, *f.* uirgcfrektheid, uirgcfrektheid, streck; **eine lange Strecke Landes**, een lange streck lands.
Strecken, v. a. strekken, uirfstrekken, rekken, uirrekken; **linnen Zeug strecken**, linnen-goed rekken; **die Ohren strecken**, de ooren scherpen; **alle Kräfte an etwas strecken**, alle krachten ergens toe besteeden, inspannen; **sich nach der Decke strecken**, zig naar den zyid schikken, zo goed behelpen, als men kan; **der Tag streckt sich**, de dag longe.
Streckung, *f.* rekking, uirfstrekking, uirfstrekking.
Streiben, *sich*, v. rec. zig opzetten, opreggen; **der weltliche Rath streicht sich mit den Flügeln**, de kalkoensche haan, regt de vleuzels op, pronkt.
Streibeln, *f.* Strauben, eene struif, enz.
Streich, *m.* slag; **Streiche geben mit Ruthen**, geëffelen, streepen, met roeden slaan; **jemand einen Streich versetzen**, spieelen, **jemand een flimme, looze streck**, een flimme trek spelen, bewyzen; **jum Streiche kommen**, zyn voornemen bereiken; **sich großer Streiche ausgeben**, wat groots opgeeven; **der Baum fällt nicht nach dem ersten Streiche**, de boom valt op den eersten slag niet, Rome is niet op eenen dag gehouwd.
Streichblume, *f.* f. Streichkraut.
Streichwerk, *m.* strykhoeck, hoek op de zyde gedekt, versterkt.
Streichweiser, *n.* een strykyzer.
Streicheln, v. a. streelen, enz. f. bey **Streicheln**.
Streichen, v. a. stryken; **ein Pfaster streichen**, een pfeister stryken, smeen; **Regel-, Mauersteine streichen**, tegels, steenen vormen; **die Seegel streichen**, de zeilen stryken; **die Flaage vor jemand streichen**, de vlag voor jemand stryken, afsneemen, den Mastbaum streichen unter einer Frucht, de mast stryken onder een vrucht; **Schmiedeln, lieblosen**, stryken, strooken, streelen, vlejen, schoon praaeren; **ein klein Kindchen sanft streichen**, een klein kindje strelen, zagtjes stryken, troetelen; **Gold, Silber, goud, zilver toetsen**, proeven, beproeven, **am den toetssteen stryken**; **auf der Gelge**, op de viool spelen; **durch das Land streichen**, het land doorkruisen; **es streicht eine sanfte Lust**, het waajt een koel, zagt lugtje.
Streichhader, *m.* wifch, *m.* keuken-, vaat-, wryf-, schuurdoek.
Streichholz, *n.* strykhout, -stok, streekel; *f.* Kornstreich.
Streichkraut, *n.* guichelheil.

Streicheln, *f.* streicheln.
Streichlinie, *f.* flank van een balwerk, strycklyn.
Streichlung, *f.* streeling, het streelen.
Streichmahl, *n.* sraam, striem, overblyvend lieteken.
Streichmas, *f.* Streichholz.
Streichmasen, *f.* blaauwe vlekken.
Streichmodell, *n.* stryckmodel, houtte maat.
Streichnadel, *f.* f. Streichstein.
Streichnetz, *n.* het strycknet.
Streichplag, *m.* de tweede strycklyn.
Streich, *m.* Streichschuß, *m.* een schampert, schampchoot, die de bovenhuid maar even schaast, en bluft.
Streichstein, *m.* nadel, *f.* toetssteen, toetsnaald.
Streichwehr, *f.* stryckweer, borstweering.
Streichwinkel, *m.* f. Streichdeck.
Streichwisch, *f.* Streichhader.
Streichzeit, *f.* tyd, wanneer de visch knit sbiet.
Streis, **Streisere**, *f.* stroop, stroopen; **einen Streis in Feindes Lande thun**, een stroop in 't land van den vyand doen; **den Streis fereyen wehren**, de strooperyen beletten.
Streis, *m.* streep, schreef; **Streis von Schmutz in der schwarzen Wäsche**, streepen van vuilheid in 't wile linnen.
Streislicht, *f.* streiflicht.
Streisen, v. a. stroopen, afstroopen, overstroopen; **einen Hasen streisen**, een haas stroopen; **eene Säule streisen**, eene colom streepen; **an etwas stryken**, streepen, stroopen aan iets; **plündern**, stroopen, plonderen, rooven, vryhuiten, op buit loopen, stroopery bedryven op 't platte land.
Streisen, v. n. stooten, eenigzins bezeeren; **an das Ufer hinan streisen**, aan den oever stooten; **die Haut mit dem Degen streisen**, het vel, de huid met den degen kwetzen, bezeeren.
Streisend, *adj.* stroopend; **eine streisende Partey**, eene stroopende party.
Streisere, *f.* Streis, een stroop.
Streisermel, *m.* stroopmouwen, overmouwen.
Streischieb, *f.* ben Streischuß.
Streisicht, **streislicht**, *adj.* met streepen, vol striemen.
Streisicht, *adj.* rond zwerwend, stroopend.
Streisung, *m.* halve laars, sliklaars.
Streisich, *hieb*, *streich*, *m.* schampschere, -houw, slag.
Streisrümpfe, *f.* stroopkouffen.
Streiswurf, *f.* patik, patientie, surken.
Streim, *f.* Striem.
Streit, *m.* maagdepalm, vinkoorde.
Streit, *m.* sryd, gevegt, twist, verschil, geschil, krakkeel, sporeeling; **mit jemand im Streite liegen**, tegen iemand gekand zyn, met jemand over hoop leggen, in twist, geschil, onmin zyn.
Streit, *m.* proces, retsgeding; **ein andärs giger**, aber noch unausgemachter Streit, een hangend proces, dat nog niet uitgewezen is.
Streitart, *f.* beil, *n.* f. Streitkolbe.
Streitbar, *adj.* srydbaar, weerbaar, verweerbaar, kloek, dapper; **ein Streitbares Volk**, een srydbaar, dapper volk.
Streitbar.

Streitbar, betwistbaar; *eine streitbare Frage*, *eene vraag, waarover geschil is*.
Streitbarkeit, *f. srydbaarheid, heldhaftigheid*.
Streitbrücke, *f. verweerbrug, dek op een schip*.
Streiten, *v. n. sryden, kampen, vegten, rwissen, kyven; vor dem Richter, sryden voor den regter, regten, pleiren; disputieren, redekavelen, zintwiltten, leertwiltten; zuwider seyn, sryden, tegen zyn; Feuer und Wasser streiten wider einander, vuur en water sryden tegen malkanderen*.
Streitend, *alj. srydend; streitende Meinungen, verschillende gevoelens; srydige gedagten, gevoelens*.
Streiter, *m. sryder, kamper, kampioen*.
Streitfrage, *f. vraag, vraagstuk, verschil, disput*.
Streithaft, *adj. krygszugtig*.
Streithammer, *m. i. Streitkolbe*.
Streithandel, *f. Streit*.
Streithenft, *m. roshengst, paaril, dat zeer bekwaam is in den slag*.
Streitig, *adj. srydig, twistig, geschillig, onzeker, verschillig, oneens, oneenig; Streitig seyn mit einem, met jemand srydig, oneens zyn*.
Streitigkeit, *f. srydigheid, geschil, twilt, oneenigheid*.
Streitkolbe, *f. srydkolf, -knods*.
Streitlag, *m. her srydperk, de vegtplaats*.
Streitpunkte, *m. pl. verschilpunten, -stukken*.
Streitrüstung, *f. i. bey Streitwaffen*.
Streitsache, *f. eine ausmachen, een verschil eindigen, een disput, rechtgeding afdoen*.
Streitschriften, *f. srydschriften*.
Streitsüchtig, *adj. sryd-, twilt-, krakkeeler, zoeker*.
Streitwaffen, *n. rüstung, f. srydwapenen, -rusting*.
Streitwagen, *m. srydwagen, voor dezen bezet met seiffen, en andere scherpe werktuigen*.
Streitweise, *adv. om sryd, om prys, om 't eerst*.
Streitwurg, *f. groote of waterpatig*.
Stren, *f. Strang*.
Stren, *adj. adv. streng, zerp, amper, straf, wrang, onryp, groen, stram; ein strenges Schloß, eine strenge, alzu steif gespannte Feder, een stram, styf slot, dat moejelyk te openen is, eene stramme, styve veer; gestrenu, scharf, hart, raub, streng, strike, straf, scharp, ruuw, sel wreed, stuars, bars, fors; ein strenger Orden, een strengen orden; strenger werden, machen, strenger worden, maaken; strenge Herren regieren nicht lange, strenge heeren regeeren niet lang*.
Streng, *adj. dapper, moedig, eng*.
Strenge, *f. strengheid, strafheid; nach der Strenge verfahren, streng te werk gaan, handelen*.
Strengel, *strengeln, f. Strängel, ze*.
Stengen, *v. a. prangen, drukken, klemmen, persen*.
Strengheit, *f. f. Strenge*.
Strengheit, *dapperheid, manmoedigheid*.
Strens, *f. i. Stute, eene merrie*.
Strenge, *f. spuit, klitteerspuit*.
Streu, *f. Streue*.
Streubelein, *n. een struisje*.

Streuben, *f. streiben, sich*.
Streuben, *sich, v. rec. strubbelen, tegenstrubbelen, aankantten*.
Streubüchß, *f. eene zandbus, zandbak*.
Streue, *f. strooizel, stroo, 't welk men onder de paarden, onder 't ve in de stallen snyt; ein Pferd auf der Streue halten, een paard op stal houden; eine Hure auf der Streue halten, eene hoer houden, onderhouden*.
Streuen, *v. a. strooijen, uitstrooijen; denen Pferden, dem Viehe streuen, de paarden, 't vee strooijen; sein Gättlein streuen, zyn goeijde doorbrengen, door de hillen lappen, jaugen*.
Streuer, *m. een stroojer, zaajer, uitstroojer*.
Streugabel, *f. eene strooivork, vorktand*.
Streuförbchen, *n. strooimandje, -korfje*.
Streufand, *m. stroozand*.
Streuung, *f. het strooijen, de zaaiing*.
Strich, *m. streek, streep; Strich mit Kreibe, schreef; Strich eines seegeldes Schiffes, streek, koers van een zeilend schip; ein Strich mit dem Winckel, een trek van een pinseel; Strich mit einem Lumpen über etwas, um es ab-, oder auszuwischen, veeg, streek, trek, met eenen doek, slet, dweil over iets, om 't uit te veegen; auch einen Strich aus der Pfannen kriegen, ook eenen veeg, streek uit de pan krygen; Striche auf einem Seccompas, streeken van een kompas; Landstrich, -gegend, -reffer, stre.k, landstreek, landsdouw, gewest; Strich Probe des Goldes, des Silbers, roets, proef van 't goud, van 't zilver; Strich abgemachten Grades, zwad, zwade; Striche einer Kuh, Ziege und dergleichen Viehe, speenen, melkspeenen van een koei, geit, en diergelyke melkheesten; Strich im Holze, Steine, ader in 't hout, den veen; in der Hand, streep, linie in de hand; wider den Strich bürsen, tegen den draad veegen, borstelen*.
Strich, *imperf. von streichen, ik streek*.
Strichlein, *n. een strepje, schreefje, enz*.
Strichregen, *n. streekregen*.
Strichs, *a. langs heen, eventjes afgeschampend; die Kugel ist ihm Strichs am Hut weggegangen, de kogel is langs zyn hoed afgeschampt, heen gegaan*.
Strick, *m. koorde, strik; Strick zum Aufhängen, strop, hangbaß, Luik, koorde tot ophangen; Stricke hinnen, touw, koorde slaan; Strick zur Aufziehung der Säulen, leng, strik, schuifknoop; eine Strick Wäde, een leis, een band voor bazewindhonden; Strick Hütte, groote hoop van jagthonden; einem einen Strick legen, iemand laagten leggen; Strick aus Sande flechten, op 't zand bouwen, op een lossen voet te werk gaan*.
Strickbube, *-schelm, m. galgbrok, galgenaas, gauwdief, schelm*.
Stricken, *n. koordeje, touwtje, lyntje*.
Stricken, *v. a. strikken, lassen; Strämpfe stricken, kousen breiden, breyen, breien; Strämpfe stricken auf dem Strickstuhl, kousen weeven, op 't weefstouw; Viehe stricken, netten breiden, breien, netten maaken*.
Stricken, *borduren*.
Stricker, *m. breider*.
Strickerinn, *f. breyster, kousenbreyster*.
Strickerlohn, *m. breyloon*.

Strickgarn, *n. breygaren*.
Stricklein, *n. f. Strickchen*.
Strickleiter, *f. ladderouwe, ladder van touw*.
Stricknadel, *f. breinaald*.
Strickschelm, *m. -bube*.
Stricksack, *m. breyhout*.
Strickstuhl, *m. weefstouw, voor kousen*.
Strickung, *f. i. Strickwerk*.
Strickwäse, *f. am Bratenwender, de spit aan het brandspit*.
Strickwerk, *n. breiwerk, het breyen*.
Striegel, *m. roskam*.
Striegaler, *m. een roskammer, die roskamt*.
Striegeln, *v. a. roskammen; einten striegeln, iemand roskammen, doorbaalen, afroffen; die Bauern striegeln, de boeren plaagen, stroopen*.
Striegelung, *f. het roskammen, bedillen*.
Striem, *f. striem, straam; Striem von einer Wunde; lidreken; im Holze, vlam in 't hout; Striemen der Sonne, zonnestraalen*.
Striemicht, *adj. vol striemen, sraamen*.
Strigel, *u. f. w. i. Striael, u. f. w.*
Strippe, **Struppe**, *f. koorde, band, riem, veter, nesel, suorer lus*.
Stritt, **stritte**, *imperf. von streiten, ik streed*.
Strittig, *f. Streitig*.
Strobel, *m. pynappel, de vrugt van pyn, harstboom*.
Strobelborn, *m. eene artichok*.
Strobelhaar, *n. -stopp, m. een wild, woest, ongekamd hair, kop*.
Strobelicht, *adj. f. straubicht*.
Strobelkopf, *m. een barelooze kop, bareloos boofd*.
Strobelstern, *m. een lange comeetstar, eene staartstar*.
Stroh, *n. stroo; auf den Stroh schlafen, op 't stroo slaapen; leer Stroh drehen, vergeeffsche moeite doen, den moriaan waffelen; das ist abgedroschen Stroh, 't is iets, dat al wel honderdmaal is verbandeid; das ist ein Feuer im Stroh, dat kan niet lang dueren, niet lang tegen, stand houden*.
Stroharbeit, *f. -werk, n. werk van stroo*.
Strohband, *-seil, n. een band van stroo*.
Strohband, **-bandel**, *m. het bieslint*.
Strohbart, *m. stroo-, gemaakte baard, stroo-wisch; einem einen Strobbart flechten, iemand wat op de mouw speelen, iets doen geloooven, met belofte n. puzen*.
Strobbett, *lager, n. stroobed, -leger*.
Strobbücking, *m. gerookte bokking in stroo*.
Strohbund, *-gebund, n. schoof, f. Strobbüsch*.
Strobbusch, *m. -schaube, f. stroobondel, stroobosch, -bos*.
Strobbutter, *f. hooyboter, in den winter*.
Strobdach, *n. stroodak, strooje, rieredak*.
Strobdede, **-matte**, *f. eene stroo-, tuimmat*.
Strobdeder, *m. een dekker met stroo*.
Stroben, **ausstroben**, *v. a. bet stroo uitspreiden; met stroo vullen, belekken*.
Stroben, **strobern**, *adj. strooijen, van stroo gemaakt; eine stroberne Entschuldigung, eene slechte verontschuldigung*.
Strobsackel, *f. eene sakkel van stroo*.
Strohjahr, *adj. -aeld, geel als stroo, strookleurig*.
Strohfeuer, *n. stroovuur, vuur van stroo*.
Strohfiel, *f. een soort van spinet*.

Strohbedel, *f.* eene ligtwink, *hoerächtig vrouwen-mensch.*
Strohgebund, *f.* Strohbund.
Strohgelt, *f.* Strohhalf.
Strohhalm, *m.* stroohalm.
Strohhaute, *m.* een hoop stroo.
Strohhoef, *m.* een strooberg.
Strohhut, *m.* -kappe, *f.* stroohoed, -kap.
Strohhütchen, *n.* stroohutje, -hmisje.
Strohütte, *f.* eene hut, met stroo bedekt, cabanis.
Strojonker, *m.* stroojonker, kale jonker.
Stroklap, *e.* f. Strohhut.
Strokorf, *m.* -korflein, *n.* een korf, korfje, mandje van stroo.
Strokrans, *m.* een krans van stroo.
Stroklager, *f.* Strohhut.
Strokmann, *m.* een molik, bullebak, van stroo gemaakt, om de vogels te verjaagen.
Strokmann, *m.* een mensch, van niet opgekomen, van gering aanzien, van laaie geboorte.
Strohmotte, *f.* Strohdecke.
Strohsack, *m.* stroozak, bulzak.
Strohschaube, *f.* Strohbuis.
Strohschneider, *m.* een stroofnyder.
Strohseil, *f.* Strohbund.
Strohtach, *f.* Strohdach.
Strohwert, *n.* f. Strobarbeit.
Strohwisch, *m.* stroowisch.
Stroch, *m.* landlooper, vagabond.
Strom, *m.* stroom, vloed, loop van een rivier; rivier; mit den Strome, wider den Strom fahren, met den stroom, voor stroom vaaren, dryven, in-, tegenstroom bebben.
Stromad, *adv.* met den stroom af, na beneden.
Stromauf, *adv.* tegen den stroom, na boven.
Stromen, *v. a.* stroomen, sterk vloejen.
Stromwasser, *n.* stroom-, rivierwater.
Stroren, *v. n.* zwellen, opzwellen; die Brüste freyen ihr, haare borsten zwellen; vor Hochmuth stroren, opzwellen, stinken van hoogmoed, opgeblaazen, hoogmoelig, lovaardig worden.
Strogen, *f.* stroeg, *adj.* opgezwollen, opgeblaazen.
Strudel, *m.* draaijkolk, -kuil, maalfroom, wolf.
Strudelsicht, *adj.* vol draaykolken, maalfstroomen.
Strudeln, *strudeln*, *v. n.* dikmaals onloopen, omdraajen, kronkelen, maalen.
Strumpf, *m.* kous, kousen; leinener Strumpf ohne Füße, linne kous zonder voet, voeteling.
Strumpf, *Strumpf*, *m.* een stom van iets; er hat den Arm durch einen Strüchschuß verlohren, und nur einen Strumpf davon übrig behaltten, hy heeft den arm door een stuk geschut verlohren, en 'er maar een stomp van over gehouden; mit Strumpf und Stiel austrotten, geheel en al, ten eenemaal uitrooien.
Strumpband, *n.* kousseband.
Strumpfächerin, *f.* kousselapster, -verzoofster.
Strumpfhändler, *strämter*, *m.* kousseverkooper.
Strumpfram, *m.* koussewinkel.
Strumpfling, *m.* een linne kous, onderkous.
Strumpfrichter, *weber*, *m.* koussebreider, -weever.

Strumpfrichter, *weber*, *f.* kousseweever, -fabriek.
Strumpfweder, *weber*, *f.* Strumpfrichter ic.
Strunk, *m.* stronk, stok.
Strunkeln, *v. n.* struikelen, wankelen, onvoorzien ergens tegen aanslooten.
Strunse, *f.* elue alte, een besje, oude toebel.
Strunzen, *v. n.* pochgen, hovaardig zyn, struken van hoogmoed.
Strunzer, *m.* een pochhaans, hoogmoedige.
Strupf, *f.* Strumpf.
Struf, *m.* een band, strik, knoop.
Strupfen, *v. a.* knooopen, toebinden, een knoop leggen, maaken.
Strupfsicht, *strupfsich*, *adj.* f. straubicht; die Henne kauft mit strupfsichem Gesieder, de klokken loopt met opstaande, overend staande veeren.
Struppe, *f.* Strippe.
Struppeln, *struppen*, *f.* strudelen.
Struppelstirn, *f.* een gerimpeld, gefronst voorhoofd.
Struppicht, *f.* straubicht.
Struf, *f.* eene spuit.
Strügel, *m.* een langwerpige witte brood; ein Strügel Butter, eene maat, klomp buter.
Stub, *f.* Stube.
Stübchen, *f.* Stüblein.
Stübchen, *n.* een stooop, maat.
Stube, *f.* stooop, stoove, kamer met een kachel, kagelkamer, kamer; mit der Thür in die Stube fallen, met de deur in 't huis vallen, iets zeggen omde lagzaam, los been, zonder jennul te vieren.
Stubensden, *m.* kamerbezem.
Stubenhoden, *m.* de vloer van eene kamer.
Stubengoh, *m.* gesell, *m.* een commensaal, die in een zelfd logement huisvest.
Stubengesellschaft, *f.* zamenleving in een zelfd huis, logement.
Stubenheizer, *m.* een kaggelstooker.
Stubenhündlein, *n.* een huishondje.
Stubenkammer, *f.* de kaggelkamer in Duitschland; kamer aan eene stoove.
Stubenmagd, *f.* mensch, *n.* de meid van, in eene herberg.
Stubenofen, *m.* kagel in eene kamer, in een vertrek.
Stubenschlüssel, *m.* de sleutel van de kamer.
Stubensiger, *stänker*, *m.* een, die ultyd te huis is, een huishen.
Stubenthür, *f.* de kamerdeur, deur van eene kamer.
Stubenzins, *m.* kamerhuur.
Stüber, *m.* stuiver; ein doppelter Stüber, een dubbeld stuiver, een dubbeltje; Münze von 2, und einem halben Stüber, een stooter.
Stübig, *n.* Packtas, pakton, -tonne.
Stübig, *oder* Packtasbottner, *m.* tonnemaaker, tonnekuiper.
Stüblig, *n.* een stooop, stropje.
Stüblein, *n.* een kamertje, vertrekje.
Stück, *n.* stuk, deel; ein Stück Drum Selb, een reep touw; ein Dick Stück Brod, een komp, kant broods; ein Stück Geld, Guld, een stuk geld, goud; ein Stück zu einer Arznei, droogery; ein Stück Weg, een stuk weg; een rak, rakje; ein Stück Gemälde, een stuk schildery; ein Stück Schauspiel, een tooneelstuk; ein Stück Sing-, Geigen-, Schlagstück, een zang-, viool-, speelluk; ein Stück Geschüt, stuk

geschüt; unter den Stücken stehen, *indem* schoots staan; Stückgebühne auf einer Batterie, *bedingen*, *zoldringen* op een battery; aus freyen Stücken, *vrywillig*, uit eige beweging; in einem Stücke, *aanhoudend*.
Stückerl, *stücken*, *v. a.* das Brod, het brood breeken, in stukken breeken.
Stücken, *langer maaken*, verstellen, vernaaven, vermaaken, een stuk aanzetten.
Stückfaß, *n.* een stukvat.
Stückgerüste, *n.* beiding voor 't scheepgeschut.
Stückgießer, *m.* een geschutgieter.
Stückhauptmann, *m.* een officier van de artillerie, geschut-, tuigmeester.
Stückjunker, *m.* lieutenant van de artillerie.
Stückkammer, *f.* de broek, kamer van 't geschut, daar het stuk op zyn dikst is.
Stückkugel, *f.* kogel, kanonbal.
Stückladung, *f.* loading van een stukgeschut.
Stücklein, *n.* een stukje, stukje geschut; ein Stücklein Fleisch, Land, een stukje vleesch, land; einem hinter die Stücklein kommen, jemens freeken ontdekken; das war ein Stücklein, dat was een trek!
Stückleutenant, *m.* lieutenant van de artillerie.
Stückmeister, *m.* obrister, *m.* f. Stückhauptmann.
Stückplatz, *m.* plaats voor, in eene galey, daar men een stuk plant.
Stückpoorte, *f.* poort, schietgat in een schip.
Stückportendekel, *m.* de klap of deksel van 't schietgat.
Stückpulver, *n.* bos-, buskruid, buspoeder.
Stückpuser, *m.* brandzwabber, wisscher van 't geschut.
Stückrichter, *n.* een geschut-, kanonsteller.
Stückschanz, *f.* eene battery.
Stückschelm, *m.* een aartschelm, fielt, denigier.
Stückschuß, *m.* stukscheut, schoot van een geschut.
Stückschussrey, *adj.* vry voor 't geschut.
Stückwagen, *m.* wagen, on 't kanon op te leggen, een affiut.
Stückwader, *m.* een opziender over het geschut, een kampanjeester.
Stückweis, *adv.* stukswyze, by 't stuk; er was Stückweis erzählen, iets van stuk tot stuk verhaalen.
Stückwerk, *n.* stukwerk, onvolmakte werk.
Student, *m.* student.
Studentenarbeit, *f.* studentenbezigheid.
Studentengut, *n.* studentenhuusraad, meubelen.
Studentenjahr, *n.* studentenjaaren.
Studentenjüng, *m.* een studentenjongknegt.
Studentenleben, *n.* het studentenleven.
Studentenlust, *f.* studentenvermaak.
Studentenmanier, *f.* studentenmanier, mode.
Studentenmäßig, *adj.* op zyn students, op de manier, wyze der studenten.
Studentenschmauß, *m.* studentenmaatschappelykheid.
Studentisch, *f.* studentenmäßig.
Studentlein, *n.* een jonge student, student.
Studien, *f.* studie, leeröeffening.
Studiren, *v. n.* studeeren, leeröeffenen, de studien leggen; seinen Sohn studiren lassen, zynen zoon laten studeeren, op de studie doen; auf eine Predigt studiren, eene preek bestudeeren.

Studiren,

Studier, Studiernecht, *m.* een man van studie.
 Studierstube, *f.* leudeerkamer, studoor, studerverrek.
 Studirt, *adj.* gestudeerd, geletterd, bestudeerd.
 Stufe, *f.* Bergstaf, mineraal; Stufe von Gold, Silber, mineraal van goud, zilver.
 Stufe, *f.* Stufe, *u. f. w.*
 Stufe, *f.* trap, graad; von einer Treppe, treden van een trap.
 Stufenbreite, *f.* breedte aen, van de trappen.
 Stufend, *n.* lap, overgebleeven stuk, eind, van wat stof het mag zyn.
 Stufenjahr, *n.* het moordjaar, noodlottig jaar, dat gesteld wordt om de zeven jaaren, doch zonder eenig goed bewys.
 Stufenweis, *adv.* trap-, graadwyze.
 Stuhl, *m.* stoel, zetel; der Römische, der Päpstliche Stuhl, de roomsche, de pausselyke stoel; zu Stuhl gehen, Stuhlgang haben, ter stoel gaan, buikloozen, afgaan, afgaan hebben; eines Massbaums, ezels-hoofd, half rond blok, met een inkeep boven op de mast, daar de steng in gezet wordt.
 Stuhlschen, Stuhlein, *n.* een stoeltje.
 Stuhlwechler, *m.* stoeldraajer.
 Stuhlerbe, *m.* opvolger op den thron.
 Stuhlfertenklos, *n.* stoelmaakersklos.
 Stuhlheber, *m.* een stoelmatter.
 Stuhlgang, *m.* stoelgang, atgang.
 Stuhlissen, *n.* een stoel-, zitrukken.
 Stuhllehne, *f.* de rug, leuning van den stoel.
 Stuhlwort, *f.* Stuhlwang.
 Stuhlwagen, *f.* aandeyen, speenen.
 Stuhlwagen, -zäpflein, *n.* steek-, zerpille.
 Stuhlwang, *m.* aanboudende begeerte, om op 't secreet de moeten gaan.
 Stulp, *m.* Stülpe, *f.* rand, kant; am Hut, rand van den hoed; am Stiesel, knieleer van de laars.
 Stulpen, *v. a.* stulpen.
 Stulpnase, *f.* stulpneus, platneus.
 Stumpfere, *v. n.* met woorden steeken.
 Stumpfer, *m.* schimper, spreek-, spotboef.
 Stumpflich, *adj.* schimpig, steekend.
 Stumpfung, *f.* spotterny, boertery, schimp.
 Stumm, *adj.* stom, spraakeloos; stumm werden, stom worden; stumme Sünde, verfoeyelyke zonde, niet geoorloof te noemen.
 Stummel, *f.* Stumpf, *m.* een stomp.
 Stummlein, *n.* een stukje, eindje.
 Stummeln, *v. a. f.* stumpsen, verstummeln; die Worte stummeln, de woorden raabraaken, verminken.
 Stummelung, *f.* verminking, verminktheid.
 Stummheit, *f.* stomheid.
 Stummigkeit, *f.* Stummheit.
 Stumpf, *f.* stomp.
 Stämpeler, Stämpelerey, *f.* Stämpelwerk, *n. f.* Stämpeler, *ic.*
 Stämpfen, *f.* stumpsen.
 Stämpel, *f.* Stämpel.
 Stumpf, *adv.* *adv.* stomp, bot, plomp, niet spits, noch scherp, ongeslepen, onscherp; ein stumpf Diesser, een stomp, bot mes; stumpf Gewehr, onscherp geweer, onschierpe wapenen; stumpf machen, werden, stomp, bot maaken, worden; einem die Zähne stumpf, schlebe werden, jemand zyne tanden stomp, sleet, sleetw, eggerig worden van onryp, wrang, groen oofte eten;

dum, stomp, bot, dom, niet schrand; ein stumpfer Schnabel, een breede bek; ein stumpfer Winkel, een stompe, botte boek; ein stumpfer Sinn, Verstand, een ongeslepen brein, hoofd, verstand, geest.
 Stumpf, *m.* stomp, stompje, eindje; ein Stämpfchen Licht, een stompje van een kaars, een endje kaars, licht; mit Stumpf und Stiel aubrotten, geheel en al, met wortel en al nitroojen.
 Stämpfchen, *f.* bey Stumpf.
 Stämpfel, *m. f.* Stumpf.
 Stämpfen, *v. a.* stompen, afstompen, verminken, korten; die Zähne stämpfen, de tanden eggerig, sleet maaken; einem Pferde den Schwanz stämpfen, den staart van een paard korten.
 Stumpsfen, *v. a.* stooten.
 Stumpfsiren, *u. f. w. f.* stumfsiren, *u. f. w.*
 Stumpfnase, *f.* stompneus, platneus, kamisneus.
 Stumpfschwanz, *m.* stompstaart.
 Stämpeln, stämpeln, *v. n.* broddelen, brodden, knoejen, hoetelen, roffelen, talmen.
 Stämpelern, *f.* Stämpelwerk, *n.* broddelaary, hoetelery, talmery, broddelwerk, knoejwerk.
 Stämpler, *m.* broddelaar, brodder, knoeijer, hoetelaar, talm, kruk, kreupel, kreupelbaas.
 Stund, *f.* stond, uur; über eine Stunde, over een uur; bey müssigen Stunden etwas thun, tusschentyls, by snipperuuren, op afgebrokene uren iets doen; um welche Stunde werdet ihr kommen? op wat uur zult gy komen? eine Viertelstunde, anderthalbe Stunde, een quartier uur, anderhalf uur; von Stund an, van stonden aan, ann stonds; zur guten Stunde, ter goeder uur; die Stunde hat geschlagen, het is geslagen; er ist ein Mensch wie die gute Stunde, hy is overal in staat toe, overal te huis.
 Stund, stünde, *imperf.* von stehen, ik stond.
 Stundenglas, *n.* stondenglas, zandlooper.
 Stundenrad, *n.* rad, snek van een horlogie.
 Stundenufer, *m.* een klapper, klapperman, ratelwagt, die's nagts ruopt, hoe laat het is
 Stundenschlag, *m.* de slag van het uurwerk, van de klok.
 Stundenuhr, *f.* een horlogie, uurwerk.
 Stundenzeiger, *f.* de wyzer van 't horlogie, -uurwerk.
 Stündlein, *n.* een uurtje.
 Stündlich, *adv.* op elk uur; eines stündlich erwarten, jemand elk uur verwagten.
 Stunk, stänke, *imperf.* von stinken, ik stonk.
 Stupf, *m.* een steek, de punt.
 Stupfseifen, *n.* Stupfel, *m.* prikkel, prik, steek-, noopyzer, om de ossen te steeken, voort te dryven.
 Stupfel, *f.* Stoppel, een stoppel.
 Stupfen, *v. a.* prikken, steeken met de prik; die Dachsen stupsen, de ossen met de prik steeken; das Pferd mit den Sporn stupsen, het paard de spooren geeven; mit Nadeln stupsen, met naalden prikken, steeken.
 Stupsen, *n.* het steeken, prikken.
 Stupfer, *m.* Stupfseife, *f. f.* Stupfseifen.
 Stuppel, stuppeln, *f.* Stoppel, *u. f. w.*
 Stürbe, *imperf. conj.* von sterben, ik stierf.
 Stären, *v. u.* steeken, peuteren; in den

Zähnen, in de tanden peuteren; etwas stürzen, iets doorzoeken, doorsnuffelen.
 Stürkolbe, *m.* stange, *f.* pols, polsstok.
 Sturm, *m.* oproer, opschudding, tumult, alarm; einen Sturm erregen, een oproer, enz. verwekken; Sturm blasen, luiden, alarm blaazen, luiden.
 Sturm, *m.* storm; auf der See, storm op zee; einen Sturm wagen, angehen, abschlagen, een storm waagen, aangaan, afslaan; in einem Sturme auffahren, in een storm, schielyk opschieten; Sturm laufen auf eine Stadt, Festung, Sturmen, storm loopen op een stad, vesting; eine Stadt stürmend, mit Sturm, mit stürmender Hand einnehmen, erobern, een stad stormende, met storm, met stormenle, geweldige, gewapende hand, of geweldiglyk innemen, veroveren.
 Sturmbock, *m.* stormbok, -ram, muurbreeker.
 Stürmen, *v. n.* stormen, hard, bezig, geweldig waagen; ein Haus stürmen, huisgeweld doen, een huis bestormen.
 Stürmen, *v. n.* een oproer, eene opschudding, een tumult verwekken.
 Stürmen, de storm-, brandklok luiden.
 Stürmend, *adj.* stormend, bestormend.
 Stürmer, *m.* een stormer, bestormer, die geweld pleegt.
 Sturmflut, *f.* stormvloed, banier in tyd van oorlog, oorlogsbanner.
 Sturmfeder, *f.* stormveer.
 Sturmglocke, *f.* storm-, brandklok.
 Sturmhaube, *f.* een stormhoed.
 Sturmhaube, wolfswortel, munnikskapjes.
 Sturmhut, *m.* stormhoed.
 Stürmisch, *adj.* stormig, stormagtig, ongestuim, reupeeftig, woedend; ein stürmischer Kopf, een woelwater, onrustige geest.
 Sturmkranz, *f.* muurkranz.
 Sturmkluten, *f.* stormschlagen.
 Sturmleiter, *f.* stormladder.
 Sturmleuten, *f.* stormschlagen.
 Sturmstücke, *f.* stormgat, bres, breuk.
 Sturmpfal, *m.* een stormpaal.
 Sturmgeschlagen, -kluten, *v. n.* stormen, storm-, alarmflaan, -luiden.
 Sturmsegel, *n.* stormzeil, dat by onweer alleen gebruikt wordt.
 Sturmtach, -dach, *n.* stormdak, zoldaten-schildpad.
 Stürmung, *f.* het stormen, bestormen, de bestorming.
 Sturmwetter, *n. f.* Sturm.
 Sturmwind, *m.* stormwind.
 Sturmzeug, *n.* werktuigen, om te stormen.
 Stürzstange, *f.* Stürzfelbe.
 Sturz, Sturz, *m.* val, buiteling, instorting, haast, schielykheid; einen schweren Sturz thun, eenen zwaren val doen, im Sturz, met haast, schielyk.
 Sturz, *m.* de stomp.
 Sturz, *m.* kruisstyl, half van een den-raam.
 Sturzbaum, *m.* buiteling, kromme lugsprong van een gek, springer of kwakzalver; einen Sturzbaum machen, buitelen, ombuitelen, over den kop buitelen.
 Stürzt, *m.* stulp, stolp; frauwekuif, hulzel.
 Stürzen, *v. n.* storten, nederstorten; einen in sein Verderben stürzen, jemand in zyn verderf storten; mit dem Pferde stürzen, met het

met het paard vullen; hinter sich stürzen, agter over vallen; das geld, einen Acker stürzen, het veld, een akker ploegen; Korn stürzen, koorn schoppen, verschoppen, omzetten.

Stürzen, *n.* het storten van iets, vallen, enz.

Stürzsubre, *f.* de eerste voren, akker voren, met den ploeg in 't land gemaakt, de eerste omploeging.

Stürzlicht, *stürzig*, *adj.* steil, onbeklimmelyk, niet te beklimmen; ein stürziger Fels, een steile rots, regt opgaande klip.

Stürzfarch, *-farren*, *n.* eene iroortkar.

Stürzschaukel, *f.* eene schop, om 't koren te verschieten, een korenschop.

Stürzung, *f.* storting, neerstorting, het vallen, enz.

Stute, *f.* stoere, merrie.

Stutere, *f.* stoetery.

Stutfohlen, *n.* een veulen.

Stutgarten, *-hof*, *m.* s. **Stuteren**.

Stutmesser, *m.* die over de paardenkweekery gesteld is.

Stutte, *f.* Stute.

Stus, *f.* Stuskupe.

Stus, *m.* robr, *n.* kort roer, musketroer.

Stus, *m.* slag; auf den Stus eine Entscheidung fassen, op den slag, op den sprong, schielyk een besluit nemen, besluiten.

Stusband, *n.* een schoorbalk.

Stusbart, *m.* een knevel, baard op de boventlip.

Stüße, *f.* stut, stutsel, schoor, schraag, steun, steunzel; der Mann ist eine Stüße der Kirche, die man is een pylaar der kerk.

Stüße, *f.* kam van een instrument.

Stüße, *f.* Stügen, *n.* een houten nab, drinkkan.

Stügen, stompen, korten; pronken, praelen; einem Vogel die Federn stügen, een vogel de vlerken korten, ze kortvlerken, kortwieken; den Wurbaum, die Spallier in einem Garten, de palm, de spallieren in een lufshof scheeren, afscheeren; einem Hunde die Ohren, den Schwanz, een hond korttoeren, kortsteeten; stügen, verlegen staan.

Stügen, *v. a.* sturten, steunen, schooren, ondersteuten, onderschooren, onderschraagen.

Stügen, *v. a.* meffen, moetsen, afkappen, afnyden; einen Hund stügen, een hond moffen; einen Baum, eenen boom snoejen, afkappen; eine Hecke, een heg scheeren.

Stügen, tauschen mit einem, met jemand rui- len, wisschen, vermangelen, het een voor 't ander geeven.

Stügen, *v. n.* wie die Böcke, tegen malkander stooten, hardbollen; wider jemand stügen, zig tegen jemand verzetten.

Stügen, *v. n.* über eine Sache, in bedenken, vojseld staan over iets, staan op te kyken.

Stügen, *v. n.* mit neuen Kleidern, met nieuwe kleeren pronken.

Sturcr, *m.* een pronker.

Stuser, *m.* een stomp staart.

Stuser, *m.* een kort roer, musketroer.

Stuser, *v. f.* pronkery, pragt.

Sturrglas, *n.* een glas met een vlakken bodem.

Stusig, *adj.* belemmerd, verlegen; stusig

werden, verlegen worden, niet weten, wat men doen wil.

Stusig, *adj.* halfstarrig, eigenzinnig, stug.

Stusiakheit, *f.* stugheid, koppigheid, styf- hoofdigheid, steiloorigheid.

Stuskopf, *m.* een steiloor, stug mensch; den Stuskopf zeigen, de boovers opsteeken, zyn kop toonen.

Stuskuche, *m.* een langwerpig witte brood.

Stuslein, *n.* een nabje, om uit te drinken.

Stusrohr, *m.* een gemotst, gestompt paard.

Stusrohr, *f.* Stus.

Stusweere, *f.* eene knipscheer, -schaar.

Stuschwanz, *f.* Stumpfschwanz.

Stusung, *f.* het metten, motfen, afnyden; steunzel, ondersteuning, het schooren, enz.

Stylus, *m.* stylus, schryfftyl.

Subject, **Subjekt**, *n.* een onderwerp, een zeker jemand, een perzon.

Sublimirgefäß, *n.* kromhals, destilleerfles, -kolf.

Substitut, *m.* substituut, een aangefelde in een anders plaats, stedhouder.

Subtil, *adj.* subtiel; ein subtiler Verstand, een subtiel, schrandel, jnzedig verstand.

Subtilität, *f.* subtiliteit, loosheid, synheid, spitsvondigheid.

Succediren, *v. a.* eenem, jemand opvolgen.

Succes, *m.* succes, voortgang.

Succurs, *m.* onderstand, hulp.

Succurriren, *v. u.* te hulp komen.

Succursvokter, *n. pl.* hulpbenden, hulpproe- pen.

Suchbuch, *n.* kladboek, register.

Suchen, *v. a.* zoeken, tragten; sein Glück suchen, zyn fortun zoeken; Handel suchen, kwestie, ruste zoeken; sich zu entschuldigen suchen, zig tragten te ontschuldigen; etwas gar zu genau suchen, iets te naauw uitplu- zen; hinter den Ohren suchen, de ooren krabben, 't hoofl klouwen.

Sucher, *m.* zoeker, opfoorder.

Sucher, *m.* chirurgyns fondeeryzer, tent- wondzyzer.

Sucher, *m.* een staale instrument, waarmed men in een paardenhoef nazoekt, wanneer een paard vernageld is.

Suchröhrchen, *n.* een catheter, pisafleider.

Sucht, *f.* zugt, besmettelijke ziekte; fallende, vallende ziekte.

Süchtig, *adj.* zugtig, ziekelyk, ongezond.

Suchung, *f.* zoeking; het zoeken, naspooren.

Süßken, **süßken**, *v. n.* zukkelen, ziekelyk zyn.

Sud, *f.* Sod.

Sud, *f.* Süden.

Sud, *n.* het kooken.

Sudangel, *m.* zuidhoek.

Sudel, *m.* vuiligheid, vuilnisstof, morslig- heid, onzindelykheid.

Sudelbude, *m.* keukejongen, waterhaalder, bootfchaplooper.

Sudelbuch, *n.* kladboek.

Sudeler, *m.* sijn, *f.* zoetelaar, zoetelaarfcer, slons, schommelelaar, roffelelaar.

Sudeley, **Sudleren**, *f.* morsigheid, onzinde- lykheid.

Sudelhaft, **sudelicht**, *adj.* morslig, vuil; su- delichte Hände, morslige, vuile handen.

Sudelfoch, *m.* schommelelaar, keukenjongen.

Sudelfochun, *f.* keukenmeid, morslige slons.

Sudelföche, *f.* gaarkeuken, kroeg, wynhuis, drinkwinkel.

Sudelmagd, *f.* mensch, *n.* schommelmeid, slons, sloof.

Sudelmahler, *m.* een klad-, groffschilder.

Sudelmahleren, *f.* kladdery, siegt schilder- werk.

Sudelmensch, *n.* s. **Sudelmagd**.

Sudeln, *v. a.* zoetelen, stordig, slobbig, slob- berig wasschen, kooken, schommelen, slobber- en, allerhande slobbig, en stordig keuken- werk doen, roffelen, kladden.

Sudelpapier, *n.* klad, morspapier.

Sudelschürze, *f.* voorschoot, in de keuken te gebruiken.

Sudelwäsche, *f.* loog, ziedend, waschwater.

Sudelwäscherinn, *f.* een waschwyf, -vrouw, waschter.

Sudelwerk, *n.* morswerk; s. **Sudel**.

Süden, *n.* zuid, zuiden.

Süder, *adj.* zuidelyk; der Süderpol, de zuidpool; die Süderbreite, de zuider- breedte.

Südersee, *f.* Zuiderzee.

Südland, *n.* het Zuidland.

Sübler, *u. f. w.* s. **Sudeler**, *u. f. w.*

Südllich, *adj.* zuidelyk, uit, van het zuiden.

Südost, *-west*, *n.* zuidoost, -west.

Südeftwind, *m.* zuidoostwind.

Südpool, *n.* zuidpool.

Südsseite, *f.* zuidzyde, -zy, zomeryzyde.

Südthel, *n.* zuiderkwartier.

Südwärts, **südblich**, *adj.* zuidwaart, zui- delyk.

Südwest, *f.* bey Südost.

Südwind, *m.* zuidwind.

Suff, *f.* Soff; in einem Suffe, in eenen teug.

Süßlen, **süßen**, *f.* sielen.

Sulper, *m.* pekel.

Sulperfleisch, *n.* pekelyleesch.

Sultanklum, *f.* turkse korenbloem.

Sultze, *f.* zult, zultvleesch, zultspek.

Sumach, *m.* sumak, sumach, plantje, door de leertouwers de bladen van gebruiken.

Summ, *f.* Summa.

Summa, **Summe**, *f.* som, somme; die Summe trifft ein, de som is goed, komt wel uit; Summa Summarum, de geheele som, in 't kort, in summa, met weinigen, zaakelyk; in einer Summa, hoofdzake- lyk.

Summarisch, *adj.* zaakelyk, voornaam; sum- marischer Begriff, korte, zaakelyke inhoud.

Summe, *f.* Summa.

Summen, **summieren**, *v. n.* de som, de reke- ning opmaken.

Summen, **summen**, *v. n.* snorren, hommelen, brommen; es summt mir in den Ohren, myne ooren ruischen, tuiten.

Sümmmer, **Sümmmer**, **Sümmere**, *m.* eene mud- de, korenmaat.

Summirung, *f.* het opmaken van de reke- ning.

Sump, *m.* moeras, poel, moerassige grond; in einem Sumpfe stecken bleiben, in een moeras blijven steeken; der Fisch schmeckt nach dem Sumpfe, de visch is grondig.

Sumpfen, *v. n.* na den grond smaaaken, een grondigen smaaak hebben.

Sumpfsüß, **sumpsüß**, *adj.* moerassig, grondig.

Sumpfen, *f.* summer, brommen, snorren, ens.

Sund, m. Zond, zecengte.
Sünd, **Sünde**, f. zonde, misdaad; eine Sünde begaan, zondigen, zonde doen, eene misdaad pleegen; seine Sünde be-reuen, berouw hebben van zyne zonden; wissentlike, vorietlike Sünde, voorbedag-te zonde; erldliche Sünde, vergeeflyke zonde; unnatürliche stumme Sünde, vuile zonden.
Sündenbüßer, m. f. Sündenträger.
Sündendeckel, m. voorwendzel, voor, veront-schuldiging van de zonde.
Sündergenos, -gesell, m. een medepligtige, medelstaander, die deel heeft aan een an-ders misdaad.
Sündengewinn, -lohn, -sold, m. de loon der zonde.
Sündenknecht, m. een dienstknecht, slaaf der zonde.
Sündenlast, f. last der zonde, wroeging, knaa-ging van 't geweten.
Sündenleben, n. een zondig leven, gedrag.
Sündentlohn, f. Sündengewinn.
Sündenlust, f. lust der zonde, verbaale, vlee-schelyke lust.
Sündenmaß, n. maat der zonde.
Sündenopfer, n. offerhande voor de zonde.
Sündenschlaf, m. slaaf der zonde, zorgeloos-heid des burte.
Sündenschuld, f. schuld der zonden.
Sündensold, f. Sündengewinn.
Sündenpiegel, m. eene wet, waardoor men de zonden keul.
Sündenstrafe, f. straf der, op, voor de zonden.
Sündentilger, f. Sündenträger.
Sündenträger, m. die de zonden draagt, ver-zoent, uitdelgt.
Sündenweg, m. weg, hebbelykheid der zonden, gewoante van zondigen.
Sünder, m. een zondaar, overtreeder, mis-daadige.
Sünderinn, f. eene zondaares, overtreed-ter.
Sündfluth, f. de zondvloed.
Sündhaft, **Sündig**, adj. zondig; ein sünd-hafter, sündiger Mensch, een zondig mensch.
Sündigen, v. n. zondigen, misdoen, overtreden, te buiten gaan; wider die Gebote Gottes sündigen, Gods geboden overtreeden, te buiten gaan, tegen Gods geboden zondi-gen, aangaan.
Sündlich, adj. f. adv. f. sündhaft.
Sündlichkeit, f. een zondig bedryf, eene zon-dige daad.
Sündopfer, f. Sündenopfer.
Sünen, f. sönnen, verzoenen.
Sünapfer, f. Södnopfer, een zoenoffer.
Sung, sunge, imperf. von singen, ik zong.
Superintendent, m. een opperopziener over waereldlyke of kerkeleyke zaaken en perzoo-nen; een opperkerkvoogd.
Suppe, f. zop, nat; eine Suppe kochen, zop, nat koken; mit der täglichen Suppe vor-lieb nehmen, zig met de gewoone spys ver-noezen; die Suppe verdammen, wat laat komen; etwas in die Suppe zu brocken haben, wat in de melk hebben de brocken; du müßt die Suppen ausessen, gy moet 'er voor bloeden; die Suppen verschütten, in ongenade vallen.
Süppchen, n. een zopje.
Suppen, v. n. zot, vleeschnat eeten.

Suppenesser, -freund, m. een flokdarm, sinullebaard.
Suppenfreundschaft, f. vriendschap om de smul.
Suppenliebhaber, m. een liefhebber van zop, vleeschnat.
Suppenlöffel, m. een lepel, om zop, vleesch-nat met te eeten.
Suppennapf, m. schüssel, f. een kom voor vleeschnat, zop.
Suppenschnittlein, n. een sneel brood in vleesch-nat.
Suppenschüssel, f. Suppennapf.
Suppenteller, m. een bord, om vleeschnat, zop van te eeten.
Suppenweidel, f. Suppenschnittlein.
Suppicht, adj. zoppig, vol zop, zap; eine suppichte Birn, eene zoppige peer.
Süpplein, n. f. Süppchen.
Supplic, f. verzoekschrift, request, bede.
Supplicant, m. die om iets verzoekt, suppli-cant, vertooner, openlegger van eene zaak, verzoek.
Supplication, f. Supplic.
Suppliciren, v. a. bey einem, jemand iets, door woorden of schriftten, om iets verzoeken.
Surdin, f. surdyn.
Sürfen, f. schlürfen, slurpen.
Sürpfen, f. schlürfen, slurpen.
Süs, alj. f. adv. zoet; aangenaam, beval-lig, behaagelyk; süßer Wein, süße Milch, zoete wyn, zoete melk; süße Brodte, zoete brooden, zonder zuurdeeg; süßer Schlaf, aangenaame, zachte slaaf; die Frenheit ist süß, de vryheid is aangenaam; süße Worte geben, zachte, zoete, vlyende woorden gee-ven; mit süßen Worten abspizen, met zachte woorden pnaizen; süß singen, bevallig zingen; es einem süß vorchwagen, jemand mooy voorpaaten, voorstellen; das Fest der süßen Brodte, het feest der ongezuurde, ongebevelde brooden.
Süße, **Süßigkeit**, f. zoetheid, aangenaam-heid, bevalligheid; die Süßigkeit des Schlags, de aangenaamheid van den slaaf.
Süssen, v. n. zoet maaken, verzagten, tem-peren; etwas mit Zucker süßen, iets met zuiker zoet maaken.
Süßholz, n. zoethout.
Süßholzstücklein, n. een kockje van zoethout, -drop.
Süßholzwasser, m. zap van zoethout, drop.
Süßigkeit, f. Süße.
Süßlicht, adj. zoetagtig, wat zoet.
Süßwurz, f. f. Süßholz.
Süßlen, f. süßen.
Sylbe, **Silbe**, f. eene lettergreep, zyllabe; eine lange, kurze Sylbe, een lange, korte lettergreep; eine Sylbe klärlich ausprä-chen, eene lettergreep duidelyk uitspreeken.
Sylbenlaut, m. tongval, accent.
Sylbenmaß, n. maat, of getal van lange of korte lettergreepen in 't maaken van verzen.
Sylbenschnapper, m. een belaghelyke woorden-vitter, een berisper tot de lettergreepen toe.
Sylbenveretwigung, f. verdeniging van letter-greepen.
Sylbenweis, alv. van lettergreep tot letter-greep.
Sylbicht, solbig, adj. einsylbiges, zwehsylbiges Wort, een woord van éene, van twee letter-greepen.
Syllabiren, v. n. lettergreepen zamenvoegen.

Sympathie, f. medelydenheid, zamen-temming.
Syrma, n. zamenstel.
Systematisch, adj. stellig; die systematische Theologie, de stellige Godgelarheid.
Synagon, f. de synagoge.
Syrup, m. syröop; Syrup von Rosen, syroop van roozen.

T.

Taback, m. tabak; eine mit Taback ges-topfte und angezündete Pfeife, een pypje tabak; Taback rauchen, schmauchen, trin-ten, tabak rooken, smooken, drinken; Tas-back spinnen, tabak spinnen; Virgintischer, Brasilientabak, virginische, brasiliaansche tabak.
Tabackbauer, m. f. Tabackspflanzer.
Tabackblätter, n. tabaksbladen, blaadjes-tabak.
Tabackbruder, m. tabaksbroeder, tabaks-rooker.
Tabackbüchse, -doos, f. tabaksdoos.
Tabackdose, f. f. Tabackbüchse.
Tabackdorische, -rippe, f. de kers van den tabak.
Tabackgestank, m. reuk, stank van den tabak.
Tabackhandel, m. handel, koopmanschap in tabak.
Tabackhändler, -främer, m. tabakhandelaar, -verkooper, -kraamer.
Tabackkammerlein, n. tabak-, rookka-merdje, -vertrekje.
Tabackskistgen, n. een tabakskistje, -doosje.
Tabackskram, m. tabakwinkel.
Tabacksträmer, m. f. Tabackshändler.
Tabacksland, n. tabaksland.
Tabackspfeife, f. tabakspyp, pyp tabak.
Tabackspfeifenfutter, n. een tinteraal.
Tabackspfeifenmacher, m. een pypemaaker, -bakker.
Tabackspfeifenstopfer, m. tabakspypstoppertje.
Tabackspflanze, f. eene tabakspiant.
Tabackspflanzer, -bauer, n. tabakplanter, -boer.
Tabackstrauch, -schmauch, m. rook van den tabak.
Tabackstraucher, m. f. Tabackschmaucher.
Tabackstrippe, i. Tabackdorische.
Tabackstrolche, f. rot tabak, gesponnen tabak, tabak in rollen.
Tabackschmauch, m. f. Tabackstrauch.
Tabackschmaucher, -raucher, m. tabakmoo-ner, -rooker, -blaazer.
Tabackschmuffler, m. tabaksmuffer, -snoffer.
Tabackspinnen, f. ber Taback.
Tabackspinner, m. tabakspianer.
Tabackspinnerey, f. tabakspindery.
Tabackstube, f. f. Tabackskammerlein.
Tabar, m. tabbert, konynlike mantel.
Tabelle, f. een tafel, een lyt.
Tabernakel, n. tabernakel.
Tabulatur, **Tablatur**, f. regel, voorschrift, zang, sleutel, tablatur, schikking der let-ters of nooten op gelynd papier, om den zang aan te wyzen.
Tabuletträmer, m. een marketenter, zoe-telaar.
Tach, i. Dach, het dak.
Tachs, f. Dachs.
Tacht, m. f. n. een lemmer, f. Tocht.
Tachtgarn,

Tachtgarn, *n.* katoenegaarn, om een lemmet in de lamp van te maaken.
Tachtlein, *n.* een lemmetje, lennepje.
Tafel, *n.* het takel.
Tafeln, *v. a.* takelen; die Massen tafeln, de massen takelen, toetakelen, van touwen of wand voorzien.
Tafelwert, *n.* takel-, touwwerk.
Tact, *m.* maat, zangmaat; den Tact geben, de maat slaan.
Tadel, *m.* blaam, berisping, fout, misslag; niemand lebt ohne Tadel, niemand leeft zonder gebreken.
Tadeler, **Tadler**, **Tadelgern**, *m.* een laaker, wraaker, berisper, snapper, bediller, vitter, hekelaar; er ist ein großer Tadeler, 't is een groote beliller, by wet overal wat op te zeggen, te vitten.
Tadelgern, *f.* Tadeler.
Tadelhaft, **tadelicht**, *adj.* laakbaar, berispelyk, wraakbaar, mispryzelyk; das ist tadelhaft, dat is zeer berispelyk, mispryzelyk, te mispryzen.
Tadelhaftigkeit, *f.* ongeregdheid.
Tadeln, *v. a.* laaken, wraaken, veragten, mispryzen, berispen, schenden, schennen, vitten; *f.* mddelen.
Tadelnchtig, *adj.* laak-, schenziek.
Tadelwerth, *adj.* berispenswaardig; *f.* tadelhaft.
Tadelung, *f.* berisping, betilling, het wraaken, vitten.
Tadelwort, *n.* smaad-, schimpwoord.
Tading, **Tcheidung**, *f.* (ein altes Wort,) gesprek, zamenpraak, kout.
Tadtingen, *v. n.* gesprek houden, kouten.
Tadler, *f.* Tadeler.
Tadlerin, *f.* berispster, bedilster, snapper, hekelster; die vernünftigen Tadlerinnen, de verstandige snappers.
Tafel, *f.* tafel, langwerpige tafel in 't gemeen; zur Tafel gehen, an der Tafel sitzen, aan tafel gaan, aan tafel zitten, aanzitten.
Tafel halten, *dischen, tafelen, tafel, maaltijd houden.*
Tafelberg, *m.* de tafelberg.
Tafelbier, *n.* *f.* bey Tafelbrodt.
Tafelbirne, *f.* tafelpaar.
Tafelbrod, *bier, n.* wein, *m.* tafelbrood, -bier, -wyn.
Tafelchen, *n.* tafeltje, een kleine tafel.
Tafeldecker, *m.* een tafeldekker.
Tafeldiener, *m.* tafeldienaar, oppasser.
Tafelein, *n.* een tafeltje; *f.* Tafelchen.
Tafelnemach, *n.* *f.* Tafelstube.
Tafelgericht, *n.* tafelergeet.
Tafelglas, *n.* een drink-, gewoon bierglas.
Tafelgut, *n.* tafelhoed, goed, geschikte ten dienste of tot gebruik der tafel.
Tafellicht, *adj.* van de tafel, tot de tafel behoorende.
Tafelleben, *n.* leen, ten dienste van iemand tafel.
Tafelmusik, *n.* tafelmusiek.
Tafeln, *v. a.* een kamer met houtwerk bekleden, beschilderen.
Tafelschneider, *m.* opperknecht der weduwe van een snyder, meesterknecht by een kleermaaker.
Tafelservis, *n.* *f.* Tafelzilver.
Tafelzilver, *servis, n.* tafelzilver.

Tafelstube, *f.* gemach, *n.* tafelkamer, -zaal, eetzaal.
Tafeltuch, *n.* tafelkleed.
Tafelwerk, *f.* Tafelwerk.
Tafelwein, *m.* *f.* bey Tafelbrodt.
Tafelwert, *n.* schryfwerk.
Tafelzeug, *n.* tafelhoed.
Tafelzimmer, *n.* *f.* Tafelstube.
Taffent, **Taffet**, *f.* Taffet.
Taffetband, *n.* effen lint.
Taffeten, **taffetin**, *adj.* van taf, van dun zyde stof.
Taffet, **Taffet**, *m.* taf; ein taffet Schlenker, eine taffete Weidertappe, een tafte sluier, kaproen.
Taffetweber, *m.* tafweever, -werker.
Taf, *m.* dag; vor Tage aufstehen, voor dag, voor zon opstaan; bey hellem Tage, op den volen dag, middag; heut über acht Tage, van dag over een week; in Tag hinein schlafen, een gat in den dag slaapen; gute Tage haben, sich machen, anstun, schaffen, oprakken, ligmiffen, mooi weêr speelen; an Tag bringen, aan, voor den dag brengen; an Tag kommen, aan, voor den dag komen; am Tage sein, *f.* offenbar, bekant; ein Tag um den andern, om den andern dag; als sich der Tag geneiget, 's avonds; schlafen bis auf den hopen Tag, een gat in den dag, lang slaapen; aus Tag Nacht, und aus Nacht Tag machen, van den nacht dag, en van den dag nacht maaken, overdag slaapen, en 's nachts werken; in den Tag hinein leben, zonder zorg leven, violen laten zorgen, puis lanten wentelen; man kann viel Dings zum, in den Tag hinein schreiben, men kan veel papier vuil maaken; sich eines Tages bereben, einen Tag abreden, een dag afspreken, vast stellen, bepalen.
Tagarbeit, *f.* dagwerk.
Tagarbeiter, *m.* *f.* Tagelöhner.
Tagbuch, **Tageduch**, *n.* dagboek, dagverhaal.
Tagedieb, *m.* dagdief, luyaart, leeglooper.
Tagelohn, *n.* dagloon, daghuur, daggeld.
Tagelöhner, *m.* daglooner, straatwerker, -arbeider, daghuurder, huurling.
Tagelöhnerinn, *f.* werkster by, met den dag.
Tagelöhnersch, *adj.* van een arbeider, huurling.
Tagen, *v. n.* dagen, daagen, dag worden, lichten, de dag aanbreeken; es taget schon, het wort al dag, licht; wenn es zu tagen beginnt, wanneer de dag aanbreekt, licht wordt, de dag begint aan te breeken.
Tagereise, *f.* dagreize, reis van een dag; es sind so viel Tagereisen bis dahin, zo veel dagreizen zyn 'er tot, daar toe.
Tagefagung, *f.* dagzetting tot een staatenvergadering, zitting; Tagefagung halten, vergadering, zitting houden.
Tagewache, *f.* dagwaake.
Tagewert, *n.* dagwerk, -gezet, raak; sein Tagewert ablegen, abtun, zyn taak afdoen.
Tagfabrik, *f.* dagvaart.
Tagfrone, *f.* dagwerk, lichaamelyke dienstbaarheid van een leenhouder.
Taggezeit, *f.* getyden; die Taggezeiten beten, de getyden bidden.
Taggezeitenbuch, *n.* getyboek.

Tagelistung, *f.* staatswyze-, staatenvergadering.
Taglich, *adj.* *adv.* dagelyk, alle dag.
Tagloch, *n.* dakvenster, luikgat, om den zolder, enz. licht te geeven.
Tagnetbude, *f.* voddekraam, -markt, -kamer.
Tagregister, *f.* Tageduch.
Tagtschloß, *schloß, m.* keukenkruid, -schelle.
Tagtschloß, *f.* dagelyke kost, dagelyke spys, eeten.
Tagtslicht, *n.* daglicht.
Tagtskunde, *f.* een uur van den dag.
Tagthiergen, *n.* een diertje, dat maar een-dag leeft.
Tag und Nacht, *m.* glaskruid.
Tag und Nachtbaum, *m.* nagtschoon.
Tag und Nachtblume, *f.* penlee-, herfstbloem, in 't latyn, flos trinitatis.
Tagwache, *f.* Tagewache.
Tagwache, *f.* reveille, morgentrommelslag; die Tagwache schlagen, de reveille slaan, de morgen trommelslag doen hooren.
Tagweber, *m.* een by-, overgeloovige.
Tagwert, *f.* Tagewerk.
Tagwertader, *m.* zo veel als men met een ploeg op een land, op eenen dag kan ploegen.
Tagzeit, *f.* dag, tyl van den dag; termin, betaaling, afperking; bey später Tagzeit, laat op den dag; seine Tagzeiten bezahlen, zyne terminen betalen.
Tagzeiten, *f.* Taggezeit, gety.
Tahl, *f.* Thal.
Tabt, *f.* Thal.
Tal, *u. f. w.* *f.* Thal.
Talar, *m.* rabbaart, rabbert.
Talch, *n.* ongel, sineer; *f.* Talf.
Talchlicht, *n.* kaars, kaarslicht.
Talck, **Talk**, *m.* klad, vlak.
Talck, *Moscovisch glas, doorschynende steen.*
Talckenpapier, *n.* kladpapier.
Talent, *m.* een talent, begaafdheid, vermoegen der siele; er hat gute Talente, by heeft goede vermogens, bodunigheden, by heeft verstand, goede talenten, bekwaamheden.
Talhand, *m.* een poetsmaaker.
Talierreisen, *m.* de wande, talien, de wandezwichten.
Talk, *n.* ongel, sineer, talk, kaarsmed.
Talmaa, *m.* een lobbes; er ist ein junger Talmaa, by is een lobbes, melkmuil, zo dardel, als een jonge hond.
Talmud, *m.* de Talmud, geschiedboek der Jooden.
Talmudisch, *adj.* van, uit den Talmud, den Talmud behoorende.
Talp, *f.* Edipel, een botterik.
Tamarinde, *f.* tamarinde, purgeerdad.
Tamarisken, *f.* tamarischboom, tamariscus.
Tambur, *m.* een trommelslager; Regimentstambur, regimentstamboer.
Tamm, *m.* een dam, dyk; *f.* Damme.
Tand, *n.* ydele, menschlyke, eigenwillige zinnen, uitvindingen, verzinningen, verdigzels, versierzels, byzonderlyk in 't stuk van religie; Tand treiben, zig met bezwingen ophouden; Kindertand, kinderspel; Narrentand, zotternyen; Kleidertand, ydele pragt in kleeren.
Tandeler, *m.* iun, *f.* oude kleerenverkoopster, uitdraager, uitdraagster.

Indelen, *f.* beuzeling, beuzelaar, wisselwasje.
Indelfrau, *f.* een uirdraagster, oude kleerenverkoopster.
Indelhaft, *adj.* beuzelagtig, telmend, telmend; tandelhaft Geschwaf, beuzelpraat.
Indelkram, *m.* een uirdragerswinkel.
Indelmarkt, *m.* Grempeimarkt, oude kleermarkt, luizemarkt.
Indeln, *v. n.* oude kleeren, ond buisraad verkoopen.
Indeln, *tendeln*, *trendeln*, *v. n.* roeven, talmen, zig met beuzelingen ophouden, zotte gebaarden maaken.
Indeler, *m.* *f.* Indelker.
Indler, *Erntler*, *m.* een talmer, toever, die zig met beuzelingen ophoudt.
Indleres, *f.* *f.* Indelkram.
Indlerinn, *f.* eene uirdraagster; *f.* Indelerinn, *bey* Indeler.
Tangent, *m.* de tangent, het wippertje, de spinetpop.
Tanne, *f.* Tannenbaum, *m.* denne, denneboom.
Tannen, *tannen*, *adj.* van een dennen-, van een sparreboom.
Tannenbaum, *m.* *f.* Tanne.
Tannenhaz, *spech*, *n.* harst, brandbaare gom van den denneloom.
Tannenholt, *n.* wald, *m.* dennenhout, -bosch.
Tannenpech, *f.* Tannenhaz.
Tannenwald, *m.* *f.* *bey* Tannenholt.
Tannenzapf, *m.* denne-, pynappel.
Tanz, *m.* dans; ein zierlicher Tanz unter vornehmer Gesellschaft, baal, bal; es gebdret mehr zum Tanz, als ein paar neue Schuh, daar wordt veel toe vereifcht, om eene zaak wel te doen.
Tanzbdr, *m.* de dansende beer.
Tanzboden, *m.* dansplaats, dansschool.
Tanzen, *v. n.* danssen; tanzen und springen unordentlich, roezemoezen.
Tanzer, *m.* danser.
Tanzerey, *f.* het dansen.
Tanzerrinn, *f.* eene danser.
Tanzertsch, *adj.* dansend.
Tanzkunst, *f.* de kunst, van te dansen.
Tanzlein, *n.* een dansje.
Tanzlied, *n.* een gezang, lied onder het dansen.
Tanzmeister, *m.* dansmeester.
Tanzplatz, *m.* *f.* Tanzboden.
Tanzschritt, *m.* pas, of trede in het dansen.
Tanzschuhe, *m.* danschoenen.
Tanzschule, *f.* dansschool.
Tanzzeichnung, *f.* aftekening van een dans met karakteres of cyfers.
Tapet, *m.* tapyt; etwas auf das Tapet bringen, iets op 't tapyt, op de baan brengen, iets ophalen, voorstellen, melden.
Tapezieren, *f.* tapytwerk, *bebangfels*, *bedekfels* van tapytwerk.
Tapezieren, *v. n.* de muuren met tapyten bebangen.
Tapezierer, *m.* een tapytmaaker, -werker, -kooper, een kamerbehanger.
Tapeziereninn, *f.* eene tapytmaaker, -werkster, die bed- en kamerbehangzels maakt.
Tapfer, *adj.* dapper, moedig, kloek, kloekhartig, -moedig, hardvogtig, stoutmoedig, vroom; eine tapfere Antwort, een font antwoord.

Tapfer, *adv.* dapper, lustig, rechtshapen, ter dege; tapfer essen, trinken, arbeiten, dapper, lustig, braaf, ter lege eeten, drinken, werken; tapfer drauf, als Männer, vry, sa, lustig, als mannen; einen tapfer abschmieren, jemand belder afstoffen, kloppen, slaan.
Tapferkeit, *f.* dapperheid, kloekheid, kloekmoedigheid, vroomheid.
Tappe, *Latische*, *Tape*, *f.* de poot van een lier; de vlakke hand; mit hästlichen Tappen, Tagen in die Schüssel fahren, met vuile handen in de schotel taffen.
Tappen, *v. n.* taffen, taffen, al voelende, taffelings, by den tast, by 't gevoel gaan, als een blinde; nach etwas tappen, na iets voelen, taffen; blind darein tappen, eene zaak zonder overleg doen.
Tappenstein, *m.* dondersteen, lynxsteen.
Tappisch, *adj.* *adv.* die het taffen, voelen benint, lomp, boers, log, dom.
Tarantula, *f.* tarantula, tarentola, groote spinnekop, wier vergift niet dan door eene geweldige beweging, ilanzen, springen, schreeuwen nitgedreven kan worden.
Tart, *Tbeer*, *m.* wagensineer; *Schiffart*, harpui.
Tartane, *f.* tartaan, koopvaardyschip, in de middellandsche zee gemeen, een drieboekig zeil op klabende.
Tarte, *f.* Dorte, een taart.
Tartenplatte, *f.* eene taartepan.
Tartische, *f.* rondas, beukelaar, onderwetsch schild.
Tasche, *f.* tas, tasche, res, tefche; an einem Mantroche, taffen voor aan, in een mansrok; das ist eine lose Tasche von einem Weibe, dat is eene looze tas van een wyf; auf die Tasche klopfen, wat wysmaaken, op de mouw spellen; sein Maul zur Tasche machen, zyn woord herroepen, intrekken; aus der Tasche spielen, uit de gocheltas spelen; das war ein Stücklein aus der Tasche, dat was een stukje, een meesterstuk.
Tasche, *de* bek; klap, oorvug; einem eins auf die Tasche geben, jemand een klap, een oorvug geven.
Taschelkraut, *n.* *f.* Taschentkraut.
Taschenbüchlein, *n.* handboekje.
Taschendach, *n.* plat en vierkant gedeelte, onder de korniffing uitstreckend, waaraf het water, druppeling, ver van den muur afvalt.
Taschenfeger, *m.* een beursfnyder.
Taschentred, *m.* taskreeft.
Taschentruid, *n.* ras-, tasjeskruid.
Taschenmacher, *m.* tasse-, taffchemaaker, beurzemaaker.
Taschenmesser, *n.* knipmes, vou-, vouwmes, knyf.
Taschenschloß, *n.* een bos'lot.
Taschenspiel, *n.* ras-, gochelpel.
Taschenspieler, *m.* tafscheelder, gochelaar.
Taschenspielerbecherlein, *n.* een gochelaarsbekertje of schoreltje, of schaalitje.
Taschenspieleres, *f.* het gochelen, *bet* speelen uit de gocheltas.
Taschenspielerinn, *f.* gochelaarster, *vrouw*, die uit de gocheltas speelt.
Taschenspielerstäffelein, *n.* *f.* Taschenspielerbecherlein.
ein Taschenspielerstreich, *m.* een bebende slingerstreek.

Tascheln, *tdtscheln*, *tetscheln*, *v. a.* troetelen, streelen, likken, zoenen, voelen, betafsen.
Taschler, *tdtschler*, *m.* een streeler, likker, zoener, voeler, beraster.
Taschlein, *n.* een tasje; beursje; an Hülsenfrüchten, vlies aan peulvrugten.
Taschner, *m.* *f.* Taschenmacher.
Tasse, *f.* kop, kopje; eine porcellaine Tasse, een porcelleinkopje; eine Tasse Thee zu sich nehmen, een kopje thee neemen, gebruiken.
Tasten, *v. a.* taffen, voelen, grypen; taffen, als ein Blinder, taffen, al tastende, by de tast gaan als een blinde.
Taster, *m.* een kromme paffer.
Tastlings, *adj.* by den tast.
Tata, *m.* taat, papa, vader.
Tatische, *f.* Tape.
Tatscheln, *tdtscheln*, *tdtschler*, *f.* *tdtscheln*, *td.*
Tattern, *v. n.* laalen, tatewaalen, als een klein kind.
Tape, *f.* poot.
Tape, *f.* de hand.
Taslein, *n.* voormouw, manchet, lob.
Tau, *f.* Thau, de dauw.
Tau, *f.* Sell, Schiffseil, touw.
Taub, *adj.* *adv.* doof, hoorloos; etwas taub, doofagtig; eine taube Nuz, een doove, leege noot; denen Tauben predigen, voor de dooven preeken, aan een doof mans deur kloppen; eine taube Stimme, eene beesche stem.
Taub, *onzinnig*, dwaas; *f.* *unfönnig*.
Taub, *Taube*, *f.* eene duig voor een vat.
Taube, *f.* duif, duive; eine zahme, wilde Taube, eene zaame, wilde duif; es fliegen einem die gebratenen Tauben nicht ins Maul, men heeft niets zonder moeite, werken; two Tauben mit einer Bohne sansen, twee vliegen met een klap slaan, twee dingen te gelyk doen, waarneemen; nach seinen eigenen Tauben schleßen, zig selve benadeelen, schande, nadeel toebrengen.
Tauben, *v. a.* doof maaken.
Taubenauge, *n.* het oog der duiven, eenvouwdigheid, onschuld.
Taubendreck, *m.* duivenmist.
Taubeneinfalt, *f.* eenvouwdigheid, onschuld.
Taubenen, *n.* een duiveney.
Taubenfalte, *m.* een giervalk, havik, sterke roofvogel, in de lugt rondom gierend, dryvend.
Taubenfarbe, *f.* colombyn.
Taubenfarben, *f.* sdrbig, *adj.* colombyn, ligt paarse kleur.
Taubenfuß, *m.* duivenvoet.
Taubengirren, *n.* *bet* kirren der duiven.
Taubenhals, *m.* hals der duiven.
Taubenhaus, *n.* mist-, schlag, *m.* duifhuis, -kot, -slag, -til.
Taubenholz, *n.* duigen-, vat-, pyphout.
Taubenkerbel, *m.* duivekervel, -kruid, aardrook, gryzecom.
Taubenträmter, *m.* duivenkraamer, -handelaar.
Taubenkraut, *n.* yzerkruid, yzerhard.
Taubentropf, *m.* *f.* Taubenkerbel.
Taubennest, *m.* *f.* *bey* Taubenhaus.
Taubennest, *n.* een, her duivennest.
Taubenschlag, *m.* *f.* *bey* Taubenhaus.
Taubenvogt, *m.* duivenhouder, duivenmelker.
Tauber, *m.* een mannetjes duif, doffer; *f.* Taubert.

Tauheit, *m.* doffer.
 Taubfisch, *m.* de drilvisch.
 Taubgen, *n.* een duifje, jonge duif; *wo* Taubgen find, da siegen Taubgen zu, daar geld is, daar wil 't geld wezen.
 Taubheit, *f.* doofheid.
 Taubinn, *f.* duif, wyfjesduif.
 Taublein, *n.* f. Taubgen.
 Taubfucht, *f.* f. Taubheit.
 Tauchel, *m.* pyp, buis; f. Teuchel.
 Tauchen, *v. a.* duiken, onder 't water dompelen, indompelen, stippen, doopen; *Bredt in Wein getaucht, brood in wyn gedoopt, een wynzopje; die Enten tauchen sich, de eenden duiken onder het water.*
 Tauchen, *v. n.* langzaam heen, heen sluipen.
 Tauchente, *f.* een duiker, duikelaar; ziehe Taucher.
 Tauchentlein, *n.* een duikertje.
 Taucher, *m.* duiker, dompelaar, duikelaar.
 Taucherglocke, *f.* duikersklok.
 Taucherlein, *n.* f. Tauchente.
 Tauen, *f.* thauen.
 Tauf, *Taufe, f.* doop; *ein Kind aus der Taufe heben, een kind ten doop houden.*
 Taufbeden, *n.* doopbekken.
 Taufbrief, *m.* schein, *m.* f. Taufzettel.
 Taufbuch, *n.* doopboek.
 Taufbund, *m.* doopverbond.
 Taufdod, *m.* f. Taufpath.
 Taufen, *v. a.* doopen; *einen taufen, jemand doopen; die Glocken taufen, de klokken doopen, haar een naam geeven; einen Schiffknecht taufen, een matroos, varensgezel doopen, den die zekere fratsen en grimassen by de nieuwe bootsielen, die hante eerste togt voorby de linie doen, hen in een tob met water dompelende; den Wein taufen, den wyn doopen, langen, 'er water by doen.*
 Tauffer, *m.* dooper.
 Taufschenk, *n.* schilling, *m.* een peete, pillgeft.
 Taufadt, *m.* pathin, *f.* f. Taufpath.
 Taufhemde, *m.* fleid, *m.* tuch, *n.* doophemd, -kleed, -doek, -dekzel.
 Taufkind, *n.* sohn, *m.* dochter, *f.* doopzoon, -kind, -dogter.
 Taufleid, *n.* i ben Taufhemd.
 Taufling, *m.* doopling.
 Taufmahl, *n.* het doopmaal.
 Taufnam, *m.* name, *m.* doopnaam.
 Taufpath, *m.* dooppeet, -meter, doopheffer, peetoom, peetemoey.
 Taufpathin, *patin, zuginn, f.* meter, doopheffer, peetemoey.
 Taufschein, *m.* f. Taufzettel.
 Taufschilling, *f.* Taufschenk.
 Taufsohn, *f.* Taufkind.
 Taufstein, *m.* doopvont.
 Tauftochter, *f.* f. ben Taufkind.
 Tauftuch, *f.* bey Taufbund.
 Taufwasser, *n.* doopwater.
 Taufzettel, *m.* brief, *m.* doopcedel, -brief.
 Taufzeuge, *m.* zuginn, *f.* f. Taufpath, *ic.*
 Taufe, *f.* een duig voor een vat.
 Taugen, *v. n.* deugen, dienen, helpen; *nichts taugen, niet deugen; er taugt nicht viel, by deugt niet veel, is een deugnet; das taugt nichts, dat is nergens goed toe; er taugt weder zu sichen noch zu braten, by is nergens goel toe, men kan hem nergens toe gebruiken.*

Taugend, tauglich, *adj.* deugend, bekwaam, helpend, gevoegelyk; *ein taugliches Mittel, een goed, bekwaam, gevoegelyk middel.*
 Tauglichkeit, *f.* bekwaamheid, gevoegelykheid; *f.* Lichtigheit.
 Taumeler, Torckler, *m.* een, die waggelt, weiffelt, wankelt.
 Taumelend, *adj.* waggelend, *enz.* f. taumellicht.
 Taumelisch, *m.* tuimelaar.
 Taumelgeist, *m.* een weiffelende geest, een veranderlyk gemoed.
 Taumelglas, *n.* een beker, glas zonder voet.
 Taumellicht, *adj.* duizelig, bedwelmd.
 Taumeln, *v. n.* duizelen, dwarlen, zuizebollen, draayen, ruimelen, maalen.
 Taumeln, *n.* duizeling, draajing, maaling, bedwelmdheid.
 Taumeltaube, *f.* tuimelaar, tuimelduif.
 Taumelung, *f.* f. Taumeln, *n.*
 Taupel, *n.* fchepnet.
 Taur, *u.* f. w. f. Daur, *u.* f. w.
 Taus, *n.* aas in de spelkatten of dobbelsteenen.
 Tausch, *m.* ruifching, ruiling, mangeling, verruiling; *ein guter Tausch, eene goede ruiling; mit einem einen guten Tausch treffen, eene goede ruiling met jemand doen.*
 Tauschen, *v. a.* ruifchen, ruilen, buiten, mangelen, handelen, ruilebuiten, quanselen, wiffelen; *mit einem etwas tauschen, met jemand iets ruilen.*
 Tauschen, *v. a.* bedriegen, dwarsboomen, misleiden, *te loor stellen; jemand's Erwartung tauschen, jemand's veruagting dwarsboomen, te loor stellen, jemand in zyne veruagting bedriegen, misleiden.*
 Tauscher, *m.* ruifcher, ruiler.
 Tauscheren, *f.* Tauschhandel, -tauf, *m.* ziehe Tausch.
 Tauscheren, *f.* bedrog, *enz.* f. Teuscheren.
 Tauschwelse, *adv.* by ruiling, verruiling.
 Tausend, *adj.* duizend; *das hunderte ins tausende werfen, alles door malkander gooien, mengen; er redt ins tausend hinein, by zegt, al wat hem in den mond komt.*
 Tausend, *n.* een duizend; *ein Tausend Hdgel, een duizend spykers.*
 Tausendblatt, *n.* duizendblad.
 Tausende, *adj.* duizendst; *das tausende Jahr, het duizendste jaar.*
 Tausendelen, *adj.* duizenderlei; *tausenderley Anschläge, duizenderlei aanslungen.*
 Tausendfach, *sältig, adj.* duizendvoudig.
 Tausendguldenkraut, *n.* duizendguldenkruid, centaurie, santerie, aardgal.
 Tausendjährig, *adj.* duizendjaarig.
 Tausendkünstler, *m.* een duizendkunstenaar, die duizende kunsten weet, verziint.
 Tausendpfündig, *ad.* van duizend ponden.
 Tausendschag, *m.* vriendin, hartje, lief, liefje, poesje.
 Tausendschelm, *m.* een doordrapre schelm, deugenier.
 Tausendstöhn, *n.* duizendfchoon.
 Tausendstwaer, *m.* hoerejaager; *pol, koek-koek, hoerndraager.*
 Tausendstier, *adj.* duizendste.
 Tauerntüpfung, *f.* rouwspilfing.
 Tauerwerk, *n.* het tonnwerk.
 Tauerwetter, *n.* het dooywetter.

Tax, *m.* tax, prys, schatting, waarde; *einen Tax setzen, eenen prys zetten, stellen; den Tax mindern, erbböhen, de waarde, den prys vermindern, verhoogcn.*
 Taxator, Taxierer, *m.* een prifeerder, waardeerder, schatter.
 Taxbaum, Taxus, *m.* taxis, taxus, taxisboom, ibenboom, boom des doods.
 Taxiren, *v. a.* bedillen, berispen; *etwas an einem zu taxiren finden, iets in, omtrent jemand berispen.*
 Taxiren, *v. a.* taxeeren, waardeeren.
 Taxirer, *f.* Taxator.
 Taxirung, *f.* taxeerung, prifeering, waardeering, schatting, het taxeeren, *enz.*
 Taxus, *f.* Taxbaum.
 Teatiner, Teatinermbuch, *m.* een Theatinermonnik, eerste reguliere klerken, door Jan B. Caraffa van Theate ingesteld.
 Teer, *f.* Theer.
 Teeren, *v. a.* beteeren, met teer bestryken.
 Teer-, Theerhefen, *n.* droezem, het onlerste van den teer.
 Teich, Teich, *m.* een dyk, dam; *einen Teich durchstechen, eenen dyk doorsteehen.*
 Teich, *m.* vyver.
 Teichdamm, Teichwall, *m.* dyk, dam om een vyver.
 Teichel, *m.* een bak aan de dakgoot.
 Teichen, teichen, einteichen, *v. a.* dyken, bedyken, eenen dyk maaken.
 Teichfisch, *m.* vyverfisch.
 Teichfere, *f.* vyvervoren.
 Teichgras, *n.* zeemos, wier.
 Teich-, Teichgraber, *m.* dykgraaver, dyker, dykwerker.
 Teich, Teichmeister, *m.* een dykmeester.
 Teich-, Teichmühle, *f.* een watermolen, om het water uit het land te maalen.
 Teich-, Teichordnung, *f.* reglement, wetten omtrent de dykagie.
 Teich-, Teichbreche, *n.* dykkribbe.
 Teichwall, *f.* Teichdamm.
 Teichwasser, *n.* vyverwater.
 Teichzapsf, *n.* het sluisje, de duiker van een vyver.
 Teig, *m.* deeg; *den Teig säuren, kneten, annachen, den deeg zuuren, kneeten, opmaaken.*
 Teig, teigtig, *adj.* deegagtig, tets, beurs, rot; *teige Birnen, beurse, bedorve, verrotte peeren; teig werden, aansteeken, bederven, verrotten.*
 Teigabgen, *n.* raadje, dat gaatjes in den deeg maakt.
 Teil, *f.* Theil.
 Teelabirn, *f.* eene geelroode peer.
 Teeller, *m.* tafelbord; hölzerner, teljoor.
 Teellerbrüg, *adj.* rond als een bord.
 Teellerbord, *m.* schenkbord, tafeling.
 Teellerlecken, *v. n.* teljoorlikken, panlikken, schuimen.
 Teellerlecker, *m.* teljoor-, panlikker, lekspit, schuimer, schuimlooper.
 Teellerleckerinn, *f.* eene schuimlooper, panlikker.
 Teellerlein, *n.* een bordje, teljoortje, een klein bord.
 Teellertuch, *n.* een servet.
 Teellertüchlein, *n.* een servetje.
 Teellertüll, *adj.* een bord vol

Tempel, m. tempel, kerk; die Zinnen des Tempels, de zinnen des tempels.
Tempelherr, m. een tempelridder, tempelheer, tempelier.
Temperament, n. temperament, het gestel, de gesteldheid.
Temperiren, v. a. temperen, maatigen; temperirt Wetter, gematigd weer.
Temperierung, f. het temperen, maatigen.
Tenacel, m. het nyphoutje, daar de letterzeters de gezette copy of letters med nedrdrucken.
Tendeln, u. f. m. f. tandeln.
Tengeln, f. dengeln, de zeis met den hamer scherpen.
Tenne, f. deel, vloer; eine Tenne schlagen, eens deel gelyk maaken; auf der Tenne dreschen, op de deel dorfschen.
Tennepatsch, m. een stamper, om eene deel, of vloer gelyk te maaken.
Tenor, m. de laage stem, een der 4 stemmen van 't muziek, de Tenor genoemd.
Tenorflöte, f. tenorfluit.
Tenorgelze, f. tenorviool.
Tenorist, m. een, die de laage stem, naby den bas komende, zingt of houdt.
Teppich, m. tapyt; Teppich zum überdecken, kleed, dekkleed; gemahlter, gewirkter, gewebter, türkscher, persianischer Teppich, een beschielderd, gewerkt, geweeven, Türksch, Perzianisch tapyt, bebangzel.
Teppichhändler, m. een koopman in tapyten.
Teppichmacher, -sticker, m. f. Teppichweber.
Teppichweber, -wirker, m. tapytweever, -werker, -maaker.
Terebint, f. Terpentien.
Teriack, f. Tberiaek.
Teriackbüchselein, n. doosje voor triakel.
Teriackstrücker, m. een, die triakel verkoopt.
Termin, m. bepaalde tyd, termyn; die Miete in den gemöblichen Terminen bezahlen, de huur op de gewoone termynen, bepaalde tyden betaalen.
Terminlich, adj. & adv. by termynen, op, volgens een bepaalden tyd; terminliche Bezahlung, betaaling by termynen; terminlich bezahlen, by termynen betaalen.
Terpentin, Terpentin, m. & n. terpentyne.
Terpentinbaum, öl, m. n. terpentyneboom, -olie.
Terpentinöl, f. bey Terpentinbaum.
Terz, f. drietoen, zamenluiding van drie tonen in 't zingen, speelen.
Terz, f. ters, tersle, steek in bet schermen, aldus genoemd.
Terzlot, m. het mannetje van den havik.
Tess, m. de kapel by de goul -en zilversmeden.
Testament, n. testament, niterste wille; das alte, das neue Testament, het oude, het nieuwe testament, verbond; einem etwas im Testamente vermachen, jemand iets by nitersten wil bespreken, maaken, vermaaken; das Testament aufheben, umkösfen, een testament kragtelos maaken, vernietigen.
Testamentarisch, testamentlich, adj. testamentarisch, testamenteel, tot den laatsten, nitersten will behoorende.
Testator, f. Testierer.
Testiren, v. n. beruigen, getuigen, een testament, eenen nitersten, laatsten will maaken.
Testierer, m. een testament, niterste, laatste willmaaker.

Testirerin, f. eene testamentmaaker.
Teufeln, f. tdscheln.
Teufel, m. pyp, buis.
Teufeln, v. a. bet water door een buis afstuzen, afscheiden.
Teucher, f. Taucher.
Teucherlein, f. Tauchente.
Teufel, m. duivel; Teufel, in Scherz, dukker, droes, nikker, drommel; ein ein-geflischter Teufel, ein Teufelstertl, de ligbaanlyke, baarlyke duivel, een duivelsche vent, kerl; geb zum Teufel, loop na den drommel; was Teufel hast du gerban? wat droes hebt gy nitgevoert? ins Teufels Küche kommen, zig een ongemak op den bals baalen; der Teufel reitet dich, gy hebt den duivel, gy zyt van den duivel bezeten; ein armer Teufel, een jakhals, een bloed; das mag der Teufel thun, dat is niet mogelyk.
Teufelein, n. een duiveltje, droesje, drommelje.
Teufelen, f. duivelaary, duively, duivelary.
Teufelmäßig, adj. & adv. duivelsch, drommelsch; es sicheť so teufelmäßig aus, het ziet 'er zo duivelsch, drommels uit.
Teufels, teufelisch, adj. & adv. duivelsch, drommelsch, drommels.
Teufelsaas, -luder, -vich, n. duivelsch beest, hoer, karonje.
Teufelsabbis, m. duivelsbeest.
Teufelsart, f. duivelsche, kwaade inborst, naturel.
Teufelsaug, -augen, n. bilsenkruid.
Teufelsbann, m. banning, bezweering van den duivel.
Teufelsbanner, -beschwerer, m. duivelbe-zweerder, -banner.
Teufelsbock, m. bok, die men voor leuen seide, dat de toveressen na 't toverschool droeg, bragt.
Teufelsbraut, f. duivelsbruid, toveres, hex.
Teufelsdank, m. duivelsdank, slegte dank.
Teufelsdiener, m. een afgodendienaar, die den duivel dient.
Teufelsdreck, m. duivelsdrek, benzoin, lat. assa foetida.
Teufelsgeipenß, n. een duivelsch spook.
Teufelskind, n. duivels-, drommelskind, kwaad, ondeugend mensch; it. een stinkwezel, bunfum.
Teufelskirchen, f. krickjes van over zee.
Teufelskirs, m. quartelbezie, wilde wyn-gaard.
Teufelsklau, n. leeuwenvoet.
Teufelskopf, m. duivelskop.
Teufelskunst, f. tovery, duivelsche kunst.
Teufelsküß, f. waal, smeerwortel.
Teufelsluder, f. Teufelsaas.
Teufelsmilch, f. duivelsmelk, wilde porselein.
Teufelsverblendung, f. duivelsche kunstjes, tovery, duivelsch bedrog, werk.
Teufelsvieh, n. f. Teufelsaas.
Teufelswert, n. duivelsch werk, tovery.
Teufelswurzel, -wurzel, f. wolfswortel, mannikskapjes.
Teufelszeug, n. een duivelswerk; ein Teufelszeug anstellen, een duivelswerk doen, uitvoeren.
Teur, f. theur.
Teuschen, v. a. bedriegen, misleiden; die

sinne teuschen und zuweilen, de zinnen bedriegen, misleiden ons zomtyds; f. tdscheln.
Teuscher, m. een bedrieger, misleider.
Teuscheren, Teuschung, f. bedrog, list, fietery, guitenstuk, guitenwerk; Teuscheren treiben, bedrog plegen, list gebruiken.
Teuschicht, teuschisch, adj. & adv. bedriegelyk, listig, guitachtig.
Teuschung, f. f. Teuscheren.
Teute, Teuten, f. Tüte.
Teuthorn, f. Luthorn.
Teutich, f. deutsch, hoogduitsch; ein guter, alter Teuticher, een sprecht, braaf man; ein teutischer Michel, een dommerik, weetniet, bormuil; ein teutischer Franzose, een Duitscher, die de frantsche manieren nabootst; ein Teutischer Schild, een nitgesneeden schild; einem etwas fein teutich sagen, vry uit spreken, zyn hart rege uit spreken, voor de vuist, zonder doekjes daar om te winden.
Teutschen, deutsch, v. a. vertaalen, vertolken, overzetten.
Teutscher, m. een vertaaler, vertaalder, overzetter, vertolker, tolk; it. een hoogduitscher.
Teutschgehobren, adj. geboren in Duitschland.
Teutschgejinn, adj. duitshgezind, goed duitsh.
Teutschland, n. Duitschland.
Teutschmeister, m. Grootmeester van de duit-sche ridderorde.
Teutschung, f. vertaaling, vertolking, over-zetting.
Tert, m. text; über einen Tert predigen, lesren, over een text, stoffe prediken; einem den Tert lesen, jemand helder doorbaalen.
Tertavittel, n. een texthoofddeel.
Tepanter, n. vertuy-, ruy-, tweede anker.
Tepanteren, v. n. vertuyen, bet ruy, tyanker neerlaaten, laaten vallen, om op twee ankers voor den storm veiliger te leggen.
Tepantertau, n. kabeltouw.
Thal, n. dal, laagte, leegte; Berg und Thal kommen nicht zusamen, aber Menschen wohl, bergen en dalen ontmoeten zig makander niet, maar menschen wel, daar zal nog wel eens gelegenheid komen, om 'er met hem nader over te handelen.
Thalab, thalwärts, adv. na beneden, na de langte, nederwaarts.
Thalen, tandeln, v. n. malleen, dartelen, stoejen, jokken, potsen maaken, de kap trekken.
Thaler, m. een stoejer, potsmaaker, klingt-ge, vrolyke dief.
Thaler, m. daaler, daalder.
Thalerfuß, m. gebalt, waarde van een ouden duitshen daalder.
Thaladngia, f. thaladngig.
Thaladngig, adj. dalagtig, dallig, afhellend.
Thaladngigkeit, f. cuics Bergö, de helling, het afhangen van een berg.
Thalente, m. pl. bewoonders der dalen, van de laagten aan den voet aan een berg.
Thalpassen, m. boertery, -porren, klingen, aartigheden, grappen, snaakeryen.
Thalwärts, adv. gehen, fahren, daalen, af-daalen, nederdaalen.
That, ich, ik deed, imperf. von thun.
That, f. daad; eines Leben und Thaten beschreiben, jemand leeven en daaden, bedryf, s'iten beschryven;

zeiten beschryven; einen auf der That antreffen, ertappen, jemand op de daad betrappen; zur That schreiten, tot de daad komen; etwas in der That erfahren, iets by eige ondervinding hebben, weten.

Thäter, *m.* daader, doender, misdadiger.

Thatandlung, *f.* s. Thätlichkeit.

Thätig, *adj.* & *adv.* nadrukkelijk, kragtig; s. Thätlichkeit.

Thätigkeit, *f.* nadruk, kragt, werkzaamheid; s. Thätlichkeiten.

Thätlich, *thätig*, *adv.* daadelyk, werkende, werkzaam, doende; dat thätige Christentum, thätiger Glaube, 't daadelyk, werkzaam christendom, daadelyk geloof, dat door de liefste daadelyk is.

Thätlichkeiten, *f.* daadelykheden, vyandlykheden, daaden van vyandschap; zu den Thätlichkeiten kommen, Thätlichkeiten verüben, mit den Thätlichkeiten innen halten, sie ansehen lassen, tot naadelykheiden kommen, met de daadelykheiden inhouden, ze slaaken, niet nitzoeren.

Thau, *m.* dauw, daau.

Thauen, *v. n.* dauwen, daauwen.

Thauen, *v. n.* ontdoojen, doojen, *lunwer* worden.

Thauen, *n.* daauwen.

Thauicht, *adj.* vol daauw.

Thauwasser, *m.* daauwwater.

Thauwetter, *n.* het dooyweer.

Theater, *n.* her theater, her tooneel.

Theatralisch, *adj.* dat tot een theater, tot een tooneel behoort; ein ganzes theatralisches Stück vrfertigen, een gansch tooneelstuk vervaardigen, maaken, opstellen; theatralische Werke, tooneelstukken.

Thee, *m.* de thee.

Theefanne, *f.* de trekpot.

Theer, *m.* & *n.* teer, harpuis; mit Theer überstreichen, teeren, bereeren, hepikken, mit teer bestryken, met harpuis belekken.

Theeren, **Theeressen**, *s.* teeren, ic.

Theerig, *adj.* teerig, met teer bestreken.

Theerfessel, *m.* teerkerel.

Theerpinsel, *m.* teerquaft.

Theertonne, *f.* teerton.

Theertuch, *n.* teer-, beereerd doek, teerkleed.

Theerkülsen, *n.* een theekopje, -schotelkje.

Theidung, **Theidungen**, *s.* Edding, ic.

Theil, *m.* & *n.* deel, aandeel, part, gedeelte; mit Theil haben an einem Schiffe, met deel, part hebben, met reeden aan een schip; einem etwas zu Theil werden, zufallen, jemand iets te beurt vallen, toevallen; ich für meinen Theil, meines Theils, voor myn part, wat my aanzat, bevest.

Theil, *m.* een party van een ander; beyde Theile hören, beide partyen hooren.

Theilbar, *adj.* deelbaar.

Theilbarkeit, *f.* deelbaarheid.

Theilen, *v. a.* deelen, verdeelen, parten, partgeeren; das Erbgut, die Beute, den Raub theilen, den boedel, den buit, den roaf deelen, verdeelen, scheiden.

Theiler, *m.* deeler, verdeeler.

Theilgenos, **haber**, *m.* deelgenoot, -hebber.

Theilgenossenschaft, *f.* deelgenootschap.

Theilhaber, *s.* Theilgenos.

Theilhaft, *adj.* deelagtig.

Theilhaftig, *s.* theilhaft; eines Dinges theilhaftig seyn, aan iets deel hebben; seines

Wunsches theilhaftig werden, zyn wensch, zyne begeerte verkrygen.

Theilhaftigkeit, *f.* het deelagtig worden.

Theilhaftigmachung, *f.* het deelagtig maaken.

Theilnehmung, *f.* het deel neemen.

Theils, *adv.* deels, ten deele; eines Theils, eens deels.

Theilung, *f.* deeling, verdeeling, het deeler.

Theilungsverwalter, *m.* een boedel-, boelredder-, boelscheider; der Theilungsverwalter verstand solches nach den Buchstaben, de boelredder verstand enkel naar de letter, vattede, nam dit letterlyk op.

Theilzeichen, *n.* scheiteken.

Theologie, *f.* Godgeleerdheid, Theologie.

Theologisch, *adj.* godgeleerd, theologisch.

Theoretisch, *adj.* beschouwend, bespiegelend, theoretisch.

Theorie, *f.* bespiegeling, beschouwing, theorie.

Theer, harpuis; s. Theer.

Theerack, *m.* triakel, theriakel.

Theeracksbüchlein, *u. f. w.* s. Theeracksbüchlein.

Theeracklich, *adj.* van triakel.

Theeracktraut, *n.* speerkruid, St. Joriskruid.

Theerackskrüder, *m.* kwakzalver, die kruiden op de mirken verkoops.

Theer, *s.* Theer.

Theuer, *adj.* & *adv.* duur, dier, dierbaar, kostelyk; Zeit, daure tyd; theurer werden, dunder worden, opstaan; theurer maachen, dunder maaken, opjaagen, verhoogen, op hooger prys zetten, booger opjaagen.

Theur, *s.* theur; ein theurer Freund, Mann, een waarlyc vriend, een uitmuntend man; das theure Wort Gottes, het dierbaar woord van God; hoch und theuer schweren, hoog en laag zweeren.

Theure, **Theuruna**, *f.* duurte, dierte; der Theurung ratzen, de duurte voorkomen.

Theur, *n.* dier, beest, vee; lastbar, lastdier, lastbaar beest; ein wild, zahm, een wild, tam beest.

Theurhen, *n.* dierken, diertje.

Theurgarten, *m.* warande, dierperk, -gaarden, park, perk.

Theurgärtner, *m.* een opziener over een diergaarden, over warande der dieren.

Theurhaus, *n.* kweckhok, vogelperk.

Theurisch, *adj.* dierlyk; der theurische Mensch, de dierlyke, natuurlyke, vleeschlyke mensch.

Theurkampf, *m.* dierengevecht.

Theurkopf, *m.* harsl. op, hartshoofd.

Theurkreis, *m.* dierkring, rekenkring, taanrond.

Theurlein, *n.* een diertje; s. Theurhen.

Theurlein, *n.* een kornoelje; s. Theurlein.

Theurleinbaum, *m.* een kornoeljeboom, wielboom.

Theurwolf, *m.* panther, pantherdier.

Theurack, *s.* Theerack.

Thon, *s.* Ton, toon, geluid.

Thon, *m.* potsaarde, kley.

Thonen, *s.* thonen.

Thonen, **thönern**, *adj.* van kley, van potsaarde.

Thonicht, **thönig**, *adj.* kleyig; thöniges Land, kleyland.

Thonigel, *f.* kleyboog.

Thonschnitte, *f.* een kleyneede.

Thor, *n.* poort, deur; ein Thor vermauren,

eene poort vermaeren; die Thore öfnen, schliessen, de poorten openen, sluiten.

Thorbaum, *m.* de sluitboom.

Thorsiegel, *m.* de zingel van eene poort.

Thorgeld, *n.* poortgeld.

Thorhüter, *m.* s. Thorwärter.

Thorklappe, *f.* -spörtgen, *n.* klinker, winkel, slagdeur in eene sluitpoort.

Thorsiegel, *m.* grendel van de poort.

Thorschleifer, *m.* s. Thorperror.

Thorschlüssel, *m.* de sleutel van de poort.

Thorschreiber, *m.* poortschryver.

Thorperror, *m.* poortlaurer.

Thorsieber, *m.* s. Thorwärter.

Thorslube, *f.* poortierskamer, poortschryververtrek.

Thornwache, *f.* wacht aan eene poort.

Thorwärter, **hüter**, *m.* poortier, poort-, deurwagter, deurwaarder.

Thornweg, *m.* wyde koetsleer aan de grote huizen.

Thorzettel, *m.* poortbriefje.

Thorzoll, *m.* passagiegeld, poortgeld.

Thor, *adj.* & *adv.* dwaas, gek, zor.

Thorheit, *f.* dwaasheid, zotheid, malligheid, gekheid.

Thörlicht, *adj.* & *adv.* dwaas, zor, mal, gek; ein thörlichter Mensch, een dwaas, zor, gek mensch; thörlicht handeln, zu Werke gehen, dwaaslyk, zottelyk, gekkelyk, mal handelen, te werk gaan; ein thörlichter Hund, een dolle houl.

Thran, *m.* traan, walvifischolie.

Thrane, *f.* traan; Thranen veratzen, traanen storten; die Thranen kausen ihm über die Backen, de traanen loopen hem over de wangen.

Thranen, *v. n.* traanen, traanooogen, traanen storten.

Thranenbad, *-guss*, *m.* traanenvloed.

Thranend, *adj.* traanend, traanen stortend.

Thranenperlen, *f.* beste traanen.

Thranenquelle, *f.* oorzaak van traanen.

Thranenthal, *n.* traanendal.

Thranenwasser, *n.* het storten, de menigte van traanen.

Thranlein, *n.* een traantje.

Thron, *m.* troon, throon; der könig satzte sich auf seinen Thron, de Koning ging zitten op zynen throon; seinen Thron bestatigen, zynen troon bevestigen.

Thronen, **thronen**, *v. a.* & *n.* op den throon zitten; lokken, wirloken.

Thubianer, *m. pl.* de Tubianen, groote voorstaanders der Jooden, zie 2 Machab. 12, vers 17.

Thulich, *s.* thumlich.

Thum, *s.* Doim.

Thun, *sich*, *m.* tonyñ.

Thun, *v. a.* doen, maaken; etwas thun, iets doen, werken, arbeiden; jur Eache thun, darzu thun, tot iets doen, te werk gaan, 't werk aantasten; es einem nur ums Geld zu thun seyn, jemand 't maar om 't geld te doen zyn; sehr thun um etwas, wegen eines Verlustes, zeer om iets, om een verlies doen; was thun, nichts thun können, iets doen, niets kunnen doen; sich zu jemand thun, zig by jemand voegen, hem nadereen, gemaaken; ein Kind auf die Schule, einen Buben auf ein Handwerk thun, een kind school, een jongen op een ambage bekeelen, bekeelen;

bestellen; einem Geld thun, jemand geld doen, leenen, schieten; i. leihen, voorreden; einer Sache Meldung thun, melding, gewag van eene zaak maaken; thun als ein redlicher Mann, als een braaf man handelen; die Strzen begint das ibrige zu thun, de arsfery begint te werken; gesmach thun, rust louden, zig maatigen, bedwingen; von Nothen thun, noodig hebben; es thut mir Noth um Geld, ik heb geld noodig; thu mir was anders, kus myn poort, myn hintersten, myn gat.

Thun, doen, enz. wordt by de hoogduitschen zontyds (maar niet wel) gebruikt, by wyse van overvloed, daar 't in het nederduitsch niet te stalle komt, of iets anders beteekent, als: Ich thue mich bedanken, ik bedank u, ik zeg u dank; des Morgens thue ich stur dieren, 's morgens studeer ik; er thut eienbds hinlaufen, by liep ylings, schielyk heen.

Thun, zig houden; er thut, als wenn es nicht herte, by houdt zig, als of by 't niet boorde.

Thun, n. doen, zaak, gedrag; das ist meines Thuns nicht, dat is myn zaak niet; auf eines Thun acht haben, op jemand's gedrag letten.

Thuend, adj. doende.

Thunfisch, m. conyn, grootte zeevisch, in de Middellandsche zee.

Thunfischnet, n. net, om tonnynen m. l. te vangen.

Thunlich, thulich, adj. doenlyk, mogelyk; die Sache ist thunlich, de zaak is doenlyk, mogelyk.

Thurangel, m. herre, deurduim.

Thuränder, n. deurhengzel.

Thurbaum, m. de sluitboom.

Thurcheu, n. deurtje, poortje, winket, klinkeet.

Thüre, f. deur; die Thüre aufmachen, zu machen, halb aufthun, de deur open maaken, toe doen, half open doen; sich nach der Thüre umsehen, die Thüre suchen, zig weg begeeven, zyne brieven pakken; hinter der Thüre Abschied nehmen, zig stilletes weg begeeven; mit der Thüre in die Stube fallen, met de deur in 't huis vallen, alles zeggen, dat men moest zuygen; zwischen Thür und Angel stehen, niet weeten, wat men doen moet; kloffe vor einer andern Thüre, gat na een ander; vor der Thüre drauken ist dein, ga heen.

Thürsägel, m. de bovendeur; it. vleugel van de deur.

Thürgericht, n. f. Thürpfosten.

Thürgesims, n. kornis, wandfchor, boven de kap van de deur.

Thürgestell, n. f. Thürpfosten.

Thürhüter, m. f. Thürwärter; Thürhüter des Wagens, de poortier van de maag.

Thürhüterinn, f. deurwagster, deurwaardster, poortierster.

Thürklinke, f. de klink van de deur.

Thürklopffel, kloppfer, m. de klopper aan de deur.

Thürlein, n. f. Thürchen.

Thurn, m. een toren; gevangenis; f. Thurn.

Thurnbau, m. het gebouw van een toren.

Thürmen, aufthürmen, als een toren opbaalen.

Thürmer, m. een opziener over een toren; it. een torenwachter.

Thurnboch, adj. torens hoogte.

Thurnknopf, m. de appel boven op den toren.

Thürmlein, f. Thürchen.

Thurnspige, f. het spits van een toren.

Thurnstraße, f. straf in den kerker.

Thurnzinnen, f. de omgongen van een toren.

Thurn, m. een toren; de gevangenis.

Thürchen, n. een torentje.

Thürner, f. Thürwächter.

Thurnhüter, m. cipier, opziener over de gevangenis.

Thurnie, Thurnier, m. f. Turnier.

Thürmlein, n. f. Thürchen.

Thurnwächter, wächter, m. torenwachter.

Thürpfosten, f. deurposten.

Thürriegel, m. de grendel van de deur.

Thürring, m. de ring van eene deur.

Thürschloß, n. het slot van de deur.

Thürschlüssel, m. de sleutel van de deur.

Thürschwalle, m. f. Thürkante.

Thürschwelle, f. dorpel van een deur.

Thürstein, m. steen, aan de zyde van de deurpost.

Thürstreck, m. koort, aan de deur vastgemaakt met een loot, enz. om ze te doen toevallen.

Thürstreich, m. klap, deurgordyn tegen den tocht in den winter.

Thürvorhang, m. deurtapyt, deurvorhangzel.

Thürwärter, wächter, m. deurwaarder, wagner, poortier.

Thursäcken, f. Duseck.

Thymian, m. tym, thym, bykruid.

Tichten, f. dichtten, verdigten, rymen, dichtten, verzen maaken.

Tichter, m. f. Dichter, een dichter, poëet.

Tichteren, f. f. Dichtkunst, de dichtkunde, poëzy.

Tichterinn, f. eene poëtes, dichteres.

Tichtkunst, f. f. Tichteren.

Tichtung, f. verdigting, verzinning, versiering.

Tichtacken, v. n. tiktakken, verkeeren.

Tichtadbrett, n. tiktakbord, verkeerbord.

Tider, Tieder, m. strik, band of boey, blok aan 't been van een paard.

Tidern, v. a. spannen, ein Pferd, een paard kluisteren, bejen, een blok aan 't been doen.

Tieder, f. Tider.

Tief, adj. & adv. diep; tiefer Respekt, eine tiefe Reuerenz, diep, ootmoedig ontzag, diepe buiging, reverencie; ein tiefer Wakh, een diepe, lange baszang; sich tief bücken, neigen, diep bukken, nygen; tief eingefallene Wachen, holle kanken; tief liegende Augen, diep leggende, holle oogen; tief eingefallene Augen haben, holoogig zyn; tiefer maachen, graben, diepen, dieper maaken, verdiepen, verlaagen; Ort, wo ein Meer am tiefsten ist, diep, een diep in zee, kolk; das schneidt zu tief in Beutel, dat is al te graveelig voor de beurs.

Tiefdenkend, adj. diep, sterk nadenkend, in diepe gedagten.

Tiefe, f. diepte, het diep; Tiefe des Meers, diepte der zee; Tiefe ohne Grund, een afgrond.

Tiefgelehrt, adj. zeer geleerd.

Tiefsinnig, adj. diepzinnig, schrandere; ein tiefsinniger Mensch, een schrauler, vernuf-

tig man; tiefsinnige Anschlage, heimelyke aanslagen.

Tiefsinnigkeit, f. diepzinnigheid, schrandereheid, doordringenheid van vernuft, verstand.

Tiegel, m. pan, kroes, smeltkroes.

Tiegellein, n. een pannetje, fruit-, bakpannetje.

Tieger, f. Tiger.

Tiefe, f. eene reef, teeve.

Tiegel, f. Tiegel.

Tiger, m. tyger, teiger, tygerdier.

Tiger, -hund, m. een gespikkeld hond als een tyger met plekken.

Tiger, -pferd, n. een tyger-, gespikkeld paard.

Tigerhaut, f. een tygervel.

Tigerherz, n. een hart van een tyger, een wreed, onmedogend hart.

Tigerhund, -pferd, -thier, f. Tiger.

Til, f. Diele, Brett, een deel.

Tilgen, v. a. delgen, uirdelgen, uitdoen, uitstryken, vernielen.

Tilgung, f. uirdelging, verdelging, aflossing, afschaffing.

Tilgungsschein, m. vergunning aan godsbuizen, gilden, enz. om een goet te mogen bezitten, zonder dat men kan dwingen, om het te vervremden, of uit burne handen te laaten gaan, goed, in een doode hand gesteld, onwandelbaar gemaakte. it. kwitancie.

Till, f. Dille, dille.

Tille, Tille, f. pyp van een kandelaar, lamp.

Tiltapp, m. een botterik, dommerik, joris, onbekwaam mensch.

Timian, m. tym, bykruid; f. Thymian.

Tinctur, Tincturen, f. verwiel, afverwiel, nitrekkel.

Tinte, f. Dinte, inkt.

Tispeln, f. tüpeln.

Tippel, f. Luff, und Tättel.

Tirnle, f. kornoeljeboom, wielboom.

Tirnlein, n. kornoelje, kornelle, wielbesje.

Tisch, m. disch, dis, tafel; der Tisch des Herrn, de tafel des Heeren, de heilige tafel; einem den Tisch rücken, jemand verpligten, eene maaltijd te geeven; am Tische wird man nicht alt, de tyd rekt met eeten niet; er steigt besser zu Tische als zu Pferde, hy is een grootte eeter; einen Sprung vom Tische ins Bett thun, van tafel na bed gaan; zu, von Tisch und Bett geschieden seyn, van tafel en bed gescheiden zyn.

Tischbecher, m. tafelbecker.

Tischbein, n. f. Tischfuß.

Tischbier, n. f. bey Tischwein.

Tischblatt, n. het tafelblad.

Tischbursch, m. f. Tischgefell.

Tischdecke, f. tafeltapyt, -kleed, -sprek.

Tischdecker, m. een tafeldekker.

Tischdiener, m. tafeldienaar, -knegt.

Tischen, v. n. aan, over tafel zitten, nog eeten; er tiset noch, hy eet nog, hy is nog doemle met eeten.

Tischer, Tischler, m. een schrynwerker.

Tischer-, Tischlerarbeit, f. schrynwerk, syn houtwerk.

Tischer-, Tischlerhandwerk, n. schrynwerkersambagt.

Tischerwerk, n. f. Tischarbeit.

Tischerwerkstatt, f. schrynwerkerswinkel.

Tischereij, *n.* schrynerkerstuig, -gereedschap, -werktuig, -toestel.
Tischfreund, *m.* tafelvriend, -schuimer, tafelbezener; *f.* Hofseinsfreund.
Tischfuß, *m.* been, -gestel, *n.* stoff, *m.* de voet, *poot van een tafel*.
Tischgänger, *m.* een kostganger, commissaal, *per-oon in de kost*.
Tischgebet, -gedet, *n.* dischgebed, *gebed voor tafel*.
Tischgeld, *n.* kostgeld, *geld tot huisvesting in de kost*.
Tischgenos, *m.* *f.* Tischgenossin.
Tischgenossenschaft, *f.* het zameneeten.
Tischgeräth, -geschir, -zeug, *n.* tafolgeod.
Tischgespräch, *n.* *f.* Tischgespräch.
Tischgesellschaft, -genos, -burche, *m.* disch- tafelizezel, -genoot, tafelier, dischgemeen.
Tischgesellschaft, *f.* tafelizezelschap, *die te zamen aan eene tafel, gemeenlyk eeten*.
Tischgespräch, *n.* -reden, *f.* tafelizeprek, tafelspraak, tafelspraakje.
Tischgeschloß, *f.* Tischschloß.
Tischkanne, *f.* eene bierkan.
Tischkorb, *m.* tafel-, broodkorf, tafeling, schenkbakje.
Tischlaken, *n.* *f.* Tischstuch.
Tischlein, *n.* een tafeltje, *eene kleine tafel*.
Tischlen, *f.* tischen.
Tischler, -arbeit, -handwerk, *n.* *f.* Tischler, *tc.*
Tischmesser, *n.* tafelmess.
Tischraht, *m.* een schuimlooper, panlikker, teljoorlikker, tafelvriend.
Tischreden, *f.* *f.* Tischgespräch.
Tischregeln, *m.* *f.* Tischgebet.
Tischstolle, *f.* *f.* Tischfuß.
Tischteppich, *m.* tafelleed.
Tischtracht, *f.* een gerecht op, *voor de tafel*.
Tischwein, *m.* het drinken over tafel, *ouder bet eeten; it. tafelwyn, -bier*.
Tischwuch, *n.* dislaken, tafellaken, ammelaiken; *wec ju ipat kint, dem loutet mon mit dem Tischwuch, die te laat komt, die vindt den hond in den pot*.
Tischwein, *m.* -bier, *n.* tafelwyn, tafelbier.
Tischzeug, *f.* Tischgeräth.
Tittel, *Tittelf*, *f.* een soort van een breede degen, *den de schermer gebruikt; f. Dusek*.
Titel, *Tittelf*, *f.* Titul.
Titelbischoff, *m.* een bisschop titulair, *die den naam, titel alleen voert*.
Titelblatt, *f.* Titul.
Titel, *Titularduch*, *n.* titulairboek, *waarin de titels zyn te vinden*.
Titel, *f.* titulieren.
Titel, *Titulnarr*, *m.* iemand, *die op titels genot, verzot is, die hem niet toekomen*.
Titul, *Tittel*, *m.* titel; *eines Buchs, titel*, titelblad van een boek; *Titul über den Briefen*, *opschrift van een brief*.
Titularbuch, *n.* *f.* Titulbuch.
Titularcrant, *m.* raadsheer om den blooten naam.
Titulatur, *f.* titelereing, betiteling.
Titulieren, *v. a.* titelereen, betitelen.
Titulkupfer, *m.* titelprent, titelplaat.
Titulnarr, *m.* *f.* Titelnarr.
Titische, *f.* Tatische.
Tobel, *n.* onkruid.
Tobel, *n.* wain, qualm, waassem.
Toben, *n.* het woeden, raazen, enz.
Toben, *v. n.* woeden, raazen, baaven, tieren,

dollen, *getier, genaas, gebaav maaken*.
Tobend, *adj.* raazende, woedende; *eit tobender Hund, een dolle hond; tobender Schmerz, vinnige, woedende smart; davon möchte man tobend werden, 't is om dol te worden*.
Tobin, *m.* taf, dun zyde stof.
Tobucht, *f.* dolheid, krankzinnigheid.
Tobüchtig, *adj.* dol, krankzinnig.
Tocht einer Lampe, *m.* lemmet van een lamp; *einer Kerze, lemmet van een kaars*.
Tochte, *besser, ich taugte, ik diende, strekre, imperf. von taugen*.
Tochter, *f.* dogter, vryster; *she hat eine junge Tochter bekommen, zy heeft een dochter, dogter der waereld gebragt; eine mannbare Tochter, eene huwbare vryster; eine Tochter besatten, beratben, aussturen, eene dogter uitbuwelyken*.
Tochterkind, *n.* dogterskind.
Tochterlein, *n.* dogtertje, jonge dochter.
Tochtermann, *m.* dogtersman, schoonzoon.
Tochterrecht, *n.* het regt, behoorende tot de dogters eener familie.
Tochtersohn, *m.* kindskind, dogterszoon.
Tochtertheil, *n.* deel der dogters van eene familie.
Tochtersochter, *f.* dogtersdogter, eene nicht.
Tocke, *f.* Docke, een pop.
Tocke, *f.* styl van een bek, enz.
Tockmüser, *m.* luiper, luyper.
Tod, *m.* dood; *auf den Tod liegen, op zyn sterven leggen; des Todes sein, een man des doods zyn, sterven; mit Tode abgehen, sterven; in den Tod verlicbt seyn, doodelyk, smoorlyk verlicbt zyn*.
Tod, *f.* Tausted.
Todangst, *f.* Todesangst.
Todbett, *n.* -seind, *m.* *f.* Todtbette, *u.* *f.* *n.*
Todden, *f.* tddten.
Todern, *v. n.* stamelen, kakelen.
Todesangst, *f.* doodangst, -schrik.
Todesfurcht, *f.* vrees voor den dood.
Todesgefahr, *f.* doodsgevaar.
Todeskampf, *m.* doodskamp, doodsangst.
Todesnoth, *f.* doodsnoot.
Todespein, -quaal, *f.* doodelyke pijn, smart.
Todesstrafen, *m.* kaaken des doods; *im Todesstrafen stecken, in gevaar van 't leven, aan, op den oever van den dood zyn*.
Todeschlaf, *m.* dood, doodslaap.
Todeschmerz, *m.* *f.* Todespein.
Todeschrecken, *m.* schrik der, *of voor den dood*.
Todeschweiß, *m.* *f.* Todtschweiß.
Todesflügel, *m.* prikkel der doods.
Todesstich, -stos, -streich, *m.* een doodsteek, -slag.
Todesstrafe, *f.* doodstraf.
Todesstunde, *f.* uren des doods.
Todestan, *m.* dag des doods.
Todesurtheil, *n.* oordeel des doods.
Todesvorboten, *m.* voorbode, voorteken des doods.
Todeswürdig, *adj.* dood-, den dood waardig.
Todeszüge, *m. pl.* doodstrik, laatste snik.
Tödtlich, *adj.* *adv.* *f.* tödtlich.
Tödmüde, *adj.* dood-, zeer moede, bek af.
Todt, *adj.* dood, een gestorven, overleden; *todter Glaube, een werkloos, dood geloof; zandter hoop nog liefde; todter Zeit, dood lighaam, lyk; sich todt fallen, studieren,*

faulen, fressen, huren, dood vallen, waz dood Anleeren, zuipen, vreeten, hoereeren.
Todtbette, *n.* doodbed, sterfbed.
Todtblas, *n.* doodbed, sterfbed.
Todtbleich, *adj.* bleek als de dood, beforven, doodbleek, doodsch, doots.
Todten, *v. a.* dooden.
Todtenamt, *n.* dienst, *missdienst voor een overledenen, in de roomsche kerk*.
Todtenas, *n.* een kregeng, dood as.
Todtenbaar, *f.* baar, doodbaar, lykbaar.
Todtenbegangnis, *n.* begravenis, lykstatie.
Todtenbein, *n.* een doodbeen.
Todtenbeschwerer, *m.* een zwarte kunstkenner, *bezweerder der dooden*.
Todtenbeschwerung, *f.* zwarte kunst, roverkunst.
Todtenkörper, *n.* een dood lighaam, lyk.
Todtenford, -sdrbig, *adj.* als een doode nit-ziele.
Todtenfest, *n.* lykdienst.
Todtenfeuer, *n.* houtmyt, -stapel, *om een dood, dood lighaam te verbranden*.
Todtengebet, *n.* lykreden, redevoering over een doolen.
Todtengeist, *m. pl.* schimmen.
Todtengeldut, *n.* het luiden over eenen dooden.
Todtengeräth, *n.* toerusting van een dooden.
Todtengerippe, *n.* een doodrif, beengeraamte.
Todtengeruch, *m.* reuk van een dooden.
Todtengerüst, *n.* doodtrooneel.
Todtengesang, *m.* lied, *n.* een lykzang.
Todtengespräch, *n.* zamenpraak der dooden.
Todtengrab, *n.* een graf, grafkelder.
Todtengraber, *m.* doodgraaver.
Todtenheim, *m.* -stittel, -heid, *n.* een doodheid.
Todtenliste, *f.* *f.* Todtenlade.
Todtenklage, *f.* gebuil, klacht over een dooden.
Todtenkleid, *f.* Todtenhemd.
Todtenkopf, *m.* doodskop, -hoofd.
Todtenkörper, *n.* *f.* Todtenkörper.
Todtenkrans, *m.* een krans voor een dooden.
Todtenkraut, *n.* maagdepalm, vinkoorde.
Todtenlade, *f.* doodkist.
Todtenlaken, *n.* het doodlaken.
Todtenlied, *n.* *f.* Todtengesang.
Todtenmahl, *n.* -mahlszeit, *f.* doodmaaltyd, maaltyd na 't begraven van een dooden.
Todtenmuzik, *f.* treurmuziek.
Todtenopfer, *n.* lykdienst, offerhande voor de dooden.
Todtenopfer, *m.* die een lyk zalft, hulzemt.
Todtenopferung, *f.* het zalven der dooden, der lyken.
Todtenopfer, *m.* grafzerk.
Todtenschein, *m.* doodbrief, getuigenis, *dat jemand gestorven, overleden is*.
Todtenschlaf, *m.* de doodslaap.
Todtenschragen, *m.* de doodbaar.
Todtenschweiß, *m.* doodzweet, doodschuim, reeuw, reeuwzweet, reeuwzel.
Todtentanz, *m.* doodedans; *an den Todtentanz müssen, moeten sterven*.
Todtenträger, *m.* een draager, lykdraager.
Todtentruhe, *f.* *f.* Todtensarg.
Todtenvogel, *m.* de veege vogel.
Todtenzeug, *n.* het doodgoed.
Todtfeind, *m.* doodelyke vyand, doodvyand.
Todtfeindschaft, *f.* doodelyke vyandschap.
Todtfrant, *adj.* dood-, op 't uierste krank.
Tödtlich, *adj.* *adv.* doodelyk, fataal, veeg, *den doo-*

den dood wikkend, dreigend; **tödtlicher**
Stich, tödtliche Wunde, doodsteek, dood-
wonde.
Tödtlicheken, -stehen, v. a. doodschieten,
-steeken.
Tödtichlag, m. doodslag, moord; einen
Tödtichlag begehen, eenen doodslag be-
gaan.
Tödtichlagen, v. a. doodslaan, kolven, bol-
len, marzen, matfen.
Tödtichlager, m. doodslaager, moordenaar.
Tödtichlader, f. het doodslaan, een moord,
de slagting, het bloedbaad.
Tödtfände, f. doodzonde.
Tödrung, f. het dooden.
Toff, **Toffstein**, m. f. **Tuffstein**.
Tohn, f. **Tyon**.
Tohr, f. **Tbor**, u. f. m.
Tolch, f. **Dolch**.
Tolder, m. von Blumen oder Kadutern wie
ein **Wädel**, vliegener, keikens; it. kolf,
enz. f. **Dolder**.
Toll, adj. **U adv.** dol, dal, raazend, ver-
woed, onbesuisf, vremd, zeldzaam, drol-
lig, krankzinnig; ein toller Hund, een
dolle hond; der tolle **Wädel**, het woedend
graauw, janhagel; ein toller Kerl, een plai-
zierige, drollige vent, apotheker.
Tolle, f. een kwalt.
Toden, v. n. krankzinnig zyn, raaskallen,
revelen.
Tollfuß, f. **Dollfuß**.
Tollhaus, n. het dol-, krankzinnig huis.
Tollheit, f. dolheid, dolligheid, woede, raa-
zerny, krankzinnigheid.
Tollkraut, n. dulle kervel, scheerling.
Tollkäbn, **Tollkäbnheit**, f. vermessen, fecf,
Vermessenheit.
Tollkübnlich, adv. vermetel, onbezonnen.
Tollmachend, adj. dol, verwoed maukend.
Tollmetich, f. **Dollmetich**.
Tollwurz, f. **Tollkraut**.
Tolosanisches Kreuz, n. een kruis, op de wyze
van een ring van een kleinen stentel.
Töpel, m. botterik, f. plump, grob, onge-
schikt; über den **Töpel** fallen, eene boers-
heid begaan.
Töpselen, f. boersheid, lomphheid, onbe-
schaafdheid.
Töpselhaft, **töpselich**, **töpsisch**, adj. lomp,
boers, onbeschoft.
Toon, m. toon, zingtoon, zangwyze; aus
einem andern Tone reden, uit enen ande-
ren toon, op eene andere manier spreken.
Tönen, v. n. klinken, luiden; die **Stocken**
tönen, de klokken luiden.
Tönend, adj. klinkend, luidend; eine lieb-
lich tönende Stimme, eene lieflyk klink-
kende, spelende, aangename stem.
Tonföde, f. f. **Stimmbammer**, hamertje, om
de snaaren van een clavecimhaal op te span-
nen, te stellen; een stelhamer; it. een fluit-
je, om te toonen aan te geeven by 't stellen
van de snaaren, enz.
Tonkunst, f. toonkunde, wetenschap der too-
nen, regels der toonkunde.
Tonne, f. ton, vat, tonne; ein **Schiff**
von 300 Tonnen, lasten, een schip van
300 tonnen, lasten; in Tonnen einfaßen,
pakken, inpakken, in tonnen pakken, eine
Tonne Goldes, eene tonne gouds, hunderd
duizend gulden hollandsch geld.

Tonnenband, m. een hoepel voor een vat, voor
eene ton.
Tonnenbauch, m. de buik, het middenste van
een vat, eene ton.
Tonnenfische, m. pl. tonne-, getonde zoute
visch.
Tonnengefäß, n. het tonwerk, varwerk, fu-
stegie.
Tonnenweifs, adv. by, met de ton.
Tonnenzeichen, n. een teken, merk, bewys van
eene zetton.
Tonner, f. **Donner**.
Tonneln, n. een tonnetje, vaatje, een kleine
ton, klein vat.
Tonjur, f. het scheeren, de scheering.
Tonzichen, n. toonteken, tongval, accent.
Topaf, m. topaas.
Topf, m. pot, aarde por; ein erdener, ku-
pferner, glasturter **Topf**, een aarde, kopere,
verglaste pot; den **Topf** besegen, den
pot te, op het vuur zetten.
Topf, m. een taats-, werp-, priktol.
Topfbrett, n. potteplank, -bank in een keu-
ken.
Topfer, m. pottebakker, plateelbakker.
Topferarbeit, f. pottebakkerswerk.
Topfererde, potaarde, klei, leem.
Topferhandwerk, n. pottebakkers handwerk,
ambagt.
Topfern, adj. van kley, leem, potaarde.
Topferscheibe, f. het rail, de schyf van een
pottebakker.
Topfjertbon, m. f. **Topfererde**.
Topferwerkstätt, pottebakkerij.
Topfstein, n. een aarde potje.
Topfischer, -schlecker, m. een flokdarm,
gulzigiaart.
Topfjebr, n. het oor van een pot.
Topfscherdel, m. een potscherf.
Topfschlecker, f. **Topfischer**.
Topfstein, m. f. **Tuffstein**.
Topfstolle, f. de voet, poot van een pot.
Topfstürze, f. een potdekzel.
Toppen, v. a. toppen, samenflooten de glaanen
in 't zuipen.
Torajirstein, m. f. **Topaf**.
Torckel, f. eene wyppers.
Torckeln, f. **Torkeln**.
Torckler, m. f. **Taumeler**.
Torf, m. torf, turf, brandbaare aardekluit;
stehen, turf steehen in de veenen.
Torfsche, f. turfalsch, asch van turf.
Torfbauer, m. f. bey **Torfftecher**.
Torfboden, -füller, -keller, m. gewölde, n.
-schadel, m. -scheune, f. turfzolder, turf-
kelder, turfschuur.
Torfbrand, m. f. bey **Torffteuer**.
Torfbrocken, m. -gemälde, -gegräse, n. turf-
molin, -mollem, turfgruis, molnige, mol-
lige turf.
Torferde, f. f. **Torf** und **Torfscheide**.
Torffteuer, n. -föpln, f. -brand, m. turfvuur,
-kolen, -brand.
Torffüllerim, f. f. **Turfmesserim**.
Torfgemälde, -gegräse, f. **Torfbrocken**.
Torfgemölbe, f. bey **Torfboden**.
Torfgardber, m. f. bey **Torfftecher**.
Torfscheide, f. -land, n. veen, turfveen, veen-
land, veen-, veenige, veenagtige grond.
Torffkeller, m. f. bey **Torfboden**.
Torffklos, m. -stück, n. een stuk, brok, kluit
van een turf.

Torffklofen, f. bey **Torffteuer**.
Torffkorf, m. turfmind, -ben.
Torffland, n. f. bey **Torfscheide**.
Torffmesserim, -füllerim, f. turfmeester,
-vullter.
Torffscheune, f. f. bey **Torfboden**.
Torffschiff, n. turfschip, turfpont, turfpraam.
Torffsteller, -stadel, f. bey **Torfboden**.
Torfftecher, -gräber, -bauer, m. turfspitter,
-steeker, -maaker, -boer, veenboer.
Torffstück, n. f. **Torffklos**.
Torffträger, m. turfdraager.
Torkeln, v. n. waggelen, dwarrelen, tuime-
len, zwieren, zwikken, als een dronken
man.
Torkler, f. **Taumeler**.
Torment, n. torment, pyniging.
Tormentill, f. zevenblad.
Tormentiren, v. a. tormenteeren, plaagen,
pynigen.
Tort, m. **Torte**, f. plaag, kwelling.
Torte, f. taart.
Tortenbecker, m. een pasteibakker.
Tortenpfaun, f. zaartpan.
Tortenteig, m. taart-, pasteideeg.
Tortische, f. toorts, toortze, fakkell.
Tortur, f. de pynbank; einen auf die **Tor-**
tur bringen, jemand op de pynbank breng-
gen.
Totfack, f. **Tiffel**.
Tottern, v. n. itamelen, hakkelen.
Traan, f. **Tbran**, traan, walvischolie.
Trab, m. draf, drafgang; den **Trab** gehen,
op den, op een draf gaan, loopen.
Trabant, m. trauwant, trawant, lyfknegt,
lyftrawant.
Trabantenhauptmann, m. hoofdman, kapitein
der lyftrawanten.
Trabantenpieß, m. een hellebaard.
Traben n. het draaven.
Traben, v. n. draaven, draven.
Traber, m. een draaver, hardlooper.
Traber, f. **Trefler**.
Trabung, f. het draaven, de drafgang, de
draf.
Tracht, f. dragt; von Kleibern, dragt, wyze,
mode, farvoen van kleding; Bericht, dragt,
opdragt, op tafel, tafeldragt, tafelvegeft;
einer schwangern Frau, dragt van een
zwangere vrouw; eines Thieres, eines
Wiches, dragt, last van een dier, beest;
Holz, een dragt hout.
Trachtbar, adj. draagbaar, tot de jaaren, den
ryd gekomen, van te kunnen draagen.
Trachten, v. n. dragen, poogen, staan; nach
etwas trachten, na iets trachten, hygen, zaa-
ken, reikbalzen, jaagen, 'er jartig nastaan,
wenschen, zig beneerftigen.
Trächtig, adj. draagende; f. **bejogelt**.
Tractament, n. traktement, onthaal.
Tractat, n. traktaat, verdrag.
Tractat, n. een boek, eene verhandeling over
eene stof.
Tractiren, v. a. tracteeren, schaffen, bewaar-
den, onthaalen; der Wirth tractirt iche
wohl, die waard schafft heel wel; tractiren
einen, jemand wel of niet wel behandelen.
Traf, **träse**, imperf. von treffen, ik trof,
raakte, enz.
Tragaltar, m. een beweegelyk altaar, be-
staande uit een vierkanten steen van plaat,
gezegend naar de wyse der roomsche kerk,
om 'er te

om 'er de mis in het open veld op te kunnen doen.
Dragant, *m.* gom dragant.
Dragbaar, **Dragbaar**, **Drag**, *f.* draagbaar, burrie.
Dragbalk, *m.* een draagbalk, die iets ondersteunt; architraaf.
Dragband, *n.* riem, *m.* draagband, -riem, helpzeel.
Dragbar, **draglich**, *adj.* draagbaar, draaglyk.
Dragboom, *m.* -stange, *f.* draagboom, -stang.
Dragbett, *n.* een beweeglyk bed.
Dragbutte, *f.* Dragforb.
Drag, *f.* Draagbaar.
Drag, *v. a.* traag, lui, vadzig, lui, loom, slof, slofagrig, slap, agteloo; ein **drager Mensch**, een traag mensch, een slependen; **drage** werden, sehn in etwas, iets vertragen, versloffen, sloffen, verslappen, traag, lui worden, zyn, ergens in slof zyn.
Dragebie, *f. f.* Drauerspiel, een treurspel.
Dragebied, *m.* een treurspelschryver, -dichter.
Dragedisch, *adj.* van een treurspel, tot een treurspel behoorend.
Dragen, *v. a.* draagen, torffen; etwas auf seinem Rücken tragen müssen, iets op zyn rug draagen, torffen moeten; ein Kind tragen, een kind draagen, met kind gaan; die Kugel so und so weit tragen, de kogel zo en zo verre draagen; einen Brief auf die Post tragen, een brief na de post brengen; das Landgut trägt jährlich so viel, het landgoed brengt jaarlyks zo veel op; zu Buch tragen, te boek zetten; ein Amt tragen, een amt waarneemen, bekleeden; ein Leben tragen, een leen houden; Verlangen tragen, verlangen, begeerte hebben.
Dragen, *sich*, *v. rec.* slyten, van een goed gebnik zyn; das Buch trägt sich wohl, dat laken slyt wel; sich kostbar tragen in Kleidern, zig kostlyk klededen, kostlyk gekleed gaan.
Dringend, *adj.* draagende; es hat diese Nacht tragendes Eis gefroren, 't heeft van nacht een overgang gevrooren.
Dringend, *f.* drachtig.
Dräger, *m.* draager; an den Seiten eines Wapenschildes, großen Spiegels, hoekmannen, hoekdraagers.
Drägerlohn, *m. f.* Draglohn.
Drageit, *f.* traagheid, luiheid, vadzigheid, loomheid, loomigheid, vuigheid, slofheid, slofigheid, agtelootheid, verzuim.
Dragehimmel, *n.* hemel, verhemelte.
Drageis, *f.* drachtig, und dragbar.
Dragforb, *m.* butte, *f.* draag-, rugkorf, mars.
Dragkringel, *f.* ben Dragring.
Dragelich, *f.* dragbar.
Draglohn, *m.* -geld, *n.* draagloon, draaggeld.
Drageit, *f.* een treurspel; siehe Drageit, u. i. w.
Dragoner, *m.* een dragonder, soldaat te voet en te paard.
Dragonerfabne, *f.* vaandel der dragonders.
Dragonerführer, *m.* vaandragger, vaandrig onder de dragonders.
Dragonerflinte, *f.* een zwaertoe der dragonders.

Dragonerhauptmann, *m.* kapitein der, onder de dragonders.
Dragonerobrist, *m.* overste der, onder de dragonders.
Dragonieren, *v. n.* de menschen met dragonders plagen, tot het veranderen van godsdiens dwingen, met dezelve aan de ongenade der dragonders over te geeven.
Dragonnade, *f.* bloedige zending der dragonders, om de Geformeerden in Frankryk te doen veranderen van geloof.
Drageis, *f.* ben Dragring.
Drageit, *f.* Dragband.
Drageit, -reis, -ringel, -wulst, *m.* draagkring, -hoepel, -wring.
Drageit, *m.* draag-, pakzadel.
Drageit, -stuhl, *m.* draagzetel, draagstoel.
Drageit, *f.* ben Dragboom.
Drageit, *f.* ben Drageit.
Drageit, *f.* het draagen.
Drageit, *f.* ben Drageit.
Drageit, *n.* het koorn.
Drageit, *m.* een balk, groote balk, op beide muuren rustende, om de ribben te onderschooren.
Drageit, *m.* stok, knuppel, korte en noestige stok.
Drageit, *m.* een soort van een wilde druif.
Drageit, *m.* draagzetel, draagstoel.
Drageit, *f.* Drageit, u. i. w.
Drageit, *m.* drang; *f.* Drang, u. i. w.
Drageit, *m.* drank; Speise und Drank, spys en drank.
Drageit, *adj.* drinkbaar, bekwaam, goel om te drinken.
Drageit, *f.* drenkpoel, wed, wedde, drink-, waterplaats der beesten.
Drageit, *v. a.* drenken, schenken; die Pferde trinken, de paarden drenken, te drinken geeven, in het wed brengen; ein Kind trinken, een kind zoogen, de borst geeven.
Drageit, *bevochtigen*, nat maaken; etwas mit Del trinken, iets met oli nat maaken, smeeren.
Drageit, *n.* het drenken, enz.
Drageit, *n.* stibel, *m.* waschtobbe.
Drageit, *n. pl.* kruiden, om te drinken, te trekken.
Drageit, *f.* Drageit.
Drageit, *n.* een drankje; ein Purgier-, Brusttranklein, een purgeer-, borstdrankje.
Drageit, *f.* impost op den drank.
Drageit, *m.* drenkbak, -trog; für die Schweine, zeuni, verkenszeuni, flobberbak, flobberrog.
Drageit, *n.* transport, overdragt; vragt, voerloon, vervoering.
Drageit, *m.* een transporteur, hoekmeeter, wiskundig werktuig, om allerlei hoeken te maaken.
Drageit, *n.* het transportschip, schip, dat iets over brengt, vervoert.
Drageit, *f. pl.* de loopgraaven.
Drageit, *v. a.* voorfnyden; einen Hasen, eine Gans, een haas, een gans ontleden en omleelen.
Drageit, *m.* een voorfnyder.
Drageit, *n.* een voorfny-, ontleedmes.
Drageit, *m.* trits, wanneer de steenen eenerlei oogen werpen.

Drageit, *m.* eene trap; *f.* Drageit.
Drageit, *klauwtje*, daar zig de wyngaardrank mede vast houdt.
Drageit, *m.* Drageit, *f.* trappans.
Drageit, *v. n.* trappelen, trippelen, ritzelen, scharrelen, stampen.
Drageit, *f.* trappelen.
Drageit, *m.* kleine wyn, gemaakt van de korrelen van druiven.
Drageit, *v. n.* trekken, geld trekken op jemand.
Drageit, *f.* Drageit, draf, overschot van iets.
Drageit, *f.* trappelen.
Drageit, *f.* Tron.
Drageit, *f.* eene druif, vrugt van den wynstok; schwarze, weiße, Muscatel, lertrauben, zwarte, witte, muskateltrouwen.
Drageit, *m.* het afvalen der druiven.
Drageit, *m.* -hüllen, *f.* schil, vlies der druiven.
Drageit, *f.* druivekorrel, of bes, bezie.
Drageit, -laub, *n.* wyngaardblad, -loof.
Drageit, *f.* druivemand, -korf.
Drageit, *n.* -hüllen, *f. f.* Drageit, -plukker.
Drageit, *m.* klauwtje aan de wyngaardranken.
Drageit, *m.* korrel in de druif.
Drageit, *n.* druivenkruid, pimeat.
Drageit, *f.* ben Drageit.
Drageit, *m.* wynoogster, druivenlezer, -plukker.
Drageit, *f.* wynoogst, -oegst, het druivenlezen, -plukken.
Drageit, *n.* druiveconstitueeren, inmansel van druiven, met peeren of quecappels zamen gekookt.
Drageit, *m.* naleezer, naplukker, die de druiven naleest.
Drageit, *f.* naleester, naplukker van druiven.
Drageit, *m.* druivesap, -nat, -bloed.
Drageit, *m.* steel van een druiventros.
Drageit, *m.* een wynstok.
Drageit, *n.* een druifje, eene kleine druif.
Drageit, -schein, *m.* een trouwbricf.
Drageit, *f.* het trouwen, de huwelykszegen.
Drageit, *v. a. f. n.* trouwen, betrouwen, toebetrouwen; ich traue auf Gott, ik vertrouwe op God; seinen Kräften trauen, op zyne krachten vertrouwen; trauen, beirathen, trouwen, huwen, hylyken, sich mit einer trauen lassen, zig met eene trouwen laten; seinem Glück trauen, zig op zyn geluk verlaaten; ich traue mir nicht, dat zu thun, ik beftaa, onderneem niet, dat te doen; er trauet sich nicht, öffentlich aufzutreten, hy durft niet, heeft geene vrymoedigheid, in 't openbaar te spreken; traue mir nur, geloof my slechts.
Drageit, *n.* het betrouwen, vertrouwen, geloof, het trouwen.
Drageit, *f.* rouw, rouwkleed, rouwgoed; *f.* Drauerkleider.
Drageit, *f.* hoer, dwn, gegomd, rouwzyde stof.
Drageit, *m.* rouwbaai, zwarte baai.
Drageit, *f.* een rouwfabrik.
Drageit, *f.* een rouw-, zwart vaandel.
Drageit, *f.* Drauerfabrik.

Trauerfaal, *m.* droevig geval, sterfgeval.
Trauerflor, *m.* rouwfloors, -lamper; band.
Trauergezicht, *n.* treurdicht, rouwdicht.
Trauergeest, *m.* smuth, *m.* droefgeestigheid, zwaarmoedigheid, melancholie.
Trauergeprang, *n.* lykstatie.
Trauergefang, *n.* treurzang.
Trauergeſchichte, *f.* eene droevige geschiedenis, een droevig geval.
Trauergeſicht, *n.* een droevig, ſomber gezicht, gelaat, bedrukt wezen.
Trauerhuis, *n.* treur-, klaaghuis, ſterfhuis.
Trauerjaar, *n.* het rouwjaar, wanneer jemand rouwkleeden draagt.
Trauerkappe, *f.* rouwkap; eeneſ Pferdſ, *rouw-*, zwarte lap, die voor 't hoofd van een rouwpaard hangt.
Trauerklage, *f.* droevig geklag, gehuil.
Trauerkleider, *n. pl.* treur-, rouw, rouwgewaad, rouwkleed, -kleederen, -goed; die Trauer anlegen, tragen, in der Trauer ſehen, ſie adlegen, den rouw aanmeemen, draagen, ze aſleggen.
Trauerkutsche, *f.* de rouwkoets.
Trauerlied, *n.* treurzang, treurlied.
Trauermaabl, *n.* rouwmaal, maalyd, na 't begraven van het lyk gegeven.
Trauermantel, *m.* rouwmantel.
Trauermuſic, *f.* treurmuziek.
Trauermuth, *f.* Trauergeest.
Trauermuthig, *adj.* droefgeestig, zwaarmoedig, melancholiek.
Trauerpferd, *n.* het rouwpaard.
Trauerrede, *f.* eene lykreden.
Trauerſaal, *m.* de rouwzaal, rouwkamer.
Trauerſchleppe, *f.* rouwkleed, ſaly, ſleepende tabbert, ſtatiekled in de plegtigheid van den rouw.
Trauerſchleper, *m.* rouwſluyer, -ſalie.
Trauerſpiel, *n.* treurſpel, tooneel.
Trauer- und Freudenſpiel, *n.* een treur- blyeindend ſpel.
Trauerweid, *n.* eene huilſter, beweenster by de beiden; voor geld gebuurd, om den dooden te beweenen.
Trauerzeug, *n.* rouwgoed, rouwlinnen.
Trauetuch, Traumgſtuch, *n.* het trouwdoek, -kleed, by de Roomſchgezinden, dat hen, die byden getrouwd worden, boven het hoofd gebonden word.
Traudach, *n.* een aſdak.
Traufe, *f.* goot, dakgoot, drop.
Traufen, *v. a.* droopen, bedroopen, druipen, bedruipen.
Trauffaß, *n.* zyper, doorloop, vlootje, bakje, laar eenig vogt in of doorloopt.
Trauffeißen, *m.* plat en vierkant gedeelte onder de kornſſing niſſteekend, waaraf het water, druppelings ver van den muur afvált.
Trauffſſel, *m.* drooplepel.
Trauffrinne, *f.* dakgoot; *f.* Traufe.
Trauffröhre, *f.* huis, waardoor iets na beneden druip, loopt.
Traufte, *imperſ.* von traufen und trießen.
Traufwein, *m.* lckwyn.
Traum, *m.* droom; einem aus dem Traume helfen, jemand nit den droom, wuſſel, dat helpen; Erdume ſind Traum, droomen zyn bedrog; einen Traum haben, droomen; mein Traum iſt ausgegangen, myn droom is uit; *it.* is waar worden.

Traumausleger, *m.* *f.* Traumdeuter.
Traumauslegung, *f.* nitlegging, verklaring van droomen.
Traumbuch, *n.* het droomboek.
Traumdeuter, *m.* een nitlegger, verklaarder van droomen.
Traumen, *trdumen*, *v. n.* droomen; was hat euch getrdumt? wat hebt by gedroomt? ich hätte mirs nicht trdumen laſſen, dat zoude ik niet gedroomt, gelagt hebben; ſich vom Teufel trdumen laſſen, van ongelukken droomen.
Trdumender, *f.* Trdumer.
Trdumer, *m.* droomer, die droomt, zwaarmoedige.
Traumgeſicht, -geſpinnſt, *n.* droomgezig, gezicht in den droom.
Traum! *trouwen*, voorzeker; gowis, wis.
Traupfennig, *m.* trouwpenning.
Traut, *u. f. w.* *f.* Trauer, *u. f. w.*
Trauren, *v. n.* treuren, treurig, droevig, bedroefd zyn; um einen Verſtorbenen trauren, *trauern*, rouw draagen over een dooden.
Traurig, *adj.* *ſ. adv.* treurig, droevig, rouwig, bedroefd, bedrukt; in traurigen Gedanken ſtehen, droevig met de handen, in 't hair ziten, beide handen in 't hair hebben.
Traurigkeit, *f.* treurigheid, bedroefdheid, druk, bedruktheid; in tieſter Traurigkeit ſeyn, verkropt zyn van droefheid.
Traurſta, *m.* trouwring.
Traurſcheln, *m.* *f.* Traurſchiff.
Traut, *adj.* getrouw, lief, waardig; mein trauteſter Bruder, myn lieſte broer.
Trauung, *f.* *f.* Traue.
Traunungſtuch, *f.* Trauetuch.
Treber, *m.* draf.
Treberbier, *n.* kleinbier.
Treberwein, *m.* kleine wyn, uit de korrels, enz. der druiven.
Trechter, *f.* Trechter.
Treck, *f.* Dreck.
Treckerſeyn, *n.* een draad trekyzer.
Treden, *Tredſchiff*, *f.* zichen, Zieſchiff.
Tredſchute, *f.* eene trekſchuit.
Treff, *m.* een ſlag, doſ, ſtoot; er hat ihn den dieſer Gelegenheit einen Treff gegeben, by heeft hem by deze gelegenheid eenen doſ, een ſtoot gegeven.
Treffen, *v. a.* treffen, raaken, roeren, bereiken; eined ſeine Geſtalt in einem Gemalde, in einer Beſchreibung wohl treffen, jemandſ afbeeldſel wel treffen, *it.* *f.* errathen; eine Heirath ſchließen; einen Tauſch, Kauf; ich treffe es nie, dat er zu Hauſe iſt, ik tref, raam het nooit, dat by 't huis is; mit dem Feinde treffen, met den vyand slaags raaken; die Weltſe eines Lieds treffen, de wyze van een lied vinden, zingen; eined Gedanken treffen, jemandſ gedagten raaden; die Ordnung trifft euch, 't is nu beurt; das voos hat ihn getroffen, het lot is op hem gevallen.
Treffen, *n.* ſlag, gevege, veldſlag; halten, laan, ſlag, gevege houden; jun-Treffen kommen, ten treffen komen, tot een ſlag, veldſlag komen.
Trefflich, *adj.* *ſ. adv.* treffelyk, deſtig, braaf, uirtuutend, keurlyk, fraay, heerlyk; eined treffliche Wählheit, eene heerlyke maalyd; treffliche Leute, braave menſchen; eined

treffliche Schönheit, eene ongemeene ſchoonheid; vortrefflich ſeyn in ſeiner Kunſt, in zyne kunſt uirtuuten; trefflich ſingen, weergalooſ zingen; trefflich zornig, ten uiterſten toornig, boos.
Trefflichkeit, *f.* vortreffelykheid, uirtuutendheid, ongemeenheid, heerlykheid, deſtigheid, enz.
Treiben, *u. f. w.* *f.* drehen.
Treibeißen, *n.* dryfzyzer, ponſoen.
Treibel, *f.* Triebel.
Treibel, *f.* Treibholz.
Treiben, *v. a.* dryven; auf dem Waſſer, dryvan, vloten, vloejen op 't water; Hurereu, Unzuht treiben, hoerery, ontuht bedryven, plegen; eine Sache ſtael treiben, een zaak ſterk dryven, aandryven, aandringen, aandringen; das Waſſer treibt die Mühlen, het water dryft de molens, doet de molens draagen, omgaan; ein Rad treiben, een rad draagen; auf etwas treiben, op iets ſtaan, aandringen; *it.* vloten, vloejen; von ſeinen Schuldern getrieben werden, van zyne ſchuldernaars vervolgd worden; eine Kunſt treiben, eene kunſt oeffnen; eine Lehre treiben, eene leer belyden; Hoffarth treiben, hovnarlyk, groots zyn; der Weinſtock treibt, de wyntok het, ſlaat uit, loopt uit.
Treibend, *adj.* dryvend; treibend- oder Treibgut auf dem Waſſer, durch einen Schiffbruch, dryfgoed.
Treiber, *m.* dryver, aanzetter.
Treibhammer, *m.* dryfbeitel, -hamer.
Treibholz, *n.* dryfhout.
Treibkeule, *f.* Treibhammer.
Treibkürner, *n. pl.* ſtraut, *n.* ſpringkruid, ſpurgie, ſporit.
Treibland, *n.* ſand, *m.* dryfſand, dryfzand, welzand, los zand.
Treibmetzel, *m.* een breenwhamer.
Treibmittel, *n.* een dryvend, ſchietlyk werkend; *it.* loſſend, afdryvend middel.
Treibmühle, *f.* een molen, rosmolen.
Treibſand, *n.* *f.* ben Treibland.
Treibſtecken, *m.* een prikkel, ſteekel.
Treibung, *f.* dryving, het dryven, oeffnen.
Treibweg, *m.* breedte van een weg, dien 't see gaat.
Treibwerk, *n.* dryfwerk, kunſtwerktuig.
Treid, *f.* Getreide, het koorn.
Treibboden, *m.* Getreideboden, de graan-, korenzolder.
Treidmarkt, Getreidemarkt, *m.* eene korenmarkt.
Treimmel, *f.* Erdmel.
Treemulant, *m.* trembleering, beezing van de ſtem, van de ſuaren onder het ſpeelen.
Trendeln, *trendeln*, *f.* tändeln, und trenteln.
Trendler, *f.* Tändler.
Trengen, *f.* drängen.
Trennbar, *adj.* ſcheibaar, afſcheidlyk, verdeelbaar.
Trennen, *v. a.* tornen, optornen, ontdoen; ſich, *v. rec.* von der Kirche, zig ſcheuren, afſcheuren, afsonleren van de kerk; die Freundschaft trennen, de vriendschap breeken; getrennt Holz, gekloot hout.
Trennung, *f.* ſcheur, ſcheuring in de kerke, ſcheiding.
Trenſe, *f.* Inaſſel, ligte toom van de jonge paarden, breidel.
Trentanel,

Trentanel, *m. & n.* trentanel, *plant*, geef mede te verwen, wassende in Provence en Languedok.
Trentelen, *v. n.* dreutelen, draalen, teemen, talinen, bezuzelen, wankelen, waggelen.
Trepan, *m.* trepaneerboor, mannetjes pannoer, boortuig, werktuig, om een ronde opening in de hersenen te booren.
Trepanieren, *v. a.* trepaneeren, de hersenen openbooren.
Trepanierung, *f.* het trepaneeren, de trepanneering.
Treppe, *f.* trap; eene steinerne, hóljerne
Treppe, eene steene, houte trap.
Treppenabias, *m.* verdissing, verpozing in eene trap van een groot huis.
Treppenschne, *f.* leuning, bek van een trap.
Treppenschúde, *f.* de styl van eene trap.
Treppeln, *f.* trappeln.
Treschen, *u. f. w.* f. dreschen, *u. f. w.*
Tresnet, *n.* gekruid suikerpoeder.
Tresic, **Trespen**, *f.* onkruid.
Trestler, **Trestler**, *m.* draf, grondlosp, overschot van iets.
Trestlerwin, *m.* slegte wyn, platte wyn, danne spoeling.
Treuer, *n.* tresoor, kas.
Tretbalk, *m.* een balk, die met den voet getreden word.
Tretten, *v. a.* treeden, stappen, trappen, schryden; mit Füßen, troeden, vertrreden, trappen met voeten; seimen treten, klei kneeden; an den Tisch treten, aan tafel gaan; in ein Amt treten, tassen beide komen; in ein Amt treten, eene bediening aanvaarden; lasset uns zur Sache treten, laat ons ter zaak komen; zum Christlichen Glauben treten, het christlyk geloof, den christlyken godsdienst overnemen; der Christ tritt in die Brunnst, het bert bronst, 't is in de bronstyd van de berten.
Treter, *m.* een treeder, kneeder.
Tretkufe, *f.* zuber, *m.* een wynperskuip.
Trettrab, *n.* treed-, gangwiel.
Tretschemel, *m.* de schamelen der weewers; een voerebank, tilbaar houte vloertje.
Tretung, *f.* het treeden, kneeden, persen.
Tretzuber, *f.* Tretkufe.
Treu, *adj. & adv.* trouw, getrouw.
Treu, **Treue**, *f.* trouw, trouwe, getrouwheid; auf Treu und Glauben, treulich, aufrichtig, ohne falsch, ter goeder trouwe; seinem Lehnherrn Huld und Treue schwören, zynen leenheer trouwe, hulde en manschap zweeren; bey meiner Treu, op myn woord.
Treubrecher, *m.* een verbondbreker, een trouwlooze, meeneedige.
Treubruch, *m.* trouwloosheid, verraad, meeneedigheid, verbondbreking.
Treubrúchig, *adj. & adv.* trouwloos, meeneedig, verraadersch.
Treuefichtig, *adj.* zeer getrouw.
Treuefeln, *f.* traufen und triefeln.
Treug, *f.* troefen
Treugeboden, *m.* kleerzolder.
Treugeliebt, *adj.* zeer geliefd, zeer bemind.
Treugen, *f.* troefen.
Treugesinnet, *adj.* welgezind.
Treuberzig, *adj.* trouwhartig.
Treuberzigheit, *f.* trouwhartigheid.
Treulich, *adv.* trouwelyk; getrouw, oprecht.

Treulos, *adj. & adv.* trouw-, trouweloos, falikant.
Treulosheit, *f.* trouwloosheid.
Treumen, *f.* tredumen.
Treuring, *m.* een trouwring.
Treusch, *m.* een lamprey, zisch.
Treuschen, **Treuschen**, *v. n.* een geraas maken; ruischen; es regnet das es treuscht, het regent, dat het giet.
Treuschen, **snappen**, praaten, kallen, babbelen.
Treuscher, *m.* eene snapper, babbelaar.
Treuscherim, *f.* eene snapper, babbelaarster.
Triafel, *f.* Thierlach.
Triangel, *m.* een driehoek.
Trieb, **Triebel**, *f.* Trieb, Triebel.
Triebuliren, *v. a.* plaagen, kwellen.
Triebut, *m.* schatting, tol.
Triebter, *m.* treger; ein blechnerer Triebter, een blikke treger; Triebter in der Mühle, treanel, treger in den molen, daar 't graan door loope; im Würfelspiele, een dobbelkroes, horrtje, waarnit men de dobbelsteenen werpt, om betrog voor te komen.
Trieb, *ik dreef*, *enz. imperf.* von treiben.
Trieb, *m.* dreef, drief, weiland; eines Flusses, drif, stroom, loop van een rivier; den Trieb, die Riff in dem Walde, auf der Wiese haben, het regt van te weiden hebben in het bosch, in de weiden.
Trieb des Herzens, *drif*, roeg, trek, neiging van 't hart, hartstogte; seine bñe Triebe einhalten, bespingen, zyne kwaade driften, wile hartstogten inhouden, inbinden, intomen, bedwingen; etwas aus eigenem Triebe thun, iets door, nit eige beweging doen; keinen Trieb zum Studieren haben, geene genegenheid voor de studie hebben; aus dem Triebe, op wten raal, op nye aanporring.
Triebel, **Triebel**, *m.* een tol, zweep- of dryftol, zwaayer, kleine dryftol, die onder spits is.
Triebel, **Triebhammer**, *m.* dryfhamer, dryfhout.
Triebfeder, *f.* dryfveer, aandrang, aanzetting, beweegrede, beweegmiddel.
Triebwerk, *f.* Triebwerk.
Triefauge, **triefauge**, *adj.* leepoogig, die kwaade, loopende oogen heeft.
Triefeln, *f.* triefeln; es triefelt ein wenig, het stofregent, daar valt eenig nat.
Triefeln, *n.* het druipen, enz.
Triefeln, *v. n.* druppelen, druipen, droppelen.
Triefend, *adj.* druipend, droppelend.
Triefgeschir, *n.* eene kruk, of kan, waarnit het water op de handen wordt gegooten, een lampet.
Triefig, *f.* triefend.
Triefnase, *f.* eene druipneus.
Triegen, *v. a.* bedriegen, misleiden; das kann nicht triegen, dat kan niet bedriegen, niet missen.
Triegen, *sich*, vertrauen, verlassen, *v. rec.* auf etwas, zig op iets verlaten, op iets staat manken; ich habe mich auf euer Wort getrogen, ik heb my op uw woord verlaten, op uw woord staat gemaakt.
Triest, *weide*, *enz. f.* Trieb.
Triestgerechtigheit, *f.* recht, *n.* het regt, van te weiden.

Triftig, *adj.* vlot, driftig, hittig, yverig, hevig, gewichtig, dringend; triftige Begier, vurige begeerte; triftige Ursachen, aansporen, gewichtige oorzaken, reden bybrengen.
Triftigkeit, *f.* driftigheid, drif, hevigheid.
Triftig, *f.* Triftig.
Triffel, *m.* grof, dubbel linnen, trijje.
Trifflipp, *m.* het driekantig versierfel op de fries.
Trillen, *v. a.* drillen, trillen, quellen, tergen; die Soldaten trillen, de soldaaten drillen, in den wapenhandel offenen; die Waeren trillen, de boeren plaagen.
Triller, *m.* een beever, trilling, beeving van de stem, de snaaren.
Trillerhäuslein, *n.* drillhuisje.
Trillern, *f.* trillen.
Trillkunst, *f.* drillkonst, wapenoefening.
Trillmeister, *m.* drillmeester, die de burgers, soldaaten in het drillen oeffent, den wapenhandel leert.
Trillplatz, *m.* drillplaats, plaats, daar gedriit, de wapenhandel geleerd wordt.
Tringen, *f.* dringen.
Trinkbecher, *m.* drinkbeker.
Trinkbar, *adj.* drinkbaar.
Trinkbecher, *f.* Trinkbeker.
Trinkbude, *f.* eene herberg, drinkhuis; f. Trinkstube.
Trinken, *n.* het drinken.
Trinken, *v. a.* drinken; einem zu trinken geben, iemand te drinken geeven, hem schenken; gib mir einmal zu trinken, schenk my eens; stark trinken, sterk drinken, overdaadig zuipen; Taback trinken, tabak rooken; die Erde trinkt den Regen, de aarde drinkt den regen, de regen trekt in de aarde.
Trinker, *m.* een drinker, die drinkt.
Trinkgast, *m.* een vaste kulant in eene herberg, in een wynhuis.
Trinkgelag, *n.* drinkgelag.
Trinkgeld, *n.* drinkgeld, drinkpenning.
Trinkgeschir, *n.* drinkvaten, beker, enz.
Trinkgeschir, *m.* een makker in het drinken.
Trinkglas, *n.* schal; f. drinkglas, drink-schaal.
Trinkhaus, *n.* f. Trinkstube.
Trinklied, *n.* het drinklied.
Trinkschale, *f.* f. een Trinkglas.
Trinkstube, *f.* -haus, *n.* herberg, drinkhuis, wynhuis; f. Schenke, Wirtshaus.
Trinktaback, *m.* rooktabak.
Trinkwasser, *n.* drinkwater, water, goed om te drinken.
Tripel, *n.* tripel, om droog te schuuren.
Tripp, *m.* tripp.
Trippel, *m.* een tripel, in de muziek.
Trippeln, *v. n.* trippelen, trappelen, trappelvoeten, trentelen.
Tripper, *m.* druipert, koude pis.
Trippflamme, *n.* f. Tripp, tripp.
Tripsel, *m.* een dorshvlegel.
Tripsnet, *m.* aus der Apothek, koekjes.
Tritt, *m.* tred, treede, stap; einen saunten, stillen Tritt haben, eenen zagten, stillen tred hebben, zagte, zagtes gaan; einen falschen (Schl-) tritt thun, een misslag begaan.
Tritt, *am Weberstuhle*; schamelen.
Tritling, *m.* een schoen, als een muil aange-sloft, aangetrokken,

*loft, aangetrokken, onder de hiel en aange-
schooten.*
Triumph, *m.* triomf, zegepraal, -pronk.
Triumphbogen, -wagen, *m.* triomf-zegeboog,
-wagen.
Triumphieren, *v. n.* triomfeeren, zegepraalen,
overwinnen, triumphceeren.
Triumphierend, *adj.* triomfeerend, zegepraal-
lend, zegevierend.
Triumphier, *m.* een overwinnaar, triom-
feerder, triumpheerder.
Triumphierend, *adj.* *f.* triumphierend.
Triumphierung, *f.* het triompheeren, zege-
vieren.
Triumphlied, *n.* zegezing, -dicht, -vers.
Triumphpoort, *f.* eene eerepoort, eereboog,
triomf-, triumphpoort.
Triumphwagen, *m.* *f.* ben Triumphbogen.
Troef, -tafel, *f.* trok, troktafel, truktabel,
biljard.
Troeken, droog; **Trocht**, droog, oudbakken
brood; *trochne* *loft*, *drooge*, *kruppige* *loft*;
trocken scheuren, ober reiken, boenen,
droogschuren; *eine* *trochene* *Mahlzeit*
halten, *eeten* *zonder* *drinken*; *trochene* *Pü-*
gen, *onbeschaamde* *leuzen*.
Troechtheit, *f.* droogte, dorrigheid, schmalte.
Troechte, *f.* Troechtheit.
Troechten, *v. a.* droogen, afdroogen, *droog*,
schraal *maaken*; *leisch* *troechten*, *vleesch*
droogen, *rooken*.
Troechend, *adj.* droogend, opdroogend.
Troechnung, *f.* het droogen, af-, opdroogen.
Troefstok, *m.* trokflak, *speelkolf* *op* *de* *trokta-*
fel, *biljardstok*.
Troektafel, *f.* *f.* Troef.
Troedeler, *m.* een uitdraager, oude kleerkoo-
per, -verkooper.
Troedelfrau, *f.* eene uitdraagster.
Troedelmarkt, *f.* oude kleermarkt, lapmarkt,
luizenmarkt.
Troedeln, *v. n.* lompen, vadden, oude kleeren,
oud *huistraad* *verkoopen*.
Troedelwaare, *f.* oude kleeren, oude vod-
den.
Troedeln, *f.* troedeln.
Troedlen, *v. n.* al te naauwkeurig zyn in 't
kooopen en verkoopen.
Troedler, *m.* *f.* Troedeler.
Troedler, *m.* een naauwziend kooper of ver-
kooper.
Troef, *tröffe*, *ik* *droop*, *imperf.* *ven* *triefen*.
Troeg, *m.* trog, bak, baktrog; *die* *Schweine*
fressen *aus* *dem* *Troge*, *de* *verkens* *eeten* *niet*
den *bak*; *jum* *Kalste*, *een* *kalkbak*; *Tränk-*
trog, *waterbak*.
Troeg, *tröge*, *imperf.* *von* *triegen*, *ik* *bedroog*,
verliet.
Troeglein, *n.* een trogje, bakje.
Troegschare, *f.* een schraaper, schraap-, trog-
zyer, *om* *den* *trog* *schoon* *te* *maaken*.
Trogen, *f.* droegen.
Trogen, *v. rec.* *zyne* *bieren* *pakken*; *f.* *fortpa-*
den, *formachen*, *sich*.
Tromm, **Trommel**, *f.* trommel, trom; *der*
Trommel *folgen*, *de* *trommel* *volgen*, *sol-*
daat *worden*; *einem* *Mägdechen* *eine* *Trom-*
mel *anhangen*, *eene* *vryster* *bestruiven*, *be-*
slaapen, *het* *schort* *doen* *ryzen*.
Trommelboden, *m.* de grond, bodem van de
trommel.

Trommellosten, *m.* het ligbaam, de bank van
de trommel.
Trommeltöpsel, = töpsel, *m.* *f.* Trommel-
schldgel.
Trommeln, trummeln, *v. n.* trommelen, *de*
trommel *voeren*, *slaan*.
Trommelreis, *m.* het hout om de trommel.
Trommelslag, *m.* trommelslag.
Trommelschldgel, *m.* trommelsokken.
Trommelschldger, *m.* trommelslager, tam-
boer.
Trommelschldgerinn, *f.* een vrouw, die op de
trommel slaat, eene trommelslaagster.
Trommelschldgel, *f.* Trommelschldgel.
Trommelsucht, *f.* trommelmviesziekte, trom-
melwater, windwater, windzucht.
Trommeten, *f.* Trompeten.
Trompete, *f.* trompet; *die* *Trompete* *blasen*,
in *die* *Trompete* *flöten*, *de* *trompet* *blaazen*,
flücken.
Trompeten, *v. n.* *auf* *der* *Trompete* *blasen*,
trompetten, *op* *de* *trompet* *blaazen*.
Trompetenquast, *m.* de bandlerol van de trom-
pet.
Trompetenröhre, *f.* de buis, loop van de
trompet.
Trompetenschall, *m.* trompetgeblaas, trom-
petengelal; *unter* *Trompetenschall* *ab-*
kündigen, *afstrompeten*, *ouder* *trompetten-*
geschal *afkondigen*.
Trompetenstück, *n.* een trompetstuk.
Trompetenzug, *m.* an einer Orgel, de schuif-
trompet.
Trompeter, *m.* trompetter.
Trompetermarsch, *m.* trompettersmarsch.
Trompeterstück, *f.* Trompetenstück.
Trom, *f.* Trom.
Tropf, *f.* Tropfen.
Tropf, *m.* de popelsye. geraaktheid, beroerd-
heid, de hand Gods.
Tropfeln, *v. n.* druipen, druipele, druppen,
druppelen, droppelen, *druppelwys* *afloo-*
pen, *afdruppen*, *rypen*, *afrypen*, *lekker*,
gudzen.
Tropfschiff, *f.* Tropfschiff.
Tropfen, *m.* trop, druppel, druppel; *ein*
armer *Tropf*, *ein* *guter* *Tropf*, *ein* *einfält-*
tiger *Tropf*, *ein* *arme* *bloed*, *een* *goede* *bloed*,
een *onnossele* *bloed*, *een* *bloedbeuling*.
Tropfen, *v. n.* sterk druipen, loopen, bigge-
len; *wenn* *es* *nicht* *regnet*, *is* *tropft* *es*
doch, *wanneer* *het* *niet* *regent*, *so* *druipt*
het *nochtans*; *dagelyks* *heeft* *men* *eenig* *voor-*
deel; *wenn* *es* *auf* *mich* *regnet*, *wird* *es*
auf *dich* *tropfen*, *so* *my* *eenig* *kwaad* *over-*
kommt, *dan* *zult* *gy* 'er *uwe* *deel* *van*
hebben.
Tropfenweis, *adv.* droppelings, druppelings.
Tropfer, **Trupfer**, *m.* druipert; *f.* Saamen-
stuf; *ein* *larger* *Tropfer*, *Trupfer*, *een*
vuile *gierigwart*, *een* *urek*, *een* *urekige*
bond.
Tropfschlein, -geschirr, *n.* eene vloot, laag
tobbetje, waarin iets druipet.
Tropfschüssel, *f.* druipobbetje, lektobbetje.
Tropfsuse, *f.* Tropfschüssel.
Tropfschein, *n.* een droppeltje, druppeltje.
Tropfsicht, *adj.* droppelend, druipend.
Tropfnase, *f.* druip-, dropneus.
Tropfnas, *adj.* door-, geheel nat.
Tropfschiff, **Tropfschiff**, *m.* drop-
pelpis, koudepis, druipert.

Tropfschldig, *adj.* beroerd, geraakt.
Tropfschldig, *f.* *f.* Tropfschiff.
Tropfwyn, *m.* drop-, droppelwijn, lekwyn,
stortwijn.
Tropfwurz, *f.* veelvoet, boomvaren, engel-
zoet, eikenvaaren.
Tropf, *f.* Trupp.
Tropfschel, *f.* Drofschel.
Tros, *m.* tros, krygspakkaadje, krygsliep.
Trosbube, *m.* trosboek, soldaatenjonge.
Trossel, *m.* stroot, lugttyp der keele.
Trosseln, **trotseln**, *v. a.* wurgen, de keel toe-
haalen.
Trosselinde, *n.* trosvolk, -geboefte, -gespnis,
van een leger.
Trosselferd, *n.* tros-, pakkaadjepaard.
Trosswagen, *m.* troswagen, bagafiewagen.
Trost, *m.* troost; *alles* *Trostes* *beraubt* *seyn*,
van *allen* *troost* *berooft* *zyn*, *gansch* *geen*
troost *hebben*.
Trostarm, *f.* troostloos.
Trostkerig, *adj.* begeerig, haakend na troost,
vertroosting.
Trostbrief, *f.* -schreiben, *n.* -predigt, -rede, *f.*
troostbrief, -predikacie, -reden.
Trosteln, *v. a.* troosten, vertroosten; *sich* *mit*
etwas *trösten*, *zig* *met* *iets* *troosten*, *ver-*
troosten; *nicht* *zu* *trösten* *seyn*, *f.* troostloos.
Trostler, *m.* trooster, vertrooster; *keinen*
Trostler *haben*, *geenen* *trooster* *hebben*.
Trostlerinn, *f.* eene vertroostster, die vertroost.
Trostlich, *adj.* vatbaar voor vertroosting.
Trostgrund, *n.* eene rede van vertroosting.
Trostlehre, *f.* eene vertroostende leer.
Trostlein, *n.* eene kleine, geringe vertroos-
ting, troost.
Trostlich, **trostreich**, **trostvoll**, *adj.* troostelyk,
vertroostelyk, troostbaar, troostryk, troost-
vol.
Trostlied, *n.* een vertroostend lied, -gezang.
Trostlos, *adj.* troostloos, mistroostig, mis-
moedig.
Trostlosigkeit, *f.* troosteloosheid, mistroostig-
heid.
Trostpredigt, *f.* *f.* ben Trostbrief.
Trostpsalm, *m.* een psalm van vertroosting.
Trostrede, *f.* *f.* ben Trostbrief.
Trostreich, *f.* trostlich.
Trostschreiben, *n.* -schrift, *f.* *f.* Trostbrief.
Trostspruch, *m.* eene vertroostende spreuk,
plaats.
Trostung, *f.* Trost, *m.* troosting, vertroosting,
troost.
Trostvoll, *adj.* *f.* trostreich.
Trostworte, *n. pl.* vertroostende woorden.
Trotte, *f.* pers, druipe-, wynpers.
Trotten, *f.* traben.
Trotten, *v. n.* wynpersen.
Trottenbaum, *m.* de boom van de wynpers.
Trottenpindel, *f.* de spil, of schroef van de
wynpers.
Trottenzuber, *m.* de wynperskuip.
Tros, *m.* tros, spyt; *einem* *zu* *Tros* *etwas*
thun, *iets* *doen*, *ter*, *zen* *spyt*, *verdriet*, *in*
wedruil, *van* *jemand* *spyt* *zyn* *hart* *doen*;
einem *Tros* *bieten*, *jemand* *troostceeren*.
Trosauge, *n.* een spytig gezigt.
Trosen, *v. a.* trotelen, trotceeren, spytten, tar-
ten, braveeren.
Troster, *m.* een trotseerder, tarter, bits, trots
mensch.
Troster, *m.* een verderbos, bondell pluimen.
Trostericht,

Trotsgezicht, n. f. trotzig Gesicht, **ben trotsig.**
Trotzig, adj. & adv. trots, trotzig, spytig, spitsig, birs, lebbig, stuurs, bars, nors, verwaand; ein trotzig Gesicht, een trots, bits, hari, dwars, overdwars gezigt; sticl, bochmüthig, trots, prat, prats, stout, fier, groots, baldadig.
Trotsigkeit, f. trotsheid, bitsheid, stoutheid, fierheid, grootsheid, baldadigheid.
Trotziglich, adv. troorzelyk, bizzelyk, birs.
Trotzkopf, m. een styfkop, een eigenzinnig, steiloorig, styfkoppig mensch.
Trogmaul, n. een spytze, lebbige bek; ein Trogmaul machen, zyne lippen uitspreken, om iemand uit te jowen.
Trüb, adj. droef, droevig; trübes Bier, trüder Wein, droevig, droeffemig, drabbig beer, droeve, onklaare wyn; trübe Luft, Wetter, trübe Wolken, droeve, betrokke lugt, droef, droevig, onlustig, betrokken weêr, droeve, donkere wolken; im Trüben, trüben Wasser sischen, in troebel water viffchen, zyn voordel trekken uit een anders verwarving.
Trüben, v. a. troebel, drabbig, onklaar maaken.
Trüben, f. oneenigheden, verwarringen.
Trübsicht, adj. eenigzins troebel, drabbig.
Trübsol, m. droefheid, droevigheid, bedroefdheid, bedruktheid, ongeluk, elende.
Trübsalia, f. trübsicht, f. trüblich, ic.
Trübseits, trübseits, adj. droevig, bedroefd, bedrukt.
Trübseeligkeit, seeligkeit, f. f. Trübsal.
Trübsinnig, adj. droefgeestig; trübseinnige Blicke, droefgeestige ogen.
Truchsee, opschoffer, opdrager, op tafel.
Truck, u. f. w. f. Druck, u. f. w.
Trucken, f. trocken, droog.
Trudentuch, n. doek, om of te droogen.
Trudne, f. f. Trockneit, droogte, enz.
Trudnen, f. trocken, droogen.
Trudnung, f. het droogen.
Trucktafel, f. troktafel, billiard.
Trug, m. bedrog, list; auf Zug und Trug ausgehen, met leugen en bedrog omgaan.
Trüglich, adj. & adv. listig, bedriegelyk.
Trugschlus, m. eene drogrede, listige, verstrikenle rede.
Truhe, f. kist, koffier; eine Leiche in die Truhe legen, drinnen siegen sehen, een lyk in de kist leggen, een lyk kisten, in de kist leggen, gekist zien.
Truhendeckel, m. een dekzel van een kist, van een koffier.
Trüder, m. een kistemaaker, witwerker.
Trüblein, n. een koffertje, kistje.
Trumm, f. Trommel.
Trumm, n. Ende, Stück, reep, eindje, stuk, stompje.
Trumm, Ende von des Barchetwebers leinen Kettengarn, so die Schneider zum Faden schlagen brauchen, dream, dreumel.
Trumm, Rest, Ueberrest von einem Stücke Leinwand, Tuch, Zeug, lap, lapje, overschot van een stuk linnen, laken, stof.
ein Trümmlein, n. Strümpfein von einer Bratwurk, een stompje, eindje van een metwort.
Trumm, Stück, so überleben von was so zerbrechen, gezeitert, versprungen ist, wrak, bryzeling van iets, dat gebroken is.
etwas zu kleinen Trümmern zer schlagen, zer

schreiben, iets in, aan stukken, in bryzelingen slaan, smyten.
Trummel, trummeln, f. Trommel, ic.
Trumpf, m. troomf, troef; Trumpf spielen, ausfordern, troef spelen, eischen.
Trumpfen, v. a. troeven, troef op speelen.
Trunk, ik dronk, imperf. von trinken.
Trunk, m. dronk; dem Trunke ergeben seyn, tot den dronk genegen zyn; ich bringe dem Herrn einen guten Trunk, ik wensch myn Heer gezondheid; zum Trunke ausgehen, nitgaan, om te drinken.
Trunkelbeer, f. eene boschbezie.
Trunken, adj. dronken, vol, zad, beschonken; f. beschenkt.
Trunkener Weise, adv. in dronk, in dronkenfchap.
Trunkeneit, f. dronkenschap, dronkenheid.
Trunkenbold, m. dronkaart, wynzak, zuiper.
Trunkfren, adj. gelagvry; ich will euch trunkefren halten, ik wil, dat u gelagvry houden; trunkefren! laut my drinken, zo veel ik mag, lust, sonder te dwingen.
Trunklein, n. een dronkje, slokje.
Trupfer, f. Tropper.
Trupp, m. trop, bende, schaar.
Truppenweis, adv. by hoopen, by troepen.
Trüfe, f. Drüse, eene klier.
Trufe, f. droefem, moer, grondfop, hef.
Trujel, m. een rajag, telng.
Truicwein, m. droefwyn, wyn vol droefem, met moer gemengd.
Trujcht, adj. vol droefem, moer, hef, grondfop.
Trut, f. nagmerrie, hex.
Truthan, m. een kalkoensche haan.
Truthängen, n. een jonge kalkoensche baam.
Truthuhn, n. eene kalkoen.
Trus, u. f. w. f. Frog, u. f. w.
Tuberose, f. tuberoos, witte welriekende bloem.
Tuch, n. doek; wollen Tuch, laken; dick und grobes wollen End, wand, grof laken, py, pylaken; leinen Tuch, doek van vlas, bennip, vlassen, bennipen doek.
Tuchbollen, m. een pak laken.
Tuch bereiten, auftragen, v. a. droogfcheeren, laken reeden.
Tuchbereiter, m. lakenreeder, lakenbereider.
Tuchbleiche, f. volliery, vollerswinkel, kunst.
Tuchelnden, n. een doekje.
Tuchen, adj. van laken, lakensch; ein tuchenes Kleid, ein tuchener Mantel, een lakensch kled, een lakensche mantel.
Tücher, n. pl. doeken, lauren.
Tuchfärber, m. lakenverwer.
Tuchgewölbe, n. f. Tuchladen.
Tuchhalle, f. de lakenhal.
Tuchhandel, m. koopmanschap, koophandel in laken, in linnen.
Tuchhändler, Krämer, m. lakenkooper.
Tuchhaus, n. lakenhal.
Tuchsnappe, m. lakenweevers, koopers, bereiders, handelaarskneger.
Tuchfram, m. f. Tuchladen.
Tuchfrämer, m. f. Tuchhändler.
Tuchladen, -fram, m. lakenwinkel.
Tüchlein, n. een doekje, fletje.
Tuchmacher, m. f. Tuchweber.
Tuchmacherhandwerk, n. het lakenweeversambagt.
Tuchmacherey, f. het lakenweevery.

Tuchpresse, f. lakenpers.
Tuchrahm, m. lakenraam.
Tuchschäre, f. wandfchaar, droogfcheerder droogfchaar.
Tuchschärer, m. droogfcheerder.
Tuchschärer, -scher, -schere, m. f. Tuchschäre, ic.
Tuchschärerwolle, f. fcheerwol, beddevuifel.
Tüchte, besser ich taugte, ik diende, imperf. von taugen.
Tuchweber, m. lakenweever.
Tüchtig, adj. deugend, bequaam, geschikt; geldend, van waarden, gelden konnende, deugdelyk.
Tüchtigkeit, f. bequaamheid, geschiktheid, deugdelykheid.
Tück, m. ruk, nuk, stree; böse Tücke an sich haben, quade tukken, nukken, looze kwaden hebben.
Tüden, f. sich, f. ducen.
Tückisch, adj. & adv. rukkisch, nukkich, boosaardig, listig.
Tüchmdüser, -meurer, m. een geveinsde geest, listig, valf, vemoel, veinsfaart; f. Dochmdüser.
Tüferte, stein, m. tuff, duff, duststeen.
Tügen, f. taugen.
Tugend, f. deugd, hoedanigheid, eigenschap; chriftliche, sittelike Tugenden, chriftelike, zedelyke deugden; viel Tugenden an sich haben, mit vielen Tugenden begabt seyn, veede deugden, hoedanigheden bezitten; die Tugenden der Kräuter, de eigenschappen, kroften der kruiden; aus der Noth eine (die Noth zur) Tugend machen, van de noot eene deugd maaken.
Tugendadel, m. adel, door deugd, doppereid verkreogen.
Tugendarm, adj. f. tugendloos.
Tugendbild, n. f. spiegel, m. een voorbeeld, exempel, spiegel van deugd.
Tugendbel, adj. edel door de deugd.
Tugendbete, f. eer, agting, door deugd verkreogen.
Tugendeyer, m. sieche, f. yver, liefste, genegenheid tot, voor de deugd.
Tugendfeind, m. een vyand van de deugd.
Tugendfunken, f. fame, m. zaad van, aandrang tot, vonken der deugd.
Tugendglanz, m. licht, n. schein, f. rol, m. zier, f. glanz, licht, luister, fraayheid der deugd.
Tugendhaft, f. tugendfam.
Tugendblind, n. een man van deugd, een deugdzaam man.
Tugendkrone, f. lohn, m. kroon, loon, vergeldinge der deugd.
Tugendleben, n. wandel, m. een deugdzaam leven, gedrag, wandel.
Tugendlebre, f. leere der deugd, zedenleer, zedekunde.
Tugendliche, f. Tugendeyer.
Tugendliebend, adj. deugdliwend.
Tugendlicht, n. f. Tugendglanz.
Tugendlob, n. preis, m. lof, prys der deugd.
Tugendlohn, f. Tugendkrone.
Tugendloos, -arm, adj. deugdtenloos, zonder deugd.
Tugendpaar, n. een deugdzaam paar, verenigd door de deugd.
Tugendpflicht, f. de pligt van deugd, verpligtting, verbindtenis tot deugd.
Tugendpreis, f. Tugendlob.

Tugendregel

Tugendregel, *f.* een regel, gehod van deugd.
Tugendreich, *sam, adj.* deugdzaam, deugdelijk, deugdig; ein tugendfamer Mann, een deugdelek man, een deugd van een man.
Tugendfame, *f.* Tugendfunken.
Tugendglanz, *f.* Tugendglans.
Tugendfchein, *m.* Scheintugend, *f.* schyndeugd, gemaakte, valsche, deugd.
Tugendfchild, *m.* verzekering, vertrouwen, dat de deugd geeft.
Tugendfchön, *adj.* beminlyk wegens de deugd.
Tugendfchule, *f.* fchool der deugd.
Tugendfpiegel, *m.* *f.* Tugendbild.
Tugendfpuur, *f.* ftrafe, *f.* roeg, *m.* fpoor, weg der deugd.
Tugendftral, *f.* Tugendglanz.
Tugendftrabe, *f.* roeg, *m.* *f.* Tugendfpuur.
Tugendfmandel, *m.* *f.* Tugendleben.
Tugendfweib, *n.* eene deugdzame vrouw.
Tugendfwerk, *n.* een deugdzam werk.
Tugendfzier, *f.* Tugendglanz.
Tugendfjucht, *f.* onderwys in, ter deugd.
Tugftein, *m.* puim, dryfsteen.
Tuhü, *f.* thun.
Tulbant, *f.* Turban, een tulband.
Tule, *f.* fchmude, wiff, *adj.* links om, haar, by de voerlieden.
Tulpian, *Tulpe*, *f.* tulp.
Tulpenbett, *n.* een tulpenbed, een bed met tulpen.
Tulpenzwiebel, *f.* tulpenbol.
Tum, *f.* Dom.
Tumm, *f.* duim, dom, onverftandig.
Tumm, *tand, adj.* gehoorloos, doof.
Tummel, *m.* zwimling, duizeling, maaling, draaiing in 't hoofd, fuizeling.
Tummelicht, *adj.* duizelig, fuzebollend.
Tummeln, *v. n.* een paard beryden; *fich, v. rec.* zig haaften, reppen.
Tummelfperd, *n.* beryd-, fchoolpaard.
Tummelplak, *m.* berydplaats, rydfchool.
Tummelfattel, *m.* een ryzaal, zadel.
Tummelung, *f.* het beryden van een paard.
Tummheit, *f.* Dummheit.
Tummföhü, *dummföhü, adj.* *♂ adj.* fcout, vermetel, roekeloos, onverftaagd.
Tummföhüheit, *Dummföhüheit, f.* vermetelheid, roekeloosheid, onverftaagdheid.
Tummföhüren, *m.* een botterik, plompe, lompe vent, domme joris, dommekragt.
Tumpfel, *f.* Tummel.
Tunult, *f.* Aufreuhz, oproer, opfchudding; Tunult erregen, fiffen, een oproer verwekken, dempen.
Tünche, **Tüncheren**, *f.* witzel, pleifterkalk, fteenkalk, om een muur te witten.
Tünchen, *v. a.* witten, pleifteren, bepleifteren, kladschilderen, verwen.
Tüncher, *m.* pleifteraar, kladschilder, witter.
Tüncherarbeit, *f.* pleifterwerk.
Tüncheren, *f.* Tünche; *das ift nur Tüncheren*, dat is maar een fchyntje.
Tünchfalt, *m.* wiffel; *kalk, om mel te witten*, pleifterkalk.
Tünchfidel, *m.* wiepot, kalkbak, pleifterbak.
Tünchfpinjel, *pinjel, m.* verfquait, fchilderkwaft.
Tünche, *f.* *f.* Tütche, fous; *eine fcharfe Tünche*, eene fcherpe fous.
Tünchel, *f.* dunfel, *u. i. n.*
Tünchblum, *f.* Teunis-, St. Antonisbloem.

Turken, *v. a.* fhippen; in die Brähe, indopen, fhippen in de fous, foppen, foppedopen.
Turkndäpflein, **schüpflein**, *n.* een fchotelje, om fous op te doen.
Turpf, *m.* Tüpflein, *n.* Stüpflein, Tüttlein, Flecklein, *n.* fhip, fhipje, fhippel, fhipkel, plekje.
Tüpfel, *f.* Turpf.
Tüpfel, *m.* een tepel; *f.* Tütte.
Tüpfellicht, *adj.* met fhippen getekend.
Tüpflein, **tüpfeln**, *mit Tüpfeln befegen*, besprengen, *v. a.* fhippen, beftippen, met fhippen, fhipjes bezaajen, besprenkelen.
Tupfen, *v. n.* fupfen mit dem Finger, tikken, tippen, met den vinger tikken, een tik, tip geeven.
Tüpflein, *f.* Turpf.
Tupfwert, *n.* fhipschilderwerk, miniatuur met waterverw.
Tüpflein, *f.* Turpf.
Turban, *m.* tulband; den Turban aufsetzen, een Turk worden.
Turbant, *f.* Turban.
Turbith, **Turbithkraut**, *n.* turbith, zeesterkruid, blaauwe kamille, blaauwe made-lieven.
Turbithwurzel, *f.* turbithwortel.
Türk, *u. i. n.* *f.* Türt.
Türkifch, *f.* Türtif, een turkoijs.
Türk, *m.* Turk.
Türkblut, *n.* turkifch bloed, *it. roode wyn.*
Türkengebät, *gebet, n.* gebed tegen te Turken.
Türkenglaube, *m.* het turkifch geloof, de turkifche godsdienst.
Türkentirche, *f.* eene turkifche kerk, eene mosquee, met een gelyk opgaanden, romlen, hoogen toren.
Türkentopf, *m.* de kop, het hoofd van een turk, een moorenkop in de wapenen.
Türkentrieg, *n.* de turkifche kryg, oorlog.
Türkenschiff, *n.* een turkifch fchip.
Türkensclave, *m.* een flaaf by de Turken.
Türkentfeuer, *f.* fcharring, om den oorlog tegen de Turken te voeren.
Türkentzug, *m.* expeditie, krygstocht tegen de Turken.
Türken, *f.* Turkeye.
Türtifch, *adj.* *♂ adv.* turkifch; *der türtifche Kaijer*, de turkifche keizer, *de groote turk*, de Sultan; *das türtifche Reich*, het turkifche ryk; *türtifche Wohnen*, turkifche boonen, boonjes, klimboonen.
Türtif, *m.* turkoijs, turquois, edelgefteenre, blaauw.
Turmlich, *f.* taumellicht, duizelig.
Turn, *f.* Tburn, een toren.
Turnier, *m.* tornooi, tornooifpel, fteekrenfpiel.
Turnierdank, *m.* prys in het kamp-, turnoof-fpel.
Turnieren, *v. n.* een turnoof-fspel, een kampgevecht aanrechten, geraas, opfchudding maaken, verwekken, woeden, een groot geweld maaken.
Turnierkragen, *m.* turnooykraag.
Turnierlanze, *lanze, f.* eene lans, een fpies, om mede te kampen.
Turniermafia, *adj.* vatbaar, bekwaam voor het turnooy, kamp-fpel, gevecht.
Turnierordnung, *f.* reglement, wetten voor, vmtrent het turnooy-fpel.

Turnierpfak, *m.* plaats, veld van het turnooy-fpel.
Turnierrichter, *m.* regter, overfte van 't turnooy-fpel.
Turnierritt, *m.* loop van het turnooy-, kamp-fpel.
Turnierrof, *n.* een turnooypaard, een woedig, fterk paard, om in een flag, gevecht te gebruiken.
Turnierrüftung, *f.* toerüftung tot het turnooy-fpel, het kampgevecht.
Turniersattel, *n.* een rey-, piqueurzadel.
Turnierschranken, *f.* einde van het turnooy-veld.
Turnierspiel, *n.* het carroufel, turnooy-fpel.
Turnierzeug, *n.* borst- en zydeplaten voor de paarden.
Turnir, *u. i. n.* *f.* Turnier, *u. i. n.*
Turren, **turteln**, *v. n.* kirren, korren, als de duiven; treuren.
Turteltaube, *f.* tortel, tortelduif.
Turteldublein, *n.* een tortelduifje, jonge tortelduif.
Turundlein, *n.* eene wick voor eene wonde.
Tusche, *f.* tekenkryt, potloot, crayon.
Tuschen, *v. a.* met kryt, potloot tekenen, crayoneeren.
Tuschen, *dempen*, uitdooven; *das Feuer tuschen*, het vuur dooven; *den Aufreuhz tuschen*, oproer dempen.
Tuschefarbe, *f.* *f.* Tusche.
Tuschiren, *f.* tuschen, crayoneeren.
Tuschpenfel, *m.* penfel, om fhippen te maaken, in miniatuur te fchilderen.
Tusfung, *f.* het tekenen met kryt, met potloot, crayoneering.
Tüte, **Teute**, *f.* een peperhuisje, een rond gedraayd papiertje, om peper enz. in te doen.
Tüten, **teuten**, *v. n.* toeten, ruifchen; *die Obren tüten mir*, myne ooren toeten, ruifchen.
Tütche, *f.* fous, zoo, doop.
Tütchen, *f.* tunken.
Tüten, *n.* tui, niet, kleimef, oogniet.
Tütte, *f.* borst, fpeen, tepel; *dem Kind die Tütte geben*, het kind de borst geeven; *die Kuh hat grofe Tütten*, de koc heeft groote fpeenen.
Tüttel, *m.* tittel, fhip, fhipje, ftreepje, zier; *da hebt nicht ein Tüttel in heil. Schrift*, daar staat niet een tittel van in de h. fchrift.
Tütten, *v. n.* toeten, ruifen; *in ein Horn tüten*, op een hoorn toeten, ruifen, blaazen.
Tütten, *v. n.* aan de borst, de fpeenen zuigen.
Tüttlein, *n.* *f.* Turpf.
Tüthorn, *n.* toethoorn.
Tweil, *m.* een fcheepdweil, zwabber.
Twiel, *f.* een fchraaper, fchraapyzer, een robbet.
Tyger, *m.* tyger, teiger.
Tympan, *m.* tympan, vogel in Virginia.
Tyrann, *m.* tiran, dwingeland, geweldenaar.
Tyrannenmord, *m.* dwingelandmoord, dood-flag van eenen geweldenaar.
Tyrannenmörder, *m.* dwingelandmoorder, ombrenger van eenen geweldenaar of dwingeland.
Tyrannen, *f.* tyranny, tyranny, dwingelandy, wreedheid.
Tyrannifch, *adj.* *♂ adv.* tyrannig, dwingelandfch;

landsch; regeren, tyranniseren, tyranniglyk regeren, tyrannizeeren.
 Tyrannisch, *adj.* *U. adv.* wreed, ondraagelyk, buitenspoorig, bitter, doordringend; tyrannische Räfte, wreede, bittere konle; tyrannische Arbeit, ondraagelyk werk; tyrannisch lansen, stuchen, geweldig, buitenspoorig zuipen, drinken, vrezelyk vloeken.
 Tyranniseren, *v. a.* tyranniseren, tyrannig handelen, geweldig plaagen, kwellen; *f.* bey tyrannisch.

U.

Uebel, *u. f. w. f.* Uebel.
 Uebel, *adj.* kwaad, boos; eine äble Sache, een kwaade zaak; ein äbler Geruch, Geruch, Gestank, een kwaade, walgende smak, een quaaide, vieze, unile reuk, stank.
 Uebel, *n.* quaad, een quaad, zeer, euvel, ongemak, ziekte; sein Uebel fühlen, zyn zeer, ongemak voelen; aus wegen Uebeln das kleinste wählen, van twee kwaaden het kleinste, geringste kiezen; ein ansehnliches Uebel, eene aanspekkende ziekte.
 Uebel, *adv.* quaalik, euvel; sich übel befinden, quaalik te passen zyn; übel aussehen, 'er quaalik uitzien; einem etwas für übel nehmen, übel aufnehmen, jemand iets ten quaaide nemen; übel bestellt, quaalik gesteld, ongesteld; übel dran sein, het quaalik hebben; übel geirathet sein, quaalik getrouwd, gepaard zyn; es einem übel gehen, 't jemand quaalik gaan, misgaan; es einem sehr übel gegangen sein in einem Handel, Sache, und es einer in ihrer Geburt, 't jemand zeer misgaan, tegen gegaan zyn in eenen handel, in eene zaak, en 't haar in haare geboorte slecht gegaan zyn; übel gemacht, geformt, gesinnt sein; quaalik gemaakt, gevormd, mismaakt, geziud zyn; übel lauten, quaalik luiden, misluiden; übellautend, quaalik luidend, wanluidend; das wird sich übel thun lassen, dat zal zig niet wel, zo gemakkelyk niet laten doen.
 Uebel ablaufen, slecht afloopen.
 Uebel angelegt, *adj.* kwalyk, verkeerd aangelegt.
 Uebel angesehen, *adj.* met een kwaad, boos oog aangezien.
 Uebel ankommen, *v. n.* bey einem, by jemand slecht te pal komen.
 Uebel anlegen, anwenden, *v. a.* kwalyk aanleggen, verkeerdelyk besteeden.
 Uebel anschreiben, *v. a.* einen, jemand tekenen ten kwaade.
 Uebel anständig, *adj.* onbehoorelyk, onbetaamelyk.
 Uebel bekommen, *v. n.* kwalyk bekomen, niet wel opbreken.
 Uebel beraten, *adj.* onvoorzigtig, onbescheiden; eine übel berathene Tochter, eene dochter, die slecht, niet wel getrouwd is.
 Uebel berichtet, *adj.* kwalyk, verkeerd omleerregt.
 Uebel berüchtiget, *adj.* die in een kwaaden naam, blaadje staat.
 Uebel beschaffen, *adj.* kwalyk, slecht gesteld.
 Uebel bestellt, *adj.* kwalyk, verkeerd besteld.
 Uebel dran, *f.* bey übel.
 Uebel drücken, *v. a.* kwalyk, verkeerd druden, nitleggen.

Uebel eingerichtet, *adj.* kwalyk, verkeerd ingericht, geschikt.
 Uebel erworben, *adj.* door onrechtvaardigheit verkregen.
 Uebel erzoogen, *adj.* kwalyk, slecht opgevoed.
 Uebel folgend, schließend, *adj.* dat niet wel volgt, sluit.
 Uebel geberdet, *adj.* ongemanierd.
 Uebel gebildet, geschaffen, *adj.* mismaakt, plomp.
 Uebel gebrannt, *adj.* niet wel gebrand.
 Uebel gefallen, *v. n.* mishaaagen.
 Uebel geformt, *adj.* verkeerd gemaakt.
 Uebel gegründet, *adj.* niet wel gegrond, ongefondeerd.
 Uebel gehen, *v. a.* kwalyk, slecht, tegen gaan.
 Uebel gekleidet, *adj.* niet wel, slecht gekleed.
 Uebel gelungen, *adj.* *f.* übel gerathen.
 Uebel gemacht, *adj.* slecht, kwalyk gemaakt.
 Uebel genaturet, *adj.* die geen goeden aart heeft, van een slechten inborst, natuur.
 Uebel gerathen, *adj.* niet wel gelukt, niet wel geslaagd, slecht opgevoed.
 Uebel gerüstet, *adj.* niet wel toegerust.
 Uebel geschaffen, *f.* übelgebildet.
 Uebel gesinnt, -meynend, -wollend, *adj.* niet wel gezind, niet-wel meenend, niet willeud, ongenegen.
 Uebel gesittet, *adj.* ongemanierd.
 Uebel gestellt, *adj.* kwalyk gesteld.
 Uebel gewonnen, *adj.* te onrecht verkregen.
 Uebelgenuer, *m.* een haater, benyder, een vyand.
 Uebel halten, handtieren, *v. a.* einen, jemand niet wel behandelen.
 Uebel hören, *v. n.* slecht hooren, doof zyn.
 Uebel hörend, *adj.* niet wel hoorend, wat loof.
 Uebelheit, *f.* kwalykheid, slaauwte.
 Uebelklingend, -lautend, *adj.* niet wel luidend, niet wel klinkend.
 Uebellaut, *m.* wanluid, wanluidenheid.
 Uebellautend, *f.* übelklingend.
 Uebelmeynend, *f.* übelgesinnt.
 Uebel nachreden, *v. a.* lasteren.
 Uebelnehmen, *v. a.* kwalyk nemen.
 Uebel reden, *v. a.* an etwas, mispreken, miszeggen aan iets; übel reden von jemand, quaalik, quaad van jemand spreken; übel sehen, hören, quaalik zien, hooren; übel stehen, misstaan, niet voegen, niet passen, wanvoegelyk zyn; wer mir saget, was mir übel ansteht, der ist mein Freund, ob ich schon für übel nehme, die: my zegt, dat my misstaat, die is myn vriend, al neem ik 't ten quaaide; übel's thun, quaad doen.
 Uebel riechen, *v. n.* niet wel ruiken, stinken.
 Uebelriechend, *adj.* stinkend.
 Uebelschließend, *f.* übelfolgend.
 Uebelschmeckend, *adj.* onmaakelyk.
 Uebel sehen, *v. n.* niet wel zien, byziende zyn.
 Uebelstand, *m.* misstand, wanvoegelykheid.
 Uebelständig, *f.* übelanständig.
 Uebelstehen, *v. n.* slecht staan, niet voegen, niet betamen.
 Uebelthat, *f.* euveldaad, misdaad, kwaade daad.
 Uebelthäter, *m.* euveldaader, kwaaddoender, misdaader.
 Uebelthätig, *adj.* kwaaddoende.
 Uebelthun, *v. a.* kwalyk, verkeerd, slecht doen.
 Uebelverbalten, *n.* kwaad gedrag, wangedrag.

Uebel verbalten, sich, *v. rec.* zig kwalyk, slecht gedraagen.
 Uebelverhaltung, *f.* Uebelverbalten.
 Uebel versehen, *adj.* niet wel, slecht voorzien.
 Uebel verwahrt, *adj.* slecht, niet wel bewaard.
 Uebel werden, *v. n.* einem, quaalik, misselyk, slaauw worden, in quaalikheid, slaauwte vallen; einem übel sein, quaalik zyn.
 Uebel wollen, *v. n.* niet wel willen.
 Uebelwollend, *adj.* *f.* übelgesinnt.
 Uebel zufrieden, *adj.* niet wel te vreden, onvernoegd.
 Uebel zu Fuß, slecht, niet wel te voet.
 Uebel zugerichtet, *adj.* niet wel, slecht klaarge-maakt.
 Ueben, *v. a.* oefnen, zig oefnen; Racht, Gerechtigheit üben, wraak, gerechtigheid oefnen, pleegen.
 Ueber, *m.* een, die zig oefene.
 Ueber, *praep.* over, boven; über das Gebirge, über das Meer reisen, over 't gebergte reizen, over see vaaren; es ist schon über Mittag, 't is al over middag, agter noon; über die maßen, boven maten; über einer Arbeit sitzen, agter een werk zitten; über Tische, Tafel, Mahelheit sein, aan tafel zitten, maaltyd houden; über eine kleine Welle, über ein Kleines, na een kleinen zyn; über dieses, over zulks, boven dien; jemand über etwas hören, jemand over, op iets hooren; über die Gassen schlendeln, lang, agter straat loopen, lanterfanten; über Hermdgen freßen, sausen, boven meng vreeten, zuipen; das ist über meinen Verstand, Begriff, ist über meine Kräfte, dat is boven myn verstand, bereik, begrip, boven myne krachten, dat gaat myn verstand te boven; der Herr ist über seinen Necht, de meester is boven zyn kragt; über die gesetzte Zeit arbeiten, overwerken, boven 't gezette uur werken; überall, overal, al om; über alles, über alle Dinge Gott lieben, God boven al, boven alle dingen God beminnen; sich über etwas bedenken, zig op iets bedenken, iets in bedenken nemen; über und über, 't onderste boven; es geht jetzt alles über und über, alles is thans in de, war.
 Ueberackeren, *v. a.* overploegen.
 Ueberall, *adv.* *f.* bey über.
 Ueberall, doorgaans, over het algemeen, ten eenemaal.
 Ueberantworten, *v. a.* einen Brief, eenen brief overgeeven, overleveren, in handen be-stellen.
 Ueberantwortung, *f.* overlevering, overgaving, bestelling.
 Ueberarbeiten, sich, *v. rec.* de krachten aan werken afmatten, uitputten.
 Ueberaus, *adv.* over-, in-, ongemeen, zeer.
 Ueberaus artig, -fett, -groß, -gut, -kräftig, -lang, -gealtzen, -schön, -schwer, *adj.* schön, overaardig, -vet, -groot, -goed, -krachtig, -lang, -zout, -schoon, -zwaar zyn.
 Ueberaus heftich sein, byster leelyk zyn.
 Ueberband, *n.* een band, swachtel organ, been.
 Ueberbau, *m.* uitstek, afdak, luifel, korn-sing.
 Ueberbauen, *v. a.* uitstek maaken, af bouwen.
 Ueberbein, *n.* overbeen, wen, knobbelgewel, Ueberbein

Ueberbeinig, *adj.* die eene wen of een knobbelgezwel heeft.
 Ueberbette, *m.* over-, bovenbed, dekbed.
 Ueberbeugen, *v. a.* overbuigen.
 Ueberbieten, *v. a.* overeischen, over de waarde eischen, overlooven, overschatten.
 Ueberbinden, *v. a.* overbinden.
 Ueberbleiben, *v. n.* overblijven, overschieten.
 Ueberbleibsel, *n.* f. Uebergeblevenes.
 Ueberbreiten, *v. a.* overspreiden.
 Ueberbringen, *v. a.* overbrengen.
 Ueberbringer, *m.* de bringer van iets.
 Ueberbringerinn, *f.* de bringster van iets.
 Ueberbringung, *f.* het brengen, overbrengen.
 Ueberbünde, *f.* het tweede kind van eene draacht.
 Ueberburgeln, *n.* bet zuimelen over den kop.
 Ueberburgeln, *v. n.* overtuimelen, overbuitelen.
 Ueberdach, *n.* een afsdak.
 Ueberdachen, *v. a.* een afsdak maaken, dekken.
 Ueberdas, *adv.* daarby, daarenboven.
 Ueberdecke, *f.* een overdek, dekfel.
 Ueberdecken, *v. a.* overdekken, overstulpen; etwas überdecken, um seine Schaam zu bedecken, iets overloen, overlakken, om zyne schameelheid te verbergen.
 Ueberdenken, *v. a.* overdenken, nagaan.
 Ueberdenken, *n.* het overdenken, de overdenking; dat vernünftige Ueberdenken, het r. dencken.
 Ueberdüngen, *v. a.* overwitten.
 Ueberdrub, *m.* verdriet, ongenuegte, verveeling.
 Ueberdrüstig, *adj.* verdrietig, moe, zat, wars, wers; eines Dinges überdrüstig werden, iets moe zyn, een afkeer, walg van iets hebben.
 Ueberereilen, *v. a.* overhaasten, verhaasten, overvallen, -ylen; sich, *v. rec.* zig overhaasten.
 Uebererlung, *f.* overhaasting, verhaasting.
 Uebererein, *v.* overeen.
 Uebereinander, *adv.* over malkander.
 Uebereinander fallen, *v. n.* over malkander vallen.
 Uebereinander halten, *v. n.* overeenkomen.
 Uebereinander häufen, *v. a.* ophoopen.
 Uebereinander schlagen, *v. a.* over malkander slaan, toerollen.
 Uebereinander schlingen, *v. a.* door malkander vlechten.
 Uebereinander schränken, *v. a.* over malkander leggen.
 Uebereinander winden, *v. a.* zamen op winden.
 Ueber einen Haufen fallen, *v. n.* overhoop vallen.
 Ueber Einkommen, *v. n.* overeenkomen, -stemmen.
 Ueber Einkunft, *f.* -stimmung, *f.* overeenkomst, -stemming.
 Ueber Einkommen, *f.* overeenkomsten.
 Ueber Einkommig, *adj.* overeenstemmend, overeenkomend, -komstig.
 Ueber Einkommig, *f.* f. Ueber Einkunft.
 Ueber Eintreffen, *f.* -treffung, *f.* f. übereinkommen, -kunft.
 Ueber Empfängnis, *f.* overbevruchting.
 Ueber ermü, *m.* overmouwen, stroop-, floofmouwen.
 Ueberessen, überessen, sich, *v. rec.* zig overkroppen met een spyte, aan een oofst.

Ueberfahren, *v. a.* overvaaren; über einen Strom mit einem Schiffe, met een veerschip overvaaren, oversteeken; jemand elends überfahren, jemand haastig oversmyeen; einen mit einem Wagen überfahren, jemand overryden met een wagen; das Gebot überfahren, het gebod, de wet overtreden, te buiten gaan.
 Ueberfahrgehd, *n.* lohn, *m.* veerloen, veergeld.
 Ueberfahr, *f.* -fahrtschiff, *n.* veerschip.
 Ueberfahrtschiff, *m.* veerschipper, veerman, beurrinan.
 Ueberfahrt, Ueberfuhr, *f.* overvaart, veer.
 Ueberfahrtschiff, *f.* Ueberfahrtschiff.
 Ueberfall, *m.* overval, overloopen; zum Feinde, het overgaan, overloopen tot den vyand.
 Ueberfallen, *v. a.* overvallen; einen unvershens, jemand onverziens, met bezoek overvallen; von einem Sturme überfallen werden, van een storm overvallen, beloopt worden; zum Feinde, tot den vyand overgaan, overloopen.
 Ueberfallung, *f.* f. Ueberfall.
 Ueberfärben, *v. a.* oververven, overstryken.
 Ueberfein, *adj.* zeer fyn.
 Ueberfermissen, *v. a.* oververmissen.
 Ueberfliegen, *v. n.* overvliegen, voorbyvliegen; überfliegende Vögel, trekvogels.
 Ueberfließen, *v. a.* overvloeien, -vlieten, -stroomen; overvloed hebben.
 Ueberflua, *m.* vlugt, het vliegen, het trekken der vogelen.
 Ueberflus, *m.* f. Ueberflusstlett.
 Ueberflusig, *adj.* & *adv.* overvloedig, overvloedig.
 Ueberflusstlett, *f.* Ueberflus, *m.* overvloedigheid, overvloed, overvloedigheid, ruimte.
 Ueberfressen, *f.* überessen.
 Ueberfrieren, *v. n.* overheen-, toevriezen.
 Ueberfrosen, *adj.* overheen-, toevrooren.
 Ueberfuhr, *f.* f. Ueberfahrt.
 Ueberführen, *v. a.* overvoeren, overbrengen; f. überzeugen, overweifen.
 Ueberführer, *m.* een overbrenger.
 Ueberführung, *f.* het overbrengen, overvoeren.
 Ueberfüllen, *v. a.* overvullen, overkroppen.
 Ueberfütteru, *v. a.* overvoederen, overvoeren.
 Uebergabe, *f.* overgaaf, overgeeving; toegift.
 Uebergang, *m.* overgang, overvaart.
 Uebergangen, *adj.* overgegaan; die Stadt ist übergangen, de stad is overgegaan.
 Ueberganglein, *n.* een vlagje regen, regen-vlaag, die niet lang duurt.
 Uebergeben, *v. a.* overgeeven, overleveren, overreiken, toelstellen, in handen stellen; sein Gut seinen Kindern übergeben, zyn goed aan zyne kinderen opdraagen, overdragen, overgeeven; sich übergeben, f. ergeben; sich dem göttlichen Willen übergeben, f. gelassen; sich übergeben, zig overgeeven, braaken, spouwen, wat men gegeten heeft.
 Uebergeben, *adj.* overgebleeven, overgechoren, van overblijven.
 Uebergeblebenes, Ueberbleibsel, *n.* Ueber schuß, *m.* overblyfzel, overfchot.
 Uebergebung, *f.* het overgeeven, de overgeeving, overreiking, toeëigening.
 Uebergehen, *v. n.* overgaan; zum Feinde,

zu einer andern Religion, tot den vyand, tot eene andere religie overgaan, overvallen, overloopen; übergehen, iets gerings overgaan, overstappen, 't gaan, passeren, doorgaan, voorbygaan lanten; eine Schrift übergehen, een geschrift overloopen, doorloopen, schielyk leezen; mit Stillzweigen übergehen, met stilzwygends voorbygaan; siehe übertreten; an die Belagerer eine Festung übergeben, eene vesting aan de belegeraars overgaan, overgegeeven worden; einem die Augen übergehen, de oogen jemand overloopen, traanen; der Topf geht über, de pot loopt over; den Befehl übergeben, het bevel overtreden; wés das Herz voll ist, des gehet der Mund über, waar 't hart vol van is, daar loopt de mond van over.
 Uebergebung, *f.* het overvloeien, de overstroming, overtreeding.
 Uebergemein, *adj.* ongemeen; meer dan gemeen.
 Uebergeschüb, *n.* het overleer.
 Uebergeschült, *adj.* overfulpt.
 Uebergeschüs, *n.* een bygewas, iets overvloedig.
 Uebergewicht, *n.* overwigt, uitslag, overflag.
 Uebergewicht, überwichtig, *adj.* overwigtig, overweegende.
 Uebergewinn, *m.* overwinst.
 Uebergießen, *v. a.* overgieten, overstromen.
 Uebergießung, *f.* het overgieten, de overstroming.
 Uebergittern, *v. a.* afscherzen, namaaken, om iets op te maaken; een traalwerk over iets maaken.
 Ueberglässen, *v. a.* bepleisteren, bewitten.
 Uebergolden, *f.* -golden, *f.* -goldung, *f.* überglässen, *ic.*
 Uebergossen, *adj.* overgooten.
 Uebergroß, überlang, *adj.* overgroot, overlang.
 Uebergulden, *v. a.* overgulden, vergulden; ein silber überguldeter Becher, een zilververgulde becker.
 Uebergulder, *m.* een vergulder, die verguldt.
 Ueberguldung, *f.* verguldung, het vergulden.
 Ueberguß, *m.* het overgieten, de overstroming.
 Ueberhalsen, *v. a.* overpleistern, bestryken met kalk.
 Ueberhaben, *f.* überhoben.
 Ueberhand, *f.* overhand, voordeel; die Ueberhand gewinnen, bekommen, de overhand krygen; die Ueberhand nehmen, de overhand nemen, toecemen.
 Ueberhang, *m.* een uistek, borstweering, kleine boogte in de lengte op een vlak land.
 Ueberhangen, *v. a.* overhangen.
 Ueberhaupt, *adj.* in het algemeen, f. überhaupt.
 Ueberhäufen, *adv.* overhoop, omver, omveer; alles über Häufen werfen, schmeißen, 't al overhoop werpen, smyten; alles über Häufen liegen in einer Stadt, Haus, Zimmer, alles overhoop leggen in eene stad, huis, kamer.
 Ueberhäufen, *v. a.* overhoopen, overladen; überhäuft sein mit Geschäften, overhoops, overladen zyn met bezigheden.
 Ueberhäufung, *f.* ophooping.
 Ueberhaupt, *adv.* overhoofs; überhaupt etwas verkaufen, overhoofs, by den hoop iets verkoopen.

Ueberheben,

Ueberheben, v. a. onthefsen, overtillen; iemand einer Mäde überheben, jemand van eene moeite ontbessen, bevryden, verlossen, ontfleaan.

Ueberheben, sich, v. rec. groots, trots, hovaardig woorden.

Ueberheffen, v. a. uithelpen, verlossen, uitgevaar.

Ueberher, adv. over, boven, verder, daarenboven.

Ueberherfliegen, v. n. boven, over heen vliegen.

Ueberherrfchen, v. a. overheerschen, overheeren, overmeesteren.

Ueberhimmlifch, adj. hemelfch, meer dan fraay, fchoon; eine überhimmlifche Schönheit, eene ongemene fchoone.

Ueberhin, adj. oppervlakkig; etwas überhin berühren, iets met een woord aanroeren, aanraaken.

Ueberhinfahren, f. überfahren.

Ueberhinführen, f. überführen.

Ueberhinnig, adj. onbedagzaam, los; ein überhinniger Mensch, een onbedagzaam, los mensch, een losbol.

Ueberhinfchleichen, v. n. wegfchliipen.

Ueberhinfehen, v. a. overheen zien, overkyken.

Ueberhintragen, v. a. overheen draagen.

Ueberhobelen, v. a. overfchaaven.

Ueberhoben, adj. ontflagen, onthefst; einer Sache feyn, van eene zaak, van iets ontflagen, onthefst zyn.

Ueberhoben, v. a. heerschen, in dwang houden; das Schloß überhobet die Stadt, het kuffel houdt de stad in bedwang, kan de stad befchieten, plaatschieten.

Ueberhören, v. a. mishooren; eines seine Pectien überhören, jemand's les overheeren.

Ueberhoben, f. eene bovenbroek.

Ueberhuf, m. overhoef.

Ueberhupfen, v. n. overhuppelen, overfpringen.

Ueberhupen, v. a. f. überheilen.

Ueberjagen, streiben, v. a. overjaagen, afmatten, bek afryden.

Ueberjährig, adj. overjaarig.

Ueberig, f. übrig.

Ueberkaufen, sich, v. rec. al te duur koopen.

Ueberkleid, n. bovenkleed, overkeel-, kleed.

Ueberkleiden, v. a. overkleeden, overaandoen, bekleeden.

Ueberkleidung, f. eines Schiffes, het doen van een huid om een fchip.

Ueberkleiffen, v. a. overpappen, overplakken.

Ueberklug, adj. zeer fyn, spitsvondig.

Ueberklügeln, v. a. ziften, fchiften, door fynheid, loosheid bedriegen, vonden zoeken; sie trachten einer den andern zu überklügeln, de één tracht den anderen de loef af te fteeken, te bedotten.

Ueberkneten, v. a. te veel kneeden.

Ueberkommen, v. n. overkomen, krygen, verkrygen.

Ueberkunft, f. overkomst.

Ueberkünfeln, v. a. overtreffen, uittreeken, uitminnen, te boven gaan.

Ueberladen, v. a. overlaaden, te zwaar laaden; Güter aus einem Schiffe in ein anderes laden, goederen verbademen; einen Boden mit Getraide überladen, een zolder overladen, al te bezwaard, vermaft zyn man

koren; mit Geschäften überladen feyn, overladen, overfult, verkropt, beset zyn met werk, met bezigbeden.

Ueberladen, sich, v. rec. mit Speife und Trank, zig overkroppen, overproppen, overlaaden, met spys en drank.

Ueberladung, f. overlaading, overkropping.

Ueberlang, adj. zeer lang.

Ueberlang, adv. overlang, met der tyd, lang daar na; überlang wird man alt, met der tyd word men oud.

Ueberläug, adj. genoegzaam, toereikend.

Ueberlassen, v. a. overlaaten; einem andern etwas um den Preis, wofür ers gekauft hatte, jemand eenen koop overdoen, hem 't gekofte voor 't geen by 't gekoft heeft, zo als het hem kofft, overlaaten, overzetten, byzetten.

Ueberlassung, f. het overlaaten, overdoen.

Ueberlast, m. overlakt, onderdrukking.

Ueberlasten, f. überladen, overlaaden.

Ueberlastig, adj. & adv. lastig, overlastig, bezwaarlyk, moeijelyk, overlaaden; ein überlastiges Schiff, een overlaaden fchip; jemand überlastig werden, jemand tot een last worden.

Ueberlastigen, v. a. lastig, overlattig vallen.

Ueberlastigung, f. overlakt, moeite, verveeling.

Ueberlat, m. dekzel, overleer.

Ueberlauf, m. overloopping, overloop; der Galle, overloop, storting, oplooping, oplopenheid, opgingf der galle.

Ueberlaufen, v. a. & n. overloopen; ein Gefäß, een vat overloopen; überfieden, overzieden, overkooken, overloopen, overwellen, opkoken in 't koken; zum Feinde überlaufen, tot den vyand overloopen, overgaan; eine Schrift überlaufen, een gefchrift overloopen, fchielyk overlezen; einen Käufer, ein Pferd überlaufen, een looper, een paard overloopen; jemand überlaufen, jemand overloopen, al te dikwilt tot zynent loopen.

Ueberläufer, m. overlooper.

Ueberlaut, adv. overluid; fchreien, rufen, beten, fingen, lachen, meinen, reden, overluid fchreeuwen, roepen, bidden, zingen, laghen, zweemen, fpreeken.

Ueberleben, v. a. overleven; Mann, Frau, fo seine Frau, ihren Mann überlebt, boedelhouder, boedelhoudfter.

Ueberleben, n. het overleven.

der Ueberlebende, m. de overlevende, overblyvende, langtlevende.

Ueberlegen, v. a. overleggen; ein Pfaster überlegen, een pleifter overleggen; überlegen das Ruder, das Segel, 't roer, 't zeil overleggen; bedenken, betrachten, erwägen, overleggen, bedenken, overdenken; einem überlegen feyn in seiner Kunst, jemand in een konst overtreffen.

Ueberlegen, adj. moeijelyk, bezwaarlyk, f. übermächtig; an Macht überlegen feyn, in magt te boven gaan.

Ueberlegung, f. overlegging, overleg.

Ueberlernen, v. a. overleeren, herbaalen, wat geleerd is; sich, v. rec. zyn hoofd doorleeren breeken.

Ueberlesen, v. a. overlezen, herlezen.

Ueberlefen, sich, v. rec. zyne oogen door, met

lezen te veel vergen; einen überlefen, jemand de biecht lezen.

Ueberlen, adj. overig.

Ueberliefern, v. a. overleveren, overgeeven.

Ueberlieferung, f. overlevering, overgaaf.

Ueberliffen, v. a. bedriegen, door een trek, verfchalken.

Ueberlifung, f. bedrog door lifst.

Ueberlohn, v. a. meer, of boven het geld, dat jemand toekomt, geeven.

Uebermachen, v. a. overmaaken; einem Geld durch Wechsel übermachen, jemand geld door wiffelen overmaaken.

Uebermachen, v. n. te veel doen, de maat te buiten gaan.

Uebermacht, adj. overdaadig, overmatig, overkallig, overtollig; ein übermächtige Bosheit, i. übermäßig, überfchwenglich.

Uebermacht, f. heerschappy, overhand, groozere, meerdere magt; die Uebermacht behaupten, de overhand hebben.

Uebermächtig, überlegen, adj. te magtig, te sterk; den übermächtigen Feind angreifen, op den zeer sterken vyand aanvallen; der Feind ist uns überlegen, de vyand is ons te sterk, is sterker dan wy.

Uebermächtigen, f. überwältigen.

Uebermachung, f. overmaaking, het overmaaken, overgemaakt geld, wiffel, remife.

Uebermalen, v. a. overfchilderen, nieuwe kleur of kleuren geeven.

Uebermannen, v. a. ver-, overmannen, overmeesteren, overmagtigen.

Uebermarchen, marchen, v. a. einen, jemand in zyne grenspaalten, grensfcheidingen te kort doen, de grenfsteenen doen verzetten.

Uebermaße, f. overmaat; dem Käufer lieber das Uebermaß, als zu wenig geben, den koper liever overmaat, dan te kort geeven; mit Uebermaße effen, veel eeten.

Uebermäßig, adj. & adv. overmatig, overdaadig, overtollig; overbodig, buitenspoorig; übermäßige Complimenten, Ceremonien, übermäßige Freundschaftsbeytragungen machen, onmaatige, overtollige, overbodige, overduadige complimenten, ceremonien, vriendschaphetooningen maaken; übermäßig fressen und faufen, bueten und bueten, debauchieren, overduad duen, pleegen met vreeten, zuipen, hoereeren.

Uebermäßigkeit, Uebermaß, f. overmatigheid, overmaat, overvloed, overdaad.

Uebermauren, v. a. met een muur, met metselwerk opbaalen.

Uebermeben, v. a. einen in der Wahl, jemand overstemmen, meer stemmen dan een ander hebben.

Uebermeister, m. een meester boven meester.

Uebermeister, v. a. vermeesteren, verheeren.

Uebermeisterung, f. verwinning, overwinning, vermeestering, het bedwingen.

Uebermenschlich, adj. overmenschlyk.

Uebermessen, v. a. overmeeten, hermeeten.

Uebermissen, v. a. einen Acker, een land, een akker missen, met mist beleggen, beftrooien.

Uebermorgen, adv. overmorgen.

Uebermorgend, übermorgig, adj. dat na overmorgen is.

Uebermüder, m. een vrouwe borstrok.

Uebermüth, m. overmoed, hoogmoed, enveldmoed, trotsheid; hovaardy.

Uebermüthig,

Uebermätzig, *adj. & adv.* overmoedig, trots, enz.
Uebermätziglich, *adv.* trots, hovaardig, spytig, fier, overmoedig, trotsfelyk.
Uebernacht, *f.* de tuffchenydt van den nacht.
Uebernachten, *v. n.* overnagten, vernagten, ergens de nacht over blyven.
Ueberndchtig, *adj.* overnagtig; f. durchndchtig; überndchtige Speise, *spys*, die den nacht overgeftaan heeft.
Uebernachtung, *f.* overnagting, vernagting, nachtverblyf.
Uebernahm, *f.* Uebername.
Uebernahme, *f.* Uebernehmung.
Uebername, *m.* een geflagtenaam, by-, toenaam, een Van.
Uebernamen, *v. a.* bynoemen, een by-, toenaam, een Van geeven.
Uebernatürlich, *adj. & adv.* bovennatuurlyk, -menfchelyk.
Uebernehen, *v. a.* overnaajen.
Uebernehmen, *v. a.* overneemen; ein Werk, eine Arbeit, eine Commiffion überneemen, een werk, eene commiffie anneemen, overneemen, op zig neemen, aanvaarden; einige Regimenten van einem Potentaten überneemen, eenige regimenten van eene potentie overneemen; einen Kauf von jemand überneemen, een koop van jemand overneemen, iets van jemand overkopen; überneemen sich im Effen und Trinken, overlaad pleegen in etten en drinken.
Uebernehmen, *v. a.* veel neemen, meer dan billyk is, vorderen.
Uebernehmen lassen, *sch.* v. rec. von etwas, zig laten overwinnen, door iets laten innemen.
Uebernehmung, *f.* overneeming, aanvaarding van 't bezit; een al te groote eifch.
Ueberndtügen, *v. a.* onderdrukken, verdrukken.
Ueberndtügen, *f.* onderdrukking, verdrukking.
Ueberrüt, *m.* woeker.
Ueberrütten, *v. n.* woekeren, woeker pleegen.
Ueberrüter, *m.* een woekeraar, fchachgeraar, snees.
Ueberrütten, *v. a.* over-, herploegen.
Ueberrütten, *v. a.* overpekken.
Ueberrütten, *v. n.* hooger uitfteenen, hooger, langer wyn; er überragt uns alle, by feekt boven ons allen uit.
Ueberrütten, *v. a.* verraffen, be-
 trappen, onverhoeds overvallen.
Ueberrütten, *v. a.* overrekenen; noch einmal rechnen, herrekenen, nog eens rekenen.
Ueberrütten, *v. n.* verrekenen, sich, v. rec. in de rekening dwaalen, verzien; in der Rechnung, in een wangevoelen fteeken.
Ueberrütten, *f.* overrekening.
Ueberrütten, *n.* een onwysfpreckelyk regt, rede; ich habe Recht und Ueberrütten, myn regt is meer dan gegrond, ik heb reden en meer.
Ueberrütten, *v. a.* overroden, overpraaten, bepraaten, winnen, diets, of wys maaken.
Ueberrütten, *adj.* overredend, overtuigend.
Ueberrütten, *m.* een overreder.
Ueberrütten, *f.* eene overreeder.
Ueberrütten, *f.* overreding.
Ueberrütten, *v. a.* overwryven, overfchmierem.
Ueberrütten, *adj.* zeer ryk, zeer magtig, heel goeod.

Ueberrütten, *v. a.* overreiken.
Ueberrütten, *f.* overreiking, overgeeving.
Ueberrütten, *adj.* overryp, zeer typ, meer dan typ.
Ueberrütten, *v. n.* overryden, overrennen.
Ueberrütten, *m.* rest, overschot.
Ueberrütten, *v. a.* overwinnen.
Ueberrütten, *m.* bovenrok, overrok.
Ueberrütten, *v. a.* met roef bedekken.
Ueberrütten, *f.* roos, beiroos, St. Anthonisvuur.
Ueberrütten, *adj. & adv.* agterover; über rütten biegen, agterover buigen.
Ueberrütten, *v. a.* overrompelen, overrassen, fchielyk overvallen; eine Stadt über rütten, eene stad overrompelen, verraffen, te door overrompeling, verraffing, overvalling innemen, veroveren, bemagtigen.
Ueberrütten, *f.* overrompeling, verraffing.
Ueberrütten, *v. a.* overzaajen.
Ueberrütten, *v. a.* met zalf overftryken, besmeeren.
Ueberrütten, *v. a.* verfalfen, verzouten, te zout maaken.
Ueberrütten, *adj.* meer dan genoeg.
Ueberrütten, *v. a.* meer dan te veel vullen, opkroppen.
Ueberrütten, *m.* woeker.
Ueberrütten, *sch.* v. rec. te veel zuipen, met drank overladen; ein über rütten Pferd, een verwaterd paard.
Ueberrütten, *v. a.* overwryven.
Ueberrütten, *v. a.* overfchaduwen, befchaduwen.
Ueberrütten, *f.* overfchaduwing.
Ueberrütten, *v. a.* overfchatten, te hoog waardeeren, op een al te hoogen prys houden.
Ueberrütten, *f.* het te hoog waardeeren, enz.
Ueberrütten, *f.* überfehen.
Ueberrütten, *v. a.* befchynen, ergens op, over fchynen; uitmunten.
Ueberrütten, *v. a.* overfchikken, -zenden.
Ueberrütten, *f.* de overzending, het overzenden, overfchikken.
Ueberrütten, *v. a.* n. overfchieten, overhellen, uitfteenen; eine Summe Gelds noch einmal über rütten, eene fom gelds nog eens overfchieten.
Ueberrütten, *v. a.* dwaalen, miffen; uitvloejen, uitloopen, overloopen.
Ueberrütten, *f.* het overfchieten, loopen, overloopen, een uitftek.
Ueberrütten, *v. a.* overfcheepen.
Ueberrütten, *adj.* befchimmed, uitgeflogen.
Ueberrütten, *v. n.* te veel flaapen, verflaapen.
Ueberrütten, *m.* overflag; Ueberrütten über eine Gefchwulft, overflag over een gezwel; Ueberrütten an den Armeln eines Rocks, opflagen van de mouwen van een rok; Krägen, bef, kraag; einen Ueberrütten der Unkosten machen, een overflag van de onkosten maaken.
Ueberrütten, *v. a.* overflaan; die Decke über rütten, de deken overflaan; ein Tuch über rütten über ein Webe, eenen doek over een zeer flaan; die Ermel über rütten, de mouwen overflaan, overfluppen, omflaan, opvooien; ein Kind im Tragen

über rütten, een kind door onvoorzigtigheid zwikken, knakken; über rütten ein Schiff auf die Seite durch den Sturmwind, overflingeren, over fladg fmyten een fchip op eene zyde, door eene harde vlag; über rütten lassen ein allzu kaltes Bier, einen allzu heißen Kaffee, 't al te koud bier wit verflaan, den al te heeten koffy wat verflaan laten, verkoelen; über rütten etwas im Lesen, Zählen, iets overflaan, overflingeren, overflappen, uitlaaten in 't leezen, in 't tellen; über rütten die Unkosten, overflag maaken, omtrent de onkosten.
Ueberrütten, *v. n.* overfchieten; es wird wenig über rütten, daar zal weinig overfchieten.
Ueberrütten, *n.* een pleifter.
Ueberrütten, *v. a.* bagger, modder ergens op brengen.
Ueberrütten, *f.* erfcheiden, crtappen.
Ueberrütten, *v. a.* overfinceren, overftryken, overzalven.
Ueberrütten, *v. n.* verdraagen; der Ehefel ist über rütten, de fteutel is verdraaid.
Ueberrütten, *v. a.* bedriegen, kaapen, fauten, van de buig ligen.
Ueberrütten, *f.* bedriegery, kaapery, mof-felaary, gaauwdievery.
Ueberrütten, *v. n.* overfneeuwen, met sneeuw bedekken.
Ueberrütten, *m.* uitftek, korniffing.
Ueberrütten, *v. a.* overfchryven, overbrieven; einem eine Schuld über rütten, overdraagen, overdragt doen.
Ueberrütten, *v. a.* overfchryden, overfpringen; das Gebot, das Gebot über rütten, de wet, 't gebod, te buiten gaan, overtreeden.
Ueberrütten, *f.* overtreeding, het te buiten gaan, fchending.
Ueberrütten, *v. a.* overfchreeuwen; einen über rütten, jemand overfchreeuwen, overroepen, overkraajen, overblaffen, door geroep verbyfteren, verbluffen, verbrabbelen, moedeloos maaken, overfnoeken, overfnoeken, overfnauwen, verfnuuwen in 't zintwiffen.
Ueberrütten, *f.* het opfchrift.
Ueberrütten, *m.* overtreeding, overfpronk.
Ueberrütten, *adj.* overtreeden, te buiten gegaan, gefchonden.
Ueberrütten, *m.* overleer.
Ueberrütten, *m.* overfchot, overloop.
Ueberrütten, *adj.* dat overfchiet.
Ueberrütten, *m.* een lang lot van een boom.
Ueberrütten, *v. a.* overfchudden, -gieten, -fporten; mit Wohlthaten über rütten, met weldaanden overladen.
Ueberrütten, *f.* het overgieten, -fchudden, -fporten.
Ueberrütten, *m.* overvloed.
Ueberrütten, *f.* über rütten.
Ueberrütten, *f.* overbevruchting.
Ueberrütten, *adj. & adv.* overbodig, overtollig, overmaatig, ongemeen.
Ueberrütten, *v. a.* overreden, bepraaten.
Ueberrütten, *m.* het kaif van een leurnaam.
Ueberrütten, *v. a.* overftroomem, overvloejen, imbreeken; der Strom hat die Felder über rütten, de rivier is buiten haare overs getreden, heeft de velden, landen onder water gezet.
Ueberrütten, *f.* overftrooming, overvloeding,

vloojing, overloop, *inbrenk van, door het water.*
 Ueberſchwenglich, *f. überſchwänglich.*
 Ueberſchwindigkeit, *f. overtolligheid, ongemeenheid.*
 Ueberſchwer, *adj. zeer zwaar, moeijelyk, laſtig.*
 Ueberſchwimmen, *v.n. overzwemmen.*
 Ueberſegeln, *v.n. overzeilen, overſteeken.*
 Ueberſehen, *v.a. overzien, overkyken, door de vingeren zien, verſchoonen; voorby zien, over het hoofd zien; von einer Höhe die Stadt, das Lager überſehen, van eene hoogte de ſtad, het leger overzien, ontſleken; eine Schrift, eine Copie, einen Druck, eine ſchrift, eene copy, eenen druk overzien; eine Rechnung, eene rekening overzien, optellen; einen Druckſchler überſehen haben, eene drukfout ox. het hoofd gezien hebben; das habe ich überſehen, dat ben ik voorbygegaan, dat heb ik over 't hoofd gezien; jemand's Fehler überſehen, jemand's fouten, gebreken door de vingeren zien, verſchoonen; er iſt bey dieſer Beſchreibung überſehen worden, by deze beſchrijving is hy voorby gegaan, vergeeten.*
 Ueberſehen, *n. het overzien, eene fout, verſchooning.*
 Ueberſeher, *n. een over-, naziener, die overziet, naziet.*
 Ueberſetzung, *f. ſ. Ueberſehen, n.*
 Ueberſenden, *v.a. overſchikken, -ſtuuren, -zenden.*
 Ueberſendung, *f. overzending, overmaaking.*
 Ueberſehen, *v.a. overzenden, vertaalen; te hoog in prys houden; op, over het vuur hangen; vulken, vervullen; man muß ſich laſſen überſehen, men moet ſich laaten overzenden; mit einem Pferde über einen Graben ſehen, met een paard over eene ſloot ſpringen; ein Buch überſehen, een boek vertaalen, overzeten, vertolken; ſeine Waare überſehen, zyne waaren overſchikken, overlooven; überſehet mich nicht, overlooft, overeiſcht my niet; den Keſſel überſehen, den ketel op, over het vuur hangen; die Stadt iſt mit Leuten überſetzt, de ſtad is vol, opgepropt met menſchen.*
 Ueberſeher, *m. overzetter, vertaalder, vertaalder, vertolker.*
 Ueberſetlich, *adj. dat overgezet kan worden.*
 Ueberſetzung, *f. overzetting, vertaaling, vertolking.*
 Ueber ſeyn, *v.n. over zyn; die Feſtung iſt ſchon über, de veſting is reeds, al over.*
 Ueber ſich, *adv. boven zig; alles über ſich, unter ſich ſehen, alles 't onderſte boven keeren.*
 Ueber ſich ſahren, -ſiegen, *v.a. om hoog ryden, -vliegen.*
 Ueber ſich laſſen laſſen, *geduldig verdraagen.*
 Ueber ſich heben, *v.a. om hoog ligten, tillen.*
 Ueber ſich ſehen, *v.a. die Augen, de oogen om hoog ſlaan.*
 Ueber ſich nehmen, *v.a. op zig, over zig nemen.*
 Ueber ſich ſehen, *v.n. om hoog zien.*
 Ueberſichtig, *adj. & adv. ſeyn, ſcheel zyn, lonken.*
 Ueber ſich waſchen, *v.n. om hoog waſſen, groejen.*
 Ueber ſich werfen, *v.a. om hoog ſnyten.*
 Ueber ſich ziehen, *v.a. om hoog trekken.*

Ueberſieden, *v.a. opkooken, te veel kooken.*
 Ueberſieden, *v.n. overkooken.*
 Ueberſichern, *v.a. verzilveren; überſichert Leichter, verzilverde kandelaaſers.*
 Ueberſieffen, *adj. verwaterd; te veel gedronken.*
 Ueberſommen, *v.n. den zomer doorbrengen.*
 Ueberſpannen, *v.a. overſpannen, te veel ſpannen, te ſterk ſpannen; einen Bog, die Saiten überſpannen, een boog te ſtyf, de ſnaaren te ſterk, te ſtyf ſpannen.*
 Ueberſpinnen, *v.a. mit Geld, met goud omwinden, bekleden, bezwaagelen.*
 Ueberſpreiten, *v.a. overheen ſpreiden.*
 Ueberſprengen, *v.a. beſprengen.*
 Ueberſpringen, *v.n. overſpringen; ein Wort überſpringen, een woord overſlaan.*
 Ueberſtehen, *v.a. uitſtaan, liden, verdraagen, doorktaan; viele Widerwärtigkeiten überſtehen, veele weelderwaardigheden uitſtaan; es mannebr überſtanden haben, 't al doorgeſtaan, geleeden hebben, het hoekje te boven zyn; it. geſtorven zyn.*
 Ueberſteigen, *v.a. einen Berg, eenen berg overklommen; die feindlichen Linien überſteigen, des vyands linien overweldigen.*
 Ueberſteigen, *v.a. overtreffen, overwinnen.*
 Ueberſtellen, *v.a. den Tisch mit Speijen, de tafel met ſpyzen vol zetten.*
 Ueberſtimmen, *v.a. overstemmen, met ſtemmen overhaalen, by overſtemming, of met meerderheid van ſtemmen doordringen; die Saiten überſtimmen, de ſnaaren te hoog ſtellen.*
 Ueberſtrichen, *v.a. overſtryken, overſmeeren, beſtryken.*
 Ueberſtreckung, *f. beſtryking, her beſtryken, overſtryken, overſmeeren.*
 Ueberſtreifen, *v.a. overſtroopen, overtrekken.*
 Ueberſtreiten, *v.a. overſtryden, overſtryden, overruigen; ihr werdet ihn nicht überſtreiten, gy zult hem niet overſtryden, overruigen, niets op hem winnen, hem van zyn ſtak niet brengen.*
 Ueberſtreuen, *v.a. overſtrooijen, beſtrooijen.*
 Ueberſtreichen, *adj. mit Del, overſtrecken, beſtrecken met oli.*
 Ueberſtudieren, *ſich, v. rec. ſterk, te veel ſtudieeren, zyn hoofd te veel met de ſtudien breeken.*
 Ueberſtülpen, *v.a. die Ermel, de mouwen omſlaan, opſlaan.*
 Ueberſtützen, *v.a. einen Topf, eenen pot om ver ſnyten, gooijen, buitelen.*
 Ueberſtützung, *f. het om ver ſtooten, buiteling.*
 Ueberſtudien, *v.a. bevlecken, bezoedelen, morſig, vuil maaken.*
 Ueberſtäfel, *v.a. mit hout-, ſchrynwerk beſchieten, -bekleden.*
 Ueberſtäben, *f. überſchreiben.*
 Ueberſteuren, *-theur, adj. & adv. zeer duur.*
 Ueberſteuren, *v.a. overlooven, te hoog in prys zetten, ſtellen.*
 Ueberſteuren, *f. Ueberſteuren.*
 Ueberſteuren, *v.a. einen, jemand bedriegen.*
 Ueberſteuren, *f. bovendeur, kalf van de deur.*
 Ueberſteuren, *v.a. bedriegen, misleiden.*
 Ueberſteuren, *v.a. verdraagen, overdraagen, overbrengen; eine Seitensumme im Schuldbuch übertragen, eene ſom van de*

voorgaande blaadzijde overdraagen; sein Geld den mit Geduld übertragen, zyn liden, zyn ongemak met geduld verdraagen; ein Amt übertragen, een ampt, eene bediening overdraagen; der Baum überträgt sich, v. rec. de boom draagt te veel vruchten; ein nem etwas übertragen, jemand iets opdraagen.

Uebertragung, *-drang, m. overlaf; einem Uebertragung anthon, jemand overlaf doen.*
 Uebertreffen, *v.a. overtreffen, te boven gaan, ophaalen; einen übertreffen in etwas, jemand in iets overtreffen.*
 Uebertrefflich, *adj. & adv. heerlyk, ongemeen, ſchoon, uitmunrend, het beſte van de wereld.*
 Uebertreffung, *f. uitmuntenheid, heerlykheid, her overtreffen, het te boven gaan.*
 Uebertreiben, *v.a. afdryven, aſjaagen, moe maaken; ein Pferd übertreiben, een paard bek of ryllen; ein Feld mit dem Wiehe übertreiben, een veld, land met vee bezetten; einem die Augen übertreiben, jemand de oogen doen overloopen; mit dem Saufen, es übertreiben, buitenspoorig zuipen.*
 Uebertreten, *v.a. overgaan, overtreeden, zwikken; er war kaum über die Schwelle getreten, hy was pas binnen 's huis; die Gebote, Geſetze übertreten, de geboden, de wetten overtreeden; ſchenden; seine Gewalt übertreten, zyne magt, zynen laſt te buiten gaan.*
 Uebertreter, *m. een overtreeder.*
 Uebertreterin, *f. eene overtreedster.*
 Uebertretung, *f. overtreding, ſchending.*
 Uebertreiben, *ſich, v. rec. te veel drinken.*
 Uebertroffen, *adj. overtroffen, overwonnen.*
 Uebertrunken, *adj. beſchonken, met drank overlaalen.*
 Uebertünchen, *v.a. overpleiſteren, overwitten, witten; von neuem überünchen, op nieuw witten, herwitten, nog eens witten.*
 Ueber und drüber gehen, *v.n. bol over bol, over kant gaan.*
 Ueberwachen, *v.a. overwachten, bewaſſen, foppen, dotten, loeren, ſcheeren, het met over het hoofd haalen, ſnuiten, in de zak piſſen.*
 Ueberwachen, *v.a. in 't waſſen, groejen overtreffen.*
 Ueberwachen, *v.n. overwaſſen, bewaſſen.*
 Ueberwaden, *überwaten, v.a. doorwaaden, doorgaan.*
 Ueberwägen, *f. überwiegen.*
 Ueberwällen, *v.n. opzieden, opkooken, opporrelen, overkooken.*
 Ueberwältigen, *v.a. overweldigen, vermeesteren, overmannen, overwinnen.*
 Ueberwältigung, *f. het overweldigen, vermeesteren, enz.*
 Ueberwältigen, *v.a. bevogten, nat maaken, overſtroomen.*
 Ueberwaten, *f. überwaten.*
 Ueberwäſchel, *m. opgeld.*
 Ueberwäſchen, *v.a. einen, jemand overwaſſen.*
 Ueberwäſchen, *v.a. witten, overwitten.*
 Ueberwäſchung, *f. het overwaſſen.*
 Ueberwäſchung, *f. overruiging.*
 Ueberwäſchen, *v.a. over-, omwerpen, omſlaan; seinen Mantel, zynen mantel omſlaan, zig met zynen mantel bedekken.*
 Ueberwäſchen,

Heberwerfen, *ſich*, v. rec. worfelen, voor over vallen; overgeeven, braaken.
Heberwichtig, *adj.* overwichtig, overzwaar.
Heberwicken, *f.* überwinden.
Heberwiegen, v. a. overweegen, opweegen, ophaalen, overhaalen, overſlaan.
Heberwiegen, *adj.* overtuigd.
Heberwinden, v. a. omwinden, omdraaien; overwinnen, verwinnen, te boven komen, overkomen; ſeine Begierden überwinden, zyne luſten overwinnen; alle Hinderniſſe überwinden, alle beletzels, hinderpaalen opruimen; *ich kann mich nicht überwinden, ik kan het niet van my verkrygen, het kan niet van myn hart.*
Heberwinder, m. een overwinnaar, verwinnaar, veroveraar.
Heberwinderinn, f. eene overwinſter.
Heberwindlich, *adj.* overwinnellyk, dat te verwinnen, te overwinnen is.
Heberwindung, f. overwinning, verwinning, verovering.
Heberwintern, v. n. overwinteren, den winter aebrengen.
Heberwinterung, f. overwintering.
Heberwinterungslager, n. winterleger.
Heberwiſchen, v. a. afveegen, afwryven.
Heberwiſ, m. te groote fynheid, gezogte ſpitzvondigheit.
Heberwichtig, *adj.* te fyn, te ver gezogt.
Heberwölken, v. a. bewolken, met wolken bedekken.
Heberwoffen, *adj.* agter over gebogen.
Heberwunden, *adj.* overwonnen, verwonnen, vervoerd, onder gebragt.
Heberwurf, m. dek, overtrek, jurk van een kind.
Heberwurf, m. een tandtrekker.
Heberzahl, f. een getal boven iets.
Heberzahlen, v. a. te veel, te duur betaalen.
Heberzählen, v. a. overtellen, hertellen.
Heberzählen, *ſich*, v. rec. niet wel tellen, zig vergiffen in, onder het tellen.
Heberzählig, *adj.* overtollig, boven het getal.
Heberzählen, f. überzählen.
Heberzeitig, *adj.* Adv. overryp, meer dan ryp.
Heberzeitigen, v. n. te ryp worden.
Heberzeugen, v. a. overtuigen.
Heberzeugend, *adj.* overtuigend.
Heberzeugung, f. overtuiging.
Heberziehen, v. a. overtrekken, bedekken, betrekken; Stühle mit grünem Sammet überziehen, ſtuolen met groen ſely overtrekken, over-, bekleeden; einen Reiz überziehen, een pelsrok overtrekken; der Himmel überzieht ſich mit Wolken, de lugt betreft, wordt met wolken overdekt; mit Wolken überzogene Luſt, betrokke lugt; überzogene Mandeln, zuikeramandelen; ein Land mit Krieg überziehen, een land beoorlogen; ein Waſſer überziehen, een water overhaalen.
Heberziehung, f. het overtrekken, bekleeden, betrekken, overhaalen.
Heberzinnen, v. a. vertinnen.
Heberzogen, *adj.* overtrokken, bedekt, overgehaald.
Heberzuckern, v. a. overzuikeren, met zuiker beſtrooien, -belggen.
Heberzug, m. overtrek, -bekleeding, overtozt; Heberzug eines Bettes, overtrek van

een bed; eines Heers über einen Strom, overtozt van een leger over eene rivier; eines Regens, een korte regen, een regenvlaag; mit Krieg, zynandelyke aanval.
Heberzwerch, *adv.* dwars, overdwars; etwas überzwerch, in die Quir legen, iets dwars leggen; überzwerch anſehen, dwars, ſcheel aanzien; einem eines mit Worten überzwerch geben, jemand van ter zyde, bedektelyk heriſpen, een ſteek of een ſchampscheut geeven.
Heberzwerchbruch, m. een dwarsbreuk.
Heblich, *adj.* Adv. gebruikelyk, in het gebruik, aangenomen; eine übliche Gewohnheit, eene aangenome gewoonte; das iſt nicht mehr üblich, dat is niet meer gebruikelyk.
Hebrig, *überig*, *adj.* Adv. overig, overtollig, onnut, over, vrugtelooſ; wo iſt das übrige Geld? waar is het overige geld? übrige Sorgen, overtollige, onnutte zorgen; ein übriges thun, meer dan te veel doen; es bleibt kein Pfennig übrig, daar blyft, ſchiet geen duit over; ich habe keine Zeit übrig, ik heb geen tyd; übrig lang, meer dan lang.
Hebrigens, *adv.* voor 't overige.
Hebung, f. oeffening; die Hebungen eines jungen von Adel, de oeffeningen van een jongen van adel.
Heck, m. Okſel, oxel.
He, f. auf, op.
Heer, n. over, ſtrand, zeekant, wal; am Heer liegen mit ſeinem Schiffe, met zyn ſchip aan den wal leggen; eines Fluſſes, Waſſers, kant van eene rivier, van een water, waterkant; hohes in einer Stadt, burgwal, kaay.
Heerſchwalbe, f. eene rivierzwaluw.
Hehr, f. uur, uurwerk; um ein, zwei Uhr, om een uur, om twee uren; wie viel Uhr iſt es? hoe laat is het? ich habe meine Uhr nicht bei mir, ik heb myn horologie, horlogie niet by my; die Uhr aufſehen, het uurwerk opwinden.
Hehralt, *adj.* zeer oud; uhralte Sachen, zeer oude zaaken.
Hehrabn, *abn*heer, *alt*vater, m. overgrootvader.
Hehrabnsahn, m. betoudovergrootvader.
Hehrabnsfrau, f. overgrootmoeder.
Hehrabnmutter, f. overoudgrootmoeder, oudovergrootmoeder.
Hehrabnvater, m. overoudgrootvader, oudovergrootvader.
Hehrdeckel, m. bril van de horologiekas, waarin het glas is.
Hehrnefel, m. een naneef, agtorneef, zoon van een zoonzoon.
Hehrnelinn, f. nanicht, dogter van een dogters kind.
Hehrſed, f. Urſed.
Hehrſutter, n. een horologiekas.
Hehrſicht, f. Urſicht.
Hehrſammer, m. de ſtaande kamet van een uurwerk.
Hehrſcher, f. Urſcher.
Hehrſtund, f. Urſtunde.
Hehrſtaub, f. Urſtaub.
Hehrlein, n. een klein horologie, een zakhorologie.
Hehrmacher, m. een horologie-, uurwerkmaaker.

Ubrock, f. Uroch.
Ubrichter, m. een zetter, opwinder van een uurwerk.
Uhrwerk, n. het uurwerk.
Uhrzeiger, m. de wyzer van het uurwerk.
Uhu, m. een ſteenuil.
Uhuen, v. n. ſchreeuwen, roepen als een ſteenuil.
Ukley, m. ukley, bley, of witviſch.
Ulm, *Ulm*baum, *Ulm*enbaum, m. een olm, olmboom.
Ulm, *alj.* van een olm, van een olmenboom, van olmenhout.
Ulmenbaum, f. Ulm.
Ulmenbuſch, m. een olmbosch.
Ulmenholz, n. olmenhout.
Ulmenwald, m. f. Ulmenbuſch.
Um, *pruip.* om, tegen, voor, met; um die Kirche herum, om, rondom de kerk; um ſelbige Zeit, tegen, ontrout dien tyd; um einen ſtets ſein, by jemand geſtadig zyn; um baar Geld kaufen, voor gereed geld koopen; um und um, om en om, rondom; um ſein Geld ſoumen, zyn geld verliezen, kwyt raaken; um den Mittag, tegen den middag; der eine um den andern, de een na den andern, by beurten; um ſo viel deſſo mehr, beſſer, des te beter; um Gottes willen, om Gods will; um den Erdboden fahren, om de aarde, den aardbol rond varen; ſich um etwas bemühen, na iets ſtaan, trachten; um etwas wiſſen, kennis van iets hebben; er iſt um Kopfs größer denn ich, hy is een kop grooter, dan ik; einen um hundert Thaler ſtrafen, jemand in de boete beſlaan van 100 daalders; er thut ſehr um ſeinen Vater, hy is zeer bedroeft om zyn vaders dood; er thut um die Jungfer, hy is op de juffer verliefd; es iſt um ihn gethan, het is met hem gedaan; die Stanz de iſt um, het uur is om, voorby.
Umackten, v. a. omploegen, omſpitten.
Umarmen, v. a. omarmen, omhelzen.
Umarmung, f. omarming, omhelzing.
Um, f. um.
Umber, m. ſchaduw, lommer, diepzel.
Umbeugen, *umbiegen*, v. a. ombuigen, krommen.
Umbiegung, f. het ombuigen.
Umbinden, v. a. binden, ombinden, voordoen; eine Schürze umbinden, een voorſchoot, ſhorteldoek ombinden, voorloen, omloen; ein Buch umbinden, een boek binden, in een bund doen, eenen band om heen leggen.
Umbinderinn, f. eene vechter.
Umblafen, v. a. om-, omverblaazen, -waaien.
Umbblättern, v. a. doorbladen, doorbladeren, van blad tot blad nazien.
Umbrechen, v. a. breeken, beploegen; van, uit malkander neemen, doen.
Umbbringen, v. a. ombrengen, om bals brengen, van het leven berooven, dooden; heimlich, heimelyk van kant helpen; ſich ſelbſt, eig ſelv' verdoen, van kant helpen; ſein eigen Kind, zyn eigen kind vermoorden, verdoen, om bals brengen.
Umbücken, f. umbeugen.
Umbunden, *adj.* vaſtgeemaakt, gebonden.
Umburſeln, v. n. ombuitelen, omtuimelen.
Umbdecken, v. a. bedekken, rondom toe dekken.
Umdrehen, v. a. om-, rouddraaien.

Umdreher, *m.* omdraajer, omwender.
 Umdrebing, *f.* omloop; die Umdrebing des
 Wondes, *de omloop der manen.*
 Umdrukken, *v. a.* herdrukken.
 Umeinander, *adv.* na malkander.
 Umeffen, *f.* umeffen.
 Umeken, *v. a.* afweiden, afecten, verteeren.
 Umfaben, *f.* umfangen.
 Umfabung, *f.* Umfassung.
 Umfabren, *v. a.* om- rondvaaren; *afser*
 dem Wege, *van den weg af dwaalen.*
 Umfabrt, *f.* het rond vaaren.
 Umfall, *m.* het omvallen.
 Umfallen, *v. n.* omvallen, omvervallen, neer-
 storten, neervallen; *der Baum fällt um,*
de boom valt om, omver; das Vieh fällt
um, het vee sterft.
 Umfallen, *v. n.* van het geloof afvallen.
 Umfdallen, *v. a.* voor over vallen.
 Umfang, *m.* omreuk, omkring.
 Umfangen, *v. a.* omvangen, omvatten, om-
 armen, omhelzen, omringen, befluiten,
 bevatten.
 Umfangung, *f.* Umfassung.
 Umfaffen, *f.* umfangen.
 Umfassung, *f.* omvatting, omarming, om-
 helzing.
 Umflichten, *v. a.* rondom vlechten, omvou-
 wen.
 Umfliegen, *v. n.* omheen-, rond vliegen.
 Umflieken, *v. n.* om heen vloejen, loo-
 pen; *der Strom umfließt die Stadt,*
de rivier loopt om, rondom de stad.
 Umfliehung, *f.* her omheen-, rondom vloe-
 jen, -loopen.
 Umflößen, *adj.* rondom vloeijend.
 Umfrage, *f.* omvraag, navraag; *die Umfrage*
thun, de omvraag doen, de stemmen opnee-
men; Umfrage nach, von waen etwas an-
stellen, halten, iets onderzoeken.
 Umfragen, *v. a.* om- rondvraagen, *de stem-*
men opnemen, onderzoeken, onderzoek
doen.
 Umfressen, *v. n.* rondom afeten; panlikken,
 loopen, schuimen, *op schiffen loopen;* *das*
Uebel frisst um sich, het kwaad neemt toe,
weet in, gaat voort.
 Umfressen, *adj.* aangestoken, doorknaagd.
 Umführen, *v. a.* rond-, omleiden, ophouden.
 Umführung, *f.* het rond-, omleiden, om-
 vaaren.
 Umgaffen, umbergaffen, *v. n.* ginnegappen,
 itaan kyken, rond gaapen, lanterfanten.
 Umgang, *m.* her omgaan, omgang, omme-
 gang, processie; *omdragt, omweg; einen*
Umgang nehmen, eenen omweg nemen;
einen Umgang halten, in processie gaan;
tdglicher Umgang mit jemand, dagelyksche
omgang, ommevang, verkeering met jemand;
ich habe nicht Umgang haben, nehmen
wollen, an euch zu schreiben, ik heb niet
wilken in gebreke blyven, aan u te schry-
ven; ich werde es nicht Umgang haben
können, ik zal het niet dan met moeite
kunnen uitgaan, ik zal 'er my bezwaarlyk
van kunnen ontdoen, ontslaan.
 Umganger, *m.* een die om, rond gaat.
 Umgänglich, *adj.* gemeenzaam, spraakzaam,
 vriendelyk.
 Umgangsweise, *adv.* by wyze van processie,
 omgang.
 Umgeben, *v. a.* omgeeven, omdeelen, omrin-

gen, omcngelen; *eine Stadt mit Mauern*
umgeben, eene stad met mureu omringen;
den Feind von allen Seiten umgeben,
den vyand van alle zyden, van alle kanten
omcngelen; einen Gefangenen mit Ketten
umgeben, eenen gevangen in de bojen slui-
zen; jemand einen Mantel umgeben, je-
mand eenen mantel omdoen; mit Unflut
umgeben seyn, met ongeluk omringd zyn.
 Umgebung, *f.* her omringen, de omtrekking.
 Umgebund, *n.* kapsel, hulfel.
 Umgebogen, *adj.* omgeboogen, rond geboo-
 gen.
 Umgebracht, *adj.* omgebragt, *om het leven*
gebragt, gedood, van het leven beroofd.
 Umgedreht, *adj.* ongedraaid.
 Umgefallen, *adj.* omver-, omgevallen.
 Umgegraben, *adj.* omgraaven.
 Umgeben, *v. a.* omgaan, rond gaan;
 verkeeren, leeven, handelen; *flüchtig,*
thbricht mit oder in etwas umgehen, wy-
welyk, dwaazelyk met iets omgaan, te werk
gaan; ich habe eine Meile umgehen müssen,
ik heb eene myl moeten omgaan; umgehen
mit einer Person, met jemand omgaan, ver-
keeren, handelen; mit Krämeren, Handel-
schaft umgehen, kraanery, koopmanschap
doen; mit Betrug, mit Lügen umgehen,
met bedrog, met leugens omgaan; das Amt
geht um, die bediening boukt beurt, ver-
wisselt; es geht ein Gerücht um, daar
loopt een gerucht; mit der Wahrheit um-
gehen, de waarheid zeggen, spreken; ich
weiß, worauf er umgeht, ik weet, waar
hy op doelt, nikt; ein Geist, ein Geheiß
geht um, het spookt, daar waart een geest;
es geht um in dem Hause, het spookt in
dat huis; er geht auf nichts gütts um,
hy bedoelt niets goeds; hy bedenkt listen,
hy verzint kwaad; ich umgehe dieses, ik
gaa dit voorby, dit laat ik onaangeroerd;
das Jahr geht um, het jaar verloopt;
ich kann nicht umgehen, ik kan niet voor-
by, ik kan niet in gebrek blyven.
 Umgekehrt, *adj.* omgekeerd, omgedraaid.
 Umgeld, *n.* impolt, schatting, belasting; *ein*
Umgeld auslegen, een schatting opleggen.
 Umgerissen, *adj.* omgeruikt, omver gehaald.
 Umgerührt, *adj.* omgeroerd.
 Umgeschlagen, *adj.* omgeslagen, ontaart,
 omgekeerd, om ver geworpen.
 Umgeschmolzen, *adj.* herfmolten.
 Umgestoßen, *adj.* omgestooten, om ver ge-
 stooten.
 Umgeführt, *adj.* omgekeerd.
 Umgetrieben, *adj.* om-, rond gedreeven.
 Umgewechselt, *adj.* verwisseld.
 Umgeworfen, *adj.* om-, om ver geworpen,
 gesmeeten.
 Umgießen, *v. a.* hergieten, gieten; *ein Stück*
Geschüt, Glocke umgießen, een stuk ge-
schüt, eene klok vergieten, bergieten; in
eine Forme umgießen, in eene andere vorm
gieten.
 Umgraben, *v. a.* omgraaven, omdelven, om-
 spitten.
 Umgrabung, *f.* omgraaving, omdelving, om-
 spitting.
 Umgründen, *v. a.* bepaalen, paalen stellen, zet-
 ten.
 Umgründung, *f.* bepaal-, aferking.
 Umgrüßen, *f.* umfangen.

Umgriff, *m.* f. Umkreis.
 Umgürten, *v. a.* omgorden, ombiaden, om-
 hangen.
 Umgürtung, *f.* omgording.
 Umguß, *m.* hergieting, vergieting, het her-,
 vergieten.
 Umhaben, *v. n.* omhebben; *einen Mantel*
umhaben, eenen mantel omhebben; es ist
alles naß, was ich um und an habe, 't is
alles nat, wat ik om en aan heb.
 Umhacken, *v. a.* omhakken, omverhakken,
 ompspitten.
 Umhagen, *f.* umhagen.
 Umhalsen, *v. a.* omhelzen.
 Umhang, *m.* om-, behangzel, dekzel, gordyn.
 Umhängen, umhängen, *v. a.* omhangen, on-
 doen, omflaan, behangen.
 Umhauen, *v. a.* omhouwen, omhakken, om
 ver hakken; *den Mastbaum umhauen*
müssen, de mast moeten kappen.
 Umhauung, *f.* het omhouwen, omverhakken,
 kappen.
 Umhengen, *f.* umhängen; *eine Wand mit*
Tappten umhengen, den muur met tapy-
ten behangen.
 Umher, *adv.* omheen, rondom, overal.
 Umher abhauen, *v. a.* rondom afhouwen,
 -af kappen, besnoejen, snoejen.
 Umherbauen, *v. a.* rondom bouwen.
 Umher bebauen, *v. a.* rondom bebouwen.
 Umher bedecken, *v. a.* overal-, rondom be-
 decken.
 Umher beledigen, *v. a.* rondom, overal lek-
 ken.
 Umher benagen, *v. a.* overal, rondom be-
 knabbelen, -beknauwen.
 Umher becheeren, *v. a.* rondom scheeren.
 Umher bezeichnen, *v. a.* overal rekenen.
 Umherbinden, *v. a.* rondom binden, -vastmae-
 ken.
 Umherfabren, *v. a.* rondom vaaren.
 Umherflechten, *v. n.* omheen vlechten.
 Umherfliegen, *v. n.* rondom, overal, omheen
 vliegen.
 Umherfließen, *v. n.* rondom loopen, vloejen.
 Umherführen, *v. a.* rond, rondom leiden.
 Umbergaffen, *v. n.* f. umgaffen.
 Umbergan, *v. n.* rond, rondom gaan, over-
 al gaan.
 Umbergelegen, *adj.* rondom gelegen.
 Umbergewirft, *adj.* om heen gewerkt.
 Umbergründen, *v. n.* rondom schynen.
 Umbergucken, *v. n.* rond, overal heen zien,
 -kyken.
 Umberflingeln, *v. n.* omroepen.
 Umberfrachen, *v. n.* rondom kraaken.
 Umberlaufen, *v. n.* rond-, overal heen loopen,
van de eene na de andere plaats.
 Umberlegen, *v. a.* rondom leggen.
 Umberlichten, *v. n.* rond lichten.
 Umberliegen, *v. n.* rondom leggen; *umher-*
liegende Gegen, de streek rondom heen.
 Umhernagen, *v. a.* rondom beknabbelen.
 Umherreiten, *v. a.* rond, rondom ryden.
 Umherreden, *v. a.* overal, rond zaajen.
 Umhersehen, *v. a.* rond, overal schaaven.
 Umhersehen, *v. a.* overal, rondom zenden.
 Umhersehen, *v. a.* lassen die Augen, *de*
oogen overal laten heen gaan.
 Umhersehen, *v. a.* rond vaaren, rond zei-
 len.
 Umhersehen, *v. n.* rond kruipen.

Umhersehendmen,

Umberfchwidmen, *f.* umfchweljen.
Umberfchwimmen, *v. n.* rond zwemmen.
Umberfchieten, *f.* Umbergucken.
Umberfetzen, *v. a.* rondom, overal zetten.
Umberfetzen, *v. n.* rond zitten.
Umberfprengen, *v. a.* befprengeu overal, rondom.
Umberfchieten, *v. n.* um den Tifch, rondom de tafel ftaan.
Umberfchreiven, *f.* omfchreiven, *v. n.* omfchrijven, rond zwerven, omloopen, rondloopen, rinkelrooien.
Umberfchreuen, *v. a.* rondom, overal ftrooien.
Umberfchuden, *v. a.* rond, overal zoeken.
Umberftragen, *v. a.* rond draagen, op ftraat brengen.
Umberfchreiben, *f.* umfchreiben.
Umberfwaalen, *v. n.* om-, rond dwaalen, landloopen.
Umberfrollen, *v. a.* om, rond rollen.
Umberfwandern, *f.* umfwandern.
Umberfwaffen, *v. n.* rondom waffen, om heen groejen.
Umberfwohnen, *v. n.* rondom-, om heen woenen.
Umberfchieten, *f.* Umfchieten.
Umhin, *nicht fommen, niet voorby kunnen, kominen.*
Umhoben, *v. a.* befchnaaven.
Umhüllen, *v. a.* omwinden, omvouwen, inpakken.
Umhüllung, *f.* omwinding, inpakking.
Umjagen, *v. a.* om-, rond jaagen.
Umkehr, *m.* wederkomt, weeromkeering.
Umkehren, *v. a.* omkeeren, omwenden, *onderfte boven, opwaarts keeren, verwoeften, vernielen; terug keeren, welrom keeren; fch umkehren, zig omkeeren, omdraagen; ein Blatt im Buche umkehren, eene bladzyde in een boek omfiaan; eine Rede umkehren, eene reden in eenen anderen zin opvatten; eine Stadt umkehren, eene Stad verwoeften; eine Lehre umkehren, eene leer verdraagen, 'er een verkeerd zin aan brengen; jemand umkehren, jemand bekeeren, van gedagten, gevoelens doen veranderen; nach Hause umkehren, na huis gaan, keeren; von feinen Sünden umkehren, van zyne zonden afkiaan.*
Umkehrung, *f.* omkeering, vernieling, verwoefing, het terugkeeren.
Umklaffen, *v. a.* omvademen, omgrypen, omvatten, omvangen.
Umkleiden, *v. a.* bekleeden, van kleeren veranderen.
Umkommen, *v. n.* omkomen, om hals komen, ranken, omgebracht worden, het leven verliezen; verlooren gaan, bederven; im einem Treffen, an der Pef, fneuelen, omkomen in den ftag, in een gevegt, aan de pef; das Gedächtnis der Gottlofen komet mit um, de gedagtenis der zolloofen vergaat; laffet das nicht umkommen, wie toe, dat zy dat niet verliest.
Umkreis, **Umkreis**, *m.* omkring, omtrek, het fond; **Umkreis der Erde**, omtrek der aarde; der Welt, het rond der waereld.
Umkuellen, *f.* umkuellen.
Umladen, verpakken; *f.* umpacken.
Umlagern, *v. a.* met een wal, eene verfchanfing omringen.
Umlauf, *m.* omloop, kreitsbrief.

Umlaufen, *v. n.* om-, rond loopen; das Rad, die Mühle lauft um, het rad, de molen loopt om; den ganzen Tag umlaufen, den ganschen beelen dag rondloopen; der Wind lauft um, de wind draajt om, is veranderd.
Umläufer, *m.* om-, rondlooper, zwerwer.
Umläuferinn, *f.* een loopster, die niet gaarne te, in huis zit of blyft.
Umlecken, *f.* umherbelecken.
Umlegen, *v. v.* beleggen, rondom beleggen; ein Faß, ein Schiff, een ton, een fchip op zyde leggen; Schneide eines Messers, *f.* fkuupf; den Nachtrock umlegen, den japon aandoen.
Umlenken, *v. a.* omdraagen, fterien; die Pferde, den Wagen umlenken, de paarden, den wagen omdraagen; einen nach feinem Willen umlenken, jemand draagen, zo als men wil.
Umleuchten, *v. a.* rondom lichten.
Umliegen, *f.* umherliegen; der Baum liegt um, de boom legt omver.
Umlegend, *adj.* omlegend, rondom leggend.
Ummachen, *v. a.* veranderen, omringen; die Sachen müssen umgemacht werden, de zaaken moeten veranderd worden; etwas mit einer Mauer, iets met een muur omvatten, omringen.
Ummachen, *m.* marten, *v. a.* bepaalen, met fteenen aftekenen.
Ummauren, *v. a.* bemuuren, met een muur omvatten, omringen.
Umnagen, *v. a.* beknabbelen, kluiwen, doorbyten.
Umnähen, *v. a.* benaagen, rondom naagen.
Umnedeln, *v. a.* benevelen, verduiffteren.
Umnebelst, *adj.* beneveld, met dampen betrokken.
Umnehmen, *v. a.* omneemen, aandoen; das Salvet unnehmen, het ferveet ondoen.
Umpacken, *v. a.* herpakken, verpakken; in andere Faßer, als Springe, vertonnen.
Umpfählen, *v. a.* met paalen omzetten, bezetten.
Umpflanzen, *v. a.* rondom, om heen beplanten; verplanten.
Umpflügen, *v. a.* omploegen, breeken door ploegen.
Umränften, *v. a.* van de korff ontbloeten, den korff ofdoen.
Umrrede, *f.* omloop, omtrek van worden.
Umrreden, *v. a.* omfchryving door woorden gebruiken, uitweiden.
Umrreiben, *f.* umfchreiben.
Umrreisen, *v. n.* reizen, omreizen, eenen omweg neemen.
Umrreifen, *v. a.* omhaalen, omverhaalen, omverfmyten; eine Mauer umreifen, eenen muur omver haalen; einen Neger umreifen, eenen akker, land breeken.
Umrreiten, **umreiten**, *v. a.* om, rond ryden; te paard dwaalen.
Umringen, *v. a.* omringen, omcingelen.
Umringung, *f.* het omcingelen, omringen.
Umrirt, *f.* eene cavalcade, ftagig gerit, plegtige inbaaling te paard.
Umrrollen, *v. a.* *f.* umrollen.
Umrühren, *v. a.* omroeren, omdraagen.
Umrührung, *f.* het omroeren.
Umrüden, *v. a.* van den eenen in den anderen fak doen.

Umsäen, *v. a.* overal, rond zaaien.
Umsagen, *v. a.* rond zeggen, overal zeggen.
Umsätzen, *v. a.* op nieuw zouten, pekelen.
Umsatteln, *v. a.* van zadel veranderen; omvallen, van het geloof vallen, afvuldig worden; er hat umgefattelt, by is van godsdienst veranderd.
Umsatz, *m.* Umfetzung, *f.* wiffel, wiffeling, het omzetten.
Umschaben, *v. a.* afschraapen, afnyden, afscheeren.
Umschaffung, *f.* gefieldheid, gefchapeuheid.
Umschanzen, *v. a.* omfchansen, verfchanselen, met fchanssen, loffnydingen dekken.
Umschänzung, *f.* omfchanfing, verfchansing.
Umschatten, *v. a.* omfchaduwen, met fchaduw omringen.
Umschattung, *f.* omfchaduwing, het omfchaduwen.
Umschauen, *v. n.* omzien, omkyken, overal heen zien; terug zien; fch in der Welt umfchauen, met de waereld omgaan.
Umschäufeln, *v. a.* omfiaan, omwerpen, omfchoppen.
Umscheeren, *v. a.* rond fcheeren.
Umscheynen, *v. a.* omfchynen, rond fchynen.
Umschicken, *v. a.* rond zenden, gemeen maaken, meedeelen.
Umschießen, *v. a.* om ver fchieten.
Umschiffen, *v. a.* rond zeilen, eene reis, togt ter zee doen.
Umschlag, *m.* omflag, dekzel, windzel, overflag, klap, opflag, het afbreeken van iets.
Umschlagen, *v. a.* omfiaan, veranderen; afbreeken, ontaarten, om verre werpen; ein Blatt, een blad omfiaan; einen Nagel, een spyker omkloppen, omklinken, neerkloppen; die Feirath ist umgefchlagen, het huwelyk is af, afgebroken, legt in duigen; seine Kinder fchlagen um, zyne kinderen ftaan uit de aart, ontaarten; das Geld umfchlagen, het geld verfmelten, nieuw maaken; die Krankheit ist umgefchlagen, by is weer ingefort.
Umschleichen, *v. n.* rond kruipen, fluipeu.
Umschleppen, *v. a.* mede fleepen.
Umschließen, *v. a.* omfluiten; mit einer Mauer, met eenen muur omringen, omvatten, omvangen; mit den Armen umfchließen, met de armen omvatten; das Meer umfchleuft die Erde, de zee omringt de aarde, loopt om het aaridryk.
Umschlingen, *v. a.* omvatten.
Umschlossen, *adj.* beflooten.
Umschlungen, *adj.* omvat.
Umschmeißen, *v. a.* omfmyten, om ver fmyten, fmakken, -werpen.
Umschmelzen, *v. a.* herfmelten, verfmelten, op nieuw fmelten.
Umschmelzung, *f.* herfmelting, het op nieuw fmelten.
Umschmieden, *v. a.* herfmeeden, op nieuw fmeeden, verfmeeuen.
Umschmieren, *v. a.* befmeeren.
Umschnellen, *v. a.* befnyden.
Umschneidung, *f.* befnyding, het befnyden.
Umschränken, *v. a.* bepaalen, afpaalen, beperken.
Umschreiben, *v. a.* om-, af-, herfchryven, overfchryven; einen Brief umfchreiben, eenen brief overfchryven; ein Ding, dessen Name

Name unbekannt, mit mehreren Wörtern,
 iets breedvoeriger beschryven.
 Umschreibung, f. om-, beschryving, omre-
 den.
 Umichur, m. een voorschoot, boezelaar,
 schort, schortdoek.
 Umichürzen, v. a. om-, aandoen, omslaan.
 Umschütten, v. a. omschudden, om ver smy-
 ten, -stooren, uitgieten; einen Baum mit
 frischer Erde umschütten, eenen boom met
 versche aarde beleggen.
 Umschüttern, v. a. om ver smyten.
 Umschweif, m. omreden, omtrek van woor-
 den, omschryving; einen Umschweif neh-
 men, eenen omweg, omtrek nemen; einen
 langen Umschweif machen, veel woorden
 gebruiken, eene groote omschryving maaken;
 ohne Umschweif, zonder omwegen, kort,
 zaakelyk, met weinig woorden.
 Umschweifen, v. n. omzwieren, omloopen,
 omzwerven, omwaalen.
 Umschweifend, adj. omzwerend, omzwer-
 vend; ein umschweifender Arzt, Krämer,
 Ritter, een omzwerende arts, kramer,
 kwakzalver, een doeltelk ritter; ein um-
 schweifend, nicht gern zu Hause bleibendes
 Weib haben, nodurd ihr Haushalten zu
 Grunde gehet, een wyf, eene vrouw hebben,
 die gaarne buiten 's huis is, niet gaarne te
 huis blyft, en door wier uitloopen, uit-
 zigheit haare huishouling te gronde gaat,
 op stellen rydt.
 Umschweifer, m. een zwerver, omzwer-
 ver, landlooper.
 Umschweifig, adj. f. umschweifend; eine um-
 schweifende Rede, eene ver uitgerakte reden.
 Umschwemmen, v. a. bespoelen, bevoigten,
 besproejen.
 Umschwemmung, f. bespoeling, besproeijing,
 bevoigtiging.
 Umsegeln, v. a. om-, rond zeilen, -vaaren.
 Umssehen, v. n. omzien, omkyken; terug
 zien.
 Umsiehn, sich, v. rec. na iets zien, zoeken;
 sich umsiehn in Büchern, studeeren, lee-
 zen, boeken leezen, doorbladeren; nach ei-
 nem guten Dienste, na eenen goeten dienst
 uit zien, omkyken, zoeken.
 Umsieber, m. die om, rond ziet.
 Umsiehung, f. het om-, rondzien.
 Umsiehn, v. a. omzetteren, bezetten, wisselen;
 einen Tisch mit Stühlen umsiehn, rondom
 eene tafel stoelen zetten; einen Baum um-
 siehn, eenen boom verzetten, verplanten;
 Geld umsiehn, geld omzetteren, wisselen.
 Umsiehung, f. omzetting, wissel, verwisseling,
 verplanting, verzetting.
 Umsiehn, v. n. om-, ten einde zyn; das Jahr
 ist um, het jaar is om, is uit, ten einde.
 Um sich, rondom zig; um sich beißen, freß-
 sen, greifen, hauen, schlagen, werfen, rond-
 om zig byten, vreeten, tuffen, houwen, slaan,
 werpen, gooien; um sich werfen mit losen
 Worten, scheldwoorden uitbraaken.
 Umsitzen, v. n. rond zitten.
 Umsitzen, adv. voor niet, om niet, zonder
 geld, vergeefs, vrugteloos; umsitz die-
 nen, unterweihen, voor niet, zonder geld
 dienen, onderwezen; du sollst es mir nicht
 umsitz gethan haben, gy zult het my niet
 te vergeefs gedaan hebben; alles dieses ist
 umsitz, dit alles is te vergeefs, vrugteloos.

Umspannen, v. a. verspannen; Item, f. um-
 spannen.
 Umspringen, v. n. om-, rondspringen.
 Umstand, m. omstandigheid; vergadering,
 roehoorders; die Umstände wohl erwägen,
 de omstandigheden wel nagaan, wikken en
 weegen; sich in beschwerlichen Umständen
 befinden, zig in moeijelyke omstandigheden
 bevinden; der Redner hat den Umstand
 wohl verstanden, de redenaar heeft de roe-
 hoorders wel voldaan.
 Umständlich, umständlich, adj. f. adv. omstan-
 dig, uitvoerig, wydloopig; etwas um-
 ständig erzählen, iets omstandig verbaalen,
 vertellen; eine umständige Erzählung, een
 omstandig verhaal.
 Umstochen, umstochen, v. a. omstochpen, ver-
 schoppen; das Korn umstochen, omstochen,
 het koorn omzetten, verschoppen, verschie-
 ten; ein Gartenbett umstochen, een bed
 omspitten.
 Umstochen, umstochen, n. het omzetten, ver-
 schieten, omstochpen, omstochpen.
 Umstecher, -stocher, m. een omspitter, schop-
 per, korenschopper.
 Umstehen, v. a. om heen, rondom steeken.
 Umstehen, v. n. om-, rond staan, tegenwoor-
 dig zyn; sie haben mich umstanden, um
 mich gestanden, zy hebben rondom my ge-
 staan, my omringd.
 Umstehend, adj. om-, rond staande; die Um-
 stehenden grüßen, de omstaanders groeten;
 die umstehende Seite, de voorgaande blad-
 zyde.
 Umstellen, v. a. omringen, bezetten.
 Umstellung, f. het omringen, bezetten.
 Umstoppeln, v. a. bestoppen.
 Umstimmen, v. a. stemmen, met een anders
 toon, geluid gelyk zyn; jemand umstim-
 men, iemand winnen, tot zyn gevoelen over-
 haalen.
 Umstosen, v. a. f. umstochen.
 Umstosen, v. a. omstooten, om verre stoo-
 ten; einen Contract, ein Testament um-
 stosen, een contract, verdrag, een testament
 verbreken, vernietigen.
 Umstosen, n. Umstößung, f. f. Umstochen, n.
 Umstößer, f. Umstocher.
 Umstößlich, adj. herroepelyk, wederroepelyk.
 Umstößung, f. f. Umstochen, n.
 Umstößung, f. het om verre werpen; de ver-
 nietiging, het verbreken.
 Umstreichen, v. a. bestryken, doorstreepen,
 doorhaalen, met streepen uitdoen, omzwer-
 ven, omwaalen, rondloopen.
 Umstulpen, v. a. om-, overlupen.
 Umstur, m. omverstooting, omkeering, ver-
 val, omverwering, ondergang; Um-
 sturz des Landes, beiers, ondergang van 't
 land; der Gesetze, omkeering, verbrekinge
 der wetten.
 Umstürzen, v. a. omstorten, omschudden, om-
 keeren.
 Umständung, f. Umstur.
 Umstuchen, f. umstuchen.
 Umstufchen, v. a. ruilen, wisselen, verwissel-
 len.
 Umtheilen, v. a. omdeelen, rond deelen.
 Umthun, v. a. om, aandoen; eine Schürze
 umthun, een schort, voorschoot aan, voor-
 doen; seinen Mantel umthun, zynen man-
 tel omdoen, ombangen.

Umthun, sich, v. rec. nach etwas, na iets
 doen, staan, uit-, omzien; nach einem Dien-
 ste, na een dienst uitzien, enz.
 Umtragen, v. a. om, rond draagen.
 Umtragung, f. het om-, rond draagen, om-
 dragt.
 Umtreiben, v. a. om, rond dryven; auf der
 See lang umgetrieben, blij und her ver-
 schlagen werden, op zee lang omwervren,
 omgeleeven worden; einen hart umtrei-
 ben, jemand hard aanpakken.
 Umtrieb, m. f. het om-, rond dryven.
 Umtreten, v. n. van de eene na de andere
 plaats gaan, van party veranderen, tot eene
 andere party overgaan.
 Umtretung, f. striit, m. verandering, over-
 gang.
 Umtrinken, v. a. in 't rond drinken.
 Umtritt, m. f. Umtretung.
 Umtrucken, -drucken, v. a. herdrukken.
 Umtrumeln, v. a. om, rond trommelen.
 Umtrumel, m. het drinken in 't rond.
 Um und um, adj. rondom.
 Umwachsen, v. n. bewaassen, begroejen.
 Umwägen, v. a. omwentelen, wentelen, rol-
 len, omrollen; sich im Kotze umwägen,
 zig in den slyk, den modder wentelen, om-
 wentelen.
 Umwandern, v. n. omwandelen, rond wande-
 len.
 Umwechselfen, v. a. omwisselen, verwisselen,
 wisselen; heurt houden, by beurten, beur-
 twisseling iets doen, aflossen, verpoozen; die
 wollen umwechselfen, wy willen verwisselen,
 om zitplaats veranderen.
 Umwechselfung, f. verwisseling, verpoozing,
 beurtwisseling.
 Umweg, m. een omweg, keerweg, uitweg;
 Umwege suchen, omwegen, uitvuzgen zoe-
 ken.
 Umwehen, v. a. om-, om ver waajen.
 Umwelzen, f. umwägen.
 Umwenden, v. a. omkeeren, omdraagen; ein
 Kleid umwenden, een kleed omkeeren; ein
 neu Beweis, een beuys omdraagen.
 Umwenden, sich, v. rec. zig omwenden, zig
 omkeeren, omdraagen; omkyken.
 Umwendung, -kehrung, f. omkeering, ver-
 plaatzing, verschikking.
 Umwerfen, v. a. omwerpen, om ver werpen,
 omsmyten, om ver smyten; den Wagen,
 den wagen omwerpen, omsmyten; seinen
 Mantel, seinen Schlafrock eilends umwer-
 fen, zynen mantel, zyn japon schielyk aan-
 doen, aantrekken, omslaan; Korn, Getreide
 umwerfen, koren verschieten, verschoppen,
 omstochpen; einen Beweis umwerfen, een
 beuys weerleggen.
 Umwerfung, f. het om ver werpen, -smyten.
 Umwickeln, f. umwinden.
 Umwicklung, f. het om-, bewinden.
 Umwinden, v. a. omwinden, bewinden, om-
 draagen.
 Umwori, n. omrede, ompraak, omschryving.
 Umwurzeln, v. a. omwroeten; die Erde has
 ben den Aker umgewühlt, de wercken hebben
 het land omgevoet.
 Umwühlung, f. het omwroeten.
 Umwunden, adj. omwonden.
 Umwurf, f. Umstur.
 Umzünden, v. a. omheinen, met een he-
 keining bezetten, afzetten.

Umdunet, *adj.* omhincind.
Umdunung, *f.* het omheinen.
Umgehen, *v. a.* hertellen, overtellen, natellen.
Umgehlung, *f.* het overtellen, natellen, hertellen, overrelling.
Umzeichnen, *v. a.* rondom tekenen.
Umziehen, *v. a.* omtrekken, omreizen, omver trekken, haalen, rondloopen, zwerwen; mit einer Mauer, met een muur omringen.
Umzingelen, *v. a.* zingeling, *f.* s. umgeben, zc.
Umzirk, *f.* Umzug.
Umzirkeln, *umzirkeln*, *v. a.* omsluiten, omheinen, insluiten, bezetten.
Umzirkelung, *f.* het omsluiten, enz.
Um zu, om te.
Umzug, *m.* omtrek, omvang; eines Bildes, omtrek, rondheid van een geschilderd of gesneeden beeld.
Unabbezahlt, *f.* unbezahlt.
Unabhittlich, *adj.* onverbiddelyk.
Unabbrüchig, *adj.* onbenadeeld, onverkort; das ist euch unabbrüchig, dat is u geen schade, geen nadeel, daar hebt gy geen schade, geen nadeel by.
Unabgebrochen, *adj.* onafgebroken, zonder vermindering; unabgebrochen Obst, vruchten, die nog op den boom staan, nog niet geplukt zyn.
Unabgehauen, *adj.* nog niet gehouwen.
Unabgeseht, *adj.* niet afgehoft.
Unabgenutzt, *adj.* niet verfleeten, -verteerd.
Unabgerichtet, *adj.* niet afgerecht, dom, plomp, lomp.
Unabgeschdft, *f.* ungeschdft.
Unabgeschdumt, *adj.* ungeschdumt, ongeschuimd, niet geschuimd.
Unabgeschlaen, *unabgeschrochen*, *adj.* dat niet afgeslagen, afgesproken, geweigerd is.
Unabgeschnitten, *adj.* onafgeinceden, niet afgesneeden.
Unabgesondert, *adj.* onverdeeld.
Unabgesponnen, *adj.* niet afgesponnen, niet afgemaakt.
Unabgesprochen, *f.* unabgeschlagen.
Unabgesucht, *adj.* dat niet afgesocht, gestoft, geborsteld is.
Unabgesiegen, *adj.* zonder af te klimmen.
Unabgestraft, *f.* ungestraft.
Unabgethan, *adj.* onafgedaan, niet afgedaan, -beslist, onbeslist.
Unabgetheilt, *adj.* onverdeeld, niet verdeeld.
Unabgetragen, *adj.* niet afgedraagen, niet verfleeten.
Unabgewandt, *f.* unverwandt.
Unabgewehelt, *adj.* onverwiffeld.
Unabgewendt, *f.* unverwandt.
Unabgewischt, *adj.* niet afgewoed.
Unabldsig, *adj.* onophoudelyk, geduurig, aanhoudend, gestadig.
Unabldsigkeit, *f.* geduurigheid, aanhoudendheid.
Unabldlich, *adj.* & *adv.* s. unabldsig.
Unablenlich, *unabldlich*, *adj.* onafgeggelyk, dat niet af te leggen is, niet afgelegd kan worden.
Unabnehmlich, *adj.* zonder vermindering, dat niet te verminderen is.
Unabspeldlich, *adj.* s. unabsonderlich.

Unabstdglich, *adj.* dat niet kan worden afgeftagen.
Unabstehlich, *adj.* dat niet kan overzien worden.
Unabstetlich, *adj.* s. unausftetlich.
Unabsonderlich, *adj.* onafscheidelyk, dat niet gescheiden kan worden.
Unabsterblich, *adj.* dat niet uitsterft.
Unabtrennlich, *adj.* s. unabsonderlich.
Unabtrettlich, *adj.* onafstandig, dat niet overgedraagen kan worden; die Vernunft, oder die Religion macht manche Rechte einer geistlichen Gesellschaft unabtrettlich, de rede of de godsdienst maakt menige regten van een geestelyk genootschap onafstandig, dat veel regten van een geestelyk genootschap niet kunnen overgedraagen worden.
Unabwendlich, *adj.* & *adv.* onvermydelyk.
Unacht, *f.* s. Unachtsamkeit.
Unachtbar, *adj.* onedel, zonder agting, -aanzien, -eer.
Unachtbarkeit, *f.* onëdelheid, geringheid.
Unachtbarlich, *adj.* gering.
Unachtig, *unacht*, *adj.* onecht.
Unachtsam, *adj.* onagzaam, agtelooos, los, onoplettend.
Unachtsamkeit, *f.* onagzaamheid, losheid, agtelooosheid, onoplettendheid.
Unachtsamlich, *adj.* s. unachtsam.
Unadel, *m.* s. Unachtbarkeit, onedelheid.
Unadelich, *adj.* onedel.
Unadnlich, *adj.* ongelyk, niet gelykende, verschillend.
Unadnlichkeit, *f.* ongelykheid, verschil, verscheidenheid, onderscheid.
Unandacht, *f.* ongodsdienstigheid, onaandacht, yverloosheid.
Unandachtig, *adj.* ongodsdienstig, weinig godsdienstig, ongodvruchtig, onaandachtig.
Unandchtiglich, *adv.* zonder godsdienst, ongodsdienstiglyk, yverloos, ongodzalig.
Unangefangen, *adj.* onbegonnen, zonder begin, dat geen begin heeft.
Unangefochten, *adj.* & *adv.* onaangeroerd, ongemocid.
Unangeführt, *adj.* onaangehaald, niet aangehaald.
Unangegriffen, *adj.* s. unangefochten.
Unangehört, *adj.* & *adv.* niet gehoord, zonder andagt, -oplettendheid.
Unangekleidet, *unangethan*, *unangezogen*, *adj.* niet aangedaan, -gekleed, ongekleed.
Unangelegt, *adj.* niet aangelegt, niet besteed; unangelegtes Geld, los, ledig leggend geld.
Unangemacht, *unangemacht*, *adj.* ongemaakt, onrecht.
Unangemeldet, *unangefagt*, *adj.* ongemeld, zonder zig aangediend te hebben.
Unangenehm, *adj.* & *adv.* onaangenaam, ongeneugelyk, onbevallig, onbekeoorlyk, onzoot, onvermaakelyk; singen, lollen, met eene onbevallige stem zingen.
Unangerrührt, *adj.* onaangeroerd, onaangeraakt.
Unangefagt, *f.* unangemeldet.
Unangefehaut, *adj.* zonder gezien te hebben.
Unangeschnitten, *adj.* nog niet aan-, opgesneeden.
Unangezehen, *praep.* & *conj.* dat, onaangezien, niet tegenstaande dat.
Unangesprochen, *unangesprochen*, *adj.* zonder

aangesproken te hebben, zowier in huis geweest te zyn.
Unangefecht, *adj.* niet aangefstoken, onbesmet, ongemocid.
Unangefstosen, *adj.* ongeblust, ongekneust, gaaf.
Unangefastet, *adj.* niet aangeraast, -aangeroerd.
Unangethan, *f.* unangekleidet.
Unangetrieben, *adj.* niet aangedreeven, -aangezegt, zonder aandrang.
Unangezopft, *f.* unangefecht.
Unangezigt, *adj.* zonder aan te toonen.
Unangezogen, *f.* unangekleidet.
Unangezundet, *adj.* niet aangefstoken.
Unannehmlich, *f.* unangenehm.
Unannehmlich, *adj.* onaanneemelyk, niet aanneemelyk.
Unannehmlichkeit, *f.* onaangenaamheid, onbevalligheid.
Unansehnlich, *adj.* onaanzienlyk, ongezien, ongeacht, mismaakt.
Unansehnlichkeit, *f.* onzienlykheid, van weinig, zeringe waarde.
Unansprechlich, *adj.* onaanspreekelyk.
Unansündig, *adj.* onbetaamelyk, wanvoegelyk, niet voegend.
Unansündigkeit, *f.* wanvoegelykheid, onbetaamelykheid.
Unansüßig, *unansüßlich*, *adj.* onaansfootelyk, onberispelyk.
Unart, *f.* bederf, verdorvenheid, kwaade neigingen, bedorvenheid der zeden, schandelyke zeden; die angeborne Unart, de natuurlyke verdorvenheid.
Unartig, *adj.* ondeugend, boos, bedorven, ontaart.
Unartigkeit, *f.* ondeugd, kwaade gewoonte, kwaade hebbelykheid.
Unartlich, *adj.* onaangenaam, onbeschaafd, bor, plomp.
Unaufbringlich, *unaufstreiblich*, *unerschwinglich*, *adj.* dat niet op te brengen is, ondraagelyk.
Unaufgebust, *f.* unaufgepußt.
Unaufgehalten, *adj.* zonder opgehouden te zyn.
Unaufgemacht, *unaufgethan*, *uneröffnet*, *ungeöffnet*, *adj.* ongeopend, zonder open gemaakt te hebben, niet opgemaakt, niet open gedaan.
Unaufgepußt, *adj.* onopgetooid, onopgepronkt, zowier optooizel, zonder opgepronkt te zyn.
Unaufgeräumt, *adj.* niet opgeruimd, zonder orde, van zyn stel.
Unaufgejagt, *adj.* niet opgezegd.
Unaufgeschlicht, *adj.* niet opgesplitst, niet gekloofd, ongekloofd.
Unaufgeschnitten, *adj.* niet opgesneeden, ongesneeden.
Unaufgeschoben, *adj.* zonder uitsel.
Unaufgejagt, *adj.* ongedekt, niet gedekt, ongekuilt.
Unaufgethan, *f.* unaufgemacht.
Unaufgewärmt, *adj.* niet opgewarmd.
Unaufgejagt, *f.* unaufgepußt.
Unaufheblich, *adj.* ontilbaar, niet tilbaar, dat niet opgeligt kan worden.
Unaufhörlich, *adj.* & *adv.* onophoudelyk, zonder ophouden, geduurig, gestadig, staag.
Unaufpödelich, *adj.* & *adv.* onoploffelyk, dat niet opgehoft,

niet opgelost, ontknoopt, verklaard kan worden.
Uaustscheidbaarheid, *f.* onscheidbaarheid, onafscheidelykheid.
Uaustemertiam, *adj.* onaandagtig, onoplettend, versfrootid van gedagten.
Uaustemertiamfeit, *f.* onoplettendheid, versfrootidheid van gedagten.
Uaustichtig, *adj.* & *adv.* niet oprecht, niet van de vuist, geveinsd, dubbelhartig.
Uaustichtigheid, *f.* geveinsdheid, dubbelhartigheid, onrouw, valsheid.
Uaustichtigheid, *f.* uaustrichtigheid.
Uaustichtelyk, *adj.* onvermydelijk, onfeilbaar, onafscheidelyk.
Uaustichtelyk, *adj.* onbegrypelyk.
Uaustichtelyk, *adj.* onuitdrukkelijk, dat niet uitgezukt kan worden.
Uaustichtelyk, *f.* uerforschelyk.
Uaustichtelyk, *adj.* onuitvoerlyk, niet om nit te woen.
Uaustichtelyk, *adj.* uaustrichtelyk.
Uaustichtelyk, *adj.* nog niet vol tinnemerd, voltooit.
Uaustichtelyk, *adj.* half gebrauden.
Uaustichtelyk, *adj.* niet uitgeperst.
Uaustichtelyk, *f.* uaustrichtelyk.
Uaustichtelyk, *adj.* zonder bepaaling, zonder maatiging.
Uaustichtelyk, *f.* uaustrichtelyk.
Uaustichtelyk, *adj.* niet uitgehoord, zonder nitgehoort te hebben.
Uaustichtelyk, *adj.* half gekookt.
Uaustichtelyk, *adj.* niet uitgelezen, uitgezocht.
Uaustichtelyk, *adj.* niet uitgeleest.
Uaustichtelyk, *adj.* & *adv.* onvolmaakt, onvoltooid, onuitgewerkt, onopgemaakt, onbeslegt, onbeslist, niet verëfend, niet afgedaan, niet bygelegd; noch eimen uaustrichtelyk streit mit eimen haben, nog eenig verschil mit jemand uitstaande hebben; etwas uaustrichtelyk lassen, iets onbeslist, in het milden laten; eine uaustrichtelyk Rechtsache, een proces, dat nog dient; uaustrichtelyk Erbsen, ongepelde erweten.
Uaustichtelyk, *adj.* niet uitgezonderd, zonder uitzondering.
Uaustichtelyk, *adj.* ongezuiverd, ongereinigd.
Uaustichtelyk, *adj.* niet gedaan, niet uitgevoerd.
Uaustichtelyk, *f.* uaustrichtelyk.
Uaustichtelyk, *f.* uaustrichtelyk.
Uaustichtelyk, *f.* uaustrichtelyk.
Uaustichtelyk, *adj.* zonder nit te spannen.
Uaustichtelyk, *f.* ongechwent.
Uaustichtelyk, *adj.* niet uitgezet, zonder uitzetting.
Uaustichtelyk, *adj.* zonder nit, af klimmen.
Uaustichtelyk, *adj.* niet doorgedaan, niet uir, doorgedaan, niet uitgedelgd, uitgeveegd.
Uaustichtelyk, *adj.* dat nog niet bygelegd, verëfend is.
Uaustichtelyk, *adj.* niet werkstellig gemaakt, niet uitgevoer.
Uaustichtelyk, *adj.* niet volwassen, onvolwassen.
Uaustichtelyk, *adj.* niet om nit te leggen, te ver klaaren.

Uaustichtelyk, *adj.* onuitleschelyk, onuitbluffelyk, onleschbar, onbluschbaar.
Uaustichtelyk, *adj.* niet opgemaakt, ongepo-leerd.
Uaustichtelyk, *adj.* dat niet uitgerooid, uitgerooid kan worden.
Uaustichtelyk, *adj.* & *adv.* aanhoudend, geduurig, gestadig.
Uaustichtelyk, *adj.* onverzoenelyk.
Uaustichtelyk, *adj.* & *adv.* onuitpreekelyk, niet om nit te spreken, te drukken.
Uaustichtelyk, *adj.* onuitwischbaar, niet om nit te wiffchen, te delgen.
Uaustichtelyk, *adj.* ongeschooren, niet gelchhooren.
Uaustichtelyk, *adj.* onbandig, onbedwingelyk, onreembaar, toomeloos, uirspoorig, ongebonden, spooreloos, moedwillig, ligt, los; uaustrichtelyk werden, uirspatten, uirspoorig, ongebonden worden.
Uaustichtelyk, *f.* ongebondenheid, ongere-geldheid, wreedheid, bloedgierigheid, moedwil, ongodsdienstigheid, een dartel, los leven.
Uaustichtelyk, *adj.* & *adv.* onbarmhartig, onmeedoogend, wreed van aart.
Uaustichtelyk, *f.* onbarmhartigheid, onmeedoogendheid.
Uaustichtelyk, *adv.* *f.* onbarmhartig.
Uaustichtelyk, *adj.* zonder baard.
Uaustichtelyk, *f.* uaustrichtelyk.
Uaustichtelyk, *f.* uaustrichtelyk.
Uaustichtelyk, *adj.* onbeantwoord.
Uaustichtelyk, *adj.* onbebouwd, niet gebouwd.
Uaustichtelyk, *f.* onbedachtzaamheit.
Uaustichtelyk, *adj.* ongedekt, zonder dak.
Uaustichtelyk, *adj.* onbedachtzaam, onbedachtig, *adj.* onbedagtzaam, onbedagt, onbezonnen, los, wild, onberaaden, onvoorzigtig.
Uaustichtelyk, *f.* onbedachtzaamheit, onbezonnenheit, losheid, onvoorzigtigheid.
Uaustichtelyk, *adv.* *f.* onbedachtzaam.
Uaustichtelyk, *f.* onbedachtzaam.
Uaustichtelyk, *adj.* onbedekt, naakt, open.
Uaustichtelyk, *adj.* onbeduidelyk, onuitleg-gelyk, duister, niet om nit te leggen.
Uaustichtelyk, *adj.* onbediend, niet bediend.
Uaustichtelyk, *adj.* onbedingd, onbedingd, onbepaald, zonder bepaaling.
Uaustichtelyk, *adj.* onbehoefrig, zonde, buiten gebrek, onverlegen.
Uaustichtelyk, *f.* onbedingd.
Uaustichtelyk, *adj.* ongeëerd, zonder eer.
Uaustichtelyk, *adj.* ongevoelig, ongewroken.
Uaustichtelyk, *adj.* onbenadeeld, onge-stoord, onberoerd.
Uaustichtelyk, *adj.* zonder erfgenaam, ervenloos; uaustrichtelyk sterben, geene erfgenamen nalaa-ten.
Uaustichtelyk, *adj.* niet beëdigd, onder geen eed staande, onbeëdigd.
Uaustichtelyk, *adj.* onbevaaren.
Uaustichtelyk, *adj.* onvalt, niet beveligd, niet versterkt.
Uaustichtelyk, *adj.* onbesmet, onbesmet, onbesmet, onbesmet, niet be-smet, niet bekleet, niet vuil gemaakt, zuiver.
Uaustichtelyk, *f.* onbesmetten.
Uaustichtelyk, *adj.* onbevolen, onbelast, zonde last, bevel, order.

Uaustichtelyk, *adj.* niet bevragt.
Uaustichtelyk, *adj.* ongevraagd.
Uaustichtelyk, *adj.* onvernoegd, niet te vrede gesteld.
Uaustichtelyk, *adj.* onbevoren, niet bevoren.
Uaustichtelyk, *adj.* onbevoegd, niet bevoegd.
Uaustichtelyk, *adj.* niet uitgezet, zonder uirzetting, verëring.
Uaustichtelyk, *adj.* dat niet uitgegeven kan worden; ein uaustrichtelyk Fall, een onmogelyk geval, dat niet gebeuren kan.
Uaustichtelyk, *adj.* onbegeerd, onverzocht, zonde bevel.
Uaustichtelyk, *adj.* alleen, zonde verzeld te worden of zyn.
Uaustichtelyk, *adj.* onverzadelyk, dat niet te verzadigen is, niet voldaan kan worden.
Uaustichtelyk, *f.* onverzadelykheit.
Uaustichtelyk, *adj.* onbegraaven.
Uaustichtelyk, *f.* onbeschrant.
Uaustichtelyk, *adj.* onbegrypelyk, onbevattelyk, onvatbaar.
Uaustichtelyk, *f.* onbegrypelykheit.
Uaustichtelyk, *adj.* onbegreepen, niet geteld.
Uaustichtelyk, *adj.* niet gegroet.
Uaustichtelyk, *adj.* ongegoed, niet gegoed, le-middel, zonde goed, middelen.
Uaustichtelyk, *adj.* hairloos, zonde hairen.
Uaustichtelyk, *f.* onbeschwert.
Uaustichtelyk, *adj.* niet behouwen.
Uaustichtelyk, *adj.* niet wel gebonden, gaapend; it. *f.* ongeschikt.
Uaustichtelyk, *adj.* los, traag, langzaam.
Uaustichtelyk, *f.* traagheit, loomheit, langzaamheit.
Uaustichtelyk, *adj.* onbeheerscht, vry, onafhangklyk.
Uaustichtelyk, *adj.* bevreesd, beschroomd, zonde moed, hart.
Uaustichtelyk, *adj.* ongeschaafd, ruuw.
Uaustichtelyk, *adj.* niet behulpzaam.
Uaustichtelyk, *f.* uaustrichtelyk.
Uaustichtelyk, *adj.* & *adv.* onbehoedzaam, onvoorzigtig, niet op zyne hoede.
Uaustichtelyk, *f.* onvoorzigtigheid.
Uaustichtelyk, *adj.* *f.* uaustrichtelyk.
Uaustichtelyk, *adj.* onbeslist, niet bygelegd, niet verëfend.
Uaustichtelyk, *adj.* & *adv.* onbekend, niet bekend; als uaustrichtelyk antommen, sich irgend aufhalten, als onbekend komen, zig ergens onbekend ophouden.
Uaustichtelyk, *adj.* onbekeerlyk.
Uaustichtelyk, *adj.* onbekeerd, niet bekeerd.
Uaustichtelyk, *f.* uaustrichtelyk.
Uaustichtelyk, *adj.* onbekommerd, onbezwaard, gerust, onbezorgd.
Uaustichtelyk, *adj.* onbeladen, onbelast, onbevragt, niet bevragt; mit eigner Sache unbeladen bleiben, met iets niet te doen willen hebben, verchoand willen wyn van iets.
Uaustichtelyk, *adj.* & *adv.* onbeleefd, onhöffelyk, onbeschaafd.
Uaustichtelyk, *f.* onbeleefdheit, onbeschaafdheit, onhöffelykheit.
Uaustichtelyk, *adj.* onbelagt, niet belegd, niet uitgezet.
Uaustichtelyk, *adj.* onbeledigd.
Uaustichtelyk, *adj.* onbeleezen, ongeleerd, niet verleezen, niet schoon gemaakt.

Unbeheilig, unbelieft, *adj.* onaangenaam, onbehaagelyk, onbevallig, onvermaakelyk.
Unbeloofd, *adj.* zonder verdienste, geen lof waardig.
Unbeloofde, *adj.* onbeloofd.
Unbemant, *adj.* onbemant.
Unbemant, *adj.* onbemant, *adj.* onbemant, zonder muuren.
Unbemiddeld, *adj.* zonder middelen, zonder goederen.
Unbemiddeld, *adj.* feyn, ongemoeid, geruft, onbezorgd zyn.
Unbenachrichtiget, *adj.* onkundig; er blyf lange davon unbenachrichtiget, *by blyef 'er lang onkundig van.*
Unbenoemt, unbenoemt, *adj.* ongenoemd.
Unbenoemd, u. f. w. f. unbenoemd, u. f. w.
Unbenoemd, *adj.* onbenydt, niet benydt.
Unbenoemd, *adj.* onnoemelyk, onnoembaar.
Unbenoemd, *adj.* toegelaaten, vry.
Unbenoemt, f. unbenoemt.
Unbequem, *adj.* & *adv.* onbekwaam, ongeleg, onduygend, niet goed.
Unbequemlyk, *adv.* f. unbequem.
Unbequemlykheit, f. onbekwaamheid, ongelegheid.
Unberaucht, *adj.* zonder dronken te zyn, zonder een knip, een roes weg te hebben.
Unberedigt, *adj.* onbevoegd, niet bevoegd, gewettigd, geregtigd.
Unberedigt, *adj.* zonder oppraak.
Unberedigt, unberedigt, *adj.* onbespraakt, niet welsprekend.
Unberedigt, f. onbespraakteid.
Unberedigt, unberedigt, *adj.* onbereid, ongered.
Unberedigt, *adj.* zonder berouw.
Unberedigt, *adj.* onberecht, onkundig; ich kann nicht unberedigt lassen, *ik moet melden.*
Unberedigt, *adj.* onbereeden.
Unberedigt, *adj.* zonder oppraak; ten goeden naam en faam staande.
Unberedigt, *adj.* ongeroepen, onverzocht.
Unberedigt, *adj.* onberoemd, onvermaard, onbicaamd.
Unberedigt, *adj.* onberoerlyk, onbetastelyk.
Unberedigt, *adj.* ongeroerd, onaangeroerd; sie ist noch unberedigt, *zy is nog vryster.*
Unberedigt, *adj.* onbezaaid, niet bezaaid.
Unberedigt, *adj.* onverminderd.
Unberedigt, *adj.* onbeschaadigd, zonder schaafe, schaafeeloos.
Unberedigt, *adj.* ongelyk, verschildend, niet wel verdeeld, onbehouwen.
Unberedigt, f. ongelykheid, verschild, strydgheid, onbehouwenheid.
Unberedigt, *adj.* ledig, zonder werk, bezigheid.
Unberedigt, *adj.* onbeschanft.
Unberedigt, *adj.* onbelommerd, zonder schaduw.
Unberedigt, *adj.* onbescheiden, onbeleefd, onbeschoft, onbezuift, onduygend.
Unberedigt, f. onbescheidenheid, onbeleefdheid, onbeschofteid.
Unberedigt, *adv.* in etwas verfahren, onbescheiden, onbewist ergens in te werk gaan.
Unberedigt, *adj.* ongeroemd, zonder orde.
Unberedigt, *adj.* niet beschermd.
Unberedigt, *adj.* onbeslaapen; ein unbe-

beslaapen Bett, een onbeslaapen bed; eine unbeslaapene Jungfrau, een onbeslaapene, ongetrouwde maagd, dogter.
Unbeslaapen, *adj.* onbeslaapen; ein unbeslaapen Rad, Pferd, een onbeslaapen rad, paard; ein unbeslaapenes Zimmer, een onbeslaapen vertrek.
Unbeslaapen, *adj.* open; ein unbeslaapener Ort, eene ope plaats.
Unbeslaapen, unbeslaapen, *adj.* onbesmeerd, niet bevekt, bevuild, bezoedeld; f. unbeslaapen.
Unbeslaapen, *adj.* onbesnoeid.
Unbeslaapen, *adj.* onbesnoeden, onbesnoeid, niet besnoeid, niet gesnoeid, niet gesneden.
Unbeslaapen, ungeslaapen, *adj.* onbestraffelyk, onberispelyk.
Unbeslaapen, *adj.* onbepaald, onbegreepen, voltrekt; durch unbeslaapen Nacht und Gewalt etwas thun, iets volgens eene onbepaalde, voltrekte magt doen.
Unbeslaapen, *adv.* onbeschryfelyk, onbeschryfelyk, niet om te beschryven.
Unbeslaapen, *adj.* onbeschreeven, niet beschreeven.
Unbeslaapen, f. unbeslaapen.
Unbeslaapen, *adj.* ongeschoeid, bloots voets.
Unbeslaapen, *adj.* f. unbeslaapen.
Unbeslaapen, f. unbeslaapen.
Unbeslaapen, *adj.* f. unberedt; ein unbeslaapen, unberedter Barbier, een barber, die niet veel praat.
Unbeslaapen, *adv.* onbezwaard, zonder schulden.
Unbeslaapen, *adj.* onbezielt, levenloos, zonder leven, ziel.
Unbeslaapen, unbeslaapen, *adv.* onbezien, onbeziens; ein Gut unbeslaapen, wie es ist, gut oder dds, laufen, iets onbeziens, goed of kwaad, voetsloot, koopen.
Unbeslaapen, *adj.* niet bezet.
Unbeslaapen, f. unbeslaapen.
Unbeslaapen, *adj.* onoverwonnen, niet overwonnen.
Unbeslaapen, *adj.* onbetaald.
Unbeslaapen, *adv.* & *adv.* onbezonnen, onbedagt, los, onvoorzigtig.
Unbeslaapen, f. onbezonnenheid, onbedagzaamheid, onvoorzigtigheid.
Unbeslaapen, *adv.* & *adv.* onbezorgd, onbeangst, onbevreesd.
Unbeslaapen, f. onbezorgdheid, onbekommerdheid.
Unbeslaapen, m. f. Unbeslaapen.
Unbeslaapen, *adv.* & *adv.* onbestendig, onstandvastig, onvast, ongestadig, wispeltuurig, veranderlyk.
Unbeslaapen, f. onbestendigheid, onstandvastigheid, wispeltuurigheid, ongestadigheid, veranderlykheid.
Unbeslaapen, *adv.* f. unbeslaapen.
Unbeslaapen, *adj.* ongerouwd, ongehuwd.
Unbeslaapen, *adj.* onbegraven, niet begraven.
Unbeslaapen, *adj.* onbeklommen.
Unbeslaapen, *adj.* onbepaald, niet bepaald, niet vastgesteld.
Unbeslaapen, *adj.* niet bestoken, niet omgekogt.
Unbeslaapen, *adj.* ongestreken, ongedekt.

Unbeslaapen, unverslaapen, *adj.* vry, zonder verpligging, niet verbonden, ongehouden.
Unbeslaapen, *adj.* onbestreden, onbevochten, onbewist, onstrydig.
Unbeslaapen, ungeslaapen, *adj.* ongesnoeid, ongesneden.
Unbeslaapen, *adv.* & *adv.* onbezocht, zonder door te zoeken, - te zien.
Unbeslaapen, f. unbeslaapen.
Unbeslaapen, f. unbeslaapen.
Unbeslaapen, *adj.* niet beschooten, niet bekleed.
Unbeslaapen, *adj.* niet oud; niet ontfangbaar.
Unbeslaapen, *adj.* ongetakeld, niet getakeld.
Unbeslaapen, *adj.* onbetast, onbevoeld, niet behandeld, niet bemorst.
Unbeslaapen, *adj.* zonder titel.
Unbeslaapen, f. ongeachtet.
Unbeslaapen, *adj.* onbetreurd, onbeweend.
Unbeslaapen, *adj.* onbetreeden, niet begaan.
Unbeslaapen, *adv.* & *adv.* onbedriegelyk, onfeilbaar, oprecht.
Unbeslaapen, *adj.* onbedrogen, onfeilbaar.
Unbeslaapen, *adj.* niet troebel.
Unbeslaapen, f. unbeslaapen.
Unbeslaapen, *adj.* onfeilbaarheid.
Unbeslaapen, unbeslaapen, *adj.* onbuigbaar, onbuigzaam, niet om te buigen.
Unbeslaapen, *adj.* onbevoordeeld, niet bevoordeeld.
Unbeslaapen, *adv.* & *adv.* onbewaakt, zonder wacht.
Unbeslaapen, *adj.* ongewapend; stehen, ongewapend, wapenloos staan.
Unbeslaapen, *adj.* onbewandelt, niet bedreeven, begaan.
Unbeslaapen, *adj.* weinig bezocht.
Unbeslaapen, *adj.* niet bewaard.
Unbeslaapen, *adv.* & *adv.* onbeweegelyk, onbeweegbaar, onroerend, onverzetlyk, ontilbaar, bestendig, onveranderlyk, onbuigzaam; unbewegliche Güter, vaste, onroerende goederen; unbewegliche Liebe, standvastige, onveranderlyke liefde; unbeweglicher Vorfall, een vast voornemen.
Unbeweglichkeit, f. onbeweeglykheid, onbuigzaamheid.
Unbeweglich, f. unbeweglich.
Unbeweglich, *adj.* ongetrouwd, ongehuwd.
Unbeweglich, *adj.* onbeweend, onbeklaagd, niet te beweenen.
Unbeweglich, *adv.* & *adv.* onbewyslyk, niet te bewyzen, - te beroogen, - om aan te toonen.
Unbeweglich, *adj.* niet bewilligd, niet toegestaan.
Unbeweglich, *adj.* onbewoonbaar.
Unbeweglich, *adj.* onbewoond, niet bewoond, niet bevolkt.
Unbeweglich, *adj.* onbewolkt, onbetrokken, niet bewolkt, -betrokken.
Unbeweglich, *adv.* daar men zig niet over verwondert.
Unbeweglich, *adv.* & *adv.* onbewust, onbekend; das ist mir unbewusst, dat is my onbewust, dat is buiten myn weten, myne kennis, daar weet ik niet of, van.
Unbeweglich, *adj.* onbetaald, onvoldaan, niet eften.
Unbeweglich, *adj.* ontemmelyk, onbatemelyk, niet te temmen, wild.
Unbeweglich, *adj.* niet betoverd.

Unbedumt,

Unbeduimt, *adj.* onbetoomd, ongetoomd, ongetemd, niet getengeld, -gebreideld.
Unbeduimt, *adj.* onberuimd, ongeruimd, ongeheind, niet geheind, enz.
Unberuigt, *adj.* & *adv.* onberuigt.
Unberuigen, *adj.* niet overtrokken.
Unbedwingelyk, *adj.* onbedwingelyk, onbetemmelijk.
Unbedwongen, *adj.* onbedwongen, ongedwongen.
Unbiegzaam, *f.* unbiegzaam.
Unbild, *n.* een wanschapen bild.
Unbill, *m.* *f.* Unbilligheid.
Unbillyk, *adj.* & *adv.* onbillyk, onredelyk.
Unbillygen, *v. a.* afkeuren.
Unbillykheit, *f.* onbillykheid, onredelykheid, onrecht.
Unbillygelyk, *adv.* onbillyk, redeloos.
Unblutig, *adj.* onbloedig, zonder bloed; dat unblutige Opfer, het onblutig offer, de mis der Roomschegezinden.
Unboshaftig, *adj.* niet kwaad, oprecht, voor de vuist, openhartig.
Unboshaftigheid, *f.* oprechtheid, openhartigheid.
Unbot, *gebod*, *n.* een gering, slecht bod.
Unbrauch, *m.* geen gebruik; dieses Wort ist im Unbrauche, dit woord is in geen gebruik.
Unbrauchbar, *adj.* & *adv.* onbruikbaar, niet te gebruiken, ongebruikbaar.
Unbrauchbarkeit, *f.* onnutrigheid, noodeloosheid, vrugteloosheid, ondienstigheid.
Unbrudelyk, *adj.* ongebruikelijk, buiten gebruik.
Unbrekbaar, *adj.* zonder gebreken.
Unbusfertig, *adj.* & *adv.* onboetvaardig, onbekeerlyk, halsstarrig.
Unbusfertigkeit, *f.* onboetvaardigheid, onbekeerlykheid.
Unbusfertighelyk, *adv.* *f.* unbusfertig.
Uncatholisch, *adj.* onroomsch, niet, geen catholyk, -roomsch, -roomschgezind, protestantsch.
Unchrist, *m.* geen christen, een heiden, ongeloofige; een kwaad, ondeugent christen, die een ergerlyk leven leidt.
Unchristelyk, *adj.* & *adv.* onchristelyk, godloos, ondeugend, hard, onmedogend, wreed.
Unck, *Uncke*, *f.* een huis, waterflang.
Uncrepelyk, *adj.* onlighaamlyk, onstoffelyk.
Und, *conj.* en; du und ich, gy en ik; und auch, als mede.
Undank, *ondank*, *ondankbaarheid*, ongenoege; **Undank einlegen**, *ondank bebaalen*.
Undankbar, *adj.* & *adv.* ondankbaar, onerkennend.
Undankbarkeit, *f.* ondankbaarheid.
Undankbarlyk, *adj.* *f.* undankbar.
Undauerbaar, *adj.* niet duurzaam.
Undauerhaftigkeit, *f.* onduurzaamheid, kortheid van duur.
Undaulyk, *adj.* onverduwelyk, onverteerbaar.
Undaulykheit, *f.* dauung, *f.* rasuwheid, onverteerbaarheid, onverteerdheid.
Unden, *f.* unten.
Undenlyk, *adj.* ondenkelyk, onhengelyk, buiten, boven 't geheugen; von undenklichen Zeiten etwas brigen; ein undenkli-

cher Dese, iets van onhengelyke tyden bezitten, eene aloude bezitting.
Under, *f.* unter.
Undeutsch, *adj.* donker, onverstaanbaar, duister, niet duidelyk.
Undeutschheit, *f.* duisterheid.
Undeutsch, *adj.* onduitsch, geen duitsch; reden, onduitsch, geen duitsch spreken.
Undicht, *adj.* niet digt, lek.
Undienstlich, *adj.* ondienstig, onnut, niet dienstig.
Undienst, *m.* ondienst, kwaade dienst, ongenoege, ouvermaak.
Undienstbar, *adj.* ondienstbaar, vry, niet dienstbaar.
Undienstfertig, *adj.* onwillig, ondienstig, ongerievelyk, onrekkelyk.
Undienstfertigkeit, *f.* ondienstigheid, ongerievelykheid, onrekkelykheid.
Undiensthaft, *f.* undienstbar.
Undienstwillig, *f.* undienstfertig.
Unding, *n.* onding, niets, geen wezen, in 't laryn, non ens.
Undisputelyk, *adj.* onbetwistelyk, ontegenzeggelyk.
Undultig, *f.* ungeduldig.
Undurchbringlyk, *adj.* ondoordringelyk.
Undurchdringlyk, *adj.* niet om door te gaan, niet om te begaan.
Undurchsichtlyk, *adj.* ondoorschynend, niet doorschynend, dik, duister.
Undurchsichtlichkeit, *f.* ondoorschynendheid, dikheid, duisterheid.
Undurchsichtig, *f.* undurchsichtend.
Undurchsichtigkeit, *f.* undurchsichtlichkeit.
Undacht, *f.* unehelich; it. falsch.
Uneben, *adj.* & *adv.* ongelijk, oneffen, hobbelig, ongelegen; niet goed; er ist kein unebener Mensch, by is geen onbevoorlyk, onredelyk man, mensch; sich nicht uneben zu etwas schicken, zig niet kwalijk tot iets schikken, voegen; ein unebener Weg, een ongelijke weg; das kommt mir gar uneben, dat komt my gensch niet goed.
Unebene, *ebendrit*, *f.* ongelykheid, oneffenheid.
Unecht, *f.* unehelich; it. falsch.
Unedel, *adj.* onedel, niet edel.
Unehelich, *undacht*, *unecht*, *adj.* onecht, onwettig, balterd, bastaard, in onecht geboren; ein unehelich Kind, een onecht, onwettig, speelkind, balterd, bastaard.
Unehr, *f.* oneer, schande.
Unehrbar, *unehrlich*, *adj.* onëerbaar, onëerlyk, onkuislyk, schandelyk.
Unehrbarkeit, *f.* ehrlichkeit, *f.* onëerbaarheid, onëerlykheid, onbeschoftheid, onkuisheid, schande.
Unehrbarlyk, *adv.* *f.* unehrbar.
Unehrlich, *adj.* *f.* unehrbar; it. unehelich.
Unehrlichkeit, *f.* *f.* Unehrbarkeit.
Unehrbietyg, *unehrbietyg*, *adj.* oneerbiedig, zonder eerbied, met geen eerbied.
Unehrbietygheit, *f.* onëerbiedigheid.
Unehrbietyghelyk, *adj.* schimpflich von heiligen Dingen, von der Religion, von der Regierung sprechen, onëerbiediglyk, met geen eerbied, van heilige dingen, van den godsdienst, van de regering spreken.
Ungezogenlyk, *adj.* onbaatzugtig, niet baat-

zugtig, niet inhaalig; eine ungezogenlyke Liebe, geen inhaalige liefde.
Uneigentlich, *adj.* oneigentlyk, figuurlyk, verbloemd.
Uneinbildlich, *adj.* niet verbeeldelyk, dat men zig niet verbeelden kan.
Uneingebunden, *adj.* oningebonden, niet ingebonden, ongebonden.
Uneingedenk, *adj.* niet indageig; ich werde des nicht uneingedenk verbleiben, ik zal 'er aan denken, ik zal het niet vergeten.
Uneingefast, *adj.* niet ingevat, zonder rand.
Uneinaclegt, *adj.* niet ingelegd; eine noch uneingelegte Leiche, een lyk, nog niet gekist.
Uneingenommen, *adj.* niet ingenomen, zonder vooroordeel; ein uneingenommener Verstand, een verstand, met geen vooroordeel ingenomen.
Uneingeschlagen, *adj.* niet ingeslagen.
Uneingeschnürt, *f.* ungeschnürt.
Uneingeschränkt, *adj.* onbepaald.
Uneingeschrumpft, *adj.* onbekrompen, ruim.
Uneingeweiht, *adj.* ongewyd.
Uneingewickelt, *adj.* niet ingepakt, niet ingeword.
Uneingewortelt, *adj.* niet ingeworteld.
Uneingelegt, *adj.* niet betuimd, -beheind, -beslooten, open.
Uneingejogen, *f.* unjuchtig.
Uneingejogenheit, *f.* *f.* Unjucht.
Uneinig, *unein*, *adj.* & *adv.* onëenig, onëens, tweedragtig, oneendragtig, verschiend, verdeeld.
Uneinigheit, *f.* onëenigheid, twist, tweedragt, onlust, verschil, misverstand, onëendragtigheid, verdeeldheid; in Uneinigheit leben, in twist, onmin, onëenig leven; Uneinigkeit stiften, twist zaaien, stoken.
Unein, *f.* uneinig.
Uneinträglich, *adj.* dat niets opbrengt.
Unempfindlich, *adj.* & *adv.* ongevoelig, gevoelloos.
Unempfindlichkeit, *f.* ongevoeligheid, gevoelloosheid.
Unemstig, *adj.* luy, traag.
Unemstigkeit, *f.* luyheid, traagheid.
Unendlich, *adj.* & *adv.* oneindig, eindeloos, eeuwig, eeuwigduurend, zonder ophouden.
Unendlichkeit, *f.* oneindigheid, her onëendige, de eindeloosheid, eeuwigheid.
Unentbehrlich, *adj.* & *adv.* volstrekt, noodzaakelyk, dat men niet ontbeeren, missen kan.
Unentadnglyk, *adj.* & *adv.* onvermydelyk, volstrekt.
Unentkleidet, *adj.* gekleed, niet ontkleed.
Unentschiedlich, *adj.* onbepaald.
Unentschieden, *adj.* onbeslist.
Unentschlossen, *adj.* los, onvast; wankelmoodig, waggelend.
Unentslossenheit, *f.* losheid, wankelmoedigheid, dubbing, onzekerheid.
Unentschlüssig, *adj.* & *adv.* dat tot geen besluit komt; ich werde darüber unentschlüssig, daaromtrent kan ik tot geen besluit komen; ik sta 'er over in twyfel, in bedenking.
Unentschuldlich, *adj.* onverschoonelyk, onverschoonbaar.

Unentfesslich,

Unerfelijk, *uenerfelig*, *adj.* onvervaard, onbevreesd.
Uneracht, *f.* ongeacht.
Unerbaulik, *adj.* onfichtelyk, ergerlyk, aanftootelyk.
Unerbittlich, *adj.* onverbiddelyk.
Unerbrochen, *adj.* onopgebroken, zonder openbreken.
Unerdenklich, *adj.* ondenkelyk, onbedenkelyk, onbegrypelyk.
Unerdicht, *adj.* ongeveinfd, niet verdigt, verfierd, verbloemd, genaakt.
Unerdullich, *adj.* & *adv.* onlydelyk, onverdraagelyk, niet om te dulden, niet te ftaan.
Unerfahren, *adj.* & *adv.* onervaaren, ongeoeffend, onbedreven.
Unerfarenheit, *f.* onervaarenheid, onbedrevenheid, ongeoeffendheid.
Unerfindlich, *adj.* ongegrond.
Unerforfchet, *adj.* niet nagevorcht.
Unerforfchlich, *adj.* onnaifpeuryk, ondoorgondelyk, verborgen.
Unerfreulich, *adj.* onaangenaam.
Unerfulle, *adj.* onvuld, niet vervuld.
Unerfunden, *adj.* niet uitgevonden.
Unergrifflich, *adj.* onbegrypelyk.
Unergründlich, *adj.* ondoorgondelyk, onpeilbaar, onnaifpoorelyk.
Unerheblich, *adj.* krageloos, zwak, van geen belang, -geene waarde.
Unerhört, *adj.* ongehoord, onverhoord.
Unerinnerlich, *adj.* onheugelyk, dat niet te binnen, in het gelyken komt.
Unerinnert, *adj.* & *adv.* ongemeld; etwas unerinnert loffen, iets ongemeld laaten, iets niet melden, 'er geen melding, gewag van maaken.
Unerkannt, *adj.* onbekend.
Unerkänntlich, *adj.* ondankbaar, onerkend.
Unerkänntlicheit, *f.* erkänntnis, *f.* ondankbaarheid, gebrek dan erkänntenis.
Unerkauft, *adj.* niet gekogt.
Unerklärt, *adj.* onverklaard.
Unerkledlich, *adj.* ongenoegzaam, onvoldoende.
Unerkündigt, *adj.* onbekend, niet onderrigt.
Unerkündlich, *adj.* onvergeeflyk, onvergeevelyk, onverfchoonbaar.
Unerlaublich, *adj.* dat men niet toelaaten kan.
Unerlaubt, *adj.* & *adv.* ongeoorloofd.
Unerlädtert, *f.* unerklärt.
Unerledigt, *f.* unerklärt.
Unerlegen, *f.* unerklärt.
Unerleiblich, *f.* unerklärt.
Unerleucht, *unerleuchtet*, *adj.* onverlicht.
Unerlöflich, *f.* unauflöflich.
Unermangeln, *v. n.* niet in gebreken blyven; ich habe unermangeln wollen, ik heb niet in gebreken willen blyven.
Unermattet, *f.* unerklärt.
Unermesslich, *adj.* onmeetbaar.
Unermesslicheit, *f.* onmeetbaarheid.
Unermüdet, *adj.* onvermoeid, onvermoejelyk.
Unermüdetich, *adv.* onvermoeid, op eene onvermoeide wyze.
Uneroberlich, *adj.* onwinbaar, onverwinne-lyk, niet om te winnen, -te verwinnen, -te zovereren.
Uneröffnet, *f.* onafgemacht.
Unerörtert, *adj.* onbeflist, onbeflegt, niet beflist, enz. in het midden.
Unerraten, *unerathlich*, *adj.* niet te raaden.

Unerdttaet, *adj.* onverzadigd.
Unerdtlich, *adj.* onverzadelyk, niet om te verzadigen.
Unerdtlicheit, *f.* onverzadelykheid, gulzigheid.
Unerfchaffen, *adj.* ongefchapen, niet gefchapen.
Unerfchöpflich, *unerfchöpf*, *adj.* onuitputte-lyk, onuitputbaar, onuitgeput.
Unerfchütter, *unerfchütter*, *adj.* onbewee-gelyk, onverzettelyk; *f.* unverftellig.
Unerfchrocken, *adj.* & *adv.* onverfchrokken, onvertaagd, onbevreesd, onbefchroomd, onbedeef, niet verflagen.
Unerfchrockenheit, *f.* onbevreesdheid, onvertaagdheid, onverfchrokkenheid, onbefchroomdheid.
Unerfchütter, *adj.* onbeweegelyk, onverzet-telyk, pal fttaande.
Unerfchwinglich, *f.* onafbringlich.
Unerfchuldig, *adj.* onherftelbaar; unerfchuldig Schade, onherftelbaare fchade.
Unerfent, *adj.* onbezet, onvuld.
Unerfennlich, *adj.* onbegrypelyk, onbevatte-lyk, onbedenkelyk.
Unerfteiglich, *adj.* onbeklimbaar, ontoegang-kelyk, ongenaakbaar, daar niet by te ko-men, dat niet te genaaken is.
Unerfucht, *adj.* & *adv.* onverzogt.
Unerträgtlich, *adj.* onverdraagelyk, onlydelyk.
Unerträgtlicheit, *f.* onlydelykheid, onver-dragelykheid.
Unerwacht, *adj.* jong, onmondig.
Unerwähnt, *adj.* ongemeld.
Unerwartet, *adj.* & *adv.* onverwagt, niet ver-wagt, -vermoed; unerwartet der andern, zonder na de anderen te wagten.
Unerwehnt, *f.* unerklärt.
Unerwechlich, *adj.* dat niet weck, nietragt te maaken is.
Unerweislich, *adj.* *f.* unbewetlich.
Unerwerblich, *adj.* dat niet te krygen, -te ver-krygen is.
Unerwidert, *adj.* onbeloond, onvergouden.
Unerwiefen, *adj.* dat niet bewezen is.
Unerzucht, *adj.* ongemeld, onaangeroerd.
Unerzogen, *adj.* niet wel opgevoed, -onder-weezen.
Unerzigtig, *adj.* onbekwaam, niet in ftaat.
Unerzigticheit, *f.* onbekwaamheid.
Unerfahrbar, *adj.* niet vaarbaar; unfahrbar Wasser, onbevaarbaar water, gefloten wa-ter; unfahrbar Wetter, geen vaarbaar weer.
Unfall, *m.* ongeval, ongeluk, ramp; es ist ihm ein schwerer Unfall begegnet, hem is een zwaar ongeluk overgekomen; einen Un-fall bejorgen, voor een ongeval, ongeluk, ramp vreezen, bedugt zyn.
Unfaul, *adj.* dat niet rot, verrot is; werk-zaam, naarftig, vlytig.
Unfehlbar, *adj.* & *adv.* onfeilbaar.
Unfehlbarkeit, *f.* onfeilbaarheid.
Unfehlbarlich, *adv.* *f.* unfeilbaar.
Unfein, *adj.* & *adv.* niet mooy, niet fraay, lelyk.
Unfertig, *adj.* onvolmaakt, niet afgedaan.
Unflat, *Unflat*, *m.* vuiligheid, vuilnis, vuil-heid, drek.
Unftäbheren, *f.* Unftäbicheit.
Unftäbich, *adj.* & *adv.* ftordig, ftobbig, sineer-ig, vuil, lelyk, walgend, drekkig; ein -unftäbich Weib, een ftordig, morfig, vil-

haveloos, ongehavend, ontydig, wanbebbelyk vrouwenfch, wyf, een morfige, vuile sneer-dous, ftorlebel, morfel, ftoddermoer, een vuile ftet, foeri, fterimmer, een ftors, mors-pot, morsbeer, een ftinkende moffel; unftäb-tbige Wellenfe, vuile, fchandelyke luffen, zuil bedryf.
Unftäbicheit, *f.* morfigheid, ftordigheid, ftobbigheid, haveloosheid, onzindelyk-heid.
Unftäbheren, *f.* Unftäbicheit.
Unftäbich, *f.* unftäbich.
Unftäbicheit, *f.* Unftäbicheit.
Unftäbich, *m.* onandagtrigheit, onagrzzaamheid, zorgeloosheid, agtelootheid.
Unftäbich, *adj.* & *adv.* agteloos, zorgeloos, onagrzzaam; ein unftäbiges Weib, een ftordig werk.
Unforchtfam, -furchtsam, *f.* unerfchrocken.
Unforchtfamkeit, *f.* unerfchrockenheit.
Unform, *f.* mismaakteid, wanfchapeinheit.
Unformlich, *adj.* mismaakt, wanfchapeinheit, fchandelyk.
Unformlicheit, *f.* mismaakteid, wanfchapeinheit, fchandelykheid.
Unfranztöflich, *adj.* & *adv.* frydig met het franfch, met de franfche manieren.
Unfreund, *m.* onvriend, onvrind; sie sind Unfreunde, zy zyn onvrinden.
Unfreundlich, *adj.* & *adv.* onvrindelyk, on-vriendelyk, guur, onbeleefd, ituurs, nors; Wetter, guur, droevig, betrokken weer; unfreundlich ausfehen, niet vrinde-lyk, ftuurs, nors 'er uitzien.
Unfreundlicheit, *f.* onvrindelykheid, ftuurs-heid, guurheid, norsheid.
Unfrefch, *adj.* onvry, niet vry.
Unfrefchig, *adj.* niet mild, zuinig, deun, karig, vafhoudend.
Unfrefchicheit, *f.* zuinigheid, karigheid, deunheid, vafhoudendheid.
Unfrie, *m.* oneenigheit, verfchil.
Unfrieblich, unfriedfam, *adj.* onvredezaam, onrustig, twiftgierig.
Unfrieblicheit, unfriedfamkeit, *f.* onvrede-zaamheid, twiftgierigheit.
Unfriedfam, unfriedfamkeit, *f.* unfriedlich, *ic.*
Unfromm, *adj.* & *adv.* onvroom, ondeu-gend, ondeg.
Unfrommheit, *f.* onvroomheid, ondeugend-heid.
Unfruchtbar, *adj.* & *adv.* onvrugtbaar, niet vrugtbaar; ein unfruchtbares Weib, eene qucen, eene onvrugthaare vrouw.
Unfruchtbarkeit, *f.* onvrugtbaarheid.
Unfruchtbarlich, *adv.* onvrugtbaar.
Unfug, *m.* wanorde, onbillykheid, onrede-lykheid, ongelegenheid, fchaade, overlast, moedvil; emen mit Unfug befchuldigen, jem ind te onvregt befchuldigen.
Unfüglich, *adj.* & *adv.* onbillyk, onredelyk, wanvoegelyk, ongevoegelyk, onbetaame-lyk.
Unfüglicheit, *f.* wanvoegelykheid, ongevoe-gelykheid, onbetaamelykheid.
Unfürchtich, *f.* unvorsichtig.
Unfürchtichkeit, *f.* Unvorsichtigheit.
Ungång, *ungangbar*, *ungänglich*, *adj.* ongang-baar, niet gangbaar, ongenaakbaar, niet om te gaan, ongebruikelyk; ein ungang-barec, ungängiger Weg, een weg, die niet gangbaar, niet om te begaan is, een onge-baande weg;

baande weg; ugangbaar Geld, ugangbaar, afgezet geld.
Ungeachtet, *adj. & adv.* ongeagt, ongezien; ein ungeachteter Mensch, een mensch van geen aanzien; ungeachtet seiner Unschuld, ongeachtet dessen, daß, ongeagt, onangetzien, niettegenstaande zyne onschuld, dit, dat.
Ungeachtet, *adj.* ongeploegd, onbebouwd, onbearheid.
Ungeachtet, *adj.* ongewroken; zonder zig gevoelig te toonen.
Ungeacht, *adj.* ongeykt, niet geuykt.
Ungeachtet, *adj.* zonder gewerkt.
Ungeachtet, *adj.* ongeërgerd.
Ungeachtet, *adj.* ongebakken, niet gebakken.
Ungeachtet, *adj.* ongewaffchen.
Ungeachtet, *adj.* ongebaand, onbetreden, niet betreden, gebaand.
Ungeachtet, *adj.* ongebaard, zonder baard.
Ungeachtet, *adj.* zonder bidden, gebeden te hebben.
Ungeachtet, *adj.* *& adv.* ongebouwd.
Ungeachtet, *adj.* zonder te biechten, gebiecht te hebben.
Ungeachtet, *f.* wamvoegelyke houding, grinzing, grimassen, grimassen, schreeve trekking, selyke verdraaiing van den mond.
Ungeachtet, *adj.* die den mond scheef trekt, de oogen verdraagt, grynsf, zig ongemaniert gedraegt, aansfelt.
Ungeachtet, *adj.* ongebeterd, dat niet ge-, verbeterd is.
Ungeachtet, *adj.* ongeboden, onverzagt.
Ungeachtet, *adj.* ongebuideid, ongezeeft.
Ungeachtet, *adj.* ongeblijmt, enkel, simpel, niet gebloemd; ongevormd.
Ungeachtet, *adj.* ongebleekt, niet gebleekt.
Ungeachtet, *f.* ongebildet.
Ungeachtet, *adj.* ongeboren, niet geboren.
Ungeachtet, *adj.* ongeboord, niet geboord.
Ungeachtet, *adj.* ongeborsten.
Ungeachtet, *f.* Unbot.
Ungeachtet, *adj.* ongeboden, onbevolen, ongeheeren, ongelast.
Ungeachtet, *adj.* zonder toe te brengen.
Ungeachtet, *adj.* ongebrand, niet gebrand; ongebrante Kasseebonen, ongebrante, van we kassibonen; einen mit ungebrannter Asche reiben, iemand helter afassen, den rug vol slagen geeven.
Ungeachtet, *adj.* ongebraaden.
Ungeachtet, *adj.* ongebruikelyk, buiten gebruik.
Ungeachtet, *adj.* niet gebruykt.
Ungeachtet, *adj.* zonder gebrek.
Ungeachtet, *f.* ungebrannt.
Ungeachtet, *adj.* ongebroschen, gansch, gaaf, heel; ungebrochen senn, ongebroschen zyn, geen bruch, scheur hebben.
Ungeachtet, *adj.* ongebroeid, niet schoon-gemaakt; laß mich ungebrühet, laut my niet rust, ongemoeid, met vrede.
Ungeachtet, *adj.* zonder te bukken.
Ungeachtet, *f.* onbehoorlykheid, wanvoegelykheid, onbetaamelykheid.
Ungeachtet, *adj. & adv.* onbehoorelyk, onbetaamelyk, wanvoegelyk.
Ungeachtet, *f.* Ungeachtet.
Ungeachtet, *adj.* ongebonden, los, vry; in gebunden: und ungebundener Rede schrei-

ben, in rym en onrym, in versen en maateloze taal schryven, in versen en in prosa schryven; ungebundene Hände haben, de handen vry hebben; ein ungebundenes Leben, een los, ongeregeld leven.
Ungeachtet, *f.* ongebondenheid, spoorloosheid, buitenspoorigheid, moedwil, ongeregeld gedrag.
Ungeachtet, *u. f. w.* *f.* Ungeachtet, *u. f. w.*
Ungeachtet, *adj.* ongeborsteld, niet schoon gemaakt, niet afgeveegd.
Ungeachtet, *adj.* zonder bernuw te toonen.
Ungeachtet, *f.* ongepast.
Ungeachtet, *f.* onbedacht.
Ungeachtet, *adj. & adv.* ongedekt, open, bloot, bloots hoofds.
Ungeachtet, *f.* der Speise, voedeloosheid, teering, voedens gebrek.
Ungeachtet, *f.* ongedrungen.
Ungeachtet, *adj.* ongedrauid.
Ungeachtet, *adj.* ongedrukt, niet gedrukt.
Ungeachtet, *adj. f.* ongeduldig, ongezwungen.
Ungeachtet, *f.* ongeduld, ongeduldigheid, onlydzzaamheid.
Ungeachtet, *adj. & adv.* ongeduldig, ongeduldig, onverduidelig, onlydzzaam.
Ungeachtet, *f.* Ungeachtet, *te.*
Ungeachtet, *adv. f.* ongeduldig.
Ungeachtet, *adj.* ongedongen, onbedongen.
Ungeachtet, *adj.* ongemelt, niet gemelt.
Ungeachtet, *adj.* ongeëerd.
Ungeachtet, *adv.* by geval, by roeval, geluk, avontuur, geval, ongevaar, ongeveer, omtrent, by kans, byna.
Ungeachtet, *m.* mishagen, onbevalligheid, onvermaak, misnoegen, ongenoegen.
Ungeachtet, *adj.* onbevallig, onbehaagelyk.
Ungeachtet, *adv.* onvervalscht, oprecht.
Ungeachtet, *adj.* ongevangen, niet gevangen.
Ungeachtet, *adj.* ongevraagd, ongevraagd; onrecht, zuiver, onvervalscht.
Ungeachtet, *adj.* niet ingevar, -bezet, met geen lyf, rand, onbereid.
Ungeachtet, *adj.* niet schoon gemaakt, niet gezuiverd.
Ungeachtet, *f.* ongefahr.
Ungeachtet, *adj.* ongeveild, niet geveilt.
Ungeachtet, *adj.* vederloos, zonder veeren.
Ungeachtet, *adj.* ongevlochten, loshangend, ongeshoerd; ungeschochene Haare, ongevlochte, losse, loshangende hairen.
Ungeachtet, *adj.* ongemartert, ongepeinigd, *adj. & adv.* ongepynigt, zonder gepynigt, gefolterd te zyn, zonder pyn en banden.
Ungeachtet, *adj. & adv.* ongevorderd, ongeëischt, ongevraagd.
Ungeachtet, *adj.* ongevormd, mismaakt.
Ungeachtet, *adj.* zonder navraag, -te onderzoeken.
Ungeachtet, *adj.* ongevraagd.
Ungeachtet, *adj.* zonder geleid, befiend, gevoerd te zyn.
Ungeachtet, *adj.* nugteren, zonder gegeten te hebben.
Ungeachtet, *adj.* ongevoerd.
Ungeachtet, *adj.* rouw, ongelooiid, onbereid.
Ungeachtet, *adj.* ich ein noch ungegessen, ik ben nog nugteren, ik heb nog niet gegeten.
Ungeachtet, *adj.* niet geloofd.
Ungeachtet, *adj.* ongezund; ungegumet

Wrodt gebedet zum besten, ongezund brood word meest gegeten.
Ungeachtet, *adj.* ongegrond, niet gegrond.
Ungeachtet, *adj.* niet gegroot, zonder te groeten.
Ungeachtet, *adj.* niet gegord; ungeachtete Kleider, onopgehoort, losse kleeden.
Ungeachtet, *adj. & adv.* ongehouden, niet verpligt; onwillig, ongetemd.
Ungeachtet, *adj.* onopgehangen, niet opgehangen.
Ungeachtet, *adj.* niet gehaar, ongehaar.
Ungeachtet, *adj.* ongehouden, ruw, niet om, om ver gehouwen.
Ungeachtet, *adj.* ongekeld, niet gekeld.
Ungeachtet, *adj.* ongenezen; eine ungeheilte Wunde, eene ongeneeze, ope wond.
Ungeachtet, *adj. & adv.* ongeheeren, ongelast, vrywillig, zonder bevel, -last.
Ungeachtet, *adj.* ongemoeid; laßt mich ungeheit, laut my met rust, ongemoeid, met vrede.
Ungeachtet, *f.* ungehindert.
Ungeachtet, *f.* ungehindert; du ungehindert Dieb, jon galgebrok!
Ungeachtet, *f.* unberest.
Ungeachtet, *adj. & adv.* ongeveinsd, oprecht, voor de vuist.
Ungeachtet, *n.* monster, gedrocht, wanschepzel, schrik dier, wangedrogt; ein nichtliches Ungeheuer, een spook.
Ungeachtet, *adv. & adv.* wanschepen, vrezelyk, affchuwelyk, als een monster; eine ungeheure Größe, Höhe, Tiefe, eene schrikkelijke, uitmaate grootte, hoogte, diepte.
Ungeachtet, *adj. & adv.* ongetrouw, ongetrouwd, niet gehuwd.
Ungeachtet, *f.* ungeheit.
Ungeachtet, *adv.* onghinderd, onverhinderd, onbeler, onbelemmerd.
Ungeachtet, *praep.* niettegenstaande, onaanziend.
Ungeachtet, *adj.* ongeschaafd, rouw, ruw, plomp, lomp.
Ungeachtet, *f.* unverschofft.
Ungeachtet, *adj.* ongehopen, zonder hulp, niet geholpen.
Ungeachtet, *adj.* onbehoorlyk, ongelegen.
Ungeachtet, *adj. & adv.* ongehoorzaam.
Ungeachtet, *m.* ongehoorsamkeit, *f.* ongehoorszaamheid.
Ungeachtet, *adv.* ongehoorzaam.
Ungeachtet, *adj.* onverhoord, zonder gehoord te hebben, te zyn.
Ungeachtet, *f.* ungeheit.
Ungeachtet, *adj.* onbewaard.
Ungeachtet, *adj.* ongejaagd.
Ungeachtet, *adj.* ongewied, niet gewied.
Ungeachtet, *adj.* waereldlyk, onheilig, ongodsdienstig, godloos; geistliche und ungeistliche Güter, geestelyke, kerkelyke en waereldlyke goederen; ein ungeistliches Leben führen, een godloos leven leiden, naar de waereld leeren.
Ungeachtet, *f.* ongodsdienstigheid.
Ungeachtet, *adj.* ongekamd.
Ungeachtet, *adj.* ongekauwd.
Ungeachtet, *adj.* ongekocht.
Ungeachtet, *adj.* on-, niet gekeerd.
Ungeachtet, *adj.* zonder zig te beklagen.
Ungeachtet, *adj.* on-, niet gekleed.

Ungeklapt, *adj.* ongeklapt, ongeflagen, ongebeukt.
Ungeknipfelt, *adj.* ongekeperd.
Ungekookt, *adj.* ongekoekt, raauw.
Ungekrantt, *adj.* ongekreukt.
Ungekust, *adj.* ongekuust, ongezoend.
Ungeleden, *adj.* ongenood, onverzocht; *un-* geladen *irgend erscheinen, ongenood, niet geroepen, onbescheiden ergens verschynen.*
Ungeleestert, *f.* unverleestert.
Ungeleutert, *adj.* niet gelouterd.
Ungeleid, *f.* ongeleid.
Ungelegen, *adj.* ongelegen, onbekwaam; *zu ungelegener Zeit kommen, op een ongelegen tyd komen.*
Ungelegenheit, *f.* ongelegenheid, ongemak; *Ungelegenheit machen, verursachen, ongelegenheid aanloeden, ontvrienen.*
Ungelegentlich, *adv.* *f.* ongelegen.
Ungelegte, *adj.* on-, niet gelegte, -geleid; *sich um ungelegte Eyer befähmern, zig over eene zaak kwellen, die mogelyk nog niet gebeurd is.*
Ungelehrig, *f.* ongelchrfam.
Ungelehrsam, *adj.* onleerzaam, dom.
Ungelehrsamkeit, *f.* onleerzaamheid, domheid.
Ungeleert, *adj.* & *adv.* ongeleerd, ongestudeerd, ongeletterd.
Ungeleertheit, *f.* ongeleerdheid, onkunde.
Ungeleimt, *adj.* onglymd.
Ungetent, *adj.* lam, geraakt, beroerd, verstyfd.
Ungetent, *log.* plomp, lomp, dom; *Hans ungetent, groote lompert, domme Joris.*
Ungeticht, *f.* ungeticht.
Ungeteuten, *adj.* on-, niet geleezen.
Ungetiefert, *adj.* on-, niet geleverd.
Ungetlobt, *adj.* ongepreezen.
Ungetogen, *adj.* ongetogen, zonder liegen.
Ungeticht, *adj.* ongeteicht, ongebluft, ongedempt; *ungetichtter Kalk, ungeteichte, onbeslage, levendige kalk.*
Ungetost, *adj.* on-, niet geloft.
Ungetotet, *adj.* niet verlood.
Ungett, *f.* Ungeleid.
Ungetter, *m.* een bediende van een stads kantoor.
Ungetmach, *n.* ongemak, moejelykheid, ongelegenheid.
Ungetmächlich, *adj.* & *adv.* ongetmakkelyk, moejelyk, onbekwaam, zwaar, pynlyk.
Ungetmächlichkeit, *f.* ongetmakkelykheid.
Ungetmacht, *adj.* ongetmaakt, ongedaan.
Ungetmahten, *adj.* ongetmaalen.
Ungetmahnt, *adj.* on-, niet gemaand, om geene beraaling aangesproken.
Ungetmartert, *f.* ungetsehtert.
Ungetmaßigt, *adj.* ongetmaatigd, onmaatig, overdaadig.
Ungetmaß, *ungetmaßet*, *adj.* on-, niet gemest, mager.
Ungetmauret, *adj.* ongetbemurd.
Ungetmein, *adj.* & *adv.* ongetemeen, zeldzaam, vreemd, vreemd; *ungeteime Tugend, ongeteime dewgl; ungeteime Kleidung, ongeteime kleeding.*
Ungetmeinlich, *adv.* *f.* ungeteimein.
Ungetmeistert, *adj.* ongetbedid, niet verbluft, vry, onbedwongen.
Ungetmeldet, *adj.* ongetmeld, onaangetoerd.

Ungetmengt, *ungetmischet*, *adj.* ongetmengd, zuiver.
Ungetmerkt, *adj.* ongetmerkt.
Ungetmessen, *adj.* & *adv.* ongetmessen, onbepaald, volstrekt.
Ungetmischet, *f.* ungetmengt.
Ungetmodell, *f.* ungetbildet.
Ungetmünzt, *adj.* on-, niet gemunt; *ungetmünztes Silber, ungetmuntt zilver.*
Ungetndhet, *adj.* on-, niet genaaid.
Ungetnamt, *ungetnannet*, *adj.* ongetnoemd, onbenoemd, zonder naam, naamloos, onbepaald.
Ungetnamt, *m.* nyn, nypnagel.
Ungetndhet, *f.* ungetndhet.
Ungetnegit, *adj.* & *adv.* ongetnegen, niet gezind.
Ungetnegitheit, *f.* ongetnegenheid, ongezindheid.
Ungetnest, *adj.* *zonder net gemaakt te zyn.*
Ungetngig, *f.* ungetngig.
Ungetnossen, *adj.* ongetnooten, ongetraft.
Ungetndtet, *ungetndtigit, ungetndtigit*, *adj.* niet genoodzaakt, niet gedrongen; *ungetndtigit essen, eten, zomler zig te laten verzocken.*
Ungetndglich, *genetndlichkeit*, *f.* ungetndglich, *ic.*
Ungetnigt, *adj.* ongetoelyd.
Ungetpart, *adj.* on-, niet gepaard.
Ungetpact, *adj.* ongetpakt.
Ungetpeiniget, *f.* ungetsehtert.
Ungetpüiget, *adj.* ongetploegd, niet geploegd, ongetploegd.
Ungetpländert, *adj.* ongetplonderd, niet geplonderd.
Ungetprecht, *adj.* ongetperst.
Ungetprüft, *adj.* ongetproefd, niet geproefd.
Ungetprägelt, *adj.* *zonder slagen.*
Ungetpust, *adj.* niet ongetschikt, -opgedaan.
Ungetquält, *f.* ungetsehtert.
Ungetrad, *ungetrad*, *adj.* & *adv.* ongeteven, oneven, krom, ongetelyk; *ungetrade Zahl, een ongeteven getal; eine ungetrade Zeile, eene schreeve, schünse, dwarse, kromme lyn, streep; gerade oder ungetrade spielen, even of oneven spelen.*
Ungetratden, *adj.* ongetraat, *niet den aart geslagen.*
Ungetrdumt, *f.* ungetreimt.
Ungetrechnet, *adj.* ongetrekend, niet gerekend, ongetreepen.
Ungetrecht, *adj.* & *adv.* ongetregvaardig, ongetredelyk, ongetwettig; *ungetrechter Weise etwas besüßen, op eene ongetregvaardige wyze, op eene ongetwettige manier iets besüßen; ungetrechtes Urtheil, een ongetrechtvaardig, ongetwettig vonnis, oordeel.*
Ungetrechtigkeit, *f.* ongetreggrigheid, ongetregvaardigheid, ongetredelykheid, onbillykheid.
Ungetreimt, *adj.* ongetreymd, buitenspoorig, wanfchikkelyk, zot, dwaas, gek, wanfchappen, onguur; *ein ungetreimtes Wesen, eene gekke, dwaaze, buitenspoorige, ongetreymde zaak.*
Ungetreimtheit, *f.* ongetreymdheid, buitenspoorigheid, gekheid, dwaasheid.
Ungetreiset, *ungetreiset*, *adj.* ongetbereist, *die nooit gereist heeft.*
Ungetrichtet, *adj.* ongetoordeeld, *zonder te oordeelen, of geoordeeld te zyn.*
Ungetern, *adj.* & *adv.* ongetoern, ongetwillig, ongetwillig; *etwas ungetern thun, iets on-*

gaarn, niet gaarn, tegen zyn hart, -zyn borst, met tegenheid doen.
Ungetrochen, *adj.* ongetrokken.
Ungetrufen, *adj.* ongetroffen.
Ungetührt, *adj.* ongetroffen, ongetraakt, ongetoerd.
Ungetrupft, *adj.* ongetplukt, *zonder kleerscheuren.*
Ungetrüstet, *adj.* niet toegerust, -bereid, -gewapend.
Ungetsagt, *adj.* onaangetoerd, ongetzegd.
Ungetsalzen, *adj.* ongetzouten, *zonder zout, laf, smaakeloos.*
Ungetsaundt, *adj.* *zonder gezonden te zyn.*
Ungetsattelt, *adj.* ongetzadel, *zonder zadel.*
Ungetsuert, *adj.* ongetzuurd; *Brodt, ongetzuurd, ongetdeestemd brood.*
Ungetsumt, *adj.* ongetzoomd.
Ungetsumt, *adv.* *zonder uitstel, -tydvervies.*
Ungetsuert, *f.* ungetsuert.
Ungetschabt, *adj.* & *adv.* on-, niet getschraapt; *Räben ungetschabt fochen, geele wortelen ongetschraapt kookten, ze kookten, zonder te schraapen.*
Ungetschädigt, *f.* ungetschädigt.
Ungetschaffen, *adj.* haatelyk, mismakkt; *f.* ungetfalt.
Ungetschält, *anj.* ongetscheld, *de schel niet afgedaan.*
Ungetschändet, *adj.* ongetschonden.
Ungetschärft, *ungetgewest*, *adj.* ongetscherpt, bot, niet getscherpt, niet scherp gemaakt, -getfleepen.
Ungetschdet, *adj.* ongetschat, *min geagt, dat men niet schat of agt.*
Ungetschdumt, *adj.* ongetgeschuimd, niet getschuimd, *zonder schuim.*
Ungetscheben, *ungetthan*, *adj.* ongetgebeurd, niet gebeurd, ongedaan, niet gedaan.
Ungetscheiden, *adj.* on-, niet getscheiden.
Ungetscheidt, *adj.* dwaas, zot.
Ungetscheurt, *adj.* on-, niet getschuurd, niet schoon getmaakt.
Ungetscheut, *adj.* ongetbeschaamd, ongetveinsd, voor de vuist.
Ungetschick, *m.* ongetbeschik, lompert, *een ongethebbelyk mensch.*
Ungetschicklich, *adv.* ongetgemanierd, ongetschickt, ongetbeschaafd.
Ungetschicklichkeit, *f.* ongetschicktheid, ongetleeftheid.
Ungetschickt, *adj.* & *adv.* ongetgemanierd, ongetrymd, plomp, bot, ongetzedig, ongetbeleid, ongetbeschoft, ongetschickt, ongethandig, ongetdeloos, ongethandzaam, ongethebbelyk, ongetbehouwen, ongetgemanierd; *ein ungetschickter Mann, een lomp, ongetgemanierd man, mensch; Feid, een lomp, mismakkt lignam; ungetschickt zur Reife, niet klaar tot de reis, niet reisvaardig; ein ungetschicktes Begehren, een ongetredelyk verzoek.*
Ungetschieden, *f.* ungetgeschieden.
Ungetschiff, *adj.* on-, niet getgeschiept.
Ungetschimpft, *adj.* ongetgeschonden, niet getbeschimpd.
Ungetschlacht, *adj.* ongetgeschikt, lomp, bot; plomp, ongethandelbaar, kwastig, noestig, ruuw.
Ungetschlafen, *adj.* & *adv.* *zonder slaapen; ich habe die ganze Nacht ungetschlafen zu gebracht,*

bracht, ik heb den heelen nagt zonder slaapen doorgebracht, - niet geslaapen.
Ungechlagen, *adj.* zonder slagen.
Ungechlichtet, *adj.* onbesleegt, onbeslist, niet verëend, - bemiddeld, niet afgedaan, - bygeleegt.
Ungechlijfen, *f.* ongechlijft; ein ungechlijfener Kegel, een onbeschofte, lamp, yrafse zegel, kinkel, rekel; eine ungechlijffene Zunge, Feder haben, eene onbeschaafde tong, botte pen, ruwen styl hebben, lamp spreken, schryven.
Ungechlossen, *adj.* & *adv.* on-, niet geflooten; ungechlossene Rechnungen, ongefloote, ope, niet verëende rekeningen; ungechlossen sijn, ongekulturd, ongehoord, zonder boeien gevangen zitten.
Ungechmaect, *f.* unchmaecthaft, smaakeloos.
Ungechmaectheit, *f.* smaakeloosheid, lafheid.
Ungechmudert, *adj.* ongechonden, onbevlekt.
Ungechmudst, *f.* ungechmudst.
Ungechmudsen, *un-*gechmudst, *adj.* zonder vet, borer.
Ungechmeidig, *adj.* ruw, onhandelbaar, onbuigzaam.
Ungechmeidigkeit, *f.* hardigheid, ruwheid, onzagtheid, stramtheid.
Ungechmeist, *adj.* ongechmeerd, ongeborerd.
Ungechmiert, *adj.* ongechmeerd, niet gefmeerd.
Ungechminnt, *adj.* ongeblanket, onopgepronkt, ongeveind, openhartig.
Ungechmolten, *adj.* ongechmolten.
Ungechmudt, *adj.* niet opgepronkt, -opgeherd, zonder sicraad.
Ungechmitten, *adj.* ongechneeden, ongekerft, ongekorven.
Ungechndert, *adj.* ongechnoerd, ongechreegen; ein ungechndertes Wort haben, zyn mond, bek niet kunnen toehouden.
Ungecholden, *f.* undeicholden.
Ungechouet, *un-*verchouet, *adj.* & *adv.* onverschood, zonder te verschoonen.
Ungechoren, *adj.* on-, niet gefchooren; laf mich ungechoren, laat my met rust, -ongemoed.
Ungechrieben, *adj.* ongechreeven, onbeschreeven.
Ungechrotet, *adj.* ongechtooten, ongechstamp.
Ungechuet, *adj.* onbeschermd, zonder bescherming.
Ungechwefelt, *adj.* ongechwaveld, niet gezwaveld.
Ungechwentt, *un-*gechwilt, *adj.* niet schoon gemaakt, -gespoeld, ongechpoeld.
Ungechwoeren, *adj.* zonder eer, zonder dat jemand zweert.
Ungezeguet, *adj.* ongezegend, zonder zegen.
Ungesehen, *adj.* niet gezien, onbekeeken.
Ungeheft, *adj.* on-, niet gezeept, zonder zeep.
Ungehellig, *adj.* ongezellig, niet gezellig.
Ungeheng, *adj.* ongezend, ongebrand.
Ungehessen, *adj.* zonder te zitten.
Ungehicht, *f.* unghicht.
Ungehelt, *adj.* ongezegeld, niet ge-, verzegeld.
Ungehittet, *un-*sittig, *adj.* onzedig, ongemaard, onbeleefd.
Ungehloeten, *adj.* ongechlooft, nog raauw.
Ungehloeten, *adj.* ongechlooft, niet geklooft.

Ungepannt, *adj.* ongechpannen, niet gefpannen.
Ungepart, *adj.* zonder te spaaren; ungechpartter Fleisch, onverzmoelde vlyt, naarstigheid.
Ungepeest, *adj.* niet gegeeten, nugteren.
Ungeperert, *f.* unverschlossen, open.
Ungepecht, *adj.* ongechpekt, niet gelardeerd, zonder spek.
Ungepist, *adj.* zonder punt.
Ungepouen, *adj.* ongechponnen.
Ungepredigt, *adj.* niet spraakzaam.
Ungeprengt, *adj.* ongechproeid, zonder te begieten.
Ungepült, *f.* ungechschwentt.
Ungeffen, *f.* ungechpeest; ungeffen zu Mittag, zu Nacht, des middags, 's avonds niet gegeeten hebbende.
Ungefidt, *un-*verfidt, *adj.* niet verstaald, niet met staal gemengd.
Ungefalt, *f.* ungechfalttheit; Ungefalt der Sünde, fchande, telykheid der zonde, haare verfoejelykheid.
Ungefalt, *un-*gechfaltt, *adj.* & *adv.* ongedaan, mismaakt, wanschapen, verfoejelyk, wanstaltig, lelyk, ongezien, gedrogtelyk, fchandelyk.
Ungefallen, *v. a.* mismaakt, enz. maaken.
Ungefalttheit, *f.* wanschapenheid, mismaaktheid, wanschouwelykheid, fchandelykheid, verfoejelykheid.
Ungefändig, *adj.* gelochend, onkend, onkennelyk.
Ungefändert, *un-*gefändert, *adj.* ongechtyfd, ongechteen.
Ungefattet, *adj.* niet toegestaan, -toegelaaten.
Ungeficht, *f.* ungechfdert.
Ungeficht, *adj.* ongechfikt, niet gefikt, niet geborduurd.
Ungefieft, *un-*gefieft, *adj.* ongechlaarf.
Ungeficht, *adj.* zonder, met geen steel.
Ungefimmet, *adj.* dat niet overëenkomt, -gelteend is.
Ungefopft, *adj.* dat niet gefopft is; *f.* unverschopft.
Ungefört, *f.* unverschört.
Ungeföhren, *adj.* ongechtooten, ongechstamp.
Ungeftraft, *adj.* & *adv.* ongechtraft, niet geftraft.
Ungefträt, *f.* ungechfdmt.
Ungefcreift, *adj.* on-, niet gefcreept.
Ungeftrict, *f.* ungechfdmt.
Ungefudirt, *f.* unftudiert.
Ungefüm, *adj.* & *adv.* onftuimig, stormig, beroerd, geweldig; ungechfümes Meer, onftuimige, beroerde, volle zee; Wort, unftuimig, stormig, buyig weer; Wort, rannars, bars, zinnig woord.
Ungefümig, *adj.* & *adv.* *f.* ungechfüm; einen ungechfümig anreden, jemand bars, nor, zinnig aanspreken.
Ungefümme, *gef-*fümigkeit, *f.* onftuimigheid, beroerdheid, ongechfeldheid, vinnigheid, norsheid, barsheid.
Ungefümiglich, *adj.* *f.* ungechfümig.
Ungefümmet, *adj.* onverminkt, ongechshonden, volkomen.
Ungefündt, *adj.* niet ondersteund, niet onderfchraagd.
Ungeföhelt, *adj.* on-, niet gefchooren.
Ungefucht, *adj.* ongechzigt, zonder te zoeken.
Ungefund, *adj.* & *adv.* ongechzond, ongechfeld, niet wel, onpaffelyk; ein ungechfund

Mensch, Leib, een ongechzond, zickelyk mensch, lichaam; eine ungechfunde Lebre, eene onverzinnige, dwaalende leer.
Ungefundtheit, *f.* ongechzondheid, zickte, ongechfeldheid.
Ungetadelt, *adj.* & *adv.* onberispt, zonder te berispen.
Ungetauft, *adj.* ongechdoopt, niet gedoopt.
Ungethan, *adj.* ongedaan, niet gedaan.
Ungetheilt, *adj.* & *adv.* ongechdeeld, onverdeeld, niet gedeeld, niet verdeeld.
Ungetraut, *adj.* ongechtrouwd, ongechhuwd, niet gehuwd, enz.
Ungetreu, *adj.* ongechtrouw, ontrouw, trouwloos.
Ungetreulich, *adv.* *f.* ungechtrouw.
Ungetröstet, *adj.* ongechtrooft, zonder trooft, zonder vertroosting.
Ungetrungen, *f.* ungechzwungen.
Ungetrunken, *adj.* zonder drinken.
Ungetüncht, *adj.* ongechgewit, niet bestreeken, niet met kalk belegt.
Ungetübt, *adj.* & *adv.* ongechoeffend, onbedreeven, zonder ondervinding.
Ungeurtheilet, *adj.* niet geoordeeld.
Ungeverieret, *adj.* ongechmoed, ongechplaagd; laft mich ungechverieret, laat my met rust, met vrede, ongemoeid.
Ungewächset, *ge-*wächset, *adj.* zonder-, met geen was.
Ungewächset, *f.* ungewächset.
Ungewagt, *adj.* zonder te waagen.
Ungewähnt, *adj.* dat niet verkozen, -ongedraaid is.
Ungewalkt, *adj.* ongechwalkt, niet bearbeid.
Ungewandert, *adj.* in 't reizen niet bedreeven.
Ungewandt, *un-*umgechwandt, *adj.* ein ungechwandtes Kleid, een kleed, dat niet gekleerd is.
Ungewarnet, *un-*gewarſchaut, *adj.* niet gewarſchouwt; ungechwarnter Saft, onverhaals.
Ungewaschen, *adj.* ongechwaschen; mit ungechwaschenen Händen etwas angriffen, iets onderneemen, doen, zonder de verëschte kewaamheid daar toe te bezitten, -zonder de noodige voorbereidzels gemaakt te hebben.
Ungewässert, *adj.* ongechwaterd.
Ungewekt, *adj.* zonder opgewekt te zyn, of worden.
Ungewehrt, *un-*verwehrt, *adj.* onverdedigd, onverhinderd, zonder zig te weeren, te verdedigen; it geoorloofd.
Ungeweicht, *adj.* ongechweekt.
Ungeweidet, *adj.* ongechweid, niet geweid.
Ungeweigert, *adj.* ongechweigert, niet afgeflagen.
Ungeweibet, *un-*geweibet, *adj.* ongechwyd, wae-reldsch.
Ungewent, *f.* ungechschdert.
Ungewicht, *adj.* ongechwaft; *f.* ungechwdicht.
Ungewiegt, *adj.* ongechwiegd, zonder te wiegen.
Ungewischt, *f.* unadgewischt.
Ungewissenhaft, *adj.* zonder geweten, lie geewgeten heeft, of 'er conscientiewerk zom maakt.
Ungewiß, *adj.* & *adv.* ongechwis, onwis, onzeker, in rwyfel; der Weis dieſer Waare ist ungechwiß, de prys van deze waar is onzeker, veranderlyk, verſcheiden.
Ungewisheit, *f.* ongechwisheid, onzekerheid, rwyfeling.

Angewitter, *n.* onwaer, onweder, korn, tempeest.
Angewogen, *adj.* ongewoogen, *sonder te weegen*.
Angewogen, *adj.* on-, niet genegen.
Angewogenheit, *f.* ongenegenheid.
Angewohnheit, *f.* ongewoonte, *gebrek van gewoonte*.
Angewohnlich, *adj. & adv.* ongebruikelyk, zeldzaam, vreemd, *vreemd; ongewohnliche Kleidung, vreemde kleding; ongewohnliche Spätlichkeit, ongemeene hoflykheid; Das kommt mir ungewohnlich vor, dat komt my vreemd voor*.
Angewohnlichkeit, *f.* ongewooneheid, zeldzaamheid, nieuwigheid.
Angewohnt, *adj. & adv.* ongewoon, ongewend, niet gewoon; *des Reisens, des Schiffens, het reizen, het vaaren niet gewend zyn*.
Angewóbt, *adj.* ongewelfd, onverwelfd, ongewulfd.
Angewürzt, *adj.* niet gekruid.
Angewóbt, *adj.* on-, niet geteld.
Angewómet, *adj.* ongetemd, wild, schuw.
Angewómt, *ad.* ongebreedeld, ongetoomd.
Angewóbt, *f.* ongewóbt.
Angewómet, *adj.* ongetekend.
Angewómet, *n.* gekorven, *bloedeloos diertje, ongedierte, gewormte, scharadelijk, bytend, kwelend gedierte, insect*.
Angewómet, *f.* het vlies *boven om de gekorve diertjes*.
Angewómet, *adj.* ongemikt, zonder mikken, -doelen; *angewómet treffen, ongedield, zonder gemikt te hebben, treffen*.
Angewómet, *f.* ongemikt.
Angewómet, *adj.* f. ongeschmúct.
Angewógen, *adj.* kwalik, *stegt opgevoed, moedwillig, ongergeld; ein ungewógenes Kind, een niet wel opgevoed, moedwillig kind; ein ungewógenes Leben führen, een ongergeld, stegt leven leiden*.
Angewógenheit, *f.* ongergeldheid, *bedorvenheid van zeden*.
Angewógenheit, *adj.* niet getuchtigd.
Angewógenheit, *adj. & adv.* ongerwyfeld, *sonder ruysel; ungewófelte Wahrheit, beflendige, vaste waarheit*.
Angewógenheit, *adj.* on-, niet getwynd.
Angewógenen, *adj. & adv.* ongedwongen, *vrij, vrywillig; ungewógenen Freiheit im Malen, Schreiben, Isheid in 't schilderen, schryven*.
Angewógenheit, *f.* ongedwongenheid, *losheid, vryheid, vloeibaarheid*.
Angelaut, *m.* ongelooft, ongeloofigheid.
Angelautbar, *adj.* ongelooft, *adj. & adv.* ongelooftbaar, ongelooftig, ongelooftelyk.
Angelautig, *adj.* ongelooftig.
Angelautigkeit, *f.* ongelooftigheid.
Angelautlich, *f.* ongelooftbar.
Angelautlichkeit, *f.* onmogelykheid van te gelooven, *geloof te worden*.
Angleich, *n.* ongelyk; *tht habt ungleich, gy hebt ongelyk*.
Angleich, *adj. & adv.* ongelyk, oneven, *hobbelig; ungleiche Zahl, oneven getal; ungleiche Strümpfe, handschoone, ongepaarde kousen, bandschoonen; ungleich ausrheilen, ongelyk deelen; ungleich leben, seyn, niet sweemen, zelyken; ungleich gesinnet seyn,*

niet wel overeenkomen, verschillen; auf ungleiche Weise, op eene verschillende wyze, manier; etwas ungleich aufnehmen, iets niet wel, verkeerdt opnemen, opvatten.
Angleichheit, *f.* ongelykheid, onëffenheid, *verscheidenheid, verschil, onderscheid, onbillykheid*.
Anglimpf, *m.* hardigheid, onbescheidenheid, *onbezonnenheid, ruwheid*.
Anglimpflich, *adj. & adv.* onbedagt, onbescheiden, onbezonnen, *rouw, onzagt, onheusch*.
Anglúck, *n.* ongeluk, ramp, *tegenspoed, rampspoed, ongeval, onheil, onraad, ongemak, rampzaligheid; einem in ein Unglúck bringen, iemand in een ongeluk, ongeval brengen, storten*.
Unglúcklich, *adj. & adv.* ongelukkig, *rampspoedig, rampzalig; ein unglúcklicher Tag, een ongelukkig dag; ein unglúckliches Gebáren, een miskraam, misval, kwaade kraam; unglúcklich betratzen, ongelukkig trouwen, mishuwelyken, mistrouwen, kwalik trouwen; unglúcklicher weise, ongelukkig, by ongeluk, by ongeval; die Sache ist unglúcklich abgegangen, de zaak is ongelukkig afgeloopen*.
Unglúckselig, *f.* unglúcklich.
Unglúckseligkeit, *f.* ongelukzaligheid.
Unglúcksfall, *m.* ramp, *ramp; tegenspoed*.
Unglúcksvogel, *m.* die *jemand ongeluk aanbrengt, zegt*.
Unglúckzeichen, *n.* een *ongelukkig voorteken*.
Ungnade, *f.* ongenade, *ongunst; in Ungnade fallen, in ongenade vallen, de gunst verliezen*.
Ungnadig, *adj. & adv.* ongenadig, *ongunstig; einen ungnadig ansehen, jemand ongunstig, met verontwaardiging aanzien*.
Ungnádig, *adj.* ongenoezaam, *niet voldoende*.
Ungnádigsamkeit, *f.* ongenoezaamheid.
Ungnádlich, *adj.* godloos, *ondeugend*.
Ungreiflich, *adj.* onraakbaar, *niet om te begrypen*.
Ungrund, *m.* onwaarheid, *ongegrontheid; den Grund einer Klage erweisen, de ongezondeheid van eene beschuldiging aantoonen*.
Ungúltig, *adj. & adv.* nietig, *kragtelooz, van geen waarde, kragt; ungúltig Testament, een kragtelooz testament, wat van geen kragt is; ungúltig machen, vernietigen, kragtelooz maaken, opheffen*.
Ungúltigkeit, *f.* kragteloozheid.
Ungúnt, *f.* ongunst, *wangunst, nyd, ongenegenheid*.
Ungúntig, *adj. & adv.* ongenegen, *ongunstig, wangunstig, nydig*.
Ungút, *adj. & adv.* boos, *hard, streng; einem was für ungut halten, es ungútig aufnehmen, iets ten kwawle, kwalik nemen, aitleggen; mit einem ungútig umgehen, met iemand streng, hard omgaan, hem zo behandelen*.
Ungúte, *Ungúteigkeit*, *f.* strengheid, *hardigheid*.
Ungúte, *adj. & adv.* f. *ungut*.
Unhaltbar, *adj.* onhoudbaar, *dat niet te houden is*.
Unhöflich, *adj.* doordrengend, *verkwispend, niet huizelyk*.

Unheil, *n.* onheil, *ongeluk, ramp*.
Unheilbar, *adj.* onheilbaar, *ongeneesbaar, ongeneezelyk, onherstelbaar*.
Unheilig, *adj.* onheilig, *wacrelósch, godloos, frydig met heiligheid*.
Unheiligheit, *f.* onheiligheid, *godloosheid*.
Unheimlich, *adj. & adv.* onveilig, *onzeker; die Straßen unheimlich machen, de straten onveilig maaken; es ist unheimlich in diesem Hause, het spookt in dit huis, het is 'er niet pluis*.
Unheilsam, *f.* unheilbar.
Unheil, *adj.* troebel, *niet klaar*.
Unblindlich, *adj.* ongenoezaam.
Unbintertreiblich, *adj.* onvernigdelyk, *onveranderlyk*.
Unbösch, *adj.* onhoflyk, *onheusch, onmanierlyk, onbeleefd, lomp, schots, onbeschaafd, boers*.
Unböschheit, *f.* onhoflykheid, *onheuschheid, onbeleefdheid, ongemanierdheid, schotsheid, onbeschaafdheid, boersheid, lompheid*.
Unbold, *adj.* onvrindlyk, *vyandlyk*.
Unbolde, *Unboldinn*, *f.* eene *hex, kol, toverhex*.
Unboldentrant, *n.* rozelaurier, *oleander*.
Unboldinn, *f.* Unbolde.
Unboldselig, *adj.* onmenschlyk, *streng*.
Unboldseligkeit, *f.* onmenschlykheid, *strengheid*.
Universalist, *m.* een *universalist*.
Unversicht, *f.* unvertreic, *academie, hoogeschool*.
Unf, *f.* Uncke.
Unfaufbar, *adj.* onverkoopbaar, *niet verkoopelyk*.
Unfennbar, *unfennbar, unkenntlich*, *adj. & adv.* onkenbaar, *onkenneklyk, dat niet gekend, onderscheiden kan worden*.
Unfeusch, *adj. & adv.* onkuis, *onruchtig, geil, ritig, wulps, onbeschaamd; unfeusche Redden, Gebedden, onkuisbe, vuile woorden, gebedden*.
Unfeuschheit, *f.* onkuisheid, *onrucht, geilheid, onruchtigheid, hoeragtigheid, ritigheid*.
Unklar, *adj.* onklaar, *troebel, van zyn stel*.
Unklus, *adj.* niet wys, *gek, dwaas*.
Unkomlich, *adj. & adv.* ongelegen, *niet wel gelegen, onbehoorlyk; unkomliche Begebenheit, een moejelyk geval*.
Unkomlichkeit, *f.* ongelegen-, *onbehoorlyke ryd*.
Unkosten, *m.* onkosten, *nirgaf*.
Unkrast, *Unkräftigkeit*, *f.* kragteloozheid, *zwakheid, onmagt*.
Unkräftig, *adj. & adv.* kragtelooz, *zonder werking, zwak, onmagtig; unkräftige Beweise, kragtelooze, losse bewyzen; ein Testament unkräftig machen, een testament kragtelooz maaken, vernietigen*.
Unkraut, *n.* onkruid, *dolik; Unkraut den, onkruid zaajen, twist zaajen, oncrigheid verwekken; Unkraut verdirbt nicht, onkruid vergaat niet*.
Unkrieglich, *adj.* afkeerig van-, *zonder oorlog*.
Unkundig, *adj.* onkundig, *zonder kennis, -kundigheid; eines Dings nicht unkundig seyn, kennis van eene zaak hebben*.
Unkúntlich, *adv.* zonder *kunst, daar geen kunst in steekt*.

Unkúntlich

Urdugst, *adv.* onlangs, kortst, binnen kort, korteling, *niet lang geleden.*
Urdugsthaft, *adj.* onberispelyk, oprecht.
Urdugbaar, *adj.* onloochenbaar, openbaar, onrezenzeggelyk; *eine urdugbare Wahrheit, eene onloochenbare, openbare, ontegenzeggelyke, onweder-spreekelyke waarheid; es ist urdugbaar, 't is openbaar, bekend.*
Urdauter, *f.* urein.
Urdauterheit, *f.* f. Urdauterheit.
Urdauter, *adj.* levenloos.
Urdauter, *adj.* niet ligt, zwaar; *die Sache ist so urdauter nicht, wie ihr denkt, de zaak is zo ligt, gemaklyk niet, als gy wel denkt.*
Urdauterheit, *adj.* onydelijk, onverdraagelyk.
Urdautig, *unrdautig*, *adj.* ongetuidig, gemeelyk.
Urdautlich, *f.* urdautlich.
Urdautsam, *f.* urdautig.
Urdautsamkeit, *f.* ongeduld, onverdraagzaamheid.
Urdaut, *adj.* *& adv.* hard, ruw, niet zagt; *unrdaut reden, geben, hard spreken, gaan; anrdauten, onzagt, ruw aantasten.*
Urdauterlich, *unrdauter*, *unrdautlich*, *adj.* onleesbaar, niet leesbaar.
Urdautbar, *f.* urdautbar.
Urdautelig, *adj.* onvrindelyk, onmenschlyk.
Urdautlich, *unrdautlich*, *adj.* onaangenaam, moe-jelyk, verdrietig; *es ist mir urdaut zu hrdren, het valt my verduertig, onaangenaam, om te hooren.*
Urdautlichkeit, *f.* der Stimme, *onaangenaamheid der stem.*
Urdautlich, *adj.* niet loffelyk, pryslyk, geen lof waardig.
Urdaut, *f.* onlust, onvermaak, ongenoegen, ongenuegte, verdriet, afkeer, tegenzin;
Urdaut in effen, onlust, tegenzin, afkeer van eeren, walging.
Urdautig, *f.* urdautlich.
Urdautigkeit, *f.* Urdaut.
Urdaut, *adj.* onmagt, kragteloosheid, gebrek aan kragt.
Urdautig, *adj.* onmagtig, kragteloos.
Urdautigkeit, *f.* f. Urdaut.
Urdauthaft, *adj.* onberispelyk, zonder rimpel, gebrek.
Urdauterlich, *f.* urdautlich.
Urdaut, *m.* kragt-, magteloos, *niet in staat, om met eene vrouw te trouwen.*
Urdaut, *z.* zonder eer, imfaam; *einen zum Urdaut machen, jenunds eer rooven, imfaam maaken.*
Urdautbar, *adj.* onhuwbaar, *niet in staat, om te trouwen.*
Urdaut, *f.* Urdautigkeit.
Urdauterlich, *adv.* *& adv.* onder verbetering, *zonder wettten te geoven, of voor te schryven.*
Urdautig, *adj.* *& adv.* onmaatig, ongemaatigd, ongeregeld, overdaadig, *zonder maat te houden.*
Urdautigkeit, *f.* onmaatigheid, ongemaatigheid, overdaad.
Urdautiglych, *adv.* f. urdautig.
Urdautich, *m.* geen mensch, een monster van een mensch, een onmenschte, barbaar, wreedaart.
Urdautichlych, *adj.* *& adv.* onmenschlyk, onmenscht, wreed, barbaarsch.

Urdautichlych, *f.* onmenschlykheid, onmenscht, wreedheid, barbaarsheid.
Urdautichlych, *adj.* *& adv.* ongevoelig, *zonder te merken.*
Urdautichlych, *adj.* onoplettend, agteloo.
Urdautichlych, *f.* onoplettendheid, agtelooheid.
Urdautichlych, *f.* unrdautichlych.
Urdautichlych, *f.* unrdautichlych.
Urdautichlych, *adj.* niet mild, zagt; streng.
Urdautichlych, *f.* strengheid, hardigheid.
Urdautichlych, *adj.* *& adv.* onmiddelyk.
Urdautichlych, *f.* onafhangelykheid, onbepaalde vryheid, magt.
Urdautichlych, *unrdautichlych*, *adj.* *& adv.* onmogelyk, niet mogelyk; *das kann urdautichlych seyn, dat kan niet mogelyk, onmogelyk wezen, zyn.*
Urdautichlych, *f.* onmogelykheid; *es ist eine Urdautichlychheit, 't is eene onmogelykheid, het is niet mogelyk, 't kan niet wezen, geschieden.*
Urdautichlych, *f.* unrdautichlych.
Urdautichlych, *adj.* onmondig, niet mondig, minderjaarig.
Urdautichlych, *f.* onmondigheid, *onmondige staat, minderjaarigheid.*
Urdautichlych, *adj.* bezig, werkzaam.
Urdautichlych, *m.* onlust, misnoegen, ongenoegen, droefgeestigheid, mismoedigheid; *seinen Urdautichlych über jemand austassen, jemand zyn ongenoegen, misnoegen laaten blyken; in Urdautichlych etwas thun, uit mismoedigheid iets doen.*
Urdautichlych, *adj.* mismoedig, moedeloos, onlustig.
Urdautichlych, *adj.* f. unrdautichlych.
Urdautichlych, *adj.* *z.* geen barmhertichheid houdend.
Urdautichlych, *adj.* onnavolglyk, niet navolglyk, nadoenlyk.
Urdautichlych, *adj.* *z.* zonder verder te zeggen, voort te vertellen.
Urdautichlych, *unrdautichlych*, *adj.* aanhoudende, geduurig, gestadig, onophoudelyk.
Urdautichlych, *adj.* onbenadeeld, zonder nadeel, zonder, geen schaafe.
Urdautichlych, *adj.* f. unrdautichlych.
Urdautichlych, *m.* toe-, bynaam, schandelyke-, scheldnaam.
Urdautichlych, *adj.* *& adv.* onnatuurlyk, niet natuurlyk; *eine unrdautichlyche Mutter, eene onnatuurlyke, ontaarte moeder; unrdautichlych essen, meer eeten, dan de natuur eischt, vordert.*
Urdautichlych, *unrdautichlych*, *adj.* onnoodig, onnoodzaakelyk, niet noodig, noodeloos, overröllig, overbodig.
Urdautichlych, *f.* onnoodigheid, onnoodzaakelykheid.
Urdautichlych, *unrdautichlych*, *adj.* *& adv.* onnut, onnutrelyk, niet nut, nutteloos, ondienstig; *ein unrdautichlych Maul haben, sich unrdautichlych maachen, unrdautichlych Worte geben, eenen onnutten mond hebben, lasteren, tegenbabbelen; ein unrdautichlych Mensch, een mensch, die nergens goed voor is, nergens toe dient, in staat toe is.*
Urdautichlych, *f.* onnuttheid, onnuttigheid, ondienstigheid.
Urdautichlych, *unrdautichlych*, *adj.* *& adv.* onordenrelyk, ongeregeld, buitenspoorig, overhoop; *unrdautichlych*, *unrdautichlych* leben,

Urdautichlych, *een ongeregeld gedrag; het delwyze.*
Urdautichlych, *ordnung*, *f.* wanorde, ongeregeldheid, verwarring, buitenspoorigheid, ongeregeldheid; *alles liegt in Urdautichlych nung, alles legt, is van zyn stel, overhoop.*
Urdautichlych, *f.* unrdautichlych.
Urdautichlych, *adj.* *& adv.* onpartydig, onzydig, *geene zyde, geen party kiesend, trekkend.*
Urdautichlych, *f.* onpartydigheid, onzydigheid.
Urdautichlych, *unrdautichlych*, *adj.* onpaffelyk, ziekelijk, ongesteld, van zyn stel.
Urdautichlych, *f.* onpaffelykheid, ongesteldheid, ongemak, ziekte.
Urdautichlych, *adj.* onperzoonlyk, imperzoonel.
Urdautichlych, *unrdautichlych*, *adj.* open, niet ge-, verzegeld.
Urdautichlych, *adj.* onverpandbaar, *dat niet verpand kan worden.*
Urdautichlych, *unrdautichlych*, *adj.* *als geen filosofisch, wysgeer, strydig met de leer of levenswyze van een wysgeer; ich würde mich für sehr unrdautichlych halten, ik zoude my ganck niet als een wysgeer, filosofisch gedragen.*
Urdautichlych, *adj.* ongepolyt, niet gepolyt, onbeschaafd.
Urdautichlych, *adj.* ongekeurd, ongetoet.
Urdautichlych, *m.* verkwilting, onnut verdoen, verkwilten, doorbrengen; *vuiligheid, morfigheid.*
Urdautichlych, *adj.* *& adv.* verkwiltend, doorbrengend, vuil, morfig.
Urdautichlych, *adj.* niet raadzaam, ongeraden, niet gevoegelyk.
Urdautichlych, *n.* onrecht, ongelyk; *Urdautichlych in iets hebben, unrdautichlych dran seyn, ongelyk in iets hebben, in iets mis hebben; einem unrdautichlych thun, jemand ongelyk, te kort doen, verongelyken; adv. etwas unrdautichlych verstellen, begreifen, fassen, iets verkeerd verstaan, begrypen, opvatten, misvatten, misverstaan; unrdautichlych sezen, stellen, onregt, verkeerd, schuins zetten, stellen.*
Urdautichlych, *adj.* *& adv.* onregtmaatig, onwettig, onwettelyk, onecht.
Urdautichlych, *f.* onregtmaatigheid, onwettigheid.
Urdautichlych, *adj.* *& adv.* onredelyk, onoerlyk, bedriegelyk.
Urdautichlych, *f.* onredelykheid, onoerlykheid, bedrog.
Urdautichlych, *adj.* f. unrdautichlych.
Urdautichlych, *f.* f. unrdautichlych.
Urdautichlych, *adj.* onbeweegelyk, *dat niet te bewegen is.*
Urdautichlych, *adj.* *ein unrdautichlych Paar, een paard, dat niet te regeeren is, niet geregeerd, niet getemd kan worden.*
Urdautichlych, *f.* unrdautichlych.
Urdautichlych, *adj.* onryp, niet ryp, onrydig, groen.
Urdautichlych, *adj.* onrein, vuil, morfig, zuiver; *unrdautichlych Peinengeueu, vuil linnen, linnengoed; unrdautichlych Gedanken, Worte, Beslisse, unrdautichlych, vuile gelagten, woorden, lusten.*
Urdautichlych, *f.* onreinheid, onzuiverheid, onreinigheid, vuiligheid, zondelykheid.
Urdautichlych, *adj.* *& adv.* onrein, niet zindelyk.

Unreinfchheit, *f.* morfigheid, vuilheid, onzindelykheid.
Unrichtig, *adj. & adv.* onregtvaardig, onwettig, onwettelyk, valsch, onregelmatig, scheef, verward; **unrichtig Gewicht**, *valsch gewicht*; **unrichtiges Verfahren**, *eene onregelmatige, onwettige handelwyze*; **unrichtiges Testament**, *eem krugtelooſe testament*; **ein unrichtiger Zahler**, *eene kwaade betaaler*; **es iſt der Frauen unrichtig gegangen**, *de vrouw heeft een miskraam gehad*.
Unrichtigheit, *f.* onregelmatigheid, onwettigheid, onëffenheid.
Unrittig, *adj.* nieuw, niet bereden; **ein unrittiges Pferd**, *eem nieuw paard, dat niet bereden is*.
Unruchtig, *adj.* eerloos, infaam.
Unruhe, *f.* onrust, ongeruſtheid, prikkel, opſchudding; **Unruhe machen**, *aanſtellen, onrust, opſchudding verwekken, de ruſt ſtooren*; **ich will dem Herrn keine Unruhe machen**, *ik wil myn Heer niet hinderen, niet ſtooren, geene onlegenheid aanloen*; **Unruhe des Gewiſſens**, *prikkel, knaaging van 't geweten*.
Unruhig, *adj. & adv.* ongeruſt, onruſtig, woelagtig; **ein unruhiger Geiſt**, *eem ongeruſte, onruſtige geest, eem woelgeest, woelwater*; **unruhig werden**, *zig ontruſten*; **ein unruhiges Haus**, *Herberge, Wirtshaus, eem woelig huis, berberg*; **eine unruhige Gaſſe**, *eene lewendige, woelige ſtraat*.
Unruhmiſch, *adj.* zonder glorie, eer, roem.
Uns, *dat. & accuſ. plur.* v. m. pron. wir, ons; **das gehöret uns**, *dat komt ons toe*; **was wollet ihr uns ſagen?** *wat hebt gy ons te zeggen?* **er hat uns tractirt**, *hy heeft ons getracteerd*.
Unſacht, *unſanft, adj. & adv.* onzagt, hard, iterk.
Unſätig, *adj.* dat geen zap heeft.
Unſätlich, *adj.* onzeggelyk, onuitspreekelyk.
Unſal, *n.* een deugening, dat niets deugt.
Unſanft, *f.* unſacht.
Unſauber, *adj.* onzuiver, onrein, vuil.
Unſauberheit, *f.* onzuiverheid, onreinheid, vuilheid, vuilgheid.
Unſchadhaft, *adj.* zuiver, oprecht.
Unſchädlich, *adj. & adv.* onſchadelyk, niet ſchadelyk; **das wird euch unſchädlich ſeyn**, *dat zal u geen ſchade, geen kwaad doen*; **mir und meinem Rechte unſchädlich**, *zonder benadeeling van my en myn recht*.
Unſchambar, *ſchambast, adj. = ſchambarheit, f.* *f.* unverſchämt, ic.
Unſchambarlich, *adv. f.* unverſchämt.
Unſchambastig, *ſchambastigkeit, f.* unverſchämt, ic.
Unſchätbar, *adj.* onwaardeerbaar, dat niet te ſchatten, te waardeeren is.
Unſchätbarkeit, *f.* onwaardeerbaarheid.
Unſchein, *m.* vermindering van glans, luiſter, ſchynzel.
Unſcheinbar, *adj.* onſchynbaar, duifter, onwaarschynlyk, onblykbaar.
Unſcheinbarkeit, *f.* duifterheid.
Unſcheinlich, *adj.* zonder glans, -luiſter, -ſchynzel.
Unſcheidbar, *f.* unſtreklich.
Unſchicklich, *adj. & adv.* wanvoegelyk.

Unſchicklichkeit, *f.* wanvoegelykheid.
Unſchiffbar, *= ſchiffreich, adj.* onbevaarbaar, onzeilbaar, niet om te bevaaren.
Unſchldferig, *adj.* zonder te ſlaapen.
Unſchließbar, *adj.* dat niet te ſluiten is, niet geſlooten kan worden.
Unſchlitt, *n.* ſmeer, ongel, talk, roet kaarsſmeer, harpuiſ.
Unſchlitterze, *f.* ongelkaars, ſmeerkaars.
Unſchlüſſig, *adv.* ſeyn, *tuffen twee waters in zwemmen, zig tuffen twee partyen onzydig houden, voorzigtig gedruagen*.
Unſchlüſſig, *adj.* twyfelagtig, onzeker; **man machet viele Leute unſchlüſſig**, *men doet veele menſchen twyſelen, men maakt, dat veele menſchen niet kunnen beſluiten, in 't onzeker zyn, niet weten, wat te doen*.
Unſchmackhaft, *adj.* onſmaakelyk, ſmaakeloos, onguur, liſlaf.
Unſchmackhaftigkeit, *f.* ſmaakeloosheid, lafheid.
Unſchmeidig, *adj.* niet ſmeedbaar, dat breekt, broos is.
Unſchmelzbar, *adj.* onſmelbaar, niet om te ſmelten.
Unſchmerzlich, *adj.* onpynelyk, niet pynelyk, niet ſmertelyk.
Unſchön, *adj. & adv.* ſcherp, aanſtootelyk, miſhaagelyk.
Unſchuld, *f.* onſchuld, onnozelheid.
Unſchuldig, *adj. & adv.* onſchuldig, onnozel, onbeſchuldigd, zonder ſchuld; **unſchuldig ſeyn an etwas**, *onſchuldig zyn aan iets, geen ſchuld aan iets hebben*.
Unſchuldiglich, *adv. f.* onſchuldig.
Unſchwer, *adj. & adv.* ligt, gemaklyk; **unſchwere Arbeit**, *gemaklyk, ligt werk*; **es iſt unſchwer abzunehmen**, *'t is gemaklyk te begrypen*.
Unſeli, *adj.* onzalig, rampzalig, ongelukkig.
Unſeligheit, *f.* rampzaligheid, verdoemenis, ramp.
Unſelten, *adv.* menigmaal, dikwils, dikweſ, niet zelden.
Unſeltſam, *adj.* niet vromd, niet zeldſaam, dat menigmaal gebeurt.
Unſer, *genit. v. m. pron.* wir, onzer; **Gott erbarne ſich unſer**, *God ontferme zig onzer, over ons*.
Unſer, *pron. poſſ.* ons, onze; **unſer König**, *onze koning*; **unſer Geſchlecht**, *ons geſlacht*.
Unſerig, *pron. poſſ. abſol.* onze, het onze; **wir ſtreiten um das Unſerige**, *wy ſtryden, vechten voor het onze*; **er iſt von den Unſerigen**, *hy is van de onzen*; **die Unſerigen**, *de onzen, die ons aangaan*.
Unſertalben, *unſertwegen, adv.* onzenthalven, onzentwegen, onzentwil, om ons, voor ons.
Unſicher, *adj. & adv.* onzeker, niet vaſt, onveilig, niet vry; **unſicherer Ort**, *haus, eene onveilige, onvrye plaats, eem onvry huis*.
Unſicherheit, *f.* onzekerheid, onveilig-, onvryheid.
Unſichtbar, *adj. & adv.* onzichtbaar, onzienlyk, niet zichtbaar; **unſichtbar werden**, *onzichtbaar worden, verdwynen*.
Unſichtbarkeit, *f.* onzichtbaarheid, onzienlykheid.
Unſichtbarlich, *adv. f.* onzichtbaar.
Unſinnig, *adj. & adv.* onzinnig, onwys, dwaas,

verſandeloos, dol, woedend, uitzinnig, zinneloos, buitenſpoorig.
Unſinnigkeit, *f.* on-, uitzinnigheid, krankzinnigheid, dolheid, dwaasheid, raazerny, onwysheid, zinneloosheid.
Unſinniglich, *adv. f.* unſinnig.
Unſittig, *adj.* ongemanierd, onbeſchaafd, onbeleefd, ongeſchikt, boers, onzedig.
Unſittigkeit, *f.* ongemanierdheid, onbeleefdheid, onbeſchaafdheid, onzedigheid, boersheid.
Unſittiglich, *adv. f.* unſittig.
Unſittſam, *f.* unſittig.
Unſorge, *f.* agtelooſheid, onagtelooſheid, onagzaamheid.
Unſorgſam, *adj.* agtelooſ, onagzaam, zorgeloos.
Unſorgſamkeit, *f. f.* Unſorge.
Unſorgſamlich, *adv. f.* unſorgſam.
Unſprächig, *f.* ongeſprächig.
Unſtra, *f.* unſerig.
Unſtand, *m.* onwaarde, gebrek, kragtelooſheid; **einen Handel in den Unſtand ſetzen**, *eem werk, geſchryft, vernietigen, annuleren*.
Unſtandhaftig, *f.* unſtät.
Unſtandhaftigkeit, *f.* onſtandvaſtigheid, onbelaſtigheid.
Unſtaffirt, *adj.* ongeſtoefferd, onopgemaakt.
Unſtät, *unſtätig, unſtät, adj. & adv.* ongeſtadig, onbeſtendig, veranderlyk; **unſtätet Wetter**, *ongeſtadig, onbeſtendig, veranderlyk weer*; **alles in der Welt iſt unſtät**, *alle zaken van de waereld zyn veranderlyk, ongeſtadig, onbeſtenig*.
Unſtändigkeit, *f.* onbeſtendigheid, onſtandvaſtigheid.
Unſtätlich, *adv. f.* unſtät.
Unſterblich, *adj. & adv.* onſterfelyk, onſtervelyk, onvergangkelyk.
Unſterblichkeit, *adj.* onſterfelykheid, onſtervelykheid, onvergangkelykheid.
Unſtern, *m. f.* Unſal; **zu meinem Unſterne**, *tot myn ongeluk*.
Unſtet, *= ſtetigheit, f.* unſtät, ic.
Unſteurbar, *adj. & adv.* vry van ſchatting, -belasting.
Unſtrafbar, *unſtraflich, adj. & adv.* onſtrafbaar, onſtrafelyk, onwraakbaar, onberispelyk; **unſtraflich leben**, *onſtraffelyk, onberispelyk leven*.
Unſtraflichkeit, *f.* onſtraffelykheid, onberispelykheid, onſchuld.
Unſtreitbar, *unſtreitig, unſtrittig, adj. & adv.* onfeilbaar, onweerspreekelyk, ontegenzeggelyk.
Unſtudiert, *adj.* ongeſtudeerd, ongeleerd, ongeletterd.
Unſündig, *adj.* onzondig, *zonder, vry van zonde*, onſchuldig.
Unſündigkeit, *f.* onzondigheid, onbeveleghheid, *ſtaet zonder zonde*.
Unſündlich, *adj. f.* unſündig.
Untadelbaſt, *untadelich, adj. f.* unſtraflich.
Unſauglich, *adj.* bedorven, onnuut, onbekwaam, ondeugend.
Untauglichkeit, *f.* onbekwaamheid, onnutheid.
Untaurhaft, *f.* unbeſchuldig.
Unten, *adv.* onder, beneden, hier beneden, om laag; **am den voet**; **untēn liegen**, *ſigen, onder, onder voet liggen, onder, onder aan zitten*; **untēn und oben purgieren**, *van onderen*

van onderen en van boven lossen; was macht ihr unten? wat doet zy om laaz, beneden? unten am Berge, onder aan, aan den voet van den berg.

Untenan, adv. onder aan; untenan sigen, onder aan zittén.

Untenauf, adv. van onder op.

Unten her, unten hin, adv. onder heen, langs den voet.

Unter, praep. reg. acc. & abl. onder, beneden, omhoog; unter dem Vorwande, onder het voorwandsel; unter seinem Stand heirathen, beneden zynen staat trouwen; unter das Dach, onder het dak; unter der Mahlzeit, onder de maaltyd, geluurende de maaltyd, het eten; ein Land unter sich bringen, een land t' onderbrengen, zig onderwerpen.

Unter, adj. onder, beneden; der untere Leib, het benedenslyf; die untere Lust, de benedenslyf; ein unteres Zimmer, een beneden vertrek.

Unterackern, v. a. onderploegen.

Unteradmiral, m. onder-, viceadmiraal.

Unterarm, m. de voorarm, van den elleboog tot de hand.

Unterbalke, m. de onderbalk, architraaf.

Unterbauch, m. de onderbuik.

Unterbauen, v. a. schooren, onderschraagen, onderstatten; eine Sache unterbauen, eene zaak beuuelijk bestieren.

Unterbedde, n. een onderbed.

Unterbinden, v. a. onderbinden.

Unterbleiben, v. a. agterwege blyven, steeken blyven, uitlaaten; es ist unterblieben, 't is wezelaaten.

Unterbleiben, n. Meibung, f. het steeken blyven, agterwege blyven, wezelaaten.

Unterbogen, m. een benedenboog.

Unterbot, m. Internuntius, afgezant van den Paus.

Unterbrechen, f. untercraken.

Unterbrechen, v. a. afbreken, stooren; die Ruhe unterbrechen, de rust stooren; des Feindes Anschläge unterbrechen, des vyands aanslagen verbreken, vernietigen, veruyden; einen, oder jemand's Rede unterbrechen, jemand's flooren in zyne reden, daar tassen invallen.

Unterbreiten, v. a. beneden uitbreiden.

Unterbringen, v. a. onderbrengen; unter das Dach bringen, onder het dak brengen, bergen; jemand in Dienst unterbringen, jemand in eene huur brengen; seine Feinde unterbringen, zyne vyanden t' onderbrengen, verwinnen; er hat seine Kinder wohl untergebracht, hy heeft zyne kinderen wel uitgebragt, wel voorzien; sich unterbringen, ergens met der woon nezzetten.

Unterbrochen, adj. afgebroken.

Unterbrüder, m. onderbrüder, senior van een kapittel.

Unterbrüder, adv. onderruffen, onderruffchen, middelerwyl, onderwyl, tot dat, terwyl; Unterbrüder, daß, onderruffen, middelerwyl, terwyl, tot dat.

Unterdiacemat, n. het onderdiakenchap in de Roomsche kerk.

Unterdiacemat, m. een onderdiakon.

Unterdienslich, adj. & adv. oormoedig, onderdaanig; unterdiensliche Bitte, oormoedig verzoek.

Unterdrücken, v. a. onderdrukken, onder-

drücken; sein Weinen, lachen, Seufzen unterdrücken, zyn weenen, lachgen, zuchten inkouden, verbyten, dempen, smooren, verbergen; seine Unterthanen unterdrücken, zyne onderdaanen onder-, verdrukken, knellen, plaagen; ein Buch unterdrücken, een boek verbieden, ophalen.

Unterdrucker, m. een onder-, verdrukker.

Unterdrückung, f. onder-, verdrukking.

Unterreggen, v. a. onder eggen.

Unter einander, adv. onder een, - malkander; unter einander laufen, mengen, mischen, onder, door malkander, onder een loopen, mengen, vermengen, meugelen.

Untererticht, adj. verzwooren, tot etter geuorden.

Unterfahren, v. n. unterfangen, sich, v. rec. onderneemen, bestaan, verftouten; f. unterneemen.

Unterfangen, n. onderneeming, het bestaan.

Unterfressen, v. a. uitpoelen, onder doen uitslyten.

Unterfütter, n. voery.

Unterfüttern, v. a. voeren.

Untergaan, m. het ondergaan, de ondergang, het bederf, verval; die Sonne neigt sich zum Untergange, de zon is aan het ondergaan; der Untergang eines Reichs, ondergang, bederf, verval van een ryk.

Unterbaum, m. benedenraak, -kaak.

Unterbau, n. het onderste gebouw.

Untergeben, v. a. onderwerpen, toebetrouwen; eine Armee dem Generale untergeben, een Generaal eene armee, een leger overgeeven, toebetrouwen; ich untergebe euch alle meine Angelegenheiten, ik beueel u alle myne zaken.

Untergeben, m. een leerling, onder een ander staande, onderworpen.

Untergebung, f. onderwerping, overgaaf.

Untergehen, v. n. ondergaan, vergaan, zinken; die Sonne gebet unter, de zon gaat onder; das Blut gebet unter, het loot zinkt; das Schiff ist untergangen, het fchip is vergaan; die Stadt, de stad is vergaan, te grond gegaan.

Untergelegt, adj. ondergelegd.

Untergerach, n. een benedenkamer, -vertrek, eene kamer, gelyk vloers, gelyk gronds.

Untergeracht, adj. onder gemengd.

Untergericht, n. laager-, nedergerecht, laagere regtdank.

Untergerüst, n. een houtse boog of model van een veruulst.

Untergerüch, adj. ondergestoken.

Untergetaucht, adj. onder gedompeld, onder water gestoken.

Untergeteucht, adj. in-, onder geweeven.

Untergeteucht, n. het ondergeweer.

Untergraben, -miniren, v. a. ondergraven, ondermynen.

Untergraber, m. ondergraver, ondermynner, mincur.

Untergrabung, f. ondergraving, ondermynning.

Untergraben, v. a. ondertasten.

Unterhalb, adv. beneden; unterhalb Basel, onderhalb Mainz, beneden Basel, - Ments.

Unterhalb, m. de onderhals.

Unterhalt, m. onderhouden, kost, voedzel, leeftocht; steunsel, ondersteunzel; vor-

seinen Unterhalt sorgen, voor zynen kost, zyn bestaan zorgen; er hat seinen Unterhalt, hy heeft het nooilige, - wat by nooilig heeft, - zyn levensbehoef, - kast en kleedren.

Unterhalten, v. a. onderhouden, voeden, levensmiddelen verschaffen, in wezen, staat houden; die Freundschaft unterhalten, de vrieulfschap onderhouden, aankweken; etnen mit Gesprache unterhalten, met jemand spreken, jemand onderhouden; halt unter, houd onder; sich lassen unterhalten, zig laten inschryuen, zollaat worden; ein Haus im Baue unterhalten, een huis in staat, in wezen houden.

Unterhalter, m. onderhouder, voeder.

Unterhaltichale, f. eene onderhoudschaal, sbaal, om onder te houden.

Unterhaltung, f. onderhouding, enz. f. Unterhalt.

Unterhandeln, v. n. onderhandelen, maken, tusschen spreken, bemiddelen.

Unterhändler, m. onderhandelaar, middelbaar, bemiddelaar, makelaar, tusschenlooper, tusschenspreker, koppelaar.

Unterhändlerin, f. bemiddelaarfster, koppelaarster.

Unterhandlung, f. onderhandeling, bemiddeling, tusschenspraak; mit jemand über etwas in Unterhandlung stehen, met jemand over iets in onderhandeling zyn.

Unterhaus, n. onderhuis, laagerhuis; das Unterhaus des Parlaments in Engelland, het laagerhuis van 't parlament in Engelland.

Unterhemde, n. onderhemd, kamifool, vest.

Unterher, unterhin, adv. onder, langs heen.

Unterhofmeister, m. een onderhofmeester.

Unterhofmeisterin, f. eene onderhoofmeesteres.

Unterhöhlen, v. a. uirkollen.

Unterhöfen, f. pl. onderbroek.

Unterjochen, v. a. onder het joch brengen.

Unterirdisch, adj. & adv. onderaardsch, onder de aarde.

Unterlamm, m. eines Hahns, de sel van een haan.

Unterkauser, m. onderkoopman, makelaar.

Unterkauser, m. onderkeldermeester.

Unterkauser, m. onder-, benedenkaak.

Unterkin, f. onderkin.

Unterkleid, n. rok, m. onderkleed, -rok.

Unterkok, m. onderkok.

Unterkommen, v. n. onderkomen, te regt komen, -raaken; een Dienst, amt, krygen, gelegenheid vinden, zyn gelid te besteden, te verwisselen; man kann nicht mehr unterkommen, men kan geene berberg meer krygen; ein Hebel unterkommen, een kuaad weeren, afweeren, voorkomen; einen unterkommen lassen, jemand bergen, in zyn buit laaten komen, -neemen.

Unterkrönig, m. onderkoning.

Unterkrüchen, v. n. onder kruipen.

Unterkrüsen, n. onderkruisen, peul, peuluw.

Unterlage, f. onderlaag, onderlegzel.

Unterlassen, v. a. na-, uitlaaten, verzuimen, overflaan, verwaarloozen; etwas nicht unterlassen können, iets niet kunnen laaten; seine Pflicht unterlassen, zynen plichte nalaaten, verzuimen, verwaarloozen.

Unterlassung, f. -laß, m. verzuim, uitlaating, verwaarloozing, nalaating, nalaatingheid, het

heid, het slaaken, *in gebreke blyven*; *ohne Unterlaß, zonder ophouden, onophoudelyk, geduurig.*
 Unterlauf, *m. ruffchenkomst.*
 Unterlaufen, *v. n. onder-, ruffchenloopen, -komen.*
 Unterlaufer, *m. ruffchenlooper, afgezondene.*
 Unterlauferinn, *f. ruffchenloopster.*
 Unterleber, *n. onderleer, zooller.*
 Unterlegen, *v. a. onderleggen; mit unterlegten Pferden reizen, met verwisselde paarden reizen.*
 Unterlegung, *f. het onderleggen.*
 Unterlehrmeister, *m. meester, m. ondermeester.*
 Unterleib, *m. het onderlyf, onderbuik.*
 Unterliegen, *v. n. onderleggen.*
 Unterlieutenant, *m. onder-, tweede-, sous-lieutenant.*
 Unterlofen, *adj. beloopden, overloopen.*
 Untermahten, *v. a. overstryken, doodverwenen.*
 Untermahtung, *f. het overstryken, doodverwenen.*
 Untermann, *m. boes, boer, knegt in het kaartspel.*
 Untermauren, *v. a. den voet van een muur leggen.*
 Untermeister, *f. Unterlehrmeister.*
 Untermengen, *mischen, v. a. ondermengen.*
 Unterminieren, *f. ondergraven.*
 Unterminirt, *adj. ondermynd.*
 Unterminirung, *f. ondermyning, het ondermynen, ondergraven.*
 Untermischen, *f. untermengen.*
 Untermischung, *f. het ondermengen.*
 Untermahtstein, *m. ondermolensteen, de legger.*
 Unternehen, *v. a. ondernaajen.*
 Unternehenen, *v. a. onderneemen, bestaan; ein Werk unternehenen, een werk onderneemen, bestaan, op zig neemen; ich mag dieses Werk nicht unternehenen, ik mag dat werk niet bestaan, 'er niet aan tillen, aan voeren.*
 Unternehenen, *n. onderneeming; f. Unternehmung; ein vermessenes Unternehenen, een stout bestaan.*
 Unternehmer, *m. onderneemer, aanlegger.*
 Unternehmung, *f. onderneeming, bestaan.*
 Unternommen, *adj. ondernomen, bestaan.*
 Unterofenbruch, *m. wit zig aan den smeltoven aanzet, en niet mede vloejt.*
 Unterofficier, *m. een onderofficier, onderampstenaar.*
 Unterordnen, *v. a. onderschikken, onderstellen.*
 Unterordnung, *f. onderschikking, rangschikking, subordinarie.*
 Unterpfälen, *v. a. op paalen zetten, -bouwen.*
 Unterpfalz, *m. Onder-, Nedcrpalts.*
 Unterpand, *n. onderpand, vastigheid, grondpand, hypotheek.*
 Unterpanden, *v. a. onderpanden, tot een onderpand geeven, leggen, stellen, verpanden.*
 Unterpandlich, *adj. & adv. verpandbaar, beleenbaar.*
 Unterpfarrer, *m. onderpastoor, vicaris van een priester, -pastoor.*
 Unterpfügen, *v. a. onderploegen.*
 Unterpfülbe, *pfühl, f. Unterküssen.*
 Unterpreeceptor, *m. f. Unterlehrmeister.*
 Unterprior, *m. onderprior van een klooster.*

Unterpriorinn, *f. onderprieores van een klooster.*
 Unterruchern, *v. a. berooken.*
 Unterreden, *v. n. sich über eine Sache, over eene zaak spreken, gesprek houden, zamenpraak houden; beraadslagen, woorden wisselen.*
 Unterrödner, *m. een persoon, die in eene zamenpraak, een gesprek voorkomt.*
 Unterrödung, *f. zamenpraak, gesprek; beraadslaging, overweeging; in Unterrödung treten, in gesprek treden, komen.*
 Unterrhein, *m. de beneden Rbyn.*
 Unterricht, *n. f. Unterrichtung.*
 Unterrichten, *v. a. onderregten, onderrigten, beduiden, leeren, onderwyzen.*
 Unterrichter, *m. een onderregter, onderwyzer, leeraar.*
 Unterrichter, *m. een regter van eene laagere rechtbank.*
 Unterrichtung, *f. richt, m. onderregting, onderrigting, onderwys, leering; ich habe Unterricht davon, ik heb 'er tyding, kennis, berigt van; es dienet mir zum Unterrichte, 't versprekt my eene leer, leering.*
 Unterröck, *m. onderrok, -keurs, -ziel.*
 Unterröcklein, *n. onderrokje, onderkeursje, -zieltje.*
 Unterrüdermeister, *m. een onderroeymeester.*
 Unterrub, *f. rust, stilte, tusschen beide.*
 Unterrüal, *f. benedenzaal.*
 Unterräden, *v. a. onderzaajen.*
 Unterräden, *v. a. verbieden, ontzeggen.*
 Unterräb, *m. onderzaat, onderaan.*
 Unterrag, *f. steunzel, stelling.*
 Unterrassner, *m. een onderschaftmeester.*
 Unterrassnerinn, *f. eene onderschaftmeesteres.*
 Unterrassen, *v. a. begraven, onder de aarde doen.*
 Unterscheid, Unterscheid, *m. onderscheid, verschil, verscheidenheid, verschie; einen Unterscheid maaken, een onderscheid maaken; mit Unterscheid von einer Sache sprechen, urtheilen, met onderscheid, onderscheidenlyk van eene zaak spreken, oordelen.*
 Unterscheiden, *v. a. onderscheiden, een onderscheid maaken, afscheiden; das Gute vom Bösen unterscheiden, het goede van 't kwaade onderscheiden; unterscheiden mit einer Wand, Mauer, met eene muur afscheiden.*
 Unterscheidung, *f. onderscheiding, het onderscheiden, onderscheid maaken.*
 Unterschieden, *v. a. onderschuiwen, verwisselen, verruilen, vervalschen; ein Kind unterschieden, een kind verruilen, verwisselen, een gewaand kind in plaats van 't rechte stellen.*
 Unterscheidung, *f. onderzetting, verwisseling, verruiling, het in de plaats stellen.*
 Unterschied, *f. Unterscheid.*
 Unterschieden, *adj. onderscheiden, verschillend, verscheiden; unterschieden seyn, verschillen, scheelen, verscheelen, verscheiden, onderscheiden zyn.*
 Unterscheidlich, *adv. verscheidenlyk, met onderscheid.*
 Unterschiedlich, *adj. & adv. verscheiden, f. unterscheiden; auf unterschiedliche Weise, op verscheide wyzen, manieren; unterschiedliche mal, verscheide maalen, reizen.*

Unterschiedswappen, *n. een wapen van eene enkele onderscheiding.*
 Unterschießen, *v. a. onder-, doorschieten; ein Buch mit Papier unterschießen, een boek met papier doorschieten.*
 Unterschlüchtig, *adj. eine unterschlüchtige Mühl, een molen met bakken.*
 Unterschlag, *m. middelschot, ruffenschot, afscheidzel.*
 Unterschlagen, *v. a. onder slaan; ein Zimmer durch einen Unterschlag, eene kamer afschieten, door een middelschot; einem ein Bein unterschlagen, iemand over staag smyten, den voet ligten; die Augen unterschlagen, de oogen neerslaan; Geld unterschlagen, geld zoek maaken, wagnemen; den Mantel, den mantel onder den arm neemen.*
 Unterschleichen, *v. n. onderkruipen, onderhaalen; jemand's Amt, Nahrung, Handlung unterschleichen, jemand's ampt, neering, handeling onderkruipen, door heimelyke onderkruiping verkrygen.*
 Unterschleif, *m. onthoud, bedrog, list, onderkruiping; Unterschleif brauchen, list gebruiken; einem Unterschleif geben, jemand innemen, huisvesting geeven.*
 Unterschleifen, *v. a. zig insteeken, byvoegen, inlaaten.*
 Unterschmeerbauch, *m. de onderbuik.*
 Unterschmeerbauchspulsader, *f. de ader van den onderbuik.*
 Unterschoben, *adj. verwisseld, verruild, in de plaats gesteld.*
 Unterschoppen, *v. a. onderdraagen, opvullen.*
 Unterschossen, *adj. doorschootan; ein Buch mit Papier unterschossen, een boek met papier doorschooten.*
 Unterschreiben, *v. a. onderschryven, onder tekenen, den naam onderzetten.*
 Unterschreiber, *m. die onderschryft, ondertekent, zyn naam, hand teken.*
 Unterschreibung, *f. onderschryving, onder tekening, handtekening.*
 Unterschrieben, *adj. onderschreeven, onder tekend.*
 Unterschrieff, *f. onderschryving, tekening, reken.*
 Unterschub, *m. f. Unterschiebung.*
 Unterzeigel, *m. het schover-, groote kruiszeil.*
 Unterzetten, *v. a. onderzetten, -stellen, ondersteunen, onderstuten; verwisselen.*
 Unterfest, *adj. ondersteund; lyvig, gedrongen; ein unterfester Mann, een gezet, lyvig man; ein unterfest Pferd, een kort, in een gedrongen paard.*
 Unterfestung, *f. f. Unterschiebung.*
 Unter sich, *adv. na beneden, benedenwaarts.*
 Unter sich bringen, *v. a. 't onderbrengen, onder zyne magt brengen.*
 Unter sich gebuckt, *adj. voor over bellend, gaande.*
 Unter sich sehen, *v. n. de oogen neerslaan, na den grond zien, kyken.*
 Untersinken, *f. untergehen.*
 Untersipcken, *v. a. lardeeren.*
 Unterspicht, *adj. gelaardeerd, met spek bestoken.*
 Unterspreiten, *f. unterstreuen.*
 Unterst, *adj. onderst, laagst; das unterste von etwas, het onderste, laagste van iets, ergens van;*

ergens van; alles unterst zu oberst lehren, *all het onderste boven keeren.*
 Unterstadt, *f.* de benedestad.
 Unterstallig, *adj.* leggend, huisvestend.
 Unterstehen, *v. a.* ondersteeken; *einige* Kriensleute *unterstehen*, *eenige* krygslieden, *zoollaaten ondersteeken*; die Karten *unterstehen*, de kaarten doorschieten; *einer* Frau *ein falsch Kind unterstehen*, *een vrouw een valsch, verkeerd kind onderschrijven, ver- toonen.*
 Unterstehen, *sich*, *v. rec.* onderstaan, bekaan, onderneemen, zig verstkouten.
 Unterstehen, *v. n.* ergens onder gaan staan.
 Unternehmung, *f.* onderneeming, het be-, onderstaan.
 Unterstelle, *f.* de voet van iets.
 Unterstellen, *v. a.* onderstellen, beneden stel- len.
 Unterstellung, *f.* onderstelling.
 Unterstosen, *f.* *unterstrecken.*
 Unterstreichen, *v. a.* onderstreepen, -haalen, ondertekenen.
 Unterstreuen, *v. a.* onderstrooien.
 Unterstreuung, *f.* het onderstrooien.
 Unterstrumpf, *m.* onderkous.
 Unterstufe, *f.* *Unterstützung.*
 Unterstufen, *v. a.* ondersteunen, onderschraa- gen, onderkuten.
 Unterstützung, *f.* ondersteuning, ondersteuning, schoor, steunzel.
 Untersuchen, *v. a.* onderzoeken, navorschen, onderrasten, ondervraagen; *eine* Sache *genau untersuchen*, *eene zaak, iets nauw- kenig onderzoeken, ondertasten, nitpluizen, nagaan.*
 Untersucher, *m.* onderzoeker, navorscher, uitpluizer.
 Untersuchung, *f.* onderzoek, onderzoeking, navorsching, nitpluizing; *ohne* *Unter- suchung*, *zonder onderzoek, blindelings, met gestoote oogen.*
 Untertauchen, *v. a.* onderdampelen, -haalen, -duiken.
 Untertauchung, *f.* het onderdampelen, de onderdampeling, het onderhaalen, -dui- ken.
 Untertan, *m.* een onderdaan.
 Untertan, *unterthänig*, *adj.* & *adv.* onder- daanig, gehoorzaam; *unterthäniger*, *un- tertänigster* Diener, *gehoorzaam, zeer ge- hoorzaam, onderdaanig, onderdaanigste die- naar*; *sich* *ein* Land *unterthänig* *machen*, *zig een land onderdaanig maaken, onder- werpen.*
 Untertänigkeit, *f.* onderdaanigheid, gehoor- zaamheid, ootmoedigheid.
 Untertäniglich, *adv.* onderdaaniglyk, oot- moedig.
 Untertheil, *n.* het laage, onderste, beneden- ste deel, smaldeel.
 Unterteilen, *v. a.* verdeelen, smaldeelen, in deelen schiften.
 Untertbür, *f.* de onderdeur.
 Untertreten, *v. a.* onderdrukken, *den* *voet* *ligten*, *verklouken, verschalken, den* *schoep* *geeven.*
 Untertucken, *f.* *unterdrücken.*
 Untertunken, *f.* *überuntuchen.*
 Unter über sich, *adv.* verkeerd, omgedraaid.
 Unter über sich lehren, *v. a.* het onderste bo- ven keeren.

Intervogt, *m.* onderschout.
 Intervogten, *f.* onderschoursamt.
 Unterwachsen, *adj.* *Gleich*, *mit* *Zeit* *und* *Ma- ßer*, *doorregen* *vleesch.*
 Unterwall, *m.* walgang, onderwal.
 Unterwärts, *adv.* benedenwaarts, om laag.
 Unterwegen lassen, *v. a.* nalaaten, staaken, agterlaaten.
 Unterwegens, *unterwegs*, *adv.* onder weg, onderwege, onderweeg; *unterwegs* *schin*, *op* *weg* *zyn.*
 Unterwellsen, *adv.* onderwyle, zomtyds, zom- wyle, bywylen.
 Unterweisen, *v. a.* onderwyzen, onderregten, leeren.
 Unterweiser, *m.* onderwyzer, onderregter, leeraar, meester.
 Unterweisung, *f.* onderwys, onderregting.
 Unterwerfen, *v. a.* onderwerpen, *onder* *zyne* *macht* *brengen*, *overheeren*; *sich* *einem* *un- terwerfen*, *zig aan iemand onderwerpen.*
 Unterwerfung, *f.* onderwerping, overhee- ring.
 Unterwerths, *f.* *unterwärts.*
 Unterwutten, *f.* *unterfehen.*
 Unterwirken, *v. n.* onder werken, onder mengen.
 Unterworfen, *adj.* onderworpen, onderhe- vig, vast; *die* *Schönheit* *ist* *großen* *Ge- fahren* *und* *Sorgen* *unterworfen*, *grootte gevaaren en zorgen zyn aan de schoonheid vast.*
 Unterwürfig, *adj.* onderwerpelyk, afhang- kelyk.
 Unterdünen, *v. n.* omruinen, omheinen, *met eene heining besluiten.*
 Unterzeichnen, *v. a.* ondertekenen, onder- schrijven.
 Unterzeichnung, *f.* ondertekening, onder- schryving.
 Unterziehen, *v. a.* op zig neemen, onderhaa- len; *sich* *einer* *Sache*, *einem* *Geschäfte* *un- terziehen*, *eene zaak op zig neemen, zig met eene zaak belaauden.*
 Unterzug, *m.* onderhaaling, doorschyning.
 Undeutsch, *adj.* & *adv.* onduitsch, geen duitsch; *ein* *undeutsches* *Wort*, *een woord, dat geen goed duitsch is.*
 Undeutsch, *m.* een vreemdeling, *die* *geen* *duitsch* *verstaet* *of* *spreket.*
 Unthat, *f.* misdaad, kwaade daad, gebrek.
 Unthaten, *n.* een geringe mislaad, foutje, gebreke.
 Untheilbar, *adj.* & *adv.* ondeelbaar, onver- deelbaar, niet deelbaar.
 Untheilbarkeit, *f.* ondeelbaarheid.
 Untheilhaftig, *adj.* *niet* *vatbaar* *voor* *verde- ling*, *niet* *bekwaam* *om* *te* *verdeelen.*
 Untheilig, *f.* untheilbar
 Unthier, *n.* ondie, schrikdier, gedrocht, monster.
 Unthubar, unthulich, *adj.* ondoenbaar, niet doenbaar, ondoenlyk, niet doenlyk, on- mogelyk.
 Unthulichheit, *f.* ondoenlykheid, onmoge- lykheid.
 Unthunlich, *f.* unthuisch.
 Untief, *adj.* ondiep, niet diep.
 Untiefe, *f.* ondiepte.
 Untödtlich, *adj.* niet doodelyk; *untödtliche* *Krankheit*, *geene* *doodelyke* *ziekte.*
 Untragbar, untraglich, *adj.* & *adv.* niet

draagbaar, ondraagelyk, overzwaar, te- zwaar, niet te draagen.
 Untrennlich, *f.* ongetrennlich.
 Untreu, *adj.* & *adv.* ontrouw, trouwloos, ontrouwelyk, wantrouwelyk.
 Untreu, *f.* ontrouw, trouwloosheid, on- trouwheid.
 Untreulich, *adv.* *f.* *untreu*, *adj.*
 Untrinkbar, *adj.* ondrinkbaar, niet drink- baar, *niet* *om* *te* *drinken.*
 Untroost, *m.* mistroostigheid, neerf lagtigheid, hopeloosheid.
 Untroostlich, *adj.* mistroostig, ontrooftelyk, onvertrooftelyk, ongetroost, niet te troo- sten, verroosten.
 Untroostlichkeit, *f.* *f.* *Untrost.*
 Untüchtig, *adj.* onbedriegelyk.
 Untüchtig, *adj.* & *adv.* onbekwaam, onnut, niet in staat, ondienstig, niet verbaar.
 Untüchtigkeit, *f.* onbekwaamheid, onvatbaar- heid, onnutheid.
 Untugend, *f.* ondeugd, zonde, gebrek, boos- heid; *das* *Pferd* *hat* *keine* *Untugend*, *het* *paard* *beeft* *geene* *gebreeken.*
 Untugendhaft, untugendfiam, *adj.* ondeugend, gebrekkig, godloos, *dat* *niet* *dengd.*
 Uns, Unge, *f.* Unge, eene ons.
 Unüberführt, unüberzeugt, *adj.* niet overtuigd.
 Unüberlässlich, *adj.* *f.* *unabtrettlich.*
 Unüberleest, *adj.* overhaast, *zonder* *overdagt*, *overwoogen* *te* *hebben.*
 Unüberrechnet, *adj.* niet overgerekend.
 Unüberschrieben, *adj.* niet overgeschreeven.
 Unüberseht, *adj.* *dat* *niet* *overgezet*, *ver- taald* *kan* *worden.*
 Unüberseht, *adj.* *dat* *niet* *overgezet*, *niet* *ver- taald* *is*; *dat* *geene* *verdieping* *beeft.*
 Unübersehtig, *adj.* onklimbaar.
 Unüberstiglich, *adj.* *f.* *unabtrettlich.*
 Unübertrifflich, *adj.* heerlyk, uunmuntend, kostelyk, *dat* *niet* *overtroffen* *kan* *worden.*
 Unübertrücht, *adj.* ongepleisterd, onbestree- ken, niet overgewit.
 Unüberwiesien, *adj.* onoverweezen.
 Unüberwindlich, *adj.* & *adv.* onoverwinne- lyk.
 Unüberzeugt, *f.* unüberführt.
 Unüblich, *adj.* ongebruikelyk, niet in ge- bruik.
 Unumfangen, *adj.* vry; *ein* *unumfangenes* *Gemüth*, *een* *vrye* *geest.*
 Unumgänglich, *adj.* onvermydelyk.
 Unumgewandt, *f.* *ungewandt.*
 Unumkehrdet, *adj.* onbepaald.
 Unumschrieben, *adj.* niet omfchreeven.
 Unumstößlich, *adj.* *dat* *niet* *om* *ver* *gestooten*, *verbroken* *kan* *worden.*
 Ununtersagt, *f.* unperbothen.
 Ununterschieden, *adj.* niet onderscheiden, verward.
 Ununtersworfen, *adj.* niet onderworpen, on- afhankelijk, *van* *niewand* *afhangend.*
 Ununterswürfig, *f.* ununtersworfen.
 Unverachtet, *adj.* onveragt, niet veragt.
 Unveraltet, unvertebt, *adj.* niet veroud, niet vervallen.
 Unveränderlich, unwandelbar, *adj.* & *adv.* onveranderlyk, onvertrelyk, *dat* *niet* *veranderd* *kan* *worden.*
 Unveränderlichkeit, *f.* onveranderlykheid.
 Unverändert, *adj.* & *adv.* onveranderd, zon- der verandering.

Unverantwortlich,

Unverantwoordelyk, *adj. & adv.* onverantwoordelyk, dat niet verantwoord kan worden.
Unverarbeitet, *adj.* onverwerkt, niet gebruikt.
Unverduferlich, *adj.* niet verkoopbaar, dat niet overgedraagen kan worden.
Unverberglich, *adj.* onverberglyk, dat niet verborgen kan blyven of gebonden worden.
Unverbesserlich, *adj.* onverbeterlyk, onherstelbaar.
Unverbessert, *adj.* onverbeterd, niet hersteld.
Unverbindlich, *adj.* niet verpligtend.
Unverblümt, *adj.* onverbloemd, niet bedekt, openlyk.
Unverborgen, *adj.* niet verborgen, verholen; bekend.
Unverboden, *adj.* niet verboden.
Unverbrechlich, *adj.* onverbreekelyk, onschendbaar, heilig.
Unverbrännlich, *adj.* onverbrandelyk, niet verbrandbaar, niet om te verbranden.
Unverbrannt, *adj.* onverbrand, niet verbrand.
Unverbrüchlich, *f.* onverbrechlyk.
Unverbrüchlichkeit, *f.* onschendbaarheid, heiligheid.
Unverbunden, *adj.* on-, niet verbonden; ein unverbundener Schaden, een onverbonden zeer, kwaad; *f.* auch unverbunden.
Unverbürgt, *unverfichert*, *adj.* niet verzekerd, zonder borgtocht.
Unverdächtig, *adj.* niet verdagt, geldig, waardig.
Unverdammlich, *adj.* dat niet veroordeeld kan worden.
Unverdant, *adj.* zonder erkentenis.
Unverdaet, *adj.* onverduwd.
Unverdaulich, *adj.* onverdouwelyk, onverdouwelyk.
Unverdaulichkeit, *f.* onverteering, verteereeloosheid.
Unverdeckt, *adj.* open, niet bedekt.
Unverderblich, *adj. & adv.* onverderflyk, onverderfelyk, onbederfelyk.
Unverderblichkeit, *f.* onverderfelykheid, onverderfelykheid, onbederfelykheid.
Unverderbt, *adj.* gebleven sejn, onbedorven, onbeschedige gebleven zyn; eine noch unverderbte Sprache, eene nog onbedorve, onverbasterde, zuivere taal.
Unverdienlich, *adj.* onverdienlyk.
Unverdienst, *m.* misdaad, misflag, strafwaardigheid.
Unverdienstlich, *adj.* niet verdienstelyk.
Unverdiend, *adj.* onverdiend, niet verdiend.
Unverdingt, *f.* onverdingen.
Unverborgen, *adj.* niet bedorven, niet geschonden.
Unverdroffen, *adj. & adv.* onvermoeid, vaardig, onverdrooten, zonder verdriet.
Unverdroffenheit, *f.* onvermoeidheid, vaardigheid.
Unverdrückt, *adj.* niet onderdrukt, niet verboden.
Unverdunkelt *f.* unversinfert.
Unverdingen, *unverdingt*, *adj.* niet bedongen.
Unverhinderlich, *adj.* ongehuid, *ens.* *f.* unverschiethet.
Unverineerlich, *adj.* onvereeniglyk, dat niet verenigd, of zamengevoegd kan worden.
Unverineigt, *adj.* onverzoeend, niet verzoeend, -vereenigd.

Unverineicht, *adj.* onverzoeenbaar.
Unversicht, *adj.* onvervalscht, onverbasterd, oprecht, opregt.
Unversinglich, *adj.* niet nadeelig, niet schadelik.
Unverschult, *adj.* niet vervuild, niet verrot.
Unversertigt, *adj.* ongedaan, niet afgedaan, niet klaar.
Unversinfert, *adj.* dat niet verdonkerd, verduisterd is.
Unversolgt, *adj.* niet ver-, agtervolgd.
Unversührt, *adj.* niet vervoerd, niet misleid.
Unversinglich, *unvergänglich*, *adj.* onvergankelyk, onbederfelyk.
Unvergeben, *adj.* niet vergeeven; die Stelle ist noch unvergeben, de plaats is nog open, niet vergeeven; das Madlein ist noch unvergeben, dat meisje is nog vryster, heeft nog geen vryer.
Unvergeblüht, *adj.* onvergeeflyk.
Unvergeltich, *adj.* onvergeldelyk, dat niet vergolden kan worden.
Unvergeringert, *f.* onvermindert.
Unvergesstet, *adj.* onverzeld.
Unvergesten, *adj.* niet vergeeten, niet ontvallen; es ist mir unvergesen, ik weet het zeer wel; ich bin euer unvergesen, ik vergeet u niet, ik denk wel aan u.
Unvergestlich, *adj.* dat men niet kan, of mag vergeeten.
Unvergestert, *adj.* onzeker, niet verzekerd.
Unvergiftet, *adj.* niet vergift, niet vergiftigd.
Unvergittert, *adj.* dat geen tralien, hek of roosterwerk heeft.
Unverglaset, *adj.* on-, niet verglaasd.
Unverglaset, *adj.* niet verniit.
Unvergleichlich, *adj. & adv.* onvergelykelyk, beroemd, weergaloos.
Unvergnügen, *n.* ongenoegeen, misnoegen, onvergenoegeheid.
Unvergnüglich, *adj.* onvergenoegezaam, onverzadelyk.
Unvergnüglichkeit, *f.* onvergenoegezaamheid, onverzadelykheid.
Unvergnügt, *adj. & adv.* onvergenoege, misnoegd, gemelig.
Unvergolden, *adj.* onvergouden, onbeloond; ongewroken.
Unvergönnt, *adj.* niet vergund, niet geoorloofd, niet toegelaaten.
Unvergoren, *adj.* gyl, ongegest, niet gegest.
Unvergraben, *adj.* niet begraven, niet bedolven.
Unverguldt, *adj.* niet verguld, onverguld.
Unverhalten, *adj.* niet onbekend, niet verborgen.
Unverhalten, *v. a.* niet verbergen, kennis geeven; solches habe deinselden unverhalten wollen, hier heb ik u kennis van willen geeven.
Unverhandelt, *adj.* niet verhandeld, niet beslist.
Unverheert, *adj.* niet verwoest.
Unverheiratet, *unverheiratet*, *adj.* ongetrouwd, ongetrouwd.
Unverhinderlich, *adj.* dat niet verhindert.
Unverhindert, *adj. & adv.* onverhindert, vry, vryelyk, zonder hinder, zonder tegenkantsing.
Unverheft, *adj. & adv.* onverhoopt, niet verhoopt, onvermoedelyk, onverwagt, onvoorsien, onvoorzien, buiten verwagting.

Unverhohlen, *adj. & adv.* onbewimpeld, openlyk.
Unverhört, *adj. & adv.* onverhoord, niet verhoord, *wonder* *gehoord* te zyn.
Unverjagt, *f.* unvertrieben.
Unverjährlich, *adj.* dat geene verjaaring onderbeug is.
Unverkappt, *unverlarst*, *unvermummt*, *adj.* onvermomd, niet vermomd.
Unverkauft, *adj.* onverkocht, onverkoft, niet verkocht.
Unverteht, *f.* unverswandt.
Unverkleid, *adj.* onverkleed, niet verkleed, onvermomd.
Unverkleinerlich, *adj.* dat niet oneerlyk is, tot geene minagting streekt.
Unverknüpft, *adj.* onverknogt.
Unverkürzt, *unvernachtbeist*, *unvervoortbeist*, *adj.* onverkort, onbenadeeld, onverminderd.
Unverlacht, *adj.* iets, waarover men niet lacht.
Unverlangt, *adj.* ongewild, niet begeerd, niet gezocht.
Unverlangt, *unverweilt*, *unverjögert*, *f.* unversjöglich.
Unverlarst, *f.* unvertappt.
Unverlassen, *adj.* niet verlaaten.
Unverlastert, *unverlumdert*, *adj.* zonder laster, blaam, agterklap.
Unverlaudt, *unverfattet*, *adj.* ongeoorloofd, niet toegelaaten, niet vergund.
Unverlebt, *f.* unversaltert.
Unverlegen, *adj.* zonder moeite.
Unverleslich, *adj. & adv.* onkwetsbaar, onschendbaar.
Unverlest, *f.* unverswundt.
Unverleumbet, *f.* unverscliffert.
Unverliebt, *adj.* niet verliefd.
Unverlobt, *adj.* niet verloofd; die Tochter ist unverslobt, die dogter, vryster heeft geen vryer.
Unverloren, *adj.* niet verlooren.
Unvermählt, *f.* unverschiethet.
Unvermauret, *f.* unversmauret.
Unvermeidlich, *adj. & adv.* onvermydelyk.
Unvermeidlichkeit, *f.* onvermydelykheid, dringende noodzaakelykheid.
Unvermeint, *f.* unverschoft.
Unvermeldet, *adj.* ongemeld.
Unvermengt, *f.* unversmicht.
Unvermerklich, *adj.* dat niet gemerkt kan worden.
Unvermerkt, *adj. & adv.* ongemerkt, onverwagt, heimelyk, onvoorzien, ongevoelig.
Unvermiehet, *adj.* onvershuurd, niet vershuurd.
Unvermindert, *adj.* onverminderd.
Unvermisch, *adj.* onvermengd; eine unversmichte Nation, een onvermengd, onverbasterd volk.
Unvermodert, *adj.* onbedorven, volkomen.
Unvermögen, *n.* onvermogen, onmagt, zwakheid, kragteloosheid.
Unvermögend, *adj.* onvermogend, onmagtig, zwak, kragteloos.
Unvermögenheit, *f.* *f.* Unvermögen.
Unvermöglich, *adj.* arm, behoefstig.
Unvermöglichheit, *f.* armoede, onmagt.
Unvermüdet, *adj.* onvermoeid, niet vermoeid.
Unvermummt, *f.* unvertappt.

Unvermuthet, *vermuthlich*, *f. onverhofft*; ein unvermutheter Zufall, een onverwagte toeval.
Unvernachtheit, *adj. f. unverfurd*.
Unvernehmlich, *adj. & adv. onverftaanbaar, duifter*.
Unvernünftig, *adj. & adv. dat niet weer-, tegengesproken kan worden, zonder tegenfpraak*.
Unvernunft, *f. onverftand, onredelykheid, dwaasheid, blindheid der ziele*.
Unvernünftig, *adj. & adv. onvernünftig, onredelyk, redeloos, onverftandig; Das unvernünftige Vieh, het reidloose vee, gedierte; mit einem unvernünftig umgehen, met jemaal onverftandig omgaan, omfpringen*.
Unverrodet, *adj. niet verwoest*.
Unverpacht, *adj. onverpacht, niet verpacht, niet verhuurd*.
Unverpand, *adj. niet verpand, onverzet, onbezwaard*.
Unverpandlich, *f. unpandbaar*.
Unverplant, *adj. niet verplant, niet verzet*.
Unverpogt, *adj. niet bezorgd, niet oppagat*.
Unverpflichtet, *adj. niet verpligt, verbonden*.
Unverpicht, *adj. niet beteerd, niet bepekt*.
Unverpicht, *f. unverpogt*.
Unverrechnet, *adj. en-, niet verrekenend*.
Unverrecht, *adj. niet betaald aan den richter*.
Unverricht, *adj. onverrigt*.
Unverricht, *adj. ongereind*.
Unverringert, *adj. f. onvermindert*.
Unverroft, *adj. ongeroet, niet geroeft*.
Unverrücklich, *verrück, adj. onveranderlyk, beftendig, onbewegelyk, onwrikbaar, onverzerbaar; in unverrücktem Wohlsein beharren, een beftendig welzyn genieten*.
Unverrufen, *adj. onafgezet, niet ingetrokken, niet afgekeurd, niet billien verklaard*.
Unverruntelt, *adj. onberimpeld, onverschrompeld, onverflemd, onverlept*.
Unverfagt, *verweigert, adj. onafgeflaggen, ongeweigerd*.
Unverfagt, *adj. niet verloofd*.
Unverfamt, *adj. niet verzuimd*.
Unverfaut, *adj. ongezuurd*.
Unverfchalt, *adj. niet verfchaak, niet verwaayd*.
Unverfchäm, *adj. & adv. onbefchaamd, onbefchoft, fchaamtelos, zonder fchaamte, eer nog fchaamte hebbende; unverfchäm feyn, onbefchaamd, ftyf zyn, niet weeten noch van bloezen noch verbleeken*.
Unverfchämtheit, *f. onbefchaamdheid, fchaamtelosheid*.
Unverfchamt, *adj. niet verfchamt*.
Unverfcharrt, *adj. niet begraven, bedolven*.
Unverfchicklich, *adj. onuitfelbaar, dat niet uitgefcheld kan worden*.
Unverfchloffen, *adj. ongefloten, open, voor de hand*.
Unverfchmerzlich, *adj. onverzettelyk*.
Unverfchmitt, *adj. ongefneeden, ongelubd*.
Unverfchont, *adj. onverfchoond*.
Unverfchränkt, *adj. open, niet weggefloten*.
Unverfchreit, *adj. niet berugt*.
Unverfchrieben, *adj. Papier, zuiver, fchoon, wit papier*.
Unverfchrumpelt, *f. unverruntelt*

Unverfchuldet, *adj. & adv. onfchuldig, onnozel, zonder fchuld*.
Unverfchwiegen, *adj. onverzweegen, die niet zuyyen kan, een babbelaar; niet onbekend, bekend in de gunfche ftad*.
Unverfchwiegenheit, *f. praatzugt, geklap, gefnap, gebabbel*.
Unverfehen, *adj. onvoorzien, dat niet voorzien kan worden*.
Unverfehens, *adv. onvoorziens, onverhoeds, onverwagt, bniten verwagting*.
Unverfchrich, *adj. onbedervelyk, onverrotte-lyk, het bederf, de verdervinge niet onderhevig*.
Unverfchrichtheit, *f. onbe-, onverderfelykheid*.
Unverfchret, *adj. onverzerd, onbedorven, onverrot, onbezeerd, gaaf, gezond, ongekweft, ongewond*.
Unverfetzt, *adj. on-, niet verzet, niet verpand*.
Unverfichert, *adj. niet wel, kwalyk verzekerd*.
Unverfiegelt, *adj. on-, niet verzegeld*.
Unverfoblt, *adj. on-, niet verzoold*.
Unverföhnlich, *adj. onverzoenelyk*.
Unverföhnlichkeit, *f. onverzoenelykheid*.
Unverföhnt, *adj. on-, niet verzoend*.
Unverforgt, *adj. on-, niet verzorgd*.
Unverfpart, *adj. dat men niet fpaart*.
Unverfperret, *adj. f. unverfchloffen*.
Unverfprochen, *adj. onverloofd, niet verloofd, onverzegt*.
Unverfpondet, *adj. niet gefpond, niet toegedaan, -toegeftopt*.
Unverfädt, *f. ungefädt*.
Unverftand, *n. onverftand, onkunde, domheid, botheid; aus Unverftand, uit domheid, uit onvoorzigtigheid*.
Unverftändlich, *adj. & adv. onverftandig, onkundig, dom, bor, onvoorzigtig*.
Unverftändlich, *adj. f. unverftändig*.
Unverftändlich, *adj. & adv. onverftaanbaar, dat niet verftaan kan worden, duifter*.
Unverftattet, *adj. f. unverflaubt*.
Unverftelt, *adj. ongevind, opregt*.
Unverfteurt, *adj. niet veraccyld, den impoff niet betaald*.
Unverftimmt, *adj. niet gefeld, niet op den toon gefeld*.
Unverftopft, *f. ungeftept*.
Unverftört, *unverwüftet, ungerfört, adj. ongetoord, onberoerd, onverhinderd*.
Unverftoffen, *adj. onverdreeven, niet weggejaagd*.
Unverftreikt, *f. unbeftrikt*.
Unverftümmelt, *adj. onverminkt, ongefchonden, niet van eenig lid beroofd*.
Unverfucht, *adj. onverzogt, on-, niet beproefd, niet geproefd, onkundig; ein un- verfuchter Menfch, een menfch zonder, van gene ondervinding*.
Unverteufcht, *adj. niet overgezet, niet ver- taald*.
Unverthödig, *adj. on-, niet verdedigd*.
Unvertheilt, *adj. on-, niet verdeeld*.
Unverthulich, *adj. onverteerlyk, dat niet ver- teeril kan worden*.
Unvertilget, *adj. niet verdelgd*.
Unvertäglich, *adj. onverdraagelyk, onlyde- lyk, onduldeyk*.
Unvertäglichkeit, *f. onverdraagelykheid; een ondraagelyk, onlydeyk hümmer, natwrd*

Unvertraulich, *adj. die niet be-, vertrouwd, zonder betrouwen, zonder vertrouwen*.
Unvertreiblich, *adj. onverdryvelyk, on- geeneesbaar; unvertreibliche Waare, waar, die niet aan den-man wil; unvertreibliche Krankheit, ongeneeslyke ziekte*.
Unvertrieben, *adj. onverdreeven, onverjaagd*.
Unvertuscht, *adj. on-, niet verruuld*.
Unverurtheilt, *adj. on-, niet veroordeeld*.
Unvervortheit, *f. unverfurd*.
Unverwahrlich, *adj. dat niet bewaard, gebou- den kan worden*.
Unverwahrt, *adj. dat niet bewaard wordt, of is*.
Unverwandelt, *f. onverändert*.
Unverwandt, *verfehrt, adj. & adv. vaf, ftyf, zonder te wenden; einen unverwandt, mit unverwandten Augen anfehauen, jemand ftyf en sterk aanzien, zonder de oogzen van hem te wenden*.
Unverwechfelt, *f. unverändert*.
Unverwegert, *f. unverfagt*.
Unverwehrt, *f. unverfchert*.
Unverweigert, *f. unverfagt*.
Unverweilt, *f. unverfängt*.
Unverweislich, *adj. onverwytelyk, onberif- pelyk, onbeltraffelyk, onbefproken*.
Unverwelklich, *adj. onverwelkbaar, onver- welkelyk, dat geen verwelken, geen bederf onderhevig is*.
Unverwelkt, *adj. onverwelkt, onverflemf, onverlept*.
Unverwendt, *f. unverwandt*.
Unverwerflich, *adj. onverwerpelyk; un- werfliche Zeugen vordringen, onverwerpe- lyke, goede, onweertlegelyke, onwraakbaare getuigen, daar niets op te zeggen is of valt, bybrengen*.
Unverwezet, *adj. onbedorven, gaaf*.
Unverweslich, *adj. onbedervelyk, onvergank- kelyk, onverrotteyk, geen bederf onder- hevig*.
Unverweslichkeit, *f. onbedervelykheid, on- vergankelykheid*.
Unverwilligt, *adj. onbewilligd, niet bewil- ligd, niet toegeltaan*.
Unverwirt, *verworren, adj. onverward, ont- ward, ongetoord; mit einem Handel un- verworren bleiben, fch unverworren lafs fen, zig in eene zaak niet fteeken, 'er niet met moeten*.
Unverwundet, *adj. ongewond, ongekweft*.
Unverwundlich, *adj. on-, niet kwetsbaar*.
Unverwürflich, *f. unverwoerflich*.
Unverwürft, *f. unverfört*.
Unverzagt, *adj. & adv. onvertsfaagd, kloek, moedig, dapper, onbevreesd, onvervaard*.
Unverzagtheit, *f. onvertsfaagtheid, onbe- vreesdheid, kloekmoedigheid, dapperheid, onvervaardheid*.
Unverzäunt, *adj. f. uneingezäunt*.
Unverzehndet, *adj. dat de tienden niet be- taalt heeft*.
Unverzehrt, *adj. on-, niet verteerd*.
Unverzichnet, *adj. niet overgeboekt, niet overgetekend*.
Unverzichlich, *f. unvergeblich*.
Unverzinfet, *adj. zonder de intereffen te be- taalen*.
Unverzogen, *adj. niet uitgefcheld*.
Unverzögert, *f. unverfängt*.
Unverzollt, *adj. onvertold, den tol niet betaald*.
Unverzöglich,

Unverzaglich, *adv.* onnirgesceld, zonder wic-
stel, aanstonds, dadelijk.
Unverzirt, *adj.* ongevexceerd, ongemoeid, on-
geplaagd; *laßt mich unverzirt, laat my*
ongemoeid, met rust; unverzirt, zonder jok,
in ernst.
Unvolkreich, *adj.* niet volkryk.
Unvollendend, *unvollkommen*, *adj.* onvolkom-
men, onvolmaakt, onvolrooid, gebrekkig,
niet voleind, niet volbragt.
Unvollkommenheit, *f.* onvolkomenheid, on-
volmaaktheid, gebrek, mangel.
Unvollkommenlich, *adv.* *f.* unvolkommen.
Unvollständig, *adj.* gebrekkig, niet toerei-
kend.
Unvollständigkeit, *f.* gebrekkelykheid, enz.
f. Unvollkommenheit.
Unvollständig, *adj.* *f.* unndthig.
Unvorgesehn, *adj.* niet voorzien, onver-
wagt.
Unverziclich, *adj.* *& adv.* zonder vooroor-
deel, zonder schaade, benadeeling; on-
dervverbetering.
Unverzecht, *adj.* *& adv.* onoverwoogen, ge-
vallig, zonder oogmerk, -voorneemen.
Unverschigt, *adj.* *& adv.* onvoorzigtig, on-
bedagtzaam, onnadenkend, onbedagt, on-
voorzigtiglyk.
Unverschichtigkeit, *f.* onvoorzigtigheid, onbe-
dagtzaamheid.
Unverschuldig, *adv.* *f.* unverschigt.
Unvertheilhaft, *adj.* nadeelig, schaadelyk,
van weinig voordeel.
Unvertheilig, *adj.* belangeloos.
Unvertroulich, *f.* unvertheilhaft.
Unwachsam, *adj.* niet waakzaam, slaaperig.
Unwachsamheit, *f.* slaaperigheid, gebrek aan
waakzaamheid.
Unwachtsam, *u. f. w.* *f.* unwachsam.
Unwahr, *wahrhaftig*, *adj.* *& adv.* onwaar, on-
waaragtig, ongegrond, niet waar; *un-*
wahr reden, liegen, de waarheid spaaren;
eën unwahrhafter Mann in seinem Ver-
sprechen, een man, die zyn woord, zyne be-
lofte niet houdt, niet nakomt.
Unwahrhaftig, *adj.* leugenagtig.
Unwahrhaftigkeit, *f.* een leugen.
Unwahrhaftiglich, *adv.* valsch, zonder grond.
Unwahrheit, *f.* onwaarheid.
Unwahrheitlich, *adj.* *& adv.* on-, niet waar-
schynlyk.
Unwahrscheinlichkeit, *f.* onwaarschynlykheid.
Unwandelbar, *adj.* onveranderlyk.
Unwandelbar, *wandelmuthig*, *adj.* onwan-
kelbaar, onveranderlyk, vast, bestendig,
standvastig.
Unwandelbar, *adj.* *dat niet verwisseld kan*
worden.
Unwandelnd, *f.* onverandert.
Unwegerlich, *adj.* *dat niet geweigerd, niet af-*
geslagen kan worden.
Unwegsam, *adj.* *& adv.* *f.* ungangbar; *un-*
wegsam machen, optoppen, opvullen.
Unweht, *m.* onwaarde, gebrekkelykheid,
oadeugdelykheid; *der Unweht der Sa-*
chen ist offenbar, de ydelheid, krageloos-
heid, bezwagelagigheid der zaake is openbaar,
blykt, is bekend.
Unweht, *adj.* *f.* unwürdig.
Unweigerlich, *f.* unweigerlich.
Unweis, *adj.* *& adv.* onwys, onverstandig,
dwaas, zot.

Unweisheit, *f.* onwysheid, onverstand, dwaas-
heid, zochheid, gekheid.
Unweislich, *adv.* onwyzelyk, onverstande-
lyk, zorelyk, dwaazelyk.
Unweit, *adv.* niet verre van, naby, digtby.
Unweith, *flegt*, onaangenaam, enz. *f.* Un-
weith.
Unwesen, *n.* verwarring, wanorde, meng-
moes; **Unwesen anrichten**, *verwarring*
veroorzaaken.
Unwichtig, *adj.* niet wichtig.
Unwiederbringlich, *adj.* onherstelbaar, onver-
goedelyk.
Unwiedergeboren, *adj.* on-, niet herbooren,
niet wedergebooren.
Unwiederleglich, *adj.* *& adv.* onweérleggelyk,
dat niet weérlegt kan worden.
Unwiederlegt, *adj.* niet wederlegt.
Unwiederrofflich, *adj.* *& adv.* onherroepelyk,
onwederroepelyk.
Unwiederrofflich, *adj.* *& adv.* onverzertelyk,
onweérstaanbaar, zonder tegenkanting;
die unwiederroffliche Gnade, de onweér-
staanbare genade.
Unwiedersprechtlich, *adj.* *& adv.* onweder-,
onweérspreekelyk, onbetwistelyk, onbe-
twistbaar.
Unwiederstreblich, *adj.* onweder-, onweér-
staanlyk.
Unwiederstreblichkeit, *f.* onwederstaanbaar-
heid, onweérstaanlykheid.
Unwiderrechtlich, *adj.* onwraakbaar, on-
wederleggelyk.
Unwill, *m.* onwil, onlust; **Unwillen erwecken**,
verursachen, onlust, misnoegen verwekken,
veroorzaaken; eines Unwillen auf sich la-
den, jernands haat op zyn hals baalen; sei-
nen Unwillen gegen einen aulassen, zyne
gal tegen jemand uitbraaken; den Unwillen
vertreiben, het verdrijet, hartseer verzetten.
Unwillig, *adj.* ongehoorzaam, *die de ge-*
hoorzaamheid onttrekt.
Unwilligheit, *f.* onttrekking van geoor-
zaamheid.
Unwillig, *adj.* *& adv.* onwillig, ongewillig,
onlustig, ongenegen, toornig, te onvrede,
spytig, grillig, verdrietig; *einen unwillig*
maden, jemand boos, toornig maaken.
Unwilligkeit, *f.* onwill, onwilligheid, hals-
starrigheid, moedwil.
Unwilliglich, *adj.* onwillig, enz. *f.* unwillig.
Unwirth, *adj.* toornig, ooploepend, boos.
Unwissend, *adj.* *& adv.* onweetend, onkun-
dig; *ein unwissender, een onweetende,*
een weetniet; unwissend, unwissender weise
etwas thun, onweetend, zonder kennis, in
onkunde iets doen; es ist mir unwissend,
't is my onbewust, ik weet 'er niet van;
unwissend meiner, buiten myn weten, bni-
zen myne kennis.
Unwissenheit, *f.* onkunde, onweetendheid,
onkundigheid.
Unwissendlich, *unwissentlich*, *adv.* *by, door*
onweetendheid, onkunde.
Unwilt, *m.* *f.* Unweisheit.
Unwisig, *adj.* *& adv.* *f.* unweic.
Unwürde, *f.* Unwürdigkeit.
Unwürdig, *adj.* *& adv.* onwaardig, niet waar-
dig; *einen unwürdig achten, ihn anjuse-*
hen, zu grüßen, jemand niet waardig agten,
hem aan te zien, ile groeten.
Unwürdigheit, *f.* onwaardigheid.

Unwürdiglich, *adv.* onwaardiglyk, niet waar-
dig.
Unwüth, *f.* unwüth.
Unzahlbar, *adj.* *onmagtig, om te betaalen.*
Unzahlbar, *adj.* onreikbaar.
Unzahlbarlich, *unzahllich*, *unzahlig*, *adv.* *op*
eene ontelbare wyse.
Unze, *f.* once, ons.
Unzeit, *f.* ontyd; *zur Unzeit, unzeitig, t' on-*
tyd, ontydig, ontydiglyk, buiten tyds,
op een onbequaamen, ongelegen tyd.
Unzeitig, *adj.* *& adv.* onryp, ontydig, nog
groen; *unzeitiger Weintraubensast, ver-*
juis, sap van onrype druiven; frühzeitig,
ontydig, ontydelijk; eine unzeitige Ge-
burt, eene ontydige geboorte, vrugt, een on-
tydeling, een onvoldragen kind; unzeit-
iger Fisch, een ontydige visch, die buiten
tyds is.
Unzeitigkeit, *f.* ontydigheid.
Unzeitlich, *adv.* *f.* unzeitig.
Unzwecklich, *adv.* *by, met de om.*
Unzwecklich, *adj.* onverbreekelyk, on-
scheurlyk, onbreeklyk.
Unzerbrochen, *adj.* onafgebroken.
Unzerbrechlich, *f.* unzerbrechlich.
Unzerdänglich, *adj.* *& adv.* onvergangelyk.
Unzerdänglichheit, *f.* onvergangelykheid.
Unzerlegt, *adj.* ongesneden, *niet in stukken*
gesneden.
Unzerissen, *adj.* on-, niet gescheurd.
Unzerüttelt, *adj.* ongeschud, onbewoogen,
onbevlekt, gaaf.
Unzerschnittlich, *adj.* onverdeelbaar.
Unzerschnitten, *f.* unzerlegt.
Unzerstörlich, *f.* onveranderlich.
Unzerstört, *f.* unversiert.
Unzerstret, *adj.* niet gestrooid, niet ver-
spreid.
Unzerstümmelt, *adj.* *f.* unversümmelt.
Unzertheilbar, *unzertheilig*, *adj.* ondeelbaar,
onscheidelyk, *dat niet verdeeld kan wor-*
den.
Unzertheit, *adj.* onverdeeld.
Unzertrennlich, *adj.* *& adv.* onverscheurlyk,
onscheidelyk, ontorelyk, ontorelyk.
Unzertrennlichkeit, *f.* onscheidbaarheid.
Unzertrennt, *adj.* onverdeeld, ongekcheiden,
ontoord.
Unzieser, *f.* Ungezieser.
Unziemend, *unziemlich*, *adj.* *& adv.* onbetaa-
melyk, wanvoegelyk.
Unziemlichkeit, *f.* onbetaamelykheid, wan-
voegelykheid.
Unzier, *m.* *flegt gunst, groot ongelyk.*
Unzierlich, *adj.* *& adv.* niet sierlyk, -fraay,
-mooy, ontzierend.
Unzinsbar, *adj.* vry van impost, belasting.
Unzinsbarkeit, *f.* vryheid van impost, schatting,
belasting.
Unzubereitet, *adj.* niet bereid.
Unzucht, *f.* onrugt, onkuisheid, geilheid,
dattelheid, boersheid, lomphheid.
Unzüchtig, *adj.* onzugtig, onkuis, geil, dar-
tel, ritzig, goelyk, wulps, ligt, ondeugend,
boers, onzedig.
Unzurekend, *adj.* *niet om te verklaaren.*
Unzufrieden, *adj.* ontevreden, ongezind, t'
onvrede.
Unzufriedenheit, *f.* misnoegen, ongenoegen.
Unzugänglich, *adj.* ontoegangelyk, ongenaak-
baar, ongenaakelyk, onbykomelyk.
Unzugänglichheit,

Unjugendlichheit, *f.* ongenaakbaarheid, ontoegankelijkheid.
Unjugeſchnitten, *adj.* niet gefneeden.
Unjugeſchnürt, *f.* ungeſchnürt.
Unjugeſperrt, *f.* onverſchloſſen.
Unjugeſprochen, *f.* unangeſprochen.
Unjuſtändig, *adj.* & *adv.* ongenoegzaam, onvolmaakt.
Unjuſtigi, *adj.* ongedoogbaar, onverdraaglyk.
Unjuſtdiſch, *adj.* onaanneemelyk.
Unjuſtiffen, *adj.* ongeſcheurd, niet geſcheurd.
Unjuweſelhaft, *adj.* onrwyfelbaar, zekerlyk, onfeilbaar.
Unjuweſelhaftig, *unjuweſelich*, *unjuweſentliſch*, *f.* unjuweſelhaft.
Ueppig, *adj.* & *adv.* dertel, dartel, geil, weeldrig, ydel, ongebonden.
Ueppigkeit, *f.* dartelheid, weelde, ydelheid, ongebondenheid.
Ueppiglich, *adv.* *f.* äppig.
Urahn, *m.* grootvader.
Urahnſrau, *f.* *f.* bey Urahnſherr.
Urahnherr, *m.* ſrau, *f.* over-oudgrootvader, -moeder.
Uralt, *adj.* aaloud; ein uralt Geſchlecht, een aaloud geſlagt; von uralten Zeiten her, van aalouden tyden.
Urältern, *Ureltern*, *m. pl.* voorouders, voorvaders.
Urälterthum, *n.* aaloudheid.
Urältervater, *m.* ber- overgrootvader.
Urantunft, *f.* een aaloud geſlagt, familie.
Urbar, *adj.* dat bebouwd, beploegd word.
Urbeginn, *m.* het eerste begin; vom Urbeginn der Welt, van het begin der wereld.
Urbitig, *erbtig*, *adj.* & *adv.* bereid, bereidvaardig; er iſt urbitig, dieſes ju thun, hy is waardig, bereid, biedt ſig aan, dit te doen.
Urbiid, *n.* het oorspronklyk beeld, het oorspronkelyke, origineel.
Urdrüſſig, *adj.* verdrietig, die verdriet, verveeling heeft.
Ureltern, *f.* Urdältern.
Urenkel, *m.* naneef.
Urenkelinn, *f.* eene agternichte.
Urſed, *Urſehde*, *Urphed*, *m.* eel, dien men van de bannelingen neemt, waardoor ze ſig verpligten, niet weer in 't land te komen, op de geſteide ſtraf.
Urſeind, *w.* een hoofd-, dood-, geſlagen vyand.
Urſegge, *n.* de eerste bewegende oorzaak, Pat. *primum mobile*.
Urſicht, *f.* formeel belydenis van een misdadigen, op de pynbank.
Urſhan, *m.* *f.* Auerhan, een berggaan.
Urſhanſalz, *ſalz*, *f.* tyd, wanneer de berggaan riſſig is.
Urſheber, *m.* eerste aanvanger, ſtigter, auteur, bewerker.
Urſhenne, *f.* Auerſhenne, eene berghen.
Urſin, *m.* pis, zyk.
Urſinhaft, *adj.* die de pis heeft.
Urſinbergen, *n.* de pisbuis.
Urſunde, *f.* oorkond, bevestiging, begelooving; ju Urſund deſſen, een oorkonde, ten blyke, ten bewyze hiervan.
Urſunden, *v. a.* geregelyk, ſchriftelyk, plegtiglyk getnigen.

Urſändlich, *adv.* ſchriftelyk, plegtiglyk, geregelyk.
Urſaub, *m.* oorlof, aſſcheid, vergunning, toelaating; von einem Freunde Urſaub nemen; van een vriend aſſcheid neemen; Urſaub erhalten, vryheid krygen; mit Urſaub, met verlof.
Urſch, *Auerſch*, *m.* een wilde os.
Urſhed, *f.* Urſed.
Urſpöſlich, *adj.* & *adv.* ſchielyk, plotſelyk.
Urquelle, *f.* eerste bron, oorsprong.
Urreger, *m.* de eerste beweeger.
Urſach, *f.* oorzaak; vernünftiger Grund, oorzaak, reden, rede; es iſt nicht ohne Urſache, dat 't is niet zonder reden, rede, dat; keine Urſache zu ſchaden an einem haben, geen vat aan jemand hebben; aus Urſachen, um der Urſach wegen, oder willen, dat, uit oorzaak, dat; ſeine Urſachen haben, Urſache wegen etwas thun, zyne reden voor iets, iets te doen hebben; ohne Urſache einen haſſen, zonder reden, zonder oorzaak jemand haaten; die Urſache an etwas ſeyn, geweſen ſeyn, de oorzaak van iets zyn, geweest zyn.
Urſachen, *v. a.* veroorzaaken, maaken.
Urſacher, *m.* veroorzaaker, maaker, auteur, oorzaak, bewerker.
Urſcherinn, *f.* bewerkſter, oorzaak, maakſter, auteur, veröorzaakter.
Urſchäkten, *f.* de mazelen.
Urſchrift, *f.* het origineel, oorspronkelyk geſchrift.
Urſprache, *f.* ile oorspronkelyke taal.
Urſprung, *m.* oorsprong, oirsprong.
Urſprünglich, *adj.* & *adv.* oorspronklyk.
Urſtund, *m.* (ein altes Wort) opſtanding uit den dooden, verryzenis.
Urſtuff, *f.* Urſtufe.
Urſtück, *n.* een origineel ſtuk.
Urſtufe, *f.* eerste ſtaf, zaak, waaruit alles ontſtuit.
Urſünde, *f.* hoofd-, doodzonde.
Urſtel, *u. f. w.* *f.* Urtheil, *u. f. w.*
Urtheil, *n.* meening, gevoelen, oordeel; ein reines gejuntes Urtheil, een zuiver, gezond oordeel; ſein Urtheil über etwas ergehen laſſen, zyne meening, zyn gevoelen over iets zeggen.
Urtheil, *n.* verſtand, vonnis, oordeel, uitſpraak, gewyſde van den regter; das Urtheil des Todes, het vonnis des doods; das Urtheil ſprechen, het oordeel, vonnis vellen; nach meinem Urtheil, naar myn verſtand, gedagten.
Urtheilen, *v. a.* oordeelen, meenen, agten, gevoelen; was urtheilet ihr von der Sache? wat oordeelt gy, denkt u van de zaak? welk is uw gevoelen van de zaak?
Urtheiler, *m.* oordeelaar, kenner, oordeelveler.
Urweſen, *n.* 't erſt-, en oorspronkelyk weezen, God, het weezen van alle weezen.
Urwort, *n.* het oorspronkelyk woord.

B.

Vacant, *Vacanz*, *f.* vacantie, ruſttyd.
Vacantag, *m.* vacaniedag, -tyd.
Vacht, *n.* dagwerk, bepaalde maat van voedsel, randſoen.

Vagant, *m.* een vagebond, landlooper, ſchooyer, deugenier.
Vagiren, *v. n.* landloopen, om-, rond loopen, ſchooyen.
Vagiren, *n.* het landloopen, enz.
Valet, *n.* vaarwel, aſſcheid, heen gaan; Valet geben, aſſcheid geeven, vaarwel zeggen.
Valetmahl, *n.* aſſcheidmaal.
Valettrunk, *m.* aſſcheiddrank.
Vanillen, *f.* vanillen, lange penlen, waarin kleine korrels zyn, komend uit Weſtindien.
Vaſall, *m.* een vaſal, leenman, leenhouder, onderdaan.
Vaſallſchaft, *f.* leenroerigheid, leenmanſchap, onderdaanigheid van den vaſal of leenhouder.
Vater, *m.* vader, vaar; die Väter des alten Teſtaments, de vaderen, aartsvaderen van 't oude teſtament, verbond; vermeinter Vater, vermeende vader; ein Vater der Armen, een vader der armen, die den armen liefde bewyſt.
Vateramt, *n.* -pſicht, *f.* vaderlyke pligt.
Vatererb, *gut*, *n.* vaderlyk erfgoed.
Vaterherz, *n.* het vaderlyk hart.
Vaterland, *n.* vaderland.
Väterlein, *n.* vader lief.
Vaterlen, *f.* vatern.
Väterlich, *adj.* & *adv.* vaderlyk.
Väterliche, *f.* vaderlyke liefde.
Vaterloos, *adj.* vaderloos.
Vatermord, *m.* vadermoord.
Vatermörder, *m.* vadermoorder.
Vatermörderinn, *f.* eene vadermoorder.
Vatern, *v. n.* naar zynen vader aarten, gekken.
Vatersbruder, *m.* vaders broeder, ook van vaders zyde.
Vatersbruderkind, *n.* ſohn, *m.* eigen, volle neef.
Vatersbruderſtochter, *f.* eige, volle nicht.
Vatersſchaft, *f.* vaderſchap.
Vatersmutter, *f.* vaders moeder, grootmoeder.
Vaterspflicht, *f.* Watersamt.
Vatersſchwefter, *f.* vaderszuster.
Vatersſohn, *m.* vaderszoon, -kind.
Vatersſohnlein, *n.* vaders zoonje, -kindje.
Vatersſtelle, *f.* vaders plaats; die Vaterſtelle vertreten, de vaders plaats bekleden, in plaats van een vader zyn.
Vatersvater, *m.* grootvader van vaders zyde.
Vater unſer, *n.* het onze Vader.
Vatter, *u. f. w.* *f.* Vater, *u. f. w.*
Web, *f.* Webe.
Webdiel, *f.* onze vrouwe diſtel.
Weil, *m.* -ſten, *n.* *f.* Biol.
Weilblau, *braun*, *adj.* *f.* Bioloſſard.
Weilchen, *n.* -pflanze, *f.* *f.* Biol, Bioloſſard.
Weilchenfaſt, *ſtock*, *m.* *f.* Bioloſſard, ic.
Weilchenſtrauß, *m.* een ruiker van -angelieren.
Weilchenwurzel, *f.* vioolworrel.
Weilchenzucker, *m.* conſer van viool.
Weilſard, *ſaſt*, *u. f. w.* *f.* Bioloſſard, *u. f. w.*
Wentil, *n.* eene klap.
Wentſenſtopf, *m.* laatkop, hoornje, ook om koppen te zeten.
Venus, *f.* Venusſtern, *m.* venusſtar, godin.
Venusberg, *m.* venusberg, boven de ſchanden.
Venusblätter, *f.* *f.* bey Venusſteude.

Venusfaat, *n.* vrouwen-, venushair.
Venusperlen, *f.* ben Venusfeuche.
Venuskitter, *m.* venusjanker.
Venusfeuche, *perlen*, *blattern*, *f.* venusziekte, *paarlen*, *pokken*.
Venuspiel, *f.* venusspel.
Venusstern, *f.* Venus.
Venusstier, *n.* venusdiertje, hoer, *ligte kooi*, *ligt vrouwenfch*.
Verabfolgen, *f.* afolgen.
Verabreden, *v. a.* afpreken.
Verabfudmen, *v. a.* veronagtzaaamen, verzuimen, verwaarloozen.
Verabfudmung, *f.* verwaarloozing, verzuim.
Verabfudmen, *v. n.* een afkeer, weer-, tegenzin hebben van iets.
Verabfchreung, *f.* afkeer, tegen-, weerzin, verfoejing.
Veraccorderen, *v. a.* accordeeren, een verdrag fluiten.
Verachten, *v. a.* veragten, verfmaaden, laaken, mispryzen; *verachtet fehn*, veragt, verworpen, verfooten, verschoven zyn.
Verachtlich, *adj.* & *adv.* veragtelijk, verfmadelyk, verwerpelyk; *auf eine verachtliche Weife von einem reden*, veragtelijk, op eene veragte wyze van iemand fpreken.
Verachter, *m.* veragter, spotter met alle religie.
Verachterinn, *f.* veragfter.
Verachtung, *f.* veragting, verfmading.
Verallmentiren, *f.* verkoften.
Veralten, *v. n.* verouden, oud worden; *ein veraltetes Wort*, een verouderd woord; *Wohlfthaten veralten gar bald*, weldaaden word ras, fchielijk vergeeten.
Veraltung, *f.* veroudering, het oud worden.
Veranfchern, *v. a.* aan boord klampen, de enterdreegen vast maaken.
Verandere, *m.* die verandert, verwiffelt.
Veranderlich, *adj.* & *adv.* veranderlyk, keerbbaar, wiffelbaar, wiffelvallig; *ein veränderlicher Mensch*, een veranderlyk, wispelzuurig, ongefchadig, wuft mensch; *ein veränderliches Wetter*, een veranderlyker Kranter fehn, quakkelen, *een quakkelwädr*, quakkelziek zyn; *ein veränderlicher Winter*, een flappe, quakkelwinter.
Veranderlichkeit, *f.* veranderlykheid, wispelzuurigheid, wiffelvalligheid.
Verandern, *v. a.* veranderen, anders maaken, verkeeren; *die Kleider*, feine Religion, *die Parten verandern*, veranderen van kleederen, van religie, van party; *feinen Sinn verandern*, zyn zin veranderen, *zig bekeeren*; *feine Meinung verandern*, zyne meening, zyn befluit veranderen, *zig anders beraaden*; *fich verandern*, trouwen; *er ift alt genug*, *fich zu verandern*, *hy is ond genoeg*, om te trouwen.
Verandert, *adj.* veranderd.
Verandering, *f.* verandering, verkeering; *große Veränderung zu gewarten haben*, groote veranderingen te wagten hebben, te gemoed zien.
Veranlassen, *v. a.* gelegenheid, aanleiding geeven; *Gezante veranlassen*, twifl, gekyff verwekken; *er hat mich dazu veranlassen*, *hy heeft 'er my aanleiding, gelegenheid toe geegeven*.

Veranlassung, *f.* gelegenheid, aanleiding, toedoen.
Veranfalten, *v. a.* toefel, klaarigheid maaken, belaften, beveelen.
Veranfaltung, *f.* toefel, bevel, order.
Verantworten, *v. a.* verantwoorden; *fich verantworten*, *zig verantwoorden*; *du haft dich schon verantwortet*, *gy hebt u fraay verdedigt*, *gy hebt onvoorzigtig geantwoord*.
Verantwortlich, *adj.* verantwoordelyk.
Verantwortung, *f.* verantwoording.
Verarbeiten, *v. a.* verwerken, verbruiken, verfmeeiden.
Verargen, *f.* ũbel nehmen, aufneemen, auslegen.
Verargung, *f.* verkeerde opvatting, uitlegging.
Verargern, *v. n.* verergeren, erger worden, verflimmern.
Verargwohnen, *v. a.* vermoeden, agterdogt hebben, verdenken, *verlagt houden*.
Verarmen, *v. n.* verarmen, in armoede geraaken, vervallen.
Verarmt, *adj.* verarmd, vervallen, in armoede geraakt.
Verarmung, *f.* verarming, *het vervallen in, tot armoede*.
Verarrestiren, *v. a.* beflaan, in beflag neemen; *einen in der Luft verarrestiren*, *jemand hangen, opvangen, opknoopen, met de koorde ftraffen*.
Verarznehen, *v. a.* aan medicynen befteden, verdocteren.
Verdruffern, *v. a.* vervremden, verkoopen, overdraagen.
Verdruffertich, *adj.* verkoopbaar, overdragtelijk.
Verdruffernng, *f.* vervremding, overdragt, opdracht, overgifte.
Verbannen, *v. a.* in den ban, kerkban doen, van de kerk afnyden, verbannen.
Verbanniften, *f.* verbannen.
Verbant, *adj.* in Bann gethan, verbant, gebant, gebannen, verweeren.
Verbantter, *m.* een banneling, een verdreeveling, verbanneling.
Verbanquettiren, *f.* verrefsen.
Verbäden, *verbeten*, *v. a.* verbidden, *door het gebed om de afwending van eenig kwaad fmeeken*.
Verbauen, *v. a.* vertimmeren, verbouwen; *viel Gelds verbauet haben*, *veel gelds verbouwd hebben*; *fich verbauen*, *an einem Orte*, *zig veriterken*, *verfchanften*, *verbolwerken*; *einem feine Licht*, *Auflicht verbauen*, *jemand zyn licht*, *uitzien*, *uitzigt betimmeren*, *verbouwen*, *bebouwen*, *benemen*, *verftoppen*.
Verbauung, *f.* des Lichts, *het betimmeren van 't licht*.
Verbeyßen, *v. a.* verbyten; *fich in etwas verbeyßen*, *zig verbyten*, *dwingen*, *bedwingen*, *inrooimen*, *inbinden in iets*; *feinen Zorn*, *zyne gramfchap*, *toorn verbyten*, *inbinden*, *opkroppen*; *feine Betrübniß*, *zyne droefheid* *opkroppen*, *inbinden*, *weerbouden*; *fein Lachen*, *Weinen*, *zyn lagben*, *weenen* *verbyten*, *weerbouden*.
Verbergen, *v. a.* verbergen, bergen, verfteeken, bedekken, verfhullen; *fich für jemand verbergen*, *fchuil voor hem gaan*; *den Schalk*, *veinzen*.
Verberger, *m.* verberger, berger.

Verbergertich, *Verbergung*, *f.* verberging, berging, fchuilhoek.
Verbesserer, *m.* verbeteraar.
Verbesserinn, *f.* die verbeteret.
Verbesserlich, *adj.* verbeterlyk, beterlyk, verbeterd.
Verbessern, *v. a.* verbeteren, beteren, herftellen, in beter ftaat brengen; *melfen*.
Verbesserung, *f.* verbetering, betering.
Verbeten, *f.* verbäden.
Verbetten, *v. a.* verbieden.
Verbieten, *v. a.* verbieden; *ein gewiffes Geld verbieten*, *een zeker geld afzetten*, *ongangbaar maaken*; *Waffer und Weide verbieten*, *vuur en water ontzeggen*; *bannen*.
Verbietung, *f.* het verbieden, verbod.
Verbinden, *v. a.* verbinden; *einem die Augen*, *eenen de oogen blinden*, *toebinden*; *einen Verwundeten*, *eenen gequetften verbinden*, *zwagelen*; *ein Buch verbinden*, *een boek verbinden*, *misbinden*; *verpflichten*, *halten*, *verbinden*, *verpligten*, *houden*; *fich zu etwas verbinden*, *zig tot iets verbinden*, *verpligten*.
Verbindlich, *adj.* & *adv.* verpligtend, verbindend.
Verbindlichkeit, *f.* verpligting, verbindtenis.
Verbindniß, *f.* verbindtenis, eedgefan.
Verbindung, *f.* verbant, verbond, *verbindtenis van een gequetften*.
Verbiffen, *adj.* verbeeten, opgekropt, weerhouden, bedekt.
Verbittern, *v. a.* verbitteren, vergrammen, tergen, quellen, aanhizen.
Verbittert, *adj.* verbitterd, vergramd.
Verbitterung, *f.* verbittering, verbitterdheid.
Verblafen, *v. a.* wegblaazen.
Verblaffen, *f.* verbleichen, verbleeken.
Verbleiben, *n.* verblyven.
Verbleiben, *n.* **Verbleibung**, *f.* het verblyven, de wooning, woonftede; *kein beständiges Verbleiben haben*, *geene vaste woonplaats hebben*.
Verbleichen, *v. n.* verblikken, *infhieten de verf van iets*; *Todes*, *verbleeken*, *dood zyn*.
Verblenden, *v. a.* blinden, verblinden.
Verblender, *m.* verblinder, guichelaar, bedrieger.
Verblindet, *adj.* verblind, *niet wel ziende*.
Verblindung, *f.* verblindig, verblindheid, blindheid.
Verbloeden, *v. a.* verlooden, looden.
Verblischen, *adj.* verbleekt, verfhooten; *verblischene Farbe*, *verfchoote kleur*; *Todes verblischen*, *geftorven*, *overleeden*.
Verblischen, *adj.* uitgegaan, *niet meer zigbaar*.
Verblieben, *adj.* overgebleeven.
Verblühen, *v. n.* verbloeien, *mit den bloey gaan*.
Verblühung, *f.* *het uit den bloey gaan*, *afvallen van den bloezen*.
Verblümen, *verblümen*, *v. a.* verbloemen, *bedektelyk zeggen*.
Verblümt, *adj.* & *adv.* *reden*, *verblümtes Reden brauchen*, *verbloemd fpreken*, *door verbloemde reilen*, *door ontleude fprekwyzen zig niften*.

Verbluten, sich, v. rec. dood bloeden, *zyn bloed verliezen*; zig belerven door groote kosten.
Verblutung, f. storting van bloed, *verlies van bloed.*
Verboelwerken, v. a. versterken, *een bolwerk opwerpen.*
Verbergen, adj. verborgen, versteeken, verschuilt.
Verborgten, v. a. seine Waaren, *zyne waaren verborgen, nitorgen, op borg verkoopen.*
Verborgten, n. het verborgene; *Gott sichtet ins Verborgten, God siet in het verborgene.*
Verborgtheit, f. verborgenheid, geheim.
Verbschern, f. verschlimmern.
Verborten, f. verdrámen.
Verbot, n. verbod, verbieding.
Verboten, adj. verboden; *verbetene Waaren einführen, onvry goed, onvrye, verbode waaren inbrengen.*
Verbrám, f. Verbrém.
Verbrámen, v. a. boorden, *met boordzels belegen.*
Verbrannt, f. verbréent.
Verbraten, adj. gebrand, *te droog gebráalen.*
Verbrauchen, v. a. verbruiken, verbezigen, verorden, verteeren, consumeeren.
Verbrauen, v. n. verkoelen, *ophouden van kooken, niet mer kooken; is. niet mer brúissen, brúissen.*
Verbrechen, v. a. verbreeken, breeken, overtreeden, misdoen.
Verbrechen, n. misdaad, fout.
Verbrecher, m. verbreeker, overtreeder, zondaar.
Verbreim, n. boord, *kant aan kleeden.*
Verbreimen, f. verbrámen.
Verbremit, adj. geboord, *met boordzels belegt.*
Verbreumung, f. het boorden, *met boordzels beleggen.*
Verbrennen, v. a. verbranden; *das Fleisch am Spieße verbrennen lassen, 't vleesch aan 't spit verbranden, verschroeven, versengen laten; die Dürre verbrennt das Gras, de droogte verzeugt het gras.*
Verbrennen, sich, v. rec. zig branden; *de handen branden.*
Verbrennenwürdig, adj. waardig, *om te verbranden.*
Verbrenner, m. verbrander.
Verbrenut, adj. gebrand; *von der Sonnenhitzé verbrenut, van de zonne verbrand, verweerd; ein von der Sonne verbrenut Gesicht haben, een verweerd, van de zón bescheenen aangezigt hebben; 'or beel verweerd uitzien; verbrenut schmecken, riechen, bránzeln, gebrand, aangebrand smaaken, rieken.*
Verbrennung, f. verbranding, het branden.
Verbreuten, v. a. met planken voorzien, beschieeten, belegen.
Verbriefen, v. a. iets schriftelyk staaven, bevestigen; *by geschrift sibenken of maaken.*
Verbringen, v. a. doorbrengen, slyten, begaan; *die Zeit verbringen, den tyd doorbrengen, slyten; sein Gut verbringen, zyn goed doorbrengen, verkúissen; ein Wubensäck verbringen, een gúitensák begaan, pleegen.*
Verbrochen, adj. misdaan.
Verbroedern, sich, v. rec. zig verbroederen,

broederschap, broederlyke verbandenis met jemand maaken.
Verbrühen, v. a. verbroeien; *die schwarze Wädicke, das Zeug in der Farbe verbrüht haben, 't vuil timen in de tobbe, de stoffe in de versketel verbroeid hebben; sich, beledigen, verongelyken.*
Verbullen, v. a. sein Geld, *zyn geld by de hoeren doorbrengen, verkúissen.*
Verbult, adj. verlied op, *met liefste ingenomen tot de vrouwen.*
Verbunden, adj. verbonden, verpligt.
Verbündnis, f. f. Verbündnis.
Verbürgen, v. n. verborgen; *sich für jemand verbürgen, zig verborgen voor jemand.*
Verbürger, m. die borg blyft, een borg.
Verbürgt, adj. borg gebleeven.
Verbürgung, f. borg blyven.
Verbütten, v. n. onderblyven, niet wassen, *verlesnen, een onderblyfel blyven.*
Vercreuisen, sich, v. rec. zig verwonderen.
Verdacht, verdáchtig, adj. verdágt.
Verdacht, m. verdágt, agterdoegt, verdághheid, argwaan; *jemand in Verdacht ziehen, argwaan tegen jemand opzatten, jemand verdágt houden.*
Verdáchtig, adj. f. verdácht, adj.
Verdámmen, v. a. verduyken, verdammen.
Verdammen, v. a. doemen, veroordeelen, verwyzen; *zur Hölle verdammen, verdoemen, ter helle veroordeelen; eine Ketzerey verdammen, eene kettery verdoemen, veroordeelen.*
Verdamulich, adj. verdoemelyk, verdoemenswaardig, doenwaardig.
Verdamulichkeit, f. verdoemelykheid, doemenswaardigheid.
Verdammnis, f. verdoemenisse, verdoeming.
ein Verdammt, m. een verdoemde.
Verdammung, f. doemenis, veroordeeling.
Verdampfen, v. n. uirdampen, uitwaassenen.
Verdanken, v. a. danken, dank zeggen.
Verdarr, imperf. von verderben, ik bedierf.
Verdauchen, v. a. verdouwen, verduwen, verkooken, kooken, verteeren; *mein Magen verdaucht nicht, myn maag teert, verdouwt niet, heeft geen teering, verdauwing.*
Verdautlich, adj. verdouwelyk, verduuwelyk.
Verdautlichkeit, f. gemaklyke verteering, -verduwing.
Verdauung, f. verdouwing, verduwing, verteering, verkooking.
Verdecken, v. a. verdekken; *300000 Siegeln an einem Dache verdeckt haben, 300000 pannen aan een dak verdeckt hebben; den Schalk wissen zu verdecken, de scalk weetzen te verdekken, te verschuilen.*
Verdeckt, adj. bedekt; *verdeckter Weg, bedekte weg; mit verdecktem Angesichte, met een bedekt aangezigt; verdecktes Essen, een geheim, eene verborge zaak.*
Verdeckung, f. bedekking.
Verdemmen, f. verdammen.
Verdemmen, v. a. alles verdemmen und verschlemmen, *alles door het keelgaat jaagen, en door de billen lappen.*
Verdemütigen, sich, v. rec. zig vernederen.
Verdemütigung, f. vernedering.
Verdenken, v. a. verdenken, *in verdágt houden; er ist nicht zu verdenken, das er, by is niet te verdenken, 't is hem niet te mis-*

bruzen, dat by: men kan 't hem niet kostlyk afneemen, dat.
Verderb, f. Verderben, n.
Verderben, v. a. bederven, verderven; *ein Werk verderben, bederven, verbrodden, ontmaaken, ontvedderen een maaksel, een werk verbrúien, verhoetelen, vernielen, verkuoelen, verknollen; Fleisch verderben, vleesch bederven; ein Land, Land und Leute verderben, een land verwoesten, land en luiden bederven; ein Kind verderben lassen, f. veruámen, verwoelen; verlesen, verführen, bederven, verleiden; vor Hunger und Stummer verderben, vergehen, vom hunger en etende vergaan; der Wein verdirbt, de wyn verscháalt.*
Verderben, n. bederving, bederf, verderfenis, verderf, verderving, bedorvenheid, verdorvenheid.
Verderber, m. verderver, bederver, verleider, verwoester.
Verderberin, f. bederfster, verleidster.
Verderblich, adj. verderfelyk, bederfelyk.
Verderblichkeit, f. verderfelykheid, verdervinglykheid.
Verderbnis, -derbnis, f. f. Verderben, n. *die angeborne Verderbnis, de aangeboore, natuurlyke verdorvenheid.*
Verderbt, adj. bedorven, verdorven, bedurven, verdurven; *im Wasser, vom Regen verderbte Waaren, verwaterd goed, door 't nat bedurven goed; das Werk, der Handel ist verderbt, 't werk is ver-, bedorven, verbod, verbruil, verhoeteld, de visch is vergald.*
Verderbung, f. f. Verderben.
Verdeuen, f. verdauen, ic.
Verdeutschen, v. a. verduitschen, *in 't duitisch vertaalen, overzetten.*
Verdicken, v. a. verdikken, dikken, dikker maaken, dikker worden.
Verdickung, f. verdikking, het verdikken, enz.
Verdienen, v. a. verdienen; *etwas nicht verdienen haben, iets niet verdiend hebben; seine Kost verdienen, zyn kost verdienen, winnen.*
Verdienst, m. & n. verdienst; *f. Gewinn.*
Verdienstlich, adj. & adv. verdienstlyk.
Verdiens, adj. verdiend; *ein wohl verdienster Mann, een wel verdiend man, een waardig man.*
Verdienung, f. f. Verdienst.
Verding, n. aanbesteding, taak.
Verdingen, v. a. verhuuren; *sich frend um so viel Jahreslohn verdingen, zig ergens ten dienst voor zo veel huur in 't jaar besteeden, verhuuren; einen Bau verdingen, een gebouw aanbesteden; einen zum, auf das Handwerk verdingen, jemand op een handwerk besteeden; f. andigen.*
Verdingt, m. verhuurder, aan-, besteedder.
Verdingt, adj. verhuurd, verpacht, aanbestede, besteed.
Verdingung, f. aanbesteding, besteeding, verhuuring, verpachting, *het overeenkomen ontrent den prys van het werk.*
Verdirb, besser verderb, im conj. verdürbe, imperf. von verderben, ik bedierf.
Verdocteri, v. n. verdocteren, *veel gelds, im geval van ziekte, aan de doctoren, medicynmeesters betaalen moeten.*
Verdoctert, v. a. f. verdocteren.
Verdoppeln, v. a. f. verdoppelen,

Verdoppeln, v. a. verdubbelen.
 Verdoppeling, f. verdubbeling.
 Verdorven, adj. verdorven, bedorven; verdorbenen Ragen, bedorve maag; verdorbenen Wein, verſchaalde wyn.
 Verdorvenheit, f. f. Verderben.
 Verdorren, verdorren; der Baum iſt verdort, de boom is verdort, is nit; für Traurigkeit verdorren, van droefheid vergaan, verteeren.
 Verdorrung, f. het verdorren, vergaan, verteeren; magerheid.
 Verdrehen, v. a. verdraajen, door draajen bederven, brecken, walfch draajen; einen Schlüssel verdrehen, een ſleutel verdraajen; ſeine Worte verdrehen, zyne woorden verdraajen, verkeeren, anders duiden.
 Verdrehung, f. verdraajing; der Wörter, verdraajing, verkeerde uitlegging van jemaands woorden.
 Verdreukt, vert. perf. praef. von verdrieken, het verdriet.
 Verdrieken, v. imperf. verdrieten, spyten, quellen, verdrietig, laſtig, moejelyk vallen; einem etwas verdrieken, jemand iets spyten, verdrieten, moeien, leet zyn; es verdreukt mich ſehr, daß, het verdriet, moeft, ſpjt, ſmert my zeer, dat.
 Verdrieklich, adj. & adj. verdrietelyk, verdrietig, ſpytig, laſtig, moejelyk, onzoet, onluſtig, onvermaakelyk, ongenoeglyk; verdrieklich fallen, verdrietig, laſtig, moejelyk vallen, verveelen; das viele Geſchwätz, die langen Complimente ſchnd mir verdrieklich, al dat praten valt my verdrietig, verveelt my, de groote, en lange complimenten verveelen my; ein verdrieklicher Menſch, een verdrietelyk, langwylig, gemeelyk, grillig, knorrig, moejelyk, verveelend, ongunſtig, laſtig menſch.
 Verdrieklichkeit, f. verdriet, onluſt; einem viel Verdrieklichkeiten verurſacht haben, jemand veel verdriet, veel ſpels gemaakt hebben.
 Verdringen, v. a. verdringen, uit zyn plaats, ampt dringen, dryven, rukken, duwen; einen aus ſeinem Amte verdringen, jemand uit zyn ampt verdringen, verdrukken, wiſſooten.
 Verdross, verdross, imperf. von verdrieken, het verdroot, ſpeet.
 Verdrossen, adj. verdrietig, dodderig, een dodoor, ſlaaperig, luſteloos.
 Verdrossenheit, f. afkeer, chagryn, verveeling, luiheid.
 Verdrukken, v. a. misdrukken; viel Papier verdrukken, veel papier verdrukken; eine Schrift verdrukken, een geſchriſt, werk opbaalen, intrekken, weg houden, verbieden.
 Verdrongen, adj. verdrongen, verſtooten.
 Verdruß, m. verdriet; Verdruß haben an etwas, verdriet ergens aan, in hebben; zum Verdruße thun, tot verdriet, ſpjt doen; Verdruß einreſſen, verdriet opruppen.
 Verdrußig, f. verdrossen.
 Verdrußlich, -drüßlichkeit, f. verdrieklich, ic.
 Verdämpfen, v. n. muf, vies ruiken; een beſchimmelden, benaauwen reuk hebben.
 Verdungen, adj. f. verdingt.
 Verdunkeln, v. a. verdonkeren, verduiſteren; jemaands Ruhm, guten Namen verdunkeln,

jemaands roem, goeden naam verduiſteren, bezwalken.
 Verdunkelt, adj. verduiſterd, duifter; verdunkelte Rede, duifere reden.
 Verdunkelung, f. verdonkering, verduiſtering.
 Verdünnen, v. a. verdunnen, dunner maaken.
 Verdünnung, f. verdunning.
 Verdünſen, v. n. vervliegen, verwaſſemen.
 Verdärb, f. verdarb, verſch.
 Verdürſten, f. erdurſten.
 Verdüſtern, f. verdunkeln.
 Verdüſterung, f. Verdunkelung, und Verfinſterung.
 Verehelichen, v. a. trouwen, huwen.
 Verehelichung, f. het huwelyk, het trouwen, de echt.
 Verehren, v. a. vereeren, eeren, eerbiedigheid betoonen; gottesdienſtlich verehren, goldienſtig eeren, aanbidden, aanroepen, vertrouwen; ſchenken, vereeren, ſchenken.
 Verehrer, m. een aanbidder, hoogagter, dienaar.
 Verehrung, f. vereering, eerbied; Geſchent, vereering, geſchenk, gift.
 Vereidet, adj. beëdigd, onder een eed ſtaande.
 Vereinharen, f. vereenigen.
 Vereinarlich, adj. dat vereenigd kan worden.
 Vereinarung, f. f. Vereeniging.
 Vereinigen, v. a. vereenigen, vereenen, overëenbrengen, doen overëenkomen, ſtemmen, doen t' zamen ſtemmen, verzoenen.
 Vereinget, adj. vereenigd, vereend.
 Vereinigung, f. vereeniging, vereening.
 Vereinlich, adj. f. vereinarlich.
 Vereinjeln, v. a. verſnipperen, tot kleine deelen maaken.
 Vereteln, v. a. verrydelen, te niet doen, vernieren, vernielen, uit doen; in ſeinen Gedanken vereteln, verrydelen, verrydeld worden in zyne gedagten.
 Vereitern, v. a. verëiterten, verzeeweren, verdraagen.
 Verändern, f. veranderen.
 Verengern, v. a. enger, naauwer maaken.
 Vereußern, f. verdußern.
 Verewigen, v. a. verëeuwigen, onſterfelyk maaken.
 Verewigung, f. verëeuwiging.
 Vereyden, v. a. door een eed verpligten, onder een eed ſtellen.
 Verfahren, v. n. vergaan; alles verſchiet mit der Zeit, alles vergaat met der tyd; mit Tode, (Todes) verfahren, ſterven.
 Verfahren, v. a. vervaaren; den Zoll, die Maut von denen Waaren verfahren, de koopmanſchappen ſluiken, ſmökkelen, ſluikery bedryven; umgehen, ommegean, te werk gaan, handelen.
 Verfahren, n. gedrag, handelwyze; ein Kluges, unbesonnenes, hartes, unbilliges Verfahen, een verſandig, onbezonnen gedrag, eene ſtronge, onbillyke handelwyze.
 Verfälſchen, v. n. vervalſchen.
 Verfälſcher, m. een vervalſcher, bederver.
 Verfälſcherinn, f. eene vervalſcher, bedriegster.
 Verfälſcht, adj. vervalſcht.
 Verfälſchung, f. vervalſching, bederving, verandering.
 Verfall, m. verval, afval; verbeurdverklaa-

ring; Verfall der Handlung, verval van koopmanſchap; Verfall der Waaren, Gatter, verbeurdverklaring van waaren, goederen.
 Verfallen, v. n. vervallen; anſaen zu verfallen, beginnen te vervallen; die Zeit verfallen, vervallen zyn de tyd; eines Güter verfallen ſeyn, jemaands goederen verbeurd, angeſlagen zyn; am Leibe verfallen, mager worden; in Irthumb, Sünde verfallen, tot dwaaling, zonde vervallen; er iſt ſeine Kindern alzu früh verfallen, hy iſt zyne kinderen al te vroeg ontzallen; hy iſt te vroeg geſtorven; auf das Spielen verfallen, op het ſpeelen vallen, verſot zyn; die Sprache iſt ihm verfallen, de ſpraak heeft hem begeeven; ſich mit einem verfallen, (mit einem zerfallen,) oncenig worden met jemaand, jemaands haat op den bals baalen, laaden; f. auch beſfallen.
 Verfallen, adj. vervallen; ein verfallenes Gebdu, een vervallen gebouw; verfallene Nahrung, vervalle neering.
 Verfalltag, m. zeit, f. vervaldag, vervaltyd.
 Verfängen, v. a. vervangen, nut, voordeel doen; mein Rath will bey ihm nichts verfangen, myn raad heeft geen vat op hem; ik doe met myn raad by hem geen voordeel; ich hoffe, das ſoll verfangen, ik hoop, dat het van eene goede uitwerking zyn zal.
 Verfängen, adj. verbonden, valt gemaakt; verfangene Güter, verbonde goederen, door hypotheek, enz.
 Verſänglich, adj. vervangelyk, ſchaadelyk, nadeelig; verſängliche Schriften, hehren, vervangelyke ſchriſten, leeren; das iſt mit verſänglich, dat is my nadeelig, tot myn nadeel; verſänaliche Wörter, liſtige woorden; verſängliche Frage, f. Fangfrage.
 Verſänglichheit, f. bedrog, liſtigheid.
 Verſarben, ſich, f. verbleichen.
 Verſaſſen, v. a. vervatten; etwas ſchriſtlich verfaſſen, iets by geſchriſt vervatten, opſtellen, ſtellen; in ſich halten, vervatten, bevatten, inhouden, behelzen.
 Verſaffer, m. ſchryver, opteller, maaker, auteur.
 Verfaſſung, f. ſchets, ontwerp, uitteerzel, korte inbond, bevrif; toebereidzel; geſteldtenis, toekſtand, ſtaat, omſtandigheid; eine Glaubensverfaſſung, eene ſchets, kort begrip van het geloof; Kriegsverfaſſung, toebereidzel ten oorlog; eines Briefs, opſtel, inbond van een brief; in guter, ſchlechter Verfaſſung ſtehen, in eenen goeden, ſlegten ſtaat, ſtand, toekſtand zyn; Verfaſſung der Zeit, geſteldtenis, omſtandigheid, toekſtand van tyd.
 Verſaulen, v. n. verrotten, vervuilen, rot worden; es verſault alles in einem ſchnelten Hauſe, daar veruult, verrot, verniſt, bederft alles in een voegig huis; verſault ſeyn, verrot, rot, veruuld zyn; verſault Fleiſch, verrot, verkankerd vleſch; was leichtlich verſaulen kann, der Sdule unterworfen, verrottelyk.
 Verſaulenzen, v. n. verluieren, door traagheid verwaarloozen, verzuimen.
 Verſaulung, f. vervuiling, verrotting, bederf.
 Verſechten, v. n. voorvegten; eine Lehre, een leer bevegten,

leer bevezgen, verdedigen, staande houden, beweeven.
Verfchter, m. een verdediger, voorvechter; ein eifriger Verfchter der Freyheit, een yverige voorvegtter, verdediger van de vry-beil.
Verfchtung, f. verdediging, beweeving.
Verfchlen, v. a. misfen, misfchieten; des rechten Wegs verfchlen, dwaalen; f. fehlgoben, fih verkeren; einen auf dem Wege verfchlen, jemand niet tegenkomen; des Ziels verfchlen, zyn oogmerk niet bereiken; **Streich, der nicht verfchlt, een wiffe, vafte flag.**
Verfchlung, f. het dwaalen, de dwaaling.
Verfertigen, v. a. vervaardigen, vaardig, klaar maaken; voleinden, ten einde brengen; f. zurichten, bereiten, zubereiten.
Verfertiger, m. fchryver, maaker, opsteller.
Verfertigung, f. voleinding.
Verfinkern, v. a. verduifteren, verdonkeren.
Verfinkert, adj. verduiftered, verdonkerd; die Sonne, der Mond verfinkert werden, fonn, de zon, de maan verduiftered zyn, zwymen, taanen, zwymend, taanend zyn.
Verfinkering, f. verduiftering, verdonkering; der Sonne, verduiftering, taaning der zonne.
Verfjabern, v. n. fchietlyk, ras verteeren, verteerd worden.
Verfjaben, v. a. verlappen, door lappen verbezigen.
Verfjaben, v. a. vervliegen, vergaan, verdwymen; ein Glück verfjaben laffen, een geluk, kans vervliegen laaten, verwaarloozen, laaten voorby gaan.
Verfjaben, v. n. vervloeden, verlopen.
Verfjabung, f. het verlopen.
Verfjaben, adj. verlopen, verfleeten, voorgaand; die verfjabene Zeit, de verloopene tyd; der verfjabene Krieg, de voorleden, voorgaande oorlog.
Verfjaben, v. a. vervloeken, den vloek geeven, uitspreken, verfhoeden, verwenfchen; fih verfjaben und verwünfchen, zig verwenfchen en vervloeken; verfjabens werth, vervloekelyk.
Verfjabt, adj. vervloekt.
Verfjabung, f. vervloeking, verwenfching, het vervloeken.
Verfjab, m. het vervolgt; der Rede, vervolgt der redten.
Verfjaben, v. a. vervolgen, voortzetten, agtervolgen, vervorderen; ein Wild, Aduber, Feinde verfjaben, een wild najaagen, vervolgen, vlugtige roovers, vyanden vervolgen; die wahre Kirche Christi, und die wahren Befenner der Wahrheit verfjaben, de waare kerk Christi, en de waare belyders der waarheid vervolgen.
Verfjaber, m. vervolgtter, pyniger, plaager.
Verfjabung, f. vervolgtting, pyniging, 't najaagen.
Verfjaben, v. a. vervreemden, verhandelen, verkoopen, vervreemden.
Verfjaben, v. a. vervreeten, verbraffen, verfnullen, verfneeren, verflinden; das Seinige verfjaben und verfaffen haben, zyn geld verfjabd en verfneerd, verfneerd en verteerd hebben.
Verfjaben, adj. gulzig; doorvreeten, doorknaagd.

Verfjaber, m. een gulzig mensch, flokdarm, gulzigaart, vreeer en zuiper.
Verfjaben, v. n. vervriezen, bevrizen.
Verfjaben, adj. koudagtig, huiverig, huiveragtig, grillig.
Verfjaben, fih, v. rec. zig vervoegen, voegen, begeeven.
Verfjaben, v. a. ordonneeren, belaften, beveelen; offentlick, ernstlick verfjaben, openlyk, ernstig belaften, beveelen.
Verfjabung, f. order, last, bevel; die nödtige Verfjabung thun, de noodige orders, bevelen geeven, uitdeelen.
Verfjabung, f. vervoeging, het begeeven.
Verfjabren, v. a. vervoeren; Güter verfjabren, goederen vervoeren, elders, na een ander land, uit een land in 't andere brengen, overbrengen; verleiten, verleiden, vervoeren, misleiden, verkeeren, ontkeeeren; op den dootweg helpen; die Wolluft verfjabt den Verftand, de wolluft verleidt, misleidt het verftand.
Verfjabrend, verfjabrifch, adj. verleidend, leidelyk.
Verfjaber, m. verleider, misleider, bederver.
Verfjaberin, f. verleidster, bederfter.
Verfjaberrieh, f. fubrieh, i. verfjabrend; verfjabrifche Rede, drogreden.
Verfjabrifch, adj. verleidelyk.
Verfjabung, f. vervoering, overbrenging; verleiding, misleiding, verkeering.
Verfjabtern, v. a. tot voer, voeragie, vuedzel gebruiken.
Verfjabung, f. vergaaring, tromflag, om te wuarfchouwen.
Vergaffen, v. rec. vergaapen; fih an etwas, zig aan iets vergaapen, verkyken; fih an einem Wadblein vergaffen, op een meisje verliefd, verflingerd, verzet zyn.
Vergallen, v. a. vergallen; einen Fiffch vergallen, een fiffch vergallen, in 't uithaalen de gal breeken, fchewen, doen barften.
Vergangen, adj. verleeden, voorleden, geleden; Jahr, Monat, Woche, verleeden jaar, maand, weeke; feine vergangene Ehude bereuen, beweinen, zyne voorledene zonden berouwen, beweinen; ein Ungewitter, ein Tumult vergangen fenn, een onweer, een rumoer over zyn; einem der Kiffel, der Ruthwill vergangen fenn, jemand de kittel, de moedwil vergaan zyn.
Verganglich, adj. & adv. verganglyk, ydel, tydelyk.
Verganglichkeit, f. vergangelykheid, ydelheid, tydelykheid.
Vergangen, v. a. by openbaaren nitroep, opflag verkoopen.
Verganter, m. een uit-, omroeper.
Vergantung, f. verkooping by openbaaren nitroep, opflag aan de meefbiedende, vendue.
Vergadren, v. n. vergiften, uitgiften.
Vergadrt, adj. vergift, uitgegift.
Vergad, imperf. von vergessen, ik vergat.
Vergadtern, f. vergiftern.
Vergeben, v. a. vergeeven; aushellen, vergeeven, begeeven, uitdeelen; Gift eingeben, vergeeven, vergifigen; einem etwas, jemand iets vergeeven; einem feine Sünden, Schuld vergeben, jemand vergeeven, zyne zonden, zyn fchuld, kwytfchelden; er vergiebt nichts von feinen Rechten, by

ftaat niets van zyne regten af; vergeben, verëeren, weggeeven, fchenken.
Vergeben, te kort doen, beneemen; einem etwas vergeben, jemand iets te kort doen, benaleelen.
Vergebens, adj. vergeefs, vruchteloos, nutteloos; alle meine Worte waren vergebens, alle myne woorden waren vergeefs, hielpen niet, waren vrugteloos, ik klopte voor een doove mans deur.
Vergeblich, adj. & adv. vergeeffik; vergebliche Sünde, een vergeeffyke zonde; titel, vergeefs, ydel, onvrugtbaar; vergiebene Arbeit, vergeeffe moeite, vergeeffen arbeid, vrugteloos werk.
Vergebling, f. vergeeving, vergiffenis, kwytfchelding, overzien.
Vergehen, v. n. vergaan; fih vergehen, dwaalen, verdwaalen; fih in Unmacht mit einer vergehen, vergangen haben, zig met een zronnenfich in ontugt vergaan, verlopen; ontugt mit haar bedreeven, unil bedryf gehad hebben; die Zeit vergeht, de tyd vergaat, verloopt; einem den Kiffel vergehen machen, jemand de kittel doen vergaan; ein Gewitter, een onweer overgaan, vergaan, verdwymen, bedlaeren, overwaanen; die Geschwulft vergehen, 't gezwel vergaan, zig zetten, finken, onzwellen; vor Hunger, Durft vergehen, vergaan, fterven, kwymen, flikken van honger, van dorft; vor Leid, vor Betrübniß vergehen, vergaan, bezwyken van leed, van droefheid; an jemand in feinem Zorne fih vergehen, zig vergaan, misgaan, vergrypen, te buiten gaan, aan, tegen jemand, in zyne gramfchap, oploopenheid; der Zorn ift vergangen, de toorn is over; es wird ihm schon vergehen, de luft zal hem wel overgaan, hy zal wel beter leeren; der Schnee vergehet, de fneeuw fmet.
Vergehung, f. dwaaling, mistaking, verzinning.
Vergelten, v. a. vergelden, beloonen, weel beloonen; vergelt's Gott, God beloone, vergelde het.
Vergelter, m. vergelder, belooner.
Vergeltung, f. vergelding, beloning; des Übden mit Übden, vergelding van 't kwaad met kwaad, de wraak.
Vergeringern, f. verringern.
Vergeringern, f. f. verringern, vermindering.
Vergesellen, gefellfchaften, v. a. verzellen, geleiden, vergezellfchappen.
Vergeß, m. Vergessen, n. f. Vergessenheit; es ift in Verges kommen, het is in 't vergeetboek geraakt.
Vergessen, v. a. vergeeten; etwas vergessen, vergeeten, iets uit de gedagten ontaam, ontfchieten, ontvallen; etwas vergessen haben, iets vergeeten, uit de geheugenis verloren hebben.
Vergessen, fih, v. rec. mistraften.
Vergessen, i. vergeffich.
Vergessenheit, f. vergeeting, vergeetenheid, vergeetenis.
Vergeßlich, adj. vergeetelyk, vergeerig, vergeeragtig.
Vergeßlichkeit, f. vergeetelykheid, vergeetelheid, vergeeragtigheid.
Vergessung, f. f. Vergessenheit, by

Vergesalten,

Bergehalten, v. a. van gedaante of gestalte veranderen, verwisselen.
Bergehaltung, f. verandering van gedaante, hervorming.
Bergenden, f. verschwenden.
Bergender, m. een doorbrenger, verkwister; f. Verschwender.
Bergenderisch, adj. & adv. f. verschwenderisch.
Bergendung, f. verkwisting, het doorbrengen; f. Verschwendung.
Bergewissern, v. a. verzekeren.
Bergewissern, bekrachtigen.
Bergewissering, f. verzekering, bekrachtiging.
Bergieten, v. a. uitgieten, uitstorten, plengen, sparten; viel Bluts vergieten, veel bloeds vergieten, storten, plengen.
Bergietter, m. vergieter, storter, uitstorter.
Bergieting, f. vergieting, storting.
Bergisten, v. a. vergeeven, vergiftigen, met vergif besmetten, vergiften; die Brunnen, Speije vergiften, de bronnen, spys vergiftigen; die Lehre vergiften, de leer bederven, vervalschen.
Bergistter, m. vergiftiger, vergiftmenger.
Bergistteinn, f. vergiftmengster.
Bergisttet, adj. vergiftigd, met gift, vergift gemengd; vergiftete Lehre, eene vervalschte leer.
Bergistting, f. vergiftiging, vergiftmenging.
Berichten, f. vergaaren.
Bergisch mein nicht, n. laage eike, leeuwenvoet.
Bergittern, v. a. met tralien sluiten, van traliwerk voorzien.
Berglasen, v. a. verglazen.
Berglazen, v. a. vernissen, verlakken.
Bergleich, m. accoord, vergelyk, verdrag.
Bergleichen, v. a. einen Platz, eene plaats gelyk maaken, slegten.
Bergleichen, v. a. vergelyken, gelyken; eines seine Tugenden und Untugenden gegen einander vergleichen, jemens denzen en ontdenzen tegen malkander vergelyken, opweegen, houden; vereenigen, vergelyken, vereenigen; sich unter einander über etwas vergleichen, zig onderling over iets, iets onder malkander vergelyken, effenen, vereffenen; sich mit einem wieder vergleichen, zig weer met een vergelyken, vereenigen, de vriendschap vernieuwen; mit seinen Schuldncn vergleichen sehn, effen zyn met zyne schuldenaars; verglichene Rechnung, eene effe rekening.
Bergleichgemäß, adv. overeenkomstig met het verdrag, accoord.
Bergleichlich, adj. vergelykelyk.
Bergleichnis, f. f. Bergleichung.
Bergleichspuncte, m. pl. stukken, artikelen van verdrag, vergelyk, accoord.
Bergleichung, f. vergelyking, vergelyk; vergelding.
Bergleichungswelt, adv. by wyze van vergelyking.
Bergleichen, adj. vergeleeken, vereenigd, door een verdrag geslaafd, bevestigd, bekrachtigd.
Bergnügen, v. a. vergenoegen, vernoegen, voldoen, te vrede stellen.

Bergnügen, n. genoegen, genoegte, geneugte, vermaak, vergenoeglykheid.
Bergnüglich, adj. genoeglyk, vergenoegelyk, geneuglyk, vermaakelyk, aangenaam.
Bergnüglichkeit, **Bergnügbarkeit**, f. vergenoegdheid, vergenoegzaamheid, vergenoeglykheid.
Bergnügt, adj. vergenoegd, vergenoegzaam, vergenoegdelyk, vergenoeglyk.
Bergnügung, f. vergenoeging, genoegen, voldoening; vermaak.
Bergulden, v. a. vergulden, overgulden.
Bergoldmesser, n. mes om te vergulden.
Bergoldwiesel, m. pensiel, om te vergulden.
Bergoldt, adj. verguld.
Bergoldung, f. vergulding, verguldzel.
Bergolten, adj. vergolden, beloond.
Bergönnen, v. a. vergunnen, vergonnen, toestaan.
Bergönnen, benyden, misgunnen; ich ver gönne ihm sein Glück nicht, ik benyde, misgun hem zyn geluk niet.
Bergönnner, m. een benyder, wangunstige.
Bergönnt, adj. vergund, vergond, toegestaan.
Bergoren, adj. f. vergort.
Bergöttern, v. a. vergoeden, onder 't getal der goden stellen.
Bergötterung, f. vergodding.
Bergraaben, v. a. begraven, bedelven, in de aarde delven; sich bergraaben, f. verschaffen.
Bergraaben, adj. begraven, bedolven; vergraaben Geld, gepot, begraven geld, potgeld.
Bergraaben, v. a. open maaken, scheiden, doorsnyden, verschaffen.
Bergraubung, f. begraving, bedelving.
Bergreifen, sich, v. rec. vergrypen, verfasten, misgrypen, mistaften; sich an jemand vergreifen, aan jemand misdoen, mishandelen, vergrypen.
Bergröbern, v. a. vermeerderen, vergrooten; eine Stadt, Haus, Garten vergröbern, een stad, een huis, een tuin vergrooten, uitleggen; ein Gemälde vergröbern, vergrooten, eene schildery.
Bergröberung, f. vergrooting, vermeerdering; Berggröberung mit Worten, ophooping van woorden.
Bergröberungsglat, n. vergrootglas.
Bergulden, u. f. w. f. vergolden, u. f. w.
Bergünnen, verduinstigen, f. vergönnen.
Bergünstiget, adj. toegestaan, toegelaaten.
Bergünstigung, f. vergunning, toelaating.
Bergütten, v. a. vergoeden, goed maaken.
Bergütung, f. vergoeding.
Bergewissern, f. vergewisseren.
Berhaaren, v. n. verhaaren; ein Pferd sich verhärt haben, een paard verhaard zyn, andere hair gekregeen hebben.
Berhachen, f. verhauen.
Berhaft, f. hegtenis; einen in Berhaft führen, jemand wegleiden, wegvoeren, in hegtenis leiden.
Berhaften, v. a. hegten, vatten, by den kop vatten, aantakten.
Berhaften, v. a. verpanden, beleenen.
Berhaftet, adj. verpand, beleend, vast maakte, schuldig; er ist mir mit 100 Thaler verhaftet, by is my 100 daalders schuldig; das Gut ist mit Pfandschaften ver-

haftet, dat goed is beleend, met panden belegt, verhypotheciert.
Berhaftung, f. gevangenis, kerker, hegtenis, gevangenschap.
Berhaa, f. Saun.
Berhageln, v. n. door den hazel meergeslagen zyn.
Berhdagen, f. verdunten.
Berhalten, v. a. verbergen, betrekken; etw nem nichts verhalten, jemaat niets verbergen, onthouden; das ist mir verhalten, dat is my verborgen; eine Sache verhalten, eene zaak aan twee menschen te gelyk verkoopen.
Berhalten, n. **Berhaltung**, f. betrekking, valsch verkoop, misdaad van bem, die eenig goed, hem niet meer toebehoorende, komt te verkoopen, het crimen stellionatus.
Berhalten, v. a. ophouden, binnen houden; sein Wasser, die Thranen nicht verhalten können, zyn water, de traanen niet ophouden können; aufführen sich, zig gedraagen, leiden; sich eine Sache so und so verhalten, een zaak zo en zo geschapen, geseeld zyn.
Berhältniß, f. betrekking, proportie, overeenkomst, evenredigheid, gelykenis.
Berhaltung, f. **Berhalten**.
Berhaltung, f. gedrag, leiding; des Harns, ophouding van zyn water.
Berhaltung, f. der Sache, de toestand der zaak.
Berhängen, f. verhängen.
Berhandeln, v. a. verhandelen, verkoopen, vervreemden, vertieren.
Berhanden, f. verhanden.
Berhandlung, f. verhandeling, verkooping, vertier.
Berhängen, v. a. verhangen, op eene andere plaats hangen.
Berhängen, v. a. gehengen, gedoogen, toelaaten, geschieden laten.
Berhängnis, f. & n. gehengenis, toelaaten, noodlot, lot.
Berhängnis, f. **Berhängnis**; aus Berhängnis Gottes, door Gods toelaating, God het toelaatende, latende geschieden.
Berhängt, adj. noodlottig.
Berharren, v. n. volharden, uitharden, volstandig, standvastig blyven, wagten.
Berharlich, adj. bestendig, volhardend.
Berharrung, f. volharding, uitharding, bestendigheid.
Berharthen, v. n. hard worden, verharden, taay worden.
Berhärten, v. a. verharden, harden, hard maaken.
Berhärten, adj. verhard, taay, verstokt, verftopt, hardlyvig.
Berhärtung, f. hardlyvigheid, verstopping, verftokking.
Berhärtung, f. verharding, het hard maaken.
Berhaspeln, f. verwirren.
Berhasstet, häßig, f. verhaßt.
Berhaßt, adj. & adv. gehaat, haatelyk, haartig, vyandig.
Berhauen, v. a. verhouwen, mishouwen; einen Wald verhauen, een bosch verhouwen, den vyand den weg verhouwen, hem door ombouwing der boomen den doorpas affnyden, beleeten.

Berhauen,

Verhauen, sich, v. rec. zig tegen-, weerspreken.
Verhauen, v. n. verhuizen, van wooning veranderen; sein Gut verhauen, zyn goed doorbrengen.
Verhaut, f. gescheten, aus seyn mit jemand.
Verhüten, sich, v. rec. vervellen; die Scidenwürme verhüten sich, de sciwormen vervellen.
Verhüten, v. a. ein Schiff, een schip een luid omtrekken.
Verheben, v. a. heffen, vertillen, verzetten, verplaatzen; etwas Schweres von seiner Stelle verheben, iets zwaars van zyn plaats heffen, trekken, verplaatzen, verzetten, vertillen; sich verheben, zig vertillen, door 't optillen van een al te zwaaren steen, zig 'er van vertild, verrekt, bezeerd hebben.
Verheeren, v. a. verwoesten, verstootten, afloopen, ruiten, stroopen; das Land verheeren, 't platte land vernielen, verwoesten, een knis, en al wat 'er is, bederven, verscheeren.
Verheerung, f. verwoefing, vernieling, strooping.
Verhehlen, v. a. verheelen, verbergen, verzwigen.
Verhehler, m. heelder, heeler, verberger.
Verhehlung, f. het heelen, verbergen.
Verheirathen, v. a. trouwen, huwen, huuwen, houwen.
Verheirathet, adj. getrouwd, gehuwd, gehylykt.
Verheissen, v. a. belooven, toezeggen.
Verheißer, m. een beloover, die belooft.
Verheißerinn, f. beloofster, die belooft, toezegt.
Verheißung, f. belofte, toezegging.
Verheisen, f. verhehlen, u. f. w.
Verheissen, v. a. verhelpen, helpen; einem zu einem Amte, zu einer Heirath verheissen, jemand tot een ampt, tot een huwelyk helpen.
Verheißung, f. hulp, bystand; durch Verheißung seiner Freunde, door hulp, toedoen, bystand van zyne vrienden.
Verhengeln, u. f. w. f. verhängen, u. f. w.
Verhergen, f. verheeren; alles mit Feuer und Schwerdt verhergen, alles te vuur en zwaard verwoesten.
Verherger, m. verwoester, vernier.
Verhergung, f. f. Verheerung.
Verherrlichen, v. a. verheerlyken; Gott verherrlichen, God verheerlyken, looven, pryzen, grootmaaken.
Verherrlichung, f. verheerlyking.
Verhezen, v. a. aanstouwen, aanhitzen, aanstookken, tergen, opruijen, -ruiden, quellen.
Verhezer, m. een aan-, ophitser, opruyer, optooker.
Verhest, adj. opgeruid, aangekist, aangezot; auf ein Ding, begeerig, versot op iets.
Verhehung, f. opstooking, aanhizing, opruying.
Verhezen, v. a. betoveren, behexen, kwaad aanbrenge.
Verhezt, adj. betoverd, behekt.
Verherung, f. betovering, het betoveren, behexen, beheksen.
Verheyrathen, f. verheirathen; sich aus dem

Stande verheyrathen, buiten zyn staat, beneden zyn fafsen trouwen.
Verheyrathung, f. huwelyk, echt, het trouwen.
Verhinderer, m. beleeter, die belet, hindert, verhindert, hinderlyk is.
Verhinderlich, adj. hinderlyk, verveelend.
Verhindern, v. a. verhinderen, hinderen, hinderlyk zyn, knuten.
Verhinderniß, f. f. Verhinderung.
Verhindert, adj. verhinderd, gehinderd, belet.
Verhinderung, f. verandering, hindernis, het beletten, belet, belerzel.
Verhohlen, -hollen, adj. verhoolen, verborgen.
Verhöhnern, v. a. bespotten.
Verhöhnung, f. bespoting.
Verhör, f. f. n. verhooring, gehoor, Verhör verstellen, gehoor verleenen; Verhör eines Zeugen, verhooring van een getuige.
Verhören, v. a. verhooren; einen gerichtlich Verflagen verhören, voor 't regt een aangeklaagde verhooren, onderzwaagen; einen Gesandten verhören, een Gezant gehoor verleenen; einen Knaben verhören, een kind de les overhooren; f. auch behören.
Verhören, v. a. een woord missen, niet gehoord hebben; das Letzte habe ich verhört, het laatste heb ik niet gehoord, niet verstaan.
Verhör gemacht, n. -stube, f. verhoor-, geregtkamer, gehoorzaal.
Verhörung, f. verhooring, overhooring, het aanhooren, onderzwaagen.
Verhörzimmer, n. f. Verhör gemacht.
Verhoffen, v. n. verhoopen, hoopen, verwagten, in verwagting zyn; wider alles Verhoffen, tegens alle boope, verwagting.
Verhoffentlich, f. hoffentlich.
Verhübeln, v. a. bederven, verbrodden, verbryuen, verkeeren, verknollen.
Verhüllich, adj. f. adv. seyn, behulpzaam zyn.
Verhüllen, v. a. verhullen, bedekken, verfluinen, bezwagelen; das Gesicht, sich mit seinem Mantel, het gezicht, zig met zyn mantel belekken, zig in zyn mantel rollen, hem om de ooren slaan.
Verhüllung, f. bedekking.
Verhungern, v. n. verhongeren; einen verhungern lassen, jemand laten verhongeren, door hongere vergaan.
Verhungert, adj. verhongerd, uitgehongerd.
Verhuren, v. a. verhoeren; sein Geld und Gut verhuren und verprast haben, zyn geld en goed verhoerd, en verbrast, vermalt hebben.
Verhurt, adj. hoeragtig, verhoerd, hoersch.
Verhüten, v. a. verhoeden, voorkomen, weeren.
Verhütung, f. verhoeding, weering.
Verjaagen, v. a. verjaagen, wegjaagen, verdryven, uitdryven.
Verjager, m. verjaager, verbanner, verdryver.
Verjagerinn, f. verjaagster, verdryfster, verbanster.
Verjaagung, f. verjaaging, verdryving, verbanning.
Verjähren, sich, v. rec. verjaaren zig; durch Verjähren den Rest erlangen, behalsten, door verjaaring, door 't verjaaringrecht de bezitting verkrygen, behouden.

Verjährung, f. verjaaring, verchryving, recht van eigendom van eenig goed, dat men eenigen tyd, door de wetten voorgescreeven, heeft bezeten.
Verjähren, f. verjähren.
Verirren, sich, v. rec. eene fout begaan.
Verirren, v. n. dwaalen, verdwaalen, verdoolen, verbysteren, verwilderen, den doolweg gaan, afdwaalen van den regten weg.
Verirrt, verwirrt, verdwaald, verdoold, afgedwaald; verirrt herum laufen in einem Walde, verbystert, verwildert, verdwaald, verdoold ommegean, ommeloope in een bosch.
Verirrung, f. verdwaaling, afdwaaling, verdooling, verbystering.
Verjüngern, verjüngern, v. a. f. n. verjongen, jonger, jeugdiger worden, maaken, schynen.
Verjüngern, f. verjongen.
Verjüngt, adj. verjongd, jeugdig worden, groen worden; le; verjüngter Rasttag, meely van een lant- of paskaart.
Verjüngung, f. het verjongen, jeugdig, groen worden.
Verkalten, sich, v. rec. verkouden, koud worden.
Verkaltung, f. verkoudheid, het verkoud, koud worden.
Verkappen, v. a. verkleeden, vermommen, bedekken; sich unter einen fremden Namen verkappen, eenen vreemden naam opgeeven, daar onder doorgaan.
Verkapt, adj. bedekt, vermomd; ein verkappter Schreiber, een verborgen schryver.
Verkarten, v. a. seine Zeit, sein Geld, zyn tyd, zyn geld met kaartspelen doorbrengen.
Verkauf, -kaufung, f. verkoop, verkooping, veiling; etwas zum Verkaufe ausstellen, uitkraamen, zyne waaren ten toon stellen.
Verkaufen, v. a. verkoopen, verhandelen.
Verkaufser, m. -inn, f. verkooper, verkooperster.
Verkaufserinn, f. verkoopster.
Verkauflich, adj. f. adv. verkoopelyk, verkoopbaar; verkauflich Gut, verkoopelyk goed, koopmansgoed.
Verkauft, adj. verkocht, verkogt; sich um die Hälfte an einem Gute oder Waare verkauft haben, aan een goed, waar de helft bekogt, bekogt, in den koop zig bedrogen hebben, bedrogen zyn.
Verkaufung, f. f. Verkauf.
Verkehr, f. ommegean, verkeering, koopmanschap; es ist großer Verkehr an diesem Orte, hier wordt veel koopmanschap gehreeven.
Verkehr, -kehren, n. het tiktakspel.
Verkehren, v. a. koopmanschap doen, -driyen.
Verkehren, v. a. tiktakken, op het tiktakbord speelen.
Verkehren, verleiden, bederven.
Verkehren, v. a. verkeeren, omkeeren, veranderen, averegts keeren; seine Worte verkehren, zyn woorden verkeeren, verdraagen, een anderen zin geeven; die Augen, de oogen omdraagen.
Verkehrt, adj. f. adv. aafs, averegts, verkeerd, verkeerdelyk, omgekeerd; die verkehrte Seite eines Buchs, Kleids, Rumpfstücks, Schaupennings, de averegte zyde van een laken, kleed, muntstuk, penning; seinem Mantel, ihre Schürze verkehrt angelegt

angelegt haben, *zyn mantel, haar voorschot verkeerd aangedaan, voorgedaan hebben*; verkehrt, *etwas verſtehen, thun, ausfallen, iets averegts verſtaan, doen, nivalen*; einen Streich, *einen ſtob geben mit verkehrter, umkehrter Hand, een ſlag, een houw geeven met eene averegte hand, een averegten ſlag, houw geeven*; die verkehrte Welt, *de verkeerde waereld*; ein verkehrter Mensch, *verkehrter Sinn, een verkeerd, bedorven, boosaartig menſch, een verkeerde zin*; je gelehrter, je verkehrter, *hoe geleerder, hoe verkeerder*; eine verkehrte Lehre, *eene bedorve, ſchadelijke leer*.
 Verkehrtheit, *f. verkeerdheid, bederf, bedorvenheid*.
 Verkehrung, *f. omdraaiing, omkeering, bedorvenheid; wederbeſteeding, -aanlegging*.
 Verkeilen, *v. a. toepinnen, toewiggen, toebeitelen; eine Art, eene byl in de ſteel vaſt maaken*.
 Verkennen, *v. a. niet kennen, ontkennen, lochenen*.
 Verkerven, *v. a. verkerven, misdoen, ſout begaan; eine Sache, eene zaak verbruken, bederven*.
 Verketten, *v. a. met ketens ſluiten*.
 Ketter, *v. a. verketteren, voor een ketter, voor ketterſch houden*.
 Verkitten, *v. a. met maſtik lymen, met runde kalk zamenvoegen, vaſtmaaken; f. verkütten*.
 Verklagen, *v. a. verklaagen, aanklaagen, aandrengen, beklagen, klagzig vallen*; der, *die Verklagte ſep in einer civilen Gerichtſache, de verweerder, de verweerder in eene pleitzaak zyn*; die Verklagte in einer Criminalſache, *de beklagde, aangeklaagde*.
 Verkläger, *m. aanklager, beſchuldiger, aandrenger*.
 Verklagte, *f. klagter, m. f. bey verklagen*.
 Verklagung, *f. verklaaging, aanklagt*.
 Verklammern, *v. a. met yzere buaken vaſt maaken, zamenbechten*.
 Verklären, *v. a. verklaaren, verheerlyken; ein verklärter Leib, een verklaard, verheerlykt ligbaam*.
 Verklärung, *f. verklaaring, verheerlyking*.
 Verkleiben, *v. a. verpappen, toepappen*.
 Verkleibung, *f. het verſinceren, verpappen*.
 Verkleiden, *v. a. zig verkleeden, vermommen*.
 Verkleiden, *v. a. aan kleeren beſteden, bekleeden*.
 Verkleidung, *f. ſteene ſchoeiing, of metſelwerk, daar eene graſt mede opgebaald, bedekt is*.
 Verkleidung, *f. verkleeding, verandering van kleeren*.
 Verkleinertich, *adj. verkleinend, verminderend, minagend; verkleinertiche Rede, minagende, veragende woorden*.
 Verkleinern, *v. a. verkleinen, verminderen; f. Verkleunden, aſterreden, abel nachreden, laſtern*.
 Verkleinerung, *f. verkleining, minagting, vermindering*.
 Verknüpfen, *v. a. verknopen, zamenknopen, toeknopen; ein Band mit gedoppelten Knüpfen verknüpfen, een band dubbeld toeknopen; ein Band verknüpft haben, een band, een veter verknoopt, ver-*

knoot, toegefrikt, toegeknoopt hebben; ſich ehelich verknüpfen, trouwen, getrouwd worden.
 Verknüpft, *adj. verbonden, verëenigd, vaſt, zamen, toegeknoopt; init Blutſtreundſchaft, in het bloed beſtaande, vermaagſchapt*.
 Verknüpfung, *f. verëeniging, verband, zamen-, toeknopping*.
 Verkochen, *v. a. verkooken, al te lang laaten kooken*.
 Verkochung, *f. verkooking, het verkooken*.
 Verkochen, *v. a. muilbanden*.
 Verkocht, *adj. met een kerk gedekt, geſtopt*.
 Verkosten, *v. a. ſmaaken, proeven*.
 Verkosten, *verköſtigen, v. a. voeden, de koſt geeven; ſich ſelbſt verköſtigen, op zyne eigen koſten leeven, zyne eigen koſt doen*.
 Verköſtigung, *f. ſpys en drank, leeftocht, onderhoud*.
 Verkragen, *v. a. afkrabben; begraven, bedelven*.
 Verkriechen, *f. v. rec. zig wegkruipen, wegſluipen; ſich in einen Winkel verkriechen, in een hoek wegſchuilen, verbergen; das maſ ſich vor jenem verkriechen, dat moet voor dit wyken; ſie wird ſich bald verkriechen müſſen, zy zal haalt moeten wegſchuilen, agter de gordynen gaan leggen, haar tyd is byna om, zy loopt op 't laaſte, zy zal haalt in de kraam komen, -bevalen; du muſt dich gegen mich verkriechen, gy zyt by my niet te vergelyken*.
 Verkriechung, *f. wegſchuiing, het verbergen, wegſluipen*.
 Verkriegen, *v. a. tot den kryg, oorlog beſteeden*.
 Verkriecheln, *v. a. kreuken, in een frommelen*.
 Verkrochen, *adj. duifter, liſtig*.
 Verkrummen, *v. n. verkrommen, verlammen*.
 Verkrummung, *f. verdraaiing, verſtuiking, verwrikking*.
 Verkrümpeln, *v. a. rimpelen, beſchrompelen, fronſeu*.
 Verkrüpfen, *v. a. inkrimpen, zamentrekken*.
 Verkünden, *verkündigen, v. a. verkondigen, boodſchappen, bekend maaken, verwittigen; Gottes große Thaten verkündigen, Gods groote daaden, dengden verkondigen, melden, vertellen, bekend maaken, prediken; ein Eheverſprechen von der Kanzel verkündigen, een huwelyks gebod van den predſtoel afroepen, afkondigen, 'er de afroeping, afkondiging van doen*.
 Verkündiger, *m. verkondiger, bode, boodſchapper*.
 Verkündigerinn, *f. boodſchapſter, verkondigſter*.
 Verkündigung, *f. verkondiging; des Engels an Maria, verkondiging, boodſchap des engels tot, aan Maria*.
 Verkündſchaften, *v. a. beſpieden, verſpieden*.
 Verkünſeln, *v. a. bederven, ſchenden, verknoejen, verbringen*.
 Verkünſern, *v. n. met koper overtrekken, -bedekken*.
 Verkuppeln, *v. a. koppelen, zamenkoppelen*.
 Verkürzen, *v. a. verkorten, bekorten; ihm das Leben verkürzen, jemanſ leven verkorten, 't leven verkorten; einem verkürzen, jemand verkorten, den tyd ſteelen, hem te*

kort, te na, onglyk doen, verongelyken, benadeelen, beſchadigen.
 Verkürzer, *m. verkorter*.
 Verkürzung, *f. verkorting, onglyk, nadeel, ſchaade*.
 Verkürzung, *f. einer Hiſtorie, verkorting, kort begrip van eene hiſtorie*.
 Vertütten, *v. a. in tiras, tieras, tras, cement leggen*.
 Verlachen, *v. a. belaghen, begekken, beſpotten*.
 Verlacher, *m. beſpotter, uitlachger*.
 Verlacht, *adj. beſpot, uitgelachgen, begekt*.
 Verlachung, *f. beſpotting, het belachgen, enz.*
 Verlag, *m. verſchet der onkoſten, uirgiſt, druk, uitgaave, ſoort; Verlag an Gelde, an Waaren, verſchet van geld, van waaren; der erſte, zwoyte Verlag, de erſte, zwoede druk; er verkauft allein ſeinen Verſlag, hy verkoopt niet dan zyne ſoorten*.
 Verlahmen, *lahmen, v. a. verlammen, verminken; lam ſlaan, -maaken*.
 Verlahmung, *lahmung, f. het verlammen, verminken; de lammiheid*.
 Verlangen, *v. a. verlangen, wenſchen, begeeren*.
 Verlangen, *n. verlangen, wenſch, begeerte*.
 Verlangern, *v. a. verlengen, verlangen, langer maaken; ein Werk, eine Zeit verlängern, een werk, een tyd verlangen, niſſtellen, uitrekken; eines ſeine Tage, ſein Leben verlängern, jemanſ dagen, zyn leeven verlängern*.
 Verlängerung, *f. verlang-, verlenging, uirſtel*.
 Verlarſt, *adj. gemaskerd, gemomd, verkleed, vermomd*.
 Verlarven, *v. a. met een maſker bedekken, vermommen, verkleeden*.
 Verlaß, *m. accoord, verdrag, ſchikking, overeenkomt; dem Verlaſſe nach, volgens 't verdrag, accoord; Verlaß machen, ſchikking maaken; Verlaß nehmen, overeenkomen*.
 Verlaß, *f. Verlaſſung*.
 Verlaſſen, *v. a. verlaaten, zitten, leggen laaten; ſich auf jemand, auf etwas verlaſſen, zig op iemand, op iets verlaaten, 'er op ſteunen, leunen, ruſten, beruſten, ſtaan laaten, 'er op betrouwen, vertronwen; hinterlaſſen, agterlaaten, nalaaten*.
 Verlaſſen, *overeenkomen; beſchikken, reguleeren; verkoopen; ich habe mit ihm verlaſſen, ik ben met hem overeengekomen; ich habe verlaſſen, wie, u. ſ. w. ik heb geregeld, order geſteld, hoe, enz. Wein, Bier verlaſſen, wyn, bier verkoopen*.
 Verlaſſenheit, *f. droefheid, verkniezing, verlaating*.
 Verlaſſenſchaft, *f. nalaatenſchap, boedel, boel, ervenis*.
 Verlaſſung, *f. laß, m. verlaating, het verlaaten*.
 Verlaſtern, *v. a. laſteren, ſchenden, blameeren*.
 Verlaub, *m. verlof, toelaating*.
 Verlauben, *v. a. toelaaten, gedoojen*.
 Verlauf, *m. verloop, vervolg; den Verlauf erſehen, het vervolg verhaalen, vertellen; der Verlauf der Sache iſt dieſer, de zaak is op deze wyze gelegen, geſteld*.
 Verlaufen, *v. a. verlopen, wegloopen, doorgaan; ein*

gaan; ein Gewässer verlaufen, een water verloopou, afloopou.
 Verlaufen, *sich*, v. *rec.* weg begeeven, dwaalen; *sich* von dem Wege verlaufen, *zig van den weg begeeven*, van den weg af-dwaalen; *sich* in der Rede verlaufen, van den text vaaken.
 Verlaufen, *adj.* verloopou; ein verlaufenes Weibsmägd, een loopster, lanterkaanker, een staag uithuisig vrouwenfch.
 Verlaugnen, v. a. verlochenen, verzaaken, miszaaken, ontkennen, ontzeggen; Gott, Christum verlaugnen, *Gud, Christus verlochenen, verzaaken*; die Farbe im Kartenspiele verlaugnen, *de verf, de kaart verzaaken*; *sich* verlaugnen lassen, *dat er zu Hause sey, zig verzaaken lauten*; seinen Sohn verlaugnen, *zyn zoon verzaaken, ontkennen*; *sich* selbst verlaugnen, um Christo folgen zu können, *zig zelve verlochenen, om Christus te konnen volgen*.
 Verlaugner Gottes, m. verlochenaar, verzaaker Gods; Verlaugner der christlichen Religion, renegaat, verlochenaar, verzaaker van de christelyke religie, een afvallige, mammelok.
 Verlaugnerinn, f. lochenaarster, ontkenster, verzaakerster.
 Verlaugnung, f. verlochening, verzaaking; Verlaugnung seiner selbst, *verlochening zynes zelfs*, zelfsverlochening.
 Verlaufen, v. u. vol lützen zyn.
 Verlaut, m. gerugt, tyding, maare; dem Verlaut näch, *volgens het gerucht*, naar 't gerugt loopt.
 Verlauten, v. u. verluiden; *sich* verlauten lassen, *als ob, zig verluiden lauten, als of*; es will verlauten, *men wil zeggen, men zegd*.
 Verlebt, *adj.* af-, uirgeleefd, ond.
 Verlechen, f. verlechen.
 Verlechen, v. n. verlekken, lek worden; ein Fass, ein Suber, Kufe, verstaunen, verdroogen een vat, ton, tubbe, kuip, en eindelijk los in zyne hoepels worden, en in dutgen vallen.
 Verlecken, v. a. verlekken.
 Verlegen, v. a. verleggen, verplaatzen, elders leggen; eine Schrift aus Unvorsichtigkeit verlegen, *een schrift door onvoorzigtigheid verleggen*; aus Irrthum verlegen, *verleggen, misleggen*; einem den Pass verlegen, *jemand den pas affnyden*; eine Versammlung verlegen, *be-, verleggen eine vergadering eldersheen*; die Kosten verleegen, *bekastigen, de onkosten schieten, voor-schieten*; ein geleht Werk verlegen, *een geleerd werk bekastigen, 'er de onkosten toe, het voorfchot van doen, draagen*.
 Verlegen, *adj.* verlegen, lang gelegen; verlegene Waare, *oude, verlegen waar, goed, winkelboeder, bewaarders, waaren zonder afrek, zonder vertiering, zolderlingen*.
 Verlegen, *adj.* verlegen; mit einer Person verlegen seyn, *met jemand verlegen zyn*.
 Verlegenheit, f. verlegenheid, belemmering; in Verlegenheit gerathen, *in verlegenheid raaken*; Verlegenheit machen, *afschuding maaken, veroorzaaken*.
 Verlegenheit, Verlegung, f. verlegging, verplaatzing.
 Verleger, m. bekostiger, verlegger, drukker.

Verlehen, f. verleihen; ein Haus verlehen, *nun, een huis verhuuren*.
 Verlehnert, m. een verhuurder.
 Verlehnung, f. verhuuring, het verhuuren.
 Verleibdingter, m. die zyn leeren lang by uitersten will zyn onderhoud besproken, of zyn kost bezorgd ist.
 Verleiden, v. n. einem etwas, jemand iets tegenstaan; das Spielen ist mir ganz verleidet, *ik beh ten eenen maal een tegenzin, afkeer van het speelen*.
 Verleihen, v. a. verleenen, vergunnen, toegeeven, toestaan, ocdrojoeren; einem ein Amt, jemand een ampt verleenen, *begeeven*; Geld, geld leenen.
 Verleihen, m. leener, verleener, geever.
 Verleihung, f. verleening, leening, gaaf, vergunning.
 Verleiten, v. a. verleiden; jemand irgend zu verleiten, *jemand ergens toe verleiden*; jemand zu einem bösen Anschlag verleiten, *jemand tot een quaanden aanslag verleiden, nitmaaken, opmaaken, ontkopen*.
 Verleiter, m. verleider, bedrieger.
 Verleiterinn, f. verleidster, bedriegster.
 Verleitung, f. verleiding, misleiding.
 Verleeren, v. a. verleeren, af- ontnennen.
 Verleerung, f. het verleeren, af- ontnennen.
 Verleichen, v. n. uitgaan, uit zyn, uicleschen.
 Verlesen, v. a. verleezen, leezen, afleezen; öffentlich von den Kanzeln verlesen, *openlyk van den preekstoel afleezen, bekend maaken*.
 Verleser, m. een leezer, afleezer.
 Verlesung, f. het leezen, afleezen, verleezen.
 Verlesen, v. a. bezeeren, wonden, quetzen; einem an der Ehre verlesen, *jemand beleidigen, in zyne eer taffen*.
 Verleser, m. schender, overtreeder.
 Verleserinn, f. schendster, overtreedster.
 Verleslich, *adj.* kwetsbaar, dat gekwetst, beledigt kan worden, schendig, onteerend.
 Verlegt, *adj.* bezeerd, gequet.
 Verlegung, f. bezeering, kwetsing, kwetsuur, belediging, verongelyking.
 Verleumbden, u. f. w. f. verleumbden, u. f. w.
 Verleuer, *besser, verliet, imperat.* von verleieren, verlies.
 Verleumbden, v. a. lasteren, agterklappen, quaad spreken, te nu spreken.
 Verleumbder, m. lasteraar, agterklapper, eerroover, eerschender, smaader.
 Verleumbderisch, *adj.* lasterend, lasteragtig.
 Verleumdung, f. lastering, agterklap, lasterrede, lasteraal.
 Verlieb nehmen, f. verlieb nehmen.
 Verlieben, v. a. verlieven, tot liefde ontstecken, verwekken; *sich*, v. *rec.* in eine Weibsperson verlieben, *verlieven, verliefd worden* von een vrouwenfch; *sich* nährlicher Weise in ein unehrlich Weibsbild verliebt haben, *zig op een onderlyk vrouwenfch verliengerd hebben*.
 Verlieben, verliedern, v. a. verwaarloozen, veronagzaam, luy doorbrengen.
 Verliegen, v. n. verleggen, door lang leggen bedervou, verrotten, verarmen.
 Verliehen, *adj.* verleend, toegestaan, ingewilligd, gegeeven.
 Verlieten, v. a. verliezen, missen, vermiffen;

sich verlieren, verdoolen, verdwaalen; seine Hoffnung, seinen Sinn, seine Schuld verlieren, *zyn hoopes, zyn zinnen missen, zyn geluid missen*.
 Verlieren, *sich*, v. *rec.* heimelyk, stillerjes weg-gaan, verdwynen; die Farbe verliert sich, *de verf is weg*; im Zorne sich verlieren, *door toorn verwoerd worden*; die Stimme verliert sich, *de stem gaat weg*.
 Verlierung, f. f. Verluft.
 Verlihen, f. verliehen.
 Verloben, v. a. verlooven; jemand zur Ehe verloben, *jemand den ege belooven, toestaan, nitlooven*; sich verloben; *zig verlooven, trouw-, egebelofte doen*.
 Verlobnis, f. verlooving, egebelofte, ondertrouw, trouwbeloften, huwelyke voorwaarden.
 Verlobnis, f. Verlobnis.
 Verlobt, *adj.* zur Ehe, verloofd, ondertrouwd.
 Verlobte, f. eene bruid.
 Verlobter, m. een bruidegom, bruijom.
 Verlobung, f. gelofte.
 Verlocken, v. a. verlokken, bekooren, verleiden.
 Verlodern, f. verskadern.
 Verlofen, laufen, *adj.* verloopou, verdwaald, vergaan, geschied, gebeurd; die Sache hat sich also verlofen, *de zaak is zo gebeurd, voorgevallen*.
 Verlobst, *adj.* verliefd, verwyfd.
 Verlogen, *adj.* verlogen, die met leugens omgaat.
 Verlohenen, v. a. beloonen, loonen; es verlohnt sich die Mühe nicht, *dat is de moeite, pyn niet waarlig, waard*.
 Verlohnung, f. vergelding, belooning.
 Verlohe, *imperf.* von verlieren, ik verloor.
 Verlohren, *adj.* verlooren, verloren; verlohren geben, *verlooren gaan, 't zoek raaken*; verlohrene Mühe, *vergeesse moeite, vrugtelous werk*; ich bin verlohren, *bet is met my gedaan*; verlohrene Schildwacht, *verloorens schilddung, ver uirgezette wacht*; verlohrener Jüngling, *een losse, ongebonden jongman*.
 Verlöchen, f. verleschen.
 Verlöchen, *adj.* uirgegaan, uirgedoofd.
 Verlöden, v. a. verlooden.
 Verlodern, v. n. verquanselen, verquisten, onnut besteeden.
 Verloppen, v. a. verscheuren, verlostou.
 Verluft, m. verlies, schaade, naadeel; der Verluft seib und Lebens, *op levens straf*.
 Verlustig, *adj.* u. adv. verlooren, kwyt zyn; verlustig machen, *doen verliezen*; verlustig werden, *verliezen, kwyt raaken*.
 Verlustigen, v. a. verliezen, doen verlustigen.
 Verlustig, *adj.* die schaade geleden heeft; verlustigt seyn, *schaade, naadeel liden*.
 Vermachen, v. a. vermaaken, toemaaken, toekoppen; einem sein Gut im Testamente vermachen, *jemand zyn goed by uitersten wille vermaaken, bespreken, bet op hem maaken*; einen Garten vermachen, *eentide met ene heining omvangen*.
 Vermacher, m. erinaaker, besprecker, testator, testateur.
 Vermacht, *adj.* vermaakt, omheind; by Testament, *uitersten wille besproken*.

Vermdchtis, *f.* & *n.* erfmaaking, erfgift, maakgelchenk, maaking van den nitersten wil.
Vermdhlen, *v. a.* trouwen, huwen, huwelyken.
Vermdhlung, *f.* het huwelyk, de echt.
Vermdhnen, *v. a.* vermaanen, aanmaanen.
Vermdhner, *m.* ver-, aanmaaner.
Vermdhning, *f.* vermaaning, aanmaaning.
Vermdhdeden, *v. a.* vervloeken, verwenfchen.
Vermdhdedung, *f.* vervloeking, verwenfching.
Vermdhen, *f.* vermdhlen.
Vermdhteln, *v. a.* bedekken, een kleurtje geeven, voorwenden.
Vermdhtelung, *f.* voorgeeven, voorwendzel.
Vermdhtung, *f.* vermomming.
Vermduren, *v. a.* vermetzelen, toemetzelen; einen Durchgang, eine Thüre, ein Thor vermauren, een doorgang, eene deur, eene poort toemetzelen, stoppen; *f.* einmauren.
Vermdhren, *v. a.* vermeederen; sein Reich vermehren, zyn ryk vermeederen, vergrooten, uitbreiden.
Vermdhrer, *m.* een vermeederaar, de geen, die vermeedert.
Vermdhrung, *f.* vermeedering, vermeering, vermenigvuldiging.
Vermdiden, *v. a.* vermyden, myden, ontgaan, ontvlieden, ontwyken.
Vermdidlich, *adj.* vermydelyk.
Vermdidung, *f.* vermyding, het myden, enz. ben Vermdidung unferer Irgnade, op straf, van in onze ongenade te vervallen.
Vermdinen, *v. a.* verineenen, meenen, vermoeden, waanen, zig laten voorftaan; ich vermeine morgen abzureifen, ik meen, denk morgen te vertrekken, op reis te gaan; was vermeinet ihr davon? wat zyn daaromtrent nye gedagten?
Vermdint, *adj.* verineend, gemeend, gewaand, zo gezeid; ein vermeinter Vater, een gemeende vader, dien men voor den vader aanziet, houdt.
Vermdiden, *v. a.* vermelden, melden, gewagen, melding, gewag maaken; vermdelde meinen Gruß, maak myn compliment, presenteer myn dienst, doe de groetenis; mit Vermdelden, gewag maakend.
Vermdidung, *f.* vermelding, melding, gewag.
Vermdngen, *v. a.* vermengen; sich mit einem Handel vermengen, zig met eene zaak moejen, zig in eene zaak mengen, fleeken; in einen Handel mit vermengt feyn, in eene zaak mede gemoeid zyn, betrokken zyn.
Vermdrken, *v. a.* bemerken, bepeuren, gewaar worden, merken, verluiden; jemand vom weiten vermdrken, jemand van verre zien, gewaar worden; ich bitte, nicht übel zu vermdrken, ik bid, dat gy 't niet kwalyk neemt; so viel ich vermdrkte, zo veel als ik merk, befeur; er hat sich vermdrken lassen, by beeft zig laten verluiden.
Vermdrlich, *adj.* zigbaar, baarblykelyk.
Vermdrkung, *f.* het merken, gewaar worden.
Vermdrffen, *sich*, *v. rec.* vermeeten, beftaan, zig laten voorftaan; ihr zweeren.
Vermdrffen, *adj.* vermeetel, vermeeten, stout, verwaand, reukeloos, onbezuifd, onbeschoft, vrypostig; vermessentlich etwas

wagen, unterftehen, iets stoutelyk wagen, onderftaan, beftaan.
Vermdrffenheit, *f.* vermeetelheid, vermeetenheid, stoutheid, stoutigheid, verwaandheid, onbezuifdheid, onbeschoftheid.
Vermdrffenlich, *vermeestlich*, *adv.* *f.* vermdrffen.
Vermdrffen, *v. a.* verhuuren, in huur geeven; seine Landgüter, verpachten, verhuuren zyne vaste goederen; sich vermdrffen für Knecht, Magd, zig voor knecht, voor meid verhuuren, in dienst, dienen gaan.
Vermdrffter, *m.* verhuurder, verpachter.
Vermdrffung, *f.* verhuuring, dienst, verpachting.
Vermdrfern, *v. a.* verminderen, minderen, verkleinen; seinen Staat vermdrfern, zyn staat verminderen, intrekken.
Vermdrferung, *f.* vermindering.
Vermdrffen, *v. a.* vermengen, mengen, onler-, onder een mengen.
Vermdrft, *adj.* vermengd.
Vermdrffung, *f.* vermenging, mengelmoes; fleischliche Vermdrffung, vleefchlyke vermenging; aller Dinge, een chaos.
Vermdrffen, *v. a.* vermissen, missen.
Vermdrffeln, *v. a.* bemiddelen, byleggen, middelen maaken, middel, raad schaffen, vinden.
Vermdrffeln, *praep.* vermits, mits; der Nacht, des Nebels entftehen, vermits, door gunft van de nagt, duifternis van den nevel ontvlieden; vermdrffeln, dat, mits, vermits dat, onder beding, dat.
Vermdrffelung, *f.* bemiddeling, tuffchen-, tuffenkomst, tuffenpraak.
Vermdern, *v. n.* vergaan, verrotten; im Grabe vermdern, in het graf vergaan; im Unfath vermdern, in de vuiligheid vergaan.
Vermdert, *adj.* vergaan, verrot; vermodertes Holz, vergaan, verrot hout.
Vermdderung, *f.* bederf, verrotting, het vergaan.
Vermdge, *praep.* volgens, uit hoofde, uit kragt, overeenkomstig; vermdge der Gefetze, volgens de, overeenkomstig enz. met de wetten; vermdge des Urtheils, uit hoofde van 't oordeel, vonnis.
Vermdgen, *v. n.* vermogen, mogen, kunnen, hebben, bezitten, kunnen; nach meinem Vermdgen, naar myn vermogen.
Vermdgen, *n.* Geld und Gut, Mittel, vermogen, geld en goed, middelen; ein groß Vermdgen haben, ein Mann feyn von großem Vermdgen, een groot vermogen hebben, een man zyn van groot vermogen; magt, aanzien, gezag, rykdom, van heerlyke, groote middelen.
Vermdgen, *v. a.* overreden, beweegen.
Vermdgend, *adj.* mogend, vermoegend, bemiddeld, gegoed.
Vermdgenheit, *f.* vermoegendheid, vermogen, magt.
Vermdgensteuer, *m.* fchatting, van goederen.
Vermdglich, *adj.* & *adv.* ryk, wel hebbend, gegoed.
Vermdglich, *adv.* in staat; *f.* vermdgend.
Vermdglichkeit, *f.* rykdom, goederen; des Vermdgliches, gezondheid, welzyn, wellstand.
Vermdgiam, *adv.* *f.* vermdgend.
Vermdrffen, *v. n.* broos worden, vergaan,

verrotten; der Leib vermdrffet in der Erde, het ligbaam vergaat in de aarde.
Vermdiden, *v. n.* moede, vermoeid worden.
Vermdidet, *adj.* moe, moede, afgemat, vermoeid.
Vermdimmen, *v. a.* vermommen, verkleeden, vermaskeren, verbloemen.
Vermdimmit, *adj.* vermomd, verkleed, vermasquerd.
ein Vermdimmiter, *m.* een mom, momme, mommer, verinomde.
Vermdimnung, *f.* vermomming, verkleeding, verbloeming.
Vermduten, *n.* muthen, *v. a.* vermoeden, vermoen, giften, verwachten; das habe ich wohl vermdutet, dat heb ik wel vermoed, verwagt, aus dem allen ist zu vermduten, uit dit alles is op te maaken.
Vermduten, *n.* giffing, verwagting; wider alles Vermduten, tegen alle verwagting.
Vermduthlich, *adj.* & *adv.* vermoedelyk, by giffing, waarfchynelyk, naar gedagten.
Vermduthung, *f.* giffing, gedagte; aus Vermduthung reden, by giffing, naar gedagten fpreken.
Vermduten, *v. a.* ein Pferd, een paard wofsen, woetsen, staart en ooren affnyden.
Vermdtlofigen, *v. a.* verfloeken, verluieren, door traag-, en luiheid verzuimen, verwaarloozen.
Vermdtlofigung, *f.* verzuim, verfloeking.
Vermdttheilen, *v. a.* feinen Nächstien, zynen naaften te kort doen, benadeelen.
Vermdttheilung, *f.* benadeeling, fchade.
Vermdteln, *v. a.* vernagelen, toefpykeren.
Vermdhen, *f.* vernehen.
Vermdren, *v. a.* & *n.* verzotten, in de kyp geraaken, gek worden.
Vermdrt, *adj.* verzot, verdwaft; auf etwas, in einen, in eine vermdrt feyn, op iets, op eenen, op eene verzot zyn.
Vermdrttheit, *n.* narring, *f.* ver dwaasheid, verliefdheid.
Vermdrffen, *v. a.* fnaperen, voor fnoepery befteden; sein Geld, zyn geld vermdrffen.
Vermdrft, *adj.* vermdrft, verlekkerd, ver-aart; eine vermdrftte Zunge, ein vermdrfttes Maul haben, een verlekkerde, ver-aarte tong, een lekkerhek, lekkerhand hebben.
Vermdrffung, *f.* greechtigheid in het eten der lekkerfte heetes, het vermdrffen.
Vermdhen, *v. a.* vermdrffen, toemaajen; allen feinen Zwirn vermdrft haben, al zyn garen vermdrft hebben.
Vermdhmen, *v. a.* vermdemen, ondervraagen, ondzercoeken; erfahren, hëren, vermdemen, ervaren, hooren; was vermdhne ich? wat hoor ik? er hat sich vermdhnen lassen, by heeft zig laten hooren, verluiden; einen über eine Sache vermdhnen, jemand over eene zaak, iets, ondervraagen.
Vermdhmen, *n.* ben jemand in gutem Vermdhmen fehen, in een goed vertrouwen, blaasje by jemand ftaan.
Vermdhmlich, *adj.* & *adv.* vermdhmliche Sprache, klare, duidelyke, onderrifdende spraak, die vermdhmbaar is.
Vermdhgen, *sich*, *f.* sich neigen, buken.
Vermdinen, *v. a.* lochen, ontkennen, af-ftaan, weigeren; ihr behaupt es, und ich vermdine es, gy bevestigt het, en ik ontkenne het.
Vermdiner,

Vernemer, *m.* ontkenner, die onkent.
Vernemlich, *adj.* ontkennelyk, weigerlyk.
Verneining, *f.* oatkenning, verzaaking, lo-
 chening.
Vernennen, *v. a.* een verkeerden naam geven.
Vernieuwen, *v. a.* vernieuwen, weer-
 ophaalen.
Vernichten, *v. a.* vernielen, vernierigen, te
 niet maaken, veragten; des Keindes An-
 schldge vernichten, des vyands aanslagen
 vernietigen, verdelen; ein Gesetz vernich-
 ten, eene wet vernietigen, afschaffen; ein
 Testament, eine handlung vernichten, een
 testament, eene koopmanschap breeken.
Vernichtigung, *f.* vernietiging, vernieling,
 veragting.
Vernichtung, *f.* Vernichtigung.
Vernieten, *v. a.* neerkloppen, om-
 slaan, ombuigen, weer injaagen.
Vernietung, *f.* des Kufnagels, koefstykter, op
 den hoorn omgeslagen, en plat geklopt.
Vernis, vernis; *f.* Vernis.
Vernisfelte Nase, *sene platte neus.*
Vernunft, *f.* vernuft, verstand, reden, ver-
 nufsigheid, redelykheid; Beweise, Schlü-
 se, Gründe aus der Vernunft genommen,
 reden, redenen; das Licht der Vernunft,
 het licht der rede; die Vernunft giebt,
 de rede zege, leert het; Vernunft brauchen,
 verstand gebruiken.
Vernunfteln, *v. a.* redeneeren, grondig, or-
 dentelyk en besluitender wyze redekavelen,
 philosoopheeren.
Vernunftig, *adj. & adv.* vernuftig, verstan-
 dig, redelyk, met reden begaafd; vernunft-
 ig urtheilen, gezond oordeelen.
Vernunftiglich, *adv.* *f.* vernunftig.
Vernunftkuust, *lebre, f.* rede-, redeneerkun-
 de, kunst van te redekavelen, Logica.
Vernunftler, *m.* een redeneerder, toetser,
 oordelaar, criticus.
Vernunftlos, *adj.* redeloos, onredelyk, on-
 verstandig.
Vernunftschluss, *m.* sluitrede.
Vernutzen, *v. a.* gebruiken, verflyten, nood-
 dig hebben.
Verdden, *v. a.* verwoesten; *v. n.* woelt wor-
 den.
Verordniren, *f.* verordnen.
Verordnen, *v. a.* verordenen, verordineeren,
 bestellen, beschikken, vaststellen, bepa-
 len; der Kbnig hat verordnet, de koning
 heeft geordineerd, bevestigd, bevolen; Arznenen
 verordnen, artsneyen, verordineeren; eine
 gewisse Zeit verordnen, eenen zekeren tyd
 bepalen, vaststellen; der Rath hat ver-
 ordnet, de raad heeft het beslooten, het
 heeft den raad zo goed gedacht; einem eine
 Besoldung verordnen, jemand een jaargeld
 toeleggen.
Verordnet, *adj.* verordineerd, bepaald, be-
 slooten.
Verordnung, *f.* verordening, ordonnance,
 gebod, placaat; Verordnung eines Arztes,
 ordonnance van een geneesmeester.
Verpachten, *v. a.* verpagten, verhuuren.
Verpachter, *m.* verpachter, verhuurder.
Verpachterinn, *f.* verpagtster, verhuurster.
Verpachtung, *f.* verpagting, verhuuring,
 het verpagten, verhuuren.
Verpalsadiren, *f.* verpsalen.
Verparen, *v. a.* paaren, doen overeenkomen.

Verpartiren, *v. a.* wegnoemen, onthouden,
 zoek maaken.
Verpachen, *v. a.* met stobbelen verliezen.
Verpachen, *v. a.* met bolwerken voorzien,
 bevestigen.
Verpsalen, *v. a.* met stormpalen voorzien,
 dekken.
Verpsalung, *f.* im Wasser, paalwerk, staket-
 sel met boomen, dwars in eene rivier, enz.
 daar den Ingang van te sluiten.
Verpsanden, *v. a.* verpsanden, verzetten, on-
 derzetten, te paal zetten.
Verpsandlich, *adj.* verpsandbaar, verzerbaar.
Verpsandung, *f.* verpsanding, verzetting.
Verpsaffern, *v. a.* verpeperen, al te beet pe-
 peren.
Verpsanzen, *v. a.* een gewas, boom verplanten,
 verpoaten, verzetten.
Verpsanzer, *m.* verplanter, verzetter.
Verpsanzung, *f.* verpsanzing, verzetting, ver-
 pooting.
Ver. pflegen, *f.* pflegen.
Verpsieger, *m.* die de kost geeft, voedt, bezorgt.
Verpsiegung, *f.* voedzel, kost, onderhoud,
 leef-, lyfsocht.
Verpsicht, *adj.* verpligt, verbonden.
Verpsichten, *v. a.* verpligten, verbinden, obli-
 geeren.
Verpsichtend, *adj.* verpligtende.
Verpsichtung, *f.* verpligting, pligt, verbind-
 tenis.
Verpsichten, *v. a.* een houte wigge, kegge in-
 slaan.
Verpsujen, *v. a.* versoejen, een afkeer hebben
 van.
Verpsichen, *v. a.* bepekken, pekken, pikken,
 verpikken.
Verpsicht, *adv.* auf etwas seyn, aan iets aan-
 kleevende, overgegeven zyn; er ist auf das
 Studiren verpsicht, hy valt met de borst
 op de studie, het studeeren.
Verpsichiren, *v. a.* verzegeelen, toezegeelen.
Verpsichern, *v. a.* verpsaffen, verplengen,
 veel waters onnuttelyk.
Verpsaudern, *v. a.* den edelen tyd verpruaten,
 met praaten verliezen.
Verpsammeln, *v. a.* toefluiten, toegrende-
 len.
Verprangen, *v. a.* sein ganzes Einkommen,
 all zyn goed doorbrengen, verkuisen.
Verprassen, *v. a.* verbrassen, verflempen,
 doorbrengen.
Verproviantiren, *v. a.* van voorraad, provisie
 voorzien.
Verpuffen, *v. n.* ontploffen, (t geluid van de
 bergstoffen, enz. als ze in den smeltkroes
 gemixerd worden.)
Verpuffung, *f.* ontploffing.
Verquollen, *adj.* die Thür ist verquollen, de
 deur is gezwollen.
Verracht, *u. f. w. f.* Verrath, *u. f. w.*
Verrammen, *v. u. a.* paalen heyen, inslaan, om
 'er op te bouwen.
Verrammeln, *f.* verprammeln.
Verrasen, *v. n.* uitbilden, uitraazen.
Verrath, *m. f.* Verräthercy.
Verrathen, *v. a.* verraaden, verklappen, ver-
 klikken, overdraagen, gaan melden, weer
 seggen, wat men geboort heeft; einen bey
 einem verrathen, jemand by een ander aan-
 brengen, verklikken.

Verräther, *m.* verraader, verklapper, ver-
 klapper, aanbrenner, kraayer.
Verrätherisch, *adj. & adv.* verraderlyk.
Verräthercy, *f.* verraadery, verraad.
Verrauchen, *v. n.* uitwaassemen, vervliegen,
 uirdampen, verwaajen; ein Wein, Bier,
 verschaaalen, verrooken, uitrooken, ver-
 slaan, verwaajen.
Verrauchter Wein, Bier, verschaalde, laffe
 wyn, verschaald Bier.
Verrauchung, *f.* uitwaasseming.
Verrechnen, *v. a.* verrekenen, in rekening
 brengen.
Verrechnen, *sich, v. rec.* misrekenen.
Verrechnung, *f.* misrekening, verrekening.
Verrechten, *v. a.* met processen, rechtsgedingen
 doorbrengen, de rechten, imposten betalen.
Verrecken, *v. n.* barsten, verrekken; das
 du verreckst, dat je de trommel baal.
Verreden, *v. a.* verspreken, verzinnen in 't
 spreken; verpeden etwas, verzeggen, ver-
 zaaken, verzuieren, verlooven iets, niet te
 doen; ich will es nicht verreden, ich hab
 noch nicht verredt, ik wil 't niet verzeg-
 gen, ik heb 't nog niet verzegd, verloofd.
Verredung, *f.* verzinning in het spreken,
 versprekking, verzegging.
Verreiben, *v. u. kort wryuen.*
Verreisen, *v. n.* vertrekken, verreizen; viel
 Gelds verreiseit haben, veel gelds verreis
 hebben.
Verreisung, *f.* reis, vertrek.
Verreisen, *v. a.* in stukken scheuren, verflyten.
Verreisen, *sich, v. rec.* misryden, dwaalen te
 paard in 't bosch; viel Gelds auf der Reits-
 schule verritten haben, veel gelds op de
 rydschool verreeden hebben.
Verreken, *v. a.* aanhirzen, aanporren, aan-
 stooten, tergen, optooken.
Verreisen, *v. a.* afmaanen, verleiden.
Verreizung, *f.* aan-, ophitzing, aanporring.
Verreken, *v. u.* verrekken, verflyten, ver-
 rukken, zwikken; ein Sted, einen Arm,
 einen Fuß verreken, een lid, een arm, een
 voet verrekken, verflyten, verdraajen,
 uit 't gewigt, lid rukken, zig verrekken.
Verrentung, *f.* verrekking, verflyting, ver-
 draajing, verwringing, verwrikking.
Verrennen, *v. a.* stoppen, verstoppen.
Verrichten, *v. a.* verrigten, nitrigen, uitvoe-
 ren, volbrengen; zu verrichten geben, ha-
 ben, ze doen geven, hebben.
Verrichtet, *adj.* verricht, verrigt, voleind,
 volbragt, uitgevoerd.
Verrichtung, *f.* verrigting, bezigheid, be-
 roep, uitvoering.
Verriechen, *v. n.* uitwaassemen, vervliegen;
f. ausriecken.
Verriegeln, *v. a.* vergrendelen, toegrendelen.
Verringern, *v. a.* verminderen.
Verringerung, *f.* vermindering.
Verrissen, *adj.* gefcheurd, verfleeten.
Verroschen, *adj.* verrooken, verflagen; ver-
 rochenet Wein, verflagen wyn.
Verrosen, *n. f.* Verrosung.
Verrosen, *v. n.* verroesten, roesten, met roef
 begroeyen.
Verrosset, *adj.* Eijen, geroest yzer, vol roef.
Verrosung, *f.* verroesting, verroestheid.
Verrucht, *adj.* godloos, vuil, schandelyk,
 eerloos, overgegeven, ondeugend.
Verruchten,

Verrücken, v. a. verrukken, verwrikken, verwaggelen, vertoeren, verritzelen; verzetzen, ontrukken, verplaatzen, verschikken, verleggen, verschuiven, verlaan; *einem das Gehirn, den Kopf verrücken, jemand zyn beffenen, zyn loofd ontstellen; verrückt seyn im Kopfe, verrukt, verlystert zyn in zyne herffenen, onfelde beffenen, bystere zinnen hebben, ylboosdig zyn; einem das Ziel, den Compas, das Concept verrücken, jemaids raadslagen, maatregels verydelen, dwarsboomen.*
Verrücklich, adj. beweegbaar, verplaatzelyk.
Verrucking, f. verbytering, vertrekking der zinnen, verplaatzing.
Verrufen, v. a. het satfoen beneemen, belasten, uitmaaken voor alles, wat lelyk is.
Verrufen, v. a. ein Geld, geld afzetten; *etnes Kopf verrufen, prys, geld op jemaids boofd stellen.*
Verrufen, bannen, uitbannen; betoveren.
Verrufen, adj. berucht, afgezet; *verrufener Eügnen, berucht leugenaar; verrufene Münze, afgezet geld.*
Verrufung, f. berugtheid, afzetting.
Verrümpfen, rümpeln, rumpeln, v. n. rimpels krygen, vol rimpels worden, rimpelen.
Verst, m. vaars, vaers, veers, digt, gedigt, rym, vers, dicht, gedicht; *in Werken schreiben, in digt, dicht, verzen schryven; Verle schmieren, wachen, verzen, voorzen maaken.*
Verfagen, v. a. belooven, toezeggen, verlooven; *ste ist schon versagt, zy is reeds verloofd, verzegd; einem seine Tochter verfagen, jemand zyne dochter ten huwelyk belooven.*
Verfagen, v. a. verzeggen, ontzeggen, weigeren, afslaan; *einem sein Kohr, seine Hüchse, jemand zyn voer, zyn bus weigeren.*
Verfagt, adj. verzegd, beloofd, verloofd, toegezegd.
Verfagt, adj. geweigerd, afgeslagen, ontzegd.
Verfägung, f. weigering, ontzegging.
Verfäbuchstabe, m. eene grootere letter.
Verfälen, v. a. verzouten, al te veel zouten; *das ist mir rechtchaffen verfälen worden, dat is my duur te staan gekomen, dat heeft my veel moeite gekost.*
Verfammeln, v. a. vergaderen, vergaaren, verzamelen; *versammeln, sich, zusammen kommen, vergaderen; die Stände werden sich morgen versammeln, die Staaten zullen morgen vergaderen, by een komen; das Gemüth versammeln, moed scheppen, vatten.*
Verfammen, f. versammeln.
Verfamung, f. vergadering, verzameling; *der Gemeine, vergadering van de gemeente; in die Versammlung gehen, der Versammlung beynohnen, in de vergadering gaan, de verzameling bywoonen; anstellen, eene vergadering beleggen.*
Verfamungstog, m. dog, van te vergaderen, by een te komen, landdag.
Verfanden, v. a. verzanden, met zand vullen.
Verfandung, f. verzanding.
Verfang, m. onderpand, hypotheek.
Verfauen, v. a. vuil, morzig maaken.
Verfauren, v. a. verzuuren, zuur worden; *verfauren einem seine Arbeit, jemand zyne arbeit verzuuren, verwaaren.*

Verfauert, adj. verzuurd; *verfauert Bier, verzuurd, zuur Bier.*
Verfaufen, v. a. verzuipen, verdrinken.
Verfaumen, v. a. verzuimen, verwaarloozen, verletten, veronagzaam; *die Zeit verfaumen, den tyd laten voorby gaan.*
Verfaumnis, faumnis, f. Verfaumung.
Verfaumung, f. verzuim, verwaarloozing.
Verfauchern, v. ein altes Kleid, een oud kleed verkoopen.
Verfaufen, v. a. verfaufen, schaffen, beschikken, voorzien, bezorgen; *einem Dienst verfaufen, eenen dienst bezorgen; ich will verfaufen, daß, ik zal maaken, dat; verfaufe, daß alles an der Hand ist, draag zorg, dat alles klaar is.*
Verfauffer, m. ver-, bezorger.
Verfaufung, f. het bezorgen, verfaufen, maaken.
Verfaalen, v. n. verfaalen, verlaan; *der Wein ist verfaalet, de wyn is verfaald.*
Verfaamen, v. a. beschaamen, beschaamd maaken; *ihre verschämt mich mit, gy maake my beschaamd met, door.*
Verfaamt, adj. beschaamd.
Verfaamerin, v. a. ein Kleid, een kleed met goud beleggen.
Verfaanden, v. a. schenden, mismaaken, lelyk, ongedaan maaken.
Verfaangen, v. a. verfaangen, bewallen, beschaafen, omfchaafen, verbolwerken.
Verfaangung, f. verfaangung, affnyding; *den Feind in seinen Verfaangungen angretten, vyand in zyne verfaangungen, affnydingen aantasten.*
Verfaarren, v. a. begraven, bedelven, indelven; *das Feuer auf dem Heerde verfaarren, 't vuur, de koolen rekenen, onder de asch doen.*
Verfaatten, v. a. schaduw, lommer maaken.
Verfaaten, v. n. iveren, overlyden, den geest geeven, 'er uitscheiden; *er ist verfaaten, by is gestorven, heeft den geest geeven.*
Verfaaten, v. n. voorbygaan.
Verfaaten, v. a. verfaaten, vertappen.
Verfaaten, v. a. weggeeven, verëeren, schenken.
Verfaaten, f. het weggeeven, de verëering.
Verfaeren, v. a. al boertende, scherffende en jukkende verzuimen, verliezen, vermaaken, verkerwen, beheuren; *seine Seligkeit verfaeren, geene zorg voor zyne zaligheid draagen; er hat alle Gnade bey ihm verfaert, by is by hem uit alle gratie.*
Verfauchen, v. a. verfauchen, verbaasf, bang maaken.
Verfauchung, f. verfauchung, het verbaasf, bang maaken.
Verfauchen, v. a. verfauchen, verzenden; *ins Elend verfauchen, bannen, in ballingschap zenden.*
Verfauchung, f. verzending; *ins Elend, bannung, het in ballingschap zenden.*
Verfauchen, v. a. verfauchen; *andwärts hin Steine, Erde auf einem Schudarren verfauchen, steenen, arde verkruien; verfauchen, sich eine Druckform auf dem Hogen, verfauchen een drukvorm, dobbeld af-trekken op het blad; auffauchen, verfauchen*

ven, opschorten, opschorffen, uirstellen; verfauchen den Karn, eene zaak bederven.
Verfauchung, f. uirstel.
Verfauchen, adj. gefortven, overleeden.
Verfauchen, adj. verfauchend, verfauchend, onderscheiden.
Verfauchene Dinge, verfauchte, verfauchene dingen.
Verfauchenheit, f. verfauchenheit, verfauch, onderscheid.
Verfauchentlich, schiedentlich, adj. & adv. verfauchen, verfauchenlyk, onderscheidenlyk.
Verfauchen, adj. verfauchen, voorleeden; *im verfauchenen Monate, in de voorlede maand.*
Verfauchung, f. eines Wagenrade, de ymere band om, het beslag van een rad.
Verfauchen, v. a. verfauchen; *sich, sein Pulver, seine Pfeile verfauchen haben, zig, zyn kruit, zyne pylen verfauchen hebben; verfauchen eine Druckform, een drukvorm verfauchen, verzetten; verfauchen, eine Farbe, een verf verfauchen, verbleeken; verfauchen seyn ein hoch Wasser, een hoog water verfauchen, verlopen zyn; verfauchen, sich, missen, dwaalen.*
Verfauchung, f. het verfauchen der kleunen.
Verfauchen, v. a. verfauchen, herscheepen, in een ander fchip doen.
Verfauchung, f. verfauching, verbodeming.
Verfauchmeln, v. n. verfauchmeln, beschauchmeln, vermuffen, verduffen, vervunzen, schimmelen, schymmelig worden.
Verfauchmelt, adj. verfauchmelt, vermufft, verduft, vuns, verlegen, gefchimmeld, schimmelig, van schimmel beladen, verfauchmelt, muf, duf, vunsig.
Verfauchmeltung, f. verfauchmeltigheid, vermufftheid, verdufttheid, vunsheid.
Verfauchpfen, v. a. hoonen, laaken, beschauchen.
Verfauchpfung, f. beschauching, hoon.
Verfauch, m. favooische kool, kruikool.
Verfauchmen, v. a. bedekken, toedekken.
Verfauchmen, sich, v. a. schuilen, zig verbergen.
Verfauchen, v. n. verfauchen; *sich verfauchen haben, zig verfauchen hebben; seine Zeit, Glück verfauchen, zyn tyd, zyn geluk verfauchen, verwaarloozen.*
Verfauchen, adj. verfauchen, slaaperig, tot 't langfleepen genegen.
Verfauch, m. afschutzel, beschof, beschutzel, schutting, fchor; *Verfauch mit Latzen vor einem Hause, hek, hekken.*
Verfauchen, v. a. verfauchen; *verfauchen dem Ball mit dem Ballschlägel, den bal met zyn raket verfauchen; verfauchen einen Ort mit Brettern, een plaats met plankken fluiten, verfauchen; verfauchen werden von dem Sturme, door den storm geflagen, geflingerd worden; seine Kunden verfauchen, zyne kulanten verliezen; eine Münze verfauchen, geld afzetten, verbieden; die Handlung hat sich an dem Orte verfauchen, in die plaats, stad, is de koopmanschap vervallen; sein Glück verfauchen, zyn geluk verwaarloozen.*
Verfauchen, opbrengen, voordeel geeven; koud laten worden; das verfaucht euch nichts, dat brenge u niets op; man muß das Getränk ein weilig

ein wenig verschlagen lassen, *men moet den drank wat laten verstaan, kond laten worden.*

Verschlagen, *adj.* loos, listig, doortrapt.
Verschlagenheit, *f.* listigheid, loosheid, list.
Verschlagung, *f.* afzetting, verlies, verval;
Verschlagung der Münze, *afzetting van het geld; der Nabrung, des Handels, verval van neering, koopmanschap.*

Verschlampampen, *v. a.* verslempen, verslampampen, versmeeren, versmullen.
Verschlappen, *v. n.* verslappen, slap worden.
Verschlandern, *f.* verscheudern; *seine Zeit, zynen tyd verzamelen, verwaarloosen; sein Gut, zyn goet doorbrengen, verkwissen.*

Verschländerer, *m.* een doorbrenger, verkwister, spijpenning.
Verschländerung, *f.* verkwisting, verspillig, doorbrenging.

Verschlecken, *f.* vernaschen.
Verschleichen, *v. n.* sich, *v. rec.* wegschuilen, zig verbergen.

Verschleif, *m.* ein starker Verschleif, een sterke, groote afstrek, vertier, uitkoop.

Verschleifen, *v. n.* afstrek hebben, verkoopen, kwyt worden, gezogt zyn.

Verschleifen, *v. a.* verwoesten, met den grond gelyk maaken, seggen.

Verschleifen, *verteeren*, doorbrengen, verslyten, afdraagen.

Verschleifen, *sich*, *v. rec.* zig verkniezen, kwynen.

Verschleimen, *v. a.* verslymen, met slym gelalen worden.

Verschleimung, *f.* het verslymen.

Verschleisen, *f.* verreisgen.

Verschleissen, *v. n.* sich, *v. rec.* verteeren, kniezen.

Verschleimmen, *v. a.* bemodderen, verslyken, met, door modder verslopt worden.

Verschlemmen, doorbrengen, verkwissen, slempen, brassen.

Verschleimner, *m.* een verkwister, doorbrenger, slempcr, brasscr, verslinder.

Verschleimnung, *f.* overdaad, brassery, slemping.

Verschleuken, *v. n.* verlanterfanten, verluieren.

Verschleukern, *v. n.* verslingeren.

Verschleppen, *v. a.* verslepen, wegsleppen, wegneemen, weghaalen.

Verschleudern, *v. n.* versfleuren; *seine guten Kleider verschleudern*, zyne goede kleedern versleuren, versloderen, versloren, versloren; *seine Waare verschleudern*, zyne waar verkladde, verquakkelen, er med kladden, onder den prys verkoopen.

Verschleuderer, *schleuderung*, *f.* Verschleuderer, *ic.*

Verschleuern, *v. a.* versluieren, met een sluier bedekken.

Verschließen, *f.* verschlupen.

Verschließen, *v. a.* besluiten, opsluiten; *seine Thüre des Nachts verschließen*, zyne deur 's nagts in 't slot, in 't nagt slot sluiten, toesluiten; *sich in seinem Kabinett verschließen*, zig in zyn kabinet opsluiten; *den Pass verschließen*, den pas, wez toesluiten.

Verschließung, *f.* het toe-, opsluiten.

Verschließen, *f.* verscheleichen.

Verschlimmern, *v. a.* verslimmeren, erger worden, agter nit gaan.

Verschlimmerung, *f.* verslimmering, verergering, het bedervcn.

Verschlingen, *v. a.* verslinden.

Verschlingung, *f.* het verslinden.

Verschlossen, *adj.* verloten, verscheurd, verteerd.

Verschlossen, *adj.* besloten, weggesloten.

Verschlucken, *v. a.* verslokken, inslokken, verzwelgen, inzwelgen, neerzwelgen; **Scheltworte verschlucken müssen**, *scheldwoorden verslokken, inslokken, ineten, opkroppen, verkrappen moeten.*

Verschlupen, *v. n.* sich, *v. rec.* zakken, inloopen; *das Wasser verschlupft in die Erde*, het water zakt, loopt in de aarde.

Verschmachten, *v. n.* versmagten, verstikken, bezwyken.

Verschmachtung, *f.* versmagting, smooring, verstikking.

Verschmähen, *v. a.* iers versmaaden, versmyten, veragten, zig verontwaardigen, het aan te neemen.

Verschmäher, *m.* versmaader, verachter, veragter.

Verschmählich, *adj.* & *adv.* versmaadend, veragend, trots, spytig, bars.

Verschmähung, *f.* versmaading, verontwaardiging, veragting.

Verschmaulen, *v. a.* versmullen, doorbrengen, verkwissen.

Verschmelzen, *v. a.* versmelten, smelten; **verschmelzen vor Hitze**, *versmelten, smelten, versmooren, smooeren van hitte.*

Verschmelzung, *f.* versmelting, smelting, het versmelten.

Verschmerzen, *v. a.* verduuren; **einen großen Verlust verschmerzen**, een groot verlies moeten verkroppen, uit-, doorsaan, bezuuren; **nicht verschmerzen können**, niet opeten, verkroppen, verdouwen, verduwen können; **er hat den Tod seines Waters schon verschmerzt**, hy heeft de droefheid over zyn vaders dood al verzet, hy is hem al vergetten.

Verschmieren, *v. a.* versmeeren, toesmeeren, toestryken; **ein Loch, einen Riß verschmieren**, een gat, een reet met iets toesmeeren; **schmutzig machen**, vermorsen, bemorsen, bevuilen; **seine Kleider mit schmieriger Arbeit verschmieren**, zyne kleedern door smeervig en slorig werk versloderen, versloeren, vuil, morsig maaken.

Verschmist, *f.* listig, arg, schlaw, loos, listig, erg; **ein verschmister Kopf**, een looze, slyne geest, gast, verstand.

Verschmolzen, *adj.* versmolten.

Verschnappen, *v. a.* versnappen, verpraaten.

Verschmauden, *v. a.* zig verhaalen, adem haalen.

Verschmaufen, *f.* verschnauden.

Verschneiden, *v. a.* versnyden; **viel Tuch und Zeug verschneidet dieser Schneider**, veel stoffe en laken versnydt, verbezigt deese kleermaaker; **ein Kleid verschneiden**, een kleed versnyden, door quaalyk snyden bedervcn; **die Kappe ist verschnitten**, de kap is versneeden, het werk is verbruid; **Bäume verschneiden**, boomen snoeien, scheeren; **einen Hund verschneiden**, een hond lubben.

Verschneider, *m.* een die snoeit, scheert, versnydt; een lubber.

Verschneidung, *f.* het versnyden, snoeien, scheeren; lubben.

Verschneuen, *v. n.* met sneeuw bedekt worden of zyn; **ein verschneeter Weg**, een weg, met sneeuw bedekt.

ein Verschneiter, *m.* een gelabde, gefneede, een piatbroek.

Verschneipeln, *v. a.* versnippen, versnipperen, in kleine stukjes snippen.

Verschneipern, *f.* versnipperen.

Verschneiden, *adj.* versneeden, gefneeden; gelubd, ontrand.

Verschneigeln, *f.* verschnippen.

Verschoben, *adj.* verschooven, uirgesteld.

Verschonen, *v. a.* schoonen, spaaren, ontzien; **jemand mit bürgerlichen Lasten, Wachen verschonen**, iemand van burgerlyke lasten, wagen verschoonen; **Weib und Kinder verschonen**, vrouw en kinderen verschoonen; **Leid und Leben nicht verschonen**, lyf noch leeven ontzien, kosten noch moeite ontzien, spaaren, verschoonen tot jemand's dienst.

Verschönern, *v. a.* & *n.* verieren; **der Aufpuß, die Kleider verschönern eine Jungfer**, het optooisfel versiert een juffer, 'ze versfrauyt 'er zeer door, wordt fraayer.

Verschöpfung, *f.* verschooning, spaaring; **im Suche der Verschöpfung stehen**, in het vergeetboek staan, vergeeten hebben zyn.

Verschossen, *adj.* verschooten, bleek, verbleekt.

Verschranken, *v. a.* bepaalen, affnydingen maaken; vlechten, strengelen.

Verschrankt, *adj.* doorvloten; **eine verschrankte Rede**, eene verwarde rede, een verward gesprek.

Verschrankung, *f.* vlechting, affnyding, verschaning, straatschans.

Verschrauben, *v. a.* met eene schroef toedraagen, eene schroef verdraagen; verdraagen.

Verschrauft, *adj.* verward.

Verschreiben, *v. a.* verschryven, mischryven; **ordnen**, verschryven, ordineeren; **einem Kranken eine Arznei verschreiben**, ordneeren een geneesmiddel voor eenen zieken; **das Wort ist verschrieben**, dat woord is verkeerd geschreeven.

Verschreiben, *verpanden*, *enz.* **einem sein Haus, seine Güter, jemand zyn huis, zyne goederen verpanden**, tot een onderpand zeeven; **er hat sich mir verschrieben**, hy heeft zig aan my door geschrift verbonden; **einem etwas im Testament verschreiben**, jemand iets in, by testament maaken; **ich verschreibet jährlich viel Ales Papter**, ik schryf jaarlyks veele riemen papier vol; **Wäcker aus Deutschland, Holland verschreiben**, boeken uit Duitschland, Holland laaten komen.

Verschreibung, *f.* ver- mischryving; het ordneeren, voorschryven; schrittelyke verzekering; het ontbieden.

Verschreyen, *v. n.* beschreyen, beweenen; **verschrien sein**, berugd zyn, in een kwaad blaadje staan.

Verschreyt, *adj.* berugt; **ein verschreyeter Mensch**, iemand, die een kwaadyn naam heeft, van wien een kwaad gerucht gaat, die in een kwaad blaadje staat.

Verschrumpelein, *v. n.* verschrompelen, verrimpelen,

rimpelen, schrompelig, rimpelig worden, maaken, inkrimpen.
Verfchruimpelt, *adj.* verschrompeld, verrimpeld, rimpelagtig, rimpelig.
Verfchruimpfen, *verfchruimpft*, *f.* verschruimpelen, *ic.*
Verfchub, *m.* verschuif, opfchorting, opfchorsing, uitstel.
Verfchulden, *v. a.* verdienen, fchuldig zyn; erkennen, vergelden; Strafe verfchulden, *straf verlienen*; er hat viel verfchuldet, *hy is zeer fchuldig*; ik will es wieder verfchulden, *ik zal het weer erkennen, vergelden.*
Verfchulden, *f.* *v. rec.* schulden maaken, krygen, in fchulden raaken; fchuldig maaken, *eene fout begaan, beledigen.*
Verfchuldigt, *adj.* fchuldig, verdiend; *diep in fchulden, met fchulden bezwaard.*
Verfchuldigung, *f.* fchuld, misflag; vergelding, belooning.
Verfchütten, *v. a.* forten, gieten, plengen, fpaten, vergieten; viel Water ausfchütten, *veel water forten, verplaffen, verplengen*; verfchütten mit Erde eine Grube, *een groot verdelven*; die Gunst verfchütten, *de agting verliezen, in ongunst, ongemade vallen.*
Verfchüttet, *adj.* vergooten.
Verfchüttung, *f.* forting, het vergieten, plengen, het vullen, dempen.
Verfchwadern, *v. a.* verzwageren, vermaagfchappen; *fich mit jemand verfchwadern, met iemand zig verzwageren, zwagerfchap aangaan, verzwagerd zyn, jemand beftaan.*
Verfchwadgen, *f.* verfchleminen, doorbrengen, *enz.*
Verfchwadgung, *f.* *f.* Verfchleminung.
Verfchwagen, *f.* verplaudern.
Verfchwiegen, *v. a.* verzwigen, zwygen, verhouden; *etwas nicht verzwiegen können, iets niet zwygen, verzwigen können*; *eine That verfwiegen bleiben, een daad verzwiegen blyven*; verfchwiegen feyn, *verzwegen, fecret zyn, geheim zyn.*
Verfchwiegung, *f.* verzwygung, agterhouding.
Verfchwiegen, *adj.* zwygagtig van aart, *van een zwygagtigen aart, niet spraakzaam zyn, agterhouden.*
Verfchwiegenheit, *f.* verzwiegenheid, stilzwygenheid, agterhoudendheid.
Verfchwielgen, *f.* verfchleminen, doorbrengen, *enz.*
Verfchwellen, *v. a.* opzwellen; *een nieuwen balk infchieten.*
Verfchwemmen, *v. a.* overftroomen.
Verfchwenden, *v. a.* zyn goed verquiften, quiften, *spillen, verfpillen, verdoen, doorbrengen, doorjaagen, opmaaken, verquansfelen, verletteren, vernullen, verftrooien, ftrooien, overdoen, pleegen met zyn goed.*
Verfchwender, *m.* verquifter, quifter, spijler, *spil-quiftpenning, quiftgoed, verreeker, doorbrenger, verdoender, opmaaker, flindpenning, ruimschotel.*
Verfchwenderifch, *adj.* *& adv.* verquiftelyk, overdaadig, doorbrengend, verfpillend, opmaakend.
Verfchwending, *f.* verquifting, verfpilling, het doorbrengen.
Verfchweren, *v. a.* verzweeren, veretteren.

Verfchweren, *f.* Verfchworen, afzweeren, *enz.*
Verfchwerung, *f.* afzweering, *enz.* *f.* Verfchwörung.
Verfchweftern, *fich*, *v. rec.* *zusters worden, als zusters behandelen*; *zie find verfchwefert, zy zyn zusters, broër en zufter, zy gaan als zusters te werk.*
Verfchwegen, *f.* verplaudern.
Verfchwenden, *v. n.* verdwynen, verzwindelen, *niet meer verfchynen.*
Verfchwinding, *f.* verdwyning.
Verfchwigen, *v. a.* verzweeren, bevuilen, befmeezen; *das heind verfchwigen, het hemd doorzweeren*; *einen Schaden verfchwigen, zig over het verlies van iets troosten, eene fchade vergeeten.*
Verfchwören, *aberreden*, *v. rec.* verzweeren, verzeggen; *fich verfchwören etwas nicht zu thun, verzweeren, verzeggen, met eede verbonden hebben, iets nooit te doen.*
Verfchwörer, *m.* vloekverwand, zamenzweerder.
Verfchwörner, *m.* een vloekverwandt, zamenzweerder.
Verfchwörung, *f.* vloekverwandfchap, vloekgefpan, zamenzweering, eedgefpan.
Verfchwörer, *m.* een dichter, poët, verzenmaaker.
Verfegeln, *v. n.* verzeilen, *op zee, in 't zeilen verwaalen, fchipsrenk lyden.*
Verfegen, *fich*, *v. rec.* een kruis maaken.
Verfehen, *v. a.* verzien, verkyken; *einen Schilling an einer Comodie verfehen haben, een fchelling aan een tooneelfpel verzien, verkeeken hebben*; *fich verfehen, fich verfehen haben, v. rec.* *zig verzien, verkyken, mifkyken, zig verzien, miskeeken, verkeeken hebben*; *eine fchwangere Frau fich an einem Dieb verfehen haben, een zwangere vrouw zig aan een dief verzien, verkeeken hebben*; *verforjen, voorzien, verzorgen, ftofseeren, onderleggen*; *verfehen einen mit Geld, mit Kost, mit Kleidern, Reimzeug, jemand voorzien, verzorgen, ftofseeren, verzien met, van geld, met kost, van, met kleederen*; *mit Kleidern wohl verfehen feyn für den Winter, met, van kleederen wel voorzien, wel onderleit zyn voor den winter*; *verfehen ein Amt, een ampt voorzien, bedienen, waarneemen, beftieren*; *fich verfehen eines feiner Kunst, Wiederkunst, zig jemand, in jemand's komfte, weerkomfte belooven, jemand's komft verwaagen*; *zuvor verordnen, voorbestemmen, voorfchikken tot de zaligheid.*
Verfehen, *v. a.* feilen, miffen, verzuimen.
Verfehen, *n.* Verfeding, *f.* vergiffing, fchuld, dwaaling, mistaking; *ein großes Verfehen, een groote fout, vergiffing, mislag*; *es ist nicht mein Verfehen, 't is myn fchuld niet.*
Verfehung, *f.* voorraad, bezorging, bewind, beftiering, befchikking, ordonnanctie, reglement.
Verfehen, *v. a.* bezeeren; *f.* verfezen.
Verfehrung, *f.* bederf, fchending.
Verfehen, *f.* Verfehen, *n.*
Verfehen, *verfezen*, *v. n.* droog worden, opdroogen.
Verfehen, *v. a.* verzenden; *f.* verfchicken.
Verfehung, *f.* verzending.

Verfezen, *v. a.* verzezen, zengen, verfchroejen, branden, aanbranden; *feine Haar, feinen Bart verfezt haben, zyn hair, zyn baard verzezt hebben.*
Verfezung, *f.* verzezing, verfchroeijing.
Verfeuten, *v. a.* na den grond zinken, inzwelgen, begraven; *einen Todten in das Grab verfeuten, eenen dooden begraven, onder de aarde brengen*; *das Meer hat viel Landes verfeut, de zee heeft veel land ingezwolgen*; *etwas in ewige Vergeffenheit verfeuten*; *iets voor eenwig vergeeten, nit zyne gedagten zetten.*
Verfeutung, *f.* het verzezen, *na den grond zinken.*
Verfeffen, *adj.* *& adv.* verjaard, *door aietten gefieeten*; *ein verfeffenes Gut, een verjaard goed*; *auf etwas verfeffen feyn, ergens met de borst op gevallen zyn*; *f.* verpicht.
Verfefflich, *adj.* *dat by verjaaring vervalt, verkreegen wordt.*
Verfezen, *v. a.* verzetten, verftellen, verleggen, verplaatzen, voortzetten, *op een andere plaats brengen, van, buiten zyn regte plaats zetten*; *einen Stein, verftellen, verbeuren, verheffen, verzetten eenen fteen*; *nicht einen Fuß um etwas verfezen wollen, niet een voet om iets willen verzetten*; *verfezen etwas mit Diamanten, iets met diamanten verzetten, bezetten*; *einem einen Streich, Schlag, Sieb verfezen, jemand een slag, bouw toebrengen, aanbrennen*; *verfezen eine Colum in einer Druckform, Bogen im Buchbinden, een colum in een drukvorm, bladen in 't boekbinden verzetten, verfhieten, verplaatzen*; *verfezen fein Silberwerk, zyn zilvertuig verzetten, verpanden, te pande zetten*; *Waar um Waare verfezen, waaren tegen waaren veruilen*; *Geld verfezen, geld wiffelen*; *den Rath verfezen, de magiftraat veranderen.*
Verfezen, *vertaalen, overzetten*; *antwoorden, het woord hervatten*; *wie, verfezte er, soll ich das verfezen? hoe, antwoordde, gaf hy ten antwoord, zal ik dat verftaan, opvatten?*
Verfezung, *f.* verzezing.
Verfezung, *f.* verplaatzing, railing, verwifeling, wiffel, verplanting, verpanding, inzetting, inwerking, overzezing, vertaaling.
Verfedicht, *n.* een vaars, vers, gedicht.
Verfech, *m.* berberiffe-, zauffe-, zuurboom.
Verfecherer, *m.* verzekeeraar, affuradeur.
Verfechern, *v. n.* vergewiffen, verzekeeren; *der Herr fey verfecht, dat, myn heer zy verzekerd, dat*; *fich einer Person verfechern, zig van jemand meester maaken, hem vast houden, arrefteren*; *einen des geliebten wegen verfechern, jemand wegens het geleude borg ftellen.*
Verfecherer, *m.* verzekeeraar.
Verfechert, *adj.* verzekerd, vergewift, zeker, vast.
Verfecherung, *f.* fequeftro, verzekerdheid, zekerheid; *einen, oder jemand's Güter in Verfecherung nehmen, jemand, jemand's goet in verzekeering, borgtozt, zekere bewaaring, hegtenis neemen.*
Verfecherung, *f.* vergewiffing, verzekeering.
Verfecherungscontract, *m.* polis van affurantie, *belofte en onderteiking van den affuradeur, die*

vadew, die 't gevaar van 't schip, of de loading, tegen zo veel per cent, (ten hondert) tot zyn last neemt.
Verficherungsschein, m. een geschrift van assurantie, verzekering.
Verfiktul, Verfictel, n. een vers, gedicht, versje, gedichtje.
Verfieden, v. n. verkooiken, verziehen, inzieden.
Verfiegeler, m. een verzegelaar.
Verfiegeln, v. a. verzegelen, toezegelen.
Verfiegelt, adj. verzegeld.
Verfiegelung, f. verzegeling.
Verfiegen, f. verfeigen.
Verfij'bern, v. a. verzuilveren.
Verfij'bern, verkoopen voor geld, tot geld maaken; seinen Hausrath, seine Kleider verfu'bern, zynen huisraad, zyne kleiden tot geld maaken.
Verfijbert, adj. verzuilverd, voor geld verkogt, tot geld gemaakt.
Verfinken, v. n. verzinken, zinken; in die Erde versinken, in de aarde zinken; die Stadt ist versunken, de stad is vergaan.
Verfisen, v. a. verzuitten, door, met zitten verzuimen, bederven.
Verfistung, f. poëzy, dichtkunde.
Verfmacher, m. een dichter, poëet.
Verfmacherinn, f. eene dichteres, poëtes.
Verflossen, adj. zuipagtig, tot zuipen geneegen, verzoepen.
Verflossenheit, f. dronkenschap, genegenheid, gewoonte van dronken drinken.
Verfloben, v. a. verzoolen.
Verflobnen, v. a. verzoenen; sich wieder verflobnen mit jemand, zig weder verzoenen met jemand, bevredigen.
Verflobner, m. verzoener, bevrediger.
Verflobnerinn, f. verzoenster, bevredigster.
Verfloblich, adj. verzoenlyk, verzoenbaar.
Verfloblichkeit, f. verzoenlykheid.
Verflobnoper, n. verzoen-, zoenoffer.
Verflobnung, f. verzoening, zoen, peis, bevrediging.
Verflobnungstag, m. de verzoendag.
Verfloben, f. verlobben.
Verflobnen, u. f. w. f. verlobben, u. f. w.
Verflobgen, v. a. verzorgen, voorzien, verziën; eine Tochter verflobgen, een dogter verzorgen, uittrouwen, besteeden; ein Amt verflobgen, een ampt, eene bediening waarneemen.
Verflobger, m. een bezorger, waarneemer.
Verflobgerinn, f. bezorgster, waarneemster.
Verflobgt, adj. ver-, bezorgd, waargenomen, voorzien.
Verflobgung, f. verzorging, bezorging.
Verflobtiren, v. a. forteeren, voorzien; seinen Laden wohl verflobtiren, zynen winkel wel voorzien.
Verflobten, adj. verkookt, te veel gekookt.
Verflobtiren, v. a. eene Muur, eene muur fchooren, eene fchoor tegen een muur zetten.
Verflobren, v. a. verfpaairen, fpaairen, te raad houden.
Verflobten, v. a. vertoeven.
Verflobten, sich, v. rec. ophouden, fpaaire, laut komen; sich an einem Orte, zig ergens ophouden hebben.
Verflobtung, f. vertoef, het ophouden.
Verflobden, verfpandten, v. a. etwas unter

die Armen, iets onder de armen uit-, omdeelen, uitrekken.
Verfpandung, f. uit-, omdeeling uit liefde.
Verfpanderen, v. a. fluiten, toefluiten, met boommen, grendelen toedoen, of fluiten.
Verfpandret, adj. geflooten, toegelooten.
Verfpanden, v. a. fpuwen, fpuigen, fpoegen, befpuwen.
Verfpandung, f. befpuwing, het fpuwen, enz.
Verfpanden, v. a. verfpieelen, verwonnen worden; sein Geld verfpanden, zyn geld verfpieelen, verliezen; es ist mit mir verfpandelt, ik ben verlooren, gerveerd; verfpanden ist auch verfpandelt, elk voelt de straf van zyne fout; verfpandelt geben, wanhoopen.
Verfpandter, m. verfpieeler, verliezer.
Verfpandten, v. a. fpotten, befpotten, uitjouwen, vergruizen, begekken, bechimpfen.
Verfpandter, m. een fpotter, befpotter.
Verfpandtung, f. befpotting, bechimping.
Verfpanden, v. a. befpreeken, toezeggen, beloven, verzeppen; sich irgend verfpanden, verfpanden haben, zig ergens verzeppen, beloven; verfpanden die Ehe, ondertrouwen, verloven, trouwbelofte doen, binden; sich ehelich verfpanden haben, zig ondertrouwd hebben, ondertrouwd zyn.
Verfpanden, n. Verfpandung, f. belofte, toezegging; Verfpanden macht Schuld, belofte maakt fchuldien; grofe Verfpandung thun, groote belofte doen.
Verfpandter, m. beloofer, toezegger.
Verfpandung, f. f. Verfpanden, n. eheliche Verfpandung, ondertrouw.
Verfpanden, f. verfpingen, it. verjaagen.
Verfpanden, v. a. verfpingzen een voet, hem door fpingzen verrekken.
Verfpanden, adj. beloofd, toegezegd; ehelich verfpanden, ondertrouwd.
Verfpanden, v. a. toemaaken, toefloppen met een bom, of ftopzel.
Verfpanden, v. a. gewaar worden, merken.
Verfpanden, v. a. verftaalen, met ftaal bekleeden.
Verftand, m. verftand; Verftand haben, verftand, heffens in den kop, pit agter de ooren hebben; mit Verftand auf etwas Acht haben, mit Nachdenken, mit verftand, met zinnen op iets letten; aufer Verftand liegen, buiten verftand, buiten zinnen, buiten kenniffe leggen.
Verftand, zin, ineening, opzigt, beleid, voorzigtigheid; der buchtidliche, geheime Verftand, de letterlyke, verborge zin, meening; in diesem Verftande, in dezen zin, in dit opzigt; es mangelt ihm an Verftande, hy heeft geen beleid.
Verftanden, adj. verftaan, begreepen, gevat.
Verftandig, vernunftig, flug, adj. & adv. verftandig, fchrander, gaauw, snel van begrip, met verftand begaafd; ein Verftandiger von Juwelen, von Schildereyen, een kenneer van juweelen, van fchilderyen.
Verftandigen, v. a. verwittigen, te verftaan geeven, te kenneen geeven, doen weten.
Verftandigkeit, f. verftandigheid, fchranderheid.
Verftandlich, adj. & adv. verftandiglyk, met verftandigheid, met zinnen, verftandig.
Verftandlich, adj. & adv. verftaanlyk, verftaanbaar.
Verftandnis, f. verftandhouding; mit dem

Feinde haben, verftand houlen met den vyand; mit einem heimliche Verftandnisfe haben; met jemand heimlich.
Verftandnis, f. Verftandnis.
Verftarken, v. a. verfterken, fterken, bevestigen, fterken, fterk maaken.
Verftarken, f. verftanken.
Verftarkung, f. verfterking, vermeerdering.
Verftarkungsfoldaten, m. pl. stadsknegten, deurwaarders.
Verftarren, v. n. verftyven, verkleumen, ityf worden.
Verftarrung, f. verftyving, verkleumdheid.
Verftatten, v. a. vergunnen, toelaaten; ich werde nimmermehr verftatten, dat, ik zal nooit toelaaten, geeloen, dat.
Verftattung, f. toelaating, vergunning.
Verftauben, v. a. verftuiven, verflietzen, verwaajen, in den wind vliegen.
Verftauchen, v. a. vergrypen, verftaften, verftuiken, verwrikken.
Verftauchung, f. verrekking, verftuiking.
Verftachen, v. a. toefteeken; ein Loch verftachen, zuneben, zuftopen, een gat toefteeken, tuemaajen, toefloppen.
Verftachen, v. a. vermangelen, verruilen.
Verftachen, f. verftachen.
Verftachung, f. verruiling.
Verftachen, v. a. verfteeken, verftuilen, wegsteeken.
Verftachens spielen, f. fchuilhoekje, fchuilwink, winkeltje fpeelen.
Verftacht sein, verborgen ftecken, fchuilen, verborgen, verftekt zyn.
Verftachung, f. het verftuilen, wegftuilen, wegsteeken.
Verftachwinkel, m. fchuilhoek, fchuilhol.
Verftachen, v. a. verftaan; verftacht ihr's wohl? recht? verftaat, wat, gy 't wel? dat ihr's verftacht, dat gy 't wat! verftaat! habt ihr's verftanden? hebt gy 't verftaan? einem etwas deutlich zu verftachen geben, jemand iets duidelyk te verftaan geeven; sich verftachen, zig verftaan; eine Kunst, ein Handwerk, eine Sprache verftachen, een konft, een handwerk, eene taal verftaan, konnen; sich auf etwas verftachen, zig op iets verftaan; sich zu etwas verftachen, zig iets aannemen; sich verftachen ein Pferd im Stalle, een paard op stal verftaan, verftyven; es verftacht sich, dat wyft zig zelf; sich zu etwas nicht verftachen, iets afftaan, weizeren.
Verftachen, sich, v. rec. zig heimelyk wegpakken, ftilletjes heen gaan, wegdruipen.
Verftachen, v. a. verfteigeren, te hoog klimmen.
Verftachen, v. a. met fteenen afzetten.
Verftachieren, v. a. & n. te fteenen maaken, worden.
Verftachtingen, v. a. fteeningen, met fteenen fmytzen.
Verftachen, v. a. ontfellen, mismaaken, verleyken; verftachen sich, veinzen, ontveinzen.
Verftacht, adj. ongefteeld; verftacht, geveinsd, gemaakte; verftachtter Weife, geveinsdelyk.
Verftachung, f. geveinsdheid, mismaaktheid, gemaaktheid.
Verftachung, f. verzetting, verftachking, verkleeding, vermomming.
Verftachen, v. n. verfterven, fterven.

Versteuern, v. a. seine liegenden Güter, zyne vaste goederen verponden, 'er 't pondegeld, schatting van betaalen.
Versteuren, f. versteuern.
Verstieken, v. n. f. verstieken, verstieuen.
Verstimmen, v. a. ontstellen; ein Musikinstru- ment verstimmt sich leichtlich, een speel- tuig ontstelt lizeelyk; die Loute ist ver- stimmt, de luit is ontsteld, ongesteld.
Verstimmung, f. ontstemming, wanklank, wangeluid.
Verstoben, adj. verstooven, vervlogen.
Verstoken, v. a. verstoppen, verharden, ver- styven.
Verstokt, adj. verstokt, verhard, verstyfd.
Verstokking, f. verstoktheid, verstokking.
Verstohlen, adj. dieflich, diefstagig.
Verstohlen, adv. steelswyze, ter sluip, ter sluip, heimelyk.
Verstoppen, v. a. verstoppen, stoppen, toe- stoppen, toemaaken.
Verstoppt, adj. verstoppt, *verstoppt in den buik*; verstoppt in der Nase wegen Schnupfen, *verstoppt in de neus van verkoudheid, hoof- zinking.*
Verstoppijn, f. verstopping; im Leibe, Bau- che, *verstoppeid, verstopping in de buik.*
Verstorven, adj. verstorven, overleeden, dood.
Verstorvene, m. een overledene.
Verstooren, v. a. verstooren, ontroeren; be- roeren, onrusten; verheeren, verwuften, verstooren, ve. woeken; einem in der Rede verstooren, jemand in de rede stooren, hinderen.
Verstoorder, m. een stoorder, verstoorder; ein Verstoorder des gemeinen Ruhestandes, een verstoorder van de algemeene rust.
Verstooring des Gemüths, f. verstoordheid, verstooring, beroerdheid, onrust des gemoeds; Verstooring, verstooring, verwoesting.
Verstoos, m. fout, misslag, dwaaling; Ver- stoos in der Rechnung, een fout, misslag in de rekening.
Verstoosen, v. a. verstoosen, versmyren, ver- werpen; verstoosen werden, verstoosen wor- den; einer so überal verstoosen wird, een stooreling, verschoveling.
Verstoosen, sich, v. rec. eene fout, een misslag bezaan, dwaalen.
Verstoosener, m. een verwoepeling, die ver- stoosen, verworpen is.
Verstoosung, f. verstoosing, verwoeping.
Verstroichen, v. n. verstryken, verlineeren; verstroichen lassen die Zeit, den tyd ver- stryken, vergaan, verlopen lauten.
Verstroeyen, v. a. strooijen, storten, laten vallen.
Verstreut, adj. verstrooid, gestrooid; ver- streute Gedanken, verstrooide gedagen.
Verstroeyung, f. verstrooijung.
Verstricken, v. a. verstricken; in einem Han- del verstrickt seyn, in eene zaak ingewik- keld zyn.
Verstrickung, f. verstricking, strik.
Verstruppen, v. n. vervelken, vergaan.
Verstrupfung, f. stuip-, kramptrekking.
Verstümmeln, v. a. verminken door afbouwing van een lid.
Verstümmelt, adj. verminkt.
Verstümmelung, f. verminking, verminktheid.
Verstümmeln, v. n. verkommen, stom worden.
Verstügen, i. verstieken.
Verstuch, m. proeve, blyk, bewys, proefnee-

ming; einen Versuch thun, eene proef neemen.
Verstuchen, v. a. verzoeken, bezoeken, smaaken, proeven, beproeven; einen Wein, eine Speise verstuchen, wyn, een spys proe- ven; ansechten, verzoeken, bekooren, aan- vegren; sich in der Fremde verstuchen, vromle landen gaan zien; sein Glück, Heil verstuchen, zyn geluk bezoeken.
Verstucher, m. verzoeker, bekoorder.
Verstuchstück, n. proeffstuk, staaltje.
Verstucht, adj. geproefd, bezocht, bedree- ven, kundig; ein verstuchter Mann, een man van ondervinding; ein verstuchter Soldat, een bedreeven, kundig soldaat.
Verstucht, adj. verzogt.
Verstuchung, f. Verzogt.
Verstuchung, f. verzoeking, bekooring, aan- vegting; in Verstuchung fallen, in beko- ring vallen.
Verstüdeln, f. verschmieren, einschmugen.
Verstündigen, sich, v. rec. zig bezondigen.
Verstündigung, f. zonde.
Verstünnen, u. f. w. f. verstünnen, u. f. w.
Verstunken, adj. verzonken, weggezunken.
Verstüßen, v. a. verzoeten, verzagren.
Verstüßung, f. verzoeting, verzagting.
Verstüßeln, f. tdseln.
Verstüßen, v. a. met danzen verliezen.
Verstüßen, v. a. veruuischen, verruilen, veruilebuiten; veruuischen eine Waare gegen die andere, eene waar tegen andere vermangelen, veruilen; läderlich, mit großem Verluste veruuischen, verquansle- len, met groot verlies veruilen.
Verstüßung, f. veruiling.
Verstüßelt, adj. verduiveld, van den duivel bezeten, duivelsch.
Verstüßeln, v. a. verduitsen, in het duitsch overzetten, vertaalen.
Verstüßeln, m. vertaaler, overzetter.
Verstüßung, f. overzetting, vertaaling.
Verstüßigen, u. f. w. f. verstüßigen, u. f. w.
Verstüßig, adj. verdaan, verteerd.
Verstüßigen, u. f. w. f. verstüßigen, u. f. w.
Verstüßigen, v. a. verdedigen, verdedigen, regtvaardigen, verweeren, staande houden.
Verstüßiger, m. verdediger, handhaaver, voortander, verweerder.
Verstüßigung, f. verdediging, verweering.
Verstüßigungsrede, f. eene rede ter verdedi- ging; eine Verstüßigungsrede halten, eene redenvoering doen ter verdediging, om zig te verdedigen.
Verstüßigungsschrift, f. verdedigingschrift, verweerschrift.
Verstüßen, v. a. verdeelen, deelen, verdee- lingen, deelen maaken; verstüßen die Her- zen, de harten verdeelen, ze onëinig maaken.
Verstüßung, f. verdeling, schifting.
Verstüßen, v. a. duurdur worden, ryzen, opslaan.
Verstüßen, f. duurdur, het ryzen, opslaan.
Verstüßen, v. a. verdoen; verdrauchen, ver- doen, verbezigen, verbruiken, slyten; verschwenden, verdoen, verquisten.
Verstüßen, m. verdoender, verquist, quist- goetje, doorbrenger.
Verstüßlich, adj. verdoenlyk, doorbre- ngend.
Verstüßlichkeit, f. verdoenlykheid, verkwil- ting, overdaadigheid.

Verstüßen, thunlich, zc. f. Verstüßen, ver- stüßlich, zc.
Verstüßung, f. het verdoen, de verkwisting, het slyten.
Vertiefen, v. a. verdiepen, diepen, *dieper maaken*, verlaugen; sich in Durchgrün- dung eines Geheimnisses, zig verdiepen in doorgronding, onderzoeking van een geheim; sich in Schulden, zig in schulden steeken; in Gedanken vertieft, diep in ge- dachten, afgetrokken.
Vertiefung, f. verdieping, dieping, het ver- diepen.
Vertiefung, f. holte, holligheid; schaduw.
Vertilgen, v. a. verdelgen, uitrooijen, ver- stooren.
Vertilger, m. verdelger, uitrooijer, verwoester.
Vertilgung, f. verdelging, uitrooijung, ver- woesting.
Vertoben, v. n. verkoelen, verminderen, be- daaren, afneemen; die Jugend hat ver- tobt, de jeugd heeft nitgewoed, het vnuur der jeugheid is al nitgedoofd.
Vertolmetzen, v. a. vertolken, vertaalen, overzetten.
Vertrag, m. verdrag, vergelyk, verbond, uitsel; den Vertrag eingehen, halten, umstosen, een verdrag aangaan, houden, verbreeken; es leidet keinen Vertrag, Ver- trag, het lydt geen uitsel.
Vertragen, v. a. verdraagen, verbeuren; ver- tragen wie die Katzen ihre Jungen, ver- draagen, eliers been draagen, gelyk de kat- ten huare jongen; was sich vertragen läßt, verdraagelyk, verbeurlyk, verzettelyk; leiden, verdraagen, lyden, dulden, uit- staan, gedoogen; vertragen sich, zig ver- draagen over een strylyge zaak, overeen- komen; sich wohl, übel mit einander ver- tragen, zig wel, kwaalyk met malkander ver- draagen, niet wel verstaan.
Verträglich, adj. f. Adv. verdraagzaam, ge- zellig, vreedzaam.
Verträglichkeit, f. verdraagzaamheid.
Vertragepunkte, m. pl. verdraagsvoorwaar- den.
Vertrinken, f. vertrinken.
Vertrauen, v. a. betrouwen, trouwen; Gott vertrauen, God vertrouwen; vertrauen ei- nem ein Geheimnis, jemand, am jemand een geheim vertrouwen, betrouwen; ein Paar Eheleute vertrauen, een paar echtge- nooten trouwen.
Vertrauen, n. vertrouwen, betrouwen, toe- verlaat; sein Vertrauen auf Gott setzen, zyn betrouwen, zyn toeverlaat op God zetten, stellen; mit jemand im Vertrauen reden, met jemand in het vertrouwen spreken.
Vertraulich, adj. f. Adv. verrouwelyk, ge- meenzaam; vertraulich mit einem reden, verrouwelyk, gemeenzaam met jemand spre- ken.
Vertraulichkeit, f. gemeenzaamheid, gemeen- zaame omgang; sich einer dñu großen Ver- traulichkeit anmaachen, zig al te gemeen maaken.
Vertrauen, v. a. de droefheid staken, ver- geeten; sie hat ihren Mann bald vertraut, zy is haar man schielyk vergeeten.
Vertraut, adj. gehuwd, getrouwd.
Vertraut, adj. verrouwd; einen vertrauten Freund haben, een vertrouwen vriend hebben; der

hebben; der Vertraute eines Broden seën, de vertrouwde eens grooten, zyn vertrouweling, geheimwoeter, bewaarder zyn.

Vertrauwung, f. het vertrouwen; f. Vertrauen, n.

Vertreben, f. verdreuen.

Vertreib, Vertrieb, m. vertier, afstrek, debiet, uirkoop; sterker Vertrieb einer Waar, sterk vertier, enz. van eene waar.

Vertreib, f. Vertreibung.

Vertreiben v. a. venten, verkoopen, afstrek, vertier, debiet hebben; kuwt worden, vaken.

Vertreiben, v. a. verdryven; vertreiben das Fieber, eine Krankheit, verdryven, genezen de koorts, eene ziekte; einem den Kitzel, den Ruchwillen vertreiben, jemand lust, den moedwil verdryven; die Farben im Malen wissen zu vertreiben, de verwen in 't schilderen weeten te verdryven, in een te doezelen; vertreiben die Zeit mit etwas, zyn tyd met iets verdryven, doorbrennen, korten, slyten; ins Elend vertreiben, bannen, in ballingschap zenden.

Vertreiber, m. verdryver, verjaager.

Vertreibung, f. verdryving, verjaaging, het verdryven, het doezelen by de schilders; der Waaren, het verkoopen der waaren, debiteeren.

Vertrennen, v. a. tornen, scheiden.

Vertreten, v. a. vertreden; einen Fuß, een voet vertreden, verstuiken; vertreten einem, eines seine Stelle in einem Amte vertreten, jemand's plaats, jemand's ampt waarnemen, bekleeden; einen den jemand vertreten, by jemand zyn voorspraak, voorbidder zyn; eines Person vertreten, jemand's perzoon verbeelden; die Schuhe vertreten, schoenen verslyten; eine Sache, iets bekleeken, verbergen, geheim houden; it. f. vertheidigen.

Vertreter, m. bezorger, procureur, plaatsbekleeder.

Vertretung, f. plaatsbekleeding, vervulling, waarneeming; it. f. Vertheidigung.

Vertretung, f. vertreding.

Vertrieb, m. f. Vertrieb.

Vertrieben, adj. ein Vertriebener, m. verdreeveling, vlugteling, balling om de christelyke waarheid.

Vertriesen, vertropfen, v. n. uirlekken, afdruipeu.

Vertrinken, v. a. verdrinken, verzuipen.

Vertrocknen, f. etrocknen, erdorren.

Vertrocknung, f. op-, verdrooging.

Vertropfen, f. vertriesen.

Vertrösten, v. a. vertroosten; einen der Hälfte, auf Hälfte vertrösten, jemand op hulpe, bystand doen hoopen; einen vertrösten, jemand vertroosten; sich vertrösten, hoop hebben, scheppen.

Vertröstung, f. hoop, vertroosting.

Vertrukken, v. a. zamen drukken; verkeerd drukken.

Vertruknen, f. vertrocknen.

Vertrunken, adj. verdronken, verzoopen.

Vertuschen, v. a. heelen, verheelen, verhoelen houden, bedekken, verbergen; seine Fehler vertuschen, zyne fouten, gebrekken bedekken, verbergen; Briefschaften vertuschen, brieven, alken verlonkeren; sie hat viele Sachen von der Erbschaft ihres Mannes

vertuschet, zy heeft veele goederen van haar mans ervenis verlonkerd, weg gehouden.

Vertuschung, f. verberging, bedekking, verdonkering, het weghouden, enz.

Vertuschen, v. a. qualyk neemen, opzatten.

Vertuten, v. a. oeffenen; begaen, bedryven, pleegen, werktellig maaken.

Vertutung, f. het pleegen, werktellig maaken, oeffenen, de oeffening.

Vertvielfältigen, v. a. vermenigvuldigen, vermeerderen, verdubbelen.

Vertvielfältigung, f. vermenigvuldiging, vermeerdering, verdubbeling.

Vertwehren, v. a. onteeren, schenden, schandde aandoen.

Vertwehrung, f. onteering, schending.

Vertweincigen, v. a. afscheiden, van een scheiden, schiften, verdeelen.

Vertwungen, v. a. impost, schatting betaalen, verponding geeven.

Vertwunglumpfen, f. verseumdun.

Vertwunglumpfung, f. f. Verseumdung.

Vertwunglücken, v. n. verongelukken.

Vertwunglückung, f. verongelukking.

Vertwungstigen, v. a. ontheiligen, schenden.

Vertwungstigen, v. a. verontreinigen, besmetten, bevleeken, bezoedelen; sich mit Abgötteren, Mord, Blutschande veruntreingen, zig met afgodery, moord, bloedschande verontreingen, bevleeken, bezoedelen, bevuilen, besmetten.

Veruntreinigung, f. verontreiniging, enz.

Verunrubigen, v. a. ontruiten, kwellen, aandoen, moejen; einem in dem Besitze seines Guts verunrubigen, jemand in de bezitting van zyn goed ontruffen; die Zeltung verunrubiget mich, die tyding ontrufft my, doet my aan; verunrubiget euch nicht darüber, kwelt u daar niet over; ich wil nicht verunrubiget seyn, ik wil niet genoed zyn.

Verunrubigung, f. ontruffing, kwelling, aandoening.

Veruntreuen, v. a. ontrouwelyk, trouwloos bestieren, waarnemen, steelen.

Veruntreuer, m. een trouwlooze, een kwaade bestierder, steeler.

Verunzieren, v. a. onthieren, mismaaken.

Verwortheilen, v. a. benadeelen, te kort doen, verongelyken, verkorten, nadeel, schade doen.

Verwortheiler, m. een benadeeler, bedrieger, die te kort doet.

Verwortheilig, adj. benadeelend, te kort doende, verongelykend.

Verwortheilung, f. benadceling, schaade, verongelyking.

Verursachen, v. a. veroorzaaken, voortbrengen, verwekken.

Verursacher, m. oorzaak, auteur, bewerker, die veroorzaakt.

Verursachung, f. het veroorzaaken, de oorzaak, oorprong.

Verurtheilen, v. a. veroordeelen, verwyzen, doemen, vonnissen.

Verurtheilung, f. veroordeeling, verwyzing, doeming, 't vonnissen.

Verwahren, v. a. bewaaren, bewaaren.

Verwahrung, f. het bewaaken, bewaaren.

Verwachsen, adj. bewassen, begroeid, overwassen.

Verwachsen, v. n. verwassen, bewassen, begroeven.

Verwahren, v. a. bewaaren, behoeden, behouden.

Verwahrer, m. bewaarder, behoeder.

Verwahrlich, adj. & adv. bewaarlyk, in, ter bewaaring.

Verwahrloosen, u. f. w. f. verwarloosen, u. f. w. Verwahrnis, f. Verwahrung.

Verwahrt, adj. bewaard, versterkt, vast, sterk.

Verwahrung, f. bewaaring; den einem was in Verwahrung legen, iets by, onder jemand in bewaaring, te bewaaren leggen, hem 't betrouwen; die Verwahrung eines Orts, de bewaaring van, het opzigt over eene plaats.

Verwahrungsarznei, f. tegengift, tegenvergift.

Verwaisen, v. n. & a. een wees worden, wees maaken; der Krieg, die Pest verwaist viel Kinder, de oorlog, de pest maakt veele kinderen tot weesen; sie ward in ihre Kindheit verwaist, zy ward, jong zynde, een wees.

Verwaisung, f. de staat, toestand van een wees.

Verwalten, v. a. bestieren, beleggen, regeren, 't bewind hebben; verwalten sein Gut seines eigenen Willens, zyn goed naar eigen wil handelen, beheeren, bevoogden, bestieren, regeren.

Verwalter, m. voogd, bestierder, bewindhebber, bewindsman, bezorger, opziender, rentmeester.

Verwalterinn, f. voogdes, bestuurster, bezorger, opzienster.

Verwaltung, f. bestiering, bestier, bewind, rentmeesterchap, opzigt.

Verwandeln, v. a. veranderen, vervormen, verkeeren, wisselen; Wasser in Wein verwandeln, water in wyn veranderen; sich in eine andre Gestalt verwandeln, eene andere gedaante aanneemen, herscheppen.

Verwandlung, f. verandering, vervorming, het geeven van eene andere gedaante; Verwandlung in eine andere Gestalt, herschepping.

Verwandt, adj. scheef, omgekeerd.

Verwandt, adj. & adv. verwandt; einem verwandt seyn, jemand verwandt zyn, hem bestaan; einem gar nahe, genau verwandt seyn, jemand zeer na bestaan, van zyne maanschap zyn, in den bloete bestaan.

Verwandter, m. verwandt, maag, maage, bloedvriend.

Verwandtnis, Verwandtnis, f. f. Verwandtschaft.

Verwandtschaft, f. verwandtschaft, maanschap, gemeenschap; nahe Verwandtschaft, bloedverwandtschaft; die Dinge haben keine Verwandtschaft mit einander, de dingen hebben onderling geene gemeenschap, daar is tussen die dingen geen verband, samenhang.

Verwarnen, v. a. waarschouwen.

Verwarloosen, v. a. verwaarloozen, veronagtzaamen, verroekelozen, verlorffen, vertraagen, verzuimen.

Verwarlohung, f. verwaarloozing, veronagtzaaming, verzuim.

Verwarten, v. a. verwagten; eines stündlich erwarten,

verwachten, iemand alle oogenblikken ver-
wagten.
Verwaschen, v. a. verwasschen.
Verwaschen, adj. f. schwakhaft, plauderhaft.
Verwasseren, v. a. verwateren, overwateren,
te veel wateren, verweken, vermorven laa-
ten; seinci Wein verwasseren, zyn wyn
verwateren.
Verwassert, alzu veel, zu wech gewassert,
verwaterd.
Verwesseln, v. a. verwisselen, wisselen.
Verwesselt, adj. verwisseld.
Verwesseling, f. verwisseling.
Verwegen, adj. & adv. vermetel, stout, on-
bezonnen, roekelous.
Verwegen, sich, v. rec. zig verstouten.
Verwegenheit, f. vermetelheid, stoutheid,
roekeloosheid.
Verwegentich, verwegentich, adj. f. verwe-
gen.
Verwegern, **Verwegering**, f. verwegern, ic.
Verwehen, v. a. verwaaien, wegwaaien, ver-
vliegen, verstrooien.
Verwehnen, f. verwohnen.
Verwehren, v. a. verweeren, beletten, ver-
houden, keeren.
Verwehrluch, adj. verweerbaar, houbaar.
Verwehrung, f. verdediging, verweering,
helet, verbod.
Verweiben, v. a. & n. verwyven, verwyfd
worden.
Verweidt, adj. verwyfd, lafhartig en wulps.
Verweiden, v. a. te week leggen.
Verweigern, v. a. weigeren, afflaan, ont-
zeggen.
Verweigerung, f. weigering, ontzegging.
Verweilen, v. a. uistellen, verschuiven; ei-
ne Sache verweilen, eene zaak uistellen,
verschuiven.
Verweilen, sich, v. rec. vertoeven, verbeiden,
wagten; wo habt ihr euch so lang verweil-
let? waar hebt gy u zo lang opgehouden?
waar zyt ey zo lang gebleeven? es wird
sich noch lang verweilen, het zal nog lang
dueren; verweile dich nicht, vertoef niet,
baaft u, talm niet.
Verweilung, f. vertoef, vertoeving, uistel,
het talmen.
Verweits, m. verwyt, wyte, berisping, laa-
king.
Verweisen, verrücken, vormeren, v. a. ver-
wyten, wyten, berispen, laaken, smaale-
lyk optygen; des Landes, verbannen, ban-
nen, nitbannen ter stad, uitwyzen, verdry-
ven, 't land ontzeggen.
Verweisen, elders heen zenden, stuurcn.
Verweiser, m. verwyter, die verwyt, beris-
per, bestraffer.
Verweiserin, f. verwyfter, berispster, be-
traffter, hekelster.
Verweisluch, adj. verwytelyk, berispelyk,
bestraffelyk.
Verweisung, f. f. Verweits.
Verweisung, f. banning, uit-, verbanning,
bannissement, ballingschap.
Verwelken, v. n. verwelken, verlepven, ver-
flenken, verflenken; die heisse Mittagss-
sonne verwelkt die Blumen, die Gewächse,
de heete middagzon verflent, verwelkt de
bloemen, de gewassen.
Verwelkung, f. verwelking, verflensing, het
verwelken, enz.

Verwenden, v. a. om-, verdraagen; afwen-
den; die Augen verwenden, de oogen ver-
draagen; die Hand, de hand omdraagen; er
hat kein Auge von ihm verwendet, hy
beeft geen oog van hem gewend, geslagen.
Verwenden, ontneemen, steelen.
Verwenden, v. a. aan, op, tot iets besteeden,
aanleggen, bezigen.
Verwendet, adj. verdraaid, scheef, omge-
draaid.
Verwendung, f. het omdraagen, de ontnee-
ming, het steelen.
Verwerpen, v. a. verwerpen, verfmynen, weg-
werpen, versmaaden, wraaken, verftooten,
uitwerpen, veragten.
Verwerflich, adj. verwerpelyk, wraakbaar,
veragtelijk.
Verwerfung, f. verwerping, veragting.
Verwersen, v. n. verrotten, bederven.
Verwersen, v. a. ein Amt, een ampt, bediening
bekleeden, waarnemen.
Verwester, m. een amptenaar, beampte, be-
stierder, opperfte.
Verwekluch, adj. verrottelyk, bederfelyk, ver-
durfelyk.
Verwekluchheit, f. verrottelykheid, bederf-
lykheid, verderfelykheid.
Verweisung, f. verrotting; einen Körper vor
der Verweisung bewahren, een lighaam voor
de verrotting bewaaren.
Verweisung f. bat waarnemen, bekleeden van
een ampt.
Verwetten, v. a. verwedden, verzetten.
Verwiden, adj. voorleden; verwidnenen
Monat, in de voorledene maand.
Verwickeln, v. a. inwikkelen; sich in Pro-
cess, in einen Handel verwickeln, einlassen,
zig in een pleithandel inwikkelen, verwer-
ven, inslaaten.
Verwickeln, v. a. inpakken, inrollen, indoen;
etwas in ein Papier verwickeln, iets in
een papier inpakken, inrollen, indoen.
Verwicklung, f. omkronkeling, omvlegting,
onslag, verwaaring; betrekking van je-
mand in de misdaad van een ander.
Verwießen, adj. gebannen, balling.
Verwilden, f. verwildern; an Sitten ver-
wilden, ongemaniert worden.
Verwilden, v. n. wreed worden.
Verwildern, v. n. verwilderen; seinen Gar-
ten verwildern lassen, zynen tuin laaten
verwilderen; ein stilsamer Mensch ver-
wildert unter wilden Leuten, und ein zah-
mes Vieh unter wilden Thieren, een ze-
dig mensch verwildert onder wilde men-
schen, en een tam beest onder wilde dieren;
ein verwildert, verddet Land, een verwil-
derd, woest land; ein verwildert Mensch,
een verwildert mensch, zonder tucht, woest
mensch.
Verwildet, adj. verwilderd; wreed.
Verwilderung, f. verwildering.
Verwilligen, v. a. verwilligen, bewilligen,
inwilligen, toestaan, toestemmen, goed-
keuren.
Verwilliger, m. een bewilliger, inwilliger,
goedkeurder, die toestaan, enz.
Verwilligung, f. verwilliging, bewilliging,
inwilliging, toestemming, goedkeuring.
Verwinden, v. a. te boven komen, bykomen,
verkomen, herstellen; seinen Schaden

verwinden, zyne schade te boven komen,
herstellen.
Verwinnen, v. a. verliezen; ich pflege mehr
zu gewinnen, als zu verlieren, ik pleeg
meer te verliezen, dan te winnen.
Verwirken, v. a. verwerken, verbeuren, ver-
schulden; durch Mord, Verräthery Leib
und Leben verwirkt haben, door moord, ver-
raad zyn lyf en leeven verbeurd hebben, ver-
diend hebben; Strafe verwirkt haben, straf
verdiend hebben.
Verwirrung, f. verwerking, verbeuring.
Verwirren, v. a. verwarren, warren, verbrab-
belen, verdraagen, in de war brengen; ver-
wirren sich, warren, verwarren, kliefen,
in de war raaken; verwirren einem den
Kopf, das Hirn, die Sinne, jemand zyn
kop, zyn hoofd, zyn zinnen warren, ver-
warren, betuutelen, ontfstellen, in de war
brengen.
Verwirrer, m. die verwart, floorder.
Verwirrt, adj. verward, onklaar, haperend,
buiten schik, van zyn stel; verwirrt Garn,
verward garen, dot, warguven, dat in de
war is, verwarde bosch garen; eines sein
Garn, haar, Perücke verwirrt sein, je-
mands garen, zyn hair, zyn pruik in de
war geraakt zyn; verwirrt sein im Kopfe,
verbysterd zyn in zyne gedagten, van zyn
stak gerant zyn, niet wel by zyn hoofd zyn.
Verwirrung, f. verwarring, verwardheid.
Verwissen, sich, v. rec. in flauwte vallen, van,
buiten zig zelve zyn.
Verwittden, v. a. uitwiden, v. n. weduwenaar,
weduwe worden.
Verwittdet, f. eene weduwe, weeuw.
Verwittdet, m. een weduwenaar, weeuwa-
naar.
Verwittden, f. vermittiben.
Verwohnen, v. a. verwennen, quaalyk gewen-
nen; sein Kind verwohnt haben, zyn kind
verwend hebben.
Verwohnung, f. verweening, quaade ge-
woontc.
Verworfener, m. verworpling, uitworpe-
ling, verftooteling.
Verwooren reden, v. n. verward, verbrabbele
spreken, brabbelen, preurelen, kakelen;
das Verwoorene aus einander bringen, 'e
geen verward is ontwarren, ontverren.
Verwühlen, v. a. omwroeten; die Säuen
verwühlen die Acker, der Maulwurf die
Wiesen, de verkens wroeten het land om,
en de mol de weilanden.
Verwunden, v. a. verwonden, wonden, kwet-
ten, bezeeren.
Verwundet, adj. gewond, gekwerft.
Verwundung, f. verwonding, wonding, quet-
ting, quetsuur.
Verwunderlich, adj. wonderlyk.
Verwunderlichkeit, f. wonderlyk schoonheid.
Verwundern, sich, v. r. verwonderen, ver-
wonderd staan; es ist zu verwundern, men
moet zig verwonderen.
Verwunderer, m. verwonderaar, die zig ver-
wondert
Verwunderung, f. verwondering.
Verwunderungswürdig, adj. verwonderens-
waardig.
Verwünschen, v. a. verwenschen, vervloeken,
kwaads-toewenschen; sich verwünschen,
und verfluchen,

und verſuchen, *zig verwenſchen, en ver-
vlocken.*
 Verwünſchung, *f. verwenſching.*
 Verwårten, *f. verwårten.*
 Verwurf, *m. beſtreiking met kalk, pleiſtering
van muuren.*
 Verwårftich, *f. verwerftich.*
 Verwårzen, *v. a. te ſterk peperen, te veel
kruiden.*
 Verwårten, *bezoedelen, vuil maaken, lelyk
maaken.*
 Verwårten, *v. a. verwoeften, bederven, ver-
delgen.*
 Verwårter, *m. verwoeſter, bederver, uitroo-
jer, verdelger, vermieler.*
 Verwårting, *f. verwoeſting, verderving, ver-
derf, verdelging, uitroojing.*
 Verwårten, *f. verjappelen.*
 Verjagen, *v. n. verzaagen, vertzaagen, ver-
ſlaauwen, verbaazen, verſchrikken, ver-
vaard worden.*
 Verjagen, *v. n. verwyfelen, wanhoopen.*
 Verjagt, *adj. & adv. verſaagt, vertzaagt,
moedeloos, mismoeedig, vreesagtig, ver-
vaard, bedeeft, laf, lafhartig, ſlab, be-
krompen.*
 Verjagtheit, *f. verſaagtheit, lafheid, moe-
deloosheid, mismoeedigheit.*
 Verjagung, *f. wanhoop, hoopeloosheid, ver-
twyfeling, zandig w. ſtrouwen.*
 Verjanden, *v. a. zandswyne niſſnyden, -niſ-
ballen, inſnyden.*
 Verjandning, *f. niſloopende ſteenen, aan 't
naaſte gebouw te hegten, inſnyding.*
 Verjappen, *v. a. inlaaten, inſchieten.*
 Verjappen, *v. a. vertappen, uitrappen.*
 Verjapping, *f. inlaating, inſchieting.*
 Verjappelen, *v. n. lillen, op en neer ryzen;
einem in ſeinem Elende verzappeln laſſen,
jemand in zyne elende verlaaten.*
 Verjartelen, *v. a. verwyfelen maaken, al te teder-
lyk en lekkerlyk opvoeden, koefſeren een kind,
en daardoor bederven.*
 Verjarteling, *f. het verwyfelen maaken, darte-
le, weelderige opvoeding.*
 Verjartelen, *u. f. w. f. verzartelen, u. f. w.*
 Verjaubern, *v. a. betoveren, behexen.*
 Verjaubering, *f. betovering, behexing.*
 Verjduunen, *v. a. betruinen, atruinen, af heinen.*
 Verjduuning, *f. heining, tuin.*
 Verjehen, *v. a. ſein Geld, zyn geld vertee-
ren, verdrinken.*
 Verjehenden, *f. verzeñden.*
 Verjehlen, *ſich, v. rec. zig vertellen, miſtel-
len.*
 Verjehnden, *v. a. vertienden, tiende geeven,
leſſen.*
 Verjehndung, *f. vertiending, tiendegeeving,
heffing.*
 Verjehren, *v. a. verteeeren, uitteeren; ver-
zeñren im Wirthſhaufe, verteeeren in de
berberg; ein Capital ſich in Zinſen ver-
zeñren, een kapitaal verintereſten; ſich ſeldſt
verzeñren, zig ſelve bekofſigen, zyn kaſt
ſelve doen.*
 Verjehrer, *m. verteerder.*
 Verjehring, *f. verteeering, uitteering.*
 Verjehnen, *v. a. oprekenen, opſchryven.*
 Verjehner, *m. aan, oprekenaar, opſchryver.*
 Verjehniß, *f. oprekening, lyſt, rol.*
 Verjehnung, *zeichnung, f. f. Verzeichniß.*

Verzeñen, *ſich, v. rec. afftaan, verzaaken,
laaten varen, afftaand doen; ſich ſel-
nes Rechts verzeñen, van zyn recht af-
ſtaan, afftaand doen, op zyn rege niet ſtaan.*
 Verzeñen, *v. a. vergeeven.*
 Verzeñung, *f. Vergebung, vergeeving, ver-
giffenis.*
 Verzeñung, *f. Verzicht.*
 Verzetteln, *f. hin und her ſollen laſſen.*
 Verzetteling, *f. het ſtorren, ſtroojen, laaten
vallen.*
 Verzetten, *v. a. verzetteln, ſtorren, ſtroojen,
laaten vallen.*
 Verzicht, *f. afftaand; Verzicht thun auf etwas,
van iets afftaand doen.*
 Verzeñen, *v. a. vertrekken; verzeñen die
Buchſtaben, um ein Wort zu verkürzen,
de letters vertrekken, om 'er een woord door
te verkorten; verzeñen ein Kind, es ver-
zogen haben, f. Abel auferziehen, verder-
ben; warten, verbeiden, beiden, vertoe-
ven, wagten; verweilen, vertoeven.*
 Verzeñen, *v. a. verſieren, opſchikken.*
 Verzeñung, *f. verſiering, opſchikking.*
 Verzeñnen, *v. a. vertinnen, met geſmolten tin
overtrekken; verzint Kupfergeſchirr, zwetf,
vertind koperwerk, vertinde vaten.*
 Verzeñnung, *f. vertinning, vertinſel.*
 Verzeñen, *v. a. den intereſt betaalen; eine
Schuld mit ſechs vom Hundert verzinsen,
zes ten honderd van een kapitaal 'aan in-
tereſſen geeven.*
 Verzeñung, *f. intereſt.*
 Verzeñgen, *v. a. verſchuiuen, verlangen, ver-
toeven, uitſtellen, draalen, talmen, ree-
men, drentellen, lujeren.*
 Verzeñger, *m. draaler, reemer, vertoever.*
 Verzeñgering, *f. uitſtel, draaling, teening,
verſchuiuing.*
 Verzeñgen, *adj. vertrokken; ein verzogener
Name, een vertrokken naam, gevolgten
naam.*
 Verzeñgen, *v. a. vertollen, den tol betaalen.*
 Verzeñken, *v. a. verrukken, in verrukking
brengen, ſtellen; vor Verwunderung ver-
zucht ſeyn, van verwondering verrukt zyn,
opgetogen ſtaan.*
 Verzeñkend, *adj. verrukkend, innemend;
verzuckende Schönheit, Rede, verrukkende,
innemende, bekoorlyke ſchoonheid, reden.*
 Verzeñkern, *v. a. zuikeren, zuiker indoen.*
 Verzeñken, *f. verrukking, opgetogenheit.*
 Verzeñg, *m. f. Verzeñgering.*
 Verzeñgich, *adj. talmend, teemend.*
 Verzeñwacken, *v. a. zamentrekken; verzwaçt
ſchreiben, kort, beknopt, bondig, met weinig
woorden ſchryven.*
 Verzeñwecken, *v. a. met een wijk toedoen, ſni-
ten.*
 Verzeñweſſeln, *v. n. verwyfelen, wanhoopen,
wanhoopig worden.*
 Verzeñweſſel, *adj. & adv. vertwyfeld, wan-
hoopig.*
 Verzeñweſſeling, *f. vertwyfeling, wanhoop.*
 Verzeñwicken, *v. a. eine Axt, de ſeel van eenie
byl met een honte kegge vaſt maaken; die
Rede, met halve woorden, binnen 'smonds
ſpreken.*
 Veſper, *m. veſper.*
 Veſperbrodt, *n. een vieruurenſtuk.*
 Veſperikudent, *v. a. zelt, f. veſperlaiden,
tyd.*

Veſperprediger, *m. een predikant, die na het
middag preekt.*
 Veſperpredigt, *f. eenae namiddagpreek.*
 Veſperzeit, *f. f. bey Veſperikudenten.*
 Veſt, *Beſtung, u. f. w. f. Feſt, u. f. w.*
 Vettel, *f. een oad, en quod- boosaardig wyf.*
 Vetter, *m. neef, neeve, kozyne, broeder-
zufterszoon, een oom.*
 Vetter, *m. een makker, mergezel, ſpitsbroe-
der; ein luſtiger Vetter, een vrolyke
ſnaak, vaare vogel, een aardige kwant, een
koldige, drollige apotbeker.*
 Vettern, *ſich, v. rec. zig neef, couſyn noemen.*
 Vetterſchaft, *f. neeffſchap.*
 Veſiren, *v. a. quellen, ſcheeren, bruijen;
eine Braut veſiren, een bruid quellen; je-
mand veſiren, de gek met jemand ſcheeren,
ſteeken.*
 Veſirer, *m. een kwelgeeft, plaager, gek-
ſcheerder.*
 Veſirerij, *f. gekſcheerdery, gekſcheeren,
ſpotterny, boertery.*
 Veſirerijch, *veſirijch, adj. die het gekſchee-
ren, plaagen, kwellen bemint, die boert,
kwelt, plaagd.*
 Veſirarte, *f. ſpet met karten, om te lachgen.*
 Veſterſchrift, *f. hekelſchrift.*
 Veſirung, *f. het gekſcheeren, gekſteeken,
boerten, plaagen, kwellen.*
 Veul, *f. veil.*
 Veſter, *m. de Vizier, by de Turken.*
 Vicarius, *m. vicaris, plaatsouder.*
 Viceadmiral, *m. een viceadmiraal, onder-
admiraal, opperbevelhebber na den admi-
raal.*
 Viceadmiralſchiff, *n. viceadmiraalſchip.*
 Vicebürgermeiſter, *m. voorburgermeester.*
 Vicecanciler, *m. vicecancelier, ondercancelier.*
 Vicedom, *m. onderdomheer.*
 Vicedönig, *m. een onderkoning.*
 Victorie, *f. victorie, overwinning.*
 Vitriol, *Bitriol, n. koperrood, vitriool.*
 Victualien, *f. pl. victualien, levensmiddelen,
proviant.*
 Victualienmeiſter, *m. proviantmeester.*
 Viduiren, *v. a. door openbaar gezag nazien,
bèzien.*
 Viech, *n. vee, tamme beeſten; das unvert-
nünftige Viech, het redeloze vee, gedierre.*
 Viecharzt, *m. paardendoctor, ſmit.*
 Viechbarjen, *f. paardendrank.*
 Viechdieb, *m. veedief, koedief, -roover.*
 Viechdiebſtal, *m. het ſteelen, wegdryven van vee.*
 Viechdiſtel, *f. witte wegdiftel.*
 Viechfutter, *n. voer voor de paarden, -beeſten.*
 Viechgeſtant, *m. ſtank van de beeſten.*
 Viechhändler, *m. veehandelaar, -kooper.*
 Viechhandel, *m. vee-, beeſtenhandel.*
 Viechbiert, *m. veeherder, -hoelder, -kuddeho-
der.*
 Viechiſch, *adj. & adv. beeftlyk, beeftagtig;
viechiſche Welſe, Art, Paſſer, beeftlykheit,
beeftagtigheit; viechiſch thun, den beeft
ſpeelen.*
 Viechhof, *m. hoenderneſt, ſtrooberg.*
 Viechlee, *m. klaverrupfen.*
 Viechnecht, *m. ſtalknecht.*
 Viechmagd, *f. ſtalmeid, die op de beeſten moet
paſſen.*
 Viechmarkt, *m. veemarkt, beeftmarkt.*
 Viechmeiſter, *m. een ofſeweider.*
 Viechmiſt, *m. veemeſt, beeftmeſt.*

Viechpaſt,

Viehpacht, *m.* veepacht, om de helft van 't voordeel, baat.
Viehraub, *m.* veeroof.
Viehduber, *f.* Viehdieb.
Viehdreich, *adj.* ryk aan vee, veel vee, beesten hebben.
Viehschade, *m.* schade, door het vee geleden, schade van vee.
Viehschinder, *m.* een viller, vilder.
Viehschlachter, *m.* een vee-, beestenflagter, -dooder.
Viehschreiber, *m.* opschryver van het vee, dat binnen komt.
Viehschwemme, *f.* drenkplaats.
Viehsstall, *m.* vee-, beestenstal.
Viehsstallung, *f.* *f.* Viehsstall.
Viehssteuer, *f.* hoorngeld, impost op de beesten.
Viehsucht, *f.* sterfte onder het vee, veepelt.
Viehszant, -stränke, *f.* wed, drenkplaats, paar-dewech.
Viehsreiber, *m.* veedryver, -stouwer.
Viehsriegel, -weg, *m.* weg voor de beesten.
Viehsstift, *f.* weiland, grazige weiden voor beesten.
Viehszreiter, *f.* Viehsreicht, *it.* pluimgraaf, hoenderwachter op het schip.
Viehszweig, *f.* Viehsreicht.
Viehszweigdistel, *f.* Viehsdistel.
Viehszweide, *f.* *f.* Viehsstift.
Viehszwehend, *f.* ziende van het vee, schreyende ziende.
Viehszoll, *m.* voetol, tol van het vee.
Viehszucht, *f.* veekweekery, -aanfokking.
Viel, *adj.* *&* *adv.* veel; viel Botshäften zu verrichten haben, veele boodschappen te beloopden, te bevelen, te verrigten hebben; viel Ungemach, grobe, langwierige Mühseligkeiten aufstehen, lang zakkelen, langdurige moeiten hebben, hobben en tobben, tobben en hobben, veel ongenak uitsaan; viel größer, viel kleiner seyn, veel grooter, veel kleiner syn; viel zu groß, veel te groot.
Vieldältig, *adj.* met veel takken.
Vieldeutig, *adj.* dubbelzinnig.
Vieldeutigkeit, *f.* dubbelzinnigheid.
Viele, *f.* Vielheit.
Vieleckig, *adj.* veelhoekig, poligoon.
Vieleshand, *f.* vielerley.
Vielesien, *adj.* *&* *adv.* veelerley, veeler-, veelderhande.
Viefsach, *f.* viesfältig.
Viefsältig, *adj.* *&* *adv.* veelvoudig, -vuldig, menigvuldig.
Viefsältigen, *v. a.* vermenigvuldigen.
Viefsältigkeit, *f.* veelvoudigheid.
Viefsältig, *adj.* veelverwig, bont, gespikeld.
Vielesraß, *m.* veelvraat, flokker, flokdarm.
Vielesräßig, *adj.* die veel eet, opflokken.
Vielesräßigkeit, *f.* gulzigheid.
Vielesfüßig, *adj.* veelvoetig, met veele voeten.
Vielesfältig, *adj.* van veele gestalten, -ge-daantens.
Vielesfältig, *adj.* van groote waarde, kragtig, die geloof, credit heeft, vermogend.
Vielesheit, *f.* Viele, *f.* de menigte, meerderheid.
Vieleslicht, *adv.* veelligt, ligt, misschien, mogelijk.
Vielesmal, *adv.* veelmaal, veelryds, dikwils, menigmaal.

Vielesmal, *adj.* herhaald.
Vielesmehr, *adv.* veel eer, liever.
Vielespännig, *adj.* gekoppeld, aan mekander gekoppeld.
Vielesstimmig, *adj.* van veel geluid, dat veel geluid geeft.
Vielesstellig, *adj.* van veel lettergrepen, -syllaben.
Vielesweibere, *f.* veelwyvery.
Vielesweniger, *adv.* veel min, -minder.
Vieleswissenschaft, *f.* her veel weeten, wordt van hen geweg, die veel en menigmaal niets regt weeten.
Vier, *adj.* *&* *n.* vier.
Vierblättrig, -blättrig, *adj.* dat vier bladen, baanen, breedten heeft.
Vierck, *n.* vierhoek, -kant, -punt.
Viercken, *v. a.* vierkant, vierhoekig maaken.
Vierckig, *adj.* vierhoekig, -kantig, -puntig; vierckig wie ein Zeller, het sluit als een tang op een varken.
Vierckung, *f.* het vierkant maaken, quadratuur, quadratura.
Vieren, *v. a.* in vier verdeelen.
Viererley, *adj.* vierderly.
Vierfach, *adj.* *&* *adv.* viervoudig, vierdubbel.
Vierfältig, *adj.* *f.* vierfach.
Vierfältigen, *v. a.* met vier vermenigvuldigen.
Vierfürst, *m.* viervorst.
Vierfürstentum, *n.* viervorstendom.
Vierfüßig, *adj.* viervoetig.
Viergroßensstück, *n.* een stuk van vier duit-sche groffen, zynde een vierde van eenen duitischen gulden.
Vierhellerhut, *f.* een straat-, legerhoer.
Vierhundert, *adj.* vierhonderd.
Vierhundertfach, *adj.* vierhonderdvoudig.
Vierhundertmal, *adv.* vierhonderd maal.
Vierhundertst, *adj.* vierhonderdst.
Vierjahr, *n.* een tyd van vier jaaren.
Vierjährig, *adj.* vierjaarig, van vier jaaren.
Vierkantig, *f.* vierckig.
Vierling, *m.* een vitrile van eene vifte maat of gewicht.
Viermal, *adv.* viermaal.
Viermalig, *adj.* viermaal herhaald.
Viermonatlich, *adj.* van vier maanden.
Vierpfündig, *adj.* van vier ponden.
Vierradricht, vierradicht, *adj.* met vier raden, wielen.
Vierreudericht, *adj.* van, met vier riemen.
Vierschrötig, *adj.* vierchootig, groffedig, vierkant.
Vierspaltig, *adj.* verdeeld in vier kolommen.
Vierspännig, *adj.* van, met vier paarden bespannen.
Vierspitzig, vierpintig, *adj.* met vier punten.
Viersündig, *adj.* van vier zonden.
Viersyllig, *adj.* van vier syllaben, lettergrepen.
Viertdagig, *adj.* vierdagig, vierdedaagsch.
Vierte, *adj.* de, het vierde.
Viertel, *f.* Viertel; des Monats, kwartier-maan.
Viertelmaßlein, *n.* een vierde van eene pint.
Viertel, *f.* viertheilen.
Viertelspündig, *adj.* van een vierendeel ponds.
Viertelseiger, *m.* het kwartierslag aan een borlogie.
Viertelsauptmann, *m.* kopitein van de wyk.
Viertelspitter, *m.* buur-, wykmeester.

Viertelsartaune, *f.* een rwaalsponder.
Viertelsmeister, *m.* gemeentsman, wyk-, buurmeester.
Viertelsündig, *adj.* een vierde van een uur, van een kwartier uur.
Vierten, viertens, *adv.* ten vierden.
Viertheilen, *v. a.* vierendeelen.
Vierthel, *n.* vierendeel, een vierde deel, een quartier, quartel; ein Viertel Kalbs, een quartier van een kalf; ein Viertel Stund, een quartier uur; Viertel einer großen Stadt, wyk, stadsgedeelte, buurt van een groote stad; Viertel der Weltkugel, quartier van de waerelikkloot; ein Viertel, Viertelbaf, Vierteltonne Bier, Butter, Feringe, een kinneke, kinnetje bier, buter, baring; Viertelmaaf eines Schöffels oder Metens, spint, vierendeel van een schepel.
Viertheljährig, *adj.* vierrydig, van een vierendeel jaars.
Vierteln, *f.* viertheilen.
Vierzig, *u. f. w.* *f.* vierzig, *u. f. w.*
Vierzung, *f.* vierkant; gechobene Vierzung, gelykzydig en gelykhoekig, langwerpig vierkant; ungleiche Vierzung, ongelykzydig vierhoek, onverwuydydig vierkant; ledige Vierzung, ledig kwartier.
Vierzackiger, *adj.* Anker, een dreg-, kat- of bootsanker, liganker.
Vierzehen, vierzehende, *adj.* veertien, veertiende.
Vierzehende, *adj.* *f.* ben vierzeben.
Vierzehendens, *adv.* in de veertiende plaats.
Vierzig, vierzigtig, *adj.* veertig, veertigste.
Vierziger, *m.* een lid der veertigen.
Vierzigjährig, *adj.* van veertig jaaren.
Vierzigmal, *adj.* veertig maal.
Vierzigst, *adj.* veertigst.
Vierzigstündig, *adj.* van veertig uren.
Vierzigtdig, *adj.* van veertig dagen.
Vierzintig, *f.* vierzintig.
Vigil, borvast, vastendag, voor een seftdag komende, vigilie.
Vil, *u. f. w.* *f.* viel, *u. f. w.*
Viol, *f.* violier, viool, angelier.
Violenwurzel, *f.* vioolwortel; *f.* Weisschen-rour.
Violenzucker, *f.* Weissenzucker.
Violsarb, violet, *adj.* vioolverf, violet, paars.
Violin, Violine, *f.* de viool; auf der Violine spielen, op de viool speelen.
Violinist, Violist, *m.* een violist, die op de viool speelt.
Violsaft, *m.* stroop van violen.
Violsok, *m.* violiersok, violierstruik.
Viper, *f.* adder.
Virtuos, Virtuose, *m.* een ervaarene in, oordeelaar over de zang en spelkunst.
Visier, *m.* het verfier, de verfierknoop van een gescht.
Visier, *m.* vizier, gezigtgaten van een helm.
Visieren ein Fah, *v. a.* een vat roejen, peilen.
Visieren, een wapen, wapensuk blaasenen, met de metaalen en kleuren schilderen.
Visierer, *m.* roejer.
Visierkunst, *f.* wynrooykunde.
Visierlobn, *m.* *&* *n.* peilloon.
Visierruthe, *f.* -stab, *m.* roede-, roeijstok, peilstok.
Visierstab, *m.* *f.* ben Visierruthe.
Visierung, *f.* het wynroejen, -peilen, pege-len.

feinem Water, sein willigst Lob preisen, het woord, dat vleesch geworden is, is al leen magtig, God, zynen vader, ten vollen te pryzen; auswachsen, volwassen, vol-groeyd.

Vollkommen, *adj.* & *adv.* volkomen, volmaakt, volslagen, volstrekt; etwas seine vollkommene Größe haben, iets zyn volkome, vollage grootheid hebben; vollkommener Ablass, vollen, volkomen aflat.

Vollkommenheit, *f.* volkomenheid, volmaakteheid.

Vollkommenlich, *adv.* volkommentlyk, volmaaktelyk, ten vollen; eines Lob vollkommlich preisen, volpryzen, jemand volkommentlyk pryzen.

Vollleibig, *adj.* diklyvig, vet gezet.

Vollmachen, *v. a.* vol maaken, vullen.

Vollmacht, *f.* volmagt, volle, volstrekte magt.

Vollmachtig, *adj.* & *adv.* oppermagtig, oppervoogdelyk, volstrekt, onbepaald.

Vollmachtiger, *m.* een gevolmagtigde, van eene volle magt voorzien, plenipotentiaris.

Vollmaß, *n.* volle maat, vervulde maate.

Vollmond, *m.* volle maan, de volle maan.

Vollmündig, *adj.* mondig, volmondig, meerderjaarg.

Vollmündigkeit, *f.* mondigheid, meerderjaargheid.

Vollstopfen, *f.* volstoppen.

Vollsaufen, *v. n.* vol, dronken zuipen.

Vollsaufcr, *m.* een dronkaart, zuiper.

Vollsauferey, *f.* saufung, *f.* dronkenschap, het vol, dronken zuipen.

Vollschoppen, *f.* volstoppen.

Vollständig, *adj.* & *adv.* volkomen, volmaakt, volledig, toereikend.

Vollständigkeit, *f.* volkomenheid, volmaakteheid.

Vollstimmig, *adj.* eenstemmig, eenpaarig; vollstimmige Wahl, eenpaarige verkiezing.

Vollstopfen, *v. a.* volstoppen, opkroppen, oppropen; sich mit Speiszen vollstopfen, zig met spyzen oppropen, overlaaten.

Vollstrecken, *v. a.* voltrekken, voltoojen, volmaaken.

Vollstreckung, *f.* *f.* Vollbringung.

Volte, *f.* kromme sprong, omryding, volte van het paard, dat in 't rond gewend wordt.

Volltrinken, *f.* volsaufen.

Vollwichtig, *adj.* zwaarwichtig, dat zyn vol gewicht heeft.

Vollwert, *n.* magtiging, magtverleening.

Vollwagt, *m.* een dronken mensch, dat waggelt, of wel overgeeft.

Vollziehen, *v. a.* voltrekken, uitvoeren, voltoojen; ein Urteil vollziehen, een oordeel, vonnis uitvoeren; die Ehe vollziehen, 't huwelyk, de trouw, de egt volbrengen, voltrekken.

Vollzieher, *m.* uitvoerder, volbrenger.

Vollziehung, *f.* *f.* Vollbringung und Vollführung.

Vollzieren, *v. n.* voltgeeren, lebendig, knap-handig op het paard springen.

Voluntär, *m.* voluntair, vrywillige.

Vom, für von dem, van den, van her; vom Himmel, van den hemel.

Vomitiv, *n.* eea braakmiddel.

Von, *praep.* van; von etwas, von jemand reden, wiffen, van, af iets, of jemand spreeken, weten; von jemand etwas gekauft

haben, von Rom kommen, van jemand iets gekoft hebben, van Rommen komen; von an-jem Herzen, van ganschcr harte; ein Bild von Holz, Stein gemacht seyn, een beeld van hout, van steen gemaakt zyn; Verse vom Herrn Cas gemacht, digten van den heer Cas gemaake; von ihrem Manne schwanger gehen, by haar man groot, zwanger gaan; eine Sache von Wichtigkeit, een zaak van belang; etwas von sich selbst thun, iets van zelf, van zig zelven doen; von Alters, van ouds; von Anfang, van het begin; von außen, van buiten, uitwendiglyk; von dannen, van daan, van daar; von einander, van malkanderen; von Ewigkeit, van eeuwigheid; von der Seiten, van ter zyden; von fernem, van verre; von nahen, van naby, van digte by; von Haus zu Haus, van huis tot huis; von heut, von gestern, van heden, van gisteren; von hier, van hier, hier van daan; von Jugend auf, van de jeugd af, van jeugz; von hinten, van agteren; von Jahr zu Jahr, van jaar tot jaar; von innen, van binnen; von meinentwegen, van mynent wege, von neuem, van nieuws, op nieuw; vonnöthen, van moolen, van doen, noodig; vonnöthen etwas haben, iets noodig, van doen hebben, beoeven, beboeven; von nun an, van nu aan, of, voortaan, van desen tyd af; von Tag zu Tag, van dag tot dag; von unten auf, van onder op; vorn, von vorn, van voren; von vorn und von hinten, van voren en van agteren; von wannen? van waar? waar van daan? von wannen sehd ihr? waar van daan? van waar zyt gy? von wegen, van wege, wegen, wegens.

Von außen, *adv.* *f.* bey von, van buiten, uitwendiglyk.

Von dannen, *adv.* van daar, daarvan daan.

Von einander, *adv.* van elkander, van malkander, gefcheiden.

Von einander beißen, *v. a.* van malkander, in stukken byten.

Von einander bersten, *v. n.* van malkander bersten.

Von einander betten, *sich*, *v. rec.* van malkander, afzonderlyk, alleen slaagen.

Von einander blasen, *v. a.* van malkander blaazen.

Von einander brechen, *v. a.* van malkander breken.

Von einander bringen, *v. a.* scheiden, afzonderen, schiffen.

Von einander gehen, *v. n.* van, mit elkander gaan, scheiden, opgaan; die Blume geht von einander, de bloem gaat open, ontsluit zig.

Von einander gelassen, *adj.* gefcheiden.

Von einander gelegen, *adj.* van malkander leggend, gelegen.

Von einander geriffen, *van een, van malkander* gescheurd.

Von einander geschieden, *adj.* van een, van malkander gefcheiden.

Von einander geschnitten, *adj.* van malkander gesneeden.

Von einander gesondert, *adj.* gefcheiden, gesplitst, geschild.

Von einander hauen, *v. a.* van een, van malkander, in twee bakken, houwen.

Von einander jagen, *v. a.* mit malkander jaagen, verftroojen.

Von einander kommen, *v. n.* gefcheiden zyn, zig scheiden.

Von einander lassen, *v. a.* scheiden; sie lassen nicht von einander, zy scheiden niet, zy zyn onfcheidbaar.

Von einander laufen, *v. n.* van, mit malkander loopen.

Von einander liegen, *v. a.* & *n.* van malkander leggen.

Von einander plagen, *f.* von einander bersten.

Von einander reifen, *v. a.* van een, van malkander fcheuren.

Von einander rden, *v. a.* doorzaagen.

Von einander scheiden, *v. a.* van een, van malkander fcheiden, fchiffen, afzonderen.

Von einander schlagen, *v. a.* breeken.

Von einander schneiden, *v. a.* in stukken fnyden.

Von einander seyn, *v. n.* van een, malkander zyn, alleen leeven, op zig zelve leeven, zyn; sie sind im Alter nicht weit von einander, zy verschillen niet veel in jaaren, - in ouderdom, zy zyn byna even oul.

Von einander sondern, *v. a.* afzonderen, fcheiden, schiffen, fplitzen.

Von einander spalten, *v. a.* van een kloven.

Von einander springen, *v. n.* van een, van elkander springen.

Von einander strecken, *v. a.* uitrekken, uitstrekken.

Von einander theilen, *v. a.* deelen, in deelen leggen.

Von einander thun, *v. a.* van malkander doen, opdoen, opgaan.

Von einander treiben, *v. a.* verftroojen.

Von einander trennen, *v. a.* tornen, fcheiden, wat zamengevoegd is.

Von einander unterscheiden, *v. a.* van een, van malkander onderscheiden.

Von einander werfen, *v. a.* van malkander werpen.

Von einander zerren, *z.* ziehen, *v. a.* van malkander, van een trekken, fcheuren.

Von hinne, *adv.* van hier, hier van daan.

Von neuen, *adv.* op nieuw.

Von nöthen, *adj.* noodig; ich habe ein Buch von nöthen, ik heb een boek noodig; dieses ist von nöthen zu thun, dit moet gedaan worden.

Von nun an, *adv.* van nu af, van dezen tyd af.

Von flatten sehen, *v. n.* gelukken, slaagen; es geht ihm alles wohl von flatten, alles gelukt hem wel, by slaagt in alles wel.

Von wannen, *adv.* van waar; von wannen kommt ihr? van waar komt gy?

Von wegen, *praep.* van wege, wegen, wegens; von wegen seines Reichthums, wegens zynen rykdom; von wegen eines Diebstahls, van wegen, mit hoofde van een diefstal.

Wepfen, *v. a.* foppen, fnuiten, bedorren, vor de fop, den boer, den gek houden, in den zak piffen, ooren aannaufen.

Wopperey, *f.* fopperey, boert, gekfcheering.

Wor, *praep.* voor; vor einem Jahre, Wonnate, Woche, voor een jaar, maand, week, een jaar, een maand, een week geleden; vor einem Tage oder zween, voor een dag, of twee; vor allen Dingen, vor allem, voor alle dingen.

alle dingen, voor al; vor Alterd, vor als ten Zeiten, van ouls, van oude tyden; vor diefem, vormalen, voor dezen, voormaals; vor jemand betreten, sehen, laufen, voor jemand treden, gaan, loopen; vor aller Welt, voor al de wereld; vor sich sehen, voor zig zien, wyken; Gott vor Augen haben, God voor oogen hebben; vor Gericht fordern ja erscheinen, daagen, dagvaarden, verdagvaarden; vor mir, voor my, in myn byzyn, in myne tegenwoordigheid.

Vor, adv. vooraf, voorheen, voor dezen; er was vor reich, nu is er arm, voor de-zen was hy ryk, nu is hy arm; was ich vor gesagt, wat ik voorheen, voormals ge-zezd heb.

Vorab, adj. vooral, voornamelyk, inzon-derheid.

Vorabend, m. de vooravond.

Vorabschnellen, v. a. vooraf snyden.

Vorachtbarer, adj. meer waardig.

Vorahren, m. pl. de voorouders; f. Vorel-tern.

Voran, adv. vooraan.

Voran eilen, v. n. vooruitloopen.

Voranfliegen, v. n. voor-, vooraanvliegen, vooruitvliegen.

Vorangehen, v. n. vooraangaan; stehē, -staan.

Vorangeschickt, adj. vooruitgezonden.

Vorangezicht, adj. vooraangesteld.

Voranhineingehen, v. n. vooraan gaan.

Vorankommen, v. n. vooraan, vooruitkomen.

Voranlaufen, v. n. vooruitloopen.

Voranmarschiren, v. n. vooraan-, vooruit- gaan.

Voranreiten, v. n. voor-, vooraanryden.

Voranschicken, v. a. vooruitzenden.

Voranschwimmen, v. n. vooruitzwemmen.

Voransehen, f. vooranschicken.

Voransetzen, v. a. vooraanzetten.

Voransetzung, f. het vooraanzetten, voorver-haal.

Voranbringen, f. voorbringen.

Vorankstellen, f. voorankstellen.

Vorantagen, f. voortragen.

Vorangehen, f. voorbedenken.

Vorarbeit, f. voorbereidzel tot een werk.

Vorarbeiten, v. a. vooruit werken, voorbereid- zels tot een werk maaken.

Vorarm, m. de voorarm.

Voraus, n. het eerste, wat vooruit is, of ge- maakt wordt.

Voraus, adv. vooruit, vooral, inzonderheid.

Vorausbedingen, v. a. voor-, vooraf-, voor- uitbedingen, voorbedingen.

etwas vorausbezahlen, -geben, v. a. -sgeben, -haben, -laufen, -reiten, v. n. iets vooruit- beraalen, -geeven, -gaan, -hebben, -loo- pen, -ryden.

Vorausdingen, f. vorausbedingen.

Vorausgehen, f. ben vorausbezahlen.

Vorausgeben, f. vorgehen.

Voraushaben, -laufen, -reiten, f. ben vorausbezahlen.

Vorausmarschiren, f. vorgehen.

Vorausmerken, f. voraussehen.

Vorausnehmen, v. a. voorkomen.

Vorausnehmung, f. voorkoming.

Vorausreiten, f. ben vorausbezahlen.

Voraussetzen, f. vorsehen.

Voraus schicken, v. a. vooruitzenden.

Voraussehen, v. a. voorzien, te voren, voor- uitzien, vooraf merken.

Voraussetzen, v. a. stellen, ondersstellen, dat 't waar, dat 't zo zy, voor vast stellen.

Voraussetzung, f. vooronderstelling, onder- stelling.

Vorauswegnehmen, f. vorausnehmen.

Vorbauen, v. n. voorkomen, er in voorzien.

Vorbauung, f. voorkoming.

Vorbekacht, adj. vooraf bedacht, -overwoo- gen.

Vorbekachtlich, m. voorbedagtheid, voordegt.

Vorbekachtlich, adv. voorbedagtelik, voor- dagtelik.

Vorbekenden, v. a. voor-, overleggen, voor- afverzinnen, voorafdenken; ohne Wortes- denken spreken, predigen, Verse maaken, voor de wist spreken, redneeten, prediken, vaarsen maaken, zonder vooraf daar over te denken.

Vorbekennung, f. f. Vorbekacht.

Vorbekend, n. voorbeduidzel, voorteeken.

Vorbekenden, v. a. voorbeduiden, -bedieden, voorberekennen.

Vorbekennung, f. f. Vorbekend; eines bevor- stehenden Unterangs, een vorseken, voor- spelling, voorbeduidzel van eenen aamstaan- den ondergang.

Vorbekennung, f. een voorbeeld.

Vorbekenden, f. vorausbedingen.

Vorbekend, m. voorbeding, voorwaarde.

Vorbekend, m. voorbehouding, voorbehoud; mit diefem Vorbekend, onder dese voor- waarde, mits.

Vorbekenden, v. a. voorbehouden.

Vorbekalten, adv. behoudens.

Vorbekaltlich, adv. behalven, uitgenomen, uitgezonderd.

Vorbekaltung, f. voorbehouding, voorwaar- de, uitzondering; f. Vorbekend.

Vorbekaltung, v. a. voorbereiden, voorbe- schikken, te voren gereed maaken.

Vorbekalter, m. voorbereider, toebereider, die iets voorbereidt, klaar maakt.

Vorbekaltung, f. voorbereiding.

Vorbekurg, m. f. Vorgebürg.

Vorbekicht, m. voorberigt, voorreden.

Vorbekichten, v. a. vooraf berichten.

Vorbekicht, adj. voraf gemeld, gezegd.

Vorbekichten, v. a. eine Sache, eene zaak, iets van te voren besluiten.

Vorbekichten, v. n. vooraf bezitten.

Vorbekichten, v. a. voorbestemmen, voor- verkiezen.

Vorbekimmung, f. voorbestemming, præde- stinatie, voorbeschikking.

Vorbekiden, v. a. voorbidden.

Vorbekrachten, v. a. f. verbekenden.

Vorbekrachtung, f. eene voorsgaande beken- king, overweeging.

Vorbekugen, v. n. dem Unglück, het ongeluk voorkomen, verhelpen, te gemoed komen.

Vorbekahren, v. a. bewaaren, sterk maaken, bevestigen.

Vorbekahrung, f. versterking, bevestiging.

Vorbekauft, adj. vooraf geweeten.

Vorbekauft, n. het voorweeten, weeten, ken- nis; ohne meinen Vorbekauft, zonder myne kennis, zonder buiten, myn weeten.

Vorbek, adv. voorby; irgend vorgehen, kommen, laufen, reiten, fahren, stehē, reizen, stehē, ergens voorbygaan, komen,

loopen, ryden, vaaren, trekken, reizen, vloed- jen, stroomen.

Vorbekellen, f. vordenslaufen.

Vorbekahren, f. ben vordere.

Vorbekiegen, v. n. voorby vliegen.

Vorbekiechen, f. ben vordere.

Vorbekahren, v. a. voorby voeren.

Vorbekahren, adj. voorby gevaaren.

Vorbekahren, -kommen, -laufen, f. ben vordere.

Vorbekahren, v. n. voorby gaan.

Vorbekahren, v. n. voorby ruischen, met geras voorbygaan.

Vorbekahren, -reiten, f. ben vordere.

Vorbekahren, v. n. voorby loopen.

Vorbekahren, f. vordereiten.

Vorbekahren, v. a. voorby zeilen, vaaren.

Vorbekahren, v. n. voorby, verleden, vergaan zyn.

Vorbekahren, v. n. voorby gaan, verloo- pen; die Zeit streicht vorbey, de tyd gaat heen, gaat voorby, verloopt.

Vorbekahren, v. n. voorby draagen.

Vorbekahren, f. vordereiten.

Vorbekahren, v. n. voorby willen.

Vorbekahren, f. vorgehen.

Vorbekahren, n. voorbeeld.

Vorbekahren, v. a. voorbeduiden; durch Bil- der vorstellen, affchaduwen, door beelden vertoonen, voorstellen.

Vorbekahren, adj. & adv. voorbeeldlyk, ver- beeldlyk.

Vorbekahren, f. affchaduwing, verbeeldenis.

Vorbekahren, f. voorbinden; eine Schürze verbinden, een schorteldoek voorbinden, aan- binden, omloen, voordoen.

Vorbekahren, f. voorbede.

Vorbekahren, v. a. vooraf booren.

Vorbekahren, m. een wagenmakers spitsboor, groote fret.

Vorbekahren, m. voorbode.

Vorbekahren, f. Vorbekennung.

Vorbekahren, v. a. voortbrengen; Zeugen, Beweise voortbrengen, getuigen, bewyzen voortbrengen, ophaalen, bybrengen.

Vorbekahren, n. het voor-, bybrengen, ope- ning, voorstel.

Vorbekahren, v. n. tegenmorren, -knor- ren, -moppen, te onvrede zyn.

Vorbekahren, m. voorburg, voormuur.

Vorbekahren, n. voordak, afdak.

Vorbekahren, v. a. bedekken.

Vorbekahren, vorderf adj. & adv. voor, voorste; vordere Thür, vordere Füse, vordere, voorvoeten; Vordertheil eines Schiffes, voorteeven, voorschip; der vorderste ge- hen, de voorste, eerste gaan; im vordersten Zimmer eines Hauses wohnen, in 't voor- ste van een huis, in 't voorste vertrek wo- nen.

Vorbekahren, f. ben vorder.

Vorbekahren, f. de voorhand.

Vorbekahren, n. het voorhuis.

Vorbekahren, f. fördern.

Vorbekahren, Vorfas, m. de eerste stelling, het eerste voorstel, propositio major.

Vorbekahren, f. vorder; & vorderf, voornaame- lyk, inzonderheid.

Vorbekahren, n. de voorsteven van een schip.

Vorbekahren, n. Vorderthür, f. f. ben vordere.

Vorderwagen,

Wepderwagen, *n.* het voorste stuk, deel van den wagen.
Worderwärdts, *f.* voorwärdts.
Wordeuten, *f.* vorbedeuten.
Wor *adv.* voordezen, voorheen, eertyds, voormaals.
Worbringen, *v. n.* voorgaan, voorwaards aantreedten, aantrekken.
Worellen, *v. n.* zig haasten, voorbaarig zyn.
Worellig, *adj. & adv.* voorbaarig.
Woreiligkeit, *f.* voorbaarigheid.
Woreilung, *f.* *f.* Woreiligkeit.
Worinnehmen, *v. a.* voorinneemen.
Woreltern, *m. pl.* voorouderen, -ouders, voorvaders.
Worempfinden, *v. n.* vooraf gevoelen, zien aankomen, een voorweeten hebben, op de leden leggen; *f.* vorherempfinden.
Worempfindung, *f.* het voorgevoelen, inwendige weeten; *f.* vorherempfindnis.
Worenthalten, *v. a.* ophouden, onthouden, behouden; dem Arbeiter seinen Lohn, den arbeider zyn loon onthouden.
Worendte, *f.* het eerste, de eerste tyd van den oogst, de vroege oogst.
Worennern, *v. a.* van te voren waarschouwen.
Worennernung, *f.* waarschouwing van te voren.
Woreerst, *adv.* vooreerst, te voren, vooraf.
Woreerwänt, vorgebacht, vorgemeldt, *adj.* gemeld, vooraf gemeld.
Woreerwägen, *f.* vorbedenken.
Woreerwählen, **Woreerwählung**, *f.* *f.* vorbestimmen, ic.
Woreerwehnen, *v. a.* vooraf melden, -gewaagen, gewag maaken.
Woressen, *v. a.* vooraf, van te voren eten.
Woressen, *n.* vooreeten, voorgeregt, 't eerste geregt.
Woreshndrich, *m.* een voortrekker voor het vaandel.
Worefabr, *f.* Worefabrer.
Worefabren, *n.* voorvaderen; *f.* Woreltern.
Worefabrer, *m.* voorzaat.
Worefabrin, *f.* voorangifter, voorzaat.
Worefall, *m.* voorval, toeval, geschiedenis, gebeurdenis.
Worefallen, *v. n.* voorvallen, gebeuren, geschieden.
Worefechten, *v. a.* voorvechten.
Worefechter, *m.* voorvegter, voorstryder, kampvechter.
Worefliegen, *v. n.* voor, vooruit vliegen.
Woreforder, *f.* Worefabrer, voorzaat.
Woreferdern, *v. a.* daagen; vor Gericht, voor het gerecht daagen, dagvaarden; *f.* bey bieten.
Woreforderung, *f.* het daagen, dagvaarden, de dagvaarding.
Worefürhren, *v. a.* voortbrengen, voor den dag haalen, bybrengen.
Woregabe, *f.* vraag, vraagstuk, opgaaf.
Woregang, *m.* voorgang, voortogt, voorrang.
Woregänger, *m.* *f.* Woregäher.
Woregändig, *f.* vorludig.
Woregehen, *v. a.* eienem die Salvet, iemand een servet voorgeeven; er glicht vor, er sey gestorben, seinem Woregeben nach ist er todt, by wend, by geft voor, dat by dood is, naar zyn voorgeeven is by dood; unter dem Woregeben der Religion, onder 't voorge-

ven van religie, onder den dekmantel van godsdienst; eine Frage voregeben, eene vraag voorstellen.
Woregebirg, *gebürg*, *n.* voorgebergte, uirhoek, kaap, voorkuft, voorland, uickteekfel, zeehoofd, hoek lands.
Woregedacht, *f.* vorerwänt.
Woregedante, *f.* *f.* Worebetrachtung.
Woregefast, *adj.* vooraf genomen, vooringenomen.
Woregehen, *v. n.* voorgaan, vooraangaan; was geht vor? wat gaat 'er voor? wat is 'er gaans? wat gebeurt, geschiedt 'er? wat valt 'er voor? es geht, stehet mit nichts gutes vor, daar legt iets op myn leden, daar hangt iets boven myn hoofd.
Woregäher, *m.* voorganger.
Woregelebt, *adj.* vorgelebte Zeit, het voorgaande leven.
Woregemach, *n.* voorkamer, salet.
Woregemeldt, *f.* vorerwänt.
Woregemerkt, *n.* voorreken, voorgevoel.
Woregemerkt, *adj.* van te voren gezien, gevoeld.
Woregenießen, *v. a.* van te voren genieten.
Woregericht, *n.* *f.* Woressen.
Woregerupft, *f.* vorgeworfen.
Woregerüft, *adj.* toegeruft.
Woregesagt, *adj.* voorgezegd, van de voren gezegd.
Woregesang, *n.* voorzang, voorspel.
Woregeschehen, *adj.* van te voren gedaan, geschiedt, gebeur.
Woregeschmack, *f.* vorverschmecken; voorsmaak.
Woregeschriben, *adj.* voorgeschreeven.
Woregesegt, *adj.* voorgefeld.
Woregesichter, *m.* een opperste, opperbevelhebber.
Woregestekt, *adj.* voorgestoken.
Woregespann, *n.* voorgespan.
Woregesterig, *adj.* der vorgesterige Tag, de derde dag te voren.
Woregisteren, *adv.* eergisteren, voorgisteren.
Woregethan, *adj.* voor, vooraf gedaan.
Woregeworfen, *vorgegrüft*, *adj.* verweeten.
Woregibel, *m.* voorgevel.
Woreglänzen, *v. n.* uirblinken, doorstraaLEN.
Woregraben, *m.* gragt voor den bedekten weg na 't land.
Woregraben, *v. a.* eene gragt maaken.
Woregreifen, *v. n.* voorgrypen, voortasten.
Woregreiflich, *adj.* met vooroordeel, vooringenomen.
Woregriff, *m.* vooroordeel, vooringenomenheid.
Worehaben, *v. n.* voorhebben; eine weiße Schürze, eine Salvet vorhaben, een wit voorschoot, een servet voorhebben; was habt ihr vor? wat hebt gy voor? vorhabens seyn etwas zu thun, voorhebben, in den zyn hebben, toeleggen, van voornemen zyn, iets te doen; etwas Hbtes vorhaben, iets quaads bronwen, in den zin, voorhebben, heimelyk besteeken, stigten; vorhaben einen Beklagten, *f.* examiniereN, verhooren.
Worehaben, *n.* overflag, toeleg, opzet, voorneemen.
Worehalten, *v. a.* voorhouden, voordraagen, vorvertellen, verwyten.
Worehaltung, *f.* voorhouding, voorstelling, het voorhouden.
Worehand, *f.* de voorhand.

Worehanden, *adv.* voorhanden, by der hand, tegenwoordig; etwas noch vorhanden seyn, iets nog voorhanden, in wezen zyn, nog tegenwoordig zyn.
Worehandlung, *f. pl.* eines Friedensschlusses, voorverdrag, overtenkomst outrent een vrede.
Worehang, *m.* gordyn, voorhangzel, voorhang.
Worehangen, *v. a.* voorhangen, overhangen, overhellen.
Worehangringe, *f.* bey Worehangstange.
Worehangschloß, *n.* een hangslot.
Worehangstange, *f.* ringe, *m.* gordyaroed-ringen.
Worehängung, *f.* een afdak.
Worehaupt, *n.* voorhoofd.
Worehaus, *n.* voorhuis.
Worehaut, *f.* voorhuid.
Worehanten, *f.* voorhangen.
Woreher, *vorhero*, *adv.* voor, te voren, vooraan; den Tag, die Woche vorher, de voorgaande dag, week.
Woreherabbrechen, *v. a.* vooraan afbreeken.
Woreherabhanden, *f.* vorherempfinden.
Woreheranzeigen, *v. a.* vooraf aantoonen, -bekennen geven.
Woreherbedenken, *f.* vorbedenken.
Woreherbedacht, *f.* Worebedacht.
Woreherbedeuten, *bedeutung*, *f.* vorbedenken, ic.
Woreherbereiten, *f.* vorbereiten.
Woreherbestechen, *v. a.* eienem mit Geld, iemand met geld omkooopen.
Woreherbestimmen, *f.* vorbestimmen.
Woreherbetrachten, *f.* vorbedenken.
Woreherbezeichnen, *v. a.* van te voren aantekenen.
Woreherbinden, *f.* vorbinden.
Woreherblühen, *v. n.* van te voren bloejen.
Woreherbst, *m.* de voorherft.
Worehercilen, *f.* voreilen.
Worehereinnehen, *f.* vorinnehmen.
Worehereingenommen, *adj.* van te voren ingenomen, met vooroordeel bezet.
Woreherempfinden, *abnden*, *fühlen*, *v. a.* vorgevoelen, voorgevoelen, voorkennis hebben.
Woreherempfindnis, *f.* voorkennis, voorgevoelen, voorproef; *f.* Woregeschmack.
Worehererkennen, *v. a.* van te voren kennen, voorkennis hebben.
Woreherertundigen, *v. a.* vooraf onderzoeken.
Woreherfühen, *f.* bey vorherempfinden.
Worehergebunden, *adj.* te voren gebonden.
Worehergehen, *v. n.* voorgaan; *lausen*, *v. n.* voorloopen.
Worehergehend, *adj.* voorgaande.
Worehergeschehen, *adj.* van te voren gebeur.
Worehergcurthelict, *adj.* van te voren gevonnist, geoordeeld.
Worehergrünen, *v. n.* te voren groen worden.
Woreherkommen, *v. n.* voorkomen.
Woreherfossen, *v. a.* vooraf, van te voren proeven.
Woreherlaufen, *f.* vorbergehen.
Woreherlernen, *v. a.* van te voren leeren.
Woreherlesen, *v. a.* vooraf, van te voren leezen.
Worehermerken, *v. a.* vooraf merken.
Worehermessen, *v. a.* vooraf, van te voren meten.
Worehernehmen, *v. a.* vooraf wegneemen.
Worehernehmen, *v. a.* te voren, vooraf noemen
 WoreherprobiereN

Dorberprobiere, v. a. van te voren, vooraf probeeren, op de proef neemen, de proef 'er van neemen.

Dorberprüfen, v. a. van te voren, vooraf onderzoeken, nagaan.

Dorberreiten, v. n. vooruitryden.

Dorberroffen, v. a. van te voren roffen.

Dorbersagen, v. n. voorzeggen.

Dorberschicken, v. a. vooruit, vooraf zenden.

Dorbersehen, v. a. voorzien, te voren, voorzienien.

Dorbersetzen, v. a. vooraf, vooraan zetten, stellen.

Dorberspringen, v. n. vooruit springen.

Dorberstehen, v. n. vooraan staan.

Dorbertragen, f. vertragen.

Dorberverdammen, v. a. van te voren veroordeelen.

Dorberverderben, v. a. van te voren belerben.

Dorberverkosten, f. verberkosten.

Dorberverkündigen, v. a. vooraf aankondigen.

Dorberverkündiger, m. een voorzegger.

Dorberverplichten, v. a. te voren toeluiten, sluiten.

Dorberversuchen, v. a. f. verberkosten.

Dorberverzeeren, v. a. van te voren verteeren.

Dorberwarnen, v. a. van te voren waarschuwen.

Dorberwegneemen, f. verberneemen.

Dorberweisen, v. a. te voren, vooraf wijzen.

Dorberwissen, v. a. van te voren weten, voorweten.

Dorberzeigen, v. a. f. verberweisen.

Dorberzehen, f. verberzehen.

Dorberzugebracht, adj. voorafgedaan.

Dorbencheln, v. a. vleyen, pluimstryken, fleemen, honing om den mond suieren, sikkhoogen; eene vorbencheln, iemand vieren, toegeeven, enz.

Dorhin, adv. zonder dat, voorheen, voordezen.

Dorhof, m. voorhof.

Dorhülle, f. voorhel, voorburg, *limbus patrum et infantum Romanorum*.

Dorjahr, n. het voorjaar.

Dorjährlig, adj. voorjaarig, van 't voorleden, naaste jaar.

Dorla, adj. voorig, voorgaande; die vorige Weke, de voorgaande week; die vorigen Zeten, de voorige, voorgaande, verlelene tyden.

Dorlede, adv. thans, voor tegenwoordig.

Dorkammer, f. eene voorkamer.

Dorkargen, f. versamten.

Dorkasiel, n. vooraksteel.

Dorkaufen, v. a. voorkaufen.

Dorkauf, m. voorkoop, opkoop.

Dorkaufen, v. a. voorkopen, vooropkopen, uit de eerste hand opkopen.

Dorkäufer, m. voorcooper, opcooper.

Dorkehren, v. n. voorkomen, veranderen, aanwenden, besteeden; alle mbgliche Sorgfalt vorkehren, alle mogelyke zorge besteeden, aanwenden.

Dorkel, m. spil, spie, platzyer, om door een hout te steeken.

Dorkommen, v. n. voorkomen, te voren komen, voorvallen, ontmoeten; als Lapt kommen, voorkomen, op 't toyst komen; der Wittwen Sadye kommt nicht vor, de twistzaak der weduwen komt voor hen niet; gehort, angehdrt werden, voorko-

men, gehoord, aangehoord worden; Scheinen, voorkomen, toefchynen; eene etwas vorsonnen im Traume, jemand iets in den droom voorkomen, verschynen; vorbeugen, voorkomen, verweeren, beletten; it. mel-ding maaken.

Dorkommen, n. het voorkomen, toefchynen, schynen, verweeren, beletten.

Dorkost, f. voorfpy, voorkost, nat, soupe.

Dorkosten, v. a. voorafproeven, de voorproef neemen.

Dorkladen, f. vor Bericht laden, tagen, forbern.

Dorklage, f. voorlaag, voorlegger, destilleerglas, daar 't vogt uit den kolf in valt, recipient.

Dorklage, f. versche jagthouden.

Dorklang, adv. voorlang, over lang, voorlangen tyd, lang geleden.

Dorkas, m. voorherft.

Dorklassen, v. a. voorlaaten, toelaaten.

Dorklauf, m. voorloop, geeft van gebrande wateren.

Dorklaufen, v. n. voorloopen.

Dorkäufer, m. voorlooper.

Dorkäuferin, f. voorloopster.

Dorkaufsig, adj. & adv. voorgaand, voorafgaand; vorläufiger Bericht, voorafgaand bericht; vorläufig, vorzeitig im Reden, te voorbaarig, schielik in het spreken.

Dorklauren, -passen, -swarten, v. n. bespieden, waarneemen, loeren, belaaen, oppassen.

Dorklegen, v. n. voorleggen; vorlegen an der Tafel, voorleggen, voordienen, dienen aan tafel; sich selbst vorlegen und einschenken, zig zelve bedeeien.

Dorkleibschiff, m. opscheplep.

Dorkleibschiff, n. hangflorje, maalfloer, kluis-ter.

Dorklehen, n. leening, geleend geld.

Dorklehen, -leihen, v. a. leenen, te leen geeven, verschieten.

Dorkleid, m. voorlyf, voorste deel van te liglaam.

Dorklehen, f. vorlehen, v. a.

Dorklesen, v. a. voorlezen.

Dorkleser, m. voorlezer.

Dorklezung, f. voorlezing, het voorlezen.

Dorklest, adj. op een na de laatste.

Dorkleuchten, v. a. voorlichten.

Dorklieb nehmen, v. n. voor aangenaam houden, in dank neemen, aanneemen, voor lief neemen.

Dorkliegen, v. n. voorleggen, vooraanleggen.

Dorkleben, v. a. pryzen voor, boven een ander.

Dorklügen, v. a. voorliegen, lengens verhalen, jemand wys, niets maaken.

Dorkmaachen, v. a. voormaaken, voordoen.

Dorkmalen, -malig, -malts, f. vormalen, ic.

Dorkmalen, f. vormalen.

Dorkmalen, v. a. voorfchilderen, eigenlyk afbeelden.

Dorkmalig, adj. voorleden, voorgaand, het geen was, of geweest is; ein vormaliger großer Feind und Heilidiger, een voorgaande, die eertyds was, een groote vyand en belidiger; die vormaligen Zeiten, de voorgaande tyden, voor dezen.

Dorkmalts, adv. voormaals, eertyds, voor dezen, voortyds, voor heen.

Dorkmauer, f. voormuur, voorburg, -vesting.

Dorkmerken, f. vorhermerken.

Dorkerkefung, f. het voorafmerken, voorzevoelen.

Dorkerkeffen, v. a. voormeeten.

Dorkermittag, m. voormiddag, voornoen.

Dorkermittag, adj. dat voor den middag is, of geschiedt.

Dorkermund, m. mombber, voorgd, opziender, boedelredder; wirklicher, toezienende voorgd, ondervoogd.

Dorkermundamt, n. mombberkamer.

Dorkermünder, m. f. Vormund.

Dorkermünderin, f. eene voorgdes.

Dorkermundfchaft, f. mombberfchaft, voorgdy, voorgdyfchap.

Dorkermundfchaftlich, adj. dat tot een voorgd, opziender, enz. behoort.

Dorkern, adv. f. voren.

Dorkername, m. voornaam, doopnaam, voorfte, eerste naam.

Dorkernan, vorenanen, adv. van voren, van het begin.

Dorkernabbeiffen, v. a. voorafbyten.

Dorkernabbrechen, v. a. vooraf breeken.

Dorkernangehen, v. n. vooraangaan.

Dorkernanheften, v. a. vooraanhegten.

Dorkernanfezen, v. n. vooraanzetten.

Dorkernanfiken, v. n. vooraanzitten.

Dorkernem, adj. voornaam, vermaard, van aanzien.

Dorkernemen, v. a. voorneemen; ein Werk, voorneemen, onder handen neemen een werk; von neuem die Tractaten, den Proceß, hervatten de tractaten, de pleitzaak, ze van nieuws onderneemen, voorneemen; sich vornehmen etwas zu thun, f. vorhaben, verzezen; was ich mir vorgenommen, das werde ich auch wohl ausrichten, dat ik befftevend heb, zal ik ook wel bezeien.

Dorkernemen, n. voorneemen, toeleg, opzet.

Dorkernemlich, adv. voornaamelyk, byzonderlyk, inzonderheid.

Dorkern, v. n. vooren; v. n. an der Strafe, voor aan den heuk, aan 't einde, of uiterfte van de straat; von voren f. anfangen; v. n. und hinten, hinten und vorn, voren en agter, agter en voren.

Dorkern ab, f. voren an.

Dorkernher, f. voren.

Dorkernwort, n. het voornaamwoord, pronomem.

Dorkerpaffen, f. vorlauren.

Dorkerpeifen, v. a. voor de anderen fluiten.

Dorkerpost, m. voorpost.

Dorkerpath, m. voorraad, provisie; auf det Reife, teerkost, kunde keken op de reize.

Dorkerpathaus, n. voorraadhuys, -fchuur, geriefkamer; Dorkerpathaus eines Kaufmanns, pakhuys van een koopman.

Dorkerpathig, adj. & adv. wat in voorraad is, by voorraad.

Dorkerpathmeyer, m. voorraad-, leefrogtmeeter.

Dorkerpathsack, m. teerzak.

Dorkerpathsau, f. Dorkerpathsau.

Dorkerpathsammer, f. feller, m. het magazyn.

Dorkerpathnen, v. u. voor een ander rekenen, voorrekenen.

Dorkerrecht, n. voorrecht; die Dorkerrechte einer Stadt, de bandvesten, voorregten, privilegien van een ftad.

Dorkerrede, f. voorrede, voorspraak, voorberigt, aanspraak aan den lezer; ein Predigt,

Preedig, Oratien, voorrede, ingang, inleiding van een predicatie, van een verzoeg.
Voorreden, v. a. voorzeggen, voorspreken.
Voorredner, m. een voorredenaar, die de voorreden, de aanspraak doet.
Vorreider, m. een draay-, slagboom.
Vorreiten einem ein Pferd, v. n. iemand met een paard voorryden.
Vorreiter, m. voorryder.
Vorreuten, reuter, f. vorreiten, ic.
Vorrcutpferd, n. het paard, dat voorrydt, by een gespan van zes paarden.
Vorrichten, v. a. van te voren oordeelen.
Vorrich, m. voorbeeld, schets.
Vorritt, m. het voorryden.
Vorrof, n. f. Vorrcutpferd.
Vorrrücken, v. a. verwyten, wyten, voorrukken, voorwerpen, toedruwen; einem seine Gebrechen vorrrücken, jemand zyne gebreken verwyten, voorleggen, voorstellen; mein Gemüth rückt mirs vor, myn hart verwyt het my.
Vorrückung, f. eines Sterns aus den Sonnenstralen, verschryving, opkomst, opdaaging van eene verduisterde star.
Vorrsaal, m. de voorzaal, het salet.
Vorrsagen, v. a. voorzeggen, te voren zeggen.
Vorrsager, m. voorzegger.
Vorrsagerkunst, f. voorzegkunde.
Vorrsagung, f. voorzegging.
Vorrsammeln, versargen, versiparen, v. a. verzamelen, vergaderen; er hat seinen Kindern viele Güter vorrsammelt, hy heeft voor zyne kinderen vele goederen verzameld.
Vorrsänger, f. Vorrsinger.
Vorrsag, f. Vorderrsag.
Vorrsag, m. toelef, opzet, voorneemen, opstel, onderneemen; einen schlimmen Vorrsag wider jemand haben, een boos opzet tegen jemand hebben.
Vorrsätzlich, adj. & adv. opzettelyk, met opzet, voordagt.
Vorrschanze, f. voorrschans, voorburg, buitenwerk.
Vorrschein, m. voorrschyn; etwas zum Vorrschein kommen, iets te voorrsbyn komen, voor den dag komen.
Vorrschicken, v. a. voorrschikken, vooruitschikken, vooruitzenden.
Vorrschieben, v. a. voorrschuiven; den Kegel vorrschieben, den grendel voorrschuiven, voordoen.
Vorrschieber, m. schuif, grendel.
Vorrschießen, v. a. Weld, geld schieten, leenen, doen, betaalen.
Vorrschießen, schieten, beschieten; mit Marder vorrschießen einen Fels, een pels met bont schieten, voeren.
Vorrschimmern, v. n. schitteren, flonkeren, glimmen, glans geeven.
Vorrschirm, m. scherm, kamer-, vuur-, haardscherm.
Vorrschlag, m. voorrslag; winst; jemand einen Vorrschlag thun über etwas, jemand eenen voorrslag doen over iets.
Vorrschlagen, v. a. voorrslaan; ein Hangschloß trend vorrschlagen, een kluisster ergens voorrslaan; ein Mittel, eine Hebrath vorrschlagen, een middel, een huwelyk voorrslaan; vorrschlagen am Gemüth, voorrslaan aan 't gewigt, opweezen, ophaalen; was schlagest

du mir vor? wat dunkt u het beste te wyn, om te doen?
Vorrschlagen, v. n. baaten, helpen, nut doen; es will bey ihm nichts vorrschlagen, hy bem helpt niets, daar is geen zalf aan hem te stryken.
Vorrschlig eines Hemds, m. slip van een hemd.
Vorrschmaak, m. voorrsmaak, voorproef.
Vorrschmecken, v. a. voorrsmaaken, voorproeven, voorproeven.
Vorrschneiden, v. a. voorrsnyden; vorrschneiden an der Tafel, voorrsnyden, voordienen ter tafel, aan de tafel.
Vorrschneider, m. ontleder, opfnyder aan tafel, voorrsnyder.
Vorrschneidmesser, m. voorrsnymes.
Vorrschopf, m. een voorrschop, voorrsportaal.
Vorrschreiben, v. a. voorrschryven, bevelen.
Vorrschreiben, n. brief van voorrschryving, van aanbeveeling, reconmendatie brief.
Vorrschreibung, f. het voorrschryven, beveelen.
Vorrschrift, f. voorrschrift, gedigt van een schryfmeester; nach einer Vorrschrift schreiben, naar een voorrschrift schryven, een voorrschrift naschryven.
Vorrschrift, f. Vorrschreiben, n.
Vorrschub, f. Hülfe.
Vorrschürze, f. Vertuch, n. voorrschoot, schorteldoek.
Vorrschürzen, v. a. vorrschürzen, sich, v. rec. ein Tuch, een doek voordoen.
Vorrschuf, m. voorrschot, verschor; Vorrschuf an einem Helzrod, lyft aan, om een kleed van bont; Vorrschuf von Mehl, Brandtwein, voorrschot, voorrschop van meel, brandtweyn.
Vorrschütten, v. a. den Pferden, de paarden haver geeven.
Vorrschütten, v. a. voorrswenden, voorrsgeeven.
Vorrschwagen, v. a. voorrspraaten, wat wys, diets umaken.
Vorrschweden, v. n. zweeven voor; es schwebet mir vor Augen, het zweeft my voor de oogen.
Vorrschwimmen, v. n. voor, vooruit zwemmen.
Vorrschen, v. a. voorzien; vorrschen sich, sich hüten, zig wagen, op zyne boede zyn.
Vorrschubung, f. voorrsiening, voorrsorg, voorrsienigheid.
Vorrsetzen, v. a. voorrszetten, voorrsstellen, opzetten, opstellen; vorrsetzen sich etwas, zig iets voorrszetten, voorrsstellen; mehr achten, byder schäden, lieber haben, voorrszetten, boven zetten, stellen, meer agten, stellen over.
Vorrsichtlich, adj. f. vorrsichtig.
Vorrsichtung, f. het voorrszetten, voorrsstellen, de voorrsstelling.
Vorrschwört, n. voorrszefel, praepostio.
Vorrsiehn, v. n. da sey Gott vor! dat hoede God! daar bewaare ons God voor!
Vorrsich, voorrsich; vorrsich bringen, f. gewinnen; vorrsich geben, f. fortgehen, Fortgang haben, gelingen, sberdern.
Vorrsich fallen, v. n. voorrs over vallen.
Vorrsich geneigt, adj. voorrs over gebogen, voorrs over hellend.
Vorrsich hangen, v. n. voorrs over hangen.
Vorrsich lassen, v. a. eienen, jemand geboor verleenen, voorrs zig laten komen.

Vorrsicht, f. f. Vorrsichtigheit.
Vorrsicht, f. de voorrsienigheid.
Vorrsichtig, adj. & adv. voorrsichtig, omzigtig, vroed, wys, verstandig.
Vorrsichtigheit, f. voorrsienigheid, omzigtigheid.
Vorrsichtiglich, adj. voorrsichtiglyk, omzigtiglyk.
Vorrsingen, v. a. voorrsingen.
Vorrsingen, gefang, n. voorrsang.
Vorrsinger, m. voorrsanger, voorrsinger.
Vorrsitz, m. voorrsitting, voorrsitterschap, voorrsang.
Vorrsitzen, v. n. voorrsitten, den voorrsit, voorrsang hebben.
Vorrsitter, m. voorrsitter.
Vorrsommer, m. voorrsommer.
Vorrsorge, f. voorrsorge.
Vorrsorgen, v. a. zorgen, voorrsorgen.
Vorrspann, m. & f. her voorrspan.
Vorrspannen, v. a. voorrspannen, voorrswenden.
Vorrsparcn, f. voorrsammelen.
Vorrspiel, n. voorrspel.
Vorrspielen, v. a. voorrspeelen, op een orgel, snaarenspel; den Stundenschlag vorrspielen mit dem Glockenspiel, den voorrsflag slaan van zeker uur.
Vorrsprache, f. Vorrspruch.
Vorrsprechen, v. a. voorrspreken.
Vorrsprecher, m. voorrspreker, voorrspraak.
Vorrspringen, v. n. uitsteeken, uitspringen, voorrsuitspringen, buiten de rooijing gaan.
Vorrspringer, m. voorrspringer, voorrsuitspringer.
Vorrspruch, m. voorrede, inleiding.
Vorrspruch, m. voorrspreking, voorrspraak.
Vorrsprung, m. het voorrsuitspringen, buiten de rooy, rooijing gaan; vom Brandtwein, voorrsloop van brandtweyn; f. Vorrsicht.
Vorrspruch, m. voorrspeak, voorteken, voorrsbeduidzel.
Vorrsprechen, v. n. vorrspeelen, voorrsbeduiden.
Vorrsrübe, m. de voorrsieven van een schip.
Vorrsstadt, f. voorrsstad, buitenstad.
Vorrsstädter, m. voor-, buitenstedeling.
Vorrsstand, m. borg, borgtocht; Vorrsstand thun, borg worden; Vorrsstand bestellen, borg stellen.
Vorrsstechen, v. a. voorrssteeken, uitmunten.
Vorrsstehung, f. voorrsprong, het uitspringen van een muur.
Vorrsstechen, v. a. voorrssteeken; den Nagel, de luns insteeken, 't rad lunszen; eine Galvete vorrsstechen, een horrsdoekje, een servet voorrssteeken, voorrspelden.
Vorrsstecher, Vorrsstechnagel, m. luns, lens.
Vorrsstechring, m. een ring van eene mindere waarde, die men steekt aan denzelfden vinger voorrs een anderen ring, die waardiger, kostelyker is.
Vorrsstehen, v. n. voorrsstaan, staande houden; einer Sache vorrsstehen, eene zaak voorrsstaan, handhaven; einem Amte vorrsstehen, een ampt voorrsstaan, bedienen, waarnemen; vorrsstehen vorrs dem Richter, voorrsstaan, verschynen voorrs den regter; seinem Hause, der Kirche Christi wohl vorrsstehen, zyn huis, de kerk Christi wel voorrsstaan, ze wel regeeren.
Vorrsstehen, aanstaande zyn, naderen, boven 't hoofd hangen; die Feder stehet vorrs, de vacantie is op handen, aanstaande; es stehet mir ein

mir ein Unglück vor, *daar hangt my een ongeluk boven het hoofd.*
Vorſehend, *adj.* voorſtaande, aanſtaande; ein vorſehender Hund, een leghond, patriſshond; vorſehende Pfeiler, *m. pl.* hockpylaaren.
Vorſcher, *m.* voorſtaander; Vorſcher einer reformirten Gemeinde, *ouderling van een gereformeerde gemeente, -kerk.*
Vorſcherinn, *f.* voorſtaandſter.
Vorſchers, *m. pl.* voorſtaanders, *klieren aan den wortel der mannelijke roede.*
Vorſchhund, *f.* vorſchender hound, *bej vorſcherh.*
Vorſtellen, *v. a.* voorſtellen, voordragen, voorſlaan; durch Figuren, Bildniſſe vorſtellen, afſchaduwten, *duiſterlyk verbeelden, door beelden vertoonen*; ein Schauſpiel vorſtellen, ſeben laſſen, een ſchouw-, tooneelſpel vertoonen, *ten tooneel voeren*; ein Gefandter ſtellt die Perſon ſeines Principalen vor, *een gezandte vertoont, verbeeldt de perſoon van zyn meefter*; etwas als gegenwärtig vorſtellen, *iets als tegenwoordig vorſtellen, vertoonen, verbeelden, voor oogen ſtellen, vertegenwoordigen.*
Vorſtellung, *f.* voorſtelling, vertooning, voorſtel.
Vorſtick, *ſprung*, *m.* *nifſtek van een gebouwt, dat verder dan de rooy gaat.*
Vorſtimmen, *v. a.* opheffen, aanheffen, *de ſtem voor een ander geeven.*
Vorſtofen, *f.* vorſchieben, und verſtopfen.
Vorſtofen, *v. n.* voor-, overkomen.
Vorſtoß, *m.* in den Bienenſtöcken, *waſtugtige loſ, aan den ingang van de byekorven, onvolmaakte was, v. a. was.*
Vorſtrecken, *v. a.* verſtrekken, verſchieten; einem Geld verſtrecken, *jemand geld verſchieten, leenen.*
Vorſtach, *n.* *overſtek aan een dak, of buis.*
Vorſtattung, *f.* *het maaken van een overſtek aan een dak of buis.*
Vorſtäglich, *adj.* *voor den dag, voor het licht.*
Vorſtand, *m.* voordans.
Vorſtanzen, *v. n.* voordanſſen.
Vorſtänzer, *m.* voordanſſer.
Vorſteil, *m.* voordeel, baat, winſt, nut, profyte; Vorſteil ſchaffen mit einer Waare, *voordeel, winſt doen, voorleggen met zyne koopmanſchap.*
Vorſteil, *n.* voorrang.
Vorſteilhaft, *ſtaſtia*, *adj.* voordeelig, dienſtig, nuttig, profyteelyk.
Vorſteilig, *i.* vertheilhaftig.
Vorſthun, *v. a.* voordoen, te voren, eer doen; *thū du es vor, ich will es nachmachen, doet zy 't eerſt, ik zal 't nadoen*; einem Knechte, *der krank iſt, ſeine Arbeit vorſthun, een knecht, die ziek is, zyn werk voordoen, in zyn plaats doen*; eine Larve, *eine Schürze vorſthun, een masker, een ſchortſloek voordoen.*
Vorſtührer, *f.* de voordeur.
Vorſtrab, *m.* voortogt, voorwagt, voortroepen.
Vorſtraben, *v. n.* voordraaven, voortrekken, voortreedden, voorloopen.
Vorſtrag, *m.* het voorſtel, de voorſtelling.
Vorſtraßen, *v. a.* voordraagen, voorſtellen, voorhouden, uiteen, verklaaren, vertoonen, voorleggen.

Vorſträchlich, *adj.* nuttig, dienſtig, voordeelig.
Vorſtreffen, *f.* *ibertreffen, overtreffen, overhaalen.*
Vorſtrefflich, *adj. & adv.* voortreffelyk, trefſelyk, uitſteekend, uitmuntend, uitnemend, ongemeen; *vorſtrefflich in ſeiner Kunſt ſeyn, voortreffelyk, een overvlieger in zyne konſt zyn.*
Vorſtrefflichkeit, *f.* voortreffelykheid, uitſteekendheid, uitmuntendheid, uitnemendheid.
Vorſtreden, *v. n.* voortreedden, voorgaan.
Vorſtreter, *m.* een voorganger, *die voor, vooraf gaat.*
Vorſtrinken, *v. n.* *jemand gezondheid inſtellen, het jemand brengen, toebrengen met drinken, voordrinken.*
Vorſtrinker, *m.* *inſteller van gezondheid, die voor drinkt.*
Vorſtritt, *m.* voorrang, hoogerhand.
Vorſtrunk, *m.* het voordrinken, *inſtellen, inſtelling van gezondheid met en onder het drinken.*
Vorſtruppen, *f.* voortogt.
Vorſtuch, *m.* *f. Vorſchürze.*
Vorſüber, *f.* vorſep.
Vorüber, *m.* *die zig te voren oeffent, een ander te voren onderwyft, onderrecht of oeffent.*
Vorübergehen, *v. n.* *ſchielyk opkomen, voortvaaren, opſnuiven, opvliegen*; eine vorübergehende Bewegung des Willens, *eene ſchielyk opſnuivende, opkomende, voortvaarende aanloening van den will.*
Vorübergehen, *f.* *bet van te voren oeffenen, onderrechten, onderwyzen.*
Vorverkündigen, *v. a.* voorzeggen, vooraf aankondigen.
Vorverkündiger, *m.* een voorzegger.
Vorverkündigung, *f.* voorzegging.
Vorverſuchen, *v.* *verkoſten.*
Vorurtheil, *n.* vooroordeel; *mit keinen Vorurtheilen eingenommen ſeyn, met geene vooroordelen, voorgevatte gevoelens ingenomen zyn.*
Vorurtheilen, *v. a.* *van te voren oordeelen.*
Vorwachſen, *v. n.* groejen, op-, uitkomen, *uit den grond komen.*
Vorwachter, *f.* *f. Vorſtrab.*
Vorwadgen, *v. a.* overtreffen, overhaalen, *zwaarder weegen.*
Vorwalten, *v. n.* heerſchen, *in zwing gaan, de overhand hebben*; *ſie ſahen die vielen Mißbräuche, die bey dieſem Rechte vermalteten, zy zagen de menigvuldige mißbruiken, die by dit regt heerſchten, de overhand hadden.*
Vorwand, *m.* *f. Vorwendung.*
Vorwarnen, *v. a.* *van te voren waarfchouwen.*
Vorwarnung, *f.* *bet van te voren waarfchouwen.*
Vorwarten, *f.* *vorlauren.*
Vorwärts, *adv.* *voorwaarts, na voren*; *vorwärts hangen, voorwaarts hangen, bellen.*
Vorwegkaufen, *v. a.* *weg-, opkopen.*
Vorwehr, *f.* *Vorſchanze.*
Vorwehren, *v. a.* *afkeeren.*
Vorweisen, *v. a.* *voorwyzen, voortoonen, vertoonen, doen zien, te voorſchyn, vordagen brengen, bialen.*
Vorwenden, *v. a.* *voorwenden, voorhouden.*
Vorwendung, *f.* *voorwending, voorwendzel, uitvlugt.*

Vorwerpen, *v. a.* *voorwerpen, voorſmyten, vorruden, voorwerpen, verwyten, berifpen, beſtraffen.*
Vorwerfung, *f.* *het voorwerpen, verwyten, berifpen, verwytt.*
Vorwerk, *n.* *buitenwerk*; *it. f. Meierhof.*
Vorwärts, *f.* *voorwärts.*
Vorwärts geſetzt, *adj.* *in de front, van voren.*
Vorwägen, *f.* *vorwägen.*
Vorwissen, *v. n.* *voor-, te voren weeten.*
Vorwissen, *n.* *het weeten, de kennis*; *mit, ohne mein Vorwissen, met, buiten myn weeten, met, buiten myne kennis.*
Vorwissen, *adj.* *voorweeten.*
Vorwissenheit, *f.* *voorweetenheid, voorweetenſchap, voorkennis, voorweeten de kennis.*
Vorwissenſchaft, *f.* *voorweetenſchap.*
Vorwitz, *m.* *nieuwsgierig-, weetgierigheid, weerlut.*
Vorwitzig, *adj.* *nieuwsgierig, weeten- en leer-gierig, benieuwd.*
Vorwort, *n.* *voordeen.*
Vorwürden, *n.* *voorwoordeken, voorzetzel.*
Vorwurf, *m.* *voorwerping, voorwerp, verwytt.*
Vorjahr, *m.* *voortand.*
Vorzählen, *v. a.* *voortellen.*
Vorzählen, *n.* *voortekken, voorſpelling, voorſpoek, voorbeduidzel.*
Vorzählen, *v. a.* *voorbeduiden, voorſpellen.*
Vorzählen, *v. a.* *voorwyzen, vertoonen.*
Vorzähler, *m.* *een vertooner, die iets vertoont*; *Vorzähler dieſes, vertooner, bringer dezes.*
Vorzeyten, *adv.* *voortyds, eertyds, voorheen, voordezen, voormaals.*
Vorziehen, *v. a.* *voortrekken*; *die Vorhänge vorziehen, de gordynen voortrekken, voorhaalen, voorſchniven.*
Vorziehen, *den voorrang geeven*; *ich ziehe dich allen vor, ik geef u den voorrang boven allen*; *auf der Waage, zwaarder weegen.*
Vorzimmer, *n.* *voorkamer.*
Vorzug, *Vorgang*, *Vortritt*, *Vorſitz*, *die Vorſtelle*, *f.* *Vorzug, Vorſitz.*
Vorzug, *m.* *voortogt, voortroepen, voorrang.*
Vorzüglich, *adj. & adv.* *ongemeen, uitſteekend, dat den voorrang heeft.*
Vorzünden, *v. n.* *voorlichten.*

W.

Wa, *f.* *wo.*
Waag, *f.* *Wage.*
Waagamt, *n.* *bediening van een waagmeefter.*
Waagballe, *hant*, *f.* *Wageballen, ic.*
Waagkloben, *m.* *het buiſje van een ſnifer.*
Waagkunſt, *f.* *weegkunde.*
Waagmeefter, *f.* *Wingemeefter.*
Waagſchaal, *ſchüffel*, *f.* *Wageſchale.*
Waagſtein, *m.* *weegſteen, het gewicht.*
Waagzüngelein, *n.* *f. Wagebalkzunge.*
Waare, *f.* *waar, waare, goed, koopmansgoed, koopmanſchap, goederen, alerbunde zaaken.*
Wabe, *f.* *honigrat, honigkoek.*
Wachen, *v. n.* *waaken, wakker zyn.*
Wachen, *waaken, wagt houden.*
Wachend, *adj.* *waakend.*
Wache, *f.* *wagt, waake*; *Wache, wagt, ſoldaten, die de wagt hebben*; *die Wache beſtellen, aufführen, abführen, de wagt beſtellen,*

bestellen, optrekken, afrekken; hollen, waaken; auf die Wache siehen, op de wagt trekken, optrekken.

Wachseur, *n.* wuur van, op de wagt.
Wachgeld, -lohn, *n.* waakgeld, -loon.
Wachhaus, *n.* -hude, Wache, *f.* waghuis.
Wachholder, -older, -holderbaum, *m.* jeneverboom.

Wachholderbeer, *f.* jeneverbezie, -best.
Wachholderholz, *n.* hout van den jeneverboom.
Wachholderlatverge, *f.* schel, bast (flikurtzney) van jeneverbezien.

Wachholderöl, *n.* jeneverolie.
Wachholderrauch, *m.* rook van jeneverbessen.
Wachholderstaude, *f.* struik van jeneverbessen, jeneverboom.

Wachholdervogel, *m.* lyster, kramvogel.
Wachholderwasser, *n.* jeneverbrandewyn.
Wachholderzwiet, *m.* tak van een jeneverboom.

Wachhund, *m.* waghond.
Wachmeister, *m.* wagtmeester.
Wachrolle, *f.* wagt, waakrol.
Wachse, *n.* wasch, was.

Wachsam, *adj.* waakzaam, waakend, wakker, wags.

Wachsamkeit, *f.* waakzaamheid, wakkerheid.

Wachseule, *f.* wasbeul, wasdom.

Wachseleiche, *f.* waschbleekery.

Wachseleicher, *m.* waschbleeker, -bleiker.

Wachseoffirer, *m.* wasbootzer, -bootzeerder.

Wachschiff, *n.* wagschiff, uitlegger.

Wachsdraht, *m.* f. Wachslicht

Wachsen, wachsern, *adj.* van was; ein wachsen Bild, een wassen beeld, een beeld van was.

Wachsen, *v. a.* waschen, met wasch bestryken; seinen Tuch, Leder, Schuhe, Stiefeln, linnen, leiler, schoenen waschen, met wasch bestryken; zugeschnittene Seideneug, dat es sich nicht auswätere, zyde stoffe waschichten.

Wachsen, *v. n.* wassen, groeijen, groejen, opwassen, queeken; nicht wohl wachsen, niet wel wassen, tierren, geen tier hebben; der Thee, der Kaffee, und dergleichen wachsen nicht in Europa, de thée, de koffy yn geene gewassen, die in Europa tierig zyn, tier hebben, groejen.

Wachsend, *adj.* wassend, groeyend.

Wachsfackel, *f.* eene toorts, toortsfakkel.

Wachsfarbe, *f.* wasse kleur.

Wachsfärbig, wachsfärb, *adj.* de kleur van het was, geel als was.

Wachshändler, -drimer, *m.* een hanlelaar, koopman in was.

Wachshonig, *m.* honingraad, -koek.

Wachshut, *m.* een gewaste hoed.

Wachskerze, *f.* waschkaars, waskeers.

Wachskerzler, *m.* een waskaarsmaaker.

Wachsklump, *m.* waschkloot, -klomp, -koek, geut.

Wachskrämer, *f.* Wachshändler.

Wachslicht, *n.* waschlicht, -draad.

Wachslicht, *f.* Wachskerze.

Wachslichtlicher, *f.* Wachskerzler.

Wachspflaster, *n.* een plaaster, pleister van was.

Wachspflirer, *f.* Wachspflirer.

Wachspalte, *f.* zalf uit, van was.

Wachspade, *f.* eene meyt.

Wachspock, *m.* een stapeltje, een rolletje, een rolletje waschlicht, -draad.

Wachstafel, *f.* staflein, *n.* een bordje met was bestreeken, waarop de ouden pligten te schryven.

Wachstum, *n.* wassing, wasdom, groeijing, groei.

Wachstube, *f.* f. Wachhaus.

Wachstuch, *n.* waschdoek, trielje.

Wachsucht, *f.* slaapeloosheid, ziekte, ongemak, door het niet slaapen veroorzaakt.

Wachstüchtig, *adj.* ziek, door het niet slaapen.

Wachzung, *f.* schoensmeersel, -vet.

Wachswetter, *m.* groeyzaam weder.

Wachszieher, *m.* een waswerker, waskooper, die waskaarsen maakt en verkoopt.

Wacht, *f.* Wache.

Wachtel, *f.* quakkel, quartel.

Wachtelaan, *f.* Wachtelnege.

Wachtelgeschrey, *n.* f. Wachtelpfeife und -schlag.

Wachtelhund, *m.* parryshond.

Wachtelkniß, *m.* vogeltje, zo groot als een kuartel, of meel, waarvan roode, zwarte en andere soorten zyn.

Wachtelnege, *n.* quakkelnet.

Wachtelpfeife, *f.* quakkelstuitje, quakkelbeentje.

Wachtelschlag, *m.* het slaan van de kuartel.

Wachtelwaigen, *m.* paardsbloem.

Wächter, *m.* waaker, nachtwaaker, klapperman.

Wächterhäuslein, *n.* een wacht-, schilderhuisje.

Wächterhorn, *n.* wagtwaakers hoorn in Duitschland, klap, ratel.

Wächterratel, *f.* een klappermansratel.

Wächterstim, *f.* het geroep van de wagt, de klapperlui, ratelwagt.

Wächterthurn, *f.* Wachthurn.

Wächtersen, *adj.* vry van waaken, vry van de wucht.

Wächtersheit, *f.* vryheid van waaken, van de wucht.

Wächterhäuslein, *f.* Wächterhäuslein.

Wächthurn, *m.* wagt-, waak-, schouw-, bespie, koertoren, koerhuis.

Wachtmeister, *f.* Wachtmeister.

Wachtmeisterlieutenant, *m.* luitenant, majoorluitenant.

Wachtproffen, *m.* stand-, wachtplaats.

Wachtthurn, *f.* Wachthurn.

Wachtsam, Wachtsamkeit, *f.* waschsam.

Wachtelig, wachselend, *adj.* waggelend, wankelend.

Wachseln, *v. n.* waggelen, wankelen, wiggen, wapperen, leuteren, weifelen, schudden, hutzelen; einem der Kopf vor Alter wachseln, waggelen, schudden met het hoofd, schuddebollen, een schuddebol zyn van ouderdom.

Wachselung, *f.* waggeling, het waggelen, wankelen.

Wacker, *m.* het nagthuis, huisje, 't kompas-huis in een schip.

Wacker, *adj.* & adv. wakker, rustig, flink, wierig, waakend, braaf.

Wackerheit, *f.* wakkerheid.

Wackerig, *f.* wacker.

Wad, *f.* Wand, laken.

Wade, *f.* kuit; dicke Waden haben, dikke knuten hebben, wel, dik geknit zyn; dünne Waden haben, beenen zonder knuten, knuteloze beenen, snit-, eyevaars beenen hebben.

Wadel, Wedel, *m.* Schwanz, staatz.

Wadel, *m.* waijer.

Wadel zum Fliege: verjagen, vliegewaijer, vliegejaager.

Wadel zum Wehwasser, Sprengwedel, wyquaft.

Wadellen, *v. n.* waaijen met den staart, met een waijer, met de wyquaft.

Waden, *f.* waten.

Wadenader, *f.* ader, die door de kuit loopt.

Wadsack, *m.* reis-, knapzak, valies.

Wafel, *f.* weevers inflag.

Wafel, Waffeln, *f.* eene wafel.

Wafelbäcker, *m.* een wafelbakker.

Wafelstein, *n.* het wafelyzer.

Waffeln, *f.* Wafel.

Waffen, *n.* wapenen, krygswapenen, wapenuig, geweer; eines hauen den Schwelm, slagranden.

Waffengeklitsch, *n.* het geraas, gekmars, geluid der wapenen, die onder malkander slaande behoord worden.

Waffenhaus, *n.* wapenhuis, ruighuis.

Waffenplatz, *m.* wapenplaats.

Waffenrüstung, *f.* wapenuitruiting, harnas.

Waffen Schmidt, *m.* wapensmid.

Waffenstillstand, *m.* stilstand van wapenen, wapenschorsing, wapenitand.

Waffenzeug, *m.* een wapen-, harnasdans.

Waffenträger, *m.* wapendraager.

Waffenübung, *f.* oefening in de wapenen, het drillen.

Waffen, *v. a.* wapenen, rusten, met, van wapenen voorzien; sich waffen, zig wapenen, de wapenen aandoen, aantrekken.

Wag, *f.* Wage.

Wagballe, *m.* balans, daar de schaaften aan hangen, mede opgeligt worden; f. Wageballen.

Wage, *f.* waag, weeg-, waagfchaal, fchaal; das Himmelszeichen, ober Hestirn der Wage, 't hemelsche teken, gestarnte der waage.

Wagbalken, *m.* waagbalk, evenaar.

Wagbalkfünge, *f.* tongetjen van een evenaar.

Waggeld, *n.* waaggeld, wikkeld.

Wagel, *m.* waaghal, een dol, vermetel, reukeloos mensch, een losbol, loskop.

Wageband, *n.* weeghuis.

Wagelchen, Wägelin, *n.* een wagentje.

Wagemeister, *m.* waagmeester.

Wagen, *v. a.* waagen, avontuuren, bestaan, verzetten, onderzerten; sein Leben soderlich wagen, zyn leeven waagen, roeklooselyk in de waagfchaal stellen.

Wagen, *m.* wagen, koetswagen, karos; das ist sein Wagen und Flug, dat is zyn broodwinning, neering, wagen en ploeg; den Wagen vor die Ochsen spannen, die Pferde hinten an den Wagen spannen, de ossen, paarden agter den wagen spannen, het agterste voor doen, zetten, omdraaijen, verkeerd doen, te werk gaan.

Wagen, *v. a.* weegen; wiegen, wegen, opweegen, ophaalen; etwas schwer wiegen, iets zwaar weegen; der Wallen wird ungefahr drei Centner wagen, die baal zal bykans drie honderd ponden ophaalen, weegen.

Wagenachs, -achse, *f.* wagenas, wagenpil.

Wagenbaum, *m.* de distel van een wagen, distelboom.

Wagenburg, *f.* affnyding, verschansing, om de straaten te stoppen, Itraatschans.
Wagenburg, *f.* wagenburg.
Wagendeckel, *f.* een wagenkleed.
Wagendeksel, *f.* wagensdissel, disselboom.
Wagener, *f.* Wagener.
Wagenerarbeit, *f.* wagemaaikerswerk.
Wagenflechte, *f.* *f.* Wagenforb.
Wagenfracht, *f.* wagenvrage.
Wagenfpoor, *n.* wagenspoor, radspoor, spoorflag.
Wagenfchirr, *n.* het wagenruig.
Wagenfessel, *n.* 't werk, gefel, daar de koets of wagenbak op rust.
Wagenfels, *f.* *f.* Wagenfels.
Wagenhaus, *n.* *f.* Wagenfchuppe.
Wagenkette, *f.* de keten aan een wagen.
Wagenknecht, *m.* een voermansknecht, voerman.
Wagenkrat, *m.* wagenkrat.
Wagenleife, *f.* *f.* Wagenfels.
Wagenleitern, *f.* wagenladders.
Wagenmacher, *f.* Wagener.
Wagenmeister, *m.* wagenmeester, vragmeester.
Wagenpferd, *roß*, *n.* een karpard, paard voor een wagen.
Wagenrad, *n.* wagenrad, - wiel.
Wagenroß, *n.* *f.* Wagenpferd.
Wagenfchmied, *n.* fchmied, *f.* wagenfmeer, karrefmeer, -fmeerfel.
Wagenfchuppe, *f.* wagenhuis.
Wagenfeil, *n.* ftange *f.* wagenfareel, -zeel.
Wagenwinde, *f.* een dommekragt.
Wagenfchalen, *f.* Wagenfchel.
Wäger, **Wägerfnecht**, *m.* weeger.
Wägerfchale, *f.* wägerfchaal, weegerfchal; fein Leben in die Wägerfchale feßen, *z*yn leven in de waagfchal zetten, 't waagen, opzetten.
Wägerfpiel, *n.* waagfpiel.
Wägerfel, *f.* Wägerfcheld.
Wägerhals, *m.* een waaghal, ftante onderneemer.
Wägerhalter, *m.* fchour voor eene balans, balansophouder.
Wägerhaus, *n.* *f.* Wägerfchale.
Wägerlobe, *m.* de fcheer aan eene fchaal.
Wägerfnecht, *f.* Wäger.
Wägerfunkt, *f.* de weegkunde.
Wägerlein, *n.* *f.* Wägerfchalen.
Wägerlein, *n.* een balansje.
Wägermacher, *m.* een balansmaaker.
Wägermeister, *f.* Wägermeester.
Wägerm, *m.* wagenmaaker, radmaaker.
Wägerholz, *n.* wagen-, wagenmaakershout, -fchor.
Wägeris, *f.* geval, kans, beurtvulligheid, waagfpiel.
Wägerfchale, *f.* Wägerfchale.
Wägerfchreiber, *m.* een fchryver in de waag.
Wägerfpiel, *n.* het gewaagfpiel.
Wägerfpieler, *f.* Wägerfchalen.
Wägerfpiel, *m.* een brief van, uit de waag; een waagbriefje.
Wägerfpiel, *n.* *f.* Wägerfchalen.
Wäger, *f.* keur, keuze, verkiezing; einem die Wäger geben, *j*emand de keuze geeven; es ift keine Wäger darunter, *d*aar valt niet te kiezen.
Wägeramt, *n.* een verki:baar ampt.
Wägeren, *ermählen*, *auferwählen*, *tiefen*, *v. a.* kiezen, keuren, verkiezen.

Wägerfchig, *adj.* verkiezbaar, verkiezelyk.
Wägerig, *adj.* teer, zwak, onluftig.
Wägerkind, *n.* een aangenomen kind.
Wägerkoning, *m.* een gekoozen koning.
Wägerkryk, *n.* verkiezelyk koningryk, keuryk.
Wägerfpruch, *m.* zinfpreuk.
Wägerfraft, *f.* keurfraft.
Wägerfraft, *flag*, *veld*; *f.* Wägerfraft.
Wägerftein, *m.* keurfteen, -ballerje.
Wägerfimme, *f.* keurfstemme.
Wägerfag, *m.* keurfdag.
Wägerfimmer, *n.* keurkamer, *daar men een paus keurt, verkieft.*
Wäger, *m.* waan, onwis gevoelen; einem Wäger fchöpfen, *z*ig iets verbeelden.
Wägeren, *v. n.* waanen, meenen, *z*ig laten voorftaan, vermoeden.
Wägerfinnig, *adj.* krankhoofdig, krankzinnig.
Wägerfucht, *f.* krankzinnigheid, uitzinnigheid, dolligheid, raazende ziekte.
Wägerfchuldig, *adj.* krankzinnig, uitzinnig, dol, woedend.
Wägerwis, *m.* waanwysheid, neuswysheid, laardunkenheid, krankhoofdigheid.
Wägerwisig, *adj.* *u. v.* waanwys, neuswys, laardunkend, krankhoofdig, krankzinnig.
Wäger, *f.* de waar; *f.* Waare.
Wäger, *adj.* waar, zeker, gewis; *ifst nicht wäger? is het niet waar?* die wahre Kirche, *d*ie wahre Religion, *d*as wahre Chriftenthum, *d*e waare kerk, religie, 't waare chriftendom; *d*ie wahre Jugend, *d*e waare, rege, oprege deugf.
Wägeren, *f.* wägen; eines Wüfches gewo:het worden, *i*n een wüfch ftangen, *d*e begeerte verkrygen, vervuld zien.
Wägerhaft, **wägerhaftig**, *adj.* *u. v.* ragtig.
Wägerhaftig bifender, *m.* die *z*ig waarlyk bekeert, *t*ot inkeer komt.
Wägerhaftigkeit, *f.* waaragtigheid, waarheid.
Wägerhaftiglyk, *adv.* *f.* wägerhaft und wägerfch.
Wägerheit, *f.* waarheid; *d*ie Wägerheit *z*u fagen, *d*e waarheid, *regt* nit te zeggen; *d*ie Wägerheiten des Evangelii, *d*e waarheden des evangelium; *wer* die Wägerheit, *wer*n man die Wägerheit acht, *d*em, *fo* fchlagt man den Fiedelbogen auf dem Kopf entgegen, *u*m das Maul, *d*e waarheid *w*il altyd niet gezegd wezen; *K*inder und Narren reden die Wägerheit, *k*inderen en gekken fpreeken, *z*eggen *d*e waarheid.
Wägerheitliebender, *m.* een waarheidlievend, *d*ie *d*e waarheid lief heeft, *b*emint.
Wägerheitsbegierft, *adj.* begeerig, haakend na waarheid.
Wägerheitfucht, *f.* liefste tot de waarheid.
Wägerfch, *adv.* waarlyk, waaragtig, zekerlyk, voorwaar; *w*ärfch, *w*ärfch fage ich euch, *voorwaar, voorwaar zeg ik n.*
Wägernehmen, *v. a.* waarneemen, agt- of gade ftaan, bezorgen, befpeden, kondfchappen; *e*inige Schiffe auf der See, *e*enige fchepen op zee opdoen, *g*ewaar worden.
Wägernehmlich, *adj.* *d*at men waarneemt, *wa*rgenomen kan worden.
Wägernehmung, *f.* waarneeming, betragting, nakoming.
Wägerfagen, *v. n.* waarzeggen, voorzeggen,

voorwikken, voorafgiften; *e*inew nach Zigeunerweife waarfagen, *j*emand voorfpe-len, *h*em *z*yn noodlot voorzeggen, *g*oed ge-luk zeggen; *e*twaas aus dem Flugel, *S*timme der Wäger, *E*ingewoide der Ziere, *w*igelen, *w*ikken, *u*t *d*e vliegen, *S*timme der vogelen, *n*it 't ingewand der dieren, *i*ets waar, *voorzeggen.*
Wägerfager, *m.* waarzegger, voorzegger, wikkker, wigchelaar, voorwikkker, voorfpeiler;
Wägerfager aus der Hand, *handkyker.*
Wägerfagerbücher, *n.* boeken der waarzeggen.
Wägerfageren, *f.* waarzeggerij, wigchelaarij, wikkkerij.
Wägerfagerfchim, *m.* *d*e geest van voorzegging.
Wägerfagerin, *f.* eene waarzegster, voorfpe-ster, voorzegster.
Wägerfagerfch, *adj.* waarzeggend, voorfpe-lend, *d*at tot het waarzeggen, *w*igchelen be-boort.
Wägerfagerfch, *f.* *f.* Wägerfageren.
Wägerfagung, *f.* waarzegging, voorzegging, her wigchelen.
Wägerfchauen, *f.* warnen.
Wägerfcheynlich, *adj.* *u. v.* waarfchynlyk.
Wägerfcheynlichkeit, *f.* waarfchynlykheid.
Wägerfcheynen, *n.* waarteken, merk, teken.
Wägerwolf, *m.* weerwolf; *W*ärmwolf.
Wäger, *m.* een fergeant, *o*nderofficier, *d*ie *d*e foldaaten in gelederen ftekt, *l*aat gaan, *d*e eerfte fergeant van eene compagnie.
Wäger, *W*aide, *W*eid, *F*ärberkraut, *n.* wouwe.
Wäger, *v. n.* *i*n wonw, *w*eide venen.
Wägermühle, *f.* weed-, wouwmolen.
Wäger, *f.* wees, weesje, weeskind, beftorven kind.
Wägerkammer, *n.* weeskamer.
Wägergericht, *n.* de weeskamer.
Wägerhaus, *n.* weeshuis.
Wägerherr, *m.* de weesheer, *b*uitenvader van een weeshuis, *r*egent van een weeshuis.
Wägerjunge, *m.* -mdgdehen, *n.* weesjongen, -meis e.
Wägerkind, *n.* *f.* Wäger.
Wägermdgdehen, *n.* *f.* het Wägerjunge.
Wägermutter, *f.* eene weesmoeder, *b*uitenmoeder, *r*egentes van een weeshuis.
Wägerwand, *m.* de ftat van een weeskind.
Wägerwater, *m.* weesmeester, -vader.
Wägerstein, *n.* een weesje, weeskind; *f.* *W*alk.
Wägerbaum, *w*elcke *R*uß, *b*ep *w*elch.
Wäger, *u. f. w.* *f.* *W*alk, *u. f. m.*
Wäger, *m.* woud, bofch, bofchaadje, hout.
Wägerdamtmann, *m.* woud-, bofchgraaft, hout-vefter, woudmeester.
Wägerdiene, *f.* eene wilde bye.
Wägerbirn, *f.* eene wilde peer, van een onge-ten boom.
Wägerbirnbaum, *m.* een wilde peerenboom.
Wägerblume, *f.* wilde, bofchbloem.
Wägerbruder, *m.* bofchbroeder, hermyt, klui-zenaar.
Wägerdissel, *f.* hulfst, fteekpalm.
Wägerden, *f.* *f.* *W*ald.
Wägerdel, *m.* woudezels.
Wägerfaren, *-faren*, *m.* varen, glasblazer-kruid.
Wägerfack, *n.* vlaskruid, wild vlas.
Wägergeist, *m.* *f.* *W*alhgott.
Wägergang, *m.* kwinkelering, *g*ekweel *d*e *v*ogelzjes in een bofch.
Wägerfchrey, *n.* bofch-, jagtgefchreeuw.
Wägerfchrey, *n.* bofch-, jagtgefchreeuw.

Waldgewächs, *n.* eene plant in een bosch, wilde plant.
Waldbaijen, *m.* kamperfoeli, memmekenskruid.
Waldbalckstein, *n.* lieve vrouwe bedstroo.
Waldegott, *m.* woud-, boschgod, -man, satir.
Waldegöttinn, *f.* woud-, boschgodin.
Waldbonia, *m.* & *n.* waldbeoning.
Waldborff, *m.* herrshooy.
Waldborn, *n.* waldhoorn.
Waldbüter, *m.* woudwagter, boschwachter.
Waldbütte, *f.* een buisje in een woud, -bosch.
Waldbicht, *walbig*, *adj.* boschagtig, woudagtig.
Waldbierke, *f.* eene wilde kars.
Waldbrecht, *m.* f. Waldbüter.
Waldbrolauch, *m.* beerelook, daslook.
Waldbtel, *m.* Walbmangold, wintergroen.
Waldbtein, *n.* een boschje.
Waldbierke, *f.* een gekwifse leenwerk.
Waldbille, *f.* f. Waldbaijen.
Waldbmann, *m.* f. Waldegott.
Walbmangold, *n.* wintergroen.
Waldbmännlein, *n.* f. Waldbmeister.
Waldbmaß, *f.* gorie meel, meel van gepelde haver, havergort.
Waldrand, *f.* boschmuis.
Waldbmeister, *ein* Kraut, f. Waldbaijen.
Waldbmeister, *m.* mindlein, *n.* woudmeester.
Waldbstbaum, *m.* wilde olyfboom.
Waldbdornung, *f.* reglement omtrent een bosch, -woud.
Waldbrebe, *f.* klemeische, meelboom.
Waldbrecht, *n.* het boschrecht, gebruik van, in een bosch.
Waldbreich, *f.* waldicht.
Waldbreuter, *f.* Waldbüter.
Waldbstade, *n.* schule aan een bosch, -woud.
Waldbstlang, *f.* eene boschslang.
Waldbstneppe, *f.* woud-, houtstn. p. snip.
Waldbstpas, *speeling*, *m.* grasmotich, kleinste slag van een motich.
Waldbstadt, *f.* woudstad.
Waldbstrob, *n.* waldtroo.
Waldbstusel, *f.* Waldegott, een satir, enz.
Waldbuing, *f.* Wald.
Waldevogel, *m.* vogelein, *n.* boschvogel, wilde vogel; er leeft die Waldbvogelein sergen, by laut de violen zorgen, by leefte zorgeloos.
Walddwart, *f.* Waldbüter.
Walddrecht, *adv.* boschwaarts, na het bosch, woud.
Waldbwinde, *f.* geitenblad, memmekenskruid.
Waldbwur, *f.* waalwortel, sineerwortel.
Waldfisch, *m.* walvisch, wale.
Waldfischbein, *n.* walvischbeen, balyn.
Waldfischbeniel, *m.* walvrastand.
Waldfischfang, *m.* walvischvangst.
Waldfischfloh, *leisch*, *m.* f. Waldfischsaamen.
Waldfischsaamen, *schöß*, *m.* walvischschot, walfchor.
Walgen, *walgern*, *v. n.* walgen, een walg hebben, of krygen.
Walgerholz, *n.* het rolhout.
Walghern, *v. a.* rollen, opmaaken; den Leig walghern, den deeg opmaaken.
Walglucht, *adj.* walglyk, slaauw; mit wird walglucht, ik woord slaauw.
Walgunn, *f.* walging, walg, weezin, slaauwte.

Waffen, *v. a.* vollen, vullen; **Zuch**, **Strampse** waffen, laken, kousen vullen.
Walter, *m.* voller, volder, vuller, vulder.
Walfereerde, *f.* vol-, vularde, om de vettigheit uit het laken te trekken.
Walfertkunst, *f.* volder-, vulderkunst.
Walfesaf, *n.* walkbank, tafel, daar de boedelmaaker syne boeden op wakt, bearbeit.
Walfimble, *f.* vol-, vul-, vollersmolten.
Walfmüller, *m.* f. Walter.
Walfrofel, *f.* f. Walfesaf.
Wall, *m.* des Waffers, de ebbe, vloed.
Wall, *m.* wal, veste, bolwerk; hinter dem Walle wohnen, aan de vest woonen; abgepfalter Hafen für Schiffe, wal, afgepaalde haven voor schepen.
Wallach, *m.* ruïn, ruyn, ruïnpaard, gesneeden paard.
Wallachen, *v. a.* ruïnen, lubben eenen bengst.
Wallbloch, *holz*, *n.* rol, cylinder.
Wallbruder, *m.* een pelgrim, bedevaartganger.
Wallen, *v. n.* wandelen, reizen.
Wallen, *v. n.* wallen, wellen, opwellen, zieden, kookken, opkookken; Wallen aufwerfen, wellen, golven, baaren opwerpen; wallende See, holle, bolgaande, bolschietende zee, deining.
Wallend, *adj.* kookkend, opziedend, opborrelend.
Wallendistel, *j.* Walddistel.
Wallfahrt, *f.* bede- beë- bidvaart.
Wallfahrten, *v. n.* in pilgrimie gaan, bedevaartreizen, een bedevaart doen.
Wallfahrer, *m.* f. Wallbruder.
Wallholz, *f.* Wallbloch.
Wallenisch, *adj.* walfsch, die wallonische Sprache, de walfsche taal.
Wallrath, *m.* f. Waldfischsaamen.
Wallros, *n.* het zeepaard.
Wallschwein, *n.* het zeeverken.
Wallstadt, *f.* veytplaats, slagveld.
Wallstrob, *f.* Waldbstrob.
Walltag, *m.* keurdag.
Wallwurz, *f.* f. Walbwurz.
Wallstein, *m.* wallsteen-berglym.
Wallten, *v. n.* bedillen, beschikken, bestieren; das walte Gott! dat bestiere de goede God!
Walze, *u. f. w.* f. Walze, *u. f. w.*
Walze, *f.* rol, rolle, rond rolhout, rondhout.
Walzen, *v. a.* wentelen, rollen, tuimelen; einen Stein walzen, wälzen, eenen steen rollen, voortrollen; sich in der Wollust, im Sündenforthe wälzen, zig in de wellust badden, ergerlyk heeven, allerlei zonden pleegen.
Walzicht, *adj.* als eene rol, als eene cylinder; wentelbaar.
Walzdüle, *f.* een cylinder, rol.
Walzung, *f.* het rollen, wentelen.
Wamme, **Wampe**, *f.* (altes Wort) buik, lyf, onderlyf; der Dachsen unten am Halse, de kossen, kwabbe van een os.
Wamme, **Schweinewamme**, een verkensmaag, pens.
Wamme, **Kalbsaunen**, darm, ingewand.
Wammenreffer, *m.* een penseeter.
Wammenmarkt, *n.* markt, plaats, daar pens verkogt word.
Wammer, *m.* ingewand van een bert.
Wammes, *n.* wambes, wambuis, korte mans-

rok; einem das Wammes ausklopfen, jemand de huid vol slagen geeven, afrosfen.
Wammestragen, *m.* kraag of bals van een wambuis.
Wammeschoos, *m.* schoote of onderlip van een wambuis.
Wampe, *f.* Wamme.
Wan, *f.* Wahn.
Wan, *f.* wann.
Wan, *wanicht*, *adj.* (ein altes Wort) ledig, leeg, yl, geleegd, ledig gemaakt.
Wand, **Wad**, *f.* & *n.* het laken; sich in Wand kleiden, zig met laken kleeden, lakenkleeren aandoen.
Wand, *f.* wand, muur; eine baußällige Wand, een bouwvallige muur; mit dem Kopfe wider die Wand laufen, met den kop tegen den muur loopen, eene gekke, onmogelyke zaak, laad onderneemen, uitvoeren.
Wand, **Wastwand**, *f.* bet wandt, tonwerk, dat de mast aan beide zyden houdt.
Wand, *an der Druckerpresse*, zydbalken, staande balken, of stylen van eene drukpers.
Wand, *eines Vogelnezes*, vleugel van een vogelnet.
Wandel, *m.* wandel, ommeegang, leeven, bedryf; einen ehbaren Wandel führen, een eerbaar, eerlyk leven leiden; ohne Wandel seyn, zonder gebrek, onberispelyk zyn.
Wandelbar, *adj.* & *adv.* keerbaar, wankelmoedig, wisselbaar, veranderlyk, wisselvallig; die Uhr ist wandelbar worden, het horlogie is ontfeld, van zyn stel, gang.
Wandelbarkeit, *f.* veranderlykheid, wisselvalligheid, onbestendigheid.
Wandeler, *f.* Wanderer.
Wandelgeist, *m.* -hirn, *n.* een onbestendig, wispeluurig, veranderlyk menfch.
Wandelglück, *n.* onbestendigheid, wisselvalligheid, veranderlykheid van het geluk.
Wandelhirn, *f.* Wandelgeist.
Wandeln, *v. a.* veranderen.
Wandeln, *v. n.* wandelen, leeven, zig draagen, gedraagen, houden; sich verndern.
Wandelung, *f.* wandeling, verandering.
Wandertümel, *m.* een reizak.
Wandergedächte, *n.* reistug, reisgoed.
Wandereisell, *m.* reisgezel, makker op reis.
Wanderyahr, *n.* het reisaar, jaar, waarin men reist, of gereist heeft.
Wanderteid, *n.* een, het reiskleed, de reiskrok.
Wandern, *v. n.* wandelen, reizen, gaan; in die Fremde wandern, eene reis na vromde landen doen; davon wandern, heen gaan; aus dem Hause wandern, uit het huis gaan.
Wanderer, **Wanderermann**, *m.* wandelaar, reiziger.
Wanderebündel, *f.* Wanderebündel.
Wanderkchaft, *f.* vromdelingschap, pelgrimie, reis.
Wanderefrau, *f.* eene vrouw, die reist.
Wanderermann, *m.* f. Wanderer.
Wanderstaf, *m.* wandelstaf, -stok.
Wanderrung, *f.* reis, het reizen, de pelgrimie.
Wanderrührung, *f.* reiskosten, kosten van de reis.
Wandhaack, *naegel*, *m.* bout, nagel, yzere bout, kleinhaak.
Wandlaas, *f.* wandluis, walluis, weegluis.
Wandlaustraut,

Wandlauskraut, *n.* wandluiskruid, stinkende lich.

Wandleuchter, *m.* een hang-, armlaker.

Wandnagel, *m.* f. Wandhaak.

Wandpfeiler, *m.* een wandpylaar.

Wandschneider, *m.* Gewandschneider, een lakenverkooper.

Wanduhr, *f.* eene hangende klok, een hangend horlogie.

Wandwäher, *w.* weher, *m.* krem, smerl, gespikkelde jagtvoegel, van de kleinste soort.

Wandhre, *f.* ydele eer, glorie.

Wange, *f.* wang, kaak.

Wanglaube, *m.* wan-, waangelooft.

Wangldubig, *adj.* waangelooft, die geen goed, vast geloof heeft.

Wandhirn, *n.* een krankhoofd, een zwak hoofd, vol muizenesten.

Wandhoffnung, *f.* ongegronde, valsche hoop.

Wandicht, *adj.* f. wan.

Wankelbar, *f.* bep. wankeud.

Wankeler, *m.* een onbeltendige, wispeltuurige.

Wankelmuth, *m.* f. Wankelmuthigheid.

Wankelmuthig, *f.* bep. wankeud.

Wankelmuthigkeit, *f.* wankeling, waggeling, wankelmoedigheid, wispeltuurigheid, wuftheid, onbeltendigheid.

Wankeln, *w.* wankelnd, *f.* wanken, *ic.*

Wankelrede, *f.* wispeltuurige reden.

Wankelzinn, *m.* f. Wankelmuthigkeit.

Wanken, *v. n.* wankelen, waggelen, wappelen, wikkelen, wiggelen; im Gehen, waggelen al gaande, waggelbeenen, een waggelende gang hebben; ein Schiff durch Anschlagung der Wellen, een schip wiegen, hobbelen van de baaren; im Glauben, in seiner Hoffnung wanken, wankelen, waggelen, wiefelen in zyn geloof, in zyne hoop; in der Rede wanken, footen in de reilen; es wankt in dem Hause, het spookt in dat huis, het is 'er niet pluis.

Wankend, *w.* wankelnd, *w.* wankelbaar, *w.* wankelmoedig, *w.* wispeltuurig, *w.* wuf, veranderlyk, onbeltendig.

Wann, *adv.* wanneer, als, indien, of; wann wollet ihr kommen? wanneer wilt gy komen? wann Gott will, zoon God wil; wann aber, maar wanneer; wann anderst, zoo, inlieden anders; wann ihr auch mein Bruder wdret, al waart gy myn broeder; wann nicht, zoo niet; wann nun, indien nu; wann schon, hoewel, alhoewel, of schoon.

Wanne, *f.* Schwingwanne, eene waz.

Wanne, *f.* baadkuip.

Wannecht, *adv.* wanneer.

Wannen, *v. a.* wannen; den Haber wannen, den haver wannen.

Wannen, *n.* het wannen.

Wannen, *adv.* van waar, waarvan daan? von wannen kommt du? waar komt gy van daan.

Wannenhero, *adv.* waarom, om welke reden; wannenhero es dann geschehen, waarom het dan geschiedde, -gebeurd is; wannenhero ich euch vermahne, waarom, om welke reden ik u vermaan.

Wannenwäher, *f.* Wandwäher.

Wannlein, *n.* kuipje, kleine druivebak.

Wansau, *adj.* verichaald, verwaaid.

Wansau, *adv.* *m.* uitzinnig-, krankzinnigheid, zinneloosheid; *f.* Wahnwijs.

Wansinnig, *adj.* krankzinnig, uitzinnig, zinneloos.

Wans, *m.* pens, buik; seinen Wans füllen, zyn pens vullen.

Wansig, *adj.* dikwansig, *adj.* dikpens, dikbuik, dikzak.

Wanze, *f.* Wanze, *u. f. w.*

Wansig, *adj.* wanwijsig, *f.* Wansinn, *ic.*

Wanz, *f.* wandluis, walluis, weegluis.

Wanzkraut, *n.* f. Wandlauskraut.

Wanzicht, *adj.* van, met een wand-, weegluis; das Bett ist wanzig, in die bedstede zyn wand-, weegluizen.

Wapen, *n.* wapen.

Wapenauslegung, *f.* verklaaring, uitlegging van een wapen.

Wapenbudy, *n.* wapenboek, -rol.

Wapenseld, *n.* het veld, kwartier van een wapen.

Wapenhalter, *m.* een wapenhouder.

Wapenkunst, *f.* wapenkunst, -kunde, wapenschildkunde.

Wapenmantel, *m.* 'e bekleedsel van een wapen.

Wapenrok, *m.* wapenrok.

Wapenschild, *m.* wapenschild.

Wapenschildlein, *n.* een wapenschildje, het milden van een schild.

Wapenspiegel, *m.* spiegel, wapenspiegel op 't agterkustel van een groot schip.

Wapenspruch, *m.* wapenspreuk.

Wapenschildung, *f.* verdeeling van het wapen.

Wapenverstandiger, *m.* die zig op de verklarung, uitlegging van de wapens verstaat, die 'er in bedreeven is.

Wapenzijerde, *f.* wapensieraad, lofwerk rondom een wapen.

Wapnen, *f.* wapnen.

Wappen, *u. f. w.* f. Wapen, *u. f. w.*

War, *u. f. w.* f. wahr, *u. f. w.*

War, *imperf.* von seon, ik was.

Waran, *f.* Moran.

Wardein, *m.* wardyn, waardyn van de mant, waardeerder.

Wardeiren, *v. a.* waardeeren, toetsen, probeeren.

Warren, *w.* *v. a.* duurn, aan-, standhouden; ihre Freundschaft hat nicht lange gedwret, huere vrienfchap heeft niet lang geduurd, stand gehouden; das Dbit wdret nicht, die vrugt duurt niet, is niet op den duur; eines Wunsches gedwret werden, in een wenscb slaagen, de begeerte verkrygen, vervuld zien.

Warrend, *adj.* geduurende, staande; im wdrenden Kriege, gedurende den oorlog; in wdrender Ehe, staande dit huwelyk.

Warhaft, *adj.* *adv.* duurzaam, bestendig, aanhoudend; warhafte Freundschaft, duurzaame, bestendige vrienfchap; das ist nicht warhaft, dat is niet duurzaam, bestendig, op den duur.

Warhaftigkeit, *f.* duurzaamheid, bestendigheid.

Warlich, *f.* warhich.

Warm, *adj.* *adv.* warm; eine warme Stube, ein warmes Kleid, een warme kamer, vertrek, een warm kleed; warm sigen, op zyn gemak zitten, warm witten, wel hebben, groote, drukke bezigheden hebben.

Wärme, *f.* warmte.

Wärmen, *v. a.* warmen; sich an den Ofen, zig warmen, verwarmen aan, by den kaggel; eine Speise, een spy; verwarmen, opwarmen; sich bey fremden Feuer wärmen, voordeel trekken uit een ander mans goet; ich wetsch, bep. was für einem Feuer er sich wärmet, ik weet, wat man by is, ik ken hem door en door.

Wärmen, *n.* het warmen, opwarmen.

Wärmefuer, *n.* zuur op den baard.

Wärmflasche, *f.* eene beilfoof, eene bedoltes met warm water.

Wärmkorb, *m.* vuurmande, vuurkorf.

Wärmspanne, *f.* komfoor, vuurtest, om iets te verwarmen; zum Bettwdrmen, bedpan.

Wärmung, *f.* het warmen.

Wärnehmen, *f.* wahrnehmen.

Wärnen, *v. a.* waarschouwen, vermaanen zig te hoelen, te wagen; ich will dich gewarnt haben, ich wil u gewaarfchouwd hebben.

Warner, *m.* een waarschouwer.

Warnung, *f.* waarschouwing; andern zur Warnung, ter waarschouwing van anderen, anderen tot een voorbeeld, anderen tot eene leer.

Wart, *f.* f. Wartung.

Warte, *f.* wagt-, bespietoren-

Warten, *n.* het wagen, oppassen, bezorgen, waarneemen.

Warten, *v. a.* wagen, beiden, vertoeven; nicht lange warten, niet lang wagen, toeven, vertoeven; einen Kranken, een zieken bewaaren, bezorgen; seines Amtes, zyn ampt bedienen, zyne dingen doen, bezorgen, waarneemen.

Warte nur! beid, wagt maar!

Warten, *adv.* *v. a.* wagen, oppassen, oppassen, dienen; abwarten, afwagten, bedienen, zyne dingen doen, bezorgen; sich wohl, zig zeer wel wagen, vieren, troetelen.

Warter, *m.* een oppasser, bewaaker, bewaarder, bezorger.

Warterinn, *m.* Warfrau, *f.* eene oppaster, bezorgster, bewaardster, bewaakster.

Wartgeld, *n.* wagtgeld.

Wartchild, *n.* een naakt of effen schild, daer niets op geschilderd is.

Wartthuren, *f.* Warte, wagt, bespietoren.

Wartung, *f.* oppassing, waging, bewaaring, hoede, opwaging.

Warte, *f.* Warte, *u. f. w.*

Warum, *adv.* waarom; warum thut ihr das? waarom doet gy dat? waarom is 't, dat gy dat doet?

Wärung, *f.* f. Warhaftigkeit.

Wärwolf, *m.* f. Wäbrwolf, weerwolf, nagtspook, biegebauw, krankzinnig of dol mensch, die 's nagts de luiden bang maakt, slaat en smyt, enz.

Wärzchen an Weiberbrüsten, *n.* tepel, tepels der borsten; kleine Wärzchen haben, klein zyn van tepels.

Wärzchenflein, *n.* tepelzalfje.

Wärze, *f.* wrat; an einem Auge, wen aan een oog; der Brust, f. Wärzchen.

Wärzentrant, *n.* wegwetis, *f.* wrattenkruid, klier-, speenkruid.

Wärzigt, *adj.* wratagtig, vol wratten, vol wratjes.

Wärzlein, *f.* Wärzchen.

Was, *pron.* wat; was für ein? was für? wat voor een? wat voor? wat, welk? an was,

an was, waaraan; über was, waar over; aus waser Macht, uit, door welke magt, waerlen Mittel, welke, wat voor middelen; verlangt ihr was, begeert gy iets, iet?

Wasch, Wäsch, f. Wäsche.

Waschbank, f. waschbank.

Waschbecken, n. doorhaalteil.

Waschbleuel, m. f. Wäschebleuel.

Wäsche, f. wasch; schwarze, wasch, 't vuile linnen, bevuilde kleeren.

Wäsche, f. das Waschen selbst, wassching, wasch, 't wasschen; mit der Wäsche zu thun haben, met de kleeren bezig zyn, de kleeren, wasch over de vloer bebben; wessse, wasch, schoon, gewasschen, zuiver linnen.

Wäschebleuel, m. linnenbeuker, linnenklopper.

Waschen, v. a. wasschen; das schwarze Leinwandzeug, 't vuil linnen wasschen; waschen und seggen, wasschen en schuuren, schoon maaken; die Schüsseln, de schotelen wassen; waschen, f. plaudern; den Mund waschen, den mond spoelen.

Waschen, v. n. praaten, babbelen, kallen; nichts thun als waschen, niets doen dan praaten.

Wascher, m. wasscher; babbelaar, praater.

Wascherin, f. snap, gefnap, gekakel, praat.

Wascherin, f. praatier, babbelaarster, kalmoer.

Wascherin, f. waschster, waster; eines seyn, jemand bewasschen, zyne waschster zyn.

Wascherlohn, Waschlohn, n. het waschloon, waschgeld.

Waschsaß, n. waschvat, waschtobbe.

Waschhaft, wächtig, adj. praatziek, snappend.

Waschhaus, n. wasschery, waschhuys, -keuken, plaats.

Wäscherin, f. waschbaat.

Waschfessel, m. waschketel, ketel tot waschen.

Waschkorb, m. kleérmand, mande voor het vuil linnen.

Waschrant, n. zeepkruid.

Waschtafel, -tuse, f. f. Waschsaß.

Waschlauge, f. looz water, ziedend waschwater.

Waschleine, f. lyn, touw, om het gewasschen linnen goed op te hangen, kleeritokken.

Waschlohn, n. f. Wäscherlohn.

Waschmaad, f. f. Wäscherin.

Waschmarkt, m. plaats, byeenkomst, om te praaten, snappen.

Waschte, wächte, imperf. von waschen, ik praatte, babbelde, snapte.

Waschtrug, m. waschbak.

Waschung, f. het wasschen.

Waschwasser, n. waschwater, zeepzop.

Waschweib, n. f. Wäscherin.

Waschwuber, m. kleértobbe, waschtobbe, -kuip.

Wase, Wase, f. moey, vaders of moeders zuster.

Wase, Wasen, m. zode, zod, afgespitte aarde, plasse; Wasen stechen, zolen steeken.

Waisenbait, f. grasbank, zitting in het gras.

Waisenmeister, m. beul, scherprechter.

Wasenstecher, m. een zoden-, plaggensteeker, die zolen steekt.

Wasenstück, n. boulingrein, bolbaan van zoden.

Wasenwall, m. zodewal, -schans, met zoden, plaggen opgemurd.

Waser, wasser, pron. interr. wat, wat voor; aus waser Macht thust du das? uit wat voor, door welke magt doet gy dat? wasserlen Mittel brauchet ihr? wat voor, welke middelen gebruikt gy?

Wascht, adj. met zoden, plaggen belegte.

Wasser, n. water; gut, frisches, springend, stehend Wasser, goed, versch, springend, stuaude water; gebrannt Wasser, gebrant, overgehaald water; er reicht ihm das Wasser nicht, 't gaat hem niet; by gelykt hem niet; der Anschlag ist zu Wasser worden, de toetge, aanslag is verrydeld; stille Wasser gründen, sind tief, stille waters hebben diepe gronden; das Wasser auf seine Mühlen richten, op zyn voordel denken; sein Wasser lassen, zyn water maaken, pilsen; Wasser ins Meer tragen, overtollige werken doen; über dem Wasser wohnen auch Leute, de goede smank heerscht overal, men kan elders ook orideelen; im trüben Wasser fischen, in troebel water visschen, zyn voordel in, by voordele doen; man muß das saule Wasser nicht ausgießen, bis man frisches habe, men moet de oude schoenen niet verwerpen, voor dat men nieuwe heeft.

Wasserader, f. waterader, scheut, wel.

Wasserampfer, n. groote of waterpatig.

Wasserbach, m. waterbek.

Wasserbad, n. het bad, waterbad; das Wasserbad der Wiedergeburt, het bad der wedergeboorte.

Wasserball, m. eene waterkaars.

Wasserbarthentig, m. waterloek.

Wasserbau, m. bouw, gebou over het water.

Wasserbecken, n. kom, waterbak.

Wasserblase, f. waterblaas, -bel, -bobbel.

Wasserblase, f. -blatt, -blatter, n. waterpuiß, blaar.

Wasserblau, adj. zeegroen.

Wasserblen, n. porloot, blaauw krye.

Wasserblume, f. waterbloem.

Wasserblütig, adj. waterbloedig.

Wasserbohne, -bone, f. eene Egyptische boon.

Wasserboncnbaum, m. waterboonwortel.

Wasserbrenner, m. een destillateur, overhaalder van kruiden, bloemen, enz.

Wasserbreu, m. waterbrey.

Wasserbruch, m. waterbreuk, blaasgezwel, waterzucht in de lies.

Wasserbrunn, f. waterput.

Wasserbuugen, m. waterkers, eekboom, boek-, waterbunde.

Wasserbürgel, m. watereppe.

Wasserdamm, -deich, m. een dyk, zeedyk; mit Meergras gedeicht, een wierdyk.

Wasserdicht, adj. waterdicht; ein wasserdichter Zuber, een waterdicht vat, kuip.

Wasserdoß, m. boekens-, koninginnekruid.

Wasserelmer, m. waterémmer, -aker.

Wassereppe, -epptch, m. watereppe.

Wasseremmer, f. Wasserelmer.

Wasserfall, m. waterval.

Wasserfang, m. regenbak, vyver.

Wasserfarbe, f. waterverwe.

Wasserdärbig, adj. van waterverw, waterverwig.

Wasserfarn, -farrén, m. watervaren.

Wasserfaß, n. watervat.

Wasserfetter, n. watervuur, onur, door knuff op het water brandend.

Wasserfisch, m. watervisch, waterzoo.

Wasserflach, n. duizendblad, gerwe.

Wasserfleck, m. watervlak, vlak, door water veroorzaakt.

Wasserfliege, f. watervlieg.

Wasserfluß, m. stroom, vloed, groote rivier.

Wasserfluth, f. watervloed, hoogwater.

Wasserfordt, f. vrees voor 't water, dolheid.

Wasserfrau, f. -weib, n. eene meermin, Sirene.

Wasserfrosch, m. waterkikker.

Wasserfuhr, -furch, f. doorfyding, affnyding, om het water te doen afschoopen.

Wasserfuhr, f. overvaart, veer.

Wassergang, m. f. Wasserleitung.

Wassergefaß, n. vat, keuken- of keldertuig, daar water in kan staan of gezet worden.

Wassergelte, f. een water-, putemmer, puts.

Wassergeschirt, n. vat, om water met te scheppen; waterkan, waterkruik, lampetkan.

Wasserneschwulst, n. watergezwel.

Wasserglas, n. een glas, om water in te doen.

Wassergott, m. zeegod by de heidenen, Trison.

Wassergöttin, f. waterinymph, by de heidenen.

Wassergarten, m. watergragt, -grast, floor.

Wassergarbe, f. Wassergraben.

Wassergump, m. kolk, draajkolk, diepte van water.

Wasserguß, m. een geut, goorteen.

Wasserguß, m. watergeuc, -vlaag, -wel.

Wasserhafen, -topf, m. een waterpot.

Wasserhaltend, adj. waterdicht, -houdend.

Wasserholung, f. het waterhaalen.

Wasserhahn, n. waterhoen, pluivier.

Wasserhund, m. waterhond.

Wassericht, wässertig, adj. & adv. waterig, wateragtig.

Wasserrigel, m. een zeeëgel.

Wasserrigkeit, f. waterigheid, wateragtigheid.

Wasserritt, adj. waterkond.

Wasserrinne, f. f. Wassertrug.

Wasserrinne, m. kanaal, waterloop.

Wasserkasten, -sarg, -schaf, m. een regenbak.

Wasserkasse, f. matroos, zeemann, schuivoerder, it. waterbal.

Wasserkessel, m. een ketel, om water in te doen.

Wasserkraut, n. waterplant.

Wasserkrebs, m. waterkanker.

Wasserkresse, f. waterkers, nasturtium aquaticum.

Wassertrug, m. waterkruik.

Wassertübel, m. f. Wassertrufe.

Wassertuse, f. waterkuip, -tobbe, -ton.

Wassertunel, f. waterbal, waterkaars.

Wasserkunst, f. waterkunst, fonteinkunst; die Wasserkunst springen lassen, de fonteynen laten springen.

Wasserkünstler, m. een fonteynaaker, -meester, waterleider.

Wasserkünstlich, adj. waterlei-, -loopkundig.

Wasserkur, f. watercuur, medicinale wateren.

Wasserkübel, m. waterbak, dam van plankwerk in een water, om het droog te maaken.

Wasserland, n. Waterland, een land in Noordholland.

Wasserländer, n. pl. waterige landen.

Wasserländisch, adj. van waterige landen.

Wasserlauch, m. waterajuin.

Wasserlauf, m. de waterloop, loop van het water.

Wasserkraut,

Wasserlauf, f. waterluis.
 Wasserleste, f. der weiblichen Schaam, vlogen-
 gels van de lysmoeder, nimphen.
 Wasserlein, n. een watertje, riviertje.
 Wasserleiter, m. een waterleider.
 Wasserleitung, f. waterleiding, -loop, -buis,
 watergang.
 Wasserleitungskunst, f. waterlei-, -loopkunde.
 Wasserlilie, f. waterroos, zeebloem, meer-
 blaaden, plompen.
 Wasserlinse, f. waterlinse, eendengroen,
 kroost.
 Wassermann, m. waterman.
 Wassermaus, -rage, f. watermuis, -rot.
 Wassermelone, f. watermeloen.
 Wassermert, n. watereppe.
 Wassermoede, f. f. Wasserpeterlein.
 Wassermos, m. zee mos, wier.
 Wassermühle, f. waerinculen, -moolen.
 Wassermünze, f. watermunt.
 Wassern, v. a. wateren, met water mengen;
 einem das Maul vor Begierde nach etwas
 wassern, jemand zyne tanden na iets wate-
 ren, na iets wateranden.
 Wassernatter, f. waterflang.
 Wassernuß, f. waternoot; angel, minkyzer,
 voerangel.
 Wassernymphe, f. eene waternymph, by de
 heidenen.
 Wasserschiff, m. putoor, havik.
 Wasserorganist, m. die op een waterorgel
 speelt, een waterorganist.
 Wasserorgel, f. een waterorgel.
 Wasserrotter, f. Wasserklange.
 Wasserpaß, m. her waterpas; etwas nach dem
 Wasserpaße abmessen, iets met het water-
 pas afmetten.
 Wasserperle, f. eene valsche parel.
 Wasserpeterlein, m. watereppe, juffrouw-
 merk.
 Wasserpfahl, m. een paal in het water.
 Wasserpeffer, m. waterpeper.
 Wasserpeife, f. een pyp van een waterorgel.
 Wasserperd, n. het zeepaard.
 Wasserpoort, f. eene waterpoort, waardoor
 men na den waterkant gaat.
 Wasserpufe, f. Wassergraben.
 Wasserpumpe, -pompe, -pumpe, f. eene water-
 pomp.
 Wasserquelle, f. waterwel, fontein.
 Wasserrade, m. eene zeeraaf.
 Wasserrad, n. het waterrad.
 Wasserrecht, n. het waterrecht.
 Wasserreich, adj. waterryk, ryk aan, van
 water.
 Wasserreiß, n. een waterclot.
 Wassertrinne, f. eene watergoot.
 Wasserriß, -schade, m. inbreuk, door 't water
 veroorzaakt.
 Wasserrohre, f. eene waterbuis.
 Wasser Sammlung, f. verzameling van water.
 Wasserstrand, m. rivierstrand.
 Wasserfars, f. Wasserfarsen.
 Wasserfahde, m. f. Wasserriß.
 Wasserfahs, f. Wasserfahsen.
 Wasserfcheidung, f. waterfcheiding.
 Wasserfchiff, adj. waterschuw, bevreest, bang
 voor het water.
 Wasserfchiff, n. waterschip, -fchuit.
 Wasserfchlange, f. waterf lang.
 Wasserfchloß, n. een kasteel in 't water staande,
 waterkasteel.

Wasserfchnecke, f. eene oester.
 Wasserfchneepfen, n. water-, poelsnipje.
 Wasserfchwabe, f. eene rivier-, zeezwaluw.
 Wasserfchwein, n. een zeeverken.
 Wasserfette, f. waterzyde, waterkant.
 Wasserfbinne, f. eene waterspin.
 Wasserfprige, f. spuit, water-, klisteer-
 spruit.
 Wasserfange, f. een puthaak.
 Wasserfstadt, f. waterfstad, stad, aan het water
 gelegen.
 Wasserftein, m. f. Wasserfauß.
 Wasserfstele, f. eene kwikstaart.
 Wasserfsterkraut, n. zeeferrekruid, blaauwe
 kamillen, blaauwe madelieven.
 Wasserfstelein, f. waterlaarzen.
 Wasserftrahl, m. watersprong.
 Wasserfstrom, m. waterfroom.
 Wasserftrudel, -trudel, m. een wolf, kolk,
 wiel, draaykolk, maalfroom in zee.
 Wasserftrube, f. een waterkom, dok.
 Wasserfucht, f. waterzugt.
 Wasserfuchtig, adj. waterzugtig.
 Wasserfuppe, f. waterzop, zop zonder vlesch-
 nat.
 Wasserfyrup, f. sirop van, met water.
 Wasserfamm, m. een kistdam.
 Wasserftauher, m. een duiker, waterduiker.
 Wasserftaufer, f. de waterdoop.
 Wasserftauhel, f. Wasserftrube.
 Wasserfthier, n. waterdier.
 Wasserftronne, f. f. Wasserfahs.
 Wasserfträger, m. waterdraager, -haaler.
 Wasserftraufe, f. waterdrop, -drup.
 Wasserftreibende Arzenei, f. water afdryvende,
 afzettende dingen.
 Wasserftröpf, f. Wasserfhausen.
 Wasserftröter, -ströter, m. een waterfreesder.
 Wasserftrinker, m. waterfdrinker.
 Wasserftrög, m. waterbak, -trög.
 Wasserftröpf, -stropfen, m. waterfdruppel,
 -druppel.
 Wasserfämpfel, f. Wasserftrudel.
 Wasserftrüfer, n. waterkant.
 Wasserftrüb, f. een nurwerk, door 't water gaan-
 de, gedreeven wordende.
 Wasserftrung, f. het bezigten, besproejen, de be-
 sproeijing der planten.
 Wasserftrug, m. waterftrug.
 Wasserftrug, f. een waterpas.
 Wasserftruggerich, -weggerich, m. weegbree,
 weegblad.
 Wasserftrücker, f. dyk, dykwerk, bedyking.
 Wasserftrücker, n. f. Wasserftrücker.
 Wasserftrücker, f. waterfwillig, -wilgeboom.
 Wasserftrücker, f. Wasserftrug.
 Wasserftrücker, n. waterwerk.
 Wasserftrücker, f. Wasserftrücker.
 Wasserftrücker, f. golf, baar, zeebaar, zee golf,
 waterftrug; der Wind erregt die Wasser-
 ftrücker, de wind blaast, jaagt de golven op.
 Wasserftrücker, m. een waarzegger nit het
 water.
 Wasserftrücker, f. waarzegging nit het
 water.
 Wasserftrücker, m. een waterfroom, het paaril
 aangelaan, wanneer men het drinken laat.
 Wasserftrücker, f. onmaatigheid, overdaal in het
 water, kaffi en thee drinken.
 Wasserftrücker, m. waterfrol, vertolling te water.
 Wasserftrücker, f. Wasserftrücker.
 Wate, f. een fleepnet, om vifch te vangen.

Waten, v. n. waaden, doorwaden, doorgaan;
 man kann den Fluß durchwaten, men kan
 de rivier doorwaden.
 Watfack, Watfchger, m. een reis-, knapzak,
 valies.
 Watfchlen, v. n. waggelend gaan als eene eend.
 Watte, f. watte, watten.
 Waid, f. Waid.
 Webe, f. Gewebe, n. web, weeffel, weeffzel,
 geweeft.
 Webedrodte, n. pl. geofferde brooden.
 Webel, f. Waidel.
 Webellinge, n. pl. leer van touw op de fche-
 pen.
 Webeln, webern, v. n. stampvoeten.
 Weben, v. n. zig beweegen; leben und we-
 ben, leven en zig beweegen.
 Weben, v. u. weeven.
 Weber, m. weever, -werker.
 Weberarbeit, f. weeverwerk.
 Weberbaum, m. weeverboom.
 Weberblatt, n. stamm, m. weevers kam-
 riet.
 Weberdoff, m. polei, pulei, palei.
 Webereintrag, m. inflag van een geweeft.
 Weberen, f. weevery, de kunst van weeven.
 Webergade, f. een weevers werkplaats.
 Webergereit, m. f. Webereintrag.
 Weberhandwerk, n. -kunst, f. weevershand-
 werk, -ambagt, weeverkunst, weeffkunde.
 Weberkamm, m. f. Weberblatt.
 Weberfarte, -farte, f. eene kuard van wol-
 kaardefistel, waarvan de droogfcheerders
 kaarden gemaakt worden.
 Weberfnapp, m. een weeversgezel.
 Weberfnote, m. een weeversknoop.
 Weberfnunft, f. f. Weberhandwerk.
 Weberfnade, f. weeversaanflag.
 Wehern, f. webeln.
 Weberschmel, -schmel, m. weeverstreede.
 Weberschiff, -schifflein, n. f. Weberfnade.
 Weberspule, f. fchietfpoel van een weever.
 Weberspühl, m. weevergetouw, weeffgetouw,
 -touw.
 Webertritt, f. f. Weberschmel.
 Weberwertfack, f. f. Webergade.
 Weberzettel, m. keeting, draaden, daar de
 weever de fcheering doorschiet.
 Wedgefell, n. f. Weberspühl.
 Wedopfer, m. offerhande, die in de roomsche
 kerk by de hooge mis gedaan wordt.
 Weffel, m. wiffel; verwiffeling, verande-
 ring; der Weffel ist beliebt, die verwif-
 feling is aangenaam; menschlicher Dinge,
 verandering van menschlyke waaken; der
 Gefangenen, verwiffeling der krygsgevang-
 nen; Geld durch Weffel übermachen,
 geld door wiffel overmaaken.
 Weffelamt, n. beurt-, wiffelamt.
 Weffelbals, m. -kind, n. wiffelkind, wif-
 feling, toverking.
 Weffelbank, f. wiffelbank, bank van wiffel,
 banco publico.
 Weffelbar, weffelbällig, adj. verwiffelend,
 by beurten omgaande.
 Weffelbrauch, m. een wiffelbrief a nfo, op
 zigt.
 Weffelbrief, m. wiffelbrief, -ceel.
 Weffelcurß, -lauf, m. de courß, loop, pryß
 van de wiffel.
 Weffelducat, m. eene bankducaat.
 Weffeler, f. Weffeler.

Wefselfall,

Weschellfall, m. ongelukkig einde, strydig met het eerste voorkomen.
 Weschellfellig, f. weschelbaar.
 Weschellfreund, m. een onbestenlige vriend.
 Weschellgeld, n. d. i. Aufgeld, Aufwechsell, agio, wisselgeld, opgeld, wisselbaar geld.
 Weschellgesang, n. een beurtelingsgezang.
 Weschellgüct, n. vernulterlyk, onbestendig geluk.
 Weschellherr, m. f. Weschler.
 Weschelljahr, n. wisseljaar, der verandering onderworpen.
 Weschellkammer, f. f. Weschellbank.
 Weschellkind, n. f. Weschellbala.
 Weschellkleidung, f. wisselkleeding, -kleed.
 Weschelllauf, m. f. Weschellcours.
 Weschelllebe, f. wederzydse, onderlinge liefde.
 Weschellen, v. a. wisselen; Geld, geld wisselen, verwisselen; Briefe, brieven wisselen; Kugeln, kogels wisselen; Kleider, kleeren wisselen; Leinenzug weschellen, rein leinenzegens onlegen, zig verschoonen, schoonmaken aantrekken; in einem Amte, beurtwisselen, beurtbouden in een ampt, bediening.
 Weschellpferde, n. pl. wisselpaarden.
 Weschellpflicht, f. wederzydse pligt.
 Weschellplatz, m. wisselplaats.
 Weschellrechnung, f. bankiersrekening.
 Weschellrecht, n. wisselrecht.
 Weschellreim, m. een beurtelingsse, knuissende rymstag.
 Weschellschriften, f. schriften, over en weder gewisseld.
 Weschellthaler, m. een bankryksdaalder.
 Weschelltsch, m. een wisselstafel.
 Weschellung, f. wisseling, verwisseling, verandering.
 Weschellweise adv. ein Amt verrichten, veranderen in een ampt, bediening, by beurt, by beurtwisseling, -houding de een na den ander bedienen, er in beurtwisseling houlen.
 Weschellwind, m. veranderlyke wind, die beurteling streek houdt.
 Weschellzahl, f. verwisselend getal.
 Weschellzahlung, f. betaaling in wissel.
 Weschellzopf, f. Weschellzopf.
 Weschler, m. banquier, bankhouder, wisselheer, wisselaar.
 Weck, f. Wecke.
 Weck, m. eene maat, een kluit, stuk; ein Weck Butter, Butterweck, eene maat, een kluit boter.
 Weck, spil in een wagen.
 Weckbäcker, m. een witte broodsbakker.
 Weckbrot, n. pap van witte brood, witte broodspap.
 Weckbruder, m. f. Wecker.
 Wecke, m. wegge, witte brood; runde Kletne Wecken, bollen van witte brood.
 Wecken, v. a. wekken, opwekken, wakker maaken.
 Wecker, m. wekker, opwekker.
 Weckmehl, n. bloem, gezifte tarwe.
 Weckuhr, f. Wecker, m. weknur, wekker, morgenwekker.
 Weckung, f. het wekken, opwekken, de opwekking.
 Wed, Witte, f. wed, paardewed, drinkplaats.
 Wedel, m. staart, waajer, kwispel, kwast.
 Wedeln, v. n. zig beweegen, waajen; der

Hund wedelt mit dem Schwanz, de hond beweegt zyn staart, kwispelstaart; die Flaggen, Fahnen wedeln vor dem Winde, de vlaggen, vaanen waajen voor den wind.
 Wedeln, v. n. waajen, wind maaken, doorwaajen, verkoelen, verlugten.
 Wederz:, conj. & adv. noch, nog --, nog; dan; weder ich, noch du, noch ik, noch gy; er ist größer weder als ich, by is grooter dan ik.
 Weegrich, f. Wegerich.
 Weg, m. weg, pad; seines Weges gehen, zyns wegs gaan; gerades Weges hingehen, regelrecht heen gaan; auf dem Wege, unter Wege, onder wege; sich auf den Weg machen, zig op weg begeeven; einem den Weg weisen, jemand den weg wyzen; einem im Wege stehen, jemand in den weg staan; einem aus dem Wege gehen, jemand uit den weg gaan, voor hem schuil gaan; auf Wege und Mittel bedacht seyn, op wegen en middelen belagt zyn; etwas zu wege bringen, iets te wege brengen; alle Wege gehen nach Rom, verscheide middelen kan men gebruiken, leiden ons tot een zelfd einde; auf teinernen wege, geenzins, geens zins; die Sache ist auf einem guten Wege, de zaak staat op een goeden voet; es hat gute Wege, het gaat wel.
 Weg, wyze, manier; auf was Weg? op welke manier, wyze?
 Weg! weg! weg! weg! weg! weg! den Kopf weg! die Finger weg! wagt nu hoofd! wagt nu vingeren! zielt voor u!
 Wegarbeiten, v. a. voortwerken, onophoudelyk werken, doorwerken.
 Wegbegeben, sich, v. rec. vertrekken, zig weg begeeven, heen gaan, verreizen.
 Wegbeyßen, v. a. wegbyten, doorëeren.
 Wegbereiter, m. wegbereider.
 Wegblasen, v. a. wegblaazen.
 Wegbleiben, v. n. wegblyven.
 Wegbringen, v. a. wegbrengen.
 Wegdistel, f. witte wegdiftel.
 Wegdorn, m. rhyndebezieboom, duinbezieboom.
 Wegdrängen, v. a. wegdruken, verjaagen, doen vertrekken.
 Wegeilen, v. n. zig haasten met weg te gaan, haast, spoed maaken; warum eilet ihr so weg? hoe maakt gy zulken haast? zulk eene jage?
 Wegen, praep. wagens, door, van wegen; meinewegen, van mynentwegen.
 Wegendorn, f. Wegdorn.
 Wegertig, wegbree.
 Wegerkraut, n. walfstroot.
 Wegern, -gerung, f. weigern, ic.
 Wegfahren, v. n. wegvaaren; wegfahren auf dem Wagen, wegrylen met een wagen.
 Wegfallen, v. n. an kräften, verminderen, vervallen, afncemen in krachten.
 Wegfangen, v. a. wegvangen.
 Wegfaulen, v. n. vervuilen, verrotten.
 Wegfeilen, v. a. weg-, afvylen.
 Wegfischen, v. a. wegvisschen.
 Wegfliegen, v. n. wegvliegen, onrvliegen.
 Wegfliehen, f. wegflicden.
 Wegfliehen, wegrinnen, v. n. af-, verlopen, doornvloegen.
 Wegflüchten, v. n. weglugten.
 Wegfressen, v. a. op-, wegeeren.
 Wegführen, v. a. wegvoeren, wegleiden.

Wegführung, -leitung, f. wegleiding, wegvoering, vervoering.
 Weggeben, v. a. weggeeven.
 Weggehen, v. n. weggaan.
 Weggeld, n. zoll, m. weggeld, passagiegeld, tol.
 Weggenommen, adj. weggenomen.
 Weggerückt, adj. ontsteld, van zyn stel.
 Weggeschafft, adj. weggedaan.
 Weggeschwiffen, adj. weggesmeeren.
 Weggeschwemmet, adj. weggespoeld.
 Weggethan, adj. weggedaan.
 Weggetrieben, adj. weggedreeven.
 Weggeworfen, adj. wegge- worpen.
 Weggras, n. kreupelgras, verkens-, knoopgras, duizendknoop.
 Weghaben, v. n. weg hebben; seinen Lohn weg haben, zynen loon weg hebben.
 Weghauen, v. a. weghakken, weghouwen.
 Wegheben, v. a. wegneemen; heb dich weg von dannen, gaat daar van laan, pak u van daar.
 Wegheuten, v. a. weghuten.
 Wegholen, v. a. weghaalen.
 Wegjagen, v. a. wegjaagen.
 Wegig, f. wegsam.
 Weglehren, v. a. wegveegen, wegkeeren, boenen.
 Wegkommen, v. n. wegkomen, ontkomen, wegraaken, 't zoek raaken, verdwynen.
 Wegkinnen, v. n. weg kunnen.
 Wegkräften, v. a. afkräften.
 Wegkriechen, f. wegschleichen.
 Weglassen, v. a. weglaaten.
 Weglaufen, v. n. wegloopen, doorgaan, wegvlieden.
 Weglegen, v. a. wegleggen, te bewaaren leggen, wegschikken.
 Weglein, n. een wegje, bywegje, dwarspoor, kruiswegje.
 Wegleiten, f. wegführen.
 Wegleiter, f. Wegweiser.
 Wegleitung, f. Wegführung.
 Weglesen, v. a. zonder ophouden leezen, voortleezen.
 Wegmachen, sich, v. rec. zig wegmaaken, -pakken.
 Wegmeeter, m. een weegmeeter.
 Wegmüssen, v. n. weg, heen moeten; er muß weg, es koste wat het wil, 't gaat hoe 't gaat.
 Wegnagen, v. a. afknaagen, afknabbelen.
 Wegnehmen, v. a. wegneemen, ontnemen.
 Wegnehmer, m. weg-, ontnemer.
 Wegnehmung, f. weg-, ontneming.
 Wegpacken, v. a. wegpakken, wegdoen.
 Wegpracticiren, v. a. iets heimlyk wegmoffelen.
 Wegraffen, v. a. weggraapen.
 Wegrauben, v. a. weg-, ontrooven.
 Wegrdumen, v. a. weg-, opruimen.
 Wegrdumung, f. weg-, opruiming.
 Wegreiben, v. a. wegryven, wegdoen.
 Wegreis, f. reis, vertrek.
 Wegreisen, v. n. wegreizen, vertrekken.
 Wegreisen, v. a. weg-, affcheuren, -ryten.
 Wegreisung, f. het weg-, affcheuren, wegryten.
 Wegreiten, v. n. wegryden.
 Wegreiten, f. wegreiten.
 Wegrich, f. Wegerich.
 Wegrinnen, f. wegslepen.

Wegrüden,

Wegrüden, *v. a.* weg-, affcheuren, wegrü-
ten, ontstellen, veranderen.
Wegrufen, *v. a.* weg-, heen roepen.
Wegsam, *me. a.* open, daar wegen zyn,
gang-, gaanbaar.
Wegsake, *f.* Wegzule.
Wegschaffen, *v. a.* wegdoen, -neemen.
Wegschaffung, *f.* het wegdoen, -neemen.
Wegschaffeln, *v. a.* wegchoffelen, verschof-
felen, verschuiven.
Wegscheid, *f.* een tweesprong, *weg*, die met
twee paden uitloopt, op twee sporen uitloopt.
Wegschenken, *v. a.* wegschenken, -geeven.
Wegscheuten, *v. a.* verschooijen, wegschooijen.
Wegschicken, *v. a.* wegschikken, -zenden,
-stuuren, *van kant zenden*.
Wegschieven, *v. a.* wegschuiven, verschuiven.
Wegschiffen, *v. n.* te sloop vertrekken, onder
zeil gaan.
Wegschlagen, *v. n.* ver-, omslaan, verjaagen;
so viele Kegels wegschlagen, zo viele ke-
gels omslaan, onsmyten; den Feind weg-
schlagen, den vyand verslaan; den Kopf
wegschlagen, het hoofd afflaan.
Wegschleichen, *v. n.* wegschluipen, -drui-
pen, *ter sluip doorgaan*.
Wegschleutern, *v. a.* afwerpen, afnyden.
Wegschleppen, *v. a.* wegsleppen, heen slee-
pen; sich von seinen fleischlichen Begier-
den wegschleppen lassen, zig door zyne qua-
de driften, vleeschlyke, vuile lusten wegslee-
pen laten.
Wegschmeißen, *v. a.* wegsmyten, wegwerpen.
Wegschnecke, *f.* flak, schelpflak.
Wegschneiden, *v. a.* wegsnyden.
Wegschrecken, *v. a.* verchrikken, verbaazen,
bang maaken.
Wegschütten, *v. a.* wegwerpen, uit-, af-
schudden.
Wegschwimmen, *f.* wegspluisen.
Wegschwimmen, *v. n.* weg, heen zwemmen.
Wegsieren, *v. n.* wegzeilen, heen vaaren,
onder zeil gaan.
Wegspenden, *f.* wegschikken.
Wegspieß, *m.* edele rakerre.
Wegsetzen, *v. a.* wegzetten.
Wegstule, *f.* pylaar of opgaand hout,
met uitsteekende houten, als banden, staan-
de ter plaatse, daar verscheide wegen za-
men loopen, dat de reiziger wyft, hoe hy
reizen, en hoe ver hy nog van eene plaats,
daar hy wezen wil, af is, een handwyzer;
f. auch **Wiltstodt**.
Wegstenn, *v. n.* weg zyn, verlooren, kwyt
zyn; wie lange werdet ihr noch weg stenn?
hoe lang zult gy nog nitblyven? weg zyn?
mein Geld ist weg, myn geld is weg, ik
ben myn geld kwyt, het is verlooren.
Weg sollen, *v. n.* weg moeten.
Wegspringen, *v. n.* wegspringen.
Wegspülen, *v. a.* wegspoelen.
Wegstecken, *v. a.* wegsteecken.
Wegsteelen, *v. n.* wegsteeelen, ontsteelen.
Wegstehlen, *sich*, *v. rec.* zig wegpakken, door-
gaan.
Wegstellen, *v. a.* aan een kant zetten.
Wegsterben, *v. n.* sterven.
Wegstiefen, *v. a.* wegstiefen; mit einem Fuße
wegstiefen, verschoppen, met den voet, met
een schop, met een voet wegschoppen.
Wegstreben, *v. n.* eene plaats verlaten.

Wegstrecke, *f.* een eind wegs; eine lange
Wegstrecke, een lang eind wegs.
Wegstreichen, *v. a.* wegstryken, doorstryken.
Wegstrob, *n.* f. Wegstroot, walltroo.
Wegstrub, *v. a.* wegdoen, ter zyde leggen.
Wegtragen, *v. a.* wegdraagen.
Wegtragung, *f.* het wegdraagen.
Wegtreiben, *v. a.* wegdryven.
Wegtritt, *f.* f. Wegtras.
Wegwandern, *v. n.* f. weggaan.
Wegwart, *meis*, *m.* chicorei, sukerei, sui-
kerrei, wegwagte, hemelfleutel; klein
Wegwart, wrattenkruid.
Wegwechen, *v. a.* wegwaaien, ontwaaien;
einem der Wind eine Schrift, jemand de
wind eene schrift ontwaaien, hem te door
den wind ontvolgen, ontvolgen zyn.
Wegweichen, *v. n.* wegwyken, uit den weg
gaan.
Wegweid, *f.* Wegwart.
Wegwieser, *v. a.* afwyzen, afflaan.
Wegwijser, *m.* wegwijzer, gits.
Wegweiserin, *f.* wegwijster.
Wegwenden, *v. a.* afwenden, afkeeren; das
Gesicht, die Augen wegwenden, het gezicht,
de oogen afwenden.
Wegwendung, *f.* het afwenden, afkeeren.
Wegwerfen, *v. a.* wegwerpen; ein altes
Kleid, een oud kleed wegwerpen, zerwerpen,
verfmyten.
Wegwerfung, *f.* het wegwerpen, verwerpen,
verwerping.
Wegwischen, *v. a.* afveegen, afrooien.
Wegwollen, *v. n.* weg willen, heen willengaan.
Wegwürgen, *v. n.* vernielen, wegsleepen; die
Welt würgt alles weg, de w'lt vernielt alles.
Wegzehrung, *f.* een reispenning.
Wegziehen, *v. a.* & *n.* weghaalen, ontrek-
ken, vertrekken, verreizen.
Wegzoll, *f.* Weggeld.
Wegzug, *m.* reis, vertrek.
Wegze, *interj.* wec! n'cht dit, mit, wee u, my!
Wegze, *adv.* zeer; wehe thun, zeer doen, leed
doen, pynlyk, smartelyk zyn; ein w der
Kopf wehe thun, jemand de kop zeer doen,
smarten.
Wegze, *n.* zeer, weedom, quaad, euvel, haart,
pyn; ein Wegze am Leibe haben, een zeer,
quaad zeer aan zyn lyf hebben; Haupt-,
Zahnwehe, hoofd-, tandpyn; die Wehen
einer freitenden Gebärdin, de wehen,
weelommen, smarten, pynen, de slaagen van
eene baarende vrouw; das Wegze schreyen
Iher Habel, het wee over Habel roepen;
das ewige Wegze in der Hölle, 't eenwige
wee, de eenwige verdorpenis.
Wegklage, *f.* weeklaage, -klagte.
Wegklagen, *v. n.* weeklagen.
Wegklager, *m.* beklager, die beklagt,
weeklaagt.
Weghaft, wechsam, *adj.* pynelyk, smartelyk.
Wegher, Weghemedel, *m.* een vaajer.
Weghen, kiezen, *enz.* f. wdhlen.
Weghmuth, *f.* weemoedigheid, droefheid.
Weghmüthig, *adj.* & *adv.* weemoedig, treu-
rig, bedroefd, droevig.
Weghmüthigkeit, *f.* f. Weghmuth.
Weghmüthig, *adv.* f. wehmüthig.
Weghmutter, Weghemutter, *f.* voedvrouw,
vroedwyf.
Weghen, *v. n.* waaien, gaan, blaazen de wind;
es wehet ein stärker, heftiger, kalter Wind,

't waajt, daar gaat, blaast, verhest zig een
sterke, bevig, stormige, koude wind; der
Wind begint sterker zu wehen, de wind
begint te koelen, te wakkeren, aan te wak-
keren, te verwakkeren, op te wakkeren.
Weghen, *f.* wdhnen.
Wegher, *f.* waard; een stuk vast land, dyk,
polder.
Wegher, *f.* verweering, wederstand, wapen;
sich zur Wegher stellen, zig te weer stellen;
Schutzwegher, verdedigende wapenen;
Zugwegher, aanvallende wapenen.
Wegherbaum, *m.* Fluithboom.
Wegherd, *f.* Wegher, een dam, dik, waard.
Wegheren, *v. a.* weeren, verweeren; sich we-
ren *v. rec.* gegen seinen Feind, zig verwe-
ren, weeren tegen zyn vyand.
Wegheren, weeren, verafweeren, schutten, be-
letten, stuiten; etwas nicht wehren kön-
nen, iets niet weeren, beletten konnen; wer
will mir wehren? wie zal my 't weeren?
beletten?
Wegheränge über die Schulter, *n.* draag-
band van een degen; Wegheränge um
den Leib, gordel, draagband van een degen.
Wegheränge, *f.* Wegheränge.
Wegherast, *adj.* weerbaar, bekwam om zig te
weeren.
Wegherast machen, *f.* wassnen, bewassnen.
Wegherastig, *f.* weherast.
Wegherlos, *adj.* & *adv.* weerloos, zonder wa-
penen.
Wegherlos machen, weerloos maaken, den degen
ontneemen, ontdraagen, ontweldigen.
Wegherlosigkeit, *f.* weerloosheid, zwakheid.
Weghermündig, *adj.* mondig, meerderjaarg.
Weghermündigkeit, *f.* mondigheid, meerder-
jaargheid.
Wegherstange, *f.* weerschans.
Wegherstand, *m.* order, bevel, om zig te verwe-
ren, regentand.
Wegherst, *f.* Wegher, een polder, *enz.*
Wegherst, de waarde, *enz.* weherst, waardig,
enz. f. Werth.
Wegherst geschickt, *adj.* waardig geagt, hoog-
geagt.
Wegherung, Wdrung, *f.* waarde; hundert
Thaler Wancowehung, honderd daalders
waardig in banco.
Wegherwolf, *m.* f. Wdrwolf.
Weghsam, *f.* wechast.
Weghstage, *m. pl.* droevige dagen, pyn, smert;
große Weghstage empfinden, groote smert,
pyn gevoelen.
Weghthum, *f.* Weghmuth.
Wegh, *n.* wyf, vrouw, vrouwenfch; ein
alt Wegh, een oud wyf, een oud berje; ein
jung Wegh, een jong wyf, wyffe.
Weghchen, *n.* wyffe, vrouwtje; eines Weghers,
Vogel, wyffe van een dier, vogel.
Weghel, *f.* Wathel.
Wegherant, *n.* vrouwenpligt.
Wegheranstrich, *m.* smeerzel, blankerfel.
Wegherarbeit, *f.* vrouwenwerk.
Wegherart, *f.* -sinn, *m.* vrouwenart.
Wegherarzt, *m.* vrouwenarts, -heekmeester.
Wegherdenk, *f.* bey Wegherwerk.
Wegherfeind, *m.* vrouwenvyand, -haarer.
Wegherfrasen, *f.* f. Wegherachwdge.
Weghergefasse, *n.* vrouwelyke vaten.
Weghergegrine, -geheul, *m.* vrouwe-, wyven-
gehuil, -traanen, -klagten.
Weghergeflücht

Weiberacktsche, *n.* f. Weibergeschwde.
Weiberackene, *f.* Weiberackene.
Weibergerauf, *n.* -schlagers, *f.* gevugt, *plok-*
haren der vrouwen.
Weibergeschwde, *n.* wyvopraat, vrouwe-
 praat.
Weibergezicht, *n.* een vrouwen-, vrouwelyk
 gezicht.
Weibergeschren, *geweine*, *n.* f. Weiberge-
 greine.
Weibergeant, *n.* vrouwentwist, -krakkeel.
Weibergeant, *n.* vrouwengeluk, *in 't doen*
van een goed huwelyk.
Weibergeant, *huld*, *f.* vrouwegunst, -gene-
 genheid.
Weiberhaar, *n.* het vrouwenhair.
Weiberhalsstuch, *n.* vrouwchalsdoek.
Weiberhandel, *m.* vrouwenhandel, -vinding,
 -list.
Weiberhandschuh, *m.* vrouwehandschoen.
Weiberhande, *f.* vrouwenkap, -hulzel, -kuif.
Weiberhemde, *n.* het vrouwenhemd.
Weiberherz, *n.* -muth, *m.* een vrouwenhart,
 -moed.
Weiberhuld, *f.* Weibergeant.
Weiberjace, *jobe*, *f.* een vrouwenjak.
Weiberkleid, **Weibskleid**, *n.* een vrouwen-
 kleed.
Weiberkost, *spise*, *f.* vrouwekost, -spys.
Weiberkrankheit, *f.* wyveziekte, maandstou-
 den.
Weiberkurzweil, *lust*, *f.* vrouwevermaak,
 -lust.
Weiberlehen, *n.* wyve-, vrouwenleen.
Weiberliebe, *f.* vrouweliefde, -min.
Weiberlist, *f.* list van eene vrouw, vrouwelist.
Weiberlust, *f.* f. Weiberkurzweil.
Weibermahrlein, *n.* f. Weibergeschwde.
Weibermann, *m.* een vrouwenbehaager, *die*
zig door de vrouw laat regeren.
Weibermantel, *m.* een vrouwenmantel.
Weibermuth, *m.* f. Weiberherz.
Weibermude, *f.* eene vrouwenmuts.
Weibern, *v. n.* na eene vrouw haaken, willen
 vrouwen; *es weibert ihn*, *hy wil eene vrouw*
hebben, hy wil trouwen.
Weibernart, *m.* een vrouwegek, een ver-
 wyfde.
Weiberorden, *stand*, *m.* het huwelyk, de
 echt, de vrouwelyke staat.
Weiberplage, *qual*, *f.* de vrouweplag, *pyn*,
moete, *door eene vrouw*, *vrouwen verou-*
zaakt.
Weiberrecht, *n.* het recht der vrouwen.
Weiberrede, *f.* gesprek, *rede van eene vrouw.*
Weiberregiment, *n.* vrouwelyke regering,
 -beheersching.
Weiberrook, *m.* vrouwenrok.
Weiberroschen, *zeug*, *n.* vrouwekleeren, -goed,
 -zaaken.
Weiberstuttel, *m.* eene vrouwerydzadel.
Weiberstuch, *f.* vrouweschaaamte, baar-, lyf-
 moeder.
Weiberständer, *m.* een vrouweschender,
 -ontreeder, -stofferder.
Weiberstehen, *adj.* *die schuw van de vrouwen*
is, haar ommevang mydt, vliedt.
Weiberstichter, *schlager*, *m.* een vrouwe-
 klopper, -slager, *die zyne vrouw slaat, smyt,*
met wyl behandelt.
Weiberstlagersen, *f.* f. Weibergerauf.

Weiberstleper, *m.* vrouwesalie, hoofdslyer,
 wiel.
Weiberstuch, *m.* vrouweoptoozel, -op-
 schik.
Weibersticht, *f.* f. Weibshand.
Weiberstich, *m.* een vrouweschoen.
Weiberstürze, *f.* een vrouwe voorschoot,
 schorteldoek.
Weiberstun, *f.* Weiberart.
Weiberstube, *f.* f. Weiberkost.
Weiberstube, *n.* vrouwen-, oude vrouwen-
 huis.
Weiberstund, *m.* f. Weiberorden.
Weiberstunne, *f.* eene vrouwe-, vrouwelyke
 stem.
Weiberstunt, *zant*, *m.* twist, *krakkeel, ruse*
der vrouwen.
Weiberstucht, *f.* zugt voor, tot de vrouwen.
Weiberstuchtig, *adj.* *die voor, tot de vrouwen*
zugt heeft.
Weiberstund, *n.* gekheid, zotheid, grilligheid
 eener vrouwe, vrouwepraat.
Weiberstunde, *f.* *pl.* vrouwenraanen.
Weiberstunne, *m.* *titel, qualiteit eener vrouwe.*
Weiberstunne, *f.* vrouwedracht, -kleeding.
Weiberstunne, *f.* Weibsvolk.
Weiberstunne, *f.* *wapenen, verdeliging eener*
vrouw, de tong, enz.
Weiberstunne, *m.* vrouwe-, zagte-, malze wyn.
Weiberstunne, *f.* vrouwemanier, -gewoonte.
Weiberstunne, *m.* -arbeit, *f.* dienst, *m.* vrou-
 wenwerk, -bezigheden, -diensten.
Weiberstunne, *m.* vrouweverstand.
Weiberstunne, *m.* Weiberstunne.
Weiberstunne, *f.* f. Weiberkrankheit.
Weiberstunne, *n.* vrouwentuig, -tuigje.
Weiberstunne, *m.* haastigheid, toorn, oplopend-
 heid der vrouwe.
Weiberstunne, *adj.* wyfs, wyfagtig.
Weiberstunne, *adj.* wyfagtig, wyfch, wyfs,
 vrouwich, verwyfd, vrouwagtig.
Weiberstunne, *n.* een wyfje, vrouwtje; f. Weibchen.
Weiberstunne, *adj.* vrouwelyk, wyfch; *das weib-*
liche Geschlecht, Linie, het vrouwelyk ge-
slagt, kunne, linie; die weibliche Schaam,
oder Geburtsalied, vrouwelykheid, vrou-
welyke schamelheid; weibliche Würde,
zwangerheid.
Weiberstunne, *adj.* wyfloos, zonder wyf, -vrouw.
Weiberstunne, *n.* vrouwelyk beeld, vrouwen-
 beeld, vrouwesperzoon.
Weiberstunne, *f.* eene vrouweborst.
Weiberstunne, *f.* vrouwelyke gestalte, -ge-
 daante.
Weiberstunne, **Weiberstunne**, *f.* vrouwehand,
 -schrift.
Weiberstunne, *n.* f. Weiberkleid.
Weiberstunne, *n.* wyf, vrouw, vrouwmensch.
Weiberstunne, *n.* vrouwe moord, gepleegd aan
 de eige vrouw.
Weiberstunne, *f.* vrouweperfoon.
Weiberstunne, *n.* vrouwegedeelte, -portie.
Weiberstunne, **Weiberstunne**, *n.* vrouwvolk, vrou-
 lieden.
Weiberstunne, *adj.* *adv.* week, zagt, murw, teder;
 weiche Dbst, *murw, week, weekagtig ooft;*
 weiche Eper, *zage eieren;* weich Holz,
dood, wit hout; ein weicher Mensch, *een*
teder, zagt, verwyfd mensch.
Weiberstunne, *n.* baljuwchap, landsgeregt; *it.*
gebied van eene staat.
Weiberstunne, *f.* f. Weibheit, weekheid, slappig-

heid; **Weibe** am Dausche, *weeke zyde, on-*
derste en dunne zyde van den buik.
Weibe, *cene wiek; f. Wiete.*
Weibel, *f.* geweekt brood *in nat.*
Weibel, *v. n.* wecken, *ter weck zetten;* *ter*
zyde gaan, plaats laten, deinzen, aarfelen,
wyken, zwygten, nageeven, toeg even.
Weibelheit, *f.* weekte, weekheid, zagtheid.
Weibelheit, *adj.* weekhartig.
Weibelheit, *adj.* week-, dunlvig.
Weibelheit, *adj.* *adv.* weekelyk, tederlyk,
 teder.
Weibelheit, *f.* weekelykheid, tederlykheid,
 tederheid.
Weibelheit, *adj.* weekagtig, weekelyk.
Weibelheit, *m.* weekeling, *een weekelyk, te-*
der, weellig, weeldrig, willastig mensch.
Weibelheit, *v. a.* lauten wecken.
Weibelheit, *adj.* weekmoedig, -hartig,
 slaauw-, slaphartig.
Weibelheit, *f.* weekmoedigheid, week-
 hartigheid, tederhartigheid.
Weibelheit, *n.* weekpleister.
Weibelheit, *f.* Weibelheit, *f.* moerel, moe-
 relle.
Weibelheit, *m.* moerelleboom.
Weibelheit, *f.* Weibelheit.
Weibelheit, *m.* moerellewyn.
Weibelheit, *f.* Weibelheit.
Weibe, *f.* Weibe.
Weibacker, *m.* f. Weibe, eene weide.
Weibacker, *f.* weedafsch.
Weibe, *f.* wilg, wilgeboom.
Weibe, *f.* weide; *das Weich auf die Weibe*
treiben, 't vee op de weide drijven, met 't
zelve begrimdwart trekken.
Weibe, *n.* het weiloon, de weipacht.
Weibe, *adj.* teenen, *van teenen gevolgen,*
wissche, wisse; ein weiblicher Korb, een tee-
ne, wissche, wisse korb, manie.
Weibe, *v. a.* weiden, grazen, *graazen gaan;*
das Weich weiden, 't vee weiden; sich mit
leerer Hoffnung, zig met ydele hoop voeden.
Weibe, *m.* een teeneband.
Weibe, *m.* f. Weibe, een wilg.
Weibe, *m.* een rysveld, teenebosch.
Weibe, *f.* vergaane arde *in stompen van*
boomen, als van wilgen, enz.
Weibe, *f.* teen, wissche, wisse, rys.
Weibe, *n.* wilgenhout.
Weibe, *f.* eene kool van wilgenhout.
Weibe, *m.* een teenekorf.
Weibe, *n.* loof, bladen van wilgeboomen.
Weibe, *m.* wilgeveld, -bosch.
Weibe, *m.* een wilgeltomp.
Weibe, *m.* wedrik, vederik, jodenkruid.
Weibe, *n.* jagery, jagt; jagery, jagt.
Weibe, *n.* f. Weibe, eene weide.
Weibe, *m.* eene gemeene weide.
Weibe, *m.* eene vette, gemeste gans.
Weibe, *n.* het gescheuw op de jagt.
Weibe, *m.* een jaegersknecht.
Weibe, *n.* het weiland.
Weibe, *adj.* *adv.* braaf, dapper, wakker;
 ein weiblicher Mann, *een braaf, wakker*
man; weiblich saufen, braaf, helder zuipen.
Weibe, *m.* een scheepje, aakje, bootje.
Weibe, *f.* Jäger, een jaager.
Weibe, *adj.* *adv.* dat tot de jagt behoort.
Weibe, *n.* jaegersmes.
Weibe, *m.* een vette, geweide os.
Weibe, *n.* het jagtrecht, *het recht te weiden.*
 Weibheit,

Weidfac, *m.* -tafche, *f.* een weitas, weimans-tas.
Weidfprache, *f.* taal, gebrnikelyk by de jaag-gers; *f.* Weidwort.
Weidtafche, *f.* **Weidfac**.
Weiduna, *f.* **Weide**, weide.
Weidwich, *n.* veer, beeffen, in de weiden geweid.
Weidwald, *m.* *beſch.* om in te weiden.
Weidwert, *f.* Weidewert.
Weidwiefen, *m.* veld, weide.
Weidwort, *n.* jagtwoord, jagtbewoording.
Weidmund, *adj.* gewond, gekwetſt in de ingewanden.
Weidwunde, *f.* wonde in de ingewanden.
Weife, **Weiffe**, *f.* een haſpel.
Weifen, **weiffen**, *v. a.* haſpelen.
Weifung, **Weiffung**, *f.* het haſpelen.
Weigern, *v. a.* weigeren, aff laan, ontzeggen, afzeggen; ſich weigern etwas te thun, weigeren iets te doen, tegenkanten; eeneſ Dortraag, jemaands vorſtel weigeren, afflaan, ontzeggen, wraaken, verwerpen.
Weigerung, *f.* weigering, ontzegging.
Weibſchof, *m.* **f. Weppbiſchof**.
Weibbrunn, *f.* **Weppwaſſer**.
Weibe, *f.* wouwe, gier, ſtoorvogel, kicken-dief.
Weibe, **Weibung**, *f.* **f. Weppung**.
Weibſchleper, *f.* **Weiffſchleper**.
Weiben, *f.* weppen, *u. f. w.*
Weiber, *m.* vyver, viſchvyver.
Weiberbach, *m.* eene beek, die in eene vyver uitloopt.
Weiberfiſch, *m.* vyver-, modderviſch, die modderig ſmaakt.
Weiberlein, *n.* een vyverrije, kommetje.
Weibernuß, *f.* angel, minkyzer, voerangel.
Weiberwaſſer, *n.* vyverwater.
Weibfaſſen, *m.* de vaſtenryd.
Weibfeſſel, *m.* **f. Weibwaſſerfeſſel**.
Weibnacht, *f.* -feſt, -geſang, *n.* **f. Wepp-nacht**, *ic.*
Weihnachtspredigt, *f.* kerkpreek, preek over de geboorte van Chriſtus.
Weihnachtſtube, *f.* kersavondkamer, vertrek, alwaar zig veelen in Duitschland op dien tyd in vermarken.
Weihnachtzeit, *f.* de kerſtyd.
Weihquast, -ſprengel, -wedel, *m.* een wyk-waſt.
Weihrauch, *u. f. w.* **f. Weprauch**, *u. f. w.*
Weihrauchbüche, *f.* wierookdoos.
Weihrauchkraut, *n.* wierook.
Weihſprengel, *f.* **Weihquast**.
Weihung, *f.* **f. Weppung**.
Weihwedel, *f.* **Weihquast**.
Weihwaſſer, *f.* **Weppwaſſer**.
Weiland, *adv.* voor dezen, eertyds, voorheen, overleden, zalig; weiland ateng es anders zu, voor dezen, enz. ging het anders; der weiland gewene Konig, de overleden koning, de koning zaliger gedachtenis.
Weile, *f.* wyl, tyd, ledige tyd, poos; eene Weile, eene wyl, eene wyl tyds; er bleef eene Weile den ihr ſigen, by bleef eene wyl tyds by haar ziten; es iſt ſchon eene Weile, daß, 't is alrede eene wyl geleden, dat; vor einer kleinen Weile, flus, flusjes, flus-kens; über eine kleine Weile, flus, flusjes; die Weile haben, nicht haben, de tyd hebben, niet hebben; ſich die Weile nehmen, etwas mit guter Weile thun, den tyd nee-

men; iets met, op zyn gemak, al zagejens, gemakkelyk, zonder moeite doen; cinem die Weile lang werden, *f.* lang, langweil.
Weil, *conj.* & *adv.* wyl, dewyl, vermits, nademaal.
Weil, *daß*, *dewyl*, vermits, doordien, om dat, alzo, nademaal.
Weiler, *m.* eene buurr, een gehugt.
Wein, *m.* wyn; alter, ausländiſcher, klarer, purer **Wein**, *oud*, *vremde*, *klare*, *zuivere wyn*; gemürzter **Wein**, hipocras; **Wein** hinein, Wiß hinaus, wo der **Wein** ein-geht, da geht der Wiß aus, als de wyn is in den man, dan is de wysheid in de kan.
Wein, *f.* **Weingarten**.
Weinapfel, *m.* een wynappel.
Weinausruf, *m.* een wynuitroeper, om te verkoopen.
Weinbau, *m.* de wynoogſt; *f.* **Weinlese**.
Weinbauer, -baur, *m.* **f. Weingärtner**.
Weinbecher, *m.* een pokaal, wynglas.
Weinbeer, *f.* wynbezie, druif, druive.
Weinbeerſten, -beerlein, *n.* korenten, krenten.
Weinbeeruß, **Weinuß**, *n.* druiveconſtan-ten, inmaakzel van druiven met peeren of kweeappels samen gekookt.
Weinberg, *m.* wynberg.
Weinblatt, *n.* wyngaardloof, -rank; *f.* **Wein-laub**.
Weinblüt, *f.* tyd, wanneer de wynſtok bloeit.
Weinbohrer, *m.* een kelderdoor, fret.
Weinbottcher, *m.* een wynkuiper.
Weinbrüde, *f.* **Weinſuppe**.
Weinbutte, *f.* eene wynkuip, wynton.
Weindroffel, *m.* een vygebyter, ſoort van een ſuijpe.
Weineinſchlag, *m.* wynlugt, -zwavel.
Weinen, *v. n.* weenen, ſchreyen; vor Freu-de weinen, van vregde, blydſchap weenen, ſchreyen, tranen ſorten.
Weinerlich, -nerlich, *adj.* weenend, ſchreyend, klaagend.
Weineſig, *m.* wynazyn, -edik.
Weinfaß, *n.* wynvat.
Weinſchlein, *n.* een wynvaatje.
Weinſchſer, *f.* **Weinſegling**.
Weinſaſche, *f.* wynvleſch.
Weinſuhre, *f.* een voer, voeler wyn; *it. dat geen*, wat de onderdaan in zekere landen den eigenaar aan wyn moet leveren.
Weingabelein, *n.* **f. Weinranke**.
Weingarten, *m.* wyngaard.
Weingärtner, *m.* wyngaardenier.
Weingelach, *n.* **f. Weingeche**.
Weingeruch, *m.* de lugt van den wyn.
Weingeſchirr, *n.* wynvat, wynglas.
Weingeſchmack, *m.* wynſmaak.
Weingewoſche, *n.* wyngewas.
Weinglas, *n.* wynglas, roemer, kelk.
Weingott, *m.* wyngod, Bacchus by de heidenen.
Weingrün, *adj.* wynig gemaakt; ein weingrün-es Faß, een wynig gemaakt vat.
Weinhacke, *f.* wyngaardſnoeijing.
Weinhast, *f.* reinreich.
Weinhandel, *m.* wynhandel, koopmanſchap in wyn.
Weinhandſter, *m.* wynkooper, -handelaar.
Weinhaus, *n.* wynhuis, -kroeg, -herberg.
Weinheber, *m.* wynpomp.
Weinheſe, *f.* wynnoër, -droeſem.

Weinbülſe, *f.* druifkernen, droezem of moes van geperſte druiven.
Weinjahr, *n.* wynjaar.
Weinigt, *adj.* wynagtig, als wyn.
Weinkanne, -känbte, *f.* wynkan.
Weinkauf, *m.* wynkoop.
Weinkeller, *m.* wynkelder.
Weinkelter, *f.* wynpers.
Weinkelterer, *m.* een wynperſer.
Weinkieſer, *m.* wynproever, -kundige.
Weinkörnlein, *n.* een korrel van eene rozyn.
Weinkoſter, -reißer, *m.* een wynkenner, -proe-ver; *f.* **Weinkieſer**.
Weinkranz, -zeiger, *m.* een wynkrans, ten be wyze van eene herberg.
Weinkräuter, *n. pl.* kruiden, geſchikt, om in den wyn te zetten.
Weinkrug, *m.* wynkruike.
Weinküfer, -küper, *m.* wynkuiper, -werker.
Weinland, *n.* wynland, land, daar wyn valt, waſt.
Weinlatte, *f.* wyngaardſtaak, waaraan de wyngaard vaſt gemaakt wordt.
Weinlaube, *f.* een prieel, met een wyngaard overdekt.
Weinlein, *n.* geringe, ſlegte wyn.
Weinlaub, -blätzer, *n.* wyngaard, -blaaden.
Weinlese, Herdſteſe, *f.* wynoogſt, druiven-ogſt, lecrſtyd.
Weinleſer, *m.* druivelezer, druiveſnyder.
Wein, **Weinleſtufe**, *f.* wynkuip.
Weinleſ, *f.* **Weinlese**.
Weinmann, *f.* **Weinbauer**.
Weinmarkt, *m.* wynmarkt.
Weinmdete, *f.* **f. Weinſuppe**.
Weinmaß, *n.* de wynmaat.
Weinmeſſer, *n.* een wyngaardeniers ſnoeymes wynlezers ſnymes.
Weinmonat, *m.* wynmaand, October.
Weinmoſt, *m.* moſt.
Weinmuß, *f.* **Weinbeeruß**.
Weinpacht, *f.* de wynpacht.
Weinpächter, *m.* een wynpachtes.
Weinpaſal, *m.* wynſtaak.
Weinpreſſe, *f.* **f. Weinkelter**.
Weinprobe, *f.* wynproeſje.
Weinpumpe, *f.* eene wynpomp.
Weinranke, *m.* een jonge ſcheut van een wyngaardrank.
Weinraupe, *f.* wyngaardworm, die zig in de wyngaardblaaden inroſt.
Weinrauten, *m.* wynraute, raute.
Weinrebe, *f.* wynrank.
Weinreich, *adj.* wynryk, overvloelig aan wyn, wynagtig, ſterk van wyn.
Weinreißer, *f.* **Weinkoſter**.
Weinrichter, *f.* **Weinwiſſer**.
Weinſauser, *m.* wynzuiper.
Weinſauserinn, *f.* eene wynzuipſter.
Weinſäure, *f.* zuurte, wrangheid, toetrekken-beid van den wyn.
Weinſchale, *f.* eene wynſchaal.
Weinſchant, *m.* een wynherberg, -huis.
Weinſchantrecht, *n.* bet recht, van alleen wyn te mogen verkoopen.
Weinſchenke, *m.* wynſapper, -waard.
Weinſchentenkräſte, *f.* ſtraf, die een wynher-bercier ondergaat, wanneer hy (in Duitsch-land) den wyn boven den gewetten prys ver-koop.
Weinſchlauch, *m.* wynbalg, -zak.

Weinſchlebe,

Weinsche, *m.* zauffboom, zuurboom, berberisboom.
 Weinschröter, *m.* een wynkuiper; *it. die den wyn inkeldert.*
 Weinschwefel, *m.* wynlucht.
 Weinsieger, *m.* overvloedige, ryke wynoogst.
 Weinsjering, *f.* sechser, *m.* een ingeleide wyn-gaardrak.
 Weinslein, *m.* wynsteen.
 Weinsleinbl, *m.* oli van wynsteen.
 Weinsleinwasser, *n.* wynsteenwater.
 Weinsleur, *f.* impost, belasting op den wyn.
 Weinsloef, *m.* wynstok, -gaard, -stam.
 Weinsloefauge, *n.* knop, *m.* wyngaardbor.
 Weinstraub, *m.* f. Weinsjechen.
 Weinsucht, *f.* neiging, lust tot het drinken van wyn.
 Weinsuppe, *f.* wynzop; kräftige, mit Eerbottern, Zucker, Zimmet, Saffran, zuma-ken für eine Kindbetterinn, soopje, zuipje, kandeel voor een kraamvrouw.
 Weintonne, *f.* f. Weinsak.
 Weinträger, *m.* een wyndraager, die den wyn uit den kelder haalt.
 Weintraube, *f.* wyntros, -bos, druivetros.
 Weintraublein, *n.* een kleine druivetros, klein druifje.
 Weintreter, *m.* f. Weinsese.
 Weintreinker, *m.* een wyndrinker.
 Weintrüben, *m.* f. Weinsese.
 Weinvisser, -richter, *m.* wynpeilder, -roejer.
 Weinvisstern, *f.* wynpeilkunde, wynroeyk-
 kunde.
 Weinwäch, *m.* een wyngaardland, wynak-ker; es gibt viel Weinwäch in dem Lande, daar zyn schoone wynackers in dat land.
 Weinwäcker, *m.* f. Weindbttcher.
 Weinwetter, *n.* gunstig, goed weer voor den wynstok.
 Weinwirth, *m.* f. Weinschenke.
 Weinwirthshaus, *n.* f. Weinhaus.
 Weinwunde, *f.* seine Weinwunde mit steten Weinpflastern belegen, aanboudend zuipen, zig altoos dronken drinken, altyd met een nat zeil loopen.
 Weinzahn, *m.* ihm den Weinzahn ausbrechen lassen, de lust tot wyndrinken verliezen, doen overgaan.
 Weinzäpfer, *m.* f. Weinschenke.
 Weinzeh, *f.* -gelach, *n.* wynkoop, wyngelag.
 Weinzehend, *m.* tiende van wyn.
 Weinzeichen, *n.* zeier, *m.* f. Weinfranz.
 Weinzeiber, *m.* f. Weinheber.
 Weinzoll, *m.* f. Weinsleur.
 Weis, *f.* Weise.
 Weise, *adj.* wys, verstandig, schrande, kloek, vroed, omzigtig.
 Weise, *f.* wys, wyze, manier, voege, farzoen, aart, vorm, gedaante, mode; sich zu kleiden, zwier; nach der isigen Weise leben, den zuier, de mode volgen, naar den zuier, snaf leeven; auf diese Weise, op zodanige wyze, in dier voege; aus der Weise, buiten de wyze, te veel, uit de wy-ae; die Weise eines Pleds, de wyze van een lied.
 Weisfinger, de wysfinger, naast den daum.
 Weisen, *v. a.* wyzen, toonen, aantoonen, te voorschyn brengen; das wird sich weisen, dat zal zig toonen, wyzen.

Weiser, *m.* wyzer, die wyft, toont; Weiser an der Uhr, een uurwyzer; Weiser Hiencn, de koningin der byen.
 Weisheit, *f.* wysheid, vroedheid, voorzigtigheid, schrandeheid.
 Weis, *adj.* & *adv.* wit, blank; überaus weis, beel wit, spierwit, sneeuw wit, rein, schoon; weis Brod, witte brood, wegge, syn tarwebrood; weis Feingezug, wit, schoon linnen; weis Papier, schoon papier; weise Haare, witte, gryze bairen; weis von Leide, von Haut, wirlyvig; das Weise im Auge, het wit van het oog, oogwit; das Weise in der Schickscheibe, 't wit, oogwit; das schwarze Feingezug weis waschen, weis bleichen, 't wile linnen weer wit wasschen, wit bleiken; wissen, was weis oder schwarz seh, weeten, wat wit of zwart zy, in de jaaren zyn van onderscheiding; ein weiser Kabe, een witte raaf, eene zelsaame zaak; sich weis brennen, zig van iets zuiveren.
 Weis, Weise, *n.* het wit; f. het weis, *adj.*
 Weisagen, *v. a.* profeteren, voorzeggen.
 Weisager, *m.* een profet, voorzegger.
 Weisagerinn, *f.* eene profetes, voorzegster.
 Weisagerisch, *adj.* voorzeggend, profeteerend.
 Weisaquna, *f.* profecy, voorzegging.
 Weisbleu, *n.* lootwit.
 Weisdoorn, *n.* haagdoorn.
 Weise, *f.* witte, wittigheid.
 Weisen, *v. n.* wit, blank worden.
 Weisen, *v. a.* witpleisteren, -plaafteren, met witte kalk bestryken, wit aanstryken, witten.
 Weiser, Weisständiger, *m.* witter, witpleisteraar.
 Weisfärber, *m.* witverwer, -werker.
 Weisfärbig, *adj.* witverwig.
 Weisfisch, *w.* blei, blik, witvisch, karvisch.
 Weisfärber, -gerber, *m.* zeemtuower, -verter, zeem-, wileerbereider, zeembereider.
 Weisgerberwaare, *f.* bandel, neering in zeemleer, zeemleere waar.
 Weisgerberer, *f.* leerbereiding, zeemleerbe-reidery, doorhaaling van de kalfs- en schaapevragten door den aluin enz.
 Weisgetücht, *adj.* wit gepleisterd.
 Weisgrau, *adj.* ligtgraauw.
 Weisheit, *f.* Weisheit.
 Weisstaek, *n.* -tünche, *f.* pleisterkalk, om te witten.
 Weisstohl, *m.* witte kool.
 Weisstram, *m.* een linnenwinkel.
 Weissträmer, *m.* een linnenverkooper, -koop-
 per.
 Weissträmerinn, *f.* een linnekoopster, -ver-koopster.
 Weisstübel, *m.* eene tobbe, om te witten, een kalkpot.
 Weislicht, weislich, weisfärbig, *adj.* wita-
 tig, witverwig.
 Weislich, *adj.* wyslyk.
 Weismachen, einem etwas, jemand iets wys, diets maken, hem wat op de monw spelen, hem iets door de neus booren.
 Weismehl, -mehl, *n.* blom van meel.
 Weispensel, -pinsel, *m.* een wickwast.
 Weispennig, *m.* een blank of ses duiten.
 Weispinsel, *f.* Weispensel.
 Weisständiger, *f.* Weisstaek.
 Weisständiger, *m.* f. Weiser.
 Weisung, *f.* het witten, pleisteren.

Weiswerker, Weiswertschreiner, *m.* een wit-
 werker.
 Weiswurz, *f.* Salomonszegel.
 Weiszeug, *n.* linnengoed.
 Weisung, Anweisung, *f.* onderwys, onder-
 reching, aanleiding; seinen Kindern gute Weisungen geben, zyne kinderen goed onderwys, onderreching geeven.
 Weit, *adj.* & *adv.* wyt, ruim, ruimelyk, breed, uitgebreid, uitgetrekt; allzu weites Kleid, al te wyd, al te ruim kleed; ein allzu enges Kleid weiter machen, een al te eng kleed, tabberd wyder maaken, wyden, verwyden; weit abgelegen, wyd, ver, ver-
 re; weit von hier, von dannen, verre van hier, verre van daan; sehr weit voraus seyn, beel ver voor uit zyn; weit aussehend, verre, wyl, verler nitziende; wie weit liegt Rom von hier? hoe verre van hier leit Rome? er ist bey weitem nicht so verständig, als sein Bruder, op verre na, is hy zo verstandig niet, als zyn broeder; ein weites Gewissen, een ruim geweeten; in so weit, voor zo ver; es steht noch im weiten Felde, 't is 'er nog ver van daan, de zaak is nog zo zeker niet; weit anders, beel anders.
 Weit aussehend, *f.* weit.
 Weitbüchsig, *adj.* dikbuikig, breed.
 Weitberühmt, *adj.* wydvernaamd.
 Weite, *f.* wydte, wydheid, ruimte, breedte, afstand.
 Weiten, *v. a.* uitzetten, wyder maaken; ein paar Schuhe weiten, een paar schoenen wyd maaken.
 Weit entlegen, *adj.* ver afgelegen.
 Weitentlegenheit, *f.* verheid, afstand.
 Weiter, *comparat.* wyder, breeder, enz.
 Weiter, *adv.* wyder, voorts, verder, daarby; nun weiter! fahrt fort! nu verder! voorts, verder!
 Weiter denken, *v. a.* verderdenken.
 Weiter essen, -greifen, *v. n.* voorteeten.
 Weiter gehen, *v. n.* verdergaan.
 Weiter greifen, *v. n.* zyne magt te buiten gaan, zig meer magt aanmatigen.
 Weiter kommen, *v. n.* verderkomen.
 Weitern, *f.* weiten.
 Weiterlagen, *v. a.* verderzeggen, voortzeg-
 gen; hütet euch, dieses weiter zu sagen, wagt n, lit voort te zegen.
 Weitest, *superl.* wydst, breedst, enz.
 Weitläufig, weitläufig, *adj.* wyd, breed, wydloopig, uitgetrekt, wydlystig, ruim-
 schotig.
 Weitläufiger Stulus, wydloopige, wydruit-
 gebreide, ruimschotige styl, schryfstyl.
 Weitläufig von etwas reden, *adv.* ruim, rui-
 melyk, ruimschotig, breedvoerig van iets spreken.
 Weitläufigkeit, *f.* wydloopigheid, lustig-
 heid.
 Weitsichtig, *adj.* ver uitgestrekt, van eene
 groote uitgestrektheid, dat veel bebelst, in-
 sluit.
 Weitschreitig, *adj.* ver schreedend.
 Weitschweifig, *f.* weitlydig.
 Weit umher, *adv.* wyd en zyd, ver heen.
 Weituna, *f.* f. Weite.
 Weis, Weis, *m.* f. Weisen, *u.* f. w.
 Weiskirschen, *f.* Weiskel.
 Weizen, *m.* tarw, tarwe, weic.

Weizenacker,

Weizenacker, *m.* een akker, land, gefchikt, om tarw op te zaaien; *it.* mel tarw bezaaid.
Weizenbier, *n.* hier, van tarw gebrouwen.
Weizenbrod, *m.* f. Weizenmeelbrod.
Weizenbrod, *n.* tarwen-, weizenbrood.
Weizenbröte, *f.* de tarwenooft.
Weizenaarbe, *f.* eene schoof tarwe.
Weizenhaufe, *m.* een hoop tarwe.
Weizenkorn, *n.* tarwekorrel, -graan.
Weizenmalz, *n.* gekieude tarwe.
Weizenmeel, *n.* tarwen-, weizenmeel, -blom.
Weizenmeelbrod, *m.* blompap, pap van schoon tarwemeel.
Weizenfaat, *f.* zaaytarwe.
Weizenschrot, *n.* gemaald tarwe.
Weizenspreu, *f.* het kaf van de tarwe.
Weizenstroh, *n.* tarwestroo.
Welben, *i.* wölben.
Welch? *welcher? welche? welches? pron.* was für? welk? welke? welk? wat?
Welcherley, *pron.* interr. welk foort, welk flag.
Welger, *m.* een rofstok.
Welkerbret, *n.* eene draaybank.
Welkerholz, *n.* f. Welacr.
Welgeru, *v. a.* vollen, uitrollen, den deeg.
Welf, *adj.* verwelkte, verflenst, mager, schraal, afgaande; eene welke Blume, eene verstenste bloem; welke Brüste, flappe borsten.
Welken, *v. n.* verwelken, verflenfen.
Wellicht, *i.* welf.
Wellbaum, *m.* f. Walse.
Welle, *f.* baar, golf, baaren, golven; sterke, hohe Wellen aufwerfen, auf der See, sterke, hohe baaren, golven opwerpen, sterk golven, de zee hol gaan; Wellen, so stark gegen das Ufer, klippen anschlagen, barningen, brandingen.
Welle, *f.* Wale.
Welle, *d. i.* Neuhbusch, *f.* rys-, takkebos, -bosch, murzaard, heesterbos.
Wellen, *v. a.* doen koken, zieden; die Milch wellen, de melk koken.
Wellenbinder, *m.* een takkebosmaaker, -binder.
Wellenholz, *v. eifsig*, *n.* hout, om takkebossen te maaken.
Wellenweise, *adv.* golfwyze.
Wellstroh, *n.* f. Waldstroh, walfstroo.
Wels, *m.* wels, wentelaar, visch.
Welsch, *adj.* roomsch, italiaansch; vremd, uilandsch; welscher Kohl, savoye kool; welscher Hahn, kalkoensche, indiaansche haan, kalkoen; welsche Nuss, walnoot, neur; welscher Quendel, thym; welsch Sibernell, pimpernel; welsche Gartendistel, *f.* artichokken, pyndistel; welsche Zirbelnuss, pittas, pimpernoor; welsch reden, vlaamsch, italiaansch spreken; das kommt mir welsch vor, dat komt my vremd, spaansch voor.
Welscher, **Welschländer**, *m.* een Waal, Italiaan.
Welschland, *n.* Italie.
Welschländer, *m.* f. Welscher.
Welt, *f.* wereld, wereld, waereld, waereld; in der Welt, auf der Welt, ter wereld; zur Welt bringen, ter wereld brengen; in aller Welt, overal; Dinge von der an-

bern Welt erzhlen, ongeloovelyke dingen verhalen; die Welt gesegnen, sterfen.
Weltart, *f.* de wyze der waereld.
Weltbau, *gebäu*, *m.* het waereldgestel, maaksel der waereld.
Weltbekannt, *adj.* waereldkundig.
Weltberühmt, *adj.* zeer beroemd in de waereld, berucht.
Weltbeschreiber, *m.* een waereldbeschryver.
Weltbeschreibung, *f.* waereldbeschryving.
Weltbrauch, *m.* f. Weltlauf.
Weltbehr, *f.* eere der waereld.
Weltteitelkeit, *f.* ydelheid der waereld.
Weltfeind, *m.* een vyand der waereld.
Weltfreude, *lust*, *f.* vermaak, lust der waereld.
Weltfreund, *m.* een vriend der waereld, een waereldling, die de waereld lief heeft.
Weltfreundschaft, *f.* vriendschap der waereld.
Weltgebäu, *f.* Weltbau.
Weltgeist, *m.* f. Weltfreund.
Weltgeschäfte, *n.* f. Weltfachen.
Weltgeschichte, *f.* geschiedenis, historie der waereld.
Weltgeschöpf, *n.* een schepsel van, in de waereld.
Weltgesinnnet, *adj.* f. weltlich.
Weltgesinntheit, **Weltlichkeit**, *f.* Weltfynn, *m.* darrenheid, wulpsheid, weeldrigheid, brooddronkenheid, ligrvaardigheid, ydelheid.
Weltglück, *n.* het waereldsch geluk, geluk der waereld.
Weltgürtel, *m.* waereldstreek, lugtstreek.
Weltgut, *n.* waereldsch, aardfch goed.
Weltkündel, *n.* f. Weltfachen.
Welther, *m.* heer, meester van de waereld.
Weltkarte, *m.* mappe, *f.* waereldkaart.
Weltkind, *n.* waereldkind, waereldling.
Weltkörper, *m.* waereldfch, bemelsch lighaam, waereldkloor.
Weltflug, *adj.* bedreeven in de zaaken der waereld.
Weltflugheit, *f.* bedreevenheid in waereldfche zaaken.
Weltkreis, *m.* de aardkloor, aardbol.
Weltkuuel, *f.* de waereldkloor, de waereld.
Weltkundig, *i.* weltbekannt.
Weltlauf, *m.* waereldloop, loop der waereld.
Weltleben, *n.* waereldleven.
Weltlich, *adj.* *v. adv.* waereldlyk; weltlich gesinnt, waereldfch, waereldgezind, tot de waereld geneigd, waereldlyk; ein weltlicher Priester, waereldlyk, een waereldlyk priester.
Weltlichkeit, *f.* f. Weltgesinntheit.
Weltliebe, *f.* liefste tot de waereld.
Weltling, *m.* f. Weltkind.
Weltlust, *f.* f. Weltfreude.
Weltmann, *m.* waereldman, waereldfch, staatkundig mensch.
Weltmappe, *f.* f. Weltkarte.
Weltmeer, *n.* waereldzee, oceaan.
Weltmensch, *n.* f. Weltkind.
Weltnar, *m.* een waereldling, de waereldfche ydelheden beminnend.
Weltordnung, *f.* orde in, orde der waereld.
Weltpracht, *f.* pragt, beertlykheid der waereld.
Weltreich, *n.* monarchie, alleenheersching.
Weltfachen, *f.* waereldzaaken, -dingen.
Weltfchäfte, *m. pl.* waereldfche schatsen, goederen.

Weltfcheu, *adj.* eenzaam keevend, zig van de waereld afzonderend, de menschen haatende.
Weltfynn, *m.* f. Weltgesinntheit.
Weltfütte, *v. weife*, *f.* waereldfche zeden, gebruyk der waereld.
Weltftraße, *f.* f. Weltgesinntheit; die Weltftraße wandeln, een waereldfchgezind leven leiden.
Weltftrich, *m.* de lugtstreek, het klimaat.
Weltfucht, *f.* bederf der waereld.
Weltfuchtig, *adj.* brooddronken, dartel, de waereld liefbebbend.
Welttheil, *n.* het waerelddeel.
Welttucht, *n.* het oordeel der waereld.
Weltvolk, *n.* het volk, de inwooners der waereld.
Weltweise, *f.* f. Weltfütte und Weltlauf.
Weltweis, *adj.* waereldwys, -kloek, -geleerd.
Weltweiser, *m.* waereldwyze, wiskundige, filosof.
Weltweisheit, *f.* waereldwysheid, wysgeerte, wyskunde, waereldfche geleerdheid; nach der gefünfelten Weltweisheit, wiskonstfuglyk, naar de waereldwysheid.
Weltwesen, *n.* waereldfche zaaken.
Weltwunder, *n.* het wonder der waereld.
Welzen, *welzen*, *f.* walzen.
Wely, **Welyholz**, *n.* f. Walse.
Wem? *dat.* von wer, aan wien? wien?
Wem? *aan wie?* wie?
Wem, *wien*.
Wemnern, *f.* wimmern.
Wen? *accusat.* von wer, wien? für wen ist das? voor wien, voor wie is dat?
Wende, *f.* eene plaats, daar een stuk lands eindigt.
Wendekreis, *zirkel*, *m.* de keerkring.
Wendelbaum, *m.* een hefboom, handspak; der Weber, een weeversboom.
Wendelbaum, *m.* wentelboom aan eene wenteltrap.
Wendelbohrer, **Winkelbohrer**, *m.* eene boor, spykerboor.
Wendelstein, *m.* de bovensteen in een molen.
Wendeltreppe, *f.* Wendeltreppe.
Wendeltreppe, *f.* wentel-, wendeltrap.
Wenden, *v. a.* wenden, keeren, draajen, zig wenden, zig draajen, omdraajen; den Braten am Spieße wenden, 't gebraad aan 't spit keeren; sich von einem wenden, zig van jemand keeren, afkeeren; eilends das Schiff, und gegen den Wind einpalten, 't fchip over ftaag fnyten, fchielyk wenden, en tegen den wind inkrimpen; ein alt Kleid wenden, een oud kleed keeren, opbaalen; der Wind wendet sich, de wind draajt; eine Sache sich anders wenden, een zaak zig anders draajen, een anderen draay krygen; etwas zum Besten wenden, iets tot besten keeren; anwenden, aufwenden, legen, te koste leggen, befeeden; viel Geld auf Kleider wenden, veel gelds verkleeden, aan kleederen te koste leggen; seine Zeit auf das Studiren wenden, zyn tyd tot het fudeeren befeeden; das Blut, Blättlein wendet sich, het blaasje is omgedraaid.
Wender, *m.* een draajer, omdraajer.
Wendekurzel, *f.* Wendekreis.
Wendgericht, *n.* gezigt van ter zyde.
Wendhais, *m.* een draajer, vogel.
Wendig, *adj.* draajend, keevend; ein wendiges Pferd,

dlges Pferd, een paard, dat wel draagt, zwenkt, na den toom luistert.

Wendig, wendisch, *adj. & adv.* veranderlyk, onbetsendig, ongestadig, wispelruurig; ein wendiger Mensch, een veranderlyk mensch; wendig werden, van besluit, voornemen veranderen.

Wendpindel, *f.* draaifpil.

Wendstrecken, *m.* een sok voor handschoenen.

Wendung, *f.* wending, keering; Wendung des Windes, draaijing van den wind.

Wenen, *f.* wdhnen.

Wenig, *adj. & adv.* weinig, luttel; ein wenig, ein klein wenig, een weinig, een luttel, een klein weinig, een weinige; wartet ein wenig, wagt een luttel, wat; in wenig Tagen, in weinig, luttel dagen; ein wenig Dank weissen, jemand wenig dank weeten; das Buch ist wenig zu haben, dat boek is schaars te krygen; wenige, geringe Anzahl, wenig getal; weniger, minder, min; da ist ein Thaler, weniger drei Stüber, daar is een daalder, minder, min drie stuivers; in weniger als einer Stunde war er todt, in minder, in min dan een uurtyds, was by doot; wenigst, minst, geringst, weinigt; aufs wenigste, 't minste, geringste, ten minsten, op zyn minst; meine wenige Meynung, myn gering oordeel; für meine wenige Person, voor my, wat my belangt, aungact, my aangaande; es ist wenig daran gelegen, daar is niet veel aan gelegen, niet veel aan verbeurd; wenig und oft macht auch viel, alle baatjes helpen; zu wenig und zu viel, verdirbt alles Spiel, al te veel is ongezond; mit viel hält man Haus, mit wenig kommt man auch aus, de natuur is met weinig te vreden.

Weniger, *adj. comparat. & adv.* weiniger, minder; ich verlange nichts weniger, ik begeer, verlang niets minder; wenigere Lust, weiniger, minler vermaak.

Wenigkeit, *f.* geringheid, gering getal; meine Wenigkeit, myne geringheid, wyn gering per zoon.

Wenigst, *adj. & adv. superlat.* minst; ich habe am wenigsten daran gedacht, ik heb 'er minst aan gedagt; ich bin nicht der wenigste, ik ben de minste niet.

Wenn, *conj.* als, indien.

Wepie, *f.* Weipe.

Wer? *pron.* wie? wien? die, wiens.

Wer da? *wie* daar? wat volk?

Werben, *v. a.* werven, verwerven, volk werven, ligen, in krygsdienst aanneemen, op de rol zetten; um eine Jungfer werden, vryen.

Werbegeld, *n.* wertgeld.

Weibeplatz, *m.* wertplaats, loopplaats.

Werber, *m.* werver, vryer, aanzoeker.

Werbtrommel, *f.* werstrommel.

Werbgeld, *u. f. w.* *f.* Werbegeld, *u. f. w.*

Werbung, *f.* werving, het vryen, aanzoeken.

Werbung von Soldaten, werving, ligiting van krygszo k.

Werd, *n. f.* Werg; er hat Wert am Hocken, by is bezet.

Werd, *n.* het werk, enz. *f.* Wert, *u. f. w.*

Werden, *adj.* van werk.

Werden, *v. n.* worden; los, frey werden, los, vry raaken.

Werder, *f.* Wehr, een waart, enz.

Werdiren, *v. a.* waardeeren, schatten.

Werdire, *m.* een waardeerder, schatter; priseerder.

Werk, *m.* Lande, kaay, kaaydyk, werf.

Werk-, oder Landearbeiter, -bud, -kärcher, -pferd, -träger, -schubkarchner, *m.* kaajarbeider, -boef, -karman, -kruyer, -paard, -pakdraager.

Werkseisen, *n.* een elger, lange vork met 3 randen.

Werk-, oder Landemeister, *m.* kaajmeester.

Werfen, *v. a.* schmeißen, werpen, smyten, gooijen; cinem einen Stein an Kopf werfen, jemand een steen na den kop werpen, grooten, bruijen, smyten, laten vliegen; mit Würfeln, met taarlingen, dobbelsteenen snakken; das Loos, 't loe werpen, smyten; Junge, jongen werpen; die Augen auf etwas werfen, de oogen na, op iets slaan; mit Scheltworten um sich werfen, scheldwoorden uitbrauken; etwas weit werfen, iets verwerpen.

Werkfärcher, *m.* -pferd, *n.* -schubfärcher, *m.* -träger, *m.* *f.* ben Werfarbeiter.

Werkf, *m.* kerring, scheering van eene webbe.

Werg, *n.* werk, inuit; *f.* Abwerk.

Werk, *n.* werk, arbeid, bezigheid, moeite; zum Werke greifen, schreiten, das Werk angreifen, 't werk aanvatten, aanvaarden.

Werke, Beseftigungswerke, Außenwerke, *f.* Holzwerk, Wassen; Werk eines Schreibers, werk, werken van een schryver; etwas heimliches im Werke, onderhanden seyn, iets heimlyk in 't werk, onderhanden, in stil, in de menken zyn; zu Werke gehen, werk, te werk gaan; klüglich in etwas zu Werke gehen, umgehen, handeln, verfahren, verstandig, kliekelyk in iets te werk gaan.

Werk, von Flachs, Hanf, *f.* Werg.

Werkbank, *f.* de werkbank.

Werkseisen, *n.* Wirtseisen, een veegmes, van den hoefsmid, om de hoef van een paards voet de ligen; *f.* Wirtseisser.

Werksttag, *m. f.* Werktag.

Werkhaus, *n.* werkhuis.

Werkheilig, *adj.* werkhellig.

Werkheiliger, *m.* een werkhellige.

Werkheiligkeit, *f.* werkhelligheid.

Werkheuchler, *m.* een geveinsde, werkhellighe.

Werkhof, *f.* Werkstätt.

Werkkunst, *f.* werktuigkunde, mechanica.

Werkkünstler, *m.* een werktuigkundige, werktuigmaaker, mechanicus.

Werkkünstlerlich, *adj. & adv.* werktuigkundig.

Werklehr, *f.* leere der, ontrent de goede werken.

Werklehrer, *m.* een leeraar, die de goede werken leert, en de verdiensten derzelve.

Werklein, *n.* een werkje, klein, gering werk.

Werkleute, *n. pl.* werkluiden.

Werklich, *adj. & adv.* werkelyk, werklyk, aartig, snaakerig, snaaks, koddig.

Werklos, *adj.* werkloos, zonder werk.

Werkmeister, *m.* werkmeester, werkbaas.

Werkmesser, *n.* veegmes.

Werktag, *m.* het stellen, spannen van een werk.

Werktaffel, *m.* werkschijf.

Werktaffel, *m.* voet der landmeesters.

Werkstätt, *f.* werksitede, werkplaats, -winkel.

Werkstein, *m.* -stück, *n.* werksteen, werkstuk, nittebonwen steen, hardsteer.

Werkstellig, *adj. & adv.* werkstellig; ein Bors haben werkstellig machen, een opzet werkstellig maaken, in 't werk, te werk stellen, opstellen, een voornemen volbrengen.

Werkstück, *f.* Werkstein.

Werk: Werksttag, *m.* werkdag.

Werkthätig, *adj. & adv.* werkdaadig, practicaal.

Werkthätigkeit, *f.* werkdaadigheid, praktik.

Werkzeug, *n.* werktuig, tuig, gereedschap.

Wermut, *m.* alfein.

Wermutbalsam, *m.* alfeimbalsem.

Wermuthier, *n.* alfeimbier.

Wermutertract, *n.* extract, trekkel van alfein.

Wermutbl, *m.* alfeinoli.

Wermutsalz, *n.* zout van alfein.

Wermutwein, *m.* alfeinwyn.

Wersich, Wersicht, *m.* krulkool.

Wert, *f.* Wehr, een waard, enz.

Werth, *adj. & adv.* waard, waardig, dierbaar; etwas der Mühe werth halten, iets van waarde, iets der pyne, of der moeite waardig houden; er hat ihn sehr werth, by houdt veel van hem, by agt hem hoog; es ist ihm nichts werthers, niets is hem aangenaamer, niets staat hem meer aan.

Werth, *f.* waarde, waardy, waardigheid, prys; einer Waare, de waarde, beloop van een waare; einer Münze, de waarde van een muntstuk.

Werthgeschdet, *adj.* waardig geagt.

Werthhaltung, *f.* waarde, aging, hoogagting.

Wersich, *f.* Wätsche.

Wese, *m.* starresteen, kostelyk gesteente vol stralen.

Wesen, *n.* weezen, zelfstandigheid, weezendheid; ein groß Wesen machen, rieren, baaren, een groot getier, geraas, gergnt, veel spels maaken; viel Weisens machen, veel weezen, hofstykeden, hofstye zwieren, plegtigheden, genaakte beleeftheden maaken; sich in das Wesen legen, mischen, zig in twist, krakeel mengen; sein Wesen tregend haben, ergens wonen, zyne werblyplaats hebben; das gemeine Wesen, het gemeene best, de staat; ein schlimmes Wesen am Auge haben, een accident aan het oog hebben.

Wesenheit, *f.* de wezenlyke zelfstandigheid, het bestaan.

Weientlich, wesentlich, *adj. & adv.* weezentlyk, zelfstandig.

Weshalben, *adv.* weshalve, om welke reden.

Weise, *f.* wesp, horzel.

Weipenneß, *n.* weipenneß.

Weipenstich, *m.* de steek van eene wesp.

Werk, *genit.* vom pron. wer, *f.* wessen? wiens? was ist das Bild? wiens beeldtenis is dat?

Wessen? *pron.* wiens?

Weshalben, weshwegen, *adv.* waarom, om welke reden; *f.* weshalben.

West, Westen, *n.* west, welten.

Weste, *f.* een vest, kamizool, onderrok met tassen.

Westeck, *m.* westkant.

Westen, *f.* West, het westen.

Weiser, *n.* (altes Weis) de doop.

Westerbemd, -staid, *n.* her doopkleed.

Westfriesland, *n.* Westvriesland.

Westindianer

Westindianer, *m.* een Americaan, een uit Westindien.
 Westindien, *n.* Westindie.
 Westindisch, *adj.* westindisch.
 Westindischfabriek, *m.* westindischvaarer.
 Westkust, *f.* land, *n.* westhoek, -kult.
 Westlander, *m.* bewoener van de westkust.
 Westlich, *adj.* & *adv.* westelyk.
 Westnoordwest, *n.* het westnoordwest.
 Westpalen, *n.* Westkaalen.
 Westphalinger, *m.* westphalisch, *adj.* & *adv.* westfaaling, westfaalich.
 Westsee, *f.* de west-, Atlantische-, spaansche zee.
 Westseite, *f.* westzyde.
 Westüdwest, *n.* het westzuid-westen.
 Westteil, *n.* westerkwartier.
 Westwärts, *adv.* westwaarts; *das Schiff westwärts* richten, seegeln, *es westlich* ansegen, westwärts, westelyk, westersich aanzetten, naar 't westen zeilen, zynen koers rigten; westwärts liegen, bewesten leggen.
 Westwärts, *f.* westwärts, westelyk, *ten*, naar het Westen.
 Westwind, *w.* westwind.
 West zu Norden, *n.* het West ten Noorden.
 West zu Süden, *n.* West ten Zuiden.
 Westwegen, *adv.* weshalven.
 Wett, *n.* gelyk, gelykheid; *etwas wett machen*, iets gelyk maaken, vereffenen, met gelyke munt betaalen.
 Wett, *f.* wed, drenkplaats voor beesten.
 Wette, *f.* wedde, wedding, wedspel; luffen, wedloopen, prysloopen; *um die Wette* etwas thun, iets om sryd, om wedde, om best, om 't eerst doen; elngehen, een wedding aangaan, aanvaardien, 't weldegehil leggen.
 Wetten, *v. a.* wedden.
 Wetter, *m.* wedder; *einer so ein fübner*
 Wetter, *een knene, stoute wedder.*
 Wetter, *n.* Witterung, *f.* weder, weder, weer, onweer; schön, still, lieblich Wetter, mooy, stil, aangenaam weer; *um schön Wetter bitten*, om genade, vergiffenis bidden, kleine broodjes bakken; *das Wetter hat in den Kirchthurm geschlagen*, het onweer is in den kerktoren geslagen; *das dich das Wetter*, loop voor sint Velten; *ein Wetter anfangen*, begin te tieren, te raazen, te bulderen.
 Wetterdach, *n.* schirm, *m.* een luifel, afdak, niestek.
 Wetterdachselchen, *n.* luifel, niestek, afdak.
 Wetterfahnen, *n.* f. Wetterbahn.
 Wetterfahnenlein, *n.* een kikker, die in het regenen op aarde valt.
 Wetterglas, *n.* weerglas.
 Wetterglocke, *f.* eene klok, die in tyd van onweer geluidt wordt.
 Wetterbahn, *m.* weerhaan.
 Wetterherc, *f.* f. Wettermacherinn.
 Wetterhure, *f.* eene straathoer.
 Wetterhut, *m.* een regenhoed, -met een breedten rand.
 Wetterkase, *f.* f. Wettermacherinn.
 Wetterkeil, *n.* f. Wetterstein.
 Wetterkübeln, *f.* Wetterleuchten.
 Wetterkühlung, *f.* koelte na het onweer.
 Wetterkühlich, *adj.* maanziek, kwintig, buyig, ongestadig.

Wetterleuchten, *das*, *n.* weerligt, *bliksem* zonder donder.
 Wetterleuchten, *v. n.* weerligten.
 Wetterleuten, *sduten*, *v. n.* een onweer door het luiden van de klokken verdryven, by de Roomschen.
 Wettermacher, *m.* een gewaande onweermaker, -toveraar.
 Wettermacherinn, *lage*, *f.* eene, die voorgeeft, onweer te kunnen veroorzaaken, toveres.
 Wettermantel, *m.* regenmantel.
 Wetter, wittern, *v. n.* donderen; *es wettert grauam*, het dondert vreeszelyk, geweldig.
 Wetterregen, *m.* regen, *vermengd* met donder.
 Wetterrache, *m.* schaaie, veroorzaakt door onweer.
 Wetterschirm, *f.* Wetterdach.
 Wetterschlag, *m.* een donderslag.
 Wettersegen, *m.* voorgewende toverkragt, om 't onweer te verdryven.
 Wetterstein, *m.* een dondersteen.
 Wetterstrahl, *m.* donderslag, straal.
 Wetterstreich, *m.* de streek, hoek, waaruit het donderweer voortkomt.
 Wettertuch, *f.* Wetterdach.
 Wetterung, Witterung, *f.* f. Wetter; het onweer.
 Wettervogel, *m.* een weer-, onweersvogel, die de verandering van 't weer voorspelt.
 Wetterwendlich, *adj.* veranderlyk, onbestendig, ongestadig.
 Wetterwind, *m.* wind by een donderweer.
 Wetterwolke, *f.* eene donderwolk, wolk, waarin donder is.
 Wetterzeichen, *n.* een teken van een aanstaand donderweer.
 Wettessen, *v. a.* om sryd eeten.
 Wettesser, *m.* die om sryd eet.
 Wettlauf, *m.* wedloop.
 Wettläufer, *m.* wedlooper, loop-, renstryder, -vegter.
 Wettmachen, *v. a.* f. bey Wett.
 Wettrennen, *n.* f. Wettlauf.
 Wettritt, *m.* een wedloop te paard.
 Wettlaufen, *v. a.* om sryd snipen.
 Wettstreit, *m.* sryd, geschil, oneenigheid, pleitgeschil, pleitgeding.
 Wetzung, *f.* het wedden, de wedding.
 Wettwerben, *v. a.* concurreren, even veel recht en pretentie op iets hebben.
 Wettwerber, *m.* een coucurrent, een medestreever na iets.
 Wegen, *v. a.* werten, slypen.
 Weger, *m.* een slyper.
 Wehrbre, *f.* de polysteen by den gouddraadtrekker.
 Wehstahl, *n.* het westaal.
 Wehstein, *m.* wersteen, slypsteen.
 Wehung, *f.* het werten, slypen.
 Bewelinen, *f.* de treden in de touwen van het schip.
 Wende, *u. f. w. f.* Weide, *u. f. w.*
 Wehend, *adj.* weidend, vlak.
 Wehlich, *f.* Wehlich.
 Weher, *f.* Weher.
 Wehbschhof, *m.* wybischof.
 Wehen, *n. a.* wyën, heiligen; *zum Priesterthume*, *zum Predigamt*, *wyën*, *inwyën*, ordineeren tot het priesterdom, tot het predikant; *Aräuter*, *Kerzen*, *Es*, *und Trinkt*.

waaren, und dergleichen Geschäfte, nach Gebrauch der Römischcatholischen, zegenen, wyen, heiligen, kruiden, eet- en drinkwaaren, en diergelyke schepzels naar het gebruik van de Roomschegezinden.
 Wehbsassen, *n.* f. Wehbsassen.
 Wehbnacht, *f.* kersdag, kersmis, kersfeest.
 Wehbnachtslied, *n.* kerslied.
 Wehbrauch, *m.* wierook; *mit Wehbrauch* räuchern, wierooken, met wierook berooken.
 Wehbrauchsaf, *n.* wierookvat.
 Wehbrug, *f.* wyng, het inwyen, de inwyng.
 Wehbrugg, *n.* wywater.
 Wehbruggertessel, *n.* wywaterketel.
 Wehland, *f.* welland.
 Wehmod, *m.* Wey- Waiwode, Palatyn.
 Wehmodschaf, *f.* Wey- Waiwoodschap, Palatynschaf.
 Weibel, *m.* memel, korenwurm.
 Weiblich, *adj.* memelig.
 Wich, *imperf.* von weiden, ik week.
 Wichsen, *v. a.* met was overtrekken.
 Wichjung, *f.* het overtrekken, besmeeren, de besmeering met was.
 Wicht, *n.* wigt, wichte, klein kind.
 Wichtig, *adj.* wigtig, gewigtig, van gewigt, belang, daar aan gelegen legt.
 Wichtigkeit, *f.* gewigtigheid, gewigt, waarde, waardy, belang, gevolg.
 Wicke, *f.* wik, wikke.
 Wicke, *f.* Wiege.
 Wickelband, *n.* schuur, *f.* een zwagtel, om een kind in te bakeren, te zwagtelen.
 Wickelkind, *n.* een kind in de luuren.
 Wickeln, *v. a.* wikkelen, inwikkelen; *ein Kindchen*, *een kinje* in de luuren winden, doen, leggen, zwagtelen, bezwagtelen, bakeren; *seine Strümpfe*, *zyne kuffen* rollen.
 Wickelkorb, *m.* lujermand, -korf, bakermante.
 Wickelschnur, *f.* f. Wickelband.
 Wickelstrümpfe, *f.* rolkouffen.
 Wickeltuch, *m.* omslag, doek, daar iets ingevold wordt.
 Wickelung, *f.* het inwikkelen, zwagtelen, bakeren.
 Wickelkopf, Wehskopf, *m.* eene natuuryke hairstreng, vlecht van gevlochten hair; eene ziekte.
 Wickenacker, *m.* akker, land, daar wik op staat, of gezaaid wordt.
 Wickenfutter, *m.* gemengd voer.
 Wid, Wied, Wide, *f.* een teen; *eine Wide* breken, *eenen teen draajen*.
 Widder, *m.* ram, mannetje van een schaap.
 Widderfell, *n.* een framsveld, -nacht.
 Widderhorn, *n.* een ramshoren.
 Widderkopf, *m.* ramshoofd.
 Wide, *f.* Wied.
 Wider, *praep.* tegen, tegens; *das Holz*, *das Tuch wider den Drat* schneiden, 't hout, 't laken tegen, dwars draade snyden; *wider den Strom* fahren, *tegen stroom* vaaren, *zeilen* moeten; *wider meinen Willen*, *tegen myn wil*, *tegen myn zin en wil*, *tegen myn borst*; *sich wider etwas* stoßen, *ansstoßen*, *zig tegen iets* stooten, *aansstooten*; *sich wider einen* setzen, *zig tegen iemand* kanten, *gekant staan*; *wider die Regierung* aufstehen, *tegen de regering* opstaan.
 Widerbeissen, *v. n.* tegenpraaten, tegenspreken; *f.* widerbellen,
 Widerbellen,

Widerbellen, v. n. tegenbassen, tegenblaffen.
Widerchrift, m. tegenchrift, antichrift.
Widerchristlich, adj. antichristisch.
Widerchristliche, f. *reik*, n. leer, ryk van den antichrift, het antichristendom.
Widercreuj, n. een veelvoudig kruis.
Widerdruk, m. tegendrukzel, weerzyde.
Wider einander, tegen malkander.
Widerfahren, v. n. overkomen, gebeuren; *es ist mir ein Unglück widerfahren, my is een ongeluk overgekomen; es widerfähret mir est, 't gebeurt my menigmaal.*
Widerfechten, v. a. bestryden, zig aankantent.
Widerfechtung, f. f. **Widerbruch**.
Widerig, adj. tegen, teegen, afkeerig, weér-agtig, walzig, vies; ein wideriger Geruch, Gestank, een viese reuk, stank; wüdrig Gluck, ongeluk, rampspoed.
Widrigen Falls, adv. anders, anderzins.
Widergift, f. tegengift.
Widerhaak, m. weérhaak.
Widerhaaklein, n. een weerhaakje.
Widerhall, m. weér-, tegengalm, weerklink.
Widerhallen, v. n. tegen-, weérgalmen; f. bammen.
Widerhalten, v. a. weder-, weérhouden, tegenhouden.
Widerigheid, **Widrigkeit**, f. verzeetting, tegenaankanting, afkeer, walging.
Widerlag, m. stur, steunzel, schoor.
Widerlänen, f. widerlechnen.
Widerlegen, v. a. wederleggen, weerleggen.
Widerleger, m. een weerlegger, die weerlegt.
Widerleglich, adj. weerlegglyk, dat kan weerlegt worden.
Widerlegung, f. wederlegging, weerlegging.
Widerlechnen, -länen, v. a. ergens tegen lechnen.
Widermurren, v. n. tegenmorren, -moppen, -moppen, -knorren, -preutelen.
Widern, v. n. walgen, een afkeer hebben; die Spetse widert mich, ik heb die spys moede, ik heb 'er een tegenzin voor, ik kryg 'er de walg van; es widert mir vor ihm, ik heb een afkeer van hem.
Widern, sich, v. rec. f. widersegen.
Widernatürlich, adj. tegen de natuur, strydig met de natuur.
Widerpart, f. weder-, weergade, -gaa, wederparty, tegenparty, wederstreever, tegensteller, tegenkanter.
Widerpart, m. wederstuit, weerstuit.
Widerprallen, v. n. wederstuiten, tegen-, weérom-, te rugge stuiten.
Widerpressen, f. widerprallen.
Widerrathen, v. a. ontraaden, afraaden.
Widerrath, m. af- ontraader.
Widerrathung, f. af- ontraading.
Widerrechtlich, adj. strydig met het recht; ein widerrechtliches Vornehmen, een snoode aanslag, -toeleg, stont, onwettig bestuam.
Wider, **Gegenrede**, f. weder-, tegenpraak, tegenkanting.
Widerreden, v. a. tegen-, weérspreken, -zeggen.
Widerriß, m. de schoft; daß Pferd ist am Widerriß gedruckt, 't paard is op, aan de schoft gedruckt, gekwetst, bezeerd.
Widerruf, m. wederroeping, wederroep, herroeping.

Widerrufen, v. a. weder-, weéroepen, herroepen.
Widerruflich, adj. herroepelyk, dat herroepen kan worden.
Widersacher, m. tegenparty, vyand.
Widersagen, u. f. w. f. widerspreken, u. f. w. **Widerschall**, widerschallen, f. **Widerhall**, zc.
Widerschein, f. **Widerschein**.
Widersehen, sich, v. rec. zig verzetten, aankantent.
Widersezig, widerseslich, adj. f. **widerspenstig**.
Widerseslichkeit, f. **Widerspenstigkeit**.
Widersehung, f. aankanting, verzeetting.
Widerzinn, m. tegenzin, weérzin.
Widerzinnig, adj. tegenzinnig, koppig, eigenzinnig; widerzinnig werden, tegenzinnig worden.
Widerzinnlich, adj. strydig, verscheiden, vershillig; f. **widerzinnig**.
Widerspenstig, adj. wederspannig, wederbarstig, wrevelig, spartelig, wederstreevig, -stribbelig.
Widerspenstigkeit, f. wederspannig-, weérspannigheid, wederbarstigheid.
Widerspiel, n. het tegendeel, tegenoverstaande, tegenovergestelde; man sagt dieses, ich aber glaube das Widerspiel, men zegt dit, maar ik geloof het tegendeel; das Widerspiel halten, het tegendeel beweeran.
Widersprechen, v. a. wederspreken, tegenpreken, tegenzeggen.
Widersprechlich, adj. wederspreklyk.
Widersprecher, m. wederspreeker, tegenpreeker.
Widersprechung, f. het tegen-, weérspreken.
Widerspruch, m. wederspreking, -spraak, tegenspraak, -zegging.
Widerstand, m. wederstand, tegenstand, tegenweér, verweering.
Widerstehen, v. a. wederstaan, tegenstaan, tegenstooten, wederstreeven, walgen.
Widerstof, n. wollekruid, wollebladen.
Widerstößen, v. a. weér, weeromstooten.
Widerstreiben, v. n. wederstreeven, tegenstreeven, -stryden, -stribbelen, -spartelen, dwars boomen, harrewarren.
Widerstreber, m. wederstreever, tegenstreever, wederstander.
Widerstrebung, f. wederstreeving, tegenstreeving.
Widerstreit, m. f. **Widerstreitigkeit**.
Widerstreiten, v. n. tegenstryden, tegendingen.
Widerstreiter, m. tegenstryder.
Widerstreitig, adj. *adv.* tegenstrydig.
Widerstreitigkeit, f. tegenstrydigheid.
Widertod, m. f. **Widertod**.
Widerung, f. weigering.
Widerwärtig, adj. strydig; einem widerwärtig begegnen, iemand wederwaardiglyk, schors, snaadelyk bejegenen; ein sehr widerwärtiges Ding, eene zeer afkeerige, walglyke zaak; ein widerwärtiger Mensch, een nors mensch, met wien moejelyk is om te gaam.
Widerwärtigkeit, f. wederwaardigheid, druk, strydigheid, ramp, verdrukking.
Widerwille, m. weerwil, onwil, tegenwil; mit Widerwille etwas thun, met tegenwil, onwil, ongeerne, tegen de borst iets doen; f. **Widerwill**.

Widerwillig, adj. weder-, tegenwillig, onwillig.
Widhopf, m. hoppe, weede.
Widmen, v. a. heiligen, toewyden, opdragen, toediennen, toeëigenen.
Widmung, f. heiliging, opdragt, toeëigening.
Widrig, f. **widerig**, zc.
Widrigen, sich, v. rec. weigeren.
Widum, n. toegeneigtheid tot eene kerk.
Widwol, n. eene weduwaal, vogel.
Wie? adv. hoe? wie auch, gelyk ook.
Wie beschaffen, hoedanig, gelchaps, gesteld.
Wie viel? hoe veel?
Wie viel mehr, hoe veel te meer.
Wie, gleichwie, gelyk, als; er wird kommen, wie ich hoffe, vermuthet, glaube, by zal komen, als, gelyk, naar ik hoope, vermoede, geloove; einen strafen, wie ers verbies net hat, jemand straffen naar by 't verdiend heeft; wie bin ich so glücklich, daß, wat ben ik gelukkig, dat.
Wie, toen; wie der König hier war, toen de koning hier was; wie er gefragt ward, toen hy gevraagd wierd, toen men hem vroeg.
Wie bald, wanneer; wie bald wollet ihr wiederkommen? wanneer zult gy weêrom komen?
Wichel, m. koorworm; f. **Wibel**.
Wibelicht, f. **wibelicht**.
Wiede, **Wiede**, f. eene wiek, enz. f. **Wiede**.
Wied, m. een bosch, teenen; f. **Wid**.
Wiedenband, n. een teenenband.
Wieder, **wiederrum**, adv. weder, weér, wederom, weérom; wieder zum Treffen kommen, 't gevegt hervatten.
Wieder abfallen, v. n. wederafvallen.
Wieder abgehen, v. n. weér afgaan, -vertrekken.
Wieder abhandeln, v. a. weér, op nieuw verhandelen.
Wieder ablaufen, v. n. weér vertrekken; die Post lauft um 3 Uhr wieder ab, de post vertrekt weér om 3 uren.
Wieder abschreiben, v. a. weér, op nieuw overschryven.
Wieder adtreten, v. a. ein Amt, een ampt neerleggen, van zyne bediening afstaan, afstand doen.
Wieder anfangen, v. a. weér beginnen.
Wieder anfassen, v. a. weér aanvatten, -aanvaarden.
Wieder angreifen, v. a. hervatten.
Wieder anheben, v. n. weér beginnen.
Wieder ankleiden, v. a. weér aankleeden.
Wieder anlaufen, v. n. wederom loopen, tot zyn ampt weérkeeren; it. op nieuw seilen, lelyk aanloopen.
Wieder anmachen, v. a. weér aanmaaken.
Wieder annehmen, **wieder herankommen**, v. n. weér naderen, aankomen.
Wiederanndherung, f. aannadering.
Wieder annehmen, v. a. weér aanneemen.
Wieder anrichten, v. a. herstellen, in orde brengen.
Wieder anstreichen, v. a. herverwen, ververwen, weér aanstryken.
Wieder antreffen, v. a. wederaanantreffen.
Wiederantwort, f. **tegenantwoord**, **antwoord** op een voorgaande.
Wieder antworten, v. a. weder-, weérantwoorden.

Wieder

Wieder anjanden, v. a. weer aan-, ontstecken.
 Wieder aufbauen, v. a. weder, weerbouwen, herbouwen, verbouwen, herstellen.
 Wieder aufrichten, v. a. weer op breeken.
 Wieder aufbringen, v. a. weer in de gewoonte brengen.
 Wieder auferstehen, f. wieder aufstehen.
 Wieder auferwecken, v. a. weer opwekken, weer het leven geeven.
 Wieder aufheben, v. a. weer opheffen, opbeuren, opdraapen.
 Wieder aufhelfen, v. a. weer opheffen.
 Wiederaufkommen, v. n. weer opkomen.
 Wieder auftragen, v. a. weer oprabben, -krassen.
 Wieder auflegen, v. a. herdrukken, weer drukken.
 Wieder auflösen, v. a. weer ontbinden, -losmaaken.
 Wieder aufmachen, v. a. : aufschließen, weer opmaaken, weer op-, ontsluiten.
 Wieder aufmachen, sich, v. rec. von der Krankheit, weer bykomen, weer kragten krygen.
 Wieder aufmuntern, v. a. van nieuw aanzoecken, aanmoeligen.
 Wieder aufnehmen, v. a. weer aanneemen.
 Wieder aufreißen, v. a. weer opscheuren, openen.
 Wieder aufleben, v. a. wederopreggen, -opbeuren, -oplygten; ein eingefallen Haus, een vervallen huis weer opreggen, -opbouwen, herbouwen, herstellen.
 Wiederaufrichtung, f. weer opregting.
 Wieder aufsuchen, v. a. van nieuw opbaalen, voor den dag brengen.
 Wieder aufschließen, f. wieder aufmachen.
 Wieder aufsehen, v. n. weer opzien, de oogten weer openen.
 Wieder aufsitzen, v. n. weer te paard gaan zitten.
 Wieder aufstehen, v. n. weder opstaan.
 Wiederaufhebung, f. wederopstanding.
 Wieder aufsuchen, v. a. weer opzoeken.
 Wieder aufbauen, f. wieder aufmachen.
 Wieder aufwärmen, v. a. weerwarmen, verwarmen, opwarmen.
 Wieder aufwecken, f. wieder auferwecken.
 Wieder aufwickeln, v. a. weer ontrollen, -losmaaken.
 Wieder ausgraben, v. a. weer opdelfen.
 Wieder auslösen, v. a. f. wieder lösen.
 Wieder ausschlagen, v. n. weer uitslaan, weer groen worden.
 Wiederausfägung, f. het weer uitslaan, groen worden.
 Wieder ausfließen, v. a. weer uitspouwen, -spuwen.
 Wieder austheilen, v. a. weer uirdeelen.
 Wiederaustheilung, f. weeruitdeeling.
 Wiederbacken, v. a. herbakken, wederombakken.
 Wieder bauen, v. a. weder-, weerbouwen, herbouwen, verbouwen, herstellen.
 Wieder bedenken, v. a. weer bedenken.
 Wieder besetzen, f. wieder besetzen.
 Wieder begeuen, v. a. wederontmoeten, -bejegenen, -aanreffen.
 Wieder begehren, v. a. weerom begeeren.
 Wieder begütigen, v. a. verzoeken, bevredigen.
 Wieder behauen, v. a. weer behouwen, weer snoejen.

Wiederbekommen, v. a. weerom byten.
 Wieder bekleden, v. a. weer, op nieuw kleeden, bekleden.
 Wieder bekommen, v. n. weerbekomen, -krygen; was die Kübler weggeraubt, 't geen de roovers geroofd hebben ontzetten, agterhaalen, riddlen, weerkrygen, herwinnen.
 Wiederbekommung, f. het weerbekomen, weerkrygen.
 Wiederbelohnen, v. a. wiederlohnem, weerbeloonen, -vergelden.
 Wiederbemaßigen, sich, v. rec. einer Sache, eene zaak weer bemagigen, weer krygen.
 Wiederbespannen, v. a. weer beplanten.
 Wiederberufen, v. a. weer beroepen.
 Wiederbesämen, besen, v. a. weerbezaajen.
 Wiederbedünstigen, v. a. weerbevredigen.
 Wiederbeselen, v. a. weerbezielen, het leven weerom geeven.
 Wiederbesetzen, v. a. weerbezetten, -beplanten, vervullen.
 Wiederbesinnen, sich, v. rec. gedenken, herdenken, indagtig worden.
 Wiederbesuchen, v. a. weerbezoeken.
 Wiederbesudeln, besetzen, v. a. op nieuw bemorsen, vuil maaken.
 Wiederbetrachten, v. a. weerbetragten, -overweegen, herdenken.
 Wieder bettlägerig werden, v. n. weer beddegerig, -ziek worden.
 Wiederbevölkern, v. a. weerbevolken.
 Wiederbinden, v. a. herbinden.
 Wiederbitten, v. a. op nieuw bidden, -verzoeken, zyn verzoek, gebed herhaalen.
 Wiederblühen, v. n. weer, op nieuw bloejen.
 Wiederbrauchen, v. a. weer, op nieuw voor de tweede maal gebruiken.
 Wiederbrechen, v. a. weer, op nieuw breeken.
 Wiederbringen, v. a. weder, wederom, weerbrengen, herstellen.
 Wiederbringer, m. weerombrenger, hersteller, vergoeder.
 Wiederbringerei, f. weerombrengster, hersteller, vergoedster.
 Wiederbrinlich, adj. vergoedelyk, herstelbaar.
 Wiederbringung, f. weerbrenging, herstelling.
 Wiederbrüllen, v. n. weerom brullen, tegen, weerom loejen.
 Wiederchrist, f. Wiederchrist.
 Wiederdarstellen, v. a. f. wiederherstellen.
 Wieder dienen, v. a. weerom dienen.
 Wiederdienst, m. tegendienst, onderlinge dienstigheid.
 Wiederdruck, f. Wiederdruck.
 Wiederdrücken, v. a. herdrukken.
 Wiedereinbringen, v. a. goedmaaken, vergoeden, vergelden, weer inhaalen; das wird die Kosten wieder einbringen, dat zal de kosten weer goet maaken; ich muß wieder einbringen, was ich versumet, ik moet weer inbaken, wat ik verzuimd hebbe.
 Wiedereinfrieren, v. n. op nieuw bevroezen.
 Wiedereinreden, v. n. ge-, herdenken, in het gebengem brengen, roepen.
 Wiedereinladen, v. a. weer, op nieuw verzoeken.
 Wiedereinlösen, wiederlösen, v. a. aflossen, vrymaaken, vrykooopen.
 Wiedereinnehmen, v. a. weer inneemen.
 Wiedereinmahnen, v. a. weer, wederom, weer, nogmaals.

Wiedereinreden, v. a. weerinraaden, weer geeven, weer in de bezitting stellen.
 Wiedereinredung, f. het weerom geeven, enz.
 Wiedereinreißen, v. a. etwas, iets om verbaalen, -trekken.
 Wiedereinrichten, v. a. in orde schikken, herstellen, te regt brengen, weder inzetten, aan malander brengen.
 Wiedereinrichtung, f. verbinding, wederaan-zetting, inzetting van iets.
 Wiedereinrichten, v. a. weer afscheppen, te scheep, aan board brengen.
 Wiedereinrichtung, f. her weer inscheppen, enz.
 Wiedereinschlafen, v. n. weer in slaap vallen, in slimer vallen.
 Wiedereinschließen, v. a. weer in-, opsluiten.
 Wiedereinschließung, f. het weer in-, opsluiten.
 Wiedereinsetzen, f. wieder einsetzen.
 Wiedereinsetzen, v. a. herstellen.
 Wiedereinsetzung, f. herstelling van iets.
 Wiedereintauchen, v. a. weer, op nieuw in dampelen, ondesiecken.
 Wiedereinverleiben, v. a. weer inlyven.
 Wiedereinwiehen, v. a. herwyen, -wyden.
 Wiedereinwerfen, v. a. weer inwerpen, in-smyten.
 Wiedereerbieten, v. a. weer, op nieuw aanbieden.
 Wiedereerfischen, v. n. weer, op nieuw ontslaan.
 Wiedereerfischen, f. wiedererquickten.
 Wiedereergänzen, v. a. weer vol maaken.
 Wiedereergraben, v. a. weer, op nieuw grypen, aanvatten.
 Wiedereerholen, sich, v. rec. wederbekomen, weer kragten krygen; aus einer Ohnmacht, weerbedaaeren, bckomen, zyn hart weer boven komen.
 Wiedereerinnern, v. a. herdenken.
 Wiedereerkennen, v. a. weerkennen.
 Wiedereerlangen, v. a. weerkrygen, weerwinnen, herwinnen.
 Wiedereerlangung, f. het weerkrygen, enz.
 Wiedereerlehen, v. a. op nieuw, voor de tweede maal betaalen.
 Wiedereerlösen, v. a. vrykooopen, lossen, vrylossen.
 Wiedereerneuern, v. n. weer vernieuwen.
 Wiedereerobren, v. a. herwinnen.
 Wiedereerquickten, v. a. weer verkwikken.
 Wiedereerhoffen, v. a. herscheppen.
 Wiedereerhoffung, f. herschepping.
 Wiedereerlesen, v. a. herstellen, vergoeden.
 Wiedereerlegung, f. herstelling, vergoeding, het weer, weeromgeeven.
 Wiedereerstanden, adj. weer oppaard, weer levendig geworden.
 Wiedereerhalten, v. a. vergelden, weer, weder vullen.
 Wiedereerhaltung, f. vergelding, vergoeding.
 Wiedereerndrücken, v. a. op nieuw verwarmen, weer opwarmen.
 Wiedereerwecken, v. a. weer opwekken.
 Wiedereerweckung, f. het weer opwekken, herstellen.
 Wiedereerwegen, v. a. wederom, op nieuw overweegen.
 Wiedereerwerben, v. a. weerom, weerkrygen.
 Wiedereerwerben, v. a. weer, weerom verhaalen, -vertellen.

Wiedererffen,

Wiederessen, v. a. wederom, op nieuw eeten, herkaauwen.
 Wiederfarben, v. a. herverwen, ververwen.
 Wiederfahren, v. n. wedervaaren, bejegenen, geschieden, gebeuren, overkomen.
 Wiederfallen, v. a. weërvallen, hervallen; in vorige Krankheit, weer instorten in zyne verlede ziekte.
 Wiederfevern, v. a. weer, op nieuw vieren.
 Wiederfinden, v. a. weërvinden.
 Wiederfindung, f. het weër-, weërom vinden.
 Wiederfischen, v. a. weërvischen, hervischen, weër opvischen.
 Wiederflicken, v. a. herlappen, op nieuw lappen.
 Wiederfordern, v. a. weder-, weër-, weërom eischen, begeeren.
 Wiederfortgehen, v. n. zynen weg vervolgen, voort gaan.
 Wiederfragen, v. a. hervragen.
 Wiederfressen, v. a. f. wiederessen.
 Wiedergabe, f. het weër-, weërom geeven.
 Wiederгамmachen, f. wedererneuern.
 Wiedergebahren, v. a. wederbaaren, herbaaren.
 Wiedergeben, v. a. weder-, weërom geeven, herstellen.
 Wiedergeber, m. weëromgeever.
 Wiedergebung, f. het weërom geeven, enz.
 Wiedergeboren, adj. wedergeboren, herbooren.
 Wiedergebrauchen, v. a. weërgebruiken.
 Wiedergebuurt, f. wedergeboorte.
 Wiedergedächtnis, f. het herdenken, indagtig worden.
 Wiedergedenken, v. n. herdenken, zig te binnē brengen.
 Wie dergelangen, v. n. zu etwas, iets weer, weërom krygen, tot iets weer komen.
 Wiedergelten, v. a. vergelden, vergoeden.
 Wiedergeltung, f. vergelding, vergoeding.
 Wiedergeneesen, v. n. weer geneezen, gezond worden, tot den voorigen staat van gezondheid komen.
 Wiedergertinnen, v. n. weer dik worden.
 Wiedergesundwerden, f. wiedergeneesen.
 Wiedergewinnen, v. a. herwinnen.
 Wiedergewöhnen, v. n. wennen, gewinnen, op nieuw wennen, gewoon worden.
 Wiedergiehn, v. a. hertieten, op nieuw gieten.
 Wiedergrienen, v. n. weërgroenen.
 Wiedergrünung, f. het op nieuw groen worden.
 Wiedergruß, m. het weërom groeten.
 Wiedergrüßen, v. a. weërom groeten.
 Wiedergutmachen, v. a. weer goed maaken, vergoeden.
 Wiederhaben, v. n. weër, weërom hebben, wederkrygen.
 Wiederhat, f. Wiederhate.
 Wiederhall, m. weërgalm, weërklink; f. Wiederhall.
 Wiederhallen, v. n. weder-, weërgalmen.
 Wiederhalt, m. ophouding.
 Wiederhartwerden, v. n. weer, op nieuw hard worden.
 Wiederheilen, v. a. geneezen, gezond worden, weër bykomen.
 Wiederheimsuchen, v. a. weër bezoeken.
 Wiederheirathen, v. n. herhuwen, hertrouwen.
 Wiederheischen, f. wiederferdern.
 Wiederheisen, v. a. eimen, iemand herstellen.
 Wiederherankommen, f. wiederannahen,

Wiederherausachen, v. a. uitkeeren, weërom geeven.
 Wiederherberohren, v. n. weër bykruipen.
 Wiederberührung, v. n. weër uitlaan, groen worden.
 Wiederberürkommen, v. n. weer voor den dag komen.
 Wiederberürwachsen, v. n. weër wassen, opslaan, groejen.
 Wiederherstellen, v. a. herstellen.
 Wiederberstellung, f. herstelling.
 Wiederberührenden, u. f. w. f. Wiederberührenden, u. f. w.
 Wiederberühren, f. wiederheirathen.
 Wiederberühnen, v. a. weër in-, doorflokken.
 Wiederberühren, v. n. weer, op nieuw, voor de tweede maal heen gaan.
 Wiederberühren, v. a. weër neerleggen.
 Wiederberühren, v. a. weer na toe draagen.
 Wiederberühren, f. wiederberühren.
 Wiederberühren, v. n. weer na eene plaats trekken, reizen.
 Wiederberühren, v. a. herhaalen, herzeggen, weërhaalen.
 Wiederberühren, f. herhaaling, her weër-, weërom haalen.
 Wiederberühren, v. n. op nieuw, weer honger hebben.
 Wiederberühren, v. a. weer, op nieuw wieden, nitwieden.
 Wiederberühren, v. n. weer jong worden.
 Wiederberühren, v. a. herkaauwen, weërkaauwen.
 Wiederberühren, v. a. kauung, f. het herkaauwen, de herkaauwing.
 Wiederberühren, m. kauung, f. wederkoopung, vrykoopung, lossing; auf Wiederberühren verlaufen, verkoopen, beboudens de vryheid, van 't weërom te koopen.
 Wiederberühren, v. a. wederkoopen, vrykoopen, lossen.
 Wiederberühren, m. een vrykooper, lossen, die iets benadert, benaast, als naaste bloedverwantt aanneemt.
 Wiederberühren, adj. dat geloft, weërom gekogt, vrygekogt kan worden; wiederberühren die Veräußerung, verpanding, beboudens de vryheid, van te lossen, vry te koopen.
 Wiederberühren, m. bezogtheid, bekwaaamheid, van binnen zekeren tyd weer te lossen, vry te koopen.
 Wiederberühren, f. f. Wiederberühren.
 Wiederberühren, m. schryng, f. het weër-, terugkeeren.
 Wiederberühren, v. n. weder-, weërkeeren.
 Wiederberühren, adj. wederkeerig, dat gaat en komt.
 Wiederberühren, f. f. Wiederberühren.
 Wiederberühren, v. n. weër uitkomen, -botren, -spruiten.
 Wiederberühren, v. n. herkennen.
 Wiederberühren, adj. & adv. werden, weer kindsch worden.
 Wiederberühren, v. a. weer, op nieuw kooiken.
 Wiederberühren, v. n. weder-, weër- te rug komen, -aankomen.
 Wiederberühren, v. n. weer ziek worden.
 Wiederberühren, v. a. wederkrygen, weërom krygen.
 Wiederberühren, f. weder-, weërkomst.
 Wiederberühren, v. n. herloeven.
 Wiederberühren, v. a. weer levendig

maaken, uit den dooden opwekken, het leven wederom geeven.
 Wiederberühren, v. a. wederom, op nieuw leeren.
 Wiederberühren, v. a. herleezen, overleezen.
 Wiederberühren, v. a. wederom, onderling beminnen, -liefshebben.
 Wiederberühren, v. a. weder-, weërleveren.
 Wiederberühren, f. wiederbelohnen.
 Wiederberühren, f. wiederelidsen.
 Wiederberühren, v. a. hermaaken.
 Wiederberühren, v. a. op nieuw, weer melden.
 Wiederberühren, v. a. hermeeten, overmeeten.
 Wiederberühren, v. a. op nieuw, weer menen.
 Wiederberühren, v. a. tegenmorren, -knorren.
 Wiederberühren, v. a. hernaajen, v. a. hernaajen, wederneben was verkehrt, oder unrecht genehet war, iets vernaajen, dat verkeerd genaajd was.
 Wiederberühren, v. a. weder-, weërneemen.
 Wiederberühren, v. a. weer nieuw maaken, vernieuwen.
 Wiederberühren, v. a. herpekken, overpekken.
 Wiederberühren, v. a. herrekenen, overrekenen.
 Wiederberühren, v. imperf. weër regenen.
 Wiederberühren, v. a. weer, op nieuw zuiveren, reinigen, schoonmaaken.
 Wiederberühren, m. herroeping.
 Wiederberühren, v. a. herroepen, weëtroepen.
 Wiederberühren, u. f. w. f. wiederberühren.
 Wiederberühren, f. Wiederberühren.
 Wiederberühren, v. a. weer, op nieuw zaajen.
 Wiederberühren, v. a. weder-, weërzeggen, herhaalen, herzeggen, overzeggen.
 Wiederberühren, f. wiederberühren; it. weer be-komen, krygen, weder te regt komen.
 Wiederberühren, u. f. w. f. Wiederberühren, u. f. w.
 Wiederberühren, m. weder-, weërshyn, -schynzel, afshynfel, -glans; von sich geben, weder-, weërshynen, afshynen, afschitteren, weerfshyn geeven.
 Wiederberühren, v. n. weërshelden, weërslasteren; wieder zu schelten wissen, wenn er gescholten wird, lustig weërom weten stof te geeven, als by gescholden wordt.
 Wiederberühren, v. a. weërom schenken, weërom geeven.
 Wiederberühren, v. a. weër, weërom, terug zenden.
 Wiederberühren, v. a. weërom schieten.
 Wiederberühren, m. weder-, weërslag.
 Wiederberühren, v. a. weder-, weërslaan.
 Wiederberühren, v. a. beslissen, verëffenen, byleggen.
 Wiederberühren, v. a. smaadelyk weërom spreken.
 Wiederberühren, v. a. herfmeeden, op nieuw, weer smeeden.
 Wiederberühren, v. a. op nieuw, weer snuiten.
 Wiederberühren, v. a. weer schryven, antwoorden, terug schryven.
 Wiederberühren, v. n. weërom zegenen.
 Wiederberühren, v. a. weder-, weërzien.
 Wiederberühren, f. wiederberühren.
 Wiederberühren, v. a. weer, op nieuw zitten.
 Wiederberühren, v. a. herkooiken, -zieden.
 Wiederberühren, v. a. weder overgeeven, nitspuwen.
 Wiederberühren, v. a. herfpeelen, verspeelen, een spel.
 Wiederberühren,

Wiederspiken, *v. a. de verstompte punt weer spits slypen, maaken.*
 Wiederspreken, *u. s. w. s. widerspreken, u. s. w.*
 Wiederspülen, *v. a. herfspoelen, overspoelen, op nieuw spoelen.*
 Wiederswärts, *v. a. nieuwe krachten geeven.*
 Wiedersstellen, *v. a. wederom, voor de tweede maal stellen.*
 Wiedersstellen, *sich, v. rec. weerkomen, weer vertoonen, weer onder de oogen komen.*
 Wiedersstellen, *v. a. wederom stillen, -zussen.*
 Wiedersuchen, *v. a. wederom, op nieuw zoeken.*
 Wiedertaufe, *f. wederdoop.*
 Wiedertaufen, *v. a. wederdoopen, herdoopen.*
 Wiedertauffer, *m. wederdooper, herdooper.*
 Wiedertöhen, *-ton, m. s. Widerschall.*
 Wiedertöhen, *-tod, m. wederdood, vrouwen-hair, roode steenbrecke.*
 Wiedertun, *v. a. herdoen, op nieuw doen.*
 Wiedertrogen, *v. a. weerbrengen.*
 Wiederwärts, *v. a. weer oeffenen.*
 Wiederüberkommen, *v. a. weerkrygen.*
 Wiederüberlesen, *v. a. herlezen.*
 Wiederüberstreichen, *v. a. glätten, weer overstryken, glad maaken.*
 Wiederrückkehren, *v. a. weërom keeren.*
 Wiederverändern, *v. a. weer veranderen.*
 Wiederverbessern, *v. a. weer verbeteren.*
 Wiedervereinen, *v. a. weer vereenigen.*
 Wiedervereinigung, *f. Wiedervereünigung.*
 Wiedervereinen, *verschwinden, v. n. weer vergaan, overgaan, verdwynen.*
 Wiedervergelten, *v. a. weder-, weërvergelden.*
 Wiedervergelyken, *v. a. weer vergelyken, veroffenen.*
 Wiedervergelyken, *vergleichung, f. wieder- versöhnen, ic.*
 Wiederverheben, *v. a. weder kookken.*
 Wiederverkaufen, *v. a. weer verkoopen.*
 Wiederverkleiden, *v. a. weer, op nieuw plakken, lymen.*
 Wiederverkloffen, *f. Wiederverkloffen.*
 Wiederverleiden, *verleiden, v. a. weer ver- leenen, verhuuren, verpachten.*
 Wiedervermeeren, *v. a. op nieuw vermeederen.*
 Wiederverzamen, *v. a. weer verzamelen.*
 Wiederverzenden, *v. a. vergelden, vergoe- den, weërbeloonen.*
 Wiederverschwinden, *f. wieder- vercrachen.*
 Wiederversiegeln, *v. a. weer verzegelen, toe- doen, sluiten, toelakken.*
 Wiederverzoenen, *v. a. weer verzoenen.*
 Wiederverzoener, *m. verzoener, bevrediger, vredemaaker, goede man.*
 Wiederverzoening, *f. verzoening, bevredi- ging, herstelling van gebroke vriendschap.*
 Wiederverstoppen, *v. a. weer toetoppen.*
 Wiederverstoppen, *n. verstopfung, f. toetop- ping.*
 Wiederverweeten, *v. n. op nieuw proeven, be- proeven, bestaan, onderstaan.*
 Wiederverzeihen, *v. a. wederom, voor de twee- de maal verschoonen, vergeeven, kwytstel- den.*
 Wiederrum, *adv. weder-, weërom, weër.*
 Wiederrumdrukken, *= glesken, = schmieden, = schreiden, f. undrukken.*
 Wiederrumgelen, *f. den wiederumdrukken.*
 Wiederrumgraben, *v. a. weëromspiren.*
 Wiederrumkeeren, *v. n. weërom, terugkeeren.*
 Wiederrumspinnen, *v. n. weer omploegen,*

den ploeg nog eens door 't land laten gaan.
 Wiederrumschmieden, *v. a. her-, versmeeden.*
 Wiederrumschreiben, *v. a. overschryven.*
 Wiederruemen, *v. a. hervatten.*
 Wiederruemen, *v. n. weerwassen, -groejen.*
 Wiederruemen, *v. a. herwaagen, op nieuw waagen.*
 Wiederruemen, *v. a. herweegen, overweegen.*
 Wiederruemen, *weggagen, v. n. weer heen gaan, weër vertrekken.*
 Wiederruemen, *v. a. op nieuw warmen.*
 Wiederruemen, *v. a. herwaschen.*
 Wiederruemen, *v. a. herwateren.*
 Wiederruemen, *v. a. op nieuw weeven.*
 Wiederruemen, *f. wiederwandern.*
 Wiederruemen, *v. a. wederom, weer, op nieuw slypen, scherp maaken.*
 Wiederruemen, *v. a. hertellen, weër overtellen.*
 Wiederruemen, *v. a. weer toeknoopen; cine Wiese wieder zutropsen, een kamisool weer toeknoopen.*
 Wiederruemen, *v. n. weer toeneemen.*
 Wiederruemen, *v. a. weer te regt bren- gen.*
 Wiederruemen, *v. a. weër te rug, weër- om brengen, -draagen.*
 Wiederruemen, *v. a. weër terug, weër- om eischen.*
 Wiederruemen, *v. a. weër te rug bren- gen, -leiden.*
 Wiederruemen, *v. a. weër terug gaan.*
 Wiederruemen, *f. wiederkommen.*
 Wiederruemen, *v. a. s. wiederzurück- schlagen.*
 Wiederruemen, *v. a. weer terug, weërom roepen.*
 Wiederruemen, *v. a. weder- schikken.*
 Wiederruemen, *v. a. weder-, weer te rug slaan; den Ball wieder zurück schlagen, den bal weder-, weerkaatsen, weërom kaatsen.*
 Wiederruemen, *v. a. weder-, weëren- den, -schikken, -sturen.*
 Wiederruemen, *v. a. weer samen voe- gen.*
 Wiederruemen, *v. a. te zamen, by mal- kander leggen; einen Brief, eenen brief toezenden.*
 Wiederruemen, *v. a. weer zamen, am malkander lymen.*
 Wiederruemen, *v. a. by malkander leeren.*
 Wiederruemen, *v. a. weer zamenstel- len, -zetten.*
 Wiederruemen, *v. n. weer by zyne zinnen, zyn verstand komen.*
 Wiederruemen, *f. wiedergeben.*
 Wiederruemen, *v. a. te weg brengen, verkrygen.*
 Wiederruemen, *f. Wildwohl.*
 Wieg, *f. wieg, wiege; von der Wiegen an, van jongs af, van kinderbeente.*
 Wieg, *f. Wiefe.*
 Wiegelein, *n. een wiegje, kleine wieg.*
 Wiegen, *v. n. stanpen, stooten van een schip op see.*
 Wiegen, *f. wdagen.*
 Wiegen, *v. a. wiegen.*
 Wiegenband, *ziedband, n. wiegband, -zeel, -touw.*
 Wiegenbogen, *m. sprügel, n. de boog, kap van ene wieg.*

Wiegengeld, *n. wieggeld, geld, dat ene min- ne gegeeven wordt by een jonggebooren kind.*
 Wiegenkind, *n. een kind in de wieg, in de luaven.*
 Wiegenlied, *n. een wiegelied, wiegdeun.*
 Wiegenmadchen, *n. wiegster, wiegsterje, -jongste, -meisje, dat wiegt.*
 Wiegenprügel, *f. Wiegenbogen.*
 Wiegenzieband, *f. Wiegenband.*
 Wiehern, *f. wiehern.*
 Wiehern, *wiehern, n. her hinniken, enz. van een paard.*
 Wiehern, *v. n. rinniken, hinniken, grinniken, als een paard.*
 Wieke, *f. wiek, plukzel, steekwick in een woude.*
 Wiekebaum, *m. een ponder-, weeg-, of hooy- boom.*
 Wieke, *f. weide, beemd, weiland, weidery, weijery -veld.*
 Wieke, *n. wezel, wezelrje, banling.*
 Wiekefarbig, *adj. dat de kleur van een wezel heeft.*
 Wiekelein, *n. een wezelrje.*
 Wiekelein, *n. een weidje, kamp, een stukje weiland.*
 Wiekenbach, *m. een sloot, vliet, door een wei- land loopend.*
 Wiekenberg, *m. eene beemd, op het hangen van een berg.*
 Wiekenblume, *f. eene bloem, die in de wey wuift.*
 Wiekenfeld, *land, n. wach, m. een wey- land, beemd.*
 Wiekenfachs, *n. een soort van bieten.*
 Wiekengras, *n. gras in de weiden.*
 Wiekengrund, *m. vales, waarin goed wei- land is.*
 Wiekenlee, *m. klavergras.*
 Wiekenmümel, *m. wilde komyn.*
 Wiekenland, *f. Wiekenfeld.*
 Wiekenraute, *f. water-, poelruite, valsche rhabarbar.*
 Wiekenwollen, *m. rood melizoenkruid.*
 Wiekenzeitlofen, *f. vloeermuis, hermodactyls.*
 Wiekenzins, *m. weipach.*
 Wiekenwachs, *f. Wiekefeld.*
 Wie viel, *adv. hoe veel.*
 Wiewohl, *wiewol, conj. hoewel, alhoewel, of schoon.*
 Wild, *adj. & adv. wild, wilt, ongetemd, on- getoomd; wild geuer, roofvank, roof- grond, roode vuurigheid; wild Fleisch in einer Wunde, weelig vleesch in een woude.*
 Wildauren, *m. Gods genade, plant.*
 Wilder Baum, *m. wilde boom.*
 Wilder Fenchel, *m. wilde venkel.*
 Wild geur, *n. St. Anthonisvuur, roos, belroos.*
 Wild werden, *verwilden, v. n. wild worden, verwilderen.*
 Wild, *n. 't wilt, 't wild gedier; ins Wild- de gerathen, in 't wilde, op den hel- raken, nit den band springen, in 't wilde loopen.*
 Wildbad, *n. warm bad.*
 Wildbahr, *ban, f. wildbaan.*
 Wildbrat, *f. Wildprett.*
 Wilddieb, *m. een, die 't kleine veer zangt of stoot en steelt.*
 Wildenzen, *v. n. mirw worden, een venesoot- genrje laaten krygen, het wild zo lang lan- ten leggen, dat het nu 't venesoot smaakt.*
 Wildenzend,

Widzenend, *adj.* dat na een venezoen smaakt.
 Wildfaber, *subr.* f. het spoor van 't wild.
 Wildfang, *m.* wildvang, jagt; *los.* wild mensch.
 Wildfuhr, *i.* Wildfabrt.
 Wildhuarn, *n.* een net, om vogels, enz. te vangen.
 Wildheit, *f.* wildheid, ongebondenheid.
 Wildhecht, *m.* een jaagernechter.
 Wildien, *v. imperf.* na wild, wildbraad smaaken; *es* wildlet, het smaakt na wildbraad.
 Wildien, *n.* een smaak na wild.
 Wildmeester, *m.* een jaagerneeft.
 Wildnis, *muß.* f. wildernis, woestyne.
 Wildpret, *n.* wildbraad, venezoen; roth, schwarz Wildpret, *ros.* zwart wildbraad.
 Wildschuß, *m.* een jaager, wildschoot, weyman
 Wildschwein, *n.* wildzwyn, wildvarken.
 Wildschweinjagd, *f.* de wilde vorkensjagt.
 Wildspur, *f.* het spoor van 't wild.
 Wildstand, *m.* rust, rustplaats, schuilboek van de wilde dieren.
 Willaern, *f.* welcaern.
 Wille, *m.* wil, wille; freyer Wille, *vrye wil*; keur, wilkeur; lester Wille, *uiterste wil*; nach seinem Willen leben, *naar zyn wil leezen*; wider seinen Willen etwas thun, *tegen zyn wil, tegen de borst iets doen*; seinen Willen zu, in etwas geben, *f. eims willigen, bewilligen, willfahren*; willen, *d. i.* weagen, halben, *um Gottes willen!* wil, *om Gods wil!* um seinetwillen, *om zyn wil*.
 Willfahren, *zu* willen seyn, *v. n.* jemands wil inwolgen, *inwilligen*; *zig* naar zyn wil voegen, *schikken, gedienslig, rekkelyk, gerieflyk zyn*.
 Willfährig, *adj. & adv.* toegeeflyk, inwilligend, rekkelyk, gerieflyk, gehoorzaam.
 Willfährigkeit, *f.* toegeeflykheid, rekkelykheid, gedienslig, gerieflykheid.
 Willfährung, *f.* erkendrenis, weldaard, vriendschap.
 Willfertig, *fertigkeit.* f. willfährig, *ic.*
 Willig, *adj. & adv.* willig, gewillig, vrywillig, wilvaardig, bereidwillig.
 Willigen, *v. a.* willigen, inwilligen, bewilligen.
 Willigkeit, *f.* willigheid, gewilligheid.
 Williglich, *adv.* gewilliglyk, gewillig, gaerne.
 Willigam, *f. in.* bewilliging.
 Willkomm, *m.* welkomet.
 Willkomm, *adv.* f. willkommen.
 Willkommbeder, *m.* een welkometbeker.
 Willkommen, *adv.* welkom, welkomet.
 Willkommtrunk, *m.* een welkometdronk.
 Willfuhr, *f.* wilkeur, will, itarut, herkomen.
 Willkürlich, *adj. & adv.* wilkeurlyk, willekeurig.
 Willpert, *f.* Wildpret.
 Winme, *f.* eene made; Winmen im Käse, *in Fleische, maalen in den kaas, het vleesch*.
 Wimmeln, *v. n.* weemelen, weemelen, krieelen, krielen, grielen, grimmelen, wieemelen.
 Wimmeru, *v. n.* karmen, kermen, jammeren, janken.
 Wurmicht, *adj.* met wormen, wurmigt, wurmteekig, *daar wormen in komen of zyn*.
 Wimpel, *m.* vlag, wimpel; die Wimpel spielen, *wechen vor dem Winde, de wimpels, vlaggen waajen voor den wind*.
 Wimpelstoch, *m.* de wimpel, vlaggestok.

Wimper, *m.* f. Wimpern, *n.*
 Wimpern, *v. n.* knipooogen, blikooogen, *de oogen telkens open en toedoen*.
 Wimpfern, *n.* het knipooogen, blikooogen.
 Wimseln, *f.* wimseln.
 Wint, *u. f. w.* f. Wint, *u. f. w.*
 Wind, *f.* Windhund.
 Wind, *m.* wind, koelte, koude; *es* erhebt sich ein Wind, *'er ontstaat, verheft, staat op een wind*; sehr bestig und gewaltiger Wind, *een harde, hard waajende, gewellige, onstuimige, styve wind, een flooker, een styve flooker, eene wakkere koude*; Wind, *so* durch einen Rib, *oder Eßchelchen herein zieht, togt, tocht, door een gaetje, reet komende*; Wind machen, *waajen, wind maaken, doorwaajen, verlugten*; mit gutem Winde segeln, *met goeden wind, voor den wind zeilen, met een moeje koelte zeilen*; mit widrigem Winde segeln, *tegen wind, in den wind zeilen, tegen den wind opzeilen*; einem Schiffe den Wind benehmen, *een schip den wind, de loef afwinnen*; der Wind stärker werden, *sterker beginnen zu wechen, de wind opsteeken, wakkeren, aanwakkeren*; der Wind sich legen, *nachlassen, de wind gaan leegen, luuwen*; der Wind beginnt nachzulassen, *de wind valt, gaat leggen, 't begint te luuwen*; ein Ort, *wo* der Wind weniger tobt, *luuwre*; verschlossene Winde im Hause, *windlen, winderigheden in den baik*; Winde verursachen, *winderig, windagtig*; Asterwind, *agterwind*; den Mantel nach dem Winde hängen, *zyn mantel naar den wind hangen*; die Ermahnungen in den Wind schlagen, *de vermaaningen in den wind slaan*; Wind von etwas kriegen, *haben, wind, lens, eene lens, lugt, snuf, kennis van iets krygen, hebben*.
 Windball, *m.* windbal, balloen.
 Windbaum, *m. f.* Winde, *een windas, enz.*
 Windbraus, *m.* braut, *f.* windbui, windvlaag, draajwind.
 Windbruch, *m.* een windbreuk.
 Windbruch, *fall, schlag, m.* het vallen van een boom, *na dat de wind is*.
 Windbüchse, *f.* windbus.
 Windcompas, *n.* een werktuig, om den wind te onderscheiden.
 Winde, *f.* Windetraut, *n.* scammonie, *de winde*.
 Winde, *f.* windas, windspil, windhaspel, windzeel, -reep, -touw, talie, windboom, -spaak.
 Windeisen, *n.* eene yzere roede.
 Windetraut, *f.* Winde.
 Windel, *f.* lujer, luur, lujeren, luuren, doeken, feytels, lujergoed, zwagtelen.
 Windelband, *n.* f. Wickelband.
 Windelbohrer, *f.* Wendelbohrer.
 Windelein, *n.* een zwagtelte, luurtje.
 Windeln, *f.* wickeln.
 Windelschnur, *f.* lujerhand.
 Winden, *v. n.* winden; *es* windet stark, *'t windt, waait hard, sterk*.
 Winden, *v. a.* aufwinden, winden; Garn zu strehnen, *zu kneulen winden, garen tot strengen, tot klouwen winden, verwinden, opwinden*; mit einer Winde, Zugrolle, Haspel, winden, opwinden, ophyssen, ophaalen, optrekken, *om hoog haalen met*

een katrol, met een windas; wie man das Wasser aus der nassen Wäsche auswindet, *wringen, sterk draajen, uitwringen, gelyk men 't water uit de natte kleeren, doeken uitwringt*; sich wie eine Schlange, *Wurm winden, zig krullen gelyk een slang, wurm*.
 Winden, *n.* windel, -ey.
 Windfächer, *m. f.* Windwechel.
 Windfahne, *f.* een vaantje, spitsvaantje, topstaander.
 Windfall, *m. f.* Windbruch.
 Windfang, *m. f.* Windschirm.
 Windfassung, *f.* het wind vatten.
 Windhaber, *m.* vloghaver.
 Windhaspel, *m. f.* Winde.
 Windhaufe, *m.* een hooystapel, -myt in 't veld.
 Windhund, *m.* Windspiel, *n.* windhond, wind, haazewind, -hond.
 Windicht, *windig, adj.* windig, winderig, windagtig, buijig, met vlaagen.
 Windtraut, *n.* windbloem.
 Windfugel, *f.* f. Windball.
 Windlade, *f.* einer Orgel, *windbus van een orgel*.
 Windlein, *n.* een windje, lugtje.
 Windleuchter, *m.* een hangblaker.
 Windlicht, *n.* windfakkel, -toorts.
 Windloch, *n.* f. Windzug.
 Windmacher, *m.* wayer; *maaker van wind, grootspreeker*.
 Windmacherey, *f.* windbreekerij, het windbreeken, de inorkery, het snorken, pochgen; *es* ist eine bloße Windmacherey, *'t is enkel windbreekerij*.
 Windmühle, *f.* windmolen, -meulen.
 Windofen, *m.* een kachgelfurnuis, *om eene kamer te verwarmen*.
 Windrohr, *f.* Windbüchse.
 Windrose, *f.* -roselein, -rosgen, *n.* anemoon, klaproos.
 Windrüchse, *f.* eene lugtblaas.
 Windbraut, *f.* Windbraus.
 Windschade, *m.* schade, *door den wind veroorzaakt*.
 Windschaukel, *f.* wanschup.
 Windscheu, *adj.* die bang voor den wind is.
 Windschirm, *m.* spanische Wand, windscherm.
 Windschlag, *m. f.* Windbruch.
 Windspiel, *f.* Windhund.
 Windspieß, *n.* -brater, *m.* windspit, *door de wind loopende*.
 Windstange, *f.* Winde, *een windas, enz.*
 Windstül, *adj.* windstil, kalm.
 Windstille, *f.* windstiltje, kalmte.
 Windsturm, *m.* buy, schielyk onweer, vlaag.
 Windstürmig, *adj.* buyig, stormagtig, stormig.
 Windtucht, *f.* wind water, windzugt.
 Windsüchtig, *adj.* windzugtig.
 Windung, *f.* omvlechting, zamenkronkeling, strengeling.
 Windwechel, *m.* waayer.
 Windweher, *f.* Windwechel.
 Windwehre, *m.* een soort van havik.
 Windwirbel, *m. f.* Wirbelwind.
 Windwirbelicht, *adj.* duizelig.
 Windwyzer, *m.* de windwyzer.
 Windzug, -loch, *n.* wann er irgend durch Klauen und Risse durchdringt, *windtogt, togt van wind, togtgat, windgat*.
 Wingert, *f.* Weinberg.

Wint,

Wink, *m.* wenk, wink, knik; mit dem Kopfe, knik, wenk met 't hoofd.
 Winkel, *m.* winkel, hoek; in einen Winkel einen stoof, jemand in een hoek donwen, stooten.
 Winkelchen, *n.* hoekje.
 Winkelse, *f.* een hoekhuwelyk, dat heimelyk geschiedt, een *stil*, heimelyk huwelyk.
 Winkelen, *n.* een hoekje.
 Winkelformig, *adj.* hoekig.
 Winkelgerad, *f.* winkelrecht.
 Winkelhaken, *m.* winkelhaak; eines Druckseers, zet-, zetttershaak.
 Winkelhoer, *f.* eene hoer, die heimelyk onderhouden wordt, eene kamer-, gekamerde hoer.
 Winkelhuur, *m.* die een gekamerde hoer onderhoudt.
 Winkelicht, *adj.* hoekig.
 Winkelmas, *n.* f. Winkelhaken.
 Winkelmesse, *f.* hoek-, stille-, leestmisse.
 Winkelmeester, *m.* een hoekmeester.
 Winkelmuur, *f.* valsche, in het heimelyk geslage munt.
 Winkelmuur, *m.* een valsche munter, die heimelyk geld slaat.
 Winkelnaaf, *m.* naaf van het agterhoofd.
 Winkelprediger, *m.* die heimelyk, in stille precht.
 Winkelrecht, *gerad, adj.* rechthoekig.
 Winkelshenke, *f.* eene smokkelkroeg, daar in 't geheim sterke drank verkogt wordt.
 Winkelshule, *f.* eene school onder toelaating.
 Winkelshulmeester, *m.* een meester, die vry school mag houden.
 Winkelsteun, *f.* een hoekpylaar.
 Winkeltrap, *f.* eene heimelyke trap.
 Winkelverloofing, *f.* eene heimelyke verloofing.
 Winkelverzameling, *f.* heimelyke byeenkomst, vergadering.
 Winken, *v. a.* wenken, winken, knikken, toewenken; mit dem Kopfe, knikken, wenken, toeknikken met 't hoofd; einem von ferne mit dem Hute, Mütze, Schnupstuche, jemand winken met sijn boed, met de muts, met den neusdoek, van verre toewenken; mit den Fersen, de bielen wyzen.
 Winne, *f.* de wip van een molen.
 Wip, *m.* een huilebalk.
 Wiplicht, *adj.* huilend, schreyend.
 Wipeln, *v. n.* schreijen, grynen, huilen, gelyk een kind; wie ein Hund, jengelen, janken, gelyk een hond.
 Winter, *m.* winter; sich auf den Winter versehen, zig tegen den winter voorzien; über Winter bleiben, den winter over blyven.
 Winterappel, *m.* een winterappel.
 Winterarbeit, *f.* het winterwerk.
 Winterbier, *f.* eene winterpeer.
 Winterblume, *f.* eene winterbloem.
 Winter- Strohbutter, *f.* hooibotter, witte boter, italboller.
 Winterfrucht, *f.* wintervrugt; f. Winterobst.
 Wintergerste, *f.* wintergarst.
 Wintergras, *n.* winterkoren.
 Wintergewächs, *n.* wintergewas.
 Wintergrün, *n.* het wintergroen, osyris, klimop, eilooft, maagdepalm.
 Winterhast, *adj.* winterfch, winteragtig.
 Winterhaus, *n.* een winterhuis, winterverreck.
 Winterisch, winterlich, *adj.* van den winter;

winterliche Kälte, de winterfche koude, koude van den winter.
 Winterkste, *f.* de vorst, koude van den winter.
 Winterkde, *m.* hooikaas.
 Winterkleid, *n.* winterkleed.
 Winterkohl, *m.* winterkool.
 Winterkost, *f.* spise, f. winterkost, -spys.
 Winterlager, *lodge, f.* Winterkwartier.
 Winterlied, *f.* winterfch.
 Winterluft, *f.* wetter, *n.* winterweer, -lugt.
 Winterlust, *f.* wintersvermaak.
 Wintermonat, *m.* wintermaand, slagmaand, wolfsmaand, November.
 Winteren, *v. n.* winteren; es fängt an zu winteren, 't begint te winteren, winter te worden.
 Winternacht, *f.* de winterfche nacht.
 Winterobst, *n.* winteroofst, -fruit.
 Winterkwartier, *n.* winterkwartier, -leger, -wyk.
 Winterregen, *n.* winterregen.
 Winterroos, *m.* f. Winterkleid.
 Winterrose, *f.* Dappelfrose, stokkrooze.
 Winterfaat, *f.* winterzaad.
 Winterseife, *f.* winterzeep.
 Winterfonne, *f.* zon in den winter.
 Winterfpeise, *f.* f. Winterkost.
 Winterfrumpfe, *f.* winterkousfen.
 Winterhute, *f.* f. Winterzimmer.
 Wintertag, *m.* de winter, winterfche dag.
 Winterung, *f.* Winterzeit.
 Winterung, *f.* stoof, kachelkamer, oranje-, tuingaldery, daar men 's winters de oranje- en jaymynboomen enz. opsluit, en met kagchels voor de koude bewaard.
 Wintervogel, *m.* een wintervogel.
 Wintervorrath, *m.* wintervoorraad, -provisie.
 Winterwetter, *n.* f. Winterluft.
 Winterwolle, *f.* winterwol.
 Winterwohnung, *f.* f. Winterzimmer.
 Winterzeit, *f.* winteryd, -fizoen.
 Winterzimmer, *n.* winterkamer, -vertrek, -wooning.
 Wiper, *f.* Weingärtner.
 Wiperbade, *f.* een wyngaardeniersbyl.
 Wipig, *f.* klein.
 Wiper, *f.* eene slang in een wapen.
 Wipfel, *m.* eines Baums, top, topje.
 Wippe, *f.* Wippgalgen, *m.* eene wip, wipgalg.
 Wippe, *eene strik, welk ligtvaardige boeven 's nacht over de straat spannen.*
 Wippen, *v. a.* wippen; das Geld wippen und kippen, 't geld, de munt Schroeijen, besnuijen.
 Wipper, *m.* een wipper, die wipt; it. een muntfchroeijer, -besnoeijer.
 Wipperen, *f.* geldfchroeiing, besnoeiing.
 Wir, *pron. pl.* wy, wylieden.
 Wirbel, *m.* wervel; im Wasser, warling, kolk, draajkolk, draaiing, draaikuil, draaiingwiél, maaltroom, weder-, weestroom, wedervloed in 't water; wolf; sich von dem Wirbel der Zeiten fortziehen lassen, zig door den stroom der tyden laten meefleepen, het beloop der tyden volgen.
 Wirbelbalsam, *m.* smerzel, balsam, om de kruin van 't hoofd te wryven.
 Wirbelben, *n.* het wervelbeen.
 Wirbeldosen, *m.* mastikkruid.

Wirbelgeist, *m.* -hirn, *n.* een onrustige geest.
 Wirbelhaft, wirbelicht, *adj.* duizelig, onderhevig aan duizelingen.
 Wirbelhien, *f.* Wirbelgeist.
 Wirbeln, *v. n.* draaijen, rondom zwenken, rondom loopen, maalen; das Wasser wirbelt, het water draajt, maalt; das Haupt wirbelt mir, ik ben duizelig, myn hoofd draajt; auf einem Fuße wirbeln, op eenen voet draaijen, als over een spil.
 Wirbeln, *v. n.* dwarlen, warlen, warrelen, wellen, draaijen, kenteren een water, een stroom.
 Wirbelucht, *f.* het draaijen van het hoofd, duizeling, draaiing, maaling, bedwelmdheid.
 Wirbelwind, *m.* wervel-, draay-, dwarrelwind, dwarlwind.
 Wirbbar, *f.* wirkend.
 Wirbret, *f.* Wirktafel.
 Wirbfeisen, *f.* Werfseifen.
 Wirken, *v. a.* operiren, werken, uitwerken, wroeten; sein Heil wirken, zyne zaligheid werken; die Arznei wirkt stark, de arfeyny, de medicyn werkt sterk.
 Wirken, *f.* arbeiten; weben, weeven; Epigen wirken, kantwerken, speldewerk maaken, speldewerken; den Teig kneten, deeg werken, kneeden; Leinwand wirken, linnen weeven.
 Wirkend, wirbbar, wirksam, *adj.* werkend, werkbaar, werkzaam.
 Wirker, *m.* f. Bortenwirker, Spigenwirker.
 Wirklich, *adj.* & *adv.* werkelyk, werkzaam, werkdaadig; ein wirklicher Glaube, een door de liefde werkdaadig, werkzaam geloof.
 Wirklichkeit, *f.* wezenlykheid, bestaan, daadelykheid.
 Wirk-, Spigen-, Klappelfaffen, *n.* -pult, *m.* werk-, speldewerkkuuffen.
 Wirkmesser eines Hufschmidts, *n.* veegner van de hoeven der paarden mede of te fteeken.
 Wirkmulle, *f.* -trog, *m.* een werk-, baktrog.
 Wirtpul, *i.* den Wirktuffen.
 Wirkfam, *adj.* werkzaam.
 Wirksamkeit, *f.* werkzaamheid, daadelykheid, werking.
 Wirktul, *m.* een werkftoel.
 Wirktafel, *f.* -bret, *n.* een werktafel, -bort, draaybank.
 Wirktrog, *f.* Wirkmulle.
 Wirkung, *f.* uitwerking, uitwerkzel, gewrogt; seine Wirkung thun, zyne werking doen; keine Wirkung haben, geene uitwerking, geen gevolg hebben.
 Wirten, *v. a.* kloppen, slaan; Eber wieten, eyeren kloppen.
 Wirren, *v. a.* warren.
 Wirer, *m.* f. Wirrgelst.
 Wirrgaren, *n.* verward garen.
 Wirrich, *adj.* verward, in de war.
 Wirrgelst, *m.* wargelst, warrer, warziek, warzugtig menich.
 Wirrtopf, *m.* f. Wirrgelst.
 Wirrtreis, *n.* verwardte tak; dem Baume die Wirrtreifer benennen, den boom de verwardte takken benemen.
 Wirrich, *adj.* grammoedig, toornig, haastig, ooplopend, die ligt kwaad wordt.
 Wirrleid, *f.* ravelzeide.
 Wirrstroh, *n.* kleinstroo.

Wirrarr, n. verwarring, mengelmoes; es ist zu viel Wirrarr dabey, 'er is te veel verwarring by, het is te veel urward.
Wirrwerk, n. werk.
Wirsing, n. Wirsingkraut, n. f. Werfich.
Wirth, m. waard, waerd, werd, herbergier; die Rechnung ohne den Wirth machen, zonder den waaril rekenen, eene rekening voor zig zelven maaken.
Wirth, m. een huishouder; ein guter Wirth, een goede huishouder; es muß ein schlechter Wirth seyn, der einem keine Reche borgen kann, gy zult dit niet ongewroken gedaan hebben, ik zal u dit wel betaald zetten.
Wirthinn, f. waardin, waerdin, weerdin, huishoudster.
Wirthli, v. adl. & adv. huishoudelyk; mit etwas wirthlich umgehen, iets ten nutte van het huishouden gebruiken.
Wirthschaft, f. waardschap, waardsneering; Verkleidung zur Gastmacheit bey gewissen Hofen, waardschap, verkleeding, momnery om vastenavond aan zekere hoven.
Wirthschaft, f. huishouding; die Wirthschaft wohl versehen, de huishouding wel verstaan.
Wirthschaften, v. a. huishouden, voor 't huishouden zorgen, 't huis bestieren, de huishouding waarneemen.
Wirthschaftskunst, f. kunst van huis te houden.
Wirthshaus, n. waardshuis; Schenke, Krug, herberg, kroeg; sündeliches Wirthshaus, vuile herberg, kroeg, kit.
Wirthsjung, m. een jongen van een waard, herbergier.
Wirthskellner, m. schafmeester, keldermeester, bottelier, oulervofmeester in een heerenhuis.
Wirthsknecht, m. knecht by, van een waard.
Wirtel zur Spinbel, m. wervel, spilwervel.
Wisch, m. een wisch; f. Wischtuch; it. een zeker teken van eene herberg; Bierwisch, een krans voor eene herberg; einen Wisch aufstecken, een stroowisch stecken, om aan te wyzen, dat het geen, waar aan by vast is, veil, te koop zy.
Wischen, v. a. wischen, wiffen, af-, uirwischen, boenen, schoonmaaken.
Wischer, m. vermaaning, berisping, bestrafing; einen Wischer bekommen, een veeg krygen, berisping, bestrafing krygen, gebekeld worden.
Wischer, Wischhader, m. slappe, stumpe, f. f. Wischtuch.
Wischtuch, m. dweil, vaagdoek, feil, wischer, wiffchdoek, -dweil, -doek, -flet; mit einem Wischtuche wischen, sludern, dweilen, feilen, met een dweil, vloerdweil schoon maaken.
Wischtschtein, n. een veegertje, afneemdoekje.
Wischung, f. het afveegen, boenen, schoonmaaken.
Wiesel, Wiselstein, f. Wiesel.
Wispel, m. eene mudde, korenmaat.
Wispeler, m. een prevelaar, preutelaar, die prevelt.
Wispeln, wispern, v. a. prevelen, einen etwas ins Ohr wispern, jemand stilltjes iets in het oor spreken, byten.
Wispeler, f. Wispeler.
Wiffen, v. a. weeten; etwas wiffen, iets weeten, weetende zyn; um etwas wiffen, iets weeten, ergens van weeten; die fleischliche Liebe ist etwas, ich weis nicht was, das anlockt, verruigt, anzeucht, das verblendet, verzuht, und endlich ins zeitliche und ewige Verderben stürt, de vleeschlyke min, liefde is, beste iets, ik weet niet wat, dat verluht, bekoort, aantrekt, wegsteelt, dat verruht, verblindt, bedwelmt, en eindelyk in 't tydelyk een ewig verderf stort; einem etwas zu wiffen thun, wiffend maaken, jemand iets bekend maaken, weeten laaten, verwittigen, hem 'er kennis van geeven; einem Dank um etwas wiffen, jemand voor iets dank weeten; mit Wiffen und Willen etwas thun, sündigen, al willens en weetens iets doen, zündigen; ohne mein Wiffen, zonder, buiten myn weeten; meines Wiffens ist er nicht hier, myns weetens is by niet hier; sich mit etwas groß wiffen, op iets groots zyn, snoeven, pochgen; er weis die Sache sehr wohl, by verstaat de zaak in den grond; er weis weder gichs noch gachts, by kent geen a voor een b; was ich nicht weis, macht mir nicht heis, wat ik niet weet, dat leert my niet.

Wiffen, n. het weeten, kennen, verstaan; meines Wiffens, by myn weeten.
Wiffend, adj. weeteende, bekend; das ist mir wohl wiffend, dat is my wel bekend.
Wiffentlich, wiffentlich, adj. & adv. bekend, met kennis, mer voordacht; eine wiffentliche Sünde, eene bekende zonde; er hat es wiffentlich gethan, by heeft het met voordacht gedaan.
Wiffenschaft, f. weetenfchap; von, um etwas haben, weetenfchap, kennis van iets hebben, 'er von weeteende, kundig, beuult zyn.
Wiffenschaft, f. Gelehrsamkeit, Gelehrtheit; die Wiffenschaft von allen natürlichen Dingen haben, de kundigheid van alle natuurlyke dingen hebben; die königliche Gesellschaft der Wiffenschaften, 't koninglyke gezelschap, genootfchap der weetenfchappen.
Wiffenschaftlich, adj. & adv. hoog geleerd, zeer geleerd, grondig, bewust, hoogdravend, diepzinnig.
Wiffenswürdig, adj. weetenwaardig.
Wiffentlich, f. wiffentlich.
Wiff, adv. lings om, haar, by de voerlieden in Duitschland.
Wiffbaum, f. Wiefbaum, een hooiboom, enz.
Wiffmuth, m. marcasite, bismit; een berg-, metaalsteen, vuursteen, alzo genoemd, om dat by metaalen in heeft.
Wiffsch, wiff, interj. schielyk, aanstonds, voort; in cinem Wiff fiel es mir aus den Händen, op dat oogenblik, aanstonds, viel het uit myne handen; wiffsch war er fort, voort was by.
Witte, f. wed, paardewed, drenkplaats.
Wittern, f. wettern.
Wittern, v. n. weeren, slaan; der Fisch wittert, de visch weert, staat.
Witterung, f. Wetter.
Wittewohl, f. Widwol.
Wittfrau, Wittib, f. Wittwe.
Wittiber, Wittmann, f. Wittwer.
Wittwe, f. weduwe, weuw.
Wittwenbüß, f. het regt eener weduwe, volgens 't wolk zy, boven dat geleete van goederen, dat haar volgens de wetten toe-

komt, nog verscheide zaaken mit de nalatenschap van haar man: kryge en trekt.
Wittwenjahr, n. het jaar, dat eene vrouw weduwe is.
Wittwenleben, n. f. Wittwenstand.
Wittwenlich, m. wooning, huis, tot eene lyf-tocht of weduwfchat gemaakte.
Wittwenstand, m. weduwlyke staat, weduwfchap.
Wittwer, m. weduwenaar, weduwman, weuwenaar.
Wittzum, n. huwelykverbetering van een man aan zyne vrouw.
Wittum, f. Wittzum.
Witz, f. witsch.
Witz, m. & f. wysheid; seinen Witz und Verstand verlieren, zyne zinnen wiffen; er meynt, er habe allen Witz getroffen, by meent, dat by all het verstand alleen bezit, de wysheid alleen in erfacht heeft.
Witzarn, adj. ontbloot van verstand, geest.
Witzdünkel, m. een eigenwyze, die waant, dat by veel geest, verstand bezit.
Witzig, adj. wys, vroed, verftandig, voorzigtig; mit seinem Schaden witzig werden, door schale wys worden; eine witzige Antwort, een verftandig antwoord, vol geest, verstand, pit en merg.
Witzigen, v. a. f. witzig maaken; ich bin gewitzigt, ik heb tot myn schale geleerd.
Witziglich, f. witzig.
Witzig, adv. maaken, vroed maaken, beter onderregten, mit dooling brengen.
Witzigung, f. leer; sich etwas eine Witzigung seyn, zur Witzigung dienen lassen, zig iets tot eene les laten dienen, frokken.
Witzling, m. een schrandler man, geest; een spitsvindig vernuft; it. een pedant, wyneus.
Wo? adv. wo da? waar?
Wobey? waarby?
Wodurch? waarloor?
Wohin? waarheenen?
Womit? waarmede?
Wonach? waarna?
Woran? waaraan?
Worauf? waarop?
Woraus? waaruit?
Worüber? waarover?
Wovon? waarvan? van wien? ergens van.
Wowider? waartegen? ergens tegen.
Wozu? waartoe? waarby? ergenstoe, -aan.
Wo, conj. zo.
Wo nicht, zo niet.
Woche, f. week; in sechs Wochen liegen, kraam, in de kraam leggen; in die Wochen kommen, in de kraam komen; aus den Wochen seyn, uit de kraam zyn, in de kraam gelegen hebben.
Wochenbette, n. kraambed.
Wochengeld, n. het weekgeld; sein Wochengeld in einem Tage verkehren, zyn weekgeld op eenen dag verteeren.
Wochentind, n. een kind in de luren, een jonnggebooren.
Wochentohn, n. weekelyfche loon, weekloon.
Wochenmarkt, m. weekmarkt.
Wochenprediger, m. een predikant, die in de week preekt.
Wochenpredigt, f. eene predikatie, die in de week gedaan wordt.
Wochenrechnung, f. eene weekelyfche rekening.
Wochenruhe,

Wochenstube, *f.* de kraamkamer, her kraamverrekk.
 Wochentlich, *adj.* & *adv.* weekelyklich.
 Wochenvrouw, *n.* eene kraamvrouw, die in de kraam leit.
 Wochenschrang, *f.* teergeld in de week; er hat so viel Wochenschrang, *hy heeft 's weeks zo veel inkomsten, zo veel te vertooven.*
 Wochner, Wochner, *m.* weckenaar? Sechswochnerinn, *f.* kraamvrouw.
 Wochnerinn, *f.* eene kraamvrouw.
 Wocher, *m.* vlas-, spinnok; seimen Wocher abspinnen, anlegen, het vlas, de bennip, de wol van den spinnok affspinnen, (*it. iets ten einde brengen*); om den spinnok bewoelen, waf maaken, opzetten.
 Wo da, woburd, *f.* den wo.
 Wofern, *conj.* zoo, by aldien, indien.
 Wofür, wewot, wofür, waarvoor, waarom; wofür haltet ihr mich? waar ziet ge my voor aan? wofür thust du das? waarom doet gy dat?
 Wog, wöge, *imperf.* von wägen, ik woog.
 Woge, *f.* golf, baar; die Wogen brechen, de golven breeken; durch die Wogen brechen, de kracht der golven breeken.
 Wogegen, *adv.* waartegen, waaromtrent, waarover, waarop.
 Woher, *adv.* waarvan dan, waardoor, waaromde; woher kommt ihr? waar komt gy van daan? woher woltet ihr das beweisen? waarmele wilt gy dat bewyzen? der Ort, woher ich komme, de plaats, waar ik van daan come.
 Wohin? wohinwärts? wohinaus? *adv.* waarheen? verwaards? waarna toe?
 Wohinaus, *f.* den wohin.
 Wohinaus, waarop uit; man siehet schon, wo das hinaus will, men ziet reeds, waar dat op nit wil, waar dat op nit zal komen.
 Wohl, *adv.* wel; wohl an! wel aan! sebet wohl! waar wel! mir ist nicht wohl, ehe das, ik heb geen deeg, 't is niet my geen deeg, voor dat; wohl, *f.* waar; das ist wohl wahr, aber, dat is wel waar; maar; ich glaube es wohl, ik geloof 't wel; das wohl! dat wel! nun, wohl dann! nu, wel dan! ja wohl! ja wel! wohl, welselt ihr dran? wel, twyfelt gy daaraan? wie groß ist er wohl? hoe groot is hy wel? wohl! wohl! wel! wel! erh ja, wohl nein! wel ja, wel neen; er ist wohl ein rechter Narr, hy is wel een rechte gek; es thut ihm wohl, het doet hem goed, hy schept 'er zyn vermaak in; gehab dich wohl! waar wel!
 Wohl, *n.* het wel; sein ewiges Wohl, zyn eenwig wel, welzyn.
 Wohlachtbar, *adj.* wel-, grootagtbbaar.
 Wohl an, *adv.* wel aan, *f.* den wohl.
 Wohl angelegt, *adj.* wel aangelegt, wel besteed, wel gebruikt.
 Wohl angesehen, *adj.* welgezien.
 Wohl ankommen, *v. n.* welgeraaken.
 Wohl ansehnlich, *adj.* *f.* wohl angesehen.
 Wohlansündig, *adj.* welstaande, welzittende, welpassend, welvoegend, beramelyk.
 Wohlansündigkeit, *f.* welstand, beramelykheid, welvoegelykheid.
 Wohl anstehen, *v. n.* welaanstaan, voegen, passen.
 Wohl aufnehmen, *v. n.* etwas, iets wel opneemen, opvatten.

Wohlauf seyn, *v. n.* wel te passe, wel gesteld zyn.
 Wohl aussehen, *v. n.* een goed gelaat hebben, welgemaakt, gedaan zyn.
 Wohlbedacht, *adj.* voorbedagt, welbedagt.
 Wohlbedachtlich, *adv.* met voorbedagten raade, voorzagtslyk.
 Wohlbedachtiam, *adj.* welbedagzaam.
 Wohlbedinden, *n.* welvaaren, goede gezondheid.
 Wohlbedinden, *sich, v. rec.* zig wel bezinden, welvaarend, gezond zyn.
 Wohlbedingen, *f.* wohlgefallen.
 Wohlbehagen, *adj.* wel behagen, met, van lange ooren voorzeten.
 Wohlbekannt, *adj.* wel bekend, zeer bekend.
 Wohlbekommen, *v. n.* einem das Essen und Trinken, iemand 't eeten en drinken wel bekomen.
 Wohlbelien, *adj.* zeer bedreeven in het leeren, zeer belcezen.
 Wohlbemittelt, *adj.* welbemitteld, gegoed.
 Wohlberedt, *adj.* welbepraakt, welspreekend.
 Wohlberedtheit, *f.* welspreekendheid.
 Wohlbereit, *adj.* wel bereid.
 Wohlbestelt, *adj.* welbesteld, wel geschikt.
 Wohlbestagt, *adj.* bedaagd.
 Wohl bewahrt, *adj.* wel bewaard.
 Wohl bewirthen, *v. n.* wel onthaalen.
 Wohlbezicht, *adj.* beschonken, dronken, met drank overluden.
 Wohl dran seyn, *v. n.* den einem, by jemand wel staan, in jemand's gunst staan.
 Wohledel, *adj.* weledel.
 Wohledelgeboren, *adj.* weledelgebooren.
 Wohlgehrwürdig, *adj.* welkerwaardig.
 Wohlgeraden, *adj.* welervaaren.
 Wohlgergehen, *v. n.* welvaaren, welzyn.
 Wohlgerzogen, *adj.* welopgetrokken, -opgetogen, welopgevoed, opgebracht.
 Wohlgeraden, *v. n.* welvaaren.
 Wohlgerahrt, *f.* welvaart, welzyn.
 Wohlgeheil, *adj.* & *adv.* goed koop; wohlgeheilte Waar, waaren van een laagen prys; wohlgeheilte kausen, goed koop koopen; *f.* wohlgeheilte, *f.* geringheid, laagheid van prys.
 Wohlgeleitend, *adj.* wel vloeiend; ein wohlgeleitendes Gedicht, een gedicht, vers, dat wel vloeyt.
 Wohlgeruehm, *adj.* zeer aanzienlyk.
 Wohlgeacht, *adj.* zeer geacht, gezien.
 Wohlgecartet, *adj.* welgecart, welgebooren; die goede natuurlyke hoedanigheden heeft.
 Wohlgebüdet, *f.* wohlgecart.
 Wohlgeboren, *adj.* welgebooren.
 Wohlgebräuet, *adj.* welgeborft.
 Wohlgefallen, *v. n.* welbehaagen, -gevallen.
 Wohlgefallen, *n.* het welbehaagen, genoeg, vermaak, genegenheid.
 Wohlgefallig, *adj.* welbehaagelyk, -gevallig.
 Wohlgefalligkeit, *f.* *f.* Wohlgefallen, *n.*
 Wohlgefast, *adj.* wel-, -toebereid; wel verstaan.
 Wohlgegründet, *adj.* welgegrond.
 Wohlgehen, *v. n.* welvaaren; es müsse ihm wohlgehen! wel moet by zaaren!
 Wohlgelegen, *adj.* welgelegen.
 Wohlgeleert, *adj.* welgeleerd.
 Wohlgelungen, *v. n.* wel gelukken, wel slaagen; es gelung ihm alles wohl, alles lukte hem wel, by slaagt in alles.

Wohlgemacht, *adj.* welgemaakt.
 Wohlgemeint, *adj.* welgemeend.
 Wohlgemuth, *adj.* welgemoed, gemoed.
 Wohlgemuth, *m.* orego, groote marjolein.
 Wohlgemuthet, *f.* wohlgemuth, *adj.*
 Wohlgemut, *f.* Wohlgemuth, *m.*
 Wohlgemulat, *adj.* welgenegen.
 Wohlgeordnet, *adj.* wel geregeld, geplaatst.
 Wohlgerathen, *v. n.* *f.* wohlgerathen; der Wein ist wohl gerathen, daar is een overvloedige wynvoogst.
 Wohlgerathen, *adj.* wel gelukt, wel opgevoed.
 Wohlgerühet, *adj.* wel gewapend, wel voorzien van wapenen, wel toegerust.
 Wohlgeschärft, *adj.* wel gescherpt.
 Wohlgeschicht, *adj.* handig, gaauw, zeer bekwaam, afgerecht.
 Wohlgeschmact, *f.* wohlgeschmeckend.
 Wohlgeschnitten, *adj.* wel gesneeden, -uitgehouden.
 Wohlgezimmt, *adj.* welgezind.
 Wohlgestalt, *adj.* 'er welgedaan, schappelyk uitzien.
 Wohlgestaltet, *f.* wohlgestalt.
 Wohlgestelt, *adj.* wel gesteld, wel uitgewerkt, wel opgesteld.
 Wohlgerhan, *adj.* welgedaan, welgemaakt.
 Wohlgeübt, *adj.* welgeoeffend, bedreeven.
 Wohlgeuogen, *adj.* welgenegen.
 Wohlgeuogenheit, *f.* genegenheid, toegenegenheid.
 Wohlgezientend, *adj.* welberamelyk, welvoegelyk.
 Wohlgezert, *adj.* wel verhard, -opgeschikt.
 Wohlgezogen, *f.* wohlgezogen.
 Wohlgezogenheit, *f.* eene goede opvoeding; it. beleedheid, zedigheid.
 Wohlhabend, *adj.* welhebbend, welgesteld, welbemiddeld, vermogend, gegoed.
 Wohlhabig, *f.* wohlhabend.
 Wohlhalten, *sich, v. rec.* zig wel draagen, gedraagen; jemand, iemand wel onthalen.
 Wohlhergebracht, *adj.* geground, vastgesteld, beweezen, in trein gebracht; ein wohlhergebracht's Recht, een vastgesteld recht.
 Wohlklingend, *adj.* welklinkend, welluidend; ein wohlklingender Ton, een welklinkende, aangename toon.
 Wohlkommen, *v. n.* wel komen, te stude komen, aangenaam zyn, ter gelegenen tyd, war komen, wel voegen.
 Wohlkaut, *m.* welluidendheid, eenstemmigheid.
 Wohlklauten, *v. n.* wel-, zoerluiden, -klinken, -stemmen.
 Wohlklautend, wohlklingend, *adj.* welluidend, -klinkend.
 Wohlklautung, *f.* welluidendheid.
 Wohlleben, *n.* weelde; im stäten Wohlleben leben, in eene gestandige weelde leven.
 Wohlleben, *v. n.* goed cier maaken, brassen, stemmen, smullen, sineeren.
 Wohlleut, *n.* *f.* w. *f.* Wohlleut, *n.* *f.* w.
 Wohl meinen, *v. n.* es mit einem, het met iemand wel meenen, -door hebben.
 Wohlmeinend, *adj.* welmeenend.
 Wohlmeinung, *f.* welmeenendheid, toegenegenheid, goed oogmerk.
 Wohlmeinung, *f.* *f.* Wohlgeuogenheit.
 Wohlreden, *v. n.* welspreekend.

Wohlfredend,

Wolftredend, *adj.* welfprekend, redenryk, welbespraakt.
Wolftredendheit, *f.* welfprekendheid, welbespraaktheid, redenrykkunde.
Wolftredner, *m.* een redenaar, orateur.
Wolftreichend, *adj.* welruikend, -riekend, geurig, lieflyk van reuk.
Wolftschmeckend, *adj.* welfmaakend, smaakelyk, welfmaakelyk.
Wolftzinn, *n.* welvaarenheid, welvaaren, welzinn.
Wolftzinn, *v. n.* welzinn, -gaan, -staan; *Das ist wohl! dat is, gaat, staat wel!*
Wolftzinn, *m.* welstand, welvaart, welvaaren, welweezen, welvaarenheid; *im Wolftzinnde seyn, welvaarende, wel, welbebbende zyn.*
Wolftzinn, *v. n.* welstaan, -vaaren, welgestell, *bemiddeld zyn; ein wolftzinnender Kaufmann, een welvaarend, goeod koopman.*
Wolftzinn, *v. a.* voegen, paffen, betaamen, wel staan.
Wolftzinn, *n.* gevoegelykheid, welvoegelykheid, beraamelykheid.
Wolftzinn, *adj.* een kundige, *die wel gestudeerd heeft.*
Wolftzinn, *f.* weldaad, deugd.
Wolftzinn, *m.* weldoender, goeddöender.
Wolftzinn, *f.* weldoenster.
Wolftzinn, *adj.* weldoende.
Wolftzinn, *v. a.* weldoen, *deugd doen; eine Arzenei einem wohl thun, een geneesmiddel jemand deugt, veel deugd doen; einem etwas wolftzinn, jemand iets wel doen, lust, wellust zeeren.*
Wolftzinn, *adj.* welverdiend.
Wolftzinn, *m.* welverdiende loon.
Wolftzinn, *v. n.* weldraagen, gedraagen.
Wolftzinn, *n.* een goed gedrag.
Wolftzinn, *n.* vokelaar, geele ganzebloemen, hondssoogen.
Wolftzinn, *v. a.* welvoorziën.
Wolftzinn, *adj.* wel verzekerd, wel bevelligd; *ein wolftzinneter Ort, eene wel bevestigde plaats, eene vaste plaats.*
Wolftzinn, *adj.* wel onderregt, onderweezen.
Wolftzinn, *f.* Wolftzinn.
Wolftzinn, *v. n.* wel, *ter lege weeten.*
Wolftzinn, *adj.* welweetend, kundig, *niet onervvaaren.*
Wolftzinn, *v. n.* welwillen.
Wolftzinn, *adj.* *wel te vrede, vergenoegd, vernoegd.*
Wolftzinn, *f.* genoegen, vergenoeging, vergenoegtheid.
Wohn, *f.* Wahn, waan.
Wohnen, *v. n.* woonen; *irgends wohnen, ergens woonen, zig onthouden; bey jemand wohnen, by jemand woonen, inwoonen, huisvesten; eng, rdumlich wohnen, eng, naauw, wim gehuist zyn.*
Wohnbar, *adj.* woonbaar, bewoonbaar.
Wohnhaft, *adj.* woonagtig, gehuisvest.
Wohnhaus, *n.* woonhuis.
Wohnplatz, **Wohnstätt**, *m.* eene woonplaats.
Wohnstube, *f.* woonkamer.
Wohnung, *f.* wooning, woonplaats, woonstede, huisvesting, quartier.
Wohnzeit, *f.* huur, verhuuring, tyd der huur.
Wohnzimmer, *n.* woonkamer.

Wolfsjagd, *m.* hurgeld, geld, *dat jemand verwoont.*
Wolfsjagd, *m.* f. Wehr, een waard, enz.
Wolfsjagd, *f.* wolf, u. f. w.
Wolfsbogen, *m.* een boog van een gewelf, een verwulf.
Wolfsbren, *v. a.* verwulven, overwulven, met een verwulft of gewelf overdekken.
Wolfsbügel, *f.* een steun, schar van het gewelf.
Wolfsbügel, *f.* een gewelf, verwulfd, boog.
Wolfsjagd, *f.* Wolke, f. Wolke.
Wolfsjagd, *m.* wolf; *wenn man den Wolf nennt, so kommt er gerennt, wanneer men van den wolf sprekt, ziet men den staart, als men van de droes praak, is by 'er by of om trent; wer bey den Wolfen ist, muß mit heulen, die by de wolven in 't bosch is, die moet med huilen; den Wolf zum Schäfer machen, den wolf de schaaopen, den hond de pot aanbezeelen; den Wolf bey den Ohren halten, niet weeten, by wien zig te zweegen; er besert sich wie ein junger Wolf, hy gaat van kwaad tot erger.*
Wolfsjagd, *f.* einen Wolf geritten haben, blikaars; *de blikaars gereden hebben.*
Wolfsjagd, *adj.* & *adv.* goed koop; *etwas wolfsjagd kaufen, goed koop iets koopen; etwas wolfsjagd werden, iets beter koop, minder worden, minderen in prys; seine Waare wolfsjagd verkaufen als andere, zyne waar minder verkoopen, dan andere.*
Wolfsjagd, *f.* eene wolvin, *bet wyffe van den wolf.*
Wolfsjagd, *adj.* & *adv.* wolfagtig, wolfaartig; *wolfsjagde Gechigkeit, bet eeten als een wolf.*
Wolfsjagd, *f.* boek, bank aan 't eind van de vischjner of draat, *daar 't aas aan vast gemaakt wordt.*
Wolfsjagd, *f.* wolfsaart, natuur.
Wolfsjagd, *m.* -haut, f. een wolfsvel.
Wolfsjagd, *f.* wolfsbezie, dol, wolwortel, spinnekop.
Wolfsjagd, *n.* -bonen, f. boksoonen, vygbonen, lupinen.
Wolfsjagd, *f.* f. Wolfsgrube.
Wolfsjagd, *m.* wolfsveest, boviit, bult, dult.
Wolfsjagd, *f.* wolfsgebeer; *lat. lycoides.*
Wolfsjagd, *n.* 't gehuil der wolven.
Wolfsjagd, *f.* wolvegroeve, wolfskuil.
Wolfsjagd, *f.* f. Wolfsjagd.
Wolfsjagd, *f.* Wolfsbald.
Wolfsjagd, *m.* wolfsjager.
Wolfsjagd, *adj.* *die een hunger heeft als een wolf, die vrantig, niet te verzadigen is.*
Wolfsjagd, *f.* wolvejagt.
Wolfsjagd, *m.* wolfsklaauw.
Wolfsjagd, *n.* wolfskruid, -wortel.
Wolfsjagd, *n.* wolfsleger, -nest.
Wolfsjagd, *n.* f. Wolfsgrube.
Wolfsjagd, *m.* wolfsmaag, een vaat.
Wolfsjagd, *f.* kleine spurge, zonnewende, kroentjeskruid, wolfsmelk, groote duivelsmelk.
Wolfsjagd, *m.* Decembermaand.
Wolfsjagd, *m.* een beest, *door een wolf verscheyd.*
Wolfsjagd, *f.* wolfswortel, mannikskapjes; f. Wolfskraut.
Wolfsjagd, *m.* een wolfstand.
Wolfsjagd, *m.* een deegbrok, *prop van deeg.*
Wolfsjagd, *f.* wolk.

Wolfsjagd, *adv.* tot de wolken.
Wolfsjagd, *m.* wolkbreuk.
Wolfsjagd, *m.* de lugt, plaats, *daar de wolken zyn.*
Wolfsjagd, *f.* de wolkkolom.
Wolfsjagd, *f.* zwerk, wolkenzwerk, -drift.
Wolfsjagd, *adj.* bewolkt, *betrokken met wolken.*
Wolfsjagd, *f.* wolfsicht.
Wolfsjagd, *n.* wolkje, kleine wolk.
Wolfsjagd, *f.* wol, wolle; *ndben, woll maajen; Garn, wollen gaarn; Wolle hechten, woll kammen; viel Wolfsjagd, wenig Wolle, veel gefchreeuw, en weinig wol.*
Wolfsjagd, *n.* het willen.
Wolfsjagd, *v. n.* willen, zullen; *ich wil nach Hause gehen, ik wil, ik zal na huis toe gaan; das wolfe Gott! dat wil, geeve God! das wolfe Gott nicht! behüte Gott! da sey Gott vor! f. behüten; wolste Gott, das, wilde God, dat.*
Wolfsjagd, *adj.* wollen, van wolle; *Wolfsjagde heind, wollehend, hemdrok, borstrok; wellene Strümpfe, Hansschuhe, wollen kowzen, bamlschoenen; wollen Tuch, laken.*
Wolfsjagd, *f.* f. Wolfsjagdwerk.
Wolfsjagd, *f.* Wolfsjagder, een wolkammer.
Wolfsjagd, *m.* wolleverwer.
Wolfsjagd, *m.* eene vlok, plak wol.
Wolfsjagd, *m.* wolkkooper, -handelaar.
Wolfsjagd, *m.* wolkkoopmanfchap.
Wolfsjagd, *m.* -frage, f. de wolkam.
Wolfsjagd, *m.* -trager, m. een wolkammer.
Wolfsjagd, *m.* -zauer, m. een wolkaaper, manreldief, beurzefnyder *in de schemeravond.*
Wolfsjagd, *m.* -winkel, m. een wollenwinkel, *daar wolle stoffen verkogt worden.*
Wolfsjagd, *m.* -frager, m. f. Wolfsjagde.
Wolfsjagd, *n.* zeepkruid, wollekruid.
Wolfsjagd, *f.* wolfsicht.
Wolfsjagd, *m.* wolfsjaager, -kammer.
Wolfsjagd, *m.* een wolfpinner, -kammer, -bereider.
Wolfsjagd, *f.* wolle-, wolfpinster.
Wolfsjagd, *m.* f. Wolfsjagder.
Wolfsjagd, *m.* wollewever.
Wolfsjagd, *n.* wollewerk.
Wolfsjagd, *m.* f. Wolfsjagde.
Wolfsjagd, *m.* f. Wolfsjagde.
Wolfsjagd, *adj.* wollig, wolryk, hairig.
Wolfsjagd, *n.* f. Wolfsjagde.
Wolfsjagd, *f.* wolfsicht.
Wolfsjagd, *m.* wolle-, wolkzak, -baal.
Wolfsjagd, *f.* wellust, weelde; *in Wolfsjagde baden, in wellusten, in weelde baden.*
Wolfsjagd, **Wolfsjagde**, *m.* een wellustige, brooddronkene.
Wolfsjagd, *adj.* & *adv.* wellustig, weelderig, weelderig; *das wellustige geile Fleisch, bec geile, dartele, weellige, weelderige vleesch.*
Wolfsjagd, *f.* Leben, n. weelde, weelderigheid, wellustigheid, dartetheid.
Wolfsjagd, *f.* Wolfsjagde.
Wolfsjagd, *adv.* waarnede, ergens mede.
Wohn, *f.* Wahn.
Wohn, *f.* bey wo.
Wohn, *u. f. w.* f. wohnen, u. f. w.
Wo nicht, *zo niet, anders; thut, was ich euch sage, wo nicht, soll es euch gereuen, doer, wat*

doet, wat ik u zegge, anders, zo niet zult gy 'er beroven van hebben.

Wonne, *f.* vreugd, blydschap, vrolykheid.

Wor, *f.* wofur.

Woran, werauf, waarop; *f.* nach wo.

Worauf, waaruit, waarvan.

Worben, *f.* woben, den wo.

Worbdurch, *f.* medurch.

Worein, waarin; worein woflet ihr das thun, waar wilt gy dat in doen?

Worfeln, *v. a.* schoppen, verschieten; das Korn worfeln, het koren verschieten, omzetten.

Worfeler, *m.* een omzetter, schopper van koren.

Worfclung, *f.* het omzetten, verschieten, schoppen van 't koren.

Worfe, Wurfchaufel, *f.* een schop, om koren te schoppen, te verschieten, om te zetten.

Worfür, *f.* wofur.

Worgegen, *f.* woagegen.

Worgel, Wargelbren, *f.* eene wrange peer; eene Worgelbren effen, door een zuuren appel byten, veel hartseer uitstaan.

Worgen, *f.* würgen.

Worgbals, *m.* een flokker, gulzige eeter.

Worinn, worinnen, waarin; worinn befehlt die Sache? waar bestaat de zaak in? die Flasche, worinnen der Wein geweest, de vler, waarin de wyn gewest is.

Wormit, wormach, *f.* womit, wonach.

Worob, waarover; worob idnet ihr? waarover zyt gy toornig? der Verlust, worob ich mich betrübe, 't verlies, waarover ik bedroefd ben.

Wort, *f.* Wehr, een waard, polder, enz.

Wort, *n.* woord; das Wort führen, 't woord doen, voeren; einem bey seinem Worte fassen, halten, iemand by zyn, op 't woord zatten; sein Wort halten, zyn woord, belofte houden, nakomen, gestand houden; harte Worte gegen einander wechfeln, harde woorden wiffelen met malkander, kyven, krakkeelen; einem das Wort reden, jemand 't woord fpreken; einen mit feinen eigenen Worten schlagen, jemand met zyne woorden doodten; er legt seine Worte auf Schrauben, hy fpreekt dubbelzinnig; einen mit Worten, leeren Worten afspeifen, jemand met enkele woorden paanjen; das Wort giebt die Sache wohl, dat woord drukt de zaak wel uit; das Wort ausgeben, het krygswoord geeven.

Wortarm, *adj.* arm, gebrekkig aan woorden.

Worteln, *v. n.* in de wind praaten, in de lugt fchermen, blaaskaaken, zwafsen; twiften.

Wörterbuch, *n.* woordenboek.

Wörterfram, *m.* een hoop, eene menigte van woorden.

Wörterfpiel, *n.* *f.* Wortfpiel.

Wortforfcher, *m.* die den oorfprong der woorden nogaat.

Wortfügung, *f.* woordvoeging.

Wortführer, *m.* fpreeker, taalman, taalvoerder, taalfpreker, die 't woord doet.

Wortgelehrsamkeit, *f.* geleerdheid van woorden.

Wortgepränge, *n.* plegtigheden, ceremonien.

Wortgleichheit, *f.* gelykheid van woorden.

Wortklang, *m.* de klank, 't geluid der woorden, tongval.

Wortklauberey, -ftrimeren, *f.* woordewitving, muggezifing, muggeziftery.

Wortlein, *n.* een woordje.

Wortler, Wortmacher, -fprecher, *m.* een praater, die veel praat, een woordenmaaker, lab-bekak, fnapper.

Wortleren, *f.* gefnap, bet in den wind praaten.

Wortlich, *adj.* & *adv.* woordelyk, van woord tot woord; der wortliche Inhalt, de woordelyke inhoud.

Wortregister, *n.* een register van woorden.

Wortreich, *adj.* woordenryk; eene wortreiche Sprache, eene woorderyke taal, taalryk aan, van woorden.

Wortfcherz, *m.* een woord, om te lachgen.

Wortfpiel, *n.* woordenfpiel.

Wortfprecher, *m.* *f.* Wortler.

Wortftrafe, *f.* berifping met, door woorden.

Wortftritt, *m.* zinnwiting, redeneering.

Wortftritter, *m.* redeneerder, zinnwifter.

Wortverfürzung, *f.* verkorting van een woord, van woorden.

Wortverlängerung, *f.* eene verlanging van een woord.

Wortverftand, *m.* zin der woorden, eigenlyke letterlyke zin.

Wortwechfel, *m.* woordenwiffeling, -ftryd.

Wortwiederholung, *f.* herhaaling van een woord, van woorden.

Wortzant, *m.* *f.* Wortftricit.

Wortzwang, *m.* verdraajing van een woord, -woorden, het geweld aandoen aan de woorden; durch einen künstlichen Wortzwang, door eene kunstige verdraajinge der woorden.

Worüber, *f.* beg wo.

Worum, *f.* worum.

Worunter, waar onder; der Baum, worunter wir gefeffen, de boom, waar onder, onder welken wy gezeeten hebben, zaten; das Regiment, worunter ich diene, het regiment, onder 't welk, waar onder ik diene; ich worunter begeben, zig ergens onder begeeven, eene zekere party kiezen, trekken.

Worvon, worpieder, *f.* wovon, womider.

Worzu, wofelbst, wovon, wozu, *f.* beg wo.

Wozugegen, *adv.* waar, waar ter plaatze.

Wrimmen, aetringen, *v. a.* uitwringen; die Wäsche wringen, de wasch uitwringen.

Wronn, *m.* *f.* Wulst, eene wronn.

Wubb, *n.* her weefzel.

Wucher, *m.* woeker.

Wucherer, *m.* woekeraar, woekerzugtig -menfch, vrek, zielkooper, zielverkooper.

Wucheren, *f.* woekeraar.

Wuchergeld, *n.* geld, op woeker.

Wucherinn, *f.* eene woekeraarster, eene, die woekert, fchachgeraarster.

Wuchergewinn, *m.* woekerwinn.

Wucherifch, *adj.* woekierend, woekragtig.

Wucherjude, *m.* een jood, smous, die woekert, een fchachgermacchaan, een joodfche woekeraar, een smoufe wiffelaar.

Wucherkauf, *m.* een woekerverdrag.

Wucherlich, *f.* wucherifch.

Wuchern, *v. n.* woekeren, fchagheren.

Wucherzins, *m.* woekerinterelt, grootte, overmatige intref.

Wuchs, *impers.* von wachfen, ik groeide.

Wuchs, *m.* geltalte, leeft, poftuur; welsch ein Wuchs? welsch een leeft? das heif ich einen vollkommenen Wuchs, dat noem ik een volmaakte geltalte.

Wudeln, *f.* wimmeln; unrecht Gut wudelt nicht, onrecht goet gelyt niet, komt niet aan, over den derden man.

Wudelwarm, *adj.* smoorheet.

Wuhl, *m.* *f.* Wählung.

Wählen, *v. n.* wroeten; im Kothe wählen wie die Schweine, in 't ftyk wroeten gelyk de varken; die Wärmer wählen in der Erde, de wormen, mollen wroeten in de aarde; *f.* bantichen.

Wählen, *n.* Wählung, *f.* het wroeten, woelen.

Wählwurm, *m.* wroetworm, wroeter.

Wull, *f.* Wolle, u. *f. w.*

Wüllen, wöllin, *f.* wöllen, van wol.

Wüllfraut, *f.* Wollenfraut.

Wulst, *m.* wronn, wronn.

Wülften, *v. a.* slaan, pynigen.

Wülftig, *adj.* geflagen, gepynigd.

Wulftmacher, *m.* een wronnmaaker, die de wronnen, ronde kuffertjes om den middel der juffer, eertyds maakte.

Wund, *adj.* & *adv.* gewond, gekwetst; wund werden, gewond, gekwetst worden; ein wundes Gewiffen, een bezwaard geweten, een zondig gemoad.

Wundarzenen, *f.* wondarszeny.

Wundarzenkunft, *f.* chirurgie, de kunst, van wonden te genezen.

Wundarzt, *m.* wondarts, wondheeler, -heelmeester, chirurgyn.

Wundbalam, *m.* balzam, om wonden te genezen.

Wunde, *f.* wond, wonde, kwerfneur, zeer.

Wundeyfen, *n.* wondzyer, tent, tenzyer.

Wunder, *n.* wonder; es nimmt mich Wunder, dat, 't geeft my wonder, dat; es ist Wunder, dat, 't is wonder, dat.

Wunder, wonder zeer, heel, geweldig.

Wunderartig, *adj.* vremd, klagtig.

Wunderbalam, *m.* wonderbaar balzam.

Wunderbar, wonderbaarlich, *adj.* & *adv.* wonderbaar, wonderlyk, te verwonderen; auf eine wunderbare Weise, wonderbaarlyk, wonderlyk, wonderdaadiglyk, op eene wonderlyke wyf, door een wonderwerk, bovennatuurlyk.

Wunderbarlich, *f.* wonderbar.

Wunderbau, *m.* *f.* Wundergebäu.

Wunderbaum, *m.* wonderboom.

Wunderberg, *m.* een wonderberg, herarmd door de wonderen, zelffaamheelen, die men daar zind.

Wunderbild, *n.* wonderbeeld; angemeeene fchoonheid.

Wunderbrunn, *m.* eene heilzame, gewondelidbrun.

Wunderburg, *f.* *f.* Wundergebäu.

Wunderemuth, *f.* wonderlyke, ontcrwagte, vremde nedrigheid.

Wunderemüthig, *adj.* ten niterften nedrig.

Wunderding, *n.* een wonderlyk ding.

Wunderfall, *m.* een vremd voorval, nooit geboorte gebeurtenis.

Wunderfein, *adj.* zeer, angemeeen, ten niterfte fyn.

Wunderfeuer, *n.* miraculeus, wonder vuur.

Wundergebäu, *n.* wondergebouw.

Wundergeburft, *f.* -thier, *n.* monfter; Angengebeuer, Witsgeburft, wonder, misgchoorte, monfter, ondiert, gedrogt, wanfchepzel.

Wundergeist, *m.* een wonderlyke geest.

Wundergefchichte, *f.* eene vremde, wonderlyke, miraculeuze gefchiedenis.

Wundergefchöpf, *n.* een wonderlyk, vrend ſchepzel.
 Wundergeſicht, *n.* een wonderlyk, vrend ge-
 zichte.
 Wundergeſtalt, *f.* eene vrende, wonderlyke
 gedaante.
 Wundergeſtern, *n.* eene vrende ſtar.
 Wundergewoſch, *n.* een vrend gewas.
 Wunderglans, *m.* een ongemeene, wonderbaare
 glans.
 Wunderglanzend, *adj.* f. wonderhell.
 Wundergloade, *m.* het geloof door wonderwer-
 ken.
 Wunderglück, *n.* een wonderbaar, vrend, on-
 verwagt geluk.
 Wundergrof, *adj.* wonder, ongemeen groot.
 Wunderhand, *f.* de wonderbaare hand.
 Wunderhell, -glanzend, -klar, *adj.* ongemeen
 helder, klaar, glinſterend.
 Wunderhoch, *adj.* van eene ongemeene hoogte.
 Wunderjaar, *n.* het wonderjaar.
 Wunderklar, *f.* wonderhell.
 Wunderklein, *adj.* ongemeen klein.
 Wunderklug, *adj.* ongemeen kloek, verſtandig.
 Wunderkopf, -ſinn, *m.* een grillige, wonder-
 lyke, eigenzinnige, norſche geelt.
 Wunderkracht, *f.* kragt der wonderwerken,
 wonderlyke kragt.
 Wunderkräftig, *adj.* v. in eene ongemeene, won-
 derlyke, vrende kragt.
 Wunderkunſt, *f.* eene wonderlyke, zeldſaame
 kunſt.
 Wunderkunſtlich, *adj.* ongemeen kunſtig.
 Wunderlatern, *f.* eene toverlantaarn.
 Wunderlauf, *m.* een wonderlyke loop.
 Wunderleben, *n.* een wonderlyk, zeldſaam
 leven.
 Wunderlich, *adj.* & *adv.* wonderlyk.
 Wunderlichheit, *f.* eigenzinnigheid, grillig-
 heid, kribbigheid, itzfzinnigheid.
 Wunderlicht, *n.* een wonderlyk, vrend, zeld-
 ſaam licht.
 Wunderliebe, *f.* eene wonderlyke, zeldſaame
 liefde.
 Wunderliſt, *f.* eene onverwagte, fynne liſt.
 Wunderliſtig, *adj.* wonderlyk liſtig.
 Wunderluſt, *f.* ongemeen vermaak.
 Wundermacht, *f.* ongemeene, wonderbaare
 macht.
 Wundermachtig, *adj.* ongemeen, wonderbaar
 magtig, in ſtaat, om wonderen te
 doen.
 Wundermann, *m.* wonderman.
 Wundermiddel, *n.* een wonder-, ongemeen
 middel.
 Wundern, *ſich.* v. rec. zig verwonderen; et
 wonderd mich ſeiner Geduld, ik ver wonder
 my, ik ſtaa verwonderd over zyn geduld.
 Wundername, *m.* een wonderlyke, vrende,
 zeldſaame naam.
 Wundernet, *n.* het wondernet.
 Wunderoef, *adv.* zeer dikwils.
 Wunderoefte, *f.* wonderlyke wraak.
 Wunderregen, *m.* een wonderlyke regen.
 Wunderreich, *adj.* zeer, ongemeen ryk.
 Wunderrettung, *f.* eene wonderbaare verſof-
 ſing.
 Wunderring, *m.* een toverring.
 Wunderſam, *adj.* te verwonderen.
 Wunderſchön, *adj.* ongemeen fraay, mooy,
 ſchoon.
 Wunderſchönheit, *f.* ongemeene fraayheid.

Wunderſeiden, *m.* een wonderbaare zegen.
 Wunderſeiden, *adv.* wonderzelden, zeer raar.
 Wunderſeltſam, *adj.* f. wonderbaar.
 Wunderſinn, *m.* f. Wunderkopf.
 Wunderſonne, *f.* zonnebeeldtenis, wolkzon,
 byzon.
 Wunderſpeife, *f.* wonderlyke ſpys, wonderbaar
 voedſel.
 Wunderſpiegel, *m.* een toverſpiegel.
 Wunderſpreuk, *m.* -wort, *n.* eene wonder-
 reden, wonderſpreuk.
 Wunderſterk, *adj.* ongemeen ſterk.
 Wunderſtärte, *f.* ongemeene ſterkte, kragt.
 Wunderſtern, *m.* eene vrende ſtar.
 Wunderſtimme, *f.* eene vrende, wonderbaare
 ſtem.
 Wunderſtich, *adj.* ongemeen zoot.
 Wundertag, *m.* een noodlottige, ongelukkige
 dag.
 Wunderthat, *f.* wonderdaad, wonder, won-
 derwerk, wonderreken, mirakel.
 Wunderthäter, *m.* wonderdaader, -doender.
 Wunderthätig, *adj.* wonderdaadig.
 Wunderthätiger Glaube, een wondergeloof.
 Wunderthätige Geneſung, Rettung, wonder-
 daadige genezing, redding.
 Wunderthier, *n.* wonder-, misgeboorte.
 Wundertroſt, *m.* eene wonderlyke vertrooffing.
 Wundertuigend, *f.* eene ongemeene, zeldſaame
 deugd.
 Wundervol, *adj.* ongemeen, zeer groot; een
 wondervolles Gedächtnis, een ongemeen,
 ſterk geheugen.
 Wunderwiſe, *adj.* wonderbaar wys; der
 wonderwiſe Gott, God, wiens wysheid
 wonderbaar is.
 Wunderwerk, *n.* wonderwerk, wonder.
 Wunderwort, *n.* f. Wunderſpruch.
 Wunderwürdig, *adj.* verwonderenswaardig.
 Wunderwücker, *m.* f. Wunderthäter.
 Wunderzichten, *n.* f. Wunderwerk.
 Wundſieber, *n.* wondkoorts.
 Wundheilmittel, *n.* een middel, om wonden
 te geneezen.
 Wundheil, *n.* wondhoud.
 Wundkraut, *n.* ſmeerwortel, hemelfleutel;
 heidenſch Wundkraut, heidenſch wondkruid,
 gulde roede; heilig Wundkraut, tabak, bil-
 zenkruid van Fern.
 Wundmaal, *n.* wondteken, lidteken.
 Wundnarbe, *f.* f. Wundmaal.
 Wundpflaſter, *f.* pfeſter voor eene wonde.
 Wundſalbe, *f.* zalf voor wonden.
 Wundſcherling, *m.* ſcheerling, dulle peterfeli,
 winterling, -pypkruid, dulle kervel.
 Wundtrank, *m.* wonddrank.
 Wuſch, *m.* wenſching, wenſch; nach Wuſ-
 ſche, naar wenſch.
 Wuſchelruthe, *f.* eene wigchelroede.
 Wuſchen, *v. a.* wenſchen, verlangen, begeer-
 en; einem Glück wuſchen, iemand gel-
 luk wenſchen; was ju wuſchen iſt, wen-
 ſchelyk, te wenſchen.
 Wuſchruthe, *f.* Wuſchelruthe.
 Wuſchung, *f.* f. Wuſch.
 Wurb, *imperſ.* von werden, ik wierf, enz.
 Würde, *f.* waarde, verdienſte; nach Wür-
 den, waardiglyk; geiſtliche, geestlyke waar-
 digheid.
 Würdig, *adj.* & *adv.* waardig, waardiglyk,
 naar waarde, naar verdienſte.
 Würdigen, *v. a.* waardigen, verwaardigen;

er würdige mich nicht, mich zu aräßen,
 by verwaardigde zig niet, my te groeten.
 Würdigen, *v. a.* waardeeren, ſchatten, pricee-
 ren; Waaren würdigen, waaren waardeere-
 ren, ſchatten.
 Würdigheit, *f.* waardigheid.
 Würdiglich, *adv.* f. würdig.
 Würdigung, *f.* verwaardiging, agting, eer-
 bied; waardeering, ſchatting, priceering.
 Wurf, *m.* werp, wurp, worp.
 Wurſten, *n.* pyllot, werplood.
 Würſe, *imperſ.* conj. von werfen, ik wierp.
 Würfel, *m.* teerling, dobbelteen; mit Wür-
 ſeln ſpielen, dobbelen, tuiſchen, met taar-
 teerlingen, dobbelteenen ſpeelen, ryffelen.
 Würfelbäcker, *m.* ryffelbeker, -treger.
 Würſeler, *m.* dobbelaar, ryfelelaar, ryffel-
 ſpelder.
 Würfelſicht, *f.* würfelweiſe.
 Würſeln, *v. u.* dobbelen, tuiſchen.
 Würfelſpiel, *n.* werpſpel, dobbelſpel.
 Würfelſpielbrett, *n.* ryffelbord.
 Würfelſpieler, *m.* f. Würſeler, een dobbe-
 laar, enz.
 Würfelſtich, *m.* een draaibord.
 Würfeltrichter, *m.* dobbelkroes, -hoorentje.
 Würfelweiſe, *adv.* vierkant, in het vierkant,
 als een dobbelteen.
 Wurfgaarn, *n.* f. Wurfneg.
 Wurftreifel, *m.* werpol.
 Wurſtler, *f.* een touw-, dieveladder, met
 knoopen hier en daar, en een kram aan 't
 boven eind.
 Würſtlich, *adj.* vierkantig, teerlingwys;
 würſtlich geſchnitten, und eingemachter
 Kaltbraten, vinken, koutgebräat, aan vier-
 kante ſtukjes geſneeden en geſtoofd.
 Wurſneg, *n.* werpnet.
 Wurſpfeil, *m.* werp-, worp-, ſchietpyl, -ſchigt,
 javelyn.
 Wurſriem, *m.* een riem, of reepje leer.
 Wurſſchauſel, *f.* Wurſſchauſel.
 Wurſſcheibe, *f.* werpſchyf, -ſteen.
 Wurſſchlinge, *f.* ſlinger, werpſlinger.
 Wurſſpies, *m.* werpſpies, -ſpeer, -geweer,
 -weer.
 Wurſſtein, *m.* een werpſteen.
 Würſelbirn, *f.* f. Worgelbirn.
 Würſgen, *n.* het worgen, wurgen, verworgen,
 Würſgen, *v. a.* worgen, wurgen, verworgen,
 de keel dicht toetrekken, ſinooren; an einem
 alzu groſen Brocken worgen, aan een al
 te grooten brok worgen, ſtikken.
 Würſgengel, *m.* worgengel, verderver, ſlaan-
 de engel.
 Würſger, *m.* een moordenaar, manſlager,
 doodſlager.
 Würſgohſt, *n.* wrange vrugten.
 Würſgroh, *f.* Waldſtroh.
 Würſgung, *f.* het worgen, dooden, ſtikken.
 Würſken, *f.* wirken, ic.
 Würſtlich, *adj.* & *adv.* werkelyk, in der daad,
 daadelyk.
 Würkung, *f.* f. Wirkung, u. f. w.
 Wurm, *m.* am Finger, nydnagel, worm, vyr,
 ziekte zonder naam; der freſſende Wurm,
 de vret; Wurm in Kleidern, de mot.
 Wurm, der Pferde, paardſchurft, kraauw-
 zel; Pferd, das den Wurm hat, een
 ſchurft paard.
 Wurm, *m.* worm, wurm, pier; Würmer ſu-
 chen zum Fiſchen, pieren roeken, pieren, om
 te viſchen;

te visschen; dem Wurme onderworpen seon, der verworming, vermolfening onderworpen syn; der Worm is in dat hout kommen, de worm is in dat hout gekomen; etnen Wurme haben, niet al te sneedig syn; einem den Worm schneiden, jemand van de haag ligen, smitten, bedriegen.

Wurmarzt, *m.* een arts, die de wormen in het ligbaan verdyft.

Wurmarzchen, *f.* middel tegen de wormen.

Wurmelin, *v. n.* knipen als een worm.

Wurmen, *v. n.* de wormen hebben; das Kind wurmt, het kind heeft de wormen.

Wurmsdring, *adj.* naar een worm gelykenl.

Wurmsfraß, *m.* vermoldheid, vermolding, worm-, wurmflecking.

Wurmsfröhig, *f.* wurmsichtig.

Wurmsgleiche Maus, *f.* de worm gelyke spieren.

Wurmbien, *n.* een dwaas, die een slag van de molen weg heeft, die niet sneedig, niet wel by zyne zinnen is.

Wurmwicht, *wurmig*, *adj.* wormagtig, wormig, wurmfteelig, -vreetig, gewormd, -steekelig, molmig, molmagtig, wormagtig, vermoldkend; werden, een hout verwormen, vermolfenen, vermolden, wormvreetig, wormagtig, molmig, molmagtig worden.

Wurmkraut, *n.* wormkruid, rhyvar.

Wurmfächlein, *n.* een wurmkoekeje.

Wurmflecken, *n.* een wormtje, maay, kleine worm, -wurm.

Wurmslach, *n.* wormgat.

Wurmsdericht, *adj.* f. wurmsichtig.

Wurmmehl, *n.* mola.

Wurmuudeln, *f.* macaron, amandelkoek, zuikerbroodje.

Wurmsaamen, *n.* wormkruid, zeverzaat.

Wurmschneider, *m.* die de wormen uitsnydt; die in groote steden de vromdelingen rond leidt, om hen de zeldzaamheden te vertoonen.

Wurmsich, *m.* wurmfteek.

Wurmsichtig, *adj.* wormagtig, wurmfteelig.

Wurmsloch, *m.* allerlei ongezichte.

Wurmsucht, *f.* wurmfteek.

Wurft, *f.* worst, beuling; dikke Wurftippen haben, dikke worst-, banglippen hebben, een dikworst-, haug-, pondlip syn; brätsi du mir die Wurft, so lösch ich die den Durst, doet gyny een liest, ik doe 'er u ook weeten; er wirft die Wurft nach einer Seite Speck, hy werpt een spiering uit, om een kabeljaanw te zangen, hy doet een klein presentje, en verwoegt een groot geschenk.

Wurft, *f.* beuling, kruidloop, in een leere beuling of beteerdn doek opgeslooten, om eene myn aan te steeken.

Wurft, *f.* eene soort van rytuig.

Wurftarm, *m.* darre, om vleesch in te doen, en zo worst te maaken.

Wurft, *f.* eene soort van rytuig.

Wurft, *f.* beuling, kruidloop, in een leere beuling of beteerdn doek opgeslooten, om eene myn aan te steeken.

Wurft, *f.* eene soort van rytuig.

Wurft, *f.* beuling, kruidloop, in een leere beuling of beteerdn doek opgeslooten, om eene myn aan te steeken.

Wurft, *f.* beuling, kruidloop, in een leere beuling of beteerdn doek opgeslooten, om eene myn aan te steeken.

Wurft, *f.* beuling, kruidloop, in een leere beuling of beteerdn doek opgeslooten, om eene myn aan te steeken.

Wurft, *f.* beuling, kruidloop, in een leere beuling of beteerdn doek opgeslooten, om eene myn aan te steeken.

Wurft, *f.* beuling, kruidloop, in een leere beuling of beteerdn doek opgeslooten, om eene myn aan te steeken.

Wurft, *f.* beuling, kruidloop, in een leere beuling of beteerdn doek opgeslooten, om eene myn aan te steeken.

Wurft, *f.* beuling, kruidloop, in een leere beuling of beteerdn doek opgeslooten, om eene myn aan te steeken.

Wursteuter, *m.* een panlikker, tafelschrijver, zoeker van de vrye slemp.

Wurstrichter, *m.* f. Wursthörnchen.

Wurz, *f.* Wurzel.

Wärz, *f.* Würze, u. f. w.

Wärzbüchse, *f.* kruiddoos, -bus.

Wärze, *f.* kruid, kruidery, specery.

Wurzel, *f.* wortel, pee; der Geiz ist die Wurzel alles Hebels, gierigheid is de wortel van al het kwaad.

Wurzeladern, *v. n.* zassern, *f.* de vezels der wortelen.

Wurzelein, *Wurzelein*, *n.* een worteltje, eene kleine wortel.

Wurzelradler, *mann*, *n.* die wortelen en medicinale kruiden zoekt en verkoopt.

Wurzelholz, *n.* wortelhout, takken der wortelen, worteleinden; duivelskoppen.

Wurzelicht, *wurzelreich*, *adj.* wortelig, dat veele, sterke wortels heeft.

Wurzelmann, *f.* Wurzelradler.

Wurzelmech, *n.* meel van eenige wortelen.

Wurzeln *v. n.* -schießen, wortelen, -schieten.

Wurzelnager, *m.* een worm, die de wortelen afbyt.

Wurzelreich, *f.* wurzelicht.

Wurzelwort, *n.* een wortel-, oorspronklyk woord.

Wurzelwurm, *m.* f. Wurzelnager.

Wurzelzassern, *f.* Wurzeladern.

Wärzen, *v. a.* kruiden; der Koch wärzt die Speisen, de kok kruidt de spyzen.

Wärzarten, *m.* een tuin, daar kruidige planten in staan, groejen.

Wärzgeschmack, *m.* de smaak na kruid.

Wärzhdändler, *f.* Würzstradler.

Wärzteam, *m.* kruid-kruidenierswinkel.

Wärztrömer, *m.* kruid- speceryverkooper, -winkelier, kruidenier.

Wärzlade, *f.* Würzbüchse.

Wärzldlein, *n.* een kruiddoosje.

Wärzlein, *f.* Würzelein.

Wärzmähle, *f.* een vyzel om kruid in te stampen.

Wärzngelchen, *n.* kruidnagel.

Wärzngelchlein, *m.* -holz, *n.* kruidnagelboom, -hout.

Wärzngelchholz, *n.* f. den Würzngelchlein.

Wärzngelchen, *f.* Würzngelchlein.

Wärzstich, *n.* eene fynze zeef.

Wärzung, *f.* het kruiden; kruid, de specery.

Wasch, *wäsche*, *imperf.* von waschen, ik wiesch.

Wäst, *f.* Wäst, haar, linksom.

Wäste, *imperf.* von wästen, ik wist.

Wäst, *adj.* *Wäste*. woest, ongebouwd, mismaakt; ein wästes Land, een woest land; wäste machen, een land woest maaken, verwooften; ein wästes Mensch, von wästem Leben, *Stücken*, een woest mensch, van een woest leven, van woeste ziele, een woest, en onbeschofte gait.

Wäst, *f.* Unstath, Unreath, Schmutz, vuilgheid.

Wäst, *f.* unslachtig, böslich, gärsig, vuil.

Wäste, *f.* woelteny, woestyn.

Wästchen, *f.* woelteny, woestyny.

Wästig, *adj.* vuil, morslig.

Wät, wäten, *f.* Wuth, wäthen.

Wäterch, *f.* f. Wurb, u. f. w.

Wät, *m.* Wätheren, *f.* woede, razerny, doligheid, wreedheid.

Wäthen, *v. n.* woeden, razen, tieren, woelen.

Wäthen, *n.* het woeden, enz.

Wäthend, *adj.* woedend, dol, woedig, razend.

Wätherich, *Wäterich*, *m.* een wroelende tieren, wreedhaart.

Wätherich, *f.* Wuthschierling.

Wäthig, *f.* wäthend; ein wuthiger, wätiger Hund, een dolle hond.

Wuthschierling, *Wäterich*, *Wätherich*, *m.* scheerling, dulle peretiel, winterling, pypkruid, dulle kervel.

Wutsel, *v. a.* behandelen, bekneeden, doorkneeden; Feig, Butter, u. f. w. wuteln, deeg, boter, enz. doorkneeden, behandelen.

X.

X *n.* een X, een tien; ein X für eine V machen, een tien, X in het rekenen zetten voor V, vyf.

Y.

Y *f.* eene Y, wordt hy de hoogduitschen thans niet meer in het begin van veele woorden, gelyk voorheen wel, geschreeven, want, daar de ouden schreeven Yop, Yael, yglicher, zo worden deze woorden, enz. nu geschreeven, Yop, Ygel, yeglicher, ic.

Z.

Z *ablen*, *v. n.* zappeln, trillen, beeven; für Furcht zabeln, van vrees trillen; mit Füßen zabeln, met de voeten trappelen; das Herz zabelt, het hart klopt.

Zach, *Zachheit*, *f.* f. idh. Zachtheit.

Zack, *Zink*, *m.* een tand, tandvork; Gabel mit zwey, mit drey Zacken, eene gaffel, vork met twee, met drie tanden; die Zacken an einem Hirschgeweihe, de takken van, aan een hertshoren; Zacken an einer Spitz, nabel, ooggen aan eene lardiepriem; an einem Rechen, de tanden van, aan eene ryf, berk.

Zacken, *sich*, *v. rec.* mallen, stoepen, boerren, scherren.

Zackenwerk, *n.* spanische Reiter, vriesche ruiters, lange balken, rondom met pinnen, die men in den weg legt, om de aanvaller tegen te houden.

Zackenwerk, *n.* rand, of tandwerk.

Zackern, *v. a.* akkeren, eggen.

Zackgen, *n.* een tandje of uitteek.

Zackicht, *zackig*, *adj.* dat tanden heeft, getand; zackige, gejackte Blätter, getande bladeren.

Zacklein, *n.* een tandje.

Zagel, *m.* een slaart.

Zagen, *v. n.* seer, ten uiterste verbaasd, be-naamwil, bevreest syn.

Zaghaft, *Zaghaftigkeit*, *f.* verzaagt, verzaam.

Zagheit, *f.* verzaagtheid, bevreestheid.

Zagung, *f.* het bevreest, verzaagd syn.

Zah, *adj.* karig, gierig, valthoudend.

Zähe, *adj.* raay, buigzaam, gedwee, klee-riq; ein zähes wäntich Redr, een raaye rouwing; zäher Schlim, Speichel, eenje slym, tuay, klee-riq Speeksel; viel zähen Schlim.

Schleim ausbrechen, *veele taaijgbeden uitwerpen, uitbraaken.*
Schubheit, *f. f. Schubigkeit.*
Schubigkeit, *f. taaijheid, taaijgheid.*
Schlaf, *f. getal, tal; gerad over ungetade spielen, rathen, even, of oevenen speelen, rathen.*
Schlafamt, *n. scharmeesterschap, scharbewaarderschap, scharkamer, schackkast.*
Schlafbar, *adj. betaalbaar.*
Schlafbar, *adj. rebbaar.*
Schlaf, *n. kantoor, toonbank.*
Schlafen, *v. a. betalen; die Schuld, die Miethe zahlen, de schuld, de huur betalen; die Zechen zahlen müssen, het gelag moeten betalen.*
Schlafen, *v. a. tellen.*
Schlafenbruch, *n. een gebroken getal.*
Schlafler, *m. een betaaler, die betaalt; ein guter, ubler Schlafler, een goede, slechte betaaler.*
Schlafler, *m. teller, telgeld.*
Schlafgeld, *n. taxering, schatting, op prysstelling, waardeering.*
Schlafhaft, *adj. sich schlafhaft machen, zig doen betalen, de betaling krygen.*
Schlafholz, *n. calhout, relhout.*
Schlafkammer, *f. betaalplaats.*
Schlafkunst, *f. reken-, telkunde, rekenkunst.*
Schlafperle, *f. perlein, n. talpaarle.*
Schlafsenntia, *m. een leg-, rekenpenning.*
Schlafrechnung, *f. rekenrafel, rekenral.*
Schlafmeister, *m. betaalsheer, betaalmeester.*
Schlafreich, *adj. talryk.*
Schlafstein, *m. Quittung, betaal-, ontfang-schrift, kwitantie.*
Schlaftag, *m. betaaldag.*
Schlafung, *f. berekening; vblisse Zahlung, volkome betaling; Zahlung auf Tagzeiten, betaling by termynen.*
Schlafwoche, *f. betaalweek.*
Schlaf, *adj. tam, mak, getemd; ein zahmer Baum, een tamme, geplante, geente boom; zahm machen, tammien, temmen, tam, mak maken; f. bezadimen.*
Schlafbar, *adj. tambaar, tembaar.*
Schlafmen, *v. a. tammien, temmen.*
Schlafmer, *uu. een temmer, betemmer, bedwinger.*
Schlafung, *adj. dat getemd kan worden.*
Schlafmung, *f. het temmen, bedwingen.*
Zahn, *m. tand; guter, welcher, hervorbletender, wacksender Zahn, een goede, witte, uitsteekenle, losse tand; mit Zähnen kieren, knirschen, op de tanden byten, knerssen; in den Zähnen sären, in de tanden peuten; er geht den Leuten in den Zähnen herum, by rydt op de tong der menschen; einem etwas aus den Zähnen thun, rücken, jemand iets uit de oogen doen, wegnemen; es thut ihm kein Zahn mehr wehe, het doet hem geen zeer meer, by weet 'er niet meer van, by is al lang dood; einen Zahn ausreißen lassen, enen tand laten trekken, uittrekken; zwischen den Zähnen reden, door de tanden spreken; die Seele mit den Zähnen anhalten, zieltoogen, op sferven, op 't uiterste leggen; mit guten Zähnen äbel essen, niet veel om te bikken, te eeten hebben.*
Zähne wechseln, wisselen, tandwisselen; **Zähne** bekommen, tanden, tanden krygen.
Zahnarzt, *f. middel voor de tanden.*

Zahnarzt, *m. tandmeester.*
Zahnblecken, *v. n. zyne tanden laten zien.*
Zahnbrecher, *m. tandtrekker, kwakzalver.*
Zahnbrechersinstrument, *n. zieher, m. tandtrekkertje.*
Zahnbrecherszanglein, *n. een tandtrekkers-rangetje.*
Zahnbrecherszieher, *m. f. Zahnbrechersinstrument.*
Zähnen, *v. n. tanden, tanden krygen.*
Zähnen, *f. zahren; das Kind zahnet, het kind krygt tanden.*
Zähnen, *n. het taulen krygen.*
Zahnfaule, *f. scheurbuik, blaauwshuit.*
Zahnfleisch, *m. tandvleesch, f. Bilder.*
Zahnfleischentzündung, *Zahngeschwür, n. ontsteeking van het tandvleesch.*
Zähngen, *n. f. Zählein, Weiserlein.*
Zahngrübchen, *n. tandholleken.*
Zahnhaube, *adj. getand, met tanden; zahnige Blätter, getande bladeren; ein zahniges Rad, een getand rad.*
Zahnig, *adj. dat tanden als eene zaag heeft.*
Zahnheftung, *f. het wassen, groeien, uit-, voort-omen der tanden.*
Zahnkneifen, *n. prylyke aandoening in de tanden.*
Zahnklappen, *v. n. tandklappen, tandklappen, klappertanden, met zyne tanden klappen, zyne tanden op een klappen.*
Zahnklappen, *n. f. Zahnklappen.*
Zahnknirschen, *n. tandknerssen.*
Zahnkraut, *n. haanevoet.*
Zahnlein, *n. een tandje, kleine tand.*
Zahnlos, *adj. tandeloos, zonder tanden.*
Zahnlücke, *f. tandbreuk.*
Zahnlückig, *adj. f. zahnlos.*
Zahnmeißel, *f. Zahnpuger.*
Zahnpein, *f. f. Zahnschmerzen.*
Zahnpflaster, *f. tandpleister, -pflaster.*
Zahnpulver, *n. tandpoeder, -poer, tand-schuurfel.*
Zahnpuger, *m. een schoonmaaker der tanden.*
Zahnreihe, *f. eene rey tanden; f. Zahnstock.*
Zahnstiefel, *m. een stuk van een tand.*
Zahnstomer, *schmerzen, m. tandpyn, tand-imert, tandzeer.*
Zahnstumpf, *m. tandwerk, kanteel, in de bouw- en beeldbouwkunde.*
Zahnstücker, *m. tandestooker, tand-schrapper, tandpeuter.*
Zahnstocherzählein, *n. een koker voor een tandestooker.*
Zahnstock, *m. tandenreeks, tandenry, tandenschikking, een ry tanden.*
Zahnstörer, *m. f. Zahnstöcker.*
Zahnwebe, *n. tandpyn.*
Zahnwurz, *f. bertramkruid, vuur-, tand-, kwylwortel.*
Zahnzanglein, *n. f. Zahnbrechersinstrument.*
Zähre, *f. traan; falsche Zähren, gemaakte traanen.*
Zählein, *n. een traantje.*
Zahn, *f. Zehn.*
Zahn, *u. f. w. f. zahm, tam, u. f. w.*
Zahn, *f. Zimmer.*
Zahn, *u. f. w. f. Zahn, een tand, u. f. w.*
Zahn, *im Hentel, m. een beugel by de mandsmaakers.*

Zange, *f. tang.*
Zanglein, *n. tangetje, nypertje.*
Zangengriff, *riß, m. nyping met gloeiende tungen.*
Zangenwerk, *n. vestingwerk met twee halve bolwerken, door een gordynmuur aan een ge-becht.*
Zanglein, *f. Zangleinchen.*
Zant, *m. twist, sporreling, questie, geschil; mit jemand im Zant liegen, met jemand in krakkeel, bol over bol, over hoop leggen, met jemand 't hebben.*
Zantappel, *m. een twistappel, een geschil-stuk.*
Zanteisen, *n. f. Zantgeist.*
Zanteisen, *n. triangel.*
Zanten, *v. n. twisten, stryden, krakkeelen, kniezen, kyven, knibbelen, janken, jangelen; im spielen, prangen, twisten in 't speelen.*
Zanter, *m. twyster, kyver, krakkeeler, stryder, kniezer, knyzer, stribbelaar, twist-stooker, -maaker, -verwekker.*
Zanteren, *f. f. Zant.*
Zantgeist, *m. f. Zanter.*
Zantgerig, *adj. f. zantfuchtig.*
Zantig, *adj. twistgerig.*
Zantluft, *f. f. Zantfucht.*
Zantchriften, *f. twistchriften.*
Zantfucht, *f. twistrugt, korzelheid.*
Zantfuchtig, *adj. twistzugtig, -ziek, -agtig, -gierig, kyfagtig, krakkeelzugtig, war-ziek, wargeest, korzel, knibbelziek, kny-zig, knorrig.*
Zantkeusel, *vogel, m. een twistzoeker, -maa-ker, stokebrand, twistgerige geest.*
Zant, *m. kabeljaanw.*
Zantapp, *f. Zantleber.*
Zant, *f. Zantfchen in der Kehle.*
Zant, *f. tap, deuk, zwik; Wein, Bier in Zantfen, wyn, bier op den tap.*
Zantfchen, *n. tapje, zwikje; in der Kehle, tapje, sel, selletje van, of in de keel, buig.*
Zantfchenkraut, *n. tapjeskruid, tongelblad, keelkruid.*
Zantfen, *v. a. tappen; Wein oder Bier zantfen, wyn of bier tappen, by den tap, by de kan verkoopen, om geld schenken, uitschenken, zig met tappen geneeren.*
Zantfengeld, *n. tapgeld, impoff, voor de geenen, die tappen.*
Zantfen, *oder Zantfchenkraut, n. f. Zantfchenkraut.*
Zantfeneder, *n. segryn, leer van robbevel, robbeleer.*
Zantfenledern, *adj. segrynen.*
Zantfenloch, *n. voorkeep, borst in een stuk schryn of timmerwerk, daar een ander stuk in te voegen of in te dryven, met pinnetjes vast te maaken.*
Zantfenred, *zantfend, adj. versch getapt; zantfender Wein, versch getapte, versch gebod-delle wyn.*
Zantfenrecht, *n. recht, vryheid, om met de kan een pint te verkoopen; het slyten van een slyter.*
Zantfenschwelle, *f. dorpel, waarop zig eene sluisdeur omtraajt.*
Zantfenreich, *m. aftocht, retraite; den Zantfenreich schlagen, den aftocht slaan, blaazen.*
Zantfenwirth, *m. een tapper, herbergier.*
Zantfhabn, *m. kraan, tapkraan.*

Zapfholz, *n.* pylhout, sporkenboom.
 Zapfen, *n.* f. Zapfen in der Kehle.
 Zapfen, *an Gasse*, een pinnetje, zwijkje in een var, om lugt daarin te brengen.
 Zapfenkraut, *n.* f. Zapfenkraut.
 Zapfensgekrumst, *s. webe*, *n.* een kwaade keel, worggeswel, ontsteking der keel, quinnantie.
 Zapfenmaus, *f.* de lefspieren.
 Zapfenzange, *f.* huigligter.
 Zapfen, *f.* Zapfenrös.
 Zapfenwijn, *m.* tapwijn, slegte wyn.
 Zappa, Zepherstein, *m.* een zeker metallige steen.
 Zappel, *v. n.* spartelen.
 Zär, *f.* Zäre, een traan.
 Zären, *m.* een traanenlood, -beek.
 Zärlein, *f.* Zärlein, een traantje.
 Zart, *adj.* teder, teer, zagt, tederlyk, teertjes; zarte Speise, Kost, tedere, zachte Spyze, kost; zart, *f.* rahn, dünn von Leibe, von Gliedern; zarte Leinwand, fyn linnen; zart, *d. i.* mildeherzig, tederhartig; zarte Liebe, tedere liefde, tederheid.
 Zarte, *f.* Zerte.
 Zarte, Zartbeit, Zärtigkeit, *f.* f. Zärtlichkeit.
 Zarteln, *v. a.* troetelen, streelen, lief hebben, liefkoozen.
 Zartelkind, *n.* Mutterstöhnlein, Schooskindlein, croetelkind.
 Zartheit, Zärtigkeit, *f.* Zärtlichkeit.
 Zartlich, *adj. & adv.* teder, teer.
 Zartlichkeit, *f.* tederheid, teerheid.
 Zärtling, *m.* tederling, wittbroodskind, kind van weelde.
 Zasel, *f.* Zaser, een vezel.
 Zaielicht, zaiserig, *adj.* vezelig.
 Zaiser, *f.* Zaser, een vezel.
 Zaiserig, *f.* zaielicht.
 Zärclein, *n.* een vezeltje, draadje.
 Zärcen, *sich*, *v. rec.* zig vezelen.
 Zäsel, *m.* een streng garen.
 Zäsellein, *v. a.* f. Zärteln.
 Zäse, Zäse, Zäupe, *f.* eene teef, wyfje van den hond.
 Zäuberbaum, *m.* de toverboom.
 Zäuberbecher, *m.* een tover-, gochelaarsbe-ker.
 Zäuberberg, *m.* een toverberg.
 Zäuberbild, *n.* een toverplaat, -kaart.
 Zäuberbuch, *n.* het toverboek.
 Zäuberbua, *f.* f. Zäuberschloß.
 Zäuberer, *m.* toveraar, tovenaar, zwartkonstenaar.
 Zäuberer, *f.* tovery, toverkonst.
 Zäuberfest, -vest, *adj.* onkwetsbaar door tover-kunst.
 Zäubergechicht, *f.* eene tovergeschiedenis.
 Zäuberinn, *f.* toveres, hex, kol.
 Zäuberisch, *adj.* tot de toverkunst behoorende.
 Zäuberknote, *m.* een toverknoop.
 Zäuberkracht, *f.* de toverkracht.
 Zäuberkring, *m.* de toverkring.
 Zäuberkunst, *f.* f. Zäuberer.
 Zäuberliebe, *f.* liefde, veroorzaakt door tovery.
 Zäuberlied, *n.* toverzang, toverlied.
 Zäubermilch, *f.* melk, door tovery veroorzaakt.
 Zäubermittel, *n.* een tovermiddel.
 Zäubern, *v. a.* heren, toveren, hexen.
 Zäuberring, *m.* de toverring.
 Zäuberrötte, *f.* eene bende, rot van toveraars en toveressen.

Zäuberrutte, *f.* de toverroede.
 Zäubersalbe, *f.* toverzalf.
 Zäuberschloß, *m.* -burg, *f.* toverfloss.
 Zäubersegen, -spruch, *m.* -wort, *n.* een tover-woord.
 Zäuberpiegel, *m.* een toverspiegel.
 Zäuberpruch, *m.* f. Zäubersegen.
 Zäubertrank, *m.* minnedrank, liefdekruid, zamenmengzel, om liefde te verwekken.
 Zäuberwest, *f.* zäuberfest.
 Zäuberwaffen, *n.* het toverwapen.
 Zäuberwert, *n.* f. Zäuberer.
 Zäuberwort, *n.* f. Zäubersegen.
 Zäuberrunder, *n.* wonder, veroorzaakt door de toverkunst.
 Zäuberzeichen, *n.* het toverteken.
 Zäuberzettel, *m.* een toverbrief.
 Zäuder, *m.* draaler, teemer, talmer, talm, sammelaar, neutelaar, nestelaar, queze-laar, furzelaar, leuteraar, kriemelaar.
 Zäuderisch, *adj.* draalend, talmend, talmag-tig.
 Zäudern, *n.* her talmen, draalen, teemen, enz.
 Zäudern, *v. n.* draalen, teemen, talmen, sam-melen, semmelen, semelen, drentelen, furzelen, nestelen, neutelen, toeven, ver-toeven, quezelen, beuzelen, kriemelen, leuteren, marren.
 Zäuderung, *f.* draalery, talmery, leutery.
 Zäuen, *sich*, *v. rec.* zig haasten, spoed maaken; zäue dich, daß du fertig werdest, haast u, dat gy klaar wordt; sich ätzu sehr zäuen, zig al te veel haasten.
 Zäucht, *adj.* haaltig, naarstig, vaardig, spoed-ig.
 Zäufe, *f.* Zöfe.
 Zäufen, zäuffen, *v. n.* terug trekken, agter nitbaaten; die Pferde zurück zäufen lassen, de paarden agter wit laten haalen.
 Zäum, *m.* toom, teugel, breidel; den Zäum schleusen lassen, den teugel vieren; in dem Zäum halten, in toom houden, bedwingen.
 Zäumen, *v. a.* breidelen, toomen, teugelen, den toom, breidel, teugel in, aan duen; seine böse Begierden zäumen, zyne quade drif-ten, togen en vile lusten toonen, intoo-men, betoomen, teugelen, inbinden, breide-len, bedwingen.
 Zäumgebis, *n.* toomgebit, teugel, breidel.
 Zäumleibig, *adj.* niet een passelyk gebit ge-toomd.
 Zäumlein, *n.* het toomtje.
 Zäumlos, *adj.* toomeloos, breidelooos, onge-toomd; zäumlos gewordene Kutschpferde, op hol, op ten loop geraakte koetspaarden; zäumlöser Mensch, een toomeloos, ongebon-den mensch.
 Zäumlösigkeit, *f.* toomeloosheid, ongebon-denheid.
 Zäun, *m.* haag, haage, tuin, heining; einen Zäun flechten, eenen tuin vlechten; wo der Zäun am niedrigsten ist, springt jedermann darüber, is jemand in de neer, elk een wil op hem trappen; eine Gelegenheit vom Zäune brechen, eene gelegenheid, een voorwend-zel tot klagen zoeken.
 Zäunen, *v. a.* ruïnen, heinen, omtuïnen, be-ruïnen; zäunen mit Weiden, vlegten, kor-ven met teenen.
 Zäungatter, *n.* klaphek.

Zäungerte, *f.* een rys, dan hout, om een tuin te maaken.
 Zäungelock, *f.* -glocklein, *n.* klokjes, winde, wrange.
 Zäunbäug, *m.* ruinkoningje, winterkoningje, ruïnluiper.
 Zäunbäuglein, *n.* f. Zäunbäug.
 Zäunlilie, *f.* ligulter, mondhou, keelkruid, rhywilge, wit viltkruid.
 Zäunrübe, *f.* kwartelbezie, wilde wyngaard.
 Zäunpfal, *m.* ruïnstaak.
 Zäunspischerlein, *f.* Zäunbäug.
 Zäunsteden, *m.* ruïnstaak.
 Zäupe, *f.* Zos, eene teef.
 Zäufen, *n.* het rukken, plukken.
 Zäuen, *v. a.* tornen, rukken, plukken, rauw aantasten, hair nit 't hoofd trekken.
 Zäusicht, zäuffig, *adj.* niet wel geroskand, van paarden.
 Zech, Zech, *f.* gelag, smul, teering; um die Zechen spielen, om het gelag speelen, er wird die Zechen zahlen müssen, by zal 't gelag moeten betalen; es muß ein schlechter Wirth sein, der einem seine Zechen boran kann, lang geborgd is nog niet kwytgeschol-den; die Zech machen ohne den Wirth, de rekening buiten den waard maaken, on-beelagzaam handelen, te werk gaan.
 Zech, *f.* eene myn, bergmyn; eine Silber-, Zinnzeche, eene zilver-, tinmyn.
 Zechbruder, *f.* Zäufer.
 Zechen, *v. n.* in eene kroeg teeren, kroegen; zechen, *f.* saufen, stessen.
 Zecher, *m.* jemand, die in de kroeg gaat en drinkt.
 Zechfren, *adj.* gelagvry, schotvry.
 Zechhafte setzen, *v. a.* gelaggen zetten.
 Zechgeld, *n.* teergeld, ieder deet der onkosten van een gemeen gelag, gastmaal.
 Zechgesell, *m.* een zuiper.
 Zechhaus, *n.* eene kroeg, herberg.
 Zechin, *f.* Zechin.
 Zechschmeyer, *f.* eene zuipster.
 Zech, Zech, *f.* eene teek.
 Zechen, *v. a.* steeken, tergen, farren.
 Zechin, Zechin, *m.* eene Venetiaansche, of Turksche ducaut, eene Sequin.
 Zechlich, *adj.* die het farren, steeken, tergen bemint.
 Zech, *m. & f.* teen, toon; eine Zech Knoblauch, afzetzel van knoflook.
 Zehen, *n.* tien, tiengetal, tiental.
 Zehend, zehnte, *adj.* de tiende.
 Zehend, Zehnde, *m.* tiende, het tiende geleete; Ein-sammlung der Zehenden, inzameling der tienden.
 Zehendacker, *m.* een akker landt, die tienden moet geeven.
 Zehenden, *v. a.* vertienden, de tienden nu-men.
 Zehender, *adj. & m.* de tiende.
 Zehender, *m.* die de tienden verzamelt.
 Zehendfren, *adj.* vry van de tienden.
 Zehendgarbe, *f.* de tiende gerwe, tiende schaf.
 Zehendherr, *m.* tiendheer, tiendeischer, -heffer.
 Zehendhorn, *n.* koren van de tienden.
 Zehendrechnung, *f.* rekening door tienden; over de tienden.
 Zehendrecht, *bet recht*, van de tienden te hebben, te eiffchen.
 Zehendregister, *n.* het register van de tienden.
 Zehendscheur,

Zehndkneuer, f. *Schuur, om de tienden in te zamelen.*
Zehndtheil, n. *een tiende deel, -geleete.*
Zehneck, n. *een tienhoek.*
Zehnedig, adj. *tienhoekig, van tien hoeken.*
Zehnfach, adj. *tienvoudig.*
Zehnfältig, adj. *tiendubbel.*
Zehnfüßig, adj. *dat tien voeten, pooten heeft.*
Zehen *hundert tausend*, n. *een miljoen.*
Zehnjährig, adj. *tienjaarig.*
Zehen Jahr, n. *tien jaaren.*
Zehenmahl, adv. *tienmaal.*
Zehenmalig, adj. *tienmaalig, tienmaal herbaald.*
Zehnmann, m. *een hoofdmann, gebieder, vormeester over tien soldaaten.*
Zehnenmondig, adj. *van tien maanden.*
Zehenschubig, adj. *van tien voeten.*
Zehenseitig, adj. *met tien snaaren.*
Zehlfar, f. *Zählbar.*
Zehlbret, **Zehlen**, f. *Zähl, Zählen u. f. w.*
Zehmer, m. *een agterbout.*
Zehnde, f. *Zehend.*
Zehner, m. *een tien duitenstuk, een brasspenning.*
Zehren, v. a. *teeren, verteeren; in einem Wirthshause für sein Geld, teeren in een herberg, kroeg; aus seinem Beutel zehren, teeren, op zyn eigen beurs teeren, niets winnen; abnehmen, schwinden, teeren, uitteeren, uitdroogen, quynen; der Wein zehrt im Faß, der wyn teert in 't vat.*
Zehrer, m. *een verteerder; ein Spärer will einen Zehrer haben, naa en spaarder komt een verteerder; kinderen van een vrek zyn veelal verkwistig.*
Zehrfrey, **Zehrungsfrey**, adj. *teeringvry, kostvry.*
Zehragaten, m. *een spyskamer, bottelaary, schapraai, spinde, cerenskas.*
Zehrgeber, m. *een schaf-, hof-, meester, bottelier.*
Zehrgeld, n. *teergeld.*
Zehrfpenning, m. *teerpenning.*
Zehrung, teering, verteerung; *seine Zehrung nach seiner Nahrung richten, zyn teering naar zyne neering zetten, zwinig, spaarzaam teeren; freye Zehrung irgend haben, zyne teering ergens hebben, 'er teering vry, kost vry zyn.*
Zehrungsfrey, f. *Zehrfrey.*
Zehrmur, f. *kalksvoet, duitche gember, Arum.*
Zeiheisen, n. *tekenyzer, yzer, daar men iets mede tekent; een brandyzer.*
Zeichen, n. *teken, teeken, kenteken, bewys, merktreken; die zwölf himmlische Zeichen, de twaalf hemelsche tekenen, gestarnte des dierkrings; zum Zeichen der Freundschaft, ten teken, ten bewyze van vriendschap; Weplage unter dem Zeichen A, bylage met het merk A; ein gebranntes Zeichen; een brandmerk; der mit Zeichen gebrannt ist, die gebrandmerkt is of staat.*
Zeichenbuch, n. *het tekenboek.*
Zeichendeuter, m. *een waarzegger, wigchelaar.*
Zeichendeuterer, f. *waarzegging, wigchelaary; Democritus hielt viel auf Wahrsagung und Zeichendeuterer, Democritus*

hielt veel, was een vriend van waarzegging en wigchelaary.
Zeichenkreide, f. *poelood, roode aarde, tekenkryt.*
Zeichenkunst, f. *tekenkonst, -school.*
Zeichenträger, m. *de wyzer op een zonnemwyzer.*
Zeichnen, v. a. *tekenen, teekenen, merken; seinen Zeug mit eingehenden Buchstaben, letteren, linnen, kleeven letteren; tekenen; gezeichnete Semden, geletterde, getekende bemden; einen Vallen zeichnen, een baal tekenen, merken; einen Brief zeichnen, eenen brief tekenen, ondertekenen; einen mit einem Brandmaale zeichnen, jemand brandmerken.*
Zeichnen, v. a. *tekenen, afbeelden, scherfen, scherzen.*
Zeichner, m. *tekenaar.*
Zeichnung, f. *tekening, schets, afbeeldsel, het tekenen.*
Zeideler, **Zeidler**, m. *een oppasser van byen.*
Zeigebank, f. *Zeigetisch.*
Zeigefinger, m. *f. Zeiger.*
Zeigen, v. a. *toonen, wyzen; darthun, bewyzen, betoonen, betoogen, bewyzen; zeigen sich, zig betoonen; es wird sich zeigen, 't zal zig toonen, wyzen; sich zeigen, toonen, blyken, merken laten, te kennien geeven; sich ein Comet zeigen, zig een staartstar vertoonen, verschynen.*
Zeigetafel, f. *stisch, u. bank, f. in einem Kramladen, toonbank, -tafel in een koopwinkel.*
Zeiger, m. *wyzer; an einem Uhrwerke, wyzer, slinger, uurwyzer; einer Sonnenuhr, zonnemwyzer.*
Zeiger, **Zeigefinger**, m. *Vorfinger, wysvinger, wyzer, voorvinger.*
Zeiger, *roonder, tooner, brenger; Zeiger dieses wird euch berichten, tooner, brenger dieses zal u berichten, verflag doen.*
Zeigerjäger, m. *f. Zeiger.*
Zeigernadel, f. *wyzernaald.*
Zeiguhr, f. *een uurwerk, dat niet staat.*
Zeigung, f. *wyzing, tooning, het toonen.*
Zeigwert, n. *an der Uhr, het uitwerk van een horlogie.*
Zeihen, v. a. *jemand iets betygen, betigten, aantygen, beschuldigen, te last leggen, wyten, hem 'er de schuld, de wyt van geveen, hem 'er oñt vergen.*
Zeiber, m. *een beschuldiger, aanklaager.*
Zeihung, f. *betigting, beschuldiging, aanklagt.*
Zeil, f. *linie, lyn, streep, regel; Zeihe, ry, reeks.*
Zeiland, n. *bergpeper, zeelbust, miserieboom, kemelshals, aardleeuw.*
Zeilenwels, adv. *naar de lyn, naar den draad, in de ry.*
Zein, **Zain**, m. *een staaf; ein Eisenzein, een staaf yzer; Goldzein, staafgoud, goud aan staaven.*
Zeine, f. *een gevlochten korf, mandje.*
Zeinen, v. a. *tot staaven maaken.*
Zeinenmacher, m. *een mandemaaker.*
Zeingold, f. *beu Zein.*
Zeinlein, n. *een korfje, mandje.*
Zeinsilber, n. *zilver in, aan staaven.*
Zeischen, :gen, n. *zysje, zisje.*
Zeiselmäus, f. *veldrot, aardmuis.*

Zeissig, **Zeissig**, m. *Zeislein, n. f. Zeischen.*
Zeit, f. *tyd, tydt; in kurzer Zeit, in kurzen Stunden, in korten tyd, binnen weinigt tyd; eine Zeit lang, een tyd lang, een poos, een wyl; f. Weile; Zeit von Tag und Nacht, oder von 24 Stunden, etmaal; Zeit, gefeste, bestimmte, gemessene, da umwechselfweis was gethan wird, beurt, poos, gezette tyd; seine Zeit gewacht haben, zyn beurt gewaakt hebben; Zeit der Weiber, stonden, maandstonden der vrouwen, maandelijke stonden; die Zeit wird mir lang, de tyd valt my lang; du magst gute Zeit haben, gy moogt niteaan, gaan wandelen, kuyeren; ich habe die liebe Zeit davon, ik geef 'er den bray van, ik wil my 'er niet med moejen; die Zeit mit Messern todt stehen, den tyd onnut doorbrennen; Zeit bringt Nojen, de tyd zal hooy maaken, alles op zyn tyd; vor Zeiten, voordeden, voormaals; die Zeit verderben, den tyd verspillen; sich in die Zeit schicken, zig naar den tyd schicken, volgen.*
Zeitbeschreiber, m. *een tydrekenaar, diq de tydrekening verstaat.*
Zeitbeschreibung, f. *f. Zeitrechnung.*
Zeitbuch, n. *tydboek, kronyk.*
Zeitdieb, m. *jemand, die den tyd van een ander steelt.*
Zeitfreude, f. *tydelyke vreugd, tydelyk vermaak.*
Zeitfreund, m. *een vriend voor een tyd.*
Zeitgenos, m. *tydgenoot.*
Zeitgeschichte, f. *tydregister, chronyk.*
Zeitglaube, m. *tydgelooft.*
Zeitgläubig, adj. *tydgelooftig.*
Zeither, **zeithero**, adv. *zedert dien tyd, tot nu toe.*
Zeitig, adj. *Adv. tydig, ryp; zeitig Obst, tydig, ryp, volwassen oost.*
Zeitigen, v. n. *rypen, ryp worden.*
Zeitigend, adj. *zeitigendes Mittel, een rypend middel.*
Zeitigung, f. *het rypen, ryp worden.*
Zeitkalf, n. *een jong kalf.*
Zeitkub, f. *eene veers, jonge koet.*
Zeitlang, f. *een tyd lang.*
Zeitlauf, m. *tydsgewrigt, tydsomstandigheid.*
Zeitlich, adj. *Adv. tydelyk, by tyd; zeitliche Güter, tydelijke goederen.*
Zeitlichkeit, f. *tydelykheid, het tydelijke leven, menschylike zaaken.*
Zeitliche, f. *tydelyke, onbestendige, veranderlyke liefde.*
Zeitlose, f. *tydeloos, tyloos, naakte vrouw, (bloem.)*
Zeitmangel, m. *gebrek aan tyd.*
Zeitochs, m. *een jonge os.*
Zeitrechnung, f. *tydorde.*
Zeitrechnner, m. *f. Zeitbeschreiber.*
Zeitrechnung, f. *tydrekening.*
Zeitregister, n. *tydregister.*
Zeitplitterer, **verderber**, m. *een tydbederver, -verkwilter.*
Zeitung, f. *tyding, nieuws; neue Zeitungen bringen, nieuwe tydingen, nieuws brengen; Zeitungen, gedrukte, daglyche, loopmaaren, couranten, nieuwspapieren.*
Zeitungdrucker, m. *f. Zeitungschreiber.*
Zeitungschreiber, m. *tydingschryver, courantier.*

Beitungsdrmer, *m.* een verteller van nieuwe tydingen.
Beitungsdrger, *m.* liefhebber van nieuwe tydingen, tydingzoeker, doorsnuffelaar van 't loopend nieuw, nouvellist.
Beitverderber, *f.* Beitsplitterer.
Beitverkürzer, *m.* tydverkorter, tydkorter.
Beitverluft, *m.* tydverlies, -verquisting, -verzuim.
Beitvertreib, *n.* tydverdrijf, tydkorting.
Beitvertreibung, *f.* *f.* Beitvertreib.
Belleri, *f.* Beller.
Belle, *f.* eene celle; *f.* Celle; Einsiedlerszelle, eene kluzenaar; Zelle im Narren- oder Zuchtthause, een huisje in het gekken-, of tugthuis.
Bellbruder, *m.* een celbroeder, heremyt, kluzenaar.
Beller, *m.* Belleri, Bellerie, *f.* zellery, felderey.
Bellerjaamen, *m.* felderyzaad.
Bellerfalat, *m.* felleryfalaad.
Bellerfuppe, *f.* felderynat, -zop.
Belt, *f.* Zelter.
Belt, *n.* tent, tente.
Beltbaum, -stange, *f.* tentboom, -steng.
Beltbett, *n.* tentbed, paviljoen.
Belte, *f.* Zelten, *m.* koekje, ruikballetje.
Belter, *m.* tel, telle; hakeney, paard dat den tel gaat.
Beltergang, *m.* *f.* Zelter.
Beltknopf, *m.* eene nokpan, kroonje of bolle pan, om over den tukbalk te leggen.
Beltlein, *f.* Zelte.
Beltmacher, *f.* Zeltschneider.
Beltner, *m.* *f.* Zelter.
Beltstock, *m.* staak of pin, om de touwen van eene tent vast te maaken.
Beltschneider, -macher, *m.* een tentemaaker.
Beltseile, *n.* -striede, *m.* touwerk van een tent.
Beltstange, *f.* Zeltbaum.
Beltstriede, *f.* Beltseile.
Beltstuhl, *m.* een tentstoel, die men toeflaan kan.
Beltwagen, *m.* een wagen, om tenten te vervoeren.
Bement, *Cement*, *n.* cement, tras, tiras; mit *Cement* mauren, met cement, tras metzelen.
Bementirer, *m.* een tras-, cementverkooper.
Bemer, *f.* Zehmer, een agterbour.
Bemer, *f.* Zimmer.
Bendel, *f.* Beudelhof.
Bendel, *m.* stegt en enkel tof.
Bendelholz, *n.* Bendel, *m.* sandelhout.
Bendelweber, *m.* een tafweever.
Bene, *f.* Beine.
Bent, *f.* gericht, *n.* crimineele rechtbank, vier-schaar; vor die Bent fordern, voor de vier-schaar roepen, daagen.
Bentbar, *adj.* onderhevig aan, behoorende tot de crimineele rechtbank.
Bentbaarheid, *f.* recht, *n.* het crimineele recht, rechtsgebied.
Bentbüttel, *m.* boke, dienaar van de crimineele rechtbank, vier-schaar.
Bentfall, *m.* een crimineelgeval, behoorende tot den crimineelen rechter.
Bentfren, *adj.* vry van het crimineele recht.
Bentgericht, *f.* Bent.
Bentgraf, *m.* een halsrechter, schout, bail-luw, hoofdofficier.
Bentgrasschaft, *f.* bailluwagie.

Bentherr, *m.* een heer, die 't recht heeft, om 't halsrecht te oeffenen.
Bentner, *f.* Centner, honderd ponden gewichts.
Bentnerlast, -mühe, *f.* eene zwaare, ondraagelyke last.
Bentnerworte, *f. pl.* aanmerkelyke, gewigtige woorden, van groot gewicht en nadruk.
Bentrecht, *f.* Bentbaarheid.
Bentrichter, *m.* de crimineele rechter.
Bentfcheln, zenzeln, *v. n.* mallen, stoejen, speelen, sikkhojen, streelen, aajen; mit einem Kinde zentfcheln, met een kind speelen, dar-telen, een kind troetelen, streelen, likken en zoenen.
Bentfchreiber, *m.* griffier, gerechtschryver, vonnis-, registerbewaarder.
Bentfchiler, *m.* een stoejer, die dartelt, speelt.
Bentfchieren, *f.* liefkoozing, troeteling, streeling, sikkhojery.
Bentfcheln, *f.* zentfcheln.
Bentfchrein, *f.* Zaphra.
Bentfer, *f.* Scepter; den Bentfer führen, den Scepter zwaajen.
Bentferbeiten, *fich*, *v. rec.* opfynigen met werken, zig afftooven.
Bentferben, *v. a.* verbyten, aan stukken byten.
Bentferfen, *v. n.* barften.
Bentfiffeln, *v. a.* verminderen, aftrekken, verkorten, bekniibelen.
Bentflafen, *v. a.* wegblaazen.
Bentfleuen, *f.* zerklopfen.
Bentbrechen, *v. a.* verbreeken, aan stukken breeken.
Bentbrechlich, *adj.* breekbaar, verbreekelyk; Glas ist zerbrechliche Waare, glas is breekbaare waar; die zerbrechliche Glückseligkeit der Menschen, het verganglyk geluk der menschen.
Bentbrechung, *f.* het verbreeken, de verbreeking.
Bentbrochen, *adj.* gebroken, verbroken.
Bentbröckeln, -bröckeln, -grümmeln, *v. a.* verbrokelen, verkrummelen, verbryzelen.
Bentbrügeln, *v. a.* luttig afrosfen, affmeeren, afberaalen mit slaan.
Bentdröhen, *v. a.* los draajen, los maaken, uit de kronkels en vouwen brengen.
Bentdreifen, *v. a.* afflaan, afrosfen; einem die Rippen wader zerdreifen, jemand braaf, helder op de ribben geeven, afrosfen.
Bentdrücken, *v. a.* verdrucken.
Bentdrückung, *f.* verdrucking.
Bentfahren, *f.* zersficken.
Bentfallen, *v. n.* vervallen, aan stukken vallen; er hat das Gesicht zersfallen, hy heeft door het vallen zyn gezicht bezeerd; mit jemand zersfallen, met iemand overhoop leggen; *f.* ben versfallen.
Bentversallen, *adj.* vervallen, ingestort.
Bentverschauen, *v. a.* verscheuren.
Bentverschicken, *f.* zersficken.
Bentverschingung, *f.* galgeveld, gerechtplaats, beulswerk; *it.* verscheuring.
Bentverschleffen, *v. n.* vervloeyen, wegvloeyen.
Bentverschleffen, *adj.* gevloeid.
Bentverschreien, *v. a.* opeeten, doorknagen; die Motten haben das Kleid ganz zersverschreien, de motten hebben het kleid gansch doorgevreeten, doorgeknaagd.
Bentvergänglich, *adj.* vergangkelyk, voorbygaand.

Bentvergänglichheit, *f.* vergangkelykheid.
Bentvergehn, *v. n.* vloeyen, smelten; Das Wachs vergeht an der Sonne, het was smelt in de zon.
Bentvergehen, voorby gaan, verflaan; Die Herrlichkeit der Welt vergehet, de heerlijkheid der wereld gaat voorby.
Bentvergeffen, *f.* zerbakken; *it.* geesselen.
Bentvergen, *v. a.* tergen, farren.
Bentvergliedern, *v. a.* ontleeden, ontschakelen.
Bentvergliederer, *m.* een ontleeder, die ontleedt.
Bentvergliederung, *f.* ontleding.
Bentvergliederungskunst, *f.* ontleedkunde.
Bentvergrümmeln, *v. a.* verbrokkelen, verbryzelen.
Bentvergrüßen, *f.* zermalen.
Bentverhakken, *v. a.* verhakken, verbouwen.
Bentverhauen, *v. a.* verhouwen, in stukken bouwen.
Bentverhaunung, *f.* het in stukken bouwen; de geesseling.
Bentverhüßelt, *adj.* *f.* zerslumpt.
Bentverkanen, zerkduen, *v. a.* maalen, verbryzelen met de tanden.
Bentverkerben, *v. n.* verkerven.
Bentverklaffen, *v. a.* afknaagen, afsteeten, afpeuzelen.
Bentverklaffet, *adj.* gekloofd, gespleeten.
Bentverklieben, *f.* zerspalten.
Bentverknellen, *f.* zersprengen.
Bentverklöpfen, *v. a.* verbeuken, verklöpfen.
Bentverknirschen, *v. a.* verknuzen, vermorselen, verpletteren, verbryzelen.
Bentverknirscht, *adj.* verslagen; ein zerknirscht Gemüth, een verslagen gemoed, -hart.
Bentverknirschung, *f.* verbryzeling, vermorseling, verplettering.
Bentverknirschen, zerknirschen, *v. a.* krenkelen, in malkander sommelen.
Bentverknüffeln, *v. a.* knoffelen, knuffelen.
Bentverknüllen, *f.* zerknuffelen und zerknirschen.
Bentverknüßeln, *f.* zerknirschen.
Bentverkoeben, *v. a.* bederven met hooken.
Bentverkragen, *v. a.* bekrabben met zyn nagelen, verscheuren.
Bentverkrallen, *v. a.* verkrabben.
Bentverkrüppeln, *v. a.* verkreuken, verformmelen.
Bentverkrümmeln, zerkrümmeln, *f.* zerkrümmeln.
Bentverkrüßeln, *v. a.* malkanderen dikwils, 't elken kussen, zoenen, soeten.
Bentverlachen, *fich*, *f.* lachen.
Bentverlappen, *f.* zerslumpen.
Bentverlassen, *v. a.* onlossen, doen smelten.
Bentverlassung, *f.* smelting, ontbinding.
Bentverlassen, *v. a.* bederven, schenden.
Bentverlaufen, *f.* zerrinnen.
Bentverlecken, *v. a.* malkanderen dikwils kussen.
Bentverlegen, *v. a.* kloopen, nie ~~opfynigen~~, ontleeden aan tofel.
Bentverleger, *m.* Zerschnider, ontleeder, opfynider aan tofel.
Bentverlegungskunst, *f.* ontleedkunst, opfynidkunst.
Bentverloeren, *v. a.* verbooren.
Bentverlumpen, *v. a.* verscheuren, verflenderen, versleuten, verslonsen, zyne kleeren.
Bentverlumpt *adj.* *g.* adv. gehen, gescheurd, geplukt gaan.
Bentvermalen, zermalmen, zermorselen, zerreiben, zergrüßen, *v. a.* vermaalen, vergruizen, verbryzelen, tot gruis, tot stof maaken, sloeten, stampen.
Bentvermalmen, *f.* zermalen.

Bermartert, peinigigen, v. a. martelen, wreedyk plaagen, den marteldood doen lyden.
Bermobert, adj. rot, verrot, vergaan.
Bermorfelen, v. a. vermorfelen, vermorfelen, verpletteren, te mortel slaan, verbryzelen.
Bernagen, v. a. knaagen, knabbelen, doorbyten.
Bernichten, v. a. vernietigen, tot niet doen worden.
Bernichtung, f. vernietiging.
Berpeinigen, f. zermartern.
Berpeiticken, f. zerbaiten.
Berplagen, v. a. zeer plaagen.
Berplagen, f. zerbaiten.
Berpulvern, v. a. tot een poeder maaken.
Berpulvering, f. het maaken tot een poeder.
Berquetfchen, v. a. vermorfelen, verpletteren.
Berrafen, v. n. plukhairen.
Berreifen, v. a. wryven in stukken.
Berreiber, m. een wryver.
Berreibing, f. de wryving, het maalen, wryven.
Berreifen, v. a. verscheuren, scheuren, verryten; eine drehdoppelte Schnur zerreibt nicht leicht, een driehubbelde snoer breekt niet ligt, worit niet ligt gebroken; zerreiben und fressen wie ein Wolf, verscheuren en opeeten gelyk een wolf, vernielen, verryten; einen Menschen im Zorne gleichsam zerreiben wollen, een mensch in gramfchap verscheuren, vernielen willen.
Berretter, m. een scheurder, die iets in stukken fcheurt.
Berretlung, f. het verscheuren, ryten, enz.
Berret, f. zerreiben.
Berret, v. a. uittrekken, uitrekken.
Berret, v. a. heen en weer trekken, hntzeelen, en ftingeren.
Berrecht, adj. fcheef; ein gerichtes Maul, een fcheeze mond, bek.
Berrie blien, f. zerreiben.
Berriingen, v. n. benypen, nypen, wringen.
Berriinnen, v. n. verloopen, vervloegen, wegloopen; unrecht Gut zerinnert bald, onrecht goed gelyt niet.
Berriiffen, adj. gefcheurd, in stukken gefcheurd.
Berriinnen, adj. vergaan, verloopen; fo gewonnen, fo zerriinnen, zo gewonnen, zo zerriinnen.
Berriihren, v. a. beflaan, vermengen, ontlaaten.
Berriingen, adj. beneepen, gewrongen; zerriingne Hände, gewronge, beneepe banden.
Berriupfen, v. a. uithaalen, uithalen.
Berriitteln, v. a. fchudden, ftingeren, fterk beweegen.
Berriittlung, f. fchudding, ftingering, fterke beweeging.
Berriitten, v. a. ontstellen, beroeren, twiflzaajen, verwarren, in de war brengen.
Berriitter, m. twifltooker, verwekker, ftokebrand, wargeeft, twiflzaajer.
Berriittung, f. twifl, oneenigheid, tweedragt, rufie, verwarring.
Berriiffen, v. a. in stukken, in mooten zaagen.
Berriiffen, m. de ftaart.
Berriiffen, v. n. ftranden, zig te berriiffen ftooten op eene klip.
Berriiffen, v. a. kneuzen, knellen, blutfen.
Berriiffen, v. a. verflaan; die Sache hat fich zerriiffen, de zaak is op niet nitz-

kommen, in duigen gevallen, daar is niets van die zaak gekomen; die Verfammlung hat fich zerriiffen, de vergadering is, onverrichter zaake, gefcheiden.
Berriiffen, adj. verflagen, verbryzeld, verplet.
Berriiffenheit, f. verflagenheid; des Gemüths, verflagenheid, neerflagtigheid der ziele.
Berriiffung, f. het verflaan, de verplettering.
Berriiffen, f. zerriiffen, reiffen.
Berriiffen, f. zerriiffen.
Berriiffen, v. a. verriiffen.
Berriiffen, v. a. ontloffen, fmelten.
Berriiffen, f. verriiffing.
Berriiffen, v. a. verpletteren, verbryzelen; f. anfchmettern.
Berriiffen, f. verplettering, verbryzeling.
Berriiffen, adj. zerriiffenener Schmet, gefmolten fneeuw.
Berriiffen, v. a. verriiffen.
Berriiffen, m. een fnyder, ontleder.
Berriiffen, f. het voorfnyden, verriiffen, ontleeden.
Berriiffen, f. zerriiffen.
Berriiffen, v. n. klieven, ontbarften, fplyten, klooven.
Berriiffen, v. a. fterk fchudden, doen fchudden, doen daveren, doen dromen.
Berriiffen, f. zerriiffen.
Berriiffen, f. het fterk fchudden.
Berriiffen, v. a. klieven, klooven; fich in Rotten zerriiffen, zig in rotten, fcheuringen verdeelen, fcheurmaaken.
Berriiffen, f. het klieven, klooven.
Berriiffen, v. n. kalven, een half maaken, fterk fpuigen, overgeeven.
Berriiffen, v. a. fplinteren, fpaanderen, tot fplinters, fpaanders gaan.
Berriiffen, v. a. opfpringen, barften, opbarften, aan fukken fpringen.
Berriiffen, f. zerriiffen.
Berriiffen, adj. geborften, aan fukken gefprongen.
Berriiffen, f. zerriiffen, und zerriiffen.
Berriiffen, v. a. verfluisen, vervlieden, tot ftof vergaan.
Berriiffen, v. a. doorfteken, doorbooren.
Berriiffen, f. het doorfteeken, doorbooren.
Berriiffen, f. Zerriiffen.
Berriiffen, v. a. verftrooien, verdryven, verjaagen; eine Kotte Räuber zerriiffen, eene bende roovers verftrooien.
Berriiffen, adj. doorkoken, doorboord.
Berriiffen, v. a. verftooren, verwoeflen, vernielen, verdiven.
Berriiffen, m. en verwoefter, verdiver, vernielcr.
Berriiffen, adj. zerriiffen Einwenden, peremptoire exceptie, bybrenging van het begaan verriiffen in het vervolgen der aanklagte, van het proces in rechten.
Berriiffen, f. vernieling, verwoefling, verwoefling, ongefaldheid.
Berriiffen, f. verftrooing, verfpreading, verwoefling.
Berriiffen, v. a. vermorfelen, verpletteren.

Berriiffen, f. het vermorfelen, verpletten, verpletteren.
Berriiffen, v. a. verftrooien, verfpreden; das nach gemordene Heu mit dem Rechen zerriiffen, 't booi verhoogen, omkeeren, en verftrooien, op dat 't weer drooge.
Berriiffen, adj. verftrooid, verfpred; zerriiffen Gedanken, verftroide gedagten.
Berriiffen, adj. verftrooibaar.
Berriiffen, f. verftrooing, verftrooidheid, verfpreading.
Berriiffen, v. a. roskammen, met den roskam afwryven; it. jemand over den bekel baalen.
Berriiffen, zerriiffen, v. a. aan fukken fnyden, houwen, slaan, verscheuren.
Berriiffen, f. verriiffing.
Berriiffen, v. a. verminken.
Berriiffen, f. verminking.
Berriiffen, v. rec. zig aflooven, zig moele maaken met, door zoeken.
Berriiffen, f. eene zerte; en foort van wiffen.
Berriiffen, v. a. verdeelen.
Berriiffen, m. en dealer, verdeeler.
Berriiffen, f. deeling, verdeeling.
Berriiffen, v. a. verdryven, verjaagen, doen verdryven, vergaan.
Berriiffen, v. a. ontarnen, optarnen, fchiffen.
Berriiffen, adj. affcheidelyk, dat gefcheiden kan worden.
Berriiffen, f. fcheidung, fchifting.
Berriiffen, v. a. vertreeten, vertrappen.
Berriiffen, v. a. zamendrukken.
Berriiffen, f. zamendrukking.
Berriiffen, v. a. verflaan, verbryzelen, in fukken slaan.
Berriiffen, v. a. belevren met waffchen.
Berriiffen, v. rec. in traanen fmelten, vergaan, zig bekryten, befchrejen; zerriiffen weint ausfehen, 'er bekreeten, befchreid, nitzien.
Berriiffen, v. a. in fukken fnyten, goojen.
Berriiffen, v. a. einen Hirsch, een hert ontwyen.
Berriiffen, v. a. omwroeten; die Maulwürfe haben die Wiefe ganz zerriiffen, de molven hebben de weide geheel en al omgewroed.
Berriiffen, v. a. uitrafelen, los gaan, uit malkander vallen.
Berriiffen, v. a. knoffelen.
Berriiffen, f. Zerriiffen, Zerriiffen.
Berriiffen, v. a. bevuilen, befmetten, toemaaken, toefellen; fich garftig zerriiffen haben, zig leelyk bevuilen, toemaaken, bevuild, toegemaakt, toegefeld hebben.
Berriiffen, gefchren, n. wee, ramp, een verward gefchren; Zerriiffen über jemand rufen, het wee over iemand roepen; Zerriiffen und Noed fchrejen, moord en brand fchreuwen.
Berriiffen, m. f. Zettul.
Berriiffen, m. fcheergaren, ketting op 't weeftoonw.
Berriiffen, v. a. fcheeren, eene webbe fcheeren, fpielen.
Berriiffen, v. a. uittrooien, verfpreden; een ketting op 't weeftoonw fcheeren; Zerriiffen zetteln, briefjes uittrooien.
Berriiffen, f. Zetter.

Zeegetul, *m.* cadet, coël, lyft, briefje.
 Zeegeug, *m.* et *n.* stof, stoffe, tuig; *eine Klinge von gutem Zeuge, een kling van goede, fyne stoffe, fyn van stoffe; das ist liebertich, unnuß Zeug, das is maar onddingend, onnut tuig; Zeug zu einer Arznei, tuig, droogen, inmangel tot, van en geneesmiddel; zur Kleidung, stoffe tot kleedoren; wollen Zeug, wolle stoffe.*
 Zeug, *Gezeug, tuig, getuig, gereedschap, werktuig, wapen.*
 Zeug, *linnen, goed, bagasje; weiß Zeug anlegen, schoon linnen aandoren, aantrekken; seinen Zeug weabringen lassen, zyn goed laten wegbrengen.*
 Zeug, *f. Zeuge, m.* een getuige, tuige.
 Zeugbar, *adj.* teelend, voortteelend; *die zeugbare Kraft, de teelende kragt.*
 Zeuge, *m.* tuige, getuige; *ein erkaufter, beschener Zeuge, een omgekogte getuige; einen Zeugen abgeben, een getuige zyn, verstrecken.*
 Zeugefall, *m.* teeler, de genitivus.
 Zeugeglied, *n.* teellid, teelleden.
 Zeugekind, *n.* voedsterkind, voedsterling.
 Zeugemutter, *f.* voedster, minnemoder, moer.
 Zeugen, *ziehen, teelen, voorttellen, voortbrengen, queeken; Kinder zeugen, kinder teelen, winnen; f. Gebären.*
 zeugen, *v. a.* getuigen, betuigen.
 zeugen, *f. Zeugnis.*
 Zeugenaussage, *f.* het getuigenis, het geeven van getuigenis, uitspraak, zeggen der getuigen.
 Zeugeneid, *m.* en eed, welken de getuigen moeten doen.
 Zeugenverhör, *n.* verhooring der getuigen.
 Zeugefaamen, *m.* teelzaad.
 Zeugegest, *m.* teelstap, teelvoegt.
 Zeugejucht, *f.* teelzucht, -lust, -begeerte.
 Zeugevater, *m.* voedstervader.
 Zeughändler, *m.* stoffekooper.
 Zeughaus, *n.* wapenhuis, tuighuis.
 Zeughausverwalter, *m.* een kampanjemeester.
 Zeugin, *Zeugen, adj.* van stof.
 Zeugkasten, *m.* een bak, om in te teelen.
 Zeugnacht, *m.* een knecht by de artillerie.
 Zeugstram, *m.* stoffewinkel.
 Zeugstramer, *m.* stoffewinkelier, -kooper.
 Zeugmacher, *f.* Zeugweber.
 Zeugmeister, *m.* tuigmeeftter, tuighuisbewaarder.
 Zeugnis, *Zeugenschaft, f.* getuigenis.
 Zeugschmid, *m.* een paardesmid, hoefsmid.
 Zeugschrist, *f.* een getuigfchrift, attestatie.
 Zeugung, *f.* teeling, voortteeling, het teelen.
 Zeugwart, *wärter, m.* tuighuisbewaarder.
 Zeugweber, *m.* stoffeweever.
 Zeuling, *m.* kamperfoeli, memmekenskruid.
 Zeus, *m.* god, Jupiter, Zeus; *Zeus läßt sich nicht bewegen, Jupiter, Zeus, god laat zig niet bewegen, verzetten.*
 Zeyne, *f.* eene teene horde.
 Ziebeln, *f.* groote, blaauwe rozyn.
 Ziebelt, *m.* civet.
 Ziebelstas, *f.* civet-, reukkat.
 Ziecke, *f.* Siege.

Ziekfel, *Zieklein, n.* een geitje, jonge geit.
 Ziekfelle, *n.* gereileer, kabreleer.
 Ziekfleisch, *n.* geitevleesch.
 Ziekeln, *v. a.* flinkhoopen, verlokken, *it een geitje werpen.*
 Ziekeln, *f.* Zieck.
 Zieheben, *f.* Ziechen.
 Ziebet, *Ziebetas, f.* Ziecht.
 Ziebetfächlein, *n.* civetkockje.
 Zieche, *f.* sloop, overtrekzel, *tyk van een bed, van een kussen.*
 Zieffer, *f.* Ziffer, *f.* cyffer; *mit Ziffern schreiben, met cyffers, karakters schryven.*
 Ziefferbruch, *m.* gebroken getal.
 Ziefferfchrift, *f.* cyferschryft, *fchrift in cyffers.*
 Ziefferzahl, *f.* cyfergetal.
 Ziege, *f.* geit, geite.
 Ziegel, *m.* regel, regelsteen, mopsteen, tichel, roodbakke steen, klinkert; *Dachziegel, tegelpanne, dakpanne; Ziegel brennen, regelsteen bakken, pannen bakken.*
 Ziegelbrenner, *m.* regel-, pannebakker, steenbakker, regelaar.
 Ziegelbrennerey, *f.* steen-, panne-, tegelbakkeriey.
 Ziegelbad, *n.* pandak, pannedak.
 Ziegelbecker, *m.* pandekker.
 Ziegelerde, *f.* leem, kley, portebakkersaarde, potaarde.
 Ziegelfarb, *f.* steenkleur.
 Ziegelfarb, *ziegelfarbig, adj.* steenkleurig.
 Ziegelhütte, *f.* tegelbakkeriey.
 Ziegellatte, *f.* eene lat om de pannen op te hangen.
 Ziegelmauer, *f.* muur van klinkerts en moppen.
 Ziegelmauerwerk, *n.* regelwerk, metzelwerk van tegelen, moppen.
 Ziegelmehl, *n.* gestampte steen, schuurzel, schuurzand.
 Ziegelofen, *m.* steen-, aardoli.
 Ziegelofen, *m.* ticheloven, steenoven.
 Ziegelscherbe, *f.* tegelscherf, panscherf.
 Ziegelschneide, *f.* f. Ziegelhütte.
 Ziegelstein, *m.* regelsteen, tichel.
 Ziegelstreicher, *m.* f. Ziegelbrenner.
 Ziegelstreicher, *m.* een panneftryker.
 Ziegelstach, *f.* Ziegelbad.
 Ziegelwand, *f.* f. Ziegelmauer.
 Ziegenbart, *m.* een geitenbaard.
 Ziegenbock, *m.* bok, geitenbok.
 Ziegenböckchen, *n.* geitje.
 Ziegenbutter, *f.* boter van een geit.
 Ziegenfell, *n.* geitenvel; *ein gegerbttes Ziegenfell, een bereid geitenvel.*
 Ziegenfleisch, *n.* geitenvleesch.
 Ziegenfuß, *m.* een voet, poot van een geit.
 Ziegenhaar, *n.* geitenhaar.
 Ziegenhirt, *m.* een geitenhoeder.
 Ziegenkäse, *m.* geitkaas.
 Ziegenklee, *m.* kamperfoeli, geitenblad.
 Ziegenköbel, *m.* een geitekeutel.
 Ziegenleder, *n.* geitenleer.
 Ziegenlorbeern, *f.* f. Ziegenköbel.
 Ziegenmilch, *f.* geitemelk.
 Ziegenstall, *m.* een geitstal.
 Ziegenzahn, *m.* cymn op de geiten.
 Ziegeln, *f.* Zieckel.
 Ziegler, *m.* regelbakker.
 Ziehbant, *f.* een draad-trekbank.
 Ziehrüde, *f.* eene ophalbrug; *f. Zugrüde.*

Ziehbrenn, *m.* een put, met een touw of ketting, om 'er water meele op te haalen.
 Ziehelsen, *m.* een draad-trekkyzer, *it een plemolen, muntmolen, om de goude en zilvere planten even dik de krygen.*
 Ziehen, *v. a.* trekken; *einen Wagen ziehen, een wagen trekken; die Glocke ziehen, de klok trekken, luiden; Drath ziehen, draad trekken; etwas zu sich ziehen, iets na zig trekken, haalen, aambaalen; den Degen ziehen, den degen, 't rapier, van leer trekken; Wasser ziehen aus dem Schöpfbrunn, water putten; auf die Wacht ziehen, op de wacht trekken; in ein Haus, in een huis trekken, intrekken, 'er woonen gaan; Geld ziehen auf einen andern Kaufmann, geld trekken op een ander koopmann, een wissel trekken; eine Lotterie ziehen, gewonnen haben, eene lotery trekken, 'er een goed lot mit getrokken hebben; Kinder, kinderen teelen, winnen, queeken, opqueeken, aansokken, voodlen, opvoodlen, opbrengen; Vieh, vee fokken, aansokken, aanqueeken, aantelen; junge Bäume, jonge boomen fokken, queeken, aansokken, aanqueeken; Samen von einem Gewächse, zaad winnen van een gewas; einen, jemand behandeln, etwas in Bedenken ziehen, iets in bedenking neemen, 'er op besloopen; Nicht ziehen, karrenn maaken; eine Sache auf die Länge, lange Bank ziehen, iets op de lange bank schuiven, verschuiven, niestellen; sich etwas zu Gemäch ziehen, zig iets aantrekken, ter harte neemen, laten gaan; jemand auf seine Meinung ziehen, iemand in zyn gevoelen brengen; ziehet ihm im Frieden, gant heen in vrede.*
 Zieher, *m.* een trekker.
 Ziehemer, *m.* een putemmer.
 Ziehkind, *n.* een voedsterkind, minnekind, zorgkind, *kind by de min besteld, f. Zeugekind.*
 Ziehmutter, *f.* Zeugemutter.
 Ziehpferd, *n.* trekpaard.
 Ziehdage, *f.* trekzaag.
 Ziehschiff, *n.* trekschuit, veerschuit, veerschouw.
 Ziehschlitten, *m.* treksleede.
 Ziehdraude, *f.* eene schorboont.
 Ziehseil, *m.* treklyn, -touw, treil; *ein Schiff mit einer Ziehleine ziehen, fortziehen, een schuit treilen, met een treil of lyn voort trekken.*
 Ziehstange, *f.* trekareel, trekzeel.
 Ziehtisch, *m.* trek-, schuiftafel.
 Ziehung, *f.* trekking; *eines Wechsels auf jemand, trekking van geld, wissel op iemand; von Gewächsen, queekzel, fokzel.*
 Ziehung, *f.* opvoeding.
 Ziehwasser, *m.* -mutter, *f.* kind, *n.* f. Zeugevater.
 Ziel, *n.* doel, doelwit, oogwit, oogmerk. *opzet; sein Ziel erreichen, zyn oogwit bereiken, bechieten, beraaken; sich zum Ziel legen, buiten schoot blyven, den schoot vieren, lykamen; das Ziel des Lebens, het einde des levens; die Frau geht auf dem Ziel, de vrouw gaat op haar laatste, moet haast bevalen.*
 Zielen, *v. a.* *f. n.* mikken, doelen, raamen, tuuren, paffen, op 't wis, raaming, ras haalen in 't schieten, rooischieten, ergens op doelen, zogen.

doelen, oogen, beoogen, voor hebben; auf etwas zielen, op iets mikken, iets beoelen.
 Zielen, erzielen, v. a. etwas aus dem Saamen zielen, iets uit zaad winnen.
 Zielpunt, m. auf einem Geschöß, mikpunt, mikzyer, op een bus, roer.
 Ziemer, v. imperf. taamen, betaamen, voegen, passen; es ziemet euch nicht, het past, voegt u niet.
 Ziemend, adj. betaamelyk, betamelyk, be hoorlyk, gevoegelyk, voegend.
 Ziemer, f. Ziemer.
 Ziemlich, adj. & adv. tamelyk, redelyk, matelyk, maatiglyk, tusschen beiden, dat 't gaan kan; er redet ziemlich frantzösisch, hy spreekt tamelyk, redelyk, matelyk frans, hy spreekt tamelyk wel frans.
 Ziemlichkeit, f. betaamelykheid, welvoege lykheid.
 Zier, f. Zierde.
 Zier, f. sier, maalyd, onthaal, gastery; eine gute Zier machen, eene goede sier maaken, vrolyk syn, braaf schmullen, lekker eeten.
 Zierath, Zierat, m. Zierde, f. cieraad, ciersel, verciersel, tooisfel, optooisfel, oppronk sel; zur Zierde, tot cieraad, ten pronk.
 Zieren, v. a. cieren, sieren, verciieren, optoojen, obfchikken, palleeren, oppronken, mooymaaken.
 Zieren sich, v. rec. zig gemaakt aanstellen, met gemaakt e gebaarden, manieren zig willen aangenaam, bevallig, aanvullig maaken.
 Zierer, m. een versierder.
 Ziererrinn, f. eene versierster.
 Ziergarten, m. lustuin.
 Zierlich, adj. & adv. cierlyk; zierlich frantzösisch reden, sierlyk, fraay frans spreken.
 Zierlichkeit, f. sierlykheid, fraayheid, pleg tigheden.
 Zierat, f. Zierde.
 Zierung, f. versiering, obfchik.
 Zieser, Ziesererß, f. Zieser.
 Zieser, m. cyfer, cyfergetal. f. Zieser.
 Ziaer, Zoger, m. huy, watermelk; in den Augen, leepoogigheid, oogendracht, eter der oogen.
 Zigeraugen, n. het leepoogen.
 Zigerdugig, adj. leepoogig.
 Zigerdise, f. kaas van zuure melk.
 Zigerfraut, n. bilfenkruid, scheerling.
 Zigeuner, m. heiden, heiman, landlooper.
 Zigeunerinn, f. heidinne, heiwyf, land loopster.
 Zigeunerisch, adj. & adv. heidensch, op zyn heidensch.
 Zigeunerfraut, n. bilfenkruid.
 Zigeunertunft, f. waarzegkunde door 't bekyken van de hand.
 Zigeunertrotte, f. eene beule, een troep heidenen.
 Zigeunersprache, f. gaauwdicfstaal, kramers laryn.
 Zigeunersreich, m. Zigeunerstück, n. gaauwdicfstreek, -stuk.
 Zigeunertanz, m. een heidensch dans.
 Zigeunervolk, n. heidensch volk, gaauw dieven.
 Ziland, m. bergpeper, kelderhals; f. Zoland.
 Zilken, zipepen, v. n. sji-pen, piepen, van mos schen.

Zill, m. een sloopje, bootje, aak.
 Zindel, f. cimbaal.
 Zindelzug, m. een cimbaalhaal, -trek.
 Zimmer, n. een kamer, een vertrek.
 Zimmer, Zimer, m. een bil-, staartstuk.
 Zimmerarbeit, f. f. Zimmerwerk.
 Zimmerarzt, f. -heil, n. een timmermansbyl.
 Zimmerbock, -schrage, m. een timmermans bok, -schrage.
 Zimmergeräthe, n. f. Zimmerzeug.
 Zimmergesell, m. timmer-, timmermansknegt.
 Zimmerhandwerk, n. timmermanshandwerk, -ambacht.
 Zimmerhof, m. f. Zimmerplatz.
 Zimmerholz, n. timmerhout.
 Zimmerkraut, n. baccharis.
 Zimmerlein, n. een kamertje, vertrekje.
 Zimmermann, -meister, m. timmerman, timmermeester, timmer-, timmermansbaas.
 Zimmermeister, m. f. Zimmermann.
 Zimmerer, v. a. timmeren, bouwen.
 Zimmerer, n. het timmeren, bouwen.
 Zimmerer, m. pen, pin, hout pin, om een gat te stoppen, of het bouwerk vast te bechten.
 Zimmerplatz, m. timmerplaats, -werkstede.
 Zimmerreine, f. timmermanslyn.
 Zimmerreine, f. f. Zimmerbock.
 Zimmerreine, m. pl. spaanen, spaanders.
 Zimmerstuhl, m. een schoor, paal, stut.
 Zimmerung, f. timmering, timmeragie.
 Zimmerwerk, f. timmer-, sloop-timmerwerk.
 Zimmerwerk, n. timmerwerk.
 Zimmerzeug, n. timmer-, timmermansgereed schap, timmerruig, timmerwerktuig.
 Zinnet, m. -rinden, f. kanceel, caneel.
 Zinnetbalsam, -öl, m. kaneeloli.
 Zinnetbaum, m. kaneelboom.
 Zinnetfarbe, f. kaneelkleur.
 Zinnetgeruch, m. kaneelreuk.
 Zinnetmandeln, f. kaneelzuiker, zuikergoed, zuikergoed, daar kaneel in komt.
 Zinnetöl, f. Zinnetbalsam.
 Zinnetrinde, f. Zinnet.
 Zinnetrinde, n. eene pyk kaneel.
 Zinnetwasser, n. het kaneelwater.
 Zinnlich, f. zienslyk.
 Zinn, m. valsch zilver, een zeker metal, argentum adulterinum.
 Zinn, f. Zack, een tand.
 Zincke, bet hoofd van een zak, van een barts boren.
 Zinke, m. kromhoorn, kornet.
 Zinkenbläser, Zinkenist, m. een zinkenist, die op de kornet blaast.
 Zinkenton, m. de toon van een kornet.
 Zinkenjug, m. kornet, een der voornaamste gedeelten van het orgel.
 Zinkticht, zinktinn, adj. rakkig, scheutig; zink tige Hörner, borens met veel takken, schen ten.
 Zindel, f. Zendeel.
 Zindelbinde, f. een groen veld in een wapen.
 Zinn, n. tin.
 Zinnasche, f. schuim van loot.
 Zinne, f. tinne, top, toppunt.
 Zinnen, zinnern, adj. tinnen, tinne, van tin.
 Zinnen, f. überzinnen.
 Zinners, n. een tinmyn.
 Zinngehirn, n. tin-, tinnekas, tinnegoed.
 Zinngießer, m. tinnegieter, portgieter, kan negieter.

Zinngeßeren, f. tinnegieterij.
 Zinngeßerfram, m. tin-, tinnewinkel, tinne gieterswinkel.
 Zinngrube, f. een tinmyn.
 Zinnhandel, m. koophandel in tin.
 Zinnfram, f. Zinngeßerfram.
 Zinnwert, n. tinwerk, tinnegoed, tin.
 Zinnzeug, n. f. Zinngeßir.
 Zinnober, m. vermilioen, berggrood, zinaber; Bergzinnober, menie.
 Zinnobergrube, f. vermilioenmyn.
 Zins, m. huur, huurgeld, eines Pachtguts, pacht, landpacht, pachtuur van een pachtbo ve; von einem Capital, cins, rent, in terest; Geld auf Zins legen, geld nitzet ten, geld vestigen; Zins, f. Steuer, Scha gung; vom Hause, huishuur.
 Zinsacker, m. -gut, n. een land, dat inkom sten van tienden, cynsen heeft.
 Zinsbar, adj. cinsbaar, cynsbaar.
 Zinsbauer, m. een boer, die tienden, enz. moet geeven.
 Zinsbuch, n. het land-, thyns-, of cynsboek.
 Zinscinnehmer, -schreiber, m. rentmeester, schryver der cynsen.
 Zinsen, v. a. cyns, huur, schatting geeven, op brengen; das Haus zinsset jährlich so viel, uit dat huis gaat jaarlyks zo veel nit; mein Geld zinsset mir jährlich vier vom Hundert, myn geld brengt my, jaarlyks, vier ten, vier van het honderd.
 Zinsfällig, adj. dat cyns, huur moet geeven, opbrengen.
 Zinsfrei, adj. cyns-, huurvry, vry van schat ting, impot.
 Zinsgut, f. Zinsacker.
 Zinshaus, n. een huurhuis.
 Zinsherr, Grundherr, m. een thins-, of cyns heer, een heer, aan wien de cyns bebourt, de schatting moet betaald worden.
 Zinslehen, n. een leen, om de tienden te beffen.
 Zinsmann, m. een, die cyns, huur, schatting moet geeven.
 Zinsrecht, n. het cynsrecht.
 Zinschreiber, m. f. Zinscinnehmer.
 Zinsung, f. het cyns-, schatting-, huurgeeven.
 Zinszahl, f. Roomsche indictie, vyftienjaarige kring, door keizer Constantyn ingesteld, in plaats van de Olympiaden.
 Zinseln, v. n. ruifchen, bruischen; ins Bett zinseln, in 't bed pissen.
 Zinselschulden, f. kleine schulden, waarom je mand geduurig aangesproken wordt.
 Zinsweis, adv. bezablen, zabsen, by gedeel tens, by percelen, met stukken en brokken betaalen.
 Ziperkaß, f. eene cyperische kat.
 Zips, f. Zips.
 Zipsel, m. slip, strook, pand, hoek van een kleel.
 Zipselicht, adj. dat panden, strooken heeft.
 Zipselpelz, n. een beन्द्रok, met een schapen vacht gevoerd.
 Zipseltuch, n. een hals-, neusdoek.
 Zippel, f. Zippel.
 Zippereien, n. herezyn, voerzeuvel, podagra, voerjigt; in Händen, handeuveld, handjigt.
 Zipperei, v. n. langzaam gaan, voortkruipen.
 Zips, m. pip, snot van de hoenders; Henne so den Zips hat, een snottige, pipsige hen.
 Zipsen, v. n. de pip, snot hebben.
 Zipsend, -zipsicht, adj. dat de pip heeft.

Zibel,

Birbel, *f.* pynboom.
Birbelbaum, *m.* *f.* Birbel.
Birbelholt, *n.* pynboomenhout.
Birbelnuis, *f.* -naislein, *n.* pyn-, pimpernoetje, pynkern, pingel.
Birbelwald, *m.* een bosch, woud, daar pynboomen wassen.
Birkel, *m.* cirkel, passer.
Birkelren, *v. n.* omloopen, rondgaan, circuleeren; te voorfchyn brengen, gemeen doen, *vyn.*
Birkeln, *v. a.* een cirkel, kring, rond maaken.
Birkelpunkt, *n.* het middelpunt.
Birkelrund, *f.* rund.
Birkelschmidt, *m.* een passermaaker.
Birkelspise, *f.* het spits, de punt van een passer.
Birkelweis, *adv.* in 't rond, by wyse van een cirkel, van een kring.
Birkelzug, *m.* de haal, trek van, met een passer.
Birnbaum, Birnenbaum, *m.* een eike met bittere eikelen.
Birpen, *f.* jiffen.
Birseln, Bischen, *v. a.* uitsjouwen, enz. er fieng an ihn zu, auszusichen, by begou hem uit te jowen, uit de lachjen, en te begekken.
Birschen, *v. n.* Bissen, schuifelen; wie eine Schlange, siffen, schuifelen als een slang.
Birschen, *n.* her Bissen, schuifelen.
Birschern, *v. n.* klappen, snappen, babbelen.
Birschmaus, *f.* veldmuis.
Bisiel, *m.* de mannelyke roede, het mannelyk teellid.
Biselmuis, *f.* veldrot, veldmuis.
Biser, *m.* kikkererwet.
Bisererbs, *f.* Biser.
Biserlein, *n.* een vezeltje.
Bisperm, *v. n.* prevelen, malhauer filletjes in het oor byten, spreken, lulsteren.
Bisfarn, *f.* kaar, vilchhonder, regenbak; *f.* Cistern.
Bisfarnwasser, *n.* *f.* Cisternenwasser.
Bisfer, *u. f. w. f.* Cither, *u. f. w.*
Bisfiron, *f.* eene citroen, enz. *f.* Citron.
Bisfironat, *m.* geconfyte limoenfchil.
Bisfironbaum, *m.* *f.* Citronenbaum.
Bisfironenbrühe, *f.* limoenfap; *f.* Citronen-saft.
Bisfironenfarb, *gelb, adj.* citroenkleurig, dat een citroenkleur heeft.
Bisfironengeruch, *m.* de reuk van een citroen.
Bisfironenkeller, *m.* een winkel, daar citroenen enz. verkogt worden.
Bisfironenkern, *m.* pit, kern van eene citroen.
Bisfironensil, *m.* geest van citroen, Spiritus citri.
Bisfironensaft, *m. f.* Citronensaft, limoenzap, -nat.
Bisfironenschale, *f.* limoen-, citroenschil.
Bisfironenwasser, *n.* limonade.
Bisfironenwein, *m.* wyn op citroenschellen.
Bisfiter, *f.* Cither.
Bisfiterer, *m.* een beever, die beest.
Bisfiterend, Bitterhaft, Bitterlicht, Bitterig, *adj.* beevend; Bitterende, Bitterige Hände, beevende handen.
Bisfiterfisch, Bitterling, *m.* drilvisch.
Bisfitergras, *n.* *f.* Bitterwurz.
Bisfiterholz, *n.* spriet, swarmast van een fcbip.
Bisfiterkrud, Bitterig, *f.* Bitterend.
Bisfiterlein, *n.* eene kleine cither, guitarre.
Bisfitermahl, *n.* vunnige fchuwfheid, droog

Bisfiterwurm, ringworm, hairworm, roodhond, roodjong, roodjonk, roodvonk.
Bisfitern, *v. n.* Bidden, Biddenen, beeven; vor Käfte, Biddenen, beeven, trillen, fchudden, trillen van koude.
Bisfitern, *n.* Bitterung, *f.* het trillen, beeven, zidderen, beeving, enz.
Bisfiternadel, *f.* eene haarnaald met diamanten; er fchente mir eine Bitternadel, by verzende my eene haarnaald, bezet met diamanten.
Bisfiterfaite, *f.* eene fnaar van de cither.
Bisfiterfchläger, -fpicler, *m.* die op de cither fpeelt.
Bisfiterfchwert, *n.* een blinkend, glinsterend, fchitterend zwaard.
Bisfiterfpieler, *f.* Bitterfchläger.
Bisfiterfimme, *f.* eene beevende ftem.
Bisfiterung, *f.* *f.* Bittern.
Bisfiterwurz, *f.* patich, peerdig.
Bisfivan, Bivivier, *m.* zedoar, (wortel); wilder Bivivan, kwartelbezien, wilde wyngaard.
Bisf, f. gemachte indianische feine wand, chits, fets.
Bisf, m. tepel, teepel, borst; dem Kinde den Bisf geben, het kind de borst geeven.
Bisftram, *m.* een chirtewinkel.
Bisftrapsader, *f.* borstlagader.
Bisflein, *n.* een borstje, terje, tepeltje.
Bisfel, *m.* fabel, armelyn, hermyen.
Bisfelbols, -pelt, *m.* fabelbont, fabelvel.
Bisfelfurter, -gebräme, *n.* bont, bontwerk, peltery, bontvoering.
Bisfelmüge, *f.* eene muts, met bont gevoerd.
Bisfelpefel, *m. f.* Babelbata.
Bisfer, *m.* tobbe, kuip, halfvat.
Bisfer, *f.* kamermeid, kamenier, kamerdogter.
Bisfer, *f.* Kattel, Sack, eene neuswyse zottin, kwezel, fchytkous.
Bisfer, *impers.* von fichen, ik trok, enz.
Bisfer, *v. n.* talmen, teemen, draalen, uitstellen; toeven, van den eenen tot den anderen dag.
Bisferhaft, *adj.* talmagtig, langzaam, die geduurig iets uitfelt.
Bisfer, *m.* duim; Haut, Weggeld, tol.
Bisferamt, *n. f.* Bollenhaus.
Bisferbeamter, -bedienter, *m.* een tollenaar, commies, belienle van, op den tol.
Bisferbude, *f. f.* Bollenhaus; ich lief nach der Bisferbude, ik liep na 't tolhuis.
Bisferfchneimer, *m.* tollenaar, pagter, kraauwer.
Bisfer, *v. a.* tolleren, tol geeven.
Bisferfren feyn, *adj.* tolrvy zyn.
Bisferfryheit, *f.* vryheid, bevrying van den tol.
Bisferfrygelykheit, *f.* het tolgeld.
Bisferhaus, Bollenamt, *n.* tolhuis.
Bisferner, *m.* tollenaar.
Bisferordnung, -rolle, *f.* tollyft, prystelling der waaren, register van den tol omtrent uitgaande en inkomende goederen.
Bisferpachter, *m.* tolpagter.
Bisferrolle, *f. f.* Bollenordnung.
Bisferfchreiber, *m.* die op den tol fchryft.
Bisferfide, -fiatt, *f.* plaats, daar men vertold, den tol betalen moet.
Bisferficherung, *f.* verhooging, vermeerdering van den tol.
Bisferfiock, *n.* een landbeers wapenpaal, fcheidpaal, daar 's beeren wapen aanhangt.

Bisferverwalter, *m. f.* Bollen.
Bisferwesen, *n.* tolzaaken.
Bisferweifen, *n.* het tolteken, teken van den tol.
Bisferwettel, *m.* een tolbriefje.
Bisfer, *m.* bos van hair, hairbos, -treng; Bisfer von Haar fichten, *f.* Bieftöpfe, fichten.
Bisferfen, *f.* zupfen; Hopfen, Laub vom Baum zupfen, zupfen, hop, loof van een boom plukken.
Bisferfen, *n.* her plukken.
Bisfer, *n.* torn, granschap; grofer, beftiger Bollen, oploopenheid, verbolgendheid; zum Bollen reifen, *f.* reifen; ohne Bollen etwas thun, iets met verdrag, befaardelyk, met befaardheid doen; den Bollen einhalten, den toorn bedwingen; vor Bollen, nit toorn, toornigheid.
Bisferbild, *n.* -fpiegel, *m.* een voorbeeld, zinnenebeeld van Gods toorn, granschap.
Bisferblick, *m.* een toornig gezicht.
Bisfer, Bären, *v. n.* toornig worden, ver-toornen.
Bisferfeuer, *n.* -slut, *m.* toornigheid, granschap, oploopenheid.
Bisfergericht, *n.* wraakgericht, -oordeel.
Bisferglut, *f.* Bollenfeuer.
Bisferig, *adj.* *adv.* toornig, vergramd, verbolgen; *f.* erzdnt.
Bisferiglich, *adv.* *f.* zornig.
Bisferkind, *n.* een toornig kind; mensch, onder Gods toorn leggend.
Bisfermuth, *m.* een toornig, gransoorig, oploopende aart, natuur, inborst, humeur.
Bisfermuthig, *adj.* oploopen, toornig van aart, inborst, natuur, humeur.
Bisfermuthigkeit, *f.* oploopenheid.
Bisferrede, *f.* -worte, *n.* rede, vol van verontwaardiging, -verachting.
Bisferruthe, *f.* plaag, bezoeking, geaffelroede.
Bisferfpiegel, *m. f.* Bollenbild.
Bisferfimme, *f.* eene toornige, oploopende, driftige ftem.
Bisferneufel, *m.* een zeer oploopen, haastig, doldriftig mensch.
Bisferworde, *f.* Bollenrede.
Bisferweifen, *n.* een teken, bewys van toorn en granschap.
Bisfer, *f.* vuiligheden, vuile woorden.
Bisferhaft, *adj.* -zor, zottelyk, zotagig.
Bisferreifer, *m.* vuilbek, vuilfpreker, een onbefchaamd, onbefuisd, onguur mensch.
Bisfer, *f.* hairbos, bles.
Bisfer, Botten, *v. n.* op eene zotte wyse gaan, treden.
Bisfer, *v. n.* rinkelrooijen, rondloopen; über die Gassen zotten, langs de ftraaten rinkelrooijen.
Bisfer, *f.* zottig.
Bisfer, *adj.* ruig, hairig.
Bisfer, *f.* zotten.
Bisfer, *prap.* te, tot; zu fufte reifen, gehen, te voet reifen, gaan; zu Gaffe gehen, te gaff gaan; zu Grunde gehen, te grond gaan; zu Haupte bleiben, te huis, 't huis blyven; zu Paris wohnen, te Parys wonen; zu Bette gehen, te bed gaan; einem zurechte helfen, mit jemand zurechte kommen, jemand te regt helpen, met iemand te regt komen; etwas zu nichte machen, iets te niet doen; jemand zu Gemüthe gehen, jemand

zwaard te gemeel, te keer gaan; mit etwas zufriedien sehn, met iets te vreden zyn; eienem zu willen sehn, jemand te wille zyn; zu einem kommen, by jemand komen, jemand by komen; zu einem gehen, by jemand gaan; etwas zu etwas sich schicken, iets op iets passen; sich zu jemand wenden, zig tot jemand keeren; sich zu Gott befehlen, zig tot God bekeeren; es ist zu warm, 't is te warm; er ist zu alt, um zu heirathen, hy is te, al te oud, om te trouwen; zu späte kommen, te, al te laat komen; zu lange schlafen, te lang slaupon; zu venia, te, al te weinig; allzu wenig und allzu viel verdient das Spiel, al te weinig en al te veel bederft 't spel; zu viel geessen haben, te veel gegeten hebben; einem etwas zu verwahren geben, jemand iets te bewaaren geezen; zu beiden Theilen, aan beide deelen; Glück zu! geluk 'er mee! grade zu, gleich, regt toe.

Zuckern, v. a. den ploeg voor 't laatz door het land laten gaan.

Zuarbeiten, sich, v. rec. blokken, ploegen, peezen, werken, zig afstoooven met werken, werken, dat 'er het zweet by neerlooft.

Zuehör, f. Zueghbr.

Zuecken, v. a. toe, zeffens eeten; esset nicht eitel Fleisch, beist auch Brodt zu, eet geen enkel vleesch, eet 'er ook brood toe, by.

Zueker, f. Zueber.

Zuebereiten, v. a. bereiden, goed maaken, toeruiten, toestellen vervaardigen.

Zuebereiter, m. een toebereider.

Zuebereitung, f. toebereiding, toebereidzel.

Zuebereiter, n. een kuipje, toberje.

Zuebrevel, adj. bakvol.

Zuebinden, v. a. toebinden, verbinden.

Zuebindung, f. toebinding, verbinding; reeks of menigte van spellen, ager een gewonnen met tiktakken; die jemand iets inby, wanneer by in de veien stuit, of bapert.

Zuebleiben, v. n. toeblyven.

Zuebleuen, v. a. afstroffen, aflaan, afkloppen, toedekken; er ist wacker zuebleuet worden, by is braaf, belder afgeroff, toegedekt, geflagen.

Zu Boden drucken, v. a. op den grond drukken.

Zu Boden fallen, v. n. op den grond vallen, neervallen.

Zu Boden schlagen, v. a. op den grond slaan.

Zu Boden sinken, v. n. neerzinken, neerzigen.

Zu Boden sitzen, v. a. op den grond zitten.

Zuebrechen, f. zerbrecchen.

Zuebringen, v. a. toebrengen, bybrengen; einem eins zubringen, jemand toebrengen; womit bringet ihr die Zeit zu? waar bringet gy den tyd mede door? waar slyt gy den tyd mede?

Zuebrocken, f. zerbrocken.

Zuebrodt, n. Zueost, f. toespys.

Zuebuse, f. onkolte, uitgaaf, onderstand; man muß noch Zuebuse thun, men moet nog kosten, onkosten maaken; ich muß von dem Weinen noch Zuebuse thun, ik moet 'er van het myne nog byleggen; ohne eine Zuebuse werde ich nicht auskommen, zonder onderstand zal ik niet uitkomen.

Zuebüßen, v. a. inschieten, op-, toebrengen; von den Schien zuebüßen, van het zyne in-

brocken, het zyne daarby inschieten; in einer Handlung zuebüßen, by eene koopmanschap te kort komen.

Zueche, f. Zueche.

Zuecht, f. teelte; gute Zuecht, goede tugt; eienem in der Zuecht ha ten, jemand in de tugt, kort, by den duim houden, kern onder houden, ben hard, streng houden; mit Zuechten zu reden, onder verbetering te spreken.

Zuecht, f. opvoeding; schaamte; eine gute Zuecht haben, eene goele opvoeding hebben; der Zuecht vergeffen, de schaamte vergeeten, geene schaamte hebben.

Zuechten, v. n. ontveinzen, verbergen.

Zuechtichig, adj. buigzaam, gezeggelyk.

Zuechtgeißel, f. eene tugtroede.

Zuechtshaus, n. tugthuis, beter-, verbeterhuis.

Zuechtshausmeister, m. een vader in een tugthuis; f. Zuechtmeister.

Zuechtshengst, m. keneft, om eene merry van eene kweekery of paardenteelt te dekken.

Zuechtig, adj. & adv. tugtig, kuifsch, zedig.

Zuechtigen, v. a. tugtigen, in de tugt houden; sein Fleisch, zyn vleesch tugtigen, inbinden, betoomen; sitzen, casten, tugtigen, straffen, kastyden.

Zuechtiger, m. f. Zuechtmeister.

Zuechtigung, f. tugtiging, bestraffing, verbetering, beschaaming.

Zuechtiglich, adv. f. zuechtig.

Zuechtlehr-, regel, f. zedeleer, zedeles.

Zuechtlehrer, m. een zedeleeraar, zedeknindige.

Zuechtling, m. een leerling, discipel.

Zuechtling, n. tugthuisboek, -vrouwmensch, tugteling.

Zuechtlos, adj. & adv. zonder tugt, onder geene tugt.

Zuechtmeister, m. tugtmeester, tugtheer; im Zuechtshause, rasphuisvader.

Zuechtmeisterlich, adj. & adv. van een tuchtmeester, bestraffend, berispelend.

Zuechttrube, f. f. Zuechtgeißel.

Zuechtzau, f. eene zeug, een zwyn, verken.

Zuechtzule, f. tugtschool.

Zuech, m. Zuechen, n. her trekken.

Zueche, Zuepe, f. eene reef.

Zuechen, f. Zuech.

Zuechen, v. a. zig roeren, verroeren, ontrekken, schouwen; den Degen zuechen, 't zwaard trekken.

Zuecher, m. suiker, zuiker; Zuecher Iduten, suiker fynen, louteren, zuiveren, raffineeren; Früchte in Zuecher einmachen, fruit confyzen, doorzuikeren, overzuikeren.

Zuecherbäcker, m. zuikerbakker.

Zuecherbäckerey, f. zuikerbak kery.

Zuecherbild, n. een beeld van zuiker.

Zuecherbirne, f. zuikerpeer.

Zuecherbrodt, f. plätzlein, n. zuikerbiscuit, -brood.

Zuecherbüchse, f. zuikerdoos, -bus.

Zuecherconfect, n. zuikergebak, banker.

Zuechererbsen, f. zuikererweten, zuikerboonen.

Zuecherfaß, n. een zuikervat, eene kist zuiker.

Zuechergebacknes, n. zuikergebak, banker.

Zuechergeschmack, m. een zuikersmaak.

Zuecherhandel, m. koopmanschap, koophandel in zuiker.

Zuecherhändler, m. een koopman in zuiker.

Zuecherhut, m. een zuikerbrood.

Zuecherhandel, -handl-, kant, n. zuikerkandy.

Zuecherhäcklein, n. een zuikerkoekje.

Zuecherlippen, f. zoete, aangename lippen.

Zuechermandeln, f. zuikeramandelen.

Zuechermühl, f. zuikermoolen.

Zuechermündchen, n. zuikermondje.

Zuechern, v. a. zuikeren, met zuiker bestrooien.

Zuecherplätzlein, n. i. Zuecherbrodt.

Zuecherrohr, n. zuikerriet.

Zuecherstäubelein, n. een plaatkoekje.

Zuecherstein, m. f. Zuechertrup.

Zuecherstieder, m. een raffineerder.

Zuecherstiederey, f. f. Zuecherbäckerey.

Zuecherzuck, adj. zuikerzoet.

Zuecherzrup, m. itroop, zuikerstroop.

Zuecherwerk, n. zuikererweten, klein suikergebak.

Zuecherworte, n. zuikerwoorden, zoete woorden.

Zuecherwurzel, f. zuikerwortel.

Zuechung, f. Zuechen, n. trekking; Zuechung in den Gliedern, trekking der leden, convulsie.

Zuedammen, v. a. toedammen, -dempen, een water.

Zuedecken, v. a. toedekken; die zusammengekoharte Bluth mit Asche zuedecken, de gloejende kolen toekenen, met asche bedekken; einen wacker zuedecken, jemand braaf, belder affaan.

Zuedem, adv. boven dat, daar beneven, daaren boven; zu dem Ende, damit das, op dat.

Zuedenken, v. a. toedenken; jemand etwas zuedenken, jemand iets toedenken.

Zuedichten, v. a. stoppen, toestoppen.

Zuedrehen, v. a. toegraaien.

Zuedrucken, v. a. toedrukken, toedruwen.

Zueignenmachung, f. aanvaarding, eigening.

Zueignen, v. a. toeëigenen; sich einen Titel zueignen, zig een tytel toeëigenen, aanvaarigen; sich ein ihm gescholten Gut zueignen, een gestolen goed naasten, na zig neemen; jemand ein Buch zueignen, jemand een boek opdragen; jemand eine Kirche zueignen, jemand eene kerk wyen.

Zueignung, f. aanmaatiging, opdracht, toewyng.

Zueignungsrecht, n. 't regt van naasting.

Zueignungsschrift, f. eene opdracht, opdragt.

Zueilen, v. n. toeloopen, toeschieten; dem Tode zueilen, dem dood te gemeel gaan; seinem Untergange zueilen, in zyn bederft loopen.

Zuentbieten, v. a. doen weeten, doen zeggen, bekend maaken.

Zuertennen, v. a. toewyzen, door vonnis toevoegen, toeëigenen.

Zuertennung, f. toewyzyng door vonnis, toelleging.

Zuerst, adv. ten cristen, voor eerst, in den eersten.

Zufahren, v. a. toe, voort ryden; fahr zu, Rutscher! ryd! gaa voort! koer-rier!

Zufahren, v. n. voortgaan, voortvaaren, vervolgen; unbedachtamer Weise, onbedagtzaam te werk, onbezuisf te werk gaan, handelen.

Zufall, m. toeval, byval, voorval, geval.

Zufallen, v. n. toevallen; eine Wunde, toegroejen een wunde; eines seiner Parthey, Meynung

Zuegnung zussallen, *jemand's zyn party, zyn meening, gevoelen toevallen, byvallen*; denen **Zeinden** zussallen, *den zyanden toevallen, overloopen, oerzgaan*; zussallen erblich, *by erfenis toevallen, vervallen, versterven*; *ei-nem ein guted Erbe zugefallen seon, jeman-d een goed erf, lot zyn toegevallen*; seiner **Mutter Gut** muß ihm erblich zu-fallen, *wenn sie stirbt, zyn moelers goed moet op hem versterven*.

Zufällig, *adj. & adv. toevallig, gevallig, ge-beurlyk*; *zufälligcr weise, by geval*.

Zufälligkeit, *f. onzekerheid, beurtvalligheid, geval*.

Zufallen, *v. a. toevouwen*.

Zufallen, *v. a. toelappen*.

Zufiegen, *v. n. ergens na toe vliegen*; die **Wdgel** fliegen ihren Nestern zu, *de vogels vliegen na hune nesten*; wo **Lauben** sind, da fliegen **Lauben** zu, *waar duiven zyn, daar vliegen duiven na toe*; waar **geld** is, daar wil het **geld** *wezen*.

Zufischen, *v. n. toevlugten, toevlieden*.

Zufucht, *f. toevlugt, schuilhoek*.

Zufloessen, *v. n. toevloegen*.

Zufloessen, *n. und Abfließen des Meeres, vloed en ebbe der zee*.

Zuflug, *m. het na toe vliegen*.

Zufuß, *m. und Abfuß des Meeres, het vloejen en vallen van 't zee-water, vloejen en ebbjen der zee*.

Zuförderst, *adv. vooral, inzonderheid, meest, meermal*.

Zufragen, *v. a. vraagen, navraagen*; wenn man den **Weg** nicht weiß, muß man zu-fragen, *wanneer men den weg niet weet, dan moet men 'er na vragen*.

Zufrieden, *adj. & adv. tevrede, vernoegd, vergenoegd*; *einen zufriedeu lassen, jemand met vrede laten*; *si-b zufriedeu geben, zig genust stellen, houden*.

Zufriedenheit, *f. tevredenheid, vergenoegdheid, vernoegdheid*.

Zufrieren, *v. n. toevriezen bevrizen*.

Zufrierung, *f. het toe-, bevrizen*.

Zufügen, *v. n. gebeuen, geschieden*; *einem Schaden, Leid, jemand schauden, leed doen, brengen, verórzuaken*.

Zuführung, *f. toebrengring, by-, toebrengring*.

Zufuhr, *m. toevoer*.

Zuführen, *v. a. toevoeren, toebrengring*.

Zuführer, *m. toevoerder, toebrengring*.

Zuführung, *f. toevoer, aanbrengring*.

Zufüllen, *v. a. toevullen, opvullen*.

Zu Fuß, *adv. te voet*; *zu Fuß gehen, te voet gaan*.

Zug, *m. trek, teug, ruk, haal*; *ein Zug mit der Feder, een trek, streep van de pen*; *im Trinken, teng, slok, snijs in 't drinken*; *Reise, togt, trek, reize*; *ein Zug Pferde, gespan paarden*; *Zug, seine Hausthüre zu öffnen, ohne hinab zu gehen, trekwerk, om zyn huisdeur te openen, zonder de trappen af te gaan*; *Amzug, trek, aantrekking*; *Zug der Gnade, trek, aantrekking der genade*; *dem Zuge Gottes und seines Gnadengottes folgen, de trekking, den trek Gods, en zynes geestes volgen, gehoorzaan zyn*; *Züge eines Sterbenden, zieltoogen, dood-snik, doodstuipeu van een steruenden*; *in letzten Zügen liegen, zieltoogen, op 't steru-en, op zyn steruen, op 't gypen, op zyn*

nietste leggen, doodsnikken, doodbraaken; *in Zügen liegend, zieltoogend*; *ein Zug Pferde, een koppel paarden*; *ein Zug Ochsen, een paar ossen*.

Zug, **Zugwind**, *m. tocht*; *es kommt ein Zug durch das Fenster, daar komt tocht door dat glas*.

Zug, *veldtogt*; *die Armee ist in vollem Zuge, de armee is in vollem aantogt*.

Zugabe, *f. toegave, toegift*.

Zugang, *m. toegang*.

Zugangig, *adj. genaakbaar, daar men by kan komen*; *ein zugangiger Ort, eene genaakbaare plaats*.

Zugband, *m. Strippe, an den Stiefeln, een laarsriem*.

Zugbaum, *m. een yzere bengel, daar een rol in gaat*.

Zugbrücke, *f. optrek-, valbrugge, ophaalbrug*.

Zugeben, *v. a. toegeeven*; *etwas auf den Kauf zugeben, iets toegeeven, toegaaf geeven op den koop*; *zulassen, toegeeven, toelaaten, inwilligen, involgen*; *ich gebe zu, daß er geliebt sey, ik geef, ik staa toe, stel, dat by geliebt zy*.

Zugbracht, *adj. toe-, doorgebracht*; *zugebrachte Kinder, stiefkinderen*.

Zugedeckt, *adj. toegedekt, bedekt*.

Zugestoren, *adj. toegevrooren*; *zugestorrene Flüsse, bevroore, bevroore, toegevroore rivieren, befluten water*.

Zugefügt, *adj. toe-, bygevoegd, bygedaan*.

Zugegen, *adj. tegenwoordig*; *zugegen, f. zuwider*.

Zugehen, *v. n. toegaan*; *eine Thüre zugehen, een deur toegaan*; *wie soll das zugehen? hoe zal dat toegaan? gaan? so geht es zu in der Welt, zo gaat 't toe, zo gaat het in de waereld*.

Zugehör, *n. toehoor, toehooren, toestel*; *mit allem Zugehör, met all zyn toehooren*.

Zugehören, *v. n. tochooren, toehooren, behooren, toekomen*; *wem gehört das Buch zu? wien behoort dat boek? wien behoort 't toe? wien komt het toe? einem zugehören, jemand bestaan, met jemand in maatschap bestaan, bevriend zyn*.

Zugehörend, *zugehörig, adj. toehoorende*.

Zugehört, *v. a. braaf geesselen*.

Zugeknüpft, *adj. toe-, valtgeknoopt*.

Zügel, *m. teugel, breidel*.

Zügellos, *adj. zonder teugel, zonder breidel*; *f. zaumlos*.

Zugelassen, *adj. toegelaaten, vergund, be-willigd, toegestaan*; *es ist mir nicht zuge-lassen, het staat my niet vry, ik heb 'er geene macht toe*.

Zuglegt, *adj. toegelegd, bygedaan*.

Zügelu, *v. n. den teugel vieren*.

Zugemacht, *adj. toegemaakt, geflooten, toe-gedaan*.

Zugemüß, *f. Gemüß, Hüßengemüß, roespys*.

Zugenannt, *adj. bygenoemd*.

Zuggerichtet, *adj. toebereid, klaargemaakt*; *übel zuggerichtet, haatlyk*.

Zugeritten, *adj. een zugeritten Pferd, een paard, dat wel afgeregt, gedrefferd is*.

Zugelant, *adj. beloofd, toegezegd*.

Zugerbicht, *adj. toegestuurd, toegezonden*.

Zugerschnitten, *adj. toebereid, klaargemaakt, toegesteld*.

Zugeschweigen, *om niet te spreken, niet te melden, ik zwyg*; *andere Dinge zu geschweigen, om van andere dingen niet te melden, ik zwyg andere dingen*.

Zugesellen, *v. a. sich einem, zig by jemand voegen, jemand gezelschap houden, met jeman-d omgaan, verkeeren*.

Zugesellung, *f. gemeene ommeegang, -verkeering*.

Zugespikt, *adj. gepunt, van eene punt voor-zien*.

Zugesunden, *adj. toegestaan, bewilligd*.

Zugestopft, *adj. toegestopt, met, van een stop-zel voorzien*.

Zugethan, *adj. toegedaan, bygedaan, toege-neigd, genegen*; *einer Person mit Liebe zugethan seyn, jemand met liefde toegedaan zyn*.

Zugewölbt, *adj. verwulfd*.

Zugewunden, *adj. toegewonden, in een ge-roid, zamengeroid*.

Zuggarn, *n. het sloopnet, om visschen in ri-vieren te vangen*.

Zughassel, *avelle, f. een pers-, draayboom*.

Zugsehen, *v. a. daarby gieten*; *gesehen noch et was zu, ziet 'er nog wat by*.

Zugsig, *adj. handelbaar, sneedig, week, mals, bros, zagt, teer*; *zugsig Leder, handelbaar, zagt leer*; *zugsig Brodt, nieuwbakken, verscb brood*.

Zugleich, *adv. te gelyk, teflens, met een, ge-lykelyk, gezamenlyk*.

Zugochs, *m. een ploegenle os*.

Zugpferd, *n. trek-, togtpaard*.

Zugpflaster, *n. trekpleister*.

Zugraben, *v. a. begraaven, in de aarde ver-sleeken, met aarde bedekken*.

Zugrad, *n. een raad van eene kraan*.

Zugreifen, *v. n. toegrypen, toetasten*; *greift zu, Freund! greift selbst zu! tast vry toe, vriend! tast zelve toe*; *er greift zu, wann er was sieht, so ihm anseht, by tast toe, als by wat ziet, dat hem aanfaat, diem, behaagd, by heeft lange, kromme vingers*.

Zugrolle, *f. karrol, hyskarrol, kardeel, takel*.

Zugroß, *n. f. Zugpferd*.

Zu grunde gehen, *v. n. te grond gaan*; *zu Grunde richten, vernielen*.

Zugscheibe, *f. f. Zugrolle*.

Zugstiel, *n. karrolkoord, -touw*.

Zugviech, *n. lastvee, lastdieren*.

Zu hute halten, *v. a. te goed houden, ver-schoonen, door de vingers zien*; *dieses Mal halte ich es euch zu Gute, voor dit-maal verschoon ik u, houde ik het in ten beste*.

Zugweise, *adv. by teugen, tengswyze*.

Zugwelle, *f. Zughassel*.

Zugwerk, *n. gevaart, geveerte, windas*.

Zugwind, *m. togt; f. Zug*.

Zuhasten, *f. zudakeln*.

Zuhäkeln, *v. a. toehaaken, toeklampen*.

Zuhalten, *v. a. toehouden, vast toehouden, niet open doen*; *zuhalten mit einem, met jemand heulen, onder eene deken leggen, het met jemand houden*.

Zuhalten, *zyn woord, zyne belofte houden, na-komen*.

Zu handen gehen, *v. n. te zemoed gaan*.

Zuhängen, *v. n. boven 't hoofd hangen, dreigen*; *es hängt mir eine Krankheit, ein Unglück*

Unglück zu, my dreigt, my hangt eene ziekte, een ongeluk boven het hoofd.
 Zuhauen, v. a. toebereiden, vervaardigen.
 Zuhauen, v. a. toehakken, toehouwen.
 Zubeilen, v. a. toechelen, zamenheelen.
 Zuhinderst, adv. ten laatsten, in de laatste plaats, eindelyk.
 Zuhorchen, f. zubbren, toeluiseren.
 Zubbren, zuhorchen, v. n. toehooren, toeluiseren, staan luiseren.
 Zuhörer, m. toehoorder, aanhoorder; ein Prediger viel Zuhörer haben, een prediker veel, een groote vergadering van toehoorders, een groot, schoon, deftig getal van toehoorders onder zyn geboor hebben.
 Zuhörung, f. het toehooren, toeluiseren, luiseren.
 Zujagen, v. a. by dryven.
 Zujachsen, v. a. toejuigchen, vrolyk toeroepen.
 Zujachzung, f. toejuigching, toegejuich, toeroep.
 Zulehren, v. a. toekeeren, toewenden.
 Zuleiben, v. a. toekleeven, toeklakken.
 Zuleimen, v. a. toekleemmen, toenypen.
 Zuknitschern, Zuknitsern, v. a. kreukelen, in een, malkander frommelen.
 Zuknöpfen, v. a. toeknoopen, de knoopen inoeren.
 Zuknüßeln, f. Zuknitschen.
 Zuknüpfen, v. a. toeknoopen, toestrikken.
 Zukommen, v. n. toekomen; zukommen eine Hündinn mit einem Hunde, een teef met een hond toekomen; zukommen, d. i. eincem zugehören, eines seyn, toekomen, toebehooren; wem gebdt das Buch zu? wien behoort, komt dat boek toe? es kommt dir nicht zu, het komt u niet toe, het is uw pflicht niet, het raakt u niet.
 Zukommen, gebeuren, geschieden; wer weiß, was noch heut zukommen kan? wie weet, wat heden nog gebeuren, geschieden, voorfallen kan?
 Zukoft, f. Zubrodt, toespys.
 Zukünftig, adj. toekomende, toekomstig, aanstaande.
 Zukunft, f. toekomst.
 Zutuppeln, v. a. zig ergens insteecken, tusfen beide komen, laten gebruiken in een anderen dienst; es hat dem andern seine eigene Frau zugekuppelt, hy heeft den andern aan zyne eige vrouw gekoppeld.
 Zulachen, v. a. toelaghen, of lagchen.
 Zulage, f. byvoegzel, vermeerdering, verhooging.
 Zulag, agterklap, laftering.
 Zulanden, v. a. aanlanden.
 Zulandung, f. aanlanding, het aanlanden.
 Zulangen, v. n. toelangen, toereiken, aanbrengen; in die Schüssel langen, toelangen, toetasten.
 Zulänglich, adj. & adv. toereikend, genoeg, genoegzaam.
 Zulappern, v. a. by gedeelten betaalen; er hat mir das Geld, so er mir schuldig war, alles zugelappert; hy heeft my het geld, dat by my schuldig was, by stukken en brokken betaald.
 Zulassen, v. a. toelaaten, niet open doen; gedoogen, toegeeven, geheugen; den Bull ochß, den Hengst zulassen, den bal, den bengst laaten doen lekken; ich lasse den

Sag zu, aber ich lasse die Folge nicht zu, ik sta de stelling toe, maar ik ontken het gevolg.
 Zuldich, zuldich, adj. toelaatelyk, gedoo-gelyk.
 Zulassung, f. toelaating, verlof.
 Zulauß, m. toeloop.
 Zulaufen, v. n. toelooopen, toeschieten, toegelooopen, toegeschooten komen.
 Zulegen, v. a. toeleggen, toevouwen; zuschießen, toeleggen, toeschieten, verschot doen; eincm zulegen, d. i. recht geben, jemand zulegen, gelyk geeven; zueignen, toeleggen, toeëigenen; sich eine Braut, zig een bruid toeleggen, eene bruid nemen; eincm etwas zulegen, jemand iets toefchryven, te last leggen; eine Bücherey zulegen, eene bibliotheek verzamelen, oprichten; eincn Diener zulegen, een knecht nemen in, tot zyn dienst; eincn Brief, eincn brief toevouwen, toemaaken.
 Zulegen, wassen, groejen, tieren.
 Zulegung, f. byvoeging.
 Zuleimen, v. a. toelymen, vastlymen.
 Zulest, adv. ten laatsten, eindelyk.
 Zu lieb thun, eincm etwas, jemand iets ten gevallen doen.
 Zuloften, v. a. toe-, aanlokken, winnen, inneemen.
 Zuloßen, f. Zubbren.
 Zulin, ten, toe; zum ersten, ten eersten; eincn zum Hause hinaus jagen, iemand ten huize uit jagen; zum Schein, nur zum Schein, quansuis; zum theil, ten deele; eincn zum Tode verdammen, jemand ter dood verwijzen; zum wenigsten, ten minsten; zum Schneider schicken, na den snyder schicken, gaan.
 Zumachen, v. a. toemaaken; die Thüre zumachen, de deur toemaaken, toedoen, toefluiten; die Knöpfe, Schnallen zumachen, f. Knopf, zutnepfen, schnallen; eincn Brief zumachen, een brief toemaaken, toelakken; zumachen sich bey eincm, in jemand's gangt dringen; sich zu eincm machen, zig by jemand voegen.
 Zumahl, v. a. teffens, te gelyk.
 Zumal, inalen, adv. voor al, voornamelyk, byzonderlyk, allermeest, inzonderheid.
 Zumauern, v. a. toemuerzelen, toemueren.
 Zum besten, ten besten; etwas zum besten geben, iets ten besten geeven; die Sache gehet nicht zum besten, de zaak gaat niet wel.
 Zumessen, v. a. toemeeten, toefchryven, aanmaatigen.
 Zumessen, züchten, v. n. zig vies, onnozelen houden.
 Zumpferlich, adj. zedig, beschaamd.
 Zum Theil, adv. ten deele.
 Zumuthen, v. a. vergen; jemand ein Hurenstück, van jemand een huurstuk vermoeden, toebetrouwen; eincm Unzucht zumuthen, jemand om onzucht vergen, hem'er om aanspreken, toe, aanzetten.
 Zumuthung, f. eisch, begeerte, aanzoek.
 Zum wenigsten, adv. ten minsten.
 Zum, voor ju den, denen, welches besser, tot de; die Liebe der Eltern zum Kindern, de liefde der onderen tot de kinderen.
 Zunaben, zunähern, berzundhern, v. n. naderen, genaken; f. Nahe.

Zundchß, adv. allernaast, naby, omtrent; zundchß am Thor, allernaast de poort.
 Zunageln, v. a. toefpykeren, toenagelen, met spykers toeflaan.
 Zunageln, f. Zunageln.
 Zunahm, m. het toeneemen, de groey, wasdom, het wassen.
 Zuname, m. toenaam, bynaam.
 Zuname, toe-, of smaadnaam, schimpnaam.
 Zunamen, v. a. een by-, toenaam geeven.
 Zundel, f. Zunder.
 Zünden, v. a. vuur vatten, ont-, aantoecken.
 Zunder, m. tindel, tondel, tonder, tondelzwam, vonkdoek, gebrand doek; Zunder der Liebe, der Luft, de aantokkelykheid, aantokkelykheid der liefde, der wellust.
 Zunder, m. de kruiddoep.
 Zunderbüchß, f. tonderdoos.
 Zunderlappen, m. vonkdoek, gebrand doek.
 Zunderkraut, n. laadkruit, laadpoeder, buskruid.
 Zundloch, n. laadgat.
 Zundspanne, f. paan, laadpan.
 Zundpulver, n. f. Zunderkraut.
 Zunderutte, f. lontok.
 Zundschwamm, m. f. Zunder.
 Zundstoch, m. f. Zunderutte.
 Zundstrick, m. lont; f. Lunte.
 Zundung, f. het ontfteeken, de ontfteeking, het vuur vatten.
 Zunehen, v. a. toenaajen.
 Zunehmen, v. n. toeneemen; selbsten zunehmen über das Erkaufte, zelfs toeneemen op den koop; wachßen, toeneemen, wassen, aanwassen, tieren, groejen, vorderen; das Kind will nicht zunehmen, dat kind wil niet tieren; die Kälte nimmt zu, de koule word strenger, feller; der Wind nimmt zu, de wind wakkert, wakkert aan, steekt op.
 Zunehmen, n. Zunehmung, f. het toeneemen, wassen, de wasdom; im Zunehmen des Licht, des Mondes, by eene wassende maan.
 Zuneigen, v. a. nygen, neigen, hellen.
 Zuneigung, f. neiging, genegenheid, toegenegenheid.
 Zuneiteln, zuneitlen, v. a. met een nestel toemaaken.
 Zunft, f. gild.
 Zunftbruder, m. f. Zunftgenos.
 Zunftbuch, n. het gildeboek.
 Zunftgenos, f. gefell, m. gildgenoot, broeder, gildebroer.
 Zunfthaus, n. stube, f. het gildhuis.
 Zunftig, zunftmäßig, adj. overeenkomstig met het gild, naar de wetten van een gild.
 Zunftmeister, m. een gildemeester, deken van en gild.
 Zunftmeister, m. wyk-, buurmeeßer.
 Zunftmeisterlich, adj. van een wykmeester, tot een buurmeeßer behoorende.
 Zunftstube, f. f. stube.
 Zunftverwandter, m. f. genos.
 Zunge, f. tong; Zunge in der Wumpe, klep, bart in een pomp; es schwacht, liegt mir auf der Zunge, het legt my op de tong; die Zunge lösen, van den tongriem lösen; eine wohltaelnde Zunge, eene vaarraig spraak; aber die Zunge springen, op de tong ryden;

tong ryden; aus allen Wolkern und Zungen, mit alle volken en taalen.
Zunge, f. Zungenspiß.
Zungeband, m. f. Zungenriemchen.
Zungelchen, f. Zungstein.
Zungenbein, n. z. beinlein, n. het tongbeen.
Zungebeins Bruymaus, f. de tongbeensborstspieren.
Zungebeinsaleiche Maus, f. de tongbeensravenbeks-, uitteckzelspiieren.
Zungebeins Hornmaus, f. de tongbeenshoornspieren.
Zungenblatt, n. tongblad, tapkenskruid.
Zungendekker, m. onbeschofte pleiter, warvogel, pleitkrakkeeler.
Zungenfiß, m. tongvisch.
Zungenfreund, n. een geveinsle vriend.
Zungengeschwulst, z. geschwür, n. spruw, sprouw, kikvorschgezweel.
Zungenlaster, n. z. sünde, f. zonde, door de tong gepleegd, als lasteren, liegen, enz.
Zungenloos, adj. tongloos, zonder tong, stom.
Zungenriemchen, n. tongriemje, -roomtje.
Zungenriemslag, m. aanslag met de tong; eene lispende, stamelende tong.
Zunaemürde, f. f. laster.
Zunalein, Zungelchen, n. een tongetje.
Zu nichts werden, v. n. vernietigd worden.
Zunicken, v. a. toeknikken.
Zuorben, v. a. toevoegen, beschikken.
Zugdring, f. toefchryving, beschikking, toevoezig.
Zupeitschen, v. a. sterk slaan, geeffelen.
Zupetschiren, v. a. toelakken, toezegelen.
Zupfäden, v. a. toepaalen, -sluiten, met p. den onsluiten.
Zupfaffen, v. a. einem, jemand voorfluiten, ingeeven, inluisfieren, in 't oor spreken, wat by doen of antwoorden moet.
Zupfen, v. v. plukken; bey den Ohren zupfen, by de ooren trekken; Hopfen zupfen, hop plukken; Gallat zupfen, salade verleen, schonmaaken.
Zupfung, f. het plukken, enz.
Zupfchen, v. n. mit pek toemaaken, toeftryken.
Zupfischiren, f. Zupetschiren.
Zur, ter; eine Jungfer zur Braut begehren, eene dofter ter bruid verzoeken, willen; zur Gnüge, genoeg, genoegzaam; zur rechten, zur linken Hand, ter rechter, ter linker hand; zur Tafel, zur Kirche gehen, aan tafel, ter kerke gaan; zur selbstigen Zeit, ten zelften tyde; zur Stunde, terftond, van stonden, aanstonds, dadelyk, of datelyk, styks, straks, op staanden voet; zur Unzeit kommen, t' ontyd, buitens tyd komen; zur Zeit des Kaiser August, ten tyde van keizer August.
Zurathhaltung, f. waarneming, bezorging, f. Rath.
Zurechnen, v. a. toerekenen, toefchryven, beschuldigen, wyten, opleggen, te last leggen.
Zurechnung, f. toerekening, beschuldiging, wyting.
Zurecht, adv. te regt.
Zurecht bringen, v. a. te regt brengen.
Zurecht erhalten, v. a. eimen Brief, eenen brief op zynen regten tyd krygen, -ontvangen.

Zurecht helfen, v. a. te regt helpen.
Zurecht kommen, v. n. de regt komen, by tyds komen.
Zurecht maaken, v. a. te regt maaken. f. Zurichten.
Zurede, f. aanspraak, gesprek, verzoek.
Zureden, v. a. vermaanen, aanmoedigen.
Zureden, v. a. toespreken, aanspreken.
Zureichen, v. a. toereiken, aanlangen, aanreiken, aanbrengeen. f. Anstreichen.
Zureichend, zurichlich, adj. toereikend, genoegzaam.
Zureiten, zureuten, v. a. ein Pferd, een paard dresseren, afregten.
Zureinen, v. n. toeloopen, schielyk toeloopen.
Zurigel, Zurigelbaum, m. lotusboom, zorbboom, spreuwbezieboom, haverelfen.
Zurichten, v. a. toeregen, -bereiden, toerusten, toemaken; eine Speise zurichten, een spyze toemaaken, recelen, bereiden, kooken, klaar, teregt maaken; die Speise war niedlich ausgerichtet, die spyze was lekker toe-, klaargemaakt; wieder zurichten, was verderbt, vertellen, herstellen; zurichten, d'flich, wuis, lelyk toemaaken, beuilen; einen adel, jemand niet wel behandelen.
Zurichtung, f. toereging, het klaar maaken.
Zuriegeln seine Thüre, v. a. toegrendelen zyne deur, 'er den grondel voorschuiwen.
Zurinken, v. a. een gefp toemaaken, toegelpen.
Zurinnen, v. n. toeloopen, vloejen; die Ströme rinnen dem Meere zu, de rivieren loopen na de zee, loopen in de zee uit.
Zürnen, f. Zornen.
Zurollen, zurockeln, v. a. toerollen, toevouwen, toelleggen.
Zurück, adv. te rug, agterwaards, agteruit, w'ér te rug.
Zurückbehehlen, v. a. te rug beveelen, tegenbevel geeven.
Zurückbegehren, v. a. weer, weedom begeeren.
Zurückbehalten, v. a. terug houden.
Zurückbekommen, v. n. terug krygen, bekomen.
Zurückberufen, f. zurückrufen, herroepen.
Zurückberufung, f. terug roeping, herroeping, wederroeping; Zurückberufung aus dem Exile, terugroeping, wederroeping uit de ballingschap.
Zurückbeugen, v. a. ombuigen, weér buigen, verbuigen, of krommen.
Zurückbeugen, f. z. beugen.
Zurückbinden, v. a. agter over binden.
Zurückbleiben, v. n. agter blyven, niet voort willen; auf dem Wege zurück bleiben, op den weg agter blyven; mit der Zahlung zurückbleiben, de betaaling instellen, daar geen haast mede maaken.
Zurückbleibung, f. het terugblyven, enz.
Zurückbringen, v. a. te rug, weér te rug, weedom brengen.
Zurückdenken, v. a. te rug, agterwaards denken, -overleggen.
Zurückdrehen, v. a. te rug draaien, -keeren, -weeren, slaan.
Zurückfahren, v. a. terug ryden, -vaaren.
Zurückfallen, v. n. te rug, weér te rug, agter over vallen.

Zurückfliegen, v. n. terug vliegen, weedom vliegen.
Zurückfliehen, v. n. agter nit vlugten, -deinzen.
Zurückfließen, v. n. terug, opwaards vloejen.
Zurückfordern, v. a. terug, weedom, weer eiffchen, -vorderen.
Zurückforderung, f. het terugeiffchen, enz.
Zurückführen, v. a. weedom brengen, terug brengen.
Zurückführung, f. terugvoering.
Zurückgabe, f. wedergeeving, het terug-, weedom geeven.
Zurückganga, m. het terug, agter nit gaan, de kreftegang.
Zurückgängig, adj. te rug gaande, te rug keerend, agter nit gaande.
Zurückgeben, v. a. terug-, weer geeven, weedom geeven.
Zurückgebenen, v. a. terug ontbieden, tegenbevel geeven.
Zurückgedenken, f. zurückdenken.
Zurückgehen, v. n. terug gaan; eines seine Sachen, jmands dingen verueteren, aarzelen, in veragtering geraaken, komen; zurückgehen eine Seyrath, agteruit, terug gaan, niet voortgaan, een huwelyk.
Zurückhalten, v. a. terughouden, -keeren; die Pferde zurückhalten, de paarden op-, tegenhouden; den Athem zurückhalten, den adem inhouden.
Zurückhaltung, f. het tegen-, ophouden, terug keeren.
Zurückhüpfen, terug springen, agter nit springen.
Zurückjagen, f. Zurücktreiben.
Zurückkehren, v. n. te rug keeren.
Zurückkehrung, f. terugkeering, het terug keeren.
Zurückkommen, v. n. terug komen, keeren.
Zurückkunft, f. terugkomst.
Zurücklassen, v. n. agter-, overlaaten.
Zurücklaufen, v. n. terug loopen, weedom loopen.
Zurücklegen, v. a. terug, by zyde leggen; alle Jahr tausend Gulden, alle jaren duizend guldens opleggen, kisten; einen Weg zurücklegen; eenen weg afleggen; ich habe heut drei Meilen zurückgelegt, ik heb heden drie mylen afgelegt, gereift; ich habe vier und vierzig Jahr zurückgelegt, ik ben vier en veertig jaaren oud geworden.
Zurücklesen, v. a. terug-, agteruit, agterwaards lezen.
Zurückmarsch, f. terugreis, terugmarsch.
Zurückmarschiren, v. a. terugreizen, -marscheeren.
Zurückmessen, v. a. agteruit, terug meeten.
Zurücknehmen, v. a. terug, weér terug nemen.
Zurückpressen, f. zurückpressen.
Zurückpressen, v. n. terug, of weér terug slaan.
Zurückpressen, afstuiten, opstuiten, knikken, aftraalen, weedom kaatzen.
Zurückstellung, f. af-, weedom stuiting, weerltuit, weedomkaatzing.
Zurückreise, f. terugreis.
Zurückreisen, v. n. terugreizen, de terugreis aannemen.
Zurückrufen, v. a. terug roepen.
Zurückrufung, f. Zurückberufung.
Zurückschaffen,

Zurückschallen, v. n. een *eccho*, een *weerklank* geeven.
Zurückschauen, f. *sehen*.
Zurückschleppen, v. n. *weerkaaften*.
Zurückschicken, f. *senden*.
Zurückschleppen, v. a. *agter uit haalen*, *agter nit*, *na agteren toe schuiven*.
Zurückschieten, v. a. *wêrom schieten*, *sluiten*.
Zurückschlagen, v. a. *terug slaan*, *wee-rom slaan*.
Zurückschlagen, *wee-romkaaften*.
Zurückschlagung, f. *wee-romkaafting*.
Zurückschreiten, f. *treten*.
Zurücksehen, v. n. *terug*, *omsien*, *-kyken*.
Zurücksenden, = *schicken*, v. a. *terug*, *wê-rom terug*, *wêromzenden*, *schikken*.
Zurücksetzen, v. a. *weg*, *aan een kant zetten*, *wegdoen*.
Zurückspazieren, v. n. *wêrom*, *terug wandelen*, *-knyeren*.
Zurückspinnen, v. a. *wêrom spinnen*.
Zurückspringen, v. n. *terug springen*.
Zurücksehen, v. n. *agter aanstuaan*; *uit het oog stellen*.
Zurückstellen, v. a. *verschuiven*, *uittellen*, *aan een kant zetten*.
Zurückstossen, v. a. *terugstooten*.
Zurückstralen, v. n. *wee-romkaaften*.
Zurücktragen, *wêrom*, *terugbrengen*.
Zurücktreiben, v. a. *terugdryven*, *-jaagen*.
Zurücktreibung, f. *het terugdryven*.
Zurücktreten, v. n. *terugtreeden*.
Zurückwandern, f. *gehen*.
Zurückwerfen, v. n. *terug*, *agter uit wyken*, *aarzelen*, *deinzen*.
Zurückwerfen, v. a. *terug*, *na agter werpen*, *wêrom gooien*, *-smyten*; *ein Stück Wa-ter zurückwerfen*, *enige waar uitschieten*, *wegleggen*, *verworpen*, *afkeuren*.
Zurückziehen, v. a. *terug trekken*, *vertrekken*; *sich zurückziehen mit der Weine*, *terug trekken*, *zwtjes deinzen*, *stilletjes aarzelen met 't leger*; *sein Wort zurückziehen*, *zyn woord eeten*, *wê-rom inbulten*, *intrekken*, *herroepen*.
Zuruf, m. *toejuiching*, *uitroeping*.
Zurufen, v. a. *toeroepen*; *zurufen einem*, *jemand geluk wenschen*.
Zurufen, v. a. *toerusten*, *rusten*, *toereg-ten*, *vaardig maaken*; *Schiffe zurufen*, *scheepen toerusten*, *betakelen*, *reedten*, *toereelen*.
Zurüstung, f. *toerusting*.
Zusage, f. *toezegging*, *belofte*.
Zusagen, v. a. *toezeggen*, *verzeggen*, *be-looven*.
Zusagen, *overeenkomen*, *passen*, *voegen*; *die Thüren*, *Fenster* *zagen auf einander zu*, *de deuren*, *vensters passen op malkan-der*.
Zusamm, *zusammen*, *adv.* t'zamen-, te za-men-, by een-, te gader.
Zusammenbacken, v. a. *te zamen bakken*.
Zusammenbauen, v. a. *aan malkander*, *nauf elkan-der bouwen*.
Zusammenbeißen, v. a. *seine Lippen vor Hoch-muth*, *zamen*, *op malkander byten*, *-druk-ken*, *zyne lippen door haagmoed.*
Zusammenberufen, v. a. *zamen*, *by een roe-pen*, *beroepen*, *vergaderen*, *ontbieden*.
Zusammenketteln, v. a. *aalmoezen vergulde-ren*, *-verzamen*.

Zusammenbinden, v. a. *zamenbinden*.
Zusammenbindung, f. *zamenbinding*, *ver-ëeniging*.
Zusammenblasen, v. a. *zamenblaazen*.
Zusammenbringen, v. a. *zamenbrengen*.
Zusammenbringung, f. *vergadering*, *ver-zameling*.
Zusammenbrechen, v. a. *zamen*, *in malkan-der draagen*.
Zusammenbrechung, f. *het zamendraagen*.
Zusammenbrücken, v. a. *zamendrukken*, *-dowen*, *-duuwen*.
Zusammenbrückung, f. *zamendrukking*.
Zusammen eint werden, v. n. *het zamen*, *ouderling eent worden*; *ouderling overëen-komen*.
Zusammenfallen, v. n. *toevallen*, *in mal-kander vallen*, *instorten*.
Zusammenfallen, v. a. *zamenvouwen*, *-plooj-en*.
Zusammenfassen, v. a. *zamenvatten*, *by een vatten*, *begrypen*.
Zusammenfassung, f. *het zamen vatten*, *enz.*
Zusammenflechten, v. a. *zamenitringelen*, *-vlegten*.
Zusammenfließen, v. a. *zamenlappen*.
Zusammenfliegen, v. n. *zamenfliegen*.
Zusammenfließen, v. n. *zamenvloegen*, *za-menstromen*.
Zusammenfließung, f. *Zusammenfluß*, *n.* za-menvloeiing, *zamenloop*; *die Stadt liegt an einem Zusammenflusse zweier Ströme*, *de stad ligt aan den zamenloop*, *verëeniging van twee rivieren*, *by de stad vloegen*, *loopen twee rivieren in malkander*.
Zusammenfordern, v. a. *zamenroepen*.
Zusammenfüreren, v. n. *zamen*, *aan malkan-der vriezen*.
Zusammenfügen, v. a. *zamenvoegen*.
Zusammenfügung, f. *zamenvoeging*, *za-menvoegzel*, *-zerfel*.
Zusammenführen, v. a. *by een haalen*, *zamen-brengen*; *viel Holz*, *Heu*, *zusammenfüh-ren*, *veel hout*, *booy zamenbrengen*, *op-leggen*.
Zusammenführung, f. *het zamen-*, *by een brengen*, *opleggen*.
Zusammenhängen, v. a. *koppelen*, *zamen-paaren*.
Zusammengeben, v. a. *ein paar Eheverlobte*, *zaamengeeuen*, *trouwen een paar*, *de trouw van en paar getrouwde openlyk bevestigen*.
Zusammengefroren, *adj.* *zaamen*, *aan malkan-der gefroren*.
Zusammengehen, v. n. *zamengaan*; *zusam-mengehen*, *d.* *i.* *sich versammeln*, *zusam-mentreten*, *zamengaan*, *i.* *e.* *verzamen*, *zamen treden*; *die Blume geht zusam-men*, *de bloem sluit*.
Zusammengehören, v. n. *zamenbehooren*.
Zusammengehen, v. n. *zamen spelen op de viool*.
Zusammengerinnen, *-gestöcken*, v. n. *zamen-stremmen*, *-runnen*.
Zusammengerückt, *adj.* *Werd*, *een wel ge-paard*, *paard*.
Zusammengesellen, *sich*, v. *rec.* *zig verëeni-gen*, *eene maatschappy aangaan*, *oprechten*.
Zusammengesellung, f. *maatschappy*, *het aangaan*, *oprechten van een genootschap*.
Zusammengesetzt, *adj.* *zamengesteld*.
Zusammengestöcken, f. *zusammengerinnen*.

Zusammengewachsen, *adj.* *te zamen*, *in mal-kander gewassen*, *gegroeid*.
Zusammengießen, v. a. *zamengieten*, *schud-den*.
Zusammengrenzen, v. n. *aan een grenzen*, *leggen*.
Zusammengrenzung, f. *aanëengrenzing*.
Zusammenhängeln, v. a. *zamen*, *aan een haak-ken*.
Zusammenhalten, v. a. *zamenhouden*; *gegen einander halten*, *vergleiden*, *zamenhou-den*, *gegen malkander houden*, *vergelijken*; *zusammenhalten*, *heulen*, *party trekken*, *zig verstaan*.
Zusammenhang, m. *zamenhang*; *einen Schriftspruch in seinem Zusammenhang erklären*, *een schriftuurplaats in haaren zamenhang verklaren*.
Zusammenhängen, *-hängen*, f. *zusammen-hängen*.
Zusammenhängen, v. n. *zamenhangen*; *es hängt zusammen von Schelmstücken*, *hy hangt van schelmstukken zamen*.
Zusammenhängen, v. a. *zamenhoopen*; *ein großes Gut zusammenhängen*, *sammeln*, *een groot goed*, *veele schatten zaamenhoopen*, *ophoopen*, *verzamen*.
Zusammenhängen, f. *ophooping*, *verzame-ling*.
Zusammenheften, v. a. *zamenhegten*, *-voe-gen*, *-naajen*.
Zusammenheftung, f. *zamenvoeging*.
Zusammenheilen, v. a. *zamengeneezen*, *'hee-len*.
Zusammenheilen, v. a. *ophitsen*, *'opzetten de een tegen den anderen*.
Zusammenheirathen, v. n. *zamentrouwen*.
Zusammenhängen, v. a. *zamen*, *by een jaagen*, *dryven*.
Zusammenhängen, v. a. *zamenkoppelen*, *-paa-ren*.
Zusammenhängen, *sich*, v. *rec.* *op een hoop houden*, *digte in malkander sluiten*.
Zusammenhängen, v. a. *zamen-*, *of opkoo-pen*, *voorkoopen*.
Zusammenhängen, f. *het zamenkoo-pen*.
Zusammenhängen, v. a. *by malkander voegen*.
Zusammenhängen, v. a. *zamenketenen*, *-scha-kelen*; *Gefangene zusammenhängen*, *gevangenen zamenketenen*, *koppelen*, *zamenkop-pelen*.
Zusammenhängen, v. a. *zamen-*, *by een lee-zen*, *-raapen*, *verzamen*, *vergaderen*; *sich wieder zusammenhängen nach einer Krank-heit*, *zig wê-rom zamenraapen*, *bekomen*, *wê-rom kragten beginnen te krygen*, *wê-rom op de been raaken*.
Zusammenhängen, *stleiben*, *-stleifern*, v. a. *zamenplakken*, *-lymen*, *op malkander vast ly-men*.
Zusammenhängen, v. a. *zamen*, *by malkan-der nypen*.
Zusammenhängen, v. n. *overeenstemmen*.
Zusammenhängen, v. a. *mit den Händen*, *met de handen klappen*.
Zusammenhängen, v. a. *zamenknoopen*, *-tirikken*.
Zusammenhängen, f. *zamenknooping*.
Zusammenhängen, v. n. *zamenkomen*, *by een komen*, *vergaderen*; *um von etwas zu handeln*, *zamenkomen*, *om over iets te bandelen*.

Zusammenhängen,

Zusammenkragen, f. zusammenscharren.
 Zusammenkriechen, v. n. by malkander, by
 een kripjen, zamenkruipen, -sluipen.
 Zusammenkugeln, f. zusammenrollen.
 Zusammenkunft, f. zamenkomst.
 Zusammenkuppeln, v. a. zamenkoppelen,
 -paaren.
 Zusammenlassen, v. a. te zamen, by malkan-
 der, by een laten.
 Zusammenlatten, v. a. met latten wafmaaken,
 vasthechten.
 Zusammenlaufen, v. n. zamenloopen.
 Zusammenlaufen, f. gerinnen, horten.
 Zusammenlaufung, f. het zamenloopen, hot-
 ren, de zamenlooping, hotting.
 Zusammenluiden, v. n. te zamen, by malkan-
 der luiden.
 Zusammenleben, v. n. zamenleeven.
 Zusammenlegen, v. a. zamenleggen; seine
 Hände im Beten, zyne handen zamenvou-
 wen, -voegen in 't bidden.
 Zusammenlegung, f. zamenlegging, in orde
 legging, zamenvoeging.
 Zusammenleimen, v. a. zamenlymen.
 Zusammenleimung, f. het zamen, aan mal-
 kander lymen.
 Zusammenleiten, v. a. by malkander leiden.
 Zusammenlesen, v. a. te zamen, by malkan-
 der lezen, vergaderen.
 Zusammenlesung, f. het zamenlezen, de
 vergadering.
 Zusammenleutung, f. Zusammenlodung.
 Zusammenlöten, löthen, v. a. fondeeren.
 Zusammenlügen, v. n. leugens zeggen, spree-
 ken, mit leugens aan malkander bougen.
 Zusammenmachen, v. a. zamenmaaken, -reg-
 zen, -schikken, -klaaren.
 Zusammenmengen, v. a. zamenmengen.
 Zusammenmurmeln, v. n. khorren, morren,
 kyzen met anderen.
 Zusammenmurmelnung, f. het knorren enz.
 met anderen.
 Zusammennageln, v. a. zamenfpykeren.
 Zusammennehen, v. a. zamennaajen, -stee-
 ken, -lappen.
 Zusammennehmen, v. a. by malkander nee-
 men, -voegen.
 Zusammennehmung, f. het by malkander
 neemen, de zamenvoeging.
 Zusammenordnen, v. a. in orde stellen, schik-
 ken.
 Zusammenpaaren, v. a. zamenpaaren, -ver-
 paaren.
 Zusammenpacken, v. a. zamenpakken.
 Zusammenpfaffen, v. n. zamenfluiten.
 Zusammenpressen, v. a. te zamen perffen,
 -drukken.
 Zusammenquetschen, v. a. zamenkwerfen,
 -kneuzen.
 Zusammenraffen, v. a. zamen-, by een raap-
 en; zusammengerafftes Volk, zamenge-
 raapt, by een geraapt volk, raapzel, raapvolk.
 Zusammenraspeln, f. zusammenraffen.
 Zusammenrechen, v. a. met de schöffel, ryz
 aanbaalen, zamenhoopen, optapelen.
 Zusammenrechnen, v. a. zamenrekenen, -fom-
 meeren.
 Zusammenrechnung, f. het zamenrekenen.
 Zusammenreden, v. n. zamen-, met malkan-
 der spreken.
 Zusammenreimen, sich, v. rec. overeenkomen;
 wie reimt sich das zusammen? hoe komt

dat overeen? hoe voegt dat by malkan-
 der?
 Zusammenrichten, f. zusammenordnen.
 Zusammenrichten, v. a. op een hoop zetten.
 Zusammenrichtung, f. het in orde schikken.
 Zusammenrinnen, v. n. horten, zamenloopen.
 Zusammenrinnung, f. het horten, zamenloo-
 pen.
 Zusammenrollen, v. a. zamenrollen.
 Zusammenrotten, v. a. zamenrotten.
 Zusammenrottung, f. zamenrottig, zamen-
 zweering.
 Zusammenrottung, f. zamenrottig.
 Zusammenrücken, v. a. zamenrukken; zu-
 sammenrücken im Eisen, schikken in 't
 zitten.
 Zusammenrückung, f. het zamenrukken.
 Zusammenrufen, v. a. zamenroepen, by een
 roepen.
 Zusammenrufung, f. het zamen-, by een
 roepen.
 Zusammenfammen, v. a. vergaderen.
 Zusammenfchaden, fcharren, v. a. by malkan-
 der fchraapen; f. bescharen.
 Zusammenfchallen, v. n. klinken, zamen, mede
 klinken.
 Zusammenfcharren, f. zusammenfchaden.
 Zusammenfchicken, v. a. zamenfchikken, voe-
 gen; sich, v. rec. zamenkomen.
 Zusammenfchieben, v. a. by malkander fchui-
 ven.
 Zusammenfchieten, v. a. geld zamenfchieten;
 door fchieten doen vallen.
 Zusammenfchlagen, v. a. zamenfchlaan; mit
 den Blecken, zamenluiden, zamenbeyeren;
 er hat hören luiden, aber nicht zusammen-
 fchlagen, by heeft hooren luiden, maar weet
 niet, waar de klokken hangen, by weet het
 regte van de zaak niet.
 Zusammenfchlagen, sich, v. rec. zamenrotten.
 Zusammenfchleppen, v. a. zamen-, by malkan-
 der fleepen.
 Zusammenfchließen, v. a. zamenfluiten, op-
 fluiten.
 Zusammenfchmeifen, v. a. breeken, verbree-
 ken.
 Zusammenfchmelzen, v. a. zamenfmelten,
 -gieten, by malkander, by een fmelten.
 Zusammenfchmelzung, f. zamenfmelting.
 Zusammenfchmieden, v. a. te zamen-, aan mal-
 kander fmeeden.
 Zusammenfchmierern, v. a. zamenlappen, uit-
 fchryven.
 Zusammenfchnallen, v. a. toegespen.
 Zusammenfchnattern, v. n. kraaken, knarf-
 len, gekraak maaken.
 Zusammenfchnüren, v. a. zamenrygen.
 Zusammenfchrapeln, v. a. zamen-, by malkan-
 der fchraapen.
 Zusammenfchreiben, v. a. zamen-, opstellen.
 Zusammenfchreibung, f. opstel, toefchryving.
 Zusammenfchreiten, v. n. naderen, de een tot
 den anderen komen.
 Zusammenfchreuen, v. n. zamenfchreuwen,
 -huilen, -weenen.
 Zusammenfchrumpfen, v. a. zamenfchrompe-
 len, -rimpelen, -trekken.
 Zusammenfchütten, v. a. zamenfchudden.
 Zusammenfchwägen, v. n. zamenpraaten,
 -klappen.
 Zusammenfchweifen, f. Zusammenfchmie-
 den.

Zusammenfchweren, fchwerung, f. f. Zusam-
 menfchwörung, ic.
 Zusammenfchwören, v. n. zamenzweeren;
 wider die Regierung zusammenfchwören,
 tegen de regering zamenzweeren.
 Zusammenfchwörung, f. zamenzweering.
 Zusammenfetzen, v. a. zamenzetten, stellen,
 voegen.
 Zusammenfetzung, f. zamenfelling.
 Zusammenfingen, v. a. zamen, met malkan-
 der zingen.
 Zusammenfisen, v. n. by malkander zitten.
 Zusammenfpannen, v. a. zamenfpannen.
 Zusammenfparen, v. a. by een baalen, zamen-
 brengen.
 Zusammenfpinnen, v. a. zamenfpelden.
 Zusammenfpinnen, v. a. zamen, aan malkan-
 der kniffleren.
 Zusammenfpieren, v. a. zamen, met malkan-
 der fpeelen.
 Zusammenfpochen, v. n. zamenfpreeken, za-
 menfpraak, gefprek, tweefpraak houden.
 Zusammenfpünden, v. a. aan malkander klam-
 pen, voegen door een fpanning.
 Zusammenfpandung, f. het aan malkander
 klampen door, met een fpanning.
 Zusammenfpecken, v. a. zamenfteecken; alte
 Kleider, oude kleiden zamenfteecken.
 Zusammenfteecken, v. a. die fteppen, de hoof-
 den by malkander fteecken.
 Zusammenfteecken, v. n. by malkander ftaan,
 van dezelfde party zyn.
 Zusammenfstellen, v. a. zamenzetten, -voegen,
 -stellen.
 Zusammenfteilung, f. zamenfelling, -ftel, op-
 ftel, zamenvoeging.
 Zusammenfthrenen, v. a. toebrengen, te zamen
 opbrengen.
 Zusammenfthimmen, v. a. overeenkomen, over-
 eenstemmen, bewilligen, toefstemmen; in
 der Meinung, van een gevoelen zyn.
 Zusammenfthimmig, adj. overeenftemmend.
 Zusammenfthimmung, f. overeenftemming,
 overeenkomst, accoord, toefstemming, be-
 williging.
 Zusammenfthopfen, v. a. toefstoppen.
 Zusammenfthopfung, f. her toefstoppen.
 Zusammenfthopfen, f. zusammenfthuchen.
 Zusammenfthosen, v. a. zamenfhooren.
 Zusammenfthosen, aangrenzen; was zusam-
 men fthofet, wat nooft 'er aan grenst.
 Zusammenfthofung, f. zamenfchokking-, fthoo-
 ting, -borzing, wryving, fchuuring van
 twee lighaamen.
 Zusammenfthreiten, v. a. zamen-, onderfing
 ftryden.
 Zusammenfthringen, v. a. binden, vast binden,
 vleugelen.
 Zusammenftricken, f. zusammenfthupfen.
 Zusammenftricken, v. a. verlappen, vertellen,
 vermaaken.
 Zusammenfthuchen, v. a. by malkander zinken.
 Zusammenfthuchen, f. het by malkander zoecken.
 Zusammenfthummern, v. a. optellen, bereke-
 nen.
 Zusammenfthun, v. a. zamendoen.
 Zusammenfthun, sich, v. rec. vergaderen, zig
 op een plaats laten vinden.
 Zusammenfthrog, m. ter neer felling, vergale-
 ring van ier.
 Zusammenfthragen, v. a. zamendragen; ein
 Buch zusammen-

Buch *zusammentragen, een boek schryven, maaken.*
Zusammentragung, f. vergadering, verzameling.
Zusammentreffen, v. n. zig ontmoeten.
Zusammentreiben, v. a. verzamelen, *by malkander, by een doen, vergaderen, opgaan.*
Zusammentreten, v. n. zamentreeden, -gaan.
Zusamentrinken, v. n. zamendrinken.
Zusamentrukken, f. zamendrücken.
Zusammenverbinden, sich, v. rec. zig verëenigen, *een verbond, verdrag aangaan, oprechten.*
Zusammen verbunden, adj. verëenigd, *ouderling verbonden.*
Zusammenverbindung, f. verëeniging, verdrag, verbond.
Zusammenverschwoeren, -verschwoeren, f. *zusammenverschwoeren.*
Zusammen versich, sich, v. rec. *zig onderling verstaan, samenheulen, -fokken.*
Zusammenverschworner, m. een zamengewooren, *lid van een eedgespan, vloekverwantschap.*
Zusammenwachsen, v. n. samenwassen, -groejen.
Zusammenwachsung, f. het samenwassen, -groejen.
Zusammenweben, v. a. samenweven.
Zusammenweben, v. n. *samen, by malkander wanjien.*
Zusammenwelzen, v. a. *f. zusammenrollen.*
Zusammenwerfen, v. a. samenwerpen, -smyten.
Zusammenwickeln, v. a. samenrollen, in een rollen.
Zusammenwickelung, f. *bet in een, in malkander rollen.*
Zusammenwinden, v. a. samenwinden, -wringen.
Zusammenwischen, f. *zusammenkehren.*
Zusammenwürken, f. *zusammenweben.*
Zusammenzehen, v. n. zamenteeren, -drinken.
Zusammenziehen, v. a. zamentrekken; *der Geldherr wird seine Wölfer zusammenziehen, de veldoverste zal zyne beuden zamentrekken; sich, krimpen, optrekken.*
Zusammenziehend, adj. zamentrekkend; *eine zusammenziehende Kraft habende Krututer, eene zamentrekkende krugt bebbende kruulen.*
Zusammenziehung, f. zamentrekking, krimpung.
**Zusammenziehung der Sinne, oder Spannabern, zamentrekking der zenuwen, optrekking, krimpung der zenuwen.
Zusammenzwingen, v. a. prangen, inperffen, indrukken, zamenduuwen, *eng, naauw maaken.*
Zusammenzwingung, f. benaauwing, pranging, intrekking, indryving, *bet eng of naauw maaken.*
Zusatz, m. byzetting, toevoeging, byvoegzel.
Zusausen, v. n. *gezondheid toedrinken, toewenschen onder het drinken.*
Zu schaffen haben, v. n. *te doen, werk hebben; ich habe viel zu schaffen, ik heb veel te doen, veel werk; dieses giebt mir viel zu schaffen, dat verschafft my veel moete, veel werk.*
Zu schande machen, v. a. bederven.**

Zu schande werden, v. n. *verydelen, te schande maaken, bedorven worden.*
Zuschancen, v. u. bezorgen, knyggen, *doen bebben; einem einen vortheilhaften Kauf zuschancen, jemand eenden voordeligen koop bezorgen.*
Zuscharen, v. a. roedelfen, toewerpen.
Zuschägen, v. a. toeceigenen.
Zuschauen, v. n. kyken, toekyken, toezien.
Zuschauer, m. aanschouwer, kyker, aankyker.
Zuschauerin, f. aan-, beschouwster, kykster, spectatrice.
Zuschauung, f. het aanzien, beschouwen, toe-, aankyken.
Zuschicken, v. a. toefchikken, toezenden, toefstieren, afsturen, *toebereidzels maaken.*
Zuschieben, v. a. toefschuiven; *die Vorhänge zuziehen, de gordynen toefschuiven, toetrekken, tochaalen.*
Zuschieben, v. a. *aan de hand geeven.*
Zuschiesen, v. n. toefschieten.
Zuschiesen, darzu schicken, f. *zusammen schiesfen.*
Zuschiffen, v. n. *na eene plants zeilen, vaaren.*
Zuschlag, m. bekoete, handslag, ondertrouw, huwelyksfluiting.
Zuschlagen, v. a. toefslaan; *die Thür im Zorn zu schlagen, de deur toefslaan, toeklappen; das Fenster zuschlagen, 't venster toefslaan, toerakken, toefwyten, tochaalen, toeluuwen; einem den Ball im Wallhause zuschlagen, jemand den bal toefschieten, toefslaan, toelieuen, toefspeelen; ein Buch zuschlagen, een boek toefslaan, toedoen.*
**Zuschlagen, einen Kauf abschließen, een koop toefslaan, sluiten.
Zuschlagen, v. n. *wel bekomen; das Essen schlägt ihm wohl zu, het eeten bekomt hem wel.*
Zuschlagen, v. a. *aan de hand belooven, verzekeven.*
Zuschließen, v. a. toefsluiten, sluiten.
Zuschließung, f. toefsluiting, het toefsluiten.
Zuschlingen, v. a. toefslingeren.
Zuschmeißen, v. a. toefsmeyten, toewerpen, toefslaan.
Zuschmieren, v. a. toefsmieren, toefstoppen.
Zuschneiden, v. a. toefgespen.
Zuschneiden, v. a. *in het slot vallen.*
Zuschneidbret, n. een schoenmakers, zadelmakers enz. snybord.
Zuschneiden, v. a. werk snyden, toebereiden, klaar maaken.
Zuschneuen, v. a. *met sneeuw overdekken.*
Zuschnitt, f. model, patroon.
Zuschnüden, v. a. toefinoeren, toerygen.
Zuschrauben, v. a. toefschroeven.
Zuschraubung, f. het toefschroeven.
Zuschreiben, v. a. toefchryven.
**Zuschreiben, wiedmen, toefchryven, toewyven, opdraagen; jemand ein Werk, jemand een werk opdraagen.
Zuschreibung, f. opdracht; *f. Aufschrift.*
Zuschrift, f. opdracht, toewyng.
Zuschreuen, v. n. toefschreeuwen, toeroepen.
Zuschüren, v. n. *bout by het vuur leggen, aanzetten.*
Zuschuß, m. toevoer, aandrang; *der gewaltige Zuschuß des Geblütes, de geweldige aandrang, aanzetting, toevoer van het bloed; it. f. Ventrag.*
Zuschütten, v. a. *bygieten, by of aan iets.*****

Zuschüttern, v. n. *sterk schudden, svingeren.*
Zuschwimmen, v. n. *na toe zwemmen.*
Zusehen, v. a. toezien, toekyken; *seht zu, was ihr thut! ziet toe, wat gy doet! zusehen, Acht geben, toezien, agt hebben, letten, agt, gade slaan; einem lange zusehen, jemand lang toezien, oogluiken, iets van hem gedoogen.*
Zusehends, adv. *toeziende, daar men 't ziet, voor, of in 't gezigt, oogschynelyk.*
Zuseher, m. Zuseherin, *f. f. Zuschauer, zc.*
Zusehung, f. het toezien, letten.
Zuseuden, v. a. toezenden, toefsturen; *f. zuschicken.*
Zuseßen, v. a. toezetten, byzetten; *(Held bey einem Spiele, geld by een spel byleggen, zetten, inzetten, leggen; seinen Schuldgern hart zuseßen mit mahnen, zyne Schuldenaars torgen, hard maanen, stuers aan zetzen, ze hard perffen, aandringen, noodzaaken, dwingen; den Topf, die Speise zuseßen, den pot, de spys op het vuur zetten; f. bestrun.*
Zuseßung, f. *f. Zusatz.*
Zuseyn, v. n. toezyn.
Zusegeln, v. a. toe-, verzegelen.
Zusepielen, v. a. toefchryven, opdraagen.
Zusepfen, v. a. punten, pantig, spits maaken.
Zusepfung, f. het punten, spits maaken.
Zuseperen, v. a. toefluiten.
Zuseprechen, v. a. toefspreeken; *jemand, jemand met zoet gesprek onderhouden; bey einem zuseprechen, jemand aanspreken, toefsprecken, hem bezoeken; einem Betrübten, Erschrockenen, Furchtsamen, Sterbenden, f. trösten, stärken; dem Essen, dem Wein rechtschaffen zuseprechen, braaf, helder eeten, drinken; bey einem zuseprechen, by jemand zynen intrek neemen.*
Zuseprechen, f. zuurtbeilen, zuerkennen.
Zuseprach, f. toefpraak, aanspraak, bezoek.
Zusepruch, f. Anspruch.
Zusepringen, v. n. toefspringen.
Zusepünden, v. a. toefmaaken, *de spinnen daar in kloppen.*
Zuseand, m. toestand, staat.
Zuseändig, adj. *wat jemand toekomt, toebehoort; zuseändig seyn, toebehooren, toekomen; dieses Buch ist mir zuseändig, die boek behoort, komt my toe.*
Zusechen, v. a. toefteeken; *einen Riß, ein Loch in einem Kleide, een reet, scheur, gat in zyn kleed in der haast toefteeken, wat toefstoppen.*
**Zusecken, toefteeken; einem heimlich etwas zusecken, jemand heimelyk iets toefteeken, toefstoppen, toefsoeten.
Zusehen, v. a. toefstaan; *zugeben, einwilligen, eingeben, toefstaan, inwilligen; zusehen, f. gebören, zugehören einem etwas; zuseändig einem etwas seyn, f. gebühren, gesiemen, zugehörig.*
Zuseellen, v. a. toefstellen, leveren.
Zuseellung, f. *bet ter hand stellen, behandigen van iets.*
Zuseure, f. aandeel, aanpart, schatting.
Zuseuren, v. a. toefbrengen, mede opbrengen.
Zuseimmen, v. a. toefstemmen, toefstaan, inwilligen.
Zuseimmig, adj. toefstemmend.
Zuseimmung, f. toefstemming, be-, inwilliging.
Zuseipfen,**

Zustoppen, v. a. toestoppen, stoppen.
Zustooten, v. a. toestooten; cinem ein *Unglück*, iemand een ongeval ontmoeten, overkomen.
Zustreichen, v. a. toestryken, bestryken, beplaatseren, bepleisteren met leem.
Zustreichen, v. a. sterk slaan, kloppen.
Zustreichen, met groote schreden gaan, sterk gaan.
Zustriden, v. a. toestrikken.
Zustücken auf einen, v. n. op iemand aanvallen.
Zutappen, v. n. voor zig tasten, als een blinde gaan, de handen vooruit steeken; onvoorzigtig, los te werk gaan.
Zutasten, v. n. toetasten.
Zutheilen, v. a. eenem etwas, iemand iets toeneelen, portie, deel geven.
Zuthun, v. a. toedoen; die Thüre, de deur toedoen, toemaaken, toefluiten; seine Augen, zyne oogen lukken, sluiten, toedoen; durch jemand's Zuthun etwas erlangt haben, door jemand's toedoen iets verkrægen hebben; seine Zuthun eines Mannes empfangen und gebären, zonder toedoen, werk van een man, ontfangen, en baaren; f. besp. machen; zugesthan, i. beggerhan, zugeneigt, nach Ordnung.
Zuthun, n. Zuthuung, f. toedoen, hulp, byvoeging; ohne mein Zuthun, meine Zuthuung, zonder myn toedoen.
Zutrauen, m. nut, voordeel.
Zutragen, v. a. toedragen; Wasser, water toedraagen, aandraagen, bybrengen; zutragen, sich etwas, zig iets toedraagen, gebewen.
Zutraglich, adj. nut, voordeelig, dienstig; zutraglicher Handel, eene voordeelige koopmanschap.
Zutrauen, n. het betrouwen.
Zutrauen, v. a. toebetrouwen.
Zutreffen, v. n. juist passen, overeenkomen; ein Rathsel, een raadzel raaden; es trifft alles wohl zu, alles komt nauwkeurig overeen; die Rechnung trifft zu, de rekening komt uit; die Uhr trifft zu, het uurwerk gaat wel.
Zutreiben, v. a. sterk dryven, aandryven, aanzetten.
Zutreten, v. n. toegaan, naderen, genaken.
Zutritt, m. toegang.
Zutrinken, v. a. toedrinken, toebringen.
Zutrinker, m. die iemand toebrengt by het drinken.
Zutrudeln, f. = drucken
Zutruuk, m. het toebrengen by het, 't drinken.
Zuverlässig, zuverlässlich, adj. zeker, zoer waarfchynlyk, voltrekt.
Zuverlässigkeit, f. zekerheid, gevoegelykheid.
Zuverlicht, f. toeverlaat; f. Zusucht, Vertrauen.
Zuverlichtich, adj. & adv. met vertrouwen.
Zuversich geben, v. n. te verstaan geven, beduiden.
Zuviel, adv. te veel, al te veel; der Sache zu viel thun, overdaad doen, pleegen, de maat te buiten gaan; der Sachen zu viel thun in essen und trinken, overmaat doen, overdaad pleegen in etten, en drinken, overmaatiglyk, in overmaat etten.
Zuvor, adv. te voren, van te voren, voor

hand; etwas zuvor bedenken, iets te voren, van te voren, vooruit, vor handi bedenken.
Zuvordereiten, v. a. voorbereiden, vooraf klaar maaken.
Zuvor berühren, v. a. vooraf aanvoeren.
Zuvor betrachten, v. a. vooraf bedenken, overweegen, nagaan.
Zuvorderst, adv. byzonderlyk, boven al, vooral.
Zuvor fürchten, fürchten, v. n. vooraf vreezen.
Zuvor geheilig, adj. vooraf, van te voren geheilig.
Zuvor kochen, v. a. vooraf kookten.
Zuvorkommen, v. n. overtreffen, vooruit zyn, te boven gaan; wenn er nicht fortmacht, wird man ihm zuvorkommen, zo by zig niet haast, zal men hem overtreffen, te gaauw zyn, de loef afsteeken.
Zuvor kosten, v. a. vooraf, van te voren proeven.
Zuvor merken, v. a. vooraf merken.
Zuvor sagen, v. a. vooraf, van te voren zeggen.
Zuvor sehen, v. a. van te voren, vooraf zien.
Zuvor sein, v. n. te voren, vooraf zyn; die vor uns gewesen sind, die voor ons geweest zyn.
Zuvor sterben, v. n. ontydig, te vroeg sterfen.
Zuvor thun, v. a. overtreffen, te boven gaan.
Zuvor verhandeln, f. zuvorsagen.
Zuvor verordnen, = verheben, v. a. verordneeren, voorbeschikken.
Zuvor warnen, v. a. van te voren, vooraf waarschuwen.
Zuvor wegnehmen, v. a. van te voren wegneemen.
Zuvor wissen, v. a. vooraf, van te voren weten.
Zuurtheilen, v. a. zuerkennen nach den Rechten, toewyzen, door vonnis toevoegen, of toeligenen.
Zuwachs, w. aanwas, vermeerderingen, byvoegzel.
Zuwachen, v. n. toewassen, aanwassen.
Zuwachungsrecht, n. aanwat, toeneeming, van 't recht, gezag.
Zuwaebringen, v. te wege brengen, nitregten, uitvoeren; f. Weg, Verschaffen, Auswirken.
Zuweilen, adv. zomwylen, zomtyds, by wylen.
Zuweissen, v. a. toewyzen.
Zuwenden, v. a. toewenden, toekeeren; sein Schiff irgend hin, zyn schip ergens heen sturen, stieren.
Zu wenig, adv. te weinig.
Zuwerfen, v. a. toewerpen; ein Grab, eine Grube, toedelfen, toedempen, toewerpen, toevullen een graf, een groeve.
Zuwickeln, v. a. toerollen, toevouwen.
Zuwiderlaufen, v. n. tegenloopen.
Zu wider sein, v. n. tegen zyn, tegen staan.
Zu willen sein, f. Willfahren.
Zuwinken, v. a. toewenken, = winken, toeknikken, met den kop, -het hoofd.
Zu wissen thun, v. a. eenem etwas, iemand iets doen weteen, bekend maaken.
Zuwoelven, v. a. toewelven.

Zuwort, n. een bywoord, adverbium.
Zuwünschen, v. a. toewenschen.
Zuwurf, m. een byvoegzel.
Zuzählen, v. a. toetellen.
Zuzahlen, f. zuzählen.
Zuzchiung, f. toerelling, het toetellen.
Zu Zeiten, f. zuweilen.
Zuziehen, v. a. toetrekken, toehaalen; die Thür, sie nach sich zuschlagen, de deur na zig toetrekken, toerukken, schielik na zig haalen, aanhaalen; jemand zu einem Rathschlag, haalen jemand tot een beraad; sich jemand's Hof zuziehen, jemand's baat of zynen hals haalen.
Zuziehung, f. toetrekking, zamentrekking, na zig toetrekking; overleg, beraad, aantrekking, raadpleeging; alles geschähe mit Zuziehung der Gemeinde, alles geschiedde, wierd gedaan met overleg der gemeente; mit Zuziehung deines Rath's, na wien raad geboord te hebben.
Zuzwicken, zutneipen, = pfeisen, = klemmen, v. n. toenyppen, prangen, = knellen.
Zwacken, v. a. knypen, nyppen; die Hauern, de hoeren willen.
Zwacker, m. neep, kneep, teken, dat na het nyppen over blyft.
Zwacker, m. roover, steeler, plonderaar, schraaper, beursluizer, menschenplaaeger.
Zwackerey, f. plundering, dievery, afpersing.
Zwackisch, adj. inhaalig, schraapagig, schraapzuchtig.
Zwackhänge, f. nyprang.
Zwagen, v. a. het hooft wasschen; einen ohne Laugen zwagen, jemand brauf doorneemen, lustig schrobben, schoon de metten wootleeren.
Zwagföbel, m. een vat, om het hooft te wasschen.
Zwaglange, f. loogwater, om het hooft te wasschen.
Zwang, m. dwang, geweld; Zwang brauchen, dwangmiddelen, geweld gebruiken; den Gesezen Zwang anthun, de wetten geweld aanloen.
Zwang, m. perssing, kruying, drukking, waan stoelgang, laagcevel, dwang tot stoelgang.
Zwangbrief, m. een brandbrief.
Zwangdienst, m. dwangdienst.
Zwänge, Zwinge, f. een fermoor, scherpe byl van verstaalt yzer.
Zwangbusig, adj. smal van boef, eng van hiel; zwangbusig werden, een smalen boef krygen, eng van boorn worden.
Zwangkauf, m. opkoop, alleenkop, monopolie.
Zwangsehen, n. een grondleen.
Zwangsling, m. benaauwing, perssing.
Zwanglos, adj. dwangloos, zonder dwang, onbedwongen.
Zwangmittel, n. dwangmiddel.
Zwangmühle, f. een dwangmolen, daar jemand genoodtaakt is, om op te laten maalzen.
Zwangesen, m. een dwangoven.
Zwangrecht, n. het dwang, of banrecht.
Zwangig, adj. twintig.
Zwanglaer, m. een van de twintig raaden te Venetien.

Zwangigdbrig,

Zwanzijsdicht, *adj.* twintigjaars, van twintig jaaren.
 zwanzigmahl, zwanzigmal, *adv.* twintigmaal.
 zwanzigt, *adj.* twintigste.
 zwar, *adv.* wel, vry; er ist zwar reich, by il wel ryk; es ist zwar wahr, aber, het is wel waar, maar.
 Zweck, *m.* pin, nageltje zonder kop; hdszener, eijzener Zweck, houtje, yzere pin.
 Zwecke, Wirbel an einem Saitenspiele, pinnen, werfels van een snaarspeltuig; Zweck, Abscheu, Ende, Ziel, doelpin, doelwit, oogmerk; einde, oogwit, eindedoel.
 zwecken, *v. a.* pinnen, valt pinnen, toepinnen, toepennen.
 zwecklein, *n.* een pinnetje, zwikje.
 zween, Zwen, *m.* Zwo, *f.* Zwen, *n.* twee; zween Widner, zwo Frauen, zwon Kinder, twee mannen, twee vrouwen, twee kinderen.
 zwehl, *m.* dweil, handdoek.
 zweifel, *m.* twyfel; in Zweifel stehen, stekelen, sigen, in twyfel staan, zyn; aus dem Zweifel helfen, den Zweifel benehmen, jemand mit zyn twyfel, of te regt, mit de doeling, uit den dut helpen; in Glaubenssachen zweifeln, in geloofzaaken waggelen, wankelen.
 zweifeldeutig, zweifelsinnig, *adj.* dubbelzinnig.
 zweifeler, zweifelsucht, zweifler, *m.* een twyfelaar, die twyfelt, een scepticus.
 zweifelt, *n.* het veranderlyk, onbestendig geluk.
 zweifelhast, *adj.* twyfelagtig; zweifelhafte Reden, Worte, dubbelzinnige woorden, reden.
 zweifelhaftig, *adj.* & *adv.* *f.* zweifelhaft.
 zweifelhaftigkeit, *f.* onzekerheid, dubbelzinnigheid, twyfelagtigheid.
 zweifelsmeinung, *f.* onzeker gevoelen.
 zweifelmuth, *m.* twyfel, *m.* een onbestendige, veranderlyke, wispeltuivige geest.
 zweifelmützig, *adj.* et *adv.* twyfelmoedig, ongeruit; diese Nachrichten machen mich ganz zweifelmützig, deze berichten, tydingen maaken my heel twyfelmoedig, ik weet niet, wat te doen of te besluit.
 zweifeln, *v. n.* twyfelen, dubben, in twyfel trekken.
 zweifelschluss, *m.* een onzeker besluit.
 zweifeln, *f.* : muth.
 zweifelsinnig, *f.* zweifeldeutig.
 zweifelsnote, *m.* zwaarigheid.
 zweifelsnoten, *m.* strik der liefde.
 zweifelsyna, *f.* *f.* Zweifel.
 zweifelswille, *m.* twyfeling, dubbing, onzekerheid, in 't geen men doen of laten moet.
 zweifelmilig, *adj.* twyfelmoedig, aarzeland, los, onzeker, in twyfel.
 zweifler, *m.* *f.* zweifeler.
 zweig, *m.* twyg, tak, telg, rank; du wirst auf keinen grünen Zweig kommen, gy ziele nooit geen geluk hebben; er ist von einem andern Zweige, by is van, uit eenen anderen tak, van eene andre stamlinie.
 zweigen, *v. a.* enten, griffelen, inzetteren.
 zweiger, *m.* enter, boometer.
 zweigelt, zweigig, *adj.* dat takken, zelgen, ranken heeft.
 zweigkunst, *f.* de entkunde, kunst, van te enten, - te griffelen.
 zweiglein, *n.* takje, rankje, telgje.

Zweilameffer, *n.* het entmes.
 Zweigriech, *n.* griffel, afgesneeden takje, scheutje van een boom in zyn groey, dat op een anderen boom gezet wordt.
 Zweigung, *f.* het enten, griffelen.
 Zweigwachs, *n.* het entwas, om rondom den griffel te leggen, te smeeren.
 Zwiel, *f.* Zwiel.
 Zwerch, *adj.* dwars, dwers, schuins, scheef.
 Zwerchart, *f.* een soort van byl, om dwars, schuins med te bakken.
 Zwerchbalk, *m.* een dwarsbalk.
 Zwerchbaum, *m.* een hamei, amcide, slagboom, hek voor de poort van eene stad, enz.
 Zwerchdurch, *adv.* dwars, midden door.
 Zwerche, *f.* schuinsheid, scheefheid.
 Zwerchfeld, *n.* *adv.* dwars door het veld, - land.
 Zwerchfell, *n.* dwarsvel, tusschen-, middelfchor, middelrif.
 Zwerchfinger, *m.* de breedte, wyde van een vinger, eene vingerbreedte.
 Zwerchnasse, *f.* eene dwarsstraat.
 Zwerchhand, *f.* de wyde, breedte van de hand.
 Zwerchholz, *n.* dwarshout, kruishout.
 Zwerchleite, *f.* *f.* Zwerchholz.
 Zwerchlinie, *f.* -strik, *m.* eene schuinse, doorgaande lyn, schuinse of dwarse lyn.
 Zwerchmauer, *f.* eene schuinse muur by de sluisen.
 Zwerchspad, *n.* dwarspad.
 Zwerchspeise, *f.* een dwarsluit.
 Zwerchspeiser, *m.* die op de dwarsluit, op de syfer speelt, een syfer, sluit.
 Zwerchs, *adv.* dwars, schuins; es gebet alle Zwerchs, het gaat niet zo 't behoort, 't loopt alles in het wild, - in 't vret.
 Zwerchjack, *m.* een knapzak, linne reiszak.
 Zwerchjattel, *m.* een vrouwezadel.
 Zwerchschuh, *m.* de breedte van een voet.
 Zwerchspanner, *m.* eene dwarse, schuinse lat.
 Zwerchspange, *m.* een schei-, slagboom.
 Zwerchstrich, *m.* *f.* Zwerchlinie.
 Zwerchstück, *n.* *f.* Zwerchholz.
 Zwerchwall, *m.* dwarse afsnyding, loopgraaven, gaanderij in eene drooge g'afte.
 Zwerchweg, *m.* dwarsweg, dwarse straat.
 Zwerg, *m.* Zwergin, *f.* dwerg, dwerginne; von einem Habue, Henne, von Menschen, een kricbaantje, -benmetje, van een manneken, van een vrouwenken.
 Zwergbaum, edumlein, Zwergpferdlein, *n.* dwerg-, laagboomtje, -paardje.
 Zwerggewächs, *n.* een dwerggewas.
 Zwergin, *f.* *f.* bey Zwerg, eene dwergin.
 Zwerglein, *n.* een dwe gje.
 Zwergpferdlein, *n.* *f.* Zwergbaum.
 Zwetsche, Zwetsche, *f.* eene wilde pruim, kwets.
 Zwetschen, Zwetschenbaum, *m.* een wilde pruimen-, kwetsenboom.
 Zwetschen, Zwetschengarten, *m.* een pruimenbogaard.
 Zwetschen, Zwetschenkern, *m.* pit van een pruimensteen.
 Zwetschen-, Zwetschentorte, *f.* eene pruimetaart.
 Zwetsche, *u. f. w.* *f.* Zwetsche, *u. f. w.*
 Zwen, *adj.* twee, *f.* zween; je zwen und zwen, met paaren; in zwen getheilet, in tweeen gedeeld.
 Zwenback, *m.* biscuit; *f.* Zwiack.

Zwenbackkammer, *f.* provisiekamer op een schip.
 Zwenblatt, *n.* tweeblad.
 Zwendcutia, *adj.* tweeduidig, dubbelzinnig.
 Zwendorn, *f.* Zwitter.
 Zwendrittel, drittelftück, *n.* een duijsche gulden, een stuk van 16 grossen.
 Zwenen, *sich, v. rec.* oneens, oneenig worden.
 Zwener, Zwenspenniger, *m.* een oortje.
 Zwenkeren, *adj.* tweederlei, tweeder hande.
 Zwenfack, -fältig, *adj.* & *adv.* tweevoudig, dubbel.
 Zwenfalter, *m.* witje, kapel.
 Zwenfältig, *f.* zwenfack.
 Zwenfältig, *adj.* tweeverwig.
 Zwenförmig, *adj.* van twee gedaantens.
 Zwenförmig, *adj.* tweevoetig.
 Zwenfacht, zwenfachtig, *adj.* van twee verdiepingen.
 Zwenfabelicht, zwenfabelig, *adj.* van twee gevels, dat twee gevels heeft.
 Zwenfalieteria, *adj.* tweeledig.
 Zwenfalschener, *m.* Zwengroschenstück, *n.* een stuk van twee grossen.
 Zwenfeller, *m.* een duit, twee penningen.
 Zwenförmig, *adj.* tweehoornig.
 Zwenhundert, *adv.* twee honderd.
 Zwenhundertmal, *adj.* twee honderd maal.
 Zwenjährlig, *adj.* tweejaars.
 Zwenkamp, *m.* tweevegt, lyfgevegt, tweekamp, tweeltryd.
 Zwenklang, -klinger, *f.* Zwenklaut.
 Zwenklypfig, *adj.* tweehoofdig, dat twee hoofden, koppen heeft; zwenklypfige aus, zwenklypfige Widuschen, *n.* de tweehoofdigte spier; zwenklypfige Schlinge, eene slang met twee koppen.
 Zwenklaut, -klang, -klinger, *m.* tweeklang, -klanker.
 Zwenkleibig, *adj.* tweelyvig, tweebuikig; zwenkleibiges Widuschen des Unterkinnbassens, de tweebuikige spier van de onderkaak.
 Zwenklotig, *adj.* van twee looden, van eene once.
 Zwenmahl, -mahlig, *adj.* zwenmal, *ic.*
 Zwenmal, *adv.* twee maal, twee reizen.
 Zwenmalig, *adj.* tweemaalig.
 Zwenmonatlich, *adj.* van twee maanden.
 Zwenpenniger, *f.* Zwener.
 Zwenpündig, *adj.* dat twee ponden weegt, van twee ponden; ein zwenpündiges Stück, een stuk van twee ponden.
 Zwenpöbel, *m.* een dubbele lyf, een uitstek.
 Zwenpöbelig, *adj.* tweefnydend; ein zwenpöbelig Schwert, een tweefnydend zwaard.
 Zwenpöbelig, *adj.* van twee voeten, dat de lengte van twee voeten heeft.
 Zwenpöbelig, *adj.* tweezins, dubbelzinnig.
 Zwenpöbel, *f.* Zwierracht.
 Zwenpöbelig, *adj.* in twee gekloofd, wat twee klooven heeft.
 Zwenpöbelig, *adj.* met twee paarden bespannen; ein zwenpöbeliger Wagen, een wagen met twee paaren bespannen, daar twee paaren voor zien.
 Zwenpöbel, *m.* een dubbele spits, een spise bumer.
 Zwenpöbelig, -zackig, *adj.* dat twee spitsen, punten, tanden heeft.
 Zwenpöbelig, *adj.* van twee stemmen.
 Zwenpöbelig,

Zweckloos, *adj.* van, met twee tronien, *-we-ens*.
 Zweckloos, *adj.* van twee trappen, dat twee trappen heeft.
 Zweckloos, *adj.* van twee uren.
 Zweckloos, *adj.* dat twee syllaben, lettergreepen heeft.
 Zwevendig, *adj.* van twee dagen, anderen dags.
 Zwevendig, *adv.* een tweeden.
 Zwevendig, *adv.* tweete.
 Zwevendig, *adv.* de tweede geboorene, het tweede kind.
 Zwevendig, *adv.* in twee verdeeld.
 Zwevendig, *adv.* dat twee torens heeft, met twee torens.
 Zwevendig, *f.* Zwiervracht.
 Zwevendig, *m.* een tweefprong, een weg, welke met twee paden nitloopt, op twee sporen nitkomt.
 Zwevendig, *f.* huwelyk met twee vrouwen op zenen zelfden tyt.
 Zwevendig, *adj.* zacht, zintig, *f.* zwevendig.
 Zwevendig, *adv.* zwevendig, geveind.
 Zwevendig, *f.* Zwiervracht, u. f. w.
 Zwevendig, *v. a.* een land voor de tweede maal bearbeiden, bebouwen.
 Zwevendig, *f.* ben Zwiervracht.
 Zwevendig, *m.* nyp, neep, kneel, kniep, knyp, prang; dem Draten, dem Kdie einen guten Zweck gegeben haben, 't gebrad, de kaas een vooden neepgegeven hebben; an denen Reben, een klauwre.
 Zwevendig, *m.* een fret, boor, om een vat op te dooren.
 Zwevendig, *m.* zwik, zwikje, tap, tapje van een vat; an einem Strumpfe, klink van een hoes; am Aermel eines Hemdes, geek van een hoesmouw; an einem Stragen, an einer Kuchenschärze, plooy, vout in een bes, in een kenkenshortelock.
 Zwevendig, *m.* een knevel, baard op de bovenzid.
 Zwevendig, *v. a.* klinken manken.
 Zwevendig, *v. a.* een stok, teenslag geeven.
 Zwevendig, *v. a.* nypen, knypen, klemmen, prangen, knellen.
 Zwevendig, *m.* een nyper, pranger.
 Zwevendig, *-rustje, f.* een stok, teentje, ryste, roedje.
 Zwevendig, *f.* een rosmolen; it. hulp, uitkomst.
 Zwevendig, *n.* een touwtje aan een geesfel, *-zweep*.
 Zwevendig, *f.* het nypen, klemmen, prangen.
 Zwevendig, *f.* nypang, knypang, knyper.
 Zwevendig, *n.* zingelen, n. nyper, nypertje.
 Zwevendig, *m.* zweebak, beschuit, biskuit.
 Zwevendig, *f.* uye, ajuin; einer Blume, bol van een bloem.
 Zwevendig, *land, n.* een ajuin-, uyebed, akker, land, daar ajuin, uye op staat, wast, groeit.
 Zwevendig, *f.* eene zuure, uyezous.
 Zwevendig, *m.* wisch met een zuure zout.
 Zwevendig, *m.* f. Zwiervracht.
 Zwevendig, *m.* een ajuinplanter, *-verkoop*.
 Zwevendig, *m.* reuk van uyen.
 Zwevendig, *n.* her uyengewas.
 Zwevendig, *n.* een bol van uyen.

Zwiebelland, *n.* f. Zwiebelbeek.
 Zwiebeln, *v. a.* plangen, farren.
 Zwiebelnaame, *m.* uye-, ajuinzaad.
 Zwiebelchale, *f.* uye-, ajuinshellen.
 Zwiebelkuppe, *f.* eene uyezous.
 Zwiebelwurzel, *f.* een bol van een uye-, ajuin.
 Zwiebrachen, *v. a.* voor de tweede maal omploegen; *f.* zwibrachen.
 Zwiedorn, *m.* f. Zwitter.
 Zwiefach, zwiefaltig, *f.* zwevfach.
 Zwiefelische, *f.* eene dubbeldde kars, kars aan makander gewassen.
 Zwiefpalt, *f.* Zwiervracht; Zwiefpalt stiften, twist vervooraaken; in Zwiefpalt, Zwiervracht leben, onenig leven.
 Zwiefpaltig, *adv.* onenig, ongelyk, niet overeenkomende.
 Zwieftracht, *f.* tweedragt, *-spalt, twist*.
 Zwieftracht, *f.* zwevfach.
 Zwiefalter, *f.* Zwiefalter.
 Zwiefel, *f.* Zwiebel, u. f. w.
 Zwiefel, *m.* zwilk, trielje, zwilg.
 Zwiefel, *adj.* zwilke, van zwilk, van trielje.
 Zwiefelweber, *m.* een rykemaaker, trieljeweever, weever van beddetyken.
 Zwiefel, *f.* Zwilch.
 Zwiefeling, *m.* tweeling.
 Zwiefelingsbruder, *m.* f. Zwiefeling.
 Zwiefelingskinder, *f.* f. Zwiefelingskinder.
 Zwiefelings, *tweelingen, Zodiacstecken, daar de zon in de Meymaand doorloopt.*
 Zwiefelingsweber, *f.* f. Zwiefeling.
 Zwiefelingsweber, *m.* eene dubbeldde streep.
 Zwiefel, *f.* Zwänge.
 Zwiefel, *v. a.* dwingen, nooden, noodzaaken; sich, etwas zu thun, dwingen, nooden iets te doen, tegen zyn bart, tegen de borst, met tegenheid, met dwang doen; seine Meinung zwingen, zwingen müssen, zyne natuurlyke gevoegenheid dwingen, inhouden, inhouden, zig moeten pyngzen, quellen, vermoegen.
 Zwiefel, *m.* dwinger, ruimte tusschen twee bolwerken.
 Zwiefel, *m.* f. Zwinger.
 Zwiefelinger, *m.* een navolger, aanhanger van Zwiefelius.
 Zwiefelmühle, *f.* f. Zwangmühle.
 Zwiefelstraube, *f.* spil in eene pers, klum, baak.
 Zwiefelstok, *m.* een houvaft.
 Zwiefelung, *f.* het dwingen, noodzaaken, geweld.
 Zwiefeln, *m.* tweern, twyn, garen.
 Zwiefeln, *v. a.* tweern, twynen.
 Zwiefeln, *adv.* van twyn, garen.
 Zwiefelraden, *f.* Zwiefelraden.
 Zwiefelrad, *f.* een streng garen.
 Zwiefelmühle, *f.* een twynmoolen.
 Zwiefelraden, *m.* een draad garen.
 Zwiefeln, *praepr.* ruffchen, onder; zwiefeln beyden reden, tusschen beide spreken, tusschen gaan; zwiefeln licht und Dunkel, tusschen licht en donker.
 Zwiefeln, *f.* eene rib, zolderstut.
 Zwiefeln, *f.* eene ruffchen, een ruffchenval.
 Zwiefeln durch, *adv.* tusschen door, tusschen beide.
 Zwiefeln durch rinnen, *v. n.* dwars doorloopen.
 Zwiefeln einlegen, *v. n.* tusschen inleggen.
 Zwiefeln einschneiden, *v. a.* tusschen inschniven.
 Zwiefeleneinschnidung, *f.* tusschen inschniving.

Zwiefeln, *v. a.* tusschen vlechten.
 Zwiefelgebäu, *n.* een gebouw, in het midden staande.
 Zwiefelengesang, *m.* een tuffenzang.
 Zwiefelengeduld, *f.* Zwiefelgeduld.
 Zwiefelentommen, *v. n.* tusschen-, tusschen beide komen.
 Zwiefelenduser, *m.* een tuffenlooper, die tusschen beide komt, handelt, op loopt.
 Zwiefeln legen, *v. a.* tusschen leggen, tusschen beide stellen, *-plantzen*; sich darzwischen legen, zyn gezag gebruiken, met zyne magt tusschen beide komen.
 Zwiefeln legen, *v. n.* tusschen beide leggen.
 Zwiefelmauer, *f.* tusschen-, scheid-, middelmuur.
 Zwiefeln mengen, *v. a.* innemen, tusschen beide mengen.
 Zwiefelnpeiler, *m.* een sturpylaar.
 Zwiefelnplatz, *m.* eene tuffenplaats, plaats tusschen beide.
 Zwiefelnraum, *m.* tuffenruimte, tuffenwyde.
 Zwiefelnraumlein, *n.* eene kleine ruimte, kleine spatie tusschen beide.
 Zwiefelnrede, *f.* tuffenrede, onrede, buitenrede, afwyking, uitweiding.
 Zwiefelnreden, *v. n.* in de rede vallen.
 Zwiefelnreich, *n.* een tuffenryk, de tyd tusschen den dood van den eenen, en de verkiezing van eenen anderen koning, enz.
 Zwiefelnruhe, *f.* tuffenpoos, tuffenpoozing, rust, stilstand, pauzeering.
 Zwiefelnruhe, *f.* tuffenpoo, tuffengeregt.
 Zwiefelnspiel, *n.* tuffenpoo.
 Zwiefelnspruch, *f.* Zwiefelnspruch.
 Zwiefelnstimme, *f.* hooge, contra-, of hooge stem.
 Zwiefelnstiege, *f.* diepte tusschen beide.
 Zwiefelnstuel, *n.* spruch, *m.* tuffenoordeel, *-vonnis, tuffenspraak*.
 Zwiefelnweite, *f.* f. Zwiefelnraum.
 Zwiefelnwert, *n.* een tuffenwerpzel, interjectie.
 Zwiefelnzeit, *f.* tuffenryd, *-poo*.
 Zwiefelnzand, *n.* gestagen zand.
 Zwiefeln, *f.* Zwiefeln.
 Zwiefeln, *adv.* onenig.
 Zwiefeln, *f.* zwevfachtig.
 Zwiefeln, *m.* twist, tweedragt, stryd, geschil, krakkeel.
 Zwiefeln, *m.* een verk van, in een boom.
 Zwiefeln, *v. n.* twiften, onenig zyn, krakkeelen.
 Zwiefeln, *m.* een twifter, krakkeeler.
 Zwiefeln, *f.* zwevfachtig.
 Zwiefelnheit, *f.* f. Zwiefeln.
 Zwiefelnheit, *m.* een twistappel, hyfaas.
 Zwiefelnheit, *f.* Zwiefelnheit.
 Zwiefelnheit, *f.* zwevfachtig.
 Zwiefelnheit, *v. n.* kwakkelen, kwetteren, van vogelen.
 Zwiefelnheit, *m.* manwyf, vrouwman, *balsman, balsvrouw*.
 Zwiefelnheit, *m.* porloor, tinerts.
 Zwiefelnheit, *f.* zwiefelnheit.
 Zwiefelnheit, *v. n.* blinken, glinsteren.
 Zwiefelnheit, *n.* het blinken, glinsteren.
 Zwiefelnheit, *f.* twee; *f.* zwiefeln.
 Zwiefelnheit, *adj.* twaalt.
 Zwiefelnheit, *n.* een gros, twaalf duzyn.
 Zwiefelnheit, *m.* een Apollid, voorganger.

Zwölfer, *w.* een van de twaalf raaien de Venetie.
Zwölfsach, *adj.* & *adv.* twaalfvrouwdig; **zwölfsach** *zusammen* legen, twaalfmaals zowwen, *toevonwen*.
Zwölfsichtrig, *adj.* twaalfjaarig, van twaalf jaaren.

Zwölfsmaht, *smal, adv.* twaalfmaals, -reizen.
Zwölfssetig, *adj.* twaalfhoekig, -kantig.
Zwölftel, *m.* het twaalfste part, -geleete.
Zwölftens, *adv.* zunn **zwölftens**, een twaalfden, voor de twaalfde maht, in de twaalfde plaats.
Zwölfter, *adj.* twaalfde.

Zoger, *f.* Ziger.
Zolander, *m.* een cilinder, rollteen, rolblok, langwerpig, rond lichaam; wie ein **Zolinder** der geftaltet, als een cilinder.
Zopertag, **Zopertage**, *f.* eene Cypersche kat.

A n h a n g

derer eigenen Namen der Personen, so wohl als Städte, Länder, Seen, Flüsse, und so weiter.

A A C H

A.

Aachen, *n.* Aken.
Aaber, *m.* een uit, van Aken.
Aar, *f.* de rivier, de Aar.
Abysinia, **Abysiniën**, *n.* Abissinie, koningryk in Africa.
Abysinier, *m.* een Abissinier.
Acarnanien, *n.* Acarnanie, eene provincie of geweest in Epirus, of gelyk men tegenwoordig zegt, Albanie.
Achajen, *n.* Achaje, een landschap in Griekenland.
Achajer, *m.* een Achajer.
Achelheit, *f.* Aaltje.
Adolph, *m.* Adolph, Adolphus.
Adrian, *m.* Adrianus, Adriaan.
Adriane, *f.* Adriana.
Adriantopel, *n.* Adrianopolen, eene stad in Thracia, nu Romania, onder 't gebied van den Turk.
Adrianus, *m.* Adrianus, by verkorting Janus.
Adriatisch Meer, *n.* de adriatische golf of zee.
Aepen, *n.* Egeë; egeïschs Meer, de egeïsche zee, de Archipel.
Aegidius, *m.* Egidius, Gillis, Jillis.
Aegypten, *f.* Egypten.
Aethiopiën, *n.* Ethiopiën, Negerland, een gedeelte van Africa, onder de gezegde tugtstreek.
Aethiopier, *m.* een Ethiopier, een Neger.
Etoliën, *n.* Etolie, landschap van Griekenland, grenzende aan Epirus.
Etolier, *m.* Etolienfer, uit Etolie.
Africa, *n.* Africa, een van de vier deelen der waereld.
Africaner, *m.* een Africaner, een uit, van Africa.
Africanerinn, *f.* eene vrouw uit Africa.
Africaansch, *adj.* africaansch, van Africa, dat tot Africa behoort, uit Africa is, komt.
Aglar, *n.* Aquileja, stad in Italie.
Ai, *n.* Aken in Provence.
Aloa, *n.* Albe, stad in Italie.
Albanien, *n.* Albanie, provincie van het Ottomannisch ryk, naby Dalmatie.
Albanier, *m.* een Albanier.
Albigenser, *m.* een Albigenser.
Albinus, *m.* Albinus.
Albrecht, *m.* Albertus, Albert.
Alcaier, **Alcair**, *n.* Cairo, hoofdstad van Egypten.

A A C H

Alcala, *n.* Alcala, stad in Spanien, in nieuw Castilien.
Alcantara, *n.* Alcantara, stad in Spanie.
Aleppo, *n.* Aleppo, stad.
Alexander, *m.* Alexander.
Alexandria, **Alexandrien**, *n.* Alexandria, stad in Egypten.
Alexandriener, *m.* een Alexandriener, een uit Alexandria.
Algarbien, *n.* Algarbie, koningryk in Portugal.
Algier, *n.* Algiers, stad.
Alicante, *n.* Alicante.
Alst, *f.* Alst.
Alpen, *m. pl.* Alpegebirge, -gebürge, *n.* de Alpen, alpiſche bergen, dewelke Italian van Frankryk, eenen gedeelte van Duitschland scheiden.
Alst, **Alst**, *n.* Aalst, stad in Vlaanderen.
Altrona, *n.* Altrona.
Amadeus, *m.* Amadeus.
Amalia, *f.* Amalia.
Ambrosius, *m.* Ambrosius.
America, *n.* America, een van de vier deelen der waereld.
Americaner, *m.* een Americaner.
Americanerinn, *f.* eene vrouw uit America.
Americaanisch, *adj.* van, uit, tot America behoorend.
Amiens, *n.* Amiens, stad.
Amsterdam, *n.* Amsterdam, Amsteldam.
Amsterdammer, *m.* een Amsterdammer, Amsteldammer.
Ancona, *n.* Ancona, stad in Italie.
Andalusien, *n.* Andalouzie, stad en ryk in Spanie.
Andreas, *m.* Andreas, Andries, Dries.
Angelica, *f.* Angelica, Engeltje.
Anna, *f.* Anna.
Annlein, **Annchen**, *n.* Antje, Annaatje.
Angers, *n.* Angiers, hoofdstad van de provincie Anjou in Frankryk.
Anjou, *n.* Anjou, hertogdom in Frankryk.
Anspach, *n.* Anspach, stad en land.
Antibe, *n.* Antibes, stad en haven in Provence.
Antillische Inseln, *f.* Antiles, voorste eilanden van 't Noorderamerica, karibische eilanden.
Antiochie, *f.* Antiochia, veele steden van dezen naam, de voornaamste legt in Syrie.

A A C H

Anton, **Antonius**, *m.* Antonius, Antoni, Theunis, Toon.
Antongen, *n.* Antoontje, Teunisje, Toontje.
Antonia, *f.* Antonia, Antonet, Teuntje.
Antonius, *f.* Anton.
Antorff, **Antwerpen**, *n.* Antwerpen, stad in Brabant.
Antorffer, **Antwerper**, *m.* een Antwerpenaaf.
Antwerpen, *f.* Antorff.
Antwerper, *f.* Antorffer.
Appenninischs Gebrtge, *n.* Appennyn, gebergte in Italie.
Apruzzo, *m.* landschap in Italien, Abruzzo.
Araber, *m.* een Arabier.
Araberinn, *f.* eene vrouw uit Arabie.
Arabien, *n.* Arabie; das wüste, glückselige Arabien, het woest, 't geakkig Arabie.
Araber, *m.* f. Araber.
Arabisch, *adj.* & *adv.* arabisch, van, uit Arabie; tot Arabie behoorend; die arabische Sprache, de arabische taal; arabisch reden, arabisch spreken; auf arabisch gekleidet seyn, op zyn arabisch gekleed gaan.
Arcadiën, *n.* Arcadie, landstreek in Peloponnesus.
Arcadier, *m.* een Arcadier.
Arcadisch, *adj.* van, uit Arcadie.
Archangel, *n.* Archangel, stad.
Ardenner Wald, *n.* Ardenne, bosch op de grenzen van Frankryk, Lotharingen en de Nederlanden.
Arles, *n.* Arles, stad in 't Narbonois Gaullen.
Armenie, *n.* Armenie, geweest in Asie, tusschen den berg Caucasus, en 't gebergte Taurus, strekkende van Cappadocie, tot de caspische zee.
Armenier, *m.* een Armenier.
Arnhem, *n.* Arnhem, stad in Gelderland.
Arno, *f.* Arne, Arno, rivier van Toscanen in Italien.
Arnold, *m.* Arnoldus, Arnout, Arend.
Arragonien, *n.* Arragonie, ryk in Spanie.
Arragonier, *m.* een Arragonier.
Arragonisch, *adj.* van, uit Arragonie.
Aras, **Arrois**, **Arrecht**, *n.* Arras, hoofdstad van Artois.
Asianer, *m.* f. Asier.
Asiatich, *adj.* van, uit Asie, tot Asie behoorend.
Asien, *n.* Asie, Asie, een van de vier deelen der bekende

der bekende wereld; dat Klein-Afien, klein Afie, Natolie.
 Afier, Afianer, *m. een uit, van Afie.*
 Afirien, *n. Assyrie, landfchap in groot Afie.*
 Afirier, *m. een Afirier.*
 Afirifch, *adj. afyrisch; die afyrische Monarchie, de afyrische Monarchie, alleenbeersching.*
 Afurien, *n. Asturie, ryk van Spanie, op den Oceaan.*
 Athen, *n. Atheen, Athenen, stad van Griekenland.*
 Athenenfer, *m. Athener, atheensfch burger, een man van het gebied van Athenen.*
 Athenienfch, *adj. athensfch, van, uit Athenen.*
 Atlas, *m. de berg Atlas in Mauritanie.*
 Atlantifch, *adj. atlantifch; dat atlantifche Meer, de atlantifche zee.*
 Utrecht, *f. Utraht.*
 Udenard, *n. Oldenaarde, stad.*
 Augsburg, *n. Augsburg, stad in Zwaben.*
 Augspurger, *m. een Augsburger, van, uit Augsburg.*
 Augspurgifch, *adj. augsburgfch; die augsburgifche Confeflion, de augsburgifche Confeflie, -belyenis.*
 Augustinus, *m. Augustinus, Augustyn.*
 Augustus, *m. Augustus.*
 Aurelia, *f. Aurelia.*
 Aurelius, *m. Aurelius.*
 Aurun, *n. Aurun, stad in Bourgonje.*
 Auxerre, *n. Auxerre, stad in Bourgondien.*
 Avignon, Avinton, *n. Avignon, stad in Provence.*

B.

Babel, Babilon, *n. Babel, stad in Mefopotamie, thans Bagdat genoemd.*
 Babilonien, *n. Babylonie.*
 Babilonier, *m. een Babylonier.*
 Babilonifch, *adj. babilonifch, uit Babylonie.*
 Baden, *n. Baden, stad in Duitschland, in 't markgraafffchap Baden.*
 Bajone, *n. Bajonne, stad in Guyenne.*
 Balduin, *m. Boudewyn.*
 Balthazar, Balthier, *m. Balthazar, Baltr.*
 Baltifche Meer, *n. de baltifche zee, de Belt, de Ooltzee.*
 Bamberg, *n. Bamberg, stad.*
 Bamberger, *m. een Bamberger, uit, van Bamberg.*
 Bambergifch, *adj. van, uit Bamberg, tot Bamberg behoorende.*
 Barbar, *m. een uit, van Barbarye.*
 Barbara, *f. Barbara, Barber.*
 Barbarye, *f. Barbarye, Barbarye, geweest van Africa aan de middelandsche zee.*
 Barcelona, *n. Barcelone, hoofdstad van Catalonie.*
 Barentz, *n. stad en markgraafffchap, Barentz.*
 Bartholomaeus, *m. Bartholomeus, Bart, Bartel.*
 Bazel, *n. Bazel, kanton en stad in Zwitserland.*
 Bafeler, *m. een uit, van Bazel.*
 Bafelfch, *adj. van, uit Bazel, tot Bazel behoorende.*
 Bafilus, *m. Bazilius.*
 Bafler, *f. Bafler.*
 Batavien, *n. Batavia, stad op 't Eiland Java.*

Bautzen, *n. Bautzen, stad in den Opperlausniz.*
 Bayer, *m. een uit, van Beyeren; die Bayern, de Beyerfchen.*
 Bayersfürst, *m. de Beyervorft.*
 Bayerifch, *adj. Beyerfch, van, uit, tot Beyeren behoorende.*
 Baderland, Bayern, *n. keurvorften-, en hertogdom Beyeren.*
 Belgrad, *n. Belgrado, Belgraden, stad in Nederhonyen.*
 Belt, *m. de Belt, de baltifche zee, f. Baltifche Meer.*
 Benedictus, *m. Benedictus.*
 Benevent, *n. Benevento, in het ryk van Napels.*
 Berg, Bergen, *n. Bergen in Henegouwen, in Noorwegen.*
 Bergen, Bergen op Zoom, *n. Bergen op den Zoom.*
 Berlin, *n. Berlyn, stad.*
 Bern, *n. stad, en kanton in Zwitserland.*
 Berner, *m. een uit, van Bern.*
 Bernhart, *m. Bernhard, Bernhardus, Bernart, Barend.*
 Bernhardina, *f. Bernardyn, Barentje.*
 Berry, *n. Berry, de hoofdstad van 't zelfde land.*
 Bethlehem, *n. Bethleem.*
 Beper, *u. f. w. i. Baper u. f. w.*
 Bingen, *n. Bingen, stad in Duitschland.*
 Binger, *m. een uit, van Bingen.*
 Bisanjon, Biant, *n. Belancon, stad in 't Fransch Comté.*
 Biscayen, *n. Biscaye, geweest van Navarre, digt by de zee.*
 Bifkater, *m. een Biscayer.*
 Bifkafch, *adj. van, uit Biscaye; die biskafifche Sprache, de biskafifche taal.*
 Blajus, *m. Blasius.*
 Bodenice, *f. het meir van Constants, dus genoemd, om dat het by Constants legt.*
 Böhym, Böhmer, *m. en Bohemer.*
 Böhmen, *n. Bohemen.*
 Böhmer, *f. Böhym.*
 Böhmer, *m. een boheemsche gros, waarvan 'er 30 eenen duitschen ryksdaler maaken.*
 Böhmfch, *adj. van, uit, tot Bohemen behoorende.*
 Bologna, *n. Boulogne, stad in Italie.*
 Bonn, *m. Bonn, stad in het keurvorftendom Keulen.*
 Bononien, *n. Bononien stad in Italie.*
 Brabant, *n. Brabant, proviucie van de Nederlanden.*
 Brabander, *m. een Brabander.*
 Brabandifch, *adj. brabantfch, van, uit Brabant.*
 Brandenburg, *n. Brandenburg, stad en keurvorftendom in Duitschland.*
 Brandenburger, *m. een uit, van Brandenburg, een Brandenburger.*
 Brandenburgifch, *adj. Brandenburgfch.*
 Brafflien, *n. Brazilie, uitgestrekt land in America.*
 Brafflianer, *m. en Brazilianer, uit, van Brafflien.*
 Brafflianifch, *adj. braziliaansfch, van, uit, tot Brazilie behoorende.*
 Braunschweig, *n. Bronfwik, stad en hertogdom van Nederfaxen.*
 Braunschweiger, *m. en uit, van Bronfwyk.*

Breda, *n. Breda, stad.*
 Breacon, *n. Briancon, stad in het Dauphiné.*
 Breifach, *n. stad in Brisgauw, Brisak.*
 Breifchau, *n. Brisgauw, proviucie van Duitschland.*
 Bremen, *n. Bremen, stad en hertogdom.*
 Bremer, *m. het pyreneifch gebergte.*
 Breifburg, *f. Breifburg.*
 Breiflau, *n. Breslau, stad.*
 Breiflauer, *m. een uit, van Breslau.*
 Brigitta, *f. Brigitta, Brigit.*
 Britannien, *n. Grof-Britannien, groot Britannien, Engeland, Schotland en Irland; Klein Britannien, klein Bretagne, proviucie van Vrankryk.*
 Britammer, *m. een man uit het fransch Bretagne.*
 Britannifch, *adj. uit, van Bretagne.*
 Brixen, *n. Bresse, stad en bisdom, van Venetie afbankelyk.*
 Brüg, *n. Brugge, stad in Vlaanderen.*
 Bruffel, *n. Brussel, stad in Brabant.*
 Bulgaren, *f. Bulgarien, n. Bulgare, neder Melie.*
 Burgund, *n. Bourgondien, hertogdom en proviucie in Vrankryk.*
 Burgunder, *m. een Bourgondier, uit, van Bourgondie.*
 Burgundifch, *adj. bourgondifch.*

C.

Cadix, *n. Kadix, stad.*
 Calabrefter, *m. een uit, van Calabrie.*
 Calabrie, *n. Calabrie, proviucie in het ryk van Napels.*
 Calais, Calck, *m. Calais, stad in Picardye.*
 Camerich, Cammerich, *n. Kameryk, stad in de Nederlanden.*
 Cammericher, *m. een uit, van Kameryk.*
 Cammertuch, *n. het kameryksdoek.*
 Canarien, *n. Canarie, een afrikaansfch eiland, een der gelukkige eilanden in de atlantifche zee, het welk zynen naam meeldeet, aan de andere eilanden, genaamd de Canarifche Eilanden.*
 Canarien, Canarifch, *adj. van, uit, Canarien; Canarienvin, -jufter, Canarienvyn, -zuiker; die Canarifche Infeln, Infeln, de canarifche eilanden.*
 Candia, Candien, *n. Canfie, stal op een eiland van denzelfden naam, in de middelandsche zee.*
 Cantelberg, Cantelbury, *hoofdstad Kantelberg, van 't gewezen ryk Kent, zetel van den aartsbifchop en primaat van Engeland.*
 Cantelberger, *m. een uit, van Cantelberg.*
 Cappadocien, *n. Cappadocie, landfchap in Afie, naar den kant van de Pontus Euxinus.*
 Cappadocier, *m. een Cappadocier.*
 Cappadocifch, *adj. van, uit Cappadocie.*
 Carl, *m. Karel, Carolus.*
 Carmel, *m. Karmel, een berg in Palestina.*
 Carthago, *n. Carthago, stad in Africa.*
 Carthagenenfer, *m. een Carthagenenfer, een uit, van Carthago.*
 Casal, *n. Casal, eene stad in het Montferrat in Italie.*
 Caspar, Casper, *m. Kaspar, Kasper.*
 Caspijch Meer, *n. de caspijche zee, in Aie.*

Casel

Cassel, *n.* Kassel, *stad* in Hessenkassel.
Castilianer, *m.* een Castiliaan, *een uit*, *van Castilie*.
Castilianisch, *adj.* van uit, tot Castilie behoorende.
Castilien, *n.* Castilien, *Ryk* in Spanie.
Catalonien, *n.* Catalonien, *Vorstendom* in Spanie.
Catalonier, *m.* een Catalonier.
Catalonisch, *adj.* van, uit, tot Catalonien behoorende.
Catharina, *f.* Catharina, Katharina, Kattryn, Kaat, Kaatje, Tryn, Tryntje.
Chaldea, **Chaldeerland**, *n.* Chaldea, Chaldeeuwen.
Chaldeer, *m.* een Chaldeeuw, Chaldeer.
Chaldeeisch, *adj.* Chaldeeuwfch.
Chalons, *n.* Chalons, *stad* op de Maine in Champagne.
Champagnen, *n.* Champagne, *gewest* in Vrankryk.
Champagnier, *m.* een uit, van Champagne.
Charleroy, *m.* Charleroy, *stad* in Henegouwen.
Chemnitz, *n.* Chemnitz, *stad*.
China, **Sina**, *n.* China, *een keizerryk* in Aſie.
Chinezer, *m.* een Chineeſe.
Chineſerinn, *f.* eene chineſiſche vrouw.
Chineſiſch, **Chiniſch**, *adj.* chineſiſch, *van uit China*; **Chineſiſch Porſellan**, *chineſiſch porſellein*.
Chio, *n.* Chio, *eiland* in de Archipelagus.
Chriſt, **Chriſtian**, *m.* Chriſtiaan, Korſtiaan.
Chriſtiana, *f.* Chriſtina, Kriſtina, Sryn, Srynſje.
Chriſtoph, *m.* Kriſtoffel, Stoffel.
Churland, *f.* Curland.
Cilicien, **Cilicie**, *p.* vincië in klein Aſie.
Clara, *f.* Clara, Klaartje.
Clasſen, *n.* Klaas, Klaasje.
Claudia, **Claudia**, **Claudina**.
Claudius, *m.* Claudius.
Clemens, *m.* Clemens, Clement.
Cleve, **Cleven**, *n.* Kleef; *stad* een hertogdom.
Coblentz, *n.* Coblents, *eene stad* in Duitschland, *tuffen Trier en Keulen*.
Coblenger, *m.* een uit, van Coblents.
Edlin, *n.* Keulen, *stad*, *aartsbisdom* en *keurvorſtendom* in Duitschland.
Eblner, *m.* een keulenaar.
Eblniſch, *adj.* Keulſch.
Compoſtel, *n.* Compoſtelle, *hoofſtad* van Galicie in Spanie.
Conimbrien, *n.* Conimbre, *stad* in Portugal.
Conrad, *m.* Coenraad, Koenraad, Court.
Conſtantinopel, *n.* Conſtantinopel, *hoofſtad* van Turkye.
Conſtantinopeliſtiner, *m.* een uit *Conſtantinopel*, een Conſtantinopolitaan.
Conſtantinopeliſtiſch, *adj.* van, uit, tot *Conſtantinopel* behoorend.
Conſtantinius, *m.* Conſtantyn.
Conſtans, **Coſtnig**, *n.* Conſtans, *vyſtad* in Duitschland, *in den zwabiſchen kreits*.
Coppenhagen, *n.* Koppenhagen, *hoofſtad* van Denemarken, *zetel* der koningen.
Corduba, *n.* Cordova, *stad* in Andalufen.
Corfu, *n.* Corfu, *eiland* tegen over Calabrie.
Corinthus, *n.* Corinthus, Corinthen, *stad* van Griekenland.

Corinthier, *m.* een Corinthier, *uit*, *van Corinthen*.
Cornelia, *f.* Cornelia, Neeltje.
Cornelius, *m.* Cornelius, Cornelis, Knelis, Kees.
Corſer, *m.* een uit, van Corſica.
Corſica, *n.* Corſica, *eiland* in de Toſcaanſe zee.
Cortrich, *n.* Kortryk, *stad* in Vlaanderen.
Cosinus, *m.* Cosmus.
Coſtnig, *f.* Conſtans.
Coſtnizer See, *f.* de zee bet meer van, by Conſtans.
Cracau, *f.* Krakau.
Creta, *n.* Creta, Kreta, *eiland*.
Cretenſer, *m.* Cretenſer, *van*, *uit Creta*.
Crispinus, *m.* Crispinus, Kriſpyn.
Croatien, *n.* Croatien, *ryk*, in Hongarye *ingelyſt*.
Croatt, **Croat**, **Krabort**, *m.* een Croaat.
Curland, *n.* Kourland, Courland, *hertogdom* van Livonie.
Cypern, *n.* Cyprus, *eiland* van Aſie, *in de middelandſche zee*.
Cyriacus, *m.* Cyriacus.

D.

Dalmatten, *f.* Dalmatie, *gelegen* by de golf van Venetie.
Dalmatier, *m.* een Dalmatier.
Dalmatiſch, *adj.* van, uit Dalmatie.
Damaſcener, *m.* een uit, van Damascus.
Damaſcus, *m.* Damascus, thans, Scham, *stad* van Syrie.
Dane, *f.* Dännemärker.
Dannemart, **Dennemart**, *n.* Denemarken, *ryk* in 't Noorden van Europa.
Dännemärker, **Däne**, *m.* een Deen.
Dännemärkiſch, **Däniſch**, *adj.* van, uit Denemarken, deenſch.
Danſig, *n.* Dantsck, *stad* in Pruiffen.
Delphiat, *n.* Dauphiné, *gewest* in Vrankryk.
Delph, *n.* Delphos, en Delft.
Deſiderius, *m.* Deſiderius, Deſideer.
Deventer, *n.* Deventer, *stad* der Nederlanden, *in de provincie* Overyſſel.
Diedenhoven, *n.* Diedenhoven, *stad* in 't hertogdom Luxemburg.
Diederich, *m.* Diederik, Dirk.
Dionyſia, *f.* Dionyſia.
Dionyſius, *m.* Dionyſius, Dionys.
Dnieper, *m.* Dnieper, Nieper, *rivier* in Ruſland, *van Schyrhie, of Sarmatie*.
Dominicus, *m.* Dominicus.
Donau, *m.* Donauw, *grote rivier* in Hoogduitschland.
Dordrecht, *f.* Dort.
Dornick, *n.* Dornik, *stad* in Vlaanderen.
Dorothea, *f.* Dorothea, Doortje.
Dort, **Dortrecht**, *n.* Dordrecht, Dordrecht, Dord, *stad* in Zuidholland.
Dovay, *n.* Dovay, *stad* in 't graafſchap van Vlaanderen.
Dresden, *n.* Dresden, *stad* van Meiſſen.
Dublin, *n.* Dublin, *hoofſtad* van Irland.
Dünkercken, *n.* Duinkerken, *stad* in Vlaanderen.
Dunſbach, *n.* Dunſbach, *stad* in het marguiſaat

Düſſeldorf, *n.* Duſſeldorp, *stad*.
Düſſeldorfer, *een uit*, *van Düſſeldorp*.

E.

Ebro, *m.* Iber, *rivier* in Spanie.
Edam, *n.* Edam, *stad* in Noordholland.
Edenburg, **Edinburg**, *n.* Edenburg, *hoofſtad* van Schotland.
Eduart, *m.* Eduart, Eduardus.
Eger, *n.* Egra, *stad* in Bohemen.
Egidius, *m.* ſ. Regidius.
Egypten, *n.* Egypten, *ryk* van Aſie.
Egyptier, *m.* een Egyptenaar.
Egyptiſch, *adj.* egyptiſch, *van*, *uit Egypten*.
Eiſenach, *n.* Eiſenach, *stad* van Thüringen.
Elbe, **Elbe**, *f.* Elve, *rivier* in Duitschland.
Eiſland, *n.* Yſland.
Eiſmeer, *n.* de Yſzee.
Eliaſ, *m.* Elias.
Elisabeth, *f.* Eliſabet, Lysbet, Lysje.
Elſas, *n.* Elſas, *provincie* van Duitschland.
Elſaſer, *m.* een van, uit den Elſas.
Elſaſiſch, *adj.* van, uit, tot den Elſas behoorende.
Emden, *n.* Emden, *stad* in Ooſtverriesland.
Emmerich, *n.* Emmerik, *stad* in het hertogdom Kleef.
Emſ, *m.* de Eems, *rivier* in Duitschland.
Engeland, **Engelland**, *n.* Engeland, *koningryk*, *een gedeelte* van Groot Brittanie.
Engeländer, **Engelländer**, *m.* een Engelman.
Engeländerinn, **Engelländerinn**, *f.* eene Engeliſche vrouw.
Engeländiſch, **Engelländiſch**, **Engliſch**, *adj.* Engeliſch, *van*, *uit*, *tot Engeland* behoorende; *deſe engeliſche Sprache, de engeliſche taal, ſpraak; enſliſch Zinn, engeliſch tin*.
Epheser, *f.* Epheſier.
Epheſien, *n.* Ephezus, Ephezen, *stad* in Griekenland.
Epheſier, **Epheſer**, *m.* een Ephezer, Ephezier.
Erasmus, *m.* Erasmus.
Erfurt, **Erfurt**, *n.* Erfurt, *stad* van Thüringen.
Erlangen, *n.* Erlangen, *stad* in Frankenland.
Ernſt, *m.* Erneſtus, Ernſt.
Elſther, *f.* Elſther, Heſje.
Eſtingen, *n.* Eſtingen, *stad* van Zwaben.
Eſajas, *m.* Ezajas.
Erna, *m.* de berg Erna in Sicilie.
Eſch, *m.* de Adeze, *rivier* in Italiën.
Eucharitus, *m.* Eucharitus.
Euphemia, *f.* Euphemia.
Euphrat, *m.* Euphrates, Euphraat, *rivier* in Meſopotamie.
Europa, *m.* Europa, *een van de vier waerelddeelen*.
Europeer, **Europeer**, *m.* een Europeer, Europeer, *in Europa* geboortig.
Europeſch, **Europeiſch**, *adj.* van, uit, tot Europa behoorende.
Eufebius, *m.* Eufebius.
Eustachius, *m.* Eustachius.
Everhart, *m.* Everhardus, Evert.

F.

Fabricius, *m.* Fabricius.
Ferrara, *n.* Ferrare, *stad* en *hertogdom* in Italië.

Finne, *m.* f. Finnländer.
 Finnisch, *f.* Finnländisch.
 Finmland, *n.* Finland, provincie van Zweeden.
 Finnländer, *m.* een uit, van Finland.
 Finnländisch, *f.* Finnisch, *adj.* van, uit, tot Finland behoorende.
 Flander, *m.* een Vlaming.
 Vlaanderen, *n.* Vlaanderen, provincie van de Nederlanden.
 Vlaandisch, *adj.* vlaamsch.
 Vlissingen, *n.* Vlissingen, stad in Zeeland.
 Florentiner, *m.* een uit Florence.
 Florentinus, *m.* Florentinus, Florus.
 Florens, *n.* Florence, hoofdstad van 't groot-herzogdom Toskanen.
 Florida, *n.* Florida, land in 't Noorderamerica, zo genaamt, om dat het door de Spanjaarden op Palmzondag ontdekt is.
 Francisca, *f.* Francisca, Francina, Francynje.
 Franciscus, *m.* Franciscus, Frans.
 Franck, Francke, *m.* een Frank, uit Frankland.
 Francken, Franckenland, *n.* Frankenland, provincie en kreis in Duitschland.
 Franckenthal, *n.* Frankendaal, stad in de Nederpalts in Duitschland.
 Frankfurt, *n.* am Main, Frankfurt, Frankfort aan den Main, Frankfurt am den Oder, stad van het keurvorstendom Brandenburg.
 Frankfurter, *m.* een uit Frankfurt.
 Fransch, *adj.* van, uit Frankland.
 Franckryck, *n.* Frankryk, koningryk.
 Frans, *f.* Franciscus.
 Fransgen, *n.* Fransje, Francynje.
 Frangine, *f.* Francisca.
 Fransee, *m.* een Fransman.
 Fransje, *f.* een fransche vrouw.
 Fransch, *adj.* & *adv.* fransch, uit, van Frankryk.
 Freiburg, *n.* Freiburg, stad in den Elzas.
 Friaul, *n.* Friouli, landstreek in Italie, onder 't gebied van Venetie.
 Friedrick, *m.* Frederik, Fredrik, Freerik.
 Friedrickstadt, *n.* Frederikstad, in Holstein.
 Fries, *f.* Friesländer.
 Friesch, *f.* Friesländisch.
 Friesland, *n.* Vriesland, provincie van de verëenigde Nederlanden.
 Friesländer, Fries, *m.* Vries.
 Friesländisch, Friesch, *adj.* vriesch, van, uit Friesland.
 Fulda, *n.* Fulda, stad van Duitschland, in den opperynschen kreis.

G.

Galater, *m.* Galatier, een uit Galatie.
 Galatie, *n.* Galatie, stad en landstreek in klein Ase.
 Galilda, *n.* Galileën, noordelyk gewest in Asten.
 Galilder, *m.* een Galileër.
 Galidisch, *adj.* galileisch, van, uit Galilea.
 Gall, Gallen, *f.* Sanct Gallen.
 Gallien, *n.* Gallie, Gallie, ryk van Spanie, op den Ocean.
 Gallische Sprache, *f.* de oude fransche spraaktaal.
 Ganges, *m.* Ganges, rivier in Indie.

Garonne, *f.* de rivier de Rhone.
 Gasconien, *n.* Gasconje, land, tusschen de vee, de Pyreneën, en de rivier de Garonne of de Rhone.
 Gasconier, *m.* een Gasconjer, Gaskon.
 Gasconierinn, *f.* eene vrouw uit Gasconje.
 Gasconisch, *a.* die gasconische Mundart, de gasconische uitspraak.
 Gasconier, *f.* Gasconier.
 Gelderer, *m.* een geldersch man.
 Gelderland, Geldern, *n.* Gelderland, provincie van de verëenigde Nederlanden.
 Geldern, *n.* de stad Gelder.
 Genev, Genf, Geneva, stad in Zwitserland.
 Genfer, *m.* een Genever, van, uit Geneve.
 Genfersee, *f.* het meer van Geneve.
 Gent, *n.* Gent, stad in Vlaanderen.
 Genter, *m.* een Gentenaar.
 Genua, *n.* Genua, stad een gemeenebest in de middellandsche zee.
 Genuer, *m.* een Genues, van, uit Genua.
 Genuesch, *adj.* genuesch, van, uit, tot Genua behoorende.
 George, Gbrge, *m.* Georgins, Joris, Jurrie, Jurriaan.
 Geraw, *m.* Geraw, landstreek en stad in Duitschland.
 Gerhart, *m.* Gerhard, Gerhardus, Gerret, Gerit, Geert.
 Germanus, *m.* Germanus.
 Gervasius, *m.* Gervasius.
 Giesen, *n.* Giesen, stad in Duitschland.
 Goa, *n.* Goa, stad van Aste, in Oostindien.
 Goch, Gog, *n.* Goch, Gog, stad in 't ber- roeddom Kleeft.
 Glaris, *n.* Glaris, een der mindere kantons in Zwitserland.
 Glogau, *n.* Glogau, stad.
 Gorkum, *n.* Gorkom, Gorinchem, stad in Zuidholland.
 Gotthand, *n.* Gotthand, een gedeelte van Zweeden.
 Gotthänder, *m.* ein uit, van Gotthand.
 Gorae, *f.* Gorae.
 Gottfried, *m.* Godfried, Godefried, Gouert.
 Gorha, *n.* Gorha, stad.
 Granada, Granata, *n.* Granade, hoofdstad van 't ryk van den naam in Spanie.
 Gratz, *n.* Gratz, stad in Duitschland, hoofdstad van Siermark.
 Graue, *n.* de Graaf, stad in Nederland.
 Graubünden, *n.* Grauwbunderland in Zwitserland.
 Graubünder, *m.* de Grauwbunders.
 Graubünderisch, *adj.* van, uit Grauwbunderland.
 Gravenhaag, *n.* 's Gravenhaag, den Haag, open plaats, vergaderplaats der Staaten van Holland, en der algemeene Staaten van de verëenigde Nederlanden, de zetel des Erffstadouders van het verëenigd Nederland.
 Gregorianischer Kalender, *m.* de Gregoriaansche styl, -almanak.
 Gregorius, *m.* Gregorius.
 Grenobel, *n.* Grenoble, hoofdstad van het Dauphiné.
 Gretchen, *n.* Grietje.
 Grevelingen, *n.* Grevelingen, stad van Vlaanderen.
 Griech, *m.* een Griek.

Griekenland, *n.* Griekenland.
 Grieksch, *adj.* grieks, grieksch.
 Griekschweiffenburg, *n.* Griekswieffenburg, Belgrado, stad van Hongarye.
 Grönningen, *n.* Groningen, stad en provincie der verëenigde Nederlanden.
 Grönländ, *n.* Groenland.
 Grösbritannien, *f.* Britanniën.
 Gröspolen, *n.* groot Polen.
 Grypswald, *n.* Grypswald, stad.
 Gülich, *f.* Jillich.
 Guntber, *m.* Gunther.
 Gustav, *m.* Gustavus, Gust.

H.

Haag, Hag, *f.* Gravenhaag.
 Hagenau, *n.* Hagenou, stad in den Nederlanden.
 Halberstadt, *n.* Halberstad, stad in Duitschland.
 Hall, *n.* Hall in Saxen, Zwaben, Tirol.
 Hamburg, *vrye stad* in Duitschland in Niedersachsen.
 Hamburger, *n.* een Hamburger.
 Hanau, *n.* Hanau, stad.
 Hanauer, *m.* een uit, van Hanau.
 Hannover, *w.* Hannover, stad van 't ber- roeddom en keurvorstendom in Duitschland.
 Hannoveraner, Hannoverer, *m.* een uit, van Hannover.
 Hans, *m.* Jan.
 Hanseestadt, *f.* eene Hanzevrystad.
 Harlem, *n.* Harlem, stad in Holland.
 Hebrder, *m.* een Hebreuw, Jood.
 Hebrdich, *adj.* hebreuwisch, joodsch.
 Hecla, *m.* Hecla, vuurspawende Berg.
 Heermann, Hermann, *m.* Hermannus, Her- men.
 Heidelberg, *m.* Heidelberg, hoofdstad in 't keurvorstendom van de Palts in Duitschland.
 Heidelberger, *m.* een uit, van Heidelberg, een Heidelberger.
 Heilbrunn, *n.* Heilbron, stad.
 Heinrich, *n.* Hendrik, Hendricus, Hein.
 Helena, *f.* Helena, Lena, Leentje, Lynje.
 Hennegau, *n.* Henegouwen, gewest in de Spaanse Nederlanden.
 Hermann, *f.* Hermann.
 Herzogenbusch, *n.* 't Herzogenbosch, stad van Staatsbrabant.
 Hess, Hesse, *m.* een Hes, uit, van Hessen.
 Hessen, Hessenland, *n.* Hessen, provincie van Duitschland, aan den Benedembyn.
 Hessisch, *adj.* van, uit Hessen.
 Hetrurken, *n.* Hetrurie, grootberzogdom in Italien, thans Toskanen.
 Hieronymus, *n.* Hieronymus, Jeronimus.
 Hilarius, *n.* Hilarius.
 Hildesheim, *n.* stad Hildesheim.
 Hildesheimer, *m.* een van, uit Hildesheim.
 Hinterpommern, *n.* Agter, Oostpommern.
 Hispanien, *f.* Spanien.
 Hof, *n.* (Stad am) Stad aan Hof.
 Holland, *n.* Holland, verëenigde provincie der Nederlanden.
 Holländer, *m.* een Hollander.
 Holländerinn, *f.* Hollanderin, hollandsche vrouw.
 Hollandisch, *adj.* hollandsch, van, uit Hol- land.

Holftein, *n.* Holstein, *hertogdom*.
 Holfteiner, *n.* een uit, van Holftein.
 Holfteiniſch, *adj.* van, uit, tot Holftein behoorende.
 Hugenott, *m.* een Hugenot, naam aan hen in Vrankryk gegeven, die den hervormden Godsdienst beleeden.
 Hugo, *m.* Hugo, Huig.
 Humprecht, *m.* Hubert, Huibert.
 Hongaarn, *f.* Ungarn.
 Hyrcanien, *n.* Hyrkanie, gewest in Perzie.

J.

Jacob, *m.* Jacob, Jacobus, Jaap, Japik.
 Jacobine, *f.* Jacoba, Jaapie, Japikje.
 Japan, Japan, Japanien, *n.* Japan, Japon, land in Aſie.
 Japonier, *m.* een uit, van Japan.
 Jonien, *n.* het land Icomien.
 Jeno, *n.* Jena, stad.
 Jeremias, *m.* Jeremias.
 Jericho, *n.* Jericho.
 Jeruzalem, *n.* Jeruzalem, de hoofdstad van Judea.
 Jgnatius, *m.* Ignatius.
 Illyrien, *n.* land Illyrien.
 Indianer, *m.* een Indiaan.
 Indianiſch, *adj.* indisch, van, uit Indien.
 Inden, *n.* Indien; Iſtanden, Ooſtindien in Aſie; Weſtindien, Weſtindien in America.
 Indiſch, *adj.* f. indisch.
 Indus, *m.* Indus, rivier in Indie.
 Ingermannland, *n.* Ingermerland, provincie van Zweeden.
 Inna, *m.* de rivier Inn.
 Innocentius, *m.* Innocentius.
 Inſpruch, *n.* Inſpruk, stad in Tyrol.
 Johann, Johannes, *m.* Johannes, Jan.
 Johanna, *f.* Johanna.
 Johannchen, *n.* Jannetje.
 Johannes, *f.* Johanni.
 Jorck, *n.* Jork, stad.
 Jordan, *m.* de rivier de Jordaan.
 Iperen, *n.* Iperen, stad in Vlaanderen.
 Irre, *f.* Ierland.
 Iriſch, *f.* Ierlandiſch.
 Ierland, *n.* Irland, gedeelte van Grootbritanniën.
 Ierlander, Irre, *m.* een Ier, Irlander.
 Ierlandiſch, *adj.* Ierſch, van, uit Irland.
 Iſabelle, *f.* Iſabel, Iſabella.
 Iſel, *m.* de Iſel, rivier in Nederland.
 Iſer, *m.* Iſer, een vloed, door 't Dauphiné loopend.
 Iſland, *n.* Ysland, een eiland in de Noordzee.
 Iſpahan, *n.* Iſpahan, hoofdstad van Perzie.
 Iſtrien, *n.* Iſtrie, gewest in Italie.
 Italien, *n.* Italie.
 Italiener, *m.* een Italiaan.
 Italieniſch, *adj.* italiaanſch.
 Jod, *m.* een Jood, Hebreeuw.
 Jodiſch, *adj.* joodſch, hebreeuwſch.
 Juddiſchland, *n.* Judea, het joodſche land, Palestina.
 Julia, *f.* Julia.
 Juliana, *f.* Juliana.
 Juliaſingen, Zulchen, *n.* Juliaantje.
 Julianus, *m.* Julianus.
 Julich, Gulik, *n.* Gulik, stad en hertogdom van Duitschland, in den weſtfaalſchen kreits.

Jüſſcher Pand, *n.* Gulikerland.
 Julius, *m.* Julius.
 Jutina, *f.* Jutina.
 Juſtinus, *m.* Juſtus, Jooff.
 Jütland, *n.* Jütland, gewest van Denemarken.
 Jütlander, *m.* een Jut, uit, van Jütland.

K.

Kärnten, *n.* Kernten, hertogdom in Duitschland, in den oosterrykſchen kreits.
 Kaſſel, *f.* Caſſel.
 Käſtchen, *n.* Käſte, Pette, *f.* kaatje.
 Keizerswerth, *n.* Keizersweert, stad.
 Kleinpolen, *n.* hoog Polen.
 Klingenberg, *n.* Klingenburg, stad in Frankeland.
 Königsberg, *n.* Koningsbergen, stad.
 Kopenhagen, *f.* Coppenhagen.
 Krabat, *f.* Croat.
 Krakau, Cracau, *n.* Krakouw, hoofdstad van Polen.

L.

Lacedemonien, *v.* Lacedemon, stad in Peloponnesus.
 Lacedemonier, *m.* een Lacedemonier.
 Lamprecht, *n.* Lambertus, Lambert, Lambert.
 Lancaſter, *n.* stad en hertogdom Lancaſter in Engeland.
 Landſhut, *n.* Landshut, stad.
 Languedoc, *n.* Languedok, land.
 Laodicea, *n.* Laodicea, stad.
 Lappe, *f.* Lappländer.
 Lappland, *n.* Lapland, provincie van Zweeden.
 Lappländer, Lappe, *m.* een Laplander.
 Laurent, *m.* Laurentius, Laurens.
 Laureto, Pereto, *n.* Loreto, ſtedken in Italie.
 Lauſig, Lauſitz, *n.* Lausnits, provincie van Duitschland, naby Saxon.
 Lauſiger, Lauſitziger, *m.* een uit, van den Lausnits.
 Lazarus, *m.* Lazarus.
 Lek, Leck, *m.* de rivier de Lek.
 Leiden, *n.* Leiden, Leyden, stad in Zuidholland.
 Leipzig, *n.* Leipzig, stad in Meiſſen.
 Leipziger, *m.* Leipziger, van, uit Leipzig.
 Leenten, *n.* Leentje, Magdeleentje.
 Leon, *n.* Leon, stad en ryk in Spanje.
 Leonhard, *m.* Leonhardus, Leonardus, Leendert, Leen.
 Leonore, *f.* Leonora, Leonoor.
 Lybien, *n.* Lybie, land in Africa by Egypten.
 Lyſland, *n.* Lyſland, provincie van 't ryk Zweden.
 Lyſlander, *m.* een Lyſlander.
 Lyſlandiſch, *adj.* van, uit, tot Lyſland behoorende.
 Lignitz, *n.* Lignits.
 Lima, *n.* Lima, stad in Zuidamerica, hoofdstad van Peru.
 Limburg, *n.* Limburg, stad.
 Lion, *f.* Lyon.
 Lipſtadt, *n.* Lipſtad.
 Liſſoben, Liſſabon, *n.* Liſſabon, hoofdstad van Portugal.
 Liſſigen, *n.* Leisje, Lysje.

Lithau, Lithauen, *n.* Lithauwen, hertogdom, een gedeelte van Polen.
 Lithauer, *m.* een Lithauer.
 Lithauſch, *adj.* van, uit, tot Lithauwen behoorende.
 Livorno, *n.* Livorno, stad.
 Loſn, *n.* de Laan, rivier in Duitschland.
 Loir, *f.* Lbr.
 Lombarder, *m.* een Longebaard, Lombardyer.
 Lombardes, *f.* Lombardye, gewest in Italie.
 Lombardiſch, *adj.* van, uit Lombardye.
 Londen, Londen, *n.* Londen, de hoofdstad van Engeland.
 Loire, Loir, *f.* Loire, eene van de vier voornaamſte rivieren in Vrankryk.
 Lorens, *m.* f. Laurent.
 Lorenze, *f.* Laurentia.
 Loreto, *f.* Laureto.
 Lotharius, *m.* Lotharius.
 Lotbringen, *n.* Lotteringen, hertogdom tuſſen Vrankryk en Duitschland.
 Lotbringer, *m.* een uit, van Lotteringen.
 Lotbringiſch, *adj.* van, uit, tot Lotteringen behoorende.
 Louven, *n.* Leuven, stad van Brabant.
 Lovia, *f.* Lovia.
 Loviſgen, *n.* Lovisje.
 Lubek, *n.* Lubek, stad in de Nederſaxiſchen kreits.
 Lubeker, *m.* een uit, van Lubek.
 Lublin, *n.* Lublin, stad in Polen.
 Lucas, *m.* Lucas.
 Lucca, *n.* Lucca, stad en Republiek.
 Lucerne, *n.* Lucerne, hoofdstad van 't Zwitſerſch kanton van dienſelſden naam.
 Lucerner, *m.* een Lucerner, van, uit Lucerne.
 Lucerniſch, *adj.* van, uit, tot Lucerne behoorende.
 Luik, *f.* Lüttich.
 Luiker, *m.* een Luikenaar.
 Lucretia, *f.* Lucretia.
 Lucretius, *m.* Lucretius.
 Ludgen, *f.* Lovisgen.
 Ludwig, Ludwig, *m.* Lodewyk.
 Luneburg, *n.* Lüneburg, hoofdstad van 't hertogdom van dienſelſden naam.
 Lüttich, Luik, *m.* Luik, stad, bisdom en prinsdom in Duitschland, in den weſtfaalſchen kreits.
 Lütticher, *m.* een Luikenaar.
 Lüneburg, Lüneburg, Lurenburg, *n.* Luxemburg, stad en hertogdom van dienſelſden naam in de Nederlanden.
 Lycie, *n.* Lycie, gewest in klein Aſie.
 Lyon, *n.* Lyons, stad in Vrankryk.
 Lyoner, *m.* een uit, van Lyons.
 Lyoniſch, *adj.* van, uit, tot Lyons behoorende.

M.

Maas, *f.* Maas, rivier in de Nederlanden.
 Macedonien, *n.* Macedonie, gedeelte van Griekenland.
 Macedonier, *m.* een Macedonier.
 Macedoniſch, *adj.* macedoniſch, van, uit Macedonie.
 Madera, *n.* Madere, eiland van Africa in den Oceaan.
 Madrid, *n.* Madrid, stad in Nieuwkaſtilie, hoofdstad van Spanje.

Madriter,

Madritter, *m.* een uit, van *Madrid*.
Magdalena, *f.* Magdalena.
Magdeburg, *n.* Maagdenburg, aartsbisdom-lyke stad van Duitschland, in Nederlaxen.
Magblengen, *n.* Leentje, Magdeleentje.
Madre, *f.* Madrer.
Madren, *n.* Moravie.
Madrer, *m.* een Moravier.
Madrisch, *adj.* van, uit *Moravie*.
Mains, **Mayns**, *n.* Ments, stad en keurvorstendom van Duitschland.
Mainsger, **Maynsger**, *m.* een uit, van *Ments*.
Mainsisch, **maynsich**, *adj.* van, uit, tot *Ments* behoorende.
Majorca, *n.* Majorca, eiland van Spanje in de middellandsche zee.
Malabarien, *n.* Malabar, gewest in Oostindien.
Malabarier, *m.* de Malabaaren.
Malta, *n.* Malta, eiland tusschen Africa en Sicilie, in de middellandsche zee.
Maltheser, *m.* een Maltheeser, Maltezer; maltheser Ritters, een ridder van Malta.
Manchester, *n.* Manchester, stad in Engeland.
Manheim, *n.* Manheim, stad.
Manheimer, *m.* een uit, van *Manheim*.
Mansfeld, *n.* Mansfeld, stad in Duitschland, in den oppersaxischen kreits, en 't hoofd van het graafschap van den zelfden naam.
Mantua, *n.* Mantua, stad in Italie.
Mantuaner, *m.* een uit, van *Mantua*.
Mantuanisch, *adj.* van, uit *Mantua*.
Marburg, *n.* Marburg, stad in Hessen.
Marck, *f.* het graafschap Marck; die alte Marck, Mittelmarck, neue Marck, Uckermarck, de Oude-, Middel-, Nieuwe-, Uckermark.
Marcker, *m.* een Marcksche, een uit de *Marck*.
Marcksch, *adj.* marcksch, van, uit de *Marck*.
Marcus, *m.* Marcus.
Margaretha, *f.* Margaretha, Margarith.
Margarethgen, *n.* Margarietje, Margrietje.
Maria, *f.* Maria, Marv, Mie.
Marichen, *n.* Maryke, Mieke, Mietje.
Marne, *f.* Marne, rivier in Frankryk.
Marocco, *n.* Marocco, land.
Marstien, *n.* Marseille, Marselje, stad in Provence.
Martha, *f.* Martha.
Martinus, *m.* Martinus, Martyn, Marten.
Maas, *f.* Maas, de Maas.
Mastrich, *n.* Maastricht, Maastricht, stad van Brabant.
Mastrichter, *m.* een Maastrichtenaar.
Matthäus, *m.* Mattheus.
Matthijs, **Matthes**, **Matthijs**, *m.* Matthys.
Mauritania, *n.* Mauritanië, Moorenland, in Africa.
Mauritaner, *m.* Mauritaner.
Maximilianus, *m.* Maximilianus, Maximilian.
Miland, **Meyland**, *n.* Milaan, Milanen, hoofdstad van 't hertogdom en aartsbisdom van dien naam.
Milander, **Meyländer**, *m.* een Milanees.
Milandsch, **meulandsch**, *adj.* van, uit, tot *Milanen* behoorende, milaneesch.
Minn, *m.* de Mam, rivier in Duitschland.
Minnig, *u. i. w. |* Minnis.
Mecca, *n.* Mecca, Mekka, stad in Arabien.

Mecheln, **Mechlen**, *n.* Mechelen, stad in Brabant.
Mecklenburg, **Mecklenburg**, *n.* Mekelenburg, stad en hertogdom in Duitschland.
Meder, *m.* een Meder, uit *Medien*.
Medien, *n.* Medien, ryk in Asie.
Meissen, *n.* Meissen, stad en provincie van Duitschland.
Meissner, *m.* een uit, van *Meissen*.
Meißnich, *adj.* van, uit *Meissen*.
Meimingen, *n.* Meimingen, stad van Zwaben.
Mergenthal, **Mergentheim**, **Mertheim**, *n.* Mergentheim, stad.
Mesopotamie, *n.* Mesopotamie, land in Asie.
Messina, *n.* Messina, hoofdstad van Sicilie.
Messinenser, *m.* m. een uit, van *Messina*.
Mets, *n.* Mets, hoofdstad van 't land of biskopdom van den naam.
Meyer, *m.* een uit, van *Mets*.
Mexicaner, *m.* een uit, van *Mexico*.
Mexico, *n.* Mexico, ryk in 't Noordamerika.
Meyland, *u. i. w. |* f. *Miland*.
Michael, *m.* Michel, Michiel, Michel.
Michelsen, *n.* Michielste, Micheltje.
Minden, *n.* Minden, stad.
Minorca, *n.* Minorca, Minorke, eiland in de middellandsche zee.
Mittelburg, *n.* Middelburg, stad in de provincie Zeeland.
Mitteländische Zee, *f.* de middellandsche zee.
Mittelmarck, *i. den* Marck.
Modena, *n.* Modena, stad en hertogdom in Italie.
Modeneser, *m.* een uit, van *Modena*.
Mohr, **Mohrenländer**, *m.* een moor, morian, morenlander, uit *Africa* van geboorte.
Mohrenland, *n.* Mohrenland, Ethiopien.
Mohrenländer, *m.* f. *Mohr*.
Mohrenländerinn, **Mohrinn**, *f.* eene moorin.
Mohrenländisch, *adj.* moorisch, ethiopisch.
Mohrinn, *f.* Mohrenländerinn.
Moldau, *n.* Moldavien, provincie.
Moldau, *m.* Moldau, rivier.
Moldauer, *een uit*, van *Moldavie*.
Molsheim, *n.* Molsheim, stad in den Elzas.
Monomotapa, *n.* Monomotape, stad en land van Africa.
Moos, *n.* Bergen in Hennegeuwen.
Montpellier, *n.* Montpelliërs, bisschoplyke stad in Languedok.
Morea, *n.* Morea, gewest in Griekenland.
Moris, *m.* Maurits, Mauritius.
Moskau, **Moskâu**, *n.* Moskou, hoofdstad van Moskovie, Muskovie.
Moskau, *n.* Moskovie, Muskovie, Rusland.
Moscoviter, *m.* Moscoviter.
Moscovitsch, *adj.* van, uit *Moskovie*.
Mose, **Moos**, *m.* Mozes.
Mosel, *f.* Moesel, rivier in Lotharingen.
Moses, *f.* Moze.
Mosler, *adj.* van den *Moemel*.
Moskau, *f.* Moskau.
Muldau, *f.* Moldau, *m.*
München, *n.* Munchen, hoofdstad van het keurvorstendom Beyeren.
Münster, *m.* Munster, hoofdstad van Westfalen in Duitschland.
Munster, *m.* een uit, van *Munster*.
Meurs, *n.* Meurs, stad en graafschap.

Nab, *n.* Nab, rivier in Duitschland.
Namur, *n.* Namur, Namen, stad.
Namurer, *m.* een uit, van *Namur*.
Nancy, *n.* Nancy, stad in Lotharingen.
Nantes, *n.* Nantes, stad in Bretagne.
Napolitaner, *m.* een uit *Napels*.
Narbona, *n.* Narbonne, stad in Nederland, guedok in Frankryk.
Narboneser, *m.* een uit, van *Narbonne*.
Narva, *n.* Nerva, stad.
Nassau, *n.* Nassau, stad en land.
Nassauer, *m.* een uit, van *Nassau*.
Nassauisch, *adj.* nassausch.
Navarre, *n.* Navarre, ryk in Frankryk.
Navarret, *u. een uit*, van *Navarre*.
Neapel, **Neapolis**, *n.* Napels, hoofdstad van het Ryk van dien naam in Italie.
Neapolitaner, *f.* Neapolitaner.
Neapolitanisch, *adj.* uit, van *Napels*.
Nekar, **Necker**, *rivier* in Duitschland.
Neuburg, **Neuenburg**, *n.* Neufchatel, stad en vorstendom, grenzende aan Zwitserland.
Neus, *n.* Nuis, stad in Duitschland, aan den Benedenrhy.
Nicasius, *m.* Nicasius.
Nicodemus, *m.* Nicodemus.
Nicolaas, **Nicolaus**, *m.* Nicolaas, Klaas.
Nicolaagen, *n.* Nicolaasje, Klaasje.
Niederland, *n.* Nederland; vereenigt Niederland, *n.* vereenigt Nederland, de zeven vereenigde provincien; Spanisch Niesderland, spaansch Nederland, de voestryksche Nederlanden.
Niederländer, *m.* een Nederlander, Neerland.
Niederländisch, *adj.* Nederlandisch, Neerland.
Nimwegen, *n.* f. *Nimwegen*.
Niester, *m.* Niester, rivier.
Nilus, *m.* Nyl, vermaarde rivier in Egypten.
Nimwegen, *n.* Nimwegen, stad in de provincie Gelderland.
Nimwegisch, *adj.* van, uit, tot *Nimwegen* behoorende.
Nieper, *f.* Dnieper.
Nivel, *n.* Nivelle, steden in Nederland.
Noah, *m.* Noach.
Noordzee, *f.* de Noordzee.
Normander, *m.* f. *Normandier*.
Normandy, *f.* Normandje, gewest in Frankryk.
Normannier, **Normander**, *m.* een Normandier.
Northheim, *n.* Norheim, steden in Duitschland.
Northumberland, *n.* Northumberland.
Norwegen, *n.* Noorwegen, ryk in 't noorden van Europa.
Noorweger, *m.* een Noor, van, uit *Noorwegen*.
Numidien, *n.* Numidie, gedeelte van Africa, aan 't Noorden, bepaald door de middellandsche zee.
Nürnberg, *n.* Neurenberg, stad.
Nürnbergcr, *m.* een Neurenberger.
Nürnbergisch, *adj.* neurenbergsch, van, uit *Neurenberg*.

Oberffel, *n.* Overijssel, *provincie van 't*
vereenigd Nederland.
Oder, *m.* Oder, *vermaarde rivier in* Duitsch-
land.
Oedenburg, *f.* Edenburg.
Oesterreich, *Oesterreich*, *n.* Oostenryk, *aarts-*
bertoeid in Duitschland.
Oesterreicher, *Oesterreicher*, *m.* een Oosten-
ryker.
Oesterreichisch, *Oesterreichisch*, *alj.* Oosten-
ryks, *van, uit* Oostenryk.
Ofen, *n.* Offen, *voor dezen de hoofdstad van*
Hongarye.
Offenburg, *n.* Offenburg, *stedeken in* Duitsch-
land.
Oldenburg, *n.* Oldenburg, *stad en land.*
Olmütz, *n.* Olmuts, *hoofdstad van* Mo-
raviae.
Olympus, *m.* Olympus, *berg in* Macedonie.
Omer, *St.*, *n.* St. Omer, *stad in het graaf-*
schap Artois in Vlaanderen.
Oppenheim, *m.* Oppenheim, *stad.*
Oppenheimer, *m.* een uit, *van* Oppenheim.
Oranien, *n.* Oranje, *stad en prinsdom in*
Vrankryk.
Oranier, *m.* een uit, *van* Oranje.
Oranienburg, *n.* Oranjeburg, *stad.*
Orleans, *n.* Orleans, *hoofdstad van de provin-*
cie van dien naam.
Orleanser, *m.* een uit, *van* Orleans.
Osnabrück, *n.* Osnabrück, *stad.*
Ostende, *m.* stad Ostende.
Ostfriesland, *n.* Oostvriesland, *voerstendom*
in Duitschland.
Ostindien, *f.* het Indien.
Ostsee, *f.* de Oostzee, *Balthische Zee.*
Ovidius, *m.* Ovidius.
Oxford, *n.* Oxfurt, *stad in* Engeland.
Oxfordter, *m.* een uit, *van* Oxford.

P.

Paderborn, *n.* Paderborn, *stad van* Duitsch-
land *in den westfaalschen kreits.*
Paderboener, *m.* een uit, *van* Paderborn.
Padua, *n.* Padua, *stad in den staat van* Ve-
netie.
Palestina, *Palestina*, *n.* Palestina, *gewest in*
Asie; het heilige Land.
Palermo, *n.* Palermo, *stad in* Sicilie.
Palestina, *f.* Palestina.
Pampelona, *n.* Pampelona, *hoofdstad van*
Navarre.
Pamphylien, *n.* Pamphilien, *Pamfilie, land.*
Paris, *Paris*, *n.* Parys, *hoofdstad van* Vrank-
ryk.
Pariser, *m.* een Paryzenaar.
Pariserinn, *f.* eene Parysche vrouw, *uit, van*
Parys.
Parma, *n.* stad *in* bertogdom Parma, *in* Italie.
Parnassus, *m.* Parnas, *berg in* Thracie.
Passau, *n.* Passau.
Pavia, *n.* Pavia, *stad van 't bertogdom* Mi-
laan.
Pautje, *n.* Pautje.
Pauline, *f.* Paulina.
Paulus, *m.* Paulus, Paul.
Peking, *n.* Peking, *hoofdstad van een gewest*
in China.
Perpignan, *n.* Perpignan, *hoofdstad van*
Kouffillon *in* Vrankryk.

Perfer, *Persianer*, *m.* een Perzer, *Perziaan.*
Persianisch, *persisch*, *adj.* Perzisch.
Persien, *n.* Perzie, *ryk in* Asie.
Persisch, *f.* persiaansch.
Peru, *n.* Peru, *gewest in* America.
Peter, *m.* Petrus, Peter, Pieter, Piet.
Petergen, *n.* Pietrie.
Petersburg, *n.* Petersburg, *stad.*
Pfalz, *f.* de Palts, *provincie en keurvorsten-*
dom in Duitschland.
Pfalzer, *m.* een Palser, *uit den* Palts.
Pfalzisch, *alj.* van, uit, *tot den* Palts *beho-*
rende.
Philipp, *m.* Philippus, Flip.
Philippgen, *n.* Flippje.
Philippina, *f.* Philippina.
Philippinische Inseln, *f.* de Philippynsche ei-
landen *in de indische zee.*
Philippsburg, *n.* Philipsburg, *Flipsburg.*
Phoenicien, *n.* Phenicie, *Fenicie, provincie*
van Syrie.
Phoenicier, *m.* Phenicier, *Fenicier.*
Phryalen, *n.* Phrygie, *een land in* klein *Asie.*
Picardie, *n.* Picardie, *Picardye, provincie in*
Vrankryk.
Picardier, *m.* een uit, *van* Picardye.
Piemont, *n.* Piemont, *gewest in* Italie.
Pius, *m.* Pius.
Placenz, *n.* Placentie, *stad in* Italie.
Po, *m.* de Po, *rivier in* Italie.
Pohl, *m.* een Pool, *Polak.*
Pohlen, *Polen*, *n.* Polen, *ryk in* Europa.
Pole, *m.* f. Pohl.
Polisch, *pohlnisch*, *adj.* Poolsch.
Pommer, *m.* een Pomeraan, *uit, van* *Po-*
meren.
Pommerisch, *adj.* Pommerisch, *van, uit, tot*
Pommeren behoorende.
Pommern, *n.* Pommeren, *Pommern, bertog-*
dom in Duitschland.
Portugal, *n.* Portugal, *ryk in* Europa.
Portugezer, *m.* Portugees.
Potsdam, *n.* Porsdam, *stad.*
Prag, *n.* Praag, *stad in* Bohemen.
Presburg, *n.* Presburg, *stad van* Hongarye.
Preuse, *m.* een Eruis, *uit* Pruisen.
Pruisen, *n.* Pruisen, *ryk naby* Polen.
Pruisich, *adj.* Pruisisch, *van, uit* Pruisen.
Pyreneisch Gebürg, *n.* de pyreneische bergen,
tussen Vrankryk *en* Spanien.

Q.

Quedlinburg, *n.* Quedlinburg, *stad.*
Querfurt, *n.* Querfurt, *stad.*
Quirinal, *m.* Quirinaal, *berg in* Rome.

R.

Ragusa, *n.* Ragusa, *stad en staat in* Dalma-
tie, *in de middellandsche zee.*
Ravenna, *n.* Ravenna, *stad.*
Regensburg, *n.* Regensburg, *stad en bisdom*
van Duitschland, *in den beyerschen kreits.*
Regensburger, *m.* een uit, *van* Regensburg.
Reichard, *m.* Richard, *Rykert.*
Reims, *n.* Reims, *stad in* Vrankryk.
Reinbart, *m.* Reinard, *Reinert.*
Reinhold, *m.* Reinout.
Remigius, *m.* Remigius.
Reussen, *n.* Reussen, *provincie van* Polen;
groot, klein Reussen, *groot, klein* Reussen.

W m m

Reval, *n.* Reval, *Rüvel, stad in* Lyfland.
Rhein, *m.* Rhyn, *rivier van* Duitschland
en Nederland.
Rheinisch, *adj.* rhynsch, *van den* Rhyn;
rheinischer Wein, rhynsche wyn.
Rhodier, *m.* een uit, *van het eiland* Rhodes.
Rhodus, *n.* Rhodes, *eiland van* klein *Asie.*
Rhone, *m.* de Rhone, *rivier in* Vrankryk.
Riga, *n.* Riga, *stad en eiland van* Lyfland.
Rom, *n.* Rome, *stad van* Italie.
Romanus, *m.* Romanus.
Römer, *m.* een Romein.
Römerinn, *f.* eene romeinche vrouw.
Römisich, *adj.* romeinich, *van, uit, tot* Rome
behoorende; römischer Kaiser, roomsche
keizer; römischkatholisch, roomschatholyk,
roomschgezind.
Rostell, *n.* Rochelle, *stad in* Vrankryk.
Rostock, *n.* Rostok, *stad.*
Rotterdam, *n.* Rotterdam, *stad in* Zuidhol-
land.
Rotterdammer, *m.* een Rotterdammer, *van,*
uit Rotterdam.
Rovan, *Rouen*, *n.* Rovaan, *stad van* Vrankryk.
Rudrecht, *m.* Robbert, *Robertus, Rubbert.*
Rudolph, *m.* Rudolf, *Roelof.*
Rusland, *m.* Roeland.
Rur, *f.* de Rhoer, *Coer, rivier.*
Rüremund, *n.* Roermond, *stad.*
Rusland, *n.* f. Moskau.
Russen, *n.* pl. de Russen.
Ryssel, *n.* Ryffel, *stad van* Vlaanderen.
Rytwick, *n.* Rytwyk.

S.

Saal, *f.* de Saal, *rivier.*
Sachs, *Sachse*, *m.* een Sax, *uit, van* Saxe.
Sachsen, *n.* Saxen, *keurvorstendom in* Duitsch-
land.
Sachsich, *adj.* saxisch, *van, uit* Saxe.
Salamanca, *n.* Salamanca, *stad in* Spanien,
in 't ryk Leon.
Salzburg, *n.* Saltsburg, *stad en aartsbisdom*
in Duitschland.
Salzburger, *m.* Saltsburger.
Salzburgische Eintranten, *m.* pl. de verdreven-
nen uit Saltsburg.
Samaritan, *n.* Samarie, *stad en een gedeelte*
van Palestina.
Samaritan, *Samariter*, *m.* een Samaritaan.
Samo, *n.* Samos, *eiland van* klein *Asie in*
de Egeesche zee.
Sanct Gallen, *n.* stad *en* abdy *in* Zwitserland.
Saone, *f.* Son.
Saragossa, *n.* Saragossa, *stad in* Spanie.
Sardinien, *n.* Sard-nien, *ryk, en eiland in de*
middellandsche zee.
Sardiniër, *m.* een van, *uit* Sardinien.
Sau, *f.* Sau, *rivier in* Hongarye.
Savone, *n.* Savone, *stad in* Italie.
Savoyen, *n.* Savoyen, *bertogtom in* Italie.
Savoyer, *m.* een Savoyaard.
Savoyisch, *alj.* van, *uit* Savoyen.
Schafhausen, *n.* Schafhausen, *stad en kan-*
ton van Zwitserland.
Scheld, *Schelde*, *f.* Schelde, *rivier in* Vlaan-
deren.
Schlesien, *n.* Silesie, *naby* Boheme.
Schlesier, *m.* een Silesier, *van, uit* Silesie.
Schlesich, *adj.* Silesisch, *van, uit, tot* Silesi
behoorende.

Schleswick,

Schleswick, *n.* Sleswyk, *stad.*
 Schleuß, Schluß, *n.* Sluis, *stad in Vlaanderen.*
 Schonen, *n.* Schonen, *eiland.*
 Schotte, Schottländer, *m.* een Schot, *uit van Schotland.*
 Schottisch, schottländisch, *adj.* schotsch, *van, uit Schotland.*
 Schottland, *n.* Schotland, *een deel van groot Britannien.*
 Schottländer, *f.* Schotte.
 Schottländisch, *f.* Schottisch.
 Schwabe, *m.* een uit, *van Zwaben.*
 Schwaben, Schwabenland, *n.* Zwaben, *provincie en kreits van Duitschland.*
 Schwedisch, *adj.* van, *uit, tot Zwaben behoorende.*
 Schwede, *m.* een Zweed.
 Schweden, *n.* Zweeden, *ryk in het Noorden van Europa.*
 Schwedisch, *adj.* zweedisch.
 Schweiz, *f.* Zwitserland.
 Schweizer, *m.* een Zwitser.
 Schweizerisch, *adj.* zwitserfch, *uit Zwitserland.*
 Schwoll, *n.* Zwoł, *stad in Overyffel.*
 Slavonien, *n.* Slavonie, *land in Hongarye.*
 Slavonier, *m.* een Slavonier.
 Slavonisch, *adj.* slavonisch, *van, uit Slavonie.*
 Scyth, *m.* een Scythier.
 Scythien, Scythia, *n.* Schythie, Scythie, *land in Asie.*
 Scythisch, *adj.* scythisch.
 Seeland, *n.* Zeeland, *provincie van de vereenigde Nederlanden.*
 Seeland, *n.* eiland in Denemarken.
 Seeländer, *m.* een Zeelander, *Zeeuw.*
 Seeländisch, *adj.* zeelandfch, *zeeuwfch.*
 Seine, *f.* Seine, *rivier in Vrankryk.*
 Servas, *m.* Servas.
 Servie, *n.* Servie, *land in Asie.*
 Sevillen, *n.* Seville, *stad in Spanie.*
 Sicilianer, *m.* een Siciliaan.
 Sicilianisch, *adj.* siciliaanfch.
 Sicilie, *n.* Sicilie, *eiland en ryk in de middeledandsche zee.*
 Siebenbürgen, *n.* Zevenbergen, *stad en vorstendom in Hongarye.*
 Siebenbürger, *m.* een Zevenberger, *van, uit Zevenbergen.*
 Siebenbürgisch, *adj.* zevenbergfch, *van, uit, tot Zevenbergen behoorende.*
 Siegen, Egen, *n.* de stad Siegen.
 Siegemund, *m.* Sigismund.
 Siena, *n.* Siena, *stad in Italie.*
 Sina, *f.* China.
 Sixtus, *m.* Sixtus.
 Smirna, *n.* Smirna, *stad in Asie.*
 Sodoma, *n.* Sodom, Sodoma, *stad.*
 Sodomiter, *m.* een Sodomier.
 Sodomitisch, *adj.* sodomitisch, *van, uit Sodom.*
 Solothurn, *n.* Solothurn, *stad en kanton van Zwitserland.*
 Son, Saone, *f.* de Saone, Saonestroom, *die in de Rhone by Lions stort.*
 Sopphe, *f.* Sophia, *Fy.*
 Spanien, Hispanien, *n.* Spanie, *verleeld in verscheide ryken.*
 Spanier, *m.* een Spanjaard.

Spanisch, *adj.* spaansch, *van, uit, tot Spanie behoorende.*
 Spier, *n.* Spiers, *stad in den Opperpalts.*
 Spierer, *m.* een uit, *van Spiers.*
 Spierisch, *adj.* spierfch, *van, uit Spiers.*
 Spitzberg, *n.* Spirsbergen.
 Staffelfew, *n.* Staffelstein, *stedeken in Frankeniand.*
 Stade, *n.* Stade, *stad in Duitschland.*
 Steffengen, *n.* Steventje.
 Stephan, *m.* Stephanus, Steven.
 Stetin, *n.* Stettin, *stad.*
 Steyermark, Etenmark, *n.* Stiermark, *gewest in Duitschland.*
 Stille Meer, Das, *n.* de stille, de groote Zuidzee, *tussen America en Asie.*
 Stockholm, *n.* Stokholm, *hoofdstad van Zweden.*
 Straßund, *n.* Straalfond, *stad.*
 Straßburg, *n.* Straatsburg, *stad in den Elzas in Duitschland, op den Rhyn.*
 Straßburger, *m.* een Straatsburger, *van, uit Straatsburg.*
 Straubingen, *n.* Straubingen, *stad.*
 Stulweifenburg, *n.* Stoelweifenburg, *stad in Hongarye.*
 Stuttgart, *n.* Sturtgard, *stad.*
 Sulzbach, *n.* Sultsbach, *stad.*
 Sulzbacher, *m.* een uit, *van Sultsbach.*
 Sund, *f.* de Sond, Zond, *engte tussen de Noord- en Oostzee.*
 Susanna, Susel, *f.* Susanna, Sanne.
 Sushen, *n.* Santje, Sanneke.
 Sybilla, *f.* Sibilla, Sebilla.
 Syracus, *n.* Syracuse, *hoofdstad van Sicilie.*
 Syria, Syrië, *n.* Syrie, Sirie, *provincie van groot Asie.*
 Syrier, *m.* een Syrier, Sirier.
 Syrisch, *adj.* syrisch, sirisch; *die syrische Sprache, de syrische taal.*

T.

Tarso, *n.* Tarsus, *stad in Cilicie.*
 Tartar, *m.* een Tartaar.
 Tartaren, *f.* Tartarie, *groot gewest in Asie.*
 Tartarisch, *adj.* van, *uit, tot Tartarie behoorende.*
 Tauber, *m.* Tauber, *riviertje in Duitschland.*
 Teems, *m.* Teems, *rivier in Engeland.*
 Teutsch, *adj.* hoogduitsch.
 Teutscher, *m.* een Duitscher.
 Teutschland, *n.* Duitschland.
 Teutewald, *f.* Theobald.
 Texel, *n.* Texel, Tessel, *eiland aan de Zuid- en Noordzee, behoorende onder Noordholland.*
 Theiß, *f.* Theisse, *rivier van Hongarye.*
 Theobald, Teutewald, *m.* Tibout.
 Theodorus, *m.* Theodorus, Dorus.
 Theonvill, *f.* Diedenbosen.
 Theffallen, *n.* Theffalie, *gewest in Macedonie.*
 Theffalter, *m.* een Theffalier, *van Theffalie geboortig, of daar van daan zynde.*
 Theffalonic, *n.* Theffalonica, *stad in Macedonie.*
 Theffalonicer, *m.* een Theffalonicenser, *van, uit Theffalonica.*
 Thomas, *m.* Thomas.
 Thracien, *n.* Thracie, *provincie van de turksche ryk, thans genaamd Romelien.*

Thracier, *m.* een Thacier, *uit, van Thracie.*
 Thracisch, *adj.* van, *uit Thracien.*
 Thüringen, *n.* Thuringen, *provincie van Duitschland, in Opperfaffen.*
 Thüringer, *m.* een uit, *van Thuringen.*
 Tiber, *m.* Tiber, *vermaarde italiianse vloed, die door Rome loopt.*
 Tiger, *m.* Tiger, *vermaarde rivier in Asie.*
 Timotheus, *m.* Timotheus.
 Tirol, *n.* Tirol, *landgraafschap.*
 Tiroler, *m.* een uit, *van Tirol.*
 Tirus, *n.* Tirus, Tierus, *stad in Syrie, thans Sour genaamt.*
 Tobias, *m.* Tobias.
 Toledoaner, *m.* een uit, *van Toledo.*
 Toledo, *n.* Toledo, *stad en ryk in Spanie.*
 Tolous, Tolous, *n.* Toloufe, *hoofdstad van Languedok in Vrankryk.*
 Tongern, *n.* Tongeren, *stad in het land van Luik.*
 Torgau, *n.* Torgaw, *stad in Duitschland.*
 Toscana, *n.* Toskaanen, *grootberzogdom in Italie.*
 Toscaner, *m.* Toskaan, *een uit, van Toskaanen.*
 Toscanisch, *adj.* toskaanfch, *van Toskaanen.*
 Toulon, *n.* Toulon, *stad in Vrankryk.*
 Trident, Trient, *n.* Trente, *stad en bisdom op de grenzen van Italie, in het graafschap Tirol.*
 Tridentiner, *m.* een uit, *van Trente.*
 Trier, *n.* Trier, *stad en keurvorstendom in Duitschland.*
 Trierisch, *adj.* van, *uit Trier.*
 Troja, *n.* Troja, Troje, *stad in klein Asie.*
 Trojaner, *m.* een Trojaan, *een uit, van Troja.*
 Trojanisch, *adj.* trojaanfch, *tot Troje behoorende.*
 Tubingen, *n.* Tübingen, *stad in 't berzogdom Wurtemberg.*
 Tulle, *n.* Tulle, *stad in Vrankryk.*
 Tunis, *n.* Tunis, *stad in Africa, hoofdstad van 't ryk van dien naam.*
 Turck, *m.* een Turk; *der Grofstark, de groote Heer.*
 Turcken, *f.* Turkye.
 Türkinn, *f.* een turksche vrouw.
 Türkisch, *adj.* turksch, *uit Turkye.*
 Turin, *n.* Turin, *hoofdstad van Piemont.*
 Turiner, *m.* een uit, *van Turin.*

U.

Ukraine, *f.* de Ukraine, *land.*
 Ulm, *n.* Ulm, *stad van Zwaben.*
 Ulmer, *m.* en uit, *van Ulm.*
 Ulrica, *f.* Ulrica.
 Ulrich, *m.* Ulrich.
 Ungar, *m.* een Hongaar.
 Ungarisch, Ungriſch, *adj.* van, *uit Hongarye.*
 Ungarn, *n.* Hongarye.
 Ungeriſch, *f.* Ungariſch.
 Ungriſch, *f.* Ungariſch.
 Upsal, *n.* Upsal.
 Urbino, *n.* Urbino, *stad.*
 Uri, Uri, *zwitfers kanton.*
 Urſel, Urſula, *f.* Urſula, Urſel.
 Utrecht, *n.* Utrecht, Utrecht, *stad en provincie in de vereenigde Nederlanden.*
 Utrechter, *m.* een Utrechenaar.

W. Valencia,

Valencien, *n.* Valencienne, *stad in Henne-*
gouwen.
Valeng, *n.* Valence, *stad in Spanie.*
Valerius, *m.* Valerius.
Valten, *Belten, m.* Valentyn.
Veirel, *f.* Weichfel.
Venetien, *n.* Venetien, *hoofdstad van het*
Gemeenebest van dien naam.
Venedisch, *adj.* venetiaansch; *das venedische*
Meer, de adriatische zee, golf van Ve-
netien.
Venetianer, *m.* een Venetiaan.
Venetianerinn, *f.* eene vrouw uit Venetien.
Venetiaansch, *adj.* venetiaansch.
Venlo, *n.* Venlo, *stad in Nederland.*
Verdun, *n.* Verdun, *stad in Lottheringen.*
Vereenigde Nederlanden, *n. pl.* de vereenig-
de Nederlanden, de zeven vereenigde pro-
vincien van Nederland.
Verona, *n.* Verona, *stad in Lombardyen.*
Veroneser, *m.* een uit, van Verona.
Veronica, *f.* Veronica, Veronica.
Vincens, *m.* Vincent, Vincentius.
Virginien, *n.* Virginie, in Noordamerica.
Virginiſch, *adj.* van, uit Virginie, virginisch.
Voerland, *n.* Voigeland.
Vorpommern, *n.* Velt, -of Zweedspom-
meren.

Wahl, *m.* Waal, Waalstroom, *arm van den*
Rhyn.
Waldenser, *m.* de Waldensen.
Wallacher, *m.* een uit, van Walachie.

Wallachen, *f.* Walachie; *gedeelte van 't ou-*
de koningryk Hungarye.
Walchern, *n.* Walcheren, *eiland by de pro-*
vincie Zeeland in Nederland.
Wallis, *n.* Wallis, *prinsdom in Engeland.*
Walther, *m.* Wouter.
Wariau, Warichau, *n.* Warfchouw, *stad in*
Polen.
Weichfel, Weirel, *m.* de Weichfel, Weiffel,
eene groote rivier in Polen.
Weilburg, *m.* Wylburg, *stad in Duitsch-*
land.
Weimar, *n.* Weimar, *stad.*
Weirel, *f.* Weichfel.
Weisch, *adj.* italiaansch.
Weischer, *m.* een Italiaan.
Weischland, *n.* Italie.
Wenden, *m. pl.* de Wenden, Wandalen.
Wezel, *n.* Wezel, *stad.*
Wezer, *m.* de Wezer, *rivier in Duitsch-*
land, loopende door Saxen na 't land van
Bronswyk.
Westindien, *n.* Westindien, *f.* Indien.
Westphalen, *n.* Westphalen, Westfalen; *ge-*
west en kreits van Duitschland.
Westphalinger, *m.* een Westphalinger, *uit,*
van Westfalen.
Westphalisch, *adj.* westphaalsch, westfaalsch;
westphalische Schinken, westphaalsche ham-
men.
Wetslar, *n.* Wetslar, *stad.*
Weenen, *n.* Weenen, *hoofdstad van Oosten-*
ryk, en zetel van den keizer.
Wiener, *m.* een uit, van Weenen.
Wienerisch, *adj.* van, uit Weenen.
Wilhelm, *m.* Wilhelm, Wilhelmus, Willem.
Wilhelmina, *f.* Wilhelmina, Willemin.

Windische Mark, Windisch Land, *f.* Sla-
vonien.
Wirtenberg, *n.* Wurtemberg, *land.*
Wirtenberger, *m.* een Wurtenberger.
Wirtsburg, *n.* Wirtsburg, *stad van Fran-*
kenland.
Wirtsburger, een Wirtsburger.
Wirtsburgisch, *adj.* van, uit Wirtsburg.
Wismar, *n.* Wismar, *stad in Duitschland.*
Wolfenbüttel, *n.* Wolfenbittel, *stad.*
Wolga, *f.* Wolga, *rivier in Moscovien.*
Worms, *n.* Worms, *stad in den Neder-*
palts.
Wormser, *m.* een uit, van Worms.
Wormsich, *adj.* van, uit Worms.

York, *n.* Jork, *stad in Engeland.*
Yperij, *n.* Iperen, *stad.*

Zacharias, *m.* Zacharias.
Zante, *n.* Zante, *eiland in de middeland-*
sche Zee.
Zeland, *n.* Zeeland, *vereenigde provincie*
van Nederland.
Zelander, *m.* een Zeelander, Zeeuw.
Zelandsch, *adj.* zeelandsch, zeeuwisch.
Zell, *m.* Cell, *stad.*
Zürch, *n.* Zurich, *stad en kanton van Zwit-*
serland.
Zürcher, *m.* en uit, van Zurich.
Zwenbrück, Zwenbrücken, Tweebrugge, *stad*
en hertogdom van de Palts.
Zwenbrücksch, *adj.* van, uit, tot Tweebrug-
ge behoorende.

